

GREEK NEW TESTAMENT

SCRIVENER 1894 TEXTUS RECEPTUS

(WITH MORPHOLOGICAL DATA)

Tables of Morphological Symbols

Noun/Article	Case	Gender	Number
n/d	n nominative g genitive d dative a accusative v vocative	m masculine f feminine n neuter	s singular p plural

Pronoun	Type	Case	Gender	Number
r	r relative e reciprocal d demonstrative c correlative q interrogative i indefinite o correlative or interrogative x reflexive s possessive p personal	n nominative g genitive d dative a accusative v vocative	m masculine f feminine n neuter	s singular p plural

Participle	Tense	Voice	Case	Gender	Number
vp	p present f future a aorist i imperfect x perfect y pluperfect	a active m middle p passive e mid/passive d mid/deponent o passive deponent n mid. or pass. deponent q impersonal active x no voice stated	n nominative g genitive d dative a accusative v vocative	m masculine f feminine n neuter	s singular p plural

Infinitive	Tense	Voice
vn	p present f future a aorist i imperfect x perfect y pluperfect	a active m middle p passive e mid/passive d mid/deponent o passive deponent n mid. or pass. deponent q impersonal active x no voice stated

Verb	Mood	Tense	Voice	Person	Number
v	i indicative d imperative s subjunctive o optative	p present f future a aorist i imperfect x perfect y pluperfect v adverbial impera- tive	a active m middle p passive e mid/passive d mid/deponent o passive deponent n mid. or pass. de- ponent q impersonal active x no voice stated	1 1 st 2 2 nd 3 3 rd	s singular p plural

Adjective	Case	Gender	Number	Degree
a	n nominative g genitive d dative a accusative v vocative	m masculine f feminine n neuter	s singular p plural	c comparative s superlative n none

Adverb	Type
b	c comparative s superlative i interrogative n normal

Conjunction **c**

Preposition **p**

Interjection **i**

Conjunction or Conjunctive Particle	Type
q	c contracted o not contracted

Particle or Disjunctive Particle	Type
x	i interrogative n negative o negative

Indeclinable	Type
t	a Aramaic word h Hebrew word p proper noun n numeral l letter o other noun

THE BOOKS OF THE NEW TESTAMENT

	Page
ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ	1
ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ	94
ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ	153
ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ	252
ΠΡΑΞΕΙΣ	328
ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ	424
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α	460
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Β	494
ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ	517
ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ	529
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ	542
ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣΣΑΕΙΣ	551
ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Α	560
ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ Β	568
ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Α	573
ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ Β	583
ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ	590
ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ	594
ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ	596
ΙΑΚΩΒΟΥ	622
ΠΕΤΡΟΥ Α	632
ΠΕΤΡΟΥ Β	642
ΙΩΑΝΝΟΥ Α	649
ΙΩΑΝΝΟΥ Β	659
ΙΩΑΝΝΟΥ Γ	661
ΙΟΥΔΑ	663
ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ	666

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Βίβλος γενέσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ Δαβιδ, υἱοῦ Ἀβραάμ. 1
Ἀβραάμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, Ἰσαάκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰα- 2
κώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰούδαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ, Ἰούδας 3
δὲ ἐγέννησε τὸν Φάρες καὶ τὸν Ζαρά ἐκ τῆς Θάμαρ, Φάρες δὲ 4
ἐγέννησε τὸν Ἑσρώμ, Ἑσρώμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀράμ, Ἀράμ δὲ 5
ἐγέννησε τὸν Ἀμιναδάβ, Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ναασσών, Να- 6
ασσών δὲ ἐγέννησε τὸν Σαλμών, Σαλμών δὲ ἐγέννησε τὸν Βοὺζ 7
ἐκ τῆς Ῥαχάβ, Βοὺζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὠθῆδ ἐκ τῆς Ῥούθ, Ὠθῆδ 8
δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεσοαί, Ἰεσοαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαβιδ τὸν βα- 9
σιλέα. Δαβιδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομῶντα ἐκ τῆς τοῦ 10
Οὐρίου, Σολομῶν δὲ ἐγέννησε τὸν Ῥοβοάμ, Ῥοβοάμ δὲ ἐγέννησε 11
τὸν Ἀβιά, Ἀβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά, Ἀσά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰω- 12
σαφάτ, Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ, Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ὀζιαν, Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωαθάμ, Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν
Ἄχάζ, Ἄχάζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκιαν, Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν
Μανασσῆ, Μανασσῆ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών, Ἀμών δὲ ἐγέννησε
τὸν Ἰωσίαν, Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς
αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος. Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν

1. v.1 βίβλος^{nnfs} γενέσις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} υἱός^{ngms} Δαυιδ^{tp} υἱός^{ngms} Ἀβραάμ^{tp}.
v.2 Ἀβραάμ^{tp} γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἰσαάκ^{tp} Ἰσαάκ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἰακώβ^{tp} Ἰακώβ^{tp} δέ^c
γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἰούδας^{nams} καί^c ὄ^{damp} ἀδελφός^{namtp} αὐτός^{tpgms}. **v.3** Ἰούδας^{nnms} δέ^c
γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Φάρες^{tp} καί^c ὄ^{dams} Ζάρα^{tp} ἐκ^p ὄ^{dgrfs} Θαμάρ^{tp} Φάρες^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s}
ὄ^{dams} Ἑσρώμ^{tp} Ἑσρώμ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἀράμ^{tp}. **v.4** Ἀράμ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s}
ὄ^{dams} Ἀμιναδάβ^{tp} Ἀμιναδάβ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ναασσών^{tp} Ναασσών^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s}
ὄ^{dams} Σαλμών^{tp}. **v.5** Σαλμών^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Βόες^{tp} ἐκ^p ὄ^{dgrfs} Ῥαχάβ^{tp} Βόες^{tp}
δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἰωθῆδ^{tp} ἐκ^p ὄ^{dgrfs} Ῥούθ^{tp} Ἰωθῆδ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἰεσοαί^{tp}.
v.6 Ἰεσοαί^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Δαυιδ^{tp} ὄ^{dams} βασιλεὺς^{nams} Δαυιδ^{tp} δέ^c ὄ^{dams} βασιλεὺς^{nnms}
γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Σολομῶν^{nams} ἐκ^p ὄ^{dgrfs} ὄ^{dams} Οὐρίας^{ngms}. **v.7** Σολομῶν^{nnms} δέ^c γεννά^{v1aa3s}
ὄ^{dams} Ῥοβοάμ^{tp} Ῥοβοάμ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἀβιά^{tp} Ἀβιά^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἀσά^{tp}.
v.8 Ἀσά^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἰωσαφάτ^{tp} Ἰωσαφάτ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἰωράμ^{tp} Ἰωράμ^{tp}
δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ὀζίας^{nams}. **v.9** Ὀζίας^{nnms} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἰωαθάμ^{tp} Ἰωαθάμ^{tp}
δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἀχάζ^{tp} Ἀχάζ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἐζεκίας^{nams}. **v.10** Ἐζεκίας^{nnms}
δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Μανασσῆ^{nams} Μανασσῆ^{nnms} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἀμώς^{tp} Ἀμώς^{tp} δέ^c
γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἰωσίας^{nams}. **v.11** Ἰωσίας^{nnms} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὄ^{dams} Ἰεχονίας^{nams} καί^c
ὄ^{damp} ἀδελφός^{namtp} αὐτός^{tpgms} ἐπὶ^p ὄ^{dgrfs} μετοικεσία^{ngfs} Βαβυλῶν^{ngfs}.

Βαβυλῶνος Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ, Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τὸν Ζοροβάβελ, Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιουδ, Ἀβιουδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιακίμ, Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ, Ἀζώρ δὲ ἐγέννησε τὸν Σαδώκ, Σαδώκ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀχείμ, Ἀχείμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλιούδ, Ἐλιούδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐλεάζαρ, Ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν, Ματθάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰακώβ, Ἰακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. Πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ ἕως Δαβὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ Δαβὶδ, ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος γενεαὶ δεκατέσσαρες, καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλῶνος ἕως τοῦ Χριστοῦ γενεαὶ δεκατέσσαρες. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν. μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτοὺς, εὐρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολῦσαι αὐτήν. ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ, λέγων, Ἰωσήφ, υἱὸς Δαβὶδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαριάμ τὴν γυναῖκά σου. τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματος ἔστιν Ἁγίου, τέξεται δὲ υἱὸν καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν, αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν. τοῦτο δὲ ὄλον γέγονεν, ἵνα

v.12 μετὰ^p δέ^c ὁ^{dafs} μετοικεσία^{nafs} Βαβυλῶν^{ngfs} Ἰεχονίας^{ngms} γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Σαλαθιήλ^{tp} Σαλαθιήλ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ζοροβαβέλ^{tp}. **v.13** Ζοροβαβέλ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἀβιουδ^{tp} Ἀβιουδ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἐλιακίμ^{tp} Ἐλιακίμ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἀζώρ^{tp}. **v.14** Ἀζώρ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Σαδώκ^{tp} Σαδώκ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἀχίμ^{tp} Ἀχίμ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἐλιούδ^{tp}. **v.15** Ἐλιούδ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἐλεάζαρ^{tp} Ἐλεάζαρ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ματθάν^{tp} Ματθάν^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἰακώβ^{tp}. **v.16** Ἰακώβ^{tp} δέ^c γεννά^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἰωσήφ^{tp} ὁ^{dams} ἀνὴρ^{nams} Μαρίας^{ngfs} ἐκ^p ὅς^{trgfs} γεννά^{v1ap3s} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dams} λέγω^{vppnms} Χριστός^{ngms}. **v.17** πᾶς^{anfrn} οὖν^c ὁ^{dnlr} γενεά^{nnfr} ἀπὸ^p Ἀβραάμ^{tp} ἕως^c Δαυιδ^{tp} γενεά^{nnfr} δεκατέσσαρες^{nnfr} καί^c ἀπὸ^p Δαυιδ^{tp} ἕως^c ὁ^{dgrfs} μετοικεσία^{ngfs} Βαβυλῶν^{ngfs} γενεά^{nnfr} δεκατέσσαρες^{nnfr} καί^c ἀπὸ^p ὁ^{dgrfs} μετοικεσία^{ngfs} Βαβυλῶν^{ngfs} ἕως^c ὁ^{dgrms} Χριστός^{ngms} γενεά^{nnfr} δεκατέσσαρες^{nnfr}. **v.18** ὁ^{dgrms} δέ^c Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dnlfs} γέννησις^{nnfs} οὕτω^{bo} εἶμι^{vix3s} μνηστεύω^{vpapgs} γάρ^c ὁ^{dgrfs} μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{trgms} Μαρίας^{ngfs} ὁ^{dams} Ἰωσήφ^{tp} πρὶν^{bo} ἢ^{xo} συνέρχομαι^{vnaa} αὐτός^{rpamp} εὐρίσκω^{v1ap3s} ἐν^p γαστήρ^{ndfs} ἔχω^{vrrpanfs} ἐκ^p πνεῦμα^{ngns} ἁγίος^{agnsn}. **v.19** Ἰωσήφ^{tp} δέ^c ὁ^{dams} ἀνὴρ^{nams} αὐτός^{trgfs} δίκαιος^{ngms} εἶμι^{vrrpxnms} καί^c μὴ^{xo} θέλω^{vrrpanms} αὐτός^{trpafs} παραδειγματίζω^{vnaa} βούλομαι^{v1ao3s} λάθρα^{bo} ἀπολύω^{vnaa} αὐτός^{trpafs}. **v.20** οὗτος^{rdamp} δέ^c αὐτός^{trgms} ἐνθυμέομαι^{vraogms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἄγγελος^{ngms} κύριος^{ngms} κατὰ^p ὄναρ^{to} φαίνω^{v1ap3s} αὐτός^{trdms} λέγω^{vrrpanms} Ἰωσήφ^{tp} υἱός^{ngms} Δαυιδ^{tp} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vsao2s} παραλαμβάνω^{vnaa} Μαριάμ^{tp} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} σύ^{trpg-s} ὁ^{dams} γάρ^c ἐν^p αὐτός^{trpafs} γεννά^{vrrpanms} ἐκ^p πνεῦμα^{ngns} εἶμι^{v1rpx3s} ἁγίος^{agnsn}. **v.21** τίκτω^{v1fd3s} δέ^c υἱός^{nams} καί^c καλέω^{v1fa2s} ὁ^{dams} ὄνομα^{nams} αὐτός^{trgms} Ἰησοῦς^{nams} αὐτός^{trnms} γάρ^c σώζω^{v1fa3s} ὁ^{dams} λαός^{nams} αὐτός^{trgms} ἀπὸ^p ὁ^{dgrfp} ἁμαρτία^{ngfp} αὐτός^{trgmp}.

πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος, Ἰδοὺ, ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὃ ἐστι μεθερμηνευόμενον, Μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός. διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐγένωσκεν αὐτὴν ἕως οὗ ἔτεκε τὸν υἱόν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἸΗΣΟΥΝ.

Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέντος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, ἐν ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ, μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρεγένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα, λέγοντες, Ποῦ ἐστὶν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· εἶδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἦλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ' αὐτοῦ. καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, Ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας, οὕτω γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου, Καὶ σύ, Βηθλεὲμ γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα, ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγοούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ. τότε Ἡρώδης, λάθρα καλέσας τοὺς μάγους, ἠκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινομένου ἀστέρος. καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς Βηθλεὲμ εἶπε, Πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ τοῦ παιδίου, ἐπὶ δὲ εὗρητε, ἀπαγγείλατέ μοι, ὅπως καγῶ

v.22 οὗτος^{rdnms} δε^c ὄλος^{anmsn} γίνομαι^{vixa3s} ἴνα^c πληρῶν^{vsap3s} ὀδνms λέγων^{vrapnms} ὑπὸ^p ὀδgms κύριος^{ngms} διὰ^p ὀdgms προφήτης^{ngms} λέγων^{vppagns}. **v.23** ἰδοὺ^{vdaa2s} ὀdnfs παρθένος^{nnfs} ἐν^p γαστῆρ^{ndfs} ἕχων^{vifa3s} καί^c τίκτων^{vifd3s} υἱός^{ns} καί^c καλέων^{vifa3p} ὀdams ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpgms} Ἐμμανουήλ^{tp} ὅς^{rrnms} εἰμι^{vixp3s} μεθερμηνεύων^{vpprnms} μετὰ^p ἐγῶ^{rpg-p} ὀdnms θεός^{rnnms}. **v.24** διεγείρων^{vrapnms} δε^c ὀdnms Ἰωσήφ^{tp} ἀπὸ^p ὀdgnms ὕπνος^{ngms} ποιῶν^{viaa3s} ὡς^{bo} προστάσων^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὀdnms ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} καί^c παραλαβάνων^{viaa3s} ὀdafs γυνῆ^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.25** καί^c οὐ^{xo} γινώσκων^{viaa3s} αὐτός^{rpfafs} ἕως^c ὅς^{bo} τίκτων^{viaa3s} ὀdams υἱός^{nams} αὐτός^{rpgfs} ὀdams πρωτότοκος^{aamsn} καί^c καλέων^{viaa3s} ὀdams ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpgms} Ἰησοῦς^{nams}. **2. v.1** ὀdgnms δε^c Ἰησοῦς^{ngms} γεννάων^{vrapnms} ἐν^p Βηθλεὲμ^{tp} ὀdgnfs Ἰουδαία^{ngfs} ἐν^p ἡμέρᾳ^{ndfp} Ἡρώδης^{ngms} ὀdgnms βασιλεύς^{ngms} ἰδοὺ^{vdaa2s} μάγους^{nnmp} ἀπὸ^p ἀνατολή^{ngfp} παραγίνονται^{viaa3p} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.2** λέγων^{vrapnmp} ποῦ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ὀdnms τίκτων^{vrapnms} βασιλεύς^{nnms} ὀdgnmp Ἰουδαίος^{agmpn} ὀράων^{vialp} γάρ^c αὐτός^{rpgms} ὀdams ἀστήρ^{nams} ἐν^p ὀddfis ἀνατολή^{ndfs} καί^c ἔρχομαι^{vialp} προσκυνῶν^{vnaa} αὐτός^{rpdms}. **v.3** ἀκούων^{vraanms} δε^c Ἡρώδης^{nnms} ὀdnms βασιλεύς^{nnms} ταράσσων^{vrap3s} καί^c πᾶς^{anfns} Ἱεροσόλυμα^{nnfs} μετὰ^p αὐτός^{rpgms}. **v.4** καί^c συναγῶν^{vraanms} πᾶς^{aampn} ὀdamp ἀρχιερεὺς^{namp} καί^c γραμματεὺς^{namp} ὀdgnms λαός^{ngms} πυνθάνονται^{vian3s} παρὰ^p αὐτός^{rpgmp} ποῦ^{xo} ὀdnms Χριστός^{nnms} γεννάων^{vipp3s}. **v.5** ὀdnmp δε^c λέγων^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ἐν^p Βηθλεὲμ^{tp} ὀdgnfs Ἰουδαία^{ngfs} οὕτω^{bo} γάρ^c γράφω^{vixp3s} διὰ^p ὀdgnms προφήτης^{ngms}. **v.6** καί^c σύ^{rpn-s} Βηθλεὲμ^{tp} γῆ^{nvfs} Ἰουδας^{ngms} οὐδαμῶς^{bo} ἐλάχιστος^{anfns} εἰμι^{vixp2s} ἐν^p ὀddmp ἡγεμῶν^{ndmp} Ἰουδας^{ngms} ἐκ^p σύ^{rpg-s} γάρ^c ἐξέρχομαι^{vifd3s} ἡγέομαι^{vppnms} ὅστις^{rrnms} ποιμαίνων^{vifa3s} ὀdams λαός^{nams} ἐγῶ^{rpg-s} ὀdams Ἰσραήλ^{tp}. **v.7** τότε^{bo} Ἡρώδης^{nnms} λάθρα^{bo} καλέων^{vraanms} ὀdamp μάγους^{namp} ἀκριβῶν^{viaa3s} παρὰ^p αὐτός^{rpgmp} ὀdams χρόνος^{nams} ὀdgnms φαίνων^{vppegms} ἀστήρ^{ngms}.

- 9 ἔλθῶν προσκυνήσω αὐτῷ. οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ βασιλέως ἐπο-
 10 ρεύθησαν, καὶ ἰδοῦ, ὁ ἀστὴρ, ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ, προῆγεν
 11 αὐτούς, ἕως ἔλθῶν ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. ἰδόντες δὲ τὸν
 12 ἀστέρα ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα. καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν
 13 οἰκίαν, εἶδον τὸ παιδίον μετὰ Μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πε-
 14 σόντες προσεκύνησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐ-
 15 τῶν προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβανον καὶ σμύρναν.
 16 καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ μὴ ἀνακάμψαι πρὸς Ἡρώδη, δι'
 ἄλλης ὁδοῦ ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. Ἀναχωρησάντων
 δὲ αὐτῶν, ἰδοῦ, ἄγγελος Κυρίου φαίνεται κατ' ὄναρ τῷ Ἰωσήφ,
 λέγων, Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,
 καὶ φεῦγε εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ ἕως ἂν εἶπω σοι, μέλλει γάρ
 14 Ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον, τοῦ ἀπολέσαι αὐτό. ὁ δὲ ἐγερθεὶς πα-
 15 ρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ νυκτός καὶ ἀνεχώρησεν
 16 εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς Ἡρώδου, ἵνα πλη-
 17 ρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, Ἐξ
 Αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. τότε Ἡρώδης, ἰδὼν ὅτι ἐνεπαί-
 χθη ὑπὸ τῶν μάγων, ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας ἀνεῖλε πάντας
 τοὺς παῖδας τοὺς ἐν Βηθλεὲμ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὀρίοις αὐτῆς, ἀπὸ
 διετοῦς καὶ κατωτέρω, κατὰ τὸν χρόνον ὃν ἠκρίβωσε παρὰ τῶν

v.8 καί^c ἐπέμψω^{vpaanms} αὐτός^{rpaamp} εἰς^p Βηθλεὲμ^{tp} λέγω^{v1aa3s} πορευομαί^{vpaonmp} ἀκριβῶς^{bo}
 ἐξετάζω^{vdaa2p} περὶ^p ὁδῶν^{ngns} παιδίου^{ngns} ἐπάν^c δέ^c εὐρίσκω^{vsaa2p} ἀπαγγέλλω^{vdaa2p} ἐγὼ^{tpd-s} ὅπως^{bo}
 κἀγὼ^{rpn-s} ἔρχομαι^{vpaanms} προσκυνέω^{vsaa1s} αὐτός^{rpdms}. **v.9** ὁδῶν^{ngns} δέ^c ἀκούω^{vpaanmp} ὁδῶν^{ngns}
 βασιλέως^{ngms} πορευομαί^{v1aa3p} καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} ὁδῶν^{ngns} ἀστὴρ^{nnms} ὅς^{rrams} ὁράω^{v1aa3p} ἐν^p ὁδῶν^{ngns}
 ἀνατολῆ^{ndfs} προάγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpaamp} ἕως^c ἔρχομαι^{vpaanms} ἴσθι^{v1aa3s} ἐπάνω^{bo} ὅς^{bo} εἰμί^{v1ix3s}
 ὁδῶν^{ngns} παιδίου^{nnms}. **v.10** ὁράω^{vpaanmp} δέ^c ὁδῶν^{ngns} ἀστὴρ^{nnms} χαίρω^{v1aa3p} χαρά^{nafs} μέγας^{aafsn}
 σφόδρα^{bo}. **v.11** καί^c ἔρχομαι^{vpaanmp} εἰς^p ὁδῶν^{ngns} οἰκία^{nafs} ὁράω^{v1aa3p} ὁδῶν^{ngns} παιδίου^{nnms}
 μετὰ^p Μαρίας^{ngfs} ὁδῶν^{ngns} μῆτηρ^{ngfs} αὐτός^{rpgns} καί^c πίπτω^{vpaanmp} προσκυνέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdms}
 καί^c ἀνοίγω^{vpaanmp} ὁδῶν^{ngns} θησαυρός^{namp} αὐτός^{rpgmp} προσφέρω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdms} δῶρον^{namp}
 χρυσός^{nam} καί^c λίθανος^{nam} καί^c σμύρνα^{nafs}. **v.12** καί^c χρηματίζω^{vpaanmp} κατὰ^p ὄναρ^{to}
 μῆ^{xo} ἀνακάμψω^{vnaa} πρὸς^p Ἡρώδη^{ngms} διὰ^p ἄλλος^{agfsn} ὁδός^{ngfs} ἀναχωρέω^{v1aa3p} εἰς^p ὁδῶν^{ngns}
 χώρα^{nafs} αὐτός^{rpgmp}. **v.13** ἀναχωρέω^{vpaagmp} δέ^c αὐτός^{rpgmp} ἰδοῦ^{vdaa2s} ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms}
 φαίνω^{v1ix3s} κατὰ^p ὄναρ^{to} ὁδῶν^{ngns} Ἰωσήφ^{tp} λέγω^{vpaanms} ἐγείρω^{vpaanms} παραλαμβάνω^{vdaa2s} ὁδῶν^{ngns}
 παιδίου^{ngms} καί^c ὁδῶν^{ngns} μῆτηρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^c φεύγω^{v1aa3s} εἰς^p Αἴγυπτος^{nafs} καί^c εἰμί^{v1ix3s}
 ἐκεῖ^{bo} ἕως^c ἂν^{xo} λέγω^{vsaa1s} σὺ^{rpd-s} μέλλω^{v1aa3s} γάρ^c Ἡρώδης^{ngms} ζητεῖ^{v1aa3s} παιδίον^{ngms}
 ὁδῶν^{ngns} ἀπόλυμι^{vnaa} αὐτός^{rpaans}. **v.14** ὁδῶν^{ngns} δέ^c ἐγείρω^{vpaanms} παραλαμβάνω^{v1aa3s} ὁδῶν^{ngns}
 παιδίου^{ngms} καί^c ὁδῶν^{ngns} μῆτηρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} νύξ^{ngfs} καί^c ἀναχωρέω^{v1aa3s} εἰς^p Αἴγυπτος^{nafs}.
v.15 καί^c εἰμί^{v1ix3s} ἐκεῖ^{bo} ἕως^c ὁδῶν^{ngns} τελευτῆ^{ngfs} Ἡρώδη^{ngms} ἵνα^c πληρώω^{vsap3s} ὁδῶν^{ngns} λέγω^{vpaanms}
 ὑπὸ^p ὁδῶν^{ngms} κύριος^{ngms} διὰ^p ὁδῶν^{ngns} προφήτης^{ngms} λέγω^{vpaanms} ἐκ^p Αἰγύπτου^{ngfs} καλέω^{v1aa1s} ὁδῶν^{ngns}
 υἱός^{nam} ἐγὼ^{tpg-s}.

μάγων. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Ἱερεμίου τοῦ προφήτου, 17
λέγοντος, Φωνὴ ἐν Ῥαμᾶ ἠκούσθη, θρήνος καὶ κλαυθμὸς καὶ 18
ὄδυρμος πολὺς, Ῥαχὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελε
παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσὶ. τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἡρώδου, ἰ- 19
δου ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ φαίνεται τῷ Ἰωσήφ ἐν Αἰγύπτῳ,
λέγων, Ἐγερθεὶς παράλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ 20
πορεύου εἰς γῆν Ἰσραὴλ, τεθνήκασι γὰρ οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν
τοῦ παιδίου. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μη- 21
τέρα αὐτοῦ καὶ ἦλθεν εἰς γῆν Ἰσραὴλ. ἀκούσας δὲ ὅτι Ἀρχέλαος 22
βασιλεύει ἐπὶ τῆς Ἰουδαίας ἀντὶ Ἡρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐ-
φοβήθη ἐκεῖ ἀπελθεῖν, χρηματισθεὶς δὲ κατ' ὄναρ, ἀνεχώρησεν
εἰς τὰ μέρη τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐλθὼν κατώκησεν εἰς πόλιν λε- 23
γομένην Ναζαρέθ, ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν ὅτι
Ναζωραῖος κληθήσεται.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκείναις παραγίνεται Ἰωάννης ὁ βαπτί- 3
στης, κηρύσσων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς Ἰουδαίας. καὶ λέγων, Μετα- 2
νοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. οὗτος γὰρ ἐστιν 3
ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, Φωνὴ βοῶντος
ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς
 τρίβους αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ ἀπὸ 4
τριχῶν καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, ἡ

v.16 τότε^{bo} Ἡρώδης^{nnms} ὁράω^{vpaanms} ὅτι^c ἐμπαίζω^{viap3s} ὑπὸ^p ὁδgm^p μάγος^{ngmp} θυμὸν^{viap3s}
λιαν^{bo} καί^c ἀποστέλλω^{vpaanms} ἀναρέω^{viaa3s} πᾶς^{aampn} ὁδamp^p παις^{nam^p} ὁδamp^p ἐν^p Βηθλέεμ^{tp}
καί^c ἐν^p πᾶς^{adnpr} ὁδdnp^p ὄριον^{ndnp} αὐτός^{rpgfs} ἀπὸ^p διετίας^{agmsn} καί^c κατωτέρω^{bo} κατὰ^p ὁdams
χρόνος^{nam^s} ὅς^{rtrams} ἀκριβὸς^{viaa3s} παρὰ^p ὁdgm^p μάγος^{ngmp}. **v.17** τότε^{bo} πληρὸν^{viap3s}
ὁdams λέγω^{vrapnms} ὑπὸ^p Ἱερεμίας^{ngms} ὁdgm^s προφήτης^{ngms} λέγω^{vrapnms}. **v.18** φωνή^{nnfs}
ἐν^p Ῥαμᾶ^{tp} ἀκούω^{viap3s} θρήνος^{nnms} καί^c κλαυθμὸς^{nnms} καί^c ὄδυρμος^{nnms} πολὺς^{anmsn}
Ῥαχὴλ^{tp} κλαίω^{vrapnfs} ὁdanp^p τέκνον^{nanp} αὐτός^{rpgfs} καί^c οὐ^{xo} θέλω^{viaa3s} παρακαλέω^{vnap} ὅτι^c
οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3p}. **v.19** τελευτῶν^{vpaagms} δέ^c ὁdgm^s Ἡρώδης^{ngms} ἰδου^{vdaa2s} ἄγγελος^{nnms}
κύριος^{ngms} κατὰ^p ὄναρ^{to} φαίνω^{vipe3s} ὁddms Ἰωσήφ^{tp} ἐν^p Αἰγύπτου^{ndfs}. **v.20** λέγω^{vrapnms}
ἐγείρω^{vrapnms} παραλαβάνω^{vdaa2s} ὁdans παιδίον^{nans} καί^c ὁdafs μήτηρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^c
πορεύομαι^{vdpn2s} εἰς^p γῆ^{nafs} Ἰσραὴλ^{tp} θνήσκω^{vixa3p} γάρ^c ὁdamp^p ζητέω^{vrapanmp} ὁdafs ψυχὴ^{nafs}
ὁdgm^s παιδίον^{ngms}. **v.21** ὁdams δέ^c ἐγείρω^{vrapnms} παραλαβάνω^{viaa3s} ὁdans παιδίον^{nans} καί^c
ὁdafs μήτηρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^c ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^p γῆ^{nafs} Ἰσραὴλ^{tp}. **v.22** ἀκούω^{vpaanms}
δέ^c ὅτι^c Ἀρχέλαος^{nnms} βασιλεύω^{viaa3s} ἐπι^p ὁdgm^s Ἰουδαία^{ngfs} ἀντὶ^p Ἡρώδης^{ngms} ὁdgm^s
πατρί^{ngms} αὐτός^{rpgms} φοβέομαι^{viao3s} ἐκεῖ^{bo} ἀπέρχομαι^{vnaa} χρηματίζω^{vrapnms} δέ^c κατὰ^p
ὄναρ^{to} ἀναχωρῶ^{viaa3s} εἰς^p ὁdanp^p μέρος^{nanp} ὁdgm^s Γαλιλαία^{ngfs}. **v.23** καί^c ἔρχομαι^{vpaanms}
κατοικέω^{viaa3s} εἰς^p πόλις^{nafs} λέγω^{vppaf^s} Ναζαρά^{tp} ὅπως^{bo} πληρὸν^{vsap3s} ὁdams λέγω^{vrapnms} διὰ^p
ὁdgm^p προφήτης^{ngmp} ὅτι^c Ναζωραῖος^{nnms} καλέω^{vifp3s}. **3. v.1** ἐν^p δέ^c ὁddfp ἡμέρα^{ndfp}
ἐκεῖνος^{rddfp} παραγίνομαι^{vipn3s} Ἰωάννης^{nnms} ὁdams βαπτιστής^{nnms} κηρῶσσω^{vrapnms} ἐν^p ὁdafs
ἔρημῳ^{adfsn} ὁdgm^s Ἰουδαίας^{ngfs}. **v.2** καί^c λέγω^{vppanms} μετανόω^{vdpap2p} ἐγγίζω^{vixa3s} γάρ^c ὁdafs
βασιλεία^{nnfs} ὁdgm^p οὐρανός^{ngmp}. **v.3** οὗτος^{rdnms} γάρ^c εἰμι^{vixp3s} ὁdams λέγω^{vrapnms} ὑπὸ^p
Ἡσαΐας^{ngms} ὁdgm^s προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagms} φωνή^{nnfs} βοᾶ^{vppagms} ἐν^p ὁdafs ἔρημος^{adfsn}
ετοιμάζω^{vdaa2p} ὁdafs ὁδός^{nafs} κύριος^{ngms} εὐθύς^{aafpn} ποιῶ^{vdpap2p} ὁdafp τρίβος^{nafp} αὐτός^{rpgms}.

5 δὲ τροφή αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον. τότε ἐξεπορεύετο
 πρὸς αὐτὸν Ἱεροσόλυμα καὶ πᾶσα ἡ Ἰουδαία καὶ πᾶσα ἡ περι-
 6 χωρος τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ὑπὲρ αὐτοῦ
 7 ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν Φα-
 ρισαίων καὶ Σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα αὐτοῦ,
 εἶπεν αὐτοῖς, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ
 8 τῆς μελλούσης ὀργῆς· ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς με-
 9 τανοίας, καὶ μὴ δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Πατέρα ἔχομεν τὸν
 Ἀβραάμ, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων
 10 ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν
 δένδρων κεῖται, πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν ἐκκό-
 11 πτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ἐγὼ μὲν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς
 μετάνοιαν, ὁ δὲ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἰσχυρότερός μου ἔστιν, οὗ
 οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι, αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει
 12 ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρὶ, οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ
 διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐτοῦ εἰς
 13 τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστω. Τότε
 παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην πρὸς
 14 τὸν Ἰωάννην, τοῦ βαπτισθῆναι ὑπὲρ αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰωάννης διεκώ-
 λυεν αὐτὸν λέγων, Ἐγὼ χρεῖαν ἔχω ὑπὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ

v.4 αὐτός^{rgms} δε^c ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nmms} ἔχω^{vfa3s} ὁ^{dans} ἔνδυμα^{nans} αὐτός^{rgms} ἀπό^p θρι^{ngfp}
 κάμηλος^{ngms} καί^c ζώνη^{nafs} δερμῆτινος^{aafsn} περί^p ὁ^{dafs} ὄσφυς^{nafs} αὐτός^{rgms} ὁ^{dnfs} δε^c τροφή^{nfnfs}
 αὐτός^{rgms} εἰμὶ^{vix3s} ἀκρίς^{nfnf} καί^c μέλι^{nmms} ἄγριος^{annsn}. **v.5** τότε^{bo} ἐκπορεύομαι^{vini3s} πρὸς^p
 αὐτός^{rgms} Ἱεροσόλυμα^{nfnfs} καί^c πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} Ἰουδαία^{nfnfs} καί^c πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} περιχώρος^{anmsn}
 ὁ^{dgms} Ἰορδάνης^{ngms}. **v.6** καί^c βαπτίζω^{vii3p} ἐν^p ὁ^{ddms} Ἰορδάνης^{ndms} ὑπό^p αὐτός^{rgms}
 ἐξομολογέω^{vppnmnp} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} αὐτός^{rgmp}. **v.7** ὁράω^{vpaanms} δε^c πολὺς^{aampn} ὁ^{dgm}
 Φαρισαίος^{ngmp} καί^c Σαδδουκαῖος^{ngmp} ἐρχομαι^{vppnamp} ἐπι^p ὁ^{dans} βάπτισμα^{nans} αὐτός^{rgms}
 λέγω^{vfaa3s} αὐτός^{rgdmp} γέννημα^{vnp} ἐχιδνα^{ngfp} τίς^{rgms} ὑποδείκνυμι^{vfaa3s} σύ^{pd-p} φευγέω^{vnaa} ἀπό^p
 ὁ^{dgfs} μέλλω^{vppagfs} ὀργή^{ngfs}. **v.8** ποιέω^{vdaa2p} οὖν^c καρπός^{namp} ἀξίος^{aampn} ὁ^{dgfs} μετάνοια^{ngfs}.
v.9 καί^c μή^{xo} δοκέω^{vsaap} λέγω^{vnpa} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdm} πατὴρ^{nams} ἔχω^{vfa1p} ὁ^{dams} Ἀβραάμ^{tp}
 λέγω^{vfa1s} γάρ^c σύ^{pd-p} ὅτι^c δύναμαι^{vii3s} ὁ^{dnms} θεός^{nmms} ἐκ^p ὁ^{dgm} λίθος^{ngmp} οὗτος^{rgdmp}
 ἐγειρεῖ^{vnaa} τέκνον^{namp} ὁ^{ddms} Ἀβραάμ^{tp}. **v.10** ἤδη^{bo} δε^c καί^c ὁ^{dnfs} ἀξίνη^{nfnfs} πρὸς^p ὁ^{dafs}
 ρίζα^{nafs} ὁ^{dgnp} δένδρον^{vngmp} κεῖται^{vii3s} πᾶς^{annsn} οὖν^c δένδρον^{nams} μὴ^{xo} ποιέω^{vppanms} καρπός^{nams}
 καλός^{aamsn} ἐκκόπτεω^{vii3s} καί^c εἰς^p πῦρ^{nans} βάλλω^{vii3s}. **v.11** ἐγὼ^{tpn-s} μὲν^{xo} βαπτίζω^{vfa1s}
 σύ^{tpa-p} ἐν^p ὕδωρ^{ndns} εἰς^p μετάνοια^{nafs} ὁ^{dnms} δε^c ὀπίσω^{bo} ἐγὼ^{rg-s} ἐρχομαι^{vppnmms} ἰσχυρός^{anmsc}
 ἐγὼ^{rg-s} εἰμὶ^{vix3s} ὅς^{rgms} οὗ^{xo} εἰμὶ^{vix1s} ἰκανός^{anmsn} ὁ^{damp} ὑπόδημα^{namp} βαστάζω^{vnaa} αὐτός^{rgnms}
 σύ^{tpa-p} βαπτίζω^{vfa3s} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ἁγίος^{adnsn} καί^c πῦρ^{ndns}. **v.12** ὅς^{rrgms} ὁ^{dnms} πτύον^{nams}
 ἐν^p ὁ^{ddfs} χεῖρ^{ndfs} αὐτός^{rgms} καί^c διακαθαρίζω^{vfa3s} ὁ^{dafs} ἄλωνα^{nafs} αὐτός^{rgms} καί^c συνάγω^{vfa3s}
 ὁ^{dams} σίτος^{nams} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁ^{dafs} ἀποθήκη^{nafs} ὁ^{dans} δε^c ἄχυρον^{nans} κατακαίω^{vfa3s} πῦρ^{ndns}
 ἄσβεστος^{adnsn}. **v.13** τότε^{bo} παραγίνομαι^{vii3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} ἀπό^p ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} ἐπι^p
 ὁ^{dams} Ἰορδάνης^{nams} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} ὁ^{dgms} βαπτίζω^{vnap} ὑπό^p αὐτός^{rgms}.

ἔρχη πρὸς με· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἄφες 15
 ἄρτι, οὕτω γὰρ πρέπειον ἔστιν ἡμῖν πληρῶσαι πᾶσαν δικαιοσύνην.
 τότε ἀφίησιν αὐτόν. καὶ βαπτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἀνέβη εὐθύς ἀπὸ 16
 τοῦ ὕδατος, καὶ ἰδοὺ, ἀνεώχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε τὸ
 Πνεῦμα τοῦ θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν καὶ ἐρχόμενον ἐπ’
 αὐτόν. καὶ ἰδοὺ, φωνὴ ἐκ τῶν οὐρανῶν, λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ 17
 υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος, 4
 πειρασθῆναι ὑπὸ τοῦ διαβόλου. καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσαρά- 2
 κοντα καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον ἐπεινάσε. καὶ προσελ- 3
 θὼν αὐτῷ ὁ πειράζων εἶπεν, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπέ ἵνα οἱ λίθοι
 οὗτοι ἄρτοι γένωνται. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Γέγραπται, Οὐκ ἐπ’ 4
 ἄρτω μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ’ ἐπὶ παντὶ ῥήματι ἐκπορευο-
 μένῳ διὰ στόματος Θεοῦ. Τότε παραλαμβάνει αὐτόν ὁ διάβολος 5
 εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἴστησιν αὐτόν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱε-
 ροῦ, καὶ λέγει αὐτῷ, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω, 6
 γέγραπται γὰρ ὅτι Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ καὶ
 ἐπὶ χειρῶν ἄροῦσί σε, μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα 7
 σοῦ. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πάλιν γέγραπται, Οὐκ ἐκπειράσεις 7
 Κύριον τὸν Θεόν σου. πάλιν παραλαμβάνει αὐτόν ὁ διάβολος εἰς 8
 ὄρος ὑψηλὸν λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τοῦ

v.14 ὁδnms δεc Ἰωάννηςnms διακωλύωviaa3s αὐτόςrpsms λέγωvppanms ἐγὼrpn-s χρειαnafs ἐχῶvipa1s
 ὑπόP σύrpg-s βαπτίζωvnap καίc σύrpn-s ἔρχομαιvipn2s πρὸςP ἐγὼrpa-s. **v.15** ἀποκρίνομαιvraonms
 δεc ὁdntms Ἰησοῦsnms λέγωviaa3s πρὸςP αὐτόςrpsms ἀφίημιvdaa2s ἄρτιbo οὕτωbo γὰρc πρέμωvppqms
 εἰμιvipx3s ἐγὼrpd-p πληρῶvnaa πᾶςaafsn δικαιοσύνηnafs τότεbo ἀφίημιvipa3s αὐτόςrpsms.
v.16 καίc βαπτίζωvrapnms ὁdntms Ἰησοῦsnms ἀναβαίνωviaa3s εὐθύςbo ἀπόP ὁdgnс ὕδωrngns καίc
 ἰδοῦvdaa2s ἀνοίγωviap3p αὐτόςrpdms ὁdntmp οὐρανόςnmp καίc ὀράωviaa3s ὁdans πνεῦμαnans ὁdgnс
 θεόςngms καταβαίνωvrapnans ὡσεὶbo περιστερᾶnafс καίc ἔρχομαιvppnans ἐπὶP αὐτόςrpsms. **v.17** καίc
 ἰδοῦvdaa2s φωνήnfnс ἐκP ὁdgnс οὐρανόςngmp λέγωvppan1s οὗτόςrdnms εἰμιvipx3s ὁdntms υἱόςnms
 ἐγὼrpg-s ὁdntms ἀγαπητόςanmsn ἐνP ὅςrtdms εὐδοκέωviaa1s. **4. v.1** τότεbo ὁdntms Ἰησοῦsnms
 ἀνάγωviap3s εἰςP ὁdafs ἔρημοςaafsn ὑπόP ὁdgnс πνεῦμαngns πειράζωvnap ὑπόP ὁdgnс διάβολοςagmsn.
v.2 καίc νηστεύωvpaanms ἡμέραnafp τεσσαράκοντα^{tn} καίc νύξnafp τεσσαράκοντα^{tn} ὕστεροςbo
 πεινάωviaa3s. **v.3** καίc προσέρχομαιvpaanms αὐτόςrpdms ὁdntms πειράζωvppanms λέγωviaa3s
 εἰqo υἱόςnms εἰμιvipx2s ὁdgnс θεόςngms λέγωvdaa2s ἵναc ὁdntmp λίθοςnmp οὗτόςrdnmp ἄρτοςnmp
 γίνομαιvsad3p. **v.4** ὁdntms δεc ἀποκρίνομαιvraonms λέγωviaa3s γράφωvixp3s οὐxο ἐπὶP ἄρτοςndms
 μόνοςadmsn ζῶωvifd3s ἀνθρωποςnms ἀλλάc ἐπὶP πᾶςadmsn ῥῆμαndns ἐκπορευομαιvppndns διάP
 στόμαngns ὁdgnс. **v.5** τότεbo παραλαμβάνωvipa3s αὐτόςrpsms ὁdntms διάβολοςanmsn εἰςP
 ὁdafs ἅγιοςaafsn πόλιςnafс καίc ἴστημιvipa3s αὐτόςrpsms ἐπὶP ὁdans πτερύγιονnans ὁdgnс ἱερόνngns.
v.6 καίc λέγωvipa3s αὐτόςrpdms εἰqo υἱόςnms εἰμιvipx2s ὁdgnс θεόςngms βάλλωvdaa2s σεαυτοῦxams
 κάτωP γράφωvixp3s γάρc ὅτιc ὁdntmp ἄγγελοςndmp αὐτόςrpsms ἐντέλλομαιvfn3s περιP σύrpg-s καίc
 ἐπὶP χεῖrngfp αἰῶvifa3p σύrpa-s μήποτεbo προσκόπτωvsaa2s πρὸςP λίθοςnams ὁdans πούςnams
 σύrpg-s. **v.7** φημιvix3s αὐτόςrpdms ὁdntms Ἰησοῦsnms πάλινbo γράφωvixp3s οὐxο ἐκπειράζωvifa2s
 κύριοςnams ὁdans θεόςnams σύrpg-s.

9 κόσμου και την δόξαν αὐτῶν, και λέγει αὐτῷ, Ταῦτά πάντα σοι
 10 δώσω, ἐάν πεσῶν προσκυνήσης μοι. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,
 11 Ὑπαγε, Σατανᾶ. γέγραπται γάρ, Κύριον τὸν Θεόν σου προσκυνή-
 12 σεις, και αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος,
 12 και ἰδοῦ, ἄγγελοι προσῆλθον και διηκόνουν αὐτῷ. Ἀκούσας δὲ
 ὁ Ἰησοῦς ὅτι Ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν,
 13 και καταλιπὼν τὴν Ναζαρέθ, ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς Καπερναοὺμ
 14 τὴν παραθαλασσίαν, ἐν ὁρίοις Ζαβουλῶν και Νεφθαλεὶμ, ἵνα
 15 πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, Γῆ Ζα-
 βουλῶν και γῆ Νεφθαλεὶμ, ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ Ἰορδάνου,
 16 Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει εἶδε φῶς
 μέγα, και τοῖς καθημένοις ἐν χώρα και σκιᾷ θανάτου φῶς ἀνε-
 17 τειλεν αὐτοῖς. Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς κηρῦσσειν και λέγειν,
 18 Μετανοεῖτε, ἤγγικε γάρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Περιπατῶν
 δὲ ὁ Ἰησοῦς παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε δύο ἀδελ-
 φούς, Σίμωνα τὸν λεγόμενον Πέτρον, και Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν
 αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρον εἰς τὴν θάλασσαν, ἦσαν γὰρ ἀ-
 19 λειῖς. και λέγει αὐτοῖς, Δεῦτε ὀπίσω μου, και ποιήσω ὑμᾶς ἀλειῖς
 20 ἀνθρώπων. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα ἠκολούθησαν αὐτῷ.
 21 και προβάς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφούς, Ἰάκωβον τὸν
 τοῦ Ζεβεδαίου και Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ

v.8 πάλιν^{bo} παραλαβάνω^{vpa3s} αὐτὸς^{rprams} ὁ δὲ^{dnms} διάβολος^{anmsn} εἰς^p ὄρος^{nans} ὑψηλὸς^{aansn} λίαν^{bo} και^c δεικνυμι^{vpa3s} αὐτὸς^{rpdms} πᾶς^{aafpn} ὁ δὲ^{dafp} βασιλεία^{nafp} ὁ δὲ^{dgms} κόσμος^{ngms} και^c ὁ δὲ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτὸς^{rpgfp}. **v.9** και^c λέγω^{vpa3s} αὐτὸς^{rpdms} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} οὐρανῶν^s ἰδιδωμι^{vifa1s} ἐάν^{9o} πίπτω^{vpaanms} προσκυνέω^{vsaa2s} ἐγὼ^{rpd-s}. **v.10** τότε^{bo} λέγω^{vpa3s} αὐτὸς^{rpdms} ὁ δὲ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὑπάγω^{vdpa2s} Σατανᾶς^{nnms} γράφω^{vixp3s} γάρ^c κύριος^{nams} ὁ δὲ^{dams} θεός^{nams} σύ^{rpg-s} προσκυνέω^{vifa2s} και^c αὐτὸς^{rpdms} μόνος^{admsn} λατρεύω^{vifa2s}. **v.11** τότε^{bo} ἀφίημι^{vpa3s} αὐτὸς^{rprams} ὁ δὲ^{dnms} διάβολος^{anmsn} και^c ἰδοῦ^{vdaa2s} ἄγγελος^{nnmp} προσέρχομαι^{viaa3p} και^c διακονέω^{vifa3p} αὐτὸς^{rpdms}. **v.12** ἀκούω^{vpaanms} δὲ^c ὁ δὲ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c Ἰωάννης^{nnms} παραδιδωμι^{viaap3s} ἀναχωρῶ^{viaa3s} εἰς^p ὁ δὲ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs}. **v.13** και^c καταλείπω^{vpaanms} ὁ δὲ^{dafs} Ναζαρά^{tp} ἔρχομαι^{vpaanms} κατοικέω^{viaa3s} εἰς^p Καπερναοῦμ^{tp} ὁ δὲ^{dafs} παραθαλάσσιος^{aafsn} ἐν^p ὄριον^{ndnp} Ζαβουλῶν^{tp} και^c Νεφθαλίμ^{tp}. **v.14** ἵνα^c πληρῶ^{vsap3s} ὁ δὲ^{dnms} λέγω^{vpaanms} δια^p Ἡσαΐας^{ngms} ὁ δὲ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vpragns}. **v.15** γῆ^{nnfs} Ζαβουλῶν^{tp} και^c γῆ^{nnfs} Νεφθαλίμ^{tp} ὁ δὲ^{nafs} θάλασσα^{ngfs} πέραν^{bo} ὁ δὲ^{dgms} Ἰορδάνης^{ngms} Γαλιλαία^{nnfs} ὁ δὲ^{dgnp} ἐθνός^{ngnp}. **v.16** ὁ δὲ^{dnms} λαός^{nms} ὁ δὲ^{dnms} καθήμει^{vprnms} ἐν^p σκότος^{ndns} οἶδα^{viaa3s} φῶς^{nans} μέγας^{aansn} και^c ὁ δὲ^{ddmp} κάθημαι^{vppndmp} ἐν^p χώρᾳ^{nafs} και^c σκιᾷ^{ndfs} θανάτος^{ngms} φῶς^{nnms} ἀντέλλω^{viaa3s} αὐτὸς^{rpdmp}. **v.17** ἀπὸ^p τότε^{bo} ἄρχω^{viaa3s} ὁ δὲ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} κηρῦσσω^{vnpa} και^c λέγω^{vnpa} μετανοέω^{vdpa2p} ἐγγίζω^{vixa3s} γάρ^c ὁ δὲ^{dafs} βασιλεία^{nnfs} ὁ δὲ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp}. **v.18** περιπατέω^{vpranms} δὲ^c ὁ δὲ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} παρὰ^p ὁ δὲ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ὁ δὲ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} ὁράω^{viaa3s} δύο^{tn} ἀδελφός^{namp} Σίμων^{nams} ὁ δὲ^{dams} λέγω^{vpprams} Πέτρος^{nams} και^c Ἀνδρέας^{nams} ὁ δὲ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτὸς^{rpgms} βάλλω^{vpaapmp} ἀμφίβληστρον^{nans} εἰς^p ὁ δὲ^{dafs} θάλασσα^{nafs} εἰμι^{vix3p} γάρ^c ἀλιεύς^{nnmp}. **v.19** και^c λέγω^{vpa3s} αὐτὸς^{rpdmp} δεῦτε^{vdnv2p} ὀπίσω^{bo} ἐγὼ^{rpg-s} και^c ποιέω^{vifa1s} σύ^{rpa-p} ἀλιεύς^{namp} ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.20** ὁ δὲ^{dnmp} δὲ^c εὐθέως^{bo} ἀφίημι^{vpaanmp} ὁ δὲ^{dnp} δίκτυον^{nanp} ἀκολουθέω^{viaa3p} αὐτὸς^{rpdms}.

Ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, καταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλεσεν αὐτούς. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ τὸν πατέρα αὐτῶν ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ περιῆγεν ὅλην τὴν Γαλιλαίαν ὁ Ἰησοῦς, διδάσκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. καὶ ἀπῆλθεν ἡ ἀκοή αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν Συρίαν, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους, καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σεληνιζομένους, καὶ παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας καὶ Δεκαπόλεως καὶ Ἰεροσολύμων καὶ Ἰουδαίας καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.

Ἴδὼν δὲ τοὺς ὄχλους ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος. καὶ καθίσαντος αὐτοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτούς, λέγων, Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Μακάριοι οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν. Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν Θεὸν ὄψονται. Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ

v.21 καί^c προβαίνω^{vpaanms} ἐκεῖθεν^{bo} ὁράω^{v1aa3s} ἄλλος^{aampn} δύο^{tn} ἀδελφός^{namp} Ἰάκωβος^{namms} ὁ^{dams} ὄδgms Ζεβεδαῖος^{ngms} καί^c Ἰωάννης^{namms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{namms} αὐτός^{rgms} ἐν^p ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} μετὰ^p Ζεβεδαῖος^{ngms} ὄδgms πατήρ^{ngms} αὐτός^{rgmp} καταρτίζω^{vppaamp} ὁ^{damp} δίκτυον^{nap} αὐτός^{rgmp} καί^c καλέω^{v1aa3s} αὐτός^{rgamp}. **v.22** ὁ^{dmp} δέ^c εὐθέως^{bo} ἀφήμι^{vpaanmp} ὁ^{dans} πλοῖον^{namms} καί^c ὁ^{dams} πατήρ^{namms} αὐτός^{rgmp} ἀκολουθέω^{v1aa3p} αὐτός^{rgdms}. **v.23** καί^c περιάγω^{v1aa3s} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{namms} διδάσκω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγῇ^{ndfp} αὐτός^{rgmp} καί^c κηρύσσω^{vppanms} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὄδgls βασιλεία^{ngfs} καί^c θεραπεύω^{vppanms} πᾶς^{aafsn} νόσος^{nafs} καί^c πᾶς^{aafsn} μαλακία^{nafs} ἐν^p ὁ^{ddms} λαός^{ndms}. **v.24** καί^c ἀπέρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dams} ἀκοή^{nfis} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} Συρία^{nafs} καί^c προσφέρω^{v1aa3p} αὐτός^{rgdms} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppaamp} ποικίλος^{adfpn} νόσος^{ndfp} καί^c βάσανος^{ndfp} συνέχω^{vpppamp} καί^c δαιμονίζομαι^{vppnamp} καί^c σεληνιάζομαι^{vppnamp} καί^c παραλυτικός^{aampn} καί^c θεραπεύω^{v1aa3s} αὐτός^{rgamp}. **v.25** καί^c ἀκολουθέω^{v1aa3p} αὐτός^{rgdms} ὄχλος^{nammp} πολὺς^{anmpn} ἀπὸ^p ὄδgfs Γαλιλαία^{ngfs} καί^c Δεκάπολις^{ngfs} καί^c Ἰεροσόλυμα^{ngmp} καί^c Ἰουδαία^{ngfs} καί^c πέραν^{bo} ὄδgms Ἰορδάνης^{ngms}. **5. v.1** ὁράω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{damp} ὄχλος^{nammp} ἀναθαίνω^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dans} ὄρος^{nans} καί^c καθίζω^{vpaagms} αὐτός^{rgms} προσέρχομαι^{v1aa3p} αὐτός^{rgdms} ὁ^{dmp} μαθητῆς^{nammp} αὐτός^{rgms}. **v.2** καί^c ἀνοίγω^{vpaanms} ὁ^{dans} στόμα^{nans} αὐτός^{rgms} διδάσκω^{v1aa3s} αὐτός^{rgamp} λέγω^{vppanms}. **v.3** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dmp} πτωχός^{anmpn} ὁ^{dams} πνεῦμα^{ndns} ὅτι^c αὐτός^{rgmp} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dams} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dmp} οὐρανός^{ngmp}. **v.4** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dmp} πεινῶν^{vppanmp} ὅτι^c αὐτός^{rgmp} παρακαλέω^{v1fp3p}. **v.5** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dmp} πραῦς^{anmpn} ὅτι^c αὐτός^{rgmp} κληρονομέω^{v1fa3p} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}. **v.6** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dmp} πεινάω^{vppanmp} καί^c διψάω^{vppanmp} ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{nafs} ὅτι^c αὐτός^{rgmp} χορτάζω^{v1fp3p}. **v.7** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dmp} ἐλεήμων^{anmpn} ὅτι^c αὐτός^{rgmp} ἐλέεω^{v1fp3p}. **v.8** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dmp} καθαρός^{anmpn} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} ὅτι^c αὐτός^{rgmp} ὁ^{dams} θεός^{namms} ὁράω^{v1fd3p}.

10 υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται. Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνεκεν δι-
 11 καιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἔστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Μακάριοι
 12 ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι, ἕνεκεν ἐμοῦ, χαίrete καὶ ἀγαλλιᾶ-
 13 σθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς, οὕτω γὰρ ἐδίωξαν
 14 τοὺς προφήτας τοὺς πρὸ ὑμῶν. Ὑμεῖς ἔστε τὸ ἄλας τῆς γῆς, ἐὰν
 15 δὲ τὸ ἄλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθήσεται· εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι, εἰ
 16 μὴ βληθῆναι ἕξω καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. ὑμεῖς
 17 ἔστε τὸ φῶς τοῦ κόσμου, οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄ-
 18 ρους κειμένη, οὐδὲ καίουσι λύχνον καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν
 19 μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ.
 20 οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴ-
 δωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν τὸν
 ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον
 ἢ τοὺς προφήτας, οὐκ ἦλθον καταλῦσαι ἀλλὰ πληρῶσαι. ἀμὴν
 γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰδῶτα ἐν ἡ μίᾳ
 κεραία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου ἕως ἂν πάντα γένηται. ὃς
 ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ
 οὕτω τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
 οὐρανῶν, ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν
 τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύ-

v.9 μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnnmp} εἰρηνοποιός^{anmpn} ὅτι^c αὐτός^{trnmp} υἱός^{nmp} θεός^{ngms} καλέω^{vfp3p}.
v.10 μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnnmp} δίκωκ^{vpxnmp} ἕνεκα^{bo} δικαιοσύνη^{ngfs} ὅτι^c αὐτός^{trmp} εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^{dntfs}
 βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgnmp} οὐρανός^{ngmp}. **v.11** μακάριος^{anmpn} εἰμὶ^{vixp2p} ὅταν^c ὀνειδίξω^{vsaa3p} σύ^{trp-a}
 καί^c δίκωκ^{vsaa3p} καί^c λέγω^{vsaa3p} πᾶς^{aansn} πονηρός^{aansn} ῥῆμα^{nans} κατὰ^p σύ^{trp-p} ψεύδομαι^{vppennmp}
 ἕνεκα^{bo} ἐγώ^{trp-s}. **v.12** χαίρω^{vdpa2p} καί^c ἀγαλλιᾶ^{vdnp2p} ὅτι^c ὁ^{dnnms} μισθός^{nms} σύ^{trp-p}
 πολὺς^{anmsn} ἐν^p ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} οὕτω^{bo} γάρ^c δίκωκ^{vaa3p} ὁ^{damp} προφήτης^{namp} πρὸ^p
 σύ^{trp-p}. **v.13** σύ^{trn-p} εἰμὶ^{vixp2p} ὁ^{dnnms} ἄλας^{nms} ὁ^{dgnfs} γῆ^{ngfs} ἐάν^{qo} δέ^c ὁ^{dnnms} ἄλας^{nms}
 μωραίνω^{vsap3s} ἐν^p τίς^{rqdms} ἀλιζώ^{vfp3s} εἰς^p οὐδεὶς^{aansn} ἰσχύω^{vpa3s} ἔτι^{bo} εἰ^{qo} μὴ^{xo} βάλλω^{vnap}
 ἕξω^{bo} καί^c καταπατέω^{vnp} ὑπὸ^p ὁ^{dgnmp} ἀνθρωπος^{ngmp}. **v.14** σύ^{trn-p} εἰμὶ^{vixp2p} ὁ^{dnnms} φῶς^{nms}
 ὁ^{dgnms} κόσμος^{ngms} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} πόλις^{nfs} κρύπτω^{vnap} ἐπάνω^{bo} ὁ^{rogms} κείμαι^{vppnns}.
v.15 οὐδέ^{bo} καί^w ὑμῶν^{vpa3p} λύχνος^{nafs} καί^c τίθημι^{vpa3p} αὐτός^{trpms} ὑπὸ^p ὁ^{dams} μόδιος^{nams} ἀλλά^c
 ἐπὶ^p ὁ^{dafs} λυχνία^{nafs} καί^c λάμπω^{vpa3s} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs}. **v.16** οὕτω^{bo}
 λάμπω^{vdaa3s} ὁ^{dnnms} φῶς^{nms} σύ^{trp-p} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgnmp} ἀνθρωπος^{ngmp} ὅπως^{bo} ὀράω^{vsaa3p} σύ^{trp-p}
 ὁ^{damp} καλός^{admpn} ἔργον^{namp} καί^c δοξάζω^{vsaa3p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} σύ^{trp-p} ὁ^{dams} ἐν^p ὁ^{ddmp}
 οὐρανός^{ndmp}. **v.17** μὴ^{xo} νομίζω^{vsaa2p} ὅτι^c ἔρχομαι^{vaa1s} καταλῦω^{vnaa} ὁ^{dams} νόμος^{nms} ἡ^{xo}
 ὁ^{damp} προφήτης^{namp} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vaa1s} καταλῦω^{vnaa} ἀλλά^c πληρῶω^{vnaa}. **v.18** ἀμὴνth γάρ^c
 λέγω^{vpa1s} σύ^{trp-p} ἕως^c ἂν^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnnms} οὐρανός^{nms} καί^c ὁ^{dntfs} γῆ^{nfs} ἰδῶτα^{tl} εἰς^{nms}
 ἡ^{xo} εἰς^{nfs} κεραία^{nfs} οὐ^{xo} μὴ^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} νόμος^{ngms} ἕως^c ἂν^{xo} πᾶς^{anmpn}
 γίνομαι^{vsad3s}. **v.19** ὃς^{trrms} ἐάν^{qo} οὖν^c λύω^{vsaa3s} εἰς^{nafs} ὁ^{dgnfs} ἐντολή^{ngfp} οὗτος^{rdgnfs} ὁ^{dgnfs}
 ἐλάχιστος^{agfpn} καί^c διδάσκω^{vsaa3s} οὕτω^{bo} ὁ^{damp} ἀνθρωπος^{namp} ἐλάχιστος^{anmsn} καλέω^{vfp3s} ἐν^p
 ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgnmp} οὐρανός^{ngmp} ὃς^{trrms} δέ^c ἂν^{xo} ποιέω^{vsaa3s} καί^c διδάσκω^{vsaa3s} οὗτος^{rdnms}
 μέγας^{anmsn} καλέω^{vfp3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgnmp} οὐρανός^{ngmp}.

ση ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Ἦκούσατε ὅτι 21 ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐ φονεύσεις, ὃς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει, ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ ἀ- 22 δελφῷ αὐτοῦ εἰκὴ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει, ὃς δ' ἂν εἴπη τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ, (ρακά, ἔνοχος ἔσται τῷ συνεδρίῳ, ὃς δ' ἂν εἴπη, Μωρέ, ἔ- 23 νοχος ἔσται εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ἐάν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κάκει ἢ μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ 24 θυσιαστηρίου, καὶ ὑπάγε, πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἔλθων πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀντιδίκῳ 25 σου ταχύ, ἕως ὅτου εἶ ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐτοῦ, μήποτε σε παραδῶ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ, καὶ ὁ κριτὴς σε παραδῶ τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν βληθήσῃ. ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως 26 ἂν ἀποδῶς τὸν ἔσχατον κοδράντην. Ἦκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς 27 ἀρχαίοις, Οὐ μοιχεύσεις. ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναικα πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου ὁ δεξιὸς σκανδαλίζει σε, 29 ἔξλε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ, συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν. καὶ εἰ ἡ δεξιὰ σου χεῖρ σκανδαλίζει σε, ἔκκοπον αὐτήν καὶ βάλε 30

v.20 λέγω^{vipal s} γάρ^c σύ^{tpd-p} ὅτι^c ἐάν⁹⁰ μὴ^{xo} περισσεύω^{vsaa3s} ὁ^{dnfs} δικαιοσύνη^{nmfs} σύ^{tpg-p} πολὺς^{aansc} ὀδγμπ γραμματεὺς^{ngmp} καὶ^c Φαρισαῖος^{ngmp} οὐ^{xo} μὴ^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa2p} εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὀδγμπ οὐράνος^{ngmp}. **v.21** ἀκούω^{v1aa2p} ὅτι^c λέγω^{v1aa2p} ὀδγμπ ἀρχαῖος^{admpn} οὐ^{xo} φονεύω^{vifa2s} ὃς^{rtnms} ἐξ^c ἄν^{xo} φονεύω^{vsaa3s} ἔνοχος^{anmsn} εἰμι^{vifx3s} ὀδγμπ κρίσις^{ndfs}. **v.22** ἐγὼ^{rpn-s} ἐξ^c λέγω^{vipal s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ὀργίζω^{vppnms} ὀδγμπ ἀδελφός^{ndms} αὐτός^{tpgms} εἰκὴ^{bo} ἔνοχος^{anmsn} εἰμι^{vifx3s} ὀδγμπ κρίσις^{ndfs} ὃς^{rtnms} ἐξ^c ἄν^{xo} λέγω^{vsaa3s} ὀδγμπ ἀδελφός^{ndms} αὐτός^{tpgms} ῥακά^{ta} ἔνοχος^{anmsn} εἰμι^{vifx3s} ὀδγμπ συνεδρίον^{hdns} ὃς^{rtnms} ἐξ^c ἄν^{xo} λέγω^{vsaa3s} μωρός^{anmsn} ἔνοχος^{anmsn} εἰμι^{vifx3s} εἰς^p ὁ^{dafs} γέεννα^{nafs} ὀδγμπ πῦρ^{ngns}. **v.23** ἐάν⁹⁰ οὖν^c προσφέρω^{vspa2s} ὁ^{dans} δῶρον^{nans} σύ^{tpg-s} ἐπὶ^p ὁ^{dans} θυσιαστήριον^{nans} κάκει^{bo} μνησθῆσομαι^{v1aa2s} ὅτι^c ὁ^{dnms} ἀδελφός^{ndms} σου^{tpg-s} ἔχει^p ὅ^{dans} τι^{bo} κατὰ^p σοῦ^{tpg-s}. **v.24** ἀφίημι^{v1aa2s} ἐκεῖ^{bo} ὁ^{dans} δῶρον^{nans} σου^{tpg-s} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dans} θυσιαστήριον^{ngns} καὶ^c ὑπάγω^{vdpa2s} πρῶτος^{bo} διαλλάσσω^{vdap2s} ὁ^{ddms} ἀδελφός^{ndms} σου^{tpg-s} καὶ^c τότε^{bo} ἔρχομαι^{vpaanms} πρόσφερε^{vdpa2s} ὁ^{dans} δῶρον^{nans} σου^{tpg-s}. **v.25** εἰμι^{vdpx2s} εὐνοῶ^{vppanms} ὁ^{ddms} ἀντίδικος^{ndms} σύ^{tpg-s} ταχύ^{bo} ἕως^c ὅστις^{trgns} εἰμι^{v1px2s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} μετὰ^p αὐτός^{tpgms} μὴποτε^{bo} σύ^{tpa-s} παραδίδωμι^{vsaa3s} ὁ^{dnms} ἀντίδικος^{nmms} ὁ^{ddms} κριτὴς^{ndms} καὶ^c ὁ^{dnms} κριτὴς^{nmms} σύ^{tpa-s} παραδίδωμι^{vsaa3s} ὁ^{ddms} ὑπηρέτης^{ndms} καὶ^c εἰς^p φυλακὴ^{nafs} βάλλω^{v1p2s}. **v.26** ἀμὴνth λέγω^{vipal s} σύ^{tpd-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἐξέρχομαι^{vsaa2s} ἐκεῖθεν^{bo} ἕως^c ἄν^{xo} ἀποδίδωμι^{vsaa2s} ὁ^{dams} ἔσχατος^{aamsn} κοδράντης^{namms}. **v.27** ἀκούω^{v1aa2p} ὅτι^c λέγω^{v1aa2p} ὀδγμπ ἀρχαῖος^{admpn} οὐ^{xo} μοιχεύω^{vifa2s}. **v.28** ἐγὼ^{rpn-s} ἐξ^c λέγω^{vipal s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} βλέπων^{vppanms} γυνή^{nafs} πρὸς^p ὁ^{dans} ἐπιθυμέω^{vnaa} αὐτός^{tpgfs} ἤδη^{bo} μοιχεύω^{v1aa3s} αὐτός^{tpafs} ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{tpgms}. **v.29** εἰ⁹⁰ ἐξ^c ὁ^{dnms} ὀφθαλμὸς^{ndms} σύ^{tpg-s} ὁ^{dnms} δεξιὸς^{ndms} σου^{tpg-s} σκανδαλίζει^{v1pa3s} σὺ^{tpa-s} ἐξαιρέω^{vdaa2s} αὐτός^{tpams} καὶ^c βάλλω^{vdaa2s} ἀπὸ^p σου^{tpg-s} συμφέρω^{v1pa3s} γάρ^c σύ^{tpd-s} ἵνα^c ἀπόλλυμι^{vsam3s} εἷς^{nans} ὁ^{dgnp} μέλος^{ngnp} σου^{tpg-s} καὶ^c μὴ^{xo} ὅλος^{anmsn} ὁ^{dnms} σῶμα^{nmms} σου^{tpg-s} βάλλω^{vsap3s} εἰς^p γέεννα^{nafs}.

ἀπό σοῦ, συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἐν τῶν μελῶν σου, καὶ
 31 μὴ ὄλον τὸ σῶμά σου βληθῆ εἰς γέενναν. ἐρρέθη δὲ ὅτι Ὁς ἂν ἀ-
 32 πολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον, ἐγὼ δὲ λέγω
 ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτός λόγου
 33 πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχᾶσθαι, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γα-
 34 μήσῃ μοιχᾶται, Πάλιν ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, Οὐκ
 ἐπιπορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὄρκους σου. ἐγὼ δὲ
 λέγω ὑμῖν μὴ ὁμόσαι ὅλως, μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ
 35 τοῦ Θεοῦ, μήτε ἐν τῇ γῆ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ,
 36 μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως, μήτε
 ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὁμόσης, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ
 37 μέλαιναν ποιῆσαι. ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, ναὶ ναί, οὐ οὐ, τὸ
 38 δὲ περισσὸν τούτων ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστίν. Ἰκούσατε ὅτι ἐρ-
 39 ρέθη, Ὁφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, ἐγὼ
 δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ, ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίσει ἐπὶ
 40 τὴν δεξιάν σου σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην, καὶ τῷ
 θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ
 41 τὸ ἱμάτιον, καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἐν, ὑπάγε μετ' αὐτοῦ
 42 δύο. τῷ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι
 43 μὴ ἀποστραφῆς. Ἰκούσατε ὅτι ἐρρέθη, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον

v.30 καί^c εἰ^{qo} ὁ^{dnfs} δεξιός^{-anfsn} σύ^{rg-s} χεῖρ^{nfns} σκαנדάλιζω^{vipa3s} σύ^{rpa-s} ἐκκόπτω^{vdaa2s} αὐτός^{-rpafs}
 καί^c βάλλω^{vdaa2s} ἀπό^p σύ^{rg-s} συμφέρω^{vipa3s} γάρ^c σύ^{rdp-s} ἵνα^c ἀπόλλυμι^{vsam3s} εἰς⁷ τὰς^{nans} ὁ^{gnp}
 μέλος^{ngmp} σύ^{rg-s} ἀπὸ^p μὴ^{xo} ὅλος^{ainsn} ὁ^{dnns} σῶμα^{nmns} σύ^{rg-s} βάλλω^{vsap3s} εἰς^p γέεννα^{nafs}.
v.31 λέγω^{vipap3s} δε^c ὅτι^c ὃς^{rmms} ἄν^{xo} ἀπολύω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rgms} διδωμι^{vdaa3s}
 αὐτός^{rdpfs} ἀποστάσιον^{nans}. **v.32** ἐγὼ^{rpm-s} δε^c λέγω^{vipa1s} σύ^{rdp-p} ὅτι^c ὃς^{rmms} ἄν^{xo} ἀπολύω^{vsaa3s}
 ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rgms} παρεκτός^{bo} λόγος^{ngms} πορνεία^{ngfs} ποιέω^{vipa3s} αὐτός^{rgafs} μοιχάομαι^{vnrp}
 καί^c ὃς^{rmms} ἐάν^{qo} ἀπολύω^{vpxpafs} γαμέω^{vsaa3s} μοιχάομαι^{vnrp3s}. **v.33** πάλιν^{bo} ἀκούω^{viaa2p}
 ὅτι^c λέγω^{vipap3s} ὁ^{ddmp} ἀρχαῖος^{admnp} οὐ^{xo} ἐπιπορκέω^{vifa2s} ἀποδίδωμι^{vifa2s} δε^c ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}
 ὁ^{damp} ὄρκος^{namp} σύ^{rg-s}. **v.34** ἐγὼ^{rpm-s} δε^c λέγω^{vipa1s} σύ^{rdp-p} μὴ^{xo} ὁμνύω^{vnaa} ὅλως^{bo} μήτε^c
 ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} ὅτι^c θρόνος^{nmms} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.35** μήτε^c ἐν^p ὁ^{ddfs}
 γῆ^{ndfs} ὅτι^c ὑποπόδιον^{nmms} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dgmpp} πούς^{ngmp} αὐτός^{rgms} μήτε^c εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}
 ὅτι^c πόλις^{nmfs} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dgms} μέγας^{agmsn} βασιλεύς^{ngms}. **v.36** μήτε^c ἐν^p ὁ^{ddfs} κεφαλῇ^{ndfs}
 σύ^{rg-s} ὁμνύω^{vsaa2s} ὅτι^c οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2s} εἰς^{nafs} θρῖς^{nafs} λευκός^{aafsn} ἢ^{xo} μέλας^{aafsn} ποιέω^{vnaa}.
v.37 εἰμι^{vdpx3s} δε^c ὁ^{dnms} λόγος^{nmms} σύ^{rg-p} ναί^{xo} ναί^{xo} οὐ^{xo} ὁ^{dnms} δε^c περισσός^{gnans}
 οὗτος^{rdgmpp} ἐκ^p ὁ^{dgms} πονηρός^{agmsn} εἰμι^{vipx3s}. **v.38** ἀκούω^{viaa2p} ὅτι^c λέγω^{vipap3s} ὀφθαλμός^{nams}
 ἀντὶ^p ὀφθαλμός^{ngms} καί^c ὀδούς^{nams} ἀντὶ^p ὀδούς^{ngms}. **v.39** ἐγὼ^{rpm-s} δε^c λέγω^{vipa1s} σύ^{rdp-p}
 μὴ^{xo} ἀνθίστημι^{vnaa} ὁ^{ddms} πονηρός^{admsn} ἀλλά^c ὅστις^{rmms} σύ^{rpa-s} ῥαπίσω^{vifa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} δεξιός^{aafsn}
 σύ^{rg-s} σιαγών^{nafs} στρέφω^{vdaa2s} αὐτός^{rdpms} καί^c ὁ^{dafs} ἄλλος^{aafsn}. **v.40** καί^c ὁ^{ddms} θέλω^{vppadms}
 σύ^{rdp-s} κρινῶ^{vnap} καί^c ὁ^{dams} χιτῶν^{nams} σύ^{rg-s} λαμβάνω^{vnaa} ἀφήμι^{vdaa2s} αὐτός^{rdpms} καί^c ὁ^{dams}
 ἱμάτιον^{nans}. **v.41** καί^c ὅστις^{rmms} σύ^{rpa-s} ἀγγαρεύω^{vifa3s} μίλιον^{nans} εἰς^{nans} ὑπάγω^{vdpaa2s} μετὰ^p
 αὐτός^{rgms} δύο^{tn}. **v.42** ὁ^{ddms} αἰτέω^{vppadms} σύ^{rpa-s} διδωμι^{vdpa2s} καί^c ὁ^{dams} θέλω^{vppaams} ἀπὸ^p
 σύ^{rg-s} δανίζω^{vnam} μὴ^{xo} ἀποστρέφω^{vsap2s}.

σου, καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου, ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπάτε 44
 τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς
 ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπη- 45
 ρεαζόντων ὑμᾶς, καὶ διωκόντων ὑμᾶς, ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ 45
 πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ
 πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. ἐ- 46
 ἂν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τίνα μισθὸν ἔχετε· οὐχὶ 47
 καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι· καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελ- 47
 φούς ὑμῶν μόνον, τί περισσὸν ποιεῖτε· οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω 48
 ποιοῦσιν· ἔσσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὡσερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν 48
 τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστι.

Προσέχετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπροσθεν τῶν 6
 ἀνθρώπων πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς, εἰ δὲ μὴγε, μισθὸν οὐκ ἔ-
 χετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ὅταν οὖν ποιῆς 2
 ἐλεημοσύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὡσερ οἱ ὑποκριταὶ
 ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ρύμαις, ὅπως δοξασθῶ-
 σιν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν
 αὐτῶν. σοῦ δὲ ποιῶντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώτω ἡ ἀριστερά 3
 σου τί ποιεῖ ἢ δεξιὰ σου, ὅπως ἦ σου ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυ- 4
 πτῷ, καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ αὐτὸς, ἀποδώσει
 σοι ἐν τῷ φανερῷ. Καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ ἔσῃ ὡσερ οἱ ὑπο- 5
 κριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν

v.43 ἀκούω^{v1aa2p} ὅτι^c λέγω^{viap3s} ἀγαπάω^{vifa2s} ὁ^{dams} πλησίον^{bo} σύ^{trpg-s} καί^c μισέω^{vifa2s} ὁ^{dams}
 ἐχθρός^{aamsn} σύ^{trpg-s}. **v.44** ἐγὼ^{trpn-s} δε^c λέγω^{vipa1s} σύ^{trpd-p} ἀγαπάω^{vdpa2p} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampn}
 σύ^{trpg-p} εὐλογέω^{vdpa2p} ὁ^{damp} καταρωμαι^{vrrnamp} σύ^{trpa-p} καλῶς^{bo} ποιεῶ^{vdpa2p} ὁ^{damp} μισέω^{vrraamp}
 σύ^{trpa-p} καί^c προσεύχομαι^{vdpn2p} ὑπὲρ^p ὁ^{dgmpr} ἐπιηραζῶ^{vrrpagmp} σύ^{trpa-p} καί^c διώκω^{vrrpagmp} σύ^{trpa-p}.

v.45 ὅπως^{bo} γίνονται^{vsad2p} υἱός^{nnmp} ὁ^{dgmms} πατὴρ^{ngms} σύ^{trpg-p} ὁ^{dgmms} ἐν^p οὐρανός^{ndmp} ὅτι^c ὁ^{dams}
 ἥλιος^{nams} αὐτός^{trgms} ἀνατέλλω^{vipa3s} ἐπὶ^p πονηρός^{aampn} καί^c ἀγαθός^{aampn} καί^c βρέχω^{vipa3s}
 ἐπὶ^p δικαίος^{aampn} καί^c ἀδικος^{aampn}. **v.46** ἐάν^{qo} γάρ^c ἀγαπάω^{vsaa2p} ὁ^{damp} ἀγαπάω^{vrraamp}
 σύ^{trpa-p} τίς^{rgams} μισθός^{nams} ἔχω^{vipa2p} οὐχί^{xo} καί^c ὁ^{dnnmp} τελώνης^{nnmp} ὁ^{dans} αὐτός^{trpans} ποιεῶ^{vipa3p}.

v.47 καί^c ἐάν^{qo} ἀσπάζομαι^{vsad2p} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} σύ^{trpg-p} μόνός^{bo} τίς^{rgams} περισσός^{aamsn}
 ποιέω^{vipa2p} οὐχί^{xo} καί^c ὁ^{dnnmp} τελώνης^{nnmp} οὕτω^{bo} ποιεῶ^{vipa3p}. **v.48** εἰμι^{vifx2p} οὖν^c σύ^{trpn-p}
 τέλειος^{aampn} ὡσερ^{bo} ὁ^{dnnms} πατὴρ^{nnms} σύ^{trpg-p} ὁ^{dnnms} ἐν^p ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} τέλειος^{aamsn}
 εἰμι^{vifx3s}. **6. v.1** προσέχω^{vdpa2p} ὁ^{dafis} ἐλεημοσύνη^{nafis} σύ^{trpg-p} μὴ^{xo} ποιεῶ^{vnpa} ἔμπροσθεν^p
 ὁ^{dgmpr} ἄνθρωπος^{ngmp} πρὸς^p ὁ^{dams} θεάσομαι^{vnap} αὐτός^{trpmp} εἰ^{qo} δε^c μὴ^{xo} μισθός^{nams} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p}
 παρὰ^p ὁ^{ddms} πατὴρ^{ndms} σύ^{trpg-p} ὁ^{ddms} ἐν^p ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}. **v.2** ὅταν^c οὖν^c ποιεῶ^{vsra2p}
 ἐλεημοσύνη^{nafis} μὴ^{xo} σαλπίζω^{vsaa2s} ἔμπροσθεν^p σύ^{trpg-s} ὡσερ^{bo} ὁ^{dnnmp} ὑποκριτής^{nnmp} ποιεῶ^{vipa3p}
 ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfp} ρύμη^{ndfp} ὅπως^{bo} δοξάζω^{vsap3p} ὑπὸ^p ὁ^{dgmpr} ἄνθρωπος^{ngmp}
 ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σύ^{trpd-p} ἀπέχω^{vipa3p} ὁ^{dams} μισθός^{nams} αὐτός^{trgmp}. **v.3** σύ^{trpg-s} δε^c
 ποιεῶ^{vrragms} ἐλεημοσύνη^{nafis} μὴ^{xo} γινώσκω^{vdaa3s} ὁ^{dnfis} ἀριστερός^{anfsn} σύ^{trpg-s} τίς^{rgams} ποιεῶ^{vipa3s}
 ὁ^{dnfis} δεξιός^{anfsn} σύ^{trpg-s}. **v.4** ὅπως^{bo} εἰμι^{vsp3s} σύ^{trpg-s} ὁ^{dnfis} ἐλεημοσύνη^{nafis} ἐν^p ὁ^{ddns}
 κρυπτός^{adnsn} καί^c ὁ^{dams} πατὴρ^{nnms} σύ^{trpg-s} ὁ^{dnnms} βλέπω^{vrrpanms} ἐν^p ὁ^{ddns} κρυπτός^{adnsn}
 αὐτός^{trpms} ἀποδίδωμι^{vifa3s} σύ^{trpd-s} ἐν^p ὁ^{ddns} φανερός^{adnsn}.

πλατειῶν ἐστῶτες προσεύχεσθαι, ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις,
 6 ἀμήν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ ὅταν προ-
 σεύχη, εἰσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου,
 Πρόσευξα τῷ πατρὶ σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ
 7 βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φανερωῷ. Προσευχόμε-
 νοι δὲ μὴ βαττολογήσητε, ὥσπερ οἱ ἔθνηκοί, δοκοῦσι γὰρ ὅτι
 8 ἐν τῇ πολυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. μὴ οὖν ὁμοιωθῆτε
 αὐτοῖς, οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὧν χρεῖαν ἔχετε, πρὸ τοῦ ὑμᾶς
 9 αἰτῆσαι αὐτόν. οὕτως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς, Πάτερ ἡμῶν ὁ
 10 ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία
 σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς,
 11, 12 τὸν ἄρτιον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον, καὶ ἄφες ἡ-
 μῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις
 13 ἡμῶν, καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ρῦσαι ἡμᾶς
 ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ
 14 δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. ἔάν γὰρ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ
 παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος,
 15 ἔάν δὲ μὴ ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ
 16 πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύ-
 ητε, μὴ γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποὶ, ἀφανίζουσι γὰρ
 τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες, ἀ-

v.5 καί^c ὅταν^c προσεύχομαι^{vspn2s} οὐ^{χο} εἰμι^{vifx2s} ὥσπερ^{bo} ὁ^δνmp ὑποκριτής^{nnmp} ὅτι^c φιλέω^{vipa3p}
 ἐν^p ὀ^{ddfp} συναγωγῇ^{ndfp} καί^c ἐν^p ὀ^{ddfp} γωνία^{ndfp} ὀ^{dgfp} πλατύς^{ngfp} ἵσθμι^{vpxanmp} προσεύχομαι^{vnrp}
 ὀ^{dgfp} ἄν^{χο} φαίνω^{vsap3p} ὀ^{ddmp} ἀνθρωπος^{ndmp} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ^{rdp-p} ὅτι^c ἀπέχα^{vipa3p}
 ὀ^{dams} μισθός^{nams} αὐτός^{rgmp}. **v.6** σύ^{rdp-s} δε^c ὅταν^c προσεύχομαι^{vspn2s} εἰσερχομαι^{vdaa2s}
 εἰς^p ὀ^{dans} ταμιεῖον^{nns} σύ^{rgp-s} καί^c κλείω^{vpaanms} ὀ^{dafs} θύρα^{nafs} σύ^{rgp-s} προσεύχομαι^{vdad2s}
 ὀ^{ddms} πατήρ^{ndms} σύ^{rgp-s} ὀ^{ddms} ἐν^p ὀ^{ddns} κρυπτός^{adnsn} καί^c ὀ^{dms} πατήρ^{nms} σύ^{rgp-s}
 ὀ^{ddms} βλέπω^{vppanms} ἐν^p ὀ^{ddms} κρυπτός^{adnsn} ἀποδίδωμι^{vifa3s} σύ^{rdp-s} ἐν^p ὀ^{ddms} φανερός^{adnsn}.
v.7 προσεύχομαι^{vppnmp} δε^c μή^{χο} βατταλογέω^{vsaa2p} ὥσπερ^{bo} ὁ^δνmp ἔθνηκος^{anmp} δοκέω^{vipa1p}
 γάρ^c ὅτι^c ἐν^p ὀ^{ddfs} πολυλογία^{ndfs} αὐτός^{rgmp} εἰσακούω^{vifp3p}. **v.8** μή^{χο} οὖν^c ὁμοίω^{vsap2p}
 αὐτός^{rgmp} οἶδα^{vixa3s} γάρ^c ὀ^{dms} πατήρ^{nms} σύ^{rgp-p} ὅ^sργnp χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vipa2p} πρό^p ὀ^{dgms}
 σύ^{rgp-p} αἰτέω^{vmaa} αὐτός^{rgpms}. **v.9** οὕτω^{bo} οὖν^c προσεύχομαι^{vdpn2p} σύ^{rgp-p} πατήρ^{nms} ἐγώ^{rgp-p}
 ὀ^{dms} ἐν^p ὀ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} ἀγιάζω^{vdap3s} ὀ^{dms} ὄνομα^{nms} σύ^{rgp-s}. **v.10** ἐρχομαι^{vdaa3s} ὀ^{dms}
 βασιλεία^{nafs} σύ^{rgp-s} γίνομαι^{vdao3s} ὀ^{dms} θέλημα^{nms} σύ^{rgp-s} ὡς^{bo} ἐν^p οὐρανός^{ndms} καί^c ἐπὶ^p ὀ^{dgfs}
 γῆ^{ngfs}. **v.11** ὀ^{dams} ἄρτος^{nams} ἐγώ^{rgp-p} ὀ^{dams} ἐπιούσιος^{vaams} δίδωμι^{vdaa2s} ἐγώ^{rgp-p} σήμερον^{bo}.
v.12 καί^c ἀφίημι^{vdaa2s} ἐγώ^{rgp-p} ὀ^{damp} ὀφειλήματα^{nanp} ἐγώ^{rgp-p} ὡς^{bo} καί^c ἐγώ^{rdp-p} ἀφίημι^{vipa1p}
 ὀ^{ddmp} ὀφειλέτης^{ndmp} ἐγώ^{rgp-p}. **v.13** καί^c μή^{χο} εἰσφέρω^{vsaa2s} ἐγώ^{rgp-p} εἰς^p πειρασμός^{nams} ἀλλά^c
 ρύομαι^{vdad2s} ἐγώ^{rgp-p} ἀπὸ^p ὀ^{dgms} πονηρός^{agmsn} ὅτι^c σύ^{rgp-s} εἰμι^{vipx3s} ὀ^{dms} βασιλεία^{nafs} καί^c ὀ^{dms}
 δύναμις^{nafs} καί^c ὀ^{dms} δόξα^{nafs} εἰς^p ὀ^{damp} αἰών^{namp} ἀμήνth. **v.14** ἐάν^{qo} γάρ^c ἀφίημι^{vsaa2p}
 ὀ^{ddmp} ἀνθρωπος^{ndmp} ὀ^{damp} παράπτωμα^{nanp} αὐτός^{rgmp} ἀφίημι^{vifa3s} καί^c σύ^{rdp-p} ὀ^{dms} πατήρ^{nms}
 σύ^{rgp-p} ὀ^{dms} οὐράνιος^{anmsn}. **v.15** ἐάν^{qo} δε^c μή^{χο} ἀφίημι^{vsaa2p} ὀ^{ddmp} ἀνθρωπος^{ndmp} ὀ^{damp}
 παράπτωμα^{nanp} αὐτός^{rgmp} οὐδέ^{bo} ὀ^{dms} πατήρ^{nms} σύ^{rgp-p} ἀφίημι^{vifa3s} ὀ^{damp} παράπτωμα^{nanp}
 σύ^{rgp-p}.

μὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ νηστεύων 17
 ἄλειψαί σου τὴν κεφαλὴν, καὶ τὸ πρόσωπόν σου νίψαι, ὅπως 18
 μὴ φανῆς τοῖς ἀνθρώποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ
 κρυπτῷ, καὶ ὁ πατὴρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ ἀποδώσει σοι ἐν
 τῷ φανερῷ. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου 19
 σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται διορύσσουσι καὶ κλέ-
 πτουσι, θησαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου οὔτε 20
 σὴς οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται οὐ διορύσσουσιν οὐ-
 δὲ κλέπτουσιν. ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ 21
 ἡ καρδιά ὑμῶν. ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμὸς, ἐάν 22
 οὖν ὁ ὀφθαλμὸς σου ἀπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἔσται,
 ἐάν δὲ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν 23
 ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστί, τὸ σκότος πόσον·
 οὐδεὶς δύναται δυοὶ κυρίους δουλεύειν, ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει, 24
 καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἐτέρου κατα-
 φρονήσει οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμμωνᾷ. διὰ τοῦτο 25
 λέγω ὑμῖν, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν, τί φάγητε καὶ τί πίητε,
 μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν, τί ἐνδύσθησθε. οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖον ἔστι τῆς 26
 τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος· ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετεινὰ
 τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οὐδὲ συνάγου-
 σιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος τρέφει αὐτά, οὐχ

v.16 ὅταν^c δεῖ^c νηστεύω^{vspa2p} μὴ^{xo} γίνομαι^{vdpn2p} ὥστε^{bo} ὁδμnp ὑποκριτῆς^{nnmp}
 σκουθρωπός^{anmpn} ἀφανίζω^{vipa3p} γάρ^c ὁdanp πρόσωπον^{nanp} αὐτός^{rpgmp} ὅπως^{bo} φαίνο^{vsap3p}
 ὁδdmp ἄνθρωπος^{ndmp} νηστεύω^{vppanmp} ἀμήνth λέγω^{vipa1s} σύ^{rpd-p} ὅτι^c ἀπέχω^{vipa3p} ὁdams
 μισθός^{nams} αὐτός^{rpgmp}. **v.17** σύ^{rpn-s} δεῖ^c νηστεύω^{vppanms} ἀλείφω^{vdam2s} σύ^{rpg-s} ὁdafs
 κεφαλῇ^{nafs} καί^c ὁdans πρόσωπον^{nans} σύ^{rpg-s} νίπτω^{vdam2s}. **v.18** ὅπως^{bo} μὴ^{xo} φαίνο^{vsap2s} ὁdamp
 ἄνθρωπος^{ndmp} νηστεύω^{vppanms} ἀλλά^c ὁddms πατήρ^{ndms} σύ^{rpg-s} ὁddms ἐν^p ὁddns κρυπτός^{adnsn}
 καί^c ὁdms πατήρ^{ndms} σύ^{rpg-s} ὁdms βλέπω^{vppanms} ἐν^p ὁddns κρυπτός^{adnsn} ἀποδιδῶμι^{vifa3s} σύ^{rpd-s}
 ἐν^p ὁddns φανερός^{adnsn}. **v.19** μὴ^{xo} θησαυρίζω^{vdpa2p} σύ^{rpd-p} θησαυρός^{namp} ἐπι^p ὁdgsf γῆ^{ngfs}
 ὅπου^{bo} σὴς^{nnms} καί^c βρῶσις^{nnfs} ἀφανίζω^{vipa3s} καί^c ὅπου^{bo} κλέπτῃς^{nnmp} διορύσσω^{vipa3p} καί^c
 κλέπτω^{vipa3p}. **v.20** θησαυρίζω^{vdpa2p} δεῖ^c σύ^{rpd-p} θησαυρός^{namp} ἐν^p οὐρανό^{ndms} ὅπου^{bo}
 οὔτε^c σὴς^{nnms} οὔτε^c βρῶσις^{nnfs} ἀφανίζω^{vipa3s} καί^c ὅπου^{bo} κλέπτῃς^{nnmp} οὐ^{xo} διορύσσω^{vipa3p}
 οὐδέ^{bo} κλέπτω^{vipa3p}. **v.21** ὅπου^{bo} γάρ^c εἰμι^{vipx3s} ὁdms θησαυρός^{nnms} σύ^{rpg-p} ἐκεῖ^{bo}
 εἰμι^{vifx3s} καί^c ὁdnfs καρδιά^{nnfs} σύ^{rpg-p}. **v.22** ὁdms λύχνος^{nnms} ὁdms σῶμα^{ngns} εἰμι^{vipx3s}
 ὁdms ὀφθαλμὸς^{nnms} ἐάν^{qo} οὖν^c ὁdms ὀφθαλμὸς^{nnms} σύ^{rpg-s} ἀπλοῦς^{anmsn} εἰμι^{vspx3s} ὅλος^{anmsn}
 ὁdms σῶμα^{nnms} σύ^{rpg-s} φωτεινός^{anmsn} εἰμι^{vifx3s}. **v.23** ἐάν^{qo} δεῖ^c ὁdms ὀφθαλμὸς^{nnms} σύ^{rpg-s}
 πονηρὸς^{anmsn} εἰμι^{vspx3s} ὅλος^{anmsn} ὁdms σῶμα^{nnms} σύ^{rpg-s} σκοτεινός^{anmsn} εἰμι^{vifx3s} εἰ^{qo} οὖν^c ὁdms
 φῶς^{nnms} ὁdms ἐν^p σύ^{rpd-s} σκότος^{nnms} εἰμι^{vipx3s} ὁdms σκότος^{nnms} πόσος^{ronms}. **v.24** οὐδεὶς^{anfsn}
 δύναται^{vipn3s} δύο^{ndmp} κύριος^{ndmp} δουλεύω^{vnpa} ἢ^{xo} γάρ^c ὁdams εἷς^{nams} μισά^{vifa3s} καί^c ὁdams
 ἕτερος^{aamsn} ἀγαπάω^{vifa3s} ἢ^{xo} εἷς^{ngms} ἀντέχω^{vifd3s} καί^c ὁdams ἕτερος^{agmsn} καταφρονέω^{vifa3s} οὐ^{xo}
 δύναται^{vipn2p} θεός^{ndms} δουλεύω^{vnpa} καί^c μαμωνᾶς^{ndms}. **v.25** διὰ^p οὗτος^{rdans} λέγω^{vipa1s}
 σύ^{rpd-p} μὴ^{xo} μεριμνᾶω^{vdpa2p} ὁddfs ψυχῇ^{ndfs} σύ^{rpg-p} τίς^{rqans} ἐσθίω^{vsaa2p} καί^c τίς^{rqans} πίνω^{vsaa2p}
 μηδε^c ὁddns σῶμα^{ndms} σύ^{rpg-p} τίς^{rqans} ἐνδύω^{vsam2p} οὐχί^{xo} ἡ^{dnfs} ψυχῇ^{nnfs} πολὺς^{anmsc} εἰμι^{vipx3s}
 ὁdgsf τροφῆ^{ngfs} καί^c ὁdms σῶμα^{nnms} ὁdms ἐνδύμα^{ngns}.

27 ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν· τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται
 28 προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πηχυν ἓνα· καὶ περὶ ἐνδύμα-
 29 τος τί μεριμνᾷτε· καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ, πῶς αὐξάνει,
 30 οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει, λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι οὐδὲ Σολομών ἐν πάσῃ
 31 τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ
 ἀγροῦ, σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θε-
 32 ος οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῶ μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι· μὴ
 οὖν μεριμνήσητε, λέγοντες, Τί φάγωμεν, ἢ τί πίωμεν, ἢ τί περι-
 33 βαλώμεθα· πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπιζητεῖ, οἶδε γὰρ ὁ πατήρ
 ὑμῶν ὁ οὐράνιος ὅτι χρῆζετε τούτων ἀπάντων. ζητεῖτε δὲ πρῶτον
 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, καὶ ταῦτα
 34 πάντα προσεθήσεται ὑμῖν. μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον,
 ἢ γὰρ αὔριον μεριμνήσει τὰ ἑαυτῆς ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἢ κακία
 αὐτῆς.

7, 2 Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε, ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κρι-
 3 θήσεσθε, καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. τί δὲ
 4 βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ
 4 ἐν τῷ σῶ ὀφθαλμῷ δοκὸν οὐ κατανοεῖς· ἢ πῶς ἔρεῖς τῷ ἀδελφῷ
 σου, Ἄφες ἐκβάλλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ ἰδοὺ ἡ
 5 δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ· ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν
 ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σοῦ, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος

v.26 ἐμβλέπω^{vdaa2p} εἰς^p ὁ^{danp} πετεινός^{-nanp} ὁ^{dgm} οὐρανός^{-ngms} ὅτι^c οὐ^{xo} σπειρώ^{vipa3p}
 οὐ^δε^{bo} θεριζώ^{vipa3p} οὐδὲ^{bo} συνάγω^{vipa3p} εἰς^p ἀποθήκη^{-nafp} καί^c ὁ^{dms} πατήρ^{-nms} οὐ^τρ^p
 ὁ^{dms} οὐράνιος^{-anmsn} τρέφω^{vipa3s} αὐτός^{-rpanp} οὐ^{xo} οὐ^τρ^{n-p} μᾶλλον^{bo} διαφέρω^{vipa2p} αὐτός^{-rpgnp}.
v.27 τίς^{-rqnms} δέ^c ἐκ^p οὐ^τρ^{p-g} μεριμνάω^{vppanms} δύναμαι^{vipn3s} προσιθίμη^{vnaa} ἐπι^p ὁ^{dafs} ἡλικία^{-nafs}
 αὐτός^{-rpgms} πηχυσ^{-nams} εἰς^{-nams}. **v.28** καί^c περι^p ἔνδυμα^{-ngms} τίς^{-rqnms} μεριμνάω^{vdpa2p}
 καταμανθάνω^{vdaa2p} ὁ^{danp} κρίνον^{-nanp} ὁ^{dgm} ἀγρός^{-ngms} πῶς^{bo} αὐξάνω^{vipa3s} οὐ^{xo} κοπιᾷ^{vipa3s}
 οὐδὲ^{bo} νήθω^{vipa3s}. **v.29** λέγω^{vipa1s} δέ^c οὐ^τρ^{pd-p} ὅτι^c οὐδὲ^{bo} Σολομών^{-nms} ἐν^p πᾶς^{-adfsn}
 ὁ^{ddfs} δόξα^{-ndfs} αὐτός^{-rpgms} περιβάλλω^{viam3s} ὡς^{bo} εἶς^{-nans} οὗτος^{-rdgnp}. **v.30** εἰ^{qo} δέ^c ὁ^{dms}
 χόρτος^{-nams} ὁ^{dgm} ἀγρός^{-ngms} σήμερον^{bo} εἰμι^{-vppxams} καί^c αὔριον^{bo} εἰς^p κλίβανος^{-nams} βάλλω^{vpppams}
 ὁ^{dms} θεός^{-nms} οὕτω^{bo} ἀμφιέννυμι^{vipa3s} οὐ^{xo} πολὺς^{-adnms} μᾶλλον^{bo} οὐ^τρ^{a-p} ὀλιγόπιστος^{-avmpn}.
v.31 μὴ^{xo} οὖν^c μεριμνάω^{vsaa2p} λέγω^{vppanmp} τίς^{-rqnms} ἐσθίω^{vsaa1p} ἢ^{xo} τίς^{-rqnms} πίνω^{vsaa1p} ἢ^{xo}
 τίς^{-rqnms} περιβάλλω^{vsam1p}. **v.32** πᾶς^{-aanpn} γάρ^c οὗτος^{-rdanp} ὁ^{dnnp} ἔσθιος^{-nnpn} ἐπιζητέω^{vipa3s}
 οἶδα^{vixa3s} γάρ^c ὁ^{dms} πατήρ^{-nms} οὐ^τρ^{p-g} ὁ^{dms} οὐράνιος^{-anmsn} ὅτι^c χρῆζω^{vipa2p} οὗτος^{-rdgnp}
 ἀπασ^{-agnpn}. **v.33** ζητέω^{vdpa2p} δέ^c πρῶτος^{bo} ὁ^{dafs} βασιλεῖα^{-nafs} ὁ^{dgm} θεός^{-ngms} καί^c ὁ^{dafs}
 δικαιοσύνη^{-nafs} αὐτός^{-rpgms} καί^c οὗτος^{-rdnnp} πᾶς^{-annpn} προσιθίμη^{vifp3s} οὐ^τρ^{pd-p}. **v.34** μὴ^{xo}
 οὐ^τρ^c μεριμνάω^{vsaa2p} εἰς^p ὁ^{dafs} αὔριον^{bo} ὁ^{dms} γάρ^c αὔριον^{bo} μεριμνάω^{vifa3s} ὁ^{danp} ἑαυτοῦ^{-rxgfs}
 ἀρκετός^{-anmsn} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{-ndfs} ὁ^{dms} κακία^{-nfs} αὐτός^{-rpgfs}. **7. v.1** μὴ^{xo} κρίνω^{vdpa2p} ἵνα^c μὴ^{xo}
 κρίνω^{vsap2p}. **v.2** ἐν^p ὅς^{-rtdns} γάρ^c κρίμα^{-ndns} κρίνω^{vipa2p} κρίνω^{vifp2p} καί^c ἐν^p ὅς^{-rtdns} μέτρον^{-ndns}
 μετρέω^{vipa2p} ἀντιμετρέω^{vifp3s} οὐ^τρ^{pd-p}. **v.3** τίς^{-rqnms} δέ^c βλέπω^{vipa2s} ὁ^{dans} κάρφος^{-nans} ὁ^{dans}
 ἐν^p ὁ^{dms} ὀφθαλμός^{-ndms} ὁ^{dms} ἀδελφός^{-ngms} οὐ^τρ^{p-g} ὁ^{dafs} δέ^c ἐν^p ὁ^{dms} σός^{-rtdms} ὀφθαλμός^{-ndms}
 δοκός^{-nafs} οὐ^{xo} κατανοέω^{vipa2s}. **v.4** ἢ^{xo} πῶς^{bo} λέγω^{vifa2s} ὁ^{dms} ἀδελφός^{-ndms} οὐ^τρ^{p-g} ἀφίμη^{-vdaa2s}
 ἐκβάλλω^{vsaa1s} ὁ^{dans} κάρφος^{-nans} ἀπὸ^p ὁ^{dgm} ὀφθαλμός^{-ngms} οὐ^τρ^{p-g} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dms} δοκός^{-nms}
 ἐν^p ὁ^{dms} ὀφθαλμός^{-ndms} οὐ^τρ^{p-g}.

ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου. Μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσί, 6
 μηδὲ βάλητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, μή-
 ποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ στραφέντες 7
 ῥήξωσιν ὑμᾶς. Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, καὶ εὕρη- 7
 σετε, κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, 8
 καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. ἢ τίς ἐστιν 9
 ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄρτον, μὴ λίθον 9
 ἐπιδώσει αὐτῷ· καὶ ἐὰν ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ· 10
 εἰ οὖν ὑμεῖς, πονηροὶ ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς 11
 τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς 12
 δώσει ἀγαθὰ τοῖς αἰτουῦσιν αὐτόν· πάντα οὖν ὅσα ἂν θέλητε ἵνα 12
 ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς, οὗτος 13
 γὰρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ οἱ προφήται. Εἰσελθετε διὰ τῆς στενῆς 13
 πύλης, ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη, καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα 14
 εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ εἰσὶν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς, ὅτι 14
 στενὴ ἡ πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, 15
 καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὕρισκοντες αὐτήν. Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν 15
 ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προ-
 βάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσι λύκοι ἄρπαγες. ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν 16
 ἐπιγνώσεσθε αὐτούς, μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλήν,

v.5 ὑποκριτής^{nms} ἐκβάλλω^{vdaa2s} πρώτος^{bo} ὁ δαψ^c δοκός^{nafs} ἐκ^p ὀδῆς^{ngms} ὀφθαλμός^{ngms} σύ^{trp-g-s} καί^c
 τότε^{bo} διαβλέπω^{vifa2s} ἐκβάλλω^{vnaa} ὁ δαψ^c κάρφος^{nans} ἐκ^p ὀδῆς^{ngms} ὀφθαλμός^{ngms} ὀδῆς^{ngms} ἀδελφός^{ngms}
 σύ^{trp-g-s}. **v.6** μὴ^{xo} δίδωμι^{vsaa2p} ὁ δαψ^c ἄγιος^{aansn} ὁ δδmp κύων^{ndmp} μηδέ^c βάλλω^{vsaa2p} ὁ damp
 μαργαρίτης^{namp} σύ^{trp-g} ἐμπροσθεν^p ὁ δdgmπ χοῖρος^{ngmp} μήποτε^{bo} καταπατέω^{vsaa3p} αὐτός^{trpamp}
 ἐν^p ὁ δdmp πούς^{ndmp} αὐτός^{trpamp} καί^c στρέφω^{vrapnmp} ῥήγνυμι^{vsaa3p} σύ^{trp-a-p}. **v.7** αἰτέω^{vdp-a2p}
 καί^c δίδωμι^{vifp3s} σύ^{trp-d-p} ζητέω^{vdp-a2p} καί^c εὕρισκω^{vifa2p} κρούω^{vdp-a2p} καί^c ἀνοίγω^{vifp3s} σύ^{trp-d-p}.
v.8 πᾶς^{anmsn} γάρ^c ὁ δnms αἰτέω^{vppanms} λαμβάνω^{vipa3s} καί^c ὁ δnms ζητέω^{vppanms} εὕρισκω^{vipa3s} καί^c
 ὁ δdms κρούω^{vppadms} ἀνοίγω^{vifp3s}. **v.9** ἢ^{xo} τίς^{rqnms} εἰμι^{vipx3s} ἐκ^p σύ^{trp-g-p} ἀνθρωπος^{nms} ὅς^{trams}
 ἐάν^{qo} αἰτέω^{vsaa3s} ὁ δnms υἱός^{nms} αὐτός^{trpms} ἄρτος^{nams} μὴ^{xo} λίθος^{nams} ἐπιδίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{trpdms}.
v.10 καί^c ἐάν^{qo} ἰχθύς^{nams} αἰτέω^{vsaa3s} μὴ^{xo} ὄφης^{nams} ἐπιδίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{trpdms}. **v.11** εἰ^{qo} οὖν^c
 σύ^{trp-n-p} πονηρός^{anmpn} εἰμι^{vipxnm} οἶδα^{vixa2p} δόμα^{nanp} ἀγαθός^{aanpn} δίδωμι^{vnp-a} ὁ δdmp τέκνον^{ndmp}
 σύ^{trp-g-p} πόσος^{rodms} μᾶλλον^{bo} ὁ δnms πατήρ^{nms} σύ^{trp-g-p} ὁ δnms ἐν^p ὁ δdmp οὐρανός^{ndmp} δίδωμι^{vifa3s}
 ἀγαθός^{aanpn} ὁ δdmp αἰτέω^{vppadmp} αὐτός^{trpams}. **v.12** πᾶς^{aanpn} οὖν^c ὅσος^{rcanp} ἂν^{xo} θέλω^{vsaa2p} ἵνα^c
 ποιέω^{vspa3p} σύ^{trp-d-p} ὁ δnmp ἀνθρωπος^{anmp} οὕτω^{bo} καί^c σύ^{trp-n-p} ποιέω^{vdp-a2p} αὐτός^{trpdmp} οὗτός^{trdms}
 γάρ^c εἰμι^{vipx3s} ὁ δnms νόμος^{nms} καί^c ὁ δnmp προφητῆς^{nmp}. **v.13** εἰσερχομαι^{vdaa2p} διὰ^p
 ὁ δdgs στενός^{agfsn} πύλη^{ngfs} ὅτι^c πλατύς^{anfsn} ὁ δnfs πύλη^{nfs} καί^c εὐρύχωρος^{nfs} ὁ δnfs ὁ δός^{nfs}
 ὁ δnfs ἀπάγω^{vppanfs} εἰς^p ὁ δafs ἀπώλεια^{nafs} καί^c πολὺς^{anmpn} εἰμι^{vipx3p} ὁ δnmp εἰσερχομαι^{vppnmp}
 διὰ^p αὐτός^{trpfs}. **v.14** ὅτι^c στενός^{anfsn} ὁ δnfs πύλη^{nfs} καί^c ἅλιθω^{vrxnfs} ὁ δnfs ὁ δός^{nfs} ὁ δnfs
 ἀπάγω^{vppanfs} εἰς^p ὁ δafs ζωὴ^{nafs} καί^c ὀλίγος^{anmpn} εἰμι^{vipx3p} ὁ δnmp εὕρισκω^{vppanmp} αὐτός^{trpafs}.
v.15 προσέχω^{vdp-a2p} δέ^c ἀπὸ^p ὁ δdgmπ ψευδοπροφήτης^{ngmp} ὅστις^{trmp} ἔρχομαι^{vipn3p} πρὸς^p σύ^{trp-a-p}
 ἐν^p ἐνδύμα^{ndnp} πρόβατον^{ngnp} ἔσωθεν^{bo} δέ^c εἰμι^{vipx3p} λύκος^{nmp} ἄρπαξ^{anmpn}.

17 ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα· οὕτω πᾶν δένδρον ἀγαθὸν καρπούς κα-
 18 λούς ποιεῖ, τὸ δὲ σαπρὸν δένδρον καρπούς πονηροὺς ποιεῖ, οὐ
 δύναται δένδρον ἀγαθὸν καρπούς πονηροὺς ποιεῖν, οὐδὲ δέν-
 19 δρον σαπρὸν καρπούς καλοὺς ποιεῖν. πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν
 20 καρπὸν καλὸν ἐκκόπεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ἄραγε ἀπὸ τῶν
 21 καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι, Κύριε,
 Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν
 22 τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. πολλοὶ ἐροῦσί μοι
 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, Κύριε Κύριε, οὐ τῷ σῶ ὀνόματι προεφητεῦσα-
 23 μεν, καὶ τῷ σῶ ὀνόματι δαιμόνια ἐξεβάλομεν, καὶ τῷ σῶ ὀνόματι
 24 δυνάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν· καὶ τότε ὁμολογήσω αὐτοῖς, ὅτι
 οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς, ἀποχωρεῖτε ἀπ' ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν
 25 ἀνομίαν. πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους καὶ
 ποιεῖ αὐτούς, ὁμοιωσάμενος αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅστις ὤκοδόμησε
 26 τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον
 οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέπεσον τῇ οἰκίᾳ ἐ-
 26 κείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσε, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. καὶ πᾶς
 ὁ ἀκούων μου τοὺς λόγους τούτους καὶ μὴ ποιῶν αὐτούς, ὁμοιω-
 27 θήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ὤκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν
 ἄμμον, καὶ κατέβη ἡ βροχὴ καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἔπνευσαν
 οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσε, καὶ ἦν

v. 16 ἀπό^p ὀδγμπ κάρπος^{ngmp} αὐτός^{rgmp} ἐπιγνώσκω^{vifd2p} αὐτός^{rpamp} μῆτι^{xo} συλλέγω^{vira3p} ἀπό^p
 ἄκανθα^{ngfp} σταφυλῆ^{nafis} ἢ^{xo} ἀπὸ^p τριβόλος^{ngmp} σῦκον^{nanp}. **v. 17** οὕτω^{bo} πᾶς^{annsn} δένδρον^{nans}
 ἀγαθός^{annsn} καρπός^{namp} καλός^{aampn} ποιέω^{vira3s} ὁδνms δέ^c σαπρὸς^{annsn} δένδρον^{nans} καρπός^{namp}
 πονηρός^{aampn} ποιέω^{vira3s}. **v. 18** οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} δένδρον^{nans} ἀγαθός^{annsn} καρπός^{namp}
 πονηρός^{aampn} ποιέω^{vira} οὐδέ^{bo} δένδρον^{nans} σαπρὸς^{annsn} καρπός^{namp} καλός^{aampn} ποιέω^{vira}.
v. 19 πᾶς^{annsn} δένδρον^{nans} μῆ^{xo} ποιέω^{vppans} καρπός^{nam} καλός^{aampn} ἐκκόπτω^{vipp3s} καί^c εἰς^p
 πῦρ^{nans} βάλλω^{vipp3s}. **v. 20** ἀρά^{xo} ἀπό^p ὀδγμπ κάρπος^{ngmp} αὐτός^{rgmp} ἐπιγνώσκω^{vifd2p}
 αὐτός^{rpamp}. **v. 21** οὐ^{xo} πᾶς^{annsn} ὁδνms λέγω^{vppans} ἐγὼ^{rgp-s} κύριος^{nvms} κύριος^{nvms}
 εἰσέρχομαι^{vifd3s} εἰς^p ὀδafs βασιλεία^{nafis} ὀδγμπ οὐρανός^{ngmp} ἀλλά^c ὁδnms ποιέω^{vppans} ὁδans
 θέλημα^{nans} ὀδgms πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rgp-s} ὀδgms ἐν^p οὐρανός^{ndmp}. **v. 22** πολὺς^{annmp} λέγω^{vifa3p}
 ἐγὼ^{rgp-s} ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs} ὀδdfs ἡμέρα^{ndfs} κύριος^{nvms} κύριος^{nvms} οὐ^{xo} ὀδdms σός^{rsdms} ὄνομα^{ndns}
 προφητεύω^{vialp} καί^c ὀδdms σός^{rsdms} ὄνομα^{ndns} δαιμόνιον^{nanp} ἐκβάλλω^{vialp} καί^c ὀδdms σός^{rsdms}
 ὄνομα^{ndns} δύναμις^{nafp} πολὺς^{aafp} ποιέω^{vialp}. **v. 23** καί^c τότε^{bo} ὁμολογέω^{vifa1s} αὐτός^{rpdpmp}
 ὅτι^c οὐδέποτε^{bo} γινώσκω^{vial1s} σὺ^{rpap} ἀποχωρέω^{vdpa2p} ἀπὸ^p ἐγὼ^{rgp-s} ὀδnmp ἐργάζομαι^{vppnmp}
 ὀδafs ἀνομία^{nafis}. **v. 24** πᾶς^{annsn} οὐ^{xo} ὅστις^{rrnms} ἐγὼ^{vira3s} ἐγὼ^{rgp-s} ὀδamp λόγους^{namp}
 οὕτως^{rdamp} καί^c ποιέω^{vira3s} αὐτός^{rpamp} ὁμοίω^{vifa1s} αὐτός^{rpams} ἀνὴρ^{ndms} φρόνιμος^{admsn}
 ὅστις^{rrnms} οἰκοδομῶ^{viala3s} ὀδafs οἰκία^{nafis} αὐτός^{rgms} ἐπὶ^p ὀδafs πέτρα^{nafis}. **v. 25** καί^c
 καταβαίνω^{viala3s} ὀδnfs βροχὴ^{nffs} καί^c ἐρχομαι^{viala3p} ὀδnmp ποταμός^{nnmp} καί^c πνέω^{viala3p} ὀδnmp
 ἄνεμος^{nnmp} καί^c προσπίπτω^{viala3p} ὀδdfs οἰκία^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} καί^c οὐ^{xo} πίπτω^{viala3s} θεμελιώ^{vivr3s}
 γὰρ^c ἐπὶ^p ὀδafs πέτρα^{nafis}. **v. 26** καί^c πᾶς^{annsn} ὁδnms ἀκούω^{vppans} ἐγὼ^{rgp-s} ὀδamp λόγους^{namp}
 αὐτός^{rdamp} καί^c μῆ^{xo} ποιέω^{vppans} αὐτός^{rpamp} ὁμοίω^{vifp3s} ἀνὴρ^{ndms} μωρός^{admsn} ὅστις^{rrnms}
 οἰκοδομῶ^{viala3s} ὀδafs οἰκία^{nafis} αὐτός^{rgms} ἐπὶ^p ὀδafs ἄμμος^{nafis}.

ἢ πτώσις αὐτῆς μεγάλη. Καὶ ἐγένετο ὅτε συνετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς 28
τοὺς λόγους τούτους ἐξεπλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐ-
τοῦ, ἦν γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ 29
γραμματεῖς.

Καταβάντι δὲ αὐτῷ ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι 8
πολλοί, καὶ ἰδοὺ, λεπρὸς ἐλθὼν προσεκύνει αὐτῷ λέγων, Κύριε, 2
ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἤψατο 3
αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εὐθέως ἐκαθα-
ρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὅρα μηδενὶ 4
εἶπης, ἀλλ' ὑπάγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε τὸ
δῶρον ὃ προσέταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. Εἰσελθόντι δὲ 5
τῷ Ἰησοῦ εἰς Καπερναοῦμ, προσῆλθεν αὐτῷ ἑκατόνταρχος παρα-
καλῶν αὐτὸν, καὶ λέγων, Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ 6
παραλυτικός, δεινῶς βασανιζόμενος. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, 7
Ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος 8
ἔφη, Κύριε, οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εισέλθῃς,
ἀλλὰ μόνον εἰπέ λόγον, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ 9
ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας, καὶ
λέγω τούτῳ, Πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, Ἔρχου, καὶ
ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ἀκού- 10

v.27 καί^c καταβαίνω^{v1aa3s} ὁ^dnfς βροχή^{nnfς} καί^c ἔρχομαι^{v1aa3p} ὁ^dnmnp ποταμός^{nnmp} καί^c
πνέω^{v1aa3p} ὁ^dnmnp ἄνεμος^{nnmp} καί^c προσκόπτω^{v1aa3p} ὁ^dddfς οἰκία^{ndfς} ἐκεῖνος^{rddfς} καί^c πίπτω^{v1aa3s}
καί^c εἰμὶ^{v1ix3s} ὁ^dnfς πτώσις^{nfς} αὐτός^{rpgfς} μέγας^{anfςn}. **v.28** καί^c γίνομαι^{v1ad3s} ὅτε^{bo}
συντελέω^{v1aa3s} ὁ^dnmns Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^ddamp λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} ἐκπλήσσω^{v1ip3p} ὁ^dnmnp ὄχλος^{nnmp}
ἐπὶ^p ὁ^dddfς διδαχῆ^{ndfς} αὐτός^{rpgms}. **v.29** εἰμὶ^{v1ix3s} γάρ^c διδάσκω^{vppanms} αὐτός^{rppamp} ὡς^{bo}
ἐξουσία^{nafς} ἔχω^{vppanms} καί^c οὐ^{xo} ὡς^{bo} ὁ^dnmnp γραμματεὺς^{nnmp}. **8. v.1** καταβαίνω^{vpaadms}
δὲ^c αὐτός^{rpdms} ἀπὸ^p ὁ^dgns ὄρος^{ngns} ἀκολουθεῖω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdms} ὄχλος^{nnmp} πολὺς^{anmpn}.
v.2 καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} λεπρὸς^{anmsn} ἔρχομαι^{vpaanms} προσκυνέω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vppanms}
κύριος^{nvms} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa2s} δύναμαι^{v1ipn2s} ἐγὼ^{rpa-s} καθαρίζω^{vmaa}. **v.3** καί^c ἐκτείνω^{vpaanfς} ὁ^ddafς
χεῖρ^{nafς} ἄπτο^{v1ad3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^dnmns Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} θέλω^{v1a1s} καθαρίζω^{v1dap2s} καί^c
εὐθέως^{bo} καθαρίζω^{v1ap3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^dnfς λέπτα^{nnfς}. **v.4** καί^c λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^dnmns
Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^dράω^{v1pa2s} μηδεὶς^{admsn} λέγω^{vsa2s} ἀλλά^c ὑπάγω^{v1pa2s} σεαυτοῦ^{rxams} δεῖκνυμι^{v1da2s}
ὁ^ddmς ἱερεὺς^{ndms} καί^c προσφέρω^{vdaa2s} ὁ^dans δῶρον^{nans} ὅς^{trans} προστάσσω^{v1aa3s} Μωϋσῆς^{nnms}
εἰς^p μαρτύριον^{nans} αὐτός^{rpdmp}. **v.5** εἰσέρχομαι^{vpaadms} δὲ^c ὁ^ddmς Ἰησοῦς^{ndms} εἰς^p
Καπερναοῦμ^{1p} προσέρχομαι^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} ἑκατοντάρχης^{nnms} παρακαλέω^{vppanms} αὐτός^{rppams}.
v.6 καί^c λέγω^{vppanms} κύριος^{nvms} ὁ^dnmns παῖς^{nnms} ἐγὼ^{rpg-s} βάλλω^{v1xp3s} ἐν^p ὁ^dddfς οἰκία^{ndfς}
παραλυτικός^{anmsn} δεινῶς^{bo} βασανίζω^{vppnms}. **v.7** καί^c λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^dnmns Ἰησοῦς^{nnms}
ἐγὼ^{rpn-s} ἔρχομαι^{vpaanms} θεραπεύω^{v1a1s} αὐτός^{rppams}. **v.8** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^dnmns
ἐκατοντάρχης^{nnms} φημὶ^{v1ix3s} κύριος^{nvms} οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1ipx1s} ἰκανός^{anmsn} ἵνα^c ἐγὼ^{rpg-s} ὑπὸ^p ὁ^ddafς
στέγη^{nafς} εἰσέρχομαι^{vsa2s} ἀλλά^c μόνος^{bo} λέγω^{vdaa2s} λόγος^{nmς} καί^c ἰάσμαι^{v1ip3s} ὁ^dnmns παῖς^{nnms}
ἐγὼ^{rpg-s}. **v.9** καί^c γάρ^c ἐγὼ^{rpn-s} ἄνθρωπος^{nnms} εἰμὶ^{v1ipx1s} ὑπὸ^p ἐξουσία^{nafς} ἔχω^{vppanms} ὑπὸ^p
ἑμαυτοῦ^{rxams} στρατιώτης^{namp} καί^c λέγω^{v1a1s} οὗτος^{rddms} πορεύομαι^{v1dao2s} καί^c πορεύομαι^{v1ipn3s}
καί^c ἄλλος^{admsn} ἔρχομαι^{v1ipn2s} καί^c ἔρχομαι^{v1ipn3s} καί^c ὁ^ddmς δούλος^{ndms} ἐγὼ^{rpg-s} ποιέω^{v1daa2s}
οὗτος^{rands} καί^c ποιέω^{v1pa3s}.

11 σας δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασε, καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν, Ἄμην
 λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον. λέγω δὲ
 12 ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν ἤξουσιν, καὶ ἀνακλι-
 θήσονται μετὰ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ, ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
 13 οὐρανῶν, οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσονται εἰς τὸ σκότος
 τὸ ἐξώτερον, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.
 14 καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῳ, Ὑπαγε, καὶ ὡς ἐπίστευσας
 15 γενηθήτω σοι. καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. Καὶ
 ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου, εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ
 16 βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν, καὶ ἤψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ
 ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός, καὶ ἠγέρθη, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. ὁ-
 17 ψίας δὲ γενομένης προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς,
 καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας
 18 ἐθεράπευσεν, ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφή-
 19 του, λέγοντος, Αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους
 20 ἐβάστασεν. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολλοὺς ὄχλους περὶ αὐτὸν, ἐκέ-
 λευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. καὶ προσελθὼν εἷς γραμματεὺς
 21 εἶπεν αὐτῷ, Διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. καὶ
 λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πε-
 τεῖνὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκοπῶσαι, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ
 ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνει. ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ-
 πεν αὐτῷ, Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν

v.10 ἀκούω^{vpaanms} δέ^c ὀδνms Ἰησοῦς^{nnms} θαυμάζω^{v1aa3s} καί^c λέγω^{v1aa3s} ὀδdmp ἀκολουθεῖω^{vppadmp} ἀμῆνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{rpd-p} οὐδε^{bo} ἐν^p ὀddms Ἰσραήλ^{tp} τοσοῦτος^{rdafs} πίστις^{nafs} εὐρίσκα^{v1aa1s}. **v.11** λέγω^{v1pa1s} δέ^c σύ^{rpd-p} ὅτι^c πολὺς^{aampn} ἀπό^p ἀνατολῆ^{ngfp} καί^c δυσμῆ^{ngfp} ἦκω^{v1a3p} καί^c ἀνακλίνω^{v1fp3p} μετὰ^p Ἀβραάμ^{tp} καί^c Ἰσαάκ^{tp} καί^c Ἰακώβ^{tp} ἐν^p ὀddfs βασιλείᾳ^{ndfs} ὀdgm^p οὐρανός^{ngmp}. **v.12** ὀdmp δέ^c υἱός^{nnmp} ὀdgrfs βασιλείᾳ^{ngfs} ἐκβάλλω^{v1fp3p} εἰς^p ὀdans σκότος^{nans} ὀdans ἐξώτερος^{aansn} ἐκεῖ^{bo} εἰμι^{v1fx3s} ὀdms κλαυθμὸς^{nnms} καί^c ὀdms βρυγμὸς^{nnms} ὀdgm^p ὀδοῦς^{ngmp}. **v.13** καί^c λέγω^{v1aa3s} ὀdms Ἰησοῦς^{nnms} ὀddms ἑκατοντάρχη^{ndms} ὑπάγω^{vdpa2s} καί^c ὡς^{bo} πιστεύω^{v1aa2s} γίνομαι^{vdao3s} σύ^{rpd-s} καί^c ἰομαί^{v1ap3s} ὀdms παῖς^{nnms} αὐτός^{rpgms} ἐν^p ὀddfs ὥρα^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs}. **v.14** καί^c ἔρχομαι^{v1raanms} ὀdms Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p ὀdafs οἰκία^{nafs} Πέτρος^{ngms} ὀράω^{v1aa3s} ὀdafs πενθερά^{nafs} αὐτός^{rpgms} βάλλω^{vrxpafs} καί^c πυρέσσω^{v1paafs}. **v.15** καί^c ἄπτω^{v1ad3s} ὀdgrfs χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} καί^c ἀφήμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpafs} ὀdms πυρετός^{nnms} καί^c ἐγείρω^{v1ap3s} καί^c διακονέω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp}. **v.16** ὀψιος^{agfsn} δέ^c γίνομαι^{vpadgrfs} προσφέρω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdms} δαιμονίζομαι^{v1ppnamp} πολὺς^{aampn} καί^c ἐκβάλλω^{v1aa3s} ὀdanp πνεῦμα^{v1anp} λόγος^{ndms} καί^c πᾶς^{aampn} ὀdamp κακῶς^{bo} ἔχω^{v1ppaamp} θεραπεύω^{v1aa3s}. **v.17** ὀπως^{bo} πληρῶς^{vsap3s} ὀdms λέγω^{v1rapnms} διὰ^p Ἡσαΐας^{ngms} ὀdgrms προφήτης^{ngms} λέγω^{v1ppagns} αὐτός^{rpnms} ὀdafp ἀσθένεια^{nafp} ἐγὼ^{rpg-p} λαμβάνω^{v1aa3s} καί^c ὀdafp νόσος^{nafp} βαστάζω^{v1aa3s}. **v.18** ὀράω^{v1raanms} δέ^c ὀdms Ἰησοῦς^{nnms} πολὺς^{aampn} ὄχλος^{namp} περὶ^p αὐτός^{rpaams} κελεύω^{v1aa3s} ἀπέρχομαι^{vnaa} εἰς^p ὀdans πέραν^{bo}. **v.19** καί^c προσέρχομαι^{v1raanms} εἷς^{nnms} γραμματεὺς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} διδάσκαλος^{nvms} ἀκολουθεῖω^{v1a1s} σύ^{rpd-s} ὅπου^{bo} ἐάν^{qo} ἀπέρχομαι^{v1spn2s}. **v.20** καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdms} ὀdms Ἰησοῦς^{nnms} ὀdnfp ἀλώπηξ^{nnfp} φωλεός^{v1namp} ἔχω^{v1pa3p} καί^c ὀdnp πετεινός^{nnnp} ὀdgrms οὐρανός^{ngms} κατασκοπῶσαι^{nafp} ὀdms δέ^c υἱός^{nnms} ὀdgrms ἀνθρώπος^{ngms} οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa3s} ποῦ^{xo} ὀdafs κεφαλὴ^{nafs} κλίνει^{v1spa3s}.

πατέρα μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἀκολουθεῖ μοι, καὶ ἄφες 22
 τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. Καὶ ἐμβάντι αὐτῷ 23
 εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδοῦ, 24
 σεισμός μέγας ἐγένετο ἐν τῇ θαλάσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτε- 25
 σθαι ὑπὸ τῶν κυμάτων, αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε. καὶ προσελθόντες 25
 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἤγειραν αὐτόν, λέγοντες, Κύριε, σῶσον ἡμᾶς,
 ἀπολλύμεθα. καὶ λέγει αὐτοῖς, Τί δειλοὶ ἐστε, ὀλιγόπιστοι· τότε 26
 ἐγερθεὶς ἐπέτιμησε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσῃ, καὶ ἐγένετο γα- 27
 λήνη μεγάλη. οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθαύμασαν, λέγοντες, Ποταπὸς 27
 ἐστὶν οὗτος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι καὶ ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ·
 Καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέραν εἰς τὴν χώραν τῶν Γεργεσηνῶν, 28
 ὑπήντησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνημεῖων ἔξερχόμε-
 νοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ
 ἐκείνης, καὶ ἰδοῦ, ἔκραζαν λέγοντες, Τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ. υἱὲ 29
 τοῦ Θεοῦ· ἤλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς· ἦν δὲ μακρὰν 30
 ἀπὸ αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολλῶν βοσκομένη. οἱ δὲ δαίμονες πα- 31
 ρεκάλουν αὐτόν, λέγοντες, Εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον ἡμῖν
 ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὑπάγετε. 32
 οἱ δὲ ἔξελθόντες ἀπῆλθον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων, καὶ ἰδοῦ,
 ὥρμησε πᾶσα ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρηνοῦ εἰς τὴν θά-

v.21 ἕτερος^{anmsn} δέ^c ὀδ^{gmp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} κύριος^{nvms}
 ἐπιτρέπω^{vdaa2s} ἐγώ^{rd-s} πρῶτος^{bo} ἀπέροχομαι^{vnaa} καί^c θάπτω^{vnaa} ὀδ^{dams} πατήρ^{hams} ἐγώ^{rg-s}.
v.22 ὀδ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} ἀκολουθεῖ^{vdpa2s} ἐγώ^{rd-s} καί^c ἀφήμι^{vdaa2s}
 ὀδ^{damp} νεκρός^{aampn} θάπτω^{vnaa} ὀδ^{damp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} νεκρός^{aampn}. **v.23** καί^c ἐμβαίνω^{vpaadms}
 αὐτός^{rdms} εἰς^p ὀδ^{dans} πλοῖον^{nans} ἀκολουθεῖ^{v1aa3p} αὐτός^{rdms} ὀδ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms}.
v.24 καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} σεισμός^{nnms} μέγας^{anmsn} γίνονται^{v1ad3s} ἐν^p ὀδ^{dfis} θάλασσα^{ndfis} ὥστε^c ὀδ^{dnms}
 πλοῖον^{nnms} καλύπτω^{vnp} ὑπό^p ὀδ^{gmp} κύμα^{ngmp} αὐτός^{rgms} δέ^c καθεύδω^{v1aa3s}. **v.25** καί^c
 προσέρχομαι^{vpaanmp} ὀδ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms} ἐγείρω^{v1aa3p} αὐτός^{rgms} λέγω^{vppanmp}
 κύριος^{nvms} σῶζω^{vdaa2s} ἐγώ^{rga-p} ἀπόλλυμι^{v1pmlp}. **v.26** καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdmp} τίς^{rgnns}
 δειλός^{anmpn} εἰμι^{v1px2p} ὀλιγόπιστος^{avmpn} τότε^{bo} ἐγείρω^{vpaanms} ἐπιτιμάω^{v1aa3s} ὀδ^{dmp} ἄνεμος^{ndmp}
 καί^c ὀδ^{dfis} θάλασσα^{ndfis} καί^c γίνονται^{v1ad3s} γαλήνη^{nnfis} μέγας^{anfns}. **v.27** ὀδ^{dnmp} δέ^c ἄνθρωπος^{nnmp}
 θαυμάζω^{v1aa3p} λέγω^{vppanmp} ποταπὸς^{anmsn} εἰμι^{v1px3s} οὗτος^{rdnms} ὅτι^c καί^c ὀδ^{dnmp} ἄνεμος^{nnmp}
 καί^c ὀδ^{dnfis} θάλασσα^{nnfis} ὑπακούω^{v1pa3p} αὐτός^{rdms}. **v.28** καί^c ἐρχομαι^{vpaadms} αὐτός^{rdms}
 εἰς^p ὀδ^{dans} πέραν^{bo} εἰς^p ὀδ^{dafs} χώρα^{nafis} ὀδ^{gmp} Γερασηνός^{ngmp} ὑπαντάω^{v1aa3p} αὐτός^{rdms} δύο^{tn}
 δαιμονιζομαι^{vppnmp} ἐκ^p ὀδ^{gnp} μνημεῖον^{ngnp} ἔξερχομαι^{vppnmp} χαλεπός^{anmpn} λίαν^{bo} ὥστε^c μή^{xo}
 ἰσχύω^{vnpa} τι-σριας^{ngms} παρέροχομαι^{vnaa} διὰ^p ὀδ^{gfs} ὁδός^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs}. **v.29** καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s}
 κράζω^{v1aa3p} λέγω^{vppanmp} τίς^{rgnms} ἐγώ^{rdp-p} καί^c σύ^{rdp-s} Ἰησοῦς^{nvms} υἱός^{ngms} Θεός^{ngms}
 ἐρχομαι^{v1aa2s} ὧδε^{bo} πρὸ^p καιρός^{ngms} βασανίζω^{vnaa} ἐγώ^{rga-p}. **v.30** εἰμι^{v1ix3s} δέ^c μακρὰν^{bo}
 ἀπό^p αὐτός^{rgmp} ἀγέλη^{nnfis} χοίρος^{ngmp} πολὺς^{agmpn} βόσκω^{vppnfs}. **v.31** ὀδ^{dnmp} δέ^c δαίμων^{nnmp}
 παρακαλέω^{v1aa3p} αὐτός^{rgms} λέγω^{vppanmp} εἰ^{qo} ἐκβάλλω^{v1pa2s} ἐγώ^{rga-p} ἐπιτρέπω^{vdaa2s} ἐγώ^{rdp-p}
 ἀπέροχομαι^{vnaa} εἰς^p ὀδ^{dafs} ἀγέλη^{nafis} ὀδ^{gmp} χοίρος^{ngmp}.

αὐτῷ, Ἀκολουθεῖ μοι. καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. Καὶ ἐ- 10
γένετο αὐτοῦ ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ, πολλοὶ τελῶναι
καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες συνανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες οἱ Φαρισαῖοι εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Δια- 11
τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν·
ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύ- 12
οντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. πορευθέντες δὲ μάθετε τί
ἐστίν, Ἔλεον θέλω, καὶ οὐ θυσίαν, οὐ γὰρ ἤλθον καλέσαι δικαί- 13
ους, ἀλλ' ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. Τότε προσέρχονται αὐτῷ οἱ 14
μαθηταὶ Ἰωάννου, λέγοντες, Διατί ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύ-
ομεν πολλά, οἱ δὲ μαθηταὶ σου οὐ νηστεύουσιν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς 15
ὁ Ἰησοῦς, Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πενθεῖν, ἐφ' ὅσον
μετ' αὐτῶν ἐστίν ὁ νυμφίος· ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ
ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. Οὐδεὶς δὲ ἐπι- 16
βάλλει ἐπίβλημα ῥάκουσ ἀγνάφου ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ. αἶρει γὰρ
τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ χειρόν σχίσμα γίνεται.
οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς, εἰ δὲ μήγε, ῥή- 17
γνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται,
ἀλλὰ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς, καὶ ἀμφοτέρα
συντηροῦνται. Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος αὐτοῖς, ἰδοὺ, ἄρχων εἰς 18
ἐλθῶν προσεκύνει αὐτῷ, λέγων ὅτι Ἡ θυγάτηρ μου ἄρτι ἐτελεύ-

v.9 καί^c παράγω^{vppnams} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐκεῖθεν^{bo} ὁράω^{v1aa3s} ἀνθρώπος^{nams} κάθημαι^{vppnams}
ἐπι^p ὁ^{dans} τελώνιον^{nans} Μαθαῖος^{nams} λέγω^{vppnams} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdms} ἀκολουθεῖ^{v2pa2s}
ἐγὼ^{pd-s} καί^c ἀνίστημι^{vpaanms} ἀκολουθεῖω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms}. **v.10** καί^c γίνομαι^{v1ad3s}
αὐτός^{rpgms} ἀνάκειμαι^{vppngms} ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} πολὺς^{anmpn} τελώνης^{nnmp} καί^c
ἁμαρτωλός^{anmpn} ἔρχομαι^{vpaanmp} συνανέκειμαι^{v1in3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^c ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp}
αὐτός^{rpgms}. **v.11** καί^c ὁράω^{vpaanmp} ὁ^{dnnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{v1aa3p} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp}
αὐτός^{rpgms} διά[&]τίς^{xo} μετὰ^p ὁ^{dgmmp} τελώνης^{ngmp} καί^c ἁμαρτωλός^{agmpn} ἐσθίω^{v1pa3s} ὁ^{dms}
διδάσκαλος^{nnms} σὺ^{rpg-p}. **v.12** ὁ^{dnnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} ἀκούω^{vpaanms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp}
οὐ^{xo} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{v1pa3p} ὁ^{dnnmp} ἰσχύω^{vppanmp} ἰατρός^{ngms} ἀλλά^c ὁ^{dnnmp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppanmp}.
v.13 πορεύομαι^{vpaanmp} δέ^c μανθάνω^{vdaa2p} τίς^{rpnms} εἶμι^{v1px3s} ἔλεος^{nams} θέλω^{v1pa1s} καί^c
οὐ^{xo} θυσία^{nafs} οὐ^{xo} γὰρ^c ἔρχομαι^{v1aa1s} καλέω^{vnaa} δίκαιος^{aampn} ἀλλά^c ἁμαρτωλός^{aampn} εἰς^p
μετάνοια^{nafs}. **v.14** τότε^{bo} προσέρχομαι^{v1pn3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnnmp} μαθητής^{nnmp} Ἰωάννης^{ngms}
λέγω^{vppanmp} διά[&]τίς^{xo} ἐγὼ^{rpn-p} καί^c ὁ^{dnnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} νηστεύω^{v1pa1p} πολὺς^{aampn} ὁ^{dnnmp}
δέ^c μαθητής^{nnmp} σὺ^{rpg-s} οὐ^{xo} νηστεύω^{v1pa3p}. **v.15** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnnms}
Ἰησοῦς^{nnms} μή^{xo} δύναμαι^{v1pn3p} ὁ^{dnnmp} υἱός^{nnmp} ὁ^{dgmms} νυμφῶν^{ngms} πενθῶ^{vnpa} ἐπι^p ὅσος^{rcans}
μετὰ^p αὐτός^{rpgmp} εἶμι^{v1px3s} ὁ^{dnnms} νυμφίος^{nnms} ἔρχομαι^{v1fd3p} δέ^c ἡμέρα^{nnfp} ὅταν^c ἀπαίρω^{vsap3s}
ἀπὸ^p αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnnms} νυμφίος^{nnms} καί^c τότε^{bo} νηστεύω^{v1fa3p}. **v.16** οὐδεὶς^{anfsn} δέ^c
ἐπιβάλλω^{v1pa3s} ἐπίβλημα^{nans} ῥάκος^{ngns} ἀγναφός^{agnsn} ἐπι^p ἱμάτιον^{ndns} παλαιός^{adnsn} αἶρω^{v1pa3s}
γάρ^c ὁ^{dnnms} πλήρωμα^{nnns} αὐτός^{rpgns} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} ἱμάτιον^{ngns} καί^c χεῖρων^{vnnsn} σχίσμα^{nnns}
γίνομαι^{v1pn3s}. **v.17** οὐδέ^{bo} βάλλω^{v1pa3p} οἶνος^{nams} νέος^{aamsn} εἰς^p ἀσκός^{namp} παλαιός^{aampn}
εἰ^{qo} δέ^c μί^{xo} ῥήγνυμι^{v1rp3p} ὁ^{dnnmp} ἀσκός^{nnmp} καί^c ὁ^{dnnms} οἶνος^{nnms} ἐκχέω^{v1pp3s} καί^c ὁ^{dnnmp}
ἀσκός^{nnmp} ἀπόλλυμι^{v1fm3p} ἀλλά^c βάλλω^{v1pa3p} οἶνος^{nams} νέος^{aamsn} εἰς^p ἀσκός^{namp} καινός^{aampn}
καί^c ἀμφοτέροι^{aanpn} συντηρέω^{v1pp3p}.

19 και ἔγερθεῖς ὁ Ἰησοῦς ἠκολούθησεν αὐτῷ και οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
 20 και ἰδοῦ, γυνὴ αἰμορροοῦσα δώδεκα ἔτη, προσελθοῦσα ὀπισθεν,
 21 ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ. ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ,
 22 Ἐὰν μόνον ἄψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. ὁ δὲ Ἰησοῦς
 23 ἐπιστραφεὶς και ἰδὼν αὐτήν, εἶπε, Θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σου
 24 σέσωκέ σε. και ἐσώθη ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. και ἔλθων
 25 ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, και ἰδὼν τοὺς αὐλητὰς και
 26 τὸν ὄχλον θορυβούμενον, λέγει αὐτοῖς, Ἀναχωρεῖτε, οὐ γὰρ ἀ-
 27 πέθανε τὸ κοράσιον, ἀλλὰ καθεύδει. και κατεγέλων αὐτοῦ. ὅτε
 28 δὲ ἐξεβλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησε τῆς χειρὸς αὐτῆς, και
 29 ἠγέρθη τὸ κοράσιον. και ἐξῆλθεν ἡ φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν
 30 ἐκείνην. Και παράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ, ἠκολούθησαν αὐτῷ
 31 δύο τυφλοὶ, κρᾶζοντες και λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, υἱὲ Δαβὶδ.
 32 ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοὶ, και λέγει
 33 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πιστεῦετε ὅτι δύναμαι τοῦτο ποιῆσαι· λέγου-
 34 σιν αὐτῷ, Ναί, Κύριε. τότε ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, λέγων,
 35 Κατὰ τὴν πίστιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. και ἀνεῴχθησαν αὐτῶν
 36 οἱ ὀφθαλμοί, και ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων, Ὅρατε
 37 μηδεὶς γινωσκέτω. οἱ δὲ ἐξεληθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ

v.18 οὗτος^{rdamp} αὐτός^{rpqms} λαλέω^{vppagms} αὐτός^{rdmp} ἰδοῦ^{vdaa2s} ἄρχων^{nnms} εἰς^{nnms}
 ἔρχομαι^{vpaanms} προσκυνέω^{viaa3s} αὐτός^{rdms} λέγω^{vppanms} ὅτι^c ὁ^{dnfs} θυγάτηρ^{nnfs} ἐγὼ^{prg-s} ἄρτι^{bo}
 τελευταῖα^{viaa3s} ἀλλά^c ἔρχομαι^{vpaanms} ἐπιτίμημι^{vdaa2s} ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} σύ^{prg-s} ἐπι^p αὐτός^{rpafs} και^c
 ζῶ^{vifd3s}. **v.19** και^c ἐγείρω^{vrapnms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀκολουθεῖ^{viaa3s} αὐτός^{rdms} και^c
 ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpqms}. **v.20** και^c ἰδοῦ^{vdaa2s} γυνή^{nnfs} αἰμορροέω^{vppanfs} δώδεκα^{tn}
 ἔτος^{nnmp} προσέρχομαι^{vpaanfs} ὀπισθεν^{bo} ἄπτο^{viad3s} ὁ^{dgnms} κρασπεδον^{ngns} ὁ^{dgnms} ἱματιον^{ngns}
 αὐτός^{rpqms}. **v.21** λέγω^{viaa3s} γὰρ^c ἐν^p αὐτοῦ^{rxdfs} ἐάν^{so} μόνος^{bo} ἄπτο^{vsam1s} ὁ^{dgnms} ἱματιον^{ngns}
 αὐτός^{rpqms} σφῶζω^{vifp1s}. **v.22** ὁ^{dnms} δε^c Ἰησοῦς^{nnms} ἐπιστρέφω^{vrapnms} και^c ὁ^{dnms} ὀράω^{vpaanms}
 αὐτός^{rpafs} λέγω^{viaa3s} θαρσέω^{vdpaa2s} θυγάτηρ^{nnfs} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ^{prg-s} σφῶζω^{viaa3s} σύ^{pra-s} και^c
 σφῶζω^{vrap3s} ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ἀπὸ^p ὁ^{dgnfs} ὥρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs}. **v.23** και^c ἔρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} ὁ^{dgnms} ἄρχων^{ngms} και^c ὁ^{dnms} ὀράω^{vpaanms} ὁ^{damp} αὐλητῆς^{namp} και^c
 ὁ^{dams} ὄχλος^{namms} θορυβέω^{vpppams}. **v.24** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdmp} ἀναχωρέω^{vdpaa2p} οὐ^{xo} γὰρ^c
 ἀποθνήσκω^{viaa3s} ὁ^{dnms} κοράσιον^{nnms} ἀλλά^c καθεύδω^{vipa3s} και^c καταγέλω^{vifa3p} αὐτός^{rpqms}.
v.25 ὅτε^{bo} δε^c ἐκβάλλω^{vrap3s} ὁ^{dnms} ὄχλος^{ngms} εἰσέρχομαι^{vpaanms} κρατέω^{viaa3s} χεῖρ^{ngfs}
 αὐτός^{rpqfs} και^c ἐγείρω^{vrap3s} ὁ^{dnms} κοράσιον^{nnms}. **v.26** και^c ἐξερχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnfs} φῆμι^{nnfs}
 οὗτος^{rdnfs} εἰς^p ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἐκεῖνος^{rdafs}. **v.27** και^c παράγω^{vppadms} ἐκεῖθεν^{bo} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{ndms} ἀκολουθεῖ^{viaa3p} αὐτός^{rdms} δύο^{tn} τυφλός^{anmpn} κρᾶζω^{vppanmp} και^c λέγω^{vppanmp}
 ἐλέεω^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpa-p} υἱός^{nvms} Δαυὶδ^{ip}. **v.28** ἔρχομαι^{vpaadms} δε^c εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs}
 προσέρχομαι^{viaa3p} αὐτός^{rdms} ὁ^{dnmp} τυφλός^{anmpn} και^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 πιστεῦε^{vdpaa2p} ὅτι^c δύναμαι^{vipn1s} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vnaa} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rdmp} ναί^{xo} κύριος^{nvms}.
v.29 τότε^{bo} ἄπτο^{viad3s} ὁ^{dgnmp} ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rdmp} λέγω^{vppanms} κατὰ^p ὁ^{dafs} πίστις^{nafs}
 σύ^{prg-p} γίνομαι^{vdaa3s} σύ^{rdp-p}. **v.30** και^c ἀνοίγω^{vrap3p} αὐτός^{rpqmp} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp}
 και^c ἐμβριμάομαι^{viad3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} ὀράω^{vdpaa2p} μηδεὶς^{anmsn}
 γινώσκω^{vdpaa3s}.

τῆ γῆ ἐκείνῃ. Αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδού, προσήνεγκαν αὐτῶ 32
 ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον, καὶ ἐκβληθέντος τοῦ δαιμο- 33
 νίου, ἐλάλησεν ὁ κωφός, καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι, λέγοντες, Οὐ-
 δέποτε ἐφάνη οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον, Ἐν 34
 τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. Καὶ περιῆγεν 35
 ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πάσας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συ-
 ναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρῦσσω τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ
 θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. ἰδὼν 36
 δὲ τοὺς ὄχλους, ἐσπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐκλελυμένοι
 καὶ ἔρριμμένοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα. τότε λέγει τοῖς 37
 μαθηταῖς αὐτοῦ, Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι,
 δεήθητε οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλῃ ἔργατας εἰς 38
 τὸν θερισμὸν αὐτοῦ.

καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν 10
 αὐτοῖς ἐξουσίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκβάλλειν αὐτά, καὶ
 θεραπεύειν πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Τῶν δὲ δώδεκα 2
 ἀποστόλων τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα, πρῶτος Σίμων ὁ λεγόμενος Πέ-
 τρος, καὶ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου,
 καὶ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, Φίλιππος, καὶ Βαρθολομαῖος, 3
 Θωμᾶς, καὶ Ματθαῖος ὁ τελώνης, Ἰάκωβος ὁ τοῦ Ἀλφαίου, καὶ
 Λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος, Σίμων ὁ Κανανίτης, καὶ Ἰού- 4

v.31 ὁδνmp δε^c ἐξέρχομαι^{vpaanmp} διαφημιζῶ^{v1aa3p} αὐτοῦ^{rpmns} ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁδδfs γῆ^{ndfs}
 ἐκεῖνος^{rddfs}. **v.32** αὐτοῦ^{rpmgp} δε^c ἐξέρχομαι^{vppngmp} ἰδού^{vdaa2s} προσφέρω^{v1aa3p} αὐτοῦ^{rpmns}
 ἄνθρωπος^{naams} κωφός^{aamsn} δαιμονιζομαι^{vppnams}. **v.33** καί^c ἐκβάλλω^{vrapgns} ὁδgns δαιμόνιον^{ngns}
 λαλέω^{v1aa3s} ὁδnms κωφός^{anms} καί^c θαυμάζω^{v1aa3p} ὁδnmp ὄχλος^{nmp} λέγω^{vppanmp} οὐδέποτε^{bo}
 φαίνω^{v1ap3s} οὕτω^{bo} ἐν^p ὁδdms Ἰσραήλ^p. **v.34** ὁδnmp δε^c Φαρισαῖος^{nmp} λέγω^{v1aa3p} ἐν^p
 ὁδdms ἄρχων^{ndms} ὁδgnp δαιμόνιον^{ngnp} ἐκβάλλω^{v1ap3s} ὁdanp δαιμόνιον^{nanp}. **v.35** καί^c
 περιάγω^{v1aa3s} ὁδnms Ἰησοῦς^{nms} ὁδαfr πόλις^{nafr} πᾶς^{aafrn} καί^c ὁδαfr κώμη^{nafr} διδάσκει^{vppanms}
 ἐν^p ὁδdfr συναγωγῇ^{ndfr} αὐτοῦ^{rpmgp} καί^c κηρῦσσω^{vppanms} ὁdams εὐαγγέλιον^{nans} ὁδgfs βασιλεία^{ngfs}
 καί^c θεραπεύω^{vppanms} πᾶς^{aafrn} νόσος^{nafr} καί^c πᾶς^{aafrn} μαλακία^{nafr} ἐν^p ὁδdms λαός^{ndms}.
v.36 ὁράω^{vpaanms} δε^c ὁdanp ὄχλος^{namp} σπλαγχνίζομαι^{v1aa3s} περὶ^p αὐτοῦ^{rpmgp} ὅτι^c εἰμι^{vix3p}
 ἐκλύω^{vpxnmp} καί^c ῥίπτω^{vpxnmp} ὡσεὶ^{bo} πρόβατον^{nanp} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanmp} ποιμῆ^{nam}. **v.37** τότε^{bo}
 λέγω^{v1ap3s} ὁδnmp μαθητῆς^{ndmp} αὐτοῦ^{rpmgs} ὁδnms μὲν^{xo} θερισμὸς^{nms} πολὺς^{anmsn} ὁδnmp δε^c
 ἐργάτης^{nmp} ὀλίγος^{anmpn}. **v.38** δεομαι^{v1aa2p} οὖν^c ὁdams κύριος^{ngms} ὁdams θερισμὸς^{ngms}
 ὅπως^{bo} ἐκβάλλω^{v1aa3s} ἐργάτης^{namp} εἰς^p ὁdams θερισμὸς^{nms} αὐτοῦ^{rpmgs}. **10. v.1** καί^c
 προσκαλέομαι^{vpadnms} ὁdanp δώδεκα^{tn} μαθητῆς^{namp} αὐτοῦ^{rpmgs} διδωμι^{v1aa3s} αὐτοῦ^{rpmgp}
 ἐξουσία^{nafr} πνεύμα^{ngnp} ἀκάθαρτος^{agnpn} ὡστε^c ἐκβάλλω^{vmpa} αὐτοῦ^{rpmgp} καί^c θεραπεύω^{v1pa}
 πᾶς^{aafrn} νόσος^{nafr} καί^c πᾶς^{aafrn} μαλακία^{nafr}. **v.2** ὁδgnp δε^c δώδεκα^{tn} ἀπόστολος^{ngmp} ὁδnmp
 ὄνομα^{nmp} εἰμι^{vix3s} οὗτος^{rdnp} πρῶτος^{anmsn} Σίμων^{nms} ὁδnms λέγω^{vppnms} Πέτρος^{nms} καί^c
 Ἀνδρέας^{nms} ὁδnms ἀδελφός^{nms} αὐτοῦ^{rpmgs} Ἰάκωβος^{nms} ὁδnms λέγω^{vppnms} Ζεβεδαιός^{ngms} καί^c
 Ἰωάννης^{nms} ὁδnms ἀδελφός^{nms} αὐτοῦ^{rpmgs}. **v.3** Φίλιππος^{nms} καί^c Βαρθολομαῖος^{nms}
 Θωμᾶς^{nms} καί^c Ματθαῖος^{nms} ὁδnms τελώνης^{nms} Ἰάκωβος^{nms} ὁδnms λέγω^{vppnms} Ἀλφαιός^{ngms} καί^c
 Λεββαῖος^{nms} ὁδnms ἐπικαλέω^{v1apnms} Θαδδαῖος^{nms}.

5 δας Ἰσκαριώτης ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν. τούτους τοὺς δώδεκα
 6 μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πόλιν Σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε, πορεύε-
 7 θε δὲ μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσραὴλ.
 8 πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε, λέγοντες ὅτι Ἦγγικεν ἡ βασιλεία τῶν
 9 οὐρανῶν. ἀσθενοῦντας θεραπεύετε, λεπρούς καθαρίζετε, νε-
 10 κρούς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε. δωρεὰν ἐλάβετε, δωρεὰν
 11 δότε. μὴ κτήσησθε χρυσόν, μηδὲ ἄργυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς
 12 ζῶνας ὑμῶν, μὴ πήραν εἰς ὄδον, μηδὲ δύο χιτῶνας, μηδὲ ὑποδή-
 13 ματα, μηδὲ ῥάβδους, ἄξιος γὰρ ὁ ἐργάτης τῆς τροφῆς αὐτοῦ ἐστίν.
 14 εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐτῇ ἄξιος
 15 ἐστί, κάκει μείνατε, ἕως ἂν ἐξέλθητε. εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν
 16 οἰκίαν, ἀπάσασθε αὐτήν. καὶ ἐὰν μὲν ἦ ἡ οἰκία ἄξια, ἐλθέτω
 17 ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν, ἐὰν δὲ μὴ ἦ ἄξια, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς
 ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. καὶ ὅς ἐὰν μὴ δέξηται ὑμᾶς μηδὲ ἀκούσῃ
 τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας ἢ τῆς πόλεως ἐκείνης,
 ἐκτινάξατε τὸν κωνιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀ-
 νεκτότερον ἔσται γῆ Σοδομῶν καὶ Γομόρρων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ
 τῆ πόλει ἐκείνῃ. Ἴδου, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέ-
 σω λύκων, γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ
 17 περιστεραὶ. προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, παραδώσουσι γὰρ

v.4 Σίμων^{nnms} ὀδ^{nnms} Καναταῖος^{nnms} καί^c Ἰούδας^{nnms} Ἰσκαριώ^{nnms} ὀδ^{nnms} καί^c
 παραδιδῶμι^{vpaanms} αὐτὸς^{rpams}. **v.5** οὗτος^{rdamp} ὀδ^{damp} δώδεκα^{tn} ἀποστέλλω^{v1aa3s}
 ὀδ^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} παραγγέλλω^{vpaanms} αὐτὸς^{rpdm} λέγω^{vpaanms} εἰς^p ὀδός^{nfaf} ἔθνος^{ngnp}
 μὴ^{xo} ἀπέρχομαι^{vsaa2p} καί^c εἰς^p πόλις^{nfafs} Σαμαριτης^{ngmp} μὴ^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa2p}.
v.6 πορεύομαι^{vdpn2p} δε^c μᾶλλον^{bo} πρὸς^p ὀδ^{damp} πρόβατον^{vnap} ὀδ^{damp} ἀπόλλυμι^{vpxaanp}
 οἶκος^{ngms} Ἰσραὴλ^{tp}. **v.7** πορεύομαι^{vppnmp} δε^c κηρύσσω^{vdpazp} λέγω^{vpaanmp} ὅτι^c ἐγγίξω^{v1aa3s}
 ὀδ^{nnfs} βασιλεία^{nnfs} ὀδ^{damp} οὐρανός^{ngmp}. **v.8** ἀσθενέω^{vppaamp} θεραπεύω^{vdpazp} λεπρός^{aampn}
 καθαρίζω^{vdpazp} νεκρός^{aampn} ἐγείρω^{vdpazp} δαιμόνιον^{vnap} ἐκβάλλω^{vdpazp} δωρεάν^{bo} λαμβάνω^{v1aa2p}
 δωρεάν^{bo} διδῶμι^{vdaa2p}. **v.9** μὴ^{xo} κτάομαι^{vsad2p} χρυσός^{nam} μηδέ^c ἄργυρος^{nam} μηδέ^c
 χαλκός^{nam} εἰς^p ὀδ^{dafp} ζώνη^{nfaf} σῦ^{tpg-p}. **v.10** μὴ^{xo} πήρα^{nfafs} εἰς^p ὀδός^{nfafs} μηδέ^c δύο^{tn}
 χιτῶν^{vnap} μηδέ^c ὑπόδημα^{vnap} μηδέ^c ῥάβδος^{nfaf} ἄξιος^{anmsn} γάρ^c ὀδ^{nnms} ἐργάτης^{nnms}
 ὀδ^{dgrfs} τροφή^{ngfs} αὐτός^{rpams} εἰμι^{v1px3s}. **v.11** εἰς^p ὅς^{trafs} δε^c ἂν^{xo} πόλις^{nfafs} ἢ^{xo} κώμη^{nfafs}
 εἰσέρχομαι^{vsaa2p} ἐξετάζω^{vdaa2p} τίς^{rpams} ἐν^p αὐτός^{rpdfs} ἄξιος^{anmsn} εἰμι^{v1px3s} κάκει^{bo} μένω^{vdaa2p}
 ἕως^c ἂν^{xo} ἐξέρχομαι^{vsaa2p}. **v.12** εἰσέρχομαι^{vppnmp} δε^c εἰς^p ὀδ^{dafs} οἰκία^{nfafs} ἀσπάζομαι^{vdad2p}
 αὐτός^{rpafs}. **v.13** καί^c ἐάν^{qo} μὲν^{xo} εἰμι^{vsp3s} ὀδ^{nnfs} οἰκία^{nnfs} ἄξιος^{anfsn} ἔρχομαι^{vdaa3s} ὀδ^{nnfs}
 εἰρήνη^{nnfs} σῦ^{tpg-p} ἐπὶ^p αὐτός^{rpafs} ἐάν^{qo} δε^c μὴ^{xo} εἰμι^{vsp3s} ἄξιος^{anfsn} ὀδ^{nnfs} εἰρήνη^{nnfs} σῦ^{tpg-p}
 πρὸς^p σῦ^{tpa-p} ἐπιστρέφω^{vdap3s}. **v.14** καί^c ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} δέχομαι^{vsad3s} σῦ^{tpa-p} μηδέ^c
 ἄκουσ^{vsaa3s} ὀδ^{damp} λόγους^{vnap} σῦ^{tpg-p} ἐξέρχομαι^{vppnmp} ὀδ^{dgrfs} οἰκία^{ngfs} ἢ^{xo} ὀδ^{dgrfs} πόλις^{ngfs}
 ἐκείνος^{rdgrfs} ἐκτινάσσω^{vdaa2p} ὀδ^{dams} κωνιορτός^{nam} ὀδ^{damp} πούς^{ngmp} σῦ^{tpg-p}. **v.15** ἀμὴνth
 λέγω^{v1pa1s} σῦ^{tpd-p} ἀνεκτός^{annsc} εἰμι^{v1fx3s} γῆ^{ndfs} Σόδομα^{ngmp} καί^c Γόμορρα^{ngmp} ἐν^p ἡμέρα^{ndfs}
 κρίσις^{ngfs} ἢ^{xo} ὀδ^{ddfs} πόλις^{ndfs} ἐκείνος^{rddfs}. **v.16** ἴδου^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpn-s} ἀποστέλλω^{v1pa1s} σῦ^{tpa-p}
 ὡς^{bo} πρόβατον^{nnmp} ἐν^p μέσους^{adnsn} λύκος^{ngmp} γίνομαι^{vdpn2p} οὖν^c φρόνιμος^{anmpn} ὡς^{bo} ὀδ^{nnmp}
 ὄφις^{nnmp} καί^c ἀκέραιος^{anmpn} ὡς^{bo} ὀδ^{nnp} περιστερά^{nnp}.

ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν
 ὑμᾶς, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἑμοῦ, 18
 εἰς μαρτύριον αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν. ὅταν δὲ παραδιδῶσιν ὑ- 19
 μᾶς, μὴ μεριμνήσητε πῶς ἢ τί λαλήσητε, δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν
 ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσετε, οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ 20
 τὸ Πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. παραδώσει δὲ 21
 ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστή-
 σονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. καὶ ἔσεσθε 22
 μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου, ὃ δὲ ὑπομείνας εἰς
 τέλος, οὕτως σωθήσεται. ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύ- 23
 τη, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην, ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ τελέσητε
 τὰς πόλεις τοῦ Ἰσραήλ, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Οὐκ 24
 ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν κύ-
 ριον αὐτοῦ. ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ ἵνα γένηται ὡς ὁ διδάσκαλος 25
 αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσποτὴν Βε-
 ελζεβοῦθ ἐκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐτοῦ· μὴ οὖν 26
 φοβηθῆτε αὐτούς, οὐδὲν γὰρ ἔστι κεκαλυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκα-
 λυφθήσεται, καὶ κρυπτὸν δὲ οὐ γνωσθήσεται. ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ 27
 σκοτίᾳ, εἴπατε ἐν τῷ φωτί, καὶ ὃ εἰς τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύττετε ἐπὶ
 τῶν δωματίων. καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, 28
 τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι. φοβηθῆτε δὲ μᾶλλον τὸν

v.17 προσέχω^{vdpα2p} δε^c ἀπό^p ὄδgm^p ἄνθρωπος^{ngmp} παραδιδωμι^{vifa3p} γάρ^c σύ^{rpa-p} εἰς^p
 συνέδριον^{nanp} καί^c ἐν^p ὀddfp^p συναγωγῆ^{ndfp} αὐτός^{rpgmp} μαστιγώω^{vifa3p} σύ^{rpa-p}. **v.18** καί^c ἐπὶ^p
 ἡγεμόν^{nam^p} δε^c καί^c βασιλεύς^{nam^p} ἄνω^{vifp2p} ἕνεκα^{bo} ἐγώ^{rpg-s} εἰς^p μαρτύριον^{nans} αὐτός^{rpdmp}
 καί^c ὀddnp^p ἔθνος^{ndnp}. **v.19** ὅταν^c δε^c παραδιδωμι^{vspa3p} σύ^{rpa-p} μὴ^{xo} μεριμνάω^{vsaα2p}
 πῶς^{bo} ἤ^{xo} τίς^{rqans} λαλέω^{vsaα2p} διδωμι^{vifp3s} γάρ^c σύ^{rpd-p} ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs} ὀddfs^p ὥρα^{ndfs} τίς^{rqans}
 λαλέω^{vifa2p}. **v.20** οὐ^{xo} γάρ^c σύ^{rpn-p} εἰμι^{vixx2p} ὀdnp^p λαλέω^{vppanmp} ἀλλά^c ὀdans^p πνεῦμα^{nans}
 ὀdgm^s πατήρ^{ngms} σύ^{rpg-p} ὀdnns^p λαλέω^{vppanns} ἐν^p σύ^{rpd-p}. **v.21** παραδιδωμι^{vifa3s} δε^c
 ἀδελφός^{nans} ἀδελφός^{nans} εἰς^p θάνατος^{nans} καί^c πατήρ^{nans} τέκνον^{nans} καί^c ἐπανάστημι^{vifd3p}
 τέκνον^{nans} ἐπὶ^p γονεύς^{nam^p} καί^c θανατώω^{vifa3p} αὐτός^{rppmp}. **v.22** καί^c εἰμι^{vifx2p} μισέω^{vpprmp}
 ὑπό^p πᾶς^{agmpn} διὰ^p ὀdnns^p ὄνομα^{nans} ἐγώ^{rpg-s} ὀdnms^p δε^c ὑπομείνω^{vpaanms} εἰς^p τέλος^{nans}
 οὕτως^{rtdms} σφῶζω^{vifp3s}. **v.23** ὅταν^c δε^c διώκω^{vspa3p} σύ^{rpa-p} ἐν^p ὀddfs^p πόλις^{ndfs} οὕτως^{rddfs}
 φεύγω^{vdpα2p} εἰς^p ὀdafs^p ἄλλος^{aafsn} ἀμὴνth γάρ^c λέγω^{vifa1s} σύ^{rpd-p} οὐ^{xo} μὴ^{xo} τελέω^{vsaα2p}
 ὀdafp^p πόλις^{nafp} ὀdgm^s Ἰσραήλ^p ἕως^c ἂν^{xo} ἔρχομαι^{vsaα3s} ὀdnms^p υἱός^{nans} ὀdgm^s ἀνθρώπος^{ngms}.
v.24 οὐ^{xo} εἰμι^{vixx3s} μαθητὴς^{nans} ὑπὲρ^p ὀdams^p διδάσκαλος^{nans} οὐδέ^{bo} δοῦλος^{nans} ὑπὲρ^p ὀdams^p
 κύριος^{nans} αὐτός^{rpgms}. **v.25** ἀρκετός^{annsn} ὀddms^p μαθητὴς^{ndms} ἵνα^c γίνωμαι^{vsad3s} ὡς^{bo} ὀdnms^p
 διδάσκαλος^{nans} αὐτός^{rpgms} καί^c ὀdnms^p δοῦλος^{nans} ὡς^{bo} ὀdnms^p κύριος^{nans} αὐτός^{rpgms} εἰ^{qo} ὀdams^p
 οἰκοδεσποτὴς^{nans} Βεελζεβοῦθ^{tp} καλέω^{viaα3p} πόσος^{rodns} μᾶλλον^{bo} ὀdamp^p οἰκιακός^{nam^p} αὐτός^{rpgms}.
v.26 μὴ^{xo} οὐ^{xo} φοβέομαι^{vdaα2p} αὐτός^{rppmp} οὐδέ^c εἰμι^{vixx3s} καλύπτω^{vpxrns} ὅς^{rtnns}
 οὐ^{xo} ἀποκαλύπτω^{vifp3s} καί^c κρυπτός^{annsn} ὅς^{rtnns} οὐ^{xo} γινώσκω^{vifp3s}. **v.27** ὅς^{rtans} λέγω^{vifa1s}
 σύ^{rpd-p} ἐν^p ὀddfs^p σκοτία^{ndfs} λέγω^{vdaα2p} ἐν^p ὀdnns^p φῶς^{ndns} καί^c ὅς^{rtans} εἰς^p ὀdans^p οὕς^{nans}
 ἀκούω^{vifa2p} κηρύσσω^{vdaα2p} ἐπὶ^p ὀdgnp^p δῶμα^{ngmp}.

29 δυνάμενον καὶ ψυχὴν καὶ σῶμα ἀπολέσαι ἐν γενένη. οὐχὶ δύο
 30 στρουθία ἄσοαρίου πωλεῖται· καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν
 31 γῆν, ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν, ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς
 32 πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσί. μὴ οὖν φοβηθῆτε, πολλῶν στρουθίων
 33 διαφέρετε ὑμεῖς. πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν
 τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ, ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς
 33 μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ὅστις δ' ἂν ἀρνήσηται με ἔμπροσθεν τῶν
 ἀνθρώπων, ἀρνήσομαι αὐτὸν κἀγὼ ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου
 34 τοῦ ἐν οὐρανοῖς. Μὴ νομίσητε ὅτι ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν
 35 γῆν, οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. ἦλθον γὰρ δι-
 χάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς
 36 μητρὸς αὐτῆς, καὶ νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς, καὶ ἐχθροὶ
 37 τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ
 ἐμέ οὐκ ἔστι μου ἄξιος, καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐμέ,
 38 οὐκ ἔστι μου ἄξιος. καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ
 39 ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔστι μου ἄξιος. ὁ εὐρὼν τὴν ψυχὴν
 αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν
 40 ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν. Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς ἐμέ δέχεται, καὶ ὁ ἐμέ
 41 δεχόμενος δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ δεχόμενος προφήτην
 εἰς ὄνομα προφήτου μισθὸν προφήτου λήψεται, καὶ ὁ δεχόμενος

v.28 καί^c μή^{xo} φοβέομαι^{vdao2p} ἀπό^p ὁ^d ἄπο^p ἀποκτείνω^{vppagmp} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dafis} δέ^c ψυχῆ^{nafis} μή^{xo} δύναμαι^{vppngmp} ἀποκτείνω^{vnaa} φοβέομαι^{vdao2p} δέ^c μᾶλλον^{bo} ὁ^{dams} δύναμαι^{vppnams} καί^c ψυχῆ^{nafis} καί^c σῶμα^{nans} ἀπόλλυμι^{vnaa} ἐν^p γενένη^{ndfis}. **v.29** οὐχί^{xo} δύο^{ln} στρουθιῶν^{nnnp} ἄσοάριον^{ngns} πωλέω^{vpp3s} καί^c εἰς^{nnns} ἐκ^p αὐτός^{rpgmp} οὐ^{xo} πίπτω^{vifd3s} ἐπι^p ὁ^{dafis} γῆ^{nafis} ἄνευ^p ὁ^d ἄνευ^p πατήρ^{ngms} σύ^{rpg-p}. **v.30** σύ^{rpg-p} δέ^c καί^c ὁ^d ὁ^d φριξ^{gnnp} ὁ^d ἄνευ^p κεφαλῆ^{ngfs} πᾶς^{anfpn} ἀριθμέω^{vpxrnp} εἰμι^{vixp3p}. **v.31** μή^{xo} οὖν^c φοβέομαι^{vdao2p} πολὺς^{agnpn} στρουθιῶν^{ngnp} διαφέρω^{vira2p} σύ^{rpn-p}. **v.32** πᾶς^{anmsn} οὖν^c ὅστις^{rtnms} ὁμολογέω^{vifa3s} ἐν^p ἐγὼ^{rpd-s} ἔμπροσθεν^p ὁ^d ἄνευ^p ἀνθρωπος^{ngmp} ὁμολογέω^{vifa1s} κἀγὼ^{rpn-s} ἐν^p αὐτός^{rpdms} ἔμπροσθεν^p ὁ^d ἄνευ^p πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rpg-s} ὁ^d ἄνευ^p οὐρανό^{ndmp}. **v.33** ὅστις^{rtnms} δέ^c ἄν^{xo} ἀρνέομαι^{vsad3s} ἐγὼ^{rpa-s} ἔμπροσθεν^p ὁ^d ἄνευ^p ἀνθρωπος^{ngmp} ἀρνέομαι^{vifd1s} αὐτός^{rpsms} κἀγὼ^{rpn-s} ἔμπροσθεν^p ὁ^d ἄνευ^p πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rpg-s} ὁ^d ἄνευ^p οὐρανό^{ndmp}. **v.34** μή^{xo} νομίζω^{vsaa2p} ὅτι^c ἔρχομαι^{vial1s} βάλλω^{vnaa} εἰρήνην^{nafis} ἐπι^p ὁ^d ἄνευ^p γῆ^{nafis} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vial1s} βάλλω^{vnaa} εἰρήνην^{nafis} ἀλλά^c μάχαιρα^{nafis}. **v.35** ἔρχομαι^{vial1s} γάρ^c διχάζω^{vnaa} ἄνθρωπος^{nams} κατὰ^p ὁ^d ἄνευ^p πατήρ^{ngms} αὐτός^{rpsms} καί^c θυγάτηρ^{nafis} κατὰ^p ὁ^d ἄνευ^p μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} καί^c νύμφη^{nafis} κατὰ^p ὁ^d ἄνευ^p πενθερά^{ngfs} αὐτός^{rpgfs}. **v.36** καί^c ἐχθρός^{anmpn} ὁ^d ἄνευ^p ἀνθρωπος^{ngms} ὁ^d ἄνευ^p οἰκιακός^{nnmp} αὐτός^{rpsms}. **v.37** ὁ^d ἄνευ^p φιλέω^{vpaans} πατήρ^{nams} ἡ^{xo} μήτηρ^{nafis} ὑπὲρ^p ἐγὼ^{rpa-s} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐγὼ^{rpg-s} ἄξιος^{anmsn} καί^c ὁ^d ἄνευ^p φιλέω^{vpaans} υἱός^{nams} ἡ^{xo} θυγάτηρ^{nafis} ὑπὲρ^p ἐγὼ^{rpa-s} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐγὼ^{rpg-s} ἄξιος^{anmsn}. **v.38** καί^c ὅς^{rtnms} οὐ^{xo} λαμβάνω^{vira3s} ὁ^d ἄνευ^p σταυρός^{nams} αὐτός^{rpsms} καί^c ἀκολουθεῖω^{vira3s} ὀπίσω^{bo} ἐγὼ^{rpg-s} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐγὼ^{rpg-s} ἄξιος^{anmsn}. **v.39** ὁ^d ἄνευ^p εὐρίσκω^{vpaans} ὁ^d ἄνευ^p ψυχῆ^{nafis} αὐτός^{rpsms} ἀπόλλυμι^{vifa3s} αὐτός^{rpsms} καί^c ὁ^d ἄνευ^p ἀπόλλυμι^{vpaans} ὁ^d ἄνευ^p ψυχῆ^{nafis} αὐτός^{rpsms} ἔνεκα^{bo} ἐγὼ^{rpg-s} εὐρίσκω^{vifa3s} αὐτός^{rpsms}. **v.40** ὁ^d ἄνευ^p δέχομαι^{vrrnms} σύ^{rpa-p} ἐγὼ^{rpa-s} δέχομαι^{vixp3s} καί^c ὁ^d ἄνευ^p ἐγὼ^{rpa-s} δέχομαι^{vrrnms} δέχομαι^{vixp3s} ὁ^d ἄνευ^p ἀποστέλλω^{vraams} ἐγὼ^{rpa-s}.

δικαίον εἰς ὄνομα δικαίου μισθὸν δικαίου λήψεται. καὶ ὅς ἐάν 42
ποτίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς ὄνομα
μαθητοῦ, ἀμήν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς διατάσων τοῖς δώδεκα μα- 11
θηταῖς αὐτοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν ἐν ταῖς
πόλεσιν αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ 2
ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ, 3
Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰ- 4
ησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ ἀκούετε
καὶ βλέπετε, τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, καὶ χωλοὶ περιπατοῦσι, λε- 5
προὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ
πτωχοὶ εὐαγγελίζονται, καὶ μακάριός ἐστιν ὅς ἐάν μὴ σκανδα- 6
λισθῇ ἐν ἐμοί. τούτων δὲ πορευομένων ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν 7
τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου, Τί ἐξήλθετε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι·
κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον· ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν· ἄν- 8
θρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον· ἰδοῦ, οἱ τὰ μαλακὰ
φοροῦντες ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βασιλέων εἰσίν. ἀλλὰ τί ἐξήλθετε 9
ἰδεῖν· προφήτην· ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου,
οὕτως γὰρ ἐστὶ περὶ οὗ γέγραπται, Ἰδοῦ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγ- 10
γελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου

v.41 ὁδνms δέχομαι^{vppnms} προφήτης^{nams} εἰς^p ὄνομα^{nans} προφήτης^{ngms} μισθός^{nams}
προφήτης^{ngms} λαμβάνω^{vfd3s} καί^c ὁδνms δέχομαι^{vppnms} δικαίος^{aamsn} εἰς^p ὄνομα^{nans}
δικαίος^{agmsn} μισθός^{nams} δικαίος^{agmsn} λαμβάνω^{vfd3s}. **v.42** καί^c ὅς^{rtms} ἐάν^{qo} ποτίσω^{vsaa3s}
εἰς^{nams} ὁδgm^p μικρός^{agmpn} οὗτος^{rdgm^p} ποτήριον^{nans} ψυχρός^{agnsn} μόνος^{bo} εἰς^p ὄνομα^{nans}
μαθητής^{ngms} ἀμήνth λέγω^{vpa1s} σύ^{rdp-d} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaa3s} ὁδams μισθός^{nams} αὐτός^{rgms}.
11. v.1 καί^c γίνομαι^{viad3s} ὅτε^{bo} τελέω^{viaa3s} ὁδνms Ἰησοῦς^{nms} διατάσσω^{vppnms} ὁδdmp δώδεκα^{tn}
μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rgms} μεταβαίνω^{viaa3s} ἐκεῖθεν^{bo} ὁδgms διδάσκω^{vnpa} καί^c κηρύσσω^{vnpa}
ἐν^p ὁδdip πόλις^{ndip} αὐτός^{rgmp}. **v.2** ὁδνms δέ^c Ἰωάννης^{nms} ἀκούω^{vpaanms} ἐν^p ὁδdns
δεσμωτήριον^{ndns} ὁdan^p ἔργον^{nanp} ὁδgms Χριστός^{ngms} πέμπω^{vpaanms} δύο^{tn} ὁδgm^p μαθητής^{ngmp}
αὐτός^{rgms}. **v.3** λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdms} σύ^{trn-s} εἰμί^{vixp2s} ὁδνms ἔρχομαι^{vppnms} ἢ^{xo} ἕτερος^{aamsn}
προσδοκάω^{vipa1p}. **v.4** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaanms} ὁδnms Ἰησοῦς^{nms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdmp}
πορεύομαι^{vpaanmp} ἀπαγγέλλω^{vdaa2p} Ἰωάννης^{ndms} ὅς^{rtanp} ἀκούω^{vipa2p} καί^c βλέπω^{vipa2p}.
v.5 Ἰωάννης^{anmpn} ἀναβλέπω^{vipa3p} καί^c χωλός^{anmpn} περιπατέω^{vipa3p} λεπρός^{anmpn} καθαρίζω^{vipp3p}
καί^c κωφός^{anmpn} ἀκούω^{vipa3p} νεκρός^{anmpn} ἐγείρω^{vipp3p} καί^c πτωχός^{anmpn} εὐαγγελίζω^{vipp3p}.
v.6 καί^c μακάριος^{anmsn} εἰμί^{vixp3s} ὅς^{rtms} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} σκανδαλίζω^{vsap3s} ἐν^p ἐγὼ^{rdp-s}.
v.7 οὗτος^{rdgm^p} δέ^c πορεύομαι^{vppngmp} ἄρχω^{viad3s} ὁδnms Ἰησοῦς^{nms} λέγω^{vnpa} ὁδdmp ὄχλος^{ndmp}
περὶ^p Ἰωάννης^{ngms} τίς^{rgans} ἐξέρχομαι^{viaa2p} εἰς^p ὁδafs ἔρημος^{aafsn} θεάομαι^{vnad} κάλαμος^{nams} ὑπό^p
ἀνεμος^{ngms} σαλεύω^{vpppams}. **v.8** ἀλλὰ^c τίς^{rgans} ἐξέρχομαι^{viaa2p} ὁράω^{vnaa} ἀνθρωπος^{nams} ἐν^p
μαλακός^{admpn} ἱμάτιον^{ndmp} ἀμφιέννυμι^{vrxpams} ἰδοῦ^{vdaa2s} ὁδnmp ὁdan^p μαλακός^{aanrp} φερέω^{vppanmp}
ἐν^p ὁδdmp οἶκος^{ndmp} ὁδgm^p βασιλεὺς^{ngmp} εἰμί^{vixp3p}. **v.9** ἀλλὰ^c τίς^{rgans} ἐξέρχομαι^{viaa2p} ὁράω^{vnaa}
προφήτης^{nams} ναί^{xo} λέγω^{vipa1s} σύ^{rdp-d} καί^c περισσότερός^{annsc} προφήτης^{ngms}.

11 ἔμπροσθέν σου. ἄμην λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς
 12 γυναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ
 13 βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν μείζων αὐτοῦ ἐστίν. ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰ-
 14 ωάννου τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν βιάζεται,
 15 καὶ βιασαὶ ἀρπάζουσιν αὐτήν. πάντες γὰρ οἱ προφηταὶ καὶ ὁ
 16 νόμος ἕως Ἰωάννου προσφήτευσαν, καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός
 17 ἐστίν Ἡλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. ὁ ἔχων ὄτα ἀκούειν, ἀκουέτω.
 18 τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν ταύτην· ὁμοία ἐστὶ παιδαρίοις ἐν ἀ-
 19 γοραῖς καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσι τοῖς ἐταίροις αὐτῶν, καὶ
 20 λέγουσιν, Ἡυλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε, ἐθρηνήσαμεν
 21 ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκόψασθε. ἦλθε γὰρ Ἰωάννης μῆτε ἐσθίων μῆτε
 22 πίνων, καὶ λέγουσι, Δαιμόνιον ἔχει. ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
 23 ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν, Ἰδοὺ, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἴ-
 νοποτῆς, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν. καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία
 24 ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς. Τότε ἤρξατο ὀνειδίξειν τὰς πόλεις ἐν αἷς
 25 ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν. Οὐαί
 σοι, Χοραζὶν, οὐαί σοι, Βηθσαιθὰ, ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἐγέν-
 26 οντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ
 27 σποδῷ μετενόησαν. πλὴν λέγω ὑμῖν, Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότε-
 28 ρον ἔσται ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως ἢ ὑμῖν. καὶ σύ, Καπερναοὺμ, ἡ ἕως
 29 τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθείσα, ἕως ἕιδου καταθιθασθήσῃ, ὅτι εἰ ἐν Σοδῶ-

v.10 οὗτος^{rdnms} γάρ^c εἰμὶ^{vipx3s} περι^p ὅς^{rrgms} γράφω^{vixp3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγὼ^{trp-s} ἀποστέλλω^{vipa1s}
 ὁ^{dams} ἄγγελος^{namc} λέγω^{trp-g-s} προ^p πρόσωπον^{ngns} σύ^{trp-g-s} κατασκευάζω^{vifa3s} ὁ^{dafis} ὁδός^{nafis}
 οὗ^{trp-g-s} ἔμπροσθεν^p σύ^{trp-g-s}. **v.11** ἄμην^h λέγω^{vipa1s} σύ^{trp-d-p} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vixp3s} ἐν^p γεννητός^{admnp}
 γυνή^{ngfp} μέγας^{anmsc} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dgms} βαπτιστής^{ngms} ὁ^{dms} δέ^c μικρός^{anmsc} ἐν^p ὁ^{dafis}
 βασιλείᾳ^{ndfs} οὐρανό^{ngmp} μέγας^{anmsc} αὐτός^{trpms} εἰμὶ^{vipx3s}. **v.12** ἀπό^p δέ^c ὁ^{dafp}
 ἡμέρα^{ngfp} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dgms} βαπτιστής^{ngms} ἕως^c ἄρτι^{bo} ὁ^{dnfis} βασιλείᾳ^{nnfs} οὐρανό^{ngmp}
 βιάζομαι^{vipm3s} καί^c βιαστής^{nnmp} ἀρπάζω^{vipa3p} αὐτός^{trpaf}. **v.13** πᾶς^{anmpn} γάρ^c ὁ^{dmp}
 προφήτης^{nnmp} καί^c ὁ^{dms} νόμος^{ngms} ἕως^c Ἰωάννης^{ngms} προφητεύω^{viaa3p}. **v.14** καί^c
 θέλω^{vipa2p} δέχομαι^{vnaa} αὐτός^{trpms} εἰμὶ^{vipx3s} Ἡλίας^{nnms} ὁ^{dms} μέλλω^{vppanms} ἐρχομαι^{trpn}.
v.15 ὁ^{dms} ἔχω^{vppanms} οὗς^{nanp} ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vdp3s}. **v.16** τίς^{rqdms} δέ^c ὁμοίω^{vifa1s} ὁ^{dafis}
 γενεά^{nafis} οὗτος^{rdafis} ὁμοίος^{anfsn} εἰμὶ^{vipx3s} παιδάριον^{ndnp} ἐν^p ἀγορά^{ndfp} κάθημαι^{vppndmp} καί^c
 προσφωνέω^{vppadmp} ὁ^{dmp} ἐταίρος^{ndmp} αὐτός^{trpmp}. **v.17** καί^c λέγω^{vppadmp} αὐλέω^{viaa1p} σύ^{trp-d-p}
 καί^c οὐ^{xo} ὀρχομαι^{viaa2p} ἠρπάζω^{viaa1p} σύ^{trp-d-p} καί^c οὐ^{xo} κόπτω^{viam2p}. **v.18** ἐρχομαι^{viaa3s}
 γάρ^c Ἰωάννης^{nnms} μῆτε^c ἐσθίω^{vppanms} μῆτε^c πίνω^{vppanms} καί^c λέγω^{vipa3p} δαιμόνιον^{mans} ἔχω^{vipa3s}.
v.19 ἐρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} ἐσθίω^{vppanms} καί^c πίνω^{vppanms} καί^c
 λέγω^{vipa3p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἄνθρωπος^{nnms} φάγος^{nnms} καί^c οἰνοποτῆς^{nnms} τελώνης^{ngmp} φίλος^{anmsn}
 καί^c ἁμαρτωλός^{agmpn} καί^c δικαίω^{viaa3s} ὁ^{dnfis} σοφία^{nnfs} ἀπό^p ὁ^{dgnp} τέκνον^{ngnp} αὐτός^{trpfs}.
v.20 τότε^{bo} ἄρχω^{viaa3s} ὀνειδίξω^{vnpa} ὁ^{dafp} πόλις^{nafp} ἐν^p ὅ^{dtrfp} γίνομαι^{viaa3p} ὁ^{dnp} πολὺς^{anfpn}
 δύναμις^{nnfp} αὐτός^{trpms} ὅτι^c οὐ^{xo} μετανόεω^{viaa3p}. **v.21** οὐαίⁱ σύ^{trp-d-s} Χοραζὶν^h οὐαίⁱ
 σύ^{trp-d-s} Βηθσαιθὰ^h ὅτι^c εἰ^{qo} ἐν^p Τύρος^{ndfs} καί^c Σιδῶν^{ndfs} γίνομαι^{viaa3p} ὁ^{dnp} δύναμις^{nnfp}
 ὁ^{dnp} γίνομαι^{vpadnpf} ἐν^p σύ^{trp-d-p} πάλαι^{bo} ἂν^{xo} ἐν^p σάκκος^{ndms} καί^c σποδός^{ndms} μετανόεω^{viaa3p}.
v.22 πλὴν^{bo} λέγω^{vipa1s} σύ^{trp-d-p} Τύρος^{ndfs} καί^c Σιδῶν^{ndfs} ἀνεκτός^{anmsc} εἰμὶ^{vifx3s} ἐν^p ἡμέρα^{ndfs}
 κρίσις^{ngfs} ἡ^{xo} σύ^{trp-d-p}.

5 οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι μόνοις· ἢ οὐκ ἀνέγνωτε
 6 ἐν τῷ νόμῳ, ὅτι τοῖς σάββασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον
 7 βεβηλοῦσι, καὶ ἀνάιτιοί εἰσι· λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι τοῦ ἱεροῦ μείζων
 8 ἐστὶν ὧδε. εἰ δὲ ἐγνώκετε τί ἐστίν, Ἔλεον θέλω καὶ οὐ θυσίαν,
 9 οὐκ ἂν κατεδικάσατε τοὺς ἀνάιτιους. κύριος γάρ ἐστι καὶ τοῦ
 10 σαββάτου ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς
 11 τὴν συναγωγὴν αὐτῶν, καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπος ἦν τὴν χεῖρα ἔχων
 12 ξηράν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, Εἰ ἔξεστι τοῖς σάββασι
 13 θεραπεύειν· ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Τίς
 14 ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃς ἔξει πρόβατον ἓν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ
 15 τοῦτο τοῖς σάββασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσῃ αὐτὸ καὶ ἐγερεῖ·
 16 πόσω οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου. ὥστε ἔξεστι τοῖς σάβ-
 17 βασι καλῶς ποιεῖν. τότε λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, Ἔκτεινόν τὴν χεῖρα
 18 σου. καὶ ἔξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιής ὡς ἡ ἄλλη. οἱ δὲ
 Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον κατ' αὐτοῦ ἐξελθόντες, ὅπως αὐ-
 τὸν ἀπολέσωσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς γνοὺς ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν, καὶ
 ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς πάν-
 τας, καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα μὴ φανερόν αὐτὸν ποιήσωσιν,
 ὅπως πληρωθῆ ἡ ρηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος,
 Ἰδοὺ, ὁ παῖς μου ὃν ἠρέτισα, ὁ ἀγαπητός μου εἰς ὃν εὐδόκη-
 σεν ἡ ψυχὴ μου, θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτόν, καὶ κρίσιν τοῖς

v.4 πῶς^{bo} εἰσερχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁδὰς οἴκος^{nam} ὁδῶν θεός^{ngms} καί^c ὁ δάμψ ἀρτος^{nam} ὁ δῆψ
 πρόθεσις^{ngfs} ἐσθίω^{v1aa3s} ὅς^{rmp} οὐ^{xo} ἔξεστι^{vppqns} εἰμι^{vix3s} αὐτός^{rpdms} ἐσθίω^{vnaa} οὐδὲ^{bo} ὁ δῆμψ
 μετὰ^p αὐτός^{rpgms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ δῆμψ ἱερεὺς^{ndmp} μόνος^{admpn}. **v.5** ἦ^{xo} οὐ^{xo} ἀναγινώσκω^{v1aa2p}
 ἐν^p ὁ δῆμψ νόμος^{ndms} ὅτι^c ὁ δῆμψ σάββατον^{ndnp} ὁ δῆμψ ἱερεὺς^{nnmp} ἐν^p ὁ δῆμψ ἱερόν^{ndns} ὁ δῆμψ
 σάββατον^{ndns} βεβηλώ^{v1pa3p} καί^c ἀνάιτιος^{anmpn} εἰμι^{v1px3p}. **v.6** λέγω^{v1pa1s} δέ^c σύ^{rpd-p} ὅτι^c ὁ δῆμψ
 ἱερόν^{ngns} μέγας^{anmsc} εἰμι^{v1px3s} ὧδε^{bo}. **v.7** εἰ^{qo} δέ^c γινώσκω^{v1aa2p} τίς^{rqnns} εἰμι^{v1px3s} ἔλεος^{nam}
 θέλω^{v1pa1s} καί^c οὐ^{xo} θυσία^{nafs} οὐ^{xo} ἄν^{xo} καταδικάζω^{v1aa2p} ὁ δῆμψ ἀνάιτιος^{anmpn}. **v.8** κύριος^{nnms}
 γάρ^c εἰμι^{v1px3s} καί^c ὁ δῆμψ σάββατον^{ngns} ὁ δῆμψ υἱός^{ndms} ὁ δῆμψ ἀνθρωπος^{ngms}. **v.9** καί^c
 μεταβαίνω^{vpaanms} ἐκεῖθεν^{bo} ἔρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁ δῆμψ συναγωγὴ^{nafs} αὐτός^{rpgmp}. **v.10** καί^c
 ἰδοὺ^{vdaa2s} ἄνθρωπος^{nnms} εἰμι^{vix3s} ὁ δῆμψ χεῖρ^{nafs} ἔχω^{vppanms} ξηρός^{nafs} καί^c ἐπερωτῶ^{v1aa3p}
 αὐτός^{rpa1ms} λέγω^{vppanmp} εἰ^{qo} ἔξεστι^{v1q3s} ὁ δῆμψ σάββατον^{ndnp} θεραπεύω^{v1pa} ἵνα^c κατηγορέω^{v1aa3p}
 αὐτός^{rpgms}. **v.11** ὁ δῆμψ δέ^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rqnms} εἰμι^{v1x3s} ἐκ^p σύ^{rpg-p} ἄνθρωπος^{nnms}
 ὅς^{rtnms} ἔχω^{vifa3s} πρόβατον^{ndns} εἰς^{nans} καί^c ἐάν^{qo} ἐπιπίπτω^{v1aa3s} οὗτος^{rdms} ὁ δῆμψ σάββατον^{ndnp}
 εἰς^p βόθυνον^{ndms} οὐχ^{ix} κρατέω^{rpa1ms} αὐτός^{rpa1ms} καί^c ἐγείρω^{vifa3s}. **v.12** πόσος^{rodns} οὖν^c
 διαφέρω^{v1pa3s} ἄνθρωπος^{nnms} πρόβατον^{ngns} ὥστε^c ἔξεστι^{v1q3s} ὁ δῆμψ σάββατον^{ndnp} καλῶς^{bo}
 ποιέω^{v1pa}. **v.13** τότε^{bo} λέγω^{v1pa3s} ὁ δῆμψ ἄνθρωπος^{ndms} ἐκτείνω^{vdaa2s} ὁ δῆμψ χεῖρ^{nafs} σύ^{rpg-s}
 καί^c ἐκτείνω^{v1aa3s} καί^c ἀποκαθιστάνω^{v1pa3s} ὑγιής^{anfsn} ὡς^{bo} ὁ δῆμψ ἄλλος^{anfsn}. **v.14** ὁ δῆμψ
 δέ^c Φαρισαῖος^{nnmp} συμβούλιον^{ndns} λαμβάνω^{v1aa3p} κατὰ^p αὐτός^{rpa1ms} ἐξέρχομαι^{v1paanmp} ὅπως^{bo}
 αὐτός^{rpa1ms} ἀπόλλυμι^{v1aa3p}. **v.15** ὁ δῆμψ δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} γινώσκω^{vpaanms} ἀναχωρέω^{v1aa3s}
 ἐκεῖθεν^{bo} καί^c ἀκολουθεῖω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdms} ὄχλος^{nnmp} πολλὸς^{anmpn} καί^c θεραπεύω^{v1aa3s}
 αὐτός^{rpa1mp} πᾶς^{anmpn}. **v.16** καί^c ἐπιτιμάω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} ἵνα^c μὴ^{xo} φανερός^{aamsn}
 αὐτός^{rpa1ms} ποιέω^{v1aa3p}. **v.17** ὅπως^{bo} πληρόω^{v1pa3s} ὁ δῆμψ λέγω^{v1pa1ms} διὰ^p Ἡσαΐας^{ngms} ὁ δῆμψ
 προφήτης^{ngms} λέγω^{v1pa1ms}.

ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. οὐκ ἐρίσει, οὐδὲ κραυγάσει οὐδὲ ἀκούσει 19
 τις ἐν ταῖς πλατείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. κάλαμον συντετριμμέ- 20
 νον οὐ κατεάξει, καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέσει, ἕως ἂν ἐκβάλῃ
 εἰς νίκος τὴν κρίσιν. καὶ ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιούσι. 21
 Τότε προσηνέχθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος, τυφλὸς καὶ κωφός, καὶ 22
 ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν τυφλὸν καὶ κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ
 βλέπειν. καὶ ἐξίσταντο πάντες οἱ ὄχλοι καὶ ἔλεγον, Μήτι οὗτός 23
 ἐστιν ὁ υἱὸς Δαβὶδ· οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον, Οὗτος 24
 οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εἰ μὴ ἐν τῷ Βεελζεβούλ ἄρχοντι τῶν 25
 δαιμονίων. εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν εἶπεν αὐ-
 τοῖς, Πᾶσα βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς ἐρημοῦται, καὶ πᾶσα 26
 πόλις ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς οὐ σταθήσεται. καὶ εἰ ὁ 26
 Σατανᾶς τὸν Σατανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη, πῶς οὖν 27
 σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ· καὶ εἰ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ ἐκβάλλω 27
 τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι· διὰ τοῦτο αὐτοὶ 28
 ὑμῶν ἔσονται κριταί. εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Πνεύματι Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ 28
 δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ἢ πῶς 29
 δύναται τις εἰσελθεῖν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὰ σκευὴ 30
 αὐτοῦ διάρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δῆσῃ τὸν ἰσχυρόν· καὶ τότε τὴν
 οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἔστι, καὶ 30

v.18 ἰδοὺ^{vda2s} ὁδ^{nmns} παῖς^{nnms} ἐγὼ^{rgp-s} ὄς^{rrams} αἰρετίζω^{vial1s} ὁδ^{nmns} ἀγαπητός^{anmsn} ἐγὼ^{rgp-s}
 εἰς^p ὄς^{rrams} εὐδοκέω^{v1aa3s} ὁδ^{nf1s} ψυχὴ^{nnfs} ἐγὼ^{rgp-s} τίθημι^{vifal1s} ὁδ^{ans} πνεῦμα^{nans} ἐγὼ^{rgp-s} ἐπι^p
 αὐτός^{rrams} καί^c κρίσις^{naf1s} ὁδ^{np} ἔθνος^{ndnp} ἀπαγγέλλω^{vifa3s}. **v.19** οὐ^{xo} ἐρίζω^{vifa3s} οὐδ^e^{bo}
 κραυγάζω^{vifa3s} οὐδ^e^{bo} ἀκούω^{vifa3s} τι-σρινις ἐν^p ὁδ^{ddfp} πλατύς^{ndfp} ὁδ^{daf1s} φωνή^{naf1s} αὐτός^{rrgms}.
v.20 κάλαμος^{nams} συντριβῶ^{vrxpams} οὐ^{xo} κατάγνυμι^{vifa3s} καί^c λίνον^{nans} τύφω^{vpppans} οὐ^{xo}
 σβέννυμι^{vifa3s} ἕως^c ἂν^{xo} ἐκβάλλω^{vsaa3s} εἰς^p νίκος^{nans} ὁδ^{daf1s} κρίσις^{naf1s}. **v.21** καί^c ἐν^p
 ὁδ^{dns} ὄνομα^{ndms} αὐτός^{rrgms} ἔθνος^{nnnp} ἐλπίζω^{vifa3p}. **v.22** τότε^{bo} προσφέρω^{v1ap3s} αὐτός^{rrpams}
 δαιμονίζομαι^{vppnms} τυφλός^{anmsn} καί^c κωφός^{anmsn} καί^c θεραπεύω^{v1aa3s} αὐτός^{rrpams} ὥστε^c ὁδ^{dams}
 τυφλός^{aamsn} καί^c κωφός^{aamsn} καί^c λαλέω^{vnpa} καί^c βλέπω^{vnpa}. **v.23** καί^c ἐξίστημι^{v1im3p}
 πᾶς^{anmpn} ὁδ^{np} ὄχλος^{nnmp} καί^c λέγω^{v1aa3p} μή^{ti}^{xo} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s} ὁδ^{nmns} υἱός^{nnms} Δαυιδ^{tp}.
v.24 ὁδ^{np} δέ^c Φαρισαῖος^{nnmp} ἀκούω^{vpaanmp} λέγω^{v1aa3p} οὗτος^{rdnms} οὐ^{xo} ἐκβάλλω^{v1pa3s}
 ὁδ^{anp} δαιμόνιον^{nanp} εἰ^{qo} μή^{xo} ἐν^p ὁδ^{dmns} Βεελζεβούλ^{tp} ἄρχον^{ndms} ὁδ^{gnp} δαιμόνιον^{ngnp}.
v.25 οἶδα^{vrxanms} δέ^c ὁδ^{nmns} Ἰησοῦς^{nmns} ὁδ^{dafp} ἐνθύμησις^{nafp} αὐτός^{rrgmp} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rrpdp}
 πᾶς^{anfsn} βασιλεία^{n1nf1s} μερίζω^{vrapnf1s} κατὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgfs} ἐρημόω^{v1pp3s} καί^c πᾶς^{anfsn} πόλις^{nnfs} ἔ^{qo}
 οἰκία^{n1nf1s} μερίζω^{vrapnf1s} κατὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgfs} οὐ^{xo} ἴσημι^{v1fp3s}. **v.26** καί^c εἰ^{qo} ὁδ^{nmns} Σατανᾶς^{nnms}
 ὁδ^{dams} Σατανᾶς^{nams} ἐκβάλλω^{v1pa3s} ἐπι^p ἑαυτοῦ^{rxams} μερίζω^{v1ap3s} πῶς^{bo} οὖν^c ἴσημι^{v1fp3s} ὁδ^{nf1s}
 βασιλεία^{n1nf1s} αὐτός^{rrgms}. **v.27** καί^c εἰ^{qo} ἐγὼ^{rgp-n-s} ἐν^p Βεελζεβούλ^{tp} ἐκβάλλω^{v1pa1s} ὁδ^{anp}
 δαιμόνιον^{nanp} ὁδ^{np} υἱός^{nnmp} σύ^{rrg-p} ἐν^p τίς^{rgdms} ἐκβάλλω^{v1pa3p} διὰ^p οὗτος^{rdams} αὐτός^{rrnmp}
 σύ^{rrg-p} εἰμι^{v1fx3p} κριτής^{nnmp}. **v.28** εἰ^{qo} δέ^c ἐγὼ^{rgp-n-s} ἐν^p πνεῦμα^{nans} θεός^{ngms} ἐκβάλλω^{v1pa1s}
 ὁδ^{anp} δαιμόνιον^{nanp} ἄρα^{xo} φθάνω^{v1aa3s} ἐπι^p σύ^{rrpa-p} ὁδ^{nf1s} βασιλεία^{n1nf1s} ὁδ^{gms} θεός^{ngms}. **v.29** ἔ^{qo}
 πῶς^{bo} δύναμαι^{v1pn3s} τι-σρινις εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁδ^{daf1s} οἰκία^{naf1s} ὁδ^{gms} ἰσχυρός^{agmsn} καί^c ὁδ^{anp}
 σκευός^{nanp} αὐτός^{rrgms} διαρπάζω^{vnaa} ἐάν^{qo} μή^{xo} πρῶτος^{bo} δέω^{vsaa3s} ὁδ^{dams} ἰσχυρός^{aamsn} καί^c
 τότε^{bo} ὁδ^{daf1s} οἰκία^{naf1s} αὐτός^{rrgms} διαρπάζω^{vifa3s}.

- 31 ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, Πᾶσα
 32 ἄμαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ
 32 Πνεύματος βλασφημία οὐκ ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις. καὶ ὅς
 ἂν εἶπη λόγον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ,
 33 ὅς δ' ἂν εἶπη κατὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται
 33 αὐτῷ, οὔτε ἐν τούτῳ τῷ αἰῶνι οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. ἢ ποιήσατε τὸ
 δένδρον καλόν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλόν, ἢ ποιήσατε τὸ δέν-
 34 δρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ σαπρὸν, ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ
 34 τὸ δένδρον γινώσκειται. γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀγαθὰ
 λαλεῖν, πονηροὶ ὄντες· ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας τὸ
 35 στόμα λαλεῖ. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς
 35 καρδίας ἐκβάλλει τὰ ἀγαθὰ, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πο-
 36 νηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πᾶν ῥῆμα
 ἀργόν ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄνθρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λό-
 37 γον ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιοθήσῃ, καὶ
 38 ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ. Τότε ἀπεκριθησάν τινες τῶν
 γραμματέων καὶ Φαρισαίων, λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ
 39 σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Γενεὰ πονηρὰ
 καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ,
 40 εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωῆ τοῦ προφήτου. ὥσπερ γὰρ ἦν Ἰωῆς ἐν
 τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔ-
 σται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ

v.30 ὁ^{dnms} μὴ^{xo} εἰμί^{vppxms} μετὰ^p ἐγώ^{TPG-s} κατὰ^p ἐγώ^{TPG-s} εἰμί^{vixp3s} καὶ^c ὁ^{dnms} μὴ^{xo} συνάγω^{vppanms} μετὰ^p ἐγώ^{TPG-s} σκορπιζέ^{vipa3s}. **v.31** διὰ^p οὗτος^{rdans} λέγω^{vipa1s} σύ^{TPD-p} πᾶς^{anfsn} ἄμαρτία^{nnfs} καὶ^c βλασφημία^{nnfs} ἀφίημι^{vifp3s} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp} ὁ^{dnfs} δὲ^c ὁ^{dgms} πνεῦμα^{ngns} βλασφημία^{nnfs} οὐ^{xo} ἀφίημι^{vifp3s} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.32** καὶ^c ὅς^{rnms} ἂν^{xo} λέγω^{vsaa3s} λόγος^{nam} κατὰ^p ὁ^{dgms} υἱὸς^{ngms} ὁ^{dgms} ἄνθρωπος^{ngms} ἀφίημι^{vifp3s} αὐτός^{rpdm} ὅς^{rnms} δὲ^c ἂν^{xo} λέγω^{vsaa3s} κατὰ^p ὁ^{dgms} πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dgms} ἄγιος^{agnsn} οὐ^{xo} ἀφίημι^{vifp3s} αὐτός^{rpdm} οὔτε^c ἐν^p οὗτος^{rdms} ὁ^{ddms} αἰὼν^{ndms} οὔτε^c ἐν^p ὁ^{ddms} μέλλω^{vppadm}. **v.33** ἢ^{xo} ποιέω^{vdaa2p} ὁ^{dans} δένδρον^{nans} καλὸς^{aansn} καὶ^c ὁ^{dams} καρπὸς^{nam} αὐτός^{rpdm} καλὸς^{aansn} ἢ^{xo} ποιέω^{vdaa2p} ὁ^{dans} δένδρον^{nans} σαπρὸς^{aansn} καὶ^c ὁ^{dams} καρπὸς^{nam} αὐτός^{rpdm} σαπρὸς^{aansn} ἐκ^p γάρ^c ὁ^{dgms} καρπὸς^{ngms} ὁ^{dnns} δένδρον^{nans} γινώσκω^{vifp3s}. **v.34** γεννήμα^{nvnp} ἐχιδνα^{ngfp} πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn2p} ἀγαθὸς^{aanpn} λαλέω^{vnpa} πονηρὸς^{anmpn} εἰμί^{vppximp} ἐκ^p γάρ^c ὁ^{dgms} περισσευμα^{ngns} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} ὁ^{dnns} στόμα^{nans} λαλέω^{vipa3s}. **v.35** ὁ^{dnms} ἀγαθὸς^{anmsn} ἄνθρωπος^{nms} ἐκ^p ὁ^{dgms} ἀγαθός^{agnsn} θησαυρός^{ngms} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} ἐκβάλλω^{vipa3s} ὁ^{dam} ἀγαθὸς^{aanpn} καὶ^c ὁ^{dnms} πονηρὸς^{anmsn} ἄνθρωπος^{nms} ἐκ^p ὁ^{dgms} πονηρὸς^{agnsn} θησαυρός^{ngms} ἐκβάλλω^{vipa3s} πονηρὸς^{anmsn}. **v.36** λέγω^{vipa1s} δὲ^c σύ^{TPD-p} ὅτι^c πᾶς^{anmsn} ῥῆμα^{nans} ἄργος^{ngms} ὅς^{rnans} ἐάν^{qo} λαλέω^{vsaa3p} ὁ^{dam} ἄνθρωπος^{nmp} ἀποδιδωμί^{vifa3p} περὶ^p αὐτός^{rpdm} λόγος^{nam} ἐν^p ἡμέρα^{ndfs} κρίσις^{ngfs}. **v.37** ἐκ^p γάρ^c ὁ^{dgmp} λόγος^{ngmp} σύ^{TPG-s} δικαίω^{vifp2s} καὶ^c ἐκ^p ὁ^{dgmp} λόγος^{ngmp} σύ^{TPG-s} καταδικάζω^{vifp2s}. **v.38** τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{viad3p} τι-σρινμι^o ὁ^{dam} γραμματεὺς^{ngmp} καὶ^c Φαρισαῖος^{ngmp} λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nms} θέλω^{vipa1p} ἀπὸ^p σύ^{TPG-s} σημεῖον^{nans} ὁράω^{vnaa}. **v.39** ὁ^{dnms} δὲ^c ἀποκρίνομαι^{vraonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} γενεὰ^{nfs} πονηρὸς^{anfsn} καὶ^c μοιχαλὶς^{nfs} σημεῖον^{nans} ἐπιζητέω^{vipa3s} καὶ^c σημεῖον^{nans} οὐ^{xo} διδωμί^{vifp3s} αὐτός^{rpdfs} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dans} σημεῖον^{nans} Ἰωῆς^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms}.

τρεῖς νύκτας. ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει με- 41
 τὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν
 εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Ἰωνᾶ ὤδε. βασιλίσα 42
 νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κα-
 τακρινεῖ αὐτήν, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν
 σοφίαν Σολομῶντος, καὶ ἰδοὺ, πλεῖον Σολομῶντος ὤδε. ὅταν δὲ 43
 τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι’ ἀ-
 νύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυσιν, καὶ οὐχ εὐρίσκει. τότε λέγει, 44
 Ἐπιστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον, καὶ ἐλθὼν εὐρίσκει
 σχολάζοντα, σεσαρωμένον, καὶ κεκοσμημένον. τότε πορεύεται 45
 καὶ παραλαμβάνει μεθ’ ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα
 ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ
 ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενε-
 ᾷ ταύτῃ τῇ πονηρᾷ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ, 46
 ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἰσπήκεισαν ἔξω, ζητοῦντες αὐτῷ
 λαλήσαι. εἶπε δὲ τις αὐτῷ, Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοὶ 47
 σου ἔξω ἐσθήκασιν, ζητοῦντές σοι λαλήσαι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε 48
 τῷ εἰπόντι αὐτῷ, Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου· καὶ τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελ-
 φοί μου· καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ 49
 εἶπεν, Ἰδοὺ, ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὅστις γὰρ ἂν 50

v.40 ὡσερ^{bo} γάρ^c εἰμⁱ·^{vix3s} Ἰωνᾶς^{nmns} ἐν^p ὁ^{ddfs} κοιλία^{ndfs} ὁ^{dgnms} κητος^{ngms} τρεῖς^{nafp} ἡμέρα^{nafp}
 καί^c τρεῖς^{nafp} νύξ^{nafp} οὕτω^{bo} εἰμⁱ·^{vix3s} ὁ^{dgnms} υἱός^{nmns} ὁ^{dgnms} ἀνθρωπος^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs}
 ὁ^{dgnms} γῆ^{ngfs} τρεῖς^{nafp} ἡμέρα^{nafp} καί^c τρεῖς^{nafp} νύξ^{nafp}. **v.41** ἀνήρ^{nmnp} Νινευῖται^{nmnp}
 ἀνίστημⁱ·^{vifm3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} κρίσις^{ndfs} μετὰ^p ὁ^{dgnms} γενεά^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} καί^c κατακρίνω^{vifa3p} αὐτός^{rpafs}
 ὅτι^c μετανόεω^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dans} κήρυγμα^{nans} Ἰωνᾶς^{ngms} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} πολὺς^{annsc} Ἰωνᾶς^{ngms}
 ὤδε^{bo}. **v.42** βασιλίσα^{nmfs} νότος^{ngms} ἐγείρω^{vifp3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} κρίσις^{ndfs} μετὰ^p ὁ^{dgnms} γενεά^{ngfs}
 οὗτος^{rdgfs} καί^c κατακρίνω^{vifa3s} αὐτός^{rpafs} ὅτι^c ἔρχομαι^{viaa3s} ἐκ^p ὁ^{dgnp} πέρας^{ngnp} ὁ^{dgnms} γῆ^{ngfs}
 ἀκούω^{vnaa} ὁ^{dafis} σοφία^{nafs} Σολομῶν^{ngms} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} πολὺς^{annsc} Σολομῶν^{ngms} ὤδε^{bo}.
v.43 ὅταν^c δέ^c ὁ^{dgnms} ἀκάθαρτος^{annsn} πνεῦμα^{nmns} ἐξέρχομαι^{vsaas} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} ἀνθρωπος^{ngms}
 διέρχομαι^{vipn3s} διὰ^p ἀνυδρος^{agmpn} τόπος^{ngmp} ζητέω^{vppans} ἀνάπαυσις^{nafs} καί^c οὐ^{xo} εὐρίσκω^{vipa3s}.
v.44 τότε^{bo} λέγω^{vipa3s} ἐπιστρέφω^{vifa1s} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ἐγὼ^{rpg-s} ὅθεν^{bo} ἐξέρχομαι^{viaa1s} καί^c
 ἔρχομαι^{vpaans} εὐρίσκω^{vipa3s} σχολάζω^{vppaams} σαρόω^{vpxpams} καί^c κοσμέω^{vpxpams}. **v.45** τότε^{bo}
 πορεύομαι^{vipn3s} καί^c παραλαμβάνω^{vipa3s} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{rpgms} ἑπτὰ^{tn} ἕτερος^{vpaanp} πνεῦμα^{nmnp}
 πονηρός^{aanpc} ἑαυτοῦ^{rpgms} καί^c εἰσερχομαι^{vpaanp} κατοικεῖω^{vipa3s} ἐκεῖ^{bo} καί^c γίνομαι^{vipn3s} ὁ^{dgnp}
 ἔσχατος^{amnpn} ὁ^{dgnms} ἀνθρωπος^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} χεῖρων^{annpn} ὁ^{dgnp} πρώτος^{agnpn} οὕτω^{bo} εἰμⁱ·^{vifx3s}
 καί^c ὁ^{ddfs} γενεά^{ndfs} οὗτος^{rdifs} ὁ^{ddfs} πονηρός^{adfsn}. **v.46** εἶπ^{bo} δέ^c αὐτός^{rpgms} λαλέω^{vppagms}
 ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dgnfs} μήτηρ^{nmfs} καί^c ὁ^{dgnmp} ἀδελφός^{nmnp} αὐτός^{rpgms} ἴσθημι^{vya3p}
 ἔξω^{bo} ζητέω^{vppanmp} αὐτός^{rpdms} λαλέω^{vnaa}. **v.47** λέγω^{viaa3s} δέ^c τι-σρινμς αὐτός^{rpdms} ἰδοὺ^{vdaa2s}
 ὁ^{dgnfs} μήτηρ^{nmfs} σύ^{rpg-s} καί^c ὁ^{dgnmp} ἀδελφός^{nmnp} ἐξω^{bo} ἴσθημι^{vixa3p} ζητέω^{vppanmp} σύ^{rpd-s}
 λαλέω^{vnaa}. **v.48** ὁ^{dgnms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dgnms} εἶπον^{vpaadms} αὐτός^{rpdms}
 τίς^{rqnms} εἰμⁱ·^{vipx3s} ὁ^{dgnfs} μήτηρ^{nmfs} ἐγὼ^{rpg-s} καί^c τίς^{rqnmp} εἰμⁱ·^{vipx3p} ὁ^{dgnmp} ἀδελφός^{nmnp} ἐγὼ^{rpg-s}.
v.49 καί^c ἐκτείνω^{vpaanf} ὁ^{dafis} χεῖρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐπὶ^p ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{viaa3s}
 ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dgnfs} μήτηρ^{nmfs} ἐγὼ^{rpg-s} καί^c ὁ^{dgnmp} ἀδελφός^{nmnp} ἐγὼ^{rpg-s}.

ποιήση τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς, αὐτὸς μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μήτηρ ἐστίν.

- 13** Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας ἐ-
 2 κάθητο παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι
 πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἐμβάντα καθῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ
 3 ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἰστήκει. καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν
 4 παραβολαῖς, λέγων, Ἰδοὺ, ἐξῆλθεν ὁ σπεῖρων τοῦ σπεύρειν. καὶ
 ἐν τῷ σπεύρειν αὐτὸν, ἃ μὲν ἔπεισε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθε τὰ
 5 πειρινὰ, καὶ κατέφαγεν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπεισεν ἐπὶ τὰ πετρώδη,
 ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε, διὰ τὸ μὴ ἔ-
 6 χεῖν βάθος γῆς, ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ
 7 τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη. ἄλλα δὲ ἔπεισεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας,
 8 καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαὶ καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. ἄλλα δὲ ἔπεισεν
 ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου καρπὸν, ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ
 9, 10 ἐξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Καὶ
 προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπον αὐτῷ, Διὰ τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς
 11 αὐτοῖς; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι Ὑμῖν δέδοται γνῶναι
 τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται.
 12 ὅστις γὰρ ἔχει, δοθήσεται αὐτῷ καὶ περισσευθήσεται, ὅστις δὲ
 13 οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. διὰ τοῦτο ἐν παρα-
 βολαῖς αὐτοῖς λαλῶ, ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσι, καὶ ἀκούοντες

v.50 ὅστις^{rrnms} γάρ^c ἀν^{xo} ποιέω^{vsaas3s} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgms} πατῆρ^{ngms} ἐγὼ^{rgp-s} ὁ^{dgms} ἐν^p οὐρανός^{ndmp} αὐτός^{rrnms} ἐγὼ^{rgp-s} ἀδελφός^{nnms} καὶ^c ἀδελφὴ^{nnfs} καὶ^c μήτηρ^{nnfs} εἰμὶ^{vixp3s}.
13. v.1 ἐν^p δέ^c ἡμέρα^{ndfs} ἐκείνος^{rdfs} ἐξέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dans} Ἰησοῦς^{nnms} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} οἰκία^{ngfs} κάθημαι^{viii3s} παρὰ^p ὁ^{dafis} θάλασσα^{nafis}. **v.2** καὶ^c συνάγω^{viiap3p} πρὸς^p αὐτός^{rpams} ὄχλος^{nnmp} πολὺς^{anmpn} ὥστε^c αὐτός^{rpams} εἰς^p ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} ἐμβαιῶ^{vpaanms} κάθημαι^{viiipn} καὶ^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dans} ὄχλος^{nnms} ἐπὶ^p ὁ^{dams} αἰγιαλός^{nams} ἵστημι^{viiya3s}. **v.3** καὶ^c λαλέω^{viiia3s} αὐτός^{rpdmr} πολὺς^{aanpn} ἐν^p παραβολῇ^{ndfp} λέγω^{vppanms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐξέρχομαι^{viiia3s} ὁ^{dans} σπεῖρω^{vppanms} ὁ^{dgms} σπεύρειν^{viiipa}. **v.4** καὶ^c ἐν^p ὁ^{ddns} σπεῖρω^{viiipa} αὐτός^{rpams} ὅς^{rrnmp} μὲν^{xo} πίπτω^{viiia3s} παρὰ^p ὁ^{dafis} ὁ^{dos} καὶ^c ἐρχομαι^{viiia3s} ὁ^{dmp} πειρινός^{nnmp} καὶ^c κατεσθίω^{viiia3s} αὐτός^{rpamr}. **v.5** ἄλλος^{anmpn} δέ^c πίπτω^{viiia3s} ἐπὶ^p ὁ^{damp} πετρώδης^{aanpn} ὅπου^{bo} οὐ^{xo} ἔχω^{viiia3s} γῆ^{nafis} πολὺς^{aafsn} καὶ^c εὐθέως^{bo} ἐξαντέλλω^{viiia3s} διὰ^p ὁ^{dans} μὴ^{xo} ἔχω^{viiipa} βάθος^{nans} γῆ^{ngfs}. **v.6** ἡλίος^{ngms} δέ^c ἀνατέλλω^{vpaagms} καυματίζω^{viiap3s} καὶ^c διὰ^p ὁ^{dans} μὴ^{xo} ἔχω^{viiipa} ῥίζα^{nafis} ξηραίνω^{viiap3s}. **v.7** ἄλλος^{anmpn} δέ^c πίπτω^{viiia3s} ἐπὶ^p ὁ^{dafp} ἄκανθα^{nafp} καὶ^c ἀναβαίω^{viiia3p} ὁ^{dmp} ἄκανθα^{nnfp} καὶ^c ἀποπνίγω^{viiia3p} αὐτός^{rpamr}. **v.8** ἄλλος^{anmpn} δέ^c πίπτω^{viiia3s} ἐπὶ^p ὁ^{dafis} γῆ^{nafis} ὁ^{dafis} καλός^{aafsn} καὶ^c διδῶμι^{viiia3s} καρπός^{nams} ὅς^{rrans} μὲν^{xo} ἑκατόν^{tn} ὅς^{rrans} δέ^c ἐξήκοντα^{tn} ὅς^{rrans} δέ^c τριάκοντα^{tn}. **v.9** ὁ^{dans} ἔχω^{vppanms} οὐς^{nanp} ἀκούω^{viiipa} ἀκούω^{viiipa3s}. **v.10** καὶ^c προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dmp} μαθητής^{nnmp} λέγω^{viiia3p} αὐτός^{rpdmns} διὰ[&] τίς^{xo} ἐν^p παραβολῇ^{ndfp} λαλέω^{viiia2s} αὐτός^{rpdmr}. **v.11** ὁ^{dans} δέ^c ἀποκρινομαι^{vpaonms} λέγω^{viiia3s} αὐτός^{rpdmr} ὅτι^c σύ^{rp-p} διδῶμι^{vixp3s} γινώσκω^{viiia} ὁ^{damp} μυστήριον^{viiianp} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgmpr} οὐρανός^{ngmp} ἐκείνος^{rdmp} δέ^c οὐ^{xo} διδῶμι^{vixp3s}. **v.12** ὅστις^{rrnms} γάρ^c ἔχω^{viiipa3s} διδῶμι^{viiip3s} αὐτός^{rpdmns} καὶ^c περισσεύω^{viiip3s} ὅστις^{rrnms} δέ^c οὐ^{xo} ἔχω^{viiipa3s} καὶ^c ὅς^{rrans} ἔχω^{viiipa3s} αἰρῶ^{viiip3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rpdmns}.

οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ συνίουσι. καὶ ἀναπληροῦται ἐπ' αὐτοῖς ἡ 14
 προφητεία Ἡσαΐου, ἡ λέγουσα, Ἄκοῦ ἄκούετε, καὶ οὐ μὴ συ-
 νῆτε, καὶ βλέποντες βλέπετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ἐπαχύνθη γὰρ ἡ 15
 καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς
 ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ
 τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῆ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ
 ἰάσωμαι αὐτούς. ὑμῶν δὲ μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι, 16
 καὶ τὰ ὄρα ὑμῶν, ὅτι ἀκούει. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι πολλοὶ 17
 προφηῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμησαν ἰδεῖν ἃ βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον,
 καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε καὶ οὐκ ἤκουσαν. ὑμεῖς οὖν ἀκούσατε 18
 τὴν παραβολὴν τοῦ σπειρόντος. παντός ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς 19
 βασιλείας καὶ μὴ συνιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρός, καὶ ἀρπάζει τὸ
 ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. οὗτός ἐστιν ὁ παρά τὴν ὁδὸν
 σπαρεῖς. ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον 20
 ἀκούων, καὶ εὐθύς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν, οὐκ ἔχει δὲ 21
 ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστι, γενομένης δὲ θλίψεως ἡ
 διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθύς σκανδαλίζεται. ὁ δὲ εἰς τὰς ἀ- 22
 κάνθας σπαρεῖς, οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέριμνα
 τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλοῦτου συμπίπτει τὸν λό-
 γον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρεῖς, 23
 οὗτός ἐστιν ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιών, ὃς δὴ καρποφορεῖ,

v.13 διὰ^p οὗτος^{rdans} ἐν^p παραβολῆ^{ndfp} αὐτός^{rdmp} λαλέω^{vipa1s} ὅτι^c βλέπω^{vppanmp} οὐ^{xo}
 βλέπω^{vipa3p} καί^c ἀκούω^{vppanmp} οὐ^{xo} ἀκούω^{vipa3p} οὐδὲ^{bo} συνίημι^{vipa3p}. **v.14** καί^c
 ἀναπληρῶ^{vipp3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnfs} προφητεία^{nnfs} Ἡσαΐας^{ngms} ὁ^{dnfs} λέγω^{vppanfs} ἀκοῦ^{ndfs}
 ἀκούω^{vifa2p} καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} συνίημι^{vsax2p} καί^c βλέπω^{vppanmp} βλέπω^{vifa2p} καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo}
 ὀράω^{vsaa2p}. **v.15** παχύνω^{viap3s} γάρ^c ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} ὁ^{dgnms} λαός^{ngms} οὗτος^{rdgms} καί^c
 ὁ^{ddnp} οὐ^sndnp βαρέως^{bo} ἀκούω^{viaa3p} καί^c ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rgmp} καμμύω^{viaa3p}
 μήποτε^{bo} ὀράω^{vsaa3p} ὁ^{ddmp} ὀφθαλμός^{ndmp} καί^c ὁ^{ddnp} οὐ^sndnp ἀκούω^{vsaa3p} καί^c ὁ^{ddfs}
 καρδία^{ndfs} συνίημι^{vsaa3p} καί^c ἐπιστρέφω^{vsaa3p} καί^c ἰάομαι^{vsadis} αὐτός^{rgamp}. **v.16** σύ^{rgp-p}
 δέ^c μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp} ὅτι^c βλέπω^{vipa3p} καί^c ὁ^{dnnp} οὐ^snnnp σύ^{rgp-p} ὅτι^c
 ἀκούω^{vipa3s}. **v.17** ἀμὴνth γάρ^c λέγω^{vipa1s} σύ^{rgp-p} ὅτι^c πολὺς^{anmpn} προφήτης^{nnmp} καί^c
 δίκαιος^{anmpn} ἐπιθυμῶ^{viaa3p} ὀράω^{vnaa} ὅς^{rganp} βλέπω^{vipa2p} καί^c οὐ^{xo} ὀράω^{viaa3p} καί^c ἀκούω^{vnaa}
 ὅς^{rganp} ἀκούω^{vipa2p} καί^c οὐ^{xo} ἀκούω^{viaa3p}. **v.18** σύ^{rgp-p} οὖν^c ἀκούω^{vdaa2p} ὁ^{dafs} παραβολῆ^{nafs}
 ὁ^{dgnms} σπειρώ^{vppagms}. **v.19** πᾶς^{agmsn} ἀκούω^{vppagms} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgnfs} βασιλεία^{ngfs} καί^c
 μὴ^{xo} συνίημι^{vppagms} ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnms} πονηρός^{anmsn} καί^c ἀρπάζω^{vipa3s} ὁ^{dnms} σπειρώ^{vpxpans}
 ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rgms} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} παρά^p ὁ^{dafs} ὁ^{dnms} σπειρώ^{vppanms}.
v.20 ὁ^{dnms} δέ^c ἐπὶ^p ὁ^{damp} πετρώδης^{aanpn} σπειρώ^{vppanms} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} ὁ^{dams}
 λόγος^{nams} ἀκούω^{vppanms} καί^c εὐθύς^{bo} μετὰ^p χαρᾶ^{ngfs} λαμβάνω^{vppanms} αὐτός^{rgams}. **v.21** οὐ^{xo}
 ἔχω^{vipa3s} δέ^c ῥίζα^{nafs} ἐν^p ἑαυτοῦ^{ixdms} ἀλλά^c πρόσκαιρος^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} γίνομαι^{vpadgfs} δέ^c
 θλίψις^{ngfs} ἤ^{xo} διωγμός^{ngms} διὰ^p ὁ^{dams} λόγος^{nams} εὐθύς^{bo} σκανδαλίζω^{vipp3s}. **v.22** ὁ^{dnms} δέ^c
 εἰς^p ὁ^{dafp} ἀκανθὰ^{nafp} σπειρώ^{vppanms} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἀκούω^{vppanms}
 καί^c ὁ^{dnfs} μέριμνα^{nnfs} ὁ^{dgnms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdgms} καί^c ὁ^{dnfs} ἀπάτη^{nnfs} ὁ^{dgnms} πλοῦτος^{ngms}
 συμπίπτω^{vipa3s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} καί^c ἄκαρπος^{anmsn} γίνομαι^{vipn3s}.

24 καὶ ποιεῖ, ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ τριάκοντα. Ἄλλην
 παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων, Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν
 οὐρανῶν ἀνθρώπῳ σπεύραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ,
 25 ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώπους, ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς καὶ
 26 ἔσπειρε ζιζάνια ἀνά μέσον τοῦ σίτου, καὶ ἀπῆλθεν. ὅτε δὲ ἐβλά-
 στησεν ὁ χόρτος καὶ καρπὸν ἐποίησε, τότε ἐφάνη καὶ τὰ ζιζάνια.
 27 προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι τοῦ οικοδεσπότης εἶπον αὐτῷ, Κύριε,
 οὐχὶ καλὸν σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ· πόθεν οὖν ἔχει τὰ
 28 ζιζάνια· ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς, Ἐχθρὸς ἀνθρώπος τοῦτο ἐποίησεν. οἱ
 δὲ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ, Θέλεις οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐ-
 29 τά· ὁ δὲ ἔφη, Οὐ, μήποτε, συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκριζώσῃτε
 30 ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμφοτέρα μέχρι
 τοῦ θερισμοῦ, καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ θερισμοῦ ἐρῶ τοῖς θερισταῖς,
 Συλλέξατε πρῶτον τὰ ζιζάνια, καὶ δῆσατε αὐτὰ εἰς δέσμας πρὸς
 τὸ κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε εἰς τὴν ἀποθήκην
 31 μου. Ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν αὐτοῖς, λέγων, Ὁμοία ἐστὶν
 ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἀνθρώπος
 32 ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ, ὃ μικρότερον μὲν ἐστι πάντων τῶν
 σπερμάτων, ὅταν δὲ αὐξηθῆ, μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστὶ, καὶ γίνεται
 δένδρον, ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατασκηνοῦν

v.23 ὁdnms δεc ἐπίP ὁdafs γῆnāns ὁdafs καλόςaafsn σπεῖρωvppanms οὗτοςrdnms εἰμivix3s
 ὁdnms ὁdams λόγοςnams ἀκούωvppanms καίc συνήμivppanms ὅςrtnms διέxo καρποφορέωvpa3s
 καίc ποιέωvpa3s ὅςrtnms μὲνxo ἑκατόνtn ὅςrtnms δεc ἑξήκονταtn ὅςrtnms δεc τριάκονταtn.
v.24 ἄλλοςaafsn παραβολήnafn παρατίθημivaa3s αὐτόςrpdmp λέγωvppanms ὁμοίωvpa3s ὁdnfs
 βασιλείανnfs ὁdgmp οὐρανόsnngmp ἀνθρώποςndms σπεῖρωvpaadms καλόςaanms σπέρμαnans ἐνp ὁddms
 ἀγρόςndms αὐτόςrpgms. **v.25** ἐνp δεc ὁddms καθεύδωvnpa ὁdamp ἀνθρώποςnamp ἔρχομαιvaa3s
 αὐτόςrpgms ὁdnms ἐχθρόςanmsn καίc σπεῖρωvpa3s ζιζάνιονnanp ἀνάP μέσοςaanms ὁdgms σίτοςngms
 καίc ἀπέρχομαιvaa3s. **v.26** ὅτεbo δεc βλαστάνωvaa3s ὁdnms χόρτοςnms καίc καρπόςnams
 ποιέωvaa3s τότεbo φαίνωvpa3s καίc ὁdnmp ζιζάνιονnnp. **v.27** προσέρχομαιvpaanmp δεc
 ὁdnmp δοῦλοςnnmp ὁdgms οἰκοδεσπότηsnams λέγωvaa3p αὐτόςrpdms κύριοςnvms οὐχίxo καλόςaanms
 σπέρμαnans σπεῖρωvpa2s ἐνp ὁddms σόςrsdms ἀγρόςndms πόθενbo οὖνc ἔχωvpa3s ὁdanp ζιζάνιονnanp.
v.28 ὁdnms δεc φημivix3s αὐτόςrpdmp ἐχθρόςanmsn ἀνθρώποςnms οὗτοςrdans ποιέωvaa3s ὁdnmp δεc
 δοῦλοςnnmp λέγωvpa3p αὐτόςrpdms θάλωvpa2s οὖνc ἀπέρχομαιvpaanmp συλλέγωvsaalp αὐτόςrpanp.
v.29 ὁdnms δεc φημivix3s οὐxo μήποτεbo συλλέγωvppanmp ὁdanp ζιζάνιονnanp ἐκριζώωvsa2p ἅμαbo
 αὐτόςrpdmp ὁdams σίτοςnams. **v.30** ἀφίημιvdaa2p συναυξάνωvnp ἄμφοτεροίaanp μὲχριbo ὁdgms
 θερισμόςngms καίc ἐνp ὁddms καιρόςndms ὁdgms θερισμόςngms λέγωvfa1s ὁddmp θεριστήsnamp
 συλλέγωvdaa2p πρῶτοςbo ὁdanp ζιζάνιονnanp καίc δέωvdaa2p αὐτόςrpanp εἰςp δέσμηnafp πρὸςp
 ὁdans κατακαίωvnaa αὐτόςrpanp ὁdams δεc σίτοςnams συνάγωvdaa2p εἰςp ὁdafs ἀποθήκηnafn
 ἐγovpδg-s. **v.31** ἄλλοςaafsn παραβολήnafn παρατίθημivaa3s αὐτόςrpdmp λέγωvppanms ὁμοιόςanfsn
 εἰμivix3s ὁdnfs βασιλείανnfs ὁdgmp οὐρανόsnngmp κόκκοςndms σίναπιngms ὅςrtams λαμβάνωvpaanms
 ἀνθρώποςnms σπεῖρωvpa3s ἐνp ὁddms ἀγρόςndms αὐτόςrpgms.

ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. Ἄλλην παραβολὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς, ὅ- 33
 μοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ζύμη, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέ- 34
 κρυσεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὄλον. Ταῦτα 34
 πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβολαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς 35
 παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, ὅπως πληρωθῆ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ 35
 προφήτου, λέγοντος, Ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου, ἐρεῦ- 36
 ζομαι κεκρυμμένα ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. Τότε ἀφείς τοὺς 36
 ὄχλους ἦλθεν εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς, καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ 37
 μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν τῶν ζιζα- 37
 νίων τοῦ ἀγροῦ. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ὁ σπεύρων τὸ 37
 καλὸν σπέρμα ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ δὲ ἀγρὸς ἐστὶν ὁ 38
 κόσμος, τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας, τὰ 38
 δὲ ζιζάνια εἰσιν οἱ υἱοὶ τοῦ πονηροῦ, ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτὰ 39
 ἐστὶν ὁ διάβολος, ὁ δὲ θερισιμὸς συντέλεια τοῦ αἰῶνός ἐστιν, οἱ 40
 δὲ θερισταὶ ἄγγελοί εἰσιν. ὡς περ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ 40
 πυρὶ κατακαίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τού- 41
 του. ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ 41
 συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς 42
 ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον 42
 τοῦ πυρός, ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

v.32 ὁς^{fmns} μικρός^{annsc} μέν^{xo} εἰμὶ^{v1px3s} πᾶς^{agnpn} σπέρμα^{ngnp} ὅταν^c δέ^c αὐξάνω^{vsap3s}
 μέγας^{annsc} ὀδῆν^r λάχανον^{ngnp} εἰμὶ^{v1px3s} καὶ^c γίνομαι^{v1pn3s} δένδρον^{hnns} ὅτε^c ἔρχομαι^{vnaa}
 ὀδαν^r πετεινός^{namp} ὀδῆς^{ms} οὐρανός^{ngms} καὶ^c κατασκηνόω^{vmpa} ἐν^p ὀδῆ^{ndmp} κλάδος^{ndmp} αὐτός^{rgms}.
v.33 ἄλλος^{aafsn} παραβολή^{nafis} λαλέω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmr} ὁμοίως^{anfns} εἰμὶ^{v1px3s} ὀδῆ^{ndfs} βασιλεία^{nnfs}
 ὀδῆ^{ndmp} οὐρανός^{ngmp} ζύμη^{ndfs} ὀς^{trafs} λαμβάνω^{vpaanf} γυνή^{nnfs} ἐγκρύπτω^{v1aa3s} εἰς^p ἄλευρον^{ngms}
 σάτον^{namp} τρεῖς^{namp} ἕως^c ὀς^{bo} ζυμώω^{v1ap3s} ὅλος^{aansn}. **v.34** οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} λαλέω^{v1aa3s}
 ὀδῆ^{ndms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^p παραβολῇ^{ndfr} ὀδῆ^{ndmp} ὄχλος^{ndmp} καὶ^c χωρὶς^{bo} παραβολῆ^{ngfs} οὐ^{xo} λαλέω^{v1aa3s}
 αὐτός^{rpdmr}. **v.35** ὅπως^{bo} πληρῶω^{vsap3s} ὀδῆ^{ndms} λέγω^{vrapnns} διὰ^p ὀδῆ^{ms} προφητῆς^{ngms} λέγω^{vrapnns}
 ἀνοίγω^{v1fa1s} ἐν^p παραβολῇ^{ndfr} ὀδῆ^{ndms} στόμα^{nans} ἐγώ^{trg-s} ἐρευγομαι^{v1fd1s} κρύπτω^{vrxpnp} ἀπό^p
 καταβολῆ^{ngfs} κόσμος^{ngms}. **v.36** τότε^{bo} ἀφίημι^{vpaanms} ὀδῆ^{ndmp} ὄχλος^{namp} ἔρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὀδῆ^{ndfs}
 οἰκία^{nafis} ὀδῆ^{ndms} Ἰησοῦς^{nnms} καὶ^c προσέρχομαι^{v1aa3p} αὐτός^{rpdmr} ὀδῆ^{ndmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms}
 λέγω^{vrapnnp} φράζω^{vdaa2s} ἐγώ^{trp-p} ὀδῆ^{ndfs} παραβολῆ^{nafis} ὀδῆ^{ndmp} ζιζάνιον^{ngnp} ὀδῆ^{ms} ἀγρός^{ngms}.
v.37 ὀδῆ^{ndms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmr} ὀδῆ^{ndms} σπεύρων^{vrapnms} ὀδῆ^{ndms} καλὸς^{aansn}
 σπέρμα^{nans} εἰμὶ^{v1px3s} ὀδῆ^{ndms} υἱός^{nnms} ὀδῆ^{ms} ἀνθρώπου^{ngms}. **v.38** ὀδῆ^{ndms} δέ^c ἀγρός^{nnms} εἰμὶ^{v1px3s}
 ὀδῆ^{ndms} κόσμος^{nnms} ὀδῆ^{ndms} δέ^c καλός^{aansn} σπέρμα^{nnms} οὗτος^{rdmp} εἰμὶ^{v1px3p} ὀδῆ^{ndmp} υἱός^{nnmp} ὀδῆ^{ndfs}
 βασιλεία^{ngfs} ὀδῆ^{ndmp} δέ^c ζιζάνιον^{nnmp} εἰμὶ^{v1px3p} ὀδῆ^{ndmp} υἱός^{nnmp} ὀδῆ^{ndfs} πονηρός^{agmsn}. **v.39** ὀδῆ^{ndms}
 δέ^c ἐχθρός^{aansn} ὀδῆ^{ndms} σπεύρων^{vpaanms} αὐτός^{trpnp} εἰμὶ^{v1px3s} ὀδῆ^{ndms} διάβολος^{aansn} ὀδῆ^{ndms} δέ^c
 θερισιμὸς^{nnms} συντέλεια^{nnfs} ὀδῆ^{ms} αἰῶνος^{ngms} εἰμὶ^{v1px3s} ὀδῆ^{ndmp} δέ^c θεριστής^{nnmp} ἄγγελος^{nnmp}
 εἰμὶ^{v1px3p}. **v.40** ὡς περ^{bo} οὗ^{ndc} συλλέγω^{v1pp3s} ὀδῆ^{ndmp} ζιζάνιον^{nnmp} καὶ^c πῦρ^{ndns} κατακαίω^{v1pp3s}
 οὕτω^{bo} εἰμὶ^{v1fx3s} ἐν^p ὀδῆ^{ndfs} συντέλεια^{ndfs} ὀδῆ^{ndms} αἰῶνος^{ngms} οὗτος^{rdms}. **v.41** ἀποστέλλω^{v1fa3s}
 ὀδῆ^{ndms} υἱός^{nnms} ὀδῆ^{ndms} ἀνθρώπου^{ngms} ὀδῆ^{ndmp} ἄγγελος^{namp} αὐτός^{rgms} καὶ^c συλλέγω^{v1fa3p} ἐκ^p ὀδῆ^{ndfs}
 βασιλεία^{ngfs} αὐτός^{rgms} πᾶς^{aanpn} ὀδῆ^{ndmp} σκάνδαλον^{namp} καὶ^c ὀδῆ^{ndmp} ποιῶ^{vrapamp} ὀδῆ^{ndfs} ἀνομία^{nafis}.
v.42 καὶ^c βάλλω^{v1fa3p} αὐτός^{tramp} εἰς^p ὀδῆ^{ndfs} κάμιнос^{nafis} ὀδῆ^{ndms} πῦρ^{ngms} ἐκεῖ^{bo} εἰμὶ^{v1fx3s} ὀδῆ^{ndms}
 κλαυθμὸς^{nnms} καὶ^c ὀδῆ^{ndms} βρυγμὸς^{nnms} ὀδῆ^{ndmp} ὀδούς^{ngmp}.

43 τότε οἱ δίκαιοι ἐκλάμπουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς
 44 αὐτῶν. ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν ἀκουέτω. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βα-
 45 σιλεία τῶν οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃν εὐρὼν
 46 ἄνθρωπος ἔκρυψε, καὶ ἀπὸ τῆς χαρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει, καὶ πάντα
 47 ὅσα ἔχει πωλεῖ, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον. Πάλιν ὁμοία
 48 ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς
 49 μαργαρίτας, ὃς εὐρὼν ἕνα πολυτίμον μαργαρίτην, ἀπελθὼν πέ-
 50πρακε πάντα ὅσα εἶχε, καὶ ἠγόρασεν αὐτόν. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ
 51 βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνη βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκ
 52 παντὸς γένους συναγαγούσῃ, ἣν, ὅτε ἐπληρώθη, ἀναβιάσαντες
 53 ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ καθίσαντες, συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα,
 54 τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος,
 ἔξελεύσονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἀφοριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου
 τῶν δικαίων, καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός,
 ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Λέγει αὐτοῖς
 ὁ Ἰησοῦς, Συνήκατε ταῦτα πάντα· λέγουσιν αὐτῷ, Naί, Κύριε. ὁ
 δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν
 βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότη, ὅ-
 σις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά. Καὶ
 ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρ-
 εν ἐκεῖθεν, καὶ ἔλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν

v.43 τότε^{bo} ὁ^{dnmp} δίκαιος^{anmpn} ἐκλάμπω^{vifa3p} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs}
 ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} αὐτός^{rgmp} ὁ^{dnms} ἔχων^{vppanms} ὧτ^a ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vnpa}. **v.44** πάλιν^{bo}
 ὁ^{dmios} ἄγρός^{ndms} εἰμὶ^{vix3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} θησαυρός^{ndms} κρυπτόω^{vpxpdms} ἐν^p
 ὁ^{ddms} ἀγρός^{ndms} ὃς^{trams} εὐρίσκει^{vpaanms} ἄνθρωπος^{nnms} κρυπτόω^{viaa3s} καί^c ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} χαρᾶς^{ngfs}
 αὐτός^{rgms} ὑπάγει^{vipa3s} καί^c πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ἔχω^{vipa3s} πωλέω^{vipa3s} καί^c ἀγοράζω^{vipa3s}
 ὁ^{dams} ἀγρός^{namms} ἐκεῖνος^{rdams}. **v.45** πάλιν^{bo} ὁ^{dmios} εἰμὶ^{vix3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs}
 ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} ἄνθρωπος^{ndms} ἐμποροῦ^{ndms} ζητέω^{vppadms} καλός^{aamnp} μαργαρίτης^{namp}.
v.46 ὃς^{trnms} εὐρίσκει^{vpaanms} εἷς^{namms} πολυτίμος^{aamns} μαργαρίτης^{namms} ἀπέρχομαι^{vpaanms}
 πωρᾶσκω^{vixa3s} πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ἔχω^{viaa3s} καί^c ἀγοράζω^{viaa3s} αὐτός^{trams}. **v.47** πάλιν^{bo}
 ὁ^{dmios} εἰμὶ^{vix3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp} σαγήνη^{ndfs} βάλλω^{vrapdms} εἰς^p ὁ^{dafs}
 θάλασσα^{nafs} καί^c ἐκ^p πᾶς^{agnsn} γένος^{ngns} συναγω^{vpaadfs}. **v.48** ὃς^{trafs} ὅτε^{bo} πληρῶω^{vrap3s}
 ἀναβιάζω^{vpaanmp} ἐπι^p ὁ^{dams} αἰγιαλός^{namms} καί^c καθίζω^{vpaanmp} συλλέγω^{viaa3p} ὁ^{damp} καλός^{aamnp}
 εἰς^p ἀγγεῖον^{namp} ὁ^{damp} δέ^c σαπρός^{aanpn} ἔξω^{bo} βάλλω^{viaa3p}. **v.49** οὕτω^{bo} εἰμὶ^{vix3s} ἐν^p
 ὁ^{ddfs} συντέλεια^{ndfs} ὁ^{dgms} αἰὼν^{ngms} ἐξέρχομαι^{vifd3p} ἄγγελος^{ndms} καί^c ἀφορίζω^{vifa3p} ὁ^{damp}
 πονηρός^{aamnp} ἐκ^p μέσος^{agnsn} ὁ^{dgmp} δίκαιος^{agmpn}. **v.50** καί^c βάλλω^{vifa3p} αὐτός^{tramp} εἰς^p
 ὁ^{dafs} κάμινος^{nafs} ὁ^{dgms} πῦρ^{ngns} ἐκεῖ^{bo} εἰμὶ^{vifx3s} ὁ^{dnms} κλαυθμὸς^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} βρυγμὸς^{nnms}
 ὁ^{dgmp} ὀδοῦς^{ngmp}. **v.51** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} συνιημι^{viaa2p} οὕτως^{rdanp}
 πᾶς^{aanpn} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rdms} ναί^{xo} κύριος^{nvms}. **v.52** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} διὰ^p
 οὕτως^{rdans} πᾶς^{anmsn} γραμματεὺς^{ndms} μαθητεύω^{vrapnms} εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp}
 ὁ^{dmios} εἰμὶ^{vix3s} ἄνθρωπος^{ndms} οἰκοδεσπότης^{ndms} ὅστις^{trnms} ἐκβάλλω^{vipa3s} ἐκ^p ὁ^{dgms}
 θησαυρός^{ngms} αὐτός^{rgms} καινός^{aanpn} καί^c παλαιός^{aanpn}. **v.53** καί^c γίνομαι^{viaa3s} ὅτε^{bo}
 τελέω^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dafp} παραβολή^{nafp} οὕτως^{rdafp} μεταίρω^{viaa3s} ἐκεῖθεν^{bo}.

τῆ συναγωγῆ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν, Πόθεν
 τούτῳ ἢ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέ- 55
 κτονος υἱός· οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ
 αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσῆς καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας· καὶ αἱ ἀδελφαὶ 56
 αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι· πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα·
 καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἔστι 57
 προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐ-
 τοῦ. καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς, διὰ τὴν ἀπιστίαν 58
 αὐτῶν.

Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν ἀκο- 14
 ῆν Ἰησοῦ, καὶ εἶπε τοῖς παισὶν αὐτοῦ, Οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ 2
 βαπτιστής, αὐτὸς ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυνά-
 μεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. ὁ γὰρ Ἡρώδης κρατήσας τὸν Ἰωάννην 3
 ἔδδησεν αὐτὸν καὶ ἔθετο ἐν φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα
 Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, Οὐκ 4
 ἔξξει σὺ ἔχειν αὐτήν. καὶ θέλων αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἐφοβήθη τὸν 5
 ὄχλον, ὅτι ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον. γενεσίῳ δὲ ἀγομένῳ τοῦ 6
 Ἡρώδου, ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ μέσῳ, καὶ ἤ-
 ρεσε τῷ Ἡρώδῃ, ὅθεν μεθ' ὄρκου ὠμολόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν 7
 αἰτήσῃται. ἡ δέ, προβιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, Δός μοι, 8
 φησὶν, ᾧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ 9

v.54 καί^c ἔρχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁ^{dafis} πατρίς^{nafis} αὐτός^{rpgms} διδάσκω^{viaa3s} αὐτός^{rpgamp} ἐν^p ὁ^{ddfs} συναγωγῆ^{ndfis} αὐτός^{rpgmp} ὥστε^c ἐκπλήσσω^{vnp} αὐτός^{rpgamp} καί^c λέγω^{vmpa} πόθεν^{bo} οὗτός^{rddms} ὁ^{dnfs} σοφία^{nfnfs} οὗτός^{rdnfs} καί^c ὁ^{dnfp} δυνάμεις^{nfnf}. **v.55** οὐ^{xo} οὗτός^{rddms} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dnms} ὁ^{dgms} τέκτων^{ngms} υἱός^{nms} οὐ^{xo} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nfnfs} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vipr3s} Μαριάμ^{ip} καί^c ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nmp} αὐτός^{rpgms} Ἰάκωβος^{nms} καί^c Ἰωσῆς^{nms} καί^c Σίμων^{nms} καί^c Ἰούδας^{nms}. **v.56** καί^c ὁ^{dnfp} ἀδελφῆ^{nfnf} αὐτός^{rpgms} οὐ^{xo} πᾶς^{anfnp} πρὸς^p ἐγώ^{rpa-p} εἰμί^{vipx3p} πόθεν^{bo} οὕ^v οὗτός^{rddms} οὗτός^{rddmp} πᾶς^{annpn}. **v.57** καί^c σκανδαλίζω^{vip3p} ἐν^p αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} προφήτης^{nms} ἄτιμος^{anms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐν^p ὁ^{ddfs} πατρίς^{ndfis} αὐτός^{rpgms} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfis} αὐτός^{rpgms}. **v.58** καί^c οὐ^{xo} ποιέω^{viaa3s} ἐκεῖ^{bo} δυνάμεις^{nafp} πολὺς^{aafnp} διὰ^p ὁ^{dafis} ἀπιστία^{nafis} αὐτός^{rpgmp}. **14. v.1** ἐν^p ἐκεῖνος^{rddms} ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} ἀκούω^{viaa3s} Ἡρώδης^{nms} ὁ^{dnms} τετράρχης^{nms} ὁ^{dafis} ἀκοῆ^{nafis} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.2** καί^c λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddmp} παῖς^{ndmp} αὐτός^{rpgms} οὗτός^{rddms} εἰμί^{vipx3s} Ἰωάννης^{nms} ὁ^{dnms} βαπτιστής^{nms} αὐτός^{rpnms} ἐγείρω^{vip3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} νεκρός^{agnpn} καί^c διὰ^p οὗτός^{rdans} ὁ^{dnfp} δυνάμεις^{nfnf} ἐνεργέω^{vipa3p} ἐν^p αὐτός^{rpdms}. **v.3** ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nms} δέ^v ὁ^{viaa3s} αὐτός^{rpnms} καί^c τίθημι^{viam3s} ἐν^p φυλακῇ^{ndfis} διὰ^p Ἡρωδιάς^{nafis} ὁ^{dafis} γυνὴ^{nafis} Φιλίππου^{ngms} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rpgms}. **v.4** λέγω^{viaa3s} γάρ^c αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nms} οὐ^{xo} ἔξει^{vip3s} σὺ^{pd-s} ἔχω^{vmpa} αὐτός^{rpafs}. **v.5** καί^c θέλω^{vppanms} αὐτός^{rpnms} ἀποκτεῖν^{vnaa} φοβέομαι^{viao3s} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} ὅ^{ti} ὡς^{bo} προφήτης^{nams} αὐτός^{rpnms} ἔχω^{viaa3p}. **v.6** γενέσθαι^{ngnp} δέ^c ἄγω^{vpppgmp} ὁ^{dgms} Ἡρώδης^{ngms} ὀρχέομαι^{viaa3s} ὁ^{dnfs} θυγάτηρ^{nfnfs} ὁ^{dafis} Ἡρωδιάς^{ngfs} ἐν^p ὁ^{ddms} μέσος^{adnfn} καί^c ἀρέσκω^{viaa3s} ὁ^{ddms} Ἡρώδης^{ndms}. **v.7** ὅθεν^{bo} μετὰ^p ὄρκος^{ngms} ὁμολογέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} διδωμι ὅς^{rtrans} ἐὰν^{qo} αἰτέω^{vsam3s}. **v.8** ὁ^{dnfs} δέ^c προβιβάξω^{vpanfnfs} ὑπὸ^p ὁ^{dafis} μὴτηρ^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} διδωμι^{vdaa2s} ἐγώ^{rpd-s} φημί^{vipx3s} ᾧδε^{bo} ἐπὶ^p πίναξ^{ndfis} ὁ^{dafis} κεφαλῆ^{nafis} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dgms} βαπτιστής^{ngms}.

10 ἐλυπήθη ὁ βασιλεύς, διὰ δὲ τοὺς ὄρκους καὶ τοὺς συνανακειμέ-
 11 νους ἐκέλευσε δοθῆναι, καὶ πέμπας ἀπεκεφάλισε τὸν Ἰωάννην
 12 ἐν τῇ φυλακῇ. καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐ-
 13 δόθη τῷ κορασίῳ, καὶ ἤνεγκε τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ προσελθόντες
 14 οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἦσαν τὸ σῶμα, καὶ ἔθαιψαν αὐτό, καὶ ἐλθόν-
 15 τες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν
 16 ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν, καὶ ἀκούσαντες οἱ
 17 ὄχλοι ἠκολούθησαν αὐτῷ περὶ ἀπὸ τῶν πόλεων. καὶ ἐξελθὼν
 18, 19 ὁ Ἰησοῦς εἶδε πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτούς, καὶ
 20 ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν. ὁψίας δὲ γενομένης προ-
 21 σῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος,
 καὶ ἡ ὥρα ἤδη παρήλθεν, ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀπελθόντες
 εἰς τὰς κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς βρώματα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
 αὐτοῖς, Οὐ χρειάν ἔχουσιν ἀπελθεῖν, δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν.
 οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ, Οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ μὴ πέντε ἄρτους καὶ
 δύο ἰχθύας. ὁ δὲ εἶπε, Φέρετέ μοι αὐτούς ὧδε. καὶ κελεύσας
 τοὺς ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοῦ χόρτου, καὶ λαβὼν τοὺς πέντε
 ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλό-
 γησε, καὶ κλάσας ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους, οἱ δὲ μαθηταὶ
 20 τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν τὸ
 21 περισσεῦον τῶν κλασμάτων, δώδεκα κοφίνους πλήρεις. οἱ δὲ

v.9 καί^c λυπέω^{v1ap3s} ὀδνms βασιλεύς^{nnms} διὰ^p δε^c ὀδamp ὄρκος^{nam} καί^c ὀδamp
 συνανακειμαι^{vppnam} κελεύω^{v1aa3s} δίδωμι^{vnap}. **v.10** καί^c πέμπω^{vpaanms} ἀποκεφαλίζω^{v1aa3s}
 ὀδams Ἰωάννης^{nams} ἐν^p ὀδdfs φυλακῇ^{ndfs}. **v.11** καί^c φέρω^{v1ap3s} ὀδnfs κεφαλῇ^{nnfs} αὐτός^{rgms}
 ἐπί^p πίναξ^{ndfs} καί^c δίδωμι^{v1ap3s} ὀδdns κοράσιον^{ndms} καί^c φέρω^{v1aa3s} ὀδdfs μητηρ^{ndfs} αὐτός^{rgfs}.
v.12 καί^c προσέρχομαι^{vpaanmp} ὀδnmp μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms} αἶρω^{v1aa3p} ὀδans σῶμα^{nans} καί^c
 θάπτω^{v1aa3p} αὐτός^{rgans} καί^c ἔρχομαι^{vpaanmp} ἀπαγγέλλω^{v1aa3p} ὀδdms Ἰησοῦς^{ndms}. **v.13** καί^c
 ἀκούω^{vpaanms} ὀδnms Ἰησοῦς^{nnms} ἀναχωρῶ^{v1aa3s} ἐκεῖθεν^{bo} ἐν^p πλοῖον^{ndms} εἰς^p ἔρημος^{aamsn}
 τόπος^{nams} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} καί^c ἀκούω^{vpaanmp} ὀδnmp ὄχλος^{nnmp} ἀκολουθεῶ^{v1aa3p} αὐτός^{rgdms}
 περὶ^{bo} ἀπὸ^p ὀδdfp πόλις^{ngfp}. **v.14** καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanms} ὀδnms Ἰησοῦς^{ndms} ὄρα^{v1aa3s}
 πολὺς^{aamsn} ὄχλος^{nams} καί^c σπλαγχνίζομαι^{v1aa3s} ἐπί^p αὐτός^{rgmp} καί^c θεραπεύω^{v1aa3s} ὀδamp
 ἄρρωστος^{aampn} αὐτός^{rgmpn}. **v.15** ὀψιος^{agfsn} δε^c γίνομαι^{vpadgfs} προσέρχομαι^{v1aa3p} αὐτός^{rgdms}
 ὀδnmp μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms} λέγω^{vppanmp} ἔρημος^{anmsn} εἰμι^{v1p3s} ὀδnms τόπος^{nnms} καί^c ὀδnfs
 ὦρα^{nnfs} ἤδη^{bo} παρέρχομαι^{v1aa3s} ἀπολύω^{vdaa2s} ὀδamp ὄχλος^{nam} ἵνα^c ἀπέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^p ὀδafp
 κώμη^{nafp} ἀγοράζω^{vsaa3p} ἑαυτοῦ^{txdmp} βρῶμα^{nam}. **v.16** ὀδnms δε^c Ἰησοῦς^{ndms} λέγω^{v1aa3p}
 αὐτός^{rgdmp} οὐ^{xo} χρεια^{nafs} ἔχω^{v1pa3p} ἀπέρχομαι^{vnaa} δίδωμι^{vdaa2p} αὐτός^{rgdmp} σὺ^{trp-p} ἐσθίω^{vnaa}.
v.17 ὀδnmp δε^c λέγω^{v1pa3p} αὐτός^{rgdms} οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa1p} ὧδε^{bo} εἰ^{qo} μὴ^{xo} πέντε^{tn} ἄρτος^{nam} καί^c δύο^{tn}
 ἰχθύς^{nam}. **v.18** ὀδnms δε^c λέγω^{v1aa3s} φέρω^{vdpa2p} ἐγὼ^{rgd-s} αὐτός^{rgmp} ὧδε^{bo}. **v.19** καί^c
 κελεύω^{vpaanms} ὀδamp ὄχλος^{nam} ἀνακλίνω^{vnap} ἐπί^p ὀδamp χόρτος^{nam} καί^c λαμβάνω^{vpaanms}
 ὀδamp πέντε^{tn} ἄρτος^{nam} καί^c ὀδamp δύο^{tn} ἰχθύς^{nam} ἀναβλέπω^{vpaanms} εἰς^p ὀδams οὐρανός^{nams}
 εὐλόγῶ^{v1aa3s} καί^c κλάω^{vpaanms} δίδωμι^{v1aa3s} ὀδdmp μαθητῆς^{ndmp} ὀδamp ἄρτος^{nam} ὀδnmp δε^c
 μαθητῆς^{nnmp} ὀδdmp ὄχλος^{ndmp}. **v.20** καί^c ἐσθίω^{v1aa3p} πᾶς^{anmpn} καί^c χορτάζω^{v1ap3p} καί^c
 αἶρω^{v1aa3p} ὀδans περισσεῦον^{vppaans} ὀδgnp κλάσμα^{ngnp} δώδεκα^{tn} κόφινος^{nam} πλήρης^{aampn}.

ἐσθίοντες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι, χωρὶς γυναικῶν καὶ
 παιδίων. Καὶ εὐθέως ἠνάγκασεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ 22
 ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ
 ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς 23
 τὸ ὄρος κατ' ἰδίαν προσεύξασθαι, ὁψίας δὲ γενομένης, μόνος ἦν
 ἐκεῖ. τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέσον τῆς θαλάσσης ἦν, βασανιζόμενον 24
 ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἦν γὰρ ἔναντιος ὁ ἄνεμος. τετάρτη δὲ φυ- 25
 λακῆ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, περιπατῶν ἐπὶ
 τῆς θαλάσσης. καὶ ἰδόντες αὐτὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν 26
 περιπατοῦντα ἐταράχθησαν, λέγοντες ὅτι Φάντασμα ἔστι, καὶ ἀ-
 πὸ τοῦ φόβου ἔκραζαν. εὐθέως δὲ ἐλάλησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 27
 λέγων, Θαρσεῖτε, ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. ἀποκριθεὶς δὲ αὐτῷ ὁ 28
 Πέτρος εἶπε, Κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρὸς σε ἔλθειν ἐπὶ τὰ
 ὕδατα. ὁ δὲ εἶπεν, Ἐλθέ. καὶ καταβάς ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ Πέτρος 29
 περιεπάτησεν ἐπὶ τὰ ὕδατα, ἔλθειν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. βλέπων 30
 δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη, καὶ ἀρξάμενος καταποντιζέσθαι
 ἔκραξε, λέγων, Κύριε, σῶσόν με. εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείαςαι 31
 τὴν χεῖρα, ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ, Ὀλιγόπιστε, εἰς τί ἐ-
 δίστασας· καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, 32
 οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες, Ἄληθῶς 33
 θεοῦ υἱὸς εἶ. Καὶ διαπεράσαντες ἤλθον εἰς τὴν γῆν Γεννησαρέτ. 34

v.21 ὁδnmpr δέ^c ἐσθίω^{vppanmp} εἰμὶ^{vix3p} ἀνήρ^{nnmp} ὡσεὶ^{bo} πεντακισχίλιοι^{nnmp} χωρὶς^{bo} γυνή^{ngfp}
 καί^c παιδίων^{ngnp}. **v.22** καί^c εὐθέως^{bo} ἀναγκάζω^{viaa3s} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} ὁδamp μαθητῆς^{nampr}
 αὐτός^{tpgms} ἐμβαίνει^{vnaa} εἰς^p ὁδans πλοῖον^{nans} καί^c προάγει^{vnpa} αὐτός^{tpgms} εἰς^p ὁδans πέραν^{bo}
 ἕως^c ὅς^{bo} ἀπολύω^{vsaas3s} ὁδamp ὄχλους^{nampr}. **v.23** καί^c ἀπολύω^{vnaams} ὁδamp ὄχλους^{nampr}
 ἀναβαίνω^{viaa3s} εἰς^p ὁδans ὄρος^{nans} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} προσεύχομαι^{vnad} ὁψιος^{agfsn} δέ^c γίνονται^{vpadgfs}
 μόνος^{anmsn} εἰμὶ^{vix3s} ἐκεῖ^{bo}. **v.24** ὁδnms δέ^c πλοῖον^{nnms} ἤδη^{bo} μέσον^{aansn} ὁδgfs θάλασσα^{ngfs}
 εἰμὶ^{vix3s} βασανίζω^{vppnms} ὑπὸ^p ὁδgnp κύμα^{ngnp} εἰμὶ^{vix3s} γάρ^c ἔναντιος^{anmsn} ὁδnms ἄνεμος^{nnms}.
v.25 τετάρτος^{adfsn} δέ^c φυλακῆ^{ndfs} ὁδgfs νύξ^{ngfs} ἀπέρχομαι^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{tpamp} ὁδnms
 Ἰησοῦς^{nnms} περιπατῶ^{vppanms} ἐπὶ^p ὁδgfs θάλασσα^{ngfs}. **v.26** καί^c ὁράω^{vnaamp} αὐτός^{tpams}
 ὁδnmp μαθητῆς^{nnmp} ἐπὶ^p ὁδafs θάλασσα^{nafs} περιπατεῖ^{vppaams} τὰράσσω^{vrap3p} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c
 φάντασμα^{nnms} εἰμὶ^{vix3s} καί^c ἀπὸ^p ὁδgms φόβος^{ngms} κράζω^{viaa3p}. **v.27** εὐθέως^{bo} δέ^c
 λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{tpdmp} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} θαρσέω^{vdaa2p} ἐγὼ^{tpn-s} εἰμὶ^{vix1s} μὴ^{xo}
 φοβέομαι^{vdpn2p}. **v.28** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c αὐτός^{tpdms} ὁδnms Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s}
 κύριος^{nvms} εἰ^{fo} σὺ^{tpn-s} εἰμὶ^{vix2s} κελεύω^{vdaa2s} ἐγὼ^{tpa-s} πρὸς^p σὺ^{tpa-s} ἔρχομαι^{vnaa} ἐπὶ^p
 ὁδamp ὕδωρ^{nanp}. **v.29** ὁδnms δέ^c λέγω^{viaa3s} ἔρχομαι^{vdaa2s} καί^c καταβαίνω^{vpaanms} ἀπὸ^p
 ὁδgms πλοῖον^{ngms} ὁδnms Πέτρος^{nnms} περιπατεῖ^{viaa3s} ἐπὶ^p ὁδanp ὕδωρ^{nanp} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p
 ὁδams Ἰησοῦς^{nams}. **v.30** βλέπω^{vppanms} δέ^c ὁδams ἄνεμος^{nams} ἰσχυρός^{aansn} φοβέομαι^{viao3s}
 καί^c ἄρχω^{vpaanms} καταποντιζέω^{vppp} κράζω^{viaa3s} λέγω^{vppanms} κύριος^{nvms} σῶζω^{vdaa2s} ἐγὼ^{tpa-s}.
v.31 εὐθέως^{bo} δέ^c ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} ἐκτείνω^{vpaanfs} ὁδafs χεῖρ^{nafs} ἐπιλαμβάνομαι^{viaa3s}
 αὐτός^{tpgms} καί^c λέγω^{vpa3s} αὐτός^{tpdms} ὀλιγόπιστος^{avmsn} εἰς^p τίς^{rgas} διστάζω^{viaa2s}. **v.32** καί^c
 ἐμβαίνει^{vpaagmp} αὐτός^{tpgmp} εἰς^p ὁδans πλοῖον^{nans} κοπάζω^{viaa3s} ὁδnms ἄνεμος^{nnms}. **v.33** ὁδnmp
 δέ^c ἐν^p ὁδdns πλοῖον^{ndns} ἔρχομαι^{vpaanmp} προσκυνέω^{viaa3p} αὐτός^{tpdms} λέγω^{vppanmp} ἀληθῶς^{bo}
 θεός^{ngms} υἱός^{nnms} εἰμὶ^{vix2s}.

35 και ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου ἀπέστειλαν εἰς
 ὄλην τὴν περιχώρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς
 36 κακῶς ἔχοντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, ἵνα μόνον ἄψωνται τοῦ
 κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ ὅσοι ἤψαντο διεσώθησαν.
 15 Τότε προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων γραμματεῖς
 2 καὶ Φαρισαῖοι, λέγοντες, Διατί οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσι τὴν
 παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων· οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖρας αὐτῶν,
 3 ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Διατί καὶ
 ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑ-
 4 μῶν· ὁ γὰρ Θεὸς ἐνετείλατο, λέγων, Τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ
 τὴν μητέρα, καί, Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ τελευ-
 5 τάτῳ, ὑμεῖς δὲ λέγετε, Ὅς ἂν εἶπη τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρὶ, Δῶρον,
 6 ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφελῆθῃς, καὶ οὐ μὴ τιμήσῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ
 ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ διὰ
 7 τὴν παράδοσιν ὑμῶν. ὑποκριταί, καλῶς προεφήτευσε περὶ ὑ-
 8 μῶν Ἡσαΐας, λέγων, Ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐτῶν,
 καὶ τοῖς χεῖλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ’ ἐ-
 9 μοῦ. μάτην δὲ σέβονταιί με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλματα
 10 ἀνθρώπων. καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον, εἶπεν αὐτοῖς, Ἄ-
 11 κούετε καὶ συνίετε. οὐ τὸ εἰσερχόμενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν
 ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοι-

v.34 και^c διαπεραῶν^{vpaanmp} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{daf}s γῆ^{naf}s Γεννησαρέτ^p. **v.35** και^c
 ἐπιγινώσκω^{vraanmp} αὐτούς^{rpams} ὁ^{dnm}p ἀνὴρ^{nnmp} ὁ^dgms τόπος^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} ἀποστέλλω^{viaa3p}
 εἰς^p ὅλος^{aafsn} ὁ^{daf}s περιχώρος^{aafsn} ἐκεῖνος^{rdaf}s και^c προσφέρω^{viaa3p} αὐτούς^{rpdm}s πᾶς^{aampn}
 ὁ^{damp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vppaamp}. **v.36** και^c παρακαλέω^{viaa3p} αὐτούς^{rpams} ἵνα^c μόνος^{bo}
 ἄπτο^{vsam3p} ὁ^dgns κράσπεδον^{ngns} ὁ^dgns ἱμάτιον^{ngns} αὐτούς^{rpams} και^c ὅσος^{cnmp} ἄπτο^{viad3p}
 διασῶζω^{viap3p}. **15. v.1** τότε^{bo} προσέρχομαι^{viap3p} ὁ^ddmns Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^dnm ἀπὸ^p
 Ἱεροσολύμα^{ngnp} γραμματεῦς^{nnmp} και^c Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{vppanmp}. **v.2** διά&τις^{xo} ὁ^dnm
 μαθητῆς^{nnmp} σύ^{rp}g-s παραβαίνω^{vipa3p} ὁ^{daf}s παράδοσις^{naf}s ὁ^dgmp πρεσβύτερος^{agmpn} οὐ^{xo}
 γάρ^c νίπτω^{viap3p} ὁ^{daf}p χεῖρα^{naf}p αὐτούς^{rp}gmp ὅταν^c ἄρτος^{nams} ἐσθίω^{vspa3p}. **v.3** ὁ^dnmns
 δέ^c ἀποκρίνομαι^{vraonms} λέγω^{viaa3s} αὐτούς^{rpdm} διά&τις^{xo} και^c σύ^{rp}n-p παραβαίνω^{viap2p} ὁ^{daf}s
 ἐντολή^{naf}s ὁ^dgms θεός^{ngms} διὰ^p ὁ^{daf}s παράδοσις^{naf}s σύ^{rp}g-p. **v.4** ὁ^dnmns γάρ^c θεός^{ndms}
 ἐντέλλομαι^{viad3s} λέγω^{vppanms} τιμᾶ^{vdp2s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} σύ^{rp}g-s και^c ὁ^{daf}s μῆτηρ^{naf}s και^c
 ὁ^dnmns κακολογέω^{vppanms} πατήρ^{nams} ἢ^{xo} μῆτηρ^{naf}s θάνατος^{ndms} τελευτάω^{vdp2s}. **v.5** σύ^{rp}n-p
 δέ^c λέγω^{viap2p} ὅς^{rtms} ἄν^{xo} λέγω^{vsaas} ὁ^ddmns πατήρ^{ndms} ἢ^{xo} ὁ^ddmns μῆτηρ^{ndfs} δῶρον^{ndms} ὅς^{rtans}
 ἐάν^{qo} ἐκ^p ἐγώ^{rp}g-s ὠφελέω^{vsp2s}. **v.6** και^c οὐ^{xo} μί^{xo} τιμᾶ^{vsaas} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτούς^{rp}gms
 ἢ^{xo} ὁ^{daf}s μῆτηρ^{naf}s αὐτούς^{rp}gms και^c ἀκυρώ^{viaa2p} ὁ^{daf}s ἐντολή^{naf}s ὁ^dgms θεός^{ngms} διὰ^p ὁ^{daf}s
 παράδοσις^{naf}s σύ^{rp}g-p. **v.7** ὑποκριτῆς^{nvmp} καλῶς^{bo} προφητεύω^{viaa3s} περὶ^p σύ^{rp}g-p Ἡσαΐας^{ndms}
 λέγω^{vppanms}. **v.8** ἐγγίζω^{viap3s} ἐγώ^{rp}d-s ὁ^ddmns λαός^{ndms} οὗτος^{rdms} ὁ^ddmns στόμα^{ndms} αὐτούς^{rp}gmp
 και^c ὁ^dnm χεῖλος^{ndmp} ἐγώ^{rp}a-s τιμᾶ^{viap3s} ὁ^dnmns δέ^c καρδία^{ndfs} αὐτούς^{rp}gmp πόρρω^{bo} ἀπέχω^{viap3s}
 ἀπὸ^p ἐγώ^{rp}g-s. **v.9** μάτην^{bo} δέ^c σέβω^{viap3p} ἐγώ^{rp}a-s διδάσκω^{vppanmp} διδασκαλία^{naf}p ἐνταλμα^{nanp}
 ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.10** και^c προσκαλέομαι^{vpadms} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} λέγω^{viaa3s} αὐτούς^{rpdm}
 ἀκούω^{vdp2p} και^c συνίημι^{vdp2p}.

νοῖ τὸν ἄνθρωπον. τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἶπον 12
αὐτῷ, Οἴδας ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔσκανδαλί- 13
σθησαν· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε, Πᾶσα φυτεία, ἣν οὐκ ἐφύτευσεν 14
ὁ πατὴρ μου ὁ οὐράνιος, ἐκριζωθήσεται. ἄφετε αὐτοὺς, ὁδηγοὶ 15
εἰσι τυφλοὶ τυφλῶν, τυφλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφοτέροι εἰς 16
βόθυνον πεσοῦνται. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, Φρά- 17
σον ἡμῖν τὴν παραβολὴν ταύτην. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀκμὴν καὶ 18
ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε· οὐπω νοεῖτε, ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον 19
εἰς τὸ στόμα εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφεδρῶνα ἐκβάλλεται· 20
τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στόματος ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχεται, 21
κἀκεῖνα κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον. ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχονται 22
διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, κλοπαί, ψευδο-
μαρτυρίαι, βλασφημίαι, ταῦτα ἐστὶ τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρωπον, 23
τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶ φαγεῖν οὐ κοινοὶ τὸν ἄνθρωπον. Καὶ ἐξελ-
θὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν εἰς τὰ μέρη Τύρου καὶ Σιδῶ-
νος. καὶ ἰδοὺ, γυνὴ Χαναναία ἀπὸ τῶν ὀρίων ἐκείνων ἐξεληθοῦσα, 24
ἐκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα, Ἐλέησόν με, Κύριε, υἱὲ Δαβὶδ, ἡ θυ-
γάτηρ μου κακῶς δαιμονίζεται. ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον.
καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠρώτων αὐτόν, λέγοντες, Ἀ-
πόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει ὀπισθεν ἡμῶν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, 24
Οὐκ ἀπεστάλην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα οἴκου Ἰσρα-

v.11 οὐ^{xo} ὁ^{dams} εἰσερχομαι^{vppnms} εἰς^p ὁ^{dans} στόμα^{nans} κοινόω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams} ἀλλά^c ὁ^{dams} ἐκπορευομαι^{vppnms} ἐκ^p ὁ^{dans} στόμα^{ngns} οὗτος^{rdms} κοινόω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams}.

v.12 τότε^{bo} προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmpr} μαθητῆς^{nnmp} αὐτοῦς^{rgms} λέγω^{viaa3p} αὐτοῦς^{rdms} οἶδα^{vixa2s} ὅτι^c ὁ^{dnmpr} Φαρισαῖος^{nnmp} ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} σκανδαλίζω^{viap3p}. **v.13** ὁ^{dms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} πᾶς^{anfsn} φυτεία^{nfnfs} ὅς^{trafs} οὐ^{xo} φυτεύω^{viaa3s} ὁ^{dms} πατὴρ^{nms} ἐγώ^{tpg-s} ὁ^{dms} οὐράνιος^{anmsn} ἐκριζόω^{viip3s}. **v.14** ἀφίημι^{vdaa2p} αὐτοῦς^{rpamp} ὁ^{dms} ὁδηγός^{nnmp} εἰμι^{viipx3p} τυφλός^{anmpn} τυφλὸς^{agmpn} τυφλός^{anmsn} δέ^c τυφλός^{aamsn} ἐάν^{qo} ὁ^{dms} ὁδηγέω^{vspa3s} ἀμφοτέροι^{anmpn} εἰς^p βόθυνος^{nams} πίπτω^{viin3p}.

v.15 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dms} Πέτρος^{nams} λέγω^{viaa3s} αὐτοῦς^{rdms} φράζω^{vdaa2s} ἐγώ^{tpd-p} ὁ^{dams} παραθολί^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.16** ὁ^{dms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} ἀκμὴν^{nafs} καί^c σύ^{trp-p} ἄσυνετος^{anmpn} εἰμι^{viipx2p}. **v.17** οὐ^{bo} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dms} εἰσπορευομαι^{vppnms} εἰς^p ὁ^{dans} στόμα^{nans} εἰς^p ὁ^{dams} κοιλία^{nafs} χωρέω^{vipa3s} καί^c εἰς^p ἀφεδρῶν^{nams} ἐκβάλλω^{viip3s}. **v.18** ὁ^{dnmpr} δέ^c ἐκπορευομαι^{vppnmp} ἐκ^p ὁ^{dans} στόμα^{ngns} ἐκ^p ὁ^{dams} καρδία^{ngfs} ἐξέρχομαι^{viipn3s} κἀκεῖνος^{rdnmpr} κοινόω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams}.

v.19 ἐκ^p γάρ^c ὁ^{dams} καρδία^{ngfs} ἐξέρχομαι^{viipn3p} διαλογισμός^{nnmp} πονηρός^{anmpn} φόνος^{nnmp} μοιχεῖα^{nnfp} πορνεία^{nnfp} κλοπή^{nnfp} ψευδομαρτυρία^{nnfp} βλασφημία^{nnfp}. **v.20** οὗτος^{rdnmpr} εἰμι^{viipx3s} ὁ^{dnmpr} κοινόω^{vppanmp} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams} ὁ^{dms} δέ^c ἀνίπτοις^{admpn} χεῖρ^{ndfp} ἐσθία^{vnaa} οὐ^{xo} κοινόω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nams}. **v.21** καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἐκεῖθεν^{bo} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀναχωρέω^{viaa3s} εἰς^p ὁ^{damp} μέρος^{namp} Τύρος^{ngfs} καί^c Σιδῶν^{ngfs}. **v.22** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s}

γυνὴ^{nfnfs} Χαναναία^{anfsn} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} ὄριον^{ngnp} ἐκεῖνος^{rdgnp} ἐξέρχομαι^{vpaanfs} κραυγάζω^{viaa3s} αὐτοῦς^{rdms} λέγω^{vppanfs} ἐλέεω^{vdaa2s} ἐγώ^{tpa-s} κύριος^{nvms} υἱός^{nvms} Δαυιδ^{idp} ὁ^{dms} θυγάτηρ^{nfnfs} ἐγώ^{tpg-s} κακῶς^{bo} δαιμονίζομαι^{viipn3s}. **v.23** ὁ^{dms} δέ^c οὐ^{xo} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτοῦς^{rdms} λόγος^{nams} καί^c προσέρχομαι^{vppanmp} ὁ^{dnmpr} μαθητῆς^{nnmp} αὐτοῦς^{rgms} ἐρωτάω^{viaa3p} αὐτοῦς^{rdms} λέγω^{vppanmp} ἀπολύω^{vdaa2s} αὐτοῦς^{trafs} ὅτι^c κράζω^{vipa3s} ὀπισθεν^{bo} ἐγώ^{tpg-p}.

25 ἦλ. ἡ δὲ ἔλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ λέγουσα, Κύριε, βοήθει μοι.
 26 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέ-
 27 κνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ εἶπε, Ναί, Κύριε, καὶ γὰρ
 28 τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέ-
 29 ζης τῶν κυρίων αὐτῶν. τότε ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, ὦ
 30 γύναι, μεγάλη σου ἡ πίστις, γενηθήτω σοι ὡς θέλεις. καὶ ἰάθη
 31 ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. Καὶ μεταβάς ἐκεῖθεν
 32 ὁ Ἰησοῦς ἦλθε παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἀναβάς
 33 εἰς τὸ ὄρος ἐκάθητο ἐκεῖ. καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄχλοι πολλοί,
 34 ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλούς, τυφλούς, κωφούς, κυλλούς, καὶ ἐ-
 τέρους πολλούς, καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ
 καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς, ὥστε τοὺς ὄχλους θαυμάσαι, βλέπον-
 τας κωφούς λαλοῦντας, κυλλοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας,
 καὶ τυφλοὺς βλέποντας, καὶ ἐδόξασαν τὸν Θεὸν Ἰσραὴλ. Ὁ δὲ
 Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ εἶπε, Σπλαγχνί-
 ζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμένουσί μοι, καὶ
 οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι, καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις οὐ θέλω,
 μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐ-
 τοῦ, Πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ ἄρτοι τοσοῦτοι, ὥστε χορτάσαι ὄχλον
 τοσοῦτον· καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πόσους ἄρτους ἔχετε· οἱ

v.24 ὁδνms δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} οὐ^{xo} ἀποστέλλω^{v1ap1s} εἰ^{iqo} μή^{xo} εἰς^p ὄδαν^p
 πρόδατον^{namp} ὁdanp ἀπόλλυμι^{vpxaanp} οἶκος^{ngms} Ἰσραὴλ^p. **v.25** ὁδνfs δέ^c ἔρχομαι^{vpaanfs}
 προσκυνέω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vppanfs} κύριος^{nvms} βοηθέω^{vdpa2s} ἐγώ^{rpd-s}. **v.26** ὁδνms δέ^c
 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} καλός^{annsn} λαμβάνω^{vnaa} ὁdams ἄρτος^{nam} ὁdgnp
 τέκνον^{ngnp} καί^c βάλλω^{vnaa} ὁddnp κυνάριον^{hdnp}. **v.27** ὁδνfs δέ^c λέγω^{v1aa3s} ναί^{ix} κύριος^{nvms}
 καί^c γάρ^c ὁdnp κυνάριον^{nnp} ἐσθία^{v1pa3s} ἀπὸ^p ὁdgnp ψιχίων^{ngnp} ὁdgnp πίπτω^{vppagnp} ἀπὸ^p
 ὁdgnfs τράπεζα^{ngfs} ὁdgnp κύριος^{ngmp} αὐτός^{rpgnp}. **v.28** τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁdms
 Ἰησοῦς^{nmms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdfs} ὦⁱ γυνή^{nvfs} μέγας^{anfns} οὐ^{rpg-s} ὁdntfs πίστις^{nmfs} γίνομαι^{vdao3s}
 σύ^{rpd-s} ὡς^{bo} θέλω^{v1pa2s} καί^c ἰάομαι^{v1ap3s} ὁdntfs θυγάτηρ^{nmfs} αὐτός^{rpgfs} ἀπὸ^p ὁdgnfs ὥρα^{ngfs}
 ἐκεῖνος^{rdgnfs}. **v.29** καί^c μεταβαίνω^{vpaanms} ἐκεῖθεν^{bo} ὁdms Ἰησοῦς^{nmms} ἔρχομαι^{v1aa3s} παρὰ^p
 ὁdafis θάλασσα^{nafis} ὁdgnfs Γαλιλαία^{ngfs} καί^c ἀναβαίνω^{vpaanms} εἰς^p ὁdans ὄρος^{nam} κάθημαι^{v1in3s}
 ἐκεῖ^{bo}. **v.30** καί^c προσέρχομαι^{v1aa3p} αὐτός^{rpdms} ὄχλος^{nmp} πολὺς^{aampn} ἔχω^{vppanmp} μετὰ^p
 ἑαυτοῦ^{rpgmp} χωλός^{aampn} τυφλός^{aampn} κωφός^{aampn} κυλλός^{aampn} καί^c ἕτερος^{aampn} πολὺς^{aampn}
 καί^c ῥίπτω^{v1aa3p} αὐτός^{ramp} παρὰ^p ὁdamp πούς^{namp} ὁdgnms Ἰησοῦς^{ngms} καί^c θεραπεύω^{v1aa3s}
 αὐτός^{ramp}. **v.31** ὥστε^c ὁdamp ὄχλος^{namp} θαυμάζω^{vnaa} βλέπω^{vppaamp} κωφός^{aampn} λαλέω^{vppaamp}
 κυλλός^{aampn} ὑγιής^{aampn} χωλός^{aampn} περιπατέω^{vppaamp} καί^c τυφλός^{aampn} βλέπω^{vppaamp} καί^c
 ἐδοξάζω^{v1aa3p} ὁdams θεός^{nam} Ἰσραὴλ^p. **v.32** ὁdms δέ^c Ἰησοῦς^{nmms} προσκαλεόμαι^{vpadnms}
 ὁdamp μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{v1aa3s} σπλαγχνίζομαι^{v1p1s} ἐπὶ^p ὁdams ὄχλος^{nam} ὅτι^c ἤδη^{bo}
 ἡμέρας^{nafp} τρεῖς^{nafp} προσμένω^{v1pa3p} ἐγώ^{rpd-s} καί^c οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa3p} τίς^{rqaans} ἐσθίω^{vsaa3p} καί^c
 ἀπολύω^{vnaa} αὐτός^{ramp} νήστεις^{aampn} οὐ^{xo} θέλω^{v1pals} μήποτε^{bo} ἐκλύω^{vsap3p} ἐν^p ὁddfs ὁδός^{ndfs}.
v.33 καί^c λέγω^{v1pa3p} αὐτός^{rpdms} ὁdmp μαθητῆς^{nmp} αὐτός^{rpgms} πόθεν^{bo} ἐγώ^{rpd-p} ἐν^p ἐρημίᾳ^{ndfs}
 ἄρτος^{nmp} τοσοῦτος^{rdnmp} ὥστε^c χορτάζω^{vnaa} ὄχλος^{nam} τοσοῦτος^{rdams}.

δὲ εἶπον, Ἐπτά, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. καὶ ἐκέλευσε τοῖς ὄχλοις 35
 ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς 36
 ἰχθύας, εὐχαριστήσας ἔκλασε, καὶ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,
 οἱ δὲ μαθηταὶ τῷ ὄχλῳ. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἔχορτάσθησαν, 37
 καὶ ἦσαν τὸ περισσεῦον τῶν κλασμάτων, ἑπτὰ σφυρίδας πλήρεις.
 οἱ δὲ ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, χωρὶς γυναικῶν καὶ 38
 παιδίων. καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους ἐνέβη εἰς τὸ πλοῖον, καὶ 39
 ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια Μαγδαλά.

Καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι καὶ Σαδδουκαῖοι πειράζοντες 16
 ἐπηρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδειξάμενος αὐτοῖς. ὁ 2
 δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ὁψίας γενομένης λέγετε, Εὐδία,
 πυρράζει γὰρ ὁ οὐρανός. καὶ πρωῖ, Σήμερον χειμῶν, πυρρά- 3
 ζει γὰρ στυγνάζων ὁ οὐρανός. ὑποκριταί, τὸ μὲν πρόσωπον τοῦ
 οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ σημεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνα-
 σθε· γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον 4
 οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. καὶ
 καταλιπὼν αὐτούς, ἀπῆλθε. Καὶ ἔλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς 5
 τὸ πέραν ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, 6
 Ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδου-
 καίων. οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες, ὅτι Ἄρτους οὐκ 7
 ἔλαβομεν. γνοῦς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Τί διαλογίζεσθε ἐν 8

v.34 καί^c λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rdmnp} ὁ δὲ^{nmns} Ἰησοῦς^{nmns} πόσος^{roamp} ἄρτος^{nam} ἔχω^{v1a2p} ὁ δὲ^{nmnp} δέ^c λέγω^{v1a3p} ἑπτὰ^{tn} καί^c ὀλίγους^{aanpn} ἰχθύδιον^{nam}. **v.35** καί^c κελεύω^{v1a3s} ὁ δὲ^{nmnp} ὄχλους^{ndmp} ἀναπίπτω^{vnaa} ἐπὶ^p ὁ δὲ^{nmnp} γῆ^{nafs}. **v.36** καί^c λαμβάνω^{vraanms} ὁ δὲ^{nmnp} ἑπτὰ^{tn} ἄρτους^{nam} καί^c ὁ δὲ^{nmnp} ἰχθύς^{nam} εὐχαριστέω^{vraanms} κλάω^{v1a3s} καί^c διδωμι^{v1a3s} ὁ δὲ^{nmnp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rgms} ὁ δὲ^{nmnp} δέ^c μαθητῆς^{nmnp} ὁ δὲ^{nmns} ὄχλος^{ndms}. **v.37** καί^c ἐσθίω^{v1a3p} πᾶς^{anmpn} καί^c χορτάζω^{v1a3p} καί^c αἶρω^{v1a3p} ὁ δὲ^{nmnp} περισσεῦω^{vraanms} ὁ δὲ^{nmnp} κλάσμα^{ngnp} ἑπτὰ^{tn} σφυρίδας^{nafr} πλήρης^{aafpn}. **v.38** ὁ δὲ^{nmnp} δέ^c ἐσθίω^{vraanmp} εἰμι^{vix3p} τετρακισχίλιοι^{nmnp} ἄνθρωποι^{nmnp} χωρὶς^{bo} γυναικῶν^{ngfp} καί^c παιδίων^{ngnp}. **v.39** καί^c ἀπολύω^{vraanms} ὁ δὲ^{nmnp} ὄχλος^{nam} ἐμβαίω^{v1a3s} εἰς^p ὁ δὲ^{nmnp} πλοῖον^{nans} καί^c ἔρχομαι^{v1a3s} εἰς^p ὁ δὲ^{nmnp} ὄριον^{nam} Μαγδαλά^{tp}. **16. v.1** καί^c προσέρχομαι^{vraanmp} ὁ δὲ^{nmnp} Φαρισαῖος^{nmnp} καί^c Σαδδουκαῖος^{nmnp} πειράζω^{vraanmp} ἐπερωτᾷ^{v1a3p} αὐτός^{rgms} σημεῖον^{nans} ἐκ^p ὁ δὲ^{nmnp} οὐρανό^{ngms} ἐπιδεικνυμι^{vnaa} αὐτός^{rdmnp}. **v.2** ὁ δὲ^{nmns} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vraanms} λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rdmnp} ὁψίως^{agfsn} γίνομαι^{vpadgfs} λέγω^{v1a2p} εὐδία^{nfnf} πυρράζω^{v1a3s} γάρ^c ὁ δὲ^{nmns} οὐρανός^{nmns}. **v.3** καί^c πρωῖ^{bo} σήμερον^{bo} χειμῶν^{nmns} πυρράζω^{v1a3s} γάρ^c στυγνάζω^{vraanms} ὁ δὲ^{nmns} οὐρανός^{nmns} ὑποκριτῆς^{nmnp} ὁ δὲ^{nmnp} μὲν^{xo} πρόσωπον^{nans} ὁ δὲ^{nmnp} οὐρανό^{ngms} γινώσκω^{v1a2p} διακρίνω^{vnpa} ὁ δὲ^{nmnp} δέ^c σημεῖον^{nam} ὁ δὲ^{nmnp} καιρός^{ngmp} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn2p}. **v.4** γενεὰ^{nfnf} πονηρῶ^{anfnf} καί^c μοιχαλὶς^{nfnf} σημεῖον^{nans} ἐπιζητέω^{v1a3s} καί^c σημεῖον^{nmns} οὐ^{xo} διδωμι^{v1fp3s} αὐτός^{rdmfs} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ δὲ^{nmns} σημεῖον^{nmns} Ἰωνᾶ^{ngms} ὁ δὲ^{nmnp} προφήτης^{ngms} καί^c καταλείπω^{vraanms} αὐτός^{rgamp} ἀπέρχομαι^{v1a3s}. **v.5** καί^c ἔρχομαι^{vraanmp} ὁ δὲ^{nmnp} μαθητῆς^{nmnp} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁ δὲ^{nmnp} πέραν^{bo} ἐπιλανθάνομαι^{v1ad3p} ἄρτος^{nam} λαμβάνω^{vnaa}. **v.6** ὁ δὲ^{nmns} δέ^c Ἰησοῦς^{nmns} λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rdmnp} ὁρᾷ^{vdpa2p} καί^c προσέχω^{vdpa2p} ἀπὶ^p ὁ δὲ^{nmnp} ζύμη^{ngfs} ὁ δὲ^{nmnp} Φαρισαῖος^{ngmp} καί^c Σαδδουκαῖος^{ngmp}. **v.7** ὁ δὲ^{nmnp} δέ^c διαλογίζομαι^{v1in3p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rdmnp} λέγω^{vraanmp} ὅτι^c ἄρτος^{nam} οὐ^{xo} λαμβάνω^{v1a1p}.

9 ἑαυτοῖς, ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβετε· οὕτω νοεῖτε, οὐδὲ
 10 μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους
 11 κοφίνους ἐλάβετε· οὐδὲ τοὺς ἐπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλίων,
 12 καὶ πόσας σφυρίδας ἐλάβετε· πῶς οὐ νοεῖτε, ὅτι οὐ περὶ ἄρτου
 13 εἶπον ὑμῖν προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδου-
 14 καίων· τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπε προσέχειν ἀπὸ τῆς ζύμης τοῦ
 15 ἄρτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν Φαρισαίων καὶ Σαδδουκαίων.
 16 Ἐλθὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὰ μέρη Καισαρείας τῆς Φιλίππου ἠρώτα
 17 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων, Τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι,
 18 τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· οἱ δὲ εἶπον, Οἱ μὲν Ἰωάννην τὸν βαπτι-
 19 στήν, ἄλλοι δὲ Ἡλίαν, ἕτεροι δὲ Ἰερεμίαν, ἢ ἓνα τῶν προφητῶν.
 20 λέγει αὐτοῖς, Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι· ἀποκριθεὶς δὲ Σίμων
 Πέτρος εἶπε, Σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος. καὶ
 ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Μακάριος εἶ, Σίμων Βᾶρ Ἰωνᾶ,
 ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ πατὴρ μου ὁ ἐν τοῖς
 οὐρανοῖς. καὶ γὰρ ἐγὼ σοι λέγω, ὅτι σὺ εἶ Πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ
 πέτρᾳ οἰκοδομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλα ἄδου οὐ κα-
 τισχύσουσιν αὐτῆς. καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς βασιλείας τῶν
 οὐρανῶν, καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς
 οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύσῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς
 οὐρανοῖς. τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα μηδενὶ εἴπω-

v.8 γινώσκω^{vpaanms} δέ^c ὀ^dnmns Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} τις^{rqaas} διαλογίζομαι^{v1pn2p} ἐν^p
 ἑαυτοῦ^{rxndmp} ὀλιγόπιστος^{avmnp} ὅτι^c ἄρτους^{namp} οὐ^{xo} λαμβάνω^{viaa2p}. **v.9** οὕτω^{bo} νοέω^{vipa2p}
 οὐδὲ^{bo} μνημονεύω^{vipa2p} πέντε^{tn} ἄρτους^{namp} ὄ^dgmp πεντακισχιλιοῖ^{ngmp} καί^c πόσος^{roamp}
 κοφίνος^{namp} λαμβάνω^{viaa2p}. **v.10** οὐδὲ^{bo} ὄ^ddamp ἐπτὰ^{tn} ἄρτους^{namp} ὄ^dgmp τετρακισχιλιοῖ^{ngmp}
 καί^c πόσος^{roafp} σφυρί^{nafp} λαμβάνω^{viaa2p}. **v.11** πῶς^{bo} οὐ^{xo} νοέω^{vipa2p} ὅτι^c οὐ^{xo} περὶ^p ἄρτος^{ngms}
 λέγω^{viaa1s} σύ^{tpd-p} προσέχω^{vnpa} ἀπὸ^p ὄ^dgfs ζύμη^{ngfs} ὄ^dgmp Φαρισαίος^{ngmp} καί^c Σαδδουκαῖος^{ngmp}.
v.12 τότε^{bo} συνήμι^{viaa3p} ὅτι^c οὐ^{xo} λέγω^{viaa3s} προσέχω^{vnpa} ἀπὸ^p ὄ^dgfs ζύμη^{ngfs} ὄ^dgms ἄρτος^{ngms}
 ἀλλά^c ἀπὸ^p ὄ^dgfs διδαχῆς^{ngfs} ὄ^dgmp Φαρισαίος^{ngmp} καί^c Σαδδουκαῖος^{ngmp}. **v.13** ἔρχομαι^{vpaanms}
 δέ^c ὀ^dnmns Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p ὄ^ddamp μέρος^{namp} Καισάρεια^{ngfs} ὄ^dgfs Φίλιππος^{ngms} ἐρωτῶ^{viaa3s}
 ὄ^ddamp μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanms} τις^{rqaas} ἐγώ^{tpa-s} λέγω^{vipa3p} ὄ^dnmnp ἄνθρωπος^{nnmp}
 εἰμι^{vnp-x} ὄ^ddams υἱός^{ngms} ὄ^dgms ἄνθρωπος^{ngms}. **v.14** ὄ^dnmnp δέ^c λέγω^{viaa3p} ὄ^dnmnp μὲν^{xo}
 Ἰωάννης^{nams} ὄ^ddams βαπτιστής^{nams} ἄλλος^{anmpn} δέ^c Ἡλίας^{nams} ἕτερος^{anmpn} δέ^c Ἰερεμίας^{nams}
 ἢ^{xo} εἰς^{nams} ὄ^dgmp προφήτης^{ngmp}. **v.15** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} σύ^{trp-p} δέ^c τις^{rqaas} ἐγώ^{tpa-s}
 λέγω^{vipa2p} εἰμι^{vnp-x}. **v.16** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} σύ^{trp-p}
 εἰμι^{v1px2s} ὄ^dnmns Χριστός^{nnms} ὄ^dnmns υἱός^{ngms} ὄ^dgms θεός^{ngms} ὄ^dgms ζῶν^{vppagms}. **v.17** καί^c
 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὄ^dnmns Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} μακάριος^{anmsn} εἰμι^{v1px2s} Σίμων^{nvms}
 Βαριωνᾶ^{ta} Ἰωνᾶς^{ta} ὅτι^c σὰρξ^{enfs} καί^c αἷμα^{nnms} οὐ^{xo} ἀποκαλύπτω^{viaa3s} σύ^{trp-d-s} ἀλλά^c ὄ^dnmns
 πατήρ^{nnms} ἐγώ^{trg-s} ὄ^dnmns ἐν^p ὄ^ddmp οὐρανός^{ndmp}. **v.18** καὶ^c γὰρ^{trp-s} δέ^c σύ^{trp-d-s} λέγω^{vipa1s} ὅτι^c
 σύ^{trp-s} εἰμι^{v1px2s} Πέτρος^{nnms} καί^c ἐπι^p οὗτος^{rddfs} ὄ^dgms πέτρα^{ndfs} οἰκοδομέω^{vifa1s} ἐγώ^{trg-s} ὄ^dafs
 ἐκκλησία^{nafs} καί^c πύλη^{nnfp} ἄδης^{ngms} οὐ^{xo} κατισχύω^{vifa3p} αὐτός^{rpgfs}. **v.19** καί^c διδωμί^{vifa1s}
 σύ^{trp-d-s} ὄ^dafp κλεῖς^{nafp} ὄ^dgfs βασιλείας^{ngfs} ὄ^dgmp οὐρανός^{ngmp} καί^c ὄς^{trans} ἐάν^{qo} δέω^{vsaas} ἐπι^p ὄ^dgfs
 γῆ^{ngfs} εἰμι^{v1fxf3s} δέω^{vpxpns} ἐν^p ὄ^ddmp οὐρανός^{ndmp} καί^c ὄς^{trans} ἐάν^{qo} λύω^{vsaas2s} ἐπι^p ὄ^dgfs γῆ^{ngfs}
 εἰμι^{v1fxf3s} λύω^{vpxpns} ἐν^p ὄ^ddmp οὐρανός^{ndmp}.

σιν ὅτι αὐτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ Χριστός. Ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς 21
 δεικνυεῖν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς Ἱεροσό-
 λυμα, καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ
 γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι.
 καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ λέγων, 22
 “Ἰλεῶς σοι, Κύριε, οὐ μὴ ἔσται σοι τοῦτο. ὁ δὲ στραφεὶς εἶπε 23
 τῷ Πέτρῳ, “Υπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, σκάνδαλόν μου εἶ, ὅτι οὐ
 φρονεῖς τὰ τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπε 24
 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησά-
 σθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι.
 ὅς γὰρ ἂν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέσει αὐτήν, ὅς δ’ ἂν 25
 ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ εὐρήσει αὐτήν, τί γὰρ 26
 ὠφελεῖται ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυ-
 χὴν αὐτοῦ ζημιωθῇ· ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς
 αὐτοῦ· μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ 27
 τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει
 ἐκάστῳ κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσὶ τινες τῶν 28
 ὧδε ἐσθηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι
 τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Καὶ μεθ’ ἡμέρας ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ 17
 Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς

v.20 τότε^{bo} διαστέλλω^{viam3s} ὀδδmp μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rgms} ἵνα^c μηδεὶς^{admsn} λέγω^{vsaa3p}
 ὅτι^c αὐτός^{rgms} εἰμι^{vix3s} Ἰησοῦς^{nnms} ὀδδms Χριστός^{nnms}. **v.21** ἀπό^p τότε^{bo} ἀρχῶ^{vial3s}
 ὀδδms Ἰησοῦς^{nnms} δεῖκνυμι^{vnpa} ὀδδmp μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rgms} ὅτι^c δεῖ^{vipq3s} αὐτός^{rgms}
 ἀπερχομαι^{vnaa} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} καί^c πολὺς^{aanpn} πάσχω^{vnaa} ἀπό^p ὀδδmp πρεσβύτερος^{agmp}
 καί^c ἀρχιερέως^{ngmp} καί^c γραμματέως^{ngmp} καί^c ἀποκτείνω^{vnap} καί^c ὀδδfs τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}
 ἐγεῖρω^{vnap}. **v.22** καί^c προσλαμβάνω^{vpanms} αὐτός^{rgms} ὀδδms Πέτρος^{nnms} ἀρχῶ^{vial3s}
 ἐπιτιμᾶω^{vnpa} αὐτός^{rgms} λέγω^{vpanms} Ἰλεῶς^{anmsa} σύ^{rgd-s} κύριος^{nvms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} εἰμι^{vif3s} σύ^{rgd-s}
 οὐτός^{rgdms}. **v.23** ὀδδms δέ^c στρέφω^{vrapnms} λέγω^{vnaa3s} ὀδδms Πέτρος^{ndms} ὑπάγω^{vdpazs} ὀπίσω^{bo}
 ἐγὼ^{rg-s} Σατανᾶς^{nvms} σκάνδαλον^{nans} ἐγὼ^{rg-s} εἰμι^{vix2s} ὅτι^c οὐ^{xo} φρονέω^{vpa2s} ὀδδmp ὀδδms
 θεός^{ngms} ἀλλά^c ὀδδmp ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.24** τότε^{bo} ὀδδms Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vnaa3s} ὀδδmp
 μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rgms} εἴ^{go} τι-σρινυς^{vpa3s} θέλω^{vpa3s} ὀπίσω^{bo} ἐγὼ^{rg-s} ἐρχομαι^{vnaa} ἀπαρνεομαι^{vdad3s}
 ἑαυτοῦ^{rxams} καί^c αἶρω^{vdaa3s} ὀδδms σταυρός^{nams} αὐτός^{rgms} καί^c ἀκολουθεῶ^{vda3s} ἐγὼ^{rgd-s}.
v.25 ὀδδms γάρ^c ἂν^{xo} θέλω^{vspa3s} ὀδδfs ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{rgms} σῶζω^{vnaa} ἀπόλλυμι^{vifa3s} αὐτός^{rgms}
 ὀδδms δέ^c ἂν^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaas} ὀδδfs ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{rgms} ἕνεκα^{bo} ἐγὼ^{rg-s} εὐρίσκω^{vifa3s}
 αὐτός^{rgafs}. **v.26** τίς^{rgans} γάρ^c ὠφελέω^{vipp3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἐάν^{go} ὀδδms κόσμος^{nams}
 ὀλος^{aamsn} κερδαίνω^{vsaa3s} ὀδδfs δέ^c ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{rgms} ζημιώω^{vsap3s} ἢ^{xo} τίς^{rgans} δίδωμι^{vifa3s}
 ἄνθρωπος^{nnms} ἀντάλλαγμα^{nans} ὀδδfs ψυχῆ^{ngfs} αὐτός^{rgms}. **v.27** μέλλω^{vpa3s} γάρ^c ὀδδms
 υἱός^{nnms} ὀδδms ἄνθρωπος^{ngms} ἐρχομαι^{vnpn} ἐν^p ὀδδfs δόξα^{ndfs} ὀδδms πατῆρ^{ngms} αὐτός^{rgms} μετὰ^p
 ὀδδmp ἀγγελος^{ngmp} αὐτός^{rgms} καί^c τότε^{bo} ἀποδίδωμι^{vifa3s} ἕκαστος^{admsn} κατὰ^p ὀδδfs
 αὐτός^{rgms}. **v.28** ἀμὴνth λέγω^{vpa1s} σύ^{rgd-p} εἰμι^{vix3p} τι-σρινυς^p ὀδδmp ὀδδms ἵσθι^{vpxagmp}
 ὅστις^{rgmp} οὐ^{xo} μὴ^{xo} γεύομαι^{vsad3p} θάνατος^{ngms} ἕως^c ἂν^{xo} ὀράω^{vsaa3p} ὀδδms υἱός^{nams} ὀδδms
 ἄνθρωπος^{ngms} ἐρχομαι^{vppnams} ἐν^p ὀδδfs βασιλεία^{ndfs} αὐτός^{rgms}.

2 εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν. καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν,
 καὶ ἔλαμψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, τὰ δὲ ἱμάτια αὐτοῦ
 3 ἐγένετο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. καὶ ἰδοῦ, ὤφθησαν αὐτοῖς Μωσῆς καὶ
 4 Ἡλίας, μετ' αὐτοῦ συλλαλοῦντες. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε
 τῷ Ἰησοῦ, Κύριε, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, εἰ θέλεις, ποιή-
 σωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν, καὶ Μωσῆ· μίαν, καὶ μίαν
 5 Ἡλίᾳ. ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοῦ, νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν
 αὐτούς, καὶ ἰδοῦ, φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ
 6 υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα, αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἀκού-
 σαντες οἱ μαθηταὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν
 7 σφόδρα. καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἤψατο αὐτῶν καὶ εἶπεν, Ἐ-
 8 γέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. ἐπάραντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν,
 9 οὐδένα εἶδον, εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν μόνον. Καὶ καταβαινόντων αὐ-
 τῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Μηδενὶ
 εἶπητε τὸ ὄραμα, ἕως οὔ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀνα-
 10 στή. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, Τί οὖν
 11 οἱ γραμματεῖς λέγουσιν ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἔλθειν πρῶτον· ὁ δὲ Ἰη-
 σοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Ἡλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον, καὶ ἀ-
 12 ποκαταστήσει πάντα, λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι Ἡλίας ἤδη ἦλθε, καὶ οὐκ
 ἐπέγνωσαν αὐτὸν, ἀλλ' ἐποίησαν ἐν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, οὕτω

17. v.1 καί^c μετὰ^p ἡμέρα^{nafp} ἔστ^{tn} παραλαμβάνω^{vipa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{dams} Πέτρος^{ndms} καί^c Ἰάκωβος^{ndms} καί^c Ἰωάννης^{ndms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{ndms} αὐτός^{rgms} καί^c ἀναφέρω^{vipa3s} αὐτός^{rgamp} εἰς^p ὄρος^{ndms} ὑψηλός^{aansn} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn}. **v.2** καί^c μεταμορφόω^{viap3s} ἔμπροσθεν^p αὐτός^{rgmp} καί^c λάμπω^{viala3s} ὁ^{dnms} πρόσωπον^{ndms} αὐτός^{rgms} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} ἥλιος^{ndms} ὁ^{dnp} δέ^c ἱμάτιον^{ndms} αὐτός^{rgms} γίνομαι^{viala3s} λευκός^{andnp} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} φῶς^{ndms}. **v.3** καί^c ἰδοῦ^{vdad2s} ὁράω^{viap3p} αὐτός^{rgmp} Μωϋσῆς^{ndms} καί^c Ἡλίας^{ndms} μετὰ^p αὐτός^{rgms} συλλαλέω^{vrapamp}. **v.4** ἀποκρίνομαι^{vraonms} δέ^c ὁ^{dnms} Πέτρος^{ndms} λέγω^{viala3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} κύριος^{ndms} καλός^{andns} εἰμι^{viap3s} ἐγώ^{ra-p} ὧδε^{bo} εἰμι^{viap3p} εἰ^{qo} θέλω^{vipa2s} ποιέω^{vsaa1p} ὧδε^{bo} τρεῖς^{nafp} σκηνή^{nafp} σύ^{rd-s} εἰς^{nafs} καί^c Μωϋσῆς^{ndms} εἰς^{nafs} καί^c εἰς^{nafs} Ἡλίας^{ndms}. **v.5** ἔτι^{bo} αὐτός^{rgms} λαλέω^{vrapags} ἰδοῦ^{vdad2s} νεφέλη^{ndfs} φωτεινός^{andfs} ἐπισκιάζω^{viala3s} αὐτός^{rgamp} καί^c ἰδοῦ^{vdad2s} φωνή^{ndfs} ἐκ^p ὁ^{dgs} νεφέλη^{ngfs} λέγω^{vrapnfs} οὗτός^{rdms} εἰμι^{viap3s} ὁ^{dnms} υἱός^{ndms} ἐγώ^{rg-s} ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{andns} ἐν^p ὅ^{rdms} εὐδοκέω^{viala1s} αὐτός^{rgms} ἀκούω^{vda2p}. **v.6** καί^c ἀκούω^{vraanmp} ὁ^{dnmp} μαθητής^{ndmp} πῖπτο^{viala3p} ἐπὶ^p πρόσωπον^{ndms} αὐτός^{rgmp} καί^c φοβέομαι^{viala3p} σφόδρα^{bo}. **v.7** καί^c προσέρχομαι^{vraanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{ndms} ἄπτο^{viala3s} αὐτός^{rgmp} καί^c λέγω^{viala3s} ἐγείρω^{vdap2p} καί^c μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpn2p}. **v.8** ἐπαίρω^{vraanmp} δέ^c ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{ndamp} αὐτός^{rgmp} οὐδεὶς^{aansn} ὁράω^{viala3p} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ndms} μόνος^{aansn}. **v.9** καί^c καταβαίνο^{vrapagm} αὐτός^{rgmp} ἀπὸ^p ὁ^{dgn} ὄρος^{ngns} ἐντέλλομαι^{viala3s} αὐτός^{rgmp} Ἰησοῦς^{ndms} λέγω^{vrapans} μηδεις^{admsn} λέγω^{vsaa2p} ὁ^{dans} ὄραμα^{ndms} ἕως^c ὅ^{sbo} ὁ^{dnms} υἱός^{ndms} ὁ^{dgnms} ἀνθρώπος^{ngms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἀνίστημι^{vsaa3s}. **v.10** καί^c ἐπερωτάω^{viala3p} αὐτός^{rgms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rgms} λέγω^{vrapanmp} τίς^{rgms} οὖν^c ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{ndmp} λέγω^{vipa3p} ὅτι^c Ἡλίας^{ndms} δεῖ^{viap3s} ἔρχομαι^{vnaa} πρῶτος^{bo}. **v.11** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{ndms} ἀποκρίνομαι^{vraonms} λέγω^{viala3s} αὐτός^{rgmp} Ἡλίας^{ndms} μὲν^{xo} ἔρχομαι^{viap3s} πρῶτος^{bo} καί^c ἀποκαθιστάνω^{viala3s} πᾶς^{aansp}.

καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν. τότε συ- 13
 νῆκαν οἱ μαθηταὶ ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. 14
 Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος 15
 γονυπετῶν αὐτῷ καὶ λέγων, Κύριε, ἐλέησόν μου τὸν υἱόν, ὅτι 16
 σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει, πολλάκις γὰρ πίπτει εἰς τὸ πῦρ, 17
 καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ. καὶ προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθη- 18
 ταῖς σου, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. ἀποκριθεὶς 19
 δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε 20
 ἔσομαι μεθ' ὑμῶν· ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν· φέρετέ μοι αὐτὸν 21
 ᾧδε. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξήλθεν ἀπ' αὐτοῦ τὸ 22
 δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. τότε 23
 προσελθόντες οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον, Διατί ἡμεῖς 24
 οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Διὰ 20
 τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκ-
 κων σινάπεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τοῦτω, Μετάθηθι ἔντεῦθεν ἐκεῖ, καὶ 21
 μεταθήσεται, καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσῃ ὑμῖν. τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ 22
 ἐκπορεύεται εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Ἀναστρεφόμενων 22
 δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Μέλλει ὁ υἱὸς 23
 τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτε- 23
 νοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. καὶ ἐλυπήθησαν 24
 σφόδρα. Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς Καπερναοῦμ, προσῆλθον οἱ τὰ

v.12 λέγω^{v1a1s} δε^c σύ^{tpd-p} ὅτι^c Ἡλίας^{nnms} ἦδη^{bo} ἔρχομαι^{v1aa3s} καὶ^c οὐ^{xo} ἐπιγινώσκω^{v1aa3p} αὐτός^{tpams} ἀλλά^c ποιῶ^{v1aa3p} ἐν^p αὐτός^{tpdms} ὅσος^{rcanp} ἔθλω^{v1aa3p} οὗτω^{bo} καὶ^c ὁ^{dms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dms} ἀνθρώπος^{ngms} μέλλω^{v1pa3s} πάσχειν^{v1pa} ὑπό^p αὐτός^{tpgmp}. **v.13** τότε^{bo} συνήμην^{v1aa3p} ὁ^{dmp} μαθητῆς^{nnmp} ὅτι^c περὶ^p Ἰωάννου^{ngms} ὁ^{dms} βαπτιστῆς^{ngms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{tpdmp}. **v.14** καὶ^c ἔρχομαι^{v1aa3p} αὐτός^{tpgmp} πρὸς^p ὁ^{dams} ὄχλος^{nam} προσέρχομαι^{v1aa3s} αὐτός^{tpdms} ἄνθρωπος^{nnms} γονυπετῶν^{v1pa3ms} αὐτός^{tpdms} καὶ^c λέγω^{v1pa3ms}. **v.15** κύριος^{nnms} ἐλέεω^{v1aa2s} ἐγὼ^{tpg-s} ὁ^{dams} υἱὸς^{nam} ὅτι^c σεληνιάζομαι^{v1pn3s} καὶ^c κακῶς^{bo} πάσχω^{v1pa3s} πολλάκις^{bo} γὰρ^c πίπτω^{v1pa3s} εἰς^p ὁ^{dans} πῦρ^{nam} καὶ^c πολλάκις^{bo} εἰς^p ὁ^{dans} ὕδωρ^{nam}. **v.16** καὶ^c προσέρω^{v1aa1s} αὐτός^{tpams} ὁ^{dmp} μαθητῆς^{ndmp} σύ^{tpg-s} καὶ^c οὐ^{xo} δύναμαι^{v1aa3p} αὐτός^{tpams} θεραπεῦσαι^{v1aa}. **v.17** ἀποκρίνομαι^{v1pa3ms} δε^c ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} ὅτι^c γενεὰ^{nvfs} ἄπιστος^{avfsn} καὶ^c διαστρέφω^{v1pxnfs} ἕως^c πότε^{xo} εἰμὶ^{v1xf1s} μετὰ^p σύ^{tpg-p} ἕως^c πότε^{xo} ἀνάχω^{v1fd1s} σύ^{tpg-p} φέρω^{v1pa2p} ἐγὼ^{tpd-s} αὐτός^{tpams} ᾧδε^{bo}. **v.18** καὶ^c ἐπιτιμάω^{v1aa3s} αὐτός^{tpdms} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} καὶ^c ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ἀπὸ^p αὐτός^{tpgms} ὁ^{dms} δαιμόνιον^{nnms} καὶ^c θεραπεύω^{v1pa3s} ὁ^{dms} παῖς^{nam} ἀπὸ^p ὁ^{dms} ὥρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs}. **v.19** τότε^{bo} προσέρχομαι^{v1pa3ms} ὁ^{dmp} μαθητῆς^{ndmp} Ἰησοῦς^{ndms} κατὰ^p ἰδίως^{aafsn} λέγω^{v1aa3p} διὰ^{ctis} ἐγὼ^{tpn-p} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1aa1p} ἐκβάλλω^{v1aa} αὐτός^{tpams}. **v.20** ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{tpdmp} διὰ^p ὁ^{dams} ἀπιστία^{nafs} σύ^{tpg-p} ἀμῆνth γὰρ^c λέγω^{v1a1s} σύ^{tpd-p} ἐάν^{qo} ἔχω^{v1pa2p} πίστις^{nafs} ὡς^{bo} κόκκος^{nam} σίναπι^{ngms} λέγω^{v1a2p} ὁ^{dms} ὅρος^{ndms} οὗτος^{rdms} μεταβαῖν^{v1aa2s} ἐντεῦθεν^{bo} ἐκεῖ^{bo} καὶ^c μεταβαῖν^{v1fd3s} καὶ^c οὐ^{dms} ἀδυνατέω^{v1fa3s} σύ^{tpd-p}. **v.21** οὗτος^{rdms} δε^c ὁ^{dms} γένος^{nnms} οὐ^{xo} ἐκπορεύομαι^{v1pn3s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐν^p προσευχῇ^{ndfs} καὶ^c νηστεία^{ndfs}. **v.22** ἀναστρέφω^{v1ppgmp} δε^c αὐτός^{tpgmp} ἐν^p ὁ^{dms} Γαλιλαία^{ndfs} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{tpdmp} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} μέλλω^{v1pa3s} ὁ^{dms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dms} ἀνθρώπος^{ngms} παραδιδωμῆ^{v1npp} εἰς^p χεῖρ^{nafp} ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.23** καὶ^c ἀποκτείνω^{v1fa3p} αὐτός^{tpams} καὶ^c ὁ^{dms} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἐγείρω^{v1fp3s} καὶ^c λυπέω^{v1pa3p} σφόδρα^{bo}.

- δίδραγμα λαμβάνοντες τῷ Πέτρῳ καὶ εἶπον, Ὁ διδάσκαλος ὑμῶν
 25 οὐ τελεῖ τὰ δίδραγμα· λέγει, Ναί. καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰ-
 κίαν, προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί σοι δοκεῖ, Σίμων· οἱ
 26 βασιλεῖς τῆς γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τέλη ἢ κῆνον· ἀπὸ τῶν
 υἰῶν αὐτῶν, ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων· λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, Ἀπὸ τῶν
 27 ἄλλοτρίων. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί.
 ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτούς, πορευθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν
 βάλε ἄγκιστρον, καὶ τὸν ἀναβάντα πρῶτον ἰχθὺν ἄρον, καὶ ἀνοί-
 ζας τὸ στόμα αὐτοῦ εὐρήσεις στατῆρα, ἐκείνον λαβὼν δὸς αὐτοῖς
 ἀντὶ ἑμοῦ καὶ σοῦ.
- 18** Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες,
 2 Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν· καὶ προσκα-
 3 λεσάμενος ὁ Ἰησοῦς παιδίον ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ
 4 εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε ὡς τὰ παι-
 5 δία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ὅστις οὖν
 6 ταπεινώσῃ ἑαυτὸν ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὕτως ἐστὶν ὁ μείζων ἐν
 7 τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. καὶ ὅς ἐὰν δεξιῆται παιδίον τοιοῦτον
 ἐν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἔμὲ δέχεται, ὅς δ' ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα
 τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἔλλα, συμφέρει αὐτῷ ἵνα
 κρεμασθῇ μύλος ὄνικος ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ καταπον-
 7 τισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης. οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν

v.24 ἔρχομαι^{vpaagmp} δέ^c αὐτός^{rpgmp} εἰς^p Καπερναοῦμ^{tp} προσέρχομαι^{v1aa3p} ὁ^{dnmp} δ^{danp} δίδραχμον^{nanp} λαμβάνω^{vrranmp} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} καί^c λέγω^{v1aa3p} ὁ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} συ^{rpg-p} οὐ^{xo} τελέω^{v1pa3s} ὁ^{danp} δίδραχμον^{nanp}. **v.25** λέγω^{v1pa3s} ναί^{xo} καί^c ὅτε^{bo} εἰσερχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} προφθάνω^{v1aa3s} αὐτός^{rpsms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vrranms} τίς^{rqnms} συ^{rpd-s} δοκέω^{v1pa3s} Σίμων^{nnms} ὁ^{dnmp} βασιλεὺς^{nnmp} ὁ^{dgrs} γῆ^{ngfs} ἀπὸ^p τίς^{rpgmp} λαμβάνω^{v1pa3p} τέλος^{nanp} ἡ^{xo} κῆνος^{nams} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpp} υἱός^{ngmp} αὐτός^{rpgmp} ἡ^{xo} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpp} ἀλλότριος^{agmpn}. **v.26** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpp} ἀλλότριος^{agmpn} φημι^{v1ix3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀρά^{xo} ἐλεύθεροί^{anmpn} εἰμι^{v1px3p} ὁ^{dnmp} υἱός^{nnmp}. **v.27** ἵνα^c δέ^c μὴ^{xo} σκανδαλίω^{v1aa1p} αὐτός^{rpsmp} πορευομαι^{vraonms} εἰς^p ὁ^{dafs} θάλασσαν^{nafs} βάλλω^{vdaa2s} ἄγκιστρον^{nams} καί^c ὁ^{dams} ἀναβαίνω^{vraaams} πρῶτος^{bo} ἰχθύς^{nams} αἶρω^{vdaa2s} καί^c ἀνοίγω^{vraanms} ὁ^{dans} στόμα^{nans} αὐτός^{rpgms} εὐρίσκα^{vifa2s} στατῆρ^{nams} ἐκεῖνος^{rdams} λαμβάνω^{vraanms} δίδωμι^{vdaa2s} αὐτός^{rpdmp} ἀντι^p ἐγώ^{rpg-s} καί^c συ^{rpg-s}. **18. v.1** ἐν^p ἐκεῖνος^{rdafs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} προσέρχομαι^{v1aa3p} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} λέγω^{vrranmp} τίς^{rqnms} ἄρα^{xo} μέγας^{anmsc} εἰμι^{v1px3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} ὁ^{dgmpp} οὐρανός^{ngmp}. **v.2** καί^c προσκαλέομαι^{vpadnms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} παιδίον^{nans} ἴσημι^{v1aa3s} αὐτός^{rpsns} ἐν^p μέσος^{adnns} αὐτός^{rpgmp}. **v.3** καί^c λέγω^{v1aa3s} ἀμὴν^{yh} λέγω^{v1pa1s} συ^{rpd-p} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} στρέφω^{v1pa2p} καί^c γίνωμαι^{v1sad2p} ὡς^{bo} ὁ^{danp} παιδίον^{nanp} οὐ^{xo} μὴ^{xo} εἰσερχομαι^{v1aa2p} εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλείᾳ^{nafs} ὁ^{dgmpp} οὐρανός^{ngmp}. **v.4** ὅστις^{rtrms} οὖν^c ταπεινώω^{v1aa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} παιδίον^{nnms} οὕτως^{rdans} οὕτως^{rdnms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} μέγας^{anmsc} ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} ὁ^{dgmpp} οὐρανός^{ngmp}. **v.5** καί^c ὅς^{rtrms} ἐάν^{qo} δέχομαι^{v1aa3s} παιδίον^{nans} τοιοῦτος^{rdans} εἶς^{nans} ἐπι^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ^{rpg-s} ἐγώ^{rpa-s} δέχομαι^{v1pn3s}. **v.6** ὅς^{rtrms} δέ^c ἂν^{xo} σκανδαλίω^{v1aa3s} εἶς^{nams} ὁ^{dgmpp} μικρός^{agmpn} οὕτως^{rdgmpp} πιστεύω^{vppagmp} εἰς^p ἐγώ^{rpa-s} συμφέρω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdms} ἵνα^c κρεμάννυμι^{v1pa3s} μύλος^{nnms} ὄνικος^{anmsn} ἐπι^p ὁ^{dams} τράχηλος^{nams} αὐτός^{rpgms} καί^c καταποντίζω^{v1pa3s} ἐν^p ὁ^{ddns} πέλαγος^{ndns} ὁ^{dgrfs} θάλασσα^{ngfs}.

σκανδάλων, ἀνάγκη γάρ ἐστιν ἔλθειν τὰ σκάνδαλα, πλὴν οὐαὶ
 τῷ ἀνθρώπῳ, ἐκείνῳ, δι' οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται. εἰ δὲ ἡ χεὶρ 8
 σου ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκκοψον αὐτὰ καὶ βάλε ἀπὸ
 σοῦ, καλὸν σοὶ ἐστὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν ἢ κυλλὸν, ἢ
 δύο χεῖρας ἢ δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον.
 καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε ἀπὸ 9
 σοῦ, καλὸν σοὶ ἐστὶ μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ δύο
 ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ὁρᾶτε 10
 μὴ καταφρονήσητε ἐνὸς τῶν μικρῶν τούτων, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι
 οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντός βλέπουσι τὸ πρόσωπον
 τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ- 11
 που σῶσαι τὸ ἀπολλώλως. τί ὑμῖν δοκεῖ· ἐάν γένηται τι ἀνθρώπῳ
 ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῆ ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐχὶ ἀφείς τὰ ἐννε-
 νήκονταεννέα, ἐπὶ τὰ ὄρη πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον· καὶ 13
 ἐάν γένηται εὐρεῖν αὐτό, ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι χαίρει ἐπ' αὐτῷ μᾶλ-
 λον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἐννενηκονταεννέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. οὕτως 14
 οὐκ ἔστι θῆλημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρανοῖς,
 ἵνα ἀπόληται εἷς τῶν μικρῶν τούτων. Ἐάν δὲ ἁμαρτήσῃ εἰς σέ 15
 ὁ ἀδελφός σου, ὑπάγε καὶ ἔλεγξον αὐτὸν μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτοῦ
 μόνου. ἐάν σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου, ἐάν δὲ μὴ 16
 ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἓτι ἕνα ἢ δύο, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο

v.7 οὐαὶⁱ ὁ^ddms κόσμος^{ndms} ἀπὸ^p ὁ^dgnp σκάνδαλον^{ngnp} ἀνάγκη^{nmfs} γάρ^c εἰμὶ^vν^{ix}3s ἔρχομαι^{vnaa}
 ὁ^danp σκάνδαλον^{namp} πλὴν^{bo} οὐαὶⁱ ὁ^ddms ἄνθρωπος^{ndms} ἐκεῖνος^{rddms} διὰ^p ὅς^{tr}gms ὁ^ddms
 σκάνδαλον^{nms} ἔρχομαι^{vix}3s. **v.8** εἴ^{qo} δέ^c ὁ^dnfis χεὶρ^{nmfs} σύ^{tr}pg-s ἢ^{xo} ὁ^dnms πούς^{nmms} σύ^{tr}pg-s
 σκανδαλίζω^{vira}3s σύ^{tr}pa-s ἐκκόπτω^{vdaa}2s αὐτός^{tr}anp καί^c βάλλω^{vdaa}2s ἀπὸ^p σύ^{tr}pg-s καλός^{anmsn}
 σύ^{tr}pd-s εἰμὶ^vν^{ix}3s εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^ddafs ζωὴ^{nafs} χωλός^{aamsn} ἢ^{xo} κυλλός^{aamsn} ἢ^{xo} δύο^{tn} χεὶρ^{nafp}
 ἢ^{xo} δύο^{tn} πούς^{namp} ἔχω^{vrranp} βάλλω^{vnap} εἰς^p ὁ^ddans πῦρ^{nans} ὁ^ddans αἰώνιος^{aansn}. **v.9** καί^c εἴ^{qo}
 ὁ^dnms ὀφθαλμός^{nmms} σύ^{tr}pg-s σκανδαλίζω^{vira}3s σύ^{tr}pa-s ἐξαίρε^{vdaa}2s αὐτός^{tr}ams καί^c βάλλω^{vdaa}2s
 ἀπὸ^p σύ^{tr}pg-s καλός^{anmsn} σύ^{tr}pd-s εἰμὶ^vν^{ix}3s μονόφθαλμος^{aamsn} εἰς^p ὁ^ddafs ζωὴ^{nafs} εἰσερχομαι^{vnaa} ἢ^{xo}
 δύο^{tn} ὀφθαλμός^{namp} ἔχω^{vrranp} βάλλω^{vnap} εἰς^p ὁ^ddafs γέεννα^{nafs} ὁ^dgms πῦρ^{ngns}. **v.10** ὁρά^{vira}2p
 μὴ^{xo} καταφρονέω^{vsa}2p εἰς^{ngms} ὁ^dgnp μικρός^{agnp} οὗτος^{rdgmp} λέγω^{vira}1s γάρ^c σύ^{tr}pd-p ὅτι^c ὁ^dnmr
 ἄγγελος^{nmmp} αὐτός^{tr}gmp ἐν^p οὐρανός^{ndmp} διὰ^p πᾶς^{agns} βλέπω^{vira}3p ὁ^ddans πρόσωπον^{nans} ὁ^dgms
 πατῆρ^{ngms} ἐγώ^{tr}g-s ὁ^dgms ἐν^p οὐρανός^{ndmp}. **v.11** ἔρχομαι^{vira}3s γάρ^c ὁ^dnms υἱός^{nmms} ὁ^dgms
 ἄνθρωπος^{ngms} σῶζω^{vnaa} ὁ^ddans ἀπόλλυμι^{vira}3s. **v.12** τίς^{tr}qans σύ^{tr}pd-p δοκέω^{vira}3s ἐάν^{qo}
 γίνομαι^{vsad}3s τι-οριθμς ἄνθρωπος^{ndms} ἑκατόν^{tn} πρόβατον^{nmmp} καί^c πλανᾶ^{vsa}3s εἷς^{nmms} ἐκ^p
 αὐτός^{tr}gmp οὐχὶ^{xo} ἀφήμι^{vira}3s ὁ^danp ἐνενήκοντα^{tn} ἐπὶ^p ὁ^danp ὄρος^{namp} πορεύομαι^{vira}3s
 ζητέω^{vira}3s ὁ^ddans πλανᾶ^{vrrans}. **v.13** καί^c ἐάν^{qo} γίνομαι^{vsad}3s εὐρίσχω^{vnaa} αὐτός^{tr}ans ἀμὴνth
 λέγω^{vira}1s σύ^{tr}pd-p ὅτι^c χαίρω^{vira}3s ἐπὶ^p αὐτός^{tr}pdns μᾶλλον^{bo} ἢ^{xo} ἐπὶ^p ὁ^dgnp ἐνενήκοντα^{tn} ὁ^ddnr
 μὴ^{xo} πλανᾶ^{vrranp}. **v.14** οὕτω^{bo} οὐ^{xo} εἰμὶ^vν^{ix}3s θῆλημα^{nms} ἔμπροσθεν^p ὁ^dgms πατῆρ^{ngms}
 σύ^{tr}pg-p ὁ^dgms ἐν^p οὐρανός^{ndmp} ἵνα^c ἀπόλλυμι^{vsam}3s εἷς^{nmms} ὁ^dgnp μικρός^{agnp} οὗτος^{rdgmp}.
v.15 ἐάν^{qo} δέ^c ἁμαρτάνω^{vsa}3s εἰς^p σύ^{tr}pa-s ὁ^dnms ἀδελφός^{nmms} σύ^{tr}pg-s ὑπάγω^{vira}2s καί^c
 ἐλέγχω^{vdaa}2s αὐτός^{tr}ams μεταξὺ^{bo} σύ^{tr}pg-s καί^c αὐτός^{tr}gms μόνος^{agns} ἐάν^{qo} σύ^{tr}pg-s ἀκούω^{vsa}3s
 κερδαίνω^{vira}2s ὁ^ddams ἀδελφός^{nams} σύ^{tr}pg-s.

17 μαρτύρων ἢ τριῶν σταθῆ ἅπαν ῥῆμα, ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν,
 εἰπὲ τῆ ἐκκλησία, ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ, ἔστω
 18 σοι ὡσπερ ὁ ἐθνικός καὶ ὁ τελώνης. ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν
 δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δεδεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὅσα ἐὰν
 19 λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. πάλιν λέγω
 ὑμῖν, ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσωσιν ἐπὶ τῆς γῆς περὶ παντός
 πράγματος οὗ ἐὰν αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πα-
 20 τρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι
 21 εἰς τὸ ἕμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν. Τότε προσελθὼν
 αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε, Κύριε, ποσάκις ἁμαρτήσῃ εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός
 22 μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ· ἕως ἑπτάκις· λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Οὐ
 23 λέγω σοι ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. διὰ τοῦτο
 ὁμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς ἠθέλησε
 24 συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐτοῦ. ἄρξαμένου δὲ αὐτοῦ συ-
 25 ναίρειν, προσηνέχθη αὐτῷ εἷς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. μὴ
 ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ κύριος αὐτοῦ
 26 πρᾶθῆναι, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα
 εἶχε, καὶ ἀποδοθῆναι. πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει αὐτῷ,
 λέγων, Κύριε, μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ πάντα σοι ἀποδώσω.
 27 σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν,

v.16 ἐάν^{qo} δέ^c μή^{xo} ἀκούω^{vsaa3s} παραλαμβάνω^{vdaa2s} μετὰ^p σύ^{rpg-s} ἔτι^{bo} εἰς^{nams} ἤ^{xo} δύο^{tn} ἴνα^c
 ἐπι^p στόμα^{ngns} δύο^{tn} μάρτυς^{ngmp} ἢ^{xo} τρεῖς^{vsap3s} ἴστημι^{vsap3s} πᾶς^{annsn} ῥῆμα^{nams}. **v.17** ἐάν^{qo}
 δέ^c παρακούω^{vsaa3s} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{vdaa2s} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} ἐάν^{qo} δέ^c καί^c ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ngfs}
 παρακούω^{vsaa3s} εἰμι^{vdrpx3s} σύ^{rpd-s} ὡσπερ^{bo} ὁ^{dnms} ἐθνικός^{anmsn} καί^c ὁ^{dnms} τελώνης^{nams}.
v.18 ἀμήνth λέγω^{vpa1s} σύ^{rpd-p} ὅσος^{rcanp} ἐάν^{qo} δέ^w vsaa2p ἐπι^p ὁ^{ddfs} γῆ^{ngfs} εἰμι^{vifx3s} δέ^w vrxrmp ἐν^p
 ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} καί^c ὅσος^{rcanp} ἐάν^{qo} λύω^{vsaa2p} ἐπι^p ὁ^{ddfs} γῆ^{ngfs} εἰμι^{vifx3s} λύω^{vrxrmp} ἐν^p ὁ^{ddms}
 οὐρανός^{ndms}. **v.19** πάλιν^{bo} λέγω^{vpa1s} σύ^{rpd-p} ὅτι^c ἐάν^{qo} δύο^{tn} σύ^{rpg-p} συμφωνέω^{vsaa3p} ἐπι^p
 ὁ^{ddfs} γῆ^{ngfs} περὶ^p πᾶς^{agnsn} πρᾶγμα^{ngns} ὅς^{rrgns} ἐάν^{qo} αἰτέω^{vsam3p} γίνομαι^{vifd3s} αὐτός^{rpdmp} παρὰ^p
 ὁ^{ddms} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rpg-s} ὁ^{ddms} ἐν^p οὐρανός^{ndmp}. **v.20** ὅς^{bo} γάρ^c εἰμι^{vixp3p} δύο^{tn} ἢ^{xo} τρεῖς^{nnmp}
 συνάγω^{vrxrmp} εἰς^p ὁ^{dans} ἐμός^{rsans} ὄνομα^{nans} ἐκεῖ^{bo} εἰμι^{vixp1s} ἐν^p μέσος^{adnns} αὐτός^{rpgmp}.
v.21 τότε^{bo} προσέρχομαι^{vpaanms} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nams} λέγω^{viaa3s} κύριος^{nvms} ποσάκις^{bo}
 ἁμαρτάνω^{vifa3s} εἰς^p ἐγώ^{rpa-s} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nams} ἐγώ^{rpg-s} καί^c ἀφήμι^{vifa1s} αὐτός^{rpdms} ἕως^c
 ἑπτάκις^{bo}. **v.22** λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nams} οὐ^{xo} λέγω^{vpa1s} σύ^{rpd-s} ἕως^c ἑπτάκις^{bo}
 ἀλλά^c ἕως^c ἑβδομηκοντάκις^{bo} ἑπτά^{tn}. **v.23** διὰ^p οὗτος^{rdans} ὁμοίω^{vrap3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs}
 ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ngmp} ἀνθρώπος^{ndms} βασιλεὺς^{ndms} ὅς^{rtrms} θέλω^{viaa3s} συναίρω^{vnaa} λόγος^{nams} μετὰ^p
 ὁ^{ddmp} δούλος^{ngmp} αὐτός^{rpgms}. **v.24** ἄρχω^{vpmgms} δέ^c αὐτός^{rpgms} συναίρω^{vnpa} προσφέρω^{vrap3s}
 αὐτός^{rpdms} εἰς^{nams} ὀφειλέτης^{nams} μυριοί^{agmpn} τάλαντον^{ngnp}. **v.25** μή^{xo} ἔχω^{vrapgms} δέ^c
 αὐτός^{rpgms} ἀποδιδῶμι^{vnaa} κελεύω^{viaa3s} αὐτός^{rgrams} ὁ^{dnms} κύριος^{nams} αὐτός^{rpgms} πιπράσκω^{vnap}
 καί^c ὁ^{dans} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^c ὁ^{danp} τέκνον^{nanp} καί^c πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ἔχω^{vnaa} καί^c
 ἀποδιδῶμι^{vnap}. **v.26** πίπτω^{vpaanms} οὖν^c ὁ^{dnms} δοῦλος^{nams} προσκυνέω^{vnaa} αὐτός^{rpdms}
 λέγω^{vrapnms} κύριος^{nvms} μακροθυμέω^{vdaa2s} ἐπι^p ἐγώ^{rpd-s} καί^c πᾶς^{aanpn} σύ^{rpd-s} ἀποδιδῶμι^{vifa1s}.

καὶ τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος εὔρεν 28
 ἓνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς ὄφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ
 κρατήσας αὐτὸν ἔπνιγε, λέγων, Ἀπόδος μοι ὅ τι ὄφείλεις. πεσὼν 29
 οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν,
 λέγων, Μακροθύμησον ἐπ’ ἐμοί, καὶ πάντα ἀποδώσω σοι. ὁ δὲ 30
 οὐκ ἤθελεν, ἀλλ’ ἀπελθὼν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν, ἕως οὗ ἀπο-
 δῶ τὸ ὀφειλόμενον. ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμενα 31
 ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσάφησαν τῷ κυρίῳ αὐτῶν
 πάντα τὰ γενόμενα. τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐ- 32
 τοῦ λέγει αὐτῷ, Δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφειλὴν ἐκείνην ἀφῆκᾶ
 σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με, οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδου- 33
 λὸν σου, ὡς καὶ ἐγὼ σε ἠλέησα· καὶ ὀργισθεῖς ὁ κύριος αὐτοῦ 34
 παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς, ἕως οὗ ἀποδῶ πᾶν τὸ ὀφειλό-
 μενον αὐτῷ. οὕτω καὶ ὁ πατήρ μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, 35
 ἔάν μὴ ἀφῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρδιῶν ὑμῶν
 τὰ παραπτώματα αὐτῶν.

Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, με- 19
 τῆρεν ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας
 πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ 2
 ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι 3
 πειράζοντες αὐτὸν, καὶ λέγοντες αὐτῷ, Εἰ ἕξεισιν ἄνθρωπῳ ἀπο-

v.27 σπλαγχνίζομαι^{vraonms} δεῖ^c ὀδνms κύριος^{nnms} ὀδgms δοῦλος^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} ἀπολύω^{viaa3s}
 αὐτός^{rpams} καί^c ὀdans δάνειον^{nans} ἀφήμι^{viaa3s} αὐτός^{rdpms}. **v.28** ἐξέρχομαι^{vraanms} δεῖ^c
 ὀdnms δοῦλος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} εὐρίσκω^{viaa3s} εἶς^{nam} ὀdgmπ σύνδουλος^{ngmp} αὐτός^{rpams} ὀς^{rrnms}
 ὀφείλω^{viaa3s} αὐτός^{rdpms} ἑκατὸν^{ln} δηνάριον^{nanp} καί^c κρατέω^{vraanms} αὐτός^{rpams} πνίγω^{viaa3s}
 λέγω^{vrapnms} ἀποδίδωμι^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpds} ὀς^{rrans} τι-σριαν ὀφείλω^{vipa2s}. **v.29** πίπτω^{vraanms} οὖν^c
 ὀdnms σύνδουλος^{nnms} αὐτός^{rpams} εἰς^p ὀdamp πούς^{nam} αὐτός^{rpams} παρακαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpams}
 λέγω^{vrapnms} μακροθυμέω^{vdaa2s} ἐπι^p ἐγὼ^{rpds} καί^c πᾶς^{aamsn} ἀποδίδωμι^{vifa1s} αὐτός^{rdpms}. **v.30** ὀdnms
 δεῖ^c οὗ^{xo} θέλω^{viaa3s} ἀλλά^c ἀπέρχομαι^{vraanms} βάλλω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} εἰς^p φυλακὴ^{nafs} ἕως^c οὗ^{bo}
 ἀποδίδωμι^{vsaa3s} ὀdans ὀφείλω^{vrrpans}. **v.31** ὀράω^{vraanmp} δεῖ^c ὀdnmp σύνδουλος^{nnmp} αὐτός^{rpams}
 ὀdanp γίνομαι^{vpadanp} λυπέω^{vrap3p} σφόδρα^{bo} καί^c ἐρχομαι^{vraanmp} διασαφέω^{viaa3p} ὀddms κύριος^{ndms}
 αὐτός^{rpmp} πᾶς^{aanpn} ὀdanp γίνομαι^{vpadanp}. **v.32** τότε^{bo} προσκαλέομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpams} ὀdnms
 κύριος^{nnms} αὐτός^{rpams} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdpms} δοῦλος^{nvms} πονηρός^{avmsn} πᾶς^{aafsn} ὀdafs ὀφειλή^{nafs}
 ἐκεῖνος^{vnaa} ἀφήμι^{viala1s} σὺ^{tpd-s} ἐπεὶ^c παρακαλέω^{viaa2s} ἐγὼ^{rpas}. **v.33** οὗ^{xo} δεῖ^{viiq3s} καί^c σὺ^{tpa-s}
 ἐλεέω^{vnaa} ὀdams σύνδουλος^{nam} σὺ^{tpg-s} ὡς^{bo} καί^c ἐγὼ^{trn-s} σὺ^{tpa-s} ἐλεέω^{viala1s}. **v.34** καί^c
 ὀργίζω^{vrapnms} ὀdnms κύριος^{nnms} αὐτός^{rpams} παραδίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὀddmp βασανιστής^{ndmp}
 ἕως^c ὀς^{bo} ἀποδίδωμι^{vsaa3s} πᾶς^{aansn} ὀdans ὀφείλω^{vrrpans} αὐτός^{rdpms}. **v.35** οὕτω^{bo} καί^c
 ὀdnms πατήρ^{nnms} ἐγὼ^{trg-s} ὀdnms ἐπουράνιος^{anmsn} ποιέω^{vifa3s} σὺ^{tpd-p} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} ἀφήμι^{vsaa2p}
 ἕκαστος^{anmsn} ὀddms ἀδελφός^{ndms} αὐτός^{rpams} ἀπὸ^p ὀdgrf καρδία^{ngfr} σὺ^{trg-p} ὀdanp παράπτωμα^{nanp}
 αὐτός^{rpmp}. **19.v.1** καί^c γίνομαι^{viaa3s} ὅτε^{bo} τελέω^{viaa3s} ὀdnms Ἰησοῦς^{nnms} ὀdanp λόγους^{nam}
 οὕτως^{rdamp} μεταίρω^{viaa3s} ἀπὸ^p ὀdgrfs Γαλιλαία^{ngfs} καί^c ἐρχομαι^{viaa3s} εἰς^p ὀdanp ὄριον^{nanp} ὀdgrfs
 Ἰουδαία^{ngfs} πέραν^{bo} ὀdgmms Ἰορδάνης^{ngms}. **v.2** καί^c ἀκολουθεῶ^{viaa3p} αὐτός^{rdpms} ὄχλος^{nnmp}
 πολὺς^{anmpn} καί^c θεραπεύω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ἐκεῖ^{bo}.

- 4 λῦσαι τὴν γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
 εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ
 5 θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς, καὶ εἶπεν, Ἐνεκεν τούτου καταλείπει
 ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται τῇ
 6 γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ὥστε οὐκέτι
 εἰσὶ δύο, ἀλλὰ σὰρξ μία, ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν ἄνθρωπος μὴ
 7 χωριζέτω. λέγουσιν αὐτῷ, Τί οὖν Μωσῆς ἐνετείλατο δοῦναι βί-
 8 βλίον ἀποστασίου, καὶ ἀπολύσαι αὐτήν· λέγει αὐτοῖς ὅτι Μωσῆς
 πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεπεν ὑμῖν ἀπολύσαι τὰς γυ-
 9 ναῖκας ὑμῶν, ἀπ' ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕτω. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι
 ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, εἰ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ καὶ γα-
 μήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται, καὶ ὁ ἀπολελυμένην γαμήσας μοιχᾶται.
 10 λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἄν-
 11 θρώπου μετὰ τῆς γυναικός, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. ὁ δὲ εἶπεν
 αὐτοῖς, Οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ' οἷς δέδοται.
 12 εἰσὶ γὰρ εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας μητρὸς ἐγεννήθησαν οὕτω,
 καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνοῦχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων,
 καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνοῦχίσαν ἑαυτοὺς διὰ τὴν βασιλείαν
 13 τῶν οὐρανῶν. ὁ δυναμένος χωρεῖν χωρεῖτω. Τότε προσηνέχθη
 αὐτῷ παῖδιά, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ αὐτοῖς, καὶ προσεύξεται, οἱ
 14 δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἄφετε τὰ

v.3 καί^c προσέρχομαι^{v1aa3p} αὐτός^{rdms} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} πειράζω^{vppanmp} αὐτός^{rpmas} καί^c λέγω^{vppanmp} αὐτός^{rpdms} εἰ^{qo} ἔξεισι^{v1pq3s} ἄνθρωπος^{ndms} ἀπολύω^{vnaa} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} κατὰ^p πᾶς^{aafsn} αἰτία^{nafs}. **v.4** ὁ^{dnms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vraonms} λέγω^{vnaa3s} αὐτός^{rpdmp} οὐ^{xo} ἀναγινώσκω^{v1aa2p} ὅτι^c ὁ^{dnms} ποιέω^{vraanms} ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} ἄρσεν^{nans} καὶ θῆλυς^{aansn} ποιέω^{v1aa3s} αὐτός^{rmpmp}. **v.5** καί^c λέγω^{v1aa3s} ἕνεκα^{bo} οὗτος^{rdgns} καταλείπω^{v1fa3s} ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^c ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} καί^c προσκολλάω^{v1pf3s} ὁ^{ddfs} γυνή^{ndfs} αὐτός^{rpgms} καί^c εἰμι^{v1f3p} ὁ^{dnmp} δύο^{tn} εἰς^p σὰρξ^{nafs} εἰς^{nafs}. **v.6** ὥστε^c οὐκέτι^{bo} εἰμι^{v1px3p} δύο^{tn} ἀλλά^c σὰρξ^{nmfs} εἰς^{nmfs} ὅς^{rans} οὖν^c ὁ^{dnms} θεός^{ndms} συζεύγνυμι^{v1aa3s} ἄνθρωπος^{nnms} μὴ^{xo} χωρίζω^{vdpa3s}. **v.7** λέγω^{v1pa3p} αὐτός^{rpdms} τίς^{rqaans} οὖν^c Μωϋσῆς^{ndms} ἐπέλλομαι^{v1ad3s} διδωμι^{vnaa} βιβλίον^{nans} ἀποστασίον^{ngns} καί^c ἀπολύω^{vnaa} αὐτός^{rpa3s}. **v.8** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅτι^c Μωϋσῆς^{nnms} πρὸς^p ὁ^{dafs} σκληροκαρδία^{nafs} σύ^{rpg-p} ἐπιτρέπω^{v1aa3s} σύ^{rpd-p} ἀπολύω^{vnaa} ὁ^{dafp} γυνή^{nafp} σύ^{rpg-p} ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} δέ^c οὐ^{xo} γίνονται^{v1xa3s} οὕτω^{bo}. **v.9** λέγω^{v1pa1s} δέ^c σύ^{rpd-p} ὅτι^c ὅς^{rtnms} ἄ^{xo} ἀπολύω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐπι^p πορνεία^{ndfs} καί^c γαμέω^{v1aa3s} ἄλλος^{aafsn} μοιχάομαι^{v1pn3s} καί^c ὁ^{dnms} ἀπολύω^{v1px3s} γαμέω^{vraanms} μοιχάομαι^{v1pn3s}. **v.10** λέγω^{v1pa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} εἰ^{qo} οὕτω^{bo} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnfs} ἄνθρωπος^{ngms} μετὰ^p ὁ^{dgfs} γυνή^{ngfs} οὐ^{xo} συμφέρω^{v1pa3s} γαμέω^{vnaa}. **v.11** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} οὐ^{xo} πᾶς^{annmp} χωρέω^{v1pa3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} οὗτος^{rdams} ἀλλά^c ὅς^{rtdmp} διδωμι^{v1xp3s}. **v.12** εἰμι^{v1px3p} γάρ^c εὐνοῦχος^{nnmp} ὅστις^{rtnmp} ἐκ^p κοιλία^{ngfs} μήτηρ^{ngfs} γεννάω^{v1ap3p} οὕτω^{bo} καί^c εἰμι^{v1px3p} εὐνοῦχος^{nnmp} ὅστις^{rtnmp} εὐνοῦχίζω^{v1aa3p} ὑπὸ^p ὁ^{dgmmp} ἄνθρωπος^{ngmp} καί^c εἰμι^{v1px3p} εὐνοῦχος^{nnmp} ὅστις^{rtnmp} εὐνοῦχίζω^{v1aa3p} ἑαυτοῦ^{rxamp} διὰ^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgmmp} οὐρανός^{ngmp} ὁ^{dnms} δύναμαι^{v1ppnms} χωρέω^{v1pa3s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} οὗτος^{rdams} ἀλλά^c ὅς^{rtdmp} διδωμι^{v1xp3s}. **v.13** τότε^{bo} προσφέρω^{v1ap3s} αὐτός^{rpdms} παιδίον^{nnmp} ἵνα^c ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} ἐπιτιθῆμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} καί^c προσεύχομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnmp} δέ^c μαθητής^{nnmp} ἐπιτιμάω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdmp}.

παιδιά, καὶ μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρὸς με, τῶν γὰρ τοιούτων
 ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. καὶ ἐπιθεις αὐτοῖς τὰς χεῖρας 15
 ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. Καὶ ἰδού, εἷς προσελθὼν εἶπεν αὐτῷ, Διδά- 16
 σκαλε ἀγαθε, τί ἀγαθὸν ποιήσω, ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον· ὁ δὲ εἶπεν 17
 αὐτῷ, Τί με λέγεις ἀγαθόν· οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. εἰ 18
 δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντολάς. λέγει 18
 αὐτῷ, Ποίας· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε, Τὸ οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις,
 οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν 19
 μητέρα, καί, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. λέγει αὐ- 20
 τῷ ὁ νεανίσκος, Πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου, τί ἔτι
 ὑστερῶ· ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὑπάγε πώ- 21
 λησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν
 οὐρανῷ, καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι. ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν 22
 λόγον ἀπῆλθε λυπούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. Ὁ δὲ 23
 Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι δυσκόλως
 πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. πάλιν δὲ 24
 λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ῥαφίδος
 διελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. ἀ- 25
 κούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἔξεπλήσθησαν σφόδρα, λέγοντες,
 Τίς ἄρα δύναται σωθῆναι· ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, 26
 Παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνα-

v.14 ὁdnms δεc Ἰησοῦςnms λέγωv1aa3s ἀφήμιvdaa2p ὁdanp παιδίονnanp καίc μήxo κωλύωvdp2p
 αὐτόςrpanp ἔρχομαιvnaa πρὸςp ἐγὼrpa-s ὁdgnp γάρc τοιούτοςrdgnp εἰμιv1px3s ὁdnfs βασιλείαnfs ὁdgnp
 οὐρανόςngmp. **v.15** καίc ἐπιτίθημιvpaanms αὐτόςrdnp ὁdafp χεῖρnanp πορεύομαιv1aa3s ἐκεῖθενbo.
v.16 καίc ἰδούvdaa2s εἷsnms προσέρχομαιvpaanms λέγωv1aa3s αὐτόςrdms διδάσκαλοςnms
 ἀγαθόςavnmsn τίςrqaans ἀγαθόςaanmsn ποιέωvsaal1s ἵναc ἔχωvspal1s ζωήnaf1s αἰώνιοςaafsn. **v.17** ὁdnms
 δεc λέγωv1aa3s αὐτόςrdms τίςrqaans ἐγὼrpa-s λέγωv1pa2s ἀγαθόςaanms οὐδεὶςanfns ἀγαθόςanmsn εἰqo
 μήxo εἷsnms ὁdnms ὁdnms εἰqo δεc θέλωv1pa2s εἰσέρχομαιvnaa εἰςp ὁdaf1s ζωήnaf1s τηρέωvdaa2s ὁdafp
 ἐντολήnafp. **v.18** λέγωv1pa3s αὐτόςrdms ποῖςrqa1p ὁdnms δεc Ἰησοῦςnms λέγωv1aa3s ὁdans οὐxo
 φονεύωv1fa2s οὐxo μοιχεύωv1fa2s οὐxo κλέπτωv1fa2s οὐxo ψευδομαρτυρέωv1fa2s. **v.19** τιμάωvdp2s
 ὁdams πατήρnams σύrpg-s καίc ὁdaf1s μήτηρnaf1s καίc ἀγαπάωv1fa2s ὁdams πλησίονbo σύrpg-s
 ὡςbo σεαυτοῦrxams. **v.20** λέγωv1pa3s αὐτόςrdms ὁdnms νεανίσκοςnms πᾶςaanpn οὗτοςrdanp
 φυλάσσωv1am1s ἐκp νεότηςngf1s ἐγὼrpg-s τίςrqaans ἔτιbo ὑστερέωv1pa1s. **v.21** φημίv1x13s αὐτόςrdms
 ὁdnms Ἰησοῦςnms εἰqo θέλωv1pa2s τέλειοςanmsn εἰμιv1px καὶc ὑπάγωvdp2s πωλέωvdaa2s σύrpg-s ὁdanp
 ὑπάρχωv1paanp καίc διδωμίvdaa2s πτωχόςadmpn καίc ἔχωv1fa2s θησαυρόςnams ἐνp οὐρανόςndms
 καίc δεῦροvdx2s ἀκολουθεῖωvdp2s ἐγὼrpd-s. **v.22** ἀκούωvpaanms δεc ὁdnms νεανίσκοςnms
 ὁdams λόγοςnams ἀπέρχομαιv1aa3s λυπέωv1ppnms εἰμιv1x13s γάρc ἔχωv1paanms κτήμαnanp πολὺςaanpn.
v.23 ὁdnms δεc Ἰησοῦςnms λέγωv1aa3s ὁddmp μαθητήςndmp αὐτόςrdms ἀμὴνth λέγωv1pa1s σύrpd-p
 ὅτιc δυσκόλωςbo πλούσιοςanmsn εἰσέρχομαιv1fd3s εἰςp ὁdaf1s βασιλείανaf1s ὁdgnp οὐρανόςngmp.
v.24 πάλινbo δεc λέγωv1pa1s σύrpd-p εὐκοποςannsc εἰμιv1px3s κάμηλοςnams διὰp τρύπημαngns
 ραφίςngf1s διέρχομαιvnaa ἤxo πλούσιοςaanms εἰςp ὁdaf1s βασιλείανaf1s ὁdgnms θεόςngms εἰσέρχομαιvnaa.
v.25 ἀκούωvpaanmp δεc ὁdnmp μαθητήςnmp αὐτόςrdms ἐκπλήσσωv1ip3p σφόδραbo λέγωv1paanmp
 τίςrqaans ἄραxo δύναταιv1ip3s σῶζωvnap.

- 27 τά ἐστι. τότε ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, Ἰδού, ἡμεῖς ἀφή-
 28 καμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι, τί ἄρα ἔσται ἡμῖν· ὁ δὲ
 Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς οἱ ἀκολουθήσαν-
 τές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ ὅταν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ
 29 θρόνου δόξης αὐτοῦ, καθίσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρόνους
 κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραὴλ. καὶ πᾶς ὃς ἀφήκεν
 οἰκίας, ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα,
 ἢ τέκνα, ἢ ἀγρούς, ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατονταπλασίονα
 30 λήψεται, καὶ ζῶν αἰώνιον κληρονομήσει. πολλοὶ δὲ ἔσονται
 πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ ἔσχατοι πρῶτοι.
- 20** ὁμοία γὰρ ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδε-
 σπότη, ὅστις ἐξῆλθεν ἅμα πρῶτῷ μισθώσασθαι ἐργάτας εἰς τὸν ἀμ-
 2 πελῶνα αὐτοῦ, συμφωνήσας δὲ μετὰ τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου
 3 τὴν ἡμέραν, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. καὶ
 ἐξελθὼν περὶ τὴν τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἐστῶτας ἐν τῇ ἀγορᾷ
 4 ἀργούς, κάκεϊνοις εἶπεν, Ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνα,
 5 καὶ ὁ ἐὰν ᾗ δίκαιον δώσω ὑμῖν. οἱ δὲ ἀπηλθόν. πάλιν ἐξελθὼν
 6 περὶ ἕκτην καὶ ἑννάτην ὥραν, ἐποίησεν ὡσαύτως. περὶ δὲ τὴν
 ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν, εὔρεν ἄλλους ἐστῶτας ἀργούς, καὶ λέ-
 7 γει αὐτοῖς, Τί ὧδε ἐστήκατε ὄλην τὴν ἡμέραν ἀργοί· λέγουσιν
 αὐτῷ, Ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε καὶ

v.26 ἐμβλέπω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dnmms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} παρά^p ἀνθρώπος^{ndmp}
 οὐτός^{rdms} ἀδύνατος^{ansns} εἰμι^{vipx3s} παρά^p δέ^c θεός^{ndms} πᾶς^{annpn} δυνατός^{annpn} εἰμι^{vipx3s}.

v.27 τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{vraonms} ὁ^{dnmms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγώ^{rpn-p}
 ἀφήμι^{vial1s} πᾶς^{aanpn} καὶ^c ἀκολουθεῖω^{vial1p} σύ^{rpd-s} τῖς^{rqnms} ἄρα^{xo} εἰμι^{vifx3s} ἐγώ^{rpd-p}.

v.28 ὁ^{dnmms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀμὴνth λέγω^{vial1s} σύ^{rpd-p} ὅτι^c σύ^{rpn-p} ὁ^{dnmmp}
 ἀκολουθεῖω^{vraanmp} ἐγώ^{rpd-s} ἐν^p ὁ^{ddfs} παλιγγενεσίᾳ^{ndfs} ὅταν^c καθίζω^{vsaa3s} ὁ^{dnmms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgmms}
 ἀνθρώπος^{ngms} ἐπὶ^p θρόνος^{ngms} δοῦξά^{ngfs} αὐτός^{rpgms} καθίζω^{vifd2p} καὶ^c σύ^{rpn-p} ἐπὶ^p δώδεκα^{tn}
 θρόνος^{namp} κρίνω^{vppanmp} ὁ^{dafp} δώδεκα^{tn} φυλῆ^{nafr} ὁ^{dgmms} Ἰσραὴλ^{tp}. **v.29** καὶ^c πᾶς^{ansns}
 ὃς^{rtnms} ἀφήμι^{vial1s} οἰκία^{nafr} ἢ^{xo} ἀδελφός^{namp} ἢ^{xo} ἀδελφή^{nafr} ἢ^{xo} πατήρ^{namms} ἢ^{xo} μήτηρ^{nafs} ἢ^{xo}
 γυνὴ^{nafs} ἢ^{xo} τέκνον^{namp} ἢ^{xo} ἀγρούς^{namp} ἔνεκα^{bo} ὁ^{dgmms} ὀνομα^{ngms} ἐγώ^{rpg-s} ἑκατονταπλασίονα^{aanpn}
 λαμβάνω^{vifd3s} καὶ^c ζῶ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} κληρονομέω^{vifa3s}. **v.30** πολὺς^{annpn} δέ^c εἰμι^{vifx3p}
 πρῶτος^{annpn} ἔσχατος^{annpn} καὶ^c ἔσχατος^{annpn} πρῶτος^{annpn}. **20. v.1** ὁμοίος^{aifns} γάρ^c
 εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dnlfs} βασιλεὺς^{ndfs} ὁ^{dgmmp} οὐρανός^{ngmp} ἀνθρώπος^{ndms} οἰκοδεσπότης^{ndms} ὅστις^{rtnms}
 ἐξέρχεται^{vial1s} ἅμα^{bo} πρῶτῷ^{bo} μισθῶ^{namp} εἰς^p ὁ^{dams} ἀμπελῶν^{namms} αὐτός^{rpgms}.

v.2 συμφωνέω^{vpaanms} δέ^c μετὰ^p ὁ^{dgmmp} ἐργάτης^{ngmp} ἐκ^p δηναρίων^{ngms} ὁ^{dafms} ἡμέρα^{nafs}
 ἀποστέλλω^{vial1s} αὐτός^{rmpmp} εἰς^p ὁ^{dams} ἀμπελῶν^{namms} αὐτός^{rpgms}. **v.3** καὶ^c ἐξέρχεται^{vpaanms}
 περὶ^p ὁ^{dafms} τρίτος^{aafsn} ὥρα^{nafs} ὁ^{vial1s} ἄλλος^{aampn} ἴσημι^{vpxaamp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀγορά^{ndfs}
 ἀργούς^{aampn}. **v.4** κάκεϊνος^{rddmp} λέγω^{vial1s} ὑπάγω^{vdp2p} καὶ^c σύ^{rpn-p} εἰς^p ὁ^{dams} ἀμπελῶν^{namms}
 καὶ^c ὃς^{rtnms} ἐὰν^{qo} εἰμι^{vipx3s} δίκαιος^{aansn} διδώμι^{vifa1s} σύ^{rpd-p} ὁ^{dnmmp} δέ^c ἀπέρχομαι^{vial13p}.

v.5 πάλιν^{bo} ἐξέρχεται^{vpaanms} περὶ^p ἕκτος^{aafsn} καὶ^c ἕνατος^{aafsn} ὥρα^{nafs} ποιέω^{vial1s} ὡσαύτως^{bo}.

v.6 περὶ^p δέ^c ὁ^{dafms} ἑνδέκατος^{aafsn} ὥρα^{nafs} ἐξέρχεται^{vpaanms} εὐρίσκω^{vial1s} ἄλλος^{aampn}
 ἴσημι^{vpxaamp} ἀργούς^{aampn} καὶ^c λέγω^{vial1s} αὐτός^{rpdmp} τῖς^{rqnms} ὧδε^{bo} ἴσημι^{vial1s} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafms}
 ἡμέρα^{nafs} ἀργός^{annpn}.

ὕμεις εἰς τὸν ἀμπελῶνα, καὶ ὃ ἐὰν ἦ δίκαιον λήψεσθε. ὄψις 8
 δὲ γενομένης λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόφῳ αὐτοῦ,
 Κάλεσον τοὺς ἑργάτας, καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθόν, ἀρξάμε-
 νος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ἕως τῶν πρώτων. καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν 9
 ἑνδεκάτην ὥραν ἔλαβον ἀνά δηνάριον. ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι 10
 ἐνόμισαν ὅτι πλεῖονα λήψονται, καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνά δηνά-
 ριον. λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότη, λέγοντες 11, 12
 ὅτι Οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς
 ἐποίησας, τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας καὶ τὸν καύσωνα.
 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἐνὶ αὐτῶν, Ἴταίρε, οὐκ ἀδικῶ σε, οὐχὶ δη- 13
 ναρίου συνεφώνησάς μοι· ἄρον τὸ σὸν καὶ ὑπάγε, θέλω δὲ τοῦτω 14
 τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί. ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν 15
 τοῖς ἔμοις· εἰ ὁ ὀφθαλμὸς σου πονηρὸς ἐστίν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθὸς εἰμι·
 οὕτως ἔσονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι, καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι, πολλοὶ 16
 γὰρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς 17
 εἰς Ἱεροσόλυμα παρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν τῇ
 ὁδῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰδοῦ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ 18
 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμ-
 ματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν 19
 αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι καὶ μαστιγῶσαι καὶ σταυρῶσαι,

v.7 λέγω^{v1pa3p} αὐτός^{rdms} ὅτι^c οὐδεὶς^{anfsn} ἐγώ^{gpa-p} μισθός^{viam3s} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdmp}
 ὑπάγω^{vdpa2p} καί^c σύ^{gpn-p} εἰς^p ὄμια^s ἀμπελῶν^{nam} καί^c ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} εἰμι^{vsp3s} δίκαιος^{aansn}
 λαμβάνω^{v1fd2p}. **v.8** ὄψις^{agfsn} δε^c γίνονται^{vpadgfs} λέγω^{v1pa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dgms}
 ἀμπελῶν^{ngms} ὁ^{ddms} ἐπιτροπὸς^{ndms} αὐτός^{gpgms} καλέω^{vdaa2s} ὁ^{damp} ἐργάτης^{namp} καί^c
 ἀποδίδωμι^{vdaa2s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dams} μισθός^{nam} ἀρχῶ^{vpamms} ἀπὸ^{dp} ὁ^{dgmp} ἔσχατος^{agmpn} ἕως^c ὁ^{dgmp}
 πρῶτος^{agmpn}. **v.9** καί^c ἔρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} περὶ^p ὁ^{dafs} ἐνδέκατος^{aafs} ὥρα^{nafs} λαμβάνω^{v1aa3p}
 ἀνά^p δηνάριον^{nans}. **v.10** ἔρχομαι^{vpaanmp} δε^c ὁ^{dnmp} πρῶτος^{anmpn} νομίζω^{v1aa3p} ὅτι^c πολὺς^{aanpc}
 λαμβάνω^{v1fd3p} καί^c λαμβάνω^{v1aa3p} καί^c αὐτός^{gpnmp} ἀνά^p δηνάριον^{nans}. **v.11** λαμβάνω^{vpaanmp}
 δε^c γογγύζω^{v1aa3p} κατὰ^p ὁ^{dgms} οἰκοδεσπότης^{ngms}. **v.12** λέγω^{vppanmp} ὅτι^c οὗτος^{rdnmp} ὁ^{dnmp}
 ἔσχατος^{anmpn} εἶς^{nafs} ὥρα^{nafs} ποιέω^{v1aa3p} καί^c ἴσος^{aanmp} ἐγώ^{gpd-p} αὐτός^{gpamp} ποιέω^{v1aa2s} ὁ^{ddmp}
 βαστάς^{vpaadmp} ὁ^{dans} βάρος^{nans} ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} καί^c ὁ^{dams} καύσων^{nam}. **v.13** ὁ^{dnms} δε^c
 ἀποκρίνομαι^{vpaoms} λέγω^{v1aa3s} εἶς^{ndms} αὐτός^{gpgmp} ἑταῖρος^{nvms} οὐ^{xo} ἀδικέω^{v1pa1s} σύ^{gpa-s} οὐχί^{xo}
 δηνάριον^{ngms} συμφωνέω^{v1aa2s} ἐγώ^{gpd-s}. **v.14** αἶψά^{vdaa2s} ὁ^{dans} σὸς^{rsans} καί^c ὑπάγω^{v1pa2s}
 θέλω^{v1pa1s} δε^c οὗτος^{rddms} ὁ^{ddms} ἔσχατος^{admsn} δίδωμι^{vnaa} ὡς^{bo} καί^c σύ^{gpd-s}. **v.15** ἦ^{xo} οὐ^{xo}
 ἔξεστί^{v1pq3s} ἐγώ^{gpd-s} ποιέω^{vnaa} ὅς^{rrans} θέλω^{v1pa1s} ἐν^p ὁ^{ddmp} ἐμός^{rsdnp} εἶπὼ^{dgms} ὀφθαλμὸς^{nnms}
 σύ^{gpg-s} πονηρὸς^{anmsn} εἰμι^{v1px3s} ὅτι^c ἐγώ^{gpn-s} ἀγαθός^{anmsn} εἰμι^{v1px1s}. **v.16** οὕτω^{bo} εἰμι^{v1fx3p}
 ὁ^{dnmp} ἔσχατος^{anmpn} πρῶτος^{anmpn} καί^c ὁ^{dnmp} πρῶτος^{anmpn} ἔσχατος^{anmpn} πολὺς^{anmpn} γάρ^c
 εἰμι^{v1px3p} κλητὸς^{anmpn} ὀλίγος^{anmpn} δε^c ἐκλεκτός^{anmpn}. **v.17** καί^c ἀναβαίνο^{vppanms} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} παραλαμβάνω^{v1aa3s} ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} μαθητῆς^{namp} κατὰ^p
 ἴδιος^{aafsn} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp}. **v.18** ἰδοῦ^{vdaa2s} ἀναβαίνο^{v1pa1p} εἰς^p
 Ἱεροσόλυμα^{nafs} καί^c ὁ^{dnms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} παραδίδωμι^{v1fp3s} ὁ^{ddmp} ἀρχιερεῦς^{ndmp}
 καί^c γραμματεῦς^{ndmp} καί^c κατακρίνω^{v1fa3p} αὐτός^{rpams} θάνατος^{ndms}.

20 καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ μή-
 21 τηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς, προσκυνοῦσα καὶ
 22 αἰτοῦσά τι παρ’ αὐτοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, Τί θέλεις· λέγει αὐτῷ,
 23 Εἰπέ ἵνα καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοὶ μου, εἷς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ
 24 εἷς ἐξ εὐωνύμων, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
 25 εἶπεν, Οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ
 26 μέλλω πίνειν, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι·
 27 λέγουσιν αὐτῷ, Δυνάμεθα. καὶ λέγει αὐτοῖς, Τὸ μὲν ποτήριόν
 28 μου πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε,
 29 τὸ δὲ καθίσει ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου, οὐκ ἔστιν ἐμὸν
 30 δοῦναι, ἀλλ’ οἷς ἠτοίμασται ὑπὸ τοῦ πατρός μου. καὶ ἀκούσαν-
 25 τες οἱ δέκα ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς
 προσκαλεσάμενος αὐτοὺς εἶπεν, Οἴδατε ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐ-
 26 θνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν
 27 αὐτῶν. οὐχ οὕτως δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ’ ὅς ἐάν θέλῃ ἐν ὑμῖν
 28 μέγας γενέσθαι ἔστω ὑμῶν διάκονος, καὶ ὅς ἐάν θέλῃ ἐν ὑμῖν
 29 εἶναι πρῶτος ἔστω ὑμῶν δοῦλος, ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
 οὐκ ἤλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυ-
 29 χὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντι πολλῶν. Καὶ ἐκπορευομένων αὐτῶν ἀπὸ
 30 Ἰεριχώ, ἠκολούθησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. καὶ ἰδοὺ, δύο τυφλοὶ
 κατήμενοι παρὰ τὴν ὁδόν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰησοῦς παράγει, ἔ-

v. 19 καί^c παραδίδωμι^{vifa3p} αὐτός^{rpams} ὁδ^{ndp} ἔθνος^{ndnp} εἰς^p ὁδ^{ans} ἐμπαίζω^{vnaa} καί^c μαστιγῶ^{vnaa}
 καί^c σταυρό^{vnaa} καί^c ὁδ^{dfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἀνίστημι^{vfm3s}. **v. 20** τότε^{bo} προσέρχομαι^{viaa3s}
 αὐτός^{rpdm} ὁδ^{ns} μήτηρ^{nmfs} ὁδ^{gnp} υἱός^{ngmp} Ζεβεδαῖος^{ngms} μετὰ^p ὁδ^{gmp} υἱός^{ngmp} αὐτός^{rgpfs}
 προσκυνέω^{vppanfs} καί^c αἰτέω^{vppanfs} τι-σριανς παρὰ^p αὐτός^{rgms}. **v. 21** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{viaa3s}
 αὐτός^{rpdfs} τις^{rqans} θέλω^{vipa2s} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdm} λέγω^{vdaa2s} ἵνα^c καθίζω^{vsaa3p} οὗτος^{rdnmp} ὁδ^{nmp}
 δύο^{tn} υἱός^{nnmp} ἐγὼ^{rgp-s} εἷς^{nnms} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} σύ^{rgp-s} καί^c εἷς^{nnms} ἐκ^p εὐώνυμος^{agmpn} ἐν^p ὁδ^{dfs}
 βασιλείᾳ^{ndfs} σύ^{rgp-s}. **v. 22** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁδ^{nms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p}
 τις^{rqans} αἰτέω^{vipm2p} δύναμαι^{vipn2p} πίνω^{vnaa} ὁδ^{ans} ποτήριον^{nans} ὅς^{rrans} ἐγὼ^{rgn-s} μέλλω^{vipa1s}
 πίνω^{vnpa} καί^c ὁδ^{ans} βάπτισμα^{nans} ὅς^{rrans} ἐγὼ^{rgn-s} βαπτίζω^{vipp1s} βαπτίζω^{vnap} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdm}
 δύναμαι^{vipn1p}. **v. 23** καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdm} ὁδ^{ans} μέν^{xo} ποτήριον^{nans} ἐγὼ^{rgp-s} πίνω^{vifd2p}
 καί^c ὁδ^{ans} βάπτισμα^{nans} ὅς^{rrans} ἐγὼ^{rgn-s} βαπτίζω^{vipp1s} βαπτίζω^{vifp2p} ὁδ^{nms} δέ^c καθίζω^{vnaa} ἐκ^p
 δεξιός^{agmpn} ἐγὼ^{rgp-s} καί^c ἐκ^p εὐώνυμος^{agmpn} ἐγὼ^{rgp-s} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐμός^{rsnms} διδωμι^{vnaa}
 ὁδ^{nm} ὅς^{rrdm} εἰτοιμάζω^{vixp3s} ὑπὸ^p ὁδ^{gms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rgp-s}. **v. 24** καί^c ἀκούω^{vpaanmp}
 ἀδ^{nm} δέκα^{tn} ἀγανακτέω^{viaa3p} περὶ^p ὁδ^{gmp} δύο^{tn} ἀδελφός^{ngmp}. **v. 25** ὁδ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms}
 προσκαλεομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpamp} λέγω^{viaa3s} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὁδ^{dnmp} ἄρχων^{nnmp} ὁδ^{gnp} ἔθνος^{ngnp}
 κατακυριεύω^{vipa3p} αὐτός^{rgnp} καί^c ὁδ^{dnmp} μέγας^{anmpn} κατεξουσιάζω^{vipa3p} αὐτός^{rgnp}. **v. 26** οὐ^{xo}
 οὕτω^{bo} δέ^c εἰμι^{vifx3s} ἐν^p σύ^{rgd-p} ἀλλά^c ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa3s} ἐν^p σύ^{rgd-p} μέγας^{anmsn} γίνομαι^{vnaa}
 εἰμι^{vdpk3s} σύ^{rgp-p} διάκονος^{nnms}. **v. 27** καί^c ὅς^{rrnms} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa3s} ἐν^p σύ^{rgd-p} εἰμι^{vnpk}
 πρῶτος^{anmsn} εἰμι^{vdpk3s} σύ^{rgp-p} δοῦλος^{nnms}. **v. 28** ὥσπερ^{bo} ὁδ^{nms} υἱός^{ngms} ἀνθρώπος^{ngms}
 οὐ^{xo} ἔρχομαι^{viaa3s} διακονέω^{vnap} ἀλλά^c διακονέω^{vnaa} καί^c διδωμι^{vnaa} ὁδ^{dfs} ψυχῆ^{nafs} αὐτός^{rgpms}
 λύτρον^{nans} ἀντι^p πολὺς^{agmpn}. **v. 29** καί^c ἐκπορευομαι^{vppngmp} αὐτός^{rgmpn} ἀπὸ^p Ἰεριχώ^{tp}
 ἀκολουθέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} ὄχλος^{nnms} πολὺς^{anmsn}.

κραξαν, λέγοντες, Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς Δαβίδ. ὁ δὲ ὄχλος 31
ἐπετίμησεν αὐτοῖς ἵνα σιωπήσωσιν οἱ δὲ μείζον ἔκραζον, λέγοντες,
Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε, υἱὸς Δαβίδ. καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν 32
αὐτούς, καὶ εἶπε, Τί θέλετε ποιήσω ὑμῖν· λέγουσιν αὐτῷ, Κύριε, 33
ἵνα ἀνοιχθῶσιν ἡμῶν οἱ ὀφθαλμοί. σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς 34
ἤψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ εὐθέως ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ
ὀφθαλμοί, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ.

Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἤλθον εἰς Βηθφαγῆ πρὸς 21
τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μαθητάς, λέγων 2
αὐτοῖς, Πορεύθητε εἰς τὴν κώμην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως
εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην, καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς, λύσαντες ἀγά-
γετέ μοι. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπη τι, ἐρεῖτε ὅτι Ὁ Κύριος αὐτῶν 3
χρεῖαν ἔχει, εὐθέως δὲ ἀποστελεῖ αὐτούς. τοῦτο δὲ ὄλον γέγο- 4
νεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ τοῦ προφήτου, λέγοντος, Εἶπατε 5
τῇ θυγατρὶ Σιών, Ἰδοῦ, ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι, πραῦς καὶ
ἐπιβεβηκῶς ἐπὶ ὄνον καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου. πορευθέντες δὲ 6
οἱ μαθηταί, καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,
ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱ- 7
μάτια, αὐτῶν, καὶ ἐπεκάθισαν ἐπάνω αὐτῶν. ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος 8
ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ, ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους

v.30 καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} δύο^{tn} τυφλός^{anmp} κάθημαι^{vppnmp} παρά^p ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ἀκούω^{vpaanmp}
ὅτι^c Ἰησοῦς^{nmms} παράγω^{vpa3s} κράζω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ^{rpa-p} κύριος^{nvms} υἱός^{nmms}
Δαυιδ^{tp}. **v.31** ὁ^{dnms} δε^c ὄχλος^{nmms} ἐπιτιμάω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἵνα^c σιωπάω^{vsaa3p} ὁ^{dnmp} δε^c
μέγας^{bo} κράζω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ^{rpa-p} κύριος^{nvms} υἱός^{nmms} Δαυιδ^{tp}. **v.32** καί^c
ἴσημι^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} φωνέω^{viaa3s} αὐτός^{rpaamp} καί^c λέγω^{viaa3s} τις^{rqaans} θέλω^{vpa2p}
ποιεῖω^{vsaa1s} σύ^{rpd-p}. **v.33** λέγω^{vpa3p} αὐτός^{rpdms} κύριος^{nvms} ἵνα^c ἀνοίω^{vsap3p} ἐγώ^{rpg-p}
ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nmmp}. **v.34** σπλαγχνίζομαι^{vpaonms} δε^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} ἄπτω^{viad3s} ὁ^{dgmp}
ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rpgmp} καί^c εὐθέως^{bo} ἀναβλέπω^{viaa3p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nmmp} καί^c
ἀκολουθεῖω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms}. **21. v.1** καί^c ὅτε^{bo} ἐγγίζω^{viaa3p} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} καί^c
ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^p Βηθφαγῆ^{tp} πρὸς^p ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dgfp} ἐλαία^{ngfp} τότε^{bo} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms}
ἀποστέλλω^{viaa3s} δύο^{tn} μαθητῆς^{namp}. **v.2** λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpdmp} πορεύομαι^{vsao2p} εἰς^p
ὁ^{dafs} κώμη^{nafs} ὁ^{dafs} ἀπέναντι^{bo} σύ^{rpg-p} καί^c εὐθέως^{bo} εὐρίσκω^{vifa2p} ὄνος^{nafs} δέω^{vpxpafs} καί^c
πῶλος^{namms} μετὰ^p αὐτός^{rpgfs} λύω^{vpaanmp} ἄγω^{vdaa2p} ἐγώ^{rpd-s}. **v.3** καί^c ἐάν^{vq} τι-σρινμς σύ^{rpd-p}
λέγω^{vsaa3s} τι-σριανς λέγω^{vifa2p} ὅτι^c ὁ^{dnms} κύριος^{nmms} αὐτός^{rpgmp} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vpa3s} εὐθέως^{bo} δε^c
ἀποστέλλω^{vifa3s} αὐτός^{rpaamp}. **v.4** οὗτος^{rdnms} δε^c ὁ^{dnms} ὄλος^{annsn} γίνομαι^{vixa3s} ἵνα^c πληρώω^{vsap3s} ὁ^{dnms}
λέγω^{vrapnms} διὰ^p ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagns}. **v.5** λέγω^{vdaa2p} ὁ^{ddfs} θυγάτηρ^{ndfs} Σιών^{tp}
ἰδοῦ^{vdaa2s} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nmms} σύ^{rpg-s} ἔρχομαι^{vipn3s} σύ^{rpd-s} πραῦς^{amnsn} καί^c ἐπιβαίνω^{vpxanms}
ἐπὶ^p ὄνος^{nafs} καί^c πῶλος^{namms} υἱός^{namms} ὑποζυγιον^{ngns}. **v.6** πορεύομαι^{vpaonmp} δε^c ὁ^{dnmp}
μαθητῆς^{nmmp} καί^c ποιεῖω^{vpaanmp} καθὼς^{bo} προστάσσω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms}.
v.7 ἄγω^{viaa3p} ὁ^{dafs} ὄνος^{nafs} καί^c ὁ^{dams} πῶλος^{namms} καί^c ἐπιτιθῆμι^{viaa3p} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{damp}
ἱμάτιον^{namp} αὐτός^{rpgmp} καί^c ἐπικαθίζω^{viaa3p} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpgmp}.

9 ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ ἐστρώννουν ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ ὄχλοι οἱ
 10 προάγοντες καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, Ὡσαννά τῷ
 11 υἱῷ Δαβίδ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, Ὡσαννά
 12 ἐν τοῖς ὑψίστοις. καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐσε-
 13 σθη πᾶσα ἡ πόλις λέγουσα, Τίς ἐστὶν οὗτος· οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον,
 14 Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ (προφήτης, ὁ ἀπὸ Ναζαρέθ τῆς Γαλιλαίας.
 15 Καὶ εἰσηλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε πάντας
 16 τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τραπέζας
 17 τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψε, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων
 18 τὰς περισσότερας. καὶ λέγει αὐτοῖς, Γέγραπται, Ὁ οἶκος μου οἶ-
 19 κος προσευχῆς κληθήσεται, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπηλαῖον
 20 λησιῶν. Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ
 21 ἐθεράπευσεν αὐτούς. ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς
 22 τὰ θαυμάσια ἃ ἐποίησε, καὶ τοὺς παῖδας κράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ,
 23 καὶ λέγοντας, Ὡσαννά τῷ υἱῷ Δαβίδ, ἠγανάκτησαν, καὶ εἶπον
 24 αὐτῷ, Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν· ὁ δὲ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Ναί,
 25 οὐδέποτε ἀνέγνωτε ὅτι Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων κα-
 26 τηρίσω αἶνον· καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς
 27 Βηθανίαν, καὶ ἠύλισθη ἐκεῖ. Πρωῖτας δὲ ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν,
 28 ἐπεινάσε, καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθεν ἐπ’ αὐτήν,
 29 καὶ οὐδὲν εὔρεν ἐν αὐτῇ εἰ μὴ φύλλα μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ,
 30 Μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξηράνθη πα-

v. 8 ὁδῶν δέ^c πολὺς^{anmsn} ὄχλος^{nnms} στρωννύω^{v1aa3p} εαυτοῦ^{rxgmp} ὁδῶν ἱμάτιον^{nanp} ἐν^p ὁδῶν ὁδός^{ndfs} ἄλλος^{anmpn} δέ^c κόπτω^{v1aa3p} κλάδος^{namp} ἀπὸ^p ὁδῶν δένδρον^{ngnp} καί^c στρωννύω^{v1aa3p} ἐν^p ὁδῶν ὁδός^{ndfs}. **v. 9** ὁδῶν δέ^c ὄχλος^{nnmp} προάγω^{vppanmp} καί^c ὁδῶν ἀκολουθεῶ^{vppanmp} κράζω^{v1aa3p} λέγω^{vppanmp} ὡσαννάth ὁδῶν υἱός^{ndms} Δαυιδ^{tp} εὐλογέω^{vrxpms} ὁδῶν ἐρχομαι^{vppnms} ἐν^p ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms} ὡσαννάth ἐν^p ὁδῶν ὑψιστος^{adnnp}. **v. 10** καί^c εἰσερχομαι^{vppagms} αὐτός^{rgms} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} σείω^{viap3s} πᾶς^{anfsn} ὁδῶν πόλις^{nnfs} λέγω^{vppanfs} τίς^{rgms} εἰμι^{v1px3s} οὗτος^{rdms}. **v. 11** ὁδῶν δέ^c ὄχλος^{nnmp} λέγω^{v1aa3p} οὗτος^{rdms} εἰμι^{v1px3s} Ἰησοῦς^{nnms} ὁδῶν προφήτης^{nnms} ὁδῶν ἀπὸ^p Ναζαρέθ^{tp} ὁδῶν Γαλιλαία^{ngfs}. **v. 12** καί^c εἰσερχομαι^{v1aa3s} ὁδῶν Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p ὁδῶν ἱερὸν^{ndms} ἐθός^{ngms} θεός^{ngms} καί^c ἐκβάλλω^{v1aa3s} πᾶς^{aanmp} ὁδῶν πωλέω^{vppanmp} καί^c ἀγοράζω^{vppaamp} ἐν^p ὁδῶν ἱερὸν^{ndms} καί^c ὁδῶν τραπέζα^{nafp} ὁδῶν κολλυβιστής^{ngmp} καταστρέφω^{v1aa3s} καί^c ὁδῶν καθέδρα^{nafp} ὁδῶν πωλέω^{vppagmp} ὁδῶν περισσότερά^{nafp}. **v. 13** καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdmp} γράφω^{v1px3s} ὁδῶν οἶκος^{nnms} ἐγώ^{rgp-s} οἶκος^{nnms} προσευχῆ^{ngfs} καλέω^{v1fp3s} σύ^{rp1-p} δέ^c αὐτός^{rpams} ποιέω^{v1aa2p} σπηλαῖον^{nans} λησιτής^{ngmp}. **v. 14** καί^c προσέρχομαι^{v1aa3p} αὐτός^{rdms} τῶν πωλῶν^{anmpn} καί^c χωλός^{anmpn} ἐν^p ὁδῶν ἱερὸν^{ndms} καί^c θεραπεύω^{v1aa3s} αὐτός^{rpmp}. **v. 15** ὁράω^{vppanmp} δέ^c ὁδῶν ἀρχιερέυς^{nnmp} καί^c ὁδῶν γραμματεὺς^{nnmp} ὁδῶν θαυμάσιος^{aanpn} ὅς^{rranp} ποιέω^{v1aa3s} καί^c ὁδῶν παῖς^{namp} κράζω^{vppaamp} ἐν^p ὁδῶν ἱερὸν^{ndms} καί^c λέγω^{vppaamp} ὡσαννάth ὁδῶν υἱός^{ndms} Δαυιδ^{tp} ἀγανακτέω^{v1aa3p}. **v. 16** καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rdms} ἀκούω^{v1pa2s} τίς^{rgans} οὗτος^{rdnmp} λέγω^{v1pa3p} ὁδῶν δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdmp} ναῖ^{xo} οὐδέποτε^{bo} ἀναγνώσκω^{v1aa2p} ὅτι^c ἐκ^p στόμα^{ngms} νηπίος^{agmpn} καί^c θηλάζω^{vppagmp} καταρτίζω^{v1am2s} αἶνος^{nams}. **v. 17** καί^c καταλείπω^{vpaans} αὐτός^{rdmp} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ἔξω^{bo} ὁδῶν πόλις^{ngfs} εἰς^p Βηθανία^{nafs} καί^c ἀλύζομαι^{v1ao3s} ἐκεῖ^{bo}. **v. 18** πρωῖτα^{ngfs} δέ^c ἐπανάγω^{vppanms} εἰς^p ὁδῶν πόλις^{nafs} πεινάω^{v1aa3s}.

ραχρήμα ἢ συκῆ· καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν, λέγοντες, 20
 Πῶς παραχρήμα ἐξηράνθη ἡ συκῆ· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶ- 21
 πεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν, καὶ μὴ διακριθῆτε,
 οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιήσετε, ἀλλὰ κὰν τῷ ὄρει τούτῳ εἶπητε,
 Ἔσθλητι καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται. καὶ πάντα ὅσα 22
 ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ, πιστεύοντες λήψεσθε. Καὶ ἐλθόντι 23
 αὐτῷ εἰς τὸ ἱερὸν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ
 πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ, λέγοντες, Ἐν ποία ἐξουσία ταῦτα ποιεῖς· 24
 καὶ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
 εἶπεν αὐτοῖς, Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἓνα, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι,
 κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποία ἐξουσία ταῦτα ποιῶ, τὸ βάπτισμα Ἰωάν- 25
 νου πόθεν ἦν· ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων· οἱ δὲ διελογίζοντο παρὶ
 ἑαυτοῖς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν, Διὰ τί οὖν 26
 οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· ἐὰν δὲ εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων, φοβού-
 μεθα τὸν ὄχλον, πάντες γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην.
 καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπον, Οὐκ οἶδαμεν. ἔφη αὐτοῖς καὶ 27
 αὐτός, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποία ἐξουσία ταῦτα ποιῶ. τί δὲ 28
 ὑμῖν δοκεῖ· ἄνθρωπος εἶχε τέκνα δύο, καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ
 εἶπε, Τέκνον, ὑπάγε, σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνι μου. ὁ 29

v.19 καί^c ὁράω^{vpaanms} συκῆ^{nafis} εἷς^{nafis} ἐπί^p ὁ^dδος^{ngfs} ἔρχομαι^{viaa3s} ἐπί^p αὐτός^{rpaifs}
 καί^c οὐδεὶς^{aansn} εὐρίσκει^{viaa3s} ἐν^p αὐτός^{rpdifs} εἰ^{qo} μή^{xo} φύλλον^{nanp} μόνος^{bo} καί^c λέγω^{vipa3s}
 αὐτός^{rpdifs} μηκέτι^{bo} ἐκ^p σύ^{rpg-s} καρπός^{nms} γίνομαι^{vsad3s} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nams} καί^c ξηραίνω^{viap3s}
 παραχρήμα^{bo} ὁ^dnfis συκῆ^{nafis}. **v.20** καί^c ὁράω^{vpaanmp} ὁ^dnmmp μαθητῆς^{nmp} θαυμάζω^{viaa3p}
 λέγω^{vppanmp} πῶς^{bo} παραχρήμα^{bo} ξηραίνω^{viap3s} ὁ^dnfis συκῆ^{nafis}. **v.21** ἀποκρίνομαι^{vpaanms} δε^c
 ὁ^dnms Ἰησοῦς^{nms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σύ^{rpd-p} ἐάν^{qo} ἔχω^{vspa2p} πίστις^{nafis}
 καί^c μή^{xo} διακρίνω^{vspa2p} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁ^{dans} ὁ^dgfs συκῆ^{ngfs} ποιέω^{vifa2p} ἀλλά^c κὰν^{qo} ὁ^{ddns}
 ὄρος^{ndns} οὗτος^{rddns} λέγω^{vsaa2p} αἶψα^{vdap2s} καί^c βάλλω^{vdap2s} εἰς^p ὁ^dnfis θάλασσαν^{nafis} γίνομαι^{vifid3s}.
v.22 καί^c πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ἄν^{xo} αἰτέω^{vsaa2p} ἐν^p ὁ^{ddfs} προσευχῇ^{ndfs} πιστεύω^{vppanmp}
 λαμβάνω^{vifid2p}. **v.23** καί^c ἔρχομαι^{vpaadms} αὐτός^{rpdms} εἰς^p ὁ^{dans} ἱερὸν^{nans} προσέρχομαι^{viaa3p}
 αὐτός^{rpdms} διδάσκω^{vppadms} ὁ^dnmmp ἀρχιερεὺς^{nmp} καί^c ὁ^dnmmp πρεσβύτερος^{anmp} ὁ^dgms λαός^{ngms}
 λέγω^{vppanmp} ἐν^p ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rpanp} ποιέω^{vipa2s} καί^c τίς^{rqnms} σύ^{rpd-s} διδωμί^{vifa3s}
 ὁ^dnfis ἐξουσία^{nafis} οὗτος^{rdaifs}. **v.24** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δε^c ὁ^dnms Ἰησοῦς^{nms} λέγω^{viaa3s}
 αὐτός^{rpdmp} ἐρωτᾷ^{vifals} σύ^{rpa-p} κἀγὼ^{rpn-s} λόγος^{nams} εἷς^{nams} ὅς^{rtrams} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa2p} ἐγὼ^{rpd-s}
 κἀγὼ^{rpn-s} σύ^{rpd-p} λέγω^{vifa1s} ἐν^p ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rpanp} ποιέω^{vifa1s}. **v.25** ὁ^dnms
 βάπτισμα^{nms} Ἰωάννης^{ngms} πόθεν^{bo} εἰμι^{vix3s} ἐκ^p οὐρανό^{ngms} ἢ^{xo} ἐκ^p ἀνθρώπος^{ngmp} ὁ^dnmmp δε^c
 διαλογίζομαι^{viam3p} παρὰ^p ἑαυτοῦ^{rxdmpp} λέγω^{vppanmp} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa1p} ἐκ^p οὐρανό^{ngms} λέγω^{vifa3s}
 ἐγὼ^{rpd-p} διά[&]τίς^{xo} οὐν^c οὐ^{xo} πιστεύω^{viaa2p} αὐτός^{rpdms}. **v.26** ἐάν^{qo} δε^c λέγω^{vsaa1p} ἐκ^p
 ἀνθρώπος^{ngmp} φοβέσθαι^{vipn1p} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} πᾶς^{anmp} γάρ^c ἔχω^{vipa3p} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} ὡς^{bo}
 προφήτης^{nams}. **v.27** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} λέγω^{viaa3p} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1p}
 φημί^{vix3s} αὐτός^{rpdmp} καί^c αὐτός^{rpnms} οὐδε^{bo} ἐγὼ^{rpn-s} λέγω^{vifa1s} σύ^{rpd-p} ἐν^p ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs}
 οὗτος^{rpanp} ποιέω^{vifa1s}. **v.28** τίς^{rqnms} δε^c σύ^{rpd-p} δοκέω^{vipa3s} ἀνθρώπος^{nms} ἔχω^{vifa3s} τέκνον^{nanp}
 δύοⁿⁱ καί^c προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{ddns} πρῶτος^{adnsp} λέγω^{viaa3s} τέκνον^{nms} ὑπάγω^{vdpa2s} σήμερον^{bo}
 ἐργάζομαι^{vdpn2s} ἐν^p ὁ^{ddms} ἀμπελῶν^{ndms} ἐγὼ^{rpg-s}.

δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Οὐ θέλω, ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς, ἀπῆλθε.
 30 καὶ προσελθὼν τῷ δευτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶ-
 31 πεν, Ἐγὼ, κύριε, καὶ οὐκ ἀπῆλθε. τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησε τὸ
 θέλημα τοῦ πατρὸς; λέγουσιν αὐτῷ, Ὁ πρῶτος. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰ-
 ησοῦς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρνοι προάγουσιν
 32 ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. ἦλθε γὰρ πρὸς ὑμᾶς Ἰωάν-
 νης ἐν ὀδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, οἱ δὲ τελῶναι
 καὶ αἱ πόρνοι ἐπίστευσαν αὐτῷ, ὑμεῖς δὲ ἰδόντες οὐ μετεμελή-
 33 θητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι αὐτῷ. Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε.
 ἄνθρωπος τις ἦν οἰκοδοεσπότης, ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα καὶ
 φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε καὶ ὥρυξεν ἐν αὐτῷ ληνὸν καὶ ᾠκοδό-
 34 μησε πύργον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησεν. ὅτε
 δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ
 35 πρὸς τοὺς γεωργούς, λαβεῖν τοὺς καρπούς αὐτοῦ, καὶ λαβόντες
 οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτει-
 36 ναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους
 37 πλείονας τῶν πρώτων, καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ὕστερον
 δὲ ἀπέστειλε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων, Ἐντραπήσονται
 38 τὸν υἱὸν μου. οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν εἶπον ἐν ἑαυτοῖς,
 Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος, δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ κα-
 39 τάσχωμεν τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ. καὶ λαβόντες αὐτὸν ἐξέβαλον

v. 29 ὁ^{dnms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} οὐ^{xo} θέλω^{v1pals} ὕστερος^{bo} δέ^c μεταμέλομαι^{vpaonms} ἀπέροχομαι^{v1aa3s}. **v. 30** καί^c προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} δευτερος^{adnms} λέγω^{v1aa3s} ὡσαύτως^{bo} ὁ^{dnms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} ἐγώ^{rpn-s} κύριος^{nms} καί^c οὐ^{xo} ἀπέροχομαι^{v1aa3s}. **v. 31** τίς^{rqnms} ἐκ^p ὁ^{dgnp} δύο^{tn} ποιῶ^{v1aa3s} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgnms} πατήρ^{ngms} λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nms} ἀμὴνth λέγω^{v1pals} σύ^{rpd-p} ὅτι^c ὁ^{dnmr} τελῶνης^{hnmr} καί^c ὁ^{dnmr} πόρνη^{hnmr} προάγω^{v1aa3p} σύ^{rpa-p} εἰς^p ὁ^{dafis} βασιλεία^{nafis} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms}. **v. 32** ἔρχομαι^{v1aa3s} γάρ^c πρὸς^p σύ^{rpa-p} Ἰωάννης^{nms} ἐν^p ὁ^{dods} δός^{ndfs} δικαιοσύνη^{ngfs} καί^c οὐ^{xo} πιστεύω^{v1aa2p} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnmr} δέ^c τελῶνης^{nmp} καί^c ὁ^{dnmr} πόρνη^{nmr} πιστεύω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdms} σύ^{rpn-p} δέ^c ὁ^{dans} ὁράω^{vpaanmp} ὅς^{xo} μεταμέλομαι^{v1aa2p} ὕστερος^{bo} ὁ^{dgnms} πιστεύω^{vnaa} αὐτός^{rpdms}. **v. 33** ἄλλος^{aafsn} παραβολή^{nafis} ἀκούω^{vdaa2p} ἄνθρωπος^{nms} τίς^{rtnms} εἰμι^{v1ix3s} οἰκοδοεσπότης^{nms} ὅστις^{rtnms} φυτεύω^{v1aa3s} ἀμπελών^{nams} καί^c φραγμός^{nams} αὐτός^{rpdms} περιτίθημι^{v1aa3s} καί^c ὀρύσσω^{v1aa3s} ἐν^p αὐτός^{rpdms} ληνός^{nafis} καί^c οἰκοδομέω^{v1aa3s} πύργος^{nams} καί^c ἐκδιδωμι^{viam3s} αὐτός^{rpdms} γεωργός^{ndmp} καί^c ἀποδημέω^{v1aa3s}. **v. 34** ὅτε^{bo} δέ^c ἐγγίξω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} καιρός^{nms} ὁ^{dgnp} κάρπος^{ngmp} ἀποστέλλω^{v1aa3s} ὁ^{damp} δούλος^{namp} αὐτός^{rpdms} πρὸς^p ὁ^{damp} γεωργός^{namp} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{damp} καρπός^{namp} αὐτός^{rpdms}. **v. 35** καί^c λαμβάνω^{vpaanmp} ὁ^{dnmr} γεωργός^{nmp} ὁ^{damp} δούλος^{namp} αὐτός^{rpdms} ὅς^{rtrams} μὲν^{xo} δέρω^{v1aa3p} ὅς^{rtrams} δέ^c ἀποκτείνω^{v1aa3p} ὅς^{rtrams} δέ^c λιθοβολέω^{v1aa3p}. **v. 36** πάλιν^{bo} ἀποστέλλω^{v1aa3s} ἄλλος^{aampn} δούλος^{namp} πολὺς^{aampc} ὁ^{dgnp} πρῶτος^{agmpn} καί^c ποιέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdmp} ὡσαύτως^{bo}. **v. 37** ὕστερος^{bo} δέ^c ἀποστέλλω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dams} υἱός^{nams} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vppanms} ἐντρέπω^{v1fp3p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ἐγώ^{rpg-s}. **v. 38** ὁ^{dnmr} δέ^c γεωργός^{nmp} ὁράω^{vpaanmp} ὁ^{dams} υἱός^{nams} λέγω^{v1aa3p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdmp} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} κληρονόμος^{nms} δεῦτε^{vdvx2p} ἀποκτείνω^{vspa1p} αὐτός^{rpdms} καί^c κατέχω^{vsaalp} ὁ^{dafis} κληρονομία^{nafis} αὐτός^{rpdms}.

ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος καὶ ἀπέκτειναν. ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ 40
ἀμπελῶνος, τί ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις· λέγουσιν αὐτῷ, 41
Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμπελῶνα ἐκδόσεται
ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς 42
καιροῖς αὐτῶν. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν 42
ταῖς γραφαῖς, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐ-
γενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι 43
θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν· διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν ὅτι ἀρθήσε-
ται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι 44
τοὺς καρποὺς αὐτῆς. καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον συνθλα-
σθήσεται, ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ λικμήσῃ αὐτόν. καὶ ἀκούσαντες οἱ 45
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς παραβολὰς αὐτοῦ ἔγνωσαν ὅτι πε-
ρὶ αὐτῶν λέγει. καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι ἐφοβήθησαν τοὺς 46
ὄχλους, ἐπειδὴ ὡς προφήτην αὐτὸν εἶχον.

Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς, **22**
λέγων, Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅ- 2
στις ἐποίησε γάμους τῷ υἱῷ αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους 3
αὐτοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους, καὶ οὐκ ἤ-
θελον ἐλθεῖν. πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, λέγων, Εἴπατε 4
τοῖς κεκλημένοις, Ἰδοὺ, τὸ ἄριστόν μου ἤτοιμάσα, οἱ ταῦροί μου
καὶ τὰ σιτιστὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἔτοιμα, δεῦτε εἰς τοὺς γάμους.

v.39 καί^c λαμβάνω^{vraanmp} αὐτοῖς^{rpmams} ἐκβάλλω^{viaa3p} ἔξω^{bo} ὁ^{dgms} ἀμπελῶν^{ngms} καί^c
ἀποκτείνω^{viaa3p}. **v.40** ὅταν^c οὖν^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἀμπελῶν^{ngms}
τίς^{rqans} ποιέω^{vifa3s} ὁ^{ddmp} γεωργός^{ndmp} ἐκείνος^{rdamp}. **v.41** λέγω^{vipa3p} αὐτοῖς^{rpmams} κακούς^{aampn}
κακῶς^{bo} ἀπόλλυμι^{vifa3s} αὐτούς^{rpmamp} καί^c ὁ^{dams} ἀμπελῶν^{nams} ἐκδιδῶμι^{vifd3s} ἄλλους^{admpn}
γεωργούς^{ndmp} ὅστις^{rramp} ἀποδιδῶμι^{vifa3p} αὐτός^{rpmams} ὁ^{damp} καρπός^{namp} ἐν^p ὁ^{ddmp} καιρός^{ndmp}
αὐτός^{rpmamp}. **v.42** λέγω^{vipa3s} αὐτοῖς^{rpmamp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐδέποτε^{bo} ἀναγινώσκω^{viaa2p}
ἐν^p ὁ^{ddfp} γραφῇ^{ndfp} λίθος^{nams} ὅς^{rrams} ἀποδοκιμάζω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} οἰκοδομῶ^{vrranmp} οὗτος^{rdams}
γίνομαι^{viao3s} εἰς^p κεφαλὴν^{nafs} γωνία^{ngfs} παρὰ^p κύριος^{ngms} γίνομαι^{viad3s} οὗτος^{rdnfs} καί^c εἶμι^{vipx3s}
θαυμαστός^{anfns} ἐν^p ὁ^{dfhalmós} ἐγὼ^{rrp-g}. **v.43** διὰ^p οὗτος^{rdams} λέγω^{vipa1s} οὐ^{rrd-p}
ὅτι^c αἶρω^{vifp3s} ἀπὸ^p σύ^{rrp-g} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c διδῶμι^{vifp3s} ἔθνος^{ndns}
ποιέω^{vrrpadns} ὁ^{damp} καρπός^{namp} αὐτός^{rrp-gfs}. **v.44** καί^c ὁ^{dnms} πίπτω^{vraanms} ἐπὶ^p ὁ^{dams}
λίθος^{nams} οὗτος^{rdams} συνθλάω^{vifp3s} ἐπὶ^p ὅς^{rrams} ἂν^{xo} πίπτω^{vsaa3s} λυκιάω^{vifa3s} αὐτός^{rpmams}.
v.45 καί^c ἀκούω^{vraanmp} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} ὁ^{dafp} παραβολῆ^{nafp}
αὐτός^{rpmams} γινώσκω^{viaa3p} ὅτι^c περι^p αὐτός^{rpmamp} λέγω^{vipa3s}. **v.46** καί^c ζητέω^{vrranmp}
αὐτός^{rpmams} κρατέω^{vnaa} φοβέομαι^{viao3p} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} ἐπειδὴ^c ὡς^{bo} προφήτης^{rpmams} αὐτός^{rpmams}
ἔχω^{viaa3p}. **22. v.1** καί^c ἀποκρίνομαι^{vraonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πάλιν^{bo} λέγω^{viaa3s} αὐτοῖς^{rpmamp}
ἐν^p παραβολῇ^{ndfp} λέγω^{vrranms}. **v.2** ὁμοίω^{viap3s} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgmp} οὐρανός^{ngmp}
ἄνθρωπος^{ndms} βασιλεὺς^{ndms} ὅστις^{rrnms} ποιέω^{viaa3s} γάμος^{namp} ὁ^{ddms} υἱός^{ndms} αὐτός^{rpmams}.
v.3 καί^c ἀποπέλλω^{viaa3s} ὁ^{damp} δούλος^{namp} αὐτός^{rpmams} καλέω^{vnaa} ὁ^{damp} καλέω^{vrxpamp} εἰς^p
ὁ^{damp} γάμος^{namp} καί^c οὐ^{xo} θέλω^{vnaa} ἔρχομαι^{vnaa}. **v.4** πάλιν^{bo} ἀποπέλλω^{viaa3s} ἄλλους^{aampn}
δούλους^{namp} λέγω^{vrranms} λέγω^{vdaa2p} ὁ^{ddmp} καλέω^{vrxpamp} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dnms} ἄριστος^{nnms} ἐγὼ^{rrp-g}
ἔτοιμάζω^{viaa1s} ὁ^{dnmp} ταῦρος^{nnmp} ἐγὼ^{rrp-g} καί^c ὁ^{dnmp} σιτιστός^{annpn} θύω^{vrxpmp} καί^c πᾶς^{annpn}
ἔτοιμος^{annpn} δεῦτε^{vdx2p} εἰς^p ὁ^{damp} γάμος^{namp}.

5 οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὁ μὲν εἰς τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὁ δὲ εἰς
 6 τὴν ἐμπορίαν αὐτοῦ, οἱ δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐ-
 7 τοῦ ὕβρισαν καὶ ἀπέκτειναν. ἀκούσας δὲ ὁ βασιλεὺς ὠργίσθη,
 8 καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐτοῦ ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκεί-
 9 νους, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν ἐνέπρησε. τότε λέγει τοῖς δούλοις
 10 αὐτοῦ, Ὁ μὲν γάμος ἔτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ ἦσαν
 11 ἄξιοι. πορευέσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν ὁδῶν, καὶ ὅσους
 12 ἂν εὑρήτε, καλέσατε εἰς τοὺς γάμους. καὶ ἐξελθόντες οἱ δούλοι
 13 ἐκεῖνοι εἰς τὰς ὁδοὺς συνήγαγον πάντας ὅσους εὔρον, πονηροὺς
 14 τε καὶ ἀγαθοὺς, καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμένων. εἰσελθὼν
 15 δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνακειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον
 16 οὐκ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἐταῖρε, πῶς
 εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου· ὁ δὲ ἐφिमώθη. τότε εἶπεν
 ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις, Δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας, ἄ-
 ρατε αὐτὸν καὶ ἐκβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον, ἐκεῖ ἔσται ὁ
 κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί,
 ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. Τότε πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον
 ἔλαβον ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. καὶ ἀποστέλλουσιν
 αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν Ἡρωδιανῶν, λέγοντες, Διδά-
 σκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ
 διδάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς

v.5 ὀδῆνmp δέc ἀμελέωvpaanmp ἀπέρχομαιviaa3p ὀδῆνms μένxο εἰςp ὀδῆνms ἴδιοςaamsn ἀγρόςnans ὀδῆνms δέc εἰςp ὀδῆνms ἐμπορίαnafas αὐτόςrpgms. **v.6** ὀδῆνmp δέc λοιπόςanmpn κρατέωvpaanmp ὀδῆνmp δούλοςnamp αὐτόςrpgms ὕβριζώviaa3p καίc ἀποκτείνωviaa3p. **v.7** ἀκούωvpaanms δέc ὀδῆνms βασιλεὺςnams ὀργίζωviap3s καίc πέμπωvpaanms ὀδῆνmp στρατεύματαnamp αὐτόςrpgms ἀπόλλυμιviaa3s ὀδῆνmp φονεύωnamp ἐκεῖνοςrdamp καίc ὀδῆνms πόλιςnafas αὐτόςrpgmp ἐμπίπρημιviaa3s. **v.8** τότεbo λέγωviap3s ὀδῆνmp δούλοςndmp αὐτόςrpgms ὀδῆνms μένxο γάμοςnams ἔτοιμοςanmsn εἰμίviap3s ὀδῆνmp δέc καλέωvpxnmp οὐxο εἰμίviix3p ἄξιόςanmpn. **v.9** πορεύομαιvdpn2p οὖνc ἐπίp ὀδῆνmp διεξόδοςnafp ὀδῆνmp ὀδόςngfp καίc ὀσοςrcamp ἄνxο εὐρίσκωvsaa2p καλέωvdaa2p εἰςp ὀδῆνmp γάμοςnamp. **v.10** καίc ἐξέρχομαιvpaanmp ὀδῆνmp δούλοςnmp ἐκεῖνοςrdmp εἰςp ὀδῆνmp ὀδόςnafp συνάγωviaa3p πάςaampn ὀσοςrcamp εὐρίσκωviaa3p πονηρόςaampn τέxο καίc ἀγαθόςaampn καίc πίμπλημιviap3s ὀδῆνms γάμοςnams ἀνάκειμαιvppnmp. **v.11** εἰσέρχομαιvpaanms δέc ὀδῆνms βασιλεὺςnams θεάομαιvnaδ ὀδῆνmp ἀνάκειμαιvppnmp ὀράωviaa3s ἐκεῖbo ἄνθρωποςnams οὐxο ἐνδύωvpxnams ἔνδυμαnans γάμοςngms. **v.12** καίc λέγωviap3s αὐτόςrpgms ἔταῖροςnams πῶςbo εἰσέρχομαιviaa2s ὧδεbo μὴxο ἔχωvppanms ἔνδυμαnans γάμοςngms ὀδῆνms δέc φιμώωviap3s. **v.13** τότεbo λέγωviaa3s ὀδῆνms βασιλεὺςnams ὀδῆνmp διδάσκωndmp δέωvpaanmp αὐτόςrpgms πούςnamp καίc χεῖρnafp αἶρωvdaa2p αὐτόςrpgms καίc ἐκβάλλωvdaa2p εἰςp ὀδῆνms σκότοςnans ὀδῆνms ἐξώτεροςaamsn ἐκεῖbo εἰμίviix3s ὀδῆνms κλαυθμόςnams καίc ὀδῆνms βρυγμόςnams ὀδῆνmp ὀδοὺςngmp. **v.14** πολὺςanmpn γάρc εἰμίviap3p κλητόςanmpn ὀλίγοςanmpn δέc ἐκλεκτόςanmpn. **v.15** τότεbo πορεύομαιvpaanmp ὀδῆνmp Φαρισαῖοςnmpp συμβούλιονnans λαμβάνωviaa3p ὅπωςbo αὐτόςrpgms παγιδεύωvsaa3p ἐνp λόγοςndms.

πρόσωπον ἀνθρώπων. εἶπε οὖν ἡμῖν, τί σοι δοκεῖ· ἔξῃσει δοῦναι 17
 κῆνσον Καίσαρι, ἢ οὐ· γνοῦς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν 18
 εἶπε, Τί με πειράζετε, ὑποκριταί· ἐπιδειξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ 19
 κήνσου. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. καὶ λέγει αὐτοῖς, 20
 Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγραφή· λέγουσιν αὐτῷ, Καίσαρος. 21
 τότε λέγει αὐτοῖς, Ἀπόδοτε οὖν τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ 22
 Θεοῦ τῷ Θεῷ. καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν 22
 ἀπῆλθον. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ Σαδδουκαῖοι, οἱ 23
 λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες, 24
 Διδάσκαλε, Μωσῆς εἶπεν, Ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπι-
 γαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀναστήσει 25
 σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί, καὶ 25
 ὁ πρῶτος γάμησας ἐτελεύτησε, καὶ μὴ ἔχων σπέρμα, ἀφῆκε τὴν
 γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ 26
 ὁ τρίτος, ἕως τῶν ἑπτὰ. ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυ- 27
 νῆ. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή· πάντες γὰρ 28
 ἔσχον αὐτήν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πλανᾶσθε, 29
 μὴ εἰδότες τὰς γραφάς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ. ἐν γὰρ τῇ 30
 ἀναστάσει οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε ἐγκαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι τοῦ

v.16 καί^c ἀποστέλλω^{vpa3p} αὐτοῖς^{rdpms} ὀδᾶ^{damp} μαθητῆς^{namp} αὐτοῖς^{tpgmp} μετὰ^p ὀδᾶ^{ngmp}
 Ἡρωδιανοῖ^{ngmp} λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} οἷδα^{vixa1p} ὅτι^c ἀληθῆς^{anmsn} εἰμι^{vix2s} καί^c ὀδᾶ^s
 ὀδός^{nafs} ὀδᾶ^s θεός^{ngms} ἐν^p ἀλήθεια^{ndfs} διδάσκω^{vpa2s} καί^c οὐ^{xo} μέλει^{vix3s} σύ^{rdp-s} περι^p
 οὐδεις^{agmsn} οὐ^{xo} γὰρ^c βλέπω^{vpa2s} εἰς^p πρόσωπον^{nafs} ἀνθρώπου^{ngmp}. **v.17** λέγω^{vdaa2s}
 οὖν^c ἐγὼ^{rdp-p} τίς^{qans} σύ^{rdp-s} δοκέω^{vpa3s} ἔξῃσει^{vixq3s} διδωμι^{vnaa} κῆνσος^{ndms} Καίσαρ^{ndms}
 ἢ^{xo} οὐ^{xo}. **v.18** γινώσκω^{vpaanms} δέ^c ὀδᾶ^s Ἰησοῦς^{nvms} ὀδᾶ^s πονηρία^{nafs} αὐτοῖς^{tpgmp}
 λέγω^{viaa3s} τίς^{qans} ἐγὼ^{tpa-s} πειράζω^{vpa2p} ὑποκριτῆς^{nvmp}. **v.19** ἐπιδεικνυμι^{vdaa2p} ἐγὼ^{rdp-s}
 ὀδᾶ^s νόμισμα^{nafs} ὀδᾶ^s κῆνσος^{ngms} ὀδᾶ^s δέ^c προσφέρω^{viaa3p} αὐτοῖς^{rdpms} δηνάριον^{nafs}.
v.20 καί^c λέγω^{vpa3s} αὐτοῖς^{rdpmp} τίς^{qans} ὀδᾶ^s εἰκὼν^{nafs} οὗτος^{rdnfs} καί^c ὀδᾶ^s ἐπιγραφή^{nafs}.
v.21 λέγω^{vpa3p} αὐτοῖς^{rdpms} Καίσαρ^{ngms} τότε^{bo} λέγω^{vpa3s} αὐτοῖς^{rdpmp} ἀποθιδωμι^{vdaa2p} οὖν^c ὀδᾶ^s
 Καίσαρ^{ngms} Καίσαρ^{ndms} καί^c ὀδᾶ^s ὀδᾶ^s θεός^{ngms} ὀδᾶ^s θεός^{ndms}. **v.22** καί^c ἀκούω^{vpaanmp}
 θαυμάζω^{viaa3p} καί^c ἀφίημι^{vpaanmp} αὐτοῖς^{tpams} ἀπέρχομαι^{viaa3p}. **v.23** ἐν^p ἐκεῖνος^{rdnfs} ὀδᾶ^s
 ἡμέρα^{ndfs} προσέρχομαι^{viaa3p} αὐτοῖς^{rdpms} Σαδδουκαῖος^{nvmp} ὀδᾶ^s λέγω^{vppanmp} μὴ^{xo} εἰμι^{vixp}
 ἀνάστασις^{nafs} καί^c ἐπερωτῶ^{viaa3p} αὐτοῖς^{tpams}. **v.24** λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} Μωσῆς^{nvms}
 λέγω^{viaa3s} ἐάν^{qo} τι-σρινμς ἀποθνήσκω^{vsaa3s} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanms} τέκνον^{nafs} ἐπιγαμβρεύω^{vifa3s}
 ὀδᾶ^s ἀδελφός^{nvms} αὐτοῖς^{tpgms} ὀδᾶ^s γυνή^{nafs} αὐτοῖς^{tpgms} καί^c ἀνίστημι^{vifa3s} σπέρμα^{nafs} ὀδᾶ^s
 ἀδελφός^{ndms} αὐτοῖς^{tpgms}. **v.25** εἰμι^{vix3p} δέ^c παρὰ^p ἐγὼ^{rdp-p} ἑπτὰ^{tn} ἀδελφός^{nvmp} καί^c ὀδᾶ^s
 πρῶτος^{anmsn} γαμέω^{vpaanms} τελευτῶ^{viaa3s} καί^c μὴ^{xo} ἔχω^{vppanms} σπέρμα^{nafs} ἀφίημι^{viaa3s} ὀδᾶ^s
 γυνή^{nafs} αὐτοῖς^{tpgms} ὀδᾶ^s ἀδελφός^{ndms} αὐτοῖς^{tpgms}. **v.26** ὁμοίως^{bo} καί^c ὀδᾶ^s δεύτερος^{anmsn}
 καί^c ὀδᾶ^s τρίτος^{anmsn} ἕως^c ὀδᾶ^s ἑπτὰ^{tn}. **v.27** ὕστερος^{bo} δέ^c πᾶς^{agmpn} ἀποθνήσκω^{viaa3s}
 καί^c ὀδᾶ^s γυνή^{nafs}. **v.28** ἐν^p ὀδᾶ^s οὖν^c ἀνάστασις^{ndfs} τίς^{qans} ὀδᾶ^s ἑπτὰ^{tn} εἰμι^{vix3s}
 γυνή^{nafs} πᾶς^{anmpn} γὰρ^c ἔχω^{viaa3p} αὐτοῖς^{tpafs}. **v.29** ἀποκρίνομαι^{vpaanms} δέ^c ὀδᾶ^s Ἰησοῦς^{nvms}
 λέγω^{viaa3s} αὐτοῖς^{rdpmp} πλανᾶω^{vdp2p} μὴ^{xo} οἷδα^{vpxanmp} ὀδᾶ^s γραφή^{naip} μηδέ^c ὀδᾶ^s δύναμις^{nafs}
 ὀδᾶ^s θεός^{ngms}.

31 Θεοῦ ἐν οὐρανῷ εἶσι. περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, οὐκ
 32 ἀνέγνωτε τὸ ρηθὲν ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, λέγοντος, Ἐγὼ εἰμι ὁ
 Θεὸς Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ· οὐκ ἔστιν ὁ
 33 Θεὸς Θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἔξε-
 34 πλησσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Οἱ δὲ Φαρισαῖοι, ἀκούσαντες
 35 ὅτι ἐφίμωσε τοὺς Σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ
 ἐπηρώτησεν εἷς ἕξ αὐτῶν νομικός, πειράζων αὐτόν, καὶ λέγων,
 36. 37 Διδάσκαλε, ποία ἐντολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
 αὐτῷ, Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, ἐν ὅλῃ τῇ καρδίᾳ σου,
 38 καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ διανοίᾳ σου, αὕτη ἐστὶ
 39 πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή. δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ, Ἀγαπήσεις
 40 τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντολαῖς ὅλος
 41 ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται. Συνηγμένων δὲ τῶν Φαρι-
 42 σαίων, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ
 43 τοῦ Χριστοῦ· τίνος υἱὸς ἐστὶ· λέγουσιν αὐτῷ, Τοῦ Δαβίδ. λέγει
 αὐτοῖς, Πῶς οὖν Δαβὶδ ἐν πνεύματι Κύριον αὐτὸν καλεῖ, λέγων,
 44 Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ
 45 τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου· εἰ οὖν Δαβὶδ καλεῖ
 46 αὐτὸν Κύριον, πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστὶ· καὶ οὐδεὶς ἐδύνατο αὐτῷ
 ἀποκριθῆναι λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκείνης τῆς ἡμέρας

v.30 ἐν^p γάρ^c ὁδδ^{fs} ἀνάστασις^{ndfs} οὔτε^c γαμέω^{vipa3p} οὔτε^c γαμίζω^{vipp3p} ἀλλά^c ὡς^{bo} ἄγγελος^{nnmp} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} ἐν^p οὐρανός^{ndms} εἰμί^{vix3p}.

v.31 περὶ^p δέ^c ὁδ^{gfs} ἀνάστασις^{ngfs} ὁδ^{gmp} νεκρός^{agmpn} οὐ^{xo} ἀναγινώσκω^{viaa2p} ὁδ^{ans} λέγω^{vrapans} σύ^{rpd-p} ὑπό^p ὁδ^{gms} θεός^{ngms} λέγω^{vrapans}.
v.32 ἐγώ^{rpn-s} εἰμί^{vix1s} ὁδ^{nms} θεός^{nnms} Ἀβραάμ^{tp} καί^c ὁδ^{nms} θεός^{nnms} Ἰσαάκ^{tp} καί^c ὁδ^{nms} θεός^{nnms} Ἰακώβ^{tp} οὐ^{xo} εἰμί^{vix3s} ὁδ^{nms} θεός^{nnms} θεός^{nnms} νεκρός^{agmpn} ἀλλά^c ζῶω^{vrapagmp}.

v.33 καί^c ἀκούω^{vpaanmp} ὁδ^{nmp} ὄχλος^{nnmp} ἐκπλήσσω^{vip3p} ἐπὶ^p ὁδ^{dfs} διδαχῇ^{ndfs} αὐτός^{rpgms}.
v.34 ὁδ^{nmp} δέ^c Φαρισαίος^{nnmp} ἀκούω^{vpaanmp} ὅτι^c φησὶ^{viaa3s} ὁδ^{damp} Σαδδουκαίος^{namp} συνάγω^{vip3p} ἐπὶ^p ὁδ^{ans} αὐτός^{rpan}.

v.35 καί^c ἐπερωτῶω^{viaa3s} εἷς^{nnms} ἐκ^p αὐτός^{rpgmp} νομικός^{anmsn} πειράζω^{vrapans} αὐτός^{rpan} καί^c λέγω^{vrapans}.
v.36 διδάσκαλος^{nnms} ποῖος^{rnfis} ἐντολή^{nnfs} μέγας^{anfsn} ἐν^p ὁδ^{dms} νόμος^{ndms}.
v.37 ὁδ^{nms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms}

ἀγαπάω^{vifa2s} κύριος^{nams} ὁδ^{ams} θεός^{nams} σύ^{rpg-s} ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁδ^{dfs} καρδία^{ndfs} σύ^{rpg-s} καί^c ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁδ^{dfs} ψυχῇ^{ndfs} σύ^{rpg-s} καί^c ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁδ^{dfs} διάνοια^{ndfs} σύ^{rpg-s}.
v.38 οὗτος^{rdfns} εἰμί^{vix3s} πρῶτος^{anfsn} καί^c μέγας^{anfsn} ἐντολή^{nnfs}.
v.39 δευτερός^{anfsn} δέ^c ὁμοίος^{anfsn} αὐτός^{rpdfs} ἀγαπάω^{vifa2s} ὁδ^{ams} πλησίον^{bo} σύ^{rpg-s} ὡς^{bo} σεαυτοῦ^{rxams}.

v.40 ἐν^p οὗτος^{rdfdp} ὁδ^{ddfp} δὺς^{ndfp} ἐντολή^{ndfp} ὅλος^{anmsn} ὁδ^{nms} νόμος^{nnms} καί^c ὁδ^{nmp} προφήτης^{nnmp} κρεμάννυμι^{vipp3p}.
v.41 συνάγω^{vrapgmp} δέ^c ὁδ^{gmp} Φαρισαίος^{ngmp} ἐπερωτῶω^{viaa3s} αὐτός^{rpanp} ὁδ^{nms} Ἰησοῦς^{nnms}.
v.42 λέγω^{vrapans} τίς^{rann} σύ^{rpd-p} δοκέω^{vipa3s} περὶ^p ὁδ^{gms} Χριστός^{ngms} τίς^{ragsms} υἱός^{nnms} εἰμί^{vix3s} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ὁδ^{gms} Δαυὶδ^{tp}.

v.43 λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} πῶς^{bo} οὐ^{xo} Δαυὶδ^{tp} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} κύριος^{nams} αὐτός^{rpan} καλέω^{vrapans} λέγω^{vrapans}.
v.44 λέγω^{viaa3s} ὁδ^{nms} κύριος^{ndms} ἐγώ^{rpg-s} κάθημαι^{vdpn2s} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ἐγώ^{rpg-s} ἕως^{bo} ἂν^{xo} τίθημι^{vsaa1s} ὁδ^{damp} ἐχθρός^{aampn} σύ^{rpg-s} ὑποπόδιον^{nans} ὁδ^{gmp} πούς^{ngmp} σύ^{rpg-s}.
v.45 εἰ^{qo} οὖν^c Δαυὶδ^{tp} καλέω^{vipa3s} αὐτός^{rpan} κύριος^{nams} πῶς^{bo} υἱός^{nnms} αὐτός^{rpgms} εἰμί^{vix3s}.

ἐπερωτήσαι αὐτὸν οὐκέτι.

Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, **23**
 λέγων, Ἐπὶ τῆς Μωσέως καθέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ **2**
 οἱ Φαρισαῖοι, πάντα οὖν ὅσα ἂν εἴπωσιν ὑμῖν τηρεῖν, τηρεῖτε καὶ **3**
 ποιεῖτε, κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ ποιεῖτε, λέγουσι γὰρ καὶ οὐ
 ποιοῦσι. δεσμεύουσι γὰρ φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ **4**
 ἐπιτιθέασιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, τῷ δὲ δακτύλῳ αὐτῶν
 οὐ θέλουσι κινῆσαι αὐτά. πάντα δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι πρὸς **5**
 τὸ θεαθῆναι τοῖς ἀνθρώποις, πλατύνουσι δὲ τὰ φυλακτήρια αὐ-
 τῶν, καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα τῶν ἱματίων αὐτῶν, φιλοῦσι **6**
 τε τὴν πρωτοκλισίαν ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τὰς πρωτοκαθεδρίας
 ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ **7**
 καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, ῥαββί, ῥαββί, ὑμεῖς δὲ μὴ κλη-
 θῆτε ῥαββί,· εἷς γὰρ ἐστὶν ὑμῶν ὁ καθηγητής, ὁ Χριστός, πάντες
 δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. καὶ πατέρα μὴ καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς **9**
 γῆς, εἷς γὰρ ἐστὶν ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, μηδὲ κλη-
 θῆτε καθηγηταί, εἷς γὰρ ὑμῶν ἐστὶν ὁ καθηγητής, ὁ Χριστός. ὁ **11**
 δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. ὅστις δὲ ὑψώσει ἑαυ- **12**
 τὸν, ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.
 Οὐαὶ δὲ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι κλεί- **13**
 ετε τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὑμεῖς

v.46 καί^c οὐδεὶς^{anfsn} δύναμαι^{viin3s} ἀποκρίνομαι^{vnao} λόγους^{nams} οὐδέ^{bo} τολμάω^{viaa3s}
 τι-ορισμῶ ἀπό^p ἐκεῖνος^{rdgfs} ὁ^dδεῖς^{ngfs} ἡμέρα^{ngfs} ἐπερωτάω^{vnaa} αὐτός^{grams} οὐκέτι^{bo}. **23. v.1** τότε^{bo}
 ὁ^dδ^{nms} Ἰησοῦς^{nms} λαλέω^{viaa3s} ὁ^dδ^{amp} ὄχλος^{ndmp} καί^c ὁ^dδ^{amp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rgms}.
v.2 λέγω^{vppanms} ἐπι^p ὁ^dδεῖς^{ngfs} Μωϋσῆς^{ngms} καθέδρα^{ngfs} καθίζω^{viaa3p} ὁ^dδ^{amp} γραμματεὺς^{nnmp} καί^c
 ὁ^dδ^{amp} Φαρισαῖος^{nnmp}. **v.3** πᾶς^{aanpn} οὖν^c ὅσος^{rcanp} ἂν^{xo} λέγω^{vsaa3p} σὺ^{trp}-^p τηρέω^{vnpa}
 τηρέω^{vdpa2p} καί^c ποιέω^{vdpa2p} κατὰ^p δέ^c ὁ^dδ^{amp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rgmp} μὴ^{xo} ποιέω^{vdpa2p}
 λέγω^{vira3p} γάρ^c καί^c οὐ^{xo} ποιέω^{vira3p}. **v.4** δεσμεύω^{vira3p} γάρ^c φορτίον^{nanp} βαρὺς^{aanpn}
 καί^c δυσβάστακτος^{aanpn} καί^c ἐπιτιθημί^{vira3p} ἐπι^p ὁ^dδ^{amp} ὄμιος^{namp} ὁ^dδ^{amp} ἀνθρωπος^{ngmp}
 ὁ^dδ^{ams} δέ^c δάκτυλος^{ndms} αὐτός^{rgmp} οὐ^{xo} θέλω^{vira3p} κινέω^{vnaa} αὐτός^{granp}. **v.5** πᾶς^{aanpn}
 δέ^c ὁ^dδ^{amp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rgmp} ποιέω^{vira3p} πρὸς^p ὁ^dδ^{ams} θεάομαι^{vnaa} ὁ^dδ^{amp} ἀνθρωπος^{ndmp}
 πλατύνω^{vira3p} δέ^c ὁ^dδ^{amp} φυλακτήριον^{nanp} αὐτός^{rgmp} καί^c μεγαλύνω^{vira3p} ὁ^dδ^{amp} κράσπεδον^{nanp}
 ὁ^dδ^{amp} ἱμάτιον^{ngmp} αὐτός^{rgmp}. **v.6** φιλέω^{vira3p} τέ^{xo} ὁ^dδ^{ams} πρωτοκλισία^{nafs} ἐν^p ὁ^dδ^{amp} δείπνον^{ndnp}
 καί^c ὁ^dδ^{amp} πρωτοκαθεδρία^{nanp} ἐν^p ὁ^dδ^{amp} συναγωγῆ^{ndfp}. **v.7** καί^c ὁ^dδ^{amp} ἀσπασμὸς^{namp} ἐν^p
 ὁ^dδ^{amp} ἀγορά^{ndfp} καί^c καλέω^{vnpa} ὑπὸ^p ὁ^dδ^{amp} ἀνθρωπος^{ngmp} ῥαββίth ῥαββίth. **v.8** σὺ^{trp}-^p δέ^c
 μὴ^{xo} καλέω^{vsap2p} ῥαββίth εἷς^{nnms} γάρ^c εἰμι^{vixp3s} σὺ^{trp}-^p ὁ^dδ^{ams} καθηγητής^{nnms} ὁ^dδ^{ams} Χριστός^{nnms}
 πᾶς^{aanpn} δέ^c σὺ^{trp}-^p ἀδελφός^{nnmp} εἰμι^{vixp2p}. **v.9** καί^c πατὴρ^{nams} μὴ^{xo} καλέω^{vsaa2p}
 σὺ^{trp}-^p ἐπι^p ὁ^dδεῖς^{ngfs} γῆ^{ngfs} εἷς^{nnms} γάρ^c εἰμι^{vixp3s} ὁ^dδ^{ams} πατὴρ^{nnms} σὺ^{trp}-^p ὁ^dδ^{ams} ἐν^p ὁ^dδ^{amp}
 οὐρανός^{ndmp}. **v.10** μηδέ^c καλέω^{vsap2p} καθηγητῆς^{nnmp} εἷς^{nnms} γάρ^c σὺ^{trp}-^p εἰμι^{vixp3s} ὁ^dδ^{ams}
 καθηγητῆς^{nnms} ὁ^dδ^{ams} Χριστός^{nnms}. **v.11** ὁ^dδ^{ams} δέ^c μέγας^{anmsc} σὺ^{trp}-^p εἰμι^{vixp3s} σὺ^{trp}-^p
 διάκονος^{nnms}. **v.12** ὅστις^{trms} δέ^c ὑψώω^{vifa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ταπεινώω^{vifp3s} καί^c ὅστις^{trms}
 ταπεινώω^{vifa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑψώω^{vifp3s}.

γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομένους ἀφίετε εἰσελθεῖν.
 14 Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι κατεσθί-
 15 τε τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι,
 16 διὰ τοῦτο λήψεσθε περισσότερον κρίμα. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς
 καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ τὴν
 17 ξηρὰν ποιῆσαι ἓνα προσήλυτον, καὶ ὅταν γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν
 18 υἱὸν γεέννης διπλότερον ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν, ὀδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ
 λέγοντες, Ὅς ἂν ὁμώσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδὲν ἔστιν, ὅς δ' ἂν ὁμώσῃ ἐν
 19 τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοὶ, τίς γὰρ μείζων
 20 ἔστιν, ὁ χρυσός, ἢ ὁ ναὸς ὁ ἀγιάζων τὸν χρυσόν· καί, Ὅς ἂν
 ὁμώσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, οὐδὲν ἔστιν, ὅς δ' ἂν ὁμώσῃ ἐν τῷ δώρῳ
 21 τῷ ἐπάνω αὐτοῦ, ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοὶ, τί γὰρ μείζων, τὸ
 22 δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἀγιάζον τὸ δῶρον· ὁ οὖν ὁμώσας
 ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ ὁμνυεῖ ἐν αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ,
 23 καὶ ὁ ὁμώσας ἐν τῷ ναῷ ὁμνυεῖ ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοικοῦντι
 αὐτόν, καὶ ὁ ὁμώσας ἐν τῷ οὐρανῷ ὁμνυεῖ ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ Θε-
 οῦ καὶ ἐν τῷ καθημένῳ ἐπάνω αὐτοῦ. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς
 καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ
 ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκατε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου,
 τὴν κρίσιν καὶ τὸν ἔλεον καὶ τὴν πίστιν, ταῦτα ἕδει ποιῆσαι, κά-

v.13 οὐαὶⁱ δέ^c σύ^ῑρ^ῑδ-^p γραμματεὺς^{nvmp} καί^c Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτῆς^{nvmp} ὅτι^c κλειώ^{vipa2p}
 ὁ^{dafis} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgm̄p} οὐρανός^{ngmp} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgm̄p} ἄνθρωπος^{ngmp} σύ^ῑρ^ῑδ-^p γάρ^c οὐ^{xo}
 εἰσέρχομαι^{vipn2p} οὐδέ^{bo} ὁ^{damp} εἰσέρχομαι^{vppnamp} ἀφιῆμι^{vipa2p} εἰσέρχομαι^{vnaa}. **v.14** οὐαὶⁱ
 σύ^ῑρ^ῑδ-^p γραμματεὺς^{nvmp} καί^c Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτῆς^{nvmp} ὅτι^c κατεσθίω^{vipa2p} ὁ^{dafp} οἰκία^{nafp}
 ὁ^{dgm̄p} χήρα^{ngfp} καί^c πρόφασις^{ndfs} μακρός^{aanp} προσεύχομαι^{vppnmp} διὰ^p οὗτος^{rdans} λαμβάνω^{vifd2p}
 περισσός^{aansc} κρίμα^{nans}. **v.15** οὐαὶⁱ σύ^ῑρ^ῑδ-^p γραμματεὺς^{nvmp} καί^c Φαρισαῖος^{nvmp}
 ὑποκριτῆς^{nvmp} ὅτι^c περιάγω^{vipa2p} ὁ^{dafis} θάλασσα^{nafs} καί^c ὁ^{dafis} ξηρός^{nafs} ποιέω^{vnaa} εἶς^{nam}
 προσήλυτος^{nam} καί^c ὅταν^c γίνομαι^{vsad3s} ποιέω^{vipa2p} αὐτός^{rpms} υἱός^{nam} γέεννα^{ngfs} διπλοῦς^{aamsc}
 σύ^ῑρ^ῑδ-^p. **v.16** οὐαὶⁱ σύ^ῑρ^ῑδ-^p ὀδηγός^{nvmp} τυφλός^{avmpn} ὁ^{dmp} λέγω^{vppanmp} ὅς^{rtms} ἄν^{xo}
 ὁμνύω^{vsaa3s} ἐν^p ὁ^{dams} ναός^{ndms} οὐδεὶς^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rtms} δέ^c ἄν^{xo} ὁμνύω^{vsaa3s} ἐν^p ὁ^{dams}
 χρυσός^{ndms} ὁ^{dams} ναός^{ngms} ὀφείλω^{vipa3s}. **v.17** μωρός^{avmpn} καί^c τυφλός^{avmpn} τίς^{rqms}
 γάρ^c μέγας^{amsc} εἰμί^{vipx3s} ὁ^{dms} χρυσός^{ngms} ἢ^{xo} ὁ^{dms} ναός^{ngms} ὁ^{dms} ἀγιάζω^{vppanms} ὁ^{dams}
 χρυσός^{nam}. **v.18** καί^c ὅς^{rtms} ἄν^{qo} ὁμνύω^{vsaa3s} ἐν^p ὁ^{dams} θυσιαστήριον^{ndms} οὐδεὶς^{annsn}
 εἰμί^{vipx3s} ὅς^{rtms} δέ^c ἄν^{xo} ὁμνύω^{vsaa3s} ἐν^p ὁ^{dams} δῶρον^{ndms} ὁ^{dams} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpms} ὀφείλω^{vipa3s}.
v.19 μωρός^{avmpn} καί^c τυφλός^{avmpn} τίς^{rqms} γάρ^c μέγας^{amsc} ὁ^{dms} δῶρον^{nnms} ἢ^{xo} ὁ^{dms}
 θυσιαστήριον^{nnms} ὁ^{dms} ἀγιάζω^{vppanms} ὁ^{dans} δῶρον^{nans}. **v.20** ὁ^{dms} οὐ^y ὁμνύω^{vpaanms} ἐν^p
 ὁ^{dams} θυσιαστήριον^{ndms} ὁμνύω^{vipa3s} ἐν^p αὐτός^{rpms} καί^c ἐν^p πᾶς^{adpnp} ὁ^{damp} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpms}.
v.21 καί^c ὁ^{dms} ὁμνύω^{vpaanms} ἐν^p ὁ^{dams} ναός^{ndms} ὁμνύω^{vipa3s} ἐν^p αὐτός^{rpms} καί^c ἐν^p ὁ^{dams}
 κατοικέω^{vppadms} αὐτός^{rpms}. **v.22** καί^c ὁ^{dms} ὁμνύω^{vpaanms} ἐν^p ὁ^{dams} οὐρανός^{ndms} ὁμνύω^{vipa3s}
 ἐν^p ὁ^{dams} θρόνος^{ndms} ὁ^{dams} θεός^{ngms} καί^c ἐν^p ὁ^{dams} κάθημαι^{vppndms} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpms}.

κεῖνα μὴ ἀφίεναί. ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ διυλίζοντες τὸν κώνωπα, 24
 τὴν δὲ κάμηλον καταπίνοντες. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φα- 25
 ρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ
 τῆς παροψίδος, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ἐξ ἀρπαγῆς καὶ ἀκρασίας.
 Φαρισαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ ποτηρίου καὶ 26
 τῆς παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ ἐκτὸς αὐτῶν καθαρὸν. Οὐαὶ 27
 ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι παρομοιάζετε τά-
 φους κεκονιαμένους, οἵτινες ἔξωθεν μὲν φαίνονται ὠραῖοι, ἔσωθεν 28
 δὲ γέμουσιν ὀστέων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. οὕτω καὶ 28
 ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δίκαιοι, ἔσωθεν δὲ με-
 στοὶ ἔστε ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας. Οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ 29
 Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους τῶν προφη-
 τῶν, καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν δικαίων, καὶ λέγετε, Εἰ ἤμεν 30
 ἐν ταῖς ἡμέραις τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἤμεν κοινωνοὶ αὐτῶν
 ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. ὥστε μαρτυρεῖτε ἑαυτοῖς ὅτι υἱ- 31
 οὶ ἔστε τῶν φονευσάντων τοὺς προφήτας, καὶ ὑμεῖς πληρώσατε 32
 τὸ μέτρον τῶν πατέρων ὑμῶν. ὄφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς 33
 φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης· διὰ τοῦτο, ἰδοὺ, ἐγὼ ἀπο- 34
 στέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας καὶ σοφοὺς καὶ γραμματεῖς, καὶ ἐξ
 αὐτῶν ἀποκτενεῖτε καὶ σταυρώσατε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστιγώσατε ἐν

v.23 οὐαὶⁱ σύ^{rd-p} γραμματεὺς^{nvmp} καί^c Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτῆς^{nvmp} ὅτι^c ἀποδεκατόω^{vipa2p}
 ὁ^{dans} ἡδύοσμον^{nans} καί^c ὁ^{dans} ἀνηθον^{nans} καί^c ὁ^{dans} κύμινον^{nans} καί^c ἀφίημι^{v1aa2p} ὁ^{dansp}
 βαρὺς^{aanpc} ὁ^{dans} νόμος^{ngms} ὁ^{dans} κρίσις^{nafsc} καί^c ὁ^{dans} ἐλεος^{nams} καί^c ὁ^{dans} πίστις^{nafsc} οὗτος^{rdanp}
 δεῖ^{v1iq3s} ποιῶ^{vnaa} κάκεινος^{rdnnp} μὴ^{xo} ἀφίημι^{vnpa}. **v.24** ὁδηγός^{nvmp} τυφλός^{avnnp} ὁ^{dansp}
 διυλίζω^{vppanmp} ὁ^{dans} κώνωπ^{nams} ὁ^{dans} κάμηλος^{nams} καταπίνω^{vppanmp}. **v.25** οὐαὶⁱ σύ^{rd-p}
 γραμματεὺς^{nvmp} καί^c Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτῆς^{nvmp} ὅτι^c καθαρίζω^{vipa2p} ὁ^{dans} ἔξωθεν^{bo} ὁ^{dans}
 ποτήριον^{ngns} καί^c ὁ^{dans} παροψίς^{ngfs} ἔσωθεν^{bo} δέ^c γέμο^{vipa3p} ἐκ^p ἀρπαγῆς^{ngfs} καί^c ἀκρασία^{ngfs}.
v.26 Φαρισαῖος^{nvms} τυφλός^{avnmp} καθαρίζω^{vdaa2s} πρῶτος^{bo} ὁ^{dans} ἐντὸς^{bo} ὁ^{dans} ποτήριον^{ngns} καί^c
 ὁ^{dans} παροψίς^{ngfs} ἵνα^c γίνωμαι^{vsad3s} καί^c ὁ^{dans} ἐκτός^{bo} αὐτός^{rgmp} καθαρὸς^{annsn}. **v.27** οὐαὶⁱ
 σύ^{rd-p} γραμματεὺς^{nvmp} καί^c Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτῆς^{nvmp} ὅτι^c παρομοιάζω^{vipa2p} τάφος^{ndmp}
 κονιάω^{vpxpmp} ὅστις^{rtmp} ἔξωθεν^{bo} μὲν^{xo} φαίνω^{vipe3p} ὠραῖος^{avnmp} ἔσωθεν^{bo} δέ^c γέμο^{vipa3p}
 ὀστέον^{ngnp} νεκρός^{agmpn} καί^c πᾶς^{agfsn} ἀκαθαρσία^{ngfs}. **v.28** οὕτω^{bo} καί^c σύ^{rt-p} ἔξωθεν^{bo} μὲν^{xo}
 φαίνω^{vipp2p} ἄνθρωπος^{ndmp} δίκαιος^{avnmp} ἔσωθεν^{bo} δέ^c μεστός^{avnmp} εἰμί^{vix2p} ὑπόκρισις^{ngfs}
 καί^c ἀνομία^{ngfs}. **v.29** οὐαὶⁱ σύ^{rd-p} γραμματεὺς^{nvmp} καί^c Φαρισαῖος^{nvmp} ὑποκριτῆς^{nvmp} ὅτι^c
 οἰκοδομέω^{vipa2p} ὁ^{dans} τάφος^{namp} ὁ^{dans} προφήτης^{ngmp} καί^c κοσμέω^{vipa2p} ὁ^{dans} μνημεῖον^{namp}
 ὁ^{dans} δίκαιος^{agmpn}. **v.30** καί^c λέγω^{vipa2p} εἰ^{qo} εἰμί^{vix1p} ἐν^p ἡμέρα^{ndfp} ὁ^{dans} πατήρ^{ngmp}
 ἐγὼ^{tpg-p} οὐ^{xo} ἄνω^{xo} εἰμί^{vix1p} κοινωνός^{avnmp} αὐτός^{rgmp} ἐν^p αἵμα^{ndns} ὁ^{dans} προφήτης^{ngmp}.
v.31 ὥστε^c μαρτυρέω^{vipa2p} ἑαυτοῦ^{xdmp} ὅτι^c υἱός^{nnmp} εἰμί^{vix2p} φονεῦ^{vraagmp} ὁ^{dans}
 προφήτης^{namp}. **v.32** καί^c σύ^{rt-p} πληρόω^{vdaa2p} ὁ^{dans} μέτρον^{nans} ὁ^{dans} πατήρ^{ngmp} σύ^{tpg-p}.
v.33 ὄφεις^{nvmp} γεννήματα^{nvmp} ἐχιδνά^{ngfp} πῶς^{bo} φεύγω^{vsaa2p} ἀπὸ^p ὁ^{dans} κρίσις^{ngfs} ὁ^{dans} γέεννα^{ngfs}.

- 35 ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν καὶ διώξετε ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, ὅπως
 ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἀπὸ
 τοῦ αἵματος Ἄβελ τοῦ δικαίου, ἕως τοῦ αἵματος Ζαχαρίου υἱοῦ
 36 Βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστη-
 37 ῖου. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἤξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύτην.
 Ἰερουσαλήμ, Ἰερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα τοὺς προφήτας καὶ
 λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα
 38 ἐπισυναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ἐπισυνάγει ὄρνις τὰ νοσ-
 39 ῦμιν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. λέγω γὰρ ὑμῖν, Οὐ μὴ με ἴδῃτε
 ἀπ' ἄρτι, ἕως ἂν εἴπητε, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι
 Κυρίου.
- 24** Καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐπορεύετο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, καὶ προσῆλ-
 θον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπιδειῖζα αὐτῷ τὰς οἰκοδομὰς τοῦ ἱεροῦ.
 2 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐ βλέπετε πάντα ταῦτα· ἀμὴν λέγω
 ὑμῖν, οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ μὴ καταλυθῆσεται.
 3 Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν ἐλαιῶν, προσῆλθον αὐ-
 τῷ οἱ μαθηταὶ κατ' ἰδίαν, λέγοντες, Εἰπέ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται
 4 καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας, καὶ τῆς συντελείας τοῦ αἰῶ-
 5 νος· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Βλέπετε, μὴ τις ὑμᾶς
 πλανήσῃ. πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες,

v.34 διὰ^p οὗτος^{rdans} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγὼ^{rn-s} ἀποστέλλω^{vipa1s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} προφήτης^{namp} καὶ^c
 σοφός^{aampn} καὶ^c γραμματεὺς^{namp} καὶ^c ἐκ^p αὐτός^{rgmp} ἀποκτείνω^{vifa2p} καὶ^c σαυρόω^{vifa2p} καὶ^c
 ἐκ^p αὐτός^{rgmp} μασιγῶ^{vifa2p} ἐν^p ὁδῶ^{ndfp} συναγωγῇ^{ndfp} σύ^{tpg-p} καὶ^c διώκω^{vifa2p} ἀπὸ^p πόλις^{ngfs}
 εἰς^p πόλις^{nafs}. **v.35** ὅπως^{bo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ἐπι^p σύ^{tpa-p} πᾶς^{amn} αἷμα^{nnns} δίκαιος^{amn}
 ἐκχέω^{vppnns} ἐπι^p ὁ^{dgrs} γῆ^{ngfs} ἀπὸ^p ὁ^{dgrs} αἷμα^{ngns} Ἄβελ^{tp} ὁ^{dgrs} δίκαιος^{agmsn} ἕως^c ὁ^{dgrs}
 αἷμα^{ngns} Ζαχαρίας^{ngms} υἱός^{ngms} Βαραχίας^{ngms} ὃς^{rrams} φονεύω^{viaa2p} μεταξὺ^{bo} ὁ^{dgrs} ναός^{ngms}
 καὶ^c ὁ^{dgrs} θυσιαστήριον^{ngns}. **v.36** ἀμὴνth λέγω^{vifa1s} σύ^{tpd-p} ἤκω^{vifa3s} οὗτος^{rdnnp} πᾶς^{annpn}
 ἐπι^p ὁ^{dafs} γενεὰ^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.37** Ἰερουσαλήμ^{tp} Ἰερουσαλήμ^{tp} ὁ^{dntf} ἀποκτείνω^{vppanfs}
 ὁ^{damp} προφήτης^{namp} καὶ^c λιθοβολέω^{vppanfs} ὁ^{damp} ἀποστέλλω^{vpxpamp} πρὸς^p αὐτός^{rgms} ποσάκις^{bo}
 θέλω^{vial1s} ἐπισυνάγω^{vnaa} ὁ^{damp} τέκνον^{nanp} σύ^{trg-s} ὃς^{rrams} τρόπος^{nam} ἐπισυνάγω^{vifa3s} ὄρνις^{nnms}
 ὁ^{damp} νοσσίον^{nanp} ἑαυτοῦ^{rxgfs} ὑπὸ^p ὁ^{dafp} πτέρυξ^{znafp} καὶ^c οὐ^{xo} ἔθλω^{viaa2p}. **v.38** ἰδοὺ^{vdaa2s}
 ἀφίημι^{vipp3s} σύ^{tpd-p} ὁ^{dntms} οἶκος^{nnms} σύ^{trg-p} ἔρημος^{annsn}. **v.39** λέγω^{vifa1s} γάρ^c σύ^{tpd-p} οὐ^{xo}
 μὴ^{xo} ἐγὼ^{tpa-s} ὁράω^{vsaa2p} ἀπὸ^p ἄρτι^{bo} ἕως^c ἂν^{xo} λέγω^{vsaa2p} εὐλόγω^{vpxpms} ὁ^{dntms} ἔρχομαι^{vppnms}
 ἐν^p ὀνομα^{ndns} κύριος^{ngms}. **24. v.1** καὶ^c ἐξέρχομαι^{vraanms} ὁ^{dntms} Ἰησοῦς^{nam} πορεύομαι^{vinn3s}
 ἀπὸ^p ὁ^{dgrs} ἱερὸν^{ngns} καὶ^c προσερχομαι^{viaa3p} ὁ^{dntmp} μαθητής^{nnmp} ἀπὸ^p ὁ^{dgrs} ἐπιδεικνύμι^{vnaa}
 αὐτός^{rdms} ὁ^{dafp} οἰκοδομῇ^{znafp} ὁ^{dgrs} ἱερὸν^{ngns}. **v.2** ὁ^{dntms} δὲ^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s}
 αὐτός^{rdmp} οὐ^{xo} βλέπω^{vifa2p} πᾶς^{aampn} οὗτος^{rdanp} ἀμὴνth λέγω^{vifa1s} σύ^{tpd-p} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀφίημι^{vsap3s}
 ὧδε^{bo} λίθος^{nnms} ἐπι^p λίθος^{nam} ὃς^{rrnms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} καταλύω^{vifp3s}. **v.3** κἀθημαι^{vppnms} δὲ^c
 αὐτός^{rgms} ἐπι^p ὁ^{dgrs} ὄρος^{ngns} ὁ^{dgrf} ἐλαία^{ngfp} προσέρχομαι^{viaa3p} αὐτός^{rdms} ὁ^{dntmp} μαθητής^{nnmp}
 κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} λέγω^{vppanmp} ὁ^{vdaa2s} ἐγὼ^{rdp-p} πότε^{xo} οὗτος^{rdnnp} εἰμι^{vifx3s} καὶ^c τίς^{rqnms} ὁ^{dntms}
 σημεῖον^{nnms} ὁ^{dgrs} σός^{rgfs} παρουσία^{ngfs} καὶ^c ὁ^{dgrfs} συντέλεια^{ngfs} ὁ^{dgrms} αἰῶν^{ngms}. **v.4** καὶ^c
 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dntms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} βλέπω^{vdpa2p} μὴ^{xo} τι-σιν^{ngms} σύ^{tpa-p}
 πλανῶ^{vsaa3s}.

Ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. μελλήσετε δὲ 6
ἀκούειν πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων, ὁρᾶτε, μὴ θροεῖσθε, δεῖ 7
γὰρ πάντα γενέσθαι, ἀλλ' οὕτω ἐστὶ τὸ τέλος. ἐγερθήσεται γὰρ 7
ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοὶ 8
καὶ λοιμοὶ καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. πάντα δὲ ταῦτα ἀρχὴ ὧ- 8
δίνων. τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς θλίψιν, καὶ ἀποκτενοῦσιν 9
ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄ-
νομά μου. καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοί, καὶ ἀλλήλους 10
παραδώσουσι, καὶ μισήσουσιν ἀλλήλους. καὶ πολλοὶ ψευδο- 11
προφήται ἐγερθήσονται, καὶ πλανήσουσι πολλοὺς. καὶ διὰ τὸ 12
πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν, ψυγήσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν, ὁ 13
δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὕτως σωθήσεται. καὶ κηρυχθήσεται 14
τοῦτο τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς μαρ-
τύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ τότε ἦξει τὸ τέλος. Ὅταν οὖν ἴδητε 15
τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου,
ἐστὼς ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, τότε οἱ ἐν τῇ Ἰου- 16
δαίᾳ φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη, ὁ ἐπὶ τοῦ δώματος μὴ καταβαινέτω 17
ἄραι τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὁ ἐν τῷ ἄγρῳ μὴ ἐπιστρεψάτω 18
ὀπίσω ἄραι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις 19
καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ 20
ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος, μηδὲ ἐν σαββάτῳ. ἔσται 21

v.5 πολὺς^{anmpn} γάρ^c ἔρχομαι^{vfd3p} ἐπὶ^p ὄδδ^{ns} ὄνομα^{ndns} ἐγὼ^{trg-s} λέγω^{vppanmp} ἐγὼ^{trn-s} εἰμι^{vix1s}
ὄδ^{nmns} Χριστός^{nmns} καί^c πολὺς^{aanmpn} πλανᾷ^{vifa3p}. **v.6** μέλλω^{vifa2p} δε^c ἀκούω^{vnpa} πόλεμος^{namp}
καί^c ἀκοή^{nafp} πόλεμος^{ngmp} ὁράω^{vdpa2p} μὴ^{xo} θροεῶ^{vdpp2p} δεῖ^{vtrp43s} γάρ^c πᾶς^{aanmpn} γίνομαι^{vnaad}
ἀλλὰ^c οὕτω^{bo} εἰμι^{vix3s} ὄδ^{nmns} τέλος^{nmns}. **v.7** ἐγείρω^{vifp3s} γάρ^c ἔθνος^{nmns} ἐπὶ^p ἔθνος^{nmns} καί^c
βασιλεία^{nmfs} ἐπὶ^p βασιλεία^{nafs} καί^c εἰμι^{vifx3p} λιμός^{nmmp} καί^c λοιμός^{nmmp} καί^c σεισμός^{nmmp} κατὰ^p
τόπος^{namp}. **v.8** πᾶς^{aanmpn} δε^c οὕτως^{rdanp} ἀρχή^{nmfs} ὧδίν^{ngfp}. **v.9** τότε^{bo} παραδίδωμι^{vifa3p}
σύ^{trp-a-p} εἰς^p θλίψις^{nafs} καί^c ἀποκτείνω^{vifa3p} σύ^{trp-a-p} καί^c εἰμι^{vifx2p} μισέω^{vppanmp} ὑπὸ^p πᾶς^{agnpn}
ὄδ^{gnp} ἔθνος^{ngnp} διὰ^p ὄδ^{ans} ὄνομα^{nans} ἐγὼ^{trg-s}. **v.10** καί^c τότε^{bo} σκανδαλίζω^{vifp3p} πολὺς^{aanmpn}
καί^c ἀλλήλων^{reamp} παραδίδωμι^{vifa3p} καί^c μισέω^{vifa3p} ἀλλήλων^{reamp}. **v.11** καί^c πολὺς^{aanmpn}
ψευδοπροφήτης^{nampp} ἐγείρω^{vifp3p} καί^c πλανᾷ^{vifa3p} πολὺς^{aanmpn}. **v.12** καί^c διὰ^p ὄδ^{ans}
πληθύνω^{vnap} ὄδ^{afs} ἀνομία^{nafs} ψυχῶ^{vifp3s} ὄδ^{fmfs} ἀγάπη^{nmfs} ὄδ^{gnp} πολὺς^{agnpn}. **v.13** ὄδ^{nmns} δε^c
ὑπομένο^{vpaanms} εἰς^p τέλος^{nans} οὕτως^{rdnms} σφάζω^{vifp3s}. **v.14** καί^c κηρύσσω^{vifp3s} οὕτως^{rdnms}
ὄδ^{nmns} εὐαγγέλιον^{nmns} ὄδ^{gfs} βασιλεία^{ngfs} ἐν^p ὄλος^{adfsn} ὄδ^{fmfs} οἰκουμένη^{ndfs} εἰς^p μαρτύριον^{nans}
πᾶς^{aanmpn} ὄδ^{gnp} ἔθνος^{ndnp} καί^c τότε^{bo} ἦκα^{vifa3s} ὄδ^{nmns} τέλος^{nmns}. **v.15** ὅταν^c οὖν^c ὁράω^{vsaa2p}
ὄδ^{ans} βδέλυγμα^{nans} ὄδ^{gfs} ἐρήμιος^{ngfs} ὄδ^{ans} λέγω^{vrapans} διὰ^p Δανιήλ^{trp} ὄδ^{gms} προφήτης^{ngms}
ἴσημι^{vpxaans} ἐν^p τόπος^{ndms} ἁγίος^{admsn} ὄδ^{nmns} ἀναγινώσκω^{vppanms} νοεῶ^{vdpa3s}. **v.16** τότε^{bo} ὄδ^{dnmp}
ἐν^p ὄδ^{dfis} Ἰουδαία^{ndfs} φεύγω^{vdpa3p} ἐπὶ^p ὄδ^{anp} ὄρος^{namp}. **v.17** ὄδ^{nmns} ἐπὶ^p ὄδ^{gms} δῶμα^{ngms} μὴ^{xo}
καταβαίνο^{vdpa3s} αἶρω^{vnaa} τίς^{rians} ἐκ^p ὄδ^{gfs} οἰκία^{ngfs} αὐτός^{trgms}. **v.18** καί^c ὄδ^{nmns} ἐν^p ὄδ^{dnms}
ἀγρός^{ndms} μὴ^{xo} ἐπιστρέφω^{vdaa3s} ὀπίσω^{bo} αἶρω^{vnaa} ὄδ^{anp} ἱμάτιον^{nampp} αὐτός^{trgms}. **v.19** οὐαὶ^{tr}
δε^c ὄδ^{dfp} ἐν^p γαστήρ^{ndfs} ἔχω^{vppadfp} καί^c ὄδ^{dfp} θηλάζω^{vppadfp} ἐν^p ἐκεῖνος^{rdfp} ὄδ^{dfp} ἡμέρα^{ndfp}.
v.20 προσεύχομαι^{vdnp2p} δε^c ἵνα^c μὴ^{xo} γίνομαι^{vsad3s} ὄδ^{fmfs} φυγή^{nmfs} σύ^{trg-p} χειμῶν^{ngms} μηδέ^c ἐν^p
σάββατον^{ndns}.

γὰρ τότε θλίψις μεγάλη, οἷα οὐ γέγονεν ἀπ' ἀρχῆς κόσμου ἕως
 22 τοῦ νῦν, οὐδ' οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι
 ἐκεῖναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ, διὰ δὲ τοὺς ἐκλεκτοὺς κολοβω-
 23 θήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι. τότε ἔάν τις ὑμῖν εἴπη, Ἰδοὺ, ᾧδε ὁ
 24 Χριστός, ἢ ᾧδε, μὴ πιστεύσητε. ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι
 καὶ ψευδοπροφήται, καὶ δώσουσι σημεῖα μεγάλα καὶ τέρατα, ὥ-
 25 στε πλανῆσαι, εἰ δυνατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς. ἰδοὺ, προεῖρηκα
 26 ὑμῖν. ἔάν οὖν εἴπωσιν ὑμῖν, Ἰδοὺ, ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστὶ, μὴ ἐξέλθητε,
 27 Ἰδοὺ, ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε. ὡπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐ-
 ξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται καὶ
 28 ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ὅπου γὰρ ἔάν ᾗ τὸ πτώμα,
 29 ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἄετοί. Εὐθέως δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν
 ἡμερῶν ἐκείνων, ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει
 τὸ φέγγος αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρεις πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ
 30 αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. καὶ τότε φανήσεται τὸ
 σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται
 πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ὅσωνοι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρ-
 χόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης
 31 πολλῆς. καὶ ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος
 φωνῆς μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσι τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν
 32 τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρων οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν. Ἀπὸ δὲ
 τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν, ὅταν ἤδη ὁ κλάδος αὐτῆς γέ-

v.21 εἰμί^{vifx3s} γάρ^c τότε^{bo} θλίψις^{nnfs} μέγας^{anfsn} οἷος^{rmfs} οὐ^{xo} γίνομαι^{vixa3s} ἀπό^p ἀρχῆ^{ngfs}
 κόσμος^{ngms} ἕως^c ὀδγms νῦν^{bo} οὐδε^{bo} οὐ^{xo} μὴ^{xo} γίνομαι^{vsad3s}. **v.22** καί^c εἰ^{qo} μὴ^{xo}
 κολοβόω^{viap3p} ὀδgnp ἡμέρα^{nnfp} ἐκεῖνος^{rdnfp} οὐ^{xo} ἄν^{xo} σόζω^{viap3s} πᾶς^{anfsn} σάρξ^{nnfs} διά^p δέ^c
 ὀδgnp ἐκλεκτός^{aampn} κολοβόω^{vifp3p} ὀδgnp ἡμέρα^{nnfp} ἐκεῖνος^{rdnfp}. **v.23** τότε^{bo} ἔάν^{qo} τι-σ-
 ρινμς σύ^{tpd-p} λέγω^{vsaa3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ᾧδε^{bo} ὀδnms Χριστός^{nnms} ἢ^{xo} ᾧδε^{bo} μὴ^{xo} πιστεύω^{vsaa2p}.
v.24 ἐγεῖρω^{vifp3p} γάρ^c ψευδόχριστος^{nnmp} καί^c ψευδοπροφήτης^{nnmp} καί^c δίδωμι^{vifa3p} σημεῖον^{nanp}
 μέγας^{aampn} καί^c τέρας^{nanp} ὥστε^c πλανάω^{vnaa} εἰ^{qo} δυνατός^{annsn} καί^c ὀδgnp ἐκλεκτός^{aampn}.
v.25 ἰδοὺ^{vdaa2s} προλέγω^{vixa1s} σύ^{tpd-p}. **v.26** ἔάν^{qo} οὐ^{xo} λέγω^{vsaa3p} σύ^{tpd-p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐν^p ὀδdfs
 ἔρημος^{adfsn} εἰμί^{vixp3s} μὴ^{xo} ἐξέρχομαι^{vsaa2p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐν^p ὀδdnp ταμείον^{ndnp} μὴ^{xo} πιστεύω^{vsaa2p}.
v.27 ὡπερ^{bo} γάρ^c ὀδnfs ἀστραπῆ^{nnfs} ἐξέρχομαι^{vipn3s} ἀπό^p ἀνατολή^{ngfp} καί^c φανώ^{vipe3s}
 ἕως^c δυσμῆ^{ngfp} οὕτω^{bo} εἰμί^{vifx3s} καί^c ὀδnfs παρουσία^{nnfs} ὀδgms υἱός^{ngms} ὀδgms ἀνθρωπος^{ngms}.
v.28 ὅπου^{bo} γάρ^c ἔάν^{qo} εἰμί^{vsp3s} ὀδnms πτώμα^{nnns} ἐκεῖ^{bo} συναγώ^{vifp3p} ὀδgnp ἄετός^{nnmp}.
v.29 εὐθέως^{bo} δέ^c μετὰ^p ὀδdafs θλίψις^{nafs} ὀδgfp ἡμέρα^{ngfp} ἐκεῖνος^{rdgfp} ὀδnms ἥλιος^{nnms} σκοτιζώ^{vifp3s}
 καί^c ὀδnfs σελήνη^{nnfs} οὐ^{xo} δίδωμι^{vifa3s} ὀδdans φέγγος^{nans} αὐτός^{rgfs} καί^c ὀδgnp ἀστήρ^{nnmp}
 πίπτω^{vifn3p} ἀπό^p ὀδgms οὐρανό^{ngms} καί^c ὀδgnp δύναμις^{nnfp} ὀδgmp οὐρανό^{ngmp} σαλεύω^{vifp3p}.
v.30 καί^c τότε^{bo} φανώ^{vifp3s} ὀδnms σημεῖον^{nnns} ὀδgms υἱός^{ngms} ὀδgms ἀνθρωπος^{ngms} ἐν^p ὀδdms
 οὐρανό^{ndms} καί^c τότε^{bo} κόπτω^{vifd3p} πᾶς^{anfpn} ὀδgnp φυλή^{nnfp} ὀδgfs γῆ^{ngfs} καί^c ὀράω^{vifd3p} ὀδdms
 υἱός^{nams} ὀδgms ἀνθρωπος^{ngms} ἐρχομαι^{vppnams} ἐπι^p ὀδgfp νεφέλη^{ngfp} ὀδgms οὐρανό^{ngms} μετὰ^p
 δύναμις^{ngfs} καί^c δόξα^{ngfs} πολὺς^{agfsn}. **v.31** καί^c ἀποστέλλω^{vifa3s} ὀδdamp ἄγγελος^{namp} αὐτός^{rgms}
 μετὰ^p σάλπιγξ^{ngfs} φωνῆ^{ngfs} μέγας^{agfsn} καί^c ἐπισυνάγω^{vifa3p} ὀδdamp ἐκλεκτός^{aampn} αὐτός^{rgms} ἐκ^p
 ὀδgmp τέσσαρες^{ngmp} ἄνεμος^{ngmp} ἀπό^p ἄκρον^{ngnp} οὐρανό^{ngmp} ἕως^c ἄκρον^{ngnp} αὐτός^{rgmp}.

νηται ἀπαλός, καὶ τὰ φύλλα ἐκφύη, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς τὸ θέρος, οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε πάντα ταῦτα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα ταῦτα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι. περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ πατήρ μου μόνος. ὡσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ Νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ὡσπερ γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ταῖς πρὸ τοῦ κατακλισμοῦ τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες καὶ ἐγκαμίζοντες, ἄχρι τῆς ἡμέρας εἰσηλθε Νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ἕως ἤλθεν ὁ κατακλισμὸς καὶ ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁ εἷς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἷς ἀφίεται. δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλωνι, μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίεται. γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποῖα ὥρα ὁ Κύριος ὑμῶν ἔρχεται. ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ἤδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα φυλακῆ ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν, καὶ οὐκ ἂν εἶασε διορυγῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι αὐτοῖς τὴν τροφήν

v.32 ἀπό^p δέ^c ὁ^{gd}ς συκῆ^{ng}ς μανθάν^{vd}αα2p ὁ^dα^fς παραβολῆ^{na}ς ἔταν^c ἡ^{bo} ὁ^dnm^s κλάδος^{nm}ς αὐτός^{rp}ς γίνομαι^{vs}αδ3s ἀπαλός^{an}ς καί^c ὁ^ddan^p φύλλον^{na}ρ ἑκφύω^{vs}pa3s γινώσκω^{vi}pa2p ὅτι^c ἐγγύς^{bo} ὁ^dnm^s θέρος^{nm}ς. **v.33** οὕτω^{bo} καί^c ὁ^ddan^p ὅταν^c ὁ^dρα^{vs}αα2p πᾶς^{aa}npn οὗτοςrdan^p γινώσκω^{vi}pa2p ὅτι^c ἐγγύς^{bo} εἰμι^{vi}px3s ἐπὶ^p θύραndfp. **v.34** ἀμὴνth λέγω^{vi}pa1s σύ^{rp}-p οὐ^{xo} μὴ^{xo} παρέρχομαι^{vs}aa3s ὁ^dnm^s γενεά^{nm}ς οὗτοςrdnm^s ἕως^c ἂν^{xo} πᾶς^{aa}npn οὗτοςrdnm^s γίνομαι^{vs}αδ3s. **v.35** ὁ^dnm^s οὐρανός^{nm}ς καί^c ὁ^dnm^s γῆ^{nm}ς παρέρχομαι^{vi}fd3p ὁ^dnm^p δέ^c λόγος^{nm} ἐγώ^{rp}-s οὐ^{xo} μὴ^{xo} παρέρχομαι^{vs}aa3p. **v.36** περὶ^p δέ^c ὁ^dgd^fς ἡμέρα^{ng}ς ἐκεῖνοςrdς καί^c ὁ^dgd^fς ὥρα^{ng}ς οὐδεὶς^{anf}sn οἶδα^{vi}xa3s οὐδέ^{bo} ὁ^dnm^p ἀγγελος^{ng}nm^p ὁ^dgm^p οὐρανός^{ng}nm^p εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^dnm^s πατήρ^{nm}ς ἐγώ^{rp}-s μόνος^{an}sn. **v.37** ὡσπερ^{bo} δέ^c ὁ^dnm^p ἡμέρα^{ng}ς ὁ^dgm^s Νῶε^{tp} οὕτω^{bo} εἰμι^{vi}fx3s καί^c ὁ^dnm^s παρουσία^{nm}ς ὁ^dgm^s υἱός^{ng}ms ἄνθρωπος^{ng}ms. **v.38** ὡσπερ^{bo} γάρ^c εἰμι^{vi}x3p ἐν^p ὁ^ddf^p ἡμέραndfp ὁ^ddf^p πρὸ^p ὁ^dgm^s κατακλισμὸς^{ng}ms τρώγω^{vr}pan^m καί^c πίνω^{vr}pan^m γαμέω^{vr}pan^m καί^c γαμίζω^{vr}pan^m ἄχρι^p ὅς^{rg}ς ἡμέρα^{ng}ς εἰσέρχομαι^{via}aa3s Νῶε^{tp} εἰς^p ὁ^daf^s κιβωτός^{na}f. **v.39** καί^c οὐ^{xo} γινώσκω^{via}aa3p ἕως^c ἔρχομαι^{via}aa3s ὁ^dnm^s κατακλισμὸς^{nm}ς καί^c αἶψα^{via}aa3s ἅπας^{aa}mpn οὕτω^{bo} εἰμι^{vi}fx3s καί^c ὁ^dnm^s παρουσία^{nm}ς ὁ^dgm^s υἱός^{ng}ms ὁ^dgm^s ἄνθρωπος^{ng}ms. **v.40** τότε^{bo} δύο^{tn} εἰμι^{vi}fx3p ἐν^p ὁ^ddm^s ἀγρόςndms ὁ^dnm^s εἷς^{nm}ς παραλαμβάνω^{vi}pp3s καί^c ὁ^dnm^s εἷς^{nm}ς ἀφίημι^{vr}pp3s. **v.41** δύο^{tn} ἀλήθω^{vr}pan^{fp} ἐν^p ὁ^ddm^s μύλοςndms εἷς^{nm}ς παραλαμβάνω^{vi}pp3s καί^c εἷς^{nm}ς ἀφίημι^{vr}pp3s. **v.42** γρηγορέω^{vd}pa2p οὐ^{vc} ὅτι^c οὐ^{xo} οἶδα^{vi}xa2p ποῖος^{rg}df^s ὥραnddf^s ὁ^dnm^s κύριος^{nm}ς σύ^{rp}-p ἔρχομαι^{vi}pn3s. **v.43** ἐκεῖνοςrdms δέ^c γινώσκω^{vi}pa2p ὅτι^c εἰ^{qo} οἶδα^{vi}ya3s ὁ^dnm^s οἰκοδεσπότης^{nm}ς ποῖος^{rg}df^s φυλακῆnddf^s ὁ^dnm^s κλέπτῃς^{nm}ς ἔρχομαι^{vi}pn3s γρηγορέω^{via}aa3s ἂν^{xo} καί^c οὐ^{xo} ἂν^{xo} ἔαω^{via}aa3s διορύσσω^{vn}ap ὁ^daf^s οἰκία^{na}f αὐτός^{rp}ms. **v.44** διὰ^p οὗτοςrdms καί^c σύ^{rp}-p γίνομαι^{vd}pn2p ἔτοιμος^{aa}mpn ὅτι^c ὅς^{rr}df^s ὥραnddf^s οὐ^{xo} δοκῶ^{vi}pa2p ὁ^dnm^s υἱός^{ng}ms ὁ^dgm^s ἄνθρωπος^{ng}ms ἔρχομαι^{vi}pn3s.

46 ἐν καιρῷ· μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐ-
 47 τοῦ εὐρήσει ποιοῦντα οὕτως. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς
 48 ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπη ὁ κακὸς δοῦ-
 λος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Χρονίζει ὁ κύριος μου ἐλθεῖν,
 49 καὶ ἄρξηται τύπειν τοὺς συνδούλους, ἐσθίειν δὲ καὶ πίνειν μετὰ
 50 τῶν μεθύοντων, ἤξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκεῖνου ἐν ἡμέρᾳ ἧ
 51 οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ἧ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐ-
 τὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει, ἐκεῖ ἔσται ὁ
 κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

25 Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν δέκα παρθένοις,
 αἵτινες λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας αὐτῶν ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν τοῦ
 2 νυμφίου. πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν φρόνιμοι, καὶ αἱ πέντε μωραί.
 3 αἵτινες μωραί, λαβοῦσαι τὰς λαμπάδας ἑαυτῶν, οὐκ ἔλαβον μεθ’
 4 ἑαυτῶν ἔλαιον, αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον ἐν τοῖς ἀγγείοις
 5 αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων αὐτῶν. χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου,
 6 ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ ἐκάθευδον. μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέ-
 γονεν, Ἴδού, ὁ νυμφίος ἔρχεται, ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ.
 7 τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθένοι ἐκεῖναι, καὶ ἐκόσμησαν τὰς
 8 λαμπάδας αὐτῶν. αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον, Δότε ἡμῖν
 9 ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπάδες ἡμῶν σβέννυνται. ἀπεκρί-

v.45 τίς ^{τqnm5} ἄρα ^{xo} εἰμι ^{v1px3s} ὁ δnm5 πιστός ^{anmsn} δοῦλος ^{nnms} καί ^c φρόνιμος ^{anmsn} ὅς ^{rrams} καθίστημι ^{v1aa3s} ὁ δnm5 κύριος ^{nnms} αὐτός ^{τpgms} ἐπὶ ^p ὁ δgfs θεραπεία ^{ngfs} αὐτός ^{τpgms} ὁ δgms διδωμι ^{v1pa} αὐτός ^{τpdmp} ὁ δafs τροφῆ ^{nafs} ἐν ^p καιρός ^{ndms}. **v.46** μακάριος ^{anmsn} ὁ δnm5 δοῦλος ^{nnms} ἐκεῖνος ^{rdnms} ὅς ^{rrams} ἔρχομαι ^{vpaanms} ὁ δnm5 κύριος ^{nnms} αὐτός ^{τpgms} εὐρίσχω ^{vifa3s} ποιέω ^{vppaams} οὕτω ^{bo}. **v.47** ἀμὴν th λέγω ^{v1pa1s} σύ ^{τpd-p} ὅτι ^c ἐπὶ ^p πᾶς ^{adnpp} ὁ δdnpp ὑπάρχω ^{vppadnp} αὐτός ^{τpgms} καθίστημι ^{vifa3s} αὐτός ^{τpams}. **v.48** ἐάν ^{qo} δέ ^c λέγω ^{vsaa3s} ὁ δnm5 κακός ^{anmsn} δοῦλος ^{nnms} ἐκεῖνος ^{rdnms} ἐν ^p ὁ δdfs καρδίᾳ ^{ndfs} αὐτός ^{τpgms} χρονίζω ^{v1pa3s} ὁ δnm5 κύριος ^{nnms} ἐγώ ^{τpg-s} ἔρχομαι ^{vnaa}. **v.49** καί ^c ἄρχω ^{vsam3s} τύπτω ^{vnpa} ὁ δamp σύνδουλος ^{namp} ἐσθίω ^{vnpa} δέ ^c καί ^c πίνω ^{vnpa} μετὰ ^p ὁ δgmp μεθῶν ^{vppagmp}. **v.50** ἦκα ^{vifa3s} ὁ δnm5 κύριος ^{nnms} ὁ δgms δοῦλος ^{ngms} ἐκεῖνος ^{rdgms} ἐν ^p ἡμέρα ^{ndfs} ὅς ^{τrdf5} οὐ ^{xo} προσδοκάω ^{v1pa3s} καί ^c ἐν ^p ὥρα ^{ndfs} ὅς ^{τrdf5} οὐ ^{xo} γινώσκω ^{v1pa3s}. **v.51** καί ^c διχοτομέω ^{vifa3s} αὐτός ^{τpams} καί ^c ὁ δans μέρος ^{nans} αὐτός ^{τpgms} μετὰ ^p ὁ δgmp ὑποκριτῆς ^{ngmp} τίθημι ^{vifa3s} ἐκεῖ ^{bo} εἰμι ^{v1xif3s} ὁ δnm5 κλαυθμὸς ^{nnms} καί ^c ὁ δnm5 βρυγμὸς ^{nnms} ὁ δgmp ὁδοὺς ^{ngmp}. **25. v.1** τότε ^{bo} ὁμοιωθῆσιν ^{vif3s} ὁ δnfs βασιλεία ^{nnfs} ὁ δgmp οὐρανός ^{ngmp} δέκα ^{tn} παρθένοις ^{ndfp} ὅστις ^{ττ1fp} λαμβάνω ^{vpaanfp} ὁ δafp λαμπάς ^{nafp} αὐτός ^{τpgfp} ἐξέρχομαι ^{v1aa3p} εἰς ^p ἀπάντησις ^{nafs} ὁ δgms νυμφίος ^{ngms}. **v.2** πέντε ^{tn} δέ ^c εἰμι ^{v1xip3p} ἐκ ^p αὐτός ^{τpgfp} φρόνιμος ^{anfnp} καί ^c ὁ δnfp πέντε ^{tn} μωρός ^{anfnp}. **v.3** ὅστις ^{ττ1fp} μωρός ^{anfnp} λαμβάνω ^{vpaanfp} ὁ δafp λαμπάς ^{nafp} ἑαυτοῦ ^{rxgmp} οὐ ^{xo} λαμβάνω ^{v1aa3p} μετὰ ^p ἑαυτοῦ ^{rxgmp} ἔλαιον ^{nans}. **v.4** ὁ δnfp δέ ^c φρόνιμος ^{anfnp} λαμβάνω ^{v1aa3p} ἔλαιον ^{nans} ἐν ^p ὁ δdnpp ἀγγείων ^{ndnp} αὐτός ^{τpgfp} μετὰ ^p ὁ δgfp λαμπάς ^{ngfp} αὐτός ^{τpgfp}. **v.5** χρονίζω ^{vppagms} δέ ^c ὁ δgms νυμφίος ^{ngms} νυστάζω ^{v1aa3p} πᾶς ^{anfnp} καί ^c καθεύδω ^{v1aa3p}. **v.6** μέσος ^{agfsn} δέ ^c νύς ^{zngfs} κραυγῆ ^{n1fs} γίνομαι ^{v1xa3s} ἰδοὺ ^{vdaa2s} ὁ δnm5 νυμφίος ^{nnms} ἔρχομαι ^{v1pn3s} ἐξέρχομαι ^{vdnp2p} εἰς ^p ἀπάντησις ^{nafs} αὐτός ^{τpgms}. **v.7** τότε ^{bo} ἐγείρω ^{v1ap3p} πᾶς ^{anfnp} ὁ δnfp παρθένοις ^{anfnp} ἐκεῖνος ^{rdnfp} καί ^c κοσμέω ^{v1aa3p} ὁ δafp λαμπάς ^{nafp} αὐτός ^{τpgfp}. **v.8** ὁ δnfp δέ ^c μωρός ^{anfnp} ὁ δdnfp φρόνιμος ^{anfnp} λέγω ^{v1aa3p} διδωμι ^{vdaa2p} ἐγώ ^{τpd-p} ἐκ ^p ὁ δgms ἔλαιον ^{ngms} σύ ^{τpg-p} ὅτι ^c ὁ δnfp λαμπάς ^{anfnp} ἐγώ ^{τpg-p} σβέννυμι ^{v1pp3p}.

θησαν δὲ αἱ φρόνιμοι, λέγουσαι, Μήποτε οὐκ ἄρκέση ἡμῖν καὶ ὑμῖν, πορευέσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. ἀπερχομένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι, ἤλθεν ὁ νυμφίος, 10 καὶ αἱ ἔτοιμοι εἰσηλθον μετ' αὐτοῦ εἰς τοὺς γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ὕστερον δὲ ἔρχονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι, λέγουσαι, 11 Κύριε, κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἶδατε τὴν ἡμέραν 12 οὐδὲ τὴν ὥραν, ἐν ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Ὡσπερ γὰρ 14 ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους, καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ ᾧ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, 15 ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἓν, ἐκάστω κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν εἰργάσατο 16 ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα. ὡσαύτως καὶ ὁ τὰ 17 δύο ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. ὁ δὲ τὸ ἐν λαβὼν ἀπελθὼν ὄρυξεν ἐν τῇ γῆ καὶ ἀπέκρυσεν τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ 19 συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον. καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα 20 λαβὼν προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα, λέγων, Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε, ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησαν ἐπὶ αὐτοῖς. ἔφη δὲ αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πι- 21 στέ, ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω, εἴσελθε εἰς

v.9 ἀποκρίνομαι^{viad3p} δέ^c ὀδνfr φρόνιμος^{anfpr} λέγω^{vppanf} μήποτε^{bo} οὐ^{xo} ἄρκέω^{vsaa3s} ἐγώ^{rpdp} καί^c σύ^{rpdp} πορευέσθε^{vdnp2p} δέ^c μᾶλλον^{bo} πρὸς^p ὁ^{damp} πωλῶ^{vppaamp} καί^c ἀγοράζω^{vdaa2p} ἑαυτοῦ^{rxdfp}. **v.10** ἀπέρχομαι^{vppngfp} δέ^c αὐτός^{trpfp} ἀγοράζω^{vnaa} ἔρχομαι^{viaa3s} ὀδnms νυμφίος^{nmms} καί^c ὀδnfr ἔτοιμος^{anfpr} εἰσέρχομαι^{viaa3p} μετὰ^p αὐτός^{trpms} εἰς^p ὁ^{damp} γάμος^{namp} καί^c κλείω^{viap3s} ὀδnfs θύρα^{nnfs}. **v.11** ὕστερος^{bo} δέ^c ἔρχομαι^{viap3p} καί^c ὀδnfr λοιπός^{anfpr} παρθένος^{anfpr} λέγω^{vppanf} κύριος^{nvms} κύριος^{nvms} ἀνοίγω^{vdaa2s} ἐγώ^{rpdp}. **v.12** ὀδnms δέ^c ἀποκρίνομαι^{vraonms} λέγω^{viaa3s} ἀμὴνth λέγω^{vipals} σύ^{trdp} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} σύ^{trp}. **v.13** γρηγορέω^{vdpa2p} οὐ^{nc} ὅτι^c οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} οὐδέ^{bo} ὁ^{dafs} ὥρα^{nafs} ἐν^p ὅς^{trtis} ὀδnms υἱός^{ngms} ἀνθρώπου^{ngms} ἔρχομαι^{viap3s}. **v.14** ὡσπερ^{bo} γάρ^c ἄνθρωπος^{nmms} ἀποδημῶ^{vppanms} καλέω^{viaa3s} ὁ^{damp} ἰδίος^{aamp} δούλου^{namp} καί^c παραδίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{damp} ὑπάρχω^{vppaanp} αὐτός^{trpms}. **v.15** καί^c ὅς^{trdms} μὲν^{xo} δίδωμι^{viaa3s} πέντε^{tn} τάλαντον^{namp} ὅς^{trdms} δέ^c δύο^{tn} ὅς^{trdms} δέ^c εἷς^{nans} ἕκαστος^{admsn} κατὰ^p ὁ^{dafs} ἴδιος^{aafsn} δύναμις^{nafs} καί^c ἀποδημῶ^{viaa3s} εὐθέως^{bo}. **v.16** πορεύομαι^{vraonms} δέ^c ὀδnms ὁ^{damp} πέντε^{tn} τάλαντον^{namp} λαμβάνω^{vraanms} ἐργάζομαι^{viad3s} ἐν^p αὐτός^{trdpnp} καί^c ποιέω^{viaa3s} ἄλλος^{aanpn} πέντε^{tn} τάλαντον^{namp}. **v.17** ὡσαύτως^{bo} καί^c ὀδnms ὁ^{damp} δύο^{tn} κερδαίνω^{viaa3s} καί^c αὐτός^{trpms} ἄλλος^{aanpn} δύο^{tn}. **v.18** ὀδnms δέ^c ὁ^{dans} εἷς^{nans} λαμβάνω^{vraanms} ἀπέρχομαι^{vraanms} ὀρύσσω^{viaa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} γῆ^{ndfs} καί^c ἀποκρύπτω^{viaa3s} ὁ^{dans} ἀργύριον^{nans} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} αὐτός^{trpms}. **v.19** μετὰ^p δέ^c χρόνος^{nams} πολὺς^{aamsn} ἔρχομαι^{viap3s} ὀδnms κύριος^{nmms} ὁ^{damp} δούλος^{ngmp} ἐκεῖνος^{rdgmp} καί^c συναίρω^{vpa3s} μετὰ^p αὐτός^{trpmp} λόγος^{nams}. **v.20** καί^c προσέρχομαι^{vraanms} ὀδnms ὁ^{damp} πέντε^{tn} τάλαντον^{namp} λαμβάνω^{vraanms} προσφέρω^{viaa3s} ἄλλος^{aanpn} πέντε^{tn} τάλαντον^{namp} λέγω^{vraanms} κύριος^{nvms} πέντε^{tn} τάλαντον^{namp} ἐγώ^{rpds} παραδίδωμι^{viaa2s} ἴδεⁱ ἄλλος^{aanpn} πέντε^{tn} τάλαντον^{namp} κερδαίνω^{viaa1s} ἐπὶ^p αὐτός^{trdpnp}.

- 22 τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν εἶπε, Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε, ἄλλα δύο
- 23 τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ’ αὐτοῖς. ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ, Εὐ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ, ἐπὶ ὀλίγα ἤς πιστός, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω, εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. προσελθὼν δὲ
- 24 καὶ ὁ τὸ ἕν τάλαντον εἰληφὼς εἶπε, Κύριε, ἔγνων σε ὅτι σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὄπου οὐκ ἔσπειρας, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ
- 25 διεσκορπίσας, καὶ φοβηθεῖς, ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου ἐν τῇ γῆ, ἴδε, ἔχεις τὸ σόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ, Πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρὲ, ἤδεις ὅτι θερίζω ὄπου οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνάγω ὅθεν οὐ διεσκορπίσα, ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζῖταις, καὶ ἔλθων ἐγὼ ἐκομισάμην ἂν
- 28 τὸ ἕμὸν σὺν τόκῳ. ἄρατε οὖν ἀπ’ αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα. τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται, καὶ περισσευθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ. καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλλετε εἰς τὸ σκότος τὸ
- 31 ἐξώτερον ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Ὁταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ’ αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ,
- 32 καὶ συναχθήσεται ἔμπροσθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ

v.21 φημι^{vix3s} δέε^c αὐτός^{rpdms} ὁδνms κύριος^{nnms} αὐτός^{rpgms} εἰ^{bo} δοῦλος^{nvms} ἀγαθός^{avmsn} καί^c πιστός^{avmsn} ἐπι^p ὀλίγος^{aanpn} εἰμι^{vix2s} πιστός^{anmsn} ἐπι^p πολὺς^{agnpn} σύ^{rpa-s} καθίστημι^{vifa1s} εἰσερχομαι^{vdaa2s} εἰς^p ὁ^{dafs} χαρά^{nafs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} σύ^{rpg-s}. **v.22** προσέρχομαι^{vpaanms} δέε^c καί^c ὁ^{dms} ὁ^{dnp} δύο^{tn} τάλαντον^{nanp} λαμβάνω^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} κύριος^{nvms} δύο^{tn} τάλαντον^{nanp} ἐγὼ^{rpd-s} παραδίδωμι^{viaa2s} ἰδεⁱ ἄλλος^{aanpn} δύο^{tn} τάλαντον^{nanp} κερδαίνω^{viaa1s} ἐπι^p αὐτός^{rpdnp}.

v.23 φημι^{vix3s} αὐτός^{rpdms} ὁδνms κύριος^{nnms} αὐτός^{rpgms} εἰ^{bo} δοῦλος^{nvms} ἀγαθός^{avmsn} καί^c πιστός^{avmsn} ἐπι^p ὀλίγος^{aanpn} εἰμι^{vix2s} πιστός^{anmsn} ἐπι^p πολὺς^{agnpn} σύ^{rpa-s} καθίστημι^{vifa1s} εἰσερχομαι^{vdaa2s} εἰς^p ὁ^{dafs} χαρά^{nafs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} σύ^{rpg-s}. **v.24** προσέρχομαι^{vpaanms} δέε^c καί^c ὁ^{dms} ὁ^{dans} εἰς^{nans} τάλαντον^{nans} λαμβάνω^{vrxanms} λέγω^{viaa3s} κύριος^{nvms} γινώσκω^{viaa1s} σύ^{rpa-s} ὅτι^c σκληρὸς^{anmsn} εἰμι^{vix2s} ἄνθρωπος^{nnms} θερίζω^{vppanms} ὄπου^{bo} οὐ^{xo} σπείρω^{viaa2s} καί^c συνάγω^{vppanms} ὅθεν^{bo} οὐ^{xo} διασκορπίζω^{viaa2s}. **v.25** καί^c φοβέομαι^{vpaonms} ἀπέρχομαι^{vpaanms} κρύπτω^{viaa1s} ὁ^{dans} τάλαντον^{nans} σύ^{rpg-s} ἐν^p ὁ^{ddfis} γῆ^{ndfis} ἰδεⁱ ἔχω^{vira2s} ὁ^{dans} σός^{rsans}.

v.26 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέε^c ὁ^{dms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rpgms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} πονηρὸς^{avmsn} δοῦλος^{nvms} καί^c ὀκνηρὸς^{avmsn} οἶδα^{viva2s} ὅτι^c θερίζω^{vipals} ὄπου^{bo} οὐ^{xo} σπείρω^{viaa1s} καί^c συνάγω^{vipa1s} ὅθεν^{bo} οὐ^{xo} διασκορπίζω^{viaa1s}. **v.27** δεῖ^{vix3s} οὖν^c σύ^{rpa-s} βάλλω^{vnaa} ὁ^{dans} ἀργύριον^{nans} ἐγὼ^{rpg-s} ὁ^{ddmp} τραπεζῖτης^{ndmp} καί^c ἔρχομαι^{vpaanms} ἐγὼ^{rpn-s} κομίζω^{viam1s} ἄνω^{ns} ὁ^{dans} ἐμός^{rsans} σὺν^p τόκος^{ndms}. **v.28** αἶρω^{vdaa2p} οὖν^c ἀπὸ^p αὐτός^{rpgms} ὁ^{dans} τάλαντον^{nans} καί^c διδωμι^{vdaa2p} ὁ^{ddms} ἔχω^{vppadms} ὁ^{dnp} δέκα^{tn} τάλαντον^{nanp}. **v.29** ὁ^{ddms} γάρ^c ἔχω^{vppadms} πᾶς^{admsn} δίδωμι^{vifp3s} καί^c περισσεύω^{vifp3s} ἀπὸ^p δέε^c ὁ^{dms} μὴ^{xo} ἔχω^{vppagms} καί^c ὅς^{trans} ἔχω^{vira3s} αἶρω^{vifp3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rpgms}. **v.30** καί^c ὁ^{dams} ἀχρεῖος^{aamsn} δοῦλος^{nams} ἐκβάλλω^{vdaa2p} εἰς^p ὁ^{dans} σκότος^{nans} ὁ^{dans} ἐξώτερος^{aansn} ἐκεῖ^{bo} εἰμι^{vifx3s} ὁ^{dms} κλαυθμὸς^{nnms} καί^c ὁ^{dms} βρυγμὸς^{nnms} ὁ^{dmp} ὁ^{dous} ὁ^{ngmp}. **v.31** ὅταν^c δέε^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dms} ἄνθρωπος^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddfis} δόξα^{ndfis} αὐτός^{rpgms} καί^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dmp} ἅγιος^{anmpn} ἄγγελος^{nnmp} μετὰ^p αὐτός^{rpgms} τότε^{bo} καθίξω^{vifa3s} ἐπι^p θρόνος^{ngms} δόξα^{ngfis} αὐτός^{rpgms}.

αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ πρόβατα ἀπὸ
 τῶν ἐρίφων, καὶ στήσει τὰ μὲν πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ 33
 ἐρίφια ἐξ εὐωνύμων. τότε ἔρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, 34
 Δεῦτε, οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν ἡ-
 τοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ἐπεινάσα 35
 γάρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦ-
 μην, καὶ συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ περιεβάλατέ με, ἡσθένησα, 36
 καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἦμην, καὶ ἤλθετε πρὸς με. τότε 37
 ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι, λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδο-
 μεν πεινῶντα, καὶ ἐθρέψαμεν ἢ διψῶντα, καὶ ἐποτίσαμεν· πότε 38
 δὲ σε εἶδομεν ξένον, καὶ συνηγάγομεν ἢ γυμνόν, καὶ περιεβάλο-
 μεν· πότε δὲ σε εἶδομεν ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρὸς 39
 σε· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἔρεῖ αὐτοῖς, Ἄμην λέγω ὑμῖν, ἐφ'
 ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ 40
 ἐποιήσατε. τότε ἔρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων, Πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ, 41
 οἱ κατηραμένοι, εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ δια-
 βόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. ἐπεινάσα γάρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ 42
 μοι φαγεῖν, ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην, καὶ οὐ 43
 συνηγάγετέ με, γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλατέ με, ἀσθενής, καὶ ἐν
 φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ 44
 καὶ αὐτοί, λέγοντες, Κύριε, πότε σὲ εἶδομεν πεινῶντα, ἢ διψῶντα,

v.32 καί^c συνάγω^{vifp3s} ἐμπροσθεν^p αὐτός^{rgms} πᾶς^{anpn} ὁ^{dnp} ἔθνος^{nnpn} καί^c ἀφορίζω^{vifa3s}
 αὐτός^{rgmp} ἀπὸ^p ἀλλήλων^{regn} ὥσπερ^{bo} ὁ^{dms} ποιμὴν^{nnms} ἀφορίζει^{vifa3s} ὁ^{dnp} πρόβατον^{nanp} ἀπὸ^p
 ὁ^{dgm} ἔριφος^{ngmp}. **v.33** καί^c ἴσθημι^{vifa3s} ὁ^{dnp} μὲν^{xo} πρόβατον^{nanp} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} αὐτός^{rgms}
 ὁ^{dnp} δέ^c ἐρίφιον^{nanp} ἐκ^p εὐώνυμος^{agmpn}. **v.34** τότε^{bo} λέγω^{vifa3s} ὁ^{dms} βασιλεὺς^{nnms}
 ὁ^{ddnp} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} αὐτός^{rgms} δεῦτε^{vdx2p} ὁ^{dnp} εὐλογέω^{vpxnmp} ὁ^{dgm} πατήρ^{ngms}
 ἐγὼ^{rg-s} κληρονομέω^{vdaa2p} ὁ^{dafs} ἐτοιμάζω^{vpxpafs} σύ^{rgp-d} βασιλεία^{nafs} ἀπὸ^p καταβολῆ^{ngfs}
 κόσμος^{ngms}. **v.35** πεινάω^{viaa1s} γάρ^c καί^c διδωμι^{viaa2p} ἐγὼ^{rgp-d} ἐσθίω^{vnaa} διψάω^{vial1s} καί^c
 ποτιζω^{viaa2p} ἐγὼ^{rgp-s} ξένος^{anmsn} εἰμι^{vix1s} καί^c συνάγω^{viaa2p} ἐγὼ^{rgp-s}. **v.36** γυμνός^{anmsn}
 καί^c περιβάλλω^{viaa2p} ἐγὼ^{rgp-s} ἀσθενέω^{viaa1s} καί^c ἐπισκέπτομαι^{viaa2p} ἐγὼ^{rgp-s} ἐν^p φυλακῇ^{ndfs}
 εἰμι^{vix1s} καί^c ἔρχομαι^{viaa2p} πρὸς^p ἐγὼ^{rgp-s}. **v.37** τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{vifo3p} αὐτός^{rgdms}
 ὁ^{dnp} δίκαιος^{anpn} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} πότε^{xo} σύ^{rgp-s} ὀράω^{vial1p} πεινάω^{vppaams} καί^c
 τρέφω^{vial1p} ἢ^{xo} διψάω^{vppaams} καί^c ποτιζω^{vial1p}. **v.38** πότε^{xo} δέ^c σύ^{rgp-s} ὀράω^{vial1p}
 ξένος^{aamsn} καί^c συνάγω^{vial1p} ἢ^{xo} γυμνός^{aamsn} καί^c περιβάλλω^{vial1p}. **v.39** πότε^{xo} δέ^c σύ^{rgp-s}
 ὀράω^{vial1p} ἀσθενῆ^{aamsn} ἢ^{xo} ἐν^p φυλακῇ^{ndfs} καί^c ἔρχομαι^{vial1p} πρὸς^p σύ^{rgp-s}. **v.40** καί^c
 ἀποκρίνομαι^{vraonms} ὁ^{dms} βασιλεὺς^{nnms} λέγω^{vifa3s} αὐτός^{rgdmp} ἀμὴν^h λέγω^{vial1s} σύ^{rgp-d} ἐπι^p
 ὅσος^{rcans} ποιέω^{viaa2p} εἰς^{ndms} οὗτος^{rdgmp} ὁ^{dgm} ἀδελφός^{ngmp} ἐγὼ^{rgp-s} ὁ^{dgm} ἐλάχιστος^{agmpn}
 ἐγὼ^{rgp-s} ποιέω^{viaa2p}. **v.41** τότε^{bo} λέγω^{vifa3s} καί^c ὁ^{dnp} ἐκ^p εὐώνυμος^{agmpn} πορεύομαι^{vdpn2p}
 ἀπὸ^p ἐγὼ^{rgp-s} ὁ^{dnp} καταράομαι^{vpxnmp} εἰς^p ὁ^{dans} πῦρ^{ans} ὁ^{dans} αἰώνιος^{aamsn} ὁ^{dans}
 ἐτοιμάζω^{vpxpans} ὁ^{ddms} διάβολος^{admsn} καί^c ὁ^{ddmp} ἀγγελος^{ndmp} αὐτός^{rgms}. **v.42** πεινάω^{vial1s}
 γάρ^c καί^c οὐ^{xo} διδωμι^{viaa2p} ἐγὼ^{rgp-d} ἐσθίω^{vnaa} διψάω^{vial1s} καί^c οὐ^{xo} ποτιζω^{viaa2p} ἐγὼ^{rgp-s}.
v.43 ξένος^{anmsn} εἰμι^{vix1s} καί^c οὐ^{xo} συνάγω^{viaa2p} ἐγὼ^{rgp-s} γυμνός^{anmsn} καί^c οὐ^{xo} περιβάλλω^{viaa2p}
 ἐγὼ^{rgp-s} ἀσθενῆ^{anmsn} καί^c ἐν^p φυλακῇ^{ndfs} καί^c οὐ^{xo} ἐπισκέπτομαι^{viaa2p} ἐγὼ^{rgp-s}.

ἢ ξένον, ἢ γυμνόν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσα-
 45 μέν σοι· τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς, λέγων, Ἀμήν λέγω ὑμῖν, ἐφ'
 ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιή-
 46 σατε. καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον, οἱ δὲ δίκαιοι
 εἰς ζωὴν αἰώνιον.

26 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τού-
 2 τούς, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡμέρας τὸ
 3 πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς τὸ σταυ-
 3 ρωθῆναι. τότε συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ
 4 πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ λεγομένου
 4 Καϊάφα, καὶ συνεβουλεύσαντο ἵνα τὸν Ἰησοῦν κρατήσωσι δόλῳ
 5 καὶ ἀποκτείνωσιν. ἔλεγον δέ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος
 6 γένηται ἐν τῷ λαῷ. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν οἰκίᾳ
 7 Σίμωνος τοῦ λεπροῦ, προσῆλθεν αὐτῷ γυνὴ ἀλάσαστρον μύρου
 8 ἔχουσα βαρυτίμου, καὶ κατέχευεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακει-
 8 μένου. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠγανάκτησαν, λέγοντες, Εἰς
 9 τί ἡ ἀπώλεια αὕτη· ἡδύνατο γὰρ τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι πολ-
 10 λοῦ, καὶ δοθῆναι πτωχοῖς. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Τί
 11 κόπους παρέχετε τῇ γυναικί· ἔργον γὰρ καλὸν εἰργάσατο εἰς ἐμέ.
 11 πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε
 12 ἔχετε. βαλοῦσα γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου,

v.44 τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{vifo3p} αὐτός^{rdms} καί^c αὐτός^{trnmp} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} πότε^{xo} σύ^{tpa-s}
 ὁράω^{viala1p} πεινάω^{vppaams} ἤ^{xo} διψάω^{vppaams} ἤ^{xo} ξενός^{aamsn} ἤ^{xo} γυμνός^{aamsn} ἤ^{xo} ἀσθενής^{aamsn}
 ἤ^{xo} ἐν^p φυλακῇ^{ndfs} καί^c οὐ^{xo} διακονέω^{viala1p} σύ^{trp-d-s}. **v.45** τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{vifo3s}
 αὐτός^{rdmp} λέγω^{vppanms} ἀμήνth λέγω^{vpa1s} σύ^{trp-d-p} ἐπι^p ὅσος^{rcans} οὐ^{xo} ποιέω^{viala2p} εἰς^{ndms}
 οὗτος^{rdgmp} ὀδγμπ ἐλάχιστος^{agmpn} οὐδέ^{bo} ἐγώ^{trp-d-s} ποιέω^{viala2p}. **v.46** καί^c ἀπέρχομαι^{vifd3p}
 οὗτος^{rdnmp} εἰς^p κόλασιν^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} ὀδνmp δέ^c δίκαιος^{anmpn} εἰς^p ζωῆ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}.
26. v.1 καί^c γίνομαι^{viad3s} ὅτε^{bo} τελέω^{viala3s} ὀδnms Ἰησοῦς^{nnms} πᾶς^{aampn} ὀdamp λόγος^{namp}
 οὗτος^{rdamp} λέγω^{viala3s} ὀddmp μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rrgms}. **v.2** οἶδα^{viala2p} ὅτι^c μετὰ^p δύο^{tn}
 ἡμέρα^{nafp} ὀdnms πάσχα^{ta} γίνομαι^{vipn3s} καί^c ὀdnms υἱός^{nnms} ὀdgnms ἀνθρώπος^{ngms} παραδίδομαι^{vipp3s}
 εἰς^p ὀdans σταυρόω^{vnap}. **v.3** τότε^{bo} συνάγω^{viala3p} ὀdnmp ἀρχιερέως^{nnmp} καί^c ὀdnmp
 γραμματέως^{nnmp} καί^c ὀdnmp πρεσβύτερος^{anmpn} ὀdgnms λαός^{ngms} εἰς^p ὀdafis αὐλή^{nafs} ὀdgnms
 ἀρχιερέως^{ngms} ὀdgnms λέγω^{vpppms} Καϊάφας^{ngms}. **v.4** καί^c συμβουλεύω^{viam3p} ἵνα^c ὀdams
 Ἰησοῦς^{nams} κρατέω^{vsaa3p} δόλος^{ndms} καί^c ἀποκτείνω^{vspa3p}. **v.5** λέγω^{viala3p} δέ^c μή^{xo} ἐν^p
 ὀddfs ἑορτῇ^{ndfs} ἵνα^c μή^{xo} θόρυβος^{nnms} γίνομαι^{vsad3s} ἐν^p ὀddms λαός^{ndms}. **v.6** ὀdgnms
 δέ^c Ἰησοῦς^{ngms} γίνομαι^{vpadgms} ἐν^p Βηθανίᾳ^{ndfs} ἐν^p οἰκίᾳ^{ndfs} Σίμων^{ngms} ὀdgnms λεπρός^{agmsn}.
v.7 προσέρχομαι^{viala3s} αὐτός^{rdpms} γυνή^{nfis} ἀλάσαστρος^{nans} μύρον^{ngms} ἔχω^{vppanfs} βαρυτίμος^{agnsn}
 καί^c καταχέω^{viala3s} ἐπι^p ὀdafis κεφαλῇ^{nafs} αὐτός^{rrgms} ἀνάκειμαι^{vppnms}. **v.8** ὀράω^{vpaanmp}
 δέ^c ὀdnmp μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rrgms} ἀγανακτέω^{viala3p} λέγω^{vppanmp} εἰς^p τίς^{rqans} ὀdnfs ἀπώλεια^{nnfs}
 οὗτος^{rdnfs}. **v.9** δύναμαι^{viin3s} γάρ^c οὗτος^{rdnms} ὀdnms μύρον^{nnms} πιπράσσω^{vnap} πολὺς^{agnsn} καί^c
 διδωμι^{vnap} πτωχός^{admpn}. **v.10** γινώσκω^{vpaanms} δέ^c ὀdnms Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viala3s} αὐτός^{rdmp}
 τίς^{rqans} κόπος^{namp} παρέχω^{vpa2p} ὀddfs γυνή^{ndfs} ἔργον^{nans} γάρ^c καλός^{aamsn} ἐργάζομαι^{viad3s} εἰς^p
 ἐγώ^{trpa-s}. **v.11** πάντοτε^{bo} γάρ^c ὀdamp πτωχός^{aampn} ἔχω^{vpa2p} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{trgmp} ἐγώ^{trpa-s} δέ^c
 οὐ^{xo} πάντοτε^{bo} ἔχω^{vpa2p}.

πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐάν 13
 κηρυχθῆ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ 14
 ὁ ἐποίησεν αὕτη, εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. Τότε πορευθεὶς εἰς τῶν 14
 δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης, πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, 15
 εἶπε, Τί θέλετέ μοι δοῦναι, κἀγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν· οἱ δὲ 15
 ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει εὐκαι- 16
 ρίαν ἵνα αὐτόν παραδῷ. Τῆ δὲ πρώτῃ τῶν ἀζύμων προσῆλθον 17
 οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες, αὐτῷ, Ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμέν 18
 σοι φαγεῖν τὸ πάσχα· ὁ δὲ εἶπεν, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν πρὸς 18
 τὸν δεῖνα, καὶ εἶπατε αὐτῷ, Ὁ διδάσκαλος λέγει, Ὁ καιρὸς μου 19
 ἐγγύς ἐστι, πρὸς σὲ ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. καὶ 19
 ἐποίησαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἤτοιμα- 20
 σαν τὸ πάσχα. Ὁπίας δὲ γενομένης ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα. 20
 καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παρα- 21
 δώσει με. καὶ λυπούμενοι σφόδρα ἤρξαντο λέγειν αὐτῷ ἕκαστος 22
 αὐτῶν, Μήτι ἐγὼ εἰμι, Κύριε· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ὁ ἐμβάψας 23
 μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν χειρα, οὗτός με παραδώσει. ὁ μὲν 24
 υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ 25
 δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται,
 καλὸν ἦν αὐτῷ εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. ἀποκριθεὶς 25
 δὲ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτόν εἶπε, Μήτι ἐγὼ εἰμι, ῥαββί· λέγει

v.12 βάλλω^{vpaanf} γάρ^c οὗτος^{rpnfs} ὁδ^{ans} μύρον^{nans} οὗτος^{rdans} ἐπι^p ὀδ^{gms} σῶμα^{ngms} ἐγ^w ἔρω^{rgp-s}
 πρὸς^p ὁδ^{ans} ἐνταφιάζω^{vnaa} ἐγ^w ἔρω^{ra-s} ποιέω^v **v.13** ἀμὴνth λέγω^{vipals} συ^{rpd-p} ὅπου^{bo}
 ἐάν^{qo} κηρύσσω^{vsap3s} ὁδ^{ans} εὐαγγέλιον^{nnns} οὗτος^{rddms} ἐν^p ὅλος^{admsn} ὁδ^{ams} κόσμος^{ndms}
 λαλέω^{vifp3s} καὶ^c ὅς^{trans} ποιέω^v οὗτος^{rpnfs} εἰς^p μνημόσυνον^{nans} αὐτός^{rgfs}. **v.14** τότε^{bo}
 πορεύομαι^{vpaoms} εἰς^{nms} ὁδ^{gmp} δώδεκα^{tn} ὁδ^{ams} λέγω^{vppnms} Ἰούδας^{nms} Ἰσκαριώθ^{nms} πρὸς^p
 ὁδ^{amp} ἀρχιερέυ^{namp}. **v.15** λέγω^v τίς^{rqans} θέλω^{vipa2p} ἐγ^w διδοίμ^{vnaa} κἀγ^w συ^{rpd-p} παραδίδομι^{vifals} αὐτός^{rpsms} ὁδ^{amp} δέ^c ἴσημι^v αὐτός^{rpdms} τριάκοντα^{tn} ἀργύριον^{namp}.
v.16 καὶ^c ἀπό^p τότε^{bo} ζητέω^v εὐκαιρία^{nafs} ἵνα^c αὐτός^{rpsms} παραδίδομι^{vsaas3s}. **v.17** ὁδ^{dfs}
 δέ^c πρῶτος^{adfsn} ὁδ^{gmp} ἀζυμος^{agnrp} προσερχομαι^v μαθητῆς^{namp} ὁδ^{dms} Ἰησοῦς^{ndms}
 λέγω^{vppanmp} αὐτός^{rpdms} ποῦ^{xo} θέλω^{vipa2s} ἐτοιμάζω^{vsaa1p} συ^{rpd-s} ἐσθίω^{vnaa} ὁδ^{ans} πάσχα^{ta}.
v.18 ὁδ^{dms} δέ^c λέγω^v ὑπάγω^{vdpap} εἰς^p πόλις^{nafs} πρὸς^p δεῖνα^{aamsn} καὶ^c λέγω^{vdaa2p}
 αὐτός^{rpdms} διδάσκαλος^{nms} λέγω^v καιρός^{nms} ἐγγύς^{bo} εἰμι^{vixp3s} πρὸς^p
 συ^{rpa-s} ποιέω^{vipals} ὁδ^{ans} πάσχα^{ta} μετὰ^p μαθητῆς^{ngmp} ἐγ^w. **v.19** καὶ^c ποιέω^v
 ὁδ^{amp} μαθητῆς^{namp} ὡς^{bo} συντάσσω^v αὐτός^{rpdmp} ὁδ^{dms} Ἰησοῦς^{nms} καὶ^c ἐτοιμάζω^v
 ὁδ^{ans} πάσχα^{ta}. **v.20** ὅπιος^{agfsn} δέ^c γίνομαι^{vpadgfs} ἀνάκειμαι^v μετὰ^p ὁδ^{gmp} δώδεκα^{tn}.
v.21 καὶ^c ἐσθίω^{vppagmp} αὐτός^{rpgmp} λέγω^v ἀμὴνth λέγω^{vipals} συ^{rpd-p} ὅτι^c εἷς^{nms} ἐκ^p
 συ^{rgp-p} παραδίδομι^{vifals} ἐγ^w. **v.22** καὶ^c λυπέω^{vpprnmp} σφόδρα^{bo} ἄρχω^v λέγω^v
 αὐτός^{rpdms} ἕκαστος^{anmsn} αὐτός^{rpgmp} μήτι^{xo} ἐγ^w κύριος^{nms}. **v.23** ὁδ^{dms} δέ^c
 ἀποκρίνομαι^{vpaoms} λέγω^v ἐμβάπτω^{vpaanms} μετὰ^p ἐγ^w ἐν^p τρυβλίον^{ndms}
 ὁδ^{dafs} χεῖρ^{nafs} οὗτος^{rddms} ἐγ^w παραδίδομι^{vifals}. **v.24** ὁδ^{dms} μὲν^{xo} υἱὸς^{nms} ὁδ^{gms}
 ἀνθρώπου^{ngms} ὑπάγω^v καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} περὶ^p αὐτός^{rpgms} οὐαὶ^c δέ^c ἀνθρώπος^{ndms}
 ἐκεῖνος^{rdms} διὰ^p υἱὸς^{nms} ἀνθρώπου^{ngms} παραδίδομι^v καλός^{anmsn}
 εἰμι^{vix3s} αὐτός^{rpdms} οὐ^{xo} γεννάω^v ἀνθρώπος^{nms} ἐκεῖνος^{rddms}.

26 αὐτῷ, Σὺ εἶπας. ἐσθιόντων δὲ αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρ-
 27 τον, καὶ εὐλογήσας, ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς, καὶ εἶπε,
 28 Λάβετε, φάγετε, τοῦτο ἐστὶ τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν τὸ ποτή-
 29 ριον, καὶ εὐχαριστήσας, ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων, Πίετε ἐξ αὐτοῦ
 30 πάντες, τοῦτο γάρ ἐστὶ τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ
 31 περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. λέγω δὲ ὑμῖν
 32 ὅτι οὐ μὴ πῖω ἀπ' ἄρτι ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου,
 33 ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ' ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ
 34 βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς μου. Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος
 35 τῶν ἐλαιῶν. Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Πάντες ὑμεῖς σκανδα-
 36 λισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, γέγραπται γάρ, Πατάξω τὸν
 37 ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα τῆς ποιμένης. μετὰ
 38 δὲ τὸ ἐγερθῆναι με, προᾶξω ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ἀποκρι-
 39 θεις δὲ ὁ Πέτρος εἶπεν αὐτῷ, Εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται
 40 ἐν σοί, ἐγὼ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,
 41 Ἄμην λέγω σοι ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ, πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι,
 42 τρίς ἀπαρνήσῃ με. λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, Κἂν δέξῃ με σὺν σοὶ ἀ-
 43 ποθανεῖν, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως καὶ πάντες οἱ μαθηταὶ
 44 εἶπον. Τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον
 45 Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς, Καθίσατε αὐτοῦ, ἕως οὗ ἀ-
 46 πελθῶν προσεύξωμαι ἐκεῖ. καὶ παραλαβὼν τὸν Πέτρον καὶ τοὺς

v.25 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c Ἰουδαῖς^{nnms} ὁ^{dnms} παραδίδωμι^{vppanms} αὐτὸς^{rpams} λέγω^{v1aa3s} μή^{xo}
 ἐγὼ^{rpn-s} εἰμι^{v1px1s} ῥά^{βθi} λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rpams} σύ^{rpn-s} λέγω^{v1aa2s}. **v.26** ἐσθίω^{vppagmp} δέ^c
 αὐτὸς^{rpmp} λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c εὐλογέω^{vpaanms} κλάω^{v1aa3s}
 καί^c δίδωμι^{v1aa3s} ὁ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp} καί^c λέγω^{v1aa3s} λαμβάνω^{vdaa2p} ἐσθίω^{vdaa2p} οὗτος^{rdnms}
 εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} σῶμα^{nnms} ἐγὼ^{rpq-s}. **v.27** καί^c λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} καί^c
 εὐχαριστέω^{vpaanms} δίδωμι^{v1aa3s} αὐτὸς^{rdmp} λέγω^{vppanms} πίνω^{vdaa2p} ἐκ^p αὐτὸς^{rpqns} πᾶς^{anmpn}.
v.28 οὗτος^{rdnms} γάρ^c εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} αἷμα^{nnms} ἐγὼ^{rpq-s} ὁ^{dnms} ὁ^{dgfs} καινὸς^{agfsn} διαθήκη^{ngfs} ὁ^{dnms}
 περι^p πολλῶς^{agmpn} ἐκχέω^{vppnns} εἰς^p ἄφεσις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp}. **v.29** λέγω^{v1pa1s} δέ^c σύ^{rpdp} ὅτι^c
 οὐ^{xo} μὴ^{xo} πίνω^{vsaal-s} ἀπὸ^p ἄρτι^{bo} ἐκ^p οὗτος^{rdgns} ὁ^{dgns} γέννημα^{ngns} ὁ^{dgfs} ἀμπελος^{ngfs} ἕως^c
 ὁ^{dgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} ὅταν^c αὐτὸς^{rpans} πίνω^{v1pa1s} μετὰ^p σύ^{rpq-p} καινὸς^{aansn} ἐν^p ὁ^{ddfs}
 βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rpq-s}. **v.30** καί^c ὑμνέω^{vpaanmp} ἐξέρχομαι^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dans}
 ὄρος^{nans} ὁ^{dgfp} ἐλαία^{ngfp}. **v.31** τότε^{bo} λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πᾶς^{anmpn} σύ^{rpnp}
 σκανδαλίω^{v1fp2p} ἐν^p ἐγὼ^{rpdp-s} ἐν^p ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfs} οὗτος^{rdgfs} γράφω^{v1px3p} γάρ^c πατάσσω^{v1fa1s} ὁ^{dams}
 ποιμήν^{nams} καί^c διασκορπίω^{v1fp3s} ὁ^{dnmp} πρόβατον^{nmp} ὁ^{dgfs} ποιμνῆ^{ngfs}. **v.32** μετὰ^p δέ^c ὁ^{dans}
 ἐγείρω^{vnap} ἐγὼ^{rpq-p} προάγω^{v1fa1s} σύ^{rpq-p} εἰς^p ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs}. **v.33** ἀποκρίνομαι^{vpaanms} δέ^c
 ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rdpms} εἰ^{qo} καί^c πᾶς^{anmpn} σκανδαλίω^{v1fp3p} ἐν^p σύ^{rpdp-s} ἐγὼ^{rpn-s}
 οὐδέποτε^{bo} σκανδαλίω^{v1fp1s}. **v.34** φημι^{v1ix3s} αὐτὸς^{rdpms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s}
 σύ^{rpdp-s} ὅτι^c ἐν^p οὗτος^{rdgfs} ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfs} πρὶν^{bo} ἀλέκτωρ^{nams} φωνέω^{vnaa} τρίς^{bo} ἀπαρνεόμαι^{v1fd2s}
 ἐγὼ^{rpq-s}. **v.35** λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rdpms} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} κἀν^{qo} δεῖ^{v1v1p3s} ἐγὼ^{rpq-s} σὺν^p σύ^{rpdp-s}
 ἀποθνήσκω^{vnaa} οὐ^{xo} μὴ^{xo} σύ^{rpq-s} ἀπαρνεόμαι^{v1fd1s} ὁμοίως^{bo} καί^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp}
 λέγω^{v1aa3p}. **v.36** τότε^{bo} ἔρχομαι^{v1pn3s} μετὰ^p αὐτὸς^{rpmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p χωρίον^{nans}
 λεγόμενον^{vppans} Γεθσημανί^{tp} καί^c λέγω^{v1pa3s} ὁ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp} καθίζω^{vdaa2p} αὐτοῦ^{bo} ἕως^c ὅς^{bo}
 ἀπέρχομαι^{vpaanms} προσεύχομαι^{vsad1s} ἐκεῖ^{bo}.

δύο υἱοὺς Ζεβεδαίου, ἤρξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. τότε λέ- 38
 γει αὐτοῖς, Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου, μείνατε
 ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. καὶ προελθὼν μικρόν, ἔπεσεν ἐπὶ 39
 πρόσωπον αὐτοῦ προσευχόμενος καὶ λέγων, Πάτερ μου, εἰ δυνα-
 τόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο, πλήν οὐχ ὡς ἐγὼ
 θέλω, ἀλλ' ὡς σύ. καὶ ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ εὐρίσκει 40
 αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, Οὕτως οὐκ ἰσχύσατε
 μίαν ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ· γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, 41
 ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν, τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ
 σὰρξ ἀσθενής. πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν προσηύξατο, λέγων, 42
 Πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον παρελθεῖν ἀπ' ἐμοῦ,
 ἐὰν μὴ αὐτὸ πίνω, γενηθήτω τὸ θέλημά σου. καὶ ἔλθων εὐρί- 43
 σκει αὐτοὺς πάλιν καθεύδοντας, ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ
 βεβαρημένοι. καὶ ἀφείς αὐτοὺς ἀπελθὼν πάλιν προσηύξατο ἐκ 44
 τρίτου, τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν. τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητάς 45
 αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς, Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε,
 ἰδοὺ, ἤγγικεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς 46
 χεῖρας ἁμαρτωλῶν. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἰδοὺ, ἤγγικεν ὁ παραδι- 46
 δούς με. Καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ, Ἰούδας εἷς τῶν δώδεκα 47
 ἦλθε, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων, ἀ-

v.37 καί^c παραλαβάνω^{vpaanms} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} καί^c ὁ^{damp} δύο^{tn} υἱός^{namp} Ζεβεδαῖος^{ngms}
 ἄρχω^{viad3s} λυπέω^{vnpb} καί^c ἀδημονέω^{vnpa}. **v.38** τότε^{bo} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{tpdmp} περιλυπός^{anfsn}
 εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dms} ψυχὴ^{nnfs} ἐγώ^{tpg-s} ἕως^c θάνατος^{ngms} μένω^{vdaa2p} ὧδε^{bo} καί^c γρηγορέω^{vdp2p}
 μετὰ^p ἐγώ^{tpg-s}. **v.39** καί^c προέρχομαι^{vpaanms} μικρός^{aamsn} πίπτω^{viaa3s} ἐπὶ^p πρόσωπον^{nans}
 αὐτός^{tpgms} προσεύχομαι^{vppnms} καί^c λέγω^{vppanms} πατήρ^{nms} ἐγώ^{tpg-s} εἰ^{qo} δυνατός^{anmsn} εἰμι^{vipx3s}
 παρέρχομαι^{vdaa3s} ἀπὸ^p ἐγώ^{tpg-s} ὁ^{dams} ποτήριον^{nans} οὗτος^{rdans} πλήν^{bo} οὐ^{xo} ὡς^{bo} ἐγώ^{tpn-s}
 θέλω^{vipa1s} ἀλλὰ^c ὡς^{bo} σύ^{tpn-s}. **v.40** καί^c ἔρχομαι^{vipn3s} πρὸς^p ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp} καί^c
 εὐρίσκει^{vipa3s} αὐτός^{trpamp} καθεύδω^{vppaamp} καί^c λέγω^{vipa3s} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} οὕτω^{bo} οὐ^{xo}
 ἰσχύω^{viaa2p} εἶς^{nafs} ὥρα^{nafs} γρηγορέω^{vnaa} μετὰ^p ἐγώ^{tpg-s}. **v.41** γρηγορέω^{vdp2p} καί^c
 προσεύχομαι^{vdpn2p} ἵνα^c μὴ^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa2p} εἰς^p πειρασμός^{nams} ὁ^{dms} μὲν^{xo} πνεῦμα^{nnms}
 πρόθυμος^{anmsn} ὁ^{dms} δὲ^c σὰρξ^{nnfs} ἀσθενής^{anfsn}. **v.42** πάλιν^{bo} ἐκ^p δευτέρως^{agnsn}
 ἀπέρχομαι^{vpaanms} προσεύχομαι^{viad3s} λέγω^{vppanms} πατήρ^{nms} ἐγώ^{tpg-s} εἰ^{qo} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s}
 οὗτος^{rdms} ὁ^{dms} ποτήριον^{nnms} παρέρχομαι^{vnaa} ἀπὸ^p ἐγώ^{tpg-s} ἐάν^{qo} αὐτός^{trpans} πίνω^{vsaa1s}
 γίνωμαι^{vdao3s} ὁ^{dms} θέλημα^{nnms} σύ^{tpg-s}. **v.43** καί^c ἔρχομαι^{vpaanms} εὐρίσκει^{vipa3s} αὐτός^{trpamp}
 πάλιν^{bo} καθεύδω^{vppaamp} εἰμι^{vix3p} γάρ^c αὐτός^{trgmp} ὁ^{dms} ὀφθαλμός^{nnmp} βαρέω^{vpxnmp}.
v.44 καί^c ἀφίημι^{vpaanms} αὐτός^{trpamp} ἀπέρχομαι^{vpaanms} πάλιν^{bo} προσεύχομαι^{viad3s} ἐκ^p τρίτος^{agnsn}
 ὁ^{dms} αὐτός^{trpams} λόγος^{nams} λέγω^{vpaanms}. **v.45** τότε^{bo} ἔρχομαι^{vipn3s} πρὸς^p ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp}
 αὐτός^{trgms} καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{trdmp} καθεύδω^{vipa2p} ὁ^{dans} λοιπός^{aansn} καί^c ἀναπαύω^{vipm2p}
 ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγγίζω^{vixa3s} ὁ^{dms} ὥρα^{nnfs} καί^c ὁ^{dms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} παραδίδομαι^{vipp3s}
 εἰς^p χεῖρ^{nafp} ἁμαρτωλῶς^{agnmp}. **v.46** ἐγείρω^{vdpe2p} ἄγω^{vspa1p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγγίζω^{vixa3s} ὁ^{dms}
 παραδίδομαι^{vppanms} ἐγώ^{tpa-s}.

48 πὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. ὁ δὲ παραδιδούς
 αὐτὸν ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον, λέγων, Ὁν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐ-
 49 στι, κρατήσατε αὐτόν. καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ εἶπε,
 50 Χαῖρε, ῥαββί, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ,
 Ἐταῖρε, ἐφ' ᾧ πάρει τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ
 51 τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. καὶ ἰδοῦ, εἷς τῶν μετὰ Ἰησοῦ,
 ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἀπέσπασεν τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ πατάξας
 52 τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. τότε λέγει
 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀπόστρεψόν σου τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐ-
 53 τῆς, πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν ἐν μαχαίρᾳ ἀπολοῦνται. καὶ
 54 παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων· πῶς οὖν
 55 πληρωθῶσιν αἱ γραφαί, ὅτι οὕτω δεῖ γενέσθαι· ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ
 εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις, Ὡς ἐπὶ λησὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαί-
 56 ρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με· καθ' ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμεν
 διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. τοῦτο δὲ ὄλον γέ-
 57 γονεν, ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί τῶν προφητῶν. τότε οἱ μαθηταὶ
 πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον. Οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν
 ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς καὶ
 58 οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει αὐτῷ ἀ-
 πὸ μακρόθεν, ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέως, καὶ εἰσελθὼν ἔσω

v.47 καί^c ἐτι^{bo} αὐτός^{rpgms} λαλέω^{vppagms} ἰδοῦ^{vdaa2s} Ἰουδας^{nnms} εἷς^{nnms} ὄδgmρ δώδεκα^{tn} ἔρχομαι^{v1aa3s} καί^c μετὰ^p αὐτός^{rpgms} ὄχλος^{nnms} πολὺς^{anmsn} μετὰ^p μάχαιρα^{ngfp} καί^c ξύλον^{ngnp} ἀπὸ^p ὄδgmρ ἀρχιερέυ^{ngmp} καί^c πρεσβύτερο^{sgmpn} ὄδgms λαός^{ngms}. **v.48** ὁ^{dnms} δε^c παραδιδωμ^{vppanms} αὐτός^{rpsms} διδωμ^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} σημεῖον^{nans} λέγω^{vppanms} ὅς^{rtrams} ἄν^{xo} φιλέω^{vsaa1s} αὐτός^{rpnms} εἰμⁱ ^{v1pwx3s} κρατέω^{vdaa2p} αὐτός^{rpsms}. **v.49** καί^c εὐθέως^{bo} προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} λέγω^{v1aa3s} χαιρῶ^{v1pa2s} ραββίth καί^c καταφιλέω^{v1aa3s} αὐτός^{rpsms}. **v.50** ὁ^{dnms} δε^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} εταῖρος^{nvms} ἐπὶ^p ὅς^{rtdns} πάρεμⁱ ^{v1pwx2s} τότε^{bo} προσέρχομαι^{vpaanmp} ἐπιβάλλω^{v1aa3p} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} ἐπὶ^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} καί^c κρατέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpsms}. **v.51** καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} εἷς^{nnms} ὄδgmρ μετὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} ἐκτεῖνω^{vpaanfs} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} ἀποσπάω^{v1aa3s} ὁ^{dafp} μάχαιρα^{nafp} αὐτός^{rpgms} καί^c πατάσσω^{vpaanms} ὁ^{dams} δοῦλος^{nam} ὄδgms ἀρχιερέυ^{ngms} ἀφαίρῶ^{v1aa3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dams} ὠτίον^{nans}. **v.52** τότε^{bo} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποστρέφω^{vdaa2s} σύ^{rpg-s} ὁ^{dafp} μάχαιρα^{nafp} εἰς^p ὁ^{dams} τόπος^{nam} αὐτός^{rpgfs} πᾶς^{anmpn} γάρ^c ὁ^{dnmp} λαμβάνω^{vpaanmp} μάχαιρα^{nafp} ἐν^p μάχαιρα^{ndfs} ἀπόλλυμⁱ ^{v1fm3p}. **v.53** ἦ^{xo} οὐ^{xo} δε^c ὁ^{dnms} δε^c ὅτι^c οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pnl1s} ἄρτι^{bo} παρακαλέω^{vnaa} ἄγγελος^{ngmp}. **v.54** πῶς^{bo} οὖν^c πληρῶω^{vsap3p} ὁ^{dnfp} γραφή^{nnfp} ὅτι^c οὕτω^{bo} δεῖ^{v1pq3s} γίνομαι^{vnaa}. **v.55** ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp} ὡς^{bo} ἐπὶ^p λησῆς^{nam} ἐξέρχομαι^{v1aa2p} μετὰ^p μάχαιρα^{ngfp} καί^c ξύλον^{ngnp} συλλαμβάνω^{vnaa} ἐγὼ^{rpa-s} κατὰ^p ἡμέρα^{nafp} πρὸς^p σύ^{rpa-p} καθέξομαι^{v1in1s} διδάσκει^{vppanms} ἐν^p ὁ^{dnms} ἱερὸν^{ndns} καί^c οὐ^{xo} κρατέω^{v1aa2p} ἐγὼ^{rpa-s}. **v.56** οὐτος^{rdms} δε^c ὅλος^{anmsn} γίνομαι^{v1xa3s} ἵνα^c πληρῶω^{vsap3p} ὁ^{dnfp} γραφή^{nnfp} ὄδgmρ προφητῆς^{ngmp} τότε^{bo} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nmpp} πᾶς^{anmpn} ἀφίημι^{vpaanmp} αὐτός^{rpsms} φεύγω^{v1aa3p}. **v.57** ὁ^{dnmp} δε^c κρατέω^{vpaanmp} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} ἀπάγω^{v1aa3p} πρὸς^p Καϊάφαν^{nam} ὁ^{dams} ἀρχιερέυ^{nam} ὅπου^{bo} ὁ^{dnmp} γραμματεῦς^{nmpp} καί^c ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} συναγ^{v1ap3p}.

ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρετῶν, ἰδεῖν τὸ τέλος. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ 59
οἱ πρεσβύτεροι καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρτυρίαν
κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν θανατώσωσι. καὶ οὐχ εὔρον, καὶ 60
πολλῶν ψευδομαρτύρων προσελθόντων, οὐχ εὔρον. ὕστερον δὲ
προσελθόντες δύο ψευδομάρτυρες. εἶπον, Οὗτος ἔφη, Δύναμαι 61
καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομηῆσαι
αὐτόν. καὶ ἀναστάς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ, Οὐδὲν ἀποκρίνη· 62
τί οὔτοί σου καταμαρτυροῦσιν· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα. καὶ ἀπο- 63
κριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ, Ἐξορκίζω σε κατὰ τοῦ Θεοῦ τοῦ
ζώντος, ἵνα ἡμῖν εἴπῃς εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. λέγει 64
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Σὺ εἶπας πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν
υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ ἐρχό-
μενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξε 65
τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, λέγων ὅτι Ἐβλασφήμησε, τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν
μαρτύρων· ἴδε, νῦν ἠκούσατε τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ. τί ὑμῖν 66
δοκεῖ· οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, Ἔνοχος θανάτου ἐστί. τότε 67
ἐνέπτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ καὶ ἐκολάφισαν αὐτόν, οἱ δὲ
ἐρράπισαν, λέγοντες, Προφήτευσον ἡμῖν, Χριστέ, τίς ἐστὶν ὁ παί- 68
σας σε· Ὁ δὲ Πέτρος ἔξω ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ, καὶ προσῆλθεν 69
αὐτῷ μία παιδίσκη, λέγουσα, Καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Γα-

v.58 ὁδnms δεc Πέτροςnms ἀκολουθεῖvia3s αὐτόςrpdms ἀπόp μακρόθενbo ἔωςc ὁdgsf
αὐλλῆngfs ὁdgsms ἀρχιερεὺςngms καίc εισέρχομαιvpaanms ἔσωbo κάθημαιvini3s μετὰp ὁdgm
ὑπηρέτηςngmp ὁράωvnaa ὁdans τέλοςnans. **v.59** ὁdnmp δεc ἀρχιερεὺςnmp καίc ὁdnmp
πρεσβύτεροςanmp καίc ὁdms συνέδριονnms ὅλοςanmsn ζητέωvia3p ψευδομαρτυρίαnafis κατὰp
ὁdgsms Ἰησοῦςngms ὅπωςbo αὐτόςrpaams θανατόωvsaa3p. **v.60** καίc οὐxo εὐρίσκωviaa3p
καίc πολλὸςagmpn ψευδομάρτυςngmp προσέρχομαιvpaagmp οὐxo εὐρίσκωviaa3p ὕστεροςbo δεc
προσέρχομαιvpaanmp δύοtn ψευδομάρτυςnmp. **v.61** λέγωviaa3p οὗτοςrdnms φημίvix3s
δύναμαιvini1s καταλύωvnaa ὁdams νὰόςnams ὁdgsms θεόςngms καίc διὰp τρεῖςngfp ἡμέραngfp
οἰκοδομέωvnaa αὐτόςrpaams. **v.62** καίc ἀνίστημιvpaanms ὁdms ἀρχιερεὺςnms λέγωviaa3s
αὐτόςrpdms οὐδεὶςaansn ἀποκρίνομαιvini2s τίςrqaans οὗτοςrdnmp σύrps-s καταμαρτυρέωvpa3p.
v.63 ὁdms δεc Ἰησοῦςnms σιωπάωvia3s καίc ἀποκρίνομαιvpaonms ὁdms ἀρχιερεὺςnms λέγωviaa3s
αὐτόςrpdms ἐξορκίζωvpa1s σύrpa-s κατὰp ὁdgsms θεόςngms ὁdgsms ζάωvpaags ἵναc ἐγώrpd-p λέγωvsaa2s
εἰq ὁdms σύrpn-s εἰμίvix2s ὁdms Χριστόςnms ὁdms υἱόςnms ὁdgsms θεόςngms. **v.64** λέγωvpa3s
αὐτόςrpdms ὁdms Ἰησοῦςnms σύrpn-s λέγωviaa2s πλὴνbo λέγωvpa1s σύrpd-p ἀπόp ἄρτιbo ὁράωvifd2p
ὁdams υἱόςnams ὁdgsms ἀνθρώποςngms κάθημαιvppnams ἐκp δεξιόςagmpn ὁdgsms δύναμιςngfs καίc
ἐρχομαιvppnams ἐπίp ὁdgpf νεφέληngfp ὁdgsms οὐρανόςngms. **v.65** τότεbo ὁdms ἀρχιερεὺςnms
διαρρήγνυμιviaa3s ὁdanp ἱμάτιονnanp αὐτόςrpgms λέγωvppnams ὅτιc βλασφημέωviaa3s τίςrqaans
ἔτιbo χρεῖαnafis ἔχωvpa1p μάρτυςngmp ἴδειvbo ἀκούωviaa2p ὁdafis βλασφημίαnafis αὐτόςrpgms.
v.66 τίςrqaans σύrpd-p δοκέωvpa3s ὁdnmp δεc ἀποκρίνομαιvpaonmp λέγωviaa3p ἔνοχοςanmsn
θάνατοςngms εἰμίvix3s. **v.67** τότεbo ἐμπτύωviaa3p εἰςp ὁdans πρόσωπονnans αὐτόςrpgms καίc
κολαφίζωviaa3p αὐτόςrpaams ὁdnmp δεc ῥαπίτωviaa3p. **v.68** λέγωvppanmp προφητεύωvdaa2s ἐγώrpd-p
Χριστόςnms τίςrqaans εἰμίvix3s ὁdms παῖωvpaanms σύrpa-s.

70 λιλαίου. ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων, λέγων, Οὐκ οἶδα τί
 71 λέγεις. ἐξεληθόντα δὲ αὐτὸν εἰς τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη,
 72 καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ, Καὶ οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου. καὶ
 73 πάλιν ἠρνήσατο μεθ' ὄρκου ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον. μετὰ
 μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἐσωτῆς εἶπον τῷ Πέτρῳ, Ἀληθῶς καὶ
 74 σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ ἡ λαλιά σου δηλὸν σε ποιεῖ. τότε ἤρ-
 ζατο καταναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν ὅτι Οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον.
 75 καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησε. καὶ ἐμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήμα-
 τος τοῦ Ἰησοῦ εἰρηκότος αὐτῷ ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρίς
 ἀπαρνήσῃ με καὶ ἐξεληθὼν ἕξω ἔκλαυσε πικρῶς.

27 Πρωτῆς δὲ γενομένης, συμβούλιον ἔλαβον πάντες οἱ ἀρχιερεῖς
 καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε θανατώσαι αὐ-
 2 τόν, καὶ δῆσαντες αὐτὸν ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν αὐτὸν Ποντίῳ
 3 Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. Τότε ἰδὼν Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν ὅτι
 κατεκρίθη, μεταμεληθεὶς ἀπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς
 4 ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις, λέγων, Ἥμαρτον παραδούς
 5 αἷμα ἁθῶν. οἱ δὲ εἶπον, Τί πρὸς ἡμᾶς· σὺ ὄψει. καὶ ῥίψας
 6 τὰ ἀργύρια ἐν τῷ ναῷ, ἀνεχώρησε, καὶ ἀπελθὼν ἀπήγγατο. οἱ
 δὲ ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον, Οὐκ ἔξεστι βαλεῖν αὐτὰ
 7 εἰς τὸν κορβανᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵματός ἐστι. συμβούλιον δὲ λα-

v.69 ὁdnms δεc Πέτροςnnms εξωbo κάθημαιviin3s ἐνp ὁddfs αὐλήndfs καίc προσέρχομαιv1aa3s
 αὐτόςrpdms εἰςnnfs παιδισκηnnfs λέγωvppanfς καίc σύrpn-s εἰμιv1ix2s μετὰp Ἰησοῦςngms ὁdgnms
 Γαλιλαῖοςngms. **v.70** ὁdnms δεc ἀρνέομαιviad3s ἔμπροσθενp πάςagmpn λέγωvppanms οὐxo
 οἶδαv1x1s τίςrqnans λέγωv1pa2s. **v.71** ἐξέρχομαιv1paaams δεc αὐτόςrpsams εἰςp ὁdams πυλῶνnams
 ὀράωv1aa3s αὐτόςrpsams ἄλλοςanfns καίc λέγωv1pa3s ὁddmp ἐκεῖbo καίc οὗτοςrdnms εἰμιv1ix3s μετὰp
 Ἰησοῦςngms ὁdgnms Ναζωραῖοςngms. **v.72** καίc πάλινbo ἀρνέομαιviad3s μετὰp ὄρκοςngms ὅτιc
 οὐxo οἶδα v1x1s ὁdams ἄνθρωποςnams. **v.73** μετὰp μικρόςaansn δεc προσέρχομαιv1paaamp ὁdnmp
 ἴσημιv1pxanmp λέγωv1aa3p ὁdgnms Πέτροςndms ἀληθῶςbo καίc σύrpn-s ἐκp αὐτόςrppmp εἰμιv1rpx2s
 καίc γάρc ὁdnfs λαλιάnnfs σύrpg-s δηλόςaamsn σύrpa-s ποιέωv1pa3s. **v.74** τότεbo ἄρχωv1ad3s
 καταθεματίζωv1pna καίc ὀμνύωv1pna ὅτιc οὐxo οἶδα v1x1s ὁdams ἄνθρωποςnams καίc εὐθέωςbo
 ἀλέκτωρnnms φωνέωv1aa3s. **v.75** καίc μιμησκομαιv1iap3s ὁdnms Πέτροςnnms ὁdgnms ῥῆμαngms ὁdgnms
 Ἰησοῦςngms λέγωv1paxgns αὐτόςrpdms ὅτιc πρὶνbo ἀλέκτωρnams φωνέωv1aa3s τρίςbo ἀπαρνέομαιv1fd2s
 ἐγώrpa-s καίc ἐξέρχομαιv1paaams εξωbo κλαίωv1aa3s πικρῶςbo. **27. v.1** πρωτῆngfs δεc γίνομαιv1padgfs
 συμβούλιονnams λαμβάνωv1aa3p πᾶςanmp ὁdnmp ἀρχιερεῦςnnmp καίc ὁdnmp πρεσβύτεροςanmpn
 ὁdgnms λαόςngms κατὰp ὁdgnms Ἰησοῦςngms ὥστεc θανατόωv1naa αὐτόςrpsams. **v.2** καίc δέωv1paaanmp
 αὐτόςrpsams ἀπάγωv1aa3p καίc παραδίδωμι v1aa3p αὐτόςrpsams Πόντιοςndms Πιλάτοςndms ὁdams
 ἡγεμῶνndms. **v.3** τότεbo ὀράωv1paaams Ἰούδαςnnms ὁdnms παραδίδωμιv1paaams αὐτόςrpsams
 ὅτιc κατακρίνωv1iap3s μεταμελομαιv1paaams ἀποστρέφωv1aa3s ὁdanp τριάκοντα^{tn} ἀργύριονnanp
 ὁdamp ἀρχιερεῦςndmp καίc ὁdamp πρεσβύτεροςadmpn. **v.4** λέγωv1paaams ἡμαρτάνωv1aa1s
 παραδίδωμιv1paaams αἷμα^{nans} ἁθῶοςaanms ὁdnmp δεc λέγωv1aa3p τίςrqnms πρὸςp ἐγώrpa-p σύrpn-s
 ὀπτάνομαιv1fd2s. **v.5** καίc ῥίπτωv1paaams ὁdanp ἀργύριονnanp ἐνp ὁdams ναόςndms ἀναχωρέωv1aa3s
 καίc ἀπέρχομαιv1paaams ἀπάγχωv1am3s. **v.6** ὁdnmp δεc ἀρχιερεῦςnnmp λαμβάνωv1paaanmp ὁdanp
 ἀργύριονnanp λέγωv1aa3p οὐxo ἔξεστιv1rqa3s βάλλωv1naa αὐτόςrpanp εἰςp ὁdams κορβανᾶςnams ἐπείc
 τιμῆnnfs αἷμα^{nans} εἰμιv1rpx3s.

βόντες ἠγόρασαν ἐξ αὐτῶν τὸν ἄγρον τοῦ κεραμέως, εἰς ταφὴν
 τοῖς ξένοις. διὸ ἐκλήθη ὁ ἄγρος ἐκεῖνος ἄγρος αἵματος, ἕως τῆς 8
 σήμερον. τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν διὰ Ἰερεμίου τοῦ προφήτου, 9
 λέγοντος, Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια, τὴν τιμὴν τοῦ τετιμη-
 μένου, ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἰῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν 10
 ἄγρον τοῦ κεραμέως, καθὰ συνέταξέ μοι Κύριος. Ὁ δὲ Ἰησοῦς 11
 ἔστη ἔμπροσθεν τοῦ ἡγεμόνος, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡγεμὼν,
 λέγων, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ, Σὺ 12
 λέγεις. καὶ ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ 13
 τῶν πρεσβυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος, 14
 Οὐκ ἀκούεις πόσα σοῦ καταμαρτυροῦσι; καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐ-
 τῷ πρὸς οὐδὲ ἐν ῥῆμα, ὥστε θαυμάζουν τὸν ἡγεμόνα λίαν. κατὰ 15
 δὲ ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἓνα τῷ ὄχλῳ δέσμιον, ὃν ἤ-
 θελον. εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπίσημον, λεγόμενον Βαραββᾶν. 16
 συνηγμένων οὖν αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, Τίνα θέλετε ἀ-
 πολύσω ὑμῖν Βαραββᾶν, ἢ Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; ἦδει 18
 γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παρέδωκαν αὐτόν. καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐ-
 πὶ τοῦ βήματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ, λέγουσα,
 Μηδὲν σοι καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ, πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον
 κατ' ὄναρ δι' αὐτόν. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν 20
 τοὺς ὄχλους ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν τὸν δὲ Ἰησοῦν ἀπολέ-

v.7 συμβούλιον^{nans} δε^c λαμβάνω^{vpaanmp} ἀγοράζω^{viaa3p} ἐκ^p αὐτός^{rpgnp} ὁ^{dams} ἄγρός^{nams} ὁ^{dams} κεραμεύς^{ngms} εἰς^p ταφῆ^{nafs} ὁ^{ddmp} ξένος^{admpn}. **v.8** διὸ^c καλέω^{vrap3s} ὁ^{dams} ἄγρος^{nams} ἐκεῖνος^{ndms} ἄγρός^{nams} αἷμα^{ngms} ἕως^c ὁ^{dams} σήμερον^{bo}. **v.9** τότε^{bo} πληρῶς^{vrap3s} ὁ^{dams} λέγω^{vrapnns} διὰ^p Ἰερεμίας^{ngms} ὁ^{dams} προφήτης^{ngms} λέγω^{vrapnns} καὶ^c λαμβάνω^{viaa3p} ὁ^{dams} τριάκοντα^{tn} ἀργύριον^{npanp} ὁ^{dams} τιμῆ^{nafs} ὁ^{dams} τιμᾶς^{vpxpgms} ὅς^{rtrams} τιμᾶς^{viam3p} ἀπὸ^p υἱός^{ngmp} Ἰσραὴλ^p. **v.10** καὶ^c δίδωμι^{viaa3p} αὐτός^{rpanp} εἰς^p ὁ^{dams} ἄγρος^{nams} ὁ^{dams} κεραμεύς^{ngms} καθά^{bo} συντάσσω^{viaa3s} ἐγὼ^{rdp-s} κύριος^{nams}. **v.11** ὁ^{dams} δὲ^c Ἰησοῦς^{nams} ἴστημι^{viaa3s} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dams} ἡγεμὼν^{ngms} καὶ^c ἐπερωτᾷ^{viaa3s} αὐτός^{rtrams} ὁ^{dams} ἡγεμὼν^{nams} λέγω^{vrapnns} σύ^{rpn-s} εἰμι^{vix2s} ὁ^{dams} βασιλεὺς^{nams} ὁ^{dams} Ἰουδαίος^{agnpn} ὁ^{dams} δὲ^c Ἰησοῦς^{nams} φημι^{vix3s} αὐτός^{rpdms} σύ^{rpn-s} λέγω^{vrap2s}. **v.12** καὶ^c ἐν^p ὁ^{dams} κατηγορῶ^{vtrpp} αὐτός^{rtrams} ὑπὸ^p ὁ^{dams} ἀρχιερέως^{ngmp} καὶ^c ὁ^{dams} πρεσβύτερος^{agnpn} οὐδεις^{aansn} ἀποκρίνομαι^{viad3s}. **v.13** τότε^{bo} λέγω^{vrap3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dams} Πιλάτος^{nams} οὐ^{xo} ἀκούω^{vrap2s} πόσος^{roanp} σύ^{rpg-s} καταμαρτυρῶ^{vrap3p}. **v.14** καὶ^c οὐ^{xo} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdms} πρὸς^p οὐδὲ^{bo} εἷς^{nans} ῥῆμα^{nans} ὥστε^c θαυμάζω^{vrap} ὁ^{dams} ἡγεμὼν^{nams} λίαν^{bo}. **v.15** κατὰ^p δὲ^c ἑορτῆ^{nafs} εἰώθει^{viaa3s} ὁ^{dams} ἡγεμὼν^{nams} ἀπολύειν^{vrap} εἷς^{nams} ὁ^{dams} ὄχλος^{ndms} δέσμιος^{nams} ὅς^{rtrams} θέλω^{via3p}. **v.16** ἔχω^{via3p} δε^c τότε^{bo} δέσμιος^{nams} ἐπίσημος^{aamsn} λέγω^{vrapnns} Βαραββᾶς^{nams}. **v.17** συνάγω^{vpxgmp} οὖν^c αὐτός^{rpgmp} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dams} Πιλάτος^{nams} τίς^{rtrams} θέλω^{vrap2p} ἀπολύω^{vsaa1s} σύ^{rdp-p} Βαραββᾶς^{nams} ἢ^c Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} λέγω^{vrapnns} Χριστός^{nams}. **v.18** οἶδα^{viaa3s} γάρ^c ὅτι^c διὰ^p φθόνου^{nams} παραδίδωμι^{viaa3p} αὐτός^{rtrams}. **v.19** κἀθημα^{vrapnns} δε^c αὐτός^{rtrams} ἐπὶ^p ὁ^{dams} ἀποστειλῶ^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rtrams} ὁ^{dams} γυνὴ^{nafs} αὐτός^{rtrams} λέγω^{vrapnns} μηδεὶς^{aansn} σύ^{rdp-s} καὶ^c ὁ^{dams} δίκαιος^{admsn} ἐκεῖνος^{rddms} πολὺς^{aanpn} γάρ^c πάσχω^{viala1s} σήμερον^{bo} κατὰ^p ὄναρ^{to} διὰ^p αὐτός^{rtrams}.

21 σωσιν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν αὐτοῖς, Τίνα θέλετε ἀπό
 22 τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν· οἱ δὲ εἶπον, Βαραββᾶν. λέγει αὐτοῖς ὁ
 Πιλάτος, Τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν· λέγουσιν
 23 αὐτῷ πάντες, Σταυρωθήτω. ὁ δὲ ἡγεμὼν ἔφη, Τί γὰρ κακὸν ἐ-
 24 ποίησεν· οἱ δὲ περισσῶς ἔκραζον, λέγοντες, Σταυρωθήτω. ἰδὼν
 δὲ ὁ Πιλάτος ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θόρυβος γίνεται,
 λαθὼν ὕδωρ, ἀπενίψατο τὰς χεῖρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου, λέγων,
 Ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου, ὑμεῖς ὄψασθε.
 25 καὶ ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπε, Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ’ ἡμᾶς καὶ ἐ-
 26 πι τὰ τέκνα ἡμῶν. τότε ἀπέλυσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ
 27 Ἰησοῦν φραγελλώσας παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῆ. Τότε οἱ στρα-
 τιῶται τοῦ ἡγεμόνος, παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν εἰς τὸ πραιτώριον,
 28 συνήγαγον ἐπ’ αὐτὸν ὄλην τὴν σπεῖραν, καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν,
 29 περιέθηκαν αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην. καὶ πλέξαντες στέφανον
 ἐξ ἄκανθῶν, ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, καὶ κάλαμον ἐπὶ
 τὴν δεξιὰν αὐτοῦ, καὶ γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαι-
 30 ζον αὐτῷ, λέγοντες, Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐμ-
 πτύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸν κάλαμον, καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν
 31 κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ ὅτε ἐνέπαιζαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν
 χλαμύδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν, τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀπήγαγον

v.20 ὁδνmp δέ^c ἀρχιερέυς^{nnmp} καί^c ὁδνmp πρεσβύτερος^{anmpn} πειθῶ^{v1aa3p} ὁδamp
 ὄχλος^{namp} ἵνα^c αἰτέω^{vsam3p} ὁδams Βαραββᾶς^{nam} ὁδams δέ^c Ἰησοῦς^{nam} ἀπόλυμι^{vsaa3p}.
v.21 ἀποκρίνομαι^{vraonms} δέ^c ὁδnms ἡγεμῶν^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} τίς^{rgams} θέλω^{v1pa2p} ἀπό^p
 ὁδgmp δύο^{tu} ἀπολύω^{vsaa1s} σύ^{rp4-p} ὁδnmp δέ^c λέγω^{v1aa3p} Βαραββᾶς^{nam}. **v.22** λέγω^{v1pa3s}
 αὐτός^{rdmp} ὁδnms Πιλάτος^{nnms} τίς^{rgams} οὖν^c ποιέω^{v1a1s} Ἰησοῦς^{nam} ὁδams λέγω^{vpppams}
 Χριστός^{nam} λέγω^{v1pa3p} αὐτός^{rdmp} πᾶς^{anmpn} σταυρώω^{vdap3s}. **v.23** ὁδnms δέ^c ἡγεμῶν^{nnms}
 φημι^{v1ix3s} τίς^{rgams} γάρ^c κακός^{aansn} ποιέω^{v1aa3s} ὁδnmp δέ^c περισσῶς^{bo} κράζω^{v1ia3p} λέγω^{vppanmp}
 σταυρώω^{vdap3s}. **v.24** ὁράω^{vraanms} δέ^c ὁδnms Πιλάτος^{nnms} ὅτι^c οὐδεις^{aansn} ὠφελέω^{v1pa3s}
 ἀλλά^c μᾶλλον^{bo} θόρυβος^{nnms} γίνονται^{v1pn3s} λαμβάνω^{vraanms} ὕδωρ^{nans} ἀπονίζω^{v1am3s} ὁδafp
 χεῖρ^{nafp} ἀπέναντι^{bo} ὁδgms ὄχλος^{ngms} λέγω^{vppanms} ἀθῶος^{anmsn} εἰμι^{v1px1s} ἀπό^p ὁδgms αἶμα^{ngns}
 ὁδgms δικαίος^{agmsn} οὗτός^{rdgms} σύ^{rpn-p} ὁράω^{v1fd2p}. **v.25** καί^c ἀποκρίνομαι^{vraonms} πᾶς^{anmsn}
 ὁδnms λαός^{nnms} λέγω^{v1aa3s} ὁδnms αἶμα^{nnms} αὐτός^{rgms} ἐπι^p ἐγώ^{rp-a-p} καί^c ἐπι^p ὁδamp τέκνον^{nanp}
 ἐγώ^{rg-p}. **v.26** τότε^{bo} ἀπολύω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} ὁδams Βαραββᾶς^{nam} ὁδams δέ^c Ἰησοῦς^{nam}
 φραγελλώω^{vraanms} παραδιδῶμι^{v1aa3s} ἵνα^c σταυρώω^{vsap3s}. **v.27** τότε^{bo} ὁδnmp στρατιώτης^{nnmp}
 ὁδgms ἡγεμῶν^{ngms} παραλαβάνω^{vraanmp} ὁδams Ἰησοῦς^{nam} εἰς^p ὁdans πραιτώριον^{nans}
 συνάγω^{v1aa3p} ἐπι^p αὐτός^{rgams} ὅλος^{aafsn} ὁδafs σπεῖρα^{nafis}. **v.28** καί^c ἐκδύω^{vraanmp} αὐτός^{rgams}
 περιτιθημι^{v1aa3p} αὐτός^{rdms} χλαμύς^{nafis} κόκκινος^{aafsn}. **v.29** καί^c πλέκω^{vraanmp} στέφανος^{nam}
 ἐκ^p ἄκανθα^{ngfp} ἐπιτιθημι^{v1aa3p} ἐπι^p ὁdafs κεφαλῆ^{nafis} αὐτός^{rgms} καί^c κάλαμος^{nam} ἐπι^p ὁdafs
 δεξιός^{aafsn} αὐτός^{rgms} καί^c γονυπετέω^{vraanmp} ἔμπροσθεν^p αὐτός^{rgms} ἐμπαίζω^{v1ia3p} αὐτός^{rdms}
 λέγω^{vppanmp} χαιρῶ^{vdpa2s} ὁδnms βασιλεὺς^{nnms} ὁδgmp Ἰουδαίος^{agmpn}. **v.30** καί^c ἐμπτύω^{vraanmp}
 εἰς^p αὐτός^{rgams} λαμβάνω^{v1aa3p} ὁδams κάλαμος^{nam} καί^c τύπτω^{v1ia3p} εἰς^p ὁdafs κεφαλῆ^{nafis}
 αὐτός^{rgms}.

αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. Ἐξερχόμενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον Κυ- 32
 ρηναῖον ὀνόματι Σίμωνα, τοῦτον ἠγγάρευσαν ἵνα ἄρῃ τὸν σταυ- 33
 ρὸν αὐτοῦ. καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον Γολγοθᾶ, ὅς ἐστι 34
 λεγόμενος κρανίου τόπος, ἔδωκαν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς 34
 μεμιγμένον, καὶ γευσάμενος οὐκ ἤθελεν πιεῖν. σταυρώσαντες 35
 δὲ αὐτὸν, διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλῆρον, ἵνα 36
 πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ προφήτου, Διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά 37
 μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον. καὶ 37
 καθήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω τῆς κεφα- 38
 λῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμμένην, Οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ 39
 βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. τότε σταυροῦνται σὺν αὐτῷ δύο λησταί, 38
 εἷς ἐκ δεξιῶν καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων. οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλα- 39
 σφήμουν αὐτὸν, κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες, Ὁ 40
 καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν, σῶσον σε- 41
 αὐτόν, εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, κατάβηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ὁμοίως 41
 δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαιζόντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρε- 42
 σβυτέρων ἔλεγον, Ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι εἰ 42
 βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ πι- 43
 στεύσομεν αὐτῷ. πέποιθεν ἐπὶ τὸν Θεόν, ῥυσάσθω νῦν αὐτόν, 43
 εἰ θέλει αὐτόν. εἶπε γὰρ ὅτι Θεοῦ εἶμι υἱός. τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ 44

v.31 καί^c ὅτε^{bo} ἐμπαιζῶ^{vīaa3p} αὐτός^{rpdms} ἐκδύω^{vīaa3p} αὐτός^{rpsms} ὁδαῖς^o χλαμύς^{nafs} καί^c
 ἐνδύω^{vīaa3p} αὐτός^{rpsms} ὁδαν^p ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpsms} καί^c ἀπάγω^{vīaa3p} αὐτός^{rpsms} εἰς^p ὁδὰν^s
 σταυρόω^{vnaa}. **v.32** ἐξέρχονται^{vppnmp} δε^c εὐρίσκα^{vīaa3p} ἄνθρωπος^{nams} Κυρηναῖος^{nams}
 ὄνομα^{ndns} Σίμων^{nams} οὗτος^{rdms} ἀγγαρεύω^{vīaa3p} ἵνα^c αἴρω^{vsaa3s} ὁδὰν^s σταυρός^{nams} αὐτός^{rpsms}.
v.33 καί^c ἔρχομαι^{vraanmp} εἰς^p τόπος^{nams} λέγω^{vpppms} Γολγοθᾶ^{nafs} ὅς^{rtnms} εἰμι^{vīpx3s} λέγω^{vpppms}
 κρανίον^{ngns} τόπος^{nmms}. **v.34** διδωμι^{vīaa3p} αὐτός^{rpdms} πίνω^{vnaa} ὄξος^{nams} μετὰ^p χολῆ^{ngfs}
 μίγνυμι^{vpxpms} καί^c γεύομαι^{vpadnms} οὐ^{xo} θέλω^{vīaa3s} πίνω^{vnaa}. **v.35** σταυρῶ^{vraanmp} δε^c
 αὐτός^{rpsms} διαμερίζω^{vīam3p} ὁδαν^p ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpsms} βάλλω^{vppanmp} κλῆρος^{nams} ἵνα^c
 πληρῶ^{vsarp3s} ὁδὸν^s λέγω^{vrapnms} ὑπὸ^p ὁδῆ^{ngms} προφήτης^{ngms} διαμερίζω^{vīam3p} ὁδαν^p ἱμάτιον^{nanp}
 ἐγὼ^{rpg-s} ἑαυτοῦ^{rxdm} καί^c ἐπὶ^p ὁδὰν^s ἱματισμός^{nams} ἐγὼ^{rpg-s} βάλλω^{vīaa3p} κλῆρος^{nams}.
v.36 καί^c κάθημαι^{vppnmp} τηρῶ^{vīaa3p} αὐτός^{rpsms} ἐκεῖ^{bo}. **v.37** καί^c ἐπιτιθημι^{vīaa3p} ἐπάνω^{bo}
 ὁδῆ^s κεφαλῆ^{ngfs} αὐτός^{rpsms} ὁδαῖς^o αἰτία^{nafs} αὐτός^{rpsms} γράφω^{vpxpafs} οὗτος^{rndms} εἰμι^{vīpx3s}
 Ἰησοῦς^{nmms} ὁδὸν^s βασιλεύς^{nmms} ὁδῆ^{ngms} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.38** τότε^{bo} σταυρόω^{vīpp3p} σὺν^p
 αὐτός^{rpdms} δύο^{tn} ληστής^{nmmp} εἷς^{nmms} ἐκ^p δεξιῶς^{agmpn} καί^c εἷς^{nmms} ἐκ^p εὐωνύμος^{agmpn}.
v.39 ὁδνmp δε^c παραπορευομαι^{vppnmp} βλασφημέω^{vīaa3p} αὐτός^{rpsms} κινέω^{vppanmp} ὁδαῖ^p
 κεφαλῆ^{naῖp} αὐτός^{rpsmp}. **v.40** καί^c λέγω^{vppanmp} ὁδνms καταλύω^{vppanms} ὁδὰν^s ναός^{nams} καί^c
 ἐν^p τρεῖς^{ndῖp} ἡμέρα^{ndῖp} οἰκοδομέω^{vppanms} σῶζω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} εἰ^{qo} υἱός^{nmms} εἰμι^{vīpx2s}
 ὁδῆ^s θεός^{ngms} καταβαίνω^{vdaa2s} ἀπὸ^p ὁδῆ^{ngms} σταυρός^{ngms}. **v.41** ὁμοίως^{bo} δε^c καί^c ὁδνmp
 ἀρχιερεὺς^{nmmp} ἐμπαιζῶ^{vppanmp} μετὰ^p ὁδῆ^{ngmp} γραμματεὺς^{ngmp} καί^c πρεσβύτερος^{agmpn} λέγω^{vīaa3p}.
v.42 ἄλλος^{aampn} σῶζω^{vīaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} οὐ^{xo} δύναμαι^{vīpn3s} σῶζω^{vnaa} εἰ^{qo} βασιλεύς^{nmms}
 Ἰσραὴλ^{lp} εἰμι^{vīpx3s} καταβαίνω^{vdaa3s} νῦν^{bo} ἀπὸ^p ὁδῆ^{ngms} σταυρός^{ngms} καί^c πιστεύω^{vīfa1p} αὐτός^{rpdms}.
v.43 πειθῶ^{vīxa3s} ἐπὶ^p ὁδὰν^s θεός^{nams} ῥύομαι^{vdad3s} νῦν^{bo} αὐτός^{rpsms} εἰ^{qo} θέλω^{vīpa3s} αὐτός^{rpsms}
 λέγω^{vīaa3s} γάρ^c ὅτι^c θεός^{ngms} εἰμι^{vīpx1s} υἱός^{nmms}.

45 λησται οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ ὠνειδίζουν αὐτῷ. Ἀπὸ δὲ ἕκτης
 46 ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἑνάτης, περι
 δὲ τὴν ἑνάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων,
 Ἥλι, Ἥλι, λαμὰ σαβαχθανί· τοῦτ' ἔστι, Θεέ μου, Θεέ μου, ἵνατί
 47 με ἐγκατέλιπες· τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἐστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον ὅτι
 48 Ἥλιαν φωνεῖ οὗτος. καὶ εὐθέως δραμῶν εἰς ἕξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν
 σπόγγον, πλήσας τε ὄζους, καὶ περιθεις καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν.
 49 οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον, Ἄφες ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἥλιος σώσων αὐτόν.
 50, 51 ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράζας φωνῇ μεγάλῃ ἀφῆκε τὸ πνεῦμα. καὶ
 ἰδοῦ, τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως
 52 κάτω, καὶ ἡ γῆ ἐσεισθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, καὶ τὰ μνη-
 μεῖα ἀνεῴχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων
 53 ἠγέρθη, καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ
 54 εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. ὁ
 δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόν-
 55 τες τὸν σεισμόν καὶ τὰ γενόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες,
 Ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος. ἦσαν δὲ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ ἀ-
 πὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς
 56 Γαλιλαίας, διακονοῦσαι αὐτῷ, ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ Μαγδαληνῆ,
 καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Ἰωσὴ μήτηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν
 57 Ζεβεδαίου. Ὀψίας δὲ γενομένης, ἦλθεν ἄνθρωπος πλοῦσιος ἀπὸ

v.44 ὁδᾱns δέc αὐτόc^{rpanc} καίc ὁδᾱnmp λησιτῆc^{nnmp} ὁδᾱnmp συσταυρωθῶν^{vrapnmp} αὐτόc^{rpdms}
 ὀνειδιζῶ^{via3p} αὐτόc^{rpdms}. **v.45** ἀπόP δέc ἔκτοc^{agfsn} ὥρα^{ngfs} σκότοc^{nnns} γίνομαι^{vial3s} ἐπίP
 πᾶc^{aafsn} ὁδαῖc^o γῆ^{nafsc} ἕωc^c ὥρα^{ngfs} ἔνατοc^{agfsn}. **v.46** περιP δέc ὁδαῖc^o ἔνατοc^{agfsn} ὥρα^{ngfs}
 ἀναβοᾶ^{vial3s} ὁδᾱnms Ἰησοῦc^{ndms} φωνῆ^{ndfc} μέγαc^{adfsn} λέγω^{vrapnms} ἡλίth ἡλίth λεμαth σαβαχθάνι^{ta}
 οὗτοc^{rdnns} εἰμι^{vixpqc} θεόc^{nvms} ἐγώ^{rpg-s} θεόc^{nvms} ἐγώ^{rpg-s} ἵνατί^{bo} ἐγώ^{rpa-s} ἐγκαταλείπω^{vial2s}.
v.47 τι-ορινμπ δέc ὁδᾱmp ἐκεῖ^{bo} ἴστημι^{vpxagmp} ἀκούω^{vraanmp} λέγω^{vial3p} ὅτι^c Ἥλιoc^{namc}
 φωνέω^{vira3s} οὗτοc^{rdnms}. **v.48** καίc εὐθέωc^{bo} τρέχω^{vraanms} εἰc^{nnms} ἐκP αὐτόc^{rpgmp} καίc
 λαμβάνω^{vraanms} σπόγγοc^{namc} πῖμπλημι^{vraanms} τε^{xo} ὄζοc^{ngms} καίc περιτιθημι^{vraanms} κάλαμοc^{ndms}
 ποτιζῶ^{vial3s} αὐτόc^{rpanc}. **v.49** ὁδᾱmp δέc λοιπόc^{anmp} λέγω^{vial3p} ἀφήμι^{vdaa2s} ὁράω^{vsaalp}
 εἰ^{qo} ἔρχομαι^{viri3s} Ἥλιoc^{nnms} σῶζω^{vrfanms} αὐτόc^{rpanc}. **v.50** ὁδᾱnms δέc Ἰησοῦc^{nnms} πάλιν^{bo}
 κράζω^{vraanms} φωνῆ^{ndfc} μέγαc^{adfsn} ἀφήμι^{vial3s} ὁδαῖc^o πνεῦμα^{namc}. **v.51** καίc ἰδοῦ^{vdaa2s} ὁδᾱnms
 καταπέτασμα^{nnms} ὁδᾱnms ναόc^{ngms} σχίζω^{vial3p} εἰcP δύο^{tn} ἀπόP ἄνωθεν^{bo} ἕωc^c κάτω^{bo} καίc ὁδᾱnms
 γῆ^{nnfc} σειώ^{vial3p} καίc ὁδᾱnmp πέτρα^{nmp} σχίζω^{vial3p}. **v.52** καίc ὁδᾱnmp μνημεῖον^{nnmp} ἀνοίγω^{vial3p}
 καίc πολὺc^{anmp} σῶμα^{nnmp} ὁδᾱmp κοιμάομαι^{vpxgmp} ἁγίοc^{agmpn} ἐγείρω^{vial3p}. **v.53** καίc
 ἐξέρχομαι^{vraanmp} ἐκP ὁδᾱnmp μνημεῖον^{ngmp} μετὰP ὁδαῖc^o ἔγερσιc^{nafsc} αὐτόc^{rpgms} εἰσέρχομαι^{vial3p} εἰcP
 ὁδαῖc^o ἁγίοc^{aafsn} πόλιc^{nafsc} καίc ἐμφανίζω^{vial3p} πολὺc^{admpn}. **v.54** ὁδᾱnms δέc ἑκατοντάρχηc^{nnms}
 καίc ὁδᾱnmp μετὰP αὐτόc^{rpgms} τηρέω^{vrapnmp} ὁδαῖc^o Ἰησοῦc^{namc} ὁράω^{vraanmp} ὁδαῖc^o σειμοῦ^{namc} καίc
 ὁδαῖc^o γίνομαι^{vpadanp} φοβέομαι^{vial3p} σφόδρα^{bo} λέγω^{vraanmp} ἀληθῶc^{bo} θεόc^{ngms} υἱόc^{nnms} εἰμι^{vix3s}
 οὗτοc^{rdnms}. **v.55** εἰμι^{vix3p} δέc ἐκεῖ^{bo} γυνή^{nmp} πολὺc^{anmp} ἀπόP μακρόθεν^{bo} θεωρέω^{vrapnmp}
 ὅτιc^{rmpfc} ἀκολουθεῶ^{vial3p} ὁδᾱnms Ἰησοῦc^{ndms} ἀπόP ὁδαῖc^o Γαλιλαία^{ngfs} διακονέω^{vrapnmp} αὐτόc^{rpdms}.
v.56 ἐν^p ὅc^{rtdfp} εἰμι^{vix3s} Μαρία^{nnfc} ὁδᾱnms Μαγδαληνῆ^{nnfc} καίc Μαρία^{nnfc} ὁδαῖc^o Ἰακώβοc^{ngms}
 καίc Ἰωσήc^{ngms} μήτηρ^{nnfc} καίc ὁδᾱnms μήτηρ^{nnfc} Ἰωσήc^{ngmp} Ζεβεδαιοῦ^{ngms}.

Ἀριμαθαίας, τοῦνομα Ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε τῷ Ἰησοῦ, οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ, ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. τότε ὁ Πιλάτος ἐκέλευσε ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα. καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ Ἰωσήφ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ, ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου, ἀπῆλθεν. ἦν δὲ ἐκεῖ Μαριά ἢ Μαγδαληνῆ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου. Τῇ δὲ ἐπαύριον, ἥτις ἐστὶ μετὰ τὴν Παρασκευὴν, συνήχθησαν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς Πιλάτον, λέγοντες, Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἐτι ζῶν, Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τῆς τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτὸν, καὶ εἴπωσι τῷ λαῷ, Ἥγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης. ἔφη δὲ αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, Ἔχετε κουστωδίαν, ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. οἱ δὲ πορευθέντες ἠσφάλισαν τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον, μετὰ τῆς κουστωδίας.

Ὅψε δὲ σαββάτων, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἦλθε Μαριά ἢ Μαγδαληνῆ, καὶ ἡ ἄλλη Μαρία, θεωρῆσαι τὸν τάφον. καὶ ἰδοῦ, σεισμός ἐγένετο μέγας, ἄγγελος γὰρ Κυρίου καταβάς ἐξ οὐρανοῦ, προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ

v.57 ὄψιος^{agfns} δεξ^c γίνομαι^{vpadgfs} ἔρχομαι^{viaa3s} ἄνθρωπος^{nnms} πλούσιος^{anmsn} ἀπό^p Ἀριμαθαία^{ngfs} ὁ^{bo} Ἰωσήφ^{tp} ὅς^{rrnms} καί^c αὐτὸς^{rnms} μαθητεύ^{viaa3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.58** οὗτος^{rdnms} προσέρχομαι^{vpaanms} αἰτέω^{viama3s} ὁ^{ddms} Πιλάτος^{ndms} ὁ^{ddms} σῶμα^{nans} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} τότε^{bo} ὁ^{dnms} Πιλάτος^{nnms} κελεύω^{viaa3s} ἀποδοῖμι^{vnap} ὁ^{dans} σῶμα^{nans}. **v.59** καί^c λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dnms} Ἰωσήφ^{tp} ἐντυλίσσω^{viaa3s} αὐτὸς^{rtrans} σινδῶν^{ndfs} καθαρῶς^{adfsn}. **v.60** καί^c τίθημι^{viaa3s} αὐτὸς^{rtrans} ἐν^p ὁ^{ddms} καινός^{adnms} αὐτὸς^{rpgms} μνημείον^{ndns} ὅς^{rtrans} λατομέω^{viaa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} πέτρα^{ndfs} καί^c προσκυλίω^{vpaanms} λίθος^{nams} μέγας^{aamsn} ὁ^{ddfs} θύρα^{ndfs} ὁ^{dgms} μνημείον^{ngns} ἀπέρχομαι^{viaa3s}. **v.61** εἰμι^{vix3s} δεξ^c ἐκεῖ^{bo} Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs} Μαγδαληνῆ^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} ἄλλος^{anfsn} Μαρία^{nnfs} κάθημαι^{vppnnp} ἀπέναντι^{bo} ὁ^{dgms} τάφος^{ngms}. **v.62** ὁ^{ddfs} δεξ^c ἐπαύριον^{bo} ὅστις^{rrnfs} εἰμι^{vix3s} μετὰ^p ὁ^{dafs} παρασκευῆ^{nafs} συναγωγῆ^{vnap3p} ὁ^{dnmp} ἀρχιερέυς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} πρὸς^p Πιλάτος^{nams}. **v.63** λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} μνησκόμοι^{vnap1p} ὅτι^c ἐκεῖνος^{rdnms} ὁ^{dnms} πλάνος^{anmsn} λέγω^{viaa3s} ἐτι^{bo} ζῶν^{vppanms} μετὰ^p τρεῖς^{nafp} ἡμέρα^{nafp} ἐγείρω^{vipp1s}. **v.64** κελεύω^{vdaa2s} οὗ^c ἀσφαλίζω^{vnap} ὁ^{dams} τάφος^{nams} ἕως^c ὁ^{dgfs} τρίτος^{agfns} ἡμέρα^{ngfs} μήποτε^{bo} ἔρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτὸς^{rpgms} νύξ^{ngfs} κλέπτω^{vsaa3p} αὐτὸς^{rpaams} καί^c λέγω^{vsaa3p} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} ἐγείρω^{vnap3s} ἀπό^p ὁ^{dgmp} νεκρός^{agmpn} καί^c εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnfs} ἐσχάτος^{anfsn} πλάνη^{nnfs} χείρων^{anfsc} ὁ^{dgfs} πρώτος^{agfns}. **v.65** φημι^{vix3s} δεξ^c αὐτὸς^{rpdmp} ὁ^{dnms} Πιλάτος^{nnms} ἔχω^{vipa2p} κουστωδία^{nafs} ὑπάγω^{vdpa2p} ἀσφαλίζω^{vdad2p} ὡς^{bo} οἶδα^{vixa2p}. **v.66** ὁ^{dnmp} δεξ^c πορεύομαι^{vpaanmp} ἀσφαλίζω^{viad3p} ὁ^{dams} τάφος^{nams} σφραγίζω^{vpaanmp} ὁ^{dams} λίθος^{nams} μετὰ^p ὁ^{dgfs} κουστωδία^{ngfs}. **28. v.1** ὅψε^{bo} δεξ^c σάββατον^{ngnp} ὁ^{ddfs} ἐπιφώσκω^{vppadfs} εἰς^p εἰς^{nafs} σάββατον^{ngnp} ἔρχομαι^{viaa3s} Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs} Μαγδαληνῆ^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} ἄλλος^{anfsn} Μαρία^{nnfs} θεωρέω^{vnaa} ὁ^{dams} τάφος^{nams}.

3 ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπή, καὶ
 4 τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιῶν. ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ
 5 ἐσεισθησαν οἱ τηροῦντες καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ νεκροί. ἀποκριθεὶς
 6 δὲ ὁ ἄγγελος εἶπε ταῖς γυναῖξί, Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς, οἶδα γὰρ ὅτι
 7 Ἰησοῦν τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε, οὐκ ἔστιν ὧδε, ἠγέρθη γὰρ,
 8 καθὼς εἶπε δεῦτε, ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ Κύριος. καὶ τα-
 χυ πορευθεῖσαι εἶπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὅτι Ἠγέρθη ἀπὸ τῶν
 9 νεκρῶν, καὶ ἰδού, προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἐκεῖ αὐτὸν ὁ-
 10 ψεσθε, ἰδού, εἶπον ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦσαι ταχύ ἀπὸ τοῦ μνημείου
 11 μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθη-
 12 ταῖς αὐτοῦ. ὡς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,
 13 καὶ ἰδού, ὁ Ἰησοῦς ἀπήνησεν αὐταῖς, λέγων, Χαίρετε. αἱ δὲ
 προσελθοῦσαι ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας, καὶ προσεκύνησαν
 αὐτῷ. τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ φοβεῖσθε, ὑπάγετε, ἀπαγγε-
 γείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κάκεῖ
 με ὄψονται. Πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδού, τινὲς τῆς κουστωδίας
 ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπηγγεῖλαν τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἅπαντα τὰ
 12 γενόμενα. καὶ συναχθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, συμβούλιόν
 13 τε λαβόντες, ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις, λέγοντες,
 Εἶπατε ὅτι Οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡ-

v.2 καί^c ἰδού^{vdaa2s} σεισιμός^{nnms} γίνομαι^{viad3s} μέγας^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} γάρ^c κύριος^{ngms}
 καταβαίνω^{vpaanms} ἐκ^p οὐρανό^{ngms} προσέρχομαι^{vpaanms} ἀποκυλίου^{viaa3s} ὄ^{dams} λίθος^{namms} ἀπό^p
 ὁ^{dgrfs} θύρα^{ngfs} καί^c κἀθημα^{viin3s} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpgms}. **v.3** εἰμι^{viix3s} δέ^c ὁ^{dnlfs} εἰδέα^{nmfs}
 αὐτός^{rpgms} ὡς^{bo} ἀστραπή^{nnfs} καί^c ὁ^{dnnms} ἔνδυμα^{nnms} αὐτός^{rpgms} λευκός^{anmsn} ὡσεὶ^{bo} χιῶν^{nnfs}.
v.4 ἀπό^p δέ^c ὁ^{dgrms} φόβος^{ngms} αὐτός^{rpgms} σεῖω^{viap3p} ὁ^{dnnmp} τηρέω^{vppanmp} καί^c γίνομαι^{viad3p}
 ὡσεὶ^{bo} νεκρός^{anmpn}. **v.5** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnnms} ἄγγελος^{nnms} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dndf} γυνή^{ndf}
 μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpn2p} σύ^{trn-p} οἶδα^{vixa1s} γάρ^c ὅτι^c Ἰησοῦς^{namms} ὁ^{dams} σταυρώ^{vpxpams} ζητέω^{vira2p}.
v.6 οὐ^{xo} εἰμι^{viix3s} ὧδε^{bo} ἐγείρω^{viap3s} γάρ^c καθὼς^{bo} λέγω^{viaa3s} δεῦτε^{vdx2p} ὁράω^{vdaa2p} ὁ^{dams}
 τόπος^{namms} ὅπου^{bo} κείμαι^{viin3s} ὁ^{dnnms} κύριος^{nnms}. **v.7** καί^c ταχύ^{bo} πορευομαι^{vpaonfp} λέγω^{vdaa2p}
 ὁ^{dndmp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ὅτι^c ἐγείρω^{viap3s} ἀπό^p ὁ^{dgrmp} νεκρός^{agmpn} καί^c ἰδού^{vdaa2s}
 προάγω^{vira3s} σύ^{tpa-p} εἰς^p ὁ^{dafis} Γαλιλαία^{nafis} ἐκεῖ^{bo} αὐτός^{rgrams} ὁράω^{vifd2p} ἰδού^{vdaa2s} λέγω^{viaa1s}
 σύ^{trp-p}. **v.8** καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanfp} ταχύ^{bo} ἀπό^p ὁ^{dgrms} μνημεῖον^{ngms} μετὰ^p φόβος^{ngms} καί^c
 χαρά^{ngfs} μέγας^{agfsn} τρέχω^{viaa3p} ἀπαγγέλλω^{vnaa} ὁ^{dndmp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rpgms}. **v.9** ὡς^{bo}
 δέ^c πορευομαι^{viin3p} ἀπαγγέλλω^{vnaa} ὁ^{dndmp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rpgms} καί^c ἰδού^{vdaa2s} ὁ^{dnnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} ἀπαντᾷ^{viaa3s} αὐτός^{rpdfp} λέγω^{vppanms} χαίρω^{vda2p} ὁ^{dndfp} δέ^c προσέρχομαι^{vpaanfp}
 κρατέω^{viaa3p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{damp} πούς^{namp} καί^c προσκυνέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms}. **v.10** τότε^{bo}
 λέγω^{vira3s} αὐτός^{rpdfp} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpn2p} ὑπάγω^{vda2p} ἀπαγγέλλω^{vdaa2p} ὁ^{dndmp}
 ἀδελφός^{ndmp} ἐγώ^{rpg-s} ἵνα^c ἀπέρχομαι^{vsaa3p} εἰς^p ὁ^{dafis} Γαλιλαία^{nafis} κάκεῖ^{bo} ἐγώ^{trp-s} ὁράω^{vifd3p}.
v.11 πορευομαι^{vppngfp} δέ^c αὐτός^{rpgfp} ἰδού^{vdaa2s} τι-ορινημι ὁ^{dgrfs} κουστοδιά^{ngfs} ἐρχομαι^{vpaanmp}
 εἰς^p ὁ^{dafis} πόλις^{nafis} ἀπαγγέλλω^{viaa3p} ὁ^{dndmp} ἀρχιερέυς^{ndmp} ἅπας^{aanmp} ὁ^{damp} γίνομαι^{vpadanp}.
v.12 καί^c συνάγω^{vparmp} μετὰ^p ὁ^{dgrmp} πρεσβύτερος^{agmpn} συμβούλιον^{namms} τέ^{xo} λαμβάνω^{vpaanmp}
 ἀργύριον^{namp} ἱκανός^{aanmp} διδωμι^{viaa3p} ὁ^{dndmp} στρατιώτης^{ndmp}.

μῶν κοιμωμένων. καὶ ἔὰν ἀκουσθῆ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, 14
 ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν, καὶ ὑμᾶς ἀμερίμους ποιήσομεν. οἱ δὲ 15
 λαβόντες τὰ ἀργύρια ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. καὶ διεφημίσθη 16
 ὁ λόγος οὗτος παρὰ Ἰουδαίοις μέχρι τῆς σήμερον. Οἱ δὲ ἔνδεκα 16
 μαθηταὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάζατο 17
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν αὐτῷ, οἱ δὲ 17
 ἐδίστασαν. καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησεν αὐτοῖς, λέγων, Ἐ- 18
 δόθη μοι πᾶσα ἐξουσία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. πορευθέντες οὖν 19
 μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ 20
 Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αὐ-
 τοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν, καὶ ἰδοῦ, ἐγὼ μεθ' ὑμῶν
 εἶμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. Ἀμήν.

v.13 λέγω^{vppanmp} λέγω^{vdaa2p} ὅτι^c ὁ^dνmp μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpgms} νύξ^{ngfs} ἔρχομαι^{vpaanmp} κλέπτω^{viaa3p} αὐτός^{rpgms} ἐγώ^{rpg-p} κοιμάομαι^{vpprgmp}. **v.14** καί^c ἐάν^{qo} ἀκούω^{vsap3s} οὗτος^{rdnms} ἐπὶ^p ὁ^dgms ἡγεμών^{ngms} ἐγώ^{rpn-p} πειθῶ^{vifa1p} αὐτός^{rpgms} καί^c σύ^{rpa-p} ἀμέριμνος^{aanpn} ποιέω^{vifa1p}. **v.15** ὁ^dnmpp δέ^c λαμβάνω^{vpaanmp} ὁ^danp ἀργύριον^{nanp} ποιέω^{viaa3p} ὡς^{bo} διδάσκω^{via3p} καί^c διαφημίζω^{via3s} ὁ^dnmms λόγος^{ngms} οὗτος^{rdnms} παρὰ^p Ἰουδαίως^{admnp} μέχρι^{bo} ὁ^dgfs σήμερον^{bo}. **v.16** ὁ^dnmpp δέ^c ἔνδεκα^{tn} μαθητῆς^{nnmp} πορεύομαι^{viao3p} εἰς^p ὁ^ddafs Γαλιλαία^{nafs} εἰς^p ὁ^ddans ὄρος^{nans} ὅς^{bo} τίσσω^{viam3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^dnmms Ἰησοῦς^{nnms}. **v.17** καί^c ὀράω^{vpaanmp} αὐτός^{rpgms} προσκυνέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ὁ^dnmpp δέ^c διστάζω^{viaa3p}. **v.18** καί^c προσέρχομαι^{vpaanms} ὁ^dnmms Ἰησοῦς^{nnms} λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vppanms} διδῶμι^{via3s} ἐγώ^{rpd-s} πᾶς^{anfsn} ἐξουσία^{nnfs} ἐν^p οὐρανός^{ndms} καί^c ἐπὶ^p γῆ^{ngfs}. **v.19** πορεύομαι^{vpaonmp} οὖν^c μαθητεύω^{vdaa2p} πᾶς^{aanpn} ὁ^ddanp ἔθνος^{nanp} βαπτίζω^{vppanmp} αὐτός^{rpgamp} εἰς^p ὁ^ddans ὄνομα^{nans} ὁ^dgms πατήρ^{ngms} καί^c ὁ^dgms υἱός^{ngms} καί^c ὁ^dgms ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns}. **v.20** διδάσκω^{vppanmp} αὐτός^{rpgamp} τηρέω^{vnpa} πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ἐντέλλομαι^{vial1s} σύ^{rpd-p} καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} ἐγώ^{rpn-s} μετὰ^p σύ^{rpg-p} εἶμι^{vix1s} πᾶς^{aafpn} ὁ^ddafp ἡμέρα^{nafp} ἕως^c ὁ^dgfs συντέλεια^{ngfs} ὁ^dgms αἰών^{ngms} ἀμήνth.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1, 2 Ἀρχὴ τοῦ εὐαγγελίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ὧς γε-
γραπται ἐν τοῖς προφήταις, Ἰδοῦ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν
μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπρο-
σθὲν σου. φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν
Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ. ἐγένετο Ἰωάννης
βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ κηρύσσω βάντισμα μετανοίας εἰς ἄ-
φροσιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶσα ἡ Ἰουδαία
χώρα, καὶ οἱ Ἱεροσολυμίται, καὶ ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ Ἰορ-
δάνῃ ποταμῷ ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν.
ἦν δὲ Ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας καμήλου, καὶ ζώνην δερματι-
νὴν περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄγριον.
καὶ ἐκήρυσσε, λέγων, Ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός μου ὀπίσω μου,
οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς κύψας λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐ-
τοῦ. ἐγὼ μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτίσει ὑμᾶς
ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. Καὶ ἐγένετο ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν
Ἰησοῦς ἀπὸ Ναζαρέθ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ Ἰωάννου
εἰς τὸν Ἰορδάνην. καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδε
σχιζομένους τοὺς οὐρανοὺς, καὶ τὸ Πνεῦμα ὡσεὶ περιστερὰν κα-

1. v.1 ἀρχή^{nnfs} ὀδῆ^{ngms} εὐαγγέλιον^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} υἱός^{ngms} ὀδῆ^{ngms} θεός^{ngms}.
v.2 ὡς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἐν^p ὀδῆ^{ndmp} προφήτης^{ndmp} ἰδοῦ^{vdad2s} ἐγὼ^{rpn-s} ἀποστέλλω^{vipal1s} ὀδῆ^{dam}
ἄγγελος^{nams} ἐγὼ^{rpq-s} πρὸ^p πρόσωπον^{ngms} σύ^{rpq-s} ὅς^{rrnms} κατασκευάζω^{vifa3s} ὀδῆ^{daf1s} ὀδός^{nafs} σύ^{rpq-s}
ἔμπροσθεν^p σύ^{rpq-s}. **v.3** φωνή^{nnfs} βοάω^{vppagms} ἐν^p ὀδῆ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} ετοιμάζω^{vdad2p} ὀδῆ^{daf1s}
ὀδός^{nafs} κύριος^{ngms} εὐθύς^{aafpn} ποιεῖω^{vdpa2p} ὀδῆ^{dafp} τρίβος^{nafp} αὐτός^{rpqms}. **v.4** γίνομαι^{viad3s}
Ἰωάννης^{nnms} βαπτίζω^{vppanms} ἐν^p ὀδῆ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} καί^c κηρύσσω^{vppanms} βάντισμα^{nans}
μετανοία^{ngfs} εἰς^p ἄφροσιν^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp}. **v.5** καί^c ἐκπορεύομαι^{vin3s} πρὸς^p αὐτός^{rpqms}
πᾶς^{anfsn} ὀδῆ^{daf1s} Ἰουδαίος^{nnfs} χώρα^{nnfs} καί^c ὀδῆ^{ndmp} Ἱεροσολυμίτης^{nnmp} καί^c βαπτίζω^{vip3p} πᾶς^{anmpn}
ἐν^p ὀδῆ^{dam} Ἰορδάνης^{ndms} ποταμός^{ndms} ὑπὲρ^p αὐτός^{rpqms} ἐξομολογέω^{vppmnp} ὀδῆ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp}
αὐτός^{rpqmp}. **v.6** εἰμὶ^{vix3s} ὀδῆ^{ddfs} Ἰωάννης^{nnms} ἐνδύω^{vpxmms} θρίξ^{nafp} καμήλος^{ngms} καί^c ζώνη^{nafs}
δερμάτινος^{aafsn} περὶ^p ὀδῆ^{daf1s} ὀσφύς^{nafs} αὐτός^{rpqms} καί^c ἐσθίω^{vppanms} ἀκρίξ^{nafp} καί^c μέλι^{nans}
ἄγριος^{aansn}. **v.7** καί^c κηρύσσω^{vifa3s} λέγω^{vppanms} ἔρχομαι^{vipn3s} ὀδῆ^{dam} ἰσχυρός^{anmsc} ἐγὼ^{rpq-s}
ὀπίσω^{bo} ἐγὼ^{rpq-s} ὅς^{rrgms} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vixp1s} ἰκανός^{anmsn} κύπτω^{vpaanms} λῦω^{vnaa} ὀδῆ^{dam} ἱμάς^{nams} ὀδῆ^{ngp}
ὑπόδημα^{ngmp} αὐτός^{rpqms}. **v.8** ἐγὼ^{rpn-s} μὲν^{xo} βαπτίζω^{vial1s} σύ^{rpq-p} ἐν^p ὕδωρ^{ndms} αὐτός^{rpqms} ὀδῆ^{ngp}
βαπτίζω^{vifa3s} σύ^{rpq-p} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ἄγιος^{adnsn}. **v.9** καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ἐκεῖνος^{rdafp} ὀδῆ^{ddfp}
ἡμέρα^{ndfp} ἔρχομαι^{vial3s} Ἰησοῦς^{nnms} ἀπὸ^p Ναζαρά^{tp} ὀδῆ^{daf1s} Γαλιλαία^{ngfs} καί^c βαπτίζω^{vial3s} ὑπὸ^p
Ἰωάννης^{ngms} εἰς^p ὀδῆ^{dam} Ἰορδάνης^{nams}.

ταβαῖνον ἐπ' αὐτόν, καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν, Σὺ εἶ ὁ 11
 υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα. Καὶ εὐθύς τὸ Πνεῦμα 12
 αὐτόν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας 13
 τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, καὶ ἦν μετὰ τῶν 14
 θηριῶν, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆ- 14
 ναι τὸν Ἰωάννην, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν Γαλιλαίαν, κηρύσσων 15
 τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ λέγων ὅτι Πεπλή- 15
 ρωται ὁ καιρός, καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, μετανοεῖτε, 16
 καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασ- 16
 σαν τῆς Γαλιλαίας εἶδε Σίμωνα καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, 17
 βάλλοντας ἀμφίβληστρον ἐν τῇ θαλάσῃ, ἦσαν γὰρ ἀλιεῖς. καὶ 17
 εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γε- 18
 νέσθαι ἀλιεῖς ἀνθρώπων. καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν, 19
 ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ προβάς ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν Ἰάκωβον 19
 τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς 20
 ἐν τῷ πλοίῳ καταρτιζοντας τὰ δίκτυα. καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν αὐ- 20
 τοὺς, καὶ ἀφέντες τὸν πατέρα αὐτῶν Ζεβεδαῖον ἐν τῷ πλοίῳ μετὰ 21
 τῶν μισθωτῶν ἀπῆλθον ὀπίσω αὐτοῦ. Καὶ εἰσπορεύονται εἰς Κα- 21
 περναοῦμ, καὶ εὐθέως τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν,
 ἐδίδασκε. καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ἦν γὰρ διδά- 22

v.10 καί^c εὐθέως^{bo} ἀναθαῖνω^{vppanms} ἀπό^p ὄ^dgns ὕδωρ^{ngms} ὀράω^{viaa3s} σχίζω^{vppamp} ὄ^{damp}
 οὐρανός^{namp} καί^c ὄ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὡσεὶ^{bo} περισσότερά^{nafs} καταθαῖνω^{vppaans} ἐπι^p αὐτός^{rpams}.

v.11 καί^c φωνή^{nafs} γίνομαι^{viad3s} ἐκ^p ὄ^dgmp οὐρανός^{ngmp} σύ^{trp-s} εἰμι^{vix2s} ὄ^dnnms υἱός^{nnms}
 ἐγώ^{trg-s} ὄ^dnnms ἀγαπητός^{anmsn} ἐν^p ᾧ^{rrdms} εὐδοκέω^{viaa1s}. **v.12** καί^c εὐθύς^{bo} ὄ^dnnms πνεῦμα^{nnms}
 αὐτός^{rpams} ἐκβάλλω^{vipa3s} εἰς^p ὄ^ddafs ἔρημος^{aafsn}.

v.13 καί^c εἰμι^{vix3s} ἐκεῖ^{bo} ἐν^p ὄ^ddfs ἔρημος^{adfsn} ἡμέρα^{nafp} τεσσαράκοντα^{tn} πειράζω^{vpppms} ὑπό^p ὄ^dgms Σατανᾶς^{ngms} καί^c εἰμι^{vix3s}
 μετά^p ὄ^dgnp θηρίων^{ngmp} καί^c ὄ^dnnmp ἄγγελος^{nnmp} διακονέω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}.

v.14 μετά^p δε^c
 ὄ^{dans} παραδίδωμι^{vnap} ὄ^ddams Ἰωάννης^{nams} ἔρχομαι^{viaa3s} ὄ^dnnms Ἰησοῦς^{nms} εἰς^p ὄ^ddafs Γαλιλαία^{nafs}
 κηρύσσω^{vppanms} ὄ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὄ^dgfs βασιλεία^{ngfs} ὄ^dgms θεός^{ngms}.

v.15 καί^c λέγω^{vppanms}
 ὅ^tι^c πληρώω^{vixp3s} ὄ^dnnms καιρός^{nnms} καί^c ἐγγίζω^{vixa3s} ὄ^dnnfs βασιλεία^{nafs} ὄ^dgms θεός^{ngms}
 μετανοέω^{vpa2p} καί^c πιστεύω^{vpa2p} ἐν^p ὄ^dnnms εὐαγγέλιον^{ndns}.

v.16 περιπατέω^{vppanms} δε^c παρά^p
 ὄ^ddafs θάλασσα^{nafs} ὄ^dgfs Γαλιλαία^{ngfs} ὀράω^{viaa3s} Σίμων^{nams} καί^c Ἀνδρέας^{nams} ὄ^ddams ἀδελφός^{nams}
 αὐτός^{rpams} βάλλω^{vppaamp} ἀμφίβληστρον^{nans} ἐν^p ὄ^ddfs θάλασσα^{ndis} εἰμι^{vix3p} γάρ^c ἀλιεύς^{nnmp}.

v.17 καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} ὄ^dnnms Ἰησοῦς^{nnms} δεῦτε^{vdx2p} ὀπίσω^{bo} ἐγώ^{trg-s} καί^c
 ποιέω^{vifa1s} σύ^{trp-a} γίνομαι^{vnad} ἀλιεύς^{namp} ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.18** καί^c εὐθέως^{bo} ἀφίημι^{vpaanmp}
 ὄ^ddamp δίκτυον^{namp} αὐτός^{rpmp} ἀκολουθεῖω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}.

v.19 καί^c προβαίνω^{vpaanms}
 ἐκεῖθεν^{bo} ὀλίγος^{bo} ὀράω^{viaa3s} Ἰάκωβος^{nams} ὄ^ddams ὄ^dgms Ζεβεδαῖος^{ngms} καί^c Ἰωάννης^{nams}
 ὄ^ddams ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpams} καί^c αὐτός^{rpamp} ἐν^p ὄ^dnnms πλοῖον^{ndns} καταρτιζῶ^{vppaamp} ὄ^ddamp
 δίκτυον^{namp}.

v.20 καί^c εὐθέως^{bo} καλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} καί^c ἀφίημι^{vpaanmp} ὄ^ddams πατήρ^{nams}
 αὐτός^{rpmp} Ζεβεδαῖος^{nams} ἐν^p ὄ^dnnms πλοῖον^{ndns} μετά^p ὄ^dgmp μισθωτός^{ngmp} ἀπέρχομαι^{viaa3p}
 ὀπίσω^{bo} αὐτός^{rpams}.

v.21 καί^c εἰσπορεύομαι^{vipn3p} εἰς^p ὄ^dgmp Καπερναοῦμ^{np} καί^c εὐθέως^{bo} ὄ^dddnp
 σάββατον^{ndnp} εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὄ^ddafs συναγωγὴ^{nafs} διδασκώ^{viaa3s}.

23 σκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματεῖς. καὶ
 ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ
 24 ἀνέκραξε, λέγων, Ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ· ἦλθες
 25 ἀπολέσαι ἡμᾶς· οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπετίμη-
 26 σεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Φιμώθητι, καὶ ἐξελθε ἐξ αὐτοῦ. καὶ
 σπαράζαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον καὶ κράζαν φωνῇ μεγά-
 27 λη, ἐξῆλθεν ἐξ αὐτοῦ. καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε συζητεῖν
 πρὸς αὐτοὺς, λέγοντας, Τί ἐστι τοῦτο· τίς ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ αὕτη,
 ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει,
 28 καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ. ἐξῆλθεν δὲ ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εὐθύς εἰς
 29 ὅλην τὴν περιχώρον τῆς Γαλιλαίας. Καὶ εὐθέως ἐκ τῆς συναγω-
 γῆς ἐξεληθόντες, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος καὶ Ἀνδρέου, μετὰ
 30 Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ἡ δὲ πενθερὰ Σίμωνος κατέκειτο πυρέσ-
 31 σουσα, καὶ εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς, καὶ προσελθὼν
 ἤγειρεν αὐτήν, κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν
 32 ὁ πυρετὸς εὐθέως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. Ὀψίας δὲ γενομένης,
 ὅτε ἔδου ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας
 33 καὶ τοὺς δαιμονιζομένους, καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη ἦν
 34 πρὸς τὴν θύραν. καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποι-
 κίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλά ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφιε λαλεῖν
 35 τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτόν. Καὶ πρωῒ ἔννυχον λίαν ἀναστάς

v.22 καί^c ἐκπλήσσω^{v1ip3p} ἐπι^p ὁ^{dfis} διδαχῆ^{ndfs} αὐτός^{rgms} εἰμι^{vix3s} γάρ^c διδάσκω^{vppanms} αὐτός^{rgamp} ὡς^{bo} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vppanms} καί^c οὐ^{xo} ὡς^{bo} ὁ^{dmp} γραμματεὺς^{nnmp}. **v.23** καί^c εἰμι^{vix3s} ἐν^p ὁ^{dfis} συναγωγῆ^{ndfs} αὐτός^{rgmp} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ἀκάθαρτος^{adns} καί^c ἀνακράω^{v1aa3s}. **v.24** λέγω^{vppanms} ἐγὼⁱ τίς^{rqns} ἐγώ^{rp-d-p} καί^c σύ^{rp-d-s} Ἰησοῦς^{nvms} Ναζαρηνός^{nvms} ἔρχομαι^{v1aa2s} ἀπόλλυμι^{vnaa} ἐγώ^{rp-a-p} οἶδα^{vixa1s} σύ^{rp-a-s} τίς^{rqns} εἰμι^{v1px2s} ὁ^{dnms} ἅγιος^{anmsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.25** καί^c ἐπιτιμάω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vppanms} φημίω^{vdap2s} καί^c ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἐκ^p αὐτός^{rgms}. **v.26** καί^c σπαράσσω^{vpaanms} αὐτός^{rgams} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dnms} ἀκάθαρτος^{anmsn} καί^c κράζω^{vpaanms} φωνῆ^{ndfs} μέγας^{adfsn} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ἐκ^p αὐτός^{rgms}. **v.27** καί^c θαμβέω^{v1ap3p} πᾶς^{anmpn} ὥστε^c συζητεῖν^{vnpa} πρὸς^p αὐτός^{rgamp} λέγω^{vppaamp} τίς^{rqns} εἰμι^{v1px3s} οὗτος^{rdms} τίς^{rqms} ὁ^{dnfs} διδαχῆ^{nnfs} ὁ^{dnfs} καινός^{anfsn} οὗτος^{rdnfs} ὅτι^c κατὰ^p ἐξουσία^{nafs} καί^c ὁ^{ddnp} πνεῦμα^{ndnp} ὁ^{ddnp} ἀκάθαρτος^{adnpn} ἐπιτάσσω^{v1pa3s} καί^c ὑπακούω^{v1pa3p} αὐτός^{rgdms}. **v.28** ἐξέρχομαι^{v1aa3s} δε^c ὁ^{dnfs} ἀκοί^{nnfs} αὐτός^{rgms} εὐθύς^{bo} εἰς^p ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} περιχώρος^{aafsn} ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{ngfs}. **v.29** καί^c εὐθέως^{bo} ἐκ^p ὁ^{dafs} συναγωγῆ^{ngfs} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ἔρχομαι^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} Σίμων^{ngms} καί^c Ἀνδρέας^{ngms} μετὰ^p Ἰακώβος^{ngms} καί^c Ἰωάννης^{ngms}. **v.30** ὁ^{dnfs} δε^c πενθερὰ^{nnfs} Σίμων^{ngms} κατέκειμαι^{v1aa3s} πυρέσσω^{vppanms} καί^c εὐθέως^{bo} λέγω^{v1pa3p} αὐτός^{rgdms} περὶ^p αὐτός^{rgfs}. **v.31** καί^c προσέρχομαι^{vpaanms} ἐγγίρω^{v1aa3s} αὐτός^{rgafs} κρατέω^{vpaanms} ὁ^{dafs} χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{rgfs} καί^c ἀφήμι^{v1aa3s} αὐτός^{rgafs} ὁ^{dnms} πυρετός^{nnms} εὐθέως^{bo} καί^c διακονέω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdmp}. **v.32** ὄψιος^{agfsn} δε^c γίνομαι^{vpadfs} ὅτε^{bo} δύνω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} φέρω^{v1aa3p} πρὸς^p αὐτός^{rgams} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vpaamp} καί^c ὁ^{damp} δαιμονίζομαι^{vppnamp}. **v.33** καί^c ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὅλος^{anfsn} ἐπισυνάγω^{vpxnfs} εἰμι^{vix3s} πρὸς^p ὁ^{dafs} θύρα^{nafs}. **v.34** καί^c θεραπεύω^{v1aa3s} πολὺς^{aampn} κακῶς^{bo} ἔχω^{vpaamp} ποικίλος^{adfnp} νόσος^{ndfp} καί^c δαιμόνιον^{vnanp} πολὺς^{aampn} ἐκβάλλω^{v1aa3s} καί^c οὐ^{xo} ἀφήμι^{v1aa3s} λαλέω^{vnpa} ὁ^{damp} δαιμόνιον^{nanp} ὅτι^c οἶδα^{v1aa3p} αὐτός^{rgams}.

ἐξῆλθε, καὶ ἀπῆλθεν εἰς ἔρημον τόπον, κάκει προσήχεται. καὶ 36
κατεδίωξαν αὐτὸν ὁ Σίμων καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ εὔροντες αὐτὸν 37
λέγουσιν αὐτῷ ὅτι Πάντες ζητοῦσί σε. καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἄγωμεν 38
εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα κάκει κηρύξω, εἰς τοῦτο γὰρ 39
ἐξελέλυθα. καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς ὀ- 40
λην τὴν Γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. Καὶ ἔρχεται πρὸς 40
αὐτὸν λεπρός, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ γονυπετῶν αὐτόν, καὶ λέ- 41
γων αὐτῷ ὅτι Ἐὰν θέλῃς, δύνασαι με καθαρίσαι. ὁ δὲ Ἰησοῦς 41
σπλαγχνισθεὶς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἤψατο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐ- 42
τῷ, Θέλω, καθαρίσθητι, καὶ εἰπόντος αὐτοῦ εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ' 42
αὐτοῦ ἡ λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. καὶ ἐμβριμησάμενος αὐτῷ, 43
εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτόν, καὶ λέγει αὐτῷ, Ὅρα, μηδενὶ μηδὲν εἴ- 44
πης, ἀλλ' ὕπαγε, σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ 44
τοῦ καθαρισμοῦ σου ἃ προσέταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς.
ὁ δὲ ἐξεληθὼν ἤρξατο κηρύσσειν πολλὰ καὶ διαφημίζει τὸν λόγον, 45
ὥστε μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερωῶς εἰς πόλιν εἰσελθεῖν, ἀλλ'
ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν.

Καὶ πάλιν εἰσῆλθεν εἰς Καπερναοῦμ δι' ἡμερῶν, καὶ ἠκούσθη 2
ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοί, ὥστε μηκέτι 2
χωρεῖν μηδὲ τὰ πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον.
καὶ ἔρχονται πρὸς αὐτόν, παραλυτικὸν φέροντες, αἰρόμενον ὑπὸ 3

v.35 καί^c πρω^{tb}ο ἐννυχος^{bo} λίαν^{bo} ἀνίστημι^{vpaanms} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} καί^c ἀπέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p
ἔρημος^{aamsn} τόπος^{nams} κάκει^{bo} προσεύχομαι^{v1in3s}. **v.36** καί^c καταδιώκω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams}
ὁ^{dnms} Σίμων^{nams} καί^c ὁ^{dnmp} μετὰ^p αὐτός^{rpams}. **v.37** καί^c εὐρίσκω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} λέγω^{v1aa3p}
αὐτός^{rpams} ὅτι^c πᾶς^{anmpn} ζητέω^{v1pa3p} σύ^{tpa-s}. **v.38** καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} ἄγω^{v1pa1p} εἰς^p
ὁ^{dafp} ἔχω^{vppafp} κωμόπολις^{nafp} ἵνα^c κάκει^{bo} κηρύσσω^{vsaa1s} εἰς^p οὗτος^{rdans} γάρ^c ἐξέρχομαι^{v1xa1s}.
v.39 καί^c εἰμι^{v1ix3s} κηρύσσω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγῇ^{ndfp} αὐτός^{rpmp} εἰς^p ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs}
Γαλιλαίαν^{nafs} καί^c ὁ^{dapn} δαιμόνιον^{hnanp} ἐκβάλλω^{vppanms}. **v.40** καί^c ἔρχομαι^{v1ipn3s} πρὸς^p
αὐτός^{rpams} λεπρός^{anmsn} παρακαλέω^{vppanms} αὐτός^{rpams} καί^c γονυπετέω^{vppanms} αὐτός^{rpams} καί^c
λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpams} ὅτι^c ἐάν^{qo} θέλω^{vsaa2s} δύναμαι^{v1ipn2s} καθαρίζω^{vnaa}. **v.41** ὁ^{dnms}
δὲ^c Ἰησοῦς^{nams} σπλαγχνίζομαι^{vpaanms} ἐκτείνω^{vpaanfs} ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} ἅπτω^{v1ad3s} αὐτός^{rpams}
καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpams} θέλω^{v1a1s} καθαρίζω^{v1dap2s}. **v.42** καί^c λέγω^{vpaagms} αὐτός^{rpams}
εὐθέως^{bo} ἀπέρχομαι^{v1aa3s} ἀπό^p αὐτός^{rpams} ὁ^{dnfs} λέπρα^{nafs} καί^c καθαρίζω^{v1ap3s}. **v.43** καί^c
ἐμβριμάομαι^{vpadms} αὐτός^{rpams} εὐθέως^{bo} ἐκβάλλω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams}. **v.44** καί^c λέγω^{v1pa3s}
αὐτός^{rpams} ὁράω^{v1pa2s} μηδεὶς^{admsn} μηδεὶς^{aansn} λέγω^{vsaa2s} ἀλλά^c ὑπάγω^{v1pa2s} σεαυτοῦ^{xams}
δεικνυμι^{v1aa2s} ὁ^{ddms} ἱερεὺς^{ndms} καί^c προσφέρω^{v1aa2s} περὶ^p ὁ^{dqms} καθαρισμός^{ngms} σύ^{tpg-s}
ὅς^{tranp} προστάσσω^{v1aa3s} Μωϋσῆς^{v1ad3s} κηρύσσω^{v1pa} πολὺς^{aanpn} καί^c διαφημίζω^{v1pa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὥστε^c
μηκέτι^{bo} αὐτός^{rpams} δύναμαι^{v1ipn} φανερωῶς^{bo} εἰς^p πόλις^{nafs} εἰσέρχομαι^{v1naa} ἀλλά^c ἔξω^{bo} ἐν^p
ἔρημος^{admpn} τόπος^{ndmp} εἰμι^{v1ix3s} καί^c ἔρχομαι^{v1in3p} πρὸς^p αὐτός^{rpams} πάντοθεν^{bo}. **2. v.1** καί^c
πάλιν^{bo} εἰσέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p Καπερναοῦμ^{tp} διὰ^p ἡμέρα^{ngfp} καί^c ἀκούω^{v1ap3s} ὅτι^c εἰς^p οἶκος^{nams}
εἰμι^{v1ix3s}. **v.2** καί^c εὐθέως^{bo} συνάγω^{v1ap3p} πολὺς^{anmpn} ὥστε^c μηκέτι^{bo} χωρέω^{v1pa} μηδέ^c ὁ^{dapn}
πρὸς^p ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} καί^c λαλέω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dams} λόγος^{nams}.

4 τεσσάρων. καὶ μὴ δυνάμενοι προσεγγίσει αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον,
 5 ἀπεστέγασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χαλῶσι τὸν
 6 κράββατον ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικός κατέκειτο. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς
 7 τὴν πίστιν αὐτῶν λέγει τῷ παραλυτικῷ, Τέκνον, ἀφέωνται σοι αἱ
 8 ἁμαρτίαι σου. ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέων ἐκεῖ καθήμενοι,
 9 καὶ διαλογιζόμενοι ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, Τί οὕτως οὕτω λαλεῖ
 10 βλασφημίας· τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός· καὶ
 11 εὐθέως ἐπιγνοῦς ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ ὅτι οὕτως διαλο-
 12 γίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς, Τί ταῦτα διαλογίζεσθε ἐν ταῖς
 13 καρδίαις ὑμῶν· τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, Ἀ-
 14 φέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, Ἔγειραι, καὶ ἄρον σου τὸν
 15 κράββατον, καὶ περιπάτει· ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας λέγει τῷ παραλυτι-
 κῷ, Σοὶ λέγω, ἔγειραι καὶ ἄρον τὸν κράββατον σου, καὶ ὑπάγε
 εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἠγέρθη εὐθέως, καὶ ἄρας τὸν κράββατον,
 ἐξῆλθεν ἐναντίον πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν
 τὸν Θεόν, λέγοντας ὅτι Οὐδέποτε οὕτως εἶδομεν. Καὶ ἐξῆλθε
 πάλιν παρὰ τὴν θάλασσαν, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐτόν,
 καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ παράγων εἶδε Λευτὴν τὸν τοῦ Ἀλφαίου
 καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀκολουθεῖ μοι. καὶ
 ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακεῖσθαι

v.3 καί^c ἔρχομαι^{v1pn3p} πρὸς^p αὐτός^{r1pams} παραλυτικός^{aamsn} φέρω^{v1pnanmp} αἶρω^{v1ppams} ὑπό^p τέσσαρες^{ngmp}. **v.4** καί^c μὴ^{xo} δύναμαι^{v1pnanmp} προσεγγίξω^{vnaa} αὐτός^{r1pdms} διὰ^p ὁδὸς^o ὄχλος^o ἀποστεγάζω^{v1aa3p} ὁδὰς^o στέγη^{nafs} ὅπου^{bo} εἰμι^{v1ix3s} καί^c ἐξορύσσω^{v1pnanmp} χαλῶσι^{v1pa3p} ὁδὰς^o κράβατος^{nams} ἐπι^p ὅς^{r1dms} ὁδὸς^o παραλυτικός^{aamsn} κατέκειμαι^{v1in3s}. **v.5** ὁράω^{v1paaans} δέ^c ὁδὸς^o Ἰησοῦς^{nnms} ὁδὰς^o πίστις^{nafs} αὐτός^{r1pmp} λέγω^{v1pa3s} ὁδὸς^o παραλυτικός^{admsn} τέκνον^{nvns} ἀφιήμι^{v1xp3p} σύ^{r1pd-s} ὁδὸς^o ἁμαρτία^{nnfp} σύ^{r1pg-s}. **v.6** εἰμι^{v1ix3p} δέ^c τι-σινμπ^o ὁδὸς^o γραμματεὺς^{ngmp} ἐκεῖ^{bo} καθήμεναι^{v1pnanmp} καί^c διαλογίζομαι^{v1pnanmp} ἐν^p ὁδῶ^o καρδία^{ndfp} αὐτός^{r1pmp}. **v.7** τῖς^{r1qans} οὕτως^{rdms} οὕτω^{bo} λαλέω^{v1pa3s} βλασφημία^{nafp} τῖς^{r1qans} δύναμαι^{v1pn3s} ἀφιήμι^{v1pa} ἁμαρτία^{nafp} εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἷς^{nnms} ὁδὸς^o θεός^{nnms}. **v.8** καί^c εὐθέως^{bo} ἐπιγινώσκω^{v1paaans} ὁδὸς^o Ἰησοῦς^{nnms} πνεῦμα^{ndns} αὐτός^{r1pms} ὅτι^c οὕτω^{bo} διαλογίζομαι^{v1pn3p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{ixdmp} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{r1pmp} τῖς^{r1qans} οὕτως^{rdanp} διαλογίζομαι^{v1pn3p} ἐν^p ὁδῶ^o καρδία^{ndfp} σύ^{r1pg-p}. **v.9** τῖς^{r1qans} εἰμι^{v1ix3s} εὐκοπος^{anncs} λέγω^{vnaa} ὁδὸς^o παραλυτικός^{admsn} ἀφιήμι^{v1xp3p} σύ^{r1pd-s} ὁδὸς^o ἁμαρτία^{nnfp} ἔγω^o λέγω^{vnaa} ἐγείρω^{vdam2s} καί^c αἶρω^{vdaa2s} σύ^{r1pg-s} ὁδὸς^o κράβατος^{nams} καί^c περιπατέω^{vdpa2s}. **v.10** ἵνα^c δέ^c οἶδα^{vsxa2p} ὅτι^c ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{v1pa3s} ὁδὸς^o υἱός^{nnms} ὁδὸς^o ἀνθρώπος^{ngms} ἀφιήμι^{v1pa} ἐπι^p ὁδῶς^o γῆ^{ngfs} ἁμαρτία^{nafp} λέγω^{v1pa3s} ὁδὸς^o παραλυτικός^{admsn}. **v.11** σύ^{r1pd-s} λέγω^{v1pa1s} ἐγείρω^{vdam2s} καί^c αἶρω^{vdaa2s} ὁδὸς^o κράβατος^{nams} σύ^{r1pg-s} καί^c ὑπάγω^{vdpa2s} εἰς^p ὁδὸς^o οἶκος^{nams} σύ^{r1pg-s}. **v.12** καί^c ἐγείρω^{v1pa3s} εὐθέως^{bo} καί^c αἶρω^{v1paaans} ὁδὸς^o κράβατος^{nams} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ἐναντίον^{bo} πᾶς^{agmpn} ὥστε^c ἐξίστημι^{v1pni} πᾶς^{aampn} καί^c δοξάζω^{v1pa} ὁδὸς^o θεός^{nams} λέγω^{v1paaamp} ὅτι^c οὐδέποτε^{bo} οὕτω^{bo} ὁράω^{v1aa1p}. **v.13** καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3s} πάλιν^{bo} παρὰ^p ὁδὰς^o θάλασσα^{nafs} καί^c πᾶς^{anmsn} ὁδὸς^o ὄχλος^{nnms} ἔρχομαι^{v1in3s} πρὸς^p αὐτός^{r1pams} καί^c διδάσκω^{v1aa3s} αὐτός^{r1pamp}. **v.14** καί^c παράγων^{v1paaans} ὁράω^{v1aa3s} Λευτὴν^{nams} ὁδὸς^o ὁδὸς^o Ἀλφαιός^{ngms} καθήμεναι^{v1pnanms} ἐπι^p ὁδὸς^o τελώνιον^{nans} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{r1pdms} ἀκολουθεῶ^{vdpa2s} ἐγώ^{r1pd-s} καί^c ἀνίστημι^{v1paaans} ἀκολουθεῶ^{v1aa3s} αὐτός^{r1pdms}.

αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συ-
 νανέκειντο τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἦσαν γὰρ πολλοί,
 καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, 16
 ἰδόντες αὐτὸν ἐσθίοντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔλεγον
 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Τί ὅτι μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐ-
 σθίει καὶ πίνει· καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Οὐ χρεῖαν 17
 ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. οὐκ ἤλθον
 καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. Καὶ ἦσαν 18
 οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων νηστεύοντες, καὶ ἔρ-
 χονται καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου καὶ οἱ τῶν
 Φαρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύουσι· καὶ 19
 εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ
 ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστί, νηστεύειν· ὅσον χρόνον μεθ' ἐαυτῶν
 ἔχουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν, ἐλεύσονται δὲ ἡμέ- 20
 ραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν
 ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. καὶ οὐδεὶς ἐπιβλήμα ῥάκους ἀγνάφου 21
 ἐπιρράπτει ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ, εἰ δὲ μὴ, αἶρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ
 τὸ καινὸν τοῦ παλαιοῦ, καὶ χειρὸν σχίσμα γίνεται. καὶ οὐδεὶς 22
 βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκὸς παλαιούς, εἰ δὲ μὴ, ῥήσσει ὁ οἶνος
 ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶνος ἐκχεῖται καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολουῦν- 23
 ται, ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκούς καινοὺς βλητέον. Καὶ ἐγένετο

v.15 καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddms} κατάκειμαι^{vnprn} αὐτός^{trpms} ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} αὐτός^{trpms}
 καί^c πολὺς^{anmpn} τελωνῆς^{nnmp} καί^c ἁμαρτωλός^{anmpn} συνανέκειμαι^{viin3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^c
 ὁ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{trpms} εἰμι^{viix3p} γάρ^c πολὺς^{anmpn} καί^c ἀκολουθῶ^{viaa3p} αὐτός^{trpms}.
v.16 καί^c ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} ὁράω^{vraaanmp} αὐτός^{trpms}
 ἐσθίω^{vpraams} μετὰ^p ὁ^{dgnp} τελωνῆς^{ngmp} καί^c ἁμαρτωλός^{agmpn} λέγω^{vira3p} ὁ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp}
 αὐτός^{trpms} τίς^{rqnns} ὅτι^c μετὰ^p ὁ^{dgnp} τελωνῆς^{ngmp} καί^c ἁμαρτωλός^{agmpn} ἐσθίω^{vira3s} καί^c πίνω^{vira3s}.
v.17 καί^c ἀκούω^{vraanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vira3s} αὐτός^{trpmp} οὐ^{xo} χρεῖαν^{nafs} ἔχω^{vira3p}
 ὁ^{dnmp} ἰσχύω^{vpraanmp} ἰατροῦ^{ngms} ἀλλά^c ὁ^{dnmp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vpraanmp} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{viala1s} καλέω^{vnaa}
 δικαίους^{aanmp} ἀλλά^c ἁμαρτωλός^{aanmp} εἰς^p μετάνοια^{nafs}. **v.18** καί^c εἰμι^{viix3p} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp}
 Ἰωάννης^{ngms} καί^c ὁ^{dnmp} ὁ^{dgnp} Φαρισαῖος^{ngmp} νηστεύω^{vpraanmp} καί^c ἔρχομαι^{viin3p} καί^c λέγω^{vira3p}
 αὐτός^{trpms} διὰ^{dxo} τῆς^{xo} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} Ἰωάννης^{ngms} καί^c ὁ^{dnmp} ὁ^{dgnp} Φαρισαῖος^{ngmp}
 νηστεύω^{vira3p} ὁ^{dnmp} δέ^c σύ^{tsnmp} μαθητῆς^{nnmp} οὐ^{xo} νηστεύω^{vira3p}. **v.19** καί^c λέγω^{vira3s}
 αὐτός^{trpmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μὴ^{xo} δύναμαι^{viin3p} ὁ^{dnmp} υἱός^{trpmp} ὁ^{dnmp} νυμφῶνος^{ngms} ἐν^p
 ὅς^{trdms} ὁ^{dnms} νυμφίος^{nnms} μετὰ^p αὐτός^{trpmp} εἰμι^{viix3s} νηστεύω^{vira} ὅσοι^{reams} χρόνος^{nams} μετὰ^p
 ἔαυτοῦ^{rxgmp} ἔχω^{vira3p} ὁ^{dams} νυμφίος^{nams} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3p} νηστεύω^{vmpa}. **v.20** ἔρχομαι^{viid3p}
 δέ^c ἡμέρα^{nmp} ὅταν^c ἀπαίρω^{vsap3s} ἀπὸ^p αὐτός^{trpmp} ὁ^{dnms} νυμφίος^{nnms} καί^c τότε^{bo} νηστεύω^{vira3p}
 ἐν^p ἐκείνους^{rddfp} ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp}. **v.21** καί^c οὐδεὶς^{anfsn} ἐπιβλήμα^{nans} ῥάκος^{ngms} ἀγνάφου^{agnsn}
 ἐπιράπτω^{vira3s} ἐπὶ^p ἱμάτιον^{ndns} παλαιός^{adnsn} εἰ^{qo} δέ^c μὴ^{xo} αἶρω^{vira3s} ὁ^{dnms} πλήρωμα^{nnns}
 αὐτός^{trpms} ὁ^{dans} καινός^{aansn} ὁ^{dgnms} παλαιός^{agnsn} καί^c χεῖρῶ^{annsn} σχίσμα^{nnns} γίνομαι^{viin3s}.
v.22 καί^c οὐδεὶς^{anfsn} βάλλω^{vira3s} οἶνος^{nams} νέος^{aamsn} εἰς^p ἀσκός^{namp} παλαιός^{aanmpn} εἰ^{qo} δέ^c μὴ^{xo}
 ῥήγγυμι^{vira3s} ὁ^{dnms} οἶνος^{nnms} ὁ^{dnms} νέος^{aamsn} ὁ^{damp} ἀσκός^{namp} καί^c ὁ^{dnms} οἶνος^{nnms} ἐκχέω^{virp3s}
 καί^c ὁ^{dnmp} ἀσκός^{nnmp} ἀπόλλυμι^{vim3p} ἀλλά^c οἶνος^{nams} νέος^{aamsn} εἰς^p ἀσκός^{namp} καινός^{aanmpn}
 βλητέος^{annsn}.

παραπορεύεσθαι αὐτὸν ἐν τοῖς σάββασιν διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὁδὸν ποιεῖν τίλλοντες τοὺς στάχους.
 24 καὶ οἱ Φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ, Ἴδε, τί ποιοῦσιν ἐν τοῖς σάββασιν ὁ
 25 οὐκ ἔξεσι· καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐτοῖς, Οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε
 26 Δαβὶδ, ὅτε χρεῖαν ἔσχε καὶ ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ·
 27 πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ ἐπὶ Ἀβιάθαρ τοῦ ἀρχιερέως,
 καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεσι φαγεῖν εἰ
 27 μὴ τοῖς ἱερεῦσι, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὔσι· καὶ ἔλεγεν
 αὐτοῖς, Τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο, οὐχ ὁ ἄνθρωπος
 28 διὰ τὸ σάββατον, ὥστε Κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ
 σαββάτου.
3 Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος
 2 ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα. καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάβ-
 3 βασι θεραπεύσει αὐτόν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. καὶ λέγει τῷ
 ἀνθρώπῳ τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖρα, Ἔγειραι εἰς τὸ μέ-
 4 σον. καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἔξεσι τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι, ἢ
 5 κακοποιῆσαι· ψυχὴν σῶσαι, ἢ ἀποκτεῖναι· Οἱ δὲ ἐσιώπων. καὶ
 περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, συλλυπούμενος ἐπὶ τῇ πω-
 ρώσει τῆς καρδίας αὐτῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ, Ἔκτεινον τὴν χεῖρα
 σου. καὶ ἔξέτεινε, καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιής ὡς ἡ
 6 ἄλλη. καὶ ἐξεληθόντες οἱ Φαρισαῖοι εὐθέως μετὰ τῶν Ἑρῳδιανῶν

v.23 καί^c γίνομαι^{viad3s} παραπορεύομαι^{vnpn} αὐτός^{rpsms} ἐν^p ὁδῶν^ἰ σάββατον^{ndnp} διὰ^p ὁδῶν^ἰ
 σόριμος^{agmpn} καί^c ἄρῳ^{viad3p} ὁδῶν^ἰ μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpsms} ὁδός^{nafs} ποιῶ^{vnpa} τίλλον^{vppanmp}
 ὁδῶν^ἰ στάχους^{namp}. **v.24** καί^c ὁδῶν^ἰ Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpsms} ἴδεⁱ τίς^{rqsans}
 ποιῶ^{vnpa3p} ἐν^p ὁδῶν^ἰ σάββατον^{ndnp} ὅς^{rtrans} οὐ^{xo} ἔξεσι^{vipq3s}. **v.25** καί^c αὐτός^{rpsms} λέγω^{viaa3s}
 αὐτός^{rpdmp} οὐδέποτε^{bo} ἀναγινώσκω^{viaa2p} τίς^{rqsans} ποιῶ^{viaa3s} Δαυὶδ^{ἰp} ὅτε^{bo} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{viaa3s}
 καί^c πεινάω^{viaa3s} αὐτός^{rpsms} καί^c ὁδῶν^ἰ μετὰ^p αὐτός^{rpsms}. **v.26** πῶς^{bo} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^p
 ὁδῶν^ἰ οἶκος^{nams} ὁδῶν^ἰ θεός^{ngms} ἐπι^p Ἀβιαθάρ^{ἰp} ὁδῶν^ἰ ἀρχιερέως^{ngms} καί^c ὁδῶν^ἰ ἄρτος^{namp}
 ὁδῶν^ἰ πρόθεσις^{ngfs} ἐσθίω^{viaa3s} ὅς^{rtramp} οὐ^{xo} ἔξεσι^{vipq3s} ἐσθίω^{vnaa} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁδῶν^ἰ ἱερέως^{ndmp}
 καί^c διδωμι^{viaa3s} καί^c ὁδῶν^ἰ σὺν^p αὐτός^{rpdms} εἰμι^{vppxndmp}. **v.27** καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp}
 ὁδῶν^ἰ σάββατον^{nms} διὰ^p ὁδῶν^ἰ ἄνθρωπος^{nams} γίνομαι^{viad3s} οὐ^{xo} ὁδῶν^ἰ ἄνθρωπος^{nms} διὰ^p ὁδῶν^ἰ
 σάββατον^{nans}. **v.28** ὥστε^c κύριος^{nms} εἰμι^{vipx3s} ὁδῶν^ἰ υἱός^{nms} ὁδῶν^ἰ ἄνθρωπος^{ngms} καί^c ὁδῶν^ἰ
 σάββατον^{ngms}. **3. v.1** καί^c εἰσέρχομαι^{viaa3s} πάλιν^{bo} εἰς^p ὁδῶν^ἰ συναγωγὴ^{nafs} καί^c εἰμι^{vix3s} ἐκεῖ^{bo}
 ἄνθρωπος^{nms} ξηραίνω^{vpxpafs} ἔχω^{vppanms} ὁδῶν^ἰ χεῖρ^{nafs}. **v.2** καί^c παρατηρέω^{viaa3p} αὐτός^{rpsms}
 εἰ^{qo} ὁδῶν^ἰ σάββατον^{ndnp} θεραπεύω^{vifa3s} αὐτός^{rpsms} ἵνα^c κατηγορέω^{vsaa3p} αὐτός^{rpsms}. **v.3** καί^c
 λέγω^{vipa3s} ὁδῶν^ἰ ἄνθρωπος^{ndms} ξηραίνω^{vpxpafs} ἔχω^{vppadms} ὁδῶν^ἰ χεῖρ^{nafs} ἐγγεῖρω^{vdam2s}
 εἰς^p ὁδῶν^ἰ μέσος^{aansn}. **v.4** καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ἔξεσι^{vipq3s} ὁδῶν^ἰ σάββατον^{ndnp}
 ἀγαθοποιῶ^{vnaa} ἢ^{xo} κακοποιῶ^{vnaa} ψυχῆ^{nafs} σῶζω^{vnaa} ἢ^{xo} ἀποκτείνω^{vnaa} ὁδῶν^ἰ δε^c σιωπάω^{viaa3p}.
v.5 καί^c περιβλέπω^{vppanms} αὐτός^{rpsms} μετὰ^p ὀργῆ^{ngfs} συλλυπέομαι^{vppnms} ἐπι^p ὁδῶν^ἰ πώρωσις^{ndfs}
 ὁδῶν^ἰ καρδία^{ngfs} αὐτός^{rpsms} λέγω^{vipa3s} ὁδῶν^ἰ ἄνθρωπος^{ndms} ἐκτείνω^{vdaa2s} ὁδῶν^ἰ χεῖρ^{nafs} σύ^{rpsg-}
 καί^c ἐκτείνω^{viaa3s} καί^c ἀποκαθιστάνω^{viap3s} ὁδῶν^ἰ χεῖρ^{nafs} αὐτός^{rpsms} ὑγιής^{anfsn} ὡς^{bo} ὁδῶν^ἰ
 ἄλλος^{anfsn}.

συμβούλιον ἐποίουν κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι. Καὶ ὁ 7
 Ἰησοῦς ἀνεχώρησεν μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν,
 καὶ πολὺ πλῆθος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ ἀπὸ 8
 τῆς Ἰουδαίας, καὶ ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας,
 καὶ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ οἱ περὶ Τύρον καὶ Σιδῶνα, πλῆθος 9
 πολὺ, ἀκούσαντες ὅσα ἐποίει, ἦλθον πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπε τοῖς 9
 μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον,
 ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. πολλοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπι- 10
 πίπτειν αὐτῷ, ἵνα αὐτοῦ ἄψωνται, ὅσοι εἶχον μάστιγας. καὶ τὰ 11
 πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρει, προσέπιπεν αὐτῷ,
 καὶ ἔκραζε, λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ πολλὰ ἐπε- 12
 τίμα αὐτοῖς ἵνα μὴ αὐτὸν φανερόν ποιήσωσι. Καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ 13
 ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός, καὶ ἀπῆλθον πρὸς αὐ-
 τόν. καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὧσι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ 14
 αὐτοὺς κηρύσσειν. καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους,
 καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια, καὶ ἐπέθηκε τῷ Σίμωνι ὄνομα Πέ- 15
 τρον, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν 17
 τοῦ Ἰακώβου, καὶ ἐπέθηκεν αὐτοῖς ὀνόματα Βοανεργές, ὃ ἐστίν,
 Υἱοὶ Βροντῆς, καὶ Ἀνδρέαν, καὶ Φίλιππον, καὶ Βαρθολομαῖον, 18
 καὶ Ματθαῖον, καὶ Θωμᾶν, καὶ Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαιού, καὶ 19
 Θαδδαῖον, καὶ Σίμωνα τὸν Κανανίτην, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην,

v.6 καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^dνmp Φαρισαῖος^{nnmp} εὐθέως^{bo} μετὰ^p ὁ^dgmp Ἡρφαδιανοί^{ngmp} συμβούλιον^{nans} ποιέω^{viaa3p} κατὰ^p αὐτοῦ^s ἄπο^p αὐτοῦ^s ὅπως^{bo} αὐτοῦ^s ἀπόλλυμι^{vsaa3p}. **v.7** καί^c ὁ^dnmς Ἰησοῦς^{nnms} ἀναχωρέω^{viaa3s} μετὰ^p ὁ^dgmp μαθητῆς^{ngmp} αὐτοῦ^s πρὸς^p ὁ^ddafς θάλασσα^{nafς} καί^c πολὺς^{annsn} πλῆθος^{nnns} ἀπὸ^p ὁ^dgfs Γαλιλαία^{ngfs} ἀκολουθεῖω^{viaa3p} αὐτοῦ^s πρὸς^p αὐτόν^s καί^c ἀπὸ^p ὁ^dgfs Ἰουδαία^{ngfs}. **v.8** καί^c ἀπὸ^p Ἱεροσόλυμα^{ngmp} καί^c ἀπὸ^p ὁ^dgfs Ἰδουμαία^{ngfs} καί^c πέραν^{bo} ὁ^dgms Ἰορδάνης^{ngms} καί^c ὁ^dnmpp περὶ^p Τύρος^{nafς} καί^c Σιδῶν^{nafς} πλῆθος^{nnns} πολὺς^{annsn} ἀκούω^{vpaanmp} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{viaa3s} ἔρχομαι^{viaa3p} πρὸς^p αὐτοῦ^s. **v.9** καί^c λέγω^{viaa3s} ὁ^dddmp μαθητῆς^{ndmp} αὐτοῦ^s ἵνα^c πλοιάριον^{nnns} προσκαρτερῶ^{vsaa3s} αὐτοῦ^s διὰ^p ὁ^ddams ὄχλος^{nams} ἵνα^c μὴ^{xo} θλίβω^{vsaa3p} αὐτόν^s. **v.10** πολὺς^{annsn} γάρ^c θεραπεύω^{viaa3s} ὥστε^c ἐπιπίπτω^{vnpa} αὐτοῦ^s ἵνα^c αὐτοῦ^s ἄψωνται^{vsam3p} ὅσος^{rcanp} ἔχω^{viaa3p} μάστιγ^{nafp}. **v.11** καί^c ὁ^dnmpp πνεῦμα^{nnpp} ὁ^dnmpp ἀκάθαρτος^{annpp} ὅταν^c αὐτόν^s θεωρῶ^{viaa3s} προσπίπτω^{viaa3s} αὐτόν^s καί^c κράζω^{viaa3s} λέγω^{vppanp} ὅτι^c σύ^{trn-s} εἰμι^{vixp2s} υἱὸς^{ndms} ὁ^dgms Θεοῦ^{ngms}. **v.12** καί^c πολὺς^{annpn} ἐπιτιμῶ^{viaa3s} αὐτόν^s ἵνα^c μὴ^{xo} αὐτόν^s φανερός^{aamsn} ποιέω^{vsaa3p}. **v.13** καί^c ἀναβαίνω^{vpa3s} εἰς^p ὁ^ddams ὄρος^{nans} καί^c προσκαλεῖμαι^{vpa3s} ὅς^{rramp} θέλω^{viaa3s} αὐτόν^s καί^c ἀπερχομαι^{viaa3p} πρὸς^p αὐτόν^s. **v.14** καί^c ποιέω^{viaa3s} δώδεκα^{tn} ἵνα^c εἰμι^{vixp3p} μετὰ^p αὐτοῦ^s καί^c ἵνα^c ἀποστέλλω^{vsaa3s} αὐτοῦ^s κηρύσσω^{vnpa}. **v.15** καί^c ἔχω^{vnpa} ἐξουσία^{nafς} θεραπεύω^{vnpa} νόσους^{nafp} καί^c ἐκβάλλω^{vnpa} δαιμόνιον^{nanp}. **v.16** καί^c ἐπιτιμημί^{viaa3s} ὁ^dddms Σίμων^{ndms} ὄνομα^{nans} Πέτρος^{nams}. **v.17** καί^c Ἰάκωβος^{nams} ὁ^ddams ὁ^dgms Ζεβεδαῖος^{ngms} καί^c Ἰωάννης^{nams} ὁ^ddams ἀδελφός^{nams} ὁ^dgms Ἰάκωβος^{ngms} καί^c ἐπιτιμημί^{viaa3s} αὐτοῦ^s ὄνομα^{nanp} Βοανηργές^p ὅς^{rramp} εἰμι^{vixp3s} υἱὸς^{nnmp} βροντῆ^{ngfs}. **v.18** καί^c Ἀνδρέας^{nams} καί^c Φίλιππος^{nams} καί^c Βαρθολομαῖος^{nams} καί^c Ματθαῖος^{nams} καί^c Θωμᾶς^{nams} καί^c Ἰάκωβος^{nams} ὁ^ddams ὁ^dgms Ἀλφαιός^{ngms} καί^c Θαδδαῖος^{nams} καί^c Σίμων^{nams} ὁ^ddams Καναναῖος^{nams}.

20 ὃς καὶ παρέδωκεν αὐτόν. Καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον, καὶ συνέρχεται
 21 πάλιν ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον φαγεῖν. καὶ
 22 ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ ἐξῆλθον κρατῆσαι αὐτόν, ἔλεγον γὰρ
 23 ὅτι Ἐξέστη. καὶ οἱ γραμματεῖς οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβάντες
 24 ἔλεγον ὅτι Βεελζεβούλ ἔχει, καὶ ὅτι Ἐν τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων
 25 ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. καὶ προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, ἐν παρα-
 26 βολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς, Πῶς δύναται Σατανᾶς Σατανᾶν ἐκβάλλειν·
 27 καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἢ βα-
 28 σιλεία ἐκείνη. καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύναται
 29 σταθῆναι ἢ οἰκία ἐκείνη. καὶ εἰ ὁ Σατανᾶς ἀνέστη ἐφ' ἑαυτόν
 30 καὶ μεμέρισται, οὐ δύναται σταθῆναι, ἀλλὰ τέλος ἔχει. οὐ δύνα-
 31 ται οὐδεὶς τὰ σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ,
 32 διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δῆσῃ, καὶ τότε τὴν οἰ-
 κίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι πάντα ἀφεθήσεται
 τὰ ἁμαρτήματα τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ βλασφημίαι ὅσας
 ἂν βλασφημήσωσιν, ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἄ-
 γιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλ' ἔνοχος ἐστὶν αἰωνίου
 κρίσεως. ὅτι ἔλεγον, Πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει. Ἔρχονται οὖν
 οἱ ἀδελφοὶ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ ἕξω ἐστῶτες ἀπέστειλαν πρὸς
 αὐτόν, φωνοῦντες αὐτόν. καὶ ἐκάθητο ὄχλος περὶ αὐτόν, εἶπον
 δὲ αὐτῷ, Ἰδοῦ, ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἕξω ζητοῦσί σε.

v.19 καί^c τοῦδας^{names} Ἰσκαριώθ^{names} ὃς^{rtms} καί^c παραδιδωμ^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} καί^c ἔρχομαι^{v1pn3p} εἰς^p οἶκος^{names}. **v.20** καί^c συνέρχομαι^{v1pn3s} πάλιν^{bo} ὄχλος^{nnms} ὥστε^c μῆ^{xo} δύναμαι^{v1pn3p} αὐτός^{rpamp} μήτε^c ἄρτος^{names} ἐσθίω^{vnaa}. **v.21** καί^c ἀκούω^{vpaanmp} ὁδ^{nnmp} παρὰ^p αὐτός^{rpams} ἐξέρχομαι^{v1aa3p} κρατέω^{vnaa} αὐτός^{rpams} λέγω^{v1aa3p} γάρ^c ὅτι^c ἐξίστημι^{v1aa3s}. **v.22** καί^c ὁδ^{nnmp} γραμματεὺς^{nnmp} ὁδ^{nnmp} ἀπὸ^p Ἱεροσόλυμα^{ngnp} καταβαίνω^{vpaanmp} λέγω^{v1aa3p} ὅτι^c Βεελζεβούλ^{tp} ἔχω^{v1pa3s} καί^c ὅτι^c ἐν^p ὁδ^{ddms} ἄρχων^{ndms} ὁδ^{gnp} δαιμόνιον^{ngnp} ἐκβάλλω^{v1pa3s} ὁδ^{anp} δαιμόνιον^{nanp}. **v.23** καί^c προσκαλέομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpamp} ἐν^p παραβολῇ^{ndp} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} πῶς^{bo} δύναμαι^{v1pn3s} Σατανᾶς^{nnms} Σατανᾶς^{names} ἐκβάλλω^{vnpa}. **v.24** καί^c ἐάν^{qo} βασιλεία^{nnfs} ἐπι^p ἑαυτοῦ^{rxafs} μερίζω^{vsap3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn3s} ἴστημι^{vnap} ὁδ^{nfis} βασιλεία^{nnfs} ἐκείνος^{rdnfis}. **v.25** καί^c ἐάν^{qo} οἰκία^{nnfs} ἐπι^p ἑαυτοῦ^{rxafs} μερίζω^{vsap3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn3s} ἴστημι^{vnap} ὁδ^{nfis} οἰκία^{nnfs} ἐκείνος^{rdnfis}. **v.26** καί^c εἰ^{qo} ὁδ^{nnms} Σατανᾶς^{nnms} ἀνίστημι^{v1aa3s} ἐπι^p ἑαυτοῦ^{rxams} καί^c μερίζω^{v1xp3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn3s} ἴστημι^{vnap} ἀλλά^c τέλος^{nans} ἔχω^{v1pa3s}. **v.27** οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn3s} οὐδεὶς^{anfns} ὁδ^{anp} σκευός^{nanp} ὁδ^{gms} ἰσχυρός^{agmsn} εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁδ^{nfis} οἰκία^{nafis} αὐτός^{rpams} διαρπάζω^{vnaa} ἐάν^{qo} μῆ^{xo} πρῶτος^{bo} ὁδ^{dams} ἰσχυρός^{agmsn} δέω^{v1aa3s} καί^c τότε^{bo} ὁδ^{nfis} οἰκία^{nafis} αὐτός^{rpams} διαρπάζω^{v1fa3s}. **v.28** ἀμὴν^{lh} λέγω^{v1pa3s} σύ^{trpd-p} ὅτι^c πᾶς^{annpn} ἀφίημι^{v1fp3s} ὁδ^{nnp} ἁμάρτημα^{nnnp} ὁδ^{dmp} υἱός^{ndmp} ὁδ^{gnp} ἀνθρώπος^{ngmp} καί^c βλασφημία^{nnfp} ὅσος^{rcafp} ἂν^{xo} βλασφημέω^{vsaa3p}. **v.29** ὃς^{rtms} δε^c ἂν^{xo} βλασφημέω^{vsaa3s} εἰς^p ὁδ^{dams} πνεῦμα^{nans} ὁδ^{dans} ἄγιος^{aansn} οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa3s} ἄφεσις^{nafs} εἰς^p ὁδ^{dams} αἰῶνας^{names} ἀλλά^c ἐνοχος^{anmsn} εἰμι^{v1px3s} αἰώνιος^{agfns} κρίσις^{ngfs}. **v.30** ὅτι^c λέγω^{v1aa3p} πνεῦμα^{nans} ἀκάθαρτος^{aansn} ἔχω^{v1pa3s}. **v.31** ἔρχομαι^{v1pn3p} οὖν^c ὁδ^{nnmp} ἀδελφός^{annmp} καί^c ὁδ^{nfis} μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rpams} καί^c ἔξω^{bo} ἴστημι^{v1pxanmp} ἀποστέλλω^{v1aa3p} πρὸς^p αὐτός^{rpams} φωνέω^{v1pbanmp} αὐτός^{rpams}. **v.32** καί^c κάθημαι^{v1in3s} ὄχλος^{nnms} περι^p αὐτός^{rpams} λέγω^{v1aa3p} δε^c αὐτός^{rpams} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁδ^{nfis} μήτηρ^{nnfs} σύ^{trp3-s} καί^c ὁδ^{nnmp} ἀδελφός^{nnmp} σύ^{trp3-s} ἔξω^{bo} ζητέω^{v1pa3p} σύ^{trpa-s}.

καὶ ἀπεκρίθη αὐτοῖς λέγων, Τίς ἐστὶν ἡ μήτηρ μου ἢ οἱ ἀδελφοί 33
μου· καὶ περιβλεψάμενος κύκλῳ τοὺς περὶ αὐτὸν καθημένους, 34
λέγει, Ἴδε ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὅς γὰρ ἂν ποιήσῃ 35
τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου καὶ ἀδελφή μου καὶ
μήτηρ ἐστί.

Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν παρὰ τὴν θάλασσαν καὶ συνή- 4
χθη πρὸς αὐτὸν ὄχλος πολὺς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖον
καθησθαι ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος πρὸς τὴν θάλασσαν
ἐπὶ τῆς γῆς ἦν. καὶ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, 2
καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, Ἄκουετε, ἰδοὺ, ἐξῆλθεν 3
ὁ σπεῖρων τοῦ σπειραί. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπειρί, ὃ μὲν ἔπεσε 4
παρὰ τὴν ὁδὸν, καὶ ἦλθε τὰ πτερινὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ κατέφαγεν
αὐτό. ἄλλο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου οὐκ εἶχε γῆν πολ- 5
λὴν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε, διὰ τὸ μὴ ἔχειν βάθος γῆς, ἡλίου δὲ 6
ἀνατείλαντος ἐκαυματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν ἐξηράνθη.
καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβησαν αἱ ἄκανθαι, καὶ 7
συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρπὸν οὐκ ἔδωκε. καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς 8
τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ αὐξάν-
νοντα, καὶ ἔφερεν ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἐξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν.
καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὁ ἔχων ὧτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Ὅτε δὲ ἐγένε- 9, 10
το καταμόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς δώδεκα

v.33 καί^c ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdm} λέγων^{vppanms} τίς^{rqnms} εἰμι^{vixp3s} μήτηρ^{nnfs} ἐγώ^{rpg-s}
ἤ^{xo} ὁ^{dnp} ἀδελφός^{nnmp} ἐγώ^{rpg-s}. **v.34** καί^c περιβλέπω^{vpanms} κύκλῳ^{ndms} ὁ^{damp} περὶ^p
αὐτός^{rpsms} κάθημαι^{vppanmp} λέγων^{vira3s} ἴδε^e ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} ἐγώ^{rpg-s} καί^c ὁ^{dnp} ἀδελφός^{nnmp}
ἐγώ^{rpg-s}. **v.35** ὅς^{rtnms} γάρ^c ἂν^{xo} ποιέω^{vsaa3s} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} οὗτος^{rdnms}
ἀδελφός^{nnms} ἐγώ^{rpg-s} καί^c ἀδελφή^{nnfs} ἐγώ^{rpg-s} καί^c μήτηρ^{nnfs} εἰμι^{vixp3s}. **4. v.1** καί^c
πάλιν^{bo} ἄρχω^{viad3s} διδάσκω^{vnpa} παρὰ^p ὁ^{daf} θάλασσα^{nafs} καί^c συνάγω^{viap3s} πρὸς^p αὐτός^{rpsms}
ὄχλος^{nnms} πολὺς^{anmsn} ὥστε^c αὐτός^{rpsms} ἐμβαίνει^{vpaams} εἰς^p ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} κάθημαι^{vnpn} ἐν^p
ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs} καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dans} ὄχλος^{nnms} πρὸς^p ὁ^{daf} θάλασσα^{nafs} ἐπὶ^p ὁ^{dgnfs} γῆ^{ngfs}
εἰμι^{vix3s}. **v.2** καί^c διδάσκω^{vira3s} αὐτός^{rpsms} ἐν^p παραβολῇ^{ndp} πολὺς^{aanpn} καί^c λέγων^{vira3s}
αὐτός^{rpdm} ἐν^p ὁ^{ddfs} διδαχῇ^{ndfs} αὐτός^{rpsms}. **v.3** ἀκούω^{vpa2p} ἰδοὺ^{vda2s} ἐξέρχομαι^{vira3s}
ὁ^{dms} σπεῖρων^{vppanms} ὁ^{dgnms} σπεῖρων^{vnaa}. **v.4** καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddms} σπεῖρων^{vnpa} ὅς^{rtnms}
μὲν^{xo} πίπτω^{vira3s} παρὰ^p ὁ^{daf} ὁ^{dms} καί^c ἔρχομαι^{vira3s} ὁ^{dnp} πτερινός^{nnpn} ὁ^{dgnms} οὐρανός^{ngms}
καί^c κατεσθίω^{vira3s} αὐτός^{rpsms}. **v.5** ἄλλος^{anmsn} δε^c πίπτω^{vira3s} ἐπὶ^p ὁ^{dans} πετρῶδης^{aansn}
ὅπου^{bo} οὐ^{xo} ἔχω^{vira3s} γῆ^{nafs} πολὺς^{aafsn} καί^c εὐθέως^{bo} ἐξαντέλλω^{vira3s} διὰ^p ὁ^{dans} μὴ^{xo} ἔχω^{vnpa}
βάθος^{nans} γῆ^{ngfs}. **v.6** ἄλλος^{ngms} δε^c ἀνατέλλω^{vpaags} καυματίζω^{viap3s} καί^c διὰ^p ὁ^{dans}
μὴ^{xo} ἔχω^{vnpa} ῥίζα^{nafs} ξηραίνω^{viap3s}. **v.7** καί^c ἄλλος^{anmsn} πίπτω^{vira3s} εἰς^p ὁ^{dafp} ἄκανθα^{nafp}
καί^c ἀναβαίνει^{vira3p} ὁ^{dnp} ἄκανθα^{nnfp} καί^c συμπνίγω^{vira3p} αὐτός^{rpsms} καί^c καρπός^{nams} οὐ^{xo}
δίδωμι^{vira3s}. **v.8** καί^c ἄλλος^{anmsn} πίπτω^{vira3s} εἰς^p ὁ^{daf} γῆ^{nafs} ὁ^{daf} καλός^{aafsn} καί^c δίδωμι^{vira3s}
καρπός^{nams} ἀναβαίνει^{vpaams} καί^c αὐξάνω^{vpaams} καί^c φέρω^{vira3s} εἰς^p τριάκοντα^{tn} καί^c εἰς^p
ἐξήκοντα^{tn} καί^c εἰς^p ἑκατόν^{tn}. **v.9** καί^c λέγων^{vira3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dms} ἔχω^{vppanms} οὗς^{nnp}
ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vpa3s}.

- 11 τὴν παραβολὴν· καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἐκείνοις δὲ τοῖς ἕξω, ἐν παραβολαῖς τὰ πάντα γίνεται, ἵνα βλέποντες βλέπωσι, καὶ μὴ ἴδωσι, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι, καὶ μὴ συνιδῶσι, μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ ἀφεθῆ ἑαυτοῖς τὰ ἁμαρτήματα. καὶ λέγει αὐτοῖς, Οὐκ οἴδατε τὴν παραβολὴν ταύτην· καὶ πῶς πάσας τὰς παραβολὰς γνῶσεσθε· ὁ σπειρῶν τὸν λόγον σπείρει. οὗτοι δὲ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδόν, ὅπου σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐθέως ἔρχεται ὁ Σατανᾶς καὶ αἶρει τὸν λόγον τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. καὶ οὗτοι εἰσιν ὁμοίως οἱ ἐπὶ τὰ πετρῶδη σπειρόμενοι, οἱ, ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθέως μετὰ χαρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, καὶ οὐκ ἔχουσι ρίζαν ἐν ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν, εἴτα γενομένης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθέως σκανδαλίζονται. καὶ οὗτοι εἰσιν οἱ εἰς τὰς ἀκάνθας σπειρόμενοι, οἱ τὸν λόγον ἀκούοντες, καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλοῦτου, καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπιθυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. καὶ οὗτοι εἰσιν οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον, καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν, ἐν τριάκοντα, καὶ ἐν ἑξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Μήτι ὁ λύχνος ἔρχεται ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῆ ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην· οὐχ ἵνα ἐπὶ τῆν

v.10 ὅτε^{bo} δε^c γίνομαι^{v1ad3s} κατά&μόνος^{bo} ἐρωτάω^{v1aa3p} αὐτὸς^{rpams} ὁδ^{nmp} περι^p αὐτὸς^{rpams} σὺν^p ὁ^{ddmp} δώδεκα^{tn} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs}. **v.11** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rdmp} σὺ^{rpdp} δίδωμι^{v1px3s} γινώσκω^{vnaa} ὁ^{dans} μυστήριον^{nans} ὁ^{dgrfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἐκείνος^{rdmp} δε^c ὁ^{ddmp} ἕξω^{bo} ἐν^p παραβολή^{ndfp} ὁ^{dmp} πᾶς^{annpn} γίνομαι^{v1pn3s}. **v.12** ἵνα^c βλέπω^{v1pna3p} βλέπω^{vspa3p} καί^c μή^{xo} ὀράω^{vsaa3p} καί^c ἀκούω^{v1pna3p} ἀκούω^{vspa3p} καί^c μή^{xo} συνίημι^{vspa3p} μήποτε^{bo} ἐπιστρέφω^{vsaa3p} καί^c ἀφίημι^{vsap3s} αὐτὸς^{rdmp} ὁ^{dmp} ἁμαρτήμα^{nnnp}. **v.13** καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rdmp} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa2p} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs} καί^c πῶς^{bo} πᾶς^{aafnp} ὁ^{dafp} παραβολή^{nafp} γινώσκω^{v1fd2p}. **v.14** ὁ^{dms} σπείρω^{v1pna3s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} σπείρω^{v1pa3s}. **v.15** οὗτος^{rdmp} δε^c εἰμί^{v1px3p} ὁ^{dmp} παρὰ^p ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὅπου^{bo} σπείρω^{v1pp3s} ὁ^{dms} λόγος^{nams} καί^c ὅταν^c ἀκούω^{vsaa3p} εὐθέως^{bo} ἔρχομαι^{v1pn3s} ὁ^{dms} Σατανᾶς^{nnms} καί^c αἶρω^{v1pa3s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dams} σπείρω^{v1pxpams} ἐν^p ὁ^{dafp} καρδία^{ndfp} αὐτὸς^{rgmp}. **v.16** καί^c οὗτος^{rdmp} εἰμί^{v1px3p} ὁμοίως^{bo} ὁ^{dmp} ἐπὶ^p ὁ^{danp} πετρῶδη^{aanpn} σπείρω^{v1ppnmp} ὅς^{rtmp} ὅταν^c ἀκούω^{vsaa3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} εὐθέως^{bo} μετὰ^p χαρᾶ^{ngfs} λαμβάνω^{v1pa3p} αὐτὸς^{rpams}. **v.17** καί^c οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa3p} ρίζα^{nafs} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxndp} ἀλλὰ^c πρόσκαιρος^{aannpn} εἰμί^{v1px3p} εἴτα^{bo} γίνομαι^{v1pad3s} θλίψις^{ngfs} ἢ^{xo} διωγμός^{ngms} διὰ^p ὁ^{dams} λόγος^{nams} εὐθέως^{bo} σκανδαλίζω^{v1pp3p}. **v.18** καί^c οὗτος^{rdmp} εἰμί^{v1px3p} ὁ^{dmp} εἰς^p ὁ^{dafp} ἄκανθα^{nafp} σπείρω^{v1ppnmp} ὁ^{dmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἀκούω^{v1pna3p}. **v.19** καί^c ὁ^{dmp} μέριμνα^{nnfp} ὁ^{dams} αἰὼν^{ngms} οὗτος^{rdgms} καί^c ὁ^{dms} ἀπάτη^{nnfs} ὁ^{dams} πλοῦτος^{ngms} καί^c ὁ^{dmp} περι^p ὁ^{danp} λοιπός^{aanpn} ἐπιθυμία^{nnfp} εἰσπορευόμεναι^{v1ppnfp} συμπνίγω^{v1pa3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} καί^c ἄκαρπος^{anmsn} γίνομαι^{v1pn3s}. **v.20** καί^c οὗτος^{rdmp} εἰμί^{v1px3p} ὁ^{dmp} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ὁ^{dafs} καλός^{aafsn} σπείρω^{v1pna3p} ὅστις^{rtmp} ἀκούω^{v1pa3p} ὁ^{dams} λόγος^{nams} καί^c παραδέχομαι^{v1pn3p} καί^c καρποφορέω^{v1pa3p} εἰς^p τριάκοντα^{tn} καί^c εἰς^p ἑξήκοντα^{tn} καί^c εἰς^p ἑκατόν^{tn}.

λυχνίαν ἐπιτεθῆ· οὐ γάρ ἐστι τί κρυπτόν, ὃ ἐάν μὴ φανερωθῆ, 22
 οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα εἰς φανερόν ἔλθῃ. εἰ τις ἔχει 23
 ὧτα ἀκούειν ἀκούετω. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Βλέπετε τί ἀκούετε. 24
 ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται ὑμῖν
 τοῖς ἀκούουσιν. ὅς γὰρ ἂν ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὅς οὐκ 25
 ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ἔλεγεν, Οὕτως ἐστὶν 26
 ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐάν ἄνθρωπος βάλη τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς
 γῆς, καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος 27
 βλαστάνῃ καὶ μηκύνῃται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. αὐτομάτῃ γὰρ ἡ 28
 γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη σῖτον
 ἐν τῷ στάχυϊ. ὅταν δὲ παραδῶ ὁ καρπός, εὐθέως ἀποστέλλει τὸ 29
 δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός. Καὶ ἔλεγε, Τίνοι ὁμοιώσω- 30
 μεν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ἢ ἐν ποίᾳ παραβολῇ παραβάλωμεν
 αὐτήν· ὡς κόκκῳ σινάπεως, ὅς, ὅταν σπαρῆ ἐπὶ τῆς γῆς, μι- 31
 κρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὅταν 32
 σπαρῆ, ἀναβαίνει, καὶ γίνεται πάντων τῶν λαχάνων μείζων, καὶ
 ποιεῖ κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν σκιάν αὐτοῦ τὰ
 πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνοῦν. Καὶ τοιαύταις παραβολαῖς 33
 πολλαῖς ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκούειν, χω- 34
 ρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς

v.21 καί^c λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rdmp} μῆτι^{xo} ὁ δ^{nmns} λύχνος^{nmns} ἔρχομαι^{v1pn3s} ἵνα^c ὑπό^p ὁ δ^{ams}
 μόδιος^{namns} τιθημι^{vsap3s} ἡ^{xo} ὑπό^p ὁ δ^{afns} κλίνῃ^{nafns} οὐ^{xo} ἵνα^c ἐπί^p ὁ δ^{afns} λυχνία^{nafns} ἐπιτιθημι^{vsap3s}.

v.22 οὐ^{xo} γάρ^c εἰμι^{v1px3s} τίς^{r1nms} κρυπτός^{annsn} ὅς^{r1nms} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} φανερό^{vsap3s} οὐδ^ε^{bo}
 γίνομαι^{v1ad3s} ἀπόκρυφος^{annsn} ἀλλά^c ἵνα^c εἰς^p φανερός^{aamsn} ἔρχομαι^{vsaa3s}. **v.23** εἰ^{qo} τι-
 ρινμς ἔχω^{v1pa3s} οὗς^{nanp} ἀκούω^{v1npa} ἀκούω^{vdpa3s}. **v.24** καί^c λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rdmp} βλέπω^{vdpa2p}
 τίς^{r1qans} ἀκούω^{v1pa2p} ἐν^p ὅς^{r1rdns} μέτρον^{ndns} μετρέω^{v1pa2p} μετρέω^{v1fp3s} σύ^{r1pd-p} καί^c προστιθημι^{v1fp3s}
 σύ^{r1pd-p} ὁ δ^{dmp} ἀκούω^{v1padmp}.

v.25 ὅς^{r1nms} γάρ^c ἂν^{xo} ἔχω^{v1pa3s} δίδωμι^{v1fp3s} αὐτός^{rdms} καί^c
 ὅς^{r1nms} οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa3s} καί^c ὅς^{r1nms} ἔχω^{v1pa3s} αἶρω^{v1fp3s} ἀπό^p αὐτός^{rdms}. **v.26** καί^c λέγω^{v1a3s}
 οὕτω^{bo} εἰμι^{v1px3s} ὁ δ^{nfns} βασιλεία^{n1nfs} ὁ δ^{gms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} ἐάν^{qo} ἄνθρωπος^{nmns} βάλλω^{vsaa3s} ὁ δ^{ams}
 σπόρος^{namns} ἐπί^p ὁ δ^{gfs} γῆ^{ngfs}.

v.27 καί^c καθεύδω^{vsap3s} καί^c ἐγείρω^{vspp3s} νύξ^{nafns} καί^c ἡμέρα^{nafns}
 καί^c ὁ δ^{nmns} σπόρος^{nmns} βλαστάνω^{vsap3s} καί^c μηκύνω^{vspp3s} ὡς^{bo} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa3s} αὐτός^{rdms}.

v.28 αὐτόματος^{anfsn} γάρ^c ὁ δ^{nfns} γῆ^{n1nfs} καρποφορεῖ^{v1pa3s} πρῶτος^{bo} χόρτος^{namns} εἶτα^{bo} στάχυν^{namns}
 εἶτα^{bo} πλήρης^{aamsn} σῖτος^{namns} ἐν^p ὁ δ^{dmns} στάχυν^{ndms}. **v.29** ὅταν^c δε^c παραδίδωμι^{vsaa3s}
 ὁ δ^{nmns} καρπός^{nmns} εὐθέως^{bo} ἀποστέλλω^{v1pa3s} ὁ δ^{ans} δρέπανον^{nmns} ὅτι^c παρίστημι^{v1xa3s} ὁ δ^{nmns}
 θερισμός^{nmns}.

v.30 καί^c λέγω^{v1a3s} ὡς^{bo} τίς^{r1qms} ὁμοίω^{vdafns} ὁμοίω^{vsaa1p} αὐτός^{rdafns}. **v.31** ὡς^{bo} κόκκος^{ndms}
 ἡ^{xo} ἐν^p ποίος^{r1qfs} παραβολῆ^{ndfs} παραβάλλω^{vsaa1p} αὐτός^{rdafns}.

v.32 καί^c ὅταν^c σπείρω^{vsap3s} ἀναβαίνω^{v1pa3s} καί^c
 γίνομαι^{v1pn3s} πᾶς^{agnpn} ὁ δ^{gnp} σπέρμα^{ngnp}
 εἰμι^{v1px3s} ὁ δ^{gnp} ἐπί^p ὁ δ^{gfs} γῆ^{ngfs} μικρός^{anmcs} πᾶς^{agnpn} ὁ δ^{gnp} σπέρμα^{ngnp}
 γίνομαι^{v1pn3s} πᾶς^{agnpn} ὁ δ^{gnp} λάχανον^{ngnp} μέγας^{anmcs} καί^c ποιέω^{v1pa3s} κλάδος^{namnp} μέγας^{aampnp}
 ὡστε^c δύναμαι^{v1npn} ὑπό^p ὁ δ^{afns} σκιά^{nafns} αὐτός^{rdms} ὁ δ^{anp} πετεινός^{nanp} ὁ δ^{gms} οὐρανός^{ngms}
 κατασκηνώ^{v1npa}.

v.33 καί^c τοιοῦτος^{rd1p} παραβολῆ^{ndfp} πολὺς^{ad1pn} λαλέω^{v1a3s} αὐτός^{rdmp}
 ὁ δ^{ams} λόγος^{namns} καθὼς^{bo} δύναμαι^{v1n3p} ἀκούω^{v1npa}.

35 αὐτοῦ ἐπέλυε πάντα. Καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ-
 36 φίας γενομένης, Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. καὶ ἀφέντες τὸν ὄχλον,
 παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ ἄλλα δὲ πλοιά-
 37 ρια ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ γίνεται λαίλαψ ἀνέμου μεγάλη, τὰ δὲ
 38 κύματα ἐπέβαλλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ ἤδη γεμίζεσθαι. καὶ
 ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων, καὶ
 διεγείρουσιν αὐτὸν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, οὐ μέλει σοι
 39 ὅτι ἀπολλύμεθα· καὶ διεγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ, καὶ εἶπε
 τῇ θαλάσῃ, Σιώπα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ ἐγένε-
 40 νετο γαλήνη μεγάλη. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί δειλοί ἐστε· οὕτω· πῶς
 41 οὐκ ἔχετε πίστιν· καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς
 ἀλλήλους, Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ ἡ θάλασσα
 ὑπακούουσιν αὐτῷ·

5 Καὶ ἦλθον εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, εἰς τὴν χώραν τῶν Γα-
 2 δαρηνῶν. καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ ἐκ τοῦ πλοίου, εὐθέως ἀπήντησεν
 3 αὐτῷ ἐκ τῶν μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, ὃς τὴν
 κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνημείοις, καὶ οὔτε ἀλύσειν οὐδεὶς ἡ-
 4 δύνατο αὐτὸν δῆσαι, διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ ἀλύσει
 δεδέσθαι, καὶ διεσπᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀλύσεις, καὶ τὰς πέδας
 5 συντετριφθαι, καὶ οὐδεὶς αὐτὸν ἴσχυε δαμάσαι, καὶ διὰ παντός,
 νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς μνήμασιν ἦν κράζων

v.34 χωρὶς^{bo} δε^c παραβολῆ^{ngfs} οὐ^{xo} λαλέω^{viaa3s} αὐτὸς^{rdmp} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} δε^c ὀδῶ^{ndmp}
 μαθητῆς^{ndmp} αὐτὸς^{rgms} ἐπιλύω^{viaa3s} πᾶς^{aanpn}. **v.35** καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτὸς^{rdmp} ἐν^p
 ἐκείνους^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὄψιος^{agfsn} γίνομαι^{vpadgfs} διέρχομαι^{vsaa1p} εἰς^p ὁ^{dans} πέραν^{bo}.
v.36 καί^c ἀφίημι^{vpaanmp} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} παραλαμβάνω^{vipa3p} αὐτὸς^{rgams} ὡς^{bo} εἰμι^{vix3s} ἐν^p
 ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} καί^c ἄλλος^{anpnr} δε^c πλοιάριον^{nnmp} εἰμι^{vix3s} μετὰ^p αὐτὸς^{rgms}. **v.37** καί^c
 γίνομαι^{vipn3s} λαίλαψ^{nnfs} ἄνεμος^{ngms} μέγας^{anfsn} ὁ^{dnpnr} δε^c κύμα^{nnnr} ἐπιβάλλω^{viaa3s} εἰς^p ὁ^{dans}
 πλοῖον^{nans} ὥστε^c αὐτὸς^{rgnns} ἤδη^{bo} γεμίζω^{vnprr}. **v.38** καί^c εἰμι^{vix3s} αὐτὸς^{rgnms} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs}
 πρύμνα^{ndfs} ἐπὶ^p ὁ^{dans} προσκεφάλαιον^{nans} καθεύδω^{vppanms} καί^c διεγείρω^{vipa3p} αὐτὸς^{rgams} καί^c
 λέγω^{vipa3p} αὐτὸς^{rdpms} διδάσκαλος^{nvms} οὐ^{xo} μέλει^{vipq3s} συ^{rdp-d} ὅτι^c ἀπόλυμι^{vipm1p}. **v.39** καί^c
 διεγείρω^{vrapnms} ἐπιτιμάω^{viaa3s} ὁ^{ddms} ἄνεμος^{ndms} καί^c λέγω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs} σιωπάω^{vdpa2s}
 φημι^{vdxp2s} καί^c κοπάζω^{viaa3s} ὁ^{dms} ἄνεμος^{nnms} καί^c γίνομαι^{viad3s} γαλήνη^{nnfs} μέγας^{anfsn}.
v.40 καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτὸς^{rdmp} τίς^{rgnms} δειλός^{anpnr} εἰμι^{vipx2p} οὕτω^{bo} πῶς^{bo} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p}
 πίστις^{nafs}. **v.41** καί^c φοβέομαι^{viao3p} φόβος^{nams} μέγας^{aamsn} καί^c λέγω^{viaa3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp}
 τίς^{rgnms} ἄρα^{xo} οὗτος^{rdms} εἰμι^{vipx3s} ὅτι^c καί^c ὁ^{dms} ἄνεμος^{nnms} καί^c ὁ^{dms} θάλασσα^{nnfs}
 ὑπακούω^{vipa3p} αὐτὸς^{rdpms}. **5. v.1** καί^c ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dans} πέραν^{bo} ὁ^{dms} θάλασσα^{ngfs}
 εἰς^p ὁ^{dafs} χώρα^{nafs} ὁ^{dmp} Γαδαρηνός^{agnpn}. **v.2** καί^c ἐξέρχομαι^{vpaadms} αὐτὸς^{rdpms} ἐκ^p
 ὁ^{dgnms} πλοῖον^{ngms} εὐθέως^{bo} ἀπαντάω^{viaa3s} αὐτὸς^{rdpms} ἐκ^p ὁ^{dnpnr} μνημεῖον^{ngnp} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^p
 πνεῦμα^{ndns} ἀκάθαρτος^{adnsn}. **v.3** ὅς^{rgnms} ὁ^{dafs} κατοίκησις^{nafs} ἔχω^{viaa3s} ἐν^p ὁ^{dnpnr} μνημεῖον^{ndnp}
 καί^c οὔτε^c ἄλυσις^{ndfp} οὐδεὶς^{anfsn} δύναμαι^{viin3s} αὐτὸς^{rgams} δέω^{vnaa}. **v.4** διὰ^p ὁ^{dans} αὐτὸς^{rgams}
 πολλάκις^{bo} πέδη^{ndfp} καί^c ἄλυσις^{ndfp} δέω^{vnxp} καί^c διασπάω^{vnxp} ὑπὸ^p αὐτὸς^{rgpms} ὁ^{dafp} ἄλυσις^{nafp}
 καί^c ὁ^{dafp} πέδη^{nafp} συντριβῶ^{vnxp} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} αὐτὸς^{rgams} ἰσχύω^{viaa3s} δαμάζω^{vnaa}.

καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν λίθοις. ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρό- 6
 θεν, ἔδραμε καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ κράζας φωνῇ μεγάλη 7
 εἶπε, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου· ὀρκίζω 8
 σε τὸν Θεόν. μὴ με βασανίσῃς. ἔλεγε γὰρ αὐτῷ, Ἔξελθε, τὸ 8
 πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. καὶ ἐπηρώτα αὐτόν, 9
 τί σοι ὄνομα· καὶ ἀπεκρίθη, λέγων, Λεγεὼν ὄνομά μοι, ὅτι πολλοὶ 10
 ἔσμεν. καὶ παρεκάλει αὐτόν πολλά, ἵνα μὴ αὐτοὺς ἀποστείλῃ 10
 ἔξω τῆς χώρας. ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τὰ ὄρη ἀγέλη χοίρων μεγάλη 11
 βοσκομένη, καὶ παρεκάλεσαν αὐτόν πάντες οἱ δαίμονες, λέγον- 12
 τες, Πέμψον ἡμᾶς εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν.
 καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς εὐθέως ὁ Ἰησοῦς. καὶ ἔξελθόντα τὰ πνεύ- 13
 ματα τὰ ἀκάθαρτα εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ 14
 ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, ἦσαν δὲ ὡς δισχίλιοι,
 καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσῃ. οἱ δὲ βόσκοντες τοὺς χοίρους ἔ- 14
 φυγον, καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. καὶ 15
 ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστὶ τὸ γεγονός, καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν, 15
 καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ ἱματισμένον καὶ 16
 σωφρονοῦντα, τὸν ἐσχηκότα τὸν λεγεῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. καὶ 16
 διηγήσαντο αὐτοῖς οἱ ἰδόντες πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ, καὶ 17
 περὶ τῶν χοίρων. καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν αὐτόν ἀπελθεῖν ἀπὸ 17
 τῶν ὀρίων αὐτῶν. καὶ ἐμβάντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει 18

v.5 καί^c διά^p πᾶς^{bo} νύξ^{ngfs} καί^c ἡμέρα^{ngfs} ἐν^p ὁ^dδ^{ndp} ὄρος^{ndnp} καί^c ἐν^p ὁ^dδ^{ndp} μνηῆμα^{ndnp}
 εἶμι^{vix3s} κράζω^{vppanms} καί^c κατακόπτο^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} λίθος^{vndmp}. **v.6** ὀράω^{vpaanms} δε^c
 ὁ^dα^{ms} Ἰησοῦς^{vnam} ἀπὸ^p μακρόθεν^{bo} τρέχω^{viaa3s} καί^c προσκυνέω^{vpaanms} αὐτός^{vnam}. **v.7** καί^c
 κράζω^{vpaanms} φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} λέγω^{viaa3s} τίς^{rqms} ἐγὼ^{tpd-s} καί^c σύ^{tpd-s} Ἰησοῦς^{vnam} υἱός^{vnam}
 ὁ^dgms θεός^{ngms} ὁ^dgms ὑψίστος^{agmsn} ὀρκίζω^{vpa1s} σύ^{tpa-s} ὁ^dams θεός^{vnam} μὴ^{xo} ἐγὼ^{tpa-s}
 βασανίζω^{vsaa2s}. **v.8** λέγω^{viaa3s} γάρ^c αὐτός^{rpdm} ἐξέρχεται^{vdaa2s} ὁ^dnms πνεῦμα^{nnms} ὁ^dnms
 ἀκάθαρτος^{annsn} ἐκ^p ὁ^dgms ἀνθρώπος^{ngms}. **v.9** καί^c ἐπερωτάω^{viaa3s} αὐτός^{tpams} τίς^{rqms}
 σύ^{tpd-s} ὄνομα^{nnms} καί^c ἀποκρίνομαι^{viad3s} λέγω^{vppanms} λεγιών^{nnms} ὄνομα^{nnms} ἐγὼ^{tpd-s} ὅτι^c
 πολὺς^{annpn} εἶμι^{vix1p}. **v.10** καί^c παρακαλέω^{viaa3s} αὐτός^{tpams} πολὺς^{tpams} ἵνα^c μὴ^{xo} αὐτός^{tpamp}
 ἀποστέλλω^{vsaa3s} ἔξω^{bo} ὁ^dgfs χώρα^{ngfs}. **v.11** εἶμι^{vix3s} δε^c ἐκεῖ^{bo} πρὸς^p ὁ^damp ὄρος^{nanp}
 ἀγέλη^{nnfs} χοίρος^{ngmp} μέγας^{anfsn} βόσκα^{vppnfs}. **v.12** καί^c παρακαλέω^{viaa3p} αὐτός^{tpams}
 πᾶς^{annpn} ὁ^dnnp δαίμων^{nnmp} λέγω^{vppanmp} πέμψο^{vdaa2s} ἐγὼ^{tpa-p} εἰς^p ὁ^damp χοίρος^{namp} ἵνα^c εἰς^p
 αὐτός^{tpamp} εἰσέρχεται^{vsaa1p}. **v.13** καί^c ἐπιτρέπω^{viaa3s} αὐτός^{tpdm} εὐθέως^{bo} ὁ^dnms Ἰησοῦς^{nnms}
 καί^c ἐξέρχεται^{vpaanp} ὁ^dnnp πνεῦμα^{nnnp} ὁ^dnnp ἀκάθαρτος^{annpn} εἰσέρχεται^{annpn} εἰς^p ὁ^damp
 χοίρος^{namp} καί^c ὀρμάω^{viaa3s} ὁ^dnfs ἀγέλη^{nnfs} κατὰ^p ὁ^dgms κρημνός^{ngms} εἰς^p ὁ^dafs ὄνομα^{nafs}
 εἶμι^{vix3p} δε^c ὡς^{bo} δισχίλιοι^{nnmp} καί^c πνίγω^{vix3p} ἐν^p ὁ^ddds θάλασσα^{ndfs}. **v.14** ὁ^dnnp δε^c
 βόσκα^{vppanmp} ὁ^damp χοίρος^{namp} φεύγω^{viaa3p} καί^c ἀναγγέλλω^{viaa3p} εἰς^p ὁ^dafs πόλις^{nafs} καί^c
 εἰς^p ὁ^damp ἀγρός^{namp} καί^c ἐξέρχεται^{viaa3p} ὀράω^{vnaa} τίς^{rqms} εἶμι^{vix3s} ὁ^dnms γίνομαι^{vpxanms}.
v.15 καί^c ἔρχομαι^{vix3p} πρὸς^p ὁ^dams Ἰησοῦς^{vnam} καί^c θεωρέω^{vix3p} ὁ^dams δαιμονιζομαι^{vppnams}
 κάθημαι^{vppnams} καί^c ἱματίζω^{vpxpams} καί^c σωφρονέω^{vppaams} ὁ^dams ἔγω^{vpxaams} ὁ^dams λεγιών^{vnam}
 καί^c φοβέομαι^{viao3p}. **v.16** καί^c διηγέομαι^{viad3p} αὐτός^{rpdm} ὁ^dnnp ὀράω^{vpaanmp} πῶς^{bo}
 γίνομαι^{viad3s} ὁ^ddms δαιμονιζομαι^{vppndms} καί^c περὶ^p ὁ^dgmp χοίρος^{ngmp}. **v.17** καί^c ἀρχώ^{viad3p}
 παρακαλέω^{vnpa} αὐτός^{tpams} ἀτέρχομαι^{vnaa} ἀπὸ^p ὁ^dgnp ὄριον^{ngnp} αὐτός^{rgmp}.

19 αὐτὸν ὁ δαιμονισθεὶς, ἵνα ἦ μετ' αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἀφῆκεν
αὐτόν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ, Ὑπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς,
καὶ ἀνάγγειλον αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ Κύριός ἐποίησε, καὶ ἠλέησέ σε.
20 καὶ ἀπῆλθε καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν
21 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάντες ἐθαύμαζον. Καὶ διαπεράσαντος τοῦ
Ἰησοῦ ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη ὄχλος πολὺς ἐπ'
22 αὐτόν, καὶ ἦν παρά τὴν θάλασσαν. καὶ ἰδοὺ, ἔρχεται εἰς τῶν ἀρ-
χισυναγῶγων, ὄνοματι Ἰάειρος, καὶ ἰδὼν αὐτόν, πίπτει πρὸς τοὺς
23 πόδας αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει αὐτόν πολλά, λέγων ὅτι Τὸ θυγά-
τριόν μου ἐσχάτως ἔχει, ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῆς αὐτῇ τὰς χεῖρας, ὅπως
24 σωθῆ καὶ ζήσεται. καὶ ἀπῆλθε μετ' αὐτοῦ, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ
25 ὄχλος πολὺς, καὶ συνέθλιβον αὐτόν. Καὶ γυνὴ τις οὔσα ἐν ρύσει
26 αἵματος ἔτη δώδεκα, καὶ πολλά παθοῦσα ὑπὸ πολλῶν ἰατρῶν,
καὶ δαπανήσασα τὰ παρ' ἑαυτῆς πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα,
27 ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ χειρὸν ἐλθοῦσα, ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰησοῦ,
28 ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὀπισθεν, ἤψατο τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, ἔλεγε
29 γὰρ ὅτι Κἂν τῶν ἱματίων αὐτοῦ ἄψωμαι, σωθήσομαι. καὶ εὐθέως
ἔξηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω τῷ σώματι ὅτι ἴται
30 ἀπὸ τῆς μάστιγος. καὶ εὐθέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν
ἔξ αὐτοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄχλῳ, ἔλεγε, Τίς

v.18 καί^c ἐμβαίνω^{vpaagms} αὐτός^{rpgms} εἰς^p ὄdans πλοῖον^{nans} παρακαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rgrams} ὁ^{dms} δαιμονίζομαι^{vpaonms} ἵνα^c εἰμι^{vspcx3s} μετὰ^p αὐτός^{rpgms}. **v.19** ὁ^{dms} δὲ^c Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} ἀφίημι^{viaa3s} αὐτός^{rgrams} ἀλλά^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὑπάγω^{vdpaa2s} εἰς^p ὄdams οἶκος^{nams} σύ^{rpg-s} πρὸς^p ὄdamp σός^{rsamp} καί^c ἀναγγέλλω^{vdaa2s} αὐτός^{rpdmp} ὅσος^{rcanp} σύ^{rpd-s} ὁ^{dms} κύριος^{nnms} ποιέω^{viaa3s} καί^c ἔλεέω^{viaa3s} σύ^{rpa-s}. **v.20** καί^c ἀπέρχομαι^{viaa3s} καί^c ἄρχω^{viad3s} κηρύσσω^{vmpa} ἐν^p ὄddfs Δεκάπολις^{ndfs} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c πᾶς^{aanpn} θαυμαστός^{viaa3p}. **v.21** καί^c διαπεράω^{vpaagms} ὄdms Ἰησοῦς^{ngms} ἐν^p ὄddms πλοῖον^{ndms} πάλιν^{bo} εἰς^p ὄdans πέραν^{bo} συνάγω^{viarp3s} ὄχλος^{nnms} πολὺς^{anmsn} ἐπι^p αὐτός^{rgrams} καί^c εἰμι^{vix3s} παρὰ^p ὄdafs θάλασσα^{nafs}. **v.22** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἔρχομαι^{viipn3s} εἰς^{nms} ὄdgm ἀρχισυναγῶγος^{ngmp} ὄνομα^{ndms} Ἰάειρος^{nnms} καί^c ὀράω^{vpaanms} αὐτός^{rgrams} πίπτω^{viipa3s} πρὸς^p ὄdamp πούς^{namp} αὐτός^{rgrams}. **v.23** καί^c παρακαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rgrams} πολὺς^{aanpn} λέγω^{vrranms} ὅτι^c ὁ^{dms} θυγάτριον^{nnms} ἐγὼ^{rpg-s} ἐσχάτως^{bo} ἔχω^{viipa3s} ἵνα^c ἔρχομαι^{vpaanms} ἐπιτιθῆμι^{vsaas} αὐτός^{rdfs} ὄdafp χεῖρ^{nafp} ὅπως^{bo} σῶω^{vsaap3s} καί^c ζῶω^{vifd3s}. **v.24** καί^c ἀπέρχομαι^{viaa3s} μετὰ^p αὐτός^{rpgms} καί^c ἀκολουθεῖω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὄχλος^{nnms} πολὺς^{anmsn} καί^c συνθλίβω^{viaa3p} αὐτός^{rgrams}. **v.25** καί^c γυνή^{nnfs} τις^{rinf} εἰμι^{vrrpxnfs} ἐν^p ρύσις^{ndfs} αἷμα^{ngms} ἔτος^{nnpn} δώδεκα^{tn}. **v.26** καί^c πολὺς^{aanpn} πάσχω^{vpaanfs} ὑπὸ^p πολὺς^{agmpn} ἰατρός^{ngmp} καί^c δαπανάω^{vpaanfs} ὄdan παρά^p ἑαυτοῦ^{rxgfs} πᾶς^{aanpn} καί^c μηδεὶς^{aansn} ὠφελέω^{vrapnfs} ἀλλά^c μᾶλλον^{bo} εἰς^p ὄdans χειρῶν^{aansn} ἔρχομαι^{vpaanfs}. **v.27** ἀκούω^{vpaanfs} περὶ^p ὄdms Ἰησοῦς^{ngms} ἔρχομαι^{vpaanfs} ἐν^p ὄddms ὄχλος^{ndms} ὀπισθεν^{bo} ἄπω^{viad3s} ὄdms ἱμάτιον^{ngms} αὐτός^{rpgms}. **v.28** λέγω^{viaa3s} γάρ^c ὅτι^c κἂν^{vo} ὄdgnp ἱμάτιον^{ngnp} αὐτός^{rgrams} ἄπω^{vsaam1s} σῶω^{vifp1s}. **v.29** καί^c εὐθέως^{bo} ξηραίνω^{viarp3s} ὄdnfs τηγῆ^{nnfs} ὄdms αἷμα^{ngms} αὐτός^{rpgfs} καί^c γινώσκω^{viaa3s} ὄddms σῶμα^{ndms} ὅτι^c ἰάομαι^{vixp3s} ἀπὸ^p ὄdgnfs μάστιγ^{ngfs}.

μου ἤφατο τῶν ἱματίων· καὶ ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Βλέ- 31
 πεις τὸν ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις, Τίς μου ἤφατο· καὶ 32
 περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο ποιήσασαν. ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα 33
 καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα ὃ γέγονεν ἐπ’ αὐτῆ, ἤλθε καὶ προσέπεσεν
 αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῆ, 34
 θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε, ὕπαγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι
 ὑγιῆς ἀπὸ τῆς μάστιγός σου. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχονται 35
 ἀπὸ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγοντες ὅτι Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανε,
 τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον· ὁ δὲ Ἰησοῦς εὐθέως ἀκούσας 36
 τὸν λόγον λαλούμενον λέγει τῷ ἀρχισυναγώγῳ, Μὴ φοβοῦ, μόνον
 πίστευε. καὶ οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα αὐτῷ συνακολουθῆσαι, εἰ μὴ 37
 Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν Ἰακώβου. καὶ 38
 ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον,
 καὶ κλαίοντας καὶ ἀλαλάζοντας πολλά. καὶ εἰσελθὼν λέγει αὐ- 39
 τοῖς, Τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε· τὸ παιδίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ
 καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. ὁ δὲ, ἐκβαλὼν ἅπαντας, πα- 40
 ραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μητέρα καὶ τοὺς μετ’
 αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου ἦν τὸ παιδίον ἀνακείμενον. καὶ 41
 κρατήσας τῆς χειρὸς τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῆ, Ταλιθα, κουμι, ὃ
 ἔστι μεθερμηνευόμενον, Τὸ κοράσιον, σοὶ λέγω ἔγειραι. καὶ εὐ- 42

v.30 καί^c εὐθέως^{bo} ὁ^d δ^{nmns} Ἰησοῦς^{nmns} ἐπιγινώσκω^{vpaanms} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdms} ὁ^d δ^{afis} ἐκ^p αὐτός^{rgms}
 δύναμις^{naifs} ἐξέρχεται^{vpaafis} ἐπιτρέφω^{vrapnms} ἐν^p ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms} λέγω^{vvia3s} τίς^{rgms} ἐγὼ^{rg-s}
 ἄπτο^{vdiad3s} ὁ^d δ^{gnp} ἱματίον^{ngmp}. **v.31** καί^c λέγω^{vvia3p} αὐτός^{rgdms} ὁ^d δ^{nmns} μαθητῆς^{nmmp}
 αὐτός^{rgms} βλέπω^{vvipa2s} ὁ^d δ^{dams} ὄχλος^{namms} συνθλίβω^{vppaams} σύ^{rgpa-s} καί^c λέγω^{vvipa2s} τίς^{rgms}
 ἐγὼ^{rg-s} ἄπτο^{vdiad3s}. **v.32** καί^c περιβλέπω^{vviim3s} ὁ^d δ^{ra} ὁ^d δ^{afis} οὗτος^{rdams} ποιεῶ^{vpaafis}.
v.33 ὁ^d δ^{nmfs} δέ^c γυνή^{nnfs} φοβέομαι^{vraonfs} καί^c τρέμω^{vppanfs} οἶδα^{vpxanfs} ὅς^{rrnms} γίνομαι^{vixa3s} ἐπι^p
 αὐτός^{rgdms} ἔρχομαι^{vviaa3s} καί^c προσπίπτω^{vviaa3s} αὐτός^{rgdms} καί^c λέγω^{vviaa3s} αὐτός^{rgdms} πᾶς^{aaifns}
 ὁ^d δ^{afis} ἀλήθεια^{naifs}. **v.34** ὁ^d δ^{nmns} δέ^c λέγω^{vviaa3s} αὐτός^{rgdms} θυγάτηρ^{nvfs} ὁ^d δ^{nmfs} πίστις^{nnfs} σύ^{rgp-s}
 σῶζω^{vixa3s} σύ^{rgpa-s} ὑπάγω^{vdpas} εἰς^p εἰρήνη^{naifs} καί^c εἰμι^{vdpix2s} ὑγιῆς^{anfsn} ἀπό^p ὁ^d δ^{gms} μάστιγ^{ngfs}
 σύ^{rgp-s}. **v.35** ἔτι^{bo} αὐτός^{rgms} λαλέω^{vppagms} ἔρχομαι^{vripn3p} ἀπό^p ὁ^d δ^{gms} ἀρχισυναγώγος^{ngms}
 λέγω^{vppanmp} ὅτι^c ὁ^d δ^{nmfs} θυγάτηρ^{nnfs} σύ^{rgp-s} ἀποθνήσκω^{vviaa3s} τίς^{rgans} ἔτι^{bo} σκύλλω^{vvipa2s} ὁ^d δ^{dams}
 διδάσκαλος^{namms}. **v.36** ὁ^d δ^{nmns} δέ^c Ἰησοῦς^{nmms} εὐθέως^{bo} ἀκούω^{vpaanms} ὁ^d δ^{dams} λόγος^{namms}
 λαλέω^{vpppams} λέγω^{vvipa3s} ὁ^d δ^{ddms} ἀρχισυναγώγος^{ndms} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpm2s} μόνος^{bo} πιστεύω^{vdpas2s}.
v.37 καί^c οὐ^{xo} ἀφήμι^{vviaa3s} οὐδείς^{aaamsn} αὐτός^{rgdms} συνακολουθεῖν^{vnaa} εἰ^{qo} μὴ^{xo} Πέτρος^{namms} καί^c
 Ἰακώβος^{namms} καί^c Ἰωάννης^{namms} ὁ^d δ^{dams} ἀδελφός^{namms} Ἰακώβος^{ngms}. **v.38** καί^c ἔρχομαι^{vripn3s} εἰς^p
 ὁ^d δ^{dams} οἶκος^{namms} ὁ^d δ^{gms} ἀρχισυναγώγος^{ngms} καί^c θεωρῶ^{vvipa3s} θόρυβος^{namms} καί^c κλαίω^{vppaamp}
 καί^c ἀλαλάζω^{vppaamp} πολὺς^{aaanpn}. **v.39** καί^c εἰσέρχομαι^{vpaanms} λέγω^{vvipa3s} αὐτός^{rgdmp} τίς^{rgans}
 θορυβῶ^{vipp2p} καί^c κλαίω^{vvipa2p} ὁ^d δ^{nmns} παιδίον^{nmns} οὐ^{xo} ἀποθνήσκω^{vviaa3s} ἀλλά^c καθεύδω^{vvipa3s}.
v.40 καί^c καταγελᾷ^{vvia3p} αὐτός^{rgms} ὁ^d δ^{nmns} δέ^c ἐκβάλλω^{vpaanms} ἅπας^{aaampn} παραλαμβάνω^{vvipa3s}
 ὁ^d δ^{dams} πατῆρ^{namms} ὁ^d δ^{gms} παιδίον^{ngms} καί^c ὁ^d δ^{afis} μήτηρ^{naifs} καί^c ὁ^d δ^{damp} μετὰ^p αὐτός^{rgms}
 καί^c εἰσπορεύομαι^{vripn3s} ὅπου^{bo} εἰμι^{vlix3s} ὁ^d δ^{nmns} παιδίον^{nmns} ἀνάκειμαι^{vppnms}. **v.41** καί^c
 κρατέω^{vpaanms} ὁ^d δ^{gfs} χεῖρ^{ngfs} ὁ^d δ^{gms} παιδίον^{ngms} λέγω^{vvipa3s} αὐτός^{rgdms} ταλιθά^{ta} κουμι^{ta} ὅς^{rrnms}
 εἰμι^{vripx3s} μεθερμηνεύω^{vppnms} ὁ^d δ^{nmns} κοράσιον^{nmns} σύ^{rgp-d-s} λέγω^{vvipa1s} ἔγειρω^{vdam2s}.

43 θέως ἀνέστη τὸ κοράσιον, καὶ περιεπάτει, ἦν γὰρ ἑτῶν δώδεκα,
 καὶ ἐξέστησαν ἐκστάσει μεγάλη. καὶ διεσεύλατο αὐτοῖς πολλὰ
 ἵνα μηδεὶς γνῶ τοῦτο, καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ φαγεῖν.
6 Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ
 2 ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ γενομένου σαββά-
 του, ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν, καὶ πολλοὶ ἀκούοντες
 ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες, Πόθεν τούτῳ ταῦτα καὶ τίς ἡ σοφία ἢ
 3 δοθεῖσα αὐτῷ, ὅτι καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐτοῦ
 γίνονται· οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς Μαρίας, ἀδελφὸς δὲ
 4 Ἰακώβου καὶ Ἰωσῆ καὶ Ἰούδα καὶ Σίμωνος· καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελ-
 φαὶ αὐτοῦ ὧδε πρὸς ἡμᾶς· καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ἔλεγε
 5 δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πα-
 τρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς συγγενέσιν καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ
 οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ οὐδεμίαν δύναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀρ-
 6 ρώστοις ἐπιθείς τὰς χεῖρας, ἐθεράπευσε. καὶ ἐθαύμαζε διὰ τὴν
 7 ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆγε τὰς κώμας κύκλῳ διδασκῶν. Καὶ
 προσκαλεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν δύο
 8 δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἕξουσίαν τῶν πνευμάτων τῶν ἀκαθάρτων.
 καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδόν, εἰ μὴ ῥάβδον
 9 μόνον, μὴ πήραν, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκόν, ἀλλ' ὑ-
 10 ποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἐνδύσασθαι δύο χιτῶνας. καὶ
 ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὅπου ἐὰν εἰσέλθητε εἰς οἰκίαν, ἐκεῖ μένετε ἕως

v.42 καί^c εὐθέως^{bo} ἀνίστημι^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} κοράσιον^{nnms} καί^c περιπατέω^{v1aa3s} εἰμί^{v1ix3s} γάρ^c
 ἔτος^{ngnp} δώδεκα^{tn} καί^c ἐξίστημι^{v1aa3p} ἕκστασις^{ndfms} μέγας^{adfsn}. **v.43** καί^c διαστέλλω^{v1am3s}
 αὐτός^{rdmp} πολλῶ^{aanpn} ἵνα^c μηδεὶς^{anmsn} γινώσκω^{vsaa3s} οὗτος^{rdans} καί^c λέγω^{v1aa3s} διδωμί^{vnap}
 αὐτός^c ἔσθι^{vnaa}. **6. v.1** καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ἐκεῖθεν^{bo} καί^c ἔρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p
 ὁ^{dafms} πατρίς^{nafms} αὐτός^{rgms} καί^c ἀκολουθεῶ^{v1pa3p} αὐτός^{rdms} ὁ^{dnnmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms}.
v.2 καί^c γίνομαι^{vpadgns} σάββατον^{ngms} ἄρχω^{v1ad3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} συναγωγῇ^{ndfms} διδάσκω^{vnpa} καί^c
 πολὺς^{anmpn} ἀκούω^{vppanmp} ἐκπλήσσω^{v1ip3p} λέγω^{vppanmp} πόθεν^{bo} οὗτος^{rdms} οὗτος^{rdnnp} καί^c
 τίς^{rgnfs} ὁ^{dnfms} σοφία^{nnfms} ὁ^{dnfms} διδωμί^{vrapnfs} αὐτός^{rdms} ὅτι^c καί^c δύναμις^{nnfp} τοιοῦτος^{rdnfp} διά^p
 ὁ^{dnp} χεῖρ^{ngfp} αὐτός^{rgms} γίνομαι^{v1pn3p}. **v.3** οὐ^{xo} οὗτος^{rdms} εἰμί^{v1ix3s} ὁ^{dnnms} τέκτων^{nnms}
 ὁ^{dnnms} υἱὸς^{nnms} Μαρίας^{ngfms} ἀδελφὸς^{nnms} δέ^c Ἰακώβου^{ngms} καί^c Ἰωσή^{ngms} καί^c Ἰούδας^{ngms}
 καί^c Σίμων^{ngms} καί^c οὐ^{xo} εἰμί^{v1ix3p} ὁ^{dnpfp} ἀδελφῆ^{nnfp} αὐτός^{rgms} ὧδε^{bo} πρὸς^p ἐγώ^{tpa-p} καί^c
 σκανδαλίζω^{v1ip3p} ἐν^p αὐτός^{rdms}. **v.4** λέγω^{v1aa3s} δέ^c αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c οὐ^{xo}
 εἰμί^{v1ix3s} προφήτης^{nnms} ἄτιμος^{anmsn} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐν^p ὁ^{ddfs} πατρίς^{ndfms} αὐτός^{rgms} καί^c ἐν^p ὁ^{dmp}
 συγγενῆς^{admpn} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfms} αὐτός^{rgms}. **v.5** καί^c οὐ^{xo} δύναμαι^{v1iin3s} ἐκεῖ^{bo}
 οὐδεὶς^{aafsn} δύναμις^{nafms} ποιέω^{vnaa} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὀλίγος^{admpn} ἄρρωστος^{admpn} ἐπιτίθημι^{vpaanms} ὁ^{dafp}
 χεῖρ^{nafp} θεραπεύω^{v1aa3s}. **v.6** καί^c θαυμάζω^{v1aa3s} διά^p ὁ^{dafms} ἀπιστία^{nafms} αὐτός^{rgmp} καί^c
 περιάγω^{v1aa3s} ὁ^{dafp} κώμη^{nafp} κύκλῳ^{ndms} διδάσκω^{vppanms}. **v.7** καί^c προσκαλεομαι^{v1pn3s} ὁ^{damp}
 δώδεκα^{tn} καί^c ἄρχω^{v1ad3s} αὐτός^{rpamp} ἀποστέλλω^{vnpa} δύο^{tn} δύο^{tn} καί^c διδωμί^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp}
 ἕξουσία^{nafms} ὁ^{dgnp} πνεῦμα^{ngnp} ὁ^{dgnp} ἀκάθαρτος^{agnpn}. **v.8** καί^c παραγγέλλω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp}
 ἵνα^c μηδεὶς^{aansn} αἴρω^{vspa3p} εἰς^p ὁ^{dofms} ὁ^{dofms} ὁ^{dofms} ὁ^{dofms} μὴ^{xo} ῥάβδος^{nafms} μόνος^{bo} μὴ^{xo} πήρα^{nafms} μὴ^{xo}
 ἄρτος^{nams} μὴ^{xo} εἰς^p ὁ^{dafms} ζώνη^{nafms} χαλκός^{nams}. **v.9** ἀλλά^c ὑποδέω^{vpxramp} σανδάλιον^{nanp} καί^c
 μὴ^{xo} ἐνδύω^{vnam} δύο^{tn} χιτῶν^{namp}.

ἂν ἐξέλθῃτε ἐκεῖθεν. καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκτινάξτε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑμῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται Σοδόμοις ἢ Γομόρροις ἐν ἡμέρα κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. καὶ ἐξεληθόντες ἐκήρυσσον ἵνα μετανοήσωσι, καὶ δαιμόνια πολλά ἐξέβαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀρρώστους καὶ ἐθεράπευον. Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης, φανερόν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν ὅτι Ἰωάννης ὁ βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Ἡλίας ἐστίν, ἄλλοι δὲ ἔλεγον ὅτι Προφήτης ἐστίν, ἢ ὡς εἷς τῶν προφητῶν. ἀκούσας δὲ ὁ Ἡρώδης εἶπεν ὅτι Ὅν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα Ἰωάννην, οὗτος ἐστίν, αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν. αὐτὸς γὰρ ὁ Ἡρώδης ἀποστείλας ἐκράτησε τὸν Ἰωάννην, καὶ ἔδρασε αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐτὴν ἐγάμησεν. ἔλεγε γὰρ ὁ Ἰωάννης τῷ Ἡρώδῃ ὅτι Οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. ἡ δὲ Ἡρωδιάς ἐνεῖχεν αὐτῷ, καὶ ἤθελεν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο, ὁ γὰρ Ἡρώδης ἐφοβεῖτο τὸν Ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δίκαιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν, καὶ ἀκούσας αὐτοῦ, πολλά ἐποίει, καὶ ἠδέως αὐτοῦ ἤκουε. καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου, ὅτε Ἡρώδης τοῖς γενεσίσις αὐτοῦ

v.10 καὶ λέγω αὐτὸς ὅπου ἂν εἰσέρχομαι εἰς οἰκίαν ἐκεῖ μὲν ἔξω ἂν ἐξέρχομαι ἐκεῖθεν. **v.11** καὶ ὅσος ἂν μὴ δέχομαι σὺ μηδὲ ἀκούω σὺ πρὸς ἐκπορευόμεναι ἐκεῖθεν ἐκτινάσσω ὅσους χούσας ὑποκάτω ὁ ποὺς σὺ εἰς μαρτύριον αὐτὸς ἀμὴν λέγω σὺ ἀνεκτός εἰμι Σόδομα ἢ Γόμορρα ἐν ἡμέρα κρίσεως ἢ ὁ πόλις ἐκεῖνος. **v.12** καὶ ἐξέρχομαι κηρῦσσω ἵνα μετανοήσω. **v.13** καὶ δαιμόνιον πολὺς ἐκάβαλλον καὶ ἀλείφω ἔλαιον πολὺς ἀρρώστος καὶ θεραπεύω. **v.14** καὶ ἀκούω βασιλεὺς Ἡρώδης φανερός γὰρ γίνονται ὄνομα αὐτὸς καὶ λέγω ὅτι Ἰωάννης βαπτίζων ἐκ νεκρῶν ἐγείρω καὶ διὰ οὗτος ἐνεργέω δύναμις ἐν αὐτῷ. **v.15** ἄλλος λέγω ὅτι Ἡλίας εἰμι ἄλλος δὲ λέγω ὅτι προφήτης εἰμι ὡς ἔστι προφήτης. **v.16** ἀκούω Ἡρώδης ἄποκεφαλίζω Ἰωάννης οὗτος εἰμι αὐτὸς ἐγείρω ἐκ νεκρῶν. **v.17** αὐτὸς γὰρ Ἡρώδης ἀποστέλλω κρατέω Ἰωάννης καὶ δέω αὐτὸς ἐν φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάς ὁ γυνὴ Φιλίππου ὁ ἀδελφός αὐτὸς ὅτι αὐτὸς γαμέω. **v.18** λέγω γὰρ Ἰωάννης Ἡρώδης ὅτι οὐκ ἔξεστί σοι σὺ ἐχὼ γυνὴ ἀδελφός σὺ. **v.19** ὁ δὲ Ἡρώδης ἐνέχω αὐτὸς καὶ θελω αὐτὸς ἀποκτείνω καὶ οὐκ ἔδυναμαι. **v.20** ὁ γὰρ Ἡρώδης φοβέομαι Ἰωάννης οἶδα αὐτὸς ἀνήρ δίκαιος καὶ ἅγιος καὶ συντηρέω αὐτὸς καὶ ἀκούω αὐτὸς πολὺς

ποιέω καὶ ἠδέως αὐτὸς ἀκούω.

δεῖπνον ἐποίει τοῖς μεγιστᾶσιν αὐτοῦ καὶ τοῖς χιλιάρχοις καὶ τοῖς
 22 πρώτοις τῆς Γαλιλαίας, καὶ εἰσελθούσης τῆς θυγατρὸς αὐτῆς τῆς
 Ἑρωδιάδος καὶ ὀρχησαμένης, καὶ ἄρεσασης τῷ Ἡρώδῃ καὶ τοῖς
 23 συνανακειμένοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ, Αἴτησόν με ὁ ἐάν
 θέλῃς, καὶ δώσω σοί, καὶ ὤμοσεν αὐτῇ ὅτι, Ὁ ἐάν με αἰτήσῃς,
 24 δώσω σοί, ἕως ἡμίσιους τῆς βασιλείας μου. ἡ δὲ ἐξελθοῦσα εἶπε
 τῇ μητρὶ αὐτῆς, Τί αἰτήσομαι· ἡ δὲ εἶπε, Τὴν κεφαλὴν Ἰωάν-
 25 νου τοῦ βαπτίστου. καὶ εἰσελθοῦσα εὐθέως μετὰ σπουδῆς πρὸς
 τὸν βασιλέα, ἠτήσατο, λέγουσα, Θέλω ἵνα μοι δῶς ἐξ αὐτῆς ἐπὶ
 26 πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ περίλυπος γε-
 νόμενος ὁ βασιλεὺς, διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνανακειμένους
 27 οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθετῆσαι. καὶ εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασι-
 λεὺς σπεκουλάτωρα ἐπέταξεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. ὁ
 28 δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε τὴν
 κεφαλὴν αὐτοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορασίῳ, καὶ
 29 τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ ἀκούσαντες οἱ
 μαθηταὶ αὐτοῦ ἦλθον, καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν αὐ-
 30 τὸ ἐν μνημείῳ. Καὶ συνάγονται οἱ ἀπόστολοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν,
 καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ πάντα, καὶ ὅσα ἐποίησαν καὶ ὅσα ἐδίδασκαν.
 31 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν εἰς ἔρημον τόπον,
 καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον. ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες

v.21 καί^c γίνομαι^{vpadgfs} ἡμέρα^{ngfs} εὐκαιρος^{agfsn} ὅτε^{bo} Ἡρώδης^{nmms} ὀδδmp γενέσια^{ndnp}
 αὐτός^{rgms} δεῖπνον^{nans} ποιεῖ^{vias3s} ὀδδmp μεγιστάν^{ndmp} αὐτός^{rgms} καί^c ὀδδmp χιλιάρχος^{ndmp} καί^c
 ὀδδmp πρώτος^{admpn} ὀδgfs Γαλιλαία^{ngfs}. **v.22** καί^c εἰσερχομαι^{vpaagfs} ὀδgfs θυγάτηρ^{ngfs} αὐτός^{rgfs}
 ὀδgfs Ἑρωδιάς^{ngfs} καί^c ὀρχεομαι^{vpadgfs} καί^c ἄρεσκω^{vpaagfs} ὀδdms Ἡρώδης^{ndms} καί^c ὀδδmp
 συνανακειμαι^{vppndmp} λέγω^{vias3s} ὀdnms βασιλεὺς^{nmms} ὀddns κοράσιον^{ndns} αἰτέω^{vdaa2s} ἐγώ^{tpa-s}
 ὅς^{trans} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa2s} καί^c διδωμι^{vifa1s} σύ^{tpd-s}. **v.23** καί^c ὀμνύω^{vias3s} αὐτός^{rpdis} ὅτι^c
 ὅς^{trans} ἐάν^{qo} ἐγώ^{tpa-s} αἰτέω^{vsaa2s} διδωμι^{vifa1s} σύ^{tpd-s} ἕως^o ἡμίσιους^{agmsn} ὀδgfs βασιλεία^{ngfs} ἐγώ^{tpg-s}.
v.24 ὀdnfs δέ^c εἰσερχομαι^{vpaanfs} λέγω^{vias3s} ὀddfs μήτηρ^{ndfs} αὐτός^{rgfs} τίς^{rqans} αἰτέω^{vifm1s} ὀdnfs δέ^c
 λέγω^{viasa3s} ὀdafs κεφαλὴ^{nafs} Ἰωάννης^{ngms} ὀdgmς βαπτιστῆς^{ngms}. **v.25** καί^c εἰσερχομαι^{vpaanfs}
 εὐθέως^{bo} μετὰ^p σπουδῆ^{ngfs} πρὸς^p ὀdams βασιλεὺς^{nams} αἰτέω^{viam3s} λέγω^{vppanfs} θέλω^{vipals}
 ἵνα^c ἐγώ^{tpd-s} διδωμι^{vsaa2s} ἐκ^p αὐτός^{rgfs} ἐπί^p πίναξ^{ndfs} ὀdafs κεφαλὴ^{nafs} Ἰωάννης^{ngms} ὀdgmς
 βαπτιστῆς^{ngms}. **v.26** καί^c περιλυπος^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms} ὀdnms βασιλεὺς^{nmms} διὰ^p ὀdamp
 ὅρκος^{namp} καί^c ὀdamp συνανακειμαι^{vppnamp} οὐ^{xo} θέλω^{vias3s} αὐτός^{rpafs} ἀθετέω^{vnaa}. **v.27** καί^c
 εὐθέως^{bo} ἀποστέλλω^{vpaanms} ὀdnms βασιλεὺς^{nmms} σπεκουλάτωρ^{nams} ἐπιτάσσω^{viasa3s} φέρω^{vnap} ὀdafs
 κεφαλὴ^{nafs} αὐτός^{rgms} ὀdnms δέ^c ἀπέρχομαι^{vpaanms} ἀποκεφαλίζω^{vias3s} αὐτός^{rpams} ἐν^p ὀddfs
 φυλακῇ^{ndfs}. **v.28** καί^c φέρω^{vias3s} ὀdafs κεφαλὴ^{nafs} αὐτός^{rgms} ἐπί^p πίναξ^{ndfs} καί^c διδωμι^{vias3s}
 αὐτός^{rpafs} ὀddns κοράσιον^{ndns} καί^c ὀdnms κοράσιον^{nmms} διδωμι^{vias3s} αὐτός^{rpafs} ὀddfs μήτηρ^{ndfs}
 αὐτός^{rgfs}. **v.29** καί^c ἀκούω^{vpaanmp} ὀdnmp μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms} ἐρχομαι^{vias3p} καί^c
 αἶρω^{vias3p} ὀdans πτῶμα^{nans} αὐτός^{rgms} καί^c τίθημι^{vias3p} αὐτός^{rpans} ἐν^p μνημείον^{ndns}. **v.30** καί^c
 συνάγω^{vpp3p} ὀdnmp ἀπόστολος^{nnmp} πρὸς^p ὀdams Ἰησοῦς^{nams} καί^c ἀπαγγέλλω^{vias3p} αὐτός^{rpams}
 πᾶς^{aanp} καί^c ὅσος^{rcanp} ποιεῖ^{vias3p} καί^c ὅσος^{rcanp} διδασκ^{vias3p}.

πολλοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν ἠκαίρουν. καὶ ἀπῆλθον εἰς ἔρημον 32
 τόπον τῷ πλοίῳ κατ' ἰδίαν. καὶ εἶδον αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ὄ- 33
 χλοι, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτὸν πολλοί, καὶ πεζῆ ἀπὸ πασῶν τῶν πό-
 λεων συνέδραμον ἐκεῖ, καὶ προῆλθον αὐτοὺς, καὶ συνῆλθον πρὸς
 αὐτὸν. καὶ ἐξελθὼν εἶδεν ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγ- 34
 χνίσθη ἐπ' αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποιμένα, καὶ
 ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. καὶ ἤδη ὥρας πολλῆς γενομέ- 35
 νης, προσελθόντες αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγουσιν ὅτι Ἔρημός
 ἐστὶν ὁ τόπος, καὶ ἤδη ὥρα πολλή, ἀπόλυσον αὐτοὺς, ἵνα ἀπελ- 36
 θόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς καὶ κώμας ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς
 ἄρτους. τί γὰρ φάγωσιν οὐκ ἔχουσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐ- 37
 τοῖς, Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Ἀπελθόντες
 ἀγοράσωμεν διακοσίων δηναρίων ἄρτους, καὶ δώμεν αὐτοῖς φα- 38
 γεῖν· ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, Πόσους ἄρτους ἔχετε· ὑπάγετε καὶ ἴδετε 38
 καὶ γνόντες λέγουσιν, Πέντε, καὶ δύο ἰχθύας. καὶ ἐπέταξεν αὐ- 39
 τοῖς ἀνακλίνειν πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ χόρτῳ.
 καὶ ἀνέπεσον πρᾶσαι πρᾶσαι, ἀνὰ ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πενήκοντα. 40
 καὶ λαβὼν τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας 41
 εἰς τὸν οὐρανόν, εὐλόγησε, καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους, καὶ ἐ-
 δίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα παραθῶσιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο

v.31 καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} δεῦτε^{vdvx2p} σύ^{grn-p} αὐτός^{grnmp} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} εἰς^p ἔρημος^{aamsn}
 τόπος^{nam} καί^c ἀναπαύω^{vdpm2p} ὀλίγος^{bo} εἰμί^{vix3p} γάρ^c ὁ^{dmp} ἔρχομαι^{vrrnmp} καί^c ὁ^{dmp}
 ὑπάγω^{vrranmp} πολὺς^{anmpn} καί^c οὐδέ^{bo} ἐσθίω^{vnaa} εὐκαιρέω^{v1aa3p}. **v.32** καί^c ἀπέρχομαι^{v1aa3p}
 εἰς^p ἔρημος^{aamsn} τόπος^{nam} ὁ^{ddns} πλοῖον^{ndns} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn}. **v.33** καί^c ὁράω^{v1aa3p} αὐτός^{rpamp}
 ὑπάγω^{vrraamp} ὁ^{dmp} ὄχλος^{nnmp} καί^c ἐπιγινώσκω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} πολὺς^{anmpn} καί^c πεζῆ^{bo}
 ἀπὸ^p πᾶς^{agfrn} ὁ^{dgrf} πόλις^{ngfr} συντρέχω^{v1aa3p} ἐκεῖ^{bo} καί^c προέρχομαι^{v1aa3p} αὐτός^{rpamp} καί^c
 συνέρχομαι^{v1aa3p} πρὸς^p αὐτός^{rpams}. **v.34** καί^c ἐξέρχομαι^{vraanms} ὁράω^{v1aa3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{nnms}
 πολὺς^{aamsn} ὄχλος^{nam} καί^c σπλαγχνίζομαι^{v1aa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rdmp} ὅτι^c εἰμί^{vix3p} ὡς^{bo} πρόβατον^{nnmp}
 μὴ^{xo} ἔχω^{vrranmp} ποιμῆν^{nam} καί^c ἄρχω^{viad3s} διδάσκω^{vnpa} αὐτός^{rpamp} πολὺς^{aanpn}. **v.35** καί^c
 ἤδη^{bo} ὥρα^{ngfs} πολὺς^{agfsn} γίνομαι^{vpadgfs} προσέρχομαι^{vraanmp} αὐτός^{rdms} ὁ^{dmp} μαθητῆς^{nnmp}
 αὐτός^{rgms} λέγω^{v1aa3p} ὅτι^c ἔρημος^{anmsn} εἰμί^{vix3s} ὁ^{ddms} τόπος^{nnms} καί^c ἤδη^{bo} ὥρα^{nnfs}
 πολὺς^{anfsn}. **v.36** ἀπολύω^{vdaa2s} αὐτός^{rpamp} ἵνα^c ἀπέρχομαι^{vraanmp} εἰς^p ὁ^{damp} κύκλῳ^{ndms}
 ἀγρός^{nam} καί^c κώμη^{nafr} ἀγοράζω^{vsaa3p} ἑαυτοῦ^{rxldmp} ἄρτος^{nam} τίς^{rqans} γάρ^c ἐσθίω^{vsaa3p} σύ^{xo}
 ἔχω^{v1aa3p}. **v.37** ὁ^{ddms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vraonms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} διδωμί^{vdaa2p} αὐτός^{rdmp}
 σύ^{grn-p} ἐσθίω^{vnaa} καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rdms} ἀπέρχομαι^{vraanmp} ἀγοράζω^{vsaa1p} διακόσοι^{ngnr}
 δηναρίων^{ngnr} ἄρτος^{nam} καί^c διδωμί^{vsaa1p} αὐτός^{rdmp} ἐσθίω^{vnaa}. **v.38** ὁ^{ddms} δέ^c λέγω^{v1aa3s}
 αὐτός^{rdmp} πόσους^{roamp} ἄρτος^{nam} ἔχω^{v1aa2p} ὑπάγω^{vdpa2p} καί^c ὁράω^{vdaa2p} καί^c γινώσκω^{vraanmp}
 λέγω^{v1aa3p} πέντε^{tn} καί^c δύο^{tn} ἰχθύς^{nam}. **v.39** καί^c ἐπιτάσσω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} ἀνακλίνω^{vnaa}
 πᾶς^{aanpn} συμπόσιον^{nam} συμπόσιον^{nam} ἐπὶ^p ὁ^{ddms} χλωρός^{admsn} χόρτος^{ndms}. **v.40** καί^c
 ἀναπίπτω^{v1aa3p} πρᾶσιά^{nnfr} πρᾶσιά^{nnfr} ἀνά^p ἑκατόν^{tn} καί^c ἀνά^p πενήκοντα^{tn}.

42 ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι. καὶ ἔφαγον πάντες, καὶ ἐχορτάσθησαν,
 43 καὶ ἦσαν κλασμάτων δώδεκα κοφίνους πληρεις, καὶ ἀπὸ τῶν ἰ-
 44 χθῶν. καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες τοὺς ἄρτους, ὥσει πεντακισχίλιοι
 45 ἄνδρες. Καὶ εὐθέως ἠνάγκασε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς
 τὸ πλοῖον, καὶ προαγεῖν εἰς τὸ πέραν πρὸς Βηθσαϊδᾶ, ἕως αὐτὸς
 46 ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον. καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς, ἀπῆλθεν εἰς τὸ
 47 ὄρος προσεύξασθαι. καὶ ὀψίας γενομένης, ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ
 48 τῆς θαλάσσης, καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶδεν αὐτοὺς
 βασανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν, ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐναντίος αὐτοῖς,
 καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτούς, πε-
 49 ριπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἤθελε παρελθεῖν αὐτούς. οἱ δέ,
 ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἔδοξαν φάντασμα
 50 εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν, πάντες γὰρ αὐτὸν εἶδον, καὶ ἐταράχθησαν.
 καὶ εὐθέως ἐλάλησε μετ' αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς, Θαρσεῖτε, ἐγὼ
 51 εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτούς εἰς τὸ πλοῖον, καὶ
 ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ λίαν ἐκ περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο,
 52 καὶ ἐθαύμαζον. οὐ γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις, ἦν γὰρ ἡ καρ-
 53 δία αὐτῶν πεπωρωμένη. Καὶ διαπεράσαντες ἤλθον ἐπὶ τὴν γῆν
 54 Γεννησαρέτ, καὶ προσωρμίσθησαν. καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ
 55 πλοίου, εὐθέως ἐπιγνόντες αὐτὸν, περιδραμόντες ὄλην τὴν περι-

v.41 καί^c λαμβάνω^{vpaanms} ὄ^{damp} πέντε^{tn} ἄρτος^{namp} καί^c ὄ^{damp} δύο^{tn} ἰχθύς^{namp} ἀναβλέπω^{vpaanms} εἰς^p ὄ^{dams} οὐρανός^{nams} εὐλογέω^{v1aa3s} καί^c κατακλάω^{v1aa3s} ὄ^{damp} ἄρτος^{namp} καί^c δίδωμι^{v1aa3s} ὄ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ἵνα^c παρατίθημι^{vsaa3p} αὐτός^{rdmp} καί^c ὄ^{damp} δύο^{tn} ἰχθύς^{namp} μερίζω^{v1aa3s} πᾶς^{admpn}. **v.42** καί^c ἐσθίω^{v1aa3p} πᾶς^{anmpn} καί^c χορτάζω^{v1ap3p}. **v.43** καί^c αἶρω^{v1aa3p} κλάσμα^{nmpn} δώδεκα^{tn} κόφινος^{namp} πλήρης^{aampn} καί^c ἀπό^p ὄ^{damp} ἰχθύς^{ngmp}. **v.44** καί^c εἰμι^{v1ix3p} ὄ^{dmp} ἐσθίω^{vpaanmp} ὄ^{damp} ἄρτος^{namp} ὥσει^{bo} πεντακισχίλιοι^{lnmp} ἀνήρ^{nmp}. **v.45** καί^c εὐθέως^{bo} ἀναγκάζω^{v1aa3s} ὄ^{damp} μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rpgms} ἐμβαίνω^{vmaa} εἰς^p ὄ^{dans} πλοῖον^{nans} καί^c προάγω^{vnpa} εἰς^p ὄ^{dans} πέραν^{bo} πρὸς^p Βηθσαϊδᾶ^{tp} ἕως^c αὐτός^{rpnms} ἀπολύω^{vsaa3s} ὄ^{dams} ὄχλος^{nams}. **v.46** καί^c ἀποτάσσω^{vpaanms} αὐτός^{rdmp} ἀπέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὄ^{dans} ὄρος^{nans} προσεύχομαι^{vnad}. **v.47** καί^c ὀψιος^{agfsn} γίνομαι^{vpadgfs} εἰμι^{v1ix3s} ὄ^{dans} πλοῖον^{nans} ἐν^p μέσῳ^{adnsn} ὄ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} καί^c αὐτός^{rpnms} μόνος^{anmsn} ἐπὶ^p ὄ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.48** καί^c ὀράω^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} βασανίζω^{vrrpamp} ἐν^p ὄ^{ddms} ἐλαύνω^{vnpa} εἰμι^{v1ix3s} γάρ^c ὄ^{dans} ἄνεμος^{nms} ἐναντίος^{anmsn} αὐτός^{rdmp} καί^c περὶ^p τέταρτος^{aafsn} φυλακὴ^{nafs} ὄ^{dgfs} νύξ^{ngfs} ἔρχομαι^{v1p3p} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} περιπατέω^{vrrpans} ἐπὶ^p ὄ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} καί^c θέλω^{v1aa3s} παρέρχομαι^{vnaa} αὐτός^{rpamp}. **v.49** ὄ^{dmp} δε^c ὀράω^{vpaanmp} αὐτός^{rpnms} περιπατέω^{vrrpans} ἐπὶ^p ὄ^{dgfs} θάλασσα^{ngfs} δοκέω^{v1aa3p} φάντασμα^{nans} εἰμι^{v1p3p} καί^c ἀνακράζω^{v1aa3p}. **v.50** πᾶς^{anmpn} γάρ^c αὐτός^{rpams} ὀράω^{v1aa3p} καί^c ταρασσώ^{v1ap3p} καί^c εὐθέως^{bo} λαλέω^{v1aa3s} μετὰ^p αὐτός^{rpmp} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdmp} θαρσέω^{v1pa2p} ἐγὼ^{rpn-s} εἰμι^{v1p3s} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdnp2p}. **v.51** καί^c ἀναβαίνω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} εἰς^p ὄ^{dans} πλοῖον^{nans} καί^c κοπάζω^{v1aa3s} ὄ^{dans} ἄνεμος^{nms} καί^c λίαν^{bo} ἐκ^p περισσοῦς^{agnsn} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdm} ἐξίστημι^{v1im3p} καί^c θαυμάζω^{v1aa3p}. **v.52** οὐ^{xo} γάρ^c συνήμι^{v1aa3p} ἐπὶ^p ὄ^{ddmp} ἄρτος^{ndmp} εἰμι^{v1ix3s} γάρ^c ὄ^{dans} καρδία^{nms} αὐτός^{rpmp} πωρόω^{v1p3p}. **v.53** καί^c διαπεράω^{vpaanmp} ἔρχομαι^{v1aa3p} ἐπὶ^p ὄ^{dafs} γῆ^{nafs} Γεννησαρέτ^{tp} καί^c προσορμίζω^{v1ap3p}. **v.54** καί^c ἐξέρχομαι^{vpaagmp} αὐτός^{rpmp} ἐκ^p ὄ^{dans} πλοῖον^{ngns} εὐθέως^{bo} ἐπιγινώσκω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams}.

χωρον ἐκείνην, ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραββάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας
 περιφέρειν, ὅπου ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἔστι. καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύ- 56
 ετο εἰς κώμας ἢ πόλεις, ἢ ἀγρούς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν τοὺς
 ἀσθενοῦντας, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα κἂν τοῦ κρασπέδου τοῦ
 ἱματίου αὐτοῦ ἄψωνται, καὶ ὅσοι ἂν ἤπιοντο αὐτοῦ ἐσώζοντο.

Καὶ συνάγονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καὶ τινες τῶν γραμ- 7
 ματέων, ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων, καὶ ἰδόντες τινὰς τῶν μα- 2
 θητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσί, τοῦτ' ἔστιν ἀνίπτοις, ἐσθίοντας ἄρτους
 ἐμέμψαντο. οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν μὴ 3
 πυγμῆ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι, κρατοῦντες τὴν παρά-
 δοσιν τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἀπὸ ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ βαπτίσωνται, 4
 οὐκ ἐσθίουσι, καὶ ἄλλα πολλά ἐστὶν ἃ παρέλαβον κρατεῖν, βα-
 πτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων καὶ κλινῶν. ἔπειτα 5
 ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, Διὰ τί οἱ μαθη-
 ταί σου οὐ περιπατοῦσιν κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων,
 ἀλλὰ ἀνίπτοις χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν 6
 αὐτοῖς ὅτι Καλῶς προεφήτευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκρι-
 τῶν, ὡς γέγραπται, Οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χεῖλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία
 αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. μάτην δὲ σέβονταί με, διδάσκον- 7
 τες διδασκαλίαις ἐντάλματα ἀνθρώπων. ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν 8
 τοῦ Θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, βαπτισμοὺς

v.55 περιτρέχω^{vpaanmp} ὄλος^{aafsn} ὁδὰς^{odafs} περιχώρος^{aafsn} ἐκεῖνος^{rdafs} ἄρχω^{viad3p} ἐπι^p ὀδδmp
 κράβατος^{ndmp} ὄ^{damp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vpaamp} περιφέρω^{vmpa} ὅπου^{bo} ἀκούω^{vila3p} ὅτι^c ἐκεῖ^{bo} εἰμί^{vixp3s}.
v.56 καί^c ὅπου^{bo} ἂν^{xo} εἰσπορεύομαι^{vin3s} εἰς^p κώμη^{nafp} ἢ^{xo} πόλις^{nafp} ἢ^{xo} ἀγρός^{namp} ἐν^p ὀδδmp
 ἀγορά^{ndfp} τίθημι^{vila3p} ὄ^{damp} ἀσθενέω^{vpaamp} καί^c παρακαλέω^{vila3p} αὐτός^{rpsams} ἵνα^c κἂν^{qo} ὀδgns
 κράσπεδον^{ngns} ὀδgns ἱματίον^{ngns} αὐτός^{rpsams} ἄπτο^{vsam3p} καί^c ὅσος^{rcnmp} ἂν^{xo} ἄπτο^{viin3p} αὐτός^{rpsams}
 σφῶ^{vixp3p}. **7. v.1** καί^c συνάγω^{vixp3p} πρὸς^p αὐτός^{rpsams} ὄ^{damp} Φαρισαῖος^{namp} καί^c τι-
 ρινμ^p ὄδgmp γραμματεὺς^{ngmp} ἔρχομαι^{vpaanmp} ἀπὸ^p Ἱεροσόλυμα^{ngnp}. **v.2** καί^c ὀράω^{vpaanmp}
 τι-οριαμ^p ὄδgmp μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpsams} κοινός^{adfpn} χεῖρ^{ndfp} οὗτος^{rdnns} εἰμί^{vixpa} ἄνιπτος^{admpn}
 ἐσθίω^{vpaamp} ἄρτος^{namp} μέμφομαι^{viad3p}. **v.3** ὄ^{damp} γάρ^c Φαρισαῖος^{namp} καί^c πᾶς^{namnp} ὄ^{damp}
 Ἰουδαῖος^{namnp} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} πυγμῆ^{ndfs} νίπτο^{vsam3p} ὄ^{dafp} χεῖρ^{nafp} οὐ^{xo} ἐσθίω^{vila3p} κρατέω^{vpaanmp}
 ὄ^{dafs} παράδοσις^{nafs} ὄ^{damp} πρεσβύτερος^{agmpn}. **v.4** καί^c ἀπὸ^p ἀγορά^{ngfs} ἐάν^{qo} μὴ^{xo}
 βαπτίζω^{vsam3p} οὐ^{xo} ἐσθίω^{vila3p} καί^c ἄλλος^{annpn} πολὺς^{annpn} εἰμί^{vixp3s} ὄ^{rsanp} παραλαμβάνω^{vila3p}
 κρατέω^{vmpa} βαπτισμός^{namp} ποτηρίων^{ngmp} καί^c ξέστις^{ngmp} καί^c χαλκίων^{ngmp} καί^c κλίνη^{ngfp}.
v.5 ἔπειτα^{bo} ἐπερωτῶ^{vila3p} αὐτός^{rpsams} ὄ^{damp} Φαρισαῖος^{namnp} καί^c ὄ^{damp} γραμματεὺς^{namnp}
 διά[&]τις^{xo} ὄ^{damp} μαθητῆς^{namnp} οὐ^{xo} περιπατέω^{vila3p} κατὰ^p ὄ^{dafs} παράδοσις^{nafs} ὄ^{damp}
 πρεσβύτερος^{agmpn} ἀλλά^c ἄνιπτος^{admpn} χεῖρ^{ndfp} ἐσθίω^{vila3p} ὄ^{dams} ἄρτος^{nam}. **v.6** ὄ^{dams} δε^c
 ἀποκρίνομαι^{vraonms} λέγω^{vila3s} αὐτός^{rpdmp} ὅτι^c καλῶς^{bo} προφητεύω^{vila3s} Ἡσαΐας^{namms} περι^p
 σύ^{rps-p} ὄ^{damp} ὑποκριτῆς^{ngmp} ὡς^{bo} γράφω^{vixp3s} οὗτος^{rdnms} ὄ^{dams} λαός^{namms} ὄ^{damp} χεῖλος^{ndnp}
 ἐγώ^{vra-s} τιμᾶ^{vila3s} ὄ^{dams} δε^c καρδία^{namfs} αὐτός^{rpsmp} πόρρω^{bo} ἀπέχω^{vila3s} ἀπὸ^p ἐγώ^{rps-s}.
v.7 μάτην^{bo} δε^c σέβω^{vixp3p} ἐγώ^{vra-s} διδάσκω^{vpaanmp} διδασκαλία^{nafp} ἐντάλμα^{namp} ἀνθρώπος^{ngmp}.

9 ξεστών και ποτηρίων, και ἄλλα παρόμοια τοιαῦτα πολλά ποιεῖτε.
 10 και ἔλεγεν αὐτοῖς, Καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὴν
 11 παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. Μωσῆς γὰρ εἶπε, Τίμα τὸν πατέρα
 σου και τὴν μητέρα σου, και, Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα θα-
 12 νάτω τελευτάω, ὑμεῖς δὲ λέγετε, Ἐὰν εἴπη ἄνθρωπος τῷ πατρὶ
 13 ἢ τῇ μητρὶ, Κορβᾶν, ὃ ἐστι, δῶρον, ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ ὠφελῆθῃς, και
 14 οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ
 15 αὐτοῦ, ἀκυροῦντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ἢ
 16 παρεδώκατε, και παρόμοια τοιαῦτα πολλά ποιεῖτε. και προσκα-
 λεσάμενος πάντα τὸν ὄχλον, ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἀκούετε μου πάντες,
 17 και συνιετε. οὐδὲν ἐστὶν ἕξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον
 εἰς αὐτόν, ὃ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι, ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενα ἀπ’
 18 αὐτοῦ, ἐκεῖνά ἐστι τὰ κοινῶντα τὸν ἄνθρωπον. εἴ τις ἔχει ὧτα
 19 ἀκούειν ἀκουέτω. και ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου,
 20 ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς. και
 λέγει αὐτοῖς, Οὕτω και ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε· οὐ νοεῖτε ὅτι πᾶν
 τὸ ἕξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον οὐ δύναται αὐτὸν
 κοινῶσαι, ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ’ εἰς
 τὴν κοιλίαν, και εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, καθαρίζον πάντα
 τὰ βρώματα. ἔλεγε δὲ ὅτι Τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμε-

v.8 ἀφίημι^{vpaanmp} γάρ^c ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{-ngms} κρατέω^{vpa2p} ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} ὁ^{dgmpp}
 ἄνθρωπος^{-ngmp} βαπτισμός^{-namp} ξέστης^{-ngmp} και^c ποτήριον^{-ngmp} και^c ἄλλος^{-aanpn} παρόμοιος^{-aanpn}
 τοιοῦτος^{-rdanp} πολὺς^{-aanpn} ποίεω^{vpa2p}. **v.9** και^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{-rdmp} καλῶς^{-bo} ἀθετέω^{vpa2p}
 ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{-ngms} ἵνα^c ὁ^{dafs} παράδοσις^{nafs} σύ^{-rpg-s} τηρέω^{-vsaa2p}. **v.10** Μωσῆς^{-nnms}
 γάρ^c λέγω^{viaa3s} τιμάω^{vdpa2s} ὁ^{dams} πατήρ^{-nams} σύ^{-rpg-s} και^c ὁ^{dafs} μήτηρ^{-nafs} σύ^{-rpg-s} και^c ὁ^{dams}
 κακολογέω^{-vppanms} πατήρ^{-nams} ἢ^{xo} μήτηρ^{-nafs} θάνατος^{-ndms} τελευτάω^{-vdpa3s}. **v.11** σύ^{-rpn-p} δέ^c
 λέγω^{vpa2p} ἐάν^{qo} λέγω^{-vsaa3s} ἄνθρωπος^{-nnms} ὁ^{dams} πατήρ^{-ndms} ἢ^{xo} ὁ^{dafs} μήτηρ^{-ndfs} κορβᾶν^{-th}
 ὅς^{-rtns} εἶμι^{-vixp3s} δῶρον^{-nnns} ὅς^{-rtans} ἐάν^{qo} ἐκ^p ἐγώ^{-rpg-s} ὠφελέω^{-vsap2s}. **v.12** και^c οὐκέτι^{-bo}
 ἀφίημι^{vpa2p} αὐτός^{-rgrams} οὐδεὶς^{-aansn} ποίεω^{-vnaa} ὁ^{dams} πατήρ^{-ndms} αὐτός^{-rpgms} ἢ^{xo} ὁ^{dafs} μήτηρ^{-ndfs}
 αὐτός^{-rpgms}. **v.13** ἀκυρόω^{-vppanmp} ὁ^{dams} λόγος^{-nams} ὁ^{dgms} θεός^{-ngms} ὁ^{dafs} παράδοσις^{-ndfs} σύ^{-rpg-p}
 ὅς^{-rdfs} παραδίδωμι^{-viaa2p} και^c παρόμοιος^{-aanpn} τοιοῦτος^{-rdanp} πολὺς^{-aanpn} ποίεω^{-vpa2p}. **v.14** και^c
 προσκαλεομαι^{-vpadnms} πᾶς^{-aamsn} ὁ^{dams} ὄχλος^{-nams} λέγω^{-viaa3s} αὐτός^{-rdmp} ἀκούω^{-vdpa2p} ἐγώ^{-rpg-s}
 πᾶς^{-anmpn} και^c συνίημι^{-vdpa2p}. **v.15** οὐδεὶς^{-aansn} εἶμι^{-vixp3s} ἕξωθεν^{-bo} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{-ngms}
 εἰσπορεύομαι^{-vppnns} εἰς^p αὐτός^{-rgrams} ὅς^{-rtns} δύναμαι^{-vixp3s} αὐτός^{-rgrams} κοινῶν^{-vnaa} ἀλλά^c
 ὁ^{dmpn} ἐκπορεύομαι^{-vppnnp} ἀπὸ^p αὐτός^{-rpgms} ἐκεῖνος^{-rdnnp} εἶμι^{-vixp3s} ὁ^{dmpn} κοινῶν^{-vppannp} ὁ^{dams}
 ἄνθρωπος^{-nams}. **v.16** εἰ^{qo} τις^{-rtnms} ἔχω^{-vpa3s} οὐς^{-namp} ἀκούω^{-vnpa} ἀκούω^{-vdpa3s}. **v.17** και^c
 ὅτε^{-bo} εἰσέρχομαι^{-viaa3s} εἰς^p οἶκος^{-nams} ἀπὸ^p ὁ^{dams} ὄχλος^{-ngms} ἐπερωτάω^{-viaa3p} αὐτός^{-rgrams} ὁ^{dmpn}
 μαθητής^{-anmp} αὐτός^{-rpgms} περὶ^p ὁ^{dafs} παραβολῆ^{-ngfs}. **v.18** και^c λέγω^{-vpa3s} αὐτός^{-rdmp}
 οὕτω^{-bo} και^c σύ^{-rpn-p} ἀσύνετος^{-anmpn} εἶμι^{-vixp2p} οὐ^{xo} νοέω^{-vpa2p} ὅτι^c πᾶς^{-aansn} ὁ^{dams} ἕξωθεν^{-bo}
 εἰσπορεύομαι^{-vppnns} εἰς^p ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{-nams} οὐ^{xo} δύναμαι^{-vixp3s} αὐτός^{-rgrams} κοινῶν^{-vnaa}.
v.19 ὅτι^c οὐ^{xo} εἰσπορεύομαι^{-vixp3s} αὐτός^{-rpgms} εἰς^p ὁ^{dafs} καρδία^{-nafs} ἀλλά^c εἰς^p ὁ^{dafs} κοιλία^{-nafs}
 και^c εἰς^p ὁ^{dams} ἀφεδρών^{-nams} ἐκπορεύομαι^{-vixp3s} καθαρίζω^{-vppnns} πᾶς^{-aanpn} ὁ^{danp} βρῶμα^{-nanp}.

νον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἔσωθεν γάρ, ἐκ τῆς καρδίας 21
τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται, μοιχεῖαι, 22
πορνεῖαι, φόνοι, κλοπαὶ πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, 22
ὄφθαλμὸς πονηρός, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη, πάντα 23
ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται, καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον.
Καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς ἀπῆλθεν εἰς τὰ μεθόρια Τύρου καὶ Σιδῶ- 24
νος. καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν, οὐδένα ἤθελε γνῶναι, καὶ οὐκ 25
ἠδυνήθη λαθεῖν. ἀκούσασα γὰρ ἡ γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ 25
θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἔλθοῦσα προσέπεσε πρὸς 26
τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἦν δὲ ἡ γυνὴ Ἑλληνίς, Συροφοινίσσα τῷ γέ- 26
νει, καὶ ἠρώτα αὐτὸν ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς 27
αὐτῆς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, Ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ 27
τέκνα, οὐ γὰρ καλὸν ἐστὶ λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων καὶ βαλεῖν 28
τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ, Ναί, Κύριε, καὶ 28
γὰρ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν 29
παιδίων. καὶ εἶπεν αὐτῇ, Διὰ τοῦτον τὸν λόγον ὑπαγε, ἐξελήλυθε 29
τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγατρὸς σου. καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον 30
αὐτῆς, εὔρε τὸ δαιμόνιον ἐξελήλυθός, καὶ τὴν θυγατέρα βεβλη- 31
μένην ἐπὶ τῆς κλίνης. Καὶ πάλιν ἐξελθὼν ἐκ τῶν ὁρίων Τύρου 31
καὶ Σιδῶνος, ἦλθε πρὸς τὴν θάλασσαν τῆς Γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον 32
τῶν ὁρίων Δεκαπόλεως. καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν μογιλάλον, 32

v.20 λέγω^{v1a3s} δε^c ὅτι^c ὁ^dν^s ἐκ^p ὁ^dg^ms ἄνθρωπος^{ngms} ἐκπορεύομαι^{vppnns} ἐκεῖνος^{rdnns}
κοινόω^{v1pa3s} ὁ^dams ἄνθρωπος^{nams}. **v.21** ἔσωθεν^{bo} γάρ^c ἐκ^p ὁ^dg^fs καρδία^{ngfs} ὁ^dg^mp
ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^ddnmp διαλογισμὸς^{nnmp} ὁ^ddnmp κακός^{anmp} ἐκπορεύομαι^{v1pn3p} μοιχεῖαι^{nnfp}
πορνεῖαι^{nnfp} φόνοι^{nnmp}. **v.22** κλοπή^{nnfp} πλεονεξία^{nnfp} πονηρία^{nnfp} δόλος^{nnms} ἀσέλγεια^{nnfs}
ὄφθαλμὸς^{nnms} πονηρός^{anmsn} βλασφημία^{nnfs} ὑπερηφανία^{nnfs} ἀφροσύνη^{nnfs}. **v.23** πᾶς^{anmpn}
οὗτος^{rdnnp} ὁ^ddnmp πονηρός^{anmpn} ἔσωθεν^{bo} ἐκπορεύομαι^{v1pn3s} καί^c κοινόω^{v1pa3s} ὁ^dams
ἄνθρωπος^{nams}. **v.24** καί^c ἐκεῖθεν^{bo} ἀνίστημι^{vpaanms} ἀπέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^danp μεθόριον^{nanp}
Τύρος^{ngfs} καί^c Σιδῶν^{ngfs} καί^c εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁ^dafis οἰκία^{nafs} οὐδεὶς^{aamsn} θέλω^{v1a3s}
γινώσκω^{vnaa} καί^c οὐ^{xo} δύναμαι^{v1ao3s} λαθάνω^{vnaa}. **v.25** ἀκούω^{vpaanfs} γάρ^c γυνή^{nnfs}
περὶ^p αὐτοῦ^{rgms} ὅς^{rgfs} ἔχω^{v1a3s} ὁ^dnns θυγάτριον^{nnns} αὐτοῦ^{rgfs} πνεῦμα^{nans} ἀκάθαρτος^{aansn}
ἔρχομαι^{vpaanfs} προστίτω^{v1aa3s} πρὸς^p ὁ^danp πούς^{namp} αὐτοῦ^{rgms}. **v.26** εἰμί^{v1ix3s} δε^c ὁ^dnfs
γυνή^{nnfs} Ἑλληνίς^{nnfs} Συροφοινίκισσα^{nnfs} ὁ^ddnns γένος^{ndns} καί^c ἐρωτάω^{v1a3s} αὐτοῦ^{rgms} ἵνα^c ὁ^dans
δαιμόνιον^{nans} ἐκβάλλω^{vspa3s} ἐκ^p ὁ^dg^fs θυγάτηρ^{ngfs} αὐτοῦ^{rgfs}. **v.27** ὁ^dnms δε^c Ἰησοῦς^{nnms}
λέγω^{v1aa3s} αὐτοῦ^{rgfs} ἀφήμι^{vda2s} πρῶτος^{bo} χορτάζω^{vnap} ὁ^danp τέκνον^{nanp} οὐ^{xo} γάρ^c καλός^{aansn}
εἰμί^{v1px3s} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^dams ἄρτος^{nams} ὁ^dg^mp τέκνον^{ngmp} καί^c βάλλω^{vnaa} ὁ^ddnp κυνάριον^{ndnp}.
v.28 ὁ^ddnfs δε^c ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτοῦ^{rgms} ναί^{xo} κύριος^{nvms} καί^c γάρ^c ὁ^ddnnp
κυνάριον^{nnnp} ὑποκάτω^{bo} ὁ^dg^fs τράπεζης^{ngfs} ἐσθίω^{v1pa3s} ἀπὸ^p ὁ^dg^mp ψιχίων^{ngmp} ὁ^dg^mp παιδίων^{ngmp}.
v.29 καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτοῦ^{rgfs} διὰ^p οὗτος^{rdams} ὁ^dams λόγος^{nams} ὑπάγω^{vdpazs} ἐξέρχομαι^{v1xa3s}
ὁ^ddnns δαιμόνιον^{nnns} ἐκ^p ὁ^dg^fs θυγάτηρ^{ngfs} σύ^{rgg-s}. **v.30** καί^c ἀπέρχομαι^{vpaanfs} εἰς^p ὁ^dams
οἶκος^{nams} αὐτοῦ^{rgfs} εὐρίσκα^{v1aa3s} ὁ^dnns δαιμόνιον^{nnns} ἐξέρχομαι^{vpxaans} καί^c ὁ^dafis θυγάτηρ^{nafs}
βάλλω^{vpxpafs} ἐπὶ^p ὁ^dg^fs κλίνη^{ngfs}. **v.31** καί^c πάλιν^{bo} ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἐκ^p ὁ^dg^mp ὄριον^{ngmp}
Τύρος^{ngfs} καί^c Σιδῶν^{ngfs} ἔρχομαι^{v1aa3s} πρὸς^p ὁ^dafis θάλασσα^{nafs} ὁ^dg^fs Γαλιλαία^{ngfs} ἀνὰ^p μέσος^{aansn}
ὁ^dg^mp ὄριον^{ngmp} Δεκάπολις^{ngfs}.

- 33 καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα ἐπιθῆ αὐτῷ τὴν χεῖρα. καὶ ἀπολα-
 βόμενος αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν, ἔβαλε τοὺς δακτύλους
 34 αὐτοῦ εἰς τὰ ὄτα αὐτοῦ, καὶ πτύσας ἤψατο τῆς γλώσσης αὐτοῦ,
 35 καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, ἐστέναξε, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἐφ-
 36 φαθά, ὃ ἐστὶ, Διανοίχθητι. καὶ εὐθέως διηνοιχθήσαν αὐτοῦ αἱ
 37 ἀκοαί, καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει ὀρθῶς.
 36 καὶ διεστειλατο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ εἴπωσιν, ὅσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς
 37 διεσέλλετο, μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. καὶ ὑπερπερισ-
 σῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες, Καλῶς πάντα πεποίηκε, καὶ τοὺς
 κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν, καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν.
- 8** Ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις παμπόλλου ὄχλου ὄντος, καὶ μὴ ἐ-
 χόντων τί φάγωσι, προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐ-
 2 τοῦ λέγει αὐτοῖς, Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέρας
 3 τρεῖς προσμένουσί μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι, καὶ ἐὰν ἀπο-
 λύσω αὐτοὺς νήσταις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσονται ἐν τῇ ὁδῷ,
 4 τινὲς γὰρ αὐτῶν μακρόθεν ἦκασιν. καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μα-
 θηταὶ αὐτοῦ, Πόθεν τούτους δυνήσεται τις ὧδε χορτάσαι ἄρτων
 5 ἐπ' ἔρημίας· καὶ ἐπηρώτα αὐτούς, Πόσους ἔχετε ἄρτους· Οἱ δὲ
 6 εἶπον, Ἑπτὰ. καὶ παρήγγειλεν τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς,
 καὶ λαβὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἐδίδου
 τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παραθῶσι, καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ.

v.32 καί^c φέρο^{vira3p} αὐτός^{rdms} κωφός^{aamsn} μογιγάλος^{aamsn} καί^c παρακαλέω^{vira3p} αὐτός^{rpams}
 ἵνα^c ἐπιτίθημι^{vsaa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs}. **v.33** καί^c ἀπολαμβάνω^{vpaamns} αὐτός^{rpams}
 ἀπὸ^p ὄχλου^{ngms} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} βάλλω^{viaa3s} ὁ^{damp} δακτύλος^{namr} αὐτός^{rpams} εἰς^p ὅ^{damp}
 οὖς^{nanp} αὐτός^{rpams} καί^c πτύω^{vpaanms} ἄπτω^{viad3s} ὁ^{dafs} γλώσσα^{ngfs} αὐτός^{rpams}. **v.34** καί^c
 ἀναβλέπω^{vpaanms} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{namr} στενάζω^{viaa3s} καί^c λέγω^{vira3s} αὐτός^{rdms} ἐμφαθά^{ta}
 ὅς^{rtms} εἰμὶ^{vixp3s} διανοίγω^{vdap2s}. **v.35** καί^c εὐθέως^{bo} διανοίγω^{viap3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dmp}
 ἀκοή^{namr} καί^c λῶ^{viap3s} ὁ^{dams} δεσμὸς^{namr} ὁ^{dafs} γλώσσα^{ngfs} αὐτός^{rpams} καί^c λαλέω^{vira3s}
 ὀρθῶς^{bo}. **v.36** καί^c διαστέλλω^{viam3s} αὐτός^{rdmp} ἵνα^c μηδεὶς^{admsn} λέγω^{vsaa3p} ὅσους^{rcans} δέ^c
 αὐτός^{rpams} αὐτός^{rdmp} διαστέλλω^{viam3s} μᾶλλον^{bo} περισσότερος^{aansc} κηρύσσω^{vira3p}. **v.37** καί^c
 ὑπερπερισσῶς^{bo} ἐκπλήσσω^{viip3p} λέγω^{vppanmp} καλῶς^{bo} πᾶς^{aanrp} ποιέω^{vira3s} καί^c ὁ^{damp}
 κωφός^{aamrp} ποιέω^{vira3s} ἀκούω^{vnpa} καί^c ὁ^{damp} ἀλαλος^{aamrp} λαλέω^{vnpa}. **8. v.1** ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfp}
 ὁ^{dmp} ἡμέρα^{namr} πᾶμπολυς^{agmsn} ὄχλος^{ngms} εἰμὶ^{vppxgms} καί^c μὴ^{xo} ἔχω^{vppagmp} τίς^{rqans} ἐσθίω^{vsaa3p}
 προσκαλεομαι^{vpadams} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{namr} ὁ^{damp} μαθητῆς^{namr} αὐτός^{rpams} λέγω^{vira3s} αὐτός^{rdmp}.
v.2 σπλαγχνίζομαι^{viipn1s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} ὄχλος^{namr} ὅτι^c ἡ^{ho} ἡμέρα^{namr} τρεῖς^{namr} προσμένο^{viap3p}
 ἔγω^{vpd-s} καί^c οὐ^{xo} ἔχω^{vira3p} τίς^{rqans} ἐσθίω^{vsaa3p}. **v.3** καί^c ἐάν^{vo} ἀπολύω^{vsaa1s} αὐτός^{rpamr}
 νήσταις^{aamrp} εἰς^p οἶκος^{namr} αὐτός^{rpamr} ἐκλύω^{viip3p} ἐν^p ὁ^{dafs} ὁδός^{ndfs} τι-ορινημὶ γάρ^c αὐτός^{rpamr}
 μακρόθεν^{bo} ἦκω^{vira3p}. **v.4** καί^c ἀποκρίνομαι^{viad3p} αὐτός^{rdms} ὁ^{dmp} μαθητῆς^{namr} αὐτός^{rpams}
 πόθεν^{bo} οὗτος^{rdamp} δύναμαι^{viid3s} τι-ορινημὶ ὧδε^{bo} χορτάζω^{vnaa} ἄρτος^{ngmp} ἐπὶ^p ἔρημια^{ngfs}.
v.5 καί^c ἐπερωτάω^{vira3s} αὐτός^{rpamr} πόσους^{roamr} ἔχω^{vira2p} ἄρτους^{namr} ὁ^{dmp} δέ^c λέγω^{vira3p} ἑπτὰ^{tn}.
v.6 καί^c παραγγέλλω^{vira3s} ὁ^{dams} ὄχλος^{ndms} ἀνατίπτω^{vnaa} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γῆ^{ngfs} καί^c λαμβάνω^{vpaanms}
 ὁ^{damp} ἑπτὰ^{tn} ἄρτους^{namr} εὐχαριστέω^{vpaanms} κλάω^{vira3s} καί^c δίδωμι^{vira3s} ὁ^{dmp} μαθητῆς^{namr}
 αὐτός^{rpams} ἵνα^c παρατίθωμὶ^{vsaa3p} αὐτός^{rdms} παρὰ^{vira3p} ὁ^{dams} ὄχλος^{ndms}.

καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλίγα, καὶ εὐλογήσας εἶπε παραθεῖναι καὶ αὐ- 7
τά. ἔφαγον δέ, καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦσαν περισσεύματα κλα- 8
σμάτων ἑπτὰ σφυρίδας. ἦσαν δὲ οἱ φαγόντες ὡς τετρακισχίλιοι, 9
καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς. καὶ εὐθέως ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον μετὰ τῶν 10
μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη Δαλμανουθά. Καὶ ἐξῆλθον 11
οἱ Φαρισαῖοι, καὶ ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ
σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. καὶ ἀναστενάξας 12
τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει, Τί ἡ γενεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ· ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν, εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. καὶ ἀφείς 13
αὐτούς, ἐμβὰς πάλιν εἰς τὸ πλοῖον, ἀπῆλθεν εἰς τὸ πέραν. Καὶ 14
ἐπελάθοντο οἱ μαθηταὶ λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ ἓνα ἄρτον οὐκ
εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς, λέγων, 15
Ὅρατε, βλέπετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων καὶ τῆς ζύμης Ἡ-
ρώδου. καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες ὅτι Ἄρτους 16
οὐκ ἔχομεν. καὶ γνοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Τί διαλογίζεσθε 17
ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε· οὐπω νοεῖτε, οὐδὲ συνιετε· ἔτι πεπωρωμέ-
νην ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν· ὀφθαλμοὺς ἔχοντες οὐ βλέπετε· καὶ 18
ὄτῃ ἔχοντες οὐκ ἀκούετε· καὶ οὐ μνημονεύετε· ὅτε τοὺς πέντε 19
ἄρτους ἔκλασα εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους πλή-
ρεις κλασμάτων ἦρατε· λέγουσιν αὐτῷ, Δώδεκα. Ὅτε δὲ τοὺς 20
ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πόσων σφυρίδων πληρώματα κλα-

v.7 καί^c ἔχω^{vīa3p} ἰχθύδιον^{nanp} ὀλίγους^{aanpn} καί^c εὐλογέω^{vraanms} λέγω^{vīaa3s} παρατίθημι^{vnaa}
καί^c αὐτὸς^{rpamp}. **v.8** ἐσθίω^{vīaa3p} δεῖ^c καί^c χορτάζω^{vīap3p} καί^c αἶρω^{vīaa3p} περισσευμα^{nanp}
κλάσματος^{ngnp} ἑπτὰ^{tn} σφυρίσ^{nafp}. **v.9** εἰμι^{vīix3p} δεῖ^c ὁδ^{nmnp} ἐσθίω^{vraanmp} ὡς^{bo} τετρακισχίλιοι^{nnmp}
καί^c ἀπολύω^{vīaa3s} αὐτὸς^{rpamp}. **v.10** καί^c εὐθέως^{bo} ἐμβαίνω^{vraanms} εἰς^p ὁδ^{ans} πλοῖον^{nans} μετὰ^p
ὁδ^{gmnp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτὸς^{rgms} ἔρχομαι^{vīaa3s} εἰς^p ὁδ^{anp} μέρος^{nanp} Δαλμανουθά^{tp}. **v.11** καί^c
ἐξέρχομαι^{vīaa3p} ὁδ^{nmnp} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^c ἄρχω^{vīad3p} συζητέω^{vra} αὐτὸς^{rdms} ζητέω^{vraanmp}
παρὰ^p αὐτὸς^{rgms} σημεῖον^{nans} ἀπὸ^p ὁδ^{gms} οὐρανόσ^{ngms} πειράζω^{vraanmp} αὐτὸς^{rgms}. **v.12** καί^c
ἀναστενάξω^{vraanms} ὁδ^{dns} πνεῦμα^{ndns} αὐτὸς^{rgms} λέγω^{vīpa3s} τίς^{rgans} ὁδ^{ns} γενεὰ^{nmfs} οὗτος^{rdnfs}
σημεῖον^{nans} ἐπιζητέω^{vīpa3s} ἀμὴνth λέγω^{vīpa1s} σύ^{rd-p} εἰ^{qo} διδῶμι^{vīpf3s} ὁδ^{dfs} γενεὰ^{ndfs} οὗτος^{rddfs}
σημεῖον^{nans}. **v.13** καί^c ἀφιημι^{vraanms} αὐτὸς^{rpamp} ἐμβαίνω^{vraanms} πάλιν^{bo} εἰς^p ὁδ^{ans} πλοῖον^{nans}
ἀπέρχομαι^{vīaa3s} εἰς^p ὁδ^{ans} πέραν^{bo}. **v.14** καί^c ἐπιλανθάνομαι^{vīad3p} ὁδ^{nmnp} μαθητῆς^{nnmp}
λαμβάνω^{vnaa} ἄρτος^{namp} καί^c εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἰς^{nam} ἄρτος^{nam} οὐ^{xo} ἔχω^{vīaa3p} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{xgmp}
ἐν^p ὁδ^{dns} πλοῖον^{ndns}. **v.15** καί^c διαστέλλω^{vīim3s} αὐτὸς^{rdmp} λέγω^{vraanms} ὁράω^{vra2p}
βλέπω^{vdpa2p} ἀπὸ^p ὁδ^{gfs} ζύμη^{ngfs} ὁδ^{gmnp} Φαρισαῖος^{ngmp} καί^c ὁδ^{gfs} ζύμη^{ngfs} Ἡρώδης^{ngms}.
v.16 καί^c διαλογίζομαι^{vīin3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{vraanmp} λέγω^{vraanmp} ὅτι^c ἄρτος^{namp} οὐ^{xo} ἔχω^{vīpa1p}.
v.17 καί^c γινώσκω^{vraanms} ὁδ^{nm} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vīpa3s} αὐτὸς^{rdmp} τίς^{rgans} διαλογίζομαι^{vīrn2p} ὅτι^c
ἄρτος^{namp} οὐ^{xo} ἔχω^{vīpa2p} οὐπω^{bo} νοεῶ^{vīpa2p} οὐδέ^{bo} συνιημι^{vīpa2p} ἔτι^{bo} πωρῶν^{vrxpafs} ἔχω^{vīpa2p} ὁδ^{afs}
καρδίαν^{nafs} σύ^{rgp-p}. **v.18** ὀφθαλμὸς^{namp} ἔχω^{vraanmp} οὐ^{xo} βλέπω^{vīpa2p} καί^c οὐ^s ἔχω^{vraanmp}
οὐ^{xo} ἀκούω^{vīpa2p} καί^c οὐ^{xo} μνημονεύω^{vīpa2p}. **v.19** ὅτε^{bo} ὁδ^{damp} πέντε^{tn} ἄρτος^{namp} κλάω^{vīa1s}
εἰς^p ὁδ^{damp} πεντακισχίλιοι^{namp} πόσους^{roamp} κοφίνους^{namp} πλήρησ^{aanpn} κλάσματος^{ngnp} αἶρω^{vīaa2p}
λέγω^{vīpa3p} αὐτὸς^{rdms} δώδεκα^{tn}.

21 σμάτων ἤρατε· Οἱ δὲ εἶπον, Ἑπτὰ. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Πῶς οὐ
 22 συνίετε· Καὶ ἔρχεται εἰς Βηθσαϊδά. καὶ φέρουσιν αὐτῷ τυφλόν,
 23 καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν ἵνα αὐτοῦ ἄψηται. καὶ ἐπιλαβόμενος
 τῆς χειρὸς τοῦ τυφλοῦ, ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης, καὶ πτύ-
 24 εἶ τι βλέπει· καὶ ἀναβλέψας ἔλεγε, Βλέπω τοὺς ἀνθρώπους ὡς
 25 δένδρα περιπατοῦντας. εἶτα πάλιν ἐπέθηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς
 ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέπειν καὶ ἀποκατε-
 26 στάθη, καὶ ἐνέβλεψε τηλαυγῶς ἅπαντας. καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν
 εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, λέγων, Μηδὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς, μηδὲ
 27 εἴρησιν τι ἐν τῇ κώμῃ. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ
 αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας Καισαρείας τῆς Φιλίππου, καὶ ἐν τῇ ὁδῷ
 ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγων αὐτοῖς, Τίνα με λέγουσιν
 28 οἱ ἄνθρωποι εἶναι· οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν,
 29 καὶ ἄλλοι Ἥλιαν, ἄλλοι δὲ ἓνα τῶν προφητῶν. καὶ αὐτὸς λέγει
 αὐτοῖς, Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος
 30 λέγει αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ Χριστός. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ
 31 λέγωσι περὶ αὐτοῦ. καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτούς, ὅτι δεῖ τὸν υἱ-
 ὄν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν
 πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκαταθῆναι,
 32 καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι, καὶ παρρησίᾳ τὸν λόγον ἐλά-

v.20 ὅτε^{bo} δεῖ^c ὀδᾶμ^p ἐπτά^{tn} εἰς^p ὀδᾶμ^p τετρακισχίλιοι^{namp} πόσοι^{rogmp} σπυρίδι^{ngfp} πλήρωμα^{namp} κλάσμα^{ngnp} αἴρω^{viaa2p} ὀδᾶμ^p δεῖ^c λέγω^{viaa3p} ἐπτά^{tn}. **v.21** καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} πῶς^{bo} ὅς^{xo} συνίημι^{vpa2p}. **v.22** καί^c ἔρχομαι^{vipn3s} εἰς^p Βηθσαϊδά^{tp} καί^c φέρω^{vpa3p} αὐτός^{rdpms} τυφλός^{aaamsn} καί^c παρακαλέω^{vpa3p} αὐτός^{rpams} ἵνα^c ἐπιτίμησῃς^{agmsn} αὐτός^{rdpms} ἄπτω^{vsam3s}. **v.23** καί^c ἐπιλαβάνομαι^{vpadnms} ὀδᾶμ^p χεῖρ^{ngfs} ὀδᾶμ^p τυφλός^{agmsn} ἐξάγω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἔξω^{bo} ὀδᾶμ^p κώμῃ^{ngfs} καί^c πτύω^{vpaanms} εἰς^p ὀδᾶμ^p ὄμμα^{namp} αὐτός^{rpams} ἐπιτίθημι^{vpaanms} ὀδᾶμ^p χεῖρ^{nafp} αὐτός^{rdpms} ἐπερωτάω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} εἰ^{qo} τι-οριαν^s βλέπω^{vpa3s}. **v.24** καί^c ἀναβλέπω^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} βλέπω^{vpa1s} ὀδᾶμ^p ἄνθρωπος^{namp} ὡς^{bo} δένδρον^{nnp} περιπατέω^{vppaamp}. **v.25** εἶτα^{bo} πάλιν^{bo} ἐπιτίθημι^{viaa3s} ὀδᾶμ^p χεῖρ^{nafp} ἐπὶ^p ὀδᾶμ^p ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rpams} καί^c ποιεῶ^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἀναβλέπω^{vnaa} καί^c ἀποκαθιστάω^{vpa3s} καί^c ἐμβλέπω^{viaa3s} τηλαυγῶς^{bo} ἅπας^{aaampn}. **v.26** καί^c ἀποστέλλω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} εἰς^p ὀδᾶμ^p οἶκος^{nams} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanms} μηδέ^c εἰς^p ὀδᾶμ^p κώμῃ^{nafs} εἰσερχομαι^{vsa2s} μηδέ^c λέγω^{vsaa2s} τίς^{rdms} ἐν^p ὀδᾶμ^p κώμῃ^{ndfs}. **v.27** καί^c ἐξέρχομαι^{viaa3s} ὀδᾶμ^p Ἰησοῦς^{nms} καί^c ὀδᾶμ^p μαθητῆς^{nmp} αὐτός^{rpams} εἰς^p ὀδᾶμ^p κώμῃ^{nafp} Καισαρεία^{ngfs} ὀδᾶμ^p Φίλιππος^{ngms} καί^c ἐν^p ὀδᾶμ^p ὁδός^{ndfs} ἐπερωτάω^{via3s} ὀδᾶμ^p μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanms} αὐτός^{rdmp} τίς^{rpams} ἐγώ^{tpa-s} λέγω^{vpa3p} ὀδᾶμ^p ἄνθρωπος^{nmp} εἰμι^{vnp}. **v.28** ὀδᾶμ^p δεῖ^c ἀποκρίνομαι^{viad3p} Ἰωάννης^{nams} ὀδᾶμ^p βαπτιστῆς^{nams} καί^c ἄλλος^{anmpn} Ἠλίας^{nams} ἄλλος^{anmpn} δεῖ^c εἰς^{nams} ὀδᾶμ^p προφήτης^{ngmp}. **v.29** καί^c αὐτός^{rpams} λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rdmp} σύ^{trp-p} δεῖ^c τίς^{rpams} ἐγώ^{tpa-s} λέγω^{vpa2p} εἰμι^{vnp} ἀποκρίνομαι^{vpaanms} δεῖ^c ὀδᾶμ^p Πέτρος^{nms} λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rdpms} σύ^{trp-p} εἰμι^{vnp} Χριστός^{nms}. **v.30** καί^c ἐπιτιμάω^{vnaa3s} αὐτός^{rdmp} ἵνα^c μηδεὶς^{admsn} λέγω^{vspa3p} περὶ^p αὐτός^{rpams}. **v.31** καί^c ἀρχὼ^{viad3s} διδάσκω^{vnpa} αὐτός^{rpamp} ὅτι^c δεῖ^{vnp3s} ὀδᾶμ^p υἱός^{nams} ὀδᾶμ^p ἀνθρώπου^{ngms} πολὺς^{aaampn} πάσχω^{vnaa} καί^c ἀποδοκιμάζω^{vnap} ἀπὸ^p ὀδᾶμ^p πρεσβυτέρων^{agmpn} καί^c ἀρχιερέων^{ngmp} καί^c γραμματέων^{ngmp} καί^c ἀποκτείνω^{vnap} καί^c μετὰ^p τρεῖς^{nafp} ἡμέρα^{nafp} ἀνίστημι^{vnaa}.

λει. καὶ προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ Πέτρος ἤρξατο ἐπιτιμᾶν αὐτῷ. ὁ δὲ ἐπιστραφεὶς, καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετίμησε τῷ 33
 Πέτρῳ, λέγων, Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ 34
 Θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων. καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον 34
 σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, Ὅστις θέλει ὀπίσω μου 35
 ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ 35
 ἀκολουθεῖτω μοι. ὃς γὰρ ἂν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπο- 35
 λέσει αὐτήν, ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ 36
 τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπον, 36
 ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ· 37, 38
 ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ· ὃς γὰρ ἂν 37, 38
 ἐπαισχυνηθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοι-
 χαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνηθήσεται
 αὐτόν, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων
 τῶν ἁγίων.

καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἰσὶ τινες τῶν ὧδε ἐ- 9
 στηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν
 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. Καὶ μεθ' ἡμέρας 2
 ἕξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ τὸν
 Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν μό- 3
 νους, καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ 3
 ἐγένετο στίλβοντα, λευκὰ λίαν ὡς χιῶν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς

v.32 καί^c παρρησία^{ndfms} ὁδάμς λόγος^{namms} λαλέω^{v1aa3s} καί^c προσλαμβάνω^{vpramms} αὐτός^{rpmms}
 ὁδνms Πέτρος^{nmms} ἄρχω^{viad3s} ἐπιτιμᾶω^{vnpa} αὐτός^{rpdms}. **v.33** ὁδνms δε^c ἐπιστρέφω^{vpramms}
 καί^c ὀράω^{vpaanms} ὁδάμπ μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rpgms} ἐπιτιμᾶω^{v1aa3s} Πέτρος^{ndms} λέγω^{vpranms}
 ὑπάγω^{vdpa2s} ὀπίσω^{bo} ἐγώ^{rpg-s} Σατανᾶς^{nmms} ὅτι^c οὐ^{xo} φρονέω^{v1pa2s} ὁδάμπ ὁδγms θεός^{ngms}
 ἀλλά^c ὁδανp ὁδγmp ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.34** καί^c προσκαλεομαι^{vpadnms} ὁδάμς ὄχλος^{namms} σὺν^p
 ὁδδmp μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅστις^{rmmms} θέλω^{v1pa3s} ὀπίσω^{bo} ἐγώ^{rpg-s}
 ἔρχομαι^{vnaa} ἀπαρνεομαι^{vdad3s} ἑαυτοῦ^{rxamms} καί^c αἶρω^{vdaa3s} ὁδάμς σταυρός^{namms} αὐτός^{rpgms} καί^c
 ἀκολουθεῶ^{vdpa3s} ἐγώ^{rpd-s}. **v.35** ὃς^{rmmms} γάρ^c ἂν^{xo} θέλω^{vspa3s} ὁδάμς ψυχὴ^{nafms} αὐτός^{rpgms}
 σῶζω^{vnaa} ἀπόλλυμι^{vifa3s} αὐτός^{rpa3s} ὅστις^{rmmms} δε^c ἂν^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaas3s} ὁδάμς ψυχὴ^{nafms} αὐτός^{rpgms}
 ἕνεκα^{bo} ἐγώ^{rpg-s} καί^c ὁδγms εὐαγγέλιον^{ngms} οὗτός^{rddms} σῶζω^{vifa3s} αὐτός^{rpa3s}. **v.36** τίς^{rqans} γάρ^c
 ὠφελέω^{vifa3s} ἄνθρωπος^{namms} ἐάν^{qo} κερδαίνω^{vsaa3s} ὁδάμς κόσμος^{namms} ὅλος^{aamsn} καί^c ζημιώω^{vsa3s}
 ὁδάμς ψυχὴ^{nafms} αὐτός^{rpgms}. **v.37** ἤ^{xo} τίς^{rqans} διδομι^{vifa3s} ἄνθρωπος^{nmms} ἀντάλλαγμα^{nans}
 ὁδγfs ψυχὴ^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.38** ὃς^{rmmms} γάρ^c ἂν^{xo} ἐπαισχυνομαι^{vsao3s} ἐγώ^{rpa-s} καί^c ὁδάμπ
 ἐμός^{rsamp} λόγος^{namp} ἐν^p ὁδδfs γενεᾷ^{ndfms} οὗτος^{rddfs} ὁδδfs μοιχαλῖς^{ndfms} καί^c ἁμαρτωλός^{adfsn}
 καί^c ὁδνms υἱός^{nmms} ὁδγms ἄνθρωπος^{namms} ἐπαισχυνομαι^{vifo3s} αὐτός^{rpmms} ὅταν^c ἔρχομαι^{vsaas3s}
 ἐν^p ὁδδfs δόξα^{ndfms} ὁδγms πατήρ^{ngms} αὐτός^{rpgms} μετὰ^p ὁδγmp ἄγγελος^{ngmp} ὁδάμπ ἄγιος^{agmpn}.
9. v.1 καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σὺ^{rpd-p} ὅτι^c εἰμι^{v1px3p} τι-σιν^{mp} ὁδγmp
 ὧδε^{bo} ἰσθημι^{vrxagmp} ὅστις^{rmmmp} οὐ^{xo} μὴ^{xo} γεύομαι^{vsad3p} θάνατος^{ngms} ἕως^c ἂν^{xo} ὀράω^{vsaa3p}
 ὁδάμς βασιλεία^{nafms} ὁδγms θεός^{ngms} ἔρχομαι^{vpxaafs} ἐν^p δύναμις^{ndfms}. **v.2** καί^c μετὰ^p ἡμέρα^{nafp}
 ἔξ^{tn} παραλαμβάνω^{v1pa3s} ὁδνms Ἰησοῦς^{namms} Πέτρος^{namms} καί^c ὁδάμς Ἰάκωβος^{namms} καί^c
 ὁδάμς Ἰωάννης^{namms} καί^c ἀναφέρει^{v1pa3s} αὐτός^{rmpmp} εἰς^p ὄρος^{nans} ὑψηλός^{aansn} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn}
 μόνος^{aampn} καί^c μεταμορφόω^{v1ap3s} ἔμπροσθεν^p αὐτός^{rpgmp}.

4 οὐ δύναται λευκᾶναι. καὶ ὥφθη αὐτοῖς Ἡλίας σὺν Μωσεῖ, καὶ
 5 ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Πέτρος λέγει τῷ
 Ἰησοῦ, Ῥαββί, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν σκη-
 6 νὰς τρεῖς, σοὶ μίαν, καὶ Μωσεῖ μίαν, καὶ Ἡλίᾳ μίαν. οὐ γὰρ ᾔδει
 7 τί λαλήσῃ, ἦσαν γὰρ ἔκφοβοι. καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα
 αὐτοῖς, καὶ ἦλθε φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ
 8 υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἐξάπινα περιβλεψά-
 9 μενοι, οὐκέτι οὐδένα εἶδον, ἀλλὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν.
 10 Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, διεστειλατο αὐτοῖς ἵνα
 μηδενὶ διηγήσωνται ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ
 11 νεκρῶν ἀναστῇ. καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς, συ-
 12 ζητοῦντες τί ἐστὶ τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι. καὶ ἐπιρωτῶν αὐτὸν,
 λέγοντες ὅτι Λέγουσιν οἱ γραμματεῖς ὅτι Ἡλίαν δεῖ ἔλθειν πρῶτον·
 13 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς, Ἡλίας μὲν ἔλθων πρῶτον, ἀποκα-
 14 θιστὰ πάντα, καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα
 15 πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδενώθῃ. ἀλλὰ λέγω ὑμῖν ὅτι καὶ Ἡλίας
 ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ'
 αὐτόν. Καὶ ἔλθων πρὸς τοὺς μαθητάς, εἶδεν ὄχλον πολὺν περὶ
 αὐτοὺς, καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας αὐτοῖς. καὶ εὐθέως πᾶς
 ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν ἐξεθαμβήθη, καὶ προστρέχοντες ἠσπάζοντο

v.3 καί^c ὁ^{dnnp} ἱμάτιον^{nnnp} αὐτός^{trp} γίνομαι^{viad3s} στίλβω^{vppanp} λευκός^{annpn} λίαν^{bo} ὡς^{bo} χιών^{nnfs} οἷος^{trnp} γναφεύς^{nnms} ἐπι^p ὀδγfs γῆ^{ngfs} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} λευκαίνω^{vnaa}. **v.4** καί^c ὀράω^{viap3s} αὐτός^{rdmp} Ἡλίας^{nnms} σὺν^p Μωϋσῆς^{ndms} καί^c εἰμι^{vix3p} συλλαλέω^{vppanmp} ὀδdms Ἰησοῦς^{ndms}. **v.5** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viap3s} ὀδdms Ἰησοῦς^{ndms} ῤαββίth καλός^{annsn} εἰμι^{vix3s} ἐγώ^{tpa-p} ὧδε^{bo} εἰμι^{vnp} καί^c ποιέω^{vsaa1p} σκηνή^{naif} τρεῖς^{naif} σύ^{rdp-s} εἰς^{nafs} καί^c Μωϋσῆς^{ndms} εἰς^{nafs} καί^c Ἡλίας^{ndms} εἰς^{nafs}. **v.6** οὐ^{xo} γάρ^c οἶδα^{viva3s} τις^{rqans} λαλέω^{vsaa3s} εἰμι^{vix3p} γάρ^c ἔκφοβός^{annmp}. **v.7** καί^c γίνομαι^{viad3s} νεφέλη^{nnfs} ἐπισκιάζω^{vppanfs} αὐτός^{rdmp} καί^c ἔρχομαι^{viaa3s} φωνή^{nnfs} ἐκ^p ὀδγfs νεφέλη^{ngfs} λέγω^{vppanfs} οὗτός^{rdms} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ἐγώ^{tpg-s} ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{annsn} αὐτός^{rdpms} ἀκούω^{vdpa2p}. **v.8** καί^c ἐξάπινα^{bo} περιβλέπω^{vppanmp} οὐκέτι^{bo} οὐδεὶς^{aamsn} ὀράω^{viaa3p} ἀλλά^c ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} μόνος^{aamsn} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{ixgmp}. **v.9** καταβαίνω^{vppagmp} δέ^c αὐτός^{rdpmp} ἀπὸ^p ὀδgns ὄρος^{ngms} διαστέλλω^{viam3s} αὐτός^{rdmp} ἵνα^c μηδεὶς^{admsn} διηγήσῃ^{vsad3p} ὅς^{rranp} ὀράω^{viaa3p} εἰ^{qo} μή^{xo} ὅταν^c ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὀδgns ἀνθρώπος^{ngms} ἐκ^p νεκρός^{agmp} ἀνίστημι^{vsaa3s}. **v.10** καί^c ὁ^{dams} λόγος^{nams} κρατεῖ^{vviaa3p} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{ixamp} συζητῶ^{vppanmp} τίς^{rqnms} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} ἐκ^p νεκρός^{agmp} ἀνίστημι^{vnaa}. **v.11** καί^c ἐπερωτᾶ^{vvia3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c λέγω^{viap3p} ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp} ὅτι^c Ἡλίας^{nams} δεῖ^{vtrp3s} ἔρχομαι^{vnaa} πρῶτος^{bo}. **v.12** ὁ^{dnms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vviaa3s} αὐτός^{rdmp} Ἡλίας^{nnms} μὲν^{xo} ἔρχομαι^{vpaanms} πρῶτος^{bo} ἀποκαθιστάνω^{viap3s} πᾶς^{aanpn} καί^c πῶ^{bo} γράφω^{vixp3s} ἐπι^p ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὀδgms ἀνθρώπος^{ngms} ἵνα^c πολὺς^{aanpn} πάσχω^{vsaa3s} καί^c ἐξουδενέω^{vsap3s}. **v.13** ἀλλά^c λέγω^{viap1s} σύ^{rdp-p} ὅτι^c καί^c Ἡλίας^{nnms} ἔρχομαι^{vixa3s} καί^c ποιέω^{vviaa3p} αὐτός^{rdms} ὅσος^{rcanp} θέλω^{vviaa3p} καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἐπι^p αὐτός^{rpams}. **v.14** καί^c ἔρχομαι^{vpaanms} πρὸς^p ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp} ὀράω^{vviaa3s} ὄχλος^{nams} πολὺς^{aamsn} περι^p αὐτός^{rpamp} καί^c γραμματεὺς^{namp} συζητῶ^{vppaamp} αὐτός^{rdmp}.

αὐτόν. καὶ ἐπηρώτησε τοὺς γραμματεῖς, Τί συζητεῖτε πρὸς αὐ- 16
 τοὺς· καὶ ἀποκριθεὶς εἰς ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπε, Διδάσκαλε, ἤνεγκα 17
 τὸν υἱόν μου πρὸς σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. καὶ ὅπου ἂν αὐ- 18
 τὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει, καὶ τριζει τοὺς ὀδόντας
 αὐτοῦ, καὶ ζηραίνεται, καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου ἵνα αὐτὸ ἐκ- 19
 βάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει, Ὡ γενεὰ 20
 ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι· ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν·
 φέρετε αὐτόν πρὸς με. καὶ ἤνεγκαν αὐτόν πρὸς αὐτόν, καὶ ἰδὼν 20
 αὐτόν, εὐθέως τὸ πνεῦμα εσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς
 γῆς, ἐκυλίετο ἀφρίζων. καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ, Πό- 21
 σος χρόνος ἐστίν, ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ· ὁ δὲ εἶπε, Παιδιόθεν.
 καὶ πολλάκις αὐτόν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπο- 22
 λέσῃ αὐτόν, ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς
 ἐφ' ἡμᾶς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ τό, Εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, 23
 πάντα δυνατὰ τῷ πιστεῦντι. καὶ εὐθέως κράζας ὁ πατὴρ τοῦ 24
 παιδίου, μετὰ δακρῶν ἔλεγε, Πιστεύω, Κύριε, βοήθει μου τῇ
 ἀπιστίᾳ. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ 25
 πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ, Τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ
 κωφόν, ἐγὼ σοι ἐπιτάσσω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς
 εἰς αὐτόν. καὶ κράζαν, καὶ πολλὰ σπαράζαν αὐτόν, ἔξηλθε, καὶ 26

v.15 καί^c εὐθέως^{bo} πᾶς^{anmsn} ὁδ^{nmns} ὄχλος^{nmns} ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ἐκθαμβέω^{vīap3s}
 καί^c προστρέχω^{vppanmp} ἀσπάζομαι^{vīin3p} αὐτός^{rpams}. **v.16** καί^c ἐπερωτάω^{vīaa3s} ὁ^{damp}
 γραμματεὺς^{namp} τίς^{rqans} συζητεῖ^{vīa2p} πρὸς^p αὐτός^{rpamp}. **v.17** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms}
 εἰς^{nmns} ἐκ^p ὁδ^{gms} ὄχλος^{ngms} λέγω^{vīaa3s} διδάσκαλος^{nmns} φέρω^{vīaal1s} ὁ^{dams} υἱός^{namns} ἐγώ^{rp-g-s}
 πρὸς^p σύ^{rp-a-s} ἔχω^{vppaams} πνεῦμα^{vīans} ἄλαλος^{aanms}. **v.18** καί^c ὅπου^{bo} ἂν^{xo} αὐτός^{rpams}
 καταλαμβάνω^{vsaas3s} ῥήγγυμι^{vīa3s} αὐτός^{rpams} καί^c ἀφρίζω^{vīa3s} καί^c τρίζω^{vīa3s} ὁ^{damp} ὀδούς^{namp}
 αὐτός^{rp-gms} καί^c ζηραίνω^{vīpp3s} καί^c λέγω^{vīaal1s} ὁ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp} σύ^{rp-g-s} ἵνα^c αὐτός^{rpams}
 ἐκβάλλω^{vsaas3p} καί^c οὐ^{xo} ἰσχύω^{vīaa3p}. **v.19** ὁ^{dnmns} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} αὐτός^{rp-dms}
 λέγω^{vīa3s} ὡⁱ γενεά^{vīnfs} ἄπιστος^{vafns} ἕως^c πότε^{xo} πρὸς^p σύ^{rp-a-p} εἰμι^{vīfx1s} ἕως^c πότε^{xo} ἀνέχω^{vīfd1s}
 σύ^{rp-g-p} φέρω^{vdpas2p} αὐτός^{rpams} πρὸς^p ἐγώ^{rp-a-s}. **v.20** καί^c φέρω^{vīaa3p} αὐτός^{rpams} πρὸς^p
 αὐτός^{rpams} καί^c ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} εὐθέως^{bo} ὁ^{dnmns} πνεῦμα^{nmns} σπαράσσω^{vīaa3s} αὐτός^{rpams}
 καί^c πίπτω^{vpaanms} ἐπὶ^p ὁδ^{gfs} γῆ^{ngfs} κυλίω^{vīe3s} ἀφρίζω^{vppanms}. **v.21** καί^c ἐπερωτάω^{vīaa3s}
 ὁ^{dams} πατὴρ^{namns} αὐτός^{rp-gms} πόσος^{nmns} χρόνος^{nmns} εἰμι^{vīvpx3s} ὡς^{bo} οὕτως^{rdnms} γίνομαι^{vīxa3s}
 αὐτός^{rp-dms} ὁ^{dnmns} δέ^c λέγω^{vīaa3s} παιδιόθεν^{bo}. **v.22** καί^c πολλάκις^{bo} αὐτός^{rpams} καί^c εἰς^p
 πῦρ^{namns} βάλλω^{vīaa3s} καί^c εἰς^p ὕδωρ^{namp} ἵνα^c ἀπόλλυμι^{vsaas3s} αὐτός^{rpams} ἀλλά^c εἰ^{qo} τι-οριανς
 δύναμαι^{vīpn2s} βοηθῶ^{vdaa2s} ἐγώ^{rp-d-p} σπλαγχνίζομαι^{vpaonms} ἐπὶ^p ἐγώ^{rp-a-p}. **v.23** ὁ^{dnmns} δέ^c
 Ἰησοῦς^{nmns} λέγω^{vīaa3s} αὐτός^{rp-dms} ὁ^{dnmns} εἰ^{qo} δύναμαι^{vīpn2s} πιστεῦω^{vnaa} πᾶς^{anpnp} δυνατός^{anpnp}
 ὁ^{dms} πιστεῦω^{vppadms}. **v.24** καί^c εὐθέως^{bo} κράζω^{vpaanms} ὁ^{dnmns} πατὴρ^{nmns} ὁ^{dgnms} παιδίων^{ngns}
 μετὰ^p δάκρυσιν^{ngnp} λέγω^{vīaa3s} πιστεῦω^{vīa1s} κύριος^{nmns} βοηθῶ^{vdpas2s} ἐγώ^{rp-g-s} ὁ^{dfds} ἀπιστία^{ndfs}.
v.25 ὁράω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dnmns} Ἰησοῦς^{nmns} ὅτι^c ἐπισυντρέχω^{vīa3s} ὄχλος^{nmns} ἐπιτιμάω^{vīaa3s} ὁ^{ddns}
 πνεῦμα^{ndms} ὁ^{ddns} ἀκάθαρτος^{adnms} λέγω^{vppanms} αὐτός^{rp-dns} ὁ^{dnmns} πνεῦμα^{nmns} ὁ^{dnmns} ἄλαλος^{anmsn}
 καί^c κωφός^{anmsn} ἐγώ^{rp-n-s} σύ^{rp-d-s} ἐπιτάσσω^{vīa1s} ἔξερχομαι^{vdaa2s} ἐκ^p αὐτός^{rp-gms} καί^c μηκέτι^{bo}
 εἰσέρχομαι^{vsaas2s} εἰς^p αὐτός^{rpams}.

27 ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. ὁ δὲ
 28 Ἰησοῦς κρατήσας αὐτὸν τῆς χειρός, ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη.
 29 καὶ εἰσελθόντα αὐτόν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐ-
 30 τὸν κατ' ἰδίαν ὅτι Ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό· καὶ
 31 εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτο τὸ γένος ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελεθεῖν, εἰ μὴ ἐν
 32 προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο
 33 διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῶ. ἐδίδασκε γὰρ
 34 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι Ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
 35 που παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν,
 36 καὶ ἀποκτανθεὶς, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ
 37 ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. Καὶ ἦλθεν εἰς Καπερ-
 38 ναοῦμ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος ἐπηρώτα αὐτοῦς, Τί ἐν τῇ ὁδῷ
 πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε· οἱ δὲ ἐσιώπων, πρὸς ἀλλήλους γὰρ
 διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων. καὶ καθίσας ἐφώνησε τοὺς
 δώδεκα, καὶ λέγει αὐτοῖς, Εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων
 ἔσχατος, καὶ πάντων διάκονος. καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ
 ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ, εἶπεν αὐτοῖς, Ὅς ἐὰν
 ἐν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται,
 καὶ ὅς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά
 με. Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, λέγων, Διδάσκαλε, εἶδομέν
 τινα ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια, ὅς οὐκ ἀκολουθεῖ

v.26 καί^c κράζω^{vpaanns} καί^c πολὺς^{annpn} σπαράσσω^{vpaanns} αὐτὸς^{rpmams} ἐξέρχομαι^{viaa3s}
 καί^c γίνομαι^{viad3s} ὡσεὶ^{bo} νεκρός^{amnsn} ὥστε^c πολὺς^{aampn} λέγω^{vmpa} ὅτι^c ἀποθήσκω^{viaa3s}.
v.27 ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} κρατῶν^{vpaanns} αὐτόν^{rpmams} οὐ^{dgfs} χεῖρ^{ngfs} ἐγειρο^{viaa3s} αὐτόν^{rpmams} καί^c
 ἀνίστημι^{viaa3s}. **v.28** καί^c εἰσέρχομαι^{vpaams} αὐτόν^{rpmams} εἰς^p οἶκος^{nams} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{innmp}
 αὐτόν^{rpmams} ἐπερωτᾷ^{via3p} αὐτόν^{rpmams} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} ὅτι^c ἐγώ^{rpn-p} οὐ^{xo} δύναμαι^{viao1p}
 ἐκβάλλω^{vnaa} αὐτόν^{rpmams}. **v.29** καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτόν^{rpmamp} οὗτος^{rdnns} ὁ^{dnms} γένος^{nnms} ἐν^p
 οὐδεὶς^{adnsp} δύναμαι^{vipn3s} ἐξέρχομαι^{vnaa} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐν^p προσευχῇ^{ndfs} καί^c νηστεία^{ndfs}. **v.30** καί^c
 ἐκεῖθεν^{bo} ἐξέρχομαι^{vpaannp} παρεπορεύομαι^{viin3p} διὰ^p ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} καί^c οὐ^{xo} θέλω^{via3s} ἵνα^c
 τι-ορισμ^{bo} γινώσκω^{vsaas}. **v.31** διδάσκω^{via3s} γάρ^c ὁ^{damp} μαθητῆς^{vnamp} αὐτόν^{rpmams} καί^c ἐλάω^{via3s}
 αὐτόν^{rpmamp} ὅτι^c ὁ^{dnms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} παραδίδομαι^{vipp3s} εἰς^p χεῖρ^{nafp} ἀνθρώπος^{ngmp}
 καί^c ἀποκτείνω^{vifa3p} αὐτόν^{rpmams} καί^c ἀποκτείνω^{vrapnms} ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfnp} ἡμέρα^{ndfs} ἀνίστημι^{vifm3s}.
v.32 ὁ^{dnmp} δέ^c ἀγνόει^{viao3p} ὁ^{dans} ῥῆμα^{nans} καί^c φοβέομαι^{viin3p} αὐτόν^{rpmams} ἐπερωτᾷ^{vnaa}.
v.33 καί^c ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^p Καπερναοῦμ^{1p} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} γίνομαι^{vpadnms} ἐπερωτᾷ^{via3s}
 αὐτόν^{rpmamp} τίς^{rqnas} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxamp} διαλογίζομαι^{viin2p}. **v.34** ὁ^{dnmp} δέ^c
 σιωπᾷ^{via3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} γάρ^c διαλέγομαι^{viao3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} τίς^{rqnms} μέγας^{ammsc}.
v.35 καί^c καθίζω^{vpaanms} φωνεῶ^{viaa3s} ὁ^{damp} δώδεκα^{tn} καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτόν^{rpmamp} εἰ^{qo} τι-ορισμ^{bo}
 θέλω^{vipa3s} πρῶτος^{amnsn} εἶμι^{vnpvx} εἶμι^{vifx3s} πᾶς^{agmpn} ἔσχατος^{amnsn} καί^c πᾶς^{agmpn} διάκονος^{nnms}.
v.36 καί^c λαμβάνω^{vpaanms} παιδίον^{nans} ἴσθημι^{viaa3s} αὐτόν^{rpmams} ἐν^p μέσος^{adnsp} αὐτόν^{rpmamp} καί^c
 ἐναγκαλιζομαι^{vpadnms} αὐτόν^{rpmams} λέγω^{viaa3s} αὐτόν^{rpmamp}. **v.37** ὅς^{rtnms} ἐάν^{qo} εἰς^{nans} ὁ^{dgnp}
 τοιοῦτος^{rdgnp} παιδίον^{ngnp} δέχομαι^{vsad3s} ἐπὶ^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ^{rpg-s} ἐγώ^{rpa-s} δέχομαι^{vipn3s} καί^c
 ὅς^{rtnms} ἐάν^{qo} ἐγώ^{rpa-s} δέχομαι^{vsad3s} οὐ^{xo} ἐγώ^{rpa-s} δέχομαι^{vipn3s} ἀλλά^c ὁ^{dams} ἀποστέλλω^{vpaams}
 ἐγώ^{rpa-s}.

ἡμῖν, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν. ὁ δὲ 39
 Ἰησοῦς εἶπε, Μὴ κωλύετε αὐτόν, οὐδεὶς γὰρ ἔστιν ὃς ποιήσει δύ-
 ναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ δυνησεται ταχὺ κακολογήσαι με,
 ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ἡμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἔστιν. ὃς γὰρ ἂν ποτίσῃ 40, 41
 ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν τῷ ὀνόματι μου, ὅτι Χριστοῦ ἔστέ, ἀμὴν
 λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ τὸν μισθὸν αὐτοῦ. καὶ ὃς ἂν σκαν- 42
 δαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, καλὸν
 ἔστιν αὐτῷ μᾶλλον εἰ περικείται λίθος μυλικὸς περὶ τὸν τράχηλον
 αὐτοῦ, καὶ βέβληται εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ ἐὰν σκανδαλίξῃ σε 43
 ἡ χεὶρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν, καλὸν σοι ἔστι κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν
 εἰσελθεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖρας ἔχοντα ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς
 τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ 44
 πῦρ οὐ σβέννυται. καὶ ἐὰν ὁ πούς σου σκανδαλίξῃ σε, ἀπόκο- 45
 ψον αὐτόν, καλὸν ἔστι σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν, ἢ τοὺς
 δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβε- 46
 στον, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. 46
 καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμὸς σου σκανδαλίξῃ σε, ἔκβαλε αὐτόν, καλὸν σοι 47
 ἔστι μονόφθαλμον εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ἢ δύο
 ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέενναν τοῦ πυρός, ὅπου 48
 ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. πᾶς γὰρ 49

v.38 ἀποκρίνομαι^{viad3s} δε^c αὐτός^{ῥpdms} ὁ^{dms} Ἰωάννης^{nmms} λέγω^{vppaams} διδάσκαλος^{nmms}
 ὁράω^{viala1p} τι-σριαμς ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} συ^{ῥpg-s} ἐκβάλλω^{vppaams} δαιμόνιον^{namr} ὃς^{ῥrims} οὐ^{xo}
 ἀκολουθεῖ^{vipa3s} ἐγώ^{ῥpd-p} καί^c κωλύω^{viala1p} αὐτός^{ῥpams} ὅτι^c οὐ^{xo} ἀκολουθεῖ^{vipa3s} ἐγώ^{ῥpd-p}.
v.39 ὁ^{dms} δε^c Ἰησοῦς^{nmms} λέγω^{viala3s} μὴ^{xo} κωλύω^{vdpa2p} αὐτός^{ῥpams} οὐδεὶς^{anfns} γάρ^c εἰμι^{vixp3s}
 ὃς^{ῥrims} ποιέω^{vifa3s} δύναμις^{nafs} ἐπί^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ^{ῥpg-s} καί^c δύναμαι^{vifd3s} ταχύς^{bo}
 κακολογέω^{vnaa} ἐγώ^{ῥpa-s}. **v.40** ὃς^{ῥrims} γάρ^c οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} κατά^p ἐγώ^{ῥpg-p} ὑπὲρ^p ἐγώ^{ῥpg-p}
 εἰμι^{vixp3s}. **v.41** ὃς^{ῥrims} γάρ^c ἂν^{xo} ποτίζω^{vsaas} συ^{ῥpa-p} ποτήριον^{nans} ὕδωρ^{ngns} ἐν^p ὁ^{ddns}
 ὄνομα^{ndns} ἐγώ^{ῥpg-s} ὅτι^c Χριστός^{ngms} εἰμι^{vixp2p} ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} συ^{ῥpd-p} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaas}
 ὁ^{dams} μισθός^{nams} αὐτός^{ῥpams}. **v.42** καί^c ὃς^{ῥrims} ἂν^{xo} σκανδαλίξω^{vsaas} εἷς^{nams} ὁ^{dgmpr}
 μικρός^{agmnp} οὗτος^{rdgmpr} ὁ^{dgmpr} πιστεύω^{vppagmp} εἰς^p ἐγώ^{ῥpa-s} καλός^{annsn} εἰμι^{vixp3s} αὐτός^{ῥpdms}
 μᾶλλον^{bo} εἰ^{qo} περικείμεαι^{vixp3s} λίθος^{nmms} μυλικός^{anmsn} περὶ^p ὁ^{dams} τράχηλος^{nams} αὐτός^{ῥpams}
 καί^c βάλλω^{vixp3s} εἰς^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}. **v.43** καί^c ἐάν^{qo} σκανδαλίξω^{vspa3s} συ^{ῥpa-s} ὁ^{dnfs}
 χεὶρ^{nnfs} συ^{ῥpg-s} ἀποκόπτω^{vdaa2s} αὐτός^{ῥpafs} καλός^{annsn} συ^{ῥpd-s} εἰμι^{vixp3s} κυλλός^{aamsn} εἰς^p ὁ^{dafs}
 ζωή^{nafs} εἰσερχομαι^{vnaa} ἢ^{xo} ὁ^{dafp} δύοth χεῖρ^{nafr} ἔχω^{vppaams} ἀπέρχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs} γέεννα^{nafs}
 εἰς^p ὁ^{dans} πῦρ^{nans} ὁ^{dans} ἄσβεστος^{aansn}. **v.44** ὅπου^{bo} ὁ^{dms} σκώληξ^{gnms} αὐτός^{ῥgmp} ὃς^{xo}
 τελευτᾷ^{vpa3s} καί^c ὁ^{dms} πῦρ^{nms} ὃς^{xo} σβέννυμι^{vipp3s}. **v.45** καί^c ἐάν^{qo} ὁ^{dms} πούς^{nms} συ^{ῥpg-s}
 σκανδαλίξω^{vspa3s} συ^{ῥpa-s} ἀποκόπτω^{vdaa2s} αὐτός^{ῥpams} καλός^{annsn} εἰμι^{vixp3s} συ^{ῥpd-s} εἰσερχομαι^{vnaa}
 εἰς^p ὁ^{dafs} ζωή^{nafs} χαλός^{aamsn} ἢ^{xo} ὁ^{damp} δύοth πούς^{namr} ἔχω^{vppaams} βάλλω^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs}
 γέεννα^{nafs} εἰς^p ὁ^{dans} πῦρ^{nans} ὁ^{dans} ἄσβεστος^{aansn}. **v.46** ὅπου^{bo} ὁ^{dms} σκώληξ^{gnms} αὐτός^{ῥgmp}
 ὃς^{xo} τελευτᾷ^{vpa3s} καί^c ὁ^{dms} πῦρ^{nms} ὃς^{xo} σβέννυμι^{vipp3s}. **v.47** καί^c ἐάν^{qo} ὁ^{dms}
 ὀφθαλμός^{nms} συ^{ῥpg-s} σκανδαλίξω^{vspa3s} συ^{ῥpa-s} ἐκβάλλω^{vdaa2s} αὐτός^{ῥpams} καλός^{annsn} συ^{ῥpd-s}
 εἰμι^{vixp3s} μονόφθαλμος^{aamsn} εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgmns} θεός^{ngms} ἢ^{xo} δύοth
 ὀφθαλμός^{namr} ἔχω^{vppaams} βάλλω^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs} γέεννα^{nafs} ὁ^{dgnms} πῦρ^{ngns}. **v.48** ὅπου^{bo} ὁ^{dms}
 σκώληξ^{gnms} αὐτός^{ῥgmp} οὐ^{xo} τελευτᾷ^{vpa3s} καί^c ὁ^{dms} πῦρ^{nms} οὐ^{xo} σβέννυμι^{vipp3s}.

50 πυρί ἀλισθήσεται, καὶ πᾶσα θυσία ἀλί ἀλισθήσεται. καλὸν τὸ ἄλας, ἐὰν δὲ τὸ ἄλας ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε· ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλας, καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.

10 Κάκειθεν ἀναστάς ἔρχεται εἰς τὰ ὄρια τῆς Ἰουδαίας διὰ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι πρὸς αὐτόν, καί, ὡς εἰώθει, πάλιν ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ προσελθόντες οἱ Φαρισαῖοι ἐπηρώτησαν αὐτόν, Εἰ ἕξεισιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπολύσαι, πειράζοντες αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Τί ὑμῖν ἐνετείλατο Μωσῆς· οἱ δὲ εἶπον, Μωσῆς ἐπέτρεψε βιβλίον ἀποστασίου γράψαι, καὶ ἀπολύσαι. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολήν ταύτην, ἀπὸ δὲ ἀρχῆς κτίσεως, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ Θεός. ἔνεκεν τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ὥστε οὐκέτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ μία σὰρξ. ὁ οὖν ὁ Θεός συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πάλιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώτησαν αὐτόν. καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὅς ἐὰν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοιχᾶται ἐπ’ αὐτήν, καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς καὶ γαμηθῇ ἄλλω, μοιχᾶται. Καὶ προσέφερον αὐτῷ παιδία ἵνα ἄψηται αὐτῶν, οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς

v.49 πᾶς^{anmsn} γάρ^c πῦρ^{ndns} ἀλίζω^{vifp3s} καί^c πᾶς^{anfsn} θυσία^{nmfs} ἄλας^{ndms} ἀλίζω^{vifp3s}.
v.50 καλὸς^{anmsn} ἀνάσ^{ndms} ἄλας^{nmns} ἐάν^{qo} δέ^c ὁ^{dnms} ἄλας^{nmns} ἄναλος^{anmsn} γίνομαι^{vsad3s} ἐν^p τῷ^{gdns} αὐτῷ^{rpan} ἀρτύ^{vifa2p} ἔχω^{vdpa2p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdm} ἄλας^{nmns} καί^c εἰρηνεύ^{vdpa2p} ἐν^p ἀλλήλων^{redmp}. **10. v.1** κάκειθεν^{bo} ἀνίστημι^{vpaanms} ἔρχομαι^{vipn3s} εἰς^p ὄραν^{nanp} Ἰουδαία^{ngfs} διὰ^p ὁ^{dgms} πέραν^{bo} ὁ^{dgms} Ἰορδάνης^{ngms} καί^c συμπορεύομαι^{vipn3p} πάλιν^{bo} ὄχλος^{nmmp} πρὸς^p αὐτὸς^{rpan} καί^c ὡς^{bo} εἰώθα^{vifa3s} πάλιν^{bo} διδάσκω^{vifa3s} αὐτὸς^{rpan}. **v.2** καί^c προσέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nmmp} ἐπερωτᾷ^{vifa3p} αὐτὸς^{rpan} εἰ^{qo} ἕξει^{vipq3s} ἀνήρ^{ndms} γυνή^{nafs} ἀπολύ^{vnaa} πειράζω^{vppanmp} αὐτὸς^{rpan}. **v.3** ὁ^{dnms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaanms} λέγω^{vifa3s} αὐτὸς^{rdmp} τί^{rpan} σὺ^{rdp} ἐντέλλομαι^{vfa3s} Μωϋσῆς^{nmms}. **v.4** ὁ^{dnmp} δέ^c λέγω^{vifa3p} Μωϋσῆς^{nmms} ἐπιτρέπω^{vifa3s} βιβλίον^{nans} ἀποστάσιον^{ngns} γράφω^{vnaa} καί^c ἀπολύ^{vnaa}. **v.5** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} λέγω^{vifa3s} αὐτὸς^{rdmp} πρὸς^p ὁ^{dafs} σκληροκαρδία^{nafs} σὺ^{rdp} γράφω^{vifa3s} σὺ^{rdp} ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.6** ἀπό^p δέ^c ἀρχῆ^{ngfs} κτίσις^{ngfs} ἄρσεν^{nans} καί^c θῆλυς^{aansn} ποιῶ^{vifa3s} αὐτὸς^{rpan} ὁ^{dnms} θεός^{nmms}. **v.7** ἔνεκα^{bo} οὗτος^{rdgns} καταλείπω^{vifa3s} ἄνθρωπος^{nmms} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αὐτὸς^{rpan} καί^c ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} καί^c προσκολλάω^{vifp3s} πρὸς^p ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτὸς^{rpan}. **v.8** καί^c εἰμι^{vifx3p} ὁ^{dnmp} δύο^{tn} εἰς^p σὰρξ^{znafs} εἷς^{nafs} ὥστε^c οὐκέτι^{bo} εἰμι^{vipx3p} δύο^{tn} ἀλλά^c εἷς^{nmfs} σὰρξ^{znafs}. **v.9** ὅς^{rtrans} οὖν^c ὁ^{dnms} θεός^{nmms} συζευγνυμι^{vifa3s} ἄνθρωπος^{nmms} μί^{xo} χωρίζω^{vdpa3s}. **v.10** καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} πάλιν^{bo} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nmmp} αὐτὸς^{rpan} περὶ^p ὁ^{dgns} αὐτὸς^{rpan} ἐπερωτᾷ^{vifa3p} αὐτὸς^{rpan}. **v.11** καί^c λέγω^{vifa3s} αὐτὸς^{rdmp} ὅς^{rtrans} ἐάν^{qo} ἀπολύ^{vsaa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτὸς^{rpan} καί^c γαμέω^{vsaa3s} ἄλλος^{aafsn} μοιχᾶομαι^{vipn3s} ἐπι^p αὐτὸς^{rpan}. **v.12** καί^c ἐάν^{qo} γυνή^{nafs} ἀπολύ^{vsaa3s} ὁ^{dams} ἀνήρ^{nams} αὐτὸς^{rpan} καί^c γαμέω^{vsap3s} ἄλλος^{admsn} μοιχᾶομαι^{vipn3s}.

προσφέρουσιν. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησε, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, 14
 Ἄφετε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά. τῶν 15
 γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅς ἐάν 15
 μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς 16
 αὐτήν. καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτά, τιθεὶς τὰς χεῖρας ἐπ’ αὐτά, 16
 ἠϋλόγει αὐτά. Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὄδον, προσδραμῶν 17
 εἷς καὶ γονυπετήσας αὐτὸν ἐπηρώτα αὐτόν, Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί 17
 ποιήσω ἵνα ζῶην αἰώνιον κληρονομήσω· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, 18
 Τί με λέγεις ἀγαθόν· οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. τὰς ἐν- 19
 τολὰς οἶδας, Μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ψευ- 19
 δομαρτυρήσης, μὴ ἀποστερήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν 20
 μητέρα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, Διδάσκαλε, ταῦτα πάντα 20
 ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ ἠγά- 21
 πησεν αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐν σοὶ ὑστερεῖ, ὕπαγε, ὅσα ἔχεις 22
 πώλησον, καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, 22
 καὶ δεῦρο, ἀκολουθεῖ μοι, ἄρας τὸν σταυρόν. ὁ δὲ συγνάσας 22
 ἐπὶ τῷ λόγῳ ἀπῆλθε λυπτούμενος, ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.
 Καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Πῶς 23
 δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰ-
 σελεύσονται. οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ τοῖς λόγοις αὐτοῦ. 24
 ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς, Τέκνα, πῶς δύσκο-

v.13 καί^c προσφέρω^{v1a3p} αὐτός^{rdms} παιδίον^{nanp} ἵνα^c ἀπτω^{vsam3s} αὐτός^{rgmpm} ὀδ^{nm} δέ^c μαθητῆς^{nmmp} ἐπιτιμῶ^{v1a3p} ὀδ^{dm} προσφέρω^{vppadm}. **v.14** ὄρα^v vpaanms δέ^c ὀδ^{nm} Ἰησοῦς^{nmms} ἀγανακτέω^{v1a3s} καί^c λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rdmp} ἀφίημι^{vdaa2p} ὀδ^{anp} παιδίον^{nanp} ἔρχομαι^{vnpn} πρὸς^d ἐγώ^{tpa-s} καί^c μὴ^{xo} κωλύω^{vdpa2p} αὐτός^{rpanp} ὀδ^{gnp} γάρ^c τοιοῦτος^{rdgnp} εἰμι^{v1px3s} ὀδ^{nfis} βασιλεία^{nmfs} ὀδ^{gms} θεός^{ngms}. **v.15** ἀμὴνth λέγω^{v1a1s} σύ^{rdp-d} ὅς^{trrms} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} δέχομαι^{vsad3s} ὀδ^{afis} βασιλεία^{nafs} ὀδ^{gms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} παιδίον^{nmms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} εἰσερχομαι^{vsaa3s} εἰς^p αὐτός^{rpa1s}. **v.16** καί^c ἐναγκαλιζομαι^{vpadnm} αὐτός^{rpanp} τίθημι^{vppanms} ὀδ^{afp} χεῖρα^{nafp} ἐπὶ^p αὐτός^{rpanp} εὐλογέω^{v1a3s} αὐτός^{rpanp}. **v.17** καί^c ἐκπορευομαι^{vppngms} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὀδός^{nafs} προστρέχω^{vpaanms} εἷς^{nmms} καί^c γονυπετέω^{vpaanms} αὐτός^{rgams} ἐπερωτῶ^{v1a3s} αὐτός^{rgams} διδάσκαλος^{nmms} ἀγαθός^{amnsn} τίς^{rgans} ποιέω^{vsaa1s} ἵνα^c ζῶ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} κληρονομέω^{vsaa1s}. **v.18** ὀδ^{nmms} δέ^c Ἰησοῦς^{nmms} λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rdms} τίς^{rgans} ἐγώ^{tpa-s} λέγω^{v1a2s} ἀγαθός^{aamnsn} οὐδεὶς^{anfns} ἀγαθός^{amnsn} εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἷς^{nmms} ὀδ^{nmms} θεός^{nmms}. **v.19** ὀδ^{afp} ἐντολή^{nafp} οἶδα^{v1a2s} μὴ^{xo} μοιχεύω^{vsaa2s} μὴ^{xo} φονεύω^{vsaa2s} μὴ^{xo} κλέπτω^{vsaa2s} μὴ^{xo} ψευδομαρτυρέω^{vsaa2s} μὴ^{xo} ἀποστερέω^{vsaa2s} τίμα^{vdpa2s} ὀδ^{dams} πατήρ^{nam} σύ^{rgp-s} καί^c ὀδ^{afis} μήτηρ^{nafs}. **v.20** ὀδ^{nmms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rdms} διδάσκαλος^{nmms} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} φυλάσσω^{v1a1s} ἐκ^p νεότητός^{ngfs} ἐγώ^{rgp-s}. **v.21** ὀδ^{nmms} δέ^c Ἰησοῦς^{nmms} ἐμβλέπω^{vpaanms} αὐτός^{rdms} ἀγαπάω^{v1a3s} αὐτός^{rgams} καί^c λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rdms} εἷς^{nmms} σύ^{rgp-s} ὑστερέω^{v1a3s} ὑπάγω^{vdpa2s} ὅσος^{rcanp} ἔχω^{v1a2s} πωλέω^{vdaa2s} καί^c διδῶμι^{vdaa2s} ὀδ^{dm} πτωχός^{admpn} καί^c ἔχω^{v1a2s} θησαυρός^{nam} ἐν^p οὐρανός^{ndms} καί^c δεῦρο^{vdv2s} ἀκολουθέω^{vdpa2s} ἐγώ^{rgp-s} αἶρω^{vpaanms} ὀδ^{dams} σταυρός^{nam}. **v.22** ὀδ^{nmms} δέ^c συγνάξω^{vpaanms} ἐπὶ^p ὀδ^{dm} λόγος^{ndms} ἀπέρχομαι^{v1a3s} λυπέω^{vppnms} εἰμι^{v1x3s} γάρ^c ἔχω^{vppanms} κτήμα^{nanp} πολὺς^{nanpn}. **v.23** καί^c περιβλέτω^{vpanms} ὀδ^{nmms} Ἰησοῦς^{nmms} λέγω^{v1a3s} ὀδ^{dm} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rgms} πῶς^{bo} δυσκόλως^{bo} ὀδ^{dm} ὀδ^{anp} χρῆμα^{nanp} ἔχω^{vppanmp} εἰς^p ὀδ^{afis} βασιλεία^{nafs} ὀδ^{gms} θεός^{ngms} εἰσερχομαι^{v1d3p}.

λόν ἐστι τοὺς πεποιθότας ἐπι τοῖς χρήμασιν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ
 25 Θεοῦ εἰσελθεῖν. εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τῆς τρυμαλιᾶς
 τῆς ῥαφίδος διελθεῖν, ἢ πλοῦσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰ-
 26 σελθεῖν. οἱ δὲ περισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες πρὸς ἑαυτοὺς,
 27 Καὶ τίς δύναται σωθῆναι· ἐμβλέψας δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγει,
 Παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατον, ἀλλ' οὐ παρὰ τῷ Θεῷ, πάντα γὰρ δυ-
 28 νατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ. καὶ ἤρξατο ὁ Πέτρος λέγειν αὐτῷ, Ἰδού,
 29 ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμέν σοι. ἀποκριθεὶς δὲ
 ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν,
 ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέ-
 30 κνα, ἢ ἀγρούς, ἔνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, ἐὰν μὴ λάβῃ
 ἑκατονταπλασίονα νῦν ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας καὶ ἀδελφούς
 καὶ ἀδελφάς καὶ μητέρας καὶ τέκνα καὶ ἀγρούς, μετὰ διωγμῶν,
 31 καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζοῆν αἰώνιον. πολλοὶ δὲ ἔσονται
 32 πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι. Ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ ἀ-
 ναβαίνοντες εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν προάγων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
 καὶ ἐθαμβοῦντο, καὶ ἀκολουθοῦντες ἐφοβοῦντο. καὶ παραλαβὼν
 πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμ-
 33 βαίνειν. ὅτι Ἰδού, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς γραμματεῦσι,
 καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς

v.24 ὁδmp δεc μαθητήςnmp θαμβέωvvp3p ἐπιP ὁdmp λόγοςndmp αὐτόςrpgms ὁdms δεc Ἰησοῦςnms πάλινbo ἀποκρίνομαιvraonms λέγωvpa3s αὐτόςrpdmp τέκνονvnp πῶςbo δύσκολοςannsn εἰμιvix3s ὁdamp πείθωvpxamp ἐπιP ὁdmp χρῆμαndnp εἰςP ὁdafs βασιλείανafis ὁdms θεόςngms εἰσέρχομαιvnaa. **v.25** εὐκόποςannsc εἰμιvix3s κάμηλοςnms διὰP ὁdafs τρυμαλιάngfs ὁdafs ῥαφίςngfs διέρχομαιvnaa ἤxo πλοῦσιοςaamsn εἰςP ὁdafs βασιλείανafis ὁdms θεόςngms εἰσέρχομαιvnaa.

v.26 ὁdmp δεc περισσῶςbo ἐκπλήσσωvvp3p λέγωvppanmp πρὸςP ἑαυτοῦrxamp καίc τίςrpgms δύναμαιvvp3s σῶζωvnap. **v.27** ἐμβλέπωvraonms δεc αὐτόςrpdmp ὁdms Ἰησοῦςnms λέγωvpa3s παρὰP ἀνθρώποςndmp ἀδύνατοςannsn ἀλλὰc οὐxo παρὰP ὁdms θεόςndms πᾶςannp γάρc δυνατόςannp εἰμιvix3s παρὰP ὁdms θεόςndms. **v.28** καίc ἄρχωviad3s ὁdms Πέτροςnms λέγωvna αὐτόςrpdms ἰδούvdaa2s ἐγώrpn-p ἀφήμιviaals πᾶςaanp καίc ἀκολουθέωviaal-p σύrpd-s.

v.29 ἀποκρίνομαιvraonms δεc ὁdms Ἰησοῦςnms λέγωviaa3s ἀμὴνh λέγωvpa1s σύrpd-p οὐδεὶςanfsn εἰμιvix3s ὅςrpgms ἀφήμιviaa3s οἰκίανafis ἤxo ἀδελφόςnamp ἤxo ἀδελφήnafp ἤxo πατήρnms ἤxo μήτηρnafis ἤxo γυνήnafis ἤxo τέκνονnamp ἤxo ἀγρόςnamp ἔνεκαbo ἐγώrpg-s καίc ὁdms εὐαγγέλιονngns. **v.30** ἐάνv4o μὴxo λαμβάνωvsaas ἑκατονταπλασίονaanp νῦνbo ἐνP ὁdms καιρόςndms οὗτοςrddms οἰκίανafp καίc ἀδελφόςnamp καίc ἀδελφήnafp καίc μήτηρnafp καίc τέκνονnamp καίc ἀγρόςnamp μετὰP διωγμόςngmp καίc ἐνP ὁdms αἰώνndms ὁdms ἔρχομαιvppndms ζοῖnafis αἰώνιοςaafsn. **v.31** πολὺσανmp δεc εἰμιvix3p πρῶτοςannp ἔσχατοςannp καίc ὁdmp ἔσχατοςannp πρῶτοςannp.

v.32 εἰμιvix3p δεc ἐνP ὁdafs ὁδόςndfs ἀναβαίνοvppanmp εἰςP Ἱεροσόλυμαnafis καίc εἰμιvix3s προάγωvppanms αὐτόςrpanp ὁdms Ἰησοῦςnms καίc θαμβέωvvp3p καίc ἀκολουθέωvppanmp φοβέομαιvin3p καίc παραλαμβάνωvraonms πάλινbo ὁdamp δώδεκαtn ἄρχωviad3s αὐτόςrpdmp λέγωvna ὁdanp μέλλωvppanp αὐτόςrpdms συμβαίνοvna.

ἔθνεσι, καὶ ἐμπαίζουσιν αὐτῷ, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτόν, καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζεβεδαίου, λέγοντες, Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὁ ἐὰν αἰτήσωμέν, ποιήσης ἡμῖν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν· οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, Δὸς ἡμῖν, ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι· οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, Δυνάμεθα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πῖσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε, τὸ δὲ καθίσαί ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἠτοίμασαι. καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς, Οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρχειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὅς ἐὰν θέλῃ γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται διάκονος ὑμῶν, καὶ ὅς ἂν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος. καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἤλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι,

v.33 ὅτι^c ἰδοῦ^{vdaa2s} ἀναβαίνω^{vipa1p} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} καί^c ὀδῆς^{ndms} υἱός^{nmms} ὀδῆς^{ndms} ἀνθρώπου^{ngms} παραδιδῶμι^{vifp3s} ὀδῆς^{ndmp} ἀρχιερέως^{ndmp} καί^c ὀδῆς^{ndmp} γραμματέως^{ndmp} καί^c κατακρίνω^{vifa3p} αὐτός^{rpams} θάνατος^{ndms} καί^c παραδιδῶμι^{vifa3p} αὐτός^{rpams} ὀδῆς^{ndmp} ἔθνος^{ndnp}. **v.34** καί^c ἐμπαίζω^{vifa3p} αὐτός^{rpams} καί^c μαστιγῶ^{vifa3p} αὐτός^{rpams} καί^c ἐμπτύω^{vifa3p} αὐτός^{rpams} καί^c ἀποκτείνω^{vifa3p} αὐτός^{rpams} καί^c ὀδῆς^{ndmp} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἀνίστημι^{vifm3s}. **v.35** καί^c προσπορεύομαι^{vipn3p} αὐτός^{rpams} Ἰάκωβος^{nmms} καί^c Ἰωάννης^{nmms} ὀδῆς^{ndmp} υἱός^{nmmp} Ζεβεδαιῶς^{ngms} λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} θέλω^{vipa1p} ἵνα^c ὀδῆς^{trans} ἐάν^{qo} αἰτέω^{vsaa1p} ποιέω^{vsaa2s} ἐγὼ^{rpdp}. **v.36** ὀδῆς^{ndms} δε^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} τίς^{rqans} θέλω^{vipa2p} ποιέω^{vnaa} ἐγὼ^{tpa-s} σύ^{rpdp}. **v.37** ὀδῆς^{ndmp} δε^c λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} διδῶμι^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpdp} ἵνα^c εἷς^{nmms} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} σύ^{rp-g-s} καί^c εἷς^{nmms} ἐκ^p εὐώνυμος^{agmpn} σύ^{rp-g-s} καθίζω^{vsaa1p} ἐν^p ὀδῆς^{ndfs} δόξα^{ndfs} σύ^{rp-g-s}. **v.38** ὀδῆς^{ndmp} δε^c Ἰησοῦς^{nmms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} τίς^{rqans} αἰτέω^{vipm2p} δύναμαι^{vipn2p} πίνω^{vnaa} ὀδῆς^{ndms} ποτήριον^{nans} ὀδῆς^{trans} ἐγὼ^{rpn-s} πίνω^{vipa1s} καί^c ὀδῆς^{ndms} βάπτισμα^{nans} ὀδῆς^{trans} ἐγὼ^{rpn-s} βαπτίζω^{vipp1s} βαπτίζω^{vnap}. **v.39** ὀδῆς^{ndmp} δε^c λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} δύναμαι^{vipn1p} ὀδῆς^{ndms} δε^c Ἰησοῦς^{nmms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} ὀδῆς^{ndms} μὲν^{xo} ποτήριον^{nans} ὀδῆς^{trans} ἐγὼ^{rpn-s} πίνω^{vipa1s} πίνω^{vifd2p} καί^c ὀδῆς^{ndms} βάπτισμα^{nans} ὀδῆς^{trans} ἐγὼ^{rpn-s} βαπτίζω^{vipp1s} βαπτίζω^{vifp2p}. **v.40** ὀδῆς^{ndms} δε^c καθίζω^{vnaa} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ἐγὼ^{rp-g-s} καί^c ἐκ^p εὐώνυμος^{agmpn} ἐγὼ^{rp-g-s} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐμός^{rsnms} διδῶμι^{vnaa} ἀλλά^c ὀδῆς^{ndmp} ἐτοιμάζω^{vixp3s}. **v.41** καί^c ἀκούω^{vpaanmp} ὀδῆς^{ndms} δεκά^{tn} ἄρχω^{viaa3p} ἀγανακτέω^{vnpa} περὶ^p Ἰακώβου^{ngms} καί^c Ἰωάννης^{ngms}. **v.42** ὀδῆς^{ndms} δε^c Ἰησοῦς^{nmms} προσκαλέομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpam} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdm} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὀδῆς^{ndmp} δοκέω^{vppanmp} ἄρχω^{vnpa} ὀδῆς^{ndmp} ἔθνος^{ngnp} κατακυριεύω^{vipa3p} αὐτός^{rpmp} καί^c ὀδῆς^{ndmp} μέγας^{anmpn} αὐτός^{rpmp} κατεξουσιάζω^{vipa3p} αὐτός^{rpmp}. **v.43** οὐ^{xo} οὕτω^{bo} δε^c εἰμι^{vifx3s} ἐν^p σύ^{rpdp} ἀλλά^c ὀδῆς^{ndms} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa3s} γίνομαι^{vnad} μέγας^{anmsn} ἐν^p σύ^{rpdp} εἰμι^{vifx3s} διάκονος^{nmms} σύ^{rp-g-p}. **v.44** καί^c ὀδῆς^{ndms} ἂν^{xo} θέλω^{vspa3s} σύ^{rp-g-p} γίνομαι^{vnad} πρῶτος^{anmsn} εἰμι^{vifx3s} πᾶς^{agmpn} δοῦλος^{nmms}.

46 και δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. Καὶ ἔρχονται εἰς Ἱεριχῶ, καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἀπὸ Ἱεριχῶ, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλου ἱκανοῦ, υἱὸς Τιμαίου Βαρτιμαῖος ὁ τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. καὶ ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖὸς ἐστίν, ἤρξατο κράζειν καὶ λέγειν, Ὁ υἱὸς Δαβὶδ Ἰησοῦ, ἐλέησόν με. καὶ ἐπετίμων αὐτῷ πολλοί, ἵνα σιωπήσῃ, ὁ δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με. καὶ στὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτόν, φωνηθῆναι, καὶ φωνοῦσι τὸν τυφλόν, λέγοντες αὐτῷ, Θάρσει, ἔγχειραι, φωνεῖ σε. ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν. καὶ ἀποκριθεὶς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τί θέλεις ποιήσω σοί· ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ, Ῥαββονί, ἵνα ἀναβλέπω. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ὑπάγε, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ.

11 Καὶ ὅτε ἐγγιζοῦσιν εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν, πρὸς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε εἰς τὴν κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εἰσπορευόμενοι εἰς αὐτὴν εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικε, λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπη, Τί ποιεῖτε τοῦτο· εἶπατε, ὅτι Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει, καὶ εὐθέως αὐτὸν ἀποστελεῖ ὧδε. ἁ-

v.45 καί^c γάρ^c ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dngms} ἀνθρωπος^{ngms} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{v1aa3s} διακονέω^{vnap} ἀλλά^c διακονέω^{vnaa} καί^c διδωμι^{vnaa} ὁ^{dafis} ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{rpgms} λύτρον^{nans} ἀντὶ^p πολλῶν^{agmpn}.
v.46 καί^c ἔρχομαι^{v1pa3p} εἰς^p Ἱεριχῶ^{tp} καί^c ἐκπορευομαι^{vppngms} αὐτός^{rpgms} ἀπὸ^p Ἱεριχῶ^{tp} καί^c ὁ^{dngmp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpgms} καί^c ὄχλος^{ngms} ἱκανός^{agmsn} υἱός^{nnms} Τιμαίου^{ngms} Βαρτιμαῖος^{nnms} ὁ^{dnms} τυφλός^{anmsn} κάθηται^{viin3s} παρὰ^p ὁ^{dafis} ὁδός^{nafs} προσαιτέω^{vppanms}.
v.47 καί^c ἀκούω^{vpaanms} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} Ναζωραῖός^{nnms} εἰμι^{vi1px3s} ἀρχοῦ^{v1aa3s} κράζω^{vnpa} καί^c λέγω^{vmpa} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} Δαυιδ^{tp} Ἰησοῦς^{nnms} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ^{rpa-s}. **v.48** καί^c ἐπιτιμάω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdms} πολλῶν^{anmpn} ἵνα^c σιωπάω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} δε^c πολλῶν^{adnsn} μᾶλλον^{bo} κράζω^{v1aa3s} υἱός^{nnms} Δαυιδ^{tp} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγώ^{rpa-s}. **v.49** καί^c ἴστημι^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpaams} φωνέω^{vnap} καί^c φωνέω^{v1pa3p} ὁ^{dams} τυφλός^{aamsn} λέγω^{vppanmp} αὐτός^{rpdms} θαρσέω^{v1pa2s} ἐγείρω^{vdam2s} φωνέω^{v1pa3s} σύ^{rpa-s}. **v.50** ὁ^{dnms} δε^c ἀποβάλλω^{vpaanms} ὁ^{dans} ἱμάτιον^{nans} αὐτός^{rpgms} ἀνίστημι^{vpaanms} ἔρχομαι^{v1aa3s} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.51** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaanms} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} τίς^{rqaans} θέλω^{v1pa2s} ποιέω^{vsaa1s} σύ^{rpd-s} ὁ^{dnms} δε^c τυφλός^{anmsn} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} ῥαββουνί^{ta} ἵνα^c ἀναβλέπω^{vsaa1s}.
v.52 ὁ^{dnms} δε^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} ὑπάγω^{vdpa2s} ὁ^{dafis} πίστις^{nafis} σύ^{rpg-s} σῶζω^{v1xa3s} σύ^{rpa-s} καί^c εὐθέως^{bo} ἀναβλέπω^{v1aa3s} καί^c ἀκολουθέω^{v1aa3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} ἐν^p ὁ^{ddfis} ὁδός^{ndfis}.
11. v.1 καί^c ὅτε^{bo} ἐγγιζοῦσιν^{v1pa3p} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} εἰς^p Βηθφαγὴ^{tp} καί^c Βηθανία^{nafs} πρὸς^p ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dngf} ἐλαία^{ngf} ἀποστέλλω^{v1pa3s} δύο^{tn} ὁ^{dngmp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpgms}. **v.2** καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdmp} ὑπάγω^{vdpa2p} εἰς^p ὁ^{dafis} κώμη^{nafs} ὁ^{dafis} κατέναντι^{bo} σύ^{rpg-p} καί^c εὐθέως^{bo} εἰσπορευομαι^{vppnmp} εἰς^p αὐτός^{rpaifs} εὐρίσκω^{vifa2p} πῶλος^{nams} δέω^{vpxpams} ἐπι^p ὅς^{rtrams} οὐδεὶς^{anfsn} ἀνθρωπος^{ngmp} καθίζω^{v1xa3s} λυώ^{vpaanmp} αὐτός^{rpaams} ἄγω^{vdaa2p}. **v.3** καί^c ἐάν^{4o} τι-σρινμ^s σύ^{rpd-p} λέγω^{vsaa1s} τίς^{rqaans} ποιέω^{v1pa2p} οὗτος^{rdans} λέγω^{vdaa2p} ὅτι^c ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} αὐτός^{rpgms} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{v1pa3s} καί^c εὐθέως^{bo} αὐτός^{rpaams} ἀποστέλλω^{vifa3s} ὧδε^{bo}.

πῆλθον δὲ καὶ εὖρον τὸν πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύραν ἕξω
ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν. καὶ τινες τῶν ἐκεῖ ἕστη- 5
κότων ἔλεγον αὐτοῖς, Τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον· οἱ δὲ εἶπον 6
αὐτοῖς καθὼς ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκαν αὐτούς. καὶ 7
ἦγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ ἱμά-
τια αὐτῶν, καὶ ἐκάθισεν ἐπ' αὐτῷ. πολλοὶ δὲ τὰ ἱμάτια αὐτῶν 8
ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν, ἄλλοι δὲ στοιβάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δέν-
δρων, καὶ ἐστρώννουν εἰς τὴν ὁδόν. καὶ οἱ προάγοντες καὶ οἱ 9
ἀκολουθοῦντες ἔκραζον, λέγοντες, Ὡσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρ-
χόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, εὐλογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία 10
ἐν ὀνόματι Κυρίου τοῦ πατρὸς ἡμῶν Δαβὶδ, Ὡσαννά ἐν τοῖς ὑψί-
στοις. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἰς τὸ ἱερόν, 11
καὶ περιβλεψάμενος πάντα, ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας, ἔξῃλθεν
εἰς Βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. Καὶ τῆ ἐπαύριον ἐξεληθόντων 12
αὐτῶν ἀπὸ Βηθανίας, ἐπεΐνασε. καὶ ἰδὼν συκῆν μακρόθεν, ἔ-
χουσαν φύλλα, ἦλθεν εἰ ἄρα εὐρήσει τι ἐν αὐτῇ, καὶ ἔλθων ἐπ'
αὐτήν, οὐδὲν εὔρεν εἰ μὴ φύλλα, οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. καὶ 14
ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ, Μηκέτι ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰῶνα
μηδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ ἤκουον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἔρ- 15
χονται εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν ἤρξατο
ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς
τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν, καὶ τὰς καθέδρας τῶν πωλούντων τὰς

v.4 ἀπέρχομαι^{v1aa3p} δέ^c καί^c εὐρίσκω^{v1aa3p} ὁ^{dams} πῶλος^{nams} δέω^{vpxpams} πρὸς^p ὁ^{dafs} θύρα^{nafs}
ἕξω^{bo} ἐπὶ^p ὁ^{dams} ἀμφόδου^{ngms} καί^c λύω^{v1pa3p} αὐτό^s^{rpsams}. **v.5** καί^c τι-σρινμι^o ὁ^{damp}
ἐκεῖ^{bo} ἴσθημι^{vpxagmp} λέγω^{v1aa3p} αὐτό^s^{rpdmp} τίς^{rqams} ποιέω^{v1pa2p} λύω^{vppanmp} ὁ^{dams} πῶλος^{nams}.
v.6 ὁ^{dmp} δέ^c λέγω^{v1aa3p} αὐτό^s^{rpdmp} καθὼς^{bo} ἐντέλλομαι^{viad3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ἀφήμι^{v1aa3p}
αὐτό^s^{rpsamp}. **v.7** καί^c ἄγω^{v1aa3p} ὁ^{dams} πῶλος^{nams} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} καί^c ἐπιβάλλω^{v1aa3p}
αὐτό^s^{rpdms} ὁ^{damp} ἱμάτιον^{namp} αὐτό^s^{rpgmp} καί^c καθίζω^{v1aa3s} ἐπὶ^p αὐτό^s^{rpdms}. **v.8** πολὺς^{anmpn}
δέ^c ὁ^{damp} ἱμάτιον^{namp} αὐτό^s^{rpgmp} στρωννύω^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ἄλλος^{anmpn} δέ^c στιβάς^{nafp}
κόπτω^{v1aa3p} ἐκ^p ὁ^{damp} δένδρον^{ngmp} καί^c στρωννύω^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs}. **v.9** καί^c ὁ^{dmp}
προάγω^{vppanmp} καί^c ὁ^{dmp} ἀκολουθεῖω^{vppanmp} κράζω^{v1aa3p} λέγω^{vppanmp} ὡσαννάth εὐλογέω^{vpxpams}
ὁ^{dams} ἔρχομαι^{vppnms} ἐν^p ὀνομα^{ndns} κύριος^{ngms}. **v.10** εὐλογέω^{vpxpams} ἔγω^{rpg-p} Δαυιδ^{tp} ὡσαννάth ἐν^p ὁ^{damp}
βασιλεία^{nfnfs} ἐν^p ὀνομα^{ndns} κύριος^{ngms} ὁ^{dams} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rpg-p} Δαυιδ^{tp} ὡσαννάth ἐν^p ὁ^{damp}
ὑπιστος^{adpnp}. **v.11** καί^c εἰσέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c εἰς^p
ὁ^{dams} ἱερόν^{nans} καί^c περιβλέπω^{vppanms} πᾶς^{aanp} ὀψιος^{agfsn} ἤδη^{bo} εἰμί^{vppxgfs} ὁ^{dafs} ὥρα^{ngfs}
ἔξέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p Βηθανία^{nafs} μετὰ^p ὁ^{damp} δώδεκα^{tn}. **v.12** καί^c ὁ^{dafs} ἐπαύριον^{bo}
ἔξέρχομαι^{vpaagmp} αὐτό^s^{rpgmp} ἀπὸ^p Βηθανία^{ngfs} πεινάω^{v1aa3s}. **v.13** καί^c ὁ^{dams} ὀράω^{vpaanms} συκῆ^{nafs}
μακρόθεν^{bo} ἔχω^{vppaafs} φύλλον^{namp} ἔρχομαι^{v1aa3s} εἰ^{qo} ἄρα^{xo} εὐρίσκω^{vifa3s} τι-σριανς^{enp} αὐτό^s^{rpdfs}
καί^c ἔρχομαι^{vpaanms} ἐπὶ^p αὐτό^s^{rpaifs} οὐδεὶς^{aansn} εὐρίσκω^{v1aa3s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} φύλλον^{namp} ὅς^{xo} γάρ^c
εἰμί^{vix3s} καιρός^{nnms} σῦκον^{ngmp}. **v.14** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s}
αὐτό^s^{rpdfs} μηκέτι^{bo} ἐκ^p σύ^{rpg-s} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nams} μηδεὶς^{anmsn} καρπός^{nams} ἐσθίω^{vooa3s} καί^c
ἀκούω^{v1aa3p} ὁ^{dmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτό^s^{rpgms}.

16 περισσότερὰς κατέστρεψε, καὶ οὐκ ἤφιεν ἵνα τις διενέγκῃ σκευὸς
 17 διὰ τοῦ ἱεροῦ. καὶ ἐδίδασκε, λέγων αὐτοῖς, Οὐ γέγραπται ὅτι Ὁ
 οἶκός μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν· ὑμεῖς
 18 δὲ ἐποιήσατε αὐτὸν σπήλαιον ληστῶν. καὶ ἤκουσαν οἱ γραμ-
 ματεῖς καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς αὐτὸν ἀπολέσουσιν,
 ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτόν, ὅτι πᾶς ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ
 19, 20 αὐτοῦ. Καὶ ὅτε ὀψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλεως. Καὶ
 πρῶτῃ παραπορευόμενοι, εἶδον τὴν συκῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν.
 21 καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ Πέτρος λέγει αὐτῷ, Ῥαββί, ἴδε, ἡ συκὴ ἦν κα-
 22 τηράσω ἐξήρανται. καὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Ἔχετε
 23 πίστιν Θεοῦ. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τού-
 τῳ, Ἄρθητι, καὶ βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῆ ἔν
 τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ ὅτι ἃ λέγει γίνεται, ἔσται αὐτῷ
 24 ὃ ἐὰν εἴπῃ. διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, Πάντα ὅσα ἂν προσεύχομε-
 25 νοι αἰτεῖσθε, πιστεύετε ὅτι λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν. καὶ ὅταν
 στήκητε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι ἔχετε κατὰ τινος, ἵνα καὶ ὁ
 πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφῆ ὑμῖν τὰ παραπτώματα ὑμῶν.
 26 εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς
 27 ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν. Καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς Ἱεροσό-
 λυμα, καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐτοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτόν

v.15 καί^c ἔρχομαι^{v1pn3p} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{naf3} καί^c εἰσερχομαι^{v1pna3ms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 εἰς^p ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} ἀρχόν^{viad3s} ἐκβάλλω^{v1nra} ὁ^{damp} πωλέω^{v1pnaamp} καί^c ἀγοράζω^{v1pnaamp} ἐν^p
 ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} καί^c ὁ^{dafp} τράπεζα^{nafp} ὁ^{dgnp} κολλυβιστής^{ngmp} καί^c ὁ^{dafp} καθέδρα^{nafp} ὁ^{dgnp}
 πωλέω^{v1pnaamp} ὁ^{dafp} περισσότερὰ^{nafp} καταστρέφω^{v1aa3s}. **v.16** καί^c οὐ^{xo} ἀφήμι^{v1aa3s} ἵνα^c τι-σ-
 ριγμς διαφέρω^{v1aa3s} σκευὸς^{nans} διὰ^p ὁ^{dgn3s} ἱερόν^{ngns}. **v.17** καί^c διδάσκει^{v1aa3s} λέγω^{v1pna3ms}
 αὐτός^{rpdm3p} οὐ^{xo} γράφω^{v1xp3s} ὅτι^c ὁ^{dnms} οἶκος^{nnms} ἐγὼ^{rg3s} οἶκος^{nnms} προσευχῆ^{ngfs} καλέω^{v1fp3s}
 πᾶς^{adn3p} ὁ^{dndp} ἔθνος^{ndnp} σύ^{rrn-p} δέ^c ποιέω^{v1aa2p} αὐτός^{rpams} σπήλαιον^{nans} ληστής^{ngmp}.
v.18 καί^c ἀκούω^{v1aa3p} ὁ^{dndp} γραμματεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dndp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ζητέω^{v1aa3p}
 πῶς^{bo} αὐτός^{rpams} ἀπόλλυμι^{v1fa3p} φοβέομαι^{v1in3p} γάρ^c αὐτός^{rpams} ὅτι^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms}
 ἐκταλίσσω^{v1ip3s} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} διδαχῇ^{ndfs} αὐτός^{rpams}. **v.19** καί^c ὅτε^{bo} ὀψὲ^{bo} γίνομαι^{v1ad3s}
 ἐκπορεύομαι^{v1in3s} ἔξω^{bo} ὁ^{dgnfs} πόλις^{ngfs}. **v.20** καί^c πρῶτῃ^{bo} παραπορεύομαι^{v1pna3p} ὁ^{rao}
 ὁ^{daf3s} συκῆ^{naf3s} ξηραίνω^{v1pna3ms} ἐκ^p ῥίζα^{ngfp}. **v.21** καί^c ἀναμνησῶ^{v1pna3ms} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms}
 λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpams} ραββίth ἰδε^c ὁ^{dnfs} συκῆ^{nnfs} ὃς^{rrafs} καταράσομαι^{v1ad2s} ξηραίνω^{v1xp3s}.
v.22 καί^c ἀποκρίνομαι^{v1pna3ms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm3p} ἔχω^{v1dpa2p} πίστις^{naf3s} θεός^{ngms}.
v.23 ἀμὴνth γάρ^c λέγω^{v1pa1s} σύ^{rrp-d-p} ὅτι^c ὃς^{rrnms} ἂν^{xo} λέγω^{v1aa3s} ὁ^{ddns} ὄρος^{ndns} οὐτός^{rddns}
 αἶρω^{vdap2s} καί^c βάλλω^{vdap2s} εἰς^p ὁ^{daf3s} θάλασσα^{naf3s} καί^c μὴ^{xo} διακρίνω^{v1sap3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs}
 αὐτός^{rpams} ἀλλὰ^c πιστεύω^{v1aa3s} ὅτι^c ὃς^{rrnmp} λέγω^{v1pa3s} γίνομαι^{v1pn3s} εἰμὶ^{v1fx3s} αὐτός^{rpams}
 ὃς^{trans} ἐάν^{qo} λέγω^{v1aa3s}. **v.24** διὰ^p οὗτος^{rdans} λέγω^{v1pa1s} σύ^{rrp-d-p} πᾶς^{aanpn} ὅσος^{canp}
 ἂν^{xo} προσεύχομαι^{v1pna3ms} αἰτέω^{v1pna3ms} πιστεύω^{vdpa2p} ὅτι^c λαμβάνω^{v1pa2p} καί^c εἰμὶ^{v1fx3s} σύ^{rrp-d-p}.
v.25 καί^c ὅταν^c στήκω^{v1spa2p} προσεύχομαι^{v1pna3ms} ἀφήμι^{v1dpa2p} εἰ^{qo} τι-οριανς ἔχω^{v1pa2p} κατὰ^p τι-
 -οριγμς ἵνα^c καί^c ὁ^{dnms} πατὴρ^{nnms} σύ^{rrp-g-p} ὁ^{dnms} ἐν^p ὁ^{dndp} οὐρανός^{ndmp} ἀφήμι^{v1aa3s} σύ^{rrp-d-p}
 ὁ^{dandp} παράπτωμα^{nanp} σύ^{rrp-g-p}. **v.26** εἰ^{qo} δέ^c σύ^{rrn-p} οὐ^{xo} ἀφήμι^{v1pa2p} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnms} πατὴρ^{nnms}
 σύ^{rrp-g-p} ὁ^{dnms} ἐν^p ὁ^{dndp} οὐρανός^{ndmp} ἀφήμι^{v1fa3s} ὁ^{dandp} παράπτωμα^{nanp} σύ^{rrp-g-p}.

οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι, καὶ λέγου- 28
 σιν αὐτῷ, Ἐν ποία ἐξουσία ταῦτα ποιεῖς· καὶ τίς σοι τὴν ἐξουσίαν
 ταύτην ἔδωκεν ἵνα ταῦτα ποιῆς· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν 29
 αὐτοῖς, Ἐπερωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι,
 καὶ ἐρῶ ὑμῖν ἐν ποία ἐξουσία ταῦτα ποιῶ. τὸ βάπτισμα Ἰωάννου 30
 ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων· ἀποκρίθητέ μοι. καὶ ἐλογίζοντο 31
 πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες, Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Δια-
 τί οὖν οὐκ ἐπίστεύσατε αὐτῷ· ἀλλ' ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, 32
 ἐφοβοῦντο τὸν λαόν, ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην, ὅτι ὄντως
 προφήτης ἦν. καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι τῷ Ἰησοῦ, Οὐκ οἶδα- 33
 μεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς λέγει αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν
 ἐν ποία ἐξουσία ταῦτα ποιῶ.

Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παραβολαῖς λέγειν, Ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν 12
 ἄνθρωπος, καὶ περιέθηκε φραγμόν, καὶ ὥρυξεν ὑπολήνιον, καὶ
 ὤκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξεδото αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησε.
 καὶ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα παρὰ τῶν 2
 γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος. οἱ δὲ λαβόντες 3
 αὐτὸν ἔδειραν, καὶ ἀπέστειλαν κενόν. καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς 4
 αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον, κάκεινον λιθοβολήσαντες ἐκεφαλαίωσαν,
 καὶ ἀπέστειλαν ἠτιμωμένον. καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέστειλε, κάκει- 5
 νον ἀπέκτειναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, τοὺς μὲν δέροντες, τοὺς

v.27 καί^c ἔρχομαι^{vipn3p} πάλιν^{bo} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} καί^c ἐν^p ὁδόν^{ndns} περιπατέω^{vppagms}
 αὐτός^{cprgms} ἔρχομαι^{vipn3p} πρὸς^p αὐτός^{cprgms} ὁδόν^{ndns} ἀρχιερέυς^{nnmp} καί^c ὁδόν^{ndns} γραμματεῦς^{nnmp}
 καί^c ὁδόν^{ndns} πρεσβύτερος^{annmp}. **v.28** καί^c λέγω^{vpa3p} αὐτός^{cprgms} ἐν^p ποίος^{rdafs} ἐξουσία^{ndfs}
 οὗτος^{rdanp} ποιῶ^{vpa2s} καί^c τίς^{crgms} σύ^{rpd-s} ὁδός^{dafs} ἐξουσία^{nafs} οὗτος^{rdafs} διδωμι^{viaa3s} ἵνα^c
 οὗτος^{rdanp} ποιῶ^{vspa2s}. **v.29** ὁδόν^{ndns} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{cprgms}
 ἐπερωτάω^{vifa1s} σύ^{rpa-p} κἀγὼ^{rpn-s} εἰς^{nams} λόγος^{nams} καί^c ἀποκρίνομαι^{vdao2p} ἐγὼ^{rpd-s} καί^c
 λέγω^{vifa1s} σύ^{rpd-p} ἐν^p ποίος^{rdafs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp} ποιῶ^{vpa1s}. **v.30** ὁδόν^{ndns} βάπτισμα^{nnms}
 Ἰωάννης^{ngms} ἐκ^p οὐρανό^{ngms} εἰμι^{vix3s} ἢ^{xo} ἐκ^p ἀνθρώπος^{ngmp} ἀποκρίνομαι^{vdao2p} ἐγὼ^{rpd-s}.
v.31 καί^c λογιζομαι^{viiin3p} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{xamp} λέγω^{vppanmp} ἐάν^{qo} λέγω^{vsaalp} ἐκ^p οὐρανό^{ngms}
 λέγω^{vifa3s} διά^c τίς^{xo} οὐ^{xo} πιστεύω^{viaa2p} αὐτός^{cprgms}. **v.32** ἀλλά^c ἐάν^{qo} λέγω^{vsaalp} ἐκ^p
 ἀνθρώπος^{ngmp} φοβέομαι^{viiin3p} ὁδόν^{ndns} λαός^{nams} ἅπας^{annmp} γάρ^c ἐχ^v Ἰωάννης^{nams} ὅτι^c
 ὄντως^{bo} προφήτης^{nnms} εἰμι^{vix3s}. **v.33** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} λέγω^{vpa3p} ὁδόν^{ndns} Ἰησοῦς^{ndms}
 οὗ^{xo} οἶδα^{vixa1p} καί^c ὁδόν^{ndns} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vpa3s} αὐτός^{cprgms} οὐδὲ^{bo}
 ἐγὼ^{rpn-s} λέγω^{vpa1s} σύ^{rpd-p} ἐν^p ποίος^{rdafs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdanp} ποιῶ^{vpa1s}. **12. v.1** καί^c
 ἄρχω^{viaa3s} αὐτός^{cprgms} ἐν^p παραβολῇ^{ndfp} λέγω^{vnpa} ἀμπελῶν^{nams} φυτεύω^{viaa3s} ἄνθρωπος^{nnms} καί^c
 περιτίθημι^{viaa3s} φραγμός^{nams} καί^c ὀρύσσω^{viaa3s} ὑπολήνιον^{nams} καί^c οἰκοδομέω^{viaa3s} πύργος^{nams}
 καί^c ἐκδίδωμι^{viam3s} αὐτός^{cprgms} γεωργός^{ndmp} καί^c ἀποδημέω^{viaa3s}. **v.2** καί^c ἀποπέλλω^{viaa3s}
 πρὸς^p ὁδόν^{ndns} γεωργός^{ndmp} ὁδόν^{ndns} καιρός^{ndms} δοῦλος^{nams} ἵνα^c παρὰ^p ὁδόν^{ndns} γεωργός^{ngmp}
 λαμβάνω^{vsaa3s} ἀπὸ^p ὁδόν^{ndns} καρπός^{ngms} ὁδόν^{ndns} ἀμπελῶν^{ngms}. **v.3** ὁδόν^{ndns} δέ^c λαμβάνω^{vpaanmp}
 αὐτός^{cprgms} δέρο^{viaa3p} καί^c ἀποπέλλω^{viaa3p} κενός^{aamsn}. **v.4** καί^c πάλιν^{bo} ἀποπέλλω^{viaa3s}
 πρὸς^p αὐτός^{cprgms} ἄλλος^{aamsn} δοῦλος^{nams} κάκεινος^{rdams} λιθοβολέω^{vpaanmp} κεφαλῖω^{viaa3p} καί^c
 ἀποπέλλω^{viaa3p} ἀτιμάζω^{vpxpams}.

6 δὲ ἀποκτείνοντες. ἔτι οὖν ἓνα υἱὸν ἔχων ἀγαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέ-
 στειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς ἕσχατον, λέγων ὅτι Ἐντραπήσονται
 7 τὸν υἱὸν μου. ἐκεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς ὅτι Οὗ-
 τὸς ἐστὶν ὁ κληρονόμος, δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ ἡμῶν
 8 ἔσται ἡ κληρονομία. καὶ λαβόντες αὐτόν ἀπέκτειναν, καὶ ἐξέβα-
 9 λον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος. τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος·
 ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργούς, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα
 10 ἄλλοις. οὐδὲ τὴν γραφὴν ταύτην ἀνέγνωτε, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμα-
 11 σαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, παρὰ
 Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν·
 12 καὶ ἐζήτουν αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον, ἔγνω-
 σαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν εἶπε, καὶ ἀφέντες αὐτὸν
 13 ἀπῆλθον. Καὶ ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινὰς τῶν Φαρισαίων
 14 καὶ τῶν Ἡρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσι λόγῳ. οἱ δὲ ἐλθόντες
 λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ οὐ μέλει
 σοι περὶ οὐδενός, οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων, ἀλλ’
 ἐπ’ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις, ἔξεσι κῆνον Καίσαρι
 15 δοῦναι ἢ οὐ· δῶμεν, ἢ μὴ δῶμεν ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπόκρι-
 σιν εἶπεν αὐτοῖς, Τί με πειράζετε φέρετέ μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω.
 16 οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέγει αὐτοῖς, Τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπι-

v.5 καί^c πάλιν^{bo} ἄλλος^{aamsn} ἀποστέλλω^{viaa3s} κάκεῖνος^{rdams} ἀποκτείνω^{viaa3p} καί^c πολὺς^{aampn}
 ἄλλος^{aampn} ὁ^{damp} μέν^{xo} δὲρῳ^{vppanmp} ὁ^{damp} δέ^c ἀποκτείνω^{vppanmp}. **v.6** ἔτι^{bo} οὖν^c
 εἰς^{nams} υἱός^{nams} ἕχων^{vppanms} ἀγαπητός^{aamsn} αὐτός^{rpgms} ἀποστέλλω^{viaa3s} καί^c αὐτός^{rpgms}
 πρὸς^p αὐτός^{rppmp} ἕσχατος^{aamsn} λέγω^{vppanms} ὅτι^c ἐντρέπω^{vifp3p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ἐγὼ^{rpg-s}.
v.7 ἐκεῖνος^{rndmp} δέ^c ὁ^{dmp} γεωργός^{nmp} λέγω^{viaa3p} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxamp} ὅτι^c οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s}
 ὁ^{dms} κληρονόμος^{nms} δεῦτε^{vdvx2p} ἀποκτείνω^{vspa1p} αὐτός^{rpgms} καί^c ἐγὼ^{rpg-p} εἰμι^{vifx3s} ὁ^{dms}
 κληρονομία^{nms}. **v.8** καί^c λαμβάνω^{vpaanmp} αὐτός^{rpgms} ἀποκτείνω^{viaa3p} καί^c ἐκβάλλω^{viaa3p}
 ἔξω^{bo} ὁ^{dams} ἀμπελῶν^{ngms}. **v.9** τίς^{rqans} οὖν^c ποιῶ^{vifa3s} ὁ^{dms} κύριος^{nms} ὁ^{dams}
 ἀμπελῶν^{ngms} ἔρχομαι^{vifd3s} καί^c ἀπόλλυμι^{vifa3s} ὁ^{damp} γεωργός^{namp} καί^c διδῶμι^{vifa3s} ὁ^{dams}
 ἀμπελῶν^{nams} ἄλλος^{admpr}. **v.10** οὐδέ^{bo} ὁ^{dafs} γραφὴ^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἀναγινώσκω^{viaa2p} λίθος^{nams}
 ὅς^{rpgms} ἀποδοκιμάζω^{viaa3p} ὁ^{dmp} οἰκοδομέω^{vppanmp} οὗτος^{rdms} γίνονται^{viao3s} εἰς^p κεφαλὴ^{nafs}
 γωνία^{ngfs}. **v.11** παρὰ^p κύριος^{ngms} γίνονται^{viad3s} οὗτος^{rdms} καί^c εἰμι^{vixp3s} θαυμαστός^{anfns}
 ἐν^p ὀφθαλμός^{nmp} ἐγὼ^{rpg-p}. **v.12** καί^c ζητέω^{viaa3p} αὐτός^{rpgms} κρατέω^{vnaa} καί^c φοβέομαι^{viao3p}
 ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} γινώσκω^{viaa3p} γάρ^c ὅτι^c πρὸς^p αὐτός^{rppmp} ὁ^{dafs} παραβολὴ^{nafs} λέγω^{viaa3s} καί^c
 ἀφήμι^{vpaanmp} αὐτός^{rpgms} ἀπέρχομαι^{viaa3p}. **v.13** καί^c ἀποστέλλω^{vira3p} πρὸς^p αὐτός^{rpgms}
 τι-σριαμπ ὁ^{dmp} Φαρισαῖος^{ngmp} καί^c ὁ^{dmp} Ἡρωδιανοῦ^{ngmp} ἵνα^c αὐτός^{rpgms} ἀγρεύω^{vsa3p}
 λόγος^{ndms}. **v.14** ὁ^{dmp} δέ^c ἔρχομαι^{vpaanmp} λέγω^{vira3p} αὐτός^{rpdms} διδάσκαλος^{ngms} οἶδα^{vixa1p}
 ὅτι^c ἀληθής^{aamsn} εἰμι^{vixp2s} καί^c οὐ^{xo} μέλει^{vixq3s} σύ^{rpd-s} περὶ^p οὐδεῖς^{agmsn} οὐ^{xo} γάρ^c βλέπω^{vira2s}
 εἰς^p πρόσωπον^{nans} ἀνθρώπος^{ngmp} ἀλλά^c ἐπὶ^p ἀλήθεια^{ngfs} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}
 διδάσκω^{vira2s} ἔξεσι^{vixq3s} κῆνος^{nams} Καίσαρ^{ndms} διδῶμι^{vnaa} ἡ^{xo} οὐ^{xo}. **v.15** διδῶμι^{vsaalp} ἡ^{xo}
 μὴ^{xo} διδῶμι^{vsaalp} ὁ^{dms} δέ^c οἶδα^{vrxnams} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dafs} ὑπόκρισις^{nafs} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp}
 τίς^{rqans} ἐγὼ^{rpa-s} πειράζω^{vira2p} φέρω^{vdpa2p} ἐγὼ^{rdp-s} δηνάριον^{nans} ἵνα^c ὀράω^{vsaal-s}.

γραφή· οἱ δὲ εἶπον αὐτῶ, Καίσαρος. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς 17
 εἶπεν αὐτοῖς, Ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῶ
 Θεῷ. Καὶ ἐθαύμασαν ἐπ’ αὐτῶ. Καὶ ἔρχονται Σαδδουκαῖοι πρὸς 18
 αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι, καὶ ἐπηρώτησαν αὐ-
 τόν, λέγοντες, Διδάσκαλε, Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ὅτι ἐάν τις 19
 ἀδελφὸς ἀποθάνῃ, καὶ καταλίπῃ γυναῖκα, καὶ τέκναν μὴ ἀφῆ, ἵνα
 λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσῃ 20
 σπέρμα τῶ ἀδελφῶ αὐτοῦ, ἐπτά οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν, καὶ ὁ πρῶ-
 τος ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆκε σπέρμα, καὶ 21
 ὁ δεῦτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε
 σπέρμα, καὶ ὁ τρίτος ὡσαύτως. καὶ ἔλαβον αὐτήν οἱ ἐπτά, καὶ 22
 οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ἔσχάτη πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ἐν 23
 τῇ οὖν ἀναστάσει, ὅταν ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή· οἱ γὰρ
 ἐπτά ἔσχον αὐτήν γυναῖκα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐ- 24
 τοῖς, Οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ εἰδότες τὰς γραφάς, μηδὲ τὴν
 δύναμιν τοῦ Θεοῦ· ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦ- 25
 σιν, οὔτε γαμίσκονται, ἀλλ’ εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
 περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἐγείρονται, οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ Μω- 26
 σέως, ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς εἶπεν αὐτῶ ὁ Θεός, λέγων, Ἐγὼ ὁ Θεός
 Ἀβραάμ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαάκ, καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ· οὐκ ἔστιν ὁ Θεός 27

v.16 ὁδνmp δε^c φέρω^{v1aa3p} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rpdmp} τίς^{rqgms} οὐτός^{δdntf} εἰκῶν^{nnf} οὗτος^{rdfnf} καί^c ὁδntf
 ἐπιγραφή^{nnf} ὁδnmp δε^c λέγω^{v1aa3p} αὐτὸς^{rpdms} Καίσαρ^{ngms}. **v.17** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms}
 ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpdmp} ἀποδίδωμι^{vdaa2p} ὁdan Καίσαρ^{ngms} Καίσαρ^{ndms} καί^c
 ὁdan ὁdgmς θεός^{ngms} ὁddms θεός^{ndms} καί^c θαυμάζω^{v1aa3p} ἐπι^p αὐτὸς^{rpdms}. **v.18** καί^c
 ἔρχομαι^{v1pn3p} Σαδδουκαῖος^{nnmp} πρὸς^p αὐτὸς^{rpams} ὅστις^{rnmmp} λέγω^{v1pa3p} ἀνάστασις^{naf} μή^{xo}
 εἰμί^{vnp} καί^c ἐπερωτάω^{v1aa3p} αὐτὸς^{rpams} λέγω^{vppanmp}. **v.19** διδάσκαλος^{nvms} Μωϋσῆς^{nnms}
 γράφω^{v1aa3s} ἐγὼ^{rpd-p} ὅτι^c ἐάν^{qo} τι-σριγms ἀδελφός^{nnms} ἀποθνήσκω^{vsaa3s} καί^c καταλείπω^{vsaa3s}
 γυνή^{naf} καί^c τέκνον^{nanp} μή^{xo} ἀφίημι^{vsaa3s} ἵνα^c λαμβάνω^{vsaa3s} ὁdntf ἀδελφός^{nnms} αὐτὸς^{rpgms}
 ὁdafς γυνή^{naf} αὐτὸς^{rpgms} καί^c ἐξανίστημι^{vsaa3s} σπέρμα^{nans} ὁddms ἀδελφός^{ndms} αὐτὸς^{rpgms}.
v.20 ἐπτά^{tn} οὖν^c ἀδελφός^{nnmp} εἰμί^{vix3p} καί^c ὁdntf πρῶτος^{anmsn} λαμβάνω^{v1aa3s} γυνή^{naf}
 καί^c ἀποθνήσκω^{vppanms} οὐ^{xo} ἀφίημι^{v1aa3s} σπέρμα^{nans}. **v.21** καί^c ὁdntf δεῦτερος^{anmsn}
 λαμβάνω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpaif} καί^c ἀποθνήσκω^{v1aa3s} καί^c οὐδὲ^{bo} αὐτὸς^{rpnms} ἀφίημι^{v1aa3s} σπέρμα^{nans}
 καί^c ὁdntf τρίτος^{anmsn} ὡσαύτως^{bo}. **v.22** καί^c λαμβάνω^{v1aa3p} αὐτὸς^{rpaif} ὁdntf ἐπτά^{tn} καί^c οὐ^{xo}
 ἀφίημι^{v1aa3p} σπέρμα^{nans} ἔσχατος^{anfn} πᾶς^{agnp} ἀποθνήσκω^{v1aa3s} καί^c ὁdntf γυνή^{nnf}. **v.23** ἐν^p
 ὁddfς οὖν^c ἀνάστασις^{ndf} ὅταν^c ἀνίστημι^{vsaa3p} τίς^{rqgms} αὐτὸς^{rpgmp} εἰμί^{vifx3s} γυνή^{nnf} ὁdntf
 γάρ^c ἐπτά^{tn} ἔχω^{v1aa3p} αὐτὸς^{rpaif} γυνή^{naf}. **v.24** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁdntf Ἰησοῦς^{nnms}
 λέγω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpdmp} οὐ^{xo} διὰ^p οὗτος^{rdans} πλανᾶω^{v1pp2p} μή^{xo} οἷδα^{vpxanmp} ὁdaf γράφή^{naf} μηδέ^c
 ὁdafς δύναμις^{naf} ὁdgmς θεός^{ngms}. **v.25** ὅταν^c γάρ^c ἐκ^p νεκρός^{agnp} ἀνίστημι^{vsaa3p} οὔτε^c
 γαμέω^{v1pa3p} οὔτε^c γαμίσκω^{v1pp3p} ἀλλὰ^c εἰμί^{v1px3p} ὡς^{bo} ἄγγελος^{nnmp} ὁdntf ἐν^p ὁddmp οὐρανός^{ndmp}.
v.26 περὶ^p δε^c ὁdgmς νεκρός^{agnp} ὅτι^c ἐγείρω^{v1pp3p} οὐ^{xo} ἀναγινώσκω^{v1aa2p} ἐν^p ὁddfς βίβλος^{ndf}
 Μωϋσῆς^{ngms} ἐπι^p ὁdgmς βάτος^{ngms} ὡς^{bo} λέγω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpdms} ὁdntf θεός^{ngms} λέγω^{vppanms} ἐγὼ^{rpn-s}
 ὁdntf θεός^{nnms} Ἀβραάμ^{lp} καί^c ὁdntf θεός^{nnms} Ἰσαάκ^{lp} καί^c ὁdntf θεός^{nnms} Ἰακώβ^{lp}.

28 νεκρῶν, ἀλλὰ Θεὸς ζώντων, ὑμεῖς οὖν πολὺ πλανᾶσθε. Καὶ προ-
 σελθὼν εἰς τῶν γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων, εἶδὼς
 29 ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτησεν αὐτόν, Ποία ἐστὶ πρώτη
 29 πασῶν ἐντολὴ· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ ὅτι Πρώτη πασῶν τῶν
 ἐντολῶν, Ἴσους, Ἰσραὴλ, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, Κύριος εἰς ἐστί,
 30 καὶ ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεὸν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ
 ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης
 31 τῆς ἰσχύος σου. αὕτη πρώτη ἐντολή. καὶ δευτέρα ὁμοία αὕτη,
 Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. μείζων τούτων ἄλλη ἐν-
 32 τολὴ οὐκ ἔστι. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ γραμματεὺς, Καλῶς, διδάσκαλε,
 ἐπὶ ἀληθείας εἶπας ὅτι εἰς ἐστὶ Θεος, καὶ οὐκ ἔστιν ἄλλος πλην
 33 αὐτοῦ, καὶ τὸ ἀγαπᾶν αὐτόν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης
 τῆς συνέσεως, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος,
 34 καὶ τὸ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτόν, πλεῖον ἐστὶ πάντων τῶν
 34 ὀλοκαυτωμάτων καὶ τῶν θυσιῶν. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτόν ὅτι
 νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶπεν αὐτῷ, Οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας
 35 τοῦ Θεοῦ. καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερωτῆσαι. Καὶ ἀ-
 ποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, Πῶς λέγουσιν
 36 οἱ γραμματεῖς ὅτι ὁ Χριστὸς, υἱὸς ἐστὶ Δαβὶδ· αὐτὸς γὰρ Δαβὶδ
 εἶπεν ἐν τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ, Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, Κά-
 θου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν

v.27 οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} νεκρός^{agmpn} ἀλλά^c θεός^{nnms} ζάω^{vppagmp} σύ^{trp-p} οὖν^c
 ποῦός^{aansn} πλανᾶ^{v1pp2p}. **v.28** καί^c προσέρχομαι^{vraanms} εἰς^{nnms} ὁ^{dgmp} γραμματεὺς^{ngmp}
 ἀκούω^{vraanms} πλανᾶ^{v1pp2p} συζητῶ^{vppagmp} οἶδα^{vpxanms} ὅτι^c καλῶς^{bo} αὐτός^{rdmnp} ἀποκρίνομαι^{viad3s}
 ἐπερωτῶ^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ποίος^{rqnfs} εἰμι^{v1px3s} πρώτος^{anfsn} πᾶς^{agfnp} ἐντολή^{nnfs}. **v.29** ὁ^{dnms} δε^c
 Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rdms} ὅτι^c πρώτος^{anfsn} πᾶς^{agfnp} ἐντολή^{ngfnp} ἀκούω^{vdpa2s}
 Ἰσραὴλ^{1p} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγώ^{trp-p} κύριος^{nnms} εἰς^{nnms} εἰμι^{v1px3s}. **v.30** καί^c
 ἀγαπάω^{v1fa2s} κύριος^{nams} ὁ^{dnms} θεός^{nams} σύ^{trp-g-s} ἐκ^p ὅλος^{agfnsn} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfns} σύ^{trp-g-s} καί^c ἐκ^p
 ὅλος^{agfnsn} ὁ^{dgfs} ψυχὴ^{ngfns} σύ^{trp-g-s} καί^c ἐκ^p ὅλος^{agfnsn} ὁ^{dgfs} διάνοια^{ngfns} σύ^{trp-g-s} καί^c ἐκ^p ὅλος^{agfnsn}
 ὁ^{dgfs} ἰσχύς^{ngfns} σύ^{trp-g-s} οὗτος^{rdnfs} πρώτος^{anfsn} ἐντολή^{nnfs}. **v.31** καί^c δευτέρος^{anfsn} ὁμοίως^{anfsn}
 οὗτος^{rdnfs} ἀγαπάω^{v1fa2s} ὁ^{dnms} πλησίον^{bo} σύ^{trp-g-s} ὡς^{bo} σεαυτοῦ^{rxams} μέγας^{anfsn} οὗτος^{rdgfp}
 ἄλλος^{anfsn} ἐντολή^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s}. **v.32** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dnms} γραμματεὺς^{nnms}
 καλῶς^{bo} διδάσκαλος^{nnms} ἐπὶ^p ἀληθεία^{ngfns} λέγω^{v1aa2s} ὅτι^c εἰς^{nnms} εἰμι^{v1px3s} θεός^{nnms} καί^c οὐ^{xo}
 εἰμι^{v1px3s} ἄλλος^{anmsn} πλην^{bo} αὐτός^{trpms}. **v.33** καί^c ὁ^{dnms} ἀγαπάω^{v1npa} αὐτός^{rpams} ἐκ^p ὅλος^{agfnsn}
 ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfns} καί^c ἐκ^p ὅλος^{agfnsn} ὁ^{dgfs} σύνεσις^{ngfns} καί^c ἐκ^p ὅλος^{agfnsn} ὁ^{dgfs} ψυχὴ^{ngfns} καί^c ἐκ^p
 ὅλος^{agfnsn} ὁ^{dgfs} ἰσχύς^{ngfns} καί^c ὁ^{dnms} ἀγαπάω^{v1npa} ὁ^{dnms} πλησίον^{bo} ὡς^{bo} ἑαυτοῦ^{rxams} πολὺς^{anmsc}
 εἰμι^{v1px3s} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmp} ὀλοκαύτωμα^{ngmp} καί^c ὁ^{dgfp} θυσία^{ngfp}. **v.34** καί^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 ὁράω^{vraanms} αὐτός^{rpams} ὅτι^c νουνεχῶς^{bo} ἀποκρίνομαι^{viad3s} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} οὐ^{xo} μακρὰν^{bo}
 εἰμι^{v1px2s} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfns} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} οὐκέτι^{bo} τολμάω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams}
 ἐπερωτῶ^{vnaa}. **v.35** καί^c ἀποκρίνομαι^{vraanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} διδάσκα^{vppanms}
 ἐν^p ὁ^{dnms} ἱερόν^{ndns} πῶς^{bo} λέγω^{v1pa3p} ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp} ὅτι^c ὁ^{dnms} Χριστὸς^{nnms} υἱὸς^{nnms}
 εἰμι^{v1px3s} Δαυιδ^{1p}.

ποδῶν σου. Αὐτὸς οὖν Δαβὶδ λέγει αὐτὸν Κύριον, καὶ πόθεν υἱὸς 37
αὐτοῦ ἐστὶ· καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως. Καὶ ἔλεγεν 38
αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, Βλέπετε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν
θελόντων ἐν στολαῖς περιπατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς,
καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν 39
τοῖς δεῖπνοις, οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφά- 40
σει μακρὰ προσευχόμενοι, οὔτοι λήψονται περισσώτερον κρίμα.
Καὶ καθίσας ὁ Ἰησοῦς κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου ἔθεώρει πῶς 41
ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον, καὶ πολλοὶ πλούσιοι
ἔβαλλον πολλὰ. καὶ ἔλθοῦσα μία χήρα πτωχὴ ἔβαλε λεπτά δύο, 42
ὃ ἐστὶ κοδράντης. καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, 43
λέγει αὐτοῖς, Ἄμην λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον
πάντων βέβληκε τῶν βαλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον, πάντες γὰρ 44
ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως
αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει αὐτῷ εἰς τῶν 13
μαθητῶν αὐτοῦ, Διδάσκαλε, ἴδε, ποταποὶ λίθοι καὶ ποταπαὶ οἰ-
κοδομαί. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, Βλέπεις ταύτας 2
τὰς μεγάλας οἰκοδομάς· οὐ μὴ ἀφεθῆ λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ μὴ
καταλυθῆ. Καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν κατέ- 3
ναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδίαν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος

v.36 αὐτός^{τρnms} γάρ^c Δαυιδ^{τP} λέγω^{viaa3s} ἐν^p ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{ddns} ἅγιος^{adnsn} λέγω^{viaa3s}
ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγώ^{vrg-s} κάθημαι^{vdprn2s} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ἐγώ^{vrg-s} ἕως^c ἄν^{xo}
τίθημι^{vsaa1s} ὁ^{damp} ἐχθρός^{anmpn} σύ^{vrg-s} ὑποτόδιον^{nans} ὁ^{dgmpr} πούς^{ngmp} σύ^{vrg-s}. **v.37** αὐτός^{τρnms}
οὗ^c Δαυιδ^{τP} λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rpams} κύριος^{nams} καί^c πόθεν^{bo} υἱός^{nnms} αὐτός^{rpms} εἰμι^{vixp3s}
καί^c ὁ^{dnms} πολὺς^{anmsn} ὄχλος^{nnms} ἀκούω^{via3s} αὐτός^{rpms} ἡδέως^{bo}. **v.38** καί^c λέγω^{via3s}
αὐτός^{rpdmpr} ἐν^p ὁ^{ddfs} διδαχῇ^{ndfs} αὐτός^{rpms} βλέπω^{vdpa2p} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpr} γραμματεὺς^{ngmp} ὁ^{dgmpr}
θέλω^{vppagmp} ἐν^p στολῇ^{ndfp} περιπατεῖν^{vnpa} καί^c ἀσπασμός^{namp} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἀγορᾷ^{ndfp}. **v.39** καί^c
πρωτοκαθεδρία^{nafp} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγῆς^{ndfp} καί^c πρωτοκλισία^{nafp} ἐν^p ὁ^{ddnp} δεῖπνον^{andpr}.
v.40 ὁ^{dnmp} κατεσθίω^{vppanmp} ὁ^{dafp} οἰκία^{nafp} ὁ^{dgifp} χήρα^{ngfp} καί^c πρόφασις^{ndfs} μακρός^{aanpr}
προσεύχομαι^{vppnmp} οὗτος^{rdnmp} λαμβάνω^{vifd3p} περισσός^{aanse} κρίμα^{nans}. **v.41** καί^c
καθίζω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} κατέναντι^{bo} ὁ^{dgn} γαζοφυλάκιον^{ngns} θεωρῶ^{via3s} πῶς^{bo} ὁ^{dnms}
ὄχλος^{nnms} βάλλω^{vpa3s} χαλκός^{nams} εἰς^p ὁ^{dans} γαζοφυλάκιον^{nans} καί^c πολὺς^{anmpn} πλούσιος^{anmpn}
βάλλω^{via3p} πολὺς^{aanpr}. **v.42** καί^c ἔρχομαι^{vpaanfs} εἰς^{nnfs} χήρα^{nnfs} πτωχός^{anfsn} βάλλω^{viaa3s}
λεπτός^{nanp} δύο^{tn} ὅς^{vrms} εἰμι^{vixp3s} κοδράντης^{nnms}. **v.43** καί^c προσκαλέομαι^{vpadnms} ὁ^{damp}
μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rpms} λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rpdmpr} ἀμὴνth λέγω^{vpa1s} σύ^{rpdp-p} ὅτι^c ὁ^{dnfs} χήρα^{nnfs}
οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} πτωχός^{anfsn} πολὺς^{aanse} πᾶς^{agmpn} βάλλω^{vixa3s} ὁ^{dgmpr} βάλλω^{vpaagmp} εἰς^p ὁ^{dans}
γαζοφυλάκιον^{nans}. **v.44** πᾶς^{anmpn} γάρ^c ἐκ^p ὁ^{dgn} περισσεύω^{vppagns} αὐτός^{rpdmpr} βάλλω^{viaa3p}
οὗτος^{rpfnfs} δέ^c ἐκ^p ὁ^{dgnfs} ὑστερήσις^{ngfs} αὐτός^{rpms} πᾶς^{aanpr} ὅσος^{rcanp} ἔχω^{viaa3s} βάλλω^{viaa3s} ὅλος^{aamsn}
ὁ^{dams} βίος^{nams} αὐτός^{rpms}. **13. v.1** καί^c ἐκπορευομαι^{vppnms} αὐτός^{rpms} ἐκ^p ὁ^{dgn} ἱερόν^{ngns}
λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rpdm} εἰς^{nnms} ὁ^{dgmpr} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpms} διδάσκαλος^{nvms} ἰδοὶ^{ci} ποταπός^{anmpn}
λίθος^{innmp} καί^c ποταπός^{anfpn} οἰκοδομή^{nnfp}. **v.2** καί^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποκρίνομαι^{vpaanms}
λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} βλέπω^{vpa2s} οὗτος^{rdafp} ὁ^{dafp} μέγας^{aafpn} οἰκοδομή^{nafp} οὐ^{xo} μή^{xo} ἀφίμη^{vsap3s}
λίθος^{nnms} ἐπὶ^p λίθος^{ndms} ὅς^{vrms} οὐ^{xo} μή^{xo} καταλύω^{vsap3s}.

4 καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας, Εἶπε ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται· καὶ τί
 5 τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖσθαι· ὁ δὲ Ἰησοῦς
 ἀποκριθεὶς αὐτοῖς ἤρξατο λέγειν, Βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς πλανήσῃ.
 6 πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες ὅτι Ἐγὼ
 7 εἶμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους
 καὶ ἀκοὰς πολέμων, μὴ θροεῖσθε, δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ' οὔπω
 8 τὸ τέλος. ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ
 βασιλείαν, καὶ ἔσονται σεισμοὶ κατὰ τόπους, καὶ ἔσονται λιμοὶ
 9 καὶ ταραχαί, ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτα. Βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυτοὺς,
 παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ εἰς συναγωγὰς δαρή-
 σεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνων καὶ βασιλέων ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ,
 10 εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη δεῖ πρῶτον κηρυ-
 11 χθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. ὅταν δὲ ἀγάγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ
 προμεριμνᾶτε τί λαλήσητε, μηδὲ μελετᾶτε, ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν
 ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε, οὐ γὰρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες,
 12 ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς
 θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς,
 13 καὶ θανατώσουσιν αὐτούς, καὶ ἔσεσθε μισοῦμενοι ὑπὸ πάντων
 διὰ τὸ ὄνομά μου, ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται.
 14 Ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Δανι-
 ἦλ τοῦ προφήτου, ἐστὼς ὅπου οὐ δεῖ ὁ ἀναγινώσκων νοεῖτω, τότε

v.3 καί^c κάθημαι^{vppngms} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὄdans ὄρος^{nans} ὄδgfp ἐλαία^{ngfp} κατέναντι^{bo} ὄdgnσ
 ἱερὸν^{ngns} ἐπερωτάω^{via3p} αὐτός^{rpams} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} Πέτρος^{nms} καί^c Ἰάκωβος^{nms} καί^c
 Ἰωάννης^{nms} καί^c Ἀνδρέας^{nms}. **v.4** λέγω^{vdaa2s} ἐγὼ^{tpd-p} πότε^{xo} οὗτος^{rdnnp} εἶμι^{vifx3s} καί^c
 τίς^{qams} ὁdms σημεῖον^{nms} ὅταν^c μέλλω^{vspa3s} πᾶς^{aanpn} οὗτος^{rdanp} συντελεῶ^{vmp}. **v.5** ὁdms
 δε^c Ἰησοῦς^{nms} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} αὐτός^{rdmp} ἄρχω^{viad3s} λέγω^{vnpa} βλέπω^{vdp2p} μῆ^{xo} τι-σ-
 ρινης^s σύ^{tpa-p} πλανᾶω^{vsaa3s}. **v.6** πολὺς^{anmpn} γάρ^c ἔρχομαι^{vifd3p} ἐπι^p ὄdms ὄνομα^{ndns} ἐγὼ^{rgp-s}
 λέγω^{vppanmp} ὅτι^c ἐγὼ^{tpn-s} εἶμι^{vipx1s} καί^c πολὺς^{aanmpn} πλανᾶω^{vifa3p}. **v.7** ὅταν^c δε^c ἀκούω^{vsaa2p}
 πόλεμος^{namp} καί^c ἀκοή^{nafp} πόλεμος^{ngmp} μῆ^{xo} θροεῶ^{vdp2p} δεῖ^{vipq3s} γάρ^c γίνομαι^{vnad} ἀλλά^c
 οὐ^{πα}bo ὁdms τέλος^{nms}. **v.8** ἐγείρω^{vifp3s} γάρ^c ἔθνος^{nms} ἐπι^p ἔθνος^{nms} καί^c βασιλεία^{nms}
 ἐπι^p βασιλεία^{nafs} καί^c εἶμι^{vifx3p} σεισμός^{nmp} κατὰ^p τόπος^{namp} καί^c εἶμι^{vifx3p} λιμός^{nmp}
 καί^c ταραχή^{nmp} ἀρχή^{nmp} ὠδίν^{ngfp} οὗτος^{rdnnp}. **v.9** βλέπω^{vdp2p} δε^c σύ^{tpn-p} ἑαυτοῦ^{rxamp}
 παραδίδωμι^{vifa3p} γάρ^c σύ^{tpa-p} εἰς^p συνέδριον^{namp} καί^c εἰς^p συναγωγή^{nafp} δέρω^{vifp2p} καί^c ἐπι^p
 ἡγεμών^{ngmp} καί^c βασιλεύς^{ngmp} ἄγω^{vifp2p} ἕνεκα^{bo} ἐγὼ^{rgp-s} εἰς^p μαρτύριον^{nans} αὐτός^{rdmp}.
v.10 καί^c εἰς^p πᾶς^{aanpn} ὁdanp ἔθνος^{namp} δεῖ^{vipq3s} πρῶτος^{bo} κηρύσσω^{vnap} ὁdms εὐαγγέλιον^{nms}.
v.11 ὅταν^c δε^c ἄγω^{vsaa3p} σύ^{tpa-p} παραδίδωμι^{vppanmp} μῆ^{xo} προμεριμνάω^{vdp2p} τίς^{rqans} λαλέω^{vsaa2p}
 μηδε^c μελετάω^{vdp2p} ἀλλά^c ὅς^{rans} ἐάν^{qo} διδωμι^{vsap3s} σύ^{tpd-p} ἐν^p ἐκεῖνος^{rdifs} ὁdifs ὥρα^{ndfs}
 οὗτος^{rdans} λαλέω^{vdp2p} οὐ^{xo} γάρ^c εἶμι^{vipx2p} σύ^{tpn-p} ὁdmp λαλέω^{vppanmp} ἀλλά^c ὁdms πνεῦμα^{nms}
 ὁdms ἅγιος^{anmsn}. **v.12** παραδίδωμι^{vifa3s} δε^c ἀδελφός^{nms} ἀδελφός^{nams} εἰς^p θάνατος^{nams}
 καί^c πατήρ^{nms} τέκνον^{nans} καί^c ἐπαιστήμι^{vifd3p} τέκνον^{nmp} ἐπι^p γονεύς^{namp} καί^c θανατώω^{vifa3p}
 αὐτός^{rpamp}. **v.13** καί^c εἶμι^{vifx2p} μισέω^{vppnmp} ὑπό^p πᾶς^{agmpn} διά^p ὄdans ὄνομα^{nans} ἐγὼ^{rgp-s}
 ὁdms δε^c ὑπομένω^{vpaanms} εἰς^p τέλος^{nans} οὗτος^{rdms} σῶζω^{vifp3s}.

οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος 15
 μὴ καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν, μηδὲ εἰσελθέτω ἄραι τι ἐκ τῆς 16
 οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὧν μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀ- 17
 πίσω, ἄραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις 18
 καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε 19
 δὲ ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος. ἔσονται γὰρ αἱ ἡ- 20
 μέραι ἐκείναι θλίψεις, οἷα οὐ γέγονε τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως 21
 ἧς ἔκτισεν ὁ Θεὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ οὐ μὴ γένηται. καὶ εἰ μὴ 22
 Κύριος ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σὰρξ, ἀλλὰ 23
 διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, οὓς ἐξελέξατο, ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας. καὶ 24
 τότε ἂν τις ὑμῖν εἴπη, Ἰδοῦ, ὧδε ὁ Χριστός, ἢ Ἰδοῦ, ἐκεῖ, μὴ πι- 25
 στεύσητε. ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφήται, 26
 καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ τέρατα, πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν, εἰ δυνατόν,
 καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς. ὑμεῖς δὲ βλέπετε, ἰδοῦ, προεῖρηκα ὑμῖν 23
 πάντα. Ἄλλ' ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην, 24
 ὁ ἥλιος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος αὐτῆς,
 καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται ἐκπίπτοντες, καὶ αἱ δυνάμεις 25
 αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς σαλευθήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν 26
 τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως πολλῆς καὶ 27
 δόξης. καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ ἐπισυνάξει 27
 τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου γῆς

v.14 ὅταν^c δέ^c ὁράω^{vsaa2p} ὁδάνσ βδέλυγμα^{nans} ὀδγfs ἐρήμωσι^{ngfs} ὁδάνσ λέγω^{vnpans} ὑπό^p
 Δανιή^{lp} ὀδgms προφήτης^{ngms} ἴσθμι^{vpxaans} ὅπου^{bo} οὐ^{xo} δεῖ^{vipq3s} ὁδnms ἀναγινώσκω^{vppanms}
 νοεῶ^{vdpas3s} τότε^{bo} ὁδnmp ἐν^p ὀδdifs Ἰουδαίαν^{ndfs} φεύγω^{vdpas3p} εἰς^p ὀδamp ὄρος^{namp}. **v.15** ὁδnms
 δέ^c ἐπι^p ὀδgns δῶμα^{ngns} μῆ^{xo} καταβαίω^{vdas3s} εἰς^p ὀδafs οἰκία^{nafs} μηδέ^c εἰσερχομαι^{vdas3s}
 αἴρω^{vnaa} τι-σριας ἐκ^p ὀδgfs οἰκία^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.16** καί^c ὁδnms εἰς^p ὀδams ἀγρός^{nams}
 εἰμί^{vppxms} μῆ^{xo} ἐπιστρέφω^{vdas3s} εἰς^p ὀδamp ὀπίσω^{bo} αἴρω^{vnaa} ὁδάνσ ἱμάτιον^{nans} αὐτός^{rpgms}.
v.17 οὐαὶⁱ δέ^c ὀδdfp ἐν^p γαστήρ^{ndfs} ἔχω^{vppadfp} καί^c ὀδdfp θηλάζω^{vppadfp} ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfp} ὀδdfp
 ἡμέρα^{ndfp}. **v.18** προσεύχομαι^{vdnp2p} δέ^c ἵνα^c μῆ^{xo} γίνομαι^{vsad3s} φυγῆ^{nnfs} σὺ^{rpg-p}
 χειμῶν^{ngms}. **v.19** εἰμί^{vifx3p} γάρ^c ὀδnfp ἡμέρα^{nnfp} ἐκεῖνος^{rdnfp} θλίψις^{nnfs} οἶος^{rtnfs} οὐ^{xo}
 γίνομαι^{vixa3s} τοιοῦτος^{rdnfs} ἀπό^p ἀρχῆ^{ngfs} κτίσις^{ngfs} ὅς^{rfgfs} κτίζω^{viaa3s} ὁδnms θεός^{nims} ἕως^c ὀδgms
 νῦν^{bo} καί^c οὐ^{xo} μῆ^{xo} γίνομαι^{vsad3s}. **v.20** καί^c εἰ^{qo} μῆ^{xo} κύριος^{nms} κολοθόω^{viaa3s} ὀδafp
 ἡμέρα^{nafp} οὐ^{xo} ἄⁿ σοφῶ^{vias3s} πᾶς^{anfsn} σάρξ^{nnfs} ἀλλά^c διὰ^p ὀδamp ἐκλεκτός^{aampn} ὅς^{ramp}
 ἐκλέγω^{viam3s} κολοθόω^{viaa3s} ὀδafp ἡμέρα^{nafp}. **v.21** καί^c τότε^{bo} ἐάν^{qo} τι-σρινις σὺ^{rpd-p} λέγω^{vsaa3s}
 ἰδοῦ^{vdas2s} ὧδε^{bo} ὁδnms Χριστός^{nms} ἡ^{xo} ἰδοῦ^{vdas2s} ἐκεῖ^{bo} μῆ^{xo} πιστεύω^{vsaa2p}. **v.22** ἐγείρω^{vifp3p}
 γάρ^c ψευδόχριστος^{nmp} καί^c ψευδοπροφήτης^{nmp} καί^c διδωμι^{vifa3p} σημεῖον^{namp} καί^c τέρας^{namp}
 πρὸς^p ὁδάνσ ἀποπλανᾶω^{vnpa} εἰ^{qo} δυνατός^{annsn} καί^c ὀδamp ἐκλεκτός^{aampn}. **v.23** σὺ^{rpn-p} δέ^c
 βλέπω^{vdpas2p} ἰδοῦ^{vdas2s} προεῖπον^{vixals} σὺ^{rpd-p} πᾶς^{aampn}. **v.24** ἀλλά^c ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfp} ὀδdfp
 ἡμέρα^{ndfp} μετὰ^p ὀδafs θλίψις^{nafs} ἐκεῖνος^{rdafs} ὁδnms ἥλιος^{nms} σκοτιζώ^{vifp3s} καί^c ὀδnfs σελήνη^{nnfs}
 οὐ^{xo} διδωμι^{vifa3s} ὁδάνσ φέγγος^{nans} αὐτός^{rpgfs}. **v.25** καί^c ὀδnmp ἀστήρ^{nmp} ὀδgms οὐρανός^{ngms}
 εἰμί^{vifx3p} ἐκπίπω^{vppanmp} καί^c ὀδnfp δύναμις^{nnfp} ὀδnfp ἐν^p ὀδdmp οὐρανός^{ndmp} σαλευώ^{vifp3p}.
v.26 καί^c τότε^{bo} ὁράω^{vifd3p} ὀδams υἱός^{nams} ὀδgms ἀνθρώπος^{ngms} ἐρχομαι^{vppnams} ἐν^p νεφέλῃ^{ndfp}
 μετὰ^p δύναμις^{ngfs} πολὺς^{agfsn} καί^c δόξα^{ngfs}.

28 ἕως ἄκρου οὐρανοῦ. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε τὴν παραβολὴν,
 29 ὅταν αὐτῆς ἤδη ὁ κλάδος ἀπαλὸς γένηται καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα,
 30 γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν, οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ταῦτα ἴ-
 31 δητε γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω
 32 ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, μέχρις οὗ πάντα ταῦτα
 33 γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελευσονται, οἱ δὲ λόγοι μου
 34 οὐ μὴ παρέλθωσι. περὶ δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας
 οὐδεὶς οἶδεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ υἱὸς, εἰ μὴ ὁ
 35 πατήρ. βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προσεύχεσθε, οὐκ οἴδατε γὰρ
 36 πότε ὁ καιρὸς ἐστίν. ὡς ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφείξῃ τὴν οἰκίαν
 αὐτοῦ, καὶ δούσ τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἔξουσίαν, καὶ ἐκάστῳ τὸ
 37 ἔργον αὐτοῦ, καὶ τῷ θυρωρῷ ἐντείλατο ἵνα γρηγορῇ. γρηγο-
 ρεῖτε οὖν, οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται, ὡφε,
 38 ἢ μεσονυκτίου, ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἢ πρωῒ, μὴ ἐλθὼν ἐξαίφνης
 39 εὗρη ὑμᾶς καθεύδοντας. ἃ δὲ ὑμῖν λέγω πᾶσι λέγω, Γρηγορεῖτε.
 14 Ἦν δὲ τὸ πάσχα καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας, καὶ ἐζήτουν
 οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς πῶς αὐτὸν ἐν δόλῳ κρατήσαντες
 2 ἀποκτείνωσιν, ἔλεγον δέ, Μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μήποτε θόρυβος ἔσται
 3 τοῦ λαοῦ. Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σίμωνος
 τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐτοῦ, ἤλθε γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον
 μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτελοῦς, καὶ συντρίψασα τὸ ἀλάβα-

v.27 καί^c τότε^{bo} ἀποστέλλω^{vifa3s} ὁδamp ἄγγελος^{namp} αὐτός^{rpgms} καί^c ἐπισηνάγω^{vifa3s} ὁdamp ἐκκλετός^{aampn} αὐτός^{rpgms} ἐκ^p ὁdgnp τέσσαρες^{ngmp} ἄνεμος^{ngmp} ἀπὸ^p ἄκρον^{ngns} γῆ^{ngfs} ἕως^c ἄκρον^{ngns} οὐρανό^{ngms}. **v.28** ἀπὸ^p δέ^c ὁdgnfs συκῆ^{ngfs} μανθάνω^{vdaa2p} ὁdafs παραβολή^{nafs} ὅταν^c αὐτός^{rpgfs} ἤδη^{bo} ὁdnms κλάδος^{nnms} ἀπαλός^{anmsn} γίνονται^{vsad3s} καί^c ἐκφύω^{vspa3s} ὁdamp φύλλον^{namp} γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^c ἐγγύς^{bo} ὁdnms θέρος^{nnms} εἰμι^{vipx3s}. **v.29** οὕτω^{bo} καί^c σύ^{rpn-p} ὅταν^c οὕτος^{rdamp} ὁράω^{vsaa2p} γίνονται^{vppnanp} γινώσκω^{vdpa2p} ὅτι^c ἐγγύς^{bo} εἰμι^{vipx3s} ἐπὶ^p θύρα^{ndfp}. **v.30** ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σύ^{rpd-p} ὅτι^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3s} ὁdnfs γενεά^{nfs} οὗτος^{rdnfs} μέχρι^{bo} ὅς^{rtrgms} ἀνηρῶ^{anpnp} οὗτος^{rdnnp} γίνονται^{vsad3s}. **v.31** ὁdnms οὐρανό^{nnms} καί^c ὁdnfs γῆ^{nfs} παρέρχομαι^{vifd3p} ὁdnmp δέ^c λόγος^{ngmp} ἐγώ^{rpg-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} παρέρχομαι^{vsaa3p}. **v.32** περὶ^p δέ^c ὁdgnfs ἡμέρα^{ngfs} ἐκείνος^{rdgnfs} καί^c ὁdgnfs ὥρα^{ngfs} οὐδεὶς^{anfns} οἶδα^{vixa3s} οὐδέ^{bo} ὁdnmp ἄγγελος^{ndmp} ἐν^p οὐρανό^{ndms} οὐδέ^{bo} ὁdnms υἱός^{nnms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁdnms πατήρ^{nnms}. **v.33** βλέπω^{vdpa2p} ἀγρυπνέω^{vdpa2p} καί^c προσεύχομαι^{vdpn2p} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} γάρ^c πότε^{xo} ὁdnms καιρός^{nnms} εἰμι^{vipx3s}. **v.34** ὡς^{bo} ἄνθρωπος^{nnms} ἀπόδημος^{anmsn} ἀφήμι^{vpaanms} ὁdafs οἰκία^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^c διδῶμι^{vpaanms} ὁddmp δοῦλος^{ndmp} αὐτός^{rpgms} ὁdafs ἔξουσία^{nafs} καί^c ἕκατος^{admsn} ἔργων^{nans} αὐτός^{rpgms} καί^c ὁddms θυρωρός^{ndms} ἐντέλλομαι^{vfad3s} ἵνα^c γρηγορέω^{vspa3s}. **v.35** γρηγορέω^{vdpa2p} οὖν^c οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} γάρ^c πότε^{xo} ὁdnms κύριος^{nnms} ὁdgnfs οἰκία^{ngfs} ἔρχομαι^{vipn3s} ὡφε^{bo} ἢ^{xo} μεσονύκτιον^{ngns} ἢ^{xo} ἀλεκτοροφονία^{ngfs} ἢ^{xo} πρωῒ^{bo}. **v.36** μὴ^{xo} ἔρχομαι^{vpaanms} ἐξαίφνης^{bo} εὐρίσκω^{vsaa3s} σύ^{rpa-p} καθεύδω^{vppaamp}. **v.37** ὅς^{rtranp} δέ^c σύ^{rpd-p} λέγω^{vipa1s} πᾶς^{admpn} λέγω^{vipa1s} γρηγορέω^{vdpa2p}. **14. v.1** εἰμι^{vix3s} δέ^c ὁdnms πάσχα^{fa} καί^c ὁdnmp ἄζυμος^{anpnp} μετὰ^p δύο^{tn} ἡμέρα^{nafp} καί^c ζητέω^{vifa3p} ὁdnmp ἀρχιερέυς^{ndmp} καί^c ὁdnmp γραμματεὺς^{ndmp} πῶς^{bo} αὐτός^{rpaams} ἐν^p δόλος^{ndms} κρατέω^{vpaanmp} ἀποκτείνω^{vspa3p}. **v.2** λέγω^{vifa3p} δέ^c μὴ^{xo} ἐν^p ὁddfs ἑορτῇ^{nfs} μὴποτε^{bo} θόρυβος^{nnms} εἰμι^{vifx3s} ὁdgnms λαός^{ngms}.

στρον, κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς. ἦσαν δέ τινες ἀγανα- 4
 κτοῦντες πρὸς ἑαυτοῦς, καὶ λέγοντες, Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ 5
 μύρου γέγονεν· ἡδύνατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι ἐπάνω τριακοσίων 5
 δηναρίων, καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς. καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. ὁ 6
 δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἔφετε αὐτήν, τί αὐτῇ κόπους παρέχετε· καλὸν 7
 ἔργον εἰργάσατο εἰς ἐμέ. πάντοτε γὰρ τοὺς πτωχοὺς ἔχετε μεθ' 7
 ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε δύνασθε αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι, ἐμέ δὲ οὐ 8
 πάντοτε ἔχετε. ὁ εἶχεν αὕτη ἐποίησε, προέλαβε μυρίσαι μου τὸ 8
 σῶμά εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. ἀμήν λέγω ὑμῖν, ὅπου ἂν κηρυχθῆ 9
 τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὁ ἐποίησεν αὕτη 10
 λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. Καὶ ὁ Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώ- 10
 τῆς, εἷς τῶν δώδεκα, ἀπηλθε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα παραδῶ 11
 αὐτὸν αὐτοῖς. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαντο 11
 αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι, καὶ ἐζήτηι πῶς εὐκαίρως αὐτὸν παραδῶ. 12
 Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθουον, λέγουσιν 12
 αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ποῦ θέλεις ἀπελθόντες ἐτοιμάσωμεν ἵνα 13
 φάγης τὸ πάσχα· καὶ ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ 13
 λέγει αὐτοῖς, Ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσῃ ὑμῖν ἄνθρω- 14
 πος κεράμιον ὕδατος βαστάζων, ἀκολουθήσατε αὐτῷ, καὶ ὅπου 14
 ἐὰν εἰσέλθῃ, εἶπατε τῷ οἰκοδεσπότῃ, ὅτι Ὁ διδάσκαλος λέγει,
 Ποῦ ἔστι τὸ κατάλυμά, ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου

v.3 καί^c εἰμι^{vppxgms} αὐτός^{rgms} ἐν^p Βηθανία^{ndfs} ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} Σίμων^{ngms} ὁ^{dgms} λεπρός^{agmsn}
 κατὰ^c κειμαι^{vppngms} αὐτός^{rgms} ἔρχομαι^{viaa3s} γυνή^{nnfs} ἔχω^{vppanfs} ἀλάστρος^{nans} μύρον^{ngms}
 νάρδος^{ngfs} πιστικὸς^{agfsn} πολυτελής^{agfsn} καί^c συντριβὴ^{vpaanfs} ὁ^{dgms} ἀλάστρος^{nans} καταχρῶ^{viaa3s}
 αὐτός^{rgms} κατὰ^p ὁ^{ddfs} κεφαλῆ^{ngfs}. **v.4** εἰμι^{vix3p} δε^c τι-σρινμι ἀγανακτέω^{vppanmp} πρὸς^p
 ἑαυτοῦ^{rxamp} καί^c λέγω^{vppanmp} εἰς^p τίς^{rgans} ὁ^{dnfs} ἀπώλεια^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dgms} μύρον^{ngms}
 γίνομαι^{vica3s}. **v.5** δύναμαι^{vim3s} γάρ^c οὗτος^{rdans} πιπράσκω^{vnap} ἐπάνω^{bo} τριακοσίοι^{ngmp}
 δηνάριον^{ngmp} καί^c δίδωμι^{vnap} ὁ^{ddmp} πτωχὸς^{admpn} καί^c ἐμβριμάσομαι^{vim3p} αὐτός^{rdpfs}. **v.6** ὁ^{dnms}
 δε^c Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} ἀφίημι^{vdaa2p} αὐτός^{rpafs} τίς^{rgans} αὐτός^{rgms} κόπος^{namp} παρέχω^{vda2p}
 καλὸς^{nans} ἔργον^{nans} ἐργάζομαι^{via3s} εἰς^p ἐγὼ^{tpa-s}. **v.7** πάντοτε^{bo} γάρ^c ὁ^{damp} πτωχὸς^{aampn}
 ἔχω^{vira2p} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} καί^c ὅταν^c θέλω^{vspa2p} δύναμαι^{virn2p} αὐτός^{rpamp} εὖ^{bo} ποιεῶ^{vnaa}
 ἐγὼ^{tpa-s} δε^c οὐ^{xo} πάντοτε^{bo} ἔχω^{vira2p}. **v.8** ὅς^{rtrans} ἔχω^{viaa3s} αὐτός^{rpnfs} ποιεῶ^{viaa3s}
 προλαμβάνω^{viaa3s} μυρίζω^{vnaa} ἐγὼ^{rgg-s} ὁ^{dgms} σῶμα^{nans} εἰς^p ὁ^{dams} ἐνταφιασμός^{nams}. **v.9** ἀμήν^h
 λέγω^{vialp} σύ^{rpd-p} ὅπου^{bo} ἄνω^{xo} κηρύσσω^{vsap3s} ὁ^{dnms} εὐαγγέλιον^{nnms} οὗτος^{rdnms} εἰς^p ὅλος^{aamsn}
 ὁ^{dams} κόσμος^{nams} καί^c ὅς^{rtrans} ποιεῶ^{viaa3s} οὗτος^{rpnfs} λαλέω^{vifp3s} εἰς^p μνημόσυνον^{nans} αὐτός^{rgfs}.
v.10 καί^c ὁ^{dnms} Ἰούδας^{nnms} ὁ^{dnms} Ἰσκαριώθ^{nnms} εἰς^p ὁ^{dgmp} δώδεκα^{ln} ἀπέρχομαι^{vnaa3s}
 πρὸς^p ὁ^{damp} ἀρχιερέυς^{namp} ἵνα^c παραδιδῶμι^{vsaa3s} αὐτός^{rpams} αὐτός^{rdmp}. **v.11** ὁ^{dnmp} δε^c
 ἀκούω^{vpaanmp} χαίρω^{viao3p} καί^c ἐπαγγέλλομαι^{vian3p} αὐτός^{rdms} ἀργύριον^{nans} δίδωμι^{vnaa} καί^c
 ζητέω^{via3s} πῶς^{bo} εὐκαίρως^{bo} αὐτός^{rpams} παραδιδῶμι^{vsaa3s}. **v.12** καί^c ὁ^{ddfs} πρῶτος^{adfsn}
 ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgnp} ἀζύμος^{agripn} ὅτε^{bo} ὁ^{dgms} πάσχα^{ta} θύω^{via3p} λέγω^{vira3p} αὐτός^{rdms} ὁ^{dnmp}
 μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms} ποιῶ^{xo} θέλω^{vira2s} ἀπέρχομαι^{vpaanmp} ἐτοιμάζω^{vsaa1p} ἵνα^c ἐσθίω^{vsaa2s}
 ὁ^{dgms} πάσχα^{ta}. **v.13** καί^c ἀποστέλλω^{vira3s} δύο^{ln} ὁ^{dgm} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgms} καί^c
 λέγω^{vira3s} αὐτός^{rdmp} ὑπάγω^{vda2p} εἰς^p ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} καί^c ἀπαντάω^{vifa3s} σύ^{rpd-p} ἄνθρωπος^{nnms}
 κεράμιον^{nans} ὕδωρ^{ngms} βαστάζω^{vppanms} ἀκολουθεῶ^{vdaa2p} αὐτός^{rdms}.

- 15 φάγω· και αὐτὸς ὑμῖν δεῖξει ἀνώγειον μέγα ἐστρωμένον ἔτοιμον,
 16 ἐκεῖ ἐτοιμάσατε ἡμῖν. και ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, και ἦλθον
 εἰς τὴν πόλιν, και εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς, και ἠτοίμασαν τὸ
 17, 18 πάσχα. Και ὀψίας γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. και
 ἀνακειμένων αὐτῶν και ἐσθιόντων, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω
 19 ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. οἱ δὲ
 ἤρξαντο λυπεῖσθαι, και λέγειν αὐτῷ εἷς καθ' εἷς, Μὴ τι ἐγώ· και
 20 ἄλλος, Μὴ τι ἐγώ· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Εἷς ἐκ τῶν δώ-
 21 δεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ τρύβλιον. ὁ μὲν υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου ὑπάγει, καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ, οὐαὶ δὲ τῷ ἀν-
 22 θρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται, καλὸν
 αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς ἄρτον, εὐλογήσας ἔκλασε, και ἔδωκεν
 23 αὐτοῖς, και εἶπε, Λάβετε, φάγετε, τοῦτο ἐστὶ τὸ σῶμά μου. και
 λαβὼν τὸ ποτήριον, εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς, και ἔπιον ἐξ
 24 αὐτοῦ πάντες. και εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτο ἐστὶ τὸ αἷμά μου, τὸ τῆς
 25 καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον. ἀμὴν λέγω ὑ-
 μῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ πῖω ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς
 26, 27 Καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. Και λέγει αὐ-

v.14 και^c ὅπου^{bo} ἐάν^{qo} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} λέγω^{vdaa2p} ὀδδms οἰκοδεσποτίας^{ndms} ὅτι^c ὀδδms
 διδάσκαλος^{ndms} λέγω^{vpa3s} ποῦ^{xo} εἶμι^{vix3s} ὀδδms κατάλυμα^{ndms} ὅπου^{bo} ὀδδms πάσχα^{ta} μετὰ^p
 ὀδδmp μαθητῆς^{ngmp} ἐγώ^{tpg-s} ἐσθίω^{vsaal1s}. **v.15** και^c αὐτὸς^{rpnm} σύ^{tpd-p} δεικνυμι^{vifa3s}
 ἀνάγιον^{nans} μέγας^{aansn} στρωννύω^{vpxpans} ἔτοιμος^{aansn} ἐκεῖ^{bo} ἐτοιμάζω^{vdaa2p} ἐγώ^{tpd-p}.
v.16 και^c ἐξέρχομαι^{viaa3p} ὀδδmp μαθητῆς^{nnmp} αὐτὸς^{trgms} και^c ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^p ὀδδms πόλις^{nafis}
 και^c εὐρίσκω^{viaa3p} καθὼς^{bo} λέγω^{viaa3s} αὐτὸς^{trdmp} και^c ἐτοιμάζω^{viaa3p} ὀδδms πάσχα^{ta}. **v.17** και^c
 ὀψιος^{agfsn} γίνονται^{vpadgfs} ἔρχομαι^{vixp3s} μετὰ^p ὀδδmp δώδεκα^{tn}. **v.18** και^c ἀνάκειμαι^{vppngmp}
 αὐτὸς^{trgmp} και^c ἐσθίω^{vppagmp} λέγω^{viaa3s} ὀδδms Ἰησοῦς^{ndms} ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c εἷς^{ndms}
 ἐκ^p σύ^{tpg-p} παραδίδομι^{vifa3s} ἐγώ^{tpa-s} ὀδδms ἐσθίω^{vppanms} μετὰ^p ἐγώ^{tpg-s}. **v.19** ὀδδmp δέ^c
 ἄρχω^{viaa3p} λυπέω^{vnp} και^c λέγω^{vmpa} αὐτὸς^{trpdm} εἷς^{ndms} κατά^p εἷς^{ndms} μὴ^{xo} τι^{rians} ἐγώ^{trp-s} και^c
 ἄλλος^{anmsn} μὴ^{xo} τι^{rians} ἐγώ^{trp-s}. **v.20** ὀδδms δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaomms} λέγω^{viaa3s} αὐτὸς^{trdmp}
 εἰς^{ndms} ἐκ^p ὀδδmp δώδεκα^{tn} ὀδδms ἐμβαπτόμενος^{vppmms} μετὰ^p ἐγώ^{tpg-s} εἰς^p ὀδδms τρύβλιον^{nans}.
v.21 ὀδδms μένω^{xo} υἱὸς^{ndms} ὀδδms ἀνθρώπος^{ngms} ὑπάγω^{vipa3s} καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} περὶ^p
 αὐτὸς^{trgms} οὐαὶ^{ti} δέ^c ὀδδms ἀνθρώπος^{rdms} ἐκεῖνος^{rdms} δια^p ὅς^{rrgms} ὀδδms υἱὸς^{ndms} ὀδδms
 ἀνθρώπος^{ngms} παραδίδομι^{vipp3s} καλὸς^{anmsn} εἶμι^{vix3s} αὐτὸς^{trpdm} εἶμι^{vix3s} οὐ^{xo} γεννάω^{vrip3s} ὀδδms
 ἀνθρώπος^{ndms} ἐκεῖνος^{rdms}. **v.22** και^c ἐσθίω^{vppagmp} αὐτὸς^{trgmp} λαμβάνω^{vpaanms} ὀδδms
 Ἰησοῦς^{ndms} ἄρτος^{namms} εὐλογέω^{vpaanms} κλάω^{viaa3s} και^c διδωμι^{viaa3s} αὐτὸς^{trdmp} και^c λέγω^{viaa3s}
 λαμβάνω^{vdaa2p} ἐσθίω^{vdaa2p} οὗτος^{rdms} εἶμι^{vixp3s} ὀδδms σῶμα^{ndms} ἐγώ^{tpg-s}. **v.23** και^c
 λαμβάνω^{vpaanms} ὀδδms ποτήριον^{nans} εὐχαριστέω^{vpaanms} διδωμι^{viaa3s} αὐτὸς^{trdmp} και^c πῖνω^{viaa3p}
 ἐκ^p αὐτὸς^{trgms} πᾶς^{anmpn}. **v.24** και^c λέγω^{viaa3s} αὐτὸς^{trdmp} οὗτος^{rdms} εἶμι^{vixp3s} ὀδδms αἶμα^{ndms}
 ἐγώ^{tpg-s} ὀδδms ὀδδms καινὸς^{agfsn} διαθήκη^{ngfs} ὀδδms περὶ^p πολὺς^{agmpn} ἐκχέω^{vppnms}. **v.25** ἀμὴνth
 λέγω^{vipa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c οὐκέτι^{bo} οὐ^{xo} μὴ^{xo} πῖνω^{vsaa1s} ἐκ^p ὀδδms γέννημα^{ngms} ὀδδms ἀμπελος^{ngfs} ἕως^c
 ὀδδms ἡμέρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} ὅταν^c αὐτὸς^{trpans} πῖνω^{vspa1s} καινὸς^{aansn} ἐν^p ὀδδms βασιλεία^{ndfs} ὀδδms
 θεός^{ngms}. **v.26** και^c ὑμνέω^{vpaanmp} ἐξέρχομαι^{viaa3p} εἰς^p ὀδδms ὄρος^{nans} ὀδδmp ἐλαία^{ngip}.

τοῖς ὁ Ἰησοῦς ὅτι Πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, ὅτι γέγραπται, Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβατα. ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναι με, προάξω ὑμᾶς εἰς 28 τὴν Γαλιλαίαν. ὁ δὲ Πέτρος ἔφη αὐτῷ, Καὶ εἰ πάντες σκανδαλι- 29 σθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω 30 σοι, ὅτι σήμερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν ἢ δις ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με. ὁ δὲ ἐκ περισσοῦ ἔλεγε μᾶλλον, Ἐάν με δέη 31 συναποθανεῖν σοι, οὐ μὴ σε ἀπαρνήσομαι. ὡσαύτως δὲ καὶ πάν- 32 τες ἔλεγον. Καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα Γεθσημανῆ, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Καθίσατε ὧδε, ἕως προσεύξωμαι. καὶ παραλαμβάνει τὸν Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην μεθ' 33 ἑαυτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. καὶ λέγει αὐ- 34 τοῖς, Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχὴ μου ἕως θανάτου, μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε. καὶ προσελθὼν μικρόν, ἔπεσεν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ προ- 35 σηύχετο ἵνα, εἰ δυνατόν ἐστι, παρέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα. καὶ 36 ἔλεγεν, Ἀββᾶ, ὁ πατήρ, πάντα δυνατά σοι. παρένεγκε τὸ ποτήριον ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο, ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ. καὶ ἔρχεται, 37 καὶ εὐρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας, καὶ λέγει τῷ Πέτρῳ, Σίμων, καθεύδεις· οὐκ ἴσχυσας μίαν ὥραν γρηγορεῖσαι· γρηγορεῖτε καὶ 38 προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθῃτε εἰς πειρασμόν. τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής. καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο, 39

v.27 καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c πᾶς^{anmpn} σκανδαλίξω^{v1fp2p} ἐν^p ἐγώ^{rp-d-s} ἐν^p ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfis} οὗτος^{rddfs} ὅτι^c γράφω^{vixp3s} πατάσσω^{vifa1s} ὁ^{dams} ποιμὴν^{nams} καί^c διασκορπίξω^{v1fp3s} ὁ^{dnnp} πρόβατον^{nnnp}. **v.28** ἀλλά^c μετὰ^p ὁ^{dans} ἐγείρω^{vnap} ἐγὼ^{rp-a-s} προάγω^{vifa1s} σὺ^{tpa-p} εἰς^p ὁ^{dafs} Γαλιλαίαν^{nafs}. **v.29** ὁ^{dnms} δέ^c Πέτρος^{nnms} φημί^{vix3s} αὐτός^{rpdm} καί^c εἰ^{qo} πᾶς^{anmpn} σκανδαλίξω^{v1fp3p} ἀλλά^c οὐ^{xo} ἐγὼ^{rp-n-s}. **v.30** καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σὺ^{rp-d-s} ὅτι^c σήμερον^{bo} ἐν^p ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfis} οὗτος^{rddfs} πρὶν^{bo} ἢ^{xo} δις^{bo} ἀλέκτωρ^{nams} φωνέω^{vnaa} τρὶς^{bo} ἀπαρνεομαι^{v1fd2s} ἐγὼ^{rp-a-s}. **v.31** ὁ^{dnms} δέ^c ἐκ^p περισσοῦ^{agnsn} λέγω^{v1a3s} μᾶλλον^{bo} ἐάν^{qo} ἐγὼ^{rp-a-s} δεῖ^{vspq3s} συναποθῆκομαι^{vnaa} σὺ^{rp-d-s} οὐ^{xo} μί^{xo} σὺ^{rp-a-s} ἀπαρνεομαι^{v1fd1s} ὡσαύτως^{bo} ὁ^{dnms} καί^c πᾶς^{anmpn} λέγω^{v1a3p}. **v.32** καί^c ἔρχομαι^{v1pn3p} εἰς^p χωρίον^{nans} ὅς^{trgns} ὄνομα^{nnms} Γεθσημανί^{tp} καί^c λέγω^{v1pa3s} ὁ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rpdm} καθίζω^{vdaa2p} ὧδε^{bo} ἕως^c προσεύχομαι^{vsad1s}. **v.33** καί^c παραλαμβάνω^{v1pa3s} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} καί^c ὁ^{dams} Ἰάκωβος^{nams} καί^c Ἰωάννης^{nams} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgms} καί^c ἄρχω^{v1ad3s} ἐκθαμβέω^{vnpb} καί^c ἀδημονέω^{vnpa}. **v.34** καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm} περίλυπος^{anfsn} εἰμί^{vixp3s} ὁ^{dnfs} ψυχῆ^{nnfs} ἐγὼ^{rp-g-s} ἕως^c θανάτου^{ngms} μένω^{vdaa2p} ὧδε^{bo} καί^c γρηγορέω^{vdpaa2p}. **v.35** καί^c προσέρχομαι^{vpaanms} μικρός^{v1aa3s} πίπτω^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} καί^c προσεύχομαι^{v1n3s} ἵνα^c εἰ^{qo} δυνατός^{annsn} εἰμί^{vixp3s} παρέρχομαι^{vsaa2s} ἀπὸ^p αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs}. **v.36** καί^c λέγω^{v1a3s} ἀββᾶ^{tp} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} πᾶς^{anmpn} δυνατός^{anmpn} σὺ^{rp-d-s} παραφέρω^{vdaa2s} ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} ἀπὸ^p ἐγὼ^{rp-g-s} οὗτος^{rdans} ἀλλά^c οὐ^{xo} τίς^{trqans} ἐγὼ^{rp-n-s} θέλω^{v1pa1s} ἀλλά^c τίς^{trqans} σὺ^{rp-n-s}. **v.37** καί^c ἔρχομαι^{v1pn3s} καί^c εὐρίσκομαι^{v1pa3s} αὐτός^{rpamp} καθεύδω^{vnpaamp} καί^c λέγω^{v1pa3s} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} Σίμων^{nams} καθεύδεις^{v1pa2s} οὐ^{xo} ἰσχύω^{vnaa2s} εἶς^{nafs} ὥρα^{nafs} γρηγορέω^{vnaa}. **v.38** γρηγορέω^{vdpaa2p} καί^c προσεύχομαι^{vdpn2p} ἵνα^c μὴ^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa2p} εἰς^p πειρασμόν^{nams} ὁ^{dnms} μέν^{xo} πνεῦμα^{nnms} πρόθυμος^{annsn} ὁ^{dnfs} δέ^c σὰρξ^{nnfs} ἀσθενής^{anfsn}.

40 τὸν αὐτὸν λόγον εἰπὼν. καὶ ὑποστρέψας εὗρεν αὐτοὺς πάλιν κα-
 41 θεύδοντας, ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν βεβαρημένοι, καὶ οὐκ
 42 ᾔδεισαν τί αὐτῷ ἀποκριθῶσι. καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει
 43 αὐτοῖς, Καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε. ἀπέχει, ἦλθεν ἡ
 44 ὥρα, ἰδοὺ, παραδίδοται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν
 45 ἁμαρτωλῶν. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν, ἰδοὺ, ὁ παραδιδούς με ἤγγικε.
 46 Καὶ εὐθέως, ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, παραγίνεται Ἰούδας, εἷς ὢν τῶν
 47 δώδεκα, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ζύλων,
 48 παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων καὶ τῶν πρεσβυτέρων.
 49 δεδώκει δὲ ὁ παραδιδούς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς, λέγων, Ὁν ἂν
 50 φιλήσω, αὐτὸς ἐστι, κρατήσατε αὐτόν, καὶ ἀπαγάγετε ἀσφαλῶς.
 51 καὶ ἐλθὼν, εὐθέως προσελθὼν αὐτῷ λέγει, Ῥαββί, (ραββί, καὶ κα-
 52 τεφίλησεν αὐτόν. οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτόν τὰς χεῖρας αὐτῶν,
 53 καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. εἷς δὲ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμε-
 54 νος τὴν μάχαιραν ἔπαισε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφείλεν
 55 αὐτοῦ τὸ ὠτίον. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ὡς ἐπὶ
 56 ληστήν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ζύλων συλλαβεῖν με· καθ'
 57 ἡμέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ οὐκ ἐκρατή-
 58 σατέ με, ἀλλ' ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαί. καὶ ἀφέντες αὐτόν
 59 πάντες ἔφυγον. Καὶ εἰς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτῷ, περιβε-

v.39 καί^c πάλιν^{bo} ἀπέρχομαι^{vpaanms} προσεύχομαι^{viad3s} ὁ δαμς αὐτός^{rpsms} λόγος^{nam}
 λέγω^{vpaanms}. **v.40** καί^c ὑποστρέφω^{vpaanms} εὐρίσκα^{viaa3s} αὐτός^{rpsmp} πάλιν^{bo} καθεύδω^{vppaamp}
 εἰμι^{vix3p} γάρ^c ὁ δnmr ὀφθαλμὸς^{nnmp} αὐτός^{rpsmp} βαρέω^{vpxnmp} καί^c οὐ^{xo} οἶδα^{vya3p} τίς^{rgans}
 αὐτός^{rpdms} ἀποκρίνομαι^{vsao3p}. **v.41** καί^c ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ δans τρίτος^{aansn} καί^c λέγω^{vipa3s}
 αὐτός^{rpdmp} καθεύδω^{vipa2p} ὁ δans λοιπὸς^{aansn} καί^c ἀναπαύω^{vipm2p} ἀπέχω^{vipa3s} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ δnfs
 ὥρα^{nnfs} ἰδοὺ^{vdaa2s} παραδίδομαι^{vipp3s} ὁ δnms υἱὸς^{nnms} ὁ δgms ἀνθρώπος^{ngms} εἰς^p ὁ δafp χεῖρ^{nafp} ὁ δgmp
 ἁμαρτωλὸς^{agmpn}. **v.42** ἐγείρω^{vdpe2p} ἄγω^{vspalp} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ δnms παραδίδομαι^{vppanms} ἐγὼ^{tpa-s}
 ἐγγίζω^{vixa3s}. **v.43** καί^c εὐθέως^{bo} ἔτι^{bo} αὐτός^{rpsms} λαλέω^{vppagms} παραγίνομαι^{vipn3s} Ἰούδας^{nnms}
 εἷς^{nnms} εἰμι^{vppxms} ὁ δgmp δώδεκα^{tn} καί^c μετὰ^p αὐτός^{rpsms} ὄχλος^{nnms} πολὺς^{ammsn} μετὰ^p
 μάχαιρα^{ngfp} καί^c ζύλον^{ngnp} παρὰ^p ὁ δgmp ἀρχιερέως^{ngmp} καί^c ὁ δgmp γραμματέως^{ngmp} καί^c ὁ δgmp
 πρεσβύτερος^{agmpn}. **v.44** διδωμι^{viva3s} δέ^c ὁ δnms παραδίδομαι^{vppanms} αὐτός^{rpsms} σύσσημον^{nam}
 αὐτός^{rpdmp} λέγω^{vppanms} ὁ δs rams ἄνω^{avxo} φιλέω^{vsaal3s} αὐτός^{rpsms} εἰμι^{vixx3s} κρατέω^{vdaa2p} αὐτός^{rpsms}
 καί^c ἀπάγω^{vdaa2p} ἀσφαλῶς^{bo}. **v.45** καί^c ἔρχομαι^{vpaanms} εὐθέως^{bo} προσέρχομαι^{vpaanms}
 αὐτός^{rpdms} λέγω^{vipa3s} ῥαββίth ῥαββίth καί^c καταφιλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpsms}. **v.46** ὁ δnmp
 δε^c ἐπιβάλλω^{viaa3p} ἐπὶ^p αὐτός^{rpsms} ὁ δafp χεῖρ^{nafp} αὐτός^{rpsmp} καί^c κρατέω^{viaa3p} αὐτός^{rpsms}.
v.47 εἷς^{nnms} δε^c τι-σιν^{ms} ὁ δgmp παρίστημι^{vpxagmp} σπάω^{vppanms} ὁ δaf3s μάχαιρα^{nafs} παῖω^{viaa3s}
 ὁ δams δοῦλος^{nam} ὁ δgms ἀρχιερέως^{ngms} καί^c ἀφαιρέω^{viaa3s} αὐτός^{rpsms} ὁ δans ὠτίον^{nam}.
v.48 καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaanms} ὁ δnms Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὡς^{bo} ἐπὶ^p ληστής^{nam}
 ἐξέρχομαι^{viaa2p} μετὰ^p μάχαιρα^{ngfp} καί^c ζύλον^{ngnp} συλλαμβάνω^{vnaa} ἐγὼ^{tpa-s}. **v.49** κατά^p
 ἡμέρα^{nafs} εἰμι^{vix1s} πρὸς^p σὺ^{rpa-p} ἐν^p ὁ δdms ἱερὸν^{ndms} διδάσκα^{vppanms} καί^c οὐ^{xo} κρατέω^{viaa2p}
 ἐγὼ^{tpa-s} ἀλλά^c ἵνα^c πληρώω^{vspap3p} ὁ δnfp γραφή^{nnfp}. **v.50** καί^c ἀφίμι^{vpaanmp} αὐτός^{rpsms}
 πᾶς^{anmpn} φεύγω^{viaa3p}.

βλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ. καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι,
 ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ’ αὐτῶν. Καὶ ἀ- 52, 53
 πήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα, καὶ συνέρχονται αὐτῷ
 πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. καὶ 54
 ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐ-
 λὴν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν,
 καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὄλον τὸ 55
 συνέδριον ἐξήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρίαν, εἰς τὸ θανατῶσαι
 αὐτόν, καὶ οὐχ εὔρισκον. πολλοὶ γὰρ ἔψευδομαρτύρουν κατ’ 56
 αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρίαι οὐκ ἦσαν. καὶ τινες ἀναστάντες
 ἔψευδομαρτύρουν κατ’ αὐτοῦ λέγοντες. ὅτι Ἡμεῖς ἠκούσαμεν 58
 αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποι-
 ητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποιήτον οἰκοδομήσω.
 καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρία αὐτῶν. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιε- 59, 60
 ρεὺς εἰς τὸ μέσον ἐπηρώτησε τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Οὐκ ἀποκρίνη
 οὐδέν· τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν· ὁ δὲ ἐσιώπα, καὶ οὐδέν 61
 ἀπεκρίνατο. πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτόν, καὶ λέγει αὐτῷ,
 Σὺ εἶ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐγὼ 62
 εἰμι. καὶ ὄψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν
 τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ. ὁ 63
 δὲ ἀρχιερεὺς διαρρήξας τοὺς χιτῶνας αὐτοῦ λέγει, Τί ἔτι χρειάν

v.51 καί^c εἰς^{nmms} τι-σρινμς νεανίσκος^{nmms} ἀκολουθέω^{viaa3s} αὐτός^{rdms} περιβάλλω^{vpxrnmς}
 σινδῶν^{nafs} ἐπί^p γυμνός^{agnsn} καί^c κρατέω^{vipa3p} αὐτός^{rdms} ὁ^{dnmp} νεανίσκος^{nmmp}. **v.52** ὁ^{dnms}
 δέ^c καταλείπω^{vpaanms} ὁ^{dafs} σινδῶν^{nafs} γυμνός^{anmsn} φεύγω^{viaa3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rdgmp}. **v.53** καί^c
 ἀπάγω^{viaa3p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} πρὸς^p ὁ^{dams} ἀρχιερεὺς^{nams} καί^c συνέρχομαι^{vipn3p} αὐτός^{rdms}
 πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεὺς^{nmmp} καί^c ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} καί^c ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nmmp}.
v.54 καί^c ὁ^{dnms} Πέτρος^{nms} ἀπὸ^p μακρόθεν^{bo} ἀκολουθέω^{viaa3s} αὐτός^{rdms} ἕως^c ἔσω^{bo} εἰς^p ὁ^{dafs}
 αὐλὴ^{nafs} ὁ^{dams} ἀρχιερεὺς^{ngms} καί^c εἰμι^{vix3s} συγκαθήμε^{vppnmς} μετὰ^p ὁ^{dgnp} ὑπηρετῆς^{ngmp} καί^c
 θερμαίνομαι^{vppnmς} πρὸς^p ὁ^{dams} φῶς^{nans}. **v.55** ὁ^{dnmp} δέ^c ἀρχιερεὺς^{nmmp} καί^c ὁ^{dnms}
 συνέδριον^{nms} ζητέω^{via3p} κατὰ^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms} μαρτυρία^{nafs} εἰς^p ὁ^{dams} θανατῶ^{vnaa} αὐτός^{rdms}
 καί^c οὐ^{xo} εὐρίσκω^{viaa3p}. **v.56** πολὺς^{anmpn} γάρ^c ψευδομαρτυρέω^{viaa3p} κατὰ^p αὐτός^{rdgms}
 καί^c ἴσος^{anfpn} ὁ^{dnfp} μαρτυρία^{nfpf} οὐ^{xo} εἰμι^{vix3p}. **v.57** καί^c τι-σρινμπ ἀνίστημι^{vpaanmp}
 ψευδομαρτυρέω^{viaa3p} κατὰ^p αὐτός^{rdgms} λέγω^{vppanmp}. **v.58** ὅτι^c ἐγὼ^{rn-p} ἀκούω^{viaa1p} αὐτός^{rdgms}
 λέγω^{vppagms} ὅτι^c ἐγὼ^{rn-s} καταλύω^{vifa1s} ὁ^{dams} ναός^{nams} οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} χειροποιήτος^{aamsn}
 καί^c διὰ^p τρεῖς^{ngfp} ἡμέρα^{ngfp} ἄλλος^{aamsn} ἀχειροποιήτος^{aamsn} οἰκοδομέω^{vifa1s}. **v.59** καί^c
 οὐδέ^{bo} οὕτω^{bo} ἴσος^{anfsn} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nfs} αὐτός^{rdgmp}. **v.60** καί^c ἀνίστημι^{vpaanms}
 ὁ^{dnms} ἀρχιερεὺς^{nms} εἰς^p ὁ^{dams} μέσος^{aansn} ἐπερωτάω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} λέγω^{vppanms} οὐ^{xo}
 ἀποκρίνομαι^{vipn2s} οὐδεὶς^{aansn} τίς^{rqans} οὗτος^{rdnmp} σύ^{rdg-s} καταμαρτυρέω^{vipa3p}. **v.61** ὁ^{dnms}
 δέ^c οἰσιπάω^{viaa3s} καί^c οὐδεὶς^{aansn} ἀποκρίνομαι^{viad3s} πάλιν^{bo} ὁ^{dnms} ἀρχιερεὺς^{nms} ἐπερωτάω^{viaa3s}
 αὐτός^{rdms} καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdms} σύ^{rn-s} εἰμι^{vix2s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nms} ὁ^{dnms} υἱός^{nms} ὁ^{dams}
 εὐλογητός^{agnms}. **v.62** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nms} λέγω^{viaa3s} ἐγὼ^{rn-s} εἰμι^{vix1s} καί^c ὁράω^{vifd2p}
 ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms} κάθεται^{vppnams} ἐκ^p δεξιῶς^{agmpn} ὁ^{dams} δυνάμις^{ngfs} καί^c
 ἐρχομαι^{vppnams} μετὰ^p ὁ^{dgnp} νεφέλη^{ngfp} ὁ^{dams} οὐρανός^{ngms}.

64 ἔχομεν μαρτύρων· ἠκούσατε τῆς βλασφημίας, τί ὑμῖν φαίνεται·
 65 οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν εἶναι ἔνοχον θανάτου. καὶ ἤρξαν-
 τό τινες ἐμπτύειν αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ,
 καὶ κολαφίζειν αὐτόν, καὶ λέγειν αὐτῷ, Προφήτευσον, καὶ οἱ ὑ-
 66 πηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν ἔβαλλον. Καὶ ὄντος τοῦ Πέτρου ἐν
 67 τῇ αὐλῇ κάτω, ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἰ-
 δοῦσα τὸν Πέτρον θερμαινόμενον, ἐμβλέψασα αὐτῷ λέγει, Καὶ σὺ
 68 μετὰ τοῦ Ναζαρηνοῦ Ἰησοῦ ἦσθα. ὁ δὲ ἠρνήσατο, λέγων, Οὐκ
 οἶδα, οὐδὲ ἐπίσταμαι τί σὺ λέγεις. καὶ ἐξηλθεν ἕξω εἰς τὸ προαύ-
 69 λιον, καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε. καὶ ἡ παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν πάλιν
 70 ἤρξατο λέγειν τοῖς παρεσθηκόσιν ὅτι Οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστίν. ὁ δὲ
 πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ παρεσθῶτες ἔλεγον τῷ
 Πέτρῳ, Ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν εἶ, καὶ γὰρ Γαλιλαῖος εἶ, καὶ ἡ λαλιά
 71 σου ὁμοιάζει. ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὁμνύειν ὅτι Οὐκ
 72 οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. καὶ ἐκ δευτέρου ἀλέκτωρ
 ἐφώνησε. καὶ ἀνεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ ῥήματος οὗ εἶπεν αὐτῷ ὁ
 Ἰησοῦς ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δίς, ἀπαρνήσῃ με τρίς. καὶ
 ἐπιβαλὼν ἔκλαιε.

15 Καὶ εὐθέως ἐπὶ τὸ πρωῖ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχιερεῖς
 μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον,
 2 δῆσαντες τὸν Ἰησοῦν ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ. καὶ

v.63 ὁδnms δέ^c ἀρχιερεῦς^{cnms} διαρρηγγυμι^{vpaanms} ὁdamp χιτών^{hamp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vipa3s} τῖς^{rqans} εἶ^{bo} χρεια^{nafs} ἔχω^{vipa1p} μάρτυς^{ngmp}. **v.64** ἀκούω^{viaa2p} ὁdgrfs βλασφημία^{ngfs} τῖς^{rqans} σύ^{rpd-p} φαίνω^{vipe3s} ὁdnmp δέ^c πᾶς^{annmp} κατακρίνω^{viaa3p} αὐτός^{rpgms} εἰμι^{vnpix} ἔνοχος^{aamsn} θάνατος^{ngms}. **v.65** καί^c ἀρχω^{viad3p} τι-ορι^{nmp} ἐμπτύω^{vnpa} αὐτός^{rpdms} καί^c περικαλύπτω^{vnpa} ὁdans πρόσωπον^{nans} αὐτός^{rpgms} καί^c κολαφίζω^{vnpa} αὐτός^{rpgms} καί^c λέγω^{vnpa} αὐτός^{rpdms} προφητεύω^{vdaa2s} καί^c ὁdnmp ὑπηρέτης^{nnmp} ῥάπισμα^{ndnp} αὐτός^{rpgms} βάλλω^{viaa3p}. **v.66** καί^c εἰμι^{vppxgms} ὁdgrms Πέτρος^{ngms} ἐν^p ἀδδfs αὐλή^{ndfs} κάτω^{bo} ἔρχομαι^{vipn3s} εἰς^{nnfs} ὁdgrp παιδίσκη^{ngfp} ὁdgrms ἀρχιερεῦς^{ngms}. **v.67** καί^c ὁράω^{vpaanfs} ὁdams Πέτρος^{nams} θερμαινόμενος^{vppmams} ἐμβλέπω^{vpaanfs} αὐτός^{rpdms} λέγω^{vipa3s} καί^c σύ^{rpn-s} μετὰ^p ὁdgrms Ναζαρηνοῦς^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} εἰμι^{vviix2s}. **v.68** ὁdnms δέ^c ἀρνεομαι^{viad3s} λέγω^{vppanms} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} οὐδέ^{bo} ἐπίσταμαι^{vipn1s} τῖς^{rqans} σύ^{rpn-s} λέγω^{vipa2s} καί^c ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἐξ^{bo} εἰς^p ὁdans προαύλιον^{nans} καί^c ἀλέκτωρ^{nnms} φωνέω^{viaa3s}. **v.69** καί^c ὁdnfs παιδίσκη^{nnfs} ὁράω^{vpaanfs} αὐτός^{rpgms} πάλιν^{bo} ἀρχω^{viad3s} λέγω^{vnpa} ὁddmp παρίστημι^{vpxadmp} ὅτι^c οὗτος^{rdnms} ἐκ^p αὐτός^{rpgmp} εἰμι^{vipx3s}. **v.70** ὁdnms δέ^c πάλιν^{bo} ἀρνεομαι^{vinn3s} καί^c μετὰ^p μικρός^{aamsn} πάλιν^{bo} ὁdnmp παρίστημι^{vpxanmp} λέγω^{viaa3p} ὁddms Πέτρος^{ndms} ἀληθῶς^{bo} ἐκ^p αὐτός^{rpgmp} εἰμι^{vipx2s} καί^c γάρ^c Γαλιλαῖος^{nnms} εἰμι^{vipx2s} καί^c ὁdnfs λαλιά^{nnfs} σύ^{rpg-s} ὁμοιάζω^{vipa3s}. **v.71** ὁdnms δέ^c ἀρχω^{viad3s} ἀναθεματίζω^{vnpa} καί^c ὁμνύω^{vnpa} ὅτι^c οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} ὁdams ἄνθρωπος^{nams} οὗτος^{rdams} ὅς^{rtrams} λέγω^{vipa2p}. **v.72** καί^c ἐκ^p δευτερός^{agnsn} ἀλέκτωρ^{nnms} φωνέω^{viaa3s} καί^c ἀναμνήσκω^{viap3s} ὁdnms Πέτρος^{nnms} ὁdgrms ῥῆμα^{ngns} ὅς^{rtrams} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ὁdnms Ἰησοῦς^{ngms} ὅτι^c πρὶν^{bo} ἀλέκτωρ^{nams} φωνέω^{vnaa} δίς^{bo} ἀπαρνεομαι^{vifd2s} ἐγώ^{rpa-s} τρίς^{bo} καί^c ἐπιβάλλω^{vpaanms} κλαίω^{viaa3s}. **15.v.1** καί^c εὐθέως^{bo} ἐπι^p ὁdans πρωῖ^{bo} συμβούλιον^{nans} ποιεῶ^{vpaanmp} ὁdnmp ἀρχιερεῦς^{nnmp} μετὰ^p ὁdgrmp πρεσβύτερος^{agmpn} καί^c γραμματεῦς^{ngmp} καί^c ὅλος^{annsn} ὁdnms συνέδριον^{nnms} δέω^{vpaanmp} ὁdams Ἰησοῦς^{nams} ἀποφέρω^{viaa3p} καί^c παραδίδωμι^{viaa3p} ὁddms Πιλάτος^{ndms}.

ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ, Σὺ λέγεις. καὶ κατηγοροῦν αὐτοῦ οἱ ἄρχιερεῖς πολλά, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπηρώτησεν αὐτόν, λέγων, Οὐκ ἀποκρίνη οὐδέν· ἴδε, πόσα σου καταμαρτυροῦσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκέτι οὐδὲν ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον. Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλευεν αὐτοῖς ἓνα δέσμιον, ὃνπερ ἤτοῦντο. ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βαραββᾶς μετὰ τῶν συσασιασῶν δεδεμένος, οἵτινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκεισαν. καὶ ἀναβοήσας ὁ ὄχλος ἤρξατο αἰτεῖσθαι καθὼς αἰεὶ ἐποίει αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων, Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων· ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδεδώκεισαν αὐτόν οἱ ἄρχιερεῖς. οἱ δὲ ἄρχιερεῖς ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον, ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραββᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλάτος ἀποκριθεὶς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς, Τί οὖν θέλετε ποιήσω ὃν λέγετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων· οἱ δὲ πάλιν ἔκραζαν, Σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πιλάτος ἔλεγεν αὐτοῖς, Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν· οἱ δὲ περισσοτέρως ἔκραζαν, Σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ Πιλάτος βουλόμενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλευσεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, καὶ παρέδωκε τὸν Ἰησοῦν, φραγελλώσας, ἵνα σταυρωθῇ. Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτόν ἕσω τῆς αὐλῆς, ὃ ἐστὶ πραιτώριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὄλην τὴν

v.2 καί^c ἐπερωτῶ^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} Πιλάτος^{nnms} σύ^{trp1-s} εἰμί^{v1px2s} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{dgmp} Ἰουδαίος^{agmpn} ὁ^{dnms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} σύ^{trp1-s} λέγω^{v1pa2s}.
v.3 καί^c κατηγορέω^{v1a3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} ἄρχιερεὺς^{nnmp} πολὺς^{aanpn} αὐτός^{rpams} δέ^c οὐδεὶς^{aansn} ἀποκρίνομαι^{v1ad3s}. **v.4** ὁ^{dnms} δέ^c Πιλάτος^{nnms} πάλιν^{bo} ἐπερωτῶ^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanms} οὐ^{xo} ἀποκρίνομαι^{v1pn2s} οὐδεὶς^{aansn} ἴδεⁱ πόσος^{roamp} σύ^{trp1-s} καταμαρτυρέω^{v1pa3p}. **v.5** ὁ^{dnms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} οὐκέτι^{bo} οὐδεὶς^{aansn} ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὥστε^c θαυμάζω^{vnpa} ὁ^{dams} Πιλάτος^{nnms}.
v.6 κατὰ^p δέ^c ἑορτή^{nafs} ἀπολύω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} εἷς^{nams} δέσμιος^{nams} ὅπερ^{rpams} αἰτέω^{v1im3p}.
v.7 εἰμί^{v1ix3s} δέ^c ὁ^{dnms} λέγω^{vppnms} Βαραββᾶς^{nnms} μετὰ^p ὁ^{dgmp} συσασιαστής^{ngmp} δέω^{vpxrims} ὅστις^{trmp} ἐν^p ὁ^{dfis} στάσις^{ndfs} φόνος^{nams} ποιέω^{v1ya3p}. **v.8** καί^c ἀναβοάω^{vpaanms} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ἄρχω^{v1ad3s} αἰτέω^{vnpm} καθὼς^{bo} αἰεὶ^{bo} ποιέω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm}. **v.9** ὁ^{dnms} δέ^c Πιλάτος^{nnms} ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rpdm} λέγω^{vppanms} θέλω^{v1pa2p} ἀπολύω^{vsaal1s} σύ^{trp1-p} ὁ^{dams} βασιλεὺς^{nams} ὁ^{dgmp} Ἰουδαίος^{agmpn}. **v.10** γινώσκω^{v1aa3s} γάρ^c ὅτι^c διὰ^p φθόνος^{nams} παραδιδῶμι^{v1ya3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} ἄρχιερεὺς^{nnmp}. **v.11** ὁ^{dnmp} δέ^c ἄρχιερεὺς^{nnmp} ἀνασεύω^{v1aa3p} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} ἵνα^c μᾶλλον^{bo} ὁ^{dams} Βαραββᾶς^{nams} ἀπολύω^{vsa3s} αὐτός^{rpdm}.
v.12 ὁ^{dnms} δέ^c Πιλάτος^{nnms} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} πάλιν^{bo} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} τίς^{rqans} οὖν^c θέλω^{v1pa2p} ποιέω^{vsaal1s} ὅς^{trams} λέγω^{v1pa2p} βασιλεὺς^{nams} ὁ^{dgmp} Ἰουδαίος^{agmpn}. **v.13** ὁ^{dnmp} δέ^c πάλιν^{bo} κράζω^{v1aa3p} σταυρόω^{vdaa2s} αὐτός^{rpams}. **v.14** ὁ^{dnms} δέ^c Πιλάτος^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} τίς^{rqans} γάρ^c κακός^{aansn} ποιέω^{v1aa3s} ὁ^{dnmp} δέ^c περισσοτέρως^{bo} κράζω^{v1aa3p} σταυρόω^{vdaa2s} αὐτός^{rpams}. **v.15** ὁ^{dnms} δέ^c Πιλάτος^{nnms} βούλομαι^{vppnms} ὁ^{dnms} ὄχλος^{ndms} ὁ^{dams} ἱκανὸς^{aansn} ποιέω^{vnaa} ἀπολύω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dams} Βαραββᾶς^{nams} καί^c παραδιδῶμι^{v1aa3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} φραγελλώω^{vpaanms} ἵνα^c σταυρόω^{vsap3s}.

17 σπεῖραν, καὶ ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ περιτιθέασιν αὐτῷ
 18 πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον, καὶ ἤρξαντο ἀσπάζεσθαι αὐτόν,
 19 Χαῖρε, βασιλεῦ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν
 20 καλάμῳ, καὶ ἐνέπτυσαν αὐτῷ, καὶ τιθέντες τὰ γόνατα προσεκύνουν
 21 αὐτῷ. καὶ ὅτε ἐνέπαιζαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτόν τὴν πορφύραν,
 22 καὶ ἐνέδυσαν αὐτόν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια. Καὶ ἐξάγουσιν αὐτόν ἵνα
 23 σταυρώσωσιν αὐτόν. καὶ ἀγγαρεύουσι παράγοντά τινα Σίμωνα
 24 Κυρηναῖον, ἐρχόμενον ἀπ’ ἀγροῦ, τὸν πατέρα Ἀλεξάνδρου καὶ
 25 Ῥούφου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ φέρουσιν αὐτόν ἐπὶ
 26 Γολγοθᾶ τόπον, ὃ ἐστι μεθερμηνευόμενον, κρανίου τόπος. καὶ
 27 ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρνισμένον οἶνον, ὃ δὲ οὐκ ἔλαβε. καὶ
 28 σταυρώσαντες αὐτόν, διεμερίζον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες κλη-
 29 ρον ἐπ’ αὐτά, τίς τί ἄρῃ. ἦν δὲ ὥρα τρίτη, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν.
 30 καὶ ἦν ἡ ἐπιγραφή τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη, Ὁ Βασιλεὺς
 31 τῶν Ἰουδαίων. καὶ σὺν αὐτῷ σταυροῦσι δύο λησιτάς, ἓνα ἐκ δε-
 32 ξιῶν καὶ ἓνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφή ἡ
 33 λέγουσα, Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. καὶ οἱ παραπορευόμενοι
 ἐβλασφήμουν αὐτόν, κινουῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγον-
 34 τες, Οὐά, ὃ καταλύων τὸν ναόν, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκοδομῶν,
 35 οἶσόν σε αὐτόν, καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ὁμοίως δὲ καὶ
 οἱ ἄρχιερεῖς ἐμπαίζοντες πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων

v. 16 ὁδνmp δέ^c στρατιώτης^{nnmp} ἀπάγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἔσω^{bo} ὁδgfs αὐλή^{ngfs} ὄς^{rrnns} εἰμι^{vix3s} πραιτώριον^{nnns} καί^c συγκαλέω^{vipa3p} ὅλος^{aafsn} ὁδafs σπεῖρα^{nafs}. **v. 17** καί^c ἐνδύω^{vipa3p} αὐτός^{rpams} πορφύρα^{nafs} καί^c περιτιθῆμι^{vipa3s} αὐτός^{rpams} πλέκω^{vpaanmp} ἀκάνθινος^{aamsn} στέφανος^{nams}. **v. 18** καί^c ἄρχω^{viad3p} ἀσπάζομαι^{vnrp} αὐτός^{rpams} χαίρω^{vdpa2s} βασιλεὺς^{nvms} ὁδgmp Ἰουδαίος^{agmpn}. **v. 19** καί^c τύπτω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁδafs κεφαλὴ^{nafs} κάλαμος^{ndms} καί^c ἐμπτύω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} καί^c τιθῆμι^{vppanmp} ὁdanp γόνυ^{nanp} προσκυνέω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v. 20** καί^c ὅτε^{bo} ἐμπαίζω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἐκδύω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁδafs πορφύρα^{nafs} καί^c ἐνδύω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ὁdanp ἱμάτιον^{nanp} ὁdanp ἴδιος^{aanrp} καί^c ἐξάγω^{vipa3p} αὐτός^{rpams} ἵνα^c σταυρώω^{vsa3p} αὐτός^{rpams}. **v. 21** καί^c ἀγγαρεύω^{vipa3p} παράγω^{vppaams} τι-οριαμς Σίμων^{nams} Κυρηναῖος^{nams} ἐρχομαι^{vppnams} ἀπό^p ἀγρός^{ngms} ὁdams πατήρ^{nams} Ἀλεξάνδρος^{ngms} καί^c Ῥούφος^{ngms} ἵνα^c αἶρω^{vsa3s} ὁdams σταυρός^{nams} αὐτός^{rpams}. **v. 22** καί^c φέρω^{vipa3p} αὐτός^{rpams} ἐπι^p Γολγοθᾶ^{nafs} τόπος^{nams} ὄς^{rrnns} εἰμι^{vix3s} μεθερμηνεύω^{vpprnns} κρανιον^{ngns} τόπος^{nams}. **v. 23** καί^c δίδωμι^{viaa3p} αὐτός^{rpams} πίνω^{vnaa} σμυρνίζω^{vrxpams} οἶνος^{nams} ὁdnms δέ^c οὐ^{xo} λαμβάνω^{viaa3s}. **v. 24** καί^c σταυρώω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} διαμερίζω^{viaa3p} ὁdanp ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rpams} βάλλω^{vppanmp} κληρος^{nams} ἐπι^p αὐτός^{rpam} τίς^{rrnns} τίς^{rqams} αἶρω^{vsa3s}. **v. 25** εἰμι^{vix3s} δέ^c ὥρα^{nnfs} τρίτος^{anfns} καί^c σταυρώω^{viaa3p} αὐτός^{rpams}. **v. 26** καί^c εἰμι^{vix3s} ὁdnfs ἐπιγραφή^{nnfs} ὁδgfs αἰτία^{ngfs} αὐτός^{rpams} ἐπιγράφω^{vpxpnfs} ὁdnms βασιλεὺς^{nnms} ὁdgmnp Ἰουδαίος^{agmpn}. **v. 27** καί^c σὺν^p αὐτός^{rpams} σταυρώω^{vipa3p} δύο^{tn} λησιτάς^{nam} εἰς^{nams} ἐκ^p δεξιῶς^{agmpn} καί^c εἰς^{nams} ἐκ^p εὐώνυμος^{agmpn} αὐτός^{rpams}. **v. 28** καί^c πληρώω^{vipap3s} ὁdnfs γραφή^{nnfs} ὁdnfs λέγω^{vppanf} καί^c μετὰ^p ἄνομος^{agmpn} λογίζομαι^{vipap3s}. **v. 29** καί^c ὁδnmp παραπορευόμενοι^{vppnmp} βλασφημέω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} κινέω^{vppanmp} ὁdafp κεφαλὴ^{nafp} αὐτός^{rpams} καί^c λέγω^{vppanmp} οὐ^d ὁdnms καταλύω^{vppanms} ὁdams ναός^{nams} καί^c ἐν^p τρεῖς^{ndfp} ἡμέρα^{ndfp} οἰκοδομέω^{vppanms}. **v. 30** σφῶ^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} καί^c καταβαίνω^{vdaa2s} ἀπό^p ὁdgmς σταυρός^{ngms}.

ἔλεγον, Ἄλλους ἕσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. ὁ Χριστὸς ὁ 32
 βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν
 καὶ πιστεύσωμεν. καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ὠνείδιζον αὐτόν.
 Γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης, σκότος ἐγένετο ἐφ' ὄλην τὴν γῆν ἕως 33
 ὥρας ἑνάτης. καὶ τῇ ὥρᾳ τῇ ἑνάτῃ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ 34
 μεγάλη, λέγων, Ἐλωὶ Ἐλωὶ, λαμῶ σαβαχθανί· ὁ ἔστι μεθερμη-
 νευόμενον, Ὁ Θεὸς μου, ὁ Θεὸς μου, εἰς τί με ἐγκατέλιπες· καὶ 35
 τινες τῶν παρεστηκότων ἀκούσαντες ἔλεγον, Ἰδοῦ, Ἥλιον φωνεῖ.
 δραμῶν δὲ εἷς, καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους, περιθείς τε καλάμῳ, 36
 ἐπότιζεν αὐτόν, λέγων, Ἄφετε, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται Ἥλιος καθελεῖν
 αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀφείς φωνὴν μεγάλην ἐξέπνευσε. καὶ τὸ 37, 38
 καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω.
 ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὸς ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ ὅτι οὕτω 39
 κράζας ἐξέπνευσε, εἶπεν, Ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ἦν Θε-
 οῦ. ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, ἐν αἷς ἦν 40
 καὶ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ, καὶ Μαρία ἡ τοῦ Ἰακώβου τοῦ μικροῦ
 καὶ Ἰωσὴ μήτηρ, καὶ Σαλώμη, αἱ καί, ὅτε ἦν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, 41
 ἠκολούθουν αὐτῷ, καὶ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ ἄλλαι πολλαὶ αἱ συ-
 ναναβάσαι αὐτῷ εἰς Ἱεροσόλυμα. Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, 42
 ἐπεὶ ἦν Παρασκευή, ὁ ἔστι προσάββατον, ἦλθεν Ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ 43
 Ἀριμαθαίας, εὐσχήμων βουλευτής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμε-

v.31 ὁμοίως^{bo} δε^c καί^c ὁ^dnmnp ἀρχιτερέυς^{nnmp} ἐμπιζῶ^{vppanmp} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} μετὰ^p ὁ^dgmpp
 γραμματεῦς^{ngmp} λέγῳ^{via3p} ἄλλος^{aampn} σφῶς^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} σφῶς^{vinaa}.
v.32 ὁ^dnms Χριστὸς^{nmms} ὁ^dnms βασιλεὺς^{nmms} ὁ^dgms Ἰσραὴλ^p καταβαίνω^{vdaa3s} νῦν^{bo} ἀπὸ^p
 ὁ^dgms σταυροῦ^{ngms} ἵνα^c ὁράω^{vsaa1p} καί^c πιστεύω^{vsaa1p} καί^c ὁ^dnmnp συσταυρόω^{vpxrmp} αὐτὸς^{rpmms}
 ὠνείδιζῶ^{via3p} αὐτὸς^{rpmms}. **v.33** γίνομαι^{vpadgfs} δε^c ὥρα^{ngfs} ἕκτος^{agfsn} σκότος^{nms} γίνομαι^{viad3s}
 ἐπὶ^p ὅλος^{aafsn} ὁ^dafis γῆ^{nafis} ἕως^c ὥρα^{ngfs} ἕνατος^{agfsn}. **v.34** καί^c ὁ^ddfis ὥρα^{ndfis} ὁ^ddfis
 ἕνατος^{adfsn} βοάω^{viaa3s} ὁ^dnms Ἰησοῦς^{nmms} φωνῇ^{ndfis} μέγας^{adfsn} λέγῳ^{vppanms} ελωὶ^{ta} ελωὶ^{ta} λεμαth
 σαβαχθανί^{ta} ὃς^{rmms} εἰμι^{vipx3s} μεθερμηνεύω^{vppnns} ὁ^dnms θεός^{nmms} ἐγὼ^{rgp-s} ὁ^dnms θεός^{nmms}
 ἐγὼ^{rgp-s} εἰς^p τίς^{rqans} ἐγὼ^{rgp-s} ἐγκαταλείπω^{viaa2s}. **v.35** καί^c τι-οριμηπὶ ὁ^dgmpp παρίστημι^{vpxagmp}
 ἀκούω^{vpaanmp} λέγῳ^{via3p} ἰδοῦ^{vdaa2s} Ἥλιος^{nams} φωνέω^{vipa3s}. **v.36** τρέχω^{vpaanms} δε^c εἷς^{nmms} καί^c
 γεμιζῶ^{vpaanms} σπόγγος^{nams} ὄξους^{ngms} περιτίθημι^{vpaanms} τε^{xo} κάλαμος^{ndms} ποτίζω^{via3s} αὐτὸς^{rpmms}
 λέγῳ^{vppanms} ἀφήμι^{vdaa2p} ὁράω^{vsaa1p} εἶψ^o ἔρχομαι^{vipn3s} Ἥλιος^{nms} καθαιρέω^{vnaa} αὐτὸς^{rpmms}.
v.37 ὁ^dnms δε^c Ἰησοῦς^{nmms} ἀφήμι^{vpaanms} φωνῇ^{nafis} μέγας^{aafsn} ἐκπνέω^{viaa3s}. **v.38** καί^c
 ὁ^dnms καταπέτασμα^{nms} ὁ^dgms ναός^{ngms} σχιζῶ^{vipap3s} εἰς^p δύο^{tn} ἀπὸ^p ἄνωθεν^{bo} ἕως^c κάτω^{bo}.
v.39 ὁράω^{vpaanms} δε^c ὁ^dnms κεντυρίων^{nmms} ὁ^dnms παρίστημι^{vpxanms} ἐκ^p ἐναντίας^{agfsn} αὐτὸς^{rpmms}
 ὅτι^c οὕτω^{bo} κράζω^{vpaanms} ἐκπνέω^{viaa3s} λέγῳ^{viaa3s} ἀληθῶς^{bo} ὁ^dnms ἄνθρωπος^{nmms} οὗτος^{rdnms}
 υἱὸς^{nmms} εἰμι^{vix3s} θεός^{ngms}. **v.40** εἰμι^{vix3p} δε^c καί^c γυνή^{nnfp} ἀπὸ^p μακρόθεν^{bo} θεωρῶ^{vppanfp}
 ἐν^p ὃς^{rdfp} εἰμι^{vix3s} καί^c Μαρία^{nnfis} ὁ^dnfis Μαγδαληνῆ^{nnfis} καί^c Μαρία^{nnfis} ὁ^dnfis ὁ^dgms Ἰακώβος^{ngms}
 ὁ^dgms μικρός^{agmsn} καί^c Ἰωσῆς^{ngms} μήτηρ^{nnfis} καί^c Σαλώμη^{nnfis}. **v.41** ὃς^{rmfp} καί^c ὅτε^{bo}
 εἰμι^{vix3s} ἐν^p ὁ^ddfis Γαλιλαίᾳ^{ndfis} ἀκολουθεῶ^{via3p} αὐτὸς^{rpmms} καί^c διακονέω^{vipap3p} αὐτὸς^{rpmms} καί^c
 ἄλλος^{anfp} πολὺς^{anfp} ὁ^dnfip συναναθαίνω^{vpaanfp} αὐτὸς^{rpmms} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafis}. **v.42** καί^c
 ἦδη^{bo} ὄψιος^{agfsn} γίνομαι^{vpadgfs} ἐπει^c εἰμι^{vix3s} παρασκευῆ^{nnfis} ὃς^{rmms} εἰμι^{vix3s} προσάββατον^{nms}.

νος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλάτον, καὶ
 44 ἤτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πιλάτος ἐθαύμασεν εἰ ἤδη τέ-
 θνηκε, καὶ προσκαλεσάμενος τὸν κεντυρίωνα, ἐπηρώτησεν αὐτὸν
 45 εἰ πάλοι ἀπέθανε. καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεντυρίωνος, ἐδώρησατο
 46 τὸ σῶμα τῷ Ἰωσήφ. καὶ ἀγοράσας σινδόνα, καὶ καθελὼν αὐτὸν,
 ἐνειλῆσε τῇ σινδόνι, καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ, ὃ ἦν λελα-
 τομημένον ἐκ πέτρας, καὶ προσεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ
 47 μνημείου. ἡ δὲ Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μαρία Ἰωσὴ ἐθεώρουν
 ποῦ τίθεται.

16 Καὶ διαγενομένου τοῦ σαββάτου, Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ καὶ Μα-
 ρία ἡ τοῦ Ἰακώβου καὶ Σαλώμη ἠγόρασαν ἀρώματα, ἵνα ἐλθοῦσαι
 2 ἀλείψωσιν αὐτόν. καὶ λίαν πρωτὶ τῆς μιᾶς σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ
 3 τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου. καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς,
 4 Τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου· καὶ
 ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος, ἦν γὰρ μέ-
 5 γας σφόδρα. καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον
 καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς, περιβεβλημένον στολὴν λευκὴν, καὶ
 6 ἔξεθαμβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐταῖς, Μὴ ἐκθαμβεῖσθε, Ἰησοῦν
 ζητεῖτε τὸν Ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον, ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε,
 7 ἴδε, ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. ἀλλ' ὑπάγετε, εἴπατε τοῖς μα-
 θηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ Πέτρῳ ὅτι Προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν Γαλιλαίαν,

v.43 ἔρχομαι^{v1aa3s} Ἰωσήφ^{tp} ὁ^{dnms} ἀπό^p Ἀριμαθαία^{ngfs} εὐσχήμων^{anmsn} βουλευτῆς^{nnms} ὅς^{rrnms}
 καί^c αὐτός^{rpnm} εἰμι^{v1ix3s} προσδέχομαι^{vppnm} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} τολμάω^{vpaanms}
 εἰσερχομαι^{v1aa3s} πρὸς^p Πιλάτος^{nams} καί^c αἰτέω^{viam3s} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms}.

v.44 ὁ^{dnms} δε^c Πιλάτος^{nnms} θαυμάζω^{v1aa3s} εἰ^{qo} ἤδη^{bo} θνήσκω^{vixa3s} καί^c προσκαλεομαι^{vpadnms}
 ὁ^{dams} κεντυρίων^{nams} ἐπερωτάω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} εἰ^{qo} πάλοι^{bo} ἀποθνήσκω^{v1aa3s}. **v.45** καί^c
 γινώσκω^{vpaanms} ἀπό^p ὁ^{dams} κεντυρίων^{ngms} δωρέομαι^{viad3s} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{ddms} Ἰωσήφ^{tp}.

v.46 καί^c ἀγοράζω^{vpaanms} σινδών^{nafs} καί^c καθαίρω^{vpaanms} αὐτός^{rpams} ἐνειλέω^{v1aa3s} ὁ^{ddfs}
 σινδών^{ndfs} καί^c κατατίθημι^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ἐν^p μνημεῖον^{ndns} ὅς^{rrnms} εἰμι^{v1ix3s} λατομέω^{vpxpnm} ἐκ^p
 πέτρα^{ngfs} καί^c προσκυλίω^{v1aa3s} λίθος^{nams} ἐπι^p ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} ὁ^{dams} μνημείου^{ngms}. **v.47** ὁ^{dnfs}
 δε^c Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs} Μαγδαληνῆ^{nnfs} καί^c Μαρία^{nnfs} Ἰωσῆς^{ngms} θεωρῶ^{v1ia3p} ποῦ^{xo} τίθημι^{v1pp3s}.

16. v.1 καί^c διαγίνομαι^{vpadgns} ὁ^{dams} σάββατον^{ngns} Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs} Μαγδαληνῆ^{nnfs} καί^c
 Μαρία^{nnfs} ὁ^{dnfs} ὁ^{dams} Ἰακώβος^{ngms} καί^c Σαλώμη^{nnfs} ἀγοράζω^{v1aa3p} ἄρωμα^{nanp} ἵνα^c ἔρχομαι^{vpaanfp}
 ἀλείψω^{vsaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.2** καί^c λίαν^{bo} πρωτ^{bo} ὁ^{dams} εἰς^{ngfs} σάββατον^{ngnp} ἔρχομαι^{v1pn3p} ἐπι^p
 ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans} ἀνατέλλω^{vifa3s} ἐγώ^{tpd-p} ὁ^{dams} λίθος^{nams} ἐκ^p ὁ^{dams} θύρα^{ngfs} ὁ^{dams} μνημείου^{ngns}. **v.3** καί^c λέγω^{v1ia3p} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxafp}
 τίς^{rqmns} ἀποκυλίω^{vifa3s} ἐγώ^{tpd-p} ὁ^{dams} λίθος^{nams} ἐκ^p ὁ^{dams} θύρα^{ngfs} ὁ^{dams} μνημείου^{ngns}.

v.4 καί^c ἀναβλέπω^{vpaanfp} θεωρῶ^{v1a3p} ὅτι^c ἀποκυλίω^{vixp3s} ὁ^{dams} λίθος^{nams} ὁ^{dams} ἐμὶ^{v1ix3s} γάρ^c
 μέγας^{anmsn} σφόδρα^{bo}. **v.5** καί^c εἰσερχομαι^{vpaanfp} εἰς^p ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans} ὁ^{dams} ὁ^{dams} νεανίσκος^{nams} καθήμενος^{vppnms} ἐν^p ὁ^{ddnp} δεξιός^{adnnp} περιβάλλω^{vpxpams} στολῆ^{nafs} λευκός^{aafsn}
 καί^c ἐκθαμβέω^{v1a3p}. **v.6** ὁ^{dnms} δε^c λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rpdpf} μή^{xo} ἐκθαμβέω^{vdp2p} Ἰησοῦς^{nams}
 ζητέω^{v1a2p} ὁ^{dams} Ναζαρηνός^{nams} ὁ^{dams} σταυρός^{vpxpams} ἐγειρῶ^{v1a3p3s} οὐ^{xo} εἰμι^{v1ixp3s} ὧδε^o ἴδεⁱ
 ὁ^{dnms} τόπος^{nnms} ὅπου^{bo} τίθημι^{v1aa3p} αὐτός^{rpams}.

ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἔ- 8
φυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου, εἶχε δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ
οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον, ἐφοβοῦντο γάρ. Ἄναστας δὲ πρῶτῃ πρώτῃ 9
σαββάτου ἐφάνη πρῶτον Μαρία τῇ Μαγδαληνῇ, ἀφ' ἧς ἐκβεβλή-
κει ἐπὶ δαιμόνια. ἐκεῖνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλε τοῖς μετ' αὐτοῦ 10
γενομένοις, πενθοῦσι καὶ κλαίουσι. κάκεῖνοι ἀκούσαντες ὅτι ζῆ 11
καὶ ἐθεάθη ὑπ' αὐτῆς ἠπίστησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐ- 12
τῶν περιπατοῦσιν ἐφανερῶθη ἐν ἑτέρα μορφῇ, πορευομένοις εἰς
ἀγρόν. κάκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς, οὐδὲ ἐ- 13
κείνοις ἐπίστευσαν. Ὑστερον, ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἑνδεκα 14
ἐφανερῶθη, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν καὶ σκληροκαρδίαν,
ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγνηγερμένον οὐκ ἐπίστευσαν. καὶ 15
εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, κηρῦζατε τὸ
εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσε- 16
ται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύουσι 17
ταῦτα παρακολουθήσει, ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι,
γλώσσαις λαλήσουσι καινὰς, ὄφεις ἄρουσι, κἂν θανάσιμον τι 18
πίωσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψει, ἐπὶ ἄρρωστους χεῖρας ἐπιθήσουσι,
καὶ καλῶς ἔξουσιν. Ὁ μὲν οὖν Κύριος, μετὰ τὸ λαλήσαι αὐτοῖς, 19
ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ.
ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες ἐκήρυσαν πανταχοῦ, τοῦ Κυρίου συνερ- 20

v.7 ἀλλά^c ὑπάγω^{vdpap} λέγω^{vdaap} ὁδ^{dmp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτὸς^{rgms} καί^c ὁδ^{dms} Πέτρος^{ndms}
ὅτι^c προάγω^{vpa3s} συ^{tpa-p} εἰς^p ὁδαῖς^c Γαλιλαία^{nafs} ἐκεῖ^{bo} αὐτὸς^{rgms} ὁράω^{vifd2p} καθὼς^{bo}
λέγω^{vlaa3s} σύ^{trp-d}. **v.8** καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanp} ταχὺς^{bo} φεύγω^{vpa3p} ἀπὸ^p ὁδ^{gn} μνημείων^{ngns}
ἔχω^{via3s} δέ^c αὐτὸς^{trpaf} τρόμος^{nnms} καί^c ἔκστασις^{nnfs} καί^c οὐδείς^{admsn} οὐδείς^{aansn} λέγω^{vlaa3p}
φοβέομαι^{vfin3p} γάρ^c. **v.9** ἀνίστημι^{vpaanms} δέ^c πρῶτῃ^{bo} πρῶτος^{adfsn} σάββατον^{ngms} φαίνομαι^{vip3s}
πρῶτος^{bo} Μαρία^{ndfs} ὁδ^{dfs} Μαγδαληνῇ^{ndfs} ἀπὸ^p ὅς^{trgfs} ἐκβάλλω^{vva3s} ἐπὶ^{ti} δαιμόνιον^{nanp}.
v.10 ἐκεῖνος^{rdnfs} πορεύομαι^{vpaonfs} ἀπαγγέλλω^{vlaa3s} ὁδ^{dmp} μετὰ^p αὐτὸς^{rgms} γίνομαι^{vpadmp}
πενθῶ^{vppadmp} καί^c κλαίω^{vppadmp}. **v.11** κάκεῖνος^{rdnmp} ἀκούω^{vpaanmp} ὅτι^c ζῶ^{vpa3s} καί^c
θεάομαι^{vip3s} ὑπὸ^p αὐτὸς^{trgfs} ἀπιστέω^{vlaa3p}. **v.12** μετὰ^p δέ^c οὗτος^{rdanp} δύο^{ndmp} ἐκ^p
αὐτὸς^{trgmp} περιπατῶ^{vppadmp} φανερόω^{vip3s} ἐν^p ἕτερος^{adfsn} μορφῇ^{ndfs} πορεύομαι^{vppndmp} εἰς^p
ἀγρός^{nams}. **v.13** κάκεῖνος^{rdnmp} ἀπέρχομαι^{vpaanmp} ἀπαγγέλλω^{vlaa3p} ὁδ^{dmp} λοιπὸς^{admpn} οὐδέ^{bo}
ἐκεῖνος^{rdmp} πιστεύω^{vlaa3p}. **v.14** ὕστερος^{bo} ἀνάκειμαι^{vppndmp} αὐτὸς^{rdmp} ὁδ^{dmp} ἑνδεκα^{ti}
φανερόω^{vip3s} καί^c ὠνείδίζω^{vlaa3s} ὁδαῖς^c ἀπιστία^{nafs} αὐτὸς^{trgmp} καί^c σκληροκαρδία^{nafs} ὅτι^c ὁδ^{dmp}
θεάομαι^{vpadmp} αὐτὸς^{rgms} ἐγείρω^{vpxpams} οὐ^{xo} πιστεύω^{vlaa3p}. **v.15** καί^c λέγω^{vlaa3s} αὐτὸς^{rdmp}
πορεύομαι^{vpaonmp} εἰς^p ὁδ^{dams} κόσμος^{nams} ἅπας^{aansn} κηρῦσσω^{vdaa2p} ὁδ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans}
πᾶς^{adfsn} ὁδ^{dfs} κτίσις^{ndfs}. **v.16** ὁδ^{dms} πιστεύω^{vpaanms} καί^c βαπτίζω^{vpaanms} σὺ^{vip3s}
ὁδ^{dms} δέ^c ἀπιστέω^{vpaanms} κατακρίνω^{vip3s}. **v.17** σημεῖον^{nnmp} δέ^c ὁδ^{dmp} πιστεύω^{vpaadmp}
οὗτος^{rdnmp} παρακολουθεῶ^{vifa3s} ἐν^p ὁδ^{dms} ὄνομα^{ndns} ἐγὼ^{trgs} δαιμόνιον^{nanp} ἐκβάλλω^{vifa3p}
γλώσσα^{ndfp} λαλέω^{vifa3p} καινός^{adfpn}. **v.18** ὄφεις^{namp} αἶρω^{vifa3p} κἂν^{qo} θανάσιμος^{aansn} τι-σριανς
πίνω^{vsaa3p} οὐ^{xo} μὴ^{xo} αὐτὸς^{tramp} βλάπτω^{vifa3s} ἐπὶ^p ἄρρωστος^{aampn} χεῖρ^{nafp} ἐπιτίθημι^{vifa3p} καί^c
καλῶς^{bo} ἔχω^{vifa3p}. **v.19** ὁδ^{dms} μὲν^{xo} οὖν^c κύριος^{nnms} μετὰ^p ὁδ^{dans} λαλέω^{vmaa} αὐτὸς^{rdmp}
ἀναλαμβάνω^{vip3s} εἰς^p ὁδ^{dams} οὐρανόσ^{nams} καί^c καθίζω^{vlaa3s} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ὁδ^{dms} θεός^{ngms}.

γοῦντος, καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων. Ἀμήν.

---

v.20 ἐκεῖνος^{rdnmp} δέ^c ἐξέρχομαι^{vpaanmp} κηρύσσω^{vīaa3p} πανταχοῦ^{bo} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} συνεργῶ^{vppagms} καί^c ὁ^{dams} λόγος^{nams} βεβαιῶ^{vppagms} διὰ^p ὁ^{dgnp} ἐπακολουθῶ^{vppagnp} σημείων^{ngnp} ἀμήνth.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ 1
τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, καθὼς παρέδοσαν 2
ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου,
ἔδοξε κάμοι, παρηκολουθηκῶτι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς 3
σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, ἵνα ἐπιγνῶς περὶ ὧν κατηχήθης 4
λόγων τὴν ἀσφάλειαν. Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου τοῦ 5
βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεὺς τις ὀνόματι Ζαχαρίας, ἐξ ἑφημε-
ρίας Ἀβιά, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρῶν, καὶ τὸ 6
ὄνομα αὐτῆς Ἑλισάβετ. ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐνώπιον τοῦ 6
Θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιομασι τοῦ
Κυρίου ἀμεμπτοι. καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι ἡ Ἑλισάβετ 7
ἦν στείρα, καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦ-
σαν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἑφημερίας 8
αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔλαχε τοῦ 9
θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου. καὶ πᾶν τὸ πλῆθος 10
τοῦ λαοῦ ἦν προσευχόμενον ἕξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. ὦφθη 11
δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου, ἐστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ

1. v.1 ἐπειδήπερ^c πολλὸς^{anmpn} ἐπιχειρῶ^{v1aa3p} ἀνατάσσομαι^{vnad} διήγησις^{nafs} περὶ^p ὁδgnp
πληροφορῶ^{vpxpgrp} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-p} πρᾶγμα^{ngnr}. **v.2** καθὼς^{bo} παραδίδωμι^{v1aa3p} ἐγὼ^{tpd-p}
ὁδnmp ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} αὐτόπτης^{anmpn} καὶ^c ὑπηρετῆς^{anmp} γίνομαι^{vpadnmp} ὁδgms λόγος^{ngms}.
v.3 δοκέω^{v1aa3s} κάγω^{tpd-s} παρακολουθεῶ^{vpxadms} ἄνωθεν^{bo} πᾶς^{adnpr} ἀκριβῶς^{bo} καθεξῆς^{bo}
σύ^{tpd-s} γράφω^{vnaa} κράτιστος^{avmsn} Θεόφιλος^{nvms}. **v.4** ἵνα^c ἐπιγινώσκω^{vsaa2s} περὶ^p ὅς^{trgnp}
κατηχέω^{v1ap2s} λόγος^{ngmp} ἀσφάλεια^{nafs}. **v.5** γίνομαι^{v1ad3s} ἐν^p ὁδdfr ἡμέρα^{ndfr} Ἡρώδης^{ngms}
ὁδgms βασιλεὺς^{ngms} ὁδgfs Ἰουδαία^{ngfs} ἱερεὺς^{nnms} τι-σρινμς ὄνομα^{ndms} Ζαχαρίας^{nnms} ἐκ^p
ἐφημερία^{ngfs} Ἀβιά^{tp} καὶ^c ὁδnfs γυνή^{nnfs} αὐτός^{trgms} ἐκ^p ὁδdfr θυγάτηρ^{ngfr} Ἀαρῶν^{tp} καὶ^c ὁδnns
ὄνομα^{nnns} αὐτός^{trgfs} Ἑλισάβετ^{tp}. **v.6** εἰμι^{v1ix3p} δέ^c δίκαιος^{anmpn} ἀμφότεροι^{anmpn} ἐνώπιον^{bo}
ὁδgms θεός^{ngms} πορεύομαι^{vppnmp} ἐν^p πᾶς^{adfrp} ὁδdfr ἐντολή^{ndfr} καὶ^c δικαίωμα^{ndnp} ὁδgms
κύριος^{ngms} ἀμεμπτος^{anmpn}. **v.7** καὶ^c οὐ^{xo} εἰμι^{v1ix3s} αὐτός^{trpmp} τέκνον^{nnns} καθότι^{bo} ὁδnfs
Ἑλισάβετ^{tp} εἰμι^{v1ix3s} στείρα^{nnfs} καὶ^c ἀμφότεροι^{anmpn} προβαινῶ^{vpxanmp} ἐν^p ὁδdfr ἡμέρα^{ndfr}
αὐτός^{trgmp} εἰμι^{v1ix3p}. **v.8** γίνομαι^{v1ad3s} δέ^c ἐν^p ὁδdms ἱερατεύω^{vnpa} αὐτός^{trpms} ἐν^p ὁδdfs
τάξις^{ndfs} ὁδgfs ἐφημερία^{ngfs} αὐτός^{trgms} ἔναντι^{bo} ὁδgms θεός^{ngms}. **v.9** κατὰ^p ὁδans ἔθος^{nans}
ὁδgfs ἱερατεία^{ngfs} λαγχάνω^{v1aa3s} ὁδgms θυμιᾶ^{vnaa} εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁδams ναός^{nams} ὁδgms
κύριος^{ngms}. **v.10** καὶ^c πᾶς^{annsn} ὁδnns πλῆθος^{nnns} ὁδgms λαός^{ngms} εἰμι^{v1ix3s} προσεύχομαι^{vppnns}
ἕξω^{bo} ὁδdfs ὥρα^{ndfs} ὁδgms θυμίαμα^{ngns}.

12 θυμιάματος. καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ φόβος ἐπέπεσεν
 13 ἐπ’ αὐτόν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβοῦ Ζαχαρία,
 διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνὴ σου Ἐλισάβητ γεννή-
 14 σει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰωάννην. καὶ ἔσται
 χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ χα-
 15 ρήσονται. ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ οἶνον καὶ
 16 λίας μητρὸς αὐτοῦ. καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει
 17 ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν, καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον
 αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἡλίου, ἐπιστρέψαι καρδίας πα-
 18 Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. καὶ εἶπε Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγ-
 γελον, Κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο· ἐγὼ γὰρ εἰμι πρεσβύτης, καὶ ἡ
 19 γυνὴ μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. καὶ ἀποκριθεὶς
 ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ, Ἐγὼ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον
 τοῦ Θεοῦ, καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι πρὸς σε, καὶ εὐαγγελίσασθαί
 20 σοι ταῦτα. καὶ ἰδοῦ, ἔση σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος λαλῆσαι,
 ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ’ ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λό-
 21 γοις μου, οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν. καὶ ἦν
 ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν, καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν
 22 αὐτόν ἐν τῷ ναῷ. ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς, καὶ

v.11 ὁράω^{v1ap3s} δέ^c αὐτός^{rpdm3s} ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} ἴστημι^{vpxanms} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ὁ^{dgn3s} θουσιαστήριον^{ngns} ὁ^{dgn3s} θυμιάμα^{ngns}. **v.12** καί^c ταρασσώ^{v1ap3s} Ζαχαρίας^{nnms} ὁράω^{vpaanms} καί^c φόβος^{nnms} ἐπιπίπτω^{v1aa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams}. **v.13** λέγω^{v1aa3s} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rpams} ὁ^{dgnms} ἄγγελος^{nnms} μί^{xo} φοβέομαι^{vdrp2s} Ζαχαρίας^{nnms} διότι^c εἰσακούω^{v1ap3s} ὁ^{dgn3s} δέησις^{nnfs} σύ^{rp-g-s} καί^c ὁ^{dgn3s} γυνή^{nnfs} σύ^{rp-g-s} Ἐλισάβητ^{tp} γεννάω^{v1fa3s} υἱός^{nam3s} σύ^{rp-d-s} καί^c καλέω^{v1fa2s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nam3s} αὐτός^{rp-gms} Ἰωάννης^{nam3s}. **v.14** καί^c εἰμι^{v1fx3s} χαρὰ^{nnfs} σύ^{rp-d-s} καί^c ἀγαλλίασις^{nnfs} καί^c πολὺς^{anmpn} ἐπὶ^p ὁ^{d3ds} γεννάω^{ndfs} αὐτός^{rp-gms} χαίρω^{v1fo3p}. **v.15** εἰμι^{v1fx3s} γάρ^c μέγας^{anmsn} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgn3s} κύριος^{ngms} καί^c οἶνος^{nam3s} καί^c σίκερα^{to} οὐ^{xo} μί^{xo} πίνω^{vsaa3s} καί^c πνεῦμα^{ngns} ἄγιος^{agn3s} πῖμιπλήμι^{v1fp3s} ἔτι^{bo} ἐκ^p κοιλία^{ngfs} μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{rp-gms}. **v.16** καί^c πολὺς^{agampn} ὁ^{dgnp} υἱός^{ngmp} Ἰσραὴλ^{tp} ἐπιστρέφω^{v1fa3s} ἐπὶ^p κύριος^{nam3s} ὁ^{dams} θεός^{nam3s} αὐτός^{rp-gmp}. **v.17** καί^c αὐτός^{rp-nms} προέρχομαι^{v1fd3s} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rp-gms} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} καί^c δύναμις^{ndfs} Ἡλίας^{ngms} ἐπιστρέφω^{vnaa} καρδία^{nafp} πατήρ^{ngmp} ἐπὶ^p τέκνον^{namp} καί^c ἀπειθήσ^{aampn} ἐν^p φρόνησις^{ndfs} δικαίος^{agmpn} ἐτοιμάζω^{vnaa} κύριος^{ndms} λαός^{nam3s} κατασκευάζω^{vpxpams}. **v.18** καί^c λέγω^{v1aa3s} Ζαχαρίας^{nnms} πρὸς^p ὁ^{dams} ἄγγελος^{nam3s} κατὰ^p τίς^{rqans} γινώσκω^{v1fd1s} οὗτος^{rdans} ἐγὼ^{rp-n-s} γάρ^c εἰμι^{v1vx1s} πρεσβύτης^{nnms} καί^c ὁ^{dgn3s} γυνή^{nnfs} ἐγὼ^{rp-g-s} προβαίω^{vpxanfs} ἐν^p ὁ^{d3dp} ἡμέρα^{ndfp} αὐτός^{rp-gfs}. **v.19** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dgnms} ἄγγελος^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm3s} ἐγὼ^{rp-n-s} εἰμι^{v1vx1s} Γαβριὴλ^{tp} ὁ^{dgnms} παρίστημι^{vpxanms} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgn3s} θεός^{ngms} καί^c ἀποστέλλω^{v1ap1s} λαλέω^{vnaa} πρὸς^p σύ^{rp-a-s} καί^c εὐαγγελίζω^{vnam} σύ^{rp-d-s} οὗτος^{rdanp}. **v.20** καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} εἰμι^{v1vx2s} σιωπάω^{vppanms} καί^c μί^{xo} δύναμαι^{vppnms} λαλέω^{vnaa} ἄχρι^p ὅς^{trgfs} ἡμέρα^{ngfs} γίνομαι^{vsad3s} οὗτος^{rdnnp} ἀντι^p ὅς^{trgmp} οὐ^{xo} πιστεύω^{v1aa2s} ὁ^{ddmp} λόγος^{ndmp} ἐγὼ^{rp-g-s} ὅτις^{trnmp} πληρῶω^{v1fp3p} εἰς^p ὁ^{dams} καιρός^{nam3s} αὐτός^{rp-gmp}. **v.21** καί^c εἰμι^{v1ix3s} ὁ^{dgnms} λαός^{nam3s} προσδοκάω^{vppanms} εἰς^p Ζαχαρίας^{nam3s} καί^c θαυμάζω^{v1aa3p} ἐν^p ὁ^{ddms} χρονίζω^{vnpa} αὐτός^{rpams} ἐν^p ὁ^{ddms} ναός^{ndms}.

ἐπέγνωσαν ὅτι ὄπτασίαν ἐώρακεν ἐν τῷ ναῷ, καὶ αὐτὸς ἦν δια-
 νεύων αὐτοῖς, καὶ διέμενε κωφός. καὶ ἐγένετο, ὡς ἐπλήσθησαν 23
 αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.
 Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν Ἐλισάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, 24
 καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέγουσα. ὅτι Οὕτω μοι 25
 πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄνειδός
 μου ἐν ἀνθρώποις. Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος 26
 Γαβριήλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν τῆς Γαλιλαίας ἧ ὄνομα Ναζαρέθ,
 πρὸς παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρὶ, ᾧ ὄνομα Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου 27
 Δαβίδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου, Μαριάμ. καὶ εἰσελθὼν ὁ 28
 ἄγγελος πρὸς αὐτὴν εἶπε, Χαῖρε, κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ
 σοῦ, εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν. ἡ δὲ ἰδοῦσα διεταράχθη ἐπὶ 29
 τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἶη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος.
 καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ, Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ, εὖρες γὰρ χάριν 30
 παρὰ τῷ Θεῷ. καὶ ἰδοὺ, συλλήψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἱόν, καὶ 31
 καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. οὗτος ἔσται μέγας, καὶ υἱὸς 32
 ὑψίστου κληθήσεται, καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον
 Δαβίδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ 33
 εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. εἶπε 34
 δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ
 γινώσκω· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ, Πνεῦμα Ἅγιον 35

v.22 ἐξέρχομαι^{vraanms} δέ^c οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3s} λαλέω^{vnaa} αὐτός^{rdmp} καί^c ἐπιγινώσκω^{viaa3p} ὅτι^c
 ὄπτασία^{nafs} ὄρα^{vixa3s} ἐν^p ὁ^{ddms} ναός^{ndms} καί^c αὐτός^{rgnms} εἶμι^{vix3s} διανεύω^{vrranms} αὐτός^{rdmp}
 καί^c διαμενῶ^{via3s} κωφός^{anmsn}. **v.23** καί^c γίνομαι^{viad3s} ὡς^{bo} πῆμπλημι^{vrap3p} ὁ^{dmp} ἡμέρα^{nmfp}
 ὁ^{dgrfs} λειτουργία^{ngfs} αὐτός^{rgnms} ἀπέρχομαι^{viaa3s} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rgnms}. **v.24** μετὰ^p
 δέ^c οὗτος^{rdafp} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} συλλαμβάνω^{viaa3s} Ἐλισάβετ^{tp} ὁ^{dms} γυνή^{nafs} αὐτός^{rgnms} καί^c
 περικρύβω^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxafs} μῆν^{namp} πέντε^{tn} λέγω^{vrranfs}. **v.25** ὅτι^c οὕτω^{bo} ἐγώ^{tpd-s} ποιέω^{vixa3s}
 ὁ^{dms} κύριος^{nms} ἐν^p ἡμέρα^{ndfp} ὅς^{rrdfp} ἐφοράω^{viaa3s} ἀφαιρέω^{vnaa} ὁ^{dans} ὄνειδος^{nans} ἐγώ^{rgp-s}
 ἐν^p ἀνθρώπος^{ndmp}. **v.26** ἐν^p δέ^c ὁ^{ddms} μῆν^{ndms} ὁ^{ddms} ἔκτος^{admsn} ἀποστέλλω^{vrap3s} ὁ^{dms}
 ἄγγελος^{nms} Γαβριήλ^{tp} ὑπὸ^p ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} εἰς^p πόλιν^{nafs} ὁ^{dgrfs} Γαλιλαία^{ngfs} ὁ^{dms} ὄνομα^{nms}
 Ναζαρέθ^{tp}. **v.27** πρὸς^p παρθένον^{nafs} μενηστεύω^{vrxpafs} ἀνὴρ^{ndms} ὅς^{rrdms} ὄνομα^{nms} Ἰωσήφ^{tp}
 ἐκ^p οἶκος^{ngms} Δαυιδ^{tp} καί^c ὁ^{dms} ὄνομα^{nms} ὁ^{dgrfs} παρθένος^{ngfs} Μαρία^{tp}. **v.28** καί^c
 εἰσέρχομαι^{vraanms} ὁ^{dms} ἄγγελος^{nms} πρὸς^p αὐτός^{rgpafs} λέγω^{viaa3s} χαίρω^{vda2s} χαριτόω^{vrxpafs}
 ὁ^{dms} κύριος^{nms} μετὰ^p σὺ^{rgp-s} εὐλογέω^{vrxpafs} σὺ^{rgn-s} ἐν^p γυνή^{ndfp}. **v.29** ὁ^{dms} δέ^c ὄρα^{vraanfs}
 διαταράσσω^{vrap3s} ἐπι^p ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} αὐτός^{rgnms} καί^c διαλογίζομαι^{viin3s} ποταπὸς^{anmsn}
 εἶμι^{vorp3s} ὁ^{dms} ἀσπασμὸς^{ndms} οὗτος^{rdms}. **v.30** καί^c λέγω^{viaa3s} ὁ^{dms} ἄγγελος^{nms} αὐτός^{rgpafs}
 μῆ^{xo} φοβέομαι^{vdpm2s} Μαρία^{tp} εὐρίσκω^{viaa2s} γάρ^c χάρις^{nafs} παρὰ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.31** καί^c
 ἰδοὺ^{vdaa2s} συλλαμβάνω^{vifd2s} ἐν^p γαστήρ^{ndfs} καί^c τίκτω^{vifd2s} υἱός^{nams} καί^c καλέω^{vifa2s} ὁ^{dans}
 ὄνομα^{nans} αὐτός^{rgnms} Ἰησοῦς^{nams}. **v.32** οὗτος^{rdms} εἶμι^{vifx3s} μέγας^{anmsn} καί^c υἱός^{nms}
 ὑψίστος^{agmsn} καλέω^{vifp3s} καί^c διδομι^{vifa3s} αὐτός^{rdms} κύριος^{nms} ὁ^{dms} θεός^{nms} ὁ^{dams}
 θρόνος^{nams} Δαυιδ^{tp} ὁ^{dgrms} πατήρ^{ngms} αὐτός^{rgnms}. **v.33** καί^c βασιλεύω^{vifa3s} ἐπι^{tp} ὁ^{dams}
 οἶκος^{nams} Ἰακώβ^{tp} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} καί^c ὁ^{dgrfs} βασιλεία^{ngfs} αὐτός^{rgnms} οὐ^{xo} εἶμι^{vifx3s} τέλος^{nms}.
v.34 λέγω^{viaa3s} δέ^c Μαρία^{tp} πρὸς^p ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} πῶς^{bo} εἶμι^{vifx3s} οὗτος^{rdms} ἐπεὶ^c ἀνὴρ^{nams}
 οὐ^{xo} γινώσκω^{vipa1s}.

36 ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι, διὸ καὶ
 37 τὸ γεννώμενον ἐκ σοῦ ἅγιον κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ. καὶ ἰδοὺ,
 38 Ἐλισάβητ ἡ συγγενὴς σου, καὶ αὐτὴ συνειληφυῖα υἱὸν ἐν γήρα
 39 αὐτῆς, καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένῃ στείρα. ὅτι
 40 οὐκ ἀδυνατήσῃ παρὰ τῷ θεῷ πᾶν ῥῆμα. εἶπε δὲ Μαριάμ, Ἰδοὺ,
 41 ἡ δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. καὶ ἀπῆλθεν ἀπ’
 42 αὐτῆς ὁ ἄγγελος. Ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις
 43 ἐπορεύθη εἰς τὴν ὄρεινὴν μετὰ σπουδῆς, εἰς πόλιν Ἰούδα, καὶ
 44 εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν Ἐλισάβητ.
 45 καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβητ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας,
 46 ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς, καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος
 47 Ἁγίου ἡ Ἐλισάβητ, καὶ ἀνεφώνησε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπεν, Εὐ-
 48 λογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας
 σου. καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου
 πρὸς με· ἰδοὺ γάρ, ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ
 ὠτά μου, ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ μου.
 καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα, ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις
 αὐτῇ παρὰ Κυρίου. καὶ εἶπε Μαριάμ, Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου
 τὸν Κύριον, καὶ ἠγαλλίασεν τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί
 μου. ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπεινώσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. ἰδοὺ

v.35 καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdfs} πνεῦμα^{nnns} ἅγιος^{anmsn} ἐπέρχομαι^{v1fd3s} ἐπὶ^p σὺ^{rpa-s} καί^c δύναμις^{nnfs} ὑψίστος^{agmsn} ἐπισκιάζω^{v1fa3s} σὺ^{rpd-s} διό^c καί^c ὁ^{dnns} γεννώμενος^{vpprnnns} ἐκ^p σὺ^{rpg-s} ἅγιος^{anmsn} καλέω^{v1rp3s} υἱός^{nnms} θεός^{ngms}. **v.36** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} Ἐλισάβητ^{tp} ὁ^{dnfs} συγγενὴς^{anfsn} σὺ^{rpg-s} καί^c αὐτός^{rpnfs} συλλαμβάνω^{vpxanfs} υἱός^{nams} ἐν^p γήρα^{ndns} αὐτός^{rpgfs} καί^c οὗτος^{rdnms} μὴν^{xo} ἕκτος^{anmsn} εἰμι^{v1rx3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} καλέω^{vpprdfs} στείρα^{ndfs}.
v.37 ὅτι^c οὐ^{xo} ἀδυνατέω^{v1fa3s} παρὰ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πᾶς^{anmsn} ῥῆμα^{nnns}. **v.38** λέγω^{v1aa3s} δέ^c Μαρία^{tp} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} δούλη^{nnfs} κύριος^{ngms} γίνομαι^{voad3s} ἐγώ^{rpd-s} κατὰ^p ὁ^{dans} ῥῆμα^{nans} σὺ^{rpg-s} καί^c ἀπέρχομαι^{v1aa3s} ἀπό^p αὐτός^{rpgfs} ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms}. **v.39** ἀνίστημι^{vpaanfs} δέ^c Μαρία^{tp} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} οὗτος^{rddfp} πορεύομαι^{v1ao3s} εἰς^p ὁ^{dafis} ὄρεινός^{aafsn} μετὰ^p σπουδῆ^{ngfs} εἰς^p πόλιν^{nafs} Ἰούδας^{ngms}. **v.40** καί^c εἰσέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams} Ζαχαρίας^{ngms} καί^c ἀσπάζομαι^{v1ad3s} ὁ^{dafis} Ἐλισάβητ^{tp}. **v.41** καί^c γίνομαι^{v1ad3s} ὡς^{bo} ἀκούω^{v1aa3s} ὁ^{dnfs} Ἐλισάβητ^{tp} ὁ^{dams} ἀσπασμός^{nams} ὁ^{dgrfs} Μαρία^{ngfs} σκιρτάω^{v1aa3s} ὁ^{dnns} βρέφος^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} κοιλίᾳ^{ndfs} αὐτός^{rpgfs} καί^c πύμνημι^{v1ap3s} πνεῦμα^{ngms} ἅγιος^{agmsn} ὁ^{dnfs} Ἐλισάβητ^{tp}. **v.42** καί^c ἀναφωνέω^{v1aa3s} φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} καί^c λέγω^{v1aa3s} εὐλογέω^{vpxpnfs} σὺ^{rpn-s} ἐν^p γυνῆ^{ndfp} καί^c εὐλογέω^{vpxpnms} ὁ^{dnms} καρπός^{nnms} ὁ^{dgrfs} κοιλίας^{ngfs} σὺ^{rpg-s}. **v.43** καί^c πόθεν^{bo} ἐγώ^{rpd-s} οὗτος^{rdnms} ἵνα^c ἔρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} ὁ^{dgrms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rpg-s} πρὸς^p ἐγώ^{rpa-s}. **v.44** ἰδοὺ^{vdaa2s} γάρ^c ὡς^{bo} γίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnfs} φωνῆ^{nnfs} ὁ^{dgrms} ἀσπασμός^{ngms} σὺ^{rpg-s} εἰς^p ὁ^{dpanp} οὗς^{npanp} ἐγώ^{rpg-s} σκιρτάω^{v1aa3s} ἐν^p ἀγαλλίας^{ndfs} ὁ^{dnns} βρέφος^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} κοιλίᾳ^{ndfs} ἐγώ^{rpg-s}. **v.45** καί^c μακάριος^{anfsn} ὁ^{dnfs} πιστεύω^{vpaanfs} ὅτι^c εἰμι^{v1fx3s} τελείωσις^{nnfs} ὁ^{ddnp} λαλέω^{vpxdnp} αὐτός^{rpdfs} παρὰ^p κύριος^{ngms}. **v.46** καί^c λέγω^{v1aa3s} Μαρία^{tp} μεγαλύνω^{v1pa3s} ὁ^{dnfs} ψυχῆ^{nnfs} ἐγώ^{rpg-s} ὁ^{dams} κύριος^{nams}. **v.47** καί^c ἀγαλλιάω^{v1aa3s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ἐγώ^{rpg-s} ἐπὶ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{ddms} σωτῆρ^{ndms} ἐγώ^{rpg-s}.

γάρ, ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί. ὅτι ἐποίησέ 49
 μοι μεγάλεῖα ὁ δυνατός, καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ τὸ ἔ- 50
 λεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς γενεῶν τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. ἐποίησε 51
 κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοίᾳ
 καρδίας αὐτῶν. καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε τα- 52
 πεινοῦς. πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἔξα- 53
 πέσειλε κενούς. ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ, μνησθῆναι 54
 ἐλέους. καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν τῷ Ἀβραάμ 55
 καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. Ἔμεινε δὲ Μαριάμ σὺν 56
 αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Τῇ 57
 δὲ Ἑλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν 58
 υἱόν. καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς ὅτι ἔμε- 58
 γάλυνε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. 59
 καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ 59
 ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. καὶ 60
 ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν, Οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰω- 61
 ἀννης. καὶ εἶπον πρὸς αὐτήν ὅτι Οὐδεὶς ἐστὶν ἐν τῇ συγγενείᾳ 61
 σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, 62
 τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι αὐτόν. καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψε, 63
 λέγων, Ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμασαν πάντες. Ἄ- 64
 νεῶχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ

v.48 ὅτι^c ἐπιβλέπω^{v1aa3s} ἐπί^p ὁ^{dafs} ταπεινωσις^{nafs} ὁ^{dafs} δούλη^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἰδοῦ^{vdaa2s} γάρ^c
 ἀπό^p ὁ^{dams} νῦν^{bo} μακαρίζω^{vifa3p} ἐγώ^{rpa-s} πᾶς^{anfpn} ὁ^{dndf} γενεά^{nfnf}. **v.49** ὅτι^c ποίω^{v1aa3s}
 ἐγώ^{rpd-s} μεγαλείος^{aanpn} ὁ^{dams} δυνατός^{anmsn} καί^c ἅγιος^{aansn} ὁ^{dams} ὄνομα^{nms} αὐτός^{rpgms}.
v.50 καί^c ὁ^{dams} ἔλεος^{nms} αὐτός^{rpgms} εἰς^p γενεά^{nafp} γενεά^{ngfp} ὁ^{damp} φοβεομαι^{vppndmp}
 αὐτός^{rpsms}. **v.51** ποίω^{v1aa3s} κράτος^{nans} ἐν^p βραχίον^{ndms} αὐτός^{rpgms} διασκορπίζω^{v1aa3s}
 ὑπερήφανος^{aampn} διάνοια^{ndfs} καρδιά^{ngfs} αὐτός^{rpgmp}. **v.52** καθαρέω^{v1aa3s} δυνάστης^{namp} ἀπό^p
 θρόνος^{ngmp} καί^c ὑπό^{v1aa3s} ταπεινός^{aampn}. **v.53** πεινάω^{vppaamp} ἐμπίπλημι^{v1aa3s} ἀγαθός^{agmpn}
 καί^c πλουτέω^{vppaamp} ἔξαποστέλλω^{v1aa3s} κενός^{aampn}. **v.54** ἀντιλαμβάνομαι^{v1ad3s} Ἰσραὴλ^{lp}
 παις^{ngms} αὐτός^{rpgms} μιμησκομαι^{vnap} ἔλεος^{ngns}. **v.55** καθώς^{bo} λαλέω^{v1aa3s} πρὸς^p ὁ^{damp}
 πατήρ^{namp} ἐγώ^{rpg-p} ὁ^{dams} Ἀβραάμ^{tp} καί^c ὁ^{dams} σπέρμα^{ndns} αὐτός^{rpgms} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nams}.
v.56 μένω^{v1aa3s} δε^c Μαρία^{lp} σὺν^p αὐτός^{rpdfs} ὡσεὶ^{bo} μῆν^{namp} τρεῖς^{namp} καί^c ὑποστρέφω^{v1aa3s} εἰς^p
 ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpgfs}. **v.57** ὁ^{dafs} δε^c Ἑλισάβετ^{lp} πίμπλημι^{v1ap3s} ὁ^{dams} χρόνος^{nms} ὁ^{dams}
 τίκτω^{vnaa} αὐτός^{rpdfs} καί^c γεννάω^{v1aa3s} υἱός^{nams}. **v.58** καί^c ἀκούω^{v1aa3p} ὁ^{damp} περίοικος^{aampn}
 καί^c ὁ^{damp} συγγενής^{aampn} αὐτός^{rpgfs} ὅτι^c μεγαλύνω^{v1aa3s} κύριος^{nms} ὁ^{dams} ἔλεος^{nans} αὐτός^{rpgms}
 μετὰ^p αὐτός^{rpgfs} καί^c συχαίρω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdfs}. **v.59** καί^c γίνομαι^{v1ad3s} ἐν^p ὁ^{dafs} ὄγδοος^{dafsn}
 ἡμέρα^{ndfs} ἔρχομαι^{v1aa3p} περιτέμνω^{vnaa} ὁ^{dams} παιδίον^{nans} καί^c καλέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpsms} ἐπί^p ὁ^{dams}
 ὄνομα^{ndns} ὁ^{dams} πατήρ^{ngms} αὐτός^{rpgms} Ζαχαρίας^{nams}. **v.60** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonfs} ὁ^{dams}
 μήτηρ^{nfs} αὐτός^{rpgms} λέγω^{v1aa3s} οὐχί^{xo} ἀλλά^c καλέω^{v1p3s} Ἰωάννης^{nms}. **v.61** καί^c λέγω^{v1aa3p}
 πρὸς^p αὐτός^{rpdfs} ὅτι^c οὐδεὶς^{anfsn} εἰμι^{v1p3s} ἐν^p ὁ^{dafs} συγγενείᾳ^{ndfs} σὺ^{rpg-s} ὁ^{dams} καλέω^{v1p3s}
 ὁ^{dams} ὄνομα^{ndns} οὗτος^{rndns}. **v.62** ἐννεύω^{v1aa3p} δε^c ὁ^{dams} πατήρ^{ndms} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dams} τις^{rqsns}
 ἄ^{xo} θέλω^{vopa3s} καλέω^{vnp} αὐτός^{rpsms}. **v.63** καί^c αἰτέω^{vpaams} πινακίδιον^{nans} γράφω^{v1aa3s}
 λέγω^{vppams} Ἰωάννης^{nms} εἰμι^{v1p3s} ὁ^{dams} ὄνομα^{nms} αὐτός^{rpgms} καί^c θαυμάζω^{v1aa3p} πᾶς^{aampn}.

65 ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν. καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς
 66 περιοικοῦντας αὐτούς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ὀρεινῇ τῆς Ἰουδαίας διελα-
 67 λειτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες
 68 ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται· καὶ
 69 χεὶρ Κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐ-
 70 πλησθη Πνεύματος Ἁγίου, καὶ προεφήτευσε, λέγων, Εὐλογητὸς
 71 Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν
 72 τῷ λαῷ αὐτοῦ, καὶ ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ Δα-
 73 βίδ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ. καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων
 74 τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ, σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ
 75 ἐκ χειρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς, ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν
 76 πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ, ὅρκον ὃν
 77 ὤμοσε πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναί ἡμῖν, ἀφόβως,
 78 ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας, λατρεύειν αὐτῷ. ἐν ὁσί-
 79 τητι καὶ δικαιοσύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς
 ἡμῶν. καὶ σύ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου κληθήσῃ, προπο-
 ρεύσῃ γὰρ πρὸ προσώπου Κυρίου ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ, τοῦ
 δοῦναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐ-
 τῶν, διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς
 ἀνατολή ἐξ ὕψους, ἐπιφάναι τοῖς ἐν σκοτεινῇ θανάτου

v.64 ἀνοίγω^{viap3s} δεῦρ^o ὁ^{dnms} στόμα^{nmns} αὐτός^{rgpms} παραχρῆμα^{bo} καὶ^c ὁ^{dnfs} γλῶσσα^{nmfs} αὐτός^{rgpms}
 καὶ^c λαλέω^{vlaa3s} εὐλογέω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{namfs}. **v.65** καὶ^c γίνομαι^{viad3s} ἐπι^{tp} πᾶς^{aampri}
 φόθος^{nmms} ὁ^{damp} περιοικέω^{vppaamp} αὐτός^{rgpamp} καὶ^c ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} ὀρεινός^{adfsn} ὁ^{dgfs}
 Ἰουδαία^{ngfs} διαλαλέω^{vrip3s} πᾶς^{anpnrn} ὁ^{dnpmp} ῥῆμα^{nmnp} οὗτος^{rdnnp}. **v.66** καὶ^c τίθημι^{viam3p}
 πᾶς^{anmpri} ὁ^{dnpmp} ἀκούω^{vpaanmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rgpmp} λέγω^{vppanmp} τίς^{rgnms} ἄρα^{xo}
 ὁ^{dnms} παιδίον^{nmns} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vifk3s} καὶ^c χεὶρ^{nmfs} κύριος^{ngms} εἰμί^{vix3p} μετὰ^p αὐτός^{rgpms}.
v.67 καὶ^c Ζαχαρίας^{nmms} ὁ^{dnms} πατὴρ^{nmms} αὐτός^{rgpms} τίμημι^{viam3p} πνεῦμα^{ngms} ἅγιος^{agmsn}
 καὶ^c προφητεύω^{vlaa3s} λέγω^{vppanms}. **v.68** εὐλογητός^{anmsn} κύριος^{nmms} ὁ^{dnms} θεός^{nmms} ὁ^{dgms}
 Ἰσραήλ^{tp} ὅτι^c ἐπισκέπτομαι^{viad3s} καὶ^c ποιέω^{vlaa3s} λύτρωσις^{nafs} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} αὐτός^{rgpms}.
v.69 καὶ^c ἐγείρω^{vlaa3s} κέρας^{nans} σωτηρία^{ngfs} ἐγώ^{rgp-d} ἐν^p ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} Δαυιδ^{tp} ὁ^{dgms} παῖς^{ngms}
 αὐτός^{rgpms}. **v.70** καθὼς^{bo} λαλέω^{vlaa3s} διὰ^p στόμα^{ngms} ὁ^{dgpmp} ἅγιος^{agmpri} ὁ^{dgpmp} ἀπὸ^p αἰῶν^{ngms}
 προφήτης^{ngmp} αὐτός^{rgpms}. **v.71** σωτηρία^{nafs} ἐκ^p ἐχθρός^{agmpri} ἐγώ^{rgp-p} καὶ^c ἐκ^p χεῖρ^{ngfs}
 πᾶς^{agmpri} ὁ^{dgpmp} μισέω^{vppagmp} ἐγώ^{rga-p}. **v.72** ποιέω^{vnaa} ἔλεος^{nans} μετὰ^p ὁ^{dgpmp} πατὴρ^{ngmp}
 ἐγώ^{rgp-p} καὶ^c μνησκόμαι^{nap} διαθήκη^{ngfs} ἅγιος^{agfsn} αὐτός^{rgpms}. **v.73** ὄρκος^{nmms} ὅς^{trams}
 ὁ^{mnvnaa3s} πρὸς^p Ἀβραάμ^{tp} ὁ^{dams} πατὴρ^{nmms} ἐγώ^{rgp-p}. **v.74** ὁ^{dgms} δίδωμι^{vnaa} ἐγώ^{rgp-d}
 ἀφόβως^{bo} ἐκ^p χεῖρ^{ngfs} ὁ^{dgpmp} ἐχθρός^{agmpri} ἐγώ^{rgp-p} ῥύομαι^{vrapamp} λατρεύω^{vnpa} αὐτός^{rgpms}.
v.75 ἐν^p ὁσίτης^{ndfs} καὶ^c δικαιοσύνῃ^{ndfs} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rgpms} πᾶς^{aafpn} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ὁ^{dgfs}
 ζῶ^{ngfs} ἐγώ^{rgp-p}. **v.76** καὶ^c οὐ^{trn-s} παιδίον^{nvns} προφήτης^{nmms} ὑψιστος^{agmsn} καλέω^{vifp2s}
 προπορεύομαι^{vifd2s} γάρ^c πρὸ^p πρόσωπον^{ngms} κύριος^{ngms} ἐτοιμάζω^{vnaa} ὁ^{ddms} αὐτός^{rgpms}.
v.77 ὁ^{dgms} δίδωμι^{vnaa} γνῶσις^{nafs} σωτηρία^{ngfs} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} αὐτός^{rgpms} ἐν^p ἄφεσις^{ndfs}
 ἁμαρτία^{ngfp} αὐτός^{rgpmp}. **v.78** διὰ^p σπλάγχνον^{nanp} ἔλεος^{ngms} θεός^{ngms} ἐγώ^{rgp-p} ἐν^p ὅς^{rdnnp}
 ἐπισκέπτομαι^{viad3s} ἐγώ^{rga-p} ἀνατολή^{nmfs} ἐκ^p ὕψους^{ngms}.

καθημένοι, τοῦ κατευθῆναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. Τὸ δὲ παιδίον ἠΰζανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς 80 ἐρήμοις ἕως ἡμέρας ἀναδειξέως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καί- 2
σαρος Αὐγούστου, ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. αὕτη 2
ἡ ἀπογραφή πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου.
καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πό- 3
λιν. ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ἐκ πόλεως Ναζαρέθ, 4
εἰς τὴν Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν Δαβίδ, ἥτις καλεῖται Βηθλέεμ, διὰ τὸ
εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς Δαβίδ, ἀπογράψασθαι σὺν Μα- 5
ριάμ τῇ μεμνηστευμένη αὐτῷ γυναικί, οὔσῃ ἐγκύῳ. ἐγένετο δὲ 6
ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν.
καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐ- 7
τὸν, καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν
τῷ καταλύματι. Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυ- 8
λοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποιμνὴν
αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυ- 9
ρίου περιέλαμψεν αὐτούς, καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. καὶ 10
εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε, ἰδοὺ γάρ, εὐαγγελίζομαι
ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν 11
σήμερον Σωτὴρ, ὃς ἐστι Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει Δαβίδ. καὶ 12

v.79 ἐπιφαινω^{vnaa} ὀδῶν^{δῶν} ἐν^δ σκοτόσ^{ndns} καί^ε σκιά^{ndfs} θάνατος^{ngms} κάθημαι^{vppndmp} ὀδῶν^{gdms}
κατευθῆναι^{vnaa} ὀδῶν^{δῶν} πούσ^{namp} ἐγῶ^{rwg-p} εἰς^ε ὀδός^{nafs} εἰρήνη^{ngfs}. **v.80** ὀδῶν^{gdms} δε^ε παιδίον^{nmns}
αὐζάνω^{vnaa} καί^ε κραταιῶ^{vrip3s} πνεύμα^{ndns} καί^ε εἰμὶ^{vni3x3s} ἐν^δ ὀδῶν^{gdms} ἔρημος^{adfrn} ἕως^ε
ἡμέρα^{ngfs} ἀνάδειξις^{ngfs} αὐτός^{rpms} πρὸς^ε ὀδῶν^{gdms} Ἰσραήλ^{tp}. **2. v.1** γίνομαι^{viad3s} δε^ε ἐν^δ
ὀδῶν^{gdms} ἡμέρα^{ndfr} ἐκεῖνος^{rddfr} ἐξέρχομαι^{vnaa3s} δόγμα^{nmns} παρὰ^ε Καίσαρ^{ngms} Αὐγούστος^{ngms}
ἀπογράφω^{vnpe} πᾶς^{aafsn} ὀδῶν^{gdms} οἰκουμένη^{nafs}. **v.2** οὗτος^{rdnfs} ὀδῶν^{gdms} ἀπογραφή^{nnfs} πρώτος^{anfsn}
γίνομαι^{viad3s} ἡγεμονεύω^{vppagms} ὀδῶν^{gdms} Συρία^{ngfs} Κυρήνιος^{ngms}. **v.3** καί^ε πορεύομαι^{viin3p}
πᾶς^{anmpn} ἀπογράφω^{vnp} ἕκαστος^{anmns} εἰς^ε ὀδῶν^{gdms} ἴδιος^{aafsn} πόλις^{nafs}. **v.4** ἀναβαίω^{vnaa3s} δε^ε
καί^ε Ἰωσήφ^{tp} ἀπὸ^ε ὀδῶν^{gdms} Γαλιλαία^{ngfs} ἐκ^ε πόλις^{ngfs} Ναζαρέθ^{tp} εἰς^ε ὀδῶν^{gdms} Ἰουδαία^{nafs} εἰς^ε πόλις^{nafs}
Δαυιδ^{tp} ὅστις^{rrnfs} καλεῖται^{vrip3s} Βηθλέεμ^{tp} διὰ^ε ὀδῶν^{gdms} εἰμὶ^{vni3x3s} αὐτός^{rpms} ἐκ^ε οἴκος^{ngms} καί^ε
πατριᾶς^{ngfs} Δαυιδ^{tp}. **v.5** ἀπογράφω^{vnam} σὺν^ε Μαρία^{tp} ὀδῶν^{gdms} μνηστεύω^{vpxpds} αὐτός^{rpms} γυνή^{ndfs}
εἰμὶ^{vpxpds} ἐγκυος^{ndfs}. **v.6** γίνομαι^{viad3s} δε^ε ἐν^δ ὀδῶν^{gdms} εἰμὶ^{vni3x3s} αὐτός^{rpms} ἐκεῖ^{bo} πίμπλημι^{viap3p}
ὀδῶν^{gdms} ἡμέρα^{nnfr} ὀδῶν^{gdms} τίκτω^{vnaa} αὐτός^{rpms}. **v.7** καί^ε τίκτω^{vnaa3s} ὀδῶν^{gdms} υἱός^{nams} αὐτός^{rpms}
ὀδῶν^{gdms} πρωτότοκος^{aamsn} καί^ε σπαργανῶ^{vnaa3s} αὐτός^{rpms} καί^ε ἀνακλίνω^{vnaa3s} αὐτός^{rpms} ἐν^δ
ὀδῶν^{gdms} φάτνῃ^{ndfs} διότι^ε οὐ^{xo} εἰμὶ^{vni3x3s} αὐτός^{rpms} τόπος^{nmns} ἐν^δ ὀδῶν^{gdms} κατάλυμα^{ndns}. **v.8** καί^ε
ποιμῆν^{nnmp} εἰμὶ^{viix3p} ἐν^δ ὀδῶν^{gdms} χώρα^{ndfs} αὐτός^{rpms} ἀγραυλῶ^{vppanmp} καί^ε φυλάσσω^{vppanmp}
φυλακῆ^{namp} ὀδῶν^{gdms} νύξ^{ngfs} ἐπὶ^ε ὀδῶν^{gdms} ποιμνῆ^{nafs} αὐτός^{rpms}. **v.9** καί^ε ἰδοὺ^{vdaa2s} ἄγγελος^{nmns}
κύριος^{ngms} ἐπίσημι^{vnaa3s} αὐτός^{rpms} καί^ε δόξα^{nmfs} κύριος^{ngms} περιλάμπω^{vnaa3s} αὐτός^{rpms} καί^ε
φοβέομαι^{vnao3p} φόβος^{nams} μέγας^{aamsn}. **v.10** καί^ε λέγω^{vnaa3s} αὐτός^{rpms} ὀδῶν^{gdms} ἄγγελος^{nmns}
μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdrn2p} ἰδοὺ^{vdaa2s} γάρ^ε εὐαγγελίζω^{vipm1s} σὺ^{rp-d-p} χαρὰ^{nafs} μέγας^{aafsn} ὅστις^{rrnfs}
εἰμὶ^{vni3x3s} πᾶς^{admsn} ὀδῶν^{gdms} λαός^{ndms}. **v.11** ὅτι^ε τίκτω^{viap3s} σὺ^{rp-d-p} σήμερον^{bo} σωτήρ^{nmns} ὅς^{rrnms}
εἰμὶ^{vni3x3s} Χριστός^{nmns} κύριος^{nmns} ἐν^δ πόλις^{ndfs} Δαυιδ^{tp}.

12 τοῦτο ὑμῖν τὸ σημεῖον, εὐρήσετε βρέφος ἑσπαργανωμένον, κεί-
 13 μενον ἐν τῇ φάτνῃ. καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πληθος
 14 στρατιᾶς οὐρανοῦ, αἰνοῦντων τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων, Δόξα ἐν
 15 ὑψίστοις Θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία. Καὶ
 ἐγένετο, ὡς ἀπῆλθον ἀπ’ αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ
 οἱ ἀνθρώποι οἱ ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Διέλθωμεν δὴ ἕως
 16 Βηθλεέμ, καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώ-
 17 ρισεν ἡμῖν. καὶ ἦλθον σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦρον τὴν τε Μαριάμ
 18 καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. ἰδόντες δὲ
 19 διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ
 20 παιδίου τούτου. καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν
 21 λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς. ἡ δὲ Μαριάμ πάντα
 22 συνετήρει τὰ ῥήματα ταῦτα, συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.
 23 καὶ ἐπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν
 ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.
 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν ἡμέραι ὀκτώ τοῦ περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ
 ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ
 22 τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ. Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡ-
 μέραι τοῦ καθαρισμοῦ αὐτῆς κατὰ τὸν νόμον Μωσέως, ἀνήγαγον
 23 αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα, παραστῆσαι τῷ Κυρίῳ, καθὼς γέγραπται
 ἐν νόμῳ Κυρίου ὅτι Πᾶν ἄρσεν διανοίγον μήτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ

v.12 καί^c οὔτος^{rdnms} σὺ^{rpd-p} ὁ^{dmns} σημεῖον^{nnms} εὐρήσκω^{vifa2p} βρέφος^{nans} σπαργανώ^{vprxans}
 κείμεναι^{vprnans} ἐν^p ὁ^{ddfs} φάτνη^{ndfs}. **v.13** καί^c ἐξαίφνης^{bo} γίνομαι^{viad3s} σὺν^p ὁ^{ddms}
 ἄγγελος^{ndms} πληθος^{nnms} στρατιά^{ngfs} οὐρανοῦ^{agfsn} αἰνέω^{vprpagm} ὁ^{damns} θεός^{nams} καί^c λέγω^{vprpagm}.
v.14 δόξα^{nnfs} ἐν^p ὑψιστος^{adnprn} θεός^{ndms} καί^c ἐπὶ^p γῆ^{ngfs} εἰρήνη^{nnfs} ἐν^p ἀνθρώπος^{ndmp}
 εὐδοκία^{nnfs}. **v.15** καί^c γίνομαι^{viad3s} ὡς^{bo} ἀπέρχομαι^{viaa3p} ἀπὸ^p αὐτός^{rpgm} εἰς^p ὁ^{damns}
 οὐρανός^{nams} ὁ^{dmnp} ἄγγελος^{nnmp} καί^c ὁ^{dmnp} ἀνθρώπος^{nnmp} ὁ^{dmnp} ποιμὴν^{nnmp} λέγω^{viaa3p} πρὸς^p
 ἀλλήλων^{ream} διέρχομαι^{vsaalp} δὴ^{xo} ἕως^c Βηθλεέμ^{tp} καί^c ὁράω^{vsaalp} ὁ^{damns} ῥῆμα^{nans} οὔτος^{rdans}
 ὁ^{dans} γίνομαι^{vpxaans} ὅς^{rans} ὁ^{dmns} κύριος^{nnms} γνωρίζω^{viaa3s} ἐγώ^{rpd-p}. **v.16** καί^c ἔρχομαι^{viaa3p}
 σπεύδω^{vraanmp} καί^c ἀνευρίσκω^{viaa3p} ὁ^{dafs} τέ^{xo} Μαρία^{tp} καί^c ὁ^{damns} Ἰωσήφ^{tp} καί^c ὁ^{damns} βρέφος^{nans}
 κείμεναι^{vprnans} ἐν^p ὁ^{ddfs} φάτνη^{ndfs}. **v.17** ὁράω^{vraanmp} δε^c διαγνωρίζω^{viaa3p} περὶ^p ὁ^{dgnns} ῥῆμα^{ngns}
 ὁ^{dgnns} λαλέω^{vrapgns} αὐτός^{rpdmp} περὶ^p ὁ^{dgnns} παιδίον^{ngns} οὔτος^{rdgnns}. **v.18** καί^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dmnp}
 ἀκούω^{vraanmp} θαυμάζω^{viaa3p} περὶ^p ὁ^{dgnp} λαλέω^{vrapgnp} ὑπὸ^p ὁ^{dgnp} ποιμὴν^{ngmp} πρὸς^p αὐτός^{rmpam}.
v.19 ὁ^{dnfs} δε^c Μαρία^{tp} πᾶς^{aanpn} συνηρέω^{vlia3s} ὁ^{damp} ῥῆμα^{nanp} οὔτος^{rdanp} συμβάλλω^{vprpanfs}
 ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpgfs}. **v.20** καί^c ἐπιστρέφω^{viaa3p} ὁ^{dmnp} ποιμὴν^{nnmp} δοξάζω^{vprpanmp}
 καί^c αἰνέω^{vpranmp} ὁ^{damns} θεός^{nams} ἐπὶ^p πᾶς^{adnprn} ὅς^{rtdnp} ἀκούω^{viaa3p} καί^c ὁράω^{viaa3p} καθὼς^{bo}
 λαλέω^{viap3s} πρὸς^p αὐτός^{rmpam}. **v.21** καί^c ὅτε^{bo} πύμπλημι^{viap3p} ἡμέρα^{nnfp} ὀκτώ^{tn} ὁ^{dgnns}
 περιτεμνῶ^{vnaa} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} καί^c καλέω^{viap3s} ὁ^{dmns} ὄνομα^{nnms} αὐτός^{rpgms} Ἰησοῦς^{nnms}
 ὁ^{dmns} καλέω^{vrapnns} ὑπὸ^p ὁ^{dgnms} ἄγγελος^{ngms} πρὸ^p ὁ^{dgnms} συλλαμβάνω^{vnap} αὐτός^{rmpams} ἐν^p ὁ^{ddfs}
 κοιλία^{ndfs}. **v.22** καί^c ὅτε^{bo} πύμπλημι^{viap3p} ὁ^{dnfp} ἡμέρα^{nnfp} ὁ^{dgnms} καθαρισμός^{ngms} αὐτός^{rpgfs}
 κατὰ^p ὁ^{damns} νόμος^{nams} Μωϋσῆς^{ngms} ἀνάγω^{viaa3p} αὐτός^{rmpams} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} παριστημι^{vnaa}
 ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}.

κληθήσεται, καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ 24
 Κυρίου, Ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν. καὶ ἰδοῦ, 25
 ἦν ἄνθρωπος ἐν Ἱερουσαλήμ, ᾧ ὄνομα Σιμεῶν, καὶ ὁ ἄνθρωπος
 οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσ- 26
 ραήλ, καὶ Πνεῦμα Ἅγιον ἦν ἐπ’ αὐτόν. καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματι-
 σμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν ἢ 26
 ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου. καὶ ἤλθεν ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν, 27
 καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι
 αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς ἐ- 28
 δεξάτο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεόν, καὶ
 εἶπε, Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, 29
 ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἠτοί- 30, 31
 μασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν, φῶς εἰς ἀποκάλυψιν
 ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ. καὶ ἦν Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ 32
 αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. καὶ εὐλό- 34
 γησεν αὐτοὺς Σιμεῶν, καὶ εἶπε πρὸς Μαριάμ τὴν μητέρα αὐτοῦ,
 Ἰδοῦ, οὗτος κεῖται εἰς πῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσρα- 35
 ἡλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον, καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν
 διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρ-
 διῶν διαλογισμοί. καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουίλ, 36
 ἐκ φυλῆς Ἀσήρ αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα

v.23 καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἐν^p νόμος^{ndms} κύριος^{ngms} ὅτι^c πᾶς^{annsn} ἄρονη^{nms} διανοίγω^{vppans}
 μήτρα^{nafs} ἄγιος^{aansn} ὁ^{dms} κύριος^{ndms} καλέω^{vifp3s}. **v.24** καί^c ὁ^{dms} διδομί^{vnaa} θυσία^{nafs}
 κατὰ^p ὁ^{dans} λέγω^{vpxpans} ἐν^p νόμος^{ndms} κύριος^{ngms} ζευγος^{nms} τρυγόν^{ngfp} ἢ^{xo} δύοⁱⁿ νεοσσοί^{namp}
 περιστερά^{ngfp}. **v.25** καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} εἰμί^{vix3s} ἄνθρωπος^{nms} ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp} ὅς^{trdms}
 ὄνομα^{nms} Σιμεῶν^{tp} καί^c ὁ^{dms} ἄνθρωπος^{nms} οὗτος^{rdms} δίκαιος^{anmsn} καί^c εὐλαβής^{anmsn}
 προσδεχόμενος^{vppnms} παράκλησις^{nafs} ὁ^{dms} Ἰσραήλ^{tp} καί^c πνεῦμα^{nms} ἄγιος^{aansn} εἰμί^{vix3s} ἐπι^p
 αὐτός^{trams}. **v.26** καί^c εἰμί^{vix3s} αὐτός^{trpms} χρηματίζω^{vpxpns} ὑπὸ^p ὁ^{dms} πνεῦμα^{ngms} ὁ^{dms}
 ἄγιος^{agnsn} μὴ^{xo} ὀράω^{vnaa} θάνατος^{nms} πρὶν^{bo} ἢ^{xo} ὀράω^{vsaa3s} ὁ^{dms} Χριστός^{nms} κύριος^{ngms}.
v.27 καί^c ἔρχομαι^{vnaa3s} ἐν^p ὁ^{dms} πνεῦμα^{ndms} εἰς^p ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} καί^c ἐν^p ὁ^{dms} εἰσάγω^{vnaa} ὁ^{damp}
 γονεύς^{namp} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dms} ποιέω^{vnaa} αὐτός^{tramp} κατὰ^p ὁ^{dans} ἐθίζω^{vpxpans}
 ὁ^{dms} νόμος^{ngms} περὶ^p αὐτός^{trpms}. **v.28** καί^c αὐτός^{trpms} δέχομαι^{vnaa3s} αὐτός^{trams} εἰς^p
 ὁ^{dafp} ἀγκάλη^{nafp} αὐτός^{trpms} καί^c εὐλόγω^{vnaa3s} ὁ^{dms} θεός^{nams} καί^c λέγω^{vnaa3s}. **v.29** νῦν^{bo}
 ἀπολύω^{vira2s} ὁ^{dms} δοῦλος^{nams} σου^{trp-g-s} δεσπότης^{nms} κατὰ^p ὁ^{dans} ῥῆμα^{nans} σου^{trp-g-s} ἐν^p
 εἰρήνῃ^{ndfs}. **v.30** ὅτι^c ὀράω^{vnaa3p} ὁ^{dms} ὀφθαλμός^{nnmp} ἐγώ^{trp-g-s} ὁ^{dans} σωτήριον^{aansn} σου^{trp-g-s}.
v.31 ὅς^{trans} ἐτοιμάζω^{vnaa2s} κατὰ^p πρόσωπον^{nans} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dms} λαός^{ngmp}. **v.32** φῶς^{nms} εἰς^p
 ἀποκάλυψις^{nafs} ἐθνός^{ngmp} καί^c δόξα^{nafs} λαός^{ngms} σου^{trp-g-s} Ἰσραήλ^{tp}. **v.33** καί^c εἰμί^{vix3s} Ἰωσήφ^{tp}
 καί^c ὁ^{dms} μήτηρ^{nafs} αὐτός^{trpms} θαυμάζω^{vppanmp} ἐπι^p ὁ^{dms} λαλέω^{vpppdpn} περὶ^p αὐτός^{trpms}.
v.34 καί^c εὐλόγω^{vnaa3s} αὐτός^{tramp} Σιμεῶν^{tp} καί^c λέγω^{vnaa3s} πρὸς^p Μαρία^{tp} ὁ^{dans} μήτηρ^{nafs}
 αὐτός^{trams} ἰδοῦ^{vdaa2s} οὗτος^{rdms} κεῖται^{vipn3s} εἰς^p πῶσιν^{nafs} καί^c ἀνάστασις^{nafs} πολλύς^{agmpn} ἐν^p
 ὁ^{dms} Ἰσραήλ^{tp} καί^c εἰς^p ὁ^{dans} ἀντιλέγω^{vppans}. **v.35** καί^c σου^{trp-g-s} δέ^c αὐτός^{trp-g-s} ἐν^p
 ψυχῇ^{nafs} διέρχομαι^{vifd3s} ῥομφαία^{nafs} ὅπως^{bo} ἂν^{xo} ἀποκαλυπτοῦ^{vsap3p} ἐκ^p πολλύς^{agfpn} καρδία^{ngfp}
 διαλογισμός^{nnmp}.

37 ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἐπτά ἀπὸ τῆς παρθενίας αὐτῆς, καὶ αὕτη χήρα
 ὡς ἑτῶν ὀγδοηκονταεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ,
 38 νηστειαῖς καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. καὶ αὕτη
 αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα ἀνθωμολογεῖτο τῷ Κυρίῳ, καὶ ἐλάλει περὶ
 39 αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ. καὶ
 ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς
 40 τὴν Γαλιλαίαν, εἰς τὴν πόλιν αὐτῶν Ναζαρέθ. Τὸ δὲ παιδίον ἠΰ-
 ζανε, καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι, πληρούμενον σοφίας, καὶ χάρις
 41 Θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό. Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς
 42 Ἱερουσαλήμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πάσχα. καὶ ὅτε ἐγένετο ἑτῶν δώδεκα,
 43 ἀναβάντων αὐτῶν εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, καὶ
 τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτούς, ὑπέμεινεν
 Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνω Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ
 44 αὐτοῦ, νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ εἶναι, ἦλθον ἡμέρας
 ὀδόν, καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν ἐν τοῖς συγγενέσι καὶ ἐν τοῖς γνωστοῖς,
 45 καὶ μὴ εὐρόντες αὐτόν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, ζητοῦντες
 46 αὐτόν. καὶ ἐγένετο, μεθ' ἡμέρας τρεῖς εὔρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ,
 καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν, καὶ
 47 ἐπερωτῶντα αὐτούς. ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ
 48 ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες αὐτὸν
 ἐξεπλάγησαν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπε, Τέκνον, τί

v.36 καί^c εἰμⁱ ^{vix3s} Ἄννα^{nmfs} προφητῆς^{nmfs} θυγάτηρ^{nmfs} Φανοῦ^{hlp} ἐκ^p φυλῆ^{ngfs} Ἀσὴρ^{lp}
 οὗτος^{rpns} προβαίνω^{vpxanfs} ἐν^p ἡμέρα^{ndfp} πολὺς^{adfpn} ζάω^{vpaanfs} ἔτος^{nanp} μετὰ^p ἀνὴρ^{ngms} ἐπτά^{tn}
 ἀπὸ^p ὀ^{dgfs} παρθενία^{ngfs} αὐτός^{rpns}. **v.37** καί^c αὐτός^{rpns} χήρα^{nmfs} ὡς^{bo} ἔτος^{ngnp} ὀγδοήκοντα^{ngnp}
 ὅς^{rnfs} οὐ^{xo} ἀφίστημι^{viii3s} ἀπὸ^p ὀ^{dgns} ἱερόν^{ngms} νηστεια^{ndfp} καί^c δεήσις^{ndfp} λατρεύω^{vppanfs}
 νύξ^{nafs} καί^c ἡμέρα^{nafs}. **v.38** καί^c αὐτός^{rpns} αὐτός^{rpdfs} ὀ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ἐπίστημι^{vpaanfs}
 ἀνθωμολογέομαι^{viii3s} ὀ^{ddms} κύριος^{ndms} καί^c λαλέω^{viii3s} περὶ^p αὐτός^{rpms} πᾶς^{admpn} ὀ^{ddmp}
 προσδέχομαι^{vppndmp} λύτρωσις^{nafs} ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.39** καί^c ὡς^{bo} τελέω^{viii3s} ἅπας^{aanpn}
 ὀ^{danp} κατὰ^p ὀ^{dams} νόμος^{nam} κύριος^{ngms} ὑποστρέφω^{viii3p} εἰς^p ὀ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} εἰς^p ὀ^{dafs}
 πόλις^{nafs} αὐτός^{rpmp} Ναζαρά^{tp}. **v.40** ὀ^{dnn} δέ^c παιδίον^{nmns} αὐξάνω^{viii3s} καί^c κραταιώω^{vii3s}
 πνεῦμα^{ndms} πληρῶω^{vppnns} σοφία^{ngfs} καί^c χάρις^{nmfs} θεός^{ngms} εἰμⁱ ^{vix3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpans}.
v.41 καί^c πορεύομαι^{viii3p} ὀ^{dmp} γονεύς^{nmmp} αὐτός^{rpms} κατὰ^p ἔτος^{nans} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} ὀ^{ddfs}
 ἑορτῆ^{ndfs} ὀ^{dgms} πάσχα^{ta}. **v.42** καί^c ὅτε^{bo} γίνομαι^{viiad3s} ἔτος^{ngnp} δώδεκα^{tn} ἀναβαίνω^{vppaagmp}
 αὐτός^{rpmp} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} κατὰ^p ὀ^{dans} ἔθος^{nans} ὀ^{dgfs} ἑορτῆ^{ngfs}. **v.43** καί^c τελειώω^{vppaagmp}
 ὀ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ἐν^p ὀ^{ddms} ὑποστρέφω^{vnpa} αὐτός^{rpmp} ὑπομένω^{viii3s} Ἰησοῦς^{nmms} ὀ^{dms}
 παῖς^{nmns} ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp} καί^c οὐ^{xo} γινώσκω^{viii3s} Ἰωσήφ^{tp} καί^c ὀ^{dms} μήτηρ^{nmfs} αὐτός^{rpms}.
v.44 νομίζω^{vppaamp} δέ^c αὐτός^{rpms} ἐν^p ὀ^{ddfs} συνοδία^{ndfs} εἰμⁱ ^{vnp} ἐρχομαι^{viii3p} ἡμέρα^{ngfs}
 ὀ^{dods} καί^c ἀναζητέω^{viii3p} αὐτός^{rpms} ἐν^p ὀ^{ddmp} συγγενήσι^{admpn} καί^c ἐν^p ὀ^{ddmp} γνωστός^{admpn}.
v.45 καί^c μὴ^{xo} εὐρίσκω^{vppaamp} αὐτός^{rpms} ὑποστρέφω^{viii3p} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} ζητέω^{vppaamp}
 αὐτός^{rpms}. **v.46** καί^c γίνομαι^{viiad3s} μετὰ^p ἡμέρα^{nafp} τρεῖς^{nafp} εὐρίσκω^{viii3p} αὐτός^{rpms} ἐν^p
 ὀ^{ddns} ἱερόν^{ndms} καθέζομαι^{vppnams} ἐν^p μέσος^{adnsn} ὀ^{dgm} διδασκαλῶν^{ngmp} καί^c ἀκούω^{vppaams}
 αὐτός^{rpmp} καί^c ἐπερωτάω^{vppaams} αὐτός^{rpmp}. **v.47** ἐξίστημι^{viii3p} δέ^c πᾶς^{ammpn} ὀ^{dmp}
 ἀκούω^{vppaamp} αὐτός^{rpms} ἐπὶ^p ὀ^{ddfs} σύνεσις^{ndfs} καί^c ὀ^{ddfp} ἀπόκρισις^{ndfp} αὐτός^{rpms}.

ἐποίησας ἡμῖν οὕτως· ἰδοὺ, ὁ πατήρ σου ἀγῶ ὀδυνώμενοι ἐξη-
 τοῦμέν σε. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί ὅτι ἐξητεῖτέ με· οὐκ ἤδείτε 49
 ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναι με· καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν 50
 τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθεν 51
 εἰς Ναζαρέθ, καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. καὶ ἡ μήτηρ αὐ-
 τοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. Καὶ 52
 Ἰησοῦς προέκοπτε σοφία καὶ ἡλικία, καὶ χάριτι παρὰ Θεῶ καὶ
 ἀνθρώποις.

Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαίδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, 3
 ἡγεμονεύοντος Ποντίου Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦν-
 τος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ
 τετραρχοῦντος τῆς Ἰουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυ-
 σανίου τῆς Ἀβιληνῆς τετραρχοῦντος, ἐπ' ἀρχιερέων Ἄννα καὶ 2
 Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ Ἰωάννην τὸν τοῦ Ζαχαρίου υἱὸν
 ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περιχώρον τοῦ Ἰορδάνου, 3
 κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεισιν ἁμαρτιῶν, ὡς γέγρα- 4
 πται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος, Φωνὴ βο-
 ῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε 5
 τὰς τρίβους αὐτοῦ. πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος 5
 καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται, καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθείαν, καὶ
 αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας, καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον 6

v.48 καί^c ὁράω^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} ἐκπλήσσω^{viap3p} καί^c πρὸς^p αὐτός^{rpams} ὀδ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs}
 αὐτός^{rpams} λέγω^{viaa3s} τέκνον^{nnvs} τίς^{rqans} ποιῶ^{viaa2s} ἐγώ^{rpdp} οὕτω^{bo} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὀδ^{dnms} πατήρ^{nnms}
 σύ^{rp3s} κἀγώ^{rpn-s} ὀδ^{dnms} ὀδ^{dnms} ζητέω^{vial1p} σύ^{rp3s}. **v.49** καί^c λέγω^{viaa3s} πρὸς^p
 αὐτός^{rpamp} τίς^{rqans} ὅτι^c ζητέω^{viaa2p} ἐγώ^{rp3s} οὐ^{xo} οἶδα^{viva2p} ὅτι^c ἐν^p ὀδ^{dnmp} ὀδ^{dgms} πατήρ^{ngms}
 ἐγώ^{rp3s} δεῖ^{vipq3s} εἶμι^{vnrpx} ἐγώ^{rp3s}. **v.50** καί^c αὐτός^{rpamp} οὐ^{xo} συνῆμι^{viaa3p} ὀδ^{dnms}
 ῥῆμα^{nans} ὅς^{trans} λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdpmp}. **v.51** καί^c καταβαίνω^{viaa3s} μετὰ^p αὐτός^{rp3mp}
 καί^c ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^p Ναζαρά^{tp} καί^c εἶμι^{vix3s} ὑποτάσσω^{vppnms} αὐτός^{rpdpmp} καί^c ὀδ^{dnfs}
 μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rpams} διατηρέω^{viaa3s} πᾶς^{aanpn} ὀδ^{danp} ῥῆμα^{nanp} οὕτως^{rdanp} ἐν^p ὀδ^{dnfs} καρδία^{ndfs}
 αὐτός^{rp3fs}. **v.52** καί^c Ἰησοῦς^{nnms} προκόπτω^{viaa3s} σοφία^{ndfs} καί^c ἡλικία^{ndfs} καί^c χάρις^{ndfs}
 παρὰ^p θεός^{ndms} καί^c ἀνθρώπος^{ndmp}. **3. v.1** ἐν^p ἔτος^{ndms} δε^c πεντεκαίδεκάτος^{adnsm}
 ὀδ^{dgfs} ἡγεμονία^{ngfs} Τιβέριος^{ngms} Καῖσαρ^{ngms} ἡγεμονεύω^{vppagms} Πόντιος^{ngms} Πιλάτος^{ngms} ὀδ^{dgfs}
 Ἰουδαία^{ngfs} καί^c τετρααρχέω^{vppagms} ὀδ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} Ἡρώδης^{ngms} Φίλιππος^{ngms} δε^c ὀδ^{dgms}
 ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rp3ms} τετρααρχέω^{vppagms} ὀδ^{dgfs} Ἰουραῖος^{ngms} καί^c Τραχωνίτις^{ngfs} χώρα^{ngfs}
 καί^c Λυσανίας^{ngms} ὀδ^{dgfs} Ἀβιληνῆ^{ngfs} τετρααρχέω^{vppagms}. **v.2** ἐπὶ^p ἀρχιερέυς^{ngmp} Ἄννα^{ngms}
 καί^c Καϊάφα^{ngms} γίνομαι^{viad3s} ῥῆμα^{nnms} θεός^{ngms} ἐπὶ^p Ἰωάννης^{nams} ὀδ^{dams} ὀδ^{dgms} Ζαχαρίας^{ngms}
 υἱός^{nams} ἐν^p ὀδ^{ddfs} ἔρημος^{adnsm}. **v.3** καί^c ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^p πᾶς^{aafsn} ὀδ^{dafs} περιχώρος^{aafsn}
 ὀδ^{dgms} Ἰορδάνης^{ngms} κηρύσσω^{vppanms} βάπτισμα^{nans} μετάνοια^{ngfs} εἰς^p ἄφεισις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp}.
v.4 ὡς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἐν^p βίβλος^{ndfs} λόγος^{ngmp} Ἡσαΐας^{ngms} ὀδ^{dgms} προφήτης^{ngms} λέγω^{vppagms}
 φωνή^{nnfs} βόα^{vppagms} ἐν^p ὀδ^{ddfs} ἔρημος^{adnsm} ἐτοιμάζω^{vdaa2p} ὀδ^{dafs} ὀδός^{nafs} κύριος^{ngms} εὐθύς^{aafpn}
 ποιέω^{vdpa2p} ὀδ^{dafp} τρίβος^{nafp} αὐτός^{rp3ms}. **v.5** πᾶς^{anfsm} φάραγξ^{nifs} πληρῶν^{vifp3s} καί^c πᾶς^{annsm}
 ὄρος^{nnms} καί^c βουνός^{nnms} ταπεινώ^{vifp3s} καί^c εἶμι^{vifx3s} ὀδ^{dnmp} σκολιός^{annpn} εἰς^p εὐθύς^{aafsn} καί^c
 ὀδ^{dnfp} τραχύς^{anfnp} εἰς^p ὀδός^{nafp} λείος^{aafpn}.

7 τοῦ Θεοῦ. Ἔλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι
 ὑπ' αὐτοῦ, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς
 8 μελλούσης ὀργῆς· ποιήσατε οὖν καρπούς ἀξίους τῆς μετανοίας,
 καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ,
 λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέ-
 9 κνα τῷ Ἀβραάμ. ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων
 κεῖται, πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλὸν ἐκκόπεται
 10 καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι, λέγοντες,
 11 Τί οὖν ποιήσομεν· ἀποκριθεὶς δὲ λέγει αὐτοῖς, Ὁ ἔχων δύο χιτῶ-
 νας, μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιεῖτω.
 12 ἤλθον δὲ καὶ τελῶναι βαπτισθῆναι, καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Δι-
 13 δάσκαλε, τί ποιήσομεν· ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Μηδὲν πλέον
 14 παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ
 στρατευόμενοι, λέγοντες, Καὶ ἡμεῖς τί ποιήσομεν· καὶ εἶπε πρὸς
 αὐτούς, Μηδένα διασεῖσητε, μηδὲ συκοφαντήσητε, καὶ ἀρκεῖσθε
 15 τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ, καὶ διαλογιζο-
 μένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ Ἰωάννου, μήποτε
 16 αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός, ἀπεκρίνατο ὁ Ἰωάννης, ἅπασι λέγων, Ἐ-
 γὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς, ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ
 οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ, αὐτὸς
 17 ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ πυρί, οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ

v.6 καί^c ὁράω^{vifd3s} πᾶς^{anfsn} σάρξ^{nnfs} ὁ^{dans} σωτήριον^{aansn} ὁ^{dans} θεός^{ngms}. **v.7** λέγω^{vifa3s}
 οὖν^c ὁ^{damp} ἐκπορευόμενοι^{vppndmp} ὄχλοις^{ndmp} βαπτίζω^{vnap} ὑπὸ^p αὐτός^{rpgms} γέννημα^{nvnp} ἐχιδνα^{ngfp}
 τίς^{rqnms} ὑποδείκνυμι^{viaa3s} συ^{rpd-p} φεύγω^{vnaa} ἀπὸ^p ὁ^{dgrs} μέλλω^{vppagfs} ὀργῆ^{ngfs}. **v.8** ποιεῖτω^{vdaa2p}
 οὖν^c καρπός^{namp} ἀξίους^{aampn} ὁ^{dgrs} μετάνοια^{ngfs} καί^c μή^{xo} ἄρχω^{vsaam2p} λέγω^{vnpa} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdmp}
 πατήρ^{nams} ἔχω^{vipa1p} ὁ^{dams} Ἀβραάμ^{tp} λέγω^{vipa1s} γάρ^c συ^{rpd-p} ὅτι^c δύναμαι^{vipn3s} ὁ^{dams} θεός^{nnms}
 ἐκ^p ὁ^{dgnp} λίθος^{ngmp} οὗτος^{rdgmp} ἐγειρω^{vnaa} τέκνον^{namp} ὁ^{dams} Ἀβραάμ^{tp}. **v.9** ἤδη^{bo} δέ^c καί^c
 ὁ^{dams} ἀξίνη^{nnfs} πρὸς^p ὁ^{dafs} ρίζα^{nafs} ὁ^{dgnp} δένδρον^{ngnp} κεῖται^{vipn3s} πᾶς^{anfsn} οὖν^c δένδρον^{nnms}
 μή^{xo} ποιεῖω^{vppans} καρπός^{nams} καλός^{aamsn} ἐκκόπτω^{vipp3s} καί^c εἰς^p πῦρ^{nans} βάλλω^{vipp3s}.
v.10 καί^c ἐπερωτάω^{vifa3p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{damp} ὄχλος^{nnmp} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqnms} οὖν^c ποιεῖω^{vifa1p}.
v.11 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dams} ἔχω^{vppanms} δύοⁱⁿ χιτῶν^{namp}
 μεταδίδωμι^{vdaa3s} ὁ^{dams} μή^{xo} ἔχω^{vppadms} καί^c ὁ^{dams} ἔχω^{vppanms} βρώμα^{namp} ὁμοίως^{bo} ποιεῖω^{vdpas3s}.
v.12 ἐρχομαι^{viaa3p} δέ^c καί^c τελώνης^{nnmp} βαπτίζω^{vnap} καί^c λέγω^{viaa3p} πρὸς^p αὐτός^{rpgms}
 διδάσκαλος^{vims} τίς^{rqnms} ποιεῖω^{vifa1p}. **v.13** ὁ^{dams} δέ^c λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpgmp} μηδέ^{ans}
 πολὺς^{rpgms} παρὰ^p ὁ^{dans} διατάσσω^{vpxpans} συ^{rpd-p} πράσσω^{vipa2p}. **v.14** ἐπερωτάω^{vifa3p} δέ^c
 αὐτός^{rpgms} καί^c στρατεύω^{vppnmp} λέγω^{vppanmp} καί^c ἐγὼ^{rpn-p} τίς^{rqnms} ποιεῖω^{vifa1p} καί^c λέγω^{viaa3s}
 πρὸς^p αὐτός^{rpgmp} μηδεὶς^{aamsn} διασεῖω^{vsaazp} μηδέ^c συκοφαντέω^{vsaazp} καί^c ἀρκεῖω^{vdp2p} ὁ^{damp}
 ὀψώνιον^{ndnp} συ^{rpg-p}. **v.15** προσδοκάω^{vppagms} δέ^c ὁ^{dams} λαός^{ngms} καί^c διαλογιζομαι^{vppngmp}
 πᾶς^{agmpn} ἐν^p ὁ^{damp} καρδία^{ndfp} αὐτός^{rpgmp} περὶ^p ὁ^{dams} Ἰωάννης^{ngms} μήποτε^{bo} αὐτός^{rpnms}
 εἰμι^{vopx3s} ὁ^{dams} Χριστός^{nnms}. **v.16** ἀποκρίνομαι^{via3s} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nnms} ἅπας^{admpn}
 λέγω^{vppanms} ἐγὼ^{vipn-s} μὲν^{xo} ὕδωρ^{ndns} βαπτίζω^{vipa1s} συ^{rpa-p} ἐρχομαι^{vipn3s} δέ^c ὁ^{dams} ἰσχυρός^{anmsc}
 ἐγὼ^{rpg-s} ὅς^{rgrms} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp1s} ἱκανός^{vnaa} ὁ^{dams} ἰμάς^{nams} ὁ^{dgnp} ὑπόδημα^{ngnp} αὐτός^{rpgms}
 αὐτός^{rpnms} συ^{rpa-p} βαπτίζω^{vifa3s} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ἁγίος^{adnsn} καί^c πῦρ^{ndns}.

χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθαρίει τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάζει τὸν
οἶτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ
ἀσβέστω. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο τὸν
λαόν, ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπὲρ αὐτοῦ περὶ
Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ
πάντων ὧν ἐποίησε πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, προσέθηκε καὶ τοῦτο
ἐπὶ πᾶσι, καὶ κατέκλεισε τὸν Ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. Ἐγένετο
δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαόν, καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος,
καὶ προσευχομένου, ἀνεωχθῆναι τὸν οὐρανόν, καὶ καταβῆναι
τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σωματικῶς εἶδει ὡσεὶ περιστερὰν ἐπὶ αὐτόν,
καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι, λέγουσαν, Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ
ἀγαπητός, ἐν σοὶ ἠυδόκησα. Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ ἐ-
τῶν τριάκοντα ἀρχόμενος, ὧν ὡς ἐνομιζέτο υἱὸς Ἰωσήφ, τοῦ Ἡλὶ,
τοῦ Μαθθαί, τοῦ Λευῖ, τοῦ Μελχί, τοῦ Ἰαννά, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ
Ματθαίου, τοῦ Ἀμῶς, τοῦ Ναοῦμ, τοῦ Ἐσλί, τοῦ Ναγγαί, τοῦ
Μαάθ, τοῦ Ματθαίου, τοῦ Σεμεῖ, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰούδα, τοῦ
Ἰωαννᾶ, τοῦ Ῥησά, τοῦ Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθίηλ, τοῦ Νηρί, τοῦ
Μελχί, τοῦ Ἀδδί, τοῦ Κωσάμ, τοῦ Ἐλμωδάμ, τοῦ Ἡρ, τοῦ Ἰω-
σή, τοῦ Ἐλιζέερ, τοῦ Ἰωρεῖμ, τοῦ Μαθθά, τοῦ Λευῖ, τοῦ Σιμεών,
τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ Ἰωάν, τοῦ Ἐλιακεῖμ, τοῦ Μελεᾶ,
τοῦ Μενάμ, τοῦ Ματθαθά, τοῦ Ναθάν, τοῦ Δαβίδ, τοῦ Ἰεσσαί, 32

v.17 ὅς^{rrgms} ὀδ^{nms} πτύον^{nms} ἐν^p ὀδ^{dfs} χεῖρ^{ndfs} αὐτός^{rpgms} καί^c διακαθαρίζω^{vifa3s} ὀδ^{afis}
ἄλων^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^c συνάζω^{vifa3s} ὀδ^{dams} οἶτος^{nams} εἰς^p ὀδ^{afis} ἀποθήκη^{nafs} αὐτός^{rpgms}
ὀδ^{dans} δε^c ἄχυρον^{nans} κατακαίω^{vifa3s} πῦρ^{ndns} ἀσβεστος^{adnsn}. **v.18** πολὺς^{aanpn} μὲν^{xo} οὖν^c
καί^c ἕτερος^{aanpn} παρακαλέω^{vppanms} εὐαγγελίζω^{vim3s} ὀδ^{dams} λαός^{nams}. **v.19** ὀδ^{nms} δε^c
Ἡρώδης^{nms} ὀδ^{nms} τετράρχης^{nms} ἐλέγχω^{vppnms} ὑπό^p αὐτός^{rpgms} περὶ^p Ἡρωδιάς^{ngfs} ὀδ^{gfs}
γυνή^{ngfs} Φίλιππος^{ngms} ὀδ^{gms} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rpgms} καί^c περὶ^p πᾶς^{agnpn} ὅς^{rgrpn} ποίεω^{viaa3s}
πονηρός^{agnpn} ὀδ^{nms} Ἡρώδης^{nms}. **v.20** προστίθω^{viaa3s} καί^c οὗτος^{rdans} ἐπι^p πᾶς^{agnpn} καί^c
κατακλείω^{viaa3s} ὀδ^{dams} Ἰωάννης^{nams} ἐν^p ὀδ^{dfs} φυλακή^{ndfs}. **v.21** γίνομαι^{viad3s} δε^c ἐν^p ὀδ^{dms}
βαπτίζω^{vnap} ἅπας^{aamsn} ὀδ^{dams} λαός^{nams} καί^c Ἰησοῦς^{ngms} βαπτίζω^{vrapgms} καί^c προσευχομαι^{vppngms}
ἀνοίγω^{vnap} ὀδ^{dams} οὐρανός^{nams}. **v.22** καί^c καταβαίω^{vnaa} ὀδ^{nms} πνεῦμα^{nms} ὀδ^{nms} ἅγιος^{anmsn}
σωματικός^{adnsn} εἶδος^{ndns} ὡσεὶ^{bo} περιστερὰ^{nafs} ἐπι^p αὐτός^{rpnms} καί^c φωνή^{nafs} ἐκ^p οὐρανός^{ngms}
γίνομαι^{vnad} λέγω^{vrrpaafs} σύ^{rpn-s} εἰμι^{vix2s} ὀδ^{nms} υἱός^{nms} ἐγώ^{rpg-s} ὀδ^{nms} ἀγαπητός^{anmsn} ἐν^p σύ^{rpd-s}
εὐδόκεω^{vialas}. **v.23** καί^c αὐτός^{rpnms} εἰμι^{vix3s} ὀδ^{nms} Ἰησοῦς^{nms} ὡσεὶ^{bo} ἔτος^{ngnp} τριάκοντα^{tn}
ἄρχω^{vppnms} εἰμι^{vppxms} ὡς^{bo} νομιζῶ^{vrip3s} υἱός^{nms} Ἰωσήφ^{tp} ὀδ^{gms} Ἡλὶ^{tp}. **v.24** ὀδ^{gms} Μαθθαί^{tp}
ὀδ^{gms} Λευῖ^{tp} ὀδ^{gms} Μελχί^{tp} ὀδ^{gms} Ἰανναί^{tp} ὀδ^{gms} Ἰωσήφ^{tp}. **v.25** ὀδ^{gms} Ματθαίας^{ngms} ὀδ^{gms}
Ἀμῶς^{tp} ὀδ^{gms} Ναοῦμ^{tp} ὀδ^{gms} Ἐσλί^{tp} ὀδ^{gms} Ναγγαί^{tp}. **v.26** ὀδ^{gms} Μάαθ^{tp} ὀδ^{gms} Ματθαίας^{ngms}
ὀδ^{gms} Σεμεῖν^{tp} ὀδ^{gms} Ἰωσήφ^{tp} ὀδ^{gms} Ἰούδας^{ngms}. **v.27** ὀδ^{gms} Ἰωάννα^{ngms} ὀδ^{gms} Ῥησά^{tp} ὀδ^{gms}
Ζοροβάβελ^{tp} ὀδ^{gms} Σαλαθίηλ^{tp} ὀδ^{gms} Νηρί^{tp}. **v.28** ὀδ^{gms} Μελχί^{tp} ὀδ^{gms} Ἀδδί^{tp} ὀδ^{gms} Κωσάμ^{tp}
ὀδ^{gms} Ἐλμωδάμ^{tp} ὀδ^{gms} Ἡρ^{tp}. **v.29** ὀδ^{gms} Ἰωσή^{ngms} ὀδ^{gms} Ἐλιζέερ^{tp} ὀδ^{gms} Ἰωρίμ^{tp} ὀδ^{gms}
Μαθθαί^{tp} ὀδ^{gms} Λευῖ^{tp}. **v.30** ὀδ^{gms} Σιμεών^{tp} ὀδ^{gms} Ἰούδας^{ngms} ὀδ^{gms} Ἰωσήφ^{tp} ὀδ^{gms} Ἰωάν^{tp}
ὀδ^{gms} Ἐλιακίμ^{tp}. **v.31** ὀδ^{gms} Μελεᾶ^{tp} ὀδ^{gms} Μεννά^{tp} ὀδ^{gms} Ματθαθά^{tp} ὀδ^{gms} Ναθάμ^{tp} ὀδ^{gms}
Δαυίδ^{tp}.

33 τοῦ Ὡβήδ, τοῦ Βοός, τοῦ Σαλμών, τοῦ Ναασών, τοῦ Ἀμιναδάβ,
 34 τοῦ Ἀράμ, τοῦ Ἑσρώμ, τοῦ Φαρέσ, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰακώβ, τοῦ
 35 Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Θάρα, τοῦ Ναχώρ, τοῦ Σαρούχ, τοῦ
 36 Ῥαγαῦ, τοῦ Φαλέκ, τοῦ Ἐβέρ, τοῦ Σαλά, τοῦ Καϊνάν, τοῦ Ἀρφα-
 37 ζιάδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ, τοῦ Μαθουσαάλα, τοῦ Ἐνώχ,
 38 τοῦ Ἰαρέδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ Καϊνάν, τοῦ Ἐνώς, τοῦ Σήθ, τοῦ
 Ἀδάμ, τοῦ Θεοῦ.

4 Ἰησοῦς δὲ Πνεύματος Ἁγίου πλήρης ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορ-
 2 δάνου, καὶ ἦγετο ἐν τῷ Πνεύματι εἰς τὴν ἔρημον, ἡμέρας τεσσα-
 ράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου. καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν
 ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν, ὕστερον ἐ-
 3 πείνασε. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπέ τῷ
 4 λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. καὶ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς πρὸς αὐ-
 τόν, λέγων, Γέγραπται ὅτι Οὐκ ἐπ' ἄρτω μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος,
 5 ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι Θεοῦ. καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς
 ὄρος ὑψηλὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης
 6 ἐν στιγμῇ χρόνου. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος, Σοὶ δώσω τὴν
 ἔξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ παραδέ-
 7 δοται, καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν. σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς
 8 ἐνώπιόν μου, ἔσται σου πάντα. καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰη-
 σοῦς, Ὑπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ, γέγραπται γάρ, Προσκυνήσεις

v.32 ὁδgms Ἰεσσαί^{tp} ὁδgms Ἰωβήδ^{tp} ὁδgms Βόες^{tp} ὁδgms Σαλμών^{tp} ὁδgms Ναασών^{tp}. **v.33** ὁδgms Ἀμιναδάβ^{tp} ὁδgms Ἀράμ^{tp} ὁδgms Ἑσρώμ^{tp} ὁδgms Φάρες^{tp} ὁδgms Ἰούδας^{ngms}. **v.34** ὁδgms Ἰακώβ^{tp} ὁδgms Ἰσαάκ^{tp} ὁδgms Ἀβραάμ^{tp} ὁδgms Θάρα^{tp} ὁδgms Ναχώρ^{tp}. **v.35** ὁδgms Σερούχ^{tp} ὁδgms Ῥαγαῦ^{tp} ὁδgms Φάλεκ^{tp} ὁδgms Ἐβερ^{tp} ὁδgms Σαλά^{tp}. **v.36** ὁδgms Καϊνάμ^{tp} ὁδgms Ἀρφαζιάδ^{tp} ὁδgms Σήμ^{tp} ὁδgms Νῶε^{tp} ὁδgms Λάμεχ^{tp}. **v.37** ὁδgms Μαθουσαάλα^{tp} ὁδgms Ἐνώχ^{tp} ὁδgms Ἰαρεί^{tp} ὁδgms Μαλελεήλ^{tp} ὁδgms Καϊνάμ^{tp}. **v.38** ὁδgms Ἐνώς^{tp} ὁδgms Σήθ^{tp} ὁδgms Ἀδάμ^{tp} ὁδgms θεός^{ngms}. **4. v.1** Ἰησοῦς^{nmms} δε^c πνεῦμα^{ngms} ἁγίος^{agnsn} πλήρης^{anmsn} ὑποστρέφω^{v1aa3s} ἀπό^p ὁδgms Ἰορδάνης^{ngms} καί^c ἄγω^{v1p3s} ἐν^p ὁδdms πνεῦμα^{ndms} εἰς^p ὁdafs ἔρημος^{aafsn}. **v.2** ἡμέρα^{nafp} τεσσαεράκοντα^{tn} πειρίζω^{vpprnmms} ὑπό^p ὁδgms διάβολος^{agmsn} καί^c οὐ^{xo} ἐσθίω^{v1aa3s} οὐδείς^{aansn} ἐν^p ὁddfp ἡμέρα^{ndfp} ἐκεῖνος^{rddfp} καί^c συντελέω^{vppagfp} αὐτός^{rpgfp} ὕστερος^{bo} πεινάω^{v1aa3s}. **v.3** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} ὁδdms διάβολος^{anmsn} εἶπ^o υἱός^{nmms} εἰμὶ^{v1px2s} ὁδgms θεός^{ngms} λέγω^{vdaa2s} ὁδdms λίθος^{ndms} οὗτος^{rddms} ἵνα^c γίνομαι^{vsad3s} ἄρτος^{nmms}. **v.4** καί^c ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} Ἰησοῦς^{nmms} πρὸς^p αὐτός^{rpdms} λέγω^{vppanms} γράφω^{v1xp3s} ὅτι^c οὐ^{xo} ἐπί^p ἄρτος^{ndms} μόνος^{admsn} ζῶ^{v1fd3s} ὁδdms ἄνθρωπος^{nmms} ἀλλά^c ἐπί^p πᾶς^{adnsn} ῥήμα^{ndms} θεός^{ngms}. **v.5** καί^c ἀνάγω^{vpaanms} αὐτός^{rpdms} ὁδdms διάβολος^{anmsn} εἰς^p ὄρος^{nans} ὑψηλός^{aansn} δείκνυμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{aafpn} ὁdalf βασιλεία^{nafp} ὁdglf οἰκουμένη^{ngfs} ἐν^p στιγμῇ^{ndfs} χρόνος^{ngms}. **v.6** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} ὁδdms διάβολος^{anmsn} σύ^{rpd-s} διδωμι^{v1fals} ὁdafs ἔξουσια^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἅπας^{aafsn} καί^c ὁdafs δῶξα^{nafs} αὐτός^{rpgfp} ὅτι^c ἐγώ^{rpd-s} παραδίδωμι^{v1xp3s} καί^c ὅς^{rddms} ἐάν^{qo} θέλω^{vspals} δίδωμι^{v1pals} αὐτός^{rpaifs}. **v.7** σύ^{rpn-s} οὐⁿ ἐάν^{qo} προσκυνέω^{vsaa2s} ἐνώπιον^{bo} ἐγώ^{rpg-s} εἰμὶ^{v1fx3s} σύ^{rpg-s} πᾶς^{anpnp}.

Κύριον τὸν Θεὸν σου, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις. καὶ ἤγαγεν 9
αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ
ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εἰ ὁ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐν-
τεῦθεν κάτω, γέγραπται γὰρ ὅτι Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται 10
περὶ σοῦ, τοῦ διαφυλάξαι σε, καὶ ὅτι Ἐπὶ χειρῶν ἄροῦσί σε, 11
μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. καὶ ἀποκριθεὶς 12
εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Εἴρηται, Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν
Θεὸν σου. καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη 13
ἀπ' αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ. Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει 14
τοῦ Πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ φήμη ἐξῆλθε καθ' ὅλης τῆς
περιχώρου περὶ αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς 15
αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. Καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέθ, οὗ 16
ἦν τεθραμμένος, καὶ εἰσηλθε, κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ
τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. καὶ 17
ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον Ἰησοῦ τοῦ προφήτου. καὶ ἀναπτύξας τὸ
βιβλίον, εὔρε τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένος, Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' 18
ἐμέ, οὗ ἔνεκεν ἔχρισέ με εὐαγγελίζεσθαι πτωχοῖς, ἀπέσταλκέ με
ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρύξαι αἰχμαλώ-
τοις ἄφεςιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους
ἐν ἀφέσει, κηρύξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν. καὶ πτύξας τὸ βι- 19, 20
βλίον, ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ, ἐκάθισε, καὶ πάντων ἐν τῇ συναγωγῇ

v.8 καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} αὐτός^{ῥpdms} λέγω^{vīaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὑπάγω^{vdpa2s} ὅ^{πω} ὅ^{πω} ἔγω^{vῥpg-s} Σατανᾶς^{nmms} γράφω^{vixp3s} γάρ^c προσκυνέω^{vīfa2s} κύριος^{namms} θεός^{ῥdams} σύ^{vῥpg-s} καί^c αὐτός^{ῥpdms} μόνος^{admsn} λατρεύω^{vīfa2s}. **v.9** καί^c ἀγώ^{vīaa3s} αὐτός^{ῥpams} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{ῖp} καί^c ἴσημι^{vīaa3s} αὐτός^{ῥpams} ἐπι^p ὁ^{dans} πτερύγιον^{nams} ὁ^{dgnms} ἱερόν^{ngms} καί^c λέγω^{vīaa3s} αὐτός^{ῥpdms} εἰ^{qo} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} εἰμί^{vīpx2s} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} βάλλω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} ἐντεῦθεν^{bo} κάτω^{bo}. **v.10** γράφω^{vixp3s} γάρ^c ὅ^{τι} ὁ^{dmdp} ἄγγελος^{ndmp} αὐτός^{ῥpams} ἐντέλλομαι^{vīfn3s} περὶ^p σύ^{vῥpg-s} ὁ^{dgnms} διαφυλάσσω^{vnaa} σύ^{vῥpa-s}. **v.11** καί^c ὅ^{τι} ἐπι^p χεῖρ^{ngfp} αἴρω^{vīfa3p} σύ^{vῥpa-s} μήποτε^{bo} προσκόψω^{vsaas} πρὸς^p λίθος^{nams} ὁ^{dams} πούς^{namms} σύ^{vῥpg-s}. **v.12** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vīaa3s} αὐτός^{ῥpdms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅ^{τι} λέγω^{vixp3s} οὗ^{xo} ἐκπειράζω^{vīfa2s} κύριος^{namms} θεός^{ῥdams} σύ^{vῥpg-s}. **v.13** καί^c συντελέω^{vpaanms} πᾶς^{aamsn} πειρασμός^{namms} ὁ^{dams} διάβολος^{anmsn} ἀπίστημι^{vīaa3s} ἀπό^p αὐτός^{ῥpams} ἄχρι^p καιρός^{ngms}. **v.14** καί^c ὑποστρέφω^{vīaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} δύνاميς^{ndfs} ὁ^{dgnms} πνεῦμα^{ngms} εἰς^p ὁ^{dafs} Γαλιλαία^{nafs} καί^c φήμη^{nnfs} ἐξέρχεται^{vīaa3s} κατὰ^p ὅ^{λος} ἀγῶ^{agfsn} ὁ^{dgnms} περιχώρος^{agfsn} περὶ^p αὐτός^{ῥpams}. **v.15** καί^c αὐτός^{ῥpams} διδάσκει^{vīaa3s} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγῇ^{ndfp} αὐτός^{ῥpmp} δοξαζέω^{vῥppnms} ὑπὸ^p πᾶς^{agmpn}. **v.16** καί^c ἔρχομαι^{vīaa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} Ναζαρέθ^{ῖp} ὅς^{bo} εἰμί^{vīix3s} τρέφω^{vpxrns} καί^c εἰσέρχομαι^{vīaa3s} κατὰ^p ὁ^{dans} εἴωθα^{vpxaans} αὐτός^{ῥpdms} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgnp} σάββατον^{ngnp} εἰς^p ὁ^{dafs} συναγωγῇ^{nafs} καί^c ἀνίστημι^{vīaa3s} ἀναγινώσκω^{vnaa}. **v.17** καί^c ἐπιδίδωμι^{vīap3s} αὐτός^{ῥpdms} βιβλίον^{nnms} Ἰησοῦ^{ngms} ὁ^{dgnms} προφήτης^{ngms} καί^c ἀναπτύσσω^{vpaanms} ὁ^{dans} βιβλίον^{nams} εὐρίσκω^{vīaa3s} ὁ^{dams} τόπος^{namms} ὅς^{bo} εἰμί^{vīix3s} γράφω^{vpxrns}. **v.18** πνεῦμα^{nnms} κύριος^{ngms} ἐπι^p ἔγω^{vῥpa-s} ὅς^{ῥgnms} ἔνεκα^{bo} χρῖω^{vīaa3s} ἐγώ^{vῥpa-s} εὐαγγελίζω^{vῥnmp} πτωχός^{admpn} ἀποστελλω^{vīaa3s} ἐγώ^{vῥpa-s} ἰάομαι^{vnaa} ὁ^{damp} συντριβὼ^{vpxramp} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} κηρῦσσω^{vnaa} αἰχμαλώτους^{ndmp} ἄφεις^{nafs} καί^c τυφλός^{admpn} ἀνάβλεψις^{nafs} ἀποστελλω^{vnaa} θραύω^{vpxramp} ἐν^p ἄφεις^{ndfs}. **v.19** κηρῦσσω^{vnaa} ἐνιαυτός^{namms} κύριος^{ngms} δεκτός^{aamsn}.

21 οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες αὐτῷ. ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐ-
 22 τοὺς ὅτι Σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφή αὕτη ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν.
 23 καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ, καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς
 24 χάριτος τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ ἔλεγον,
 25 Οὐχ οὗτος ἐστὶν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Πάντως
 26 ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἰατρέ, θεράπευσον σεαυτὸν,
 27 ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα ἐν τῇ Καπερναοῦμ, ποιήσον καὶ ὧδε ἐν
 28 τῇ πατρίδι σου. εἶπε δέ, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς προφήτης
 29 δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. ἐπ’ ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν,
 30 πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡλίου ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὅτε ἐ-
 31 κλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς
 32 μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη
 33 Ἡλίας, εἰ μὴ εἰς Σάρεπτα τῆς Σιδωνος πρὸς γυναῖκα χήραν. καὶ
 34 πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν ἐπὶ Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραήλ,
 35 καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰ μὴ Νεεμάν ὁ Σύρος. καὶ ἐπλή-
 36 σθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα, καὶ
 37 ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἕξω τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν
 38 ἕως τῆς ὀφρύος τοῦ ὄρους, ἐφ’ οὗ ἡ πόλις αὐτῶν ᾠκοδόμητο, εἰς
 39 τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν. αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν
 40 ἐπορεύετο. Καὶ κατῆλθεν εἰς Καπερναοῦμ πόλιν τῆς Γαλιλαίας,
 41 καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασιν. καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ

v.20 καί^c πτύσσω^{vpaanms} ὁ^{dans} βιβλίον^{nans} ἀποδιδῶμι^{vpaanms} ὁ^{dams} ὑπηρετήσ^{ndms} καθίζω^{viaa3s}
 καί^c πᾶς^{agmpn} ἐν^p ὁ^{ddfs} συναγωγῇ^{ndfs} ὁ^{dnpmp} ὀφθαλμὸς^{nnmp} εἰμι^{vix3p} ἀτενίζω^{vppanmp} αὐτός^{rdms}.
v.21 ἄρχω^{viad3s} δε^c λέγω^{vnpa} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} ὅτι^c σήμερον^{bo} πληρῶ^{vixp3s} ὁ^{dms} γραφή^{ndfs}
 οὗτος^{rdms} ἐν^p ὁ^{dmp} οὗς^{ndmp} σύ^{rgp-p}. **v.22** καί^c πᾶς^{anmpn} μαρτυρεῖ^{viaa3p} αὐτός^{rdms} καί^c
 θαυμάζω^{viaa3p} ἐπι^p ὁ^{dmp} λόγος^{ndmp} ὁ^{ddfs} χάρις^{ngfs} ὁ^{dmp} ἐκπορεύομαι^{vppndmp} ἐκ^p ὁ^{dms}
 στόμα^{ngms} αὐτός^{rgms} καί^c λέγω^{viaa3p} οὐ^{xo} οὗτος^{rdms} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dms} υἱός^{nnms} Ἰωσήφ^{tp}.
v.23 καί^c λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} πάντως^{bo} λέγω^{vifa2p} ἐγὼ^{rd-s} ὁ^{dafs} παραβολῆ^{nafs}
 οὗτος^{rdafs} ἰατρός^{nvms} θεραπεύω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} ὅσος^{rcanp} ἀκούω^{viala1p} γίνομαι^{vpadanp} ἐν^p ὁ^{ddfs}
 Καπερναοῦμ^{tp} ποιέω^{vdaa2s} καί^c ὧδε^{bo} ἐν^p ὁ^{ddfs} πατρίς^{ndfs} σύ^{rgp-s}. **v.24** λέγω^{viaa3s} δε^c ἀμὴνth
 λέγω^{vipa1s} σύ^{rdp-p} ὅτι^c οὐδεὶς^{anfns} προφήτης^{nnms} δεκτός^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} πατρίς^{ndfs}
 αὐτός^{rgms}. **v.25** ἐπι^p ἀλήθεια^{ngfs} δε^c λέγω^{vipa1s} σύ^{rdp-p} πολὺς^{anfnp} χήρα^{nnfp} εἰμι^{vix3p} ἐν^p
 ὁ^{dmp} ἡμέρα^{ndfp} Ἡλίας^{ngms} ἐν^p ὁ^{dams} Ἰσραήλ^{tp} ὅτε^{bo} κλείω^{viaa3s} ὁ^{dms} οὐρανός^{nnms} ἐπι^p ἔτος^{nanp}
 τρεῖς^{nanp} καί^c μὴν^{namp} ἕξ^{tn} ὧς^{bo} γίνομαι^{viad3s} λιμὸς^{nnms} μέγας^{anmsn} ἐπι^p πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}.
v.26 καί^c πρὸς^p οὐδεὶς^{aafsn} αὐτός^{rgfp} πέμπω^{viap3s} Ἡλίας^{nnms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἰς^p Σάρεπτα^{nnmp}
 ὁ^{ddfs} Σιδων^{ngfs} πρὸς^p γυνή^{nafs} χήρα^{nafs}. **v.27** καί^c πολὺς^{anmpn} λεπρός^{anmpn} εἰμι^{vix3p} ἐπι^p
 Ἐλισαῖος^{ngms} ὁ^{dams} προφήτης^{ngms} ἐν^p ὁ^{dams} Ἰσραήλ^{tp} καί^c οὐδεὶς^{anfns} αὐτός^{rgmp} καθαρῶς^{viaa3s}
 εἰ^{qo} μὴ^{xo} Ναϊμάν^{tp} ὁ^{dms} Σύρος^{nnms}. **v.28** καί^c πῖμπλημι^{viap3p} πᾶς^{anmpn} θυμὸς^{ngms} ἐν^p
 ὁ^{ddfs} συναγωγῇ^{ndfs} ἀκούω^{vppanmp} οὗτος^{rdanp}. **v.29** καί^c ἀνίστημι^{vpaanmp} ἐκβάλλω^{viaa3p}
 αὐτός^{rpams} ἕξω^{bo} ὁ^{ddfs} πόλις^{ngfs} καί^c ἄγω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} ἕως^c ὁ^{ddfs} ὀφρύς^{ngfs} ὁ^{dms} ὄρος^{ngms}
 ἐπι^p ὅς^{trgns} ὁ^{dms} πόλις^{nnfs} αὐτός^{rgmp} οἰκοδομέω^{vyp3s} εἰς^p ὁ^{dans} κατακρημνίζω^{vnaa} αὐτός^{rpams}.
v.30 αὐτός^{rpams} δε^c διερχομαι^{vpaanms} διὰ^p μέσου^{agnsn} αὐτός^{rgmp} πορεύομαι^{vinn3s}. **v.31** καί^c
 κατέρχομαι^{viaa3s} εἰς^p Καπερναοῦμ^{tp} πόλις^{nafs} ὁ^{ddfs} Γαλιλαία^{ngfs} καί^c εἰμι^{vix3s} διδάσκω^{vppanms}
 αὐτός^{rpamp} ἐν^p ὁ^{dmp} σάββατον^{ndmp}.

τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. καὶ ἐν τῇ 33
 συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ
 ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ, λέγων, Ὑεα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Να- 34
 ζαρηνέ· ἤλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς· οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ.
 καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ 35
 αὐτοῦ. καὶ ῥίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς τὸ μέσον ἐξῆλθεν ἀπ’
 αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν. καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας, 36
 καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τίς ὁ λόγος οὗτος, ὅτι
 ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι, καὶ
 ἐξέρχονται· καὶ ἐξεπορεύετο ἤχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον 37
 τῆς περιχώρου. Ἄναστās δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν 38
 οἰκίαν Σίμωνος, ἣ πενθερὰ δὲ τοῦ Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρε-
 τῷ μεγάλῳ, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. καὶ ἐπιστάς ἐπάνω 39
 αὐτῆς, ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν, παραχρῆμα δὲ
 ἀναστᾶσα διηκόνει αὐτοῖς. Δύνοντας δὲ τοῦ ἡλίου, πάντες ὅσοι 40
 εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐτόν,
 ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπιθεῖς ἐθεράπευσεν αὐτούς.
 Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα καὶ λέγοντα 41
 ὅτι Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἶα αὐτὰ
 λαλεῖν, ὅτι ἤδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι. Γενομένης δὲ ἡμέ- 42
 ρας, ἔξελθὼν ἐπορεύετο εἰς ἔρημον τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι ἐζήτουν

v.32 καί^c ἐκπλήσσω^{viiip3p} ἐπιπ^o ὀδδ^{dfs} διδαχῆ^{ndfs} αὐτός^{rgms} ὅτι^c ἐν^p ἐξουσία^{ndfs} εἰμι^{vix3s}
 ὀδ^{nmns} λόγος^{nmns} αὐτός^{rgms}. **v.33** καί^c ἐν^p ὀδδ^{dfs} συναγωγῇ^{ndfs} εἰμι^{vix3s} ἄνθρωπος^{nmns}
 ἔχω^{vppanms} πνεῦμα^{nans} δαιμόνιον^{ngms} ἀκάθαρτος^{agnsn} καί^c ἀνακράζω^{viaa3s} φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn}.
v.34 λέγω^{vppanms} ἔαⁱ τίς^{rgnns} ἐγώ^{rpdp} καί^c σύ^{rpds} Ἰησοῦς^{nvms} Ναζαρηνός^{nvms} ἔρχομαι^{viaa2s}
 ἀπόλλυμι^{vnaa} ἐγώ^{rpa} οἶδα^{vixa1s} σύ^{rpa} τίς^{rgnms} εἰμι^{vix2s} ὀδ^{nmns} ἅγιος^{anms} ὀδ^{gms} θεός^{ngms}.
v.35 καί^c ἐπιτιμάω^{viaa3s} αὐτός^{rpdns} ὀδ^{nmns} Ἰησοῦς^{nmns} λέγω^{vppanms} φιμόω^{vdap2s} καί^c
 ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἐκ^p αὐτός^{rgms} καί^c ῥίπτω^{vpaanns} αὐτός^{rgms} δαιμόνιον^{nmns} εἰς^p ὀδ^{ans}
 μέσος^{aansn} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rgms} μηδεὶς^{aansn} βλάπτω^{vpaanns} αὐτός^{rgms}. **v.36** καί^c
 γίνονται^{viad3s} θάμβος^{nmns} ἐπιπ^o πᾶς^{aampn} καί^c συλλαλέω^{viaa3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} λέγω^{vppanmp}
 τίς^{rgnms} ὀδ^{nmns} λόγος^{nmns} οὗτος^{rdnms} ὅτι^c ἐν^p ἐξουσία^{ndfs} καί^c δύναμις^{ndfs} ἐπιτάσσω^{vipa3s} ὀδ^{dnr}
 ἀκάθαρτος^{admpn} πνεῦμα^{ndnp} καί^c ἐξέρχομαι^{vipn3p}. **v.37** καί^c ἐκπορεύομαι^{viii3s} ἤχος^{nmns}
 περιπ^o αὐτός^{rgms} εἰς^p πᾶς^{aansn} τόπος^{namns} ὀδ^{gfs} περιχώρος^{agfsn}. **v.38** ἀνίστημι^{vpaanns} δε^c
 ἐκ^p ὀδ^{gfs} συναγωγῆς^{ngfs} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^p ὀδ^{dafs} οἰκία^{ngms} Σίμων^{ngms} ὀδ^{dnfs} πενθερὰ^{nmfs} δε^c ὀδ^{gms}
 Σίμων^{ngms} εἰμι^{vix3s} συνέχω^{vppnfs} πυρετός^{ndms} μέγας^{admsn} καί^c ἐρωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rgms} περιπ^o
 αὐτός^{rgfs}. **v.39** καί^c ἐφίστημι^{vpaanns} ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rgfs} ἐπιτιμάω^{viaa3s} ὀδ^{dmns} πυρετός^{ndms}
 καί^c ἀφίημι^{viaa3s} αὐτός^{rfafs} παραχρῆμα^{bo} δε^c ἀνίστημι^{vpaanf} διακονέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmr}.
v.40 δύνω^{vppagns} δε^c ὀδ^{gms} ἡλῖος^{ngms} πᾶς^{anmpn} ὄσος^{rcnmp} ἔχω^{viaa3p} ἀσθενέω^{vppaamp} νόσος^{ndfp}
 ποικίλος^{adfpn} ἄγω^{viaa3p} αὐτός^{rpamp} πρὸς^p αὐτός^{rpams} ὀδ^{dmns} δε^c εἰς^{ndms} ἕκατος^{admsn} αὐτός^{rgmnp}
 ὀδ^{dafp} χεῖρ^{nafp} ἐπιτιθῆμι^{vpaanns} θεραπεύω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp}. **v.41** ἐξέρχομαι^{viii3s} δε^c καί^c
 δαιμόνιον^{nmnp} ἀπὸ^p πολὺς^{agmpn} κράζω^{vppanmp} καί^c λέγω^{vppanmp} ὅτι^c σύ^{rpn} εἰμι^{vix2s} ὀδ^{dmns}
 Χριστός^{nmns} ὀδ^{dmns} υἱός^{nmns} ὀδ^{gms} θεός^{ngms} καί^c ἐπιτιμάω^{vppanms} οὐ^{xo} ἐάω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp}
 λαλέω^{vnpa} ὅτι^c οἶδα^{viaa3p} ὀδ^{dams} Χριστός^{namns} αὐτός^{rgams} εἰμι^{vixp}.

αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ, καὶ κατεῖχον αὐτόν τοῦ μὴ πορεύ-
 43 εσθαι ἀπ’ αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς ὅτι Καὶ ταῖς ἑτέραις
 πόλεσιν εὐαγγελίσασθαι με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, ὅτι εἶς
 44 τοῦτο ἀπεστάλμαι. Καὶ ἦν κηρῦσσω ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς
 Γαλιλαίας.
 5 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ τοῦ ἀκούειν τὸν
 λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἐστῶς παρὰ τὴν λίμνην Γεννησα-
 2 ρέτ, καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην, οἱ δὲ ἀλειψ
 3 ἀποβάαντες ἀπ’ αὐτῶν ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν
 πλοίων, ὃ ἦν τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγα-
 γεῖν ὀλίγον. καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους.
 4 ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμονα, Ἐπανάγαγε εἰς τὸ
 5 βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. καὶ ἀποκριθεὶς
 ὁ Σίμων εἶπεν αὐτῷ, Ἐπιστάτα, δι’ ὄλης τῆς νυκτὸς κοπιάσαν-
 6 τες οὐδὲν ἐλάβομεν, ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον.
 7 καὶ τοῦτο ποιήσαντες, συνέκλεισαν ἰχθύων πληθὸς πολὺ. διερ-
 7 ρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν, καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις τοῖς
 ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς, καὶ ἦλθον
 8 καὶ ἔπλησαν ἀμφοτέρα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. ἰδὼν δὲ
 Σίμων Πέτρος προσέπεσε τοῖς γόνασι τοῦ Ἰησοῦ, λέγων, Ὑξελθε
 9 ἀπ’ ἐμοῦ, ὅτι ἀνήρ ἀμαρτωλὸς εἰμι, Κύριε. Θάμβος γὰρ περιέ-

v. 42 γίνομαι^{vpadgfs} δεῖ^c ἡμέρα^{ngfs} ἐξέρχομαι^{vpaanms} πορεύομαι^{viao3s} εἰς^p ἔρημος^{aamsn} τόπος^{nams}
 καί^c ὁ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} ζητεῖ^{viao3p} αὐτὸς^{rpaams} καί^c ἔρχομαι^{viao3p} ἕως^c αὐτὸς^{rpgms} καί^c κατέχω^{viao3p}
 αὐτὸς^{rpaams} ὁ^{dgms} μῆ^{xo} πορεύομαι^{vnpri} ἀπὸ^p αὐτὸς^{rpgmp}. **v. 43** ὁ^{dnms} δεῖ^c λέγω^{viao3s}
 πρὸς^p αὐτὸς^{rpaamp} ὅτι^c καί^c ὁ^{ddfp} ἕτερος^{adfpn} πόλις^{ndfp} εὐαγγελίζω^{vnam} ἐγὼ^{rpa-s} δεῖ^{vnpq3s} ὁ^{dafs}
 βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgms} θεὸς^{ngms} ὅτι^c εἰς^p οὗτος^{rdans} ἀποστέλλω^{vixp1s}. **v. 44** καί^c εἰμι^{vix3s}
 κηρῦσσω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs}. **5. v. 1** γίνομαι^{viad3s} δεῖ^c ἐν^p ὁ^{ddms}
 ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} ἐπικεῖμαι^{vnpri} αὐτὸς^{rpdms} ὁ^{dgms} ἀκούω^{vnpa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεὸς^{ngms} καί^c
 αὐτὸς^{rpnms} εἰμι^{vix3s} ἴστημι^{vpxanms} παρὰ^p ὁ^{dafs} λίμνη^{nafs} Γεννησαρέτ^{tp}. **v. 2** καί^c ὁράω^{viao3s}
 δύο^{tn} πλοῖον^{namp} ἴστημι^{vpxaanp} παρὰ^p ὁ^{dafs} λίμνη^{nafs} ὁ^{dnmp} δεῖ^c ἀλειψ^{nnmp} ἀποβαίνω^{vpaanmp}
 ἀπὸ^p αὐτὸς^{rpgmp} ἀποπλάνω^{viao3p} ὁ^{damp} δίκτυον^{namp}. **v. 3** ἐμβαίνω^{vpaanms} δεῖ^c εἰς^p εἷς^{nans}
 ὁ^{dgmp} πλοῖον^{ngmp} ὅς^{rtnms} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dgms} Σίμων^{ngms} ἐρωτῶ^{viao3s} αὐτὸς^{rpaams} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}
 ἐπανάγω^{vnaa} ὀλίγος^{aamsn} καί^c καθίζω^{vpaanms} διδάσκω^{viao3s} ἐκ^p ὁ^{dgms} πλοῖον^{ngms} ὁ^{damp} ὄχλος^{namp}.
v. 4 ὅς^{bo} δεῖ^c παύω^{viam3s} λαλέω^{vppanms} λέγω^{viao3s} πρὸς^p ὁ^{dams} Σίμων^{nams} ἐπανάγω^{vdaa2s} εἰς^p
 ὁ^{dans} βάθος^{nans} καί^c χαλάω^{vdaa2p} ὁ^{damp} δίκτυον^{namp} συ^{rpg-p} εἰς^p ἄγρα^{nafs}. **v. 5** καί^c
 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Σίμων^{nms} λέγω^{viao3s} αὐτὸς^{rpdms} ἐπιστάτης^{nms} διὰ^p ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgfs}
 νῦς^{ngfs} κοπιῶ^{vpaanmp} οὐδέεις^{aansn} λαμβάνω^{viao1p} ἐπὶ^p ὁ^{ddns} ῥῆμα^{ndns} σύ^{rpg-s} χαλάω^{vifa1s}
 ὁ^{dans} δίκτυον^{nans}. **v. 6** καί^c οὗτος^{rdans} ποιέω^{vpaanmp} συγκλείω^{viao3p} ἰχθύς^{ngmp} πληθὸς^{nans}
 πολὺς^{aansn} διαρρήγνυμι^{vrip3s} δεῖ^c ὁ^{dnms} δίκτυον^{nms} αὐτὸς^{rpgmp}. **v. 7** καί^c κατανεύω^{viao3p} ὁ^{ddmp}
 μέτοχος^{admpn} ὁ^{ddmp} ἐν^p ὁ^{ddms} ἕτερος^{adnns} πλοῖον^{ndns} ὁ^{dgms} ἔρχομαι^{vpaanmp} συλλαμβάνω^{vnam}
 αὐτὸς^{rpdmp} καί^c ἔρχομαι^{viao3p} καί^c πῖμπλημι^{viao3p} ἀμφοτέροι^{aanpn} ὁ^{damp} πλοῖον^{namp} ὥστε^c
 βυθίζω^{vnpri} αὐτὸς^{rpnmp}. **v. 8** ὁράω^{vpaanms} δεῖ^c Σίμων^{nms} Πέτρος^{nms} προσπίπτω^{viao3s}
 ὁ^{ddnp} γόνυ^{ndnp} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} λέγω^{vppanms} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἀπὸ^p ἐγὼ^{rpg-s} ὅτι^c ἀνήρ^{nms}
 ἀμαρτωλὸς^{anmsn} εἰμι^{vixp1s} κύριος^{nms}.

σχεν αὐτόν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων
 ἢ συνέλαβον, ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβε- 10
 δαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ
 Ἰησοῦς, Μὴ φοβοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἄνθρωποις ἔσῃ ζωγρῶν. καὶ 11
 καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἅπαντα, ἠκολούθη-
 σαν αὐτῷ. Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, 12
 καὶ ἰδοῦ, ἀνὴρ πλήρης λέπρας, καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ
 πρόσωπον, ἐδέηθη αὐτοῦ, λέγων, Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με 13
 καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἤψατο αὐτοῦ, εἰπὼν, Θέλω, 14
 καθαρίσθητι. καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. καὶ 14
 αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν, ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σε-
 αὐτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς
 προσέταξε Μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. διήρχετο δὲ μᾶλλον 15
 ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν, καὶ
 θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. αὐτὸς δὲ 16
 ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος. Καὶ ἐγένετο 17
 ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦσαν κατήμε-
 νοὶ Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης
 κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ δύναμις
 Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς. καὶ ἰδοῦ, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ 18
 κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰ-

v.9 θάμβος^{nnms} γάρ^c περιέχω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpams} καί^c πᾶς^{aamnp} ὁ^{damp} σὺν^p αὐτὸς^{rpdmis}
 ἐπί^p ὁ^{ddfs} ἄγρα^{ndfs} ὁ^{dgmpr} ἰχθύς^{ngmp} ὅς^{rddfs} συλλαμβάνω^{v1aa3p}. **v.10** ὁμοίως^{bo} δέ^c καί^c
 Ἰάκωβος^{nams} καί^c Ἰωάννης^{nams} υἱὸς^{nampr} Ζεβεδαίου^{ngms} ὅς^{rtrmp} εἰμι^{v1ix3p} κοινωνός^{aamnp} ὁ^{ddms}
 Σίμων^{ndms} καί^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p ὁ^{dams} Σίμων^{nams} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μή^{xo} φοβέομαι^{vdpm2s}
 ἀπό^p ὁ^{dgmms} νῦν^{bo} ἄνθρωπος^{nampr} εἰμι^{v1ix2s} ζωγρέω^{vppanms}. **v.11** καί^c κατάγω^{vpaanmp}
 ὁ^{damp} πλοῖον^{nanpr} ἐπί^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἀφήμι^{vpaanmp} ἅπας^{aamnp} ἀκολουθεῖω^{v1aa3p} αὐτὸς^{rpdmis}.
v.12 καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddms} εἰμι^{vnpkx} αὐτὸς^{rpams} ἐν^p εἰς^{ndfs} ὁ^{dgmpr} πόλις^{ngpr} καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s}
 ἀνὴρ^{nnms} πλήρης^{amnsn} λέπρας^{ngfs} καί^c ὀράω^{vpaanms} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} πίπτω^{vpaanms} ἐπί^p
 πρόσωπον^{nans} δέομαι^{viap3s} αὐτὸς^{rpams} λέγω^{vppanms} κύριος^{nvms} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa2s} δύναμαι^{viipn2s}
 ἐγὼ^{rpa-s} καθαρίσω^{vnaa}. **v.13** καί^c ἐκτείνω^{vpaanfs} ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} ἅπτω^{viad3s} αὐτὸς^{rpams}
 λέγω^{vpaanms} θέλω^{vpa1s} καθαρίζω^{vdap2s} καί^c εὐθέως^{bo} ὁ^{dnfs} λέπρα^{nnfs} ἀπέρχομαι^{v1aa3s} ἀπό^p
 αὐτὸς^{rpams}. **v.14** καί^c αὐτὸς^{rpams} παραγγέλλω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpdmis} μηδεὶς^{admsn} λέγω^{vnaa}
 ἀλλά^c ἀπέρχομαι^{vpaanms} δεῖκνυμι^{vdad2s} σεαυτοῦ^{rxams} ὁ^{ddms} ἱερεὺς^{ndms} καί^c προσφέρω^{vdad2s}
 περι^p ὁ^{dgmms} καθαρισμός^{ngms} σὺ^{rpe-s} καθὼς^{bo} προστάσσω^{v1aa3s} Μωϋσῆς^{nnms} εἰς^p μαρτύριον^{nans}
 αὐτὸς^{rpdmpr}. **v.15** διέρχομαι^{viin3s} δέ^c μᾶλλον^{bo} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} περι^p αὐτὸς^{rpams} καί^c
 συνέρχομαι^{viin3p} ὄχλος^{nnmp} πολὺς^{aamnp} ἀκούω^{vnpa} καί^c θεραπεύω^{vnpmp} ὑπό^p αὐτὸς^{rpams} ἀπό^p
 ὁ^{dgmpr} ἀσθένεια^{ngpr} αὐτὸς^{rpmp}. **v.16** αὐτὸς^{rpams} δέ^c εἰμι^{v1ix3s} ὑποχωρέω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{dgmpr}
 ἔρημος^{adfrn} καί^c προσεύχομαι^{vppnnms}. **v.17** καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p εἰς^{ndfs} ὁ^{dgmpr} ἡμέρα^{ngpr}
 καί^c αὐτὸς^{rpams} εἰμι^{v1ix3s} διδάσκω^{vppanms} καί^c εἰμι^{v1ix3p} κáθημι^{vppnnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^c
 νομοδιδάσκαλος^{nnmp} ὅς^{rtrmp} εἰμι^{v1ix3p} ἔρχομαι^{vpxanmp} ἐκ^p πᾶς^{agfsn} κώμης^{ngfs} ὁ^{dgmpr} Γαλιλαία^{ngfs}
 καί^c Ἰουδαία^{ngfs} καί^c Ἱερουσαλήμ^{lp} καί^c δύναμις^{nnfs} κύριος^{ngms} εἰμι^{v1ix3s} εἰς^p ὁ^{dans} ἰᾶμαι^{vnpr}
 αὐτὸς^{rpamp}.

19 σενεγκεῖν καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ, καὶ μὴ εὐρόντες διὰ ποίας
 εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα, διὰ τῶν
 20 κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν
 21 τοῦ Ἰησοῦ. καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπεν αὐτῷ, Ἄνθρωπε,
 22 ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ
 γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες, Τίς ἐστιν οὗτος ὃς λαλεῖ
 βλασφημίας· τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ ὁ μόνος ὁ Θεός·
 23 ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπε
 24 πρὸς αὐτούς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· τί ἐστιν
 εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν, Ἔ-
 24 γειραι καὶ περιπάτει· ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ
 ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας εἶπε τῷ παραλελυμένῳ,
 Σοὶ λέγω, ἔγειραι, καὶ ἄρας τὸ κλινιδίόν σου, πορεύου εἰς τὸν
 25 οἶκόν σου. καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ὧ
 26 κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν. καὶ
 ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ ἐπλήσθη-
 27 σαν φόβου, λέγοντες, ὅτι εἶδομεν παράδοξα σήμερον. Καὶ μετὰ
 ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ ἐθεάσατο τελώνην, ὀνόματι Λευῖν, καθήμενον
 28 ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀκολούθει μοι. καὶ καταλι-
 29 πῶν ἅπαντα, ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. καὶ ἐποίησε δοχὴν
 μεγάλην ὁ Λευῖς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἦν ὄχλος τελωνῶν

v.18 καί^c ἰδοὺ^{vd}αα2s ἀνήρ^{nnmp} φέρω^{vppanmp} ἐπι^p κλίνη^{ngfs} ἀνθρώπος^{nams} ὄς^{rtms} εἰμι^{vix3s}
 παραλῶ^{vpxrims} καί^c ζητέω^{via3p} αὐτός^{rpams} εἰσφέρω^{vnaa} καί^c τίθημι^{vnaa} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rpams}.
v.19 καί^c μή^{xo} εὐρίσκω^{vpaanmp} διὰ^p ποίος^{rqfs} εἰσφέρω^{vsaap} αὐτός^{rpams} διὰ^p ὁ^{dams} ὄχλος^{nams}
 ἀναβαίνω^{vpaanmp} ἐπι^p ὁ^{dans} δῶμα^{nans} διὰ^p ὁ^{dgm} κέραμος^{ngmp} καθίημι^{viaa3p} αὐτός^{rpams} σὺν^p
 ὁ^{ddns} κλινιδίον^{ndns} εἰς^p ὁ^{dans} μέσος^{aansn} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.20** καί^c
 ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} αὐτός^{rpmp} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἀνθρώπος^{nvms} ἀφίημι^{vix3p} σὺ^{rp-d}
 ὁ^{dnpf} ἁμαρτία^{nnfp} σὺ^{rp-g-s}. **v.21** καί^c ἄρχω^{viad3p} διαλογίζομαι^{vnpn} ὁ^{dnpmp} γραμματεὺς^{nnmp}
 καί^c ὁ^{dnpmp} Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqms} εἰμι^{vix3s} οὗτος^{rdnms} ὄς^{rtms} λαλέω^{vipa3s}
 βλασφημία^{nafp} τίς^{rqms} δύναμαι^{vipn3s} ἀφίημι^{vnpa} ἁμαρτία^{nafp} εἰ^{qo} μή^{xo} μόνος^{anmsn} ὁ^{dms}
 θεός^{nnms}. **v.22** ἐπιγνώσκω^{vpaanms} δε^c ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{damp} διαλογισμός^{namp} αὐτός^{rpmp}
 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} τίς^{rqans} διαλογίζομαι^{vipn2p} ἐν^p ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp}
 σὺ^{rp-g-p}. **v.23** τίς^{rqms} εἰμι^{vix3s} εὐκοπός^{annsc} λέγω^{vnaa} ἀφίημι^{vix3p} σὺ^{rp-d-s} ὁ^{dnpf} ἁμαρτία^{nnfp}
 σὺ^{rp-g-s} ἤ^{xo} λέγω^{vnaa} ἐγείρω^{vdam2s} καί^c περπατέω^{vdpa2s}. **v.24** ἵνα^c δε^c οἶδα^{vsa2p} ὅτι^c
 ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dms} υἱὸς^{nnms} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms} ἐπι^p ὁ^{dafs} γῆ^{ngfs} ἀφίημι^{vnpa} ἁμαρτία^{nafp}
 λέγω^{viaa3s} ὁ^{dams} παραλῶ^{vpxpdm} σὺ^{rp-d-s} λέγω^{vipa1s} ἐγείρω^{vdam2s} καί^c αἶρω^{vpaanms} ὁ^{dans}
 κλινιδίον^{nans} σὺ^{rp-g-s} πορεύομαι^{vdprn2s} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams} σὺ^{rp-g-s}. **v.25** καί^c παραχρῆμα^{bo}
 ἀνίστημι^{vpaanms} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rpmp} αἶρω^{vpaanms} ἐπι^p ὄς^{rdns} κατάκειμαι^{vin3s} ἀπέρχομαι^{viaa3s}
 εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpms} δοξάζω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.26** καί^c ἔκστασις^{nnfs}
 λαμβάνω^{viaa3s} ἅπας^{aampn} καί^c δοξάζω^{via3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^c πῖμπλημι^{via3p} φόβος^{ngms}
 λέγω^{vppanmp} ὅτι^c ὁράω^{viaa1p} παράδοξος^{aanpn} σήμερον^{bo}. **v.27** καί^c μετὰ^p αὐτός^{rdanp}
 ἐξέρχομαι^{viaa3s} καί^c θεάομαι^{viad3s} τελώνης^{nams} ὄνομα^{ndns} Λευι^{nams} κάθημαι^{vppnams} ἐπι^p ὁ^{dans}
 τελώνιον^{nans} καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ἀκολουθέω^{vdpa2s} ἐγώ^{rp-d-s}. **v.28** καί^c καταλείπω^{vpaanms}
 ἅπας^{aanpn} ἀνίστημι^{vpaanms} ἀκολουθέω^{viaa3s} αὐτός^{rpams}.

πολύς, καὶ ἄλλων οἳ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακεῖμενοι. καὶ ἐγόγυζον οἱ γραμματεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες, Διατί μετὰ τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε· καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσιν πυκνὰ, καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσι καὶ πίνουσιν· ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστί, ποιῆσαι νηστεύειν. ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς ὅτι Οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν, εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν σχίζει, καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνεῖ ἐπίβλημα τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς, εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ νέος οἶνος τοὺς ἀσκοὺς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον, καὶ ἀμφοτέροι συντηροῦνται. καὶ οὐδεὶς πῖνόν παλαιὸν εὐθέως θέλει νέον, λέγει γάρ, Ὁ παλαιὸς χρηστότερός ἐστιν.

Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ δευτεροπρωτῷ διαπορεύεσθαι αὐτόν **6**

v.29 καί^c ποιέω^{v1aa3s} δοχί^{naf} μέγας^{aafsn} ὁ^{dnms} Λεὺί^{nnms} αὐτός^{rdms} ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} αὐτός^{rgms} καί^c εἰμι^{vix3s} ὄχλος^{nnms} τελώνης^{ngmp} πολὺς^{anmsn} καί^c ἄλλος^{agmpn} ὄς^{rtmp} εἰμι^{vix3p} μετὰ^p αὐτός^{rgmp} κατακεῖμαι^{vrrnmp}. **v.30** καί^c γογγύζω^{v1a3p} ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp} αὐτός^{rgmp} καί^c ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} πρὸς^p ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rgmp} λέγω^{vrranmp} διά[&]τίς^{xo} μετὰ^p τελώνης^{ngmp} καί^c ἁμαρτωλός^{agmpn} ἐσθίω^{v1a2p} καί^c πίνω^{v1a2p}. **v.31** καί^c ἀποκρίνομαι^{vraonms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rgamp} οὐ^{xo} χρεῖαν^{naf} ἔχω^{v1a3p} ὁ^{dnmp} ὑγιαίνων^{vrranmp} ἰατρός^{ngms} ἀλλά^c ὁ^{dnmp} κακῶς^{bo} ἔχω^{vrranmp}. **v.32** οὐ^{xo} ἔρχομαι^{v1a1s} καλέω^{vnaa} δικαίους^{aampn} ἀλλά^c ἁμαρτωλός^{aampn} εἰς^p μετάνοιαν^{naf}. **v.33** ὁ^{dnmp} δὲ^c λέγω^{v1aa3p} πρὸς^p αὐτός^{rgams} διά[&]τίς^{xo} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} Ἰωάννης^{ngms} νηστεύω^{v1a3p} πυκνός^{aampn} καί^c δεήσις^{nafp} ποιέω^{v1p3p} ὁμοίως^{bo} καί^c ὁ^{dnmp} ὁ^{damp} Φαρισαῖος^{ngmp} ὁ^{dnmp} δὲ^c σός^{rsnmp} ἐσθίω^{v1a3p} καί^c πίνω^{v1a3p}. **v.34** ὁ^{dnms} δὲ^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rgamp} μή^{xo} δύναμαι^{v1p2p} ὁ^{damp} υἱός^{namp} ὁ^{dams} νυμφῶνος^{ngms} ἐν^p ὄς^{rdms} ὁ^{dnms} νυμφίος^{nnms} μετὰ^p αὐτός^{rgmp} εἰμι^{v1p3s} ποιέω^{vnaa} νηστεύω^{vnpa}. **v.35** ἔρχομαι^{vid3p} δὲ^c ἡμέρα^{nnfp} καί^c ὅταν^p ἀπαίρω^{vsap3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rgmp} ὁ^{dnms} νυμφίος^{nnms} τότε^{bo} νηστεύω^{v1a3p} ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfp} ὁ^{damp} ἡμέρα^{ndfp}. **v.36** λέγω^{v1a3s} δὲ^c καί^c παραβολὴ^{naf} πρὸς^p αὐτός^{rgamp} ὅτι^c οὐδεὶς^{anfsn} ἐπίβλημα^{nans} ἱματίων^{ngns} καινός^{agnsn} ἐπιβάλλω^{v1a3s} ἐπὶ^p ἱμάτιον^{nans} παλαιός^{aansn} εἰ^{qo} δὲ^c μή^{xo} καί^c ὁ^{dans} καινός^{aansn} σχίζω^{v1a3s} καί^c ὁ^{ddns} παλαιός^{adnsn} οὐ^{xo} συμφωνέω^{v1a3s} ἐπίβλημα^{nans} ὁ^{dans} ἀπὸ^p ὁ^{dams} καινός^{agnsn}. **v.37** καί^c οὐδεὶς^{anfsn} βάλλω^{v1a3s} οἶνος^{nams} νέος^{aansn} εἰς^p ἀσκός^{namp} παλαιός^{aampn} εἰ^{qo} δὲ^c μή^{xo} ῥήγνυμι^{v1a3s} ὁ^{dnms} νέος^{aansn} οἶνος^{nams} ὁ^{damp} ἀσκός^{namp} καί^c αὐτός^{rgnms} ἐκχέω^{v1p3s} καί^c ὁ^{dnmp} ἀσκός^{nnmp} ἀπόλλυμι^{v1f3p}. **v.38** ἀλλά^c ὁ^{dnms} οἶνος^{nams} νέος^{aansn} εἰς^p ἀσκός^{namp} καινός^{aampn} βλητέος^{anmsn} καί^c ἀμφοτέροι^{anmpn} συντηρέω^{v1p3p}. **v.39** καί^c οὐδεὶς^{anfsn} πίνω^{vraanms} παλαιός^{aansn} εὐθέως^{bo} θέλω^{v1a3s} νέος^{aansn} λέγω^{v1a3s} γάρ^c ὁ^{dnms} παλαιός^{aansn} χρηστός^{anmsc} εἰμι^{v1p3s}.

διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τοὺς στάχους,
 2 καὶ ἤσθιον, ψάχοντες ταῖς χερσί. τινες δὲ τῶν Φαρισαίων εἶπον
 3 αὐτοῖς, Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασι· καὶ ἀ-
 ποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε,
 ὃ ἐποίησε Δαβὶδ, ὅποτε ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες·
 4 ὡς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέ-
 σεως ἔλαβε, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ
 5 ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς· καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι
 6 Κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. Ἐγένετο
 δὲ καὶ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ
 διδάσκειν, καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν
 7 ξηρά. παρειήρουν δὲ αὐτὸν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, εἰ
 8 ἐν τῷ σαββάτῳ θεραπεύσει, ἵνα εὕρωσι κατηγορίαν αὐτοῦ. αὐτὸς
 δὲ ᾄδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, καὶ εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ξηρὰν
 ἔχοντι τὴν χεῖρα, Ἔγειραι, καὶ στήθι εἰς τὸ μέσον. ὁ δὲ ἀνα-
 9 στάς ἔστη. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτοὺς, Ἐπερωτήσω ὑμᾶς
 τί, Ἐξεστι τοῖς σάββασιν, ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι· ψυχὴν
 10 σῶσαι ἢ ἀπολέσαι· καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτούς, εἶπε τῷ
 ἀνθρώπῳ, Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. ὁ δὲ ἐποίησεν οὕτω. καὶ
 11 ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιῆς ὡς ἡ ἄλλη. αὐτοὶ δὲ ἐπλή-
 σθησαν ἀνοίας, καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους, τί ἂν ποιήσειαν τῷ

6. v.1 γίνομαι^{v1ad3s} δέ^c ἐν^p σαββάτων^{ndns} δευτερόπρωτος^{adnns} διαπορευομαι^{vnpn} αὐτός^{rpams} διά^p ὄσμπ^p σπόριμος^{agmpn} και^c τίλλω^{v1aa3p} ὀδνmp^p μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpams} ὀdamp^p στάχους^{namp} και^c ἐσθίω^{v1aa3p} ψάχων^{vppanmp} ὀddfp^p χεῖρ^{ndfp}. **v.2** τι-σρνιμπ^p δέ^c ὀdgnp^p Φαρισαίος^{ngmp} λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdmpp} τις^{qans} ποιέω^{v1pa2p} ὀs^{ptms} οὐ^{xo} ἔξεστι^{v1pq3s} ποιέω^{vnpa} ἐν^p ὀddnp^p σάββατον^{ndnp}. **v.3** και^c ἀποκρίνομαι^{vraonms} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} λέγω^{v1aa3s} ὀdnms^p Ἰησοῦς^{nnms} οὐδέ^{bo} οὐτός^{rdans} ἀναγνώσκω^{v1aa2p} ὀs^{trans} ποιέω^{v1aa3s} Δαυιδ^{1p} ὀπότε^{bo} πεινάω^{v1aa3s} αὐτός^{rpnmms} και^c ὀdnmp^p μετὰ^p αὐτός^{rpngms} εἰμι^{vppxmp}. **v.4** ὀs^{bo} εἰσέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὀdams^p οἶκος^{namms} ὀdgnms^p θεός^{ngms} και^c ὀdamp^p ἄρτος^{nampp} ὀdgnf^s πρόθεσις^{ngfs} λαμβάνω^{v1aa3s} και^c ἐσθίω^{v1aa3s} και^c δίδωμι^{v1aa3s} και^c ὀddmp^p μετὰ^p αὐτός^{rpngms} ὀs^{rramp} οὐ^{xo} ἔξεστι^{v1pq3s} ἐσθίω^{vnaa} εἰqo^p μί^{xo} μόνος^{aampn} ὀdamp^p ἱερέυς^{nampp}. **v.5** και^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmpp} ὀti^c κύριος^{nnms} εἰμι^{v1px3s} ὀdnms^p υἱός^{nnms} ὀdgnms^p ἀνθρώπος^{ngms} και^c ὀdgnms^p σάββατον^{ngms}. **v.6** γίνομαι^{v1ad3s} δέ^c και^c ἐν^p ἑτερος^{adnns} σάββατων^{ndns} εἰσέρχομαι^{vnaa} αὐτός^{rpams} εἰς^p ὀdaf^s συναγωγὴ^{1naf^s} και^c διδάσκω^{vnpa} και^c εἰμι^{v1ix3s} ἐκεῖ^{bo} ἀνθρώπος^{nnms} και^c ὀdnfs^p χεῖρ^{nnfs} αὐτός^{rpams} δεξιός^{anfns} εἰμι^{v1ix3s} ξηρός^{anfns}. **v.7** παρατηρέω^{v1aa3p} δέ^c αὐτός^{rpams} ὀdnmp^p γραμματεὺς^{nnmp} και^c ὀdnmp^p Φαρισαίος^{nnmp} εἰqo^p ἐν^p ὀddns^p σάββατον^{ndns} θεραπεύω^{v1fa3s} ἵνα^c εὐρίσκω^{v1aa3p} κατηγορία^{1naf^s} αὐτός^{rpngms}. **v.8** αὐτός^{rpnmms} δέ^c οἶδα^{v1aa3s} ὀdamp^p διαλογισμός^{nampp} αὐτός^{rpmp} και^c λέγω^{v1aa3s} ὀddms^p ἀνθρώπος^{ndms} ὀddms^p ξηρός^{1naf^s} ἔχω^{vppadm^s} ὀdaf^s χεῖρ^{1naf^s} ἐγείρω^{vdam2s} και^c ἴστημι^{vdaa2s} εἰς^p ὀdams^p μέσος^{aansn} ὀdnms^p δέ^c ἀνίστημι^{vraanms} ἴστημι^{v1aa3s}. **v.9** λέγω^{v1aa3s} οὐⁿ ὀdnms^p Ἰησοῦς^{nnms} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} ἐπερωτῶ^{v1fa1s} οὐ^p τῆς^{rqnms} ἔξεστι^{v1pq3s} ὀddnp^p σάββατον^{ndnp} ἀγαθοποιέω^{vnaa} ἢ κακοποιέω^{vnaa} ψυχή^{1naf^s} σῶζω^{vnaa} ἢ^{xo} ἀπόλλυμι^{vnaa}. **v.10** και^c περιβλέπω^{vpanmms} πᾶς^{aampn} αὐτός^{rpamp} λέγω^{v1aa3s} ὀddms^p ἀνθρώπος^{ndms} ἐκτείνω^{vdaa2s} ὀdaf^s χεῖρ^{1naf^s} οὐ^p ὀdnms^p δέ^c ποιέω^{v1aa3s} οὕτω^{bo} και^c ἀποκαθιστάνω^{v1ap3s} ὀdnfs^p χεῖρ^{1naf^s} αὐτός^{rpams} ὑγιῆς^{anfns} ὀs^{bo} ὀdnfs^p ἄλλος^{anfns}.

Ἰησοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος 12
προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ.
καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ 13
ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασε,
Σίμωνα ὃν καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, 14
Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον, Ματθαῖον 15
καὶ Θωμᾶν, Ἰάκωβον τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμε-
νον Ζηλωτὴν, Ἰούδαν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν Ἰσκαριώτην, ὃς καὶ 16
ἐγένετο προδότης, καὶ καταβάς μετ' αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τόπου πεδι- 17
νοῦ, καὶ ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ
πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ τῆς παραλίου Τύρου 18
καὶ Σιδῶνος, οἳ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νό-
σων αὐτῶν, καὶ οἳ ὄχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, καὶ 19
ἐθεραπεύοντο. καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτηε ἀπιεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύ- 20
ναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἴατο πάντας. Καὶ αὐτὸς ἐπάρας
τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγε, Μακάριοι 21
οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. μακάριοι οἱ 22
πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν,
ὅτι γελάσετε. μακάριοι ἐστε, ὅταν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, 23
καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄ-
νομα ὑμῶν ὡς πονηρόν, ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. χαίρετε 23

v.11 αὐτός^{rnpmp} δέ^c πῖμπλημ^{vīap3p} ἄνοια^{ngfs} καί^c διαλαλέω^{vīa3p} πρός^p ἀλλήλων^{reamp} τίς^{rqans} ἄν^{xo} ποιέω^{vooa3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.12** γίνομαι^{vīad3s} δε^c ἐν^p ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} οὗτος^{rddfp} ἐξέρχομαι^{vīaa3s} εἰς^p ὁ^{ddms} ὄρος^{nans} προσεύχομαι^{vīnad} καί^c εἰμι^{vīix3s} διανυκτερεύω^{vīppans} ἐν^p ὁ^{ddis} προσευχῇ^{ndis} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.13** καί^c ὅτε^{bo} γίνομαι^{vīad3s} ἡμέρα^{nans} προσφώνω^{vīaa3s} ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rpgms} καί^c ἐκλέγω^{vīpamms} ἀπὸ^p αὐτός^{rpgmp} δώδεκα^{ti} ὃς^{rtrap} καί^c ἀπόστολος^{namp} ὀνομάζω^{vīaa3s}. **v.14** Σίμων^{nams} ὃς^{rrams} καί^c ὀνομάζω^{vīaa3s} Πέτρος^{nams} καί^c Ἀνδρέας^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpgms} Ἰάκωβος^{nams} καί^c Ἰωάννης^{nams} Φίλιππος^{nams} καί^c Βαρθολομαῖος^{nams}. **v.15** Ματθαῖος^{nams} καί^c Θωμᾶς^{nams} Ἰάκωβος^{nams} ὁ^{dams} ὁ^{dgms} Ἀλφαῖος^{ngms} καί^c Σίμων^{nams} ὁ^{dams} καλέω^{vīppams} ζηλωτῆς^{nams}. **v.16** Ἰούδας^{nams} Ἰάκωβος^{ngms} καί^c Ἰούδας^{nams} Ἰσκαριώθ^{nams} ὃς^{rtrms} καί^c γίνομαι^{vīad3s} προδότης^{nams}. **v.17** καί^c καταβαίνω^{vīpamms} μετὰ^p αὐτός^{rpgmp} ἴσημι^{vīaa3s} ἐπὶ^p τόπος^{ngms} πεδινός^{agmsn} καί^c ὄχλος^{nams} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpgms} καί^c πλῆθος^{nams} πολὺς^{annsn} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} ἀπὸ^p πᾶς^{agfsn} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} καί^c Ἱερουσαλήμ^{tp} καί^c ὁ^{dgfs} παράλιος^{agfsn} Τύρος^{ngfs} καί^c Σιδῶν^{ngfs} ὃς^{rtrmp} ἔρχομαι^{vīaa3p} ἀκούω^{vīnaa} αὐτός^{rpgms} καί^c ἰάομαι^{vīap} ἀπὸ^p ὁ^{dgfp} νόσος^{ngfp} αὐτός^{rpgmp}. **v.18** καί^c ὃς^{dmp} ὄχλέω^{vīppmp} ὑπὸ^p πνεῦμα^{ngnp} ἀκάθαρτος^{agnp} καί^c θεραπεύω^{vīp3p}. **v.19** καί^c πᾶς^{annsn} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} ζητέω^{vīa3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rpgms} ὅτι^c δύναμις^{nans} παρὰ^p αὐτός^{rpgms} ἐξέρχομαι^{vīin3s} καί^c ἰάομαι^{vīin3s} πᾶς^{aanmp}. **v.20** καί^c αὐτός^{rmpms} ἐπαίρω^{vīpamms} ὁ^{damp} ὀφθαλμὸς^{namp} αὐτός^{rpgms} εἰς^p ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vīa3s} μακάριος^{anmpn} ὁ^{dmp} πτωχός^{anmpn} ὅτι^c ὑμέτερος^{rnsis} εἰμι^{vīpx3s} ὁ^{dms} βασιλεῖα^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.21** μακάριος^{anmpn} ὁ^{dmp} πεινάω^{vīpammp} νῦν^{bo} ὅτι^c χορτάζω^{vīfp2p} μακάριος^{anmpn} ὁ^{dmp} κλαίω^{vīpammp} νῦν^{bo} ὅτι^c γελᾶω^{vīfa2p}. **v.22** μακάριος^{anmpn} εἰμι^{vīpx2p} ὅταν^c μισέω^{vīsaa3p} σύ^{tpa-p} ὁ^{dmp} ἄνθρωπος^{nmp} καί^c ὅταν^c ἀφορίζω^{vīsaa3p} σύ^{tpa-p} καί^c ὀνειδίζω^{vīsaa3p} καί^c ἐκβάλλω^{vīsaa3p} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} σύ^{tpg-p} ὡς^{bo} πονηρός^{aansn} ἕνεκα^{bo} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms}.

ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε, ἰδοὺ γάρ, ὁ μισθὸς ὑμῶν
 πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ, κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποιοῦν τοῖς προφήταις οἱ
 24 πατέρες αὐτῶν. πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν
 25 παράκλησιν ὑμῶν. οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἐμπεπλησμένοι, ὅτι πεινάσετε.
 26 οὐαὶ ὑμῖν, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε. οὐαὶ
 ὑμῖν, ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσι πάντες οἱ ἄνθρωποι, κατὰ ταῦτα
 27 γὰρ ἐποιοῦν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. Ἄλλ' ὑ-
 μῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς
 28 ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμῖν,
 29 καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. τῷ τύπτοντί σε
 ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου
 30 τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης. παντὶ δὲ τῷ αἰτοῦντί σε
 31 δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. καὶ καθὼς θέλετε
 ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως.
 32 καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί· καὶ
 33 γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. καὶ ἐὰν ἀ-
 γαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί· καὶ
 34 γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. καὶ ἐὰν δανεῖζητε παρ' ὧν
 ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί· καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ
 35 ἁμαρτωλοῖς δανεῖζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. πλὴν ἀγαπᾶτε
 τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ δανεῖζετε, μηδὲν ἀ-
 πελπίζοντες, καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ

v.23 χαίρω^{vδpa2p} ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} καί^c σκιρτάω^{vdaa2p} ἰδοὺ^{vdaa2s} γάρ^c ὁ^{dnms}
 μισθός^{nnms} σύ^{rpg-p} πολὺς^{anmsn} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} κατὰ^p οὗτος^{nanp} γάρ^c ποιεῶ^{vfa3p}
 ὁ^{ddmp} προφήτης^{ndmp} ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} αὐτός^{rpgmp}. **v.24** πλὴν^{bo} οὐαὶⁱ σύ^{rpd-p} ὁ^{ddmp}
 πλουσίος^{admpn} ὅτι^c ἀπέχω^{vpa2p} ὁ^{dafs} παράκλησις^{nafs} σύ^{rpg-p}. **v.25** οὐαὶⁱ σύ^{rpd-p} ὁ^{dnmp}
 ἐμπίπλημι^{vpxnmp} ὅτι^c πεινάω^{vfa2p} οὐαὶⁱ σύ^{rpd-p} ὁ^{dnmp} γελάω^{vppanmp} νῦν^{bo} ὅτι^c πενθῶ^{vfa2p}
 καί^c κλαίω^{vfa2p}. **v.26** οὐαὶⁱ σύ^{rpd-p} ὅταν^c καλῶς^{bo} σύ^{rpa-p} λέγω^{vsaa3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp}
 ἄνθρωπος^{nnmp} κατὰ^p οὗτος^{nanp} γάρ^c ποιεῶ^{vfa3p} ὁ^{ddmp} ψευδοπροφήτης^{ndmp} ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp}
 αὐτός^{rpgmp}. **v.27** ἀλλὰ^c σύ^{rpd-p} λέγω^{vpa1s} ὁ^{ddmp} ἀκούω^{vppadm} ἀγαπάω^{vpa2p} ὁ^{dnmp}
 ἐχθρός^{aampn} σύ^{rpg-p} καλῶς^{bo} ποιεῶ^{vpa2p} ὁ^{ddmp} μισέω^{vppadm} σύ^{rpa-p}. **v.28** εὐλογεῶ^{vpa2p}
 ὁ^{dam} καταράομαι^{vppnamp} σύ^{rpd-p} καί^c προσεύχομαι^{vdpn2p} ὑπὲρ^p ὁ^{dgm} ἐπηρεάζω^{vppagm} σύ^{rpa-p}.
v.29 ὁ^{ddms} τύπω^{vppadms} σύ^{rpa-s} ἐπι^p ὁ^{dafs} σιαγών^{nafs} παρέχω^{vpa2s} καί^c ὁ^{dafs} ἄλλος^{aafsn} καί^c
 ἀπό^p ὁ^{dgm} αἶρω^{vppagms} σύ^{rpg-s} ὁ^{dans} ἱμάτιον^{nans} καί^c ὁ^{dams} χιτῶν^{nams} μὴ^{xo} κωλύω^{vsaa2s}.
v.30 πᾶς^{admsn} δε^c ὁ^{ddms} αἰτέω^{vppadms} σύ^{rpa-s} διδωμι^{vpa2s} καί^c ἀπό^p ὁ^{dgm} αἶρω^{vppagms}
 ὁ^{damp} σός^{rsanp} μὴ^{xo} ἀπαίτέω^{vpa2s}. **v.31** καί^c καθὼς^{bo} θέλω^{vpa2p} ἵνα^c ποιέω^{vsap3p} σύ^{rpd-p}
 ὁ^{dnmp} ἄνθρωπος^{nnmp} καί^c σύ^{rpn-p} ποιέω^{vpa2p} αὐτός^{rpdmp} ὁμοίως^{bo}. **v.32** καί^c ἐί^{qo}
 ἀγαπάω^{vpa2p} ὁ^{damp} ἀγαπάω^{vppaamp} σύ^{rpa-p} ποῖος^{rqnfs} σύ^{rpd-p} χάρις^{nnfs} εἰμι^{vix3s} καί^c γάρ^c
 ὁ^{dnmp} ἁμαρτωλός^{anmpn} ὁ^{damp} ἀγαπάω^{vppaamp} αὐτός^{rpaamp} ἀγαπάω^{vpa3p}. **v.33** καί^c ἐάν^{qo}
 ἀγαθοποιέω^{vsra2p} ὁ^{damp} ἀγαθοποιέω^{vppaamp} σύ^{rpa-p} ποῖος^{rqnfs} σύ^{rpd-p} χάρις^{nnfs} εἰμι^{vix3s} καί^c
 γάρ^c ὁ^{dnmp} ἁμαρτωλός^{anmpn} ὁ^{dans} αὐτός^{rpan} ποιεῶ^{vpa3p}. **v.34** καί^c ἐάν^{qo} δανίζω^{vsra2p} παρὰ^p
 ὅς^{rpgmp} ἐλπίζω^{vsra2p} ἀπολαμβάνω^{vnaa} ποῖος^{rqnfs} σύ^{rpd-p} χάρις^{nnfs} εἰμι^{vix3s} καί^c γάρ^c ὁ^{dnmp}
 ἁμαρτωλός^{anmpn} ἁμαρτωλός^{admpn} δανίζω^{vpa3p} ἵνα^c ἀπολαμβάνω^{vsaa3p} ὁ^{damp} ἴσος^{aampn}.

τοῦ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστὸς ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ
 36 πονηροὺς. γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν 37
 οἰκτίρμων ἐστί. μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε. μὴ καταδι- 37
 κάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε, ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε,
 38 δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, μέτρον καλόν, πεπεισμένον καὶ σεσα- 38
 λευμένον καὶ ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν.
 τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν. Εἶπε δὲ 39
 παραβολὴν αὐτοῖς, Μῆτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὀδηγεῖν· οὐχὶ 39
 ἀμφοτέροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται· οὐκ ἔστι μαθητὴς ὑπὲρ τὸν 40
 διδάσκαλον αὐτοῦ, κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος 41
 αὐτοῦ. τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ 41
 σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς· ἢ πῶς 42
 δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου, Ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος 42
 τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σοῦ δοκὸν οὐ 43
 βλέπων· ὑποκριτὰ, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ 43
 σοῦ, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ 44
 τοῦ ἀδελφοῦ σου. οὐ γὰρ ἐστὶ δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν 44
 σαπρὸν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν. ἕκαστον 44
 γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται. οὐ γὰρ ἐξ ἄκανθῶν 45
 συλλέγουσι σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάτου τρυγῶσιν σταφυλὴν. ὁ ἀγαθὸς 45
 ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει

v.35 πλην^{bo} αγαπαῶ^{vdpa2p} ὁ damp ἐχθρός^{aampn} σύ^{trp-g-p} καί^c αγαθοποιεῶ^{vdpa2p} καί^c δανίζω^{vdpa2p}
 μηδεῖς^{aansn} ἀπελπίζω^{vppanmp} καί^c εἰμι^{vifx3s} ὁ dnms μισθός^{nnms} σύ^{trp-g-p} πολὺς^{aansn} καί^c εἰμι^{vifx2p}
 υἱός^{nnmp} ὁ dgmns ὑψιστός^{agmsn} ὅτι^c αὐτός^{trnms} χρηστὸς^{aansn} εἰμι^{vixp3s} ἐπι^p ὁ damp ἀχάριστος^{aampn}
 καί^c πονηρός^{aampn}. **v.36** γίνομαι^{vdpm2p} οὖν^c οἰκτίρμων^{anmpn} καθὼς^{bo} καί^c ὁ dnms πατὴρ^{nnms}
 σύ^{trp-g-p} οἰκτίρμων^{anmsn} εἰμι^{vixp3s}. **v.37** μὴ^{xo} κρίνω^{vdpa2p} καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} κρίνω^{vsap2p}
 μὴ^{xo} καταδικάζω^{vdpa2p} καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} καταδικάζω^{vsap2p} ἀπολύω^{vdpa2p} καί^c ἀπολύω^{vifp2p}.
v.38 δίδωμι^{vdpa2p} καί^c δίδωμι^{vifp3s} σύ^{trp-d-p} μέτρον^{nans} καλός^{aansn} πιέζω^{vpxpans} καί^c σαλεύω^{vpxpans}
 καί^c ὑπερεκχύνω^{vpppans} δίδωμι^{vifa3p} εἰς^p ὁ dnms κόλπος^{nams} σύ^{trp-g-p} ὁ dnms γάρ^c αὐτός^{trpns}
 μέτρον^{ndns} ὅς^{trdns} μετρεῶ^{vdpa2p} ἀντιμετρέω^{vifp3s} σύ^{trp-d-p}. **v.39** λέγω^{viaa3s} δέ^c παραβολή^{nafs}
 αὐτός^{trpmp} μὴ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} τυφλός^{aansn} τυφλός^{aansn} ὀδηγέω^{vnpa} οὐ^{xo} ἀμφοτέροι^{anmpn}
 εἰς^p βόθυνος^{nams} πίπτω^{vifm3p}. **v.40** οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} μαθητὴς^{nnms} ὑπὲρ^p ὁ dnms διδάσκαλος^{nams}
 αὐτός^{trpms} καταρτίζω^{vpxpms} δέ^c πᾶς^{aansn} εἰμι^{vifx3s} ὡς^{bo} ὁ dnms διδάσκαλος^{nnms} αὐτός^{trpms}.
v.41 τίς^{trqans} δέ^c βλέπω^{vipa2s} ὁ dnms κάρφος^{nans} ὁ dnms ἐν^p ὁ dnms ὀφθαλμός^{ndms} ὁ dnms ἀδελφός^{ngms}
 σύ^{trp-g-s} ὁ dnms δέ^c δοκός^{nafs} ὁ dnms ἐν^p ὁ dnms ἴδιος^{admsn} ὀφθαλμός^{ndms} οὐ^{xo} κατανοεῶ^{vipa2s}.
v.42 ἦ^{xo} πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn2s} λέγω^{vnpa} ὁ dnms ἀδελφός^{ndms} σύ^{trp-g-s} ἀδελφός^{nvms} ἀφίμη^{vdaa2s}
 ἐκβάλλω^{vsaa1s} ὁ dnms κάρφος^{nans} ὁ dnms ἐν^p ὁ dnms ὀφθαλμός^{ndms} σύ^{trp-g-s} αὐτός^{trpms} ὁ dnms ἐν^p
 ὁ dnms ὀφθαλμός^{ndms} σύ^{trp-g-s} δοκός^{nafs} οὐ^{xo} βλέπω^{vppanms} ὑποκριτής^{nvms} ἐκβάλλω^{vdaa2s} πρῶτος^{bo}
 ὁ dnms δοκός^{nafs} ἐκ^p ὁ dnms ὀφθαλμός^{ngms} σύ^{trp-g-s} καί^c τότε^{bo} διαβλέπω^{vifa2s} ἐκβάλλω^{vnaa} ὁ dnms
 κάρφος^{nans} ὁ dnms ἐν^p ὁ dnms ὀφθαλμός^{ndms} ὁ dnms ἀδελφός^{ngms} σύ^{trp-g-s}. **v.43** οὐ^{xo} γάρ^c
 εἰμι^{vixp3s} δένδρον^{nnms} καλός^{aansn} ποιέω^{vppans} καρπός^{nams} σαπρός^{aansn} οὐδὲ^{bo} δένδρον^{nnms}
 σαπρός^{aansn} ποιέω^{vppans} καρπός^{nams} καλός^{aansn}. **v.44** ἕκαστος^{aansn} γάρ^c δένδρον^{nnms} ἐκ^p
 ὁ dnms ἴδιος^{agmsn} καρπός^{ngms} γινώσκω^{vipp3s} οὐ^{xo} γάρ^c ἐκ^p ἄκανθα^{nefp} συλλέγω^{vipa3p} σῦκον^{nanp}
 οὐδὲ^{bo} ἐκ^p βάτος^{ngms} τρυγάω^{vipa3p} σταφυλή^{nafs}.

τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ θησαυροῦ
 τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πονηρόν, ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύμα-
 46 τος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. Τί δέ με καλεῖτε, Κύριε,
 47 Κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω· πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καὶ ἀ-
 48 κούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν
 ὅμοιος, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψε
 καὶ ἐβάθυνε, καὶ ἔθηκε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν, πλημμύρας δὲ
 γενομένης, προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴ-
 49 σχυσε σαλευῖσαι αὐτήν, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. ὁ δὲ
 ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι
 οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου, ἧ προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς,
 καὶ εὐθέως ἔπεσε, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.
 7 Ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ
 2 λαοῦ, εἰσηλθεν εἰς Καπερναοῦμ. Ἐκατοντάρχου δὲ τινος δοῦ-
 3 λος κακῶς ἔχων ἡμελλε τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. ἀκούσας
 δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰ-
 4 ουδαίων, ἐρωτῶν αὐτόν, ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ.
 4 οἱ δὲ, παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρεκάλουν αὐτὸν σπου-
 5 δαίως, λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ᾧ παρέξῃ τοῦτο, ἀγαπᾷ γὰρ τὸ
 6 ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. ὁ δὲ
 Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχον-

v.45 ὁδnms ἀγαθόςanmsn ἄνθρωποςnms ἐκp ὁdgmς ἀγαθόςagmsn θησαυρόςngms ὁdgmς καρδίαngfs
 αὐτόςrpgms προφέρωvpa3s ὁdans ἀγαθόςaansn καίc ὁdms πονηρόςanmsn ἄνθρωποςnms ἐκp ὁdgmς
 πονηρόςagmsn θησαυρόςngms ὁdgmς καρδίαngfs αὐτόςrpgms προφέρωvpa3s ὁdans πονηρόςanmsn
 ἐκp γάρc ὁdgmς περισσευμαngms ὁdgmς καρδίαngfs λαλέωvpa3s ὁdms στόμαnms αὐτόςrpgms.
v.46 τίςrqnms δέc ἐγῶrpa-s καλέωvpa2p κύριοςnms κύριοςnms καίc οὐχο ποιέωvpa2p ὃςrpanp
 λέγωvipals. **v.47** πᾶςanmsn ὁdms ἐρχομαιvppnms πρὸςp ἐγῶrpa-s καίc ἀκούωvppanms ἐγῶrpg-s
 ὁdgmnp λόγοςngmp καίc ποιέωvppanms αὐτόςrpanp ὑποδείκνυμι vipals σύrpd-p τίςrqnms εἰμιvix3s
 ὁμοιοςanmsn. **v.48** ὁμοιοςanmsn εἰμιvix3s ἄνθρωποςndms οἰκοδομῶvppadms οἰκίαnafis ὃςrtnms
 σκάπτωvvia3s καίc βαθύνωvvia3s καίc τίθημιvvia3s θεμέλιοςnams ἐπιp ὁdafs πέτραnafis πλημμυραngfs
 δέc γίνομαιvpadgfs προσήσσωvvia3s ὁdms ποταμὸςnms ὁddfs οἰκίαndfis ἐκεῖνοςrddfs καίc οὐχο
 ἰοχύωvvia3s σαλεύωvnaa αὐτόςrpaifs θεμελιῶνvixp3s γάρc ἐπιp ὁdafs πέτραnafis. **v.49** ὁdms δέc
 ἀκούωvpaanms καίc μήxo ποιέωvpaanms ὁμοιοςanmsn εἰμιvix3s ἄνθρωποςndms οἰκοδομῶvppadms
 οἰκίαnafis ἐπιp ὁdafs γῆnafis χωρὶςbo θεμέλιονngms ὃςrdfs προσήσσωvvia3s ὁdms ποταμὸςnms
 καίc εὐθέωςbo πίπτωvvia3s καίc γίνομαιviad3s ὁdms ῥῆγμαnms ὁdgmς οἰκίαngfs ἐκεῖνοςrdgfs
 μέγαςanmsn. **7. v.1** ἐπειc δέc πληρῶvvia3s πᾶςaanpn ὁdanp ῥῆμαnanp αὐτόςrpgms εἰςp ὁdafp
 ἀκοήnafp ὁdgmς λαόςngms εἰσέρχομαιvvia3s εἰςp Καπερναοῦμip. **v.2** ἑκατοντάρχηςngms δέc τι-
 -οριγμς δοῦλοςnms κακῶςbo ἔχωvppanms μέλλωvvia3s τελευτάωvnpa ὃςrtnms εἰμιvix3s αὐτόςrpdms
 ἔντιμοςanmsn. **v.3** ἀκούωvpaanms δέc περὶp ὁdgmς Ἰησοῦςngms ἀποστέλλωvvia3s πρὸςp αὐτόςrpanms
 πρεσβύτεροςaanpn ὁdgmnp Ἰουδαίοςagmpn ἐρωτάωvppanms αὐτόςrpanms ὅπωςbo ἐρχομαιvppanms
 διασώξωvsaa3s ὁdans ὁδοῦλοςnams αὐτόςrpgms. **v.4** ὁdnpmp δέc παραγίνομαιvpadnmp πρὸςp ὁdams
 Ἰησοῦςnams παρακαλέωvvia3p αὐτόςrpanms σπουδαίωςbo λέγωvppanmp ὅτιc ἄξιόςanmsn εἰμιvix3s
 ὃςrdms παρέχωvifa3s οὗτοςrdans. **v.5** ἀγαπᾷvpa3s γάρc ὁdans ἔθνοςnans ἐγῶrpg-p καίc ὁdafs
 συναγωγὴnafis αὐτόςrpnms οἰκοδομῶvvia3s ἐγῶrpd-p.

τος ἀπό τῆς οἰκίας, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἑκατόνταρχος φίλους,
 λέγων αὐτῷ, Κύριε, μὴ σκυλλου, οὐ γὰρ εἶμι ἱκανὸς ἵνα ὑπὸ τὴν
 στέγην μου εἰσέλθῃς, διὸ οὐδὲ ἑμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς σέ ἐλθεῖν, 7
 ἀλλὰ εἶπε λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρω- 8
 πὸς εἶμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπὲρ ἑμαυτὸν στρατιώτας,
 καὶ λέγω τούτῳ, Πορευέθητι, καὶ πορευέται, καὶ ἄλλῳ, Ἔρχου, καὶ
 ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ἀκούσας 9
 δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν, καὶ στραφεὶς, τῷ ἀκολου-
 θοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε, Λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην
 πίστιν εὔρον. καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον 10
 εὔρον τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαίνοντα. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἐ- 11
 ξῆς, ἐπορευέτο εἰς πόλιν καλουμένην Ναῖν, καὶ συνεπορεύοντο
 αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοί, καὶ ὄχλος πολὺς. ὥς δὲ ἤγγισε τῇ 12
 πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ, ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς υἱὸς μονογενῆς
 τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὴ ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς
 ἦν σὺν αὐτῇ. καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπὶ αὐτῇ, 13
 καὶ εἶπεν αὐτῇ, Μὴ κλαῖε. καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ, 14
 οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν. καὶ εἶπε, Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρ-
 θητι. καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν. καὶ ἔδωκεν 15
 αὐτόν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. ἔλαβε δὲ φόβος ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον 16
 τὸν Θεόν, λέγοντες, ὅτι Προφήτης μέγας ἐγήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ

v.6 ὁδνms δεc Ἰησοῦςnms πορευομαιviii3s σὺνp αὐτόςrpdmp ἦδηbo δεc αὐτόςrpgms οὐxο μακράνbo
 ἀπέχωvppagms ἀπὸp ὁdgrs οἰκίαngfs πέμπωviii3s πρὸsp αὐτόςrpaams ὁδnms ἑκατόνταρχηςnms
 φίλοςamprn λέγωvppagms αὐτόςrpdms κύριοςnms μὴxο σκύλλωvdp2s οὐxο γάρc εἶμιvix1s
 ἱκανόςanmsn ἵναc ὑπὸp ὁdgrs στέγηnafs ἐγὼrpg-s εἰσέρχομαιvsa2s. **v.7** διὸc οὐδέbo ἑμαυτοῦrxams
 ἀξιόvvia1s πρὸsp σύrpa-s ἔρχομαιvnaa ἀλλάc λέγωvda2s λόγοςndms καίc ἰάομαιvif3s ὁδnms
 παῖςnms ἐγὼrpg-s. **v.8** καίc γάρc ἐγὼrpn-s ἄνθρωποςnms εἶμιvix1s ὑπὸp ἐξουσίαnafs
 τάσσωvppnms ἔχωvppanms ὑπὸp ἑμαυτοῦrxams στρατιώτηςnamp καίc λέγωvpa1s οὗτοςrddms
 πορευομαιvdao2s καίc πορευομαιvixn3s καίc ἄλλοςadmsn ἔρχομαιvixn2s καίc ἔρχομαιvixn3s καίc
 ὁδdms δοῦλοςndms ἐγὼrpg-s ποίεωvda2s οὗτοςrdans καίc ποίεωvpa3s. **v.9** ἀκούωvraanms
 δεc οὗτοςrdanp ὁδnms Ἰησοῦςnms θαυμάζωvnaa3s αὐτόςrpaams καίc στρέφωvrapnms ὁδdms
 ἀκολουθεῖωvpadms αὐτόςrpdms ὄχλοςndms λέγωvnaa3s λέγωvpa1s σύrpd-p οὐδέbo ἐνp ὁδdms Ἰσραὴλp
 τοσοῦτοςrdafs πίστιςnafs εὐρίσκωvnaa1s. **v.10** καίc ὑποστρέφωvraanmp ὁδnmp πέμπωvrapnmp εἰsp
 εὐδὰς οἶκοςnams εὐρίσκωvnaa3p ὁdams ἀσθενέωvppaams δοῦλοςnams ὑγιαίνωvppaams. **v.11** καίc
 γίνομαιviad3s ἐνp ὁδdms ἐξῆςbo πορευομαιviii3s εἰsp πόλινnafs καλέωvpppafs Ναῖνtp καίc
 συμπορευομαιviii3p αὐτόςrpdms ὁδnmp μαθητῆςnmp αὐτόςrpgms ἱκανόςanmpn καίc ὄχλοςnms
 πολὺsanms. **v.12** ὥςbo δεc ἐγγίζωvnaa3s ὁδdms πύληndfs ὁdgrs πόλιςngfs καίc ἰδοὺvda2s
 ἐκκομίζωvix3s θνήσκωvpxanms υἱόςnms μονογενῆςanmsn ὁδdms μήτηρndfs αὐτόςrpgms καίc
 αὐτόςrpnfs εἶμιvix3s χήραnfs καίc ὄχλοςnms ὁdgrs πόλιςngfs ἱκανόςanmsn εἶμιvix3s σὺνp αὐτόςrpdfs.
v.13 καίc ὁράωvraanms αὐτόςrpa1s ὁδnms κύριοςnms σπλαγχνίζομαιvnao3s ἐπὶp αὐτόςrpdfs καίc
 λέγωvnaa3s αὐτόςrpdfs μὴxο κλαίωvda2s. **v.14** καίc προσέρχομαιvraanms ἄπλωvviad3s ὁdgrs
 σορόςngfs ὁδnmp δεc βαστάζωvrapnmp ἴσημιvnaa3p καίc λέγωvnaa3s νεανίσκοςnms σύrpd-s λέγωvpa1s
 ἐγείρωvda2s. **v.15** καίc ἀνακαθίζωvnaa3s ὁδnms νεκρόςanmsn καίc ἀρχωvviad3s λαλέωvna1p καίc
 διδωμιvnaa3s αὐτόςrpaams ὁδdms μήτηρndfs αὐτόςrpgms.

17 ὅτι Ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. καὶ ἐξήλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ.
 18 Καὶ ἀπήγγειλαν Ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων.
 19 καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ Ἰωάννης ἔπεμψεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον
 20 προσδοκῶμεν. παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες εἶπον, Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σε, λέγων, Σὺ εἶ ὁ
 21 ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν· ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονη-
 22 ρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο τὸ βλέπειν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες ἀπαγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ εἶ-
 23 δετε καὶ ἠκούσατε, ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτω-
 24 χοὶ εὐαγγελίζονται, καὶ μακάριός ἐστιν, ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί. Ἀπελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων Ἰωάννου, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους περὶ Ἰωάννου, Τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον
 25 θεάσασθαι· κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον· ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν· ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἡμφιεσμένον· ἰδοὺ, οἱ ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις
 26 εἰσίν. ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν· προφήτην· ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ

v.16 λαμβάνω^{v1aa3s} δέ^c φόδος^{nnms} ἄπας^{aampn} καί^c δοξάζω^{v1aa3p} ὁ^{dams} θεός^{nam} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c προφήτης^{nnms} μέγας^{anmsn} ἐγείρω^{v1xp3s} ἐν^p ἐγώ^{tpd-p} καί^c ὅτι^c ἐπισκέπτομαι^{v1ad3s} ὁ^{dams} θεός^{nnms} λαός^{nam} αὐτός^{rgms}. **v.17** καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dams} λόγος^{nnms} οὗτος^{rdms} ἐν^p ὄλος^{adfsn} ἡ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs} περὶ^p αὐτός^{rgms} καί^c ἐν^p πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} περιχώρος^{adfsn}. **v.18** καί^c ἀπαγγέλλω^{v1aa3p} Ἰωάννης^{ndms} ὁ^{damp} μαθητὴς^{nnmp} αὐτός^{rgms} περὶ^p πᾶς^{agnpn} οὗτος^{rdgnp}. **v.19** καί^c προσκαλεομαι^{vpadnms} δύο^{tn} τῖς^{riamp} ὁ^{damp} μαθητὴς^{ngmp} αὐτός^{rgms} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nnms} πέμψω^{v1aa3s} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} λέγω^{vppanms} σύ^{trn-s} εἰμὶ^{v1px2s} ὁ^{dams} ἔρχομαι^{vppnms} ἡ^{xo} ἄλλος^{aamsn} προσδοκάω^{v1pa1p}. **v.20** παραγίνομαι^{vpadnmp} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rgms} ὁ^{damp} ἀνήρ^{nnmp} λέγω^{v1aa3p} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dams} βαπτιστὴς^{nnms} ἀποστέλλω^{v1xa3s} ἐγώ^{tpa-p} πρὸς^p σύ^{trpa-s} λέγω^{vppanms} σύ^{trn-s} εἰμὶ^{v1px2s} ὁ^{dams} ἔρχομαι^{vppnms} ἡ^{xo} ἄλλος^{aamsn} προσδοκάω^{v1pa1p}. **v.21** ἐν^p αὐτός^{rgdfs} δέ^c ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} θεραπεύω^{v1aa3s} πολὺς^{aampn} ἀπὸ^p νόσος^{ngfp} καί^c μάλιστα^{ngfp} καί^c πνεῦμα^{ngnp} πονηρὸς^{agnpn} καί^c τυφλός^{admpn} πολὺς^{admpn} χαρίζομαι^{v1ad3s} ὁ^{dams} βλέπω^{vnpa}. **v.22** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaoms} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdmp} πορευομαι^{vpaonmp} ἀπαγγέλλω^{vdaa2p} Ἰωάννης^{ndms} ὃς^{tramp} ὁράω^{v1aa2p} καί^c ἀκούω^{v1aa2p} ὅτι^c τυφλός^{anmpn} ἀναβλέπω^{v1pa3p} χωλός^{anmpn} περιπατέω^{v1pa3p} λεπρός^{anmpn} καθαρίζω^{v1pp3p} κωφός^{anmpn} ἀκούω^{v1pa3p} νεκρός^{anmpn} ἐγείρω^{v1pp3p} πτωχός^{anmpn} εὐαγγελίζω^{v1pp3p}. **v.23** καί^c μακάριός^{anmsn} εἰμὶ^{v1px3s} ὃς^{trms} ἐὰν^{to} μὴ^{xo} σκανδαλίζω^{vsap3s} ἐν^p ἐγώ^{tpd-s}. **v.24** ἀπέρχομαι^{vpaagmp} δέ^c ὁ^{damp} ἄγγελος^{ngmp} Ἰωάννης^{ngms} ἄρχω^{v1ad3s} λέγω^{vnpa} πρὸς^p ὁ^{damp} ὄχλος^{namp} περὶ^p Ἰωάννης^{ngms} τίς^{rqans} ἐξέρχομαι^{v1xa2p} εἰς^p ὁ^{dafs} ἔρημος^{aafsn} θεάομαι^{vnad} κάλαμος^{nam} ὑπὸ^p ἄνεμος^{ngms} σαλεύω^{vpppams}. **v.25** ἀλλά^c τίς^{rqans} ἐξέρχομαι^{v1xa2p} ὁράω^{vnaa} ἄνθρωπος^{nam} ἐν^p μαλακός^{admpn} ἱμάτιον^{ndnp} ἀμφιέννυμι^{vpxpams} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{damp} ἐν^p ἱματισμός^{ndms} ἐνδοξός^{admsn} καί^c τρυφή^{ndfs} ὑπάρχω^{vppanmp} ἐν^p ὁ^{damp} βασιλεὺς^{admpn} εἰμὶ^{v1px3p}.

περισσότερον προφήτου. οὕτως ἐστὶ περὶ οὗ γέγραπται, Ἰδοῦ, 27
 ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου, ὃς κατα-
 σκευάσει τὴν ὁδὸν σου ἔμπροσθέν σου. λέγω γὰρ ὑμῖν, μείζων 28
 ἐν γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ οὐδεὶς
 ἐστίν, ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστίν.
 καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βα- 29
 πτισθέντες τὸ βάπτισμα Ἰωάννου, οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ 30
 τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ’
 αὐτοῦ. εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Τίνοι οὖν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς 31
 γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνοι εἰσὶν ὅμοιοι· ὅμοιοί εἰσι παιδίοις τοῖς 32
 ἐν ἀγορᾷ καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις, καὶ λέγου-
 σιν, Ἡὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε, ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν,
 καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. ἐλήλυθε γὰρ Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς μήτε 33
 ἄρτον ἐσθίων μήτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε, Δαιμόνιον ἔχει, ἐλή- 34
 λυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε, Ἰδοῦ,
 ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν.
 καὶ ἐδικαίωθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων. Ἦρώτα 35, 36
 δὲ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγη μετ’ αὐτοῦ, καὶ εἰσελθὼν
 εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου ἀνεκλίθη. καὶ ἰδοῦ, γυνὴ ἐν τῇ 37
 πόλει, ἣτις ἦν ἁμαρτωλός, ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ
 τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου, καὶ στᾶσα παρὰ 38

v.26 ἀλλά^c τίς^{rdms} ἐξέρχομαι^{vixa2p} ὁράω^{vnaa} προφήτης^{nam} ναί^{xo} λέγω^{vipa1s} σύ^{rdp}-p καί^c
 περισσοτέρως^{aamsc} προφήτης^{ngms}. **v.27** οὕτως^{rndms} εἰμι^{vix3s} περὶ^p ὅς^{rrgms} γράφω^{vixp3s} ἰδοῦ^{vdaa2s}
 ἐγὼ^{rpp-s} ἀποστέλλω^{vipa1s} ὁ^{dams} ἀγγελός^{nam} ἐγὼ^{rpg-s} πρό^p προσώπου^{ngms} σύ^{rpg-s} ὅς^{rnam}
 κατασκευάζω^{vifa3s} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} σύ^{rpg-s} ἔμπροσθεν^p σύ^{rpg-s}. **v.28** λέγω^{vipa1s} γάρ^c σύ^{rdp}-p
 μέγας^{anmsc} ἐν^p γεννητός^{admpr} γυνῆ^{ngfp} προφήτης^{nnms} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dams} βαπτιστὴς^{ngms}
 οὐδεὶς^{anfns} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dams} δέ^c μικρός^{anmsc} ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} ὁ^{dams} Θεός^{ngms} μέγας^{anmsc}
 αὐτός^{rpgms} εἰμι^{vix3s}. **v.29** καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dams} λαός^{nnms} ἀκούω^{vpaams} καί^c ὁ^{dmp}
 τελώνης^{nnmp} δικαίως^{viaa3p} ὁ^{dams} Θεός^{nam} βαπτίζω^{vrapnmp} ὁ^{dams} βάπτισμα^{nans} Ἰωάννης^{ngms}.
v.30 ὁ^{dmp} δέ^c Φαρισαῖός^{anmp} καὶ^c ὁ^{dmp} νομικός^{anmp} ὁ^{dafs} βουλή^{nafs} ὁ^{dams} Θεός^{ngms}
 ἀθετέω^{viaa3p} εἰς^p ἑαυτοῦ^{rpxamp} μὴ^{xo} βαπτίζω^{vrapnmp} ὑπὸ^p αὐτός^{rpgms}. **v.31** λέγω^{viaa3s} δέ^c
 ὁ^{dams} κύριος^{nnms} τίς^{rdms} οὖν^c ὁμοίω^{vifa1s} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{nam} ὁ^{dafs} γενεᾶ^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}
 καί^c τίς^{rdms} εἰμι^{vix3p} ὅμοιος^{anmp}. **v.32** ὅμοιος^{anmp} εἰμι^{vix3p} παιδίον^{ndnp} ὁ^{dmp} ἐν^p
 ἀγορᾷ^{ndfs} κάθημαι^{vppndnp} καί^c προσφονέω^{vipa3p} ἀλλήλων^{redmp} καί^c λέγω^{vipa3p} αὐλέω^{viaa1p}
 σύ^{rdp}-p καί^c οὐ^{xo} ὀρχομαι^{viaa2p} ἠρηνέω^{vialp} σύ^{rdp}-p καί^c οὐ^{xo} κλαίω^{viaa2p}. **v.33** ἔρχομαι^{vixa3s}
 γάρ^c Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dams} βαπτιστὴς^{nnms} μήτε^c ἄρτος^{nam} ἐσθίω^{vppanms} μήτε^c οἶνος^{nam}
 πίνω^{vppanms} καί^c λέγω^{vipa2p} δαιμόνιον^{nans} ἔχω^{vipa3s}. **v.34** ἔρχομαι^{vixa3s} ὁ^{dams} υἱὸς^{nnms}
 ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{ngms} ἐσθίω^{vppanms} καί^c πίνω^{vppanms} καί^c λέγω^{vipa2p} ἰδοῦ^{vdaa2s} ἄνθρωπος^{nnms}
 φάγος^{nnms} καί^c οἰνοπότης^{nnms} τελώνης^{ngmp} φίλος^{anmsn} καί^c ἁμαρτωλός^{agmpn}. **v.35** καί^c
 δικαίως^{viap3s} ὁ^{dms} σοφία^{nnfs} ἀπὸ^p ὁ^{dmp} τέκνον^{ngmp} αὐτός^{rpgfs} πᾶς^{agpnp}. **v.36** ἐρωτάω^{via3s}
 δέ^c τι-ορισμὸς^{rpsams} αὐτός^{rpsams} ὁ^{dmp} Φαρισαῖός^{ngmp} ἵνα^c ἐσθίω^{vsaa3s} μετὰ^p αὐτός^{rpgms} καί^c
 εἰσερχομαι^{vpaams} εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} ὁ^{dams} Φαρισαῖός^{ngms} ἀνακλίνω^{viap3s}. **v.37** καί^c
 ἰδοῦ^{vdaa2s} γυνή^{nnfs} ἐν^p ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} ὅστις^{rnfs} εἰμι^{vix3s} ἁμαρτωλός^{anfns} ἐπιγνώσκω^{vpaanf} ὅτι^c
 ἀνάκειμαι^{viap3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} ὁ^{dams} Φαρισαῖός^{ngms} κομίζω^{vpaanf} ἀλάβαστρον^{nans} μύρον^{ngms}.

τούς πόδας αὐτοῦ ὀπίσω κλαίουσα, ἤρξατο βρέχειν τούς πόδας
 αὐτοῦ τοῖς δάκρυσι, καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασσε,
 39 καὶ κατεφίλει τούς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειψε τῷ μύρῳ. ἰδὼν δὲ
 ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων, Οὗτος, εἰ
 ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ ἣτις ἄπεται
 40 αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλὸς ἐστὶ. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς
 41 αὐτόν, Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. ὁ δὲ φησι, Διδάσκαλε, εἰπέ. Δύο
 χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῆ τινί, ὁ εἷς ὤφειλε δηνάρια πεντακό-
 42 σια, ὁ δὲ ἕτερος πενήκοντα. μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι,
 ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. τίς οὖν αὐτῶν, εἶπέ, πλεῖον αὐτὸν ἀγαπή-
 43 σαι· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν, Ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον
 44 ἐχαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ὁρθῶς ἔκρινας. καὶ στραφεὶς πρὸς
 τὴν γυναῖκα, τῷ Σίμωνι ἔφη, Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα· εἰσηλ-
 θὸν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ ἐπὶ τούς πόδας μου οὐκ ἔδωκας,
 αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέ μου τούς πόδας, καὶ ταῖς θριξὶ τῆς
 45 κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξε. φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας, αὕτη δέ, ἀφ’
 46 ἧς εἰσηλθον, οὐ διέλιπε καταφιλοῦσά μου τούς πόδας. ἐλαίω
 τὴν κεφαλὴν μου οὐκ ἤλειψας, αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψέ μου τούς
 47 πόδας. οὗ χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολ-
 48 λαί, ὅτι ἠγάπησε πολὺ, ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. εἶπε

v.38 καί^c ἴσημι^{vpaanf} παρὰ^p ὀδᾶμ^p πούς^{namp} αὐτός^{rpgms} ὀπίσω^{bo} κλαίω^{vppanf} ἄρχω^{viad3s}
 βρέχω^{vnpa} ὀδᾶμ^p πούς^{namp} αὐτός^{rpgms} ὀδᾶμ^p δάκρυον^{ndnp} καί^c ὀδᾶμ^p θριξί^{zndfp} ὀδᾶμ^p κεφαλή^{ngfs}
 αὐτός^{rpgfs} ἐκμάσσω^{viaa3s} καί^c καταφιλέω^{viaa3s} ὀδᾶμ^p πούς^{namp} αὐτός^{rpgms} καί^c ἀλείφω^{viaa3s} ὀδᾶμ^p
 μύρον^{ndns}. **v.39** ὀράω^{vraanms} δέ^c ὀδᾶμ^p Φαρισαῖος^{nnms} ὀδᾶμ^p καλέω^{vraanms} αὐτός^{rpaams}
 λέγω^{viaa3s} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxndms} λέγω^{vraanms} οὗτος^{rndms} εἶ^{9o} εἶμι^{vix3s} προφήτης^{nnms} γινώσκω^{viaa3s} ἄν^{xo}
 τίς^{rqnms} καί^c ποταπός^{anfns} ὀδᾶμ^p γυνή^{nnfs} ὅστις^{rmfs} ἄπῳ^{vipm3s} αὐτός^{rpgms} ὅτι^c ἁμαρτωλός^{anfns}
 εἶμι^{vixp3s}. **v.40** καί^c ἀποκρίνομαι^{vraonms} ὀδᾶμ^p Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpaams}
 Σίμων^{nvms} ἔχω^{vipals} σύ^{rpd-s} τι-σριανός^{vnaa} ὀδᾶμ^p δέ^c φημι^{vixp3s} διδάσκαλος^{nvms} λέγω^{vdaa2s}.
v.41 δύο^{tn} χρεοφειλέτης^{nnmp} εἶμι^{vix3p} δανιστής^{ndms} τι-σριδμς^{odms} εἷς^{nnms} ὀφείλω^{viaa3s}
 δηνάριον^{nanp} πεντακόσιοι^{nanp} ὀδᾶμ^p δέ^c ἕτερος^{anms} πενήκοντα^{tn}. **v.42** μὴ^{xo} ἔχω^{vppagmp} δέ^c
 αὐτός^{rpgmp} ἀποδιδῶμι^{vnaa} ἀμφοτέροι^{admpn} χαρίζομαι^{viad3s} τίς^{rqnms} οὖν^c αὐτός^{rpgmp} λέγω^{vdaa2s}
 πολὺς^{aansc} αὐτός^{rpaams} ἀγαπάω^{vifa3s}. **v.43** ἀποκρίνομαι^{vraonms} δέ^c ὀδᾶμ^p Σίμων^{nnms} λέγω^{viaa3s}
 ὑπολαμβάνω^{vipals} ὅτι^c ὅς^{rtdms} ὀδᾶμ^p πολλὺς^{aansc} χαρίζομαι^{viad3s} ὀδᾶμ^p δέ^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms}
 ὀρθῶς^{bo} κρίνω^{viaa2s}. **v.44** καί^c στρέφω^{vrapnms} πρὸς^p ὀδᾶμ^p γυνή^{nafs} ὀδᾶμ^p Σίμων^{ndms}
 φημι^{vix3s} βλέπω^{vipa2s} οὗτος^{rdafs} ὀδᾶμ^p γυνή^{nafs} εἰσέρχομαι^{viala1s} σύ^{rpg-s} εἰς^p οἰκία^{nafs}
 ὕδωρ^{nans} ἐπι^p ὀδᾶμ^p πούς^{namp} ἐγώ^{rpg-s} οὐ^{xo} διδῶμι^{viaa2s} οὗτος^{rpnfs} δέ^c ὀδᾶμ^p δάκρυον^{ndnp}
 βρέχω^{viaa3s} ἐγώ^{rpg-s} ὀδᾶμ^p πούς^{namp} καί^c ὀδᾶμ^p θριξί^{zndfp} ὀδᾶμ^p κεφαλή^{ngfs} αὐτός^{rpgfs} ἐκμάσσω^{viaa3s}.
v.45 φίλημα^{nans} ἐγώ^{rpd-s} οὐ^{xo} διδῶμι^{viaa2s} οὗτος^{rpnfs} δέ^c ἀπό^p ὅς^{rpgfs} εἰσέρχομαι^{viala1s} οὐ^{xo}
 διαλείπω^{viaa3s} καταφιλέω^{vppanf} ἐγώ^{rpg-s} ὀδᾶμ^p πούς^{namp}. **v.46** ἔλαιον^{ndns} ὀδᾶμ^p κεφαλή^{nafs}
 ἐγώ^{rpg-s} οὐ^{xo} ἀλείφω^{viaa2s} οὗτος^{rpnfs} δέ^c μύρον^{ndns} ἀλείφω^{viaa3s} ἐγώ^{rpg-s} ὀδᾶμ^p πούς^{namp}.
v.47 ὅς^{rpgms} χάρι^{bo} λέγω^{vipals} σύ^{rpd-s} ἀφιημι^{vixp3p} ὀδᾶμ^p ἁμαρτία^{nnfp} αὐτός^{rpgfs} ὀδᾶμ^p πολὺς^{anfnp}
 ὅτι^c ἀγαπάω^{viaa3s} πολὺς^{aansn} ὅς^{rtdms} δέ^c ὀλίγος^{aansn} ἀφιημι^{vixp3s} ὀλίγος^{aansn} ἀγαπάω^{vipa3s}.

δὲ αὐτῆ, Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι. καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακεί- 49
 μνοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφήσιν·
 εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε, πορεύου εἰς 50
 εἰρήνην.

Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώδευε κατὰ πόλιν καὶ 8
 κώμην, κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θε-
 οῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, καὶ γυναῖκες τινες αἱ ἦσαν τεθε- 2
 ραπευμένοι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ
 καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἐπτά ἐξεληλύθει, καὶ 3
 Ἰωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου, καὶ Σουσάννα, καὶ ἕτε-
 ραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν αὐτῷ ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.
 Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ, καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομέ- 4
 νων πρὸς αὐτόν, εἶπε διὰ παραβολῆς, Ἐξῆλθεν ὁ σπεῖρων τοῦ 5
 σπεῖραι τὸν σπόρον αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σπεῖρειν αὐτόν, ὃ μὲν ἔπεσε
 παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ
 κατέφαγεν αὐτό. καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν 6
 ἐξηράνθη, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ 7
 τῶν ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀπέπνιζαν αὐτό. καὶ 8
 ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν
 ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώνει, Ὁ ἔχων ὄρα ἀκούειν ἀ-
 κουέτω. Ἐπηρεῶτων δὲ αὐτόν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες, Τίς 9
 εἶη ἡ παραβολὴ αὕτη. ὁ δὲ εἶπεν, Ὑμῖν δέδοται γινῶναι τὰ μυ- 10

v.48 λέγω^{v1aa3s} δε^c αὐτός^{rdnfs} ἀφήμι^{vixp3p} σύ^{rpg-s} ὀν^{rdnfr} ἁμαρτία^{nnfr}. **v.49** καί^c ἀρχῶ^{viad3p}
 ὀν^{rdnmp} συνανάκειμαι^{vrrhnnmp} λέγω^{vnpa} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdmr} τίς^{rqnms} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} ὃς^{rrnms} καί^c
 ἁμαρτία^{nafr} ἀφήμι^{vira3s}. **v.50** λέγω^{v1aa3s} δε^c πρὸς^p ὀν^{dafns} γυνή^{nafs} ὀν^{dafns} πίστις^{nnfs} σύ^{rpg-s}
 ὀν^{vixa3s} σύ^{rpa-s} πορεύομαι^{vdprn2s} εἰς^p εἰρήνη^{nafs}. **8. v.1** καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ὀν^{ddms}
 καθεξῆς^{bo} καί^c αὐτός^{rpnms} διοδεύω^{v1aa3s} κατὰ^p πόλις^{nafs} καί^c κώμη^{nafs} κηρύσσω^{vppanms} καί^c
 εὐαγγελίζω^{vrrpnmms} ὀν^{dafns} βασιλεία^{nafs} ὀν^{dgmns} θεός^{ngms} καί^c ὀν^{rdnmp} δώδεκα^{ln} σὺν^p αὐτός^{rdpms}.
v.2 καί^c γυνή^{nnfr} τι-σρηφι^{ds} εἰμι^{vixp3p} θεραπεύω^{vrxnfr} ἀπό^p πνεῦμα^{ngnp} πονηρός^{agpnr}
 καί^c ἀσθένεια^{ngfr} Μαρία^{nnfs} ὀν^{dafns} καλέω^{vrrpnnfs} Μαγδαληνή^{nnfs} ἀπό^p ὃς^{rgrfs} δαιμόνιον^{nnnp}
 ἐπτά^{ln} ἐξέρχομαι^{v1aa3s}. **v.3** καί^c Ἰωάννα^{ngfs} γυνή^{nnfs} Χουζᾶς^{ngms} ἐπιτροπος^{ngms} Ἡρώδης^{ngms}
 καί^c Σουσάννα^{nnfs} καί^c ἕτερος^{anfnp} πολὺς^{anfnp} ὀν^{v1aa3p} διακονέω^{v1aa3p} αὐτός^{rdpms} ἀπό^p
 ὀν^{dgnp} ὑπάρχω^{vrrpagnp} αὐτός^{rdrp}. **v.4** σὺνεμι^{vppxgms} δε^c ὄχλος^{ngms} πολὺς^{agmsn} καί^c
 ὀν^{dgmpr} κατὰ^p πόλις^{nafs} ἐπιπορεύομαι^{vrrpngmp} πρὸς^p αὐτός^{rpnms} λέγω^{v1aa3s} διὰ^p παραβολή^{ngfs}.
v.5 ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ὀν^{ddms} σπεῖρω^{vrrpnmms} ὀν^{dgmns} σπεῖρω^{vnaa} ὀν^{dams} σπόρος^{namms} αὐτός^{rpgms} καί^c ἐν^p
 ὀν^{ddms} σπεῖρω^{vnpa} αὐτός^{rpnms} ὃς^{rrnms} μὲν^{xo} πίπτω^{v1aa3s} παρὰ^p ὀν^{dafns} ὀν^{dafns} καί^c καταπατέω^{v1aa3s}
 καί^c ὀν^{rdnmp} πετεινός^{nnnp} ὀν^{dgmns} οὐρανός^{ngms} κατεσθίω^{v1aa3s} αὐτός^{rpnms}. **v.6** καί^c ἕτερος^{annsn}
 πίπτω^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὀν^{dafns} πέτρα^{nafs} καί^c φύω^{vrapnms} ξηραίνω^{v1aa3p} διὰ^p ὀν^{dams} μή^{xo} ἔχω^{vnpa} ἰκμάς^{nafs}.
v.7 καί^c ἕτερος^{annsn} πίπτω^{v1aa3s} ἐν^p μέσος^{adnsn} ὀν^{dgnfr} ἄκανθα^{ngfr} καί^c συμφύω^{vrapnfr} ὀν^{dgnfr}
 ἄκανθα^{nnfr} ἀποπνίγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpnms}. **v.8** καί^c ἕτερος^{annsn} πίπτω^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὀν^{dafns} γῆ^{nafs}
 ὀν^{dafns} ἀγαθός^{aafsn} καί^c φύω^{vrapnms} ποιέω^{v1aa3s} καρπός^{namms} ἑκατονταπλασίονα^{aamsn} οὗτος^{rdanp}
 λέγω^{vrrpnmms} φωνέω^{v1aa3s} ὀν^{dnnms} ἔχω^{vrrpnmms} οὗς^{nanp} ἀκούω^{vnpa} ἀκούω^{vrrpa3s}. **v.9** ἐπερωτάω^{v1aa3p}
 δε^c αὐτός^{rpnms} ὀν^{rdnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vrrpnmpr} τίς^{rqnfs} εἰμι^{vixp3s} ὀν^{dafns} παραβολή^{nnfs}
 οὗτος^{rdnfs}.

στήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς,
 11 ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν. ἔστι δὲ
 12 αὕτη ἡ παραβολή, ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. οἱ δὲ παρὰ
 τὴν ὁδὸν εἰσὶν οἱ ἀκούοντες, εἴτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν
 13 λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. οἱ
 δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἱ, ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν
 λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἱ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι,
 14 καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πε-
 σόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλοῦτου
 καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται, καὶ οὐ τελε-
 15 σφοροῦσι. τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῆ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ
 καλῇ καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι, καὶ καρπο-
 16 φοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας, καλύπτει αὐτὸν
 σκεύει, ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθησιν,
 17 ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσι τὸ φῶς. οὐ γὰρ ἐστὶ κρυπτόν, ὃ
 οὐ φανερόν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον, ὃ οὐ γνωσθήσεται καὶ
 18 εἰς φανερόν ἔλθῃ. βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε, ὅς γὰρ ἂν ἔχη,
 δοθήσεται αὐτῷ, καὶ ὅς ἂν μὴ ἔχη, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται
 19 ἀπ' αὐτοῦ. Παρεγένοντο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελ-
 20 φοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. καὶ
 ἀπηγγέλη αὐτῷ, λέγοντων, Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐστή-

v.10 ὁdnms δέ^c λέγω^{v1aa3s} σὺ^{τῑδ}-p δίδωμι^{v1xp3s} γινώσκω^{vnaa} ὁdanp μυστήριον^{namp} ὁd^{gfs} βασιλεία^{ngfs} ὁd^{gms} θεός^{ngms} ὁddmp δέ^c λοιπός^{admpn} ἐν^p παραβολῇ^{ndfp} ἵνα^c βλέπω^{vppanmp} μή^{xo} βλέπω^{vspa3p} καί^c ἀκούω^{vppanmp} μή^{xo} συνιῶ^{vspa3p}. **v.11** εἰμί^{v1px3s} δέ^c οὗτος^{rdnfs} ὁdnfs παραβολῆ^{nnfs} ὁdnms σπόρος^{nnms} εἰμί^{v1px3s} ὁdnms λόγος^{nnms} ὁd^{gms} θεός^{ngms}. **v.12** ὁdnmp δέ^c παρὰ^p ὁd^{afs} ὁδός^{nafs} εἰμί^{v1px3p} ὁdnmp ἀκούω^{vppanmp} εἴτα^{bo} ἔρχομαι^{v1pn3s} ὁdnms διάβολος^{amnsn} καί^c αἶρω^{v1pa3s} ὁdams λόγος^{nams} ἀπὸ^p ὁd^{gfs} καρδία^{ngfs} αὐτός^{rgmp} ἵνα^c μή^{xo} πιστεύω^{vpaanmp} σῶζω^{vsa3p}. **v.13** ὁdnmp δέ^c ἐπὶ^p ὁd^{gfs} πέτρα^{ngfs} ὅς^{rtmp} ὅταν^c ἀκούω^{vsaa3p} μετὰ^p χαρᾶ^{ngfs} δέχομαι^{v1pn3p} ὁdams λόγος^{nams} καί^c οὗτος^{rdnmp} ῥίζα^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa3p} ὅς^{rtmp} πρὸς^p καιρός^{nams} πιστεύω^{v1pa3p} καί^c ἐν^p καιρός^{ndms} πειρασμός^{ngms} ἀφίστημι^{v1pn3p}. **v.14** ὁdnms δέ^c εἰς^p ὁd^{afp} ἀκάνθα^{nafp} πίπτω^{vpaanms} οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{v1px3p} ὁdnmp ἀκούω^{vpaanmp} καί^c ὑπὸ^p μέριμνα^{ngfp} καί^c πλοῦτος^{ngms} καί^c ἡδονῇ^{ngfp} ὁd^{gms} βίος^{ngms} πορεύομαι^{vppnmp} συμπνίγω^{v1pp3p} καί^c οὐ^{xo} τελεσφορέω^{v1pa3p}. **v.15** ὁdnms δέ^c ἐν^p ὁd^{dfs} καλός^{adfsn} γῆ^{ndfs} οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{v1px3p} ὅστις^{rtmp} ἐν^p καρδίᾳ^{ndfs} καλός^{adfsn} καί^c ἀγαθός^{adfsn} ἀκούω^{vpaanmp} ὁdams λόγος^{nams} κατέχω^{v1pa3p} καί^c καρποφορέω^{v1pa3p} ἐν^p ὑπομονῇ^{ndfs}. **v.16** οὐδεὶς^{ndfs} μὴ^{xo} ὑποκάτω^{bo} κλίνῃ^{ngfs} τίθημι^{v1pa3s} ἀλλὰ^c ἐπὶ^p λυχνία^{ngfs} ἐπιτίθημι^{v1pa3s} ἵνα^c ὁdnmp εἰσπορευομαι^{vppnmp} βλέπω^{vspa3p} ὁdans φῶς^{nans}. **v.17** οὐ^{xo} γάρ^c εἰμί^{v1px3s} κρυπτός^{amnsn} ὅς^{rtms} οὐ^{xo} φανερός^{aanmsn} γίνομαι^{v1fd3s} οὐδέ^{bo} ἀπόκρυφος^{amnsn} ὅς^{rtms} οὐ^{xo} γινώσκω^{v1fp3s} καί^c εἰς^p φανερός^{aanmsn} ἔρχομαι^{vsaa3s}. **v.18** βλέπω^{v1pa2p} οὖν^c πῶς^{bo} ἀκούω^{v1pa2p} ὅς^{rtms} γάρ^c ἂν^{xo} ἔχω^{vspa3s} δίδωμι^{v1fp3s} αὐτός^{rdms} καί^c ὅς^{rtms} ἂν^{xo} μὴ^{xo} ἔχω^{vspa3s} καί^c ὅς^{rtms} δοκέω^{v1pa3s} ἔχω^{v1pa} αἶρω^{v1fp3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rgms}. **v.19** παραγίνομαι^{v1ad3p} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rgms} ὁdnfs μήτηρ^{nnfs} καί^c ὁdnmp ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rgms} καί^c οὐ^{xo} δύναμαι^{v1in3p} συντυχεῖν^{vnaa} αὐτός^{rdms} διὰ^p ὁdans ὄχλος^{nams}.

κασιν ἔξω, ἰδεῖν σε θέλοντες. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, 21
 Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν, οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ
 ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες αὐτόν. Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμε- 22
 ρῶν, καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπε
 πρὸς αὐτούς, Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης, καὶ ἀνήχθησαν.
 πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσε, καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν 23
 λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο, καὶ ἐκινδύνευον. προσελθόντες δὲ 24
 διήγειραν αὐτόν, λέγοντες, Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. ὁ
 δὲ ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος, καὶ
 ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη. εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ποῦ ἐστὶν ἡ πί- 25
 στις ὑμῶν· φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους,
 Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι,
 καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ· Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν Γα- 26
 δαρηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντιπέραν τῆς Γαλιλαίας. ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ 27
 ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήνητησεν αὐτῷ ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε
 δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο, καὶ
 ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, 28
 καὶ ἀνακράξας, προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ φωνῆ μεγάλη εἶπε, Τί ἐ-
 μοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου· δέομαί σου, μή με
 βασανίσῃς. παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελεθεῖν 29
 ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ
 ἐδεσμεῖτο ἀλύσει καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαρρήσων τὰ

v.20 καί^c ἀπαγγέλλω^{viap3s} αὐτὸς^{rdms} λέγω^{vppagmp} ὁ^{dnfs} μήτηρ^{nmfs} σύ^{prg-s} καί^c ὁ^{dnmp}
 ἀδελφός^{nmmp} σύ^{prg-s} ἴσημι^{vixa3p} ἔξω^{bo} ὁράω^{vnaa} σύ^{tpa-s} θέλω^{vppanmp}. **v.21** ὁ^{dnms} δέ^c
 ἀποκρίνομαι^{vraonms} λέγω^{vnaa3s} πρὸς^p αὐτὸς^{rdms} μήτηρ^{nmfs} ἐγὼ^{prg-s} καί^c ἀδελφός^{nmmp} ἐγὼ^{prg-s}
 οὗτος^{rdmp} εἰμί^{vixp3p} ὁ^{dnmp} ὁ^{dams} λόγος^{namms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀκούω^{vppanmp} καί^c ποιέω^{vppanmp}
 αὐτὸς^{trams}. **v.22** καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p εἰς^{ndfs} ὁ^{dgrf} ἡμέρα^{ngfr} καί^c αὐτὸς^{trnms} ἐμβαίνω^{viaa3s}
 εἰς^p πλοῖον^{nans} καί^c ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nmmp} αὐτός^{trgms} καί^c λέγω^{vnaa3s} πρὸς^p αὐτὸς^{tramp}
 διέρχομαι^{vsaalp} εἰς^p ὁ^{dans} πέραν^{bo} ὁ^{dgrfs} λίμνη^{ngfs} καί^c ἀνάγω^{viap3p}. **v.23** πλέω^{vppagmp}
 δέ^c αὐτὸς^{trgmp} ἀφυσπνῶ^{viaa3s} καί^c καταβαίνω^{viaa3s} λαῖλαψ^{nmfs} ἀνεμος^{ngms} εἰς^p ὁ^{dafs} λίμνη^{nafs}
 καί^c συμπληρώ^{vixp3p} καί^c κινδυνεύω^{viap3p}. **v.24** προσέρχομαι^{vraanmp} δέ^c διεγείρω^{viaa3p}
 αὐτὸς^{trams} λέγω^{vppanmp} ἐπιστάτης^{nvms} ἐπιστάτης^{nvms} ἀπόλλυμι^{vimp1p} ὁ^{dnms} δέ^c ἐγειροῦ^{vrapnms}
 ἐπιτιμῶ^{viaa3s} ὁ^{ddms} ἀνεμος^{ndms} καί^c ὁ^{ddms} κλύδων^{ndms} ὁ^{dgnms} ὕδωρ^{ngms} καί^c παύω^{viam3p} καί^c
 γίνομαι^{viad3s} γαλήνη^{nmfs}. **v.25** λέγω^{vnaa3s} δέ^c αὐτὸς^{rdmp} ποῦ^{xo} εἰμί^{vix3s} ὁ^{dnfs} πίστις^{nmfs}
 σύ^{prg-p} φοβέομαι^{vraonmp} δέ^c θαυμάζω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} τῖς^{rqnms} ἄρα^{xo}
 οὗτος^{rdms} εἰμί^{vix3s} ὅτι^c καί^c ὁ^{ddmp} ἀνεμος^{ndmp} ἐπιτάσσω^{vira3s} καί^c ὁ^{ddms} ὕδωρ^{ndms} καί^c
 ὑπακούω^{vira3p} αὐτὸς^{rdms}. **v.26** καί^c κατατλέω^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} χώρα^{nafs} ὁ^{dgm} Γαδαρηνός^{agmpn}
 ὅστις^{trnfs} εἰμί^{vix3s} ἀντιπέρα^{bo} ὁ^{dgrfs} Γαλιλαία^{ngfs}. **v.27** ἐξέρχομαι^{vraadms} δέ^c αὐτὸς^{rdms} ἐπὶ^p
 ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ὑπαντάω^{viaa3s} αὐτὸς^{rdms} ἀνὴρ^{nmms} τι-σρινμς<sup>ἐκ^p ὁ^{dgrfs} πόλις^{ngfs} ὅς^{rtnms} ἔχω^{viaa3s}
 δαιμόνιον^{nanp} ἐκ^p χρόνος^{ngmp} ἱκανός^{agmpn} καί^c ἱμάτιον^{nans} οὐ^{xo} ἐνδιδύσκω^{viam3s} καί^c ἐν^p
 οἰκίᾳ^{ndfs} οὐ^{xo} μένω^{viaa3s} ἀλλά^c ἐν^p ὁ^{ddnp} μνήμα^{ndnp}. **v.28** ὁράω^{vraanms} δέ^c ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{namms}
 καί^c ἀνακράξας^{vraanms} προσπίπτω^{viaa3s} αὐτὸς^{rdms} καί^c φωνῆ^{ndfs} μέγας^{adfs} λέγω^{vnaa3s} τῖς^{rqnms}
 ἐγὼ^{rd-s} καί^c σύ^{rd-s} Ἰησοῦς^{nvms} υἱός^{nvms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} ὑψιστος^{agmsn} δέομαι^{vipn1s} σύ^{prg-s}
 μὴ^{xo} ἐγὼ^{tpa-s} βασανίσω^{vsa2s}.</sup>

30 δεσμά ἤλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. ἐπηρώτησε
 δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Τί σοι ἐστὶν ὄνομα· ὁ δὲ εἶπε, Λεγεών,
 31 ὅτι δαιμόνια πολλά εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. καὶ παρεκάλουν αὐτόν
 32 ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. ἦν δὲ ἐκεῖ
 ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει, καὶ παρεκάλουν
 αὐτόν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν. καὶ ἐπέτρεπεν
 33 αὐτοῖς. ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰσῆλθεν
 εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημονοῦ εἰς
 34 τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη. ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοιτες τὸ γεγεννη-
 μένον ἔφυγον, καὶ ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ εἰς
 35 τοὺς ἀγρούς. ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν
 Ἰησοῦν, καὶ εὔρον καθήμενον τὸν ἀνθρώπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια
 ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ
 36 Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ ἰδόντες
 37 πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν ἅπαν τὸ πλῆ-
 θος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβω
 μεγάλῳ συνείχοντο, αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν.
 38 ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνήρ ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν
 39 αὐτῷ. ἀπέλυσε δὲ αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Ὑπόστρεφε εἰς τὸν
 οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ Θεός. καὶ ἀπῆλθε, καθ'

v.29 παραγγέλλω^{v1aa3s} γάρ^c ὁ^δ δδ^{ns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^δ δδ^{ns} ἀκάθαρτος^{adnsn} ἐξέρχομαι^{vnaa} ἀπὸ^p ὁ^δ δ^{gms}
 ἀνθρώπος^{ngms} πολὺς^{admpn} γάρ^c χρόνος^{ndmp} συναρπάξω^{v1ya3s} αὐτός^{rpams} καί^c δεσμεύω^{v1ip3s}
 ἄλυσιν^{ndfp} καί^c πέδη^{ndfp} φυλάσσω^{vpprnms} καί^c διαρρήγνυμι^{vppanms} ὁ^d danp δεσμός^{namp} ἐλαύνω^{v1ip3s}
 ὑπὸ^p ὁ^δ δ^{gms} δαίμων^{ngms} εἰς^p ὁ^d dafp ἔρημος^{aafpn}. **v.30** ἐπερωτῶ^{v1aa3s} δέ^c αὐτός^{rpams}
 ὁ^d dnms Ἰησοῦς^{nmms} λέγω^{vppanms} τίς^{rqnms} σύ^{rpds} εἰμι^{v1px3s} ὄνομα^{nmms} ὁ^d dnms δέ^c λέγω^{v1aa3s}
 λεγών^{nmms} ὅτι^c δαιμόνιον^{nmnp} πολὺς^{annpn} εἰσέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p αὐτός^{rpams}. **v.31** καί^c
 παρακαλέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} ἵνα^c μὴ^{xo} ἐπιτάσσω^{vsaa3s} αὐτός^{rpdpn} εἰς^p ὁ^d dafis ἄβυσσος^{nfms}
 ἀπέρχομαι^{vnaa}. **v.32** εἰμι^{v1ix3s} δέ^c ἐκεῖ^{bo} ἀγέλη^{nnfs} χοίρος^{ngmp} ἱκανός^{agmpn} βόσκω^{vpppgmp}
 ἐν^p ὁ^d dnms ὄρος^{ndns} καί^c παρακαλέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} ἵνα^c ἐπιτρέπω^{vsaa3s} αὐτός^{rpdpn} εἰς^p
 ἐκείνους^{rdamp} εἰσέρχομαι^{vnaa} καί^c ἐπιτρέπω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdpn}. **v.33** ἐξέρχομαι^{vraanpn} δέ^c
 ὁ^d dnnp δαιμόνιον^{nmnp} ἀπὸ^p ὁ^δ δ^{gms} ἀνθρώπος^{ngms} εἰσέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^d damp χοίρος^{namp}
 καί^c ὀράω^{v1aa3s} ὁ^d dnfs ἀγέλη^{nnfs} κατὰ^p ὁ^d d^{gms} κρημόνιος^{ngms} εἰς^p ὁ^d dafis λίμνη^{nfms} καί^c
 ἀποπνίγω^{v1ap3s}. **v.34** ὀράω^{vraanmp} δέ^c ὁ^d dnnp βόσκω^{vppanmp} ὁ^d dans γίνομαι^{vpxpans} φεύγω^{v1aa3p}
 καί^c ἀπέρχομαι^{vraanmp} ἀπαγγέλλω^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^d dafis πόλις^{nfms} καί^c εἰς^p ὁ^d damp ἀγρός^{namp}.
v.35 ἐξέρχομαι^{v1aa3p} δέ^c ὀράω^{vnaa} ὁ^d dans γίνομαι^{vpxaans} καί^c ἔρχομαι^{v1aa3p} πρὸς^p ὁ^d dams
 Ἰησοῦς^{namms} καί^c εὐρίσκω^{v1aa3p} κάθημαι^{vppnams} ὁ^d dams ἀνθρώπος^{namms} ἀπὸ^p ὅς^{trgms} ὁ^d dnnp
 δαιμόνιον^{nmnp} ἐξέρχομαι^{v1ya3s} ἱματίω^{vpxpams} καί^c σωφρονέω^{vppaams} παρὰ^p ὁ^d damp πούς^{namp} ὁ^d d^{gms}
 Ἰησοῦς^{ngms} καί^c φοβέομαι^{v1aa3p}. **v.36** ἀπαγγέλλω^{v1aa3p} δέ^c αὐτός^{rpdpn} καί^c ὁ^d dnnp ὀράω^{vraanmp}
 πῶς^{bo} ὁ^d dafis φεύγω^{v1ap3s} ὁ^d dnms δαιμονίζομαι^{vraonms}. **v.37** καί^c ἐρωτῶ^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} ἅπας^{anmsn}
 ὁ^d dnms πλῆθος^{nmms} ὁ^d dgfs περιχώρος^{agfsn} ὁ^d dgmp Γαδαρηνός^{agmpn} ἀπέρχομαι^{vnaa} ἀπὸ^p αὐτός^{trgpn}
 ὅτι^c φόβος^{ndms} μέγας^{admsn} συνέχω^{v1ip3p} αὐτός^{trpms} δέ^c ἐμβαίνο^{vraanms} εἰς^p ὁ^d dans πλοῖον^{namms}
 ὑποστρέφω^{v1aa3s}. **v.38** δέομαι^{v1in3s} δέ^c αὐτός^{trpms} ὁ^d dnms ἀνήρ^{nmms} ἀπὸ^p ὅς^{trgms} ἐξέρχομαι^{v1ya3s}
 ὁ^d dnnp δαιμόνιον^{nmnp} εἰμι^{v1px} σὺν^p αὐτός^{trpms} ἀπολύω^{v1aa3s} δέ^c αὐτός^{rpams} ὁ^d dnms Ἰησοῦς^{nmms}
 λέγω^{vppanms}.

ὄλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν Ἰησοῦν, ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος, ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. καὶ ἰδοῦ, ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε, καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι θυγάτηρ μονογενῆς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὐτὴ ἀπέθνησκεν. ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἣτις εἰς ἰατροὺς προσαναλώσασα ὄλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, προσελθοῦσα ὀπισθεν, ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Τίς ὁ ἀψάμενός μου· ἄρνούμενων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ λέγεις, Τίς ὁ ἀψάμενος μου· ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἦψατό μου τις, ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε, καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, Θάρσει, θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε, πορευέου εἰς εἰρήνην. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεται τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων αὐτῷ ὅτι Τέθνηκεν ἡ

v.39 ὑποστρέφω^{vdpn2s} εἰς^p ὄδους^{nam} οἴκος^{nam} σύ^{rg-s} καί^c διηγεομαι^{vdpn2s} ὅσος^{rcanp} ποιῶ^{viaa3s} σύ^{rgd-s} ὄδους^{nam} θεός^{nam} καί^c ἀπέρχομαι^{viaa3s} κατά^p ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafn} πόλις^{nafs} κηρύσσω^{vppanms} ὅσος^{rcanp} ποιῶ^{viaa3s} αὐτός^{rgdms} ὄδους^{nam} Ἰησοῦς^{nam}. **v.40** γίνομαι^{viad3s} δέ^c ἐν^p ὄδους^{nam} ὑποστρέφω^{vnaa} ὄδους^{nam} Ἰησοῦς^{nam} ἀποδέχομαι^{viad3s} αὐτός^{rgams} ὄδους^{nam} ὄχλος^{nam} εἰμι^{vix3p} γάρ^c πᾶς^{anmpn} προσδοκάω^{vppanmp} αὐτός^{rgams}. **v.41** καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} ἐρχομαι^{viaa3s} ἀνὴρ^{nam} ὄς^{rgdms} ὄνομα^{nam} Ἰάειρος^{nam} καί^c αὐτός^{rgnms} ἄρχων^{nam} ὁ^{dafn} συναγωγῆς^{ngfs} ὑπάρχω^{viaa3s} καί^c πίπτω^{vpaanms} παρὰ^p ὄδου^{nam} πούς^{nam} ὁ^{dafn} Ἰησοῦς^{nam} παρακαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rgams} εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὄδους^{nam} οἴκος^{nam} αὐτός^{rgams}. **v.42** ὅτι^c θυγάτηρ^{nam} μονογενῆς^{aafsn} εἰμι^{vix3s} αὐτός^{rgdms} ὄς^{bo} ἔτος^{ngnp} δώδεκα^{tn} καί^c αὐτός^{rgnfs} ἀποθνήσκω^{viaa3s} ἐν^p δέ^c ὄδους^{nam} ὑπάγω^{vnpa} αὐτός^{rgams} ὄδου^{nam} ὄχλος^{nam} συμπνίγω^{viaa3p} αὐτός^{rgams}. **v.43** καί^c γυνὴ^{nam} εἰμι^{vppnfs} ἐν^p ῥύσις^{ndfs} αἵμα^{ngns} ἀπὸ^p ἔτος^{ngnp} δώδεκα^{tn} ὅστις^{rgnfs} εἰς^p ἰατρός^{nam} προσαναλίσκω^{vpaanfs} ὄλος^{aamsn} ὄδους^{nam} βίος^{nam} οὐ^{xo} ἰσχύω^{viaa3s} ὑπὸ^p οὐδεὶς^{agmsn} θεραπεύω^{vnap}. **v.44** προσέρχομαι^{vpaanfs} ὀπισθεν^{bo} ἄπτω^{viad3s} ὄδους^{nam} κράσπεδον^{ngns} ὄδους^{nam} ἱμάτιον^{ngns} αὐτός^{rgams} καί^c παραχρῆμα^{bo} ἴσθημι^{viaa3s} ὄδους^{nam} ῥύσις^{nam} ὄδους^{nam} αἵμα^{ngns} αὐτός^{rggfs}. **v.45** καί^c λέγω^{viaa3s} ὄδους^{nam} Ἰησοῦς^{nam} τίς^{rgnfs} ὄδους^{nam} ἄπτω^{vpaanms} ἐγὼ^{rg-s} ἀρνεομαι^{vppngmp} δέ^c πᾶς^{agmpn} ἔγω^{viaa3s} ὄδους^{nam} Πέτρος^{nam} καί^c ὄδου^{nam} μετὰ^p αὐτός^{rgams} ἐπιστάτης^{nam} ὄδου^{nam} ὄχλος^{nam} συνέχω^{vpa3p} σύ^{rga-s} καί^c ἀποθλίβω^{vpa3p} καί^c λέγω^{vpa2s} τίς^{rgnfs} ὄδους^{nam} ἄπτω^{vpaanms} ἐγὼ^{rg-s}. **v.46** ὄδους^{nam} δέ^c Ἰησοῦς^{nam} λέγω^{viaa3s} ἄπτω^{viad3s} ἐγὼ^{rg-s} τι-ορινφς^{nam} ἐγὼ^{rgn-s} γάρ^c γινώσκω^{viaa1s} δύναμις^{nafs} ἐξερχομαι^{vpaafn} ἀπὸ^p ἐγὼ^{rg-s}. **v.47** ὄρα^{vpaanfs} δέ^c ὄδους^{nam} γυνὴ^{nam} ὅτι^c οὐ^{xo} λανθάνω^{viaa3s} τρέμω^{vpaanfs} ἐρχομαι^{viaa3s} καί^c προσπίπτω^{vpaanfs} αὐτός^{rgams} διὰ^p ὄς^{rafs} αἰτία^{nafs} ἄπτω^{viad3s} αὐτός^{rgams} ἀπαγγέλλω^{viaa3s} αὐτός^{rgdms} ἐνώπιον^{bo} πᾶς^{agmsn} ὄδους^{nam} καί^c ὡς^{bo} ἴσθημι^{vpa3p} παραχρῆμα^{bo}. **v.48** ὄδους^{nam} δέ^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdms} θαρσέω^{vpa2s} θυγάτηρ^{nam} ὄδους^{nam} πίστις^{nam} σύ^{rg-s} σὺ^{vxa3s} σύ^{rga-s} πορευομαι^{vdpn2s} εἰς^p εἰρήνη^{nafs}.

50 θυγάτηρ σου, μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας ἀπεκρίθη αὐτῷ, λέγων, Μὴ φοβοῦ. μόνον πίστευε, καὶ σωθήσεται.
 51 εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν οὐδένα, εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς
 52 καὶ τὴν μητέρα. ἔκλειον δὲ πάντες, καὶ ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ
 53 εἶπε, Μὴ κλαίετε, οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων
 54 αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι ἀπέθανεν. αὐτὸς δὲ ἐκβαλὼν ἔξω πάντας, καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησε, λέγων, Ἦ παῖς ἐγγείρου.
 55 καὶ ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα, καὶ
 56 διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς, ὁ δὲ παρηγγεῖλεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

9 Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δυνάμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους
 2 θεραπεύειν. καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν βασιλείαν
 3 τοῦ Θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν, μήτε ράβδους, μήτε πῆραν, μήτε ἄρ-
 4 τον, μήτε ἀργύριον, μήτε ἀνά δύο χιτῶνας ἔχειν. καὶ εἰς ἣν ἂν
 5 οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. καὶ ὅσοι ἂν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκεῖνης, καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν ἀποτινάξτε εἰς μαρτύριον
 6 ἐπ’ αὐτούς. ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας, εὐαγ-

v.49 ἐπι^{bo} αὐτόσ^{rpgms} λαλέω^{vppagms} ἔρχομαι^{vipn3s} τι-σρινμς παρά^p ὀδ^{gms} ἀρχισυνάγωγος^{ngms} λέγω^{vppanms} αὐτόσ^{rpdms} ὅτι^c θνήσκω^{vika3s} ὀδ^{nfis} θυγάτηρ^{nnfis} σύ^{rpg-s} μῆ^{xo} σκύλλα^{vdpa2s} ὀδ^{dams} διδάσκαλος^{namis}. **v.50** ὀδ^{nfms} δέ^c Ἰησοῦς^{nnms} ἀκούσ^{vpaanms} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτόσ^{rpdms} λέγω^{vppanms} μῆ^{xo} φοβέομαι^{vdprn2s} μόνος^{bo} πιστεύω^{vdpa2s} καί^c σῶζω^{vifp3s}. **v.51** εἰσέρχομαι^{vpaanms} δέ^c εἰς^p οἰκία^{nafis} οὐ^{xo} ἀφίημι^{vvia3s} εἰσέρχομαι^{vnaa} οὐδεὶς^{aamsn} εἰ^{qo} μῆ^{xo} Πέτρος^{namis} καί^c Ἰάκωβος^{namis} καί^c Ἰωάννης^{namis} καί^c ὀδ^{dams} πατήρ^{namis} ὀδ^{gfs} παῖς^{ngfis} καί^c ὀδ^{dafis} μῆ^{tr} μητέρα^{nafis}. **v.52** κλαίω^{vvia3p} δέ^c πᾶς^{anmpnr} καί^c κόπτω^{vvim3p} αὐτόσ^{rpfais} ὀδ^{dams} δέ^c λέγω^{vvia3s} μῆ^{xo} κλαίω^{vdpa2p} οὐ^{xo} ἀποθνήσκω^{vvia3s} ἀλλά^c καθεύδω^{vipa3s}. **v.53** καί^c καταγέλαω^{vvia3p} αὐτόσ^{rpgms} ὀδ^{da} ἄποθνήσκω^{vvia3s}. **v.54** αὐτόσ^{rpnms} δέ^c ἐκβάλλω^{vpaanms} ἔξω^{bo} πᾶς^{anmpnr} καί^c κρατέω^{vpaanms} ὀδ^{gfs} χεῖρ^{ngfis} αὐτόσ^{rpgfis} φωνέω^{vvia3s} λέγω^{vppanms} ὀδ^{nfis} παῖς^{nnfis} ἐγγείρου^{vdpe2s}. **v.55** καί^c ἐπιστρέφω^{vvia3s} ὀδ^{dams} πνεῦμα^{nnms} αὐτόσ^{rpgfis} καί^c ἀνίστημι^{vvia3s} παραχρῆμα^{bo} καί^c διατάσσω^{vvia3s} αὐτόσ^{rpdfis} διδωμι^{vnap} ἐσθίω^{vnaa}. **v.56** καί^c ἐξίστημι^{vvia3p} ὀδ^{dampnr} γονεῦς^{nnmp} αὐτόσ^{rpgfis} ὀδ^{dams} δέ^c παραγγέλλω^{vvia3s} αὐτόσ^{rpdmp} μηδεὶς^{admsn} λέγω^{vnaa} ὀδ^{dans} γίνομαι^{vpxaans}. **9. v.1** συγκαλέω^{vppanms} δέ^c ὀδ^{damp} δώδεκα^{tn} μαθητῆς^{namp} αὐτόσ^{rpgms} δόξω^{vvia3s} αὐτόσ^{rpdmp} δυνάμιν^{nafis} καί^c ἐξουσία^{nafis} ἐπι^p πᾶς^{aanpnr} ὀδ^{dampnr} δαιμόνιον^{namp} καί^c νόσους^{nafp} θεραπεύω^{vnpa}. **v.2** καί^c ἀποστέλλω^{vvia3s} αὐτόσ^{rpaap} κηρύσσω^{vnpa} ὀδ^{dafis} βασιλεία^{nafis} ὀδ^{gms} θεός^{ngms} καί^c ἰάομαι^{vnpnr} ὀδ^{damp} ἀσθενέω^{vppaamp}. **v.3** καί^c λέγω^{vvia3s} πρὸς^p αὐτόσ^{rpaap} μηδεὶς^{aansn} αἶρω^{vdpa2p} εἰς^p ὀδ^{dafis} ὀδός^{nafis} μῆ^{tr}τε ράβδος^{nafp} μῆ^{tr}τε πῆρα^{nafis} μῆ^{tr}τε ἄρτος^{namis} μῆ^{tr}τε ἀργύριον^{nans} μῆ^{tr}τε ἀνά^p δύο^{tn} χιτῶν^{namp} ἔχω^{vnpa}. **v.4** καί^c εἰς^p ὅσ^{rtafis} ἂν^{xo} οἰκία^{nafis} εἰσέρχομαι^{vsaa2p} ἐκεῖ^{bo} μένω^{vdpa2p} καί^c ἐκεῖθεν^{bo} ἐξέρχομαι^{vdprn2p}. **v.5** καί^c ὅσος^{rannp} ἂν^{xo} μῆ^{xo} δέχομαι^{vsad3p} σύ^{rpa-p} ἐξέρχομαι^{vppnmp} ἀπὸ^p ὀδ^{gfs} πόλις^{ngfis} ἐκεῖνος^{rdgfs} καί^c ὀδ^{dams} κονιορτός^{namis} ἀπὸ^p ὀδ^{gmp} πούς^{ngmp} σύ^{rpg-p} ἀποτινάσσω^{vdaa2p} εἰς^p μαρτύριον^{nans} ἐπι^p αὐτόσ^{rpaap}.

γελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ. Ἦκουσε δὲ Ἡρώδης 7
 ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα ὑπὲρ αὐτοῦ πάντα, καὶ διηπόρει, διὰ τὸ
 λέγεσθαι ὑπὸ τινῶν ὅτι Ἰωάννης ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ὑπὸ τινῶν 8
 δὲ ὅτι Ἡλίας ἐφάνη, ἄλλων δὲ ὅτι προφήτης εἰς τῶν ἀρχαίων ἀ-
 νέστη. καὶ εἶπεν ὁ Ἡρώδης, Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα, τίς δέ 9
 ἐστὶν οὗτος, περὶ οὗ ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα· καὶ ἐζήτει ἰδεῖν αὐτόν.
 Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίη- 10
 σαν. καὶ παραλαβὼν αὐτούς, ὑπεχώρησε κατ' ἰδίαν εἰς τόπον
 ἔρημον πόλεως καλουμένης Βηθσαϊδά. οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες, ἠ- 11
 κολούθησαν αὐτῷ, καὶ δεξάμενος αὐτούς, ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς
 βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρεῖαν ἔχοντας θεραπείας ἰᾶτο. ἡ 12
 δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν, προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα εἶπον αὐ-
 τῷ, Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας
 καὶ τοῦς ἀγροὺς καταλύσωσι, καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν, ὅτι ὤδε 13
 ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Δότε αὐτοῖς ὑμεῖς
 φαγεῖν. οἱ δὲ εἶπον, Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι καὶ
 δύο ἰχθύες, εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν 14
 λαὸν τοῦτον βρώματα. ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. 14
 εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Κατακλίνατε αὐτοὺς κλισίας
 ἀνὰ πενήκοντα. καὶ ἐποίησαν οὕτω, καὶ ἀνέκλιναν ἅπαντας. 15
 λαβὼν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς 16
 τὸν οὐρανόν, εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ κατέκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς

v.6 ἐξέρχομαι^{vppnmp} δέ^c διέρχομαι^{viin3p} κατὰ^p ὁ^{dafp} κώμη^{nafp} εὐαγγελίζω^{vppmmp} καί^c
 θεραπεύω^{vppanmp} πανταχοῦ^{bo}. **v.7** ἀκούω^{viaa3s} δέ^c Ἡρώδης^{ndms} τετράρχης^{ndms}
 ὁ^{danp} γίνομαι^{vppnanp} ὑπὸ^p αὐτός^{rpgms} πᾶς^{aanrp} καί^c διαπορεῖ^{via3s} διὰ^p ὅ^{dans} λέγω^{vrap}
 ὑπό^p τι-οριγμῖ^p ὅ^cτι^c Ἰωάννης^{ndms} ἐγείρω^{vixp3s} ἐκ^p νεκρός^{agmp1}. **v.8** ὑπό^p τι-οριγμῖ^p δέ^c
 ὅ^cτι^c Ἡλίας^{ndms} φαίνο^{vrap3s} ἄλλος^{agmp1} δέ^c ὅ^cτι^c προφήτης^{ndms} εἰς^{ndms} ὁ^{dgmpp} ἀρχαῖος^{agmp1}
 ἀνίστημι^{viaa3s}. **v.9** καί^c λέγω^{viaa3s} ὁ^{dms} Ἡρώδης^{ndms} Ἰωάννης^{ndms} ἐγὼ^{rpn-s} ἀπεκεφαλίζω^{viala1s}
 τίς^{rqnms} δέ^c εἰμι^{vixp3s} οὗτος^{rdms} περὶ^p ὅς^{rtrgms} ἐγὼ^{rpn-s} ἀκούω^{vipal1s} τοιούτος^{rdanp} καί^c ζητέω^{viala3s}
 ὁράω^{vnaa} αὐτός^{rpmas}. **v.10** καί^c ὑποστρέφω^{vraanmp} ὁ^{dmp} ἀπόστολος^{ndmp} διηγέομαι^{viad3p}
 αὐτός^{rpdms} ὅσος^{rcaanp} ποιεῶ^{viala3p} καί^c παραλαμβάνω^{vraanms} αὐτός^{rmpmp} ὑποχωρῶ^{viala3s} κατὰ^p
 ἴδιος^{aafsn} εἰς^p τόπος^{nams} ἔρημος^{aamsn} πόλις^{ngfs} καλέω^{vpprgfs} Βηθσαϊδά^{tp}. **v.11** ὁ^{dmp}
 δέ^c ὄχλος^{ndmp} γινώσκω^{vraanmp} ἀκολουθεῖω^{viala3p} αὐτός^{rpdms} καί^c δέχομαι^{vpadms} αὐτός^{rmpmp}
 λαλέω^{viala3s} αὐτός^{rpdmp} περὶ^p ὁ^{dgs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dms} θεός^{ngms} καί^c ὁ^{damp} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vraamp}
 θεραπεία^{ngfs} ἰδομαι^{viin3s}. **v.12** ὁ^{dms} δέ^c ἡμέρα^{ndfs} ἀρχῶ^{viad3s} κλίνω^{vnpa} προσέρχομαι^{vraanmp}
 δέ^c ὁ^{dmp} δώδεκα^{tn} λέγω^{viala3p} αὐτός^{rpdms} ἀπολύω^{vdaa2s} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} ἵνα^c ἀπέρχομαι^{vraanmp}
 εἰς^p ὁ^{dafp} κύκλω^{ndms} κώμη^{nafp} καί^c ὁ^{damp} ἀγρός^{namp} καταλύω^{vsaas3p} καί^c εὐρίσκω^{viala3p}
 ἐπισιτισμός^{nams} ὅ^cτι^c ὤδε^{bo} ἐν^p ἔρημος^{admsn} τόπος^{ndms} εἰμι^{vixp1p}. **v.13** λέγω^{viala3s} δέ^c πρὸς^p
 αὐτός^{rmpmp} διδομαι^{vdaa2p} αὐτός^{rpdmp} σύ^{rpn-p} ἐσθίω^{vnaa} ὁ^{dmp} δέ^c λέγω^{viala3p} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3p}
 ἐγὼ^{rpd-p} πολὺς^{annsc} ἤ^{xo} πέντε^{tn} ἄρτος^{ndmp} καί^c δύο^{tn} ἰχθύς^{ndmp} εἰ^{qo} μή^{ti} πορευθῶμαι^{vraanmp}
 ἐγὼ^{rpn-p} ἀγοράζω^{vsaalp} εἰς^p πᾶς^{aamsn} ὁ^{dams} λαός^{nams} οὗτος^{rdms} βρωμα^{namp}. **v.14** εἰμι^{vix3p}
 γάρ^c ὡσεὶ^{bo} ἀνήρ^{ndmp} πεντακισχίλιοι^{ndmp} λέγω^{viala3s} δέ^c πρὸς^p ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rpgms}
 κατακλίνω^{vdaa2p} αὐτός^{rmpmp} κλισία^{nafp} ἀνὰ^p πενήκοντα^{tn}. **v.15** καί^c ποιεῶ^{viala3p} οὕτω^{bo} καί^c
 ἀνακλίνω^{viala3p} ἅπας^{aampn}.

17 μαθηταῖς παρατιθέναι τῷ ὄχλῳ. καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν
 πάντες, καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων, κόφινι δώ-
 18 δεκα. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον καταμόνας,
 συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς, λέγων, Τίνα
 19 με λέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι· οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, Ἰωάννην
 τὸν βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ Ἡλίαν, ἄλλοι δέ, ὅτι προφήτης τις τῶν
 20 ἀρχαίων ἀνέστη. εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι·
 21 ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε, Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ. ὁ δὲ ἐπι-
 22 τιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλε μηδενὶ εἰπεῖν τοῦτο, εἰπὼν ὅτι Δεῖ
 τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ
 τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκταν-
 23 θῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. ἔλεγε δὲ πρὸς πάντας, Εἴ
 τις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν
 24 σταυρὸν αὐτοῦ καθ' ἡμέραν, καὶ ἀκολουθεῖτω μοι. ὃς γὰρ ἂν
 θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν, ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ
 25 τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφε-
 λεῖται ἄνθρωπος, κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας
 26 ἢ ζημιωθείς· ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνηθῇ με καὶ τοὺς ἐμούς λόγους,
 τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνηθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ
 27 δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. λέγω δὲ ὑμῖν

v.16 λαμβάνω^{vpaanms} δεῦρ^{δέ} ὀδ^{damp} πέντε^{tn} ἄρτος^{namp} καὶ^c ὀδ^{damp} δύο^{tn} ἰχθύς^{namp} ἀναβλέπω^{vpaanms} εἰς^p ὀδ^{dams} οὐρανός^{nams} εὐλογέω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} καί^c κατακλάω^{viaa3s} καί^c διδωμι^{via3s} ὀδ^{dmp} μαθητῶν^{ndmp} παρατιθῆμι^{vnap} ὀδ^{ddms} ὄχλος^{ndms}. **v.17** καί^c ἐσθίω^{viaa3p} καί^c χορτάζω^{vnap3p} πᾶς^{anmpn} καί^c αἶρω^{vnap3s} ὀδ^{dnms} περισσεύω^{vpaanms} αὐτός^{rpamp} κλάσμα^{ngnp} κόφινος^{nnmp} δώδεκα^{tn}.
v.18 καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ὀδ^{ddms} εἰμι^{vnpnx} αὐτός^{rpams} προσεύχομαι^{vppnams} κατὰ^c & μόνος^{bo} σύνεμι^{vix3p} αὐτός^{rpams} ὀδ^{dnmp} μαθητῶν^{nnmp} καί^c ἐπερωτάω^{viaa3s} αὐτός^{rpamp} λέγω^{vppnams} τίς^{rqams} ἐγώ^{tpa-s} λέγω^{vipa3p} ὀδ^{dnmp} ὄχλος^{nnmp} εἰμι^{vnpnx}. **v.19** ὀδ^{dnmp} δεῦρ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} λέγω^{viaa3p} Ἰωάννης^{nams} ὀδ^{dams} βαπτιστῆς^{nams} ἄλλος^{anmpn} δεῦρ^c Ἡλίας^{nams} ἄλλος^{anmpn} δεῦρ^c ὅτι^c προφήτης^{nnms} τι-σρινις^δ ὀδ^{gmp} ἀρχαῖος^{agmpn} ἀνίστημι^{viaa3s}. **v.20** λέγω^{viaa3s} δεῦρ^c αὐτός^{rpamp} συ^{trp-n} δεῦρ^c τίς^{rqams} ἐγώ^{tpa-s} λέγω^{vipa2p} εἰμι^{vnpnx} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δεῦρ^c ὀδ^{dnms} Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} ὀδ^{dams} Χριστός^{nams} ὀδ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.21** ὀδ^{dnms} δεῦρ^c ἐπιτιμάω^{vpaanms} αὐτός^{rpamp} παραγγέλλω^{viaa3s} μηδεὶς^{admsn} λέγω^{vnaa} οὗτος^{rdans}. **v.22** λέγω^{vnaa} ὅτι^c δεῖ^{vripq3s} ὀδ^{dams} υἱός^{nams} ὀδ^{dgms} ἀνθρώπου^{ngms} πολὺς^{aanp} πάσχω^{vnaa} καί^c ἀποδοκιμάζω^{vnap} ἀπὸ^p ὀδ^{gmp} πρεσβύτερος^{agmpn} καί^c ἀρχιερέως^{ngmp} καί^c γραμματέως^{ngmp} καί^c ἀποκτείνω^{vnap} καί^c ὀδ^{dfis} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἐγείρω^{vnap}. **v.23** λέγω^{viaa3s} δεῦρ^c πρὸς^p πᾶς^{aanmpn} εἰ^{qo} τι-σρινις^δ θέλω^{vipa3s} ὀπίσω^{bo} ἐγώ^{tpg-s} ἔρχομαι^{vnaa} ἀπαρνεομαι^{vdad3s} ἑαυτοῦ^{rxams} καί^c αἶρω^{vdaa3s} ὀδ^{dams} σταυρός^{nams} αὐτός^{rpams} κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} καί^c ἀκολουθεῶ^{vdpa3s} ἐγώ^{tpd-s}. **v.24** ὃς^{trnms} γάρ^c ἂν^{xo} θέλω^{vspa3s} ὀδ^{dafis} ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{rpams} σώζω^{vnaa} ἀπόλλυμι^{vifa3s} αὐτός^{rpafs} ὃς^{trnms} δεῦρ^c ἂν^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaas} ὀδ^{dafis} ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{rpams} ἕνεκα^{bo} ἐγώ^{tpg-s} οὗτος^{rdnms} σώζω^{vifa3s} αὐτός^{rpafs}. **v.25** τίς^{rqans} γάρ^c ὠφέλεω^{vrip3s} ἄνθρωπος^{nnms} κερδαίνω^{vpaanms} ὀδ^{dams} κόσμος^{nams} ὅλος^{aamsn} ἑαυτοῦ^{rxams} δεῦρ^c ἀπόλλυμι^{vpaanms} ἢ^{xo} ζημιώω^{vrapnms}. **v.26** ὃς^{trnms} γάρ^c ἂν^{xo} ἐπαισχυνομαι^{vsao3s} ἐγώ^{tpa-s} καί^c ὀδ^{damp} ἐμός^{rsamp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdams} ὀδ^{dnms} υἱός^{nnms} ὀδ^{dgms} ἀνθρώπου^{ngms} ἐπαισχυνομαι^{vifo3s} ὅταν^c ἔρχομαι^{vsaas} ἐν^p ὀδ^{dfis} δόξα^{ndfs} αὐτός^{rpams} καί^c ὀδ^{dgms} πατήρ^{ngms} καί^c ὀδ^{gmp} ἅγιος^{agmpn} ἀγγελος^{ngmp}.

38 ὄχλος πολὺς. καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἀνεβόησε, λέγων, Διδάσκαλε, δέομαί σου, ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονο-
 39 γενῆς ἐστὶ μοι, καὶ ἰδοὺ, πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἐξαίφνης κρᾶζει, καὶ σπαράσσει αὐτόν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ
 40 ἀπ' αὐτοῦ, συντριβὸν αὐτόν. καὶ ἐδεήθη τῶν μαθητῶν σου ἵνα
 41 ἐκβάλλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰη-
 σοῦς εἶπεν, Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι
 42 πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν· προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου.
 43 ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν αὐτόν τὸ δαιμόνιον καὶ συ-
 νεσπάραξεν, ἐπετίμησε δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ,
 44 καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα, καὶ ἀπέδωκεν αὐτόν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ἐ-
 ξεπλήρουντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ. Πάντων δὲ
 45 θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς
 46 μαθητὰς αὐτοῦ, Θεόθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὧτα ὑμῶν τοὺς λόγους τού-
 47 τους, ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας
 48 ἀνθρώπων. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμ-
 μένον ἀπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ αἰσθῶνται αὐτό, καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτη-
 σαι αὐτόν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. Εἰσηλθε δὲ διαλογισμὸς ἐν
 αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἶη μείζων αὐτῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλο-
 γισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίου, ἔστησεν αὐτό
 παρ' ἑαυτῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὅς ἐὰν δέξῃται τοῦτο τὸ παιδίον

v.37 γίνομαι^{viad3s} δέε^c ἐν^p ὁδῶ^{dfis} ἐξῆς^{bo} ἡμέρα^{ndfis} κατέρχομαι^{vpaagmp} αὐτός^{tpgmp} ἀπὸ^p ὀδῆ^{ngms} ὁρος^{ngms} συναντῶ^{viaa3s} αὐτός^{tpdms} ὄχλος^{nnms} πολὺς^{anmsn}. **v.38** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀνὴρ^{nnms} ἀπὸ^p ὀδῆ^{ngms} ὄχλος^{ngms} ἀναβοᾶω^{viaa3s} λέγω^{vppanms} διδάσκαλος^{nnms} δέομαί^{vrip1s} ἐπιβλέπω^{vdaa2s} ἐπι^p ὀδῆ^{ngms} υἱός^{nams} ἐγώ^{tpg-s} ὅτι^c μονογενής^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} ἐγώ^{trpd-s}. **v.39** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} πνεῦμα^{nnms} λαμβάνω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} καί^c ἐξαίφνης^{bo} κρᾶζω^{vipa3s} καί^c σπαράσσω^{vipa3s} αὐτός^{rpams} μετὰ^p ἀφρός^{ngms} καί^c μόγις^{bo} ἀποχωρέω^{vipa3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rpams} συντριβὸν^{vppanms} αὐτός^{rpams}. **v.40** καί^c δέομαι^{viap1s} ὁδῶ^{gmp} μαθητῆς^{ngmp} συ^{trp-g-s} ἵνα^c ἐκβάλλω^{vspa3p} αὐτός^{rpams} καί^c οὐ^{xo} δύνῃμαι^{viao3p}. **v.41** ἀποκρίομαι^{vpaonms} δέε^c ὀδῆ^{ngms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} ὡⁱ γενεά^{vixp1s} ἄπιστος^{anfsn} καί^c διαστρέφω^{vpxp1fs} ἕως^c πότε^{xo} εἰμι^{vixf1s} πρὸς^p συ^{trp-a-p} καί^c ἀνέχω^{vifd1s} συ^{trp-g-p} προσάγω^{vdaa2s} ὧδε^{bo} ὀδῆ^{ngms} υἱός^{nams} συ^{trp-g-s}. **v.42** ἔτι^{bo} δέε^c προσέρχομαι^{vppngms} αὐτός^{rpams} ῥήγνυμι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὀδῆ^{ngms} δαιμόνιον^{nnms} καί^c συσπαράσσω^{viaa3s} ἐπιτιμῶ^{viaa3s} δέε^c ὀδῆ^{ngms} Ἰησοῦς^{nnms} ὀδῆ^{ngms} πνεῦμα^{ndms} ὀδῆ^{ngms} ἀκάθαρτος^{adnms} καί^c ἰάομαι^{viad3s} ὀδῆ^{ngms} παιῖς^{nams} καί^c ἀποδίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὀδῆ^{ngms} πατήρ^{ndms} αὐτός^{rpams}. **v.43** ἐκπλήρῳ^{vrip3p} δέε^c πᾶς^{anmp1} ἐπι^p ὁδῶ^{dfis} μεγαλειότης^{ndfis} ὀδῆ^{ngms} θεός^{ngms} πᾶς^{agmp1} δέε^c θαυμάζω^{vppagmp} ἐπι^p πᾶς^{adn1p} ὀδῆ^{trdn1p} ποιέω^{viaa3s} ὀδῆ^{ngms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} πρὸς^p ὀδῆ^{ngms} μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rpams}. **v.44** τίθημι^{vdam2p} συ^{trp-n-p} εἰς^p ὀδῆ^{ngms} οὗς^{namp} συ^{trp-g-p} ὀδῆ^{ngms} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} ὀδῆ^{ngms} γάρ^c υἱός^{nams} ὀδῆ^{ngms} ἀνθρώπος^{ngms} μέλλω^{vipa3s} παραδίδωμι^{vnp1p} εἰς^p χεῖρ^{nafp} ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.45** ὀδῆ^{ngms} δέε^c ἀγνοέω^{via3p} ὀδῆ^{ngms} ῥῆμα^{nans} οὗτος^{rdans} καί^c εἰμι^{vix3s} παρακαλύπτω^{vpxp1ns} ἀπὸ^p αὐτός^{rpmp} ἵνα^c μὴ^{xo} αἰσθάνομαι^{vsad3p} αὐτός^{rpams} καί^c φοβέομαι^{vini3p} ἔρωτάω^{vnaa} αὐτός^{rpams} περὶ^p ὀδῆ^{ngms} ῥῆμα^{ngms} οὗτος^{rdngms}. **v.46** εἰσέρχομαι^{viaa3s} δέε^c διαλογισμός^{nnms} ἐν^p αὐτός^{rpmp} ὀδῆ^{ngms} τίς^{rdms} ἀν^{xo} εἰμι^{vopx3s} μέγας^{anmsc} αὐτός^{rpmp}. **v.47** ὀδῆ^{ngms} δέε^c Ἰησοῦς^{nnms} ὀράω^{vpaanms} ὀδῆ^{ngms} διαλογισμός^{nams} ὀδῆ^{ngms} καρδία^{ngfs} αὐτός^{rpmp} ἐπιλαβάνομαι^{vpadnms} παιδίον^{ngms} ἵστημι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} παρὰ^p ἑαυτοῦ^{trdms}.

ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐμὲ δέχεται, καὶ ὅς ἐάν ἐμὲ δέξηται δέχεται
τὸν ἀποστείλαντά με, ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων
οὗτός ἐστι μέγας. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα, 49
εἶδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια, καὶ ἐ-
κωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. καὶ εἶπε πρὸς 50
αὐτόν ὁ Ἰησοῦς, Μὴ κωλύετε, ὅς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ἡμῶν ὑπὲρ
ἡμῶν ἐστιν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς 51
ἀναλήψεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήριξε τοῦ
πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προ- 52
σώπου αὐτοῦ, καὶ πορευθέντες εἰσηλθόντες εἰς κώμην Σαμαρειτῶν,
ὥστε ἐτοιμάσαι αὐτῷ. καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον 53
αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ 54
αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης εἶπον, Κύριε, θέλεις εἰπωμεν πῦρ
καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς, ὥς καὶ Ἡ- 55
λίας ἐποίησε· σιραφεὶς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, καὶ εἶπεν, Οὐκ 56
οἶδατε οἴου πνεύματος ἐστε ὑμεῖς, ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 56
οὐκ ἤλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι. καὶ ἐπορευ-
θησαν εἰς ἑτέραν κώμην. Ἐγένετο δὲ πορευομένων αὐτῶν ἐν 57
τῇ ὁδῷ, εἶπέ τις πρὸς αὐτόν, Ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἂν ἀπέρχῃ,
Κύριε. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες φωνεοὺς ἔχουσι, 58
καὶ τὰ πτερινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀν-

v.48 καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅς^{rmmms} ἐάν^{qo} δέχομαι^{vsad3s} οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} παιδίον^{nans}
ἐπί^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγώ^{rpg-s} ἐγώ^{rpa-s} δέχομαι^{v1pn3s} καί^c ὅς^{rmmms} ἐάν^{qo} ἐγώ^{rpa-s} δέχομαι^{vsad3s}
δέχομαι^{v1pn3s} ὁ^{dams} ἀποστέλλω^{v1paa3s} ἐγώ^{rpa-s} ὁ^{dnms} γάρ^c μικρός^{anmsc} ἐν^p πᾶς^{admpn} σύ^{rpd-p}
ὑπάρχω^{v1paa3s} οὗτος^{rdms} εἰμι^{v1fx3s} μέγας^{anmsn}. **v.49** ἀποκρίνομαι^{v1paa3s} δέ^c ὁ^{dnms}
Ἰωάννης^{nnms} λέγω^{v1aa3s} ἐπιστάτης^{nvms} ὁ^{raa} ὅρα^{v1aa1p} τι-σριαμς ἐπί^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} σύ^{rpg-s}
ἐκβάλλω^{v1paa3s} ὁ^{damp} δαιμόνιον^{nanp} καί^c κωλύω^{v1aa1p} αὐτός^{rpa3s} ὅτι^c οὐ^{xo} ἀκολουθεῖ^{v1pa3s}
μετά^p ἐγώ^{rpg-p}. **v.50** καί^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μή^{xo} κωλύω^{vdpa2p}
ὅς^{rmmms} γάρ^c οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} κατά^p ἐγώ^{rpg-p} ὑπέρ^p ἐγώ^{rpg-p} εἰμι^{v1px3s}. **v.51** γίνομαι^{v1ad3s}
δέ^c ἐν^p ὁ^{ddms} συμπληρῶ^{v1npp} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ὁ^{dqfs} ἀνάληψις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} καί^c αὐτός^{rpnms}
ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} αὐτός^{rpgms} στήριζω^{v1aa3s} ὁ^{dqms} πορεύομαι^{v1npp} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp}.
v.52 καί^c ἀποστέλλω^{v1aa3s} ἀγγελος^{nampp} πρὸ^p πρόσωπον^{ngms} αὐτός^{rpgms} καί^c πορεύομαι^{v1paa3s}
εἰσερχομαι^{v1aa3p} εἰς^p κώμη^{nafs} Σαμαριτῆς^{ngmp} ὥστε^c ἐτοιμάζω^{vnaa} αὐτός^{rpdms}. **v.53** καί^c
οὐ^{xo} δέχομαι^{v1ad3p} αὐτός^{rpa3s} ὅτι^c ὁ^{dnms} πρόσωπον^{nnms} αὐτός^{rpgms} εἰμι^{v1ix3s} πορεύομαι^{v1pnnms}
εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.54** ὁ^{raa} ὅρα^{v1paa3p} ὁ^{dnpmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpgms} Ἰάκωβος^{nnms}
καί^c Ἰωάννης^{nnms} λέγω^{v1aa3p} κύριος^{nvms} θέλω^{v1pa2s} λέγω^{vsaa1p} πῦρ^{nans} καταβαίνο^{vnaa}
ἀπό^p ὁ^{dqms} οὐρανό^{ngms} καί^c ἀναλίσκω^{vnaa} αὐτός^{rpa3p} ὥς^{bo} καί^c Ἡλίας^{nnms} ποίεω^{v1aa3s}.
v.55 στρέφω^{v1paa3s} δέ^c ἐπιτιμῶ^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} καί^c λέγω^{v1aa3s} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa2p} οἶος^{rpgns}
πνεῦμα^{ngns} εἰμι^{v1px2p} σύ^{rpn-p}. **v.56** ὁ^{dnms} γάρ^c υἱός^{nnms} ὁ^{dqms} ἀνθρωπος^{ngms} οὐ^{xo}
ἔρχομαι^{v1aa3s} ψυχῆ^{nafp} ἀνθρώπος^{ngmp} ἀπόλλυμι^{vnaa} ἀλλά^c σώζω^{vnaa} καί^c πορεύομαι^{v1aa3p} εἰς^p
ἕτερος^{aa1ns} κώμη^{nafs}. **v.57** γίνομαι^{v1ad3s} δέ^c πορεύομαι^{v1pnpmp} αὐτός^{rpgmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁ^{dfs}
λέγω^{v1aa3s} τι-σριαμς πρὸς^p αὐτός^{rpa3s} ἀκολουθεῖ^{v1fa1s} σύ^{rpd-s} ὅπου^{bo} ἂν^{xo} ἀπέρχομαι^{v1pnn2s}
κύριος^{nvms}.

59 θρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. εἶπε δὲ πρὸς ἕτερον,
 Ἀκολουθεῖ μοι. ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι πρῶ-
 60 τον θάψαι τὸν πατέρα μου. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἄφες τοὺς
 νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκροὺς, σὺ δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε
 61 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. εἶπε δὲ καὶ ἕτερος, Ἀκολουθήσω σοι,
 Κύριε, πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν
 62 μου. εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα
 αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εὐθετὸς ἐστὶν εἰς τὴν
 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

10 Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομήκοντα,
 καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς πᾶσαν
 2 πόλιν καὶ τόπον οὗ ἔμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι. ἔλεγεν οὖν πρὸς
 αὐτοὺς, Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. δεήθητε
 οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θε-
 3 ρισμὸν αὐτοῦ. ὑπάγετε, ἰδοὺ, ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας
 4 ἐν μέσῳ λύκων. μὴ βαστάζετε βαλάντιον, μὴ πήραν, μηδὲ ὑ-
 5 ποδήματα, καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. εἰς ἣν δ' ἂν
 6 οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε, Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. καὶ
 ἐὰν μὲν ᾗ ἐκεῖ ὁ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη
 7 ὑμῶν, εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς ἀνακάμψει. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ
 μένετε, ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν, ἄξιος γὰρ ὁ ἐργά-

v.58 καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpdm5} ὁ^{dmns} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnfp} ἀλόγη^{gnfp} φωλεός^{namp} ἔχω^{v1pa3p}
 καί^c ὁ^{dnnp} πειτεινός^{nnnp} ὁ^{dgm5} οὐρανός^{ngms} κατασκῆνωσις^{nafp} ὁ^{dmns} δε^c υἱός^{nnms} ὁ^{dgm5}
 ἄνθρωπος^{ngms} οὗ^{xo} ἔχω^{v1pa3s} ποῦ^{xo} ὁ^{dafs} κεφαλὴ^{nafs} κλίνω^{vspa3s}. **v.59** λέγω^{v1aa3s} δε^c
 πρὸς^p ἕτερος^{aamsn} ἀκολουθεῖω^{vdpa2s} ἐγὼ^{rpds} ὁ^{dmns} δε^c λέγω^{v1aa3s} κύριος^{nnms} ἐπιτρέπω^{vdaa2s}
 ἐγὼ^{rpds} ἀπέρχομαι^{vpaadm5} πρῶτος^{bo} θάπτω^{vnaa} ὁ^{dams} πατήρ^{nam5} ἐγὼ^{rpds}. **v.60** λέγω^{v1aa3s}
 δε^c αὐτὸς^{rpdm5} ὁ^{dmns} Ἰησοῦς^{nnms} ἀφίγη^{vdad2s} ὁ^{damp} νεκρός^{aampn} θάπτω^{vnaa} ὁ^{damp} ἑαυτοῦ^{xgmp}
 νεκρός^{aampn} σύ^{rpns} δε^c ἀπέρχομαι^{vpaanms} διαγγέλλω^{vdpa2s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgm5} θεός^{ngms}.
v.61 λέγω^{v1aa3s} δε^c καί^c ἕτερος^{aamsn} ἀκολουθεῖω^{v1a1s} σύ^{rpds} κύριος^{nnms} πρῶτος^{bo} δε^c
 ἐπιτρέπω^{vdad2s} ἐγὼ^{rpds} ἀποτάσσω^{vnam} ὁ^{ddmp} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nam5} ἐγὼ^{rpds}. **v.62** λέγω^{v1aa3s}
 δε^c πρὸς^p αὐτὸς^{rpams} ὁ^{dmns} Ἰησοῦς^{nnms} οὐδεὶς^{anfns} ἐπιβάλλω^{vpaanms} ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} αὐτὸς^{rpams}
 ἐπί^p ἄροτρον^{nam5} καί^c βλέπω^{vppanms} εἰς^p ὁ^{damp} ὀπίσω^{bo} εὐθετος^{aamsn} εἰμι^{v1px3s} εἰς^p ὁ^{dafs}
 βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgm5} θεός^{ngms}. **10. v.1** μετὰ^p δε^c οὗτος^{rdamp} ἀναδείκνυμι^{v1aa3s} ὁ^{dmns}
 κύριος^{nnms} καί^c ἕτερος^{aampn} ἑβδομήκοντα^{tn} καί^c ἀποστέλλω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpamp} ἀνὰ^p δύο^{tn} πρὸ^p
 πρόσωπον^{ngms} αὐτὸς^{rpams} εἰς^p πᾶς^{aafns} πόλις^{nafs} καί^c τόπος^{nam5} ὅς^{rrgms} μέλλω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpams}
 ἔρχομαι^{v1pni}. **v.2** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c πρὸς^p αὐτὸς^{rpamp} ὁ^{dmns} μὲν^{xo} θερισμός^{nnms} πολὺς^{aamsn}
 ὁ^{dnnp} δε^c ἐργάτης^{nnmp} ὀλίγος^{aampn} δέομαι^{vdad2p} οὖν^c ὁ^{dgm5} κύριος^{ngms} ὁ^{dgm5} θερισμός^{ngms}
 ὅπως^{bo} ἐκβάλλω^{vspa3s} ἐργάτης^{namp} εἰς^p ὁ^{dams} θερισμός^{nam5} αὐτὸς^{rpams}. **v.3** ὑπάγω^{vdpa2p}
 ἰδοὺ^{vdad2s} ἐγὼ^{rpns} ἀποστέλλω^{v1pa1s} σύ^{rpns} ὡς^{bo} ἀρῆν^{namp} ἐν^p μέσος^{adnsn} λύκος^{ngmp}. **v.4** μὴ^{xo}
 βαστάζω^{vdpa2p} βαλλάντιον^{nam5} μὴ^{xo} πήρα^{nafs} μὴ^{dεc} ὑπόδημα^{namp} καί^c μὴ^{dεc} εἰμι^{aamsn} κατὰ^p ὁ^{dafs}
 ὁδός^{nafs} ἀσπάρομαι^{vsad2p}. **v.5** εἰς^p ὅς^{rrafs} δε^c ἄν^{xo} οἰκία^{nafs} εἰσέρχομαι^{vspn2p} πρῶτος^{bo}
 λέγω^{vdpa2p} εἰρήνη^{nnfs} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} οὗτος^{rdams}. **v.6** καί^c ἐάν^{qo} μὲν^{xo} εἰμι^{v1px3s} ἐκεῖ^{bo} ὁ^{dmns}
 υἱός^{nnms} εἰρήνης^{ngfs} ἐπαναπαύομαι^{v1fd3s} ἐπί^p αὐτὸς^{rpams} ὁ^{dnfs} εἰρήνη^{nnfs} σύ^{rpns} εἰ^{qo} δε^c μὴ^{xo} ἐπί^p
 σύ^{rpns} ἀνακάμπτω^{v1a3s}.

της τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστὶ. μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. 8
καὶ εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ 8
παρατιθέμενα ὑμῖν, καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ 9
λέγετε αὐτοῖς, Ἕγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. εἰς ἣν δ' 10
ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς 11
πλατείας αὐτῆς, εἶπατε, Καὶ τὸν κονιορτὸν τὸν κολληθέντα ἡμῖν 11
ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν ἀπομασσόμεθα ὑμῖν, πλήν τοῦτο γινώσκετε, 12
ὅτι ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι 12
Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκεῖνῃ ἀνεκτότερον ἔσται, ἢ τῇ πόλει ἐ- 13
κείνῃ. οὐαὶ σοι, Χωραζὶν, οὐαὶ σοι, Βηθσαϊδά, ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ 13
καὶ Σιδῶνι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γεγόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν 14
ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθήμεναι μετενόησαν. πλήν Τύρῳ καὶ 14
Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει, ἢ ὑμῖν. καὶ σύ, Καπερ- 15
ναοῦμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως ἄβου καταβιβασθήσῃ. 16
ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ, ὁ 16
δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με. Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ 17
ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς, λέγοντες, Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑπο- 18
τάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ἐθεώρουν τὸν 18
Σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πρὸς ὅντα. ἰδοὺ, δίδωμι 19
ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ

v.7 ἐν^p αὐτός^{rdpfs} δέ^c ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} μένω^{vdpa2p} ἐσθίω^{vppanmp} καί^c πίνω^{vppanmp} ὁ^{dnp} παρά^p
αὐτός^{rpmp} ἀξίος^{anmsn} γάρ^c ὁ^{dnms} ἐργάτης^{nnms} ὁ^{dgms} μισθός^{ngms} αὐτός^{rpms} εἰμί^{vix3s} μί^{xo}
μεταβαίνω^{vdpa2p} ἐκ^p οἰκία^{ngfs} εἰς^p οἰκία^{nafs}. **v.8** καί^c εἰς^p ὅς^{rrafs} δέ^c ἄν^{xo} πόλις^{nafs}
εἰσέρχομαι^{vspn2p} καί^c δέχομαι^{vspn3p} σύ^{tpa-p} ἐσθίω^{vdpa2p} ὁ^{dnp} παρατιθῆμι^{vppanp} σύ^{tpd-p}.
v.9 καί^c θεραπεύω^{vdpa2p} ὁ^{damp} ἐν^p αὐτός^{rdpfs} ἀσθενής^{aampn} καί^c λέγω^{vdpa2p} αὐτός^{rdmp}
ἐγγίζω^{vixa3s} ἐπι^p σύ^{tpa-p} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.10** εἰς^p ὅς^{rrafs} δέ^c ἄν^{xo}
πόλις^{nafs} εἰσέρχομαι^{vspn2p} καί^c μὴ^{xo} δέχομαι^{vspn3p} σύ^{tpa-p} ἐξέρχομαι^{vraanmp} εἰς^p ὁ^{dafp} πλατύς^{nafp}
αὐτός^{rpfs} λέγω^{vdaa2p}. **v.11** καί^c ὁ^{dams} κονιορτός^{nams} ὁ^{dams} κολλᾶω^{vrapams} ἐγώ^{tpd-p} ἐκ^p ὁ^{dgfs}
πόλις^{ngfs} σύ^{rpq-p} ἀπομάσσω^{vimp1p} σύ^{tpd-p} πλήν^{bo} οὗτος^{rdans} γινώσκω^{vdpa2p} ὅτι^c ἐγγίζω^{vixa3s} ἐπι^p
σύ^{tpa-p} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.12** λέγω^{vipa1s} δέ^c σύ^{tpd-p} ὅτι^c Σόδομα^{ndnp} ἐν^p
ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} ἀνεκτός^{anmsc} εἰμί^{vix3s} ἢ^{xo} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs}. **v.13** οὐαὶⁱ
σύ^{tpd-s} Χωραζὶν^{tp} οὐαὶⁱ σύ^{tpd-s} Βηθσαϊδά^{tp} ὅτι^c εἰ^{qo} ἐν^p Τύρος^{ndfs} καί^c Σιδῶν^{ndfs} γίνονται^{viad3p}
ὁ^{dnfp} δύναμις^{nnfp} ὁ^{dnfp} γίνονται^{vpadnfp} ἐν^p σύ^{tpd-p} πάλαι^{bo} ἄν^{xo} ἐν^p σάκκος^{ndms} καί^c σποδός^{ndms}
κάθημαι^{vppnfp} μετανόω^{viaa3p}. **v.14** πλήν^{bo} Τύρος^{ndfs} καί^c Σιδῶν^{ndfs} ἀνεκτός^{anmsc} εἰμί^{vix3s}
ἐν^p ὁ^{ddfs} κρίσις^{ndfs} ἢ^{xo} σύ^{tpd-p}. **v.15** καί^c σύ^{trp-n-s} Καπερναοῦμ^{tp} ὁ^{dnfs} ἕως^c ὁ^{dgms}
οὐρανό^{ngms} ὑψώω^{vrapnfs} ἕως^c ἄδης^{ngms} καταβιβάζω^{vifp2s}. **v.16** ὁ^{dnms} ἀκούω^{vppanms} σύ^{rpq-p}
ἐγώ^{rpq-s} ἀκούω^{vipa3s} καί^c ὁ^{dnms} ἀθετέω^{vppanms} σύ^{tpa-p} ἐγώ^{tpa-s} ἀθετέω^{vipa3s} ὁ^{dnms} δέ^c ἐγώ^{tpa-s}
ἀθετέω^{vppanms} ἀθετέω^{vipa3s} ὁ^{dams} ἀποστελλώ^{vpaams} ἐγώ^{tpa-s}. **v.17** ὑποστρέφω^{viaa3p} δέ^c ὁ^{dnmp}
ἑβδομήκοντα^{tn} μετὰ^p χαρᾶ^{ngfs} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} καί^c ὁ^{dnnp} δαιμόνιον^{nnnp} ὑποτάσσω^{vipp3s}
ἐγώ^{tpd-p} ἐν^p ὁ^{dnms} ὄνομα^{ndms} σύ^{rpq-s}. **v.18** λέγω^{viaa3s} δέ^c αὐτός^{rdmp} θεωρέω^{vial1p} ὁ^{dams}
Σατανᾶς^{nams} ὡς^{bo} ἀστραπὴ^{nafs} ἐκ^p ὁ^{dgms} οὐρανό^{ngms} πίπτω^{vpaams}.

20 πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσει.
 21 πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται,
 22 χαίρετε δὲ μᾶλλον ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
 23 Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιᾶσατο τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν,
 24 Ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι
 25 ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ
 26 νηπίοις, ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου.
 27 πάντα παρεδόθη μοι ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ οὐδεὶς γινώσκει
 28 τίς ἐστὶν ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ πατήρ, εἰ μὴ ὁ υἱός,
 29 καὶ ᾧ ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. καὶ στραφεὶς πρὸς
 30 τοὺς μαθητὰς κατ' ἰδίαν εἶπε, Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέπον-
 31 τες ἃ βλέπετε. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφητῆται καὶ βασιλεῖς
 32 ἠθέλησαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον, καὶ ἀκοῦσαι ἃ
 33 ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν. Καὶ ἰδοὺ, νομικός τις ἀνέστη, ἐκ-
 34 πειράζων αὐτόν, καὶ λέγων, Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον
 35 κληρονομήσω· ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται·
 36 πῶς ἀναγινώσκεις· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν
 37 Θεόν σου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου,
 38 καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου, καὶ
 39 τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. εἶπε δὲ αὐτῷ, Ὁρθῶς ἀπεκρίθης,

v.19 ἰδοὺ^{vdaa2s} διδωμι^{v1pa1s} σύ^{rpdp-p} ὁ^{dafis} ἐξουσία^{nafis} ὁ^{dqms} πατέω^{vnpa} ἐπάνω^{bo} ὀφῖς^{ngmp}
 καί^c σκορπίος^{ngmp} καί^c ἐπι^p πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafis} δύναμις^{nafis} ὁ^{dqms} ἐχθρός^{agmsn} καί^c οὐδεὶς^{aansn}
 σύ^{tpa-p} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀδικέω^{vifa3s}. **v.20** πλὴν^{bo} ἐν^p οὗτος^{rddns} μὴ^{xo} χαίρω^{vdp2p} ὅτι^c ὁ^{dnnp}
 πνεῦμα^{nmp} σύ^{rpdp-p} ὑποτάσσω^{vipp3s} χαίρω^{vdpa2p} δε^c μᾶλλον^{bo} ὅτι^c ὁ^{dnnp} ὄνομα^{nmp} σύ^{rpdp-p}
 γράφω^{v1ap3s} ἐν^p ὁ^{ddmp} οὐρανόσ^{ndmp}. **v.21** ἐν^p αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ἀγαλλιᾶ^{v1ad3s}
 πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nms} καί^c λέγω^{v1aa3s} ἐξομολογέω^{v1pm1s} σύ^{rpdp-s} πατήρ^{nms} κύριος^{nms}
 ὁ^{dqms} οὐρανόσ^{ngms} καί^c ὁ^{dqfs} γῆ^{ngfs} ὅτι^c ἀποκρύπτω^{v1aa2s} οὗτος^{rpanp} ἀπό^p σοφός^{agmpn} καί^c
 συνετός^{agmpn} καί^c ἀποκαλύπτω^{v1aa2s} αὐτός^{rpanp} νηπίος^{admnp} ναί^{xo} ὁ^{dnnms} πατήρ^{nms} ὅτι^c οὕτω^{bo}
 γίνονται^{v1ad3s} εὐδοκία^{nms} ἔμπροσθεν^p σύ^{rpdp-s}. **v.22** πᾶς^{annpn} παραδίδωμι^{v1ap3s} ἐγώ^{rpdp-s} ὑπό^p
 ὁ^{dqms} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rpdp-s} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} γινώσκω^{v1pa3s} τίς^{rqnms} εἶμι^{v1px3s} ὁ^{dnnms} υἱός^{nms} εἰ^{qo}
 μὴ^{xo} ὁ^{dnnms} πατήρ^{nms} καί^c τίς^{rqnms} εἶμι^{v1px3s} ὁ^{dnnms} πατήρ^{nms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dnnms} υἱός^{nms} καί^c
 ὅς^{rtdms} ἐάν^{qo} βούλωμαι^{vspn3s} ὁ^{dnnms} υἱός^{nms} ἀποκαλύπτω^{vnaa}. **v.23** καί^c στρέφω^{vparnms}
 πρὸς^p ὁ^{damp} μαθητῆς^{namp} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} λέγω^{v1aa3s} μακάριος^{annpn} ὁ^{dnnp} ὀφθαλμός^{nmp} ὁ^{dnnp}
 βλέπω^{vpanmp} ὅς^{rpanp} βλέπω^{vpa2p}. **v.24** λέγω^{v1pa1s} γάρ^c σύ^{rpdp-p} ὅτι^c πολὺς^{annpn} προφητῆς^{nmp}
 καί^c βασιλεύς^{nmp} θέλω^{v1aa3p} ὁράω^{vnaa} ὅς^{rpanp} σύ^{rpdp-p} βλέπω^{vpa2p} καί^c οὐ^{xo} ὁράω^{v1aa3p} καί^c
 ἀκούω^{vnaa} ὅς^{rpanp} ἀκούω^{vpa2p} καί^c οὐ^{xo} ἀκούω^{v1aa3p}. **v.25** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} νομικός^{annsn} τι-
 -σινις^{nms} ἀνίστημι^{v1aa3s} ἐκπειράζω^{vppanms} αὐτός^{rpams} καί^c λέγω^{vppanms} διδάσκαλος^{nms} τίς^{rqnms}
 ποιέω^{vpaans} ζῶν^{nafis} αἰώνιος^{aafsn} κληρονομέω^{vifa1s}. **v.26** ὁ^{dnnms} δε^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p
 αὐτός^{rpams} ἐν^p ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} τίς^{rqnms} γράφω^{v1xp3s} πᾶς^{bo} ἀναγινώσκω^{v1pa2s}. **v.27** ὁ^{dnnms}
 δε^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1aa3s} ἀγαπάω^{vifa2s} κύριος^{nams} ὁ^{dams} θεός^{nams} σύ^{rpdp-s} ἐκ^p ὅλος^{agfsn}
 ὁ^{dqfs} καρδία^{ngfs} σύ^{rpdp-s} καί^c ἐκ^p ὅλος^{agfsn} ὁ^{dqfs} ψυχῆ^{ngfs} σύ^{rpdp-s} καί^c ἐκ^p ὅλος^{agfsn} ὁ^{dqfs} ἰσχύς^{ngfs}
 σύ^{rpdp-s} καί^c ἐκ^p ὅλος^{agfsn} ὁ^{dqfs} διάνοια^{ngfs} σύ^{rpdp-s} καί^c ὁ^{dams} πλησίον^{bo} σύ^{rpdp-s} ὡς^{bo} σεαυτοῦ^{rxams}.

τοῦτο ποίει, καὶ ζήση. ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτὸν εἶπε πρὸς 29
τὸν Ἰησοῦν, Καὶ τίς ἐστί μου πλησίον· ὑπολαβὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς 30
εἶπεν, Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλήμ εἰς Ἱεριχῶ, καὶ
λησταῖς περιέπεσεν, οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν καὶ πληγὰς ἐπιθέν- 31
τες ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα. κατὰ συγκυρίαν δὲ
ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἀντιπα- 32
ρῆλθεν. ὁμοίως δὲ καὶ Λευεῖτης γενόμενος κατὰ τὸν τόπον ἐλθὼν 33
καὶ ἰδὼν ἀντιπαρῆλθε. Σαμαρείτης δὲ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐ- 34
τὸν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη, καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ
τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, ἐπιβιάσας δὲ αὐτὸν 35
ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη
αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε 36
τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ, καὶ ὃ τι ἂν
προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. τίς 37
οὖν τούτων τῶν τριῶν δοκεῖ σοι πλησίον γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόν-
τος εἰς τοὺς ληστές· ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. 38
εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πορεύου, καὶ σὺ ποίει ὁμοίως. Ἐγέ-
νετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοῦς, καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην
τινά, γυνὴ δὲ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον
αὐτῆς. καὶ τῆδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαριά, ἣ καὶ παρακα- 39

v.28 λέγω^{v1aa3s} δέ^c αὐτός^{rdpms} ὁρθῶς^{bo} ἀποκρίνομαι^{viad2s} οὗτος^{rdans} ποιῶ^{vdpa2s} καί^c
ζῶ^{vifa2s}. **v.29** ὁ^{dms} δέ^c θέλω^{vppanms} δικαιοῦ^{vnpa} ἑαυτοῦ^{rxams} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p ὁ^{dams}
Ἰησοῦς^{nams} καί^c τίς^{rqnms} εἰμι^{i'vpx3s} ἐγὼ^{rpg-s} πλησίον^{bo}. **v.30** ὑπολαμβάνω^{vpaanms} δέ^c
ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nams} λέγω^{v1aa3s} ἄνθρωπος^{nams} τι-σρινις καταβαίνω^{v1aa3s} ἀπὸ^p Ἱερουσαλήμ^{rp}
εἰς^p Ἱεριχῶ^{rp} καί^c ληστής^{ndmp} περιπίπτω^{v1aa3s} ὅς^{rtmp} καί^c ἐκδύω^{vpaanmp} αὐτός^{rpsms} καί^c
πληγῆ^{nafp} ἐπιτίθημι^{vpaanmp} ἀπέρχομαι^{v1aa3p} ἀφίημι^{vpaanmp} ἡμιθανῆς^{aamsn} τυγχάνω^{vppaams}.
v.31 κατὰ^p συγκυρία^{nafs} δέ^c ἱερεὺς^{nams} τι-σρινις καταβαίνω^{v1aa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs}
καί^c ὁράω^{vpaanms} αὐτός^{rpsms} ἀντιπαρέρχομαι^{v1aa3s}. **v.32** ὁμοίως^{bo} δέ^c καί^c Λευεῖτης^{nams}
γίνομαι^{vpadnms} κατὰ^p ὁ^{dams} τόπος^{nams} ἔρχομαι^{vpaanms} καί^c ὁράω^{vpaanms} ἀντιπαρέρχομαι^{v1aa3s}.
v.33 Σαμαρείτης^{nams} δέ^c τι-σρινις ὁδεύω^{vppanms} ἔρχομαι^{v1aa3s} κατὰ^p αὐτός^{rpsms} καί^c ὁράω^{vpaanms}
αὐτός^{rpsms} σπλαγχνίζομαι^{v1aa3s}. **v.34** καί^c προσέρχομαι^{vpaanms} καταδέω^{v1aa3s} ὁ^{danp}
τραῦμα^{nanp} αὐτός^{rpsms} ἐπιχέω^{vppanms} ἔλαιον^{nams} καί^c οἶνος^{nams} ἐπιβιάζω^{vpaanms} δέ^c αὐτός^{rpsms}
ἐπὶ^p ὁ^{dans} ἴδιος^{aansn} κτῆνος^{nans} ἄγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpsms} εἰς^p πανδοχεῖον^{nams} καί^c ἐπιμελέομαι^{v1aa3s}
αὐτός^{rpsms}. **v.35** καί^c ἐπὶ^p ὁ^{dafs} αὔριον^{bo} ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἐκβάλλω^{vpaanms} δύο^{tn} δηνάριον^{nanp}
δίδομι^{v1aa3s} ὁ^{dms} πανδοχεύς^{ndms} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdpms} ἐπιμελέομαι^{vdap2s} αὐτός^{rpsms}
καί^c ὅς^{rtrans} τι-σριανός^{anxo} προσδαπανᾶν^{vsaa2s} ἐγὼ^{rpn-s} ἐν^p ὁ^{dams} ἐπανέρχομαι^{vnpn} ἐγὼ^{rpa-s}
ἀποδίδωμι^{vifa1s} σύ^{rdp-s}. **v.36** τίς^{rqnms} οὖν^c οὗτος^{rdgmp} ὁ^{dgm} τρεῖς^{ngmp} δοκέω^{v1aa3s} σύ^{rdp-s}
πλησίον^{bo} γίνομαι^{v1aa3s} ὁ^{dams} ἐπιπίπτω^{vpaagms} εἰς^p ὁ^{damp} ληστής^{namp}. **v.37** ὁ^{dms} δέ^c
λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dms} ποιῶ^{vpaanms} ὁ^{dans} ἔλεος^{nans} μετὰ^p αὐτός^{rpsms} λέγω^{v1aa3s} οὖν^c αὐτός^{rdpms}
ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nams} πορεύομαι^{vdpn2s} καί^c σύ^{rpn-s} ποιῶ^{vdpa2s} ὁμοίως^{bo}. **v.38** γίνομαι^{viad3s} δέ^c
ἐν^p ὁ^{dams} πορεύομαι^{vnpn} αὐτός^{rpsms} καί^c αὐτός^{rpnms} εἰσέρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p κώμην^{nafs} τι-σριαφς
γυνή^{nfnfs} δέ^c τι-σρινας ὄνομα^{ndns} Μάρθα^{nfnfs} ὑποδέχομαι^{viad3s} αὐτός^{rpsms} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams}
αὐτός^{rpsfs}.

- 40 θίσασα παρά τούς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ. ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν, ἐπιστᾶσα δὲ εἶπε, Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην με κατέλιπε διακο-
 41 νεῖν· εἶπε οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολ-
 42 λά, ἐνὸς δὲ ἐστὶ χρεία, Μαριά δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθῆσεται ἀπ' αὐτῆς.
- 11 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς
 2 μαθητὰς αὐτοῦ. εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. ἔλ-
 3 θέτω ἡ βασιλεία σου γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ
 4 καθ' ἡμέραν. καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ γὰρ αὐ-
 5 τοὶ ἀφίεμεν παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν. καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Καὶ εἶπε πρὸς
 6 αὐτούς, Τίς ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσο-
 7 θήσω αὐτῷ, κάκεινος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπη, Μὴ μοι κόπους

v.39 καί^c ὀδε^{rdfs} εἰμί^{vix3s} ἀδελφή^{nfnf} καλέω^{vppnfnf} Μαρία^{nnfs} ὄς^{rnfs} καί^c παρακαθίζω^{vpaanfnf} παρὰ^p ὀ^{damp} πούς^{namp} ὀ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} ἀκούω^{via3s} ὀ^{dams} λόγος^{namf} αὐτός^{rpgms}. **v.40** ὀ^{dnf} δέ^c Μάρθα^{nnfs} περισπᾶ^{vip3s} περι^p πολὺς^{aafsn} διακονία^{nafs} ἐφίσημι^{vpaanfnf} δέ^c λέγω^{viaa3s} κύριος^{nvms} οὐ^{xo} μέλει^{vipq3s} σὺ^{rp} ὀ^{dnf} ἀδελφή^{nfnf} ἐγὼ^{rp} ὀ^{dgnf} μόνος^{aafsn} ἐγὼ^{gra-s} καταλείπω^{viaa3s} διακονέω^{vnpa} λέγω^{vdaa2s} οὖν^c αὐτός^{rpdfs} ἵνα^c ἐγὼ^{rp-d-s} συναντιλαμβάνομαι^{vsad3s}. **v.41** ἀποκρίνομαι^{vraonms} δέ^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs} ὀ^{dnmf} Ἰησοῦς^{nnms} Μάρθα^{nvfs} Μάρθα^{nvfs} μεριμνᾷ^{vipa2s} καί^c τυρβάζω^{vip2s} περι^p πολὺς^{aamp}. **v.42** εἶς^{ngms} δέ^c εἰμί^{vix3s} χρεία^{nfnf} Μαρία^{nnfs} δέ^c ὀ^{dams} ἀγαθὸς^{aafsn} μερίς^{nafs} ἐκλέγω^{viam3s} ὅστις^{rnfnf} οὐ^{xo} ἀφαιρέω^{vifp3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rpgfs}. **11. v.1** καί^c γίνομαι^{viaa3s} ἐν^p ὀ^{dams} εἰμί^{vnxp} αὐτός^{rpaas} ἐν^p τόπος^{ndms} τι-ορι-δus προσεύχομαι^{vppnaas} ὡς^{bo} παῦω^{viam3s} λέγω^{viaa3s} τι-ορι-νus μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpgms} πρὸς^p αὐτός^{rpaas} κύριος^{nvms} διδάσκω^{vdaa2s} ἐγὼ^{gra-p} προσεύχομαι^{vnpn} καθὼς^{bo} καί^c Ἰωάννης^{nnms} διδάσκω^{viaa3s} ὀ^{damp} μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rpgms}. **v.2** λέγω^{viaa3s} δέ^c αὐτός^{rpdmf} ὅταν^c προσεύχομαι^{vspn2p} λέγω^{vdpn2p} πατήρ^{nvms} ἐγὼ^{rp} ὀ^{dnmf} ἐν^p ὀ^{damp} οὐρανός^{ndmp} ἀγιάζω^{vdpap3s} ὀ^{dams} ὄνομα^{nnms} σὺ^{rp} ὀ^{dgnf} ἔρχομαι^{vdaa3s} ὀ^{dnf} βασιλεία^{nfnf} σὺ^{rp} γίνομαι^{vdaa3s} ὀ^{dams} θέλημα^{nnms} οὐ^{xo} ὡς^{bo} ἐν^p οὐρανός^{ndms} καί^c ἐπὶ^p ὀ^{dgnf} γῆ^{ngfs}. **v.3** ὀ^{dams} ἄρτος^{namf} ἐγὼ^{rp} ὀ^{dams} ἐπιούσιος^{aamsn} διδῶμι^{vdpn2s} ἐγὼ^{rp-d-p} ὀ^{dans} κατά^p ἡμέρα^{nafn}. **v.4** καί^c ἀφίημι^{vdaa2s} ἐγὼ^{rp-d-p} ὀ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} ἐγὼ^{rp} καί^c γάρ^c αὐτός^{rpnmf} ἀφίημι^{vipa1p} πᾶς^{admsn} ὀ^{dgnf} ἐγὼ^{rp-d-p} καί^c μὴ^{xo} εἰσφέρω^{vsaa2s} ἐγὼ^{gra-p} εἰς^p πειρασμός^{namf} ἀλλά^c ῥύομαι^{vdaa2s} ἐγὼ^{gra-p} ἀπὸ^p ὀ^{dgnf} πονηρός^{agmsn}. **v.5** καί^c λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpaap} τίς^{rqnms} ἐκ^p σὺ^{rp} ἐγὼ^{vifa3s} φίλος^{aamsn} καί^c πορεύομαι^{vifd3s} πρὸς^p αὐτός^{rpaas} μεσονυκτιον^{ngms} καί^c λέγω^{vsaa3s} αὐτός^{rpdms} φίλος^{nvms} κίχρημι^{vdaa2s} ἐγὼ^{rp-d-s} τρεῖς^{namp} ἄρτος^{namp}. **v.6** ἐπειδή^c φίλος^{aamsn} ἐγὼ^{rp} παραγίνομαι^{viaa3s} ἐκ^p ὀ^{dams} ὀ^{dgnf} πρὸς^p ἐγὼ^{gra-s} καί^c οὐ^{xo} ἐχω^{vipa1s} ὀ^{dgnf} παρατιθίμι^{vifa1s} αὐτός^{rpdmf}.

πάρεχε, ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδιά μου μετ' ἐμοῦ εἰς
 τὴν κοίτην εἰσίν, οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. λέγω ὑμῖν, εἰ 8
 καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς, διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ φίλον, διὰ γε τὴν
 ἀναιδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ ὅσων χρῆξει. κἀγὼ ὑμῖν 9
 λέγω, Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, καὶ εὐρήσετε, κρούετε,
 καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν 10
 εὐρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. τίνα δὲ ὑμῶν τὸν πατέρα 11
 αἰτήσῃ ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσῃ αὐτῷ· εἰ καὶ ἰχθύν, μὴ
 ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν ἐπιδώσῃ αὐτῷ· ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ὄν, μὴ ἐπι- 12
 δώσῃ αὐτῷ σκορπιόν· εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε 13
 ἀγαθὰ δόματα διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατήρ
 ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει Πνεῦμα Ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν. Καὶ ἦν 14
 ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν. ἐγένετο δέ, τοῦ δαι-
 μονίου ἐξεληθόντος, ἐλάλησεν ὁ κωφός, καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι.
 τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον, Ἐν Βεελζεβούλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων 15
 ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. ἕτεροι δὲ πειράζοντες σημεῖον παρ' αὐ- 16
 τοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ. αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα
 εἶπεν αὐτοῖς, Πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα ἐρημοῦ- 17
 ται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον, πίπτει. εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν 18
 διμερίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ· ὅτι λέγετε, ἐν Βε-

v.7 κἀκεῖνος^{rdnms} ἔσωθεν^{bo} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vsaa3s} μὴ^{xo} ἐγώ^{rp-ds} κόπος^{namp}
 παρέχω^{vdpa2s} ἤδη^{bo} ὁ^{dnfs} θύρα^{nnfs} κλείω^{vixp3s} καί^c ὁ^{dnnp} παίδιον^{nnmp} ἐγώ^{rp-g-s} μετὰ^p ἐγώ^{rp-g-s} εἰς^p
 ὁ^{dafs} κοίτη^{nafs} εἰμι^{vixp3p} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn1s} ἀνίστημι^{vpaanms} διδῶμι^{vnaa} σύ^{rp-d-s}. **v.8** λέγω^{vipa1s}
 σύ^{rp-d-p} εἰ^{qo} καί^c οὐ^{xo} διδῶμι^{vifa3s} αὐτός^{rp-dms} ἀνίστημι^{vpaanms} διὰ^p ὁ^{dams} εἰμι^{vixp3p} αὐτός^{rp-gms}
 φίλος^{aamsn} διὰ^p γέ^{xo} ὁ^{dafs} ἀναιδεια^{nafs} αὐτός^{rp-gms} ἐγείρω^{vrapnms} διδῶμι^{vifa3s} αὐτός^{rp-dms} ὅσος^{regmp}
 χρῆξω^{vipa3s}. **v.9** κἀγὼ^{rpm-s} σύ^{rp-d-p} λέγω^{vipa1s} αἰτέω^{vdpa2p} καί^c διδῶμι^{vifp3s} σύ^{rp-d-p} ζητέω^{vdpa2p}
 καί^c εὐρίσκο^{vifa2p} κρούω^{vdpa2p} καί^c ἀνοίγω^{vifp3s} σύ^{rp-d-p}. **v.10** πᾶς^{anmsn} γάρ^c ὁ^{dams}
 αἰτέω^{vppanms} λαμβάνω^{vipa3s} καί^c ὁ^{dams} ζητέω^{vppanms} εὐρίσκο^{vipa3s} καί^c ὁ^{dams} κρούω^{vppadms}
 ἀνοίγω^{vifp3s}. **v.11** τίς^{rqams} δέ^c σύ^{rp-g-p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} αἰτέω^{vifa3s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ἄρτος^{nams}
 μὴ^{xo} λίθος^{nams} ἐπιδίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{rp-dms} εἰ^{qo} καί^c ἰχθύς^{nams} μὴ^{xo} ἀντὶ^p ἰχθύς^{ngms} ὄφιν^{nams}
 ἐπιδίδωμι^{vifa3s} αὐτός^{rp-dms}. **v.12** ἢ^{xo} καί^c ἐὰν^{qo} αἰτέω^{vsa3s} ὄν^{nans} μὴ^{xo} ἐπιδίδωμι^{vifa3s}
 αὐτός^{rp-dms} σκορπιός^{nams}. **v.13** εἰ^{qo} οὖν^c σύ^{rp-n-p} πονηρός^{anmpn} ὑπάρχω^{vppanmp} οἶδα^{vixa2p}
 ἀγαθός^{aanpn} δόμα^{namp} διδῶμι^{vnaa} ἐ^{dnnp} τέκνον^{ndnp} σύ^{rp-g-p} πόσος^{rodns} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dams} πατήρ^{nams}
 ὁ^{dams} ἐκ^p οὐρανόσ^{ngms} διδῶμι^{vifa3s} πνεῦμα^{nans} ἁγίος^{aamsn} ὁ^{damp} αἰτέω^{vppadmp} αὐτός^{rpams}.
v.14 καί^c εἰμι^{vix3s} ἐκβάλλω^{vppanms} δαιμόνιον^{nans} καί^c αὐτός^{rpmns} εἰμι^{vix3s} κωφός^{amsn}
 γίνομαι^{viad3s} δέ^c ὁ^{dams} δαιμόνιον^{ngns} ἐξέρχομαι^{vpaagns} λαλέω^{viaa3s} ὁ^{dams} κωφός^{amsn} καί^c
 θαυμάζω^{viaa3p} ὁ^{damp} ὄχλος^{nnmp}. **v.15** τῶν^{nm} πονηρῶν^{nm} δέ^c ἐκ^p αὐτός^{rpmgp} λέγω^{viaa3p} ἐν^p Βεελζεβούλ^{rp}
 ἄρχων^{ndms} ὁ^{dgnp} δαιμόνιον^{ngnp} ἐκβάλλω^{vipa3s} ὁ^{damp} δαιμόνιον^{namp}. **v.16** ἕτερος^{anmpn} αὐτός^{rpmns}
 πειράζω^{vppanmp} σημεῖον^{nans} παρὰ^p αὐτός^{rpmgs} ζητέω^{vila3p} ἐκ^p οὐρανόσ^{ngms}. **v.17** αὐτός^{rpmns}
 δέ^c οἶδα^{vpxanms} αὐτός^{rpmgp} ὁ^{damp} διανόημα^{namp} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpmgp} πᾶς^{anfns} βασιλεία^{nnfs} ἐπὶ^p
 ἑαυτοῦ^{rxafs} διαμερίζω^{vrapnfs} ἐρημόω^{vipp3s} καί^c οἶκος^{nnms} ἐπὶ^p οἶκος^{nams} πίπτω^{vipa3s}.

19 ελζεβούλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Βεελζεβούλ
 ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι· διὰ τοῦτο
 20 κριταὶ ὑμῶν αὐτοὶ ἔσονται. εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ ἐκβάλλω τὰ
 21 δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ὅταν ὁ
 ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ
 22 ἔσθι τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, ἐπὶ δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν
 νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἶρει ἐφ' ἧ ἔπεποιθεί, καὶ τὰ
 23 σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἔστι, καὶ
 24 ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα
 ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν
 ἀνάπαυσιν, καὶ μὴ εὐρίσκον λέγει, Ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου
 25 ὅθεν ἐξῆλθον. καὶ ἔλθὼν εὐρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμη-
 26 μένον. τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει ἐπὶ ἕτερα πνεύματα
 πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται τὰ
 27 ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων. Ἐγένετο δὲ
 ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα, ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου
 εἶπεν αὐτῷ, Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε, καὶ μαστοὶ οὓς
 28 ἐθήλασας. αὐτὸς δὲ εἶπε, Μενοῦνγε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν
 29 λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτόν. Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροί-
 ζομένων ἤρξατο λέγειν, Ἡ γενεὰ αὕτη πονηρὰ ἔστι, σημεῖον ἐπι-
 ζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωάνη τοῦ

v.18 εἰ⁹⁰ δέ^c καί^c ὁ^dnmns Σατανᾶ^{nnms} ἐπί^p ἑαυτοῦ^{rxams} διαμερίζω^{v1ap3s} πῶς^{bo} ἴσθημι^{v1p3s}
 ὁ^dnfs βασιλεία^{nnfs} αὐτοῦ^{rgms} ὅτι^c λέγω^{v1pa2p} ἐν^p Βεελζεβούλ^{lp} ἐκβάλλω^{vnpa} ἐγώ^{rga-s} ὁ^danp
 δαιμόνιον^{nanp}. **v.19** εἰ⁹⁰ δέ^c ἐγώ^{rga-s} ἐν^p Βεελζεβούλ^{lp} ἐκβάλλω^{v1pa1s} ὁ^danp δαιμόνιον^{nanp}
 ὁ^dnmnp υἱός^{nnmp} σύ^{rgp-p} ἐν^p τῷ^{rdms} ἐκβάλλω^{v1pa3p} διὰ^p οὗτος^{rdans} κριτῆς^{nnmp} σύ^{rgp-p} αὐτός^{rgnmp}
 εἰμι^{v1fx3p}. **v.20** εἰ⁹⁰ δέ^c ἐν^p δάκτυλος^{ndms} θεός^{ngms} ἐκβάλλω^{v1pa1s} ὁ^danp δαιμόνιον^{nanp}
 ἄρα^{xo} φθάνω^{v1aa3s} ἐπί^p σύ^{rga-p} ὁ^dnfs βασιλεία^{nnfs} ὁ^dgms θεός^{ngms}. **v.21** ὅταν^c ὁ^dnmns
 ἰσχυρός^{anmsn} καθοπλίζω^{vpxnms} φυλάσσω^{vspa3s} ὁ^dafis ἑαυτοῦ^{rxgms} αὐλή^{nafis} ἐν^p εἰρήνῃ^{ndfs}
 εἰμι^{v1px3s} ὁ^dnmnp ὑπάρχω^{vppannp} αὐτός^{rgms}. **v.22** ἐπὶ^p ἄνα^c δέ^c ὁ^dnmns ἰσχυρός^{anmsc} αὐτός^{rgms}
 ἐπέρχομαι^{vpaanms} νικάω^{vsaas} αὐτός^{rgams} ὁ^dafis πανοπλία^{nafis} αὐτός^{rgms} αἶρω^{v1pa3s} ἐπί^p
 ὅς^{rdfs} πειθώ^{v1ya3s} καί^c ὁ^danp σκῦλον^{nanp} αὐτός^{rgms} διαδίδωμι^{v1pa3s}. **v.23** ὁ^dnmns μὴ^{xo}
 εἰμι^{vppxms} μετὰ^p ἐγώ^{rgp-s} κατὰ^p ἐγώ^{rgp-s} εἰμι^{v1px3s} καί^c ὁ^dnmns μὴ^{xo} συνάγω^{vppanms} μετὰ^p
 ἐγώ^{rgp-s} σκορπίζω^{v1pa3s}. **v.24** ὅταν^c ὁ^dnmns ἀκάθαρτος^{anmsn} πνεῦμα^{nnms} ἐξέρχομαι^{vsaas}
 ἀπὸ^p ὁ^dgms ἀνθρωπος^{ngms} διέρχομαι^{v1pn3s} διὰ^p ἀνυδρος^{agmp} τόπος^{ngmp} ζητέω^{vppanms}
 ἀνάπαυσιν^{nafis} καί^c μὴ^{xo} εὐρίσκω^{vppanms} λέγω^{v1pa3s} ὑποστρέψω^{v1fa1s} εἰς^p ὁ^dams οἶκος^{namms}
 ἐγώ^{rgp-s} ὅθεν^{bo} ἐξέρχομαι^{v1aa1s}. **v.25** καί^c ἔρχομαι^{vpaanms} εὐρίσκω^{v1pa3s} σαρόω^{vpxpams}
 καί^c κοσμέω^{vpxpams}. **v.26** τότε^{bo} πορεύομαι^{v1pn3s} καί^c παραλαμβάνω^{v1pa3s} ἐπὶ^{tn}
 ἕτερος^{aanp} πνεῦμα^{nanp} πονηρός^{aanpc} ἑαυτοῦ^{rxgms} καί^c εἰσέρχομαι^{vpaanp} κατοικέω^{v1pa3s} ἐκεῖ^{bo}
 καί^c γίνομαι^{v1pn3s} ὁ^dnmnp ἔσχατος^{anpnp} ὁ^dgms ἀνθρωπος^{ngms} ἐκείνος^{rdms} χείρων^{anpnp} ὁ^dgmp
 πρώτος^{agnp}. **v.27** γίνομαι^{v1ad3s} δέ^c ἐν^p ὁ^ddmms λέγω^{vnpa} αὐτός^{rgams} οὗτος^{rdanp} ἐπαίρω^{vpaanfs}
 τι-ορινφες γυνή^{nnfs} φωνή^{nafis} ἐκ^p ὁ^dgms ὄχλος^{ngms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdpms} μακάριος^{anfsn} ὁ^dnfs
 κοιλία^{nnfs} ὁ^dnfs βαστάζω^{vpaanfs} σύ^{rga-s} καί^c μαστός^{nnmp} ὅς^{rgamp} θηλάζω^{v1aa2s}. **v.28** αὐτός^{rgnms}
 δέ^c λέγω^{v1aa3s} μενούγγε^{xo} μακάριος^{anpnp} ὁ^dnmnp ἀκούω^{vppanmp} ὁ^dams λόγος^{namms} ὁ^dgms θεός^{ngms}
 καί^c φυλάσσω^{vppanmp} αὐτός^{rgams}.

προφήτου. καθὼς γὰρ ἐγένετο Ἰωνᾶς σημεῖον τοῖς Νινευῖταις, 30
οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ. Βασίλισσα 31
νότου ἐγεροθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύ-
της, καὶ κατακρινεῖ αὐτούς, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς γῆς
ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σολομῶντος, καὶ ἰδοῦ, πλεῖον Σολομῶντος 32
ᾤδε. ἄνδρες Νινευῖ ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς 32
ταύτης, καὶ κατακρινουῖσιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα
Ἰωνᾶ, καὶ ἰδοῦ, πλεῖον Ἰωνᾶ ᾤδε. Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας εἰς 33
κρυπτόν τίθησιν, οὐδὲ ὑπὸ τὸν μῶδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα 34
οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ φέγγος βλέπωσιν. ὁ λύχνος τοῦ σώματός 34
ἐστὶν ὁ ὀφθαλμὸς, ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλμὸς σου ἀπλοῦς ᾦ, καὶ ὄλον
τὸ σῶμά σου φωτεινὸν ἐστίν, ἐπὶ δὲ πονηρὸς ᾦ, καὶ τὸ σῶμά σου
σκοτεινόν. σκοπεῖ οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκοτὸς ἐστίν. εἰ οὖν 35, 36
τὸ σῶμά σου ὄλον φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν, ἔσται
φωτεινὸν ὄλον, ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀστραπῇ φωτίζῃ σε. Ἐν δὲ 37
τῷ λαλῆσαι, ἠρώτα αὐτὸν Φαρισαῖος τις ὅπως ἀριστήσῃ παρ' αὐ-
τῷ, εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. ὁ δὲ Φαρισαῖος ἰδὼν ἐθαύμασεν ὅτι 38
οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς 39
αὐτόν, Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ
πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονη-

v.29 ὁδgmpr δέε^c ὄχλος^{ngmp} ἐπαθροίζω^{vppppgmpr} ἄρχω^{viad3s} λέγω^{vnpa} ὁδnfs γενεά^{nmfs} οὗτος^{rdnfs}
πονηρὸς^{anfsn} εἰμί^{vnp3s} σημεῖον^{nans} ἐπιζητέω^{vpa3s} καί^c σημεῖον^{nans} οὐ^{xo} διδωμι^{vfp3s} αὐτός^{rdpfs}
εἰ^{qo} μή^{xo} ὁδnms σημεῖον^{nans} Ἰωνᾶς^{ngms} ὁδgms προφήτης^{ngms}. **v.30** καθὼς^{bo} γάρ^c γίνομαι^{viad3s}
Ἰωνᾶς^{nms} σημεῖον^{nans} ὁδdmp Νινευίτης^{ndmp} οὕτω^{bo} εἰμί^{vfp3s} καί^c ὁδnms υἱὸς^{nms} ὁδgms
ἄνθρωπος^{ngms} ὁδdfs γενεά^{ndfs} οὗτος^{rdpfs}. **v.31** βασίλισσα^{nans} νότος^{ngms} ἐγεῖρω^{vfp3s} ἐν^p ὁδdfs
κρίσις^{ndfs} μετὰ^p ὁδgmp ἀνήρ^{ngmp} ὁδgfs γενεά^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} καί^c κατακρίνω^{vifa3s} αὐτός^{rpamp}
ὅτι^c ἔρχομαι^{viaa3s} ἐκ^p ὁδgmp πέρας^{ngnp} ὁδgfs γῆ^{ngfs} ἀκούω^{vnaa} ὁδdafs σοφία^{nafs} Σολομῶν^{ngms}
καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} πολὺς^{annsc} Σολομῶν^{ngms} ᾤδε^{bo}. **v.32** ἀνήρ^{nmpr} Νινευίτης^{tp} ἀνίστημι^{vfm3p}
ἐν^p ὁδdfs κρίσις^{ndfs} μετὰ^p ὁδgfs γενεά^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} καί^c κατακρίνω^{vifa3p} αὐτός^{rpafs} ὅτι^c
μετανοέω^{viaa3p} εἰς^p ὁδans κήρυγμα^{nans} Ἰωνᾶς^{ngms} καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} πολὺς^{annsc} Ἰωνᾶς^{ngms} ᾤδε^{bo}.
v.33 οὐδεὶς^{anfsn} δέ^c λύχνος^{nafs} ἀπὼν^{vpaanms} εἰς^p κρυπτός^{aansn} τίθημι^{vpa3s} οὐδέ^{bo} ὑπὸ^p ὁδams
μῶδιος^{nams} ἀλλά^c ἐπὶ^p ὁδafs λυχνία^{nafs} ἵνα^c ὁδnmp εἰσπορευομαι^{vppnmp} ὁδans φέγγος^{nans}
βλέπω^{vspa3p}. **v.34** ὁδnms λύχνος^{nms} ὁδgms σῶμα^{ngns} εἰμί^{vnp3s} ὁδnms ὀφθαλμὸς^{nms} ὅταν^c
οὖν^c ὁδnms ὀφθαλμὸς^{nms} σύ^{tpg-s} ἀπλοῦς^{anmsn} εἰμί^{vsp3s} καί^c ὄλος^{annsn} ὁδnms σῶμα^{nms}
σύ^{tpg-s} φωτεινός^{annsn} εἰμί^{vnp3s} ἐπὶ^p δέ^c πονηρὸς^{anmsn} εἰμί^{vsp3s} καί^c ὁδnms σῶμα^{nms}
σύ^{tpg-s} σκοτεινός^{annsn}. **v.35** σκοπέω^{vdpaa2s} οὖν^c μή^{xo} ὁδnms φῶς^{nms} ὁδnms ἐν^p σύ^{tpd-s}
σκοτός^{nms} εἰμί^{vnp3s}. **v.36** εἰ^{qo} οὖν^c ὁδnms σῶμα^{nms} σύ^{tpg-s} ὄλος^{annsn} φωτεινός^{annsn} μή^{xo}
ἔχω^{vppanms} τι-οριανς μέρος^{nans} σκοτεινός^{aansn} εἰμί^{vfp3s} φωτεινός^{annsn} ὄλος^{annsn} ὡς^{bo} ὅταν^c ὁδnms
λύχνος^{nms} ὁδdfs ἀστραπῇ^{ndfs} φωτίζω^{vspa3s} σύ^{tpa-s}. **v.37** ἐν^p δέ^c ὁδdms λαλέω^{vnaa} ἐρωτῶν^{viaa3s}
αὐτός^{rpams} Φαρισαῖος^{nms} τίς^{rinms} ὅπως^{bo} ἀριστάω^{vsaa3s} παρὰ^p αὐτός^{rdpms} εἰσερχομαι^{vpaanms} δέ^c
ἀναπίπτω^{viaa3s}. **v.38** ὁδnms δέ^c Φαρισαῖος^{nms} ὁράω^{vpaanms} θαυμάζω^{viaa3s} ὅτι^c οὐ^{xo} πρῶτος^{bo}
βαπτίζω^{vpa3s} πρὸ^p ὁδgms ἀριστον^{ngns}.

40 ρίας. ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἕξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησε·
 41 πλὴν τὰ ἐνόητα δότε ἐλεημοσύνην, καὶ ἰδοῦ, πάντα καθαρά ὑμῖν
 42 ἔστιν. Ἄλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡ-
 43 δύοσμον καὶ τὸ πῆγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν
 44 κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κάκεῖνα μὴ
 45 ἀφιέναι. οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθε-
 46 δρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμούς ἐν ταῖς ἀγοραῖς.
 47 οὐαὶ ὑμῖν, γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι ἔστε ὡς τὰ
 48 μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ
 49 οἶδασιν. Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ, Διδάσκαλε,
 46 ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. ὁ δὲ εἶπε, Καὶ ὑμῖν τοῖς νο-
 47 μικοῖς οὐαὶ, ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα,
 48 καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις.
 49 οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέ-
 48 ρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. ἅρα μάρτυρεῖτε καὶ συνευδοκεῖτε
 49 τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς,
 49 ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐτῶν τὰ μνημεῖα. διὰ τοῦτο καὶ ἡ σο-
 49 φία τοῦ Θεοῦ εἶπεν, Ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστό-
 50 λους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσι καὶ ἐκδιώξουσιν, ἵνα ἐκζητηθῇ
 τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἐκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς

v.39 λέγω^{v1aa3s} δέ^c ὁ^{dnms} κύριος^{nmms} πρὸς^p αὐτούς^{rpams} νῦν^{bo} σύ^{rpn-p} ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nmmp}
 ὁ^{dans} ἕξωθεν^{bo} ὁ^{dgnms} ποτήριον^{ngms} καί^c ὁ^{dgnms} πίναξ^{ngms} καθαρίζω^{v1pa2p} ὁ^{dnms} δέ^c ἔσωθεν^{bo}
 σύ^{rpq-p} γέμω^{v1pa3s} ἀραπαγή^{ngfs} καί^c πονηρία^{ngfs}. **v.40** ἄφρων^{amvnp} οὐ^{xo} ὁ^{dnms} ποιεῖ^{vpaanms}
 ὁ^{dans} ἕξωθεν^{bo} καί^c ὁ^{dans} ἔσωθεν^{bo} ποιεῖ^{v1aa3s}. **v.41** πλὴν^{bo} ὁ^{dandp} ἐνεμι^{vppxanp} διδωμι^{vdaa2p}
 ἐλεημοσύνη^{nafs} καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} πᾶς^{anmpn} καθαρὸς^{anmpn} σύ^{rpq-p} εἰμί^{v1px3s}. **v.42** ἀλλά^c οὐαὶⁱ
 σύ^{rpq-p} ὁ^{ddmp} Φαρισαῖος^{ndmp} ὅτι^c ἀποδεκατόω^{v1pa2p} ὁ^{dans} ἡδύοσμον^{nans} καί^c ὁ^{dans} πῆγανον^{nans}
 καί^c πᾶς^{aansn} λάχανον^{nans} καί^c παρέρχομαι^{v1pn2p} ὁ^{dafs} κρίσις^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dgnms}
 θεός^{ngms} οὗτος^{rdanp} δεῖ^{v1iq3s} ποιεῖ^{vnaa} κάκεῖνος^{rdnnp} μὴ^{xo} ἀφιῆμι^{vnpa}. **v.43** οὐαὶⁱ σύ^{rpq-p} ὁ^{ddmp}
 Φαρισαῖος^{ndmp} ὅτι^c ἀγαπᾶω^{v1pa2p} ὁ^{dafs} πρωτοκαθεδρία^{nafs} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγή^{ndfp} καί^c ὁ^{damp}
 ἀσπασμός^{namp} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἀγορά^{ndfp}. **v.44** οὐαὶⁱ σύ^{rpq-p} γραμματεὺς^{nvmp} καί^c Φαρισαῖος^{nvmp}
 ὑποκριτῆς^{nvmp} ὅτι^c εἰμί^{v1px2p} ὡς^{bo} ὁ^{dnmp} μνημεῖον^{nnnp} ὁ^{dnnp} δὴλος^{anmpn} καί^c ὁ^{dnmp}
 ἄνθρωπος^{nnmp} ὁ^{dnmp} περιπατέω^{vppanmp} ἐπάνω^{bo} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa3p}. **v.45** ἀποκρίνομαι^{vpaonms}
 δέ^c τι-σρινμς ὁ^{dgnms} νομικός^{agmpn} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpams} διδάσκαλος^{nvms} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vppanms}
 καί^c ἐγὼ^{vpa-p} ὑβρίζω^{v1pa2s}. **v.46** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} καί^c σύ^{rpq-p} ὁ^{ddmp} νομικός^{admpn}
 οὐαὶⁱ ὅτι^c φορτίζω^{v1pa2p} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} φορτίον^{nanp} δυσβάστακτος^{aanpn} καί^c αὐτός^{rpnm}
 εἶς^{ndms} ὁ^{dgnmp} δάκτυλος^{ngmp} σύ^{rpq-p} οὐ^{xo} προσψαύω^{v1pa2p} ὁ^{ddnp} φορτίον^{ndnp}. **v.47** οὐαὶⁱ
 σύ^{rpq-p} ὅτι^c οἰκοδομέω^{v1pa2p} ὁ^{dandp} μνημεῖον^{nanp} ὁ^{dgnmp} προφήτης^{ngmp} ὁ^{dnmp} δέ^c πατήρ^{nnmp}
 σύ^{rpq-p} ἀποκτείνω^{v1aa3p} αὐτός^{rpamp}. **v.48** ἅρα^{xo} μαρτυρέω^{v1pa2p} καί^c συνευδοκῶ^{v1pa2p} ὁ^{ddnp}
 ἔργον^{ndnp} ὁ^{dgnmp} πατήρ^{ngmp} σύ^{rpq-p} ὅτι^c αὐτός^{rpnm} μὲν^{xo} ἀποκτείνω^{v1aa3p} αὐτός^{rpamp} σύ^{rpq-p} δέ^c
 οἰκοδομέω^{v1pa2p} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dandp} μνημεῖον^{nanp}. **v.49** διὰ^p οὗτος^{rdans} καί^c ὁ^{dafs} σοφία^{nnfs}
 ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} λέγω^{v1aa3s} ἀποστέλλω^{v1fa1s} εἰς^p αὐτός^{rpamp} προφήτης^{namp} καί^c ἀπόστολος^{namp}
 καί^c ἐκ^p αὐτός^{rpamp} ἀποκτείνω^{v1fa3p} καί^c ἐκδιώκω^{v1fa3p}.

κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, ἀπὸ τοῦ αἵματος Ἄβελ ἕως τοῦ 51
αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ
τοῦ οἴκου, ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. 52
οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως, αὐτοὶ 52
οὐκ εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε. Λέγοντος 53
δὲ αὐτοῦ ταῦτα πρὸς αὐτούς, ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φα-
ρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν, καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων,
ἐνεδρεύοντες αὐτόν, καὶ ζητοῦντες θηρεῦσαι τι ἐκ τοῦ στόματος 54
αὐτοῦ, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου, ὥστε κατα- 12
πατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶ-
τον, Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν Φαρισαίων, ἣτις ἐστὶν
ὑπόκρισις. οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστίν, ὃ οὐκ ἀποκαλυ- 2
φθήσεται, καὶ κρυπτὸν, ὃ οὐ γνωσθήσεται. ἀνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ 3
σκοτιᾷ εἶπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὐς ἐλα-
λήσατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωματίων. λέγω 4
δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ
σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἔχόντων περισσότερόν τι ποιῆσαι. Ὑ- 5
ποδειξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε, φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι
ἐξουσίαν ἔχοντα ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν, ναί, λέγω ὑμῖν, τοῦ- 6
τον φοβήθητε. οὐχὶ πέντε στρουθία πωλεῖται ἄσσαρίων δύο· καὶ

v.50 ἵνα^c ἐκζητέω^{vsap3s} ὀδνns αἵμα^{nns} πᾶς^{agmpn} ὀδgmp προφήτης^{ngmp} ὀδnns ἐκχέω^{vppnns} ἀπό^p
καταβολή^{ngfs} κόσμος^{ngms} ἀπό^p ὀδgfs γενεά^{ngfs} οὐτος^{rdgfs}. **v.51** ἀπό^p ὀδgns αἵμα^{ngms} Ἄβελ^{lp} ἕως^c
ὀδgns αἵμα^{ngms} Ζαχαρίας^{ngms} ὀδgms ὀδgms ἀπόλλυμι^{vpamgms} μεταξὺ^{bo} ὀδgns θυσιαστήριον^{ngs} καί^c ὀδgms
οἴκος^{ngms} ναί^{xo} λέγω^{vipals} σύ^{rpdp} ὀδgfs ἐκζητέω^{vifp3s} ἀπό^p ὀδgfs γενεά^{ngfs} οὐτος^{rdgfs}. **v.52** οὐαὶⁱ
σύ^{rpdp} ὀδdmp νομικός^{admpn} ὅτι^c αἶρω^{viaa2p} ὀdafs κλείς^{nafs} ὀdgsf γνώσις^{ngfs} αὐτός^{rpnm} οὐ^{xo}
εἰσερχομαι^{viaa2p} καί^c ὀdamp εἰσερχομαι^{vppnamp} κωλύω^{viaa2p}. **v.53** λέγω^{vppagms} δέ^c αὐτός^{rgms}
οὐτός^{rdanp} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} ἄρχω^{viad3p} ὀdnmp γραμματεὺς^{rpnm} καί^c ὀdnmp Φαρισαῖος^{rpnm}
δεινῶς^{bo} ἐνέχω^{vnpa} καί^c ἀποστοματίζω^{vnpa} αὐτός^{rpams} περὶ^p πολὺς^{agnpc}. **v.54** ἐνεδρεύω^{vppanmp}
αὐτός^{rpams} καί^c ζητέω^{vppanmp} θηρεύω^{vnaa} τι-οριανς^{έκ^p ὀδgns} στόμα^{ngms} αὐτός^{rpms} ἵνα^c
κατηγορέω^{vsaa3p} αὐτός^{rpms}. **12. v.1** ἐν^p ὅς^{rrdmp} ἐπισυναγωγή^{vrapgfp} ὀδgmp μυριάς^{ngmp} ὀδgms
ὄχλος^{ngms} ὥστε^c καταπατέω^{vnpa} ἀλλήλων^{reamp} ἄρχω^{viad3s} λέγω^{vnpa} πρὸς^p ὀdamp μαθητῆς^{nam}
αὐτός^{rpms} πρῶτος^{bo} προσέχω^{vdpazp} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ἀπό^p ὀδgfs ζύμη^{ngfs} ὀδgmp Φαρισαῖος^{ngmp}
ὅστις^{rnfs} εἶμι^{vixp3s} ὑπόκρισις^{nnfs}. **v.2** οὐδέεις^{annsn} δέ^c συγκαλύπτω^{vpxpns} εἶμι^{vixp3s} ὅς^{rrtns}
οὐ^{xo} ἀποκαλύπτω^{vifp3s} καί^c κρυπτός^{annsn} ὅς^{rrtns} οὐ^{xo} γινώσκω^{vifp3s}. **v.3** ἀντι^p ὅς^{rrgnp} ὅσος^{reanp}
ἐν^p ὀdfis σκοτία^{ndfs} λέγω^{viaa2p} ἐν^p ὀdtns φῶς^{ndns} ἀκούω^{vifp3s} καί^c ὅς^{rrans} πρὸς^p ὀdans ὅς^{nans}
λαλέω^{viaa2p} ἐν^p ὀddnp ταμείον^{ndnp} κηρῦσσω^{vifp3s} ἐπι^p ὀdgnp δῶμα^{ngnp}. **v.4** λέγω^{vipals} δέ^c σύ^{rpdp}
ὀddmp φίλος^{admpn} ἐγὼ^{rpq-s} μή^{xo} φοβέομαι^{vdao2p} ἀπό^p ὀδgmp ἀποκτείνω^{vppagmp} ὀdans σῶμα^{nans} καί^c
μετὰ^p οὐτός^{rdanp} μή^{xo} ἔχω^{vppagmp} περισσός^{ansc} τι-οριανς ποιεῶ^{vnaa}. **v.5** ὑποδείκνυμι^{vifals}
δέ^c σύ^{rpdp} τίς^{rqams} φοβέομαι^{vsao2p} φοβέομαι^{vdao2p} ὀdams μετὰ^p ὀdans ἀποκτείνω^{vnaa} ἐξουσία^{nafs}
ἔχω^{vppaams} ἐμβάλλω^{vnaa} εἰς^p ὀdafis γέεννα^{nafs} ναί^{xo} λέγω^{vipals} σύ^{rpdp} οὐτός^{rdams} φοβέομαι^{vdao2p}.

7 ἐν ἑξ' αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ἀλλὰ
καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι ἡρίθμηνται. μὴ οὖν φο-
8 βεῖσθε, πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. λέγων δὲ ὑμῖν, Πᾶς ὃς ἂν
ὁμολογήσῃ ἐν ἑμοί ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ὁμολογήσῃ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ,
9 ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώ-
10 πιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. καὶ πᾶς ὃς ἔρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν
τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ, τῷ δὲ εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα βλα-
11 σφημήσαντι οὐκ ἀφεθήσεται. ὅταν δὲ προσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς
συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε πῶς ἢ
12 τί ἀπολογήσησθε, ἢ τί εἶπητε, τὸ γὰρ Ἅγιον Πνεῦμα διδάξει ὑ-
13 μᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἃ δεῖ εἰπεῖν. Εἶπε δὲ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου,
Διδάσκαλε, εἶπε τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι μετ' ἑμοῦ τὴν κληρο-
14 νομίαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ
15 μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Ὁρᾶτε καὶ φυλάσσεσθε
ἀπὸ τῆς πλεονεξίας, ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ
16 ἔστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐ-
17 τούς, λέγων, Ἄνθρωπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα, καὶ
διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων, Τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάζω
18 τοὺς καρπούς μου; καὶ εἶπε, Τοῦτο ποιήσω, καθελῶ μου τὰς
ἀποθήκας, καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάζω ἐκεῖ πάντα τὰ

v.6 οὐχί^{xo} πέντε^{tn} στρουθίων^{nnnp} πωλέω^{vipp3s} ἀσσάριον^{ngmp} δύο^{tn} καί^c εἰς^{nnns} ἐκ^p αὐτὸς^{rgnp}
οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} ἐπιλανθάνομαι^{vrxpns} ἐνώπιον^{bo} ὁ^d ἄγμς θεός^{ngms}. **v.7** ἀλλά^c καί^c ὁ^d dnfp
θριζ^{nnfp} ὁ^d ἄγμς κεφαλή^{ngfs} σύ^{rgp} πᾶς^{anfpr} ἀριθμῶ^{vixp3p} μί^{xo} οὐ^c φοβέομαι^{vdprn2p} πολὺς^{agnrp}
στρουθίων^{ngnp} διαφέρω^{vira2p}. **v.8** λέγω^{vipa1s} δε^c σύ^{rgp} πᾶς^{anmsn} ὅς^{rrms} ἂν^{xo} ὁμολογῶ^{vsaa3s}
ἐν^p ἐγῶ^{rgp} ἔμπροσθεν^p ὁ^d ἄγμς ἄνθρωπος^{ngmp} καί^c ὁ^d dnms υἱός^{nnms} ὁ^d ἄγμς ἄνθρωπος^{ngms}
ὁμολογῶ^{vifa3s} ἐν^p αὐτὸς^{rgpms} ἔμπροσθεν^p ὁ^d ἄγμς ἄγγελος^{ngmp} ὁ^d ἄγμς θεός^{ngms}. **v.9** ὁ^d dnms
δε^c ἀρνεομαι^{vpadnms} ἐγῶ^{rga} ἐνώπιον^{bo} ὁ^d ἄγμς ἄνθρωπος^{ngmp} ἀπαρνεομαι^{vifp3s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^d ἄγμς
ἄγγελος^{ngmp} ὁ^d ἄγμς θεός^{ngms}. **v.10** καί^c πᾶς^{anmsn} ὅς^{rrms} λέγω^{vifa3s} λόγος^{namms} εἰς^p ὁ^d dnms
υἱός^{namms} ὁ^d ἄγμς ἄνθρωπος^{ngms} ἀφήμι^{vifp3s} αὐτὸς^{rgpms} ὁ^d dnms δε^c εἰς^p ὁ^d dnms ἅγιος^{aansn} πνεῦμα^{namms}
βλασφημῶ^{vpaadms} οὐ^{xo} ἀφήμι^{vifp3s}. **v.11** ὅταν^c δε^c προσφέρω^{vspa3p} σύ^{rga} ἐπὶ^p ὁ^d dnfp
συναγωγῇ^{nafp} καί^c ὁ^d dnfp ἀρχῇ^{nafp} καί^c ὁ^d dnfp ἐξουσία^{nafp} μί^{xo} μεριμνάω^{vdpa2p} πῶς^{bo} ἡ^{xo}
τίς^{rgans} ἀπολογέομαι^{vsad2p} ἡ^{xo} τίς^{rgans} λέγω^{vsaa2p}. **v.12** ὁ^d dnms γάρ^c ἅγιος^{anmsn} πνεῦμα^{namms}
διδάσκει^{vifa3s} σύ^{rga} ἐν^p αὐτὸς^{rgpms} ὁ^d dnms ὥρα^{ndfs} ὅς^{rranp} δεῖ^{virq3s} λέγω^{vnaa}. **v.13** λέγω^{vifa3s}
δε^c τι-σρινμς αὐτὸς^{rgpms} ἐκ^p ὁ^d ἄγμς ὄχλος^{ngms} διδάσκαλος^{nmms} λέγω^{vdaa2s} ὁ^d dnms ἀδελφός^{ndms}
ἐγῶ^{rgp} μερίζω^{vnam} μετὰ^p ἐγῶ^{rgp} ὁ^d dnms κληρονομία^{nafs}. **v.14** ὁ^d dnms δε^c λέγω^{vifa3s}
αὐτὸς^{rgpms} ἄνθρωπος^{nmms} τίς^{rgans} ἐγῶ^{rga} καθίστημι^{vfaa3s} δικαστὴς^{nafs} ἡ^{xo} μεριστὴς^{namms} ἐπὶ^p
σύ^{rga}. **v.15** λέγω^{vfaa3s} δε^c πρὸς^p αὐτὸς^{rgamp} ὁ^d dnms ὁ^d dnms ὁ^d dnms πρὸς^p αὐτὸς^{rgamp}
πλεονεξία^{ngfs} ὅτι^c οὐ^{xo} ἐν^p ὁ^d dnms περισσεύω^{vnpa} τι-σριδμς ὁ^d dnms ζωὴ^{namms} αὐτὸς^{rgpms} εἰμί^{vipx3s}
ἐκ^p ὁ^d ἄγμς ὑπάρχω^{vppagnp} αὐτὸς^{rgpms}. **v.16** λέγω^{vfaa3s} δε^c παραβολῆ^{nafs} πρὸς^p αὐτὸς^{rgamp}
λέγω^{vppanms} ἄνθρωπος^{ngms} τι-σριμς πλούσιος^{agmsn} εὐφορέω^{vfaa3s} ὁ^d dnms ὁ^d dnms χώρα^{namms}. **v.17** καί^c
διαλογίζομαι^{vfin3s} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdnms} λέγω^{vppanms} τίς^{rgans} ποιῶ^{vsaa1s} ὅτι^c οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1s} ποῦ^{xo}
συνάγω^{vifa1s} ὁ^d dnms καρπός^{namp} ἐγῶ^{rgp}.

γενήματά μου και τὰ ἀγαθὰ μου. καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου, Ψυχὴ, 19
 ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά, ἀναπαύου, φάγε, πίε, 20
 εὐφραίνου. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός, Ἄφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυ- 20
 χὴν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ, ἃ δὲ ἤτοιμάσας, τίνοι ἔσονται· οὕτως 21
 ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν. Εἶπε δὲ πρὸς 22
 τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Διὰ τοῦτο ὑμῖν λέγω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ 22
 ὑμῶν, τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι, τί ἐνδύσηθε. ἡ ψυχὴ πλεῖ- 23
 ὄν ἐστὶ τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. κατανοήσατε 24
 τοὺς κόρακας, ὅτι οὐ σπεύρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστι 24
 ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει αὐτούς, πόσῳ μᾶλλον 25
 ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν· τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται 25
 προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πηχυν ἓνα· εἰ οὖν οὕτε ἐλά- 26
 χιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε· κατανοήσατε τὰ 27
 κρίνα πῶς αὐξάνει, οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει, λέγω δὲ ὑμῖν, οὐδὲ 28
 Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. εἰ 28
 δὲ τὸν χόρτον ἐν τῷ ἄγρῳ σήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβα-
 νον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως ἀμφιένυσσι, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς,
 ὀλιγόπιστοι· καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε, ἢ τί πίητε, καὶ μὴ 29
 μετεωρίζεσθε. ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ, 30
 ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρήζετε τούτων. πλὴν ζητεῖτε τὴν 31

v.18 καί^c λέγω^{v1aa3s} οὗτος^{rdans} ποιῶν^{v1a1s} καθαιρέω^{v1a1s} ἐγὼ^{rgb-s} ἀποθήκη^{nafp} καί^c
 μέγας^{aafpc} οἰκοδομέω^{v1a1s} καί^c συνάγω^{v1a1s} ἐκεῖ^{bo} πᾶς^{aanpn} ὀδανp γέννημα^{nanp} ἐγὼ^{rgb-s} καί^c
 ὀδανp ἀγαθός^{aanpn} ἐγὼ^{rgb-s}. **v.19** καί^c λέγω^{v1a1s} ὀδδfs ψυχῇ^{ndfs} ἐγὼ^{rgb-s} ψυχῇ^{nvis} ἔχω^{v1pa2s}
 πολὺς^{aanpn} ἀγαθός^{aanpn} κείμενα^{vrrnanp} εἰς^p ἔτος^{nanp} πολὺς^{aanpn} ἀναπαύω^{vdnp2s} ἐσθίω^{vdaa2s}
 πίνω^{vdaa2s} εὐφραίνω^{vdrp2s}. **v.20** λέγω^{v1aa3s} δέ^c αὐτός^{rdms} ὀδnms θεός^{nmms} ἀφρων^{avnmsn}
 οὗτος^{rddfs} ὀδdfs νῦς^{ndfs} ὀδafs ψυχῇ^{nafs} σύ^{rgb-s} ἀπαιτέω^{v1pa3p} ἀπὸ^p σύ^{rgb-s} ὀς^{rrnp} δέ^c ἐτοιμάζω^{v1aa2s}
 τίς^{rqdms} εἰμί^{v1fk3s}. **v.21** οὕτω^{bo} ὀδnms θησαυρίζω^{vrrpanms} ἑαυτοῦς^{nanp} καί^c μή^{xo} εἰς^p
 θεός^{namms} πλουτέω^{vrrpanms}. **v.22** λέγω^{v1aa3s} δέ^c πρὸς^p ὀδamp μαθητῆς^{nanp} αὐτός^{rgb-s} διά^p
 οὗτος^{rdans} σύ^{rdp-p} λέγω^{v1a1s} μή^{xo} μεριμνάω^{vdpa2p} ὀδdfs ψυχῇ^{ndfs} σύ^{rgb-p} τίς^{rqans} ἐσθίω^{vsaa2p}
 μηδέ^c ὀδdms σῶμα^{ndms} τίς^{rqans} ἐνδύω^{vsam2p}. **v.23** ὀδnfs ψυχῇ^{nms} πολὺς^{annsc} εἰμί^{v1px3s} ὀδgfs
 τροφῇ^{ngfs} καί^c ὀδnms σῶμα^{nms} ὀδgms ἐνδύω^{ngms}. **v.24** κατανοέω^{vdaa2p} ὀδamp κόρας^{znanp} ὅτι^c
 οὐ^{xo} σπεύρω^{v1pa3p} οὐδέ^{bo} θερίζω^{v1pa3p} ὀς^{rdmp} οὐ^{xo} εἰμί^{v1px3s} ταμεῖον^{nms} οὐδέ^{bo} ἀποθήκη^{nms}
 καί^c ὀδnms θεός^{nmms} τρέφω^{v1pa3s} αὐτός^{rpamp} πόσος^{rodms} μᾶλλον^{bo} σύ^{rdp-p} διαφέρω^{v1pa2p} ὀδgnp
 πετεινός^{ngnp}. **v.25** τίς^{rqnms} δέ^c ἐκ^p σύ^{rgb-p} μεριμνάω^{ngfp} δύναμαι^{v1rp3s} προσέθιμι^{vnaa}
 ἐπὶ^p ὀδafs ἡλικία^{nafs} αὐτός^{rgpms} πηχὺς^{nams} εἷς^{nams}. **v.26** εἰ^{qo} οὐ^{xo} οὕτε^c ἐλάχιστος^{aansn}
 δύναμαι^{v1rp2p} τίς^{rqans} περὶ^p ὀδgnp λοιπός^{agnpn} μεριμνάω^{v1pa2p}. **v.27** κατανοέω^{vdaa2p} ὀδamp
 κρίνον^{nanp} πῶς^{bo} αὐξάνω^{v1pa3s} οὐ^{xo} κοπιᾷ^{v1pa3s} οὐδέ^{bo} νήθω^{v1pa3s} λέγω^{v1pa1s} δέ^c σύ^{rdp-p} οὐδέ^{bo}
 Σολομῶν^{nms} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ὀδdfs δόξα^{ndfs} αὐτός^{rgpms} περιβάλλω^{viam3s} ὡς^{bo} εἷς^{nans} οὗτος^{rdgnp}.
v.28 εἰ^{qo} δέ^c ὀδams χόρτος^{nams} ἐν^p ὀδdms ἀγρός^{ndms} σήμερον^{bo} εἰμί^{vrrpxams} καί^c αὔριον^{bo}
 εἰς^p κλίβανος^{nams} βάλλω^{vrrpams} ὀδnms θεός^{nmms} οὕτω^{bo} ἀμφιένυσσι^{v1pa3s} πόσος^{rodms} μᾶλλον^{bo}
 σύ^{rdp-p} ὀλιγόπιστος^{avnmpn}. **v.29** καί^c σύ^{rdp-p} μή^{xo} ζητέω^{vdpa2p} τίς^{rqans} ἐσθίω^{vsaa2p} ἢ^{xo} τίς^{rqans}
 πίνω^{vsaa2p} καί^c μή^{xo} μετεωρίζομαι^{vdnp2p}. **v.30** οὗτος^{rdanp} γάρ^c πᾶς^{aanpn} ὀδnp ἔθνος^{nnpn} ὀδgms
 κόσμος^{ngms} ἐπιζητέω^{v1pa3s} σύ^{rgb-p} δέ^c ὀδnms πατὴρ^{nms} οἶδα^{v1xa3s} ὅτι^c χρήζω^{v1pa2p} οὗτος^{rdgnp}.

32 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. μὴ
φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποιῆμιον, ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦ-
33 ναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε
ἐλεημοσύνην. ποιήσατε ἑαυτοῖς βαλάντια μὴ παλαιούμενα, θη-
σαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτῃς οὐκ ἐγγίζει,
34 οὐδὲ σὴς διαφθείρει, ὅπου γὰρ ἐστὶν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ
35 ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται. Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι,
36 καὶ οἱ λύχνοι καιόμενοι, καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδε-
χομένοις τὸν κύριον ἑαυτῶν, πότε ἀναλύσει ἐκ τῶν γάμων, ἵνα,
37 ἐλθόντος καὶ κρούσαντος, εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῶ. μακάριοι οἱ
δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὐρήσει γρηγοροῦντας, ἀμὴν
λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλιεῖ αὐτοῦς, καὶ παρελθὼν
38 διακονήσει αὐτοῖς. καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ, καὶ ἐν
τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ εὐρη οὕτω, μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦλοι
39 ἐκεῖνοι. τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ἤδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα
ῶρα ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἄν, καὶ οὐκ ἂν ἀφήκε διο-
40 ρυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. καὶ ὑμεῖς οὖν γίνεσθε ἔτοιμοι, ὅτι ἦ
41 ῶρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Εἶπε δὲ αὐτῶ ὁ
Πέτρος, Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις, ἦ καὶ
42 πρὸς πάντας· εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος
καὶ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ,

v.31 πλῆν^{bo} ζητέω^{vdpa2p} ὁδafs βασιλεία^{nafs} ὀδgms θεός^{ngms} καί^c οὗτος^{rdnnp} πᾶς^{annpn}
προστίθημι^{vifp3s} σύ^{tpd-p}. **v.32** μή^{xo} φοβέομαι^{vdpm2s} ὀdnns μικρός^{annsn} ποιῆμιον^{nnms} ὅτι^c
εὐδόκεω^{v1aa3s} ὀdnms πατήρ^{nnms} σύ^{tpg-p} διδωμι^{vnaa} σύ^{tpd-p} ὁδafs βασιλεία^{nafs}. **v.33** πωλέω^{vdaa2p}
ὀdanp ὑπάρχω^{vppaanp} σύ^{tpg-p} καί^c διδωμι^{vdaa2p} ἐλεημοσύνη^{nafs} ποιέω^{vdaa2p} ἑαυτοῦ^{rxdmf}
βαλλάντιον^{nanp} μή^{xo} παλαιόω^{vppanp} θησαυρός^{nams} ἀνέκλειπτος^{aamsn} ἐν^p ὀddmp οὐρανός^{ndmp}
ὀπου^{bo} κλέπτῃς^{nnms} οὐ^{xo} ἐγγίζω^{v1pa3s} οὐδέ^{bo} σὴς^{nnms} διαφθείρω^{v1pa3s}. **v.34** ὀπου^{bo}
γάρ^c εἰμι^{v1px3s} ὀdnms θησαυρός^{nnms} σύ^{tpg-p} ἐκεῖ^{bo} καί^c ὀdnfs καρδία^{nnfs} σύ^{tpg-p} εἰμι^{v1fx3s}.
v.35 εἰμι^{v1dpx3p} σύ^{tpg-p} ὀdnfp ὀσφύς^{nnfp} περιζώννυμι^{vpxpnfp} καί^c ὀdnmp λύχνος^{nnmp} καί^c οὐ^{vppnfp}.
v.36 καί^c σύ^{trn-p} ὀμοίος^{annpn} ἀνθρώπος^{ndmp} προσδέχομαι^{vppndmp} ὀdamns κύριος^{nams} ἑαυτοῦ^{rxgmp}
πότε^{xo} ἀναλύω^{v1fa3s} ἐκ^p ὀdgmφ γάμος^{ngmp} ἵνα^c ἔρχομαι^{vpaags} καί^c κρούω^{vpaags} εὐθέως^{bo}
ἀνοίγω^{vsaa3p} αὐτός^{tpdms}. **v.37** μακάριος^{annpn} ὀdnmp δοῦλος^{nnmp} ἐκεῖνος^{rdnmp} ὄς^{tramp}
ἔρχομαι^{vpaanms} ὀdnms κύριος^{nnms} εὐρίσκω^{v1fa3s} γρηγορέω^{vppaamp} ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{tpd-p}
ὅτι^c περιζώννυμι^{v1fm3s} καί^c ἀνακλίνω^{v1fa3s} αὐτός^{tramp} καί^c παρέρχομαι^{vpaanms} διακονέω^{v1fa3s}
αὐτός^{tpdmp}. **v.38** καί^c ἐάν^{qo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ἐν^p ὀddfs δευτερός^{adfsn} φυλακῇ^{ndfs} καί^c ἐν^p
ὀddfs τρίτος^{adfsn} φυλακῇ^{ndfs} ἔρχομαι^{vsaa3s} καί^c εὐρίσκω^{vsaa3s} οὕτω^{bo} μακάριος^{annpn} εἰμι^{v1px3p}
ὀdnmp δοῦλος^{nnmp} ἐκεῖνος^{rdnmp}. **v.39** οὗτος^{rdans} δε^c γινώσκω^{vdpa2p} ὅτι^c εἰ^{qo} οἶδα^{v1ya3s}
ὀdnms οἰκοδεσπότης^{nnms} ποῖος^{rdafs} ῶρα^{ndfs} ὀdnms κλέπτῃς^{nnms} ἔρχομαι^{v1pn3s} γρηγορέω^{v1aa3s} ἄν^{xo}
καί^c οὐ^{xo} ἄν^{xo} ἀφίημι^{v1aa3s} διορῶσσω^{vnap} ὀdamns οἶκος^{nams} αὐτός^{trgms}. **v.40** καί^c σύ^{trn-p}
οὖν^c γίνομαι^{vdnp2p} ἔτοιμος^{annpn} ὅτι^c ὄς^{trdfs} ῶρα^{ndfs} οὐ^{xo} δοκεῖ^{v1pa2p} ὀdnms υἱός^{nnms} ὀdgmns
ἀνθρώπος^{ngms} ἔρχομαι^{v1pn3s}. **v.41** λέγω^{v1aa3s} δε^c αὐτός^{trpms} ὀdnms Πέτρος^{nnms} κύριος^{nnms}
πρός^p ἐγώ^{trpa-p} ὁδafs παραβολῆ^{nafs} οὗτος^{rdafs} λέγω^{v1pa2s} ἦ^{xo} καί^c πρόσ^p πᾶς^{aampn}.

τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτομέτριον· μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖ- 43
 νος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει ποιοῦντα οὕτως. ἀληθῶς 44
 λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐ-
 τόν. ἐὰν δὲ εἴπη ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Χρονίζει 45
 ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξῃται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς
 παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι, ἤξει ὁ κύριος 46
 τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἧ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ἧ οὐ
 γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν
 ἀπίστων θήσει. ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυ- 47
 ρίου ἑαυτοῦ, καὶ μὴ ἐτοιμάσας μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα
 αὐτοῦ, δαρήσεται πολλὰς, ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πλη- 48
 γῶν, δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται
 παρ' αὐτοῦ, καὶ ᾧ παρέθεντο πολὺ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐ-
 τόν. Πῦρ ἤλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη· 49
 βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὔ τελε- 50
 σθῆ. δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ· οὐχί, 51
 λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἢ διαμερισμόν. ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε 52
 ἐν οἴκῳ ἐνὶ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσί, καὶ δύο ἐπὶ τρισί.
 διαμερισθήσεται πατὴρ ἐφ' υἱῷ, καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρὶ, μήτηρ ἐπὶ 53
 θυγατρὶ, καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρὶ, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς,

v.42 λέγω^{v1aa3s} δε^c ὁ^dnmns κύριος^{nnms} τίς^rqnmns ἄρα^{xo} εἶμι^{v1p3x3s} ὁ^dnmns πιστός^{anmsn} οἰκονόμος^{nnms}
 καί^c φρόνιμος^{anmsn} ὅς^rrrams καθίστημι^{vifa3s} ὁ^dnmns κύριος^{nnms} ἐπι^p ὁ^dgfs θεραπεία^{ngfs} αὐτός^rrgms
 ὁ^dgms δίδωμι^{v1pa} ἐν^p καιρός^{ndms} ὁ^dans σιτομέτριον^{nans}. **v.43** μακάριος^{anmsn} ὁ^dnmns δοῦλος^{nnms}
 ἐκεῖνος^{rdms} ὅς^rrrams ἔρχομαι^{v1paanms} ὁ^dnmns κύριος^{nnms} αὐτός^rrgms εὐρίσχω^{vifa3s} ποιέω^{v1paams}
 οὕτω^{bo}. **v.44** ἀληθῶς^{bo} λέγω^{v1pa1s} σύ^rrd-p ὅτι^c ἐπι^p πᾶς^{adnpr} ὁ^dddp ὑπάρχω^{v1ppadnp} αὐτός^rrgms
 καθίστημι^{vifa3s} αὐτός^rrgms. **v.45** ἐάν^{qo} δε^c λέγω^{vsaa3s} ὁ^dnmns δοῦλος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdms} ἐν^p
 ὁ^dddfs καρδία^{ndfs} αὐτός^rrgms χρονίζω^{v1pa3s} ὁ^dnmns κύριος^{nnms} ἐγώ^rrg-s ἔρχομαι^{v1pr} καί^c ἄρχω^{vsam3s}
 τύπω^{v1pa} ὁ^ddamp παῖς^{namr} καί^c ὁ^ddafp παιδίσκη^{nafp} ἐσθίω^{v1pa} τέ^{xo} καί^c πίνω^{v1pa} καί^c μεθύσκο^{v1npp}.
v.46 ἦκα^{vifa3s} ὁ^dnmns κύριος^{nnms} ὁ^dgms δοῦλος^{ngms} ἐκεῖνος^{rdms} ἐν^p ἡμέρα^{ndfs} ὅς^rrrdfs οὐ^{xo}
 προσδοκάω^{v1pa3s} καί^c ἐν^p ὥρα^{ndfs} ὅς^rrrdfs οὐ^{xo} γινώσκω^{v1pa3s} καί^c διχοτομέω^{vifa3s} αὐτός^rrgms καί^c
 ὁ^dans μέρος^{nans} αὐτός^rrgms μετὰ^p ὁ^dgmp ἀπίστος^{agmpr} τίθημι^{vifa3s}. **v.47** ἐκεῖνος^{rdms} δε^c ὁ^dnmns
 δοῦλος^{nnms} ὁ^dnmns γινώσκω^{v1paanms} ὁ^dans θέλημα^{nans} ὁ^dgms κύριος^{ngms} ἑαυτοῦ^{xgms} καί^c μή^{xo}
 ἐτοιμάζω^{v1paanms} μηδέ^c ποιέω^{v1paanms} πρὸς^p ὁ^dans θέλημα^{nans} αὐτός^rrgms δέρω^{v1p3s} πολὺς^{aafpr}.
v.48 ὁ^dnmns δε^c μή^{xo} γινώσκω^{v1paanms} ποιέω^{v1paanms} δε^c ἄξιος^{aampr} πληγῆ^{ngfr} δέρω^{v1p3s} ὀλίγος^{aafpr}
 πᾶς^{admsn} δε^c ὅς^rrrdms δίδωμι^{v1pa3s} πολὺς^{aansn} πολὺς^{ansn} ζητέω^{v1p3s} παρὰ^p αὐτός^rrgms καί^c
 ὅς^rrrdms παρατίθημι^{viam3p} πολὺς^{aansn} περισσός^{aansc} αἰτέω^{vifa3p} αὐτός^rrgms. **v.49** πῦρ^{nans}
 ἔρχομαι^{v1aa1s} βάλλω^{vnaa} εἰς^p ὁ^ddafs γῆ^{nafs} καί^c τίς^rqans θέλω^{v1pa1s} εἶ^{qo} ἡδη^{bo} ἀνάπτω^{v1pa3s}.
v.50 βάπτισμα^{nans} δε^c ἔχω^{v1pa1s} βαπτίζω^{v1nap} καί^c πῶς^{bo} συνέχω^{v1pp1s} ἕως^c οὐ^{bo} τελέω^{vsap3s}.
v.51 δοκέω^{v1pa2p} ὅτι^c εἰρήνη^{nafs} παραγίνομαι^{v1ad1s} δίδωμι^{vnaa} ἐν^p ὁ^dddfs γῆ^{ndfs} οὐχί^{xo} λέγω^{v1pa1s}
 σύ^rrd-p ἄλλά^c ἦ^{xo} διαμερισμός^{nams}. **v.52** εἶμι^{v1x3p} γάρ^c ἀπὸ^p ὁ^dgms νῦν^{bo} πέντε^{en} ἐν^p οἴκος^{ndms}
 εἷς^{ndms} διαμερίζω^{v1p3rnp} τρεῖς^{nnmp} ἐπι^p δύο^{ndmp} καί^c δύο^{tm} ἐπι^p τρεῖς^{ndmp}.

- 54 και νύμφη ἐπὶ τὴν πενθερὰν αὐτῆς. Ἔλεγε δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις,
 55 Ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν, εὐθέως λέ-
 56 γετε, Ὅμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτω. καὶ ὅταν νότον πνέοντα,
 57 πῶς οὐ δοκιμάζετε· τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον·
 58 ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ
 δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε κατασύρη σε πρὸς
 τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σε παραδῶ τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ
 59 σε βάλῃ εἰς φυλακὴν. λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν, ἕως οὗ
 καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῶς.
- 13** Παρῆσαν δὲ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ
 τῶν Γαλιλαίων, ὧν τὸ αἷμα Πιλάτος ἔμιξε μετὰ τῶν θυσῶν αὐτῶν.
 2 καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗ-
 3 πεπόνθασιν· οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε, πάντες ὡ-
 4 σαύτως ἀπολεῖσθε. ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ οκτώ, ἐφ' οὓς ἔπεσον
 ὁ πύργος ἐν τῷ Σιλωάμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς, δοκεῖτε ὅτι οὗτοι
 ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ πάντας ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας
 5 ἐν Ἱερουσαλήμ· οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοήτε, πάν-

v.53 διαμεριζῶ^{vifp3s} πατήρ^{nmms} ἐπί^p υἱός^{ndms} καί^c υἱός^{ndms} ἐπί^p πατήρ^{ndms} μήτηρ^{nmfs} ἐπί^p θυγάτηρ^{ndfs} καί^c θυγάτηρ^{nmfs} ἐπί^p μήτηρ^{ndfs} πενθερά^{nmfs} ἐπί^p οὐδὰς^v νύμφη^{nafs} αὐτός^{rgfs} καί^c νύμφη^{nmfs} ἐπί^p οὐδὰς^v πενθερά^{nafs} αὐτός^{rgfs}. **v.54** λέγω^{viaa3s} δε^c καί^c ὁδῶν^v ὄχλος^{ndmp} ὅταν^v ὀράω^{vsaa2p} οὐδὰς^v νεφέλη^{nafs} ἀνατέλλω^{vppaafs} ἀπὸ^p δυσμῆ^{ngfp} εὐθέως^{bo} λέγω^{vipa2p} ὄμβρος^{nmms} ἔρχομαι^{vipn3s} καί^c γίνομαι^{vipn3s} οὕτω^{bo}. **v.55** καί^c ὅταν^v νότος^{namms} πνέω^{vppaams} λέγω^{vipa2p} ὅτι^c καύσων^{nmms} εἰμὶ^{vifx3s} καί^c γίνομαι^{vipn3s}. **v.56** ὑποκριτῆς^{nmvp} ὁδῶν^v πρόσωπον^{nmms} ὁδῶν^v οὐρανός^{ngms} καί^c ὁδῶν^v γῆ^{ngfs} οἶδα^{vixa2p} δοκιμάζω^{vnpa} ὁδῶν^v δε^c καιρός^{namms} οὗτος^{rdms} πῶς^{bo} ὅς^{xo} δοκιμάζω^{vipa2p}. **v.57** τίς^{rgans} δε^c καί^c ἀπὸ^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} οὐ^{xo} κρίνω^{vipa2p} ὁδῶν^v δικαίος^{aansn}. **v.58** ὡς^{bo} γάρ^c ὑπάγω^{vipa2s} μετὰ^p ὁδῶν^v ἀντιδίκος^{ngms} σύ^{rg-s} ἐπί^p ἄρχων^{namms} ἐν^p ὁδῶν^v ὁδός^{ndfs} δίδωμι^{vdaa2s} ἐργασίαν^{nafs} ἀπαλλάσσω^{vnxp} ἀπὸ^p αὐτός^{rgms} μήποτε^{bo} κατασύρω^{vsaa3s} σύ^{rg-s} πρὸς^p ὁδῶν^v κριτῆς^{namms} καί^c ὁδῶν^v κριτῆς^{nmms} σύ^{rg-s} παραδίδωμι^{vsaa3s} ὁδῶν^v πράκτωρ^{ndms} καί^c ὁδῶν^v πράκτωρ^{nmms} σύ^{rg-s} βάλλω^{vspa3s} εἰς^p φυλακὴ^{nafs}. **v.59** λέγω^{vipals} σύ^{rgd-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἐξέρχομαι^{vsaa2s} ἐκεῖθεν^{bo} ἕως^c οὐ^{bo} καί^c ὁδῶν^v ἔσχατος^{aansn} λεπτός^{namms} ἀποδίδωμι^{vsaa2s}. **13. v.1** πάρεμι^{vix3p} δε^c τι-σιν^{mp} ἐν^p αὐτός^{rgms} ὁδῶν^v καιρός^{namms} ἀπαγγέλλω^{vppanmp} αὐτός^{rgdms} περὶ^p ὁδῶν^v Γαλιλαίος^{ngmp} ὅς^{rgmp} ὁδῶν^v αἷμα^{namms} Πιλάτος^{nmms} μίγνυμι^{viaa3s} μετὰ^p ὁδῶν^v θυσία^{ngfp} αὐτός^{rgmp}. **v.2** καί^c ἀποκρίνομαι^{vnaoms} ὁδῶν^v Ἰησοῦς^{nmms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgdmp} δοκέω^{vipa2p} ὅτι^c ὁδῶν^v Γαλιλαίος^{nmmp} οὗτος^{rdmp} ἁμαρτωλός^{anmpn} παρὰ^p πᾶς^{aampn} ὁδῶν^v Γαλιλαίος^{namp} γίνομαι^{viaad3p} ὅτι^c τοιοῦτος^{rdanp} πάσχω^{vixa3p}. **v.3** οὐ^{xo} λέγω^{vipals} σύ^{rgd-p} ἀλλά^c ἐάν^{qo} μὴ^{xo} μετανοέω^{vspa2p} πᾶς^{anmpn} ὡσαύτως^{bo} ἀπόλλυμι^{vifm2p}. **v.4** ἡ^{xo} ἐκεῖνος^{rdmp} ὁδῶν^v δέκα^{tn} καί^c ὀκτώ^{tn} ἐπί^p ὅς^{tramp} πῖπτο^{viaa3s} ὁδῶν^v πύργος^{nmms} ἐν^p ὁδῶν^v Σιλωάμ^{tp} καί^c ἀποκτείνω^{viaa3s} αὐτός^{rgamp} δοκέω^{vipa2p} ὅτι^c οὗτος^{rdmp} ὀφειλέτης^{nmmp} γίνομαι^{viaad3p} παρὰ^p πᾶς^{aampn} ἀνθρώπος^{namp} ὁδῶν^v κατοικέω^{vppaamp} ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp}.

τες ὁμοίως ἀπολεῖσθε. ἔλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν, Συκὴν 6
εἶχε τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην, καὶ ἦλθε καρπὸν
ζητῶν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ εὔρεν. εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, 7
Ἰδού, τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ
εὐρίσκω, ἔκκοπον αὐτήν, ἵνατί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ· ὁ δὲ ἀπο- 8
κριθεὶς λέγει αὐτῷ, Κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου
σκάψω περὶ αὐτήν, καὶ βάλω κοπρίαν, κἄν μὲν ποιήσῃ καρπὸν, 9
εἰ δὲ μὴγε, εἰς τὸ μέλλον ἔκκόψεις αὐτήν. Ἦν δὲ διδάσκων ἐν 10
μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι, καὶ ἰδοῦ, γυνὴ ἦν πνεῦμα 11
ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα, καὶ
μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. ἰδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς 12
προσεφώνησε, καὶ εἶπεν αὐτῇ, Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας
σου. καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας, καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη, 13
καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανα- 14
κτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ, Ἐξ
ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι, ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θε- 15
ραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. ἀπεκριθὴ οὖν αὐτῷ 16
ὁ Κύριος, καὶ εἶπεν, Ὑποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει
τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει·
ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραάμ οὔσαν, ἣν ἔδρασεν ὁ Σατανᾶς, ἰδοῦ, 16
δέκα καὶ ὀκτώ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ

v.5 οὐχί^{xo} λέγω^{v1a1s} σύ^{rdp-p} ἀλλά^c ἐάν^{9o} μή^{xo} μετανοέω^{vspa2p} πᾶς^{anmpn} ὁμοίως^{bo}
ἀπόλλυμι^{v1m2p}. **v.6** λέγω^{v1a3s} δέ^c οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} συκῆ^{nafs} ἔχω^{v1a3s} τι-
-οριμς ἐν^p ὀδ^{dm} ἀμπελῶν^{ndms} αὐτός^{rdpms} φυτευέω^{vpxpaf} καί^c ἔρχομαι^{v1a3s} καρπός^{nams}
ζητέω^{vppanms} ἐν^p αὐτός^{rdpfs} καί^c οὐ^{xo} εὐρίσκω^{v1a3s}. **v.7** λέγω^{v1a3s} δέ^c πρὸς^p ὁ^{dams}
ἀμπελουργός^{aamsn} ἰδοῦ^{vdaa2s} τρεῖς^{nanp} ἔτος^{nanp} ἔρχομαι^{v1p1s} ζητέω^{vppanms} καρπός^{nams} ἐν^p
ὀδ^{dfs} συκῆ^{hdfs} οὗτος^{rddfs} καί^c οὐ^{xo} εὐρίσκω^{v1a1s} ἐκκόπτω^{vdaa2s} αὐτός^{rpafs} ἵνα^{ti}bo καί^c ὁ^{dafs}
γῆ^{nafs} καταργέω^{v1p3s}. **v.8** ὁ^{dnms} δέ^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{v1p3s} αὐτός^{rdms} κύριος^{vms}
ἀφίημι^{vdaa2s} αὐτός^{rpafs} καί^c οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} ἔτος^{nans} ἕως^c ὅστις^{rtgns} σκάπτω^{vsa1s} περὶ^p
αὐτός^{rpafs} καί^c βάλω^{vsa1s} κοπρίαν^{nafs}. **v.9** κἄν^{9o} μὲν^{xo} ποιεῶ^{vsa3s} καρπός^{nams} εἴ^{9o} δέ^c
μή^{xo} εἰς^p ὁ^{dans} μέλλω^{vppaans} ἐκκόπτω^{v1a2s} αὐτός^{rpafs}. **v.10** εἰμὶ^{v1ix3s} δέ^c διδάσκω^{vppanms} ἐν^p
εἰς^{ndfs} ὁ^{dgnp} συναγωγῆ^{ngfp} ἐν^p ὀδ^{dnp} σάββατον^{ndnp}. **v.11** καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} γυνή^{nmfs} εἰμὶ^{v1ix3s}
πνεῦμα^{nans} ἔχω^{vppanfs} ἀσθενείαν^{ngfs} ἔτος^{nanp} δέκαⁱⁿ καί^c ὀκτώⁱⁿ καί^c εἰμὶ^{v1ix3s} συγκύπτω^{vppanfs}
καί^c μή^{xo} δύναμαι^{vppnfs} ἀνακύπτω^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dans} παντελῆς^{aansn}. **v.12** ὁ^{rdms} ὀρώ^{vpaanms} δέ^c
αὐτός^{rpafs} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} προσφωνέω^{v1a3s} καί^c λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rdpfs} γυνή^{nmfs} ἀπολύω^{vixp2s}
ὁ^{dgnfs} ἀσθενείαν^{ngfs} σύ^{rdp-g}. **v.13** καί^c ἐπιτίθημι^{v1a3s} αὐτός^{rdpfs} ὁ^{dafp} χεῖρ^{napf} καί^c παραχρῆμα^{bo}
ἀνορθόω^{v1ap3s} καί^c δοξάζω^{v1a3s} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.14** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnms}
ἀρχισυνάγωγος^{nnms} ἀγανακτέω^{vppanms} ὅτι^c ὁ^{ddns} σάββατον^{ndns} θεραπεύω^{v1a3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
λέγω^{v1a3s} ὁ^{ddms} ὄχλος^{ndms} ἐξ^{tn} ἡμέρα^{nnfp} εἰμὶ^{v1px3p} ἐν^p ὅς^{rdfp} δεῖ^{v1p3s} ἐργάζομαι^{nrpn} ἐν^p
οὗτος^{rddfp} οὖν^c ἔρχομαι^{vppnmp} θεραπεύω^{vdp2p} καί^c μή^{xo} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgnms} σάββατον^{ngns}.
v.15 ἀποκρίνομαι^{v1a3s} οὖν^c αὐτός^{rdms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} καί^c λέγω^{v1a3s} ὁ^{dnms} ὑποκριτής^{nnms}
ἕκαστος^{anmsn} σύ^{rdp-g} ὁ^{ddns} σάββατον^{ndns} οὐ^{xo} λύω^{v1p3s} ὁ^{dams} βοῦς^{nams} αὐτός^{rdpms} ἢ^{xo} ὁ^{dams}
ὄνος^{nams} ἀπὸ^p ὁ^{dgnfs} φάτνη^{ngfs} καί^c ἀπάγω^{vpaanms} ποτίζω^{v1p3s}.

17 ἡμέρα τοῦ σαββάτου· καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, κατησχύνοντο
 πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι
 18 τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἔλεγε δέ, Τίτι ὁμοία
 19 ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ· καὶ τίτι ὁμοιώσω αὐτήν· ὁμοία ἐστὶ
 κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ,
 20 καὶ ἠῤῥησε, καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ πτερινὰ τοῦ οὐ-
 21 ρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. καὶ πάλιν εἶπε, Τίτι
 22 ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὁμοία ἐστὶ ζύμη, ἣν λαβοῦσα
 γυνὴ ἐνέκρυσεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὔ ἐξυμῶθη ὅλον.
 23 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ πορείαν
 24 ποιούμενος εἰς Ἱερουσαλήμ. εἶπε δέ τις αὐτῷ, Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ
 25 σωζόμενοι· ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς
 στενῆς πύλης, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν, καὶ
 26 οὐκ ἴσχύουσιν. ἀφ' οὔ ἂν ἐγερθῆ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλεί-
 σῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν,
 λέγοντες, Κύριε, Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν, καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν,
 27 Οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν ἐστέ, τότε ἄρξεσθε λέγειν, Ἐφάγομεν ἐ-
 νώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας.
 28 καὶ ἐρεῖ, Λέγων ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ, ἀπόστητε ἀπ'
 28 ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ἡ
 ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὄψησθε Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰ-

v.16 οὔτος^{rdafs} δέ^c θυγάτηρ^{nafs} Ἀβραάμ^{tp} εἰμ^{vppxafs} ὡς^{rfafs} δέω^{viaa3s} ὀδνms Σατανᾶς^{ndms}
 ἰδοῦ^{vdaa2s} δέκα^{tn} καί^c ὀκτώ^{tn} ἔτος^{nanp} οὐ^{xo} δεῖ^{viiq3s} λῦω^{vnap} ἀπό^p ὀδgms δεσμῶ^{ngms}
 οὔτος^{rdgms} ὀδdafs ἡμέρα^{ndfs} ὀδgms σάββατον^{ngms}. **v.17** καί^c οὔτος^{rdanp} λέγω^{vppagms}
 αὐτός^{rpqms} καταισχύνω^{viiq3p} πᾶς^{anmpn} ὀδnmp ἀντίκειμαι^{vppnmp} αὐτός^{rpdm} καί^c πᾶς^{anmsn}
 ὀδnms ὄχλος^{ndms} χairo^{viaa3s} ἐπι^p πᾶς^{adnpr} ὀδdnp ἐνδοξος^{adnpr} ὀδdnp γίνομαι^{vppndnp} ὑπό^p
 αὐτός^{rpqms}. **v.18** λέγω^{viaa3s} δέ^c τις^{rdms} ὁμοιος^{anfns} εἰμ^{vipx3s} ὀδnfs βασιλεία^{nfms} ὀδgms
 θεός^{ngms} καί^c τις^{rdms} ὁμοίος^{vifa1s} αὐτός^{rpafs}. **v.19** ὁμοιος^{anfns} εἰμ^{vipx3s} κόκκος^{ndms}
 σίναπι^{ngms} ὡς^{rrams} λαμβάνω^{vpaanms} ἄνθρωπος^{ndms} βάλλω^{viaa3s} εἰς^p κῆπον^{nams} ἑαυτοῦ^{rxgms}
 καί^c αὐξάνω^{viaa3s} καί^c γίνομαι^{viad3s} εἰς^p δένδρον^{nans} μέγας^{aansn} καί^c ὀδnnp πετεινός^{nnnp}
 ὀδgms οὐρανός^{ngms} κατασκηνώ^{viaa3s} ἐν^p ὀδdmp κλάδος^{ndmp} αὐτός^{rpqms}. **v.20** καί^c πάλιν^{bo}
 λέγω^{viaa3s} τις^{rdms} ὁμοίος^{vifa1s} ὀδdafs βασιλεία^{nafs} ὀδgms θεός^{ngms}. **v.21** ὁμοιος^{anfns} εἰμ^{vipx3s}
 ζύμη^{ndfs} ὡς^{rfafs} λαμβάνω^{vpaanfs} γυνή^{nfms} ἐγκρύπτω^{viaa3s} εἰς^p ἀλευρον^{ngms} σάτον^{nanp} τρεῖς^{nanp}
 ἕως^c ὡς^{bo} ζυμώ^{viaa3s} ὀλος^{aansn}. **v.22** καί^c διαπορεύομαι^{viiq3s} κατὰ^p πόλεις^{nafp} καί^c κώμη^{nafp}
 διδάσκω^{vppanms} καί^c πορεία^{nafs} ποιεῶ^{vppnms} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.23** λέγω^{viaa3s} δέ^c τι-σ-
 ρινμη αὐτός^{rpdm} κύριος^{nvms} εἰ^{qo} ὀλίγος^{anmpn} ὀδnmp ὀδgms ὀδgms δέ^c λέγω^{viaa3s} πρὸς^p
 αὐτός^{rpamp}. **v.24** ἀγωνίζομαι^{vdpn2p} εἰσέρχομαι^{vnaa} διὰ^p ὀδgfs στενός^{agfns} πύλη^{ngfs} ὅτι^c
 πολὺς^{anmpn} λέγω^{vipa1s} σύ^{rpdp} ζητέω^{vifa3p} εἰσέρχομαι^{vnaa} καί^c οὐ^{xo} ἰσχύω^{vifa3p}. **v.25** ἀπό^p
 ὡς^{rgms} ἄ^{xo} ἐγείρω^{vsap3s} ὀδnms οἰκοδεσπότης^{ndms} καί^c ἀποκλείω^{vsaa3s} ὀδdafs θύρα^{nafs} καί^c
 ἄρω^{vsam2p} ἔξω^{bo} ἰσημι^{vnaa} καί^c κρούω^{vnpa} ὀδdafs θύρα^{nafs} λέγω^{vppanp} κύριος^{nvms} κύριος^{nvms}
 ἀνοίγω^{vdaa2s} ἐγώ^{rpdp} καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{vifa3s} σύ^{rpdp} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} σύ^{tpa-p} πόθεν^{bo}
 εἰμ^{vipx2p}. **v.26** τότε^{bo} ἄρω^{vifm2p} λέγω^{vnpa} ἐσθώ^{viaa1p} ἐνώπιον^{bo} σύ^{rp3s} καί^c πίνω^{viaa1p} καί^c
 ἐν^p ὀδdpp πλατὺς^{ndfp} ἐγώ^{rp3p} διδάσκω^{viaa2s}. **v.27** καί^c λέγω^{vifa3s} λέγω^{vipa1s} σύ^{rpdp} οὐ^{xo}
 οἶδα^{vixa1s} σύ^{tpa-p} πόθεν^{bo} εἰμ^{vipx2p} ἀφίσημι^{vdaa2p} ἀπό^p ἐγώ^{rp3s} πᾶς^{anmpn} ὀδnmp ἐργάτης^{nnmp}
 ὀδgfs ἀδικία^{ngfs}.

ακόβ και πάντας τούς προφήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς
 δὲ ἐκβαλλομένους ἔξω. και ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν και δυσμῶν, 29
 και ἀπὸ βορρᾶ και νότου, και ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
 Θεοῦ. και ἰδοῦ, εἰσὶν ἔσχατοι οἱ ἔσονται πρῶτοι, και εἰσὶ πρῶτοι 30
 οἱ ἔσονται ἔσχατοι. Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρα προσῆλθόν τινες Φαρι- 31
 σαῖοι, λέγοντες αὐτῷ, Ἐξελθε και πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης
 θέλει σε ἀποκτεῖναι. και εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες εἶπατε τῇ 32
 ἀλώπεκι ταύτη, Ἰδοῦ, ἐκβάλλω δαιμόνια και ἰάσεις ἐπιτελῶ σή-
 μερον και αὔριον, και τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. πλην δεῖ με σήμερον 33
 και αὔριον και τῇ ἔχομένη πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφή-
 την ἀπολέσθαι ἔξω Ἰερουσαλήμ. Ἰερουσαλήμ, Ἰερουσαλήμ, ἡ 34
 ἀποκτείνουσα τούς προφήτας, και λιθοβολοῦσα τούς ἀπεσταλμέ-
 νους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυνάξαι τὰ τέκνα σου, ὃν
 τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, και οὐκ ἠθε-
 λήσατε. ἰδοῦ, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος, ἀμὴν δὲ λέγω 35
 ὑμῖν ὅτι Οὐ μὴ με ἴδητε ἕως ἂν ἤξη, ὅτε εἶπητε, Εὐλογημένος ὁ
 ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

Και ἐγένετο ἐν τῷ ἔλθειν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων 14
 τῶν Φαρισαίων σαβῶάτ φαγεῖν ἄρτον, και αὐτοὶ ἦσαν παρατη- 2
 ρούμενοι αὐτόν. και ἰδοῦ, ἄνθρωπός τις ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπρο-
 σθεν αὐτοῦ. και ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τούς νομικοὺς 3

v.28 ἐκεῖ^{bo} εἰμι^{vifx3s} ὁ^{dnms} κλαυθμὸς^{nnms} και^c ὁ^{dnms} βρυγμὸς^{nnms} ὁ^{dgmp} ὁδοῦς^{ngmp} ὅταν^c
 ὀπτάνομαι^{vsad2p} Ἀβραάμ^{tp} και^c Ἰσαάκ^{tp} και^c Ἰακώβ^{tp} και^c πᾶς^{aamnp} ὁ^{damp} προφήτης^{namp} ἐν^p
 ὁ^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} ὁ^{dgms} θεοῦ^{ngms} σύ^{tpa-p} δε^c ἐκβάλλω^{vppamp} ἔξω^{bo}. **v.29** και^c ἦκω^{vifa3p}
 ἀπὸ^p ἀνατολή^{ngfp} και^c δυσμῆ^{ngfp} και^c ἀπὸ^p βορρᾶς^{ngms} και^c νότος^{ngms} και^c ἀνακλίνω^{vifp3p}
 ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} ὁ^{dgms} θεοῦ^{ngms}. **v.30** και^c ἰδοῦ^{vdaa2s} εἰμι^{vixp3p} ἔσχατος^{anmpn}
 ὁ^{srnmp} εἰμι^{vifx3p} πρῶτος^{anmpn} και^c εἰμι^{vixp3p} πρῶτος^{anmpn} ὁ^{srnmp} εἰμι^{vifx3p} ἔσχατος^{anmpn}.
v.31 ἐν^p αὐτός^{tpdfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} προσέρχομαι^{v1aa3p} τι-σρινμι Φαρισαῖος^{nnmp} λέγω^{vppanp}
 αὐτός^{tpdfs} ἔξέρχομαι^{vdaa2s} και^c πορεύομαι^{vdrn2s} ἐντεῦθεν^{bo} ὅτι^c Ἡρώδης^{nnms} θέλω^{v1pa3s} σύ^{tpa-s}
 ἀποκτεῖν^{vnaa}. **v.32** και^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{tpdmp} πορεύομαι^{vraomnp} λέγω^{vdaa2p} ὁ^{ddfs} ἀλόγη^{znfs}
 οὗτος^{rddfs} ἰδοῦ^{vdaa2s} ἐκβάλλω^{v1pa1s} δαιμόνιον^{namp} και^c ἰσῖς^{nafp} ἐπιτελέω^{v1pa1s} σήμερον^{bo} και^c
 αὔριον^{bo} και^c ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} τελειώ^{v1pp1s}. **v.33** πλη^{bo} δεῖ^{v1pq3s} ἐγώ^{tpa-s} σήμερον^{bo}
 και^c αὔριον^{bo} και^c ὁ^{ddfs} ἔχω^{vpppdfs} πορεύομαι^{vnpn} ὅτι^c οὐ^{xo} ἐνδέχομαι^{v1pn3s} προφήτης^{nam}
 ἀπόλλυμι^{vnam} ἔξω^{bo} Ἰερουσαλήμ^{tp}. **v.34** Ἰερουσαλήμ^{tp} Ἰερουσαλήμ^{tp} ὁ^{dnfs} ἀποκτείνω^{vppanfs}
 ὁ^{damp} προφήτης^{namp} και^c λιθοβολῶ^{vppanfs} ὁ^{damp} ἀποστέλλω^{vpxpamp} πρὸς^p αὐτός^{tpafs} ποσάκις^{bo}
 θέλω^{v1aa1s} ἐπισυνάγω^{vnaa} ὁ^{damp} τέκνον^{namp} σύ^{tpg-s} ὁ^{srms} τρόπος^{nam} ὄρνις^{nam} ἑαυτοῦ^{ixgfs}
 νοσσιὰ^{nafs} ὑπὸ^p ὁ^{dafp} πτέρυξ^{nafp} και^c οὐ^{xo} θέλω^{v1aa2p}. **v.35** ἰδοῦ^{vdaa2s} ἀφίημι^{v1pp3s} σύ^{tpd-p}
 ὁ^{dnms} οἶκος^{nnms} σύ^{tpg-p} ἔρημος^{anmsn} ἀμὴνth δε^c λέγω^{v1pa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c οὐ^{xo} μί^{xo} ἐγώ^{tpa-s}
 ὁράω^{vsaa2p} ἔως^c ἂν^{xo} ἦκω^{vsaa3s} ὅτε^{bo} λέγω^{vsaa2p} εὐλογέω^{vpxpms} ὁ^{dnms} ἐρχομαι^{vppnms} ἐν^p
 ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms}. **14. v.1** και^c γίνομαι^{v1ad3s} ἐν^p ὁ^{ddms} ἐρχομαι^{vnaa} αὐτός^{tpams} εἰς^p
 οἶκος^{nam} τι-σρινμι εἰμι^{vixp3p} παρατηρῶ^{vppmnp} αὐτός^{tpams}. **v.2** και^c ἰδοῦ^{vdaa2s} ἄνθρωπος^{nnms}
 τι-σρινμι εἰμι^{vix3s} ὑδρωπικὸς^{anmsn} ἔμπροσθεν^p αὐτός^{tpgms}.

4 καὶ Φαρισαίους, λέγων, Εἰ ἔξεισι τῷ σαββάτῳ θεραπεύειν· οἱ δὲ
 5 ἠσύχασαν. καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτὸν καὶ ἀπέλυσε. καὶ
 ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε, Τίνος ὑμῶν ὄνος ἢ βοῦς εἰς φρέαρ
 6 ἐμπεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ
 7 σαββάτου· καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι αὐτῷ πρὸς ταῦτα.
 8 Ἔλεγε δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολὴν, ἐπέχων πῶς τὰς
 9 πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς, Ὅταν κληθῆς ὑ-
 10 πὸ τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῆς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μή-
 11 ποτε ἐντιμότερός σου ἢ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ
 καὶ αὐτὸν καλέσας ἐρεῖ σοι, Δὸς τούτῳ τόπον, καὶ τότε ἄρξῃ μετ'
 12 αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. ἀλλ' ὅταν κληθῆς, πορευ-
 θεὶς ἀνάπεσον εἰς τὸν ἔσχατον τόπον, ἵνα, ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκὼς
 σε, εἴπῃ σοι, Φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον, τότε ἔσται σοι δόξα
 11 ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων σοι. ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπει-
 12 νωθήσεται, καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται. Ἔλεγε δὲ καὶ
 τῷ κεκληκῶτι αὐτὸν, Ὅταν ποιῆς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει
 τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς
 σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους, μήποτε καὶ αὐτοὶ σε ἀντικαλέ-
 13 σωσι, καὶ γένηταί σοι ἀναπόδομα. ἀλλ' ὅταν ποιῆς δοχὴν, κά-
 14 λει πτωχοὺς, ἀναπήρους, χωλοὺς, τυφλοὺς, καὶ μακάριος ἔσῃ,
 ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀναποδοῦναί σοι, ἀναποδοθήσεται γὰρ σοι ἐν

v.3 καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὀδ^{nmns} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{viaa3s} πρὸς^p ὄ^{damp} νομικῶς^{aampn} καί^c Φαρισαίους^{nam} λέγω^{vppanms} εἰ^{qo} ἔξεισι^{vipq3s} ὀ^{ddns} σάββατον^{ndns} θεραπεύω^{vnpa}. **v.4** ὀ^{dnp} δέ^c ἠσυχάζω^{viaa3p} καί^c ἐπιλαβόμενος^{vpadnms} ἰάομαι^{viaa3s} αὐτός^{rpams} καί^c ἀπολύω^{viaa3s}. **v.5** καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} λέγω^{viaa3s} τις^{rqgms} σύ^{rp-g-p} ὄνος^{nnms} ἢ^{xo} βοῦς^{nnms} εἰς^p φρέαρ^{nans} ἐπιπίπτω^{vifd3s} καί^c οὐ^{xo} εὐθέως^{bo} ἀνασπάω^{vifa3s} αὐτός^{rpams} ἐν^p ὀ^{ddfs} ἡμέρᾳ^{ndfs} ὀ^{dgn} σάββατον^{ngns}. **v.6** καί^c οὐ^{xo} ἰσχύω^{viaa3p} ἀνταποκρίνομαι^{vnao} αὐτός^{rpdm} πρὸς^p οὗτος^{rdanp}. **v.7** λέγω^{viaa3s} δέ^c πρὸς^p ὄ^{damp} καλέω^{vpxpam} παραβολή^{nafs} ἐπέχω^{vppanms} πῶς^{bo} ὀ^{dafp} πρωτοκλισία^{nafp} ἐκλέγω^{vlim3p} λέγω^{vppanms} πρὸς^p αὐτός^{rpamp}. **v.8** ὅταν^c καλέω^{vsap2s} ὑπό^p τι-ορίμης^{εις^p γάμους^{nam} μί^{xo} κατακλίνω^{vsap2s} εἰς^p ὀ^{dafs} πρωτοκλισία^{nafs} μήποτε^{bo} ἐντιμῶς^{annsc} σύ^{rp-g-s} εἶμι^{vspk3s} καλέω^{vpxpms} ὑπό^p αὐτός^{rpams}. **v.9** καί^c ἔρχομαι^{vpaanms} ὀ^{dnmns} σύ^{rp-a-s} καί^c αὐτός^{rpams} καλέω^{vpaanms} λέγω^{vifa3s} σύ^{rp-d-s} δίδωμι^{vdaa2s} οὗτος^{rdmns} τόπος^{nams} καί^c τότε^{bo} ἄρχω^{vsam2s} μετὰ^p αἰσχύνης^{ngfs} ὀ^{dams} ἔσχατος^{aamsn} τόπος^{nams} κατέχω^{vnpa}. **v.10** ἀλλά^c ὅταν^c καλέω^{vsap2s} πορεύομαι^{vpaonms} ἀναπίπτω^{vdaa2s} εἰς^p ὀ^{dams} ἔσχατος^{aamsn} τόπος^{nams} ἵνα^c ὅταν^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ὀ^{dnmns} καλέω^{vpxanms} σύ^{rp-a-s} λέγω^{vsaa3s} σύ^{rp-d-s} φίλος^{vnmms} προσαναβίω^{vdaa2s} ἀνώτερος^{aamsn} τότε^{bo} εἶμι^{vifk3s} σύ^{rp-d-s} δόξα^{nmfs} ἐνώπιον^{bo} ὀ^{dgm} συνανακειμαι^{vppngmp} σύ^{rp-d-s}. **v.11** ὅτι^c πᾶς^{aamsn} ὀ^{dnmns} ὑπό^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} ταπεινῶς^{vifp3s} καί^c ὀ^{dnmns} ταπεινῶς^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑπό^{vifp3s}. **v.12** λέγω^{viaa3s} δέ^c καί^c ὀ^{ddms} καλέω^{vpxadms} αὐτός^{rpams} ὅταν^c ποίω^{vsap2s} ἄριστον^{nnms} ἢ^{xo} δεῖπνον^{nams} μί^{xo} φωνέω^{vdpa2s} ὄ^{damp} φίλος^{aampn} σύ^{rp-g-s} μηδέ^c ὄ^{damp} ἀδελφός^{nam} σύ^{rp-g-s} μηδέ^c ὄ^{damp} συγγενής^{aampn} σύ^{rp-g-s} μηδέ^c γείτων^{nam} πλούσιος^{aampn} μήποτε^{bo} καί^c αὐτός^{rpnm} σύ^{rp-a-s} ἀντικαλέω^{vsaa3p} καί^c γίνομαι^{vsad3s} σύ^{rp-d-s} ἀναπόδομα^{nans}. **v.13** ἀλλά^c ὅταν^c ποίω^{vsap2s} δοχὴ^{nafs} καλέω^{vdpa2s} πτωχός^{aampn} ἀνάπειρος^{aampn} χωλός^{aampn} τυφλός^{aampn}.}

τῆ ἀναστάσει τῶν δικαίων. Ἀκούσας δέ τις τῶν συνανακειμένων 15
ταῦτα εἶπεν αὐτῷ, Μακάριος, ὃς φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ 16
Θεοῦ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ἄνθρωπος τις ἐποίησε δεῖπνον μέγα, καὶ 16
ἐκάλεσε πολλούς, καὶ ἀπέστειλε τὸν δούλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ 17
δεῖπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις, Ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἔτοιμά ἐστι 18
πάντα. καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάντες. ὁ πρῶτος 18
εἶπεν αὐτῷ, Ἄγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν 19
αὐτόν, ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. καὶ ἕτερος εἶπε, Ζεύγη 19
βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά, ἐρωτῶ σε, 20
ἔχε με παρητημένον. καὶ ἕτερος εἶπε, Γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ 20
τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. καὶ παραγενόμενος ὁ δούλος ἐκεῖνος 21
ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης 22
εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ, Ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ρύ- 22
μας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ ἀναπήρους καὶ χωλοὺς 23
καὶ τυφλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. καὶ εἶπεν ὁ δούλος, Κύριε, γέγο- 22
νεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί. καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς 23
τὸν δούλον, Ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμούς καὶ ἀνάγκασον 24
εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκος μου. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς 24
τῶν ἀνδρῶν ἐκεῖνων τῶν κεκλημένων γεύσεται μου τοῦ δεῖπνου. 25
Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς 25

v.14 καί^c μακάριος^{anmsn} εἰμι^{vifx2s} ὅτι^c οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} ἀναποδιδῶμι^{vnaa} σύ^{rpd-s}
ἀναποδιδῶμι^{vifp3s} γάρ^c σύ^{rpd-s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀνάστασις^{ndfs} ὁ^{dgmp} δίκαιος^{agmpn}. **v.15** ἀκούω^{vpaanms}
δέ^c τι-σρινμς ὁ^{dgmp} συνανακειμαι^{vppngmp} οὗτος^{rdamp} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} μακάριος^{anmsn}
ὅς^{rtnms} ἐσθίω^{vifd3s} ἄρτος^{nams} ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.16** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{viaa3s}
αὐτός^{rpdms} ἄνθρωπος^{nnms} τι-σρινμς ποιῶ^{viaa3s} δεῖπνον^{nans} μέγας^{aansn} καί^c καλέω^{viaa3s}
πολύς^{aampn}. **v.17** καί^c ἀποστέλλω^{viaa3s} ὁ^{dams} δούλος^{nams} αὐτός^{rpgms} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ὁ^{dgms}
δεῖπνον^{ngms} λέγω^{vnaa} ὁ^{ddmp} καλέω^{vpxpdm} ἔρχομαι^{vdprn2p} ὅτι^c ἤδη^{bo} ἔτοιμος^{anpn} εἰμι^{vipx3s}
πᾶς^{anpnp}. **v.18** καί^c ἄρχω^{viad3p} ἀπὸ^p εἰς^{ngfs} παραιτέομαι^{vnpn} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn}
λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} ἀγρός^{nams} ἀγοράζω^{viaa1s} καί^c ἔχω^{vipa1s} ἀνάγκη^{nafs} ἐξέρχομαι^{vnaa} καί^c
ὀρώ^{vnaa} αὐτός^{rpdms} ἐρωτῶ^{vipa1s} σύ^{rpa-s} ἔχω^{vdpa2s} ἐγὼ^{rpa-s} παραιτέομαι^{vpxpams}. **v.19** καί^c
ἕτερος^{anmsn} λέγω^{viaa3s} ζευγὸς^{namp} βοῦς^{ngmp} ἀγοράζω^{viaa1s} πέντε^{tn} καί^c πορεύομαι^{vipn1s}
δοκιμάζω^{vnaa} αὐτός^{rpanp} ἐρωτῶ^{vipa1s} σύ^{rpa-s} ἔχω^{vdpa2s} ἐγὼ^{rpa-s} παραιτέομαι^{vpxpams}.
v.20 καί^c ἕτερος^{anmsn} λέγω^{viaa3s} γυνή^{nafs} γαμέω^{viaa1s} καί^c διὰ^p οὗτος^{rdans} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn1s}
ἐρχομαι^{vnaa}. **v.21** καί^c παραγίνομαι^{vpadnms} ὁ^{dnms} δούλος^{nams} ἐκεῖνος^{rdnms} ἀπαγγέλλω^{viaa3s}
ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} αὐτός^{rpgms} οὗτος^{rdamp} τότε^{bo} ὀργίζω^{vparnms} ὁ^{dnms} οἰκοδεσπότης^{nnms} λέγω^{viaa3s}
ὁ^{ddms} δούλος^{ndms} αὐτός^{rpgms} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ταχέως^{bo} εἰς^p ὁ^{dafp} πλατὺς^{nafp} καί^c ρύμη^{nafp}
ὁ^{dgrfs} πόλις^{ngfs} καί^c ὁ^{damp} πτωχός^{aampn} καί^c ἀνάπειρος^{aampn} καί^c χωλός^{aampn} καί^c τυφλός^{aampn}
εἰσάγω^{vdaa2s} ὧδε^{bo}. **v.22** καί^c λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} δούλος^{nms} κύριος^{nnms} γίνομαι^{vixa3s} ὡς^{bo}
ἐπίτασσω^{viaa2s} καί^c ἐτι^{bo} τόπος^{nnms} εἰμι^{vipx3s}. **v.23** καί^c λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} πρὸς^p
ὁ^{dams} δούλος^{nams} ἐξέρχομαι^{vdaa2s} εἰς^p ὁ^{dafp} ὁδός^{nafp} καί^c φραγμός^{namp} καί^c ἀναγκάζω^{vdaa2s}
εἰσερχομαι^{vnaa} ἵνα^c γεμιζῶ^{vsap3s} ὁ^{dnms} οἶκος^{nnms} ἐγὼ^{rpg-s}. **v.24** λέγω^{vipa1s} γάρ^c σύ^{rpd-p}
ὅτι^c οὐδεὶς^{anfsn} ὁ^{dgmp} ἀνήρ^{ngmp} ἐκεῖνος^{rdgmp} ὁ^{dgmp} καλέω^{vpxrgmp} γεύομαι^{vifd3s} ἐγὼ^{rpg-s} ὁ^{dgms}
δεῖπνον^{ngms}.

- 26 αὐτούς, Εἴ τις ἔρχεται πρὸς με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα ἑαυτοῦ,
καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελ-
27 φούς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι δὲ καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, οὐ δυνατὰί
28 ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται μου εἶναι μαθητής. τίς γὰρ ἐξ
ὑμῶν, θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει
29 τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει τὰ πρὸς ἀπαρτισμόν· ἵνα μήποτε, θέντος
αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦν-
30 τες ἄρξωνται ἐμπαίξειν αὐτῷ, λέγοντες, ὅτι Οὗτος ὁ ἄνθρωπος
31 ἤρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι. ἢ τίς βασιλεὺς
πορευόμενος συμβαλεῖν ἐτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον οὐχὶ καθίσας
32 πρῶτον βουλεύεται εἰ δυνατός ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι
33 τῷ μετὰ εἴκοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ’ αὐτόν· εἰ δὲ μήγε, ἔτι αὐ-
τοῦ πόρρω ὄντος, πρεσβεῖαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην.
34 οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσειται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ ὑ-
35 πάρχουσιν, οὐ δύναται μου εἶναι μαθητής. καλὸν τὸ ἅλας, ἐὰν
δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται· οὔτε εἰς γῆν οὔτε εἰς
κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν, ἕξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν,
ἀκουέτω.
- 15 Ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναί καὶ οἱ ἄμαρτωλοί,
2 ἀκούειν αὐτοῦ. καὶ διεγόγγυζον οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμμα-

v.25 συμπορεύομαι^{viin3p} δέ^c αὐτός^{rdms} ὄχλος^{nnmp} πολὺς^{anmpn} καί^c στρέφω^{vrapnms} λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp}. **v.26** εἰ^{qo} τι-σρινms ἔρχομαι^{viin3s} πρὸς^p ἐγώ^{rpa-s} καί^c οὐ^{xo} μισέω^{vipa3s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἑαυτοῦ^{rxgms} καί^c ὁ^{dams} δάφ^{nafs} μῆτηρ^{nafs} καί^c ὁ^{dams} δάφ^{nafs} γυνή^{nafs} καί^c ὁ^{dams} δάφ^{nafs} τέκνον^{nanp} καί^c ὁ^{dams} δάφ^{nafs} ἀδελφός^{namp} καί^c ὁ^{dams} δάφ^{nafs} ἀδελφή^{nafp} ἔτι^{bo} δέ^c καί^c ὁ^{dams} δάφ^{nafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} ψυχή^{nafs} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3s} ἐγώ^{rpg-s} μαθητής^{nnms} εἶμι^{vnpx}. **v.27** καί^c ὅστις^{rtmms} οὐ^{xo} βαστάζω^{vipa3s} ὁ^{dams} σταυρός^{nams} αὐτός^{rgms} καί^c ἔρχομαι^{viin3s} ὀπίσω^{bo} ἐγώ^{rpg-s} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3s} ἐγώ^{rpg-s} εἶμι^{vnpx} μαθητής^{nnms}. **v.28** τίς^{rqmms} γάρ^c ἐκ^p σύ^{rpg-p} θέλω^{vrapnms} πύργος^{nams} οἰκοδομέω^{vnaa} οὐ^{xo} πρῶτος^{bo} καθίζω^{vraanms} ψηφίζω^{vipa3s} ὁ^{dams} δάφ^{nafs} δαπάνη^{nafs} εἰ^{qo} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dams} δάφ^{nafs} πρὸς^p ἀπαρτισμός^{nams}. **v.29** ἵνα^c μήποτε^{bo} τίθημι^{vraagms} αὐτός^{rgms} θεμέλιος^{nams} καί^c μή^{xo} ἰσχύω^{vrapags} ἐκτελέω^{vnaa} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dams} δάφ^{nafs} θεωρεῶ^{vrapanmp} ἄρχω^{vsam3p} ἐμπαίζω^{vnaa} αὐτός^{rdms}. **v.30** λέγω^{vrapanmp} ὅτι^c οὗτος^{rdnms} ὁ^{dams} δάφ^{nafs} ἄνθρωπος^{nnms} ἄρχω^{viad3s} οἰκοδομέω^{vnpa} καί^c οὐ^{xo} ἰσχύω^{viaa3s} ἐκτελέω^{vnaa}. **v.31** ἢ^{xo} τίς^{rqmms} βασιλεὺς^{nnms} πορευόμενος^{vppnms} συμβάλλω^{vnaa} ἕτερος^{admsn} βασιλεὺς^{ndms} εἰς^p πόλεμος^{nams} οὐ^{xo} καθίζω^{vraanms} πρῶτος^{bo} βουλεύομαι^{viin3s} εἰ^{qo} δυνατός^{anmsn} εἶμι^{vnpx3s} ἐν^p δέκα^{tn} χιλιάσιν^{ndp} ἀπαντάω^{vnaa} ὁ^{dams} δάφ^{nafs} μετὰ^p εἴκοσι^{nnmp} χιλιάσιν^{ndp} ἔρχομαι^{vrapnms} ἐπί^p αὐτός^{rgams}. **v.32** εἰ^{qo} δέ^c μή^{xo} ἔτι^{bo} αὐτός^{rgms} πόρρω^{bo} εἶμι^{vnpxgms} πρεσβεῖα^{nafs} ἀποστέλλω^{vraanms} ἐρωτᾷω^{vipa3s} ὁ^{dams} δάφ^{nafs} πρὸς^p εἰρήνη^{nafs}. **v.33** οὕτω^{bo} οὖν^c πᾶς^{anmsn} ἐκ^p σύ^{rpg-p} ὅς^{rtmms} οὐ^{xo} ἀποτάσσω^{viin3s} πᾶς^{admpn} ὁ^{dams} δάφ^{nafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} ὑπάρχω^{vrapadnp} οὐ^{xo} δύναμαι^{viin3s} ἐγώ^{rpg-s} εἶμι^{vnpx} μαθητής^{nnms}. **v.34** καλός^{anmsn} ὁ^{dams} δάφ^{nafs} ἅλας^{nnms} ἐάν^{qo} δέ^c ὁ^{dams} δάφ^{nafs} ἅλας^{nnms} μωραίνω^{vsap3s} ἐν^p τίς^{rqdms} ἀρτύω^{viip3s}. **v.35** οὔτε^c εἰς^p γῆ^{nafs} οὔτε^c εἰς^p κοπρία^{nafs} εὐθετός^{anmsn} εἶμι^{vnpx3s} ἕξω^{bo} βάλλω^{vipa3p} αὐτός^{rgans} ὁ^{dams} δάφ^{nafs} ἔχω^{vraanms} οὗς^{nanp} ἀκούω^{vnaa} ἀκούω^{vdpa3s}. **15.v.1** εἶμι^{viix3p} δέ^c ἐγγίζω^{vrapanmp} αὐτός^{rdms} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dams} δάφ^{nafs} τελώνης^{nnmp} καί^c ὁ^{dams} δάφ^{nafs} ἄμαρτωλός^{anmpn} ἀκούω^{vnaa} αὐτός^{rgms}.

τεῖς λέγοντες ὅτι Οὗτος ἁμαρτωλούς προσδέχεται, καὶ συνεσθίει
 αὐτοῖς. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, λέγων, 3
 Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα, καὶ ἀπολέσας ἓν 4
 ἐξ αὐτῶν, οὐ καταλείπει τὰ ἑννενηκονταεννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ
 πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός, ἕως εὕρη αὐτό. καὶ εὕρὼν ἐπιτί- 5
 θησιν ἐπὶ τοὺς ὄμους ἑαυτοῦ χαίρων. καὶ ἔλθὼν εἰς τὸν οἶκον, 6
 συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς, Συγχα-
 ρητέ μοι, ὅτι εὔρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. λέγω ὑμῖν 7
 ὅτι οὕτω χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι,
 ἢ ἐπὶ ἑννενηκονταεννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρεῖαν ἔχουσι μετα-
 νοίας. Ἡ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν 8
 μίαν, οὐχὶ ἅπτει λύχνον, καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμε-
 λῶς ἕως ὅτου εὕρῃ· καὶ εὕρουσα συγκαλεῖται τὰς φίλας καὶ τὰς 9
 γείτονας, λέγουσα, Συγχαρήτε μοι, ὅτι εὔρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀ-
 πώλεσα. οὕτω, λέγω ὑμῖν, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων 10
 τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. Εἶπε δέ, Ἄνθρωπός 11
 τις εἶχε δύο υἱούς, καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί, Πάτερ, 12
 δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν
 βίον. καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτε- 13
 ρος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακράν, καὶ ἐκεῖ διεσκορπίσεν
 τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, 14

v.2 καί^c διαγογγύζω^{via3p} ὀδνmp Φαρισαῖος^{nnmp} καί^c ὀδνmp γραμματεὺς^{nnmp} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c
 οὔτος^{rdnms} ἁμαρτωλός^{aampr} προσδέχομαι^{vipn3s} καί^c συνεσθίω^{vipa3s} αὐτός^{rdmp}. **v.3** λέγω^{viaa3s}
 δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rdmp} ὁδafs παραβολή^{nafs} οὔτος^{rdafs} λέγω^{vppanms}. **v.4** τίς^{rqnms} ἄνθρωπος^{nnms}
 ἐκ^p σὺ^{rgp} ἔχων^{vppanms} ἑκατόν^{tn} πρόβατον^{nanp} καί^c ἀπόλλυμι^{vpaanms} εἷς^{nans} ἐκ^p αὐτός^{rgnp}
 οὐ^{xo} καταλείπω^{vipa3s} ὁdanp ἑννεήκοντα^{tn} ἐν^p ὀδdfs ἔρημος^{adfsn} καί^c πορεύομαι^{vipn3s} ἐπι^p ὁdans
 ἀπόλλυμι^{vpxaans} ἕως^c εὐρίσκω^{vsaa3s} αὐτός^{rpans}. **v.5** καί^c εὐρίσκω^{vpaanms} ἐπιτίθημι^{vipa3s}
 ἐπι^p ὁdamp ὄμους^{namp} ἑαυτοῦ^{rxgms} χαίρων^{vppanms}. **v.6** καί^c ἔρχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁdans
 οἶκος^{nam} συγκαλέω^{vipa3s} ὁdamp φίλους^{aampr} καί^c ὁdamp γείτονας^{namp} λέγω^{vppanms} αὐτός^{rdmp}
 συγχαίρω^{vdao2p} ἐγὼ^{rp} ὅτι^c εὐρίσκω^{viaa1s} ὁdans πρόβατον^{nans} ἐγὼ^{rgp} ὁdans ἀπόλλυμι^{vpxaans}.
v.7 λέγω^{vipa1s} σὺ^{rp} ὅτι^c οὕτω^{bo} χαρὰ^{nfnf} εἰμι^{vifx3s} ἐν^p ὁddms οὐρανός^{ndms} ἐπι^p εἷς^{ndms}
 ἁμαρτωλός^{admsn} μετανοέω^{vppadms} ἢ^{xo} ἐπι^p ἑννεήκοντα^{tn} δικαίος^{admpn} ὅστις^{rtmp} οὐ^{xo} χρεῖα^{nafs}
 ἔχων^{vipa3p} μετάνοια^{ngfs}. **v.8** ἢ^{xo} τίς^{rqnfs} γυνή^{nfnf} δραχμὴ^{nafp} ἔχων^{vppanfs} δέκα^{tn} ἐάν^{qo}
 ἀπόλλυμι^{vsaa3s} δραχμὴ^{nafs} εἷς^{nafs} οὐχί^{xo} ἅπτω^{vipa3s} λύχνος^{nafs} καί^c σαρός^{vipa3s} ὁdafs οἰκία^{nafs}
 καί^c ζητεῖ^{vipa3s} ἐπιμελῶς^{bo} ἕως^c ὅστις^{rgns} εὐρίσκω^{vsaa3s}. **v.9** καί^c εὐρίσκω^{vpaanfs}
 συγκαλέω^{vipm3s} ὁdafp φίλους^{nafp} καί^c ὁdafp γείτων^{nafp} λέγω^{vppanfs} συγχαίρω^{vdao2p} ἐγὼ^{rp} ὅτι^c
 εὐρίσκω^{viaa1s} ὁdafs δραχμὴ^{nafs} ὅς^{trafs} ἀπόλλυμι^{viaa1s}. **v.10** οὕτω^{bo} λέγω^{vipa1s} σὺ^{rp}
 χαρὰ^{nfnf} γίνομαι^{vipn3s} ἐνώπιον^{bo} ὁdgmpp ἄγγελος^{ngmp} ὁdgmς θεός^{ngms} ἐπι^p εἷς^{ndms} ἁμαρτωλός^{admsn}
 μετανοέω^{vppadms}. **v.11** λέγω^{viaa3s} δέ^c ἄνθρωπος^{nnms} τι-σρινμς ἔχων^{viaa3s} δύο^{tn} υἱός^{namp}.
v.12 καί^c λέγω^{viaa3s} ὁdams νέος^{anmsc} αὐτός^{rgmp} ὁddms πατήρ^{ndms} πατήρ^{nvms} δίδωμι^{vdaa2s}
 ἐγὼ^{rp} ὁdans ἐπιβάλλω^{vppaans} μέρος^{nans} οὐσία^{ngfs} καί^c αἰρώ^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} ὁdams
 βίος^{nam}. **v.13** καί^c μετὰ^p οὐ^{xo} πολὺς^{aafpn} ἡμέρα^{nafp} συνάγω^{vpaanms} ἅπας^{aampr} ὁdms
 νέος^{anmsc} υἱός^{nnms} ἀποδημέω^{viaa3s} εἰς^p χώρα^{nafs} μακρός^{aafsn} καί^c ἐκεῖ^{bo} διασκορπιζώ^{viaa3s} ὁdafs
 οὐσία^{nafs} αὐτός^{rgms} ζάω^{vppanms} ἀσώτως^{bo}.

15 ἐγένετο λιμός ἰσχυρός κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο
 16 ὑπερεῖσθαι. καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώ-
 17 ρας ἐκείνης, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν
 18 χοίρους. καὶ ἐπεθύμει γεμίσει τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερα-
 19 τίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι, καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. εἰς ἑαυτὸν δὲ
 20 ἐλθὼν εἶπε, Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου περισσεύουσιν ἄρτων,
 21 ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπόλλυμαι, ἀναστάς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα
 22 μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ, Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐνώπιόν
 23 σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου, ποιήσον με ὡς ἓνα
 24 τῶν μισθίων σου. καὶ ἀναστάς ἤλθε πρὸς τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. ἔτι
 25 δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐ-
 σπλαγχνίσθη, καὶ δραμῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ
 κατεφίλησεν αὐτόν. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός, Πάτερ, ἤμαρτον εἰς τὸν
 οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός
 σου. εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, Ἐξενέγκατε τὴν
 στολὴν τὴν πρώτην καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς
 τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας, καὶ ἐνέγκαν-
 τες τὸν μόνον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν,
 ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν, καὶ ἀπολωλὼς ἦν,
 καὶ εὐρέθη. καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. ἦν δὲ ὁ υἱός αὐτοῦ ὁ
 πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ, καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε

v. 14 διαπανάω^{vpaagms} δέ^c αὐτός^{rpgms} πᾶς^{aanpn} γίνομαι^{viad3s} λιμός^{nnms} ἰσχυρός^{anmsn} κατὰ^p ὁ^{dafs}
 χώρα^{nafs} ἐκεῖνος^{rdafs} καί^c αὐτός^{rpnms} ἄρχω^{viad3s} ὑπερέω^{vnp}. **v. 15** καί^c πορεύομαι^{vpaonms}
 κολλάω^{vrap3s} εἰς^{ndms} ὁ^{dgnp} πολίτης^{ngmp} ὁ^{dglf} χώρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs} καί^c πέμπω^{viaa3s} αὐτός^{rpnms}
 εἰς^p ὁ^{damp} ἀγρός^{nam} αὐτός^{rpgms} βόσκει^{vnpa} χοῖρος^{nam}. **v. 16** καί^c ἐπιθυμέω^{vvia3s} γεμίζω^{vnaa}
 ὁ^{dafs} κοιλία^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} κεράτιον^{ngnp} ὅς^{rtrgnp} ἐσθίω^{vvia3p} ὁ^{dgnmp} χοῖρος^{nnmp}
 καί^c οὐδεὶς^{anfsn} διδῶμι^{vvia3s} αὐτός^{rpdms}. **v. 17** εἰς^p ἑαυτοῦ^{rxams} δέ^c ἐρχομαι^{vpaanms}
 λέγω^{viaa3s} πόσος^{ronmp} μίσθιος^{anmpn} ὁ^{dgnms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rpg-s} περισσεύω^{vira3p} ἄρτος^{ngmp}
 ἐγὼ^{rpn-s} δέ^c λιμός^{ndms} ἀπόλλυμαι^{vrip1s}. **v. 18** ἀνίστημι^{vpaanms} πορεύομαι^{vifd1s} πρὸς^p
 ὁ^{dams} πατήρ^{nam} ἐγὼ^{rpg-s} καί^c λέγω^{vifa1s} αὐτός^{rpdms} πατήρ^{nvms} ἁμαρτάνω^{viaa1s} εἰς^p ὁ^{dams}
 οὐρανός^{nam} καί^c ἐνώπιον^{bo} σύ^{rpg-s}. **v. 19** καί^c οὐκέτι^{bo} εἰμὶ^{vix1s} ἄξιος^{anmsn} καλέω^{vnap}
 υἱός^{nnms} σύ^{rpg-s} ποιεῶ^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpa-s} ὡς^{bo} εἶς^{nam} ὁ^{dgnmp} μίσθιος^{agnpn} σύ^{rpg-s}. **v. 20** καί^c
 ἀνίστημι^{vpaanms} ἐρχομαι^{viaa3s} πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nam} ἑαυτοῦ^{rxgms} ἔτι^{bo} δέ^c αὐτός^{rpgms} μακρὰν^{bo}
 ἀπέχω^{vppagms} ὁράω^{viaa3s} αὐτός^{rpnms} ὁ^{dnnms} πατήρ^{nnms} αὐτός^{rpgms} καί^c σπλαγχνίζομαι^{viao3s}
 καί^c τρέχω^{vpaanms} ἐπιπίπτω^{vvia3s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} τράχηλος^{nam} αὐτός^{rpnms} καί^c καταφίλω^{vviaa3s}
 αὐτός^{rpnms}. **v. 21** λέγω^{viaa3s} δέ^c αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnnms} υἱός^{nnms} πατήρ^{nvms} ἁμαρτάνω^{viaa1s} εἰς^p
 ὁ^{dams} οὐρανός^{nam} καί^c ἐνώπιον^{bo} σύ^{rpg-s} καί^c οὐκέτι^{bo} εἰμὶ^{vix1s} ἄξιος^{anmsn} καλέω^{vnap} υἱός^{nnms}
 σύ^{rpg-s}. **v. 22** λέγω^{viaa3s} δέ^c ὁ^{dnnms} πατήρ^{nnms} πρὸς^p ὁ^{damp} δοῦλος^{nam} αὐτός^{rpgms} ἐκφέρω^{vdaa2p}
 ὁ^{dafs} στολή^{nafs} ὁ^{dafs} πρῶτος^{aafsn} καί^c ἐνδύω^{vdaa2p} αὐτός^{rpnms} καί^c διδῶμι^{vdaa2p} δακτύλιος^{nam}
 εἰς^p ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^c ὑπόδημα^{nam} εἰς^p ὁ^{damp} πούς^{nam}. **v. 23** καί^c φέρω^{vpaanmp}
 ὁ^{dams} μόνος^{nam} ὁ^{dams} σιτευτὸς^{aamsn} θύω^{vdaa2p} καί^c ἐσθίω^{vpaanmp} εὐφραίνω^{vsap1p}. **v. 24** ὅτι^c
 οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnnms} υἱός^{nnms} ἐγὼ^{rpg-s} νεκρὸς^{anmsn} εἰμὶ^{vix3s} καί^c ἀναζῶ^{vviaa3s} καί^c ἀπόλλυμι^{vrxanms}
 εἰμὶ^{vix3s} καί^c εὐρίσκω^{vrap3s} καί^c ἄρχω^{viad3p} εὐφραίνω^{vnp}.

συμφωνίας και χορῶν. και προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν παίδων, 26
 ἐπυνθάνετο τί εἶη ταῦτα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι Ὁ ἀδελφός σου 27
 ἤκει, και ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαί-
 νοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. ὠργίσθη δέ, και οὐκ ἤθελεν εἰσελθεῖν, 28
 ὁ οὖν πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς 29
 εἶπε τῷ πατρί, Ἰδοῦ, τσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, και οὐδέποτε ἐν-
 τολήν σου παρῆλθον, και ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ 30
 τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος ὁ καταφαγῶν 30
 σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἤλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν μόσχον τὸν
 σιτευτόν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, και 31
 πάντα τὰ ἐμὰ σὰ ἐστίν, εὐφρανθῆναι δὲ και χαρῆναι ἔδει, ὅτι 32
 ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρός ἦν, και ἀνέζησε, και ἀπολωλὼς ἦν,
 και εὐρέθη.

Ἔλεγε δὲ και πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Ἄνθρωπός τις ἦν 16
 πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον, και οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς δια-
 σκορπιζὼν τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. και φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ, 2
 Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ· ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου,
 οὐ γὰρ δύνῃσῃ ἔτι οἰκονομεῖν. εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος, 3
 Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ·
 σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. ἐγγων τί ποιήσω, ἵνα 4
 ὅταν μετασταθῶ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους αὐ-

v.25 εἰμι^{vix3s} δε^c ὀδ^{nmms} υἱός^{nmms} αὐτός^{rdms} ὀδ^{nmms} πρεσβύτερος^{amnsn} ἐν^p ἀγρός^{ndms} και^c
 ὡς^{bo} ἔρχομαι^{vppnmms} ἐγγίζω^{viaa3s} ὀδ^{dfis} οἰκία^{ndfis} ἀκούω^{viaa3s} συμφωνία^{ngfs} και^c χορός^{ngmp}.
v.26 και^c προσκαλέομαι^{vpadnmms} εἰς^{namms} οἰκία^{ndfis} παις^{ngmp} πυνθάνομαι^{vix3s} τις^{rqnms} εἰμι^{vix3s}
 οὗτος^{rdnnp}. **v.27** ὀδ^{nmms} δε^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdms} ὅτι^c ὀδ^{nmms} ἀδελφός^{nmms} σύ^{rdms} ἦκα^{vpa3s} και^c
 θύω^{viaa3s} ὀδ^{nmms} πατήρ^{nmms} σύ^{rdms} ὀδ^{nmms} μόσχος^{aamsn} ὀδ^{nmms} σιευτός^{aamsn} ὅτι^c ὑγιαίνω^{vppaams}
 αὐτός^{rdms} ἀπολαμβάνω^{viaa3s}. **v.28** ὀργίζω^{viaa3s} δε^c και^c οὐ^{xo} θέλω^{viaa3s} εἰσερχομαι^{vnaa} ὀδ^{nmms}
 οὖν^c πατήρ^{nmms} αὐτός^{rdms} ἐξέρχομαι^{vpaanms} παρακαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rdms}. **v.29** ὀδ^{nmms} δε^c
 ἀποκρίνομαι^{vraonms} λέγω^{viaa3s} ὀδ^{nmms} πατήρ^{ndms} ἰδοῦ^{vdaa2s} τοσοῦτος^{rdanp} ἔτος^{nanp} δουλεύω^{vipa1s}
 σύ^{rdms} και^c οὐδέποτε^{bo} ἐντολή^{nafis} σύ^{rdms} παρέρχομαι^{vial1s} και^c ἐγώ^{rdms} οὐδέποτε^{bo} διδῶμι^{viaa2s}
 ἔριφος^{namms} ἵνα^c μετὰ^p οἰκία^{ndfis} φίλος^{agmp} ἐγώ^{rdms} εὐφραίνω^{vsa1s}. **v.30** ὅτε^{bo} δε^c ὀδ^{nmms}
 υἱός^{nmms} σύ^{rdms} οὗτος^{rdms} ὀδ^{nmms} κατεσθίω^{vpaanms} σύ^{rdms} ὀδ^{nmms} βίος^{namms} μετὰ^p πόρνη^{ngfp}
 ἔρχομαι^{viaa3s} θύω^{viaa2s} αὐτός^{rdms} ὀδ^{nmms} μόσχος^{aamsn} ὀδ^{nmms} σιευτός^{aamsn}. **v.31** ὀδ^{nmms} δε^c
 λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdms} τέκνον^{vims} σύ^{rdms} πάντοτε^{bo} μετὰ^p ἐγώ^{rdms} εἰμι^{vix2s} και^c πᾶς^{annp} ὀδ^{nmms}
 ἐμός^{rsnnp} σός^{rsnnp} εἰμι^{vix3s}. **v.32** εὐφραίνω^{vnap} δε^c και^c χαίρω^{vnao} δε^{viiq3s} ὅτι^c ὀδ^{nmms}
 ἀδελφός^{nmms} σύ^{rdms} οὗτος^{rdms} νεκρός^{amnsn} εἰμι^{vix3s} και^c ἀναζάω^{viaa3s} και^c ἀπόλλυμι^{vrxanms}
 εἰμι^{vix3s} και^c εὐρίσκω^{viaa3s}. **16. v.1** λέγω^{viaa3s} δε^c και^c πρὸς^p ὀδ^{nmms} μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rdms}
 ἄνθρωπος^{nmms} τι-σρινμς εἰμι^{vix3s} πλούσιος^{amnsn} ὃς^{rmms} ἐγώ^{viaa3s} οἰκονόμος^{namms} και^c οὗτος^{rdms}
 διαβάλλω^{viaa3s} αὐτός^{rdms} ὡς^{bo} διασκορπιζῶ^{vppanms} ὀδ^{nmms} ὑπάρχω^{vppaanp} αὐτός^{rdms}. **v.2** και^c
 φωνέω^{vpaanms} αὐτός^{rdms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdms} τις^{rqnms} οὗτος^{rdms} ἀκούω^{vipa1s} περι^p σύ^{rdms}
 ἀποδίδωμι^{vdaa2s} ὀδ^{nmms} λόγος^{namms} ὀδ^{nmms} οἰκονομία^{ngfs} σύ^{rdms} οὐ^{xo} γάρ^c δύναμαι^{vifd2s} ἔτι^{bo}
 οἰκονομέω^{vnaa}. **v.3** λέγω^{viaa3s} δε^c ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdmms} ὀδ^{nmms} οἰκονόμος^{nmms} τις^{rqnms} ποιεῶ^{vsa1s}
 ὅτι^c ὀδ^{nmms} κύριος^{nmms} ἐγώ^{rdms} ἀφαιρῶ^{vipm3s} ὀδ^{nmms} οἰκονομία^{nafis} ἀπό^p ἐγώ^{rdms} σκάπτω^{vmpa} οὐ^{xo}
 ἰσχύω^{vipa1s} ἐπαιτέω^{vnaa} αἰσχύνω^{vipe1s}.

5 τῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ
κυρίου ἑαυτοῦ, ἔλεγε τῷ πρώτῳ, Πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου·
6 ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκατὸν βάτους ἐλαίου. καὶ εἶπεν αὐτῷ, Δέξαι σου τὸ
7 γράμμα, καὶ καθίσας ταχέως γράψον πενήκοντα. ἔπειτα ἐτέρῳ
εἶπε, Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις· ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκατὸν κόρους σίτου.
καὶ λέγει αὐτῷ, Δέξαι σου τὸ γράμμα, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα.
8 καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως
ἐποίησεν, ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς
9 υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν ἑαυτῶν εἰσὶ. κἀγὼ ὑμῖν λέγω,
Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα, ὅταν
10 ἐκλίπητε, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. ὁ πιστὸς ἐν
ἐλαχίστῳ, καὶ ἐν πολλῷ πιστὸς ἐστὶ, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος
11 καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾶ πιστοὶ
12 οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεῦσει· καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλ-
13 λοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει· οὐδεὶς
οἰκέτης δύναται δυοῖς κυρίοις δουλεύειν, ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει,
καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἐτέρου κατα-
14 φρονήσει. οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ. Ἦκουον δὲ
ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες, καὶ ἔξε-
15 μυκτηρίζον αὐτόν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες
ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ Θεὸς γινώσκει τὰς καρ-

v.4 γινώσκω^{v1aa1s} τίς^{rqans} ποιεῖ^{v1fals} ἵνα^c ὅταν^c μεθίστημι^{vsap1s} ὀφείλω^o οἰκονομία^{ngfs} δέχομαι^{vsad3p}
ἐγὼ^{rpa-s} εἰς^p ὄδαν^p οἴκος^{nam} αὐτός^{rpgmp}. **v.5** καί^c προσκαλεῖσθε^{vpadnms} εἰς^z ἕκαστος^{aamsn}
ὄδαν^o χρεωφειλέτης^{ngmp} ὄδαν^o κύριος^{ngms} ἑαυτοῦ^{rxcms} λέγω^{v1aa3s} ὄδαν^o πρώτος^{admsn} πόσος^{roans}
ὀφείλω^{v1pa2s} ὄδαν^o κύριος^{ndms} ἐγὼ^{rpg-s}. **v.6** ὄδαν^o δεῦ^c λέγω^{v1aa3s} ἑκατόν^{tn} βάτους^{nam} ἐλαίου^{ngns}
καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} δέχομαι^{vdad2s} σύ^{rpg-s} ὄδαν^o γράμμα^{nans} καί^c καθίζω^{vraanms} ταχέως^{bo}
γράφο^{vdaa2s} πενήκοντα^{tn}. **v.7** ἔπειτα^{bo} ἕτερος^{admsn} λέγω^{v1aa3s} σύ^{rpn-s} δεῦ^c πόσος^{roans}
ὀφείλω^{v1pa2s} ὄδαν^o δεῦ^c λέγω^{v1aa3s} ἑκατόν^{tn} κόρους^{nam} ὅστος^{ngms} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdms}
δέχομαι^{vdad2s} σύ^{rpg-s} ὄδαν^o γράμμα^{nans} καί^c γράφο^{vdaa2s} ὀγδοήκοντα^{tn}. **v.8** καί^c ἐπαίνεω^{v1aa3s}
ὄδαν^o κύριος^{nnms} ὄδαν^o οἰκονόμος^{nams} ὄδαν^o ἀδικία^{ngfs} ὅτι^c φρονίμως^{bo} ποιεῖ^{v1aa3s} ὅτι^c ὄδαν^o
υἱός^{nnmp} ὄδαν^o αἰών^{ngms} οὗτος^{rdgms} φρόνιμος^{anmpc} ὑπέρ^p ὄδαν^o υἱός^{nam} ὄδαν^o φῶς^{ngms} εἰς^p ὄδαν^o
γενεά^{nafs} ἑαυτοῦ^{rxcmp} εἰμι^{v1px3p}. **v.9** κἀγὼ^{rpn-s} σύ^{rpd-p} λέγω^{v1pa1s} ποιεῖ^{vdaa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp}
φίλος^{aampn} ἐκ^p ὄδαν^o μαμωνᾶς^{ngns} ὄδαν^o ἀδικία^{ngfs} ἵνα^c ὅταν^c ἐκλείπω^{vsaa2p} δέχομαι^{vsad3p}
σύ^{rpa-p} εἰς^p ὄδαν^o αἰώνιος^{aafpn} σκηνή^{nafp}. **v.10** ὄδαν^o πιστὸς^{admsn} ἐν^p ἐλαχίστος^{admsn} καί^c
ἐν^p πολὺς^{adnsn} πιστός^{anmsn} εἰμι^{v1px3s} καί^c ὄδαν^o ἐν^p ἐλαχίστος^{adnsn} ἄδικος^{anmsn} καί^c ἐν^p
πολὺς^{adnsn} ἄδικος^{anmsn} εἰμι^{v1px3s}. **v.11** εἰ^{qo} οὖν^c ἐν^p ὄδαν^o ἄδικος^{adnsn} μαμωνᾶς^{ndns}
πιστός^{anfpn} οὐ^{xo} γίνομαι^{viad2p} ὄδαν^o ἀληθινός^{aansn} τίς^{rqans} σύ^{rpd-p} πιστεῦ^{vifa3s}. **v.12** καί^c
εἰ^{qo} ἐν^p ὄδαν^o ἀλλότριος^{admsn} πιστός^{anfpn} οὐ^{xo} γίνομαι^{viad2p} ὄδαν^o ὑμέτερος^{fsans} τίς^{rqnms}
σύ^{rpd-p} δίδωμι^{vifa3s}. **v.13** οὐδεὶς^{anfns} οἰκέτης^{nnms} δύναται^{v1pn3s} δύο^{ndmp} κύριος^{ndmp}
δουλεύω^{vnpa} ἢ^{xo} γὰρ^c ὄδαν^o τίς^{nam} μισέω^{vifa3s} καί^c ὄδαν^o ἕτερος^{aamsn} ἀγαπάω^{vifa3s} ἢ^{xo} εἰς^{ngms}
ἀντέγω^{vifd3s} καί^c ὄδαν^o ἕτερος^{agmsn} καταφρονέω^{vifa3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn2p} θεός^{ndms} δουλεύω^{vnpa}
καί^c μαμωνᾶς^{ndns}. **v.14** ἀκούω^{v1aa3p} δεῦ^c οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} καί^c ὄδαν^o Φαρισαῖος^{nnmp}
φιλάργυρος^{anmpn} ὑπάρχω^{vppanmp} καί^c ἐμυκτηρίζω^{v1aa3p} αὐτός^{rmas}.

δίας ὑμῶν, ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ
 Θεοῦ ἐστίν. ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου, ἀπὸ τότε 16
 ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται.
 εὐκοπώτερον δέ ἐστὶ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν, ἢ τοῦ 17
 νόμου μίαν κεραίαν πεσεῖν. πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐ- 18
 τοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει, καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ
 ἀνδρὸς γαμῶν μοιχεύει. Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλοῦσιος, καὶ ἐ- 19
 νεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφραίνόμενος καθ' ἡμέραν
 λαμπρῶς. πτωχὸς δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς 20
 τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἠλκωμένος. καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ 21
 τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου, ἀλλὰ
 καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. ἐγένετο δὲ 22
 ἀποθανεῖν τὸν πτωχόν, καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων
 εἰς τὸν κόλπον τοῦ Ἀβραάμ, ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλοῦσιος, καὶ ἐ- 23
 τάφη. καὶ ἐν τῷ ᾄδι ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων 24
 ἐν βασάνοις, ὄρα τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς
 κόλποις αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε, Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέη- 24
 σόν με, καὶ πέμψον Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου
 αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν
 τῇ φλογὶ ταύτῃ. εἶπε δὲ Ἀβραάμ, Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες 25
 σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά,

v.15 καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} συ^{trp-p} εἰμι^{v1px2p} ὁ^{dnmp} δικαιοῦ^{vppanmp} εἰς^c αὐτοῦ^{rxamp} ἐνώπιον^{bo}
 ὁ^{dgnp} ἀνθρώπος^{ngmp} ὁ^{dnms} δέ^c θεός^{nnms} γινώσκω^{v1pa3s} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} συ^{trp-p} ὅτι^c ὁ^{dnms} ἐν^p
 ἀνθρώπος^{ndmp} ὑψηλός^{annsn} βδέλυγμα^{nnms} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} εἰμι^{v1px3s}. **v.16** ὁ^{dnms}
 νόμος^{nnms} καί^c ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp} ἕως^c Ἰωάννης^{ngms} ἀπὸ^p τότε^{bo} ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgnms}
 θεός^{ngms} εὐαγγελίζω^{v1pp3s} καί^c πᾶς^{anmsn} εἰς^p αὐτός^{trpafs} βιάζομαι^{v1pm3s}. **v.17** εὐκοπος^{anmsc}
 δέ^c εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dams} οὐρανός^{nam} καί^c ὁ^{dafp} γῆ^{nafp} παρέρχομαι^{vnaa} ἢ^{co} ὁ^{dgnms} νόμος^{ngms} εἰς^{nafp}
 κεραία^{nafp} πίπτω^{vnaa}. **v.18** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἀπολύω^{vppanms} ὁ^{dafp} γυνή^{nafp} αὐτός^{trpms} καί^c
 γαμέω^{vppanms} ἕτερος^{aafsn} μοιχεύω^{v1pa3s} καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἀπολύω^{vrxpafs} ἀπὸ^p ἀνήρ^{ngms}
 γαμῶν^{vppanms} μοιχεύω^{v1pa3s}. **v.19** ἀνθρώπος^{nnms} δέ^c τι-σρινμς εἰμι^{v1ix3s} πλοῦσιος^{anmsn} καί^c
 ἐνδιδύσκο^{v1im3s} πορφύρα^{nafp} καί^c βύσσος^{nafp} εὐφραίνω^{vppnms} κατὰ^p ἡμέρα^{nafp} λαμπρῶς^{bo}.
v.20 πτωχός^{anmsn} δέ^c τι-σρινμς εἰμι^{v1ix3s} ὄνομα^{ndns} Λάζαρος^{nnms} ὃς^{trnms} βάλλω^{v1p3s} πρὸς^p
 ὁ^{dams} πυλῶν^{nam} αὐτός^{trpms} ἐλκός^{vrxpms}. **v.21** καί^c ἐπιθυμέω^{vppanms} χορτάζω^{vnap} ἀπὸ^p
 ὁ^{dgnp} ψιχίων^{ngnp} ὁ^{dgnp} πίπτω^{vppagnp} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} τράπεζα^{ngfs} ὁ^{dgnms} πλοῦσιος^{ngmsn} ἀλλὰ^c καί^c
 ὁ^{dnmp} κῶν^{nnmp} ἔρχομαι^{vppnmp} ἀπολείξω^{v1aa3p} ὁ^{damp} ἔλκος^{nam} αὐτός^{trpms}. **v.22** γίνομαι^{v1ad3s}
 δέ^c ἀποθηήσκω^{vnaa} ὁ^{dams} πτωχός^{namsn} καί^c ἀποφέρω^{vnap} αὐτός^{trpms} ὑπὸ^p ὁ^{dgnp} ἄγγελος^{ngmp}
 εἰς^p ὁ^{dams} κόλπος^{nam} ὁ^{dgnms} Ἀβραάμ^{trp} ἀποθηήσκω^{v1aa3s} δέ^c καί^c ὁ^{dnms} πλοῦσιος^{anmsn} καί^c
 θάπτω^{v1ap3s}. **v.23** καί^c ἐν^p ὁ^{ddms} ᾄδι^{ndms} ἐπαίρω^{vpaanms} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{trpms}
 ὑπάρχω^{vppanms} ἐν^p βάσανος^{ndfp} ὄρα^{v1pa3s} ὁ^{dams} Ἀβραάμ^{trp} ἀπὸ^p μακρόθεν^{bo} καί^c Λάζαρος^{nam}
 ἐν^p ὁ^{ddmp} κόλπος^{ndmp} αὐτός^{trpms}. **v.24** καί^c αὐτός^{trnms} φωνέω^{vpaanms} λέγω^{v1aa3s} πατήρ^{nmms}
 Ἀβραάμ^{trp} ἐλεέω^{v1aa2s} ἐγώ^{trpa-s} καί^c πέμψω^{v1aa2s} Λάζαρος^{nam} ἵνα^c βάπτω^{vsaas} ὁ^{dans} ἄκρον^{nam}
 ὁ^{dgnms} δάκτυλος^{ngms} αὐτός^{trpms} ὕδωρ^{ngms} καί^c καταψύχω^{vsaas} ὁ^{dafp} γλῶσσα^{nafp} ἐγώ^{trp-g} ὅτι^c
 ὀδυνάομαι^{v1pp1s} ἐν^p ὁ^{ddfs} φλόξ^{ndfs} οὗτος^{rdfs}.

- 26 νῦν δὲ ὅδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾶσαι. καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις
 μεταξύ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες
 27 ἡμᾶς διαπερῶσιν. εἶπε δέ, Ἐρωτῶ οὖν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς
 28 αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς,
 ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν
 29 τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. λέγει αὐτῷ Ἀβραάμ, Ἔχουσι Μω-
 30 σέα καὶ τοὺς προφήτας, ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχί,
 πάτερ Ἀβραάμ, ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῆ πρὸς αὐτούς,
 31 μετανοήσουσιν. εἶπε δὲ αὐτῷ, Εἰ Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ
 ἀκούουσιν, οὐδέ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ, πεισθήσονται.
- 17 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, Ἀνένδεκτόν ἐστι τοῦ μὴ ἐλθεῖν
 2 τὰ σκάνδαλα, οὐαὶ δὲ δι' οὗ ἔρχεται. λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ μύλος
 ὀνικός περιέκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται εἰς τὴν
 3 θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίσῃ ἓνα τῶν μικρῶν τούτων. προσέ-
 χετε ἑαυτοῖς. ἐάν δὲ ἀμάρτη εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον
 4 αὐτῷ, καὶ ἐάν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. καὶ ἐάν ἐπτάκις τῆς ἡ-
 μέρας ἀμάρτη εἰς σέ, καὶ ἐπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπιστρέψῃ ἐπὶ σε,
 5 λέγων, Μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ. Καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυ-
 6 ρίῳ, Πρόσθες ἡμῖν πίστιν. εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Εἰ εἶχετε πίστιν ὡς
 κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύτῃ, Ἐκκριζώθητι,

v.25 λέγω^{v1aa3s} δε^c Ἀβραάμ^{tp} τέκνον^{nvns} μνησκομαι^{vdap2s} ὅτι^c ἀπολαμβάνω^{v1aa2s} σύ^{trpn-s} ὀδανp
 ἀγαθός^{aanpn} σύ^{trpg-s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ζῶν^{ndfs} σύ^{trpg-s} καί^c Λάζαρος^{nnms} ὁμοίως^{bo} ὀδανp κακός^{aanpn} νῦν^{bo}
 δε^c ὀδ^{rndms} παρακαλέω^{v1pp3s} σύ^{trpn-s} δε^c ὀδυνάομαι^{v1pp2s}. **v.26** καί^c ἐπὶ^p πᾶς^{adnpr} οὗτος^{rddnp}
 μεταξύ^{bo} ἐγώ^{trpg-p} καί^c σύ^{trpg-p} χάσμα^{nans} μέγας^{aansn} στηρίζω^{vixp3s} ὅπως^{bo} ὀδ^{dnpr} θέλω^{vppanmp}
 διαβαίνω^{vnaa} ἐντεῦθεν^{bo} πρὸς^p σύ^{trpa-p} μή^{xo} δύναμαι^{vspn3p} μηδέ^c ὀδ^{dnmp} ἐκείθεν^{bo} πρὸς^p ἐγώ^{trpa-p}
 διαπεράω^{vspa3p}. **v.27** λέγω^{v1aa3s} δε^c ἐρωτάω^{v1pa1s} οὖν^c σύ^{trpa-s} πατήρ^{nvms} ἵνα^c πέμψω^{vsa2s}
 αὐτός^{trams} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ὁ^{dams} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{trpg-s}. **v.28** ἔχω^{v1pa1s} γάρ^c πέντε^{tn}
 ἀδελφός^{namp} ὅπως^{bo} διαμαρτύρομαι^{vspn3s} αὐτός^{trdmp} καί^c μί^{xo} καί^c αὐτός^{trnmp} ἔρχομαι^{vsa3p}
 εἰς^p ὁ^{dams} τόπος^{nams} οὗτος^{rtdms} ὁ^{dams} βήσανος^{ngfs}. **v.29** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{trdms} Ἀβραάμ^{tp}
 ἔχω^{v1pa3p} Μωϋσῆς^{nams} καί^c ὁ^{damp} προφήτης^{namp} ἀκούω^{vdaa3p} αὐτός^{trgmp}. **v.30** ὁ^{dms} δε^c
 λέγω^{v1aa3s} οὐχί^{xo} πατήρ^{nvms} Ἀβραάμ^{tp} ἀλλά^c ἐάν^{qo} τι^{-orinms} ἀπὸ^p νεκρός^{agmpn} πορεύομαι^{vsa03s}
 πρὸς^p αὐτός^{tramp} μετανοέω^{vifa3p}. **v.31** λέγω^{v1aa3s} δε^c αὐτός^{trdms} εἰ^{qo} Μωϋσῆς^{ngms} καί^c
 ὁ^{damp} προφήτης^{ngmp} οὐ^{xo} ἀκούω^{v1pa3p} οὐδέ^{bo} ἐάν^{qo} τι^{-orinms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἀνίστημι^{vsa3s}
 πειθῶ^{v1p3p}. **17. v.1** λέγω^{v1aa3s} δε^c πρὸς^p ὁ^{damp} μαθητής^{namp} ἀνένδεκτος^{aansn} εἰμι^{v1p3s} ὁ^{dams}
 μί^{xo} ἔρχομαι^{vnaa} ὀδ^{dnmp} σκάνδαλον^{namp} οὐαὶⁱ δε^c διὰ^p ὅς^{trgms} ἔρχομαι^{v1p3s}. **v.2** λυσιτελέω^{v1pa3s}
 αὐτός^{trdms} εἰ^{qo} μύλος^{nnms} ὀνικός^{aansn} περιέκειμαι^{v1p3s} περὶ^p ὁ^{dams} τράχηλος^{nams} αὐτός^{trgms}
 καί^c ῥίπτω^{vixp3s} εἰς^p ὁ^{dams} θάλασσα^{nafs} ἢ^{xo} ἵνα^c σκανδαλίζω^{vsa3s} εἰς^{nams} ὁ^{damp} μικρός^{agmpn}
 οὗτος^{rdgmp}. **v.3** προσέχω^{vdpa2p} ἑαυτοῦ^{fxdmp} ἐάν^{qo} δε^c ἀμαρτάνω^{vsa3s} εἰς^p σύ^{trpa-s}
 ὀδ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} σύ^{trpg-s} ἐπιτιμάω^{vdaa2s} αὐτός^{trpms} καί^c ἐάν^{qo} δε^c ἀμαρτάνω^{vsa3s} εἰς^p σύ^{trpa-s}
 αὐτός^{trpms}. **v.4** καί^c ἐάν^{qo} ἐπτάκις^{bo} ὁ^{dams} ἡμέρα^{ngfs} ἀμαρτάνω^{vsa3s} εἰς^p σύ^{trpa-s} καί^c ἐπτάκις^{bo}
 ὁ^{dams} ἡμέρα^{ngfs} ἐπιστρέφω^{vsa3s} ἐπὶ^p σύ^{trpa-s} λέγω^{vppanms} μετανοέω^{v1pa1s} ἀφήμι^{vifa2s} αὐτός^{trpms}.
v.5 καί^c λέγω^{v1aa3p} ὀδ^{dnmp} ἀπόστολος^{nnmp} ὁ^{dams} κύριος^{ndms} προστιθημι^{vdaa2s} ἐγώ^{trp-d} πίστις^{nafs}.

καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἄν ὑμῖν. τίς δὲ 7
 ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὅς εἰσελθόντι 8
 ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἐρεῖ εὐθέως, Παρελθὼν ἀνάπεσαι, ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ 8
 αὐτῷ, Ἐτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι,
 ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σὺ· μὴ 9
 χάριν ἔχει τῷ δούλῳ ἐκείνῳ, ὅτι ἐποίησε τὰ διαταχθέντα αὐτῷ·
 οὐ δοκῶ. οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα 10
 ὑμῖν, λέγετε ὅτι δοῦλοι ἀχρεῖοὶ ἔσμεν, ὅτι ὁ ὠφείλομεν ποιῆσαι
 πεποιήκαμεν. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτὸν εἰς Ἱερου- 11
 σαλήμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ μέσου Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας.
 καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινα κώμην, ἀπήντησαν αὐτῷ δέκα 12
 λεπροὶ ἄνδρες, οἱ ἔστησαν πόρρωθεν, καὶ αὐτοὶ ἦσαν φωνήν, λέ- 13
 γοντες, Ἰησοῦ, ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς, 14
 Πορευθέντες ἐπιδειξάτε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
 ὑπάγειν αὐτοὺς, ἐκαθαρίσθησαν. εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, 15
 ὑπέστρεψε, μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ ἔπεσεν 16
 ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτῷ, καὶ αὐ- 17
 τὸς ἦν Σαμαρεῖτης. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Οὐχὶ οἱ δέκα 18
 ἐκαθαρίσθησαν· οἱ δὲ ἑννέα ποῦ· οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαν- 18
 τες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἄλλογενὴς οὗτος, καὶ εἶπεν 19

v.6 λέγω^{v1aa3s} δε^c ὁ^dnmς κύριος^{nmms} εἰ^{qo} ἔχω^{v1aa2p} πίστις^{nafs} ὡς^{bo} κόκκος^{nam} σίναπι^{ngms}
 λέγω^{v1aa2p} ἄν^{xo} ὁ^ddfs συκαμίνος^{admsn} οὗτος^{rddfs} ἐκριζώ^{vdap2s} καί^c φυτεῦ^{vdap2s} ἐν^p ὁ^ddfs
 θάλασσα^{ndfs} καί^c ὑπακούω^{v1aa3s} ἄν^{xo} σὺ^{trp-d-p}. **v.7** τίς^{rqnms} δε^c ἐκ^p σὺ^{trp-g-p} δοῦλος^{nam}
 ἔχω^{vppanms} ἀροτριάω^{vppaams} ἢ^{xo} ποιμαίνω^{vppaams} ὅς^{rtnms} εἰσερχομαι^{vpraams} ἐκ^p ὁ^dgms ἀγρός^{ngms}
 λέγω^{v1aa3s} εὐθέως^{bo} παρέρχομαι^{vpraams} ἀναπίπτω^{vdam2s}. **v.8** ἀλλά^c οὐχί^{xo} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{trp-dms}
 ἐτοιμάζω^{vdaa2s} τίς^{rqnms} δειπνέω^{vsaa1s} καί^c περιζώννυμι^{vppanms} διακονέω^{vdpa2s} ἐγώ^{trp-d-s} ἕως^c
 ἐσθίω^{vsaa1s} καί^c πίνω^{vsaa1s} καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdaup} ἐσθίω^{vifd2s} καί^c πίνω^{vifd2s} σὺ^{trp-n-s}. **v.9** μὴ^{xo}
 χάρις^{nafs} ἔχω^{v1aa3s} ὁ^ddms δούλος^{ndms} ἐκείνος^{rddms} ὅτι^c ποιέω^{v1aa3s} ὁ^danp διατάσσω^{vrapanp}
 αὐτός^{trp-dms} ὅς^{xo} δοκέω^{v1aa1s}. **v.10** οὕτω^{bo} καί^c σὺ^{trp-n-p} ὅταν^c ποιέω^{vsaa2p} πᾶς^{aanpn}
 ὁ^danp διατάσσω^{vrapanp} σὺ^{trp-d-p} λέγω^{vdpa2p} ὅτι^c δοῦλος^{nnmp} ἀχρεῖος^{anmpn} εἰμι^{v1px1p} ὅτι^c ὅς^{rtrans}
 ὀφείλω^{v1aa1p} ποιέω^{vnaa} ποιέω^{v1aa1p}. **v.11** καί^c γίνομαι^{v1aa3s} ἐν^p ὁ^ddms πορεύομαι^{vppn}
 αὐτός^{trpams} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{1p} καί^c αὐτός^{rpnms} διέρχομαι^{v1aa3s} διὰ^p μέσος^{agnsn} Σαμαρεία^{ngfs}
 καί^c Γαλιλαία^{ngfs}. **v.12** καί^c εἰσερχομαι^{vppngms} αὐτός^{vrgms} εἰς^p τι-ορισφς κώμη^{nafs}
 ἀπαντά^{v1aa3p} αὐτός^{trp-dms} δέκα^{tn} λεπρός^{anmpn} ἀνήρ^{nnmp} ὅς^{rtnmp} ἴσημι^{v1aa3p} πόρρωθεν^{bo}.
v.13 καί^c αὐτός^{rpnmp} αἶψα^{v1aa3p} φωνή^{nafs} λέγω^{vppanmp} Ἰησοῦς^{nvms} ἐπιστάτης^{nvms} ἐλέεω^{vdaa2s}
 ἐγώ^{trp-p}. **v.14** καί^c ὁράω^{vpraams} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{trp-dmp} πορεύομαι^{vpraonmp} ἐπιδεικνυμι^{vdaa2p}
 ἑαυτοῦ^{trpamp} ὁ^ddmp ἱερεὺς^{ndmp} καί^c γίνομαι^{v1aa3s} ἐν^p ὁ^ddms ὑπάγω^{vnpa} αὐτός^{trpamp} καθαρίζω^{v1aa3p}.
v.15 εἷς^{nnms} δε^c ἐκ^p αὐτός^{trpmp} ὁράω^{vpraams} ὅτι^c ἴσονται^{v1aa3s} ὑποστρέφω^{v1aa3s} μετὰ^p φωνή^{ngfs}
 μέγας^{agfsn} δοξάζω^{vppanms} ὁ^ddms θεός^{nam}. **v.16** καί^c πίπτω^{v1aa3s} ἐπὶ^p πρόσωπον^{nam}
 παρὰ^p ὁ^ddmp πούς^{namp} αὐτός^{trpms} εὐχαριστέω^{vppanms} αὐτός^{trp-dms} καί^c αὐτός^{rpnms} εἰμι^{v1ix3s}
 Σαμαρεῖτης^{nnms}. **v.17** ἀποκρίνομαι^{vpraams} δε^c ὁ^dnmς Ἰησοῦς^{nmms} λέγω^{v1aa3s} οὐχί^{xo} ὁ^dnmmp
 δέκα^{tn} καθαρίζω^{v1aa3p} ὁ^dnmmp δε^c ἑννέα^{tn} ποῦ^{xo}. **v.18** οὐ^{xo} εὐρίσκω^{v1aa3p} ὑποστρέφω^{vpraanmp}
 διδωμι^{vnaa} δόξα^{nafs} ὁ^ddms θεός^{ndms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^dnmς ἄλλογενὴς^{anmsn} οὗτος^{rdnms}.

20 αὐτῷ, Ἀναστάς πορεύου, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. Ἐπερωτηθεὶς
 δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπε-
 21 κρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν, Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ
 22 παρατηρήσεως, οὐδὲ ἐροῦσιν, Ἴδου ᾧδε, ἢ, Ἴδου ἐκεῖ. ἰδοὺ γάρ,
 23 ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μα-
 24 θητάς, Ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ
 25 υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε. καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν,
 26 Ἴδου ᾧδε, ἢ, Ἴδου ἐκεῖ, μὴ ἀπέλθητε, μηδὲ διώζητε. ὥσπερ γάρ
 27 ἡ ἀστραπὴ ἢ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπ' οὐρανὸν
 λάμπει, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ.
 28 πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς
 29 γενεᾶς ταύτης. καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ Νῶε, οὕ-
 30 τως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ἦσθιον,
 31 ἔπινον, ἐγάμουν, ἐξεγαμίζοντο, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσηλθε Νῶε εἰς
 τὴν κιβωτόν, καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμός, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας.
 ὁμοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λῶτ, ἦσθιον, ἔπινον, ἠγό-
 ραζον, ἐπῶλουν, ἐφύτευον, ᾠκοδόμουν, ἧ δὲ ἡμέρα ἐξῆλθε Λῶτ
 ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν
 ἅπαντας, κατὰ ταῦτα ἔσται ἡ ἡμέρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀπο-
 καλύπτει. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὅς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ
 τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά, καὶ ὁ ἐν

v.19 καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ἀνίστημι^{vpaanms} πορεύομαι^{vdnp2s} ὁ^{dnf} πίστις^{nnf} σύ^{rp3s} σῶζω^{v1aa3s} σύ^{rp3s}. **v.20** ἐπερωτᾷ^{vparnms} δέ^c ὑπό^p ὁ^{dgmp} Φαρισαῖος^{ngmp} πότε^{xo} ἔρχομαι^{v1pn3s} ὁ^{dnf} βασιλεία^{nnf} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdm} καί^c λέγω^{v1aa3s} οὗ^{xo} ἔρχομαι^{v1pn3s} ὁ^{dnf} βασιλεία^{nnf} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} μετὰ^p παρατήρησις^{ngf}. **v.21** οὐδέ^{bo} λέγω^{vifa3p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ᾧδε^{bo} ἢ^{xo} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐκεῖ^{bo} ἰδοὺ^{vdaa2s} γάρ^c ὁ^{dnf} βασιλεία^{nnf} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐντὸς^{bo} σύ^{rp3p} εἰμι^{v1px3s}. **v.22** λέγω^{v1aa3s} δέ^c πρὸς^p ὁ^{damp} μαθητῆς^{nam} ἔρχομαι^{v1fd3p} ἡμέρα^{nnfp} ὅτε^{bo} ἐπιθυμέω^{vifa2p} εἰς^{naf} ὁ^{dgfp} ἡμέρα^{ngfp} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} ὁ^{ra} ὁ^{vnaa} καί^c οὗ^{xo} ὁ^{vfid2p}. **v.23** καί^c λέγω^{vifa3p} σύ^{rp3p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ᾧδε^{bo} ἢ^{xo} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐκεῖ^{bo} μὴ^{xo} ἀπέρχομαι^{vsaa2p} μηδέ^c διώκω^{vsaa2p}. **v.24** ὥσπερ^{bo} γάρ^c ὁ^{dnf} ἀστραπῆ^{nnf} ὁ^{dnf} ἀστράπτω^{vpanf} ἐκ^p ὁ^{dgfs} ὑπὸ^p οὐρανό^{nam} εἰς^p ὁ^{daf} ὑπὸ^p οὐρανό^{nam} λάμπω^{v1pa3s} οὕτω^{bo} εἰμι^{v1fx3s} καί^c ὁ^{dms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddf} ἡμέρα^{ndf} αὐτός^{rpms}. **v.25** πρῶτος^{bo} δέ^c δεῖ^{v1pq3s} αὐτός^{rpms} πολὺς^{aanp} πάσχω^{vnaa} καί^c ἀποδοκιμάζω^{vnap} ἀπό^p ὁ^{dgfs} γενεᾶ^{ngf} οὗτος^{ngf}. **v.26** καί^c καθὼς^{bo} γίνονται^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddf} ἡμέρα^{ndfp} ὁ^{dgms} Νῶε^{tp} οὕτω^{bo} εἰμι^{v1fx3s} καί^c ἐν^p ὁ^{ddf} ἡμέρα^{ndfp} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms}. **v.27** ἐσθίω^{v1aa3p} πίνω^{v1aa3p} γαμέω^{v1aa3p} γαμίζω^{v1p3p} ἄχρι^p ὅς^{rrgf} ἡμέρα^{ngf} εἰσερχομαι^{v1aa3s} Νῶε^{tp} εἰς^p ὁ^{daf} κιβωτός^{naf} καί^c ἔρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dms} κατακλυσμός^{nnms} καί^c ἀπόλλυμι^{v1aa3s} ἅπας^{aampn}. **v.28** ὁμοίως^{bo} καί^c ὡς^{bo} γίνονται^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddf} ἡμέρα^{ndfp} Λῶτ^{tp} ἐσθίω^{v1aa3p} πίνω^{v1aa3p} ἀγοράζω^{v1aa3p} πωλέω^{v1aa3p} φυτεύω^{v1aa3p} οἰκοδομέω^{v1aa3p}. **v.29** ὅς^{rrdf} δέ^c ἡμέρα^{ndf} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} Λῶτ^{tp} ἀπό^p Σόδομα^{ngp} βρέχω^{v1aa3s} πῦρ^{nans} καί^c θεῖον^{nans} ἀπό^p οὐρανό^{ngms} καί^c ἀπόλλυμι^{v1aa3s} ἅπας^{aampn}. **v.30** κατὰ^p οὗτος^{nanp} εἰμι^{v1fx3s} ὅς^{rrdf} ἡμέρα^{ndf} ὁ^{dms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} ἀποκαλύπτω^{v1pp3s}.

τῷ ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. μνημονεύετε τῆς 32
 γυναικὸς Λῶτ. ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι ἀπολέ- 33
 σει αὐτήν, καὶ ὃς ἐὰν ἀπολέσῃ αὐτήν ζωογονήσῃ αὐτήν. λέγω 34
 ὑμῖν, ταύτη τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης μιᾶς, ὃ εἷς παραλη-
 φθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται. δύο ἔσονται ἀλήθουςαι ἐπὶ 35
 τὸ αὐτό, ἢ μία παραληφθήσεται, καὶ ἡ ἑτέρα ἀφεθήσεται. δύο 36
 ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ, ὃ εἷς παραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθή-
 σεται. καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ, Ποῦ, Κύριε· ὁ δὲ εἶπεν 37
 αὐτοῖς, Ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἄετοί.

Ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύ- **18**
 χεσθαι, καὶ μὴ ἐκκακεῖν, λέγων, Κριτὴς τις ἦν ἐν τινὶ πόλει, τὸν 2
 Θεὸν μὴ φοβούμενος, καὶ ἄνθρωπον μὴ ἐντρέπόμενος, χήρα δὲ 3
 ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτόν, λέγουσα, Ἐκδίκη-
 σόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. καὶ οὐκ ἠθέλησεν ἐπὶ χρόνον, 4
 μετὰ δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦμαι, καὶ
 ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι, διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον τὴν 5
 χήραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπω-
 πιάζῃ με. εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας 6
 λέγει. ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐ- 7
 τοῦ τῶν βωόντων πρὸς αὐτόν ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ μακροθυμῶν

v.31 ἐν^p ἐκεῖνος^{rdffs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὅς^{rnmns} εἰμι^{vifx3s} ἐπὶ^p ὀ^{dgnns} δῶμα^{ngns} καί^c ὁ^{dnnp} σκευὸς^{nnnp}
 αὐτός^{rpgms} ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} μί^{xo} καταβαίνω^{vdaa3s} αἴρω^{vnaa} αὐτός^{rpanp} καί^c ὁ^{dnnms} ἐν^p ὁ^{ddms}
 ἀγρός^{ndms} ὁμοίως^{bo} μί^{xo} ἐπιστρέφω^{vdaa3s} εἰς^p ὁ^{damp} ὀπίσω^{bo}. **v.32** μνημονεύω^{vdp2p}
 ὁ^{dglfs} γυνή^{ngfs} Λῶτ^{tp}. **v.33** ὃς^{rnmns} ἐάν^{qo} ζητέω^{vsaa3s} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{rpgms} σῶζω^{vnaa}
 ἀπόλλυμι^{vifa3s} αὐτός^{rpaifs} καί^c ὃς^{rnmns} ἐάν^{qo} ἀπόλλυμι^{vsaa3s} αὐτός^{rpaifs} ζωογονέω^{vifa3s} αὐτός^{rpaifs}.
v.34 λέγω^{vipa1s} σὺ^{tpd-p} οὗτος^{rdffs} ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfs} εἰμι^{vifx3p} δύο^{tn} ἐπὶ^p κλίνῃ^{ngfs} εἷς^{ngfs} ὁ^{dnnms}
 εἷς^{nnms} παραλαμβάνω^{vifp3s} καί^c ὁ^{dnnms} ἕτερος^{anmsn} ἀφήμι^{vifp3s}. **v.35** δύο^{tn} εἰμι^{vifx3p}
 ἀλήθω^{vppanfp} ἐπὶ^p ὁ^{dans} αὐτός^{rpanp} ὁ^{dnnfs} εἷς^{nnms} παραλαμβάνω^{vifp3s} καί^c ὁ^{dnnfs} ἕτερος^{anfsn}
 ἀφήμι^{vifp3s}. **v.36** δύο^{tn} εἰμι^{vifx3p} ἐν^p ὁ^{ddms} ἀγρός^{ndms} ὁ^{dnnms} εἷς^{nnms} παραλαμβάνω^{vifp3s} καί^c
 ὁ^{dnnms} ἕτερος^{anmsn} ἀφήμι^{vifp3s}. **v.37** καί^c ἀποκρίνομαι^{vraonmp} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rpdms} ποῦ^{xo}
 κύριος^{nnms} ὁ^{dnnms} δε^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmf} ὅπου^{bo} ὁ^{dnnms} σῶμα^{nnms} ἐκεῖ^{bo} συνάγω^{vifp3p} ὁ^{dnnp}
 ἄετός^{nnmp}. **18. v.1** λέγω^{viaa3s} δε^c καί^c παραβολὴ^{nafs} αὐτός^{rpdmf} πρὸς^p ὁ^{dans} δεῖ^{npq} πάντοτε^{bo}
 προσεύχομαι^{vnpn} καί^c μί^{xo} ἐγκακέω^{vnpa}. **v.2** λέγω^{vppanms} κριτὴς^{nnms} τι-σιν^{ngms} εἰμι^{vix3s} ἐν^p τι-
 σριδφς πόλις^{ndfs} ὁ^{dams} θεός^{nnms} μί^{xo} φοβέομαι^{vppnms} καί^c ἄνθρωπος^{nams} μί^{xo} ἐντρέπω^{vppnms}.
v.3 χήρα^{nnfs} δε^c εἰμι^{vix3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} ἐκεῖνος^{rdffs} καί^c ἐρχομαι^{vinn3s} πρὸς^p αὐτός^{rpaifs}
 λέγω^{vppanfs} ἐκδικέω^{vdaa2s} ἐγώ^{rpa-s} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} ἀντιδικός^{ngms} ἐγώ^{rpg-s}. **v.4** καί^c οὐ^{xo} θέλω^{viaa3s}
 ἐπὶ^p χρόνος^{nams} μετὰ^p δε^c οὗτος^{rdamp} λέγω^{viaa3s} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdmms} εἰ^{qo} καί^c ὁ^{dams} θεός^{nams}
 οὐ^{xo} φοβέομαι^{vipn1s} καί^c ἄνθρωπος^{nams} οὐ^{xo} ἐντρέπω^{vipp1s}. **v.5** διὰ^p γέ^{xo} ὁ^{dans} παρέχω^{vnpa}
 ἐγώ^{tpd-s} κόπος^{nams} ὁ^{dafms} χήρα^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἐκδικέω^{vifa1s} αὐτός^{rpaifs} ἵνα^c μί^{xo} εἰς^p τέλος^{nams}
 ἐρχομαι^{vppnfs} ὑπωπιάζω^{vspa3s} ἐγώ^{rpa-s}. **v.6** λέγω^{viaa3s} δε^c ὁ^{dnnms} κύριος^{nnms} ἀκούω^{vdaa2p}
 τίς^{rqans} ὁ^{dnnms} κριτὴς^{nnms} ὁ^{dglfs} ἀδικία^{ngfs} λέγω^{vipa3s}.

8 ἐπ' αὐτοῖς· λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει.
 9 πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔλθων ἄρα εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς
 10 γῆς· Ἐἶπε δὲ καὶ πρὸς τινὰς τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶ
 11 δίκαιοι, καὶ ἐξουθενοῦντας τοὺς λοιπούς, τὴν παραβολὴν ταύτην,
 12 Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν προσεύξασθαι, ὁ εἷς Φαρι-
 13 σαῖος, καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. ὁ Φαρισαῖος σταθεῖς πρὸς ἑαυτὸν
 14 ταῦτα προσηύχετο, Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμι ὡς περ οἱ
 15 λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος
 16 ὁ τελώνης. νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα
 17 κτῶμαι. καὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἔστως οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς
 18 ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπάραι, ἀλλ' ἔτυπεν εἰς τὸ στήθος
 αὐτοῦ, λέγων, Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. λέγω ὑμῖν,
 κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἢ ἐκεῖνος, ὅτι
 πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψο-
 θήσεται. Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν ἄπτηται,
 ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκα-
 λεσάμενος αὐτὰ εἶπεν, Ἄφετε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρὸς με, καὶ
 μὴ κωλύετε αὐτά, τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
 ὡς ἐάν μὴ δεξῆται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς
 παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. Καὶ ἐπηρώτησέ τις αὐτὸν

v.7 ὁδνms δε^c θεός^{nmms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ποιέω^{vifa3s} ὁδafs ἐκδίκησις^{nafs} ὁδgmp ἐκλεκτός^{agmpn} αὐτός^{rgms} ὁδgmp βοάω^{vppagmp} πρὸς^p αὐτός^{rpams} ἡμέρα^{ngfs} καί^c νύξ^{ngfs} καί^c μακροθυμέω^{vppanms} ἐπι^p αὐτός^{rdmp}. **v.8** λέγω^{vipa1s} σύ^{rdp-d} ὅτι^c ποιέω^{vifa3s} ὁδafs ἐκδίκησις^{nafs} αὐτός^{rgmp} ἐν^p τάχος^{ndns} πλὴν^{bo} ὁδnms υἱός^{nmms} ὁδgms ἀνθρώπος^{ngms} ἔρχομαι^{vpaanms} ἄρα^{xo} εὐρίσκο^{vifa3s} ὁδafs πίστις^{nafs} ἐπι^p ὁδgfs γῆ^{ngfs}. **v.9** λέγω^{viaa3s} δε^c καί^c πρὸς^p τι-οριαμπ^o ὁδamp πειθῶ^{vpxaamp} ἐπι^p ἑαυτοῦ^{rxamp} ὅτι^c εἰμι^{vix3p} δίκαιος^{anmpn} καί^c ἐξουθενέω^{vppaamp} ὁδamp λοιπός^{aampn} ὁδafs παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.10** ἀνθρώπος^{nmmp} δύο^{tn} ἀναβαίνω^{viaa3p} εἰς^p ὁδans ἱερόν^{nans} προσεύχομαι^{vnad} ὁδnms εἷς^{nmms} Φαρισαῖος^{nmms} καὶ ὁδnms ἕτερος^{anmsn} τελώνης^{nmms}. **v.11** ὁδnms Φαρισαῖος^{nmms} ἴσημι^{vrapnms} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxams} οὗτος^{rdanp} προσεύχομαι^{vian3s} ὁδnms θεός^{nmms} εὐχαριστέω^{vipa1s} σύ^{rdp-d} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμι^{vix1s} ὡς περ^{bo} ὁδnmp λοιπός^{anmpn} ὁδgmp ἀνθρώπος^{ngmp} ἄρπαξ^{zanmpn} ἄδικος^{anmpn} μοιχός^{nmmp} ἤ^{xo} καί^c ὡς^{bo} οὗτος^{rdnms} ὁδnms τελώνης^{nmms}. **v.12** νηστεύω^{vipa1s} δις^{bo} ὁδgms σάββατον^{ngms} ἀποδεκατῶ^{vipa1s} πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} κτῶμαι^{vipn1s}. **v.13** καί^c ὁδnms τελώνης^{nmms} μακρόθεν^{bo} ἴσημι^{vpxanms} οὐ^{xo} θέλω^{via3s} οὐδέ^{bo} ὁδdan ὀφθαλμός^{namp} εἰς^p ὁδams οὐρανός^{nam} ἐπαίρω^{vnaa} ἀλλά^c τύπτω^{viaa3s} εἰς^p ὁδans στήθος^{nans} αὐτός^{rgms} λέγω^{vppanms} ὁδnms θεός^{nmms} ἰλάσκομαι^{vdpaz} ἐγώ^{rdp-s} ὁδdms ἁμαρτωλός^{admsn}. **v.14** λέγω^{vipa1s} σύ^{rdp-d} καταβαίνω^{viaa3s} οὗτος^{rdnms} δικαιοῦ^{vpxnms} εἰς^p ὁδams οἶκος^{nam} αὐτός^{rgms} ἢ^{xo} ἐκεῖνος^{rdnms} ὅτι^c πᾶς^{anmsn} ὁδnms ὑψῶν^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} ταπεινῶ^{vifp3s} ὁδnms δε^c ταπεινῶ^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑψῶ^{vifp3s}. **v.15** προσφέρω^{viaa3p} δε^c αὐτός^{rdms} καί^c ὁdan βρέφος^{nanp} ἵνα^c αὐτός^{rdgnp} ἄπτη^{vspmi3s} ὀράω^{vpaanmp} δε^c ὁdnmp μαθητής^{nmmp} ἐπιτιμῶ^{viaa3p} αὐτός^{rdmp}. **v.16** ὁδnms δε^c Ἰησοῦς^{nmms} προσκαλέομαι^{vpadnms} αὐτός^{rdanp} λέγω^{viaa3s} ἀφήμι^{vdaa2p} ὁdan παιδίον^{nanp} ἔρχομαι^{vnpn} πρὸς^p ἐγώ^{vpa-s} καί^c μὴ^{xo} κωλύω^{vdpazp} αὐτός^{rdanp} ὁδgnp γάρ^c τοιοῦτος^{rdgnp} εἰμι^{vix3s} ὁδnfs βασιλεία^{nmfs} ὁδgms θεός^{ngms}. **v.17** ἀμήν^{lh} λέγω^{vipa1s} σύ^{rdp-d} ὅς^{rtms} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} δέχομαι^{vsad3s} ὁδafs βασιλεία^{nafs} ὁδgms θεός^{ngms} ὡς^{bo} παιδίον^{nmms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaas3s} εἰς^p αὐτός^{rgpafs}.

ἄρχων, λέγων, Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζῶν ἰώνιον κλη-
 ρονομήσω· εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τί με λέγεις ἀγαθόν· οὐδεὶς 19
 ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. τὰς ἐντολάς οἶδας, Μὴ μοιχεύσης, μὴ 20
 φονεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ψευδομαρτυρήσης, τίμα τὸν πατέρα
 σου καὶ τὴν μητέρα σου. ὁ δὲ εἶπε, Ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην 21
 ἐκ νεότητος μου. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἔτι 22
 ἐν σοὶ λείπει, πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ
 ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ ἀκού- 23
 σας ταῦτα περίλυπος ἐγένετο, ἦν γὰρ πλοῦσιος σφόδρα. ἰδὼν δὲ 24
 αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς περίλυπον γενόμενον εἶπε, Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ
 χρήματα ἔχοντες εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. εὐ- 25
 κοπώτερον γὰρ ἐστὶ κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν,
 ἢ πλοῦσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. εἶπον δὲ οἱ 26
 ἀκούσαντες, Καὶ τίς δύναται σωθῆναι· ὁ δὲ εἶπε, Τὰ ἀδύνατα 27
 παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ ἐστὶ παρὰ τῷ Θεῷ. εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, 28
 Ἰδοῦ, ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκολουθήσαμεν σοὶ. ὁ δὲ 29
 εἶπεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφήκεν οἰκίαν,
 ἢ γονεῖς, ἢ ἀδελφούς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἕνεκεν τῆς βασιλείας
 τοῦ Θεοῦ, ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, 30
 καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἔρχομένῳ ζῶν ἰώνιον. Παραλαβὼν δὲ τοὺς 31
 δώδεκα, εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἰδοῦ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα,

v.18 καί^c ἐπερωτάω^{v1aa3s} τι-ορινας αὐτός^{rpa.ms} ἄρχων^{nnms} λέγω^{vppanms} διδάσκαλος^{nvms}
 ἀγαθός^{avmsn} τις^{rqa.ms} ποιέω^{vpa.ms} ζῶν^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} κληρονομέω^{vifa1s}. **v.19** λέγω^{v1aa3s} δε^c
 αὐτός^{rpd.ms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} τις^{rqa.ms} ἐγὼ^{rpa-s} λέγω^{v1pa2s} ἀγαθός^{aamsn} οὐδεὶς^{anfns} ἀγαθός^{anmsn}
 εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἷς^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.20** ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} οἶδα^{v1xa2s} μὴ^{xo} μοιχεύω^{vsaa2s} μὴ^{xo}
 φονεύω^{vsaa2s} μὴ^{xo} κλέπτω^{vsaa2s} μὴ^{xo} ψευδομαρτυρέω^{vsaa2s} τιμάω^{vdpa2s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} σύ^{rpg-s}
 καί^c ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} σύ^{rpg-s}. **v.21** ὁ^{dnms} δε^c λέγω^{v1aa3s} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} φυλάσσω^{viam1s} ἐκ^p
 νεότης^{ngfs} ἐγὼ^{rpg-s}. **v.22** ἀκούω^{vpa.ms} δε^c οὗτος^{rdanp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpd.ms}
 εἶ^{bo} τίς^{nans} σύ^{rpd-s} λείπω^{v1pa2s} πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcaanp} ἔχω^{v1pa2s} πωλέω^{vdaa2s} καί^c διαδίδωμι^{vdaa2s}
 πτωχός^{admpn} καί^c ἔχω^{v1fa2s} θησαυρός^{nams} ἐν^p οὐρανός^{ndms} καί^c δεῦρο^{vdvx2s} ἀκολουθεῖω^{vdpa2s}
 ἐγὼ^{rpd-s}. **v.23** ὁ^{dnms} δε^c ἀκούω^{vpa.ms} οὗτος^{rdanp} περίλυπος^{anmsn} γίνομαι^{v1ad3s} εἰμι^{v1ix3s} γάρ^c
 πλοῦσιος^{anmsn} σφόδρα^{bo}. **v.24** ὁράω^{vpa.ms} δε^c αὐτός^{rpa.ms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} περίλυπος^{aamsn}
 γίνομαι^{vpadams} λέγω^{v1aa3s} πῶς^{bo} δυσκόλως^{bo} ὁ^{dnmp} ὁ^{danp} χρῆμα^{namp} ἔχω^{vppanmp} εἰσέρχομαι^{v1fd3p}
 εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.25** εὐκοπος^{aamsnsc} γάρ^c εἰμι^{v1ix3s} κάμηλος^{nams} διὰ^p
 τρυμαλιᾶ^{ngfs} ῥαφίς^{ngfs} εἰσέρχομαι^{vnaa} ἤ^{xo} πλοῦσιος^{aamsn} εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}
 εἰσέρχομαι^{vnaa}. **v.26** λέγω^{v1aa3p} δε^c ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vpaanmp} καί^c τις^{rqa.ms} δύναμαι^{v1pn3s} σῶζω^{v1nar}.
v.27 ὁ^{dnms} δε^c λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dnnp} ἀδύνατος^{annpn} παρὰ^p ἀνθρώπος^{ndmp} δυνατός^{annpn} εἰμι^{v1ix3s}
 παρὰ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.28** λέγω^{v1aa3s} δε^c ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} ἰδοῦ^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpn-p} ἀφήμι^{v1a1s}
 πᾶς^{aanpn} καί^c ἀκολουθεῖω^{v1aa1p} σύ^{rpd-s}. **v.29** ὁ^{dnms} δε^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} ἀμὴν^h λέγω^{v1pa1s}
 σύ^{rpd-p} ὅτι^c οὐδεὶς^{anfns} εἰμι^{v1ix3s} ὃς^{rmmms} ἀφήμι^{v1aa3s} οἰκία^{nafs} ἤ^{xo} γονεύς^{namp} ἤ^{xo} ἀδελφός^{namp}
 ἤ^{xo} γυνή^{nafs} ἤ^{xo} τέκνον^{namp} ἕνεκα^{bo} ὁ^{dams} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.30** ὃς^{rmmms} ὃς^{xo} μὴ^{xo}
 ἀπολαμβάνω^{vsaa3s} πολλαπλασίονα^{aanpn} ἐν^p ὁ^{ddms} καιρός^{ndms} οὗτος^{rddms} καί^c ἐν^p ὁ^{ddms} αἰών^{ndms}
 ὁ^{ddms} ἔρχομαι^{vppndms} ζῶν^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}.

καὶ τελεσθήσεται πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ
 32 τοῦ ἀνθρώπου. παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαυχθή-
 33 σεται, καὶ ὑβρισθήσεται, καὶ ἐμπυυσθήσεται, καὶ μαστιγώσαντες
 34 ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. καὶ
 αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμέ-
 35 νον ἀπὸ αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα. Ἐγένετο δὲ
 ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτόν εἰς Ἱεριχῶ, τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν
 36 ὁδὸν προσαιτῶν, ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου, ἐπυνθά-
 37 νετο τί εἶη τοῦτο. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος
 38 παρέρχεται. καὶ ἐβόησε, λέγων, Ἰησοῦ, υἱὲ Δαβὶδ, ἐλέησόν με.
 39 καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα σιωπήσῃ, αὐτὸς δὲ πολλῶ
 40 μᾶλλον ἔκραζεν, Ὡς Δαβὶδ, ἐλέησόν με. σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς
 ἐκέλευσεν αὐτόν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν, ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπι-
 41 ρώτησεν αὐτόν, λέγων Τί σοι θέλεις ποιήσω· ὁ δὲ εἶπε, Κύριε,
 42 ἵνα ἀναβλέψω. καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἀνάβλεψον, ἡ πίστις
 43 σου σέσωκέ σε. καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ,
 δοξάζων τὸν Θεόν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.
 19, 2 Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν Ἱεριχῶ. καὶ ἰδοῦ, ἀνὴρ ὀνόματι
 καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος ἦν
 3 πλούσιος. καὶ ἐξήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ ἠδύ-

v.31 παραλαβάνω^{vpaanms} δέε^{δε} ὁδῶν^{dam} δώδεκα^{tn} λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτὸς^{rpamp} ἰδοῦ^{vdaa2s}
 ἀναβαίνω^{vipa1p} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} καί^c τελέω^{vifp3s} πᾶς^{anpnh} ὁδὸν^{dnnp} γράφω^{vpxrnpn} διὰ^p ὁδῶν^{pdgmp}
 προφήτης^{ngmp} ὁδῶν^{sdms} υἱὸς^{ndms} ὁδῶν^{sdms} ἀνθρώπος^{ngms}. **v.32** παραδίδωμι^{vifp3s} γὰρ^c ὁδὸν^{dnnp}
 ἔθνος^{ndnp} καί^c ἐμπαύω^{vifp3s} καί^c ὑβρίζω^{vifp3s} καί^c ἐμπύω^{vifp3s}. **v.33** καί^c μαστιγῶ^{vpaanmp}
 ἀποκτείνω^{vifa3p} αὐτὸς^{rpams} καί^c ὁδῶν^{sdms} ἡμέρα^{ndfs} ὁδῶν^{sdms} τρίτος^{adfsn} ἀνίστημι^{vifm3s}. **v.34** καί^c
 αὐτὸς^{rpnm} οὐδεις^{aansn} οὗτος^{rdgnp} συνιῆμι^{viaa3p} καί^c εἰμι^{vix3s} ὁδῶν^{sdms} ῥῆμα^{nmns} οὗτος^{rdnns}
 κρύπτω^{vpxrnns} ἀπὸ^p αὐτὸς^{rpmp} καί^c οὐ^{xo} γινώσκω^{via3p} ὁδῶν^{sdms} λέγω^{vppanp}. **v.35** γίνομαι^{viaa3s}
 δέε^{δε} ἐν^p ὁδῶν^{sdms} ἐγγίζω^{vnpa} αὐτὸς^{rpams} εἰς^p Ἱεριχῶ^{tp} τυφλὸς^{anmsn} τι-ορινις^{ngms} κάθημα^{vinn3s} παρὰ^p
 ὁδῶν^{sdms} ὁδῶν^{sdms} προσαιτέω^{vppanms}. **v.36** ἀκούω^{vpaanms} δέε^{δε} ὄχλος^{ngms} διαπορευομαι^{vppngms}
 πυνθάνομαι^{vinn3s} τίς^{rdnns} εἰμι^{vopx3s} οὗτος^{rdnns}. **v.37** ἀπαγγέλλω^{viaa3p} δέε^{δε} αὐτὸς^{rdms} ὅτι^c
 Ἰησοῦς^{nmns} ὁδῶν^{sdms} Ναζωραῖος^{nmns} παρέρχομαι^{vipn3s}. **v.38** καί^c βοάω^{viaa3s} λέγω^{vppanms}
 Ἰησοῦς^{nmns} υἱὸς^{nmns} Δαυιδ^{tp} ἐλέεω^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpas}. **v.39** καί^c ὁδῶν^{sdms} προάγω^{vppanmp}
 ἐπιπαύω^{viaa3p} αὐτὸς^{rdms} ὁδῶν^{sdms} σιωπῶ^{vsaa3s} αὐτὸς^{rdnms} δέε^{δε} πολλὸς^{adnns} μᾶλλον^{viaa3s}
 υἱὸς^{nmns} Δαυιδ^{tp} ἐλεέω^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpas}. **v.40** ἴστημι^{vppanms} δέε^{δε} ὁδῶν^{sdms} Ἰησοῦς^{nmns}
 κελεύω^{viaa3s} αὐτὸς^{rpams} ἄγω^{vnap} πρὸς^p αὐτὸς^{rpams} ἐγγίζω^{vpaags} δέε^{δε} αὐτὸς^{rdms} ἐπερωτιάω^{viaa3s}
 αὐτὸς^{rpams}. **v.41** λέγω^{vppanms} τίς^{rdnns} σύ^{tpd-s} θέλω^{vipa2s} ποιέω^{vsaa1s} ὁδῶν^{sdms} δέε^{δε} λέγω^{viaa3s}
 κύριος^{nmns} ἵνα^c ἀναβλέπω^{vsaa1s}. **v.42** καί^c ὁδῶν^{sdms} Ἰησοῦς^{nmns} λέγω^{viaa3s} αὐτὸς^{rdms}
 ἀναβλέπω^{vdaa2s} ὁδῶν^{sdms} πίστις^{nmfs} σύ^{tpg-s} σὺ^{vixa3s} ὁδῶν^{sdms} σὺ^{rpas}. **v.43** καί^c παραχρῆμα^{bo}
 ἀναβλέπω^{viaa3s} καί^c ἀκολουθέω^{viaa3s} αὐτὸς^{rdms} δοξάζω^{vppanms} ὁδῶν^{sdms} θεός^{nmns} καί^c πᾶς^{anmsn}
 ὁδῶν^{sdms} λαός^{nmns} ὁράω^{vpaanms} δίδωμι^{viaa3s} αἶνος^{nmns} ὁδῶν^{sdms} θεός^{ndms}. **19. v.1** καί^c
 εἰσέρχομαι^{vpaanms} διέρχομαι^{vinn3s} ὁδῶν^{sdms} Ἱεριχῶ^{tp}. **v.2** καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} ἀνὴρ^{nmns} ὄνομα^{ndns}
 καλέω^{vppnms} Ζακχαῖος^{nmns} καί^c αὐτὸς^{rdnms} εἰμι^{vix3s} ἀρχιτελώνης^{nmns} καί^c οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vix3s}
 πλούσιος^{anmsn}.

νατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. καὶ προδραμῶν 4
 ἔμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ συκομωραίαν ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι δὶ ἐκεί- 5
 νης ἤμελλε διέρχεσθαι. καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας 5
 ὁ Ἰησοῦς εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ζακχαῖε, σπεύσας 6
 κατὰβηθι, σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. καὶ σπεύ- 6
 σας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων. καὶ ἰδόντες ἅπαντες 7
 διεγόγγυζον, λέγοντες ὅτι Παρὰ ἁμαρτωλῶ ἀνδρὶ εἰσηλθε καταλυ- 7
 σαι. σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον, Ἰδού, τὰ ἡμίση 8
 τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινός 8
 τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν 9
 ὁ Ἰησοῦς ὅτι Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι 10
 καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου 10
 ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός. Ἀκούοντων δὲ αὐτῶν ταῦτα, 11
 προσθεὶς εἶπε παραβολήν, διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτόν εἶναι Ἰερουσαλήμ, 11
 καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρηῖμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ 12
 ἀναφαίνεσθαι. εἶπεν οὖν, Ἄνθρωπός τις εὐγενῆς ἐπορεύθη εἰς 12
 χώραν μακράν, λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν, καὶ ὑποστρέψαι. κα- 13
 λέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ 13
 εἶπε πρὸς αὐτούς, Πραγματεύσασθε ἕως ἔρχομαι. οἱ δὲ πολῖται 14
 αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ,

v.3 καί^c ζητέ^{v1a3s} ὁράω^{vnaa} ὁδάμς Ἰησοῦς^{nams} τίς^{rqnms} εἰμι^{v1p3s} καί^c οὐ^{xo} δύναμαι^{v1in3s}
 ἀπό^p ὄδgmς ὄχλος^{ngms} ὅτι^c ὁδδfς ἡλικία^{ndfς} μικρὸς^{anmsn} εἰμι^{v1ix3s}. **v.4** καί^c προτρέχω^{vpaanms}
 ἔμπροσθεν^{bo} ἀναβαίνω^{v1aa3s} ἐπι^p συκομωρέα^{nafς} ἵνα^c ὁράω^{vsaa3s} αὐτός^{rpmams} ὅτι^c διά^p
 ἐκεῖνος^{rdgfs} μέλλω^{v1a3s} διέρχομαι^{v1p3n}. **v.5** καί^c ὡς^{bo} ἔρχομαι^{v1aa3s} ἐπι^p ὁδάμς τόπος^{nams}
 ἀναβλέπω^{vpaanms} ὁδnmς Ἰησοῦς^{nams} ὁράω^{v1aa3s} αὐτός^{rpmams} καί^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpmams}
 Ζακχαῖος^{nams} σπεύδω^{vpaanms} καταβαίνω^{vdaa2s} σήμερον^{bo} γάρ^c ἐν^p ὁδάμς οἴκος^{ndms} σύ^{rpm-g}
 δεῖ^{v1p3s} ἐγὼ^{rpm-a-s} μένω^{vnaa}. **v.6** καί^c σπεύδω^{vpaanms} καταβαίνω^{v1aa3s} καί^c ὑποδέχομαι^{v1ad3s}
 αὐτός^{rpmams} χαίρω^{vppanms}. **v.7** καί^c ὁράω^{vpaanmp} ἅπας^{anmpn} διαγογγύζω^{v1ia3p} λέγω^{vppanmp}
 ὅτι^c παρὰ^p ἁμαρτωλός^{admsn} ἀνήρ^{ndms} εἰσέρχομαι^{v1aa3s} καταλύω^{vnaa}. **v.8** ἴστημι^{vparnms}
 δέ^c Ζακχαῖος^{nams} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p ὁδάμς κύριος^{nams} ἰδοῦ^{vdaa2s} ὁδανp ἤμισυς^{aanp} ὁδgnp
 ὑπάρχω^{vppagmp} ἐγὼ^{rpm-g} κύριος^{nams} δίδωμι^{v1p1s} ὁδδmp πτωχός^{admpn} καί^c εἰ^{qo} τι-σρινγς τι-σ-
 ριανς συκοφαντέω^{v1a1s} ἀποδίδωμι^{v1p1s} τετραπλοῦς^{aansn}. **v.9** λέγω^{v1aa3s} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rpmams}
 ὁδnmς Ἰησοῦς^{nams} ὅτι^c σήμερον^{bo} σωτηρία^{nfmς} ὁδδms οἴκος^{ndms} οὗτος^{rddms} γίνομαι^{v1ad3s} καθότι^{bo}
 καί^c αὐτός^{rpmams} υἱός^{nms} Ἀβραάμ^{tp} εἰμι^{v1p3s}. **v.10** ἔρχομαι^{v1aa3s} γάρ^c ὁδnmς υἱός^{nms}
 ὁδgmς ἄνθρωπος^{ngms} ζητέω^{vnaa} καί^c σφῶς^{vnaa} ὁδans ἀπόλλυμι^{v1pxaans}. **v.11** ἀκούω^{vppagmp}
 δέ^c αὐτός^{rpmmp} οὗτος^{rdanp} προσίτημι^{vpaanms} λέγω^{v1aa3s} παραβολή^{nafς} διά^p ὁδans ἐγγύς^{bo}
 αὐτός^{rpmams} εἰμι^{v1p3x} Ἰερουσαλήμ^{tp} καί^c δοκέω^{v1p3a} αὐτός^{rpmmp} ὅτι^c παραχρηῖμα^{bo} μέλλω^{v1p3s}
 ὁδmfς βασιλεία^{nfmς} ὁδgmς θεός^{ngms} ἀναφαίνω^{v1p3p}. **v.12** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c ἀνθρώπος^{nms} τι-
 σ-ρηνγς εὐγενῆς^{anmsn} πορεύομαι^{v1ao3s} εἰς^p χώρα^{nafς} μακρός^{aafsn} λαμβάνω^{vnaa} ἑαυτοῦ^{rxdms}
 βασιλεία^{nafς} καί^c ὑποστρέφω^{vnaa}. **v.13** καλέω^{vpaanms} δέ^c δέκα^{tn} δούλους^{namp} ἑαυτοῦ^{rxgms}
 δίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpmmp} δέκα^{tn} μνᾶ^{nafp} καί^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpmmp} πραγματεύομαι^{vdad2p}
 ἕως^c ἔρχομαι^{v1p1s}.

15 λέγοντες, Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ’ ἡμᾶς. καὶ ἐγένετο
 ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ εἶπε φωνη-
 16 θῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους, οἷς ἔδωκε τὸ ἀργύριον, ἵνα
 17 γνῶ τίς τί διεπραγματεύσατο. παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος, λέγων,
 18 Κύριε, ἡ μνᾶ σου προσειργάσατο δέκα μνᾶς. καὶ εἶπεν αὐτῷ,
 Εὖ, ἀγαθὲ δοῦλε, ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν
 19 ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων. καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος, λέγων, Κύριε,
 20 ἡ μνᾶ σου, ἐποίησε πέντε μνᾶς. εἶπε δὲ καὶ τούτῳ, Καὶ σὺ γίνου
 21 ἐπάνω πέντε πόλεων. καὶ ἕτερος ἦλθε, λέγων, Κύριε, ἰδοὺ, ἡ
 22 μνᾶ σου, ἦν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ, ἐφοδύμην γάρ
 σε, ὅτι ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἶ, αἶρεις ὁ οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις
 23 ὁ οὐκ ἔσπειρας. λέγει δὲ αὐτῷ, Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε,
 24 πονηρὲ δοῦλε. ἦδεις ὅτι ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρὸς εἰμι, αἶρων ὁ
 25 οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων ὁ οὐκ ἔσπειρα, καὶ διατί οὐκ ἔδωκας
 26 τὸ ἀργύριόν μου ἐπὶ τὴν τράπεζαν, καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν
 27 ἔπραξα αὐτό· καὶ τοῖς παρεσιῶσιν εἶπεν, Ἄρατε ἀπ’ αὐτοῦ τὴν
 μνᾶν, καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι. καὶ εἶπον αὐτῷ, Κύριε,
 ἔχει δέκα μνᾶς. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται,
 ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὁ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ’ αὐτοῦ. πλήν
 τοὺς ἐχθροὺς μου ἐκείνους, τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι

v.14 ὁdnmp δέ^c πολίτης^{nnmp} αὐτός^{rpgms} μισῶ^{v1aa3p} αὐτός^{rgrams} καί^c ἀποστέλλω^{v1aa3p}
 πρεσβεία^{nafs} ὁπίσω^{bo} αὐτός^{rpgms} λέγω^{vppanmp} οὐ^{xo} θέλω^{v1pa1p} οὗτος^{rdams} βασιλεῦ^{vnaa} ἐπι^p
 ἐγώ^{rpa-p}. **v.15** καί^c γίνονται^{viad3s} ἐν^p ὁddms ἐπανερχομαι^{vnaa} αὐτός^{rgrams} λαμβάνω^{vpaams}
 ὁdafs βασιλεία^{nafs} καί^c λέγω^{v1aa3s} φωνῶ^{vnap} αὐτός^{rpdms} ὁdamp δοῦλος^{namp} οὗτος^{rdamp} ὅς^{rdrmp}
 δίδωμι^{v1aa3s} ὁdans ἀργύριον^{nans} ἵνα^c γινώσκω^{vsaa3s} τίς^{rqnms} τίς^{rqans} διαπραγματεύομαι^{viad3s}.
v.16 παραγίνομαι^{viad3s} δέ^c ὁdnms πρῶτος^{anmsn} λέγω^{vppanms} κύριος^{nvms} ὁdnfs μὴ^{nnfs} σύ^{rpg-s}
 προσεργάζομαι^{viad3s} δέκα^{tn} μνᾶ^{nafp}. **v.17** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} εὖ^{bo} ἀγαθός^{avmsn}
 δοῦλος^{nvms} ὅτι^c ἐν^p ἐλαχίστος^{adnsn} πιστός^{anmsn} γίνομαι^{viad2s} εἰμι^{vdpx2s} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vppanms}
 ἐπάνω^{bo} δέκα^{tn} πόλεις^{ngfp}. **v.18** καί^c ἔρχομαι^{v1aa3s} ὁdnms δεύτερος^{anmsn} λέγω^{vppanms}
 κύριος^{nvms} ὁdnfs μνᾶ^{nnfs} σύ^{rpg-s} ποιῶ^{v1aa3s} πέντε^{tn} μνᾶ^{nafp}. **v.19** λέγω^{v1aa3s} δέ^c καί^c
 οὗτος^{rddms} καί^c σύ^{rpn-s} γίνονται^{vdpn2s} ἐπάνω^{bo} πέντε^{tn} πόλεις^{ngfp}. **v.20** καί^c ἕτερος^{anmsn}
 ἔρχομαι^{v1aa3s} λέγω^{vppanms} κύριος^{nvms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁdnfs μνᾶ^{nnfs} σύ^{rpg-s} ὅς^{rrafis} ἔχω^{v1a1s}
 ἀπόκειμαι^{vppnafs} ἐν^p σουδαρίον^{ndns}. **v.21** φοβέομαι^{viin1s} γάρ^c σύ^{rpa-s} ὅτι^c ἄνθρωπος^{nnms}
 αὐστηρὸς^{anmsn} εἰμι^{vi1px2s} αἶρω^{v1pa2s} ὅς^{rtrans} οὐ^{xo} τίθημι^{v1aa2s} καί^c θερίζω^{v1pa2s} ὅς^{rtrans} οὐ^{xo}
 σπείρω^{v1aa2s}. **v.22** λέγω^{v1pa3s} δέ^c αὐτός^{rpdms} ἐκ^p ὁdgns στόμα^{ngns} σύ^{rpg-s} κρίνω^{v1a1s}
 σύ^{rpa-s} πονηρὸς^{avmsn} δοῦλος^{nvms} οἷδα^{v1ya2s} ὅτι^c ἐγώ^{rpn-s} ἄνθρωπος^{nnms} αὐστηρὸς^{anmsn}
 εἰμι^{vi1px1s} αἶρω^{vppanms} ὅς^{rtrans} οὐ^{xo} τίθημι^{v1aa1s} καί^c θερίζω^{vppanms} ὅς^{rtrans} οὐ^{xo} σπείρω^{v1aa1s}.
v.23 καί^c διά^{ctis} οὐ^{xo} δίδωμι^{v1aa2s} ὁdans ἀργύριον^{nans} ἐγώ^{rpg-s} ἐπι^p ὁdafs τράπεζα^{nafs} καί^c
 ἐγώ^{rpn-s} ἔρχομαι^{vpaams} σὺν^p τόκος^{ndms} ἂν^{xo} πράσσω^{rpnans} αὐτός^{rpnans}. **v.24** καί^c ὁddmp
 παρίστημι^{vpxadmp} λέγω^{v1aa3s} αἶρω^{vdaa2p} ἀπό^p αὐτός^{rpgms} ὁdafs μνᾶ^{nafs} καί^c δίδωμι^{vdaa2p} ὁddms
 ὁdafp δέκα^{tn} μνᾶ^{nafp} ἔχω^{vppadms}. **v.25** καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdms} κύριος^{nvms} ἔχω^{v1pa3s} δέκα^{tn}
 μνᾶ^{nafp}. **v.26** λέγω^{v1pa1s} γάρ^c σύ^{rpd-p} ὅτι^c πᾶς^{admsn} ὁddms ἔχω^{vppadms} δίδωμι^{vi1p3s} ἀπό^p δέ^c
 ὁdgnms μὴ^{xo} ἔχω^{vppagms} καί^c ὅς^{rtnms} ἔχω^{v1pa3s} αἶρω^{vi1p3s} ἀπό^p αὐτός^{rpgms}.

ἐπ' αὐτούς, ἀγάγετε ὧδε, καὶ κατασφάζετε ἔμπροσθέν μου. Καὶ 28
εἰπὼν ταῦτα, ἔπορεύετο ἔμπροσθεν, ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα.
Καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς τὸ ὄ- 29
ρος τὸ καλούμενον ἔλαιων, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ,
εἰπὼν, Ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ἣ εἰσπορευόμενοι 30
εὐρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐ-
κάθισε, λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἂν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ, Διατί 31
λύετε· οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ ὅτι Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρειαν ἔχει. ἀπελ- 32
θόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι εὔρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. λυόντων 33
δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον, εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς, Τί λύ-
ετε τὸν πῶλον· οἱ δὲ εἶπον, Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρειαν ἔχει. καὶ 34, 35
ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐπιρρίψαντες ἑαυτῶν τὰ ἱ-
μάτια ἐπὶ τὸν πῶλον, ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. πορευομένου δὲ 36
αὐτοῦ, ὑπεστρώννουν τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. ἐγγίζοντος 37
δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν ἔλαιων, ἤρξαντο
ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ 38
μεγάλῃ περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων, λέγοντες, Εὐλογημένος 38
ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου, εἰρήνη ἐν οὐρανῷ, καὶ
δόξα ἐν ὑψίστοις. Καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου εἶ- 39
πον πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. καὶ 40
ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, Λέγω ὑμῖν ὅτι, ἂν οὗτοι σιωπήσωσιν,

v.27 πλήν^{bo} ὁdamp ἐχθρός^{aampn} ἐγώ^{trg-s} ἐκεῖνος^{rdamp} ὁdamp μί^{xo} θέλω^{vraaamp} ἐγώ^{trp-s}
βασιλεύω^{vnaa} ἐπί^p αὐτός^{trpamp} ἄγω^{vdaa2p} ὧδε^{bo} καί^c κατασφάζω^{vdaa2p} ἔμπροσθεν^p ἐγώ^{trg-s}.
v.28 καί^c λέγω^{vraanms} οὗτος^{rdamp} πορεύομαι^{vin3s} ἔμπροσθεν^{bo} ἀναβαίνων^{vraanms} εἰς^p
Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.29** καί^c γίνομαι^{viad3s} ὡς^{bo} ἐγγίζω^{viaa3s} εἰς^p Βηθφαγὴ^{trp} καί^c Βηθανία^{nafs}
πρός^p ὁdans ὄρος^{nans} ὁdans καλέω^{vppans} ἐλαία^{ngfp} ἀποστέλλω^{viaa3s} δύο^{tn} ὁdgmpr μαθητῆς^{ngmp}
αὐτός^{trgms}. **v.30** λέγω^{vraanms} ὑπάγω^{vdpa2p} εἰς^p ὁdafs κατέναντι^{bo} κώμη^{nafs} ἐν^p ὅς^{trdfs}
εἰσπορεύομαι^{vppnmp} εὐρίσκω^{vifa2p} πῶλος^{nams} δέω^{vpxpams} ἐπί^p ὅς^{trams} οὐδεὶς^{anfns} πώποτε^{bo}
ἀνθρώπος^{ngmp} καθίζω^{viaa3s} λύω^{vraanmp} αὐτός^{trpams} ἄγω^{vdaa2p}. **v.31** καί^c ἐάν^{qo} τι-σρινμ^{ns} σύ^{trpa-p}
ἐρωτᾷ^{vspa3s} διά[&]τίς^{xo} λύω^{vipa2p} οὗτῷ^{bo} λέγω^{vifa2p} αὐτός^{trpdms} ὅτι^c ὁdams κύριος^{nams} αὐτός^{trgms}
χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa3s}. **v.32** ἀπέρχομαι^{vraanmp} δεῖ^c ὁdnmpr ἀποστέλλω^{vpxrmp} εὐρίσκω^{viaa3p}
καθὼς^{bo} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{trdmp}. **v.33** λύω^{vrapmp} δεῖ^c αὐτός^{trgmp} ὁdams πῶλος^{nams} λέγω^{viaa3p}
ὁdnmpr κύριος^{nmp} αὐτός^{trgms} πρὸς^p αὐτός^{trpmp} τίς^{rqans} λύω^{vipa2p} ὁdams πῶλος^{nams}. **v.34** ὁdnmpr
δεῖ^c λέγω^{viaa3p} ὁdams κύριος^{nms} αὐτός^{trgms} χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa3s}. **v.35** καί^c ἄγω^{viaa3p}
αὐτός^{trpms} πρὸς^p ὁdams Ἰησοῦς^{nams} καί^c ἐπιρίπτω^{vraanmp} ἑαυτοῦ^{trxgmp} ὁdmp ἱμάτιον^{namp} ἐπί^p
ὁdams πῶλος^{nams} ἐπιβιβάζω^{viaa3p} ὁdams Ἰησοῦς^{nams}. **v.36** πορεύομαι^{vppngms} δεῖ^c αὐτός^{trgms}
ὑποστρώννω^{viaa3p} ὁdanp ἱμάτιον^{namp} αὐτός^{trgmp} ἐν^p ὁddfs ὁδός^{ndfs}. **v.37** ἐγγίζω^{vrapgms}
δεῖ^c αὐτός^{trgms} ἡδη^{bo} πρὸς^p ὁddfs κατάβασις^{ndfs} ὁdgns ὄρος^{ngns} ὁdgnp ἐλαία^{ngfp} ἄρχω^{viad3p}
ἅπας^{annsn} ὁdms πλῆθος^{nms} ὁdgmpr μαθητῆς^{ngmp} χαίρω^{vraanmp} αἰνέω^{vnpa} ὁdams θεός^{nams} φωνῇ^{ndfs}
μέγας^{adfn} περὶ^p πᾶς^{agfp} ὅς^{trgfp} ὁράω^{viaa3p} δύναμις^{ngfp}. **v.38** λέγω^{vraanmp} εὐλογέω^{vpxrmp}
ὁdms ἐρχομαι^{vppnms} βασιλεὺς^{nms} ἐν^p ὀνομα^{ndns} κυρίου^{ngms} εἰρήνη^{nfs} ἐν^p οὐρανός^{ndms} καί^c
δόξα^{nfs} ἐν^p ὑψίτος^{adnpp}. **v.39** καί^c τι-σρινμ^{ns} ὁdgmpr Φαρισαῖος^{ngmp} ἀπὸ^p ὁdgnms ὄχλος^{ngms}
λέγω^{viaa3p} πρὸς^p αὐτός^{trpms} διδάσκαλος^{nms} ἐπιτιμάω^{vdaa2s} ὁdmp μαθητῆς^{ndmp} σύ^{trg-s}.

41 οἱ λίθοι κεκράζονται. Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν, ἔκλαυ-
 42 σεν ἐπ’ αὐτῆ, λέγων ὅτι Εἰ ἔγνων καὶ σύ, καὶ γε ἐν τῇ ἡμέρα
 σου ταύτῃ, τὰ πρὸς εἰρήνην σου, νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν
 43 σου. ὅτι ἤξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σέ, καὶ περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροὶ σου
 χάρακά σοι, καὶ περικυκλώσουσί σε, καὶ συνέξουσί σε πάντοθεν,
 44 καὶ ἐδαφιοῦσί σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ ἀφήσουσιν ἐν
 σοί λίθον ἐπὶ λίθῳ, ἀνθ’ ὧν οὐκ ἔγνων τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς
 45 σου. Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερόν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦν-
 46 τας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας, λέγων αὐτοῖς, Γέγραπται, Ὁ οἶκος
 μου οἶκος προσευχῆς ἐστίν, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον
 47 ληστῶν. καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ’ ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ, οἱ δὲ ἀρ-
 χιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι, καὶ οἱ πρῶτοι
 48 τοῦ λαοῦ, καὶ οὐχ εὗρισκον τὸ τί ποιήσωσιν, ὁ λαὸς γὰρ ἅπας
 ἐξεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

20 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, διδάσκοντος αὐτοῦ
 τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς
 2 καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν,
 λέγοντες, Εἰπέ ἡμῖν, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστὶν ὁ
 3 δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην· ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς,
 4 Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἓνα λόγον, καὶ εἶπατέ μοι, Τὸ βάπτισμα Ἰ-

v.40 καί^c ἀποκρίνομαι^{vpaonms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} λέγω^{viala1s} σύ^{rpd-p} ὅτι^c ἐάν^{qo} οὗτος^{rddnmp}
 οἰκῶ^{vsaa3p} ὁ^{dnmr} λίθος^{nnmp} κρᾶζω^{vifd3p}. **v.41** καί^c ὡς^{bo} ἐγγίζω^{viaa3s} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dafs}
 πόλις^{nafs} κλαίω^{viaa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpdfs}. **v.42** λέγω^{vppanms} ὅτι^c εἰ^{qo} γινώσκω^{viaa2s} καί^c σύ^{rpn-s}
 καί^c γέ^{xo} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} σύ^{rpg-s} οὗτος^{rddfs} ὁ^{damp} πρὸς^p εἰρήνην^{nafs} σύ^{rpg-s} νῦν^{bo} δε^c
 κρύπτω^{vrap3s} ἀπό^p ὀφθαλμός^{ngmp} σύ^{rpg-s}. **v.43** ὅτι^c ἦκα^{vifa3p} ἡμέρα^{nnfp} ἐπὶ^p σύ^{rpa-s} καί^c
 περιβάλλω^{vifa3p} ὁ^{dnmr} ἐχθρός^{anmpn} σύ^{rpg-s} χάραξ^{namns} σύ^{rpd-s} καί^c περικυκλώω^{vifa3p} σύ^{rpa-s} καί^c
 συνέξω^{vifa3p} σύ^{rpa-s} πάντοθεν^{bo}. **v.44** καί^c ἐδαφίζω^{vifa3p} σύ^{rpa-s} καί^c ὁ^{damp} τέκνον^{nanp} σύ^{rpg-s}
 ἐν^p σύ^{rpd-s} καί^c οὐ^{xo} ἀφήμι^{vifa3p} ἐν^p σύ^{rpd-s} λίθος^{namns} ἐπὶ^p λίθος^{ndms} ἀντι^p ὅς^{rpgmp} οὐ^{xo}
 γινώσκω^{viaa2s} ὁ^{dams} καιρός^{namns} ὁ^{dgrfs} ἐπισκοπή^{ngfs} σύ^{rpg-s}. **v.45** καί^c εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^p
 ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} ἄρχω^{viaa3s} ἐκβάλλω^{vnpa} ὁ^{damp} πωλέω^{vppaamp} ἐν^p αὐτός^{rpdns} καί^c ἀγοράζω^{vppaamp}.
v.46 λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpdmp} γράφω^{vixp3s} ὁ^{dams} οἶκος^{nnms} ἐγὼ^{rpg-s} οἶκος^{nnms} προσευχῆ^{ngfs}
 εἰμι^{vixp3s} σύ^{rpn-p} δε^c αὐτός^{rgrams} ποιεῶ^{viaa2p} σπήλαιον^{nans} ληστῆς^{ngmp}. **v.47** καί^c εἰμι^{vix3s}
 διδάσκω^{vppanms} ὁ^{dans} κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} ὁ^{dnmr} δε^c ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c
 ὁ^{dnmr} γραμματεὺς^{nnmp} ζητέω^{viaa3p} αὐτός^{rgrams} ἀπόλλυμι^{vnaa} καί^c ὁ^{dnmr} πρῶτος^{anmpn} ὁ^{dams}
 λαός^{ngms}. **v.48** καί^c οὐ^{xo} εὕρισκα^{vifa3p} ὁ^{dans} τίς^{rgrams} ποιεῶ^{vsaa3p} ὁ^{dams} λαός^{nnms} γάρ^c
 ἅπας^{anmsn} ἐκκρεμάννυμι^{vim3s} αὐτός^{rpgms} ἀκούω^{vppanms}. **20. v.1** καί^c γίνομαι^{viaa3s} ἐν^p εἰς^{ndfs}
 ὁ^{dgrp} ἡμέρα^{ngfp} ἐκεῖνος^{rdgfp} διδάσκω^{vppagms} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dams} λαός^{namns} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} καί^c
 εὐαγγελίζω^{vppmgms} ἐφιστημι^{viaa3p} ὁ^{dnmr} ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmr} γραμματεὺς^{nnmp} σὺν^p ὁ^{damp}
 πρεσβύτερος^{admpn}. **v.2** καί^c λέγω^{viaa3p} πρὸς^p αὐτός^{rgrams} λέγω^{vppanmp} λέγω^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpd-p}
 ἐν^p ποῖος^{rqdfs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rpanp} ποιεῶ^{vira2s} ἦ^{xo} τίς^{rgrams} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dams} δίδωμι^{vpaanms}
 σύ^{rpd-s} ὁ^{dafs} ἐξουσία^{ndfs} οὗτος^{rdfs}. **v.3** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δε^c λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpanp}
 ἐρωτῶ^{vifa1s} σύ^{rpa-p} κἀγὼ^{rpn-s} εἶς^{namns} λόγος^{namns} καί^c λέγω^{vdaa2p} ἐγὼ^{rpd-s}.

ωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἣ ἐξ ἀνθρώπων· οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς 5
 ἑαυτοῦς, λέγοντες ὅτι Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἔρεϊ, Διατί οὖν
 οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ· ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λα- 6
 ὸς καταλιθάσει ἡμᾶς, πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην
 εἶναι. καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν 7, 8
 αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. Ἦρ- 9
 ξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἄνθρωπός
 τις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδή- 10
 μιησε χρόνους ἱκανούς, καὶ ἐν καιρῷ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωρ-
 γοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δῶσιν αὐτῷ, οἱ 11
 δὲ γεωργοὶ δείραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν κενόν. καὶ προσέθετο
 πέμψαι ἕτερον δοῦλον, οἱ δὲ κάκεῖνον δείραντες καὶ ἀτιμάσαν- 12
 τες, ἐξαπέστειλαν κενόν. καὶ προσέθετο πέμψαι τρίτον, οἱ δὲ καὶ
 τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶ- 13
 νος, Τί ποιήσω· πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν, ἵσως τοῦτον
 ἰδόντες ἐντραπήσονται. ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογί- 14
 ζοντο πρὸς ἑαυτοῦς, λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος, δεῦτε,
 ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. καὶ ἐκ- 15
 βαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἀπέκτειναν. τί οὖν ποιήσει
 αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος· ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς 16
 γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. ἀκούσαντες

v.4 ὁδnms βάπτισμαnms Ἰωάννηςngms ἐκp οὐρανόςngms εἰμιviii3s ἡxo ἐκp ἄνθρωποςngmp.
v.5 ὁdnmp δεc συλλογίζομαιviad3p πρὸςp ἑαυτοῦpxamp λέγωvppanmp ὅτιc ἐάνqo λέγωvsaa1p ἐκp
 οὐρανόsgms λέγωvifa3s διὰ&τιςxo οὖνc οὐxo πιστεύωviaa2p αὐτόςrpdms. **v.6** ἐάνqo δεc
 λέγωvsaa1p ἐκp ἄνθρωποςngmp πᾶsanmsn ὁdnms λαόςnms καταλιθάζωvifa3s ἐγῶrpa-p πειθῶvpxnms
 γάρc εἰμιvix3s Ἰωάννηςnams προφήτηςnams εἰμιvnpχ. **v.7** καίc ἀποκρίνομαιviad3p μῆxo
 οἶδαvnxα πόθενbo. **v.8** καίc ὁdnms Ἰησοῦςnms λέγωviaa3s αὐτόςrpdmp οὐδέbo ἐγῶrpn-s
 λέγωvipals σύrpd-p ἐνp ποῖοςrpdfs ἐξουσίαndfs οὗτοςrdanp ποιῶvipa1s. **v.9** ἄρχωviad3s δεc πρὸςp
 ὁdams λαόςnams λέγωvnpα dafis παραβολήnafs οὗτοςrdafs ἄνθρωποςnms τι-σρινμις φυτεύωviaa3s
 ἀμπελώνnms καίc ἐκδιῶμιviam3s αὐτόςrgrams γεωργόςndmp καίc ἀποθημέωviaa3s χρόνοςnamp
 ἱκανόςaampn. **v.10** καίc ἐνp καιρόςndms ἀποστέλλωviaa3s πρὸςp ὁdamp γεωργόςnamp δοῦλοςnams
 ἵναc ἀπὸp ὁdams καρπόςngms ὁdams ἀμπελώνngms διῶμιvsaa3p αὐτόςrpdms ὁdnmp δεc γεωργόςnmp
 δέρωvpaanmp αὐτόςrgrams ἐξαποστέλλωviaa3p κενόςaamsn. **v.11** καίc προστίθημιviam3s
 πέμψωvnaa ἕτεροςaamsn δοῦλοςnams ὁdnmp δεc κάκεῖνοςrdams δέρωvpaanmp καίc ἀτιμάζωvpaanmp
 ἐξαποστέλλωviaa3p κενόςaamsn. **v.12** καίc προστίθημιviam3s πέμψωvnaa τρίτοςaamsn ὁdnmp δεc
 καίc οὗτοςrdams τραυματίζωvpaanmp ἐκβάλλωviaa3p. **v.13** λέγωviaa3s δεc ὁdnms κύριοςnms ὁdams
 ἀμπελώνngms τιςrgrams ποιῶvsaa1s πέμψωvifa1s ὁdams υἱόςnams ἐγῶrpg-s ὁdams ἀγαπητόςaamsn ἵσωςbo
 οὗτοςrdams ὁράωvpaanmp ἐντρέπωvifp3p. **v.14** ὁράωvpaanmp δεc αὐτόςrgrams ὁdnmp γεωργόςnmp
 διαλογίζομαιvlin3p πρὸςp ἑαυτοῦpxamp λέγωvppanmp οὗτοςrdnms εἰμιvix3s ὁdnms κληρονόμοςnms
 δεῦτεvdx2p ἀποκτείνωvspa1p αὐτόςrgrams ἵναc ἐγῶrpg-p γίνομαιvsad3s ὁdnms κληρονομίαnms.
v.15 καίc ἐκβάλλωvpaanmp αὐτόςrgrams ἔξωbo ὁdams ἀμπελώνngms ἀποκτείνωviaa3p τίςrgrams οὖνc
 ποιῶvifa3s αὐτόςrpdmp ὁdnms κύριοςnms ὁdams ἀμπελώνngms.

17 δὲ εἶπον, Μὴ γένοιτο. ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπε, Τί οὖν ἐστὶ τὸ
 γεγραμμένον τοῦτο, Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,
 18 οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας· πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ’ ἐκεῖνον τὸν
 19 λίθον, συνθλασθήσεται, ἐφ’ ὃν δ’ ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. Καὶ
 ἐζήτησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ’ αὐτόν τὰς
 χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν, ἔγνωσαν γὰρ
 20 ὅτι πρὸς αὐτούς τὴν παραβολὴν ταύτην εἶπε. καὶ παρατηρήσαν-
 τες ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους, ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους
 εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, εἰς τὸ παραδοῦναι αὐτόν τῇ
 21 ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτόν, λέ-
 γοντες, Διδάσκαλε, οἶδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις, καὶ
 οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ’ ἐπ’ ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ
 22, 23 διδάσκεις. ἔξεστιν ἡμῖν Καίσαρι φόρον δοῦναι, ἢ οὐ· κατανοή-
 σας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν, εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί με πειράζετε.
 24 ἐπιδειξατέ μοι δηνάριον, τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφὴν ἀπο-
 25 κριθέντες δὲ εἶπον, Καίσαρος. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀπόδοτε τοῖνυν
 26 τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. καὶ οὐκ ἴσχυσαν
 ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ, καὶ θαυμάσαντες
 27 ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐσίγησαν. Προσελθόντες δὲ τινες τῶν
 Σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν
 28 αὐτόν, λέγοντες, Διδάσκαλε, Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τινος ἄ-

v. 16 ἐρχομαι^{vifd3s} καί^c ἀπόλλυμι^{vifa3s} ὁ^{damp} γεωργός^{namp} οὗτος^{rdamp} καί^c διδωμι^{vifa3s} ὁ^{dams} ἀμπελῶν^{nam} ἄλλος^{admpn} ἀκούω^{vraanmp} δέ^c λέγω^{viaa3p} μὴ^{xo} γίνομαι^{voad3s}. **v. 17** ὁ^{dams} δέ^c ἐμβλέτω^{vraanms} αὐτός^{rdamp} λέγω^{viaa3s} τίς^{rqnms} οὖν^c εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} γράφω^{vpxpns} οὗτος^{rdms} λίθος^{nam} ὅς^{rrams} ἀποδοκιμάζω^{viaa3p} ὁ^{dmpn} οἰκοδομῶ^{vraanmp} οὗτος^{rdms} γίνομαι^{vioa3s} εἰς^p κεφαλὴ^{nafs} γωνία^{ngfs}. **v. 18** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πίπτω^{vraanms} ἐπὶ^p ἐκεῖνος^{rdams} ὁ^{dams} λίθος^{nam} συνθλάω^{vifp3s} ἐπὶ^p ὅς^{rrams} δέ^c ἄν^{xo} πίπτω^{vsaa3s} λικμιάω^{vifa3s} αὐτός^{rpams}. **v. 19** καί^c ζητέω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{nnmp} ἐπιβάλλω^{vnaa} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} ἐν^p αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} καί^c φοβέομαι^{vioa3p} ὁ^{dams} λαός^{nam} γινώσκω^{viaa3p} γάρ^c ὅτι^c πρὸς^p αὐτός^{rpamp} ὁ^{dafs} παραβολή^{nafs} οὗτος^{rdafs} λέγω^{viaa3s}. **v. 20** καί^c παρατηρῶ^{vraanmp} ἀποστέλλω^{viaa3p} ἐγκάθετος^{aampn} ὑποκρίνομαι^{vrrpnam} ἑαυτοῦ^{rxamp} δικαίος^{aampn} εἰμι^{vixp3} ἵνα^c ἐπιλαβάνομαι^{vsad3p} αὐτός^{rpams} λόγος^{ngms} εἰς^p ὁ^{dans} παραδιδωμι^{vnaa} αὐτός^{rpams} ὁ^{ddfs} ἀρχή^{ndfs} καί^c ὁ^{ddfs} ἐξουσία^{ndfs} ὁ^{dgms} ἡγεμών^{ngms}. **v. 21** καί^c ἐπερωτῶ^{viaa3p} αὐτός^{rpams} λέγω^{vraanmp} διδάσκαλος^{nvms} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^c ὀρθῶς^{bo} λέγω^{vipa2s} καί^c διδάσκω^{vipa2s} καί^c οὐ^{xo} λαμβάνω^{vipa2s} πρόσωπον^{nans} ἀλλά^c ἐπὶ^p ἀλήθεια^{ngfs} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} διδάσκω^{vipa2s}. **v. 22** ἔξεστι^{vixp3s} ἐγώ^{rpdp} Καίσαρ^{ndms} φόρος^{nam} διδωμι^{vnaa} ἡ^{xo} οὐ^{xo}. **v. 23** κατανοέω^{vraanms} δέ^c αὐτός^{rpmp} ὁ^{dafs} πανουργία^{nafs} λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpmp} τίς^{rqans} ἐγώ^{rpas} πειράζω^{vipa2p}. **v. 24** ἐπιδεικνυμι^{vdaa2p} ἐγώ^{rpds} δηνάριον^{nans} τίς^{rqms} ἔχω^{vipa3s} εἰκών^{nafs} καί^c ἐπιγραφὴ^{nafs} ἀποκρίνομαι^{vraonmp} δέ^c λέγω^{viaa3p} Καίσαρ^{ngms}. **v. 25** ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdpn} ἀποδιδωμι^{vdaa2p} τοῖνυν^{xo} ὁ^{damp} Καίσαρ^{ngms} Καίσαρ^{ndms} καί^c ὁ^{damp} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὁ^{ddms} θεός^{ngms}. **v. 26** καί^c οὐ^{xo} ἰσχύω^{viaa3p} ἐπιλαβάνομαι^{vnaa} αὐτός^{rpams} ῥήμα^{ngms} ἐναντίον^{bo} ὁ^{dams} λαός^{ngms} καί^c θαυμάζω^{vraanmp} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} ἀπόκρισις^{ndfs} αὐτός^{rpams} σιγάω^{viaa3p}. **v. 27** προσέρχομαι^{vraanmp} δέ^c τι-ορινη^{pdgmp} Σαδδουκαῖος^{ngmp} ὁ^{dnmp} ἀντιλέγω^{vraanmp} ἀνάστασις^{nafs} μὴ^{xo} εἰμι^{vixp3} ἐπερωτῶ^{viaa3p} αὐτός^{rpams}.

δελφός ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἀποθάνῃ, ἵνα
 λάβῃ ὁ ἀδελφός αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ
 ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἐπτά οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν, καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυ- 29
 ναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος, καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα, 30
 καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος. καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν. ὡ- 31
 σαύτως δὲ καὶ οἱ ἐπτά, καὶ οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον.
 ὕστερον πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τί- 32, 33
 νος αὐτῶν γίνεται γυνή· οἱ γὰρ ἐπτά ἔσχον αὐτήν γυναῖκα. καὶ 34
 ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου
 γαμοῦσι καὶ ἐκγαμίσκονται, οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐ- 35
 κείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν
 οὔτε ἐκγαμίσκονται, οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται, ἰσάγγελοι 36
 γὰρ εἰσι, καὶ υἱοὶ εἰσι τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. ὅτι 37
 δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς
 λέγει Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραάμ καὶ τὸν Θεὸν Ἰσαάκ καὶ τὸν Θεὸν 38
 Ἰακώβ. Θεὸς δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων, πάντες γὰρ αὐτῷ 39
 ζῶσιν. ἀποκριθέντες δὲ τινες τῶν γραμματέων εἶπον, Διδάσκαλε,
 καλῶς εἶπας. Οὐκέτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν. Εἶπε 40, 41
 δὲ πρὸς αὐτούς, Πῶς λέγουσιν τὸν Χριστὸν υἰὸν Δαβὶδ εἶναι· καὶ 42
 αὐτὸς Δαβὶδ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν, Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ

v.28 λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} Μωϋσῆς^{nmms} γράφω^{v1aa3s} ἐγὼ^{rdp-p} ἐάν^{qo} τι-οριγμς
 ἀδελφός^{nmms} ἀποθνήσκω^{vsaa3s} ἔχω^{vppanms} γυνή^{nafs} καὶ^c οὗτος^{rdnms} ἄτεκνος^{anmsn}
 ἀποθνήσκω^{vsaa3s} ἵνα^c λαμβάνω^{vsaa3s} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nmms} αὐτός^{rgms} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} καὶ^c
 ἐξανίστημι^{vsaa3s} σπέρμα^{nans} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{ndms} αὐτός^{rgms}. **v.29** ἐπτά^{tn} οὖν^c ἀδελφός^{nmmp}
 εἰμι^{vix3p} καὶ^c ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} λαμβάνω^{vpaanms} γυνή^{nafs} ἀποθνήσκω^{v1aa3s} ἄτεκνος^{anmsn}.
v.30 καὶ^c λαμβάνω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} δεύτερος^{anmsn} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} καὶ^c οὗτος^{rdnms} ἀποθνήσκω^{v1aa3s}
 ἄτεκνος^{anmsn}. **v.31** καὶ^c ὁ^{dnms} τρίτος^{anmsn} λαμβάνω^{v1aa3s} αὐτός^{rgafs} ὡσαύτως^{bo} δέ^c καὶ^c
 ὁ^{dnmp} ἐπτά^{tn} καὶ^c οὗ^{xo} καταλείπω^{v1aa3p} τέκνον^{nanp} καὶ^c ἀποθνήσκω^{v1aa3p}. **v.32** ὕστερος^{bo}
 πᾶς^{agnp} ἀποθνήσκω^{v1aa3s} καὶ^c ὁ^{dnfs} γυνή^{nmfs}. **v.33** ἐν^p ὁ^{dafs} οὖν^c ἀνάστασις^{ndfs} τίς^{rgms}
 αὐτός^{rgmp} γίνομαι^{v1pn3s} γυνή^{nmfs} ὁ^{dnmp} γάρ^c ἐπτά^{tn} ἔχω^{v1aa3p} αὐτός^{rgafs} γυνή^{nafs}. **v.34** καὶ^c
 ἀποκρίνομαι^{vraonms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} ὁ^{dnmp} υἱός^{nmmp} ὁ^{dams} αἰών^{ngms}
 οὗτος^{rdgms} γαμέω^{v1pa3p} καὶ^c ἐκ^c ἐκ^c γαμίσκω^{v1pp3p}. **v.35** ὁ^{dnmp} δέ^c καταξίω^{vrapnmp} ὁ^{dams}
 αἰών^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} τυγχάνω^{vnaa} καὶ^c ὁ^{dafs} ἀνάστασις^{ngfs} ὁ^{dafs} ἐκ^p νεκρός^{agnmp} οὔτε^c
 γαμέω^{v1pa3p} οὔτε^c ἐκ^c γαμίσκω^{v1pp3p}. **v.36** οὔτε^c γάρ^c ἀποθνήσκω^{vnaa} ἔτι^{bo} δύναμαι^{v1pn3p}
 ἰσαγγελος^{anmp} γάρ^c εἰμι^{v1px3p} καὶ^c υἱός^{nmmp} εἰμι^{v1px3p} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὁ^{dafs} ἀνάστασις^{ngfs}
 υἱός^{nmmp} εἰμι^{vppxmp}. **v.37** ὅτι^c δέ^c ἐγείρω^{v1pp3p} ὁ^{dnmp} νεκρός^{anmpn} καὶ^c Μωϋσῆς^{nmms}
 μνησῶ^{v1aa3s} ἐπι^p ὁ^{dafs} βάτος^{ngms} ὡς^{bo} λέγω^{v1pa3s} κύριος^{nams} ὁ^{dams} θεός^{nams} Ἀβραάμ^{tp} καὶ^c ὁ^{dams}
 θεός^{nams} Ἰσαάκ^{tp} καὶ^c ὁ^{dams} θεός^{nams} Ἰακώβ^{tp}. **v.38** θεός^{nmms} δέ^c οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} νεκρός^{agnmp}
 ἀλλὰ^c ζῶ^{vppagmp} πᾶς^{anmpn} γάρ^c αὐτός^{rdms} ζῶ^{v1pa3p}. **v.39** ἀποκρίνομαι^{vraonmp} δέ^c τι-οριγμπ
 ὁ^{dnmp} γραμματεὺς^{ngmp} λέγω^{v1aa3p} διδάσκαλος^{nvms} καλῶς^{bo} λέγω^{v1aa2s}. **v.40** οὐκέτι^{bo} δέ^c
 τολμᾶω^{v1aa3p} ἐπερωτᾶω^{vnpa} αὐτός^{rgams} οὐδεις^{anmsn}. **v.41** λέγω^{v1aa3s} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rgamp}
 πῶς^{bo} λέγω^{v1pa3p} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} υἱός^{nams} Δαυὶδ^{tp} εἰμι^{vnpnx}.

43 μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθροὺς σου ὑποπό-
 44 διον τῶν ποδῶν σου. Δαβὶδ οὖν Κύριον αὐτὸν καλεῖ, καὶ πῶς υἱὸς
 45 αὐτοῦ ἔστιν· Ἀκούοντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶπε τοῖς μαθηταῖς
 46 αὐτοῦ, Προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπα-
 τεῖν ἐν στολαῖς, καὶ φιλοῦντων ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ
 47 δειπνοῖς, οἱ κατεσθίουσι τὰς οἰκίας τῶν χρηρῶν, καὶ προφάσει
 μακρὰ προσεύχονται. οὔτοι λήφονται περισσότερον κρίμα.
21 Ἀναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζο-
 2 φυλάκιον πλουσίους, εἶδε δὲ καὶ τινα χήραν πενιχρὰν βάλλου-
 3 σαν ἐκεῖ δύο λεπτά, καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χήρα
 4 ἡ πωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν, ἅπαντες γὰρ οὔτοι ἐκ τοῦ
 περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ, αὕτη δὲ ἐκ
 5 τοῦ ὑπερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλε. Καί
 τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασι
 6 κεκόσμηται, εἶπε, Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς
 7 οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λίθῳ, ὃς οὐ καταλυθήσεται. ἐπιρω-
 τησαν δὲ αὐτόν, λέγοντες, Διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται· καὶ
 8 τί τὸ σημεῖον, ὅταν μέλλῃ ταῦτα γίνεσθαι· ὁ δὲ εἶπε, Βλέπετε
 μὴ πλανηθῆτε, πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέ-
 γοντες ὅτι Ἐγὼ εἰμι, καί, Ὁ καιρὸς ἤγγικε μὴ οὖν πορευθῆτε

v.42 καί^c αὐτός^{rnms} Δαυιδ^p λέγω^{vpa3s} ἐν^p βίβλος^{ndfs} ψαλιός^{ngmp} λέγω^{viaa3s} ὁδ^{nms} κύριος^{nnms} ὁδ^{dms} κύριος^{ndms} ἐγὼ^{rgp-s} κάθημαι^{vdpn2s} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ἐγὼ^{rgp-s}. **v.43** ἕως^c ἂν^{xo} τιθημ^{vsaa1s} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aaampn} σύ^{rgp-s} υποπόδιον^{nans} ὁ^{damp} ποὺς^{ngmp} σύ^{rgp-s}.
v.44 Δαυιδ^p οὖν^c κύριος^{nams} αὐτός^{rpams} καλέω^{vpa3s} καί^c πῶς^{bo} υἱός^{nnms} αὐτός^{rgpms} εἰμ^{vixp3s}.
v.45 ἀκούω^{vppagms} δε^c πᾶς^{agmsn} ὁ^{dams} λαός^{ngms} λέγω^{viaa3s} ὁ^{damp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rgpms}.
v.46 προσέχω^{vdpa2p} ἀπὸ^p ὁ^{damp} γραμματέως^{ngmp} ὁ^{damp} θέλω^{vppagmp} περιπατέω^{vnpa} ἐν^p στολή^{ndfp} καί^c φιλέω^{vppagmp} ἀσπασμός^{namp} ἐν^p ὁ^{damp} ἀγορά^{ndfp} καί^c πρωτοκαθεδρία^{nafp} ἐν^p ὁ^{damp} συναγωγῇ^{ndfp} καί^c πρωτοκλισία^{nafp} ἐν^p ὁ^{damp} δειπνον^{ndnp}. **v.47** ὅς^{rrnmp} κατεσθίω^{vpa3p} ὁ^{damp} οἰκία^{nafp} ὁ^{damp} χήρα^{ngfp} καί^c πρόφασις^{ndfs} μακρός^{aaampn} προσεύχομαι^{vixp3p} οὗτος^{rdnmp} λαμβάνω^{vifd3p} περισσός^{aansc} κρίμα^{nans}. **21. v.1** ἀναβλέπω^{vraanms} δε^c ὁράω^{viaa3s} ὁ^{damp} βάλλω^{vppaamp} ὁ^{damp} δῶρον^{namp} αὐτός^{rgpmp} εἰς^p ὁ^{dans} γαζοφυλάκιον^{nans} πλούσιος^{aaampn}.
v.2 ὁράω^{viaa3s} δε^c καί^c τι-σριαφς^{χήρα}^{nafs} πενιχρός^{aafsn} βάλλω^{vppaafs} ἐκεῖ^{bo} ὁ^{duo} τⁿ λεπτός^{namp}.
v.3 καί^c λέγω^{viaa3s} ἀληθῶς^{bo} λέγω^{vipa1s} σύ^{rpdp} ὅτι^c ὁ^{dms} χήρα^{nfs} ὁ^{dms} πτωχός^{anfsn} οὗτος^{rdnfs} πολὺς^{aansc} πᾶς^{agmpn} βάλλω^{viaa3s}. **v.4** ἅπας^{aaampn} γάρ^c οὗτος^{rdnmp} εἰς^p ὁ^{dams} περισσεύω^{vppagms} αὐτός^{rpamp} βάλλω^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{damp} δῶρον^{namp} ὁ^{dams} θεός^{ngms} οὗτος^{rpnfs} δε^c ἐκ^p ὁ^{dams} ὑπερήμα^{ngms} αὐτός^{rgpfs} ἅπας^{aamsn} ὁ^{dams} βίος^{nams} ὅς^{rrams} ἔχω^{via3s} βάλλω^{viaa3s}. **v.5** καί^c τι-σριγμπ^{λέγω}^{vppagmp} περὶ^p ὁ^{dams} ἱερόν^{ngms} ὅτι^c λίθος^{ndmp} καλός^{admpn} καί^c ἀνάθημα^{ndnp} κοσμέω^{vixp3s} λέγω^{viaa3s}. **v.6** οὗτος^{rdanp} ὅς^{rranp} θεωρῶ^{vpa2p} ἔρχομαι^{vifd3p} ἡμέρα^{nfp} ἐν^p ὅς^{rrdfp} οὐ^{xo} ἀφίημι^{vifp3s} λίθος^{nnms} ἐπὶ^p λίθος^{ndms} ὅς^{rrnms} οὐ^{xo} καταλύω^{vifp3s}. **v.7** ἐπερωτάω^{viaa3p} δε^c αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} διδάσκαλος^{nvms} πότε^{xo} οὖν^c οὗτος^{rdnnp} εἰμ^{vifx3s} καί^c τίς^{rgnms} ὁ^{dms} σημεῖον^{nnms} ὅταν^c μέλλω^{vspa3s} οὗτος^{rdnnp} γίνομαι^{vnpn}.

ὀπίσω αὐτῶν. ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, 9
 μὴ πποθηῆτε, δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ 10
 τέλος. Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἐγερθήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βα- 11
 σιλεία ἐπὶ βασιλείαν, σεισμοὶ τε μεγάλοι κατὰ τόπους καὶ λιμοὶ 11
 καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε καὶ σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα 12
 ἔσται. πρὸ δὲ τούτων ἀπάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας 12
 αὐτῶν, καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς συναγωγὰς καὶ φυλακάς,
 ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου.
 ἀποθήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. θέσθε οὖν εἰς τὰς καρδίας 13, 14
 ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι, ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα 15
 καὶ σοφίαν, ἣ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες 16
 οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ 16
 ἀδελφῶν καὶ συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἔξ ὑμῶν.
 καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ θριξ 17, 18
 ἕκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν 19
 κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. Ὅταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ 20
 στρατοπέδων τὴν Ἰερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις
 αὐτῆς. τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέ- 21
 σω αὐτῆς ἐκχωρεῖτωσαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν
 εἰς αὐτήν. ὅτι ἡμέρα ἐκδικήσεως αὐταῖ εἰσι, τοῦ πληρωθῆναι 22
 πάντα τὰ γεγραμμένα. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς 23

v.8 ὀδνms δέ^c λέγω^{v1aa3s} βλέπω^{vdpa2p} μι^{χo} πλανάω^{vsap2p} πολὺς^{anmpn} γάρ^c ἔρχομαι^{vifd3p} ἐπι^p
 ὀδdns ὄνομα^{ndns} ἐγ^{wp3s} λέγω^{vppanmp} ὅτι^c ἐγ^{wpn-s} εἰμι^{v1px1s} καί^c ὀδnms καιρός^{nnms} ἐγγίζω^{vixa3s}
 μι^{χo} οὖν^c πορεύομαι^{vsao2p} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{rgmp}. **v.9** ὅταν^c δέ^c ἀκούω^{vsaa2p} πόλεμος^{namp}
 καί^c ἀκαταστασία^{naif} μι^{χo} ποτέω^{vsap2p} δεῖ^{v1pq3s} γάρ^c οὗτος^{rdnmp} γίνομαι^{vnaa} πρῶτος^{bo} ἀλλά^c
 οὐ^{χo} εὐθέως^{bo} ὀδnms τέλος^{nnms}. **v.10** τότε^{bo} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} ἐγείρω^{vifp3s} ἔθνος^{nnms}
 ἐπι^p ἔθνος^{nans} καί^c βασιλεία^{nnfs} ἐπι^p βασιλεία^{nafs}. **v.11** σεισμός^{nnmp} τε^{χo} μέγας^{anmpn}
 κατὰ^p τόπος^{namp} καί^c λιμός^{nnmp} καί^c λοιμός^{nnmp} εἰμι^{vifx3p} φόβητρον^{vnnp} τε^{χo} καί^c σημεῖον^{nnnp}
 ἀπό^p οὐρανό^{sngms} μέγας^{anmpn} εἰμι^{vifx3s}. **v.12** πρό^p δέ^c οὗτος^{rdgnp} ἄπας^{agnnp} ἐπιθάλλω^{vifa3p}
 ἐπι^p σύ^{ppa-p} ὀδα^p χεῖρ^{naif} αὐτός^{rgmp} καί^c διώκω^{vifa3p} παραδίδωμι^{vppanmp} εἰς^p συναγωγή^{naif}
 καί^c φυλακή^{naif} ἄγω^{vppanmp} ἐπὶ^p βασιλεύς^{namp} καί^c ἡγεμῶν^{namp} ἔνεκα^{bo} ὀδgns ὄνομα^{ngns}
 ἐγ^{wpn-s}. **v.13** ἀποβαίνω^{vifd3s} δέ^c σύ^{rdp-p} εἰς^p μαρτύριον^{nans}. **v.14** τίθημι^{vdam2p} οὖν^c
 εἰς^p ὀδα^p καρδία^{naif} σύ^{rgp-p} μι^{χo} προμελετάω^{vnpa} ἀπολογέομαι^{vnaa}. **v.15** ἐγ^{wpn-s} γάρ^c
 δίδωμι^{vifa1s} σύ^{rdp-p} στόμα^{nans} καί^c σοφία^{nafs} ὅς^{rdfs} οὐ^{χo} δύναμαι^{vifd3p} ἀντιλέγω^{vnaa} οὐδέ^{bo}
 ἀνθιστημι^{vnaa} πᾶς^{anmpn} ὀδnmp ἀντικείμεν^{vppnmp} σύ^{rdp-p}. **v.16** παραδίδωμι^{vifp2p} δέ^c καί^c ὑπό^p
 γονεύς^{ngmp} καί^c ἀδελφός^{ngmp} καί^c συγγενής^{agmpn} καί^c φίλος^{agmpn} καί^c θανατό^{vifa3p} ἕκ^p σύ^{rgp-p}.
v.17 καί^c εἰμι^{vifx2p} μισέω^{vppnmp} ὑπό^p πᾶς^{agmpn} διὰ^p ὀδans ὄνομα^{nans} ἐγ^{wpn-s}. **v.18** καί^c
 θριξ^{nnfs} ἕκ^p ὀdgfs κεφαλῆ^{ngfs} σύ^{rgp-p} οὐ^{χo} μι^{χo} ἀπόλλυμι^{vsam3s}. **v.19** ἐν^p ὀddfs ὑπομονῇ^{ndfs}
 σύ^{rgp-p} κτᾶμαι^{vdad2p} ὀδα^p ψυχῆ^{naif} σύ^{rgp-p}. **v.20** ὅταν^c δέ^c ὀράω^{vsaa2p} κυκλώω^{vppafis} ὑπό^p
 στρατοπέδων^{ngmp} ὀdafis Ἰερουσαλήμ^{1p} τότε^{bo} γινώσκω^{vdaa2p} ὅτι^c ἐγγίζω^{vixa3s} ὀdnfs ἐρήμωσις^{nnfs}
 αὐτός^{rgfs}. **v.21** τότε^{bo} ὀdnmp ἐν^p ὀddfs Ἰουδαία^{ndfs} φεύγω^{vdpa3p} εἰς^p ὀdan ὄρος^{namp} καί^c ὀdnmp
 ἐν^p μέσος^{adnns} αὐτός^{rgfs} ἐκχωρέω^{vdpa3p} καί^c ὀdnmp ἐν^p ὀddif χώρα^{ndif} μι^{χo} εἰσερχομαι^{vdnp3p} εἰς^p
 αὐτός^{rgafs}. **v.22** ὅτι^c ἡμέρα^{nnif} ἐκδικήσις^{ngfs} οὗτος^{rdnif} εἰμι^{v1px3p} ὀdgms πληρόω^{vnap} πᾶς^{aanp}
 ὀdanp γράφω^{vpxanp}.

24 θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἔσται γὰρ ἀνάγκη μεγάλη
 ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὄργῃ ἐν τῷ λαῷ τούτῳ. καὶ πεσοῦνται στό-
 25 ματι μαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς πάντα τὰ ἔθνη, καὶ
 Ἰερουσαλήμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, ἄχρι πληρωθῶσι και-
 26 ροὶ ἐθνῶν. καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις,
 καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ, ἠχούσης, θαλάσσης
 27 καὶ σάλου, ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας
 τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ, αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν
 28 σαλευθήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχό-
 29 μενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς. ἀρχομένων
 δὲ τούτων γίνεσθαι, ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν,
 30 διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. Καὶ εἶπε παραβολὴν αὐτοῖς,
 Ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα, ὅταν προβάλῃσιν ἤδη,
 31 βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν.
 32 οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδῃτε ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς
 33 ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ
 34 ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ πα-
 35 ρελεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι. Προσέχετε δὲ
 ἑαυτοῖς, μήποτε βαρυνθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν κραιπάλῃ καὶ
 μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ
 ἡμέρα ἐκείνη, ὥς παγὶς γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθη-

v.23 οὐαί¹ δέ^c ὁ^{ddfp} ἐν^p γαστήρ^{ndfs} ἔχω^{vppadfp} καί^c ὁ^{ddfp} θηλάζω^{vppadfp} ἐν^p ἐκείνος^{rdfp} ὁ^{ddfp}
 ἡμέρα^{ndfp} εἰμι^{vifx3s} γὰρ^c ἀνάγκη^{nnfs} μέγας^{anfsn} ἐπι^p ὁ^{dqfs} γῆ^{ngfs} καί^c ὄργη^{nnfs} ἐν^p ὁ^{ddms}
 λαός^{ndms} οὗτος^{rdms}. **v.24** καί^c πίπτω^{vifn3p} στόμα^{ndms} μάχαιρα^{ngfs} καί^c αἰχμαλωτίζω^{vifp3p}
 εἰς^p πᾶς^{aanpn} ὄψαν^p ἔθνος^{nanp} καί^c Ἰερουσαλήμ^{tp} εἰμι^{vifx3s} πατέω^{vppnms} ὑπὸ^p ἔθνος^{ngnp}
 ἄχρι^p πληρῶ^{vsap3p} καιρός^{nnmp} ἔθνος^{ngnp}. **v.25** καί^c εἰμι^{vifx3s} σημεῖον^{nnmp} ἐν^p ἡλίος^{ndms}
 καί^c σελήνη^{ndfs} καί^c ἄστρον^{ndnp} καί^c ἐπι^p ὁ^{dqfs} γῆ^{ngfs} συνοχή^{nnfs} ἔθνος^{ngnp} ἐν^p ἀπορία^{ndfs}
 ἠχώ^{vppagfs} θάλασσα^{ngfs} καί^c σάλος^{ngms}. **v.26** ἀποψύχω^{vppagmp} ἀνθρώπος^{ngnp} ἀπὸ^p φόβος^{ngms}
 καί^c προσδοκία^{ngfs} ὁ^{dqmp} ἐπερχομαί^{vppngmp} ὁ^{ddfs} οἰκουμένη^{ndfs} ὁ^{dnpf} γὰρ^c δύναμις^{nnfp} ὁ^{dqmp}
 οὐρανός^{ngmp} σαλεύω^{vifp3p}. **v.27** καί^c τότε^{bo} ὁράω^{vifd3p} ὁ^{dams} υἱός^{ngms} ἀνθρώπος^{ngms}
 ἔρχομαι^{vppnams} ἐν^p νεφέλῃ^{ndfs} μετὰ^p δύναμις^{ngfs} καί^c δόξα^{ngfs} πολλύς^{agfsn}. **v.28** ἀρχω^{vppngmp}
 δέ^c οὗτος^{rdmp} γίνομαι^{vnpn} ἀνακύπτω^{vdaa2p} καί^c ἐπαίρω^{vdaa2p} ὁ^{dafp} κεφαλῆ^{nafp} σύ^{rgp-} διότι^c
 ἐγγίζω^{vipa3s} ὁ^{dntfs} ἀπολύτρωσις^{nnfs} σύ^{rgp-}. **v.29** καί^c λέγω^{viaa3s} παραβολή^{nafis} αὐτός^{rdmp}
 ὁράω^{vdaa2p} ὁ^{dafis} συκῆ^{nafis} καί^c πᾶς^{aanpn} ὄψαν^p δένδρον^{nanp}. **v.30** ὅταν^c προβάλλω^{vsaa3p} ἡ^{ηδ}
 βλέπω^{vppanmp} ἀπὸ^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^c ἡ^{ηδ} ἐγγύς^{bo} ὁ^{dntns} θέρος^{nnns} εἰμι^{vipx3s}.
v.31 οὕτω^{bo} καί^c σύ^{rgp-} ὅταν^c ὁράω^{vsaa2p} οὗτος^{rdanp} γίνομαι^{vppnanp} γινώσκω^{vdpap2p} ὅτι^c ἐγγύς^{bo}
 εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dntfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dqms} θεός^{ngms}. **v.32** ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σύ^{rgp-} ὅτι^c οὐ^{xo} μὴ^{xo}
 παρέρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dntfs} γενεὰ^{ndfs} οὗτος^{rdntfs} ἕως^c ἂν^{xo} πᾶς^{aanpn} γίνομαι^{vsad3s}. **v.33** ὁ^{dntms}
 οὐρανός^{nnms} καί^c ὁ^{dntfs} γῆ^{nnfs} παρέρχομαι^{vifd3p} ὁ^{dntmp} δέ^c λόγος^{nnmp} ἐγὼ^{rgp-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo}
 παρέρχομαι^{vsaa3p}. **v.34** προσέχω^{vdpap2p} δέ^c ἑαυτοῦ^{rxgmp} μήποτε^{bo} βαρύνω^{vsap3p} σύ^{rgp-} ὁ^{dntfp}
 καρδιά^{nnfp} ἐν^p κραιπάλῃ^{ndfs} καί^c μέθῃ^{ndfs} καί^c μερίμνα^{ndfp} βιωτικός^{adfpn} καί^c αἰφνίδιος^{anmsn}
 ἐπι^p σύ^{rga-} ἐφίστημι^{vsaa3s} ὁ^{dntfs} ἡμέρα^{nnfs} ἐκείνος^{rdntfs}.

μένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. ἀγρυπνεῖτε οὖν ἐν παντί 36
 καιρῷ δεόμενοι, ἵνα καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ μέλ-
 λοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμε- 37
 νος ἠυλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἔλαιων. καὶ πᾶς ὁ λαὸς 38
 ὠρθηριζε πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

Ἦγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἄζυμων, ἡ λεγομένη πάσχα. καὶ ἐ- 22, 2
 ζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν,
 ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν. Εἰσηλθε δὲ ὁ Σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν 3
 ἐπικαλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα.
 καὶ ἀπελθὼν συνελάλησε τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς στρατηγοῖς τὸ 4
 πῶς αὐτὸν παραδῶ αὐτοῖς. καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ 5
 ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐξωμολόγησε, καὶ ἐζήτηι εὐκαιρίαν τοῦ 6
 παραδοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερ ὄχλου. Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν 7
 ἄζυμων, ἐν ἧ ἔδει θύεσθαι τὸ πάσχα. καὶ ἀπέστειλε Πέτρον καὶ 8
 Ἰωάννην, εἰπὼν, Πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα, ἵνα φά-
 γωμεν. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, Ποῦ θέλεις ἐτοιμάσωμεν· ὁ δὲ εἶπεν 9, 10
 αὐτοῖς, Ἰδοὺ, εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν, συναντήσῃ ὑμῖν
 ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων, ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς
 τὴν οἰκίαν οὗ εἰσπορεύεται. καὶ ἔρεῖτε τῷ οικοδεσπότη τῆς οἰ- 11
 κίας, Λέγει σοι ὁ διδάσκαλος, Ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα, ὅπου τὸ

v.35 ὡς^{bo} παγίς^{nfnf} γάρ^c ἐπέροχομαι^{vifd3s} ἐπι^p πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} κάθημαι^{vppnamp} ἐπι^p
 πρόσωπον^{nans} πᾶς^{agfsn} ὁ^{dgnf} γῆ^{ngfs}. **v.36** ἀγρυπνέω^{vdpa2p} οὖν^c ἐν^p πᾶς^{admsn} καιρός^{ndms}
 δεόμεναι^{vppnmp} ἵνα^c καταξιώσω^{vsap2p} ἐκφεύγω^{vnaa} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} ὁ^{damp} μέλλω^{vppaanp}
 γίνομαι^{vnpn} καί^c ἴστημι^{vnap} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgnms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgnms} ἀνθρώπος^{ngms}. **v.37** εἰμι^{vix3s}
 δέ^c ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερὸν^{ndns} διδάσκω^{vppanms} ὁ^{dafp} δέ^c νύξ^{nafp} ἐξέρχομαι^{vppnms}
 ἀυλιζομαι^{vlin3s} εἰς^p ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dans} καλέω^{vpppans} ἐλαία^{ngfp}. **v.38** καί^c πᾶς^{anmsn}
 ὁ^{dnnms} λαός^{nms} ὀρθηριζέ^v ἡμέρα^{nafp} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερὸν^{ndns} ἀκούω^{vnpa} αὐτός^{rgms}.
22. v.1 ἐγγίζω^{vvia3s} δέ^c ὁ^{dgnfs} ἑορτῆ^{nfnf} ὁ^{dgnp} ἄζυμος^{agnpn} ὁ^{dgnfs} λέγω^{vppnfs} πάσχα^{ta}. **v.2** καί^c
 ζητέω^{vvia3p} ὁ^{dnnmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnnmp} γραμματεὺς^{nnmp} ὁ^{dans} πῶς^{bo} ἀναιρέω^{vsaa3p}
 αὐτός^{rpams} φοβέομαι^{vlin3p} γάρ^c ὁ^{dams} λαός^{nams}. **v.3** εἰσέρχομαι^{vvia3s} δέ^c ὁ^{dnnms} Σατανᾶς^{nnms}
 εἰς^p Ἰούδας^{nams} ὁ^{dams} ἐπικαλέω^{vpppams} Ἰσκαριώθ^{nams} εἰμι^{vppxams} ἐκ^p ὁ^{dgnms} ἀριθμός^{ngms} ὁ^{dgnmp}
 δώδεκα^{ta}. **v.4** καί^c ἀπέρχομαι^{vpaanms} συλλαλέω^{vvia3s} ὁ^{damp} ἀρχιερεὺς^{ndmp} καί^c ὁ^{damp}
 στρατηγός^{ndmp} ὁ^{dans} πῶς^{bo} αὐτός^{rpams} παραδίδωμι^{vsaa3s} αὐτός^{rpamp}. **v.5** καί^c χαίρω^{viao3p} καί^c
 συνιθῆμι^{viam3p} αὐτός^{rpams} ἀργύριον^{nans} δίδωμι^{vnaa}. **v.6** καί^c ἐξωμολογέω^{vvia3s} καί^c ζητέω^{vvia3s}
 εὐκαιρία^{nafis} ὁ^{dgnms} παραδίδωμι^{vnaa} αὐτός^{rpams} αὐτός^{rpamp} ἄτερ^p ὄχλος^{ngms}. **v.7** ἐρχομαι^{vvia3s}
 δέ^c ὁ^{dgnfs} ἡμέρα^{nfnf} ὁ^{dgnp} ἄζυμος^{agnpn} ἐν^p ὅς^{rrdfs} δεῖ^{vliq3s} θύω^{vnpmp} ὁ^{dnnms} πάσχα^{ta}. **v.8** καί^c
 ἀποστέλλω^{vvia3s} Πέτρος^{nams} καί^c Ἰωάννης^{nams} λέγω^{vpaanms} πορεύομαι^{vnaonmp} ἐτοιμάζω^{vdaa2p}
 ἐγὼ^{rpdp} ὁ^{dans} πάσχα^{ta} ἵνα^c ἐσθίω^{vsaa1p}. **v.9** ὁ^{dnnmp} δέ^c λέγω^{vvia3p} αὐτός^{rpams} ποῦ^{xo} θέλω^{vpa2s}
 ἐτοιμάζω^{vsaa1p}. **v.10** ὁ^{dnnms} δέ^c λέγω^{vvia3s} αὐτός^{rpamp} ἰδοὺ^{vdaa2s} εἰσέρχομαι^{vpaagmp} σύ^{rp-gp}
 εἰς^p ὁ^{dafis} πόλις^{nafis} συναντήω^{vifa3s} σύ^{rpdp} ἄνθρωπος^{nms} κεράμιον^{nans} ὕδωρ^{ngns} βαστάζω^{vppanms}
 ἀκολουθεῖω^{vdaa2p} αὐτός^{rpams} εἰς^p ὁ^{dafis} οἰκία^{nafis} οὐ^{bo} εἰσπορεύομαι^{vnpn3s}.

12 πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω· κάκεινος ὑμῖν δεῖξει ἀνώ-
 13 γεον μέγα ἐστρωμένον, ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. ἀπελθόντες δὲ εὗρον
 14 καθὼς εἶρηκεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Καὶ ὅτε ἐγένετο
 15 ἡ ὥρα, ἀνέπεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. καὶ εἶπε
 16 πρὸς αὐτούς, Ἐπιθυμία ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ’
 17 ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω ἐξ
 18 αὐτοῦ, ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. καὶ δεξάμε-
 19 νος ποτήριον, εὐχαριστήσας εἶπε, Λάβετε τοῦτο, καὶ διαμερίσατε
 20 ἑαυτοῖς, λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ πῖω ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς
 21 ἀμπέλου, ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ. καὶ λαβὼν ἄρ-
 22 τον, εὐχαριστήσας ἔκλασε, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων, Τοῦτό ἐστι
 23 τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον, τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐ-
 24 μὴν ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνήσαι,
 25 λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματι μου, τὸ
 21 ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. πλὴν ἰδοῦ, ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος
 22 με μετ’ ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
 πορεύεται κατὰ τὸ ὄρισμένον, πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκεῖνῳ δι’
 23 οὗ παραδίδοται. καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτούς τὸ
 24 τίς ἄρα εἶη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. Ἐγένετο δὲ καὶ
 25 φιλονεικία ἐν αὐτοῖς τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. ὁ δὲ εἶπεν

v.11 καί^c λέγω^{vifa2p} ὁ^{ddms} οἰκοδεσποότης^{ndms} ὁ^{dgrs} οἰκία^{ngfs} λέγω^{vipa3s} σύ^{tpd-s} ὁ^{dms} διδάσκαλος^{nnms} ποῦ^{xo} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dms} κατάλυμα^{nnms} ὅπου^{bo} ὁ^{dans} πάσχα^{ta} μετὰ^p ὁ^{dgmpr} μαθητῆς^{ngmp} ἐγὼ^{rgp-s} ἐσθίω^{vsaals}. **v.12** κάκεινος^{rdms} σύ^{tpd-p} δεικνυμι^{vifa3s} ἀνάγειον^{nans} μέγας^{aansn} στρωννύω^{vrxpans} ἐκεῖ^{bo} ἐτοιμάζω^{vdaa2p}. **v.13** ἀπέρχομαι^{vpaanmp} δε^c εὐρίσκο^{viaa3p} καθὼς^{bo} λέγω^{vixa3s} αὐτός^{rpdmpr} καί^c ἐτοιμάζω^{viaa3p} ὁ^{dans} πάσχα^{ta}. **v.14** καί^c ὅτε^{bo} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{dms} ὥρα^{nnfs} ἀναπιπῶ^{viaa3s} καί^c ὁ^{dms} δώδεκα^{tn} ἀπόστολος^{nnmp} σὺν^p αὐτός^{rpdmpr}. **v.15** καί^c λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} ἐπιθυμία^{ndfs} ἐπιθυμέω^{viaa1s} οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} πάσχα^{ta} ἐσθίω^{vnaa} μετὰ^p σύ^{tpg-p} πρὸ^p ὁ^{dgrms} ἐγὼ^{rga-s} πάσχω^{vnaa}. **v.16** λέγω^{vipa1s} γάρ^c σύ^{tpd-p} ὅτι^c οὐκέτι^{bo} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἐσθίω^{vsaals} ἐκ^p αὐτός^{rgms} ἕως^c ὅστις^{rgms} πληρῶς^{vsap3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} βασιλεία^{ndfs} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms}. **v.17** καί^c δέχομαι^{vpadnms} ποτήριον^{nans} εὐχαριστέω^{vpaanms} λέγω^{viaa3s} λαμβάνω^{vdaa2p} οὗτος^{rdans} καί^c διαμερίζω^{vdaa2p} ἑαυτοῦ^{txdmpr}. **v.18** λέγω^{vipa1s} γάρ^c σύ^{tpd-p} ὅτι^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} πίνω^{vsaals} ἀπὸ^p ὁ^{dgrms} γέννημα^{ngns} ὁ^{dgrfs} ἀμπελος^{ngfs} ἕως^c ὅστις^{rgms} ὁ^{dms} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ἐρχομαι^{vsaals}. **v.19** καί^c λαμβάνω^{vpaanms} ἄρτος^{namns} εὐχαριστέω^{vpaanms} κλάω^{viaa3s} καί^c διδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmpr} λέγω^{vpaanms} οὗτος^{rdans} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dms} σῶμα^{nnns} ἐγὼ^{rgp-s} ὁ^{dms} ὑπὲρ^p σύ^{tpg-p} διδωμι^{vpppns} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vdaa2p} εἰς^p ὁ^{dms} ἐμὸς^{rsafs} ἀνάμνησις^{nafs}. **v.20** ὡσαύτως^{bo} καί^c ὁ^{dms} ποτήριον^{nnns} μετὰ^p ὁ^{dans} δειπνέω^{vnaa} λέγω^{vpaanms} οὗτος^{rdans} ὁ^{dms} ποτήριον^{nnns} ὁ^{dms} καινός^{anfns} διαθήκη^{nnfs} ἐν^p ὁ^{dms} αἷμα^{ndns} ἐγὼ^{rgp-s} ὁ^{dms} ὑπὲρ^p σύ^{tpg-p} ἐκχέω^{vpppns}. **v.21** πλὴν^{bo} ἰδοῦ^{vdaa2s} ὁ^{dms} χεὶρ^{nnfs} ὁ^{dgrms} παραδιδωμι^{vppagms} ἐγὼ^{rga-s} μετὰ^p ἐγὼ^{rgp-s} ἐπὶ^p ὁ^{dgrfs} τράπεζα^{ngfs}. **v.22** καί^c ὁ^{dms} μὲν^{xo} υἱός^{nnms} ὁ^{dgrms} ἀνθρώπος^{ngms} πορεύεται^{vipn3s} κατὰ^p ὁ^{dans} ὀρίζω^{vrxpans} πλὴν^{bo} οὐαὶⁱ ὁ^{dms} ἀνθρώπος^{ndms} ἐκεῖνος^{rdms} διὰ^p ὅς^{rgms} παραδίδομαι^{vipp3s}. **v.23** καί^c αὐτός^{rpmp} ἀρχω^{viad3p} συζητεῖ^{vnaa} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxamp} ὁ^{dans} τίς^{rgnms} ἄρα^{xo} εἰμι^{vorp3s} ἐκ^p αὐτός^{rgmp} ὁ^{dms} οὗτος^{rdans} μέλλω^{vpaanms} πράσσω^{vnaa}. **v.24** γίνομαι^{viad3s} δε^c καί^c φιλονεικία^{nnfs} ἐν^p αὐτός^{rpdmpr} ὁ^{dms} τίς^{rgnms} αὐτός^{rgmp} δοκέω^{vipa3s} εἰμι^{vnp} μέγας^{anmsc}.

αὐτοῖς, Οἱ βασιλεῖς τῶν ἔθνων κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἔξου-
 σιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' 26
 ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γενέσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ
 διακονῶν. τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν· οὐχὶ ὁ 27
 ἀνακείμενος· ἐγὼ δὲ εἶμι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. ὑμεῖς δὲ 28
 ἔστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου, κἀγὼ 29
 διατίθεμαι ὑμῖν, καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου, βασιλείαν, ἵνα 30
 ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ
 καθίσησθε ἐπὶ θρόνων, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσρα-
 ἡλ. εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Σίμων Σίμων, ἰδοῦ, ὁ Σατανᾶς ἐξητήσατο 31
 ὑμᾶς, τοῦ σιναῖαός ἐγώ τὸν σῆτον, ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ, ἵνα 32
 μὴ ἐκλείπη ἡ πίστις σου, καὶ σὺ ποτε ἐπιστρέψας στήριζον τοὺς
 ἀδελφούς σου. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἶμι 33
 καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. ὁ δὲ εἶπε, Λέγω 34
 σοι, Πέτρε, σὺ μὴ φωνήσῃς σήμερον ἀλέκτωρ, πρὶν ἢ τρεῖς ἄπαρ-
 νήσῃ μὴ εἰδέναι με. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ 35
 βαλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μὴ τινος ὑπερήσατε· οἱ
 δὲ εἶπον, Οὐδενός. εἶπεν οὖν αὐτοῖς, Ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων βαλάντιον 36
 ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ ἱμάτιον
 αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ 37
 γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τὸ Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογί-

v.25 ὁδnms δε^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{τpδmp} ὁδnmp βασιλεὺς^{nnmp} ὁδgnp ἔθνος^{ngnp} κυριεύω^{v1pa3p}
 αὐτός^{τpgnp} καί^c ὁδnmp ἐξουσιάζω^{vppanmp} αὐτός^{τpgnp} εὐεργέτης^{nnmp} καλέω^{v1p3p}. **v.26** σύ^{τpη-p}
 δε^c οὐ^{xo} οὕτω^{bo} ἀλλά^c ὁδnms μέγας^{anmsc} ἐν^p σύ^{τpδ-p} γίνομαι^{vdad3s} ὡς^{bo} ὁδnms νέος^{anmsc}
 καί^c ὁδnms ἡγέομαι^{vppnms} ὡς^{bo} ὁδnms διακονέω^{vppanms}. **v.27** τίς^{τqms} γάρ^c μέγας^{anmsc}
 ὁδnms ἀνακείμαι^{vppnms} ἢ^{xo} ὁδnms διακονέω^{vppanms} οὐχί^{xo} ὁδnms ἀνακείμαι^{vppnms} ἐγὼ^{τpη-s} δε^c
 εἶμι^{v1px1s} ἐν^p μέσος^{adnsm} σύ^{τpγ-p} ὡς^{bo} ὁδnms διακονέω^{vppanms}. **v.28** σύ^{τpη-p} δε^c εἶμι^{v1px2p}
 ὁδnmp διαμένω^{vpxanmp} μετὰ^p ἐγὼ^{τpγ-s} ἐν^p ὁδdmp πειρασμός^{ndmp} ἐγὼ^{τpγ-s}. **v.29** κἀγὼ^{τpη-s}
 διατίθημι^{v1pmls} σύ^{τpδ-p} καθὼς^{bo} διατίθημι^{viam3s} ἐγὼ^{τpδ-s} ὁδnms πατήρ^{nnms} ἐγὼ^{τpγ-s} βασιλεία^{nafs}.
v.30 ἵνα^c ἐσθίω^{vspa2p} καί^c πίνω^{vspa2p} ἐπὶ^p ὁδgfs τράπεζα^{ngfs} ἐγὼ^{τpγ-s} ἐν^p ὁδdfs βασιλεία^{ndfs}
 ἐγὼ^{τpγ-s} καί^c καθίζω^{vsad2p} ἐπὶ^p θρόνος^{ngmp} κρίνω^{vppanmp} ὁδafp δώδεκα^{tn} φυλῆ^{nafp} ὁδgms Ἰσραὴλ^{tp}.
v.31 λέγω^{v1aa3s} δε^c ὁδnms κύριος^{nnms} Σίμων^{nvms} Σίμων^{nvms} ἰδοῦ^{vdaa2s} ὁδnms Σατανᾶς^{nnms}
 ἐξαιτέω^{viam3s} σύ^{τpα-p} ὁδgms σιναῖά^{vnaa} ὡς^{bo} ὁδams σίτος^{nams}. **v.32** ἐγὼ^{τpη-s} δε^c δεομαι^{v1ap1s}
 περὶ^p σύ^{τpγ-s} ἵνα^c μὴ^{xo} ἐκλείπω^{vspa3s} ὁδnfs πίστις^{nnfs} σύ^{τpγ-s} καί^c σύ^{τpη-s} ποτε^{xo} ἐπιστρέφω^{vpaanms}
 στηρίζω^{vdaa2s} ὁδnmp ἀδελφός^{namp} σύ^{τpγ-s}. **v.33** ὁδnms δε^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{τpδms} κύριος^{nvms}
 μετὰ^p σύ^{τpγ-s} ἔτοιμος^{anmsn} εἶμι^{v1px1s} καί^c εἰς^p φυλακὴ^{nafs} καί^c εἰς^p θάνατος^{nams} πορεύομαι^{v1pηp}.
v.34 ὁδnms δε^c λέγω^{v1aa3s} λέγω^{v1pa1s} σύ^{τpδ-s} Πέτρος^{nvms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} φωνέω^{vifa3s} σήμερον^{bo}
 ἀλέκτωρ^{nnms} πρὶν^{bo} ἢ^{xo} τρεῖς^{bo} ἄπαρνεομαι^{vifd2s} μὴ^{xo} οἶδα^{v1nxa} ἐγὼ^{τpα-s}. **v.35** καί^c λέγω^{v1aa3s}
 αὐτός^{τpδmp} ὅτε^{bo} ἀποστέλλω^{v1aa1s} σύ^{τpα-p} ἄτερ^p βαλλάντιον^{ngms} καί^c πήρα^{ngfs} καί^c ὑπόδημα^{ngnp}
 μὴ^{xo} τι-σριγς ὑστερέω^{v1aa2p} ὁδnmp δε^c λέγω^{v1aa3p} οὐδέεις^{vagnsn}. **v.36** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c αὐτός^{τpδmp}
 ἀλλά^c νῦν^{bo} ὁδnms ἔχω^{vppanms} βαλλάντιον^{nans} αἶρω^{vdaa3s} ὁμοίως^{bo} καί^c πήρα^{nafs} καί^c ὁδnms μὴ^{xo}
 ἔχω^{vppanms} πωλέω^{vdaa3s} ὁδans ἱμάτιον^{nans} αὐτός^{τpγms} καί^c ἀγοράζω^{vdaa3s} μάχαιρα^{nafs}.

38 σθη, καὶ γὰρ τὰ περὶ ἑμοῦ τέλος ἔχει. οἱ δὲ εἶπον, Κύριε, ἰδοῦ,
 39 μάχαιραι ὄδω δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰκανόν ἐστι. Καὶ ἐξεληθὼν
 ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἠκολούθησαν δὲ
 40 αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου, εἶπεν
 41 αὐτοῖς, Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. καὶ αὐτὸς
 ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολήν, καὶ θεῖς τὰ γόνατα προ-
 42 σηύχετο, λέγων, Πάτερ, εἰ βούλει παρένεγκε τὸ ποτήριον τοῦτο
 43 ἀπ' ἑμοῦ, πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γενέσθω. ὦφθη
 44 δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. καὶ γενόμενος ἐν
 ἀγωνίᾳ, ἐκτενέστερον προσήχετο. ἐγένετο δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡσεὶ
 45 θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ ἀναστὰς ἀπὸ
 τῆς προσευχῆς, ἔλθων πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εὔρεν αὐτοὺς
 46 κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί καθεύδετε· ἀ-
 47 νασιάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν. Ἔτι δὲ
 αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοῦ, ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἷς τῶν
 48 δώδεκα, προήρχετο αὐτῶν, καὶ ἤγγισε τῷ Ἰησοῦ φιλησαὶ αὐτόν.
 49 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
 παραδίδως· ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτόν τὸ ἐσόμενον εἶπον αὐτῷ,
 50 Κύριε, εἰ πατάσσομεν ἐν μαχαίρᾳ· καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν
 τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφείλεν αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν.

v.37 λέγω^{vipals} γάρ^c σύ^{rdp-d} πῶς^p ὅτι^c ἐτι^{bo} οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} γράφω^{vpxpans} δεῖ^{vnrq3s} τελέω^{vnap}
 ἐν^p ἐγὼ^{rd-s} ὁ^{dans} καί^c μετὰ^p ἄνομος^{agmpn} λογιζομαι^{vipap3s} καί^c γάρ^c ὁ^{dans} περι^p ἐγὼ^{rg-s}
 τέλος^{nans} ἔχω^{vipa3s}. **v.38** ὁ^{dmp} δέ^c λέγω^{viaa3p} κύριος^{nvms} ἰδοῦ^{vdaa2s} μάχαιρα^{nnfp} ὄδω^{bo}
 δύο^{tn} ὁ^{dans} δέ^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} ἰκανός^{ansn} εἰμι^{vixp3s}. **v.39** καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanms}
 πορεύομαι^{viao3s} κατὰ^p ὁ^{dans} ἔθος^{nans} εἰς^p ὁ^{dans} ὄρος^{nans} ὁ^{dans} ἐλαία^{ngfp} ἀκολουθεῖω^{viaa3p} δέ^c
 αὐτός^{rdms} καί^c ὁ^{dmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms}. **v.40** γίνομαι^{vpadnms} δέ^c ἐπὶ^p ὁ^{dans} τόπος^{ngms}
 λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} προσεύχομαι^{vdprn2p} μή^{xo} εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^p πειρασμός^{nams}. **v.41** καί^c
 αὐτός^{rgnms} ἀποσπάω^{vrap3s} ἀπὸ^p αὐτός^{rgmp} ὡσεὶ^{bo} λίθος^{ngms} βολή^{nafis} καί^c τίθημι^{vpaanms}
 ὁ^{dans} γόνυ^{nanp} προσεύχομαι^{vlin3s}. **v.42** λέγω^{vpaanms} πατήρ^{nvms} εἰ^{qo} βούλομαι^{vtrn2s}
 παραφέρω^{vdaa2s} ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} οὗτος^{rdans} ἀπὸ^p ἐγὼ^{rg-s} πλὴν^{bo} μή^{xo} ὁ^{dans} θέλημα^{nans}
 ἐγὼ^{rg-s} ἀλλά^c ὁ^{dans} σός^{rsnms} γίνομαι^{vdaa3s}. **v.43** ὁ^{dans} ἄγγελος^{vrap3s} δέ^c αὐτός^{rdms} ἄγγελος^{nams}
 ἀπὸ^p οὐρανό^{ngms} ἐνισχύω^{vpaanms} αὐτός^{rgms}. **v.44** καί^c γίνομαι^{vpadnms} ἐν^p ἀγωνία^{ndfs}
 ἐκτενής^{bo} προσεύχομαι^{vlin3s} γίνομαι^{via3s} δέ^c ὁ^{dans} ἰδρῶς^{nams} αὐτός^{rgms} ὡσεὶ^{bo} θρόμβος^{nnmp}
 αἵμα^{ngms} καταβαίνω^{vpaanmp} ἐπὶ^p ὁ^{dans} γῆ^{nafis}. **v.45** καί^c ἀνίστημι^{vpaanms} ἀπὸ^p ὁ^{dans}
 προσευχῆ^{ngfs} ἔρχομαι^{vpaanms} πρὸς^p ὁ^{dans} μαθητῆς^{namp} αὐτός^{rgms} εὐρίσκω^{viaa3s} αὐτός^{rgmp}
 κοιμάομαι^{vppmp} ἀπὸ^p ὁ^{dans} λύπη^{ngfs}. **v.46** καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} τίς^{rgans} καθεύδω^{vira2p}
 ἀνίστημι^{vpaanmp} προσεύχομαι^{vdprn2p} ἵνα^c μή^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaa2p} εἰς^p πειρασμός^{nams}. **v.47** ἐτι^{bo}
 δέ^c αὐτός^{rgms} λαλέω^{vppagms} ἰδοῦ^{vdaa2s} ὄχλος^{nams} καί^c ὁ^{dans} λέγω^{vppnms} Ἰούδας^{nams} εἷς^{nams}
 ὁ^{dans} δώδεκα^{tn} προέρχομαι^{vlin3s} αὐτός^{rgmp} καί^c ἐγγίζω^{viaa3s} ὁ^{dans} Ἰησοῦς^{ndms} φιλέω^{vnaa}
 αὐτόν^{rgms}. **v.48** ὁ^{dans} Ἰησοῦς^{nams} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rgms} Ἰούδας^{nvms} φιλημα^{ndns}
 ὁ^{dans} υἱός^{nams} ἀνθρώπος^{ngms} παραδίδομαι^{vira2s}. **v.49** ὁ^{dans} ἄγγελος^{vpaanmp} δέ^c ὁ^{dans} περι^p
 αὐτός^{rgms} ὁ^{dans} εἰμι^{vrfans} λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rdms} κύριος^{nvms} εἰ^{qo} πατάσσω^{vifa1p} ἐν^p μάχαιρα^{ndfs}.
v.50 καί^c πατάσσω^{viaa3s} εἷς^{nams} τι^{rnms} ἐκ^p αὐτός^{rgmp} ὁ^{dans} δοῦλος^{nams} ὁ^{dans} ἀρχιερέως^{ngms}
 καί^c ἀφαίρω^{viaa3s} αὐτός^{rgms} ὁ^{dans} οὖς^{nans} ὁ^{dans} δεξιός^{ansn}.

ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐὰτε ἕως τούτου. καὶ ἀψάμενος 51
τοῦ ὠτίου, αὐτοῦ, ἴασατο αὐτόν. εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς 52
παραγενομένους ἐπ’ αὐτόν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ
καὶ πρεσβυτέρους, Ὡς ἐπὶ ληστὴν ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν
καὶ ζύλων· καθ’ ἡμέραν ὄντος μου μεθ’ ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, οὐκ 53
ἐξετείνετε τὰς χεῖρας ἐπ’ ἐμέ. ἀλλ’ αὕτη ὑμῶν ἐστὶν ἡ ὥρα, καὶ ἡ
ἐξουσία τοῦ σκότους. Συλλαβόντες δὲ αὐτόν ἤγαγον, καὶ εἰσή- 54
γαγον αὐτόν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει
μακρόθεν. ἀπάντων δὲ πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς, καὶ συγκα- 55
θισάντων αὐτῶν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν. ἰδοῦσα δὲ 56
αὐτόν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἀτενίσασα αὐ-
τῷ, εἶπε, Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτόν, λέγων, 57
Γύναι, οὐκ οἶδα αὐτόν. καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτόν ἔφη, 58
Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, Ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. καὶ 59
διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς, ἄλλος τις διῖσχυριζέτο, λέγων, Ἐπ’ ἀ-
ληθείας καὶ οὗτος μετ’ αὐτοῦ ἦν, καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. εἶπε 60
δὲ ὁ Πέτρος, Ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. καὶ παραχρῆμα, ἔτι
λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν ὁ ἀλέκτωρ. καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος 61
ἐνέβλεψε τῷ Πέτρῳ. καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ λόγου τοῦ Κυ-
ρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, ἀπαρνήσῃ με
τρὶς. καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς. Καὶ οἱ ἄνδρες 62, 63

v.51 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέε^δ ὀδνms Ἰησοῦς^{nmms} λέγω^{v1aa3s} ἑάω^{vδpa2p} ἕως^c οὔτος^{rdgns} καί^c
ἄπω^{vpanms} ὀδgns ὀπίων^{ngms} αὐτός^{rgms} ἰάομαι^{viad3s} αὐτός^{rgms}. **v.52** λέγω^{v1aa3s} δέε^δ ὀδnms
Ἰησοῦς^{nmms} πρὸς^p ὀdamp παραγινομαι^{vpadamp} ἐπι^p αὐτός^{rgms} ἀρχιερεῦς^{namP} καί^c στρατηγός^{namP}
ὀdgns ἱερόν^{ngms} καί^c πρεσβύτερος^{aamrni} ὡς^{bo} ἐπι^p ληστής^{namS} ἐξέρχομαι^{v1xa2p} καί^c μάχαιρα^{ngfP}
καί^c ζύλον^{ngnp}. **v.53** κατά^p ἡμέρα^{nafS} εἰμι^{vppxgms} ἐγώ^{rgp-s} μετὰ^p οὐ^{rgp-p} ἐν^p ὀddms ἱερόν^{ndms}
οὐ^{xo} ἐκτείνω^{v1aa2p} ὀdaifP χεῖρ^{naifP} ἐπι^p ἐγώ^{rgp-s} ἀλλά^c οὗτος^{rdnfs} σὺ^{rgp-p} εἰμι^{v1px3s} ὀdnfs ὥρα^{nnfs}
καί^c ὀdnfs ἐξουσία^{nnfs} ὀdgnS σκότος^{ngns}. **v.54** συλλαμβάνω^{vpaanmp} δέε^δ αὐτός^{rgms} ἄγω^{v1aa3p}
καί^c εἰσάγω^{v1aa3p} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὀdams οἶκος^{namS} ὀdgnS ἀρχιερεῦς^{ngms} ὀdnms δέε^δ Πέτρος^{nmms}
ἀκολουθῶ^{v1aa3s} μακρόθεν^{bo}. **v.55** ἄπω^{vpaagmp} δέε^δ πῦρ^{namS} ἐν^p μέσος^{adnms} ὀdgnS αὐλή^{ngfs}
καί^c συγκαθίζω^{vpaagmp} αὐτός^{rgmp} κάθημαι^{viin3s} ὀdnms Πέτρος^{nmms} ἐν^p μέσος^{adnms} αὐτός^{rgmp}.
v.56 ὀράω^{vpaanfs} δέε^δ αὐτός^{rgams} παιδίσκη^{nnfs} τι-σρινφς κάθημαι^{vppnams} πρὸς^p ὀdams φῶς^{namS} καί^c
ἀτενίζω^{vpaanfs} αὐτός^{rgdms} λέγω^{v1aa3s} καί^c οὗτος^{rdnms} σὺν^p αὐτός^{rgdms} εἰμι^{v1ix3s}. **v.57** ὀdnms δέε^δ
ἀρνεομαι^{viad3s} αὐτός^{rgams} λέγω^{vppanms} γυνή^{nvfs} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa1s} αὐτός^{rgams}. **v.58** καί^c μετὰ^p
βραχύς^{aansn} ἕτερος^{namS} ὀράω^{vpaanms} αὐτός^{rgams} φημι^{v1ix3s} καί^c σὺ^{rgn-s} ἐκ^p αὐτός^{rgmp} εἰμι^{v1px2s}
ὀdnms δέε^δ Πέτρος^{nmms} λέγω^{v1aa3s} ἀνθρωπος^{nvms} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px1s}. **v.59** καί^c διῖστημι^{vpaagfs}
ὡσεὶ^{bo} ὥρα^{ngfs} εἰς^{ngfs} ἄλλος^{anmsn} τι-σρινφς διῖσχυρίζομαι^{viin3s} λέγω^{vppanms} ἐπι^p ἀλήθεια^{ngfs} καί^c
οὗτος^{rdnms} μετὰ^p αὐτός^{rgms} εἰμι^{v1ix3s} καί^c γάρ^c Γαλιλαῖός^{nmms} εἰμι^{v1px3s}. **v.60** λέγω^{v1aa3s}
δέε^δ ὀdnms Πέτρος^{nmms} ἀνθρωπος^{nvms} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa1s} ὅς^{trams} λέγω^{v1pa2s} καί^c παραχρῆμα^{bo} ἔτι^{bo}
λαλέω^{vppagms} αὐτός^{rgms} φωνέω^{v1aa3s} ὀdnms ἀλέκτωρ^{nmms}. **v.61** καί^c στρέφω^{vpaanms} ὀdnms
κύριος^{nmms} ἐμβλέπω^{v1aa3s} ὀdnms Πέτρος^{nmms} καί^c ὑπομνήσκω^{v1aa3s} ὀdnms Πέτρος^{nmms} ὀdgnms
λόγος^{ngms} ὀdgnms κύριος^{ngms} ὡς^{bo} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rgdms} ὅτι^c πρὶν^{bo} ἀλέκτωρ^{namS} φωνέω^{vnaa}
ἀπαρνεομαι^{v1fd2s} ἐγώ^{rgp-s} τρὶς^{bo}. **v.62** καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἔξω^{bo} ὀdnms Πέτρος^{nmms}
κλαίω^{v1aa3s} πικρῶς^{bo}.

- 64 οἱ συνέχοντες τὸν Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτῷ, δέροντες. καὶ περι-
 65 καλύψαντες αὐτόν, ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐπηρώτων
 66 αὐτόν, λέγοντες, Προφήτευσον, τίς ἐστὶν ὁ παίσας σε· καὶ ἕτερα
 67 πολλά βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν. Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα,
 68 συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς τε καὶ γραμματεῖς,
 69 καὶ ἀνήγαγον αὐτόν εἰς τὸ συνέδριον ἑαυτῶν, λέγοντες, Εἰ σὺ
 70 εἶ ὁ Χριστός, εἰπέ ἡμῖν. εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ἐὰν ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ
 71 πιστεῦσητε, ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτέ μοι, ἢ ἀπο-
 72 λύσητε. ἀπὸ τοῦ νῦν ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ
 73 δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. εἶπον δὲ πάντες, Σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς
 74 τοῦ Θεοῦ· ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη, Ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγὼ εἶμι. οἱ
 75 δὲ εἶπον, Τί ἔτι χρεῖαν ἔχομεν μαρτυρίας· αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν
 ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.
- 23** Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, ἤγαγεν αὐτόν ἐπὶ τὸν Πι-
 2 λάτον. ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ, λέγοντες, Τοῦτον εὗρομεν
 3 διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, καὶ κωλύοντα Καίσαρι φόρους διδόναι,
 4 λέγοντα ἑαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. ὁ δὲ Πιλάτος ἐπηρώτη-
 5 σεν αὐτόν, λέγων, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
 6 αὐτῷ ἔφη, Σὺ λέγεις. ὁ δὲ Πιλάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ
 7 τοὺς ὄχλους, Οὐδὲν εὕρισκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. οἱ
 8 δὲ ἐπίσχυον, λέγοντες ὅτι Ἀνασεῖει τὸν λαόν, διδάσκων καθ' ὅλης

v.63 καί^c ὁ^dnm^p ἀνήρⁿnm^p ὁ^dnm^p συνέχ^wv^{pp}anm^p ὁ^dams Ἰησοῦς^{nam} ἐμπαίζ^wv^{iaa}3p αὐτόςrdms δέρω^vppanm^p. **v.64** καί^c περικαλύπτ^wv^{pa}anm^p αὐτός^{rp}ams τύπτ^wv^{iaa}3p αὐτός^{rp}gms ὁ^dans πρόσωπον^{nans} καί^c ἐπερωτά^wv^{iaa}3p αὐτός^{rp}ams λέγ^wv^{pp}anm^p προφητεύ^wv^{adaa}2s τίς^{rp}gms εἶμι^vix3s ὁ^dams παιῶ^vraanms σύ^{rp}a-s. **v.65** καί^c ἕτερος^{aan}pn πολὺς^{aan}pn βλασφημέ^wv^{pp}anm^p λέγ^wv^{iaa}3p εἰς^p αὐτός^{rp}ams. **v.66** καί^c ὡς^{bo} γίνομαι^viad3s ἡμέραⁿms συνάγ^wv^{iap}3s ὁ^dams πρεσβυτέριονⁿms ὁ^dgms λαός^{ng}ms ἀρχιερέ^wsⁿnm^p τέ^{xo} καί^c γραμματεῦςⁿnm^p καί^c ἀνάγ^wv^{iaa}3p αὐτός^{rp}ams εἰς^p ὁ^dans συνέδριον^{nans} ἑαυτοῦ^{rx}gm^p λέγ^wv^{pp}anm^p. **v.67** εἰ^{qo} σύ^{rp}pn-s εἶμι^vix2s ὁ^dams Χριστόςⁿms λέγ^wv^{adaa}2s ἐγώ^{rp}d-p λέγ^wv^{iaa}3s δέ^c αὐτός^{rp}dmp ἐάν^{qo} σύ^{rp}d-p λέγ^wv^{saal}s οὐ^{xo} μὴ^{xo} πιστεύ^wv^{sa}a2p. **v.68** ἐάν^{qo} δέ^c καί^c ἐρωτά^wv^{saal}s οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀποκρίνομαι^vdao2p ἐγώ^{rp}d-s ἤ^{xo} ἀπολύ^wv^{sa}a2p. **v.69** ἀπό^d ὁ^dgms νῦν^{bo} εἶμι^vix3s ὁ^dams υἱόςⁿms ὁ^dgms ἀνθρώπος^{ng}ms κάθμαι^vppnms ἐκ^p δεξιός^{ag}mpn ὁ^dgfs δύναιμι^{ng}fs ὁ^dgms θεός^{ng}ms. **v.70** λέγ^wv^{iaa}3p δέ^c πᾶς^anm^pn σύ^{rp}n-s οὖν^c εἶμι^vix2s ὁ^dams υἱόςⁿms ὁ^dgms θεός^{ng}ms ὁ^dams δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rp}am^p φημι^vix3s σύ^{rp}n-p λέγ^wv^{iaa}2p ὅτι^c ἐγώ^{rp}n-s εἶμι^vix1s. **v.71** ὁ^dnm^p δέ^c λέγ^wv^{iaa}3p τίς^{rp}ans εἶ^{bo} χρεῖαⁿfs ἔχ^wv^{ia}1p μαρτυρία^{ng}fs αὐτός^{rp}nm^p γάρ^c ἀκούω^via1p ἀπό^d ὁ^dgms στόμα^{ng}ns αὐτός^{rp}gms. **23. v.1** καί^c ἀνίστημι^vraanms ἅπας^{ans}sn ὁ^dams πλῆθοςⁿms αὐτός^{rp}gm^p ἄγ^wv^{iaa}3s αὐτός^{rp}ams ἐπί^p ὁ^dams Πιλάτος^{nam}. **v.2** ἄρχ^wv^{iad}3p δέ^c κατηγορέ^wv^{ra}a αὐτός^{rp}gms λέγ^wv^{pp}anm^p οὗτοςrdms εὕρισκ^wv^{iaa}1p διαστρέφ^wv^{pp}aams ὁ^dans ἔθνος^{nans} καί^c κωλύ^wv^{pp}aams Καίσαρndms φόρος^{nam} δίδωμι^vra λέγ^wv^{pp}aams ἑαυτοῦ^{rx}ams Χριστός^{nam} βασιλεὺς^{nans} εἶμι^vixp^x. **v.3** ὁ^dams δέ^c Πιλάτοςⁿms ἐπερωτά^wv^{iaa}3s αὐτός^{rp}ams λέγ^wv^{pp}anms σύ^{rp}n-s εἶμι^vix2s ὁ^dams βασιλεὺςⁿms ὁ^dgm^p Ἰουδαίος^{ag}mpn ὁ^dams δέ^c ἀποκρίνομαι^vraonms αὐτός^{rp}dms φημι^vix3s σύ^{rp}n-s λέγ^wv^{iaa}2s. **v.4** ὁ^dams δέ^c Πιλάτοςⁿms λέγ^wv^{iaa}3s πρὸς^p ὁ^dam^p ἀρχιερέ^ws^{nam} καί^c ὁ^dam^p ὄχλος^{nam} οὐδεις^{aans} εὕρισκ^wv^{ia}1s αἴτιος^{aans} ἐν^p ὁ^dams ἀνθρώποςndms οὗτοςrdms.

τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ᾧδε. Πιλάτος 6
 δὲ ἀκούσας Γαλιλαίαν ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστι.
 καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν 7
 πρὸς Ἡρώδη, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς
 ἡμέραις. Ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη λίαν, ἦν γὰρ θέ- 8
 λων ἐξ ἱκανοῦ ἰδεῖν αὐτόν, διὰ τὸ ἀκούειν πολλὰ περὶ αὐτοῦ, καὶ
 ἤλπιζε τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ γινόμενον. ἐπηρώτα δὲ αὐτὸν 9
 ἐν λόγοις ἱκανοῖς, αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. εἰσθήκεισαν
 δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ.
 ἐξουθενήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ, 11
 καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα λαμπράν, ἀνέπεμψεν αὐ-
 τὸν τῷ Πιλάτῳ. ἐγένοντο δὲ φίλοι ὁ τε Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης 12
 ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων, προϋπήρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄν-
 τες πρὸς ἑαυτούς. Πιλάτος δὲ συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς 13
 καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν, εἶπε πρὸς αὐτούς, Προσηνέ- 14
 κατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν, καὶ
 ἰδοῦ, ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας οὐδὲν εὔρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ
 τούτῳ αἴτιον, ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ, ἀλλ' οὐδὲ Ἡρώδης, ἀ- 15
 νέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτόν, καὶ ἰδοῦ, οὐδὲν, ἄξιον θανάτου
 ἐστὶ πεπραγμένον αὐτῷ. παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. ἀνάγ- 16, 17

v.5 ὁδνmp δε^c ἐπισχῶν^{vīa3p} λέγων^{vppanmp} ὅτι^c ἀνασειῶ^{vīpa3s} ὁδams λαός^{nams} διδάσکو^{vppanms}
 κατὰ^p ὅλος^{agfnsn} ὁδgfs Ἰουδαία^{ngfs} ἄρχω^{vpanmms} ἀπο^p ὁδgfs Γαλιλαία^{ngfs} ἕως^c ᾧδε^{bo}.
v.6 Πιλάτος^{nms} δε^c ἀκούω^{vpaanms} Γαλιλαία^{nafs} ἐπερωτῶ^{vīa3s} εἰ^{qo} ὁδnms ἄνθρωπος^{nms}
 Γαλιλαῖος^{nms} εἰμⁱ^{vīpx3s}. **v.7** καί^c ἐπιγνώσκω^{vpaanms} ὅτι^c ἐκ^p ὁδgfs ἐξουσία^{ngfs} Ἡρώδης^{ngms}
 εἰμⁱ^{vīpx3s} ἀναπέμψω^{vīa43s} αὐτός^{rpsams} πρὸς^p Ἡρώδης^{nams} εἰμⁱ^{vīpxams} καί^c αὐτός^{rpsams} ἐν^p
 Ἱεροσόλυμα^{ndnp} ἐν^p οὗτος^{rddip} ὁδdip ἡμέρα^{ndip}. **v.8** ὁδnms δε^c Ἡρώδης^{nms} ὁράω^{vpaanms} ὁδams
 Ἰησοῦς^{nams} χαίρω^{vīa3s} λίαν^{bo} εἰμⁱ^{vīx3s} γάρ^c θέλω^{vppanms} ἐκ^p ἱκανός^{agmsn} ὁράω^{vnaa} αὐτός^{rpsams}
 διὰ^p ὁδams ἀκούω^{vnpa} πολὺς^{aanpn} περι^p αὐτός^{rpgms} καί^c ἐλπίζω^{vīa3s} τι-οριαν σημειον^{nans}
 ὁράω^{vnaa} ὑπό^p αὐτός^{rpgms} γίνομαι^{vppnans}. **v.9** ἐπερωτῶ^{vīa3s} δε^c αὐτός^{rpsams} ἐν^p λόγος^{ndmp}
 ἱκανός^{admpn} αὐτός^{rpnms} δε^c οὐδεὶς^{aansn} ἀποκρίνομαι^{vīad3s} αὐτός^{rpdms}. **v.10** ἴσθημ^{vīya3p}
 δε^c ὁδmmp ἀρχιερεῖς^{nmpmp} καί^c ὁδnmp γραμματεῖς^{nmpmp} εὐτόνος^{bo} κατηγορέω^{vppanmp} αὐτός^{rpgms}.
v.11 ἐξουθενέω^{vpaanms} δε^c αὐτός^{rpsams} ὁδnms Ἡρώδης^{nms} σὺν^p ὁδdnp στράτευμα^{ndnp} αὐτός^{rpgms}
 καί^c ἐμπαίζω^{vpaanms} περιβάλλω^{vpaanms} αὐτός^{rpsams} ἐσθῆς^{nafs} λαμπρός^{aafsn} ἀναπέμψω^{vīa3s}
 αὐτός^{rpsams} ὁδdms Πιλάτος^{ndms}. **v.12** γίνομαι^{vīad3p} δε^c φίλος^{anmpn} ὁδnms τέχο Πιλάτος^{nms}
 καί^c ὁδnms Ἡρώδης^{nms} ἐν^p αὐτός^{rpdfs} ὁδdfs ἡμέρα^{ndfs} μετὰ^p ἀλλήλων^{regmp} προϋπάρχω^{vīa3p} γάρ^c
 ἐν^p ἔχθρα^{ndfs} εἰμⁱ^{vīpxnmp} πρὸς^p αὐτοῦ^{rpsamp}. **v.13** Πιλάτος^{nms} δε^c συγκαλέω^{vpaanms} ὁδamp
 ἀρχιερεῖς^{namp} καί^c ὁδamp ἄρχων^{namp} καί^c ὁδams λαός^{nams}. **v.14** λέγω^{vīa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpsamp}
 προσφέρω^{vīa2p} ἐγὼ^{tpd-s} ὁδams ἄνθρωπος^{nams} οὗτος^{rdams} ὡς^{bo} ἀποστρέφω^{vppaamp} ὁδams λαός^{nams}
 καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpn-s} ἐνώπιον^{bo} συ^{tpg-p} ἀνακρίνω^{vpaanms} οὐδεὶς^{aansn} εὐρίσκω^{vīa1s} ἐν^p ὁδdms
 ἄνθρωπος^{ndms} οὗτος^{rdams} αἴτιος^{aansn} ὅς^{rtrgnp} κατηγορέω^{vīpa2p} κατὰ^p αὐτός^{rpgms}. **v.15** ἀλλά^c
 οὐδε^{bo} Ἡρώδης^{nms} ἀναπέμψω^{vīa1s} γάρ^c σύ^{rpa-p} πρὸς^p αὐτός^{rpsams} καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} οὐδεὶς^{aansn}
 ἄξιος^{aansn} θάνατος^{ngms} εἰμⁱ^{vīpx3s} πρᾶσσω^{vpxpnms} αὐτός^{rpdms}. **v.16** παιδεύω^{vpaanms} οὖν^c
 αὐτός^{rpsams} ἀπολύω^{vīfals}.

18 κην δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἓνα. ἀνέκραζαν δὲ
 παμπληθεὶ λέγοντες, Αἴρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν τὸν Βαραβ-
 19 βᾶν, ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον,
 20 βεβλημένος εἰς φυλακὴν. πάλιν οὖν ὁ Πιλᾶτος προσεφώνησε,
 21 θέλων ἀπολύσαι τὸν Ἰησοῦν. οἱ δὲ ἐπεφώνουν, λέγοντες, Σταύ-
 22 ρωσον, σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ τρίτον εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί γὰρ
 κακὸν ἐποίησεν οὗτος· οὐδὲν αἴτιον θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ, παι-
 23 δεύσας οὖν αὐτόν ἀπολύσω. οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλας,
 αἰτούμενοι αὐτόν σταυρωθῆναι, καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν
 24 καὶ τῶν ἄρχιερέων. ὁ δὲ Πιλᾶτος ἐπέκρινε γενέσθαι τὸ αἴτημα
 25 αὐτῶν. ἀπέλυσε δὲ αὐτοῖς τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον
 εἰς τὴν φυλακὴν, ὃν ἤτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκε τῷ θε-
 26 λήματι αὐτῶν. Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαθόμενοι Σίμωνος
 τινος Κυρηναίου τοῦ ἐρχομένου ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν
 27 σταυρόν, φέρειν ὀπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. Ἠκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ
 πληθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν αἱ καὶ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν
 28 αὐτόν. στυφαεῖς δὲ πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Θυγατέρες Ἰε-
 ρουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλήν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ
 29 τέκνα ὑμῶν. ὅτι ἰδοὺ, ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσι, Μακάριαι
 αἱ στεῖραι, καὶ κοιλία αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ ἔθῃ-
 30 λασαν. τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσι, Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς

v.17 ἀνάγκη^{nafs} δέ^c ἔχω^{v1a3s} ἀπολύω^{vnpa} αὐτοῦς^{rdmp} κατὰ^p ἑορτὴ^{nafs} εἰς^{nams}.
v.18 ἀνακράζω^{v1a3p} δέ^c παμπληθεῖ^{bo} λέγω^{vppanmp} αἶρω^{vdpa2s} οὗτος^{rdams} ἀπολύω^{vdaa2s}
 δέ^c ἐγώ^{rpdp} ὁ δαμς Βαραβῆς^{nams}. **v.19** ὅστις^{rtms} εἰμι^{vix3s} διὰ^p στάσις^{nafs} τι-σριαφς
 γίνομαι^{vpadafs} ἐν^p ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} καί^c φόνος^{nams} βάλλω^{vpxpms} εἰς^p φυλακὴ^{nafs}. **v.20** πάλιν^{bo}
 οὖν^c ὁ δnmς Πιλᾶτος^{nms} προσφώνω^{v1a3s} θέλω^{vppanms} ἀπολύω^{vnaa} ὁ δαμς Ἰησοῦς^{nams}.
v.21 ὁ δnmρ δέ^c ἐπιφωνέω^{v1a3p} λέγω^{vppanmp} σταυρόω^{vdaa2s} σταυρόω^{vdaa2s} αὐτοῦς^{rpams}.
v.22 ὁ δnmς δέ^c τρίτος^{aansn} λέγω^{v1a3s} πρὸς^p αὐτοῦς^{rpamp} τίς^{rgans} γὰρ^c κακός^{aansn} ποιέω^{v1a3s}
 οὗτος^{rdms} οὐδεὶς^{aansn} αἴτιος^{aansn} θάνατος^{ngms} εὐρίσκω^{v1a1s} ἐν^p αὐτοῦς^{rdms} παιδεύω^{vpaanms}
 οὗν^c αὐτοῦς^{rpams} ἀπολύω^{v1a1s}. **v.23** ὁ δnmρ δέ^c ἐπικειμῆ^{v1n3p} φωνῆ^{ndfp} μέγας^{adfpn}
 αἰτέω^{vppnmp} αὐτοῦς^{rpams} σταυρόω^{vnap} καί^c κατισχύω^{v1a3p} ὁ δnmρ φωνῆ^{ndfp} αὐτοῦς^{rpmp} καί^c ὁ δgmρ
 ἀρχιερέυς^{ngmp}. **v.24** ὁ δnmς δέ^c Πιλᾶτος^{nms} ἐπικρίνω^{v1a3s} γίνομαι^{vnad} ὁ δnmς αἴτημα^{nms}
 αὐτοῦς^{rpmp}. **v.25** ἀπολύω^{v1a3s} δέ^c αὐτοῦς^{rdmp} ὁ δαμς διὰ^p στάσις^{nafs} καί^c φόνος^{nams}
 βάλλω^{vpxpms} εἰς^p ὁ δafς φυλακὴ^{nafs} ὅς^{rrams} αἰτέω^{v1m3p} ὁ δαμς δέ^c Ἰησοῦς^{nams} παραδιδωμῆ^{v1a3s}
 ὁ δdms θέλημα^{ndns} αὐτοῦς^{rpmp}. **v.26** καί^c ὡς^{bo} ἀπάγω^{v1a3p} αὐτοῦς^{rpams} ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnmp}
 Σίμων^{ngms} τίς^{rgms} Κυρηναίος^{ngms} ὁ δgms ἔρχομαι^{vppngms} ἀπό^p ἀγρός^{ngms} ἐπιτιθῆμι^{v1a3p}
 αὐτοῦς^{rdms} ὁ δαμς σταυρόω^{nams} φέρω^{vnpa} ὀπισθεν^{bo} ὁ δgms Ἰησοῦς^{ngms}. **v.27** ἀκολουθέω^{v1a3s}
 δέ^c αὐτοῦς^{rdms} πολὺς^{anmsn} πληθος^{nms} ὁ δgms λαός^{ngms} καί^c γυνή^{ngfp} ὅς^{rrnfp} καί^c κόπτω^{v1m3p}
 καί^c θρηνέω^{v1a3p} αὐτοῦς^{rpams}. **v.28** στρέφω^{vrapnms} δέ^c πρὸς^p αὐτοῦς^{rpafp} ὁ δnmς Ἰησοῦς^{nms}
 λέγω^{v1a3s} θυγάτηρ^{ndfp} Ἱερουσαλήμ^{mp} μὴ^{xo} κλαίω^{vdpa2p} ἐπὶ^p ἐγώ^{tpa-s} πλήν^{bo} ἐπὶ^p ἑαυτοῦ^{rxafp}
 κλαίω^{vdpa2p} καί^c ἐπὶ^p ὁ danρ τέκνον^{nmp} σὺ^{rpdp}. **v.29** ὅτι^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἔρχομαι^{v1n3p} ἡμέρα^{ndfp}
 ἐν^p ὅς^{rdnfp} λέγω^{v1a3p} μακάριος^{anfnp} ὁ δnmρ στεῖρα^{ndfp} καί^c κοιλία^{ndfp} ὁ^{rrnfp} οὐ^{xo} γεννάω^{v1a3p} καί^c
 μαστός^{nnmp} ὅς^{rrmp} οὐ^{xo} θηλάζω^{v1a3p}.

βουνοῖς, Καλύψατε ἡμᾶς. ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, 31
 ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται. Ἦγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο κακοῦργοι σὺν 32
 αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. Καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλού- 33
 μενον Κρανῖον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτόν, καὶ τοὺς κακοῦργους,
 ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε, Πά- 34
 τερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦσι. διαμεριζόμενοι δὲ 35
 τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἔβαλον κλῆρον. καὶ εἰσὶτήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. 36
 ἔξεμυκτῆριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς, λέγοντες, Ἄλλους 37
 ἔσωσε, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός, ὁ τοῦ Θεοῦ ἐ-
 κλεκτός. ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται, προσερχόμενοι 38
 καὶ ὄζος προσφέροντες αὐτῷ, καὶ λέγοντες, Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς 39
 τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφή γεγραμμένη 40
 ἐπ’ αὐτῷ γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ Ρωμαϊκοῖς καὶ Ἑβραϊκοῖς,
 Οὗτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων 41
 κακοῦργων ἐβλασφήμει αὐτόν, λέγων, Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, σῶσον 42
 σεαυτόν καὶ ἡμᾶς. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἐπετίμα αὐτῷ, λέγων,
 Οὐδὲ φοβῆ σὺ τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ. καὶ ἡμεῖς μὲν 43
 δικαίως, ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν, οὗτος δὲ οὐδὲν
 ἄτοπον ἔπραξε. καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ, Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν
 ἔλθῃς ἐν τη βασιλείᾳ σου. καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὁ Ἰησοῦς, Ἀμήν

v.30 τότε^{bo} ἄρχω^{vifm3p} λέγω^{vnpa} ὁδῶν^{ddnp} ὁρος^{ndnp} πίπτω^{vdaa2p} ἐπι^p ἐγώ^{rpa-p} καί^c ὁδῶν^{ndmp} βουνοῦς^{ndmp}
 καλύπτω^{vdaa2p} ἐγώ^{rpa-p}. **v.31** ὅτι^c εἰ^{qo} ἐν^p ὁδῶν^{ddns} ὑγρός^{adnsn} ξύλου^{ndns} οὗτος^{rdanp} ποιῶ^{vipa3p}
 ἐν^p ὁδῶν^{ddns} ξηρός^{adnsn} τίς^{rqnns} γίνομαι^{vsa43s}. **v.32** ἀγώ^{vrip3p} δέ^c καί^c ἕτερος^{anmpn} δύο^{tn}
 κακοῦργοι^{anmpn} σὺν^p αὐτοῦς^{rdms} ἀναιρέω^{vnap}. **v.33** καί^c ὅτε^{bo} ἀπέρχομαι^{viaa3p} ἐπι^p
 ὁδῶν^{ddms} τόπος^{nams} ὁδῶν^{ddms} καλέω^{vpprams} κρανῖον^{nans} ἐκεῖ^{zbo} σταυρόω^{viaa3p} αὐτοῦς^{rpams} καί^c ὁδῶν^{dam}
 κακοῦργοις^{aampn} ὅς^{rrams} μὲν^{xo} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ὅς^{rrams} δέ^c ἐκ^p ἀριστερός^{agmpn}. **v.34** ὁδῶν^{ddms} δέ^c
 Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{via3s} πατή^r ἡμῶν^{nms} ἀφιήμι^{vdaa2s} αὐτοῦς^{rdmp} οὐ^{xo} γὰρ^c οἶδα^{vixa3p} τίς^{rqnns} ποιῶ^{vipa3p}
 διαμεριζόμενος^{vppmnp} δέ^c ὁδῶν^{dam} ἱμάτιον^{narp} αὐτοῦς^{rpams} βάλω^{viaa3p} κλῆρος^{nams}. **v.35** καί^c
 ἴσημι^{viva3s} ὁδῶν^{ddms} λαός^{nnms} θεωρέω^{vppanms} ἐκμυκτῆριζώ^{vvia3p} δέ^c καί^c ὁδῶν^{dam} ἄρχων^{nnmp}
 σὺν^p αὐτοῦς^{rdmp} λέγω^{vppanmp} ἄλλος^{aampn} σῶζω^{viaa3s} σῶζω^{vdaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} εἰ^{qo} οὗτος^{rdms}
 εἰμι^{vix3s} ὁδῶν^{ddms} Χριστός^{nnms} ὁδῶν^{ddms} ὁδῶν^{ddms} θεός^{ngms} ἐκλεκτός^{anmsn}. **v.36** ἐπιτιμῶ^{vvia3p} δέ^c
 αὐτοῦς^{rdms} καί^c ὁδῶν^{dam} στρατιῶτης^{nnmp} προσέρχομαι^{vppnmp} καί^c ὄζος^{nans} προσφέρω^{vppanmp}
 αὐτοῦς^{rdms}. **v.37** καί^c λέγω^{vppanmp} εἰ^{qo} σὺ^{rpn-s} εἰμι^{vix2s} ὁδῶν^{ddms} βασιλεύς^{nms} ὁδῶν^{dam}
 Ἰουδαίος^{agmpn} σῶζω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams}. **v.38** εἰμι^{vix3s} δέ^c καί^c ἐπιγραφή^{nnfs} γράφω^{vrxpns}
 ἐπι^p αὐτοῦς^{rdms} γράμμα^{ndnp} Ἑλληνικός^{adnpn} καί^c Ρωμαϊκός^{adnpn} καί^c Ἑβραϊκός^{adnpn} οὗτος^{rdms}
 εἰμι^{vix3s} ὁδῶν^{ddms} βασιλεύς^{nnms} ὁδῶν^{dam} Ἰουδαίος^{agmpn}. **v.39** εἷς^{nnms} δέ^c ὁδῶν^{dam} κρεμάννυμι^{vrapmp}
 κακοῦργοις^{agmpn} βλασφημέω^{vvia3s} αὐτοῦς^{rpams} λέγω^{vppanms} εἰμι^{qo} σὺ^{rpn-s} εἰμι^{vix2s} ὁδῶν^{dam}
 Χριστός^{nnms} σῶζω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} καί^c ἐγώ^{rpa-p}. **v.40** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁδῶν^{dam}
 ἕτερος^{anmsn} ἐπιτιμῶ^{vvia3s} αὐτοῦς^{rdms} λέγω^{vppanms} οὐδέ^{bo} φοβέομαι^{vipn2s} σὺ^{rpn-s} ὁδῶν^{dam} θεός^{nams}
 ὅτι^c ἐν^p ὁδῶν^{ddns} αὐτοῦς^{rdms} κρίμα^{ndns} εἰμι^{vix2s}. **v.41** καί^c ἐγώ^{rpn-p} μὲν^{xo} δικαίως^{bo}
 ἄξιως^{aanpn} γὰρ^c ὅς^{rrgn} πρόσσω^{viaa1p} ἀπολαμβάνω^{vipa1p} οὗτος^{rdms} δέ^c οὐδέ^{bo} ἄξιως^{aansn} ἄτοπος^{aansn}
 πρόσσω^{viaa3s}. **v.42** καί^c λέγω^{vvia3s} ὁδῶν^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} μνησκόμαι^{vdpap2s} ἐγώ^{rrg-s} κύριος^{nms}
 ὅταν^c ἔρχομαι^{vsa2s} ἐν^p ὁδῶν^{ddfs} βασιλείᾳ^{ndfs} σὺ^{rrg-s}.

44 λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ. Ἦν δὲ ὡσεὶ
 ὥρα ἕκτη, καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐνάτης.
 45 καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέ-
 46 σον. καὶ φωνήσας φωνῇ μεγάλη ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Πάτερ, εἰς χεῖράς
 σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου, καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν.
 47 ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος τὸ γενόμενον, ἐδόξασεν τὸν Θεόν, λέγων,
 48 Ὅντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. καὶ πάντες οἱ συμπαραγε-
 νόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, θεωροῦντες τὰ γενόμενα,
 49 τύπτοντες ἑαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρεφον. εἰσπήκεισαν δὲ πάντες
 οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ συνακολουθήσασαι
 50 αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὀρώσαι ταῦτα. Καὶ ἰδοῦ, ἀνὴρ ὀνόματι
 51 Ἰωσήφ, βουλευτῆς ὑπάρχων, ἀνὴρ ἀγαθός καὶ δίκαιος. οὗτος
 οὐκ ἦν συγκαταθεμμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν, ἀπὸ
 Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς καὶ προσεδέχετο καὶ αὐτὸς
 52 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, οὗτος προσελθὼν τῷ Πιλάτῳ ἠτήσατο
 53 τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. καὶ καθελὼν αὐτὸ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι,
 καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδέπω οὐδεὶς
 54 κείμενος. καὶ ἡμέρα ἦν Παρασκευή, καὶ σάββατον ἐπέφωσκε.
 55 κατακολουθήσασαι δὲ καὶ γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθυῖαι
 αὐτῷ ἐκ τῆς Γαλιλαίας, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον, καὶ ὡς ἐτέθη τὸ
 56 σῶμα αὐτοῦ. ὑποστρέψασαι δὲ ἠτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα.

v.43 καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} ὁδ^{nms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμήν^{lh} λέγω^{v1pa1s} σύ^{rdp-s} σήμερον^{bo}
 μετὰ^p ἐγὼ^{rgp-s} εἰμι^{v1fx2s} ἐν^p ὁδ^{ddms} παράδεισος^{ndms}. **v.44** εἰμι^{v1ix3s} δέ^c ὡσεὶ^{bo} ὥρα^{nnfs}
 ἕκτη^{anfsn} καί^c σκότος^{nnms} γίνομαι^{viad3s} ἐπι^p ὅλος^{aafsn} ὁδ^{dafs} γῆ^{nafs} ἕως^c ὥρα^{ngfs} ἐνάτος^{agfsn}.
v.45 καί^c σκοτίζω^{v1ap3s} ὁδ^{nms} ἥλιος^{nnms} καί^c σχίσθω^{v1ap3s} ὁδ^{nms} καταπέτασμα^{nnms} ὁδ^{gms}
 ναός^{ngms} μέσος^{aansn}. **v.46** καί^c φωνέω^{vpaanms} φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} ὁδ^{nms} Ἰησοῦς^{nnms}
 λέγω^{v1aa3s} πατήρ^{nvms} εἰς^p χεῖρ^{nafp} σύ^{rgp-s} παρατίθημι^{v1fd1s} ὁδ^{dans} πνεῦμα^{nans} ἐγὼ^{rgp-s} καί^c
 οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms} ἐκπνέω^{v1aa3s}. **v.47** ὀράω^{vpaanms} δέ^c ὁδ^{nms} ἑκατοντάρχης^{nnms} ὁδ^{dans}
 γίνομαι^{vpadans} δοξάζω^{v1aa3s} ὁδ^{dams} θεός^{namns} λέγω^{vppanms} ὄντως^{bo} ὁδ^{nms} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdnms}
 δίκαιος^{anmsn} εἰμι^{v1ix3s}. **v.48** καί^c πᾶς^{anmpn} ὁδ^{dnmp} συμπαραγίνομαι^{vpadnmp} ὄχλος^{nnmp} ἐπι^p
 ὁδ^{dafs} θεωρία^{nafs} οὗτος^{rdafs} θεωροῦμαι^{ὁδ^{danp} γίνομαι^{vpadanp} τύπτω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ὁδ^{danp}}
 στήθος^{nanp} ὑποστρέφω^{v1aa3p}. **v.49** ἴσθημι^{v1ya3p} δέ^c πᾶς^{anmpn} ὁδ^{dnmp} γνωστός^{anmpn} αὐτός^{rgms}
 μακρόθεν^{bo} καί^c γυνή^{nnfp} ὁδ^{dnfp} συνακολουθέω^{vpaanfp} αὐτός^{rdms} ἀπὸ^p ὁδ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs}
 ὀράω^{vppanfp} οὗτος^{rdanp}. **v.50** καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} ἀνὴρ^{nnms} ὄνομα^{ndns} Ἰωσήφ^{fp} βουλευτῆς^{nnms}
 ὑπάρχων^{vppanms} ἀνὴρ^{nnms} ἀγαθός^{anmsn} καί^c δίκαιος^{anmsn}. **v.51** οὗτος^{rdnms} οὐ^{xo} εἰμι^{v1ix3s}
 συγκατατίθεμαι^{vpxnms} ὁδ^{ddfs} βουλή^{ndfs} καί^c ὁδ^{ddfs} πράξις^{ndfs} αὐτός^{rgmp} ἀπὸ^p Ἀριμαθαία^{ngfs}
 πόλις^{ngfs} ὁδ^{dgmp} Ἰουδαίος^{agmpn} ὃς^{rrnms} καί^c προσδέχομαι^{v1in3s} καί^c αὐτός^{rpnmns} ὁδ^{dafs} βασιλεία^{nafs}
 ὁδ^{gms} θεός^{ngms}. **v.52** οὗτος^{rdnms} προσέρχομαι^{vpaanms} ὁδ^{ddms} Πιλάτος^{ndms} αἰτέω^{v1am3s} ὁδ^{dans}
 σῶμα^{nans} ὁδ^{gms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.53** καί^c καθαίρω^{vpaanms} αὐτός^{rpans} ἐντυλίσσω^{v1aa3s} αὐτός^{rpans}
 σινδὼν^{ndfs} καί^c τίθημι^{v1aa3s} αὐτός^{rpans} ἐν^p μνήμα^{ndns} λαξευτός^{adnsn} ὃς^{rrgns} οὐ^{xo} εἰμι^{v1ix3s}
 οὐδέπω^{bo} οὐδεὶς^{anfsn} κείμενος^{vppnms}. **v.54** καί^c ἡμέρα^{nnfs} εἰμι^{v1ix3s} παρασκευή^{nnfs} καί^c
 σάββατον^{nnms} ἐπιφώσκω^{v1aa3s}. **v.55** κατακολουθέω^{vpaanfp} δέ^c καί^c γυνή^{nnfp} ὄστις^{rrnfp} εἰμι^{v1ix3p}
 συνεληλυθία^{vpxanf} αὐτός^{rdms} ἐκ^p ὁδ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} θεάομαι^{viad3p} ὁδ^{dans} μνημεῖον^{nans} καί^c ὡς^{bo}
 τίθημι^{v1ap3s} ὁδ^{nms} σῶμα^{nms} αὐτός^{rgms}.

Καὶ τὸ μὲν σάββατον ἡσυχάσαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων, ὄρθρου βαθέος, ἦλθον ἐπὶ τὸ μνήμα, **24**
φέρουσαι ἃ ἠτοίμασαν ἄρώματα, καὶ τινες σὺν αὐταῖς. εὗρον δὲ **2**
τὸν λίθον ἀποκεκλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. καὶ εἰσελθοῦσαι **3**
οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ δια- **4**
πορεῖσθαι αὐτάς περὶ τούτου, καὶ ἰδοὺ, δύο ἄνδρες ἐπέστησαν
αὐταῖς ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις, ἐμφόβων δὲ γενομένων αὐ- **5**
τῶν, καὶ κλινουσῶν τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, εἶπον πρὸς αὐτάς,
Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν· οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ' ἠγέρθη, **6**
μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν, ἔτι ὢν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, λέγων, ὅτι **7**
δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων
ἀμαρτωλῶν, καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι.
καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ, καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ **8, 9**
τοῦ μνημείου, ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἔνδεκα καὶ πᾶσι τοῖς
λοιποῖς. ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ Ἰωάννα καὶ Μαρία **10**
Ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, αἵ ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστό-
λους ταῦτα. καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα **11**
αὐτῶν, καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐ- **12**
πι τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια κείμενα μόνα,
καὶ ἀπῆλθε, πρὸς ἑαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός. Καὶ ἰδοὺ, δύο **13**
ἐξ αὐτῶν ἦσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπέ-

v.56 ὑποστρέφω^{vpaanf} δέ^c ἐτοιμάζω^{viaa3p} ἄρωμα^{nanp} καί^c μύρον^{nanp} καί^c ὁ^{dans} μὲν^{xo}
σάββατον^{nans} ἡσυχάζω^{viaa3p} κατὰ^p ὁ^{dans} ἐντολή^{nafs}. **24. v.1** ὁ^{ddfs} δέ^c εἰς^{ndfs} ὁ^{dgnp}
σάββατον^{ngnp} ὄρθρου^{ngms} βαθύς^{agmsn} ἔρχομαι^{viaa3p} ἐπὶ^p ὁ^{dans} μνήμα^{nans} φέρω^{vppanf} ὅς^{trnp}
ἐτοιμάζω^{viaa3p} ἄρωμα^{nanp} καί^c τῖς^{rinf} σὺν^p αὐτός^{rpdf}. **v.2** εὐρίσκω^{viaa3p} δέ^c ὁ^{dans} λίθος^{nams}
ἀποκλιῶ^{vpxpams} ἀπὸ^p ὁ^{dans} μνημεῖον^{ngms}. **v.3** καί^c εἰσερχομαι^{vpaanf} οὐ^{xo} εὐρίσκω^{viaa3p}
ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dans} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.4** καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddms} διαπορέω^{vnp}
αὐτός^{rpaf} περὶ^p οὗτος^{rdgns} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} δύο^{tn} ἀνήρ^{nnmp} ἐπίστημι^{viaa3p} αὐτός^{rpdf} ἐν^p ἐσθῆς^{ndf}
ἀστράπτω^{vppadf}. **v.5** ἐμφοθός^{agmpn} δέ^c γίνομαι^{vpadgf} αὐτός^{rpdf} καί^c κλινώ^{vppagf} ὁ^{dans}
πρόσωπον^{nans} εἰς^p ὁ^{dans} γῆ^{nafs} λέγω^{viaa3p} πρὸς^p αὐτός^{rpaf} τῖς^{rgans} ζητέω^{vpa2p} ὁ^{dans} ζῶν^{vppaams}
μετὰ^p ὁ^{dgnp} νεκρός^{agmpn}. **v.6** οὐ^{xo} εἶμι^{vix3s} ὧδε^{bo} ἀλλά^c ἐγείρω^{vrap3s} μνησκομαι^{vdap2p} ὡς^{bo}
λαλέω^{viaa3s} σὺ^{rp-d} ἔτι^{bo} εἶμι^{vppxms} ἐν^p ὁ^{ddfs} Γαλιλαία^{ndfs}. **v.7** λέγω^{vppanms} ὅτι^c δεῖ^{vixq3s} ὁ^{dans}
υἱός^{nams} ὁ^{dans} ἀνθρώπος^{ngms} παραδιδῶμι^{vnap} εἰς^p χεῖρ^{naf} ἀνθρώπος^{ngmp} ἀμαρτωλός^{agmpn} καί^c
σταυρώω^{vnap} καί^c ὁ^{dans} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ἀνίστημι^{vnaa}. **v.8** καί^c μνησκομαι^{vrap3p} ὁ^{dgnp}
ῥῆμα^{ngmp} αὐτός^{rpams}. **v.9** καί^c ὑποστρέφω^{vpaanf} ἀπὸ^p ὁ^{dans} μνημεῖον^{ngms} ἀπαγγέλλω^{viaa3p}
οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanp} ὁ^{ddmp} ἔνδεκα^{tn} καί^c πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} λοιπός^{vnaa}. **v.10** εἶμι^{vix3p}
δέ^c ὁ^{dans} Μαγδαληνῆ^{nnfs} Μαρία^{nnfs} καί^c Ἰωάννα^{nnfs} καί^c Μαρία^{nnfs} Ἰακώβου^{ngms} καί^c
ὁ^{dans} λοιπός^{anfpn} σὺν^p αὐτός^{rpdf} ὅς^{trnp} λέγω^{viaa3p} πρὸς^p ὁ^{dans} ἀπόστολος^{namp} οὗτος^{rdanp}.
v.11 καί^c φαίνω^{vrap3p} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rpmp} ὡσεὶ^{bo} λῆρος^{nnms} ὁ^{dgnp} ῥῆμα^{nnnp} αὐτός^{rpgf} καί^c
ἀπιστέω^{viaa3p} αὐτός^{rpdf}. **v.12** ὁ^{dans} δέ^c Πέτρος^{nnms} ἀνίστημι^{vpaams} τρέχω^{viaa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dans}
μνημεῖον^{nans} καί^c παρακύπτω^{vpaams} βλέπω^{vrap3s} ὁ^{dans} ὀθόνιον^{nnp} κείμεν^{vppnanp} μόνος^{aanp}
καί^c ἀπέρχομαι^{viaa3s} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxams} θαυμάζω^{vppanms} ὁ^{dans} γίνομαι^{vpxaans}.

14 χουσαν σταδίους ἐξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ἧ ὄνομα Ἐμμαούς.
 15 καὶ αὐτοὶ ὠμίλουσιν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκό-
 16 των τούτων. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὀμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν, καὶ
 17 αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ
 18 αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς,
 19 Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦν-
 20 τες, καὶ ἐστὲ σκυθρωποὶ· ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εἷς ᾧ ὄνομα Κλεόπας,
 21 εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ μόνος παροικεῖς ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ
 22 ἔγνωσ τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις· καὶ εἶπεν
 23 αὐτοῖς, Ποῖα· οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃς
 24 ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ
 Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅπως τε παρέδωκαν αὐτόν οἱ ἀρχιε-
 ρεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν
 αὐτόν. ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι
 τὸν Ἰσραήλ. ἀλλὰ γε σὺν πᾶσι τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄ-
 γει σήμερον ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. ἀλλὰ καὶ γυναϊκές τινες ἐξ
 ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὀρθραὶ ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ
 μὴ εὐροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγ-
 γέλων ἑωρακέναι, οἱ λέγουσιν αὐτόν ζῆν. καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν
 σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὔρον οὕτω καθῶς καὶ αἱ γυναῖκες

v.13 καί^c ἰδοῦ^{vd}αα2s δού^{tn} ἐκ^p αὐτός^{rgmp} εἰμι^{vix3p} πορευομαι^{vppnmp} ἐν^p αὐτός^{rdfs}
 ὁ^{dfs} ἡμέρα^{ndfs} εἰς^p κώμη^{nafs} ἀπέχω^{vppaafs} στάδιος^{nanp} ἐξήκοντα^{tn} ἀπὸ^p Ἱερουσαλήμ^{tp}
 ὃς^{rdfs} ὄνομα^{nns} Ἐμμαούς^{tp}. **v.14** καί^c αὐτός^{rgmp} ὀμιλέω^{via3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp}
 περὶ^p πᾶς^{agnp} ὁ^{gnp} συμβαίνο^{vpxagnp} οὗτος^{rdgnp}. **v.15** καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddms}
 ὀμιλέω^{vnpa} αὐτός^{rpamp} καί^c συζητέω^{vnpa} καί^c αὐτός^{rgnms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγγίζω^{vpaanms}
 συμπορεύομαι^{viin3s} αὐτός^{rdmp}. **v.16** ὁ^{dnmp} δέ^c ὀφθαλμός^{nnmp} αὐτός^{rgmp} κρατέω^{vip3p}
 ὁ^{dgms} μὴ^{xo} ἐπιγινώσκω^{vnaa} αὐτός^{rgnms}. **v.17** λέγω^{viaa3s} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{rpamp} τίς^{rgnmp}
 ὁ^{dnmp} λόγος^{nnmp} οὗτος^{rdmp} ὃς^{rgmp} ἀντιβάλλω^{vipa2p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} περιπατέω^{vppanmp}
 καί^c εἰμι^{vix2p} σκυθρωπός^{anmpn}. **v.18** ἀποκρίνομαι^{vpaoms} δέ^c ὁ^{dnms} εἷς^{nnms} ὃς^{rdms}
 ὄνομα^{nns} Κλεόπας^{nnms} λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rgnms} σύ^{rgn-s} μόνος^{anmsn} παροικέω^{vipa2s} ἐν^p
 Ἱερουσαλήμ^{tp} καί^c οὗ^{xo} γινώσκω^{viaa2s} ὁ^{danp} γίνομαι^{vpadanp} ἐν^p αὐτός^{rdfs} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp}
 οὗτος^{rdfp}. **v.19** καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} ποίος^{rgnfs} ὁ^{dnmp} δέ^c λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rdms}
 ὁ^{danp} περὶ^p Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgms} Ναζωραῖος^{ngms} ὃς^{rgnms} γίνομαι^{viad3s} ἀνὴρ^{nnms} προφήτης^{nnms}
 δυνατὸς^{anmsn} ἐν^p ἔργον^{ndns} καί^c λόγος^{ndms} ἐναντιόν^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c πᾶς^{agnsn} ὁ^{dgms}
 λαός^{ngms}. **v.20** ὅπως^{bo} ἐ^{xo} παραδίδομι^{viaa3p} αὐτός^{rgnms} ὁ^{dnmp} ἀρχιερέυς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp}
 ἄρχων^{nnmp} ἐγώ^{rgp-p} εἰς^p κρίμα^{nans} θανάτος^{ngms} καί^c σταυρώω^{viaa3p} αὐτός^{rgnms}. **v.21** ἐγώ^{rgn-p}
 δέ^c ἐλπίζω^{via1p} ὅτι^c αὐτός^{rgnms} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} μέλλω^{vppanms} λυτροῦσθαι^{vnpri} ὁ^{dams} Ἰσραήλ^{tp} ἀλλά^c
 γέ^{xo} σὺν^p πᾶς^{adnpi} οὗτος^{rdnpi} τρίτος^{aafsn} οὗτος^{rdafs} ἡμέρα^{nafs} ἄγω^{vipa3s} σήμερον^{bo} ἀπὸ^p ὃς^{rgnms}
 οὗτος^{rdnpi} γίνομαι^{viad3s}. **v.22** ἀλλά^c καί^c γυνή^{nnfp} τι-ορινη^p ἐκ^p ἐγώ^{rgp-p} ἐξίστημι^{viaa3p}
 ἐγώ^{rgpa-p} γίνομαι^{vpadnfp} ὀρθρινός^{anfnp} ἐπὶ^p ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans}. **v.23** καί^c μὴ^{xo} εὐρίσκω^{vpaanf}
 ὁ^{dans} σῶμα^{nans} αὐτός^{rgnms} ἔρχομαι^{viaa3p} λέγω^{vppanf} καί^c ὀπτασία^{nafs} ἀγγελος^{ngmp} ὁράω^{vixa}
 ὃς^{rgnmp} λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rgnms} ζάω^{vnpa}.

εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ὦ ἀνόη- 25
 τοι καὶ βραδεῖς τῆ καρδία τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν 26
 οἱ προφηταί, οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστόν, καὶ εἰσελθεῖν 26
 εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ· καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ Μωσέως καὶ ἀπὸ πάν- 27
 των τῶν προφητῶν, διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς 28
 τὰ περὶ ἑαυτοῦ. καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ 28
 αὐτὸς προσεποιεῖτο πορρωτέρων πορεύεσθαι. καὶ παρεδιάσαντο 29
 αὐτόν, λέγοντες, Μείνιν μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστί, καὶ 30
 κέκλικεν ἡ ἡμέρα. καὶ εἰσῆλθε τοῦ μείναι σὺν αὐτοῖς. καὶ ἐ- 30
 γένητο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτόν μετ' αὐτῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον 31
 εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἐπεδίδου αὐτοῖς. αὐτῶν δὲ διηνοιχθησαν 31
 οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν, καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο 32
 ἀπ' αὐτῶν. καὶ εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιο- 32
 μένη ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς διήνοιγεν ἡμῖν 33
 τὰς γραφάς· καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱε- 33
 ρουσαλήμ, καὶ εὔρον συνηθροισμένους τοὺς ἑνδεκα καὶ τοὺς σὺν 34
 αὐτοῖς, λέγοντας, ὅτι Ἠγέρθη ὁ Κύριος ὄντως, καὶ ὤφθη Σίμωνι. 34
 καὶ αὐτοὶ ἐξηγουῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ 35
 κλάσει τοῦ ἄρτου. Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων, αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς 36
 ἕστη ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς, Εἰρήνη ὑμῖν. πτοηθέντες 37

v.24 καί^c ἀπέροχοι^{v1aa3p} τι-σρινμι^o δ^{dgmp} σύν^p ἐγώ^{rp-d} ἐπί^p ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans} καί^c
 εὐρίσκο^{v1aa3p} οὕτω^{bo} καθώς^{bo} καί^c ὀδμή^p γυνή^{nmfp} λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} δε^c οὐ^{xo} ὀράω^{v1aa3p}.
v.25 καί^c αὐτός^{rpams} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} ὧⁱ ἀνόητος^{avmpn} καί^c βραδύς^{anmpn}
 ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} ὁ^{dgms} πιστεύω^{vnpa} ἐπί^p πᾶς^{adnpr} ὅς^{rdnp} λαλέω^{v1aa3p} ὁ^{dmp} προφήτης^{nnmp}.
v.26 οὐχί^{xo} οὕτως^{rdanp} δεῖ^{viiq3s} πάσχω^{vnaa} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} καί^c εἰσέρχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs}
 δόξα^{nafs} αὐτός^{rgms}. **v.27** καί^c ἀρχω^{vpamms} ἀπό^p Μωϋσῆς^{ngms} καί^c ἀπό^p πᾶς^{agmpn}
 ὁ^{dmp} προφήτης^{ngmp} διερμηνεύω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ἐν^p πᾶς^{adfn} ὁ^{ddfp} γραφή^{ndfp} ὁ^{dmp} περι^p
 ἑαυτοῦ^{rxgms}. **v.28** καί^c ἐγγίζω^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} κώμη^{nafs} ὅς^{bo} πορεύομαι^{v1in3p} καί^c
 αὐτός^{rpms} προσποιέω^{viiim3s} πόρρω^{bo} πορεύομαι^{vnpn}. **v.29** καί^c παραβιάζομαι^{v1ad3p} αὐτός^{rpams}
 λέγω^{vpnanmp} μένω^{vdaa2s} μετὰ^p ἐγώ^{rp-g} ὅτι^c πρὸς^p ἑσπέρα^{nafs} εἶμι^{vix3s} καί^c κλινω^{vixa3s} ὁ^{dafs}
 ἡμέρα^{nafs} καί^c εἰσέρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dgms} μένω^{vnaa} σύν^p αὐτός^{rpdm}. **v.30** καί^c γίνομαι^{v1ad3s} ἐν^p
 ὁ^{ddms} κατακλίνω^{vnap} αὐτός^{rpams} μετὰ^p αὐτός^{rpmp} λαμβάνω^{vpaaans} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} εὐλόγω^{v1aa3s}
 καί^c κλάω^{vpaaans} ἐπιδίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm}. **v.31** αὐτός^{rpmp} δε^c διανοίγω^{v1ap3p} ὁ^{dmp}
 ὀφθαλμός^{nnmp} καί^c ἐπιγινώσκω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} καί^c αὐτός^{rpms} ἄφαντος^{anmsn} γίνομαι^{v1ad3s}
 ἀπό^p αὐτός^{rpmp}. **v.32** καί^c λέγω^{v1aa3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} οὐχί^{xo} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} ἐγώ^{rp-g}
 καί^c εἶμι^{vix3s} ἐν^p ἐγώ^{rp-d} ὡς^{bo} λαλέω^{v1aa3s} ἐγώ^{rp-d} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁ^{dafs} καί^c ὡς^{bo}
 διανοίγω^{v1aa3s} ἐγώ^{rp-d} ὁ^{dafp} γραφή^{nafp}. **v.33** καί^c ἀνίστημι^{vpaaanmp} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs}
 ὑποστρέφω^{v1aa3p} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} καί^c εὐρίσκο^{v1aa3p} συναθροίζω^{vpaxamp} ὁ^{damp} ἑνδεκα^{tn} καί^c
 ὁ^{damp} σύν^p αὐτός^{rpdm}. **v.34** λέγω^{vpaaamp} ὅτι^c ἐγείρω^{v1ap3s} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ὄντως^{bo} καί^c
 ὀράω^{v1ap3s} Σίμων^{ndms}. **v.35** καί^c αὐτός^{rpmp} ἐξηγέομαι^{v1in3p} ὁ^{dmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁ^{dafs} καί^c ὡς^{bo}
 γινώσκω^{v1ap3s} αὐτός^{rpdm} ἐν^p ὁ^{ddfs} κλάσις^{ndfs} ὁ^{dgms} ἄρτος^{ngms}. **v.36** οὕτως^{rdanp} δε^c αὐτός^{rpmp}
 λαλέω^{vpagmp} αὐτός^{rpms} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} ἵστημι^{v1aa3s} ἐν^p μέσος^{adnsn} αὐτός^{rgmp} καί^c λέγω^{v1ap3s}
 αὐτός^{rpdm} εἰρήνη^{nafs} σὺ^{rp-d}.

38 δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. καὶ εἶπεν
 αὐτοῖς, Τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διατί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν
 39 ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν· ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου,
 ὅτι αὐτὸς ἐγὼ εἰμι, ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκα
 40 καὶ ὁστέα οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. καὶ τοῦτο εἰπὼν
 41 ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. ἔτι δὲ ἀπιστούν-
 των αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς, Ἔχετε
 42 τι βρώσιμον ἐνθάδε· οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπποῦ μέρος,
 43 καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου. καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.
 44 Εἶπε δὲ αὐτοῖς, Οὗτοι οἱ λόγοι, οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν
 σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ
 45 Μωσέως καὶ προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. τότε διήνοιξεν
 46 αὐτῶν τὸν νοῦν, τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι
 Οὕτω γέγραπται, καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν Χριστόν, καὶ ἀναστῆ-
 47 ναι ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι
 αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξά-
 48, 49 μενον ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. ὑμεῖς δὲ ἐστε μάρτυρες τούτων. καὶ
 ἰδού, ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς μου ἐφ' ὑμᾶς,
 50 ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλήμ, ἕως οὗ ἐνδύσησθε
 51 δύναμιν ἐξ ὕψους. Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἕξω ἕως εἰς Βηθανίαν,
 51 καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἐγένετο ἐν

v.37 πτοεώ^{vpa}npmp δέ^c καί^c ἐμφοβος^{anmpn} γίνομαι^{vpadnmp} δοκέω^{viaa3p} πνεῦμα^{nans}
 θεωρέω^{vmpa}. **v.38** καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} τις^{rqans} ταρασσώ^{vpxnpn} εἰμι^{viix2p} καί^c
 διά[&]τις^{xo} διαλογισμός^{nnmp} ἀναβαίνω^{vipa3p} ἐν^p ὀ^{ddfp} καρδία^{ndfp} σύ^{rpg-p}. **v.39** ὀράω^{vdaa2p} ὁ^{dafp}
 χεῖρ^{nafp} ἐγὼ^{rpg-s} καί^c ὁ^{damp} πούς^{namp} ἐγὼ^{rpg-s} ὅτι^c αὐτός^{rpnms} εἰμι^{viix1s} ψηλαφάω^{vdaa2p}
 ἐγὼ^{rpa-s} καί^c ὀράω^{vdaa2p} ὅτι^c πνεῦμα^{nans} σάρξ^{nafis} καί^c ὁstτε^{on}να^{np} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} καθὼς^{bo}
 ἐγὼ^{rpa-s} θεωρέω^{vipa2p} ἔχω^{vppaams}. **v.40** καί^c οὗτος^{rdans} λέγω^{vraanms} ἐπιδείκνυμι^{viaa3s}
 αὐτός^{rdmp} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} καί^c ὁ^{damp} πούς^{namp}. **v.41** ἔτι^{bo} δέ^c ἀπιστέω^{vppagmp} αὐτός^{rpgmp}
 ἀπό^p ὁ^{dgrs} χαρά^{ngis} καί^c θαυμάζω^{vppagmp} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} ἔχω^{vipa2p} τι-σρια^{ns} βρώσιμος^{aansn}
 ἐνθάδε^{bo}. **v.42** ὁ^{dnnmp} δέ^c ἐπιδίδωμι^{viaa3p} αὐτός^{rdms} ἰχθύς^{ngms} ὀπί^{ts}α^{ngmsn} μέρος^{nans} καί^c
 ἀπό^p μελισσίου^{agnsn} κηρίου^{ngms}. **v.43** καί^c λαμβάνω^{vraanms} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rpgmp} ἐσθίω^{viaa3s}.
v.44 λέγω^{viaa3s} δέ^c αὐτός^{rdmp} οὗτος^{rdnmp} ὁ^{dnnmp} λόγος^{nnmp} ὅς^{ramp} λαλέω^{viala1s} πρὸς^p σύ^{rpa-p}
 ἔτι^{bo} εἰμι^{vppxkms} σὺν^p σύ^{rpd-p} ὅτι^c δεῖ^{viq3s} πληρῶ^{vnap} πᾶς^{aanpn} ὁ^{dannp} γράφω^{vpxkanp} ἐν^p ὁ^{ddms}
 νόμος^{ndms} Μωϋσῆς^{ngms} καί^c προφήτης^{ndmp} καί^c ψαλμός^{ndmp} περι^p ἐγὼ^{rpg-s}. **v.45** τότε^{bo}
 διανοίγω^{viaa3s} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dams} νοῦς^{namns} ὁ^{dams} συνήμη^{vmpa} ὁ^{dafp} γραφή^{nafp}. **v.46** καί^c
 λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} ὅτι^c οὕτω^{bo} γράφω^{vixp3s} καί^c οὕτω^{bo} δεῖ^{viq3s} πάσχω^{vnaa} ὁ^{dams} Χριστός^{nams}
 καί^c ἀνίστημι^{vnaa} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.47** καί^c κηρύσσω^{vnap}
 ἐπι^p ὁ^{ddms} ὄνομα^{ndns} αὐτός^{rpgms} μετάνοια^{nafis} καί^c ἄφεσις^{nafis} ἁμαρτιᾶ^{ngfp} εἰς^p πᾶς^{aanpn} ὁ^{dannp}
 ἔθνος^{nanp} ἀρχὴ^{vpaanms} ἀπό^p Ἱερουσαλήμ^{fp}. **v.48** σύ^{rpn-p} δέ^c εἰμι^{viix2p} μάρτυς^{nnmp} οὗτος^{rdgnp}.
v.49 καί^c ἰδού^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpn-s} ἀποστέλλω^{vipa1s} ὁ^{dafis} ἐπαγγελία^{nafis} ὁ^{dams} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rpg-s}
 ἐπι^p σύ^{rpa-p} σύ^{rpn-p} δέ^c καθίξω^{vdaa2p} ἐν^p ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} Ἱερουσαλήμ^{fp} ἕως^c ὅς^{bo} ἐνδύω^{vmsam2p}
 δύναμις^{nafis} ἐκ^p ὕψους^{ngms}. **v.50** ἐξάγω^{viaa3s} δέ^c αὐτός^{rmpap} ἕξω^{bo} ἕως^c εἰς^p Βηθανία^{nafis} καί^c
 ἐπαίρω^{vraanms} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} αὐτός^{rpgms} εὐλόγέω^{viaa3s} αὐτός^{rmpap}.

τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτούς, διέστη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς
 τὸν οὐρανόν. καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτόν, ὑπέστρεψαν εἰς 52
 Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης, καὶ ἦσαν δια παντός ἐν τῷ 53
 ἱερῷ, αἰνοῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. Ἀμήν.

v.51 καί^c γίνομαι^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddms} εὐλογέω^{vnpa} αὐτός^{grams} αὐτός^{gramp} διΐστημι^{viaa3s}
 ἀπό^p αὐτός^{rgmp} καί^c ἀναφέρω^{viiip3s} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nam}. **v.52** καί^c αὐτός^{rpmp}
 προσκυνέω^{vraanmp} αὐτός^{grams} ὑποστρέφω^{viaa3p} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} μετὰ^p χαρά^{ngfs} μέγας^{agfsn}.
v.53 καί^c εἰμι^{viiix3p} διὰ^p πᾶς^{bo} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} αἰνέω^{vppanmp} καί^c εὐλογέω^{vppanmp} ὁ^{dams}
 θεός^{nam} ἀμήνth.

ΤΟ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

1 Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ λόγος, καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς
2, 3 ἦν ὁ λόγος. οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. πάντα δι' αὐτοῦ
4 ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. ἐν αὐτῷ ζωὴ
5 ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ
6 φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. ἐγένετο ἄνθρωπος ἀ-
7 πεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης. οὗτος ἦλθεν εἰς
μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύ-
8 σωσι δι' αὐτοῦ. οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ
9 τοῦ φωτός. ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον
10 ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι'
11 αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. εἰς τὰ ἴδια ἦλθε,
12 καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν
αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄ-
13 νομα αὐτοῦ, οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ
14 ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν. καὶ ὁ λόγος
σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν
αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ

1. **v.1** ἐν^p ἀρχῇ^{ndfs} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} εἰμι^{vix3s} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^c θεός^{nnms} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms}. **v.2** οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vix3s} ἐν^p ἀρχῇ^{ndfs} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.3** πᾶς^{anprn} διὰ^p αὐτός^{rgms} γίνομαι^{viad3s} καί^c χωρὶς^{bo} αὐτός^{rgms} γίνομαι^{viad3s} οὐδέ^{bo} εἶς^{nnms} ὅς^{rnms} γίνομαι^{vixa3s}. **v.4** ἐν^p αὐτός^{rdnms} ζωὴ^{nnfs} εἰμι^{vix3s} καί^c ὁ^{dnfs} ζωὴ^{nnfs} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} φῶς^{nnms} ὁ^{dgnp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.5** καί^c ὁ^{dnms} φῶς^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} σκοτία^{ndfs} φαίνο^{vpa3s} καί^c ὁ^{dnfs} σκοτία^{nnfs} αὐτός^{rpans} οὐ^{xo} καταλαμβάνω^{viaa3s}. **v.6** γίνομαι^{viad3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἀποστέλλω^{vpxpnms} παρὰ^p θεός^{ngms} ὄνομα^{nnms} αὐτός^{rdnms} Ἰωάννης^{nnms}. **v.7** οὗτος^{rdnms} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^p μαρτυρίαν^{nafs} ἵνα^c μαρτυρέω^{vsaa3s} περὶ^p ὁ^{dgnms} φῶς^{ngms} ἵνα^c πᾶς^{anprn} πιστεύω^{vsaa3p} διὰ^p αὐτός^{rgms}. **v.8** οὐ^{xo} εἰμι^{vix3s} ἐκεῖνος^{rdnms} ὁ^{dnms} φῶς^{nnms} ἀλλά^c ἵνα^c μαρτυρέω^{vsaa3s} περὶ^p ὁ^{dgnms} φῶς^{ngms}. **v.9** εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} φῶς^{nnms} ὁ^{dnms} ἀληθινός^{anmsn} ὅς^{rnms} φωτίζω^{vipa3s} πᾶς^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} ἔρχομαι^{vrrpnms} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **v.10** ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{nnms} εἰμι^{vix3s} καί^c ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} διὰ^p αὐτός^{rgms} γίνομαι^{viad3s} καί^c ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} αὐτός^{rpams} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3s}. **v.11** εἰς^p ὁ^{danp} ἴδιος^{aanprn} ἔρχομαι^{viaa3s} καί^c ὁ^{dmp} ἴδιος^{anprn} αὐτός^{rpams} οὐ^{xo} παραλαμβάνω^{viaa3p}. **v.12** ὅσος^{renmp} δέ^c λαμβάνω^{viaa3p} αὐτός^{rpams} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rpdm} ἐξουσία^{nafs} τέκνον^{nnmp} θεός^{ngms} γίνομαι^{vnad} ὁ^{dmp} πιστεύω^{vppadm} εἰς^p ὁ^{dams} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rgms}. **v.13** ὅς^{rnmp} οὐ^{xo} ἐκ^p αἵμα^{ngmp} οὐδέ^{bo} ἐκ^p ἐλέημα^{ngns} σὰρξ^{ngfs} οὐδέ^{bo} ἐκ^p ἐλέημα^{ngns} ἀνήρ^{ngms} ἀλλά^c ἐκ^p θεός^{ngms} γεννώ^{viaa3p}.

ἀληθείας. Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ, καὶ κέκραγε λέγων, 15
 Οὗτος ἦν ὃν εἶπον, Ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέ- 16
 γονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς 17
 πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος. ὅτι ὁ νόμος διὰ Μω- 18
 σέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. 19
 Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε, ὁ μονογενὴς υἱός, ὁ ὢν εἰς τὸν κόλ- 20
 πον τοῦ πατρὸς ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία 21
 τοῦ Ἰωάννου, ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων ἱερεῖς 22
 καὶ Λευῖτας ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν, Σὺ τίς εἶ· καὶ ὠμολόγησε, 23
 καὶ οὐκ ἠρνήσατο, καὶ ὠμολόγησεν ὅτι Οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός. 24
 καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, Τί οὖν· Ἠλίας εἶ σύ· καὶ λέγει, Οὐκ εἰμί. 25
 Ὁ προφήτης εἶ σύ· καὶ ἀπεκρίθη, Οὐ. εἶπον οὖν αὐτῶ, Τίς εἶ 26
 ἵνα ἀποκρισὶν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ· 27
 ἔφη, Ἐγὼ φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, εὐθύνετε τὴν ὁδὸν Κυρίου, 28
 καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ 29
 τῶν Φαρισαίων. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν, καὶ εἶπον αὐτῶ, Τί οὖν 30
 βαπτίζεις, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστός, οὔτε Ἠλίας, οὔτε ὁ προφήτης· 31
 ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης, λέγων, Ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι, μέσος 32
 δὲ ὑμῶν ἔστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω μου 33
 ἐρχόμενος, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, οὗ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα

v.14 καί^c ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} σὰρξ^{snfs} γίνομαι^{viad3s} καί^c σκηνόω^{v1aa3s} ἐν^p ἐγὼ^{rgp-p} καί^c θεόμα^{viad1p} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{rgpms} δόξα^{nafs} ὡς^{bo} μονογενής^{agmsn} παρὰ^p πατὴρ^{ngms} πληρῆς^{anfsn} χάρις^{ngfs} καί^c ἀλήθεια^{ngfs}. **v.15** Ἰωάννης^{nnms} μαρτυρῶ^{v1pa3s} περὶ^p αὐτός^{rgpms} καί^c κράζω^{v1xa3s} λέγω^{vppanms} οὗτος^{rdnms} εἰμὶ^{viix3s} ὃς^{rrams} λέγω^{v1aa1s} ὁ^{dnms} ὀπίσω^{bo} ἐγὼ^{rgp-s} ἔρχομαι^{vppnms} ἔμπροσθεν^p ἐγὼ^{rgp-s} γίνομαι^{v1xa3s} ὅτι^c πρῶτος^{anmsn} ἐγὼ^{rgp-s} εἰμὶ^{viix3s}. **v.16** καί^c ἐκ^p ὁ^{dgnms} πληρώμα^{ngms} αὐτός^{rgpms} ἐγὼ^{rgp-p} πᾶς^{anmpn} λαμβάνω^{v1aa1p} καί^c χάρις^{nafs} ἀντὶ^p χάρις^{ngfs}. **v.17** ὅτι^c ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} διὰ^p Μωϋσῆς^{ngms} δίδωμι^{v1ap3s} ὁ^{dnfs} χάρις^{nafs} καί^c ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nfs} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} γίνομαι^{viad3s}. **v.18** θεός^{nams} οὐδεὶς^{anfsn} ὁ^{rdms} ἑώρακε^{bo} ὁ^{dnms} μονογενὴς^{anmsn} υἱός^{nnms} ὁ^{dnms} εἰμὶ^{vppxms} εἰς^p ὁ^{dams} κόλπος^{nams} ὁ^{dgnms} πατὴρ^{ngms} ἐκεῖνος^{rdnms} ἐξηγήομαι^{viad3s}. **v.19** καί^c οὗτος^{rdnfs} εἰμὶ^{viix3s} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nfs} ὁ^{dgnms} Ἰωάννης^{ngms} ὅτε^{bo} ἀποστέλλω^{v1aa3p} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἐκ^p Ἱεροσόλυμα^{ngnp} ἱερέυς^{nampp} καί^c Λευῖτης^{nampp} ἵνα^c ἐρωτάω^{v1aa3p} αὐτός^{rgpms} σὺ^{rgp-s} τίς^{rgnms} εἰμὶ^{viix2s}. **v.20** καί^c ὁ^{mo}λογοῦ^{v1aa3s} καί^c οὐ^{xo} ἀρνεομαι^{viad3s} καί^c ὁ^{mo}λογοῦ^{v1aa3s} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμὶ^{viix1s} ἐγὼ^{rgp-s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nms}. **v.21** καί^c ἐρωτάω^{v1aa3p} αὐτός^{rgpms} τίς^{rgnms} οὖν^c Ἠλίας^{nms} εἰμὶ^{viix2s} σὺ^{rgp-s} καί^c λέγω^{v1pa3s} οὐ^{xo} εἰμὶ^{viix1s} ὁ^{dnms} προφήτης^{nms} εἰμὶ^{viix2s} σὺ^{rgp-s} καί^c ἀποκρίνομαι^{viad3s} οὐ^{xo}. **v.22** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c αὐτός^{rgpms} τίς^{rgnms} εἰμὶ^{viix2s} ἵνα^c ἀποκρισὶν^{nafs} δίδωμι^{v1aa1p} ὁ^{ddmp} πέμψω^{vpaadmp} ἐγὼ^{rgp-p} τίς^{rgnms} λέγω^{v1pa2s} περὶ^p σεαυτοῦ^{rgpms}. **v.23** φημι^{viix3s} ἐγὼ^{rgp-s} φωνή^{nfs} βοᾶ^{vppagms} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐρημος^{adfsn} εὐθύνω^{vdaa2p} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} κύριος^{ngms} καθὼς^{bo} λέγω^{v1aa3s} Ἡσαΐας^{nms} ὁ^{dnms} προφήτης^{nms}. **v.24** καί^c ὁ^{dnmp} ἀποστέλλω^{vppxnpmp} εἰμὶ^{viix3p} ἐκ^p ὁ^{dgnmp} Φαρισαῖος^{ngmp}. **v.25** καί^c ἐρωτάω^{v1aa3p} αὐτός^{rgpms} καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rgpms} τίς^{rgnms} οὖν^c βαπτίζω^{v1pa2s} εἰ^{qo} σὺ^{rgp-s} οὐ^{xo} εἰμὶ^{viix2s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nms} οὔτε^c Ἠλίας^{nms} οὔτε^c ὁ^{dnms} προφήτης^{nms}. **v.26** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rgpmp} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nms} λέγω^{vppanms} ἐγὼ^{rgp-s} βαπτίζω^{v1pa1s} ἐν^p ὕδα^{ndns} μέσος^{anmsn} ἔξ^c σὺ^{rgp-p} ἵσθημι^{v1xa3s} ὃς^{rrams} σὺ^{rgp-p} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa2p}.

28 λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. ταῦτα ἐν Βηθαβαρᾷ
 29 ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων. Τῆ
 ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν,
 καὶ λέγει, Ἴδε ὁ ἄμνός τοῦ Θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κό-
 30 σμου. οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον, Ὅπισω μου ἔρχεται ἀνὴρ,
 31 ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν. κἀγὼ οὐκ ᾔδιν
 αὐτόν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῆ τῷ Ἰσραήλ, διὰ τοῦτο ἤλθον ἐγὼ ἐν τῷ
 32 ὕδατι βαπτίζων. καὶ ἔμαρτύρησεν Ἰωάννης, λέγων ὅτι Τεθέσμαι
 τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν
 33 ἐπ' αὐτόν. κἀγὼ οὐκ ᾔδιν αὐτόν, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν
 ὕδατι, ἐκεῖνός μου εἶπεν, Ἐφ' ὃν ἂν ἴδῃς τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον
 καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.
 34 κἀγὼ ἑώρακα, καὶ μεμαρτύρηκα ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ.
 35 Τῆ ἐπαύριον πάλιν εἰσὶτήκει ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
 36 δύο, καὶ ἐμβλέψας τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι, λέγει, Ἴδε ὁ ἄμνός
 37 τοῦ Θεοῦ. καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος, καὶ
 38 ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. σραφεῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς καὶ θεασάμενος
 αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέγει αὐτοῖς, Τί ζητεῖτε· οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ,
 39 Ῥαββί ὃ λέγεται ἐρμηνευόμενον, Διδάσκαλε, ποῦ μένεις· λέγει
 αὐτοῖς, Ἔρχεσθε καὶ ἴδετε. ἤλθον καὶ εἶδον ποῦ μένει, καὶ παρ'

v.27 αὐτός^{rgnms} εἰμι^{vixp3s} ὀπίσω^{bo} ἐγὼ^{rgg-s} ἔρχομαι^{vppnms} ὅς^{rrms} ἔμπροσθεν^p ἐγὼ^{rgg-s}
 γίνομαι^{vixa3s} ὅς^{rgms} ἐγὼ^{rgn-s} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp1s} ἄξιος^{anmsn} ἵνα^c λύω^{vsaa1s} αὐτός^{rgms} ὀδ^{ams}
 ἱμάς^{nams} ὀδ^{gms} ὑπόδημα^{ngms}. **v.28** οὗτος^{rdnnp} ἐν^p Βηθαβαρᾷ^{ndfs} γίνομαι^{viad3s} πέραν^{bo}
 ὀδ^{gms} Ἰορδάνης^{ngms} ὅπου^{bo} εἰμι^{vix3s} Ἰωάννης^{nms} βαπτίζω^{vppnms}. **v.29** ὀ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo}
 βλέπω^{vipa3s} ὀδ^{nms} Ἰωάννης^{nms} ὀδ^{ams} Ἰησοῦς^{nams} ἔρχομαι^{vppnms} πρὸς^p αὐτός^{rgams} καί^c
 λέγω^{vipa3s} ἴδεⁱ ὀδ^{nms} ἄμνός^{nms} ὀδ^{gms} θεός^{ngms} ὀδ^{nms} αἴρων^{vppnms} ὀδ^{ams} ἁμαρτία^{nafs} ὀδ^{gms}
 κόσμος^{ngms}. **v.30** οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} περὶ^p ὅς^{rrgms} ἐγὼ^{rgn-s} λέγω^{viaa1s} ὀπίσω^{bo} ἐγὼ^{rgg-s}
 ἔρχομαι^{vipn3s} ἀνὴρ^{nms} ὅς^{rrms} ἔμπροσθεν^p ἐγὼ^{rgg-s} γίνομαι^{vixa3s} ὅτι^c πρῶτος^{anmsn} ἐγὼ^{rgg-s}
 εἰμι^{vix3s}. **v.31** κἀγὼ^{rgn-s} οὐ^{xo} οἶδα^{viva1s} αὐτός^{rgams} ἀλλὰ^c ἵνα^c φανερό^{vsap3s} ὀδ^{ddms} Ἰσραήλ^{tp}
 διὰ^p οὗτος^{rdans} ἔρχομαι^{viaa1s} ἐγὼ^{rgn-s} ἐν^p ὀδ^{ddns} ὕδωρ^{ndns} βαπτίζω^{vppnms}. **v.32** καί^c
 μαρτυρέω^{viaa3s} Ἰωάννης^{nms} λέγω^{vppnms} ὅτι^c θεάομαι^{vixn1s} ὀδ^{ams} πνεῦμα^{nans} καταβαῖνον^{vppaans}
 ὡσεὶ^{bo} περιστερὰ^{nafs} ἐκ^p οὐρανό^{ngms} καί^c μένω^{viaa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rgams}. **v.33** κἀγὼ^{rgn-s}
 οὐ^{xo} οἶδα^{viva1s} αὐτός^{rgams} ἀλλὰ^c ὀδ^{nms} πέμψω^{vpaans} ἐγὼ^{rga-s} βαπτίζω^{vmpa} ἐν^p ὕδωρ^{ndns}
 ἐκεῖνος^{rdnms} ἐγὼ^{rgd-s} λέγω^{viaa3s} ἐπὶ^p ὅς^{rrams} ἂν^{xo} ὀράω^{vsaa2s} ὀδ^{ams} πνεῦμα^{nans} καταβαῖνον^{vppaans}
 καί^c μένω^{vppaans} ἐπὶ^p αὐτός^{rgams} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} ὀδ^{nms} βαπτίζω^{vppnms} ἐν^p πνεῦμα^{ndns}
 ἅγιος^{adnsn}. **v.34** κἀγὼ^{rgn-s} ὀδ^{nms} ὀδ^{ams} ὀδ^{gms} θεός^{ngms}. **v.35** ὀ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} πάλιν^{bo} ἴσθημι^{viva3s} ὀδ^{nms} Ἰωάννης^{nms}
 καί^c ἐκ^p ὀδ^{gmp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgms} δύο^{tm}. **v.36** καί^c ἐμβλέπω^{vpaans} ὀδ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}
 περιπατέω^{vppadms} λέγω^{vipa3s} ἴδεⁱ ὀδ^{nms} ἄμνός^{nms} ὀδ^{gms} θεός^{ngms}. **v.37** καί^c ἀκούω^{viaa3p}
 αὐτός^{rgms} ὀδ^{nmp} δύο^{tn} μαθητῆς^{nnmp} λαλέω^{vppagms} καί^c ἀκολουθεῶ^{viaa3p} ὀδ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}.
v.38 στρέφω^{vpparims} ὀδ^c ὀδ^{nms} Ἰησοῦς^{nms} καί^c θεάομαι^{vpadms} αὐτός^{rgamp} ἀκολουθεῶ^{vppaamp}
 λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgdnp} τίς^{rgans} ζητέω^{vipa2p} ὀδ^{nmp} ὀδ^c λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rgdms} ῥαββίth ὀδ^{rrms}
 λέγω^{vipp3s} ἐρμηνεύω^{vppnms} διδάσκαλος^{nvms} ποῦ^{xo} μένω^{vipa2s}.

αὐτῷ ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὥρα δὲ ἦν ὡς δεκάτη. ἦν Ἄνδρ⁴⁰ δρέας ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου εἰς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. εὐρίσκει οὗτος πρῶ⁴¹τος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμονα, καὶ λέγει αὐτῷ, Εὐρήκαμεν τὸν Μεσσίαν, ὃ ἐστι μεθερμηνευόμενον, ὁ Χριστός. καὶ ἤγαγεν⁴² αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. ἐμβλέψας δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ, σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος. Τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐξελθεῖν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, καὶ εὐρίσκει Φίλιππον, καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀκολουθεῖ μοι. ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαιδᾶ, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου καὶ Πέτρου. εὐρίσκει Φίλιππος τὸν Ναθαναήλ, καὶ λέγει αὐτῷ, Ὁν ἔγραψε⁴⁵ Μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ καὶ οἱ προφῆται εὐρήκαμεν, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ, Ἐκ⁴⁶ Ναζαρέθ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι· λέγει αὐτῷ Φίλιππος, Ἔρχου καὶ ἴδε. εἶδεν ὁ Ἰησοῦς τὸν Ναθαναήλ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν,⁴⁷ καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ, Ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ, Πόθεν με γινώσκεις· ἀπεκρίθη ὁ⁴⁸ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν, εἶδόν σε. ἀπεκρίθη Ναθαναήλ καὶ λέγει αὐτῷ,⁴⁹ Ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. ἄ-⁵⁰

v.39 λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdpdm} ἔρχομαι^{vdprn2p} καί^c ὁράω^{vdaa2p} ἔρχομαι^{v1aa3p} καί^c ὁράω^{v1aa3p} ποῦ^{xo} μένω^{v1pa3s} καί^c παρὰ^p αὐτός^{rdpdm} μένω^{v1aa3p} ὁ δαψ^o ἡμέρα^{nafis} ἐκείνος^{rdafs} ὥρα^{nnfis} δέ^c εἰμι^{v1ix3s} ὡς^{bo} δεκάτος^{nnfis}. **v.40** εἰμι^{v1ix3s} Ἄνδρ⁴⁰ δρέας^{nnms} ὁ δ^{nnms} ἀδελφός^{nnms} Σίμων^{ngms} Πέτρος^{ngms} εἰς^{nnms} ἐκ^p ὁ δ^{gmp} δύο^{tn} ὁ δ^{gmp} ἀκούω^{vraagmp} παρὰ^p Ἰωάννης^{ngms} καί^c ἀκολουθεῖ^{vraagmp} αὐτός^{rdpdm}. **v.41** εὐρίσκει^{v1pa3s} οὗτος^{rdnms} πρῶτος^{anmsn} ὁ δ^{dams} ἀδελφός^{nnms} ὁ δ^{dams} ἴδιος^{aamsn} Σίμων^{nnms} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdpdm} εὐρίσκει^{v1a1p} ὁ δ^{dams} Μεσσίας^{nnms} ὁ δ^{rtms} εἰμι^{v1ix3s} μεθερμηνεύω^{vrrpns} ὁ δ^{nnms} Χριστός^{nnms}. **v.42** καί^c ἄγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} πρὸς^p ὁ δ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} ἐμβλέπω^{vraaams} δέ^c αὐτός^{rdpdm} ὁ δ^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1aa3s} σὺ^{rpri-s} εἰμι^{v1ix2s} Σίμων^{nnms} ὁ δ^{nnms} υἱός^{nnms} Ἰωνᾶς^{ngms} σὺ^{rpri-s} καλέω^{v1fp2s} Κηφᾶς^{nnms} ὁ δ^{rtms} ἐρμηνεύω^{v1pp3s} Πέτρος^{nnms}. **v.43** ὁ δ^{dfis} ἐπαύριον^{bo} ἐθέλω^{v1aa3s} ὁ δ^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐξέρχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ δ^{afis} Γαλιλαία^{nafis} καί^c εὐρίσκει^{v1pa3s} Φίλιππος^{nnms} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdpdm} ἀκολουθεῖ^{vdpa2s} ἐγώ^{v1pd-s}. **v.44** εἰμι^{v1ix3s} δέ^c ὁ δ^{nnms} Φίλιππος^{nnms} ἀπὸ^p Βηθσαιδᾶ^{tp} ἐκ^p ὁ δ^{gfis} πόλις^{ngfs} Ἄνδρέας^{ngms} καί^c Πέτρος^{ngms}. **v.45** εὐρίσκει^{v1pa3s} Φίλιππος^{nnms} εὐρίσκει^{v1pa3s} Ναθαναήλ^{tp} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdpdm} ὁ δ^{rtams} γράφω^{v1aa3s} Μωϋσῆς^{nnms} ἐν^p ὁ δ^{ddms} νόμος^{ndms} καί^c ὁ δ^{nnmp} προφήτης^{nnmp} εὐρίσκει^{v1a1p} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ δ^{dams} υἱός^{nnms} ὁ δ^{gms} Ἰωσήφ^{tp} ὁ δ^{dams} ἀπὸ^p Ναζαρά^{tp}. **v.46** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdpdm} Ναθαναήλ^{tp} ἐκ^p Ναζαρά^{tp} δύναμαι^{v1pn3s} τι-σρχνvs ἀγαθός^{anmsn} εἰμι^{v1px} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdpdm} Φίλιππος^{nnms} ἔρχομαι^{v1pn2s} καί^c ὁράω^{vdaa2s}. **v.47** ὁράω^{v1aa3s} ὁ δ^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ δ^{dams} Ναθαναήλ^{tp} ἔρχομαι^{vrrpams} πρὸς^p αὐτός^{rpams} καί^c λέγω^{v1pa3s} περι^p αὐτός^{rpams} ἴδεⁱ ἀληθῶς^{bo} Ἰσραηλίτης^{nnms} ἐν^p ὁ δ^{rdms} δόλος^{nnms} οὐ^{xo} εἰμι^{v1ix3s}. **v.48** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdpdm} Ναθαναήλ^{tp} πόθεν^{bo} ἐγώ^{tpa-s} γινώσκω^{v1pa2s} ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ δ^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdpdm} πρὸ^p ὁ δ^{gms} σὺ^{tpa-s} Φίλιππος^{nnms} φωνέω^{vnaa} εἰμι^{v1rrxams} ὑπὸ^p ὁ δ^{afis} συκῆ^{nafis} ὁράω^{v1aals} σὺ^{tpa-s}. **v.49** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ναθαναήλ^{tp} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdpdm} ραββίth σὺ^{rpri-s} εἰμι^{v1ix2s} ὁ δ^{nnms} υἱός^{nnms} ὁ δ^{gms} θεός^{ngms} σὺ^{rpri-s} εἰμι^{v1ix2s} ὁ δ^{nnms} βασιλεὺς^{nnms} ὁ δ^{gms} Ἰσραήλ^{tp}.

πεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὅτι εἶπόν σοι, εἶδόν σε ὑποκάτω
 51 τῆς συκῆς, πιστεύεις· μείζω τούτων ὄψει. καὶ λέγει αὐτῷ, Ἀμήν
 ἀμήν λέγω ὑμῖν, ἀπ ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεφώγῳτα, καὶ τοὺς
 ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ ἀναβαίνοντας καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν
 τοῦ ἀνθρώπου.
 2 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγένετο ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας,
 2 καὶ ἦν ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ, ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ
 3 μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. καὶ ὑπερήσαντος οἴνου, λέγει ἡ
 4 μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν, Οἶνον οὐκ ἔχουσι. λέγει αὐτῇ ὁ
 5 Ἰησοῦς, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι· οὐπῶ ἤκει ἡ ὥρα μου. λέγει ἡ
 6 μήτηρ αὐτοῦ τοῖς διακόνοις, Ὅτι ἂν λέγη ὑμῖν, ποιήσατε. ἦ-
 7 σαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαὶ λίθιναι ἕξ κείμεναι κατὰ τὸν καθαρισμόν τῶν
 8 Ἰουδαίων, χωροῦσαι ἀνά μετρητὰς δύο ἢ τρεῖς. λέγει αὐτοῖς ὁ
 9 Ἰησοῦς, Γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. καὶ ἐγένμισαν αὐτὰς ἕως
 8 ἄνω. καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἀντλήσατε νῦν, καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρι-
 9 κλίνῳ. καὶ ἤνεγκαν. ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρικλίνος τὸ ὕδωρ
 οἶνον γεγεννημένον, καὶ οὐκ ἤδει πόθεν ἐστὶν οἱ δὲ διάκονοι ἤδει-
 10 σαν οἱ ἠγνληκότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχιτρικλίνος,
 καὶ λέγει αὐτῷ, Πᾶς ἄνθρωπος πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησι,
 καὶ ὅταν μεθυσθῶσι, τότε τὸν ἐλάσσω, σὺ τετήρηκας τὸν καλὸν
 11 οἶνον ἕως ἄρτι. ταύτην ἐποίησε τὴν ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ Ἰη-
 σοῦς ἐν Κανᾷ τῆς Γαλιλαίας καὶ ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ

v.50 ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{viala3s} αὐτός^{rpdm} ὅτι^c λέγω^{viala1s} σύ^{rpds}
 ὁράω^{viala1s} σύ^{rpas} ὑποκάτω^{bo} ὀδῆς^{gdgfs} συκῆ^{ngfs} πιστεύω^{vira2s} μέγας^{aanpc} οὗτος^{rdgmp} ὀπί^{anoma1}
 ὀράω^{vifd2s}.

v.51 καί^c λέγω^{vira3s} αὐτός^{rpdm} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vira1s} σύ^{rpds} ἀπὸ^p ἄρτι^{bo} ὁράω^{vifd2p}
 ὀδάμ^s οὐρανός^{nams} ἀνοίγω^{vpxpams} καί^c ὀδάμ^s ἀγγελός^{namp} ὀδῆμ^s θεός^{ngms} ἀναβαίνο^{vppaamp} καί^c
 καταβαίνο^{vppaamp} ἐπι^p ὀδάμ^s υἱός^{nams} ὀδῆμ^s ἀνθρώπος^{ngms}. **2. v.1** καί^c ὀδῆμ^s ἡμέρα^{ndfs}
 ὀδῆμ^s τρίτος^{adfsn} γάμος^{nnms} γίνομαι^{viad3s} ἐν^p Κανᾷ^{tp} ὀδῆμ^s Γαλιλαία^{ngfs} καί^c εἰμι^{vira3s} ὀδῆμ^s
 μήτηρ^{nnfs} ὀδῆμ^s Ἰησοῦς^{ngms} ἐκεῖ^{bo}.

v.2 καλέω^{vira3s} δέ^c καί^c ὀδῆμ^s Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ὀδῆμ^s
 μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpdm} εἰς^p ὀδάμ^s γάμος^{nams}. **v.3** καί^c ὑπερέω^{vraags} οἶνος^{ngms} λέγω^{vira3s}
 ὀδῆμ^s μήτηρ^{nnfs} ὀδῆμ^s Ἰησοῦς^{ngms} πρὸς^p αὐτός^{rpdm} οἶνος^{nams} οὐ^{xo} ἔχω^{vira3p}. **v.4** λέγω^{vira3s}
 αὐτός^{rpdm} ὀδῆμ^s Ἰησοῦς^{nnms} τίς^{rpdm} ἐγώ^{rpds} καί^c σύ^{rpds} γυνή^{nvfs} οὐπῶ^{bo} ἤκω^{vira3s} ὀδῆμ^s ὥρα^{nnfs}
 ἐγώ^{rpds}.

v.5 λέγω^{vira3s} ὀδῆμ^s μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rpdm} διάκονος^{ndmp} ὀδῆμ^s ὀδῆμ^s ὀδῆμ^s ὀδῆμ^s ὀδῆμ^s
 ἄνω^{xo} λέγω^{vira3s} σύ^{rpds} ποιέω^{vdaa2p}. **v.6** εἰμι^{vira3p} δέ^c ἐκεῖ^{bo} ὑδρία^{nnfp} λίθινος^{anfpn} ἐστὶν^{gn}
 κείμαι^{vrrhnp} κατὰ^p ὀδάμ^s καθαρισμός^{nams} ὀδῆμ^s Ἰουδαίος^{agmpn} χωρέω^{vrranf} ἀνά^p μετρητῆς^{namp}
 δύο^{tn} ἢ^{xo} τρεῖς^{namp}.

v.7 λέγω^{vira3s} αὐτός^{rpdm} ὀδῆμ^s Ἰησοῦς^{nnms} γεμίζω^{vdaa2p} ὀδῆμ^s ὀδῆμ^s
 ὕδωρ^{ngms} καί^c γεμίζω^{vira3p} αὐτός^{rpdm} ἕως^c ἄνω^{bo}. **v.8** καί^c λέγω^{vira3s} αὐτός^{rpdm} ἀντλέω^{vdaa2p}
 νῦν^{bo} καί^c φέρω^{vira2p} ὀδῆμ^s ἀρχιτρικλίνος^{ndms} καί^c φέρω^{vira3p}. **v.9** ὡς^{bo} δέ^c γεύομαι^{viad3p}
 ὀδῆμ^s ἀρχιτρικλίνος^{ndms} ὀδῆμ^s ὕδωρ^{nams} οἶνος^{nams} γίνομαι^{vira3p} καί^c οὐ^{xo} οἶδα^{vira3s} πόθεν^{bo}
 εἰμι^{vira3s} δέ^c διάκονος^{nnmp} οἶδα^{vira3p} ὀδῆμ^s ἀντλέω^{vrxanmp} ὀδῆμ^s ὕδωρ^{nams} φωνέω^{vira3s}
 ὀδάμ^s νυμφίος^{nams} ὀδῆμ^s ἀρχιτρικλίνος^{nnms}.

v.10 καί^c λέγω^{vira3s} αὐτός^{rpdm} πᾶς^{anmsn}
 ἄνθρωπος^{nnms} πρῶτος^{bo} ὀδάμ^s καλός^{aamsn} οἶνος^{nams} τίθημι^{vira3s} καί^c ὅταν^c μεθύσκω^{vrap3p} τότε^{bo}
 ὀδάμ^s ἐλάσσω^{aamsn} σύ^{rpds} τηρέω^{vira2s} ὀδάμ^s καλός^{aamsn} οἶνος^{nams} ἕως^c ἄρτι^{bo}.

ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Μετὰ τοῦτο κατέβη εἰς 12
 Καπερναοῦμ, αὐτὸς καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ,
 καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας. Καὶ 13
 ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη εἰς Ἱεροσόλυμα ὁ
 Ἰησοῦς. καὶ εὔρεν ἐν τῷ ἱερῷ τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα 14
 καὶ περιστεράς, καὶ τοὺς κερματιστὰς καθήμενους. καὶ ποιήσας 15
 φραγέλλιον ἐκ σχοινίων πάντας ἐξέβαλεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τὰ τε πρό-
 βατα καὶ τοὺς βόας, καὶ τῶν κολλυθιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα, καὶ 16
 τὰς τραπέζας ἀνέστρεψεν, καὶ τοῖς τὰς περιστεράς πωλοῦσιν εἶ-
 πεν, Ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, μὴ ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου 17
 οἶκον ἐμπορίου. ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι γεγραμ-
 μένον ἐστίν, Ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφάγέ με. ἀπεκρίθησαν 18
 οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐτῷ, Τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι
 ταῦτα ποιεῖς· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Λύσατε τὸν 19
 ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. εἶπον οὖν οἱ 20
 Ἰουδαῖοι, Τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος,
 καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν· ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε περὶ 21
 τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, ἐμνή- 22
 σθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ὅτι τοῦτο ἔλεγεν αὐτοῖς, καὶ ἐπίστευσαν
 τῇ γραφῇ, καὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. Ὡς δὲ ἦν ἐν Ἱεροσο- 23

v.11 οὔτος^{rdafs} ποιέω^{v1aa3s} ὁ δαφς ἀρχή^{nafs} ὁ δgnp σημεῖον^{ngnp} ὁ δnms Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^p Κανὰ^{tp} ὁ δgfs
 Γαλιλαία^{ngfs} καί^c φανερόω^{v1aa3s} ὁ δαφς αὐτός^{rpms} καί^c πιστεύω^{v1aa3p} εἰς^p αὐτός^{rpms}
 ὁ δnmp μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpms}. **v.12** μετὰ^p οὗτος^{rdans} καταβαίνω^{v1aa3s} εἰς^p Καπερναοῦμ^{tp}
 αὐτός^{rpms} καί^c ὁ δnfs μήτηρ^{nfs} αὐτός^{rpms} καί^c ὁ δnmp ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rpms} καί^c ὁ δnmp
 μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpms} καί^c ἐκεῖ^{bo} μένω^{v1aa3p} οὐ^{xo} πολὺς^{aafrp} ἡμέρα^{nafp}. **v.13** καί^c ἐγγύς^{bo}
 εἰμί^{vix3s} ὁ δnms πάσχα^{ta} ὁ δgmp Ἰουδαίος^{agmpn} καί^c ἀναβαίνω^{v1aa3s} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} ὁ δnms
 Ἰησοῦς^{nnms}. **v.14** καί^c εὐρίσκω^{v1aa3s} ἐν^p ὁ δdms ἱερὸν^{ndms} ὁ δamp πωλέω^{vppamp} βουῶς^{namp} καί^c
 πρόβατον^{namp} καί^c περιστερά^{nafp} καί^c ὁ δamp κερματιστῆς^{namp} κάθημαι^{vppnamp}. **v.15** καί^c
 ποιέω^{vpaans} φραγέλλιον^{nans} ἐκ^p σχοινίων^{ngnp} πῆς^{aaampn} ἐκβάλλω^{v1aa3s} ἐκ^p ὁ δgms ἱερὸν^{ngns} ὁ δamp
 τε^{xo} πρόβατον^{namp} καί^c ὁ δamp βουῶς^{namp} καί^c ὁ δgmp κολλυθιστῆς^{ngmp} ἐκχέω^{v1aa3s} ὁ δnms κέρμα^{nnms}
 καί^c ὁ δafp τράπεζα^{nafp} ἀναστρέφω^{v1aa3s}. **v.16** καί^c ὁ δamp ὁ δafp περιστερά^{nafp} πωλέω^{vppadmp}
 λέγω^{v1aa3s} αἶρω^{vdaa2p} οὗτος^{rdanp} ἐντεῦθεν^{bo} μῆ^{xo} ποιέω^{vdpap} ὁ δams οἶκος^{nams} ὁ δgms πατήρ^{ngms}
 ἐγώ^{pg-s} οἶκος^{nams} ἐμπόριον^{ngns}. **v.17** μὴμνήσκομαι^{v1ap3p} δε^c ὁ δnmp μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpms}
 ὅτι^c γράφω^{vpxnns} εἰμί^{vix3s} ὁ δnms ζῆλος^{ngms} οἴκος^{ngms} σὺ^{rg-s} κατεσθίω^{v1aa3s} ἐγώ^{tpa-s}.
v.18 ἀποκρίνομαι^{v1ad3p} οὖν^c ὁ δnmp Ἰουδαίος^{anmpn} καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpms} τίς^{rgans} σημεῖον^{nans}
 δεικνυμί^{v1pa2s} ἐγώ^{tpd-p} ὅτι^c οὗτος^{rdamp} ποιέω^{v1pa2s}. **v.19** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ δnms Ἰησοῦς^{nnms}
 καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpmp} λύω^{vdaa2p} ὁ δams ναός^{nams} οὗτος^{rdams} καί^c ἐν^p τρεῖς^{ndfp} ἡμέρα^{ndfp}
 ἐγειρώ^{v1a1s} αὐτός^{rpms}. **v.20** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c ὁ δnmp Ἰουδαίος^{anmpn} τεσσεράκοντα^{tn} καί^c
 ἕξ^{tn} ἔτος^{ndnp} οἰκοδομέω^{v1ap3s} ὁ δnms ναός^{nnms} οὗτος^{rdnms} καί^c σύ^{trn-s} ἐν^p τρεῖς^{ndfp} ἡμέρα^{ndfp}
 ἐγειρώ^{v1a2s} αὐτός^{rpms}. **v.21** ἐκείνους^{rdnms} δε^c λέγω^{v1a3s} περὶ^p ὁ δgms ναός^{ngms} ὁ δgms
 σῶμα^{ngms} αὐτός^{rpms}. **v.22** ὅτε^{bo} οὖν^c ἐγειρώ^{v1ap3s} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} μὴμνήσκομαι^{v1ap3p} ὁ δnmp
 μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpms} ὅτι^c οὗτος^{rdans} λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rpmp} καί^c πιστεύω^{v1aa3p} ὁ δafis γραφή^{ndfs}
 καί^c ὁ δdms λόγος^{ndms} ὅς^{rrdms} λέγω^{v1aa3s} ὁ δnms Ἰησοῦς^{nnms}.

λύμοις ἐν τῷ πάσχα, ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸ ὄνομα
 24 αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς
 25 οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, καὶ
 ὅτι οὐ χρεῖαν εἶχεν ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ ἀνθρώπου, αὐτὸς
 γὰρ ἐγίνωσκε τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

3 Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν Φαρισαίων, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ,
 2 ἄρχων τῶν Ἰουδαίων, οὗτος ἦλθε πρὸς τὸν Ἰησοῦν νυκτός, καὶ
 εἶπεν αὐτῷ, Ῥαββί, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐλήλυθας διδάσκαλος,
 οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν ἢ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ
 3 ἦ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ. Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀμὴν
 ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν
 4 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ Νικόδημος, Πῶς δύνα-
 ται ἄνθρωπος γεννηθῆναι γέρον ὦν· μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν
 5 τῆς μητρὸς αὐτοῦ δευτέρον εἰσελθεῖν καὶ γεννηθῆναι· ἀπεκρίθη
 ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος
 καὶ Πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
 6 τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστὶ, καὶ τὸ γεγεννημένον
 7 ἐκ τοῦ πνεύματος πνεῦμα ἐστὶ. μὴ θαυμάσῃς ὅτι εἶπόν σοι,
 8 Δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ
 τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ
 9 ὑπάγει, οὕτως ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος. ἀπε-

v.23 ὥς^{bo} δέ^c εἰμί^{vix3s} ἐν^p Ἱεροσόλυμα^{ndnp} ἐν^p ὁ^{ddms} πάσχα^{ta} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἑορτῇ^{ndfs} πολλὸς^{anmpn}
 πιστεύω^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτοῦ^{rpgms} θεωρῶ^{vppanp} αὐτοῦ^{rpgms} ὁ^{danp} σημεῖον^{nanp}
 ὅ^{trarp} ποιεῖ^{v1a3s}. **v.24** αὐτὸς^{rpnms} δέ^c ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{v1a3s} οὐ^{xo} πιστεύω^{v1a3s} ἑαυτοῦ^{rpxams}
 αὐτοῦ^{rpdmp} διὰ^p ὁ^{dans} αὐτὸς^{rpnms} γινώσκω^{vnpa} πᾶς^{aanp}. **v.25** καί^c ὅ^t οὐ^{xo} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{v1a3s}
 ἵνα^c τι-σρινμς μαρτυρέω^{vsaa3s} περὶ^p ὁ^{dgms} ἀνθρώπου^{ngms} αὐτοῦ^{rpnms} γάρ^c γινώσκω^{v1a3s} τὶς^{rpnms}
 εἰμί^{vix3s} ἐν^p ὁ^{ddms} ἀνθρώπου^{ndms}. **3. v.1** εἰμί^{vix3s} δέ^c ἀνθρώπου^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dgmP} Φαρισαίου^{ngmp}
 Νικόδημου^{nnms} ὄνομα^{nnms} αὐτοῦ^{rpdms} ἄρχων^{nnms} ὁ^{dgmP} Ἰουδαίου^{agmpn}. **v.2** οὗτος^{dnnms}
 ἔρχομαι^{v1a3s} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{v1a3s} νύ^{ngfs} καί^c λέγω^{v1a3s} αὐτοῦ^{rpdms} ῥαββίth οἶδα^{v1a1p} ὅ^t
 ἀπὸ^p θεός^{ngms} ἔρχομαι^{v1a2s} διδάσκαλος^{nnms} οὐδεὶς^{anfsn} γάρ^c οὕτως^{rdanp} ὁ^{danp} σημεῖον^{nanp}
 δύναμαι^{v1pn3s} ποιεῖν^{vnpa} ὅ^{trarp} σύ^{rpn-s} ποιεῖ^{v1pa2s} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} εἰμί^{vsp3s} ὁ^{dnnms} θεός^{nnms} μετὰ^p
 αὐτοῦ^{rpgms}. **v.3** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{v1a3s} αὐτοῦ^{rpdms} ἀμὴνth
 ἀμὴνth λέγω^{v1a1s} σύ^{rpd-s} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} τι-σρινμς γεννάω^{vsap3s} ἄνωθεν^{bo} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn3s} ὁ^{dams}
 ὁ^{dafs} βασιλείαν^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.4** λέγω^{v1pa3s} πρὸς^p αὐτοῦ^{rpnms} ὁ^{dnnms} Νικόδημος^{nnms}
 πῶς^{bo} δύναμαι^{v1pn3s} ἄνθρωπος^{nnms} γεννάω^{vnap} γέρον^{nnms} εἰμί^{vppxms} μὴ^{xo} δύναμαι^{v1pn3s}
 εἰς^p ὁ^{dafs} κοιλία^{nafs} ὁ^{dgfs} μητρὸς^{ngfs} αὐτοῦ^{rpgms} δευτέρον^{bo} εἰσερχομαι^{vnaa} καί^c γεννάω^{vnap}.
v.5 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1a1s} σύ^{rpd-s} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} τι-σ-
 ρινμς γεννάω^{vsap3s} ἐκ^p ὕδωρ^{ngms} καί^c πνεῦμα^{ngms} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn3s} εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs}
 βασιλείαν^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.6** ὁ^{dnnms} γεννάω^{vpxpms} ἐκ^p ὁ^{dgfs} σὰρξ^{ngfs} σὰρξ^{nnfs} εἰμί^{v1px3s}
 καί^c ὁ^{dnnms} γεννάω^{vpxpms} ἐκ^p ὁ^{dgms} πνεῦμα^{ngms} πνεῦμα^{nnms} εἰμί^{v1px3s}. **v.7** μὴ^{xo} θαυμάζω^{vsaa2s}
 ὅ^t λέγω^{v1a1s} σύ^{rpd-s} δεῖ^{v1pq3s} σύ^{rpa-p} γεννάω^{vnap} ἄνωθεν^{bo}. **v.8** ὁ^{dnnms} πνεῦμα^{nnms} ὅ^tπου^{bo}
 ἔρχομαι^{v1pa3s} πνεῦμα^{3s} καί^c ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} αὐτοῦ^{rpgms} ἀκούω^{v1pa2s} ἀλλὰ^c οὐ^{xo} οἶδα^{v1a2s} πόθεν^{bo}
 ἔρχομαι^{v1pn3s} καί^c ποῦ^{xo} ὑπάγω^{v1pa3s} οὕτω^{bo} εἰμί^{v1px3s} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnnms} γεννάω^{vpxpms} ἐκ^p ὁ^{dgms}
 πνεῦμα^{ngms}.

κρίθη Νικόδημος καὶ εἶπεν αὐτῷ, Πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσρα- 10
 ἤλ, καὶ ταῦτα οὐ γινώσκεις· ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι ὅτι ὁ οἶδαμεν 11
 λαλοῦμεν, καὶ ὁ ἐωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν μαρτυρίαν
 ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. εἰ τὰ ἐπίγεια εἶπον ὑμῖν καὶ οὐ πιστεύ- 12
 ετε, πῶς, ἐὰν εἶπω ὑμῖν τὰ ἐπουράνια, πιστεύσετε· καὶ οὐδεὶς 13
 ἀναβέβηκεν εἰς τὸν οὐρανόν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς,
 ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁ ὢν ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ καθὼς Μωσῆς 14
 ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ
 ἀνθρώπου, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη 15
 ζωὴν αἰώνιον. Οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν 16
 υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν
 μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον. οὐ γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεὸς 17
 τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον ἵνα κρίνη τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα
 σωθῆ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν οὐ κρίνεται, ὁ 18
 δὲ μὴ πιστεύων ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευκεν εἰς τὸ ὄνομα
 τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. αὕτη δὲ ἐστὶν ἡ κρίσις, ὅτι τὸ 19
 φῶς ἐλήλυθεν εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλλον
 τὸ σκότος ἢ τὸ φῶς, ἦν γὰρ πονηρὰ αὐτῶν τὰ ἔργα. πᾶς γὰρ ὁ 20
 φαῦλα πράσσων μισεῖ τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα

v.9 ἀποκρίνομαι^{viad3s} Νικόδημος^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmς} πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn3s}
 οὕτος^{rndnp} γίνομαι^{v1nad}. **v.10** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmς}
 σύ^{rpn-s} εἰμι^{v1px2s} ὁ^{dnms} διδάσκαλος^{nnms} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^{tp} καί^c οὗτος^{rdanp} οὐ^{xo} γινώσκω^{v1pa2s}.
v.11 ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{rp-d-s} ὅτι^c ὅς^{rtrans} οἶδα^{v1xa1p} λαλέω^{v1pa1p} καί^c ὅς^{rtrans} ὁράω^{v1xa1p}
 μαρτυρέω^{v1pa1p} καί^c ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} ἐγώ^{rp-g-p} οὐ^{xo} λαμβάνω^{v1pa2p}. **v.12** εἰ^{qo} ὁ^{danp}
 ἐπίγειος^{aanpn} λέγω^{v1aa1s} σύ^{rp-d-p} καί^c οὐ^{xo} πιστεύω^{v1pa2p} πῶς^{bo} ἐὰν^{qo} λέγω^{vsaa1s} σύ^{rp-d-p} ὁ^{danp}
 ἐπουράνιος^{aanpn} πιστεύω^{v1fa2p}. **v.13** καί^c οὐδεὶς^{anfsn} ἀναβαίνω^{v1xa3s} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nams}
 εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dnms} ἐκ^p ὁ^{dgms} οὐρανός^{ngms} καταβαίνω^{v1paanms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms}
 ὁ^{dnms} εἰμι^{v1ppxms} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms}. **v.14** καί^c καθὼς^{bo} Μωϋσῆς^{nnms} ὑψώω^{v1aa3s} ὁ^{dams}
 ὄφις^{nams} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐρημῶς^{adfsn} οὕτω^{bo} ὑψώω^{vnap} δεῖ^{v1p3s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms}.
v.15 ἵνα^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πιστεύων^{v1pnanms} εἰς^p αὐτός^{rpams} μὴ^{xo} ἀπόλλυμι^{vsam3s} ἀλλά^c ἔχω^{v1spa3s}
 ζωὴν^{nafs} αἰώνιος^{afnfsn}. **v.16** οὕτω^{bo} γὰρ^c ἀγαπάω^{v1aa3s} ὁ^{dams} μονογενῆς^{aamsn} δίδωμι^{v1aa3s} ἵνα^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms}
 πιστεύων^{v1pnanms} εἰς^p αὐτός^{rpams} μὴ^{xo} ἀπόλλυμι^{vsam3s} ἀλλά^c ἔχω^{v1spa3s} ζωὴν^{nafs} αἰώνιος^{afnfsn}.
v.17 οὐ^{xo} γὰρ^c ἀποστέλλω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} ὁ^{dams} υἱός^{nams} αὐτός^{rpams} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams}
 ἵνα^c κρίνω^{v1spa3s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ἀλλά^c ἵνα^c σφῶς^{v1sap3s} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} διὰ^p αὐτός^{rpams}.
v.18 ὁ^{dnms} πιστεύων^{v1pnanms} εἰς^p αὐτός^{rpams} οὐ^{xo} κρίνω^{v1pp3s} ὁ^{dnms} δὲ^c μὴ^{xo} πιστεύων^{v1pnanms} ἤδη^{bo}
 κρίνω^{v1xp3s} ὅτι^c μὴ^{xo} πιστεύω^{v1xa3s} εἰς^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgms} μονογενῆς^{agmsn} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms}
 θεός^{ngms}. **v.19** οὗτος^{rndfs} δὲ^c εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnfs} κρίσις^{nnfs} ὅτι^c ὁ^{dnms} φῶς^{nnms} ἐρχομαι^{v1xa3s} εἰς^p
 ὁ^{dams} κόσμος^{nams} καί^c ἀγαπάω^{v1aa3p} ὁ^{dnnp} ἀνθρώπος^{nnmp} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dans} σκότος^{nans} ἢ^{xo} ὁ^{dans}
 φῶς^{nans} εἰμι^{v1ix3s} γὰρ^c πονηρός^{annpn} αὐτός^{rpgnp} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnpp}.

21 μὴ ἐλεγχθῆ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ὁ δὲ ποιῶν τὴν ἀλήθειαν ἔρχεται
 22 πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερωθῆ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν Θεῷ ἐστὶν εἰρ-
 23 γασμένα. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς
 24 τὴν Ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ διέτριβε μετ' αὐτῶν καὶ ἐβάπτιζεν. ἦν
 25 δὲ καὶ Ἰωάννης βαπτίζων ἐν Αἰνῶν ἐγγύς τοῦ Σαλεῖμ, ὅτι ὕδατα
 26 πολλά ἦν ἐκεῖ, καὶ παρεγίνοντο καὶ ἐβαπτίζοντο. οὐπω γὰρ ἦν
 27 βεβλημένος εἰς τὴν φυλακὴν ὁ Ἰωάννης. ἐγένετο οὖν ζήτησις
 28 ἐκ τῶν μαθητῶν Ἰωάννου μετὰ Ἰουδαίων περὶ καθαρισμοῦ. καὶ
 29 ἦλθον πρὸς τὸν Ἰωάννην καὶ εἶπον αὐτῷ, Ῥαββί, ὃς ἦν μετὰ σοῦ
 30 πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος βαπτίζει, καὶ
 31 πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. ἀπεκρίθη Ἰωάννης καὶ εἶπεν, Οὐ
 32 δύναται ἄνθρωπος λαμβάνειν οὐδέν, ἐὰν μὴ ᾗ δεδομένον αὐτῷ
 28 ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. αὐτοὶ ἔτι μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον, Οὐκ εἰμί
 29 ἐγὼ ὁ Χριστός, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμι ἔμπροσθεν ἐκείνου. ὁ
 30 ἔχων τὴν νύμφην, νυμφίος ἐστίν, ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου, ὁ ἐστη-
 31 κῶς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμφίου,
 32 αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται. ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ
 31 δὲ ἐλαττοῦσθαι. Ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστίν. ὁ ὢν
 32 ἐκ τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστὶ, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ, ὁ ἐκ τοῦ οὐ-
 32 ρανοῦ ἐρχόμενος ἐπάνω πάντων ἐστί. καὶ ὁ ἑώρακε καὶ ἤκουσε,

v.20 πᾶς^{anmsn} γάρ^c ὁ^{dnms} φαῦλος^{aanpn} πράσσω^{vppanms} μισέω^{vipa3s} ὁ^{dans} φῶς^{nans} καί^c οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vipn3s} πρὸς^p ὁ^{dans} φῶς^{nans} ἵνα^c μὴ^{xo} ἐλέγχω^{vsap3s} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnpn} αὐτός^{rpgms}.
v.21 ὁ^{dnms} δε^c ποιέω^{vppanms} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} ἔρχομαι^{vipn3s} πρὸς^p ὁ^{dans} φῶς^{nans} ἵνα^c φανερόω^{vsap3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnpn} ὅτι^c ἐν^p θεός^{ndms} εἰμι^{vipx3s} ἐργάζομαι^{vpxnnp}.
v.22 μετὰ^p οὗτος^{rpanp} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{unms} καί^c ὁ^{dnnp} μαθητής^{nnpn} αὐτός^{rpgms} εἰς^p ὁ^{dafs} Ἰουδαίος^{aafns} γῆ^{nafs} καί^c ἐκεῖ^{bo} διατρίβω^{viaa3s} μετὰ^p αὐτός^{rpgmp} καί^c βαπτίζω^{viaa3s}.
v.23 εἰμι^{vix3s} δε^c καί^c Ἰωάννης^{nms} βαπτίζω^{vppanms} ἐν^p Αἰνῶν^{tp} ἐγγύς^{bo} ὁ^{dams} Σαλεῖμ^{tp} ὅτι^c ὕδωρ^{nnpn} πολὺς^{anpnp} εἰμι^{vix3s} ἐκεῖ^{bo} καί^c παραγίνομαι^{vuid3p} καί^c βαπτίζω^{vii3p}. **v.24** οὐπω^{bo} γάρ^c εἰμι^{vix3s} βάλλω^{vpxpms} εἰς^p ὁ^{dafs} φυλακὴ^{nafs} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nms}. **v.25** γίνομαι^{viaa3s} οὖν^c ζήτησις^{nms} ἐκ^p ὁ^{dgnp} μαθητής^{ngmp} Ἰωάννης^{ngms} μετὰ^p Ἰουδαίος^{agmpn} περὶ^p καθαρισμός^{ngms}.
v.26 καί^c ἔρχομαι^{viaa3p} πρὸς^p ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} καί^c λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} ῥαββίth ὁ^{rtnms} εἰμι^{vix3s} μετὰ^p σὺ^{rpg-s} πέραν^{bo} ὁ^{dams} Ἰορδάνης^{ngms} ὅς^{rtdms} σὺ^{rpn-s} μαρτυρέω^{vixa2s} ἴδεⁱ οὗτος^{rtdms} βαπτίζω^{vipa3s} καί^c πᾶς^{anpnp} ἔρχομαι^{vipn3p} πρὸς^p αὐτός^{rpsms}. **v.27** ἀποκρίνομαι^{viaa3s} Ἰωάννης^{nms} καί^c λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} ἄνθρωπος^{nms} λαμβάνω^{vnpa} οὐδεὶς^{aanis} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} εἰμι^{vspx3s} διδωμι^{vpxpms} αὐτός^{rpdms} ἐκ^p ὁ^{dams} οὐρανόσ^{ngms}. **v.28** αὐτός^{rnpn} σὺ^{rpn-p} ἐγὼ^{rpd-s} μαρτυρέω^{vipa2p} ὅτι^c λέγω^{viaa1s} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx1s} ἐγὼ^{rpn-s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nms} ἀλλά^c ὅτι^c ἀποστέλλω^{vpxpms} εἰμι^{vipx1s} ἔμπροσθεν^p ἐκείνος^{rdgms}. **v.29** ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} ὁ^{dafs} νύμφη^{nafs} νυμφίος^{nms} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dnms} δε^c φίλος^{anmsn} ὁ^{dams} νυμφίος^{ngms} ὁ^{dnms} ἴσημι^{vpxnms} καί^c ἀκούω^{vpanms} αὐτός^{rpgms} χαρᾷ^{ndfs} χαρᾷ^{ndfs} αἰῶν^{vipa3s} διὰ^p ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} ὁ^{dams} νυμφίος^{ngms} οὗτος^{rdfs} οὖν^c ὁ^{dms} χαρᾷ^{ndfs} ἐμός^{rnsfs} πληρόω^{vixp3s}. **v.30** ἐκεῖνος^{rdams} δεῖ^{vipq3s} αὐξάνω^{vnpa} ἐγὼ^{rpa-s} δε^c ἐλαττώ^{vnpd}. **v.31** ὁ^{dnms} ἄνωθεν^{bo} ἔρχομαι^{vppnms} ἐπάνω^{bo} πᾶς^{agnp} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dnms} εἰμι^{vppxms} ἐκ^p ὁ^{dafs} γῆ^{ngfs} ἐκ^p ὁ^{dafs} γῆ^{ngfs} εἰμι^{vipx3s} καί^c ἐκ^p ὁ^{dafs} γῆ^{ngfs} λαλέω^{vipa3s} ὁ^{dnms} ἐκ^p ὁ^{dams} οὐρανόσ^{ngms} ἔρχομαι^{vppnms} ἐπάνω^{bo} πᾶς^{agnp} εἰμι^{vipx3s}.

τοῦτο μαρτυρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβάνει. ὁ 33
 λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθὴς ἐστίν.
 ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεός, τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ, οὐ γὰρ ἐκ 34
 μέτρου δίδωσιν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα. ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱόν, καὶ 35
 πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει 36
 ζωὴν αἰώνιον, ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ, οὐκ ὄσεται ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ
 τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν.

Ὡς οὖν ἔγνω ὁ Κύριος ὅτι ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι ὅτι Ἰησοῦς 4
 πλείονας μαθητὰς ποιῆ καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης. καίτοιγε Ἰη- 2
 σοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτισεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἀφῆκε τὴν 3
 Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ἔδει δὲ αὐτὸν 4
 διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς Σα- 5
 μαρείας λεγομένην Συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ
 Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἣν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς 6
 κεκοπιακῶς ἐκ τῆς ὀδοπορίας ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ ὥρα
 ἦν ὥσει ἔκτη. ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας ἀντλήσαι ὕδωρ, 7
 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Δός μοι πιεῖν. οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀ- 8
 πεληλύθεισαν εἰς τὴν πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. λέγει οὖν 9
 αὐτῷ ἡ γυνὴ ἢ Σαμαρεῖτις, Πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πιεῖν
 αἰτεῖς, οὐσης γυναικὸς Σαμαρείτιδος· οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰου- 10
 δαῖοι Σαμαρεῖταις. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ, Εἰ ἤδεις

v.32 καί^c ὅς^{rrans} ὁράω^{vixa3s} καί^c ἀκούω^{viaa3s} οὗτος^{rdans} μαρτυρέω^{vipa3s} καί^c ὁ^{dafis} μαρτυρία^{nafis}
 αὐτός^{rpgms} οὐδεὶς^{anfsn} λαμβάνω^{vipa3s}. **v.33** ὁ^{dms} λαμβάνω^{vraanms} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dafis}
 μαρτυρία^{nafis} σφραγίζω^{viaa3s} ὅτι^c ὁ^{dms} θεός^{nnms} ἀληθής^{anmsn} εἰμι^{vixp3s}. **v.34** ὅς^{rrans} γάρ^c
 ὁ^{dms} πνεῦμα^{viaa3s} ὁ^{dms} θεός^{nnms} ἐκ^{danp} ῥήμα^{nanp} ὁ^{dms} θεός^{ngms} λαλέω^{vipa3s} οὐ^{xo} γάρ^c ἐκ^p
 μέτρον^{ngns} δίδωμι^{vipa3s} ὁ^{dms} θεός^{nnms} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans}. **v.35** ὁ^{dms} πατήρ^{nnms} ἀγαπάω^{vipa3s}
 ὁ^{dams} υἱός^{nams} καί^c πᾶς^{aanp} διδωμι^{vixa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} χεῖρ^{ndfs} αὐτός^{rpgms}. **v.36** ὁ^{dms}
 πιστεύω^{vraanms} εἰς^p ὁ^{dams} υἱός^{nams} ἔχω^{vipa3s} ζωὴ^{nafis} αἰώνιος^{aafsn} ὁ^{dms} δέ^c ἀπειθέω^{vraanms} ὁ^{ddms}
 υἱός^{ndms} οὐ^{xo} ὁράω^{vifd3s} ζωὴ^{nafis} ἀλλά^c ὁ^{dms} ὀργή^{nnfs} ὁ^{dms} θεός^{ngms} μένω^{vipa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpaams}.
4. v.1 ὡς^{bo} οὖν^c γινώσκω^{viaa3s} ὁ^{dms} κύριος^{nnms} ὅτι^c ἀκούω^{viaa3p} ὁ^{dms} Φαρισαῖος^{nnmp}
 ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} πολλὸς^{aampc} μαθητῆς^{namp} ποιέω^{vipa3s} καί^c βαπτίζω^{vipa3s} ἢ^{xo} Ἰωάννης^{nnms}.
v.2 καίτοιγε^c Ἰησοῦς^{nnms} αὐτός^{rpnms} οὐ^{xo} βαπτίζω^{viaa3s} ἀλλά^c ὁ^{dms} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpgms}.
v.3 ἀφῆμι^{viaa3s} ὁ^{dafis} Ἰουδαία^{nafis} καί^c ἀπέρχομαι^{viaa3s} πάλιν^{bo} εἰς^p ὁ^{dafis} Γαλιλαία^{nafis}.
v.4 δεῖ^{vaiq3s} δέ^c αὐτός^{rpaams} διέρχομαι^{vnpn} διὰ^p ὁ^{dms} Σαμάρεια^{ngfs}. **v.5** ἔρχομαι^{vipn3s} οὖν^c εἰς^p
 πόλις^{nafis} ὁ^{dms} Σαμάρεια^{ngfs} λέγω^{vppafis} Συχάρ^{ip} πλησίον^{bo} ὁ^{dms} χωρίον^{ngns} ὅς^{rrans} διδωμι^{viaa3s}
 Ἰακώβ^{ip} Ἰωσήφ^{ip} ὁ^{dms} υἱός^{ndms} αὐτός^{rpgms}. **v.6** εἰμι^{vix3s} δέ^c ἐκεῖ^{bo} πηγὴ^{nnfs} ὁ^{dms} Ἰακώβ^{ip}
 ὁ^{dms} οὖν^c Ἰησοῦς^{nnms} κοπιᾷ^{vraanms} ἐκ^p ὁ^{dms} ὀδοπορία^{ngfs} καθέζομαι^{vinn3s} οὕτω^{bo} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs}
 πηγῇ^{ndfs} ὥρα^{nnfs} εἰμι^{vix3s} ὥσει^{bo} ἔκτος^{anfsn}. **v.7** ἔρχομαι^{vipn3s} γυνή^{nnfs} ἐκ^p ὁ^{dms} Σαμάρεια^{ngfs}
 ἀντλέω^{vnaa} ὕδωρ^{nans} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} διδωμι^{vdaa2s} ἐγώ^{rpd-s} πίνω^{vnaa}.
v.8 ὁ^{dms} γάρ^c μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ἀπέρχομαι^{viva3p} εἰς^p ὁ^{dafis} πόλις^{nafis} ἵνα^c τροφή^{nafp}
 ἀγοράζω^{vsaa3p}. **v.9** λέγω^{vipa3s} οὖν^c αὐτός^{rpdms} ὁ^{dms} γυνή^{nnfs} ὁ^{dms} Σαμαρεῖτις^{nnfs} πῶς^{bo} σὺ^{rpn-s}
 Ἰουδαῖος^{anmsn} εἰμι^{vppxms} παρὰ^p ἐγώ^{rpg-s} πίνω^{vnaa} αἰτέω^{vipa2s} εἰμι^{vppxgfs} γυνή^{ngfs} Σαμαρεῖτις^{ngfs}
 οὐ^{xo} γάρ^c συγχρῶμαι^{vipn3p} Ἰουδαῖος^{anmpn} Σαμαρεῖτις^{ndmp}.

11 τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι, Δός μοι πιεῖν,
 12 σὺ ἂν ἤτησας αὐτόν, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. λέγει αὐτῷ
 13 ἡ γυνή, Κύριε, οὔτε ἀντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ, πό-
 14 θεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν· μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν
 15 Ἰακώβ, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε, καὶ
 16 οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ
 17 εἶπεν αὐτῇ, Πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει πάλιν,
 18 ὃς δ' ἂν πίη ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς
 19 τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ
 20 ὕδατος ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνή,
 21 Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ διψῶ, μηδὲ ἔρχομαι ἐνθάδε
 ἀντλεῖν. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ὑπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σου,
 καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. ἀπεκρίθη ἡ γυνή καὶ εἶπεν, Οὐκ ἔχω ἄνδρα.
 λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Καλῶς εἶπας ὅτι Ἄνδρα οὐκ ἔχω, πέντε γὰρ
 ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις οὐκ ἔστι σου ἀνὴρ, τοῦτο ἀληθὲς
 εἶρηκας. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή, Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σὺ.
 οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τούτῳ τῷ ὄρει προσεκύνθησαν, καὶ ὑμεῖς λέγετε
 ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. λέγει
 αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὔτε
 ἐν τῷ ὄρει τούτῳ, οὔτε ἐν Ἱεροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί.

v.10 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpdfs} εἰ^{qo} οἶδα^{v1ya2s} ὁ^{dafs} δωρεά^{nafs}
 ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} καί^c τίς^{rqnms} εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dnnms} λέγω^{vppanms} σὺ^{rpd-s} δίδωμι^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpd-s}
 πίνω^{vnaa} σὺ^{rpn-s} ἄ^{xo} αἰτέω^{v1aa2s} αὐτὸς^{rpsms} καί^c δίδωμι^{v1aa3s} ἄ^{xo} σὺ^{rpd-s} ὕδωρ^{nans} ζάω^{vppaans}.

v.11 λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rpdms} ὁ^{dnnfs} γυνή^{nnfs} κύριος^{nmms} οὔτε^c ἀντλημα^{nans} ἔχω^{v1pa2s} καί^c ὁ^{dnnms}
 φρέαρ^{nnms} εἰμί^{v1px3s} βαθύς^{annsn} πόθεν^{bo} οὖν^c ἔχω^{v1pa2s} ὁ^{dans} ὕδωρ^{nans} ὁ^{dans} ζάω^{vppaans}.

v.12 μὴ^{xo} σὺ^{rpn-s} μέγας^{annsc} εἰμί^{v1px2s} ὁ^{dgnms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rpg-p} Ἰακώβ^p ὃς^{rnnms} δίδωμι^{v1aa3s}
 ἐγὼ^{rpd-p} ὁ^{dans} φρέαρ^{nans} καί^c αὐτὸς^{rpnms} ἐκ^p αὐτὸς^{rpgms} πίνω^{v1aa3s} καί^c ὁ^{dnnp} υἱός^{nnmp}
 αὐτὸς^{rpgms} καί^c ὁ^{dnnp} θρέμμα^{nnmp} αὐτὸς^{rpgms}.

v.13 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτὸς^{rpdfs} πᾶς^{annsn} ὁ^{dnnms} πίνω^{vppanms} ἐκ^p ὁ^{dgnms} ὕδωρ^{ngms} οὗτος^{rdgms} διψάω^{v1fa3s}
 πάλιν^{bo}.

v.14 ὃς^{rnnms} δέ^c ἄ^{xo} πίνω^{vsaa3s} ἐκ^p ὁ^{dgnms} ὕδωρ^{ngms} ὃς^{rtrgms} ἐγὼ^{rpn-s} δίδωμι^{v1fa1s}
 αὐτὸς^{rpdms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} διψάω^{vsaa3s} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nams} ἀλλὰ^c ὁ^{dnnms} ὕδωρ^{nnms} ὃς^{rtrms} δίδωμι^{v1fa1s}
 αὐτὸς^{rpdms} γίνομαι^{v1fd3s} ἐν^p αὐτὸς^{rpdms} πηγὴ^{nnfs} ὕδωρ^{ngms} ἀλλομαι^{vppngms} εἰς^p ζῶη^{nafs}
 αἰώνιος^{aafsn}.

v.15 λέγω^{v1pa3s} πρὸς^p αὐτὸς^{rpsms} ὁ^{dnnfs} γυνή^{nnfs} κύριος^{nmms} δίδωμι^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpd-s}
 οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} ὕδωρ^{nans} ἵνα^c ὁ^{xo} διψάω^{vspals} μηδέ^c ἔρχομαι^{vspn1s} ἐνθάδε^{bo} ἀντλεῖν^{vnpa}.

v.16 λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rpdfs} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὑπάγω^{vdpa2s} φωνέω^{vdaa2s} ὁ^{dams} ἀνὴρ^{nams} σὺ^{rpg-s}
 καί^c ἔρχομαι^{vdaa2s} ἐνθάδε^{bo}.

v.17 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnnfs} γυνή^{nnfs} καί^c λέγω^{v1aa3s} οὐ^{xo}
 ἔχω^{v1pa1s} ἀνὴρ^{nams} λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rpdfs} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} καλῶς^{bo} λέγω^{v1aa2s} ὅτι^c ἀνὴρ^{nams} οὐ^{xo}
 ἔχω^{v1pa1s}.

v.18 πέντε^{tn} γάρ^c ἀνὴρ^{namp} ἔχω^{v1aa2s} καί^c νῦν^{bo} ὃς^{rtrams} ἔχω^{v1pa2s} οὐ^{xo} εἰμί^{v1px3s}
 σὺ^{rpg-s} ἀνὴρ^{nams} οὗτος^{rdans} ἀληθής^{aansn} λέγω^{v1xa2s}.

v.19 λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rpdms} ὁ^{dnnfs} γυνή^{nnfs}
 κύριος^{nmms} θεωρῶ^{v1pa1s} ὅτι^c προφήτης^{nnms} εἰμί^{v1px2s} σὺ^{rpn-s}.

v.20 ὁ^{dnnmp} πατήρ^{nnmp} ἐγὼ^{rpg-p}
 ἐν^p οὗτος^{rddns} ὁ^{ddns} ὄρος^{ndns} προσκυνέω^{v1aa3p} καί^c σὺ^{rpn-p} λέγω^{v1pa2p} ὅτι^c ἐν^p Ἱεροσόλυμα^{ndnp}
 εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dnnms} τόπος^{nnms} ὅπου^{bo} δεῖ^{v1pq3s} προσκυνέω^{vnpa}.

v.21 λέγω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rpdfs} ὁ^{dnnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} γυνή^{nnfs} πιστεύω^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpd-s} ὅτι^c ἔρχομαι^{v1pn3s} ὥρα^{nnfs} ὅτε^{bo} οὔτε^c ἐν^p ὁ^{ddns}
 ὄρος^{ndns} οὗτος^{rddns} οὔτε^c ἐν^p Ἱεροσόλυμα^{ndnp} προσκυνέω^{v1fa2p} ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms}.

ὑμεῖς προσκυνεῖτε ὃ οὐκ οἶδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἶδα- 22
 μεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. ἀλλ' ἔρχεται ὥρα καὶ 23
 νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ πατρὶ
 ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ, καὶ γὰρ ὁ πατὴρ τοιοῦτους ζητεῖ τοὺς 24
 προσκυνοῦντας αὐτόν. Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦν- 24
 τας αὐτόν, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. λέγει αὐτῷ 25
 ἡ γυνή, Οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται ὁ λεγόμενος Χριστός, ὅταν ἔλθῃ
 ἐκεῖνος, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι, 26
 ὁ λαλῶν σοι. Καὶ ἐπὶ τούτῳ ἤλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύ- 27
 μασαν ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει, οὐδεὶς μέντοι εἶπε, Τί ζητεῖς ἢ,
 τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς· ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή, καὶ 28
 ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις, Δεῦτε, ἴδετε 29
 ἄνθρωπον, ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα, μήτι οὕτως ἐστίν ὁ
 Χριστός· ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἦρχοντο πρὸς αὐτόν. 30
 ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτόν οἱ μαθηταὶ λέγοντες, Ῥαββί, φάγε. 31
 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐγὼ βρωσὶν ἔχω φαγεῖν ἢν ὑμεῖς οὐκ οἶδατε. 32
 ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους, Μὴ τις ἦνεγκεν αὐτῷ φα- 33
 γεῖν· λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐμὸν βρωμὰ ἐστίν, ἵνα ποιῶ τὸ 34
 θέλημα τοῦ πέμψαντός με, καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. οὐχ 35
 ὑμεῖς λέγετε ὅτι Ἔτι τετράμηνόν ἐστι, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται·
 ἰδοὺ, λέγω ὑμῖν, Ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ θεάσασθε

v.22 σύ^{ῤῥῆ-ῖ} προσκυνέω^{ῥῖα2ῖ} ὅς^{ῥῥῆῖ} οὐ^{ῥῥῆῖ} οἶδα^{ῥῖα2ῖ} ἐγὼ^{ῥῥῆ-ῖ} προσκυνέω^{ῥῖα1ῖ} ὅς^{ῥῥῆῖ} οἶδα^{ῥῖα1ῖ}
 ὅτι^ῥ ὁ^{ῥῥῆῖ} σωτηρία^{ῥῥῆῖ} ἐκ^ῥ ὁ^{ῥῥῆῖ} Ἰουδαίος^{ῥῥῆῖ} εἰμι^{ῥῖα3ῖ}. **v.23** ἀλλὰ^ῥ ἐρχομαι^{ῥῖα3ῖ}
 ὥρα^{ῥῥῆῖ} καί^ῥ νῦν^{ῥῖα3ῖ} εἰμι^{ῥῖα3ῖ} ὅτε^{ῥῖα3ῖ} ἀληθινός^{ῥῥῆῖ} προσκυνητής^{ῥῥῆῖ} προσκυνέω^{ῥῖα3ῖ}
 ὁ^{ῥῥῆῖ} πατὴρ^{ῥῥῆῖ} ἐν^ῥ πνεύμα^{ῥῥῆῖ} καί^ῥ ἀλήθεια^{ῥῥῆῖ} καί^ῥ γὰρ^ῥ ὁ^{ῥῥῆῖ} πατὴρ^{ῥῥῆῖ} τοιοῦτος^{ῥῥῆῖ}
 ζητέω^{ῥῖα3ῖ} ὁ^{ῥῥῆῖ} προσκυνέω^{ῥῥῆῖ} αὐτός^{ῥῥῆῖ}. **v.24** πνεῦμα^{ῥῥῆῖ} ὁ^{ῥῥῆῖ} θεός^{ῥῥῆῖ} καί^ῥ
 ὁ^{ῥῥῆῖ} προσκυνέω^{ῥῥῆῖ} αὐτός^{ῥῥῆῖ} ἐν^ῥ πνεύμα^{ῥῥῆῖ} καί^ῥ ἀλήθεια^{ῥῥῆῖ} δεῖ^{ῥῖα3ῖ} προσκυνέω^{ῥῥῆῖ}.
v.25 λέγω^{ῥῖα3ῖ} αὐτός^{ῥῥῆῖ} ὁ^{ῥῥῆῖ} γυνή^{ῥῥῆῖ} οἶδα^{ῥῖα1ῖ} ὅτι^ῥ Μεσσίας^{ῥῥῆῖ} ἐρχομαι^{ῥῖα3ῖ} ὁ^{ῥῥῆῖ}
 λέγω^{ῥῥῆῖ} Χριστός^{ῥῥῆῖ} ὅταν^ῥ ἐρχομαι^{ῥῖα3ῖ} ἐκεῖνος^{ῥῥῆῖ} ἀναγγέλλω^{ῥῖα3ῖ} ἐγὼ^{ῥῥῆῖ} πᾶς^{ῥῥῆῖ}.
v.26 λέγω^{ῥῖα3ῖ} αὐτός^{ῥῥῆῖ} ὁ^{ῥῥῆῖ} Ἰησοῦς^{ῥῥῆῖ} ἐγὼ^{ῥῥῆῖ} εἰμι^{ῥῖα1ῖ} ὁ^{ῥῥῆῖ} λαλέω^{ῥῥῆῖ} σύ^{ῥῥῆῖ}.
v.27 καί^ῥ ἐπὶ^ῥ οὕτως^{ῥῥῆῖ} ἐρχομαι^{ῥῖα3ῖ} ὁ^{ῥῥῆῖ} μαθητής^{ῥῥῆῖ} αὐτός^{ῥῥῆῖ} καί^ῥ θαυμάζω^{ῥῖα3ῖ}
 ὅτι^ῥ μετὰ^ῥ γυνή^{ῥῥῆῖ} λαλέω^{ῥῖα3ῖ} οὐδεὶς^{ῥῥῆῖ} μέντοι^ῥ λέγω^{ῥῖα3ῖ} τίς^{ῥῥῆῖ} ζητέω^{ῥῖα2ῖ} ἢ^ῥ τίς^{ῥῥῆῖ}
 λαλέω^{ῥῖα2ῖ} μετὰ^ῥ αὐτός^{ῥῥῆῖ}. **v.28** ἀφήμι^{ῥῖα3ῖ} οὐ^ῥ ὕδρια^{ῥῥῆῖ} αὐτός^{ῥῥῆῖ} ὁ^{ῥῥῆῖ} γυνή^{ῥῥῆῖ}
 καί^ῥ ἀπέρχομαι^{ῥῖα3ῖ} εἰς^ῥ πόλις^{ῥῥῆῖ} καί^ῥ λέγω^{ῥῖα3ῖ} ὁ^{ῥῥῆῖ} ἄνθρωπος^{ῥῥῆῖ}. **v.29** δεῦτε^{ῥῥῆῖ}
 ὁ^{ῥῥῆῖ} ἄνθρωπος^{ῥῥῆῖ} ὅς^{ῥῥῆῖ} λέγω^{ῥῖα3ῖ} ἐγὼ^{ῥῥῆῖ} πᾶς^{ῥῥῆῖ} ὁ^{ῥῥῆῖ} ποιέω^{ῥῖα1ῖ} μήτι^{ῥῥῆῖ}
 οὕτως^{ῥῥῆῖ} εἰμι^{ῥῖα3ῖ} ὁ^{ῥῥῆῖ} Χριστός^{ῥῥῆῖ}. **v.30** ἐξέρχομαι^{ῥῖα3ῖ} οὐ^ῥ ἐκ^ῥ πόλις^{ῥῥῆῖ}
 καί^ῥ ἐρχομαι^{ῥῖα3ῖ} πρὸς^ῥ αὐτός^{ῥῥῆῖ}. **v.31** ἐν^ῥ δε^{ῥῥῆῖ} μεταξὺ^{ῥῖα3ῖ} ἐρωτάω^{ῥῖα3ῖ} αὐτός^{ῥῥῆῖ}
 ὁ^{ῥῥῆῖ} μαθητής^{ῥῥῆῖ} λέγω^{ῥῥῆῖ} ῥαββί^{ῥῖα3ῖ} ἐσθίω^{ῥῖα3ῖ}. **v.32** ὁ^{ῥῥῆῖ} λέγω^{ῥῖα3ῖ} αὐτός^{ῥῥῆῖ}
 ἐγὼ^{ῥῥῆῖ} βρωσὶς^{ῥῥῆῖ} ἔχω^{ῥῖα1ῖ} ἐσθίω^{ῥῖα3ῖ} ὅς^{ῥῥῆῖ} σύ^{ῥῥῆῖ} οὐ^ῥ οἶδα^{ῥῖα2ῖ}. **v.33** λέγω^{ῥῖα3ῖ}
 οὐ^ῥ ὁ^{ῥῥῆῖ} μαθητής^{ῥῥῆῖ} πρὸς^ῥ ἀλλήλων^{ῥῥῆῖ} μή^ῥ τι^{ῥῥῆῖ} φέρω^{ῥῖα3ῖ} αὐτός^{ῥῥῆῖ} ἐσθίω^{ῥῖα3ῖ}.
v.34 λέγω^{ῥῖα3ῖ} αὐτός^{ῥῥῆῖ} ὁ^{ῥῥῆῖ} Ἰησοῦς^{ῥῥῆῖ} ἐμὸς^{ῥῥῆῖ} βρωμᾶ^{ῥῖα3ῖ} εἰμι^{ῥῖα3ῖ} ἵνα^ῥ ποιέω^{ῥῖα1ῖ}
 ὁ^{ῥῥῆῖ} θέλημα^{ῥῥῆῖ} πέμψω^{ῥῖα3ῖ} ἐγὼ^{ῥῥῆῖ} καί^ῥ τελειώω^{ῥῖα1ῖ} αὐτός^{ῥῥῆῖ} ὁ^{ῥῥῆῖ} ἔργον^{ῥῥῆῖ}.

36 τὰς χώρας, ὅτι λευκαὶ εἰσι πρὸς θερισμόν ἤδη. καὶ ὁ θερίζων
 μισθὸν λαμβάνει, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ
 37 σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ καὶ ὁ θερίζων. ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν
 38 ἀληθινός, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ἐγὼ
 ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε, ἄλλοι κεκο-
 39 πιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. Ἐκ δὲ
 τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν Σαμαρειτῶν
 διὰ τὸν λόγον τῆς γυναίκος, μαρτυρούσης ὅτι Εἰπέ μοι πάντα ὅσα
 40 ἐποίησα. ὡς οὖν ἤλθον πρὸς αὐτὸν οἱ Σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐ-
 41 τὸν μείναι παρ' αὐτοῖς, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. καὶ πολλῶ
 42 πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον
 ὅτι Οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλίαν πιστεύομεν, αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν,
 καὶ οἶδαμεν ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου, ὁ Χρι-
 43 στός. Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς
 44 τὴν Γαλιλαίαν. αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν ὅτι προφήτης
 45 ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. ὅτε οὖν ἤλθεν εἰς τὴν Γαλι-
 λαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες ἃ ἐποίησεν
 ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ αὐτοὶ γὰρ ἤλθον εἰς τὴν ἑορτήν.
 46 Ἦλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, ὅπου ἐ-
 ποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον. καὶ ἦν τις βασιλικός, οὗ ὁ υἱὸς ἦσθένει ἐν

v.35 οὐ^{xo} σύ^{rn-p} λέγω^{vi pa 2p} ὅτι^c ἔτι^{bo} τετράμηνος^{anmsn} εἰμι^{vi px 3s} καί^c ὁ^{dnms} θερισμός^{nnms}
 ἔρχομαι^{vi rn 3s} ἰδοὺ^{v daa 2s} λέγω^{vi pa 1s} σύ^{rn-d-p} ἐπαίρω^{v daa 2p} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namrp} σύ^{rn-p} καί^c
 θεάσομαι^{v daa 2p} ὁ^{dafp} χώρα^{nafr} ὅτι^c λευκός^{anfrn} εἰμι^{vi px 3p} πρὸς^d θερισμός^{namms} ἤδη^{bo}. **v.36** καί^c
 ὁ^{dnms} θερίζω^{vr panms} μισθός^{namms} λαμβάνω^{vi pa 3s} καί^c συνάγω^{vi pa 3s} καρπός^{namms} εἰς^d ζωή^{nafs}
 αἰώνιος^{aafsn} ἵνα^c καί^c ὁ^{dnms} σπείρω^{vr panms} ὁμοῦ^{bo} χαίρω^{v spa 3s} καί^c ὁ^{dnms} θερίζω^{vr panms}.
v.37 ἐν^d γάρ^c οὗτος^{rddms} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} εἰμι^{vi px 3s} ἀληθινός^{anmsn} ὅτι^c ἄλλος^{anmsn} εἰμι^{vi px 3s}
 ὁ^{dnms} σπείρω^{vr panms} καί^c ἄλλος^{anmsn} ὁ^{dnms} θερίζω^{vr panms}. **v.38** ἐγὼ^{rn-s} ἀποστέλλω^{v ia a 1s}
 σύ^{rn-p} θερίζω^{vr pa} ὅς^{trans} οὐ^{xo} σύ^{rn-p} κοπιᾷ^{v i xa 2p} ἄλλος^{anmpn} κοπιᾷ^{v i xa 3p} καί^c σύ^{rn-p} εἰς^d
 ὁ^{dams} κόπος^{namms} αὐτός^{rgmp} εἰσερχομαι^{v i xa 2p}. **v.39** ἐκ^d δέ^c ὁ^d πόλις^{ngfs} ἐκεῖνος^{rdgfs}
 πολὺς^{anmpn} πιστεύω^{v ia a 3p} εἰς^d αὐτός^{rgams} ὁ^d Σαμαρίτης^{ngmp} διὰ^d ὁ^{dams} λόγος^{namms} ὁ^d
 γυνή^{ngfs} μαρτυρέω^{vr pagfs} ὅτι^c λέγω^{v ia a 3s} ἐγὼ^{pd-s} πᾶς^{aanrp} ὅσος^{rcanp} ποιέω^{v ia a 1s}. **v.40** ὡς^{bo}
 οὖν^c ἔρχομαι^{v ia a 3p} πρὸς^d αὐτός^{rgams} ὁ^{dnmp} Σαμαρίτης^{nnmp} ἐρωτᾷ^{v ia a 3p} αὐτός^{rgams} μένω^{v naa}
 παρὰ^d αὐτός^{rgdmp} καί^c μένω^{v ia a 3s} ἐκεῖ^{bo} δύο^{tn} ἡμέρα^{nafr}. **v.41** καί^c πολὺς^{admsn} πολλὸς^{anmpc}
 πιστεύω^{v ia a 3p} διὰ^d ὁ^{dams} λόγος^{namms} αὐτός^{rgpms}. **v.42** ὁ^{ddfs} τέ^{xo} γυνή^{ndfs} λέγω^{v ia a 3p} ὅτι^c
 οὐκέτι^{bo} διὰ^d ὁ^{dafds} σός^{r safds} λαλίαν^{nafs} πιστεύω^{vi pa 1p} αὐτός^{rnmp} γάρ^c ἀκούω^{v i xa 1p} καί^c οἶδα^{v i xa 1p}
 ὅτι^c οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vi px 3s} ἀληθῶς^{bo} ὁ^{dnms} σωτὴρ^{nnms} ὁ^d κόσμος^{ngms} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms}.
v.43 μετὰ^d δέ^c ὁ^{dafp} δύο^{tn} ἡμέρα^{nafr} ἐξέρχομαι^{v ia a 3s} ἐκεῖθεν^{bo} καί^c ἀπέρχομαι^{v ia a 3s} εἰς^d ὁ^{dafds}
 Γαλιλαία^{nafs}. **v.44** αὐτός^{rgams} γάρ^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} μαρτυρέω^{v ia a 3s} ὅτι^c προφήτης^{nnms}
 ἐν^d ὁ^{ddfs} ἴδιος^{adfsn} πατρίς^{ndfs} τιμῆ^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vi pa 3s}. **v.45** ὅτε^{bo} οὖν^c ἔρχομαι^{v ia a 3s} εἰς^d
 ὁ^{dafds} Γαλιλαία^{nafs} δέχομαι^{v ia d 3p} αὐτός^{rgams} ὁ^{dnmp} Γαλιλαῖος^{nnmp} πᾶς^{aanrp} ὁράω^{vr xanmp} ὅς^{tranp}
 ποιέω^{v ia a 3s} ἐν^d Ἱεροσόλυμα^{ndnp} ἐν^d ὁ^{ddfs} ἑορτή^{ndfs} καί^c αὐτός^{rgnmp} γάρ^c ἔρχομαι^{v ia a 3p} εἰς^d ὁ^{dafds}
 ἑορτή^{nafs}.

Καπερναούμ. οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἐκ τῆς Ἰουδαίας 47
 εἰς τὴν Γαλιλαίαν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτόν, καὶ ἠρώτα αὐτόν ἵνα κατα- 48
 βῆ καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱόν, ἥμελλε γὰρ ἀποθνήσκειν. εἶπεν 48
 οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν, Ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ 49
 μὴ πιστεύσητε. λέγει πρὸς αὐτόν ὁ βασιλικός, Κύριε, κατάβηθι 49
 πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πορεύου, 50
 ὁ υἱός σου ζῆ. καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν αὐτῷ 51
 Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. ἦδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος, οἱ δοῦλοι 51
 αὐτοῦ ἀπήνησαν αὐτῷ, καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες ὅτι Ὁ παῖς σου 52
 ζῆ. ἐπύθετο οὖν παρ' αὐτῶν τὴν ὥραν ἐν ἣ κομψότερον ἔσχε. 52
 καὶ εἶπον αὐτῷ ὅτι Χθὲς ὥραν ἐβδόμην ἀφῆκεν αὐτόν ὁ πυρετός.
 ἔγνω οὖν ὁ πατήρ ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, ἐν ἣ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, 53
 ὅτι Ὁ υἱός σου ζῆ, καὶ ἐπίστευσεν αὐτός καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη.
 τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐλθὼν ἐκ τῆς 54
 Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν.

Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς 5
 Ἱεροσόλυμα. Ἔστι δὲ ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ 2
 κολουμβήθρα, ἣ ἐπιλεγομένη Ἑβραϊστὶ Βηθεσδά, πέντε στοάς ἔ-
 χουσα. ἐν ταύταις κατέκειτο πληθος πολὺ τῶν ἀσθενούντων, 3
 τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν, ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν.

v.46 ἔρχομαι^{v1aa3s} οὖν^c ὁ^dνms Ἰησοῦς^{nnms} πάλιν^{bo} εἰς^p ὁ^ddafs Κανὰ^{tp} ὁ^dgdfs Γαλιλαία^{ngfs} ὅπου^{bo}
 ποιῶν^{v1aa3s} ὁ^ddans ὕδωρ^{nans} οἴνος^{hams} καί^c εἰμί^{v1iix3s} τι-ορνιms βασιλικός^{anmsn} ὅς^{trgms} ὁ^dnnms
 υἱός^{nnms} ἀσθενέω^{v1aa3s} ἐν^p Καπερναούμ^{tp}. **v.47** οὗτος^{rdnms} ἀκούω^{vpaanms} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms}
 ἦκε^{v1pa3s} ἐκ^p ὁ^dgdfs Ἰουδαία^{ngfs} εἰς^p ὁ^ddafs Γαλιλαία^{nafs} ἀπέρχομαι^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{trpams} καί^c
 ἐρωτῶν^{v1aa3s} αὐτός^{trpams} ἵνα^c καταβαίνω^{vsaa3s} καί^c ἰάσομαι^{vsad3s} αὐτός^{trpams} ὁ^ddams υἱός^{nams}
 μέλλω^{v1aa3s} γάρ^c ἀποθνήσκειν^{vnpa}. **v.48** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c ὁ^dnnms Ἰησοῦς^{nnms} πρὸς^p αὐτός^{trpams}
 ἐάν^{qo} μὴ^{xo} σημεῖον^{nanp} καί^c τέρας^{nanp} ὁράω^{vsaa2p} οὐ^{xo} μὴ^{xo} πιστεῦω^{vsaa2p}. **v.49** λέγω^{v1pa3s}
 πρὸς^p αὐτός^{trpams} ὁ^dnnms βασιλικός^{anmsn} κύριος^{nvms} καταβαίνω^{vdaa2s} πρὶν^{bo} ἀποθνήσκειν^{vnaa}
 ὁ^ddans παιδίον^{nans} ἐγώ^{trpg-s}. **v.50** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{trpams} ὁ^dnnms Ἰησοῦς^{nnms} πορεύομαι^{vdrn2s}
 ὁ^dnnms υἱός^{nnms} σύ^{trpg-s} ζῶ^{v1pa3s} καί^c πιστεύω^{v1aa3s} ὁ^dnnms ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^ddms λόγος^{ndms}
 ὅς^{trpms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{trpams} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c πορεύομαι^{v1iin3s}. **v.51** ἦδη^{bo} δέ^c αὐτός^{trpms}
 καταβαίνω^{vppagms} ὁ^dnnmp δούλος^{nnmp} αὐτός^{trpms} ἀπαντᾷ^{v1aa3p} αὐτός^{trpms} καί^c ἀπαγγέλλω^{v1aa3p}
 λέγων^{vppanmp} ὅτι^c ὁ^dnnms παῖς^{nnms} σύ^{trpg-s} ζῶ^{v1pa3s}. **v.52** πυνθονομαί^{v1aad3s} οὖν^c παρὰ^p
 αὐτός^{trpmp} ὁ^ddafs ὥρα^{nafs} ἐν^p ὅς^{trdfs} κομψότερον^{bo} ἔχω^{v1aa3s} καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{trpms} ὅτι^c
 ἐχθός^{bo} ὥρα^{nafs} ἐβδομος^{aafsn} ἀφίημι^{v1aa3s} αὐτός^{trpams} ὁ^dnnms πυρετός^{nnms}. **v.53** γινώσκω^{v1aa3s}
 οὖν^c ὁ^dnnms πατήρ^{nnms} ὅτι^c ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^ddafs ὥρα^{ndfs} ἐν^p ὅς^{trdfs} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{trpms}
 ὁ^dnnms Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c ὁ^dnnms υἱός^{nnms} σύ^{trpg-s} ζῶ^{v1pa3s} καί^c πιστεῦω^{v1aa3s} αὐτός^{trpms} καί^c
 ὁ^dnnfs οἰκία^{nnfs} αὐτός^{trpms} ὅλος^{anfsn}. **v.54** οὗτος^{rdans} πάλιν^{bo} δεύτερος^{aansn} σημεῖον^{nans}
 ποιῶν^{v1aa3s} ὁ^dnnms Ἰησοῦς^{nnms} ἔρχομαι^{vpaanms} ἐκ^p ὁ^dgdfs Ἰουδαία^{ngfs} εἰς^p ὁ^ddafs Γαλιλαία^{nafs}.
5. v.1 μετὰ^p οὗτος^{rdanp} εἰμί^{v1iix3s} ἑορτή^{nnfs} ὁ^dgdmp Ἰουδαίος^{agmpn} καί^c ἀναβαίνω^{v1aa3s} ὁ^dnnms
 Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.2** εἰμί^{v1ipx3s} δέ^c ἐν^p ὁ^ddnmp Ἱεροσόλυμα^{ndnp} ἐπὶ^p ὁ^ddfs
 προβατικός^{adfsn} κολουμβήθρα^{nfs} ὁ^dnnfs ἐπιλέγω^{vppnfs} Ἑβραϊστὶ^{bo} Βηθθαχά^{tp} πέντε^{tn} στοάς^{nafp}
 ἔχω^{vppanfs}. **v.3** ἐν^p οὗτος^{rddfp} κατάκειμαι^{v1iin3s} πληθος^{nnms} πολὺς^{annsn} ὁ^dgdmp ἀσθενέω^{vppagmp}
 τυφλός^{agmpn} χωλός^{agmpn} ξηρός^{agmpn} ἐκδέχομαι^{vppngmp} ὁ^ddafs ὁ^dgnms ὕδωρ^{ngms} κίνησις^{nfs}.

4 ἄγγελος γὰρ κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρα, καὶ ἐ-
 5 τάρασσεν τὸ ὕδωρ, ὃ οὖν πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ
 6 ὕδατος, ὑγιῆς ἐγένετο, ᾧ δῆποτε κατειχέτο νοσήματι. ἦν δέ τις
 7 ἄνθρωπος ἐκεῖ τριάκοντα καὶ ὀκτώ ἔτη ἔχων ἐν τῇ ἀσθενείᾳ. τοῦ-
 8 τον ἰδὼν ὃ Ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον
 9 ἔχει, λέγει αὐτῷ, Θέλεις ὑγιῆς γενέσθαι· ἀπεκρίθη αὐτῷ ὃ ἀσθε-
 10 νῶν, Κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω ἵνα, ὅταν ταραχθῆ τὸ ὕδωρ, βάλλῃ
 11 με εἰς τὴν κολυμβήθραν, ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγώ, ἄλλοι πρὸ ἐμοῦ
 12 καταβαίνει. λέγει αὐτῷ ὃ Ἰησοῦς, Ὑγεῖραι, ἄρον τὸν κράββα-
 13 τόν σου, καὶ περιπάτει. καὶ εὐθέως ἐγένετο ὑγιῆς ὁ ἄνθρωπος,
 14 καὶ ἦρε τὸν κράββατον αὐτοῦ καὶ περιεπάτει. Ἦν δὲ σάββατον
 15 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ τεθεραπευμένῳ,
 Σάββατόν ἐστιν, οὐκ ἔξεσί σοι ἄραι τὸν κράββατον. ἀπεκρίθη
 αὐτοῖς, Ὁ ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, Ἄρον τὸν κράββα-
 τόν σου καὶ περιπάτει. ἠρώτησαν οὖν αὐτόν, Τίς ἐστιν ὁ ἄνθρω-
 πος ὃ εἰπὼν σοι, Ἄρον τὸν κράββατόν σου καὶ περιπάτει· ὃ δὲ
 ἰαθεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν, ὃ γὰρ Ἰησοῦς ἐξένευσεν, ὄχλου ὄντος ἐν
 τῷ τόπῳ. μετὰ ταῦτα εὕρισκει αὐτόν ὃ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶ-
 πεν αὐτῷ, Ἴδε ὑγιῆς γέγονας, μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χειρόν τί
 σοι γένηται. ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἀνήγγειλε τοῖς Ἰουδαίοις

v.4 ἄγγελος^{nmms} γάρ^c κατὰ^p καιρός^{namms} καταβαίνω^{viaa3s} ἐν^p ὁδῶς^{ndfs} κολυμβήθρα^{ndfs} καί^c
 τάρασσω^{viaa3s} ὁδῶν^{ns} ὕδωρ^{namms} ὁ^{dmms} οὖν^c πρῶτος^{anmsn} ἐμβαίνω^{vpaanms} μετὰ^p ὁδῶς^{ndfs} ταραχῆ^{ndfs}
 ὁδῶν^{ns} ὕδωρ^{ngms} ὑγιῆς^{anmsn} γίνομαι^{viii3s} ὅς^{rdms} δῆποτε^{xo} κατέχω^{vii3s} νόσημα^{ndms}. **v.5** εἰμί^{vix3s}
 δέ^c τι-σρινγς ἄνθρωπος^{nmms} ἐκεῖ^{bo} τριάκοντα^{tn} καί^c ὀκτώ^{tn} ἔτος^{nanp} ἔχω^{vpaanms} ἐν^p ὁδῶς^{ndfs}
 ἀσθένεια^{ndfs}. **v.6** οὗτος^{rdams} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dmms} Ἰησοῦς^{nmms} κατάκειμαι^{vppnams} καί^c
 γινώσκω^{vpaanms} ὅτι^c πολὺς^{aamsn} ἤδη^{bo} χρόνος^{namms} ἔχω^{vpa3s} λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rdms} θέλω^{vpa2s}
 ὑγιῆς^{anmsn} γίνομαι^{vnad}. **v.7** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dmms} ἀσθενέω^{vpaanms} κύριος^{nmms}
 ἄνθρωπος^{namms} οὗ^{xo} ἔχω^{vpa1s} ἵνα^c ὅταν^c τάρασσω^{vsap3s} ὁ^{dmms} ὕδωρ^{namms} βάλλω^{vspa3s} ἐγώ^{vpa-s}
 εἰς^p ὁδῶς^{ndfs} κολυμβήθρα^{ndfs} ἐν^p ὅς^{rdms} ἔρχομαι^{vii3s} ἐγώ^{vpa-s} ἄλλος^{anmsn} πρὸ^p ἐγώ^{vpa-s}
 καταβαίνω^{vpa3s}. **v.8** λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dmms} Ἰησοῦς^{nmms} ἐγειρώ^{vdam2s} αἶρω^{vdaa2s} ὁ^{dams}
 κράββατος^{namms} σύ^{vpg-s} καί^c περιπατέω^{vdp2s}. **v.9** καί^c εὐθέως^{bo} γίνομαι^{viad3s} ὑγιῆς^{anmsn} ὁ^{dmms}
 ἄνθρωπος^{nmms} καί^c αἶρω^{viaa3s} ὁ^{dams} κράββατος^{namms} αὐτός^{rdms} καί^c περιπατέω^{via3s} εἰμί^{vix3s} δέ^c
 σάββατον^{nmms} ἐν^p ἐκεῖνος^{rdms} ἡμέρα^{ndfs}. **v.10** λέγω^{via3p} οὖν^c ὁ^{dmnp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ὁ^{dmms}
 θεραπεύω^{vpxdms} σάββατον^{nmms} εἰμί^{vix3s} οὗ^{xo} ἔξεσι^{vii3s} σύ^{vrd-s} αἶρω^{vnaa} ὁ^{dams} κράββατος^{namms}.
v.11 ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dmms} ποιέω^{vpaanms} ἐγώ^{vpa-s} ὑγιῆς^{aamsn} ἐκεῖνος^{rdms} ἐγώ^{rdp-s}
 λέγω^{viaa3s} αἶρω^{vdaa2s} ὁ^{dams} κράββατος^{namms} σύ^{vpg-s} καί^c περιπατέω^{vdp2s}. **v.12** ἐρωτάω^{viaa3p}
 οὖν^c αὐτός^{rdms} τίς^{rdms} εἰμί^{vix3s} ὁ^{dmms} ἄνθρωπος^{nmms} ὁ^{dmms} λέγω^{vpaanms} σύ^{vrd-s} αἶρω^{vdaa2s}
 ὁ^{dams} κράββατος^{namms} σύ^{vpg-s} καί^c περιπατέω^{vdp2s}. **v.13** ὁ^{dmms} δέ^c ἰσμία^{vpaanms} οὗ^{xo}
 οἶδα^{viaa3s} τίς^{rdms} εἰμί^{vix3s} ὁ^{dmms} γάρ^c Ἰησοῦς^{nmms} ἐκνεύω^{viaa3s} ὄχλος^{ngms} εἰμί^{vpxgms} ἐν^p ὁ^{dmms}
 τόπος^{ndms}. **v.14** μετὰ^p οὗτος^{rdanp} εὕρισκω^{vpa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dmms} Ἰησοῦς^{nmms} ἐν^p ὁ^{dmms}
 ἱερόν^{ndms} καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdms} ἴδε^c ὑγιῆς^{anmsn} γίνομαι^{vixa2s} μηκέτι^{bo} ἁμαρτάνω^{vdp2s} ἵνα^c
 μὴ^{xo} χειρῶν^{anmsn} τι-σρινγς σύ^{vrd-s} γίνομαι^{vsad3s}.

ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶν ὁ ποιήσας αὐτὸν ὑγιῆ. καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον 16
τὸν Ἰησοῦν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ὅτι ταῦτα
ἐποίει ἐν σαββάτῳ. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, Ὁ πατήρ 17
μου ἕως ἄρτι ἐργάζεται, καὶ ἐγὼ ἐργάζομαι. διὰ τοῦτο οὖν μᾶλλον 18
ἐζήτουν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι ἀποκτεῖναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ σάβ-
βατον, ἀλλὰ καὶ πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν Θεόν, ἴσον ἑαυτὸν ποιῶν
τῷ Θεῷ. Ἀπεκρίνατο οὖν ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀμὴν ἀμὴν 19
λέγω ὑμῖν, οὐ δύναται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, ἐὰν μὴ τι
βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα, ἃ γὰρ ἂν ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ
υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ. ὁ γὰρ πατήρ φιλεῖ τὸν υἱόν, καὶ πάντα δεῖ- 20
κνυσιν αὐτῷ ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τούτων δεῖξει αὐτῷ ἔργα,
ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε. ὥσπερ γὰρ ὁ πατήρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς 21
καὶ ζωοποιεῖ, οὕτω καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ. οὐδὲ γὰρ ὁ 22
πατήρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶσαν δέδωκε τῷ υἱῷ, ἵνα 23
πάντες τιμῶσι τὸν υἱόν, καθὼς, τιμῶσι τὸν πατέρα. ὁ μὴ τιμῶν τὸν
υἱόν, οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω 24
ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων, καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με,
ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν
ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ἔρχεται 25
ᾠρα καὶ νῦν ἐστίν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ

v.15 ἀπερχομαι^{v1a3s} ὁδ^{nms} ἄνθρωπος^{nms} καί^c ἀναγγέλλω^{v1a3s} ὁδ^{ddp} Ἰουδαίος^{admpn} ὅτι^c
Ἰησοῦς^{nms} εἰμί^{v1px3s} ὁδ^{nms} ποιέω^{vraanms} αὐτός^{rpams} ὑγιής^{aamsn}. **v.16** καί^c διὰ^p οὗτος^{rdans}
διώκω^{v1a3p} ὁδ^{ams} Ἰησοῦς^{nams} ὁδ^{nmp} Ἰουδαίος^{anmpn} καί^c ζητέω^{v1a3p} αὐτός^{rpams} ἀποκτείνω^{vnaa}
ὅτι^c οὗτος^{rdanp} ποιέω^{v1a3s} ἐν^p σάββατον^{ndns}. **v.17** ὁδ^{nms} δε^c Ἰησοῦς^{nms} ἀποκρίνομαι^{v1ad3s}
αὐτός^{rpdmr} ὁδ^{nms} πατήρ^{nms} ἐγὼ^{trg-s} ἕως^c ἄρτι^{bo} ἐργάζομαι^{v1pn3s} καγὼ^{trp-s} ἐργάζομαι^{v1pn1s}.
v.18 διὰ^p οὗτος^{rdans} οὖν^c μᾶλλον^{bo} ζητέω^{v1a3p} αὐτός^{rpams} ὁδ^{nmp} Ἰουδαίος^{anmpn} ἀποκτείνω^{vnaa}
ὅτι^c οὐ^{xo} μόνος^{bo} λυῶ^{v1a3s} ὁδ^{ans} σάββατον^{nans} ἀλλά^c καί^c πατήρ^{nams} ἴδιος^{aamsn} λέγω^{v1a3s}
ὁδ^{dams} θεός^{nams} ἴσος^{aamsn} ἑαυτοῦ^{rxams} ποιέω^{vppanms} ὁδ^{dms} θεός^{ndms}. **v.19** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s}
οὖν^c ὁδ^{nms} Ἰησοῦς^{nms} καί^c λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rpdmr} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{trpd-p} οὐ^{xo}
δύναμαι^{v1pn3s} ὁδ^{nms} υἱός^{nms} ποιέω^{vnpa} ἀπό^p ἑαυτοῦ^{rxams} οὐδεὶς^{aamsn} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} τι-ριανς
βλέπω^{vspa3s} ὁδ^{ams} πατήρ^{nams} ποιέω^{vppaams} ὅς^{rranp} γάρ^c ἄν^{xo} ἐκεῖνος^{rdms} ποιέω^{vspa3s} οὗτος^{rdanp}
καί^c ὁδ^{nms} υἱός^{nms} ὁμοίως^{bo} ποιέω^{v1pa3s}. **v.20** ὁδ^{nms} γάρ^c πατήρ^{nms} φιλέω^{v1pa3s} ὁδ^{dams}
υἱός^{nams} καί^c πᾶς^{aampn} δείκνυμι^{v1pa3s} αὐτός^{rpdmr} ὅς^{rranp} αὐτός^{trnms} ποιέω^{v1pa3s} καί^c μέγας^{aanpc}
οὗτος^{rdgnp} δείκνυμι^{v1a3s} αὐτός^{rpdmr} ἔργον^{namp} ἵνα^c σύ^{trp-p} θαυμάζω^{vspa2p}. **v.21** ὥσπερ^{bo}
γάρ^c ὁδ^{nms} πατήρ^{nms} ἐγείρω^{v1pa3s} ὁδ^{damp} νεκρός^{aampn} καί^c ζωοποιέω^{v1pa3s} οὕτω^{bo} καί^c ὁδ^{nms}
υἱός^{nms} ὅς^{rranp} θέλω^{v1pa3s} ζωοποιέω^{v1pa3s}. **v.22** οὐδέ^{bo} γάρ^c ὁδ^{nms} πατήρ^{nms} κρίνω^{v1pa3s}
οὐδεὶς^{aamsn} ἀλλά^c ὁδ^{dafs} κρίσις^{nafs} πᾶς^{aafsn} δίδωμι^{v1xa3s} ὁδ^{ddms} υἱός^{ndms}. **v.23** ἵνα^c πᾶς^{anmpn}
τιμᾶω^{vspa3p} ὁδ^{nms} υἱός^{nams} καθὼς^{bo} τιμᾶω^{v1pa3p} ὁδ^{dams} πατήρ^{nams} ὁδ^{nms} μὴ^{xo} τιμᾶω^{vppanms} ὁδ^{dams}
υἱός^{nams} οὐ^{xo} τιμᾶω^{v1pa3s} ὁδ^{dams} πατήρ^{nams} ὁδ^{dams} πέμπω^{vpaams} αὐτός^{rpams}. **v.24** ἀμὴνth
ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{trpd-p} ὅτι^c ὁδ^{nms} ὁδ^{dams} λόγος^{nams} ἐγὼ^{trg-s} ἀκούω^{vppanms} καί^c πιστεύω^{vppanms}
ὁδ^{ddms} πέμπω^{vpaadms} ἐγὼ^{trp-a-s} ἔχω^{v1pa3s} ζωή^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} καί^c εἰς^p κρίσις^{nafs} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{v1pn3s}
ἀλλά^c μεταθίνω^{v1xa3s} ἐκ^p ὁδ^{dams} θάνατος^{ngms} εἰς^p ὁδ^{dafs} ζωή^{nafs}.

26 τοῦ Θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται. ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔ-
 χει ζῶν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ υἱῷ ζῶν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ,
 27 καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου
 28 ἐστὶ. μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ἐν ἣ πάντες οἱ ἐν
 29 τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκπορεύσονται,
 30 οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα
 31 πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. Οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ’
 ἑμαυτοῦ οὐδέν, καθὼς ἀκούω, κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία
 32 ἐστίν, ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμ-
 33 ψαντός με πατρός. ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυτοῦ, ἡ μαρτυρία
 34 μου οὐκ ἔστιν ἀληθής. ἄλλος ἐστίν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ
 35 οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστίν ἡ μαρτυρία ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ. ὑμεῖς
 36 ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ μεμαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ. ἐγὼ
 δὲ οὐ παρὰ ἀνθρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦτα λέγω
 37 ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. ἐκεῖνος ἦν ὁ λύχνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων,
 ὑμεῖς δὲ ἠθελήσατε ἀγαλλιασθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ αὐτοῦ.
 ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ Ἰωάννου, τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔ-
 δωκέ μοι ὁ πατὴρ ἵνα τελειώσω αὐτά, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ,
 μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὅτι ὁ πατὴρ με ἀπέσταλκε. καὶ ὁ πέμψας
 με πατὴρ, αὐτὸς μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ

v.25 ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1pals} σύ^{tpd-p} ὅτι^c ἔρχομαι^{v1p3s} ὥρα^{nfns} καί^c νῦν^{bo} εἰμι^{v1p3s} ὅτε^{bo}
 ὁ^{dnmp} νεκρός^{anmpn} ἀκούω^{v1fd3p} ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c ὁ^{dnmp}
 ἀκούω^{vpaanmp} ζῶ^{v1fd3p}. **v.26** ὥσπερ^{bo} γάρ^c ὁ^{dnms} πατὴρ^{nmms} ἔχω^{v1p3s} ζωή^{nafs} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdms}
 οὕτω^{bo} διδωμι^{v1aa3s} καί^c ὁ^{ddms} υἱός^{ndms} ζωή^{nafs} ἔχω^{vnpa} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdms}. **v.27** καί^c
 ἐξουσία^{nafs} διδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{tpdms} καί^c κρίσις^{nafs} ποιεῶ^{vnpa} ὅτι^c υἱός^{nmms} ἀνθρώπος^{ngms}
 εἰμι^{v1p3s}. **v.28** μὴ^{xo} θαυμάζω^{vdpa2p} οὗτος^{rdans} ὅτι^c ἔρχομαι^{v1p3s} ὥρα^{nfns} ἐν^p ὅς^{rdafs}
 πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἐν^p ὁ^{ddnp} μνημεῖον^{ndnp} ἀκούω^{v1fd3p} ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} αὐτός^{trgms}. **v.29** καί^c
 ἐκπορεύομαι^{v1fd3p} ὁ^{dnmp} ὁ^{danp} ἀγαθός^{aanpn} ποιεῶ^{vpaanmp} εἰς^p ἀνάστασις^{nafs} ζωή^{ngfs} ὁ^{dnmp} δέ^c
 ὁ^{dnp} φαῦλος^{aanpn} πρᾶσσω^{vpaanmp} εἰς^p ἀνάστασις^{nafs} κρίσις^{ngfs}. **v.30** οὐ^{xo} δύναμαι^{v1p1s}
 ἐγὼ^{trp-n} ποιεῶ^{vnpa} ἀπὸ^p ἑμαυτοῦ^{rxgms} οὐδείς^{aansn} καθὼς^{bo} ἀκούω^{v1pals} κρίνω^{v1pals} καί^c ὁ^{dnfs}
 κρίσις^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} δίκαιος^{anfsn} εἰμι^{v1p3s} ὅτι^c οὐ^{xo} ζητέω^{v1pals} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dans}
 ἐμός^{rsans} ἀλλά^c ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgms} πέμψω^{vpaagms} ἐγὼ^{trp-a} πατὴρ^{ngms}. **v.31** ἐγὼ^{trp-n}
 μαρτυρῶ^{vspals} περὶ^p ἑμαυτοῦ^{rxgms} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nmfs} ἐγὼ^{trp-g} οὐ^{xo} εἰμι^{v1p3s} ἀληθής^{anfsn}.
v.32 ἄλλος^{anmsn} εἰμι^{v1p3s} ὁ^{dnms} μαρτυρῶ^{vppanms} περὶ^p ἐγὼ^{trp-g} καί^c οἶδα^{v1xals} ὅτι^c ἀληθής^{anfsn}
 εἰμι^{v1p3s} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nmfs} ὁ^{trrdfs} μαρτυρῶ^{v1p3s} περὶ^p ἐγὼ^{trp-g}. **v.33** σύ^{trp-p} ἀποστέλλω^{v1xa2p}
 πρὸς^p Ἰωάννην^{nams} καί^c μαρτυρῶ^{v1xa3s} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs}. **v.34** ἐγὼ^{trp-n} δέ^c οὐ^{xo} παρὰ^p
 ἀνθρώπος^{ngms} ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} λαμβάνω^{v1pals} ἀλλά^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{v1pals} ἵνα^c σύ^{trp-p}
 σφῶ^{vsa2p}. **v.35** ἐκεῖνος^{rdnms} εἰμι^{v1x3s} ὁ^{dnms} λύχνος^{nmms} ὁ^{dnms} καιὸς^{vppnms} καί^c φαίνο^{vppanms}
 σύ^{trp-p} δέ^c θέλω^{v1aa2p} ἀγαλλιάω^{vnao} πρὸς^p ὥρα^{nafs} ἐν^p ὁ^{ddns} φῶς^{ndns} αὐτός^{trgms}. **v.36** ἐγὼ^{trp-n}
 δέ^c ἔχω^{v1pals} ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} μέγας^{aafsc} ὁ^{dgms} Ἰωάννης^{ngms} ὁ^{dnmp} γάρ^c ἔργον^{nmnp} ὅς^{trpan}
 διδωμι^{v1aa3s} ἐγὼ^{trp-d} ὁ^{dnms} πατὴρ^{nmms} ἵνα^c τελειώσω^{vsaals} αὐτός^{trpan} αὐτός^{trpan} ὁ^{dnmp} ἔργον^{nmnp}
 ὅς^{trpan} ἐγὼ^{trp-n} ποιεῶ^{v1pals} μαρτυρῶ^{v1p3s} περὶ^p ἐγὼ^{trp-g} ὅτι^c ὁ^{dnms} πατὴρ^{nmms} ἐγὼ^{trp-a}
 ἀποστέλλω^{v1xa3s}.

ἀκηκόατε πρόποτε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἐώρακατε. καὶ τὸν λόγον 38
αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένοντα ἐν ὑμῖν, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τού- 39
τω ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς, ὅτι ὑμεῖς δοκεῖτε 39
ἐν αὐταῖς ζῶν αἰώνιον ἔχειν, καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι 40
περὶ ἐμοῦ, καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρὸς με, ἵνα ζῶν ἔχητε. δόξαν 40, 41
παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω, ἀλλ' ἐγνώκα ὑμᾶς, ὅτι τὴν ἀγάπην 42
τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. ἐγὼ ἐλήλυθα ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ 43
πατρὸς μου, καὶ οὐ λαμβάνετέ με, ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι 44
τῷ ἰδίῳ, ἐκεῖνον λήψεσθε. πῶς δύνασθε ὑμεῖς πιστεῦσαι, δόξαν 44
παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες, καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου 45
Θεοῦ οὐ ζητεῖτε· μὴ δοκεῖτε ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς τὸν 45
πατέρα, ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν, Μωσῆς, εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε.
εἰ γὰρ ἐπιστεύετε Μωσῆ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί, περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖ- 46
νος ἔγραψεν. εἰ δὲ τοῖς ἐκεῖνου γράμμασιν οὐ πιστεύετε, πῶς 47
τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύετε·

Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς θαλάσσης τῆς Γα- 6
λιλαίας, τῆς Τιβεριάδος. καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολὺς, ὅτι 2
ἐώρων αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων. ἀνῆλθε δὲ 3
εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ.
ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πάσχα, ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων. ἐπάρας οὖν ὁ Ἰη- 4, 5
σοῦς τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄχλος ἔρχεται

v.37 καί^c ὀδνms πέμπω^{vpaanms} ἐγώ^{tpa-s} πατήρ^{nnms} αὐτός^{rpnms} μαρτυρέω^{vixa3s} περι^p ἐγώ^{rpg-s}
οὔτε^c φωνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἀκούω^{vixa2p} πρόποτε^{bo} οὔτε^c εἶδος^{nans} αὐτός^{rpgms} ὀράω^{vixa2p}.
v.38 καί^c ὀdams λόγος^{nams} αὐτός^{rpgms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p} μένω^{vppaams} ἐν^p σύ^{rpd-p} ὅτι^c ὅς^{rtrams}
ἀποστέλλω^{viaa3s} ἐκεῖνος^{rddms} οὗτος^{rddms} σύ^{rpn-p} οὐ^{xo} πιστεύω^{vipa2p}. **v.39** ἐραυνάω^{vipa2p}
ὀ^{dafp} γραφή^{nafp} ὅτι^c σύ^{rpn-p} δοκέω^{vipa2p} ἐν^p αὐτός^{rpdif} ζῶη^{nafs} αἰώνιος^{aafns} ἔχω^{vnpa} καί^c
ἐκεῖνος^{rddifp} εἰμι^{vixp3p} ὀdnfp μαρτυρέω^{vppanfp} περι^p ἐγώ^{rpg-s}. **v.40** καί^c οὐ^{xo} θέλω^{vipa2p}
ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p ἐγώ^{tpa-s} ἵνα^c ζῶη^{nafs} ἔχω^{vspa2p}. **v.41** δόξα^{nafs} παρὰ^p ἀνθρώπος^{ngmp} οὐ^{xo}
λαμβάνω^{vipa1s}. **v.42** ἀλλά^c γινώσκω^{vixa1s} σύ^{rpa-p} ὅτι^c ὀdafs ἀγάπη^{nafs} ὀdags θεός^{ngms} οὐ^{xo}
ἔχω^{vipa2p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdmp}. **v.43** ἐγώ^{rpn-s} ἔρχομαι^{vixa1s} ἐν^p ὀddns ὄνομα^{ndns} ὀdags πατήρ^{ngms}
ἐγώ^{rpg-s} καί^c οὐ^{xo} λαμβάνω^{vipa2p} ἐγώ^{tpa-s} ἐάν^{vqo} ἄλλος^{anmsn} ἔρχομαι^{vsaa3s} ἐν^p ὀddns ὄνομα^{ndns}
ὀddns ἴδιος^{adnsn} ἐκεῖνος^{rddms} λαμβάνω^{vifd2p}. **v.44** πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn2p} σύ^{rpn-p} πιστεύω^{vnaa}
δόξα^{nafs} παρὰ^p ἀλλήλων^{regmp} λαμβάνω^{vppanmp} καί^c ὀdafs δόξα^{nafs} ὀdafs παρὰ^p ὀdags μόνος^{agmsn}
θεός^{ngms} οὐ^{xo} ζητέω^{vifa1s}. **v.45** μὴ^{xo} δοκέω^{vdpa2p} ὅτι^c ἐγώ^{rpn-s} κατηγορέω^{vifa1s} σύ^{rpg-p}
πρὸς^p ὀdams πατήρ^{nams} εἰμι^{vixp3s} ὀdams κατηγορέω^{vppanms} σύ^{rpg-p} Μωσῆς^{ngms} εἰς^p ὅς^{rtrams}
σύ^{rpn-p} ἐλπίζω^{vixa2p}. **v.46** εἰ^{qo} γάρ^c πιστεύω^{viaa2p} Μωσῆς^{ndms} πιστεύω^{via2p} ἂν^{xo} ἐγώ^{rpd-s}
περι^p γάρ^c ἐγώ^{rpg-s} ἐκεῖνος^{rddms} γράφω^{viaa3s}. **v.47** εἰ^{qo} δέ^c ὀddnp ἐκεῖνος^{rddms} γράμμα^{ndnp}
οὐ^{xo} πιστεύω^{vipa2p} πῶς^{bo} ὀddnp ἐμός^{rdsnp} ῥῆμα^{ndnp} πιστεύω^{vifa2p}. **6. v.1** μετὰ^p οὗτος^{rdanp}
ἀπέρχομαι^{viaa3s} ὀdams Ἰησοῦς^{nnms} πέραν^{bo} ὀdags θάλασσα^{ngfs} ὀdags Γαλιλαία^{ngfs} ὀdags Τιβεριάς^{ngfs}.
v.2 καί^c ἀκολουθεῖ^{via3s} αὐτός^{nnms} ὄχλος^{nnms} πολὺς^{nnms} ὅτι^c ὀράω^{via3p} αὐτός^{rpgms} ὀdanp
σημεῖον^{nanp} ὅς^{rnanp} ποιῶ^{via3s} ἐπὶ^p ὀdags ἀσθενέω^{vppagmp}. **v.3** ἀνέρχομαι^{viaa3s} δέ^c εἰς^p ὀdans
ὄρος^{nans} ὀdnms Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ἐκεῖ^{bo} κάθηται^{vinn3s} μετὰ^p ὀdags μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpgms}.
v.4 εἰμι^{vix3s} δέ^c ἐγγὺς^{bo} ὀdnms πάσχα^{ta} ὀdnfs ἑορτή^{nnfs} ὀdgmnp Ἰουδαίος^{agmpn}.

πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς τὸν Φίλιππον, Πόθεν ἀγοράσομεν ἄρ-
 6 τούς, ἵνα φάγωσιν οὗτοι· τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν, αὐτὸς
 7 γὰρ ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν. ἀπεκρίθη αὐτῷ Φίλιππος, Διακοσίων
 δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχύ τι
 8 λάβῃ. λέγει αὐτῷ εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, Ἄνδρέας ὁ ἀδελφὸς
 9 Σίμωνος Πέτρου, Ἔστι παιδάριον ἐν ᾧδε, ὃ ἔχει πέντε ἄρτους
 κριθίνους καὶ δύο ὀψάρια, ἀλλὰ ταῦτα τί ἔστιν εἰς τοσοῦτους·
 10 εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς, Ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ
 χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ. ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν
 11 ὡσεὶ πεντακισχίλιοι. ἔλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ εὐχαρι-
 στήσας διέδωκε τοῖς μαθηταῖς, οἱ δὲ μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις,
 12 ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. ὥς δὲ ἐνεπλήσθη-
 σαν, λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, Συναγάγετε τὰ περισσεύσαντα
 13 κλάσματα, ἵνα μὴ τι ἀπόληται. συνήγαγον οὖν, καὶ ἐγένεον
 δώδεκα κοφίνους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κριθίνων, ἃ
 14 ἐπερίσσευσε τοῖς βεβρωκόσιν. οἱ οὖν ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποί-
 ησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης
 15 ὃ ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον. Ἰησοῦς οὖν γνοὺς ὅτι μέλλουσιν
 16 ἐρχεσθαι καὶ ἀρπάξιν αὐτόν, ἵνα ποιήσωσιν αὐτόν βασιλέα, ἀ-
 νεχώρησε πάλιν εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος. Ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο,

v.5 ἐπαίρω^{vpaanms} οὖν^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{damp} ὄψαλμος^{namp} καί^c θεάομαι^{vpadnms}
 ὅτι^c πολὺς^{anmsn} ὄχλος^{nnms} ἔρχομαι^{vprn3s} πρὸς^p αὐτός^{rpams} λέγω^{vpa3s} πρὸς^p ὁ^{dams}
 Φίλιππος^{nam} πόθεν^{bo} ἀγοράζω^{vfa1p} ἄρτος^{namp} ἵνα^c ἐσθίω^{vsaa3p} οὗτος^{rdnmp}. **v.6** οὗτος^{rdans}
 δε^c λέγω^{vfa3s} πειράζω^{vpranms} αὐτός^{rpams} αὐτός^{rpnnms} γάρ^c οἶδα^{vfa3s} τις^{rqnms} μέλλω^{vfa3s}
 ποιέω^{vnpa}. **v.7** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdm} Φίλιππος^{nnms} διακόσιοι^{ngnp} δηναρίων^{ngnp}
 ἄρτος^{nnmp} οὐ^{xo} ἀρκέω^{vpa3p} αὐτός^{rpdm} ἵνα^c ἕκαστος^{anmsn} αὐτός^{rpmp} βραχύ^{aaansn} τι-
 οριανς^{lamvna3s} λαμβάνω^{vsaa3s}. **v.8** λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rpdm} εἰς^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dgm} μαθητῆς^{ngmp}
 αὐτός^{rpms} Ἄνδρέας^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} Σίμων^{ngms} Πέτρος^{ngms}. **v.9** εἰμι^{vprx3s}
 παιδάριον^{nnms} εἰς^{nnms} ᾧδε^{bo} ὅς^{rnms} ἔχω^{vpa3s} πέντε^{tn} ἄρτος^{namp} κριθίνους^{aaampn} καί^c δύο^{tn}
 ὀψάρια^{naap} ἀλλά^c οὗτος^{rdnmp} τις^{rqnms} εἰμι^{vprx3s} εἰς^p τοσοῦτος^{rdamp}. **v.10** λέγω^{vfaa3s} δε^c
 ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ποιέω^{vdaa2p} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{namp} ἀνατίπτω^{vnaa} εἰμι^{vlix3s} δε^c χόρτος^{nnms}
 πολὺς^{anmsn} ἐν^p ὁ^{ddms} τόπος^{ndms} ἀνατίπτω^{vfaa3p} οὖν^c ὁ^{dmp} ἀνὴρ^{nnmp} ὁ^{dams} ἀριθμὸς^{nam}
 ὡσεὶ^{bo} πεντακισχίλιοι^{nnmp}. **v.11** λαμβάνω^{vfaa3s} δε^c ὁ^{damp} ἄρτος^{namp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}
 καί^c εὐχαριστέω^{vpaanms} διαδίδωμι^{vfaa3s} ὁ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp} ὁ^{dnmp} δε^c μαθητῆς^{nnmp} ὁ^{ddmp}
 ἀνάκειμαι^{vprndmp} ὁμοίως^{bo} καί^c ἐκ^p ὁ^{dgnp} ὀψάριον^{ngnp} ὅσος^{rcans} θέλω^{vfaa3p}. **v.12** ὡς^{bo} δε^c
 ἐμπίλημι^{vpa3p} λέγω^{vpa3s} ὁ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rpms} συνάγω^{vdaa2p} ὁ^{damp} περισσεύω^{vpaanp}
 κλάσμα^{naap} ἵνα^c μὴ^{xo} τι-οριανς^{ἀπόλλυμι} vsam3s. **v.13** συνάγω^{vfaa3p} οὖν^c καί^c γεμίζω^{vfaa3p}
 δώδεκα^{tn} κοφίνους^{namp} κλάσμα^{ngnp} ἐκ^p ὁ^{dgm} πέντε^{tn} ἄρτος^{ngmp} ὁ^{dgm} κριθίνους^{agmpn} ὅς^{rranp}
 περισσεύω^{vfaa3s} ὁ^{ddmp} βιβρώσκω^{vrxadmp}. **v.14** ὁ^{dnmp} οὖν^c ἄνθρωπος^{nnmp} ὁράω^{vpaanmp}
 ὅς^{rrans} ποιέω^{vfaa3s} σημεῖον^{nans} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{vfaa3p} ὅτι^c οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vprx3s} ἀληθῶς^{bo}
 ὁ^{dnms} προφήτης^{nnms} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vprnms} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nam}. **v.15** Ἰησοῦς^{nnms} οὖν^c
 γινώσκω^{vpaanms} ὅτι^c μέλλω^{vpa3p} ἔρχομαι^{vnpn} καί^c ἀρπάξω^{vnpa} αὐτός^{rpams} ἵνα^c ποιέω^{vsaa3p}
 αὐτός^{rpams} βασιλεύς^{nam} ἀναχαρέω^{vfaa3s} πάλιν^{bo} εἰς^p ὁ^{dans} ὄρος^{nans} αὐτός^{rpnnms} μόνος^{anmsn}.

κατέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν, καὶ ἐμβάντες 17
εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέραν τῆς θαλάσσης εἰς Καπερναοῦμ. καὶ
σκοτία ἤδη ἐγεγόνει, καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς.
ἦ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος διηγεῖρετο. ἐληλακότες 18, 19
οὗν ὡς σταδίους εἰκοσιπέντε ἢ τριάκοντα, θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν
περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου γινόμε-
νον, καὶ ἐφοβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς, Ἐγὼ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. 20
ἤθελον οὗν λαβεῖν αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγέ-
νετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον. Τῇ ἐπαύριον ὁ ὄχλος ὁ ἐσθηκῶς 22
πέραν τῆς θαλάσσης, ἰδὼν ὅτι πλοῖάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ εἰ μὴ
ἐν ἐκείνῳ εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ συνεισηλθε
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοῖάριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλθον, ἄλλα δὲ ἦλθε πλοῖάρια ἐκ Τιβεριάδος 23
ἐγγὺς τοῦ τόπου ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, εὐχαριστήσαντος τοῦ
Κυρίου, ὅτε οὗν εἶδεν ὁ ὄχλος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ἐκεῖ οὐδὲ οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβησαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ πλοῖα, καὶ ἦλθον εἰς
Καπερναοῦμ, ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. καὶ εὐρόντες αὐτὸν πέραν 25
τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐτῷ, Ῥαββί, πότε ᾧδε γέγονας· ἀπεκρίθη
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζητεῖτέ με, οὐχ
ὅτι εἶδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγετε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε.
ἐργάζεσθε μὴ τὴν βρωσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν βρωσιν τὴν 27

v.16 ὡς^{bo} δέ^c ὄπιος^{anfnsn} γίνομαι^{viad3s} καταβαίνω^{viaa3p} ὀδ^{nmf} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms} ἐπι^p
ὀ^{dafs} θάλασσα^{nafs}. **v.17** καί^c ἐμβαίνω^{vpaanmp} εἰς^p ὀ^{dans} πλοῖον^{nans} ἐρχομαι^{viin3p} πέραν^{bo}
ὀ^{dgrfs} θάλασσα^{ngfs} εἰς^p Καπερναοῦμ^{tp} καί^c σκοτία^{nfnfs} ἤδη^{bo} γίνομαι^{viya3s} καί^c οὐ^{xo} ἐρχομαι^{viya3s}
πρός^p αὐτός^{rpamp} ὀ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.18** ὀ^{dfnfs} τέ^{xo} θάλασσα^{nfnfs} ἀνεμος^{ngms} μέγας^{agmsn}
πνέω^{vppagms} διεγείρω^{viip3s}. **v.19** ἐλαύνω^{vpxanmp} οὗν^c ὡς^{bo} στάδιος^{namp} εἴκοσι^{tn} ἤ^{xo} τριάκοντα^{tn}
θεωρῶ^{viipa3p} ὀ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} περιπατέω^{vppaams} ἐπι^p ὀ^{dgrfs} θάλασσα^{ngfs} καί^c ἐγγὺς^{bo} ὀ^{dgnms}
πλοῖον^{ngms} γίνομαι^{vppnams} καί^c φοβέομαι^{viao3p}. **v.20** ὀ^{dnnms} δέ^c λέγω^{viya3s} αὐτός^{rpdmf}
ἐγὼ^{rpn-s} εἰμι^{viix1s} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpn2p}. **v.21** θέλω^{viia3p} οὗν^c λαμβάνω^{vnaa} αὐτός^{rpams}
εἰς^p ὀ^{dans} πλοῖον^{nans} καί^c εὐθέως^{bo} ὀ^{dnnms} πλοῖον^{nnms} γίνομαι^{viad3s} ἐπι^p ὀ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} εἰς^p
ὀ^{srnfs} ὑπάνα^{viaa3p}. **v.22** ὀ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} ὀ^{dnnms} ὄχλος^{ngms} ὀ^{dnnms} ἴσθημι^{vpxanms} πέραν^{bo}
ὀ^{dgrfs} θάλασσα^{ngfs} ὀ^{dams} ὀ^{dnnms} ὅτι^c πλοῖάριον^{nnms} ἄλλος^{anmsn} οὐ^{xo} εἰμι^{viix3s} ἐκεῖ^{bo} εἰ^{qo} μὴ^{xo}
εἰς^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} εἰς^p ὀ^{trams} ἐμβαίνω^{viaa3p} ὀ^{dnmf} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms} καί^c ὀ^{ti} οὐ^{xo}
συνεισέρχομαι^{viaa3s} ὀ^{dmdp} μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rgms} ὀ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p ὀ^{dans} πλοῖάριον^{nans}
ἀλλὰ^c μόνος^{anmpn} ὀ^{dnmf} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms} ἀπέρχομαι^{viaa3p}. **v.23** ἄλλος^{anmpn} δέ^c
ἐρχομαι^{viaa3s} πλοῖάριον^{nnmp} ἐκ^p Τιβεριάδος^{ngfs} ἐγγὺς^{bo} ὀ^{dgnms} τόπος^{ngms} ὅπου^{bo} ἐσθίω^{viaa3p} ὀ^{dams}
ἄρτος^{nams} εὐχαριστέω^{vpaagms} ὀ^{dgnms} κύριος^{ngms}. **v.24** ὀ^{te} οὗν^c ὀ^{dams} ὀ^{dams} ὄχλος^{ngms}
ὀ^{ti} Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} εἰμι^{viix3s} ἐκεῖ^{bo} οὐδὲ^{bo} ὀ^{dnmf} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rgms} ἐμβαίνω^{viaa3p} καί^c
αὐτός^{rpmpn} εἰς^p ὀ^{damp} πλοῖον^{namp} καί^c ἐρχομαι^{viaa3p} εἰς^p Καπερναοῦμ^{tp} ζητέω^{vppanmp} ὀ^{dams}
Ἰησοῦς^{nams}. **v.25** καί^c εὐρίσκα^{vpaanmp} αὐτός^{rpams} πέραν^{bo} ὀ^{dgrfs} θάλασσα^{ngfs} λέγω^{viaa3p}
αὐτός^{rpams} Ῥαββίth πότε^{xo} ᾧδε^{bo} γίνομαι^{vixa2s}. **v.26** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmf} ὀ^{dnnms}
Ἰησοῦς^{nams} καί^c λέγω^{viaa3s} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σὺ^{rpdp} ζητέω^{vipa2p} ἐγὼ^{rpas} οὐ^{xo} ὀ^{ti}
ὀ^{dams} σημείον^{namp} ἀλλὰ^c ὀ^{ti} ἐσθίω^{viaa2p} ἐκ^p ὀ^{dgnmp} ἄρτος^{ngmp} καί^c χορτάζω^{vipap2p}.

μένουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει, 28
 τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν, ὁ Θεός. εἶπον οὖν πρὸς αὐ- 29
 τόν, Τί ποιῶμεν, ἵνα ἐργαζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ; ἀπεκρίθη 30
 ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτο ἐστὶ τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ, ἵνα 31
 πιστεῦσητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. εἶπον οὖν αὐτῶ, Τί οὖν 32
 ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεῦσωμέν σοι; τί ἐργάζη- 33
 οὶ πατέρες ἡμῶν τὸ μάννα ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς ἐστὶ γε- 34
 γραμμένον, Ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς φαγεῖν. εἶπεν 35
 οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, Οὐ Μωσῆς δέδωκεν 36
 ὑμῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ πατὴρ μου δίδωσιν ὑμῖν 37
 τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. ὁ γὰρ ἄρτος τοῦ Θεοῦ 38
 ἐστὶν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ζωὴν διδούς τῷ κόσμῳ. 39
 εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, Κύριε, πάντοτε δὸς ἡμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον.
 εἶπε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς, ὁ ἐρχόμενος
 πρὸς με, οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ
 πώποτε. ἀλλ' εἶπον ὑμῖν ὅτι καὶ ἐωράκατέ με, καὶ οὐ πιστεύ-
 ετε. πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ πατὴρ πρὸς ἐμὲ ἤξει, καὶ τὸν ἐρχόμενον
 πρὸς με οὐ μὴ ἐκβάλω ἔξω. ὅτι καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
 οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός
 με. τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός, ἵνα πᾶν
 ὃ δέδωκέ μοι, μὴ ἀπολέσω ἔξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ ἐν τῇ

v.27 ἐργάζομαι^{vdpn2p} μὴ^{xo} ὁ^{dafs} βρώσις^{nafs} ὁ^{dafs} ἀπόλλυμι^{vppmafs} ἀλλά^c ὁ^{dafs} βρώσις^{nafs}
 ὁ^{dafs} μένω^{vppaafs} εἰς^p ζωῆ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} ὅς^{rrafs} ὁ^{dnms} υἱὸς^{ngms} ὁ^{dgnms} ἀνθρώπος^{ngms} σὺ^{trp-d}
 δίδωμι^{vifa3s} οὗτος^{rdams} γάρ^c ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σφραγίζω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.28** λέγω^{viaa3p}
 οὖν^c πρὸς^p αὐτός^{trpams} τις^{trqans} ποιέω^{vspa1p} ἵνα^c ἐργάζομαι^{vspn1p} ὁ^{damp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgnms}
 θεός^{ngms}. **v.29** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{trpamp} οὗτος^{rdams}
 εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} ἔργον^{nnms} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} ἵνα^c πιστεύω^{vsa2p} εἰς^p ὅς^{trrams} ἀποστέλλω^{viaa3s}
 ἐκεῖνος^{rdnms}. **v.30** λέγω^{viaa3p} οὖν^c αὐτός^{trpams} τις^{trqans} οὖν^c ποιέω^{vpa2s} σὺ^{trp-n} σημεῖον^{nans}
 ἵνα^c ὀράω^{vsaalp} καί^c πιστεύω^{vsaalp} σὺ^{trp-d} τις^{trqans} ἐργάζομαι^{vixn2s}. **v.31** ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp}
 ἐγώ^{trp-g-p} ὁ^{dans} μάνναth ἐσθίω^{viaa3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} καθὼς^{bo} εἰμι^{vix3s} γράφω^{vpxrnnms}
 ἄρτος^{nams} ἐκ^p ὁ^{dgnms} οὐρανό^{ngms} δίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{trpamp} ἐσθίω^{vnaa}. **v.32** λέγω^{viaa3s} οὖν^c
 αὐτός^{trpamp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σὺ^{trp-d} οὐ^{xo} Μω^uσῆς^{nnms} δίδωμι^{vixa3s}
 σὺ^{trp-d} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} ἐκ^p ὁ^{dgnms} οὐρανό^{ngms} ἀλλά^c ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἐγώ^{trp-g-s} δίδωμι^{vipa3s}
 σὺ^{trp-d} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} ἐκ^p ὁ^{dgnms} οὐρανό^{ngms} ἀληθινός^{aamsn}. **v.33** ὁ^{dnms} γάρ^c
 ἄρτος^{nnms} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} καταβαίνω^{vppanms} ἐκ^p ὁ^{dgnms} οὐρανό^{ngms} καί^c ζωῆ^{nafs}
 δίδωμι^{vppanms} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}. **v.34** λέγω^{viaa3p} οὖν^c πρὸς^p αὐτός^{trpams} κύριος^{nvms} πάντοτε^{bo}
 δίδωμι^{vdaa2s} ἐγώ^{trp-d} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} οὗτος^{rdams}. **v.35** λέγω^{viaa3s} δέ^c αὐτός^{trpamp} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} ἐγώ^{trp-n} εἰμι^{vixp1s} ὁ^{dnms} ἄρτος^{nnms} ὁ^{dgnms} ζωῆ^{ngfs} ὁ^{dnms} ἐρχομαι^{vpprnnms} πρὸς^p
 ἐγώ^{trp-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} πεινάω^{vsa3s} καί^c ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^p ἐγώ^{trp-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} διψάω^{vsa3s}
 πώποτε^{bo}. **v.36** ἀλλά^c λέγω^{viaa1s} σὺ^{trp-d} ὅτι^c καί^c ὀράω^{vixa2p} ἐγώ^{trp-s} καί^c οὐ^{xo} πιστεύω^{vpa2p}.
v.37 πᾶς^{aansn} ὅς^{trans} δίδωμι^{vipa3s} ἐγώ^{trp-d} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} πρὸς^p ἐγώ^{trp-s} ἥκο^{vifa3s} καί^c ὁ^{dams}
 ἐρχομαι^{vppnams} πρὸς^p ἐγώ^{trp-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἐκβάλλω^{vsa1s} ἔξω^{bo}. **v.38** ὅτι^c καταβαίνω^{vixa1s}
 ἐκ^p ὁ^{dgnms} οὐρανό^{ngms} οὐ^{xo} ἵνα^c ποιέω^{vspals} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dans} ἐμός^{rsans} ἀλλά^c ὁ^{dans}
 θέλημα^{nans} ὁ^{dgnms} πέμψω^{vpaags} ἐγώ^{trp-s}.

ἐσχάτη ἡμέρα. τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με, ἵνα 40
 πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν καὶ πιστεύων εἰς αὐτόν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον, 41
 καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. Ἐγγύζον οὖν οἱ 41
 Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβάς ἐκ 42
 τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἔλεγον, Οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ υἱὸς Ἰω- 42
 σήφ, οὗ ἡμεῖς οἶδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα· πῶς οὖν λέγει 43
 οὗτος ὅτι Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα· ἀπεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς 43
 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. οὐδεὶς δύναται 44
 ἔλθειν πρὸς με, ἐὰν μὴ ὁ πατήρ ὁ πέμψας με ἐλκύσῃ αὐτόν, καὶ 45
 ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἔστι γεγραμμένον ἐν τοῖς 45
 προφήταις, Καὶ ἔσονται πάντες διδασκατοὶ τοῦ Θεοῦ. πᾶς οὖν ὁ ἀ- 46
 κούσας παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν, ἔρχεται πρὸς με. οὐχ ὅτι 46
 τὸν πατέρα τις ἐώρακέν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ Θεοῦ, οὗτος ἐώρακε 47
 τὸν πατέρα. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, ἔχει ζωὴν 47
 αἰώνιον. ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον 48, 49
 τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀπέθανον. οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ 50
 τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ. 51
 ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, ἐὰν τις φάγῃ 51
 ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν
 ἐγὼ δώσω, ἡ σὰρξ μου ἐστίν, ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου

v.39 οὗτος^{rdnms} δε^c εἰμι^{vixp3s} ὁδ^{nns} θέλημα^{nnns} ὁδ^{gms} πέμψω^{vpaagms} ἐγώ^{rpa-s} πατήρ^{ngms} ἵνα^c
 πᾶς^{ansn} ὁς^{rans} διδῶμι^{vixa3s} ἐγώ^{rpd-s} μὴ^{xo} ἀπόλλυμι^{vsaa1s} ἐκ^p αὐτός^{rpgns} ἀλλά^c ἀνίστημι^{vifa1s}
 αὐτός^{rpsns} ἐν^p ὁδ^{dfs} ἔσχατος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.40** οὗτος^{rdnms} δε^c εἰμι^{vixp3s} ὁδ^{nns} θέλημα^{nnns}
 ὁδ^{gms} πέμψω^{vpaagms} ἐγώ^{rpa-s} ἵνα^c πᾶς^{ansn} ὁδ^{nms} θεωρῶ^{vppanms} ὁδ^{ams} υἱός^{namns} καὶ^c
 πιστεύω^{vppanms} εἰς^p αὐτός^{rpsms} ἔχω^{vspa3s} ζωὴ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} καὶ^c ἀνίστημι^{vifa1s} αὐτός^{rpsms}
 ἐγώ^{rpn-s} ὁδ^{dfs} ἔσχατος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.41** γογγύζω^{vvia3p} οὖν^c ὁδ^{nmp} Ἰουδαῖος^{anspn} περὶ^p
 αὐτός^{rpgms} ὅτι^c λέγω^{vviaa3s} ἐγώ^{rpn-s} εἰμι^{vixp1s} ὁδ^{nms} ἄρτος^{nnms} ὁδ^{nms} καταβαίνω^{vpaanms} ἐκ^p
 ὁδ^{gms} οὐρανό^{sngms}. **v.42** καὶ^c λέγω^{vvia3p} οὐ^{xo} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} Ἰησοῦς^{nnms} ὁδ^{nms}
 υἱός^{nnms} Ἰωσήφ^p ὁς^{rpgms} ἐγώ^{rpn-p} οἶδα^{vixa1p} ὁδ^{ams} πατήρ^{namns} καὶ^c ὁδ^{afs} μητήρ^{nafs} πῶς^{bo} οὖν^c
 λέγω^{vipa3s} οὗτος^{rdnms} ὅτι^c ἐκ^p ὁδ^{gms} οὐρανό^{sngms} καταβαίνο^{vixa1s}. **v.43** ἀποκρίνομαι^{viad3s}
 οὖν^c ὁδ^{nms} Ἰησοῦς^{nnms} καὶ^c λέγω^{vviaa3s} αὐτός^{rpdmp} μὴ^{xo} γογγύζω^{vipa2p} μετὰ^p ἀλλήλων^{regmp}.
v.44 οὐδεὶς^{anfsn} δύναται^{vipn3s} ἐρχομαι^{vnaa} πρὸς^p ἐγώ^{rpa-s} ἐὰν^{qo} ὁδ^{nms} πατήρ^{nnms}
 ὁδ^{nms} πέμψω^{vpaanms} ἐγώ^{rpa-s} ἔλω^{vsaa3s} αὐτός^{rpsms} καὶ^c ἐγώ^{rpn-s} ἀνίστημι^{vifa1s} αὐτός^{rpsms}
 ὁδ^{dfs} ἔσχατος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.45** εἰμι^{vixp3s} γράφω^{vpxrns} ἐν^p ὁδ^{dmp} προφήτης^{ndmp} καὶ^c
 εἰμι^{vix3p} πᾶς^{anspn} διδασκός^{anspn} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} πᾶς^{ansn} οὖν^c ὁδ^{nms} ἀκούω^{vpaanms} παρὰ^p
 ὁδ^{gms} πατήρ^{ngms} καὶ^c μανθάνω^{vpaanms} ἐρχομαι^{vipn3s} πρὸς^p ἐγώ^{rpa-s}. **v.46** οὐ^{xo} ὅτι^c ὁδ^{ams}
 πατήρ^{namns} τι-σρινμς ὁράω^{vixa3s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁδ^{nms} εἰμι^{vixp3s} παρὰ^p ὁδ^{gms} θεός^{ngms} οὗτος^{rdnms}
 ὁράω^{vixa3s} ὁδ^{ams} πατήρ^{namns}. **v.47** ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σὺ^{rpd-p} ὁδ^{nms} πιστεύω^{vppanms}
 εἰς^p ἐγώ^{rpa-s} ἔχω^{vipa3s} ζωὴ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.48** ἐγώ^{rpn-s} εἰμι^{vixp1s} ὁδ^{nms} ἄρτος^{nnms} ὁδ^{gfs}
 ζῶν^{ngfs}. **v.49** ὁδ^{nmp} πατήρ^{nmpp} σὺ^{rpg-p} ἐσθίω^{viaa3p} ὁδ^{dans} μάνναth ἐν^p ὁδ^{dfs} ἔρημος^{adfsn} καὶ^c
 ἀποθνήσκω^{viaa3p}. **v.50** οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} ὁδ^{nms} ἄρτος^{nnms} ὁδ^{nms} ἐκ^p ὁδ^{gms} οὐρανό^{sngms}
 καταβαίνο^{vppanms} ἵνα^c τι-σρινμς ἐκ^p αὐτός^{rpgms} ἐσθίω^{vsaa3s} καὶ^c μὴ^{xo} ἀποθνήσκω^{vsaa3s}.

52 ζῶης. Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, Πῶς
 53 δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν· εἶπεν οὖν αὐτοῖς
 ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ
 υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ πίνητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζῶην ἐν
 54 ἑαυτοῖς. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἔχει
 55 ζῶην αἰώνιον, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἡ γὰρ
 σὰρξ μου ἀληθῶς ἐστὶ βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστὶ πό-
 56 σις. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἔμοι
 57 μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ. καθὼς ἀπέσειλέ με ὁ ζῶν πατήρ, κἀγὼ
 ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με, κἀκεῖνος ζήσεται δι' ἐμέ.
 58 οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον
 οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ μάννα, καὶ ἀπέθανον, ὁ τρώγων τοῦτον τὸν
 59 ἄρτον, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων
 60 ἐν Καπερναοῦμ. Πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ
 εἶπον, Σκληρὸς ἐστὶν οὗτος ὁ λόγος, τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν·
 61 εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ
 62 αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει· ἐὰν οὖν θεωρῆτε
 63 τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον. τὸ
 πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιῶν, ἡ σὰρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδὲν, τὰ ῥήματα

v.51 ἐγὼ^{ρν-s} εἰμι^{νpx1s} ὁ^{dnms} ἄρτος^{nnms} ὁ^{dnms} ζῶων^{vpanms} ὁ^{dnms} ἐκ^p οὐρα^{ngms} οὐρα^{ngms} καταβαίνω^{vpaanms} ἐάν^{qo} τι-σρηνις^s ἐσθίω^{vsaa3s} ἐκ^p οὗτος^{rdgms} ὁ^{dnms} ἄρτος^{ngms} ζῶων^{vifd3s} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nams} καί^c ὁ^{dnms} ἄρτος^{nnms} δε^c ὅς^{trams} ἐγὼ^{ρν-s} δίδωμι^{vifa1s} ὁ^{dnfs} σὰρξ^{znms} ἐγὼ^{ργ-s} εἰμι^{νpx3s} ὅς^{trafs} ἐγὼ^{ρν-s} δίδωμι^{vifa1s} ὑπέρ^p ὁ^{dgs} ὁ^{dnms} κόσμος^{ngms} ζῶη^{ngfs}. **v.52** μάχομαι^{vwin3p} οὖν^c πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} ὁ^{dnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} λέγω^{vppanmp} πῶς^{bo} δύναμαι^{vipn3s} οὗτος^{rdnms} ἐγὼ^{rpdp} δίδωμι^{vnaa} ὁ^{dafs} σὰρξ^{znafs} ἐσθίω^{vnaa}. **v.53** λέγω^{vnaa3s} οὖν^c αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{vipa1s} σύ^{rpdp} ἐάν^{qo} μή^{xo} ἐσθίω^{vsaa2p} ὁ^{dafs} σὰρξ^{znafs} ὁ^{dnms} υἱός^{ngms} ὁ^{dnms} ἀνθρώπος^{ngms} καί^c πίνω^{vsaa2p} αὐτός^{rgms} ὁ^{dans} αἷμα^{nans} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p} ζῶη^{nafs} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxmdp}. **v.54** ὁ^{dnms} τρώγων^{vppanms} ἐγὼ^{ργ-s} ὁ^{dafs} σὰρξ^{znafs} καί^c πίνων^{vppanms} ἐγὼ^{ργ-s} ὁ^{dans} αἷμα^{nans} ἔχω^{vipa3s} ζῶη^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} καί^c ἐγὼ^{ρν-s} ἀνίστημι^{vifa1s} αὐτός^{rgams} ὁ^{ddfis} ἔσχατος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.55** ὁ^{dnfs} γὰρ^c σὰρξ^{znfs} ἐγὼ^{ργ-s} ἀληθῶς^{bo} εἰμι^{νpx3s} βρῶσις^{nnfs} καί^c ὁ^{dnms} αἷμα^{nnms} ἐγὼ^{ργ-s} ἀληθῶς^{bo} εἰμι^{νpx3s} πόσις^{nnfs}. **v.56** ὁ^{dnms} τρώγων^{vppanms} ἐγὼ^{ργ-s} ὁ^{dafs} σὰρξ^{znafs} καί^c πίνων^{vppanms} ἐγὼ^{ργ-s} ὁ^{dans} αἷμα^{nans} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxmdp} μένει^p ἐγὼ^{ργ-s} ἐν^p αὐτῷ^{rgdms}. **v.57** καθὼς^{bo} ἀποστέλλω^{viaa3s} ἐγὼ^{ργ-s} ὁ^{dnms} ζῶων^{vppanms} πατήρ^{nnms} κἀγὼ^{ρν-s} ζῶων^{vipa1s} διὰ^p ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^c ὁ^{dnms} τρώγων^{vppanms} ἐγὼ^{ργ-s} κἀκεῖνος^{rdnms} ζῶων^{vifd3s} διὰ^p ἐγὼ^{ργ-s}. **v.58** οὗτος^{rdnms} εἰμι^{νpx3s} ὁ^{dnms} ἄρτος^{nnms} ὁ^{dnms} ἐκ^p οὐρα^{ngms} οὐρα^{ngms} καταβαίνω^{vpaanms} οὐ^{xo} καθὼς^{bo} ἐσθίω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} σύ^{ργ-p} ὁ^{dans} μάνναth καί^c ἀποθνήσκω^{viaa3p} ὁ^{dnms} τρώγων^{vppanms} οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} ἄρτος^{ngms} ζῶων^{vifd3s} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nams}. **v.59** οὗτος^{rdamp} λέγω^{viaa3s} ἐν^p συναγωγῇ^{ndfs} διδάσκων^{vppanms} ἐν^p Καπερναοῦμ^{ip}. **v.60** πολλὸς^{anmpn} οὖν^c ἀκούων^{vpaanmp} ἐκ^p ὁ^{gdmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rgms} λέγω^{viaa3p} σκληρὸς^{anmsn} εἰμι^{νpx3s} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} τίς^{qnmms} δύναμαι^{vipn3s} αὐτός^{rgms} ἀκούω^{npa}. **v.61** οἶδα^{vpxanms} δε^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdms} ὅτι^c γογγύζω^{vipa3p} περὶ^p οὗτος^{rdgms} ὁ^{dnmp} μαθητής^{nnmp} αὐτός^{rgms} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdp} οὗτος^{rdnms} σύ^{ργ-p} σκανδαλίζω^{vipa3s}. **v.62** ἐάν^{qo} οὖν^c θεωρῶ^{vspa2p} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dnms} ἀνθρώπος^{ngms} ἀναβαίνω^{vpaams} ὅπου^{bo} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} πρότερος^{anmsn}.

ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωὴ ἐστιν. ἀλλ' εἰσὶν ἐξ ὑμῶν 64
 τινες οἱ οὐ πιστεύουσιν. ἤδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς ὁ Ἰησοῦς, τίνες εἰσὶν 65
 οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς ἐστιν ὁ παραδώσω αὐτόν. καὶ ἔλεγε, 65
 Διὰ τοῦτο εἶρηκα ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρὸς με, ἐὰν 66
 μὴ ᾗ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρὸς μου. Ἐκ τούτου πολλοὶ 66
 ἀπῆλθον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ οὐκέτι μετ' αὐτοῦ 67
 περιεπάτου. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα, Μὴ καὶ ὑμεῖς 67
 θέλετε ὑπάγειν· ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ Σίμων Πέτρος, Κύριε, πρὸς 68
 τίνα ἀπελευσόμεθα· ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις. καὶ ἡμεῖς πεπι- 69
 στεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ 70
 ζῶντος. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα 70
 ἐξελεξάμην, καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν· ἔλεγε δὲ τὸν Ἰούδαν 71
 Σίμωνος Ἰσκαριώτην, οὗτος γὰρ ἤμελλεν αὐτὸν παραδιδόναι, εἷς 71
 ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, οὐ γὰρ 7
 ἤθελεν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ περιπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτόν οἱ Ἰουδαῖοι 2
 ἀποκτεῖναι. ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν Ἰουδαίων ἡ σκηνοπηγία. 2
 εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, Μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ 3
 ὑπάγε εἰς τὴν Ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταὶ σου θεωρήσωσι τὰ 3
 ἔργα σου ἃ ποιεῖς. οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ τι ποιεῖ, καὶ ζητεῖ 4
 αὐτὸς ἐν παρρησίᾳ εἶναι. εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ

v.63 ὁδνms πνεῦμα^{nnms} εἰμι^{v1px3s} ὁδnms ζωοποιεῶ^{vppanms} ὁδnfs σάρ^{nnfs} οὐ^{xo} ὠφελέω^{v1pa3s}
 οὐδεὶς^{aansn} ὁδnnp ῥῆμα^{nnnp} ὅς^{rnanp} ἐγὼ^{rpn-s} λαλέω^{v1pa1s} σὺ^{rpd-p} πνεῦμα^{nnms} εἰμι^{v1px3s} καί^c
 ζῶη^{n1fs} εἰμι^{v1px3s}. **v.64** ἀλλά^c εἰμι^{v1px3p} ἐκ^p σὺ^{rpg-p} τι-ορινημι ὅς^{rmp} οὐ^{xo} πιστεύω^{v1pa3p}
 οἶδα^{v1ya3s} γάρ^c ἐκ^p ἀρχῆ^{ngfs} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} τίς^{rmp} εἰμι^{v1px3p} ὁδnmp μὴ^{xo} πιστεύω^{vppanmp}
 καί^c τίς^{rqnms} εἰμι^{v1px3s} ὁδnms παραδιδῶμι^{vpfanms} αὐτός^{rpsms}. **v.65** καί^c λέγω^{v1a3s} διὰ^p
 οὗτος^{rdans} λέγω^{v1a1s} σὺ^{rpd-p} ὅτι^c οὐδεὶς^{anfns} δύναμαι^{v1pn3s} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p ἐγὼ^{rpa-s} ἐάν^{qo}
 μὴ^{xo} εἰμι^{v1px3s} διδῶμι^{vpxnms} αὐτός^{rpdms} ἐκ^p ὁδgms πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rpg-s}. **v.66** ἐκ^p οὗτος^{rdgms}
 πολὺς^{anmpn} ἀπέρχομαι^{v1aa3p} ὁδgmp μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpgms} εἷς^p ὁδnp ὅπισθ^{bo} καί^c οὐκέτι^{bo}
 μετὰ^p αὐτός^{rpgms} περιπατέω^{v1a3p}. **v.67** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} ὁδdmp δώδεκα^{tn}
 μὴ^{xo} καί^c σὺ^{rpn-p} θέλω^{v1pa2p} ὑπάγω^{vnpa}. **v.68** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} οὖν^c αὐτός^{rpdms} Σίμων^{nnms}
 Πέτρος^{nnms} κύριος^{nvms} πρὸς^p τίς^{rqams} ἀπέρχομαι^{v1fd1p} ῥῆμα^{nanp} ζωῆ^{ngfs} αἰώνιος^{agfns} ἔχω^{v1pa2s}.
v.69 καί^c ἐγὼ^{rpn-p} πιστεύω^{v1xa1p} καί^c γινώσκω^{v1xa1p} ὅτι^c σὺ^{rpn-s} εἰμι^{v1px2s} ὁδnms Χριστὸς^{nnms}
 ὁδnms υἱὸς^{nnms} ὁδgms θεός^{ngms} ὁδgms ζῶν^{vppagms}. **v.70** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rpdmp} ὁδnms
 Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} ἐγὼ^{rpn-s} σὺ^{rpa-p} ὁδamp δώδεκα^{tn} ἐκλέγω^{v1am1s} καί^c ἐκ^p σὺ^{rpg-p} εἷς^{nnms}
 διάβολος^{anmsn} εἰμι^{v1px3s}. **v.71** λέγω^{v1aia3s} δέ^c ὁδams Ἰούδας^{namms} Σίμων^{ngms} Ἰσκαριώθ^{namms}
 οὗτος^{rdnms} γάρ^c μέλλω^{v1aia3s} αὐτός^{rpsams} παραδιδῶμι^{vnpa} εἷς^{nnms} εἰμι^{v1pxnms} ἐκ^p ὁδgmp δώδεκα^{tn}.
7. v.1 καί^c περιπατέω^{v1aia3s} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} μετὰ^p οὗτος^{rdamp} ἐν^p ὁδdfs Γαλιλαία^{ndfs} οὐ^{xo} γάρ^c
 θέλω^{v1aia3s} ἐν^p ὁδdfs Ἰουδαία^{ndfs} περιπατέω^{vnpa} ὅτι^c ζητέω^{v1aia3p} αὐτός^{rpsams} ὁδnmp Ἰουδαῖος^{anmpn}
 ἀποκτεῖναι^{vnaa}. **v.2** εἰμι^{v1ix3s} δέ^c ἐγγὺς^{bo} ὁδnfs ἑορτῆ^{nnfs} ὁδgmp Ἰουδαίος^{agmpn} ὁδnfs
 σκηνοπηγία^{n1fs}. **v.3** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c πρὸς^p αὐτός^{rpsams} ὁδnmp ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rpgms}
 μεταβαίνα^{vdaa2s} ἐντεῦθεν^{bo} καί^c ὑπάγω^{v1pa2s} εἰς^p ὁδafs Ἰουδαία^{nafs} ἵνα^c καί^c ὁδnmp μαθητῆς^{nnmp}
 σὺ^{rpg-s} θεωρῶ^{vsaa3p} ὁδamp ἔργον^{nanp} σὺ^{rpg-s} ὅς^{rnanp} ποιεῶ^{v1pa2s}.

5, 6 κόσμῳ. οὐδὲ γὰρ οἱ ἄδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὕτω πάρεστιν, ὁ δὲ
 7 καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος. οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς, ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ
 8 ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἐστίν. ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ἐγὼ οὕτω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς
 9 οὕτω πεπλήρωται. ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς, ἔμεινεν ἐν τῇ Γαλι-
 10 λαίᾳ. Ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἄδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη
 11 εἰς τὴν ἑορτὴν, οὐ φανερῶς, ἀλλ' ὡς ἐν κρυπτῷ. οἱ οὖν Ἰουδαῖοι
 12 ἐζήτουν αὐτόν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ἔλεγον, Ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος· καὶ
 γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν τοῖς ὄχλοις, οἱ μὲν ἔλεγον
 13 ὅτι Ἄγαθὸς ἐστίν, ἄλλοι δὲ ἔλεγον, Οὐ, ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον.
 14 οὐδεὶς μὲντοι παρρησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰ-
 15 ουδαίων. Ἦδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσοῦσης, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ
 16 ἱερόν, καὶ ἐδίδασκε. καὶ ἐθαύμαζον οἱ Ἰουδαῖοι λέγοντες, Πῶς
 17 οὗτος γράμματα οἶδε, μὴ μεμαθηκώς· ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰη-
 18 σοῦς καὶ εἶπεν, Ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμὴ, ἀλλὰ τοῦ πέμψαν-
 19 τός με. ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γινώσεται περὶ τῆς
 20 διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν, ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ. ὁ
 ἀπ' ἐαυτοῦ λαλῶν, τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ, ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν

v.4 οὐδεὶς^{anfsn} γάρ^c ἐν^p κρυπτῶς^{adnsn} τι-στανς ποιῶ^{vipa3s} καί^c ζητεῖ^{vipa3s} αὐτός^{rpnms} ἐν^p παρρησίᾳ^{ndfs} εἰμι^{vipx} εἰ^{qo} οὗτος^{rdanp} ποιῶ^{vipa2s} φανερώ^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}.
v.5 οὐδε^{bo} γάρ^c ὁ^{dnmpp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rpgms} πιστεύ^{viaa3p} εἰς^p αὐτός^{rpmas}. **v.6** λέγω^{vipa3s} οὖν^c αὐτός^{rdmp} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dms} καιρός^{nnms} ὁ^{dms} ἐμὸς^{rsnms} οὕτω^{bo} πάρεστιν^{vipx3s} ὁ^{dms} δέ^c καιρός^{nnms} ὁ^{dms} ὑμέτερος^{rsnms} πάντοτέ^{bo} εἰμι^{vipx3s} ἕτοιμος^{amnsn}. **v.7** οὐ^{xo} δύναται^{vipn3s} ὁ^{dms} κόσμος^{nnms} μισῶ^{vnpa} σὺ^{rpa-p} ἐγὼ^{rpa-s} δέ^c μισῶ^{vipa3s} ὅτι^c ἐγὼ^{rpn-s} μαρτυρέ^{vipals} περὶ^p αὐτός^{rpgms} ὅτι^c ὁ^{dnmpp} ἔργον^{nnmp} αὐτός^{rpgms} πονηρός^{anmp} εἰμι^{vipx3s}. **v.8** σὺ^{rpn-p} ἀναβαίν^{vdaa2p} εἰς^p ὁ^{dafs} ἑορτῇ^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἐγὼ^{rpn-s} οὕτω^{bo} ἀναβαίν^{vipals} εἰς^p ὁ^{dafs} ἑορτῇ^{nafs} οὗτος^{rdafs} ὅτι^c ὁ^{dms} καιρός^{nnms} ὁ^{dms} ἐμὸς^{rsnms} οὕτω^{bo} πληρῶ^{vixp3s}. **v.9** οὗτος^{rdanp} δέ^c λέγω^{vpaanms} αὐτός^{rdmp} μὲν^{viaa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} Γαλιλαία^{ndfs}. **v.10** ὡς^{bo} δέ^c ἀναβαίν^{viaa3p} ὁ^{dnmpp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{rpgms} τότε^{bo} καί^c αὐτός^{rpnms} ἀναβαίν^{viaa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} ἑορτῇ^{nafs} οὐ^{xo} φανερῶς^{bo} ἀλλὰ^c ὡς^{bo} ἐν^p κρυπτῶς^{adnsn}. **v.11** ὁ^{dnmpp} οὖν^{xo} Ἰουδαῖος^{anmpn} ζητεῖ^{viaa3p} αὐτός^{rpmas} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἑορτῇ^{ndfs} καί^c λέγω^{viaa3p} ποῦ^{xo} εἰμι^{vipx3s} ἐκεῖνος^{rdms}. **v.12** καί^c γογγυσμὸς^{nnms} πολὺς^{anmsn} περὶ^p αὐτός^{rpgms} εἰμι^{vix3s} ἐν^p ὁ^{ddmp} ὄχλος^{ndmp} μὲν^{xo} λέγω^{viaa3p} ὅτι^c ἀγαθός^{anmsn} εἰμι^{vipx3s} ἄλλος^{anmpn} δέ^c λέγω^{viaa3p} οὐ^{xo} ἀλλὰ^c πλανᾷ^{vipa3s} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams}. **v.13** οὐδεὶς^{anfsn} μὲντοι^c παρρησίᾳ^{ndfs} λαλέ^{viaa3s} περὶ^p αὐτός^{rpgms} διὰ^p ὁ^{dams} φόβος^{nams} ὁ^{dgmpp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.14** ἦδη^{bo} δέ^c ὁ^{ddfs} ἐορτῇ^{ngfs} μεσό^{vppagfs} ἀναβαίν^{viaa3s} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} καί^c διδάσκ^{viaa3s}. **v.15** καί^c θαυμάζ^{viaa3p} ὁ^{dnmpp} Ἰουδαῖος^{anmpn} λέγω^{vppanmp} πῶς^{bo} οὗτος^{rdms} γράμμα^{nanp} οἶδα^{vixa3s} μὴ^{xo} μανθάν^{vpxams}. **v.16** ἀποκρίνομαι^{vpad3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{viaa3s} ὁ^{dms} ἐμὸς^{rsnfs} διδαχῇ^{ndfs} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐμὸς^{rsnfs} ἀλλὰ^c ὁ^{dms} πέμψ^{vpaagms} ἐγὼ^{rpa-s}. **v.17** ἐάν^{qo} τι-σρινμς θέλω^{vspa3s} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} αὐτός^{rpgms} ποιῶ^{vnpa} γινώσκ^{vifd3s} περὶ^p ὁ^{ddfs} διδαχῇ^{ngfs} πότερον^{bo} ἐκ^p ὁ^{dms} θεός^{ngms} εἰμι^{vixp3s} ἢ^{xo} ἐγὼ^{rpn-s} ἀπὸ^p ἐμαυτοῦ^{rxgms} λαλέ^{vipals}.

τοῦ πέμψαντος αὐτόν, οὗτος ἀληθής ἐστι, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ
 ἔστιν. οὐ Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν
 ποιεῖ τὸν νόμον· τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι· ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ
 εἶπε, Δαιμόνιον ἔχεις, τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι· ἀπεκρίθη ὁ Ἰη-
 σοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐν ἔργον ἐποίησα, καὶ πάντες θαυμάζετε.
 διὰ τοῦτο Μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομὴν οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ
 Μωσέως ἐστίν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων, καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε
 ἄνθρωπον. εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ, ἵνα μὴ
 λυθῇ ὁ νόμος Μωσέως, ἐμοὶ χολᾶτε ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποί-
 ησα ἐν σαββάτῳ· μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν
 κρίνατε. Ἔλεγον οὖν τινες ἐκ τῶν Ἱεροσολυμιτῶν, Οὐχ οὗτός
 ἐστὶν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι· καὶ ἶδε παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐ-
 δὲν αὐτῷ λέγουσι μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες ὅτι οὗτός
 ἐστὶν ἀληθῶς ὁ Χριστός· ἀλλὰ τοῦτον οἶδαμεν πόθεν ἐστίν, ὁ δὲ
 Χριστὸς ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. ἔκραζεν οὖν
 ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων ὁ Ἰησοῦς καὶ λέγων, Κάμὲ οἴδατε, καὶ οἴδατε
 πόθεν εἰμί, καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἔστιν ἀληθινὸς ὁ
 πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν, ὅτι παρ' αὐ-
 τοῦ εἰμι, κάκεινός με ἀπέστειλεν. ἐζήτηουν οὖν αὐτόν πιάσαι καὶ
 οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτόν τὴν χεῖρα, ὅτι οὕτω ἐληλύθει ἡ ὥρα

v.18 ὁδnms ἀπό^d εαυτοῦ^{rxgms} λαλέω^{vppanms} ὁδafs δόξα^{nafs} ὁδafs ἴδιος^{aafsn} ζητέω^{vipa3s} ὁδnms δε^c
 ζητέω^{vppanms} ὁδafs δόξα^{nafs} ὁδgms πέμπω^{vpaagms} αὐτός^{rpmms} οὗτος^{rdnms} ἀληθής^{anmsn} εἰμί^{vipx3s}
 καί^c ἀδικία^{nnfs} ἐν^p αὐτός^{rpmms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s}. **v.19** οὐ^{xo} Μωϋσῆς^{nnms} διδωμί^{vixa3s}
 σύ^{rpm-p} ὁδams νόμος^{nams} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} ἐκ^p σύ^{rpm-p} ποιέω^{vipa3s} ὁδams νόμος^{nams} τίς^{rqans}
 ἐγώ^{rpm-a} ζητέω^{vipa2p} ἀποκτείνω^{vnaa}. **v.20** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁδnms ὄχλος^{nnms} καί^c λέγω^{viaa3s}
 δαιμόνιος^{nans} ἔχω^{vipa2s} τίς^{rqnms} σύ^{rpm-a} ζητέω^{vipa3s} ἀποκτείνω^{vnaa}. **v.21** ἀποκρίνομαι^{viad3s}
 ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpm-p} εἰς^{nans} ἔργον^{nans} ποιέω^{viaa1s} καί^c πᾶς^{anmnp}
 θαυμάζω^{vipa2p}. **v.22** διὰ^p οὗτος^{rdans} Μωϋσῆς^{nnms} διδωμί^{vixa3s} σύ^{rpm-p} ὁδafs περιτομή^{nafs}
 οὐ^{xo} ὅτι^c ἐκ^p ὁδgms Μωϋσῆς^{ngms} εἰμί^{vipx3s} ἀλλά^c ἐκ^p ὁδgmp πατήρ^{ngmp} καί^c ἐν^p σάββατον^{ndns}
 περιτέμνω^{vipa2p} ἄνθρωπος^{nams}. **v.23** εἰ^{qo} περιτομή^{nafs} λαμβάνω^{vipa3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^p
 σάββατον^{ndns} ἵνα^c μὴ^{xo} λύω^{vsap3s} ὁδnms νόμος^{nnms} Μωϋσῆς^{ngms} ἐγώ^{rpm-p} χολᾶω^{vipa2p} ὅτι^c
 ὅλος^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} ὑγιής^{aamsn} ποιέω^{viaa1s} ἐν^p σάββατον^{ndns}. **v.24** μὴ^{xo} κρίνω^{vipa2p}
 κατὰ^p ὄψιν^{nafs} ἀλλά^c ὁδafs δίκαιος^{aafsn} κρίσις^{nafs} κρίνω^{vdaa2p}. **v.25** λέγω^{viaa3p} οὖν^c τι-σ-
 ρινμπ ἐκ^p ὁδgmp Ἱεροσολυμίτης^{ngmp} οὐ^{xo} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ὅς^{trams} ζητέω^{vipa3p} ἀποκτείνω^{vnaa}.
v.26 καί^c ἶδεⁱ παρρησία^{ndfs} λαλέω^{vipa3s} καί^c οὐδεὶς^{aansn} αὐτός^{rpmms} λέγω^{vipa3p} μήποτε^{bo}
 ἀληθῶς^{bo} γινώσκω^{viaa3p} ὁδnmp ἄρχων^{nnmp} ὅτι^c οὗτος^{rdnms} εἰμί^{vipx3s} ἀληθῶς^{bo} ὁδnms Χριστός^{nnms}.
v.27 ἀλλά^c οὗτος^{rdans} οἶδα^{vixa1p} πόθεν^{bo} εἰμί^{vipx3s} ὁδnms δε^c Χριστός^{nnms} ὅταν^c ἔρχομαι^{vspn3s}.
 οὐδεὶς^{anfsn} γινώσκω^{vipa3s} πόθεν^{bo} εἰμί^{vipx3s}. **v.28** κράζω^{viaa3s} οὖν^c ἐν^p ὁδdns ἱερὸν^{ndns}
 διδάσκω^{vppanms} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{vppanms} κἀγώ^{rpm-a} οἶδα^{vixa2p} καί^c οἶδα^{vixa2p} πόθεν^{bo}
 εἰμί^{vipx1s} καί^c ἀπό^d ἐμαυτοῦ^{xgms} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vixa1s} ἀλλά^c εἰμί^{vipx3s} ἀληθινός^{anmsn} ὁδnms
 πέμπω^{vpaanms} ἐγώ^{rpm-a} ὅς^{trams} σύ^{rpm-p} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p}. **v.29** ἐγώ^{rpm-s} δε^c οἶδα^{vixa1s} αὐτός^{rpmms}
 ὅτι^c παρὰ^p αὐτός^{rpmms} εἰμί^{vipx1s} κάκεινός^{rdnms} ἐγώ^{rpm-a} ἀποστέλλω^{viaa3s}.

31 αὐτοῦ. πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, καὶ ἔλεγον
 32 ὅτι Ὁ Χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μῆτι πλείονα σημεῖα τούτων ποιήσῃ ὧν
 33 οὗτος ἐποίησεν· ἤκουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος
 34 περὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρισαῖοι καὶ οἱ ἀρχιερεῖς
 35 ὑπηρέτας ἵνα πιάσωσιν αὐτόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἔτι
 36 μικρὸν χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά
 37 με. ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὐρήσετε, καὶ ὅπου εἰμι ἐγώ, ὑμεῖς
 38 οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς, Ποῦ
 39 οὗτος μέλλει πορεύεσθαι ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὐρήσομεν αὐτόν· μὴ εἰς
 40 τὴν διασπορὰν τῶν Ἑλλήνων μέλλει πορεύεσθαι, καὶ διδάσκειν
 41 τοὺς Ἕλληνας· τίς ἐστὶν οὗτος ὁ λόγος ὃν εἶπε, Ζητήσετέ με, καὶ
 οὐχ εὐρήσετέ, καὶ ὅπου εἰμι ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν· Ἐν
 δὲ τῇ ἑσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς ἑορτῆς εἰσιτήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ
 ἔκραξε, λέγων, Ἐάν τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρὸς με καὶ πινέτω. ὁ
 πιστεύων εἰς ἐμέ, καθὼς εἶπεν ἡ γραφή, ποταμοὶ ἐκ τῆς κοιλίας
 αὐτοῦ ρεύσουσιν ὕδατος ζῶντος. Τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ Πνεύ-
 ματος οὗ ἔμελλον λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν, οὐπω γὰρ
 ἦν Πνεῦμα Ἅγιον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη. πολλοὶ οὖν
 ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ἀληθῶς
 ὁ προφήτης. ἄλλοι ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς ἄλλοι δὲ ἔλε-

v.30 ζητέω^{vifa3p} οὖν^c αὐτός^{rpams} πιάζω^{vnaa} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} ἐπιβάλλω^{viaa3s} ἐπι^p αὐτός^{rpams}
 ὁ^{dafs} χεῖρ^{nafs} ὅτι^c οὐπω^{bo} ἔρχομαι^{viva3s} ὁ^{dafs} ὦρα^{nafs} αὐτός^{rpams}. **v.31** πολὺς^{anmpn} δε^c
 ἐκ^p ὁ^{dngms} ὄχλος^{ngms} πιστεύω^{viaa3p} εἰς^p αὐτός^{rpams} καί^c λέγω^{vifa3p} ὅτι^c ὁ^{dngms} Χριστὸς^{nnms}
 ὅταν^c ἔρχομαι^{vsaa3s} μῆτι^{xo} πολὺς^{aanpc} σημεῖον^{nanp} οὗτος^{rdgnp} ποιέω^{vifa3s} ὅς^{rrgnp} οὗτος^{rdnms}
 ποιέω^{viaa3s}. **v.32** ἀκούω^{viaa3p} ὁ^{dnpmp} Φαρισαῖος^{nnmp} ὁ^{dngms} ὄχλος^{ngms} γογγύζω^{vppagms} περι^p
 αὐτός^{rpams} οὗτος^{rdanp} καί^c ἀποστέλλω^{viaa3p} ὁ^{dnpmp} Φαρισαῖος^{nnmp} καί^c ὁ^{dnpmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp}
 ὑπηρέτης^{namp} ἵνα^c πιάζω^{vsaa3p} αὐτός^{rpams}. **v.33** λέγω^{viaa3s} οὖν^c αὐτός^{rpdmnp} ὁ^{dngms} Ἰησοῦς^{nnms}
 ἔτι^{bo} μικρός^{aamsn} χρόνος^{nams} μετὰ^p σύ^{rrg}-^p εἰμι^{vix1s} καί^c ὑπάγω^{vifa1s} πρὸς^p ὁ^{dams} πέμψω^{vpaams}
 ἐγώ^{tpa-s}. **v.34** ζητέω^{vifa2p} ἐγώ^{tpa-s} καί^c οὐ^{xo} εὐρίσκω^{vifa2p} καί^c ὅπου^{bo} εἰμι^{vix1s} ἐγώ^{trn-s}
 σύ^{trn-p} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} ἔρχομαι^{vnaa}. **v.35** λέγω^{viaa3p} οὖν^c ὁ^{dnpmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} πρὸς^p
 ἑαυτοῦ^{rxamp} ποῦ^{xo} οὗτος^{rdnms} μέλλω^{vifa3s} πορεύομαι^{vnpn} ὅτι^c ἐγώ^{trn-p} οὐ^{xo} εὐρίσκω^{vifa1p}
 αὐτός^{rpams} μῆ^{xo} εἰς^p ὁ^{dafs} διασπορὰ^{nafs} ὁ^{dgnp} Ἕλλη^{ngmp} μέλλω^{vifa3s} πορεύομαι^{vnpn} καί^c
 διδάσκω^{vtra} ὁ^{damp} Ἕλλη^{namp}. **v.36** τίς^{rqnms} εἰμι^{vix3s} οὗτος^{rdnms} ὁ^{dngms} λόγος^{nnms} ὅς^{trams}
 λέγω^{viaa3s} ζητέω^{vifa2p} ἐγώ^{tpa-s} καί^c οὐ^{xo} εὐρίσκω^{vifa2p} καί^c ὅπου^{bo} εἰμι^{vix1s} ἐγώ^{trn-s} σύ^{trn-p}
 οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} ἔρχομαι^{vnaa}. **v.37** ἐν^p δε^c ὁ^{ddfs} ἑσχατος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{ddfs} μέγας^{adfsn}
 ὁ^{ddfs} ἑορτή^{ngfs} ἰσημῖ^{viva3s} ὁ^{dngms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c κράζω^{viaa3s} λέγω^{vppanms} ἐάν^{qo} τι-σρινμς
 διψῶ^{vspa3s} ἔρχομαι^{vdrn3s} πρὸς^p ἐγώ^{tpa-s} καί^c πίνω^{vdrpa3s}. **v.38** ὁ^{dngms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^p
 ἐγώ^{tpa-s} καθὼς^{bo} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dafs} γραφή^{nafs} ποταμὸς^{nnmp} ἐκ^p ὁ^{ddfs} κοιλία^{ngfs} αὐτός^{rpams} ῥέω^{vifa3p}
 ὕδωρ^{ngns} ζῶω^{vppagns}. **v.39** οὗτος^{rdans} δε^c λέγω^{viaa3s} περὶ^p ὁ^{dngms} πνεῦμα^{ngns} ὅς^{trngs} μέλλω^{viaa3p}
 λαμβάνω^{vnpa} ὁ^{dnpmp} πιστεύω^{vppanmp} εἰς^p αὐτός^{rpams} οὐ^{tpaw} γάρ^c εἰμι^{vix3s} πνεῦμα^{nnms} ἅγιος^{annms}
 ὅτι^c ὅς^{dngms} Ἰησοῦς^{nnms} οὐδέ^{tpaw} δοξάζω^{vrap3s}. **v.40** πολὺς^{anmpn} οὖν^c ἐκ^p ὁ^{dngms} ὄχλος^{ngms}
 ἀκούω^{vpaanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} λέγω^{vifa3p} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vix3s} ἀληθῶς^{bo} ὁ^{dngms} προφήτης^{nnms}.

4 καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ, λέγουσιν αὐτῷ, Διδάσκαλε, αὕτη
 5 ἡ γυνὴ κατελήφθη ἑπαυτοφώρῳ μοιχευομένη. ἐν δὲ τῷ νόμῳ
 Μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύτας λιθοβολεῖσθαι, σὺ οὖν τί λέ-
 6 γεις· τοῦτο δὲ ἔλεγον πειράζοντες αὐτόν, ἵνα ἔχῃσι κατηγορεῖν
 7 γῆν, μὴ προσποιούμενος. ὡς δὲ ἐπέμενον ἐρωτῶντες αὐτόν, ἀ-
 νακύψας εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν, πρῶτος τὸν
 8 λίθον ἐπ’ αὐτῇ βαλέτω. καὶ πάλιν κάτω κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν
 9 γῆν. οἱ δὲ, ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι,
 ἐξήρχοντο εἰς καθ’ εἰς ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν
 10 ἐστώσα. ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς, καὶ μηδένα θεασάμενος πλήν
 τῆς γυναικός, εἶπεν αὐτῇ, Ἡ γυνή, ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατήγο-
 11 ροὶ σου· οὐδεῖς σε κατέκρινεν· ἡ δὲ εἶπεν, Οὐδεῖς, Κύριε. εἶπε
 δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω, πορεύου καὶ μηκέτι
 12 ἀμάρτανε. Πάλιν οὖν ὁ Ἰησοῦς αὐτοῖς ἐλάλησε λέγων, Ἐγὼ εἰμι
 τὸ φῶς τοῦ κόσμου, ὁ ἀκολουθῶν ἐμοί, οὐ μὴ περιπατήσει ἐν τῇ
 13 σκοτίᾳ, ἀλλ’ ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι,
 Σὺ περὶ σεαυτοῦ μαρτυρεῖς, ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀληθής.
 14 ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Κὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἑμαυ-
 τοῦ, ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον, καὶ

v.3 ἄγω^{v1pa3p} δε^c ὁ^dnm^p γραμματεῦς^{nmmp} καί^c ὁ^dnm^p Φαρισαῖος^{nmmp} πρὸς^p αὐτός^{rpm}
 γυνή^{nafs} ἐν^p μοιχεία^{ndfs} καταλαμβάνω^{vpxpafs} καί^c ἴστημι^{vpaanmp} αὐτός^{rpafs} ἐν^p μέσος^{adnsn}.
v.4 λέγω^{v1pa3p} αὐτός^{rpm} διδάσκαλος^{nmms} οὗτος^{rdnfs} ὁ^ddnfs γυνή^{nnfs} καταλαμβάνω^{v1pa3s}
 αὐτόφωρος^{bo} μοιχεύω^{vppnfs}. **v.5** ἐν^p δε^c ὁ^ddnms νόμος^{ndms} Μωσῆς^{nmms} ἐγὼ^{rpm-p}
 ἐντέλλομαι^{viad3s} ὁ^ddafp τοιοῦτος^{rdafp} λιθοβολέω^{vnp} σύ^{rpm-s} οὖν^c τίς^{rdans} λέγω^{v1pa2s}.
v.6 οὗτος^{rdans} δε^c λέγω^{v1aa3p} πειράζω^{vppanmp} αὐτός^{rpm} ἵνα^c ἔχω^{vspa3p} κατηγορέω^{vnpa}
 αὐτός^{rpm} ὁ^ddnms δε^c Ἰησοῦς^{nmms} κάτω^p κύπτω^{vpaanms} ὁ^ddnms δάκτυλος^{ndms} γράφω^{v1aa3s} εἰς^p
 ὁ^ddafs γῆ^{nafs} μὴ^{xo} προσποιέω^{vppnms}. **v.7** ὡς^{bo} δε^c ἐπιμένω^{v1aa3p} ἐρωτάω^{vppanmp} αὐτός^{rpm}
 ἀνακύπτω^{vpaanms} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpm} ὁ^ddnms ἀναμάρτητος^{anmsn} σύ^{rpm-g} πρῶτος^{anmsn}
 ὁ^ddams λίθος^{nams} ἐπί^p αὐτός^{rpm} βάλλω^{vdaa3s}. **v.8** καί^c πάλιν^{bo} κάτω^p κύπτω^{vpaanms} γράφω^{v1aa3s}
 εἰς^p ὁ^ddafs γῆ^{nafs}. **v.9** ὁ^dnm^p δε^c ἀκούω^{vpaanmp} καί^c ὑπὸ^p ὁ^dgfs συνειδήσις^{ngfs} ἐλέγχο^{vppnmp}
 ἐξέρχομαι^{v1n3p} εἰς^{nmms} κατά^p εἰς^{nmms} ἄρχω^{vpaanmp} ἀπὸ^p ὁ^dgmp πρεσβύτερος^{agmpn} ἕως^c ὁ^dgmp
 ἕχατος^{agmpn} καί^c καταλείπω^{v1ap3s} μόνος^{nmms} Ἰησοῦς^{nmms} καί^c ὁ^ddnfs γυνή^{nnfs} ἐν^p
 μέσος^{adnsn} ἴστημι^{vpxanfs}. **v.10** ἀνακύπτω^{vpaanms} δε^c ὁ^ddnms Ἰησοῦς^{nmms} καί^c μηδεὶς^{aamsn}
 θεάσομαι^{vpadnms} πλήν^{bo} ὁ^dgfs γυνή^{ngfs} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpm} ὁ^ddnfs γυνή^{nnfs} ποῦ^{xo} εἰμι^{v1px3p}
 ἐκεῖνος^{rdnmp} ὁ^dnm^p κατήγορος^{nmmp} σύ^{rpm-g} οὐδεὶς^{anfsn} σύ^{rpm-s} κατακρίνω^{v1aa3s}. **v.11** ὁ^ddnfs δε^c
 λέγω^{v1aa3s} οὐδεὶς^{anfsn} κύριος^{nmms} λέγω^{v1aa3s} δε^c αὐτός^{rpm} ὁ^ddnms Ἰησοῦς^{nmms} οὐδέ^{bo} ἐγὼ^{rpm-s}
 σύ^{rpm-s} κατακρίνω^{v1pa1s} πορεύομαι^{vdnp2s} καί^c μηκέτι^{bo} ἀμαρτάνω^{vdpa2s}. **v.12** πάλιν^{bo}
 οὖν^c ὁ^ddnms Ἰησοῦς^{nmms} αὐτός^{rpm} λαλέω^{v1aa3s} λέγω^{vppanms} ἐγὼ^{rpm-s} εἰμι^{v1px1s} ὁ^ddnms φῶς^{nmms}
 ὁ^dgms κόσμος^{ngms} ὁ^ddnms ἀκολουθεῶ^{vppanms} ἐγὼ^{rpm-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} περιπατέω^{v1fa3s} ἐν^p ὁ^ddfs
 σκοτία^{ndfs} ἀλλά^c ἔχω^{v1fa3s} ὁ^ddans φῶς^{nans} ὁ^dgfs ζωή^{ngfs}. **v.13** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c αὐτός^{rpm}
 ὁ^dnm^p Φαρισαῖος^{nmmp} σύ^{rpm-s} περὶ^p σεαυτοῦ^{rxgms} μαρτυρῶ^{v1pa2s} ὁ^ddnfs μαρτυρία^{nnfs} σύ^{rpm-g} οὐ^{xo}
 εἰμι^{v1px3s} ἀληθής^{anfsn}.

ποῦ ὑπάγω, ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχομαι, καὶ ποῦ ὑπάγω.
 ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρκα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. καὶ ἐὰν 15, 16
 κρίνω δὲ ἐγώ, ἢ κρίσις ἢ ἐμὴ ἀληθείης ἐστίν, ὅτι μόνος οὐκ εἰμί,
 ἀλλ' ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με πατήρ. καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ 17
 γέγραπται ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθείης ἐστίν. ἐγὼ εἰμι 18
 ὁ μαρτυροῦν περὶ ἑμαυτοῦ, καὶ μαρτυρεῖ περὶ ἑμοῦ ὁ πέμψας με
 πατήρ. ἔλεγον οὖν αὐτῷ, Ποῦ ἐστίν ὁ πατήρ σου· ἀπεκρίθη ὁ 19
 Ἰησοῦς, Οὔτε ἐμὲ οἴδατε, οὔτε τὸν πατέρα μου, εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ
 τὸν πατέρα μου ᾔδειτε ἄν. ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς 20
 ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐδεὶς ἐπίσασεν αὐ-
 τόν, ὅτι οὐπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ 21
 Ἰησοῦς, Ἐγὼ ὑπάγω, καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν
 ἀποθανεῖσθε, ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. ἔλε- 22
 γον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι, Μήτι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει, Ὅπου ἐγὼ
 ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐκ 23
 τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ ἐκ τῶν ἄνω εἰμί, ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τού-
 του ἐστέ, ἐγὼ οὐκ εἰμί ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. εἶπον οὖν ὑμῖν 24
 ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν, ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε
 ὅτι ἐγὼ εἰμι, ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἔλεγον οὖν 25
 αὐτῷ, Σὺ τίς εἶ· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Τὴν ἀρχὴν ὃ τι καὶ

v.14 ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} καὶ λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} κἀν^{9o} ἐγὼ^{rn-s} μαρτυρῶ^{vspals}
 περι^p ἑμαυτοῦ^{rxgms} ἀληθείης^{anfsn} εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nnfs} ἐγὼ^{rgp-s} ὅτι^c οἶδα^{v1xa1s} πόθεν^{bo}
 ἔρχομαι^{v1aa1s} καί^c ποῦ^{xo} ὑπάγω^{v1pa1s} σύ^{rn-p} δέ^c οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa2p} πόθεν^{bo} ἔρχομαι^{v1pn1s} καί^c
 ποῦ^{xo} ὑπάγω^{v1pa1s}. **v.15** σύ^{rn-p} κατὰ^p ὁ^{dafs} σάρξ^{znafs} κρίνω^{v1pa2p} ἐγὼ^{rn-s} οὐ^{xo} κρίνω^{v1pa1s}
 οὐδεὶς^{aamsn}. **v.16** καί^c ἐάν^{9o} κρίνω^{vspals} δέ^c ἐγὼ^{rn-s} ὁ^{dnfs} κρίσις^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs}
 ἀληθείης^{anfsn} εἰμί^{v1px3s} ὅτι^c μόνος^{anmsn} οὐ^{xo} εἰμί^{v1px1s} ἀλλά^c ἐγὼ^{rn-s} καί^c ὁ^{dnms} πέμψων^{vraanms}
 ἐγὼ^{rn-s} πατήρ^{nnms}. **v.17** καί^c ἐν^p ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} δέ^c ὁ^{ddms} ὑμέτερος^{rsdms} γράφω^{v1xp3s} ὅτι^c
 δύο^{tn} ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nnfs} ἀληθείης^{anfsn} εἰμί^{v1px3s}. **v.18** ἐγὼ^{rn-s} εἰμί^{v1px1s} ὁ^{dnms}
 μαρτυρῶ^{vppanms} περι^p ἑμαυτοῦ^{rxgms} καί^c μαρτυρῶ^{v1pa3s} περι^p ἐγὼ^{rgp-s} ὁ^{dnms} πέμψων^{vraanms}
 ἐγὼ^{rn-s} πατήρ^{nnms}. **v.19** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c αὐτός^{rdms} ποῦ^{xo} εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} σύ^{rn-p}
 ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} οὔτε^c ἐγὼ^{rn-s} οἶδα^{v1xa2p} οὔτε^c ὁ^{dams} πατήρ^{nam} ἐγὼ^{rgp-s}
 εἰ^{9o} ἐγὼ^{rn-s} οἶδα^{v1ya2p} καί^c ὁ^{dams} πατήρ^{nam} ἐγὼ^{rgp-s} οἶδα^{v1ya2p} ἄν^{xo}. **v.20** οὗτος^{rdanp}
 ὁ^{dandp} ῥῆμα^{nanp} λαλέω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddms} γαζοφυλάκιον^{ndms} διδάσκω^{vppanms}
 ἐν^p ὁ^{ddms} ἱερόν^{ndms} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} πιάζω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ὅτι^c οὐπω^{bo} ἔρχομαι^{v1ya3s} ὁ^{dnfs}
 ὥρα^{nnfs} αὐτός^{rgms}. **v.21** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c πάλιν^{bo} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγὼ^{rn-s}
 ὑπάγω^{v1pa1s} καί^c ζητέω^{v1fa2p} ἐγὼ^{rn-s} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} ἁμαρτία^{ndfs} σύ^{rn-p} ἀποθνήσκω^{v1fd2p} ὅπου^{bo}
 ἐγὼ^{rn-s} ὑπάγω^{v1pa1s} σύ^{rn-p} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn2p} ἔρχομαι^{v1naa}. **v.22** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c ὁ^{dnmp}
 Ἰουδαῖος^{anmp} μήτι^{xo} ἀποκτείνω^{v1fa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ὅτι^c λέγω^{v1pa3s} ὅπου^{bo} ἐγὼ^{rn-s} ὑπάγω^{v1pa1s}
 σύ^{rn-p} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn2p} ἔρχομαι^{v1naa}. **v.23** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} σύ^{rn-p} ἐκ^p ὁ^{dgm}
 κάτω^{bo} εἰμί^{v1px2p} ἐγὼ^{rn-s} ἐκ^p ὁ^{dgm} ἄνω^{bo} εἰμί^{v1px1s} σύ^{rn-p} ἐκ^p ὁ^{dgm} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms}
 εἰμί^{v1px2p} ἐγὼ^{rn-s} οὐ^{xo} εἰμί^{v1px1s} ἐκ^p ὁ^{dgm} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms}. **v.24** λέγω^{v1aa1s} οὖν^c
 σύ^{rd-p} ὅτι^c ἀποθνήσκω^{v1fd2p} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἁμαρτία^{ndfp} σύ^{rn-p} ἐάν^{9o} γάρ^c μὴ^{xo} πιστεύω^{vsaa2p} ὅτι^c
 ἐγὼ^{rn-s} εἰμί^{v1px1s} ἀποθνήσκω^{v1fd2p} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἁμαρτία^{ndfp} σύ^{rn-p}.

26 λαλῶ ὑμῖν. πολλά ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν, ἀλλ' ὁ
 πέμψας με ἀληθῆς ἐστὶ, καὶ γὰρ ἃ ἤκουσα παρ' αὐτοῦ ταῦτα λέγω
 27, 28 εἰς τὸν κόσμον. οὐκ ἔγνωσαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. εἶ-
 πεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου,
 τότε γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ εἰμι, καὶ ἀπ' ἑμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ
 29 καθὼς ἐδίδαξέ με ὁ πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ, καὶ ὁ πέμψας με
 μετ' ἐμοῦ ἐστίν, οὐκ ἀφῆκέ με μόνον ὁ πατήρ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ
 30 αὐτῷ ποιῶ πάντοτε. ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευσαν
 31 εἰς αὐτόν. Ἔλεγεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς πεπιστευκότας αὐ-
 τῷ Ἰουδαίους, Ἐὰν ὑμεῖς μείνητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς
 32 μαθηταὶ μου ἐστέ, καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια
 33 ἐλευθερώσει ὑμᾶς. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, Σπέρμα Ἀβραάμ ἐσμεν,
 καὶ οὐδενὶ δεδουλεύκαμεν πώποτε, πῶς σὺ λέγεις ὅτι Ἐλεύθεροι
 34 γενήσεσθε· ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
 35 ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν δοῦλος ἐστὶ τῆς ἁμαρτίας. ὁ δὲ
 δοῦλος οὐ μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ υἱὸς μένει εἰς τὸν
 36 αἰῶνα. ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ, ὄντως ἐλεύθεροι ἔσε-
 37 σθε. οἶδα ὅτι σπέρμα Ἀβραάμ ἐστε, ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι,
 38 ὅτι ὁ λόγος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. ἐγὼ ὁ ἐώρακα παρὰ τῷ
 πατρὶ μου, λαλῶ, καὶ ὑμεῖς οὖν ὁ ἐωράκατε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν,

v.25 λέγω^{v1a3p} οὖν^c αὐτός^{rdpms} σύ^{rpn-s} τίς^{rqhms} εἰμι^{v1px2s} καί^c λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} ὁ^{dafs} ἀρχή^{nafs} ὅς^{rtrans} τι-ορίνης^c καί^c λαλέω^{v1a1s} σύ^{rpd-p}. **v.26** πολὺς^{aanpn} ἔχω^{v1a1s} περὶ^p σύ^{rpg-p} λαλέω^{v1pa} καί^c κρίνω^{v1pa} ἀλλά^c ὁ^{dnms} πέμψω^{vpaanms} ἐγὼ^{rpa-s} ἀληθῆς^{aanmsn} εἰμι^{v1px3s} καὶ^c γὰρ^{rpn-s} ὅς^{rtrans} ἀκούω^{v1a1s} παρὰ^p αὐτός^{rpgms} οὗτος^{rdanp} λέγω^{v1a1s} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{namms}. **v.27** οὐ^{xo} γινώσκω^{v1a3p} ὅτι^c ὁ^{dams} πατήρ^{namms} αὐτός^{rdmp} λέγω^{v1a3s}. **v.28** λέγω^{v1a3s} οὖν^c αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} ὅταν^c ὑψώω^{v1a2p} ὁ^{dams} υἱός^{namms} ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms} τότε^{bo} γινώσκω^{v1fd2p} ὅτι^c ἐγὼ^{rpn-s} εἰμι^{v1px1s} καί^c ἀπὸ^p ἑμαυτοῦ^{rxgms} ποιῶ^{v1a1s} οὐδείς^{aansn} ἀλλά^c καθὼς^{bo} διδάσκω^{v1a3s} ἐγὼ^{rpa-s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nmms} ἐγὼ^{rpg-s} οὗτος^{rdanp} λαλέω^{v1a1s}. **v.29** καί^c ὁ^{dnms} πέμψω^{vpaanms} ἐγὼ^{rpa-s} μετὰ^p ἐγὼ^{rpg-s} εἰμι^{v1px3s} οὐ^{xo} ἀφήμι^{v1a3s} ἐγὼ^{rpa-s} μόνος^{aansn} ὁ^{dnms} πατήρ^{nmms} ὅτι^c ἐγὼ^{rpn-s} ὁ^{damp} ἀρεστός^{aanpn} αὐτός^{rdpms} ποιῶ^{v1a1s} πάντοτε^{bo}. **v.30** οὗτος^{rdanp} αὐτός^{rpgms} λαλέω^{v1pa} πολὺς^{aanpn} πιστεύω^{v1a3p} εἰς^p αὐτός^{rpaams}. **v.31** λέγω^{v1a3s} οὖν^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} πρὸς^p ὁ^{damp} πιστεῦω^{v1pxaamp} αὐτός^{rdpms} Ἰουδαίος^{aanpn} ἐάν^{qo} σύ^{rpn-p} μένω^{vsaa2p} ἐν^p ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ὁ^{ddms} ἐμὸς^{rsdms} ἀληθῶς^{bo} μαθητῆς^{nmnp} ἐγὼ^{rpg-s} εἰμι^{v1px2p}. **v.32** καί^c γινώσκω^{v1fd2p} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} καί^c ὁ^{dnms} ἀλήθεια^{nmfs} ἐλευθερώ^{v1a3s} σύ^{rpa-p}. **v.33** ἀποκρίνομαι^{v1ad3p} αὐτός^{rdpms} ὁ^{dnms} Ἀβραάμ^{1p} εἰμι^{v1px1p} καί^c οὐδείς^{admsn} δευλεύω^{v1x1p} πώποτε^{bo} πῶς^{bo} σύ^{rpn-s} λέγω^{v1a2s} ὅτι^c ἐλεύθερος^{aanpn} γίνομαι^{v1fd2p}. **v.34** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1a1s} σύ^{rpd-p} ὅτι^c πᾶς^{aansn} ὁ^{dnms} ποιῶ^{v1paanms} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs} δεῦλος^{nmms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{ngfs}. **v.35** ὁ^{dnms} δεῦλος^{nmms} οὐ^{xo} μένω^{v1pa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{namms} ὁ^{dnms} υἱός^{nmms} μένω^{v1pa3s} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{namms}. **v.36** ἐάν^{qo} οὖν^c ὁ^{dnms} υἱός^{nmms} σύ^{rpa-p} ἐλευθερώσῃ^{vsaa3s} ὄντως^{bo} ἐλεύθερος^{aanpn} εἰμι^{v1fx2p}. **v.37** οἶδα^{v1a1s} ὅτι^c σπέρμα^{nmms} Ἀβραάμ^{1p} εἰμι^{v1px2p} ἀλλά^c ζητέω^{v1pa2p} ἐγὼ^{rpa-s} ἀποκτείνω^{v1naa} ὅτι^c ὁ^{dnms} λόγος^{nmms} ὁ^{dnms} ἐμὸς^{rsnms} οὐ^{xo} χωρέω^{v1pa3s} ἐν^p σύ^{rpd-p}.

ποιεῖτε. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ, Ὁ πατήρ ἡμῶν Ἀβραάμ 39
 ἐστὶ. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ τέκνα τοῦ Ἀβραάμ ἦτε, τὰ ἔργα
 τοῦ Ἀβραάμ ἐποιεῖτε ἄν. νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ἄνθρω- 40
 πον ὃς τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἤκουσα παρὰ τοῦ Θεοῦ,
 τοῦτο Ἀβραάμ οὐκ ἐποίησεν. ὑμεῖς ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς 41
 ὑμῶν. εἶπον οὖν αὐτῷ, Ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα, ἕνα
 πατέρα ἔχομεν, τὸν Θεόν. εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ ὁ Θεὸς πα- 42
 τὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε ἄν ἐμέ, ἐγὼ γὰρ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον καὶ
 ἤκω, οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐμαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλε.
 διατί τὴν λαλίαν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε· ὅτι οὐ δύνασθε ἀκούειν 43
 τὸν λόγον τὸν ἐμόν. ὑμεῖς ἐκ πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστέ, καὶ τὰς 44
 ἐπιθυμίας τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωποκτό-
 νος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ ἔστηκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν
 ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν λαλή τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι
 ψεύστης ἐστὶ καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν ἀλήθειαν λέγω, 45
 οὐ πιστεύετε μοι. τίς ἐξ ὑμῶν ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας· εἰ δὲ 46
 ἀλήθειαν λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετε μοι· ὁ ὢν ἐκ τοῦ Θεοῦ 47
 τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ ἀκούει, διὰ τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ
 τοῦ Θεοῦ οὐκ ἐστέ. ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐ- 48
 τῷ, Οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς ὅτι Σαμαρείτης εἶ σύ, καὶ δαιμόνιον

v.38 ἐγὼ^{rn-p-s} ὄς^{trans} ὁράω^{vixals} παρὰ^p ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} ἐγὼ^{rg-p-s} λαλέω^{vipals} καὶ^c σύ^{rn-p-p}
 οὖν^c ὄς^{trans} ὁράω^{vixa2p} παρὰ^p ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} σύ^{rg-p-p} ποιεῖω^{vipa2p}. **v.39** ἀποκρίνομαι^{viad3p}
 καὶ^c λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rdms} ὁ^{dnms} πατήρ^{nmms} ἐγὼ^{rg-p-p} Ἀβραάμ^{tp} εἰμι^{vix3s} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdmp}
 ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} εἰ^{qo} τέκνον^{nnnp} ὁ^{dgms} Ἀβραάμ^{tp} εἰμι^{vix2p} ὁ^{damp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgms} Ἀβραάμ^{tp}
 ποιεῖω^{via2p} ἄν^{xo}. **v.40** νῦν^{bo} δε^c ζητεῖω^{vipa2p} ἐγὼ^{rga-s} ἀποκτείνω^{vnaa} ἄνθρωπος^{namms} ὄς^{rrnms} ὁ^{dafs}
 ἀλήθεια^{nafs} σύ^{rp-d-p} λαλέω^{vixals} ὄς^{rrafs} ἀκούω^{vialls} παρὰ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὗτος^{rdans} Ἀβραάμ^{tp}
 οὐ^{xo} ποιεῖω^{viaa3s}. **v.41** σύ^{rn-p-p} ποιεῖω^{vipa2p} ὁ^{damp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} σύ^{rg-p-p} λέγω^{viaa3p}
 οὖν^c αὐτός^{rdms} ἐγὼ^{rn-p-p} ἐκ^p πορνεία^{ngfs} οὐ^{xo} γεννάω^{vixp1p} εἰς^{namms} πατήρ^{namms} ἔχω^{vipa1p} ὁ^{dams}
 θεός^{namms}. **v.42** λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} εἰ^{qo} ὁ^{dnms} θεός^{nmms} πατήρ^{nmms}
 σύ^{rg-p-p} εἰμι^{vix3s} ἀγαπάω^{viaa2p} ἄν^{xo} ἐγὼ^{rga-s} ἐγὼ^{rn-p-s} γάρ^c ἐκ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐξέρχομαι^{vialls}
 καὶ^c ἤκω^{vipals} οὐδὲ^{bo} γάρ^c ἀπό^p ἐμαυτοῦ^{rxgms} ἔρχομαι^{vixals} ἀλλά^c ἐκεῖνος^{rdnms} ἐγὼ^{rga-s}
 ἀποστέλλω^{viaa3s}. **v.43** διά[&] τίς^{xo} ὁ^{dafs} λαλί^{nafs} ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} οὐ^{xo} γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^c οὐ^{xo}
 δύναμαι^{virn2p} ἀκούω^{vnpa} ὁ^{dams} λόγος^{namms} ὁ^{dams} ἐμός^{rsams}. **v.44** σύ^{rn-p-p} ἐκ^p πατήρ^{ngms} ὁ^{dgms}
 διάβολος^{agmsn} εἰμι^{vix2p} καὶ^c ὁ^{dafp} ἐπιθυμία^{nafp} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} σύ^{rg-p-p} θέλω^{vipa2p} ποιεῖω^{vnpa}
 ἐκεῖνος^{rdnms} ἀνθρωποκτόνος^{anmsn} εἰμι^{vix3s} ἀπό^p ἀρχῆς^{ngfs} καὶ^c ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs} οὐ^{xo}
 στήκω^{viaa3s} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμι^{vix3s} ἀλήθεια^{nnfs} ἐν^p αὐτός^{rdms} ὅταν^c λαλέω^{vspa3s} ὁ^{dans} ψεῦδος^{nans}
 ἐκ^p ὁ^{dgnp} ἴδιος^{agnpn} λαλέω^{vipa3s} ὅτι^c ψεύστης^{namms} εἰμι^{vix3s} καὶ^c ὁ^{dnms} πατήρ^{ngms} αὐτός^{rdms}.
v.45 ἐγὼ^{rn-p-s} δε^c ὅτι^c ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} λέγω^{vipals} οὐ^{xo} πιστεύω^{vipa2p} ἐγὼ^{rp-d-s}. **v.46** τίς^{rqnms} ἐκ^p
 σύ^{rg-p-p} ἐλέγχω^{vipa3s} ἐγὼ^{rga-s} περὶ^p ἁμαρτία^{ngfs} εἰ^{qo} δε^c ἀλήθεια^{nafs} λέγω^{vipals} διά[&] τίς^{xo} σύ^{rn-p-p}
 οὐ^{xo} πιστεύω^{vipa2p} ἐγὼ^{rp-d-s}. **v.47** ὁ^{dnms} εἰμι^{vrrpxnms} ἐκ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{damp} ῥῆμα^{nanp} ὁ^{dgms}
 θεός^{ngms} ἀκούω^{vipa3s} διά^p οὗτος^{rdans} σύ^{rn-p-p} οὐ^{xo} ἀκούω^{vipa2p} ὅτι^c ἐκ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὐ^{xo}
 εἰμι^{vix2p}.

49 ἔχεις· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, Ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν
 50 πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετε με. ἐγὼ δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν
 51 μου, ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ κρίνων. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις
 52 τὸν λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεωρήσῃ εἰς τὸν αἰ-
 53 ὠνα. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον
 54 ἔχεις Ἀβραάμ ἀπέθανε καὶ οἱ προφηταί, καὶ σὺ λέγεις, Ἐάν τις
 55 τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ γεύσεται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα.
 56 μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἀβραάμ, ὅστις ἀπέθανε· καὶ οἱ
 57 προφηταί ἀπέθανον, τίνα σεαυτὸν σὺ ποιεῖς· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς,
 58 Ἐάν ἐγὼ δοξάζω ἑμαυτὸν, ἡ δόξα μου οὐδὲν ἐστίν, ἔστιν ὁ πατήρ
 59 μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι Θεὸς ὑμῶν ἐστι, καὶ οὐκ
 ἐγνώκατε αὐτόν, ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτόν, καὶ ἐάν εἶπω ὅτι οὐκ οἶδα
 αὐτόν, ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν, ψεύστης, ἀλλ' οἶδα αὐτόν, καὶ τὸν
 λόγον αὐτοῦ τηρῶ. Ἀβραάμ ὁ πατήρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο ἵνα ἴδῃ
 τὴν ἡμέραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδε καὶ ἐχάρη. εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι
 πρὸς αὐτόν, Πεντήκοντα ἔτη οὕτω ἔχεις, καὶ Ἀβραάμ ἐώρακας·
 εἶπον αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν Ἀβραάμ γενέ-
 σθαι, ἐγὼ εἰμι. ἦσαν οὖν λίθους ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν, Ἰησοῦς
 δὲ ἐκρύβη, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν,
 καὶ παρήγγεν οὕτως.

v.48 ἀποκρίνομαι^{viad3p} οὖν^c ὁδνmp Ἰουδαῖος^{anmpn} καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpdm} οὐ^{xo} καλῶς^{bo} λέγω^{v1pa1p} ἐγὼ^{rpn-p} ὅτι^c Σαμαριτῆς^{nnms} εἰμί^{v1px2s} σὺ^{rpn-s} καί^c δαιμόνιον^{nans} ἔχω^{v1pa2s}.
v.49 ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} ἐγὼ^{rpn-s} δαιμόνιον^{nans} οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa1s} ἀλλά^c τιμῶ^{v1pa1s} ὁδams πατήρ^{nams} ἐγὼ^{rp-g-s} καί^c σὺ^{rpn-p} ἀτιμάζω^{v1pa2p} ἐγὼ^{rp-a-s}. **v.50** ἐγὼ^{rpn-s} δε^c οὐ^{xo} ζητέω^{v1pa1s} ὁdafs δόξα^{nafs} ἐγὼ^{rp-g-s} εἰμί^{v1px3s} ὁdms ζητέω^{vppanms} καί^c κρίνω^{vppanms}. **v.51** ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σὺ^{rp-d-p} ἐάν^{qo} τι-σρινms ὁdams λόγος^{nams} ὁdams ἐμός^{rsams} τηρέω^{vsaa3s} θάνατος^{nams} οὐ^{xo} μὴ^{xo} θεωρέω^{vsaa3s} εἰς^p ὁdams αἰών^{nams}. **v.52** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c αὐτός^{rpdm} ὁdmp Ἰουδαῖος^{anmpn} νῦν^{bo} γινώσκω^{v1xa1p} ὅτι^c δαιμόνιον^{nans} ἔχω^{v1pa2s} Ἀβραάμ^{tp} ἀποθνήσκω^{v1aa3s} καί^c ὁdmp προφήτης^{nnmp} καί^c σὺ^{rpn-s} λέγω^{v1pa2s} ἐάν^{qo} τι-σρινms ὁdams λόγος^{nams} ἐγὼ^{rp-g-s} τηρέω^{vsaa3s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} γεύομαι^{v1fd3s} θάνατος^{ngms} εἰς^p ὁdams αἰών^{nams}. **v.53** μὴ^{xo} σὺ^{rpn-s} μέγας^{anmsc} εἰμί^{v1px2s} ὁdams πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rp-g-p} Ἀβραάμ^{tp} ὅστις^{rtms} ἀποθνήσκω^{v1aa3s} καί^c ὁdmp προφήτης^{nnmp} ἀποθνήσκω^{v1aa3p} τίς^{rqams} σεαυτοῦ^{rxams} σὺ^{rpn-s} ποιεῖ^{v1pa2s}. **v.54** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nnms} ἐάν^{qo} ἐγὼ^{rpn-s} δοξάζω^{v1pa1s} ἑμαυτοῦ^{rxams} ὁdms δόξα^{nafs} ἐγὼ^{rp-g-s} οὐδέις^{annsn} εἰμί^{v1px3s} εἰμί^{v1px3s} ὁdms πατήρ^{nnms} ἐγὼ^{rp-g-s} ὁdms δοξάζω^{vppanms} ἐγὼ^{rp-a-s} ὅς^{rtams} σὺ^{rpn-p} λέγω^{v1pa2p} ὅτι^c θεός^{nnms} σὺ^{rp-g-p} εἰμί^{v1px3s}. **v.55** καί^c οὐ^{xo} γινώσκω^{v1xa2p} αὐτός^{rpams} ἐγὼ^{rpn-s} δε^c οἶδα^{v1xa1s} αὐτός^{rpams} καί^c ἐάν^{qo} λέγω^{vsaa1s} ὅτι^c οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa1s} αὐτός^{rpams} εἰμί^{v1fx1s} ὅμοιος^{annsn} σὺ^{rp-g-p} ψεύστης^{nnms} ἀλλά^c οἶδα^{v1xa1s} αὐτός^{rpams} καί^c ὁdams λόγος^{nams} αὐτός^{rpams} τηρέω^{v1pa1s}. **v.56** Ἀβραάμ^{tp} ὁdms πατήρ^{nnms} σὺ^{rp-g-p} ἀγαλλιάω^{viad3s} ἵνα^c ὁράω^{vsaa3s} ὁdafs ἡμέρα^{nafs} ὁdafs ἐμός^{rsafs} καί^c ὁράω^{v1aa3s} καί^c χαίρω^{v1ao3s}. **v.57** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c ὁdmp Ἰουδαῖος^{anmpn} πρὸς^p αὐτός^{rpams} πενήκοντα^{tn} ἔτος^{nanp} οὕτω^{bo} ἔχω^{v1pa2s} καί^c Ἀβραάμ^{tp} ὁράω^{v1xa2s}. **v.58** λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ὁdms Ἰησοῦς^{nnms} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σὺ^{rp-d-p} πρὶν^{bo} Ἀβραάμ^{tp} γίνομαι^{v1nad} ἐγὼ^{rpn-s} εἰμί^{v1px1s}. **v.59** αἶρω^{v1aa3p} οὖν^c λίθος^{namp} ἵνα^c βάλλω^{vsaa3p} ἐπι^p αὐτός^{rpams} Ἰησοῦς^{nnms} δε^c κρύπτω^{v1ap3s} καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ἐκ^p ὁdngs ἱερὸν^{ngns} διέρχομαι^{vppanms} διὰ^p μέσος^{agnsn} αὐτός^{rgmp} καί^c παράγω^{v1aa3s} οὕτω^{bo}.

Καὶ παράγων εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς· καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ λέγοντες, Ῥαββί, τίς ἤμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῆ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὔτε οὗτος ἤμαρτεν οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ἀλλ' ἵνα φανερωθῆ τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ ἐν αὐτῷ. ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαντός με ἕως ἡμέρα ἐστίν, ἔρχεται νύξ, ὅτε οὐδεὶς δύναται ἐργάζεσθαι. ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ᾧ, φῶς εἰμι τοῦ κόσμου. ταῦτα εἰπὼν, ἔπτυσσε χαμαί, καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ὑπαγε νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ ὃ ἐρμηνεύεται, ἀπεσταλμένος. ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθε βλέπων. οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον, Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος καὶ προσαιτῶν· ἄλλοι ἔλεγον ὅτι Οὗτός ἐστιν, ἄλλοι δὲ ὅτι Ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. ἐκεῖνος ἔλεγεν ὅτι Ἐγὼ εἰμι. ἔλεγον οὖν αὐτῷ, Πῶς ἀνεώχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς πηλὸν ἐποίησε, καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ εἶπέ μοι, Ὑπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ Σιλωάμ, καὶ νίψαι. ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενος, ἀνέβλεψα. εἶπον οὖν αὐτῷ, Ποῦ ἐστὶν ἐκεῖνος; λέγει, Οὐκ οἶδα. Ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς Φαρισαίους, τὸν ποτε τυφλόν. ἦν δὲ σάββατον ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν

9. v.1 καί^c παράγων^{vppanms} ὀράω^{v1aa3s} ἄνθρωπος^{nams} τυφλός^{aamsn} ἐκ^p γενετῆ^{ngfs}. **v.2** καί^c ἐρώτῶ^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^dνmp μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpams} λέγω^{vppanmp} ῥαββίth τίς^{rqnms} ἀμαρτάνω^{v1aa3s} οὗτος^{rqnms} ἤ^{xo} ὁ^dνmp γονεύς^{nnmp} αὐτός^{rpams} ἵνα^c τυφλός^{aamsn} γεννάω^{vsap3s}. **v.3** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ^dνms Ἰησοῦς^{nnms} οὔτε^c οὗτος^{rqnms} ἀμαρτάνω^{v1aa3s} οὔτε^c ὁ^dνmp γονεύς^{nnmp} αὐτός^{rpams} ἀλλά^c ἵνα^c φανερόω^{vsap3s} ὁ^dνmp ἔργον^{nnmp} ὁ^dgms θεός^{ngms} ἐν^p αὐτός^{rpams}. **v.4** ἐγὼ^{gpa-s} δεῖ^{v1p3s} ἐργάζομαι^{vnpn} ὁ^ddamp ἔργον^{nanp} ὁ^dgms πέμπω^{vpaagms} ἐγὼ^{gpa-s} ἕως^s ἡμέρα^{nnfs} εἰμι^{v1p3s} ἔρχομαι^{v1p3s} νύξ^{nnfs} ὅτε^{bo} οὐδεὶς^{anfsn} δύναται^{v1p3s} ἐργάζομαι^{vnpn}. **v.5** ὅταν^c ἐν^p ὁ^dddms κόσμος^{ndms} εἰμι^{vspx1s} φῶς^{nnms} εἰμι^{v1p3s} ὁ^dgms κόσμος^{ngms}. **v.6** οὗτος^{rqnmp} πτύω^{v1aa3s} χαμαί^{bo} καί^c ποιέω^{v1aa3s} πηλός^{nams} ἐκ^p ὁ^dgms πτύσμα^{ngms} καί^c ἐπιχρίω^{v1aa3s} ὁ^ddams πηλός^{nams} ἐπὶ^p ὁ^ddamp ὀφθαλμός^{namp} ὁ^dgms τυφλός^{agmsn}. **v.7** καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ὑπάγω^{vdpa2s} νίπτω^{vdam2s} εἰς^p ὁ^ddafs κολυμβήθρα^{nafs} ὁ^dgms Σιλωάμ^{tp} ὅς^{rtnms} ἐρμηνεύω^{v1p3s} ἀποστέλλω^{vpxnms} ἀπέρχομαι^{v1aa3s} οὖν^c καί^c νίπτω^{v1aa3s} καί^c ἔρχομαι^{v1aa3s} βλέπω^{vppanms}. **v.8** ὁ^dνmp οὖν^c γείτων^{nnmp} καί^c ὁ^dνmp θεωρέω^{vppanmp} αὐτός^{rpams} ὁ^ddans πρότερος^{aansn} ὅτι^c τυφλός^{aamsn} εἰμι^{v1ix3s} λέγω^{v1aa3p} οὐ^{xo} οὗτος^{rqnms} εἰμι^{v1p3s} ὁ^dνms κάθημαι^{vppnms} καί^c προσαιτέω^{vppanms}. **v.9** ἄλλος^{anmpn} λέγω^{v1aa3p} ὅτι^c οὗτος^{rqnms} εἰμι^{v1p3s} ἄλλος^{anmpn} ὅς^c ὅτι^c ὁ^dμοιος^{aansn} αὐτός^{rpams} εἰμι^{v1p3s} ἐκεῖνος^{rqnms} λέγω^{v1aa3s} ὅτι^c ἐγὼ^{rp3s} εἰμι^{v1p3s}. **v.10** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c αὐτός^{rpams} πῶς^{bo} ἀνοιγώ^{v1aa3p} σύ^{trp3s} ὁ^dνmp ὀφθαλμός^{nnmp}. **v.11** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ἐκεῖνος^{rqnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} ἄνθρωπος^{nnms} λέγω^{vppnms} Ἰησοῦς^{nnms} πηλός^{nams} ποιέω^{v1aa3s} καί^c ἐπιχρίω^{v1aa3s} ἐγὼ^{rp3s} ὁ^ddamp ὀφθαλμός^{namp} καί^c λέγω^{v1aa3s} ἐγὼ^{rp3s} ὑπάγω^{vdpa2s} εἰς^p ὁ^ddafs κολυμβήθρα^{nafs} ὁ^dgms Σιλωάμ^{tp} καί^c νίπτω^{vdam2s} ἀπέρχομαι^{vpaans} ὅς^c καί^c νίπτω^{vpaans} ἀναδέλω^{v1aa1s}. **v.12** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c αὐτός^{rpams} ποῦ^{xo} εἰμι^{v1p3s} ἐκεῖνος^{rqnms} λέγω^{v1aa3s} οὐ^{xo} οἶδα^{v1aa1s}. **v.13** ἀγώ^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} πρὸς^p ὁ^ddamp Φαρισαῖος^{namp} ὁ^ddams ποτε^{xo} τυφλός^{aamsn}.

15 ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέωξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. πάλιν οὖν ἠρώ-
των αὐτὸν καὶ οἱ Φαρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς,
16 Πηλὸν ἐπέθηκέν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ ἐνιψάμην, καὶ
16 βλέπω. ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν Φαρισαίων τινές, Οὗτος ὁ ἄνθρωπος
οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ Θεοῦ, ὅτι τὸ σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι ἔλε-
γον, Πῶς δύναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα ποιεῖν·
17 καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. λέγουσι τῷ τυφλῷ πάλιν, Σὺ τί λέγεις
περὶ αὐτοῦ, ὅτι ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν ὅτι Προ-
18 φήτης ἐστίν. οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι
τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως οὗτου ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ
19 τοῦ ἀναβλέψαντος, καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς λέγοντες, Οὗτός ἐστιν
ὁ υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη; πῶς οὖν ἄρτι
20 βλέπει; ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον, Οἶδαμεν
21 ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεννήθη, πῶς δὲ νῦν
βλέπει, οὐκ οἶδαμεν, ἢ τίς ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς, ἡμεῖς
οὐκ οἶδαμεν, αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε, αὐτὸς περὶ
22 αὐτοῦ λαλήσει. ταῦτα εἶπον οἱ γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς
Ἰουδαίους, ἥδη γὰρ συνετέθειντο οἱ Ἰουδαῖοι, ἵνα ἐάν τις αὐτὸν
23 ὁμολογήσῃ Χριστόν, ἀποσυνάγωγος γένηται. διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς
24 αὐτοῦ εἶπον ὅτι Ἠλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε. ἐφώνησαν οὖν
ἐκ δευτέρου τὸν ἄνθρωπον ὃς ἦν τυφλός, καὶ εἶπον αὐτῷ, Δὸς

v.14 εἰμί^{vix3s} δέ^c σάββατον^{nnns} ὅτε^{bo} ὁ^{dams} τυφλός^{nams} ποίεω^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ἀνοίγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp}. **v.15** πάλιν^{bo} οὖν^c ἐρωτάω^{v1aa3p} αὐτός^{rpgms} καί^c ὁ^{dnnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} πῶς^{bo} ἀναβλέπω^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmp} πηλός^{nams} ἐπιτίθημι^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} ἐγώ^{rpg-s} καί^c νίπτω^{viam1s} καί^c βλέπω^{v1a1s}. **v.16** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c ἐκ^p ὁ^{dgnmp} Φαρισαῖος^{ngmp} τι-σρινμι οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnnms} ἄνθρωπος^{nnms} οὐ^{xo} εἰμί^{v1px3s} παρὰ^p ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} ὅτι^c ὁ^{dans} σάββατον^{nans} οὐ^{xo} τηρέω^{v1aa3s} ἄλλος^{anmpn} λέγω^{v1aa3p} πῶς^{bo} δύναμαι^{v1pn3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἁμαρτωλός^{anmsn} τοιοῦτος^{rdanp} σημεῖον^{nannp} ποίεω^{v1pa} καί^c σχίσμα^{nnms} εἰμί^{vix3s} ἐν^p αὐτός^{rpdmp}. **v.17** λέγω^{v1aa3p} ὁ^{ddms} τυφλός^{admsn} πάλιν^{bo} σύ^{rpn-s} τίς^{rqnms} λέγω^{v1aa2s} περὶ^p αὐτός^{rpgms} ὅτι^c ἀνοίγω^{v1aa3s} σύ^{rpg-s} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} ὁ^{dnnms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} ὅτι^c προφήτης^{nnms} εἰμί^{v1px3s}. **v.18** οὐ^{xo} πιστεύω^{v1aa3p} οὖν^c ὁ^{dnnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} περὶ^p αὐτός^{rpgms} ὅτι^c τυφλός^{anmsn} εἰμί^{vix3s} καί^c ἀναβλέπω^{v1aa3s} ἕως^c ὅστις^{rpgns} φωνέω^{v1aa3p} ὁ^{damp} γονεύς^{namp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dgnms} ἀναβλέπω^{v1aa3s}. **v.19** καί^c ἐρωτάω^{v1aa3p} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{v1pnanp} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dnnms} υἱός^{nnms} σύ^{rpg-p} ὃς^{rtrams} σύ^{rpn-p} λέγω^{v1aa2p} ὅτι^c τυφλός^{anmsn} γεννάω^{v1aa3s} πῶς^{bo} οὖν^c ἄρτι^{bo} βλέπω^{v1aa3s}. **v.20** ἀποκρίνομαι^{v1aad3p} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnnmp} γονεύς^{nnmp} αὐτός^{rpgms} καί^c λέγω^{v1aa3p} οἶδα^{v1aa1p} ὅτι^c οὗτος^{rdnms} εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dnnms} υἱός^{nnms} ἐγώ^{rpg-c} καί^c ὅτι^c τυφλός^{anmsn} γεννάω^{v1aa3s}. **v.21** πῶς^{bo} δέ^c νῦν^{bo} βλέπω^{v1aa3s} οὐ^{xo} οἶδα^{v1aa1p} ἢ^{xo} τίς^{rqnms} ἀνοίγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpgms} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} ἐγώ^{rpn-p} οὐ^{xo} οἶδα^{v1aa1p} αὐτός^{rpnms} ἡλικία^{nafs} ἔχω^{v1aa3s} αὐτός^{rpgms} ἐρωτάω^{v1aa2p} αὐτός^{rpnms} περὶ^p αὐτός^{rpgms} λαλέω^{v1aa3s}. **v.22** οὗτος^{rdanp} λέγω^{v1aa3p} ὁ^{dnnmp} γονεύς^{nnmp} αὐτός^{rpgms} ὅτι^c φοβέομαι^{v1aa3p} ὁ^{damp} Ἰουδαῖος^{aampn} ἥδη^{bo} γάρ^c συντίθημι^{v1ym3p} ὁ^{dnnmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} ἵνα^c ἐάν^{qo} τι-σρινμις αὐτός^{rpgms} ὁμολογέω^{v1aa3s} Χριστός^{nams} ἀποσυνάγωγος^{anmsn} γίνομαι^{v1aad3s}. **v.23** διὰ^p οὗτος^{rdans} ὁ^{dnnmp} γονεύς^{nnmp} αὐτός^{rpgms} λέγω^{v1aa3p} ὅτι^c ἡλικία^{nafs} ἔχω^{v1aa3s} αὐτός^{rpgms} ἐρωτάω^{v1aa2p}.

δόξαν τῷ Θεῷ, ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἁμαρτωλός
 25 ἐστιν. ἀπεκρίθη οὖν ἐκεῖνος καὶ εἶπεν, Εἰ ἁμαρτωλός ἐστιν, οὐκ
 26 οἶδα, ἐν οἶδα, ὅτι τυφλός ὢν, ἄρτι βλέπω. εἶπον δὲ αὐτῷ πάλιν,
 27 Τί ἐποίησέ σοι· πῶς ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ἀπεκρίθη αὐ-
 28 τοῖς, Εἶπον ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε, τί πάλιν θέλετε ἀκούειν·
 29 μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μαθηταὶ γενέσθαι· ἐλοιδόρησαν οὖν
 30 αὐτόν, καὶ εἶπον, Σὺ εἶ μαθητῆς ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ Μωσέως
 31 ἐσμὲν μαθηταί. ἡμεῖς οἶδαμεν ὅτι Μωσῆς, λελάληκεν ὁ Θεός,
 32 τοῦτον δὲ οὐκ οἶδαμεν πόθεν ἐστίν. ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος καὶ
 33 εἶπεν αὐτοῖς, Ἐν γὰρ τούτῳ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι ὑμεῖς οὐκ οἶ-
 34 दाτε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέωξέ μου τοὺς ὀφθαλμούς. οἶδαμεν δὲ
 35 ὅτι ἁμαρτωλῶν ὁ Θεός οὐκ ἀκούει, ἀλλ' ἐάν τις θεοσεβῆς ᾖ, καὶ τὸ
 36 θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. ἐκ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη
 37 ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλμούς τυφλοῦ γεγεννημένου. εἰ μὴ ἦν οὗτος
 38 παρὰ Θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον
 39 αὐτῷ, Ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεννήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς·
 40 καὶ ἐξέβαλον αὐτόν ἔξω. Ἦκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβαλον αὐτόν
 41 ἔξω, καὶ εὐρῶν αὐτόν, εἶπεν, αὐτῷ Σὺ πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ
 42 Θεοῦ; ἀπεκρίθη ἐκεῖνος καὶ εἶπε, Τίς ἐστι, Κύριε, ἵνα πιστεύσω
 43 εἰς αὐτόν; εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Καὶ ἑώρακας αὐτόν, καὶ ὁ

v.24 φωνέω^{v1aa3p} οὖν^c ἐκ^p δευτερος^{agnsn} ὁδams ἄνθρωπος^{namns} ὅς^{rnmns} εἰμὶ^{v1x3s} τυφλός^{anmsn}
 καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rdpms} διδωμί^{vdaa2s} δόξα^{nafs} ὁδams θεός^{ndms} ἐγώ^{rpm-p} οἶδα^{v1xa1p} ὅτι^c
 ὁδms ἄνθρωπος^{nmns} οὗτος^{rdnms} ἁμαρτωλός^{anmsn} εἰμὶ^{v1px3s}. **v.25** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} οὖν^c
 ἐκεῖνος^{rdnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} εἰ^{qo} ἁμαρτωλός^{anmsn} εἰμὶ^{v1px3s} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa1s} εἰς^{nans} οἶδα^{v1xa1s} ὅτι^c
 τυφλός^{anmsn} εἰμὶ^{v1px3s} ἄρτι^{bo} βλέπω^{v1pa1s}. **v.26** λέγω^{v1aa3p} δέ^c αὐτός^{rdpms} πάλιν^{bo} τίς^{rqnans}
 ποιέω^{v1aa3s} σύ^{rpm-s} πῶς^{bo} ἀνοίγω^{v1aa3s} σύ^{rpm-s} ὁδamp ὀφθαλμός^{namp}. **v.27** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s}
 αὐτός^{rdpms} λέγω^{v1aa1s} σύ^{rpm-p} ἤδη^{bo} καί^c οὐ^{xo} ἀκούω^{v1aa2p} τίς^{rqnans} πάλιν^{bo} ἐγώ^{v1aa2p} ἀκούω^{v1pa}
 μὴ^{xo} καί^c σύ^{rpm-p} θέλω^{v1pa2p} αὐτός^{rpmgs} μαθητῆς^{nnmp} γίνομαι^{v1nad}. **v.28** λοιδορέω^{v1aa3p}
 οὖν^c αὐτός^{rpmgs} καί^c λέγω^{v1aa3p} σύ^{rpm-s} εἰμὶ^{v1px2s} μαθητῆς^{nmns} ἐκεῖνος^{rdgms} ἐγώ^{rpm-p} δέ^c ὁδgms
 Μωϋσῆς^{ngms} εἰμὶ^{v1px1p} μαθητῆς^{nnmp}. **v.29** ἐγώ^{rpm-p} οἶδα^{v1xa1p} ὅτι^c Μωϋσῆς^{ndms} λαλέω^{v1xa3s}
 ὁδms θεός^{nmns} οὗτος^{rdams} δέ^c οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa1p} πόθεν^{bo} εἰμὶ^{v1px3s}. **v.30** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s}
 ὁδms ἄνθρωπος^{nmns} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpm-p} ἐν^p γάρ^c οὗτος^{rdms} θαυμαστός^{anmsn} εἰμὶ^{v1px3s}
 ὅτι^c σύ^{rpm-p} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa2p} πόθεν^{bo} εἰμὶ^{v1px3s} καί^c ἀνοίγω^{v1aa3s} σύ^{rpm-s} ὁδamp ὀφθαλμός^{namp}.
v.31 οἶδα^{v1xa1p} δέ^c ὅτι^c ἁμαρτωλός^{agnmpn} ὁδms θεός^{nmns} οὐ^{xo} ἀκούω^{v1pa3s} ἀλλά^c ἐάν^{qo} τι-οριμῆς
 θεοσεβῆς^{anmsn} εἰμὶ^{v1spx3s} καί^c ὁδans θέλημα^{nans} αὐτός^{rpmgs} ποιέω^{v1pa3s} οὗτος^{rdgms} ἀκούω^{v1pa3s}.
v.32 ἐκ^p ὁδgms αἰῶν^{ngms} οὐ^{xo} ἀκούω^{v1ap3s} ὅτι^c ἀνοίγω^{v1aa3s} τι-οριμῆς ὀφθαλμός^{namp} τυφλός^{agnsn}
 γεννάω^{v1pxpms}. **v.33** εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἰμὶ^{v1x3s} οὗτος^{rdnms} παρὰ^p θεός^{ngms} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1in3s}
 ποιέω^{v1pa} οὐδέις^{aanns}. **v.34** ἀποκρίνομαι^{v1ad3p} καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rdms} ἐν^p ἁμαρτία^{ndfp}
 σύ^{rpm-s} γεννάω^{v1ap2s} ὅλος^{anmsn} καί^c σύ^{rpm-s} διδάσκω^{v1pa2s} ἐγώ^{rpm-p} καί^c ἐκβάλλω^{v1aa3p} αὐτός^{rpmgs}
 ἔξω^{bo}. **v.35** ἀκούω^{v1aa3s} ὁδms Ἰησοῦς^{nmns} ὅτι^c ἐκβάλλω^{v1aa3p} αὐτός^{rpmgs} ἔξω^{bo} καί^c
 εὐρίσχω^{v1paanms} αὐτός^{rpmgs} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdpms} σύ^{rpm-s} πιστεύω^{v1pa2s} εἰς^p ὁδams υἱός^{namns} ὁδgms
 θεός^{ngms}. **v.36** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ἐκεῖνος^{rdnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} τίς^{rqnans} εἰμὶ^{v1px3s} κύριος^{nmns}
 ἵνα^c πιστεύω^{v1aa1s} εἰς^p αὐτός^{rpmgs}.

- 38 λαλῶν μετὰ σοῦ ἐκεῖνός ἐστιν. ὁ δὲ ἔφη, Πιστεύω, Κύριε, καὶ
 39 προσεκύνησεν αὐτῷ. καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν
 κόσμον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπωσι, καὶ οἱ βλέ-
 40 ποντες τυφλοὶ γένωνται. καὶ ἤκουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα
 οἱ ὄντες μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ, Μὴ καὶ ἡμεῖς τυφλοὶ ἐσμεν·
 41 εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἰ τυφλοὶ ἦτε, οὐκ ἂν εἶχετε ἄμαρτίαν,
 νῦν δὲ λέγετε ὅτι Βλέπομεν, ἢ οὖν ἄμαρτία ὑμῶν μένει.
- 10** Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας εἰς
 τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων, ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος
 2 κλέπτῃς ἐστὶ καὶ ληστής. ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας ποι-
 3 μὴν ἐστὶ τῶν προβάτων. τούτῳ ὁ θυρωρὸς ἀνοίγει, καὶ τὰ πρό-
 βата τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει, καὶ τὰ ἴδια πρόβata καλεῖ κατ'
 4 ὄνομα, καὶ ἐξάγει αὐτά. καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρόβata ἐκβάλλῃ, ἔμ-
 προσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρόβata αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι
 5 οἶδασιν τὴν φωνὴν αὐτοῦ. ἄλλοτριῶν δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν,
 ἀλλὰ φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἶδασιν τῶν ἀλλοτρίων τὴν φω-
 6 νήν. ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἐκεῖνοι δὲ
 7 οὐκ ἔγνωσαν τίνα ἦν ἃ ἐλάλει αὐτοῖς. Εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ
 Ἰησοῦς, Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι Ἐγὼ εἰμι ἡ θύρα τῶν προβάτων.
 8 πάντες ὅσοι πρὸ ἐμοῦ ἦλθον κλέπται εἰσὶ καὶ λησταί, ἀλλ' οὐκ ἦ-

v.37 λέγω^{v1aa3s} δεῦρ^{αὐτός^{rdpms} ὁδnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ὁράω^{v1xa2s} αὐτός^{rpams} καί^c ὁδnms
 λαλέω^{vppanms} μετὰ^p συ^{trp-g-s} ἐκεῖνος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s}. **v.38** ὁδnms δεῦρ^{αὐτός^{rdpms} ὁδnms} φημί^{v1ix3s} πιστεύω^{v1pa1s}
 κύριος^{nvms} καί^c προσκυνέω^{v1aa3s} αὐτός^{rdpms}. **v.39** καί^c λέγω^{v1aa3s} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} εἰς^p
 κρίμα^{nans} ἐγὼ^{trn-s} εἰς^p ὁδams κόσμος^{nams} οὗτος^{rdams} ἔρχομαι^{v1aa1s} ἵνα^c ὁδnmp μὴ^{xo} βλέπω^{vppanmp}
 βλέπω^{vspa3p} καί^c ὁδnmp βλέπω^{vppanmp} τυφλός^{anmpn} γίνομαι^{vsad3p}. **v.40** καί^c ἀκούω^{v1aa3p}
 ἐκ^p ὁδgnp Φαρισαῖος^{ngmp} οὗτος^{rdanp} ὁδnmp εἰμι^{vppxanmp} μετὰ^p αὐτός^{trpms} καί^c λέγω^{v1aa3p}
 αὐτός^{rdpms} μὴ^{xo} καί^c ἐγὼ^{trn-p} τυφλός^{anmpn} εἰμι^{v1px1p}. **v.41** λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} ὁδnms
 Ἰησοῦς^{nnms} εἰ^{qo} τυφλός^{anmpn} εἰμι^{v1ix2p} οὐ^{xo} ἄν^{xo} ἔχω^{v1a2p} ἄμαρτία^{nafs} νῦν^{bo} δεῦρ^{αὐτός^{rdpms} ὁδnms}
 ὅτι^c βλέπω^{v1pa1p} ὁδnfs οὖν^c ἄμαρτία^{nnfs} συ^{trp-g-p} μένω^{v1pa3s}. **10. v.1** ἀμὴνth ἀμὴνth
 λέγω^{v1pa1s} συ^{trp-d-p} ὁδnms μὴ^{xo} εἰσερχομαι^{vppnms} διὰ^p ὁδgfs θύρα^{ngfs} εἰς^p ὁδafs αὐλὴ^{nafs} ὁδgnp
 πρόβατον^{ngmp} ἀλλά^c ἀναβαίνων^{vppanms} ἀλλαχόθεν^{bo} ἐκεῖνος^{rdnms} κλέπτῃς^{nnms} εἰμι^{v1px3s} καί^c
 ληστής^{nnms}. **v.2** ὁδnms δεῦρ^{αὐτός^{rdpms} ὁδnms} εἰσερχομαι^{vppnms} διὰ^p ὁδgfs θύρα^{ngfs} ποιμῆν^{nnms} εἰμι^{v1px3s} ὁδgnp
 πρόβατον^{ngmp}. **v.3** οὗτος^{rdnms} ὁδnms θυρωρὸς^{nnms} ἀνοίγω^{v1pa3s} καί^c ὁδnmp πρόβατον^{nnmp} ὁδgfs
 φωνὴ^{ngfs} αὐτός^{trpms} ἀκούω^{v1pa3s} καί^c ὁδanp ἴδιος^{aanp} πρόβατον^{nanp} καλέω^{v1pa3s} κατὰ^p ὄνομα^{nans}
 καί^c ἐξάγω^{v1pa3s} αὐτός^{trpanp}. **v.4** καί^c ὅταν^c ὁδanp ἴδιος^{aanp} πρόβατον^{nanp} ἐκβάλλω^{vsaa3s}
 ἔμπροσθεν^p αὐτός^{trpmp} πορεύομαι^{v1pn3s} καί^c ὁδnmp πρόβατον^{nnmp} αὐτός^{rdpms} ἀκολουθεῶ^{v1pa3s}
 ὅτι^c οἶδα^{v1xa3p} ὁδafs φωνὴ^{nafs} αὐτός^{trpms}. **v.5** ἀλλότριος^{admsn} δεῦρ^{αὐτός^{rdpms} ὁδnms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀκολουθεῶ^{vsaa3p}
 ἀλλά^c φεύγω^{v1fd3p} ἀπὸ^p αὐτός^{trpms} ὅτι^c οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa3p} ὁδgmp ἀλλότριος^{agmpn} ὁδafs φωνὴ^{nafs}.
v.6 οὗτος^{rdafs} ὁδafs παροιμία^{nafs} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdpms} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnmp} δεῦρ^{αὐτός^{rdpms} ὁδnms}
 γνωστός^{v1aa3p} τίς^{trqnp} εἰμι^{v1ix3s} ὅς^{trpanp} λαλέω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp}. **v.7** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c πάλιν^{bo}
 αὐτός^{rdmp} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} συ^{trp-d-p} ὅτι^c ἐγὼ^{trn-s} εἰμι^{v1px1s} ὁδnfs
 θύρα^{nnfs} ὁδgnp πρόβατον^{ngmp}.

κουσαν αὐτῶν τὰ πρόβατα. ἐγὼ εἶμι ἢ θύρα, δι' ἐμοῦ ἐάν τις 9
 εἰσέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσεται, καὶ νομὴν 10
 εὐρήσει. ὁ κλέπτῃς οὐκ ἔρχεται εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ καὶ 10
 ἀπολέσῃ, ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι, καὶ περισσὸν ἔχωσιν. ἐγὼ 11
 εἶμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, ὁ ποιμὴν ὁ καλός τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθῃσιν 11
 ὑπὲρ τῶν προβάτων. ὁ μισθωτὸς δέ, καὶ οὐκ ὢν ποιμὴν, οὗ οὐκ 12
 εἰσὶ τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, καὶ ἀφήσῃ τὰ 12
 πρόβατα, καὶ φεύγει, καὶ ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτά, καὶ σκορπίζει 12
 τὰ πρόβατα. ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτὸς ἐστὶ, καὶ οὐ 13
 μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. ἐγὼ εἶμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ 14
 γινώσκω τὰ ἐμά, καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν. καθὼς γινώσκει 15
 με ὁ πατήρ, κάγὼ γινώσκω τὸν πατέρα, καὶ τὴν ψυχὴν μου τίθημι 15
 ὑπὲρ τῶν προβάτων. καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς 16
 αὐτῆς ταύτης, κάκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκού- 16
 σουσι, καὶ γενήσεται μία ποίμνη, εἷς ποιμὴν. διὰ τοῦτο ὁ πατήρ 17
 με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχὴν μου, ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. 17
 οὐδεὶς αἶρει αὐτήν ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτήν ἀπ' ἐμαυτοῦ. 18
 ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. 18
 ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρὸς μου. Σχίσμα οὖν 19
 πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς Ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. ἔλεγον 20

v.8 πᾶς^{anmpn} ὅσος^{rcnmp} προῶ^p ἐγὼ^{rg-s} ἔρχομαι^{v1aa3p} κλέπτῃς^{nmmp} εἶμι^{v1px3p} καὶ^c ληστής^{nmmp}
 ἀλλά^c οὐ^{xo} ἀκούω^{v1aa3p} αὐτὸς^{rgmp} ὁ^{dnnp} προβάτων^{nmpp}. **v.9** ἐγὼ^{rgn-s} εἶμι^{v1px1s} ὁ^{dnfis}
 θύρα^{nmfs} διὰ^p ἐγὼ^{rg-s} ἐάν^{qo} τι-σινις^{ti} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} σὴ^{v1fp3s} καὶ^c εἰσέρχομαι^{v1fd3s} καὶ^c
 ἐξέρχομαι^{v1fd3s} καὶ^c νομῆ^{nafis} εὐρίσκω^{v1fa3s}. **v.10** ὁ^{dnmms} κλέπτῃς^{nmms} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{v1rn3s} εἰ^{qo}
 μὴ^{xo} ἵνα^c κλέπτω^{vsaa3s} καὶ^c θύω^{vsaa3s} καὶ^c ἀπόλλυμι^{vsaa3s} ἐγὼ^{rgn-s} ἔρχομαι^{v1aa1s} ἵνα^c ζῶ^{nafis}
 ἔχω^{vspa3p} καὶ^c περισσός^{aansn} ἔχω^{vspa3p}. **v.11** ἐγὼ^{rgn-s} εἶμι^{v1px1s} ὁ^{dnmms} ποιμὴν^{nmms} ὁ^{dnmms}
 καλός^{anmsn} ὁ^{dnmms} ποιμὴν^{nmms} ὁ^{dnmms} καλός^{anmsn} ὁ^{dafis} ψυχῆ^{nafis} αὐτὸς^{rgmms} τίθημι^{v1pa3s} ὑπὲρ^p
 ὁ^{dgnp} προβάτων^{ngnp}. **v.12** ὁ^{dnmms} μισθωτὸς^{nmms} δέ^c καὶ^c οὐ^{xo} εἶμι^{v1ppxms} ποιμὴν^{nmms} ὁ^s ἔργῃς^{nmms}
 οὐ^{xo} εἶμι^{v1px3p} ὁ^{dnnp} προβάτων^{nmpp} ἴδιος^{anmpn} θεωρῶ^{v1pa3s} ὁ^{dams} λύκος^{nams} ἔρχομαι^{v1ppnams}
 καὶ^c ἀφήμι^{v1pa3s} ὁ^{damp} προβάτων^{nanp} καὶ^c φεύγω^{v1pa3s} καὶ^c ὁ^{dnmms} λύκος^{nmms} ἀρπάζω^{v1pa3s}
 αὐτὸς^{rganp} καὶ^c σκορπίζω^{v1pa3s} ὁ^{damp} προβάτων^{nanp}. **v.13** ὁ^{dnmms} δέ^c μισθωτὸς^{nmms} φεύγω^{v1pa3s}
 ὅτι^c μισθωτὸς^{nmms} εἶμι^{v1px3s} καὶ^c οὐ^{xo} μέλει^{v1pq3s} αὐτὸς^{rgdms} περὶ^p ὁ^{dgnp} προβάτων^{ngnp}.
v.14 ἐγὼ^{rgn-s} εἶμι^{v1px1s} ὁ^{dnmms} ποιμὴν^{nmms} ὁ^{dnmms} καλός^{anmsn} καὶ^c γινώσκω^{v1pals} ὁ^{damp} ἐμὸς^{rganp}
 καὶ^c γινώσκω^{v1pp1s} ὑπὸ^p ὁ^{dgnp} ἐμὸς^{rganp}. **v.15** καθὼς^{bo} γινώσκω^{v1pa3s} ἐγὼ^{rga-s} ὁ^{dnmms} πατήρ^{nmms}
 κάγὼ^{rgn-s} γινώσκω^{v1pals} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καὶ^c ὁ^{dafis} ψυχῆ^{nafis} ἐγὼ^{rg-s} τίθημι^{v1pals} ὑπὲρ^p ὁ^{dgnp}
 προβάτων^{ngnp}. **v.16** καὶ^c ἄλλος^{aanpn} προβάτων^{nanp} ἔχω^{v1pals} ὁ^s ἔργῃς^{nmms} οὐ^{xo} εἶμι^{v1px3s} ἐκ^p
 ὁ^{dgnf} αὐτῆ^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} κάκεῖνος^{rdnpp} ἐγὼ^{rga-s} δεῖ^{v1pq3s} ἄγω^{vnaa} καὶ^c ὁ^{dgnf} φωνῆ^{ngfs} ἐγὼ^{rg-s}
 ἀκούω^{v1fa3p} καὶ^c γίνομαι^{v1fd3s} εἷς^{nmfs} ποίμνη^{nmfs} εἷς^{nmms} ποιμὴν^{nmms}. **v.17** διὰ^p οὗτος^{rdans}
 ὁ^{dnmms} πατήρ^{nmms} ἐγὼ^{rga-s} ἀγαπᾷ^{v1pa3s} ὅτι^c ἐγὼ^{rgn-s} τίθημι^{v1pals} ὁ^{dafis} ψυχῆ^{nafis} ἐγὼ^{rg-s} ἵνα^c
 πάλιν^{bo} λαμβάνω^{vsaa1s} αὐτὸς^{rgafis}. **v.18** οὐδεὶς^{anfns} αἶρω^{v1pa3s} αὐτὸς^{rgpals} ἀπὸ^p ἐγὼ^{rg-s} ἀλλά^c
 ἐγὼ^{rgn-s} τίθημι^{v1pals} αὐτὸς^{rgpals} ἀπὸ^p ἐμαυτοῦ^{rgmms} ἐξουσία^{nafis} ἔχω^{v1pals} τίθημι^{vnaa} αὐτὸς^{rgpals} καὶ^c
 ἐξουσία^{nafis} ἔχω^{v1pals} πάλιν^{bo} λαμβάνω^{vnaa} αὐτὸς^{rgpals} οὗτος^{rdafis} ὁ^{dafis} ἐντολῆ^{nafis} λαμβάνω^{v1a1s}
 παρὰ^p ὁ^{dgnms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rg-gs}. **v.19** σχίσμα^{nmms} οὖν^c πάλιν^{bo} γίνομαι^{v1ad3s} ἐν^p ὁ^{damp}
 Ἰουδαῖος^{admpn} διὰ^p ὁ^{damp} λόγους^{namp} οὗτος^{rdamp}.

11 δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, Δαιμόνιον ἔχει καὶ μαίνεται, τί αὐτοῦ ἀκού-
 12 ετε· ἄλλοι ἔλεγον, Ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστι δαιμονιζομένου,
 13 μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν· Ἐγένετο δὲ
 14 τὰ ἐγκαίνια ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις, καὶ χειμῶν ἦν, καὶ περιεπά-
 15 τει ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Σολομῶντος. ἐκύκλωσαν
 16 οὖν αὐτὸν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ, Ἔως πότε τὴν ψυχὴν
 17 ἡμῶν αἴρεις· εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, εἰπέ ἡμῖν παρρησίᾳ. ἀπεκρίθη
 18 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ
 19 ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ,
 20 ἀλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, οὐ γὰρ ἐστε ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν,
 21 καθὼς εἶπον ὑμῖν. τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει,
 22 κἀγὼ γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσί μοι, κἀγὼ ζῶν αἰώνιον
 23 δίδωμι αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἄρ-
 24 πάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρὸς μου. ὁ πατὴρ μου ὃς δέδωκέ μοι,
 25 μεῖζόν πάντων ἐστί, καὶ οὐδεὶς δύναται ἄρπάξειν ἐκ τῆς χειρὸς
 26 τοῦ πατρὸς μου. ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἓν ἐσμεν. ἐβάστασαν οὖν
 27 πάλιν λίθους οἱ Ἰουδαῖοι ἵνα λιθάσωσιν αὐτόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς
 28 ὁ Ἰησοῦς, Πολλὰ κατὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρὸς μου, διὰ
 29 ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάζετε με· ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι
 30 λέγοντες, Περὶ καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασφη-

v.20 λέγω^{v1a3p} δε^c πολὺς^{anmpn} ἐκ^p αὐτός^{rgmp} δαιμόνιον^{nans} ἔχω^{v1a3s} καί^c μαίνομαι^{v1pn3s}
 τίς^{rgans} αὐτός^{rgms} ἀκούω^{v1a2p}. **v.21** ἄλλος^{anmpn} λέγω^{v1a3p} οὗτος^{rdnnp} ὁ^{dnnp} ῥῆμα^{nnnp}
 οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} δαιμονιζομαι^{rrngms} μή^{xo} δαιμόνιον^{nnms} δύναμαι^{v1pn3s} τυφλός^{agmpn} ὀφθαλμός^{namp}
 ἀνοίγω^{v1pa}. **v.22** γίνομαι^{viad3s} δε^c ὁ^{dnnp} ἐγκαίνια^{innp} ἐν^p ὁ^{dnnp} Ἱεροσόλυμα^{ndnp} καί^c
 χειμῶν^{nnms} εἰμι^{v1ix3s}. **v.23** καί^c περιπατέω^{v1a3s} ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^p ὁ^{dnds} ἱερόν^{ndns} ἐν^p
 ὁ^{ddfs} στοᾷ^{ndfs} ὁ^{dgms} Σολομῶν^{ngms}. **v.24** κυκλώω^{v1aa3p} οὖν^c αὐτός^{rgms} ὁ^{dnnp} Ἰουδαῖος^{anmpn}
 καί^c λέγω^{v1a3p} αὐτός^{rgdms} ἔως^c πότε^{xo} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} ἐγώ^{rgp} αἶρω^{v1a2s} εἰ^{qo} σὺ^{rgn-s} εἰμι^{v1px2s}
 ὁ^{dnnms} Χριστός^{nnms} λέγω^{vdaa2s} ἐγώ^{rgpd-p} παρρησίᾳ^{ndfs}. **v.25** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rgdmp}
 ὁ^{dnnms} Ἰησοῦς^{nnms} λέγω^{v1a1s} σὺ^{rgd-p} καί^c οὐ^{xo} πιστεύω^{v1pa2p} ὁ^{dnnp} ἔργον^{nnnp} ὃς^{rganp} ἐγώ^{rgn-s}
 ποιεῶ^{v1p1s} ἐν^p ὁ^{dnds} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dgms} πατῆρ^{ngms} ἐγώ^{rgp-s} οὗτος^{rdnnp} μαρτυρέω^{v1a3s} περὶ^p
 ἐγώ^{rgp-s}. **v.26** ἀλλά^c σὺ^{rgn-p} οὐ^{xo} πιστεύω^{v1pa2p} ὃς^{xo} γάρ^c εἰμι^{v1px2p} ἐκ^p ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp}
 ὁ^{dgnp} ἐμός^{rgnp} καθὼς^{bo} λέγω^{v1a1s} σὺ^{rgd-p}. **v.27** ὁ^{dnnp} πρόβατον^{nnnp} ὁ^{dnnp} ἐμός^{rgnnp} ὁ^{dgfs}
 φωνῆ^{ngfs} ἐγώ^{rgp-s} ἀκούω^{v1a3s} κἀγώ^{rgn-s} γινώσκω^{v1a1s} αὐτός^{rganp} καί^c ἀκολουθεῶ^{v1a3p} ἐγώ^{rgp-d-s}.
v.28 κἀγώ^{rgn-s} ζῶ^{nafs} αἰώνιος^{afnfs} δίδωμι^{v1p1s} αὐτός^{rgdmp} καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀπόλλυμι^{vsam3p}
 εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{namms} καί^c οὐ^{xo} ἄρπάξω^{v1a3s} τι-ορινις αὐτός^{rganp} ἐκ^p ὁ^{dgfs} χεῖρ^{ngfs} ἐγώ^{rgp-s}.
v.29 ὁ^{dnnms} πατὴρ^{nnms} ἐγώ^{rgp-s} ὃς^{rgnms} δίδωμι^{v1xa3s} ἐγώ^{rgd-s} μέγας^{anmsc} πᾶς^{agmpn} εἰμι^{v1px3s} καί^c
 οὐ^{dεις} δύναμαι^{v1pn3s} ἄρπάξω^{v1pa} ἐκ^p ὁ^{dgfs} χεῖρ^{ngfs} ὁ^{dgms} πατῆρ^{ngms} ἐγώ^{rgp-s}. **v.30** ἐγώ^{rgn-s}
 καί^c ὁ^{dms} πατὴρ^{nnms} εἶς^{nnms} εἰμι^{v1px1p}. **v.31** βασιάζω^{v1aa3p} οὖν^c πάλιν^{bo} λίθος^{namp} ὁ^{dnnp}
 Ἰουδαῖος^{anmpn} ἵνα^c λιθάξω^{vsaa3p} αὐτός^{rgams}. **v.32** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rgdmp} ὁ^{dnnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} πολὺς^{aanpn} καλός^{aanpn} ἔργον^{nanp} δεῖκνυμι^{v1a1s} σὺ^{rgd-p} ἐκ^p ὁ^{dgms} πατῆρ^{ngms} ἐγώ^{rgp-s}
 διὰ^p ποῖος^{rgans} αὐτός^{rgnp} ἔργον^{nans} λιθάξω^{v1pa2p} ἐγώ^{rga-s}.

μίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὢν ποιεῖς σεαυτὸν Θεόν. ἀπεκρίθη 34
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν, Ἐγὼ 35
εἶπα, Θεοὶ ἐστε· εἰ ἐκείνους εἶπε Θεοὺς, πρὸς οὓς ὁ λόγος τοῦ Θε- 35
οῦ ἐγένετο καὶ οὐ δύναται λυθῆναι ἡ γραφή, ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασε 36
καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε ὅτι Βλασφημεῖς, ὅτι 37
εἶπον, Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰμι· εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου, 37
μὴ πιστεύετε μοι, εἰ δὲ ποιῶ, κἄν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς ἔργοις 38
πιστεύσατε, ἵνα γνῶτε καὶ πιστεύσῃτε ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ, κἀγὼ 39
ἐν αὐτῷ. ἐξήλθον οὖν πάλιν αὐτὸν πιάσαι, καὶ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς 39
χειρὸς αὐτῶν. Καὶ ἀπῆλθε πάλιν πέραν τοῦ Ἰορδάνου εἰς τὸν τό- 40
πον ὅπου ἦν Ἰωάννης τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ. καὶ 41
πολλοὶ ἤλθον πρὸς αὐτόν, καὶ ἔλεγον ὅτι Ἰωάννης μὲν σημεῖον 42
ἐποίησεν οὐδέν, πάντα δὲ ὅσα εἶπεν Ἰωάννης περὶ τούτου, ἀληθῆ 43
ἦν. καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν. 44

Ἦν δὲ τις ἀσθενῶν Λάζαρος ἀπὸ Βηθανίας, ἐκ τῆς κώμης Μα- 11
ρίας καὶ Μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. Ἦν δὲ Μαρία ἡ ἀλείψασα 2
τὸν Κύριον μύρω, καὶ ἐκμάζασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θριξίν αὐ-
τῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς Λάζαρος ἦσθένει. ἀπέστειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ 3
πρὸς αὐτὸν λέγουσαι, Κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς ἀσθενεῖ. ἀκούσας 4
δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι πρὸς θάνατον, ἀλλ’

v.33 ἀποκρίνομαι^{viad3p} αὐτός^{rdpms} ὄδνmp Ἰουδαῖος^{anmpn} λέγω^{vppanmp} περὶ^p καλός^{agnsn}
ἔργον^{hngs} οὐ^{xo} λιθάζω^{vipa1p} σύ^{tpa-s} ἀλλά^c περὶ^p βλασφημία^{ngfs} καί^c ὅτι^c σύ^{tpn-s} ἄνθρωπος^{nnms}
εἰμι^{vppxms} ποιῶ^{vipa2s} σεαυτοῦ^{txams} θεός^{nam}. **v.34** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rdpmp} ὄδνms
Ἰησοῦς^{nnms} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} γράφω^{vpxpms} ἐν^p ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} σύ^{tpg-p} ἐγὼ^{trp-s} λέγω^{viala1s} θεός^{nnmp}
εἰμι^{vipx2p}. **v.35** εἰ^{qo} ἐκεῖνος^{rdamp} λέγω^{viaa3s} θεός^{namp} πρὸς^p ὅς^{tramp} ὄδνms λόγος^{nnms} ὁ^{dgms}
θεός^{ngms} γίνομαι^{viad3s} καί^c οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3s} λύω^{vnap} ὄδνfs γραφή^{nnfs}. **v.36** ὅς^{trams}
ὄδνms πατὴρ^{nnms} ἀγιάζω^{viaa3s} καί^c ἀποπέλλω^{viaa3s} εἰς^p ὄδams κόσμος^{nam} σύ^{trp-p} λέγω^{vipa2p}
ὅτι^c βλασφημέω^{vipa2s} ὅτι^c λέγω^{viala1s} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰμι^{vipx1s}. **v.37** εἰ^{qo} οὐ^{xo}
ποιῶ^{vipa1s} ὄ^{damp} ἔργον^{nanp} ὁ^{dgms} πατὴρ^{ngms} ἐγὼ^{trp-g-s} μὴ^{xo} πιστεύω^{vdpa2p} ἐγὼ^{trp-d-s}. **v.38** εἰ^{qo} δέ^c
ποιῶ^{vipa1s} κἄν^{qo} ἐγὼ^{trp-d-s} μὴ^{xo} πιστεύω^{vspa2p} ὁ^{ddnp} ἔργον^{ndnp} πιστεύω^{vdaa2p} ἵνα^c γινώσκω^{vsaa2p}
καί^c πιστεύω^{vsaa2p} ὅτι^c ἐν^p ἐγὼ^{trp-d-s} ὄδνms πατὴρ^{nnms} κἀγὼ^{trp-s} ἐν^p αὐτός^{rdpms}. **v.39** ζητέω^{viaa3p}
οὐ^{xo} πάλιν^{bo} αὐτός^{trpms} πιάζω^{vnaa} καί^c ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἐκ^p ὁ^{dgfs} χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{trgmp}. **v.40** καί^c
ἀπέρχομαι^{viaa3s} πάλιν^{bo} πέραν^{bo} ὁ^{dgms} Ἰορδάνης^{ngms} εἰς^p ὄδams τόπος^{nam} ὅπου^{bo} εἰμι^{vix3s}
Ἰωάννης^{nnms} ὄδnms πρῶτος^{anms} βαπτίζω^{vppanms} καί^c μένω^{viaa3s} ἐκεῖ^{bo}. **v.41** καί^c πολὺς^{anmpn}
ἔρχομαι^{viaa3p} πρὸς^p αὐτός^{trpms} καί^c λέγω^{viaa3p} ὅτι^c Ἰωάννης^{nnms} μὲν^{xo} σημεῖον^{nam} ποιῶ^{viaa3s}
οὐδεις^{aansn} πᾶς^{anmpn} δέ^c ὅσος^{rcanp} λέγω^{viaa3s} Ἰωάννης^{nnms} περὶ^p οὗτος^{rdgms} ἀληθής^{anmpn}
εἰμι^{vix3s}. **v.42** καί^c πιστεύω^{viaa3p} πολὺς^{anmpn} ἐκεῖ^{bo} εἰς^p αὐτός^{trpms}. **11. v.1** εἰμι^{vix3s}
δέ^c τι-σρινμς ἀσθενέω^{vppanms} Λάζαρος^{nnms} ἀπό^p Βηθανία^{ngfs} ἐκ^p ὁ^{dgfs} κώμη^{ngfs} Μαρία^{ngfs}
καί^c Μάρθα^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἀδελφῆ^{ngfs} αὐτός^{trgfs}. **v.2** εἰμι^{vix3s} δέ^c Μαρία^{nnfs} ὄδnfs ἀλείφω^{vpaanfs}
ὄ^{dams} κύριος^{nam} μύρον^{ndns} καί^c ἐκμάσσω^{vpaanfs} ὄ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{trpms} ὁ^{ddfp} θριξί^{ndfp}
αὐτός^{trgfs} ὅς^{trgfs} ὄδnms ἀδελφός^{nnms} Λάζαρος^{nnms} ἀσθενέω^{viaa3s}. **v.3** ἀποπέλλω^{viaa3p} οὐ^{xo}
ὄ^{dnp} ἀδελφῆ^{nnfp} πρὸς^p αὐτός^{trpms} λέγω^{vppanfp} κύριος^{nvms} ἴδε[!] ὅς^{trams} φιλέω^{vipa2s} ἀσθενέω^{vipa3s}.

ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ δι’ αὐτῆς.
 5 ἡγάπα δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν Μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς καὶ τὸν
 6 Λάζαρον. ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν
 7 τόπῳ δύο ἡμέρας. ἔπειτα μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς, Ἄγω-
 8 μεν εἰς τὴν Ἰουδαίαν πάλιν. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί, Ῥαββί,
 9 νῦν ἐξήτουν σε λιθάαι οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ· ἀ-
 πεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὐχὶ δώδεκα εἰσιν ὧραι τῆς ἡμέρας· ἐάν τις
 περιπατῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς τοῦ κόσμου
 10 τούτου βλέπει. ἐάν δέ τις περιπατῇ ἐν τῇ νυκτί, προσκόπτει,
 11 ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν ἐν αὐτῷ. ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει
 αὐτοῖς, Λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται, ἀλλὰ πορεύομαι ἵνα
 12 ἐξυπνίσω αὐτόν. εἶπον οὖν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Κύριε, εἰ κεκοί-
 13 μηται, σωθήσεται. εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ,
 14 ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως τοῦ ὑπνου λέγει. τότε
 15 οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς παρρησίᾳ, Λάζαρος ἀπέθανε. καὶ
 χαίρω δι’ ὑμᾶς, ἵνα πιστεῦσητε, ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ, ἀλλ’ ἄγω-
 16 μεν πρὸς αὐτόν. εἶπεν οὖν Θωμᾶς, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, τοῖς
 συμμαθηταῖς, Ἄγωμεν καὶ ἡμεῖς, ἵνα ἀποθάνωμεν μετ’ αὐτοῦ.
 17 Ἐλθὼν οὖν ὁ Ἰησοῦς εὔρεν αὐτόν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη ἔχοντα
 18 ἐν τῷ μνημείῳ. ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγγὺς τῶν Ἱεροσολύμων, ὡς ἀ-

v.4 ἀκούω^{vpaanms} δε^c ὁ^dnmns Ἰησοῦς^{nmms} λέγω^{viaa3s} οὗτος^{rdnfs} ὁ^dnmfs ἀσθενεῖα^{nmfs} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s}
 πρὸς^p θάνατος^{nam} ἀλλά^c ὑπὲρ^p ὁ^dgfs δόξα^{ngfs} ὁ^dgms θεός^{ngms} ἵνα^c δοξάζω^{vsap3s} ὁ^dnmns υἱός^{nmns}
 ὁ^dgms θεός^{ngms} διὰ^p αὐτός^{rgfs}. **v.5** ἀγαπάω^{viaa3s} δε^c ὁ^dnmns Ἰησοῦς^{nmms} ὁ^dafis Μάρθα^{nafs}
 καί^c ὁ^dafis ἀδελφῆ^{nafs} αὐτός^{rgfs} καί^c ὁ^ddams Λάζαρος^{nam}. **v.6** ὡς^{bo} οὖν^c ἀκούω^{viaa3s}
 ὅτι^c ἀσθενέω^{vipa3s} τότε^{bo} μὲν^{xo} μένω^{viaa3s} ἐν^p ὅς^rrdms εἰμι^{vix3s} τόπος^{ndms} δύο^{tn} ἡμέρα^{nafp}.
v.7 ἔπειτα^{bo} μετὰ^p οὗτος^{rdans} λέγω^{vipa3s} ὁ^dddmp μαθητῆς^{ndmp} ἄγω^{vspa1p} εἰς^p ὁ^dafis Ἰουδαία^{nafs}
 πάλιν^{bo}. **v.8** λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rdms} ὁ^dnmpp μαθητῆς^{ndmp} ραββίth νῦν^{bo} ζητέω^{viaa3p} σύ^{trpa-s}
 λιθάζω^{vnaa} ὁ^dnmpp Ἰουδαίος^{anmpn} καί^c πάλιν^{bo} ὑπάγω^{vipa2s} ἐκεῖ^{bo}. **v.9** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ^dnmns
 Ἰησοῦς^{nmms} οὐχί^{xo} δώδεκα^{tn} εἰμι^{vixp3p} ὥρα^{nnfp} ὁ^dgfs ἡμέρα^{ngfs} ἐάν^{qo} τι-σρινις^{vspa3s} περιπατέω^{vspa3s}
 ἐν^p ὁ^ddfis ἡμέρα^{ndfs} οὐ^{xo} προσκόπτω^{vipa3s} ὅτι^c ὁ^ddans φῶς^{nans} ὁ^dgms κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms}
 βλέπω^{vipa3s}. **v.10** ἐάν^{qo} δε^c τι-σρινις^{vspa3s} περιπατέω^{vspa3s} ἐν^p ὁ^dddfis νύξ^{ndfs} προσκόπτω^{vipa3s}
 ὅτι^c ὁ^dnmns φῶς^{nmns} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐν^p αὐτός^{rdms}. **v.11** οὗτος^{rdanp} λέγω^{viaa3s} καί^c μετὰ^p
 οὗτος^{rdans} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdmp} Λάζαρος^{nmms} φίλος^{anmsn} ἐγὼ^{rgp-p} κοιμάομαι^{vixp3s} ἀλλά^c
 πορεύομαι^{vipn1s} ἵνα^c ἐξυπνίσω^{vsaal1s} αὐτός^{rpams}. **v.12** λέγω^{viaa3p} οὖν^c ὁ^dnmpp μαθητῆς^{ndmp}
 αὐτός^{rpams} κύριος^{nmms} εἰ^{qo} κοιμάομαι^{vixp3s} σὺ^{gms} ὄζω^{vifp3s}. **v.13** λέγω^{viva3s} δε^c ὁ^dnmns Ἰησοῦς^{nmms}
 περὶ^p ὁ^dgms θάνατος^{ngms} αὐτός^{rgms} ἐκεῖνος^{rdnmp} δε^c δοκέω^{viaa3p} ὅτι^c περὶ^p ὁ^dgfs κοιμησῶ^{ngfs}
 ὁ^dgms ὑπνος^{ngms} λέγω^{vipa3s}. **v.14** τότε^{bo} οὖν^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^dnmns Ἰησοῦς^{nmms}
 παρρησία^{ndfs} Λάζαρος^{nmms} ἀποθνήσκω^{viaa3s}. **v.15** καί^c χαίρω^{vipa1s} διὰ^p σύ^{trpa-p} ἵνα^c
 πιστεύω^{vsaal2p} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμι^{vix1s} ἐκεῖ^{bo} ἀλλά^c ἄγω^{vspa1p} πρὸς^p αὐτός^{rpams}. **v.16** λέγω^{viaa3s} οὖν^c
 Θωμᾶς^{nmms} ὁ^dnmns λέγω^{vpprnms} Δίδυμος^{nmms} ὁ^dddmp συμμαθητῆς^{ndmp} ἄγω^{vspa1p} καί^c ἐγὼ^{rpn-p} ἵνα^c
 ἀποθνήσκω^{vsaal1p} μετὰ^p αὐτός^{rpams}. **v.17** ἔρχομαι^{vpaanms} οὖν^c ὁ^dnmns Ἰησοῦς^{nmms} εὐρίσκο^{viaa3s}
 αὐτός^{rpams} τέσσαρες^{nafp} ἡμέρα^{nafp} ἤδη^{bo} ἔχω^{vppaams} ἐν^p ὁ^ddnns μνημεῖον^{ndns}.

πὸ σταδίων δεκαπέντε, καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν 19
 πρὸς τὰς περι Μάρθαν καὶ Μαρίαν, ἵνα παραμυθῆσονται αὐτὰς 20
 περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. ἡ οὖν Μάρθα, ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰη- 20
 σοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ, Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκαθέζετο. 21
 εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Κύριε, εἰ ἦς ᾧδε, ὁ ἀδελφός 21
 μου οὐκ ἂν ἐτεθνήκει. ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ 22
 τὸν Θεόν, δώσει σοι ὁ Θεός. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἀναστήσεται 23
 ὁ ἀδελφός σου. λέγει αὐτῷ Μάρθα, Οἶδα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ 24
 ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι ἡ 25
 ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται, 26
 καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. 26
 πιστεύεις τοῦτο; λέγει αὐτῷ, Ναί, Κύριε, ἐγὼ πεπίστευκα, ὅτι σὺ 27
 εἶ ὁ Χριστός, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ εἰς τὸν κόσμον ἐρχόμενος. καὶ 28
 ταῦτά εἰποῦσα ἀπηῆλθε, καὶ ἐφώνησε Μαρίαν τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς 29
 λάθρα, εἰποῦσα, Ὁ διδάσκαλος πάρεστι καὶ φωνεῖ σε. ἐκείνη 29
 ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται ταχὺ καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. οὐπω δὲ 30
 ἐληλύθει ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ὑπήν- 30
 τησεν αὐτῷ ἡ Μάρθα. οἱ οὖν Ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ 31
 οἰκίᾳ καὶ παραμυθούμενοι αὐτήν, ἰδόντες τὴν Μαρίαν ὅτι ταχέως
 ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθησαν αὐτῇ, λέγοντες ὅτι ὑπάγει εἰς

v.18 εἰμι^{vix3s} δέε^c ὁδνfs Βηθανία^{nmfs} ἐγγύς^{bo} ὁδgnp Ἱεροσόλυμα^{ngnp} ὡς^{bo} ἀπόP σταδίου^{ngnp} δεκαπέντε^{tn}. **v.19** καί^c πολὺς^{anmpn} ἐκP ὁδgnp Ἰουδαίος^{agmpn} ἐρχομαι^{vya3p} πρὸς^P ὁδαP περιP Μάρθα^{nafs} καί^c Μαρία^{nafs} ἵνα^c παραμυθεομαι^{vsad3p} αὐτός^{rpafp} περιP ὁδgms ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rgfp}. **v.20** ὁδnfs οὖν^c Μάρθα^{nmfs} ὡς^{bo} ἀκούω^{vaa3s} ὅτι^c ὁδnms Ἰησοῦς^{nmms} ἐρχομαι^{vipn3s} ὑπαντάω^{vaa3s} αὐτός^{rdms} Μαρία^{nmfs} δέε^c ἐν^P ὁddms οἴκος^{ndms} καθέζομαι^{vinn3s}. **v.21** λέγω^{vaa3s} οὖν^c ὁδnfs Μάρθα^{nmfs} πρὸς^P ὁdams Ἰησοῦς^{namms} κύριος^{nvms} εἴ^{qo} εἰμι^{vix2s} ᾧδε^{bo} ὁδnms ἀδελφός^{nmms} ἐγὼ^{rg-s} οὐ^{xo} ἂν^{xo} θνήσκω^{vya3s}. **v.22** ἀλλά^c καί^c νῦν^{bo} οἶδα^{vixa1s} ὅτι^c ὅσος^{rcanp} ἂν^{xo} αἰτέω^{vsam2s} ὁdams θεός^{namms} δίδωμι^{vifa3s} σὺ^{rd-s} ὁδnms θεός^{nmms}. **v.23** λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rdms} ὁδnms Ἰησοῦς^{nmms} ἀνίστημι^{vifm3s} ὁδnms ἀδελφός^{nmms} σὺ^{rg-s}. **v.24** λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rdms} Μάρθα^{nmfs} οἶδα^{vixa1s} ὅτι^c ἀνίστημι^{vifm3s} ἐν^P ὁddfs ἀνάστασις^{ndfs} ἐν^P ὁddfs ἔσχατος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs}. **v.25** λέγω^{vaa3s} αὐτός^{rdms} ὁδnms Ἰησοῦς^{nmms} ἐγὼ^{rgn-s} εἰμι^{vix1s} ὁδnfs ἀνάστασις^{nmfs} καί^c ὁδnfs ζωὴ^{nmfs} ὁδnms πιστεύω^{vrrpanms} εἰς^P ἐγὼ^{rga-s} κἂν^{qo} ἀποθνήσκω^{vsaa3s} ζῶω^{vifd3s}. **v.26** καί^c πᾶς^{anmpn} ὁδnms ζῶω^{vrrpanms} καί^c πιστεύω^{vrrpanms} εἰς^P ἐγὼ^{rga-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀποθνήσκω^{vsaa3s} εἰς^P ὁdams αἰῶν^{namms} ὅτι^c σὺ^{rgn-s} εἰμι^{vix2s} ὁδnms Χριστός^{nmms} ὁδnms υἱός^{nmms} ὁδgms θεός^{ngms} ὁδnms εἰς^P ὁdams κόσμος^{namms} ἐρχομαι^{vrrpanms}. **v.28** καί^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanfs} ἀπερχομαι^{vaa3s} καί^c φωνέω^{vaa3s} Μαρία^{nafs} ὁδαfs ἀδελφὴ^{nafs} αὐτός^{rgfs} λάθρα^{bo} λέγω^{vpaanfs} ὁδnms διδάσκαλος^{nmms} πάρεμι^{vix3s} καί^c φωνέω^{vpa3s} σὺ^{rga-s}. **v.29** ἐκεῖνος^{rdnfs} ὡς^{bo} ἀκούω^{vaa3s} ἐγείρω^{vrrp3s} ταχύς^{bo} καί^c ἐρχομαι^{vipn3s} πρὸς^P αὐτός^{rgams}. **v.30** οὐπω^{bo} δέε^c ἐρχομαι^{vya3s} ὁδnms Ἰησοῦς^{nmms} εἰς^P ὁδαfs κώμη^{nafs} ἀλλά^c εἰμι^{vix3s} ἐν^P ὁddms τόπος^{ndms} ὅπου^{bo} ὑπαντάω^{vaa3s} αὐτός^{rdms} ὁδnfs Μάρθα^{nmfs}.

32 τὸ μνημεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. ἡ οὖν Μαρία, ὡς ἦλθεν ὅπου ἦν
 ὁ Ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτόν, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, λέγουσα
 33 αὐτῷ, Κύριε, εἰ ἦς ᾧδε, οὐκ ἂν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός. Ἰη-
 σοῦς οὖν ὡς εἶδεν αὐτὴν κλαιούσαν, καὶ τοὺς συνελθόντας αὐτῇ
 Ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσατο τῷ πνεύματι, καὶ ἐτάραξεν
 34 ἑαυτόν, καὶ εἶπε, Ποῦ θεθείκατε αὐτόν· λέγουσιν αὐτῷ, Κύριε,
 35, 36 ἔρχου καὶ ἴδε. ἐδάκρυσεν ὁ Ἰησοῦς. ἔλεγον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι,
 37 Ὡδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον, Οὐκ ἠδύνατο
 οὗτος, ὁ ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα καὶ
 38 οὗτος μὴ ἀποθάνῃ· Ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώμενος ἐν ἑαυτῷ
 ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον. ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ’
 39 αὐτῷ. λέγει ὁ Ἰησοῦς, Ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ
 40 τεθηκότος Μάρθα, Κύριε, ἤδη ὄζει, τεταρταῖος γάρ ἐστι. λέγει
 αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ εἶπόν σοι, ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς, ὄψει τὴν δόξαν
 41 τοῦ Θεοῦ· ἦραν οὖν τὸν λίθον, οὔ ἦν ὁ τεθηκώς κειμένος. ὁ δὲ
 Ἰησοῦς ἦρε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἄνω, καὶ εἶπε, Πάτερ, εὐχαριστῶ σοι
 42 ὅτι ἤκουσάς μου. ἐγὼ δὲ ᾔδειν ὅτι πάντοτέ μου ἀκούεις, ἀλλὰ
 διὰ τὸν ὄχλον τὸν περιεσιῶτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν ὅτι σύ με ἀ-
 43 πέστειλας. καὶ ταῦτα εἰπὼν, φωνῇ μεγάλῃ ἐκραύγασε, Λάζαρε,

v.31 ὁδνmp οὐνc Ἰουδαῖος^{anmpn} ὁδνmp εἰμι^{vppxnm} μετὰp αὐτός^{rgfs} ἐνp ὁδδfς οἰκία^{ndfs} καίc
 παραμυθεομαι^{vppnm} αὐτός^{rpaifs} ὁράω^{vpaanmp} ὁδαifs Μαρία^{nafs} ὅτιc ταχέως^{bo} ἀνίστημι^{v1aa3s}
 καίc ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ἀκολουθεῶ^{v1aa3p} αὐτός^{rpdifs} λέγω^{vppanmp} ὅτιc ὑπάγω^{v1pa3s} εἰςp ὁdans
 μνημεῖον^{nans} ἵναc κλαίω^{vsaa3s} ἐκεῖ^{bo}. **v.32** ὁδνfs οὐνc Μαρία^{nafs} ὡς^{bo} ἐρχομαι^{v1aa3s} ὅπου^{bo}
 εἰμι^{v1aix3s} ὁδnms Ἰησοῦς^{nms} ὁράω^{vpaanfs} αὐτός^{rpsams} πίπτω^{v1aa3s} εἰςp ὁdamp πούς^{namp} αὐτός^{rpgms}
 λέγω^{vppanfs} αὐτός^{rpdms} κύριος^{nms} εἶqο εἰμι^{v1ix2s} ᾧδε^{bo} οὐ^{xo} ἄνω^{bo} ἀποθνήσκω^{v1aa3s} ἐγὼ^{v1pg-s} ὁdms
 ἀδελφός^{nms}. **v.33** Ἰησοῦς^{nms} οὐνc ὡς^{bo} ὁράω^{v1aa3s} αὐτός^{rpaifs} κλαίω^{vppaafs} καίc ὁdamp
 συνέρχομαι^{vpaanmp} αὐτός^{rpdifs} Ἰουδαῖος^{aampn} κλαίω^{vppaanmp} ἐμβριμάσομαι^{v1ad3s} ὁdnds πνεῦμα^{ndns}
 καίc ταράσσω^{v1aa3s} ἑαυτοῦ^{rxams}. **v.34** καίc λέγω^{v1aa3s} ποῦ^{xo} τίθημι^{v1xa2p} αὐτός^{rpsams} λέγω^{v1pa3p}
 αὐτός^{rpdms} κύριος^{nms} ἐρχομαι^{v1pn2s} καίc ὁράω^{vdaa2s}. **v.35** δακρῦώ^{v1aa3s} ὁdms Ἰησοῦς^{nms}.
v.36 λέγω^{v1ia3p} οὐνc ὁdmp Ἰουδαῖος^{anmpn} ἴδεⁱ πῶς^{bo} φιλέω^{v1ia3s} αὐτός^{rpsams}. **v.37** τι-
 σориμπ δέc ἐκp αὐτός^{rpgmp} λέγω^{v1aa3p} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1in3s} οὕτως^{rndms} ὁdms ἀνοίγω^{vpaanms}
 ὁdamp ὀφθαλμὸς^{namp} ὁdngms τυφλὸς^{agmsn} ποιέω^{vnaa} ἵναc καίc οὕτως^{rndms} μῆ^{xo} ἀποθνήσκω^{vsaa3s}.
v.38 Ἰησοῦς^{nms} οὐνc πάλιν^{bo} ἐμβριμάσομαι^{vppnms} ἐνp ἑαυτοῦ^{rxdms} ἐρχομαι^{v1pn3s} εἰςp ὁdans
 μνημεῖον^{nans} εἰμι^{v1ix3s} δέc σπήλαιον^{nms} καίc λίθος^{nms} ἐπίκειμαι^{v1in3s} ἐπιp αὐτός^{rpdms}.
v.39 λέγω^{v1pa3s} ὁdms Ἰησοῦς^{nms} αἶρω^{vdaa2p} ὁdams λίθος^{nams} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdms} ὁdms
 ἀδελφῆ^{nafs} ὁdngms θνήσκω^{vpxagms} Μάρθα^{nafs} κύριος^{nms} ἦδη^{bo} ὄζω^{v1pa3s} τεταρταῖος^{amnsn} γάρc
 εἰμι^{v1px3s}. **v.40** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdifs} ὁdms Ἰησοῦς^{nms} οὐ^{xo} λέγω^{v1aals} συ^{tpd-s} ὅτιc ἐάν^{qo}
 πιστεύω^{vsaa2s} ὁπτάνομαι^{v1fd2s} ὁdaifs δόξα^{nafs} ὁdngms θεός^{ngms}. **v.41** αἶρω^{v1aa3p} οὐνc ὁdams
 λίθος^{nams} οὐ^{bo} εἰμι^{v1ix3s} ὁdms θνήσκω^{vpxanms} κείμαι^{vppnms} ὁdms δέc Ἰησοῦς^{nms} αἶρω^{v1aa3s}
 ὁdamp ὀφθαλμὸς^{namp} ἄνω^{bo} καίc λέγω^{v1aa3s} πατήρ^{nms} εὐχαριστέω^{v1pals} συ^{tpd-s} ὅτιc ἀκούω^{v1aa2s}
 ἐγὼ^{v1pg-s}. **v.42** ἐγὼ^{rn-s} δέc οἶδα^{v1yals} ὅτιc πάντοτε^{bo} ἐγὼ^{v1pg-s} ἀκούω^{v1pa2s} ἀλλὰc διὰp
 ὁdams ὄχλος^{nams} ὁdams περιῖστημι^{vpxaams} λέγω^{v1aals} ἵναc πιστεύω^{vsaa3p} ὅτιc συ^{tpn-s} ἐγὼ^{v1pa-s}
 ἀποπέλλω^{v1aa2s}.

δεῦρο ἕξω. καὶ ἐξήλθεν ὁ τεθηκώς, δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ 44
 τὰς χεῖρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ περιεδέδετο. λέ- 45
 γει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Λύσατε αὐτόν, καὶ ἄφετε ὑπάγειν. Πολλοὶ 46
 οὖν ἐκ τῶν Ἰουδαίων, οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν Μαρίαν καὶ θεασά-
 μενοι ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν. τινὲς δὲ ἐξ 47
 αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς Φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποί-
 ησεν ὁ Ἰησοῦς. Συνήγαγον οὖν οἱ ἄρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι 48
 συνέδριον, καὶ ἔλεγον, Τί ποιοῦμεν· ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ
 σημεῖα ποιεῖ. ἐὰν ἀφῶμεν αὐτόν οὕτω, πάντες πιστεύσουσιν εἰς 49
 αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἄρουσιν ἡμῶν καὶ τὸν τό-
 πον καὶ τὸ ἔθνος. εἷς δὲ τις ἐξ αὐτῶν Καϊάφας, ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ 50
 ἑνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς οὐκ οἴδατε οὐδέν, οὐδὲ
 διαλογίσεσθε ὅτι συμφέρει ἡμῖν ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ 51
 τοῦ λαοῦ, καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. τοῦτο δὲ ἀπ' ἑαυτοῦ 52
 οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἑνιαυτοῦ ἐκείνου, προεφήτευσεν
 ὅτι ἔμελλεν ὁ Ἰησοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, καὶ 53
 οὐχ ὑπὲρ τοῦ ἔθνους μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ Θεοῦ τὰ
 διεσκορπισμένα συναγάγῃ εἰς ἓν. ἀπ' ἐκείνης οὖν τῆς ἡμέρας 54
 συνεβουλεύσαντο ἵνα ἀποκτείνωσιν αὐτόν. Ἰησοῦς οὖν οὐκ ἔτι
 παρρησίᾳ περιεπάτει ἐν τοῖς Ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν ἐκεῖθεν
 εἰς τὴν χώραν, ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς Ἐφραῖμ λεγομένην πόλιν,

v.43 καί^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} κραυγῶς^{viaa3s} Λάζαρος^{nvms} δεῦρο^{bo}
 ἕξω^{bo}. **v.44** καί^c ἐξέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnms} θνήσκω^{vpxanms} δέω^{vpxnms} ο^{damp} πούς^{namp}
 καί^c ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafr} κειρία^{ndfp} καί^c ὁ^{dnfs} ὄψις^{nnfs} αὐτός^{rpgms} σουδάριον^{ndns} περιδέω^{vivr3s}
 λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} λύω^{vdaa2p} αὐτός^{rgrams} καί^c ἀφήμι^{vdaa2p} ὑπάγω^{vnpa}.
v.45 πολὺς^{anmpn} οὖν^c ἐκ^p ὁ^{dgnp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ὁ^{dnmp} ἔρχομαι^{vpaanmp} πρὸς^p ὁ^{dafs} Μαρία^{nafs} καί^c
 θεάομαι^{vpadmpn} ὅς^{tranp} ποιεῖ^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} πιστεύω^{viaa3p} εἰς^p αὐτός^{rgrams}. **v.46** τι-
 ριμιπ^{de} ἐκ^p αὐτός^{rpgmp} ἀπέρχομαι^{viaa3p} πρὸς^p ὁ^{damp} Φαρισαῖος^{namp} καί^c λέγω^{viaa3p} αὐτός^{rpdmp}
 ὅς^{tranp} ποιεῖ^{viaa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.47** συνάγω^{viaa3p} οὖν^c ὁ^{dnmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c
 ὁ^{dnmp} Φαρισαῖος^{nnmp} συνέδριον^{nans} καί^c λέγω^{viaa3p} τίς^{rqans} ποιεῖ^{vipa1p} ὅτι^c οὗτος^{rdms} ὁ^{dnms}
 ἄνθρωπος^{nnms} πολὺς^{aanp} σημειῶν^{nanp} ποιεῖ^{vipa3s}. **v.48** ἐάν^{qo} ἀφήμι^{vsaal1p} αὐτός^{rgrams} οὕτω^{bo}
 πᾶς^{anmpn} πιστεύω^{vifa3p} εἰς^p αὐτός^{rgrams} καί^c ἔρχομαι^{vifd3p} ὁ^{dnmp} Ῥωμαῖος^{anmpn} καί^c αἶρω^{vifa3p}
 ἐγὼ^{rpg-p} καί^c ὁ^{dams} τόπος^{namms} καί^c ὁ^{dans} ἔθνος^{nans}. **v.49** εἷς^{nnms} δέ^c τι-^{srinms} ἐκ^p αὐτός^{rpgmp}
 σύ^{rpn-p} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} οὐδεὶς^{aanpn}. **v.50** οὐδέ^{bo} διαλογίζομαι^{vivr2p} ὅτι^c συμφέρω^{vipa3s} ἐγὼ^{rpd-p}
 ἵνα^c εἷς^{nnms} ἄνθρωπος^{nnms} ἀποθνήσκω^{vsaas3s} ὑπέρ^p ὁ^{dgnms} λαός^{ngms} καί^c μὴ^{xo} ὅλος^{anmsn} ὁ^{dnms}
 ἔθνος^{nnms} ἀπόλλυμι^{vsaam3s}. **v.51** οὗτος^{rdans} δέ^c ἀπὸ^p ἑαυτοῦ^{rxgms} οὐ^{xo} λέγω^{viaa3s} ἀλλά^c
 ἀρχιερεὺς^{nnms} εἰμ^{ivpaxnms} ὁ^{dgnms} ἑνιαυτός^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} προφητεύω^{viaa3s} ὅτι^c μέλλω^{viaa3s}
 ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἀποθνήσκω^{vnpa} ὑπέρ^p ὁ^{dgnms} ἔθνος^{ngms}. **v.52** καί^c οὐ^{xo} ὑπέρ^p ὁ^{dgnms}
 ἔθνος^{ngms} μόνος^{bo} ἀλλά^c ἵνα^c ὁ^{damp} τέκνον^{nanp} ὁ^{dgnms} Θεός^{ngms} ὁ^{damp} διασκορπίζω^{vpxanp}
 συναγω^{vsaas3s} εἰς^p εἷς^{nnms}. **v.53** ἀπὸ^p ἐκεῖνος^{rdgfs} οὖν^c ὁ^{dgnfs} ἡμέρα^{ngfs} συμβουλεύω^{viam3p} ἵνα^c
 ἀποκτείνω^{vspa3p} αὐτός^{rgrams}.

- 55 κάκει διέτριβε μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγύς τὸ πάσχα
 τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς Ἱεροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας
 56 πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα ἀγνίσωσιν ἑαυτοὺς. ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν,
 καὶ ἔλεγον μετ' ἀλλήλων ἐν τῷ ἱερῷ ἔσθηκότες, Τί δοκεῖ ὑμῖν· ὅτι
 57 οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν· δεδώκεισαν δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
 οἱ Φαρισαῖοι ἐντολήν, ἵνα ἐάν τις γνῶ ποῦ ἐστι, μηνύσῃ, ὅπως
 πιάσωσιν αὐτόν.
- 12 Ὁ οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς Βηθανίαν,
 2 ὅπου ἦν Λάζαρος ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. ἐποίησαν
 οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ Μάρθα διηκόνει, ὁ δὲ Λάζαρος εἷς
 3 ἦν τῶν συνανακειμένων αὐτῷ. ἡ οὖν Μαρία λαβοῦσα λίτραν μύ-
 ρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ,
 καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ἡ δὲ οἰκία ἐπλη-
 4 ρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν
 αὐτοῦ, Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτόν παραδιδό-
 5 ναι, Διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων διηναρίων, καὶ
 6 ἐδόθη πτωχοῖς· εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν
 αὐτῷ, ἀλλὰ ὅτι κλέπτῃς ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε, καὶ τὰ
 7 βαλλόμενα ἐβάσταζεν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς, Ἄφες αὐτήν, εἰς τὴν
 8 ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. τοὺς πτωχοὺς

v.54 Ἰησοῦς^{nmms} οὐν^c οὐ^{xo} ἔτι^{bo} παρρησία^{ndfs} περιπατέω^{viaa3s} ἐν^p ὄδῳ^{dm} Ἰουδαίος^{admnp} ἀλλά^c
 ἀπέρχομαι^{viaa3s} ἐκεῖθεν^{bo} εἰς^p ὁ^{dafs} χώρα^{nafs} ἐγγύς^{bo} ὁ^{dafs} ἔρημος^{agfsn} εἰς^p Ἐφραὶμ^{tp} λέγω^{vpppafs}
 πόλις^{nafs} κάκει^{bo} διατριβῶ^{viaa3s} μετὰ^p ὁ^{dgm} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgms}. **v.55** εἰμι^{vix3s} δε^c
 ἐγγύς^{bo} ὁ^{dms} πάσχα^{ta} ὁ^{dgm} Ἰουδαίος^{agmpn} καί^c ἀναβαίνω^{viaa3p} πολὺς^{anmpn} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}
 ἐκ^p ὁ^{dafs} χώρα^{ngfs} πρὸ^p ὁ^{dms} πάσχα^{ta} ἵνα^c ἀγνίσω^{vsaa3p} ἑαυτοῦ^{txamp}. **v.56** ζητέω^{via3p} οὖν^c
 ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} καί^c λέγω^{via3p} μετὰ^p ἀλλήλων^{regmp} ἐν^p ὁ^{dms} ἱερόν^{ndms} ἴσημι^{vpxanmp} τῖς^{rgans}
 δοκεῖ^{vipa3s} συ^{trp-d} ὅτι^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἔρχομαι^{vsaas} εἰς^p ὁ^{dafs} ἑορτή^{nafs}. **v.57** διῶμι^{vya3p}
 δε^c καί^c ὁ^{dmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dmp} Φαρισαῖος^{nnmp} ἐν^{τολή}^{nafs} ἵνα^c ἐάν^{qo} ὁ^{dms} ἰ-οριμῖς
 γινώσκω^{vsaa3s} ποῦ^{xo} εἰμι^{vix3s} μηνύω^{vsaa3s} ὅπως^{bo} πιάζω^{vsaa3p} αὐτός^{rgms}. **12. v.1** ὁ^{dms} οὖν^c
 Ἰησοῦς^{nmms} πρὸ^p ἕξι^{tn} ἡμέρα^{ngf} ὁ^{dms} πάσχα^{ta} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^p Βηθανία^{nafs} ὅπου^{bo} εἰμι^{vix3s}
 Λάζαρος^{nmms} ὁ^{dms} θνηκὼς^{vpxanms} ὅς^{trams} ἐγείρω^{viaa3s} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.2** ποιεῶ^{viaa3p} οὖν^c
 αὐτός^{rgms} δεῖπνον^{nans} ἐκεῖ^{bo} καί^c ὁ^{dms} Μάρθα^{nnfs} διακονεῖ^{viaa3s} ὁ^{dms} δε^c Λάζαρος^{nmms} εἷς^{nmms}
 εἰμι^{vix3s} ὁ^{dgm} συνανάκειμαι^{vppgm} αὐτός^{rgms}. **v.3** ὁ^{dms} οὖν^c Μαρία^{nnfs} λαμβάνω^{vraanf}
 λίτρα^{nafs} μύρον^{ngns} νάρδου^{ngfs} πιστικῆς^{agfsn} πολυτίμου^{viaa3s} ἀλείφω^{viaa3s} ὁ^{damp} ποὺς^{nam} ὁ^{dms}
 Ἰησοῦς^{ngms} καί^c ἐκμάσσω^{viaa3s} ὁ^{dmp} θριξίν^{ndfp} αὐτός^{rgfs} ὁ^{damp} ποὺς^{nam} αὐτός^{rgms} ὁ^{dms} δε^c
 οἰκία^{nafs} πληρὴ^{vipap3s} ἐκ^p ὁ^{dafs} ὀσμῆ^{ngfs} ὁ^{dms} μύρον^{ngms}. **v.4** λέγω^{vipa3s} οὖν^c εἷς^{nmms}
 ἐκ^p ὁ^{dgm} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgms} Ἰούδας^{nmms} Σίμων^{ngms} Ἰσκαριώθ^{nmms} ὁ^{dms} μέλλω^{vppanms}
 αὐτός^{rgms} παραδιδῶμι^{vmpa}. **v.5** διά^{&tis}^{xo} οὗτος^{rdms} ὁ^{dms} μύρον^{nmms} οὐ^{xo} πιπράσκω^{vipap3s}
 τριακόσοι^{ngmp} διηναρίων^{ngnp} καί^c διῶμι^{vipap3s} πτωχός^{admnp}. **v.6** λέγω^{viaa3s} δε^c οὗτος^{rdans}
 οὐ^{xo} ὅτι^c περὶ^p ὁ^{dgm} πτωχός^{agmpn} μέλει^{viaa3s} αὐτός^{rgms} ἀλλά^c ὅτι^c κλέπτῃς^{nmms} εἰμι^{vix3s} καί^c
 ὁ^{dans} γλωσσόκομον^{nans} ἔχω^{viaa3s} καί^c ὁ^{damp} βάλλω^{vppanp} βασιτάζω^{viaa3s}. **v.7** λέγω^{viaa3s} οὖν^c
 ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nmms} ἀφιημι^{vdaa2s} αὐτός^{rgpafs} εἰς^p ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} ὁ^{dms} ἐνταφιασμός^{ngms} ἐγὼ^{rgps}
 τηρέω^{vixa3s} αὐτός^{rgans}.

22 Φίλιππῳ τῷ ἀπὸ Βηθσαϊδᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ ἡρώτων αὐτὸν λέ-
 23 γοντες, Κύριε, θέλομεν τὸν Ἰησοῦν ἰδεῖν. ἔρχεται Φίλιππος καὶ
 24 λέγει τῷ Ἀνδρέᾳ, καὶ πάλιν Ἀνδρέας καὶ Φίλιππος λέγουσι τῷ Ἰ-
 25 ησοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς λέγων, Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα
 26 ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν
 27 μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος
 28 μένει, ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει. ὁ φιλῶν τὴν ψυ-
 29 χὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ
 30 κόσμῳ τούτῳ εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. ἐὰν ἐμοὶ διακονῇ
 31 τις, ἐμοὶ ἀκολουθεῖτω, καὶ ὅπου εἰμι ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος
 32 ὁ ἐμὸς ἔσται, καὶ ἐὰν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ.
 33 νῦν ἡ ψυχὴ μου τετάρακται, καὶ τί εἶπω· πάτερ, σῶσόν με ἐκ τῆς
 34 ὥρας ταύτης. ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. πά-
 35 τερ, δόξασόν σου τὸ ὄνομα. ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Καὶ
 36 ἐδόξασα, καὶ πάλιν δοξάσω. ὁ οὖν ὄχλος ὁ ἐστὼς καὶ ἀκούσας ἔ-
 37 λεγε βροντὴν γεγενῆσθαι, ἄλλοι ἔλεγον, Ἄγγελος αὐτῷ λελάληκεν.
 38 ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν, Οὐ δὲ ἐμὲ αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν,
 39 ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. νῦν κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου, νῦν ὁ ἄρχων
 40 τοῦ κόσμου τούτου ἐκβλήθησεται ἔξω. κἀγὼ ἐὰν ὑψωθῶ ἐκ τῆς
 41 γῆς, πάντας ἑλκύσω πρὸς ἑμαυτόν. τοῦτο δὲ ἔλεγε, σημαίνων

v.21 οὗτος^{rdnmp} οὐν^c προσέρχομαι^{v1aa3p} Φίλιππος^{ndms} ὁ^{ddms} ἀπό^p Βηθσαϊδᾶ^{tP} ὁ^d Γαλιλαία^{ngfs} καί^c ἐρωτάω^{v1aa3p} αὐτὸς^{trams} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} θέλω^{v1pa1p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} ὁ^{rwa} **v.22** ἐρχομαι^{v1pn3s} Φίλιππος^{nmms} καί^c λέγω^{v1pa3s} ὁ^{ddms} Ἀνδρέας^{ndms} καί^c πάλιν^{bo} Ἀνδρέας^{nmms} καί^c Φίλιππος^{nmms} λέγω^{v1pa3p} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.23** ὁ^d δὲ^c Ἰησοῦς^{nmms} ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτὸς^{rpdmp} λέγω^{vppanms} ἐρχομαι^{v1xa3s} ὁ^d ὥρα^{nmfs} ἵνα^c δοξάζω^{vsap3s} ὁ^d υἱὸς^{nmms} ὁ^d ἀνθρώπος^{ngms}. **v.24** ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σὺ^{rpd-p} ἐὰν^{qo} μὴ^{xo} ὁ^d κόκκος^{nmms} ὁ^d σίτος^{ngms} πίπτω^{vpaanms} εἰς^p τὴν^{dafs} γῆν^{nafs} ἀποθνήσκω^{vsa3s} αὐτὸς^{nmms} μόνος^{amns} μένω^{v1pa3s} ἐὰν^{qo} δὲ^c ἀποθνήσκω^{vsa3s} πολὺς^{amns} καρπὸς^{nam} φέρω^{v1pa3s}. **v.25** ὁ^d φιλέω^{vppanms} ὁ^d ψυχὴν^{nafs} αὐτοῦ^{trgms} ἐν^p τῷ^{ddms} κόσμῳ^{ndms} οὗτος^{rdnms} εἰς^p τὴν^{dafs} ζωὴν^{nafs} αἰώνιον^{aafsn} φυλάσσω^{v1fa3s} αὐτόν^{trafs}. **v.26** ἐὰν^{qo} ἐγὼ^{trp-d} διακονέω^{vspa3s} τι⁻σιν^{nmms} ἐγὼ^{trp-d} ἀκολουθεῶ^{vdp3s} καί^c ὅπου^{bo} εἰμι^{v1px1s} ἐγὼ^{trp-s} ἐκεῖ^{bo} καί^c ὁ^d διάκονος^{nmms} ὁ^d ἐμὸς^{rsnms} εἰμι^{v1fx3s} καί^c ἐὰν^{qo} τι⁻σιν^{nmms} ἐγὼ^{trp-d} διακονέω^{vspa3s} τιμὰν^{v1fa3s} αὐτοῦ^{trams} ὁ^d πατήρ^{nmms}. **v.27** νῦν^{bo} ὁ^d ψυχὴν^{nafs} ἐγὼ^{trp-g} ταράσσω^{v1xp3s} καί^c τίς^{rqans} ἐγὼ^{vsa1s} πατήρ^{nmms} σὸς^{vdaa2s} ἐγὼ^{trpa-s} ἐκ^p διὰ^p τὸ^d ὄνομα^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} ἀλλὰ^c διὰ^p οὗτος^{rdans} ἐρχομαι^{v1aa1s} εἰς^p τὴν^{dafs} ὥραν^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.28** πατήρ^{nmms} δοξάζω^{vdaa2s} σὺ^{trp-g} ὁ^d ὄνομα^{nans} ἐρχομαι^{v1aa3s} οὐν^c φωνὴ^{nmfs} ἐκ^p ὁ^d οὐρανόσ^{ngms} καί^c δοξάζω^{v1aa1s} καί^c πάλιν^{bo} δοξάζω^{v1fa1s}. **v.29** ὁ^d ὄχλος^{nmms} ὁ^d Ἰσημι^{v1pxanms} καί^c ἀκούω^{vpaanms} λέγω^{v1aa3s} βροντὴ^{nafs} γίνομαι^{v1xa} ἄλλος^{anmpn} λέγω^{v1aa3p} ἄγγελος^{nmms} αὐτὸς^{rpdms} λαλέω^{v1xa3s}. **v.30** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ^d Ἰησοῦς^{nmms} καί^c λέγω^{v1aa3s} οὐ^{xo} διὰ^p ἐγὼ^{trpa-s} οὗτος^{rdnfs} ὁ^d φωνὴ^{nafs} γίνομαι^{v1xa3s} ἀλλὰ^c διὰ^p σὺ^{trpa-p}. **v.31** νῦν^{bo} κρίσις^{nmfs} εἰμι^{v1px3s} ὁ^d κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} νῦν^{bo} ὁ^d ἄρχων^{nmms} ὁ^d κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} ἐκβάλλω^{v1p3s} ἐξ^ω **v.32** κἀγὼ^{trp-s} ἐὰν^{qo} ὑψώω^{vsap1s} ἐκ^p τῆς^{dafs} γῆς^{ngfs} πᾶς^{aampn} ἔλκω^{v1fa1s} πρὸς^p ἑμαυτοῦ^{trxams}.

ποιῶ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ὄχλος, 34
 Ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ Χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰ-
 ῶνα, καὶ πῶς σὺ λέγεις ὅτι Δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου· 35
 τίς ἐστὶν οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου· εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 35
 Ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἐστί. περιπατεῖτε ἕως τὸ
 φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκοτία ὑμᾶς καταλάβῃ, καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ 36
 σκοτίᾳ, οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει. ἕως τὸ φῶς ἔχετε, πιστεύετε εἰς 36
 τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένησθε. Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ 37
 ἀπελθὼν ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα πεποιη- 37
 κότες ἔμπροσθεν αὐτῶν, οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτόν, ἵνα ὁ λόγος 38
 Ἡσαΐου τοῦ προφήτου πληρωθῇ, ὃν εἶπε, Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ 39
 ἀκοῇ ἡμῶν· καὶ ὁ βραχίον Κυρίου τίνι ἀπεκαλύφθη· διὰ τοῦτο 39
 οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι πάλιν εἶπεν Ἡσαΐας, Τετύφλωκεν 40
 αὐτῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρδίαν, ἵνα 40
 μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ νοήσωσι τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐπιστρα- 41
 φῶσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. ταῦτα εἶπεν Ἡσαΐας, ὅτε εἶδε τὴν 41
 δόξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ. ὅμως μέντοι καὶ ἐκ τῶν 42
 ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς Φαρισαί- 43
 οὺς οὐχ ὠμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυναγάγοι γένωνται. ἠγάπησαν 43
 γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢπερ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ.
 Ἰησοῦς δὲ ἔκραξε καὶ εἶπεν, Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, οὐ πιστεύει εἰς 44

v.33 οὗτος^{rdans} δέ^c λέγω^{v1aa3s} σημαίνω^{vppanms} ποῖος^{rqdms} θάνατος^{ndms} μέλλω^{v1aa3s}
 ἀποθνήσκει^{vnpa}. **v.34** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmms} ὁ^{dnms} ὄχλος^{nnms} ἐγώ^{trp-p} ἀκούω^{v1aa1p}
 ἐκ^p ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὅτι^c ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} μένω^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dnms} αἰών^{namms} καί^c πῶς^{bo} σὺ^{trp-n-s}
 λέγω^{v1aa2s} ὅτι^c δεῖ^{v1pq3s} ὑψόω^{vnap} ὁ^{dnms} υἱός^{namms} τοῦ^{dnms} ἀνθρώπου^{ngms} τίς^{trpms} εἰμί^{v1px3s}
 οὗτος^{rdnms} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms}. **v.35** λέγω^{v1aa3s} οὖν^c αὐτός^{rpdmms} ὁ^{dnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} ἔτι^{bo} μικρός^{aamsn} χρόνος^{namms} ὁ^{dnms} φῶς^{nnms} μετὰ^p σὺ^{trp-g-p} εἰμί^{v1px3s} περιπατέω^{vdpa2p}
 ἕως^c ὁ^{dnms} φῶς^{nans} ἔχω^{v1aa2p} ἵνα^c μὴ^{xo} σκοτία^{nnfs} σὺ^{trp-a-p} καταλαμβάνω^{vsaa3s} καί^c ὁ^{dnms}
 περιπατέω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfs} σκοτία^{ndfs} οὐ^{xo} οἶδα^{v1aa3s} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{v1aa3s}. **v.36** ἕως^c ὁ^{dnms}
 φῶς^{nans} ἔχω^{v1aa2p} πιστεύω^{vdpa2p} εἰς^p ὁ^{dnms} φῶς^{nans} ἵνα^c οὐ^{xo} ὁμιλοῦμαι^{ngms} γίνομαι^{vsad2p}
 οὗτος^{rdanp} λαλέω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ἀπέρχομαι^{vraanms} κρύπτω^{v1aa3s} ἀπὸ^p αὐτός^{trpmp}.
v.37 τοσοῦτος^{rdanp} δέ^c αὐτός^{trpms} σημεῖον^{nanp} ποιέω^{vpxagms} ἔμπροσθεν^p αὐτός^{trpmp} οὐ^{xo}
 πιστεύω^{v1aa3p} εἰς^p αὐτός^{trpms}. **v.38** ἵνα^c ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} Ἡσαΐας^{ngms} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms}
 πληρῶς^{vsap3s} ὁ^{gnms} λέγω^{v1aa3s} κύριος^{nvms} τίς^{trpms} πιστεύω^{v1aa3s} ὁ^{ddfs} ἀκοῇ^{ndfs} ἐγώ^{trp-p}
 καί^c ὁ^{dnms} βραχίον^{nnms} κύριος^{ngms} τίς^{trpms} ἀποκαλύπτω^{v1aa3s}. **v.39** διὰ^p οὗτος^{rdans} οὐ^{xo}
 δύναμαι^{v1in3p} πιστεύω^{vnpa} ὅτι^c πάλιν^{bo} λέγω^{v1aa3s} Ἡσαΐας^{nnms}. **v.40** τυφλόω^{v1aa3s} αὐτός^{trpmp}
 ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} καί^c πωρόω^{v1aa3s} αὐτός^{trpmp} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} ἵνα^c μὴ^{xo} ὀράω^{vsaa3p}
 ὁ^{ddmp} ὀφθαλμός^{ndmp} καί^c νοέω^{vsaa3p} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} καί^c ἐπιστρέφω^{vsap3p} καί^c ἰάομαι^{vsad1s}
 αὐτός^{trpmp}. **v.41** οὗτος^{rdanp} λέγω^{v1aa3s} Ἡσαΐας^{nnms} ὅτι^{bo} ὀράω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} αὐτός^{trpms}
 καί^c λαλέω^{v1aa3s} περὶ^p αὐτός^{trpms}. **v.42** ὁ^{mgms} μὲντοι^c καί^c ἐκ^p ὁ^{dgmp} ἀρχων^{ngmp} πολὺς^{anmpn}
 πιστεύω^{v1aa3p} εἰς^p αὐτός^{trpms} ἀλλὰ^c διὰ^p ὁ^{damp} Φαρισαῖος^{namp} οὐ^{xo} ὁμιλοῦμαι^{v1aa3p} ἵνα^c
 μὴ^{xo} ἀποσυναγάγοι^{anmpn} γίνομαι^{vsad3p}. **v.43** ἀγαπάω^{v1aa3p} γάρ^c ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dgmp}
 ἀνθρώπος^{ngmp} μᾶλλον^{bo} ἢπερ^{xo} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.

45 ἐμέ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με, καὶ ὁ θεωρῶν ἐμέ, θεωρεῖ τὸν
 46 πέμψαντά με. ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πι-
 47 στεύων εἰς ἐμέ, ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνη. καὶ ἐάν τις μου ἀκούσῃ
 τῶν ῥημάτων καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρίνω αὐτόν, οὐ γὰρ ἤλ-
 48 θον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. ὁ ἀθετῶν
 ἐμέ καὶ μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει τὸν κρίνοντα αὐτόν,
 ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρινεῖ αὐτόν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
 49 ὅτι ἐγὼ ἐξ ἑμαυτοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με πατήρ, αὐτὸς
 50 μοι ἐντολήν ἔδωκε, τί εἴπω καὶ τί λαλήσω. καὶ οἶδα ὅτι ἡ ἐντολή
 αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐστίν, ἃ οὖν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς εἴρηκέ μοι ὁ
 πατήρ, οὕτω λαλῶ.

13 Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πάσχα, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυθεν
 αὐτοῦ ἡ ὥρα ἵνα μεταβῆ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πατέρα,
 ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ, εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐ-
 2 τούς. καὶ δεῖπνον γενομένου, τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς
 3 τὴν καρδίαν Ἰούδας Σίμωνος Ἰσκαριώτου ἵνα αὐτόν παραδῶ, εἰ-
 δὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα δέδωκεν αὐτῷ ὁ πατήρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ
 4 ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξηγήθη καὶ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπάγει, ἐγείρεται ἐκ τοῦ
 δεῖπνου, καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια, καὶ λαβὼν λέντιον διέζωσεν ἑαυ-
 5 τόν. εἶτα βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτήρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς

v.44 Ἰησοῦς^{nms} δε^c κράζω^{v1aa3s} καί^c λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^p ἐγὼ^{ῥpa-s} οὐ^{xo}
 πιστεύω^{v1pa3s} εἰς^p ἐγὼ^{ῥpa-s} ἀλλά^c εἰς^p ὁ^{dams} πέμπω^{vppaams} ἐγὼ^{ῥpa-s}. **v.45** καί^c ὁ^{dnms}
 θεωρῶ^{vppanms} ἐγὼ^{ῥpa-s} θεωρῶ^{v1pa3s} ὁ^{dams} πέμπω^{vppaams} ἐγὼ^{ῥpa-s}. **v.46** ἐγὼ^{ῥpn-s} φῶς^{nans}
 εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ἔρχομαι^{v1xals} ἵνα^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^p ἐγὼ^{ῥpa-s} ἐν^p ὁ^{ddfs}
 σκοτία^{ndfs} μὴ^{xo} μένω^{vsaa3s}. **v.47** καί^c ἐάν^{qo} τις^{rinms} ἐγὼ^{ῥpg-s} ἀκούσῃ^{vsaa3s} ὁ^{dgnp} ῥῆμα^{ngnp} καί^c
 μὴ^{xo} πιστεύω^{vsaa3s} ἐγὼ^{ῥpn-s} οὐ^{xo} κρίνω^{v1fals} αὐτός^{ῥpams} οὐ^{xo} γάρ^c ἔρχομαι^{v1aa1s} ἵνα^c κρίνω^{vsps1s}
 ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ἀλλά^c ἵνα^c σώζω^{vsaa1s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **v.48** ὁ^{dnms} ἀθετέω^{vppanms} ἐγὼ^{ῥpa-s}
 καί^c μὴ^{xo} λαμβάνω^{vppanms} ὁ^{danp} ῥῆμα^{nanp} ἐγὼ^{ῥpg-s} ἔχω^{v1pa3s} ὁ^{dams} κρίνω^{vppaams} αὐτός^{ῥpams}
 ὁ^{dnms} λόγος^{nms} ὅς^{ῥpams} λαλέω^{v1aa1s} ἐκεῖνος^{rdnms} κρίνω^{v1fa3s} αὐτός^{ῥpams} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἔσχατος^{adfsn}
 ἡμέρα^{ndfs}. **v.49** ὅτι^c ἐγὼ^{ῥpn-s} ἐκ^p ἑμαυτοῦ^{ixgms} οὐ^{xo} λαλέω^{v1aa1s} ἀλλά^c ὁ^{dnms} πέμπω^{vppanms}
 ἐγὼ^{ῥpa-s} πατήρ^{nms} αὐτός^{ῥpams} ἐγὼ^{ῥpd-s} ἐντολή^{nafs} διδωμι^{v1aa3s} τις^{ῥqans} λέγω^{vsaa1s} καί^c τις^{ῥqans}
 λαλέω^{vsaa1s}. **v.50** καί^c οἶδα^{v1xals} ὅτι^c ὁ^{dnfs} ἐντολή^{nfnfs} αὐτός^{ῥpams} ζωὴ^{nfnfs} αἰώνιος^{anfsn}
 εἰμι^{v1px3s} ὅς^{ῥranp} οὖν^c λαλέω^{v1pa1s} ἐγὼ^{ῥpn-s} καθὼς^{bo} λέγω^{v1xas} ἐγὼ^{ῥpd-s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nms} οὕτω^{bo}
 λαλέω^{v1pa1s}. **13. v.1** πρὸ^p δε^c ὁ^{dgnfs} ἑορτή^{ngfs} ὁ^{dgnms} πάσχα^{ia} οἶδα^{vpxanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nms}
 ὅτι^c ἔρχομαι^{v1xa3s} αὐτός^{ῥpams} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nfnfs} ἵνα^c μεταβαίνω^{vsaa3s} ἐκ^p ὁ^{dgnms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms}
 πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἀγαπάω^{vppaams} ὁ^{damp} ἴδιος^{aampn} ὁ^{damp} ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} εἰς^p
 τέλος^{nans} ἀγαπάω^{v1aa3s} αὐτός^{ῥpamp}. **v.2** καί^c δεῖπνον^{ngns} γίνομαι^{vpadgns} ὁ^{dgnms} διάβολος^{agmsn}
 ἤδη^{bo} βάλλω^{vpxagms} εἰς^p ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} Ἰούδας^{ngms} Σίμων^{ngms} Ἰσκαριώθ^{ngms} ἵνα^c αὐτός^{ῥpams}
 παραδίδωμι^{vsaa3s}. **v.3** οἶδα^{vpxanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nms} ὅτι^c πᾶς^{aampn} διδωμι^{v1xa3s} αὐτός^{ῥpdms}
 ὁ^{dnms} πατήρ^{nms} εἰς^p ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} καί^c ὅτι^c ἀπὸ^p θεός^{ngms} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} καί^c πρὸς^p ὁ^{dams}
 θεός^{nams} ὑπάγω^{v1pa3s}. **v.4** ἐγείρω^{v1pp3s} ἐκ^p ὁ^{dgnms} δεῖπνον^{ngns} καί^c τίθημι^{v1pa3s} ὁ^{damp} ἱμάτιον^{nanp}
 καί^c λαμβάνω^{vppanms} λέντιον^{nans} διαζώννυμι^{v1aa3s} ἑαυτοῦ^{ixams}.

πόδας τῶν μαθητῶν, καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ ᾧ ἦν διεζωσμένος. ἔρχεται οὖν πρὸς Σίμωνα Πέτρον, καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος, Κύριε, 6
 σὺ μου νίπτεις τοὺς πόδας· ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῷ, 7
 Ὁ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώση δὲ μετὰ ταῦτα. λέγει 8
 αὐτῷ Πέτρος, Οὐ μὴ νύψῃς τοὺς πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα. ἀ-
 πεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν μὴ νύψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ’ 9
 ἐμοῦ. λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, Κύριε, μὴ τοὺς πόδας μου μό-
 νον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας καὶ τὴν κεφαλὴν. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, 10
 Ὁ λελουμένος οὐ χρεῖαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι, ἀλλ’ ἔστι
 καθαρὸς ὅλος, καὶ ὑμεῖς καθαροὶ ἔστε, ἀλλ’ οὐχὶ πάντες. ἤδει 11
 γὰρ τὸν παραδιδόντα αὐτόν, διὰ τοῦτο εἶπεν, Οὐχὶ πάντες καθα-
 ροὶ ἔστε. Ὅτε οὖν ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια 12
 αὐτοῦ, ἀναπεσὼν πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς, Γινώσκετε τί πεποίηκα ὑ-
 μῖν· ὑμεῖς φωνεῖτέ με, Ὁ διδάσκαλος, καὶ Ὁ κύριος, καὶ καλῶς 13
 λέγετε, εἰμὶ γάρ. εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑμῶν τοὺς πόδας, ὁ κύριος 14
 καὶ ὁ διδάσκαλος, καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πό-
 δας. ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα καθὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν 15
 καὶ ὑμεῖς ποιῆτε. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, Οὐκ ἔστι δουλὸς μεί- 16
 ζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ πέμψαντος
 αὐτόν. εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοι ἔστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. οὐ 17, 18
 περὶ πάντων ὑμῶν λέγω, ἐγὼ οἶδα οὓς ἐξελεξάμην, ἀλλ’ ἵνα ἡ

v.5 εἶτα^{bo} βάλλω^{vpa3s} ὕδωρ^{nans} εἰς^p ὄδαμς νιπτῆρ^{nans} καί^c ἄρχω^{viad3s} νίπτω^{vnpa} ὄδαμ^p πούς^{namp} ὄδαμ^p μαθητῆς^{ngmp} καί^c ἐκμάσσω^{vnpa} ὄδαμς λέντιον^{ndns} ὄς^{rrdms} εἰμὶ^{vix3s} διαζώννυμι^{vpxnms}.
v.6 ἔρχομαι^{vprn3s} οὖν^c πρὸς^p Σίμων^{nans} Πέτρος^{nans} καί^c λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rdms} ἐκεῖνος^{rdms} κύριος^{nams} σὺ^{trn-s} ἐγὼ^{trg-s} νίπτω^{vpa2s} ὄδαμ^p πούς^{namp}. **v.7** ἀποκρίνομαι^{viad3s} Ἰησοῦς^{nams} καί^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdms} ὄς^{trans} ἐγὼ^{trn-s} ποιέω^{vpa1s} σὺ^{trn-s} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2s} ἄρτι^{bo} γινώσκω^{vifd2s} δέ^c μετὰ^p οὗτος^{rdamp}. **v.8** λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rdms} Πέτρος^{nams} οὐ^{xo} μὴ^{xo} νίπτω^{vsaa2s} ὄδαμ^p πούς^{namp} ἐγὼ^{trg-s} εἰς^p ὄδαμς αἰὼν^{nams} ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rdms} Ἰησοῦς^{nams} ἐάν^{vo} μὴ^{xo} νίπτω^{vsaa1s} σὺ^{trpa-s} οὐ^{xo} ἔχω^{vpa2s} μέρος^{nans} μετὰ^p ἐγὼ^{trg-s}. **v.9** λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rdms} Σίμων^{nams} Πέτρος^{nams} κύριος^{nams} μὴ^{xo} ὄδαμ^p πούς^{namp} ἐγὼ^{trg-s} μόνος^{bo} ἀλλά^c καί^c ὄδαμ^p χεῖρ^{nap} καί^c ὄδαμς κεφαλῆ^{nafs}. **v.10** λέγω^{vpa3s} αὐτός^{rdms} ὄδαμς Ἰησοῦς^{nams} ὄδαμς λούω^{vpxnms} ὄς^{xo} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vpa3s} ἢ^{xo} ὄδαμ^p πούς^{namp} νίπτω^{vnam} ἀλλά^c εἰμὶ^{vixp3s} καθαρὸς^{anmsn} ὅλος^{anmsn} καί^c σὺ^{trn-p} καθαρὸς^{anmpn} εἰμὶ^{vixp2p} ἀλλά^c οὐ^{xo} πᾶς^{anmpn}. **v.11** οἶδα^{vya3s} γάρ^c ὄδαμς παραδιδώμι^{vpraams} αὐτός^{rdms} διὰ^p οὗτος^{rdans} λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} πᾶς^{anmpn} καθαρὸς^{anmpn} εἰμὶ^{vixp2p}. **v.12** ὅτε^{bo} οὖν^c νίπτω^{viaa3s} ὄδαμ^p πούς^{namp} αὐτός^{rdmp} καί^c λαμβάνω^{viaa3s} ὄδαμ^p ἱμάτιον^{namp} αὐτός^{rdms} ἀναπίπτω^{vpaams} πάλιν^{bo} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} γινώσκω^{vpa2p} τίς^{rqans} ποιέω^{vixa1s} σὺ^{trp-d-p}. **v.13** σὺ^{trn-p} φωνέω^{vpa2p} ἐγὼ^{trpa-s} ὄδαμς διδάσκαλος^{nams} καί^c ὄδαμς κύριος^{nams} καί^c καλῶς^{bo} λέγω^{vpa2p} εἰμὶ^{vixp1s} γάρ^c. **v.14** εἰ^{vo} οὐ^{xo} ἐγὼ^{trn-s} νίπτω^{vial1s} σὺ^{trg-p} ὄδαμ^p πούς^{namp} ὄδαμς κύριος^{nams} καί^c ὄδαμς διδάσκαλος^{nams} καί^c σὺ^{trn-p} ὀφείλω^{vpa2p} ἀλλήλων^{regmp} νίπτω^{vnpa} πούς^{namp}. **v.15** ὑπόδειγμα^{nans} γάρ^c δίδωμι^{vial1s} σὺ^{trp-d-p} ἵνα^c καθὼς^{bo} ἐγὼ^{trn-s} ποιέω^{vial1s} σὺ^{trp-d-p} καί^c σὺ^{trn-p} πούς^{namp}. **v.16** ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{vpa1s} σὺ^{trp-d-p} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vixp3s} δουλὸς^{nams} μέγας^{anmsc} ὄδαμς κύριος^{ngms} αὐτός^{rdms} οὐδὲ^{bo} ἀπόστολος^{nams} μέγας^{anmsc} ὄδαμς πέμψω^{vpaagms} αὐτός^{rdms}. **v.17** εἰ^{vo} οὗτος^{rdamp} οἶδα^{vixa2p} μακάριος^{anmpn} εἰμὶ^{vixp2p} ἐάν^{vo} ποιέω^{vsaa2p} αὐτός^{rdamp}.

γραφή πληρωθῆ, Ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ τὸν ἄρτον ἐπῆρεν ἐπ' ἐμέ
 19 τὴν πτέρναν αὐτοῦ. ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι, ἵνα,
 20 ὅταν γένηται, πιστεύσητε ὅτι ἐγὼ εἰμι. ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν,
 Ὁ λαμβάνων ἐάν τινα πέμψω, ἐμέ λαμβάνει, ὁ δὲ ἐμέ λαμβάνων,
 21 λαμβάνει τὸν πέμψαντά με. Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη
 τῷ πνεύματι, καὶ ἐμαρτύρησε καὶ εἶπεν, Ἀμήν ἀμήν λέγω ὑμῖν
 22 ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. ἔβλεπον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ
 23 μαθηταί, ἀπορούμενοι περὶ τίνος λέγει. ἦν δὲ ἀνακείμενος εἷς
 τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς,
 24 νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος πυθέσθαι τίς ἂν εἴη περὶ οὗ λέγει.
 25 ἐπιπεσὼν δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στήθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει αὐτῷ, Κύριε,
 26 τίς ἐστίν· ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς, Ἐκεῖνός ἐστιν ᾧ ἐγὼ βάψας τὸ
 ψωμίον ἐπίδωσα. καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον, δίδωσιν Ἰούδα Σίμων
 27 ὁ Ἰσκαριώτη. καὶ μετὰ τὸ ψωμίον, τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον
 ὁ Σατανᾶς. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὁ ποιεῖς, ποιήσον τάχιον.
 28, 29 τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί εἶπεν αὐτῷ. τινὲς
 γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχεν ὁ Ἰούδας, ὅτι λέγει αὐ-
 τῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀγόρασον ὧν χρεῖαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορτήν, ἣ τοῖς
 30 πτωχοῖς ἵνα τι δῶ. λαθὼν οὖν τὸ ψωμίον ἐκεῖνος, εὐθέως ἐξῆλ-
 31 θεν, ἦν δὲ νύξ. Ὅτε οὖν ἐξῆλθε. λέγει ὁ Ἰησοῦς, Νῦν ἐδοξάσθη

v.18 οὐ^{xo} περι^p πᾶς^{agmpn} σύ^{rpg-p} λέγω^{vipals} ἐγὼ^{rpn-s} οἶδα^{vixals} ὅς^{rtramp} ἐκλέγω^{viamls} ἀλλὰ^c
 ἵνα^c ὀδ^{nfs} γραφῆ^{nms} πληρῶ^{vsap3s} ὀδ^{nms} τρώγων^{vppanms} μετὰ^p ἐγὼ^{rpg-s} ὀδ^{dams} ἄρτος^{nams}
 ἐπαίρω^{viaa3s} ἐπι^p ἐγὼ^{rpa-s} ὀδ^{dafs} πτέρνα^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.19** ἀπό^p ἄρτι^{bo} λέγω^{vipals}
 σύ^{rpd-p} πρό^p ὀδ^{gms} γίνομαι^{vnad} ἵνα^c ὅταν^c γίνομαι^{vsad3s} πιστεύω^{vsaa2p} ὅτι^c ἐγὼ^{rpn-s} εἰμι^{vixp1s}.
v.20 ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipals} σύ^{rpd-p} ὀδ^{nms} λαμβάνω^{vppanms} ἐάν^{qo} τι-σριαμς πέμψω^{vsaa1s}
 ἐγὼ^{rpa-s} λαμβάνω^{vipa3s} ὀδ^{nms} δε^c ἐγὼ^{rpa-s} λαμβάνω^{vppanms} λαμβάνω^{vipa3s} ὀδ^{dams} πέμψω^{vpaams}
 ἐγὼ^{rpa-s}. **v.21** οὗτος^{rnanp} λέγω^{vpaanms} ὀδ^{nms} Ἰησοῦς^{nms} ταράσσω^{vipap3s} ὀδ^{dms} πνεῦμα^{ndns}
 καί^c μαρτυρῶ^{viaa3s} καί^c λέγω^{viaa3s} ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{vipals} σύ^{rpd-p} ὅτι^c εἷς^{nms} ἐκ^p σύ^{rpg-p}
 παραδίδωμι^{vifa3s} ἐγὼ^{rpa-s}. **v.22** βλέπω^{viaa3p} οὖν^c εἰς^p ἀλλήλων^{reamp} ὀδ^{nmp} μαθητῆς^{nmp}
 ἀπορέω^{vppnmp} περι^p τίς^{rpgms} λέγω^{vipa3s}. **v.23** εἰμι^{vix3s} δε^c ἀνάκειμαι^{vppnms} εἷς^{nms}
 ὀδ^{gmp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpgms} ἐν^p ὀδ^{dms} κόλπος^{ndms} ὀδ^{gms} Ἰησοῦς^{ngms} ὅς^{rtrams} ἀγαπάω^{via3s}
 ὀδ^{nms} Ἰησοῦς^{nms}. **v.24** νεύω^{vipa3s} οὖν^c οὗτος^{rddms} Σίμων^{nms} Πέτρος^{nms} πυθάνομαι^{vnad}
 τίς^{rqnms} ἄν^{xo} εἰμι^{vorp3s} περι^p ὅς^{rpgms} λέγω^{vipa3s}. **v.25** ἐπιπίπτω^{vpaanms} δε^c ἐκεῖνος^{rdnms}
 ἐπι^p ὀδ^{dans} στήθος^{nans} ὀδ^{gms} Ἰησοῦς^{ngms} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} κύριος^{nms} τίς^{rqnms} εἰμι^{vixp3s}.
v.26 ἀποκρίνομαι^{vipn3s} ὀδ^{nms} Ἰησοῦς^{nms} ἐκεῖνος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} ὅς^{rdms} ἐγὼ^{rpn-s} βάπτω^{vpaanms}
 ὀδ^{dans} ψωμίον^{nans} ἐπιδίδωμι^{vifa1s} καί^c ἐμβάπτω^{vpaanms} ὀδ^{dans} ψωμίον^{nans} δίδωμι^{vipa3s} Ἰούδας^{ndms}
 Σίμων^{ngms} Ἰσκαριώ^{ndms}. **v.27** καί^c μετὰ^p ὀδ^{dans} ψωμίον^{nans} τότε^{bo} εἰσέρχομαι^{viaa3s}
 εἰς^p ἐκεῖνος^{rdams} ὀδ^{nms} Σατανᾶς^{nms} λέγω^{vipa3s} οὖν^c αὐτός^{rpdms} ὀδ^{nms} Ἰησοῦς^{nms} ὅς^{rtrams}
 ποιῶ^{vipa2s} ποιῶ^{vdaa2s} τάχις^{bo}. **v.28** οὗτος^{rdans} δε^c οὐδεὶς^{anf3n} γινώσκω^{viaa3s} ὀδ^{gmp}
 ἀνάκειμαι^{vppngmp} πρὸς^p τίς^{rqnans} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms}. **v.29** τι-σρινμ γάρ^c δοκέω^{viaa3p} ἐπει^c
 ὀδ^{dans} γλωσσόκομον^{nans} ἔχω^{viaa3s} ὀδ^{nms} Ἰούδας^{nms} ὅτι^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdms} ὀδ^{nms} Ἰησοῦς^{nms}
 ἀγοράζω^{vdaa2s} ὅς^{rtrgnp} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vipa1p} εἰς^p ὀδ^{dafs} ἑορτή^{nafs} ἧ^{xo} ὀδ^{dmp} πτωχός^{admpn} ἵνα^c τι-
 σριανς δίδωμι^{vsaa3s}. **v.30** λαμβάνω^{vpaanms} οὖν^c ὀδ^{dans} ψωμίον^{nans} ἐκεῖνος^{rdnms} εὐθέως^{bo}
 ἐξέρχομαι^{viaa3s} εἰμι^{vix3s} δε^c νύξ^{nfs}.

ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ Θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ. εἰ ὁ Θεὸς 32
ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ Θεὸς δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς
δοξάσει αὐτόν. τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμι. ζητήσετέ με, 33
καὶ καθὼς εἶπον τοῖς Ἰουδαίοις ὅτι Ὅπου ὑπάγω ἐγώ, ὑμεῖς οὐ
δύνασθε ἔλθειν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑ- 34
μῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς
ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ 35
ἔστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις. Λέγει αὐτῷ Σίμων Πέτρος, 36
Κύριε, ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ὅπου ὑπάγω,
οὐ δύνασαι μοι νῦν ἀκολουθεῖσαι, ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι.
λέγει αὐτῷ ὁ Πέτρος, Κύριε, διατί οὐ δύναμαι σοι ἀκολουθεῖσαι 37
ἄρτι· τὴν ψυχὴν μου ὑπὲρ σοῦ θήσω. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, 38
Τὴν ψυχὴν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, οὐ μὴ
ἀλέκτωρ φωνήσει ἕως οὔ ἀπαρνήσῃ με τρίς.

Μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδιά, πιστεῦετε εἰς τὸν Θεόν, καὶ 14
εἰς ἐμὲ πιστεῦετε. ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς μου μοναὶ πολλαὶ 2
εἰσιν, εἰ δὲ μὴ, εἶπον ἂν ὑμῖν· πορεύομαι ἐτοιμάσαι τόπον ὑμῖν.
καὶ ἐὰν πορευθῶ καὶ ἐτοιμάσω ὑμῖν τόπον, πάλιν ἔρχομαι καὶ 3
παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς ἑμαυτόν, ἵνα ὅπου εἰμι ἐγώ, καὶ ὑμεῖς
ᾔτε. καὶ ὅπου ἐγώ ὑπάγω οἴδατε, καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε. λέγει 4, 5
αὐτῷ Θωμᾶς, Κύριε, οὐκ οἶδαμεν ποῦ ὑπάγεις, καὶ πῶς δυνά-

v.31 ὅτε^{bo} οὐκ^c ἐξέρχομαι^{v1aa3s} λέγω^{v1pa3s} ὁδὸν^s Ἰησοῦς^{nnms} νῦν^{bo} δοξάζω^{v1ap3s} ὁδὸν^s υἱὸς^{nnms}
ὁδῶν^s ἀνθρώπου^{ngms} καὶ^c ὁδὸν^s θεός^{nnms} δοξάζω^{v1ap3s} ἐν^p αὐτοῖς^{rdms}. **v.32** εἰ^{qo} ὁδὸν^s
θεός^{nnms} δοξάζω^{v1ap3s} ἐν^p αὐτοῖς^{rdms} καὶ^c ὁδὸν^s θεός^{nnms} δοξάζω^{v1fa3s} αὐτοῖς^{rdms} ἐν^p αὐτοῦ^{rdms}
καὶ^c εὐθὺς^{bo} δοξάζω^{v1fa3s} αὐτοῖς^{rdms}. **v.33** τεκνίον^{nvnp} ἔτι^{bo} μικρός^{aansn} μετὰ^p σύ^{rdp-p} εἰμι^{v1px1s}
ζητέω^{v1fa2p} ἐγώ^{tpa-s} καὶ^c καθὼς^{bo} λέγω^{v1aa1s} ὁδὸν^s Ἰουδαίος^{admpn} ὅτι^c ὅπου^{bo} ὑπάγω^{v1pa1s} ἐγώ^{rdp-s}
σύ^{rdp-p} οὐ^{xo} δύνασαι^{v1rp2p} ἔρχομαι^{vnaa} καὶ^c σύ^{rdp-p} λέγω^{v1pa1s} ἄρτι^{bo}. **v.34** ἐντολή^{nafs}
καινός^{aafsn} δίδωμι^{v1pa1s} σύ^{rdp-p} ἵνα^c ἀγαπάω^{vspa2p} ἀλλήλων^{reamp} καθὼς^{bo} ἀγαπάω^{v1aa1s} σύ^{tpa-p}
ἵνα^c καὶ^c σύ^{rdp-p} ἀγαπάω^{vspa2p} ἀλλήλων^{reamp}. **v.35** ἐν^p οὗτος^{rddms} γινώσκω^{v1fd3p} πᾶς^{anmpn} ὅτι^c
ἐγώ^{rdp-s} μαθητὴς^{nnmp} εἰμι^{v1px2p} ἐάν^{qo} ἀγάπη^{nafs} ἔχω^{vspa2p} ἐν^p ἀλλήλων^{reamp}. **v.36** λέγω^{v1pa3s}
αὐτοῖς^{rdms} Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} κύριος^{nnms} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{v1pa2s} ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτοῖς^{rdms}
ὁδὸν^s Ἰησοῦς^{nnms} ὅπου^{bo} ὑπάγω^{v1pa1s} οὐ^{xo} δύνασαι^{v1rp2s} ἐγώ^{rdp-s} νῦν^{bo} ἀκολουθεῖ^{vnaa}
ὕστερος^{bo} δέ^c ἀκολουθεῖ^{v1fa2s} ἐγώ^{rdp-s}. **v.37** λέγω^{v1pa3s} αὐτοῖς^{rdms} ὁδὸν^s Πέτρος^{nnms}
κύριος^{nnms} διὰ[&] τὴς^{xo} οὐ^{xo} δύνασαι^{v1rp1s} σύ^{rdp-s} ἀκολουθεῖ^{vnaa} ἄρτι^{bo} ὁδὸν^s ψυχῆ^{nafs} ἐγώ^{rdp-s}
ὑπὲρ^p σύ^{rdp-s} τίθημι^{v1fa1s}. **v.38** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτοῖς^{rdms} ὁδὸν^s Ἰησοῦς^{nnms} ὁδὸν^s ψυχῆ^{nafs}
σύ^{rdp-s} ὑπὲρ^p ἐγώ^{rdp-s} τίθημι^{v1fa2s} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{rdp-s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀλέκτωρ^{nnms}
φωνέω^{v1fa3s} ἕως^c ὅς^{bo} ὑμᾶς^{nvf2s} ἀπαρνεῖται^{v1fd2s} ἐγώ^{rdp-s} τρίς^{bo}. **14. v.1** μὴ^{xo} ταρασσέσθω^{vdpp3s} σύ^{rdp-p}
ὁδὸν^s καρδιά^{nnfs} πιστεύω^{v1pa2p} εἰς^p ὁδὸν^s θεός^{nams} καὶ^c εἰς^p ἐγώ^{rdp-s} πιστεύω^{vdpa2p}. **v.2** ἐν^p
ὁδὸν^s οἰκία^{ndfs} ὁδὸν^s πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rdp-s} μονή^{anfnp} πολὺς^{anfnp} εἰμι^{v1px3p} εἰ^{qo} δέ^c μὴ^{xo} λέγω^{v1a1s}
ἂν^{xo} σύ^{rdp-p} πορεύομαι^{v1rp1s} ἐτοιμάζω^{vnaa} τόπος^{nams} σύ^{rdp-p}. **v.3** καὶ^c ἐάν^{qo} πορεύομαι^{vsaol1s}
καὶ^c ἐτοιμάζω^{vsaal1s} σύ^{rdp-p} τόπος^{nams} πάλιν^{bo} ἔρχομαι^{v1rp1s} καὶ^c παραλαμβάνω^{v1fd1s} σύ^{rdp-p}
πρὸς^p ἑμαυτοῦ^{rxams} ἵνα^c ὅπου^{bo} εἰμι^{v1px1s} ἐγώ^{rdp-s} καὶ^c σύ^{rdp-p} εἰμι^{v1vxp2p}. **v.4** καὶ^c ὅπου^{bo}
ἐγώ^{rdp-s} ὑπάγω^{v1pa1s} οἶδα^{v1xa2p} καὶ^c ὁδὸν^s οἶδα^{v1xa2p}.

6 μεθα τὴν ὁδὸν εἰδέναι· λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι ἡ ὁδὸς
 7 καὶ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωὴ, οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν πατέρα, εἰ μὴ
 8 δι' ἐμοῦ. εἰ ἐγνώκετέ με· καὶ τὸν πατέρα μου ἐγνώκετε ἄν,
 9 καὶ ἀπ' ἄρτι γινώσκετε αὐτόν, καὶ ἑώρακατε αὐτόν. λέγει αὐτῷ
 10 Φίλιππος, Κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα, καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. λέγει
 11 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τοσοῦτον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμι, καὶ οὐκ ἔγνω-
 12 κάς με, Φίλιππε· ὁ ἑωρακὼς ἐμέ, ἑώρακε τὸν πατέρα, καὶ πῶς
 13 οὐ λέγεις, Δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα· οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ
 14 πατρί, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστι· τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, ἀπ'
 15 ἑμαυτοῦ οὐ λαλῶ, ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοί μένων, αὐτὸς ποιεῖ τὰ
 16 ἔργα. πιστεύετε μοι ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί, εἰ
 17 δὲ μὴ, διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετε μοι. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
 ὁ πιστευὼν εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ κάκεινος ποιήσει, καὶ
 μείζονα τούτων ποιήσει, ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύο-
 μαι. καὶ ὅ τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιήσω, ἵνα
 δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ. ἐάν τι αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου,
 ἐγὼ ποιήσω. ἐάν ἀγαπᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε.
 καὶ ἐγὼ ἑρωτήσω τὸν πατέρα, καὶ ἄλλον παράκλητον δώσει ὑμῖν,
 ἵνα μένη μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ
 ὁ κόσμος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτό, οὐδὲ γινώσκει
 αὐτό. ὑμεῖς δὲ γινώσκετε αὐτό, ὅτι παρ' ὑμῖν μένει, καὶ ἐν ὑμῖν

v.5 λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm5} Θωμάς^{nmms} κύριος^{nmms} οὐ^{xo} οἶδα^{v1xa1p} ποῦ^{xo} υπάγω^{v1pa2s} καί^c πῶς^{bo}
 δύναμαι^{v1pn1p} ὁ^{dafs} δόξ^{nafs} οἶδα^{v1nxa}. **v.6** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm5} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} ἐγὼ^{vrn-s}
 εἰμι^{v1vx1s} ὁ^{dnfs} δόξ^{nmfs} καί^c ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nmfs} καί^c ὁ^{dnfs} ζῶη^{nmfs} οὐδεὶς^{anfns} ἔρχομαι^{v1pn3s} πρὸς^p
 ὁ^{dams} πατήρ^{nam5} εἰ^{qo} μὴ^{xo} διὰ^p ἐγὼ^{rp5-s}. **v.7** εἰ^{qo} γινώσκω^{v1ya2p} ἐγὼ^{tpa-s} καί^c ὁ^{dams} πατήρ^{nam5}
 ἐγὼ^{rp5-s} γινώσκω^{v1ya2p} ἄ^{no} καί^c ἀπὸ^p ἄρτι^{bo} γινώσκω^{v1pa2p} αὐτός^{rpams} καί^c ὁ^{ráw} ὁ^{v1xa2p} αὐτός^{rpams}.
v.8 λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm5} Φίλιππος^{nmms} κύριος^{nmms} δεῖκνυμι^{vdaa2s} ἐγὼ^{rp5-p} ὁ^{dams} πατήρ^{nam5} καί^c
 ἀρκέω^{v1pa3s} ἐγὼ^{rp5-p}. **v.9** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdm5} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} τοσοῦτος^{rdams} χρόνος^{nam5}
 μετὰ^p σύ^{rp5-p} εἰμι^{v1vx1s} καί^c οὐ^{xo} γινώσκω^{v1xa2s} ἐγὼ^{tpa-s} Φίλιππος^{nmms} ὁ^{dnms} ὁ^{ráw} ὁ^{vpxnmms}
 ἐγὼ^{tpa-s} ὁ^{ráw} ὁ^{v1xa3s} ὁ^{dams} πατήρ^{nam5} καί^c πῶς^{bo} σύ^{rp5-p} λέγω^{v1pa2s} δεῖκνυμι^{vdaa2s} ἐγὼ^{rp5-p} ὁ^{dams}
 πατήρ^{nam5}. **v.10** οὐ^{xo} πιστεύω^{v1pa2s} ὅτι^c ἐγὼ^{rp5-s} ἐν^p ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} καί^c ὁ^{dnms} πατήρ^{nmms}
 ἐν^p ἐγὼ^{rp5-s} εἰμι^{v1vx3s} ὁ^{damp} ῥῆμα^{nanp} ὅς^{rranp} ἐγὼ^{rp5-s} λαλέω^{v1pa1s} σύ^{rp5-p} ἀπὸ^p ἑμαυτοῦ^{v1xgms}
 οὐ^{xo} λαλέω^{v1pa1s} ὁ^{dnms} δε^c πατήρ^{nmms} ὁ^{dnms} ἐν^p ἐγὼ^{rp5-s} μένω^{vrranms} αὐτός^{rpms} ποιεῶ^{v1pa3s}
 ὁ^{damp} ἔργον^{nanp}. **v.11** πιστεύω^{v1pa2p} ὅτι^c ἐγὼ^{rp5-s} ἐν^p ὁ^{ddms} πατήρ^{ndms} καί^c ὁ^{dnms}
 πατήρ^{nmms} ἐν^p ἐγὼ^{rp5-s} εἰ^{qo} δε^c μὴ^{xo} διὰ^p ὁ^{damp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rpamp} πιστεύω^{v1pa2p} ἐγὼ^{rp5-s}.
v.12 ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{rp5-p} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vrranms} εἰς^p ἐγὼ^{tpa-s} ὁ^{damp} ἔργον^{nanp} ὅς^{rranp}
 ἐγὼ^{rp5-s} ποιεῶ^{v1pa1s} κάκεινος^{rdms} ποιεῶ^{v1fa3s} καί^c μέγας^{aanpc} οὗτος^{rdgmp} ποιεῶ^{v1fa3s} ὅτι^c ἐγὼ^{rp5-s}
 πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nam5} ἐγὼ^{rp5-s} πορεύομαι^{v1pn1s}. **v.13** καί^c ὅς^{rrans} τι-οριανς ἄ^{no} αἰτέω^{v5aa2p}
 ἐν^p ὁ^{ddms} ὄνομα^{ndms} ἐγὼ^{rp5-s} οὗτος^{rdans} ποιεῶ^{v1fa1s} ἵνα^c δοξάζω^{v5ap3s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nmms} ἐν^p ὁ^{ddms}
 υἱός^{ndms}. **v.14** ἐάν^{qo} τι-οριανς αἰτέω^{v5aa2p} ἐν^p ὁ^{ddms} ὄνομα^{ndms} ἐγὼ^{rp5-s} ἐγὼ^{rp5-s} ποιεῶ^{v1fa1s}.
v.15 ἐάν^{qo} ἀγαπάω^{v5pa2p} ἐγὼ^{tpa-s} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} ὁ^{dafp} ἐμός^{rsafp} τηρῶ^{vdaa2p}. **v.16** καί^c
 ἐγὼ^{rp5-s} ἑρωτάω^{v1fa1s} ὁ^{dams} πατήρ^{nam5} καί^c ἄλλος^{aamsn} παράκλητος^{nam5} διδωμι^{v1fa3s} σύ^{rp5-p} ἵνα^c
 μένω^{v5pa3s} μετὰ^p σύ^{rp5-p} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nam5}.

ἔσται. οὐκ ἀφήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ἔτι 18, 19
 μικρὸν καὶ ὁ κόσμος με οὐκ ἔτι θεωρεῖ, ὑμεῖς δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι
 ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς ζήσεσθε. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς 20
 ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. ὁ ἔχων 21
 τὰς ἐντολάς μου καὶ τηρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με, ὁ
 δὲ ἀγαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ ἐγὼ ἀγα-
 πήσω αὐτόν, καὶ ἐμφανίσω αὐτῷ ἐμαυτόν. λέγει αὐτῷ Ἰούδας, 22
 οὐχ ὁ Ἰσκαριώτης, Κύριε, τί γέγονεν ὅτι ἡμῖν μέλλεις ἐμφανίζειν
 σεαυτόν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσμῳ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐ- 23
 τῷ, Ἐάν τις ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ μου
 ἀγαπήσει αὐτόν, καὶ πρὸς αὐτόν ἐλευσόμεθα, καὶ μονὴν παρ’
 αὐτῷ ποιήσομεν. ὁ μὴ ἀγαπῶν με, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ, 24
 καὶ ὁ λόγος ὃν ἀκούετε οὐκ ἔστιν ἐμός, ἀλλὰ τοῦ πέμπσαντός με
 πατρός. Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ’ ὑμῖν μένων. ὁ δὲ παρά- 25, 26
 κλητος, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὃ πέμπει ὁ πατήρ ἐν τῷ ὀνόματι
 μου, ἐκεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑμᾶς πάντα ἃ
 εἶπον ὑμῖν. εἰρήνην ἀφήμι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν, 27
 οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ ταρασσέσθω
 ὑμῶν ἡ καρδιά, μηδὲ δειλιάτω. ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, 28
 Ὑπάγω καὶ ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἠγαπᾷτέ με, ἐχάρητε ἂν ὅτι

v.17 ὁdans πνεῦμαnans ὁdḡfs ἀλήθειαngfs ὅςrtrans ὁdnms κόσμοςnms οὐxo δύναμι,vipn3s
 λαμβάνωvnaa ὅτιc οὐxo θεωρέωvpa3s αὐτόςrtrans οὐδέbo γινώσκωvpa3s αὐτόςrtrans σύrpn-p δέc
 γινώσκωvpa2p αὐτόςrtrans ὅτιc παρῶp σύrpd-p μένωvpa3s καίc ἐνp σύrpd-p εἰμιvifx3s. **v.18** οὐxo
 ἀφήμι,vifa1s σύrpa-p ὀρφανόςaampn ἔρχομαιvipn1s πρὸςp σύrpa-p. **v.19** ἔτιbo μικρόςaansn καίc
 ὁdnms κόσμοςnms ἐγῶrpa-s οὐxo ἔτιbo θεωρέωvpa3s σύrpn-p δέc θεωρέωvpa2p ἐγῶrpa-s ὅτιc ἐγῶrpn-s
 ζῶωvpa1s καίc σύrpn-p ζῶωvifd2p. **v.20** ἐνp ἐκεῖνοςrddfis ὁddfis ἡμέραndfis γινώσκωvifd2p σύrpn-p
 ὅτιc ἐγῶrpn-s ἐνp ὁdams πατήρndms ἐγῶrpg-s καίc σύrpn-p ἐνp ἐγῶrpd-s κἀγῶrpn-s ἐνp σύrpd-p.
v.21 ὁdnms ἔχωvppanms ὁdafp ἐντολήnafp ἐγῶrpg-s καίc τηρέωvppanms αὐτόςrpafr ἐκεῖνοςrdnms
 εἰμιvifx3s ὁdnms ἀγαπάωvppanms ἐγῶrpa-s ὁdnms δεc ἀγαπάωvppanms ἐγῶrpa-s ἀγαπάωvifp3s ὑπόp
 ὁdḡms πατήρngms ἐγῶrpg-s καίc ἐγῶrpn-s ἀγαπάωvifa1s αὐτόςrgrams καίc ἐμφανίζωvifa1s αὐτόςrpdms
 ἐμαυτοῦrgrams. **v.22** λέγωvpa3s αὐτόςrpdms Ἰούδαςnms οὐxo ὁdnms Ἰσκαριώθnms κύριοςnms
 τίςrpnms γίνομαιvixa3s ὅτιc ἐγῶrpd-p μέλλωvpa2s ἐμφανίζωvnpa σεαυτοῦrgrams καίc οὐχίxo ὁddms
 κόσμοςndms. **v.23** ἀποκρίνομαιviad3s ὁdnms Ἰησοῦςnms καίc λέγωvixa1s αὐτόςrpdms ἐάνqo
 π-ορινμs ἀγαπάωvspa3s ἐγῶrpa-s ὁdams λόγοςnams ἐγῶrpg-s τηρέωvifa3s καίc ὁdnms πατήρnms
 ἐγῶrpg-s ἀγαπάωvifa3s αὐτόςrgrams καίc πρὸςp αὐτόςrgrams ἔρχομαιvifd1p καίc μονήnafis παράp
 αὐτόςrpdms ποιέωvifa1p. **v.24** ὁdnms μὴxo ἀγαπάωvppanms ἐγῶrpa-s ὁdamp λόγοςnamp ἐγῶrpg-s
 οὐxo τηρέωvpa3s καίc ὁdnms λόγοςnms ὅςrgrams ἀκούωvpa2p οὐxo εἰμιvifx3s ἐμῶsrms ἀλλάc
 ὁdḡms πέμπωvpraags ἐγῶrpa-s πατήρngms. **v.25** οὗτοςrdamp λαλέωvixa1s σύrpd-p παρῶp σύrpd-p
 μένωvppanms. **v.26** ὁdnms δεc παράκλητοςnms ὁdnms πνεῦμαnms ὁdnms ἅγιοςannsn ὅςrtrans
 πέμπωvifa3s ὁdnms πατήρnms ἐνp ὁddns ὄνομαndns ἐγῶrpg-s ἐκεῖνοςrdnms σύrpa-p διδάσκωvifa3s
 πᾶςaampn καίc ὑπομνησκωvifa3s σύrpa-p πᾶςaampn ὅςrtrans λέγωvixa1s σύrpd-p. **v.27** εἰρήνηnafis
 ἀφήμιvipa1s σύrpd-p εἰρήνηnafis ὁdafis ἐμόςrsafs δίδωμιvipa1s σύrpd-p οὐxo καθὼςbo ὁdnms κόσμοςnms
 δίδωμιvipa3s ἐγῶrpn-s δίδωμιvipa1s σύrpd-p μὴxo ταρασσώvdp3s σύrpg-p ὁdnfis καρδιάnfnis μηδέc
 δειλιάωvdp3s.

εἶπον, Πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα, ὅτι ὁ πατήρ μου μείζων μου
 29 ἐστὶ. καὶ νῦν εἴρηκα ὑμῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα, ὅταν γένηται, πι-
 30 στεύσητε. οὐκ ἔτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν, ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ
 31 κόσμου τούτου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν, ἀλλ' ἵνα γνώ ὁ
 κόσμος ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα, καὶ καθὼς ἐνετείλατο μοι ὁ πατήρ,
 οὕτω ποιῶ. ἐγείρεσθε, ἄγωνεν ἐντεῦθεν.

15 Ἐγὼ εἶμι ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινή, καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός
 2 ἐστὶ. πᾶν κλήμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἶρει αὐτό, καὶ πᾶν
 3 τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτό, ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ. ἤδη
 4 ὑμεῖς καθαροὶ ἐστε διὰ τὸν λόγον ὃν λελάληκα ὑμῖν. μείνατε ἐν
 ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλήμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν
 ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς, ἐὰν μὴ
 5 ἐν ἐμοὶ μείνητε. ἐγὼ εἶμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μέ-
 6 νων ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολὺν, ὅτι χωρὶς
 7 ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. ἐὰν μὴ τις μείνῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη
 ἔξω ὡς τὸ κλήμα, καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτὰ καὶ εἰς
 8 πῦρ βάλλουσι, καὶ καίεται. ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοί, καὶ τὰ ῥήματά
 μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσεσθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν.
 9 ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε, καὶ
 γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. καθὼς ἠγάπησέ με ὁ πατήρ, κἀγὼ

v.28 ἀκούω^{v1aa2p} ὅτι^c ἐγώ^{rpn-s} λέγω^{v1aa1s} σύ^{rpd-p} ὑπάγω^{v1pa1s} καί^c ἔρχομαι^{v1pn1s} πρὸς^p ^{v1pa-p} εἶ^{qo} ἀγαπάω^{v1aa2p} ἐγώ^{rpn-s} χαίρω^{v1ao2p} ἄν^{xo} ὅτι^c λέγω^{v1aa1s} πορεύομαι^{v1pn1s} πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ὅτι^c ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ^{rpn-s} μέγας^{anmsc} ἐγώ^{rpn-s} εἶμι^{v1px3s}. **v.29** καί^c νῦν^{bo} λέγω^{v1aa1s} σύ^{rpd-p} πρὶν^{bo} γίνομαι^{v1nad} ἵνα^c ὅταν^c γίνομαι^{vsad3s} πιστεύω^{vsaa2p}. **v.30** οὐ^{xo} ἔτι^{bo} πολὺς^{aanpn} λαλέω^{v1af1s} μετὰ^p σύ^{rpd-p} ἔρχομαι^{v1pn3s} γάρ^c ὁ^{dams} ὁ^{dams} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} ἄρχων^{nams} καί^c ἐν^p ἐγώ^{rpd-s} οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa3s} οὐδείς^{aanpn}. **v.31** ἀλλά^c ἵνα^c γινώσκω^{vsaa3s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ὅτι^c ἀγαπάω^{v1pa1s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^c καθὼς^{bo} ἐντέλλομαι^{v1ad3s} ἐγώ^{rpd-s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} οὕτω^{bo} ποιῶ^{v1pa1s} ἐγείρω^{vdpe2p} ἄγω^{vsalp} ἐντεῦθεν^{bo}. **15. v.1** ἐγώ^{rpd-s} εἶμι^{v1px1s} ὁ^{dams} ἄμπελος^{nams} ὁ^{dams} ἀληθινός^{anfn} καί^c ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ^{rpn-s} ὁ^{dams} γεωργός^{nams} εἶμι^{v1px3s}. **v.2** πᾶς^{aanpn} κλήμα^{nams} ἐν^p ἐγώ^{rpd-s} μὴ^{xo} φέρω^{v1pa1s} καρπός^{nams} αἶρω^{v1pa3s} αὐτός^{rpans} καί^c πᾶς^{aanpn} ὁ^{dams} καρπός^{nams} φέρω^{v1pa1s} καθαίρω^{v1pa3s} αὐτός^{rpans} ἵνα^c πολὺς^{aanmsc} καρπός^{nams} φέρω^{vsaa3s}. **v.3** ἤδη^{bo} σύ^{rpd-p} καθαρὸς^{anpn} εἶμι^{v1px2p} διὰ^p ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὃς^{trams} λαλέω^{v1aa1s} σύ^{rpd-p}. **v.4** μένω^{v1aa2p} ἐν^p ἐγώ^{rpd-s} κἀγὼ^{rpn-s} ἐν^p σύ^{rpd-p} καθὼς^{bo} ὁ^{dams} κλήμα^{nams} οὐ^{xo} δύναται^{v1pn3s} καρπός^{nams} φέρω^{v1pa1s} ἀπὸ^p ἑαυτοῦ^{rxgms} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} μένω^{vsaa2p}. **v.5** ἐγώ^{rpn-s} εἶμι^{v1px1s} ὁ^{dams} ἄμπελος^{nams} σύ^{rpd-p} ὁ^{dams} κλήμα^{nams} μένω^{v1pa1s} ἐν^p ἐγώ^{rpd-s} κἀγὼ^{rpn-s} ἐν^p αὐτός^{rdams} οὗτος^{rdams} φέρω^{v1pa3s} καρπός^{nams} πολὺς^{aanms} ὅτι^c χωρὶς^{bo} ἐγώ^{rpn-s} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn2p} ποιῶ^{v1pa1s} οὐδείς^{aanpn}. **v.6** ἐάν^{qo} μὴ^{xo} τι-σιν^{ngms} μένω^{vsaa3s} ἐν^p ἐγώ^{rpd-s} βάλλω^{v1pa3s} ἔξω^{bo} ὡς^{bo} ὁ^{dams} κλήμα^{nams} καί^c ζηραίνω^{v1pa3s} καί^c συνάγω^{v1pa3p} αὐτός^{rpans} καί^c εἰς^p πῦρ^{nams} βάλλω^{v1pa3p} καί^c καίω^{v1pp3s}. **v.7** ἐάν^{qo} μένω^{vsaa2p} ἐν^p ἐγώ^{rpd-s} καί^c ὁ^{dams} ῥήμα^{nams} ἐγώ^{rpn-s} ἐν^p σύ^{rpd-p} μένω^{vsaa3s} ὅς^{trams} ἐάν^{qo} θέλω^{vsaa2p} αἰτέω^{v1mf2p} καί^c γίνομαι^{v1fd3s} σύ^{rpd-p}. **v.8** ἐν^p οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} δοξάζω^{v1pa3s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγώ^{rpn-s} ἵνα^c καρπός^{nams} πολὺς^{aanms} φέρω^{vsaa2p} καί^c γίνομαι^{v1fd2p} ἐγώ^{rpd-s} μαθητὴς^{nams}.

ἠγάπησα ὑμᾶς, μείναιτε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. ἐὰν τὰς ἐντολὰς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρός μου τητήρηκα, καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ἡ ἐμῇ ἐν ὑμῖν μείνη, καὶ ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμῇ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει, ἵνα τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῆ ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. ὑμεῖς φίλοι μου ἐστέ, ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν. οὐκέτι ὑμᾶς λέγω δούλους, ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος, ὑμᾶς δὲ εἵρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρός μου ἐγνώρισα ὑμῖν. οὐχ ὑμεῖς με ἐξελεξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ ἔθηκα ὑμᾶς, ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε καὶ καρπὸν φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένη, ἵνα ὅ τι ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῶ ὑμῖν. ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκειτε ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. εἰ ἐκ τοῦ κόσμου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει, ὅτι δὲ ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. μνημονεύετε τοῦ λόγου οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, Οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν, εἰ τὸν λόγον μου ἐτήρησαν, καὶ τὸν

v.9 καθῶς^{bo} ἀγαπάω^{v1aa3s} ἐγὼ^{ῖpa-s} ὁ^{dnms} πατήρ^{nms} κἀγὼ^{ῖpn-s} ἀγαπάω^{v1aa1s} σὺ^{ῖpa-p} μένω^{vdaa2p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀγάπῃ^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἐμός^{rsdfs}. **v.10** ἐάν^{qo} ὁ^{dafp} ἐντολὴ^{nafp} ἐγὼ^{ῖpg-s} τηρέω^{vsaa2p} μένω^{vifa2p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀγάπῃ^{ndfs} ἐγὼ^{ῖpg-s} καθὼς^{bo} ἐγὼ^{ῖpn-s} ὁ^{dafp} ἐντολὴ^{nafp} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{ῖpg-s} τηρέω^{vixa1s} καί^c μένω^{vipa1s} αὐτός^{ῖpgms} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀγάπῃ^{ndfs}. **v.11** οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vixa1s} σὺ^{ῖpd-p} ἵνα^c ὁ^{dnfs} χαρὰ^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} ἐν^p σὺ^{ῖpd-p} μένω^{vsaa3s} καί^c εἰμὶ^{dnfs} χαρὰ^{nnfs} σὺ^{ῖpg-p} πληρῶ^{vsap3s}. **v.12** οὗτος^{rdnfs} εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^{dnfs} ἐντολὴ^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} ἵνα^c ἀγαπάω^{vspa2p} ἀλλήλων^{reamp} καθὼς^{bo} ἀγαπάω^{v1aa1s} σὺ^{ῖpa-p}. **v.13** μέγας^{aafsc} οὗτος^{rdgfs} ἀγάπῃ^{nafs} οὐδεὶς^{anfs} ἔχω^{vipa3s} ἵνα^c τι-σρινμς ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{ῖpgms} τίθημι^{vsaa3s} ὑπὲρ^p ὁ^{dgmp} φίλος^{agmpn} αὐτός^{ῖpgms}. **v.14** σὺ^{ῖpn-p} φίλος^{anmpn} ἐγὼ^{ῖpg-s} εἰμὶ^{vixp2p} ἐάν^{qo} ποιέω^{vspa2p} ὅσος^{reanp} ἐγὼ^{ῖpn-s} ἐντέλλομαι^{vipn1s} σὺ^{ῖpd-p}. **v.15** οὐκέτι^{bo} σὺ^{ῖpa-p} λέγω^{vipa1s} δοῦλος^{namp} ὅτι^c ὁ^{dnms} δοῦλος^{nms} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3s} τίς^{ῖqans} ποιέω^{vipa3s} αὐτός^{ῖpgms} ὁ^{dnms} κύριος^{nms} σὺ^{ῖpa-p} δέ^c λέγω^{vixa1s} φίλος^{anmpn} ὅτι^c πᾶς^{aanpn} ὁ^{srnanp} ἀκούω^{v1aa1s} παρὰ^p ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{ῖpg-s} γνωρίζω^{v1aa1s} σὺ^{ῖpd-p}. **v.16** οὐ^{xo} σὺ^{ῖpa-p} ἐγὼ^{ῖpa-s} ἐκλέγω^{viam2p} ἀλλὰ^c ἐγὼ^{ῖpn-s} ἐκλέγω^{viam1s} σὺ^{ῖpa-p} καί^c τίθημι^{v1aa1s} σὺ^{ῖpa-p} ἵνα^c σὺ^{ῖpn-p} ὑπάγῃ^{vspa2p} καί^c καρπός^{nams} φέρω^{vspa2p} καί^c ὁ^{dnms} καρπός^{nms} σὺ^{ῖpg-p} μένω^{vspa3s} ἵνα^c ὁ^{sῖtrans} τι-σριανς ἄνω^{xo} αἰτέω^{vsaa2p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγὼ^{ῖpg-s} διδῶμι^{vsaa3s} σὺ^{ῖpd-p}. **v.17** οὗτος^{rdanp} ἐντέλλομαι^{vipn1s} σὺ^{ῖpd-p} ἵνα^c ἀγαπάω^{vspa2p} ἀλλήλων^{reamp}. **v.18** εἰ^{qo} ὁ^{dnms} κόσμος^{nms} σὺ^{ῖpa-p} μισέω^{vipa3s} γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^c ἐγὼ^{ῖpa-s} πρῶτος^{bo} σὺ^{ῖpg-p} μισέω^{vixa3s}. **v.19** εἰ^{qo} ἐκ^p ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} εἰμὶ^{vix2p} ὁ^{dnms} κόσμος^{nms} ἄνω^{xo} ὁ^{dans} ἴδιος^{aansu} φιλέω^{v1aa3s} ὅτι^c δέ^c ἐκ^p ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vix2p} ἀλλὰ^c ἐγὼ^{ῖpn-s} ἐκλέγω^{viam1s} σὺ^{ῖpa-p} ἐκ^p ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} διὰ^p οὗτος^{rdans} μισέω^{vipa3s} σὺ^{ῖpa-p} ὁ^{dnms} κόσμος^{nms}.

21 ὑμέτερον τηρήσουσιν. ἀλλὰ ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ
 22 τὸ ὄνομά μου, ὅτι οὐκ οἶδασι τὸν πέμψαντά με. εἰ μὴ ἦλθον
 καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον, νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ
 23 ἔχουσι περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν. ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν πατέρα
 24 μου μισεῖ. εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς ἃ οὐδεὶς ἄλλος
 πεποίηκεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον, νῦν δὲ καὶ ἐωράκασι καὶ μεμι-
 25 σήκασι καὶ ἐμὲ καὶ τὸν πατέρα μου. ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος ὁ
 26 γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν ὅτι Ἐμίσησάν με δωρεάν. Ὅταν
 δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος, ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς, τὸ
 πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐκεῖνος
 27 μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ, καὶ ὑμεῖς δὲ μαρτυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς
 μετ' ἐμοῦ ἐστε.

16, 2 Ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆ. ἀποσυναγωγούς
 ποιήσουσιν ὑμᾶς, ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς
 3 δόξῃ λατρεῖαν προσφέρειν τῷ Θεῷ. καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ὑμῖν,
 4 ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα οὐδὲ ἐμέ. ἀλλὰ ταῦτα λελάληκα
 ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα, μνημονεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον
 ὑμῖν. ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑμῶν ἦμην.
 5 νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ
 6 με, Ποῦ ὑπάγεις· ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύπη πε-

v.20 μνημονεύω^{vdpα2p} ὀδῆ^{gms} λόγους^{ngms} ὄς^{rrgms} ἐγώ^{rpn-s} λέγω^{viaa1s} σύ^{tpd-p} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s}
 δοῦλος^{nnms} μέγας^{anmsc} ὀδῆ^{gms} κύριος^{ngms} αὐτός^{rgms} εἰ^{qo} ἐγώ^{tpa-s} διώκω^{viaa3p} καί^c σύ^{tpa-p}
 διώκω^{vifa3p} εἰ^{qo} ὀδῆ^{ams} λόγους^{nams} ἐγώ^{tpg-s} τηρέω^{viaa3p} καί^c ὀδῆ^{ams} ὑμέτερος^{rsams} τηρέω^{vifa3p}.
v.21 ἀλλά^c οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn} ποιέω^{vifa3p} σύ^{tpd-p} διὰ^p ὀδῆ^{ams} ὄνομα^{nams} ἐγώ^{tpg-s} ὅτι^c οὐ^{xo}
 οἶδα^{vixa3p} ὀδῆ^{ams} πέμπω^{vpaams} ἐγώ^{tpa-s}. **v.22** εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἔρχομαι^{viala1s} καί^c λαλέω^{viala1s}
 αὐτός^{rdmp} ἁμαρτία^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{viaa3p} νῦν^{bo} δέ^c πρόφασις^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} περι^p ὀδῆ^{gfs}
 ἁμαρτία^{ngfs} αὐτός^{rgmp}. **v.23** ὀδῆ^{ams} ἐγώ^{tpa-s} μισέω^{vppanms} καί^c ὀδῆ^{ams} πατήρ^{nams} ἐγώ^{tpg-s}
 μισέω^{vipa3s}. **v.24** εἰ^{qo} ὀδῆ^{anp} ἔργον^{nanp} μὴ^{xo} ποιέω^{viala1s} ἐν^p αὐτός^{rdmp} ὄς^{rranp} οὐδεὶς^{anfsn}
 ἄλλος^{anmsn} ποιέω^{vixa3s} ἁμαρτία^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{viaa3p} νῦν^{bo} δέ^c καί^c ὀράω^{vixa3p} καί^c μισέω^{vixa1p} καί^c
 ἐγώ^{tpa-s} καί^c ὀδῆ^{ams} πατήρ^{nams} ἐγώ^{tpg-s}. **v.25** ἀλλά^c ἵνα^c πληρῶ^{vsap3s} ὀδῆ^{ams} λόγους^{nnms} ὀδῆ^{ams}
 γράφω^{vrxpms} ἐν^p ὀδῆ^{ams} νόμος^{ndms} αὐτός^{rgmp} ὅτι^c μισέω^{viaa3p} ἐγώ^{tpa-s} δωρεάν^{bo}. **v.26** ὅταν^c
 δέ^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ὀδῆ^{ams} παράκλητος^{nnms} ὄς^{rrams} ἐγώ^{rpn-s} πέμπω^{vifa1s} σύ^{tpd-p} παρὰ^p ὀδῆ^{gms}
 πατήρ^{ngms} ὀδῆ^{ams} πνεῦμα^{nnns} ὀδῆ^{gfs} ἀληθεία^{ngfs} ὄς^{rrnns} παρὰ^p ὀδῆ^{gms} πατήρ^{ngms} ἐκπορεύομαι^{vipn3s}
 ἐκεῖνος^{rdnms} μαρτυρέω^{vifa3s} περι^p ἐγώ^{tpg-s}. **v.27** καί^c σύ^{tpn-p} δέ^c μαρτυρέω^{vipa2p} ὅτι^c
 ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} μετὰ^p ἐγώ^{tpg-s} εἰμι^{vixp2p}. **16. v.1** οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vixa1s} σύ^{tpd-p} ἵνα^c
 σκανδαλιζῶ^{vsap2p}. **v.2** ἀποσυναγωγός^{sdampn} ποιέω^{vifa3p} σύ^{tpa-p} ἀλλά^c ἔρχομαι^{vipn3s} ὥρα^{nnfs} ἵνα^c
 πᾶς^{anmsn} ὀδῆ^{ams} ἀποκτείνω^{vpaanms} σύ^{tpa-p} δοκέω^{vsaa3s} λατρεῖα^{nafs} προσφέρω^{vnpa} ὀδῆ^{ams} θεός^{ndms}.
v.3 καί^c οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vifa3p} σύ^{tpd-p} ὅτι^c οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3p} ὀδῆ^{ams} πατήρ^{nams} οὐδέ^{bo} ἐγώ^{tpa-s}.
v.4 ἀλλά^c οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vixa1s} σύ^{tpd-p} ἵνα^c ὅταν^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ὀδῆ^{ams} ὥρα^{nnfs} μνημονεύω^{vsapa2p}
 αὐτός^{rgmp} ὅτι^c ἐγώ^{rpn-s} λέγω^{viala1s} σύ^{tpd-p} οὗτος^{rdanp} δέ^c σύ^{tpd-p} ἐκ^p ἀρχῆ^{ngfs} οὐ^{xo} λέγω^{viala1s} ὅτι^c
 μετὰ^p σύ^{tpg-p} εἰμι^{vix1s}. **v.5** νῦν^{bo} δέ^c ὑπάγω^{vipa1s} πρὸς^p ὀδῆ^{ams} πέμπω^{vpaams} ἐγώ^{tpa-s} καί^c
 οὐδεὶς^{anfsn} ἐκ^p σύ^{tpg-p} ἐρωτάω^{vipa3s} ἐγώ^{tpa-s} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vipa2s}.

πλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. ἀλλ' ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν, 7
 συμφέρει ὑμῖν ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω, ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω, ὁ παρά-
 κλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν 8
 πρὸς ὑμᾶς. καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ ἁμαρ- 8
 τίας καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ κρίσεως, περὶ ἁμαρτίας μὲν, 9
 ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ, περὶ δικαιοσύνης δέ, ὅτι πρὸς τὸν 10
 πατέρα μου ὑπάγω, καὶ οὐκ ἐτι θεωρεῖτέ με, περὶ δὲ κρίσεως, 11
 ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν 12
 ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βασιάζειν ἄρτι. ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος, τὸ 13
 πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὀδηγήσει ὑμᾶς εἰς πάσαν τὴν ἀλήθειαν,
 οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ λαλήσει, καὶ τὰ 14
 ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ 14
 λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατήρ, ἐμὰ ἐστι, 15
 διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν.
 μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι 16
 ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα. εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ 17
 πρὸς ἀλλήλους, Τί ἐστι τοῦτο ὃ λέγει ἡμῖν, Μικρὸν καὶ οὐ θεω-
 ρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με· καὶ ὅτι Ἐγὼ ὑπάγω 18
 πρὸς τὸν πατέρα· ἔλεγον οὖν, Τοῦτο τί ἐστὶν ὃ λέγει, τὸ μικρὸν· 18
 οὐκ οἶδαμεν τί λαλεῖ. ἔγνω οὖν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐ- 19
 ρωτῆν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι
 εἶπον, Μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ

v.6 ἀλλά^c ὅτι^c οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vka1s} σύ^{rdp-p} ὁ^{dms} λύπη^{nms} πληρῶν^{vixa3s} σύ^{rgp-p} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs}. **v.7** ἀλλά^c ἐγὼ^{rgn-s} λέγω^{vdafs} ἀλήθεια^{nafs} λέγω^{vpa1s} σύ^{rdp-p} συμφέρω^{vipa3s} σύ^{rdp-p} ἵνα^c ἐγὼ^{rgn-s} ἀπέρχομαι^{vsaal1s} ἐάν^{qo} γάρ^c μὴ^{xo} ἀπέρχομαι^{vsaal1s} ὁ^{dms} παράκλητος^{nms} οὐ^{xo} ἔρχομαι^{vifa3s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἐάν^{qo} δέ^c πορευομαι^{vsaol1s} πέμψω^{vifa1s} αὐτός^{tpams} πρὸς^p σύ^{tpa-p}. **v.8** καί^c ἔρχομαι^{vraanms} ἐκεῖνος^{rdnms} ἐλέγχω^{vifa3s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} περὶ^p ἁμαρτία^{ngfs} καί^c περὶ^p δικαιοσύνη^{ngfs} καί^c περὶ^p κρίσις^{ngfs}. **v.9** περὶ^p ἁμαρτία^{ngfs} μὲν^{xo} ὅτι^c οὐ^{xo} πιστεύω^{vipa3p} εἰς^p ἐγὼ^{tpa-s}. **v.10** περὶ^p δικαιοσύνη^{ngfs} δέ^c ὅτι^c πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐγὼ^{rgg-s} ὑπάγω^{vpa1s} καί^c οὐ^{xo} ἔτι^{bo} θεωρῶ^{vipa2p} ἐγὼ^{rga-s}. **v.11** περὶ^p δέ^c κρίσις^{ngfs} ὅτι^c ὁ^{dms} ἄρχων^{nms} ὁ^{dms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} κρινῶ^{vixp3s}. **v.12** ἔτι^{bo} πολὺς^{aanpn} ἔχω^{vpa1s} λέγω^{vnpa} σύ^{rdp-p} ἀλλά^c οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} βασιάζω^{vnpa} ἄρτι^{bo}. **v.13** ὅταν^c δέ^c ἔρχομαι^{vsaal1s} ἐκεῖνος^{rdnms} ὁ^{dms} πνεῦμα^{nms} ὁ^{dgs} ἀλήθεια^{ngfs} ὀδηγῶ^{vifa3s} σύ^{tpa-p} εἰς^p πᾶς^{aafsn} ἀλήθεια^{nafs} οὐ^{xo} γάρ^c λαλέω^{vifa3s} ἀπὸ^p ἑαυτοῦ^{rxgms} ἀλλά^c ὅσος^{rcanp} ἂν^{xo} ἀκούω^{vsaal1s} λαλέω^{vifa3s} καί^c ὁ^{danp} ἔρχομαι^{vrrnanp} ἀναγγέλλω^{vifa3s} σύ^{rdp-p}. **v.14** ἐκεῖνος^{rdnms} ἐγὼ^{rga-s} δοξάζω^{vifa3s} ὅτι^c ἐκ^p ὁ^{dms} ἐμός^{rgg-s} λαμβάνω^{vifa3s} καί^c ἀναγγέλλω^{vifa3s} σύ^{rdp-p}. **v.15** πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcanp} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dms} πατήρ^{nms} ἐμός^{rsnnp} εἰμι^{vix3s} διὰ^p οὗτος^{rdans} λέγω^{vial1s} ὅτι^c ἐκ^p ὁ^{dms} ἐμός^{rgg-s} λαμβάνω^{vifa3s} καί^c ἀναγγέλλω^{vifa3s} σύ^{rdp-p}. **v.16** μικρός^{aansn} καί^c ὅς^{xo} θεωρῶ^{vipa2p} ἐγὼ^{rga-s} καί^c πάλιν^{bo} μικρός^{aansn} καί^c ὁ^{dms} ὁράω^{vifa2p} ἐγὼ^{rga-s} ὅτι^c ἐγὼ^{rgn-s} ὑπάγω^{vpa1s} πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nams}. **v.17** λέγω^{vviaa3p} οὖν^c ἐκ^p ὁ^{dgnp} μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rggms} πρὸς^p ἀλλήλων^{rcanp} τίς^{rgnms} εἰμι^{vix3s} οὗτος^{rdnms} ὅς^{trans} λέγω^{vipa3s} ἐγὼ^{rgd-p} μικρός^{aansn} καί^c οὐ^{xo} θεωρῶ^{vipa2p} ἐγὼ^{rga-s} καί^c πάλιν^{bo} μικρός^{aansn} καί^c ὁ^{dms} ὁράω^{vifa2p} ἐγὼ^{rga-s} καί^c ὅτι^c ἐγὼ^{rgn-s} ὑπάγω^{vpa1s} πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nams}. **v.18** λέγω^{vviaa3p} οὖν^c οὗτος^{rdnms} τίς^{rgnms} εἰμι^{vix3s} ὅς^{trans} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dans} μικρός^{aansn} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1p} τίς^{rgans} λαλέω^{vipa3s}.

20 με· ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι κλαύσετε καὶ θρηνησετε ὑμεῖς, ὁ
 δὲ κόσμος χαρήσεται, ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε, ἀλλ' ἡ λύπη ὑμῶν
 21 εἰς χαρὰν γενήσεται. ἡ γυνὴ ὅταν τίκτη λύπην ἔχει, ὅτι ἤλθεν ἡ
 ὥρα αὐτῆς, ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκ ἐτι μνημονεῦει τῆς
 θλίψεως, διὰ τὴν χαρὰν ὅτι ἐγεννήθη ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον.
 22 καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε, πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ
 χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ'
 23 ὑμῶν. καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. ἀμὴν
 ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί
 24 μου, δώσει ὑμῖν. ἕως ἄρτι οὐκ ἠτήσατε οὐδέν ἐν τῷ ὀνόματί
 μου, αἰτεῖτε, καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾗ πεπληρωμένη.
 25 Ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν, ἔρχεται ὥρα ὅτε οὐκ ἐτι ἐν
 παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παρρησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἀναγ-
 26 γελῶ ὑμῖν. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε, καὶ
 27 οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν, αὐτὸς γὰρ
 ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε
 28 ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ Θεοῦ ἐξῆλθον. ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ
 ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον, καὶ πορεύο-
 29 μαι πρὸς τὸν πατέρα. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ἴδε νῦν
 30 παρρησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέγεις. νῦν οἶδαμεν

v.19 γινώσκω^{v1aa3s} οὖν^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c θέλω^{v1aa3p} αὐτοῦς^{rpams} ἐρωτᾶω^{v1pa} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτοῦς^{rdmp} περὶ^p οὗτος^{rdgms} ζητέω^{v1pa2p} μετὰ^p ἀλλήλων^{regmp} ὅτι^c λέγω^{v1aa1s} μικρός^{aansn} καί^c οὐ^{xo} θεωρῶ^{v1pa2p} ἐγὼ^{tpa-s} καί^c πάλιν^{bo} μικρός^{aansn} καί^c ὁράω^{v1fd2p} ἐγὼ^{tpa-s}. **v.20** ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c κλαίω^{v1fa2p} καί^c θρηνέω^{v1fa2p} σύ^{trpn-p} ὁ^{dnms} δε^c κόσμος^{nnms} χαίρω^{v1fo3s} σύ^{trpn-p} δε^c λυπέω^{v1fp2p} ἀλλά^c ὁ^{dnfs} λύπη^{nnfs} σύ^{trpg-p} εἰς^p χαρὰ^{nafs} γίνομαι^{v1fd3s}. **v.21** ὁ^{dnfs} γυνὴ^{nnfs} ὅταν^c τίκτη^{vspa3s} λύπη^{nafs} ἔχω^{v1pa3s} ὅτι^c ἐρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfs} αὐτοῦς^{trpgfs} ὅταν^c δε^c γεννάω^{vsaa3s} ὁ^{dans} παιδίον^{nans} οὐ^{xo} ἐτι^{bo} μνημονεῦω^{v1pa3s} ὁ^{dgnfs} θλίψις^{ngfs} διὰ^p ὁ^{dafs} χαρὰ^{nafs} ὅτι^c γεννάω^{v1ap3s} ἄνθρωπος^{nnms} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **v.22** καί^c σύ^{trpn-p} οὖν^c λύπη^{nafs} μὲν^{xo} νῦν^{bo} ἔχω^{v1pa2p} πάλιν^{bo} δε^c ὁράω^{v1fd1s} σύ^{trpa-p} καί^c χαίρω^{v1fo3s} σύ^{trpg-p} ὁ^{dnfs} καρδία^{nnfs} καί^c ὁ^{dafs} χαρὰ^{nafs} σύ^{trpg-p} οὐδεὶς^{anfns} αἴρω^{v1pa3s} ἀπὸ^p σύ^{trpg-p}. **v.23** καί^c ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ἐγὼ^{tpa-s} οὐ^{xo} ἐρωτᾶω^{v1fa2p} οὐδεὶς^{aansn} ἀμὴνth ἀμὴνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c ὅσος^{rcaap} ἂν^{xo} αἰτέω^{vsaa2p} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγὼ^{trpg-s} διδῶμι^{v1fa3s} σύ^{tpd-p}. **v.24** ἕως^c ἄρτι^{bo} οὐ^{xo} αἰτέω^{v1aa2p} οὐδεὶς^{aansn} ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγὼ^{trpg-s} αἰτέω^{vdpa2p} καί^c λαμβάνω^{v1fd2p} ἵνα^c ὁ^{dnfs} χαρὰ^{nnfs} σύ^{trpg-p} εἶμι^{vspk3s} πληρῶω^{vrxpnfs}. **v.25** οὗτος^{rdamp} ἐν^p παροιμία^{ndfp} ἀλλὰ^c ὁ^{dams} ἐρχομαι^{v1pn3s} ὥρα^{nnfs} ὅτε^{bo} οὐ^{xo} ἐτι^{bo} ἐν^p παροιμία^{ndfp} λαλέω^{v1fa1s} σύ^{trpd-p} ἀλλὰ^c παρρησία^{ndfs} περὶ^p ὁ^{dgnms} πατήρ^{ngms} ἀναγγέλλω^{v1fa1s} σύ^{tpd-p}. **v.26** ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ἐγὼ^{trpg-s} αἰτέω^{v1fm2p} καί^c οὐ^{xo} λέγω^{v1pa1s} σύ^{tpd-p} ὅτι^c ἐγὼ^{trpn-s} ἐρωτᾶω^{v1fa1s} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} περὶ^p σύ^{trpg-p}. **v.27** αὐτοῦς^{trnms} γάρ^c ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} φιλέω^{v1pa3s} σύ^{trpa-p} ὅτι^c σύ^{trpn-p} ἐγὼ^{tpa-s} φιλέω^{v1xa2p} καί^c πιστεύω^{v1xa2p} ὅτι^c ἐγὼ^{trpn-s} παρὰ^p ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} ἐξέρχομαι^{v1aa1s}. **v.28** ἐξέρχομαι^{v1aa1s} παρὰ^p ὁ^{dgnms} πατήρ^{ngms} καί^c ἐρχομαι^{v1xals} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams} πάλιν^{bo} ἀφίημι^{v1pa1s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} καί^c πορεύομαι^{v1pn1s} πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nams}. **v.29** λέγω^{v1pa3p} αὐτοῦς^{rdms} ὁ^{dnmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτοῦς^{trpgms} ἰδεⁱ νῦν^{bo} παρρησία^{ndfs} λαλέω^{v1pa2s} καί^c παροιμία^{nafs} οὐδεὶς^{aafsn} λέγω^{v1pa2s}.

ὅτι οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρειάν ἔχεις ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ, ἐν τούτῳ πιστεύομεν ὅτι ἀπὸ Θεοῦ ἐξῆλθες. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, 31 Ἄρτι πιστεύετε· ἰδοὺ, ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐλήλυθεν, ἵνα σκορ- 32 πιοθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ ἴδια, καὶ ἐμὲ μόνον ἀφήτε, καὶ οὐκ εἰμι μόνος, ὅτι ὁ πατήρ μετ' ἐμοῦ ἐστι. ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα 33 ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε, ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον.

Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ 17 εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ εἶπε, Πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δόξασόν σου τὸν υἱόν, ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε, καθὼς ἔδωκας αὐτῷ 2 ἐξουσίαν πάσης σαρκός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκας αὐτῷ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. αὕτη δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν 3 μόνον ἀληθινὸν Θεόν, καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν Χριστόν. ἐγὼ 4 σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ετελείωσα ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω. καὶ νῦν δόξασόν με σύ, πάτερ, παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ 5 ἣ εἶχον πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. ἐφανέρωσά σου 6 τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις οὓς δέδωκάς μοι ἐκ τοῦ κόσμου, σοὶ ἦσαν, καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ τὸν λόγον σου τετήρηκασι. νῦν ἔγνωκαν ὅτι πάντα ὅσα δέδωκάς μοι, παρὰ σοῦ ἐστίν, ὅτι 7, 8 τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς ὅτι παρὰ σοῦ ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν ὅτι σύ με

v.30 νῦν^{bo} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^c οἶδα^{vixa2s} πᾶς^{aanpn} καί^c οὐ^{xo} χρειά^{nafis} ἔχω^{vipa2s} ἵνα^c τίς^{rinms} σὺ^{rpa-s} ἐρωτά^{vspa3s} ἐν^p οὗτος^{rdms} πιστεύω^{vipa1p} ὅτι^c ἀπὸ^p θεός^{ngms} ἐξέρχομαι^{viaa2s}.

v.31 ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτὸς^{rpdmp} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἄρτι^{bo} πιστεύω^{vipa2p}. **v.32** ἰδοὺ^{vdaa2s}

ἔρχομαι^{vipn3s} ὥρα^{nnfis} καί^c νῦν^{bo} ἔρχομαι^{vixa3s} ἵνα^c σκορπιζῶ^{vsap2p} ἕκαστος^{amnsn} εἰς^p ὅ^{damp} ἴδιος^{aanpn} καί^c ἐγὼ^{rpa-s} μόνος^{aamsn} ἀφήμι^{vsaa2p} καί^c οὐ^{xo} εἰμι^{vipx1s} μόνος^{amnsn} ὅτι^c ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} μετὰ^p ἐγὼ^{rpg-s} εἰμι^{vipx3s}.

v.33 οὗτος^{rdamp} λαλέω^{vixa1s} σὺ^{rpd-p} ἵνα^c ἐν^p ἐγὼ^{rpd-s} εἰρήνη^{nafis} ἔχω^{vspa2p} ἐν^p ὁ^{dnms} κόσμος^{ndms} θλίψις^{nafis} ἔχω^{vifa2p} ἀλλά^c θαρσέω^{vdpap2p} ἐγὼ^{rpn-s} νικάω^{vixa1s} ὁ^{dnms} κόσμος^{namns}.

17. v.1 οὗτος^{rdamp} λαλέω^{vixa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ἐπαίρω^{viaa3s} ὀφθαλμὸς^{namp} αὐτός^{rpgms} εἰς^p ὁ^{dnms} οὐρανός^{namns} καί^c λέγω^{viaa3s} πατήρ^{nvms} ἔρχομαι^{vixa3s} ὁ^{dnfs} ὥρα^{nnfis} δοξάζω^{vdaa2s} σὺ^{rpg-s} ὁ^{dnms} υἱός^{namns} ἵνα^c καί^c ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} σὺ^{rpg-s} δοξάζω^{vsaa3s} σὺ^{rpa-s}.

v.2 καθὼς^{bo} δίδωμι^{viaa2s} αὐτός^{rpdms} ἐξουσία^{nafis} πᾶς^{agfsn} σὰρξ^{ngfs} ἵνα^c πᾶς^{aansn} ὁς^{trams} δίδωμι^{vixa2s} αὐτός^{rpdms} δίδωμι^{vsaa3s} αὐτός^{rpdmp} ζωὴ^{nafis} αἰώνιος^{aafsn}.

v.3 οὗτος^{rdnfs} δε^c εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dnfs} αἰώνιος^{anfsn} ζωὴ^{nnfis} ἵνα^c γινώσκω^{vspa3p} σὺ^{rpa-s} ὁ^{dnms} μόνος^{aamsn} ἀληθινός^{aamsn} θεός^{namns} καί^c ὁς^{rrams} ἀποστέλλω^{viaa2s} Ἰησοῦς^{namns} Χριστός^{namns}.

v.4 ἐγὼ^{rpn-s} σὺ^{rpa-s} δοξάζω^{viaa1s} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὁ^{dnms} ἔργον^{namns} τελειόω^{viala1s} ὁς^{rtrams} δίδωμι^{vixa2s} ἐγὼ^{rpd-s} ἵνα^c ποιέω^{vsaa1s}.

v.5 καί^c νῦν^{bo} δοξάζω^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpa-s} σὺ^{rpn-s} πατήρ^{nvms} παρὰ^p σεαυτοῦ^{rxdms} ὁ^{ddfs} δόξα^{ndfs} ὁς^{rtrdfs} ἔχω^{viala1s} πρὸ^p ὁ^{dgms} κόσμος^{namns} εἰμι^{vnpx} παρὰ^p σὺ^{rpd-s}.

v.6 φανερόω^{viala1s} σὺ^{rpg-s} ὁ^{dnms} ὄνομα^{namns} ὁ^{ddmp} ἀνθρώπος^{ndmp} ὁς^{rtramp} δίδωμι^{vixa2s} ἐγὼ^{rpd-s} ἐκ^p ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} σὺ^{rsmnp} εἰμι^{vix3p} καί^c ἐγὼ^{rpd-s} αὐτός^{rmp} δίδωμι^{vixa2s} καί^c ὁ^{dnms} λόγος^{namns} σὺ^{rpg-s} τηρέω^{vixa3p}. **v.7** νῦν^{bo} γινώσκω^{vixa3p} ὅτι^c πᾶς^{aanpn} ὅσος^{rcamp} δίδωμι^{vixa2s} ἐγὼ^{rpd-s} παρὰ^p σὺ^{rpg-s} εἰμι^{vipx3s}.

9 ἀπέστειλας. ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἔρωτῶ, οὐ περὶ τοῦ κόσμου ἔρωτῶ,
 10 ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι σοὶ εἶσι, καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἐστί,
 11 καὶ τὰ σὰ ἐμὰ, καὶ δεδοξάσμαι ἐν αὐτοῖς. καὶ οὐκ ἐπι εἶμι ἐν τῷ
 κόσμῳ, καὶ οὔτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἶσι, καὶ ἐγὼ πρὸς σε ἔρχομαι.
 πάτερ ἄγιε, τήρησον αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, οὓς δέδωκάς μοι,
 12 ἵνα ᾧσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς. ὅτε ἤμην μετ' αὐτῶν ἐν τῷ κόσμῳ, ἐγὼ
 ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου, οὓς δέδωκάς μοι, ἐφύλαξα,
 καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀπώλετο, εἰ μὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ
 13 γραφή πληρωθῆ. νῦν δὲ πρὸς σε ἔρχομαι, καὶ ταῦτα λαλῶ ἐν τῷ
 κόσμῳ, ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς.
 14 ἐγὼ δέδωκα αὐτοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτοὺς,
 ὅτι οὐκ εἶσιν ἐκ τοῦ κόσμου, καθὼς ἐγὼ οὐκ εἶμι ἐκ τοῦ κόσμου.
 15 οὐκ ἔρωτῶ ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἵνα τηρήσῃς
 16 αὐτοὺς ἐκ τοῦ πονηροῦ. ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἶσι, καθὼς ἐγὼ
 17 ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἶμι. ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, ὁ
 18 λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστι. καθὼς ἐμέ ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον,
 19 κἀγὼ ἀπέστειλα αὐτοὺς εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ
 20 ἀγιάζω ἑμαυτὸν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ᾧσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀληθείᾳ. οὐ
 περὶ τούτων δὲ ἔρωτῶ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν πιστευσόντων διὰ
 21 τοῦ λόγου αὐτῶν εἰς ἐμέ, ἵνα πάντες ἐν ᾧσι, καθὼς σύ, πάτερ,

v.8 ὅτι^c ὁδανp ῥῆμα^{nanp} ὅς^{rnan} διδωμι^{vixa2s} ἐγῶ^{ῖpd-s} διδωμι^{vixa1s} αὐτός^{ῖrdmp} καί^c αὐτός^{ῖrnpmp} λαμβάνω^{viaa3p} καί^c γινώσκω^{viaa3p} ἀληθῶς^{bo} ὅτι^c παρά^p σὺ^{ῖrpn-s} ἐξέρχομαι^{viala1s} καί^c πιστεύω^{viaa3p} ὅτι^c σὺ^{ῖrpn-s} ἐγῶ^{ῖpa-s} ἀποτέλλω^{viaa2s}. **v.9** ἐγῶ^{ῖrpn-s} περὶ^p αὐτός^{ῖrpnmp} ἐρωτάω^{vipa1s} οὐ^{xo} περὶ^p ὁδῆms κόσμος^{ngms} ἐρωτάω^{vipa1s} ἀλλά^c περὶ^p ὅς^{rngmp} διδωμι^{vixa2s} ἐγῶ^{ῖpd-s} ὅτι^c σὺ^{ῖrd-s} εἶμι^{vixp3p}. **v.10** καί^c ὁδῆmp ἐμός^{rsnmp} πᾶς^{annpn} σός^{rsnmp} εἶμι^{vixp3s} καί^c ὁδῆmp σός^{rsnmp} ἐμός^{rsnmp} καί^c δοξάζω^{vixp1s} ἐν^p αὐτός^{ῖrdmp}. **v.11** καί^c οὐ^{xo} ἐτι^{bo} εἶμι^{vixp1s} ἐν^p ὁδῆms κόσμος^{ndms} καί^c οὐτός^{rdnmp} ἐν^p ὁδῆms κόσμος^{ndms} εἶμι^{vixp3p} καί^c ἐγῶ^{ῖrpn-s} πρὸς^p σὺ^{ῖrpa-s} ἐρχομαι^{vipn1s} πατήρ^{nvms} ἄγιος^{avmsn} τηρέω^{vdaa2s} αὐτός^{ῖrmp} ἐν^p ὁδῆms ὄνομα^{ndms} σὺ^{ῖrpg-s} ὅς^{rmp} διδωμι^{vixa2s} ἐγῶ^{ῖrd-s} ἵνα^c εἶμι^{vixp3p} εἶς^{nnms} καθὼς^{bo} ἐγῶ^{ῖrpn-p}. **v.12** ὅτε^{bo} εἶμι^{vixi1s} μετὰ^p αὐτός^{ῖrpnmp} ἐν^p ὁδῆms κόσμος^{ndms} ἐγῶ^{ῖrpn-s} τηρέω^{viala1s} αὐτός^{ῖrmp} ἐν^p ὁδῆms ὄνομα^{ndms} σὺ^{ῖrpg-s} ὅς^{rmp} διδωμι^{vixa2s} ἐγῶ^{ῖrd-s} φυλάσσω^{viala1s} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} ἐκ^p αὐτός^{ῖrmp} ἀπόλλυμι^{viam3s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁδῆms υἱός^{ngms} ὁδῆms ἀπώλεια^{ngfs} ἵνα^c ὁδῆms γραφή^{ndfs} πληρῶς^{vsp3s}. **v.13** νῦν^{bo} δε^c πρὸς^p σὺ^{ῖrpa-s} ἐρχομαι^{vipn1s} καί^c οὐτός^{rdanp} λαλέω^{vipa1s} ἐν^p ὁδῆms κόσμος^{ndms} ἵνα^c ἔχω^{vspa3p} ὁδαῖs χαρά^{nafs} ὁδαῖs ἐμός^{rsa1s} πληρῶς^{vrxpafs} ἐν^p αὐτός^{ῖrdmp}. **v.14** ἐγῶ^{ῖrpn-s} διδωμι^{vixa1s} αὐτός^{ῖrdmp} ὁδαῖs λόγος^{namms} σὺ^{ῖrpg-s} καί^c ὁδῆms κόσμος^{nnms} μισέω^{viaa3s} αὐτός^{ῖrmp} ὅτι^c οὐ^{xo} εἶμι^{vixp3p} ἐκ^p ὁδῆms κόσμος^{ngms} καθὼς^{bo} ἐγῶ^{ῖrpn-s} οὐ^{xo} εἶμι^{vixp1s} ἐκ^p ὁδῆms κόσμος^{ngms}. **v.15** οὐ^{xo} ἐρωτάω^{vipa1s} ἵνα^c αἴρω^{vsa2s} αὐτός^{ῖrmp} ἐκ^p ὁδῆms κόσμος^{ngms} ἀλλά^c ἵνα^c τηρέω^{vsa2s} αὐτός^{ῖrmp} ἐκ^p ὁδῆms πονηρός^{agmsn}. **v.16** ἐκ^p ὁδῆms κόσμος^{ngms} οὐ^{xo} εἶμι^{vixp3p} καθὼς^{bo} ἐγῶ^{ῖrpn-s} ἐκ^p ὁδῆms κόσμος^{ngms} οὐ^{xo} εἶμι^{vixp1s}. **v.17** ἀγιάζω^{vdaa2s} αὐτός^{ῖrmp} ἐν^p ὁδῆms ἀλήθεια^{ndfs} σὺ^{ῖrpg-s} ὁδῆms λόγος^{nnms} ὁδῆms σός^{rsnms} ἀλήθεια^{nnfs} εἶμι^{vixp3s}. **v.18** καθὼς^{bo} ἐγῶ^{ῖrpa-s} ἀποτέλλω^{viaa2s} εἰς^p ὁδαῖs κόσμος^{namms} κἀγὼ^{ῖrpn-s} ἀποτέλλω^{viala1s} αὐτός^{ῖrmp} εἰς^p ὁδαῖs κόσμος^{namms}. **v.19** καί^c ὑπέρ^p αὐτός^{ῖrpnmp} ἐγῶ^{ῖrpn-s} ἀγιάζω^{vipa1s} ἑμαυτοῦ^{rxams} ἵνα^c καί^c αὐτός^{ῖrpnmp} εἶμι^{vixp3p} ἀγιάζω^{vrxpnmmp} ἐν^p ἀλήθεια^{ndfs}. **v.20** οὐ^{xo} περὶ^p οὐτός^{ῖrdmp} δε^c ἐρωτάω^{vipa1s} μόνος^{bo} ἀλλά^c καί^c περὶ^p ὁδῆmp πιστεύω^{vrfagmp} διὰ^p ὁδῆms λόγος^{ngms} αὐτός^{ῖrpnmp} εἰς^p ἐγῶ^{ῖrpa-s}.

ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν σοί, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἐν ὧσιν, ἵνα ὁ κόσμος
 πιστεύσῃ ὅτι σὺ με ἀπέστειλας. καὶ ἐγὼ τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς 22
 μοι, δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα ὧσιν ἐν, καθὼς ἡμεῖς ἐν ἐσμεν. ἐγὼ 23
 ἐν αὐτοῖς, καὶ σὺ ἐν ἐμοί, ἵνα ὧσι τετελειωμένοι εἰς ἓν, καὶ ἵνα
 γινώσκῃ ὁ κόσμος ὅτι σὺ με ἀπέστειλας, καὶ ἠγάπησας αὐτούς,
 καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας. πᾶτερ, οὓς δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου 24
 εἰμι ἐγὼ, κἀκεῖνοι ὧσι μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν τὴν ἐμήν,
 ἣν ἔδωκάς μοι, ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ καταβολῆς κόσμου. πᾶτερ 25
 δίκαιε, καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνω, καὶ οὗτοι
 ἔγνωσαν ὅτι σὺ με ἀπέστειλας, καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνομά 26
 σου, καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη, ἣν ἠγάπησάς με, ἐν αὐτοῖς ᾗ,
 κἀγὼ ἐν αὐτοῖς.

Ταῦτα εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐξῆλθε σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ πέραν 18
 τοῦ χειμάρρου τῶν Κέδρων, ὅπου ἦν κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐ-
 τὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ἦδει δὲ καὶ Ἰούδας, ὁ παραδιδούς 2
 αὐτόν, τὸν τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ τῶν
 μαθητῶν αὐτοῦ. ὁ οὖν Ἰούδας, λαβὼν τὴν σπεῖραν, καὶ ἐκ τῶν 3
 ἀρχιερέων καὶ Φαρισαίων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ
 λαμπάδων καὶ ὄπλων. Ἰησοῦς οὖν, εἰδὼς πάντα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' 4
 αὐτόν, ἐξελθὼν εἶπεν αὐτοῖς, Τίνα ζητεῖτε· ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, 5
 Ἰησοῦν τὸν Ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ εἰμι. εἰσή-

v.21 ἵνα^c πᾶς^{anmpn} εἰς^{nms} εἰμι^{vspk3p} καθὼς^{bo} σύ^{rpn-s} πατήρ^{nvms} ἐν^p ἐγὼ^{rpd-s} κἀγὼ^{rpn-s} ἐν^p
 σύ^{rpd-s} ἵνα^c καί^c αὐτός^{rnpmp} ἐν^p ἐγὼ^{rpd-p} εἰς^{nms} εἰμι^{vspk3p} ἵνα^c ὁ^{dnms} κόσμος^{nms} πιστεύω^{vsaa3s}
 ὅτι^c σύ^{rpn-s} ἐγὼ^{rpa-s} ἀποστέλλω^{vaa2s}. **v.22** καί^c ἐγὼ^{rpn-s} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὅς^{rfafs} διδῶμι^{vixa2s}
 ἐγὼ^{rpd-s} διδῶμι^{vixa1s} αὐτός^{rpdmp} ἵνα^c εἰμι^{vspk3p} εἰς^{nms} καθὼς^{bo} ἐγὼ^{rpn-p} εἰς^{nms} εἰμι^{vixp1p}.
v.23 ἐγὼ^{rpn-s} ἐν^p αὐτός^{rpdmp} καί^c σύ^{rpn-s} ἐν^p ἐγὼ^{rpd-s} ἵνα^c εἰμι^{vspk3p} τελειόω^{vpxrnpmp} εἰς^p
 εἰς^{nans} καί^c ἵνα^c γινώσκω^{vspa3s} ὁ^{dnms} κόσμος^{nms} ὅτι^c σύ^{rpn-s} ἐγὼ^{rpa-s} ἀποστέλλω^{vaa2s} καί^c
 ἀγαπάω^{vaa2s} αὐτός^{rpaamp} καθὼς^{bo} ἐγὼ^{rpa-s} ἀγαπάω^{vaa2s}. **v.24** πατήρ^{nvms} ὅς^{rtaamp} διδῶμι^{vixa2s}
 ἐγὼ^{rpd-s} θέλω^{vipa1s} ἵνα^c ὅπου^{bo} εἰμι^{vixp1s} ἐγὼ^{rpn-s} κἀκεῖνος^{rdsnmp} εἰμι^{vspk3p} μετὰ^p ἐγὼ^{rpg-s}
 ἵνα^c θεωρῶ^{vspa3p} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} ὅς^{rfafs} διδῶμι^{vaa2s} ἐγὼ^{rpd-s} ὅτι^c ἀγαπάω^{vaa2s}
 ἐγὼ^{rpa-s} πρὸ^p καταβολῆ^{ngfs} κόσμος^{ngms}. **v.25** πατήρ^{nvms} δίκαιος^{avmsn} καί^c ὁ^{dnms} κόσμος^{nms}
 σύ^{rpa-s} οὐ^{xo} γινώσκω^{vaa3s} ἐγὼ^{rpn-s} δέ^c σύ^{rpa-s} γινώσκω^{vaa1s} καί^c οὗτος^{rdsnmp} γινώσκω^{vaa3p} ὅτι^c
 σύ^{rpn-s} ἐγὼ^{rpa-s} ἀποστέλλω^{vaa2s}. **v.26** καί^c γνωρίζω^{vifa1s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} σύ^{rpg-s}
 καί^c γνωρίζω^{vifa1s} ἵνα^c ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nms} ὅς^{rfafs} ἀγαπάω^{vaa2s} ἐγὼ^{rpa-s} ἐν^p αὐτός^{rpdmp} εἰμι^{vspk3s}
 κἀγὼ^{rpn-s} ἐν^p αὐτός^{rpdmp}. **18. v.1** οὗτος^{rdsnmp} λέγω^{vpaanms} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς ἐξέρχομαι^{vaa3s}
 σὺν^p ὁ^{damp} μαθητής^{ndmp} αὐτός^{rpgms} πέραν^{bo} ὁ^{dngms} χειμάρρος^{ngms} ὁ^{dgnmp} Κεδρῶν^{ip} ὅπου^{bo}
 εἰμι^{vixk3s} κῆπος^{nms} εἰς^p ὅς^{rgrams} εἰσέρχομαι^{vaa3s} αὐτός^{rpnms} καί^c ὁ^{dgnmp} μαθητής^{nmp} αὐτός^{rpgms}.
v.2 οἶδα^{vya3s} δέ^c καί^c Ἰούδας^{nms} ὁ^{dnms} παραδιδῶμι^{vppanms} αὐτός^{rgrams} ὁ^{dams} τόπος^{nams}
 ὅτι^c πολλάκις^{bo} συνάγω^{vrap3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nms} ἐκεῖ^{bo} μετὰ^p ὁ^{dgnmp} μαθητής^{ngmp} αὐτός^{rpgms}.
v.3 ὁ^{dnms} οὖν^c Ἰούδας^{nms} λαμβάνω^{vpaanms} ὁ^{dafs} σπεῖρα^{nafs} καί^c ἐκ^p ὁ^{dgnmp} ἀρχιερέως^{ngmp}
 καί^c Φαρισαίος^{ngmp} ὑπηρέτης^{gnamp} ἔρχομαι^{vipn3s} ἐκεῖ^{bo} μετὰ^p φανός^{ngmp} καί^c λαμπάς^{ngip} καί^c
 ὄπλον^{ngnp}. **v.4** Ἰησοῦς^{nms} οὖν^c οἶδα^{vpxanms} πᾶς^{aanpn} ὁ^{damp} ἔρχομαι^{vppnanp} ἐπί^p αὐτός^{rgrams}
 ἐξέρχομαι^{vpaanms} λέγω^{vaa3s} αὐτός^{rpdmp} τίς^{rgrams} ζητέω^{vipa2p}.

6 κει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδούς αὐτὸν μετ' αὐτῶν. ὡς οὖν εἶπεν
 αὐτοῖς ὅτι Ἐγὼ εἶμι, ἀπήλθον εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἔπεσον χαμαί.
 7 πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησε, Τίνα ζητεῖτε· οἱ δὲ εἶπον, Ἰησοῦν
 8 τὸν Ναζωραῖον. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Εἶπον ὑμῖν ὅτι ἐγὼ εἶμι, εἰ
 9 οὖν ἐμὲ ζητεῖτε, ἄφετε τούτους ὑπάγειν, ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος
 ὃν εἶπεν ὅτι Οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ αὐτῶν οὐδένα.
 10 Σίμων οὖν Πέτρος ἔχων μάχαιραν εἴλκυεν αὐτήν, καὶ ἔπαισε τὸν
 τοῦ ἀρχιερέως δοῦλον, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ δεξιὸν
 11 ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ Μάλχος. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ,
 Βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην, τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέ μοι
 12 ὁ πατήρ, οὐ μὴ πῖω αὐτό· Ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλιάρχος καὶ οἱ
 ὑπηρέται τῶν Ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἔδησαν αὐ-
 13 τόν, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἄνναν πρῶτον, ἦν γὰρ πενθερὸς
 14 τοῦ Καϊάφα, ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἑνιαυτοῦ ἐκείνου. ἦν δὲ Καϊά-
 φας ὁ συμβουλεύσας τοῖς Ἰουδαίοις, ὅτι συμφέρει ἕνα ἄνθρωπον
 15 ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. Ἠκολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ Σίμων Πέ-
 τρος, καὶ ἄλλος μαθητής. ὁ δὲ μαθητής ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ
 ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισηλθε τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλήν τοῦ ἀρχιερέως,
 16 ὁ δὲ Πέτρος εἰσιτήκει πρὸς τῆ θύρα ἕξω. ἔξῃθλεν οὖν ὁ μαθη-
 τῆς ὁ ἄλλος ὃς ἦν γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπε τῆ θυρωρῷ, καὶ

v.5 ἀποκρίνομαι^{viad3p} αὐτός^{rdms} Ἰησοῦς^{nam} ὁ^{dams} Ναζωραῖος^{nam} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdmp}
 ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} ἐγὼ^{rpn-s} εἶμι^{vix1s} Ἰουδαῖος^{viva3s} δέ^c καί^c Ἰούδας^{nmms} ὁ^{dnms} παραδιδῶμι^{vppanms}
 αὐτός^{rpams} μετὰ^p αὐτός^{rgmp}. **v.6** ὡς^{bo} οὖν^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} ὅτι^c ἐγὼ^{rpn-s} εἶμι^{vix1s}
 ἀπέρχομαι^{viala3p} εἰς^p ὀπίσω^{bo} καί^c πίπτω^{viala3p} χαμαί^{bo}. **v.7** πάλιν^{bo} οὖν^c αὐτός^{rpamp}
 ἐπερωτῶ^{viala3s} τίς^{rgams} ζητέω^{vipa2p} ὁ^{dnmp} δέ^c λέγω^{viala3p} Ἰησοῦς^{nam} ὁ^{dams} Ναζωραῖος^{nam}.
v.8 ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} λέγω^{viala1s} σὺ^{rdmp} ὅτι^c ἐγὼ^{rpn-s} εἶμι^{vix1s} εἰ^{qo}
 οὖν^c ἐγὼ^{rpa-s} ζητέω^{vipa2p} ἀφήμι^{vdaa2p} οὗτος^{rdamp} ὑπάγω^{vnpa}. **v.9** ἵνα^c πληρῶ^{vsap3s}
 ὁ^{dnms} λόγος^{nmms} ὃς^{rtrams} λέγω^{viala3s} ὅτι^c ὃς^{rtramp} διδῶμι^{vixa2s} ἐγὼ^{rdp-s} οὐ^{xo} ἀπόλλυμι^{viala1s}
 ἐκ^p αὐτός^{rgmp} οὐδείς^{aamsn}. **v.10** Σίμων^{nmms} οὖν^c Πέτρος^{nmms} ἔχω^{vppanms} μάχαιρα^{nafs}
 ἔλκω^{viala3s} αὐτός^{rpa1s} καί^c παῖω^{viala3s} ὁ^{dams} ἀρχιερεὺς^{ngms} δοῦλος^{nam} καί^c ἀποκόπτο^{viala3s}
 αὐτός^{rpams} ὁ^{dans} ὠτίον^{nans} ὁ^{dans} δεξιός^{aansn} εἶμι^{vix3s} δέ^c ὄνομα^{nmms} ὁ^{dnms} δοῦλος^{ndms}
 Μάλχος^{nmms}. **v.11** λέγω^{viala3s} οὖν^c ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nmms} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nmms} βάλλω^{vdaa2s}
 ὁ^{dafs} μάχαιρα^{nafs} σὺ^{rpg-s} εἰς^p ἠθήκη^{nafs} ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} ὃς^{rtrans} διδῶμι^{vixa3s} ἐγὼ^{rdp-s}
 ὁ^{dnms} πατήρ^{nmms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} πίνω^{vsaal1s} αὐτός^{rpans}. **v.12** ὁ^{dnfs} οὖν^c σπεῖρα^{nmfs} καί^c
 ὁ^{dnms} χιλιάρχος^{nmms} καί^c ὁ^{dnmp} ὑπηρέτης^{nmpp} ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn} συλλαμβάνω^{viala3p} ὁ^{dams}
 Ἰησοῦς^{nam} καί^c δέω^{viala3p} αὐτός^{rpams}. **v.13** καί^c ἀπάγω^{viala3p} αὐτός^{rpams} πρὸς^p Ἄννα^{nam}
 πρῶτος^{bo} εἶμι^{vix3s} γὰρ^c πενθερὸς^{nmms} ὁ^{dgms} Καϊάφας^{ngms} ὃς^{rtrms} εἶμι^{vix3s} ἀρχιερεὺς^{nmms}
 ὁ^{dgms} ἑνιαυτός^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms}. **v.14** εἶμι^{vix3s} δέ^c Καϊάφας^{nmms} ὁ^{dnms} συμβουλεύω^{vpaanms}
 ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} ὅτι^c συμφέρω^{vipa3s} εἰς^{nam} ἄνθρωπος^{nam} ἀπόλλυμι^{vnam} ὑπὲρ^p ὁ^{dgms}
 λαός^{ngms}. **v.15** ἀκολουθεῶ^{viala3s} δέ^c ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} Σίμων^{nmms} Πέτρος^{nmms} καί^c ἄλλος^{anmsn}
 μαθητής^{nmms} ὁ^{dnms} δέ^c μαθητής^{nmms} ἐκεῖνος^{rdnms} εἶμι^{vix3s} γνωστὸς^{anmsn} ὁ^{ddms} ἀρχιερεὺς^{ndms}
 καί^c συνεισερχομαι^{viala3s} ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} εἰς^p αὐλή^{nafs} ἀρχιερέως^{ngms}.

εἰσήγαγε τὸν Πέτρον. λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυρωρὸς τῷ Πέ- 17
 τρω, Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ τοῦ ἀνθρώπου τούτου· λέγει
 ἐκεῖνος, Οὐκ εἰμί. εἰσθήκεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται 18
 ἀνθρακιὰν πεποιηκότες, ὅτι ψύχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο, ἦν δὲ
 μετ' αὐτῶν ὁ Πέτρος ἐστὼς καὶ θερμαινόμενος. Ὁ οὖν ἀρχιερεὺς 19
 ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν περὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς διδα-
 χῆς αὐτοῦ. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐγὼ παρρησίᾳ ἐλάλησα 20
 τῷ κόσμῳ, ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ συναγωγῇ καὶ ἐν τῷ ἱερῷ,
 ὅπου πάντοτε οἱ Ἰουδαῖοι συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα
 οὐδέν. τί με ἐπερωτᾷς· ἐπερωτήσον τοὺς ἀκηκοότας, τί ἐλάλησα 21
 αὐτοῖς, ἴδε, οὗτοι οἶδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. ταῦτα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, 22
 εἷς τῶν ὑπηρευτῶν παρεστηκὼς ἔδωκε ράπισμα τῷ Ἰησοῦ, εἰπὼν,
 Οὕτως ἀποκρίνη τῷ ἀρχιερεῖ· ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Εἰ κα- 23
 κῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ τοῦ κακοῦ, εἰ δὲ καλῶς, τί με
 δέρεις· ἀπέστειλεν οὖν αὐτὸν ὁ Ἄννας δεδεμένον πρὸς Καϊάφαν 24
 τὸν ἀρχιερέα. Ἦν δὲ Σίμων Πέτρος ἐστὼς καὶ θερμαινόμενος, 25
 εἶπον οὖν αὐτῷ, Μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶ· ἠρνήσατο
 ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν, Οὐκ εἰμί. λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρ- 26
 χιερέως, συγγενῆς ὢν οὗ ἀπέκοψε Πέτρος τὸ ὠτίον, Οὐκ ἐγὼ σε
 εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ' αὐτοῦ· πάλιν οὖν ἠρνήσατο ὁ Πέτρος, καὶ 27

v.16 ὁδnms δεc Πέτροςnms ἴσημι^{v1a3s} πρὸς^p ὁδdfs θύρα^{ndfs} ἐξω^{bo} ἐξέρχομαι^{v1a3s} οὖν^c
 ὁδnms μαθητῆς^{nms} ὁδnms ἄλλος^{anmsn} ὅς^{r1nms} εἰμι^{v1ix3s} γνωστός^{anmsn} ὁδdms ἀρχιερεὺς^{ndms}
 καί^c λέγω^{v1a3s} ὁδdfs θυρωρὸς^{ndfs} καί^c εἰσάγω^{v1a3s} ὁδams Πέτρος^{nams}. **v.17** λέγω^{v1a3s}
 οὖν^c ὁδnfs παιδίσκη^{nms} ὁδnfs θυρωρὸς^{nms} ὁδdms Πέτρος^{ndms} μὴ^{xo} καί^c σύ^{rpn-s} ἐκ^p ὁδgmp
 μαθητῆς^{ngmp} εἰμι^{v1px2s} ὁδgms ἄνθρωπος^{ngms} οὗτος^{rdgms} λέγω^{v1a3s} ἐκεῖνος^{rdnms} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px1s}.
v.18 ἴσημι^{v1a3p} δεc ὁδnmp δοῦλος^{nmp} καί^c ὁδnmp ὑπηρέτης^{nmp} ἀνθρακιά^{nafs} ποιεῖω^{vpxanmp}
 ὅτι^c ψύχος^{nms} εἰμι^{v1ix3s} καί^c θερμαίνομαι^{v1in3p} εἰμι^{v1ix3s} δεc μετὰ^p αὐτός^{rpgmp} ὁδnms Πέτρος^{nms}
 ἴσημι^{vpxanms} καί^c θερμαίνομαι^{vppnms}. **v.19** ὁδnms οὖν^c ἀρχιερεὺς^{nms} ἐρωτᾷ^s ὁδams
 Ἰησοῦς^{nams} περὶ^p ὁδgmp μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpgms} καί^c περὶ^p ὁδgfs διδασκῆς^{ngfs} αὐτός^{rpgms}.
v.20 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rpdms} ὁδnms Ἰησοῦς^{nms} ἐγὼ^{rpn-s} παρρησίᾳ^{ndfs} λαλέω^{v1a1s} ὁδdms
 κόσμος^{ndms} ἐγὼ^{rpn-s} πάντοτε^{bo} διδάσκω^{v1a1s} ἐν^p ὁδdfs συναγωγῇ^{ndfs} καί^c ἐν^p ὁδdms ἱερόν^{ndms}
 ὅπου^{bo} πάντοτε^{bo} ὁδnmp Ἰουδαίος^{anmpn} συνέρχομαι^{v1pn3p} καί^c ἐν^p κρυπτῷ^{adnsp} λαλέω^{v1a1s}
 οὐδείς^{aanms}. **v.21** τίς^{rqnms} ἐγὼ^{rpa-s} ἐπερωτᾷ^{v1a2s} ἐπερωτᾷ^{vdaa2s} ὁδamp ἀκούω^{vpxaamp} τίς^{rqnms}
 λαλέω^{v1a1s} αὐτός^{rpdmp} ἴδεⁱ οὗτος^{rdnmp} οἶδα^{v1a3p} ὅς^{r1amp} λέγω^{v1a1s} ἐγὼ^{rpn-s}. **v.22** οὗτος^{rdnmp}
 δεc αὐτός^{rpgms} λέγω^{v1aagms} εἷς^{nms} ὁδgmp ὑπηρέτης^{ngmp} παρίστημι^{vpxanms} διδῶμι^{v1a3s}
 ράπισμα^{nans} ὁδdms Ἰησοῦς^{ndms} λέγω^{v1aanms} οὕτω^{bo} ἀποκρίνομαι^{v1pn2s} ὁδdms ἀρχιερεὺς^{ndms}.
v.23 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rpdms} ὁδnms Ἰησοῦς^{nms} εἰ^{qo} κακῶς^{bo} λαλέω^{v1a1s} μαρτυρέω^{vdaa2s}
 περὶ^p ὁδgns κακός^{agnsp} εἰ^{qo} δεc καλῶς^{bo} τίς^{rqnms} ἐγὼ^{rpa-s} δέρω^{v1a2s}. **v.24** ἀποστέλλω^{v1a3s}
 οὖν^c αὐτός^{rpnms} ὁδnms Ἄννας^{nms} δέω^{vpxpams} πρὸς^p Καϊάφας^{nams} ὁδams ἀρχιερεὺς^{nams}.
v.25 εἰμι^{v1ix3s} δεc Σίμων^{nms} Πέτρος^{nms} ἴσημι^{vpxanms} καί^c θερμαίνομαι^{vppnms} λέγω^{v1a3p}
 οὖν^c αὐτός^{rpdms} μὴ^{xo} καί^c σύ^{rpn-s} ἐκ^p ὁδgmp μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rpgms} εἰμι^{v1px2s} ἀρνέομαι^{v1ad3s}
 ἐκεῖνος^{rdnms} καί^c λέγω^{v1a3s} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px1s}. **v.26** λέγω^{v1a3s} εἷς^{nms} ἐκ^p ὁδgmp δοῦλος^{ngmp}
 ὁδgms ἀρχιερεὺς^{ngms} συγγενῆς^{anmsn} εἰμι^{vppxms} ὅς^{r1rgms} ἀποκόπτω^{v1a3s} Πέτρος^{nms} ὁδans
 ὠτίον^{nans} οὐ^{xo} ἐγὼ^{rpn-s} σύ^{rpa-s} ὁράω^{v1a1s} ἐν^p ὁδdms κήπος^{ndms} μετὰ^p αὐτός^{rpgms}.

28 εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. Ἄγουσιν οὖν τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ
 Καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον, ἣν δὲ πρωΐα, καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσηλθον
 29 εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα.
 30 ἔξῃλθεν οὖν ὁ Πιλάτος πρὸς αὐτούς, καὶ εἶπε, Τίνα κατηγορίαν
 31 φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου· ἀπεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐ-
 τῷ, Εἰ μὴ ἦν οὗτος κακὸςποιός, οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν.
 32 εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, Λάβετε αὐτόν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νό-
 33 μον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμῖν οὐκ
 34 ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα, ἵνα ὁ λόγος τοῦ Ἰησοῦ πληρωθῇ, ὃν
 35 εἶπε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. Εἰσηλθεν
 οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ Πιλάτος, καὶ ἐφώνησε τὸν Ἰησοῦν,
 36 καὶ εἶπεν αὐτῷ, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων· ἀπεκρίθη αὐτῷ
 ὁ Ἰησοῦς, Ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι σοι εἶπον περὶ
 35 ἐμοῦ· ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Μῆτι ἐγὼ Ἰουδαῖός εἰμι· τὸ ἔθνος τὸ
 36 σὸν καὶ οἱ ἄρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί, τί ἐποίησας· ἀπεκρίθη
 ὁ Ἰησοῦς, Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου,
 εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ, οἱ ὑπηρέται ἄν
 οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς Ἰουδαίοις, νῦν δὲ ἡ
 37 βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος,
 Οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ· ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Σὺ λέγεις, ὅτι βασι-
 λεὺς εἰμι ἐγώ. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι, καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα
 εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ. πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀ-

v.27 πάλιν^{bo} οὖν^c ἀρνέομαι^{viad3s} ὀδ^{nms} Πέτρος^{nnms} καί^c εὐθέως^{bo} ἀλέκτωρ^{nnms} φωνέω^{v1aa3s}.
v.28 ἄγω^{v1pa3p} οὖν^c ὀδ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} ἀπό^p ὀδ^{gms} Καϊάφα^{ngms} εἰς^p ὀδ^{dans} πραιτώριον^{nans}
 εἰμι^{vix3s} δε^c πρωΐα^{nms} καί^c αὐτός^{rpmp} οὐ^{xo} εἰσέρχομαι^{v1aa3p} εἰς^p ὀδ^{dans} πραιτώριον^{nans}
 ἵνα^c μὴ^{xo} μιαινῶ^{vsap3p} ἀλλά^c ἵνα^c ἐσθίω^{vsaa3p} ὀδ^{dans} πάσχα^{ta}. **v.29** ἔξέρχομαι^{v1aa3s} οὖν^c
 ὀδ^{nms} Πιλάτος^{nnms} πρὸς^p αὐτός^{rpmp} καί^c λέγω^{v1aa3s} τίς^{rqaif} κατηγορία^{nafs} φέρω^{v1pa2p} κατὰ^p
 ὀδ^{gms} ἀνθρώπος^{ngms} οὗτος^{rdgms}. **v.30** ἀποκρίνομαι^{viad3p} καί^c λέγω^{v1aa3p} αὐτός^{rpms} εἰ^{qo}
 μὴ^{xo} εἰμι^{vix3s} οὗτος^{rdms} κακοποιός^{anmsn} οὐ^{xo} ἄν^{xo} σὺ^{rpds} παραδίδωμι^{v1aa1p} αὐτός^{rpms}.
v.31 λέγω^{v1aa3s} οὖν^c αὐτός^{rpmp} ὀδ^{nms} Πιλάτος^{nnms} λαμβάνω^{vdaa2p} αὐτός^{rpms} σὺ^{rpni-p} καί^c
 κατὰ^p ὀδ^{dams} νόμος^{nams} σὺ^{rpds} κρίνω^{vdaa2p} αὐτός^{rpms} λέγω^{v1aa3p} οὖν^c αὐτός^{rpms} ὀδ^{nmp}
 Ἰουδαῖός^{anmpn} ἐγὼ^{rpds} οὐ^{xo} ἔξεσι^{v1pa3s} ἀποκτείνω^{vnaa} οὐδέις^{aamsn}. **v.32** ἵνα^c ὀδ^{nms} λόγος^{nnms}
 ὀδ^{gms} Ἰησοῦς^{ngms} πληρῶ^{vsap3s} ὅς^{trams} λέγω^{v1aa3s} σημαίνω^{rpans} ποῖός^{rdms} θάνατος^{ndms}
 μέλλω^{v1aa3s} ἀποθνήσκει^{npa}. **v.33** εἰσέρχομαι^{v1aa3s} οὖν^c εἰς^p ὀδ^{dans} πραιτώριον^{nans} πάλιν^{bo}
 ὀδ^{nms} Πιλάτος^{nnms} καί^c φωνέω^{v1aa3s} ὀδ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpms} σὺ^{rpni-p}
 εἰμι^{v1px2s} ὀδ^{nms} βασιλεὺς^{nnms} ὀδ^{gmp} Ἰουδαῖός^{agmpn}. **v.34** ἀποκρίνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpms} ὀδ^{nms}
 Ἰησοῦς^{nnms} ἀπό^p ἑαυτοῦ^{xgms} σὺ^{rpni-s} οὗτος^{rdans} λέγω^{v1pa2s} ἥ^{xo} ἄλλος^{anmpn} σὺ^{rpds} λέγω^{v1aa3p}
 περὶ^p ἐγὼ^{rpds}. **v.35** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὀδ^{nms} Πιλάτος^{nnms} μὴ^{xo} ἐγὼ^{rpni-s} Ἰουδαῖός^{anmsn}
 εἰμι^{v1px1s} ὀδ^{nms} ἔθνος^{nnms} ὀδ^{nms} σός^{rsnms} καί^c ὀδ^{nmp} ἀρχιερέως^{nnmp} παραδίδωμι^{v1aa3p} σὺ^{rpni-s}
 ἐγὼ^{rpds} τίς^{rqaans} ποιέω^{v1aa2s}. **v.36** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὀδ^{nms} Ἰησοῦς^{nnms} ὀδ^{nms} βασιλεία^{nnfs}
 ὀδ^{nfs} ἐμός^{rsnfs} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} ἐκ^p ὀδ^{gms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} εἰ^{qo} ἐκ^p ὀδ^{gms} κόσμος^{ngms}
 οὗτος^{rdgms} εἰμι^{vix3s} ὀδ^{nfs} βασιλεία^{nnfs} ὀδ^{nfs} ἐμός^{rsnfs} ὀδ^{nmp} ὑπηρέτης^{nnmp} ἄν^{xo} ὀδ^{nmp} ἐμός^{rpds}
 ἀγωνίζομαι^{v1in3p} ἵνα^c μὴ^{xo} παραδίδωμι^{vsap1s} ὀδ^{dmpp} Ἰουδαῖός^{admpn} νῦν^{bo} δε^c ὀδ^{nfs} βασιλεία^{nnfs}
 ὀδ^{nfs} ἐμός^{rsnfs} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} ἐντεῦθεν^{bo}.

ληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς. λέγει αὐτῷ ὁ Πιλάτος, Τί ἐστὶν 38
 ἀλήθεια· Καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε πρὸς τοὺς Ἰουδαίους,
 καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἐγὼ οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω ἐν αὐτῷ. ἔστι 39
 δὲ συνήθεια ὑμῖν, ἵνα ἓνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα, βούλεσθε
 οὖν ὑμῖν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν Ἰουδαίων· ἐκραύγασαν οὖν 40
 πάλιν πάντες, λέγοντες, Μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν Βαραβῶν, ἦν δὲ ὁ
 Βαραβῶς ληστής.

Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ Πιλάτος τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἑμασίγωσε. καὶ 19. 2
 οἱ στρατιῶται πλέξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ τῇ
 κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβαλον αὐτόν, καὶ ἔλεγον, 3
 Χαῖρε, ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα.
 ἐξῆλθεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ Πιλάτος, καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἴδε, ἄγω ὑ- 4
 μῖν αὐτόν ἔξω, ἵνα γνῶτε ὅτι ἐν αὐτῷ οὐδεμίαν αἰτίαν εὐρίσκω.
 ἐξῆλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον καὶ 5
 τὸ πορφυροῦν ἱμάτιον. καὶ λέγει αὐτοῖς, Ἴδε, ὁ ἄνθρωπος. ὅτε 6
 οὖν εἶδον αὐτόν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται, ἐκραύγασαν λέ-
 γοντες, Σταύρωσον, σταύρωσον. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, Λάβετε
 αὐτόν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε, ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰ- 7
 τίαν. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι, Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν, καὶ
 κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν, ὅτι ἑαυτὸν υἱὸν τοῦ

v.37 λέγω^{v1aa3s} οὖν^c αὐτός^{rdms} ὁ δνms Πιλᾶτος^{nnms} οὐκοῦν^{bo} βασιλεὺς^{nnms} εἰμι^{v1px2s} σύ^{grn-s}
 ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ δνms Ἰησοῦς^{nnms} σύ^{grn-s} λέγω^{v1pa2s} ὅτι^c βασιλεὺς^{nnms} εἰμι^{v1px1s} ἐγὼ^{grn-s}
 ἐγὼ^{grn-s} εἰς^p οὗτος^{rdans} γεννάω^{v1px1s} καί^c εἰς^p οὗτος^{rdans} ἔρχομαι^{v1xal1s} εἰς^p ὁ δams κόσμος^{nams}
 ἵνα^c μαρτυρῶ^{vsaa1s} ὁ δd1s ἀλήθεια^{ndfs} πᾶς^{anmsn} ὁ δnms εἰμι^{v1ppxms} ἐκ^p ὁ δd1s ἀλήθεια^{ngfs}
 ἀκούω^{v1pa3s} ἐγὼ^{rgp-s} ὁ δd1s φωνῆ^{ngfs}. **v.38** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms} ὁ δnms Πιλᾶτος^{nnms}
 τίς^{grms} εἰμι^{v1px3s} ἀλήθεια^{nms} καί^c οὗτος^{rdans} λέγω^{vpaanms} πάλιν^{bo} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} πρὸς^p ὁ damp
 Ἰουδαίος^{aampn} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdmp} ἐγὼ^{grn-s} οὐδείς^{aafsn} αἰτία^{nafs} εὐρίσκω^{v1pa1s} ἐν^p
 αὐτός^{rdms}. **v.39** εἰμι^{v1px3s} δε^c συνήθεια^{nms} σύ^{grd-p} ἵνα^c εἶς^{nams} σύ^{grd-p} ἀπολύω^{vsaa1s}
 ἐν^p ὁ δdms πάσχα^{ta} βούλομαι^{v1pn2p} οὖν^c σύ^{grd-p} ἀπολύω^{vsaa1s} ὁ δams βασιλεὺς^{nams} ὁ δdmp
 Ἰουδαίος^{agmpn}. **v.40** κραυγάζω^{v1aa3p} οὖν^c πάλιν^{bo} πᾶς^{anmpn} λέγω^{vppanmp} μὴ^{xo} οὗτος^{rdans}
 ἀλλὰ^c ὁ δams Βαραβῶς^{nams} εἰμι^{v1ix3s} δε^c ὁ δnms Βαραβῶς^{nnms} ληστής^{nnms}. **19. v.1** τότε^{bo}
 οὖν^c λαμβάνω^{v1aa3s} ὁ δnms Πιλᾶτος^{nnms} ὁ δams Ἰησοῦς^{nams} καί^c μασιτιγὼς^{v1aa3s}. **v.2** καί^c ὁ damp
 στρατιῶτης^{anmp} πλέκω^{vpaanmp} στέφανος^{nams} ἐκ^p ἀκανθα^{ngfb} ἐπιτιθημί^{v1aa3p} αὐτός^{rgms} ὁ δd1s
 κεφαλῇ^{ndfs} καί^c ἱμάτιον^{nans} πορφυροῦς^{aansn} περιβάλλω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams}. **v.3** καί^c λέγω^{v1aa3p}
 χαίρω^{vdpa2s} ὁ δnms βασιλεὺς^{nnms} ὁ δdmp Ἰουδαίος^{agmpn} καί^c ἰδιώμι^{v1aa3p} αὐτός^{rdms} ῥάπισμα^{nanp}.
v.4 ἐξέρχομαι^{v1aa3s} οὖν^c πάλιν^{bo} ἔξω^{bo} ὁ δnms Πιλᾶτος^{nnms} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdmp} ἴδεⁱ
 ἄγω^{v1pa1s} σύ^{grd-p} αὐτός^{rpams} ἔξω^{bo} ἵνα^c γινώσκω^{vsaa2p} ὅτι^c ἐν^p αὐτός^{rdms} οὐδείς^{aafsn} αἰτία^{nafs}
 εὐρίσκω^{v1pa1s}. **v.5** ἐξέρχομαι^{v1aa3s} οὖν^c ὁ δnms Ἰησοῦς^{nnms} ἔξω^{bo} φορέω^{vppanms} ὁ δams
 ἀκάνθινος^{aansn} στέφανος^{nams} καί^c ὁ dans πορφυροῦς^{aansn} ἱμάτιον^{nans} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdmp}
 ἴδεⁱ ὁ δnms ἄνθρωπος^{nnms}. **v.6** ὅτε^{bo} οὖν^c ὁράω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} ὁ damp ἀρχιερεὺς^{anmp}
 καί^c ὁ damp ὑπηρέτης^{anmp} κραυγάζω^{v1aa3p} λέγω^{vppanmp} σταυρῶ^{vdaa2s} σταυρῶ^{vdaa2s} λέγω^{v1pa3s}
 αὐτός^{rdmp} ὁ δnms Πιλᾶτος^{nnms} λαμβάνω^{vdaa2p} αὐτός^{rpams} σύ^{grn-p} καί^c σταυρῶ^{vdaa2p} ἐγὼ^{grn-s}
 γάρ^c οὐ^{xo} εὐρίσκω^{v1pa1s} ἐν^p αὐτός^{rdms} αἰτία^{nafs}.

8 Θεοῦ ἐποίησεν. ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος τοῦτον τὸν λόγον,
 9 μᾶλλον ἐφοβήθη, καὶ εἰσηλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν, καὶ λέ-
 γει τῷ Ἰησοῦ, Πόθεν εἶ σύ· ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν
 10 αὐτῷ. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος, Ἐμοὶ οὐ λαλεῖς· οὐκ οἶδας
 11 ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε, καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολύσαι σε·
 12 ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ, εἰ
 μὴ ἦν σοι δεδομένον ἄνωθεν, διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς μέ σοι μεί-
 12 ζονα ἁμαρτίαν ἔχει. ἐκ τούτου ἐζητεῖ ὁ Πιλάτος ἀπολύσαι αὐτόν.
 οἱ δὲ Ἰουδαῖοι ἔκραζον λέγοντες, Ἐὰν τοῦτον ἀπολύσης, οὐκ εἶ
 φίλος τοῦ Καίσαρος, πᾶς ὁ βασιλέα αὐτὸν ποιῶν, ἀντιλέγει τῷ
 13 Καίσαρι. ὁ οὖν Πιλάτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον ἤγαγεν ἔξω
 τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος, εἰς τόπον λεγόμενον
 14 Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ Γαββαθα, ἦν δὲ Παρασκευὴ τοῦ πά-
 σχα, ὥρα δὲ ὡσεὶ ἕκτη, καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις, Ἴδε, ὁ βασιλεὺς
 15 ὑμῶν. οἱ δὲ ἐκραύγασαν, Ἄρον, ἄρον, σταύρωσον αὐτόν. λέγει
 αὐτοῖς ὁ Πιλάτος, Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρῶσω· ἀπεκρίθησαν οἱ
 16 ἀρχιερεῖς, Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα. τότε οὖν πα-
 ρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς, ἵνα σταυρωθῇ. Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν
 17 καὶ ἀπήγαγον, καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξήλθεν εἰς τὸν
 18 λεγόμενον Κρανίου τόπον, ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθα, ὅπου

v.7 ἀποκρίνομαι^{viad3p} αὐτός^{rdms} ὀδνmp Ἰουδαίος^{anmpn} ἐγώ^{rpn-p} νόμος^{nam} ἔχω^{vialp} καί^c κατά^p ὀ^{dams} νόμος^{nam} ἐγώ^{rpg-p} ὀφείλω^{vipa3s} ἀποθνήσκω^{vnaa} ὅτι^c ἑαυτοῦ^{rxams} υἱός^{nam} ὀ^{dams} θεός^{ngms} ποιῶ^{viaa3s}. **v.8** ὅτε^{bo} οὖν^c ἀκούω^{viaa3s} ὀ^{dams} Πιλάτος^{nmms} οὗτος^{rdms} ὀ^{dams} λόγος^{nam} μᾶλλον^{bo} φοβέομαι^{viao3s}. **v.9** καί^c εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^p ὀ^{dans} πραιτώριον^{nam} πάλιν^{bo} καί^c λέγω^{vipa3s} ὀ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms} πόθεν^{bo} εἰμι^{vixp2s} σύ^{rpn-s} ὀ^{dams} δέ^c Ἰησοῦς^{nmms} ἀπόκρισις^{nafs} οὐ^{xo} διδῶμι^{viaa3s} αὐτός^{rdms}. **v.10** λέγω^{vipa3s} οὖν^c αὐτός^{rdms} ὀ^{dams} Πιλάτος^{nmms} ἐγώ^{rpd-s} οὐ^{xo} λαλέω^{vipa2s} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2s} ὅτι^c ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vipa1s} σταυρῶω^{vnaa} σύ^{rpa-s} καί^c ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vipa1s} ἀπολύω^{vnaa} σύ^{rpa-s}. **v.11** ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὀ^{dams} Ἰησοῦς^{nmms} οὐ^{xo} ἔχω^{viaa2s} ἐξουσία^{nafs} οὐ^{deis} ἀφαισ^{afans} κατά^p ἐγώ^{rpg-s} εἰ^{qo} μί^{xo} εἰμι^{vix3s} σύ^{rpd-s} διδῶμι^{vixpms} ἄνωθεν^{bo} διὰ^p οὗτος^{rdans} ὀ^{dams} παραδιδῶμι^{vppanms} ἐγώ^{rpa-s} σύ^{rpd-s} μέγας^{aafsc} ἁμαρτία^{nafs} ἔχω^{vipa3s}. **v.12** ἐκ^p οὗτος^{rdans} ζητέω^{viaa3s} ὀ^{dams} Πιλάτος^{nmms} ἀπολύω^{vnaa} αὐτός^{rdms} ὀ^{dmp} δέ^c Ἰουδαίος^{anmpn} κράζω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} ἑάν^{qo} οὗτος^{rdams} ἀπολύω^{vnaa2s} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp2s} φίλος^{anmsn} ὀ^{dams} Καίσαρ^{ngms} πᾶς^{anmsn} ὀ^{dams} βασιλεὺς^{nam} αὐτός^{rdms} ποιῶ^{vppanms} ἀντιλέγω^{vipa3s} ὀ^{ddms} Καίσαρ^{ndms}. **v.13** ὀ^{dams} οὖν^c Πιλάτος^{nmms} ἀκούω^{vppanms} οὗτος^{rdams} ὀ^{dams} λόγος^{nam} ἄνω^{viaa3s} ἔξω^{bo} ὀ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} καί^c καθίζω^{viaa3s} ἐπὶ^p ὀ^{dams} βῆμα^{ngms} εἰς^p τόπος^{nam} λέγω^{vppanms} λιθόστρωτος^{aansn} Ἑβραϊστὶ^{bo} δέ^c Γαββαθά^{tp}. **v.14** εἰμι^{vix3s} δέ^c παρασκευῆ^{nmfs} ὀ^{dams} πάσχα^{ta} ὥρα^{nmfs} δέ^c ὡσεὶ^{bo} ἕκτος^{anfsn} καί^c λέγω^{vipa3s} ὀ^{dmp} Ἰουδαίος^{admpn} ἴδεⁱ ὀ^{dams} βασιλεὺς^{nmms} σύ^{rpg-p}. **v.15** ὀ^{dmp} δέ^c κραυγάζω^{viaa3p} αἶρω^{vdaa2s} αἶρω^{vdaa2s} σταυρῶω^{vdaa2s} αὐτός^{rdms} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rdmp} ὀ^{dams} Πιλάτος^{nmms} ὀ^{dams} βασιλεὺς^{nam} σύ^{rpg-p} σταυρῶω^{vifa1s} ἀποκρίνομαι^{viad3p} ὀ^{dmp} ἀρχιερεὺς^{nmmp} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1p} βασιλεὺς^{nam} εἰ^{qo} μί^{xo} Καίσαρ^{nam}. **v.16** ὅτε^{bo} οὖν^c παραδιδῶμι^{viaa3s} αὐτός^{rdms} ἵνα^c σταυρῶω^{vsap3s} παραλαμβάνω^{viaa3p} δέ^c ὀ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} καί^c ἀπάγω^{viaa3p}. **v.17** καί^c βαστάζω^{vppanms} ὀ^{dams} σταυρός^{nam} αὐτός^{rdms} ἐξέρχομαι^{viaa3s} εἰς^p ὀ^{dams} λέγω^{vppanms} κρανίου^{ngms} τόπος^{nam} ὃς^{rtnms} λέγω^{vipp3s} Ἑβραϊστὶ^{bo} Γολγοθα^{nafs}.

αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο, ἐντεῦθεν καὶ ἐν-
 τεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. ἔγραψε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλάτος, 19
 καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ, ἣν δὲ γεγραμμένον, Ἰησοῦς ὁ Να-
 ζωραῖος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ 20
 ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς πόλεως ὁ τόπος ὅπου
 ἐσταυρώθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἦν γεγραμμένον Ἑβραϊστί, Ἑλληνιστί,
 Ῥωμαῖστί. ἔλεγον οὖν τῷ Πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, Μὴ 21
 γράφει, Ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος εἶπε, Βασιλεὺς
 εἰμι τῶν Ἰουδαίων. ἀπεκρίθη ὁ Πιλάτος, Ὁ γέγραφα, γέγραφα. 22
 Οἱ οὖν στρατιῶται, ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν Ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμά- 23
 τια αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἐκάστῳ στρατιῶτῃ μέρος,
 καὶ τὸν χιτῶνα, ἣν δὲ ὁ χιτῶν ἄρραφος, ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντός 24
 δι' ὄλου. εἶπον οὖν πρὸς ἀλλήλους, Μὴ σχίσωμεν αὐτόν, ἀλ-
 λά λάχωμεν περὶ αὐτοῦ, τίνος ἔσται, ἵνα ἡ γραφή πληρωθῇ ἡ
 λέγουσα, Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματι-
 σμόν μου ἔβαλον κλῆρον. οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.
 εἰσπήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, καὶ 25
 ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία
 ἡ Μαγδαληνὴ. Ἰησοῦς οὖν ἰδὼν τὴν μητέρα, καὶ τὸν μαθητὴν 26
 παρεστῶτα ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ, Γύναι, ἰδοὺ ὁ υἱός
 σου. εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ, Ἴδου ἡ μήτηρ σου. καὶ ἀπ' ἐκείνης 27

v.18 ὅπου^{bo} αὐτός^{rgms} σταυρόν^{v1aa3p} καί^c μετὰ^p αὐτός^{rgms} ἄλλους^{aampn} δύο^{tn} ἐντεῦθεν^{bo} καί^c ἐντεῦθεν^{bo} μέσος^{aansn} δε^c ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.19** γράφω^{v1aa3s} δε^c καί^c τίτλος^{nams} ὁ^{dams} Πιλάτος^{nams} καί^c τίθημι^{v1aa3s} ἐπι^p ὁ^{dams} σταυρός^{ngms} εἰμι^{v1ix3s} δε^c γράφω^{vpxrns} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} Ναζωραῖος^{nams} βασιλεὺς^{nams} ὁ^{dams} Ἰουδαίος^{agmpn}. **v.20** οὗτος^{rdams} οὖν^c ὁ^{dams} τίτλος^{nams} πολὺς^{anmpn} ἀναγινώσκω^{v1aa3p} ὁ^{dams} Ἰουδαῖος^{agmpn} ὅτι^c ἐγγὺς^{bo} εἰμι^{v1ix3s} ὁ^{dams} πόλις^{ngfs} ὁ^{dams} τόπος^{nams} ὅπου^{bo} σταυρόν^{v1aa3p} Ἰησοῦς^{nams} καί^c εἰμι^{v1ix3s} γράφω^{vpxrns} Ἑβραϊστί^{bo} Ἑλληνιστί^{bo} Ῥωμαῖστί^{bo}. **v.21** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c ὁ^{dams} Πιλάτος^{ndms} ὁ^{dams} ἀρχιερέυς^{nnmp} ὁ^{dams} Ἰουδαῖος^{agmpn} μὴ^{co} γράφω^{vdp2s} ὁ^{dams} βασιλεὺς^{nams} ὁ^{dams} Ἰουδαῖος^{agmpn} ἀλλά^c ὅτι^c ἐκεῖνος^{rdms} λέγω^{v1aa3s} βασιλεὺς^{nams} εἰμι^{v1ix3s} ὁ^{dams} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.22** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dams} Πιλάτος^{nams} ὅς^{rtrans} γράφω^{v1x1s} γράφω^{v1x1s}. **v.23** ὁ^{dams} στρατιώτης^{nnmp} ὅτε^{bo} σταυρόν^{v1aa3p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} λαμβάνω^{v1aa3p} ὁ^{dams} ἱμάτιον^{nanp} αὐτός^{rgms} καί^c ποίω^{v1aa3p} τέσσαρες^{nanp} μέρους^{nanp} ἕκαστος^{admsn} στρατιώτης^{ndms} μέρος^{nams} καί^c ὁ^{dams} χιτῶν^{nams} εἰμι^{v1ix3s} δε^c ὁ^{dams} χιτῶν^{nams} ἄρραφος^{nams} ἐκ^p ὁ^{dams} ἄνωθεν^{bo} ὑφαντός^{agmsn} διὰ^p ὅλος^{agmsn}. **v.24** λέγω^{v1aa3p} οὖν^c πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} μὴ^{co} σχίσω^{vsa1p} αὐτός^{rgms} ἀλλά^c λαχάνα^{vsa1p} περὶ^p αὐτός^{rgms} τίς^{rgms} εἰμι^{v1ix3s} ἵνα^c ὁ^{dams} γραφὴ^{nnfs} πληρῶν^{vsa1p} ὁ^{dams} λέγω^{vprans} διαμερίζω^{v1am3p} ὁ^{dams} ἱμάτιον^{nanp} ἐγώ^{rgs} ἑαυτοῦ^{rxamp} καί^c ἐπὶ^p ὁ^{dams} ἱματισμός^{nams} ἐγώ^{rgs} βάλλω^{v1aa3p} κλῆρος^{nams} ὁ^{dams} μὲν^{co} οὖν^c στρατιώτης^{nnmp} οὗτος^{rdamp} ποίω^{v1aa3p}. **v.25** ἴσημι^{v1ya3p} δε^c παρὰ^p ὁ^{dams} σταυρός^{ndms} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dams} μήτηρ^{nnfs} αὐτός^{rgms} καί^c ὁ^{dams} ἀδελφὴ^{nnfs} ὁ^{dams} μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{rgms} Μαρία^{nnfs} ὁ^{dams} Κλωπᾶς^{ngms} καί^c Μαρία^{nnfs} ὁ^{dams} Μαγδαληνὴ^{nnfs}. **v.26** Ἰησοῦς^{nams} οὖν^c ὁράω^{vpranms} ὁ^{dams} μήτηρ^{nafs} καί^c ὁ^{dams} μαθητὴς^{nams} παρῆσθιμι^{vpxaams} ὅς^{rtrans} ἀγαπᾷ^{v1aa3s} λέγω^{v1aa3s} ὁ^{dams} μήτηρ^{ndfs} αὐτός^{rgms} γυνή^{nvfs} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} σου^{rgs}.

28 τῆς ὥρας ἔλαβεν αὐτὴν ὁ μαθητὴς εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ τοῦτο εἶ-
 29 δὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεστοι, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή,
 30 λέγει, Διψῶ. σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους μεστόν, οἱ δέ, πλήσαντες
 31 σπόγγον ὄξους, καὶ ὑσσώπῳ περιθέντες, προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ
 32 στόματι. ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς, εἶπε, Τετέλεστοι, καὶ
 33 κλίνας τὴν κεφαλὴν, παρέδωκε τὸ πνεῦμα. Οἱ οὖν Ἰουδαῖοι,
 34 ἐπεὶ Παρασκευὴ ἦν, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώματα
 35 ἐν τῷ σαββάτῳ ἦν γὰρ μεγάλη ἡ ἡμέρα ἐκείνου τοῦ σαββάτου
 36 ἠρώτησαν τὸν Πιλάτον ἵνα κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἄρ-
 37 θῶσιν. ἤλθον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέαξαν
 38 τὰ σκέλη καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐτῶ, ἐπὶ δὲ τὸν
 Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐτὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐ-
 τοῦ τὰ σκέλη, ἀλλ' εἰς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν πλευρὰν
 ἔνυξε, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕδωρ. καὶ ὁ ἑωρακὼς με-
 μαρτύρηκε, καὶ ἀληθινὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία, κάκεῖνος οἶδεν
 ὅτι ἀληθῆ λέγει, ἵνα ὑμεῖς πιστεύσητε. ἐγένετο γὰρ ταῦτα ἵνα
 ἡ γραφή πληρωθῇ, Ὅσοῦν οὐ συντριβήσεται αὐτοῦ. καὶ πάλιν
 ἑτέρα γραφή λέγει, Ὅψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν. Μετὰ δὲ ταῦτα
 ἠρώτησε τὸν Πιλάτον ὁ Ἰωσήφ ὁ ἀπὸ Ἀριμαθαίας, ὢν μαθητὴς
 τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ
 τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐπέτρεπεν ὁ Πιλάτος. ἤλθεν οὖν καὶ ἦρε

v.27 εἶτα^{bo} λέγω^{v1pa3s} ὁδδms μαθητῆς^{ndms} ἰδοῦ^{v1daa2s} ὁδnfs μήτηρ^{nfnfs} σύ^{rpg-s} καί^c ἀπό^p
 ἐκεῖνος^{rdgfs} ὁδgfs ὥρα^{ngfs} λαμβάνω^{v1aa3s} αὐτός^{rpafs} ὁδnms μαθητῆς^{nms} εἰς^p ὁdanp ἴδιος^{aanp}.
v.28 μετὰ^p οὗτος^{rdans} οἶδα^{vpxanms} ὁδnms Ἰησοῦς^{nnms} ὅτι^c πᾶς^{annp} ἦδη^{bo} τελέω^{vixp3s} ἵνα^c
 τελειώω^{vsap3s} ὁδnfs γραφῆ^{nfnfs} λέγω^{v1pa3s} διψῶ^{v1pa1s}. **v.29** σκεῦος^{nms} οὖν^c κείμει^{v1in3s}
 ὄξος^{ngns} μεστός^{annsn} ὁδnmp δέ^c πίμπλημι^{vpaanmp} σπόγγος^{nams} ὄξους^{ngns} καί^c ὑσσωπος^{ndms}
 περιτιθῆμι^{vpaanmp} προσφέρω^{v1aa3p} αὐτός^{rpgms} ὁδdms στόμα^{ndms}. **v.30** ὅτε^{bo} οὖν^c λαμβάνω^{v1aa3s}
 ὁδans ὄξους^{nans} ὁδnms Ἰησοῦς^{nms} λέγω^{v1aa3s} τελέω^{vixp3s} καί^c κλίνω^{vpaanms} ὁδafs κεφαλῆ^{nfnfs}
 παραδίδομι^{v1aa3s} ὁdans πνεῦμα^{nans}. **v.31** ὁδnmp οὖν^c Ἰουδαῖος^{annp} ἐπεὶ^c παρασκευῆ^{nfnfs}
 εἶμι^{v1ix3s} ἵνα^c μή^{xo} μένω^{vsaa3s} ἐπι^p ὁδgms σταυρός^{ngms} ὁδnmp σῶμα^{nnp} ἐν^p ὁδdms σάββατον^{ndms}
 εἶμι^{v1ix3s} γάρ^c μέγας^{anfns} ὁδnfs ἡμέρα^{nfnfs} ἐκεῖνος^{rdgns} ὁδgns σάββατον^{ngns} ἐρωτάω^{v1aa3p}
 ὁδams Πιλάτος^{nams} ἵνα^c κατάνυμι^{vsap3p} αὐτός^{rpgmp} ὁδnmp σκέλος^{nnp} καί^c αἶρω^{vsap3p}.
v.32 ἔρχομαι^{v1aa3p} οὖν^c ὁδnmp στρατιώτης^{nnmp} καί^c ὁδgms μένω^{xo} πρώτος^{agmsn} κατάνυμι^{v1aa3p}
 ὁdanp σκέλος^{nmp} καί^c ὁδgms ἄλλος^{agmsn} ὁδgms συσταυρός^{vrapgms} αὐτός^{rpdms}. **v.33** ἐπι^p
 δέ^c ὁδams Ἰησοῦς^{nams} ἔρχομαι^{vpaanmp} ὡς^{bo} ὁράω^{v1aa3p} αὐτός^{rpsms} ἦδη^{bo} θνήσκω^{vpxaams} οὐ^{xo}
 κατάνυμι^{v1aa3p} αὐτός^{rpgms} ὁdanp σκέλος^{nmp}. **v.34** ἀλλά^c εἰς^{nms} ὁδgmp στρατιώτης^{ngmp}
 λόγχῃ^{ndfs} αὐτός^{rpgms} ὁdafs πλευρά^{nfnfs} νύσσω^{v1aa3s} καί^c εὐθὺς^{bo} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} αἷμα^{nms} καί^c
 ὕδωρ^{nms}. **v.35** καί^c ὁδnms ὁράω^{vpxanms} μαρτυρέω^{v1xa3s} καί^c ἀληθινός^{anfns} αὐτός^{rpgms}
 εἶμι^{v1ix3s} ὁδnfs μαρτυρία^{nfnfs} κάκεῖνος^{rdnms} οἶδα^{v1xa3s} ὅτι^c ἀληθῆς^{aanp} λέγω^{v1pa3s} ἵνα^c σύ^{rpn-p}
 πιστεύω^{vsaa2p}. **v.36** γίνομαι^{v1ad3s} γάρ^c οὗτος^{rdnmp} ἵνα^c ὁδnfs γραφῆ^{nfnfs} πληρῶς^{vsap3s}
 ὁστεῦον^{nms} οὐ^{xo} συντριβῶ^{v1p3s} αὐτός^{rpgms}. **v.37** καί^c πάλιν^{bo} ἕτερος^{anfns} γραφῆ^{nfnfs} λέγω^{v1pa3s}
 ὁράω^{v1fd3p} εἰς^p ὅς^{rtrams} ἐκκεντέω^{v1aa3p}.

τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. ἦλθε δὲ καὶ Νικόδημος, ὁ ἔλθων πρὸς τὸν 39
 Ἰησοῦν νυκτὸς τὸ πρῶτον, φέρων μίγμα σμύρνης καὶ ἀλόης ὡσεὶ 40
 λίτρας ἑκατόν. ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἔδησαν αὐτὸ 41
 ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμάτων, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς Ἰουδαίοις ἐν- 42
 ταφιάζειν. ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη κῆπος, καὶ ἐν τῷ 41
 κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω οὐδεὶς ἐτέθη. ἐκεῖ οὖν διὰ 42
 τὴν παρασκευὴν τῶν Ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν 43
 τὸν Ἰησοῦν.

Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἔρχεται πρῶτῃ, 20
 σκοτίας ἔτι οὔσης, εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον 2
 ἐκ τοῦ μνημείου. τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς Σίμωνα Πέτρον 2
 καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητὴν ὃν ἐφίλει ὁ Ἰησοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς,
 Ἦραν τὸν Κύριον ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ οὐκ οἶδαμεν ποῦ ἔθηκαν 3
 αὐτόν. ἐξῆλθεν οὖν ὁ Πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς, καὶ ἦρχοντο 3
 εἰς τὸ μνημεῖον. ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ, καὶ ὁ ἄλλος μαθητῆς 4
 προέδραμε τάχιον τοῦ Πέτρου, καὶ ἦλθε πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον,
 καὶ παρακύψας βλέπει κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. 5
 ἔρχεται οὖν Σίμων Πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ 6
 μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, καὶ τὸ σουδάριον ὃ 7
 ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλ-

v.38 μετὰ^p δέ^c οὔτος^{rdanp} ἐρωτά^v Πιλάτος^{nam} ὁ^{dams} Πιλάτος^{nam} ὁ^{dams} Ἰωσήφ^{tr} ὁ^{dams} ἀπό^p
 Ἀρμαθαία^{ngfs} εἰμί^{vppxnm} μαθητῆς^{nmns} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms} κρύπτω^{vpxpnm} δέ^c διὰ^p ὁ^{dams}
 φόθος^{nam} ὁ^{dams} Ἰουδαῖος^{agmpn} ἵνα^c αἴρω^{vsaa3s} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c
 ἐπιτρέπω^v Πιλάτος^{nmns} ἔρχομαι^v οὖν^c καί^c αἴρω^v ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dams}
 Ἰησοῦς^{ngms}. **v.39** ἔρχομαι^v δέ^c καί^c Νικόδημος^{nmns} ὁ^{dams} ἔρχομαι^v πρὸς^p
 ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nam} νύξ^{ngfs} ὁ^{dans} πρῶτος^{aansn} φέρω^{vppanms} μίγμα^{nans} σμύρνα^{ngfs} καί^c ἀλόη^{ngfs}
 ὡσεὶ^{bo} λίτρα^{nafr} ἑκατόνⁱⁿ. **v.40** λαμβάνω^v οὖν^c ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c
 δέω^v αὐτό^s ὀθόνιον^{ndnp} μετὰ^p ἄρωμα^{ngnp} καθὼς^{bo} ἔθος^{nmns} εἰμί^v Ἰουδαῖος^{admpn}
 ἐνταφιάζω^v κῆπος^{nmns} καί^c ἐν^p τῷ κήπῳ^{nmns} μνημεῖον^{nmns} καινός^{aansn} ἐν^p ὅ^{trdms} οὐδέπω^{bo} οὐδεὶς^{anfsn}
 τίθημι^v ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans} καί^c βλέπω^v λίθος^{nmns} αἴρω^{vpxpms} ἐκ^p ὁ^{dams} μνημεῖον^{ngns}.
v.2 τρέχω^v οὖν^c καί^c ἔρχομαι^v πρὸς^p Σίμων^{nam} Πέτρος^{nam} καί^c πρὸς^p ὁ^{dams}
 ἄλλος^{aansn} μαθητῆς^{nam} ὅ^{trams} φιλέω^v ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nmns} καί^c λέγω^v αὐτό^s αἴρω^v ὁ^{dans} κύριος^{nam}
 ἐκ^p ὁ^{dams} μνημεῖον^{ngns} καί^c οὐ^{xo} οἶδα^v τίθημι^v αὐτό^s ἐξ^v ὁ^{dams} Πέτρος^{nam} καί^c ὁ^{dams} ἄλλος^{aansn} μαθητῆς^{nam}
 καί^c ἔρχομαι^v εἰς^p ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans}. **v.4** τρέχω^v δέ^c ὁ^{dams} ὁμοῦⁱⁿ καί^c
 ὁ^{dams} ἄλλος^{aansn} μαθητῆς^{nam} προτρέχω^v ταχύς^{bo} Πέτρος^{ngms} καί^c ἔρχομαι^v πρῶτος^{aansn}
 εἰς^p ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans}. **v.5** καί^c παρακύπτω^v βλέπω^v κείμενα^{vppnanp} ὁ^{dans} θόνιον^{nanp}
 οὐ^{xo} μέντοι^c εἰσέρχομαι^v ἀκολουθεῖν^{vppanms} αὐτό^s εἰσέρχομαι^v ὁ^{dans} μνημεῖον^{nans} καί^c θεωρῶ^v κείμενον^{nanp}

8 λὰ χωρὶς ἐντετυλιγμένον εἰς ἓνα τόπον. τότε οὖν εἰσῆλθε καὶ
 9 ὁ ἄλλος μαθητὴς ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ εἶδε, καὶ
 10 ἐπίστευσεν, οὐδέπω γὰρ ᾔδεισαν τὴν γραφήν, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ
 11 νεκρῶν ἀναστῆναι. ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μαθη-
 12 ταί. Μαρία δὲ εἰσῆλθει πρὸς τὸ μνημεῖον κλαίουσα ἕξω, ὡς οὖν
 13 ἔκλαιε, παρέκυσεν εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους
 14 ἐν λευκοῖς καθεζομένους, ἓνα πρὸς τῇ κεφαλῇ, καὶ ἓνα πρὸς τοῖς
 15 ποσίν, ὅπου ἔκειτο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. καὶ λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖ-
 16 νοι, Γύναι, τί κλαίεις· λέγει αὐτοῖς, Ὅτι ἤραν τὸν Κύριόν μου, καὶ
 17 οὐκ οἶδα ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. καὶ ταῦτα εἰποῦσα ἐστράφη εἰς τὰ
 18 ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ἰησοῦν ἐστῶτα, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ὁ Ἰησοῦς
 19 ἐστι. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Γύναι, τί κλαίεις· τίνα ζητεῖς· ἐκείνη
 20 δοκοῦσα ὅτι ὁ κηπουρὸς ἐστι, λέγει αὐτῷ, Κύριε, εἰ σὺ ἐβάστα-
 21 σας αὐτόν, εἰπέ μοι ποῦ αὐτόν ἔθηκας, καὶ γὰρ αὐτόν ἀρῶ. λέγει
 22 αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Μαρία. σπλαγχνισθεῖσα ἐκείνη λέγει αὐτῷ, Ραββου-
 23 νί, ὃ λέγεται, Διδάσκαλε. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Μὴ μου ἄπτου,
 24 οὕτω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μου, πορεύου δὲ πρὸς
 25 τοὺς ἀδελφούς μου, καὶ εἰπέ αὐτοῖς, Ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα
 26 μου καὶ πατέρα ὑμῶν, καὶ Θεὸν μου καὶ Θεὸν ὑμῶν. ἔρχεται
 27 Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ ἀπαγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς ὅτι ἐώρακε

v.7 καί^c ὁ^{dans} σουδάριον^{nans} ὡς^{rnns} εἰμί^{vix3s} ἐπί^p ὁ^d ἄ^{ngfs} κεφαλῇ^{ngfs} αὐτός^{rgms} οὐ^{xo} μετὰ^p ὁ^d ἄ^{gnp} ὀθόνιον^{ngnp} κείμαι^{vppnans} ἀλλά^c χωρὶς^{bo} ἐν^{tu} τυλίσω^{vpxpans} εἰς^p εἰς^{names} τόπος^{namns}. **v.8** τότε^{bo} οὖν^c εἰσέρχομαι^{viaa3s} καί^c ὁ^d ἄ^{nnms} ἄλλος^{anmsn} μαθητὴς^{nnms} ὁ^d ἄ^{nnms} ἔρχομαι^{vraamns} πρῶτος^{anmsn} εἰς^p ὁ^d ἄ^{dans} μνημεῖον^{nans} καί^c ὁ^d ἄ^{raa} ὁράω^{viaa3s} καί^c πιστεύω^{viaa3s}. **v.9** οὐδέπω^{bo} γὰρ^c οἶδα^{viaa3p} ὁ^d ἄ^{dafs} γραφή^{nafs} ὅτι^c δεῖ^{vtrq3s} αὐτός^{rgams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἀνίστημι^{vnaa}. **v.10** ἀπέρχομαι^{viaa3p} οὖν^c πάλιν^{bo} πρὸς^p ἑαυτοῦ^{rxamp} ὁ^d ἄ^{nnmp} μαθητὴς^{nnmp}. **v.11** Μαρία^{nnfs} δέ^c ἴστημι^{vija3s} πρὸς^p ὁ^d ἄ^{dans} μνημεῖον^{nans} κλαίω^{vppanfs} ἕξω^{bo} ὡς^{bo} οὖν^c κλαίω^{viaa3s} παρακύπτω^{viaa3s} εἰς^p ὁ^d ἄ^{dans} μνημεῖον^{nans}. **v.12** καί^c θεωρῶ^{vipa3s} δύο^{tn} ἄγγελος^{namp} ἐν^p ἑνὸς^{adnpp} καθέζομαι^{vppnamp} εἰς^{names} πρὸς^p ὁ^d ἄ^{dfis} κεφαλῇ^{ndfs} καί^c εἰς^{names} πρὸς^p ὁ^d ἄ^{ndmp} πούς^{ndmp} ὅπου^{bo} κείμαι^{vjin3s} ὁ^d ἄ^{nnms} σῶμα^{nnns} ὁ^d ἄ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.13** καί^c λέγω^{vipa3p} αὐτός^{rgdfs} ἐκεῖνος^{rdnmp} γυνή^{nvfs} τίς^{rgans} κλαίω^{vipa2s} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgdmp} ὅτι^c αἶρω^{viaa3p} ὁ^d ἄ^{dams} κύριος^{namns} ἐγώ^{rgg-s} καί^c οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1s} ποῦ^{xo} τίθημι^{viaa3p} αὐτός^{rgams}. **v.14** καί^c οὕτως^{rdanp} λέγω^{vraanfs} στρέφω^{vipa3s} εἰς^p ὁ^d ἄ^{dnp} ὀπίσω^{bo} καί^c θεωρῶ^{vipa3s} ὁ^d ἄ^{dams} Ἰησοῦς^{namns} ἴστημι^{vpxaams} καί^c οὐ^{xo} οἶδα^{vija3s} ὅτι^c ὁ^d ἄ^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} εἰμί^{vixp3s}. **v.15** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgdfs} ὁ^d ἄ^{dams} Ἰησοῦς^{nnms} γυνή^{nvfs} τίς^{rgans} κλαίω^{vipa2s} τίς^{rgams} ζητέω^{vipa2s} ἐκεῖνος^{rdnfs} δοκέω^{vppanfs} ὅτι^c ὁ^d ἄ^{nnms} κηπουρός^{nnms} εἰμί^{vixp3s} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgdms} κύριος^{nnms} εἰ^{qo} σύ^{rn-s} βασιτάζω^{viaa2s} αὐτός^{rgams} λέγω^{vdaa2s} ἐγώ^{rgp-d} ποῦ^{xo} αὐτός^{rgams} τίθημι^{viaa2s} καὶ^c γὰρ^{rn-s} αὐτός^{rgams} αἶρω^{vifa1s}. **v.16** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgdfs} ὡς^{dms} Ἰησοῦς^{nnms} Μαρία^{nvfs} στρέφω^{vppanfs} ἐκεῖνος^{rdnfs} λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgdms} ῥαββουνί^{ta} ὡς^{rnns} λέγω^{vipp3s} διδάσκαλος^{nnms}. **v.17** λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rgdfs} Ἰησοῦς^{nnms} μή^{xo} ἐγώ^{rgg-s} ἄπτω^{vdpm2s} οὕτω^{bo} γὰρ^c ἀναβαίνο^{vixa1s} πρὸς^p ὁ^d ἄ^{dams} πατήρ^{namns} ἐγώ^{rgg-s} πορεύομαι^{vdnp2s} δέ^c πρὸς^p ὁ^d ἄ^{damp} ἀδελφός^{namp} ἐγώ^{rgg-s} καί^c λέγω^{vdaa2s} αὐτός^{rgdmp} ἀναβαίνο^{vipa1s} πρὸς^p ὁ^d ἄ^{dams} πατήρ^{namns} ἐγώ^{rgg-s} καί^c πατήρ^{namns} οὐ^{xo} ἐγός^{namns} ἐγώ^{rgg-s} καί^c θεός^{namns} ἐγός^{namns} οὐ^{xo} ἐγός^{namns} οὐ^{xo} ἐγός^{namns}.

τὸν Κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ. Οὕσης οὖν ὀψίας, τῇ ἡμέρᾳ 19
 ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου
 ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι, διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἦλθεν
 ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς, Εἰρήνῃ ὑμῖν.
 καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐ- 20
 τοῦ. ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. εἶπεν οὖν 21
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν, Εἰρήνῃ ὑμῖν, καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πα-
 τήρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει 22
 αὐτοῖς, Λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον. ἂν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρτίας, 23
 ἀφιένται αὐτοῖς, ἂν τινων κρατῆτε, κεκράτηνται. Θωμᾶς δέ, εἷς 24
 ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἦλ-
 θεν ὁ Ἰησοῦς. ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί, Ἐωράκαμεν 25
 τὸν Κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἐάν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ
 τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον
 τῶν ἥλων, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ
 μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτώ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ 26
 αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς, τῶν θυρῶν κε-
 κλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν, Εἰρήνῃ ὑμῖν. εἶτα 27
 λέγει τῷ Θωμᾷ, Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς χεῖράς
 μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου, καὶ

v.18 ἔρχομαι^{vipn3s} Μαρία^{nnfs} ὀνδ^{nf} Μαгдаληνή^{nnfs} ἀπαγγέλλω^{vppanfs} ὀδ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp} ὅτι^c
 ὀράω^{vixa3s} ὀδ^{ams} κύριος^{nams} καί^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdfs}. **v.19** εἶμι^{vppxgfs} οὖν^c
 ὀψιος^{agfsn} ὀδ^{dfs} ἡμέρα^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} ὀδ^{dfs} εἷς^{ndfs} ὀδ^{gnp} σάββατον^{ngnp} καί^c ὀδ^{gfp} θύρα^{ngfp}
 κλείω^{vpxgmp} ὀπου^{bo} εἶμι^{vix3p} ὀδ^{nmp} μαθητῆς^{nnmp} συνάγω^{vpxnmp} διὰ^p ὀδ^{ams} φόδος^{nams} ὀδ^{gmp}
 Ἰουδαίος^{agmpn} ἔρχομαι^{viaa3s} ὀδ^{nms} Ἰησοῦς^{nnms} καί^c ἴσημι^{viaa3s} εἰς^p ὀδ^{ams} μέσος^{aansn} καί^c
 λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmr} εἰρήνη^{nnfs} σύ^{rpdp}. **v.20** καί^c οὗτος^{rdans} λέγω^{vpaans} δείκνυμι^{viaa3s}
 αὐτός^{rpdmr} ὀδα^{fp} χεῖρ^{nafp} καί^c ὀδα^{fs} πλευρά^{nafs} αὐτός^{rpgrms} χαιρῶ^{viao3p} οὖν^c ὀδ^{nmp} μαθητῆς^{nnmp}
 ὀράω^{vpaanmp} ὀδ^{ams} κύριος^{nams}. **v.21** λέγω^{viaa3s} οὖν^c αὐτός^{rpdmr} ὀδ^{nms} Ἰησοῦς^{nnms} πάλιν^{bo}
 εἰρήνη^{nnfs} σύ^{rpdp} καθὼς^{bo} ἀποστέλλω^{vixa3s} ἐγὼ^{rpa-s} ὀδ^{nms} πατήρ^{nnms} κἀγὼ^{trp-s} πέμπω^{vipa1s}
 σύ^{trp-p}. **v.22** καί^c οὗτος^{rdans} λέγω^{vpaans} ἐμφυσάω^{viaa3s} καί^c λέγω^{vipa3s} αὐτός^{rpdmr}
 λαμβάνω^{vdaa2p} πνεῦμα^{nans} ἅγιος^{aansn}. **v.23** ἂν^{xo} τι-σρημι^{vsaatp} ἀφίημι^{oda^{fp}} ἁμαρτία^{nafp}
 ἀφίημι^{vipp3p} αὐτός^{rpdmr} ἂν^{xo} τι-σρημι^{vspa2p} κρατέω^{vixp3p}. **v.24** Θωμᾶς^{nnms} δε^c
 εἷς^{nnms} ἐκ^p ὀδ^{gmp} δώδεκα^{tn} ὀδ^{nms} λέγω^{vppnms} Δίδυμος^{nnms} οὐ^{xo} εἶμι^{vix3s} μετὰ^p αὐτός^{rpgrmp}
 ὅτε^{bo} ἔρχομαι^{viaa3s} ὀδ^{nms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.25** λέγω^{viaa3p} οὖν^c αὐτός^{rpdmr} ὀδ^{nmp} ἄλλος^{anmpn}
 μαθητῆς^{nnmp} ὀράω^{vixa1p} ὀδ^{ams} κύριος^{nams} ὀδ^{nms} δε^c λέγω^{viaa3s} αὐτός^{rpdmr} ἐάν^{qo} μὴ^{xo}
 ὀράω^{vsaa1s} ἐν^p ὀδ^{dfp} χεῖρ^{ndfp} αὐτός^{rpgrms} ὀδ^{ams} τύπος^{nams} ὀδ^{gmp} ἦλος^{ngmp} καί^c βάλλω^{vsaa1s}
 ὀδ^{ams} δάκτυλος^{nams} ἐγὼ^{rrp-s} εἰς^p ὀδ^{ams} τύπος^{nams} ὀδ^{gmp} ἦλος^{ngmp} καί^c βάλλω^{vsaa1s} ὀδα^{fs}
 χεῖρ^{nafs} ἐγὼ^{rrp-s} εἰς^p ὀδα^{fs} πλευρά^{nafs} αὐτός^{rpgrms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} πιστεύω^{vifa1s}. **v.26** καί^c μετὰ^p
 ἡμέρα^{nafp} ὀκτώ^{tn} πάλιν^{bo} εἶμι^{vix3p} ἔσω^{bo} ὀδ^{nmp} μαθητῆς^{nnmp} αὐτός^{rpgrms} καί^c Θωμᾶς^{nnms} μετὰ^p
 αὐτός^{rpgrmp} ἔρχομαι^{vipn3s} ὀδ^{nms} Ἰησοῦς^{nnms} ὀδ^{gfp} θύρα^{ngfp} κλείω^{vpxgmp} καί^c ἴσημι^{viaa3s} εἰς^p
 ὀδ^{dans} μέσος^{aansn} καί^c λέγω^{viaa3s} εἰρήνη^{nnfs} σύ^{rpdp}.

28 μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶ-
 29 πεν αὐτῷ, Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς,
 Ὅτι ἐώρακάς με, Θωμᾶ, πεπίστευκας, μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες,
 30 καὶ πιστεύσαντες. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ
 Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστιν γεγραμμένα ἐν
 31 τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ταῦτα δὲ γέγραπται, ἵνα πιστεύσητε ὅτι ὁ Ἰη-
 σοῦς ἐστὶν ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωῆν
 ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

21 Μετὰ ταῦτα ἐφάνέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς
 2 ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος, ἐφάνέρωσε δὲ οὕτως. ἦσαν
 ὁμοῦ Σίμων Πέτρος, καὶ Θωμᾶς ὁ λεγόμενος Δίδυμος, καὶ Ναθα-
 ναήλ ὁ ἀπὸ Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ Ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι
 3 ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. λέγει αὐτοῖς Σίμων Πέτρος, Ὑπάγω
 ἀλιεύειν. λέγουσιν αὐτῷ, Ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. ἐξῆλθον
 καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθύς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκτὶ ἐπίασαν
 4 οὐδέν. πρωΐας δὲ ἤδη γενομένης ἔστη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλόν,
 5 οὐ μέντοι ᾔδεισαν οἱ μαθηταὶ ὅτι Ἰησοῦς ἐστὶ. λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ
 Ἰησοῦς, Παιδιά, μὴ τι προσφάγιον ἔχετε· ἀπεκρίθησαν αὐτῷ, Οὐ.
 6 ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Βάλετε εἰς τὰ δεξιά μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον,
 καὶ εὐρήσετε. ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκ ἔτι αὐτὸ ἐλκῦσαι ἴσχυσαν ἄ-

v.27 εἶτα^{bo} λέγω^{vīpa3s} ὁδδms Θωμᾶς^{ndms} φέρω^{vdpa2s} ὁdams δάκτυλος^{nams} σύ^{rgp-s} ὧδε^{bo} καί^c ὀράω^{vdāa2s} ὁdāp χεῖρ^{naif} ἐγώ^{rgp-s} καί^c φέρω^{vdpa2s} ὁdāfs χεῖρ^{naif} σύ^{rgp-s} καί^c βάλλω^{vdāa2s} εἰς^p ὁdāfs πλευρά^{naf} ἐγώ^{rgp-s} καί^c μή^{xo} γίνομαι^{vdpn2s} ἄπιστος^{anmsn} ἀλλά^c πιστός^{anmsn}. **v.28** καί^c ἀποκρίνομαι^{viad3s} ὁdms Θωμᾶς^{ndms} καί^c λέγω^{vīaa3s} αὐτός^{rdpms} ὁdms κύριος^{ndms} ἐγώ^{rgp-s} καί^c ὁdms θεός^{ndms} ἐγώ^{rgp-s}. **v.29** λέγω^{vīpa3s} αὐτός^{rdpms} ὁdms Ἰησοῦς^{ndms} ὅτι^c ὀράω^{vīxa2s} ἐγώ^{rgp-s} Θωμᾶς^{ndms} πιστεύω^{vīxa2s} μακάριος^{anmpn} ὁdmp μή^{xo} ὀράω^{vpaanmp} καί^c πιστεύω^{vpaanmp}. **v.30** πολὺς^{aanpn} μὲν^{xo} οὖν^c καί^c ἄλλος^{aanpn} σημεῖον^{naip} ποίω^{vīaa3s} ὁdms Ἰησοῦς^{ndms} ἐνώπιον^{bo} ὁdmp μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgpms} ὅς^{rtmp} οὐ^{xo} εἶμι^{vīpx3s} γράφω^{vrxpmp} ἐν^p ὁdms βιβλίον^{ndms} οὗτος^{rdms}. **v.31** οὗτος^{rdmp} δέ^c γράφω^{vīxp3s} ἵνα^c πιστεύω^{vīaa2p} ὅτι^c ὁdms Ἰησοῦς^{ndms} εἶμι^{vīpx3s} ὁdms Χριστός^{ndms} ὁdms υἱός^{ndms} ὁdms θεός^{ngms} καί^c ἵνα^c πιστεύω^{vppanmp} ζωῆ^{naf} ἔχω^{vspa2p} ἐν^p ὁdms ὄνομα^{ndms} αὐτός^{rgpms}. **21. v.1** μετὰ^p οὗτος^{rdanp} φανερόω^{vīaa3s} ἑαυτοῦ^{xams} πάλιν^{bo} ὁdms Ἰησοῦς^{ndms} μαθητῆς^{ndmp} ἐπι^p ὁdgs θάλασσα^{ngfs} ὁdgs Τιβεριάς^{ngfs} φανερόω^{vīaa3s} δέ^c οὕτω^{bo}. **v.2** εἶμι^{vīix3p} ὁμοῦ^{bo} Σίμων^{ndms} Πέτρος^{ndms} καί^c Θωμᾶς^{ndms} ὁdms λέγω^{vppnms} Δίδυμος^{ndms} καί^c Ναθαναήλ^{tp} ὁdms ἀπὸ^p Κανᾶ^{tp} ὁdgs Γαλιλαία^{ngfs} καί^c ὁdmp ὁdms Ζεβεδαῖος^{ngms} καί^c ἄλλος^{anmpn} ἐκ^p ὁdmp μαθητῆς^{ngmp} αὐτός^{rgpms} δύο^{tn}. **v.3** λέγω^{vīpa3s} αὐτός^{rdmp} Σίμων^{ndms} Πέτρος^{ndms} ὑπάγω^{vīpa1s} ἀλιεύω^{vnpa} λέγω^{vīpa3p} αὐτός^{rdpms} ἔρχομαι^{vīpn1p} καί^c ἐγώ^{rp1-p} σὺν^p σὺ^{pd-s} ἐξέρχομαι^{vīaa3p} καί^c ἀναβαίνω^{vīaa3p} εἰς^p ὁdans πλοῖον^{nans} εὐθύς^{bo} καί^c ἐν^p ἐκεῖνος^{ddfs} ὁddfs νύξ^{ndfs} πιάζω^{vīaa3p} οὐδεὶς^{aansn}. **v.4** πρωΐα^{ngfs} δέ^c ἦδη^{bo} γίνομαι^{vpadgs} ἴστημι^{vīaa3s} ὁdms Ἰησοῦς^{ndms} εἰς^p ὁdams αἰγιαλός^{nams} οὐ^{xo} μέντοι^c οἶδα^{vīaa3p} ὁdmp μαθητῆς^{ndmp} ὅτι^c Ἰησοῦς^{ndms} εἶμι^{vīpx3s}. **v.5** λέγω^{vīpa3s} οὖν^c αὐτός^{rdmp} ὁdms Ἰησοῦς^{ndms} παιδίον^{vnpn} μή^{xo} τι-οριανς προσφάγιον^{nans} ἔχω^{vīpa2p} ἀποκρίνομαι^{viad3p} αὐτός^{rdpms} οὐ^{xo}.

πὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. λέγει οὖν ὁ μαθητῆς ἐκεῖνος ὄν 7
 ἡγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ Πέτρῳ, Ὁ Κύριός ἐστι. Σίμων οὖν Πέτρος,
 ἀκούσας ὅτι ὁ Κύριός ἐστι, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο ἦν γὰρ γυ- 8
 μνός, καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. οἱ δὲ ἄλλοι μαθηταὶ
 τῷ πλοιαρίῳ ἤλθον οὐ γὰρ ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' ὡς ἀπὸ 9
 πηχῶν διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. ὡς οὖν ἀπέ-
 βησαν εἰς τὴν γῆν, βλέπουσιν ἀνθρακίαν κειμένην καὶ ὀψάριον 10
 ἐπικείμενον, καὶ ἄρτον. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἐνέγκατε ἀπὸ
 τῶν ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. ἀνέβη Σίμων Πέτρος, καὶ εἵλκυσε 11
 τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, μεστὸν ἰχθύων μεγάλων ἑκατὸν πεντη-
 κοντατριῶν, καὶ τοσοῦτων ὄντων, οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. λέγει 12
 αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα τῶν μαθη-
 τῶν ἔξετάσαι αὐτόν, Σὺ τίς εἶ· εἰδότες ὅτι ὁ Κύριός ἐστιν. ἔρχεται 13
 οὖν ὁ Ἰησοῦς, καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ δίδωσιν αὐτοῖς, καὶ τὸ
 ὀψάριον ὁμοίως. τοῦτο ἤδη τρίτον ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς μα- 14
 θηταῖς αὐτοῦ, ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. Ὅτε οὖν ἤριστησαν, λέγει τῷ 15
 Σίμωνι Πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς με πλεῖον τούτων·
 λέγει αὐτῷ, Ναὶ Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ, Βόσκει 16
 τὰ ἄρνια μου. λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον, Σίμων Ἰωνᾶ, ἀγαπᾷς
 με· λέγει αὐτῷ, Ναὶ Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ, Ποί-

v.6 ὁδnms δέc λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} βάλλω^{vdaa2p} εἰς^p ὀδανp δεξιός^{aanpn} μέρος^{nanp} ὁdgnσ
 πλοῖον^{ngns} ὁdans δίκτυον^{nans} καίc εὐρίσκω^{vifa2p} βάλλω^{v1aa3p} οὖν^c καίc οὐ^{xo} ἐτι^{bo} αὐτός^{rpans}
 ἔλω^{vnaa} ἰσχύω^{v1aa3p} ἀπό^p ὁdgnσ πληθός^{ngns} ὁdgmρ ἰχθύς^{ngmp}. **v.7** λέγω^{v1pa3s} οὖν^c ὁdnmσ
 μαθητῆς^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} ὅς^{rpans} ἀγαπάω^{v1aa3s} ὁdnmσ Ἰησοῦς^{nnms} ὁddms Πέτρος^{ndms} ὁdnmσ
 κύριος^{nnms} εἰμι^{v1px3s} Σίμων^{nnms} οὖν^c Πέτρος^{nnms} ἀκούω^{vpaanms} ὅτι^c ὁdnmσ κύριος^{nnms} εἰμι^{v1px3s}
 ὁdams ἐπενδύτης^{nafs} διαζώννυμι^{viam3s} εἰμι^{v1ix3s} γάρ^c γυμνός^{anmnp} καίc βάλλω^{v1aa3s} ἑαυτοῦ^{vrxams}
 εἰς^p ὁdafs θάλασσα^{nafs}. **v.8** ὁdmp δέc ἄλλος^{anmnp} μαθητῆς^{nnmp} ὁdgnσ πλοῖαριον^{ndns}
 ἔρχομαι^{v1aa3p} οὐ^{xo} γάρ^c εἰμι^{v1ix3p} μακρὰν^{bo} ἀπό^p ὁdgnσ γῆ^{ngfs} ἀλλά^c ὡς^{bo} ἀπό^p πῆχυς^{ngmp}
 διακόσιοι^{ngmp} σῶρα^{vppanms} ὁdans δίκτυον^{nans} ὁdgmρ ἰχθύς^{ngmp}. **v.9** ὡς^{bo} οὖν^c ἀποθαίνω^{v1aa3p}
 εἰς^p ὁdafs γῆ^{nafs} βλέπω^{v1pa3p} ἀνθρακίαν^{nafs} κείμεν^{vppnafs} καίc ὀψάριον^{nans} ἐπικείμεν^{vppnans} καίc
 ἄρτος^{nams}. **v.10** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdmp} ὁdnmσ Ἰησοῦς^{nnms} φέρω^{vdaa2p} ἀπό^p ὁdgnρ ὀψάριον^{ngnp}
 ὅς^{rtgnp} πιάζω^{v1aa2p} νῦν^{bo}. **v.11** ἀναθαίνω^{v1aa3s} Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} καίc ἔλω^{v1aa3s} ὁdans
 δίκτυον^{nans} ἐπὶ^p ὁdgnσ γῆ^{ngfs} μετός^{aansn} ἰχθύς^{ngmp} μέγας^{agmpn} ἑκατόν^{tn} πεντήκοντα^{ngmp} καίc
 τοσοῦτος^{rdgmρ} εἰμι^{v1pxgmρ} οὐ^{xo} οἰζίζω^{v1ap3s} ὁdnmσ δίκτυον^{nnms}. **v.12** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdmp}
 ὁdnmσ Ἰησοῦς^{nnms} δεῦτε^{vdvx2p} ἀριστάω^{vdaa2p} οὐδεὶς^{anfns} δέc τολμάω^{v1aa3s} ὁdgmρ μαθητῆς^{ngmp}
 ἔξετάζω^{vnaa} αὐτός^{rpans} σύ^{rpn-s} τίς^{rqmns} εἰμι^{v1px2s} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c ὁdnmσ κύριος^{nnms} εἰμι^{v1px3s}.
v.13 ἔρχομαι^{v1pn3s} οὖν^c ὁdnmσ Ἰησοῦς^{nnms} καίc λαμβάνω^{v1pa3s} ὁdams ἄρτος^{nams} καίc δίδωμι^{v1pa3s}
 αὐτός^{rdmp} καίc ὁdans ὀψάριον^{nans} ὁμοίως^{bo}. **v.14** οὗτος^{rdnns} ἤδη^{bo} τρίτος^{aansn} φανερός^{v1ap3s}
 ὁdnmσ Ἰησοῦς^{nnms} ὁdmp μαθητῆς^{ndmp} αὐτός^{rpans} ἐγείρω^{vparnms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.15** ὅτε^{bo}
 οὖν^c ἀριστάω^{v1aa3p} λέγω^{v1pa3s} ὁddms Σίμων^{ndms} Πέτρος^{ndms} ὁdnmσ Ἰησοῦς^{nnms} Σίμων^{nvms}
 Ἰωνᾶς^{ngms} ἀγαπάω^{v1pa2s} ἐγώ^{tpa-s} πολὺς^{aansc} οὗτος^{rdgmρ} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms} ναί^{xo} κύριος^{nvms}
 σύ^{rpn-s} οἶδα^{v1xa2s} ὅτι^c φιλέω^{v1pa1s} σύ^{tpa-s} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms} βόσκα^{vdpa2s} ὁdanρ ἄρνιον^{nanp}
 ἐγώ^{pdg-s}.

17 μαινε τὰ πρόβατά μου. λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον, Σίμων Ἰωνᾶ, φιλεῖς με· ἔλυπήθη ὁ Πέτρος ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον, φιλεῖς με· καὶ εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, σὺ πάντα οἶδας, σὺ γινώσκεις ὅτι φιλῶ σε. λέγει
 18 αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Βόσκε τὰ πρόβατά μου. ἀμήν ἀμήν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτερος, ἐζώννυες σεαυτόν, καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθελες, ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου, καὶ ἄλλος σε ζώσει,
 19 καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. τοῦτο δὲ εἶπε, σημαίνων ποῖω θανάτω δοξάσει τὸν Θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ, Ἀκολουθεῖ μοι.
 20 ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Πέτρος βλέπει τὸν μαθητὴν ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπεσεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στήθος αὐτοῦ
 21 καὶ εἶπε, Κύριε, τίς ἐστὶν ὁ παραδιδούς σε· τοῦτον ἰδὼν ὁ Πέτρος
 22 λέγει τῷ Ἰησοῦ, Κύριε, οὔτως δὲ τί· λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς σε· σὺ ἀκολουθεῖ μοι.
 23 ἐξῆλθεν οὖν ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφούς, ὅτι ὁ μαθητὴς ἐκείνος οὐκ ἀποθνήσκει, καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ', Ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν ἕως ἔρχομαι, τί πρὸς
 24 σε· Οὗτός ἐστιν ὁ μαθητὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων, καὶ γράψας
 25 ταῦτα, καὶ οἶδαμεν ὅτι ἀληθὴς ἐστὶν ἡ μαρτυρία αὐτοῦ. Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἓν, οὐδὲ αὐτὸν οἴμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφόμενα βιβλία.

v.16 λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms} πάλιν^{bo} δευτερος^{bo} Σίμων^{nvms} Ἰωνᾶς^{ngms} ἀγαπάω^{v1pa2s} ἐγώ^{gpa-s} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms} ναί^{xo} κύριος^{nvms} σύ^{rn-s} οἶδα^{v1xa2s} ὅτι^c φιλέω^{v1pa1s} σύ^{gpa-s} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms} ποιμαίνω^{vdpa2s} ὁ^{danp} πρόβατον^{nanp} ἐγώ^{rg-s}. **v.17** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dans} τρίτος^{aansn} Σίμων^{nvms} Ἰωνᾶς^{ngms} φιλέω^{v1pa2s} ἐγώ^{gpa-s} λυπέω^{v1pa3s} ὁ^{dms} Πέτρος^{nvms} ὅτι^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dans} τρίτος^{aansn} φιλέω^{v1pa2s} ἐγώ^{gpa-s} καί^c λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms} κύριος^{nvms} σύ^{rn-s} πᾶς^{aanpn} οἶδα^{v1xa2s} σύ^{rn-s} γινώσκω^{v1pa2s} ὅτι^c φιλέω^{v1pa1s} σύ^{gpa-s} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nvms} βόσκει^{vdpa2s} ὁ^{danp} πρόβατον^{nanp} ἐγώ^{rg-s}. **v.18** ἀμήνth ἀμήνth λέγω^{v1pa1s} σύ^{rdp-s} ὅτε^{bo} εἰμι^{v1ix2s} νέος^{anmsc} ζωννύω^{v1a2s} σεαυτοῦ^{rxams} καί^c περιπατέω^{v1a2s} ὅπου^{bo} θέλω^{v1a2s} ὅταν^c δε^c γηράσκω^{vsaa2s} ἐκτείνω^{v1fa2s} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} σύ^{rg-s} καί^c ἄλλος^{anmsn} σύ^{gpa-s} ζωννύω^{v1fa3s} καί^c φέρω^{v1fa3s} ὅπου^{bo} οὐ^{xo} θέλω^{v1pa2s}. **v.19** οὗτος^{rdms} δε^c λέγω^{v1pa3s} σημαίνω^{vppanms} ποῖος^{rgdms} θάνατος^{ndms} δοξάζω^{vifa3s} ὁ^{dans} θεός^{namms} καί^c οὗτος^{rdms} λέγω^{vraanms} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms} ἀκολουθεῖ^{vdpa2s} ἐγώ^{rgp-s}. **v.20** ἐπιστρέφω^{vrapnms} δε^c ὁ^{dms} Πέτρος^{nvms} βλέπω^{v1pa3s} ὁ^{dans} μαθητὴς^{namms} ὅς^{rrams} ἀγαπάω^{v1a3s} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nvms} ἀκολουθεῖ^{vppaams} ὅς^{rrams} καί^c ἀναπίπτω^{v1a3s} ἐν^p ὁ^{ddms} δεῖπνον^{ndms} ἐπι^p ὁ^{dans} στήθος^{nans} αὐτός^{rgms} καί^c λέγω^{v1a3s} κύριος^{nvms} τίς^{rqnms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dms} παραδιδόμε^{vppanms} σύ^{gpa-s}. **v.21** οὗτος^{rdms} ὁ^{dans} ὅρα^{vraanms} ὁ^{dms} Πέτρος^{nvms} λέγω^{v1pa3s} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{ndms} κύριος^{nvms} οὗτος^{rdms} δε^c τίς^{rqnms}. **v.22** λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nvms} ἐάν^{vo} θέλω^{vsps1s} μένω^{vnpa} ἕως^c ἔρχομαι^{v1pa1s} τίς^{rqnms} πρὸς^p σύ^{gpa-s} σύ^{gpa-s} ἀκολουθεῖ^{vdpa2s} ἐγώ^{rgp-s}. **v.23** ἐξέρχομαι^{v1a3s} οὖν^c ὁ^{dms} λόγος^{nvms} οὗτος^{rdms} εἰς^p ὁ^{danp} ἀδελφός^{nanp} ὅτι^c ὁ^{dms} μαθητὴς^{nvms} ἐκεῖνος^{rdms} οὐ^{xo} ἀποθνήσκει^{v1pa3s} καί^c οὐ^{xo} λέγω^{v1a3s} αὐτός^{rdms} ὁ^{dms} Ἰησοῦς^{nvms} ὅτι^c οὐ^{xo} ἀποθνήσκει^{v1pa3s} ἀλλά^c ἐάν^{vo} αὐτός^{rpams} θέλω^{vsps1s} μένω^{vnpa} ἕως^c ἔρχομαι^{v1pn1s} τίς^{rqnms} πρὸς^p σύ^{gpa-s}. **v.24** οὗτος^{rdms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dms} μαθητὴς^{nvms} ὁ^{dms} μαρτυρῶν^{vppanms} περὶ^p οὗτος^{rdgnp} καί^c γράφω^{vraanms} οὗτος^{rdanp} καί^c οἶδα^{v1xa1p} ὅτι^c ἀληθὴς^{anfns} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dms} μαρτυρία^{nfns} αὐτός^{rgms}.

Ἀμήν.

---

v.25 εἰμι^{vipx3s} δέ^c καί^c ἄλλος^{annpn} πολὺς^{annpn} ὅσος^{rcnnp} ποιέω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} Ἰησοῦς^{nnms} ὅστις^{rrnnp} ἐάν^{qo} γράφω^{vsp3s} κατὰ^p εἰς^{nans} οὐδέ^{bo} αὐτός^{rpsms} οἶομαι^{vipn1s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} χωρέω^{vnaa} ὁ^{danp} γράφω^{vpppanp} βιβλίον^{nanp} ἀμήνth.

ΠΡΑΞΕΙΣ

ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

1 Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποιησάμην περὶ πάντων, ᾧ Θεόφιλε,
2 ᾧ ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, ἄχρι ἧς ἡμέρας, ἐν-
τειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ Πνεύματος Ἁγίου οὓς ἐξελέξατο,
3 ἀνελήφθη, οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐ-
τὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος
4 αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. καὶ συνα-
λιζόμενος μετ' αὐτῶν παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ
χωριζέσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς, ἣν ἠ-
5 κούσατέ μου, ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτί-
6 σθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. Οἱ
μὲν οὖν συνελθόντες ἐπήρῳτων αὐτὸν λέγοντες, Κύριε, εἰ ἐν τῷ
7 χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ· εἶπε δὲ
πρὸς αὐτούς, Οὐχ ὑμῶν ἐστὶ γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ
8 πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ. ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν, ἐπελ-
θόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες
9 ἐσχάτου τῆς γῆς. καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη,

1. v.1 ὁ^{dams} μὲν^{xo} πρῶτος^{aamsn} λόγος^{nams} ποιέω^{viam1s} περι^p πᾶς^{agnpn} ᾧⁱ Θεόφιλος^{nvms}
ὅς^{prgnp} ἄρχω^{v1ad3s} ὁ^{dnmns} Ἰησοῦς^{nnms} ποιέω^{vnpa} τέ^{xo} καί^c διδάσκω^{vnpa}. **v.2** ἄχρι^p
ὅς^{prgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἐντέλλομαι^{vpannms} ὁ^{ddmp} ἀπόστολος^{ndmp} διὰ^p πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn}
ὅς^{pramp} ἐκλέγω^{v1am3s} ἀναλαμβάνω^{v1ap3s}. **v.3** ὅς^{rdmp} καί^c παρίστημι^{v1aa3s} ἑαυτοῦ^{rxams}
ζάω^{vppaams} μετὰ^p ὁ^{dans} πάσχω^{vnaa} αὐτός^{prams} ἐν^p πολὺς^{adnpr} τεκμηρίων^{ndnp} διὰ^p ἡμέρα^{ngfp}
τεσσαράκοντα^{tn} ὀπτανόμαι^{vppnms} αὐτός^{rdmp} καί^c λέγω^{vpanms} ὁ^{danp} περι^p ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs}
ὁ^{dgnms} θεός^{ngms}. **v.4** καί^c συναλιζομαι^{vppnms} μετὰ^p αὐτός^{prgmp} παραγγέλλω^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp}
ἀπὸ^p Ἱεροσολύμων^{ngnp} μὴ^{xo} χωρίζω^{vnpd} ἀλλά^c περιμένω^{vnpa} ὁ^{dafs} ἐπαγγελία^{nafs} ὁ^{dgnms} πατὴρ^{ngms}
ὅς^{trafs} ἀκούω^{v1aa2p} ἐγώ^{prg-s}. **v.5** ὅτι^c Ἰωάννης^{nnms} μὲν^{xo} βαπτίζω^{v1aa3s} ὕδωρ^{ndns} σύ^{trp-n} δε^c
βαπτίζω^{v1fp2p} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ἅγιος^{adnns} οὐ^{xo} μετὰ^p πολὺς^{aafrn} οὗτος^{rdafp} ἡμέρα^{nafr}. **v.6** ὁ^{dnp}
μὲν^{xo} οὖν^c συνέρχομαι^{vpaanmp} ἐπερωτάω^{v1aa3p} αὐτός^{prams} λέγω^{vppanmp} κύριος^{nvms} εἰ^{qo} ἐν^p ὁ^{ddms}
χρόνος^{ndms} οὗτος^{rdms} ἀποκαθιστάνω^{v1pa2s} ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{ddms} Ἰσραήλ^{tp}. **v.7** λέγω^{v1aa3s}
δε^c πρὸς^p αὐτός^{pramp} οὐ^{xo} σύ^{trg-p} εἰμι^{v1px3s} γινώσκω^{vnaa} χρόνος^{namp} ἢ^{xo} καιρός^{namp} ὅς^{tramp}
ὁ^{dnmns} πατὴρ^{nnms} τίθημι^{v1am3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἴδιος^{adfsn} ἐξουσία^{ndfs}. **v.8** ἀλλά^c λαμβάνω^{v1fd2p}
δύναμις^{nafs} ἐπέρχομαι^{vpaagns} ὁ^{dgnms} ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} ἐπί^p σύ^{trpa-p} καί^c εἰμι^{v1fx2p} ἐγώ^{trpd-s}
μάρτυς^{nnmp} ἐν^p τέ^{xo} Ἱεροσολήμ^{tp} καί^c ἐν^p πᾶς^{adfsn} ὁ^{dafs} Ἰουδαία^{ndfs} καί^c Σαμάρεια^{ndfs} καί^c
ἕως^c ἐσχάτος^{agnsn} ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}.

καὶ νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. καὶ ὡς
 ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανόν, πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ
 ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι λευκῇ, οἱ καὶ εἶ-
 πον, Ἄνδρες Γαλιλαῖοι, τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρανόν·
 οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὐ-
 τως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν
 οὐρανόν. Τότε ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ κα-
 λουμένου Ἐλαιῶνος, ὃ ἐστὶν ἐγγὺς Ἱερουσαλὴμ, σαββάτου ἔχον
 ὁδόν. καὶ ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῶον οὗ ἦσαν κα-
 ταμένοντες, ὃ τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας,
 Φίλιππος καὶ Θωμᾶς, Βαρθολομαῖος καὶ Ματθαῖος, Ἰάκωβος Ἀλ-
 φαίου καὶ Σίμων ὁ ζηλωτής, καὶ Ἰούδας Ἰακώβου. οὗτοι πάντες
 ἦσαν προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεή-
 σει, σὺν γυναίξϊ καὶ Μαρίας τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς
 ἀδελφοῖς αὐτοῦ. Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος
 ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν εἶπεν ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ
 ὡς ἑκατὸν εἴκοσιν, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἕδει πληρωθῆναι τὴν γρα-
 φὴν ταύτην, ἣν προεῖπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον διὰ στόματος Δαβὶδ
 περὶ Ἰούδα, τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσι τὸν Ἰησοῦν.
 ὅτι καταριθμημένος ἦν σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχε τὸν κληρὸν τῆς δια-
 κονίας ταύτης. οὗτος μὲν οὖν ἐκτίησατο χωρίον ἐκ τοῦ μισθοῦ
 τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνῆς γενόμενος ἐλάκησε μέσος, καὶ ἐξεχύθη

v.9 καί^c οὔτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms} βλέπω^{vppagmp} αὐτός^{rpgmp} ἐπαίρω^{vīap3s} καί^c νεφέλη^{nnfs}
 ὑπολαμβάνω^{vīaa3s} αὐτός^{rpsams} ἀπὸ^p ὄδῳ^{gdmp} ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rpgmp}. **v.10** καί^c ὡς^{bo}
 ἀτενίζω^{vppanmp} εἰμι^{vīaix3p} εἰς^p ὀδῶς^{nam} οὐρανός^{nam} πορευομαι^{vppngms} αὐτός^{rpgms} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s}
 ἀνήρ^{nnmp} δύο^{tn} παρίστημι^{vīva3p} αὐτός^{rpdmp} ἐν^p ἐσθῆ^{ndfs} λευκός^{adfsn}. **v.11** ὅς^{rmmpp} καί^c
 λέγω^{vīaa3p} ἀνήρ^{nnmp} Γαλιλαῖος^{nnmp} τίς^{rqans} ἴστημι^{vīxa2p} ἐμβλέπω^{vppanmp} εἰς^p ὀδῶς^{nam} οὐρανός^{nam}
 οὔτος^{rndms} ὁδῶς^{nam} Ἰησοῦς^{nnms} ὁδῶς^{nam} ἀναλαμβάνω^{vrapnms} ἀπὸ^p σύ^{rpg-p} εἰς^p ὀδῶς^{nam} οὐρανός^{nam}
 οὗτω^{bo} ἔρχομαι^{vīfd3s} ὅς^{rtrams} τρόπος^{nam} θεάομαι^{vīad2p} αὐτός^{rpsams} πορευομαι^{vppnms} εἰς^p
 ὀδῶς^{nam} οὐρανός^{nam}. **v.12** τότε^{bo} ὑποστρέφω^{vīaa3p} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} ἀπὸ^p ὄρος^{ngms} ὄδῶς^{ngms}
 καλέω^{vpppms} ἐλαιῶν^{ngms} ὅς^{rtrms} εἰμι^{vīvx3s} ἐγγύς^{bo} Ἱερουσαλήμ^{tp} σάββατον^{ngms} ἔχω^{vppaans}
 ὁδός^{nafs}. **v.13** καί^c ὅτε^{bo} εἰσέρχομαι^{vīaa3p} ἀναβαίνω^{vīaa3p} εἰς^p ὀδῶς^{nam} ὑπερῶον^{nam} ὅς^{bo}
 εἰμι^{vīix3p} καταμένω^{vppanmp} ὁδῶς^{nam} τῷ^{xo} Πέτρος^{nnms} καί^c Ἰάκωβος^{nnms} καί^c Ἰωάννης^{nnms}
 καί^c Ἀνδρέας^{nnms} Φίλιππος^{nnms} καί^c Θωμᾶς^{nnms} Βαρθολομαῖος^{nnms} καί^c Ματθαῖος^{nnms}
 Ἰάκωβος^{nnms} Ἀλφαῖος^{ngms} καί^c Σίμων^{nnms} ὁδῶς^{nam} ζηλωτής^{ngms} καί^c Ἰούδας^{nnms} Ἰάκωβος^{ngms}.
v.14 οὗτος^{rdnmp} πᾶς^{anmpn} ἐμὶ^{vīix3p} προσκαρτερέω^{vppanmp} ὁμοθυμαδόν^o ὁδῶς^{nam} προσευχῇ^{ndfs}
 καί^c ὁδῶς^{nam} δέησις^{ndfs} σὺν^p γυνὴ^{ndfp} καί^c Μαρίας^{ndfs} ὁδῶς^{nam} μητῆρ^{ndfs} ὁδῶς^{nam} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c σὺν^p
 ὁδῶς^{nam} ἀδελφός^{ndmp} αὐτός^{rpgms}. **v.15** καί^c ἐν^p ὁδῶς^{nam} ἡμέρα^{ndfp} οὗτος^{rddfp} ἀνίστημι^{vpaanms}
 Πέτρος^{nnms} ἐν^p μέσος^{adnsp} ὄδῳ^{gdmp} μαθητῆς^{ngmp} λέγω^{vīaa3s} εἰμι^{vīix3s} τῷ^{xo} ὄχλος^{nnms} ὀνομα^{ngmp} ἐπι^p
 ὀδῶς^{nam} αὐτός^{rpsams} ὡς^{bo} ἑκατὸν^{tn} εἴκοσι^{nnmp}. **v.16** ἀνήρ^{nnmp} ἀδελφός^{nnmp} δεῖ^{vīiq3s} πληρῶ^{vnap}
 ὁδῶς^{nam} γραφῆ^{nafs} οὗτος^{rdafs} ὅς^{rtrafs} προλέγω^{vīaa3s} ὁδῶς^{nam} πνεῦμα^{nnns} ἁγίος^{adnsp} διὰ^p στόμα^{ngms}
 Δαυιδ^p περὶ^p Ἰούδας^{ngms} ὄδῶς^{nam} γίνομαι^{vpadgms} ὁδηγός^{ngms} ὁδῶς^{nam} συλλαμβάνω^{vpaadmp} ὁδῶς^{nam}
 Ἰησοῦς^{nam}. **v.17** ὅτι^c καταριθμέω^{vpxrnm} εἰμι^{vīix3s} σὺν^p ἐγώ^{rdp-p} καί^c λαγχάνω^{vīaa3s} ὁδῶς^{nam}
 κληρὸς^{nam} ὁδῶς^{nam} διακονία^{ngfs} οὗτος^{rdfgs}.

19 πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ. καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κα-
 20 τοικοῦσιν Ἱερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ
 21 διαλέκτῳ αὐτῶν Ἀκελδαμά, τοῦτ' ἔστιν Χωρίον αἵματος. γέγρα-
 22 πται γὰρ ἐν βίβλῳ Ψαλμῶν, Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος,
 23 καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καί, Τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι
 24 ἕτερος. δεῖ οὖν τῶν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ
 25 ἐν ᾧ εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς, ἀρξάμε-
 26 νος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος Ἰωάννου, ἕως τῆς ἡμέρας ἧς ἀνελήφθη
 27 ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα
 28 τούτων. καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν,
 29 ὃς ἐπεκλήθη Ἰοῦστος, καὶ Ματθίαν. καὶ προσευξάμενοι εἶπον,
 30 Σὺ Κύριε, καρδιογνώστα πάντων, ἀνάδειξον ἐκ τούτων τῶν δύο ὃν
 31 ἕνα, ἐξελέξω, λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀπο-
 32 στολῆς, ἐξ ἧς παρέβη Ἰούδας, πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον.
 33 καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆρος ἐπὶ Ματθίαν,
 34 καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων.

2 Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς, ἦσαν
 2 ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐ-
 3 ρανοῦ ἤχος ὥσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον
 3 τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι. καὶ ὠφθησαν αὐτοῖς διαμεριζό-

v.18 οὗτος^{rdnms} μέν^{xo} οὖν^c κτῶμα^{viad3s} χωρίον^{nans} ἐκ^p ὁ^dgms μισθός^{ngms} ὁ^dgfs
 ἀδικία^{ngfs} καί^c πρηνής^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms} λακάω^{viaa3s} μέσος^{anmsn} καί^c ἐκχέω^{viap3s} πᾶς^{annpn}
 ὁ^ddmnp σπλάγχχον^{ninp} αὐτός^{rpgms}. **v.19** καί^c γνωστός^{anmsn} γίνομαι^{viad3s} πᾶς^{admpn}
 ὁ^dddmp κατοικέω^{vppadmp} Ἱερουσαλήμ^{tp} ὥστε^c καλέω^{vnap} ὁ^ddans χωρίον^{nans} ἐκεῖνος^{rdans} ὁ^ddfis
 ἴδιος^{adfsn} διάλεκτος^{ndfs} αὐτός^{rpgmp} Ἀκελδαμά^{tp} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} χωρίον^{nans} αἶμα^{ngms}.

v.20 γράφω^{vixp3s} γάρ^c ἐν^p βίβλος^{ndfs} ψαλμός^{ngmp} γίνομαι^{vdao3s} ὁ^ddnfs ἔπαυλις^{nnfs} αὐτός^{rpgms}
 ἔρημος^{anfsn} καί^c μὴ^{xo} εἰμι^{vdp3s} ὁ^ddnms κατοικέω^{vppanms} ἐν^p αὐτός^{rpdfs} καί^c ὁ^ddafs ἐπισκοπιῆ^{inafs}
 αὐτός^{rpgms} λαμβάνω^{voaa3s} ἕτερος^{anmsn}. **v.21** δεῖ^{vixp3s} οὖν^c ὁ^dgmp συνέρχομαι^{vpraagmp} ἐγώ^{rpd-p}
 ἀνήρ^{ngmp} ἐν^p πᾶς^{admsn} χρόνος^{ndms} ἐν^p ὅς^{rtdms} εἰσέρχομαι^{viaa3s} καί^c ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἐπὶ^p ἐγώ^{rpa-p}
 ὁ^ddnms κύριος^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.22** ἀρχω^{vpannms} ἀπὸ^p ὁ^ddgms βάπτισμα^{ngms} Ἰωάννης^{ngms}
 ἕως^c ὁ^dgfs ἡμέρα^{ngfs} ὅς^{rrgfs} ἀναλαμβάνω^{viap3s} ἀπὸ^p ἐγώ^{rpg-p} μάρτυς^{nams} ὁ^dgfs ἀνάστασις^{ngfs}
 αὐτός^{rpgms} γίνομαι^{vnad} σὺν^p ἐγώ^{rpd-p} εἶς^{nams} οὗτος^{rdgmp}. **v.23** καί^c ἴσημι^{viaa3p} δύο^{tn} Ἰωσήφ^{tp}
 ὁ^ddams καλέω^{vpppams} Βαρσαβᾶς^{nams} ὅς^{rnnms} ἐπικαλέω^{viap3s} Ἰοῦστος^{nms} καί^c Ματθαῖος^{nams}.

v.24 καί^c προσεύχομαι^{vpadnmp} λέγω^{viaa3p} σὺ^{rpn-s} κύριος^{nms} καρδιογνώστης^{nms} πᾶς^{agmpn}
 ἀναδείκνυμι^{vdaa2s} ἐκ^p οὗτος^{rdgmp} ὁ^dgmp δύο^{tn} ὅς^{rtrams} εἶς^{nams} ἐκλέγω^{viam2s}. **v.25** λαμβάνω^{vnaa}
 ὁ^ddams κλῆρος^{nams} ὁ^dgfs διακονία^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} καί^c ἀποστολή^{ngfs} ἐκ^p ὅς^{rtrgfs} παραβαῖνω^{viaa3s}
 Ἰούδας^{nnms} πορεύομαι^{vnao} εἰς^p ὁ^ddams τόπος^{nams} ὁ^ddams ἴδιος^{aamsn}. **v.26** καί^c δίδωμι^{viaa3p}
 κλῆρος^{namp} αὐτός^{rpgmp} καί^c πίπτω^{viaa3s} ὁ^ddnms κλῆρος^{nms} ἐπὶ^p Ματθαῖος^{nams} καί^c
 συγκαταψηφίζομαι^{viap3s} μετὰ^p ὁ^dgmp ἕνδεκα^{tn} ἀπόστολος^{ngmp}. **2. v.1** καί^c ἐν^p ὁ^ddnms
 συμπληρόω^{vnp} ὁ^ddafs ἡμέρα^{nafs} ὁ^dgfs πεντηκοστή^{ngfs} εἰμι^{vix3p} ἅπας^{anmpn} ὁμοθυμαδόν^{bo} ἐπι^p
 ὁ^ddans αὐτός^{rpan}. **v.2** καί^c γίνομαι^{viad3s} ἄφνω^{bo} ἐκ^p ὁ^ddgms οὐρανός^{ngms} ἤχος^{nnms} ὥσπερ^{bo}
 φέρω^{vpepfs} πνοή^{ngfs} βίαιος^{agfsn} καί^c πληρόω^{viaa3s} ὅλος^{aamsn} ὁ^ddams οἶκος^{nams} ὅς^{bo} εἰμι^{vix3p}
 καθήμεν^{vppnnmp}.

μεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, ἐκάθισέ τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν. καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν 4
 ἐτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγε-
 σθαι. Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἄνδρες 5
 εὐλαβεῖς, ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. γενομένης 6
 δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθε τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤ-
 κουνον εἰς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. ἐξίσταντο 7
 δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Οὐκ ἰδοῦ
 πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι· καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκού- 8
 ομεν ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ἧ ἔγεννήθημεν· Πάρθοι 9
 καὶ Μηδοὶ καὶ Ἐλαμίται, καὶ οἱ κατοικοῦντες τὴν Μεσοποταμίαν,
 Ἰουδαίαν τε καὶ Καππαδοκίαν, Πόντον καὶ τὴν Ἀσίαν, Φρυγίαν 10
 τε καὶ Παμφυλίαν, Αἴγυπτον καὶ τὰ μέρη τῆς Λιβύης τῆς κατὰ
 Κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες Ῥωμαῖοι, Ἰουδαῖοί τε καὶ προ- 11
 σήλυτοι, Κρηῖτες καὶ Ἄραβες ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν ταῖς 12
 ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες
 καὶ διηπόρουν, ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, Τί ἂν θέλοι τοῦτο
 εἶναι· ἕτεροι δὲ χλευάζοντες ἔλεγον ὅτι Γλεύκους μεμεστωμένοι 13
 εἰσὶ. Σταθεῖς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἕνδεκα, ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ,
 καὶ ἀπεφθέγγετο αὐτοῖς, Ἄνδρες Ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοικοῦντες
 Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔστω, καὶ ἐνωτίασθε

v.3 καί^c ὁράω^{viap3p} αὐτὸς^{rdmp} διαμερίζω^{vppenf} γλῶσσα^{nnfp} ὡσεὶ^{bo} πῦρ^{ngns} καθίζω^{viaa3s} τέ^{xo} ἐπι^p
 εἶς^{nam} ἕκαστος^{aamsn} αὐτὸς^{rgmp}. **v.4** καί^c πῖμπλημι^{viap3p} ἅπας^{anmpn} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn}
 καί^c ἄρχω^{viad3p} λαλέω^{vnpa} ἕτερος^{adfpn} γλῶσσα^{ndfp} καθὼς^{bo} ὁ^{dnn} πνεῦμα^{nnns} διδωμι^{via3s}
 αὐτὸς^{rdmp} ἀποφθέγγομαι^{vnpn}. **v.5** εἰμι^{viix3p} δε^c ἐν^p Ἱερουσαλὴμ^p κατοικέω^{vppanmp}
 Ἰουδαῖος^{anmpn} ἀνὴρ^{nnmp} εὐλαβής^{anmpn} ἀπὸ^p πᾶς^{agnsn} ἔθνους^{ngns} ὁ^{dgnp} ὑπὸ^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nam}.
v.6 γίνομαι^{vpadgfs} δε^c ὁ^{dgfs} φωνή^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} συνέρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dnn} πλῆθος^{nnns} καί^c
 συγγέω^{viap3s} ὅτι^c ἀκούω^{via3p} εἰς^{nnms} ἕκαστος^{anmsn} ὁ^{ddfs} ἴδιος^{adfsn} διάλεκτος^{ndfs} λαλέω^{vppagmp}
 αὐτός^{rgmp}. **v.7** ἐξίστημι^{viim3p} δε^c πᾶς^{anmpn} καί^c θαυμάζω^{viaa3p} λέγω^{vppanmp} πρὸς^p
 ἀλλήλων^{reamp} οὐ^{xo} ἰδοῦ^{vdaa2s} πᾶς^{anmpn} οὗτος^{rdmp} εἰμι^{viix3p} ὁ^{dnnmp} λαλέω^{vppanmp} Γαλιλαῖος^{nnmp}.
v.8 καί^c πῶς^{bo} ἐγώ^{rpnp} ἀκούω^{vipa1p} ἕκαστος^{anmsn} ὁ^{ddfs} ἴδιος^{adfsn} διάλεκτος^{ndfs} ἐγώ^{rgp} ἐν^p
 ὧς^{trdfs} γεννάω^{viap1p}. **v.9** Πάρθος^{nnmp} καί^c Μηδος^{nnmp} καί^c Ἐλαμίτης^{nnmp} καί^c ὁ^{dnnmp}
 κατοικέω^{vppanmp} ὁ^{dafs} Μεσοποταμία^{nafs} Ἰουδαία^{nafs} τέ^{xo} καί^c Καππαδοκία^{nafs} Πόντος^{nam} καί^c
 ὁ^{dafs} Ἀσία^{nafs}. **v.10** Φρυγία^{nafs} τέ^{xo} καί^c Παμφυλία^{nafs} Αἴγυπτος^{nafs} καί^c ὁ^{damp} μέρος^{nanp} ὁ^{dgfs}
 Λιβύη^{ngfs} ὁ^{dgfs} κατὰ^p Κυρήνη^{nafs} καί^c ὁ^{dnnmp} ἐπιδημέω^{vppanmp} Ῥωμαῖος^{anmpn} Ἰουδαῖος^{anmpn} τέ^{xo}
 καί^c προσήλυτος^{nnmp}. **v.11** Κρῆς^{nnmp} καί^c Ἄραψ^{nnmp} ἀκούω^{vipa1p} λαλέω^{vppagmp} αὐτός^{rgmp}
 ὁ^{ddfp} ἡμέτερος^{rsdfp} γλῶσσα^{ndfp} ὁ^{damp} μεγαλειος^{aanpn} ὁ^{dngms} θεός^{ngms}. **v.12** ἐξίστημι^{viim3p} δε^c
 πᾶς^{anmpn} καί^c διαπορέω^{via3p} ἄλλος^{anmsn} πρὸς^p ἄλλος^{aamsn} λέγω^{vppanmp} τίς^{rqans} ἂν^{xo} θέλω^{vopa3s}
 οὗτος^{rdans} εἰμι^{vnpax}. **v.13** ἕτερος^{anmpn} δε^c χλευάζω^{vppanmp} λέγω^{via3p} ὅτι^c γλεύκος^{ngns}
 μεστώ^{vnpnmp} εἰμι^{viix3p}.

15 τὰ ῥήματά μου. οὐ γάρ, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, οὔτοι μεθύου-
 16 σιν, ἔστι γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας, ἀλλὰ τοῦτο ἔστι τὸ εἰρημένον
 17 διὰ τοῦ προφήτου Ἰωήλ, Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέ-
 γει ὁ Θεός, ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ
 προφητεύουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νε-
 18 ανίσκοι ὑμῶν ὀράσεις ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια
 ἐνυπνιασθήσονται, καὶ γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δού-
 19 λας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου,
 20 σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἶμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα καπνοῦ, ὁ
 ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκοτός, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἶμα, πρὶν ἢ
 21 ἔλθειν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ, καὶ ἔσται,
 22 πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται. ἄνδρες
 Ἰσραηλίται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους, Ἰησοῦν τὸν Ναζω-
 ραῖον, ἄνδρα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποδεδειγμένον εἰς ὑμᾶς δυνάμει
 καὶ τέρασι καὶ σημείοις, οἷς ἐποίησε δι' αὐτοῦ ὁ Θεός ἐν μέσῳ
 23 ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ οἶδατε, τοῦτον τῇ ὀρισμένη βουλῇ καὶ
 προγνώσει τοῦ Θεοῦ ἔκδοτον λαβόντες, διὰ χειρῶν ἀνόμων προ-
 24 σπηξάντες ἀνείλετε, ὃν ὁ Θεός ἀνέστησε, λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ
 θανάτου, καθότι οὐκ ἦν δυνατόν κρατεῖσθαι αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ.

v.14 ἴσημι^{vrapnms} δέ^c Πέτρος^{nnms} σύν^p ὁ^{ddmp} ἔνδεκα^{tn} ἐπαῖρω^{v1aa3s} ὁ^{dafis} φωνή^{nafs} αὐτός^{rgms}
 καί^c ἀποφθέγγομαι^{v1ad3s} αὐτός^{rgdmp} ἀνήρ^{nvmp} Ἰουδαίος^{avmnp} καί^c ὁ^{dnmp} κατοικέω^{vppanmp}
 Ἰερουσαλήμ^{tp} ἅπας^{anmnp} οὗτος^{rdnms} σύ^{rdp-p} γνωστός^{ansn} εἰμι^{vdpvx3s} καί^c ἐνωτιζομαι^{v1dad2p}
 ὁ^{damp} ῥήμα^{nanp} ἐγώ^{rgp-s}. **v.15** οὐ^{xo} γάρ^c ὡς^{bo} σύ^{trp-p} ὑπολαμβάνω^{v1pa2p} οὗτος^{rdnmp}
 μεθύω^{v1pa3p} εἰμι^{v1px3s} γάρ^c ὥρα^{nnfs} τρίτος^{anfsn} ὁ^{dgrs} ἡμέρα^{ngfs}. **v.16** ἀλλά^c οὗτος^{rdnms}
 εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} λέγω^{v1pxnms} διὰ^p ὁ^{dgrms} προφήτης^{ngms} Ἰωήλ^{tp}. **v.17** καί^c εἰμι^{v1vix3s} ἐν^p ὁ^{ddfp}
 ἔσχατος^{adfpn} ἡμέρα^{ndfp} λέγω^{v1pa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐκχεῶ^{ns} ἀπὸ^p ὁ^{dgrms} πνεῦμα^{ngms} ἐγώ^{rgp-s}
 ἐπι^p πᾶς^{aafsn} σάρξ^{nafs} καί^c προφητεύω^{v1fa3p} ὁ^{dnmp} υἱός^{nnmp} σύ^{trp-p} καί^c ὁ^{dnfp} ἐν^p θύρα^{nnfp}
 σύ^{trp-p} καί^c ὁ^{dnmp} νεανίσκος^{nnmp} σύ^{trp-p} ὅρασις^{nafp} ὀράω^{v1fd3p} καί^c ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmnp}
 σύ^{trp-p} ἐνύπνιον^{nanp} ἐνυπνιάζομαι^{v1fp3p}. **v.18** καί^c γέ^{xo} ἐπι^p ὁ^{damp} δοῦλος^{namp} ἐγώ^{rgp-s}
 καί^c ἐπι^p ὁ^{dafp} δούλη^{nafp} ἐγώ^{rgp-s} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ἐκεῖνος^{rddfp} ἐκχεῶ^{v1fa1s} ἀπὸ^p ὁ^{dgrms}
 πνεῦμα^{ngms} ἐγώ^{rgp-s} καί^c προφητεύω^{v1fa3p}. **v.19** καί^c δίδωμι^{v1fa1s} τέρας^{namp} ἐν^p ὁ^{ddms}
 οὐρανός^{ndms} ἄνω^{bo} καί^c σημεῖον^{namp} ἐπι^p ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} κάτω^{bo} αἶμα^{nans} καί^c πῦρ^{nans} καί^c ἀτμίς^{nafs}
 καπνός^{ngms}. **v.20** ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} μεταστρέφω^{v1fp3s} εἰς^p σκοτός^{nans} καί^c ὁ^{dnfs} σελήνη^{nnfs} εἰς^p
 αἶμα^{nans} πρὶν^{bo} ἢ^{xo} ἔρχομαι^{vnaa} ὁ^{dafis} ἡμέρα^{nafs} κύριος^{ngms} ὁ^{dafis} μέγας^{aafsn} καί^c ἐπιφανής^{aafsn}.
v.21 καί^c εἰμι^{v1vix3s} πᾶς^{anmsn} ὅς^{rrnms} ἄνω^{xo} ἐπικαλέω^{vsm3s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} κύριος^{ngms} σὸζω^{v1fp3s}.
v.22 ἀνὴρ^{nvmp} Ἰσραηλίτης^{nvmp} ἀκούω^{v1aa2p} ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams}
 Ναζωραῖος^{nams} ἀνὴρ^{nams} ἀπὸ^p ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ἀποδείκνυμι^{v1pxpms} εἰς^p σύ^{trp-p} δύναμις^{ndfp} καί^c
 23 τέρας^{ndmp} καί^c σημεῖον^{ndmp} ὅς^{rdnp} ποιέω^{v1aa3s} διὰ^p αὐτός^{rgms} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} ἐν^p μέσῳ^{adnsn}
 σύ^{trp-p} καθώς^{bo} καί^c αὐτός^{rgnmp} οἶδα^{v1xa2p}. **v.23** οὗτος^{rdams} ὁ^{ddfs} ὀρίζω^{v1pxpfs} βουλή^{ndfs}
 καί^c πρόγνως^{ndfs} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ἔκδοτος^{aamsn} λαμβάνω^{vpaanmp} διὰ^p χεῖρ^{ngfp} ἀνομος^{agnmp}
 προσπήνυμι^{vpaanmp} ἀναιρέω^{v1aa2p}. **v.24** ὅς^{rrams} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} ἀνίστημι^{v1aa3s} λύω^{vpaanms}
 ὁ^{dafp} ὠδῖν^{nafp} ὁ^{dgrms} θάνατος^{ngms} καθότι^{bo} οὐ^{xo} εἰμι^{v1vix3s} δυνατός^{ansn} κρατέω^{vnpp} αὐτός^{rgms}
 ὑπὸ^p αὐτός^{rgms}.

Δαβὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν, Προωρώμην τὸν Κύριον ἐνώπιόν μου 25
 διὰ παντός, ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα μὴ σαλευθῶ, διὰ τοῦτο 26
 εὐφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλίασατο ἡ γλῶσσά μου, ἔτι δὲ
 καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις 27
 τὴν ψυχὴν μου εἰς ἄδου, οὐδὲ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθο-
 ράν. ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με εὐφροσύνης μετὰ 28
 τοῦ προσώπου σου. ἄνδρες ἀδελφοί, ἔξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας 29
 πρὸς ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου Δαβίδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησε καὶ ἐ-
 τάφη, καὶ τὸ μνημα αὐτοῦ ἔστιν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης.
 προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὄρκω ὤμοσεν αὐτῷ ὁ Θε- 30
 ὁς, ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν
 Χριστόν, καθίσει ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, προΐδων ἐλάλησε περὶ 31
 τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅτι οὐ κατελείφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ
 εἰς ἄδου, οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν. τοῦτον τὸν Ἰησοῦν 32
 ἀνέστησεν ὁ Θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες. τῇ δεξιᾷ 33
 οὖν τοῦ Θεοῦ ὑψωθείς, τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος
 λαβὼν παρὰ τοῦ πατρός, ἐξέχεε τοῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς βλέπετε καὶ
 ἀκούετε. οὐ γὰρ Δαβὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, λέγει δὲ αὐτός, 34
 Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν 35
 θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. ἀσφαλῶς οὖν 36
 γινωσκέτω πᾶς οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι καὶ Κύριον καὶ Χριστόν αὐτόν

v.25 Δαυιδ^{tp} γάρ^c λέγω^{vipa3s} εἰς^p αὐτός^{rpams} προοράω^{vim1s} ὁ δαμς κύριος^{nams} ἐνώπιον^{bo} ἐγώ^{rpq-s}
 διὰ^p πᾶς^{agmsn} ὅτι^c ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ἐγώ^{rpq-s} εἰμι^{vipx3s} ἵνα^c μὴ^{xo} σαλευθῶ^{vsap1s}. **v.26** διὰ^p
 οὗτος^{rdans} εὐφραίνω^{viap3s} ὁ δnfis καρδία^{nfnfs} ἐγώ^{rpq-s} καί^c ἀγαλλιάω^{via3s} ὁ δnfis γλῶσσα^{nfnfs} ἐγώ^{rpq-s}
 ἔτι^{bo} δε^c καί^c ὁ δnfis σὰρξ^{nfnfs} ἐγώ^{rpq-s} κατασκηνόω^{vifa3s} ἐπὶ^p ἐλπίς^{ndfs}. **v.27** ὅτι^c οὐ^{xo}
 ἐγκαταλείπω^{vifa2s} ὁ δafis ψυχὴ^{nafis} ἐγώ^{rpq-s} εἰς^p ἄδης^{ngms} οὐδέ^{bo} διδωμι^{vifa2s} ὁ δafis ὄσιος^{aamsn}
 σύ^{rpq-s} ὁράω^{vnaa} διαφθορά^{nafis}. **v.28** γνωρίζω^{viaa2s} ἐγώ^{rpq-s} ὁ δός^{nafp} ζωή^{ngfs} πληρόω^{vifa2s}
 ἐγώ^{tpa-s} εὐφροσύνη^{ngfs} μετὰ^p ὁ δgms πρόσωπον^{ngms} σύ^{rpq-s}. **v.29** ἀνήρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp}
 ἔξεσι^{vrrqans} λέγω^{vnaa} μετὰ^p παρρησία^{ngfs} πρὸς^p σύ^{tpa-p} περὶ^p ὁ δgms πατριάρχης^{ngms} Δαυιδ^{tp}
 ὅτι^c καί^c τελευτάω^{viaa3s} καί^c ὅπτι^v ἄπτι^{viap3s} καί^c ὁ δnms μνημα^{nams} αὐτοῦ^{ngms} εἰμι^{vipx3s} ἐν^p
 ἐγώ^{rpq-p} ἄχρι^p ὁ δgfs ἡμέρα^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}. **v.30** προφήτης^{ngms} οὖν^c ὑπάρχω^{vrrpans} καί^c
 οἶδα^{vrxanms} ὅτι^c ὄρκος^{ndms} ὁ μνύω^{viaa3s} αὐτός^{rpams} ὁ δnms θεός^{ngms} ἐκ^p καρπός^{ngms} ὁ δgfs
 ὀσφύς^{ngfs} αὐτός^{rpams} ὁ δans κατὰ^p σὰρξ^{znafis} ἀνίστημι^{vnfa} ὁ δams Χριστός^{nams} καθίζω^{vnaa} ἐπὶ^p ὁ δgms
 θρόνος^{ngms} αὐτός^{rpams}. **v.31** προοράω^{vpaanms} λαλέω^{viaa3s} περὶ^p ὁ δgfs ἀνάστασις^{ngfs} ὁ δgms
 Χριστός^{ngms} ὅτι^c ὅς^{xo} καταλείπω^{viap3s} ὁ δnfis ψυχὴ^{nfnfs} αὐτός^{rpams} εἰς^p ἄδης^{ngms} οὐδέ^{bo} ὁ δnfis
 σὰρξ^{nfnfs} αὐτός^{rpams} ὁράω^{viaa3s} διαφθορά^{nafis}. **v.32** οὗτος^{rdans} ὁ δams Ἰησοῦς^{nams} ἀνίστημι^{viaa3s}
 ὁ δnms θεός^{ngms} ὅς^{rpams} πᾶς^{anmpn} ἐγώ^{rpn-p} εἰμι^{vipx1p} μάρτυς^{nnmp}. **v.33** ὁ δdfis δεξιός^{adfsn} οὖν^c
 ὁ δgms θεός^{ngms} ὑψόω^{vrapnms} ὁ δafis τέ^{xo} ἐπαγγελία^{nafis} ὁ δgms ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngms} λαμβάνω^{vraanms}
 παρα^p ὁ δgms πατήρ^{ngms} ἐκχέω^{viaa3s} οὗτος^{rdans} ὅς^{rtrans} νῦν^{bo} σύ^{rpn-p} βλέπω^{vipa2p} καί^c ἀκούω^{vipa2p}.
v.34 οὗ^{xo} γάρ^c Δαυιδ^{tp} ἀναβαίνω^{viaa3s} εἰς^p ὁ δamp οὐρανός^{namp} λέγω^{vipa3s} δε^c αὐτός^{rpams}
 λέγω^{viaa3s} ὁ δnms κύριος^{ngms} ὁ δdms κύριος^{ngms} ἐγώ^{rpq-s} κάθημαι^{vdpn2s} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ἐγώ^{rpq-s}.
v.35 ἕως^c ἂν^{xo} τίθημι^{vsaa1s} ὁ δamp ἐχθρός^{aaampn} σύ^{rpq-s} ὑποπόδιον^{nans} ὁ δgmp πούς^{ngmp} σύ^{rpq-s}.

37 ὁ Θεὸς ἐποίησε, τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν τῆ καρδία, εἶπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους, Τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί·
 38 Πέτρος δὲ ἔφη πρὸς αὐτοὺς, Μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν,
 39 καὶ λήψεσθε τὴν δωρεάν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος. ὑμῖν γὰρ ἐστὶν ἡ ἐπαγγελία, καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακράν,
 40 ὅσους ἂν προσκαλέσῃται Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν. ἑτέροις τε λόγοις πλείοσι διεμαρτύρητο καὶ παρεκάλει λέγων, Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης. οἱ μὲν οὖν ἀσμένως ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν, καὶ προσητέθησαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡσεὶ τρισχίλια. ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ, καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς. Ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολλὰ τε τέρατα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγένετο. πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά, καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον, καὶ διεμέριζον αὐτὰ πᾶσι, καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχε. καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλίασει καὶ ἀφελότητι καρδίας, αἰνοῦντες τὸν Θεόν, καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν. ὁ δὲ Κύριος προσετίθει τοὺς

v.36 ἀσφαλῶς^{bo} οὖν^c γινώσκω^{vdpa3s} πᾶς^{anmsn} οἶκος^{nnms} Ἰσραήλ^{tp} ὅτι^c καὶ^c κύριος^{nams} κατ' ^{nams}Χριστός^{nams} αὐτός^{grams} ὁ^{dnms} θεός^{nms} ποιῶ^{viaa3s} οὗτος^{rdams} Ἰησοῦς^{nams} ὅς^{grams} σαυρόν^p σταυρόν^{v1aa2p}. **v.37** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^c κατανοῶ^{v1ap3p} ὅ^{ddfs} καρδία^{ndfs} λέγω^{v1aa3p} τέ^{xo} πρὸς^p ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} καὶ^c ὁ^{damp} λοιπός^{aampn} ἀπόστολος^{namp} τίς^{grams} ποιῶ^{v1fá1p} ἀνὴρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp}. **v.38** Πέτρος^{nnms} δέ^c φημί^{v1ix3s} πρὸς^p αὐτός^{gramp} μετανοέω^{vdaa2p} καὶ^c βαπτίζω^{vdap3s} ἕκαστος^{anmsn} σύ^{rgp-p} ἐπὶ^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^p ἄφεσιν^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp} καὶ^c λαμβάνω^{v1fd2p} ὁ^{dafs} δωρεά^{nafs} ὁ^{dgns} ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns}. **v.39** σύ^{rgp-p} γάρ^c εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dntfs} ἐπαγγελία^{nnfs} καὶ^c ὁ^{ddnp} τέκνον^{ndnp} σύ^{rgp-p} καὶ^c πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} εἰς^p μακρός^{bo} ὅσος^{reamp} ἂν^{xo} προσκαλέομαι^{vsad3s} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγώ^{rgp-p}. **v.40** ἕτερος^{admpn} τέ^{xo} λόγος^{ndmp} πολὺς^{admpc} διαμαρτύρομαι^{v1in3s} καὶ^c παρακαλέω^{v1ia3s} λέγω^{v1pans} σὺ^{vdap2p} ἀπὸ^p ὁ^{dgnfs} γενεά^{ngfs} ὁ^{dgnfs} σκολιός^{agnfs} οὗτος^{rdgnfs}. **v.41** ὁ^{dnmp} μὲν^{xo} οὖν^c ἀσμένως^{bo} ἀποδέχομαι^{vpadnmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} αὐτός^{rgms} βαπτίζω^{v1ap3p} καὶ^c προστίθῃμι^{v1ap3p} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ἐκείνος^{rdnfs} ψυχῇ^{nvfp} ὡσεὶ^{bo} τρισχίλιοι^{nvfp}. **v.42** εἰμί^{v1ix3p} δέ^c προσκαρτερέω^{v1pans} ὁ^{ddfs} διδαχῇ^{ndfs} ὁ^{dgnmp} ἀπόστολος^{ngmp} καὶ^c ὁ^{ddfs} κοινωνία^{ndfs} καὶ^c ὁ^{ddfs} κλάσις^{ndfs} ὁ^{dgnms} ἄρτος^{ngms} καὶ^c ὁ^{ddfp} προσευχή^{ndfp}. **v.43** γίνομαι^{v1ad3s} δέ^c πᾶς^{adfsn} ψυχῇ^{ndfs} φόβος^{nnms} πολὺς^{annpn} τέ^{xo} τέρας^{nnnp} καὶ^c σημεῖον^{nnnp} διὰ^p ὁ^{dgnmp} ἀπόστολος^{ngmp} γίνομαι^{v1in3s}. **v.44** πᾶς^{annpn} δέ^c ὁ^{dnmp} πιστεύω^{v1pans} εἰμί^{v1ix3p} ἐπὶ^p ὁ^{dans} αὐτός^{grams} καὶ^c ἔχω^{v1ia3p} ἅπας^{aampn} κοινός^{aampn}. **v.45** καὶ^c ὁ^{damp} κτήμα^{namp} καὶ^c ὁ^{dafp} ὑπαρξίς^{nafp} πηπράσκω^{v1ia3p} καὶ^c διαμερίζω^{v1ia3p} αὐτός^{gramp} πᾶς^{admpn} καθότι^{bo} ἂν^{xo} τι-σρινμὸς^{nafs} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{v1ia3s}. **v.46** κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} ἔ^{xo} προσκαρτερέω^{v1pans} ὁ^{dnmp} ὁμοθυμαδόν^{bo} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερὸν^{ndns} κλῶν^{v1pans} τέ^{xo} κατὰ^p οἶκος^{nams} ἄρτος^{nams} μεταλαμβάνω^{v1ia3p} τροφῆ^{ngfs} ἐν^p ἀγαλλίασις^{ndfs} καὶ^c ἀφελότης^{ndfs} καρδία^{ngfs}.

σωζομένους καθ' ἡμέραν τῆ ἐκκλησίᾳ.

Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνάβαινον εἰς τὸ ἱερόν ἐπὶ 3
τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἑνάτην. καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ 2
κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέ-
ραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὠραίαν, τοῦ αἰτεῖν
ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν. ὃς ἰδὼν 3
Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερόν, ἠρώτα ἐλε-
ημοσύνην. ἀτενίσας δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ, εἶπε, 4
Βλέψον εἰς ἡμᾶς. ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς, προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν 5
λαβεῖν. εἶπε δὲ Πέτρος, Ἄργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι, 6
ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι. ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ
Ναζωραίου, ἔγειραι καὶ περιπατεῖ. καὶ πιάσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς 7
χειρὸς ἤγειρε, παραχρῆμα δὲ ἔστρερώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ
τὰ σφυρά. καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθε 8
σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερόν, περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν
Θεόν. καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα 9
τὸν Θεόν, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημο-
σύνην καθήμενος ἐπὶ τῆ Ὠραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐπλήθησαν 10
θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. Κρατοῦν- 11
τος δὲ τοῦ ἱαθέντος χωλοῦ τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, συνέδραμε
πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῆ στοᾷ τῆ καλουμένη Ὑλομῶντος,

v.47 αἰνέω^{vppanmp} ὁ^{dams} θεός^{nam} καί^c ἔχω^{vppanmp} χάρις^{nafs} πρὸς^p ὅλος^{aamsn} ὁ^{dams} λαός^{nam}
ὁ^{dnms} δε^c κύριος^{nmms} προστιθημί^{via3s} ὁ^{damp} σῶζω^{vpppamp} κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs}.
3. v.1 ἐπι^p ὁ^{dans} αὐτός^{rpan} δε^c Πέτρος^{nmms} καί^c Ἰωάννης^{nmms} ἀναβαίνω^{via3p} εἰς^p ὁ^{dans}
ἱερόν^{nans} ἐπι^p ὁ^{dafs} ὥρα^{nafs} ὁ^{dgfs} προσευχή^{ngfs} ὁ^{dafs} ἔνατος^{aafsn}. **v.2** καί^c τι-ορινης ἀνὴρ^{nmms}
χωλὸς^{anmsn} ἐκ^p κοιλία^{ngfs} μήτηρ^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ὑπάρχω^{vppanms} βαστάζω^{vlp3s} ὃς^{rgrams} τίθημι^{via3p}
κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} πρὸς^p ὁ^{dafs} θύρα^{nafs} ὁ^{dgn} ἱερόν^{ngms} ὁ^{dafs} λέγω^{vpppafs} ὥρατος^{aafsn} ὁ^{dgnms}
αἰτέω^{vnpa} ἐλεημοσύνη^{nafs} παρὰ^p ὁ^{dgnp} εἰσπορεύομαι^{vppngmp} εἰς^p ὁ^{dans} ἱερόν^{nans}. **v.3** ὃς^{rgrams}
ὀράω^{vpaanms} Πέτρος^{nam} καί^c Ἰωάννης^{nam} μέλλω^{vppaamp} εἰσείμι^{vnp} εἰς^p ὁ^{dans} ἱερόν^{nans}
ἐρωτῶ^{via3s} ἐλεημοσύνη^{nafs}. **v.4** ἀτενίζω^{vpaanms} δε^c Πέτρος^{nmms} εἰς^p αὐτός^{rgrams} σὺν^p ὁ^{ddms}
Ἰωάννης^{ndms} λέγω^{viaa3s} βλέπω^{vdaa2s} εἰς^p ἐγώ^{rpa-p}. **v.5** ὁ^{dnms} δε^c ἐπέχω^{via3s} αὐτός^{rpdmp}
προσδοκάω^{vppanms} τι-ορινης παρὰ^p αὐτός^{rpgmp} λαμβάνω^{vnaa}. **v.6** λέγω^{viaa3s} δε^c Πέτρος^{nmms}
ἀργύριον^{nans} καί^c χρυσίον^{nans} οὐ^{xo} ὑπάρχω^{vpa3s} ἐγώ^{tpd-s} ὃς^{rgrams} δε^c ἔχω^{vipal-s} οὗτος^{rdans} σύ^{rpd-p}
δίδωμι^{vipal-s} ἐν^p ὁ^{dnms} ὄνομα^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgnms} Ναζωραίος^{ngms} ἐγείρω^{vdam2s}
καί^c περιπατέω^{vdpa2s}. **v.7** καί^c πιάζω^{vpaanms} αὐτός^{rgrams} ὁ^{dgnfs} δεξιός^{agfsn} χεῖρ^{ngfs} ἐγείρω^{viaa3s}
παραχρῆμα^{bo} δε^c στρερώ^{vrap3p} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnfp} βάσις^{nnfp} καί^c ὁ^{dnnp} σφυρόν^{nnnp}. **v.8** καί^c
ἐξαλλομαι^{vppnms} ἴστημι^{viaa3s} καί^c περιπατέω^{via3s} καί^c εἰσερχομαι^{viaa3s} σὺν^p αὐτός^{rpdmp} εἰς^p
ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} περιπατέω^{vppanms} καί^c ἄλλομαι^{vppnms} καί^c αἰνέω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{nam}.
v.9 καί^c ὀράω^{viaa3s} αὐτός^{rgrams} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} λαός^{nmms} περιπατέω^{vppaams} καί^c αἰνέω^{vppaams}
ὁ^{dams} θεός^{nam}. **v.10** ἐπιγινώσκω^{via3p} τέ^{xo} αὐτός^{rgrams} ὅτι^c οὗτος^{rdms} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms}
πρὸς^p ὁ^{dafs} ἐλεημοσύνη^{nafs} κάθημαι^{vppnms} ἐπι^p ὁ^{ddfs} ὥρατος^{adfsn} πύλη^{ndfs} ὁ^{dgnms} ἱερόν^{ngms} καί^c
πίμπλημι^{vrap3p} θάμβος^{ngms} καί^c ἐκστασις^{ngfs} ἐπι^p ὁ^{ddns} συμβαίνω^{vpxadns} αὐτός^{rpdms}.

- 12 ἔκθαμβοι. ἰδὼν δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν, Ἴνδρες
 13 Ἰσραηλίται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε, ὡς ἰδίᾳ
 14 δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεπονηκόσι τοῦ περιπατεῖν αὐτόν· ὁ Θεὸς Ἀ-
 15 βραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασε
 16 τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς παρεδώκατε, καὶ ἠρνήσασθε
 17 αὐτὸν κατὰ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. ὑ-
 18 μεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ ἤτήσασθε ἄνδρα
 19 φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν, τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνετε,
 20 ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρες ἐσμεν. καὶ ἐπὶ
 21 τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε ἐστε-
 22 ρέωσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν
 23 ὀλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. καὶ νῦν, ἀδελφοί,
 24 οἴδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν.
 25 ὁ δὲ Θεὸς ἃ προκατήγγειλε διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν
 26 αὐτοῦ, παθεῖν τὸν Χριστόν, ἐπλήρωσεν οὕτω. μετανοήσατε οὖν
 27 καὶ ἐπιστρέψατε, εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, ὅπως
 28 ἂν ἔλθωσι καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου, καὶ
 29 ἀποστείλῃ τὸν προκεκηρυγμένον ὑμῖν Ἰησοῦν Χριστόν, ὃν δεῖ
 30 οὐρανὸν μὲν δεῖξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων, ὧν
 31 ἐλάλησεν ὁ Θεὸς διὰ στόματος πάντων ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν ἀπ'

v.11 κρατέω^{vppagms} δεῖ^c ὀδγms ἰάομαι^{vppagms} χαλός^{agmpn} ὀdams Πέτρος^{nam} καί^c Ἰωάννης^{nam} συνιρέχω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} πᾶς^{anmsn} ὀdnms λαός^{nnms} ἐπὶ^p ὀddfis στοά^{ndfis} ὀddfis καλέω^{vpppdfs} Σολομών^{ngms} ἔκθαμβος^{anmpn}. **v.12** ὀράω^{vpaanms} δεῖ^c Πέτρος^{nnms} ἀποκρίνομαι^{viad3s} πρὸς^p ὀdams λαός^{nam} ἀνήρ^{nvmp} Ἰσραηλίτης^{nvmp} τίς^{rqans} θαυμάζω^{v1pa2p} ἐπὶ^p οὗτος^{rddns} ἡ^{xo} ἐγὼ^{rpdp} τίς^{rqans} ἀτενίζω^{v1pa2p} ὡς^{bo} ἴδιος^{adfsn} δυνάμεις^{ndfis} ἡ^{xo} εὐσεβεία^{ndfis} ποιῶ^{vpxadmp} ὀdams περιπατέω^{vnpa} αὐτός^{rpams}. **v.13** ὀdnms θεός^{nnms} Ἀβραάμ^{tp} καί^c Ἰσαὰκ^{tp} καί^c Ἰακώβ^{tp} ὀdnms θεός^{nnms} ὀdgnp πατήρ^{ngmp} ἐγὼ^{rpdp} δοξάζω^{v1aa3s} ὀdams παῖς^{nam} αὐτός^{rpams} Ἰησοῦς^{nam} ὀs^{trams} σύ^{trn-p} παραδιδῶμι^{v1aa2p} καί^c ἀρνέομαι^{viad2p} αὐτός^{rpams} κατὰ^p πρόσωπον^{nam} Πιλάτος^{ngms} κρίνω^{vpaagms} ἐκεῖνος^{rdgms} ἀπολύω^{vnpa}. **v.14** σύ^{trn-p} δεῖ^c ὀdams ἅγιος^{aamsn} καί^c δίκαιος^{aamsn} ἀρνέομαι^{viad2p} καί^c αἰτέω^{viam2p} ἀνήρ^{nam} φονεύς^{nam} χαρίζομαι^{vnap} σύ^{tpd-p}. **v.15** ὀdams δεῖ^c ἀρχηγός^{nam} ὀdgnf ζωῆ^{ngfs} ἀποκτείνω^{v1aa2p} ὀs^{trams} ὀdnms θεός^{nnms} ἐγειρω^{v1aa3s} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ὀs^{trams} ἐγὼ^{trn-p} μάρτυς^{nnmp} εἰμὶ^{v1px1p}. **v.16** καί^c ἐπὶ^p ὀddfis πίστις^{ndfis} ὀdams ὄνομα^{ngns} αὐτός^{rpams} οὗτος^{rdams} ὀs^{trams} θεωρέω^{v1pa2p} καί^c οἶδα^{v1xa2p} σπερεώ^{v1aa3s} ὀdnms ὄνομα^{nnms} αὐτός^{rpams} καί^c ὀdnfs πίστις^{nnfs} ὀdnfs διὰ^p αὐτός^{rpams} δίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ὀdafp ὀλοκληρία^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἀπέναντι^{bo} πᾶς^{agmpn} σύ^{trp-p}. **v.17** καί^c νῦν^{bo} ἀδελφός^{nvmp} οἶδα^{v1xa1s} ὅτι^c κατὰ^p ἄγνοια^{nafs} πράσσω^{v1aa2p} ὥσπερ^{bo} καί^c ὀdnmp ἄρχων^{nnmp} σύ^{trp-p}. **v.18** ὀdnms δεῖ^c θεός^{nnms} ὀs^{tramp} προκαταγγέλλω^{v1aa3s} διὰ^p στόμα^{ngns} πᾶς^{agmpn} ὀdgnp προφήτης^{ngmp} αὐτός^{rpams} πάσχω^{vnaa} ὀdams Χριστός^{nam} πληρώω^{v1aa3s} οὕτω^{bo}. **v.19** μετανοεῖ^{vdaa2p} οὖν^c καί^c ἐπιστρέφω^{vdaa2p} εἰς^p ὀdans ἐξαλειφω^{vnap} σύ^{trp-p} ὀdafp ἁμαρτία^{nafp} ὅπως^{bo} ἄνω^{xo} ἔρχομαι^{vsaa3p} καιρός^{nnmp} ἀνάψυξις^{ngfs} ἀπὸ^p πρόσωπον^{ngns} ὀdgnms κύριος^{ngms}. **v.20** καί^c ἀποστέλλω^{vsaa3s} ὀdams προκηρύσσω^{vpxpams} σύ^{tpd-p} Ἰησοῦς^{nam} Χριστός^{nam}.

αἰῶνος. Μωσῆς μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πατέρας εἶπεν ὅτι Προφήτην 22
 ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς
 ἐμέ, αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς.
 ἔσται δέ, πᾶσα ψυχὴ, ἣτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου ἐκείνου, 23
 ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ. καὶ πάντες δὲ οἱ προφηῆται ἀπὸ 24
 Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς, ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ προκατήγγειλαν
 τὰς ἡμέρας ταύτας. ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς δια- 25
 θήκης ἧς διέθετο ὁ Θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς
 Ἀβραάμ, Καὶ τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πα-
 τριαὶ τῆς γῆς. ὑμῖν πρῶτον ὁ Θεὸς, ἀναστήσας τὸν παῖδα αὐτοῦ 26
 Ἰησοῦν, ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς, ἐν τῷ ἀποστρέφειν
 ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν.

Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱε- 4
 ρεῖς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι, διαπονού- 2
 μενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαόν, καὶ καταγγέλλειν ἐν τῷ 3
 Ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ νεκρῶν. καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς 3
 χεῖρας, καὶ ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον, ἦν γὰρ ἑσπέρα
 ἤδη. πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν, καὶ ἐγε- 4
 νήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ χιλιάδες πέντε. Ἐγένετο δὲ ἐπὶ 5
 τὴν αὔριον συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ πρεσβυτέρους
 καὶ γραμματεῖς. εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ Ἄνναν τὸν ἀρχιερέα, καὶ 6

v.21 ὅς^{trams} δεῖ^{vipq3s} οὐρανός^{nams} μὲν^{xo} δέχομαι^{vnad} ἄχρι^p χρόνος^{ngmp} ἀποκατάστασις^{ngfs}
 πᾶς^{agnpn} ὅς^{rrgmp} λαλέω^{viaa3s} ὁδ^{nmns} θεός^{ndms} διὰ^p στόμα^{ngns} πᾶς^{agnpn} ἄγιος^{agnpn} αὐτός^{trgms}
 προφήτης^{ngmp} ἀπὸ^p αἰών^{ngms}. **v.22** Μωϋσῆς^{ndms} μὲν^{xo} γὰρ^c πρὸς^p ὁδ^{damp} πατῆρ^{namp}
 λέγω^{viaa3s} ὅτι^c προφήτης^{nams} σύ^{trpd-p} ἀνίστημι^{vifa3s} κύριος^{ndms} ὁδ^{nmns} θεός^{ndms} σύ^{trpg-p} ἐκ^p
 ὁδ^{dmp} ἀδελφός^{ngmp} σύ^{trpg-p} ὡς^{bo} ἐγώ^{trpa-s} αὐτός^{trgms} ἀκούω^{vifd2p} κατὰ^p πᾶς^{agnpn} ὅσος^{rcanp}
 ἂν^{xo} λαλέω^{vsaa3s} πρὸς^p σύ^{trpa-p}. **v.23** εἰμί^{vifc3s} δέ^c πᾶς^{anfsn} ψυχῆ^{nnfs} ὅστις^{trnfs} ἂν^{xo} μί^{xo}
 ἀκούω^{vsaa3s} ὁδ^{gms} προφήτης^{ngms} ἐκεῖνος^{rdgms} ἐξολοθρευέω^{vifp3s} ἐκ^p ὁδ^{dms} λαός^{ngms}. **v.24** καί^c
 πᾶς^{agnpn} δέ^c ὁδ^{nmnp} προφήτης^{ngmp} ἀπὸ^p Σαμουὴλ^{tp} καί^c ὁδ^{dmp} καθεξῆς^{bo} ὅσος^{rcanp} λαλέω^{viaa3p}
 καί^c προκαταγγέλλω^{viaa3p} ὁδ^{afp} ἡμέρα^{nafp} οὗτος^{rdafp}. **v.25** σύ^{trpn-p} εἰμί^{vipx2p} υἱός^{ndmp}
 ὁδ^{dmp} προφήτης^{ngmp} καί^c ὁδ^{gfs} διαθήκη^{ngfs} ὅς^{rrgfs} διατίθημι^{viam3s} ὁδ^{nmns} θεός^{ndms} πρὸς^p ὁδ^{damp}
 πατῆρ^{namp} ἐγώ^{trpg-p} λέγω^{vrranms} πρὸς^p Ἀβραάμ^{tp} καί^c ὁδ^{ddns} σπέρμα^{ndms} σύ^{trpg-s} ἐνευλογέω^{vifp3p}
 πᾶς^{agnpn} ὁδ^{mfp} πατρία^{nnfp} ὁδ^{gfs} γῆ^{ngfs}. **v.26** σύ^{trpd-p} πρῶτος^{bo} ὁδ^{nmns} θεός^{ndms} ἀνίστημι^{vraanms}
 ὁδ^{dams} παῖς^{nams} αὐτός^{trgms} Ἰησοῦς^{nams} ἀποπέλλω^{viaa3s} αὐτός^{trams} εὐλογέω^{vrraams} σύ^{trpa-p} ἐν^p
 ὁδ^{ddms} ἀποστρέφω^{vnpa} ἕκαστος^{aamsn} ἀπὸ^p ὁδ^{gfp} πονηρία^{ngfp} σύ^{trpg-p}. **4. v.1** λαλέω^{vrragms}
 δέ^c αὐτός^{trgmp} πρὸς^p ὁδ^{dams} λαός^{nams} ἐφίστημι^{viaa3p} αὐτός^{trpdmp} ὁδ^{nmnp} ἱερέως^{ndmp} καί^c ὁδ^{dams}
 στρατηγός^{ndms} ὁδ^{gms} ἱερόν^{ngms} καί^c ὁδ^{nmnp} Σαδδουκαῖος^{ndmp}. **v.2** διαπονέομαι^{vrrnmp} διὰ^p
 ὁδ^{dans} διδάσκω^{vnpa} αὐτός^{tramp} ὁδ^{dams} λαός^{nams} καί^c καταγγέλλω^{vnpa} ἐν^p ὁδ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}
 ὁδ^{dafs} ἀνάστασις^{nafs} ὁδ^{dafs} ἐκ^p νεκρός^{agnpn}. **v.3** καί^c ἐπιβάλλω^{viaa3p} αὐτός^{trpdmp} ὁδ^{afp}
 χεῖρ^{nafp} καί^c τίθημι^{viam3p} εἰς^p τήρησις^{nafs} εἰς^p ὁδ^{dafs} αὔριον^{bo} εἰμί^{vix3s} γὰρ^c ἑσπέρα^{nnfs} ἤδη^{bo}.
v.4 πολλός^{ndmp} δέ^c ὁδ^{dmp} ἀκούω^{vraagmp} ὁδ^{dams} λόγος^{nams} πιστεύω^{viaa3p} καί^c γίνομαι^{viao3s} ὁδ^{nmns}
 ἀριθμός^{ndms} ὁδ^{dmp} ἀνήρ^{ngmp} ὡσεὶ^{bo} χιλιάς^{nnfp} πέντε^{tn}. **v.5** γίνομαι^{vriad3s} δέ^c ἐπὶ^p ὁδ^{dafs}
 αὔριον^{bo} συνάγω^{vnap} αὐτός^{trgmp} ὁδ^{damp} ἄρχων^{namp} καί^c πρεσβύτερος^{aampn} καί^c γραμματεὺς^{namp}.

Καϊάφαν, καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἀλέξανδρον, καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους
 7 ἀρχιερατικοῦ. καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ, ἐπυνθάνοντο,
 8 Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς· τότε
 Πέτρος πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄρχοντες
 9 τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραὴλ, εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνα-
 κρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς, ἐν τίνι οὕτως σέ-
 10 σωσαι, γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ Ἰσραὴλ, ὅτι
 ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώ-
 11 σατε, ὃν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος παρέστηκεν
 12 ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑ-
 13 μῶν τῶν οἰκοδομούντων, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας. καὶ
 οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία, οὔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον
 14 ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι
 15 ἡμᾶς. Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν καὶ Ἰωάννου,
 καὶ καταλαβόμενοι ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσι καὶ ἰδιῶται, ἐ-
 16 θαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν. τὸν δὲ
 ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἔστωτα τὸν τεθεραπευμένον, οὐ-
 15 δὲν εἶχον ἀντειπεῖν. κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου
 16 ἀπελθεῖν, συνέβαλον πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τί ποιήσομεν
 τοῖς ἀνθρώποις τούτοις· ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγονε δι'
 αὐτῶν, πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν Ἱερουσαλὴμ φανερόν, καὶ οὐ δυ-

v.6 εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} καὶ^c Ἄνας^{nam} ὁ^{dams} ἀρχιερεὺς^{nam} καὶ^c Καϊάφας^{nam} καὶ^c Ἰωάννης^{nam} καὶ^c Ἀλέξανδρος^{nam} καὶ^c ὅσος^{rcnmp} εἰμι^{vix3p} ἐκ^p γένος^{ngns} ἀρχιερατικός^{agnsn}.
v.7 καὶ^c ἴσθημι^{vpaanmp} αὐτός^{rpamp} ἐν^p ὁ^{ddns} μέσος^{adnsn} πυνθάνομαι^{vim3p} ἐν^p ποίος^{rqdfs} δύναμις^{ndfs} ἢ^{xo} ἐν^p ποίως^{rqdns} ὄνομα^{ndns} ποιέω^{viaa2p} οὗτος^{rdans} σὺ^{trp-p}. **v.8** τότε^{bo} Πέτρος^{nnms} πῖμπλημι^{vrapnms} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} ἄρχων^{nvmp} ὁ^{dams} λαός^{ngms} καὶ^c πρεσβύτερος^{avmpn} ὁ^{dams} Ἰσραὴλ^p. **v.9** εἰ^{qo} ἐγώ^{trp-p} σήμερον^{bo} ἀνακρίνω^{vipp1p} ἐπὶ^p εὐεργεσία^{ndfs} ἀνθρώπος^{ngms} ἀσθενής^{agnsn} ἐν^p τις^{rqdms} οὗτος^{rdnms} σῶζω^{vixp3s}.
v.10 γνωστός^{annsn} εἰμι^{vdp3s} πᾶς^{admpn} σὺ^{trp-p} καὶ^c πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} Ἰσραὴλ^p ὅτι^c ἐν^p ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dams} Ναζωραῖος^{ngms} ὁ^s σταυρώ^{viaa2p} ὁ^s θεός^{dnms} ἐγείρω^{viaa3s} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἐν^p οὗτος^{rdnms} οὗτος^{rdnms} παρίστημι^{vixa3s} ἐνώπιον^{bo} σὺ^{trp-p} ὑγιής^{annsn}. **v.11** οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vix3p} ὁ^{dnms} λίθος^{nnms} ὁ^{dnms} ἐξουθενέω^{vrapnms} ὑπό^p οἰκοδομέω^{vppagmp} ὁ^{dnms} γίνομαι^{vpadnms} εἰς^p κεφαλὴ^{nafs} γωνία^{ngfs}. **v.12** καὶ^c οὐ^{xo} εἰμι^{vix3s} ἐν^p ἄλλος^{admsn} οὐδεὶς^{admsn} ὁ^{dnfs} σωτηρία^{nnfs} οὔτε^c γὰρ^c ὄνομα^{nnms} εἰμι^{vix3s} ἕτερος^{annsn} ὑπό^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nam} ὁ^{dnms} διδωμι^{vpxpns} ἐν^p ἀνθρώπος^{ndmp} ἐν^p ὁ^s δεῖ^{vix3p} σῶζω^{vnaap} ἐγώ^{trp-p}. **v.13** θεωρέω^{vrapnmp} δεῖ^c ὁ^{dafs} Πέτρος^{ngms} παρρησία^{nafs} καὶ^c Ἰωάννης^{ngms} καὶ^c καταλαμβάνω^{vrapnmp} ὅτι^c ἀνθρώπος^{ndmp} ἀγράμματος^{annmpn} εἰμι^{vix3p} καὶ^c ἰδιώτης^{ndmp} θαυμαζώ^{via3p} ἐπιγινώσκω^{via3p} τὸ^{xo} αὐτός^{rpamp} ὅτι^c σὺν^p Ἰησοῦς^{ndms} εἰμι^{vix3p}. **v.14** ὁ^{dams} δεῖ^c ἀνθρώπος^{nam} βλέπω^{vrapnmp} σὺν^p αὐτός^{rdmp} ἴσθημι^{vpxaams} ὁ^{dams} θεραπεύω^{vpxpams} οὐδεὶς^{aansn} ἔχω^{via3p} ἀντεῖπον^{vnaa}. **v.15** κελεύω^{vpaanmp} δεῖ^c αὐτός^{rpamp} ἔξω^{bo} ὁ^{dams} συνέδριον^{ngns} ἀπέρχομαι^{vnaa} συμβάλλω^{viaa3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp}.

νάμεθα ἀρνήσασθαι. ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῆ εἰς τὸν 17
λαόν, ἀπειλῆ ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς μηκέτι λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. καὶ καλέσαντες αὐτούς, παρήγγειλαν 18
αὐτοῖς τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνό-
ματι τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς 19
αὐτούς εἶπον, Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν
μᾶλλον ἢ τοῦ Θεοῦ, κρίνατε. οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς, ἃ εἶδομεν 20
καὶ ἠκούσαμεν, μὴ λαλεῖν. οἱ δὲ προσαιπειλησάμενοι ἀπέλυσαν 21
αὐτούς, μηδὲν εὐρίσκοντες τὸ πῶς κολάσονται αὐτούς, διὰ τὸν
λαόν, ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι. ἐτῶν γὰρ ἦν 22
πλειόνων τεσσαράκοντα ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν ἐγεγονεῖ τὸ σημεῖον
τοῦτο τῆς ἰάσεως. Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ 23
ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτούς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶ-
πον. οἱ δὲ ἀκούσαντες ὁμοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν Θεόν, 24
καὶ εἶπον, Δέσποτα, σὺ ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν
γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὁ διὰ στόματος 25
Δαβὶδ τοῦ παιδὸς σου εἰπών, Ἰνατὶ ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμε-
λέτησαν κενά. παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες 26
συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ Κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ Χριστοῦ
αὐτοῦ, συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά σου 27
Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, Ἡρώδης τε καὶ Πόντιος Πιλάτος, σὺν ἔθνεσι

v.16 λέγω^{vppanmp} τίς^{rqans} ποιῶ^{vifa1p} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp} οὗτος^{rddmp} ὅτι^c μὲν^{xo} γὰρ^c
γνωστός^{anssn} σημεῖον^{nns} γίνομαι^{vixa3s} διὰ^p αὐτός^{rpgmp} πᾶς^{admpn} κατοικεῖω^{vppadmp}
Ἰερουσαλήμ^{tp} φανερός^{anssn} καί^c οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn1p} ἀρνεομαι^{vnad}. **v.17** ἀλλά^c ἵνα^c
μὴ^{xo} ἐπὶ^p πολὺς^{aansc} διανεμῶ^{vsap3s} εἰς^p ὅ^{dams} λαός^{nams} ἀπειλή^{ndfs} ἀπειλέω^{vsam1p} αὐτός^{rpdmp}
μηκέτι^{bo} λαλέω^{vnpa} ἐπὶ^p ὄ^{ddns} ὄνομα^{ndns} οὗτος^{rddns} μηδεὶς^{admsn} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.18** καί^c
καλέω^{vpaanmp} αὐτός^{rpaap} παραγγέλλω^{viaa3p} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dans} καθόλου^{bo} μὴ^{xo} φθέγγομαι^{vnpn}
μηδέ^c διδάσκω^{vnpa} ἐπὶ^p ὄ^{ddns} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.19** ὁ^{dms} δέ^c Πέτρος^{nms}
καί^c Ἰωάννης^{nms} ἀποκρίνομαι^{vpaonmp} πρὸς^p αὐτός^{rpaap} λέγω^{viaa3p} εἰ^{fo} δίκαιος^{anssn} εἶμι^{vixp3s}
ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} σύ^{rpg-p} ἀκούω^{vnpa} μᾶλλον^{bo} ἢ^{xo} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} κρίνω^{vdaa2p}.
v.20 οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn1p} γὰρ^c ἐγώ^{rpu-p} ὅς^{rpanp} ὁράω^{viaa1p} καί^c ἀκούω^{viaa1p} μὴ^{xo} λαλέω^{vnpa}.
v.21 ὁ^{dmp} δέ^c προσαιπελέω^{vpanmp} ἀπολύω^{viaa3p} αὐτός^{rpaap} μηδεὶς^{aansn} εὐρίσκω^{vppanmp}
ὁ^{dans} πῶς^{bo} κολάζω^{vsam3p} αὐτός^{rpaap} διὰ^p ὁ^{dams} λαός^{nams} ὅτι^c πᾶς^{anmpn} δοξάζω^{viaa3p} ὁ^{dams}
θεός^{nams} ἐπὶ^p ὄ^{ddns} γίνομαι^{vpxadns}. **v.22** ἔτος^{ngnp} γὰρ^c εἶμι^{vix3s} πολὺς^{agnpc} τεσσαράκοντα^{tn}
ὁ^{dms} ἄνθρωπος^{nms} ἐπὶ^p ὅς^{rmas} γίνομαι^{vixa3s} ὁ^{dms} σημεῖον^{nms} οὗτος^{rddns} ὁ^{dngfs} ἴσως^{ngfs}.
v.23 ἀπολύω^{vpaanmp} δέ^c ἔρχομαι^{viaa3p} πρὸς^p ὁ^{damp} ἴδιος^{aampn} καί^c ἀπαγγέλλω^{viaa3p} ὅσος^{rcanp}
πρὸς^p αὐτός^{rpaap} ὁ^{dmp} ἀρχιερεὺς^{nmp} καί^c ὁ^{dmp} πρεσβύτερος^{anmpn} λέγω^{viaa3p}. **v.24** ὁ^{dmp}
δέ^c ἀκούω^{vpaanmp} ὁμοθυμαδόν^{bo} αἶρω^{viaa3p} φωνή^{nafs} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nams} καί^c λέγω^{viaa3p}
δεσπότης^{nms} σύ^{rpu-s} ὁ^{dms} θεός^{nms} ὁ^{dms} ποιῶ^{vpaanms} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} καί^c ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}
καί^c ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^c πᾶς^{aanpn} ὁ^{damp} ἐν^p αὐτός^{rpdnp}. **v.25** ὁ^{dms} διὰ^p στόμα^{ngns} Δαυιδ^{tp}
ὁ^{dngms} παῖς^{ngms} σύ^{rpg-s} λέγω^{vpaanms} ἵνα^{tp} ὀφθαλμοῦ^{viaa3p} ἔθνος^{nmp} καί^c λαός^{nmp} μελετήω^{viaa3p}
κενός^{aanpn}. **v.26** παρίστημι^{viaa3p} ὁ^{dmp} βασιλεύς^{nmp} ὁ^{dngfs} γῆ^{ngfs} καί^c ὁ^{dmp} ἄρχων^{nmp}
συνάγω^{viaa3p} ἐπὶ^p ὁ^{dans} αὐτός^{rpanp} κατὰ^p ὁ^{dngms} κύριος^{ngms} καί^c κατὰ^p ὁ^{dngms} Χριστός^{ngms}
αὐτός^{rpgms}.

28 καὶ λαοῖς Ἰσραήλ, ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ σου καὶ ἡ βουλή σου
 29 προώρισε γενέσθαι. καὶ τὰ νῦν, Κύριε, ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς
 αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν
 30 τὸν λόγον σου, ἐν τῷ τὴν χεῖρά σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασις, καὶ
 σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδὸς
 31 σου Ἰησοῦ. καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλευθή ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν
 συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἐ-
 32 λάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας. Τοῦ δὲ πλήθους
 τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδιά καὶ ἡ ψυχὴ μία, καὶ οὐδ' εἷς τι-
 33 τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα
 κοινά. καὶ μεγάλῃ δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύριον οἱ ἀπό-
 34 στολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν
 ἐπὶ πάντας αὐτούς. οὐδὲ γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς, ὅ-
 σοι γὰρ κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες ἔφερον
 35 τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων, καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας
 τῶν ἀποστόλων, διεδίδοτο δὲ ἐκάστῳ καθότι ἂν τις χρεῖαν εἶχεν.
 36 Ἰωσῆς δέ, ὁ ἐπικληθεὶς Βαρνάβᾶς ὑπὸ τῶν ἀποστόλων ὃ ἐστι, με-
 θερμηνευόμενον, υἱὸς παρακλήσεως, Λευΐτης, Κύπριος τῷ γένει,
 37 ὑπάρχωντος αὐτῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκε τὸ χρῆμα, καὶ ἔθηκε
 παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

5 Ἄνῆρ δὲ τις Ἀνανίας ὀνόματι, σὺν Σαπφείρῃ τῇ γυναικὶ αὐ-

v.27 συνάγω^{v1ap3p} γάρ^c ἐπί^p ἀλήθεια^{ngfs} ἐπί^p ὁ^{dams} ἅγιος^{aamsn} παῖς^{nam} σύ^{prg-s} Ἰησοῦς^{nam} ὅς^{rnam} χρίω^{v1aa2s} Ἡρώδης^{nam} τέ^{xo} καί^c Πόντιος^{nam} Πιλάτος^{nam} σὺν^p ἔθνος^{ndnp} καί^c λαός^{ndmp} Ἰσραήλ^p. **v.28** ποιέω^{vnaa} ὅσος^{rcamp} ὁ^{dams} χεῖρ^{nmfs} σύ^{prg-s} καί^c ὁ^{dams} βουλή^{nmfs} σύ^{prg-s} προορίζω^{v1aa3s} γίνομαι^{vnaa}. **v.29** καί^c ὁ^{dams} νῦν^{bo} κύριος^{nam} ἐφορά^{v1aa2s} ἐπί^p ὁ^{dams} ἀπειλή^{nafp} αὐτός^{prgmp} καί^c διδωμί^{vdaa2s} ὁ^{dams} δούλος^{ndmp} σύ^{prg-s} μετὰ^p παρρησία^{ngfs} πᾶς^{agfsn} λαλέω^{vnpa} ὁ^{dams} λόγος^{nam} σύ^{prg-s}. **v.30** ἐν^p ὁ^{dams} χεῖρ^{nmfs} σύ^{prg-s} ἐκτείνω^{vnpa} σύ^{prg-s} εἰς^p ἴασις^{namfs} καί^c σημεῖον^{nam} καί^c τέρας^{nam} γίνομαι^{vnpn} διά^p ὁ^{dams} ὄνομα^{ngns} ὁ^{dams} ἅγιος^{agmsn} παῖς^{ngms} σύ^{prg-s} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.31** καί^c δέομαι^{vpaogmp} αὐτός^{prgmp} σαλεύω^{v1ap3s} ὁ^{dams} τόπος^{nam} ἐν^p ὅς^{rnam} εἰμι^{v1x3p} συνάγω^{vpxpnm} καί^c τίμηται^{v1ap3p} ἅπας^{ammpn} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agmsn} καί^c λαλέω^{v1aa3p} ὁ^{dams} λόγος^{nam} ὁ^{dams} θεός^{ngms} μετὰ^p παρρησία^{ngfs}. **v.32** ὁ^{dams} ἐκ^c πλήθος^{ngms} ὁ^{dams} πιστεύω^{vpaagmp} εἰμι^{v1x3s} ὁ^{dams} καρδιά^{nmfs} καί^c ὁ^{dams} ψυχὴ^{nmfs} εἷς^{nmfs} καί^c οὐδέ^{bo} εἷς^{nmfs} τι-σριστας^{ogmpn} ὑπάρχω^{vppagmp} αὐτός^{prdms} λέγω^{v1aa3s} ἴδιος^{aamsn} εἰμι^{v1nxp} ἀλλά^c εἰμι^{v1x3s} αὐτός^{prdmp} ἅπας^{ammpn} κοινός^{ammpn}. **v.33** καί^c μέγας^{adfsn} δύναιμι^{ndfs} ἀποδίδωμι^{v1aa3p} ὁ^{dams} μαρτύριον^{nans} ὁ^{dams} ἀπόστολος^{nammp} ὁ^{dams} ἀνάστασις^{ngfs} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} χάρις^{nmfs} τε^{xo} μέγας^{anfns} εἰμι^{v1x3s} ἐπί^p πᾶς^{ammpn} αὐτός^{pramp}. **v.34** οὐδέ^{bo} γάρ^c ἐνδεής^{nam} τι-σριστας^{v1aa3s} ἐν^p αὐτός^{prdmp} ὅσος^{rcnmp} γάρ^c κτήτωρ^{nam} χωρίον^{ngmp} ἢ^{xo} οἰκία^{ngfp} ὑπάρχω^{v1aa3p} πωλέω^{vppanmp} φέρω^{v1aa3p} τιμὴ^{nafp} ὁ^{dams} πιπράσκω^{vpprgmp}. **v.35** καί^c τίθημι^{v1aa3p} παρὰ^p ὁ^{dams} πούς^{nam} ὁ^{dams} ἀπόστολος^{ngmp} διαδίδωμι^{v1p3s} ἐκ^c ἕκαστος^{admsn} καθότι^{bo} ἂν^{xo} τι-σριστας^{v1aa3s} χρεῖα^{namfs} ἔχω^{v1aa3s}. **v.36** Ἰωσῆς^{nam} ἐκ^c ὁ^{dams} ἐπικαλέω^{vppanms} Βαρναβᾶς^{namms} ὑπὸ^p ὁ^{dams} ἀπόστολος^{ngmp} ὅς^{rnam} εἰμι^{v1p3s} μεθερμηνεύω^{vppnms} υἱὸς^{nam} παρακλήσις^{ngfs} Λευίτης^{nam} Κύπριος^{nam} ὁ^{dams} γένος^{ndns}. **v.37** ὑπάρχω^{vppagms} αὐτός^{prdms} ἀγρός^{ngms} πωλέω^{vppanms} φέρω^{v1aa3s} ὁ^{dams} χρῆμα^{nam} καί^c τίθημι^{v1aa3s} παρὰ^p πούς^{nam} ὁ^{dams} ἀπόστολος^{ngmp}.

τοῦ, ἐπώλησε κτήμα, καὶ ἐνοσφίσατο ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίας 2
καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς πόδας 3
τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. εἶπε δὲ Πέτρος, Ἄνανία, διατί ἐπλή- 3
ρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ Πνεῦμα τὸ 4
Ἅγιον, καὶ νοσφίσασθαι ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου· οὐχὶ μένον 4
σοὶ ἔμενε, καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῆ ἔξουσίᾳ ὑπῆρχε· τί ὅτι ἔθου ἐν 5
τῇ καρδίᾳ σου τὸ πρᾶγμα τοῦτο· οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις ἀλλὰ 5
τῷ Θεῷ. ἀκούων δὲ Ἄνανίας τοὺς λόγους τούτους, πεσὼν ἐξέ- 5
ψυξε, καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα.
ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτόν καὶ ἐξενέγκαντες ἔ- 6
θαψαν. Ἐγένετο δὲ ὡς ὠρῶν τριῶν διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ 7
μὴ εἰδυῖα τὸ γεγονός εἰσῆλθεν. ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ· ὁ Πέτρος, 8
Εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδοσθε. ἡ δὲ εἶπε, Ναί, το- 9
σούτου. ὁ δὲ Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτήν, Τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν 9
πειράσαι τὸ Πνεῦμα Κυρίου· ἰδοὺ, οἱ πόδες τῶν θαψάντων τὸν 10
ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ ἐξοίσουσί σε. ἔπεσε δὲ παραχρῆμα 10
παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξέψυξεν, εἰσελθόντες δὲ οἱ νεα-
νίσκοι εὗρον αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν 11
ἄνδρα αὐτῆς. καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ’ ὅλην τὴν ἐκκλη- 11
σίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. Διὰ δὲ τῶν χειρῶν 12
τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλά, καὶ

5. v.1 ἀνήρ^{nmms} δε^c τι-σρινμς Ἄνανίας^{nmms} ὄνομα^{ndns} σὺν^p Σάπφιρα^{ndfs} ὀδδ^{dfs} γυνή^{ndfs}
αὐτός^{rpgrms} πωλέω^{v1aa3s} κτήμα^{nans}. **v.2** καί^c νοσφίζω^{v1am3s} ἀπο^p ὀδ^{dfs} τιμῆ^{ngfs} συννοράω^{vpxagfs}
καί^c ὀδ^{dfs} γυνή^{ngfs} αὐτός^{rpgrms} καί^c φέρω^{vpaanms} μέρος^{nans} τι-σριανς παρὰ^p ὀδ^{damp} πούς^{namp}
ὀδ^{damp} ἀπόστολος^{ngmp} τίθημι^{v1aa3s}. **v.3** λέγω^{v1aa3s} δε^c Πέτρος^{nmms} Ἄνανίας^{nmms} διά&τις^{xo}
πληρώω^{v1aa3s} ὀδ^{nmms} Σατανᾶς^{nmms} ὀδ^{dafs} καρδία^{nafs} σύ^{rpgrs} ψεύδομαι^{vnad} σύ^{rpas} ὀδ^{dans} πνεῦμα^{nans}
ὀδ^{dans} ἄγιος^{aansn} καί^c νοσφίζω^{vnam} ἀπο^p ὀδ^{dfs} τιμῆ^{ngfs} ὀδ^{dgns} χωρίον^{ngns}. **v.4** οὐχί^{xo}
μένω^{vppans} σύ^{rpds} μένω^{v1aa3s} καί^c πιπράσκω^{vrapnms} ἐν^p ὀδ^{dfs} σός^{rdfs} ἐξουσία^{ndfs} ὑπάρχω^{v1aa3s}
τίς^{rqsns} ὅτι^c τίθημι^{v1am2s} ἐν^p ὀδ^{dfs} καρδία^{ndfs} σύ^{rpgrs} ὀδ^{dans} πρᾶγμα^{nans} οὗτος^{rdans} οὐ^{xo}
ψεύδομαι^{viad2s} ἄνθρωπος^{ndmp} ἀλλά^c ὀδ^{dms} θεός^{ndms}. **v.5** ἀκούω^{vppans} δε^c Ἄνανίας^{nmms}
ὀδ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp} πίπτω^{vpaanms} ἐκψύχω^{v1aa3s} καί^c γίνομαι^{viad3s} φόβος^{nmms} μέγας^{anmsn}
ἐπὶ^p πᾶς^{aampn} ὀδ^{damp} ἀκούω^{vppaamp} οὗτος^{rdamp}. **v.6** ἀνίστημι^{vpaanmp} δε^c ὀδ^{dmp} νέος^{anmpc}
συστέλλω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} καί^c ἐκφέρω^{vpaanmp} θάπτω^{v1aa3p}. **v.7** γίνομαι^{viad3s} δε^c ὡς^{bo} ὦρα^{ngfp}
τρεῖς^{ngfp} διάστημα^{nmms} καί^c ὀδ^{mfis} γυνή^{nmfs} αὐτός^{rpgrms} μὴ^{xo} οἶδα^{vpxanf} ὀδ^{dans} γίνομαι^{vpxaans}
εἰσέρχομαι^{v1aa3s}. **v.8** ἀποκρίνομαι^{viad3s} δε^c αὐτός^{rpdfs} ὀδ^{nmms} Πέτρος^{nmms} λέγω^{vdaa2s} ἐγώ^{rpds}
εἰ^{qo} τοσοῦτος^{rdgns} ὀδ^{dans} χωρίον^{nans} ἀποδίδωμι^{viam2p} ὀδ^{mfis} δε^c λέγω^{v1aa3s} ναί^{xo} τοσοῦτος^{rdgns}.
v.9 ὀδ^{nmms} δε^c Πέτρος^{nmms} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpafs} τίς^{rqnms} ὅτι^c συμφανεῶ^{v1ap3s} σύ^{rpds}
πειράζω^{vnaa} ὀδ^{dans} πνεῦμα^{nans} κύριος^{ngms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὀδ^{dmp} πούς^{nmmp} ὀδ^{dmp} θάπτω^{vpaagmp}
ὀδ^{dams} ἀνήρ^{namms} σύ^{rpgrs} ἐπὶ^p ὀδ^{dfs} θύρα^{ndfs} καί^c ἐκφέρω^{v1a3p} σύ^{rpas}. **v.10** πίπτω^{v1aa3s} δε^c
παραχρῆμα^{bo} παρὰ^p πούς^{namp} αὐτός^{rpgrms} καί^c ἐκψύχω^{v1aa3s} εἰσέρχομαι^{vpaanmp} δε^c ὀδ^{dmp}
νεανίσκος^{nmmp} εὐρίσκο^{v1aa3p} αὐτός^{rpafs} νεκρός^{v1aa3s} καί^c ἐκφέρω^{vpaanmp} θάπτω^{v1aa3p} πρὸς^p ὀδ^{dams}
ἀνήρ^{namms} αὐτός^{rpafs}. **v.11** καί^c γίνομαι^{viad3s} φόβος^{nmms} μέγας^{anmsn} ἐπὶ^p ὅλος^{aafsn} ὀδ^{dafs}
ἐκκλησία^{nafs} καί^c ἐπὶ^p πᾶς^{aampn} ὀδ^{damp} ἀκούω^{vppaamp} οὗτος^{rdamp}.

13 ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ Σολομῶντος. τῶν δὲ λοι-
 14 πῶν οὐδείς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτούς
 15 ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ὥστε κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς
 16 ἄσθενεῖς, καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραββάτων, ἵνα ἐρχομένου
 17 Πέτρου κἂν ἡ σκιά ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν. συνήρχετο δὲ καὶ τὸ
 18 πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων εἰς Ἱερουσαλήμ, φέροντες ἄσθενεῖς καὶ
 19 ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο
 20 ἅπαντες. Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ ἡ
 21 οὔσα αἵρεσις τῶν Σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ ἐπέβα-
 22 λον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν
 23 τηρήσει δημοσίᾳ. ἄγγελος δὲ Κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξε τὰς
 θύρας τῆς φυλακῆς, ἔξαγαγὼν τε αὐτοὺς εἶπε, Πορεύεσθε, καὶ
 σταθέντες λαλεῖτε ἐν τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς
 ταύτης. ἀκούσαντες δὲ εἰσηλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον εἰς τὸ ἱερόν,
 καὶ ἐδίδασκον. παραγενόμενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ,
 συνεκάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν τῶν υἰῶν Ἰσ-
 ραήλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμοκτήριον, ἀχθῆναι αὐτούς. οἱ
 δὲ ὑπηρέται παραγενόμενοι οὐχ εὔρον αὐτοὺς ἐν τῇ φυλακῇ, ἀ-
 ναστρέφαντες δὲ ἀπήγγειλαν, λέγοντες, ὅτι Τὸ μὲν δεσμοκτήριον
 εὔρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, καὶ τοὺς φύλακας ἔξω

v. 12 διὰ^p δέ^c ὁ^dδε^fρ χειρ^{ngf} ὁ^dδε^fρ ἀπόστολος^{ngmp} γίνομαι^{viii3s} σημεῖον^{nnnp} καί^c τέρας^{nnnp} ἐν^p ὁ^dδε^fρ λαός^{ndms} πολυς^{annpn} καί^c εἰμι^{viii3p} ὁμοθυμαδόν^{bo} ἅπας^{annpn} ἐν^p ὁ^dδε^fρ στοᾷ^{ndfs} Σολομῶν^{ngms}. **v. 13** ὁ^dδε^fρ δέ^c λοιπός^{agmpn} οὐδείς^{anfns} τολμάω^{viii3s} κολλάω^{vnpn} αὐτός^{rdmp} ἀλλά^c μεγαλύνω^{viii3s} αὐτός^{rpamp} ὁ^dδε^fρ λαός^{nnms}. **v. 14** μᾶλλον^{bo} δέ^c προστιθημί^{viii3p} πιστεῦω^{vppanmp} ὁ^dδε^fρ κύριος^{ndms} πλῆθος^{nnnp} ἀνήρ^{ngmp} τέ^{xo} καί^c γυνή^{ngf}. **v. 15** ὥστε^c κατὰ^p ὁ^dδε^fρ πλατὺς^{nafr} ἐκφέρω^{vnpa} ὁ^dδε^fρ ἀσθενής^{aampn} καί^c τιθημί^{vnpa} ἐπὶ^p κλινῆ^{ngf} καί^c κράβατος^{ngmp} ἵνα^c ἐρχομαι^{vppngms} Πέτρος^{ngms} κἂν^{qo} ὁ^dδε^fρ σκιά^{nnfs} ἐπισκιάζω^{vsaas} τι-οριδμς αὐτός^{rpmp}. **v. 16** συνέρχομαι^{viii3s} δέ^c καί^c ὁ^dδε^fρ πλῆθος^{nnms} ὁ^dδε^fρ πέριξ^{bo} πόλις^{ngf} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} φέρω^{vppanmp} ἄσθενής^{aampn} καί^c ὀχλέω^{vppamp} ὑπὸ^p πνεύμα^{ngop} ἀκαθάρτος^{agmpn} ὅστις^{rtmp} θεραπεύω^{viii3p} ἅπας^{annpn}. **v. 17** ἀνίστημι^{vpaanms} δέ^c ὁ^dδε^fρ ἀρχιερεὺς^{nnms} καί^c πᾶς^{annpn} ὁ^dδε^fρ σὺν^p αὐτός^{rdms} ὁ^dδε^fρ εἰμι^{vppxnfns} αἵρεσις^{nnfs} ὁ^dδε^fρ Σαδδουκαῖος^{ngmp} πῖμπλημι^{vii3p} ζήλος^{ngms}. **v. 18** καί^c ἐπιβάλλω^{viii3p} ὁ^dδε^fρ χειρ^{nafr} αὐτός^{rpmp} ἐπὶ^p ὁ^dδε^fρ ἀπόστολος^{namp} καί^c τιθημί^{viam3p} αὐτός^{rpamp} ἐν^p τήρησις^{ndfs} δημόσιος^{adfsn}. **v. 19** ἄγγελος^{nnms} δέ^c κύριος^{ngms} διὰ^p ὁ^dδε^fρ νύξ^{ngfs} ἀνοίγω^{viii3s} ὁ^dδε^fρ θύρα^{nafr} ὁ^dδε^fρ φυλακῆ^{ngfs} ἔξάγω^{vpaanms} τέ^{xo} αὐτός^{rpamp} λέγω^{viii3s}. **v. 20** πορεύομαι^{vfrpn2p} καί^c ἵστημι^{vppanmp} λαλέω^{vpra2p} ἐν^p ὁ^dδε^fρ ἱερόν^{ndns} ὁ^dδε^fρ λαός^{ndms} πᾶς^{aampn} ὁ^dδε^fρ ῥῆμα^{nanp} ὁ^dδε^fρ ζῶη^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}. **v. 21** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^c εἰσέρχομαι^{viii3p} ὑπὸ^p ὁ^dδε^fρ ὄρθρος^{nams} εἰς^p ὁ^dδε^fρ ἱερόν^{nans} καί^c διδάσکو^{viii3p} παραγίνομαι^{vpadnms} δέ^c ὁ^dδε^fρ ἀρχιερεὺς^{nnms} καί^c ὁ^dδε^fρ σὺν^p αὐτός^{rdms} συγκαλέω^{viii3p} ὁ^dδε^fρ συνέδριον^{nans} καί^c πᾶς^{aafsn} ὁ^dδε^fρ γερουσία^{nafns} ὁ^dδε^fρ υἰός^{ngmp} Ἰσραήλ^{tp} καί^c ἀποστέλλω^{viii3p} ὁ^dδε^fρ δεσμοκτήριον^{nans} ἄγω^{vnap} αὐτός^{rpamp}. **v. 22** ὁ^dδε^fρ δέ^c ὑπηρέτης^{nnmp} παραγίνομαι^{vpadnmp} οὐ^{xo} εὐρίσκο^{viii3p} αὐτός^{rpamp} ἐν^p ὁ^dδε^fρ φυλακῆ^{ndfs} ἀναστρέφω^{vpaanmp} δέ^c ἀπαγγέλλω^{viii3p}.

ἐστῶτας πρὸ τῶν θυρῶν, ἀνοίξαντες δέ, ἕσω οὐδένα εὗρομεν. ὥς 24
 δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους τούτους ὃ τε ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς
 τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο 25
 τοῦτο. παραγενόμενος δὲ τις ἀπήγγειλεν αὐτοῖς λέγων ὅτι Ἰδού, 25
 οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεοθε ἐν τῇ φυλακῇ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐστῶτες καὶ
 διδάσκοντες τὸν λαόν. τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν τοῖς ὑπη- 26
 ρέταις ἤγαγεν αὐτούς, οὐ μετὰ βίας, ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, ἵνα
 μὴ λιθασθῶσιν. ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἕστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ. 27
 καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς, λέγων, Οὐ παραγγελία πα- 28
 ρηγγείλαμεν ὑμῖν μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ· καὶ ἰδοὺ
 πεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλήμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν, καὶ βούλεσθε 29
 ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου. ἀποκριθεὶς 29
 δὲ ὁ Πέτρος καὶ οἱ ἀπόστολοι εἶπον, Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλ-
 λον ἢ ἀνθρώποις. ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἤγειρεν Ἰησοῦν, 30
 ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε, κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ Θεὸς 31
 ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὑψωσε τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, δοῦναι μετάνοιαν τῷ
 Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ ἡμεῖς ἔσμεν αὐτοῦ μάρτυ- 32
 ρες τῶν ῥημάτων τούτων, καὶ τὸ Πνεῦμα δὲ τὸ Ἅγιον, ὃ ἔδωκεν
 ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες διεπρίοντο, 33
 καὶ ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν αὐτούς. ἀναστὰς δὲ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ 34
 Φαρισαῖος, ὀνόματι Γαμαλιήλ, νομοδιδάσκαλος, τίμιος παντὶ τῷ

v.23 λέγω^{vppanmp} ὅτι^c ὁ^{dans} μέν^{xo} δεσμοτήριον^{nans} εὐρίσκα^{viaa1p} κλειώ^{vpxpans} ἐν^p πᾶς^{adfsn}
 ἀσφάλεια^{ndfs} καί^c ὁ^{damp} φύλαξ^{enam} ἔξω^{bo} ἵστημι^{vpxaamp} πρὸ^p οὐ^{dgnp} θύρα^{ngf} ἀνοιγῶ^{vpaanmp}
 δέ^c ἕσω^{bo} οὐδεὶς^{aamsn} εὐρίσκα^{viaa1p}. **v.24** ὥς^{bo} δέ^c ἀκούω^{viaa3p} ὁ^{damp} λόγος^{nam}
 οὗτος^{rdamp} ὁ^{dnms} τε^{xo} ἱερεὺς^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} στρατηγὸς^{nnms} ὁ^{dgn} ἱερόν^{ngns} καί^c ὁ^{dnmp}
 ἀρχιερεὺς^{nnmp} διαπορέω^{viaa3p} περὶ^p αὐτός^{rgmp} τίς^{rgnns} ἂν^{xo} γίνουμαι^{voad3s} οὗτος^{rdnms}.
v.25 παραγίνομαι^{vpadnms} δέ^c τι-σρινμς ἀπαγγέλλω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} λέγω^{vppanms} ὅτι^c ἰδοὺ^{vdaa2s}
 ὁ^{dnmp} ἀνὴρ^{nnmp} ὅς^{rramp} τήθημι^{viam2p} ἐν^p ὁ^{ddfs} φυλακῇ^{ndfs} εἰμι^{vixp3p} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns}
 ἵστημι^{vpxanmp} καί^c διδάσκα^{vppanmp} ὁ^{dams} λαός^{nam}. **v.26** τότε^{bo} ἀπέρχομαι^{vpaanms}
 ὁ^{dnms} στρατηγὸς^{nnms} σὺν^p ὁ^{ddmp} ὑπηρέτης^{ndmp} ἄγω^{viaa3s} αὐτός^{rgmp} οὐ^{xo} μετὰ^p βία^{ngfs}
 φοβέομαι^{vlin3p} γὰρ^c ὁ^{dams} λαός^{nam} ἵνα^c μὴ^{xo} λιθάξω^{vsap3p}. **v.27** ἄγω^{vpaanmp} δέ^c αὐτός^{rgamp}
 ἵστημι^{viaa3p} ἐν^p ὁ^{ddns} συνεδρίον^{ndns} καί^c ἐπερωτῶ^{viaa3s} αὐτός^{rgamp} ὁ^{dnms} ἀρχιερεὺς^{nnms}.
v.28 λέγω^{vppanms} οὐ^{xo} παραγγελία^{ndfs} παραγγέλλω^{viaa1p} σύ^{pd-p} μὴ^{xo} διδάσκα^{vnpa} ἐπὶ^p
 ὁ^{ddns} ὄνομα^{ndns} οὗτος^{rdnms} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} πληρὸς^{vixa2p} ὁ^{dafs} Ἱερουσαλήμ^p ὁ^{dgnfs} διδαχῆ^{ngfs}
 σύ^{rgp-p} καί^c βούλομαι^{vipn2p} ἐπάγω^{vnaa} ἐπὶ^p ἐγὼ^{tpa-p} ὁ^{dans} αἴμα^{ans} ὁ^{dgn} ἀνθρώπος^{ngms}
 οὗτος^{rdgms}. **v.29** ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} καί^c ὁ^{dnmp} ἀπόστολος^{nnmp}
 λέγω^{viaa3p} πειθαρχέω^{vnpa} δεῖ^{vipq3s} θεός^{ndms} μᾶλλον^{bo} ἢ^{xo} ἀνθρώπος^{ndmp}. **v.30** ὁ^{dnms}
 θεός^{ndms} ὁ^{dgnp} πατήρ^{ngmp} ἐγὼ^{rgp-p} ἐγείρω^{viaa3s} Ἰησοῦς^{nam} ὅς^{rrams} σύ^{rgn-p} διαχειρίζω^{viam2p}
 κρεμάννυμι^{vpaanmp} ἐπὶ^p ξύλον^{ngns}. **v.31** οὗτος^{rdams} ὁ^{dnms} θεός^{ndms} ἀρχηγός^{nam} καί^c
 σωτήρ^{nam} ὑπό^{viaa3s} ὁ^{ddfs} δεξιός^{adfsn} αὐτός^{rgms} διδωμι^{vnaa} μετάνοια^{nafs} ὁ^{ddms} Ἰσραὴλ^p
 καί^c ἄφεσις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp}. **v.32** καί^c ἐγὼ^{rgn-p} εἰμι^{vixp1p} αὐτός^{rgms} μάρτυς^{nnmp} ὁ^{dgnp}
 ῥῆμα^{ngnp} οὗτος^{rdgnp} καί^c ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} δέ^c ὁ^{dans} ἅγιος^{aansn} ὅς^{rrans} διδωμι^{viaa3s} ὁ^{dnms}
 θεός^{ndms} ὁ^{dnmp} πειθαρχέω^{vppadmp} αὐτός^{rgdms}. **v.33** ὁ^{dnmp} δέ^c ἀκούω^{vpaanmp} διαπρίω^{vip3p}
 καί^c βουλεύομαι^{vlin3p} ἀναίρω^{vnaa} αὐτός^{rgamp}.

- 35 λαῶ, ἐκέλευσεν ἕξω βραχύ τί τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι. εἶπέ
 τε πρὸς αὐτοὺς, Ἄνδρες Ἰσραηλίται, προσέχετε ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς
 36 ἀνθρώποις τούτοις, τί μέλλετε πράσσειν. πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡ-
 μερῶν ἀνέστη Θεοῦδᾶς, λέγων εἶναι τινα ἑαυτόν, ᾧ προσεκολληθή
 ἀριθμὸς ἀνδρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων, ὃς ἀνηρέθη, καὶ πάντες ὅσοι
 37 ἐπέιθοντο αὐτῷ διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. μετὰ τοῦ-
 τον ἀνέστη Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς,
 καὶ ἀπέστησε λαὸν ἰκανὸν ὀπίσω αὐτοῦ, κάκεῖνος ἀπώλετο, καὶ
 38 πάντες ὅσοι ἐπέιθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν. καὶ τὰ νῦν λέγω
 ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἐάσατε αὐτούς, ὅτι
 ἐὰν ἧ ἕξ ἀνθρώπων ἡ βουλή αὕτη ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσε-
 39 ται, εἰ δὲ ἐκ Θεοῦ ἔστιν, οὐ δύνασθε καταλῦσαι αὐτό, μήποτε καὶ
 40 θεομάχοι εὐρεθῆτε. ἐπέισθησαν δὲ αὐτῷ, καὶ προσκαλεσάμενοι
 τοὺς ἀποστόλους δειράντες παρήγγειλαν μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνό-
 41 ματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυσαν αὐτούς. οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο
 χαίροντες ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος
 42 αὐτοῦ κατηξιώθησαν ἀτιμασθῆναι. πᾶσάν τε ἡμέραν, ἐν τῷ ἱερῷ
 καὶ κατ' οἶκον, οὐκ ἐπαύοντο διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι
 Ἰησοῦν τὸν Χριστόν.
- 6 Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις, πληθυνόντων τῶν μαθητῶν, ἐγέ-
 νετο γογγυσμὸς τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρε-

v.34 ἀνίστημι^{vpaanms} δέ^c τι-σρινμς ἐν^p ὀ^{ddns} συνέδριον^{ndns} Φαρισαῖος^{nms} ὄνομα^{ndns}
 Γαμαλιήλ^p νομοδιδάσκαλος^{nms} τιμῖος^{anmsn} πᾶς^{admsn} ὀ^{ddms} λαός^{ndms} κελεύω^{viaa3s} ἕξω^{bo}
 βραχύς^{aansn} τίς^{rians} ὀ^{damp} ἀπόστολος^{nam} ποιέω^{vnaa}. **v.35** λέγω^{viaa3s} τέ^{xo} πρὸς^p αὐτός^{rpamp}
 ἀνήρ^{nvmp} Ἰσραηλίτης^{nvmp} προσέχω^{vdpa2p} ἑαυτοῦ^{rxdmp} ἐπι^p ὀ^{ddmp} ἀνθρωπος^{ndmp} οὗτος^{rddmp}
 τίς^{rqans} μέλλω^{vipa2p} πράσσω^{vnpa}. **v.36** πρὸ^p γάρ^c οὗτος^{rdgfp} ὀ^{dggf} ἡμέρα^{ngfp} ἀνίστημι^{viaa3s}
 Θεοῦδᾶς^{nms} λέγω^{vppanms} εἰμι^{vnpx} τι-σριαμς ἑαυτοῦ^{rxams} ὃς^{rtdms} προσκολλάω^{viap3s} ἀριθμὸς^{nms}
 ἀνήρ^{ngmp} ὡσεὶ^{bo} τετρακόσιοι^{ngnp} ὃς^{rtnms} ἀναιρέω^{viap3s} καί^c πᾶς^{anmp} ὅσος^{rcnmp} πείθω^{viip3p}
 αὐτός^{rpdm} διαλύω^{viap3p} καί^c γίνομαι^{viad3p} εἰς^p οὐδεὶς^{aansn}. **v.37** μετὰ^p οὗτος^{rdams}
 ἀνίστημι^{viaa3s} Ἰούδας^{nms} ὀ^{dms} Γαλιλαῖος^{nms} ἐν^p ὀ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} ὀ^{dggfs} ἀπογραφή^{ngfs} καί^c
 ἀφίστημι^{viaa3s} λαός^{nams} ἰκανός^{aamsn} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{rpams} κάκεῖνος^{rdms} ἀπόλλυμι^{viam3s} καί^c
 πᾶς^{anmp} ὅσος^{rcnmp} πείθω^{viip3p} αὐτός^{rpdm} διασκορπίζω^{viap3p}. **v.38** καί^c ὀ^{damp} νῦν^{bo} λέγω^{vipa1s}
 εὐ^{trp-d-p} ἀφίστημι^{vdaa2p} ἀπὸ^p ὀ^{dggmp} ἀνθρωπος^{ngmp} οὗτος^{rdmp} καί^c ἐάω^{vdaa2p} αὐτός^{rpamp} ὅτι^c
 ἐὰν^{qo} εἰμι^{vspx3s} ἐκ^p ἀνθρώπος^{ngmp} ὀ^{dnlfs} βουλή^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} ἧ^{xo} ὀ^{dms} ἔργον^{nms} οὗτος^{rdms}
 καταλύω^{viip3s}. **v.39** εἰ^{qo} δέ^c ἐκ^p θεός^{ngms} εἰμι^{vnpx3s} οὐ^{xo} δύναμαι^{viip2p} καταλύω^{vnaa}
 αὐτός^{rpans} μήποτε^{bo} καί^c θεομάχος^{anmp} εὐρίσκο^{vsap2p}. **v.40** πείθω^{viap3p} δέ^c αὐτός^{rpdm}
 καί^c προσκαλέομαι^{vpadnmp} ὀ^{damp} ἀπόστολος^{nam} δέρω^{vpaanmp} παραγγέλλω^{viaa3p} μί^{xo} λαλέω^{vnpa}
 ἐπι^p ὀ^{ddms} ὄνομα^{ndms} ὀ^{dggms} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c ἀπολύω^{viaa3p} αὐτός^{rpamp}. **v.41** ὀ^{damp} μὲν^{xo} οὖν^c
 πορεύομαι^{viin3p} χαίρω^{vpaanmp} ἀπὸ^p πρόσωπον^{ngms} ὀ^{dgn} συνέδριον^{ngms} ὅτι^c ὑπὲρ^p ὀ^{dgn} ὄνομα^{ngms}
 αὐτός^{rpams} καταξιόω^{viap3p} ἀτιμάζω^{vnap}. **v.42** πᾶς^{aafsn} τέ^{xo} ἡμέρα^{nafs} ἐν^p ὀ^{ddms} ἱερόν^{ndms} καί^c
 κατὰ^p οἶκος^{nams} οὐ^{xo} παύω^{viim3p} διδάσκα^{vppanmp} καί^c εὐαγγελίζω^{vppanmp} Ἰησοῦς^{nams} ὀ^{dams}
 Χριστός^{nams}.

θεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. προ- 2
 σκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλήθος τῶν μαθητῶν, εἶπον, Οὐκ 2
 ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς, καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, δια- 3
 κονεῖν τραπέζαις. ἐπισκέψασθε οὖν, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν 3
 μαρτυρουμένους ἐπτά, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας, 4
 οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. ἡμεῖς δὲ τῇ προσευ- 4
 χῇ καὶ τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. καὶ ἤρρεσεν 5
 ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους, καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, 6
 ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Φίλιππον, καὶ 7
 Πρόχορον, καὶ Νικάνορα, καὶ Τίμωνα, καὶ Παρμενᾶν, καὶ Νι- 8
 κόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀπο- 6
 στόλων, καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. Καὶ ὁ 7
 λόγος τοῦ Θεοῦ ἠῤῥισαν, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν 9
 ἐν Ἱερουσαλήμ σφόδρα, πολλὸς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ 10
 πίστει. Στέφανος δὲ πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως ἐποίει τέ- 8
 ρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. ἀνέστησαν δὲ τινες τῶν ἐκ 9
 τῆς συναγωγῆς τῆς λεγομένης Λιβερτίνων, καὶ Κυρηναίων, καὶ 10
 Ἀλεξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ Κιλικίας καὶ Ἀσίας, συζητοῦντες τῷ 11
 Στεφάνῳ. καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι 10
 ᾧ ἐλάλει. τότε ὑπέβαλον ἄνδρας λέγοντας ὅτι Ἀκηκόαμεν αὐτοῦ 11
 λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς Μωσῆν καὶ τὸν Θεόν. συνεκί- 12

6. v.1 ἐν^p δέ^c ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} οὗτος^{rddfp} πληθύνω^{vppagmp} ὁ^{dgmpp} μαθητής^{ngmp} γίνομαι^{v1ad3s}
 γογγυσμός^{nmms} ὁ^{dgmpp} Ἑλληνιστής^{ngmp} πρὸς^p ὁ^{damp} Ἑβραῖος^{aamnp} ὅτι^c παραθεωρῶ^{v1p3p} ἐν^p
 ὁ^{ddfs} διακονία^{ndfs} ὁ^{ddfs} καθημερινός^{adfsn} ὁ^{dnfp} χῆρα^{nnfp} αὐτός^{rpgmp}. **v.2** προσκαλέομαι^{vpadnmp}
 δέ^c ὁ^{dnmp} δώδεκα^{tn} ὁ^{dans} πλήθος^{nans} ὁ^{dgmpp} μαθητής^{ngmp} λέγω^{v1aa3p} οὐ^{xo} ἀρεστός^{anmsn}
 εἶμι^{v1px3s} ἐγώ^{rpa-p} καταλείπω^{vraaamp} ὁ^{dams} λόγος^{namis} ὁ^{dgmis} θεός^{ngms} διακονέω^{v1pa} τράπεζα^{ndfp}.
v.3 ἐπισκεπτομαι^{v1ad2p} οὐ^c ἀδελφός^{nvmp} ἀνὴρ^{namp} ἐκ^p οὐ^{rpg-p} μαρτυρῶ^{vpppamp} ἐπτά^{tn}
 πλήρης^{aamnp} πνεύμα^{ngms} ἅγιος^{agnsn} καὶ^c σοφία^{ngfs} ὅς^{pramp} καθίστημι^{v1falp} ἐπι^p ὁ^{dgrfs} χρεία^{ngfs}
 οὗτος^{rdfgs}. **v.4** ἐγώ^{rpn-p} δέ^c ὁ^{ddfs} προσευχή^{ndfs} καὶ^c ὁ^{ddfs} διακονία^{ndfs} ὁ^{dgmis} λόγος^{ngms}
 προσκαρτερέω^{v1falp}. **v.5** καὶ^c ἀρέσκω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nmms} ἐνώπιον^{bo} πᾶς^{agnsn} ὁ^{dgnis}
 πλήθος^{ngms} καὶ^c ἐκλέγω^{v1am3p} Στέφανος^{namis} ἀνὴρ^{namis} πλήρης^{aamnsn} πίστεως^{ngfs} καὶ^c πνεύμα^{ngms}
 ἅγιος^{agnsn} καὶ^c Φίλιππος^{namis} καὶ^c Πρόχορος^{namis} καὶ^c Νικάνωρ^{namis} καὶ^c Τίμων^{namis} καὶ^c
 Παρμενᾶς^{namis} καὶ^c Νικόλαος^{namis} προσήλυτος^{namis} Ἀντιοχεύς^{namis}. **v.6** ὅς^{pramp} ἴστημι^{v1aa3p}
 ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmpp} ἀπόστολος^{ngmp} καὶ^c προσεύχομαι^{vpadnmp} ἐπιτίθημι^{v1aa3p} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dafp}
 χεῖρ^{nafp}. **v.7** καὶ^c ὁ^{dnms} λόγος^{nmms} ὁ^{dgmis} θεός^{ngms} αὐξάνω^{v1aa3s} καὶ^c πληθύνω^{v1p3s} ὁ^{dnms}
 ἀριθμός^{nmms} ὁ^{dgmpp} μαθητής^{ngmp} ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp} σφόδρα^{bo} πολλὸς^{anmsn} τῶ^{xo} ὄχλος^{nmms}
 ὁ^{dgmpp} ἱερεὺς^{ngmp} ὑπακούω^{v1aa3p} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs}. **v.8** Στέφανος^{nmms} δέ^c πλήρης^{anmsn}
 πίστεως^{ngfs} καὶ^c δύναμις^{ngfs} ποιῶ^{v1aa3s} τέρας^{nanp} καὶ^c σημεῖον^{nanp} μέγας^{aamnp} ἐν^p ὁ^{ddms}
 λαός^{ndms}. **v.9** ἀνίστημι^{v1aa3p} δέ^c τι-σρινμι^{dgmpp} ἐκ^p ὁ^{dgrfs} συναγωγῆ^{ngfs} ὁ^{dgrfs} λέγω^{vpppgrfs}
 Λιβερτίνος^{ngmp} καὶ^c Κυρηναῖος^{ngmp} καὶ^c Ἀλεξανδρεὺς^{ngmp} καὶ^c ὁ^{dgmpp} ἀπὸ^p Κιλικία^{ngfs} καὶ^c
 Ἀσία^{ngfs} συζητέω^{vppanmp} ὁ^{ddms} Στέφανος^{ndms}. **v.10** καὶ^c οὐ^{xo} ἰσχύω^{v1aa3p} ἀνίστημι^{vnaa}
 ὁ^{ddfs} σοφία^{ndfs} καὶ^c ὁ^{dnms} πνεύμα^{ndms} ὅς^{rtdms} λαλέω^{v1aa3s}. **v.11** τότε^{bo} ὑποβάλλω^{v1aa3p}
 ἀνὴρ^{namp} λέγω^{vraaamp} ὅτι^c ἀκούω^{v1xa1p} αὐτός^{rpgms} λαλέω^{vppagms} ῥήμα^{nanp} βλάσφημο^{aamnp} εἰς^p
 Μωσῆς^{namis} καὶ^c ὁ^{dams} θεός^{namis}.

καὶ κακώσουσιν, ἔτη τετρακόσια. καὶ τὸ ἔθνος, ᾧ ἔάν δουλεύ- 7
 σωσι, κρινῶν ἐγώ, εἶπεν ὁ Θεός, καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται, καὶ
 λατρεύσουσί μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκη 8
 περιτομῆς, καὶ οὕτως ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν
 τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καὶ ὁ Ἰσαάκ τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ Ἰακώβ τοὺς
 δώδεκα πατριάρχας. καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν Ἰωσήφ 9
 ἀπέδοντο εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἦν ὁ Θεός μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετο 10
 αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ
 σοφίαν ἐναντίον Φαραῶ βασιλέως Αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐ-
 τὸν ἡγούμενον ἐπ' Αἴγυπτον καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἦλθε 11
 δὲ λιμός ἐφ' ὅλην τὴν γῆν Αἰγύπτου καὶ Χαναάν, καὶ θλίψις με-
 γάλῃ, καὶ οὐχ εὔρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. ἀκούσας 12
 δὲ Ἰακώβ ὄντα σῖτα ἐν Αἰγύπτῳ, ἐξαπέστειλε τοὺς πατέρας ἡμῶν
 πρῶτον. καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς 13
 αὐτοῦ, καὶ φανερόν ἐγένετο τῷ Φαραῶ τὸ γένος τοῦ Ἰωσήφ. ἀ-
 ποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετεκαλέσατο τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακώβ, καὶ 15
 πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, ἐν ψυχαῖς ἐβδομήκοντα πέντε. κα-
 τέβη δὲ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες
 ἡμῶν, καὶ μετετέθησαν εἰς Συχέμ, καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι 16
 ὃ ὠνήσατο Ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἐμὸρ τοῦ Συ-
 χέμ. καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς ὤμοσεν ὁ 17

v.6 λαλέω^{v1aa3s} δέε^c οὐτο^{bo} ὀδ^{ndms} θεός^{nnms} ὅτι^c εἰμι^{vifc3s} ὀδ^{ndms} σπέρμα^{nnms} αὐτός^{rpms}
 πάροικος^{annsn} ἐν^p γῆ^{ndfs} ἀλλότριος^{adfsn} καί^c δουλός^{vifa3p} αὐτός^{rpms} καί^c κακός^{vifa3p}
 ἔτος^{nanp} τετρακόσιοι^{nanp}. **v.7** καί^c ὀδ^{ans} ἔθνος^{nans} ὅς^{rrdms} ἔάν^{vo} δουλεύω^{vsaap3p} κρινῶ^{vifa1s}
 ἐγώ^{rpn-s} λέγω^{v1aa3s} ὀδ^{ndms} θεός^{nnms} καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ἐξέρχομαι^{vifd3p} καί^c λατρεύω^{vifa3p}
 ἐγώ^{rp-d-s} ἐν^p ὀδ^{ndms} τόπος^{ndms} οὗτος^{rdms}. **v.8** καί^c δίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} διαθήκη^{nafs}
 περιτομῆ^{ngfs} καί^c οὕτω^{bo} γεννάω^{v1aa3s} ὀδ^{dams} Ἰσαάκ^{tp} καί^c περιτέμνω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ὀδ^{dfs}
 ἡμέρα^{ndfs} ὀδ^{dfs} ὀγδοὺς^{adfsn} καί^c ὀδ^{ndms} Ἰσαάκ^{tp} ὀδ^{dams} Ἰακώβ^{tp} καί^c ὀδ^{ndms} Ἰακώβ^{tp} ὀδ^{damp}
 δώδεκα^{tn} πατριάρχης^{nanp}. **v.9** καί^c ὀδ^{ndmp} πατριάρχης^{nnmp} ζηλώω^{vpaanmp} ὀδ^{dams} Ἰωσήφ^{tp}
 ἀποδίδωμι^{viam3p} εἰς^p Αἴγυπτος^{nafs} καί^c εἰμι^{vifc3s} ὀδ^{ndms} θεός^{nnms} μετὰ^p αὐτός^{rpms}. **v.10** καί^c
 ἐξαίρετός^{viam3s} αὐτός^{rpams} ἐκ^p πᾶς^{agfrn} ὀδ^{dgrf} θλίψις^{ngfr} αὐτός^{rpms} καί^c δίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpms}
 χάρις^{nafs} καί^c σοφία^{nafs} ἐναντίον^{bo} Φαραῶ^{tp} βασιλεύς^{ngms} Αἰγύπτου^{ngfs} καί^c καθίστημι^{v1aa3s}
 αὐτός^{rpams} ἡγέομαι^{vrrnams} ἐπὶ^p Αἴγυπτος^{nafs} καί^c ὅλος^{aamsn} ὀδ^{dams} οἶκος^{nams} αὐτός^{rpms}.
v.11 ἐρχομαι^{v1aa3s} δέε^c λιμός^{nnms} ἐπὶ^p ὅλος^{aafsn} ὀδ^{dafs} γῆ^{nafs} Αἰγύπτου^{ngfs} καί^c Χαναάν^{tp}
 καί^c θλίψις^{nnfs} μέγας^{anfsn} καί^c οὐ^{xo} εὔρισκω^{v1aa3p} χορτάσματα^{nanp} ὀδ^{ndmp} πατήρ^{nnmp} ἐγώ^{rp-p}.
v.12 ἀκούω^{vpaanms} δέε^c Ἰακώβ^{tp} εἰμι^{vrrkxanp} οἶτος^{ndfs} ἐν^p Αἰγύπτου^{ndfs} ἐξαποστέλλω^{v1aa3s} ὀδ^{damp}
 πατήρ^{nanp} ἐγώ^{rp-p} πρῶτος^{bo}. **v.13** καί^c ἐν^p ὀδ^{ndms} δεύτερος^{admsn} ἀναγνωρίζομαι^{v1aa3s} Ἰωσήφ^{tp}
 ὀδ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} αὐτός^{rpms} καί^c φανερός^{annsn} γίνομαι^{v1aa3s} ὀδ^{ndms} Φαραῶ^{tp} ὀδ^{ndms} γένος^{nnms}
 ὀδ^{dgms} Ἰωσήφ^{tp}. **v.14** ἀποστέλλω^{vpaanms} δέε^c Ἰωσήφ^{tp} μετακαλέω^{viam3s} ὀδ^{dams} πατήρ^{nams}
 αὐτός^{rpms} Ἰακώβ^{tp} καί^c πᾶς^{aafsn} ὀδ^{dafs} συγγένεια^{nafs} αὐτός^{rpms} ἐν^p ψυχῇ^{ndfp} ἐβδομήκοντα^{tn}
 πέντε^{tn}. **v.15** καταβαίνω^{v1aa3s} δέε^c Ἰακώβ^{tp} εἰς^p Αἴγυπτος^{nafs} καί^c τελευτάω^{v1aa3s} αὐτός^{rpms}
 καί^c ὀδ^{ndmp} πατήρ^{nnmp} ἐγώ^{rp-p}. **v.16** καί^c μετατίθημι^{v1aa3p} εἰς^p Συχέμ^{tp} καί^c τίθημι^{v1aa3p}
 ἐν^p ὀδ^{ndms} μνήμα^{ndns} ὅς^{rpms} ὠνόμασι^{v1aa3s} Ἀβραάμ^{tp} τιμῆ^{ngfs} ἀργυρίου^{ngms} παρὰ^p υἱός^{ngmp}
 Ἐμμόρ^{tp} ὀδ^{dgms} Συχέμ^{tp}.

18, 19 Θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ ἐπληθύνθη ἐν Αἰγύπτῳ,
 20 ἄχρι οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. οὗτος
 21 κατασοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν, ἐκάκωσε τοὺς πατέρας ἡμῶν,
 22 τοῦ ποιεῖν ἔκθετα τὰ βρέφη αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. ἐν
 23 ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωσῆς, καὶ ἦν ἀσειῶς τῷ Θεῷ, ὃς ἀνετράφη
 24 μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. ἐκτεθέντα δὲ αὐ-
 25 τόν, ἀνείλετο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ Φαραώ, καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν
 26 ἑαυτῇ εἰς υἱόν. καὶ ἐπαιδεύθη Μωσῆς πάσῃ σοφίᾳ Αἰγυπτίων,
 27 ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἐν ἔργοις. ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ
 28 τεσσαρακονταετῆς χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέ-
 29 ψασθαι τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ τοὺς υἱούς Ἰσραήλ. καὶ ἰδὼν τινα
 ἀδικούμενον, ἠμύνατο καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμέ-
 νῳ, πατάξας τὸν Αἰγύπτιον, ἐνόμιζε δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελφούς
 αὐτοῦ ὅτι ὁ Θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν, οἱ
 δὲ οὐ συνῆκαν. τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις,
 καὶ συνήλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπὼν, Ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε
 ὑμεῖς, ἵνατί ἀδικεῖτε ἀλλήλους; ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον ἀπώ-
 σατο αὐτόν, εἰπὼν, Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ’
 ἡμᾶς; μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον ἀνείλες χθὲς τὸν Αἰγύ-
 πτιον; ἔφυγεν δὲ Μωσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο πάροικος

v.17 καθὼς^{bo} δέ^c ἐγγίζω^{v1a3s} ὀδνms χρόνος^{nnms} ὀδgfs ἐπαγγελία^{ngfs} ὅς^r ἰργfs ὀμνύω^{v1a3s} ὀδnms θεός^{nnms} ὀddms Ἀβραάμ^{tp} αὐξάνω^{v1a3s} ὀδnms λαός^{nnms} καί^c πληθύνω^{v1a3s} ἐν^p Αἰγύπτos^{ndfs}.

v.18 ἄχρι^p ὅς^{bo} ἀνίστημι^{v1a3s} βασιλεὺς^{nnms} ἕτερος^{anmsn} ὅς^r οὐ^o οἶδα^{v1a3s} ὀδams Ἰωσήφ^{tp}.

v.19 οὗτος^{rdnms} κατασοφίζομαι^{vpadnms} ὀdans γένος^{nans} ἐγὼ^{tpg-p} κακῶ^{v1a3s} ὀdamp πατῆρ^{nam} ἐγὼ^{tpg-p} ὀdgmς ποίω^{vnpa} ἔκθετος^{aanpn} ὀdanp βρέφος^{nam} αὐτός^{trpnm} εἰς^p ὀdans μῆ^{xo} ζωογονέω^{vnp}.

v.20 ἐν^p ὅς^r καιρὸς^{ndms} γεννάω^{v1a3s} Μωσῆς^{nnms} καί^c εἰμι^{v1x3s} ἀσειῶς^{anmsn} ὀddms θεός^{ndms} ὅς^r ἀνατρέφω^{v1a3s} μῆⁿ τρεῖς^{nam} ἐν^p οἴκος^{ndms} ὀdgmς πατῆρ^{ngms} αὐτός^r.

v.21 ἐκτίθημι^{vrapams} δέ^c αὐτός^r ἀναιρέω^{v1a3s} αὐτός^r θυγάτηρ^{nnfs} Φαραώ^{tp} καί^c ἀνατρέφω^{v1a3s} αὐτός^r ἑαυτοῦ^{rxdfs} εἰς^p υἱός^{nams}.

v.22 καί^c παιδεύω^{v1a3s} Μωσῆς^{nnms} πᾶς^{adfs} σοφία^{ndfs} Αἰγύπτios^{agmpn} εἰμι^{v1x3s} δέ^c δυνατός^{anmsn} ἐν^p λόγος^{ndmp} καί^c ἐν^p ἔργον^{ndmp}.

v.23 ὡς^{bo} δέ^c πληρόω^{v1p3s} αὐτός^r τεσσαρακονταετῆς^{anmsn} χρόνος^{nnms} ἀναθαίνω^{v1a3s} ἐπι^p ὀdafs καρδία^{nafs} αὐτός^r ἐπισκέπτομαι^{vnad} ὀdamp ἀδελφός^{nam} αὐτός^r υἱός^{nam} Ἰσραήλ^{tp}.

v.24 καί^c ὀράω^{vpaanms} τι-σριαms ἀδικέω^{vpprams} ἀμύνομαι^{v1a3s} καί^c ποίω^{v1a3s} ἐκδίκησις^{nafs} ὀdams καταπονέω^{vpprdms} πατάσσω^{vpaanms} ὀdams Αἰγύπτios^{aamsn}.

v.25 νομίζω^{v1a3s} δέ^c συνιῆμι^{vnpa} ὀdamp ἀδελφός^{nam} αὐτός^r ὅτι^c ὀdams θεός^{nnms} διὰ^p χεῖρ^{ngfs} αὐτός^r δίδωμι^{v1a3s} αὐτός^r σωτηρία^{nafs} ὀdmp δέ^c οὐ^{xo} συνιῆμι^{v1a3p}.

v.26 ὀddfs δέ^c ἐπειμι^{vpprxdfs} ἡμέρα^{ndfs} ὀράω^{v1a3s} αὐτός^r μάχομαι^{vppndmp} καί^c συνελαύνω^{v1a3s} αὐτός^r εἰς^p εἰρήνη^{nafs} λέγω^{vpaanms} ἀνήρ^{vmp} ἀδελφός^{nam} εἰμι^{v1x2p} σὺ^{rpn-p} ἵνα^{bo} ἀδικέω^{v1a2p} ἀλλήλων^{ream}.

v.27 ὀdams δέ^c ἀδικέω^{vpprams} ὀdams πλησίον^{bo} ἀπώθεομαι^{v1a3s} αὐτός^r λέγω^{vpaanms} τις^r καθίστημι^{v1a3s} ἄρχων^{nams} καί^c δικαστής^{nafs} ἐπι^p ἐγὼ^{rpa-p}.

v.28 μῆ^{xo} ἀναιρέω^{vnaa} ἐγὼ^{rpa-s} σὺ^{rpn-s} θέλω^{v1a2s} ὅς^r τρόπος^{nams} ἀναιρέω^{v1a2s} ἐχθές^{bo} Αἰγύπτios^{aamsn}.

ἐν γῆ Μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. καὶ πληρωθέντων ἐτῶν 30
 τεσσαράκοντα, ὥφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους Σινᾶ ἄγγελος
 Κυρίου ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου. ὁ δὲ Μωσῆς ἰδὼν ἐθαύμασεν τὸ 31
 ὄραμα, προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι, ἐγένετο φωνὴ Κυ-
 ρίου πρὸς αὐτόν, Ἐγὼ ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ Θεὸς Ἀβραάμ 32
 καὶ ὁ Θεὸς Ἰσαάκ καὶ ὁ Θεὸς Ἰακώβ. ἔντρομος δὲ γενόμενος
 Μωσῆς οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Κύριος, Λῦσον 33
 τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ ἕστηκας γῆ ἁ-
 γία ἐστίν. ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν Αἰγύπτῳ, 34
 καὶ τοῦ στεναγμοῦ αὐτῶν ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελεῖσθαι αὐτούς,
 καὶ νῦν δεῦρο, ἀποστελῶ σε εἰς Αἴγυπτον. τοῦτον τὸν Μωϋσῆν 35
 ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες, Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν·
 τοῦτον ὁ Θεὸς ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου
 τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. οὗτος ἐξήγαγεν αὐτούς, ποιήσας 36
 τέρατα καὶ σημεῖα ἐν γῆ Αἰγύπτου καὶ ἐν Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ, καὶ
 ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσαράκοντα. οὗτός ἐστιν ὁ Μωϋσῆς ὁ εἰπὼν 37
 τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει Κύριος ὁ Θεὸς ὑμῶν
 ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ, αὐτοῦ ἀκούσεσθε. οὗτός ἐστιν ὁ 38
 γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ, μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λα-
 λοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξαστο

v.29 φεύγω^{v1aa3s} δέ^c Μωϋσῆς^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} οὗτος^{rddms} καί^c γίνομαι^{viad3s}
 πάροικος^{anmsn} ἐν^p γῆ^{ndfs} Μαδιάμ^{tp} ὅς^{bo} γεννάω^{v1aa3s} υἱός^{namp} δύο^{tn}. **v.30** καί^c πληρόω^{vpa9np}
 ἔτος^{ngnp} τεσεεράκοντα^{tn} ὁράω^{viap3s} αὐτός^{rpdm} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} ὁ^{dgn} ὄρος^{ngns} Σινᾶ^{tp}
 ἄγγελος^{nnms} κύριος^{ngms} ἐν^p φλόξ^{ndfs} πῦρ^{ngns} βάτος^{ngms}. **v.31** ὁ^{dnms} δέ^c Μωϋσῆς^{nnms}
 ὁράω^{vpaanms} θαυμάζω^{v1aa3s} ὁ^{dans} ὄραμα^{nans} προσέρχομαι^{vppngms} δέ^c αὐτός^{rp9ms} κατανοέω^{vnaa}
 γίνομαι^{viad3s} φωνή^{nnfs} κύριος^{ngms} πρὸς^p αὐτός^{rpams}. **v.32** ἐγὼ^{tpn-s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}
 ὁ^{dgnp} πατήρ^{ngmp} σύ^{tpg-s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} Ἀβραάμ^{tp} καί^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} Ἰσαάκ^{tp} καί^c
 ὁ^{dnms} θεός^{nnms} Ἰακώβ^{tp} ἔντρομος^{anmsn} δέ^c γίνομαι^{vpadnms} Μωϋσῆς^{nnms} οὗ^{xo} τολμάω^{v1aa3s}
 κατανοέω^{vnaa}. **v.33** λέγω^{v1aa3s} δέ^c αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} λύω^{vdaa2s} ὁ^{dans} ὑπόδημα^{nans}
 ὁ^{dgnp} πούς^{ngmp} σύ^{tpg-s} ὁ^{dnms} γὰρ^c τόπος^{nnms} ἐν^p ὅς^{rdms} ἵστημι^{vixa2s} γῆ^{nnfs} ἅγιος^{anfsn} εἰμι^{vipx3s}.
v.34 ὁράω^{vpaanms} ὁράω^{v1aa3s} ὁ^{dafis} κάκωσις^{nafis} ὁ^{dgnms} λαός^{ngms} ἐγὼ^{tpg-s} ὁ^{dgnms} ἐν^p Αἰγύπτος^{ndfs}
 καί^c ὁ^{dgnms} στεναγμός^{ngms} αὐτός^{rp9mp} ἀκούω^{v1aa3s} καί^c καταβαίνω^{v1aa3s} ἐξαιρέω^{vnam} αὐτός^{rpamp}
 καί^c νῦν^{bo} δεῦρο^{ndvx2s} ἀποπέλλω^{vifa1s} σύ^{tpa-s} εἰς^p Αἴγυπτος^{nafis}. **v.35** οὗτος^{rdams} ὁ^{dams}
 Μωϋσῆς^{nams} ὅς^{trams} ἀρνέομαι^{viad3p} λέγω^{vpaanmp} τίς^{rqnms} σύ^{tpa-s} καθίστημι^{v1aa3s} ἄρχων^{nams} καί^c
 δικαστῆς^{nafis} οὗτος^{rdams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἄρχων^{nams} καί^c λυτρωτῆς^{nams} ἀποπέλλω^{v1aa3s} ἐν^p
 χειρὶ^{ndfs} ἀγγέλος^{ngms} ὁ^{dgnms} ὁράω^{vrap9ms} αὐτός^{rpdm} ἐν^p ὁ^{ddfs} βάτος^{ndms}. **v.36** οὗτος^{rdams}
 ἐξάγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} ποιεῶ^{vpaanms} τέρας^{namp} καί^c σημεῖον^{namp} ἐν^p γῆ^{ndfs} Αἰγυπτος^{ngfs} καί^c ἐν^p
 ἐρυθρῷ^{adfsn} θάλασσα^{ndfs} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} ἔρημος^{adfsn} ἔτος^{nnp} τεσεεράκοντα^{tn}. **v.37** οὗτος^{rdams}
 εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dnms} Μωϋσῆς^{nnms} ὁ^{dnms} λέγω^{vpaanms} ὁ^{dgnp} υἱός^{ndmp} Ἰσραὴλ^{tp} προφήτης^{nams} σύ^{tpd-p}
 ἀνίστημι^{vifa3s} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} σύ^{tpg-p} ἐκ^p ὁ^{dgnp} ἀδελφός^{ngmp} σύ^{tpg-p} ὡς^{bo} ἐγὼ^{tpa-s}
 αὐτός^{rp9ms} ἀκούω^{v1ad2p}.

39 λόγια ζῶντα δοῦναι ἡμῖν, ᾧ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι γενέσθαι
οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπώσαντο, καὶ ἐστράφησαν ταῖς καρδίαις
40 αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον, εἰπόντες τῷ Ἀαρών, Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἱ
προπορεύονται ἡμῶν, ὁ γὰρ Μωσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς
41 ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. καὶ ἐμοσχοποιή-
σαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδῶλω,
42 καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἔστρεψε δὲ ὁ
Θεός, καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ,
καθὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν, Μὴ σφάγια καὶ θυσίας
προσηνέγκατέ μοι ἔτη τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραὴλ·
43 καὶ ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολόχ καὶ τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑ-
μῶν Ῥεμφάν, τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς, καὶ
44 μετοικῶ ὑμᾶς ἐπέκεινα Βαβυλῶνος. ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου
ἦν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διετάξατο ὁ λαλῶν
45 τῷ Μωσῆ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἑώρακει. ἦν καὶ
εἰσηγάγον διαδεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν τῇ κατα-
σχέσει τῶν ἐθνῶν, ᾧν ἐξῴωσεν ὁ Θεός ἀπὸ προσώπου τῶν πατέρων
46 ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν Δαβίδ, ὃς εὗρε χάριν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ,
47 καὶ ἠτήσατο εὐρεῖν σκὴνωμα τῷ Θεῷ Ἰακώβ. Σολομῶν δὲ ὠκο-
48 δόμησεν αὐτῷ οἶκον. ἀλλ' οὐχ ὁ ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις ναοῖς

v.38 οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vipx3s} ὁδνms γίνομαι^{vpadnms} ἐν^p ὁδdfs ἐκκλησία^{ndfs} ἐν^p ὁδdfs ἔρημος^{adfsn}
μετὰ^p ὁδgms ἄγγελος^{ngms} ὁδgms λαλέω^{vppagms} αὐτός^{rdpms} ἐν^p ὁδdns ὄρος^{ndms} Σινὰ^{tp}
καί^c ὁδgmp πατήρ^{ngmp} ἐγώ^{rgp-p} ὁδ^{rrnms} δέχομαι^{viaa3s} λόγιον^{nanp} ζῶω^{vppaanp} διδομαι^{vnaa}
ἐγώ^{rgp-p}. **v.39** ὁδ^{rrnms} οὐ^{xo} θέλω^{viaa3p} ὑπήκοος^{anmpn} γίνομαι^{vnaa} ὁδnmp πατήρ^{ngmp} ἐγώ^{rgp-p}
ἀλλά^c ἀποθέομαι^{viaa3p} καί^c στρέφω^{viaa3p} ὁδdfp καρδία^{ndfp} αὐτός^{rgmp} εἰς^p Αἴγυπτος^{nafs}.

v.40 λέγω^{vpaanmp} ὁδdms Ἀαρών^{tp} ποιέω^{vdaa2s} ἐγώ^{rgp-p} θεός^{namp} ὁδ^{rrnmp} προπορεύομαι^{vifa3p}
ἐγώ^{rgp-p} ὁδnms γάρ^c Μωϋσῆς^{ngms} οὗτος^{rdnms} ὁδ^{rrnms} ἐξάγω^{viaa3s} ἐγώ^{rgp-p} ἐκ^p γῆ^{ngfs} Αἴγυπτος^{ngfs}
οὐ^{xo} οἶδα^{vixa1p} τίς^{rqnms} γίνομαι^{vixa3s} αὐτός^{rgpms}.

v.41 καί^c μοσχοποιέω^{viaa3p} ἐν^p ὁδdfp
ἡμέρα^{ndfp} ἐκεῖνος^{rddfp} καί^c ἀνάγω^{viaa3p} θυσία^{nafs} ὁδdns εἰδωλον^{ndms} καί^c εὐφραίνω^{vip3p}
ἐν^p ὁδdnp ἔργον^{ndnp} ὁδgfp χεῖρ^{ngfp} αὐτός^{rgmp}.

v.42 στρέφω^{viaa3s} δε^c ὁδnms θεός^{ngms}
καί^c παραδίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rgamp} λατρεύω^{vnpa} ὁδdfs στρατιᾶ^{ndfs} ὁδgms οὐρανόσ^{ngms} καθὼς^{bo}
γράφω^{vixp3s} ἐν^p βίβλος^{ndfs} ὁδgmp προφήτης^{ngmp} μῆ^{xo} σφάγιον^{nanp} καί^c θυσία^{nafp} προσφέρω^{viaa2p}
ἐγώ^{rgp-p} ἔτος^{nanp} τεσσεράκοντα^{tn} ἐν^p ὁδdfs ἔρημος^{adfsn} οἶκος^{ngms} Ἰσραὴλ^{tp}.

v.43 καί^c
ἀναλαμβάνω^{viaa2p} ὁδdafs σκηνή^{nafs} ὁδgms Μολόχ^{tp} καί^c ὁδans ἄστρον^{nans} ὁδgms θεός^{ngms} σύ^{rgp-p}
Ῥαϊφάν^{vtp} ὁδamp τύπος^{namp} ὁδ^{rramp} ποιέω^{viaa2p} προσκυνέω^{vnpa} αὐτός^{rgamp} καί^c μετοικῶ^{vifa1s}
σύ^{rgp-p} ἐπέκεινα^{bo} Βαβυλῶν^{ngfs}.

v.44 ὁδnfs σκηνή^{nfnfs} ὁδgms μαρτύριον^{ngns} εἰμι^{vix3s} ὁδdmp
πατήρ^{ndmp} ἐγώ^{rgp-p} ἐν^p ὁδdfs ἔρημος^{adfsn} καθὼς^{bo} διατάσσω^{viam3s} ὁδnms λαλέω^{vppanms} ὁδdms
Μωϋσῆς^{ndms} ποιέω^{vnaa} αὐτός^{rgais} κατὰ^p ὁδams τύπος^{ngms} ὁδ^{rrams} ὄραω^{viva3s}.

v.45 ὁδ^{rrafs}
καί^c εἰσάγω^{viaa3p} διαδέχομαι^{vpadnmp} ὁδnmp πατήρ^{ngmp} ἐγώ^{rgp-p} μετὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} ἐν^p ὁδdfs
κατάσχεσις^{ndfs} ὁδgmp ἔθνος^{ngnp} ὁδ^{rrgmp} ἐξωθέω^{viaa3s} ὁδnms ἀπὸ^p πρόσωπον^{ngns} ὁδgmp
πατήρ^{ngmp} ἐγώ^{rgp-p} ἕως^c ὁδgfp ἡμέρα^{ngfp} Δαυιδ^{tp}.

v.46 ὁδ^{rrnms} εὐρίσκω^{viaa3s} χάρις^{nafs}
ἐνώπιον^{bo} ὁδgms θεός^{ngms} καί^c αἰτέω^{viam3s} εὐρίσκω^{vnaa} σκὴνωμα^{nans} ὁδdms θεός^{ndms} Ἰακώβ^{tp}.

v.47 Σολομών^{ngms} δε^c οἰκοδομέω^{viaa3s} αὐτός^{rgpms} οἶκος^{ngms}.

κατοικεῖ, καθὼς ὁ προφήτης λέγει, Ὁ οὐρανὸς μοι θρόνος, ἡ 49
 δὲ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου, ποῖον οἶκον οἰκοδομήσετέ μοι 50
 λέγει Κύριος, ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς μου· οὐχὶ ἡ χεὶρ μου 51
 ἐποίησε ταῦτα πάντα· Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τῆ καρ- 51
 δία καὶ τοῖς ὠσίν, ὑμεῖς αἰεὶ τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς 52
 οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ ὑμεῖς. τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ 52
 πατέρες ὑμῶν· καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας περὶ τῆς 53
 ἐλεύσεως τοῦ δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδότες καὶ φονεῖς γεγέν- 53
 ησθε, οἵτινες ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ 54
 ἐφυλάξατε. Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρίοντο ταῖς καρδίαις αὐ- 54
 τῶν, καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόντας ἐπ’ αὐτόν. ὑπάρχων δὲ πλήρης 55
 Πνεύματος Ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανόν, εἶδε δόξαν Θεοῦ, 56
 καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν, Ἴδού, θεω- 56
 ρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεφωγμένους, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ 57
 δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ Θεοῦ. κράζαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον 57
 τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ’ αὐτόν, καὶ ἐκβα- 58
 λόντες ἔξω τῆς πόλεως, ἐλιθοβόλουν, καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο 58
 τὰ ἱμάτια αὐτῶν παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου. 59
 καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον, ἐπικαλούμενον καὶ λέγοντα, Κύ- 59
 ριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. θεῖς δὲ τὰ γόνατα, ἔκραξε φωνῇ 60
 μεγάλῃ, Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. καὶ τοῦτο

v.48 ἀλλά^c οὐ^{xo} ὁ^{dnm}ς ὑψιστος^{amnsn} ἐν^p χειροποίητος^{admnp} ναός^{ndmp} κατοικεῖ^vα^{3s} καθὼς^{bo} ὁ^{dnm}ς προφήτης^{nnms} λέγω^vα^{3s}. **v.49** ὁ^{dnm}ς οὐρανός^{nnms} ἐγὼ^{rpd-s} θρόνος^{nnms} ὁ^{dnm}ς δέ^c γῆ^{nnfs} ὑποπόδιον^{nnms} ὁ^{dgm}p πούς^{ngmp} ἐγὼ^{rpg-s} ποῖος^{rqams} οἶκος^{nams} οἰκοδομέω^vα^{2p} ἐγὼ^{rpd-s} λέγω^vα^{3s} κύριος^{nnms} ἡ^{xo} τίς^{rqnms} τόπος^{nnms} ὁ^{dgrs} καταπαυσις^{ngfs} ἐγὼ^{rpg-s}. **v.50** οὐχⁱ οὐ^{xo} ὁ^{dnm}ς χεὶρ^{nnfs} ἐγὼ^{rpg-s} ποίω^vα^{3s} οὗτος^{rdanp} πᾶς^{aanpn}. **v.51** σκληροτράχηλος^{avmnp} καί^c ἀπερίτμητος^{avmnp} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} καί^c ὁ^{ddnp} οὗς^{ndnp} σύ^{rpn-p} αἰε^{bo} ὁ^{dnm}ς πνεῦμα^{ndms} ὁ^{ddns} ἅγιος^{adnsp} ἀντιπίπτω^vα^{2p} ὡς^{bo} ὁ^{dnm}p πατήρ^{nnmp} σύ^{rpg-p} καί^c σύ^{rpn-p}. **v.52** τίς^{rqnms} ὁ^{dgm}p προφήτης^{ngmp} οὐ^{xo} διώκω^vα^{3p} ὁ^{dnm}p πατήρ^{nnmp} σύ^{rpg-p} καί^c ἀποκτείνω^vα^{3p} ὁ^{damp} προκαταγγέλλω^vρα^{aamp} περὶ^p ὁ^{dgrs} ἔλεις^{ngfs} ὁ^{dgrms} δικαίος^{agmsn} ὅς^{rgrms} νῦν^{bo} σύ^{rpn-p} προδότης^{nnmp} καί^c φονεύς^{nnmp} γίνομαι^vxp^{2p}. **v.53** ὅστις^{rtnmp} λαμβάνω^vα^{2p} ὁ^{dams} νόμος^{nams} εἰς^p διαταγῆ^{nafr} ἄγγελος^{ngmp} καί^c οὐ^{xo} φυλάσσω^vα^{2p}. **v.54** ἀκούω^vppanmp δέ^c οὗτος^{rdanp} διαπρίω^vip^{3p} ὁ^{ddfr} καρδία^{ndfr} αὐτός^{rpgmp} καί^c βρῦχω^via^{3p} ὁ^{damp} ὀδούς^{namp} ἐπὶ^p αὐτός^{rpsms}. **v.55** ὑπάρχω^vppanms δέ^c πλήρης^{anmsn} πνεῦμα^{ngms} ἅγιος^{agnsn} ἀτενίζω^vpaanms εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} ὁράω^via^{3s} δέξω^vnafs θεός^{ngms} καί^c Ἰησοῦς^{nams} ἴσθημι^vxpaams ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms}. **v.56** καί^c λέγω^via^{3s} ἰδού^vda^{2s} θεωρέω^via^{1s} ὁ^{damp} οὐρανός^{namp} ἀνοίγω^vxpamp καί^c ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgrms} ἀνθρώπος^{ngms} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ἴσθημι^vxpaams ὁ^{dgrms} θεός^{ngms}. **v.57** κράζω^vpaanmp δέ^c φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} συνέχω^via^{3p} ὁ^{damp} οὗς^{namp} αὐτός^{rpgmp} καί^c ὁρμάω^via^{3p} ὁμοθυμαδόν^{bo} ἐπὶ^p αὐτός^{rpsms}. **v.58** καί^c ἐκβάλλω^vpaanmp ἔξω^{bo} ὁ^{dgrs} πόλις^{ngfs} λιθοβολέω^via^{3p} καί^c ὁ^{dnm}p μάρτυς^{nnmp} ἀποτίθημι^vam^{3p} ὁ^{damp} ἱμάτιον^{namp} αὐτός^{rpgmp} παρὰ^p ὁ^{damp} πούς^{namp} νεανίας^{ngms} καλῶς^vppbgms Σαυλός^{ngms}. **v.59** καί^c λιθοβολέω^via^{3p} ὁ^{dams} Στέφανος^{nams} ἐπικαλέω^vppmams καί^c λέγω^vraams κύριος^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} δέχομαι^vda^{2s} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ἐγὼ^{rpg-s}.

εἰπὼν ἔκοιμήθη.

- 8** Σαῦλος δὲ ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις, πάντες τε διεσπάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς Ἰουδαίας καὶ
- 2 Σαμαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων. συνεκόμισαν δὲ τὸν Στέφανον
- 3 ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ ἐποίησαντο κοπιετὸν μέγαν ἐπ’ αὐτῷ. Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμε-
- 4 νος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακὴν. Οἱ
- 5 μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον, εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. Φίλιππος δὲ κατελθὼν εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας, ἐκήρυσσεν αὐτοῖς
- 6 τὸν Χριστόν. προσεῖχον τε οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδόν, ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα
- 7 ἃ ἐποίει. πολλῶν γάρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα, βοῶντα μεγάλη φωνῇ ἐξήρχετο, πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐ-
- 8 θεραπεύθησαν. καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ.
- 9 Ἄνῆρ δέ τις ὀνόματι Σίμων προὔπηρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων καὶ ἐξιστῶν τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν,
- 10 ὃ προσεῖχον πάντες ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, λέγοντες, Οὗτός
- 11 ἐστὶν ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἡ μεγάλη. προσεῖχον δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ
- 12 ἱκανῶ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακένα αὐτούς. ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ Φιλίππῳ εὐαγγελιζομένῳ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ

v.60 τίθημι^{vpaanms} δέ^c ὁ^dανp γόνυ^{nanp} κράζω^{v1aa3s} φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} κύριος^{nvms} μὴ^{xo} ἴσθημι^{vsaazs} αὐτός^{rdmp} ὁ^dα^s ἁμαρτία^{nafs} οὗτος^{rdafs} καί^c οὗτος^{rdans} λέγω^{vpaanms} κοιμάομαι^{viap3s}.
8. v.1 Σαῦλος^{nnms} δέ^c εἰμί^{viix3s} συνευδοκέω^{vppanms} ὁ^dδ^s ἀναιρέσεις^{ndfs} αὐτός^{rgms} γίνομαι^{viad3s} ἐν^p Ἱεροσόλυμα^{ndnp} πᾶς^{anmpn} τέ^{xo} διασπείρω^{viap3p} κατὰ^p ὁ^dα^sf^p χώρα^{nafp} ὁ^dg^sf^s Ἰουδαία^{ngfs} καί^c Σαμάρεια^{ngfs} πλὴν^{bo} ὁ^dg^{mp} ἀπόστολος^{ngmp}. **v.2** συγκομιζώ^{v1aa3p} δέ^c ὁ^dα^s Στέφανος^{nams} ἀνὴρ^{nmpp} εὐλαθέης^{anmpn} καί^c ποιέω^{viam3p} κοπιετός^{nams} μέγας^{aamsn} ἐπὶ^p αὐτός^{rgdms}.
v.3 Σαῦλος^{nnms} δέ^c λυμαίνω^{viin3s} ὁ^dα^sf^s ἐκκλησία^{nafs} κατὰ^p ὁ^dα^sf^p οἴκος^{nanp} εἰσπορεύομαι^{vppnms} σύρω^{vppanms} τέ^{xo} ἀνὴρ^{namp} καί^c γυνή^{nafp} παραδίδωμι^{v1ia3s} εἰς^p φυλακὴ^{nafs}. **v.4** ὁ^dα^sf^p μὲν^{xo} οὖν^c διασπείρω^{vppanmp} διέρχομαι^{v1aa3s} εὐαγγελίζω^{vppnmp} ὁ^dα^sf^s λόγος^{nams}. **v.5** Φίλιππος^{nnms} δέ^c κατέρχομαι^{vpaanms} εἰς^p πόλις^{nafs} ὁ^dg^sf^s Σαμάρεια^{ngfs} κηρύσσω^{v1ia3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^dα^sf^s Χριστός^{nams}. **v.6** προσέχω^{v1ia3p} τέ^{xo} ὁ^dα^sf^p ὄχλος^{nmpp} ὁ^dα^sf^p λέγω^{vpprdnp} ὑπὸ^p ὁ^dg^sf^s Φίλιππος^{ngms} ὁμοθυμαδόν^{bo} ἐν^p ὁ^dα^sf^p ἀκούω^{vnpa} αὐτός^{rgamp} καί^c βλέπω^{vnpa} ὁ^dα^sf^p σημεῖον^{nanp} ὅς^{rranp} ποιέω^{v1ia3s}. **v.7** πολὺς^{agmpn} γάρ^c ὁ^dg^{mp} ἔχω^{vppagmp} πνεῦμα^{nanp} ἀκάθαρτος^{aanpn} βοάω^{vppanp} μέγας^{adfsn} φωνῇ^{ndfs} ἐξέρχομαι^{viin3s} πολὺς^{anmpn} δέ^c παραλύω^{vpxnmp} καί^c χωλός^{anmpn} θεραπεύω^{viap3p}. **v.8** καί^c γίνομαι^{viad3s} χαρὰ^{anfs} μέγας^{anfsn} ἐν^p ὁ^dα^sf^p πόλις^{ndfs} ἐκείνος^{rddfs}. **v.9** ἀνὴρ^{nnms} δέ^c τι-σρνιγς ὄνομα^{ndns} Σίμων^{nnms} προὔπαρχω^{v1ia3s} ἐν^p ὁ^dα^sf^p πόλις^{ndfs} μαγεύω^{vppanms} καί^c ἐξίστημι^{vppanms} ὁ^dα^sf^p ἔθνος^{nans} ὁ^dg^sf^s Σαμάρεια^{ngfs} λέγω^{vppanms} εἰμί^{vnp^x} τι-οριαγς ἑαυτοῦ^{rxams} μέγας^{aamsn}. **v.10** ὅς^{rdms} προσέχω^{v1ia3p} πᾶς^{anmpn} ἀπὸ^p μικρός^{agmsn} ἕως^c μέγας^{agmsn} λέγω^{vppanmp} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{viix3s} ὁ^dα^sf^p δύναμις^{nnfs} ὁ^dg^sf^s θεός^{ngms} ὁ^dα^sf^p μέγας^{anfsn}. **v.11** προσέχω^{v1ia3p} δέ^c αὐτός^{rdpms} διὰ^p ὁ^dα^sf^p ἱκανός^{admsn} χρόνος^{ndms} ὁ^dα^sf^p μαγεία^{ndfp} ἐξίστημι^{vnx^a} αὐτός^{rgamp}.

γυναῖκες. ὁ δὲ Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς ἦν 13
 προσκαρτερῶν τῷ Φιλίππῳ, θεωρῶν τε δυνάμεις καὶ σημεῖα γινόμε- 14
 νας, ἐξίστατο. Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι 14
 ὅτι δέδεκται ἡ Σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς 15
 αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, οἵτινες καταβάντες προσηύ- 15
 ξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως λάβωσι Πνεῦμα Ἅγιον, οὕτω γὰρ ἦν ἐπὶ 16
 οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς 16
 τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. τότε ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπὶ αὐ- 17
 τοὺς, καὶ ἐλάμβανον Πνεῦμα Ἅγιον. Θεασάμενος δὲ ὁ Σίμων ὅτι 18
 διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων δίδεται τὸ Πνεῦμα 18
 τὸ Ἅγιον, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα, λέγων, Δότε κἀμοὶ τὴν 19
 ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ὡς ἐάν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνη Πνεῦμα 19
 Ἅγιον. Πέτρος δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοὶ εἴη 20
 εἰς ἀπόλειαν, ὅτι τὴν δωρεάν τοῦ Θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων 20
 κτᾶσθαι. οὐκ ἔστι σοι μερίς οὐδὲ κληρὸς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. ἡ 21
 γὰρ καρδία σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. μετανόη- 22
 σον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ Θεοῦ, εἰ 22
 ἄρα ἀφεθήσεται σοὶ ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου. εἰς γὰρ χολὴν 23
 πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὄρω σε ὄντα. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σί- 24
 μων εἶπε, Δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν Κύριον, ὅπως μηδὲν

v.12 ὅτε^{bo} δέ^c πιστεῦω^{v1aa3p} ὁ^{ddms} Φίλιππος^{ndms} εὐαγγελίζω^{vppmdms} ὁ^{dnp} περι^p ὁ^{dqfs}
 βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dqms} θεός^{ngms} καί^c ὁ^{dqms} ὄνομα^{ngms} ὁ^{dqms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} βαπτίζω^{v1p3p}
 ἀνή^{nmnp} τέ^{xo} καί^c γυνή^{nmfp}. **v.13** ὁ^{dms} δέ^c Σίμων^{nmms} καί^c αὐτός^{rnms} πιστεῦω^{v1aa3s}
 καί^c βαπτίζω^{vrapnms} εἰμι^{v1ix3s} προσκαρτερέω^{vppanms} ὁ^{ddms} Φίλιππος^{ndms} θεωρῶ^{vrapnms} τέ^{xo}
 δύναιμι^{nafp} καί^c σημειῶ^{nanp} γίνομαι^{vppnanp} ἐξίστημι^{v1im3s}. **v.14** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^c ὁ^{dnp}
 ἐν^p Ἱεροσόλυμα^{ndnp} ἀπόστολος^{nmnp} ὅτι^c δέχομαι^{vixn3s} ὁ^{dms} Σαμάρεια^{nms} ὁ^{dams} λόγος^{nams}
 ὁ^{dqms} θεός^{ngms} αὐτός^{v1aa3p} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} ὁ^{dams} Πέτρος^{nams} καί^c Ἰωάννης^{nams}.
v.15 ὅτις^{rnmp} καταβαίνω^{vpaanmp} προσεύχομαι^{v1ad3p} περι^p αὐτός^{rpmp} ὅπως^{bo} λαμβάνω^{vsaa3p}
 πνεῦμα^{nans} ἅγιος^{aansn}. **v.16** οὕτω^{bo} γάρ^c εἰμι^{v1ix3s} ἐπι^p οὐδεὶς^{admsn} αὐτός^{rpmp}
 ἐπιπίπτο^{vrxanms} μόνος^{bo} δέ^c βαπτίζω^{vrxpnmnp} ὑπάρχω^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dqms} κύριος^{ngms}
 Ἰησοῦς^{ngms}. **v.17** τότε^{bo} ἐπιτιθημί^{v1aa3p} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} ἐπι^p αὐτός^{rpamp} καί^c λαμβάνω^{v1aa3p}
 πνεῦμα^{nans} ἅγιος^{aansn}. **v.18** θεάσομαι^{vpadnms} δέ^c ὁ^{dms} Σίμων^{nmms} ὅτι^c διὰ^p ὁ^{dqfs}
 ἐπιθέσις^{ngfs} ὁ^{dqfp} χεῖρ^{ngfp} ὁ^{dqmp} ἀπόστολος^{ngmp} δίδωμι^{v1pp3s} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dans} ἅγιος^{aansn}
 προσφῶ^{v1aa3s} αὐτός^{rpdmnp} χοῦμαι^{nanp}. **v.19** λέγω^{vppanms} δίδωμι^{v1daa2p} κἀγὼ^{pd-s} ὁ^{dafs}
 ἐξουσία^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἵνα^c ὅς^{rrdms} ἐάν^{qo} ἐπιτιθημί^{vsaa1s} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} λαμβάνω^{vspa3s} πνεῦμα^{nans}
 ἅγιος^{aansn}. **v.20** Πέτρος^{nmms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpams} ὁ^{dms} ἀργύριον^{nmms} σὺ^{rpq-s} σὺν^p
 σὺ^{rp-d-s} εἰμι^{v1orp3s} εἰς^p ἀπόλειαν^{nafs} ὅτι^c ὁ^{dafs} δωρεά^{nafs} ὁ^{dqms} θεός^{ngms} νομίζω^{v1aa2s} διὰ^p χρῆμα^{ngnp}
 κτᾶμαι^{vnpn}. **v.21** οὐ^{xo} εἰμι^{v1ix3s} σὺ^{rp-d-s} μερίς^{nms} οὐδὲ^{bo} κληρὸς^{nmms} ἐν^p ὁ^{ddms} λόγος^{ndms}
 οὗτος^{rdms} ὁ^{dms} γάρ^c καρδία^{nms} σὺ^{rpq-s} οὐ^{xo} εἰμι^{v1ix3s} εὐθύς^{anfns} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dqms} θεός^{ngms}.
v.22 μετανόω^{vdaa2s} οὖν^c ἀπὸ^p ὁ^{dqfs} κακία^{ngfs} σὺ^{rpq-s} οὗτος^{rdqfs} καί^c δεομαι^{vdao2s} ὁ^{dqms} θεός^{ngms}
 εἰ^{qo} ἄρα^{xo} ἀφιήμι^{v1fp3s} σὺ^{rp-d-s} ὁ^{dms} ἐπίνοια^{nms} ὁ^{dqfs} καρδία^{ngfs} σὺ^{rpq-s}. **v.23** εἰς^p γάρ^c χολή^{nafs}
 πικρία^{ngfs} καί^c σύνδεσμος^{nams} ἀδικία^{ngfs} ὄρω^{v1pa1s} σὺ^{rp-a-s} εἰμι^{v1ppxams}.

25 ἐπέλθη ἐπ’ ἐμέ ὧν εἰρήκατε. Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ
 26 λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ,
 27 πολλές τε κώμας τῶν Σαμαρειτῶν εὐηγγελίσαντο. Ἄγγελος δὲ
 Κυρίου ἐλάλησε πρὸς Φίλιππον, λέγων, Ἀνάστηθι καὶ πορεύου
 28 κατὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ Ἱερουσα-
 29 λήμ εἰς Γάζαν, αὕτη ἐστὶν ἔρημος. καὶ ἀναστάς ἐπορεύθη, καὶ
 ἰδοὺ ἀνὴρ Αἰθίοψ εὐνοῦχος δυνάστης Κανδάκης τῆς βασιλείσης
 30 Αἰθιοπίων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ὃς ἐληλύθει προσκυ-
 31 νήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, ἦν τε ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ
 32 ἄρματος αὐτοῦ, ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην Ἡσαΐαν. εἶπε δὲ τὸ
 Πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ, Πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἄρματι τούτῳ.
 33 προσδραμῶν δὲ ὁ Φίλιππος ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος τὸν
 προφήτην Ἡσαΐαν, καὶ εἶπεν, Ἄρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις;
 34 ὁ δὲ εἶπε, Πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, ἐὰν μὴ τις ὀδηγήσῃ με· παρεκά-
 λεσέ τε τὸν Φίλιππον ἀναβάνατα καθίσει σὺν αὐτῷ. ἡ δὲ περιοχὴ
 τῆς γραφῆς ἦν ἀνεγίνωσκεν ἦν αὕτη, Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν
 ἦχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως
 οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ ἡ κρίσις
 αὐτοῦ ἦρθη, τὴν δὲ γενεὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται· ὅτι αἴρεται ἀπὸ
 τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φιλίππῳ
 εἶπε, Δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο· περὶ ἐαυ-

v.24 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δε^c ὀδ^{ndms} Σίμων^{nmms} λέγω^{viaa3s} δέομαι^{vdao2p} σύ^{grn-p} ὑπέρ^p λέγω^{rgs}
 πρὸς^p ὀ^{dams} κύριος^{nams} ὅπως^{bo} μηδεις^{annsn} ἐπέροχομαι^{vsaa3s} ἐπὶ^p ἐγὼ^{gpa-s} ὅς^{rrgnp} ἐγὼ^{vixa2p}.
v.25 ὀ^{dnmpr} μὲν^{xo} οὖν^c διαμαρτυρομαι^{vpadnmpr} καὶ^c λαλέω^{vpaanmp} ὀ^{dams} λόγος^{nams} ὀ^{dams}
 κύριος^{ngms} ὑποστρέφω^{viaa3p} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} πολὺς^{aafrn} τέ^{xo} κώμη^{nafr} ὀ^{dgmpr} Σαμαριτῆς^{ngmp}
 εὐαγγελίζω^{viam3p}. **v.26** ἄγγελος^{nmms} δε^c κύριος^{ngms} λαλέω^{viaa3s} πρὸς^p Φίλιππος^{nams}
 λέγω^{vppanms} ἀνίστημι^{vdaa2s} καὶ^c πορεύομαι^{vdprn2s} κατὰ^p μεσημβρία^{nafas} ἐπὶ^p ὀ^{dafis} ὁδός^{nafas}
 ὀ^{dafis} καταβαίνω^{vppaafs} ἀπὸ^p Ἱερουσαλήμ^{tp} εἰς^p Γάζα^{nafas} οὗτος^{rdfns} εἰμι^{vipx3s} ἔρημος^{anfsn}.
v.27 καὶ^c ἀνίστημι^{vpaanms} πορεύομαι^{viao3s} καὶ^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀνὴρ^{nmms} Αἰθίοψ^{nmms} εὐνοῦχος^{nmms}
 δυνάστης^{nmms} Κανδάκη^{ngfs} ὀ^{dafis} βασιλίσα^{ngfs} Αἰθιοψ^{ngmp} ὅς^{rrnms} εἰμι^{vix3s} ἐπὶ^p πᾶς^{agfsn} ὀ^{dafis}
 γάζα^{ngfs} αὐτός^{rgfs} ὅς^{rrnms} ἔροχομαι^{viva3s} προσκυνέω^{vrfanms} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.28** εἰμι^{vix3s}
 τέ^{xo} ὑποστρέφω^{vppanms} καὶ^c κάθημαι^{vppnms} ἐπὶ^p ὀ^{dams} ἄρμα^{ngms} αὐτός^{rgms} ἀναγινώσκω^{vvia3s}
 ὀ^{dams} προφήτης^{nams} Ἡσαΐας^{nams}. **v.29** λέγω^{viaa3s} δε^c ὀ^{dams} πνεῦμα^{nmms} ὀ^{dams} Φίλιππος^{ndms}
 προσέροχομαι^{vdaa2s} καὶ^c κολλάω^{vdap2s} ὀ^{dams} ἄρμα^{ndms} οὗτος^{rddns}. **v.30** ποστρέφω^{vpaanms} δε^c
 ὀ^{dams} Φίλιππος^{nmms} ἀκούω^{viaa3s} αὐτός^{rgms} ἀναγινώσκω^{vppagms} ὀ^{dams} προφήτης^{nams} Ἡσαΐας^{nams}
 καὶ^c λέγω^{viaa3s} ἄρα^{xo} γέ^{xo} γινώσκω^{vipa2s} ὅς^{rranp} ἀναγινώσκω^{vipa2s}. **v.31** ὀ^{dams} δε^c λέγω^{viaa3s}
 πῶς^{bo} γάρ^c ἂν^{xo} δύναμαι^{vopn1s} ἐάν^{qo} μή^{xo} τι-ορινμς ὀ^{dams} ὀ^{dams} ἐγὼ^{gpa-s} παρακαλέω^{viaa3s} τέ^{xo}
 ὀ^{dams} Φίλιππος^{nams} ἀναβαίνω^{vpaams} καθίζω^{vnaa} σὺν^p αὐτός^{rgdms}. **v.32** ὀ^{dams} δε^c περιοχὴ^{nmfs}
 ὀ^{dams} γραφῆ^{ngfs} ὅς^{rrafis} ἀναγινώσκω^{vvia3s} εἰμι^{vix3s} οὗτος^{rdnfs} ὅς^{bo} πρόβατον^{nmms} ἐπὶ^p σφαγῆ^{nafas}
 ἄγω^{vrap3s} καὶ^c ὡς^{bo} ἀμνός^{nmms} ἐναντιον^{bo} ὀ^{dams} κείρω^{vppagms} αὐτός^{rgams} ἄφωνος^{anmsn} οὕτω^{bo}
 οὐ^{xo} ἀνοίγω^{vipa3s} ὀ^{dams} στόμα^{nans} αὐτός^{rgms}. **v.33** ἐν^p ὀ^{dams} ταπεινώσις^{ndfs} αὐτός^{rgms}
 ὀ^{dams} κρίσις^{nmfs} αὐτός^{rgms} αἶρω^{vrap3s} ὀ^{dams} γενεά^{nafas} αὐτός^{rgms} τίς^{rqnms} διηγέομαι^{vifd3s} ὅτι^c
 αἶρω^{vipp3s} ἀπὸ^p ὀ^{dams} γῆ^{ngfs} ὀ^{dams} ζωή^{nmfs} αὐτός^{rgms}.

τοῦ, ἢ περὶ ἐτέρου τινός· ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐτοῦ, 35
καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν
Ἰησοῦν. ὡς δὲ ἐπορεύοντο κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπὶ τὴν ὕδωρ, 36
καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος, Ἰδού, ὕδωρ, τί κωλύει με βαπτισθῆναι·
εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος, Εἰ πιστεύεις ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξοισιν. 37
ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε, Πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν
Χριστόν. καὶ ἐκέλευσε στῆναι τὸ ἄρμα, καὶ κατέβησαν ἀμφό- 38
τεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦχος, καὶ ἐβάπτισεν
αὐτόν. ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, Πνεῦμα Κυρίου ἤρπασε 39
τὸν Φίλιππον, καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος, ἐπορεύετο
γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Φίλιππος δὲ εὐρέθη εἰς Ἄζωτον, 40
καὶ διερχόμενος εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις πάσας, ἕως τοῦ ἑλθεῖν
αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.

Ὁ δὲ Σαῦλος, ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μα- 9
θητάς τοῦ Κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ, ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ 2
ἐπιστολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἐάν τις εὐ-
ρη τῆς ὁδοῦ ὄντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδμεμένους ἀγάγῃ εἰς
Ἱερουσαλήμ. ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίξιν τῇ Δα- 3
μασκῷ, καὶ ἐξαίφνης περιήστραπεν αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ,
καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσε φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ, Σαούλ, 4
Σαούλ, τί με διώκεις· εἶπε δέ, Τίς εἶ, Κύριε· ὁ δὲ Κύριος εἶπεν, 5

v.34 ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnms} εὐνοῦχος^{nnms} ὁ^{ddms} Φίλιππος^{ndms} λέγω^{viaa3s} δέ^{ομαι} ἵπν^{1s}
σύ^{trp-g-s} περὶ^p τίς^{rqgms} ὁ^{dnms} προφήτης^{nnms} λέγω^{vipa3s} οὗτος^{rdans} περὶ^p ἑαυτοῦ^{trxgms} ἦ^{xo} περὶ^p
ἕτερος^{agmsn} τι-οριγμς. **v.35** ἀνοίγω^{vpaonms} δέ^c ὁ^{dnms} Φίλιππος^{nnms} ὁ^{dans} στόμα^{nans} αὐτός^{trp-gms}
καί^c ἄρχω^{vpannms} ἀπὸ^p ὁ^d γ^{gfs} γραφῆ^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} εὐαγγελίζω^{viam3s} αὐτός^{trp-dms} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}.
v.36 ὡς^{bo} δέ^c πορεύομαι^{viin3p} κατὰ^p ὁ^d δ^{dafs} ὁ^d δός^{nafs} ἔρχομαι^{viaa3p} ἐπὶ^p τι-οριανς ὕδωρ^{nans} καί^c
φημί^{vtrp3s} ὁ^{dnms} εὐνοῦχος^{nnms} ἰδού^{vdaa2s} ὕδωρ^{nnms} τίς^{rqnms} κωλύω^{vipa3s} ἐγώ^{trp-a-s} βαπτίζω^{vnap}.
v.37 λέγω^{viaa3s} δέ^c ὁ^{dnms} Φίλιππος^{nnms} εἰ^{qo} πιστεύω^{vipa2s} ἐκ^p ὅλος^{agfsn} ὁ^d γ^{gfs} καρδία^{ngfs}
ἔξεσι^{vtrp3s} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} δέ^c λέγω^{viaa3s} πιστεύω^{vipa1s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^d γ^{gms} θεός^{ngms}
εἰμί^{vtrp3} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams}. **v.38** καί^c κελύω^{viaa3s} ἵστημι^{vnaa} ὁ^{dans} ἄρμα^{nans}
καί^c καταβαίνω^{viaa3p} ἀμφότεροι^{anmtrp} εἰς^p ὁ^d δ^{dans} ὕδωρ^{nans} ὁ^{dnms} τὸ^{xo} Φίλιππος^{nnms} καί^c ὁ^{dnms}
εὐνοῦχος^{nnms} καί^c βαπτίζω^{viaa3s} αὐτός^{trpams}. **v.39** ὅτε^{bo} δέ^c ἀναβαίνω^{viaa3p} ἐκ^p ὁ^d γ^{gms} ὕδωρ^{ngms}
πνεῦμα^{nms} κύριος^{ngms} ἀρπάξω^{viaa3s} ὁ^{dams} Φίλιππος^{nams} καί^c οὐ^{xo} ὁ^d ὄρα^{viaa3s} αὐτός^{trpams}
οὐκέτι^{bo} ὁ^{dnms} εὐνοῦχος^{nnms} πορεύομαι^{viin3s} γάρ^c ὁ^d δ^{dafs} ὁ^d δός^{nafs} αὐτός^{trp-gms} χαίρω^{vppanms}.
v.40 Φίλιππος^{nnms} δέ^c ἐρρίσκω^{vipa3s} εἰς^p Ἄζωτος^{nafs} καί^c διερχομαι^{vppnms} εὐαγγελίζω^{viim3s}
ὁ^d δ^{dafp} πόλις^{nafp} πᾶς^{aafp} ἕως^c ὁ^d γ^{gms} ἔρχομαι^{vnaa} αὐτός^{trpams} εἰς^p Καισάρεια^{nafs}. **9. v.1** ὁ^{dnms}
δέ^c Σαῦλος^{nnms} ἔτι^{bo} ἐμπνέω^{vppanms} ἀπειλή^{ngfs} καί^c φόνος^{ngms} εἰς^p ὁ^d μα^p μαθητής^{namp} ὁ^d γ^{gms}
κύριος^{ngms} προσέρχομαι^{vpaonms} ὁ^{ddms} ἀρχιερέυς^{ndms}. **v.2** αἰτέω^{viam3s} παρὰ^p αὐτός^{trp-gms}
ἐπιστολή^{nafp} εἰς^p Δαμασκός^{nafs} πρὸς^p ὁ^d δ^{dafp} συναγωγή^{nafp} ὅπως^{bo} ἐάν^{qo} τι-οριαιμ^{eu} εὐρίσκω^{vsaa3s}
ὁ^d γ^{gfs} ὁ^d γ^{gms} εἰμί^{vtrpxamp} ἀνήρ^{namp} τὸ^{xo} καί^c γυνή^{nafp} δέω^{vtrpxamp} ἅγω^{vsaa3s} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{trp}.
v.3 ἐν^p δέ^c ὁ^{ddms} πορεύομαι^{vtrp} γίνομαι^{viad3s} αὐτός^{trpams} ἐγγίζω^{vtrp} ὁ^{ddfs} Δαμασκός^{ndfs} καί^c
ἐξαίφνης^{bo} περιαισράπτω^{viaa3s} αὐτός^{trpams} φῶς^{nnms} ἀπὸ^p ὁ^d γ^{gms} οὐρανός^{ngms}. **v.4** καί^c
πίτω^{vpaanms} εἰς^p ὁ^d γ^{gms} γῆ^{nafs} ἀκούω^{viaa3s} φωνή^{nafs} λέγω^{vtrpaaifs} αὐτός^{trp-dms} Σαούλ^{trp} Σαούλ^{trp}
τίς^{rqans} ἐγώ^{trp-a-s} διώκω^{vipa2s}.

Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις, σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτι-
 6 ζειν. τρέμων τε καὶ θαμβῶν εἶπε, Κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι
 καὶ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν, Ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ
 7 λαληθήσεται σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες
 αὐτῷ εἰσήκεισαν ἔννεοί, ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ
 8 θεωροῦντες. ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεωγμένων δὲ
 τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδένα ἔβλεπε, χειραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν
 9 εἰσήγαγον εἰς Δαμασκόν. καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ
 10 οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ ἔπιεν. Ἦν δὲ τις μαθητῆς ἐν Δαμασκῷ ὀνό-
 ματι Ἀνανίας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος ἐν ὄραματι, Ἀνανία.
 11 ὁ δὲ εἶπεν, Ἴδου ἐγώ, Κύριε. ὁ δὲ Κύριος πρὸς αὐτόν, Ἀναστάς
 πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην Εὐθειαν, καὶ ζήτησον
 ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα Σαῦλον ὀνόματι, Ταρσέα, ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται,
 12 καὶ εἶδεν ἐν ὄραματι ἄνδρα ὀνόματι Ἀνανιαν εἰσελθόντα καὶ ἐ-
 13 πιθέντα αὐτῷ χεῖρα, ὅπως ἀναβλέψῃ. ἀπεκρίθη δὲ ὁ Ἀνανίας,
 Κύριε, ἄκῆκοα ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ
 14 ἐποίησε τοῖς ἁγίοις σου ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ᾧδε ἔχει ἐξουσίαν
 παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δῆσαι πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄ-
 15 νομά σου. εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Κύριος, Πορεύου, ὅτι σκεῦος
 ἐκλογῆς μοι ἐστὶν οὗτος, τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐ-
 16 θνῶν καὶ βασιλέων, υἱῶν τε Ἰσραήλ, ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα

v.5 λέγω^{v1aa3s} δέ^c τίς^{rqnms} εἰμι^{v1px2s} κύριος^{nvms} ὁ^{dnms} δέ^c κύριος^{nnms} λέγω^{v1aa3s} ἐγὼ^{rpn-s}
 εἰμι^{v1px1s} Ἰησοῦς^{nnms} ὅς^{trams} σύ^{rpn-s} διώκω^{v1pa2s} σκληρόν^{annsn} σύ^{rpd-s} πρὸς^p κέντρον^{nanp}
 λακτιζῶ^{vnpa}. **v.6** τρέμων^{vppanms} τε^{xo} καί^c θαμβῶν^{vppanms} λέγω^{v1aa3s} κύριος^{nvms} τίς^{rqnms}
 ἐγὼ^{rpa-s} θέλω^{v1pa2s} ποιῆσαι^{vnaa} καί^c ὅς^{dnms} κύριος^{nnms} πρὸς^p αὐτόν^{trpams}
 εἰσέρχομαι^{vdaa2s} εἰς^p οὐ^{dafis} πόλιν^{nafis} καί^c λαλέω^{v1fp3s} σύ^{rpd-s} τίς^{rqnms} σύ^{rpa-s} δεῖ^{v1p43s} ποιῶ^{vnpa}.
v.7 ὁ^{dnmp} δέ^c ἀνὴρ^{nnmp} ὁ^{dnmp} συνοδεύω^{vppanmp} αὐτός^{rpdms} ἴσθημι^{v1va3p} ἐνεός^{annmp} ἀκούω^{vppanmp}
 μὲν^{xo} ὁ^{dgrfs} φωνή^{ngfs} μηδείας^{aamsn} δέ^c θεωρῶ^{vppanmp}. **v.8** ἐγείρω^{v1ap3s} δέ^c ὁ^{dnms} Σαῦλος^{nnms}
 ἀπὸ^p ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} ἀνιῶν^{vpxpmp} δέ^c ὁ^{dgnp} ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rpdms} οὐδεὶς^{aamsn} βλέπω^{v1aa3s}
 χειραγωγέω^{vppanmp} ὁ^{dnms} αὐτός^{trpams} εἰσάγω^{v1aa3p} εἰς^p Δαμασκός^{nafis}. **v.9** καί^c εἰμι^{v1ix3s} ἡμέρα^{nafp}
 τρεῖς^{nafp} μὴ^{xo} βλέπω^{vppanms} καί^c οὐ^{xo} ἐσθίω^{v1aa3s} οὐδέ^{bo} πίνω^{v1aa3s}. **v.10** εἰμι^{v1ix3s} δέ^c τι-
 ρινμς μαθητῆς^{nnms} ἐν^p Δαμασκός^{ndfis} ὄνομα^{ndns} Ἀνανίας^{nnms} καί^c λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{trpams}
 ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐν^p ὄραμα^{ndns} Ἀνανίας^{nvms} ὁ^{dnms} δέ^c λέγω^{v1aa3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγὼ^{rpn-s} κύριος^{nvms}.
v.11 ὁ^{dnms} δέ^c κύριος^{nnms} πρὸς^p αὐτός^{trpams} ἀνίστημι^{vpaanms} πορεύομαι^{vdao2s} ἐπὶ^p οὐ^{dafis} ῥύμη^{nafis}
 ὁ^{dafis} καλέω^{vppafis} εὐθύς^{afis} καί^c ζητέω^{vdaa2s} ἐν^p οἰκία^{ndfis} Ἰούδας^{ngms} Σαῦλος^{nnms} ὄνομα^{ndns}
 Ταρσεύς^{namns} ἰδοὺ^{vdaa2s} γάρ^c προσεύχομαι^{v1pn3s}. **v.12** καί^c ὄραμα^{v1aa3s} ἐν^p ὄραμα^{ndns} ἀνὴρ^{namns}
 ὄνομα^{ndns} Ἀνανίας^{namns} εἰσέρχομαι^{vraaams} καί^c ἐπιτίθημι^{vraaams} αὐτός^{rpdms} χεῖρ^{nafis} ὅπως^{bo}
 ἀναβλέπω^{vsaa3s}. **v.13** ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} δέ^c ὁ^{dnms} Ἀνανίας^{nnms} κύριος^{nvms} ἀκούω^{v1xa1s} ἀπὸ^p
 πολὺς^{agnpni} περὶ^p ὁ^{dgrms} ἀνὴρ^{ngms} οὗτος^{rdgms} ὅσος^{rcanp} κακός^{aanpni} ποίεω^{v1aa3s} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpni}
 σύ^{rpg-s} ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.14** καί^c ᾧδε^{bo} ἔχω^{v1pa3s} ἐξουσία^{nafis} παρὰ^p ὁ^{dgnp} ἀρχιερέυς^{ngmp}
 αὐτός^{vnaa} πᾶς^{aampni} ὁ^{damp} ἐπικαλέω^{vppanmp} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} οὗ^{rpg-s}. **v.15** λέγω^{v1aa3s} δέ^c πρὸς^p
 αὐτός^{trpams} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} πορεύομαι^{vdpn2s} ὅτι^c σκεῦος^{nnms} ἐκλογῆς^{ngfs} ἐγὼ^{rpd-s} εἰμι^{v1px3s}
 οὗτος^{rdnms} ὁ^{dgrms} βαστάζω^{vnaa} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγὼ^{rpg-s} ἐνώπιον^{bo} ἔθνος^{ngmp} καί^c βασιλεύς^{ngmp}
 οὗτος^{ngmp} τὸ^{xo} Ἰσραήλ^{tp}.

δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν. ἀπῆλθε δὲ Ἀνανίας 17
 καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθείς ἐπ’ αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπε,
 Σαουλ ἀδελφέ, ὁ Κύριος ἀπέσταλκέ με, Ἰησοῦς ὁ ὀφθεις σοι ἐν τῇ
 ὁδῷ ἧ ἤρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῆς Πνεύματος Ἁγίου.
 καὶ εὐθέως ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὡσεὶ λεπίδες, ἀ- 18
 νέβλεψέ τε παραχρῆμα, καὶ ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, καὶ λαβὼν τρο- 19
 φὴν ἐνίσχυσεν. Ἐγένετο δὲ ὁ Σαῦλος μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ μα-
 θητῶν ἡμέρας τινάς. καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσσε 20
 τὸν Χριστόν, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες 21
 οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον, Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἐν Ἱερου-
 σαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ᾧδε εἰς τοῦτο
 ἐληλύθει ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς· Σαῦ- 22
 λος δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο, καὶ συνέχυνε τοὺς Ἰουδαίους τοὺς
 κατοικοῦντας ἐν Δαμασκῷ, συμβιβάζων ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός.
 Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ Ἰουδαῖοι 23
 ἀνελεῖν αὐτόν, ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ αὐτῶν. παρε- 24
 τήρουν τε τὰς πύλας ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσι,
 λαβόντες δὲ αὐτόν οἱ μαθηταὶ νυκτός, καθῆκαν διὰ τοῦ τείχους, 25
 χαλάσαντες ἐν σφυρίδι. Παραγενόμενος δὲ ὁ Σαῦλος εἰς Ἱερου- 26
 σαλὴμ, ἐπειράτω κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς, καὶ πάντες ἐφοβοῦντο
 αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι ἐστὶ μαθητῆς. Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβό- 27

v.16 ἐγὼ^{1pn-s} γάρ^c ὑποδείκνυμι^{viā1s} αὐτός^{rdms} ὅσος^{rcanp} δεῖ^{vīp3s} αὐτός^{rpams} ὑπὲρ^p ὀνόμα^{ngns}
 ὀνομα^{ngns} ἐγὼ^{1p3-s} πάσῃ^{vnaa}. **v.17** ἀπερχομαι^{vīaa3s} δε^c Ἀνανίας^{nnms} καί^c εἰσέρχομαι^{vīaa3s}
 εἰς^p ὀνάς^{nafs} οἰκία^{nafs} καί^c ἐπιτίθημι^{vraanms} ἐπι^p αὐτός^{rpams} ὀνάς^{nafs} χεῖρα^{nafp} λέγω^{vīaa3s} Σαούλ^{1p}
 ἀδελφός^{nnms} ὀδ^{nnms} κύριος^{nnms} ἀποστέλλω^{vīaa3s} ἐγὼ^{1p3-s} Ἰησοῦς^{nnms} ὀράω^{vrapnms} οὐ^{1p}
 ἐν^p ὀδ^{ddis} ὀδός^{ndfs} ὅς^{rrdis} ἔρχομαι^{vīin2s} ὅπως^{bo} ἀναβλέπω^{vsa2s} καί^c πύμπλημι^{vsp2s} πνεῦμα^{ngns}
 ἄγιος^{agnsn}. **v.18** καί^c εὐθέως^{bo} ἀποπίπτω^{vīaa3p} ἀπό^p ὀφθαλμῶ^{ngmp} αὐτός^{rpams} ὡσεὶ^{bo}
 λεπίς^{nnfp} ἀναβλέπω^{vīaa3s} τέ^{xo} παραχρῆμα^{bo} καί^c ἀνίστημι^{vraanms} βαπτίζω^{vīap3s}. **v.19** καί^c
 λαμβάνω^{vraanms} τροφή^{nafs} ἐνίσχυνω^{vīaa3s} γίνομαι^{vīad3s} δε^c ὀδ^{nnms} Σαῦλος^{nnms} μετὰ^p ὀδ^{gmp}
 ἐν^p Δαμασκός^{ndfs} μαθητῶ^{ngmp} ἡμέρα^{nafp} τι-σριαφπ. **v.20** καί^c εὐθέως^{bo} ἐν^p ὀδ^{ddfp}
 συναγωγῇ^{ndfp} κηρύσσω^{vīaa3s} ὀδ^{damns} Χριστός^{namns} ὅτι^c οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vīp3s} ὀδ^{nnms} υἱός^{nnms} ὀδ^{gms}
 θεός^{ngns}. **v.21** ἐξίστημι^{vīim3p} δε^c πᾶς^{anmpn} ὀδ^{nnmp} ἀκούω^{vrapanmp} καί^c λέγω^{vīaa3p} οὐ^{xo}
 οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vīp3s} ὀδ^{nnms} πορθέω^{vraanms} ἐν^p Ἱερουσαλὴμ^{1p} ὀδ^{amp} ἐπικαλέω^{vrapanmp} ὀδ^{dans}
 ὄνομα^{nans} οὗτος^{rdans} καί^c ᾧδε^{bo} εἰς^p οὗτος^{rdans} ἔρχομαι^{vīaa3s} ἵνα^c δέω^{vrapanmp} αὐτός^{rpamp}
 ἄγω^{vsa3s} ἐπι^p ὀδ^{amp} ἀρχιερέυς^{namp}. **v.22** Σαῦλος^{nnms} δε^c μᾶλλον^{bo} ἐνεδυναμῶ^{vīp3s} καί^c
 συγχέω^{vīaa3s} ὀδ^{amp} Ἰουδαίως^{aanmpn} ὀδ^{amp} κατοικέω^{vrapanmp} ἐν^p Δαμασκός^{ndfs} συμβιβάζω^{vrapanms} ὅτι^c
 οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vīp3s} ὀδ^{nnms} Χριστός^{nnms}. **v.23** ὡς^{bo} δε^c πληρόω^{vīp3p} ἡμέρα^{nnfp} ἱκανός^{afnfn}
 συμβουλεύω^{vīam3p} ὀδ^{nnmp} Ἰουδαίως^{anmpn} ἀναρέω^{vnaa} αὐτός^{rpams}. **v.24** γινώσκω^{vīap3s} δε^c
 ὀδ^{ddms} Σαῦλος^{ndms} ὀδ^{ndfs} ἐπιβουλή^{nnfs} αὐτός^{rpmp} παρατηρέω^{vīaa3p} τέ^{xo} ὀδ^{afp} πύλη^{nafp} ἡμέρα^{ngfs}
 τέ^{xo} καί^c νύς^{ngfs} ὅπως^{bo} αὐτός^{rpams} ἀναρέω^{vsa3p}. **v.25** λαμβάνω^{vraanmp} δε^c αὐτός^{rpams}
 ὀδ^{nnmp} μαθητῶ^{nnmp} νύς^{ngfs} καθίημι^{vīaa3p} διὰ^p ὀδ^{gms} τεῖχος^{ngns} χαλάω^{vraanmp} ἐν^p σφυρίς^{ndfs}.
v.26 παραγίνομαι^{vpadnms} δε^c ὀδ^{damns} Σαῦλος^{nnms} εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{1p} πιστεύω^{vīin3s} κολλᾶω^{vīnp}
 ὀδ^{ddmp} μαθητῶ^{ndmp} καί^c πᾶς^{anmpn} φοβέομαι^{vīin3p} αὐτός^{rpams} μή^{xo} πιστεύω^{vrapanmp} ὅτι^c εἰμι^{vīp3s}
 μαθητῆς^{nnms}.

μενος αὐτὸν ἤγαγε πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς
 πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδε τὸν Κύριον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς
 28 ἐν Δαμασκῷ ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. καὶ ἦν
 μετ' αὐτῶν εἰσπορευόμενος καὶ ἐκπορευόμενος ἐν Ἱερουσαλήμ,
 29 καὶ παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ἐλάλει
 τε καὶ συνεζήτει πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, οἱ δὲ ἐπεχείρουν αὐτὸν
 30 ἀνελεῖν. ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ κατήγαγον αὐτὸν εἰς Καισά-
 31 ρειαν, καὶ ἔξαπέστειλαν αὐτὸν εἰς Ταρσόν. αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι
 καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας εἶχον εἰρή-
 νην οἰκοδομοῦμεναι, καὶ πορευόμεναι τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου καὶ
 32 τῇ παρακλήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπληθύνοντο. Ἐγένετο δὲ
 Πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων κατελθεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους
 33 τοὺς κατοικοῦντας Λύδδαν. εὔρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπὸν τινα Αἰνέαν
 ὀνόματι, ἕξ ἑτῶν ὀκτώ κατακείμενον ἐπὶ κραβάτῳ, ὃς ἦν παρα-
 34 λελυμένος. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, Αἰνέα, ἰαταί σε Ἰησοῦς ὁ
 35 Χριστός, ἀνάστηθι καὶ στῶσον σεαυτῷ. καὶ εὐθέως ἀνέστη. καὶ
 εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες Λύδδαν καὶ τὸν Σάρωναν,
 36 οἵτινες ἐπέστρεψαν ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἐν Ἰόπιπῃ δέ τις ἦν μαθή-
 τρια ὀνόματι Ταβιθά, ἣ διερμηνευομένη λέγεται Δορκάς, αὕτη ἦν
 37 πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἔλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. ἐγένετο δὲ ἐν
 ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν, λούσαντες

v.27 Βαρναβᾶς^{nmms} δέ^c ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnms} αὐτός^{rpsms} ἄγω^{viaa3s} πρὸς^p ὁ^{damp} ἀπόστολος^{namp}
 καί^c διηγέομαι^{viad3s} αὐτός^{rpdmp} πῶς^{bo} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} ὁράω^{viaa3s} ὁ^{dams} κύριος^{nam} καί^c
 ὅτι^c λαλέω^{viaa3s} αὐτός^{rpdms} καί^c πῶς^{bo} ἐν^p Δαμασκός^{ndfs} παρρησιάζομαι^{viad3s} ἐν^p ὁ^{ddns}
 ὄνομα^{ndns} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.28** καί^c εἰμι^{vix3s} μετὰ^p αὐτός^{rpgmp} εἰσπορευομαι^{vppnms}
 καί^c ἐκπορευομαι^{vppnms} ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.29** καί^c παρρησιάζομαι^{vppnms} ἐν^p ὁ^{ddns}
 ὄνομα^{ndns} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} λαλέω^{viaa3s} τῷ^{xo} καί^c συζητέω^{viaa3s} πρὸς^p ὁ^{damp}
 Ἑλληνιστῆς^{namp} ὁ^{dnpmp} δέ^c ἐπιχειρέω^{viaa3p} αὐτός^{rpsms} ἀναίρέω^{vnaa}. **v.30** ἐπιγινώσκω^{vpaamp}
 δέ^c ὁ^{dnpmp} ἀδελφός^{namp} κατάγω^{viaa3p} αὐτός^{rpsms} εἰς^p Καισάρεια^{nafs} καί^c ἔξαποπέλλω^{viaa3p}
 αὐτός^{rpsms} εἰς^p Ταρσός^{nafs}. **v.31** ὁ^{dnpmp} μὲν^{xo} οὖν^c ἐκκλησία^{nmfp} κατὰ^p ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgfs}
 Ἰουδαία^{ngfs} καί^c Γαλιλαία^{ngfs} καί^c Σαμάρεια^{ngfs} ἔχω^{viaa3p} εἰρήνη^{nafs} οἰκοδομέω^{vppnmp} καί^c
 πορευομαι^{vppnmp} ὁ^{ddms} φόβος^{ndms} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} καί^c ὁ^{ddfs} παράκλησις^{ndfs} ὁ^{dams} ἅγιος^{agnsn}
 πνεῦμα^{ngns} πληθύνω^{vrip3p}. **v.32** γίνομαι^{viad3s} δέ^c Πέτρος^{nam} διέρχομαι^{vppnms} διὰ^p
 πᾶς^{agnrp} κατέρχομαι^{vnaa} καί^c πρὸς^p ὁ^{damp} ἅγιος^{nam} ὁ^{damp} κατοικέω^{vppaamp} Λύδδα^{nafs}.
v.33 εὐρίσκω^{viaa3s} δέ^c ἐκεῖ^{bo} ἄνθρωπος^{nam} τι-οριαις Αἰνέας^{nam} ὄνομα^{ndns} ἐκ^p ἔτος^{ngnp} ὀκτώ^{tn}
 κατακειμαι^{vppnms} ἐπὶ^p κρᾶβαττος^{ndms} ὃς^{rtnms} εἰμι^{vix3s} παραλύω^{vpxnms}. **v.34** καί^c λέγω^{viaa3s}
 αὐτός^{rpdms} ὁ^{dms} Πέτρος^{nmms} Αἰνέας^{nmms} ἰάομαι^{vrip3s} σύ^{rpa-s} Ἰησοῦς^{nmms} ὁ^{dms} Χριστός^{nmms}
 ἀνίστημι^{vdaa2s} καί^c στῶννύα^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{xdms} καί^c εὐθέως^{bo} ἀνίστημι^{viaa3s}. **v.35** καί^c
 ὁράω^{viaa3p} αὐτός^{rpsms} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnpmp} κατοικέω^{vppanmp} Λύδδα^{nafs} καί^c ὁ^{dams} Σαρῶν^{nam}
 ὅσις^{rtnmp} ἐπιστρέφω^{viaa3p} ἐπὶ^p ὁ^{dams} κύριος^{nam}. **v.36** ἐν^p Ἰόπιπῃ^{ndfs} δέ^c τι-οριμς εἰμι^{vix3s}
 μαθητρία^{nmfs} ὄνομα^{ndns} Ταβιθά^{tp} ὃς^{rtnfs} διερμηνεύω^{vppnfs} λέγω^{vrip3s} Δορκάς^{nmfs} οὗτος^{rpnfs}
 εἰμι^{vix3s} πλήρης^{anfsn} ἀγαθός^{agnrp} ἔργων^{ngnp} καί^c ἔλεημοσύνη^{ngfp} ὃς^{rtrgp} ποιεῶ^{viaa3s}.

δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερῶ. ἐγγὺς δὲ οὔσης Λύδδης τῇ Ἰόπι- 38
 πη, οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν
 δύο ἄνδρας πρὸς αὐτόν, παρακαλοῦντες μὴ ὀκνήσαι διελθεῖν ἕως
 αὐτῶν. ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν αὐτοῖς, ὃν παραγενόμενον 39
 ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑπερῶν, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι
 κλαίουσαι καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶνας καὶ ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ'
 αὐτῶν οὔσα ἡ Δορκάς. ἐκβαλὼν δὲ ἕξω πάντας ὁ Πέτρος θεῖς τὰ 40
 γόνατα προσηύξατο, καὶ ἐπιστρέψας πρὸς τὸ σῶμα, εἶπε, Ταθιθά,
 ἀνάστηθι. ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν
 Πέτρον, ἀνεκάθισε. τοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτήν, φω- 41
 νήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν αὐτήν ζῶσαν.
 γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς Ἰόπιπης, καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν 42
 ἐπὶ τὸν Κύριον. ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖνι αὐτὸν ἐν Ἰόπιπῃ 43
 παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.

Ἀνὴρ δὲ τις ἦν ἐν Καισαρεία ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκατοντάρχης 10
 ἐκ σπειρίας τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς, εὐσεβῆς καὶ φοβούμενος 2
 τὸν Θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας πολλὰς
 τῷ λαῷ, καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ διὰ παντός. εἶδεν ἐν ὄραματι 3
 φανερώς, ὡσεὶ ὄραν ἐννάτην τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ Θεοῦ εἰ-
 σελθόντα πρὸς αὐτόν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ, Κορνήλιε. ὁ δὲ ἀτενίσας 4
 αὐτῷ καὶ ἔμφοβος γενόμενος εἶπε, Τί ἐστὶ, Κύριε· εἶπε δὲ αὐτῷ,
 Αἱ προσευχαὶ σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημό-

v.37 γίνομαι^{viad3s} δέ^c ἐν^p ὁ^{ddfr} ἡμέρα^{ndfr} ἐκεῖνος^{rddfr} ἀσθενέω^{vpaafs} αὐτός^{rpaifs} ἀποθνήσκω^{vnaa}
 λούω^{vpaanmp} δέ^c αὐτός^{rpaifs} τίθημι^{viaa3p} ἐν^p ὑπερῶν^{ndns}. **v.38** ἐγγύς^{bo} δέ^c εἰμι^{vppxgfs}
 Λύδδα^{ngfs} ὁ^{ddfs} Ἰόπιπη^{ndmp} ἀκούω^{vnaanmp} μαθητῆς^{nnmp} ἀκούω^{vnaanmp} ὅτι^c Πέτρος^{nnms} εἰμι^{vprx3s}
 ἐν^p αὐτός^{rpdifs} ἀποστέλλω^{viaa3p} δύο^{tn} ἀνὴρ^{namp} πρὸς^p αὐτός^{rpaifs} παρακαλέω^{vppanmp} μί^{xo}
 ὀκνέω^{vnaa} διέρχομαι^{vnaa} ἕως^c αὐτός^{rpgmp}. **v.39** ἀνίστημι^{vpaanms} δέ^c Πέτρος^{nnms}
 συνέρχομαι^{viaa3s} αὐτός^{rpdmp} ὅς^{trams} παραγίνομαι^{vpadams} ἀνάγω^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dans} ὑπερῶν^{nans}
 καί^c παρίστημι^{viaa3p} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{anfpr} ὁ^{dnfr} χήρα^{nnfr} κλαίω^{vppanfr} καί^c ἐπιδεικνύμι^{vppnmp}
 χιτῶν^{namp} καί^c ἱμάτιον^{namp} ὅσο^{rcanp} ποιεῶ^{via3s} μετὰ^p αὐτός^{rpfpr} εἰμι^{vprxnfis} ὁ^{dnfs} Δορκάς^{nnfs}.
v.40 ἐκβάλλω^{vpaanms} δέ^c ἕξω^{bo} πᾶς^{aanmp} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms} τίθημι^{vpaanms} ὁ^{damp} γόνυ^{namp}
 προσεύχομαι^{viad3s} καί^c ἐπιστρέφω^{vpaanms} πρὸς^p ὁ^{dans} σῶμα^{nans} λέγω^{viaa3s} Ταθιθά^{tp}
 ἀνίστημι^{vdaa2s} ὁ^{dnfs} δέ^c ἀνοίγω^{viaa3s} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rpgfs} καί^c ὄρα^{vpaanfs} ὁ^{dams}
 Πέτρος^{nams} ἀνακαθίζω^{viaa3s}. **v.41** ἰδῶμι^{vpaanms} δέ^c αὐτός^{rpdifs} χεῖρ^{nafs} ἀνίστημι^{viaa3s}
 αὐτός^{rpaifs} φωνέω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn} καί^c ὁ^{dafp} χήρα^{nafp} παρίστημι^{viaa3s} αὐτός^{rpaifs}
 ζῶ^{vppaafs}. **v.42** γνωστός^{annsn} δέ^c γίνομαι^{via3s} κατὰ^p ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgs} Ἰόπιπη^{ngfs} καί^c
 πολὺς^{aanmpn} πιστεύω^{viaa3p} ἐπὶ^p ὁ^{dams} κύριος^{nams}. **v.43** γίνομαι^{viad3s} δέ^c ἡμέρα^{nafp}
 ἱκανός^{aafpr} μένω^{vnaa} αὐτός^{rpaifs} ἐν^p Ἰόπιπη^{ndfs} παρά^p τι-οριδης Σίμων^{ndms} βυρσεύς^{ndms}.
10. v.1 ἀνὴρ^{nnms} δέ^c τι-οριδης εἰμι^{vix3s} ἐν^p Καισάρεια^{ndfs} ὄνομα^{ndns} Κορνήλιος^{nnms}
 ἑκατοντάρχης^{nnms} ἐκ^p σπειρα^{ngfs} ὁ^{dgs} καλέω^{vpprgfs} Ἰταλικός^{agfsn}. **v.2** εὐσεβῆς^{annsn} καί^c
 φοβέομαι^{vppnms} ὁ^{dams} θεός^{nams} σὺν^p πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} αὐτός^{rpgms} ποιεῶ^{vppanms} τέ^{xo}
 ἐλεημοσύνη^{nafp} πολὺς^{nafp} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} καί^c δέομαι^{vppnms} ὁ^{dams} θεός^{ngms} διὰ^p πᾶς^{bo}.
v.3 ὄρα^{viaa3s} ἐν^p ὄραμα^{ndns} φανερώς^{bo} ὡσεῖ^{bo} ὅρα^{nafs} ἔνατος^{aafsn} ὁ^{dgs} ἡμέρα^{ngfs} ἄγγελος^{nams}
 ὁ^{dams} θεός^{ngms} εἰσέρχομαι^{vpaams} πρὸς^p αὐτός^{rpaifs} καί^c λέγω^{vpaams} αὐτός^{rpdms} Κορνήλιος^{nnms}.

5 συνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόππην ἄνδρας,
 6 καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος, οὗτος ζηνίζεται
 7 παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἔστιν οἰκία παρά θάλασσαν, οὗτος
 8 λαλήσει σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν
 9 τῷ Κορνηλίῳ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ, καὶ στρατιωτῶν
 10 εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ, καὶ ἐξηγησάμενος αὐτοῖς
 11 ἅπαντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἰόππην. Τῇ δὲ ἐπαύριον ὀ-
 12 δοιπορούντων ἐκεῖνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ
 13 τὸ δῶμα προσεύξασθαι, περὶ ὥραν ἕκτην, ἐγένετο δὲ πρόσπεινος,
 14 καὶ ἤθελε γεύσασθαι, παρασκευαζόντων δὲ ἐκεῖνων, ἐπέπεσεν ἐπ’
 15 αὐτὸν ἕκστασις, καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ κατα-
 16 βαῖνον ἐπ’ αὐτὸν σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς
 17 δεδεμένον, καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ
 τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἔρπετά καὶ τὰ πετεινά τοῦ
 οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς αὐτόν, Ἀναστάς, Πέτρε, θῦσον
 καὶ φάγε. ὁ δὲ Πέτρος εἶπε, Μηδαμῶς, Κύριε, ὅτι οὐδέποτε ἔφα-
 γον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον. καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου πρὸς
 αὐτόν, Ἄ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ
 τρίς, καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. Ὡς δὲ ἐν
 ἑαυτῷ διηπόρει ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα ὃ εἶδε, καὶ ἰδοῦ, οἱ

v.4 ὁδnms δέ^c ἀτενίζω^{vpaanms} αὐτός^{rdpms} καί^c ἔμφοβος^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms} λέγω^{viaa3s}
 τίς^{rqnns} εἰμί^{vipx3s} κύριος^{nvms} λέγω^{viaa3s} δέ^c αὐτός^{rdpms} ὁδnfp προσευχή^{nnfp} σύ^{tpg-s} καί^c
 ὁδnfp ἔλεημοσύνη^{nnfp} σύ^{tpg-s} ἀναβαίνω^{viaa3p} εἰς^p μνημόσυνον^{nans} ἐνώπιον^{bo} ὁδgms θεός^{ngms}.
v.5 καί^c νῦν^{bo} πέμψω^{vdaa2s} εἰς^p Ἰόππη^{nafs} ἀνήρ^{namp} καί^c μεταπέμφομαι^{vdad2s} Σίμων^{nams}
 ὅς^{rtmms} ἐπικαλέω^{vipp3s} Πέτρος^{nnms}. **v.6** οὗτος^{rdnms} ζηνίζω^{vipp3s} παρά^p τι-σίδης Σίμων^{ndms}
 βυρσεύς^{ndms} ὅς^{rtmms} εἰμί^{vipx3s} οἰκία^{nnfs} παρά^p θάλασσα^{nafs} οὗτος^{rdnms} λαλέω^{vifa3s} σύ^{trpd-s}
 τίς^{rqnns} σύ^{tpa-s} δεῖ^{vipq3s} ποιέω^{vnpa}. **v.7** ὡς^{bo} δέ^c ἀπέρχομαι^{viaa3s} ὁδnms ἄγγελος^{nnms}
 ὁδnms λαλέω^{vpanms} ὁδdms Κορνηλίος^{ndms} φωνέω^{vpaanms} δύο^{tn} ὁδgmp οἰκέτης^{ngmp} αὐτός^{trpms}
 καί^c στρατιώτης^{nams} εὐσεβής^{aamsn} ὁδgmp προσκαρτερέω^{vppagmp} αὐτός^{rdpms}. **v.8** καί^c
 ἐξηγέομαι^{vpadnms} αὐτός^{rdmp} ἅπας^{aanpn} ἀποστέλλω^{viaa3s} αὐτός^{tramp} εἰς^p ὁδafs Ἰόππη^{nafs}.
v.9 ὁδdfs δέ^c ἐπαύριον^{bo} ὀδοιπορέω^{vppagmp} ἐκεῖνος^{rdgmp} καί^c ὁδdfs πόλις^{ndfs} ἐγγίζω^{vppagmp}
 ἀναβαίνω^{viaa3s} Πέτρος^{nnms} ἐπὶ^p ὁδans δῶμα^{nans} προσεύχομαι^{vnad} περὶ^p ὥρα^{nafs} ἕκτος^{aafsn}.
v.10 γίνομαι^{viad3s} δέ^c πρόσπεινος^{anmsn} καί^c θέλω^{viaa3s} γεύομαι^{vnad} παρασκευάζω^{vppagmp}
 δέ^c ἐκεῖνος^{rdgmp} ἐπιπίπτω^{viaa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{trams} ἕκστασις^{nnfs}. **v.11** καί^c θεωρέω^{vira3s}
 ὁδams οὐρανός^{nams} ἀνοίγω^{vpxpams} καί^c καταβαίνω^{vppaans} ἐπὶ^p αὐτός^{trams} σκεῦος^{nans} τι-σριανς
 ὡς^{bo} ὀθόνη^{nafs} μέγας^{aafsn} τέσσαρες^{ndfp} ἀρχή^{ndfp} δέω^{vpxpams} καί^c καθίημι^{vpppans} ἐπὶ^p ὁδgfs
 γῆ^{ngfs}. **v.12** ἐν^p ὅς^{rrnds} ὑπάρχω^{viaa3s} πᾶς^{annpn} ὁδnmp τετράπους^{annpn} ὁδgfs γῆ^{ngfs} καί^c ὁδnmp
 θηρίον^{nnnp} καί^c ὁδnmp ἔρπετόν^{nnnp} καί^c ὁδnmp πετεινός^{nnnp} ὁδgms οὐρανός^{ngms}. **v.13** καί^c
 γίνομαι^{viad3s} φωνή^{nnfs} πρὸς^p αὐτός^{trams} ἀνίστημι^{vpaanms} Πέτρος^{nvms} θύω^{vdaa2s} καί^c ἐσθίω^{vdaa2s}.
v.14 ὁδnms δέ^c Πέτρος^{nnms} λέγω^{viaa3s} μηδαμῶς^{bo} κύριος^{nvms} ὅτι^c οὐδέποτε^{bo} ἐσθίω^{viaa1s} πᾶς^{aamsn}
 κοινός^{aamsn} ἤ^{xo} ἀκάθαρτος^{aamsn}. **v.15** καί^c φωνή^{nnfs} πάλιν^{bo} ἐκ^p δευτέρου^{agnsn} πρὸς^p
 αὐτός^{trams} ὅς^{rtanp} ὁδnms θεός^{nnms} καθαρίζω^{viaa3s} σύ^{trp-s} μὴ^{xo} κοίνω^{vdpa2s}. **v.16** οὗτος^{rdnms}
 δέ^c γίνομαι^{viad3s} ἐπὶ^p τρίς^{bo} καί^c πάλιν^{bo} ἀναλαμβάνω^{viap3s} ὁδnms σκεῦος^{nnms} εἰς^p ὁδams
 οὐρανός^{nams}.

ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου, διερωτήσαντες τὴν
 οἰκίαν Σίμωνος, ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα, καὶ φωνήσαντες ἐ- 18
 πυνθάνοντο εἰ Σίμων, ὁ ἐπικαλούμενος Πέτρος, ἐνθάδε ξενίζεται.
 τοῦ δὲ Πέτρου ἐνθυμουμένου περὶ τοῦ ὀράματος, εἶπεν αὐτῷ τὸ 19
 Πνεῦμα, Ἰδού, ἄνδρες τρεῖς ζητοῦσί σε. ἀλλὰ ἀναστὰς κατὰ 20
 βηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενος, διότι ἐγὼ
 ἀπέσταλκα αὐτούς. καταβάς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς 21
 ἀπεσταλμένους ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου πρὸς αὐτόν, εἶπεν, Ἰδού, ἐγὼ
 εἰμι ὃν ζητεῖτε, τίς ἢ αἰτία δι' ἣν πάρεστε· οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος 22
 ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν, μαρτυ-
 ρούμενός τε ὑπὸ ὄλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη
 ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ
 ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτούς ἐξέ- 23
 νισε. Τῇ δὲ ἐπαύριον ὁ Πέτρος ἐξῆλθε σὺν αὐτοῖς, καὶ τινες τῶν
 ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ τῆς Ἰόπιπης συνῆλθον αὐτῷ. καὶ τῇ ἐπαύ- 24
 ριον εἰσηλθὼν εἰς τὴν Καισάρειαν. ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν
 αὐτούς, συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγ-
 καίους φίλους. ὡς δὲ ἐγένετο εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας 25
 αὐτῷ ὁ Κορνήλιος, πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας, προσεκύνησεν. ὁ δὲ
 Πέτρος αὐτὸν ἤγειρε, λέγων, Ἀνάστηθι, κἀγὼ αὐτὸς ἄνθρωπός 26
 εἰμι. καὶ συνομιλῶν αὐτῷ εἰσηλθε, καὶ εὐρίσκει συνεληλυθό- 27

v.17 ὡς^{bo} δέ^c ἐν^p ἑαυτοῦ^{rx}δms διαπορέω^via3s ὀδnms Πέτρος^{nnms} τίς^rqns ἄν^{xo} εἰμι^vopx3s ὀδnms
 ὄραμα^{nnms} ὅς^rtrans ὄραμα^via3s καί^c ἰδοῦ^{vd}aa2s ὀδnmp ἀνὴρⁿnmpp ὀδnmp ἀποστέλλω^vpxrnmpp ἀπό^p
 ὀδgms Κορνήλιος^{ngms} διερωτάω^vraanmp ὀδdafs οἰκίαⁿafis Σίμων^{ngms} ἐφίστημι^viaa3p ἐπι^p ὀδams
 πυλών^{nams}. **v.18** καί^c φωνέω^vraanmp πυνθάνομαι^vin3p εἰ^{qo} Σίμων^{nnms} ὀδnms ἐπικαλέω^vpprnms
 Πέτρος^{nnms} ἐνθάδε^{bo} ξενίζω^vpp3s. **v.19** ὀδgms δέ^c Πέτρος^{ngms} ἐνθυμομαι^vppngms περὶ^p
 ὀδgns ὄραμα^{ngms} λέγω^viaa3s αὐτός^{rdms} ὀδnms πνεῦμα^{nnms} ἰδοῦ^{vd}aa2s ἀνὴρⁿnmpp τρεῖς^{nnmp}
 ζητέω^vra3p σύ^{tpa-s}. **v.20** ἀλλά^c ἀνίστημι^vraanms καταβαίνω^{vd}aa2s καί^c πορεύομαι^{vd}pn2s
 σὺν^p αὐτός^{rdmp} μηδεῖς^{aansn} διακρίνω^vppnms διότι^c ἐγὼ^rpn-s ἀποστέλλω^vixal1s αὐτός^{rpmp}.
v.21 καταβαίνω^vraanms δέ^c Πέτρος^{nnms} πρὸς^p ὀδamp ἀνὴρⁿnmpp ὀδamp ἀποστέλλω^vpxramp
 ἀπό^p ὀδgms Κορνήλιος^{ngms} πρὸς^p αὐτός^{rpams} λέγω^viaa3s ἰδοῦ^{vd}aa2s ἐγὼ^rpn-s εἰμι^vix1s ὅς^rtrans
 ζητέω^vra2p τίς^rqnfis ὀδnfs αἰτίαⁿnfis διὰ^p ὅς^rrafs πάρεμι^vix2p. **v.22** ὀδnmp δέ^c λέγω^viaa3p
 Κορνήλιος^{nnms} ἑκατοντάρχης^{nnms} ἀνὴρⁿnmms δίκαιος^{anmsn} καί^c φοβέομαι^vpprnms ὀδams θεός^{nams}
 μαρτυρῶ^vpprnms ἑ^{xo} ὑπὸ^p ὄλος^{ngms} ἔθνος^{ngns} ὀδgmp Ἰουδαίος^{agmpn} χρηματίζω^vra3s
 ὑπὸ^p ἀγγελος^{ngms} ἁγίου^{agmsn} μεταπέμπομαι^vnad σύ^{tpa-s} εἰς^p ὀδams οἶκος^{nams} αὐτός^{rpms}
 καί^c ἀκούω^vnaa ῥῆμα^{nanp} παρὰ^p σύ^{tpg-s}. **v.23** εἰσκαλέομαι^vpadnms οὖν^c αὐτός^{rpamp}
 ξενίζω^viaa3s ὀδdfs δέ^c ἐπαύριον^{bo} ὀδnms Πέτρος^{nnms} ἐξέρχομαι^viaa3s σὺν^p αὐτός^{rdmp} καί^c
 τι-οριμι^p ὀδgmp ἀδελφός^{ngmp} ὀδgmp ἀπό^p ὀδgfs Ἰόπιπ^{ngfs} συνέρχομαι^viaa3p αὐτός^{rdms}.
v.24 καί^c ὀδdfs ἐπαύριον^{bo} εἰσέρχομαι^viaa3p εἰς^p ὀdafs Καισάρεια^{nafs} ὀδnms δέ^c Κορνήλιος^{nnms}
 εἰμι^vix3s προσδοκάω^vraanms αὐτός^{rpamp} συγκαλέω^vpaanms ὀδamp συγγενής^{aampn} αὐτός^{rpms}
 καί^c ὀdamp ἀναγκαῖος^{aampn} φίλος^{aampn}. **v.25** ὡς^{bo} δέ^c γίνομαι^viad3s εἰσέρχομαι^vnaa
 ὀdams Πέτρος^{nams} συναντάω^vraanms αὐτός^{rdms} ὀδnms Κορνήλιος^{nnms} πίπτω^vraanms ἐπι^p ὀdamp
 πούς^{namp} προσκυνέω^viaa3s. **v.26** ὀδnms δέ^c Πέτρος^{nnms} αὐτός^{rpams} ἐγείρω^viaa3s λέγω^vraanms
 ἀνίστημι^vdaa2s κἀγὼ^rpn-s αὐτός^{rpms} ἄνθρωπος^{nnms} εἰμι^vix1s.

28 τας πολλούς, ἔφη τε πρὸς αὐτούς, Ὑμεῖς ἐπίστασθε ὡς ἀθέμιτόν
 ἐστὶν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἄλλοφύλῳ, καὶ
 29 ἐμοὶ ὁ Θεὸς ἔδειξε μηδένα κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον,
 30 διὸ καὶ ἀναντιρρήτως ἤλθον μεταπεμφθεῖς. πυνθάνομαι οὖν, τίνι
 31 λόγῳ μετεπέμψασθέ με. καὶ ὁ Κορνήλιος ἔφη, Ἀπὸ τετάρτης
 ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥρας ἤμην νηστεύων, καὶ τὴν ἐνάτην
 ὥραν προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἔσθη ἐνώ-
 31 πιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, καὶ φησι, Κορνήλιε, εἰσηκούσθη
 σου ἡ προσευχή, καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον
 32 τοῦ Θεοῦ. πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην, καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα
 ὃς ἐπικαλεῖται Πέτρος, οὗτος ζηνίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσεῶς
 33 παρὰ θάλασσαν, ὃς παραγενόμενος λαλήσει σοι. Ἐξαυτῆς οὖν
 ἔπεμψα πρὸς σε, σὺ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος. νῦν οὖν
 34 πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πάρεσμεν ἀκοῦσαι πάντα τὰ προ-
 σταταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα, εἶ-
 πεν, Ἐπ’ ἀληθείας καταλαμβάνομαι ὅτι οὐκ ἔστι προσωπολήπτης
 35 ὁ Θεός, ἀλλ’ ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμε-
 36 νος δικαιοσύνην, δεκτὸς αὐτῷ ἐστι. τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλε τοῖς
 υἱοῖς Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ οὗτος
 37 ἐστὶ πάντων Κύριος. ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ’ ὅλης
 τῆς Ἰουδαίας, ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα ὁ

v.27 καί^c συνομιλέω^{vppanms} αὐτός^{rdms} εἰσέρχομαι^{v1aa3s} καί^c εὐρίσκω^{v1pa3s} συνέρχομαι^{vpxaamp}
 πολὺς^{aampn}. **v.28** φημί^{vix3s} τέ^{xo} πρὸς^c αὐτός^{rpamp} σύ^{trp-p} ἐπίσταμαι^{v1rn2p} ὡς^{bo} ἀθέμιτος^{ansn}
 εἰμί^{v1px3s} ἀνὴρ^{ndms} Ἰουδαῖος^{admsn} κολλᾶω^{vnp} ἢ^{xo} προσέρχομαι^{v1rn} ἄλλοφύλος^{admsn} καί^c
 ἐγώ^{rdp-s} ὁ^{ndms} θεός^{nnms} δείκνυμι^{v1aa3s} μηδεὶς^{aamsn} κοινός^{aamsn} ἢ^{xo} ἀκάθαρτος^{aamsn} λέγω^{vnpa}
 ἄνθρωπος^{nam}. **v.29** διό^c καί^c ἀναντιρρήτως^{bo} ἔρχομαι^{v1aa1s} μεταπέμπομαι^{v1pans}
 πυνθάνομαι^{v1pn1s} οὖν^c τίς^{rdms} λόγος^{ndms} μεταπέμπομαι^{v1ad2p} ἐγώ^{rpa-s}. **v.30** καί^c ὁ^{ndms}
 Κορνήλιος^{nnms} φημί^{vix3s} ἀπὸ^p τέταρτος^{agfsn} ἡμέρα^{ngfs} μέχρι^{bo} οὗτος^{rdgfs} ὁ^{dgfs} ὥρα^{ngfs} εἰμί^{v1ix1s}
 νηστεύων^{vppanms} καί^c ὁ^{dafs} ἔνατος^{aafsn} ὥρα^{nafs} προσεύχομαι^{v1pans} ἐν^p ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} ἐγώ^{rgp-s}
 καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀνὴρ^{nnms} ἰσημί^{v1aa3s} ἐνώπιον^{bo} ἐγώ^{rgp-s} ἐν^p ἐσθῆς^{ndfs} λαμπρός^{adfsn}. **v.31** καί^c
 φημί^{v1px3s} Κορνήλιος^{nnms} εἰσακούω^{v1ap3s} σύ^{trp-g-s} ὁ^{dnfs} προσευχή^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfp} ἐλεημοσύνη^{nnfp}
 σύ^{trp-g-s} μνησκόμαι^{v1ap3p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.32** πέμψω^{vdaa2s} οὖν^c εἰς^p Ἰόππην^{nafs}
 καί^c μετακαλέω^{vdam2s} Σίμων^{nam} ὃς^{trnms} ἐπικαλέω^{v1pp3s} Πέτρος^{nnms} οὗτος^{rdnms} ζηνίζω^{v1pp3s} ἐν^p
 οἰκίᾳ^{ndfs} Σίμων^{ngms} βυρσεῦς^{ngms} παρὰ^p θάλασσαν^{nafs} ὃς^{trnms} παραγίνομαι^{v1padnms} λαλέω^{vifa3s}
 σύ^{trp-d-s}. **v.33** ἔξαυτῆς^{bo} οὖν^c πέμψω^{v1aa1s} πρὸς^p σύ^{trpa-s} σύ^{trpn-s} τέ^{xo} καλῶς^{bo} ποιέω^{v1aa2s}
 παραγίνομαι^{v1padnms} νῦν^{bo} οὖν^c πᾶς^{anmpn} ἐγώ^{trp-p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} πάρεμι^{v1px1p}
 ἀκούω^{vnaa} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} προστάσσω^{v1paxp} σύ^{trp-d-s} ὑπὸ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.34** ἀνοίγω^{v1paanms}
 δέ^c Πέτρος^{nnms} ὁ^{dans} στόμα^{nans} λέγω^{v1aa3s} ἐπὶ^p ἀλήθεια^{ngfs} καταλαμβάνω^{v1pn1s} ὅτι^c οὐ^{xo}
 εἰμί^{v1px3s} προσωπολήπτης^{nnms} ὁ^{ndms} θεός^{nnms}. **v.35** ἀλλά^c ἐν^p πᾶς^{adnsn} ἔθνος^{ndns} ὁ^{ndms}
 φοβέομαι^{v1pans} αὐτός^{trams} καί^c ἐργάζομαι^{v1ppnms} δικαιοσύνη^{nafs} δεκτός^{ansn} αὐτός^{rdpms}
 εἰμί^{v1px3s}. **v.36** ὁ^{dams} λόγος^{nam} ὃς^{trams} ἀποστέλλω^{v1aa3s} ὁ^{ddmp} υἱός^{ndmp} Ἰσραὴλ^p
 εὐαγγελίζω^{v1ppnms} εἰρήνη^{nafs} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{v1px3s} πᾶς^{agmpn}
 κύριος^{nnms}.

ἐκήρυξεν Ἰωάννης, Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέθ, ὡς ἔχρισεν αὐτὸν 38
ὁ Θεὸς Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώ-
μενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου, ὅτι ὁ
Θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες πάντων ὧν ἐποί- 39
ησεν ἔν τε τῇ χώρᾳ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλήμ, ὃν ἀνεῖλον
κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ Θεὸς ἤγειρε τῇ τρίτῃ ἡμέ- 40
ρᾳ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ γενέσθαι, οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ 41
μάρτυσι τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες
συνεφάγομεν καὶ συνεπίομεν αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ
νεκρῶν. καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ, καὶ διαμαρτύ- 42
ρασθαι ὅτι αὐτὸς ἐστὶν ὁ ὠρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ κριτῆς ζώντων
καὶ νεκρῶν. τούτῳ πάντες οἱ προφητῆται μαρτυροῦσιν, ἄφεσιν 43
ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα
εἰς αὐτόν. Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπέ- 44
πεσε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον.
καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοί, ὅσοι συνῆλθον τῷ Πέτρῳ, 45
ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐκκέχυται.
ἤκουον γὰρ αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων τὸν 46
Θεόν. τότε ἀπεκρίθη ὁ Πέτρος, Μῆτι τὸ ὕδωρ κωλύσαι δύνα- 47
ταί τις, τοῦ μὴ βαπτισθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον

v.37 σύ^{rn-p} οἶδα^{vixa2p} ὁ^{dans} γίνομαι^{vpadans} ῥῆμα^{nans} κατὰ^p ὅλος^{agfsn} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs}
ἀρχῶ^{vpamans} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} Γαλιλαία^{ngfs} μετὰ^p ὁ^{dans} βάπτισμα^{nans} ὃς^{rrans} κηρύσσω^{v1aa3s}
Ἰωάννης^{nnms}. **v.38** Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} ἀπὸ^p Ναζαρέ^p ὡς^{bo} χρίω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms}
θεός^{nnms} πνεῦμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn} καί^c δύναμις^{ndfs} ὃς^{rrmsn} διέρχομαι^{v1aa3s} εὐεργετέω^{vpamns} καί^c
ἰάομαι^{vprrnms} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} καταδυναστεύω^{vprramp} ὑπὸ^p ὁ^{dgms} διάβολος^{agmsn} ὅτι^c ὁ^{dnms}
θεός^{nnms} εἰμι^{vix3s} μετὰ^p αὐτός^{rpams}. **v.39** καί^c ἐγώ^{rn-p} εἰμι^{v1px1p} μάρτυς^{nnmp} πᾶς^{aghrp}
ὃς^{rrgnp} ποιέω^{v1aa3s} ἐν^p τῷ^{xo} ὁ^{ddfs} χώρα^{ndfs} ὁ^{dgnp} Ἰουδαίος^{agmpn} καί^c ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp} ὃς^{rrams}
ἀναιρέω^{v1aa3p} κρεμάννυμι^{vpaaamp} ἐπὶ^p ξύλον^{ngns}. **v.40** οὗτος^{rdams} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγείρω^{v1aa3s}
ὁ^{ddfs} τρίτος^{adfsn} ἡμέρα^{ndfs} καί^c δίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ἐμφανῆς^{aamsn} γίνομαι^{vnad}. **v.41** οὐ^{xo}
πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} ἀλλά^c μάρτυς^{ndmp} ὁ^{ddmp} προχειροτενέω^{vpaxpdm} ὑπὸ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms}
ἐγώ^{rp-d-p} ὅστις^{rrnmp} συνεσθίω^{v1aa1p} καί^c συμπίνω^{v1aa1p} αὐτός^{rpdm} μετὰ^p ὁ^{dans} ἀνίστημι^{vnaa}
αὐτός^{rpams} ἐκ^p νεκρός^{ndms}. **v.42** καί^c παραγγέλλω^{v1aa3s} ἐγώ^{rp-d-p} κηρύσσω^{vnaa} ὁ^{ddms} λαός^{ndms}
καί^c διαμαρτύρομαι^{vnad} ὅτι^c αὐτός^{rrnms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} ὀρίζω^{vpaxrns} ὑπὸ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms}
κριτῆς^{nnms} ζάω^{vpagmp} καί^c νεκρός^{agmpn}. **v.43** οὗτος^{rdms} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} προφήτης^{nnmp}
μαρτυρέω^{v1pa3p} ἄφεσις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp} λαμβάνω^{vnaa} διὰ^p ὁ^{dgn} ὄνομα^{ngns} αὐτός^{rpams} πᾶς^{aamsn}
ὁ^{dams} πιστεύω^{vpaaams} εἰς^p αὐτός^{rpams}. **v.44** ἔτι^{bo} λαλέω^{vpagms} ὁ^{dgms} Πέτρος^{ngms} ὁ^{damp}
ῥῆμα^{nanp} οὗτος^{rdamp} ἐπιτίπτω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnms} ἅγιος^{anns} ἐπὶ^p πᾶς^{aampn} ὁ^{damp}
ἀκούω^{vpaaamp} ὁ^{dams} λόγος^{nams}. **v.45** καί^c ἐξίστημι^{v1aa3p} ὁ^{dnmp} ἐκ^p περιτομῆ^{ngfs} πιστός^{anfnp}
ὅσος^{renmp} συνέρχομαι^{v1aa3p} ὁ^{ddms} Πέτρος^{ndms} ὅτι^c καί^c ἐπὶ^p ὁ^{damp} ἔθνος^{nanp} ὁ^{dnfs} δωρεά^{nnfs} ὁ^{dgn}
ἅγιος^{agmsn} πνεῦμα^{ngns} ἐκχέω^{v1px3s}. **v.46** ἀκούω^{v1aa3p} γάρ^c αὐτός^{rpmpn} λαλέω^{vpagmp} γλώσσα^{ndfp}
καί^c μεγαλύνω^{vpagmp} ὁ^{dams} θεός^{nams} τότε^{bo} ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnms} Πέτρος^{nnms}.

- 48 ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς· προσέταξέ τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν
 τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου. τότε ἠρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας
 τινάς.
- 11 Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν
 2 Ἰουδαίαν ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. καὶ
 ὅτε ἀνέβη Πέτρος εἰς Ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ
 3 περιτομῆς, λέγοντες, ὅτι Πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν ἔχοντας εἰ-
 4 σῆλθες, καὶ συνέφαγες αὐτοῖς. ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος ἐξετίθετο
 5 αὐτοῖς καθεξῆς λέγων, Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόπιτη προσευχό-
 μενος, καὶ εἶδον ἐν ἑκοτάσει ὄραμα, καταβαῖνον σκευὸς τι, ὡς
 6 ὀθόνην μεγάλην τέσσαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ,
 7 καὶ ἦλθεν ἄχρις ἐμοῦ, εἰς ἣν ἀτενίσας κατενόουν, καὶ εἶδον τὰ
 τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἔρπετά καὶ τὰ πετεινά
 8 τοῦ οὐρανοῦ. ἤκουσα δὲ φωνῆς λεγούσης μοι, Ἀναστάς, Πέτρε,
 9 θῦσον καὶ φάγε. εἶπον δέ, Μηδαμῶς Κύριε, ὅτι πᾶν κοινὸν ἢ ἄ-
 9 κάθατον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου. ἀπεκρίθη δὲ μοι
 10 φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, Ἄ ὁ Θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ
 10 κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς, καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη ἅπαντα
 11 εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ ἰδοὺ, ἕξασυτῆς τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν ἐπὶ
 τὴν οἰκίαν ἐν ἣ ἤμην, ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας πρὸς με.
 12 εἶπε δὲ μοι τὸ Πνεῦμα συνελθεῖν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενον.

v.47 μήτι^{xo} ὁδ^{ans} ὑδωρ^{nans} κολύω^{vnaa} δύναμαι^{vipn3s} τι-ορινις ὁδ^{gms} μή^{xo} βαπτίζω^{vnap}
 οὔτος^{rdamp} ὅστις^{rtnmp} ὁδ^{ans} πνεῦμα^{nans} ὁδ^{ans} ἅγιος^{aansn} λαμβάνω^{viaa3p} καθὼς^{bo} καί^c ἐγὼ^{rpn-p}.

v.48 προστάσω^{viaa3s} τέ^{xo} αὐτός^{rmp} βαπτίζω^{vnap} ἐν^p ὁδ^{dns} ὄνομα^{ndns} ὁδ^{gms} κύριος^{ngms}
 τότε^{bo} ἐρωτάω^{viaa3p} αὐτός^{rmp} ἐπιμένο^{vnaa} ἡμέρα^{nafp} τι-οριαφπ. **11. v.1** ἀκούω^{viaa3p} δέ^c
 ὁδ^{nmpp} ἀπόστολος^{nnmp} καί^c ὁδ^{nmpp} ἀδελφός^{nnmp} ὁδ^{nmpp} εἰμι^{vpprxnmpp} κατά^p ὁδ^{dafs} Ἰουδαία^{nafs}
 ὅτι^c καί^c ὁδ^{nmpp} ἔθνος^{nnmp} δέχομαι^{viad3p} ὁδ^{dams} λόγος^{nams} ὁδ^{gms} θεός^{ngms}. **v.2** καί^c
 ὅτε^{bo} ἀναβαίνω^{viaa3s} Πέτρος^{nnms} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} διακρίνω^{vim3p} πρὸς^p αὐτός^{rmp} ὁδ^{nmpp}
 ἐκ^p περιτομῆ^{ngfs}. **v.3** λέγω^{vppanmp} ὅτι^c πρὸς^p ἀνήρ^{nampp} ἀκροβυστία^{nafs} ἔχω^{vppaamp}
 εἰσέρχομαι^{viaa2s} καί^c συνεσθίω^{viaa2s} αὐτός^{rmp}. **v.4** ἄρχω^{vppanms} δέ^c ὁδ^{nmpp} Πέτρος^{nnms}
 ἐκτιθῆμι^{vim3s} αὐτός^{rmp} καθεξῆς^{bo} λέγω^{vppanms}. **v.5** ἐγὼ^{rpn-s} εἰμι^{viix1s} ἐν^p πόλις^{ndfs}
 Ἰόπιτη^{ndfs} προσεύχομαι^{vppnms} καί^c ὁράω^{viaa1s} ἐν^p ἑκοτασίς^{ndfs} ὄραμα^{nans} καταβαίνω^{vppaans}
 σκευὸς^{nnms} τι-ορινις ὡς^{bo} ὀθόνη^{nafs} μέγας^{aafsn} τέσσαρες^{ndfp} ἀρχῆ^{ndfp} καθιῆμι^{vpppafs} ἐκ^p ὁδ^{gms}
 οὐρανό^{ngms} καί^c ἔρχομαι^{viaa3s} ἄχρι^p ἐγὼ^{rpg-s}. **v.6** εἰς^p ὅς^{rtafs} ἀτενίζω^{vppanms} κατανοέω^{viaa1s}
 καί^c ὁράω^{viaa1s} ὁδ^{anp} τετράπους^{aanpp} ὁδ^{gfs} γῆ^{ngfs} καί^c ὁδ^{anp} θηρίον^{nampp} καί^c ὁδ^{anp} ἔρπετόν^{nampp}
 καί^c ὁδ^{anp} πετεινός^{nampp} ὁδ^{gms} οὐρανό^{ngms}. **v.7** ἀκούω^{viaa1s} δέ^c φωνή^{ngfs} λέγω^{vppagfs} ἐγὼ^{rpd-s}
 ἀνίστημι^{vppaanms} Πέτρος^{nvms} θύω^{vdaa2s} καί^c ἐσθίω^{vdaa2s}. **v.8** λέγω^{viaa1s} δέ^c μηδαμῶς^{bo}
 κύριος^{nvms} ὅτι^c πᾶς^{aansn} κοινός^{aansn} ἡ^{xo} ἀκάθατος^{aansn} οὐδέποτε^{bo} εἰσέρχομαι^{viaa3s} εἰς^p ὁδ^{ans}
 στόμα^{nans} ἐγὼ^{rpg-s}. **v.9** ἀποκρίνομαι^{viad3s} δέ^c ἐγὼ^{rpd-s} φωνή^{nnfs} ἐκ^p δευτέρως^{agnsn} ἐκ^p ὁδ^{gms}
 οὐρανό^{ngms} ὅς^{rtranp} ὁδ^{nmms} θεός^{nnms} καθαρίζω^{viaa3s} σύ^{rpn-s} μή^{xo} κοινόω^{vdpaa2s}. **v.10** οὗτος^{rdnns}
 δέ^c γίνομαι^{viad3s} ἐπὶ^p τρίς^{bo} καί^c πάλιν^{bo} ἀνασπάω^{viap3s} ἅπας^{annpp} εἰς^p ὁδ^{dams} οὐρανό^{ngms}.
v.11 καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἕξασυτῆς^{bo} τρεῖς^{nnmp} ἀνὴρ^{nampp} ἐφίστημι^{viaa3p} ἐπὶ^p ὁδ^{dafs} οἰκία^{nafs} ἐν^p ὅς^{rtdfs}
 εἰμι^{viix1s} ἀποστέλλω^{vpprxnmpp} ἀπὸ^p Καισάρεια^{ngfs} πρὸς^p ἐγὼ^{rpa-s}.

ἤλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἕξ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός, ἀπήγγειλέ τε ἡμῖν πῶς εἶδε τὸν ἄγγελον ἐν τῷ 13 οἴκῳ αὐτοῦ σταθέντα, καὶ εἰπόντα αὐτῷ, Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην ἄνδρας, καὶ μετάπεμψαι Σίμωνα, τὸν ἐπικαλούμενον Πέτρον, ὃς 14 λαλήσει ῥήματα πρὸς σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαι με λαλεῖν, ἐπέπεσε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ 15 αὐτούς, ὡσπερ καὶ ἐφ’ ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. ἐμνήσθην δὲ τοῦ ῥήματος Κυρίου, ὡς ἔλεγεν, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ 17 βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. εἰ οὖν τὴν ἴσην δωρεὰν ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς ὡς καὶ ἡμῖν, πιστεύσασι ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐγὼ δὲ τίς ἤμην δυνατὸς κωλύσαι τὸν Θεόν· ἀ- 18 κούσαντες δὲ ταῦτα ἠσύχασαν, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες, Ἄραγε καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ Θεὸς τὴν μετάνοιαν ἔδωκεν εἰς ζωὴν. Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες ἀπὸ τῆς θλίψεως τῆς γενομένης ἐπὶ 19 Στεφάνῳ διῆλθον ἕως Φοινίκης καὶ Κύπρου καὶ Ἀντιοχείας, μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίους. ἦσαν δὲ τινες 20 ἕξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι καὶ Κυρηναῖοι, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς Ἀντιόχειαν, ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς, εὐαγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν. καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ’ αὐτῶν, πολὺς τε ἀριθ- 21 μὸς πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον. ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος 22 εἰς τὰ ὅτα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν, καὶ

v.12 λέγω^{v1aa3s} δέε^c ἐγώ^{rdp-s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} συνέρχομαι^{vnaa} αὐτός^{rdmp} μηδεὶς^{aansn} διακρίνω^{vppmams} ἔρχομαι^{v1aa3p} δέε^c σὺν^p ἐγώ^{rdp-s} καί^c ὁ^{dnmp} ἕξ^{tn} ἀδελφός^{nnmp} οὗτος^{rdmp} καί^c εἰσέρχομαι^{v1aa3p} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ὁ^{dams} ἀνὴρ^{ngms}. **v.13** ἀπαγγέλλω^{v1aa3s} τέ^{xo} ἐγώ^{rdp-p} πῶς^{bo} ὁράω^{v1aa3s} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} ἐν^p ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} αὐτός^{rgms} ἴσθημι^{vrapams} καί^c λέγω^{vraaams} αὐτός^{rdpms} ἀποστέλλω^{vdad2s} εἰς^p Ἰόππη^{nafs} ἀνὴρ^{namp} καί^c μεταπέμπομαι^{vdad2s} Σίμων^{nams} ὁ^{dams} ἐπικαλέω^{vpppams} Πέτρος^{nams}. **v.14** ὃς^{rrnms} λαλέω^{vifa3s} ῥήμα^{namp} πρὸς^p σὺ^{tpa-s} ἐν^p ὃς^{rdmp} σὺ^{tpa-s} σὺ^{tpa-s} καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} οἶκος^{nams} σὺ^{trp-g-s}. **v.15** ἐν^p δέε^c ὁ^{ddms} ἀρχω^{vnam} ἐγώ^{tpa-s} λαλέω^{vnpa} ἐπιπίπτω^{v1aa3s} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnns} ὁ^{dnns} ἅγιος^{anmsn} ἐπὶ^p αὐτός^{tpamp} ὡσπερ^{bo} καί^c ἐπὶ^p ἐγώ^{tpa-p} ἐν^p ἀρχῇ^{ndfs}. **v.16** μιμησθε^{v1aa3s} δέε^c ὁ^{dams} ῥήμα^{ngms} κύριος^{ngms} ὡς^{bo} λέγω^{v1aa3s} Ἰωάννης^{nnms} μὲν^{xo} βαπτίζω^{v1aa3s} ὕδωρ^{ndns} σὺ^{trp-p} δέε^c βαπτίζω^{vifp2p} ἐν^p πνεύμα^{ndns} ἁγίος^{adnsn}. **v.17** εἰ^{qo} οὖν^c ὁ^{dafs} ἴσος^{aafns} δωρεά^{nafs} δίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὡς^{bo} καί^c ἐγώ^{rdp-p} πιστεύω^{vraadm} ἐπὶ^p ὁ^{dams} κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} ἐγώ^{trp-s} δέε^c τίς^{rgms} εἰμι^{vix1s} δυνατὸς^{anmsn} κωλύω^{vnaa} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.18** ἀκούω^{vraanmp} δέε^c οὗτος^{rdamp} ἠσυχάζω^{v1aa3p} ὁ^{dams} δοξάζω^{v1aa3p} ὁ^{dams} θεός^{nams} λέγω^{vppanmp} ἀρά^{xo} καί^c ὁ^{ddmp} ἔθνος^{ndmp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} μετάνοια^{nafs} δίδωμι^{v1aa3s} εἰς^p ζωή^{nafs}. **v.19** ὁ^{dnmp} μὲν^{xo} οὖν^c διασπεύω^{vrapnmp} ἀπὸ^p ὁ^{dams} θλίψις^{ngfs} ὁ^{dams} γίνομαι^{vpadgfs} ἐπὶ^p Στέφανος^{ndms} διέρχομαι^{v1aa3s} ἕως^c Φοινίκη^{ngfs} καί^c Κύπρος^{ngfs} καί^c Ἀντιόχεια^{ngfs} μηδεὶς^{admsn} λαλέω^{vppanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} εἰ^{qo} μὴ^{xo} μόνος^{bo} Ἰουδαίος^{admpn}. **v.20** εἰμι^{vix3p} δέε^c τι-σρινμι^{ekp} αὐτός^{rgmp} ἀνὴρ^{nnmp} Κύπριος^{nnmp} καί^c Κυρηναῖος^{nnmp} ὅστις^{trnmp} εἰσέρχομαι^{vraanmp} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs} λαλέω^{v1aa3p} πρὸς^p ὁ^{damp} Ἑλληνιστῆς^{namp} εὐαγγελίζω^{vppnmp} ὁ^{dams} κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.21** καί^c εἰμι^{vix3s} χεὶρ^{nnfs} κύριος^{ngms} μετὰ^p αὐτός^{rgmp} πολὺς^{anmsn} τέ^{xo} ἀριθμὸς^{nnms} πιστεύω^{vraanms} ἐπιστρέφω^{v1aa3s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} κύριος^{nams}.

- 23 ἐξαπέστειλαν Βαρνάβαν διελθεῖν ἕως Ἀντιοχείας, ὃς παραγενόμενος καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρεκάλει πάντας
 24 τῆ προθέσει τῆς καρδίας προσμένειν τῷ Κυρίῳ, ὅτι ἦν ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ πλήρης Πνεύματος Ἁγίου καὶ πίστεως, καὶ προσετέθη
 25 ὄχλος ἰκανὸς τῷ Κυρίῳ. ἐξῆλθε δὲ εἰς Ταρσὸν ὁ Βαρνάβας ἀναζητῆσαι
 26 Σαῦλον, καὶ εὗρὼν αὐτὸν ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἀντιόχειαν. ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν ὅλον συναχθῆναι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ
 27 διδάξαι ὄχλον ἰκανόν, χρηματῖσαι τε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τοὺς
 28 μαθητὰς Χριστιανούς. Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατῆλθον ἀπὸ Ἱεροσολύμων
 29 προφῆται εἰς Ἀντιόχειαν. ἀναστὰς δὲ εἰς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαθος, ἐσῆμανε διὰ τοῦ
 30 Πνεύματος λιμὸν μέγαν μέλλειν ἔσσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν οἰκουμένην, ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ
 31 Κλαυδίου Καίσαρος. τῶν δὲ μαθητῶν καθὼς ἠὔπορεϊτό τις, ὠρίσαν
 32 ἕκαστος αὐτῶν εἰς διακονίαν πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ
 33 ἀδελφοῖς, ὃ καὶ ἐποίησαν, ἀποστειλάντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ
 34 χειρὸς Βαρνάβα καὶ Σαύλου.
- 12 Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς τὰς
 2 χεῖρας κακῶσαί τινες τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. ἀνεῖλε δὲ Ἰάκωβον
 3 τὸν ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρα. καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστὸν ἔστι τοῖς
 4 Ἰουδαίοις, προσέθετο συλλαβεῖν καὶ Πέτρον, ἦσαν δὲ ἡμέραι τῶν
 5 ἀζύμων, ὃν καὶ πιάσας ἔθετο εἰς φυλακὴν, παραδοὺς τέσσα-

v.22 ἀκούω^{viap3s} δέ^c ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} εἰς^p ὁ^{danp} οὗς^{nanp} ὁ^{dgrs} ἐκκλησία^{ngfs} ὁ^{dgrs} ἐν^p Ἱεροσόλυμα^{ndnp} περι^p αὐτός^{rgmp} καί^c ἐξαποστέλλω^{viaa3p} Βαρναβᾶς^{nam} διέρχομαι^{vnaa} ἕως^c Ἀντιόχεια^{ngfs}. **v.23** ὅς^{rrms} παραγίνομαι^{vpadnms} καί^c ὁράω^{vpaans} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dgrs} θεός^{ngms} χαίρω^{viao3s} καί^c παρακαλέω^{viaa3s} πᾶς^{aampn} ὁ^{ddfs} πρόθεσις^{ndfs} ὁ^{dgrs} καρδία^{ngfs} προσμένω^{vnpa} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}. **v.24** ὅτι^c εἰμι^{vix3s} ἀνὴρ^{nnms} ἀγαθός^{anmsn} καί^c πλήρης^{anmsn} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} καί^c πίστις^{ngfs} καί^c προσίτημι^{viap3s} ὄχλος^{nnms} ἰκανός^{anmsn} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}. **v.25** ἐξέρχομαι^{viaa3s} δέ^c εἰς^p Ταρσόσ^{nafs} ὁ^{dnms} Βαρναβᾶς^{nnms} ἀναζητέω^{vnaa} Σαῦλος^{nam}. **v.26** καί^c εὐρίσκω^{vpaans} αὐτός^{rpams} ἅγ^{viaa3s} αὐτός^{rpams} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs} γίνομαι^{viaa3s} δέ^c αὐτός^{rpamp} ἐνιαυτός^{nam} ὅλος^{aamsn} συνάγω^{vnap} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} καί^c διδάσκω^{vnaa} ὄχλος^{nam} ἰκανός^{aamsn} χρηματίζω^{vnaa} τὸ^{xo} πρῶτος^{bo} ἐν^p Ἀντιόχεια^{ndfs} ὁ^{damp} μαθητῆς^{nam} Χριστιανός^{nam}. **v.27** ἐν^p οὗτος^{rddf} δέ^c ὁ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} κατέρχομαι^{viaa3p} ἀπό^p Ἱεροσόλυμα^{ngnp} προφήτης^{nnmp} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs}. **v.28** ἀνίστημι^{vpaans} δέ^c εἷς^{nnms} ἐκ^p αὐτός^{rgmp} ὄνομα^{ndns} Ἄγαθος^{nnms} σημαίνω^{viaa3s} διὰ^p ὁ^{dgrs} πνεῦμα^{ngns} λιμός^{nam} μέγας^{aamsn} μέλλω^{vnpa} εἶμι^{vnfk} ἐπί^p ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} οἰκουμένη^{nafs} ὅστις^{rrms} καί^c γίνομαι^{viaa3s} ἐπί^p Κλαυδίου^{ngms} Καίσαρ^{ngms}. **v.29** ὁ^{dgrmp} δέ^c μαθητῆς^{ngmp} καθὼς^{bo} εὐπορέω^{vian3s} τι-οριμν^{ti-ori} ὀρίζω^{viaa3p} ἕκαστος^{anmsn} αὐτός^{rgmp} εἰς^p διακονία^{nafs} πέμψω^{vnaa} ὁ^{ddmp} κατοικέω^{vpadmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs} ἀδελφός^{ndmp}. **v.30** ὅς^{rrms} καί^c ποιέω^{viaa3p} ἀποστέλλω^{vpaanmp} πρὸς^p ὁ^{damp} πρεσβύτερος^{aampn} διὰ^p χεῖρ^{ngfs} Βαρναβᾶς^{ngms} καί^c Σαῦλος^{ngms}. **12. v.1** κατὰ^p ἐκεῖνος^{rdams} δέ^c ὁ^{dams} καιρός^{nam} ἐπιβάλλω^{viaa3s} Ἡρώδης^{nnms} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} κακός^{vnaa} τι-οριμν^{ti-ori} ἀπό^p ὁ^{dgrs} ἐκκλησία^{ngfs}. **v.2** ἀναρέω^{viaa3s} δέ^c Ἰάκωβος^{nam} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nam} Ἰωάννης^{ngms} μάχαιρα^{ndfs}. **v.3** καί^c ὁράω^{vpaans} ὅτι^c ἀρεστός^{anmsn} εἶμι^{vix3s} ὁ^{ddmp} Ἰουδαίος^{admpn} προσίτημι^{viam3s} συλλαμβάνω^{vnaa} καί^c Πέτρος^{nam} εἶμι^{vix3p} δέ^c ἡμέρα^{ndfp} ὁ^{dgrp} ἀζύμων^{agnpn}.

σαρσι τετραδίσι στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν, βουλόμενος μετὰ
 τὸ πάσχα ἀναγαγεῖν αὐτόν τῷ λαῷ. ὁ μὲν οὖν Πέτρος ἐτηρεῖτο 5
 ἐν τῇ φυλακῇ, προσευχὴ δὲ ἦν ἐκτενὴς γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλη-
 σίας πρὸς τὸν Θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν 6
 ὁ Ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο
 στρατιωτῶν, δεδεμένος ἀλύσει δις, φύλακές τε πρὸ τῆς θύρας
 ἐτήρουν τὴν φυλακὴν. καὶ ἰδοὺ, ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη, καὶ 7
 φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι, πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ Πέ-
 τρου, ἤγειρεν αὐτὸν λέγων, Ἀνάστα ἐν τάχει. καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ
 αἱ ἀλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν. εἶπε τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν, Περι- 8
 ζῶσαι καὶ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. ἐποίησε δὲ οὕτω. καὶ λέγει
 αὐτῷ, Περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολουθεῖ μοι. καὶ ἐξελ- 9
 θὼν ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθὲς ἐστὶ τὸ γινόμενον
 διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ ὄραμα βλέπειν. διελθόντες δὲ πρῶ- 10
 τὴν φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν,
 τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν, ἣτις αὐτομάτῃ ἠνοιχθῆ αὐτοῖς, καὶ
 ἐξελθόντες προῆλθον ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη ὁ ἄγγελος
 ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ὁ Πέτρος, γενόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπε, Νῦν οἶδα 11
 ἀληθῶς ὅτι ἐξαπέστειλε Κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετό
 με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου καὶ πάσης τῆς προσδοκίας τοῦ λαοῦ τῶν
 Ἰουδαίων. συνιδὼν τε ἦλθεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς 12

v.4 ὅς^{trams} καί^c πιάζω^{vpaanms} τιθημι^{viam3s} εἰς^p φυλακὴ^{nafs} παραδίδωμι^{vpaanms} τέσσαρες^{ndnp} τετραδίον^{ndnp} στρατιώτης^{ngmp} φυλάσσω^{vnpa} αὐτός^{trams} βούλομαι^{vppnms} μετὰ^p ὁ^{dans} πάσχα^{ta} ἀνάγω^{vnaa} αὐτός^{trams} ὁ^{dams} λαός^{ndms}. **v.5** ὁ^{dams} μέν^{xo} οὖν^c Πέτρος^{nms} τηρέω^{vipr3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} φυλακῇ^{ndfs} προσευχῇ^{nnfs} δέ^c εἰμι^{vix3s} ἐκτενὴς^{anfsn} γίνομαι^{vppnms} ὑπὸ^p ὁ^{dgrfs} ἐκκλησία^{ngfs} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nams} ὑπέρ^p αὐτός^{trgms}. **v.6** ὅτε^{bo} δέ^c μέλλω^{viaa3s} αὐτός^{trams} προάγω^{vnpa} ὁ^{dams} Ἡρώδης^{nms} ὁ^{ddfs} νύξ^{ndfs} ἐκεῖνος^{rddfs} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dams} Πέτρος^{nms} κοιμάομαι^{vppnms} μεταξὺ^{bo} δύο^{tn} στρατιώτης^{ngmp} δέω^{vpxrns} ἀλύσει^{ndfp} δύο^{ndfp} φύλαξ^{gnmp} τέ^{xo} πρὸ^p ὁ^{dgrfs} θύρα^{ngfs} τηρέω^{viaa3p} ὁ^{dams} φυλακῇ^{nafs}. **v.7** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἄγγελος^{nms} κύριος^{nms} ἐφίσημι^{viaa3s} καί^c φῶς^{nms} λάμπω^{viaa3s} ἐν^p ὁ^{ddns} οἰκίμα^{ndns} πατάσσω^{vpaanms} δέ^c ὁ^{dafs} πλευρά^{nafs} ὁ^{dams} Πέτρος^{nms} ἐγειρώ^{viaa3s} αὐτός^{trams} λέγω^{vppanms} ἀνίστημι^{vdaa2s} ἐν^p τάχος^{ndns} καί^c ἐκτίπω^{viaa3p} αὐτός^{trgms} ὁ^{dndp} ἄλλοις^{nnfp} ἐκ^p ὁ^{dgrf} χεῖρ^{ngfp}. **v.8** λέγω^{viaa3s} τέ^{xo} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nms} πρὸς^p αὐτός^{trams} περιζώννυμι^{vdam2s} καί^c ὑποδέω^{vdam2s} ὁ^{dandp} σανδάλιον^{nanp} σύ^{trg-s} ποιέω^{viaa3s} δέ^c οὕτω^{bo} καί^c λέγω^{vpa3s} αὐτός^{trpms} περιβάλλω^{vdam2s} ὁ^{dans} ἱμάτιον^{nans} σύ^{trg-s} καί^c ἀκολουθεῖω^{vdpa2s} ἐγώ^{trpd-s}. **v.9** καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanms} ἀκολουθεῖω^{viaa3s} αὐτός^{trpms} καί^c οὕ^{xo} οἶδα^{vya3s} ὅτι^c ἀληθῆς^{anfsn} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dams} γίνομαι^{vppnms} διὰ^p ὁ^{dgrms} ἄγγελος^{ngms} δοκέω^{viaa3s} δέ^c ὄραμα^{nans} βλέπω^{vnpa}. **v.10** διέρχομαι^{vpaanmp} δέ^c πρῶτος^{aafsn} φυλακῇ^{nafs} καί^c δευτέρος^{aafsn} ἔρχομαι^{viaa3p} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} πύλη^{nafs} ὁ^{dafs} σιδηροῦς^{aafsn} ὁ^{dafs} φέρω^{vppaafs} εἰς^p ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ὅστις^{trnfs} αὐτόματος^{anfsn} ἀνοίγω^{vrap3s} αὐτός^{trpdp} καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanmp} προέρχομαι^{viaa3p} ῥύμη^{nafs} εἰς^{nafs} καί^c εὐθέως^{bo} ἀφίστημι^{viaa3s} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nms} ἀπὸ^p αὐτός^{trgms}. **v.11** καί^c ὁ^{dams} Πέτρος^{nms} γίνομαι^{vpadms} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxams} λέγω^{viaa3s} νῦν^{bo} οἶδα^{vixa1s} ἀληθῶς^{bo} ὅτι^c ἐξαποστέλλω^{viaa3s} κύριος^{nms} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} αὐτός^{trgms} καί^c ἐξαίρῶ^{viam3s} ἐγώ^{trpa-s} ἐκ^p χειρ^{ngfs} Ἡρώδης^{ngms} καί^c πᾶς^{agfsn} ὁ^{dgrfs} προσδοκία^{ngfs} ὁ^{dgrms} λαός^{ngms} ὁ^{dgrmp} Ἰουδαίος^{agmpn}.

Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου Μάρκου, οὓ ἦσαν ἱκανοὶ συνῆθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. κρούσαντος δὲ τοῦ Πέτρου τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος, προσῆλθε παιδίσκη ὑπακοῦσαι, ὄνόματι Ῥόδη. καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξε τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀπήγγειλεν ἐστάναι τὸν Πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος. οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον, Μαίνη. ἡ δὲ διῖσχυρίζετο οὕτως ἔχειν. οἱ δ' ἔλεγον, Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἐστίν. ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενε κρούων, ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτόν, καὶ ἐξέστησαν. κατασεΐσας δὲ αὐτοῖς τῇ χειρὶ σιγᾶν, διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς εἰπέ δέ, Ἀπαγγείλατε Ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύεθαι εἰς ἔτερον τόπον. γενομένης δὲ ἡμέρας, ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρατιώταις, τί ἄρα ὁ Πέτρος ἐγένετο. Ἡρώδης δὲ ἐπιζητήσας αὐτόν καὶ μὴ εὐρών, ἀνακρίνας τοὺς φύλακας, ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι. καὶ κατελθὼν ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Καισάρειαν διέτριβεν. Ἦν δὲ ὁ Ἡρώδης θυμομαχῶν Τυρίοις καὶ Σιδωνίοις, ὁμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ βασιλέως, ἤτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. τακτῇ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασιλικήν, καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐδημηγόρει πρὸς αὐτούς. ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει, Θεοῦ

v.12 συνοράω^{vpaanms} τέ^{xo} ἔρχομαι^{v1aa3s} ἐπι^p ὀ^{dafs} οἰκία^{nafs} Μαρία^{ngfs} ὀ^{dafs} μῆτηρ^{ngfs} Ἰωάννης^{ngms} ὀ^{dams} ἐπικαλέω^{vppbms} Μάρκος^{ngms} ὅς^{bo} εἰμι^{v1ix3p} ἱκανός^{anmp} συναθροίζω^{vpxrnpmp} καί^c προσευχομαι^{vprnmp}. **v.13** κρούω^{vpaagms} δέ^c ὀ^{dams} Πέτρος^{ngms} ὀ^{dafs} θύρα^{nafs} ὀ^{dams} πυλῶνος^{ngms} προσέρχομαι^{v1aa3s} παιδίσκη^{nfs} ὑπακούω^{vnaa} ὄνομα^{ndns} Ῥόδη^{nfs}. **v.14** καί^c ἐπιγνώσκω^{vpaanfs} ὀ^{dafs} φωνή^{nafs} ὀ^{dams} Πέτρος^{ngms} ἀπό^p ὀ^{dams} χαρᾶ^{ngfs} οὐ^{xo} ἀνοίγω^{v1aa3s} ὀ^{dams} πυλῶν^{nams} εἰστρέχω^{vpaanfs} δέ^c ἀπαγγέλλω^{v1aa3s} ἴσημι^{v1xa} ὀ^{dams} Πέτρος^{nams} πρὸ^p ὀ^{dams} πυλῶν^{ngms}. **v.15** ὀ^{dnm} δέ^c πρὸς^p αὐτός^{pfafs} λέγω^{v1aa3p} μαίνομαι^{v1pn2s} ὀ^{dams} δέ^c διῖσχυρίζομαι^{v1in3s} οὕτω^{bo} ἔχω^{v1pa} ὀ^{dnm} δέ^c λέγω^{v1aa3p} ὀ^{dams} ἄγγελος^{nms} αὐτός^{prgms} εἰμι^{v1ix3s}. **v.16** ὀ^{dams} δέ^c Πέτρος^{nms} ἐπιμένω^{v1aa3s} κρούω^{vpaanms} ἀνοίγω^{vpaanmp} δέ^c ὀ^{dams} ὀ^{dams} αὐτός^{prgms} καί^c ἐξίστημι^{v1aa3p}. **v.17** κατασεΐω^{vpaanms} δέ^c αὐτός^{prdm} ὀ^{dams} χεῖρ^{nfs} σιγᾶν^{v1pa} διηγέομαι^{v1ad3s} αὐτός^{prdm} πῶς^{bo} ὀ^{dams} κύριος^{nms} αὐτός^{prgms} ἐξάγω^{v1aa3s} ἐκ^p ὀ^{dams} φυλακῆ^{ngfs} λέγω^{v1aa3s} δέ^c ἀπαγγέλλω^{vdaa2p} Ἰακώβος^{ndms} καί^c ὀ^{dnm} ἀδελφός^{ndmp} οὗτος^{rdanp} καί^c ἐξέρχομαι^{vpaanms} πορευόμεναι^{v1aa3s} εἰς^p ἕτερος^{aamsn} τόπος^{nams}. **v.18** γίνομαι^{vpadafs} δέ^c ἡμέρα^{ngfs} εἰμι^{v1ix3s} τάραχος^{nms} οὐ^{xo} ὀ^{dams} ὀ^{dams} λίγος^{anmsn} ἐν^p ὀ^{dnm} στρατιώτης^{ndmp} τίς^{prgms} ἄρα^{xo} ὀ^{dams} Πέτρος^{nms} γίνομαι^{v1ad3s}. **v.19** Ἡρώδης^{nms} δέ^c ἐπιζητέω^{vpaanms} αὐτός^{prgms} καί^c μή^{xo} εὐρίσκω^{vpaanms} ἀνακρίνω^{vpaanms} ὀ^{damp} φύλαξ^{gnamp} κελεύω^{v1aa3s} ἀπάγω^{vnap} καί^c κατέρχομαι^{vpaanms} ἀπό^p ὀ^{dams} Ἰουδαία^{ngfs} εἰς^p ὀ^{dams} Καισάρεια^{nafs} διατριβῶ^{v1aa3s}. **v.20** εἰμι^{v1ix3s} δέ^c ὀ^{dams} Ἡρώδης^{nms} θυμομαχέω^{vpaanms} Τύριος^{ndmp} καί^c Σιδωνίος^{adfp} ὁμοθυμαδόν^{bo} δέ^c παρέμι^{v1ix3p} πρὸς^p αὐτός^{prgms} καί^c πειθῶ^{vpaanmp} Βλάστος^{nams} ὀ^{dams} ἐπι^p ὀ^{dams} κοιτῶν^{ngms} ὀ^{dams} βασιλεύς^{ngms} αἰτέω^{v1im3p} εἰρήνη^{nafs} διὰ^p ὀ^{dams} τρέφω^{v1np} αὐτός^{prgmp} ὀ^{dams} χώρα^{nafs} ἀπό^p ὀ^{dams} βασιλικός^{agfsn}. **v.21** τακτός^{adfsn} δέ^c ἡμέρα^{nfs} ὀ^{dams} Ἡρώδης^{nms} ἐνδύω^{vpaanms} ἐσθῆ^{nafs} βασιλικῶς^{aafsn} καί^c καθίζω^{vpaanms} ἐπι^p ὀ^{dams} βῆμα^{ngms} δημηγορέω^{v1aa3s} πρὸς^p αὐτός^{pramp}.

φωνή και οὐκ ἀνθρώπου. παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν ἄγγελος Κυρίου, ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκε τὴν δόξαν τῷ Θεῷ, καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος, ἐξέψυξεν. Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ηὔξανε καὶ ἐπληθύνετο. Βαρνάβας δὲ καὶ Σαῦλος ὑπέστρεψαν ἐξ Ἱερουσαλήμ, πληρώσαντες τὴν διακονίαν, συμπαραλαβόντες καὶ Ἰωάννην τὸν ἐπικληθέντα Μάρκον.

Ἦσαν δὲ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ διδάσκαλοι, ὃ τε Βαρνάβας καὶ Συμεὼν ὁ καλούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ Κυρηναῖος, Μαναὴν τε Ἡρώδου τοῦ τετραρχοῦ σύντροφος, καὶ Σαῦλος. λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ Κυρίῳ καὶ νηστευόντων, εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν τε Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι αὐτούς. τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν. Οὗτοι μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, κατῆλθον εἰς τὴν Σελεύκειαν, ἐκεῖθεν τε ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κύπρον. καὶ γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι, κατήγγελλον τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων, εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην. διελθόντες δὲ τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου, εὔρον τινα μάγον ψευδοπροφήτην Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα Βαρισησοῦς, ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ Σεργίῳ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ. οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρνάβαν καὶ Σαῦλον ἐπεζήτησεν

v.22 ὁδνms δε^c δημος^{nmms} ἐπιφωνώ^{vīaa3s} θεός^{ngms} φωνή^{nnfs} καί^c οὐ^{xo} ἀνθρωπος^{ngms}.
v.23 παραχρῆμα^{bo} δε^c πατάσσω^{vīaa3s} αὐτός^{rpams} ἄγγελος^{nmms} κύριος^{ngms} ἀντί^p ὅς^{rrgnp} οὐ^{xo} διδομι^{vīaa3s} ὁδafs δόξα^{nafs} ὁδdms θεός^{ndms} καί^c γίνομαι^{vpadms} σκωληκόβρωτος^{anmsn} ἐκπύχω^{vīaa3s}. **v.24** ὁδnms δε^c λόγος^{nmms} ὁδgms θεός^{ngms} αὐξάνω^{vīaa3s} καί^c πληθύνω^{vīip3s}.
v.25 Βαρναβᾶς^{nmms} δε^c καί^c Σαῦλος^{nmms} ὑποστρέφω^{vīaa3p} ἐκ^p Ἱερουσαλήμ^{tp} πληρώω^{vpaanmp} ὁδafs διακονία^{nafs} συμπαραλαμβάνω^{vpaanmp} καί^c Ἰωάννης^{nams} ὁdams ἐπικαλέω^{vrapams} Μάρκος^{nams}.
13. v.1 εἰμι^{vīix3p} δε^c τίς^{rinnp} ἐν^p Ἀντιοχείᾳ^{ndfs} κατὰ^p ὁdafs εἰμι^{vrrpafs} ἐκκλησία^{nafs} προφήτης^{nmnp} καί^c διδάσκαλος^{nmnp} ὁδnms τέ^{xo} Βαρναβᾶς^{nmms} καί^c Συμεὼν^{tp} ὁδnms καλέω^{vrrpms} Νίγερ^{tp} καί^c Λούκιος^{nmms} ὁδnms Κυρηναῖος^{nmms} Μαναὴν^{tp} τέ^{xo} Ἡρώδης^{ngms} ὁδgms τετραρχῆς^{ngms} σύντροφος^{anmsn} καί^c Σαῦλος^{nmms}. **v.2** λειτουργέω^{vrrpagmp} δε^c αὐτός^{rpmp} ὁδdms κύριος^{ndms} καί^c νηστεύω^{vrrpagmp} λέγω^{vīaa3s} ὁδnms πνεῦμα^{nmms} ὁδnms ἅγιος^{anmsn} ἀφορίσω^{vdaa2p} δι^{xo} ἐγώ^{tpd-s} ὁdams τέ^{xo} Βαρναβᾶς^{nams} καί^c ὁdams Σαῦλος^{nams} εἰς^p ὁdams ἔργον^{nams} ὃς^{trans} προσκαλεσάμενοι^{vīx1s} αὐτός^{rpam}. **v.3** τότε^{bo} νηστεύω^{vpaanmp} καί^c προσεύχομαι^{vpadnmp} καί^c ἐπιτίθημι^{vpaanmp} ὁdafp χεῖρ^{nafp} αὐτός^{rpam} ἀπολύω^{vīaa3p}. **v.4** οὗτος^{rdnmp} μέν^{xo} οὖν^c ἐκπέμνω^{vrapnmp} ὑπὸ^p ὁδgms πνεῦμα^{ngms} ὁδgms ἅγιος^{agnsn} κατέρχομαι^{vīaa3p} εἰς^p ὁdafs Σελεύκειαν^{nafs} ἐκεῖθεν^{bo} τέ^{xo} ἀποπλέω^{vīaa3p} εἰς^p ὁdafs Κύπρος^{nafs}. **v.5** καί^c γίνομαι^{vpadnmp} ἐν^p Σαλαμίς^{ndfs} καταγγέλλω^{vīaa3p} ὁdams λόγος^{nams} ὁδgms θεός^{ngms} ἐν^p ὁddfip συναγωγῇ^{ndfp} ὁδgmp Ἰουδαῖος^{agnmp} ἔχω^{vīaa3p} δε^c καί^c Ἰωάννης^{nams} ὑπηρέτης^{nams}. **v.6** διέρχομαι^{vpaanmp} δε^c ὁdafs νῆσος^{nafs} ἄχρι^p Πάφους^{ngfs} εὐρίσκω^{vīaa3p} τι-οριαις μάγος^{nams} ψευδοπροφήτης^{nams} Ἰουδαῖος^{anmsn} ὅς^{rrdms} ὄνομα^{nmms} Βαρισησοῦς^{nmms}.

8 ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ἀντίστατο δὲ αὐτοῖς Ἑλύμας, ὁ
 9 μάγος οὕτω γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ζητῶν διαστρέ-
 10 ψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως. Σαῦλος δέ, ὁ καὶ Παῦλος,
 11 πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου, καὶ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν. εἶπεν, ὦ
 12 πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥαδιουργίας, υἱὲ διαβόλου, ἐ-
 13 χθρὲ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφω τὰς ὁδοὺς Κυ-
 14 ρίου τὰς εὐθείας· καὶ νῦν ἰδοῦ, χεὶρ τοῦ Κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔσῃ
 15 τυφλός, μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ. παραχρῆμα δὲ ἐπέ-
 16 πεσεν ἐπ’ αὐτὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χειραγω-
 17 γούς. τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονός ἐπίστευσεν, ἐκπλησσο-
 18 μενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ Κυρίου. Ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου
 οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον εἰς Πέργην τῆς Παμφυλίας. Ἰωάννης
 14 δὲ ἀποχωρήσας ἀπ’ αὐτῶν ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα. αὐτοὶ δὲ
 15 διελθόντες ἀπὸ τῆς Πέργης, παρεγένοντο εἰς Ἀντιόχειαν τῆς Πισι-
 16 δίας, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων,
 17 ἐκάθισαν. μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν,
 ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυναγωγοὶ πρὸς αὐτούς, λέγοντες, ἄνδρες ἀ-
 δελφοί, εἴ ἔστι λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν, λέγετε.
 ἀναστὰς δὲ Παῦλος, καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ, εἶπεν, ἄνδρες Ἰσ-
 17 ραηλῖται, καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν Θεόν, ἀκούσατε. ὁ Θεὸς τοῦ
 λαοῦ τούτου Ἰσραὴλ ἐξελέξατο τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν

v.7 ὅς^{rdnms} εἰμὶ^{vix3s} σύν^p ὁ^{ddms} ἀνθύπατος^{ndms} Σέργιος^{ndms} Παῦλος^{ndms} ἀνήρ^{ndms} συνετός^{admsn} οὕτως^{rdnms} προσκαλεομαι^{vpadnms} Βαρναβᾶς^{nam} καὶ^c Σαῦλος^{nam} ἐπιζητέω^{viaa3s} ἀκούω^{vnaa} ὁ^{dams} λόγος^{nam} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.8** ἀνθιστημὶ^{vim3s} δέ^c αὐτός^{rdmp} Ἑλύμας^{nnms} ὁ^{dams} μάγος^{nnms} οὕτω^{bo} γάρ^c μεθερμηνεύω^{vipp3s} ὁ^{dams} ὄνομα^{nnms} αὐτός^{rgms} ζητέω^{vppanms} διαστρέφω^{vnaa} ὁ^{dams} ἀνθύπατος^{nam} ἀπὸ^p ὁ^{dams} πίστις^{ngfs}. **v.9** Σαῦλος^{nnms} δέ^c ὁ^{dams} καὶ^c Παῦλος^{nnms} πῖμπλημ^{vppanms} πνεῦμα^{ngns} ἄγιος^{agnsn} καὶ^c ἀτενίζω^{vpaanms} εἰς^p αὐτός^{trams}. **v.10** λέγω^{viaa3s} ὡⁱ πλήρης^{anmsn} πᾶς^{agnsn} δόλος^{ngms} καὶ^c πᾶς^{agnsn} ῥαδιουργία^{ngfs} υἱός^{nnms} διαβόλος^{agnsn} ἐχθρός^{avmsn} πᾶς^{agnsn} δικαιοσύνη^{ngfs} οὐ^{xo} παύω^{vifd2s} διαστρέφω^{vppanms} ὁ^{dafp} ὁδός^{nafp} κύριος^{ngms} ὁ^{dafp} εὐθύς^{aafpn}. **v.11** καὶ^c νῦν^{bo} ἰδοῦ^{vdaa2s} χεὶρ^{nnfs} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ἐπὶ^p σὺ^{tpa-s} καὶ^c εἰμὶ^{vix2s} τυφλός^{anmsn} μὴ^{xo} βλέπω^{vppanms} ὁ^{dams} ἥλιος^{nam} ἄχρι^p καιρός^{ngms} παραχρῆμα^{bo} δέ^c ἐπιπίπτω^{viaa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{trams} ἀχλὺς^{nnfs} καὶ^c σκότος^{nnms} καὶ^c περιάγω^{vppanms} ζητέω^{viaa3s} χειραγωγός^{namp}. **v.12** τότε^{bo} ὁράω^{vpaanms} ὁ^{dams} ἀνθύπατος^{nnms} ὁ^{dams} γίνομαι^{vpxaans} πιστεύω^{viaa3s} ἐκπλήσσω^{vppnms} ἐπὶ^p ὁ^{dams} διδαχὴ^{ndfs} ὁ^{dams} κύριος^{ngms}. **v.13** ἀνάγω^{vppanmp} δέ^c ἀπὸ^p ὁ^{dams} Πάφος^{ngfs} ὁ^{dmp} περὶ^p ὁ^{dams} Παῦλος^{nam} ἔρχομαι^{viaa3p} εἰς^p Πέργην^{nafs} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{ngfs} Ἰωάννης^{nnms} δέ^c ἀποχωρέω^{vpaanms} ἀπὸ^p αὐτός^{rgmp} ὑποστρέφω^{viaa3s} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.14** αὐτός^{trmp} δέ^c διέρχομαι^{vpaanmp} ἀπὸ^p ὁ^{dams} Πέργην^{ngfs} παραγίνομαι^{viad3p} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs} ὁ^{dams} Πισιδία^{ngfs} καὶ^c εἰσέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^p ὁ^{dams} συναγωγὴ^{nafs} ὁ^{dams} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dmp} σαββατον^{ngnp} καθίζω^{viaa3p}. **v.15** μετὰ^p δέ^c ἀνάγνωσις^{nafs} ὁ^{dams} νόμος^{ngms} καὶ^c ὁ^{dmp} προφήτης^{ngnp} ἀποστέλλω^{viaa3p} ὁ^{dmp} ἀρχισυναγωγός^{nnmp} πρὸς^p αὐτός^{tramp} ἀνὴρ^{nvmp} λέγω^{vppanmp} ἀδελφούς^{nvmp} εἰμὶ^{vix3s} λόγος^{nnms} ἐν^p σὺ^{rdp} παρακλήσις^{ngfs} πρὸς^p ὁ^{dams} λαός^{nam} λέγω^{vdpa2p}. **v.16** ἀνίστημι^{vpaanms} δέ^c Παῦλος^{nnms} καὶ^c κατασείω^{vpaanms} ὁ^{dams} χεὶρ^{ndfs} λέγω^{viaa3s} ἀνήρ^{nvmp} Ἰσραηλίτης^{nvmp} καὶ^c ὁ^{dmp} φοβέομαι^{vppnmp} ὁ^{dams} θεός^{nam} ἀκούω^{vdaa2p}.

ὑψωσεν ἐν τῇ παροικία ἐν γῆ Αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ βραχίονος ὑψη-
 18 λου ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς. καὶ ὡς τεσσαρακονταετῆ χρόνον
 19 ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν
 γῆ Χαναάν, κατεκληροδότησεν αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν. καὶ μετὰ
 20 ταῦτα, ὡς ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ πενήκοντα, ἔδωκε κριτὰς ἕως
 Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. κάκειθεν ἠτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδω-
 21 κεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς Βενιαμίν,
 ἔτη τεσσαράκοντα. καὶ μεταστήσας αὐτόν, ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν
 22 Δαβὶδ εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπε μαρτυρήσας, Εὖρον Δαβὶδ τὸν τοῦ
 Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ θελή-
 ματά μου. τούτου ὁ Θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν
 23 ἤγειρε τῷ Ἰσραὴλ σωτῆρα Ἰησοῦν, προκηρύξαντος Ἰωάννου πρὸ
 24 προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα μετανοίας παντὶ τῷ λαῷ
 Ἰσραὴλ. ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον, ἔλεγε, Τίνα με
 25 ὑπονοεῖτε εἶναι· οὐκ εἰμὶ ἐγώ. ἀλλ' ἰδοὺ, ἔρχεται μετ' ἐμέ, οὗ
 οὐκ εἰμὶ ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι. ἄνδρες ἀδελφοί,
 26 υἱοὶ γένους Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν Θεόν, ὑμῖν
 ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης ἀπεστάλη. οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν
 27 Ἰερουσαλὴμ καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες, καὶ τὰς
 φωνὰς τῶν προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας,
 κρίναντες ἐπλήρωσαν. καὶ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου εὐρόντες, 28

v.17 ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgms} λαός^{ngms} οὗτος^{rdgms} Ἰσραὴλ^{tp} ἐκλέγω^{viam3s} ὁ^{damp} πατὴρ^{namp}
 ἐγώ^{tpg-p} καί^c ὁ^{dams} λαός^{nams} ὑπό^{viao3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} παροικία^{ndfs} ἐν^p γῆ^{ndfs} Αἰγυπτῶν^{ndfs}
 καί^c μετὰ^p βραχίων^{ngms} ὑψηλός^{agmsn} ἐξάγω^{viao3s} αὐτούς^{rpamp} ἐκ^p αὐτός^{rgfs}. **v.18** καί^c
 ὡς^{bo} τεσσαρακονταετής^{aamsn} χρόνος^{nams} τροποφορέω^{viao3s} αὐτούς^{rpamp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐρημος^{ndfsn}.
v.19 καί^c καθαιρέω^{vraanms} ἔθνος^{namp} ἑπτὰ^{tn} ἐν^p γῆ^{ndfs} Χαναάν^{tp} κατακληρονομέω^{viao3s}
 αὐτούς^{rpamp} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} αὐτούς^{rgmp}. **v.20** καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdamp} ὡς^{bo} ἔτος^{ndnp}
 τετρακοσίοι^{ndnp} καί^c πενήκοντα^{tn} διδωμι^{viao3s} κριτῆς^{namp} ἕως^c Σαμουὴλ^{tp} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms}.
v.21 κάκειθεν^{bo} αἰτέω^{viam3p} βασιλεύς^{nams} καί^c διδωμι^{viao3s} αὐτούς^{rpamp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}
 ὁ^{dams} Σαοὺλ^{tp} υἱός^{nams} Κίς^{tp} ἀνήρ^{nams} ἐκ^p φυλῆ^{ngfs} Βενιαμίν^{tp} ἔτος^{namp} τεσσαράκοντα^{tn}.
v.22 καί^c μεθίστημι^{vraanms} αὐτούς^{rpams} ἐγειρώ^{viao3s} αὐτούς^{rpamp} ὁ^{dams} Δαυιδ^{tp} εἰς^p βασιλεύς^{nams}
 ὡς^{rdms} καί^c λέγω^{viao3s} μαρτυρέω^{vraanms} εὐρίσκω^{viao1s} Δαυιδ^{tp} ὁ^{dams} ὁ^{dgms} Ἰεσσαί^{tp} ἀνὴρ^{nams}
 κατὰ^p ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} ἐγώ^{tpg-s} ὡς^{rrams} ποιέω^{viao3s} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} θέλημα^{namp} ἐγώ^{tpg-s}.
v.23 οὗτος^{rdgms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀπὸ^p ὁ^{dgms} σπέρμα^{ngms} κατὰ^p ἐπαγγελία^{nafs} ἐγειρώ^{viao3s} ὁ^{ddms}
 Ἰσραὴλ^{tp} σωτῆρ^{nams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.24** προκηρύσσω^{vraagms} Ἰωάννης^{ngms} πρὸ^p πρόσωπον^{ngms}
 ὁ^{dgfs} εἰσόδος^{ngfs} αὐτούς^{rgms} βάπτισμα^{nans} μετάνοια^{ngfs} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} Ἰσραὴλ^{tp}.
v.25 ὡς^{bo} δέ^c πληρῶν^{viao3s} ὁ^{dnms} Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dams} δρόμος^{nams} λέγω^{viao3s} τίς^{rgams} ἐγώ^{rga-s}
 ὑπονοέω^{vrap2p} εἰμι^{vnpk} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp1s} ἐγώ^{rgn-s} ἀλλά^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vnrn3s} μετὰ^p ἐγώ^{rga-s}
 ὡς^{rgms} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp1s} ἄξιος^{anmsn} ὁ^{dams} ὑπόδημα^{nans} ὁ^{dgmp} πούς^{ngmp} λύω^{vmaa}. **v.26** ἀνὴρ^{nvmpp}
 ἀδελφός^{nvmpp} υἱός^{nvmpp} γένους^{ngms} Ἀβραάμ^{tp} καί^c ὁ^{dnmp} ἐν^p σύ^{rpdp} φοβέομαι^{vrrnmp} ὁ^{dams}
 θεός^{nams} συ^{rpdp} ὁ^{dnms} λόγος^{ngms} ὁ^{dgfs} σωτηρία^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} ἀποστέλλω^{vrap3s}. **v.27** ὁ^{dnmp}
 γάρ^c κατοικέω^{vraanmp} ἐν^p Ἰερουσαλὴμ^{tp} καί^c ὁ^{dnmp} ἄρχων^{nmp} αὐτούς^{rgmp} οὗτος^{rdams}
 ἀγνοέω^{vraanmp} καί^c ὁ^{dafp} φωνή^{nafp} ὁ^{dgmp} προφήτης^{ngmp} ὁ^{dafp} κατὰ^p πᾶς^{aansn} σάββατον^{nans}
 ἀναγινώσκω^{vppafp} κρίνω^{vraanmp} πληρῶν^{viao3p}.

29 ἤτήσαντο Πιλάτον ἀναιρεθῆναι αὐτόν. (ὡς δὲ ἐτέλεσαν ἅπαντα
 τὰ περὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ ζύλου, ἔθηκαν
 30, 31 εἰς μνημεῖον. ὁ δὲ Θεὸς ἤγειρεν αὐτόν ἐκ νεκρῶν, ὃς ὤφθη ἐπὶ
 32 ἡμέρας πλείους τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱε-
 33 ρουσαλήμ, οἵτινες εἰσι μάρτυρες αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. καὶ ἡμεῖς
 ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενο-
 μένην, ὅτι ταύτην ὁ Θεὸς ἐκπεπλήρωκε τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν,
 ἀναστήσας Ἰησοῦν, ὡς καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται,
 34 Υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. ὅτι δὲ ἀνέστησεν
 αὐτόν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι μέλλοντα ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν,
 35 οὕτως εἶρηκεν ὅτι Δώσω ὑμῖν τὰ ὅσα Δαβὶδ τὰ πιστά. διὸ καὶ
 36 ἐν ἐτέρῳ λέγει, Οὐ δώσεις τὸν ὄσιόν σου ἰδεῖν διαφθοράν, Δαβὶδ
 μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ Θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη, καὶ
 37 προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδε διαφθοράν, ὃν δὲ
 38 ὁ Θεὸς ἤγειρεν, οὐκ εἶδε διαφθοράν. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν,
 ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν καταγγέλ-
 39 λεται, καὶ ἀπὸ πάντων ὧν οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ Μωσέως
 40 δικαιοθῆναι, ἐν τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται. βλέπετε οὖν
 41 μὴ ἐπέλθῃ ἐφ' ὑμᾶς τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις, Ἴδετε, οἱ
 καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε, καὶ ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἐγὼ
 ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡμέραις ὑμῶν, ἔργον ὦ. οὐ μὴ πιστεύσητε,

v.28 καί^c μηδεῖς^{aafsn} αἰτία^{nafs} θάνατος^{ngms} εὐρίσκειν^{vpaanmp} αἰτέω^{viam3p} Πιλάτος^{nams}
 ἀναιρέω^{vnap} αὐτούς^{rpmas}. **v.29** ὡς^{bo} δέ^c τελέω^{viaa3p} ἅπας^{aanpn} ὁ^{danp} περὶ^p αὐτούς^{rpgms}
 γράφω^{vpxpanp} καθαίρω^{vpaanmp} ἀπὸ^p ὁ^{dgn} ζύλον^{ngms} τίθημι^{viaa3p} εἰς^p μνημεῖον^{nams}.
v.30 ὁ^{dams} δέ^c θεός^{nnms} ἐγείρω^{viaa3s} αὐτούς^{rpmas} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.31** ὅς^{rtnms} ὁράω^{via3s}
 ἐπὶ^p ἡμέρα^{nafp} πολὺς^{aafpc} ὁ^{damp} συναναβαίνω^{vpaadmp} αὐτός^{rpdms} ἀπὸ^p ὁ^{dgn} Γαλιλαία^{ngfs} εἰς^p
 Ἱερουσαλήμ^{tp} ὅστις^{rtnmp} εἰμι^{vix3p} μάρτυς^{nnmp} αὐτούς^{rpgms} πρὸς^p ὁ^{dams} λαός^{nams}. **v.32** καί^c
 ἐγὼ^{rpn-p} σύ^{rpa-p} εὐαγγελίζω^{vipm1p} ὁ^{dafs} πρὸς^p ὁ^{damp} πατὴρ^{namp} ἐπαγγελία^{nafs} γίνονται^{vpadafs}.
v.33 ὅτι^c οὗτος^{rdafs} ὁ^{dams} θεός^{nnms} ἐκτελήρω^{vixa3s} ὁ^{damp} τέκνον^{ndnp} αὐτός^{rpgmp} ἐγὼ^{rpd-p}
 ἀνίστημι^{vpaanms} Ἰησοῦς^{nams} ὡς^{bo} καί^c ἐν^p ὁ^{dams} δευτερός^{admsn} γράφω^{vixp3s}
 υἱός^{nnms} ἐγὼ^{rpg-s} εἰμι^{vix2s} σύ^{rpn-s} ἐγὼ^{rpn-s} σήμερον^{bo} γεννάω^{vixa1s} σύ^{rpa-s}. **v.34** ὅτι^c
 δέ^c ἀνίστημι^{viaa3s} αὐτός^{rpmas} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} μηκέτι^{bo} μέλλω^{vpaams} ὑποστρέφω^{vnpa} εἰς^p
 διαφθορά^{nafs} οὕτω^{bo} λέγω^{vixa3s} ὅτι^c δίδωμι^{vifa1s} σύ^{rpd-p} ὁ^{damp} ὅσιος^{aanpn} Δαυίδ^{tp} ὁ^{damp}
 πιστός^{aanpn}. **v.35** διό^c καί^c ἐν^p ἕτερος^{admsn} λέγω^{vipa3s} οὐ^{xo} δίδωμι^{vifa2s} ὁ^{dams} ὅσιος^{aamsn}
 σύ^{rpg-s} ὁράω^{vnaa} διαφθορά^{nafs}. **v.36** Δαυίδ^{tp} μὲν^{xo} γὰρ^c ἴδιος^{adfsn} γενεᾶ^{ndfs} ὑπηρετῶ^{vpaanms}
 ὁ^{dams} θεός^{ngms} βουλή^{ndfs} κοιμῶμαι^{vip3s} καί^c προστίθημι^{vip3s} πρὸς^p ὁ^{damp} πατὴρ^{namp}
 αὐτός^{rpgms} καί^c ὁράω^{viaa3s} διαφθορά^{nafs}. **v.37** ὅς^{rtnms} δέ^c ὁ^{dams} θεός^{nnms} ἐγείρω^{viaa3s} οὐ^{xo}
 ὁράω^{viaa3s} διαφθορά^{nafs}. **v.38** γνωστός^{anmsn} οὖν^c εἰμι^{vdpx3s} σύ^{rpd-p} ἀνὴρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp}
 ὅτι^c διὰ^p οὗτος^{rdgms} σύ^{rpd-p} ἄφεσις^{nnfs} ἁμαρτία^{ngfp} καταγγέλλω^{vipp3s}. **v.39** καί^c ἀπὸ^p πᾶς^{agnpn}
 ὅς^{rtnp} οὐ^{xo} δύναμαι^{viao2p} ἐν^p ὁ^{dams} νόμος^{ndms} Μωϋσῆς^{ngms} δικαιοῦ^{vnap} ἐν^p οὗτος^{rdams} πᾶς^{anmsn}
 ὁ^{dams} πιστεύω^{vpaanms} δικαιοῦ^{vipp3s}. **v.40** βλέπω^{vdpa2p} οὖν^c μή^{xo} ἐπέρχομαι^{vsaas} ἐπὶ^p σύ^{rpa-p}
 ὁ^{dans} λέγω^{vpxpans} ἐν^p ὁ^{damp} προφήτης^{ndmp}.

ἐάν τις ἐκδιηγῆται ὑμῖν. Ἐξιόντων δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων, παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς τὸ μεταξὺ σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα ταῦτα. λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς, ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύτων τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβῃ, οἵτινες προσλαλοῦντες αὐτοῖς, ἔπειθον αὐτοὺς ἐπιμένειν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ. Τῷ δὲ ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ ἀντέλεγον τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις, ἀντιλέγοντες καὶ βλασφημοῦντες. παρρησιασάμενοι δὲ ὁ Παῦλος καὶ ὁ Βαρναβᾶς εἶπον, Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ἐπειδὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτόν, καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ ἔθνη. οὕτω γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ Κύριος, Τέθεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναι σε εἰς σωτηρίαν ἕως ἑσχάτου τῆς γῆς. ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ Κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβομένας γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας καὶ τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὀρίων αὐτῶν. οἱ δὲ ἐκτιναζάμενοι τὸν

v.41 ὁράω^{vdaa2p} ὀδῆ^{ndmp} καταφρονητῆς^{nnmp} καί^c θαυμάζω^{vdaa2p} καί^c ἀφανίζω^{vda2p} ὅτι^c ἔργον^{nans} ἐγώ^{rpm-s} ἐργάζομαι^{vn1p1s} ἐν^p ὁδῶ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp} σύ^{trp-g-p} ἔργον^{nans} ὅς^{trrds} οὐ^{xo} μὴ^{xo} πιστεύω^{vsa2p} ἐάν^{qo} τι-ορισμὸς^{agmnp} ἐκδιηγήομαι^{vsnp3s} σύ^{trp-d-p}. **v.42** ἔξιμι^{vpxgmp} δε^c ἐκ^p ὀδῆ^{gfs} συναγωγῆ^{ngfs} ὀδῆ^{gmp} Ἰουδαίος^{agmnp} παρακαλέω^{v1a3p} ὀδῆ^{ndmp} ἔθνος^{nnmp} εἰς^p ὀδῆ^{ns} μεταξὺ^{bo} σάββατον^{nans} λαλέω^{vnap} αὐτός^{trdmp} ὀδῆ^{damp} ῥῆμα^{nanp} οὗτος^{rdamp}. **v.43** λύω^{vrapgfs} δε^c ὀδῆ^{gfs} συναγωγῆ^{ngfs} ἀκολουθεῶ^{v1a3p} πολὺς^{anmpn} ὀδῆ^{gmp} Ἰουδαίος^{agmnp} καί^c ὀδῆ^{gmp} σέβω^{vppngmp} προσήλυτος^{ngmp} ὀδῆ^{ddms} Παῦλος^{ndms} καί^c ὀδῆ^{ddms} Βαρναβᾶς^{ndms} ὅστις^{trnmp} προσλαλέω^{vppanmp} αὐτός^{trdmp} πειθῶ^{v1a3p} αὐτός^{tramp} ἐπιμένω^{vnap} ὀδῆ^{ddfs} χάρις^{ndfs} πόλις^{ngfs} θεός^{ngms}. **v.44** ὀδῆ^{ddns} δε^c ἔρχομαι^{vppndns} σάββατον^{ndns} σχεδόν^{bo} πᾶς^{anfns} ὀδῆ^{ndfs} πόλις^{nans} συνάγω^{v1a3p} ἀκούω^{vnaa} ὀδῆ^{dams} λόγος^{nams} ὀδῆ^{gms} θεός^{ngms}. **v.45** ὁράω^{vpaanmp} δε^c ὀδῆ^{ndmp} Ἰουδαίος^{anmpn} ὀδῆ^{damp} ὄχλος^{nanp} πῖμπλημι^{v1a3p} ζήλος^{ngms} καί^c ἀντιλέγω^{v1a3p} ὀδῆ^{ddnp} ὑπό^p ὀδῆ^{gms} Παῦλος^{ngms} λέγω^{vppdpnp} ἀντιλέγω^{vppanmp} καί^c βλασφημέω^{vppanmp}. **v.46** παρρησιάζομαι^{vpadmp} δε^c ὀδῆ^{ndms} Παῦλος^{nnms} καί^c ὀδῆ^{ndms} Βαρναβᾶς^{nnms} λέγω^{v1a3p} σύ^{trp-d-p} εἰμι^{vix3s} ἀναγκαῖος^{annns} πρῶτος^{bo} λαλέω^{vnap} ὀδῆ^{dams} λόγος^{nams} ὀδῆ^{gms} θεός^{ngms} ἐπειδὴ^c δε^c ἀπαθεῖομαι^{v1p1p} αὐτός^{trpams} καί^c οὐ^{xo} ὀδῆ^{agmnp} κρίνω^{v1a2p} ἑαυτοῦ^{trxamp} ὀδῆ^{gfs} αἰώνιος^{agfsn} ζωῆ^{ngfs} ἰδοὺ^{vdaa2s} στρέφω^{v1p1p} εἰς^p ὀδῆ^{damp} ἔθνος^{nanp}. **v.47** οὕτω^{bo} γάρ^c ἐντέλλομαι^{vix3s} ἐγώ^{trp-d-p} ὀδῆ^{ndms} κύριος^{nnms} τίθημι^{v1a1s} σύ^{trp-a-s} εἰς^p φῶς^{nans} ἔθνος^{ngmp} ὀδῆ^{gms} εἰμι^{vnp-x} σύ^{trp-a-s} εἰς^p σωτηρία^{nafs} ἕως^c ἑσχατος^{agfsn} ὀδῆ^{gfs} γῆ^{ngfs}. **v.48** ἀκούω^{vppanmp} δε^c ὀδῆ^{ndmp} ἔθνος^{nnmp} χαίρω^{v1a3p} καί^c δοξάζω^{v1a3p} ὀδῆ^{dams} λόγος^{nams} ὀδῆ^{gms} κύριος^{ngms} καί^c πιστεύω^{v1a3p} ὅσος^{trcnp} εἰμι^{vix3p} τάσος^{vpxrnpmp} εἰς^p ζωῆ^{nafs} αἰώνιος^{agfsn}. **v.49** διαφέρω^{v1p3s} δε^c ὀδῆ^{ndms} λόγος^{ngms} ὀδῆ^{gms} κύριος^{ngms} δια^p ὀδῆ^{gfs} ὀδῆ^{gfs} χώρα^{ngfs}. **v.50** ὀδῆ^{ndmp} δε^c Ἰουδαίος^{anmpn} παροτρύνω^{v1a3p} ὀδῆ^{dafp} σέβω^{vppnarp} γυνή^{narp} καί^c ὀδῆ^{dafp} εὐσχήμων^{anmpn} καί^c ὀδῆ^{damp} πρῶτος^{anmpn} ὀδῆ^{gfs} πόλις^{ngfs} καί^c ἐπεγεῖρω^{v1a3p} διωγμός^{nams} ἐπι^p ὀδῆ^{dams} Παῦλος^{nams} καί^c ὀδῆ^{dams} Βαρναβᾶς^{nams} καί^c ἐκβάλλω^{v1a3p} αὐτός^{tramp} ἀπὸ^p ὀδῆ^{gmp} ὄριον^{ngmp} αὐτός^{trgmp}.

52 κονιορτόν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς, ἦλθον εἰς Ἴκόνιον. οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ Πνεύματος Ἁγίου.

14 Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ, κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. οἱ δὲ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. ἴκανόν μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, καὶ διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀποστόλοις. ὥς δὲ ἐγένετο ὀρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι καὶ λιθοβολῆσαι αὐτούς, συνιδόντες κατέφυγον εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας, Λύστραν καὶ Δέρβην, καὶ τὴν περιχώρον, κάκει ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι. Καί τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε περιεπεπατήκει. οὗτος ἤκουε τοῦ Παύλου λαλοῦντος, ὃς ἀτενίσας αὐτῷ, καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι, εἶπε μεγάλη τῇ φωνῇ, Ἀνάστηθι ἐπι τοὺς πόδας σου ὀρθός. καὶ ἤλλετο καὶ περιεπάτει. οἱ δὲ ὄχλοι, ἰδόντες ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος, ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ λέγοντες, Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες ἀνθρώποις κατέβησαν

v.51 ὁdnmp δέc ἐκτινάσσωvppanmp ὁdams κονιορτόςnams ὁdgmnp πούςngmp αὐτόςrpgmp ἐπιp αὐτόςrpgmp ἔρχομαιv1aa3p εἰςp Ἰκόνιονnans. **v.52** ὁdnmp δέc μαθητῆςnmp πληρόωv1p3p χαράngfs καίc πνεῦμαngns ἅγιοςagnsn. **14. v.1** γίνομαιv1ad3s δέc ἐνp Ἰκόνιονndns κατὰp ὁdans αὐτόςrtrans εἰσέρχομαιvnaa αὐτόςrpgmp εἰςp ὁdafs συναγωγὴnafsf ὁdgmnp Ἰουδαῖοςagmpn καίc λαλέωvnaa οὕτωbo ὥστεc πιστεῦωvnaa Ἰουδαῖοςagmpn τέxo καίc Ἑλλήνngmp πολὺςaansn πλῆθοςnans. **v.2** ὁdnmp δέc ἀπειθέωvppanmp Ἰουδαῖοςanmpn ἐπεγεῖρωv1aa3p καίc κακόωv1aa3p ὁdafp ψυχὴnafp ὁdgnp ἔθνοςngmp κατὰp ὁdgmnp ἀδελφόςngmp. **v.3** ἰκανόςaamsn μὲνxo οὖνc χρόνοςnams διατριβῶv1aa3p παρρησιάζομαιvppnmp ἐπιp ὁddms κύριοςndms ὁddms μαρτυρέωvppadms ὁddms λόγοςndms ὁdgsf χάριςngfs αὐτόςrpgms καίc διδοίμιvppadms σημεῖονanp καίc τέραςanp γίνομαιv1p3n διάp ὁdgnp χεῖρngfp αὐτόςrpgmp. **v.4** σχίζωv1ap3s δέc ὁdnns πλῆθοςnns ὁdgsf πόλιςngfs καίc ὁdnmp μὲνxo εἰμιv1ix3p σὺνp ὁddmp Ἰουδαῖοςadmpn ὁdnmp δέc σὺνp ὁddmp ἀπόστολοςndmp. **v.5** ὥςbo δέc γίνομαιv1ad3s ὀρμῇn1fs ὁdgnp ἔθνοςngnp τέxo καίc Ἰουδαῖοςagmpn σὺνp ὁddmp ἄρχωνndmp αὐτόςrpgmp ὑβρίζωvnaa καίc λιθοβολέωvnaa αὐτόςrpgmp. **v.6** συνοράωvppanmp καταφεύγωv1aa3p εἰςp ὁdafp πόλιςnafp ὁdgsf Λυκαονίαngfs Λύστραnans καίc Δέρβηνnafsf καίc ὁdafp περιχώροςaafsn. **v.7** κάκειbo εἰμιv1ix3p εὐαγγελίζωvppnmp. **v.8** καίc τι-ορινμς ἀνὴρnams ἐνp Λύστραndnp ἀδύνατοςanmsn ὁdmp πούςndmp κάθημαιv1in3s χωλόςanmsn ἐκp κοιλίαngfs μήτηρngfs αὐτόςrpgms ὑπάρχωvppanms ὃςr1ms οὐδέποτεbo περιπατέωv1ya3s. **v.9** οὗτοςrdms ἀκούωv1ia3s ὁdgmς Παῦλοςngms λαλέωvppagms ὃςr1ms ἀτενίζωvppanms αὐτόςrpdms καίc ὁράωvppanms ὅτιc πίστιςnafsf ἔχωv1pa3s ὁdgmς σῶζωvnap. **v.10** λέγωv1aa3s μέγαςadfsn ὁddfς φωνῇndfs ἀνίστημιvdaa2s ἐπιp ὁdamp πούςnmp σύp3g-s ὀρθόςanmsn καίc ἄλλομαιv1in3s καίc περιπατέωv1ia3s.

πρὸς ἡμᾶς. ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρνάβαν, Δία, τὸν δὲ Παῦλον, 12
 Ἐρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου. ὁ δὲ ἱερεὺς 13
 τοῦ Διὸς τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους καὶ στέμματα 14
 ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελε θύειν. ἀκού- 14
 σαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος, διαρρηξάντες τὰ 15
 ἱμάτια αὐτῶν, εἰσεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κράζοντες. καὶ λέ- 15
 γοντες, Ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε· καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς ἐσμεν 16
 ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων 17
 ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν καὶ 17
 τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὃς ἐν ταῖς πα- 16
 ρωχημέναις γενεαῖς εἶασε πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς 18
 αὐτῶν. καὶ τοι γε οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφήκεν ἀγαθοποιῶν, 17
 οὐρανόθεν ἡμῖν ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμ- 18
 πιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν. καὶ ταῦτα 18
 λέγοντες, μόλις κατέπαυσαν τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς.
 Ἐπηλθον δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες 19
 τοὺς ὄχλους, καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυρον ἔξω τῆς πόλεως,
 νομίσαντες αὐτὸν τεθνάναι. κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν τῶν μαθη- 20
 τῶν, ἀναστάς εἰσηλθὼν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τῇ ἐπαύριον ἐξῆλθε σὺν
 τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην. εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην, 21
 καὶ μαθητεύσαντες ἱκανοὺς, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Λύστραν καὶ Ἴ-

v.11 ὁδnmpr δε^c ὄχλος^{nmmp} ὀράω^{vpaanmp} ὃς^{rtrans} ποιέω^{viaa3s} ὁδnms Παῦλος^{nmms} ἐπαίρω^{viaa3p} ὁδafs
 φωνῆ^{nafis} αὐτὸς^{rpgmp} Λυκαονιστῆ^{bo} λέγω^{vppanmp} θεός^{nmmp} ὁμοίω^{vpaanmp} ἄνθρωπος^{ndmp}
 καταβαίνω^{viaa3p} πρὸς^p ἐγὼ^{rpa-p}. **v.12** καλέω^{viaa3p} τέ^{xo} ὁdams μὲν^{xo} Βαρναβᾶς^{namms} Ζεὺς^{namms}
 ὁdams δε^c Παῦλος^{namms} Ἐρμῆς^{namms} ἐπειδὴ^c αὐτὸς^{rpnms} εἶμι^{vniix3s} ὁdams ἡγήσομαι^{vppnms} ὁdams
 λόγος^{ngms}. **v.13** ὁdams δε^c ἱερεὺς^{nmms} ὁdams Ζεὺς^{ngms} ὁdams εἶμι^{vppxgms} πρὸ^p πόλις^{ngfs}
 αὐτὸς^{rpgmp} ταῦρος^{namp} καί^c στέμμα^{namp} ἐπι^p πυλῶν^{namp} φέρω^{vpaanms} σὺν^p ὄχλος^{nmmp}
 καί^c Παῦλος^{nmms} διαρρηγνυμι^{vpaanmp} ὁdamp ἱμάτιον^{namp} αὐτὸς^{rpgmp} εἰσηλθῶ^{viaa3p} εἰς^p ὄχλος^{namms}
 κράζω^{vppanmp}. **v.15** καί^c λέγω^{vppanmp} ἀνὴρ^{nmpr} τίς^{rtrans} οὗτος^{rdanp} ποιέω^{vira2p}
 καί^c ἐγὼ^{rpa-p} ὁμοιοπαθῆς^{anmpn} εἶμι^{vrxip} σύ^{rpa-p} ἄνθρωπος^{nmmp} εὐαγγελίζω^{vppnmp} σύ^{rpa-p}
 ἀπὸ^p οὗτος^{rdgmp} μάταιος^{agmpn} ἐπιστρέφω^{vnpa} ἐπι^p θεός^{namms} ζῶ^{vpaams}
 ὁdams ποιέω^{viaa3s} οὐρανός^{namms} καί^c γῆ^{nafis} καί^c θάλασσα^{nafis} καί^c πᾶς^{aanpn}
 ἐν^p αὐτὸς^{rpdmp}. **v.16** ὁdams ἐν^p παροίχομαι^{vpxndfp} γενεᾶ^{ndfp} ἐγὼ^{viaa3p}
 πᾶς^{aanpn} ὁdamp ἔθνος^{namp} πορεύομαι^{vnpn} ὁdamp ὁδός^{ndfp} αὐτὸς^{rpgmp}. **v.17** καί^c καίτοιγε^{xo}
 γέ^{xo} οὐ^{xo} ἀμάρτυρος^{aamsn} ἑαυτοῦ^{rxams} ἀφήμι^{viaa3s} ἀγαθοποιέω^{vppanms} οὐρανόθεν^{bo} ἐγὼ^{rpa-p}
 ὑετός^{namp} διδωμι^{vppanms} καί^c καιρός^{namp} καρποφόρος^{aampn} ἐμπιπλήμι^{vppanms} τροφῆ^{ngfs} καί^c
 εὐφροσύνη^{ngfs} ὁdamp καρδία^{nafp} ἐγὼ^{rpa-p}. **v.18** καί^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{vppanmp} μόλις^{bo}
 καταπαύω^{viaa3p} ὁdamp ὄχλος^{namp} ὁdams μὴ^{xo} θύω^{vnpa} αὐτὸς^{rpdmp}. **v.19** ἐπέρχομαι^{viaa3p}
 δε^c ἀπὸ^p Ἀντιόχεια^{ngfs} καί^c Ἰκόνιον^{ngms} Ἰουδαῖος^{anmpn} καί^c πειθώ^{vpaanmp} ὁdamp ὄχλος^{namp}
 καί^c λιθάζω^{vpaanmp} ὁdams Παῦλος^{namms} σύ^{vra3p} ἔξω^{bo} πόλις^{ngfs} νομίζω^{vpaanmp} αὐτὸς^{rpaams}
 θνησκώ^{vna}. **v.20** κυκλώω^{vpaagmp} δε^c αὐτὸς^{rpaams} ὁdamp μαθητῆς^{ngmp} ἀνίστημι^{vpaanms}
 εἰσερχομαι^{viaa3s} εἰς^p πόλις^{nafis} καί^c ἐπαύριον^{bo} ἐξερχομαι^{viaa3s} σὺν^p Βαρναβᾶς^{ndms} εἰς^p Δέρβην^{nafis}.

22 κόνιον καὶ Ἀντιόχειαν, ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν,
 παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων
 23 δεῖ ἡμᾶς εἰσελεθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. χειροτονήσαντες
 δὲ αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν, προσευζάμενοι μετὰ νη-
 24 στειῶν, παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. καὶ
 25 διελθόντες τὴν Πισιδίαν ἤλθον εἰς Παμφυλίαν. καὶ λαλήσαντες
 26 ἐν Πέργῃ τὸν λόγον, κατέβησαν εἰς Ἀπάλειαν, κάκειθεν ἀπέ-
 27 πλευσαν εἰς Ἀντιόχειαν, ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ
 Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. παραγενόμενοι δὲ καὶ συνα-
 28 γαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγειλαν ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς μετ'
 αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς ἔθνεσι θύραν πίστεως. διέτριβον δὲ
 ἐκεῖ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς.

15 Καὶ τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἐδίδασκον τοὺς ἀ-
 δελφούς ὅτι Ἐὰν μὴ περιτέμνησθε τῷ ἔθει Μωϋσέως, οὐ δύνασθε
 2 σωθῆναι. γενομένης οὖν στάσεως καὶ συζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ
 Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβῃ πρὸς αὐτοὺς, ἔταξαν ἀναβαίνειν Παῦλον
 καὶ Βαρνάβαν καὶ τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους
 καὶ πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ, περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.
 3 οἱ μὲν οὖν, προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διήρχοντο τὴν
 Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφήν τῶν ἐ-
 4 θνῶν, καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς. παραγε-
 νόμενοι δὲ εἰς Ἱερουσαλὴμ, ἀπεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ

v.21 εὐαγγελίζω^{vraamnp} τέ^{xo} ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ἐκεῖνος^{rdafs} καί^c μαθητεύω^{vraamnp} ἰκανός^{aampn} ὑποστρέφω^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} Λύστρα^{nafs} καί^c Ἰκόνιον^{nans} καί^c Ἀντιόχεια^{nafs}.
v.22 ἐπιστηρίζω^{vraamnp} ὁ^{dafp} ψυχή^{nafp} ὁ^{dgmpr} μαθητῆς^{ngms} παρακαλέω^{vraamnp} ἐμμένω^{vnpa} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} καί^c ὅτι^c διὰ^p πολὺς^{agfnp} θλίψις^{ngfp} δεῖ^{vipq3s} ἐγὼ^{rpa-p} εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} ὁ^{dgmss} θεός^{ngms}. **v.23** χειροτονέω^{vraamnp} δε^c αὐτός^{rdmp} πρεσβύτερος^{aampn} κατὰ^p ἐκκλησία^{nafs} προσευχομαι^{vpadnmp} μετὰ^p νηστεια^{ngfp} παρατιθημι^{viam3p} αὐτός^{rpmp} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} εἰς^p ὅς^{rrams} πιστεύω^{vvia3p}. **v.24** καί^c διέρχομαι^{vraamnp} ὁ^{dafs} Πισιδία^{nafs} ἔρχομαι^{vviaa3p} εἰς^p Παμφυλία^{nafs}. **v.25** καί^c λαλέω^{vraamnp} ἐν^v Πέργῃ^{ndfs} ὁ^{dams} λόγος^{namss} καταβαίνω^{vviaa3p} εἰς^p Ἀπάλεια^{nafs}. **v.26** κάκειθεν^{bo} ἀποπλέω^{vviaa3p} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs} ὅθεν^{bo} εἶμι^{vix3p} παραδίδωμι^{vpxrnp} ὁ^{ddfs} χάρις^{ndfs} ὁ^{dgmss} θεός^{ngms} εἰς^p ὁ^{dams} ἔργον^{nans} ὅς^{trans} πληρῶν^{vviaa3p}. **v.27** παραγίνομαι^{vpadnmp} δε^c καί^c συναγώ^{vraamnp} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} ἀναγγέλλω^{vviaa3p} ὅσος^{reamp} ποιέω^{vviaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} μετὰ^p αὐτός^{rpmp} καί^c ὅτι^c ἀνοίγω^{vviaa3s} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} θύρα^{nafs} πίστις^{ngfs}. **v.28** διατριβῶ^{vvia3p} δε^c ἐκεῖ^{bo} χρόνος^{namss} οὐ^{xo} ὀλίγος^{aamsn} σὺν^v ὁ^{ddmp} μαθητῆς^{ndmp}. **15. v.1** καί^c τι-σρινμπ κατέρχομαι^{vraamnp} ἀπὸ^p ὁ^{dgrfs} Ἰουδαία^{ngfs} διδάσکو^{vvia3p} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} ὅτι^c ἐάν^{qo} μὴ^{xo} περιτέμνω^{vspp2p} ὁ^{ddns} ἔθνος^{ndms} Μωϋσῆς^{ngms} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} σώζω^{vnap}. **v.2** γίνομαι^{vpadgfs} οὐ^c στάσις^{ngfs} καί^c συζήτησις^{ngfs} οὐ^{xo} ὀλίγος^{agfns} ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} καί^c ὁ^{ddms} Βαρναβᾶς^{ndms} πρὸς^p αὐτός^{rpmp} τάσσω^{vviaa3p} ἀναβαίνω^{vnpa} Παῦλος^{namss} καί^c Βαρναβᾶς^{namss} καί^c τι-σριαμπ ἄλλος^{aampn} ἐκ^p αὐτός^{rpmp} πρὸς^p ὁ^{damp} ἀπόστολος^{namp} καί^c πρεσβύτερος^{aampn} εἰς^p Ἱερουσαλὴμ^{tp} περὶ^p ὁ^{dgnss} ζητήμα^{ngns} οὗτος^{rdgns}. **v.3** ὁ^{ddmp} μὲν^{xo} οὐ^c προπέμπω^{vraamnp} ὑπὸ^p ὁ^{dgrfs} ἐκκλησία^{ngfs} διέρχομαι^{vvin3p} ὁ^{dafs} Φοινίκη^{nafs} καί^c Σαμάρεια^{nafs} ἐκδιηγέομαι^{vppnmp} ὁ^{dafs} ἐπιστροφή^{nafs} ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} καί^c ποιέω^{vviaa3p} χαρὰ^{nafs} μέγας^{aafsn} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp}.

16 τῶν προφητῶν, καθὼς γέγραπται, Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω, καὶ
 ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαβὶδ τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ τὰ κατε-
 17 σκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω, καὶ ἀνορθώσω αὐτήν, ὅπως ἂν
 ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν Κύριον, καὶ πάντα
 τὰ ἔθνη, ἐφ' οὗς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει
 18 Κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα. γνωστὰ ἀπ' αἰῶνός ἐστι τῷ Θεῷ
 19 πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ
 20 τῶν ἔθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἀλλὰ ἐπιτεῖλαι αὐτοῖς
 τοῦ ἀπέχεσθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων καὶ τῆς πορ-
 21 νείας καὶ τοῦ πνικτοῦ καὶ τοῦ αἵματος. Μωσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν
 ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας αὐτὸν ἔχει, ἐν ταῖς συνα-
 22 γωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος. Τότε ἔδοξε τοῖς
 ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξα-
 μένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν τῷ Παύλῳ
 καὶ Βαρνάβᾳ, Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Βαρσαβᾶν, καὶ Σιλᾶν,
 23 ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, γράψαντες διὰ χειρὸς αὐ-
 τῶν τάδε, Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῖς
 24 κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἔ-
 θνῶν, χαίρειν, Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες
 ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις, ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγον-
 25 τες περιτέμενσθαι καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ διεσειλάμεθα,
 ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδόν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμ-

v.15 καί^c οὗτος^{rdnms} συμφωνέω^{vpa3p} ὁ^{dnmp} λόγος^{nnmp} ὁ^{dgnmp} προφήτης^{ngmp} καθὼς^{bo}
 γράφω^{vxp3s}. **v.16** μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ἀναστρέφω^{vifa1s} καί^c ἀνοικοδομέω^{vifa1s} ὁ^{dafs} σκηνή^{nafs}
 Δαυιδ^p ὁ^{dafs} πίπτω^{vpxaafs} καί^c ὁ^{danp} κατασκάπτω^{vpxpanp} αὐτός^{rgfs} ἀνοικοδομέω^{vifa1s} καί^c
 ἀνορθώω^{vifa1s} αὐτός^{rpafs}. **v.17** ὅπως^{bo} ἂν^{xo} ἐκζητέω^{vsaa3p} ὁ^{dnmp} κατάλοιπος^{anmp} ὁ^{dgnmp}
 ἀνθρώπος^{ngmp} ὁ^{dams} κύριος^{nams} καί^c πᾶς^{anpnp} ὁ^{dnmp} ἔθνος^{nnmp} ἐπὶ^p ὅς^{tramp} ἐπικαλέω^{vixp3s}
 ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγὼ^{rgs} ἐπὶ^p αὐτός^{tramp} λέγω^{vpa3s} κύριος^{nnms} ὁ^{dams} ποιέω^{vrranms} οὗτος^{rdanp}
 πᾶς^{aanp}. **v.18** γνωστός^{anpnp} ἀπὸ^p αἰῶν^{ngms} εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πᾶς^{anpnp} ὁ^{dnmp}
 ἔργον^{nnmp} αὐτός^{rgms}. **v.19** διό^c ἐγὼ^{rgn-s} κρίνω^{vifa1s} μὴ^{xo} παρενοχλέω^{vnpa} ὁ^{ddmp} ἀπὸ^p ὁ^{dgnmp}
 ἔθνος^{ngmp} ἐπιστρέφω^{vrradmp} ἐπὶ^p ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.20** ἀλλὰ^c ἐπιστέλλω^{vnaa} αὐτός^{rdmp}
 ὁ^{dgnms} ἀπέχω^{vnpmp} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} ἀλισγημα^{ngnp} ὁ^{dgnp} εἶδωλον^{ngnp} καί^c ὁ^{dgnp} πορνεία^{ngfs} καί^c
 ὁ^{dgnms} πνικτός^{agnsn} καί^c ὁ^{dgnms} αἵμα^{ngns}. **v.21** Μωσῆς^{nnms} γάρ^c ἐκ^p γενεά^{ngfp} ἀρχαίος^{agnfp}
 κατὰ^p πόλις^{nafs} ὁ^{damp} κηρύσσω^{vrraamp} αὐτός^{rpams} ἔχω^{vpa3s} ἐν^p ὁ^{ddfp} συναγωγῇ^{ndfp} κατὰ^p
 πᾶς^{aansn} σάββατον^{nans} ἀναγινώσκω^{vrrpnmms}. **v.22** τότε^{bo} δοκέω^{vfaa3s} ὁ^{damp} ἀπόστολος^{ndmp}
 καί^c ὁ^{ddmp} πρεσβύτερος^{admpnp} σὺν^p ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} ἐκλέγω^{vrramamp} ἀνήρ^{namp} ἐκ^p
 αὐτός^{rgmp} πέμψω^{vnaa} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs} σὺν^p ὁ^{ddms} Παῦλος^{ndms} καί^c Βαρναβᾶς^{ndms} Ἰούδας^{nams}
 ὁ^{dams} ἐπικαλέω^{vrrpams} Βαρσαβᾶς^{nams} καί^c Σιλᾶς^{nams} ἀνήρ^{namp} ἡγεομαι^{vrrnamp} ἐν^p ὁ^{ddmp}
 ἀδελφός^{ndmp}. **v.23** γράφω^{vraanmp} διὰ^p χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{rgmp} ὁ^{danp} ἀπόστολος^{nnmp} καί^c
 ὁ^{damp} πρεσβύτερος^{anpnp} καί^c ὁ^{damp} ἀδελφός^{nnmp} ὁ^{damp} κατὰ^p ὁ^{dafs} Ἀντιόχεια^{nafs} καί^c Συρία^{nafs}
 καί^c Κιλικία^{nafs} ἀδελφός^{ndmp} ὁ^{damp} ἐκ^p ἔθνος^{ngmp} χαίρω^{vnpa}. **v.24** ἐπειδὴ^c ἀκούω^{vfaa1p} ὅτι^c
 τῶν^{ngmp} ἀδελφῶν^{nmp} ἐκ^p ἐγὼ^{rgp-p} ἐξέρχομαι^{vraanmp} ταρασσώ^{vfaa3p} σὺ^{rra-p} λόγος^{ndmp} ἀνασκευάζω^{vrranmp}
 ὁ^{dafp} ψυχὴ^{nafp} σύ^{rrg-p} λέγω^{vrranmp} περιτέμνω^{vnpmp} καί^c τηρέω^{vnpa} ὁ^{dams} νόμος^{nams} ὅς^{rdmp} οὐ^{xo}
 διαστείλω^{viam1p}.

ψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβα καὶ Παύλῳ,
 ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος 26
 τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδα 27
 καὶ Σίλαν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. ἔδοξε 28
 γὰρ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, καὶ ἡμῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν
 βάρος, πλὴν τῶν ἐπάναγκες τούτων, ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων καὶ 29
 αἵματος καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας, ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς,
 εὖ πράξετε. ἔρρωσθε. Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς Ἀν- 30
 τιόχειαν, καὶ συναγαγόντες τὸ πλῆθος, ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολὴν.
 ἀναγνόντες δέ, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει. Ἰούδας δέ καὶ Σί- 31, 32
 λας, καὶ αὐτοὶ προφητῆται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν
 τοὺς ἀδελφούς, καὶ ἐπεστήριζαν. ποιήσαντες δέ χρόνον, ἀπε- 33
 λύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους.
 ἔδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι αὐτοῦ. Παῦλος δέ καὶ Βαρνάβας διέ- 34, 35
 τριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι, μετὰ καὶ
 ἐτέρων πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ Κυρίου. Μετὰ δέ τινες ἡμέρας 36
 εἶπε Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν, Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα
 τοὺς ἀδελφούς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν
 λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς ἔχουσι. Βαρνάβας δὲ ἐβουλεύσατο συμ- 37
 παραλαβεῖν τὸν Ἰωάννην, τὸν καλούμενον Μάρκον. Παῦλος δὲ 38
 ἤξιου, τὸν ἀποστάντα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας, καὶ μὴ συνελ-

v.25 δοκέω^{v1aa3s} ἐγώ^{rpδ-p} γίνομαι^{vpadmp} ὁμοθυμαδόν^{bo} ἐκλέγω^{vpramamp} ἀνὴρ^{namp} πέμπω^{vnaa}
 πρὸς^p σὺ^{rpα-p} σὺν^p ὁδδmp ἀγαπητός^{admpn} ἐγώ^{rpε-p} Βαρναβᾶς^{ndms} καί^c Παῦλος^{ndms}.
v.26 ἄνθρωπος^{ndmp} παραδιδωμι^{vpxadm} ὁ^{dafr} ψυχὴ^{nafr} αὐτός^{rpgrmp} ὑπέρ^p ὀνόμα^{ngns}
 ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rpε-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.27** ἀποστέλλω^{vixa1p} οὖν^c Ἰούδας^{nams}
 καί^c Σιλᾶς^{nams} καί^c αὐτός^{rpamp} διὰ^p λόγος^{ngms} ἀπαγγέλλω^{vppaamp} ὁ^{damp} αὐτός^{rpamp}.
v.28 δοκέω^{v1aa3s} γάρ^c ὁ^{ddns} ἄγιος^{adnsn} πνεῦμα^{ndns} καί^c ἐγώ^{rpδ-p} μηδεὶς^{aansn} πολὺς^{aansc}
 ἐπιτιθημι^{vnpm} σὺ^{rpδ-p} βάρος^{nans} πλὴν^{bo} ὁ^{dgnp} ἐπάναγκες^{bo} οὗτος^{rdgnp}. **v.29** ἀπέχω^{vnpm}
 εἰδωλόθυτος^{agnpn} καί^c αἴμα^{ngns} καί^c πνικτός^{agnsn} καί^c πορνεία^{ngfs} ἐκ^p ὅς^{rrgnp} διατηρῶ^{vppanmp}
 ἑαυτοῦ^{rxamp} εἴ^{bo} πράσσω^{vifa2p} ῥώννυμα^{vdxp2p}. **v.30** ὁ^{dmp} μὲν^{xo} οὖν^c ἀπολύω^{vpranmp}
 ἔρχομαι^{v1aa3p} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs} καί^c συνάγω^{vpaanmp} ὁ^{dans} πλῆθος^{nans} ἐπιτιδωμι^{v1aa3p} ὁ^{dafs}
 ἐπιστολὴ^{nafs}. **v.31** ἀναγινώσκω^{vpaanmp} δέ^c χαίρω^{v1aa3p} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} παρακλήσις^{ndfs}.
v.32 Ἰούδας^{nnms} δέ^c καί^c Σιλᾶς^{nnms} καί^c αὐτός^{rpmp} προφητῆς^{nnmp} εἰμι^{vrrxamp} διὰ^p λόγος^{ngms}
 πολὺς^{agnsn} παρακαλέω^{v1aa3p} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} καί^c ἐπιστηρίζω^{v1aa3p}. **v.33** ποίω^{vpaanmp} δέ^c
 χρόνος^{nams} ἀπολύω^{v1ap3p} μετὰ^p εἰρήνη^{ngfs} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} ἀδελφός^{ngmp} πρὸς^p ὁ^{damp} ἀπόστολος^{namp}.
v.34 δοκέω^{v1aa3s} δέ^c ὁ^{ddms} ἐπιμένω^{vnaa} αὐτοῦ^{bo}. **v.35** Παῦλος^{nnms} δέ^c
 καί^c Βαρναβᾶς^{nnms} διατρίβω^{v1aa3p} ἐν^p Ἀντιόχεια^{ndfs} διδάσκω^{vppanmp} καί^c εὐαγγελίζω^{vrrmnp}
 μετὰ^p καί^c ἕτερος^{agnpn} πολὺς^{agnpn} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}. **v.36** μετὰ^p
 δέ^c τι-οριαφι ἡμέρα^{nafr} λέγω^{v1aa3s} Παῦλος^{nnms} πρὸς^p Βαρναβᾶς^{nams} ἐπιστρέφω^{vpaanmp}
 δὴ^{xo} ἐπισκέπτομαι^{vsad1p} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} ἐγώ^{rpε-p} κατὰ^p πᾶς^{aafsn} πόλις^{nafs} ἐν^p ὅς^{rrdfp}
 καταγγέλλω^{v1aa1p} ὁ^{dams} λόγος^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} πῶς^{bo} ἔχω^{v1aa3p}. **v.37** Βαρναβᾶς^{nams} δέ^c
 βουλεύομαι^{v1aa3s} συμπαραλαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dams} Ἰωάννης^{nams} καλέω^{vppams} Μάρκος^{nams}.

- 39 θόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαραλαβεῖν τοῦτον. ἐγένετο
οὖν παροξυσμός, ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν
τε Βαρνάβαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον, ἐκπλεῦσαι εἰς Κύπρον,
40 Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σίλαν ἐξῆλθε, παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ
41 Θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν. διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλικίαν,
ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας.
- 16** Κατήντησε δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν, καὶ ἰδοὺ, μαθητὴς τις
ἦν ἐκεῖ, ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναικὸς τινος Ἰουδαίας πιστῆς,
2 πατρὸς δὲ Ἑλλήνος, ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ
3 Ἰκονίῳ ἀδελφῶν. τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελεῖν,
καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτόν, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν
τοῖς τόποις ἐκείνοις, ἥδισαν γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὅτι
4 Ἑλλήν ὑπῆρχεν. ὥς δὲ διεπορεύοντο τὰς πόλεις, παρεδίδουσαν
αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων
5 καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι
ἐστερεοῦντο τῇ πίστει, καὶ ἐπερίσσευσεν τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν.
6 Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ τὴν Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέν-
τες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λαλήσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ,
7 ἐλθόντες κατὰ τὴν Μυσίαν ἐπέειραζον κατὰ τὴν Βιθυνίαν πορευ-
8 εσθαι, καὶ οὐκ εἶασεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα, παρελθόντες δὲ τὴν
9 Μυσίαν κατέβησαν εἰς Τρωάδα. καὶ ὄραμα διὰ τῆς νυκτὸς ὤ-
φθη τῷ Παύλῳ, ἀνὴρ τις ἦν Μακεδὼν ἐστῶς, παρακαλῶν αὐτόν

v.38 Παῦλος^{nnms} δε^c ἀξίω^{via3s} ὁ^{dams} ἀπίστημι^{vpaams} ἀπό^p αὐτός^{rgmp} ἀπό^p Παμφυλία^{ngfs} καί^c μή^{xo} συνέρχομαι^{vpaams} αὐτός^{rdmp} εἰς^p ὁ^{dans} ἔργον^{nams} μή^{xo} συμπαραλαβάνω^{vnaa} οὗτος^{rdams}. **v.39** γίνομαι^{via3s} οὖν^c παροξυσμός^{ndms} ὥστε^c ἀποχωρίζω^{vnap} αὐτός^{rgmp} ἀπό^p ἀλλήλων^{regmp} ὁ^{dams} τέ^{xo} Βαρναβᾶς^{nams} παραλαμβάνω^{vpaams} ὁ^{dams} Μάρκος^{nams} ἐκπλέω^{vnaa} εἰς^p Κύπρος^{nafs}. **v.40** Παῦλος^{nnms} δε^c ἐπιλέγω^{vpanms} Σιλᾶς^{nams} ἐξέρχομαι^{viaa3s} παραδίδωμι^{vrapnms} ὁ^{dfds} χάρις^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὑπό^p ὁ^{dgmpr} ἀδελφός^{ngmp}.

v.41 διέρχομαι^{vvin3s} δε^c ὁ^{dafs} Συρία^{nafs} καί^c Κιλικία^{nafs} ἐπιστηρίζω^{vppanms} ὁ^{dafp} ἐκκλησία^{nafp}.

16. v.1 κατανάω^{viaa3s} δε^c εἰς^p Δέρβη^{nafs} καί^c Λύστρα^{nafs} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} μαθητὴς^{nnms} τι-ορινης^{ngfs} πατή^r ἐκεῖ^{bo} ὄνομα^{nnms} Τιμόθεος^{nnms} υἱός^{ngms} γυνῆ^{ngfs} τῆς^{rigfs} Ἰουδαίως^{ngfs} πιστός^{agfsn} εἰμι^r πατή^r ὁ^{dans} ἐ^c Ἑλλη^{ngms}. **v.2** ὁ^{srnms} μαρτυρέω^{vii3s} ὑπό^p ὁ^{dgmpr} ἐν^p Λύστρα^{ndnp} καί^c Ἰκόνιον^{ndms} ἀδελφός^{ngmp}. **v.3** οὗτος^{rdams} θέλω^{viaa3s} ὁ^{dnnms} Παῦλος^{nnms} σὺν^p αὐτός^{rdms} ἐξέρχομαι^{vnaa} καί^c λαμβάνω^{vpaanms} περιτέμνω^{viaa3s} αὐτός^{rgams} διὰ^p ὁ^{damp} Ἰουδαίως^{dampn} ὁ^{damp} εἰμι^{vrrxamp} ἐν^p ὁ^{damp} τόπος^{ndmp} ἐκείνος^{rdmp} οἶδα^{vvia3p} γάρ^c ἅπας^{anmpn} ὁ^{dams} πατή^r αὐτός^{rgms} ὅτι^c Ἑλλη^{nnms} ὑπάρχω^v. **v.4** ὥς^{bo} δε^c διαπορεύομαι^{vvin3p} ὁ^{dafp} πόλις^{nafp} παραδίδωμι^{viaa3p} αὐτός^{rgmp} φυλάσσω^{vnpa} ὁ^{damp} δόγμα^{namp} ὁ^{damp} κρῖνω^{vrxamp} ὑπό^p ὁ^{dgmpr} ἀπόστολος^{ngmp} καί^c ὁ^{dgmpr} πρεσβύτερος^{agmpn} ὁ^{dgmpr} ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.5** ὁ^{dnpf} μὲν^{xo} οὖν^c ἐκκλησία^{nnfp} στερεόω^{vii3p} ὁ^{dfds} πίστις^{ndfs} καί^c περισσεύω^{vvia3p} ὁ^{ddms} ἀριθμός^{ndms} κατὰ^p ἡμέρα^{nafs}. **v.6** διέρχομαι^{vpaanmp} δε^c ὁ^{dafs} Φρυγία^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} Γαλατικός^{aa3sn} χώρα^{nafs} κωλύω^{vrapnmp} ὑπό^p ὁ^{dgns} ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngns} λαλέω^{vnaa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἐν^p ὁ^{dfds} Ἀσία^{ndfs}. **v.7** ἔρχομαι^{vpaanmp} κατὰ^p ὁ^{dafs} Μυσία^{nafs} πειράζω^{vvia3p} κατὰ^p ὁ^{dafs} Βιθυνία^{nafs} πορεύομαι^{vnrp} καί^c οὐ^{xo} εἰς^p ὁ^{dams} αὐτός^{rgmp} ὁ^{dnnms} πνεῦμα^{nnms}. **v.8** παρέρχομαι^{vpaanmp} δε^c ὁ^{dafs} Μυσία^{nafs} καταβαίνω^{viaa3p} εἰς^p Τρωάδα^{nafs}.

καὶ λέγων, Διαβάς εἰς Μακεδονίαν, βοήθησον ἡμῖν. ὡς δὲ τὸ ὄραμα εἶδεν, εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμβιβάζοντες ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ Κύριος εὐαγγελισασθαι αὐτούς. Ἀναθέντες οὖν ἀπὸ τῆς Τρωάδος, εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθράκην, τῇ τε ἐπιούσῃ εἰς Νεάπολιν, ἐκεῖθὲν τε εἰς Φιλίππους, ἥτις ἐστὶ πρώτη τῆς μερίδος τῆς Μακεδονίας πόλις, κολωνία, ἤμεν δὲ ἐν ταύτῃ τῇ πόλει διατρίβοντες ἡμέρας τινάς. τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ ποταμόν, οὗ ἐνομίζετο προσευχὴ εἶναι, καὶ καθίσαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναῖξι. καὶ τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία, πορφυρόπωλις πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεόν, ἤκουεν, ἥς ὁ Κύριος διήνοιξε τὴν καρδίαν, προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. ὡς δὲ ἐβαπτίσθη, καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε λέγουσα, Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου, μείνατε. καὶ παρεβιάσατο ἡμᾶς. Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχὴν, παιδίσκη τινὰ ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργασίαν πολλὴν παρείχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς, μανευομένη. αὕτη κατακολουθήσασα τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν, ἔκραζε λέγουσα, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσίν, οἵτινες καταγγέλλουσιν ἡμῖν ὀδὸν σωτηρίας. τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. διαπνηθεῖς δὲ ὁ Παῦλος, καὶ ἐπιστρέψας, τῷ πνεύματι εἶπε, Παραγγέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ

v.9 καί^c ὄραμα^{nnms} διά^p ὀ^dgfs νύ^zngfs ὀράω^{viap3s} ὀ^dddms Παῦλος^{ndms} ἀνὴρ^{nnms} τι-ορινγς εἰμι^{viix3s} Μακεδών^{nnms} ἴσημι^{vpxanms} παρακαλέω^{vppanms} αὐτός^{rpams} καί^c λέγω^{vppanms} διαβαίνω^{vpaanms} εἰς^p Μακεδονία^{nafs} βοθηθῶ^{vdaa2s} ἐγώ^{rp-d}. **v.10** ὡς^{bo} δέ^c ὀ^ddams ὄραμα^{nans} ὀράω^{vdaa3s} εὐθέως^{bo} ζητέω^{vial1p} ἐξέρχομαι^{vnaa} εἰς^p ὀ^ddafis Μακεδονία^{nafs} συμβιβάζω^{vppanmp} ὅτι^c προσκαλέομαι^{viix3s} ἐγώ^{tpa-p} ὀ^dddms κύριος^{nnms} εὐαγγελίζω^{vnam} αὐτός^{rpamp}. **v.11** ἀνάγω^{vrapnmp} οὖν^c ἀπό^p ὀ^dgfs Τρωάς^{ngfs} εὐθυδρομέω^{vial1p} εἰς^p Σαμοθράκη^{nafs} ὀ^dddfs τέ^{xo} ἐπειμι^{vppxdfs} εἰς^p Νεάπολις^{nafs}. **v.12** ἐκεῖθεν^{bo} τέ^{xo} εἰς^p Φιλίπποι^{nams} ὅστις^{rnfs} εἰμι^{viix3s} πρῶτος^{anfns} ὀ^dgfs μερίς^{ngfs} ὀ^dgfs Μακεδονία^{ngfs} πόλις^{nnfs} κολωνία^{nnfs} εἰμι^{viix1p} δέ^c ἐν^p οὗτος^{rddis} ὀ^dddis πόλις^{ndfs} διατρίβω^{vppanmp} ἡμέρα^{nafp} τι-οριαφπ. **v.13** ὀ^dddfs τέ^{xo} ἡμέρα^{ndfs} ὀ^ddgnp σάββατον^{ngnp} ἐξέρχομαι^{vnaa} ἐξω^{bo} ὀ^dgfs πόλις^{ngfs} παρὰ^p ποταμός^{nams} ὡς^{bo} νομίζω^{vrip3s} προσευχῇ^{nnfs} εἰμι^{viix3s} καθίζω^{vpaanmp} λαλέω^{vial1p} ὀ^dddfp συνέρχομαι^{vpaadf} ὀ^dndfp. **v.14** καί^c τι-ορινφς γυνή^{nnfs} ὄνομα^{ndms} Λυδία^{nfs} πορφυρόπωλις^{nnfs} πόλις^{ngfs} Θυάτειρα^{ngnp} σέβω^{vppnnfs} ὀ^ddams θεός^{nams} ἀκούω^{vial3s} ὀ^dgfs κύριος^{nnms} διανοίγω^{vial3s} ὀ^ddafis καρδία^{nafs} προσέχω^{vnpa} ὀ^dddnp λαλέω^{vppddnp} ὑπό^p ὀ^dgms Παῦλος^{ngms}. **v.15** ὡς^{bo} δέ^c βαπτίζω^{viap3s} καί^c ὀ^dddms οἶκος^{nnms} αὐτός^{rpafs} παρακαλέω^{vial3s} λέγω^{vppanfs} εἰ^{qo} κρίνω^{vixa2p} ἐγώ^{tpa-s} πιστός^{aafsn} ὀ^dddms κύριος^{ndms} εἰμι^{viix3s} εἰσερχομαι^{vpaanmp} εἰς^p ὀ^ddams οἶκος^{nams} ἐγώ^{tpg-s} μένω^{vdaa2p} καί^c παραδιάζομαι^{viad3s} ἐγώ^{tpa-p}. **v.16** γίνομαι^{viad3s} δέ^c πορευομαι^{vppngmp} ἐγώ^{tpg-p} εἰς^p προσευχῇ^{nafs} παιδίσκη^{nafs} τι-οριαφς ἔχω^{vppaas} πνεῦμα^{nans} πύθων^{ngms} ἀπαντάω^{vnaa} ἐγώ^{rp-d} ὅστις^{rnfs} ἐργασία^{nafs} πολὺς^{aafsn} παρέχω^{vial3s} ὀ^dddmp κύριος^{ndmp} αὐτός^{rpafs} μανευομαι^{vppnfs}. **v.17** οὗτος^{rdnfs} κατακολουθεῶ^{vpaanfs} ὀ^dddms Παῦλος^{ndms} καί^c ἐγώ^{rp-d} κράζω^{vial3s} λέγω^{vppanfs} οὗτος^{rdnmp} ὀ^dddmp ἄνθρωπος^{nnmp} δοῦλος^{nnmp} ὀ^dgms θεός^{ngms} ὀ^dgms ὑπιστος^{agmsn} εἰμι^{viix3p} ὅστις^{rnmp} καταγγέλλω^{vipa3p} ἐγώ^{rp-d} ὀ^dgms σωτηρία^{ngfs}.

- 19 Χριστοῦ, ἐξελθεῖν ἀπ’ αὐτῆς. καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. ἰδόν-
 20 τες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας αὐτῶν,
 21 ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν, εἵλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν
 22 ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας, καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρατηγοῖς
 23 εἶπον, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰου-
 24 δαῖοι ὑπάρχοντες, καὶ καταγγέλλουσιν ἔθνη ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν
 25 παραδέχεσθαι οὐδὲ ποιεῖν, Ῥωμαίοις οὖσι. καὶ συνεπέστη ὁ ὄ-
 26 χλος κατ’ αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια
 27 ἐκέλευον ῥαβδιζεῖν. πολλές τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς ἔβαλον
 28 εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλακι ἀσφαλῶς τηρεῖν
 αὐτούς, ὅς, παραγγελίαν τοιαύτην εἰληφώς, ἔβαλεν αὐτούς εἰς
 τὴν ἐσωτέραν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ
 ζύλον. κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμε-
 νοι ὑμνοῦν τὸν Θεόν, ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι, ἄφνω δὲ
 σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ θεμέλια τοῦ δεσμο-
 τηρίου, ἀνεώχθησάν τε παραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων
 τὰ δεσμὰ ἀνέθη. ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύλαξ, καὶ ἰ-
 δὼν ἀνεωγμένas τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, σπασάμενος μάχαιραν,
 ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς δεσμίους.
 28 ἐφώνησε δὲ φωνῇ μεγάλῃ ὁ Παῦλος λέγων, Μηδὲν πράξῃς σεαυτῷ

v.18 οὗτος^{rdans} δε^c ποιέω^{viaa3s} ἐπι^p πολὺς^{aafpn} ἡμέρα^{nafr} διαπονεομαι^{vpadnms} δε^c ὁδ^{nms}
 Παῦλος^{nnms} καί^c ἐπιστρέφω^{vpaanms} ὁδ^{nms} πνεῦμα^{ndns} λέγω^{viaa3s} παραγγέλλω^{vipa1s} συ^{tpd-s} ἐν^p
 ὁδ^{nms} ὄνομα^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐξέρχομαι^{vnaa} ἀπό^p αὐτός^{rgfs} καί^c ἐξέρχομαι^{vnaa3s}
 αὐτός^{tpdfs} ὁδ^{dfs} ὥρα^{ndfs}. **v.19** ὁράω^{vpaanmp} δε^c ὁδ^{nmp} κύριος^{nnmp} αὐτός^{rgfs} ὅτι^c ἐξέρχομαι^{vnaa3s}
 ὁδ^{dfs} ἐλπίς^{nnfs} ὁδ^{gfs} ἐργασία^{ngfs} αὐτός^{rgmp} ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnmp} ὁδ^{dams} Παῦλος^{nam} καί^c ὁδ^{dams}
 Σιλᾶς^{nam} ἔλκω^{viaa3p} εἰς^p ὁδ^{dafs} ἀγορά^{nafs} ἐπι^p ὁδ^{damp} ἄρχων^{nam}. **v.20** καί^c προσάγω^{vpaanmp}
 αὐτός^{rgamp} ὁδ^{ddmp} στρατηγός^{ndmp} λέγω^{viaa3p} οὗτος^{rdnmp} ὁδ^{nmp} ἄνθρωπος^{nnmp} ἐκταράσσω^{vira3p}
 ἐγώ^{rg-p} ὁδ^{dafs} πόλις^{nafs} Ἰουδαίος^{anmp} ὑπάρχω^{vppanmp}. **v.21** καί^c καταγγέλλω^{vira3p} ἔθος^{nanp}
 ὅς^{tranp} οὐ^{xo} ἔξεσι^{virq3s} ἐγώ^{rgd-p} παραδέχομαι^{vnpn} οὐδ^e ποιέω^{vnpa} Ῥωμαίος^{admpn} εἶμι^{vrrpdxmp}.
v.22 καί^c συνεφίσημι^{viaa3s} ὁδ^{nms} ὄχλος^{nnms} κατὰ^p αὐτός^{rgmp} καί^c ὁδ^{nmp} στρατηγός^{nnmp}
 περιρῆννυμι^{vpaanmp} αὐτός^{rgmp} ὁδ^{damp} ἱμάτιον^{nanp} κελεύω^{vira3p} ῥαβδιζέω^{vnpa}. **v.23** πολὺς^{aafpn}
 τέ^{xo} ἐπιτίθημι^{vpaanmp} αὐτός^{rgdmp} πληγῇ^{nafr} βάλλω^{viaa3p} εἰς^p φυλακῇ^{nafs} παραγγέλλω^{vpaanmp}
 ὁδ^{nms} δεσμοφύλαξ^{ndms} ἀσφαλῶς^{bo} τηρέω^{vnpa} αὐτός^{rgamp}. **v.24** ὅς^{rmmms} παραγγείλα^{nafs}
 τοιοῦτος^{rdafs} λαμβάνω^{vpxanms} βάλλω^{vnaa3s} αὐτός^{rgmp} εἰς^p ὁδ^{dafs} ἐσώτερος^{aafsn} φυλακῆ^{nafs} καί^c
 ὁδ^{damp} πούς^{nam} αὐτός^{rgmp} ἀσφαλίζω^{viad3s} εἰς^p ὁδ^{dans} ζύλον^{nans}. **v.25** κατὰ^p δε^c ὁδ^{dans}
 μεσονύκτιον^{nans} Παῦλος^{nnms} καί^c Σιλᾶς^{nnms} προσεύχομαι^{vrrnmp} ὑμῶν^{vnaa3p} ὁδ^{dams} θεός^{nam}
 ἐπακροάομαι^{vinn3p} δε^c αὐτός^{rgmp} ὁδ^{nmp} δέσμιος^{nnmp}. **v.26** ἄφνω^{bo} δε^c σεισμὸς^{nnms}
 γίνομαι^{viad3s} μέγας^{anmsn} ὥστε^c σαλεύω^{vnap} ὁδ^{damp} ἐμελίον^{nanp} ὁδ^{dgn} δεσμοτήριον^{ngns}
 ἀνοίγω^{viap3p} τέ^{xo} παραχρῆμα^{bo} ὁδ^{dnfr} θύρα^{nnfr} πᾶς^{anfrn} καί^c πᾶς^{agmpn} ὁδ^{dnmp} δεσμίος^{nnmp}
 ἀνίημι^{viap3s}. **v.27** ἔξυπνος^{anmsn} δε^c γίνομαι^{vpadnms} ὁδ^{nms} δεσμοφύλαξ^{nnms} καί^c ὁράω^{vpaanms}
 ἀνοίγω^{vnxpafp} ὁδ^{dafp} θύρα^{nafr} ὁδ^{gfs} φυλακῆ^{ngfs} σπάω^{vnamms} μάχαιρα^{nafs} μέλλω^{vnaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams}
 ἀναιρέω^{vnpa} νομίζω^{vppanms} ἐκφεύγω^{vnxxa} ὁδ^{damp} δέσμιος^{nam}.

κακόν, ἅπαντες γάρ ἔσμεν ἐνθάδε. αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησε, 29
καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέειπε τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλῳ, καὶ 30
προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω ἔφη, Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ·
οἱ δὲ εἶπον, Πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ σω- 31
θήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ 32
Κυρίου, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ παραλαβὼν αὐ- 33
τοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ
ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα. ἀναγαγὼν 34
τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ παρέθηκε τράπεζαν, καὶ ἠγαλ-
λιάσατο πανοικί πεπιστευκῶς τῷ Θεῷ. Ἡμέρας δὲ γενομένης 35
ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ τοὺς ῥαβδοῦχους λέγοντες, Ἀπόλυσον
τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. ἀπήγγειλε δὲ ὁ δεσμοφύλαξ τοὺς λό- 36
γους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον ὅτι Ἀπεστάλκασιν οἱ στρατηγοί,
ἵνα ἀπολυθῆτε, νῦν οὖν ἐξελθόντες πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. ὁ δὲ 37
Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτοὺς, Δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ, ἀκατακρί-
τους, ἀνθρώπους Ῥωμαίους ὑπάρχοντας, ἔβαλον εἰς φυλακὴν,
καὶ νῦν λάθρα ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν· οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ
ἡμᾶς ἐξαγαγέτωσαν. ἀνήγγειλαν δὲ τοῖς στρατηγοῖς οἱ ῥαβδοῦ- 38
χοι τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοι
εἶσι, καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξαγαγόντες ἡρώ- 39
των ἐξελθεῖν τῆς πόλεως. ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς εἰσῆλθον 40

v.28 φωνέω^{v1aa3s} δέ^c φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} λέγω^{vppanms} μηδεὶς^{aansn}
πράσσω^{vsaa2s} σεαυτοῦ^{rxdms} κακός^{aansn} ἄπας^{anmpn} γὰρ^c εἰμι^{v1px1p} ἐνθάδε^{bo}. **v.29** αἰτέω^{vpaanms}
δέ^c φῶς^{namp} εἰσπηδῶ^{v1aa3s} καί^c ἔντρομος^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms} προσπίτω^{v1aa3s} ὁ^{ddms}
Παῦλος^{ndms} καί^c ὁ^{ddms} Σιλῶς^{ndms}. **v.30** καί^c προάγω^{vpaanms} αὐτὸς^{tramp} ἔξω^{bo} φημι^{v1ix3s}
κύριος^{nvmp} τίς^{rqans} ἐγώ^{tpa-s} δεῖ^{v1pq3s} ποιέω^{vnpa} ἵνα^c σώζω^{vsap1s}. **v.31** ὁ^{dnmp} δέ^c λέγω^{v1aa3p}
πιστεύω^{vdaa2s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} κύριος^{namms} Ἰησοῦς^{namms} Χριστός^{namms} καί^c σώζω^{v1fp2s} σύ^{trp-s} καί^c ὁ^{dnms}
οἶκος^{nnms} σύ^{trg-s}. **v.32** καί^c λαλέω^{v1aa3p} αὐτὸς^{trdms} ὁ^{dams} λόγος^{namms} ὁ^{dams} κύριος^{ngms}
καί^c πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ὁ^{ddfs} οἰκία^{ndfs} αὐτὸς^{trgms}. **v.33** καί^c παραλαβὼν^{vpaanms}
αὐτὸς^{tramp} ἐν^p ἐκεῖνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ὥρα^{ndfs} ὁ^{ddfs} νύξ^{ngfs} λούω^{v1aa3s} ἀπὸ^p πληγῆ^{ngfp} καί^c
βαπτίζω^{v1ap3s} αὐτὸς^{trnms} καί^c ὁ^{dnmp} αὐτὸς^{trgms} πᾶς^{anmpn} παραχρῆμα^{bo}. **v.34** ἀνάγω^{vpaanms}
τέ^{xo} αὐτὸς^{tramp} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{namms} αὐτὸς^{trgms} παρατίθημι^{v1aa3s} τράπεζα^{nafs} καί^c ἀγαλλιάω^{v1ad3s}
πανοικί^{bo} πιστεύω^{vpxanms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.35** ἡμέρα^{ngfs} δέ^c γίνομαι^{vpadgfs} ἀποστέλλω^{v1aa3p}
ὁ^{dnmp} στρατηγός^{nnmp} ὁ^{damp} ῥαβδοῦχος^{namp} λέγω^{vppanmp} ἀπολύω^{vdaa2s} ὁ^{damp} ἀνθρώπος^{namp}
ἐκεῖνος^{rdamp}. **v.36** ἀπαγγέλλω^{v1aa3s} δέ^c ὁ^{dnms} δεσμοφύλαξ^{nnms} ὁ^{damp} λόγος^{namp} οὗτος^{rdamp}
πρός^p ὁ^{dams} Παῦλος^{namms} ὅτι^c ἀποστέλλω^{v1aa3p} ὁ^{dnmp} στρατηγός^{nnmp} ἵνα^c ἀπολύω^{vsap2p} νῦν^{bo} οὖν^c
ἐξέρχομαι^{vpaanmp} πορεύομαι^{vdrn2p} ἐν^p εἰρήνῃ^{ndfs}. **v.37** ὁ^{dnms} δέ^c Παῦλος^{nnms} φημι^{v1ix3s} πρὸς^p
αὐτὸς^{tramp} δέρω^{vpaanmp} ἐγώ^{tpa-p} δημόσιος^{adfsn} ἀκατάκριτος^{aampn} ἀνθρώπος^{namp} Ῥωμαῖος^{aampn}
ὑπάρχω^{vppaamp} βάλλω^{v1aa3p} εἰς^p φυλακὴ^{nafs} καί^c νῦν^{bo} λάθρα^{bo} ἐγώ^{tpa-p} ἐκβάλλω^{v1pa3p} οὐ^{xo}
γάρ^c ἀλλὰ^c ἔρχομαι^{vpaanmp} αὐτὸς^{trnmp} ἐγώ^{tpa-p} ἐξάγω^{vdaa3p}. **v.38** ἀναγγέλλω^{v1aa3p} δέ^c
ὁ^{ddmp} στρατηγός^{ndmp} ὁ^{dnmp} ῥαβδοῦχος^{nnmp} ὁ^{damp} ῥῆμα^{namp} οὗτος^{rdamp} καί^c φοβέομαι^{v1ao3p}
ἀκούω^{vpaanmp} ὅτι^c Ῥωμαῖος^{aampn} εἰμι^{v1px3p}. **v.39** καί^c ἔρχομαι^{vpaanmp} παρακαλέω^{v1aa3p}
αὐτὸς^{tramp} καί^c ἐξάγω^{vpaanmp} ἐρωτάω^{v1ia3p} ἐξέρχομαι^{vnaa} ὁ^{ddfs} πόλις^{ngfs}.

οἵτινες παραγενόμενοι εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων ἀπή-
σαν. οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες 11
ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν ἀνα-
κρίνοντες τὰς γραφάς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ 12
αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων
καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. ὥς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης 13
Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροία κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λό-
γος τοῦ Θεοῦ, ἤλθον κάκει σαλεύοντες τοὺς ὄχλους. εὐθέως δὲ 14
τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν
θάλασσαν, ὑπέμενον δὲ ὁ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. οἱ δὲ 15
καθιστῶντες τὸν Παῦλον, ἤγαγον αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν, καὶ λαβόν-
τες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σίλαν καὶ Τιμόθεον, ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσι
πρὸς αὐτόν, ἐξήεσαν. Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοὺς 16
τοῦ Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντι
κατείδωλον οὔσαν τὴν πόλιν. διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ 17
τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν
ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. τινὲς δὲ τῶν Ἐπικουρείων 18
καὶ τῶν Στωϊκῶν φιλοσόφων συνέβαλλον αὐτῷ. καὶ τινες ἔλεγον,
Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν· οἱ δὲ, ἕνων δαιμονίων
δοκεῖ καταγγελεύς εἶναι, ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐ-
τοῖς εὐηγγελίζετο. ἐπιλαβόμενοί τε αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον 19

v. 10 ὁδνmp δέ^c ἀδελφός^{nnmp} εὐθέως^{bo} διὰ^p ὁδgfs νύξ^{ngfs} ἐκπέμνω^{v1aa3p} ὁdams τε^{xo} Παῦλος^{namc} καί^c ὁdams Σιλᾶς^{namc} εἰς^p Βεροία^{nafs} ὅστις^{rtmmp} παραγίνομαι^{vpadnmp} εἰς^p ὁdafs συναγωγῇ^{nafs} ὁdgmρ Ἰουδαίως^{agmnp} ἀπειμι^{vix3p}. **v. 11** οὔτος^{rdmnp} δέ^c εἰμι^{vix3p} εὐγενής^{agmnp} ὁdgmρ ἐν^p Θεσσαλονικί^{ndfs} ὅστις^{rtmmp} δέχομαι^{viad3p} ὁdams λόγος^{namc} μετὰ^p πᾶς^{agfsn} προθυμία^{ngfs} ὁdams κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} ἀνακρίνω^{vppanmp} ὁdafp γραφῇ^{nafp} εἰ^{qo} ἔχω^{vopa3s} οὔτος^{rdmnp} οὕτω^{bo}. **v. 12** πολὺς^{anmnp} μὲν^{xo} οὖν^c ἐκ^p αὐτός^{rgmnp} πιστεύω^{v1aa3p} καί^c ὁdgmρ Ἑλληνίς^{ngfp} γυνή^{ngfp} ὁdgmρ εὐσχημῶν^{agmnp} καί^c ἀνήρ^{ngmnp} οὗ^{xo} ὀλίγος^{anmnp}. **v. 13** ὡς^{bo} δέ^c γινώσκω^{v1aa3p} ὁdnmρ ἀπὸ^p ὁdafs Θεσσαλονικί^{ngfs} Ἰουδαίως^{anmnp} ὅτι^c καί^c ἐν^p ὁddfς Βεροία^{ndfs} καταγγέλλω^{viap3s} ὑπὸ^p ὁdams Παῦλος^{ngms} ὁdams λόγος^{namc} ὁdams θεός^{ngms} ἔρχομαι^{v1aa3p} κάκει^{bo} σαλεύω^{vppanmp} ὁdamp ὄχλος^{namp}. **v. 14** εὐθέως^{bo} δέ^c τότε^{bo} ὁdams Παῦλος^{namc} ἐξαποπέμνω^{v1aa3p} ὁdnmρ ἀδελφούς^{nnmp} πορεύομαι^{vmpn} ὡς^{bo} ἐπι^p ὁdafς θάλασσα^{nafs} ὑπομένω^{v1aa3p} δέ^c ὁdams τε^{xo} Σιλᾶς^{nnms} καί^c ὁdams Τιμόθεος^{nnms} ἐκεῖ^{bo}. **v. 15** ὁdnmρ δέ^c καθίστημι^{vppanmp} ὁdams Παῦλος^{namc} ἄνω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} ἕως^c Ἀθῆναι^{v1agfp} καί^c λαμβάνω^{vpaanmp} ἐντολή^{nafs} πρὸς^p ὁdams Σιλᾶς^{namc} καί^c Τιμόθεος^{namc} ἵνα^c ὡς^{bo} ταχύς^{bo} ἔρχομαι^{vsaa3p} πρὸς^p αὐτός^{rpams} ἐξεῖμι^{vix3p}. **v. 16** ἐν^p δέ^c ὁddfρ Ἀθῆναι^{ndfp} ἐκδέχομαι^{vppngms} αὐτός^{rgmns} Παῦλος^{namc} παροξύνω^{v1p3s} ὁdams πνεῦμα^{nnms} αὐτός^{rpams} ἐν^p αὐτός^{rpams} θεωρῶ^{vppadms} κατείδωλος^{aafsn} εἰμι^{vppxafs} ὁdafς πόλις^{nafs}. **v. 17** διαλέγομαι^{viin3s} μὲν^{xo} οὖν^c ἐν^p ὁddfς συναγωγῇ^{ndfs} ὁddmp Ἰουδαίως^{admnp} καί^c ὁddmp σέβω^{vppndmp} καί^c ἐν^p ὁddfς ἀγορά^{ndfs} κατὰ^p πᾶς^{aafsn} ἡμέρα^{nafs} πρὸς^p ὁdamp παρατυγχάνω^{vpaamp}. **v. 18** τι-οριμη δέ^c ὁdgmρ Ἐπικουρέως^{ngmnp} καί^c ὁdgmρ Στωϊκός^{agmnp} φιλόσοφος^{ngmnp} συμβάλλω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} καί^c τι-οριμη λέγω^{v1aa3p} τίς^{rqans} ἄ^{xo} θεός^{vopa3s} ὁdams σπερμολόγος^{anmsn} οὔτος^{rdmns} λέγω^{vnpa} ὁdnmρ δέ^c ξένος^{agmnp} δαιμόνιον^{ngnp} δοκέω^{v1pa3s} καταγγελεύς^{nnms} εἰμι^{vnpax} ὅτι^c ὁdams Ἰησοῦς^{namc} καί^c ὁdafs ἀνάστασις^{nafs} αὐτός^{rpdmρ} εὐαγγελίζω^{vim3s}.

ἤγαγον λέγοντες, Δυνάμεθα γνῶναι, τίς ἡ καινὴ αὕτη ἡ ὑπὸ σοῦ
 20 λαλουμένη διδαχὴ· ζενίζοντα γάρ τινα εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς
 21 ἡμῶν, βουλόμεθα οὖν γνῶναι, τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι. Ἀθηναῖοι
 δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν,
 22 ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινότερον. Σταθεῖς δὲ ὁ Παῦλος ἐν
 μέσῳ τοῦ Ἀρείου πάγου, ἔφη, Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ πάντα ὡς
 23 δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ. διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθε-
 ωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν, εὔρον καὶ βωμὸν ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο,
 24 Ἄγνωστω Θεῷ. ὃν οὖν ἀγνοοῦντες εὐσεβεῖτε, τοῦτον ἐγὼ καταγ-
 24 γέλλω ὑμῖν. ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ,
 οὔτος, οὐρανοῦ καὶ γῆς κύριος ὑπάρχων, οὐκ ἐν χειροποιήτοις
 25 ναοῖς κατοικεῖ, οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων θεραπεύεται, προσ-
 δεόμενός τις, αὐτὸς διδούς πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάντα,
 26 ἐποίησέ τε ἐξ ἐνὸς αἱματός πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων, κατοικεῖν ἐπὶ
 πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, ὀρίσας προτεταγμένους καιροὺς καὶ
 27 τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, ζητεῖν τὸν Κύριον, εἰ ἄρα γε
 ψηλαφήσειαν αὐτὸν καὶ εὔροιεν, καίτοιγε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἐνὸς
 28 ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα
 καὶ ἔσμεν, ὡς καὶ τινες τῶν καθ' ὑμᾶς ποιητῶν εἰρήκασι, Τοῦ γὰρ
 29 καὶ γένος ἔσμεν. γένος οὖν ὑπάρχοντες τοῦ Θεοῦ, οὐκ ὀφεί-
 λομεν νομίζειν χρυσοῦ ἢ ἀργύρου ἢ λίθου, χαράγματι τέχνης καὶ

v.19 ἐπιλαμβάνομαι^{vpaadnmp} τέ^{xo} αὐτός^{rgms} ἐπί^p ὁ^{dams} Ἄρειος^{nams} Πάγος^{nams} ἄγω^{viaa3p}
 λέγω^{vpraanmp} δύναμαι^{vin1p} γινώσκω^{vnaa} τίς^{rgnms} ὁ^{dnfs} καινός^{anfsn} οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} ὑπό^p
 σύ^{trpg-s} λαλέω^{vppnfs} διδαχῆ^{hnfs}. **v.20** ζενίζω^{vppaanp} γάρ^c τι-οριαντι εἰσφέρω^{vipa2s} εἰς^p
 ὁ^{dafp} ἀκοή^{nafr} ἐγ^w βούλομαι^{vin1p} οὖν^c γινώσκω^{vnaa} τίς^{rgans} ἄ^{xo} θέλω^{vora3s} οὗτος^{rdnmp}
 εἰμι^{vnpx}. **v.21** Ἀθηναῖος^{anmpn} δέ^c πᾶς^{anmpn} καί^c ὁ^{dmp} ἐπιδημέω^{vppanmp} ξένος^{anmpn} εἰς^p
 οὐδεὶς^{aansn} ἕτερος^{aansn} εὐκαίρῳ^{via3p} ἤ^{xo} λέγω^{vnpa} τι-οριανς καί^c ἀκούω^{vnpa} καινός^{aansn}.
v.22 ἴσσημι^{vrapnms} δέ^c ὁ^{dms} Παῦλος^{nms} ἐν^p μέσος^{adnms} ὁ^{dms} Ἄρειος^{ngms} Πάγος^{ngms}
 φημι^{vix3s} ἀνήρ^{nvmp} Ἀθηναῖος^{avmpn} κατά^p πᾶς^{aanrp} ὡς^{bo} δεισιδαιμό^{aampc} σύ^{trpa-p} θεωρῶ^{vipals}.
v.23 διερχομαι^{vppnms} γάρ^c καί^c ἀναθεωρῶ^{vppanms} ὁ^{dmp} σεβάσμα^{nanp} σύ^{trpg-p} εὐρίσκω^{vial1s}
 καί^c βωμός^{nams} ἐν^p ὅς^{rdms} ἐπιγράφω^{vlyp3s} ἄγνωστος^{adnms} θεός^{ndms} ὅς^{trams} οὖν^c ἀγνοέω^{vppanmp}
 εὐσεβέω^{vipa2p} οὗτος^{rdams} ἐγ^w καταγγέλλω^{vipals} σύ^{trpd-p}. **v.24** ὁ^{dms} θεός^{ndms} ὁ^{dms}
 ποιέω^{vraanms} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} καί^c πᾶς^{aanrp} ὁ^{dmp} ἐν^p αὐτός^{rdms} οὗτος^{rdms} οὐρανό^{ngms}
 καί^c γῆ^{ngfs} κύριος^{nms} ὑπάρχω^{vppanms} οὐ^{xo} ἐν^p χειροποιήτος^{admpn} ναός^{ndmp} κατοικέω^{vipa3s}.
v.25 οὐδε^{bo} ὑπό^p χεῖρ^{ngfp} ἀνθρώπος^{ngmp} θεραπεύω^{vipp3s} προσδέομαι^{vppnms} τι-οριγνς
 αὐτός^{rgnms} δίδωμι^{vppanms} πᾶς^{adnpp} ζωή^{nafs} καί^c πνοή^{nafs} καί^c ὁ^{dmp} πᾶς^{aanrp}. **v.26** ποιέω^{viaa3s}
 τέ^{xo} ἐκ^p εἰς^{ngns} αἷμα^{ngns} πᾶς^{aansn} ἔθνος^{nans} ἀνθρώπος^{ngmp} κατοικέω^{vnpa} ἐπί^p πᾶς^{aansn} ὁ^{dans}
 πρόσωπον^{nans} ὁ^{dghs} γῆ^{ngfs} ὀρίζω^{vraanms} προτάσσω^{vpxramp} καιρός^{namp} καί^c ὁ^{dafp} ὁροθεσία^{nafr} ὁ^{dghs}
 κατοικία^{ngfs} αὐτός^{rgmp}. **v.27** ζητέω^{vnpa} ὁ^{dams} κύριος^{nams} εἰ^{qo} ἄρα^{xo} γέ^{xo} ψηλαφάω^{vooa3p}
 αὐτός^{rgams} καί^c εὐρίσκω^{vooa3p} καίτοιγε^c οὐ^{xo} μακρὰν^{bo} ἀπό^p εἰς^{ngms} ἕκατος^{agmsn} ἐγ^w
 ὑπάρχω^{vpraams}. **v.28** ἐν^p αὐτός^{rdms} γάρ^c ζάω^{vipa1p} καί^c κινέω^{vipp1p} καί^c εἰμι^{vix1p} ὡς^{bo} καί^c
 τι-οριμη^{gdmp} κατά^p σύ^{trpa-p} ποιητής^{ngmp} λέγω^{vixa3p} ὁ^{dams} γάρ^c καί^c γένος^{nms} εἰμι^{vix1p}.

ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅμοιον. τοὺς μὲν οὖν 30
 χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Θεός, τὰ νῦν παραγγέλλει τοῖς 31
 ἀνθρώποις πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν, διότι ἔστησεν ἡμέραν, ἐν ἣ 31
 μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὤρισε,
 πίστιν παρασχὼν πᾶσιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Ἀκούσαν- 32
 τες δὲ ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπον, Ἀκουσό-
 μεθά σου πάλιν περὶ τούτου. καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ 33
 μέσου αὐτῶν. τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες αὐτῷ, ἐπίστευσαν, ἐν 34
 οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης, καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις, καὶ
 ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ἦλθεν εἰς 18
 Κόρινθον. καὶ εὐρὼν τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν, Ποντικὸν 2
 τῷ γένει, προσφάτως ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας, καὶ Πρίσκιλλαν
 γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ διατεταχέναι Κλαύδιον χωρίζεσθαι πάντας
 τοὺς Ἰουδαίους ἐκ τῆς Ῥώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς, καὶ διὰ τὸ 3
 ὁμότεχνον εἶναι, ἔμενε παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο, ἦσαν γὰρ σκη-
 νοποιοὶ τὴν τέχνην. διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάβ- 4
 βατον, ἔπειθέ τε Ἰουδαίους καὶ Ἑλληνας. Ὡς δὲ κατῆλθον ἀπὸ 5
 τῆς Μακεδονίας ὁ τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος, συνέχετο τῷ πνεύματι
 ὁ Παῦλος, διαμαρτυρόμενος τοῖς Ἰουδαίοις τὸν Χριστὸν, Ἰησοῦν.
 ἀντιπασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων, ἐκτιναζάμενος τὰ 6

v.29 γένος^{nnms} οὖν^c ὑπάρχω^{vppanmp} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} ὀφείλω^{vipa1p} νομιζῶ^{vnpa} χρυσός^{ndms}
 ἦ^{xo} ἀργυρός^{ndms} ἦ^{xo} λίθος^{ndms} χάραγμα^{ndns} τέχνη^{ngfs} καί^c ἐνθυμήσις^{ngfs} ἀνθρώπος^{ngms}
 ὁ^{dans} θεός^{aansn} εἰμι^{vnpix} ὅμοιος^{aamsn}. **v.30** ὁ^{damp} μὲν^{xo} οὖν^c χρόνος^{ndmp} ὁ^{dans} ἀγνοία^{ngfs}
 ὑπερορῶ^{vpaanms} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} ὁ^{dans} νῦν^{bo} παραγγέλλω^{vpa3s} ὁ^{damp} ἀνθρώπος^{ndmp} πᾶς^{admpn}
 πανταχοῦ^{bo} μετανοεῖ^{vnpa}. **v.31** διότι^c ἵστημι^{viaa3s} ἡμέρα^{nafs} ἐν^p ὅς^{trdfs} μέλλω^{vpa3s} κρίνω^{vnpa}
 ὁ^{dans} οἰκουμένη^{nafs} ἐν^p δικαιοσύνῃ^{ndfs} ἐν^p ἀνὴρ^{ndms} ὅς^{trdms} ὀρίζω^{viaa3s} πίστις^{nafs} παρέχω^{vpaanms}
 πᾶς^{admpn} ἀνίστημι^{vpaanms} αὐτός^{trpams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.32** ἀκούω^{vpaanmp} δέ^c ἀνάστασις^{nafs}
 νεκρός^{agmpn} ὁ^{damp} μὲν^{xo} χλευάζω^{viaa3p} ὁ^{damp} δέ^c λέγω^{viaa3p} ἀκούω^{vifd1p} σύ^{trpg-s} πάλιν^{bo} περι^p
 οὔτος^{rdgns}. **v.33** καί^c οὕτω^{bo} ὁ^{dans} Παῦλος^{ndms} ἐξέρχομαι^{viaa3s} ἐκ^p μέσου^{agmsn} αὐτός^{trpmp}.
v.34 τι-οριμι^p δέ^c ἀνὴρ^{ndmp} κολλῶ^{vppanmp} αὐτός^{trpams} πιστεῖω^{viaa3p} ἐν^p ὅς^{trdmp} καί^c
 Διονύσιος^{nnms} ὁ^{dnms} Ἀρεοπαγίτης^{nnms} καί^c γυνή^{nnfs} ὄνομα^{ndns} Δάμαρις^{nnfs} καί^c ἕτερος^{anmpn}
 σὺν^v αὐτός^{trdmp}. **18. v.1** μετὰ^p δέ^c οὗτος^{rdanp} χωρίζω^{vrapnms} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dans}
 Ἀθῆναι^{ngfp} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^p Κόρινθος^{nafs}. **v.2** καί^c εὐρίσκο^{vpaanms} τι-οριμς^{aamsn} Ἰουδαίος^{aamsn}
 ὄνομα^{ndns} Ἀκύλας^{nams} Ποντικός^{aamsn} ὁ^{dnms} γένος^{ndns} προσφάτως^{bo} ἔρχομαι^{vpxaams} ἀπὸ^p ὁ^{dans}
 Ἰταλία^{ngfs} καί^c Πρίσκα^{nafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{trpms} διὰ^p ὁ^{dans} διατάσσω^{vnxax} Κλαύδιος^{nams} χωρίζω^{vnpn}
 πᾶς^{admpn} ὁ^{damp} Ἰουδαίος^{aampn} ἐκ^p ὁ^{dans} Ῥώμη^{ngfs} προσέρχομαι^{viaa3s} αὐτός^{trdmp}. **v.3** καί^c διὰ^p
 ὁ^{dans} ὁμότεχνος^{aamsn} εἰμι^{vnpix} μὲν^{viaa3s} παρά^p αὐτός^{trdmp} καί^c ἐργάζομαι^{viiin3s} εἰμι^{viiix3p} γάρ^c
 σκηνοποιός^{ndmp} ὁ^{dans} τέχνη^{nafs}. **v.4** διαλέγομαι^{viiin3s} δέ^c ἐν^p ὁ^{dans} συναγωγή^{ndfs} κατὰ^p πᾶς^{aansn}
 σάββατον^{nans} πειθῶ^{viiia3s} τὸ^{xo} Ἰουδαίος^{aampn} καί^c Ἑλλην^{vnam}. **v.5** ὥς^{bo} δέ^c κατέρχομαι^{viaa3p}
 ἀπὸ^p ὁ^{dans} Μακεδονία^{ngfs} ὁ^{dnms} τὸ^{xo} Σίλας^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} Τιμόθεος^{nnms} συνέχω^{viiip3s} ὁ^{dnms}
 πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} διαμαρτύρομαι^{vppnms} ὁ^{damp} Ἰουδαίος^{adpms} Χριστός^{nams}
 Ἰησοῦς^{nams}.

7 ἱμάτια, εἶπε πρὸς αὐτούς, Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν,
 8 καθαρὸς ἐγώ, ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι. καὶ μετα-
 9 βὰς ἐκεῖθεν ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς ὀνόματι Ἰούστου, σεβομένου
 10 τὸν Θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. Κρίσπος
 11 δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἐπίστευσε τῷ Κυρίῳ σὺν ὄλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ,
 12 καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων ἀκούοντες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο.
 13 εἶπε δὲ ὁ Κύριος δι' ὀράματος ἐν νυκτὶ τῷ Παύλῳ, Μὴ φοβοῦ,
 14 ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσῃς, διότι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐ-
 15 δεῖς ἐπιθήσεται σοι τοῦ κακῶσαι σε, διότι λαὸς ἐστὶ μοι πολὺς ἐν
 16 τῇ πόλει ταύτῃ. ἐκάθισέ τε ἑνιαυτὸν καὶ μῆνας ἕξ, διδάσκων ἐν
 17 αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύοντος τῆς
 Ἀχαΐας, κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ
 ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, λέγοντες, ὅτι Παρὰ τὸν νόμον οὗτος
 ἀναπεῖθει τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν Θεόν. μέλλοντος δὲ τοῦ
 Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα, εἶπεν ὁ Γαλλίων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους,
 Εἰ μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥαδιουργημα πονηρόν, ὧ Ἰουδαῖοι,
 κατὰ λόγον ἂν ἠνεσχόμην ὑμῶν, εἰ δὲ ζήτημά ἐστι περὶ λόγου
 καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί, κριτῆς γὰρ
 ἐγώ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ
 βήματος. ἐπιλαθόμενοι δὲ πάντες οἱ Ἕλληνες Σωσθένην τὸν ἀρ-
 χισυνάγωγον ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος. καὶ οὐδὲν τούτων

v.6 ἀντιτάσσω^{vppmgmp} δε^c αὐτόσ^{rgmp} καί^c βλασφημέω^{vppagmp} ἐκτινάσσω^{vpanms} ὁδαν^p
 ἱμάτιον^{nanp} λέγω^{viaa3s} πρὸσ^p αὐτόσ^{rpamp} ὁδν^s αἷμα^{nnms} σύ^{rgp-p} ἐπι^p ὁδα^s κεφαλῇ^{na^s} σύ^{rgp-p}
 καθαρός^{anmsn} ἐγώ^{rpn-s} ἀπὸ^p ὁδ^{gms} νῦν^{bo} εἰς^p ὁδ^{anp} ἔθνος^{nanp} πορεύομαι^{vifd1s}. **v.7** καί^c
 μεταβαίνω^{vraanms} ἐκεῖθεν^{bo} ἔρχομαι^{viaa3s} εἰς^p οἰκία^{na^s} τι-οριγμ^s ὄνομα^{ndns} Ἰούστος^{ngms}
 σέβω^{vppngms} ὁδα^s θεός^{nam^s} ὅσ^{rrgms} ὁδ^{nfs} οἰκία^{nnfs} εἰμι^{v^{iix}3s} συνομορέω^{vppanfs} ὁδ^{dfs} συναγωγῇ^{ndfs}.
v.8 Κρίσπος^{nnms} δε^c ὁδ^{nnms} ἀρχισυνάγωγος^{nnms} πιστεύω^{viaa3s} ὁδ^{ams} κύριος^{ndms} σὺν^p ὄλος^{admsn}
 ὁδ^{ams} οἶκος^{ndms} αὐτόσ^{anmpn} ὁδ^{gmp} Κορινθίος^{agmpn} ἀκούω^{vppanmp} πιστεύω^{v^{iia}3p}
 καί^c βαπτίζω^{v^{iip}3p}. **v.9** λέγω^{v^{iia}3s} δε^c ὁδ^{nnms} κύριος^{nnms} διά^p ὄραμα^{ngms} ἐν^p νύ^{ndfs} ὁδ^{ams}
 Παῦλος^{ndms} μῆ^{xo} φοβέομαι^{v^{dpm}2s} ἀλλά^c λαλέω^{v^{dpa}2s} καί^c μῆ^{xo} σιωπάω^{v^{saa}2s}. **v.10** διότι^c
 ἐγώ^{rpn-s} εἰμι^{v^{iix}1s} μετὰ^p σύ^{rgp-s} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} ἐπιτιθημί^{v^{iifm}3s} σύ^{rp-d-s} ὁδ^{gms} κακόω^{v^{iiaa}} σύ^{rp-a-s}
 διότι^c λαός^{nnms} εἰμι^{v^{iix}3s} ἐγώ^{rp-d-s} πολὺς^{anmsn} ἐν^p ὁδ^{dfs} πόλις^{ndfs} οὗτος^{rd^{dfs}}. **v.11** καθίζω^{v^{iiaa}3s}
 τέ^{xo} ἑνιαυτός^{nam^s} καί^c μῆ^{namp} ἕξ^{tn} διδάσκω^{vppanms} ἐν^p αὐτόσ^{rpdm^p} ὁδα^s λόγος^{nam^s} ὁδ^{gms}
 θεός^{ngms}. **v.12** Γαλλίων^{ngms} δε^c ἀνθυπατεύω^{vppagms} ὁδ^{gfs} Ἀχαΐα^{ngfs} κατεφίσταμαι^{v^{iiaa}3p}
 ὁμοθυμαδόν^{bo} ὁδ^{mpn} Ἰουδαίος^{anmpn} ὁδ^{ams} Παῦλος^{ndms} καί^c ἄγω^{v^{iiaa}3p} αὐτόσ^{rpams} ἐπι^p ὁδ^{ans}
 βῆμα^{nan^s}. **v.13** λέγω^{vppanmp} ὅτι^c παρὰ^p ὁδα^s νόμος^{nam^s} οὗτος^{rdms} ἀναπεῖθω^{v^{iira}3s} ὁδα^{mp}
 ἄνθρωπος^{nanmp} σέβω^{vppn^p} ὁδα^s θεός^{nam^s}. **v.14** μέλλω^{vppagms} δε^c ὁδ^{gms} Παῦλος^{ngms} ἀνοίγω^{v^{iira}}
 ὁδα^s στόμα^{nan^s} λέγω^{v^{iiaa}3s} ὁδ^{nnms} Γαλλίων^{nnms} πρὸσ^p ὁδα^{mp} Ἰουδαίος^{aampn} εἰ^{qo} μὲν^{xo} οὖν^c
 εἰμι^{v^{iix}3s} ἀδίκημα^{nnns} τι-ορινγ^s ἢ^{xo} ῥαδιουργημα^{nnns} πονηρός^{annsn} ὧ Ἰουδαίος^{avmpn} κατά^p
 λόγος^{nam^s} ἂν^{xo} ἀνέχω^{v^{iad}1s} σύ^{rgp-p}. **v.15** εἰ^{qo} δε^c ζήτημα^{ngms} εἰμι^{v^{iix}3s} περὶ^p λόγος^{ngms} καί^c
 ὄνομα^{ngmp} καί^c νόμος^{ngms} ὁδ^{gms} κατά^p σύ^{rp-a-p} ὄρα^{v^{iid}2p} αὐτόσ^{rpamp} κριτῆς^{nnms} γάρ^c ἐγώ^{rpn-s}
 οὗτος^{rdmp} οὐ^{xo} βούλομαι^{v^{iipn}1s} εἰμι^{v^{iix}p^x}. **v.16** καί^c ἀπελαύνω^{v^{iiaa}3s} αὐτόσ^{rpamp} ἀπὸ^p ὁδ^{gms}
 βῆμα^{ngms}.

τῷ Γαλλίῳ ἔμελεν. Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἰκα- 18
 νάς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος, ἐξέπλει εἰς τὴν Συρίαν, καὶ σὺν
 αὐτῷ Πρίσκιλλα καὶ Ἀκύλας, κειράμενος τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγ- 19
 χραιῖς, εἶχε γὰρ εὐχὴν. κατήντησε δὲ εἰς Ἔφεσον, κάκεινους
 κατέλιπεν αὐτοῦ, αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν διελέχθη 20
 τοῖς Ἰουδαίοις. ἐρωτῶντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι
 παρ' αὐτοῖς, οὐκ ἐπένευσεν, ἀλλ' ἀπετάξατο αὐτοῖς εἰπὼν, Δεῖ 21
 με πάντως τὴν ἑορτὴν τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα,
 πάλιν δὲ ἀνακάμψω πρὸς ὑμᾶς, τοῦ Θεοῦ θέλοντος. καὶ ἀνήχθη 22
 ἀπὸ τῆς Ἐφέσου. καὶ κατελθὼν εἰς Καισάρειαν, ἀναβάς καὶ ἀ-
 σπασάμενος τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν. καὶ ποιήσας 23
 χρόνον τινὰ, ἐξῆλθε, διερχόμενος καθεξῆς τὴν Γαλατικὴν χώραν
 καὶ Φρυγίαν, ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς. Ἰουδαῖος δὲ 24
 τις Ἀπολλῶς ὄνοματι, Ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λόγιος, κα-
 τήντησεν εἰς Ἔφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. οὗτος ἦν 25
 κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει
 καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Κυρίου, ἐπιστάμενος μόνον
 τὸ βάπτισμα Ἰωάννου, οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ 26
 συναγωγῇ. ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα, προ-
 σελάβοντο αὐτόν, καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν τοῦ Θεοῦ
 ὁδόν. Βουλομένου δὲ αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν Ἀχαΐαν, προτρε- 27

v.17 ἐπιλαμβάνομαι^{vpadnmp} δέ^c πᾶς^{anmpn} ὁ^dnmnp Ἑλλήν^{nmnp} Σωσθένης^{nam} ὁ^dams ἀδισυναγωγῶς^{nam} τύπτω^{viaa3p} ἔμπροσθεν^p ὁ^dgns βῆμα^{ngms} καί^c οὐδεὶς^{amnsn} οὗτος^{rdgpn} ὁ^ddmns Γαλλίω^{ndms} μέλει^{viaa3s}. **v.18** ὁ^dnmns δέ^c Παῦλος^{nmns} ἐτι^{bo} προσμένο^{vpaanms} ἡμέρα^{nafp} ἰκανός^{aafnp} ὁ^dddmp ἀδελφός^{ndmp} ἀποτάσσω^{vpaanms} ἐκπλέω^{viaa3s} εἰς^p ὁ^ddafs Συρίαν^{nafs} καί^c σὺν^p αὐτός^{rdms} Πρίσκα^{nfns} καί^c Ἀκύλας^{nmms} κείρω^{vpaanms} ὁ^ddafs κεφαλὴ^{nafs} ἐν^p Κεγχραι^{ndfp} ἔχω^{viaa3s} γάρ^c εὐχὴ^{nafs}. **v.19** καταντά^{viaa3s} δέ^c εἰς^p Ἔφεσος^{nafs} κάκεινος^{rdamp} καταλείπω^{viaa3s} αὐτοῦ^{bo} αὐτός^{rdnms} δέ^c εἰσερχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁ^ddafs συναγωγὴ^{nafs} διαλέγομαι^{viaa3s} ὁ^dddmp Ἰουδαῖος^{admpn}. **v.20** ἐρωτάω^{vppagmp} δέ^c αὐτός^{rdgmp} ἐπι^p πολὺς^{aamsc} χρόνος^{nam} μένω^{vnaa} παρὰ^p αὐτός^{rdmp} οὐ^{xo} ἐπινεύω^{viaa3s}. **v.21** ἀλλά^c ἀποτάσσω^{viaa3s} αὐτός^{rdmp} λέγω^{vpaanms} δεῖ^{vtrp3s} ἐγὼ^{trp-a} πάντως^{bo} ὁ^ddafs ἑορτὴ^{nafs} ὁ^ddafs ἐρχομαι^{vppnafs} ποιέω^{vnaa} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} πάλιν^{bo} δέ^c ἀνακάμπτω^{vifa1s} πρὸς^p σύ^{trp-a} ὁ^dgms θεός^{ngms} θέλω^{vppagms} καί^c ἀνάγω^{viaa3s} ἀπὸ^p ὁ^dgfs Ἔφεσος^{ngfs}. **v.22** καί^c κατέρχομαι^{vpaanms} εἰς^p Καισάρεια^{nafs} ἀναβαίνω^{vpaanms} καί^c ἀσπάζομαι^{vpadnms} ὁ^ddafs ἐκκλησία^{nafs} καταβαίνω^{viaa3s} εἰς^p Ἀντιόχεια^{nafs}. **v.23** καί^c ποιέω^{vpaanms} χρόνος^{nam} τι-σριαμς ἐξέρχομαι^{viaa3s} διέρχομαι^{vppnms} καθεξῆς^{bo} ὁ^ddafs Γαλατικὸς^{aafsn} χώρα^{nafs} καί^c Φρυγία^{nafs} ἐπιστηρίζω^{vppanms} πᾶς^{aampn} ὁ^ddamp μαθητὴς^{nam}. **v.24** Ἰουδαῖος^{amnsn} δέ^c τι-σρινμς Ἀπολλῶς^{nmms} ὄνομα^{ndns} Ἀλεξανδρεὺς^{nmms} ὁ^dddns γένος^{ndns} ἀνὴρ^{nmms} λόγιος^{amnsn} καταντά^{viaa3s} εἰς^p Ἔφεσος^{nafs} δυνατός^{amnsn} εἰμὶ^{vppxms} ἐν^p ὁ^dddfp γραφῇ^{ndfp}. **v.25** οὗτος^{rdnms} εἰμὶ^{vix3s} κατηγέω^{vpxnms} ὁ^ddafs ὁδός^{nafs} ὁ^dgms κύριος^{ngms} καί^c ζέω^{vppanms} ὁ^dddns πνεῦμα^{ndns} λαλέω^{viaa3s} καί^c διδάσκω^{viaa3s} ἀκριβῶς^{bo} ὁ^ddamp περὶ^p ὁ^dgms κύριος^{ngms} ἐπίσταμαι^{vppnms} μόνος^{bo} ὁ^ddmns βάπτισμα^{nans} Ἰωάννης^{ngms}. **v.26** οὗτος^{rdnms} τέ^{xo} ἄρχω^{viaa3s} παρρησιάζομαι^{vtrp} ἐν^p ὁ^ddafs συναγωγῇ^{ndfs} ἀκούω^{vpaanmp} δέ^c αὐτός^{rdgms} Ἀκύλας^{nmms} καί^c Πρίσκα^{nfns} προσλαμβάνω^{viam3p} αὐτός^{rdpms} καί^c ἀκριθίς^{bo} αὐτός^{rdms} ἐκτίθημι^{viam3p} ὁ^ddafs ὁ^dgms θεός^{ngms} ὁδός^{nafs}.

ψάμενοι οἱ ἄδελφοί ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι αὐτόν, ὅς παραγενόμενος συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσι διὰ τῆς
 28 χάριτος, εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ, ἐπιδεικνύς διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.
 19 Ἐγένετο δέ, ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ, Παῦλον διελη-
 θόντα τὰ ἄνωτερικὰ μέρη ἐλθεῖν εἰς Ἔφεσον, καὶ εὐρών τινας
 2 μαθητάς. εἶπε πρὸς αὐτούς, Εἰ Πνεῦμα Ἅγιον ἐλάβετε πιστεύ-
 σαντες· οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἀλλ' οὐδὲ εἰ Πνεῦμα Ἅγιον ἔστιν,
 3 ἠκούσαμεν. εἶπε τε πρὸς αὐτούς, Εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε· οἱ δὲ
 4 εἶπον, Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα. εἶπε δὲ Παῦλος, Ἰωάννης μὲν
 ἐβάπτισε βάπτισμα μετανοίας, τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον
 μετ' αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσι, τοῦτ' ἔστιν, εἰς τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν.
 5 ἀκούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.
 6 καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας, ἦλθε τὸ Πνεῦμα τὸ
 7 Ἅγιον ἐπ' αὐτούς, ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ προεφήτευσον. ἦσαν
 8 δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡσεὶ δεκαδύο. Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγω-
 γὴν ἐπαρρησιάζετο, ἐπὶ μῆνας τρεῖς διαλεγόμενος καὶ πείθων τὰ
 9 περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. ὡς δὲ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ ἠ-
 πείθουν, κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ἀποστάς
 ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισε τοὺς μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος ἐν
 10 τῇ σχολῇ Τυράννου τινός. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε

v.27 βούλομαι^{vppngms} δέ^c αὐτός^{rpgms} διέρχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dafs} Ἀχαΐα^{nafs} προτρέπω^{vpanmnp}
 ὁ^{dnmnp} ἀδελφός^{nnmp} γράφω^{viaa3p} ὁ^{ddmp} μαθητής^{ndmp} ἀποδέχομαι^{vnaa} αὐτός^{rpsms}
 ὅς^{rtnms} παραγίνομαι^{vpadnms} συμβάλλω^{viam3s} πολὺς^{aansn} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vpxadmnp} διὰ^p
 ὁ^{dgrfs} χάρις^{ngfs}. **v.28** εὐτόνως^{bo} γάρ^c ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admnp} διακατελέγχομαι^{vvin3s}
 δημοσίως^{adfsn} ἐπιδείκνυμι^{vppanms} διὰ^p ὁ^{dgrf} γραφή^{ngfp} εἰμι^{vnrpx} ὁ^{dams} Χριστός^{nams} Ἰησοῦς^{nams}.
19. v.1 γίνομαι^{viad3s} δέ^c ἐν^p ὁ^{ddms} ὁ^{dams} Ἀπολλῶς^{nams} εἰμι^{vnrpx} ἐν^p Κόρινθος^{ndfs} Παῦλος^{nams}
 διέρχομαι^{vraaams} ὁ^{damp} ἄνωτερικός^{aanpn} μέρος^{nanp} ἔρχομαι^{vnaa} εἰς^p Ἐφεσός^{nafs} καί^c
 εὐρίσκει^{vraanms} τι-οριαιμ^{vnamp} μαθητής^{namp}. **v.2** λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpsmp} εἰ^{qo} πνεῦμα^{nans}
 ἄγιος^{aansn} λαμβάνω^{viaa2p} πιστεύω^{vraanmp} ὁ^{dnmnp} δέ^c λέγω^{viaa3p} πρὸς^p αὐτός^{rpsms} ἄλλα^c οὐδέ^{bo}
 εἰ^{qo} πνεῦμα^{nans} ἄγιος^{anmsn} εἰμι^{vnrpx3s} ἀκούω^{viaa1p}. **v.3** λέγω^{viaa3s} τέ^{xo} πρὸς^p αὐτός^{rpsmp}
 εἰς^p τῖς^{rqsns} οὖν^c βαπτίζω^{viap2p} ὁ^{dnmnp} δέ^c λέγω^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dams} Ἰωάννης^{ngms} βάπτισμα^{nans}.
v.4 λέγω^{viaa3s} δέ^c Παῦλος^{nms} Ἰωάννης^{nms} μὲν^{xo} βαπτίζω^{viaa3s} βάπτισμα^{nans} μετάνοια^{ngfs} ὁ^{ddms}
 λαός^{ndms} λέγω^{vppanms} εἰς^p ὁ^{dams} ἔρχομαι^{vppnams} μετὰ^p αὐτός^{rpsms} ἵνα^c πιστεύω^{vsaap3p} οὗτος^{rdms}
 εἰμι^{vnrpx3s} εἰς^p ὁ^{dams} Χριστός^{nams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.5** ἀκούω^{vraanmp} δέ^c βαπτίζω^{viap3p} εἰς^p
 ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgrms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.6** καί^c ἐπιτίθημι^{vpaags} αὐτός^{rpsmp} ὁ^{dgrms}
 Παῦλος^{ngms} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} ἔρχομαι^{viaa3s} ὁ^{dms} πνεῦμα^{nms} ὁ^{dms} ἄγιος^{anmsn} ἐπι^p αὐτός^{rpsmp}
 λαλέω^{viaa3p} τέ^{xo} γλώσσα^{ndfp} καί^c προφητεύω^{viaa3p}. **v.7** εἰμι^{vniix3p} δέ^c ὁ^{dnmnp} πᾶς^{anmnp} ἀνήρ^{nnmp}
 ὡσεὶ^{bo} δεκαδύο^{tn}. **v.8** εἰσέρχομαι^{vraanms} δέ^c εἰς^p ὁ^{dafs} συναγωγῆ^{nafs} παρρησιάζομαι^{vvin3s}
 ἐπι^p μῆν^{namp} τρεῖς^{namp} διαλέγομαι^{vppnms} καί^c πείθω^{vppanms} ὁ^{damp} περι^p ὁ^{dgrfs} βασιλεία^{ngfs}
 ὁ^{dgrms} θεός^{ngms}. **v.9** ὡς^{bo} δέ^c τι-οριαιμ^{vniip3p} σκληρύνω^{vrip3p} καί^c ἀπειθέω^{viaa3p} κακολογέω^{vppanmp}
 ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgrms} πλῆθος^{ngms} ἀφίστημι^{vraanms} ἀπό^p αὐτός^{rpsmp} ἀφορίζω^{viaa3s} ὁ^{damp}
 μαθητής^{namp} κατά^p ἡμέρα^{nafs} διαλέγομαι^{vppnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} σχολῇ^{ndfs} Τυράννος^{ngms} τῖς^{rigrms}.

πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν Ἀσίαν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλληνας. δυνάμεις τε οὐ τὰς 11
 τυχούσας ἐποίει ὁ Θεὸς διὰ τῶν χειρῶν Παύλου, ὥστε καὶ ἐπὶ 12
 τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεισθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια
 ἢ σιμικίνθια, καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τὰ τε 13
 πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ἐπεχείρησαν δέ 13
 τινες ἀπὸ τῶν περιερχομένων Ἰουδαίων ἐξορκιστῶν ὀνομάζειν ἐ-
 πὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου 14
 Ἰησοῦ, λέγοντες, Ὁρκίζομεν ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν ὁ Παῦλος κη-
 ρύσσει. ἦσαν δέ τινες υἱοὶ Σκευᾶ Ἰουδαίου ἀρχιερέως ἐπτὰ οἱ 14
 τοῦτο ποιοῦντες. ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν εἶπε, Τὸν 15
 Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι, ὑμεῖς δὲ τίνες ἐ-
 στέ· καὶ ἐφαλλόμενος ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα 16
 τὸ πονηρὸν, καὶ κατακυριεύσας αὐτῶν, ἴσχυσε κατ' αὐτῶν, ὥστε
 γυμνοῦς καὶ τετραυματισμένους ἐκφυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου.
 τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσι τοῖς 17
 κατοικοῦσι τὴν Ἐφεσον, καὶ ἐπέπεσε φόβος ἐπὶ πάντας αὐτοὺς,
 καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. πολλοὶ τε τῶν πε- 18
 πιστευκότων ἤρχοντο, ἐξομολογούμενοι, καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς
 πράξεις αὐτῶν. ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραζάντων συνεχέ- 19
 καντες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων, καὶ συνεψήφισαν

v.10 οὗτος^{rdnms} δε^c γίνομαι^{viad3s} ἐπι^p ἔτος^{nanp} δύο^{tn} ὥστε^c πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} κατοικεῖω^{vppaamp}
 ὁ^{dafs} Ἀσία^{nafs} ἀκούω^{vnaa} ὁ^{dams} λόγος^{ngms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Ἰουδαίος^{aampn} τέ^{xo}
 καί^c Ἑλλη^{nanp}. **v.11** δύνάμεις^{nafr} τέ^{xo} οὐ^{xo} ὁ^{dafp} τυγχάνω^{vpaafp} ποιέω^{via3s} ὁ^{dams} θεός^{nnms}
 δια^p ὁ^{dafp} χεῖρ^{ngfp} Παῦλος^{ngms}. **v.12** ὥστε^c καί^c ἐπι^p ὁ^{damp} ἀσθενέω^{vppaamp} ἐπιφέρω^{vnp}
 ἀπό^p ὁ^{dams} χρώς^{ngms} αὐτός^{rgms} σουδάριον^{nanp} ἢ^{xo} σιμικίνθιον^{nanp} καί^c ἀπαλλάσσω^{vnp} ἀπό^p
 αὐτός^{rgmp} ὁ^{dafp} νόσος^{nafr} ὁ^{damp} τέ^{xo} πνεῦμα^{nanp} ὁ^{damp} πονηρός^{aampn} ἐξέρχομαι^{vnp} ἀπό^p
 αὐτός^{rgmp}. **v.13** ἐπιχειρέω^{viaa3p} δε^c τι-σιν^{mp} ἀπό^p ὁ^{damp} περιέρχομαι^{vppmp} Ἰουδαίος^{agmp}
 ἐξορκιστής^{ngmp} ὀνομάζω^{vnpa} ἐπι^p ὁ^{damp} ἔχω^{vppaamp} ὁ^{damp} πνεῦμα^{nanp} ὁ^{damp} πονηρός^{aampn} ὁ^{dans}
 ὄνομα^{nans} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} λέγω^{vppanmp} ὀρκίζω^{vialp} σύ^{gra-p} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams}
 ὁ^{sram} Παῦλος^{nnms} κηρύσσω^{vipa3s}. **v.14** εἰμί^{vix3p} δε^c τις^{rimp} υἱός^{nnmp} Σκευᾶς^{ngms}
 Ἰουδαίος^{agmsn} ἀρχιερέως^{ngms} ἐπτὰ^{tn} ὁ^{dmp} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vppanmp}. **v.15** ἀποκρίνομαι^{vpaonms}
 δε^c ὁ^{dams} πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dams} πονηρός^{annsn} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} γινώσκω^{vials} καί^c ὁ^{dams}
 Παῦλος^{nams} ἐπίσταμαι^{vipnls} σύ^{rpn-p} δε^c τις^{qmp} εἰμί^{vix2p}. **v.16** καί^c ἐφάλλομαι^{vppnms} ἐπι^p
 αὐτός^{rpmp} ὁ^{dams} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^p ὁ^{sram} εἰμί^{vix3s} ὁ^{dams} πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dams} πονηρός^{annsn}
 καί^c κατακυριεύω^{vpaanms} αὐτός^{rgmp} ἰσχύω^{viaa3s} κατὰ^p αὐτός^{rgmp} ὥστε^c γυμνός^{aampn} καί^c
 τραυματίζω^{vrxpmp} ἐκφεύγω^{vnaa} ἐκ^p ὁ^{dams} οἶκος^{ngms} ἐκεῖνος^{rdams}. **v.17** οὗτος^{rdnms} δε^c
 γίνομαι^{viad3s} γνωστός^{annsn} πᾶς^{admpn} Ἰουδαίος^{admpn} τέ^{xo} καί^c Ἑλλη^{nanp} ὁ^{ddmp} κατοικεῖω^{vppadmp}
 ὁ^{dafs} Ἐφεσός^{nafs} καί^c ἐπιτίπτω^{viaa3s} φόβος^{nnms} ἐπι^p πᾶς^{aampn} αὐτός^{rpmp} καί^c μεγαλύνω^{vip3s}
 ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.18** πολὺς^{aampn} τέ^{xo} ὁ^{damp} πιστεύω^{vrxagmp}
 ἔρχομαι^{vix3p} ἐξομολογέω^{vppmp} καί^c ἀναγγέλλω^{vppanmp} ὁ^{dafp} πράξις^{nafr} αὐτός^{rgmp}.

20 τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ εὖρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε. οὕτω
 21 κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ Κυρίου ηἰξάζανε καὶ ἴσχυεν. Ὡς δὲ
 ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι, διελθὼν τὴν
 Μακεδονίαν καὶ Ἀχαΐαν, πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰπὼν ὅτι
 22 Μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ Ῥώμην ἰδεῖν. ἀποστειλάς
 δὲ εἰς τὴν Μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, Τιμόθεον
 23 καὶ Ἔραστον, αὐτὸς ἐπέσχε χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν. Ἐγένετο δὲ
 24 κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. Δη-
 μήτριος γάρ τις ὄνοματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς
 25 Ἀρτέμιδος, παρείχετο τοῖς τεχνίταις ἐργασίαν οὐκ ὀλίγην, οὓς
 συναθροίσας, καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας, εἶπεν, Ἄνδρες,
 26 ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ἐστὶ. καὶ
 θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πά-
 27 σης τῆς Ἀσίας, ὁ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον,
 λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. οὐ μόνον δὲ
 τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ
 τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐδὲν λογισθῆναι, μέλ-
 λειν τε καὶ καθαιρεῖσθαι τὴν μεγαλειότητα αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία
 28 καὶ ἡ οἰκουμένη σέβεται. ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις
 29 θυμοῦ, ἔκραζον λέγοντες, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. καὶ ἐ-
 πλήσθη ἡ πόλις ὅλη συγχύσεως, ὠρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ

v.19 ἱκανός^{anmpn} δέε^c ὀδγμπ ὀδανp περιέργος^{aampn} πράσσω^{vpaagmp} συμφέρω^{vpaanmp} ὀδαfr
 βίβλος^{nafr} κατακαίω^{via3p} ἐνώπιον^{bo} πᾶς^{agmpn} καί^c συμψηφίζω^{viaa3p} ὀδαfr τιμῆ^{nafr} αὐτοῦ^{rggfr}
 καί^c εὐρίσκω^{viaa3p} ἀργύριον^{ngns} μυριάς^{namp} πέντε^{tn}. **v.20** οὕτω^{bo} κατά^p κράτος^{nans} ὀδnms
 λόγος^{nmms} ὀδgms κύριος^{ngms} αὐξάνω^{via3s} καί^c ἰσχύω^{via3s}. **v.21** ὡς^{bo} δέε^c πληρῶω^{via3s}
 οὗτος^{rdnmp} τιθημι^{viam3s} ὀδnms Παῦλος^{nmms} ἐν^p ὀδdms πνεῦμα^{ndns} διέρχομαι^{vpaanms} ὀdafs
 Μακεδονία^{nafs} καί^c Ἀχαΐα^{nafs} πορεύομαι^{vnpn} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{rp} λέγω^{vpaanms} ὅτι^c μετά^p ὀdans
 γίνομαι^{vmad} ἐγώ^{ra-s} ἐκεῖ^{bo} δεῖ^{vnpq3s} ἐγώ^{ra-s} καί^c Ῥώμη^{nafs} ὀράω^{vmaa}. **v.22** ἀποστέλλω^{vpaanms}
 δέε^c εἰς^p ὀdafs Μακεδονία^{nafs} δύο^{tn} ὀδgmp διακονῶ^{vppagmp} αὐτοῦ^{rdms} Τιμόθεος^{nams} καί^c
 Ἔραστος^{nams} αὐτό^{rdms} ἐπέχω^{viaa3s} χρόνος^{nams} εἰς^p ὀdafs Ἀσία^{nafs}. **v.23** γίνομαι^{via3s}
 δέε^c κατά^p ὀdams καιρός^{nams} ἐκεῖνος^{rdams} τάραχος^{nmms} οὐ^{xo} ὀλίγος^{ammsn} περὶ^p ὀdgrfs ὀδός^{ngfs}.
v.24 Δημήτριος^{nmms} γάρ^c τι-σρινγς ὄνομα^{ndns} ἀργυροκόπος^{nmms} ποιῶ^{vppanms} ναός^{namp}
 ἀργυροῦς^{aampn} Ἀρτεμῖς^{ngfs} παρέχω^{vim3s} ὀddmp τεχνίτης^{ndmp} ἐργασία^{nafs} οὐ^{xo} ὀλίγος^{aafsn}.
v.25 ὡς^{tramp} συναθροίζω^{vpaanms} καί^c ὀdamp περὶ^p ὀdanp τοιούτος^{rdanp} ἐργάτης^{namp} λέγω^{viaa3s}
 ἀνθ^{nmp} ἐπίσταμα^{vipn2p} ὅτι^c ἐκ^p οὗτος^{rdgfs} ὀdgrfs ἐργασία^{ngfs} ὀdnfs εὐπορία^{nms} ἐγώ^{rgp-p} εἰμι^{vixp3s}.
v.26 καί^c θεωρέω^{vpa2p} καί^c ἀκούω^{vpa2p} ὅτι^c οὐ^{xo} μόνος^{bo} Ἐφεσος^{ngfs} ἀλλά^c σχεδόν^{bo} πᾶς^{agfsn}
 ὀdgrfs Ἀσία^{ngfs} ὀdnms Παῦλος^{nmms} οὗτος^{rdnms} πειθῶ^{vpaanms} μεθίστημι^{viaa3s} ἱκανός^{aamsn} ὄχλος^{nams}
 λέγω^{vppanms} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3p} θεός^{nnmp} ὀdnmp διὰ^p χεῖρ^{ngfr} γίνομαι^{vppnmp}. **v.27** οὐ^{xo}
 μόνος^{bo} δέε^c οὗτος^{rdnms} κινδυνεύω^{vpa3s} ἐγώ^{rp-d} ὀdans μέρος^{nans} εἰς^p ἀπελεγμὸς^{nams} ἐρχομαι^{vnaa}
 ἀλλά^c καί^c ὀdans ὀdgrfs μέγας^{agfsn} θεά^{ngfs} Ἀρτεμῖς^{ngfs} ἱερὸν^{nans} εἰς^p οὐδεὶς^{aansn} λογιζομαι^{vnap}
 μᾶλλον^{vnaa} τέ^{xo} καί^c καθαιρέω^{vnprr} ὀdafs μεγαλειότης^{nafs} αὐτοῦ^{rgfs} ὅς^{trafs} ὀλος^{anfns} Ἀσία^{nmfs}
 καί^c ὀdnfs οἰκουμένη^{nmfs} σέβω^{vipn3s}. **v.28** ἀκούω^{vpaanmp} δέε^c καί^c γίνομαι^{vpadnmp} πλήρης^{anmpn}
 θυμός^{ngms} κράζω^{via3p} λέγω^{vppanmp} μέγας^{anfns} ὀdnfs Ἀρτεμῖς^{nmfs} Ἐφεσῶς^{agmpn}.

θέατρον, συναρπάσαντες Γάϊον καὶ Ἀρίσταρχον Μακεδόνας, συ-
 νεκδήμους τοῦ Παύλου. τοῦ δὲ Παύλου βουλομένου εἰσελθεῖν 30
 εἰς τὸν δῆμον, οὐκ εἶὼν αὐτὸν οἱ μαθηταί. τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἀ- 31
 σιαρχῶν, ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐτόν, παρεκάλουν
 μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον. ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκρα- 32
 ζον, ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν
 τίνος ἔνεκεν συνεληλύθεισαν. ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβίβασαν Ἀ- 33
 λέξανδρον, προβαλλόντων αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος,
 κατασεΐσας τὴν χεῖρα, ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δῆμῳ. ἐπιγνόν- 34
 των δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστι, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων ὡς ἐπὶ ὥρας
 δύο κραζόντων, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις Ἐφεσίων. κατασεΐλας δὲ ὁ 35
 γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησίν, Ἄνδρες Ἐφέσιοι, τίς γὰρ ἐστὶν ἄν-
 θρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεωκόρον οὔσαν τῆς
 μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος καὶ τοῦ Διοπετοῦς· ἀναντιρρήτων οὖν 36
 ὄντων τούτων, δεόν ἐστὶν ὑμᾶς κατεσταλμένους ὑπάρχειν, καὶ
 μηδὲν προπετεὺς πράττειν. ἡγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους, 37
 οὔτε ἱεροσύλους οὔτε βλασφημοῦντας τὴν θεὰν ὑμῶν. εἰ μὲν 38
 οὖν Δημήτριος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ τεχνῖται πρὸς τινα λόγον ἔχουσι,
 ἀγοραῖοι ἄγονται, καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν, ἐγκαλείτωσαν ἀλλήλοις.
 εἰ δὲ τι περὶ ἑτέρων ἐπιζητεῖτε, ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυ- 39
 θήσεται. καὶ γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως περὶ τῆς 40

v.29 καί^c πῖμπλημ^{v1a3s} ὀδνfs πόλις^{nfis} ὄλος^{anfsn} σύγγυσις^{ngfs} ὀρμάω^{v1aa3p} τέ^{xo} ὀμοθυμαδόν^{bo}
 εἰς^p ὀdans θέατρον^{nans} συναρπάζω^{vpaanmp} Γάϊος^{nams} καί^c Ἀρίσταρχος^{nams} Μακεδών^{namp}
 συνέκδημος^{namp} ὀdgmς Παῦλος^{ngms}. **v.30** ὀdgmς δέ^c Παῦλος^{ngms} βούλομαι^{vppngms}
 εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὀdams δῆμος^{nams} οὐ^{xo} ἑάω^{v1aa3p} αὐτός^{rpaams} ὀdnmp μαθητής^{nnmp}. **v.31** τι-
 σρινμπ δέ^c καί^c ὀdgmς Ἀσιάρχης^{ngmp} εἰμι^{vppxnmpr} αὐτός^{rpdms} φίλος^{anmpn} πέμπω^{vpaanmp}
 πρὸς^p αὐτός^{rpaams} παρακαλέω^{v1aa3p} μή^{xo} διδωμι^{vnaa} ἑαυτοῦ^{rpaams} εἰς^p ὀdans θέατρον^{nans}.
v.32 ἄλλος^{anmpn} μὲν^{xo} οὖν^c ἄλλος^{anmsn} τι-σρινς κράζω^{v1aa3p} εἰμι^{v1a3s} γάρ^c ὀdnfs ἐκκλησία^{nfis}
 συγγέω^{vpxnfs} καί^c ὀdnmp πολὺς^{anmpc} οὐ^{xo} οἶδα^{v1aa3p} τίς^{rqms} ἔνεκα^{bo} συνέρχομαι^{v1aa3p}.
v.33 ἐκ^p δέ^c ὀdgmς ὄχλος^{ngms} προβιβάζω^{v1aa3p} Ἀλέξανδρος^{nams} προβάλλω^{vppagmp} αὐτός^{rpaams}
 ὀdgmς Ἰουδαῖος^{agmpn} ὀdnms δέ^c Ἀλέξανδρος^{nnms} κατασεΐω^{vpaanms} ὀdafs χεῖρ^{nafs} θέλω^{v1aa3s}
 ἀπολογεῖμαι^{vnpn} ὀddms δῆμος^{ndms}. **v.34** ἐπιγινώσκω^{vpaagmp} δέ^c ὅτι^c Ἰουδαῖος^{anmsn} εἰμι^{v1a3s}
 φωνή^{nfis} γίνομαι^{v1aa3s} εἰς^{nfis} ἐκ^p πᾶς^{agmpn} ὡς^{bo} ἐπι^p ὥρα^{nafp} δύο^{tn} κράζω^{vppagmp} μέγας^{anfsn}
 ὀdnfs Ἄρτεμις^{nfis} Ἐφεσίους^{agmpn}. **v.35** καταστέλλω^{vpaanms} δέ^c ὀdnms γραμματεὺς^{nams} ὀdams
 ὄχλος^{nams} φημι^{v1a3s} ἀνῆρ^{vnpmp} Ἐφεσίους^{anmpn} τίς^{rqnms} γάρ^c εἰμι^{v1a3s} ἀνθρωπος^{nnms} ὃς^{rtnms}
 οὐ^{xo} γινώσκω^{v1a3s} ὀdafs Ἐφεσίους^{agmpn} πόλις^{nafs} νεωκόρος^{aafsn} εἰμι^{vppxafs} ὀdgmς μέγας^{agfsn} θεᾶ^{ngfs}
 Ἄρτεμις^{ngfs} καί^c ὀdgmς διοπετής^{agmsn}. **v.36** ἀναντίρρητος^{agmpn} οὖν^c εἰμι^{vppxgmp} οὗτος^{rdgmp}
 δεῖ^{vppqms} εἰμι^{v1a3s} σύ^{rpa-p} καταστέλλω^{vpxpamp} ὑπάρχω^{vnpa} καί^c μηδεὶς^{aansn} προπετεὺς^{aansn}
 πρᾶσσω^{vnpa}. **v.37** ἄγω^{vpaamp} ὀdafs θεᾶ^{nafs} οὐ^{rpg-p}. **v.38** εἰ^{qo} μὲν^{xo} οὖν^c Δημήτριος^{nams} καί^c ὀdnmp
 σὺν^p αὐτός^{rpdms} τεχνίτης^{nnmp} πρὸς^p τι-σριαμς λόγος^{nams} ἔχω^{v1aa3p} ἀγοραῖος^{anmpn} ἄγω^{v1a3p}
 καί^c ἀνθύπατος^{nnmp} εἰμι^{v1a3p} ἐγκαλέω^{vdpa3p} ἀλλήλων^{redmp}. **v.39** εἰ^{qo} δέ^c τι-σριανς περὶ^p
 ἕτερος^{agmpn} ἐπιζητέω^{v1aa2p} ἐν^p ὀddfs ἔννομος^{adfsn} ἐκκλησία^{nfis} ἐπιλύω^{v1a3s}.

σήμερον, μηδενός αἰτίου ὑπάρχοντος περι οὗ δυνησόμεθα ἀπο-
 41 δοῦναι λόγον τῆς συστροφῆς ταύτης. καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσε
 τὴν ἐκκλησίαν.
 20 Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θόρυβον, προσκαλεσάμενος ὁ Παῦ-
 λος τοὺς μαθητάς, καὶ ἀσπασάμενος, ἐξῆλθε πορευθῆναι εἰς τὴν
 2 Μακεδονίαν. διελθὼν δὲ τὰ μέρη ἐκεῖνα, καὶ παρακαλέσας αὐ-
 3 τοὺς λόγῳ πολλῶ, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. ποιήσας τε μῆνας
 τρεῖς, γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνά-
 4 γεσθαι εἰς τὴν Συρίαν, ἐγένετο γνώμη τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακε-
 5 δονίας. συνείπετο δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς Ἀσίας Σώπατρος Βεροιαῖος,
 Θεσσαλονικέων δέ, Ἀρίσταρχος καὶ Σεκουῦνδος, καὶ Γάϊος Δερ-
 5 βαῖος, καὶ Τιμόθεος, Ἀσιανοὶ δέ, Τυχικός καὶ Τρόφιμος. οὗτοι
 6 προελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι. ἡμεῖς δὲ ἐξεπλεύσαμεν
 μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύμων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἦλθομεν πρὸς
 7 αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα ἄχρις ἡμερῶν πέντε, οὐ διετρίψαμεν ἡμέ-
 7 ρας ἐπτά. Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, συνηγμένων τῶν μαθητῶν
 τοῦ κλάσαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι τῇ
 8 ἐπαύριον, παρέτεινέ τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου. ἦσαν δὲ
 9 λαμπάδες ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερῷ οὗ ἦσαν συνηγμένοι. καθήμενος
 δὲ τις νεανίας ὀνόματι Εὐτύχος ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος
 ὑπνῶ βαθεῖ, διαλεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κατενεχθεῖς

v.40 καί^c γάρ^c κινδυνεύω^{v1pa1p} ἐγκαλέω^{v1pp} στάσις^{ngfs} περι^p ὁ^dgfs σήμερον^{bo} μηδεις^{agnsn}
 αἰτιος^{agnsn} ὑπάρχω^{vppagns} περι^p ὅς^{rgns} δύναμαι^{v1fd1p} ἀποδιδῶμι^{vnaa} λόγος^{nams} ὁ^dgfs συστροφή^{ngfs}
 οὗτος^{rdgfs}. **v.41** καί^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms} ἀπολύω^{v1aa3s} ὁ^ddafs ἐκκλησία^{nafs}. **20. v.1** μετά^p
 δε^c ὁ^ddans παύω^{vnam} ὁ^ddams θόρυβος^{nams} προσκαλεομαι^{vpadnms} ὁ^ddnms Παῦλος^{nnms} ὁ^ddamp
 μαθητής^{namp} καί^c ἀσπάζομαι^{vpadnms} ἐξέρχομαι^{v1aa3s} πορεύομαι^{vnao} εἰς^p ὁ^ddafs Μακεδονία^{nafs}.
v.2 διέρχομαι^{vpaanms} δε^c ὁ^ddamp μέρος^{namp} ἐκεῖνος^{rdanp} καί^c παρακαλέω^{vpaanms} αὐτός^{rpamp}
 λόγος^{ndms} πολὺς^{admsn} ἔρχομαι^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^ddafs Ἑλλάς^{nafs}. **v.3** ποιέω^{vpaanms} τέ^{xo} μῆν^{namp}
 τρεῖς^{namp} γίνομαι^{vpadgfs} αὐτός^{rpdmns} ἐπιβουλή^{ngfs} ὑπό^p ὁ^dgmp Ἰουδαίος^{agmpn} μέλλω^{vppadms}
 ἀνάγω^{v1pp} εἰς^p ὁ^ddafs Συρία^{nafs} γίνομαι^{v1ad3s} γνώμη^{nnfs} ὁ^dgms ὑποστρέφω^{v1ppa} διὰ^p Μακεδονία^{ngfs}.
v.4 συνέπομαι^{v1in3s} δε^c αὐτός^{rpdmns} ἄχρι^p ὁ^dgfs Ἀσία^{ngfs} Σώπατρος^{nnms} Βεροιαῖος^{anmsn}
 Θεσσαλονικεύς^{ngmp} δε^c Ἀρίσταρχος^{nnms} καί^c Σεκουῦνδος^{nnms} καί^c Γάϊος^{nnms} Δερβαῖος^{anmsn}
 καί^c Τιμόθεος^{nnms} Ἀσιανός^{nnmp} δε^c Τυχικός^{nnms} καί^c Τρόφιμος^{nnms}. **v.5** οὗτος^{rdnmp}
 προέρχομαι^{vpaanmp} μένω^{v1aa3p} ἐγώ^{tpa-p} ἐν^p Τρωάς^{ndfs}. **v.6** ἐγώ^{rpn-p} δε^c ἐκπλέω^{v1a1p} μετά^p
 ὁ^ddafp ἡμέρα^{nafp} ὁ^dgmp ἄζυμος^{agmpn} ἀπὸ^p Φιλίπποι^{ngms} καί^c ἔρχομαι^{v1aa1p} πρὸς^p αὐτός^{rpamp} εἰς^p
 ὁ^ddafs Τρωάς^{nafs} ἄχρι^p ἡμέρα^{ngfp} πέντε^{tm} οὐ^{bo} διατρίβω^{v1aa1p} ἡμέρα^{nafp} ἐπτά^{tn}. **v.7** ἐν^p δε^c ὁ^ddafs
 εἰς^{ndfs} ὁ^dgmp σάββατον^{ngmp} συνάγω^{vpxgmp} ὁ^dgmp μαθητής^{ngmp} ὁ^dgms κλάω^{vnaa} ἄρτος^{nams} ὁ^ddnms
 Παῦλος^{nnms} διαλέγομαι^{v1in3s} αὐτός^{rpdmnp} μέλλω^{vppanms} ἐξεῖμι^{v1npx} ὁ^dddfs ἐπαύριον^{bo} παρατείνω^{v1aa3s}
 τέ^{xo} ὁ^ddams λόγος^{nams} μέχρι^{bo} μεσονυκτιον^{ngns}. **v.8** εἰμι^{v1ix3p} δε^c λαμπάς^{nnfp} ἱκανός^{anfpn} ἐν^p
 ὁ^dddns ὑπερῶν^{ndns} ὅς^{bo} εἰμι^{v1ix3p} συνάγω^{vpxnmp}.

ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστεῖγου κάτω, καὶ ἤρθη νεκρός. καταβάς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν αὐτῷ, καὶ συμπεριλαβὼν εἶπε, 10
Μὴ θορυβεῖσθε, ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν. ἀναβάς δὲ 11
καὶ κλάσας ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ' ἱκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρι
αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν. ἤγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρε- 12
κλήθησαν οὐ μετρίως. Ἡμεῖς δὲ, προελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον, 13
ἀνήχθημεν εἰς τὴν Ἄσσον, ἐκεῖθεν μέλλοντες ἀναλαμβάνειν τὸν
Παῦλον, οὕτω γὰρ ἦν διατεταγμένος, μέλλον αὐτὸς πεζεύειν. ὥς 14
δὲ συνέβαλεν ἡμῖν εἰς τὴν Ἄσσον, ἀναλαβόντες αὐτὸν ἤλθομεν
εἰς Μιτυλήνην. κάκειθεν ἀποπλεύσαντες, τῇ ἐπιουσῇ κατηντή- 15
σαμεν ἀντικρὺ Χίου, τῇ δὲ ἑτέρα παρεβάλομεν εἰς Σάμον, καὶ
μείναντες ἐν Τρωγυλλίῳ, τῇ ἐχομένη ἤλθομεν εἰς Μίλητον. ἔ- 16
κρινε γὰρ ὁ Παῦλος παραπλεῦσαι τὴν Ἐφεσον, ὅπως μὴ γένηται
αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἔσπευδε γὰρ, εἰ δυνατόν ἦν αὐ-
τῷ, τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα. Ἀπὸ 17
δὲ τῆς Μιλήτου πέμπσας εἰς Ἐφεσον μετεκαλέσατο τοὺς πρεσβυ-
τέρους τῆς ἐκκλησίας. ὥς δὲ παρεγένοντο πρὸς αὐτόν, εἶπεν 18
αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐπίστασθε, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς
τὴν Ἀσίαν, πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, δουλεύων 19
τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ πολλῶν δακρῦν καὶ

v.9 κάθημαι^{vppnms} δε^c τι-σρινης νεανίας^{nmms} ὄνομα^{ndms} Εὐτυχος^{nmms} ἐπί^p ὀδ^{gfs} θυρίς^{ngfs}
καταφέρω^{vppnms} ὕπνος^{ndms} βαθύς^{admsn} διαλέγομαι^{vppngms} ὀδ^{gms} Παῦλος^{ngms} ἐπί^p πολὺς^{aansc}
καταφέρω^{vppnms} ἀπό^p ὀδ^{gms} ὕπνος^{ngms} πίπτω^{v1aa3s} ἀπό^p ὀδ^{gms} τριστεγον^{ngms} κάτω^{bo} και^c
αἴρω^{v1ap3s} νεκρός^{anmsn}. **v.10** καταβαίνω^{vpaanms} δε^c ὀδ^{nmms} Παῦλος^{nmms} ἐπιπίπτω^{v1aa3s}
αὐτός^{rpmms} και^c συμπεριλαμβάνω^{vpaanms} λέγω^{v1aa3s} μι^{xo} θορυθέω^{vdpp2p} ὀδ^{nmms} γάρ^c ψυχὴ^{nmfs}
αὐτός^{rpmms} ἐν^p αὐτός^{rpmms} εἶμι^{v1px3s}. **v.11** ἀναβαίνω^{vpaanms} δε^c και^c κλάω^{vpaanms}
ἄρτος^{ngms} και^c γεύομαι^{vpadnms} ἐπί^p ἱκανός^{aansn} τέ^{xo} ὁμιλέω^{vpaanms} ἄχρι^p αὐγῆ^{ngfs} οὕτω^{bo}
ἐξέρχομαι^{v1aa3s}. **v.12** ἄγω^{v1aa3p} δε^c ὀδ^{ams} παῖς^{nmms} ζάω^{vppaams} και^c παρακαλέω^{v1ap3p}
οὕ^{xo} μετρίως^{bo}. **v.13** ἐγώ^{rpm-p} δε^c προέρχομαι^{vpaanmp} ἐπί^p ὀδ^{ams} πλοῖον^{nans} ἀνάγω^{v1ap1p}
εἰς^p ὀδ^{ams} Ἄσσος^{nafs} ἐκεῖθεν^{bo} μέλλω^{vppanmp} ἀναλαμβάνω^{v1pa} ὀδ^{ams} Παῦλος^{nams} οὕτω^{bo} γάρ^c
εἶμι^{v1ix3s} διατάσσω^{vpxnms} μέλλω^{vppanms} αὐτός^{rpmms} πεζεύω^{v1pa}. **v.14** ὥς^{bo} δε^c συμβάλλω^{v1aa3s}
ἐγώ^{rpm-p} εἰς^p ὀδ^{ams} Ἄσσος^{nafs} ἀναλαμβάνω^{vpaanmp} αὐτός^{rpmms} ἔρχομαι^{v1aa1p} εἰς^p Μιτυλήνη^{nafs}.
v.15 κάκειθεν^{bo} ἀποπλέω^{vpaanmp} ὀδ^{dfs} ἔπειμι^{vppxdfs} καταντάω^{v1aa1p} ἀντικρῦς^{bo} Χίος^{ngfs} ὀδ^{dfs} δε^c
ἔτερος^{adfsn} παραβάλλω^{v1aa1p} εἰς^p Σάμος^{nafs} και^c μένω^{vpaanmp} ἐν^p Τρωγύλλον^{ndms} ὀδ^{dfs} ἔχω^{vpppdfs}
ἔρχομαι^{v1aa1p} εἰς^p Μίλητος^{nafs}. **v.16** κρίνω^{v1aa3s} γάρ^c ὀδ^{nmms} Παῦλος^{nmms} παραπλέω^{vnaa} ὀδ^{ams}
Ἐφεσος^{nafs} ὅπως^{bo} μι^{xo} γίνομαι^{vsad3s} αὐτός^{rpmms} χρονοτριβέω^{vnaa} ἐν^p ὀδ^{dfs} Ἀσία^{ndfs} σπειύω^{v1aa3s}
γάρ^c εἰ^{qo} δυνατός^{ansn} εἶμι^{v1ix3s} αὐτός^{rpmms} ὀδ^{ams} ἡμέρα^{nafs} ὀδ^{gfs} πεντηκοστῆ^{ngfs} γίνομαι^{vnaa}
εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}. **v.17** ἀπό^p δε^c ὀδ^{gfs} Μίλητος^{ngfs} πέμπω^{vpaanms} εἰς^p Ἐφεσος^{nafs}
μετακαλέω^{v1am3s} ὀδ^{amp} πρεσβύτερος^{aampn} ὀδ^{gfs} ἐκκλησία^{ngfs}. **v.18** ὥς^{bo} δε^c παραγίνομαι^{v1ad3p}
πρὸς^p αὐτός^{rpmms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpmms} σύ^{rpm-p} ἐπίσταμαι^{v1pn2p} ἀπό^p πρῶτος^{ngfsn} ἡμέρα^{ngfs}
ἀπό^p δε^c ἐπιβαίνω^{v1aa1s} εἰς^p ὀδ^{ams} Ἀσία^{nafs} πῶς^{bo} μετὰ^p σύ^{rpm-p} ὀδ^{ams} πᾶς^{aansn} χρόνος^{nams}
γίνομαι^{v1ad1s}.

πειρασμῶν τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν Ἰουδαίων,
 20 ὡς οὐδὲν ὑπεσειλάμην τῶν συμφερόντων, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑ-
 21 μῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους, διαμαρτυρόμενος
 Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλληνσι τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετάνοιαν, καὶ πίστιν
 22 τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. καὶ νῦν ἰδοῦ, ἐγὼ
 δεδεμένος τῷ πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ
 23 συναντήσοντά μοι μὴ εἰδώς, πλὴν ὅτι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον κατὰ
 πόλιν διαμαρτύρεται λέγον ὅτι δεσμά με καὶ θλίψεις μένουσιν.
 24 ἀλλ' οὐδενὸς λόγον ποιοῦμαι, οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχὴν μου τιμίαν
 ἐμαυτῷ, ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν δια-
 25 κονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ
 εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ. καὶ νῦν ἰδοῦ, ἐγὼ οἶδα ὅτι
 οὐκέτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς διῆλθον
 26 κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ
 27 σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων. οὐ
 γὰρ ὑπεσειλάμην τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν πᾶσαν τὴν βουλήν τοῦ
 28 Θεοῦ. προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς
 τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν
 29 τοῦ Θεοῦ, ἣν περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. ἐγὼ γὰρ
 οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς
 30 εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου, καὶ ἔξ ὑμῶν αὐτῶν ἀ-

v. 19 δουλεύω^{vppanms} ὀδδms κύριος^{ndms} μετὰ^p πᾶς^{agfns} ταπεινοφροσύνη^{ngfs} καί^c πολὺς^{agnpn}
 δάκρυον^{nsgnp} καί^c πειρασμοί^{ngmp} ὀδgmnp συμβαίνω^{vraagmp} ἐγὼ^{rp-d-s} ἐν^p ὀδδfp ἐπιβουλή^{-ndfp}
 ὀδgmnp Ἰουδαίος^{agmpn}. **v. 20** ὡς^{bo} οὐδεὶς^{aansn} ὑποστέλλω^{viam1s} ὀδgmnp συμφέρον^{vraagmp} ὀδgms
 μὴ^{xo} ἀναγγέλλω^{vnaa} σύ^{rp-d-p} καί^c διδάσκω^{vnaa} σύ^{rp-a-p} δημόσιος^{adfsn} καὶ^c κατὰ^p οἶκος^{namp}.
v. 21 διαμαρτύρομαι^{vppnms} Ἰουδαίος^{admnp} τέ^{xo} καί^c Ἑλληνας^{ndmp} ὀδα^{fs} εἰς^p ὀδα^{ms} θεός^{nam}
 μετάνοια^{nafs} καί^c πίστις^{nafs} ὀδα^{fs} εἰς^p ὀδα^{ms} κύριος^{nam} ἐγὼ^{rp-g} Ἰησοῦς^{nam} Χριστός^{nam}.
v. 22 καί^c νῦν^{bo} ἰδοῦ^{vdaa2s} ἐγὼ^{rp-n-s} δέω^{vpxnms} ὀδδms πνεῦμα^{ndns} πορεύομαι^{vipn1s} εἰς^p
 Ἱερουσαλήμ^{tp} ὀdanp ἐν^p αὐτός^{rpdfs} συναντάω^{vrfaanp} ἐγὼ^{rp-d-s} μὴ^{xo} οἶδα^{vpxanms}. **v. 23** πλὴν^{bo}
 ὅτι^c ὀδms πνεῦμα^{nms} ὀδms ἅγιος^{ansn} κατὰ^p πόλις^{nafs} διαμαρτύρομαι^{vipn3s} λέγω^{vppanms} ὅτι^c
 δεσμός^{nnnp} ἐγὼ^{rp-a-s} καί^c θλίψις^{nnfp} μένω^{vipa3p}. **v. 24** ἀλλὰ^c οὐδεὶς^{agnsn} λόγος^{nam} ποιεῶ^{vipm1s}
 οὐδέ^{bo} ἔχω^{vipals} ὀδα^{fs} ψυχῆ^{nafs} ἐγὼ^{rp-g-s} τιμίος^{aafsn} ἐμαυτοῦ^{rxdns} ὡς^{bo} τελειῶνω^{vnaa} ὀδα^{ms}
 δρόμος^{nam} ἐγὼ^{rp-g-s} μετὰ^p χαρὰ^{ngfs} καί^c ὀδα^{fs} διακονία^{nafs} ὅς^{rrafs} λαμβάνω^{vial1s} παρά^p ὀδgms
 κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} διαμαρτύρομαι^{vnaad} ὀδα^{ms} εὐαγγέλιον^{nans} ὀδgfs χάρις^{ngfs} ὀδgms θεός^{ngms}.
v. 25 καί^c νῦν^{bo} ἰδοῦ^{vdaa2s} ἐγὼ^{rp-n-s} οἶδα^{vixals} ὅτι^c οὐκέτι^{bo} ὀράω^{vifd2p} ὀδα^{ms} πρόσωπον^{nans} ἐγὼ^{rp-g-s}
 σύ^{rp-i-p} πᾶς^{anmpn} ἐν^p ὅς^{rrdmnp} διέρχομαι^{vial1s} κηρύσσω^{vppanms} ὀδα^{fs} βασιλεία^{nafs} ὀδgms θεός^{ngms}.
v. 26 διό^c μαρτύρομαι^{vipn1s} σύ^{rp-d-p} ἐν^p ὀδδ^{dfs} σήμερον^{bo} ἡμέρα^{ndfs} ὅτι^c καθαρὸς^{ansn} ἐγὼ^{rp-n-s}
 ἀπὸ^p ὀδgms αἵμα^{ngms} πᾶς^{agmpn}. **v. 27** οὐ^{xo} γάρ^c ὑποστέλλω^{viam1s} ὀδgms μὴ^{xo} ἀναγγέλλω^{vnaa}
 σύ^{rp-d-p} πᾶς^{aafsn} ὀδα^{fs} βουλή^{nafs} ὀδgms θεός^{ngms}. **v. 28** προσέχω^{vdpa2p} οὖν^c ἑαυτοῦ^{rxdmnp} καί^c
 πᾶς^{adnsn} ὀδδms ποιμνιον^{ndns} ἐν^p ὅς^{rrdns} σύ^{rp-a-p} ὀδms πνεῦμα^{nms} ὀδms ἅγιος^{ansn} τίθημι^{viam3s}
 ἐπίσκοπος^{namp} ποιμαίνο^{vnpa} ὀδα^{fs} ἐκκλησία^{nafs} ὀδgms θεός^{ngms} ὅς^{rrafs} περιποιεῶ^{viam3s} διὰ^p ὀδgms
 ἴδιος^{agmsn} αἵμα^{ngms}. **v. 29** ἐγὼ^{rp-n-s} γάρ^c οἶδα^{vixals} οὗτος^{rdans} ὅτι^c εἰσερχομαι^{vifd3p} μετὰ^p ὀδα^{fs}
 ἄφιξις^{nafs} ἐγὼ^{rp-g-s} λύκος^{nnmp} βαρὺς^{anmpn} εἰς^p σύ^{rp-a-p} μὴ^{xo} φειδομαι^{vppnmp} ὀδgms ποιμνιον^{ngms}.

ναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες διεστραμμένα, τοῦ ἀποσιπᾶν τοὺς
 μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν. διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύοντες ὅτι τριε- 31
 τίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυσάμην μετὰ δακρύων νουθετιῶν
 ἕνα ἕκαστον. καὶ τὰ νῦν παρατίθεμαι ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ Θε- 32
 ῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομηῆσαι,
 καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. ἀρ- 33
 γυρίου ἢ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα. αὐτοὶ δὲ 34
 γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεῖαις μου καὶ τοῖς οὔσι μετ' ἐμοῦ ὑπηρετή-
 σαν αἱ χεῖρες αὐταί. πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτω κοπιῶντας 35
 δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούντων, μνημονεύειν τε τῶν λόγων
 τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπε, Μακάριόν ἐστι διδόναι μᾶλλον
 ἢ λαμβάνειν. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεῖς τὰ γόνата αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν 36
 αὐτοῖς προσηύξατο. ἱκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων, καὶ 37
 ἐπιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου κατεφίλουν αὐτόν, ὁ- 38
 δυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι μέλλουσι τὸ
 πρόσωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτόν εἰς τὸ πλοῖον.

Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡμᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν, εὐ- 21
 θυδρομήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶν, τῇ δὲ ἐξῆς εἰς τὴν Ῥόδον,
 κάκειθεν εἰς Πάταρα, καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς Φοινί- 2
 κην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. ἀναφάναντες δὲ τὴν Κύπρον, καὶ 3
 καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον, ἐπλέομεν εἰς Συρίαν, καὶ κατή-
 χθημεν εἰς Τύρον, ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ πλοῖον ἀποφορτιζόμενον τὸν

v.30 καί^c ἐκ^p σύ^{ργε-p} αὐτός^{ργμπ} ἀνίστημι^{vifm3p} ἀνὴρ^{nmmp} λαλέω^{vppanmp} διαστρέφω^{vpxpanp}
 ὀδγms ἀποσιπᾶν^{vnpa} ὀδamp μαθητῆς^{namp} ὀπίσω^{bo} αὐτός^{ργμπ}. **v.31** διό^c γρηγορέω^{vdpa2p}
 μνημονεύω^{vppanmp} ὅτι^c τριετία^{nafs} νύξ^{nafs} καί^c ἡμέρα^{nafs} οὐ^{xo} παύω^{viam1s} μετὰ^p δάκρυον^{ngmp}
 νουθετέω^{vppanms} εἷς^{nams} ἕκαστος^{aamsn}. **v.32** καί^c ὀδamp νῦν^{bo} παρατίθημι^{vipm1s}
 σύ^{gra-p} ἀδελφός^{nvmp} ὀδdms θεός^{ndms} καί^c ὀδdms λόγος^{ndms} ὀδdgs χάρις^{ngfs} αὐτός^{ργms}
 ὀδdms δύναμι^{vppndms} ἐποικοδομέω^{vnaa} καί^c δίδωμι^{vnaa} σύ^{rd-p} κληρονομία^{nafs} ἐν^p ὀδdmp
 ἀγιαζέω^{vpxrdmp} πᾶς^{admpn}. **v.33** ἀργύριον^{ngms} ἤ^{xo} χρυσίον^{ngms} ἤ^{xo} ἱματισμός^{ngms} οὐδεις^{agmsn}
 ἐπιθυμέω^{vvia1s}. **v.34** αὐτός^{rgnmp} δε^c γινώσκω^{vipa2p} ὅτι^c ὀδddf χρεία^{ndfp} ἐγώ^{ργs} καί^c
 ὀδdmp εἰμι^{vpprdmp} μετὰ^p ἐγώ^{ργs} ὑπηρετέω^{viaa3p} ὀδdnf χεῖρ^{ndfp} οὐτός^{rdnfp}. **v.35** πᾶς^{aanpn}
 ὑποδεῖκνυμι^{vvia1s} σύ^{rd-p} ὅτι^c οὕτω^{bo} κοπιᾶω^{vppaamp} δεῖ^{vipq3s} ἀντιλαμβάνομαι^{vnpn} ὀδgmp
 ἀσθενέω^{vppagmp} μνημονεύω^{vnpa} τέ^{xo} ὀδgmp λόγος^{ngmp} ὀδgms κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ὅτι^c
 αὐτός^{rgnms} λέγω^{viaa3s} μακάριος^{annsn} εἰμι^{vipx3s} δίδωμι^{vnpa} μᾶλλον^{bo} ἤ^{xo} λαμβάνω^{vnpa}.
v.36 καί^c οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpaanms} τίθημι^{vpaanms} ὀdanp γόνυ^{nanp} αὐτός^{ργms} σὺν^p πᾶς^{admpn}
 αὐτός^{rgdmp} προσεύχομαι^{viad3s}. **v.37** ἱκανός^{anmsn} δε^c γίνομαι^{viad3s} κλαυθμός^{nnms} πᾶς^{agmpn}
 καί^c ἐπιπίπτω^{vpaanmp} ἐπὶ^p ὀdams τράχηλος^{nams} ὀdgms Παῦλος^{ngms} καταφιλέω^{vvia3p} αὐτός^{rgams}.
v.38 ὀδυνάομαι^{vppnmp} μάλιστα^{bo} ἐπὶ^p ὀdams λόγος^{ndms} ὀς^{rdms} λέγω^{vvia3s} ὅτι^c οὐκέτι^{bo}
 μέλλω^{vipa3p} ὀdans πρόσωπον^{nans} αὐτός^{ργms} θεωρέω^{vnpa} προπέμω^{vvia3p} δε^c αὐτός^{rgams} εἰς^p
 ὀdans πλοῖον^{nans}. **21. v.1** ὥς^{bo} δε^c γίνομαι^{viad3s} ἀνάγω^{vnap} ἐγώ^{gra-p} ἀποσιπᾶν^{vpaanmp} ἀπό^p
 αὐτός^{ργμπ} εὐθυδρομέω^{vpaanmp} ἔρχομαι^{vvia1p} εἰς^p ὀdafis Κῶς^{nafs} ὀddfis δε^c ἐξῆς^{bo} εἰς^p ὀdafis
 Ῥόδος^{nafs} κάκειθεν^{bo} εἰς^p Πάταρα^{nanp}. **v.2** καί^c εὐρίσκω^{vpaanmp} πλοῖον^{nans} διαπεράω^{vppaans}
 εἰς^p Φοινικὴ^{nafs} ἐπιβαίνω^{vpaanms} ἀνάγω^{vvia1p}.

4 γόνον. και ἀνευρόντες μαθητάς, ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας
 5 ἐπτά, οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ Πνεύματος, μὴ ἀναβαί-
 6 νειν εἰς Ἱερουσαλήμ. ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἔξαρτίσαι τὰς ἡμέρας,
 7 ἔξελθόντες ἐπορευόμεθα, προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυ-
 8 ναιξὶ και τέκνοις ἕως ἕξω τῆς πόλεως, και θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ
 9 τὸν αἰγιαλὸν προσηυζάμεθα. και ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ἐπέ-
 10 βημεν εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. Ἡμεῖς
 11 δέ, τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ Τύρου, κατηγήσαμεν εἰς Πτολε-
 12 μαῖδα, και ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν
 13 παρ' αὐτοῖς. τῇ δὲ ἐπαύριον ἔξελθόντες οἱ περὶ τὸν Παῦλον
 ἦλθομεν εἰς Καισάρειαν, και εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίπ-
 14 που τοῦ εὐαγγελιστοῦ, τοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἐπτά, ἐμείναμεν παρ'
 15 αὐτῷ. τοῦτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι τέσσαρες προφητεῦ-
 16 ουσαι. ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους, κατῆλθέ τις ἀπὸ
 17 τῆς Ἰουδαίας προφήτης ὀνόματι Ἄγαθος. και ἔλθων πρὸς ἡμᾶς,
 18 και ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας τε αὐτοῦ τὰς χεῖρας και
 19 τοὺς πόδας εἶπε, Τάδε λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Τὸν ἄνδρα οὗ
 20 ἔστιν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτω δήσουσιν ἐν Ἱερουσαλήμ οἱ Ἰουδαῖοι,
 21 και παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. ὥς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα,
 22 παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε και οἱ ἐντόπιοι, τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν
 23 εἰς Ἱερουσαλήμ. ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, Τί ποιεῖτε κλαίοντες

v.3 ἀναφαίνω^{vpaanmp} δέ^c ὁ^{dafs} Κύπρος^{nafs} και^c καταλείπω^{vpaanmp} αὐτός^{rpafs} εὐώνυμος^{aafsn} πλέω^{vialp} εἰς^p Συρία^{nafs} και^c κατηγέω^{viapl} εἰς^p Τύρον^{nafs} ἐκεῖσε^{bo} γάρ^c εἰμὶ^{vix3s} ὁ^{dms} πλοῖον^{nms} ἀποφορτίζομαι^{vppnms} ὁ^{dms} γόμος^{nams}. **v.4** και^c ἀνευρίσκω^{vpaanmp} μαθητῆς^{namp} ἐπιμένω^{vialp} αὐτοῦ^{bo} ἡμέρα^{nafp} ἐπτά^{tn} ὅστις^{rrmp} ὁ^{dms} Παῦλος^{ndms} λέγω^{via3p} διὰ^p ὁ^{dms} πνεῦμα^{ngms} μὴ^{xo} ἀναβαίω^{vnpa} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.5** ὅτε^{bo} δέ^c γίνομαι^{viad3s} ἐγώ^{rpap} ἔξαρτίζω^{vnaa} ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} πορευομαι^{viinlp} προπέμπω^{vppagmp} ἐγώ^{rpap} πᾶς^{agmpn} σὺν^p γυνῆ^{ndfp} και^c τέκνον^{ndnp} ἕως^c ἕξω^{bo} ὁ^{dms} πόλις^{ngfs} και^c τίθημι^{vpaanmp} ὁ^{damp} γόνυ^{namp} ἐπὶ^p ὁ^{dams} αἰγιαλός^{nams} προσεύχομαι^{viadlp}. **v.6** και^c ἀσπάζομαι^{vpadnmp} ἀλλήλων^{reamp} ἐπιβαίνω^{vialp} εἰς^p ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} ἐκεῖνος^{rdsnmp} δέ^c ὁ^{dms} ὑποστρέφω^{viala3p} εἰς^p ὁ^{damp} ἴδιος^{aanpn}. **v.7** ἐγώ^{rpnp} δέ^c ὁ^{dams} πλός^{nams} διανύω^{vpaanmp} ἀπὸ^p Τύρου^{ngfs} καταναύω^{vialp} εἰς^p Πτολεμαῖς^{nafs} και^c ἀσπάζομαι^{vpadnmp} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} μένω^{vialp} ἡμέρα^{nafs} εἰς^{nafs} παρὰ^p αὐτός^{rdamp}. **v.8** ὁ^{ddfs} δέ^c ἐπαύριον^{bo} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ὁ^{dnpmp} περὶ^p ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} ἔρχομαι^{vialp} εἰς^p Καισάρεια^{nafs} και^c εἰσέρχομαι^{vpaanmp} εἰς^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams} Φίλιππος^{ngms} ὁ^{dms} εὐαγγελιστής^{ngms} ὁ^{dms} εἰμὶ^{vppxgms} ἐκ^p ὁ^{dms} ἐπτά^{tn} μένω^{vialp} παρὰ^p αὐτός^{rdms}. **v.9** οὕτως^{rdms} δέ^c εἰμὶ^{vix3p} θυγάτηρ^{nfp} παρθένος^{nfp} τέσσαρες^{nfp} προφητεῖας^{vpaanmp}. **v.10** ἐπιμένω^{vppagmp} δέ^c ἐγώ^{rpnp} ἡμέρα^{nafp} πολὺς^{aafpc} κατέρχομαι^{viala3s} τι-σρινμς ἀπὸ^p ὁ^{dms} Ἰουδαία^{ngfs} προφήτης^{nms} ὄνομα^{ndms} Ἄγαθος^{nms}. **v.11** και^c ἔρχομαι^{vpaanms} πρὸς^p ἐγώ^{rpap} και^c αἶρω^{vpaanms} ὁ^{dafs} ζώνη^{nafs} ὁ^{dms} Παῦλος^{ngms} δέω^{vpaanms} τὸ^{xo} αὐτός^{rgms} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} και^c ὁ^{damp} πούς^{namp} λέγω^{viala3s} ὁ^{dms} λέγω^{vira3s} ὁ^{dms} πνεῦμα^{nms} ὁ^{dms} ἅγιος^{anms} ὁ^{dms} ἀνήρ^{nms} ὅς^{rgms} εἰμὶ^{vix3s} ὁ^{dms} ζώνη^{nfs} οὕτως^{rdnfs} οὕτω^{bo} δέω^{vifa3p} ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp} ὁ^{dnpmp} Ἰουδαίος^{anmpn} και^c παραδίδωμι^{vifa3p} εἰς^p χεῖρ^{nafp} ἔθνος^{ngnp}. **v.12** ὥς^{bo} δέ^c ἄκουσάω^{vialp} οὕτως^{rdamp} παρακαλέω^{vialp} ἐγώ^{rpnp} τὸ^{xo} και^c ὁ^{dnpmp} ἐντόπιος^{anmpn} ὁ^{dms} μὴ^{xo} ἀναβαίω^{vnpa} αὐτός^{rpams} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp}.

καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν· ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν 14 εἰπόντες, Τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου γενέσθω. Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας, 15 ταύτας ἀποσκευασάμενοι ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ. συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ' 16 ᾧ ξενισθῶμεν, Μνάσωνί τιτι Κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ. Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. 17 τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῆει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες 18 τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. καὶ ἀσπασάμενος αὐτούς, ἐξηγεῖτο καθ' ἓν ἕκαστον ᾧ ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι διὰ τῆς 19 διακονίας αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν Κύριον, εἰπόν 20 τε αὐτῷ, Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων, καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσι, κα- 21 τηχθήσονται δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ Μωσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ περιτέμνειν αὐ- 22 τοὺς τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθνεσι περιπατεῖν. τί οὖν ἐστι· πάντως 23 δεῖ πληθὺς συνελθεῖν, ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. τοῦτο οὖν 24 ποιήσον ὅ σοι λέγομεν, εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν, τούτους παραλαβὼν ἀγνίσθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρῆσονται τὴν κεφαλὴν, καὶ γνῶσι πάντες ὅτι ᾧ κατήχηται περὶ σοῦ οὐδὲν ἐστίν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς

v.13 ἀποκρίνομαι^{viad3s} δέε^o ὀδ^{nmns} Παῦλος^{nmns} τίς^{qans} ποιέω^{vipa2p} κλαίω^{vppanmp} καί^c συνθρύπτω^{vppanmp} ἐγὼ^{prg-s} ὀδα^{fals} καρδία^{nafs} ἐγὼ^{prn-s} γάρ^c οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέω^{vnap} ἀλλά^c καί^c ἀποθηήσκω^{vnaa} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} ἐτοίμως^{bo} ἔχω^{vipa1s} ὑπέρ^p ὀδ^{gnms} ὀνομα^o δέω^o κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.14** μὴ^{xo} πείθω^{vpppgms} δέε^c αὐτός^{prgms} ἡσυχάζω^{viaa1p} λέγω^{vraanmp} ὀδ^{nmns} θέλημα^{nmns} ὀδ^{gms} κύριος^{ngms} γίνομαι^{vdad3s}. **v.15** μετὰ^p δέε^c ὀδα^{fpr} ἡμέρα^{nafp} οὗτος^{rdafp} ἀποσκευάζω^{vpadnmp} ἀναβαίνο^{viaa1p} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.16** συνέρχομαι^{viaa3p} δέε^c καί^c ὀδ^{gmp} μαθητῆς^{ngmp} ἀπὸ^p Καισαρεία^{ngfs} σὺν^p ἐγὼ^{prp-d-p} ἄγω^{vppanmp} παρὰ^p ὀδ^{rdms} ξενίζω^{vsa1p} Μνάσων^{ndms} τι-σριδμς Κύριος^{ndms} ἀρχαῖος^{admsn} μαθητῆς^{ndms}. **v.17** γίνομαι^{vpadgmp} δέε^c ἐγὼ^{prg-p} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} ἀσμένως^{bo} δέχομαι^{viad3p} ἐγὼ^{prp-p} ὀδ^{dmnp} ἀδελφός^{nmnp}. **v.18** ὀδ^{dfis} δέε^c ἐπιεμι^{vppxdfs} εἰσεμι^{viaa3s} ὀδ^{dmns} Παῦλος^{nmns} σὺν^p ἐγὼ^{prp-d-p} πρὸς^p Ἰάκωβος^{namns} πᾶς^{anmpn} τέ^{xo} παραγίνομαι^{viad3p} ὀδ^{dmnp} πρεσβύτερος^{anmpn}. **v.19** καί^c ἀσπάζομαι^{vpadnms} αὐτός^{tramp} ἐξηγέομαι^{vin3s} κατὰ^p εἰς^{nans} ἕκαστος^{aansn} ὀδ^{trgmp} ποιέω^{viaa3s} ὀδ^{dmns} θεός^{nmns} ἐν^p ὀδ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} διὰ^p ὀδ^{gfs} διακονία^{ngfs} αὐτός^{prgms}. **v.20** ὀδ^{dmnp} δέε^c ἀκούω^{vraanmp} δοξάζω^{viaa3p} ὀδ^{dams} κύριος^{namns} λέγω^{viaa3p} τέ^{xo} αὐτός^{rdms} θεωρέω^{vipa2s} ἀδελφός^{nmns} πόσος^{ronfp} μυριάς^{nmnp} εἰμι^{vixp3p} Ἰουδαίος^{agnp} ὀδ^{gmp} πιστεύω^{vpxagmp} καί^c πᾶς^{anmpn} ζηλωτῆς^{nmnp} ὀδ^{gms} νόμος^{ngms} ὑπάρχω^{vipa3p}. **v.21** κατηχέω^{vipap3p} δέε^c περὶ^p σύ^{prg-s} ὅτι^c ἀποστασία^{nafs} διδάσκω^{vipa2s} ἀπὸ^p Μωσῆς^{ngms} ὀδ^{dmnp} κατὰ^p ὀδ^{dnp} ἔθνος^{nanp} πᾶς^{aampn} Ἰουδαίος^{aampn} λέγω^{vppanms} μὴ^{xo} περιτέμνω^{vmpa} αὐτός^{tramp} ὀδ^{dnp} τέκνον^{nanp} μηδέ^c ὀδ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} περιπατέω^{vmpa}. **v.22** τίς^{rqms} οὖν^c εἰμι^{vixp3s} πάντως^{bo} δεῖ^{vixp3s} πληθὺς^{nmns} συνέρχομαι^{vnaa} ἀκούω^{vifd3p} γάρ^c ὅτι^c ἐρχομαι^{vixa2s}. **v.23** οὗτος^{rdans} οὖν^c ποιέω^{vdaa2s} ὀδ^{trans} σύ^{prp-d-s} λέγω^{vipa1p} εἰμι^{vixp3p} ἐγὼ^{prp-p} ἀνήρ^{nmnp} τέσσαρες^{nmnp} εὐχὴ^{nafs} ἔχω^{vppanmp} ἐπι^p ἑαυτοῦ^{txgmp}.

25 τὸν νόμον φυλάσσω. περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἔθνῶν ἡμεῖς
 ἐπεσεύλαμεν, κρίναντες μηδὲν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτούς, εἰ μὴ φυ-
 26 λαύσασθαι αὐτούς τὸ τε εἰδωλόθυτον καὶ τὸ αἷμα καὶ πνικτὸν καὶ
 πορνείαν. τότε ὁ Παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ
 ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἀγνισθεὶς εἰσήει εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων τὴν
 27 ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ
 ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν ἢ προσφορά. Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέ-
 ραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, θεασάμενοι αὐτὸν
 ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας
 28 ἐπ’ αὐτόν, κράζοντες, Ἄνδρες Ἰσραηλίται, βοηθεῖτε. οὗτός ἐστιν
 ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου τού-
 του πάντας πανταχοῦ διδάσκων, ἔτι τε καὶ Ἕλληνας εἰσήγαγεν
 29 εἰς τὸ ἱερόν, καὶ κεκοίνωκε τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον. ἦσαν γὰρ
 προεωρακότες Τρόφιμον τὸν Ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐτῷ, ὃν
 30 ἐνόμιζον ὅτι εἰς τὸ ἱερόν εἰσήγαγεν ὁ Παῦλος. ἐκινήθη τε ἡ πό-
 λις ὅλη, καὶ ἐγένετο συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ
 Παύλου εἶλκον αὐτὸν ἕξω τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως ἐκλείσθησαν αἱ
 31 θύραι. ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ
 32 τῆς σπειρης, ὅτι ὅλη συγκέχυται Ἰερουσαλήμ, ὃς ἕξαυτῆς παρα-
 λαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατοντάρχους, κατέδραμεν ἐπ’ αὐτούς, οἱ
 δέ, ἰδόντες τὸν χιλιάρχον καὶ τοὺς στρατιώτας, ἐπαύσαντο τύπτον-

v.24 οὗτος^{rdamp} παραλαβάνω^{vpaans} ἀγνίζω^{vdap2s} σὺν^p αὐτός^{rdmp} καί^c δαπανάω^{vdaa2s}
 εἶπι^p αὐτός^{rdmp} ἴνα^c ξυράομαι^{vsad3p} ὁ^{dafs} κεφαλῆ^{nafs} καί^c γινώσκω^{vsaa3p} πᾶς^{anmpn} ὅτι^c
 ὅς^{rgnp} κατιχέω^{vxp3p} περὶ^p σὺ^{prg-3s} οὐδεὶς^{annsn} εἰμι^{vix3s} ἀλλά^c στοιχέω^{vpa2s} καί^c αὐτός^{rdmns}
 ὁ^{dams} νόμος^{nams} φυλάσσω^{vppanms}. **v.25** περὶ^p δέ^c ὁ^{dgm} πιστεύω^{vpxagmp} ἔθνος^{ngnp}
 ἐγὼ^{rn-p} ἐπιστέλλω^{viaa1p} κρίνω^{vpaanmp} μηδεὶς^{aansn} τοιοῦτος^{rdans} τηρεῖ^{vnpa} αὐτός^{rpamp} εἰ^{qo}
 μὴ^{xo} φυλάσσω^{vnpm} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dans} τέ^{xo} εἰδωλόθυτος^{aansn} καί^c ὁ^{dans} αἷμα^{nams} καί^c
 πνικτός^{aansn} καί^c πορνεία^{nafs}. **v.26** τότε^{bo} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nmms} παραλαβάνω^{vpaans} ὁ^{damp}
 ἀνὴρ^{nam} ὁ^{ddfs} ἔχω^{vppdfis} ἡμέρα^{ndfs} σὺν^p αὐτός^{rdmp} ἀγνίζω^{vparnms} εἰσεμι^{viva3s} εἰς^p ὁ^{dans}
 ἱερόν^{nans} διαγγέλλω^{vppanms} ὁ^{dafs} ἐκπλήρωσις^{nafs} ὁ^{dgrf} ἡμέρα^{ngfp} ὁ^{dgm} ἀγνισμός^{ngms} ἕως^c ὅς^{bo}
 προσφέρω^{viap3s} ὑπὲρ^p εἷς^{ngms} ἕκαστος^{agmsn} αὐτός^{trgmp} ὁ^{dnfs} προσφορά^{nnfs}. **v.27** ὡς^{bo}
 δέ^c μέλλω^{vvia3p} ὁ^{dnfp} ἐπτά^{tn} ἡμέρα^{nnfp} συντελέω^{vnp} ὁ^{dnmp} ἀπὸ^p ὁ^{dgrfs} Ἀσία^{ngfs} Ἰουδαίος^{anmpn}
 θεάσομαι^{vpadnmp} αὐτός^{rpams} ἐν^p ὁ^{ddms} ἱερόν^{ndms} συγγέω^{vvia3p} πᾶς^{aansn} ὁ^{dams} ὄχλος^{nams} καί^c
 ἐπιβάλλω^{viaa3p} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams}. **v.28** κράζω^{vppanmp} ἀνὴρ^{ngmp} Ἰσραηλίτης^{nvmp}
 βοήθεω^{vnpa2p} οὗτος^{rdmns} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nmms} ὁ^{dnms} κατὰ^p ὁ^{dgm} λαός^{ngms} καί^c ὁ^{dgm}
 νόμος^{ngms} καί^c ὁ^{dgm} τόπος^{ngms} οὗτος^{rdgms} πᾶς^{aampn} πανταχοῦ^{bo} διδάσκω^{vppanms} ἔτι^{bo} τέ^{xo}
 καί^c Ἕλληνας^{nam} εἰσάγω^{viaa3s} εἰς^p ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} καί^c κοινόω^{vxa3s} ὁ^{dams} ἅγιος^{aamsn} τόπος^{nams}
 οὗτος^{rdams}. **v.29** εἰμι^{vix3p} γάρ^c προοράω^{vpxanmp} Τρόφιμος^{nams} ὁ^{dams} Ἐφέσιος^{aamsn} ἐν^p
 ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} σὺν^p αὐτός^{rdms} ὅς^{rrams} νομίζω^{vvia3p} ὅτι^c εἰς^p ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} εἰσάγω^{viaa3s} ὁ^{dnms}
 Παῦλος^{nmms}. **v.30** κινέω^{viap3s} τέ^{xo} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὁ^{dans} λαός^{anfns} καί^c γίνομαι^{viad3s} συνδρομῆ^{nnfs}
 ὁ^{dgm} λαός^{ngms} καί^c ἐπιλαβάνομαι^{vpadnmp} ὁ^{dgm} Παῦλος^{ngms} ἔλκω^{vvia3p} αὐτός^{rpams} ἕξω^{bo} ὁ^{dgm}
 ἱερόν^{ngms} καί^c εὐθέως^{bo} κλείω^{viap3p} ὁ^{dnfp} θύρα^{nnfp}. **v.31** ζητέω^{vppagmp} δέ^c αὐτός^{rpams}
 ἀποκτεῖνω^{vnaa} ἀναβαίνω^{viaa3s} φάσις^{nnfs} ὁ^{ddms} χιλιάρχος^{ndms} ὁ^{dgrfs} σπειρα^{ngfs} ὅτι^c ὅλος^{anfns}
 συγγέω^{vix3s} Ἰερουσαλήμ^{tp}.

τες τὸν Παῦλον. τότε ἐγγίσας ὁ χιλιάρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ 33
 ἐκέλευσε δεθῆναι ἀλύσεισι δυοῖ, καὶ ἐπυθάνετο τίς ἂν εἴη, καὶ τί 34
 ἐστὶ πεποικῶς. ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων ἐν τῷ ὄχλῳ, μὴ δυνά- 34
 μενος δὲ γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς διὰ τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι 35
 αὐτὸν εἰς τὴν παρεμβολήν. ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμοὺς, 35
 συνέβη βραστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὴν βίαν τοῦ 36
 ὄχλου. ἠκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ κρᾶζον, Αἴρε αὐ- 36
 τόν. Μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν ὁ Παῦλος λέγει 37
 τῷ χιλιάρχῳ, Εἰ ἕξεστί μοι εἰπεῖν τι πρὸς σέ· ὁ δὲ ἔφη, Ἑλληνιστὶ 38
 γινώσκεις· οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν 38
 ἀναστατώσας καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τετρακισχίλιους 39
 ἄνδρας τῶν σικαρίων· εἶπε δὲ ὁ Παῦλος, Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι 39
 Ἰουδαῖος, Ταρσεὺς τῆς Κιλικίας, οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης, 40
 δέομαι δὲ σου, ἐπιτρέψόν μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν. ἐπιτρέ- 40
 ψαντος δὲ αὐτοῦ, ὁ Παῦλος ἐστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν κατέσεισε 40
 τῇ χειρὶ τῷ λαῷ, πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης, προσεφώνησε τῇ 40
 Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ λέγων,

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς 22
 νῦν ἀπολογίας. ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραϊδὶ διαλέκτῳ προ- 2
 σεφώνει αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν καὶ φησίν, Ἐγὼ μὲν 3
 εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας, ἀνα-

v.32 ὁς^{rnms} ἐξουτῆς^{bo} παραλαμβάνω^{vpaanms} στρατιώτης^{namp} καί^c ἑκατοντάρχης^{namp}
 κατατρέχω^{v1aa3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpamp} ὁ δὲ^{nm} ὁράω^{vpaanmp} ὁ δὲ^c ὁράω^{vpaanmp} ὁ δὲ^c ὁράω^{vpaanmp} χιλιάρχος^{nams} καί^c ὁ δὲ^c
 στρατιώτης^{namp} παύλος^{v1aa3p} τύπτω^{vppanmp} ὁ δὲ^c Παῦλος^{nams}. **v.33** τότε^{bo} ἐγγίζω^{vpaanms}
 ὁ δὲ^c χιλιάρχος^{nms} ἐπιλαμβάνομαι^{viad3s} αὐτός^{rpms} καί^c κελεύω^{v1aa3s} δέω^{vnap} ἄλυσιν^{ndfp}
 δύο^{ndfp} καί^c πυθάνομαι^{vin3s} τίς^{rnms} ἂν^{xo} εἰμι^{vopx3s} καί^c τίς^{rnms} εἰμι^{v1px3s} ποιῶ^{vpxanms}.
v.34 ἄλλος^{anmpn} δὲ^c ἄλλος^{aansn} τι-σριανς βοάω^{v1aa3p} ἐν^p ὁ δὲ^c ὁχλος^{ndms} μὴ^{xo} δύναμαι^{vppnms}
 δὲ^c γινώσκω^{vnaa} ὁ δὲ^c ἀσφαλῆς^{aansn} διὰ^p ὁ δὲ^c θόρυβος^{nams} κελεύω^{v1aa3s} ἄγω^{vnap} αὐτός^{rpms} εἰς^p
 ὁ δὲ^c παρεμβολή^{nafs}. **v.35** ὅτε^{bo} δὲ^c γίνομαι^{viad3s} ἐπὶ^p ὁ δὲ^c ἀναβαθμῶν^{namp} συμβαίνω^{v1aa3s}
 βραστάζω^{vnap} αὐτός^{rpms} ὑπὸ^p ὁ δὲ^c στρατιώτης^{ngmp} διὰ^p ὁ δὲ^c βία^{nafs} ὁ δὲ^c ὄχλος^{ngms}.
v.36 ἀκολουθεῶ^{v1aa3s} γάρ^c ὁ δὲ^c πλῆθος^{nms} ὁ δὲ^c λαός^{ngms} κρᾶζω^{vppaans} αἶρω^{vdpas} αὐτός^{rpms}.
v.37 μέλλω^{vppanms} τε^{xo} εἰσάγω^{vnap} εἰς^p ὁ δὲ^c παρεμβολή^{nafs} ὁ δὲ^c Παῦλος^{nms} λέγω^{v1aa3s} ὁ δὲ^c
 χιλιάρχος^{ndms} εἶπο^q ἕξεστί^{v1px3s} ἐγὼ^{rpds} λέγω^{vnaa} τι-σριανς πρὸς^p σύ^{rpas} ὁ δὲ^c φημι^{v1ix3s}
 Ἑλληνιστὶ^{bo} γινώσκω^{v1aa3s}. **v.38** οὐ^{xo} ἄρα^{xo} σύ^{rpns} εἰμι^{v1px3s} ὁ δὲ^c Αἰγύπτιος^{anmsn} ὁ δὲ^c
 πρὸ^p οὗτος^{rdfp} ὁ δὲ^c ἡμέρα^{ngfp} ἀναστατός^{vpaanms} καί^c ἐξάγω^{vpaanms} εἰς^p ὁ δὲ^c ἔρημος^{aafsn} ὁ δὲ^c
 τετρακιχίλιοι^{namp} ἀνὴρ^{namp} ὁ δὲ^c σικάρτιος^{ngmp}. **v.39** λέγω^{v1aa3s} δὲ^c ὁ δὲ^c Παῦλος^{nms}
 ἐγὼ^{rpns} ἄνθρωπος^{nms} μὲν^{xo} εἰμι^{v1px1s} Ἰουδαῖος^{anmsn} Ταρσεὺς^{nms} ὁ δὲ^c Κιλικία^{ngfs} οὐ^{xo}
 ἀσημος^{agfsn} πόλις^{ngfs} πολίτης^{nms} δέομαι^{v1pn1s} δὲ^c σύ^{rpas} ἐπιτρέπω^{vdas2s} ἐγὼ^{rpds} λαλέω^{vnaa}
 πρὸς^p ὁ δὲ^c λαός^{nams}. **v.40** ἐπιτρέπω^{vpaagms} δὲ^c αὐτός^{rpms} ὁ δὲ^c Παῦλος^{nms} ἵσχυμι^{vpxanms}
 ἐπὶ^p ὁ δὲ^c ἀναβαθμῶν^{ngmp} κατασειῶ^{v1aa3s} ὁ δὲ^c χεῖρ^{ndfs} ὁ δὲ^c λαός^{ndms} πολὺς^{agfsn} δὲ^c σιγή^{ngfs}
 γίνομαι^{vnaa} προσφωνέω^{v1aa3s} ὁ δὲ^c Ἑβραῖς^{ndfs} διάλεκτος^{ndfs} λέγω^{vppanms}. **22. v.1** ἀνὴρ^{nmp}
 ἀδελφός^{vmp} καί^c πατήρ^{nmp} ἀκούω^{vdaa2p} ἐγὼ^{rpas} πρὸς^p σύ^{rpas} νῦν^{bo} ἀπολογία^{ngfs}.
v.2 ἀκούω^{vpaanmp} δὲ^c ὅτι^c ὁ δὲ^c Ἑβραῖς^{ndfs} διάλεκτος^{ndfs} προσφωνέω^{v1aa3s} αὐτός^{rpmp} μᾶλλον^{bo}
 παρέχω^{v1aa3p} ἡσυχία^{nafs} καί^c φημι^{v1px3s}.

τεθραμμένους δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ,
 πεπαιδευμένους κατὰ ἀκριβείαν τοῦ πατρῶου νόμου, ζηλωτῆς ὑ-
 4 πάρχων τοῦ Θεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον, ὃς ταύτην
 τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδούς εἰς φυ-
 5 λακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας. ὥς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ
 μοι, καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον, παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμε-
 νος πρὸς τοὺς ἀδελφούς, εἰς Δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄζων καὶ
 6 τοὺς ἐκεῖσε ὄντας, δεδεμένους εἰς Ἱερουσαλήμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν.
 ἐγένετο δὲ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ Δαμασκῷ, περὶ με-
 7 σημβρίαν, ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιεστράψαι φῶς ἱκανὸν
 8 περὶ ἐμέ. ἔπεσόν τε εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγού-
 9 σης μοι, Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις· ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, Τίς
 εἶ, Κύριε· εἶπέ τε πρὸς με, Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος ὃν σὺ
 10 διώκεις. οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο, καὶ ἔμ-
 φοβοὶ ἐγένοντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι.
 11 εἶπον δέ, Τί ποιήσω, Κύριε· ὁ δὲ Κύριος εἶπε πρὸς με, Ἀναστὰς
 πορεύου εἰς Δαμασκὸν, κάκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν
 12 τέτακταί σοι ποιῆσαι. ὥς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ
 φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι, ἦλθον
 13 εἰς Δαμασκὸν. Ἀνανίας δὲ τις, ἀνὴρ εὐσεβῆς κατὰ τὸν νόμον,
 μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικοῦντων Ἰουδαίων, ἐλθὼν

v.3 ἐγὼ^{rpn-s} μὲν^{xo} εἰμι^{v1px1s} ἀνὴρ^{nnms} Ἰουδαῖος^{anmsn} γεννάω^{vpxnms} ἐν^p Ταρσός^{ndfs} ὁ^dgfs
 Κιλικία^{ngfs} ἀνατρέφω^{vpxnms} δέ^c ἐν^p ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs} οὗτος^{rddfs} παρὰ^p ὁ^damp πούς^{namp} Γαμαλιήλ^{tp}
 παιδεύω^{vpxnms} κατὰ^p ἀκριβεία^{nafs} ὁ^dgms πατρώος^{agmsn} νόμος^{ngms} ζηλωτῆς^{nnms} υπάρχω^{vppanms}
 ὁ^dgms θεός^{ngms} καθὼς^{bo} πᾶς^{anmpn} σύ^{rpnp} εἰμι^{v1px2p} σήμερον^{bo}. **v.4** ὃς^{rnms} οὗτος^{rdafs}
 ὁ^ddafs ὁ^dός^{nafs} διώκω^{v1aa1s} ἄχρι^p θάνατος^{ngms} δεσμεύω^{vppanms} καί^c παραδίδωμι^{vppanms} εἰς^p
 φυλακή^{namp} ἀνὴρ^{namp} τέ^{xo} καί^c γυνή^{nafp}. **v.5** ὡς^{bo} καί^c ὁ^dnmms ἀρχιερεὺς^{nnms} μαρτυρῶ^{v1pa3s}
 ἐγὼ^{rpnd-s} καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^dnms πρεσβυτέριον^{nnms} παρὰ^p ὃς^{rrgmp} καί^c ἐπιστολή^{nafp} δέ^cχομαι^{vpadnms}
 πρὸς^p ὁ^damp ἀδελφός^{namp} εἰς^p Δαμασκός^{nafs} πορεύομαι^{v1n1s} ἄνω^{vrlanms} καί^c ὁ^damp ἐκεῖσε^{bo}
 εἰμι^{vppxamp} δέ^c Ἱερουσαλήμ^{tp} ἵνα^c τιμωρῶ^{vsaop3s}. **v.6** γίνομαι^{v1ad3s} δέ^c ἐγὼ^{rpnd-s}
 πορεύομαι^{vppndms} καί^c ἐγγίζω^{vppadms} ὁ^{ddfs} Δαμασκός^{ndfs} περὶ^p μεσημβρία^{nafs} ἐξαίφνης^{bo} ἐκ^p
 ὁ^dgms οὐρανόος^{ngms} περιεστράπτω^{vnaa} φῶς^{nnms} ἱκανός^{anmsn} περὶ^p ἐγὼ^{rpna-s}. **v.7** πίπτω^{v1aa1s}
 τέ^{xo} εἰς^p ὁ^ddans ἔδαφος^{nans} καί^c ἀκούω^{v1aa1s} φωνή^{ngfs} λέγω^{vppagfs} ἐγὼ^{rpnd-s} Σαούλ^{tp} Σαούλ^{tp}
 τίς^{rqans} ἐγὼ^{rpna-s} διώκω^{v1pa2s}. **v.8** ἐγὼ^{rpnd-s} δέ^c ἀποκρίνομαι^{v1ad1s} τίς^{rqnms} εἰμι^{v1px2s} κύριος^{nvms}
 λέγω^{v1aa3s} τέ^{xo} πρὸς^p ἐγὼ^{rpna-s} ἐγὼ^{rpnd-s} εἰμι^{v1px1s} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^dnmms Ναζωραῖος^{ngms} ὅς^{rrams} σύ^{rpnd-s}
 διώκω^{v1pa2s}. **v.9** ὁ^dnmpp δέ^c σὺ^p ἐγὼ^{rpnd-s} εἰμι^{v1px1s} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^dnmms ἐγὼ^{rpnd-s} εἰμι^{vppxmp} ὁ^dans μὲν^{xo} φῶς^{nans} θεάομαι^{v1ad3p} καί^c
 ἔμφοβος^{anmpn} γίνομαι^{v1ad3p} ὁ^ddafs δέ^c φωνή^{nafs} οὐ^{xo} ἀκούω^{v1aa3p} ὁ^dgms λαλέω^{vppagms} ἐγὼ^{rpnd-s}.
v.10 λέγω^{v1aa1s} δέ^c τίς^{rqans} ποιῶ^{vsaals} κύριος^{nvms} ὁ^dnmms δέ^c κύριος^{nnms} λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p ἐγὼ^{rpna-s}
 ἀνίστημι^{vpaanms} πορεύομαι^{vdpn2s} εἰς^p Δαμασκός^{nafs} κάκεῖ^{bo} σύ^{rpnd-s} λαλέω^{v1fp3s} περὶ^p πᾶς^{agnpn}
 ὃς^{rrgmp} τάσσω^{v1xp3s} σύ^{rpnd-s} ποιῶ^{vnaa}. **v.11** ὡς^{bo} δέ^c οὐ^{xo} ἐμβλέπω^{v1aa3p} ἀπὸ^p ὁ^dgfs ὁ^dgms ὁ^dgms
 φῶς^{ngms} ἐκείνος^{rldgms} χεираγωγέω^{vppnms} ὑπὸ^p ὁ^dgmp σύνεμι^{vppxmp} ἐγὼ^{rpnd-s} ἐρχομαι^{v1aa1s} εἰς^p
 Δαμασκός^{nafs}. **v.12** Ἀνανίας^{nnms} δέ^c τι-ορινμς ἀνὴρ^{nnms} εὐσεβῆς^{anmsn} κατὰ^p ὁ^ddams νόμος^{nams}
 μαρτυρῶ^{vppnms} ὑπὸ^p πᾶς^{agnpn} ὁ^dgmp κατοικέω^{vppagmp} Ἰουδαῖος^{agnpn}.

πρός με καὶ ἐπιστάς εἶπέ μοι, Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον. κἀγὼ
 αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ Θεὸς τῶν πα- 14
 τέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γινῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν
 τὸν δίκαιον, καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. ὅτι ἔσῃ 15
 μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν ἐώρακας καὶ ἤκουσας.
 καὶ νῦν τί μέλλεις· ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἀμαρτίας 16
 σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου. ἐγένετο δέ μοι ὑπο- 17
 στρέψαντι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ,
 γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι, Σπεῦσον 18
 καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ Ἱερουσαλήμ, διότι οὐ παραδέξονται σου τὴν
 μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. κἀγὼ εἶπον, Κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται ὅτι 19
 ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύ-
 οντας ἐπὶ σέ, καὶ ὅτε ἐξεχειτο τὸ αἷμα Στεφάνου τοῦ μάρτυρός 20
 σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστῶς καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐ-
 τοῦ, καὶ φυλάσσων τὰ ἱμάτια τῶν ἀναιρῶντων αὐτόν. καὶ εἶπε 21
 πρὸς με, Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε. Ἦ- 22
 κουνον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν
 αὐτῶν λέγοντες, Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον, οὐ γὰρ καθῆκον
 αὐτὸν ζῆν. κραυγαζόντων δὲ αὐτῶν, καὶ ῥιπτοῦντων τὰ ἱμάτια, 23
 καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ χιλί- 24
 αρχος ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν, εἰπὼν μάστιξιν ἀνετάζεσθαι

v.13 ἔρχομαι^{vpraanms} πρὸς^p ἐγὼ^{rgpa-s} καί^c ἐπίστημι^{vpraanms} λέγω^{viaa3s} ἐγὼ^{tpd-s} Σαοὺλ^{tp}
 ἀδελφός^{nvms} ἀναβλέπω^{vdaa2s} κἀγὼ^{rgn-s} αὐτός^{rdpfs} ὥρα^{sdffs} ἀναβλέπω^{viala1s} εἰς^p αὐτός^{rpams}.
v.14 ὁ^{dnms} δε^c λέγω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} ὁ^{dgmpr} πατήρ^{ngmp} ἐγὼ^{rgp-p} προχειρίζομαι^{viaa3s}
 σύ^{rga-s} γινώσκω^{vnaa} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} αὐτός^{rgms} καί^c ὁράω^{vnaa} ὁ^{dams} δίκαιος^{aamsn} καί^c
 ἀκούω^{vnaa} φωνή^{nafs} ἐκ^p ὁ^{dgnms} στόμα^{ngms} αὐτός^{rgms}. **v.15** ὅτι^c εἰμί^{vifx2s} μάρτυς^{nvms}
 αὐτός^{rdpms} πρὸς^p πᾶς^{aampn} ἄνθρωπος^{namp} ὅς^{rrgnp} ὁράω^{vixa2s} καί^c ἀκούω^{viaa2s}. **v.16** καί^c
 νῦν^{bo} τίς^{rgans} μέλλω^{vipa2s} ἀνίστημι^{vpraanms} βαπτίζω^{vdam2s} καί^c ἀπολούω^{vdam2s} ὁ^{dafp} ἀμαρτία^{nafp}
 σύ^{rgp-s} ἐπικαλέω^{vpaanms} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgmms} κύριος^{ngms}. **v.17** γίνομαι^{viaa3s} δε^c
 ἐγὼ^{tpd-s} ὑποστρέφω^{vpaadms} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} καί^c προσεύχομαι^{vppngms} ἐγὼ^{rgp-s} ἐν^p ὁ^{ddns}
 ἱερόν^{ndns} γίνομαι^{vnaa} ἐγὼ^{rga-s} ἐν^p ἐκστάσει^{ndfs}. **v.18** καί^c ὁράω^{vnaa} αὐτός^{rgams} λέγω^{vpraams}
 ἐγὼ^{tpd-s} σπεύδω^{vdaa2s} καί^c ἐξέρχομαι^{vdaa2s} ἐν^p τάχος^{ndns} ἐκ^p Ἱερουσαλήμ^{tp} διότι^c οὐ^{xo}
 παραδέχομαι^{vifn3p} σύ^{rgp-s} ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} περὶ^p ἐγὼ^{rgp-s}. **v.19** κἀγὼ^{rgn-s} λέγω^{viaa1s}
 κύριος^{nvms} αὐτός^{rgnmp} ἐπίσταμαι^{vipn3p} ὅτι^c ἐγὼ^{rgn-s} εἰμί^{vix1s} φυλακίζω^{vppanms} καί^c δέρω^{vppanms}
 κατὰ^p ὁ^{dafp} συναγωγή^{nafp} ὁ^{damp} πιστεύω^{vppaamp} ἐπὶ^p σύ^{rga-s}. **v.20** καί^c ὅτε^{bo} ἐκχέω^{vii3s}
 ὁ^{dnms} αἷμα^{nnms} Στέφανος^{ngms} ὁ^{dgmms} μάρτυς^{ngms} σύ^{rgp-s} καί^c αὐτός^{rgnms} εἰμί^{vix1s} ἐπίστημι^{vrxanms}
 καί^c συνευδοκέω^{vppanms} ὁ^{ddfs} ἀναιρέσις^{ndfs} αὐτός^{rgms} καί^c φυλάσσω^{vppanms} ὁ^{damp} ἱμάτιον^{namp}
 ὁ^{dgmpr} ἀναίρεω^{vppagmp} αὐτός^{rgams}. **v.21** καί^c λέγω^{viaa3s} πρὸς^p ἐγὼ^{rga-s} πορεύομαι^{vdpn2s} ὅτι^c
 ἐγὼ^{rgn-s} εἰς^p ἔθνος^{namp} μακρὰν^{bo} ἐξαποστελλῶ^{vifa1s} σύ^{rga-s}. **v.22** ἀκούω^{viaa3p} δε^c αὐτός^{rgms}
 ἄχρι^p οὗτος^{rdgms} ὁ^{dgmms} λόγος^{ngms} καί^c ἐπαίρω^{viaa3p} ὁ^{dafs} φωνή^{nafs} αὐτός^{rgmp} ἐγὼ^{vppanmp}
 αἶρω^{vdpa2s} ἀπὸ^p ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} ὁ^{dams} τοιοῦτος^{rdams} οὐ^{xo} γάρ^c καθήκω^{vppqms} αὐτός^{rgams} ζῶ^{vnaa}.
v.23 κραυγάζω^{vppagmp} δε^c αὐτός^{rgmp} καί^c ῥίπτω^{vppagmp} ὁ^{damp} ἱμάτιον^{namp} καί^c κονιορτός^{namms}
 βάλλω^{vppagmp} εἰς^p ὁ^{dams} ἀήρ^{namms}.

- 25 αὐτόν, ἵνα ἐπιγνῶ δι' ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. ὥς δὲ
προέτειναν αὐτόν τοῖς ἰμαῖσιν, εἶπε πρὸς τὸν ἐσιτῶτα ἑκατόνταρχον
ὁ Παῦλος, Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἕξεσιν ὑμῖν
26 μαστίζειν· ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατόνταρχος, προσελθὼν ἀπήγγειλε
τῷ χιλιάρχῳ λέγων, Ὅρα τί μέλλεις ποιεῖν, ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗ-
27 τος Ῥωμαῖός ἐστι. προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος εἶπεν αὐτῷ, Λέγε
μοι, εἰ σὺ Ῥωμαῖός εἶ· ὁ δὲ ἔφη, Ναί. ἀπεκρίθη τε ὁ χιλιάρχος,
Ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἔκτησάμην. ὁ δὲ
29 Παῦλος ἔφη, Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ'
αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν. καὶ ὁ χιλιάρχος δὲ ἐφοβήθη,
30 ἐπιγνοὺς ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς. Τῇ δὲ ἐ-
παύριον βουλόμενος γνῶναι τὸ ἀσφαλές, τὸ τί κατηγορεῖται παρὰ
τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν, καὶ ἐκέλευσεν ἐλ-
θεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν, καὶ καταγαγὼν
τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς.
- 23** Ἀτενίσας δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ
πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ, ἄχρι ταύτης τῆς
2 ἡμέρας. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας ἐπέταξε τοῖς παρεσιτῶσιν αὐτῷ
3 τύπτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπε, Τύ-
πτειν σε μέλλει ὁ Θεός, τοῖχγε κεκονιαμένη, καὶ σὺ κάθη κρίνων

v.24 κελεύω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ὁ^{dnms} χιλιάρχος^{nnms} ἄνω^{vnp} εἰς^p ὁ^{dafs} παρεμβολή^{nafs}
λέγω^{vpaanms} μαστίζω^{ndfp} ἀνετάζω^{vnp} αὐτός^{rpams} ἵνα^c ἐπιγινώσκω^{vsaa3s} διὰ^p ὅς^{trafs} αἰτία^{nafs}
οὕτω^{bo} ἐπιφωνέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams}. **v.25** ὥς^{bo} δε^c προτείνω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams} ὁ^{ddmp} ἰμάς^{ndmp}
λέγω^{v1aa3s} πρὸς^p ὁ^{dams} ἴσημι^{vpxaams} ἑκατοντάρχης^{nam} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} εἰ^{qo} ἄνθρωπος^{nam}
Ῥωμαῖός^{aamsn} καί^c ἀκατάκριτος^{aamsn} ἕξεσι^{v1p43s} σύ^{tpd-p} μαστίζω^{vnpa}. **v.26** ἀκούω^{vpaanms} δε^c
ὁ^{dnms} ἑκατοντάρχης^{nnms} προσέρχομαι^{vpaanms} ἀπαγγέλλω^{v1aa3s} ὁ^{ddms} χιλιάρχος^{ndms} λέγω^{vppanms}
ὁράω^{vdpa2s} τίς^{rqans} μέλλω^{v1pa2s} ποιέω^{vnpa} ὁ^{dnms} γάρ^c ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdnms} Ῥωμαῖός^{aamsn}
εἰμι^{v1px3s}. **v.27** προσέρχομαι^{vpaanms} δε^c ὁ^{dnms} χιλιάρχος^{nnms} λέγω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams}
λέγω^{vdpa2s} ἐγὼ^{tpd-s} εἰμι^{qo} σύ^{trp-n} Ῥωμαῖός^{aamsn} εἰμι^{v1px2s} ὁ^{dnms} δε^c φημι^{v1ix3s} ναί^{ixo}.

v.28 ἀποκρίνομαι^{viad3s} τέχο^{dnms} χιλιάρχος^{nnms} ἐγὼ^{trp-n} πολὺς^{agnsn} κεφάλαιον^{hgn} ὁ^{dafs}
πολιτεία^{nafs} οὗτος^{rdafs} κτάομαι^{viad1s} ὁ^{dnms} δε^c Παῦλος^{nnms} φημι^{v1ix3s} ἐγὼ^{trp-n} δε^c καί^c
γεννάω^{v1px1s}. **v.29** εὐθέως^{bo} οὖν^c ἀφίστημι^{v1aa3p} ἀπὸ^p αὐτός^{rpams} ὁ^{dnmp} μέλλω^{vppanmp}
αὐτός^{rpams} ἀνετάζω^{vnpa} καί^c ὁ^{dnms} χιλιάρχος^{nnms} δε^c φοβέομαι^{v1aa3s} ἐπιγινώσκω^{vpaanms} ὅτι^c
Ῥωμαῖός^{aamsn} εἰμι^{v1px3s} καί^c ὅτι^c εἰμι^{v1ix3s} αὐτός^{rpams} δέω^{vpxanms}. **v.30** ὁ^{ddfs} δε^c ἐπαύριον^{bo}
βούλομαι^{vppnms} γινώσκω^{vnaa} ὁ^{dans} ἀσφαλής^{aamsn} ὁ^{dans} τίς^{rqans} κατηγορέω^{v1pp3s} παρὰ^p ὁ^{dgm}
Ἰουδαίος^{agmp} λύω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams} ἀπὸ^p ὁ^{dgm} δεσμός^{ngmp} καί^c κελεύω^{v1aa3s} ἔρχομαι^{vnaa}
ὁ^{damp} ἀρχιερεὺς^{namp} καί^c ὁ^{dnms} συνέδριον^{nans} αὐτός^{rpmp} καί^c κατάγω^{v1aa3s} ὁ^{dams}
Παῦλος^{nam} ἴσημι^{v1aa3s} εἰς^p αὐτός^{rpamp}. **23. v.1** ἀτενίζω^{vpaanms} δε^c ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ὁ^{ddns}
συνέδριον^{ndns} λέγω^{v1aa3s} ἀνήρ^{nvmp} ἀδελφός^{nvmp} ἐγὼ^{trp-n} πᾶς^{adfsn} συνειδησις^{ndfs} ἀγαθός^{adfsn}
πολιτεύομαι^{v1px1s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἄχρη^p οὗτος^{rdgfs} ὁ^{dglfs} ἡμέρα^{ngfs}. **v.2** ὁ^{dnms} δε^c ἀρχιερεὺς^{nnms}
Ἀνανίας^{nnms} ἐπιτάσσω^{v1aa3s} ὁ^{ddmp} παρίστημι^{vpxadmp} αὐτός^{rpams} τύπτω^{vnpa} αὐτός^{rpams} ὁ^{dans}
στόμα^{nans}.

με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι· οἱ δὲ 4
 παρεστῶτες εἶπον, Τὸν ἀρχιερέα τοῦ Θεοῦ λοιδορεῖς· ἔφη τε ὁ 5
 Παῦλος, Οὐκ ἤθδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεὺς, γέγραπται γάρ,
 Ἄρχοντα τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. γνοὺς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι 6
 τὸ ἐν μέρος ἐστὶ Σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκρα-
 ξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς 7
 Φαρισαίου, περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι.
 τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος, ἐγένετο στάσις τῶν Φαρισαίων καὶ 7
 τῶν Σαδδουκαίων, καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. Σαδδουκαῖοι μὲν γάρ 8
 λέγουσι μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μηδὲ ἄγγελον, μήτε πνεῦμα, Φαρι-
 σαῖοι δὲ ὁμολογοῦσι τὰ ἀμφότερα. ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, 9
 καὶ ἀναστάντες οἱ γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν Φαρισαίων διεμά-
 χοντο λέγοντες, Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ, εἰ 10
 δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν. πολλῆς 10
 δὲ γενομένης στάσεως, εὐλαβηθεὶς ὁ χιλιάρχος μὴ διασπασθῆ ὁ
 Παῦλος ὑπὲρ αὐτῶν, ἐκέλευσε τὸ στράτευμα καταβάν ἀρπάσαι αὐ-
 τὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ 11
 νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ Κύριος εἶπε, Θάρσει Παῦλε, ὥς γὰρ διεμαρ-
 τύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, οὕτω σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην
 μαρτυρῆσαι. Γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντές τινες τῶν Ἰου- 12
 δαίων συστροφὴν, ἀνεθεμάτισαν ἑαυτοῦς, λέγοντες μήτε φαγεῖν

v.3 τότε^{bo} ὁδνms Παῦλος^{nnms} πρὸς^p αὐτὸς^{grams} λέγω^{v1aa3s} τύπτω^{vnpa} σύ^{tpa-s} μέλλω^{v1pa3s} ὁδnms
 θεός^{nnms} τοῖχος^{nvms} κονιά^{vpxvms} καί^c σύ^{tpn-s} κάθημαι^{v1pn2s} κρίνω^{vppanms} ἐγὼ^{tpa-s} κατὰ^p
 ὁdams νόμος^{nams} καί^c παρανομία^{vppanms} κελεύω^{v1pa2s} ἐγὼ^{tpa-s} τύπτω^{vnp}. **v.4** ὁdnp δέ^c
 παρίστημι^{vpxanmp} λέγω^{v1aa3p} ὁdams ἀρχιερεὺς^{nams} ὁdms θεός^{ngms} λοιδορέω^{v1pa2s}. **v.5** φημι^{v1ix3s}
 τέ^{xo} ὁdms Παῦλος^{nnms} οὐ^{xo} οἶδα^{v1ya1s} ἀδελφός^{vnpmp} ὅτι^c εἰμι^{v1px3s} ἀρχιερεὺς^{nnms} γράφω^{v1xp3s}
 γάρ^c ἄρχων^{nams} ὁdms λαός^{ngms} σύ^{trp-g-s} οὐ^{xo} λέγω^{v1fa2s} κακῶς^{bo}. **v.6** γινώσκω^{vpaanms}
 δέ^c ὁdms Παῦλος^{nnms} ὅτι^c ὁdms εἶς^{nnms} μέρος^{nnms} εἰμι^{v1px3s} Σαδδουκαῖος^{ngmp} ὁdms
 δέ^c ἕτερος^{anmsn} Φαρισαῖος^{ngmp} κράζω^{v1aa3s} ἐν^p ὁdms συνέδριον^{ndns} ἀνήρ^{vnpmp} ἀδελφός^{vnpmp}
 ἐγὼ^{trp-s} Φαρισαῖος^{nnms} εἰμι^{v1px1s} υἱός^{nnms} Φαρισαῖος^{ngms} περὶ^p ἐλπίς^{ngfs} καί^c ἀνάστασις^{ngfs}
 νεκρός^{agmpn} ἐγὼ^{trp-s} κρίνω^{v1pp1s}. **v.7** οὗτος^{rdans} δέ^c αὐτός^{rgms} λαλέω^{vpaagms} γίνομαι^{v1ad3s}
 στάσις^{nnfs} ὁdgnp Φαρισαῖος^{ngmp} καί^c ὁdgnp Σαδδουκαῖος^{ngmp} καί^c σχίζω^{v1ap3s} ὁdms πλῆθος^{nnms}.
v.8 Σαδδουκαῖος^{nnmp} μὲν^{xo} γάρ^c λέγω^{v1pa3p} μή^{xo} εἰμι^{vmpx} ἀνάστασις^{nafs} μηδέ^c ἄγγελος^{nams}
 μήτε^c πνεῦμα^{nans} Φαρισαῖος^{nnmp} δέ^c ὁμολογέω^{v1pa3p} ὁdanp ἀμφότεροι^{aanpn}. **v.9** γίνομαι^{v1ad3s}
 δέ^c κραυγὴ^{nnfs} μέγας^{anfsn} καί^c ἀνίστημι^{vpaanmp} ὁdnp γραμματεὺς^{nnmp} μέρος^{ngms} ὁdgnp
 Φαρισαῖος^{ngmp} διαμάχομαι^{v1in3p} λέγω^{vppanmp} οὐδείς^{aansn} κακός^{aansn} εὐρίσκο^{v1ap1p} ἐν^p ὁdms
 ἄνθρωπος^{ndms} οὗτος^{rdms} εἶ^{qo} δέ^c πνεῦμα^{nnms} λαλέω^{v1aa3s} αὐτός^{rdms} ἢ^{xo} ἄγγελος^{nnms} μη^{xo}
 θεομαχέω^{vspa1p}. **v.10** πολὺς^{agfsn} δέ^c γίνομαι^{vpadgfs} στάσις^{ngfs} εὐλαβέομαι^{vpaanms} ὁdms
 χιλιάρχος^{nnms} μή^{xo} διασπάω^{vsap3s} ὁdms Παῦλος^{nnms} ὑπὸ^p αὐτός^{rgmp} κελεύω^{v1aa3s} ὁdms
 στράτευμα^{nans} καταβαίνω^{vpaans} ἀρπάζω^{vnaa} αὐτός^{grams} ἐκ^p μέσος^{agmsn} αὐτός^{rgmp} ἄγω^{vnpa} τέ^{xo}
 εἰς^p ὁdafis παρεμβολή^{nafs}. **v.11** ὁddfs δέ^c ἐπειμι^{vppxdfis} νύς^{ndfs} ἐπίστημι^{vpaanms} αὐτός^{rdms} ὁdms
 κύριος^{nnms} λέγω^{v1aa3s} θαρσέω^{vdpa2s} Παῦλος^{nvms} ὥς^{bo} γάρ^c διαμαρτύρομαι^{v1ad2s} ὁdanp περὶ^p
 ἐγὼ^{trp-s} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} οὕτω^{bo} σύ^{tpa-s} δεῖ^{v1p43s} καί^c εἰς^p Ῥώμη^{nafs} μαρτυρέω^{vnaa}.

13 μήτε πειῖν ἕως οὗ ἀποκτείνωσι τὸν Παῦλον. ἦσαν δὲ πλείους τεσ-
 14 σαράκοντα οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν πεπονηκότες, οἵτινες προ-
 σελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπον, Ἀναθέματι
 15 ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτοὺς, μηδενὸς γεύσασθαι ἕως οὗ ἀποκτείνω-
 μεν τὸν Παῦλον. νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ σὺν
 τῷ συνεδρίῳ, ὅπως αὔριον αὐτὸν καταγάγῃ πρὸς ὑμᾶς, ὡς μέλ-
 λοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ αὐτοῦ, ἡμεῖς δὲ, πρὸ
 16 τοῦ ἐγγίσει αὐτόν, ἔτοιμοί ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. ἀκούσας
 δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου τὴν ἐνέδραν, παραγενόμενος καὶ
 17 εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολήν, ἀπήγγειλε τῷ Παύλῳ. προσκα-
 λεσάμενος δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν ἑκατοντάρχων ἔφη, Τὸν νεανίαν
 τοῦτον ἀπάγαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον, ἔχει γάρ τι ἀπαγγεῖλαί αὐ-
 18 τῷ. ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτόν ἤγαγε πρὸς τὸν χιλιάρχον, καὶ
 φησιν, Ὁ δέσμιος Παῦλος προσκαλεσάμενός με ἠρώτησε τοῦτον
 19 τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν πρὸς σε, ἔχοντά τι λαλήσαι σοι. ἐπιλαβόμε-
 νος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος, καὶ ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν,
 20 ἐπυνθάνετο, Τί ἐστὶν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι· εἶπε δὲ ὅτι Οἱ Ἰου-
 δαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαι σε, ὅπως αὔριον εἰς τὸ συνέδριον
 καταγάγῃς τὸν Παῦλον, ὡς μέλλοντές τι ἀκριβέστερον πυνθάνε-
 21 θαι περὶ αὐτοῦ. σὺ οὖν μὴ πεισθῆς αὐτοῖς, ἐνεδρεύουσι γάρ
 αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτι-
 σαν ἑαυτοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πειῖν ἕως οὗ ἀνέλωσιν αὐτόν, καὶ

v.12 γίνομαι^{vpadgfs} δέε^c ἡμέρα^{ngfs} ποιέω^{vpaanmp} τίς^{rtnmp} ὀδγμπ^c Ἰουδαῖος^{agmpn} συστροφί^{nafs}
 ἀναθεματίζω^{viaa3p} ἑαυτοῦ^{rxamp} λέγω^{vppanmp} μήτε^c ἐσθίω^{vnaa} μήτε^c πίνω^{vnaa} ἕως^c ὅς^{bo}
 ἀποκτείνω^{vspa3p} ὁδάμς Παῦλος^{nam}. **v.13** εἶμι^{vix3p} δέε^c πολὺς^{anmpc} τεσεράκοντα^{tn}
 ὀδνmp οὗτος^{rdafs} ὁδάμς συνωμοσία^{nafs} ποιέω^{vpxanmp}. **v.14** ὅστις^{rtnmp} προσέρχεται^{vpaanmp}
 ὀδδmp ἀρχιερεὺς^{ndmp} καί^c ὀδδmp πρεσβύτερος^{admpn} λέγω^{viaa3p} ἀνάθεμα^{ndms} ἀναθεματίζω^{viaa1p}
 ἑαυτοῦ^{rxamp} μηδεὶς^{agnsn} γεύομαι^{vnad} ἕως^c ὅς^{bo} ἀποκτείνω^{vspa1p} ὁδάμς Παῦλος^{nam}. **v.15** νῦν^{bo}
 οὖν^c σύ^{rpn-p} ἐμφανίζω^{vdaa2p} ὀδδms χιλιάρχος^{ndms} σὺν^p ὀδδms συνέδριον^{ndms} ὅπως^{bo} αὔριον^{bo}
 αὐτός^{rpsms} κατάγω^{vsaa3s} πρὸς^p σύ^{rpa-p} ὡς^{bo} μέλλω^{vppaamp} διαγινώσκω^{vnpa} ἀκριθῆς^{bo} ὀδανp
 περι^p αὐτός^{rpsms} ἐγώ^{rpn-p} δέε^c πρό^p ὀδδms ἐγγίζω^{vnaa} αὐτός^{rpsms} ἔτοιμος^{anmpn} εἶμι^{vixp1p}
 ὀδδms ἀναίρεώ^{vnaa} αὐτός^{rpsms}. **v.16** ἀκούω^{vpaanms} δέε^c ὀδδms υἱός^{nnms} ὀδδms ἀδελφῆ^{ngfs}
 Παῦλος^{ngms} ὁδάμς ἐνέδρα^{nafs} παραγίνομαι^{vpadnms} καί^c εἰσέρχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁδάμς παρεμβολή^{nafs}
 ἀπαγγέλλω^{viaa3s} ὀδδms Παῦλος^{ndms}. **v.17** προσκαλέομαι^{vpadnms} δέε^c ὀδδms Παῦλος^{nnms}
 εἷς^{nam} ὀδδmp ἑκατοντάρχης^{ngmp} φημι^{vix3s} ὀδάμς νεανίας^{nam} οὗτος^{rdams} ἀπάγω^{vdaa2s} πρὸς^p
 ὀδάμς χιλιάρχος^{nam} ἔχω^{vipa3s} γάρ^c τι-οριανς ἀπαγγέλλω^{vnaa} αὐτός^{rpsms}. **v.18** ὀδδms
 μὲν^{xo} οὖν^c παραλαμβάνω^{vpaanms} αὐτός^{rpsms} ἄγω^{viaa3s} πρὸς^p ὀδάμς χιλιάρχος^{nam} καί^c
 φημι^{vixp3s} ὀδδms δέσμιος^{nnms} Παῦλος^{nnms} προσκαλέομαι^{vpadnms} ἐγώ^{rpa-s} ἐρωτάω^{viaa3s}
 οὗτος^{rdams} ὀδάμς νεανίας^{nam} ἄγω^{vnaa} πρὸς^p σύ^{rpa-s} ἔχω^{vppaams} τι-οριανς λαλέω^{vnaa}
 σύ^{rpd-s}. **v.19** ἐπιλαμβάνομαι^{vpadms} δέε^c ὀδδms χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{rpsms} ὀδδms χιλιάρχος^{nnms}
 καί^c ἀναχωρέω^{vpaanms} κατὰ^p ἰδίως^{aafsn} πυνθάνομαι^{vix3s} τίς^{rpnms} εἶμι^{vixp3s} ὅς^{trans} ἔχω^{vipa2s}
 ἀπαγγέλλω^{vnaa} ἐγώ^{rpd-s}. **v.20** λέγω^{viaa3s} δέε^c ὅτι^c ὀδδmp Ἰουδαῖος^{anmpn} συνιθῆμι^{viam3p} ὀδδms
 ἐρωτάω^{vnaa} σύ^{rpa-s} ὅπως^{bo} αὔριον^{bo} εἰς^p ὀδάμς συνέδριον^{nans} κατάγω^{vsaa2s} ὀδάμς Παῦλος^{nam}
 ὡς^{bo} μέλλω^{vppanmp} τι-οριανς ἀκριθῆς^{bo} πυνθάνομαι^{vnpn} περι^p αὐτός^{rpsms}.

νῦν ἔτοιμοί εἰσι προσδεχόμενοι τὴν ἀπὸ σοῦ ἑπαγγελίαν. ὁ μὲν 22
 οὖν χιλιάρχος ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, παραγγείλας μηδενὶ ἐκλα-
 λῆσαι ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρὸς με. καὶ προσκαλεσάμενος δύο 23
 τινὰς τῶν ἑκατοντάρχων, εἶπεν, Ἐτοιμάσατε στρατιώτας διακοσί-
 ουσ ὅπως πορευθῶσιν ἕως Καισαρείας, καὶ ἵππεῖς ἑβδομήκοντα,
 καὶ δεξιολάβους διακοσίους, ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός, κτήνη 24
 τε παραστήσαι, ἵνα ἐπιβιάσαντες τὸν Παῦλον διασώσωσι πρὸς
 Φήλικα τὸν ἡγεμόνα, γράψας ἐπιστολήν περιέχουσαν τὸν τύπον 25
 τοῦτον, Κλαύδιος Λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι Φήλικι χαίρειν. 26
 τὸν ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα 27
 ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν, ἐπιστὰς σὺν τῷ στρατεύματι ἐξειλόμην αὐ-
 τόν, μαθὼν ὅτι Ῥωμαῖός ἐστι. βουλόμενος δὲ γνῶναι τὴν αἰτίαν 28
 δι' ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν,
 ὃν εὗρον ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν 29
 δὲ ἄξιον θανάτου ἢ δεσμῶν ἔγκλημα ἔχοντα. μηνυθείσης δέ μοι 30
 ἐπιβουλής εἰς τὸν ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, ἐ-
 ξαυτῆς ἔπεμψα πρὸς σε, παραγγείλας καὶ τοῖς κατηγοροῖς λέγειν
 τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ. ἔρρωσο. Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται, κατὰ τὸ 31
 διατεταγμένον αὐτοῖς, ἀναλαβόντες τὸν Παῦλον, ἤγαγον διὰ τῆς
 νυκτός εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα. τῇ δὲ ἐπαύριον ἔασαντες τοὺς ἵππεῖς 32

v.21 σύ^{pn-s} οὖν^c μή^{xo} πείθω^{vsap2s} αὐτός^{rdmp} ἐνεδρεύω^{vipa3p} γάρ^c αὐτός^{rpams} ἐκ^p
 αὐτός^{rdmp} ἀνήρ^{nmmp} πολὺς^{anmpc} τεσεσράκοντα^{tn} ὅστις^{rtmnp} ἀναθεματίζω^{viaa3p} ἑαυτοῦ^{rxamp}
 μήτε^c ἐσθίω^{vnaa} μήτε^c πίνω^{vnaa} ἕως^c ὅς^{bo} ἀναιρέω^{vsaa3p} αὐτός^{rpams} καί^c νῦν^{bo} ἐτοιμος^{anmpn}
 εἰμι^{vix3p} προσδεχομαι^{vprnmnp} ὁ^{dafs} ἀπὸ^p σύ^{rg-s} ἑπαγγελία^{nafs}. **v.22** ὁ^{dams} μὲν^{xo} οὖν^c
 χιλιάρχος^{nmms} ἀπολύω^{viaa3s} ὁ^{dams} νεανίας^{namms} παραγγέλλω^{vpaanms} μηδεὶς^{admsn} ἐκλάλέω^{vnaa}
 ὅτι^c οὗτος^{rdanp} ἐμφανίζω^{viaa2s} πρὸς^p ἐγὼ^{tpa-s}. **v.23** καί^c προσκαλεομαι^{vpadnms} δύο^{tn} τι-
 σριαμπ^o ὁ^{dgmnp} ἑκατοντάρχης^{ngmp} λέγω^{viaa3s} ἐτοιμάζω^{vdaa2p} στρατιώτης^{namp} διακόσιοι^{namp}
 ὅπως^{bo} πορευομαι^{vsao3p} ἕως^c Καισάρεια^{ngfs} καί^c ἵππεύς^{namp} ἑβδομήκοντα^{tn} καί^c
 δεξιολάβος^{namp} διακόσιοι^{namp} ἀπὸ^p τρίτος^{agfsn} ὥρα^{ngfs} ὁ^d γῆς^{ngfs} νύ^{ngfs}. **v.24** κτήνος^{namp}
 τέ^{xo} παρίστημι^{vnaa} ἵνα^c ἐπιβιάζω^{vpaanmp} ὁ^{dams} Παῦλος^{namms} διασῶζω^{vsaa3p} πρὸς^p Φήλιξ^{namms}
 ὁ^{dams} ἡγεμόνος^{namms}. **v.25** γράφω^{vpaanms} ἐπιστολή^{nafs} περιέχω^{vppaafs} ὁ^{dams} τύπος^{namms}
 οὗτος^{rdams}. **v.26** Κλαύδιος^{namms} Λυσίας^{namms} ὁ^{ddms} κρατίστος^{admsn} ἡγεμόνος^{ndms} Φήλιξ^{ndms}
 χαίρω^{vnpa}. **v.27** ὁ^{dams} ἀνήρ^{namms} οὗτος^{rdams} συλλαμβάνω^{vrapams} ὑπὸ^p ὁ^{dgmnp} Ἰουδαίος^{agmpn}
 καί^c μέλλω^{vppaams} ἀναιρέω^{vnp} ὑπὸ^p αὐτός^{rgmp} ἐπίστημι^{vpaanms} σὺν^p ὁ^{ddms} στρατεύμα^{ndms}
 ἐξαίρετο^{viamls} αὐτός^{rpams} μανθάνω^{vpaanms} ὅτι^c Ῥωμαῖος^{anmsn} εἰμι^{vix3s}. **v.28** βούλομαι^{vppnmms}
 δέ^c γινώσκω^{vnaa} ὁ^{dafs} αἰτία^{nafs} διὰ^p ὅς^{rrafs} ἐγκαλέω^{viaa3p} αὐτός^{rdms} κατάγω^{vialls} αὐτός^{rpams} εἰς^p
 ὁ^{dams} συνέδριον^{namms} αὐτός^{rgmp}. **v.29** ὅς^{rrams} εὐρίσκω^{vialls} ἐγκαλέω^{vpppams} περὶ^p ζήτημα^{ngnp}
 ὁ^{dams} νόμος^{ngms} αὐτός^{rgmp} μηδεὶς^{aansn} δέ^c ἀξίος^{aansn} θανάτος^{ngms} ἢ^{xo} δεσμός^{ngmp} ἔγκλημα^{nans}
 ἔχω^{vppaams}. **v.30** μηνύω^{vrapgfs} δέ^c ἐγὼ^{rdp-s} ἐπιβουλή^{ngfs} εἰς^p ὁ^{dams} ἀνήρ^{namms} μέλλω^{vnpa} εἰμι^{vniξ}
 ὑπὸ^p ὁ^{dgmnp} Ἰουδαῖος^{agmpn} ἐξαυτῆς^{bo} πέμπω^{vialls} πρὸς^p σύ^{tpa-s} παραγγέλλω^{vpaanms} καί^c ὁ^{ddmp}
 κατήγορος^{ndmp} λέγω^{vnpa} ὁ^{damp} πρὸς^p αὐτός^{rpams} ἐπι^p σύ^{rg-s} ῥώννυμαι^{vdxp2s}. **v.31** ὁ^{dnamp}
 μὲν^{xo} οὖν^c στρατιώτης^{namp} κατὰ^p ὁ^{dans} διατάσσω^{vrxpans} αὐτός^{rdmp} ἀναλαμβάνω^{vpaanmp} ὁ^{dams}
 Παῦλος^{namms} ἄγω^{viaa3p} διὰ^p ὁ^d γῆς^{ngfs} εἰς^p ὁ^{dafs} Ἀντιπατρίς^{nafs}.

- 33 πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβολὴν, οἵτινες
 εἰσελθόντες εἰς τὴν Καισάρειαν, καὶ ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ
 34 ἡγεμόνι, παρέστησαν καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. ἀναγνοὺς δὲ ὁ ἡγε-
 μών, καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστί, καὶ πυθόμενος ὅτι
 35 ἀπὸ Κιλικίας, Διακούσομαί σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου
 παραγένωνται. ἐκέλευσέ τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ Ἡρώδου
 φυλάσσεσθαι.
- 24** Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας μετὰ τῶν
 πρεσβυτέρων καὶ ῥήτορος Τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν τῷ
 2 ἡγεμόνι κατὰ τοῦ Παύλου. κληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρξατο κα-
 τηγορεῖν ὁ Τέρτυλλος λέγων, Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διὰ
 3 σοῦ, καὶ κατορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει αὐτῷ διὰ τῆς σῆς
 3 προνοίας, πάντη τε καὶ πανταχοῦ ἀποδεχόμεθα, κράτιστε Φη-
 4 λιξ, μετὰ πάσης εὐχαριστίας. ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖον σε ἐγκόπτω,
 5 παρακαλῶ ἀκουσαί σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ ἐπιεικείᾳ. εὐρόν-
 τες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοιμὸν, καὶ κινουῖντα στάσιν πᾶσι τοῖς
 Ἰουδαίοις τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοστάτην τε τῆς τῶν Να-
 6 ζωραίων αἰρέσεως, ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπέειπε βεβηλῶσαι, ὃν καὶ
 ἐκρατήσαμεν καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἤθελήσαμεν κρίνειν.
 7 παρελθὼν δὲ Λυσίας ὁ χιλιάρχος μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν
 8 ἡμῶν ἀπήγαγεν, κελεύσας τοὺς κατηγόρους αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐ-
 πὶ σέ, παρ' οὗ δυνήσῃ, αὐτὸς ἀνακρίνας, περὶ πάντων τούτων

v.32 ὁδδῖς δέ^c ἐπαύριον^{bo} ἐάω^{vpaanmp} ὁδ^{damp} ἰππεύς^{namp} πορεύομαι^{vnpn} σὺν^p αὐτός^{ῖpdms}
 ὑποστρέφω^{vīaa3p} εἰς^p ὁδαῖς παρεμβολή^{nafs}. **v.33** ὅστις^{ῖrnmpp} εἰσερχομαι^{vpaanmp} εἰς^p ὁδαῖς
 Καισάρεια^{nafs} καί^c ἀναδιδοίμι^{vpaanmp} ὁδαῖς ἐπιστολή^{nafs} ὁδδms ἡγεμῶν^{ndms} παρίστημι^{vīaa3p}
 καί^c ὁδams Παῦλος^{nam} αὐτός^{ῖpdms}. **v.34** ἀναγινώσκω^{vpaanms} δέ^c ὁδnms ἡγεμῶν^{nms} καί^c
 ἐπερωτῶ^{vpaanms} ἐκ^p ποῖος^{ῖqgfs} ἐπαρχεία^{ngfs} εἰμί^{vīpx3s} καί^c πυθάνομαι^{vpadnms} ὅτι^c ἀπὸ^p
 Κιλικία^{ngfs}. **v.35** διακούω^{vīfd1s} σύ^{ῖrpg-s} φημί^{vīix3s} ὅταν^c καί^c ὁδnmpp κατήγορος^{nmmpp} σύ^{ῖrpg-s}
 παραγίνομαι^{vīsad3p} κελεύω^{vīaa3s} τέ^{xo} αὐτός^{ῖrams} ἐν^p ὁδdms πραιτωρίον^{ndms} ὁδgms Ἡρώδης^{ngms}
 φυλάσσω^{vmpm}. **24. v.1** μετὰ^p δέ^c πέντε^{tn} ἡμέρα^{nafp} καταβαίνω^{vīaa3s} ὁδnms ἀρχιερεὺς^{nms}
 Ἀνανίας^{nms} μετὰ^p ὁδgmp πρεσβύτερος^{agmnp} καί^c ῥήτορ^{ngms} Τέρτυλλος^{ngms} τι-οριγμς ὅστις^{ῖrnmpp}
 ἐμφανίζω^{vīaa3p} ὁδdms ἡγεμῶν^{ndms} κατὰ^p ὁδgms Παῦλος^{ngms}. **v.2** καλέω^{vῖpagsms} δέ^c
 αὐτός^{ῖrpgms} ἄρχω^{vīad3s} κατηγορέω^{vmpa} ὁδnms Τέρτυλλος^{nms} λέγω^{vῖpaanms} πολὺς^{agfsn} εἰρήνη^{ngfs}
 τυγχάνω^{vῖpaaanmp} διὰ^p σύ^{ῖrpg-s} καί^c κατόρθωμα^{ngmp} γίνομαι^{vῖpῖgnp} ὁδdms ἔθνος^{ndms} οὗτος^{ῖrdms} διὰ^p
 ὁδgῖς σός^{ῖrsgfs} πρόνοια^{ngfs}. **v.3** πάντη^{bo} τέ^{xo} καί^c πανταχοῦ^{bo} ἀποδέχομαι^{vῖpn1p} κράτιστος^{avmsn}
 Φηλιξ^{ngms} μετὰ^p πᾶς^{agfsn} εὐχαριστία^{ngfs}. **v.4** ἵνα^c δέ^c μή^{xo} ἐπὶ^p πολὺς^{aansc} σύ^{ῖrpa-s}
 ἐγκόπτω^{vῖspa1s} παρακαλέω^{vῖpa1s} ἀκούω^{vnaa} σύ^{ῖrpa-s} ἐγώ^{ῖrpg-p} συντόμως^{bo} ὁδdῖς σός^{ῖrsdῖς} ἐπιεικεία^{ndῖs}.
v.5 εὐρίσκομαι^{vῖpaanmp} γάρ^p ὁδams ἀνὴρ^{nams} οὗτος^{rdams} λοιμὸς^{nams} καί^c κινέω^{vῖpaaans} στάσις^{nafs}
 πᾶς^{admpn} ὁδdmp Ἰουδαίος^{admpn} ὁδdmp κατὰ^p ὁδαῖς οἰκουμένη^{nafs} πρωτοστάτης^{nams} τέ^{xo} ὁδgῖς
 ὁδgmp Ναζωραῖος^{ngmp} αἰρέσις^{ngfs}. **v.6** ὅς^{ῖrnmms} καί^c ὁδams ἱερὸν^{nans} πειράζω^{vīaa3s} βεβηλώω^{vnaa}
 ὅς^{ῖrams} καί^c κρατέω^{vīaa1p} καί^c κατὰ^p ὁδams ἡμέτερος^{ῖrsams} νόμος^{nams} θέλω^{vīaa1p} κρίνω^{vnpa}.
v.7 παρέρχομαι^{vῖpaaans} δέ^c Λυσίας^{nms} ὁδnms χιλιάρχος^{nms} μετὰ^p πολὺς^{agfsn} βία^{ngfs} ἐκ^p ὁδgῖp
 χεῖρ^{ngfp} ἐγώ^{ῖrpg-p} ἀπάγω^{vīaa3s}.

ἐπιγνῶναι ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. συνέθεντο δὲ καὶ οἱ 9
 Ἰουδαῖοι, φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν. Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, 10
 νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν, Ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε 11
 κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος, εὐθυμότερον τὰ περὶ ἑμαυ- 12
 τοῦ ἀπολογοῦμαι, δυναμένου σου γνῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσὶ 11
 μοι ἡμέραι ἢ δεκαδύο, ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων ἐν Ἱερου- 13
 σαλήμ, καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρὸν με πρὸς τινα διαλεγόμενον 12
 ἢ ἐπισύστασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὔτε 13
 κατὰ τὴν πόλιν. οὔτε παρασιῆσαι δύνανται περὶ ὧν νῦν κα- 13
 τηγοροῦσί μου. ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν ἦν 14
 λέγουσιν αἴρεσιν, οὕτω λατρεύω τῷ πατρῷ Θεῷ, πιστεύων πᾶσι 15
 τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς προφήταις γεγραμμένοις, ἐλπίδα 15
 ἔχων εἰς τὸν Θεόν, ἦν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν 16
 μέλλειν ἔσσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων. ἐν τούτῳ δὲ 16
 αὐτὸς ἀσκῶ, ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ 17
 τοὺς ἀνθρώπους δια παντός. δι' ἐτῶν δὲ πλείονων παρεγενόμην 17
 ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου καὶ προσφοράς, ἐν οἷς 18
 εὐρὸν με ἡgniσμένον ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου οὐδὲ μετὰ θο- 18
 ρύβου, τινὲς ἀπὸ τῆς Ἀσίας Ἰουδαῖοι, οὓς ἔδει ἐπὶ σοῦ παρεῖναι 19
 καὶ κατηγορεῖν εἴ τι ἔχοιεν πρὸς με. ἢ αὐτοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν, 20

v.8 κελεύω^{vpaanms} ὁδamp κατήγορος^{namp} αὐτός^{rpgms} ἔρχομαι^{vnhp} ἐπιπ^c σύ^{rpa-s} παρόπ^c ὅς^{rfgms}
 δύναμαι^{vid2s} αὐτός^{rpm} ἀνακρίνω^{vpaanms} περὶ^p πᾶς^{agnp} οὗτος^{rdgnp} ἐπιγνώσκω^{vnaa} ὅς^{rfgnp}
 ἐγὼ^{rpn-p} κατηγορέω^{vipa1p} αὐτός^{rpgms}. **v.9** συντίθημι^{viam3p} δέ^c καί^c ὁδmnp Ἰουδαῖος^{anmpn}
 φάσκω^{vppanmp} οὗτος^{rdamp} οὕτω^{bo} ἔχω^{vnpa}. **v.10** ἀποκρίνομαι^{viad3s} δέ^c ὁδnms Παῦλος^{nms}
 νεύω^{vpaagms} αὐτός^{rpdms} ὁδgms ἡγεμόνος^{ngms} λέγω^{vnpa} ἐκ^p πολὺς^{agnp} ἔτος^{ngnp} εἰμι^{vppxams} σύ^{rpa-s}
 κριτῆς^{nams} ὁδdns ἔθνος^{ndns} οὗτος^{rddns} ἐπίσταμαι^{vppnms} εὐθυμος^{bo} ὁδamp περὶ^p ἑμαυτοῦ^{rfgms}
 ἀπολογέομαι^{vipn1s}. **v.11** δύναμαι^{vppngms} σύ^{rpg-s} γινώσκω^{vnaa} ὅτι^c οὐ^{xo} πολὺς^{anfpc}
 εἰμι^{vipx3p} ἐγὼ^{rpd-s} ἡμέρα^{nnfp} ἧ^{xo} δεκαδύο^{tn} ἀπό^p ὅς^{rfgfs} ἀναβαίνω^{vial1s} προσκυνέω^{vfanms}
 ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.12** καί^c οὐτε^c ἐν^p ὁδdns ἱερόν^{ndms} εὐρίσκω^{viaa3p} ἐγὼ^{rpa-s} πρὸς^p
 τι-σριαμς διαλέγομαι^{vppnams} ἧ^{xo} ἐπισύστασις^{nafs} ποιέω^{vppaams} ὄχλος^{ngms} οὐτε^c ἐν^p ὁδdfp
 συναγωγῇ^{ndfp} οὐτε^c κατὰ^p ὁδα1s πόλις^{nafs}. **v.13** οὐτε^c παρίστημι^{vnaa} δύναμαι^{vipn3p} περὶ^p
 ὅς^{rfgnp} νῦν^{bo} κατηγορέω^{vipa3p} ἐγὼ^{rpg-s}. **v.14** ὁμολογέω^{vipal1s} δέ^c οὗτος^{rdans} σύ^{rpd-s} ὅτι^c
 κατὰ^p ὁδα1s ὁδός^{nafs} ὅς^{rrafs} λέγω^{vipa3p} αἴρεσις^{nafs} οὕτω^{bo} λατρεύω^{vipal1s} ὁδdns πατρῶος^{admsn}
 θεός^{ndms} πιστεύω^{vppanms} πᾶς^{adnpn} ὁδdnp κατὰ^p ὁδams νόμος^{nams} καί^c ὁδdmp προφήτης^{ndmp}
 γράφω^{vppx3p}. **v.15** ἐλπίς^{nafs} ἔχω^{vppanms} εἰς^p ὁδams θεός^{nams} ὅς^{rrafs} καί^c αὐτός^{rnhmp}
 οὗτος^{rdnmp} προσδέχομαι^{vipn3p} ἀνάστασις^{nafs} μέλλω^{vnpa} εἰμι^{vnhfs} νεκρός^{agmpn} δίκαιος^{agmpn} τε^{xo}
 καί^c ἀδικός^{agmpn}. **v.16** ἐν^p οὗτος^{rddns} δέ^c αὐτός^{rpmms} ἀσκέω^{vipal1s} ἀπρόσκοπος^{aa1fsn}
 συνείδησις^{nafs} ἔχω^{vnpa} πρὸς^p ὁδams θεός^{nams} καί^c ὁδamp ἀνθρωπος^{namp} διά^p πᾶς^{bo}. **v.17** διά^p
 ἔτος^{ngnp} δέ^c πολὺς^{agnpc} παραγίνομαι^{viad1s} ἐλεημοσύνη^{nafp} ποιέω^{vrfanms} εἰς^p ὁδans ἔθνος^{nans}
 ἐγὼ^{rpg-s} καί^c προσφορά^{nafp}. **v.18** ἐν^p ὅς^{rtdnp} εὐρίσκω^{viaa3p} ἐγὼ^{rpa-s} ἀγνίζω^{vppxams} ἐν^p
 ὁδdns ἱερόν^{ndns} οὐ^{xo} μετὰ^p ὄχλος^{ngms} οὐδέ^{bo} μετὰ^p θόρυθος^{ngms} τίς^{rnhmp} ἀπό^p ὁδgfs Ἀσία^{ngfs}
 Ἰουδαῖος^{anmpn}. **v.19** ὅς^{rmpap} δεῖ^{viiq3s} ἐπι^p σύ^{rpg-s} πάρεμι^{vnhp} καί^c κατηγορέω^{vnpa} εἰ^{qo} τι-σ-
 ριανς ἔχω^{vopa3p} πρὸς^p ἐγὼ^{rpa-s}.

- 21 εἴ τι εὖρον ἐν ἔμοι ἀδίκημα, σάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, ἢ
 22 περι μιᾶς ταύτης φωνῆς, ἧς ἔκραζα ἐσὼς ἐν αὐτοῖς, ὅτι Περι ἀ-
 23 νασιάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον ὑφ' ὑμῶν. Ἀκούσας
 24 δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ ἀνεβάλετο αὐτούς, ἀκριθέστερον εἰδὼς τὰ περι
 25 τῆς ὁδοῦ, εἶπων, Ὅταν Λυσίας ὁ χιλίαρχος καταβῆ, διαγνώσο-
 26 μαι τὰ καθ' ὑμᾶς, διαταξάμενος τε τῷ ἑκατοντάρχη τηρεῖσθαι
 27 τὸν Παῦλον, ἔχειν τε ἄνεσιν, καὶ μηδένα κωλύειν τῶν ἰδίων αὐ-
 28 τοῦ ὑπηρετεῖν ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ. Μετὰ δὲ ἡμέρας τινάς,
 29 παραγενόμενος ὁ Φῆλιξ σὺν Δρουσίλλῃ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ οὔσῃ
 30 Ἰουδαία, μετεπέμψατο τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περι τῆς
 31 εἰς Χριστὸν πίστεως. διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περι δικαιοσύνης
 32 καὶ ἐγκρατείας καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι, ἔμφο-
 33 βος γενόμενος ὁ Φῆλιξ ἀπεκρίθη, Τὸ νῦν ἔχον πορεύου, καιρὸν
 34 δὲ μεταλαβῶν μετακαλέσομαι σε, ἅμα δὲ καὶ ἐλπίζων ὅτι χρή-
 35 ματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου, ὅπως λύσῃ αὐτόν, διό
 36 καὶ πυκνότερον αὐτὸν μεταπεμπόμενος ὠμίλει αὐτῷ. διετίας δὲ
 37 πληρωθείσης, ἔλαβε διάδοχον ὁ Φῆλιξ Πόρκιον Φῆστον, θέλων τε
 38 χάριτας καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ κατέλιπε τὸν Παῦλον
 39 δεδεμένον.
- 25** Φῆστος οὖν ἐπιβάς τῇ ἐπαρχίᾳ, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς
 2 Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας. ἐνεφάνισαν δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς
 3 καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν

v. 20 ἡ^{xo} αὐτός^{rnpmp} οὗτος^{rdnmp} λέγω^{vdaa3p} εἰ^{qo} τις^{rians} εὐρίσκα^{v1aa3p} ἐν^p ἐγὼ^{rpd-s} ἀδίκημα^{nans}
 ἴσημι^{vpaagms} ἐγὼ^{rpg-s} ἐπι^p ὀδῆς^{ngms} συνεδριον^{ngns}. **v. 21** ἡ^{xo} περι^p εἰς^{ngfs} οὗτος^{rdgfs}
 φωνῆ^{ngfs} ὅς^{rrgfs} κράζω^{v1aa1s} ἴσημι^{vpxanms} ἐν^p αὐτός^{rpdmp} ὅτι^c περι^p ἀνάστασις^{ngfs} νεκρός^{agmpn}
 ἐγὼ^{rpn-s} κρίνω^{v1pp1s} σήμερον^{bo} ὑπὸ^p σύ^{rpg-p}. **v. 22** ἀκούω^{vpaanms} δέ^c οὗτος^{rnanp} ὀδῆς^{ngfs}
 Φῆλιξ^{znms} ἀναβάλλω^{v1aa3s} αὐτός^{rnpmp} ἀκριθῆς^{bo} οἶδα^{vpxanms} ὀδαν^p περι^p ὀδῆς^{ngfs} ὁδός^{ngfs}
 λέγω^{vpaanms} ὅταν^c Λυσίας^{nnms} ὀδῆς^{ngms} χιλιαρχός^{nnms} καταβαίνω^{vsaa3s} διαγινώσκω^{v1fd1s} ὀδαν^p
 κατὰ^p σύ^{rpa-p}. **v. 23** διατάσσω^{vpaanms} τέ^{xo} ὀδῆς^{ngms} ἑκατοντάρχης^{ndms} τηρέω^{vnpn} ὀδῆς^{ngms}
 Παῦλος^{nams} ἔχω^{vnpa} τέ^{xo} ἄνεσις^{vnafs} καὶ^c μηδεὶς^{aaans} κωλύω^{vnpa} ὀδῆς^{ngms} ἴδιος^{agmpn} αὐτός^{rpgms}
 ὑπηρετεῖω^{vnpa} ἡ^{xo} προσέρχομαι^{vnafs} αὐτός^{rpdms}. **v. 24** μετὰ^p δέ^c ἡμέρα^{nafp} τι-σριαφτι
 παραγίνομαι^{vpadnms} ὀδῆς^{ngms} Φῆλιξ^{znms} σὺν^p Δρουσίλλα^{ndfs} ὀδῆς^{ngms} γυνή^{ndfs} αὐτός^{rpgms} εἰμι^{vppxdfs}
 Ἰουδαίος^{adfsn} μεταπέμπομαι^{v1ad3s} ὀδῆς^{ngms} Παῦλος^{nams} καὶ^c ἀκούω^{v1aa3s} αὐτός^{rpgms} περι^p ὀδῆς^{ngfs}
 εἰς^p Χριστός^{nams} πίσις^{ngfs}. **v. 25** διαλέγομαι^{vppngms} δέ^c αὐτός^{rpgms} περι^p δικαιοσύνη^{ngfs}
 καὶ^c ἐγκρατεία^{ngfs} καὶ^c ὀδῆς^{ngms} κρίμα^{ngns} ὀδῆς^{ngms} μέλλω^{vppagns} εἰμι^{vnfz} ἔμφοδος^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms}
 ὀδῆς^{ngms} Φῆλιξ^{znms} ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} ὀδῆς^{ngms} νῦν^{bo} ἔχω^{vppaans} πορεύομαι^{vdnp2s} καιρός^{nams} δέ^c
 μεταλαμβάνω^{vpaanms} μετακαλέω^{v1fm1s} σύ^{rpa-s}. **v. 26** ἅμα^{bo} δέ^c καὶ^c ἐλπίζω^{vppanms} ὅτι^c
 χρεῖμα^{nanp} διδομι^{v1fp3s} αὐτός^{rpdms} ὑπὸ^p ὀδῆς^{ngms} Παῦλος^{ngms} ὅπως^{bo} λύω^{vsaa3s} αὐτός^{rpgms} διό^c
 καὶ^c πυκνός^{aanse} αὐτός^{rpgms} μεταπέμπομαι^{vppnms} ὀμῆλω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms}. **v. 27** διετία^{ngfs}
 δέ^c πληρῶς^{vppagfs} λαμβάνω^{v1aa3s} διάδοχος^{nams} ὀδῆς^{ngms} Φῆλιξ^{znms} Πόρκιος^{nams} Φῆστος^{nams}
 θέλω^{vppanms} τέ^{xo} χάρις^{nafp} κατατίθημι^{vnam} ὀδῆς^{ngms} Ἰουδαίος^{admpn} ὀδῆς^{ngms} Φῆλιξ^{znms} καταλείπω^{v1aa3s}
 ὀδῆς^{ngms} Παῦλος^{nams} δέ^c ὀδῆς^{ngms}. **25. v. 1** Φῆστος^{nnms} οὖν^c ἐπιβαίνω^{vpaanms} ὀδῆς^{ngms} ἐπαρχεία^{ndfs}
 μετὰ^p τρεῖς^{nafp} ἡμέρα^{nafp} ἀναβαίνω^{v1aa3s} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} ἀπὸ^p Καισαρεία^{ngfs}.

αὐτόν, αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμψηται αὐτόν 3
εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν ποιούντες ἀνελεῖν αὐτόν κατὰ τὴν ὁδόν.
ὁ μὲν οὖν Φῆστος ἀπεκρίθη, τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἐν Καισαρείᾳ, 4
ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι. οἱ οὖν δυνατοὶ ἐν ὑ- 5
μῖν, φησί, συγκαταβάντες, εἴ τι ἐστὶν ἄτοπον ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ,
κατηγορεύωσαν αὐτοῦ. Διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους 6
ἢ δέκα, καταβὰς εἰς Καισάρειαν, τῇ ἐπαύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ
βήματος ἐκέλευσε τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. παραγενομένου δὲ αὐ- 7
τοῦ, περιέστησαν οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι,
πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιάματα φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου, ἃ οὐκ 8
ἴσχυον ἀποδειξαι, ἀπολογουμένου αὐτοῦ ὅτι Οὔτε εἰς τὸν νόμον 8
τῶν Ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερόν, οὔτε εἰς Καίσαρά τι ἤμαρτον. ὁ 9
Φῆστος δὲ τοῖς Ἰουδαίοις θέλων χάριν καταθέσθαι, ἀποκριθεὶς
τῷ Παύλῳ εἶπε, Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβάς, ἐκεῖ περὶ τούτων
κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ· εἶπε δὲ ὁ Παῦλος, Ἐπὶ τοῦ βήματος Καίσα- 10
ρος ἐστὼς εἰμι, οὔ με δεῖ κρίνεσθαι, Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα,
ὥς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ καὶ ἄξιον 11
θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν, εἰ δὲ οὐδὲν
ἐστὶν ὧν οὔτοι κατηγοροῦσί μου, οὐδεὶς με δύναται αὐτοῖς χα-
ρίσασθαι. Καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. τότε ὁ Φῆστος συλλαλήσας 12
μετὰ τοῦ συμβουλίου ἀπεκρίθη, Καίσαρα ἐπικέκλησαι· ἐπὶ Καί-

v.2 ἐμφανίζω^{v1aa3p} δε^c αὐτός^{rpdm5} ὁ^{dnms} ἀρχιερέυς^{nnms} καί^c ὁ^{dnmp} πρῶτος^{anmpn} ὁ^{dgmP}
Ἰουδαῖος^{agmpn} κατὰ^p ὁ^{dgn5} Παῦλος^{ngms} καί^c παρακαλέω^{v1aa3p} αὐτός^{rpams}. **v.3** αἰτέω^{vppmmp}
χάρις^{nafs} κατὰ^p αὐτός^{rpams} ὅπως^{bo} μεταπέμψω^{vsad3s} αὐτός^{rpams} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{1p} ἐνέδρα^{nafs}
ποιεῖω^{vppanmp} ἀναφρέω^{vnaa} αὐτός^{rpams} κατὰ^p ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs}. **v.4** ὁ^{dnms} μὲν^{xo} οὖν^c
Φῆστος^{nnms} ἀποκρίνομαι^{viad3s} τηρέω^{vnpP} ὁ^{dams} Παῦλος^{nam5} ἐν^p Καισάρεια^{ndfs} ἑαυτοῦ^{rxams}
δέ^c μέλλω^{vnpa} ἐν^p τάχει^{ndns} ἐκπορεύομαι^{vnpP}. **v.5** ὁ^{dnmp} οὖν^c δυνατός^{anmpn} ἐν^p σύ^{rdp-p}
φημί^{v1px3s} συγκαταβαίνω^{vpaanmp} εἰ^{qo} τίς^{r1nns} εἴμι^{v1px3s} ἄτοπος^{annsn} ἐν^p ὁ^{dams} ἀνήρ^{ndms}
οὗτος^{rdams} κατηγορέω^{vdp3p} αὐτός^{rpams}. **v.6** διατρίβω^{vpaanms} δε^c ἐν^p αὐτός^{rpdm5} ἡμέρα^{nafp}
πολύς^{aaafp} ἤ^{xo} δέκα^{tn} καταβαίνω^{vpaanms} εἰς^p Καισάρεια^{nafs} ὁ^{ddfs} ἐπαύριον^{bo} καθίζω^{vpaanms}
ἐπὶ^p ὁ^{dgn5} βῆμα^{ngms} κελεύω^{v1aa3s} ὁ^{dams} Παῦλος^{nam5} ἄγω^{vnap}. **v.7** παραγίνομαι^{vpadgms}
δέ^c αὐτός^{rpams} περίστημι^{v1aa3p} ὁ^{dnmp} ἀπὸ^p Ἱεροσόλυμα^{ngnp} καταβαίνω^{vpxanmp} Ἰουδαῖος^{anmpn}
πολύς^{aanpP} καί^c βαρὺς^{aanpP} αἰτίωμα^{nanp} φέρω^{vppanmp} κατὰ^p ὁ^{dgn5} Παῦλος^{ngms} ὅς^{rranp} οὐ^{xo}
ἰσχύω^{v1aa3p} ἀποδεικνυμι^{vnaa}. **v.8** ἀπολογέομαι^{vpprngms} αὐτός^{rpams} ὅτι^c οὔτε^c εἰς^p ὁ^{dams}
νόμος^{nam5} ὁ^{dgmP} Ἰουδαῖος^{agmpn} οὔτε^c εἰς^p ὁ^{dans} ἱερόν^{nans} οὔτε^c εἰς^p Καίσαρα^{nam5} τι-οριανς
ἀμαρτάνω^{v1aa1s}. **v.9** ὁ^{dnms} Φῆστος^{nnms} δε^c ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{admpn} θέλω^{vpaanms} χάρις^{nafs}
κατατίθημι^{vnam} ἀποκρίνομαι^{vpaonms} ὁ^{dnms} Παῦλος^{ndms} λέγω^{v1aa3s} θέλω^{vpa2s} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}
ἀναβαίνω^{vpaanms} ἐκεῖ^{bo} περὶ^p οὗτος^{rdgnP} κρίνω^{vnpP} ἐπὶ^p ἐγὼ^{rpG-s}. **v.10** λέγω^{v1aa3s} δε^c ὁ^{dnms}
Παῦλος^{nnms} ἐπὶ^p ὁ^{dgn5} βῆμα^{ngms} Καίσαρ^{ngms} ἴστημι^{vpxanms} εἰμι^{v1px1s} ὅς^{bo} ἐγὼ^{rp-a-s} δεῖ^{v1pq3s}
κρίνω^{v1aa3s} Ἰουδαῖος^{aanpP} οὐδεὶς^{aaansn} ἀδικέω^{v1aa1s} ὡς^{bo} καί^c σύ^{rrp-n-s} καλός^{bo} ἐπιγινώσκω^{v1pa2s}.
v.11 ἐγὼ^{qo} μὲν^{xo} γάρ^c ἀδικέω^{v1pals} καί^c ἄξιός^{aaansn} ἐστί^{ngms} θάνατος^{v1aa1s} τι-οριανς οὐ^{xo}
παραίτομαι^{v1p1s} ὁ^{dans} ἀποθνήσκω^{vnaa} εἰ^{qo} δε^c οὐδεὶς^{annsn} εἴμι^{v1px3s} ὅς^{rrgnp} οὗτος^{rdmp}
κατηγορέω^{v1pa3p} ἐγὼ^{rpG-s} οὐδεὶς^{anfsn} ἐγὼ^{rp-a-s} δύναμαι^{v1p1s} αὐτός^{rpdm5} χαρίζομαι^{vnaa} Καίσαρ^{nam5}
ἐπικαλέω^{v1p1s}.

13 σαρα πορεύση. Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν, Ἀγρίππας ὁ
 βασιλεὺς καὶ Βερνίκη κατήντησαν εἰς Καισάρειαν, ἀσπασόμενοι
 14 τὸν Φῆστον. ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ Φῆστος τῷ
 βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν Παῦλον, λέγων, Ἄνῆρ τις ἐστι κατα-
 15 λειμμένος ὑπὸ Φήλικος δέσμιος, περὶ οὗ, γενομένου μου εἰς
 Ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἱ-
 16 ουδαίων, αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην. πρὸς οὓς ἀπεκρίθη, ὅτι
 οὐκ ἔστιν ἔθος Ῥωμαίοις χαρίζεσθαι τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπόλειαν,
 πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγοροὺς,
 17 τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. συνελθόντων
 οὗν αὐτῶν ἐνθάδε, ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἐξῆς κα-
 18 θίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα, περὶ οὗ
 σταθέντες οἱ κατήγοροι οὐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον ὧν ὑπενόουν
 19 ἐγώ, ζητήματα δὲ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς
 αὐτόν, καὶ περὶ τίνος Ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ Παῦλος
 20 ζῆν. ἀπορούμενος δὲ ἐγώ εἰς τὴν περὶ τούτου ζήτησιν, ἔλεγον,
 εἰ βούλοιο πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, κάκεῖ κρίνεσθαι περὶ
 21 τούτων. τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτόν εἰς
 τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτόν, ἕως οὗ
 22 πέμψω αὐτόν πρὸς Καίσαρα. Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Φῆστον ἔφη,
 Ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. ὁ δὲ, Αὔριον, φη-

v.12 τότε^{bo} ὁ^{dnms} Φῆστος^{nnms} συλλαλέω^{vpaanms} μετὰ^p ὁ^{dgnms} συμβούλιον^{ngns} ἀποκρίνομαι^{viad3s}
 Καίσαρ^{nams} ἐπικαλέω^{vixm2s} ἐπι^p Καίσαρ^{nams} πορεύομαι^{vid2s}. **v.13** ἡμέρα^{ngfp} δέ^c
 διαίνομαι^{vpadgfp} τι-οριγφ^p Ἀγρίππας^{nnms} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} καί^c Βερνίκη^{nnfs} καταντάω^{viaa3p}
 εἰς^p Καισάρεια^{nafs} ἀπάζομαι^{vpidnmp} ὁ^{dams} Φῆστος^{nams}. **v.14** ὡς^{bo} δέ^c πολὺς^{aafpc}
 ἡμέρα^{nafp} διατρίβω^{viaa3p} ἐκεῖ^{bo} ὁ^{dnms} Φῆστος^{nnms} ὁ^{ddms} βασιλεὺς^{ndms} ἀνατίθημι^{viam3s} ὁ^{damp}
 κατὰ^p ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} λέγω^{vppanms} ἀνῆρ^{nnms} τις^{rinms} εἰμι^{vipx3s} καταλείπω^{vpxnms} ὑπὸ^p
 Φήλικος^{ngms} δέσμιος^{nnms}. **v.15** περὶ^p ὅς^{rrgms} γίνομαι^{vpadgms} ἐγώ^{rrg-s} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}
 ἐμφανίζω^{viaa3p} ὁ^{dnmp} ἀρχιερεὺς^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} πρεσβύτερος^{anmpn} ὁ^{dgmpr} Ἰουδαίος^{agmpn}
 αἰτέω^{vppmmp} κατὰ^p αὐτός^{rrgms} δίκην^{nafs}. **v.16** πρὸς^p ὅς^{rramp} ἀποκρίνομαι^{viad1s} ὅτι^c οὐ^{xo}
 εἰμι^{vipx3s} ἔθος^{nnms} Ῥωμαῖος^{admpn} χαρίζομαι^{vnpn} τι-οριαμς ἄνθρωπος^{nams} εἰς^p ἀπόλεια^{nafs} πρὶν^{bo}
 ἢ^{xo} ὁ^{dnms} κατηγορῶ^{vppnms} κατὰ^p πρόσωπον^{nams} ἔχω^{vopa3s} ὁ^{damp} κατήγορος^{namp} τόπος^{nams} τε^{xo}
 ἀπολογία^{ngfs} λαμβάνω^{vooa3s} περὶ^p ὁ^{dgnms} ἐγκλημα^{ngns}. **v.17** συνέρχομαι^{vpaagmp} οὖν^c αὐτός^{rrgmp}
 ἐνθάδε^{bo} ἀναβολὴ^{nafs} μηδεῖς^{aafsn} ποιῶ^{vpanms} ὁ^{ddfs} ἐξῆς^{bo} καθίζω^{vpaanms} ἐπι^p ὁ^{dgnms} βῆμα^{ngns}
 κελεύω^{viaa1s} ἄγω^{vnap} ὁ^{dams} ἀνῆρ^{nams}. **v.18** περὶ^p ὅς^{rrgms} ἴστημι^{vrapnmp} ὁ^{dnmp} κατήγορος^{nnmp}
 οὐδεῖς^{aafsn} αἰτία^{nafs} ἐπιφέρω^{via2p} ὅς^{rrgmp} ὑπονοῶ^{vial1s} ἐγώ^{rrp-n-s}. **v.19** ζήτημα^{namp} δέ^c τι-οριαντ
 περὶ^p ὁ^{dgnfs} ἴδιος^{agfsn} δεισιδαιμονία^{ngfs} ἔχω^{via3p} πρὸς^p αὐτός^{rrpams} καί^c περὶ^p τι-οριγμς Ἰησοῦς^{ngms}
 θνήσκω^{vpxagms} ὅς^{rrams} φάσκο^{via3s} ὁ^{dnms} Παῦλος^{nnms} ζῶ^{vnpa}. **v.20** ἀπορέω^{vppmms} δέ^c
 ἐγώ^{rrp-n-s} εἰς^p ὁ^{dafs} περὶ^p οὗτος^{rdgms} ζήτησις^{nafs} λέγω^{vial1s} εἰ^{qo} βούλομαι^{vopn3s} πορεύομαι^{vnpn}
 εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{ip} κάκεῖ^{bo} κρίνω^{vnpmp} περὶ^p οὗτος^{rdgmp}. **v.21** ὁ^{dgnms} δέ^c Παῦλος^{ngms}
 ἐπικαλέω^{vpaigms} τηρέω^{vnap} αὐτός^{rrpams} εἰς^p ὁ^{dafs} ὁ^{dgnms} σεβαστός^{agmsn} διάγνωσις^{nafs} κελεύω^{vial1s}
 τηρέω^{vnpmp} αὐτός^{rrpams} ἕως^c ὅς^{bo} πέμψω^{vsaal1s} αὐτός^{rrpams} πρὸς^p Καίσαρ^{nams}.

σίν, ἀκούσῃ αὐτοῦ. Τῇ οὖν ἐπαύριον, ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα 23
καὶ τῆς Βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας, καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ
ἀκροατήριον, σὺν τε τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσι τοῖς κατ' ἐξοχὴν
οὔσι τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος τοῦ Φῆστου, ἤχθη ὁ Παῦλος.
καὶ φησιν ὁ Φῆστος, Ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμπα- 24
ρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν
Ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, ἐπιβο-
ῶντες μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν μηκέτι. ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος μηδὲν 25
ἄξιον θανάτου αὐτὸν πεπραχέναι, καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλε-
σαμένου τὸν Σεβαστόν, ἔκρινα πέμπειν αὐτόν. περὶ οὗ ἀσφαλές 26
τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω. διὸ προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ
μάλιστα ἐπὶ σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὅπως τῆς ἀνακρίσεως γενο-
μένης σχῶ τί γράψαι. ἄλογον γάρ μοι δοκεῖ, πέμποντα δέσμιον, 27
μὴ καὶ τὰς κατ' αὐτοῦ αἰτίας σημάναι.

Ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐπιτρέπεται σοι ὑπὲρ σε- 26
αυτοῦ λέγειν. τότε ὁ Παῦλος ἀπελογοῖτο, ἐκτείνας τὴν χεῖρα,
Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ἤ- 2
γημαι ἑμαυτὸν μακάριον μέλλων ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ σήμερον,
μάλιστα γνώστην ὄντα σὲ εἰδῶς πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους ἔθῶν 3
τε καὶ ζητημάτων, διὸ δέομαί σου, μακροθύμως ἀκούσαί μου.
τὴν μὲν οὖν βίωσίν μου τὴν ἐκ νεότητος, τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομέ- 4

v.22 Ἀγρίππας^{nms} δέ^c πρὸς^p ὁ^{dams} Φῆστος^{nams} φημί^{vix3s} βούλομαι^{viin1s} καί^c αὐτός^{rgms}
ὁ^{dams} ἀνθρῶπος^{ngms} ἀκούω^{vnaa} ὁ^{dams} δέ^c αὐριον^{bo} φημί^{vix3s} ἀκούω^{vifd2s} αὐτός^{rgms}.
v.23 ὁ^{ddfs} οὖν^c ἐπαύριον^{bo} ἔρχομαι^{vpaags} ὁ^{dams} Ἀγρίππας^{ngms} καί^c ὁ^{dams} Βερνίκη^{ngfs}
μετὰ^p πολὺς^{agfsn} φαντασία^{ngfs} καί^c εἰσερχομαι^{vpaagmp} εἰς^p ὁ^{dams} ἀκροατήριον^{nans} σὺν^p τέ^{xo}
ὁ^{ddmp} χιλιάρχος^{ndmp} καί^c ἀνήρ^{ndmp} ὁ^{ddmp} κατὰ^p ἐξοχή^{nafs} εἰμί^{vppxndmp} ὁ^{dams} πόλις^{ngfs} καί^c
κελεύω^{vpaags} ὁ^{dams} Φῆστος^{ngms} ἀγ^{vnap3s} ὁ^{dams} Παῦλος^{nms}. **v.24** καί^c φημί^{vix3s} ὁ^{dams}
Φῆστος^{nms} Ἀγρίππας^{nms} βασιλεύς^{nms} καί^c πᾶς^{anmpn} ὁ^{dmp} συμπάρειμι^{vppxnm} ἐγὼ^{rgd-p}
ἀνήρ^{nmpr} θεωρῶ^{vpa2p} οὗτος^{rdams} περὶ^p ὅς^{rgms} πᾶς^{ansn} ὁ^{dams} πλῆθος^{nms} ὁ^{dmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}
ἐντυγχάνω^{vaa3p} ἐγὼ^{rgd-p} ἐ^{xo} Ἱεροσόλυμα^{ndmp} καί^c ἐνθάδε^{bo} ἐπιβοάω^{vppanmp} μὴ^{xo} δεῖ^{vnpq}
ζῶ^{vnpa} αὐτός^{rgams} μηκέτι^{bo}. **v.25** ἐγὼ^{rgn-s} δέ^c καταλαβάνω^{vpanms} μηδεὶς^{aansn} ἄξιος^{aansn}
θάνατος^{ngms} αὐτός^{rgams} πρόσσω^{vixa} καί^c αὐτός^{rgms} δέ^c οὗτος^{rdams} ἐπικαλέω^{vnamgs} ὁ^{dams}
σεβαστός^{aansn} κρίνω^{vial1s} πέμπω^{vnpa} αὐτός^{rgams}. **v.26** περὶ^p ὅς^{rgms} ἀσφαλῆς^{aansn} τι-σ-
ριανς γράφω^{vnaa} ὁ^{dams} κύριος^{ndms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipal1s} διὸ^c προάγω^{vial1s} αὐτός^{rgams} ἐπὶ^p σὺ^{rgams}
καί^c μάλιστα^{bo} ἐπὶ^p σὺ^{rgams} Ἰουδαῖος^{nms} βασιλεύς^{nms} Ἀγρίππας^{nms} ὅπως^{bo} ὁ^{dams} ἀνακρισις^{ngfs} γίνομαι^{vpadgfs}
ἔχω^{vsa1s} τίς^{rians} γράφω^{vnaa}. **v.27** ἄλογος^{aansn} γάρ^c ἐγὼ^{rgd-s} δοκέω^{vpa3s} πέμπω^{vppaams}
δέσμιος^{nams} μὴ^{xo} καί^c ὁ^{dafp} κατὰ^p αὐτός^{rgms} αἰτία^{ngfs} σημαίνω^{vnaa}. **26. v.1** Ἀγρίππας^{nms}
δέ^c πρὸς^p ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} φημί^{vix3s} ἐπιτρέπω^{vipp3s} σὺ^{rgd-s} ὑπὲρ^p σεαυτοῦ^{rxgms} λέγω^{vnpa} τότε^{bo}
ὁ^{dams} Παῦλος^{nms} ἀπολογοῖμαι^{viin3s} ἐκτείνω^{vpaanfs} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafs}. **v.2** περὶ^p πᾶς^{agmpn} ὅς^{rgmpn}
ἐγκαλέω^{vipp1s} ὑπὸ^p Ἰουδαῖος^{agmpn} βασιλεύς^{nms} Ἀγρίππας^{nms} ἡγόμαι^{vixn1s} ἑμαυτοῦ^{rxams}
μακάριος^{aansn} μέλλω^{vppanms} ἀπολογοῖμαι^{vnpn} ἐπὶ^p σὺ^{rg-s} σήμερον^{bo}. **v.3** μάλιστα^{bo}
γνώστης^{nams} εἰμί^{vppxams} σὺ^{rga-s} οἶδα^{vrxanms} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgnp} κατὰ^p Ἰουδαῖος^{aampn} ἔθος^{ngpr} τέ^{xo}
καί^c ζητημα^{ngpr} διὸ^c δέομαι^{vipn1s} σὺ^{rg-s} μακροθύμως^{bo} ἀκούω^{vnaa} ἐγὼ^{rg-s}.

νην ἐν τῷ ἔθνει μου ἔν Ἱεροσολύμοις, ἴσασι πάντες οἱ Ἰουδαῖοι,
 5 προγινώσκοντές με ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ τὴν
 ἀκριβεστάτην αἴρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας ἔζησα Φαρισαῖος.
 6 καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας γενομένης
 7 ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἕστηκα κρινόμενος, εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡ-
 μῶν ἐν ἐκτενεῖα νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον ἐλπίζει καταντῆσαι,
 8 περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι, βασιλεῦ Ἀγρίππα, ὑπὸ τῶν Ἰου-
 8 δαίων. τί ἄπιστον κρίνεται παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει·
 9 ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου
 10 δεῖν πολλὰ ἐναντία πράξαι, ὃ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ
 πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ φυλακαῖς κατέκλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρ-
 χιερέων ἐξουσίαν λαθῶν, ἀναιρουμένων τε αὐτῶν κατήνεγκα ψῆ-
 11 φον. καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις τιμωρῶν αὐτοὺς,
 ἠνάγκαζον βλασφημεῖν, περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς, ἐδί-
 12 ωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. ἐν οἷς καὶ πορευόμενος εἰς
 τὴν Δαμασκὸν μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν ἀρχιε-
 13 ρέων, ἡμέρας μέσης, κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν
 ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου, περιλάμπαν με φῶς καὶ τοὺς
 14 σὺν ἐμοὶ πορευομένους. πάντων δὲ καταπεσόντων ἡμῶν εἰς τὴν
 γῆν, ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρὸς με καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραϊδὶ
 διαλέκτῳ, Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις· σκληρόν σοι πρὸς κέντρα

v.4 ὁ^{dafs} μέν^{xo} οὖν^c βίωσις^{nafs} ἐγὼ^{rgp-s} ὁ^{dafs} ἐκ^p νεότης^{ngfs} ὁ^{dafs} ἀπό^p ἀρχῆ^{ngfs} γίνομαι^{vpadafs}
 ἐν^p ὁ^{ddns} ἔθνος^{ndns} ἐγὼ^{rgp-s} ἐν^p Ἱεροσόλυμα^{ndnp} ἴσημ^{vixa3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnpn} Ἰουδαῖος^{anmpn}.
v.5 προγινώσκω^{vppanmp} ἐγὼ^{rgp-s} ἄνωθεν^{bo} ἐάν^{qo} θέλω^{vspa3p} μαρτυρέω^{vnpa} ὅτι^c κατὰ^p ὁ^{dafs}
 ἀκριβῆς^{aafgs} αἴρεσις^{nafs} ὁ^{dafs} ἡμέτερος^{rsgfs} θρησκεία^{ngfs} ζῶω^{viala1s} Φαρισαῖος^{nnms}. **v.6** καί^c
 νῦν^{bo} ἐπι^p ἐλπίς^{ndfs} ὁ^{dafs} πρὸς^p ὁ^{damp} πατήρ^{namp} ἐπαγγελία^{ngfs} γίνομαι^{vpadgfs} ὑπό^p ὁ^{dgms}
 θεός^{ngms} ἴστημ^{vixa1s} κρίνω^{vppnnms}. **v.7** εἰς^p ὅς^{rtafs} ὁ^{dnnms} δωδεκάφυλον^{nnms} ἐγὼ^{rgp-p} ἐν^p
 ἐκτενεῖα^{ndfs} νύξ^{nafs} καί^c ἡμέρα^{nafs} λατρεύω^{vppanms} ἐλπίζω^{vipa3s} καταντάω^{vnaa} περὶ^p ὅς^{rtafs}
 ἐλπίς^{ngfs} ἐγκαλέω^{vipp1s} βασιλεύς^{nvms} Ἀγρίππας^{nvms} ὑπό^p ὁ^{dgmp} Ἰουδαῖος^{agmpn}. **v.8** τίς^{rtafs}
 ἄπιστος^{aamnsp} κρίνω^{vipp3s} παρὰ^p σὺ^{rpd-p} εἶ^{qo} ὁ^{dnnms} θεός^{nnms} νεκρός^{aampn} ἐγείρω^{vipa3s}.
v.9 ἐγὼ^{rgp-s} μέν^{xo} οὖν^c δοκέω^{viala1s} ἐμαυτοῦ^{rxdmns} πρὸς^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgms}
 Ναζωραῖος^{ngms} δεῖ^{vnpq} πολὺς^{aampn} ἐναντίος^{aampn} πράσσω^{vnaa}. **v.10** ὅς^{rtafs} καί^c ποίω^{viala1s}
 ἐν^p Ἱεροσόλυμα^{ndnp} καί^c πολὺς^{aampn} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn} ἐγὼ^{rgp-s} φυλακῆ^{ndfp} κατακλείω^{viala1s}
 ὁ^{dafs} παρὰ^p ὁ^{dgmp} ἀρχιερεὺς^{ngmp} ἐξουσία^{nafs} λαμβάνω^{vpaanms} ἀναιρέω^{vpprgmp} τε^{xo} αὐτός^{rgmp}
 καταφέρω^{viala1s} ψῆφος^{nafs}. **v.11** καί^c κατὰ^p πᾶς^{aafpn} ὁ^{dafp} συναγωγῆ^{nafp} πολλάκις^{bo}
 τιμωρέω^{vppanms} αὐτός^{rgamp} ἀναγκάζω^{viala1s} βλασφημέω^{vnpa} περισσῶς^{bo} τε^{xo} ἐμμαινόμεν^{vppnnms}
 αὐτός^{rgdmp} διώκω^{viala1s} ἕως^c καί^c εἰς^p ὁ^{dafp} ἔξω^{bo} πόλις^{nafp}. **v.12** ἐν^p ὅς^{rtdnp} καί^c
 πορευομαί^{vppnnms} εἰς^p ὁ^{dafs} Δαμασκός^{nafs} μετὰ^p ἐξουσία^{ngfs} καί^c ἐπιτροπῆ^{ngfs} ὁ^{dgfs} παρὰ^p ὁ^{dgmp}
 ἀρχιερεὺς^{ngmp}. **v.13** ἡμέρα^{ngfs} μέσος^{agfsn} κατὰ^p ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὁράω^{viala1s} βασιλεύς^{nvms}
 οὐρανόθεν^{bo} ὑπὲρ^p ὁ^{dafs} λαμπρότης^{nafs} ὁ^{dgms} ἡλιος^{ngms} περιλάμπω^{vpaanms} ἐγὼ^{rgp-s} φῶς^{nans} καί^c
 ὁ^{damp} σὺν^p ἐγὼ^{rgp-s} πορευομαί^{vppanmp}.

λακτίζειν. ἐγὼ δὲ εἶπον, Τίς εἶ, Κύριε. ὁ δὲ εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι 15
 Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στηθὶ ἐπὶ τοὺς πό- 16
 δας σου, εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαι σε ὑπηρέτην
 καὶ μάρτυρα ὧν τε εἶδες, ὧν τε ὀφθήσομαί σοι, ἐξαιρούμενός 17
 σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἔθνων, εἰς οὓς νῦν σε ἀποστέλλω, ἀ- 18
 νοῖζαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπιστρέψαι ἀπὸ σκοτόους εἰς φῶς,
 καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ ἐπὶ τὸν Θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς
 ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ κληρὸν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει τῇ εἰς
 ἐμέ. ὅθεν, βασιλεῦ Ἀγρίππα, οὐκ ἐγενόμην ἀπειθής τῇ οὐρανίῳ 19
 ὀπτασίᾳ, ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῶ πρῶτον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς 20
 πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς Ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπήγγελλον
 μετανοεῖν, καὶ ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα
 πράσσοντας. ἔνεκα τούτων με οἱ Ἰουδαῖοι συλλαβόμενοι ἐν τῷ ἰ- 21
 ερωῶ, ἐπειρῶντο διαχειρίσασθαι. ἐπικουρίας οὖν τυχῶν τῆς παρὰ 22
 τοῦ Θεοῦ, ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἔσθηκα μαρτυρούμενος μικρῶ
 τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέγων ὧν τε οἱ προφηταὶ ἐλάλησαν
 μελλόντων γίνεσθαι καὶ Μωσῆς, εἰ παθητὸς ὁ Χριστός, εἰ πρῶ- 23
 τος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλλει καταγγέλλειν τῷ λαῷ καὶ
 τοῖς ἔθνεσι. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου, ὁ Φῆστος μεγάλη 24
 τῇ φωνῇ ἔφη, Μαίνη, Παῦλε, τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν

v.14 πᾶς^{agmpn} δέ^c καταπίπτω^{vpaagmp} ἐγὼ^{rgp-p} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἀκούω^{viala1s} φωνή^{nafs} λαλέω^{vppaafs}
 πρὸς^p ἐγὼ^{ra-s} καί^c λέγω^{vppaafs} ὁ^{ddfs} ἔθραις^{ndfs} διάλεκτος^{ndfs} Σαούλ^{1p} Σαούλ^{1p} τίς^{rqans} ἐγὼ^{ra-s}
 διώκω^{vpa2s} σκληρὸς^{annsn} σὺ^{rp-d-s} πρὸς^p κέντρον^{nanp} λακτίζω^{vnpa}. **v.15** ἐγὼ^{rp-n-s} δε^c λέγω^{viala1s}
 τίς^{rqnms} εἰμι^{vipx2s} κύριος^{nvms} ὁ^{dnms} δε^c λέγω^{viala3s} ἐγὼ^{rp-n-s} εἰμι^{vipx1s} Ἰησοῦς^{nnms} ὅς^{rgrams} σὺ^{rp-n-s}
 διώκω^{vpa2s}. **v.16** ἀλλά^c ἀνίστημι^{vdaa2s} καί^c ἴσθημι^{vdaa2s} ἐπι^p ὁ^{damp} πούς^{nanp} σὺ^{rp-g-s} εἰς^p
 οὐτός^{rdans} γάρ^c ὁράω^{vialp1s} σὺ^{rp-d-s} προχειρίζομαι^{vnad} σὺ^{rp-a-s} ὑπηρέτης^{namd} καί^c μάρτυς^{namd}
 ὅς^{rtrgnp} τέ^{xo} ὁράω^{viala2s} ὅς^{rtrgnp} τέ^{xo} ὁράω^{vifp1s} σὺ^{rp-d-s}. **v.17** ἐξαιρέω^{vppmms} σὺ^{rp-a-s} ἐκ^p ὁ^{dgms}
 λαός^{ngms} καί^c ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} εἰς^p ὅς^{rtramp} νῦν^{bo} σὺ^{rp-a-s} ἀποστέλλω^{vipa1s}. **v.18** ἀνοίγω^{vnaa}
 ὀφθαλμὸς^{namp} αὐτός^{rgmp} καί^c ἐπιστρέφω^{vnaa} ἀπὸ^p σκοτός^{ngns} εἰς^p φῶς^{nans} καί^c ὁ^{dgrfs} ἐξουσία^{ngfs}
 ὁ^{dgms} Σατανᾶς^{ngms} ἐπι^p ὁ^{dams} θεός^{nams} ὁ^{dgms} λαμβάνω^{vnaa} αὐτός^{rtramp} ἄφεσις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp}
 καί^c κληρὸς^{nams} ἐν^p ὁ^{ddmp} ἀγιάζω^{vpxdmp} πίσις^{ndfs} ὁ^{dgrfs} εἰς^p ἐγὼ^{ra-s}. **v.19** ὅθεν^{bo}
 βασιλεύς^{nvms} Ἀγρίππας^{nvms} οὐ^{xo} γίνομαι^{ndfs} ἀπειθής^{adns} οὐράνιος^{adfsn} ὀπταίης^{ndfs}.
v.20 ἀλλά^c ὁ^{ddmp} ἐν^p Δαμασκός^{ndfs} πρῶτος^{bo} καί^c Ἱεροσόλυμα^{ndnp} εἰς^p πᾶς^{aafsn} τέ^{xo} ὁ^{dafs}
 χώρα^{nafs} ὁ^{dgrfs} Ἰουδαία^{ngfs} καί^c ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ἀπαγγέλλω^{viala1s} μετανοεῖν^{vnpa} καί^c ἐπιστρέφω^{vnpa}
 ἐπι^p ὁ^{dams} θεός^{nams} ἄξιος^{aanpn} ὁ^{dgrfs} μετάνοια^{ngfs} ἔργον^{nanp} πράσσω^{vppaamp}. **v.21** ἔνεκα^{bo}
 οὗτος^{rtdnp} ἐγὼ^{ra-s} ὁ^{ddmp} Ἰουδαῖος^{anmpn} συλλαμβάνω^{vppanmp} ἐν^p ὁ^{ddns} ἱερόν^{ndns} πειράσομαι^{vinn3p}
 διαχειρίζω^{vnam}. **v.22** ἐπικουρία^{ngfs} οὖν^c τυχῶν^{vpaanms} ὁ^{dgrfs} παρὰ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἄχρι^p
 ὁ^{dgrfs} ἡμέρα^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} ἴσθημι^{vixal1s} μαρτυρέω^{vpppnms} μικρός^{admsn} τέ^{xo} καί^c μέγας^{admsn}
 οὐδεὶς^{aansn} ἐκτός^{bo} λέγω^{vppanms} ὅς^{rtrgnp} τέ^{xo} ὁ^{ddmp} προφήτης^{nnmp} λαλέω^{viala3p} μέλλω^{vppagnp}
 γίνομαι^{vnpn} καί^c Μωσῆς^{nnms}. **v.23** εἰ^{qo} παθητός^{anmsn} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} εἰ^{qo} πρῶτος^{anmsn}
 ἐκ^p ἀνάστασις^{ngfs} νεκρός^{agmpn} φῶς^{nans} μέλλω^{vipa3s} καταγγέλλω^{vnpa} ὁ^{ddms} λαός^{ndms} καί^c ὁ^{ddnp}
 ἔθνος^{ndnp}.

25 περιτρέπει. ὁ δέ, Οὐ μαίνομαι, φησί, κράτιστε Φῆστε, ἀλλ' ἀ-
 26 ληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι. ἐπίσταται γὰρ
 περὶ τούτων ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος λαλῶ,
 λανθάνειν γὰρ αὐτὸν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐδέν, οὐ γὰρ ἔστιν
 27 ἐν γωνίᾳ πεπραγμένον τοῦτο. πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα, τοῖς
 28 προφήταις· οἶδα ὅτι πιστεύεις. ὁ δὲ Ἀγρίππας πρὸς τὸν Παῦλον
 29 ἔφη, Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις Χριστιανὸν γενέσθαι. ὁ δὲ Παῦλος εἶ-
 πεν, Εὐξαιμην ἂν τῷ Θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον σε,
 ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀκούοντάς μου σήμερον, γενέσθαι τοιού-
 30 τους ὁποῖος κἀγὼ εἰμι, παρεκτός τῶν δεσμῶν τούτων. Καὶ ταῦτα
 εἰπόντος αὐτοῦ, ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν, ἦ τε Βερνίκη,
 31 καὶ οἱ συγκαθήμενοι αὐτοῖς, καὶ ἀναχωρήσαντες ἐλάλουν πρὸς
 ἀλλήλους, λέγοντες ὅτι Οὐδὲν θανάτου ἄξιον ἢ δεσμῶν πράσσει
 32 ὁ ἄνθρωπος οὗτος. Ἀγρίππας δὲ τῷ Φῆστῳ ἔφη, Ἀπολελύσθαι
 ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο Καίσαρα.
 27 Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρεδίδουν
 τὸν τε Παῦλον καὶ τινες ἐτέρους δεσμώτας ἑκατοντάρχη, ὀνόματι
 2 Ἰουλίῳ, σπείρης Σεβαστῆς. ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῶ,
 μέλλοντες πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν τόπους, ἀνήχθημεν, ὄντος
 3 σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου Μακεδόνης Θεσσαλονικέως. τῇ τε ἐτέρῳ
 κατήχθημεν εἰς Σιδῶνα, φιλανθρώπως τε ὁ Ἰούλιος τῷ Παύλῳ

v.24 οὗτος<sup>rdanp δε^c αὐτός^{rpqms} ἀπολογέομαι^{vppngms} ὁ^{dnmms} Φῆστος^{nnms} μέγας^{adfsn} ὁ^{ddfs} φωνή^{ndfs}
 φημί^{vix3s} μαίνομαι^{vipn2s} Παῦλος^{nvms} ὁ^{dnp} πολὺς^{annpn} σὺ^{ipa-s} γράμμα^{nnpp} εἰς^p mania^{nafs}
 περιτρέπω^{vipa3s}. **v.25** ὁ^{dnmms} δε^c οὗ^o μαίνομαι^{vipn1s} σὺ^{ipa-s} κράτιστος^{avmsn} Φῆστος^{nvms}
 ἀλλά^c ἀλήθεια^{ngfs} καί^c σωφροσύνη^{ngfs} ῥῆμα^{nanp} ἀποφθέγγομαι^{vipn1s}. **v.26** ἐπίσταται^{vipn3s}
 γὰρ^c περὶ^p οὗτος^{rdgnp} ὁ^{dnmms} βασιλεὺς^{nnms} πρὸς^p ὅς^{rrams} καί^c παρρησιάζομαι^{vppnms} λαλέω^{vipa1s}
 λανθάνω^{vnpa} γὰρ^c αὐτός^{rpams} τι-οριανς οὗτος^{rdgnp} οὗ^o πείθομαι^{vipp1s} οὐδείς^{aansn} οὗ^{xo} γὰρ^c
 εἰμι^{vipx3s} ἐν^p γωνία^{ndfs} πράσσω^{vpxpms} οὗτος^{rdnms}. **v.27** πιστεύω^{vipa2s} βασιλεὺς^{nvms}
 Ἀγρίππας^{nvms} ὁ^{ddmp} προφήτης^{ndmp} οἶδα^{vixa1s} ὅτι^c πιστεύω^{vipa2s}. **v.28** ὁ^{dnmms} δε^c Ἀγρίππας^{nnms}
 πρὸς^p ὁ^{dams} Παῦλος^{namms} φημί^{vix3s} ἐν^p ὀλίγος^{adnsn} ἐγὼ^{ipa-s} πείθω^{vipa2s} Χριστιανός^{namms}
 γίνομαι^{vnad}. **v.29** ὁ^{dnmms} δε^c Παῦλος^{nnms} λέγω^{viaa3s} εὐχόμεαι^{voad1s} ἄν^{xo} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^c ἐν^p
 ὀλίγος^{adnsn} καί^c ἐν^p πολὺς^{adnsn} οὗ^o μόνος^{bo} σύ^{ipa-s} ἀλλά^c καί^c πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἀκούω^{vppaamp}
 ἐγὼ^{ipg-s} σήμερον^{bo} γίνομαι^{vnad} τοιοῦτος^{rdamp} ὁποῖος^{annsn} κἀγὼ^{ipn-s} εἰμι^{vix1s} παρεκτός^{bo} ὁ^{dgnp}
 δεσμός^{ngmp} οὗτος^{rdgmp}. **v.30** καί^c οὗτος^{rdgnp} λέγω^{vpaags} αὐτός^{rpqms} ἀνίστημι^{viaa3s} ὁ^{dnmms}
 βασιλεὺς^{nnms} καί^c ὁ^{dnmms} ἡγεμὼν^{nnms} ὁ^{dnfis} τέ^{xo} Βερνίκη^{nnfs} καί^c ὁ^{dnp} συγκαθήμεαι^{vppnmp}
 αὐτός^{rdmp}. **v.31** καί^c ἀναχωρέω^{vpaanmp} λαλέω^{viaa3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} λέγω^{vppanmp}
 ὅτι^c οὐδείς^{aansn} θάνατος^{ngms} ἄξιος^{aansn} ἢ^{xo} δεσμός^{ngmp} πράσσω^{vipa3s} ὁ^{dnmms} ἄνθρωπος^{nnms}
 οὗτος^{rdnms}. **v.32** Ἀγρίππας^{nnms} δε^c ὁ^{ddms} Φῆστος^{ndms} φημί^{vix3s} ἀπολύω^{vnxp} δύναμαι^{vain3s}
 ὁ^{dnmms} ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdnms} εἰ^{qo} μή^{xo} ἐπικαλέω^{vvyd3s} Καίσαρ^{namms}. **27. v.1** ὥς^{bo}
 δε^c κρίνω^{vipa3s} ὁ^{dgnms} ἀποπλεῖν^{vnpa} ἐγὼ^{ipa-p} εἰς^p ὁ^{dafs} Ἰταλία^{nafis} παραδίδωμι^{vviaa3p} ὁ^{dams}
 τέ^{xo} Παῦλος^{namms} καί^c τι-οριαμῖ ἕτερος^{aampn} δεσμώτης^{namms} ἑκατοντάρχης^{ndms} ὄνομα^{ndns}
 Ἰούλιος^{ndms} σπεῖρα^{ngfs} σεβαστός^{agfsn}. **v.2** ἐπιβαίνω^{vpaanms} δε^c πλοῖον^{ndns} Ἀδραμυττηνός^{adnsn}
 μέλλω^{vppanmp} πλέω^{vnpa} ὁ^{damp} κατὰ^p ὁ^{dafs} Ἀσία^{nafs} τόπος^{namp} ἀνάγω^{vipa1p} εἰμι^{vppxgms} σὺν^p
 ἐγὼ^{ipd-p} Ἀριστάρχος^{ngms} Μακεδών^{ngms} Θεσσαλονικεύς^{ngms}.</sup>

χρησάμενος ἐπέτρεψε πρὸς τοὺς φίλους πορευθέντα ἐπιμελείας
 τυχεῖν. κάκειῖθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον, διὰ 4
 τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναντίους. τό τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν 5
 Κιλικίαν καὶ Παμφυλίαν διαπλεύσαντες, κατήλθομεν εἰς Μύρα
 τῆς Λυκίας. κάκεῖ εὐρῶν ὁ ἑκατόνταρχος πλοῖον Ἀλεξανδρῖνον 6
 πλέον εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐτό. ἐν ἱκαναῖς δὲ 7
 ἡμέραις βραδυπλοοῦντες, καὶ μόλις γενόμενοι κατὰ τὴν Κνίδον,
 μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κρήτην κα-
 τὰ Σαλμώνην, μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν ἤλθομεν εἰς τόπον 8
 τινὰ καλούμενον Καλοὺς Λιμένας, ᾧ ἐγγὺς ἦν πόλις Λασαία. Ἰ- 9
 κανοῦ δὲ χρόνου διαγενομένου, καὶ ὄντος ἤδη ἐπισηφαλοῦς τοῦ
 πλοός, διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη παρεληλυθέναι, παρήγει ὁ 10
 Παῦλος. λέγων αὐτοῖς, ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ
 πολλῆς ζημίας, οὐ μόνον τοῦ φόρτου καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ 11
 τῶν ψυχῶν ἡμῶν, μέλλειν ἔσσεσθαι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ ἑκατόνταρχος
 τῷ κυβερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπειθετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ 12
 Παύλου λεγομένοις. ἀνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς
 παραχειμασίαν, οἱ πλείους ἔθεντο βουλήν ἀναχθῆναι κάκειθεν,
 εἶπὼς δύναιντο καταντήσαντες εἰς Φοῖνικα παραχειμάσαι, λιμένα 13
 τῆς Κρήτης βλέποντα κατὰ λίβα καὶ κατὰ χῶρον. ὑποπνεύσαν-
 τος δὲ νότου, δόξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι, ἄραντες ἄσ-

v.3 ὁδδms τε^{xo} ἔτερος^{adfsn} κατηγέω^{vīap1s} εἰς^p Σιδῶν^{nafs} φιλανθρώπως^{bo} τε^{xo} ὁδnms Ἰούλιος^{nmms} ὁδdms Παῦλος^{ndms} χράσοι^{vpadnms} ἐπιτρέπω^{vīaa3s} πρὸς^p ὁδamp φίλος^{aampn} πορευομαι^{vraoams} ἐπιμελεία^{ngfs} τυγχάνω^{vnaa}. **v.4** κάκειθεν^{bo} ἀνάγω^{vrapnmp} ὑποπλέω^{vīaa1p} ὁδdafs Κύπρος^{nafs} διὰ^p ὁδans ὁδamp ἀνεμος^{namp} εἰμι^{vmpx} ἐναντίος^{aampn}. **v.5** ὁδans τε^{xo} πέλαγος^{nans} ὁδans κατὰ^p ὁδdafs Κιλικία^{nafs} καί^c Παμφυλία^{nafs} διαπλέω^{vraanmp} κατέρχομαι^{vīaa1p} εἰς^p Μύρα^{nanp} ὁδdgs Λυκία^{ngfs}. **v.6** κάκει^{bo} εὐρίσκω^{vraanms} ὁδnms ἑκατοντάρχη^{nmms} πλοῖον^{nans} Ἀλεξανδρῖνος^{aansn} πλέω^{vppaans} εἰς^p ὁδdafs Ἰταλία^{nafs} ἐμβιβάζω^{vīaa3s} ἐγώ^{vra-p} εἰς^p αὐτός^{rans}. **v.7** ἐν^p ἱκανός^{adfnp} δέ^c ἡμέρα^{ndfp} βραδυπλοέω^{vrapnmp} καί^c μόλις^{bo} γίνομαι^{vpadnmp} κατὰ^p ὁδdafs Κνίδος^{nafs} μὴ^{xo} προσεάω^{vrapagms} ἐγώ^{vra-p} ὁδgms ἀνεμος^{ngms} ὑποπλέω^{vīaa1p} ὁδdafs Κρήτη^{nafs} κατὰ^p Σαλμώνη^{nafs}. **v.8** μόλις^{bo} τε^{xo} παραλέγομαι^{vrapnmp} αὐτός^{rans} ἔρχομαι^{vīaa1p} εἰς^p τόπος^{nams} τι-ορισ^{ngms} καλέω^{vpppams} καλός^{aampn} λιμὴν^{namp} ὅς^{trdms} ἐγγύς^{bo} εἰμι^{vīix3s} πόλις^{nmfs} Λασαία^{nmfs}. **v.9** ἱκανός^{agmsn} δέ^c χρόνος^{ngms} διαγίνομαι^{vpadgms} καί^c εἰμι^{vrapxgms} ἤδη^{bo} ἐπισηφαλής^{agmsn} ὁδgms πλόος^{ngms} διὰ^p ὁδans καί^c ὁδdafs νηστεία^{nafs} ἤδη^{bo} παρέρχομαι^{vīaxa} παραινέω^{vīaa3s} ὁδnms Παῦλος^{nmms}. **v.10** λέγω^{vrapnms} αὐτός^{rdmpd} ἀνήρ^{nmvp} θεωρέω^{vīpals} ὅτι^c μετὰ^p ὕβρις^{ngfs} καί^c πολὺς^{agfsn} ζημία^{ngfs} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁδgms φορτίον^{ngms} καί^c ὁδgms πλοῖον^{ngms} ἀλλά^c καί^c ὁδdgp ψυχῆ^{ngfp} ἐγώ^{vra-p} μέλλω^{vīra} εἰμι^{vīnx} ὁδams πλόος^{nams}. **v.11** ὁδnms δέ^c ἑκατοντάρχη^{nmms} ὁδdms κυβερνήτης^{ndms} καί^c ὁδdms ναυκλήρος^{ndms} πείθω^{vīip3s} μᾶλλον^{bo} ἢ^{xo} ὁδdnp ὑπὸ^p ὁδgms Παῦλος^{ngms} λέγω^{vrapdnp}. **v.12** ἀνευθετος^{agmsn} δέ^c ὁδgms λιμὴν^{ngms} ὑπάρχω^{vrapagms} πρὸς^p παραχειμασία^{nafs} ὁδnmp πολὺς^{aampc} τίθημι^{vīam3p} βουλή^{nafs} ἀνάγω^{vrap} κάκειθεν^{bo} εἰ^{qo} δύναμι^{vopn3p} καταντάω^{vraanmp} εἰς^p Φοῖνις^{enams} παραχειμάζω^{vnaa} λιμὴν^{nams} ὁδdgs Κρήτη^{ngfs} βλέπω^{vrapaams} κατὰ^p λίψ^{nams} καί^c κατὰ^p χῶρος^{nams}.

14 σον παρελέγοντο τὴν Κρήτην. μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλε κατ' αὐτῆς
 15 ἄνεμος τυφωνικός, ὁ καλούμενος Εὐροκλύδων, συναρπασθέν-
 16 τος δὲ τοῦ πλοίου, καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμῆν τῷ ἀνέμῳ,
 17 ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. νησίον δὲ τι ὑποδραμόντες καλούμενον
 18 Κλαύδην μόλις ἰσχύσαμεν περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης, ἦν
 19 ἄραντες, βοηθείαις ἐχρῶντο, ὑποζωννύτες τὸ πλοῖον, φοβούμε-
 20 νοί τε μὴ εἰς τὴν σύρτιν ἐκπέσωσι, χαλάσαντες τὸ σκεῦος, οὕτως
 21 ἐφέροντο. σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν, τῇ ἐξῆς ἐκβολὴν
 22 ἐποιούντο, καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἐρρί-
 23 ψαμεν. μήτε δὲ ἡλίου μήτε ἄστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας
 24 ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιηρεῖτο
 25 πᾶσα ἐλπίς τοῦ σῶζεσθαι ἡμᾶς. πολλῆς δὲ ἀσπίας ὑπαρχούσης,
 26 τότε σταθεῖς ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν, εἶπεν, Ἵδει μὲν, ὧ ἄνδρες,
 πειθαρχήσαντάς μοι μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης, κερδησαί τε
 τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐ-
 θυμεῖν, ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλήν τοῦ
 πλοίου. παρέστη γάρ μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ, οὗ
 εἶμι, ὃ καὶ λατρεύω, λέγων, Μὴ φοβοῦ Παῦλε, Καίσαρί σε δεῖ
 παραστῆναι, καὶ ἰδοῦ, κεχάρισταί σοι ὁ Θεὸς πάντας τοὺς πλε-
 οντας μετὰ σοῦ. διὸ εὐθυμεῖτε ἄνδρες, πιστεύω γὰρ τῷ Θεῷ ὅτι
 οὕτως ἔσται καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. εἰς νῆσον δὲ τινα δεῖ

v.13 ὑποπνέω^{vpaagms} δέ^c νότος^{ngms} δοκέω^{vpaanmp} ὀδέγς^c πρόθεσις^{ngfs} κρατέω^{vnxα} αἶρω^{vpaanmp} ἄσσο^{bo} παραλέγομαι^{viii3p} ὀδαῖς^c Κρήτη^{nafs}. **v.14** μετὰ^p οὐ^{xo} πολὺς^{aansn} δέ^c βάλλω^{viaa3s}
v.15 αὐτὸς^{ngms} ἄνεμος^{ndms} τυφωνικός^{anmsn} ὀδνms καλέω^{vppnms} εὐροκλύδων^{nnms}.
v.16 συναρπάζω^{vrapgns} δέ^c ὀδgnms πλοῖον^{ngms} καί^c μή^{xo} οὐ^{xo} δύναμαι^{vppngns} ἀντοφθαλμέω^{vnpα} ὀδdms
 ἄνεμος^{ndms} ἐπιδίδωμι^{vpaanmp} φέρω^{vii3p}. **v.17** νησίον^{nans} δέ^c τι-οριανς^c ὑποτρέχω^{vpaanmp}
 καλέω^{vppans} Καῦδα^{nafs} μόλις^{bo} ἰσχύω^{viaa1p} περικρατῆς^{anmpn} γίνομαι^{vnaδ} ὀδέγς^c σκάφη^{ngfs}.
v.18 ὅς^{rrafs} αἶρω^{vpaanmp} βοήθεια^{ndfp} χράομαι^{viii3p} ὑποζώννυμι^{vppanmp} ὀdans πλοῖον^{nans}
 φοβέομαι^{vppnmp} τέ^{xo} μή^{xo} εἰς^p ὀδαῖς^c Σύρτις^{nafs} ἐκπίπτω^{vsaa3p} χαλάω^{vpaanmp} ὀdans σκεῦος^{nans}
 οὕτω^{bo} φέρω^{vii3p3p}. **v.19** σφοδρῶς^{bo} δέ^c χειμάζω^{vpppgmp} ἐγώ^{rrp-p} ὀδdῖς^c ἐξῆς^{bo} ἐκβολῆ^{nafs}
 ποιέω^{viiim3p}. **v.20** καί^c ὀδdῖς^c τρίτος^{adfsn} αὐτόχειρ^{anmpn} ὀδαῖς^c οὐδεμία^{nafs} ὀδgnms πλοῖον^{ngns}
 ῥίπτω^{viaa1p}. **v.21** μήτε^c δέ^c ἡλιος^{ngms} μήτε^c ἄστρον^{ngmp} ἐπιφαινῶ^{vppagnp} ἐπι^p πολὺς^{aampc}
 ἡμέρα^{nafp} χειμῶν^{ngms} τέ^{xo} οὐ^{xo} ὀλίγος^{agmsn} ἐπικεῖμαι^{vppngms} λοιπός^{aansn} περιαιρέω^{vii3s}
 πᾶς^{anfns} ἐλπίς^{nnfs} ὀδgnms σῶζω^{vnp} ἐγώ^{rrp-p}. **v.22** πολὺς^{agfsn} δέ^c ἀσπίας^{ngfs} ὑπάρχω^{vppagfs}
 τότε^{bo} ἴσημι^{vppnms} ὀdnms Παῦλος^{nnms} ἐν^p μέσος^{adnms} αὐτός^{rrpgmp} λέγω^{viaa3s} δεῖ^{viii3s} μέν^{xo}
 ὧⁱ ἀνὴρ^{nmp} πειθαρχέω^{vpaamp} ἐγώ^{rrp-d-s} μή^{xo} ἀνάγω^{vnp} ἀπὸ^p ὀδέγς^c Κρήτη^{ngfs} κερδαίνω^{vnaa}
 τέ^{xo} ὀδαῖς^c ὕβρις^{nafs} οὐτός^{rdafs} καί^c ὀδαῖς^c ζημίαν^{nafs}. **v.23** καί^c ὀdamp νῦν^{bo} παραινέω^{vpa1s}
 σύ^{rrp-p} εὐθυμέω^{vnpα} ἀποβολῆ^{nnfs} γάρ^c ψυχῆ^{ngfs} οὐδεῖς^{anfns} εἶμι^{vix3s} ἐκ^p σύ^{rrp-p} πλήν^{bo} ὀdgnms
 πλοῖον^{ngns}. **v.24** παρίστημι^{viaa3s} γάρ^c ἐγώ^{rrp-d-s} ὀdῖς^c νῦς^{endfs} οὕτως^{rdῖς} ἄγγελος^{nnms} ὀdgnms
 θεός^{ngms} ὅς^{rrgms} εἶμι^{vix3s} ὅς^{rrdms} καί^c λατρεύω^{vpa1s}. **v.25** λέγω^{vppanms} μή^{xo} φοβέομαι^{vdpm2s}
 Παῦλος^{nnms} Καίσαρ^{ndms} σύ^{rrp-s} δεῖ^{viiq3s} παρίστημι^{vnaa} καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} χαρίζομαι^{vixn3s} σύ^{rrp-d-s}
 ὀdnms θεός^{ngms} πᾶς^{aampn} ὀdamp πλῶν^{vpaamp} μετὰ^p σύ^{rrp-g-s}. **v.26** διό^c εὐθυμέω^{vdpα2p} ἀνὴρ^{nmp}
 πιστεύω^{vpa1s} γάρ^c ὀdῖς^c θεός^{ndms} ὅτι^c οὕτω^{bo} εἶμι^{vix3s} κατὰ^p ὅς^{rrams} τρόπος^{nams} λαλέω^{vixp3s}
 ἐγώ^{rrp-d-s}.

ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. Ὡς δὲ τεσσαρεσκαίδεκάτη νύξ ἐγένετο, διαφε- 27
 ρομένων ἡμῶν ἐν τῷ Ἀδρία, κατὰ μέσον τῆς νυκτός, ὑπενόουν 28
 οἱ ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν, καὶ βολίσαντες εὔρον 28
 ὄργυιᾶς εἴκοσι, βραχὺ δὲ διαστήσαντες, καὶ πάλιν βολίσαντες, 29
 εὔρον ὄργυιᾶς δεκαπέντε, φοβούμενοί τε μήπως εἰς τραχεῖς τό- 29
 πους ἐκπέσωμεν, ἐκ πρύμνης ρίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας, ἤψ- 30
 χοντο ἡμέραν γενέσθαι. τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ 30
 πλοίου, καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν, προφάσει 31
 ὡς ἐκ πῶρας μελλόντων ἀγκύρας ἐκτείνειν, εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ 31
 ἑκατοντάρχη καὶ τοῖς στρατιώταις, Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ 32
 πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκο- 32
 ψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης, καὶ εἶσαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. ἄχρι 33
 δὲ οὗ ἔμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας με- 34
 ταλαβεῖν τροφῆς, λέγων, Τεσσαρεσκαίδεκάτην σήμερον ἡμέραν 34
 προσδοκῶντες ἄσιτοι διατελεῖτε, μηδὲν προσλαβόμενοι. διὸ πα- 34
 ρακαλῶ ὑμᾶς προσλαβεῖν τροφῆς, τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας 35
 σωτηρίας ὑπάρχει, οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θριξὶ ἐκ τῆς κεφαλῆς πε- 36
 σεῖται. εἶπων δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαρίστησε τῷ Θεῷ 35
 ἐνώπιον πάντων, καὶ κλάσας ἤρξατο ἐσθίειν. εὐθυμοὶ δὲ γενό- 36
 μενοι πάντες καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς. ἦμεν δὲ ἐν τῷ 37
 πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαί, διακόσοι ἐβδομηκονταεξί. κορεσθέντες 38
 δὲ τροφῆς ἐκούφιζον τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν

v.26 εἰς^p νῆσος^{nafs} δέ^c τι-σριαφς δεῖ^{v1p43s} ἐγώ^{tpa-p} ἐκπίπτω^{vnaa}. **v.27** ὡς^{bo} δέ^c
 τεσσαρεσκαίδεκάτος^{anfns} νύξ^{nnfs} γίνονται^{viad3s} διαφέρω^{vpprgmp} ἐγώ^{tpg-p} ἐν^p ὁδῶν^{ddms} Ἀδρίας^{ndms}
 κατὰ^p μέσος^{aansn} ὁ^d γῆς^{ngfs} νύξ^{ngfs} ὑπὸ^{no} νεῶν^{vnaa} ναυτῆς^{nnmp} προσάγω^{vnpa} τι-σριαφς αὐτός^{rdmp}
 χώρα^{nafs}. **v.28** καί^c βολίζω^{vpaanmp} εὐρίσκω^{viaa3p} ὄργυιᾶ^{nafp} εἴκοσι^{nnmp} βραχυ^{aansn}
 δέ^c διῆσθη^{vpaanmp} καί^c πάλιν^{bo} βολίζω^{vpaanmp} εὐρίσκω^{viaa3p} ὄργυιᾶ^{nafp} δεκαπέντε^{tn}.
v.29 φοβέομαι^{vppnmp} τέ^{xo} μή^d πῶ^s εἰς^p τραχύς^{aampn} τόπος^{namp} ἐκπίπτω^{vsaa1p} ἐκ^p πρύμνα^{ngfs}
 ρίπτω^{vpaanmp} ἀγκυρα^{nafp} τέσσαρες^{nafp} εὐχόμε^{vin3p} ἡμέρα^{nafs} γίνονται^{vnaa}. **v.30** ὁ^d
 δέ^c ναῦτης^{ngmp} ζητέω^{vppagmp} προέγω^{vnaa} ἐκ^p ὁ^d γῆς^{ngfs} πλοῖον^{ngns} καί^c χαλάω^{vpaagmp} ὁ^d αἶς^{nafp}
 σκάφη^{nafs} εἰς^p ὁ^d αἶς^{nafp} θάλασσα^{nafs} πρόφασις^{ndfs} ὡς^{bo} ἐκ^p πρῶρα^{ngfs} μέλλω^{vppagmp} ἀγκυρα^{nafp}
 ἐκτείνω^{vnpa}. **v.31** λέγω^{viaa3s} ὁ^d δῶν^{ndms} Παῦλος^{nnms} ὁ^d δῶν^{ndms} ἑκατοντάρχη^{ndms} καί^c ὁ^d δῶν^{ndms}
 στρατιώτης^{ndmp} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} οὗτος^{rdnmp} μένω^{vsaa3p} ἐν^p ὁ^d δῶν^{ndms} πλοῖον^{ngns} σύ^{trn-p} ὄζω^{vnap}
 οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p}. **v.32** τότε^{bo} ὁ^d δῶν^{ndms} στρατιώτης^{nnmp} ἀποκόπω^{viaa3p} ὁ^d αἶς^{nafp} σχοινίον^{namp}
 ὁ^d γῆς^{ngfs} σκάφη^{ngfs} καί^c ἐάω^{viaa3p} αὐτός^{trpafs} ἐκπίπτω^{vnaa}. **v.33** ἄχρι^p δέ^c ὅς^{trgns} μέλλω^{via3s}
 ἡμέρα^{nnfs} γίνονται^{vnmp} παρακαλέω^{via3s} ὁ^d δῶν^{ndms} Παῦλος^{nnms} ἅπας^{aampn} μεταλαμβάνω^{vnaa} τροφή^{ngfs}
 λέγω^{vppanms} τεσσαρεσκαίδεκάτος^{aafns} σήμερον^{bo} ἡμέρα^{nafs} προσδοκάω^{vppanmp} ἄσιτος^{aampn}
 διατελέω^{vipa2p} μηδεὶς^{aansn} προσλαμβάνω^{vpaanmp}. **v.34** διὸ^c παρακαλέω^{vipa1s} σύ^{tpa-p}
 προσλαμβάνω^{vnaa} τροφή^{ngfs} οὗτος^{rdnms} γάρ^c πρὸς^p ὁ^d γῆς^{ngfs} ὑμέτερος^{rsngfs} σωτηρία^{ngfs} ὑπάρχω^{vipa3s}
 οὐδεὶς^{agmsn} γάρ^c σύ^{trg-p} θριξί^{nnfs} ἐκ^p ὁ^d γῆς^{ngfs} κεφαλῆ^{ngfs} πίπτω^{vifd3s}. **v.35** λέγω^{vpaanms} δέ^c
 οὗτος^{rdanp} καί^c λαμβάνω^{vpaanms} ἄρτος^{nams} εὐχαριστέω^{viaa3s} ὁ^d δῶν^{ndms} θεός^{ndms} ἐνώπιον^{bo} πᾶς^{agmpn}
 καί^c κλάω^{vpaanms} ἄρχω^{viad3s} ἐσθίω^{vnpa}. **v.36** εὐθυμοὶ^{ampnmp} δέ^c γίνονται^{vpadnmp} πᾶς^{aampnmp}
 καί^c αὐτός^{trnmp} προσλαμβάνω^{viam3p} τροφή^{ngfs}. **v.37** εἰμί^{vix1p} δέ^c ἐν^p ὁ^d δῶν^{ndms} πλοῖον^{ndms} ὁ^d δῶν^{ndms}
 πᾶς^{anfnp} ψυχῆ^{nnfp} διακόσοι^{nnfp} ἐβδομήκοντα^{tn}.

39 θάλασσαν. ὅτε δε ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλόν, εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο, 40 εἰ δύναιτο, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες εἶψεν εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμονα τῇ πνεούσῃ κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. 41 περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον ἐπώκειλαν τὴν ναῦν, καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐρείσασα ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο 42 ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων. τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλή ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσι, μήτις ἐκκολυμθήσας διαφύγοι. 43 ὁ δὲ ἑκατόνταρχος, βουλόμενος διασῶσαι τὸν Παῦλον, ἐκώλυσεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέ τε τοὺς δυναμένους κολυμβᾶν 44 ἀπορρίψαντας πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι, καὶ τοὺς λοιπούς, οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπὶ τινῶν τῶν ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν.

28 Καὶ διασωθέντες, τότε ἐπέγνωσαν ὅτι Μελίτη ἡ νῆσος καλεῖται. 2 οἱ δὲ βάρβαροι παρεῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιланθρωπίαν ἡμῖν, ἀνάπαντες γὰρ πυράν, προσελάβοντο πάντας ἡμᾶς, διὰ τὸν ὑετὸν 3 τὸν ἐφεσῶτα, καὶ διὰ τὸ ψῦχος. συστρέψαντος δὲ τοῦ Παύλου φρυγάνων πληθος, καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν, ἔχιδνα ἐκ τῆς 4 θέρμης ἐξελοῦσα καθῆψε τῆς χειρὸς αὐτοῦ. ὥς δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Πάντως φονεύς ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα

v.38 κορέννουμι^{vpaanmp} δέ^c τροφῆ^{ngfs} κουφίζω^{viaa3p} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans} ἐκβάλλω^{vppmnmpp} ὁ^{dams} σῆτος^{nams} εἰς^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs}. **v.39** ὅτε^{bo} δέ^c ἡμέρα^{nfnfs} γίνονται^{viad3s} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} οὐ^{xo} ἐπιγινώσκω^{viaa3p} κόλπον^{nams} δέ^c τι-οριαμς κατανόεω^{viaa3p} ἔχω^{vppaams} αἰγιαλός^{nams} εἰς^p ὅς^{rrams} βουλεύομαι^{viad3p} εἰ^{qo} δύναμαι^{vorn3p} ἐξῶθέω^{vnaa} ὁ^{dans} πλοῖον^{nans}. **v.40** καί^c ὁ^{dafp} ἀγκυρα^{nafp} περιαιρέω^{vraanmp} ἔαω^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ἅμα^{bo} ἀνήμι^{vraanmp} ὁ^{dafp} ζευκτηρία^{nafp} ὁ^{dgnp} πηδάλιον^{ngnp} καί^c ἐπαίρω^{vraanmp} ὁ^{dams} ἀρτέμονα^{nams} ὁ^{ddfs} πνέω^{vppadfs} κατέχω^{viaa3p} εἰς^p ὁ^{dams} αἰγιαλός^{nams}. **v.41** περιπίπτω^{vraanmp} δέ^c εἰς^p τόπος^{nams} διθάλασσο^{aamsn} ἐποκέλλω^{viaa3p} ὁ^{dafs} ναῦς^{nafs} καί^c ὁ^{dnfs} μέν^{xo} πρῶρα^{nfnfs} ἐρείδω^{vraanfs} μένω^{viaa3s} ἀσάλευτος^{anfsn} ὁ^{dnfs} δέ^c πρύμνα^{nfnfs} λύω^{vihp3s} ὑπὸ^p ὁ^{ddfs} βία^{ngfs} ὁ^{dgnp} κῦμα^{ngnp}. **v.42** ὁ^{dgnp} δέ^c στρατιώτης^{ngmp} βουλή^{nfnfs} γίνονται^{viad3s} ἵνα^c ὁ^{damp} δεσμώτης^{namp} ἀποκτείνω^{vspa3p} μὴ^{xo} ἐκκολυμβῶ^{vraanms} διαφεύγω^{voaa3s}. **v.43** ὁ^{dnms} δέ^c ἑκατοντάρχης^{ngms} βούλομαι^{vppnms} διασῶω^{vnaa} ὁ^{dams} Παῦλος^{nams} κωλύω^{viaa3s} αὐτός^{rramp} ὁ^{dgnp} βούλημα^{ngns} κελεύω^{viaa3s} τέ^{xo} ὁ^{damp} δύναμαι^{vppnmp} κολυμβῶ^{vnpa} ἀπορίπτο^{vraaamp} πρῶτος^{aampn} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἐξεῖμι^{vnpix}. **v.44** καί^c ὁ^{damp} λοιπός^{aampn} ὅς^{rramp} μέν^{xo} ἐπὶ^p σανίς^{ndfp} ὅς^{rramp} δέ^c ἐπὶ^p τι-οριγνι^{odgnp} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} πλοῖον^{ngns} καί^c οὕτω^{bo} γίνονται^{viad3s} πᾶς^{aampn} διασῶω^{vnaa} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}. **28. v.1** καί^c διασῶω^{vraanmp} τότε^{bo} ἐπιγινώσκω^{viaa3p} ὅτι^c Μελίτη^{nfnfs} ὁ^{dnfs} νῆσος^{nfnfs} καλεῶ^{vipp3s}. **v.2** ὁ^{dmp} δέ^c βάρβαρος^{aampn} παρέχω^{viaa3p} οὐ^{xo} ὁ^{dafs} τυγχάνω^{vpaafs} φιλανθρωπία^{nafs} ἐγώ^{rrp-d-p} ἀνάπτω^{vraanmp} γάρ^c πυρά^{nafs} προσλαμβάνω^{viam3p} πᾶς^{aampn} ἐγώ^{rra-p} διὰ^p ὁ^{dams} ὑετός^{nams} ὁ^{dams} ἐπίσημη^{vpxaams} καί^c διὰ^p ὁ^{dans} ψῦχος^{nans}. **v.3** συστρέφω^{vraagms} δέ^c ὁ^{dgnp} Παῦλος^{ngms} φρυγανον^{ngnp} πληθος^{nans} καί^c ἐπιπίθημι^{vraagms} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} πυρά^{nafs} ἔχιδνα^{nfnfs} ἐκ^p ὁ^{ddfs} θέρμη^{ngfs} ἐξέρχομαι^{vraanfs} καθάπτω^{viaa3s} ὁ^{ddfs} χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{rrgms}.

ἐκ τῆς θαλάσσης ἢ Δίκη ζῆν οὐκ εἶασεν. ὁ μὲν οὖν, ἀποτινάξας 5
 τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν οὐδὲν κακόν. οἱ δὲ προσεδόκων 6
 αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν, ἐπὶ πολὺ
 δὲ αὐτῶν προσδοκόντων, καὶ θεωρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν
 γινόμενον, μεταβαλλόμενοι ἔλεγον θεὸν αὐτὸν εἶναι. Ἐν δὲ τοῖς 7
 περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ὑπῆρχε χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου, ὀνό-
 ματι Ποπλίῳ, ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φιλοφρόνως
 ἐξένισεν. ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυ- 8
 σεντερίᾳ συνεχόμενον κατακεῖσθαι, πρὸς ὃν ὁ Παῦλος εἰσελθὼν,
 καὶ προσευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας αὐτῷ, ἰάσατο αὐτόν. τού- 9
 του οὖν γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἄσθενείας ἐν τῇ νήσῳ
 προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο, οἱ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν 10
 ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν χρεῖαν. Μετὰ δὲ 11
 τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότη ἐν τῇ νήσῳ,
 Ἀλεξανδρίνῳ, παρασήμῳ Διοσκοῦροις. καὶ καταχθέντες εἰς Συ- 12
 ρακούσας ἐπεμείναμεν ἡμέρας τρεῖς, ὅθεν περιελθόντες κατην- 13
 τήσαμεν εἰς Ῥήγιον, καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου νότου,
 δευτεραῖοι ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους, οὓς εὐρόντες ἀδελφούς, πα- 14
 ρεκλήθημεν ἐπ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτὰ, καὶ οὕτως εἰς τὴν
 Ῥώμην ἤλθομεν. κάκειθεν οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡ- 15
 μῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις Ἀππίου Φόρου καὶ Τριῶν

v.4 ὡς^{bo} δέε^c ὀράω^{v1aa3p} ὁδ^{nmnp} βάρβαρος^{anmpn} κρεμάννυμι^{vppmans} ὁδ^{ans} θηρίον^{nans} ἐκ^p
 ὁδ^{gfs} χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{rpgms} λέγω^{v1aa3p} πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} πάντως^{bo} φονεύς^{nnms} εἰμι^{v1px3s} ὁδ^{nms}
 ἀνθρώπος^{nnms} οὕτος^{rndms} ὅς^{rgrams} διασφῶζω^{vrapams} ἐκ^p ὁδ^{gfs} θάλασσα^{ngfs} ὁδ^{nfs} δίκη^{nnfs} ζῶω^{vnpa}
 οὐ^{xo} ἔάω^{v1aa3s}. **v.5** ὁδ^{nms} μὲν^{xo} οὖν^c ἀποτινάσσω^{vpaanms} ὁδ^{ans} θηρίον^{nans} εἰς^p ὁδ^{ans}
 πῦρ^{nans} πάσχω^{v1aa3s} οὐδεις^{aansn} κακός^{aansn}. **v.6** ὁδ^{nmnp} δέε^c προσδοκάω^{v1aa3p} αὐτός^{rgrams}
 μέλλω^{vnpa} πίμπρημι^{vnpP} ἢ^{xo} καταπίπτω^{vnpa} ἄφνω^{bo} νεκρός^{aamsn} ἐπι^p πολὺς^{aansn} δέε^c αὐτός^{rpgmp}
 προσδοκάω^{vppagmp} καίε^c θεωρῶω^{vppagmp} μηδεις^{aansn} ἄτοπος^{rgrams} εἰς^p αὐτός^{rgrams} γίνομαι^{vppnans}
 μεταβάλλω^{vppmmp} λέγω^{v1aa3p} θεός^{nams} αὐτός^{rgrams} εἰμι^{vnpX}. **v.7** ἐν^p δέε^c ὁδ^{nmnp} περι^p ὁδ^{ans}
 τόπος^{nams} ἐκεῖνος^{rdams} ὑπάρχω^{v1aa3s} χωρίον^{nnmp} ὁδ^{dds} πρώτος^{admsn} ὁδ^{gfs} νήσος^{ngfs} ὄνομα^{ndns}
 Πόπλιος^{ndms} ὅς^{rgrams} ἀναδέχομαι^{vpadnms} ἐγώ^{rpa-p} τρεῖς^{nafp} ἡμέρα^{nafp} φιλοφρόνως^{bo} ξενίζω^{v1aa3s}.
v.8 γίνομαι^{v1ad3s} δέε^c ὁδ^{ans} πατήρ^{nams} ὁδ^{gms} Πόπλιος^{ngms} πυρετός^{ndmp} καίε^c δυσεντερίον^{ndfs}
 συνεχώ^{vpppams} κατάκειμαι^{vnpn} πρὸς^p ὅς^{rgrams} ὁδ^{nms} Παῦλος^{nnms} εἰσερχομαι^{vpaanms} καίε^c
 προσεύχομαι^{vpadnms} ἐπιτίθημι^{vpaanms} ὁδ^{dafp} χεῖρ^{nafp} αὐτός^{rpdms} ἰάομαι^{viad3s} αὐτός^{rgrams}.
v.9 οὕτος^{rdgms} οὖν^c γίνομαι^{vpadgms} καίε^c ὁδ^{nmnp} λοιπός^{anmpn} ὁδ^{nmnp} ἔχω^{vppanmp} ἀσθενεία^{nafp}
 ἐν^p ὁδ^{dfs} νήσος^{ndfs} προσερχομαι^{v1iin3p} καίε^c θεραπεύω^{v1iip3p}. **v.10** ὅς^{rgrams} καίε^c πολὺς^{adfpn}
 τιμῆ^{ndfp} τιμῶ^{v1aa3p} ἐγώ^{rpa-p} καίε^c ἀνάγω^{vpppdmP} ἐπιτίθημι^{v1am3p} ὁδ^{anp} πρὸς^p ὁδ^{dfs} χρεῖα^{nafs}.
v.11 μετὰ^p δέε^c τρεῖς^{namp} μῆν^{namp} ἀνάγω^{v1ap1p} ἐν^p πλοῖον^{ndns} παραχειμάζω^{vrxadms} ἐν^p ὁδ^{dfs}
 νήσος^{ndfs} Ἀλεξανδρινός^{adnsp} παράσημος^{ndns} Διοσκοῦροι^{ndmp}. **v.12** καίε^c κατάγω^{vppanmp}
 εἰς^p Συράκουσαι^{nafp} ἐπιμένα^{v1aa1p} ἡμέρα^{nafp} τρεῖς^{nafp}. **v.13** ὅθεν^{bo} περιερχομαι^{vppanmp}
 κατανάτω^{v1aa1p} εἰς^p Ῥήγιον^{nans} καίε^c μετὰ^p εἰς^p ἡμέρα^{nafs} ἐπιγίνομαι^{vpadgms} νότος^{ngms}
 δευτεραῖός^{anmpn} ἔρχομαι^{v1aa1p} εἰς^p Ποτιόλοι^{namp}. **v.14** ὅς^{bo} εὐρίσκω^{vpaanmp} ἀδελφός^{namp}
 παρακαλέω^{v1ap1p} ἐπι^p αὐτός^{rpdmp} ἐπιμένα^{vnaa} ἡμέρα^{nafp} ἑπτὰ^{tm} καίε^c οὕτω^{bo} εἰς^p ὁδ^{dfs} Ῥώμη^{nafs}
 ἔρχομαι^{v1aa1p}.

16 Ταβερνών, οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ, ἔλαβε θάρ-
 17 σος. Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην, ὁ ἑκατόνταρχος παρέδωκε
 18 τοὺς δεσμίους τῷ στρατοπεδάρχῃ, τῷ δὲ Παύλῳ ἐπιτρέπη μένειν
 19 καθ' ἑαυτὸν, σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. Ἐγένετο δὲ
 20 μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι τὸν Παῦλον τοὺς ὄντας τῶν
 21 Ἰουδαίων πρώτους, συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγε πρὸς αὐτούς,
 22 ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι
 23 τοῖς πατρώοις, δέσμιος ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χει-
 24 ρας τῶν Ῥωμαίων, οἵτινες ἀνακρίναντές με ἐβούλοντο ἀπολύσαι,
 25 διὰ τὸ μηδεμίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. ἀντιλεγόν-
 26 των δὲ τῶν Ἰουδαίων, ἠναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι Καίσαρα, οὐχ
 27 ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορήσαι. διὰ ταύτην οὖν τὴν
 28 αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλήσαι, ἕνεκεν γὰρ τῆς
 29 ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην περιέκειμαι. οἱ δὲ πρὸς
 30 αὐτὸν εἶπον, Ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς
 31 Ἰουδαίας, οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν ἢ ἐ-
 32 λάλησέ τι περὶ σοῦ πονηρόν. ἀξιούμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ
 33 φρονεῖς, περὶ μὲν γὰρ τῆς αἰρέσεως ταύτης γνωστόν ἐστιν ἡμῖν ὅτι
 34 πανταχοῦ ἀντιλέγεται. Ταξάμενοι δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἦκον πρὸς
 35 αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν πλείονες, οἷς ἐξετίθετο διαμαρτυρούμενος τὴν
 36 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπὸ

v.15 κάκειθεν^{bo} ὀδνmp ἀδελφός^{nnmp} ἀκούω^{vpaanmp} ὀdanp περιp ἐγώ^{TPG-p} ἐξέρχομαι^{viaa3p}
 εἰς^p ἀπάντησις^{nafs} ἐγώ^{TPD-p} ἄχρη^p Ἀππίου^{ngms} Φόρον^{ngms} καί^c τρεῖς^{ngfp} ταβέρνη^{ngfp} ὅς^{rramp}
 ὀράω^{vpaanms} ὀdnms Παῦλος^{nnms} εὐχαριστέω^{vpaanms} ὀddms θεός^{ndms} λαμβάνα^{viaa3s} θάρσος^{nans}.

v.16 ὅτε^{bo} δε^c ἔρχομαι^{viaa1p} εἰς^p Ῥώμη^{nafs} ὀdnms ἑκατοντάρχης^{nnms} παραδιδωμι^{viaa3s} ὀdamp
 δέσμιος^{namp} ὀddms στρατοπεδάρχης^{ndms} ὀddms δε^c Παῦλος^{ndms} ἐπιτρέπω^{via3s} μένω^{vnpa} κατὰ^p
 ἑαυτοῦ^{rxams} σὺν^p ὀddms φυλάσσω^{vppadms} αὐτός^{rpams} στρατιώτης^{ndms}.

v.17 γίνομαι^{via43s}
 δε^c μετὰ^p ἡμέρα^{nafp} τρεῖς^{nafp} συγκαλέω^{vnam} ὀdams Παῦλος^{nams} ὀdamp εἰμι^{vppxamp} ὀdgm
 Ἰουδαίος^{agmpn} πρώτος^{aampn} συνέρχομαι^{vpaagmp} δε^c αὐτός^{rpmp} λέγω^{viaa3s} πρὸς^p αὐτός^{rpamp}
 ἀνὴρ^{nnmp} ἀδελφός^{nnmp} ἐγώ^{TPN-s} οὐδεὶς^{aansn} ἐναντίος^{aansn} ποιέω^{vpaanms} ὀddms λαός^{ndms}
 ἦ^{xo} ὀdnp ἔθος^{ndnp} ὀddnp πατρώος^{adnpn} δέσμιος^{nnms} ἐκ^p Ἱεροσόλυμα^{ngmp} παραδιδωμι^{via1s}
 εἰς^p ὀdafp χεῖρ^{nafp} ὀdgm Ῥωμαῖος^{agmpn}.

v.18 ὅτις^{rrmp} ἀνακρίνω^{vpaanmp} ἐγώ^{TPA-s}
 βούλομαι^{vii3p} ἀπολύω^{vnaa} διὰ^p ὀdans μηδεὶς^{aafsn} αἰτία^{nafs} θάνατος^{ngms} ὑπάρχω^{vnpa} ἐν^p ἐγώ^{TPD-s}.

v.19 ἀντιλέγω^{vppagmp} δε^c ὀdgm Ἰουδαῖος^{agmpn} ἀναγκάζω^{via1s} ἐπικαλέω^{vnam} Καίσαρ^{nams} οὐ^{xo}
 ὡς^{bo} ὀdgn ἔθνος^{ngns} ἐγώ^{TPG-s} ἔχω^{vppanms} τι-οριανς^{vnaa} κατηγορέω^{vnaa}. **v.20** διὰ^p οὗτος^{rdafs} οὐ^c
 ὀdafs αἰτία^{nafs} παρακαλέω^{viaa1s} σὺ^{TPA-p} ὀράω^{vnaa} καί^c προσλαλέω^{vnaa} ἕνεκα^{bo} γάρ^c ὀdgn ἐλπίς^{ngfs}
 ὀdgn Ἰσραὴλ^{tp} ὀdafs ἄλυσις^{nafs} οὗτος^{rdafs} περιέκειμαι^{vipn1s}.

v.21 ὀ^{dnmp} δε^c πρὸς^p αὐτός^{rpams}
 λέγω^{viaa3p} ἐγώ^{TPN-p} οὔτε^c γράμμα^{nanp} περι^p σὺ^{TPG-s} δέχομαι^{via41p} ἀπὸ^p ὀdgn Ἰουδαία^{ngfs} οὔτε^c
 παραγίνομαι^{vpadnms} τι-οριανς^{ngmp} ἀδελφός^{ngmp} ἀπαγγέλλω^{viaa3s} ἦ^{xo} λαλέω^{viaa3s} τι-οριανς^{vip1s}
 σὺ^{TPG-s} πονηρός^{aansn}.

v.22 ἀξιόω^{vpa1p} δε^c παρὰ^p σὺ^{TPG-s} ἀκούω^{vnaa} ὅς^{rranp} φρονέω^{vpa2s}
 περι^p μέν^{xo} γάρ^c ὀdgn αἰρεσις^{ngfs} οὗτος^{rdgn} γνωστός^{aansn} εἰμι^{vipx3s} ἐγώ^{TPD-p} ὅτι^c πανταχοῦ^{bo}
 ἀντιλέγω^{vipp3s}.

τε τοῦ νόμου Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑσπέρας.
 καὶ οἱ μὲν ἐπέιθοντο τοῖς λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν. ἀσύμ- 24, 25
 φωνοὶ δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου
 ῥῆμα ἐν, ὅτι Καλῶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐλάλησε διὰ Ἡσαΐου τοῦ
 προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγον, Πορεύθητι πρὸς τὸν 26
 λαὸν τοῦτον καὶ εἶπέ, Ἀκοῆ ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέ-
 ποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε, ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ 27
 λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς
 αὐτῶν ἐκάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν
 ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι
 αὐτούς. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ 28
 σωτήριον τοῦ Θεοῦ, αὐτοὶ καὶ ἀκούσονται. καὶ ταῦτα αὐτοῦ 29
 εἰπόντος, ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι, πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζή-
 τησιν. Ἔμεινε δὲ ὁ Παῦλος διετίαν ὄλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι, καὶ 30
 ἀπεδέχετο πάντας τοὺς εἰσπορευομένους πρὸς αὐτόν, κηρύσσων 31
 τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ
 Χριστοῦ, μετὰ πάσης παρρησίας, ἀκωλύτως.

v.23 τάσσω^{vpanmnp} δε^c αὐτός^{rpdm} ἡμέρα^{nafs} ἡκω^{vīa3p} πρὸς^p αὐτός^{rpams} εἰς^p δε^c ξενία^{nafs}
 πολὺς^{anmpc} ὅς^{rdmp} ἐκτίθημι^{vīim3s} διαμαρτύρομαι^{vppnms} δε^c βασιλεία^{nafs} δε^c θεός^{ngms}
 πειθω^{vppanms} τέ^{xo} αὐτός^{rpamp} περὶ^p δε^c Ἰησοῦς^{ngms} ἀπὸ^p τέ^{xo} δε^c νόμος^{ngms}
 Μωϋσῆς^{ngms} καί^c δε^c προφήτης^{ngmp} ἀπὸ^p πρωῒ^{bo} ἕως^c ἑσπέρα^{ngfs}. **v.24** καί^c δε^c μὲν^{xo}
 πειθω^{vīip3p} δε^c λέγω^{vppdpnp} δε^c ἀπιστέω^{vīia3p}. **v.25** ἀσύμφωνος^{anmpn} δε^c εἰμι^{vppxnmp}
 πρὸς^p ἀλλήλων^{reamp} ἀπολύω^{vīim3p} λέγω^{vraagms} δε^c Παῦλος^{ngms} ῥῆμα^{nans} εἶς^{nans} δε^c καλῶς^{bo}
 δε^c πνεῦμα^{nnns} δε^c ἅγιος^{annsn} λαλέω^{vīaa3s} διὰ^p Ἡσαΐας^{ngms} δε^c προφήτης^{ngms} πρὸς^p δε^c
 πατήρ^{namp} ἐγώ^{rgp-p}. **v.26** λέγω^{vppanms} πορεύομαι^{vdao2s} πρὸς^p δε^c λαός^{nams} οὗτος^{rdams} καί^c
 λέγω^{vdaa2s} δε^c ἀκοῆ^{ndfs} ἀκούω^{vifa2p} καί^c οὐ^{xo} μή^{xo} συνήμι^{vsax2p} καί^c βλέπω^{vppanmp} βλέπω^{vifa2p} καί^c
 οὐ^{xo} μή^{xo} ὁράω^{vsaa2p}. **v.27** παχύνω^{vīap3s} γάρ^c δε^c καρδία^{nnfs} δε^c λαός^{ngms} οὗτος^{rdgms}
 καί^c δε^c οὐ^{ndnp} βαρέως^{bo} ἀκούω^{vīaa3p} καί^c δε^c ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rgmp} καμμύω^{vīaa3p}
 μήποτε^{bo} ὁράω^{vsaa3p} δε^c ὀφθαλμός^{ndmp} καί^c δε^c οὐ^{ndnp} οὐ^{ndnp} ἀκούω^{vsaa3p} καί^c δε^c καρδία^{ndfs}
 συνήμι^{vsaa3p} καί^c ἐπιστρέφω^{vsaa3p} καί^c ἰάσομαι^{vsad1s} αὐτός^{rpamp}. **v.28** γνωστός^{annsn} οὖν^c
 εἰμι^{vdpx3s} σύ^{rpdp-p} δε^c ἔθνος^{ndnp} ἀποστέλλω^{vīap3s} δε^c σωτήριον^{annsn} δε^c θεός^{ngms}
 αὐτός^{rpamp} καί^c ἀκούω^{vīfd3p}. **v.29** καί^c οὗτος^{rdanp} αὐτός^{rgms} λέγω^{vraagms} ἀπερχομαι^{vīaa3p}
 δε^c Ἰουδαίος^{anmpn} πολὺς^{aafsn} ἐγὼ^{vppanmp} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdm} συζητήσις^{nafs}. **v.30** μὲν^{vīaa3s}
 δε^c Παῦλος^{nnms} διετία^{nafs} ὅλος^{aafsn} ἐν^p ἴδιος^{admsn} μίσθωμα^{ndns} καί^c ἀποδέχομαι^{vīin3s}
 πᾶς^{aampn} δε^c εἰσπορεύομαι^{vppnamp} πρὸς^p αὐτός^{rpams}. **v.31** κηρύσσω^{vppanms} δε^c
 βασιλεία^{nafs} δε^c θεός^{ngms} καί^c διδάσκω^{vppanms} δε^c περὶ^p δε^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}
 Χριστός^{ngms} μετὰ^p πᾶς^{agfsn} παρρησία^{ngfs} ἀκωλύτως^{bo}.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

1 Παῦλος, δοῦλος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφωρι-
2 σμένος εἰς εὐαγγέλιον Θεοῦ, ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν προ-
3 φητῶν αὐτοῦ ἐν γραφαῖς ἁγίαις, περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ γε-
4 νομένου ἐκ σπέρματος Δαβὶδ κατὰ σάρκα, τοῦ ὀρισθέντος υἱοῦ
5 Θεοῦ ἐν δυνάμει, κατὰ πνεῦμα ἁγιωσύνης, ἐξ ἀναστάσεως νε-
6 κρῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν
7 καὶ ἀποστολὴν εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, ὑπὲρ
8 τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐστε καὶ ὑμεῖς, κλητοὶ Ἰησοῦ Χρι-
9 στοῦ, πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν Ῥώμῃ ἀγαπητοῖς Θεοῦ, κλητοῖς ἁγίοις,
10 χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ
11 Χριστοῦ. Πρῶτον μὲν εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ
ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλλεται ἐν ὅλῳ τῷ
κόσμῳ. μάρτυς γὰρ μου ἐστὶν ὁ Θεός, ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματι
μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνεῖαν ὑ-
μῶν ποιοῦμαι, πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου δεόμενος, εἶπας
ἤδη ποτὲ εὐδοθῆσομαι ἐν τῷ θελήματι τοῦ Θεοῦ ἐλθεῖν πρὸς
ὑμᾶς. ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν

1. v.1 Παῦλος^{nnms} δοῦλος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} κλητὸς^{anmsn} ἀπόστολος^{nnms} ἀφορίζω^{vpxrnnms} εἰς^p εὐαγγέλιον^{nans} Θεός^{ngms}. **v.2** ὅς^{rtrans} προεπαγγέλλομαι^{viad3s} διὰ^p ὀδgmpr προφήτης^{ngmp} αὐτός^{rpgms} ἐν^p γραφῇ^{ndfp} ἁγιος^{adfpn}. **v.3** περι^p ὀδgms υἱός^{ngms} αὐτός^{rpgms} ὀδgms γίνομαι^{vpadgms} ἐκ^p σπέρμα^{ngms} Δαυιδ^{lp} κατὰ^p σάρ^{znafs}. **v.4** ὀδgms ὀρίζω^{vrapgms} υἱός^{ngms} Θεός^{ngms} ἐν^p δύνاميς^{ndfs} κατὰ^p πνεῦμα^{nans} ἁγιωσύνη^{ngfs} ἐκ^p ἀνάστασις^{ngfs} νεκρός^{agmpn} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὀδgms κύριος^{ngms} ἐγώ^{rpg-p}. **v.5** διὰ^p ὅς^{rngms} λαμβάνω^{viaa1p} χάρις^{nafs} καί^c ἀποστολή^{nafs} εἰς^p ὑπακοή^{nafs} πίστις^{ngfs} ἐν^p πᾶς^{admpn} ὀδdnp ἔθνος^{ndnp} ὑπὲρ^p ὀδgms ὄνομα^{ngms} αὐτός^{rpgms}. **v.6** ἐν^p ὅς^{rtdnp} εἰμι^{vpx2p} καί^c σύ^{rpn-p} κλητὸς^{anmpn} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.7** πᾶς^{admpn} ὀδdnp εἰμι^{vpxkdp} ἐν^p Ῥώμη^{ndfs} ἀγαπητός^{admpn} Θεός^{ngms} κλητὸς^{admpn} ἁγιος^{admpn} χάρις^{nafs} σύ^{rpd-p} καί^c εἰρήνη^{nafs} ἀπὸ^p Θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rpg-p} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.8** πρῶτος^{bo} μὲν^{xo} εὐχαριστέω^{vipals} ὀδdms Θεός^{ndms} ἐγώ^{rpg-s} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὑπὲρ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{rpg-p} ὅτι^c ὀδnfs πίστις^{nafs} σύ^{rpg-p} καταγγέλλω^{vipp3s} ἐν^p ὅλος^{admsn} ὀδdms κόσμος^{ndms}. **v.9** μάρτυς^{nnms} γάρ^c ἐγώ^{rpg-s} εἰμι^{vpx3s} ὀδnms Θεός^{ngms} ὅς^{rtdms} λατρεύω^{vipals} ἐν^p ὀδdms πνεῦμα^{ndns} ἐγώ^{rpg-s} ἐν^p ὀδdms εὐαγγέλιον^{ndns} ὀδgms υἱός^{ngms} αὐτός^{rpgms} ὡς^{bo} ἀδιαλείπτως^{bo} μνεῖαν^{nafs} σύ^{rpg-p} ποιέω^{vipmls}. **v.10** πάντοτε^{bo} ἐπὶ^p ὀδgfp προσευχή^{ngfp} ἐγώ^{rpg-s} δέομαι^{vppnms} εἰ^{qo} ἤδη^{bo} ποτὲ^{xo} εὐδοθῶ^{vifpls} ἐν^p ὀδdms θέλημα^{ndns} ὀδgms Θεός^{ngms} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p σύ^{rpa-p}.

πνευματικόν, εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, τοῦτο δέ ἐστι, συμπαρα- 12
 κληθῆναι ἐν ὑμῖν διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ.
 οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλ- 13
 θεῖν πρὸς ὑμᾶς καὶ ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα καρπὸν τινα
 σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν, καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. Ἑλλησί 14
 τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις ὀφειλέτης εἰμί, οὕτω 15
 τὸ κατ' ἐμὲ πρόθυμον καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν Ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι.
 οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, δύναμις γὰρ 16
 Θεοῦ ἐστὶν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον
 καὶ Ἑλληνι. δικαιοσύνη γὰρ Θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ 17
 πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται, Ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως
 ζήσεται. Ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ Θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ ἐπὶ πᾶσαν 18
 ἀσέβειαν καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κα-
 τεχόντων, διότι τὸ γνωστὸν τοῦ Θεοῦ φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς, ὃ 19
 γὰρ Θεὸς αὐτοῖς ἐφάνέρωσε. τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως 20
 κόσμου τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθοράται, ἢ τε αἴδιος αὐτοῦ
 δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογίτους, διότι 21
 γνόντες τὸν Θεόν, οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν ἢ εὐχαρίστησαν, ἀλλ'
 ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀ- 22
 σύνετος αὐτῶν καρδία. φάσκοντες εἶναι σοφοὶ ἐμωράνθησαν, 23
 καὶ ἥλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου Θεοῦ ἐν ὁμοιώματι εἰκόνας

v.11 ἐπιποθέω^{v1pals} γάρ^c ὀράω^{vnaa} σύ^{tpa-p} ἵνα^c τι-οριανς μεταδίδωμι^{vsaals} χάρισμα^{nans}
 σύ^{tpd-p} πνευματικῶς^{aansn} εἰς^p ὁ^{dans} στηριζώ^{vnap} σύ^{tpa-p}. **v.12** οὕτος^{rdnns} δε^c εἰμί^{v1px3s}
 συμπαρακαλέω^{vnap} ἐν^p σύ^{tpd-p} διὰ^p ὁ^d ἀλλήλων^{redmp} πίσις^{ngfs} σύ^{tpg-p} τέ^{xo} καί^c ἐγώ^{trg-s}.
v.13 οὐ^{xo} θέλω^{v1pals} δε^c σύ^{tpa-p} ἀγνοεῖν^{vnpa} ἀδελφός^{nvmp} ὅτι^c πολλάκις^{bo} προτιθημί^{viam1s}
 ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p σύ^{tpa-p} καί^c κωλύω^{v1pals} ἄχρι^p ὁ^d δεῦρο^{bo} ἵνα^c καρπός^{nams} τι-οριανς
 ἔχω^{vsaals} καί^c ἐν^p σύ^{tpd-p} καθὼς^{bo} καί^c ἐν^p ὁ^d λοιπός^{adnnp} ἔθνος^{ndnp}. **v.14** Ἑλλην^{ndmp} τέ^{xo}
 καί^c βάρβαρος^{adnnp} σοφός^{adnnp} τέ^{xo} καί^c ἀνόητος^{adnnp} ὀφειλέτης^{nnms} εἰμί^{v1px1s}. **v.15** οὕτω^{bo}
 ὁ^d κατά^p ἐγώ^{trp-s} πρόθυμος^{aansn} καί^c σύ^{tpd-p} ὁ^d ἐν^p Ῥώμῃ^{ndfs} εὐαγγελίζω^{vnam}.
v.16 οὐ^{xo} γάρ^c ἐπαισχύνομαι^{v1p1s} ὁ^d εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^d Χριστός^{ngms} δύναμις^{nnfs} γάρ^c
 θεός^{ngms} εἰμί^{v1px3s} εἰς^p σωτηρία^{nafs} πᾶς^{adms} ὁ^d πιστεύων^{vppadms} Ἰουδαίος^{admsn} τέ^{xo} πρῶτος^{bo}
 καί^c Ἑλλην^{ndms}. **v.17** δικαιοσύνη^{nnfs} γάρ^c θεός^{ngms} ἐν^p αὐτός^{trpds} ἀποκαλύπτω^{v1pp3s}
 ἐκ^p πίσις^{ngfs} εἰς^p πίστις^{nafs} καθὼς^{bo} γράφω^{v1px3s} ὁ^d δίκαιος^{anmsn} ἐκ^p πίσις^{ngfs}
 ζάω^{v1fd3s}. **v.18** ἀποκαλύπτω^{v1pp3s} γάρ^c ὀργή^{nnfs} θεός^{ngms} ἀπὸ^p οὐρανόσ^{ngms} ἐπὶ^p πᾶς^{aafsn}
 ἀσέβεια^{nafs} καί^c ἀδικία^{nafs} ἀνθρώπος^{ngmp} ὁ^d ἀλήθεια^{nafs} ἐν^p ἀδικία^{ndfs} κατέχω^{vppagmp}.
v.19 διότι^c ὁ^d γνωστός^{aansn} ὁ^d θεός^{ngms} φανερός^{aansn} εἰμί^{v1px3s} ἐν^p αὐτός^{trpdm} ὁ^d γάρ^c
 θεός^{nnms} αὐτός^{trpdm} φανερός^{v1aa3s}. **v.20** ὁ^d γάρ^c ἀόρατος^{annpn} αὐτός^{trpms} ἀπὸ^p κτίσις^{ngfs}
 κόσμος^{ngms} ὁ^d ποιήμα^{ndnp} νοέω^{vppppnp} καθοράω^{v1pp3s} ὁ^d αἴδιος^{anmsn} αὐτός^{trpms}
 δύναμις^{nnfs} καί^c θειότης^{nnfs} εἰς^p ὁ^d εἰμί^{v1npx} αὐτός^{trpmp} ἀναπολόγητος^{aampn}. **v.21** διότι^c
 γινώσκω^{vpaanmp} ὁ^d θεός^{nams} οὐ^{xo} ὡς^{bo} θεός^{nams} δοξάζω^{v1aa3p} ἢ^{xo} εὐχαριστέω^{v1aa3p} ἀλλά^c
 ματαιώω^{v1ap3p} ἐν^p ὁ^d διαλογισμός^{ndmp} αὐτός^{trgmp} καί^c σκοτίζω^{v1ap3s} ὁ^d ἀσύνετος^{anfsn}
 αὐτός^{trgmp} καρδία^{nnfs}. **v.22** φάσκο^{vppanmp} εἰμί^{v1npx} σοφός^{annpn} μωραίνω^{v1ap3p}.

φθαρτοῦ ἀνθρώπου καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἔρπετῶν.
 24 Διὸ καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρ-
 25 διῶν αὐτῶν εἰς ἀκαθαρσίαν, τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν
 25 ἑαυτοῖς, οἵτινες μετέλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει,
 καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς
 26 ἔστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. Διὰ τοῦτο παρέδωκεν
 αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας, αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετέλ-
 27 λαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν εἰς τὴν παρὰ φύσιν, ὁμοίως τε καὶ οἱ
 ἄρσενες ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας, ἐξεκαύθησαν
 ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι τὴν ἀσχημο-
 28 σύνην κατεργαζόμενοι, καὶ τὴν ἀντιμισθίαν ἣν ἔδει τῆς πλάνης
 αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. Καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν
 τὸν Θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ Θεὸς εἰς ἀ-
 29 δόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα, πεπληρωμένους πάσῃ
 ἀδικίᾳ, πορνείᾳ, πονηρίᾳ, πλεονεξίᾳ κακίᾳ, μεστοὺς φθόνου, φό-
 30 νου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας, ψιθυριστᾶς, καταλάλους, θε-
 οσουγεῖς, ὕβριστᾶς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κακῶν,
 31 γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀσπόν-
 32 δους, ἀνελεήμονας, οἵτινες τὸ δικαίωμα τοῦ Θεοῦ ἐπιγνόντες,
 ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσسونτες ἄξιοι θανάτου εἰσίν, οὐ μόνον αὐτὰ
 ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευδοκοῦσι τοῖς πράσσουσι.

v.23 καί^c ἀλλάσσω^{v1aa3p} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dgms} ἀφθαρτος^{agmsn} θεός^{ngms} ἐν^p ὁμοίωμα^{ndns} εἰκάν^{ngfs} φθαρτός^{agmsn} ἀνθρωπος^{ngms} καί^c πετεινός^{ngmp} καί^c τετράπους^{agnpn} καί^c ἔρπετο^{ngmp}.
v.24 διό^c καί^c παραδίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} αὐτός^{ngms} θεός^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἐπιθυμία^{ndfp} ὁ^{dgfp} καρδία^{ngfp} αὐτός^{rpamp} εἰς^p ἀκαθαρσία^{nafs} ὁ^{dgms} ἀτιμάζω^{vnpe} ὁ^{damp} σῶμα^{nanp} αὐτός^{rpamp} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxamp}. **v.25** ὅστις^{rrnmp} μετελλάσσω^{v1aa3p} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^p ὁ^{dans} ψεῦδος^{ndns} καί^c σεβάζομαι^{v1ad3p} καί^c λατρεύω^{v1aa3p} ὁ^{ddfs} κτίσις^{ndfs} παρὰ^p ὁ^{dams} κτίζω^{vpaams} ὅς^{rrnms} εἰμι^{v1px3s} εὐλογητός^{anmsn} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{nanp} ἀμήνth. **v.26** διὰ^p οὗτος^{rdans} παραδίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dams} θεός^{ngms} εἰς^p πάθος^{nanp} ἀτιμία^{ngfs} ὁ^{dnpf} τέ^{xo} γάρ^c θῆλυς^{anfnp} αὐτός^{rpamp} μετελλάσσω^{v1aa3p} ὁ^{dafs} φυσικός^{aafns} χρῆσις^{nafs} εἰς^p ὁ^{dafs} παρὰ^p φύσις^{nafs}. **v.27** ὁμοίως^{bo} τέ^{xo} καί^c ὁ^{damp} ἄρσην^{nnmp} ἀφήμι^{vpaanmp} ὁ^{dafs} φυσικός^{aafns} χρῆσις^{nafs} ὁ^{dgfs} θῆλυς^{agfsn} ἐκκαίω^{viap3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὄρεξις^{ndfs} αὐτός^{rpamp} εἰς^p ἀλλήλων^{reamp} ἄρσην^{nnmp} ἐν^p ἄρσην^{ndmp} ὁ^{dafs} ἀσχημοσύνη^{nafs} κατεργάζομαι^{vppnmp} καί^c ὁ^{dafs} ἀντιμισθία^{nafs} ὅς^{rrafs} δεῖ^{v1iq3s} ὁ^{dgfs} πλάνη^{ngfs} αὐτός^{rpamp} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxamp} ἀπολαμβάνω^{vppanmp}. **v.28** καί^c καθὼς^{bo} οὐ^{xo} δοκιμάζω^{v1aa3p} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἔχω^{vnpa} ἐν^p ἐπίγνωσις^{ndfs} παραδίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp} ὁ^{dams} θεός^{ngms} εἰς^p ἀδόκιμος^{aamsn} νοῦς^{namo} ποιέω^{vnpa} ὁ^{damp} μὴ^{xo} καθήκω^{vppqanp}. **v.29** πληρὸς^{vpxpamp} πᾶς^{adfsn} ἀδικία^{ndfs} πορνεία^{ndfs} πονηρία^{ndfs} πλεονεξία^{ndfs} κακία^{ndfs} μεστός^{aampn} φθόνος^{ngms} φόνος^{ngms} ἔρις^{ngfs} δόλος^{ngms} κακοῦθια^{ngfs} ψιθυριστής^{namp}. **v.30** κατάλαλος^{aampn} θεοσουγής^{aampn} ὕβριστής^{namp} ὑπερήφανος^{aampn} ἀλαζὼν^{namp} ἐφευρετής^{namp} κακός^{agnpn} γονεύς^{ndmp} ἀπειθής^{aampn}. **v.31** ἀσύνετος^{aampn} ἀσυνθετός^{aampn} ἀστοργός^{aampn} ἀσπόνδος^{aampn} ἀνελεήμων^{aampn}. **v.32** ὅστις^{rrnmp} ὁ^{dans} δικαίωμα^{nans} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἐπιγνώσκω^{vpaanmp} ὅτι^c ὁ^{damp} ὁ^{damp} τοιοῦτος^{rdanp} πρᾶσσω^{vppanmp} ἄξιος^{annpn} θάνατος^{ngms} εἰμι^{v1px3p} οὐ^{xo} μόνος^{bo} αὐτός^{rpamp} ποιέω^{v1a3p} ἀλλά^c καί^c συνευδοκέω^{v1a3p} ὁ^{damp} πρᾶσσω^{vppadmp}.

Διὸ ἀναπολόγητος εἶ, ὃ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων, ἐν ᾧ γὰρ κρί- 2
νεις τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις, τὰ γὰρ αὐτὰ πράσσεις ὁ 2
κρίνων. οἶδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ ἐστὶ κατὰ ἀλήθειαν 2
ἐπὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας. λογίζῃ δὲ τοῦτο, ὃ ἄνθρωπε ὁ 3
κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας καὶ ποιῶν αὐτά, ὅτι σὺ ἐκ- 4
φεύξῃ τὸ κρίμα τοῦ Θεοῦ· ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρησιότητος αὐτοῦ 4
καὶ τῆς ἀνοχῆς καὶ τῆς μακροθυμίας καταφρονεῖς, ἀγνοῶν ὅτι τὸ 5
χρηστὸν τοῦ Θεοῦ εἰς μετάνοιαν σε ἄγει· κατὰ δὲ τὴν σκληρό- 5
τητα σου καὶ ἀμετανόητον καρδίαν θησαυρίζεις σεαυτῷ ὀργὴν 6
ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς καὶ ἀποκαλύψεως δικαιοκρισίας τοῦ Θεοῦ, ὃς 6
ἀποδώσει ἐκάστω κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, τοῖς μὲν καθ' ὑπομο- 7
νὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀφθαρσίαν ζητοῦσι, ζῶν 7
αἰώνιον, τοῖς δὲ ἐξ ἔριθείας, καὶ ἀπειθοῦσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ πει- 8
θομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, θυμὸς καὶ ὀργή, θλιψὶς καὶ στενοχωρία, 9
ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακόν, Ἰ- 10
ουδαίου τε πρῶτον καὶ Ἑλληνοῦ, δόξα δὲ καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη 10
παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθόν, Ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ Ἑλληνι, 11, 12
οὐ γὰρ ἐστὶ προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ. ὅσοι γὰρ ἀνόμως 11, 12
ἤμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται, καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἤμαρτον, 13
διὰ νόμου κριθήσονται, οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι 13
παρὰ τῷ Θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιοθήσονται. ὅταν 14

2. v.1 διό^c ἀναπολόγητος^{anmsn} εἰμι^{vixp2s} ὃⁱ ἄνθρωπος^{nvms} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} κρίνων^{vppanms} ἐν^p
ὃς^{trdms} γάρ^c κρίνων^{vipa2s} ὁ^{dams} ἕτερος^{aamsn} σεαυτοῦ^{xams} κατακρίνων^{vipa2s} ὁ^{damp} γάρ^c αὐτός^{trpanp}
πράσσω^{vipa2s} ὁ^{dnms} κρίνων^{vppanms}. **v.2** οἶδα^{vixalp} δέ^c ὅτι^c ὁ^{dnms} κρίμα^{nnms} θεός^{ngms}
εἰμι^{vixp3s} κατὰ^p ἀλήθεια^{nafs} ἐπὶ^p ὁ^{damp} τοιοῦτος^{rdamp} πράσσω^{vppaamp}. **v.3** λογίζομαι^{vipn2s}
δέ^c οὗτος^{rdans} ὃⁱ ἄνθρωπος^{nvms} ὁ^{dnms} κρίνων^{vppanms} ὁ^{damp} ὁ^{damp} τοιοῦτος^{rdamp} πράσσω^{vppaamp}
καί^c ποιέω^{vppanms} αὐτός^{trpanp} ὅτι^c σύ^{trp-s} ἐκφεύγω^{vifd2s} ὁ^{dans} κρίμα^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.
v.4 ἢ^{xo} ὁ^{dgms} πλοῦτος^{ngms} ὁ^{dgfs} χρησιότης^{ngfs} αὐτός^{trgms} καί^c ὁ^{dgfs} ἀνοχῆ^{ngfs} καί^c ὁ^{dgfs}
μακροθυμία^{ngfs} καταφρονέω^{vipa2s} ἀγνοέω^{vppanms} ὅτι^c ὁ^{dnms} χρηστός^{anmsn} ὁ^{dams} θεός^{ngms} εἰς^p
μετάνοιαν^{nafs} σύ^{trpa-s} ἄγω^{vipa3s}. **v.5** κατὰ^p δέ^c ὁ^{dafs} σκληρότης^{nafs} σύ^{trp-s} καί^c ἀμετανόητος^{aafsn}
καρδία^{nafs} θησαυρίζω^{vipa2s} σεαυτοῦ^{rxams} ὀργή^{nafs} ἐν^p ἡμέρα^{ndfs} ὀργῆ^{ngfs} καί^c ἀποκάλυψις^{ngfs}
δικαιοκρισία^{ngfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.6** ὃς^{trnms} ἀποδίδωμι^{vifa3s} ἕκαστος^{admsn} κατὰ^p ὁ^{damp}
ἔργον^{nanp} αὐτός^{trgms}. **v.7** ὁ^{damp} μὲν^{xo} κατὰ^p ὑπομονή^{nafs} ἔργον^{ngms} ἀγαθός^{agnsn} δόξα^{nafs}
καί^c τιμὴ^{nafs} καί^c ἀφθαρσία^{nafs} ζητέω^{vppadmp} ζῶ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.8** ὁ^{damp} δέ^c ἐκ^p
ἐριθείας^{ngfs} καί^c ἀπειθεῶ^{vppadmp} μὲν^{xo} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs} πειθῶ^{vppmdmp} δέ^c ὁ^{ddfs} ἀδικία^{ndfs}
θυμὸς^{nnms} καί^c ὀργή^{nnfs}. **v.9** θλιψὶς^{nnfs} καί^c στενοχωρία^{nafs} ἐπὶ^p πᾶς^{aafsn} ψυχῇ^{nafs}
ἀνθρώπος^{ngms} ὁ^{dams} κατεργάζομαι^{vppngms} ὁ^{dans} κακός^{aansn} Ἰουδαίος^{agmsn} τὸ^{xo} πρῶτος^{bo} καί^c
Ἑλλήν^{ngms}. **v.10** δόξα^{nnfs} δέ^c καί^c τιμὴ^{nnfs} καί^c εἰρήνη^{nnfs} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} ἐργάζομαι^{vppndms}
ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn} Ἰουδαίος^{admsn} τὸ^{xo} πρῶτος^{bo} καί^c Ἑλλήν^{ndms}. **v.11** οὐ^{xo} γάρ^c εἰμι^{vixp3s}
προσωποληψία^{nafs} παρὰ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.12** ὅσος^{rcnmp} γάρ^c ἀνόμως^{bo} ἁμαρτάνω^{viaa3p}
ἀνόμως^{bo} καί^c ἀπόλλυμι^{vifn3p} καί^c ὅσος^{rcnmp} ἐν^p νόμος^{ndms} ἁμαρτάνω^{viaa3p} διὰ^p νόμος^{ngms}
κρίνω^{vifp3p}. **v.13** οὐ^{xo} γάρ^c ὁ^{damp} ἀκροατὴς^{nnmp} ὁ^{dams} νόμος^{ngms} δίκαιος^{anmpn} παρὰ^p ὁ^{ddms}
θεός^{ndms} ἀλλὰ^c ὁ^{damp} ποιητὴς^{nnmp} ὁ^{dams} νόμος^{ngms} δικαίως^{vifp3p}.

γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῆ, οὗτοι, 15 νόμον μὴ ἔχοντες, ἑαυτοῖς εἰσι νόμος, οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυροῦσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως, καὶ μεταξύ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν 16 κατηγορούντων ἢ καὶ ἀπολογουμένων, ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ Θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἴδε σὺ Ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ, καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ 17 νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν Θεῷ, καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχούμενος ἐκ τοῦ νόμου, πέποιθάς 18 τε σεαυτὸν ὀδηγὸν εἶναι τυφλῶν, ὡς τῶν ἐν σκότει, παιδευτὴν ἀφρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρφωσιν τῆς γνώσεως 21 καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νόμῳ, ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον, σεαυτὸν οὐ διδάσκεις· ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν, κλέπτεις· ὁ λέγων μὴ μοιχεύειν, μοιχεύεις· ὁ βδελυσσόμενος τὰ εἰδῶλα, ἱεροσυλεῖς· 23 ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶσαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν Θεὸν ἀτιμάζεις· τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ Θεοῦ δι' ὑμᾶς βλασφημεῖται ἐν τοῖς 24 ἔθνεσι, καθὼς γέγραπται. περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ, ἐὰν νόμον πράσῃς, ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖς, ἡ περιτομὴ σου ἀκροβυστία γέγονεν. ἐὰν οὖν ἡ ἀκροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσῃ, οὐχὶ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λογισθῆσεται· 27 καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυστία, τὸν νόμον τελοῦσα, σὲ τὸν

v.14 ὅταν^c γάρ^c ἔθνος^{hnp} ὀδῆ^{np} μὴ^{xo} νόμος^{nam} ἔχω^{vppanp} φύσις^{ndf} ὀδῆ^{np} ὀδῆ^{ngms} νόμος^{ngms} ποιῶ^{vspa3s} οὗτος^{rdhnp} νόμος^{nam} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanp} ἑαυτοῦ^{rxkmp} εἰμί^{vipx3p} νόμος^{ndms}.
v.15 ὅστις^{rtmnp} ἐνδείκνυμι^{vipm3p} ὀδῆ^{ns} ἔργον^{ngms} ὀδῆ^{ngms} νόμος^{ngms} γραπτὸς^{aansp} ἐν^p ὀδῆ^{np} καρδία^{ndfp} αὐτός^{tpgmp} συμμαρτυρέω^{vppagfs} αὐτός^{tpgmp} ὀδῆ^{ngms} συνειδήσις^{ngfs} καί^c μεταξύ^{bo} ἀλλήλων^{regmp} ὀδῆ^{ngmp} λογισμὸς^{ngmp} κατηγορέω^{vppagmp} ἡ^{xo} καί^c ἀπολογέομαι^{vppngmp}. **v.16** ἐν^p ἡμέρα^{ndfs} ὅτε^{bo} κρίνω^{vifa3s} ὀδῆ^{ns} θεός^{ndms} ὀδῆ^{np} κρυπτός^{aanp} ὀδῆ^{ngmp} ἀνθρώπος^{ngmp} κατὰ^p ὀδῆ^{ns} εὐαγγέλιον^{nans} ἐγὼ^{tpg-s} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.17** ἴδεⁱ σὺ^{trp-s} Ἰουδαῖος^{anmsn} ἐπονομάζω^{vipp2s} καί^c ἐπαναπαύομαι^{vipn2s} ὀδῆ^{ns} νόμος^{ndms} καί^c καυχάομαι^{vipn2s} ἐν^p θεός^{ndms}. **v.18** καί^c γινώσκω^{vipa2s} ὀδῆ^{ns} θέλημα^{nans} καί^c δοκιμάζω^{vipa2s} ὀδῆ^{np} διαφέρω^{vppaanp} κατηχέω^{vppnms} ἐκ^p ὀδῆ^{ngms} νόμος^{ngms}. **v.19** πείθω^{vixa2s} τὲ^{xo} σεαυτοῦ^{rxams} ὀδηγός^{nams} εἰμί^{vipx} τυφλός^{agmpn} ὡς^{nans} ὀδῆ^{ngmp} ἐν^p σκότος^{ndns}. **v.20** παιδευτὴς^{nafs} ἀφρων^{agmpn} διδάσκαλος^{nams} νηπίος^{agmpn} ἔχω^{vppaams} ὀδῆ^{ns} μόρφωσις^{nafs} ὀδῆ^{ngfs} γνώσις^{ngfs} καί^c ὀδῆ^{ngfs} ἀλήθεια^{ngfs} ἐν^p ὀδῆ^{ns} νόμος^{ndms}. **v.21** ὀδῆ^{ns} οὖν^c διδάσκω^{vppanms} ἕτερος^{namsp} σεαυτοῦ^{rxams} ὀ^{xo} διδάσκω^{vipa2s} ὀδῆ^{ns} κηρύσσω^{vppanms} μὴ^{xo} κλέπτω^{vnpa} κλέπτω^{vnpa}. **v.22** ὀδῆ^{ns} λέγω^{vppanms} μὴ^{xo} μοιχεύω^{vnpa} μοιχεύω^{vipa2s} ὀδῆ^{ns} βδελύσσομαι^{vppnms} ὀδῆ^{np} εἰδῶλον^{narp} ἱεροσυλέω^{vipa2s}. **v.23** ὅς^{rtms} ἐν^p νόμος^{ndms} καυχάομαι^{vipn2s} διὰ^p ὀδῆ^{ngfs} παραβάσις^{ngfs} ὀδῆ^{ngms} νόμος^{ngms} ὀδῆ^{ns} θεός^{nams} ἀτιμάζω^{vipa2s}. **v.24** ὀδῆ^{ns} γάρ^c ὄνομα^{nms} ὀδῆ^{ngms} θεός^{ngms} διὰ^p σὺ^{trp-p} βλασφημέω^{vipp3s} ἐν^p ὀδῆ^{np} ἔθνος^{ndnp} καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s}. **v.25** περιτομὴ^{nafs} μὲν^{xo} γάρ^c ὠφέλεω^{vipa3s} ἐάν^{qo} νόμος^{nams} πράσσω^{vspa2s} ἐάν^{qo} δὲ^c παραβάτης^{ndms} νόμος^{ngms} εἰμί^{vspx2s} ὀδῆ^{ns} περιτομὴ^{nafs} σὺ^{trp-g-s} ἀκροβυστία^{nafs} γίνομαι^{vixa3s}. **v.26** ἐάν^{qo} οὖν^c ὀδῆ^{ns} ἀκροβυστία^{nafs} εἰς^p ὀδῆ^{np} δικαίωμα^{narp} ὀδῆ^{ngms} νόμος^{ngms} φυλάσσω^{vspa3s} οὐχί^{xo} ὀδῆ^{ns} ἀκροβυστία^{nafs} αὐτός^{trgms} εἰς^p περιτομὴ^{nafs} λογίζομαι^{vifp3s}.

διὰ γράμματος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου· οὐ γὰρ ὁ ἐν τῷ 28
φανερῶ Ἰουδαίος ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φανερῶ ἐν σαρκὶ περιτομή,
ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ Ἰουδαίος, καὶ περιτομὴ καρδίας ἐν πνεύματι, 29
οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐκ τοῦ Θεοῦ.

Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ Ἰουδαίου, ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτο- 3
μῆς· πολὺ κατὰ πάντα τρόπον, πρῶτον μὲν γὰρ ὅτι ἐπιστεύθησαν 2
τὰ λόγια τοῦ Θεοῦ. τί γὰρ εἰ ἠπίστησάν τινες· μὴ ἡ ἀπιστία αὐ- 3
τῶν τὴν πίστιν τοῦ Θεοῦ καταργήσει· μὴ γένοιτο, γινέσθω δὲ ὁ 4
Θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης, καθὼς γέγραπται, Ὁ-
πως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσης ἐν τῷ κρίνεσθαί 5
σε. εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν Θεοῦ δικαιοσύνην συνίστησι, τί ἐροῦ- 5
μεν· μὴ ἄδικος ὁ Θεὸς ὁ ἐπιφέρων τὴν ὀργὴν· κατὰ ἄνθρωπον
λέγω. μὴ γένοιτο, ἐπεὶ πῶς κρίνει ὁ Θεὸς τὸν κόσμον· εἰ γὰρ ἡ 6, 7
ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπερίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν
αὐτοῦ, τί ἔτι κἀγὼ ὡς ἁμαρτωλὸς κρίνομαι· καὶ μὴ καθὼς βλα- 8
σφημούμεθα, καὶ καθὼς φασὶ τινες ἡμᾶς λέγειν ὅτι, Ποιήσωμεν
τὰ κακὰ ἵνα ἔλθῃ τὰ ἀγαθὰ· ὧν τὸ κρίμα ἔνδικόν ἐστι. Τί οὖν 9
προεχόμεθα· οὐ πάντως, προητiasάμεθα γὰρ Ἰουδαίους τε καὶ
Ἕλληνας πάντας ὑφ' ἁμαρτίαν εἶναι, καθὼς γέγραπται ὅτι Οὐκ 10
ἔστι δίκαιος οὐδὲ εἷς, οὐκ ἔστιν ὁ συνίων, οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν 11
τὸν Θεόν, πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθησαν, οὐκ ἔστι ποιῶν 12

v.27 καί^c κρίνω^{vifa3s} ὁ^dνfs ἐκ^p φύσις^{ngfs} ἀκροβυστία^{nnfs} ὁ^dams νόμος^{nam} τελέω^{vppanfs} σύ^{tpa-s}
ὁ^dams διὰ^p γράμμα^{ngms} καί^c περιτομή^{ngfs} παραβάτης^{nam} νόμος^{ngms}. **v.28** οὐ^{xo} γάρ^c ὁ^dνfs
ἐν^p ὁ^ddns φανερός^{adn} Ἰουδαίος^{adn} εἰμί^{vixp3s} οὐδὲ^{bo} ὁ^dνfs ἐν^p ὁ^ddns φανερός^{adn} ἐν^p σάρ^s
περιτομή^{nnfs}. **v.29** ἀλλά^c ὁ^dνms ἐν^p ὁ^ddns κρυπτός^{adn} Ἰουδαίος^{adn} καί^c περιτομή^{nnfs}
καρδία^{ngfs} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} οὐ^{xo} γράμμα^{ndns} ὅς^{rrgms} ὁ^dnms ἔπαινος^{nmms} οὐ^{xo} ἐκ^p ἄνθρωπος^{ngmp}
ἀλλά^c ἐκ^p ὁ^dgms θεός^{ngms}. **3. v.1** τίς^{rqnms} οὖν^c ὁ^dnms περισσός^{anms} ὁ^dgms Ἰουδαίος^{agmsn}
ἡ^{xo} τίς^{rqnfs} ὁ^dνfs ὠφέλεια^{nnfs} ὁ^dgfs περιτομή^{ngfs}. **v.2** πολὺς^{anms} κατὰ^p πᾶς^{aamsn} τρόπος^{nam}
πρῶτος^{bo} μὲν^{xo} γάρ^c ὅτι^c πιστεύω^{viaap3p} ὁ^danp λόγιον^{namp} ὁ^dgms θεός^{ngms}. **v.3** τίς^{rqnms} γάρ^c
εἰ^{qo} ἀπιστέω^{viaa3p} τι^{-σρινμ} μὴ^{xo} ὁ^dνfs ἀπιστία^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} ὁ^dafs πίστις^{nafs} ὁ^dgms θεός^{ngms}
καταργέω^{vifa3s}. **v.4** μὴ^{xo} γίνομαι^{voad3s} γίνομαι^{vdpn3s} δέ^c ὁ^dnms θεός^{nmms} ἀληθής^{anmsn}
πᾶς^{anmsn} δέ^c ἄνθρωπος^{nmms} ψεύστης^{nmms} καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὅπως^{bo} ὁ^dnms δικαιοῦς^{vsap2s} ἐν^p
ὁ^ddmp λόγος^{ndmp} σύ^{tpg-s} καί^c νικάω^{vsaa2s} ἐν^p ὁ^ddns κρίνω^{vmp} σύ^{tpa-s}. **v.5** εἰ^{qo} δέ^c ὁ^dνfs
ἀδικία^{nnfs} ἐγώ^{tpg-p} θεός^{ngms} δικαιοσύνη^{nafs} συνίστημι^{vipa3s} τίς^{rqnms} λέγω^{vifa1p} μὴ^{xo} ἄδικος^{anmsn}
ὁ^dnms θεός^{nmms} ὁ^dnms ἐπιφέρω^{vppanms} ὁ^dafs ὀργή^{nafs} κατὰ^p ἄνθρωπος^{nam} λέγω^{vipa1s}. **v.6** μὴ^{xo}
γίνομαι^{voad3s} ἐπεὶ^c πῶς^{bo} κρίνω^{vifa3s} ὁ^dnms θεός^{nmms} ὁ^dams κόσμος^{nam}. **v.7** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^dνfs
ἀλήθεια^{nnfs} ὁ^dgms θεός^{ngms} ἐν^p ὁ^ddns ἐμός^{rsdns} ψεῦσμα^{ndns} περισσεύω^{viaa3s} εἰς^p ὁ^dafs δόξα^{nafs}
αὐτός^{rpgms} τίς^{rqnms} ἔτι^{bo} κἀγὼ^{rpn-s} ὡς^{bo} ἁμαρτωλός^{anmsn} κρίνω^{vipp1s}. **v.8** καί^c μὴ^{xo} καθὼς^{bo}
βλασφημέω^{vipp1p} καί^c καθὼς^{bo} φημί^{vixp3p} τι^{-σρινμ} ἐγώ^{tpa-p} λέγω^{vnpa} ὅτι^c ποιεῶ^{vsaa1p} ὁ^danp
κακός^{aanp} ἵνα^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^danp ἀγαθός^{anp} ὅς^{rrgmp} ὁ^dnms κρίμα^{nmms} ἔνδικος^{anmsn} εἰμί^{vixp3s}.
v.9 τίς^{rqnms} οὖν^c προέχω^{viri1p} οὐ^{xo} πάντως^{bo} προαιτιάομαι^{viad1p} γάρ^c Ἰουδαίος^{aanp} τῶ^{xo} καί^c
Ἕλληνας^{namp} πᾶς^{aanp} ὑπὸ^p ἁμαρτία^{nafs} εἰμί^{vixp3s}. **v.10** καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμί^{vixp3s}
δίκαιος^{anmsn} οὐδὲ^{bo} εἷς^{nmms}. **v.11** οὐ^{xo} εἰμί^{vixp3s} ὁ^dnms συνίημι^{vppanms} οὐ^{xo} εἰμί^{vixp3s} ὁ^dnms
ἐκζητέω^{vppanms} ὁ^dams θεός^{nam}.

13 χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός, τάφος ἀνεωγμένος ὁ λάρυγξ αὐ-
 τῶν, ταῖς γλώσσαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν, ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ χεῖλη
 14, 15 αὐτῶν, ὧν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρίας γέμει, ὄξεις οἱ πόδες αὐ-
 16 τῶν ἐκχέαι αἷμα, σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν,
 17, 18 καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν, οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι
 19 τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Οἶδαμεν δὲ ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει, τοῖς ἐν
 τῷ νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῆ, καὶ ὑπόδικος γένηται πᾶς
 20 ὁ κόσμος τῷ Θεῷ, διότι ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιοθήσεται πᾶσα
 21 σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁμαρτίας. νυνὶ δὲ
 χωρὶς νόμου δικαιοσύνη Θεοῦ πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ
 22 τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, δικαιοσύνη δὲ Θεοῦ διὰ πίστεως Ἰ-
 ησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς πιστεύοντας, οὐ γάρ
 23 ἔστι διαστολή, πάντες γὰρ ἤμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης
 24 τοῦ Θεοῦ, δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυ-
 25 τρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃν προέθετο ὁ Θεὸς ἰλαστήριον,
 διὰ τῆς πίστεως, ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης
 26 αὐτοῦ, διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων, ἐν τῇ
 ἀνοχῇ τοῦ Θεοῦ, πρὸς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ ἐν τῷ νῦν
 καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον καὶ δικαιῶντα τὸν ἐκ πίστεως
 27 Ἰησοῦ. ποῦ οὖν ἡ καυχῆσις· ἐξεκλείσθη. διὰ ποίου νόμου· τῶν
 28 ἔργων· οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. λογιζόμεθα οὖν πιστεῖ

v.10 πᾶς^{anmpn} ἐκκλίνω^{v1aa3p} ἄμα^{bo} ἀρχερίω^{v1ap3p} οὐ^{xo} εἰμί^{v1px3s} ποιέω^{vppanms} χρηστότης^{nafs}
 οὐ^{xo} εἰμί^{v1px3s} ἕως^c εἰς^{ngms}. **v.13** τάφος^{nnms} ἀνοίγω^{vpxnms} ὁδῶν^{dnms} λάρυγξ^{znmms} αὐτός^{rgmp}
 ὀδδφ^p γλῶσσα^{ndfp} αὐτός^{rgmp} δολιῶν^{v1aa3p} ἰός^{nnms} ἀσπίς^{ngfp} ὑπό^p ὀδαν^p χεῖλος^{nanp} αὐτός^{rgmp}.
v.14 ὄς^{trgmp} ὁδῶν^{dnms} στόμα^{nnms} ἀρά^{ngfs} καί^c πικρία^{ngfs} γέμω^{v1pa3s}. **v.15** ὄξυς^{anmpn} ὀδνmp
 ποῦς^{nnmp} αὐτός^{rgmp} ἐκχέω^{vnaa} αἷμα^{nans}. **v.16** σύντριμμα^{nnms} καί^c ταλαιπωρία^{nnfs} ἐν^p
 ὀδδφ^p ὁδός^{ndfp} αὐτός^{rgmp}. **v.17** καί^c ὁδός^{nafs} εἰρήνη^{ngfs} οὐ^{xo} γινώσκω^{v1aa3p}. **v.18** οὐ^{xo}
 εἰμί^{v1px3s} φόβος^{nnms} θεός^{ngms} ἀπέναντι^{bo} ὀδgm^p ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rgmp}. **v.19** οἶδα^{v1a1p}
 δέ^c ὅτι^c ὅσος^{rcamp} ὁδῶν^{dnms} νόμος^{nnms} λέγω^{v1pa3s} ὀδdmp ἐν^p ὀδdms νόμος^{ndms} λαλέω^{v1pa3s} ἵνα^c
 πᾶς^{anmsn} στόμα^{nnms} φράσσω^{vsap3s} καί^c ὑπόδικος^{anmsn} γίνωμαι^{vsad3s} πᾶς^{anmsn} ὁδῶν^{dnms} κόσμος^{nnms}
 ὀδdms θεός^{ndms}. **v.20** διότι^c ἐκ^p ἔργων^{ngmp} νόμος^{ngms} οὐ^{xo} δικαίω^{v1fp3s} πᾶς^{anfsn} σὰρξ^{znfs}
 ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rgms} διὰ^p γάρ^c νόμος^{ngms} ἐπίγνωσις^{nnfs} ἁμαρτίας^{ngfs}. **v.21** νυνὶ^{bo} δέ^c
 χωρὶς^{bo} νόμος^{ngms} δικαιοσύνη^{nnfs} θεός^{ngms} φανερόν^{v1px3s} μαρτυρέω^{vppnfs} ὑπό^p ὀδgms νόμος^{ngms}
 καί^c ὀδgm^p προφήτης^{ngmp}. **v.22** δικαιοσύνη^{nnfs} δέ^c θεός^{ngms} διὰ^p πίστις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms}
 Χριστός^{ngms} εἰς^p πᾶς^{aampn} καί^c ἐπι^p πᾶς^{aampn} ὀδamp πιστεύω^{vppaamp} οὐ^{xo} γάρ^c εἰμί^{v1px3s}
 διαστολή^{nnfs}. **v.23** πᾶς^{anmpn} γάρ^c ἁμαρτάνω^{v1aa3p} καί^c ὑστερέω^{v1pp3p} ὀδgfs δόξα^{ngfs} ὀδgms
 θεός^{ngms}. **v.24** δικαίω^{vppnmp} δωρεάν^{bo} ὀδdfs αὐτός^{rgms} χάρις^{ndfs} διὰ^p ὀδgfs ἀπολύτρωσις^{ngfs}
 ὀδgfs ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.25** ὄς^{rrams} προτίθημι^{v1aam3s} ὁδῶν^{dnms} θεός^{nnms} ἰλαστήριος^{nans}
 διὰ^p ὀδgfs πίστις^{ngfs} ἐν^p ὀδdns αὐτός^{rgms} αἷμα^{ndms} εἰς^p ἔνδειξις^{nafs} ὀδgfs δικαιοσύνη^{ngfs} αὐτός^{rgms}
 διὰ^p ὀdafs πάρεσις^{nafs} ὀδgm^p προγίνομαι^{vpxagnp} ἁμαρτημα^{ngmp}. **v.26** ἐν^p ὀddfis ἀνοχή^{ndfs} ὀδgms
 θεός^{ngms} πρὸς^p ἔνδειξις^{nafs} ὀdgs δικαιοσύνη^{ngfs} αὐτός^{rgms} ἐν^p ὀddms νῦν^{bo} καιρός^{ndms} εἰς^p
 ὀdans εἰμί^{v1px} αὐτός^{rgams} δικαίως^{aamsn} καί^c δικαίω^{vppaams} ὀdams ἐκ^p πίσις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms}.
v.27 ποῦ^{xo} οὖν^c ὀdnfs καυχῆσις^{nnfs} ἐκκλείω^{v1ap3s} διὰ^p ποῖος^{rgms} νόμος^{ngms} ὀδgm^p ἔργων^{ngmp}
 οὐχί^{xo} ἀλλά^c διὰ^p νόμος^{ngms} πίστις^{ngfs}.

δικαιοῦσθαι ἄνθρωπον, χωρὶς ἔργων νόμου. ἢ Ἰουδαίων ὁ Θεὸς 29
μόνον· οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν· ναὶ καὶ ἐθνῶν, ἐπεὶ περ εἰς ὁ Θεός, 30
ὃς δικαιοῦσει περιτομὴν ἐκ πίστεως, καὶ ἀκροβυστίαν διὰ τῆς πί-
στεως. νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πίστεως· μὴ γένοιτο, 31
ἀλλὰ νόμον ἰσθῶμεν.

Τί οὖν ἐροῦμεν Ἀβραάμ τὸν πατέρα ἡμῶν εὐρηκέναι κατὰ 4
σάρκα· εἰ γὰρ Ἀβραάμ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ’ 2
οὐ πρὸς τὸν Θεόν. τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει· Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραάμ 3
τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. τῷ δὲ ἐργαζομένῳ 4
ὁ μισθὸς οὐ λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ὀφείλημα. τῷ 5
δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ τὸν δικαιοῦντα τὸν ἄσεβῃ,
λογίζεται ἡ πίστις αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην. καθάπερ καὶ Δαβὶδ 6
λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, ᾧ ὁ Θεὸς λογίζεται δικαιο-
σύνην χωρὶς ἔργων, Μακάριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι καὶ ὧν 7
ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι. μακάριος ἀνὴρ ᾧ οὐ μὴ λογίσῃται 8
Κύριος ἁμαρτίαν. ὁ μακαρισμὸς οὖν οὗτος ἐπὶ τὴν περιτομὴν, ἢ 9
καὶ ἐπὶ τὴν ἀκροβυστίαν· λέγομεν γὰρ ὅτι Ἐλογίσθη τῷ Ἀβραάμ ἡ
πίστις εἰς δικαιοσύνην. πῶς οὖν ἐλογίσθη· ἐν περιτομῇ ὄντι, ἢ ἐν 10
ἀκροβυστίᾳ· οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ’ ἐν ἀκροβυστίᾳ, καὶ σημείον 11
ἔλαβε περιτομῆς, σφραγιδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ
ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι’

v.28 λογίζομαι^{vi9n1p} οὖν^c πίστις^{ndfs} δικαιοῦ^{vnp} ἀνθρώπος^{nam} χωρὶς^{bo} ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms}.
v.29 ἡ^{xo} Ἰουδαίος^{agmnp} ὁ^{ndms} θεός^{ndms} μόνος^{bo} οὐχί^{xo} δε^c καὶ^c ἔθνος^{ngnp} ναί^{xo} καὶ^c ἔθνος^{ngnp}.
v.30 ἐπεὶ περ^c εἰς^{ndms} ὁ^{ndms} θεός^{ndms} ὅς^{rtdms} δικαιοῦ^{vifa3s} περιτομῇ^{nafs} ἐκ^p πίστις^{ngfs} καὶ^c
ἀκροβυστία^{nafs} διὰ^p ὁ^dγίς^{ngfs} πίστις^{ngfs}. **v.31** νόμος^{nam} οὖν^c καταργεῖ^{vifa1p} διὰ^p ὁ^dγίς^{ngfs} πίστις^{ngfs}
μὴ^{xo} γίνομαι^{voad3s} ἀλλά^c νόμος^{nam} ἴσθημι^{vifa1p}. **4. v.1** τίς^{rtdms} οὖν^c λέγω^{vifa1p} Ἀβραάμ^{tp}
ὁ^{dams} πατήρ^{nam} ἐγώ^{rpg-p} εὐρίσκει^{vnxax} κατὰ^p σάρξ^{fnafs}. **v.2** εἰ^{qo} γάρ^c Ἀβραάμ^{tp} ἐκ^p ἔργον^{ngnp}
δικαιοῦ^{vfa3s} ἔχω^{vifa3s} καύχημα^{nans} ἀλλά^c οὐ^{xo} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nam}. **v.3** τίς^{rtdms} γάρ^c ὁ^{dams}
γραφῆ^{nafs} λέγω^{vifa3s} πιστεύω^{vfaa3s} δε^c Ἀβραάμ^{tp} ὁ^{dams} θεός^{ndms} καὶ^c λογίζομαι^{vfa3s} αὐτός^{rtdms}
εἰς^p δικαιοσύνη^{nafs}. **v.4** ὁ^{dams} δε^c ἐργάζομαι^{vppndms} ὁ^{dams} μισθός^{ndms} οὐ^{xo} λογίζομαι^{vfn3s}
κατὰ^p χάρις^{nafs} ἀλλά^c κατὰ^p ὁ^{dams} ὀφείλημα^{nans}. **v.5** ὁ^{dams} δε^c μὴ^{xo} ἐργάζομαι^{vppndms}
πιστεύω^{vppadms} δε^c ἐπὶ^p ὁ^{dams} δικαιοῦ^{vppaams} ὁ^{dams} ἀσεβής^{aams} λογίζομαι^{vfn3s} ὁ^{dams} πίστις^{nafs}
αὐτός^{rtdms} εἰς^p δικαιοσύνη^{nafs}. **v.6** καθάπερ^{bo} καὶ^c Δαυίδ^{tp} λέγω^{vifa3s} ὁ^{dams} μακαρισμός^{nam}
ὁ^{dams} ἀνθρώπος^{ngms} ὃς^{rtdms} ὁ^{dams} θεός^{ndms} λογίζομαι^{vfn3s} δικαιοσύνη^{nafs} χωρὶς^{bo} ἔργον^{ngnp}.
v.7 μακάριος^{anmp} ὃς^{rtdms} ἀφίημι^{vfa3p} ἀνομία^{nnpf} καὶ^c ὃς^{rtdms} ἐπικαλύπτω^{vfa3p} ὁ^{dams}
ἁμαρτία^{nnpf}. **v.8** μακάριος^{anmsn} ἀνὴρ^{nms} ὃς^{rtdms} ὃς^{xo} μὴ^{xo} λογίζομαι^{vfa3s} κύριος^{nms}
ἁμαρτία^{nafs}. **v.9** ὁ^{dams} μακαρισμός^{ndms} οὖν^c οὗτος^{rtdms} ἐπὶ^p ὁ^{dams} περιτομῇ^{nafs} ἡ^{xo} καὶ^c
ἐπὶ^p ὁ^{dams} ἀκροβυστία^{nafs} λέγω^{vifa1p} γάρ^c ὅτι^c λογίζομαι^{vfa3s} ὁ^{dams} Ἀβραάμ^{tp} ὁ^{dams} πίστις^{nafs}
εἰς^p δικαιοσύνη^{nafs}. **v.10** πῶς^{bo} οὖν^c λογίζομαι^{vfa3s} ἐν^p περιτομῇ^{ndfs} εἰμί^{vppxams} ἡ^{xo} ἐν^p
ἀκροβυστία^{ndfs} οὐ^{xo} ἐν^p περιτομῇ^{ndfs} ἀλλά^c ἐν^p ἀκροβυστία^{ndfs}.

12 ἀκροβυστίας, εἰς τὸ λογισθῆναι καὶ αὐτοῖς τὴν δικαιοσύνην, καὶ
πατέρα περιτομῆς τοῖς οὐκ ἐκ περιτομῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς
13 στοιχοῦσι τοῖς ἴχνεσι τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστία πίστεως τοῦ πατρὸς
ἡμῶν Ἀβραάμ. οὐ γὰρ διὰ νόμου ἢ ἐπαγγελία τῷ Ἀβραάμ ἢ τῷ
14 σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον αὐτὸν εἶναι τοῦ κόσμου, ἀλλὰ
15 διὰ δικαιοσύνης πίστεως. εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, κεκέ-
16 νωται ἢ πίστις, καὶ κατήρηται ἢ ἐπαγγελία, ὁ γὰρ νόμος ὀργὴν
κατεργάζεται, οὗ γὰρ οὐκ ἔστι νόμος, οὐδὲ παράβασις. διὰ τοῦτο
ἐκ πίστεως, ἵνα κατὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν
παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ
17 πίστεως Ἀβραάμ, ὃς ἔστι πατὴρ πάντων ἡμῶν. καθὼς γέγραπται
ὅτι Πατέρα πολλῶν ἔθνῶν τέθεικά σε κατέναντι οὗ ἐπίστευσε Θε-
οῦ, τοῦ ζωοποιῶντος τοὺς νεκροὺς, καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα
18 ὡς ὄντα. ὃς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γενέσθαι
αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἔθνῶν, κατὰ τὸ εἰρημένον, Οὕτως ἔσται τὸ
19 σπέρμα σου. καὶ μὴ ἀσθενήσας τῇ πίστει, οὐ κατενόησε τὸ ἑαυ-
τοῦ σῶμα ἤδη νεκρωμένον ἑκατονταετής που ὑπάρχων, καὶ τὴν
20 νέκρωσιν τῆς μήτρας Σάρρας, εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Θεοῦ
οὐ διεκρίθη τῇ ἀπιστία, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δούς δό-
21 ξαν τῷ Θεῷ, καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι ὁ ἐπιγγελαί, δυνατὸς ἔστι
22 καὶ ποιῆσαι. διὸ καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. οὐκ ἐ-

v.11 καί^c σημειον^{nans} λαμβάνω^{v1aa3s} περιτομή^{ngfs} σφραγίς^{nafs} ὀργή^{dgfs} δικαιοσύνη^{ngfs} ὀργή^{dgfs} πίστις^{ngfs} ὀργή^{dgfs} ἐν^p ὀργή^{dgfs} ἀκροβυστία^{ndfs} εἰς^p ὀργή^{dgfs} εἰμι^{vnp} αὐτός^{rpams} πατὴρ^{nams} πᾶς^{agmpn} ὀργή^{dgmp} πιστεύω^{vppagmp} διὰ^p ἀκροβυστία^{ngfs} εἰς^p ὀργή^{dgfs} λογίζομαι^{vnap} καί^c αὐτός^{rpdmr} ὀργή^{dgfs} δικαιοσύνη^{nafs}.
v.12 καί^c πατή^{nams} περιτομή^{ngfs} ὀργή^{dgmp} οὐ^{xo} ἐκ^p περιτομή^{ngfs} μόνος^{bo} ἀλλὰ^c καί^c ὀργή^{dgmp} στοιχέω^{vppadmp} ὀργή^{dgmp} ἴχνος^{ndnp} ὀργή^{dgfs} ἐν^p ὀργή^{dgfs} ἀκροβυστία^{ndfs} πίστις^{ngfs} ὀργή^{dgms} πατή^{ngms} ἐγώ^{rp-g-p} Ἀβραάμ^{tp}. **v.13** οὐ^{xo} γάρ^c διὰ^p νόμος^{ngms} ὀργή^{dgfs} ἐπαγγελία^{nafs} ὀργή^{dgms} Ἀβραάμ^{tp} ἢ^{xo} ὀργή^{dgms} σπέρμα^{ndns} αὐτός^{rpams} ὀργή^{dgms} κληρονόμος^{nams} αὐτός^{rpams} εἰμι^{vnp} ὀργή^{dgms} κόσμος^{ngms} ἀλλὰ^c διὰ^p δικαιοσύνη^{ngfs} πίστις^{ngfs}. **v.14** εἰ^{qo} γάρ^c ὀργή^{dgmp} ἐκ^p νόμος^{ngms} κληρονόμος^{nnmp} κενόω^{vixp3s} ὀργή^{dgms} πίστις^{nafs} καί^c καταργέω^{vixp3s} ὀργή^{dgms} ἐπαγγελία^{nafs}. **v.15** ὀργή^{dgms} γάρ^c νόμος^{nnms} ὀργή^{dgms} καταργάζομαι^{vixp3s} ὅς^{bo} γάρ^c οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} νόμος^{nnms} οὐδέ^{bo} παράβασις^{nafs}. **v.16** διὰ^p οὗτος^{rdans} ἐκ^p πίστις^{ngfs} ἵνα^c κατὰ^p χάρις^{nafs} εἰς^p ὀργή^{dgms} εἰμι^{vnp} βεβαίος^{aafns} ὀργή^{dgfs} ἐπαγγελία^{nafs} πᾶς^{adnns} ὀργή^{dgms} σπέρμα^{ndns} οὐ^{xo} ὀργή^{dgms} ἐκ^p νόμος^{ngms} μόνος^{bo} ἀλλὰ^c καί^c ὀργή^{dgms} ἐκ^p πίστις^{ngfs} Ἀβραάμ^{tp} ὅς^{rpams} εἰμι^{vixp3s} πατή^{nams} πᾶς^{agmpn} ἐγώ^{rp-g-p}. **v.17** καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὅτι^c πατή^{nams} πολὺς^{agmpn} ἔθνος^{ngmp} τίθημι^{vixal} σύ^{tpa-s} κατέναντι^{bo} ὅς^{rpams} πιστεύω^{v1aa3s} θεός^{ngms} ὀργή^{dgms} ζωοποιέω^{vppagms} ὀργή^{dgmp} νεκρός^{aampn} καί^c καλέω^{vppagms} ὀργή^{dgmp} μὴ^{xo} εἰμι^{vppxanp} ὡς^{bo} εἰμι^{vppxanp}. **v.18** ὅς^{rpams} παρὰ^p ἐλπίς^{nafs} ἐπί^p ἐλπίς^{ndfs} πιστεύω^{v1aa3s} εἰς^p ὀργή^{dgms} γίνομαι^{vnad} αὐτός^{rpams} πατή^{nams} πολὺς^{agmpn} ἔθνος^{ngmp} κατὰ^p ὀργή^{dgms} λέγω^{vpxpans} οὗτος^{bo} εἰμι^{vixf3s} ὀργή^{dgms} σπέρμα^{nnms} σύ^{tpg-s}. **v.19** καί^c μὴ^{xo} ἀσθενέω^{vpaanms} ὀργή^{dgfs} πίστις^{ndfs} ὅς^{xo} κατανόεω^{v1aa3s} ὀργή^{dgms} ἑαυτοῦ^{rxgms} σῶμα^{nans} ἤδη^{bo} νεκρὸς^{vpxpans} ἑκατονταετής^{anmsn} που^{xo} ὑπάρχω^{vppanms} καί^c ὀργή^{dgfs} νέκρωσις^{nafs} ὀργή^{dgfs} μήτρα^{ngfs} Σάρρας^{ngfs}. **v.20** εἰς^p δε^c ὀργή^{dgfs} ἐπαγγελία^{nafs} ὀργή^{dgms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} ὀργή^{dgms} ὀργή^{dgms} ἀπιστία^{ndfs} ἀλλὰ^c ἐνδυναμώω^{v1aa3s} ὀργή^{dgfs} πίστις^{ndfs} ἰδίωμι^{vpaanms} ὀργή^{dgms} ὀργή^{dgms} θεός^{ndms}. **v.21** καί^c πληροφορέω^{vppanms} ὅτι^c ὀργή^{dgms} ἐπαγγέλλομαι^{vixn3s} δυνατός^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} καί^c ποιέω^{vnaa}.

γράφη δὲ δι' αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ δι' ἡμᾶς, 24
οἷς μέλλει λογιζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν
τὸν Κύριον ἡμῶν ἐκ νεκρῶν, ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα 25
ἡμῶν, καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαίωσιν ἡμῶν.

Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως, εἰρήνην ἔχομεν πρὸς τὸν Θεὸν 5
διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ καὶ τὴν προσαγω- 2
γὴν ἐσχήκαμεν τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην ἐν ᾗ ἐστήκαμεν, καὶ
καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ. οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ 3
καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν, εἰδότες ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν
κατεργάζεται, ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα, ἡ 4, 5
δὲ ἐλπίς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐκκέχυται ἐν ταῖς
καρδίαις ἡμῶν διὰ Πνεύματος Ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. ἔτι γὰρ 6
Χριστός, ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν, κατὰ καιρὸν ὑπὲρ ἀσεβῶν ἀπέ-
θανε. μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου τις ἀποθανεῖται, ὑπὲρ γὰρ τοῦ 7
ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν. συνίστησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ 8
ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ Θεός, ὅτι ἔτι ἀμαρτωλῶν ὄντων ἡμῶν Χριστὸς
ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε. πολλῷ οὖν μᾶλλον, δικαιωθέντες νῦν ἐν 9
τῷ αἵματι αὐτοῦ, σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. εἰ γὰρ 10
ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐ-
τοῦ, πολλῷ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ,

v.22 διό^c καί^c λογιζομαι^{viap3s} αὐτός^{rpdms} εἰς^p δικαιοσύνη^{nafs}. **v.23** οὐ^{xo} γράφω^{viap3s}
δέ^c διά^p αὐτός^{rpdms} μόνος^{bo} ὅτι^c λογιζομαι^{viap3s} αὐτός^{rpdms}. **v.24** ἀλλά^c καί^c διά^p
ἐγώ^{rpa-p} ὅς^{rpdmp} μέλλω^{viap3s} λογιζομαι^{viap3s} ὁδ^{dmp} πιστεύω^{vppadmp} ἐπὶ^p ὁ^{dams} ἐγείρω^{vraaams}
Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐγώ^{rpa-p} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.25** ὃς^{rtnms} παραδίδομι^{viap3s}
διά^p ὁ^{damp} παράπτωμα^{namp} ἐγώ^{rpa-p} καί^c ἐγείρω^{viap3s} διά^p ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{nafs} ἐγώ^{rpa-p}.
5. v.1 δικαιοῦ^{vrapnmp} οὖν^c ἐκ^p πίστεως^{ngfs} εἰρήνη^{nafs} ἔχω^{viap1p} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nams}
διά^p ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rpa-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.2** διά^p ὃς^{rtrgms} καί^c ὁ^{dafs}
προσαγωγή^{nafs} ἔχω^{vixa1p} ὁ^{dafs} πίστις^{ndfs} εἰς^p ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} οὐτός^{rdfs} ἐν^p ὃς^{rtdfs} ἴστημι^{vixa1p}
καί^c καυχάομαι^{viap1p} ἐπὶ^p ἐλπίδι^{ndfs} ὁ^{dafs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.3** οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^c
ἀλλά^c καί^c καυχάομαι^{viap1p} ἐν^p ὁ^{dafs} θλίψις^{ndfp} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c ὁ^{dams} θλίψις^{mfds} ὑπομονὴ^{nafs}
κατεργάζεται^{viap3s}. **v.4** ὁ^{dams} δέ^c ὑπομονὴ^{mfds} δοκιμὴ^{nafs} ὁ^{dams} δέ^c δοκιμὴ^{mfds} ἐλπίς^{nafs}.
v.5 ὁ^{dams} δέ^c ἐλπίς^{mfds} οὐ^{xo} καταισχύνω^{viap3s} ὅτι^c ὁ^{dams} ἀγάπη^{mfds} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἐκχέω^{vixp3s} ἐν^p
ὁ^{dafs} καρδία^{ndfp} ἐγώ^{rpa-p} διά^p πνεῦμα^{ngms} ἅγιος^{agmsn} ὁ^{dams} δίδωμι^{vrapgms} ἐγώ^{rpd-p}. **v.6** ἔτι^{bo}
γάρ^c Χριστός^{ngms} εἰμί^{vppxgmp} ἐγώ^{rpa-p} ἀσθενής^{agmpn} κατὰ^p καιρός^{nams} ὑπὲρ^p ἀσεβῆς^{agmpn}
ἀποθνήσκω^{viaa3s}. **v.7** μόλις^{bo} γάρ^c ὑπὲρ^p δικαίος^{agmsn} τι-ορινις^{agmsn} ἀποθνήσκω^{vifa3s} ὑπὲρ^p γάρ^c
ὁ^{dams} ἀγαθός^{agmsn} τάχα^{bo} τι-ορινις^{agmsn} καί^c τολμᾷ^{viap3s} ἀποθνήσκω^{viaa3s}. **v.8** συνίστημι^{viap3s} δέ^c
ὁ^{dams} ἑαυτοῦ^{rxgms} ἀγάπη^{nafs} εἰς^p ἐγώ^{rpa-p} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὅτι^c ἔτι^{bo} ἀμαρτωλός^{agmpn} εἰμί^{vppxgmp}
ἐγώ^{rpa-p} Χριστός^{ngms} ὑπὲρ^p ἐγώ^{rpa-p} ἀποθνήσκω^{viaa3s}. **v.9** πολὺς^{admsn} οὖν^c μᾶλλον^{bo}
δικαιοῦ^{vrapnmp} νῦν^{bo} ἐν^p ὁ^{dams} αἷμα^{ndms} αὐτός^{rpgms} σῶζω^{vif1p} διά^p αὐτός^{rpgms} ἀπὸ^p ὁ^{dams}
ὀργῆς^{ngfs}. **v.10** εἰ^{qo} γάρ^c ἐχθρός^{anmpn} εἰμί^{vppxanmp} καταλλάσσω^{viap1p} ὁ^{dams} θεός^{ngms} διά^p ὁ^{dams}
θάνατος^{ngms} ὁ^{dams} υἱός^{ngms} αὐτός^{rpgms} πολὺς^{admsn} μᾶλλον^{bo} καταλλάσσω^{vrapnmp} σῶζω^{vif1p} ἐν^p
ὁ^{dams} ζωῇ^{ndfs} αὐτός^{rpgms}.

11 οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ καυχώμενοι ἐν τῷ Θεῷ διὰ τοῦ Κυρίου
 12 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν. Διὰ
 τοῦτο, ὡσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰ-
 13 σήλθε, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας
 14 ἀνθρώπους ὁ θάνατος διήλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον, ἄχρι γὰρ
 νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἁμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογεῖται, μὴ ὄν-
 15 τος νόμου. ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ Ἀδάμ μέχρι Μωσέως
 καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως
 16 Ἀδάμ, ὅς ἐστι τύπος τοῦ μέλλοντος. ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα,
 οὕτω καὶ τὸ χάρισμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολ-
 17 λοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ δωρεὰ ἐν
 χάριτι τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς τοὺς πολλοὺς
 18 ἐπερίσσευσε. καὶ οὐχ ὡς δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαντος τὸ δῶρημα, τὸ
 μὲν γὰρ κρίμα ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν
 19 παραπτωμάτων εἰς δικαίωμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι
 ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἑνὸς, πολλῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισ-
 σείαν τῆς χάριτος καὶ τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες
 20 ἐν ζωῇ βασιλεύσουσι διὰ τοῦ ἑνὸς Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἄρα οὖν ὡς δι'
 ἑνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς κατάκριμα, οὕτω
 καὶ δι' ἑνὸς δικαίωματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζω-
 21 ῆς. ὡσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἁμαρτωλοὶ
 κατεστάθησαν οἱ πολλοί, οὕτω καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δι-

v.11 οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^c ἀλλά^c καί^c καυχάομαι^{vppnmp} ἐν^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} διὰ^p ὁ^{dms} κύριος^{ngms}
 ἐγ^v Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διὰ^p ὅς^{trgms} νῦν^{bo} ὁ^{dafs} καταλλαγὴ^{nafs} λαμβάνω^{vial1p}.
v.12 διὰ^p οὗτος^{rdans} ὡσπερ^{bo} διὰ^p εἷς^{ngms} ἄνθρωπος^{ngms} ὁ^{dms} ἁμαρτία^{nafs} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams}
 εἰσέρχομαι^{viaa3s} καί^c διὰ^p ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{ngfs} ὁ^{dms} θάνατος^{nnms} καί^c οὕτω^{bo} εἰς^p πᾶς^{aampn}
 ἄνθρωπος^{namp} ὁ^{dms} θάνατος^{nnms} διέρχομαι^{viaa3s} ἐπὶ^p ὅς^{trdms} πᾶς^{aampn} ἁμαρτάνω^{viaa3p}.
v.13 ἄχρι^p γάρ^c νόμος^{ngms} ἁμαρτία^{nafs} εἰμι^{vlix3s} ἐν^p κόσμος^{ndms} ἁμαρτία^{nafs} δέ^c οὐ^{xo}
 ἐλλογέω^{vipp3s} μὴ^{xo} εἰμι^{vppxgms} νόμος^{ngms}. **v.14** ἀλλά^c βασιλεύω^{viaa3s} ὁ^{dms} θάνατος^{nnms} ἀπὸ^p
 Ἀδάμ^p μέχρι^{bo} Μωσῆς^{ngms} καί^c ἐπὶ^p μὴ^{xo} ἁμαρτάνω^{vpaamp} ἐπὶ^p ὁ^{ddms} ὁμοίωμα^{ndms}
 ὁ^{dafs} παράβασις^{ngfs} Ἀδάμ^p ὅς^{trrms} εἰμι^{vix3s} τύπος^{nnms} ὁ^{dms} μέλλω^{vppagms}. **v.15** ἀλλά^c
 οὐ^{xo} ὡς^{bo} ὁ^{dms} παράπτωμα^{nnms} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dms} χάρισμα^{nnms} εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{ddms} ὁμοίωμα^{ngms}
 παράπτωμα^{ndms} ὁ^{dmp} πολὺς^{aampn} ἀποθνήσκω^{viaa3p} πολὺς^{admsn} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dms} χάρις^{nafs} ὁ^{dms}
 θεός^{ngms} καί^c ὁ^{dms} δωρεά^{nafs} ἐν^p χάρις^{ndfs} ὁ^{ddfs} εἷς^{ngms} ἄνθρωπος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}
 Χριστός^{ngms} εἰς^p ὁ^{damp} πολὺς^{aampn} περισσεύω^{viaa3s}. **v.16** καί^c οὐ^{xo} ὡς^{bo} διὰ^p εἷς^{ngms}
 ἁμαρτάνω^{vpaagsms} ὁ^{dms} δῶρημα^{nnms} ὁ^{dms} μὲν^{xo} γάρ^c κρίμα^{nnms} ἐκ^p εἷς^{ngms} εἰς^p κατάκριμα^{nans}
 ὁ^{dms} δέ^c χάρισμα^{nnms} ἐκ^p πολὺς^{agnpn} παράπτωμα^{ngp} εἰς^p δικαίωμα^{nans}. **v.17** εἰ^{qo} γάρ^c
 ὁ^{ddms} ὁμοίωμα^{ngms} ὁ^{dms} παράπτωμα^{ndms} ὁ^{dms} θάνατος^{nnms} βασιλεύω^{viaa3s} διὰ^p ὁ^{dms} εἷς^{ngms}
 πολὺς^{admsn} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dmp} ὁμοίωμα^{nafs} ὁ^{dafs} περισσεῖα^{nafs} ὁ^{dafs} χάρις^{ngfs} καί^c ὁ^{dafs} δωρεά^{ngfs} ὁ^{dafs}
 δικαιοσύνη^{ngfs} λαμβάνω^{vppanmp} ἐν^p ζωῆ^{ndfs} βασιλεύω^{viaa3p} διὰ^p ὁ^{dms} εἷς^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}
 Χριστός^{ngms}. **v.18** ἄρα^{xo} οὖν^c ὡς^{bo} διὰ^p εἷς^{ngms} παράπτωμα^{ngms} εἰς^p πᾶς^{aampn} ἄνθρωπος^{namp}
 εἰς^p κατάκριμα^{nans} οὕτω^{bo} καί^c διὰ^p εἷς^{ngms} δικαίωμα^{ngms} εἰς^p πᾶς^{aampn} ἄνθρωπος^{namp} εἰς^p
 δικαιοσύνη^{nafs} ζωῆ^{ngfs}.

καιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί. νόμος δὲ παρεισηλθεν, ἵνα 20
πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα, οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερε-
περίσσευσεν ἡ χάρις, ἵνα ὡσερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ 21
θανάτῳ, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν
αἰώνιον, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν.

Τί οὖν ἐροῦμεν· ἐπιμενοῦμεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις πλεονά- 6
σῃ· μὴ γένοιτο. οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν 2
ἐν αὐτῇ· ἢ ἀγνοεῖτε ὅτι ὅσοι ἐβαπτίσθημεν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν, 3
εἰς τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐβαπτίσθημεν· συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ 4
τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὡσερ ἠγέρθη Χριστὸς ἐκ
νεκρῶν διὰ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι 5
ζωῆς περιπατήσωμεν. εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοιώματι 5
τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσεως ἐσόμεθα, τοῦτο 6
γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα
καταργηθῇ τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν ἡμᾶς τῇ 7
ἁμαρτίᾳ, ὁ γὰρ ἀποθανὼν δεδικαίωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. εἰ 7, 8
δὲ ἀπεθάνομεν σὺν Χριστῷ, πιστεύομεν ὅτι καὶ συζήσομεν αὐ-
τῷ, εἰδότες ὅτι Χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν οὐκέτι ἀποθνήσκει, 9
θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει. ὁ γὰρ ἀπέθανε, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀ- 10
πέθανεν ἐφάπαξ, ὁ δὲ ζῆ, ζῆ τῷ Θεῷ. οὕτω καὶ ὑμεῖς λογίζεσθε 11
ἐαυτοὺς νεκροὺς μὲν εἶναι τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῶντας δὲ τῷ Θεῷ ἐν Χρι-

v.19 ὡσερ^{bo} γάρ^c διὰ^p ὁ^dgfs παρακοή^{ngfs} ὁ^dgms εἰς^{ngms} ἄνθρωπος^{ngms} ἁμαρτωλός^{anmpn}
καθίστημι^{viap3p} ὁ^dnmρ πολὺς^{anmpn} οὕτω^{bo} καί^c διὰ^p ὁ^dgfs ὑπακοή^{ngfs} ὁ^dgms εἰς^{ngms}
δικαίος^{anmpn} καθίστημι^{vifp3p} ὁ^dnmρ πολὺς^{anmpn}. **v.20** νόμος^{nms} δέ^c παρεισέρχομαι^{viaa3s}
ἵνα^c πλεονάζω^{vsaa3s} ὁ^dnms παράπτωμα^{nms} ἕς^{bo} δέ^c πλεονάζω^{viaa3s} ὁ^dnfs ἁμαρτία^{nfs}
ὑπερπερίσσεύω^{viaa3s} ὁ^dnfs χάρις^{nfs}. **v.21** ἵνα^c ὡσερ^{bo} βασιλεύω^{viaa3s} ὁ^dnfs ἁμαρτία^{nfs}
ἐν^p ὁ^ddms θάνατος^{ndms} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^dnfs χάρις^{nfs} βασιλεύω^{vsaa3s} διὰ^p δικαιοσύνη^{ngfs} εἰς^p
ζωή^{nfs} αἰώνιος^{aafsn} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^dgms κύριος^{ngms} ἐγώ^{rpG-p}. **6. v.1** τίς^{rgms}
οὖν^c λέγω^{vifa1p} ἐπιμενοῦ^{vifa1p} ἁμαρτία^{ndfs} ἵνα^c ὁ^dnfs χάρις^{nfs} πλεονάζω^{vsaa3s}. **v.2** μή^{xo}
γίνομαι^{voad3s} ὅστις^{rtmnp} ἀποθνήσκω^{viala1p} ὁ^ddfs ἁμαρτία^{ndfs} πῶς^{bo} εἶ^{bo} ζάω^{vifa1p} ἐν^p αὐτός^{rfdfs}.
v.3 ἥ^{xo} ἀγνοεῖ^{vipa2p} ὅτι^c ὅσος^{rtmnp} βαπτίζω^{viap1p} εἰς^p Χριστὸς^{nms} Ἰησοῦς^{nms} εἰς^p ὁ^dams
θάνατος^{nms} αὐτός^{rgms} βαπτίζω^{viap1p}. **v.4** συνθάπτω^{viap1p} οὖν^c αὐτός^{rgdms} διὰ^p ὁ^dgms
βάπτισμα^{ngms} εἰς^p ὁ^dams θάνατος^{nms} ἵνα^c ὡσερ^{bo} ἐγείρω^{viap3s} Χριστὸς^{nms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} διὰ^p
ὁ^dgfs δόξα^{ngfs} ὁ^dgms πατήρ^{ngms} οὕτω^{bo} καί^c ἐγώ^{rpn-p} ἐν^p καινότης^{ndfs} ζωῆ^{ngfs} περιπατέω^{vsaa1p}.
v.5 εἰ^{qo} γάρ^c σύμφυτος^{anmpn} γίνομαι^{vixa1p} ὁ^ddms ὁμοίωμα^{ndms} ὁ^dgms θάνατος^{ngms} αὐτός^{rgms}
ἀλλά^c καί^c ὁ^dgfs ἀνάστασις^{ngfs} εἰμί^{vifx1p}. **v.6** οὗτος^{rdms} ἠνώσκα^{vppanmp} ὅτι^c ὁ^dnms
παλαιός^{anmsn} ἐγώ^{rpG-p} ἄνθρωπος^{nms} συσταυρώω^{viap3s} ἵνα^c καταργέω^{vsap3s} ὁ^dnms σῶμα^{nms}
ὁ^dgfs ἁμαρτία^{ngfs} ὁ^dgms μηκέτι^{bo} δουλεύω^{vnpa} ἐγώ^{rpα-p} ὁ^ddfs ἁμαρτία^{ndfs}. **v.7** ὁ^dnms γάρ^c
ἀποθνήσκω^{vpaanms} δικαίως^{vixp3s} ἀπὸ^p ὁ^dgfs ἁμαρτία^{ngfs}. **v.8** εἰ^{qo} δέ^c ἀποθνήσκω^{viala1p} σὺν^p
Χριστὸς^{ndms} πιστεύω^{vifa1p} ὅτι^c καί^c συζάω^{vifa1p} αὐτός^{rgdms}. **v.9** οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c Χριστὸς^{nms}
ἐγείρω^{vpaanms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} οὐκέτι^{bo} ἀποθνήσκω^{vipa3s} θάνατος^{nms} αὐτός^{rgms} οὐκέτι^{bo}
κυριεύω^{vipa3s}. **v.10** ὅς^{trans} γάρ^c ἀποθνήσκω^{viaa3s} ὁ^ddfs ἁμαρτία^{ndfs} ἀποθνήσκω^{viaa3s} ἐφάπαξ^{bo}
ὅς^{trans} δέ^c ζάω^{vipa3s} ζάω^{vipa3s} ὁ^ddms θεός^{ndms}.

12 στῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν. Μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν
 13 τῷ θνητῷ ὑμῶν σώματι, εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ· ἐν ταῖς ἐπιθυ-
 14 μίαις αὐτοῦ, μηδὲ παριστάνετε τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα ἀδικίας τῇ
 15 ἁμαρτία, ἀλλὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ Θεῷ ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶν-
 16 τας, καὶ τὰ μέλη ὑμῶν ὄπλα δικαιοσύνης τῷ Θεῷ. ἁμαρτία γὰρ
 17 ὑμῶν οὐ κυριεύσει, οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν. Τί
 18 οὖν ἁμαρτήσομεν, ὅτι οὐκ ἐσμέν ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν·
 19 μὴ γένοιτο. οὐκ οἶδατε ὅτι ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς
 20 ὑπακοήν, δοῦλοι ἐστε ᾧ ὑπακούετε, ἥτοι ἁμαρτίας εἰς θάνατον,
 21 ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην· χάρις δὲ τῷ Θεῷ, ὅτι ἦτε δοῦλοι τῆς
 22 ἁμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον
 23 διδαχῆς, ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, ἐδουλώθητε τῇ
 δικαιοσύνῃ. ἀνθρώπινον λέγω διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑ-
 μῶν, ὥσπερ γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ
 καὶ τῇ ἀνομίᾳ εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτω νῦν παραστήσατε τὰ μέλη
 ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν. ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε
 τῆς ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. τίνα οὖν καρπὸν
 εἶχετε τότε ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε· τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνα-
 τος. νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, δουλωθέντες δὲ
 τῷ Θεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωῆν
 αἰώνιον. τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας θάνατος, τὸ δὲ χάρισμα

v.11 οὕτω^{bo} καί^c σύ^{rn-p} λογίζομαι^{vdpn2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} νεκρός^{aampn} μέν^{xo} εἰμί^{vnp} ὁ^{ddfs} ἁμαρτία^{ndfs} ζῶν^{vppaamp} δέ^c ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} κύριος^{ndms} ἐγώ^{rp-g-p}. **v.12** μή^{xo} οὖν^c βασιλεύω^{vdpa3s} ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{ndfs} ἐν^p ὁ^{ddms} θνητός^{adnsn} σύ^{rp-g-p} σῶμα^{ndns} εἰς^p ὁ^{dans} ὑπακούω^{vnpa} αὐτός^{rpdfs} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἐπιθυμία^{ndfp} αὐτός^{rp-gns}. **v.13** μηδέ^c παρίστημι^{vdpa2p} ὁ^{danp} μέλος^{nanp} σύ^{rp-g-p} ὄπλον^{nanp} ἀδικία^{ngfs} ὁ^{ddfs} ἁμαρτία^{ndfs} ἀλλά^c παρίστημι^{vdaa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὡς^{bo} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ζῶν^{vppaamp} καί^c ὁ^{danp} μέλος^{nanp} σύ^{rp-g-p} ὄπλον^{nanp} δικαιοσύνη^{ngfs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.14** ἁμαρτία^{ndfs} γάρ^c σύ^{rp-g-p} οὐ^{xo} κυριεύω^{vifa3s} οὐ^{xo} γάρ^c εἰμί^{vix2p} ὑπὸ^p νόμος^{nam} ἀλλά^c ὑπὸ^p χάρις^{nafs}. **v.15** τίς^{rqnns} οὖν^c ἁμαρτάνω^{vifa1p} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμί^{vix1p} ὑπὸ^p νόμος^{nam} ἀλλά^c ὑπὸ^p χάρις^{nafs} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s}. **v.16** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὁ^{srnds} παρίστημι^{vipa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} δοῦλος^{nanp} ἡ^{xo} ὑπακοή^{nafs} δοῦλος^{nnmp} εἰμί^{vix2p} ὁ^{srnds} ὑπακούω^{vipa2p} ἥτοι^c ἁμαρτία^{ngfs} εἰς^p θάνατος^{nam} ἡ^{xo} ὑπακοή^{ngfs} εἰς^p δικαιοσύνη^{nafs}. **v.17** χάρις^{nnfs} δέ^c ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὅτι^c εἰμί^{vix2p} δοῦλος^{nnmp} ὁ^{dgrfs} ἁμαρτία^{ngfs} ὑπακούω^{viaa2p} δέ^c ἐκ^p καρδία^{ngfs} εἰς^p ὁ^{rrams} παραδίδωμι^{vipap2p} τύπος^{nam} διδαχῆ^{ngfs}. **v.18** ἐλευθερώω^{vrapnmp} δέ^c ἀπὸ^p ὁ^{dgrfs} ἁμαρτία^{ngfs} δουλόω^{vrap2p} ὁ^{ddfs} δικαιοσύνη^{ndfs}. **v.19** ἀνθρώπινος^{aansn} λέγω^{vipa1s} διὰ^p ὁ^{dafis} ἀσθένεια^{nafs} ὁ^{dgrfs} σάρξ^{ngfs} σύ^{rp-g-p} ὥσπερ^{bo} γάρ^c παρίστημι^{viaa2p} ὁ^{danp} μέλος^{nanp} σύ^{rp-g-p} δοῦλος^{aanp} ὁ^{ddfs} ἀκαθαρσία^{ndfs} καί^c ὁ^{ddfs} ἀνομία^{ndfs} εἰς^p ὁ^{dafis} ἀνομία^{nafs} οὕτω^{bo} νῦν^{bo} παρίστημι^{vdaa2p} ὁ^{danp} μέλος^{nanp} σύ^{rp-g-p} δοῦλος^{aanp} ὁ^{ddfs} δικαιοσύνη^{ndfs} εἰς^p ἁγιασμός^{nam}. **v.20** ὅτε^{bo} γάρ^c δοῦλος^{nnmp} εἰμί^{vix2p} ὁ^{dgrfs} ἁμαρτία^{ngfs} ἐλευθερός^{aampn} εἰμί^{vix2p} ὁ^{ddfs} δικαιοσύνη^{ndfs}. **v.21** τίς^{rqams} οὖν^c καρπός^{nam} ἔχω^{via2p} τότε^{bo} ἐπι^p ὁ^{srndp} νῦν^{bo} ἐπαισχύνομαι^{vix2p} ὁ^{dnns} γάρ^c τέλος^{nnns} ἐκεῖνος^{rdgmp} θάνατος^{nnms}. **v.22** νυνὶ^{bo} δέ^c ἐλευθερώω^{vrapnmp} ἀπὸ^p ὁ^{dgrfs} ἁμαρτία^{ngfs} δουλόω^{vrapnmp} δέ^c ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἔχω^{vipa2p} ὁ^{dams} καρπός^{nam} σύ^{rp-g-p} εἰς^p ἁγιασμός^{nam} ὁ^{dnns} δέ^c τέλος^{nnms} ζωῆ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}.

τοῦ Θεοῦ ζωὴ αἰώνιος ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

Ἡ ἀγνοεῖτε, ἀδελφοί γινώσκουσι γὰρ νόμον λαλῶ, ὅτι ὁ νόμος 7
κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ· ἡ γὰρ ὑπανδρος 2
γυνὴ τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ, ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, κα-
τήρηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρός 3
μοιχαλὶς χρηματίσει, ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ, ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ
ὁ ἀνὴρ, ἔλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοι-
χαλίδα, γενομένην ἀνδρὶ ἑτέρῳ. ὥστε, ἀδελφοί μου, καὶ ὑμεῖς 4
ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ γενέ-
σθαι ὑμᾶς ἑτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν
τῷ Θεῷ. ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρκί, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν 5
τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν εἰς τὸ καρπο-
φορῆσαι τῷ θανάτῳ. νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, 6
ἀποθανόντος ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινό-
τητι πνεύματος, καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. Τί οὖν ἐροῦμεν· 7
ὁ νόμος ἁμαρτία· μὴ γένοιτο, ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνω, εἰ
μὴ διὰ νόμου, τὴν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ἤδειν, εἰ μὴ ὁ νόμος
ἔλεγεν, Οὐκ ἐπιθυμήσεις, ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ 8
τῆς ἐντολῆς κατειχάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν, χωρὶς γὰρ
νόμου ἁμαρτία νεκρά. ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ, ἐλθού- 9
σης δὲ τῆς ἐντολῆς, ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν, ἐγὼ δὲ ἀπέθανον, καὶ 10

v.23 ὁδνnp γάρ^c ὠψάνιον^{nnnp} ὁδgfs ἁμαρτία^{ngfs} θάνατος^{nnms} ὁδnms δέ^c χάρισμα^{nnms} ὁδgms
θεός^{ngms} ζωῆ^{nfis} αἰώνιος^{anfns} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁδdms κύριος^{ndms} ἐγώ^{rgp-p}.
7. v.1 ἤ^{xo} ἀγνοέω^{vpa2p} ἀδελφός^{nvmp} γινώσκω^{vppadm} γάρ^c νόμος^{nams} λαλέω^{vpa1s} ὅτι^c ὁδnms
νόμος^{nnms} κυριεύω^{vpa3s} ὁδgms ἀνθρώπος^{ngms} ἐπι^p ὅσος^{rcams} χρόνος^{nams} ζάω^{vpa3s}. **v.2** ὁδnfs
γάρ^c ὑπανδρος^{anfns} γυνή^{nfis} ὁδdms ζάω^{vppadms} ἀνὴρ^{ndms} δέω^{vixp3s} νόμος^{ndms} ἐάν^{qo} δέ^c
ἀποθνήσκω^{vsaa3s} ὁδnms ἀνὴρ^{nnms} καταργέω^{vixp3s} ἀπό^p ὁδgms νόμος^{ngms} ὁδgms ἀνὴρ^{ngms}.
v.3 ἄρα^{xo} οὖν^c ζάω^{vppagms} ὁδgms ἀνὴρ^{ngms} μοιχαλὶς^{nfis} χρηματίζω^{vifa3s} ἐάν^{qo} γίνομαι^{vsad3s}
ἀνὴρ^{ndms} ἑτερος^{admsn} ἐάν^{qo} δέ^c ἀποθνήσκω^{vsaa3s} ὁδnms ἀνὴρ^{nnms} ἐλευθέρος^{anfns} εἰμι^{vixp3s} ἀπό^p
ὁδgms νόμος^{ngms} ὁδgms μή^{xo} εἰμι^{vnp} αὐτός^{rgpafs} μοιχαλὶς^{nfis} γίνομαι^{vpadafs} ἀνὴρ^{ndms} ἑτερος^{admsn}.
v.4 ὥστε^c ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{rgp-p} καί^c σύ^{rgp-n-p} θανατώω^{vpa2p} ὁδdms νόμος^{ndms} διὰ^p ὁδgms σῶμα^{ngms}
ὁδgms Χριστός^{ngms} εἰς^p ὁδans γίνομαι^{vnad} σύ^{rgpa-p} ἑτερος^{admsn} ὁδdms ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἐγειρω^{vpadms}
ἵνα^c καρποφορέω^{vsaa1p} ὁδdms θεός^{ndms}. **v.5** ὅτε^{bo} γάρ^c εἰμι^{vixp1p} ἐν^p ὁδdms σάρξ^{ndfs} ὁδnnp
πάθημα^{nnnp} ὁδgfp ἁμαρτία^{ngfp} ὁδnnp διὰ^p ὁδgms νόμος^{ngms} ἐνεργέω^{vii3s} ἐν^p ὁδdnp μέλος^{ndnp}
ἐγώ^{rgp-p} εἰς^p ὁδans καρποφορέω^{vnaa} ὁδdms θάνατος^{ndms}. **v.6** νυνὶ^{bo} δέ^c καταργέω^{vpa1p} ἀπό^p
ὁδgms νόμος^{ngms} ἀποθνήσκω^{vpaagms} ἐν^p ὁc^{rrdms} κατέχω^{vvi1p} ὅσος^c δουλεύω^{vnpa} ἐγώ^{rgpa-p} ἐν^p
καινότης^{ndfs} πνεῦμα^{ngms} καί^c οὐ^{xo} παλαιότης^{ndfs} γράμμα^{ngms}. **v.7** τίς^{rqans} οὖν^c λέγω^{vifa1p}
ὁδnms νόμος^{nnms} ἁμαρτία^{nfis} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s} ἀλλά^c ὁδafs ἁμαρτία^{nafs} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa1s} εἰ^{qo}
μή^{xo} διὰ^p νόμος^{ngms} ὁδafs τέ^{xo} γάρ^c ἐπιθυμία^{nafs} οὐ^{xo} οἶδα^{vfiyals} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁδnms νόμος^{nnms}
λέγω^{viaa3s} οὐ^{xo} ἐπιθυμέω^{vifa2s}. **v.8** ἀφορμή^{nfis} δέ^c λαμβάνω^{vpaanf} ὁδnfs ἁμαρτία^{nfis} διὰ^p
ὁδgfs ἐντολή^{ngfs} καταργάζομαι^{viad3s} ἐν^p ἐγώ^{rgp-d-s} πᾶς^{aafsn} ἐπιθυμία^{nafs} χωρὶς^{bo} γάρ^c νόμος^{ngms}
ἁμαρτία^{nfis} νεκρός^{anfns}. **v.9** ἐγώ^{rgp-n-s} δέ^c ζάω^{viala} χωρὶς^{bo} νόμος^{ngms} ποτέ^{xo} ἐρχομαι^{vpaagfs}
δέ^c ὁδgfs ἐντολή^{ngfs} ὁδnfs ἁμαρτία^{nfis} ἀναζάω^{viaa3s} ἐγώ^{rgp-n-s} δέ^c ἀποθνήσκω^{viala1s}.

11 εὐρέθη μοι ἡ ἐντολή ἢ εἰς ζώην, αὕτη εἰς θάνατον, ἡ γὰρ ἄ-
 12 μαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς ἐξηπάτησέ με, καὶ δι'
 13 αὐτῆς ἀπέκτεινεν. ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολή ἅγια
 14 καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. τὸ οὖν ἀγαθὸν ἐμοὶ γέγονε θάνατος· μὴ
 15 γένοιτο. ἀλλὰ ἡ ἁμαρτία, ἵνα φανῇ ἁμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι
 16 κατεργαζομένη θάνατον· ἵνα γένηται καθ' ὑπερβολὴν ἁμαρτωλὸς
 17 ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς. οἶδαμεν γὰρ ὅτι ὁ νόμος πνευματι-
 18 κὸς ἐστίν, ἐγὼ δὲ σαρκικὸς εἶμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν.
 19 ὁ γὰρ κατεργάζομαι, οὐ γινώσκω, οὐ γὰρ ὁ θέλω, τοῦτο πράσσω,
 20 ἀλλ' ὁ μισῶ, τοῦτο ποιῶ. εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω, τοῦτο ποιῶ, σύμφημι
 21 τῷ νόμῳ ὅτι καλός. νυνὶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ'
 22 ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. οἶδα γὰρ ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοί, τοῦτ'
 23 ἔστιν ἐν τῇ σαρκί μου, ἀγαθόν, τὸ γὰρ θέλειν παράκειται μοι, τὸ
 24 δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν οὐχ εὐρίσκω. οὐ γὰρ ὁ θέλω, ποιῶ
 25 ἀγαθόν, ἀλλ' ὁ οὐ θέλω κακόν, τοῦτο πράσσω. εἰ δὲ ὁ οὐ θέλω
 26 ἐγὼ, τοῦτο ποιῶ, οὐκέτι ἐγὼ κατεργάζομαι αὐτό, ἀλλ' ἡ οἰκοῦσα
 27 ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία. εὐρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποιεῖν
 28 τὸ καλόν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται. συνήδομαι γὰρ τῷ νό-
 29 μῳ τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω ἄνθρωπον, βλέπω δὲ ἕτερον νόμον
 30 ἐν τοῖς μέλεσί μου ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός μου, καὶ
 31 αἰχμαλωτίζοντά με τῷ νόμῳ τῆς ἁμαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσί

v.10 καί^c εὐρίσκω^{viap3s} ἐγὼ^{rpds} ὁ^{dnfs} ἐντολή^{nmfs} ὁ^{dnfs} εἰς^p ζώη^{nafs} οὗτος^{rdnfs} εἰς^p θάνατος^{nams}. **v.11** ὁ^{dnfs} γὰρ^c ἁμαρτία^{nmfs} ἀφορμη^{nafs} λαμβάνω^{vpaans} διὰ^p ὁ^{dgfs} ἐντολή^{ngfs} ἐξαπατάω^{viaa3s} ἐγὼ^{rpa-s} καί^c διὰ^p αὐτός^{rpgfs} ἀποκτείνω^{vlaa3s}. **v.12** ὥστε^c ὁ^{dnms} μὲν^{xo} νόμος^{nmns} ἅγιος^{anmsn} καί^c ὁ^{dnfs} ἐντολή^{nmfs} ἅγιος^{anfsn} καί^c δικαίος^{anfsn} καί^c ἀγαθός^{anfsn}. **v.13** ὁ^{dnms} οὖν^c ἀγαθός^{anmsn} ἐγὼ^{rpds}-s γίνομαι^{vixa3s} θάνατος^{nmms} μὴ^{xo} γίνομαι^{voad3s} ἀλλὰ^c ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{nmfs} ἵνα^c φαίνω^{vsap3s} ἁμαρτία^{nmfs} διὰ^p ὁ^{dgns} ἀγαθός^{agnsn} ἐγὼ^{rpds} κατεργάζομαι^{vppnmfs} θάνατος^{nams} ἵνα^c γίνομαι^{vsad3s} κατὰ^p ὑπερβολή^{nafs} ἁμαρτωλός^{anfsn} ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{nmfs} διὰ^p ὁ^{dgfs} ἐντολή^{ngfs}. **v.14** οἶδα^{vixalp} γὰρ^c ὅτι^c ὁ^{dnms} νόμος^{nmms} πνευματικός^{anmsn} εἶμι^{vixp3s} ἐγὼ^{rpds}-s δέ^c σαρκικός^{anmsn} εἶμι^{vixp1s} πιπράσκω^{vpxpnmms} ὑπὸ^p ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{nafs}. **v.15** ὅς^{trans} γὰρ^c κατεργάζομαι^{vipn1s} οὐ^{xo} γινώσκω^{vipals} οὐ^{xo} γὰρ^c ὅς^{trans} θέλω^{vipals} οὗτος^{rdans} πράσσω^{vipals} ἀλλὰ^c ὅς^{trans} μισῶ^{vipals} οὗτος^{rdans} ποιῶ^{vipals}. **v.16** εἶ^{qo} δέ^c ὅς^{trans} οὐ^{xo} θέλω^{vipals} οὗτος^{rdans} ποιῶ^{vipals} σύμφημι^{vixp1s} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} ὅτι^c καλός^{anmsn}. **v.17** νυνὶ^{bo} δέ^c οὐκέτι^{bo} ἐγὼ^{rpns} κατεργάζομαι^{vipn1s} αὐτός^{rpan} ἀλλὰ^c ὁ^{dnfs} οἰκέω^{vppanfs} ἐν^p ἐγὼ^{rpds}-s ἁμαρτία^{nmfs}. **v.18** οἶδα^{vixals} γὰρ^c ὅτι^c οὐ^{xo} οἰκέω^{vipa3s} ἐν^p ἐγὼ^{rpds}-s οὗτος^{rdnms} εἶμι^{vixp3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} σὰρξ^{ndfs} ἐγὼ^{rpg-s} ἀγαθός^{aansn} ὁ^{dnms} γὰρ^c θέλω^{vnpa} παράκειμαι^{vipn3s} ἐγὼ^{rpds} ὁ^{dans} δέ^c κατεργάζομαι^{vnpn} ὁ^{dans} καλός^{aansn} οὐ^{xo} εὐρίσκω^{vipals}. **v.19** οὐ^{xo} γὰρ^c ὅς^{trans} θέλω^{vipals} ποιῶ^{vipals} ἀγαθός^{aansn} ἀλλὰ^c ὅς^{trans} οὐ^{xo} θέλω^{vipals} κακός^{aansn} οὗτος^{rdans} πράσσω^{vipals}. **v.20** εἶ^{qo} δέ^c ὅς^{trans} οὐ^{xo} θέλω^{vipals} ἐγὼ^{rpns}-s οὗτος^{rdans} ποιῶ^{vipals} οὐκέτι^{bo} ἐγὼ^{rpns} κατεργάζομαι^{vipn1s} αὐτός^{rpan} ἀλλὰ^c ὁ^{dnfs} οἰκέω^{vppanfs} ἐν^p ἐγὼ^{rpds}-s ἁμαρτία^{nmfs}. **v.21** εὐρίσκω^{vipals} ἄρα^{xo} ὁ^{dams} νόμος^{nams} ὁ^{ddms} θέλω^{vppadms} ἐγὼ^{rpds}-s ποιῶ^{vnpa} ὁ^{dans} καλός^{aansn} ὅτι^c ἐγὼ^{rpds}-s ὁ^{dnms} κακός^{aansn} παράκειμαι^{vipn3s}. **v.22** συνήδομαι^{vipn1s} γὰρ^c ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} κατὰ^p ὁ^{dams} ἔσω^{bo} ἄνθρωπος^{nams}.

μου. ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος, τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώματος 24
τοῦ θανάτου τούτου· εὐχάριστῶ τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ 25
Κυρίου ἡμῶν. ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ τῷ μὲν νοῖ δουλεύω νόμῳ Θεοῦ,
τῇ δὲ σαρκὶ νόμῳ ἁμαρτίας.

Οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκριμα τοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μὴ κατὰ 8
σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. ὁ γὰρ νόμος τοῦ πνεύ- 2
ματος τῆς ζωῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρωσε με ἀπὸ τοῦ νόμου
τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου, ἐν ᾧ 3
ἦσθένει διὰ τῆς σαρκός, ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν ὁμοιώ-
ματι σαρκὸς ἁμαρτίας καὶ περὶ ἁμαρτίας κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν
ἐν τῇ σαρκί, ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν ἡμῖν, τοῖς 4
μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. οἱ γὰρ κα- 5
τὰ σάρκα ὄντες τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα
τὰ τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρκὸς θάνατος, τὸ δὲ 6
φρόνημα τοῦ πνεύματος ζωὴ καὶ εἰρήνη, διότι τὸ φρόνημα τῆς 7
σαρκὸς ἔχθρα εἰς Θεόν, τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑποτάσσεται,
οὐδὲ γὰρ δύναται, οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄντες Θεῷ ἀρέσαι οὐ δύναν- 8
ται. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν σαρκί, ἀλλ' ἐν πνεύματι, εἴπερ Πνεῦμα 9
Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δὲ τις Πνεῦμα Χριστοῦ οὐκ ἔχει, οὗτος
οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. εἰ δὲ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν σῶμα νεκρὸν δι' 10

v.23 βλέπω^{vipal s} δεῖ^c ἔτερος^{aamsn} νόμος^{nams} ἐν^p ὁ^{ddnp} μέλος^{ndnp} ἐγὼ^{rpg-s} ἀντιστρατεύω^{vppnams}
ὁ^{ddms} νόμος^{ndms} ὁ^{dgms} νοῦς^{ngms} ἐγὼ^{rpg-s} καί^c αἰχμαλωτίζω^{vppaams} ἐγὼ^{rpa-s} ὁ^{ddms} νόμος^{ndms}
ὁ^{dgrs} ἁμαρτία^{ngfs} ὁ^{ddms} εἰμί^{vppxams} ἐν^p ὁ^{ddnp} μέλος^{ndnp} ἐγὼ^{rpg-s}. **v.24** ταλαίπωρος^{aamsn}
ἐγὼ^{rpn-s} ἄνθρωπος^{nnms} τίς^{rqms} ἐγὼ^{rpa-s} ῥύσεται^{vifd3s} ἐκ^p ὁ^{dgrs} σῶμα^{ngms} ὁ^{dgrs} θάνατος^{ngms}
οὗτος^{rldms}. **v.25** εὐχάριστέω^{vipal s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgrs}
κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rpg-p} ἄρα^{xo} οὖν^c αὐτὸς^{rpnms} ἐγὼ^{rpn-s} ὁ^{ddms} μὲν^{xo} νοῦς^{ndms} δουλεύω^{vipal s}
νόμος^{ndms} θεός^{ngms} ὁ^{ddfs} δεῖ^c σὰρξ^{ndfs} νόμος^{ndms} ἁμαρτία^{ngfs}. **8. v.1** οὐδεὶς^{aamsn} ἄρα^{xo}
νῦν^{bo} κατάκριμα^{nnms} ὁ^{ddmp} ἐν^p Χριστὸς^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} μὴ^{xo} κατὰ^p σὰρξ^{znafs} περιπατέω^{vppadm}
ἀλλά^c κατὰ^p πνεῦμα^{nans}. **v.2** ὁ^{dnnms} γὰρ^c νόμος^{nnms} ὁ^{dgrs} πνεῦμα^{ngms} ὁ^{dgrs} ζωῆ^{ngfs} ἐν^p
Χριστὸς^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἠλευθερώω^{viaa3s} ἐγὼ^{rpa-s} ἀπὸ^p ὁ^{dgrs} νόμος^{ngms} ὁ^{dgrs} ἁμαρτία^{ngfs} καί^c
ὁ^{dgrs} θάνατος^{ngms}. **v.3** ὁ^{dams} γὰρ^c ἀδύνατος^{aamsn} ὁ^{dgrs} νόμος^{ngms} ἐν^p ὅς^{rddns} ἀσθενέω^{viaa3s}
διὰ^p ὁ^{dgrs} σὰρξ^{ngfs} ὁ^{dnnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} ἑαυτοῦ^{rxgms} υἱός^{nams} πέμψω^{vpaams} ἐν^p ὁμοίωμα^{ndms}
σὰρξ^{ngfs} ἁμαρτία^{ngfs} καί^c περὶ^p ἁμαρτία^{ngfs} κατακρίνω^{viaa3s} ὁ^{dafs} ἁμαρτία^{ngfs} ἐν^p ὁ^{ddfs} σὰρξ^{ndfs}.
v.4 ἵνα^c ὁ^{dams} δικαίωμα^{nans} ὁ^{dgrs} νόμος^{ngms} πληρῶω^{vsap3s} ἐν^p ἐγὼ^{rpd-p} ὁ^{ddmp} μὴ^{xo} κατὰ^p σὰρξ^{znafs}
περιπατέω^{vppadm} ἀλλά^c κατὰ^p πνεῦμα^{nans}. **v.5** ὁ^{ddnmp} γὰρ^c κατὰ^p σὰρξ^{znafs} εἰμί^{vppxnm} ὁ^{danp}
ὁ^{dgrs} σὰρξ^{ngfs} φρονέω^{vipa3p} ὁ^{dnp} δεῖ^c κατὰ^p πνεῦμα^{nans} ὁ^{danp} ὁ^{dgrs} πνεῦμα^{ngms}. **v.6** ὁ^{dnnms}
γὰρ^c φρόνημα^{nnms} ὁ^{dgrs} σὰρξ^{ngfs} θάνατος^{nnms} ὁ^{dnnms} δεῖ^c φρόνημα^{nnms} ὁ^{dgrs} πνεῦμα^{ngms} ζωῆ^{nnfs}
καί^c εἰρήνη^{nnfs}. **v.7** διότι^c ὁ^{dnnms} φρόνημα^{nnms} ὁ^{dgrs} σὰρξ^{ngfs} ἔχθρα^{nnfs} εἰς^p θεός^{nams} ὁ^{ddms}
γὰρ^c νόμος^{ndms} ὁ^{dgrs} θεός^{ngms} οὐ^{xo} ὑποτάσσω^{vipp3s} οὐδὲ^{bo} γὰρ^c δύναμαι^{vipn3s}. **v.8** ὁ^{dnp}
δεῖ^c ἐν^p σὰρξ^{ndfs} εἰμί^{vppxnm} θεός^{ndms} ἀρέσκω^{vnaa} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn3p}. **v.9** σύ^{rpn-p} δεῖ^c οὐ^{xo}
εἰμί^{vipx2p} ἐν^p σὰρξ^{ndfs} ἀλλά^c ἐν^p πνεῦμα^{ndms} εἴπερ^{qo} πνεῦμα^{nnms} θεός^{ngms} οἰκέω^{vipa3s} ἐν^p σύ^{rpd-p}
εἰ^{qo} δεῖ^c τι-σρινμς πνεῦμα^{nans} Χριστός^{ngms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} οὗτος^{rddms} οὐ^{xo} εἰμί^{vipx3s} αὐτός^{rpgms}.

11 ἁμαρτίαν, τὸ δὲ πνεῦμα ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. εἰ δὲ τὸ Πνεῦμα
 12 τοῦ ἐγείραντος Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας τὸν
 13 Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ
 14 τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῦ Πνεύματος ἐν ὑμῖν. Ἄρα οὖν, ἀδελφοί,
 15 ὀφειλέται ἐσμέν, οὐ τῆ σαρκί, τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν, εἰ γὰρ κατὰ
 16 σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν, εἰ δὲ πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ
 17 σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε. ὅσοι γὰρ Πνεύματι Θεοῦ ἄγονται,
 18 οὗτοι εἰσιν υἱοὶ Θεοῦ. οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν
 19 εἰς φόβον, ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἰοθεσίας, ἐν ᾧ κρίζομεν, Ἄβ-
 20 βᾶ, ὁ πατήρ. αὐτὸ τὸ Πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν,
 21 ὅτι ἐσμέν τέκνα Θεοῦ, εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι, κληρονόμοι
 22 μὲν Θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ Χριστοῦ, εἴπερ συμπάσχομεν, ἵνα
 23 καὶ συνδοξασθῶμεν. Λογίζομαι γὰρ ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα
 τοῦ νῦν καιροῦ πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς
 ἡμᾶς. ἡ γὰρ ἀποκαρδοκία τῆς κτίσεως τὴν ἀποκάλυψιν τῶν
 υἰῶν τοῦ Θεοῦ ἀπεκδέχεται. τῆ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπε-
 τάγη, οὐχ ἐκοῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα, ἐπ' ἐλπίδι, ὅτι καὶ
 αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς
 τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ. οἶδαμεν γὰρ
 ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ νῦν. οὐ
 μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ Πνεύματος ἔχοντες,
 καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν, υἰοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι,

v. 10 εἰ^{qo} δε^c Χριστός^{nnms} ἐν^p σύ^{trp-d}-p ὀ^{dnns} μὲν^{xo} οἰ^{ma}νε^{nnms} νεκρός^{annsn} διά^p ἁμαρτία^{nafs} ὀ^{dnns} δε^c πνεῦμα^{nnms} ζω^hν^{nafs} διά^p δικαιοσύνη^{nafs}. **v. 11** εἰ^{qo} δε^c ὀ^{dnns} πνεῦμα^{nnms} ὀ^{dgms} ἐγείρω^{vpraags} Ἰησοῦς^{nams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} οἰκέω^{vipa3s} ἐν^p σύ^{trp-d}-p ὀ^{dnns} ἐγείρω^{vpraags} ὀ^{dams} Χριστός^{nams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ζῶοποιέω^{vifa3s} καί^c ὀ^{damp} θνητός^{aanpn} οἰ^{ma}νε^{nanp} σύ^{trp-g}-p διά^p ὀ^{dgms} ἐνοικέω^{vppagns} αὐτός^{trgms} πνεῦμα^{ngms} ἐν^p σύ^{trp-d}-p. **v. 12** ἄρα^{xo} οὖν^c ἀδελφός^{nnmp} ὀ^{dfelētes} ἐίμι^{vixp1p} οὐ^{xo} ὀ^{ddfs} σάρξ^{ndfs} ὀ^{dgms} κατὰ^p σάρξ^{nafs} ζῶω^{vnpa}. **v. 13** εἰ^{qo} γάρ^c κατὰ^p σάρξ^{nafs} ζῶω^{vipa2p} μέλλω^{vipa2p} ἀποθνήσκειν^{vnpa} εἰ^{qo} δε^c πνεῦμα^{ndns} ὀ^{dafp} πρᾶξις^{nafp} ὀ^{dgms} οἰ^{ma}νε^{ngms} θανατόω^{vipa2p} ζῶω^{vifd2p}. **v. 14** ὅσος^{rcnmp} γάρ^c πνεῦμα^{ndns} θεός^{ngms} ἄγω^{vipp3p} οὗτος^{rdnmp} ἐίμι^{vixp3p} υἰός^{nnmp} θεός^{ngms}. **v. 15** οὐ^{xo} γάρ^c λαμβάνω^{viaa2p} πνεῦμα^{ngms} δουλεία^{ngfs} πάλιν^{bo} εἰς^p φόβος^{nams} ἀλλά^c λαμβάνω^{viaa2p} πνεῦμα^{nans} υἰοθεσία^{ngfs} ἐν^p ὀ^{ds} ^{trdms} κρίζω^{vipa1p} ἀββᾶ^{tp} ὀ^{dnms} πατήρ^{nnms}. **v. 16** αὐτός^{trpnns} ὀ^{dnns} πνεῦμα^{nnms} συμμαρτυρέω^{vipa3s} ὀ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ἐγώ^{trp-g}-p ὅτι^c ἐίμι^{vixp1p} τέκνον^{nnnp} θεός^{ngms}. **v. 17** εἰ^{qo} δε^c τέκνον^{nnnp} καί^c κληρονόμος^{nnmp} κληρονόμος^{nnmp} μὲν^{xo} θεός^{ngms} συγκληρονόμος^{annmp} δε^c Χριστός^{ngms} εἴπερ^{qo} συμπάσχω^{vipa1p} ἵνα^c καί^c συνδοξάζω^{vsap1p}. **v. 18** λογίζομαι^{vipn1s} γάρ^c ὅτι^c οὐ^{xo} ἄξιος^{annnp} ὀ^{dnnp} παθήμα^{nnnp} ὀ^{dgms} νῦν^{bo} καιρός^{ngms} πρὸς^p ὀ^{dafs} μέλλω^{vppaafs} ὀ^{dza} ἀποκαλύπτω^{vnap} εἰς^p ἐγώ^{trp-a}-p. **v. 19** ὀ^{dnfs} γάρ^c ἀποκαρδοκία^{nnfs} ὀ^{dgfs} κτίσις^{ngfs} ὀ^{dafs} ἀποκάλυψις^{nafs} ὀ^{dgmp} υἰός^{ngmp} ὀ^{dgms} θεός^{ngms} ἀπεκδέχομαι^{vipn3s}. **v. 20** ὀ^{ddfs} γάρ^c ματαιότης^{ndfs} ὀ^{dnfs} κτίσις^{nnfs} ὑποτάσσω^{vipa3s} οὐ^{xo} ἐκὼν^{anfsn} ἀλλά^c διά^p ὀ^{dams} ὑποτάσσω^{vpaams} ἐπι^p ἐλπίς^{ndfs}. **v. 21** ὅτι^c καί^c αὐτός^{trpnfs} ὀ^{dnfs} κτίσις^{nnfs} ἐλευθερόω^{vifp3s} ἀπὸ^p ὀ^{dgfs} δουλεία^{ngfs} ὀ^{dgfs} φθορά^{ngfs} εἰς^p ὀ^{dafs} ἐλευθερία^{nafs} ὀ^{dgfs} ὀ^{dgnp} τέκνον^{ngnp} ὀ^{dgms} θεός^{ngms}. **v. 22** οἶδα^{vixa1p} γάρ^c ὅτι^c πᾶς^{anfsn} ὀ^{dnfs} κτίσις^{nnfs} συστενάζω^{vipa3s} καί^c συνωδίνω^{vipa3s} ἄχρι^p ὀ^{dgms} νῦν^{bo}.

τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. τῆ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν, 24
ἐλπίς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς, ὃ γὰρ βλέπει τις, τί καὶ ἐλπί-
ζει. εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν ἐλπίζομεν, δι' ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. 25
Ἔσαύτως δὲ καὶ τὸ Πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡ- 26
μῶν, τὸ γὰρ τί προσευζώμεθα καθὼ δεῖ, οὐκ οἶδαμεν, ἀλλ' αὐτὸ
τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς ἀλαλήτοις, ὃ 27
δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας οἶδε τί τὸ φρόνημα τοῦ Πνεύματος, ὅτι
κατὰ Θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. οἶδαμεν δὲ ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι 28
τὸν Θεὸν πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθόν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς
οὔσιν. ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισε συμμόρφους τῆς εἰκόνης 29
τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελ-
φοῖς, οὓς δὲ προώρισε, τούτους καὶ ἐκάλεσε, καὶ οὓς ἐκάλεσε, 30
τούτους καὶ ἐδικαίωσεν, οὓς δὲ ἐδικαίωσε, τούτους καὶ ἐδόξασε.
Τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα· εἰ ὁ Θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ' ἡμῶν· 31
ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὑπὲρ ἡμῶν πάντων πα- 32
ρέδωκεν αὐτόν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίζεται·
τίς ἐγκαλέσει κατὰ ἐκλεκτῶν Θεοῦ· Θεὸς ὁ δικαίων, τίς ὁ κα- 33, 34
τακρίνων· Χριστὸς ὁ ἀποθανών, μᾶλλον δὲ καὶ ἐγερθεὶς, ὅς καὶ
ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, ὅς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. τίς ἡμᾶς 35
χωρίσει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ· θλίψις, ἢ στενοχωρία, ἢ

v.23 οὐ^{xo} μόνος^{bo} δε^c ἀλλά^c καί^c αὐτός^{grnmp} ὁ δα^fς ἀπαρχή^{nafs} ὁ δ^{gns} πνεῦμα^{ngns} ἔχω^{vppanmp}
καί^c ἐγώ^{grn-p} αὐτός^{grnmp} ἐν^p ἐαυτοῦ^{rxdm} στενάζω^{vpa1p} υἱοθεσία^{nafs} ἀπεκδέχομαι^{vppnmp}
ὁ δα^fς ἀπολύτρωσις^{nafs} ὁ δ^{gns} σῶμα^{ngns} ἐγώ^{rgp-p}. **v.24** ὁ δ^{dfis} γάρ^c ἐλπίς^{ndis} σῶζω^{viar1p}
ἐλπίς^{nnfs} δε^c βλέπω^{vppnfs} οὐ^{xo} εἰμί^{vix3s} ἐλπίς^{nnfs} ὅς^{rans} γάρ^c βλέπω^{vpa3s} τίς^{rims} τίς^{rqans}
καί^c ἐλπίζω^{vpa3s}. **v.25** εἰ^{qo} δε^c ὅς^{rans} οὐ^{xo} βλέπω^{vpa1p} ἐλπίζω^{vpa1p} διὰ^p ὑπομονή^{ngis}
ἀπεκδέχομαι^{vipn1p}. **v.26** ὡσαύτως^{bo} δε^c καί^c ὁ δ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} συναντιλαμβάνομαι^{vipn3s} ὁ δ^{dfp}
ἀσθένεια^{ndfp} ἐγώ^{rgp-p} ὁ δ^{ans} γάρ^c τίς^{rqans} προσευχομαι^{vsad1p} καθὼ^{bo} δεῖ^{vipq3s} οὐ^{xo} οἶδα^{vika1p} ἀλλά^c
αὐτός^{grnms} ὁ δ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} ὑπερεντυγχάνω^{vpa3s} ὑπέρ^p ἐγώ^{rgp-p} στεναγμός^{ndmp} ἀλάλητος^{admpn}.
v.27 ὁ δ^{dnms} δε^c ἐραυνάω^{vppanms} ὁ δα^fρ καρδία^{nafp} οἶδα^{vixa3s} τίς^{rqans} ὁ δ^{dnms} φρόνημα^{nnms} ὁ δ^{gns}
πνεῦμα^{ngns} ὅτι^c κατὰ^p θεός^{nam} ἐντυγχάνω^{vpa3s} ὑπέρ^p ἅγιος^{agmpn}. **v.28** οἶδα^{vika1p} δε^c ὅτι^c
ὁ δ^{dfmp} ἀγαπάω^{vppadmp} ὁ δα^{fms} θεός^{nam} πᾶς^{annpn} συνεργέω^{vpa3s} εἰς^p ἀγαθός^{aansn} ὁ δ^{dfmp} κατὰ^p
πρόθεσις^{nafs} κλητός^{admpn} εἰμί^{vppxkmp}. **v.29** ὅτι^c ὅς^{ramp} προγινώσκω^{viaa3s} καί^c προορίζω^{viaa3s}
σύμμορφος^{aamprn} ὁ δ^{gfs} εἰκόμ^{ngis} ὁ δ^{gms} υἱός^{ngms} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁ δ^{ans} εἰμί^{vnpk} αὐτός^{rgams}
πρωτότοκος^{aamsn} ἐν^p πολὺς^{admpn} ἀδελφός^{ndmp}. **v.30** ὅς^{ramp} δε^c προορίζω^{viaa3s} οὗτος^{rdamp}
καί^c καλέω^{viaa3s} καί^c ὅς^{ramp} καλέω^{viaa3s} οὗτος^{rdamp} καί^c δικαίω^{viaa3s} ὅς^{ramp} δε^c δικαίω^{viaa3s}
οὗτος^{rdamp} καί^c δοξάζω^{viaa3s}. **v.31** τίς^{rqans} οὐν^c λέγω^{vifa1p} πρὸς^p οὗτος^{rdanp} εἰ^{qo} ὁ δ^{dnms} θεός^{nnms}
ὑπέρ^p ἐγώ^{rgp-p} τίς^{rqans} κατὰ^p ἐγώ^{rgp-p}. **v.32** ὅς^{rtnms} γέ^{xo} ὁ δ^{gms} ἴδιος^{agmsn} υἱός^{ngms} οὐ^{xo}
φειδομαι^{viad3s} ἀλλά^c ὑπέρ^p ἐγώ^{rgp-p} πᾶς^{agmpn} παραδίδωμι^{viaa3s} αὐτός^{rgams} πῶς^{bo} οὐχί^{xo} καί^c
σὺν^p αὐτός^{rgdms} ὁ δα^{fms} πᾶς^{aamprn} ἐγώ^{rgp-p} χαρίζομαι^{vifd3s}. **v.33** τίς^{rqans} ἐγκαλέω^{vifa3s} κατὰ^p
ἐκλεκτός^{agmpn} θεός^{ngms} θεός^{nnms} ὁ δ^{dnms} δικαίω^{vppanms}. **v.34** τίς^{rqans} ὁ δ^{dnms} κατακρίνω^{vppanms}
Χριστός^{nnms} ὁ δ^{dnms} ἀποθνήσκω^{vraanms} μᾶλλον^{bo} δε^c καί^c ἐγείρω^{vrapnms} ὅς^{rtnms} καί^c εἰμί^{vix3s} ἐν^p
δεξιός^{adfsn} ὁ δ^{gms} θεός^{ngms} ὅς^{rtnms} καί^c ἐντυγχάνω^{vpa3s} ὑπέρ^p ἐγώ^{rgp-p}.

36 διωγμός, ἢ λιμός, ἢ γυμνότης, ἢ κίνδυνος, ἢ μάχαιρα· καθὼς
 37 γέγραπται ὅτι Ἐνεκά σοῦ θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογι-
 38 σθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. ἀλλ' ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν
 39 διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς. πέπεισμαι γὰρ ὅτι οὔτε θάνατος
 οὔτε ζωὴ οὔτε ἄγγελοι οὔτε ἀρχαὶ οὔτε δυνάμεις οὔτε ἐνεστώτα
 οὔτε μέλλοντα. οὔτε ὕψωμα οὔτε βάθος οὔτε τις κτίσις ἐτέρα
 δυνήσεται ἡμᾶς χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ τῆς ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν.

9 Ἀλήθειαν λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συμμαρτυρούσης μοι
 2 τῆς συνειδήσεώς μου ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ὅτι λύπη μοι ἐστὶ με-
 3 γάλη, καὶ ἀδιάλειπτος ὀδύνη τῇ καρδίᾳ μου. ηὐχόμην γὰρ
 4 αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθεμα εἶναι ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν
 4 μου, τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα, οἵτινες εἰσιν Ἰσραηλίται,
 5 ὧν ἡ υἰοθεσία καὶ ἡ δόξα καὶ αἱ διαθηκαὶ καὶ ἡ νομοθεσία καὶ
 5 ἡ λατρεία καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Χρι-
 6 στὸς τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων, Θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς
 6 αἰῶνας. ἀμήν. οὐχ οἶον δὲ ὅτι ἐκπέπαυκεν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.
 7 οὐ γὰρ πάντες οἱ ἐξ Ἰσραὴλ, οὔτοι Ἰσραὴλ, οὐδ' ὅτι εἰσὶ σπέρμα
 8 Ἀβραάμ, πάντες τέκνα, ἀλλ' Ἐν Ἰσαὰκ κληθήσεται σοι σπέρμα.
 8 τοῦτ' ἔστιν, οὐ τὰ τέκνα τῆς σαρκός, ταῦτα τέκνα τοῦ Θεοῦ, ἀλ-
 9 λά τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας λογίζεται εἰς σπέρμα. ἐπαγγελίας

v.35 τίς^{rgnms} ἐγὼ^{rpa-p} χωρίζω^{vifa3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} ἀγάπη^{ngfs} ὁ^{dgms} Χριστὸς^{ngms} θλίψις^{nnfs} ἡ^{xo} στενωχωρία^{nnfs} ἡ^{xo} διωγμός^{nnms} ἡ^{xo} λιμός^{nnms} ἡ^{xo} γυμνότης^{nnfs} ἡ^{xo} κίνδυνος^{nnms} ἡ^{xo} μάχαιρα^{nnfs}. **v.36** καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὅτι^c ἐνεκά^{bo} συ^{rpg-s} θανατόω^{vipp1p} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafis} ἡμέρα^{nafis} λογιζομαι^{viap1p} ὡς^{bo} πρόβατον^{nnnp} σφαγῆ^{ngfs}. **v.37** ἀλλά^c ἐν^p οὔτος^{rddnp} πᾶς^{adnnp} ὑπερνικῶ^{vipa1p} διὰ^p ὁ^{dgms} ἀγαπῶ^{vpaags} ἐγὼ^{rpa-p}. **v.38** πειθῶ^{vixp1s} γάρ^c ὅτι^c οὔτε^c θάνατος^{nnms} οὔτε^c ζωὴ^{nnfs} οὔτε^c ἄγγελος^{nnmp} οὔτε^c ἀρχή^{nnfp} οὔτε^c δύναμις^{nnfp} οὔτε^c ἐνίστημι^{vrxannp} οὔτε^c μέλλω^{vppanp}. **v.39** οὔτε^c ὕψωμα^{nnms} οὔτε^c βάθος^{nnms} οὔτε^c τι-ορινης^v κτίσις^{nnfs} ἕτερος^{anfsn} δύναμι^{vifd3s} ἐγὼ^{rpa-p} χωρίζω^{vnaa} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} ἀγάπη^{ngfs} ὁ^{dgms} Θεός^{ngms} ὁ^{dgfs} Χριστὸς^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἐκτός^{ndms} κύριος^{ndms} ἐγὼ^{rpg-p}. **9. v.1** ἀλήθεια^{nafis} λέγω^{vipa1s} ἐν^p Πνεῦμα^{ndms} ἁγίῳ^{adnsp}. **v.2** ὅτι^c λύπη^{nnfs} ἐγὼ^{rpd-s} εἰμι^{vixp3s} μέγας^{anfsn} καὶ^c ἀδιάλειπτος^{anfsn} ὀδύνη^{nnfs} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} ἐγὼ^{rpg-s}. **v.3** εὐχομαι^{viin1s} γάρ^c αὐτὸς^{rgnms} ἐγὼ^{rpn-s} ἀνάθεμα^{nnms} εἰμι^{vixp3} ἀπὸ^p ὁ^{dgms} Χριστὸς^{ngms} ὑπὲρ^p ὁ^{dggmp} ἀδελφός^{ngmp} ἐγὼ^{rpg-s} ὁ^{dggmp} συγγενής^{agmp} ἐγὼ^{rpg-s} κατὰ^p σάρ^{znafis}. **v.4** ὅστις^{rtnmp} εἰμι^{vixp3p} Ἰσραηλίτης^{nnmp} ὁ^s νομοθεσία^{nnfs} καὶ^c ὁ^{dnfis} λατρεία^{nnfs} καὶ^c ὁ^{dnfis} ἐπαγγελία^{nnfp}. **v.5** ὅς^{rrgmp} ὁ^{dnnmp} πατήρ^{nnmp} καὶ^c ἕκ^p ὁ^s Χριστὸς^{dnnms} ὁ^{dnnms} κατὰ^p σάρ^{znafis} ὁ^{dnnms} εἰμι^{vixp3nms} ἐπὶ^p πᾶς^{agnp} Θεός^{nnms} εὐλογητός^{anmsn} εἰς^p ὁ^{damp} αἰὼν^{namp} ἀμήνth. **v.6** οὐ^{xo} οἷος^{rcnms} δε^c ὅτι^c ἐκπίπτω^{vixa3s} ὁ^{dnnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} Θεός^{ngms} οὐ^{xo} γάρ^c πᾶς^{anmp} ὁ^{dnnmp} ἐκ^p Ἰσραὴλ^{tp} οὗτος^{rddnp} Ἰσραὴλ^{tp}. **v.7** οὐδέ^{bo} ὅτι^c εἰμι^{vixp3p} σπέρμα^{nnms} Ἀβραάμ^{tp} πᾶς^{anmp} τέκνον^{nnnp} ἀλλά^c ἐν^p Ἰσαὰκ^{tp} καλέω^{vifp3s} συ^{rpd-s} σπέρμα^{nnms}. **v.8** οὗτος^{rddms} εἰμι^{vixp3s} οὐ^{xo} ὁ^{dnnp} τέκνον^{nnnp} ὁ^{dgfs} σάρ^{znafis} οὗτος^{rddnp} τέκνον^{nnnp} ὁ^{dgms} Θεός^{ngms} ἀλλά^c ὁ^{dnnp} τέκνον^{nnnp} ὁ^{dgfs} ἐπαγγελία^{ngfs} λογιζομαι^{vixp3s} εἰς^p σπέρμα^{nans}.

γὰρ ὁ λόγος οὗτος, Κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι, καὶ ἔσται
 τῆ Σάρρα υἱός. οὐ μόνον δέ, ἀλλὰ καὶ Ῥεβέκκα ἐξ ἐνὸς κοίτην
 ἔχουσα, Ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν. μήπω γὰρ γεννηθέντων, μη-
 δὲ πραξάντων τι ἀγαθὸν ἢ κακόν, ἵνα ἡ κατ' ἐκλογὴν τοῦ Θεοῦ
 πρόθεσις μένη, οὐκ ἐξ ἔργων, ἀλλ' ἐκ τοῦ καλοῦντος, ἐρρήθη
 αὐτῆ ὅτι Ὁ μείζων δουλεύσει τῷ ἐλάσσονι. καθὼς γέγραπται,
 Τὸν Ἰακώβ ἠγάπησα, τὸν δὲ Ἡσαῦ ἐμίσησα. Τί οὖν ἐροῦμεν
 μὴ ἀδικία παρὰ τῷ Θεῷ· μὴ γένοιτο. τῷ γὰρ Μωσῆ λέγει, Ἐλε-
 ἦσω ὃν ἂν ἐλεῶ, καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω. ἄρα οὖν οὐ τοῦ
 θέλοντος, οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐλεοῦντος Θεοῦ. λέγει
 γὰρ ἡ γραφὴ τῷ Φαραῶ ὅτι Εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε, ὅπως
 ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅπως διαγγελῆ τὸ ὄνο-
 μά μου ἐν πάσῃ τῇ γῆ. ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει
 σκληρύνει. Ἐρεῖς οὖν μοι, Τί ἔτι μέμφεται· τῷ γὰρ βουλήματι
 αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκε· μενοῦνγε, ὦ ἄνθρωπε, σὺ τίς εἶ ὁ ἀντα-
 ποκρινόμενος τῷ Θεῷ· μὴ ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι, Τί με
 ἐποίησας οὕτως· ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πηλοῦ, ἐκ
 τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι ὃ μὲν εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς
 ἀτιμίαν· εἰ δὲ θέλων ὁ Θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν, καὶ γνωρίσαι
 τὸ δυνατόν αὐτοῦ, ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακροθυμίᾳ σκευὴ ὀργῆς
 κατηρτισμένα εἰς ἀπώλειαν, καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς 23

v.9 ἐπαγγελία^{ngfs} γάρ^c ὁδ^{nmns} λόγος^{nmns} οὗτος^{rdnms} κατὰ^p ὁ^{dams} καιρός^{namns} οὗτος^{rdams}
 ἔρχομαι^{vifd1s} καί^c εἰμι^{vifx3s} ὁ^{ddfs} Σάρρα^{ndfs} υἱός^{nmns}. **v.10** οὐ^{xo} μόνος^{bo} δε^c ἀλλά^c καί^c
 Ῥεβέκκα^{nfns} ἐκ^p εἰς^{ngms} κοίτη^{nfns} ἔχω^{vppanfs} Ἰσαάκ^{tp} ὁ^{dgmns} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rgp}. **v.11** μήπω^{bo}
 γάρ^c γεννάω^{vrapgmp} μηδέ^c πρῶτος^{vpaagmp} τι-σριανς ἀγαθός^{aansn} ἤ^{xo} κακός^{aansn} ἵνα^c ὁ^{dnfs}
 κατὰ^p ἐκλογὴ^{nfns} ὁ^{dgmns} θεός^{ngms} πρόθεσις^{nmns} μένω^{vspa3s} οὐ^{xo} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} ἀλλά^c ἐκ^p
 ὁ^{dgmns} καλέω^{vppagms}. **v.12** ῥέω^{viap3s} αὐτός^{rpdfs} ὅτι^c ὁ^{dnms} μέγας^{anmcs} δουλεύω^{vifa3s} ὁ^{ddms}
 ἐλάσσων^{admsn}. **v.13** καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὁ^{dams} Ἰακώβ^{tp} ἀγαπάω^{viala1s} ὁ^{dams} δε^c Ἡσαῦ^{tp}
 μισέω^{viala1s}. **v.14** τίς^{rqans} οὖν^c λέγω^{vifa1p} μί^{xo} ἀδικία^{nmfs} παρὰ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} μί^{xo}
 γίνομαι^{voad3s}. **v.15** ὁ^{ddms} γάρ^c Μωσῆς^{ndms} λέγω^{vipa3s} ἐλεέω^{vifa1s} ὅς^{rgrams} ἄν^{xo} ἐλεέω^{vspals}
 καί^c οἰκτίρω^{vifa1s} ὅς^{rgrams} ἄν^{xo} οἰκτίρω^{vspa1s}. **v.16** ἄρα^{xo} οὖν^c οὐ^{xo} ὁ^{dgmns} θέλω^{vppagms} οὐδέ^{bo}
 ὁ^{dgmns} τρέχω^{vppagms} ἀλλά^c εἰς^c ὁ^{dgmns} ἐλεέω^{vppagms} θεός^{ngms}. **v.17** λέγω^{vipa3s} γάρ^c ὁ^{dnfs} γραφὴ^{nfns}
 ὁ^{ddms} Φαραῶ^{tp} ὅτι^c εἰς^c αὐτός^{rpans} οὗτος^{rdans} ἐξεγείρω^{viala1s} σὺ^{tpa-s} ὅπως^{bo} ἐνδείκνυμι^{vsam1s}
 ἐν^p σὺ^{rp-d-s} ὁ^{dafs} δύναμις^{nfns} ἐγώ^{rgp-s} καί^c ὅπως^{bo} διαγγέλλω^{vspap3s} ὁ^{dnms} ὄνομα^{nmns} ἐγώ^{rgp-s} ἐν^p
 πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} γῆ^{ndfs}. **v.18** ἄρα^{xo} οὖν^c ὅς^{rgrams} θέλω^{vipa3s} ἐλεέω^{vipa3s} ὅς^{rgrams} δε^c θέλω^{vipa3s}
 σκληρύνω^{vipa3s}. **v.19** λέγω^{vifa2s} οὖν^c ἐγώ^{rp-d-s} τίς^{rqans} ἔτι^{bo} μέμφομαι^{vipn3s} ὁ^{ddms} γάρ^c
 βουλήμα^{ndms} αὐτός^{rgms} τίς^{rqmns} ἀνθίστημι^{vixa3s}. **v.20** μενοῦνγε^{xo} ὦⁱ ἄνθρωπος^{nmns} σὺ^{rpn-s}
 τίς^{rqmns} εἰμι^{vixp2s} ὁ^{dnms} ἀνταποκρίνομαι^{vppnmns} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} μὴ^{xo} λέγω^{vifa3s} ὁ^{dnms} πλάσμα^{nmns}
 ὁ^{ddms} πλάσσω^{vpaadms} τίς^{rqans} ἐγώ^{rga-s} ποιέω^{viaa2s} οὕτω^{bo}. **v.21** ἤ^{xo} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} ἐξουσία^{nfns}
 ὁ^{dnms} κεραμεὺς^{nmns} ὁ^{dgmns} πηλός^{ngms} ἐκ^p ὁ^{dgmns} αὐτός^{rgms} φύραμα^{ngms} ποιέω^{vnaa} ὅς^{rgrams} μέν^{xo}
 εἰς^p τιμὴ^{nfns} σκεῦος^{nmns} ὅς^{rgrams} εἰς^p ἀτιμία^{nfns}. **v.22** εἰ^{qo} δε^c θέλω^{vppanms} ὁ^{dnms} θεός^{nmns}
 ἐνδείκνυμι^{vnam} ὁ^{dafs} ὀργὴ^{nfns} καί^c γνωρίζω^{vnaa} ὁ^{dans} δυνατός^{aansn} αὐτός^{rgms} φέρω^{viaa3s} ἐν^p
 πολὺς^{adfsn} μακροθυμία^{ndfs} σκεῦος^{nanp} ὀργὴ^{ngfs} καταρτίζω^{vrxpnp} εἰς^p ἀπώλεια^{nfns}.

24 δόξης αὐτοῦ ἐπὶ σκευὴ ἐλέους, ἃ προητοιμάσεν εἰς δόξαν, οὓς
 25 καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς οὐ μόνον ἐξ Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἔθνων· ὡς
 καὶ ἐν τῷ Ὡσηὲ λέγει, Καλέσω τὸν οὐ λαὸν μου λαὸν μου, καὶ τὴν
 26 οὐκ ἠγαπημένην ἠγαπημένην. καὶ ἔσται, ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἔρρηθη
 αὐτοῖς, Οὐ λαὸς μου ὑμεῖς, ἐκεῖ κληθήσονται υἱοὶ Θεοῦ ζῶν-
 27 τος. Ἡσαΐας δὲ κράζει ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ, Ἐὰν ἦ ὁ ἀριθμὸς τῶν
 υἱῶν Ἰσραὴλ ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κατάλειμμα σωθήσε-
 28 ται, λόγον γὰρ συντελῶν καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσυνῇ, ὅτι λόγον
 29 συντετμημένον ποιήσει Κύριος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ καθὼς προεί-
 ρηκεν Ἡσαΐας, Εἰ μὴ Κύριος Σαβαώθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα,
 30 ὡς Σόδομα ἂν ἐγενήθημεν, καὶ ὡς Γόμορρα ἂν ὠμοιώθημεν. Τί
 οὖν ἐροῦμεν· ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δικαιοσύνην, κατέλαβε δι-
 31 καιοσύνην, δικαιοσύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως, Ἰσραὴλ δέ, διώκων
 32 νόμον δικαιοσύνης, εἰς νόμον δικαιοσύνης οὐκ ἔφθασε. διατί·
 ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὡς ἐξ ἔργων νόμου, προσέκοψαν γὰρ τῷ
 33 λίθῳ τοῦ προσκόμματος, καθὼς γέγραπται, Ἴδου τίθημι ἐν Σιών
 λίθον προσκόμματος καὶ πέτραν σκανδάλου, καὶ πᾶς ὁ πιστεύων
 ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυνθήσεται.

10 Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις ἡ πρὸς
 2 τὸν Θεὸν ὑπὲρ τοῦ Ἰσραὴλ ἔστιν εἰς σωτηρίαν. μαρτυρῶ γὰρ αὐ-
 3 τοῖς ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ κατ' ἐπίγνωσιν. ἀγνοοῦντες
 γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦν-

v.23 καί^c ἵνα^c γνωρίζω^{vsaas} δάμς πλοῦτος^{nams} ὀδγfs δόξα^{ngfs} αὐτός^{prgms} ἐπί^p σκευός^{nanp}
 ἔλεος^{ngns} ὅς^{tramp} προετοιμάζω^{vias} εἰς^p δόξα^{nafs}. **v.24** ὅς^{tramp} καί^c καλέω^{vias} ἐγώ^{pra-p}
 οὐ^{xo} μόνος^{bo} ἐκ^p Ἰουδαίος^{agmpn} ἀλλά^c καί^c ἐκ^p ἔθνος^{ngnp}. **v.25** ὡς^{bo} καί^c ἐν^p ὀδδms
 Ὡσηὲ^{tp} λέγω^{vias} καλέω^{vifals} ὀδams οὐ^{xo} λαός^{nams} ἐγώ^{prg-s} λαός^{nams} ἐγώ^{prg-s} καί^c ὀδαfs οὐ^{xo}
 ἀγαπάω^{vpxpafs} ἀγαπάω^{vpxpafs}. **v.26** καί^c εἰμι^{vifx3s} ἐν^p ὀδδms τόπος^{ndms} ὅς^{rrgms} ῥέω^{vias}
 αὐτός^{rdmp} οὐ^{xo} λαός^{nnms} ἐγώ^{prg-s} σύ^{trn-p} ἐκεῖ^{bo} καλέω^{vifp3p} υἱός^{nnmp} θεός^{ngms} ζάω^{vppags}.
v.27 Ἡσαΐας^{nnms} δέ^c κράζω^{vias} ὑπέρ^p ὀδgms Ἰσραὴλ^{tp} ἐάν^{qo} εἰμι^{vpx3s} ὀδnms ἀριθμός^{nnms}
 ὀδgmp υἱός^{ngmp} Ἰσραὴλ^{tp} ὡς^{bo} ὀδnfs ἄμμος^{nnfs} ὀδgfs θάλασσα^{ngfs} ὀδnms κατάλειμμα^{nnms} σῶζω^{vifp3s}.
v.28 λόγος^{nams} γάρ^c συντελεῶ^{vppanms} καί^c συντέμνω^{vppanms} ἐν^p δικαιοσύνη^{ndfs} ὅτι^c λόγος^{nams}
 συντέμνω^{vpxpams} ποιῶ^{vias} κύριος^{nnms} ἐπί^p ὀδgfs γῆ^{ngfs}. **v.29** καί^c καθὼς^{bo} προλέγω^{vias}
 Ἡσαΐας^{nnms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} κύριος^{nnms} Σαβαώθth ἐγκαταλείπω^{vias} ἐγώ^{prd-p} σπέρμα^{nams} ὡς^{bo}
 Σόδομα^{nnmp} ἂν^{xo} γίνομαι^{vialp} καί^c ὡς^{bo} Γόμορρα^{nnfs} ἂν^{xo} ὀμοιώω^{vialp}. **v.30** τίς^{rqans}
 οὐ^{xo} λέγω^{vifalp} ὅτι^c ἔθνος^{nnmp} ὀδnmp μὴ^{xo} διώκω^{vppanmp} δικαιοσύνη^{nafs} καταλαμβάνω^{vias}
 δικαιοσύνη^{nafs} δικαιοσύνη^{nafs} δέ^c ὀδαfs ἐκ^p πίσις^{ngfs}. **v.31** Ἰσραὴλ^{tp} δέ^c διώκω^{vppanms}
 νόμος^{nams} δικαιοσύνη^{ngfs} εἰς^p νόμος^{nams} δικαιοσύνη^{ngfs} οὐ^{xo} φθάνω^{vias}. **v.32** διά^cτις^{xo}
 ὅτι^c οὐ^{xo} ἐκ^p πίσις^{ngfs} ἀλλά^c ὡς^{bo} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} προσκόπτω^{vias} γάρ^c ὀδδms
 λίθος^{ndms} ὀδgms πρόσκομμα^{ngns}. **v.33** καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἰδοὺ^{vdas} τίθημι^{vias} ἐν^p Σιών^{tp}
 λίθος^{nams} πρόσκομμα^{ngns} καί^c πέτρα^{nafs} σκάνδαλον^{ngns} καί^c πᾶς^{anmsn} ὀδnms πιστεύω^{vppanms}
 ἐπί^p αὐτός^{rdms} οὐ^{xo} καταισχύνω^{vifp3s}. **10. v.1** ἀδελφός^{nnmp} ὀδnfs μὲν^{xo} εὐδοκία^{nnfs} ὀδgfs
 ἐμός^{rgfs} καρδία^{ngfs} καί^c ὀδnfs δέησις^{nnfs} ὀδnfs πρὸς^p ὀδams θεός^{nams} ὑπέρ^p ὀδgms Ἰσραὴλ^{tp}
 εἰμι^{vix3s} εἰς^p σωτηρία^{nafs}. **v.2** μαρτυρῶ^{vials} γάρ^c αὐτός^{rdmp} ὅτι^c ζῆλος^{nams} θεός^{ngms}
 ἔχω^{vias} ἀλλά^c οὐ^{xo} κατὰ^p ἐπίγνωσις^{nafs}.

τες στήσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. τέλος γὰρ 4
 νόμου Χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι. Μωσῆς γὰρ 5
 γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ 6
 ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτω 6
 λέγει, Μὴ εἴπησεν ἐν τῇ καρδίᾳ σου, Τίς ἀναθήσεται εἰς τὸν οὐρα- 7
 νόν· τοῦτ' ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν, ἢ, Τίς καταθήσεται εἰς τὴν 7
 ἄβυσσον· τοῦτ' ἔστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. ἀλλὰ τί λέγει· 8
 Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμα ἔστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, 9
 τοῦτ' ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν, ὅτι ἐὰν ὁμολογή- 9
 σης ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ 10
 σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ, καρδίᾳ γὰρ 10
 πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν. 11
 λέγει γὰρ ἡ γραφή, Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ οὐ καταισχυθήσε- 11
 ται. οὐ γὰρ ἔστι διαστολή Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλλήνου, ὁ γὰρ αὐτὸς 12
 Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν. 12
 πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται. πῶς 13, 14
 οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν· πῶς δὲ πιστεύσουσιν 15
 οὐ οὐκ ἤκουσαν· πῶς δὲ ἀκούσουσι χωρὶς κηρύσσοντος· πῶς 15
 δὲ κηρύξουσιν ἐὰν μὴ ἀποσταλῶσι· καθὼς γέγραπται, Ὡς ὠραῖοι 16
 οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ 16
 ἀγαθὰ. Ἄλλ' οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἡσαΐας γὰρ

v.3 ἀγνοεῶ^{vppanmp} γάρ^c ὁ^{dafis} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} δικαιοσύνη^{nafis} καί^c ὁ^{dafis} ἴδιος^{aafsn}
 δικαιοσύνη^{nafis} ζητέω^{vppanmp} ἴσημι^{vnaa} ὁ^{ddfis} δικαιοσύνη^{ndfis} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} ὑποτάσσω^{viaap3p}.
v.4 τέλος^{nms} γάρ^c νόμος^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^p δικαιοσύνη^{nafis} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} πιστεύω^{vppadms}.
v.5 Μωσῆς^{nms} γάρ^c γράφω^{vipa3s} ὁ^{dafis} δικαιοσύνη^{nafis} ὁ^{dafis} ἐκ^p ὁ^{dgms} νόμος^{ngms} ὅτι^c
 ὁ^{dnms} ποιῶ^{vraanms} αὐτός^{rpap} ἄνθρωπος^{nms} ζάω^{vifd3s} ἐν^p αὐτός^{rdnp}. **v.6** ὁ^{dnfis} δε^c ἐκ^p
 πίστις^{ngfis} δικαιοσύνη^{nnfis} οὕτω^{bo} λέγω^{vipa3s} μή^{xo} λέγω^{vsaa2s} ἐν^p ὁ^{ddfis} καρδίᾳ^{ndfis} σύ^{rpq-s} τις^{rqnms}
 ἀναθαίνω^{vifd3s} εἰς^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nam} οὕτως^{rdnms} εἰμι^{vipxxr} Χριστός^{nam} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}
 ἀνάγω^{vnaa}. **v.7** ἡ^{xo}
 τις^{rqnms} καταβαίνω^{vifd3s} εἰς^p ὁ^{dafis} ἄβυσσος^{nafis} οὕτως^{rdnms} εἰμι^{vipxxr} Χριστός^{nam} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}
 ἀνάγω^{vnaa}. **v.8** ἀλλά^c τις^{rqans} λέγω^{vipa3s} ἐγγύς^{bo} σύ^{rpq-s} ὁ^{dnms} ῥῆμα^{nms} εἰμι^{vipx3s} ἐν^p ὁ^{ddms}
 στόμα^{ndns} σύ^{rpq-s} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfis} καρδίᾳ^{ndfis} σύ^{rpq-s} οὕτως^{rdnms} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dnms} ῥῆμα^{nms} ὁ^{dgfis}
 πίστις^{ngfis} ὅς^{rrans} κηρύσσω^{vipa1p}. **v.9** ὅτι^c ἐάν^{qo} ὁμολογέω^{vsaa2s} ἐν^p ὁ^{dnms} στόμα^{ndns} σύ^{rpq-s}
 κύριος^{nam} Ἰησοῦς^{nam} καί^c πιστεύω^{vsaa2s} ἐν^p ὁ^{ddfis} καρδίᾳ^{ndfis} σύ^{rpq-s} ὅτι^c ὁ^{dnms} θεός^{nms}
 αὐτός^{rpams} ἐγήρω^{viaa3s} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} σώζω^{vifp2s}. **v.10** καρδίᾳ^{ndfis} γάρ^c πιστεύω^{vipp3s} εἰς^p
 δικαιοσύνη^{nafis} στόμα^{ndns} δε^c ὁμολογέω^{vipp3s} εἰς^p σωτηρία^{nafis}. **v.11** λέγω^{vipa3s} γάρ^c ὁ^{dnfis}
 γραφή^{nafis} πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} ἐπι^p αὐτός^{rdms} οὐ^{xo} καταισχύνω^{vifp3s}. **v.12** οὐ^{xo}
 γάρ^c εἰμι^{vipx3s} διαστολή^{nafis} Ἰουδαῖος^{agmsn} τέ^{xo} καί^c Ἑλλήν^{ngms} ὁ^{dnms} γάρ^c αὐτός^{rpams}
 κύριος^{nms} πᾶς^{agmpn} πλουτέω^{vppanms} εἰς^p πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἐπικαλέω^{vppmamp} αὐτός^{rpams}.
v.13 πᾶς^{anmsn} γάρ^c ὁ^{srnms} ἄν^{xo} ἐπικαλέω^{vsam3s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nam} κύριος^{ngms} σώζω^{vifp3s}.
v.14 πᾶς^{bo} οὐ^{xo} ἐπικαλέω^{vifm3p} εἰς^p ὅς^{rrams} οὐ^{xo} πιστεύω^{viaa3p} πᾶς^{bo} δε^c πιστεύω^{vifa3p} ὅς^{rrgms}
 οὐ^{xo} ἀκούω^{viaa3p} πᾶς^{bo} δε^c ἀκούω^{vifa3p} χωρὶς^{bo} κηρύσσω^{vppagms}. **v.15** πᾶς^{bo} δε^c κηρύσσω^{vifa3p}
 ἐάν^{qo} μή^{xo} ἀποπέλλω^{vsap3p} καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὡς^{bo} ὠραῖος^{anmpn} ὁ^{dnmp} πούς^{nmpn} ὁ^{dgmpp}
 εὐαγγελίζω^{vppmgmp} εἰρήνη^{nafis} ὁ^{dgmpp} εὐαγγελίζω^{vppmgmp} ὁ^{damp} ἀγαθός^{aanpn}.

- 17 λέγει, Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν· ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκο-
 18 ῆς, ἡ δὲ ἀκοή διὰ ῥήματος Θεοῦ. ἀλλὰ λέγω, Μὴ οὐκ ἤκουσαν·
 19 μενοῦνγε, εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς
 20 τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν. ἀλλὰ λέγω, Μὴ
 οὐκ ἐγνώ Ἰσραὴλ· πρῶτος Μωσῆς λέγει, Ἐγὼ παραζηλώσω ὑ-
 21 μᾶς ἐπὶ οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτω παροργιῶ ὑμᾶς. Ἡσαΐας
 δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει, Εὐρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανῆς
 22 ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσι. πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει, Ὁ-
 λην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα
 καὶ ἀντιλέγοντα.
- 11 Λέγω οὖν, Μὴ ἀπόσωτο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ· μὴ γένοιτο.
 καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βε-
 2 νιαμίν. οὐκ ἀπόσωτο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω. ἡ
 2 οὐκ οἴδατε ἐν Ἠλίᾳ τί λέγει ἡ γραφή· ὡς ἐντυγχάνει τῷ Θεῷ κα-
 3 τὰ τοῦ Ἰσραὴλ, λέγων, Κύριε, τοὺς προφήτας σου ἀπέκτειναν,
 καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέσκαψαν, κἀγὼ ὑπελείφθην μόνος,
 4 καὶ ζητοῦσι τὴν ψυχὴν μου. ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρηματισμός·
 Κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄνδρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν
 5 γόνυ τῇ Βάαλ. οὕτως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ λείμμα κατ' ἐ-
 6 κλογὴν χάριτος γέγονεν. εἰ δὲ χάριτι, οὐκέτι ἐξ ἔργων, ἐπεὶ ἡ
 χάρις οὐκέτι γίνεται χάρις. εἰ δὲ ἐξ ἔργων, οὐκέτι ἐστὶ χάρις, ἐπεὶ

v.16 ἀλλά^c οὐ^{xo} πᾶς^{anmpn} ὑπακούω^{v1aa3p} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} Ἡσαΐας^{nnms} γάρ^c λέγω^{v1pa3s} κύριος^{nmns} τίς^{rqnms} πιστεύω^{v1aa3s} ὁ^{ddfs} ἀκοή^{ndfs} ἐγώ^{rpg-p}. **v.17** ἄρα^{xo} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} ἐκ^p ἀκοή^{ngfs} ὁ^{dnfs} δε^c ἀκοή^{nnfs} διὰ^p ῥῆμα^{ngns} θεός^{ngms}. **v.18** ἀλλά^c λέγω^{v1pa1s} μὴ^{xo} οὐ^{xo} ἀκούω^{v1aa3p} μενοῦνγε^{xo} εἰς^p πᾶς^{aafsn} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἐξέρχονται^{v1aa3s} ὁ^{dnms} φθόγγος^{nnms} αὐτός^{rpgmp} καί^c εἰς^p ὁ^{dandp} πέρας^{nanp} ὁ^{dgrfs} οἰκουμένη^{ngfs} ὁ^{dnnp} ῥῆμα^{nnnp} αὐτός^{rpgmp}. **v.19** ἀλλά^c λέγω^{v1pa1s} μὴ^{xo} οὐ^{xo} γινώσκω^{v1aa3s} Ἰσραὴλ^{tp} πρῶτος^{anmsn} Μωϋσῆς^{nnms} λέγω^{v1pa3s} ἐγώ^{rpn-s} παραζηλώω^{v1fa1s} σύ^{rpa-p} ἐπὶ^p οὐ^{xo} ἔθνος^{ndns} ἐπὶ^p ἔθνος^{ndns} ἀσυνέτος^{adnns} παροργίζω^{v1fa1s} σύ^{rpa-p}. **v.20** Ἡσαΐας^{nnms} δε^c ἀποτολμᾷ^{v1pa3s} καί^c λέγω^{v1pa3s} εὐρίσκο^{v1ap1s} ὁ^{ddmp} ἐγώ^{rpa-s} μὴ^{xo} ζητέω^{vppadmp} ἐμφανῆς^{anmsn} γίνομαι^{v1ad1s} ὁ^{ddmp} ἐγώ^{rpa-s} μὴ^{xo} ἐπερωτᾷω^{vppadmp}. **v.21** πρὸς^p δε^c ὁ^{dams} Ἰσραὴλ^{tp} λέγω^{v1pa3s} ὅλος^{aafsn} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs} ἐκπετιάννυμι^{v1aa1s} ὁ^{dafp} χεῖρ^{nafp} ἐγώ^{rpg-s} πρὸς^p λαός^{namns} ἀπειθέω^{vppaams} καί^c ἀντιλέγω^{vppaams}. **11. v.1** λέγω^{v1pa1s} οὖν^c μὴ^{xo} ἀποθέομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} λαός^{namns} αὐτός^{rpgms} μὴ^{xo} γίνομαι^{voad3s} καί^c γάρ^c ἐγώ^{rpn-s} Ἰσραηλίτης^{nnms} εἰμί^{v1px1s} ἐκ^p σπέρμα^{ngns} Ἀβραάμ^{tp} φυλῆ^{ngfs} Βενιαμίν^{tp}. **v.2** οὐ^{xo} ἀποθέομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dams} λαός^{namns} αὐτός^{rpgms} ὅς^{rtrams} προγινώσκω^{v1aa3s} ἡ^{xo} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ἐν^p Ἠλίας^{ndms} τίς^{rqnms} λέγω^{v1pa3s} ὁ^{dnfs} γραφή^{nnfs} ὅς^{bo} ἐντυγχάνω^{v1pa3s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} κατὰ^p ὁ^{dgrms} Ἰσραὴλ^{tp} λέγω^{vppanms}. **v.3** κύριος^{nmns} ὁ^{damp} προφήτης^{namp} σύ^{rpg-s} ἀποκτείνω^{v1aa3p} καί^c ὁ^{dandp} θυσιαστήριον^{nanp} σύ^{rpg-s} κατασκάπτω^{v1aa3p} κἀγώ^{rpn-s} ὑπολείπω^{v1ap1s} μόνος^{anmsn} καί^c ζητέω^{v1pa3p} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} ἐγώ^{rpg-s}. **v.4** ἀλλά^c τίς^{rqnms} λέγω^{v1pa3s} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} χρηματισμός^{nnms} καταλείπω^{v1aa1s} ἐμαυτοῦ^{rxdms} ἑπτακισχίλιοι^{anmpn} ἀνήρ^{namp} ὅστις^{rtnmp} οὐ^{xo} κάμπω^{v1aa3p} γόνυ^{nans} ὁ^{ddfs} Βάαλ^{tp}. **v.5** οὕτω^{bo} οὖν^c καί^c ἐν^p ὁ^{ddms} νῦν^{bo} καιρός^{ndms} λείμμα^{nnns} κατὰ^p ἐκλογὴ^{nafs} χάρις^{ngfs} γίνομαι^{v1xa3s}.

τὸ ἔργον οὐκέτι ἐστὶν ἔργον. τί οὖν ὁ ἐπιζητεῖ Ἰσραήλ, τούτου 7
οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογή ἐπέτυχεν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐπωρώθησαν,
καθὼς γέγραπται, Ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ Θεὸς πνεῦμα κατανύξεως, 8
ὀφθαλμοὺς τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ ὄτα τοῦ μὴ ἀκούειν, ἕως τῆς σή-
μερον ἡμέρας. καὶ Δαβὶδ λέγει, Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς 9
παγίδα καὶ εἰς θήραν, καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀνταπόδομα
αὐτοῖς, σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ 10
τὸν νῶτον αὐτῶν διὰ παντός σύγκαμψον. λέγω οὖν, μὴ ἔπταισαν 11
ἵνα πέσωσι· μὴ γένοιτο, ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἢ σωτηρία
τοῖς ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλωσαὶ αὐτούς. εἰ δὲ τὸ παράπτωμα 12
αὐτῶν πλοῦτος κόσμος, καὶ τὸ ἥτημα αὐτῶν πλοῦτος ἔθνων, πό-
σω μᾶλλον τὸ πλήρωμα αὐτῶν· Ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς ἔθνεσιν. ἐφ’ 13
ὅσον μὲν εἰμι ἐγὼ ἔθνων ἀπόστολος, τὴν διακονίαν μου δοξάζω,
εἴ πως παραζηλώσω μου τὴν σάρκα, καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν. 14
εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου, τίς ἢ πρόσληψις, 15
εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν· εἰ δὲ ἡ ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα, 16
καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁγία, καὶ οἱ κλάδοι. εἰ δὲ τινες τῶν κλάδων ἐ- 17
ξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν ἐνεκεντριόσθης ἐν αὐτοῖς, καὶ
συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς πιότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, μὴ 18
κατακαυχῶ τῶν κλάδων, εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ῥίζαν

v.6 εἰ^{qo} δέ^c χάρις^{ndfs} οὐκέτι^{bo} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} ἐπει^c ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} οὐκέτι^{bo} γίνομαι^{vipn3s}
χάρις^{nnfs} εἰ^{qo} δέ^c ἐκ^p ἔργον^{ngnp} οὐκέτι^{bo} εἰμι^{vipx3s} χάρις^{nnfs} ἐπει^c ὁ^{dnms} ἔργον^{nnms} οὐκέτι^{bo}
εἰμι^{vipx3s} ἔργον^{nnms}. **v.7** τῖς^{rqnms} οὖν^c ὅς^{rtrans} ἐπιζητέω^{vipa3s} Ἰσραήλ^p οὕτως^{rdgns} οὐ^{xo}
ἐπιτυγχάνω^{viala3s} ὁ^{dnfs} δέ^c ἐκλογή^{nnfs} ἐπιτυγχάνω^{viala3s} ὁ^{dnmp} δέ^c λοιπός^{anmpn} πωρόω^{viap3p}.
v.8 καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} διδῶμι^{viala3s} αὐτός^{rpdmp} ὁ^{dnms} θεός^{ndms} πνεῦμα^{nans} κατανύξῃς^{ngfs}
ὀφθαλμός^{namp} ὁ^{dgms} μὴ^{xo} βλέπω^{vnpa} καί^c οὕς^{nanp} ὁ^{dgms} μὴ^{xo} ἀκούω^{vnpa} ἕως^c ὁ^{dgfs} σήμερον^{bo}
ἡμέρα^{ngfs}. **v.9** καί^c Δαυίδ^p λέγω^{vipa3s} γίνομαι^{vdao3s} ὁ^{dnfs} τράπεζα^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} εἰς^p
παγίς^{nafs} καί^c εἰς^p θήρα^{nafs} καί^c εἰς^p σκάνδαλον^{nans} καί^c εἰς^p ἀνταπόδομα^{nans} αὐτός^{rpdmp}.
v.10 σκοτίζω^{vdap3p} ὁ^{dnmp} ὀφθαλμός^{nnmp} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dgms} μὴ^{xo} βλέπω^{vnpa} καί^c ὁ^{dams} νῶτος^{nams}
αὐτός^{rpgmp} διὰ^p πᾶς^{bo} συγκάμπτω^{vdaa2s}. **v.11** λέγω^{viala3s} οὖν^c μὴ^{xo} πταίω^{viala3p} ἵνα^c
πίπτω^{vsaa3p} μὴ^{xo} γίνομαι^{voad3s} ἀλλά^c ὁ^{dnms} αὐτός^{rpgmp} παράπτωμα^{ndns} ὁ^{dnfs} σωτηρία^{nnfs} ὁ^{ddnp}
ἔθνος^{ndnp} εἰς^p ὁ^{dans} παραζηλώω^{vnaa} αὐτός^{rpaamp}. **v.12** εἰ^{qo} δέ^c ὁ^{dnms} παράπτωμα^{nnms} αὐτός^{rpgmp}
πλοῦτος^{nnms} κόσμος^{ngms} καί^c ὁ^{dnms} ἥτημα^{nnms} αὐτός^{rpgmp} πλοῦτος^{nnms} ἔθνος^{ngnp} σῶσος^{rdns}
μᾶλλον^{bo} ὁ^{dnms} πλήρωμα^{nnms} αὐτός^{rpgmp}. **v.13** σὺ^{rpd-p} γάρ^c λέγω^{viala3s} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp}
ἐπι^p ὅσος^{rcans} μὲν^{xo} εἰμι^{vipx1s} ἐγὼ^{rpn-s} ἔθνος^{ngnp} ἀπόστολος^{nnms} ὁ^{dafs} διακονία^{nafs} ἐγὼ^{rpg-s}
δοξάζω^{viala3s}. **v.14** εἰ^{qo} πὼς^{xo} παραζηλώω^{vsaa1s} ἐγὼ^{rpg-s} ὁ^{dafs} σάρξ^{nafs} καί^c σῶζω^{vsaa1s} τι-σ-
ριαμ^p ἐκ^p αὐτός^{rpgmp}. **v.15** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{dnfs} ἀποβολή^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} καταλλαγὴ^{nnfs} κόσμος^{ngms}
τίς^{rqnfs} ὁ^{dnfs} πρόσληψις^{nnfs} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ζωὴ^{nnfs} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.16** εἰ^{qo} δέ^c ὁ^{dnfs} ἀπαρχή^{nnfs}
ἁγίος^{anfsn} καί^c ὁ^{dnms} φύραμα^{nnms} καί^c εἰ^{qo} ὁ^{dnfs} ῥίζα^{nnfs} ἁγίος^{anfsn} καί^c ὁ^{dnmp} κλάδος^{nnmp}.
v.17 εἰ^{qo} δέ^c τι-σ-ριαμ^p ὁ^{dgmp} κλάδος^{ngmp} ἐκκλάω^{viap3p} σὺ^{rpn-s} δέ^c ἀγριέλαιος^{nnfs} εἰμι^{vrpxnms}
ἐγκεντριζῶ^{viala2s} ἐν^p αὐτός^{rpdmp} καί^c συγκοινωνός^{anmsn} ὁ^{dgfs} ῥίζα^{ngfs} καί^c ὁ^{dgfs} πιότης^{ngfs} ὁ^{dgfs}
ἐλαία^{ngfs} γίνομαι^{viad2s}.

19 βαστάζεις, ἀλλ' ἡ ῥίζα σέ. ἐρεῖς οὖν, Ἐξεκλάσθησαν οἱ κλάδοι,
 20 ἵνα ἐγὼ ἐγκεντριωθῶ. καλῶς, τῇ ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ
 21 τῇ πίστει ἔστηκας. μὴ ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ, εἰ γὰρ ὁ Θεὸς
 τῶν κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, μήπως οὐδέ σοῦ φείσεται.
 22 ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν Θεοῦ, ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας,
 ἀποτομίαν, ἐπὶ δὲ σε, χρηστότητα, ἐὰν ἐπιμείνης τῇ χρηστότητι,
 23 ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ. καὶ ἐκεῖνοι δέ, ἐὰν μὴ ἐπιμεινώσιν τῇ
 ἀπιστίᾳ, ἐγκεντριωθήσονται, δυνατὸς γὰρ ἔστιν ὁ Θεὸς πάλιν ἐγ-
 24 κεντρίσαι αὐτοὺς. εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκότης ἀ-
 γριελαιου, καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσω
 μᾶλλον οὗτοι, οἱ κατὰ φύσιν, ἐγκεντριωθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ·
 25 Οὐ γὰρ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, τὸ μυστήριον τοῦτο, ἵνα μὴ
 ᾔτε παρ' ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πῶρως ἀπὸ μέρους τῷ Ἰσραὴλ
 26 γέγονεν, ἄχρῃς οὗ τὸ πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθη, καὶ οὕτω πᾶς
 Ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται, Ἡξει ἐκ Σιών ὁ ῥυόμενος,
 27 καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ Ἰακώβ, καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ'
 28 ἐμοῦ διαθήκη, ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἀμαρτίας αὐτῶν. κατὰ μὲν
 τὸ εὐαγγέλιον, ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ δὲ τὴν ἐκλογὴν, ἀγαπητοὶ
 29 διὰ τοὺς πατέρας. ἀμεταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα καὶ ἡ κλησις
 30 τοῦ Θεοῦ. ὥσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτὲ ἠπειθήσατε τῷ Θεῷ, νῦν
 31 δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, οὕτω καὶ οὗτοι νῦν ἠπειθήσαν,

v.18 μῆ^{xo} κατακαυχάομαι^{vdpn2s} ὀδῆ^{ngmp} κλάδος^{ngmp} εἰ^{qo} δέ^c κατακαυχάομαι^{vipn2s} οὐ^o σὺ^{rn-s} ὀ^{dafs} ῥίζα^{nafs} βαστάζω^{vipa2s} ἀλλὰ^c ὀ^{dafs} ῥίζα^{nafs} σὺ^{tpa-s}. **v.19** λέγω^{vifa2s} οὖν^c ἐκκλάω^{viap3p} ὀ^{damp} κλάδος^{nmp} ἵνα^c ἐγὼ^{rn-s} ἐγκεντριζῶ^{vsap1s}. **v.20** καλῶς^{bo} ὀ^{ddfs} ἀπιστία^{ndfs} ἐκκλάω^{viap3p} σὺ^{rn-s} ὀ^{damp} κλάδος^{nmp} ἵνα^c ἐγὼ^{rn-s} ἐγκεντριζῶ^{vsap1s}. **v.21** εἰ^{qo} γάρ^c ὀ^{dams} θεός^{nms} ὀ^{damp} κατά^p φύσις^{nafs} κλάδος^{ngmp} οὐ^o φειδομαι^{viad3s} μὴ[&] πῶς^c οὐδέ^{bo} σὺ^{rg-s} φειδομαι^{vsad3s}. **v.22** ὀ^{qo} ὀ^{qo} οὖν^c χρηστότης^{nafs} καί^c ἀποτομία^{nafs} θεός^{ngms} ἐπι^p μὲν^{xo} ὀ^{damp} πίπτω^{vraaamp} ἀποτομία^{nafs} ἐπι^p δέ^c σὺ^{tpa-s} χρηστότης^{nafs} ἐὰν^{qo} ἐπιμένω^{vsaa3s} ὀ^{ddfs} χρηστότης^{ndfs} ἐπι^c καί^c σὺ^{rn-s} ἐκκόπτω^{vifp2s}. **v.23** καί^c ἐκεῖνος^{rdnmp} δέ^c ἐὰν^{qo} μὴ^{xo} ἐπιμένω^{vsaa3p} ὀ^{ddfs} ἀπιστία^{ndfs} ἐγκεντριζῶ^{vifp3p} δυνατός^{anmsn} γάρ^c εἰμⁱ ^{vixp3s} ὀ^{dams} θεός^{nms} πάλιν^{bo} ἐγκεντριζῶ^{vnaa} αὐτός^{rgamp}. **v.24** εἰ^{qo} γάρ^c σὺ^{rn-s} ἐκ^p ὀ^{dafs} κατά^p φύσις^{nafs} ἐκκόπτω^{viap2s} ἀγριελαιος^{ngfs} καί^c παρὰ^p φύσις^{nafs} ἐγκεντριζῶ^{viap2s} εἰς^p καλλιέλαιον^{nafs} πόσος^{rdns} μᾶλλον^{bo} οὗτος^{rdnmp} ὀ^{damp} κατά^p φύσις^{nafs} ἐγκεντριζῶ^{vifp3p} ὀ^{ddfs} ἴδιος^{adfsn} ἐλαία^{ndfs}. **v.25** οὐ^o γάρ^c ἐθέλω^{vipa1s} σὺ^{tpa-p} ἀγνοεῖν^{vnpa} ἀδελφός^{nmp} ὀ^{dans} μυστήριον^{nans} οὗτος^{rdans} ἵνα^c μὴ^{xo} εἰμⁱ ^{vixp2p} παρὰ^p ἑαυτοῦ^{rxamp} φρόνιμος^{anmpn} ὅτι^c πῶρως^{nafs} ἀπὸ^p μέρους^{ngns} ὀ^{ddms} Ἰσραὴλ^{ip} γίνομαι^{vixa3s} ἄχρῃ^p ὀ^{sbo} ὀ^{dans} πλήρωμα^{nms} ὀ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp} εἰσέρχομαι^{vsaa3s}. **v.26** καί^c οὕτω^{bo} πᾶς^{anmsn} Ἰσραὴλ^{ip} σὸζω^{vifp3s} καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ἦκα^{vifa3s} ἐκ^p Σιών^{ip} ὀ^{dams} ῥύομαι^{vrrnms} καί^c ἀποστρέφω^{vifa3s} ἀσεβεία^{nafp} ἀπὸ^p Ἰακώβ^{ip}. **v.27** καί^c οὗτος^{rdnfs} αὐτός^{rgamp} ὀ^{dafs} παρὰ^p ἐγὼ^{rg-s} διαθήκη^{nafs} ὅταν^c ἀφαιρέω^{vsam1s} ὀ^{dafp} ἀμαρτία^{nafp} αὐτός^{rgmp}. **v.28** κατά^p μὲν^{xo} ὀ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ἐχθρός^{anmpn} διὰ^p σὺ^{tpa-p} κατά^p δέ^c ὀ^{dafs} ἐκλογὴ^{nafs} ἀγαπητός^{anmpn} διὰ^p ὀ^{damp} πατήρ^{npamp}. **v.29** ἀμεταμέλητος^{anmpn} γάρ^c ὀ^{damp} χάρισμα^{nmpn} καί^c ὀ^{dafs} κλησις^{nafs} ὀ^{dams} θεός^{ngms}. **v.30** ὥσπερ^{bo} γάρ^c καί^c σὺ^{rn-p} ποτέ^{xo} ἀπειθέω^{viaa2p} ὀ^{ddms} θεός^{ndms} νῦν^{bo} δέ^c ἐλέω^{viap2p} ὀ^{ddfs} οὗτος^{rgmp} ἀπειθεία^{ndfs}.

τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐλεηθῶσι, συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς 32
 τοὺς πάντας εἰς ἀπειθειαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. Ὡ βᾶθος 33
 πλοῦτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως Θεοῦ. ὡς ἀνεξερευνήτα τὰ κρί- 34
 ματα αὐτοῦ, καὶ ἀνεξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν 34
 Κυρίου· ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο· ἢ τίς προέδωκεν αὐτῷ, 35
 καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ· ὅτι ἐξ αὐτοῦ καὶ δι' αὐτοῦ καὶ εἰς 36
 αὐτὸν τὰ πάντα, αὐτῷ ἢ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκτιρμῶν τοῦ Θεοῦ, **12**
 παρασιῆσαι τὰ σώματα ὑμῶν θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ
 Θεῷ, τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν. καὶ μὴ συσχηματίζεσθε τῷ 2
 αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοῦς ὑ-
 μῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τί τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ
 εὐάρεστον καὶ τέλειον. Λέγω γάρ, διὰ τῆς χάριτος τῆς δοθείσης 3
 μοι, παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν,
 ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν, ἐκάστω ὡς ὁ Θεὸς ἐμέρισε μέ- 4
 τρον πίστεως. καθάπερ γὰρ ἐν ἐνὶ σώματι μέλη πολλὰ ἔχομεν, 4
 τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει πρᾶξιν, οὕτως οἱ πολλοὶ ἐν 5
 σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη. ἔχοντες δὲ 6
 χαρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν διάφορα, εἴτε προ-
 φητεῖαν, κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῆς πίστεως, εἴτε διακονίαν, ἐν τῇ 7
 διακονίᾳ, εἴτε ὁ διδάσκων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, εἴτε ὁ παρακαλῶν, 8

v.31 οὕτω^{bo} καί^c οὕτως^{rdnmp} νῦν^{bo} ἀπειθέω^{v1aa3p} ὁ^{ddns} ὑμέτερος^{rsdms} ἔλεος^{ndns} ἵνα^c καί^c
 αὐτός^{trmp} ἐλέεω^{vsap3p}. **v.32** συγκλείω^{v1aa3s} γάρ^c ὁ^{dnms} θεός^{ndms} ὁ^{damp} πᾶς^{aampn} εἰς^p
 ἀπειθεία^{nafs} ἵνα^c ὁ^{damp} πᾶς^{aampn} ἐλέεω^{vsaa3s}. **v.33** ᾧ^c βάθος^{ndms} πλοῦτος^{ngms} καί^c
 σοφία^{ngfs} καί^c γνώσις^{ngfs} θεός^{ngms} ὡς^{bo} ἀνεξεραῦνητος^{annp} κρίμα^{annp} αὐτός^{trgms} καί^c
 ἀνεξιχνίαστος^{amfp} ὁ^{dnfp} ὁδός^{nnfp} αὐτός^{trgms}. **v.34** τίς^{rqnms} γάρ^c γινώσκω^{v1aa3s} νοῦς^{nams}
 κύριος^{ngms} ἢ^{xo} τίς^{rqnms} σύμβουλος^{ndms} αὐτός^{trgms} γίνομαι^{viad3s}. **v.35** ἢ^{xo} τίς^{rqnms}
 προδίδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{trdms} καί^c ἀνταποδίδωμι^{v1fp3s} αὐτός^{trdms}. **v.36** ὅτι^c ἐκ^p αὐτός^{trgms} καί^c
 διὰ^p αὐτός^{trgms} καί^c εἰς^p αὐτός^{trpms} ὁ^{dnnp} πᾶς^{annp} αὐτός^{trdms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^p ὁ^{damp} αἰὼν^{namp}
 ἀμήνth. **12. v.1** παρακαλέω^{v1pa1s} οὖν^c σύ^{trpa-p} ἀδελφός^{vnmp} διὰ^p ὁ^{damp} οἰκτιρμός^{ngmp} ὁ^{dams}
 θεός^{ngms} παρίστημι^{vnaa} ὁ^{damp} σῶμα^{nanp} σύ^{trp-p} θυσία^{nafs} ζῶν^{vppaafs} ἅγιος^{aafsn} εὐάρεστος^{aafsn}
 ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{dafs} λογικός^{aafsn} λατρεία^{nafs} σύ^{trp-p}. **v.2** καί^c μί^{xo} συσχηματίζω^{v1pe2p} ὁ^{ddms}
 αἰὼν^{ndms} οὕτως^{rdms} ἀλλά^c μεταμορφόω^{vdrp2p} ὁ^{ddfs} ἀνακαινώσις^{ndfs} ὁ^{dams} νοῦς^{ngms} σύ^{trp-p} εἰς^p
 ὁ^{dans} δοκιμάζω^{vnpa} σύ^{trpa-p} τίς^{rqnms} ὁ^{dnms} θέλημα^{nnms} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὁ^{dnms} ἀγαθός^{annsn} καί^c
 εὐάρεστος^{annsn} καί^c τέλειος^{annsn}. **v.3** λέγω^{v1pa1s} γάρ^c διὰ^p ὁ^{dams} χάρις^{ngfs} ὁ^{dams} δίδωμι^{vnpagfs}
 ἐγώ^{trpd-s} πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} εἶμι^{vppxdms} ἐν^p σύ^{trpd-p} μί^{xo} ὑπερφρονέω^{vnpa} παρὰ^p ὅς^{trans} δεῖ^{v1pq3s}
 φρονέω^{vnpa} ἀλλά^c φρονέω^{vnpa} εἰς^p ὁ^{dans} σωφρονέω^{vnpa} ἕκαστος^{admsn} ὡς^{bo} ὁ^{dnms} θεός^{ngms}
 μερίζω^{v1aa3s} μέτρον^{nans} πίσις^{ngfs}. **v.4** καθάπερ^{bo} γάρ^c ἐν^p εἷς^{ndns} σῶμα^{ndns} μέλος^{nanp}
 πολὺς^{aampn} ἔχω^{v1pa1p} ὁ^{dnnp} δε^c μέλος^{nnnp} πᾶς^{annp} οὗ^{xo} ὁ^{dafs} αὐτός^{trpafs} ἔχω^{v1pa3s} πρᾶξις^{nafs}.
v.5 οὕτω^{bo} ὁ^{dnmp} πολὺς^{aampn} εἷς^{nnms} σῶμα^{nnms} εἶμι^{v1px1p} ἐν^p Χριστός^{ndms} ὁ^{dnms} δε^c κατὰ^p
 εἷς^{nnms} ἀλλήλων^{regmp} μέλος^{nnnp}. **v.6** ἔχω^{vppanmp} δε^c χάρισμα^{nanp} κατὰ^p ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dafs}
 δίδωμι^{vrapafs} ἐγώ^{trpd-p} διάφορος^{aampn} εἴτε^c προφητεία^{nafs} κατὰ^p ὁ^{dafs} ἀναλογία^{nafs} ὁ^{dams} πίσις^{ngfs}.
v.7 εἴτε^c διακονία^{nafs} ἐν^p ὁ^{ddfs} διακονία^{ndfs} εἴτε^c ὁ^{dnms} διδάσκω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfs} διδασκαλία^{ndfs}.

9 ἐν τῇ παρακλήσει, ὁ μεταδιδούς, ἐν ἀπλότητι, ὁ προϊστάμενος,
 10 ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν, ἐν ἰλαρότητι. ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος. ἀπο-
 11 στυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ. τῇ φιλαδελφίᾳ
 12 εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, τῇ
 13 σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύον-
 14 τες, τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ
 15 προσκαρτεροῦντες, ταῖς χρεῖαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φι-
 16 λοξενίαν διώκοντες. εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς, εὐλογεῖτε,
 17 καὶ μὴ καταρᾶσθε. χαίρειν μετὰ χαιρόντων, καὶ κλαίειν με-
 18 τὰ κλαιόντων. τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες. μὴ τὰ ὑψη-
 19 λὰ φρονοῦντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. μὴ γίνεσθε
 20 φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς. μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες.
 21 προνοοῦμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων. εἰ δυνατόν, τὸ
 22 ἕξ ὑμῶν, μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. μὴ ἑαυτοὺς ἐκ-
 23 δικοῦντες, ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ, γέγραπται γάρ,
 24 Ἔμοι ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος. ἐὰν οὖν πεινᾷ
 25 ὁ ἐχθρὸς σου, ψώμιζε αὐτόν, ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν, τοῦτο γάρ
 26 ποιῶν, ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. μὴ
 27 νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ, ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν.

13 Πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω, οὐ γάρ ἐ-
 28 στιν ἐξουσία εἰ μὴ ἀπὸ Θεοῦ, αἱ δὲ οὖσαι ἐξουσίαι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ

v.8 εἶτε^c ὁ^dnmns παρακαλέω^vppanms ἐν^p ὁ^{ddfs} παράκλησις^{ndfs} ὁ^dnmns μεταδιδωμι^vppanms ἐν^p
 ἀπλότη^sndfs ὁ^dnmns προϊστημι^vppnmms ἐν^p σπουδῆ^sndfs ὁ^dnmns ἐλεῶ^vppanms ἐν^p ἰλαρότη^sndfs.
v.9 ὁ^dnmfs ἀγάπηⁿnfms ἀνυπόκριτος^{anfns} ἀποστυγέω^vppanmp ὁ^dans πονηρός^{aansn} κολλάω^vppnmpp ὁ^{ddns}
 ἀγαθός^{adnsn}. **v.10** ὁ^{ddfs} φιλαδελφία^{ndfs} εἰς^p ἀλλήλων^{reamp} φιλόστοργος^{anmpn} ὁ^{ddfs} τιμῆ^sndfs
 ἀλλήλων^{reamp} προηγέομαι^vppnmpp. **v.11** ὁ^{ddfs} σπουδῆ^sndfs μὴ^{xo} ὀκνηρός^{anmpn} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns}
 ζέω^vppanmp ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} δουλεύω^vppanmp. **v.12** ὁ^{ddfs} ἐλπίς^{ndfs} χαίρω^vppanmp ὁ^{ddfs}
 θλίψις^{ndfs} ὑπομένω^vppanmp ὁ^{ddfs} προσευχῆ^sndfs προσκαρτερέω^vppanmp. **v.13** ὁ^{ddfp} χρεῖα^{ndfp}
 ὁ^dgmp ἄγιος^{agmpn} κοινωνέω^vppanmp ὁ^dafs φιλοξενία^{nafs} διώκω^vppanmp. **v.14** εὐλογέω^vppa2p
 ὁ^ddamp διώκω^vppaamp σύ^{tpa-p} εὐλογέω^vppa2p καί^c μὴ^{xo} καταράομαι^vdpn2p. **v.15** χαίρω^vnra
 μετὰ^p χαίρω^vppagmp καί^c κλαίω^vnra μετὰ^p κλαίω^vppagmp. **v.16** ὁ^dans αὐτός^{tpans} εἰς^p
 ἀλλήλων^{reamp} φρονέω^vppanmp μὴ^{xo} ὁ^damp ὑψηλός^{aanpn} φρονέω^vppanmp ἀλλά^c ὁ^ddmp ταπεινός^{admpn}
 συναπάγω^vppnmpp μὴ^{xo} γίνομαι^vdpn2p φρόνιμος^{anmpn} παρὰ^p ἑαυτοῦ^{txdmp}. **v.17** μηδεὶς^{admsn}
 κακός^{aansn} ἀντί^p κακός^{agnsn} ἀποδιδωμι^vppanmp προνοέω^vppnmpp καλός^{aanpn} ἐνώπιον^{bo} πᾶς^{agmpn}
 ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.18** εἴ^{qo} δυνατός^{aansn} ὁ^dnmns ἐκ^p σύ^{tpg-p} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} ἀνθρώπος^{ngmp}
 εἰρηνεύω^vppanmp. **v.19** μὴ^{xo} ἑαυτοῦ^{txamp} ἐκδικέω^vppanmp ἀγαπητός^{avmpn} ἀλλά^c δίδωμι^vdaa2p
 τόπος^{nams} ὁ^{ddfs} ὀργῆ^sndfs γράφω^vxp3s γάρ^c ἐγὼ^{tpd-s} ἐκδίκησιςⁿnfms ἐγὼ^{trp-n} ἀνταποδιδωμι^vifa1s
 λέγω^vipa3s κύριος^{nmms}. **v.20** ἐάν^{qo} οὖν^c πεινάω^vsps3s ὁ^dnmns ἐχθρός^{aansn} σύ^{tpg-s} ψώμιζω^vdpn2s
 αὐτός^{tpams} ἐάν^{qo} διψάω^vsps3s ποτιζω^vdpn2s αὐτός^{tpams} οὗτος^{rdans} γάρ^c ποιέω^vppanms ἀνθρώπος^{namp}
 πῦρ^{ngns} σωρεύω^vifa2s ἐπι^p ὁ^dafs κεφαλῆ^snafs αὐτός^{trpms}. **v.21** μὴ^{xo} νικᾷω^vdpn2s ὑπὸ^p ὁ^dgms
 κακός^{agnsn} ἀλλά^c νικᾷω^vdpn2s ἐν^p ὁ^{ddns} ἀγαθός^{adnsn} ὁ^dans κακός^{aansn}.

τεταγμένα ἐῖσιν. ὥστε ὁ ἀντιπασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ, τῇ τοῦ Θεοῦ 2
 διαταγῇ ἀνθέστηκεν, οἱ δὲ ἀνθεστηκότες ἑαυτοῖς κρίμα λήφονται.
 οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ εἰσὶ φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κα- 3
 κῶν. θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν· τὸ ἀγαθὸν ποιεῖ, καὶ
 ἐξῆς ἔπαινον ἐξ αὐτῆς. Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστὶ σοι εἰς τὸ ἀγα- 4
 θόν. ἐὰν δὲ τὸ κακὸν ποιῆς, φοβοῦ, οὐ γὰρ εἰκὴ τὴν μάχαιραν
 φορεῖ, Θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν, ἔκδικος εἰς ὄργην τῷ τὸ κακὸν
 πράσσοντι. διὸ ἀνάγκη ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὄργην, 5
 ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τελεῖτε,
 λειτουργοὶ γὰρ Θεοῦ εἰσιν, εἰς αὐτὸ τοῦτο προσκαρτεροῦντες. ἀ- 7
 πόδοτε οὖν πᾶσι τὰς ὀφειλάς, τῷ τὸν φόρον τὸν φόρον, τῷ τὸ τέλος
 τὸ τέλος, τῷ τὸν φόβον τὸν φόβον, τῷ τὴν τιμὴν τὴν τιμὴν. Μηδενὶ 8
 μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους, ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕ-
 τερον, νόμον πεπλήρωκε. τὸ γάρ, Οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις, 9
 οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, οὐκ ἐπιθυμήσεις, καὶ εἴ τις
 ἑτέρα ἐντολή, ἐν τούτῳ τῷ λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ, Ἀγαπή-
 σεῖς τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν. ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον κακὸν οὐκ 10
 ἐργάζεται, πλήρωμα οὖν νόμου ἡ ἀγάπη. Καὶ τοῦτο, εἰδότες τὸν
 καιρὸν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι, νῦν γὰρ ἐγγύ-
 τερον ἡμῶν ἡ σωτηρία ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. ἡ νῦξ προέκοπεν, 11
 ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν, ἀποθώμεθα οὖν τὰ ἔργα τοῦ σκοτίου, καὶ 12

13. **v.1** πᾶς^{anfsn} ψυχῇ^{nfs} ἐξουσία^{ndfp} ὑπερέχω^{vppadfp} ὑποτάσσω^{vdpm3s} οὐ^{xo} γάρ^c εἰμι^{v1px3s}
 ἐξουσία^{nfs} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἀπό^p θεός^{ngms} ὁ^{dnfp} δε^c εἰμι^{v1pxnfp} ἐξουσία^{nnfp} ὑπό^p ὁ^{dgnms} θεός^{ngms}
 τάσσω^{vpxnfp} εἰμι^{v1px3p}. **v.2** ὥστε^c ὁ^{dnms} ἀντιτάσσω^{vppmms} ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nfs} ὁ^{dafs} ὁ^{dgnms}
 θεός^{ngms} διαταγῇ^{ndfs} ἀνθίστημι^{vixa3s} ὁ^{dnmp} δε^c ἀνθίστημι^{vpxanmp} ἑαυτοῦ^{rxndmp} κρίμα^{nans}
 λαμβάνω^{vifd3p}. **v.3** ὁ^{dnmp} γάρ^c ἄρχων^{nnmp} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3p} φόβος^{nms} ὁ^{dgnp} ἀγαθός^{agnp}
 ἔργον^{ngnp} ἀλλά^c ὁ^{dgnp} κακός^{agnp} θέλω^{vipa2s} δε^c μὴ^{xo} φοβέομαι^{v1npp} ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dans}
 ἀγαθός^{aansn} ποιῶ^{vdpa2s} καί^c ἔχω^{vifa2s} ἔπαινος^{nams} ἐκ^p αὐτός^{rgfs}. **v.4** θεός^{ngms} γάρ^c
 διάκονος^{nnms} εἰμι^{v1px3s} συ^{rp}-d-s εἰς^p ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn} ἐάν^{qo} δε^c ὁ^{dans} κακός^{aansn} ποιῶ^{vspa2s}
 φοβέομαι^{vdpm2s} οὐ^{xo} γάρ^c εἰκῆ^{bo} ὁ^{dafs} μάχαιρα^{nafs} φορεῖ^{vipa3s} θεός^{ngms} γάρ^c διάκονος^{nnms}
 εἰμι^{v1px3s} ἔκδικος^{anmsn} εἰς^p ὄργη^{nafs} ὁ^{ddms} ὁ^{dans} κακός^{aansn} πράσσω^{vppadms}. **v.5** διὸ^c
 ἀνάγκη^{nfs} ὑποτάσσω^{v1npp} οὐ^{xo} μόνος^{bo} διὰ^p ὁ^{dafs} ὄργη^{nafs} ἀλλά^c καί^c διὰ^p ὁ^{dafs} συνείδησις^{nafs}.
v.6 διὰ^p οὗτος^{rdans} γάρ^c καί^c φόρος^{namp} τελῶ^{vipa2p} λειτουργός^{nnmp} γάρ^c θεός^{ngms} εἰμι^{v1px3p}
 εἰς^p αὐτός^{rdans} οὗτος^{rdans} προσκαρτερέω^{vppanmp}. **v.7** ἀποδίδωμι^{vdaa2p} οὖν^c πᾶς^{admpn} ὁ^{dafp}
 ὀφειλῆ^{nafp} ὁ^{ddms} ὁ^{dams} φόρος^{nams} ὁ^{dams} φόρος^{nams} ὁ^{ddms} ὁ^{dams} τέλος^{nans} ὁ^{dans} τέλος^{nans}
 ὁ^{ddms} ὁ^{dams} φόβος^{nams} ὁ^{dams} φόβος^{nams} ὁ^{ddms} ὁ^{dafs} τιμὴ^{nafs} ὁ^{dafs} τιμὴ^{nafs}. **v.8** μηδεὶς^{admsn}
 μηδεὶς^{aansn} ὀφείλω^{vdpa2p} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dans} ἀγαπάω^{vnpa} ἀλλήλων^{reamp} ὁ^{dnms} γάρ^c ἀγαπάω^{vppanms}
 ὁ^{dams} ἕτερος^{aansn} νόμος^{nams} πληρῶω^{vixa3s}. **v.9** ὁ^{dnns} γάρ^c οὐ^{xo} μοιχεύω^{vifa2s} οὐ^{xo} φονεύω^{vifa2s}
 οὐ^{xo} κλέπτω^{vifa2s} ὅ^{xo} ψευδομαρτυρῶ^{vifa2s} οὐ^{xo} ἐπιθυμῶ^{vifa2s} καί^c εἰ^{qo} τι-σρινφς ἕτερος^{anfsn}
 ἐντολή^{nfs} ἐν^p οὗτος^{rdms} ὁ^{dnms} λόγος^{ndms} ἀνακεφαλαιοῦ^{vipp3s} ἐν^p ὁ^{ddms} ἀγαπάω^{vifa2s} ὁ^{dams}
 πλησίον^{bo} συ^{rg}-s ὥς^{bo} ἑαυτοῦ^{rxams}. **v.10** ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nfs} ὁ^{ddms} πλησίον^{bo} κακός^{aansn}
 οὐ^{xo} ἐργάζομαι^{v1pn3s} πλήρωμα^{nnms} οὖν^c νόμος^{ngms} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nfs}. **v.11** καί^c οὗτος^{rdms}
 οἶδα^{vpxanmp} ὁ^{dams} καιρός^{nams} ὅτι^c ὥρα^{nfs} ἐγώ^{rga-p} ἤδη^{bo} ἐκ^p ὕπνος^{ngms} ἐγείρω^{vnap} νῦν^{bo} γάρ^c
 ἐγγύς^{bo} ἐγώ^{rgp-g} ὁ^{dnfs} σωτηρία^{nfs} ἤ^{xo} ὅτε^{bo} πιστεύω^{v1aa1p}.

- 13 ἐνδυσώμεθα τὰ ὄπλα τοῦ φωτός. ὡς ἐν ἡμέρᾳ, εὐσχημόνως πε-
 14 ριπατήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ ἀσελγείαις,
 14 μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ. ἀλλ' ἐνδύσασθε τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν,
 καὶ τῆς σαρκὸς πρόνοιαν μὴ ποιείσθε, εἰς ἐπιθυμίας.
- 14 Τὸν δὲ ἀσθενοῦντα τῇ πίστει προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς διακρί-
 2 σεις διαλογισμῶν. ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν
 3 λάχανα ἐσθίει. ὁ ἐσθίων τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενεῖτω, καὶ ὁ
 μὴ ἐσθίων τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω, ὁ Θεὸς γὰρ αὐτὸν προσελά-
 4 βετο. σὺ τίς εἶ ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέτην· τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει
 4 ἢ πίπτει. σταθήσεται δέ, δυνατὸς γὰρ ἐστὶν ὁ Θεὸς στήσαι αὐτόν.
 5 ὃς μὲν κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν ἡμέραν.
 6 ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῦ πληροφορεῖσθω. ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν,
 Κυρίῳ φρονεῖ, καὶ ὁ μὴ φρονῶν τὴν ἡμέραν, Κυρίῳ οὐ φρονεῖ. ὁ
 ἐσθίων Κυρίῳ ἐσθίει, εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ Θεῷ, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων Κυ-
 7 ρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ Θεῷ. οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ
 8 ζῆ, καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀποθνήσκει. ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ Κυρίῳ
 ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ Κυρίῳ ἀποθνήσκομεν, ἐάν τε
 9 οὔν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τοῦ Κυρίου ἐσμέν. εἰς τοῦτο
 γὰρ Χριστὸς καὶ ἀπέθανε καὶ ἀνέστη καὶ ἀνέζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν
 10 καὶ ζώντων κυριεύσῃ. σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν σου· ἢ καὶ
 σὺ τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου· πάντες γὰρ παρασησόμεθα

v.12 ὁdnfs νύznmfs προκόπτωv1aa3s ὁdnfs δεc ἡμέρα^{nnfs} ἐγγίζωv1xa3s ἀποτίθημι^{vsam1p} οὐνc ὁdanp ἔργον^{nanp} ὁdgnfs οκότης^{ngms} καίc ἐνδύω^{vsam1p} ὁdanp ὄπλον^{nanp} ὁdgnfs φῶς^{ngms}. **v.13** ὡς^{bo} ἐνp ἡμέρα^{ndfs} εὐσχημόνας^{bo} περιπατέω^{vsaa1p} μὴ^{xo} κῶμος^{ndmp} καίc μέθη^{ndfp} μὴ^{xo} κοίτη^{ndfp} καίc ἀσελγεία^{ndfp} μὴ^{xo} ἔρις^{ndfs} καίc ζήλος^{ndms}. **v.14** ἀλλάc ἐνδύω^{vdam2p} ὁdams κύριος^{namns} Ἰησοῦς^{namns} Χριστός^{namns} καίc ὁdgnfs σάρξ^{engfs} πρόνοια^{nafs} μὴ^{xo} ποιέω^{vdpm2p} εἰςp ἐπιθυμία^{nafp}.

14. v.1 ὁdams δεc ἀσθενέω^{vppaams} ὁddfs πίστις^{ndfs} προσλαμβάνω^{vdpm2p} μὴ^{xo} εἰςp διάκρισις^{nafp} διαλογισμός^{ngmp}. **v.2** ὃς^{rtnms} μὲν^{xo} πιστεύω^{v1pa3s} ἐσθίω^{vnaa} πᾶς^{aanp} ὁdnms δεc ἀσθενέω^{vppanms} λάχανον^{nanp} ἐσθίω^{v1pa3s}. **v.3** ὁdnms ἐσθίω^{vppanms} ὁdams μὴ^{xo} ἐσθίω^{vppaams} μὴ^{xo} ἐξουθενέω^{vdpa3s} καίc ὁdnms μὴ^{xo} ἐσθίω^{vppanms} ὁdams ἐσθίω^{vppaams} μὴ^{xo} κρίνω^{vdpa3s} ὁdnms θεός^{nnms} γάρc αὐτός^{rpaams} προσλαμβάνω^{v1am3s}. **v.4** σύ^{rpn-s} τίς^{rtnms} εἰμι^{v1px2s} ὁdnms κρίνω^{vppanms} ἀλλότριος^{aamsn} οἰκέτης^{namns} ὁddms ἴδιος^{admsn} κύριος^{ndms} στήκη^{v1pa3s} ἢ^{xo} πίπτω^{v1pa3s} ἴσημι^{v1fp3s} δεc δυνατός^{anmsn} γάρc εἰμι^{v1px3s} ὁdnms θεός^{nnms} ἴσημι^{vnaa} αὐτός^{rpaams}. **v.5** ὃς^{rtnms} μὲν^{xo} κρίνω^{v1pa3s} ἡμέρα^{nafs} παρᾰ ἡμέρα^{nafs} ὃς^{rtnms} δεc κρίνω^{v1pa3s} πᾶς^{aafsn} ἡμέρα^{nafs} ἕκαστος^{anmsn} ἐνp ὁddms ἴδιος^{admsn} νοῦς^{ndms} πληροφορέω^{vdpp3s}. **v.6** ὁdnms φρονέω^{vppanms} ὁdafs ἡμέρα^{nafs} κύριος^{ndms} ὃς^{xo} φρονέω^{v1pa3s} ὁdnms ἐσθίω^{vppanms} κύριος^{ndms} ἐσθίω^{v1pa3s} εὐχαριστεῶ^{v1pa3s} γάρc ὁddms θεός^{ndms} καίc ὁdnms μὴ^{xo} ἐσθίω^{vppanms} κύριος^{ndms} οὐ^{xo} ἐσθίω^{v1pa3s} καίc εὐχαριστεῶ^{v1pa3s} ὁddms θεός^{ndms}.

v.7 οὐδεὶς^{anfsn} γάρc ἐγώ^{rpg-p} ἑαυτοῦ^{rxdms} ζάω^{v1pa3s} καίc οὐδεὶς^{anfsn} ἑαυτοῦ^{rxdms} ἀποθνήσκω^{v1pa3s}. **v.8** ἐάν^{qo} τέ^{xo} γάρc ζάω^{vspa1p} ὁddms κύριος^{ndms} ζάω^{v1pa1p} ἐάν^{qo} τέ^{xo} ἀποθνήσκω^{vspa1p} ὁddms κύριος^{ndms} ἀποθνήσκω^{v1pa1p} ἐάν^{qo} τέ^{xo} οὔνc ζάω^{vspa1p} ἐάν^{qo} τέ^{xo} ἀποθνήσκω^{vspa1p} ὁdgnms κύριος^{ngms} εἰμι^{v1px1p}. **v.9** εἰςp οὗτος^{rdans} γάρc Χριστός^{nnms} καίc ἀποθνήσκω^{v1aa3s} καίc ἀνίστημι^{v1aa3s} καίc ἀναζάω^{v1aa3s} ἵναc καίc νεκρός^{agmpn} καίc ζάω^{vppagmp} κυριεύω^{vsaa3s}.

πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως, ἁμαρτία ἐστίν.

- 15** Ὁφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων
2 βασιτάζειν, καὶ μὴ ἑαυτοῖς ἀρέσκειν. ἕκαστος γὰρ ἡμῶν τῷ πλη-
3 σίον ἀρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. καὶ γὰρ ὁ Χριστὸς
4 οὐχ ἑαυτῷ ἤρρεσεν, ἀλλὰ, καθὼς γέγραπται, Οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀ-
5 νειδιζόντων σε ἐπέπεσον ἐπ’ ἐμέ. ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς τὴν
6 ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη, ἵνα διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς
7 παρακλήσεως τῶν γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς
8 ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῶκε ὑμῖν τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν
9 ἀλλήλοις κατὰ Χριστὸν Ἰησοῦν, ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἐνὶ στόματι
10 δοξάζητε τὸν Θεὸν καὶ πατέρα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.
11 διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς προσελά-
12 βετο ἡμᾶς, εἰς δόξαν Θεοῦ. λέγω δέ, Ἰησοῦν Χριστὸν διάκονον
13 γεγενῆσθαι περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας Θεοῦ, εἰς τὸ βεβαιῶσαι τὰς
 ἐπαγγελίας τῶν πατέρων, τὰ δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν
 Θεόν, καθὼς γέγραπται, Διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί σοι ἐν ἔθνεσι,
 καὶ τῷ ὀνοματί σου ψαλῶ. καὶ πάλιν λέγει, Εὐφράνθητε, ἔθνη,
 μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. καὶ πάλιν, Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ
 ἔθνη, καὶ ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί. καὶ πάλιν Ἡσαΐας
 λέγει, Ἔσται ἡ ρίζα τοῦ Ἰεσοῦ, καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν,
 ἐπ’ αὐτῷ ἔθνη ἐλπιούσιν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς ἐλπίδος πληρώσαι ὑμᾶς
 πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης ἐν τῷ πιστεύειν, εἰς τὸ περισσεύειν ὑ-

v.23 ὁδnms δεῖc διακρίνωvppnmms ἐάνqo ἐσθίωvsaa3s κατακρίνωvixp3s ὅτιc οὐxo ἐκp πίστιςngfs πᾶςanmsn δεc ὅςrtns οὐxo ἐκp πίστιςngfs ἁμαρτίαnmsf εἰμivix3s. **15. v.1** ὀφείλωvivalp δεc ἐγώvfn-p ὁδnmp δυνατοῖsanmri ὁδnmp ἀσθενήμαnanp ὁδgmp ἀδύνατοςagmpri βασιτάζωvnpa καίc μὴxo ἑαυτοῦvxdmp ἀρέσκειvnpa. **v.2** ἕκαστοςanmsn γάρc ἐγώvrg-p ὁδdms πλησίονbo ἀρέσκειvnpa3s εἰςp ὁdans ἀγαθόςaansn πρὸςp οἰκοδομήnaf. **v.3** καίc γάρc ὁδnms Χριστόςnms οὐxo ἑαυτοῦvxdms ἀρέσκειviaa3s ἀλλάc καθὼςbo γράφωvixp3s ὁδnmp ὀνειδισμόςnmp ὁδgmp ὀνειδίζωvppagmp σύvra-s ἐπιπίπτωviaa3p ἐπίp ἐγώvra-s. **v.4** ὅσοςrennp γάρc προγράφωviap3s εἰςp ὁdafs ἡμέτεροςrsafs διδασκαλίαnafs προγράφωviap3s ἵναc διάp ὁdgs ὑπομονήngfs καίc ὁdgs παράκλησιςngfs ὁdgrp γραφήngfp ὁdafs ἐλπίςnafs ἔχωvspa1p. **v.5** ὁδnms δεc θεόςnms ὁdgs ὑπομονήngfs καίc ὁdgs παράκλησιςngfs διδομivooa3s σύvrd-p ὁdans αὐτόςvnpas φρονέωvnpa ἐνp ἀλλήλωνredmp κατὰp Χριστόςnams Ἰησοῦςnams. **v.6** ἵναc ὁμοθυμαδόνbo ἐνp εἰςndns στόμαndns δοξάζωvspa2p ὁdams θεόςnams καίc πατήrvnams ὁdams κύριοςngms ἐγώvrg-p Ἰησοῦςngms Χριστόςngms. **v.7** διὸc προσλαμβάνωvdrn2p ἀλλήλωνreamp καθὼςbo καίc ὁδnms Χριστόςnms προσλαμβάνωvia3s ἐγώvra-p εἰςp δόξαnafs θεόςngms. **v.8** λέγωvval1s δεc Ἰησοῦςnams Χριστόςnams διάκονοςnams γίνομαιvixp περιτομήngfs ὑπέρp ἀλήθειαngfs θεόςngms εἰςp ὁdans βεβαιῶviaa ὁdafp ἐπαγγελίαnafp ὁdgmπ πατήrvngmp. **v.9** ὁδnmp δεc ἔθνοςnmp ὑπέρp ἔλεοςngms δοξάζωvnaa ὁdams θεόςnams καθὼςbo γράφωvixp3s διάp οὗτοςrdans ἐξομολογέωvifm1s σύvrd-s ἐνp ἔθνοςndnp καίc ὁdams ὄνομαndns σύvrg-s ψάλλωvifa1s. **v.10** καίc πάλινbo λέγωvipa3s εὐφραίνωvdap2p ἔθνοςvnpri μετὰp ὁdams λαόςngms αὐτόςvrgms. **v.11** καίc πάλινbo αἰνέωvdp2p ὁdams κύριοςnams πᾶςanmp ὁδnmp ἔθνοςnmp καίc ἐπαινέωvdaa2p αὐτόςvrgms πᾶςanmp ὁδnmp λαόςnmp. **v.12** καίc πάλινbo Ἡσαΐαςnms λέγωvipa3s εἰμivifx3s ὁdms ρίζανmsf ὁdams Ἰεσοῦvfp καίc ὁδnms ἀνίστημivppnmms ἄρχωvnpa ἔθνοςngri ἐπίp αὐτόςvrdms ἔθνοςnmp ἐλπίζωvifa3p.

μᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι, ἐν δυνάμει Πνεύματος Ἁγίου. Πέπεισμαι δέ, 14
 ἀδελφοί μου, καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοὶ ἐστε
 ἀγαθωσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώσεως, δυνάμενοι καὶ ἀλ-
 λήλους νουθετεῖν. τολμηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν, ἀδελφοί, ἀπὸ 15
 μέρους, ὡς ἐπαναμνησκῶν ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσάν
 μοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, εἰς τὸ εἶναι με λειτουργὸν Ἰησοῦ Χριστοῦ 16
 εἰς τὰ ἔθνη, ἱερουργοῦντα τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ
 προσφορὰ τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν Πνεύματι Ἁ-
 γίῳ. ἔχω οὖν καύχησιν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τὰ πρὸς Θεόν. οὐ γὰρ 17, 18
 τολμήσω λαλεῖν τι ὧν οὐ κατειργάσατο Χριστὸς δι' ἐμοῦ, εἰς ὑπα-
 κοὴν ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ, ἐν δυνάμει σημείων καὶ τεράτων, 19
 ἐν δυνάμει Πνεύματος Θεοῦ, ὥστε με ἀπὸ Ἱερουσαλήμ καὶ κύ-
 κλω μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ πεπληρωκένας τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χρι-
 στοῦ, οὕτω δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι, οὐχ ὅπου ὠνο-
 μάσθη Χριστὸς, ἵνα μὴ ἐπ' ἀλλότριον θεμέλιον οἰκοδομῶ, ἀλλὰ, 21
 καθὼς γέγραπται, Οἷς οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὄψονται, καὶ οἱ
 οὐκ ἀκηκόασι, συνήσουσι. Διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ πολλὰ τοῦ 22
 ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, νυνὶ δὲ μηκέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι 23
 τούτοις, ἐπιποθίαν δὲ ἔχων τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολλῶν
 ἐτῶν, ὡς ἐὰν πορευώμαι εἰς τὴν Σπανίαν, ἐλεύσομαι πρὸς ὑ- 24
 μας, ἐλπίζω γὰρ διαπορευόμενος θεάσασθαι ὑμᾶς, καὶ ὑφ' ὑμῶν

v.13 ὁdnms δεc θεός^{nnms} ὁdgrfs ἐλπίς^{ngfs} πληρῶα^{voaa3s} σύ^{rpα-p} πᾶς^{agfsn} χαρά^{ngfs} καί^c εἰρήνη^{ngfs}
 ἐν^p ὁddms πιστεύω^{vnpα} εἰς^p ὁdans περισεύω^{vnpα} σύ^{rpα-p} ἐν^p ὁddfs ἐλπίς^{ndfs} ἐν^p δύναμις^{ndfs}
 πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn}. **v.14** πειθῶ^{vixp1s} δεc ἀδελφός^{nvmp} ἐγὼ^{tpg-s} καί^c αὐτός^{rpms} ἐγὼ^{vixp2p} ἀγαθωσύνη^{ngfs}
 περὶ^p σύ^{rpγ-p} ὅτι^c καί^c αὐτός^{rpnm} μεστός^{anmpn} εἰμι^{vixp2p} ἀγαθωσύνη^{ngfs} πληρῶα^{vrxpnm}
 πᾶς^{agfsn} γνώσις^{ngfs} δύναμαι^{vrrpnm} καί^c ἀλλήλων^{reamp} νουθετέω^{vnpα}. **v.15** τολμηρός^{bo}
 δεc γράφω^{viaa1s} σύ^{rpδ-p} ἀδελφός^{nvmp} ἀπὸ^p μέρος^{ngns} ὡς^{bo} ἐπαναμνησκῶ^{vrrpanms} σύ^{rpα-p}
 διὰ^p ὁdafs χάρις^{nafs} ὁdafs δίδωμι^{vrapafs} ἐγὼ^{rpδ-s} ὑπὸ^p ὁdgrms θεός^{ngms}. **v.16** εἰς^p ὁdans
 εἰμι^{vnpα} ἐγὼ^{rpα-s} λειτουργός^{nams} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^p ὁdanp ἔθνος^{nanp} ἱερουργέω^{vrrpaams}
 ὁdans εὐαγγέλιον^{nans} ὁdgrms θεός^{ngms} ἵνα^c γίνωμαι^{vsad3s} ὁdnfs προσφορὰ^{nnfs} ὁdgnp ἔθνος^{ngnp}
 εὐπρόσδεκτος^{anfsn} ἀγαθῶ^{vrxpns} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn}. **v.17** ἔχω^{vipa1s} οὖν^c καύχησις^{nafs}
 ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁdanp πρὸς^p θεός^{nams}. **v.18** οὐ^{xo} γάρ^c τολμάω^{vifa1s} λαλέω^{vnpα}
 τι-οριανς ὁs^{rrgnp} οὐ^{xo} κατεργάζομαι^{viad3s} Χριστός^{nnms} διὰ^p ἐγὼ^{tpg-s} εἰς^p ὑπακοή^{nafs} ἔθνος^{ngnp}
 λόγος^{ndms} καί^c ἔργον^{ndns}. **v.19** ἐν^p δύναμις^{ndfs} σημεῖον^{ngnp} καί^c τέρας^{ngnp} ἐν^p δύναμις^{ndfs}
 πνεῦμα^{ngns} θεός^{ngms} ὥστε^c ἐγὼ^{rpα-s} ἀπὸ^p Ἱερουσαλήμ^{tp} καί^c κύκλω^{ndms} μέχρι^{bo} ὁdgrms
 Ἰλλυρικόν^{ngns} πληρῶα^{vna} ὁdans εὐαγγέλιον^{nans} ὁdgrms Χριστός^{ngms}. **v.20** οὕτω^{bo} δεc
 φιλοτιμέομαι^{vrrpanms} εὐαγγελίζω^{vnpm} οὐ^{xo} ὅπου^{bo} ὀνομάζω^{viap3s} Χριστός^{nnms} ἵνα^c μὴ^{xo} ἐπι^p
 ἀλλότριος^{aamsn} θεμέλιος^{nams} οἰκοδομέω^{vspa1s}. **v.21** ἀλλά^c καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὁs^{rdm}
 οὐ^{xo} ἀναγγέλλω^{viap3s} περὶ^p αὐτός^{rpms} ὁράω^{vifd3p} καί^c ὁs^{rrmp} οὐ^{xo} ἀκούω^{vixa3p} συνίμι^{vixf3p}.
v.22 διό^c καί^c ἐγκόπτω^{viip1s} ὁdanp πολὺς^{aanp} ὁdgrms ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p σύ^{rpα-p}. **v.23** νυνὶ^{bo}
 δεc μηκέτι^{bo} τόπος^{nams} ἔχω^{vrrpanms} ἐν^p ὁddnp κλίμα^{ndnp} οὕτως^{rdnp} ἐπιποθία^{nafs} δεc ἔχω^{vrrpanms}
 ὁdgrms ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p σύ^{rpα-p} ἀπὸ^p πολὺς^{agnpn} ἔτος^{ngnp}.

προπεμφθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμπλησθῶ.
 25, 26 νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, διακονῶν τοῖς ἁγίοις. εὐδό-
 κησαν γὰρ Μακεδονία καὶ Ἀχαΐα κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς
 27 τοὺς πτωχοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. εὐδόκησαν γάρ,
 καὶ ὀφειλέται αὐτῶν εἰσιν. εἰ γὰρ τοῖς πνευματικοῖς αὐτῶν ἐκοι-
 νῶνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσι καὶ ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι
 28 αὐτοῖς. τοῦτο οὖν ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν
 29 καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς τὴν Σπανίαν. οἶδα
 δὲ ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἐν πληρώματι εὐλογίας τοῦ εὐαγ-
 30 γελίου τοῦ Χριστοῦ ἐλεύσομαι. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί,
 διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης τοῦ
 Πνεύματος, συναγωνίσασθαι μοι ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ
 31 πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα ῥυσθῶ ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ,
 καὶ ἵνα ἡ διακονία μου ἢ εἰς Ἱερουσαλήμ εὐπρόσδεκτος γένηται
 32 τοῖς ἁγίοις, ἵνα ἐν χαρᾷ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς διὰ θελήματος Θεοῦ,
 33 καὶ συναναπαύσωμαι ὑμῖν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης μετὰ πάντων
 ὑμῶν ἀμήν.

16 Συνίστημι δὲ ὑμῖν Φοίβην τὴν ἀδελφὴν ἡμῶν, οὕσαν διάκο-
 2 νον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Κεγχραεῖς, ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν
 Κυρίῳ ἄξιως τῶν ἁγίων, καὶ παραστήτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν ὑμῶν χρήζη
 πράγματι, καὶ γὰρ αὕτη προστάτις πολλῶν ἐγενήθη, καὶ αὐτοῦ

v.24 ὡς^{bo} ἐάν^{qo} πορεύομαι^{vspn1s} εἰς^p ὁ^{dafs} Σπανία^{nafs} ἔρχομαι^{vifd1s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἐλπίζω^{vipa1s}
 γάρ^c διαπορεύομαι^{vppnms} θεάομαι^{vnad} σύ^{tpa-p} καί^c ὑπό^p σύ^{tpg-p} προπέμψω^{vnap} ἐκεῖ^{bo} ἐάν^{qo}
 σύ^{tpg-p} πρῶτος^{bo} ἀπὸ^p μέρους^{ngns} ἐμπίπλημι^{vsap1s}. **v.25** νυνὶ^{bo} δε^c πορεύομαι^{vipn1s} εἰς^p
 Ἱερουσαλήμ^{tp} διακονέω^{vppnms} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn}. **v.26** εὐδοκέω^{vtaa3p} γάρ^c Μακεδονία^{nms}
 καί^c Ἀχαΐα^{nms} κοινωνία^{nafs} τι-οριαφς ποιέω^{vnam} εἰς^p ὁ^{damp} πτωχός^{aampn} ὁ^{dgmpr} ἅγιος^{agmpn} ὁ^{dgmpr}
 ἐν^p Ἱερουσαλήμ^{tp}. **v.27** εὐδοκέω^{vtaa3p} γάρ^c καί^c ὀφειλέτης^{hmp} αὐτός^{rrgmpr} εἰμί^{vipx3p} εἰ^{qo}
 γάρ^c ὁ^{ddmp} πνευματικός^{admpn} αὐτός^{rrgmpr} κοινωνέω^{vtaa3p} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nmp} ὀφείλω^{vipa3p} καί^c ἐν^p
 ὁ^{ddmp} σαρκικός^{admpn} λειτουργέω^{vnaa} αὐτός^{rrdmp}. **v.28** οὕτος^{rdans} οὖν^c ἐπιτελέω^{vraanfs} καί^c
 σφραγίζω^{vppnms} αὐτός^{rrdmp} ὁ^{dams} καρπός^{nams} οὗτος^{rdams} ἀπέρχομαι^{vifd1s} διὰ^p σύ^{tpg-p} εἰς^p ὁ^{dafs}
 Σπανία^{nafs}. **v.29** οἶδα^{vixals} δε^c ὅτι^c ἔρχομαι^{vppnms} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἐν^p πληρώματι^{ndns} εὐλογία^{ngfs}
 ὁ^{dgns} εὐαγγέλιον^{ngns} ὁ^{dgnms} Χριστός^{ngms} ἔρχομαι^{vifd1s}. **v.30** παρακαλέω^{vipa1s} δε^c σύ^{tpa-p}
 ἀδελφός^{vmp} διὰ^p ὁ^{dgnms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rrg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^c διὰ^p ὁ^{dgnfs} ἀγάπη^{ngfs}
 ὁ^{dgnms} πνεῦμα^{ngns} συναγωνίζομαι^{vnad} ἐγώ^{rrd-s} ἐν^p ὁ^{ddip} προσευχή^{ndip} ὑπὲρ^p ἐγώ^{rrg-s} πρὸς^p ὁ^{dams}
 θεός^{nams}. **v.31** ἵνα^c ῥόμοι^{vsap1s} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpr} ἀπειθέω^{vppagmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} Ἰουδαία^{ndfs} καί^c
 ἵνα^c ὁ^{dnfs} διακονία^{nms} ἐγώ^{rrg-s} ὁ^{dnfs} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{tp} εὐπρόσδεκτος^{anfns} γίνομαι^{vsad3s} ὁ^{ddmp}
 ἅγιος^{admpn}. **v.32** ἵνα^c ἐν^p χαρᾷ^{ndfs} ἔρχομαι^{vsaa1s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} διὰ^p θέλημα^{ngns} θεός^{ngms} καί^c
 συναναπαύομαι^{vsad1s} σύ^{rrd-p}. **v.33** ὁ^{dnms} δε^c θεός^{nms} ὁ^{dgnfs} εἰρήνη^{ngfs} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{rrg-p}
 ἀμήνth. **16. v.1** συνίστημι^{vipa1s} δε^c σύ^{rrd-p} Φοίβη^{nafs} ὁ^{dafs} ἀδελφή^{nafs} ἐγώ^{rrg-p} εἰμί^{vppxafs}
 διάκονος^{nafs} ὁ^{dgnfs} ἐκκλησία^{ngfs} ὁ^{dgnfs} ἐν^p Κεγχραεῖς^{ndip}.

ἐμοῦ. Ἀσπάσασθε Πρίσκιλλαν καὶ Ἀκύλαν τοὺς συνεργοὺς μου 3
 ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τρά- 4
 χηλον ὑπέθηκαν, οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαριστῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι 5
 αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. 5
 ἀσπάσασθε Ἐπαίνεταιον τὸν ἀγαπητὸν μου, ὃς ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς 6
 Ἀχαΐας εἰς Χριστόν. ἀσπάσασθε Μαριάμ, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν 6
 εἰς ἡμᾶς. ἀσπάσασθε Ἀνδρόνικον καὶ Ἰουنيᾶν τοὺς συγγενεῖς 7
 μου καὶ συναιχμαλώτους μου, οἵτινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀ- 8
 ποστόλοις, οἳ καὶ πρὸ ἐμοῦ γέγονασιν ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε 8
 Ἀμπλιαν τὸν ἀγαπητὸν μου ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε Οὐρβανὸν τὸν 9
 συνεργὸν ἡμῶν ἐν Χριστῷ, καὶ Στάχυν τὸν ἀγαπητὸν μου. ἀσπά- 10
 σασθε Ἀπελλῆν τὸν δόκιμον ἐν Χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν 11
 Ἀριστοβούλου. ἀσπάσασθε Ἡροδίωνα τὸν συγγενῆ μου. ἀσπά- 12
 σασθε τοὺς ἐκ τῶν Ναρκίσσου, τοὺς ὄντας ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε 12
 Τρύφαιναν καὶ Τρυφῶσαν τὰς κοπιώσας ἐν Κυρίῳ. ἀσπάσασθε 13
 Περίδα τὴν ἀγαπητήν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν Κυρίῳ. ἀσπά- 13
 σασθε Ροῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν Κυρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ 14
 ἐμοῦ. ἀσπάσασθε Ἀσύγκριτον, Φλέγοντα, Ἑρμᾶν, Πατρόβαν, 14
 Ἑρμῆν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφοὺς. ἀσπάσασθε Φιλόλογον 15
 καὶ Ἰουλιαν, Νηρέα καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ Ὀλυμπᾶν, καὶ

v.2 ἴνα^c αὐτός^{rpafis} προσδέχομαι^{vsad2p} ἐν^p κύριος^{ndms} ἀξίως^{bo} ὁ^{dgmpr} ἅγιος^{agmpn} καί^c
 παρίστημι^{vsaa2p} αὐτός^{rpafis} ἐν^p ὃς^{rrdms} ἄν^{xo} σύ^{rpq-p} χρῆζῶ^{vsaa3s} πράγμα^{ndms} καί^c γάρ^c αὐτός^{rpafis}
 προστάτις^{nnfs} πολὺς^{agmpn} γίνομαι^{viao3s} καί^c αὐτός^{rpqms} ἐγὼ^{rpq-s}. **v.3** ἀσπάζομαι^{vdad2p}
 Πρίσκα^{nafis} καί^c Ἀκύλας^{nams} ὁ^{damp} συνεργός^{aampn} ἐγὼ^{rpq-s} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}.
v.4 ὅστις^{rrmpn} ὑπέρ^p ὁ^{dgrfs} ψυχῆ^{ngfs} ἐγὼ^{rpq-s} ὁ^{dams} ἑαυτοῦ^{rxgmp} τράχηλος^{nams} ὑποτίθημι^{viao3p}
 ὃς^{rrdmp} οὐ^{xo} ἐγὼ^{rpn-s} μόνος^{amnsn} εὐχαριστέω^{vipa1s} ἀλλά^c καί^c πᾶς^{anfpn} ὁ^{dmp} ἐκκλησία^{nnfp}
 ὁ^{dgnp} ἔθνος^{ngnp}. **v.5** καί^c ὁ^{dafis} κατὰ^p οἶκος^{nams} αὐτός^{rpqms} ἐκκλησία^{nafis} ἀσπάζομαι^{vdad2p}
 Ἐπαίνεται^{nams} ὁ^{dams} ἀγαπητός^{aamsn} ἐγὼ^{rpq-s} ὃς^{rrnms} εἰμι^{vixp3s} ἀπαρχὴ^{nnfs} ὁ^{dgrfs} Ἀχαΐα^{ngfs}
 εἰς^p Χριστός^{nams}. **v.6** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Μαρία^{tp} ὅστις^{rrnfs} πολὺς^{aampn} κοπιῶ^{viao3s} εἰς^p
 ἐγὼ^{rpq-p}. **v.7** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Ἀνδρόνικος^{nams} καί^c Ἰουνίᾶς^{nafis} ὁ^{damp} συγγενής^{aampn} ἐγὼ^{rpq-s}
 καί^c συναιχμαλώτος^{aampn} ἐγὼ^{rpq-s} ὅστις^{rrmpn} εἰμι^{vixp3p} ἐπίσημος^{aampn} ἐν^p ὁ^{damp} ἀπόστολος^{ndmp}
 ὃς^{rrmpn} καί^c πρὸ^p ἐγὼ^{rpq-s} γίνομαι^{vixa3p} ἐν^p Χριστός^{ndms}. **v.8** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Ἀμπλιᾶτος^{nams}
 ὁ^{dams} ἀγαπητός^{aamsn} ἐγὼ^{rpq-s} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.9** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Οὐρβανός^{nams} ὁ^{dams}
 συνεργός^{aamsn} ἐγὼ^{rpq-p} ἐν^p Χριστός^{ndms} καί^c Στάχυν^{nams} ὁ^{dams} ἀγαπητός^{aamsn} ἐγὼ^{rpq-s}.
v.10 ἀσπάζομαι^{vdad2p} Ἀπελλῆς^{nams} ὁ^{dams} δόκιμος^{aamsn} ἐν^p Χριστός^{ndms} ἀσπάζομαι^{vdad2p} ὁ^{damp}
 ἐκ^p ὁ^{dgmpr} Ἀριστοβούλου^{ngms}. **v.11** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Ἡροδίων^{nams} ὁ^{dams} συγγενής^{aamsn}
 ἐγὼ^{rpq-s} ἀσπάζομαι^{vdad2p} ὁ^{damp} ἐκ^p ὁ^{dgmpr} Νάρκισσος^{ngms} ὁ^{damp} εἰμι^{vixpamp} ἐν^p κύριος^{ndms}.
v.12 ἀσπάζομαι^{vdad2p} Τρύφαινα^{nafis} καί^c Τρυφῶσα^{nafis} ὁ^{dafp} κοπιῶ^{vppaaip} ἐν^p κύριος^{ndms}
 ἀσπάζομαι^{vdad2p} Περίς^{nafis} ὁ^{dafis} ἀγαπητός^{aafsn} ὅστις^{rrnfs} πολὺς^{aampn} κοπιῶ^{viao3s} ἐν^p
 κύριος^{ndms}. **v.13** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Ροῦφος^{nams} ὁ^{dams} ἐκλεκτός^{aamsn} ἐν^p κύριος^{ndms} καί^c
 ὁ^{dafis} μῆτηρ^{nafis} αὐτός^{rpqms} καί^c ἐγὼ^{rpq-s}. **v.14** ἀσπάζομαι^{vdad2p} Ἀσύγκριτος^{nams} Φλέγων^{nams}
 Ἑρμᾶς^{nams} Πατροβάς^{nams} Ἑρμῆς^{nams} καί^c ὁ^{damp} σὺν^p αὐτός^{rpamp} ἀδελφός^{namp}.

16 τούς σὺν αὐτοῖς πάντας ἁγίους. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλή-
 17 ματι ἁγίῳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ. Πα-
 ρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς τὰς διχοστασίας καὶ τὰ
 σκάνδαλα, παρὰ τὴν διδαχὴν ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε, ποιοῦντας, καὶ
 18 ἐκκλίνατε ἀπ’ αὐτῶν. οἱ γὰρ τοιοῦτοι τῷ Κυρίῳ ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρη-
 19 στολογίας καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσι τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. ἡ
 γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο. χαίρω σὺν τῷ ἐφ’ ὑμῖν,
 θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀκεραίους δὲ εἰς
 20 τὸ κακόν. ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν Σατανᾶν ὑπὸ
 τοὺς πόδας ὑμῶν ἐν τάχει. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
 21 στοῦ μεθ’ ὑμῶν. ἀμήν. Ἀσπάζονται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός
 μου, καὶ Λούκιος καὶ Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος οἱ συγγενεῖς μου.
 22 ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος, ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν, ἐν Κυ-
 23 ρίῳ. ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάιος ὁ ξένος μου καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης.
 ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἔρατος ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ Κούαρ-
 24 τος ὁ ἀδελφός. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ
 25 πάντων ὑμῶν. ἀμήν. Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηριζαί κατά τὸ
 εὐαγγέλιόν μου καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυ-
 26 ψιν μυστηρίου χρόνοις αἰώνιοις σεσητημένου, φανερωθέντος δὲ
 νῦν, διὰ τε γραφῶν προφητικῶν, κατ’ ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου Θε-

v.15 ἀσπάζομαι^{vdad2p} Φιλόλογος^{nams} καί^c Ἰουλία^{nafs} Νηρεὺς^{nams} καί^c ὁ^{dams} ἀδελφῆ^{nafs}
 αὐτοῦ^{rgms} καί^c Ὀλυμπᾶς^{nams} καί^c ὁ^{damp} αὐτὸς^{rdmp} πᾶς^{aampn} ἅγιος^{aampn}
v.16 ἀσπάζομαι^{vdad2p} ἀλλήλων^{reamp} ἐν^p φίλημα^{ndns} ἅγιος^{adnms} ἀσπάζομαι^{vrpn3p} σύ^{tpa-p}
 ὁ^{dnpf} ἐκκλησία^{nnfp} ὁ^{dngms} Χριστός^{ngms}. **v.17** παρακαλέω^{vipals} δε^c σύ^{tpa-p} ἀδελφός^{nnmp}
 σκοπέω^{vnpa} ὁ^{damp} ὁ^{dafp} διχοστασία^{nafp} καί^c ὁ^{damp} σκάνδαλον^{namp} παρὰ^p ὁ^{dams} διδαχῆ^{nafs} ὅς^{rrafs}
 σύ^{tpn-p} μανθάνω^{vaa2p} ποιέω^{vppaamp} καί^c ἐκκλίνω^{vdaa2p} ἀπὸ^p αὐτοῦ^{rgmp}. **v.18** ὁ^{dmpn} γάρ^c
 τοιοῦτος^{rdmp} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} ἐγὼ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{ndms} Χριστός^{ndms} οὐ^{xo} δουλεύω^{vira3p} ἀλλά^c
 ὁ^{ddfs} ἑαυτοῦ^{rgmp} κοιλία^{ndfs} καί^c διὰ^p ὁ^{dngfs} χρηστολογία^{ngfs} καί^c εὐλογία^{ngfs} ἐξαπατῶ^{vira3p}
 ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} ὁ^{dngmp} ἀκακος^{agmpn}. **v.19** ὁ^{dnpfs} γάρ^c σύ^{rgp-p} ὑπακοῆ^{nnfs} εἰς^p πᾶς^{aampn}
 ἀφικνέομαι^{viad3s} χαίρω^{vipals} σὺν^c ὁ^{dans} ἐπὶ^p σύ^{tpd-p} θέλω^{vipals} δε^c σύ^{tpa-p} σοφός^{aampn} μὲν^{xo}
 εἰμὶ^{vnpx} εἰς^p ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn} ἀκεραίος^{aampn} δε^c εἰς^p ὁ^{dans} κακός^{aansn}. **v.20** ὁ^{dnnms} δε^c
 θεός^{nnms} ὁ^{dngfs} εἰρήνη^{ngfs} συντριβὴ^{vifa3s} ὁ^{dams} Σατανᾶς^{nams} ὑπὸ^p ὁ^{damp} πούς^{namp} σύ^{rgp-p}
 ἐν^p τᾶχος^{ndns} ὁ^{dnpfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dngms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετὰ^p
 σύ^{tpg-p} ἀμήνth. **v.21** ἀσπάζομαι^{vrpn3p} σύ^{tpa-p} Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{dnnms} συνεργός^{annms} ἐγὼ^{rgp-g}
 καί^c Λούκιος^{nnms} καί^c Ἰάσων^{nnms} καί^c Σωσίπατρος^{nnms} ὁ^{dmpn} συγγενής^{anmpn} ἐγὼ^{rgp-g}.
v.22 ἀσπάζομαι^{vrpn1s} σύ^{tpa-p} ἐγὼ^{rgp-s} Τέρτιος^{nnms} ὁ^{dnnms} γράφω^{vpaanms} ὁ^{dams} ἐπιστολή^{nafs} ἐν^p
 κύριος^{ndms}. **v.23** ἀσπάζομαι^{vrpn3s} σύ^{tpa-p} Γάιος^{nnms} ὁ^{dnnms} ξένος^{annms} ἐγὼ^{rgp-g} καί^c ὁ^{dngfs}
 ἐκκλησία^{ngfs} ὅλος^{agfsn} ἀσπάζομαι^{vrpn3s} σύ^{tpa-p} Ἔρατος^{nnms} ὁ^{dnnms} οἰκονόμος^{nnms} ὁ^{dngfs} πόλις^{ngfs}
 καί^c Κούαρτος^{nnms} ὁ^{dnnms} ἀδελφός^{nnms}. **v.24** ὁ^{dnpfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dngms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rgp-g}
 Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{rgp-p} ἀμήνth. **v.25** ὁ^{ddms} δε^c δύναμι^{vppndms}
 σύ^{tpa-p} στηριζώ^{vnaa} κατὰ^p ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ἐγὼ^{rgp-g} καί^c ὁ^{dans} κήρυγμα^{nans} Ἰησοῦς^{ngms}
 Χριστός^{ngms} κατὰ^p ἀποκάλυψις^{nafs} μυστήριον^{ngms} χρόνος^{ndmp} αἰώνιος^{admpn} σιγάω^{vpxngns}.

οὔ, εἰς ὑπακοήν πίστεως εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος, μόνω σοφῶ Θεῶ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. 27

v.26 φανερώω^{vpaρgms} δέ^c νῦν^{bo} διὰ^p τε^{xo} γραφή^{ngfp} προφητικός^{agmpn} κατά^p ἐπιταγή^{nafs} ὀδγms αἰώνιος^{agmsn} θεός^{ngms} εἰς^p ὑπακοή^{nafs} πίστις^{ngfs} εἰς^p πᾶς^{aanpn} ὁ^{damp} ἔθνος^{nanp} γνωρίζω^{vpaρgms}.
v.27 μόνος^{admsn} σοφός^{admsn} θεός^{ndms} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ἀμήνth.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

1 Παῦλος κλητὸς ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θε-
2 οῦ, καὶ Σωσθένης ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν
Κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶσι
3 τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ
4 ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ
5 Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ
6 Θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ τῇ δοθείσῃ
7 ὑμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν
8 παντὶ λόγῳ καὶ πάσῃ γνώσει, καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ Χριστοῦ
9 ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρί-
10 σματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους, ἀνεγκλήτους ἐν τῇ
ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. πιστὸς ὁ Θεός, δι' οὗ
ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυ-
ρίου ἡμῶν. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ
Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ
ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοῖ καὶ ἐν

1. v.1 Παῦλος^{nmms} κλητὸς^{anmsn} ἀπόστολος^{nmms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστὸς^{ngms} διὰ^p θέλημα^{ngms} θεός^{ngms} καί^c Σωσθένης^{nmms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nmms}. **v.2** ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{ddfs} εἰμί^{vppxdfs} ἐν^p Κόρινθος^{ndfs} ἀγιάζω^{vpxpdmr} ἐν^p Χριστὸς^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} κλητὸς^{admpn} ἅγιος^{admpn} σὺν^p πᾶς^{admpn} ἐπικαλέω^{vppmdmp} ὁ^{dnms} ὄνομα^{nmms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{trp-g-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστὸς^{ngms} ἐν^p πᾶς^{admsn} τόπος^{ndms} αὐτός^{trp-gmp} τέ^{xo} καί^c ἐγώ^{trp-g-p}. **v.3** χάρις^{nnfs} σὺ^{trp-d-p} καί^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{trp-g-p} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστὸς^{ngms}. **v.4** εὐχαριστέω^{vtra1s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγώ^{trp-g-s} πάντοτε^{bo} περὶ^p σὺ^{trp-g-p} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} χάρις^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{ddfs} διδωμί^{vrapdfs} σὺ^{trp-d-p} ἐν^p Χριστὸς^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.5** ὅτι^c ἐν^p πᾶς^{admsn} πλουτίζω^{vrap2p} ἐν^p αὐτός^{trp-dms} ἐν^p πᾶς^{admsn} λόγος^{ndms} καί^c πᾶς^{adfsn} γνῶσις^{ndfs}. **v.6** καθὼς^{bo} ὁ^{dnms} μαρτύριον^{nmms} ὁ^{dgms} Χριστὸς^{ngms} βεβαιῶ^{vrap3s} ἐν^p σὺ^{trp-d-p}. **v.7** ὥστε^c σὺ^{trp-a-p} μὴ^{xo} ὑστερέω^{vtrp} ἐν^p μηδείς^{adnsn} χάρισμα^{ndms} ἀπεκδέχομαι^{vppnamp} ὁ^{dafs} ἀποκάλυψις^{nafs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{trp-g-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστὸς^{ngms}. **v.8** ὅς^{trnms} καί^c βεβαιῶ^{vifa3s} σὺ^{trp-a-p} ἕως^c τέλος^{ngms} ἀνεγκλήτους^{aampn} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{trp-g-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστὸς^{ngms}. **v.9** πιστὸς^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nmms} διὰ^p ὅς^{trgms} καλέω^{vrap2p} εἰς^p κοινωνία^{nafs} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} αὐτός^{trp-gms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστὸς^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{trp-g-p}.

τῇ αὐτῇ γνώμῃ. ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί μου, ὑπὸ
 τῶν Χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσι. λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑ-
 μῶν λέγει, Ἐγὼ μὲν εἶμι Παῦλου, Ἐγὼ δὲ Ἀπολλῶ, Ἐγὼ δὲ Κηφᾶ,
 Ἐγὼ δὲ Χριστοῦ. μεμέρισται ὁ Χριστός· μὴ Παῦλος ἐσταυρώθη
 ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα Παύλου ἐβαπτίσθητε· εὐχαριστῶ τῷ
 Θεῷ ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ Κρίσπον καὶ Γάϊον, ἵνα
 μὴ τις εἴπη ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβαπτίσα. ἐβάπτισα δὲ καὶ
 τὸν Στεφανᾶ οἴκον, λοιπὸν οὐκ οἶδα εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. οὐ
 γὰρ ἀπέσειλέ με Χριστός βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν
 σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρός τοῦ Χριστοῦ. Ὁ λόγος
 γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις μωρία ἐστί, τοῖς δὲ
 σωζόμενοις ἡμῖν δύναμις Θεοῦ ἐστί. γέγραπται γάρ, Ἀπολῶ τὴν
 σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνεσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω. ποῦ
 σοφός· ποῦ γραμματεὺς· ποῦ συζητητῆς τοῦ αἰῶνος τούτου· οὐχὶ
 ἐμῶρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου· ἐπειδὴ γὰρ ἐν
 τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν,
 εὐδόκησεν ὁ Θεὸς διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πι-
 στεύοντας. ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι, καὶ Ἕλληνες
 σοφίαν ζητοῦσιν, ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον,
 Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρίαν, αὐτοῖς δὲ τοῖς 24

v.10 παρακαλέω^{v1pals} δεῖ^c σύ^{tpa-p} ἀδελφός^{nvmp} διὰ^p ὁ^{dgns} ὄνομα^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἵνα^c ὁ^{dans} αὐτός^{trans} λέγω^{vspa2p} πᾶς^{anmpn} καί^c μὴ^{xo} εἶμι^{ivsp3s} ἐν^p σύ^{trd-p} ὄχι^{oma} εἶμι^{ivsp3p} δεῖ^c καταρτίζω^{vpxrnp} ἐν^p ὁ^{ddms} αὐτός^{rdms} νοῦς^{ndms} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} αὐτός^{rdfs} γνώμη^{ndfs}. **v.11** δηλώ^{viap3s} γάρ^c ἐγὼ^{tpd-s} περὶ^p σύ^{rgp-p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγὼ^{rgp-s} ὑπὸ^p ὁ^{dgmp} Χλόη^{ngfs} ὅτι^c ἔρις^{nnfp} ἐν^p σύ^{trd-p} εἶμι^{ivpx3p}. **v.12** λέγω^{v1pals} δεῖ^c οὗτος^{rdans} ὅτι^c ἕκαστος^{anmsn} σύ^{rgp-p} λέγω^{v1pals} ἐγὼ^{rgn-s} μὲν^{xo} εἶμι^{ivpx1s} Παῦλος^{ngms} ἐγὼ^{rgn-s} δεῖ^c Ἀπολλῶς^{ngms} ἐγὼ^{rgn-s} δεῖ^c Κηφᾶς^{ngms} ἐγὼ^{rgn-s} δεῖ^c Χριστός^{ngms}. **v.13** μερίδι^{vixp3s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} μὴ^{xo} Παῦλος^{nnms} σταυρό^{viap3s} ὑπὲρ^p σύ^{rgp-p} ἢ^{xo} εἰς^p ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} Παύλος^{ngms} βαπτίζω^{viap2p}. **v.14** εὐχαριστέω^{v1pals} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὅτι^c οὐδεὶς^{anmsn} σύ^{rgp-p} βαπτίζω^{v1aals} εἰ^{qo} μὴ^{xo} Κρίσπος^{nams} καί^c Γάϊος^{nams}. **v.15** ἵνα^c μὴ^{xo} τι-σινις λέγω^{vsaa3s} ὅτι^c εἰς^p ὁ^{dans} ἐμός^{rsans} ὄνομα^{nans} βαπτίζω^{v1aals}. **v.16** βαπτίζω^{v1aals} δεῖ^c καί^c ὁ^{dams} Στεφανός^{ngms} οἴκος^{nans} λοιπός^{nans} οὐ^{xo} οἶδα^{vixals} εἰ^{qo} τι-σριαμς ἄλλος^{anmsn} βαπτίζω^{v1aals}. **v.17** οὐ^{xo} γάρ^c ἀποστέλλω^{v1aa3s} ἐγὼ^{tpa-s} Χριστός^{nnms} βαπτίζω^{vnpa} ἀλλά^c εὐαγγελίζω^{vnpm} οὐ^{xo} ἐν^p σοφία^{ndfs} λόγος^{ngms} ἵνα^c μὴ^{xo} κενός^{vsap3s} ὁ^{dnms} σταυρός^{nnms} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.18** ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} γάρ^c ὁ^{dnms} ὁ^{dgms} σταυρός^{ngms} ὁ^{ddmp} μὲν^{xo} ἀπόλλυμι^{vppdmp} μωρία^{nnfs} εἶμι^{ivpx3s} ὁ^{ddmp} δεῖ^c σῶζω^{vppdmp} ἐγὼ^{tpd-p} δύναμις^{nnfs} θεός^{ngms} εἶμι^{ivpx3s}. **v.19** γράφω^{vixp3s} γάρ^c ἀπόλλυμι^{vifals} ὁ^{dafs} σοφία^{nafs} ὁ^{dgmp} σοφός^{agmpn} καί^c ὁ^{dafs} σύνεσις^{nafs} ὁ^{dgmp} συνετός^{agmpn} ἀθετέω^{vifals}. **v.20** ποῦ^{xo} σοφός^{anmsn} ποῦ^{xo} γραμματεὺς^{nnms} ποῦ^{xo} συζητητῆς^{nnms} ὁ^{dgms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdgms} οὐ^{chi} μωραίνω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dafs} σοφία^{nafs} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms}. **v.21** ἐπειδὴ^c γάρ^c ἐν^p ὁ^{ddfs} σοφία^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} γινώσκω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} διὰ^p ὁ^{dgfs} σοφία^{ngfs} ὁ^{dams} θεός^{nams} εὐδοκέω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} διὰ^p ὁ^{dgfs} μωρία^{ngfs} ὁ^{dgms} κήρυγμα^{ngms} ὁ^{dams} πειτεύω^{vppaamp}. **v.22** ἐπειδὴ^c καί^c Ἰουδαῖος^{anmpn} σημεῖον^{nans} αἰτέω^{v1p3p} καί^c Ἕλλη^{v1nmp} σοφία^{nafs} ζητέω^{v1p3p}. **v.23** ἐγὼ^{rgn-p} δεῖ^c κηρύσσω^{v1p1p} Χριστός^{nams} σταυρό^{vpxpams} Ἰουδαῖος^{admpn} μὲν^{xo} σκάνδαλον^{nans} Ἕλλη^{v1ndmp} δεῖ^c μωρία^{nafs}.

κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλησι, Χριστὸν Θεοῦ δύναμιν καὶ
 25 Θεοῦ σοφίαν, ὅτι τὸ μωρὸν τοῦ Θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων
 ἐστὶ, καὶ τὸ ἀσθενὲς τοῦ Θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων ἐστὶ.
 26 Βλέπετε γὰρ τὴν κλησιν ὑμῶν, ἀδελφοί, ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ
 27 σάρκα, οὐ πολλοὶ δυνατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς, ἀλλὰ τὰ μωρὰ
 τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς, ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνη, καὶ
 τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεός, ἵνα καταισχύνη τὰ ἰσχυ-
 28 ρά, καὶ τὰ ἀγενῆ τοῦ κόσμου καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξατο ὁ
 29 Θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα καταργήσῃ, ὅπως μὴ καυ-
 30 χήσῃται πᾶσα σὰρξ ἐνώπιον αὐτοῦ. ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε ἐν
 Χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε
 31 καὶ ἁγιασμός, καὶ ἀπολύτρωσις, ἵνα, καθὼς γέγραπται, Ὁ καυ-
 χώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω.

2 Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς, ἀδελφοί, ἤλθον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λό-
 2 γου ἢ σοφίας καταγγέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ Θεοῦ. οὐ γὰρ
 ἔκρινά' // τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν Χριστόν, καὶ τοῦτον
 3 ἐσταυρωμένον. καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ καὶ ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ
 4 πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς. καὶ ὁ λόγος μου καὶ τὸ κήρυγμά
 μου οὐκ ἐν πειθοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδει-
 5 ξει πνεύματος καὶ δυνάμεως, ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ ᾖ ἐν σοφίᾳ
 6 ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει Θεοῦ. Σοφίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς

v.24 αὐτός^{rdmp} δέ^c ὁ^{ddmp} κλητός^{admpn} Ἰουδαῖος^{admpn} τέ^{xo} καί^c Ἑλλη^{ndmp} Χριστός^{nams}
 θεός^{ngms} δύναμις^{nafs} καί^c θεός^{ngms} σοφία^{nafs}. **v.25** ὅτι^c ὁ^{dnms} μωρός^{annsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}
 σοφός^{annsc} ὁ^{dgmp} ἀνθρωπος^{ngmp} εἰμὶ^{vixp3s} καί^c ὁ^{dnms} ἀσθενής^{annsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἰσχυρός^{annsc}
 ὁ^{dgmp} ἀνθρωπος^{ngmp} εἰμὶ^{vixp3s}. **v.26** βλέπω^{vipa2p} γάρ^c ὁ^{dafs} κλησίς^{nafs} σύ^{trpg-p} ἀδελφός^{nvmp}
 ὅτι^c οὐ^{xo} πολὺς^{anmpn} σοφός^{anmpn} κατὰ^p σὰρξ^{nafs} οὐ^{xo} πολὺς^{anmpn} δυνατός^{anmpn} οὐ^{xo} πολὺς^{anmpn}
 εὐγενής^{anmpn}. **v.27** ἀλλά^c ὁ^{damp} μωρός^{aanpn} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἐκλέγω^{viam3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}
 ἵνα^c ὁ^{damp} σοφός^{aanpn} καταισχύνω^{vspa3s} καί^c ὁ^{damp} ἀσθενής^{aanpn} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἐκλέγω^{viam3s}
 ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἵνα^c καταισχύνω^{vspa3s} ὁ^{damp} ἰσχυρός^{aanpn}. **v.28** καί^c ὁ^{damp} ἀγενής^{aanpn} ὁ^{dgms}
 κόσμος^{ngms} καί^c ὁ^{damp} ἐξουθενέω^{vrxpanp} ἐκλέγω^{viam3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} καί^c ὁ^{damp} μὴ^{xo} εἰμὶ^{vrxpanp}
 ἵνα^c ὁ^{damp} εἰμὶ^{vrxpanp} καταργέω^{vsaa3s}. **v.29** ὅπως^{bo} μὴ^{xo} καυχάσομαι^{vsad3s} πᾶς^{anfsn} σὰρξ^{nnfs}
 ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{trgms}. **v.30** ἐκ^p αὐτός^{trgms} δέ^c σύ^{trpn-p} εἰμὶ^{vixp2p} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}
 ὃς^{trnms} γίνονται^{viao3s} ἐγὼ^{trpd-p} σοφία^{nnfs} ἀπό^p θεός^{ngms} δικαιοσύνη^{nnfs} τέ^{xo} καί^c ἁγιασμός^{nnms}
 καί^c ἀπολύτρωσις^{nnfs}. **v.31** ἵνα^c καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὁ^{dnms} καυχάσομαι^{vrrnms} ἐν^p κύριος^{ndms}
 καυχάσομαι^{vdrn3s}. **2. v.1** κἀγὼ^{trpn-s} ἔρχομαι^{vpaanms} πρὸς^p σύ^{trpa-p} ἀδελφός^{nvmp} ἔρχομαι^{viaa1s}
 οὐ^{xo} κατὰ^p ὑπεροχὴ^{nafs} λόγος^{ngms} ἢ^{xo} σοφία^{ngfs} καταγγέλλω^{vppanms} σύ^{trpd-p} ὁ^{dans} μαρτύριον^{nans}
 ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.2** οὐ^{xo} γάρ^c κρίνω^{viaa1s} ὁ^{dgms} οἶδα^{vnxα} τι-οριανς ἐν^p σύ^{trpd-p} εἰ^{qo} μὴ^{xo}
 Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} καί^c οὗτος^{rdams} σταυρώω^{vrxpams}. **v.3** καί^c ἐγὼ^{trpn-s} ἐν^p ἀσθένεια^{ndfs}
 καί^c ἐν^p φόβος^{ndms} καί^c ἐν^p τρόμος^{ndms} πολὺς^{admsn} γίνονται^{viaa1s} πρὸς^p σύ^{trpa-p}. **v.4** καί^c
 ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ἐγὼ^{trpg-s} καί^c ὁ^{dnms} κήρυγμα^{nnms} ἐγὼ^{trpg-s} οὐ^{xo} ἐν^p πειθός^{admpn} ἀνθρώπινος^{agfsn}
 σοφία^{ngfs} λόγος^{ndmp} ἀλλά^c ἐν^p ἀπόδειξις^{ndfs} πνεῦμα^{ngms} καί^c δύναμις^{ngfs}. **v.5** ἵνα^c ὁ^{dnfs}
 πίστις^{nnfs} σύ^{trpg-p} μὴ^{xo} εἰμὶ^{vspk3s} ἐν^p σοφία^{ndfs} ἀνθρώπος^{ngmp} ἀλλά^c ἐν^p δύναμις^{ndfs} θεός^{ngms}.

τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ
 αἰῶνος τούτου, τῶν καταργουμένων, ἀλλὰ λαλοῦμεν σοφίαν Θε- 7
 οῦ ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην, ἣν προώρισεν ὁ Θεὸς πρὸ
 τῶν αἰώνων εἰς δόξαν ἡμῶν, ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος 8
 τούτου ἔγνωκεν, εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν Κύριον τῆς δόξης
 ἐσταύρωσαν. ἀλλὰ καθὼς γέγραπται, Ἄφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ 9
 οὐκ ἤκουσε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοί-
 μασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. ἡμῖν δὲ ὁ Θεὸς ἀπεκάλυψε 10
 διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ, καὶ τὰ
 βάθη τοῦ Θεοῦ. τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων τὰ τοῦ ἀνθρώπου, εἰ 11
 μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ· οὕτω καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ
 οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ. ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα 12
 τοῦ κόσμου ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῶ-
 μεν τὰ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν. ἃ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν 13
 διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς Πνεύμα-
 τος Ἁγίου, πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνοντες. ψυχικὸς δὲ 14
 ἀνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, μωρία γὰρ αὐ-
 τῷ ἐστὶ, καὶ οὐ δύναται γινῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνεται, ὁ 15
 δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνεται μὲν πάντα, αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνα-
 κρίνεται. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν Κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν· ἡμεῖς 16
 δὲ νοῦν Χριστοῦ ἔχομεν.

v.6 σοφία^{nafs} δε^c λαλέω^{vipa1p} ἐν^p ὀδ^{dm} τελειος^{admprn} σοφία^{nafs} δε^c οὐ^{xo} ὀ^{dgms} αἰών^{ngms}
 οὔτος^{rdgms} οὐδε^{bo} ὀ^{dgmp} ἄρχων^{ngmp} ὀ^{dgms} αἰών^{ngms} οὔτος^{rdgms} ὀ^{dgmp} καταργέω^{vpprgmp}.
v.7 ἀλλά^c λαλέω^{vipa1p} σοφία^{nafs} θεός^{ngms} ἐν^p μυστήριον^{ndns} ὀ^{dafs} ἀποκρύπτω^{vpxpafs} ὃς^{trafs}
 προορίζω^{viaa3s} ὀ^{dnms} θεός^{nnms} πρό^p ὀ^{dgmp} αἰών^{ngmp} εἰς^p δόξα^{nafs} ἐγώ^{trp-p}. **v.8** ὃς^{trafs}
 οὐδεὶς^{anfns} ὀ^{dgmp} ἄρχων^{ngmp} ὀ^{dgms} αἰών^{ngms} οὔτος^{rdgms} γινώσκω^{vixa3s} εἰ^{qo} γάρ^c γινώσκω^{viaa3p}
 οὐ^{xo} ἄν^{xo} ὀ^{dams} κύριος^{nams} ὀ^{dafs} δόξα^{ngfs} σταυρόω^{viaa3p}. **v.9** ἀλλά^c καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὃς^{trarp}
 ὀ^{φθαλμός}^{nnms} οὐ^{xo} ὀ^{raa3s} καί^c οὐ^{xo} ἄκουω^{viaa3s} καί^c ἐπὶ^p καρδία^{nafs} ἀνθρώπος^{ngms}
 οὐ^{xo} ἀναβαίνω^{viaa3s} ὃς^{trarp} ἐτοιμάζω^{viaa3s} ὀ^{dnms} ὀ^{dgmp} ἀγαπάω^{vppadm} αὐτός^{rpams}.
v.10 ἐγώ^{trp-p} δε^c ὀ^{dnms} θεός^{nnms} ἀποκαλύπτω^{viaa3s} διὰ^p ὀ^{dgms} πνεῦμα^{ngns} αὐτός^{rpams} ὀ^{dnms}
 γάρ^c πνεῦμα^{nnms} πᾶς^{aanpn} ἐραυνάω^{vipa3s} καί^c ὀ^{danp} βάθος^{nanp} ὀ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.11** τίς^{rqnms}
 γάρ^c οἶδα^{vixa3s} ἀνθρώπος^{ngmp} ὀ^{danp} ὀ^{dgms} ἀνθρώπος^{ngms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὀ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} ὀ^{dgms}
 ἀνθρώπος^{ngms} ὀ^{dnms} ἐν^p αὐτός^{trpms} οὕτω^{bo} καί^c ὀ^{danp} ὀ^{dgms} θεός^{ngms} οὐδεὶς^{anfns} οἶδα^{vixa3s}
 εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὀ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} ὀ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.12** ἐγώ^{trp-p} δε^c οὐ^{xo} ὀ^{dams} πνεῦμα^{ngms}
 κόσμος^{ngms} λαμβάνω^{via1p} ἀλλά^c ὀ^{dams} πνεῦμα^{nans} ὀ^{dams} ἐκ^p ὀ^{dgms} θεός^{ngms} ἵνα^c οἶδω^{vixa1p}
 ὀ^{danp} ὑπό^p ὀ^{dgms} θεός^{ngms} χαρίζομαι^{vrapanp} ἐγώ^{trp-p}. **v.13** ὃς^{trarp} καί^c λαλέω^{vipa1p} οὐ^{xo}
 ἐν^p διδακτός^{admprn} ἀνθρώπινος^{agfns} σοφία^{ngfs} λόγος^{ndmp} ἀλλά^c ἐν^p διδακτός^{admprn} πνεῦμα^{ngms}
 ἄγιος^{agnsn} πνευματικὸς^{adnprn} πνευματικὸς^{aanpn} συγκρίνω^{vppanmp}. **v.14** ψυχικὸς^{amsn} δε^c
 ἀνθρώπος^{nnms} οὐ^{xo} δε^cχομαι^{vipn3s} ὀ^{danp} ὀ^{dgms} πνεῦμα^{ngms} ὀ^{dgms} θεός^{ngms} μωρία^{nnfs} γάρ^c
 αὐτός^{trpms} εἰμι^{vixp3s} καί^c οὐ^{xo} δύναμαι^{vinaa} γινώσκω^{vipn3s} ὅτι^c πνευματικῶς^{bo} ἀνακρίνω^{vipp3s}.
v.15 ὀ^{dnms} δε^c πνευματικὸς^{amsn} ἀνακρίνω^{vipa3s} μὲν^{xo} πᾶς^{aanpn} αὐτός^{trpms} δε^c ὑπό^p οὐδεὶς^{agmsn}
 ἀνακρίνω^{vipp3s}. **v.16** τίς^{rqnms} γάρ^c γινώσκω^{viaa3s} νοῦς^{nams} κύριος^{ngms} ὃς^{trrms} συμβιβάω^{vifa3s}
 αὐτός^{trpms} ἐγώ^{trp-p} δε^c νοῦς^{nams} Χριστός^{ngms} ἐγώ^{vipa1p}.

3 Καὶ ἐγώ, ἀδελφοί, οὐκ ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν ὡς πνευμα-
2 τικοῖς, ἀλλ' ὡς σαρκικοῖς, ὡς νηπίοις ἐν Χριστῷ. γάλα ὑμᾶς
ἐπότισα, καὶ οὐ βρῶμα, οὕπω γὰρ ἠδύνασθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν
3 δύνασθε, ἔτι γὰρ σαρκικοί ἐστε, ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις
καὶ διχοστασίαι, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε, καὶ κατὰ ἄνθρωπον περιπα-
4 τεῖτε· ὅταν γὰρ λέγη τις, Ἐγὼ μὲν εἰμι Παύλου, ἕτερος δέ, Ἐγὼ
5 Ἀπολλῶ, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε· τίς οὖν ἐστι Παῦλ'ος· τίς δέ Ἀπολ-
λῶς, ἀλλ' ἢ διάκονοι δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἐκάστω ὡς ὁ Κύριος
6 ἔδωκεν. ἐγὼ ἐφύτευσα, Ἀπολλῶς ἐπότισεν, ἀλλ' ὁ Θεὸς ἠΰξανεν.
7 ὥστε οὔτε ὁ φυτεύων ἐστί τι, οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων Θεός.
8 ὁ φυτεύων δὲ καὶ ὁ ποτίζων ἔν εισιν, ἕκαστος δὲ τὸν ἴδιον μισθὸν
9 λήφεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. Θεοῦ γὰρ ἔσμεν συνεργοί, Θεοῦ
10 γεώργιον, Θεοῦ οἰκοδομὴ ἐστε. Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν
δοθεῖσάν μοι, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων θεμέλιον τέθεικα, ἄλλος δὲ
11 ἐποικοδομεῖ. ἕκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ. θεμέλιον
γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰ-
12 ησοῦς ὁ Χριστός. εἰ δὲ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμέλιον τοῦτον
13 χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τιμίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, ἐκά-
στου τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται, ἢ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν
πυρὶ ἀποκαλύπτεται, καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι τὸ πῦρ
14 δοκιμάσει. εἴ τις τὸ ἔργον μένει ὁ ἐπιφοδομήσει, μισθὸν λή-

3. v.1 καί^c ἐγώ^{ρν-s} ἀδελφός^{nvmp} οὐ^{xo} δύναμαι^{viao1s} λαλέω^{vnaa} σύ^{rdp-d} ὡς^{bo} πνευματικός^{admnp}
ἀλλά^c ὡς^{bo} σαρκικός^{admnp} ὡς^{bo} νηπίος^{admnp} ἐν^p Χριστός^{ndms}. **v.2** γάλα^{nans} σύ^{rdp-a-p} ποτίζω^{viao1s}
καί^c οὐ^{xo} βρῶμα^{nans} οὕπω^{bo} γάρ^c δύναμαι^{viao1s} ἀλλά^c οὔτε^c ἔτι^{bo} νῦν^{bo} δύναμαι^{virn2p}
v.3 ἔτι^{bo} γάρ^c σαρκικός^{anmpn} εἰμι^{vix2p} ὅπου^{bo} γάρ^c ἐν^p σύ^{rdp-d} ζῆλος^{nans} καί^c ἔρις^{nmfs}
καί^c διχοστασίαι^{nmfp} οὐ^{xo} σαρκικός^{anmpn} εἰμι^{vix2p} καί^c κατὰ^p ἄνθρωπος^{nans} περιπατέω^{vira2p}
v.4 ὅταν^c γάρ^c λέγω^{vspa3s} τι-σρινις ἐγώ^{ρν-s} μὲν^{xo} εἰμι^{vix1s} Παῦλος^{ngms} ἕτερος^{anmsn} δέ^c ἐγώ^{ρν-s}
Ἀπολλῶς^{ngms} οὐ^{xo} σαρκικός^{anmpn} εἰμι^{vix2p}. **v.5** τίς^{qmns} οὖν^c εἰμι^{vix3s} Παῦλος^{nans}
τίς^{qmns} δέ^c Ἀπολλῶς^{nans} ἀλλά^c χῆος^{anmpn} διάκονος^{nmmp} διὰ^p ὅς^{trgmp} πιστεύω^{viao2p} καί^c ἕκαστος^{admnsn}
ὡς^{bo} ὁ^{dnms} κύριος^{nans} διδῶμι^{viao3s}. **v.6** ἐγώ^{ρν-s} φυτεύω^{viao1s} Ἀπολλῶς^{nans} ποτίζω^{viao3s}
ἀλλά^c ὁ^{dnms} θεός^{nans} αὐξάνω^{viao3s}. **v.7** ὥστε^c οὔτε^c ὁ^{dnms} φυτεύων^{vppanms} εἰμι^{vix3s} τι-
-σρινις οὔτε^c ὁ^{dnms} ποτίζων^{vppanms} ἀλλά^c ὁ^{dnms} αὐξάνων^{vppanms} θεός^{nans}. **v.8** ὁ^{dnms}
φυτεύων^{vppanms} δέ^c καί^c ὁ^{dnms} ποτίζων^{vppanms} εἰς^{nans} εἰμι^{vix3p} ἕκαστος^{anmsn} δέ^c ὁ^{dams} ἴδιος^{aamsn}
μισθός^{nans} λαμβάνω^{vifd3s} κατὰ^p ὁ^{dams} ἴδιος^{aamsn} κόπος^{nans}. **v.9** θεός^{ngms} γάρ^c εἰμι^{vix1p}
συνεργός^{anmpn} θεός^{ngms} γεώργιον^{nans} θεός^{ngms} οἰκοδομῆ^{nmfs} εἰμι^{vix2p}. **v.10** κατὰ^p
ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὁ^{dafs} διδῶμι^{vrapafs} ἐγώ^{rdp-s} ὡς^{bo} σοφός^{anmsn} ἀρχιτέκτων^{nans}
θεμέλιος^{nans} τιθημι^{vixa1s} ἄλλος^{anmsn} δέ^c ἐποικοδομῶ^{vira3s} ἕκαστος^{anmsn} δέ^c βλέπω^{vdpas} πῶς^{bo}
ἐποικοδομῶ^{vira3s}. **v.11** θεμέλιος^{nans} γάρ^c ἄλλος^{aamsn} οὐδεὶς^{anfsn} δύναμαι^{virn3s} τιθημι^{vnaa}
παρὰ^p ὁ^{dams} κείμενος^{vppanms} ὁ^{rdms} εἰμι^{vix3s} Ἰησοῦς^{nans} ὁ^{dnms} Χριστός^{nans}. **v.12** εἰ^{qo}
δέ^c τι-σρινις ἐποικοδομῶ^{vira3s} ἐπὶ^p ὁ^{dams} θεμέλιος^{nans} οὗτος^{rdams} χρυσός^{nans} ἄργυρος^{nans}
λίθος^{namp} τιμίος^{aampn} ξύλον^{namp} χόρτος^{nans} καλάμη^{nafs}. **v.13** ἕκαστος^{agsmn} ὁ^{dnms} ἔργον^{nans}
φανερός^{anmsn} γίνομαι^{vifd3s} ὁ^{dnfs} γάρ^c ἡμέρα^{nmfs} δηλώω^{vifa3s} ὅτι^c ἐν^p πῦρ^{ndns} ἀποκαλύπτω^{vipp3s}
καί^c ἕκαστος^{agsmn} ὁ^{dnms} ἔργον^{nans} ὁποῖος^{anmsn} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} πῦρ^{nans} δοκιμάζω^{vifa3s}.

ψεται. εἴ τις τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ 15
 σωθήσεται, οὕτω δὲ ὡς διὰ πυρός. Οὐκ οἶδατε ὅτι ναὸς Θεοῦ 16
 ἐστε, καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν· εἴ τις τὸν ναὸν τοῦ 17
 Θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦτον ὁ Θεός, ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιός 18
 ἐστιν, οἵτινές ἐστε ὑμεῖς. Μηδεὶς ἑαυτὸν ἔξαπατάτω, εἴ τις δοκεῖ 18
 σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένη- 19
 ται σοφός. ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ 19
 ἐστι. γέγραπται γάρ, Ὁ δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουρ- 20
 γίᾳ αὐτῶν. καὶ πάλιν, Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν 20
 σοφῶν, ὅτι εἰσὶ μάταιοι. ὥστε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις, 21
 πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστιν, εἴτε Παῦλος, εἴτε Ἀπολλῶς, εἴτε Κηφᾶς, 22
 εἴτε κόσμος, εἴτε ζωὴ, εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεσιῶτα, εἴτε μέλλοντα, 22
 πάντα ὑμῶν ἐστιν, ὑμεῖς δὲ Χριστοῦ, Χριστὸς δὲ Θεοῦ. 23

Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἀνθρώπος, ὡς ὑπηρέτας Χριστοῦ καὶ 4
 οἰκονόμους μυστηρίων Θεοῦ. ὁ δὲ λοιπὸν, ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκο- 2
 νόμοις, ἵνα πιστὸς τις εὑρεθῇ. ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλάχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ' 3
 ὑμῶν ἀνακριθῶ, ἢ ὑπὸ ἀνθρωπίνης ἡμέρας, ἀλλ' οὐδὲ ἑμαυτὸν 4
 ἀνακρίνω. οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ σύνοιδα, ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδι- 4
 καίωμαι, ὁ δὲ ἀνακρίνων με Κύριός ἐστιν. ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι 5
 κρίνετε, ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτὰ τοῦ σκό-
 τους, καὶ φανερώσει τὰς βουλὰς τῶν καρδιῶν, καὶ τότε ὁ ἔπαινος

v.14 εἰ^{qo} τι-οριγμς ὁ^{dnms} ἔργον^{nms} μένω^{vipa3s} ὅς^{trans} ἐποικοδομέω^{viaa3s} μισθός^{nams}
 λαμβάνω^{vifd3s}. **v.15** εἰ^{qo} τι-οριγμς ὁ^{dnms} ἔργον^{nms} κατακαίω^{vifp3s} ζημιόω^{vifp3s} αὐτός^{trans}
 δέ^c σόζω^{vifp3s} οὕτω^{bo} δέ^c ὡς^{bo} διὰ^p πυρ^{ngms}. **v.16** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ναὸς^{nms} θεός^{ngms}
 εἰμι^{vixp2p} καί^c ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οἰκέω^{vipa3s} ἐν^p σύ^{tpd-p}. **v.17** εἰ^{qo} τι-οριγμς
 ὁ^{dams} ναὸς^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} φθείρω^{vifa3s} φθείρω^{vifa3s} οὗτος^{rdams} ὁ^{dnms} θεός^{nms} ὁ^{dnms} γάρ^c
 ναὸς^{nms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἅγιος^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} ὅστις^{trans} εἰμι^{vixp2p} σύ^{trp-p}. **v.18** μηδεὶς^{anmsn}
 ἑαυτοῦ^{xams} ἔξαπατάω^{vdpa3s} εἰ^{qo} τι-οριγμς δοκέω^{vipa3s} σοφός^{nms} εἰμι^{vixp} ἐν^p σύ^{tpd-p} ἐν^p ὁ^{ddms}
 αἰὼν^{ndms} οὗτος^{rdms} μωρὸς^{anmsn} γίνομαι^{vdad3s} ἵνα^c γίνομαι^{vsad3s} σοφός^{anmsn}. **v.19** ὁ^{dnfs}
 γάρ^c σοφί^{nms} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdms} μωρία^{nms} παρὰ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} εἰμι^{vixp3s}
 γράφω^{vixp3s} γάρ^c ὁ^{dnms} δράσσομαι^{vrrnms} ὁ^{damp} σοφός^{aampn} ἐν^p ὁ^{ddfs} πανουργία^{ndfs} αὐτός^{trgmp}.
v.20 καί^c πάλιν^{bo} κύριος^{nms} γινώσκω^{vipa3s} ὁ^{damp} διαλογισμὸς^{namp} ὁ^{dgmp} σοφός^{agmpn} ὅτι^c
 εἰμι^{vixp3p} μάταιος^{anmpn}. **v.21** ὥστε^c μηδεὶς^{anmsn} καυχάομαι^{vdipn3s} ἐν^p ἀνθρώπος^{ndmp} πᾶς^{anmpn}
 γάρ^c σύ^{trp-p} εἰμι^{vixp3s}. **v.22** εἴτε^c Παῦλος^{nms} εἴτε^c Ἀπολλῶς^{nms} εἴτε^c Κηφᾶς^{nms} εἴτε^c
 κόσμος^{nms} εἴτε^c ζωὴ^{nms} εἴτε^c θάνατος^{nms} εἴτε^c ἐνίστημι^{vixanmp} εἴτε^c μέλλω^{vrranmp} πᾶς^{anmpn}
 σύ^{trp-p} εἰμι^{vixp3s}. **v.23** σύ^{trp-p} δέ^c Χριστός^{ngms} Χριστός^{nms} δέ^c θεός^{ngms}. **4. v.1** οὕτω^{bo}
 ἐγὼ^{trp-p} λογιζομαι^{vdipn3s} ἀνθρώπος^{nms} ὡς^{bo} ὑπηρέτης^{namp} Χριστός^{ngms} καί^c οἰκονόμος^{namp}
 μυστήριον^{ngmp} θεός^{ngms}. **v.2** ὅς^{trans} δέ^c λοιπός^{aansn} ζητέω^{vixp3s} ἐν^p ὁ^{ddmp} οἰκονόμος^{ndmp}
 ἵνα^c πιστός^{anmsn} τι-οριγμς εὐρίσκο^{vsap3s}. **v.3** ἐγὼ^{tpd-s} δέ^c εἰς^p ἐλάχιστος^{aansn} εἰμι^{vixp3s} ἵνα^c
 ὑπό^p σύ^{trp-p} ἀνακρίνω^{vsap1s} ἡ^{xo} ὑπό^p ἀνθρώπινος^{agfsn} ἡμέρα^{nfs} ἀλλά^c οὐδέ^{bo} ἑμαυτοῦ^{xams}
 ἀνακρίνω^{vipa1s}. **v.4** οὐδεὶς^{aansn} γάρ^c ἑμαυτοῦ^{xams} σύνοιδα^{vixa1s} ἀλλά^c οὐ^{xo} ἐν^p οὗτος^{rdms}
 δικαίως^{vixp1s} ὁ^{dnms} δέ^c ἀνακρίνω^{vrranms} ἐγὼ^{trp-p} κύριος^{nms} εἰμι^{vixp3s}.

6 γενήσεται ἐκάστω ἀπὸ τοῦ Θεοῦ. Ταῦτα δέ, ἀδελφοί, μετεσημάτιστα εἰς ἑμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶν δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μάθητε τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν, ἵνα μὴ εἷς ὑπὲρ τοῦ ἐνὸς φυσιοῦσθε
7 κατὰ τοῦ ἑτέρου. τίς γάρ σε διακρίνει· τί δὲ ἔχεις ὃ οὐκ ἔλαβες·
8 εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβὼν· ἤδη κεκοροεσμένοι ἐστέ, ἤδη ἐπλουτήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε, καὶ ὄφελόν γε
9 ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασιλεύσωμεν. δοκῶ γάρ ὅτι ὁ Θεὸς ἡμᾶς τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθανατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγέλοις, καὶ
10 ἀνθρώποις. ἡμεῖς μωροὶ διὰ Χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ, ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί, ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡμεῖς δὲ ἄτιμοι. ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶμεν, καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνητεύομεν, καὶ κολαφιζόμεθα, καὶ ἀστατοῦμεν. καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσὶ, λοιδορούμενοι εὐλογοῦμεν, δικώμενοι ἀνεχόμεθα, βλασφημούμενοι παρακαλοῦμεν, ὡς περικαθάραματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περίψημα, ἕως ἄρτι.
14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ
15 νουθετῶ. ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας, ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου
16 ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα. παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταὶ μου γίνεσθε.
17 διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὃς ἐστὶ τέκνον μου ἀγαπητὸν

v.5 ὅτε^c μὴ^{xo} πρό^p καιρός^{ngms} τι-οριανς κρίνω^{vdpa2p} ἕως^c ἄν^{xo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὄdnms κύριος^{nnms} ὅς^{rtnms} καί^c φωτιζῶ^{vifa3s} ὁdanp κρυπτὸς^{aanpn} ὁdgns σκότος^{ngns} καί^c φανερός^{vifa3s} ὁdair βουλή^{naip} ὁdgif καρδία^{ngfp} καί^c τότε^{bo} ὁdnms ἔπαινος^{ndms} γίνομαι^{vifa3s} ἕκατος^{adms} ἀπό^p ὁdgnms θεός^{ngms}. **v.6** οὗτος^{rdanp} δέ^c ἀδελφός^{nvmp} μετασηματιζῶ^{vial1s} εἰς^p ἑμαυτοῦ^{rxams} καί^c Ἀπολλῶς^{nams} διὰ^p σύ^{tpa-p} ἵνα^c ἐν^p ἐγῶ^{rpdp} μανθάνω^{vsaa2p} ὁdans μὴ^{xo} ὑπέρ^p ὅς^{rtrans} γράφω^{vixp3s} φρονέω^{vnpa} ἵνα^c μὴ^{xo} εἷς^{nnms} ὑπέρ^p ὁdgnms εἷς^{ngms} φυσιώω^{vspp2p} κατὰ^p ὁdgnms ἕτερος^{agmsn}. **v.7** τίς^{rqnms} γάρ^c σύ^{tpa-s} διακρίνω^{vipa3s} τίς^{rqnms} δέ^c ἔχω^{vipa2s} ὅς^{rtrans} οὐ^{xo} λαμβάνω^{viala2s} εἰ^{qo} δέ^c καί^c λαμβάνω^{viala2s} τίς^{rqnms} καυχάομαι^{vipn2s} ὡς^{bo} μὴ^{xo} λαμβάνω^{vpaanms}. **v.8** ἡ^{bo} κορέννυμι^{vpxrnpmp} εἰμὶ^{vixp2p} ἡ^{bo} πλουτέω^{viala2p} χωρὶς^{bo} ἐγῶ^{rpdp} βασιλεύω^{viala2p} καί^c ὄφελονⁱ γέ^{xo} βασιλεύω^{viala2p} ἵνα^c καί^c ἐγῶ^{rpnp} σύ^{rpdp} συμβασιλεύω^{vsaa1p}. **v.9** δοκέω^{vipa1s} γάρ^c ὅτι^c ὁdnms θεός^{nnms} ἐγῶ^{tpa-p} ὁdamp ἀπόστολος^{namp} ἔσοχος^{aampn} ἀποδεικνυμι^{viala3s} ὡς^{bo} ἐπιθανάτιος^{aampn} ὅτι^c θέατρον^{nnms} γίνομαι^{vialo1p} ὁddms κόσμος^{ndms} καί^c ἀγγελος^{ndmp} καί^c ἀνθρωπος^{ndmp}. **v.10** ἐγῶ^{rpnp} μωρός^{aampn} διὰ^p Χριστός^{nams} σύ^{rpnp} δέ^c φρόνιμος^{aampn} ἐν^p Χριστός^{ndms} ἐγῶ^{rpnp} ἀσθενής^{aampn} σύ^{rpnp} δέ^c ἰσχυρός^{aampn} σύ^{rpnp} ἐν^p ἔνδοξος^{aampn} ἐγῶ^{rpnp} δέ^c ἄτιμος^{aampn}. **v.11** ἄχρι^p ὁdgnms ἄρτι^{bo} ὥρα^{ngis} καί^c πεινάω^{vipa1p} καί^c διψῶ^{vsipa1p} καί^c γυμνητεύω^{vipa1p} καί^c κολαφιζῶ^{vipp1p} καί^c ἀστατέω^{vipa1p}. **v.12** καί^c κοπιῶ^{vipa1p} ἐργάζομαι^{vppnmp} ὁdair ἴδιος^{adfpn} χεῖρ^{ndfp} λοιδορέω^{vppnmp} εὐλογέω^{vipa1p} διώκω^{vppnmp} ἀνέχω^{vipn1p}. **v.13** βλασφημέω^{vppnmp} παρακαλέω^{vipa1p} ὡς^{bo} περικάθαρμα^{nnnp} ὁdgnms κόσμος^{ngms} γίνομαι^{vialo1p} πᾶς^{agpnp} περίψημα^{nnms} ἕως^c ἄρτι^{bo}. **v.14** οὐ^{xo} ἐντρέπω^{vppanms} σύ^{tpa-p} γράφω^{vipa1s} οὗτος^{rdanp} ἀλλά^c ὡς^{bo} τέκνον^{nnnp} ἐγῶ^{rpdp} ἀγαπητός^{aampn} νουθετῶ^{vipa1s}. **v.15** ἐάν^{qo} γάρ^c μυρίους^{aampn} παιδαγωγός^{namp} ἔχω^{vsaa2p} ἐν^p Χριστός^{ndms} ἀλλά^c οὐ^{xo} πολὺς^{aampn} πατήρ^{namp} ἐν^p γάρ^c Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} διὰ^p ὁdgnms εὐαγγέλιον^{ngns} ἐγῶ^{rpnp} σύ^{tpa-p} γεννάω^{viala1s}. **v.16** παρακαλέω^{vipa1s} οὖν^c σύ^{tpa-p} μιμητής^{nnmp} ἐγῶ^{rpdp} γίνομαι^{vdnp2p}.

καὶ πιστὸν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν
 Χριστῷ, καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω. ὡς μὴ 18
 ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς ἐφυσιώθησάν τινες. ἐλεύσομαι δὲ 19
 ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐάν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν
 λόγον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν. οὐ γὰρ ἐν λόγῳ 20
 ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀλλ' ἐν δυνάμει. τί θέλετε· ἐν ῥάβδῳ ἔλθω 21
 πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματι τε πραότητος·

Ἔσεται ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαύτη πορνεία, ἣτις 5
 οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὀνομάζεται, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς
 ἔχειν. καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπεν- 2
 θήσατε, ἵνα ἐξαρθῆ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσα.
 ἐγὼ μὲν γάρ ὡς ἀπὼν τῷ σώματι παρὼν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέ- 3
 κρικα ὡς παρὼν, τὸν οὕτω τοῦτο κατεργασάμενον, ἐν τῷ ὀνόματι 4
 τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐ-
 μοῦ πνεύματος σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
 παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα 5
 τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Οὐ καλὸν τὸ 6
 καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἶδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυ-
 μοῖ· ἐκκαθάρατε οὖν τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, 7
 καθὼς ἐστε ἄζυμοι. καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐθύθη
 Χριστός, ὥστε ἐορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ 8

v.17 διὰ^p οὗτος^{rdans} πέμπω^{v1aa1s} σύ^{tpd-p} Τιμόθεος^{nam} ὃς^{rtms} εἰμι^{v1px3s} τέκνον^{nnns} ἐγὼ^{rgp-s}
 ἀγαπητός^{aansn} καί^c πιστός^{aansn} ἐν^p κύριος^{ndms} ὃς^{rtms} σύ^{tpa-p} ἀναμνηστικὸς^{vifa3s} ὁ^{dafp}
 ὁδός^{nafp} ἐγὼ^{rgp-s} ὁ^{dafp} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} καθὼς^{bo} πανταχοῦ^{bo} ἐν^p πᾶσι^{adfsn} ἐκκλησίαις^{ndfs}
 διδάσκω^{v1pa1s}. **v.18** ὡς^{bo} ἡμῶ^{xo} ἐρχομαι^{vppngms} δέ^c ἐγὼ^{rgp-s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} φησὶ^{v1ap3p}
 τι-ορινημ. **v.19** ἐρχομαι^{v1fd1s} δέ^c ταχέως^{bo} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἐάν^{qo} ὁ^{dms} κύριος^{nnms} θέλω^{v1aa3s}
 καί^c γνώσκω^{v1fd1s} οὐ^{xo} ὁ^{dams} λόγος^{nam} ὁ^{dgm} φησὶ^{v1pxgm} ἀλλά^c ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs}.
v.20 οὐ^{xo} γάρ^c ἐν^p λόγος^{ndms} ὁ^{dms} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dms} θεός^{ngms} ἀλλά^c ἐν^p δύναμις^{ndfs}.
v.21 τίς^{rtans} θέλω^{v1pa2p} ἐν^p ῥάβδῳ^{ndfs} ἐρχομαι^{v1aa1s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἢ^{xo} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs}
 πνεῦμα^{ndms} τέ^{xo} πραΰτης^{ngfs}. **5. v.1** ὅλως^{bo} ἀκούω^{v1pp3s} ἐν^p σύ^{tpd-p} πορνεία^{nnfs} καί^c
 τοιοῦτος^{rdns} πορνεία^{nnfs} ὅστις^{rtms} οὐδὲ^{bo} ἐν^p ὁ^{dnp} ἔθνος^{ndnp} ὀνομάζω^{v1pp3s} ὥστε^c γυνή^{nafs}
 τι-οριαφς ὁ^{dms} πατήρ^{ngms} ἔχω^{v1pa}. **v.2** καί^c σύ^{trn-p} φησὶ^{v1pxnm} εἰμι^{v1px2p} καί^c
 οὐ^{xo} μᾶλλον^{bo} πενθέω^{v1aa2p} ἵνα^c ἐξαιρῶ^{v1ap3s} ἐκ^p μέσου^{agnsn} σύ^{trp-g} ὁ^{dms} ὁ^{dans} ἔργον^{nans}
 οὗτος^{rdans} ποιέω^{v1paans}. **v.3** ἐγὼ^{trn-s} μὲν^{xo} γάρ^c ὡς^{bo} ἀπειμῶ^{v1pxms} ὁ^{dms} σῶμα^{ndns}
 πάρεμι^{v1ppxms} δέ^c ὁ^{dms} πνεῦμα^{ndns} ἦδη^{bo} κρίνω^{v1a1s} ὡς^{bo} πάρεμι^{v1ppxms} ὁ^{dams} οὕτω^{bo}
 οὗτος^{rdans} κατεργάζομαι^{v1padams}. **v.4** ἐν^p ὁ^{dms} ὄνομα^{ndns} ὁ^{dms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rgp-p}
 Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} συνάγω^{v1paxp} σύ^{trp-p} καί^c ὁ^{dms} ἐμός^{rgp-s} πνεῦμα^{ngms} σὺν^p ὁ^{ddfs}
 δύναμις^{ndfs} ὁ^{dms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.5** παραδίδωμι^{v1naa} ὁ^{dams}
 τοιοῦτος^{rdams} ὁ^{dms} Σατανᾶς^{ndms} εἰς^p ὄλεθρος^{nam} ὁ^{dms} σὰρξ^{ngfs} ἵνα^c ὁ^{dms} πνεῦμα^{nnns}
 σῶζω^{v1sap3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.6** οὐ^{xo} καλός^{aansn} ὁ^{dms}
 καύχημα^{nnns} σύ^{trp-p} οὐ^{xo} οἶδα^{v1ax2p} ὅτι^c μικρός^{anfsn} ζύμη^{nnfs} ὅλος^{aansn} ὁ^{dams} φύραμα^{nans}
 ζυμώω^{v1pa3s}. **v.7** ἐκκαθαίρω^{v1aa2p} οὖν^c ὁ^{dams} παλαιός^{aansn} ζύμη^{nafs} ἵνα^c εἰμι^{v1px2p} νέος^{aansn}
 φύραμα^{nnns} καθὼς^{bo} εἰμι^{v1px2p} ἄζυμος^{anmpn} καί^c γάρ^c ὁ^{dms} πάσχα^{ta} ἐγὼ^{rgp-p} ὑπὲρ^p ἐγὼ^{rgp-p}
 θύω^{v1ap3s} Χριστός^{ngms}.

- κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας.
- 9, 10 Ἔγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, καὶ οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου ἢ τοῖς πλεονέκταις, ἢ ἄρπαξιν, ἢ εἰδωλολάτραις, ἐπεὶ ὀφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου
- 11 ἐξελθεῖν. νῦν δὲ ἔγραψα ὑμῖν μὴ συναναμίγνυσθαι, ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος ἦ πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης,
- 12 ἢ λοῖδορος, ἢ μέθυσος ἢ ἄρπαξ, τῷ τοιοῦτῳ μηδὲ συνεσθίειν. τί
- 13 γάρ μοι καὶ τοὺς ἔξω κρίνειν· οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμεῖς κρίνετε· τοὺς δὲ ἔξω ὁ Θεὸς κρινεῖ. καὶ ἔξαρεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.
- 6 Τολμᾷ τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ
- 2 τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἀγίων· οὐκ οἴδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινουσί· καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε
- 3 κριτηρίων ἐλαχίστων· οὐκ οἴδατε ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν· μήτι
- 4 γε βιωτικά· βιωτικά μὲν οὖν κριτήρια ἐάν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενη-
- 5 μένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε. πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. οὕτως οὐκ ἔστιν ἐν ὑμῖν σοφὸς οὐδὲ εἷς, ὃς δυνησεται δια-
- 6 κρῖναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελ-
- 7 φοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων· ἤδη μὲν οὖν ὅλως ἤττημα ἐν ὑμῖν ἔστιν, ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν. διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον
- 8 ἀδικεῖσθε· διὰ τί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε· ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε
- 9 καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ ταῦτ' ἀδελφούς. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ἄδικοι

v. 8 ὡστε^c εορτάζω^{vspa1p} μῆ^{xo} ἐν^p ζύμη^{ndfs} παλαιός^{adfsn} μηδέ^c ἐν^p ζύμη^{ndfs} κακία^{ngfs} καί^c πονηρία^{ngfs} ἀλλά^c ἐν^p ἀζύμος^{adnprn} εἰλικρινεία^{ngfs} καί^c ἀληθεία^{ngfs}. **v. 9** γράφω^{viala1s} σύ^{trp-d-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐπιστολῇ^{ndfs} μῆ^{xo} συναναμίγνυμι^{vnpnm} πόρνος^{ndmp}. **v. 10** καί^c οὐ^{xo} πάντως^{bo} ὁ^{ddmp} πόρνος^{ndmp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} ἢ^{xo} ὁ^{ddmp} πλεονέκτης^{ndmp} ἢ^{xo} ἄρπαξ^{admpn} ἢ^{xo} εἰδωλολάτρης^{ndmp} ἐπει^c ὀφείλω^{vipa2p} ἄρα^{xo} ἐκ^p ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἐξέρχομαι^{vnaa}. **v. 11** νυνί^{bo} δέ^c γράφω^{viala1s} σύ^{trp-d-p} μῆ^{xo} συναναμίγνυμι^{vnpnm} ἐάν^{qo} τι-σρινις ἀδελφός^{nnms} ὀνομαζώ^{vpprnm} εἰμι^{xo} πόρνος^{nnms} ἢ^{xo} πλεονέκτης^{nnms} ἢ^{xo} εἰδωλολάτρης^{nnms} ἢ^{xo} λοῖδορος^{anmsn} ἢ^{xo} μέθυσος^{nnms} ἢ^{xo} ἄρπαξ^{anmsn} ὁ^{ddms} τοιοῦτος^{rdms} μηδέ^c συνεσθίω^{vnpa}. **v. 12** τίς^{rqms} γάρ^c ἐγώ^{trp-d-s} καί^c ὁ^{damp} ἐξώ^{bo} κρίνω^{vnpa} οὐχί^{xo} ὁ^{damp} ἔσω^{bo} σύ^{trp-n-p} κρινώ^{vipa2p}. **v. 13** ὁ^{dams} θεός^{nnms} κρίνω^{vifa3s} καί^c ἐξαίρω^{vifa2p} ὁ^{dams} πονηρός^{anmsn} ἐκ^p σύ^{trp-g-p} αὐτός^{rgmp}. **6. v. 1** τολμᾷ^{vipa3s} τι-σρινις σύ^{trp-g-p} πρᾶγμα^{nans} ἔχω^{vppanms} πρὸς^p ὁ^{dams} ἕτερος^{aansn} κρίνω^{vnpn} ἐπὶ^p ὁ^{dgmp} ἄδικος^{agmpn} καί^c οὐχί^{xo} ἐπὶ^p ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmpn}. **v. 2** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὁ^{damp} ἅγιος^{anmpn} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} κρίνω^{vifa3p} καί^c εἰ^{qo} ἐν^p σύ^{trp-d-p} κρίνω^{vipp3s} ὁ^{dams} κόσμος^{nnms} ἀνάξιος^{anmpn} εἰμι^{vixp2p} κριτήριον^{ngpr} ἐλαχίστος^{agmpn}. **v. 3** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ἄγγελος^{namp} κρίνω^{vifa1p} μῆ^{xo} γε^{xo} βιωτικός^{aanpr}. **v. 4** βιωτικός^{aanpr} μὲν^{xo} οὖν^c κριτήριον^{namp} ἐάν^{qo} ἔχω^{vspa2p} ὁ^{damp} ἐξουθενέω^{vpxpamp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐκκλησίᾳ^{ndfs} οὗτος^{rdamp} καθίζω^{vipa2p}. **v. 5** πρὸς^p ἐντροπῇ^{nafs} σύ^{trp-d-p} λέγω^{vipa1s} οὗτω^{bo} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐν^p σύ^{trp-d-p} σοφός^{anmsn} οὐδέ^{bo} εἷς^{nnms} ὅς^{rtms} δύναμαι^{vifd3s} διακρίνω^{vnaa} ἀνὰ^p μέσος^{aansn} ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rgms}. **v. 6** ἀλλά^c ἀδελφός^{nnms} μετὰ^p ἀδελφός^{ngms} κρίνω^{vipp3s} καί^c οὗτος^{rdms} ἐπὶ^p ἄπιστος^{agmpn}. **v. 7** ἤδη^{bo} μὲν^{xo} οὖν^c ὅλως^{bo} ἤττημα^{nnms} ἐν^p σύ^{trp-d-p} εἰμι^{vixp3s} ὅτι^c κρίμα^{namp} ἔχω^{vipa2p} μετὰ^p ἑαυτοῦ^{rgmp} διὰ[&] τίς^{xo} οὐχί^{xo} μᾶλλον^{bo} ἀδικέω^{vipp2p} διὰ[&] τίς^{xo} οὐχί^{xo} μᾶλλον^{bo} ἀποστερέω^{vipp2p}. **v. 8** ἀλλά^c σύ^{trp-n-p} ἀδικέω^{vipa2p} καί^c ἀποστερέω^{vipa2p} καί^c οὗτος^{rdmp} ἀδελφός^{namp}.

βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι· μὴ πλανᾶσθε, οὔτε πόρνοι, οὔτε εἰδωλόατραι, οὔτε μοιχοὶ, οὔτε μαλακοὶ, οὔτε ἄρσενokoῖται, οὔτε κλέπται, οὔτε πλεονέκται, οὔτε μέθυσοι, οὐ λοῖδοροι, οὐχ ἄρπαγες, βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι. καὶ ταῦτα τινες ἦτε, ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε, ἀλλ' ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, καὶ ἐν τῷ Πνεύματι τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. Πάντα μοι ἕξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει, πάντα μοι ἕξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπὸ τινος. τὰ βρώματα τῆ κοιλία, καὶ ἡ κοιλία τοῖς βρώμασιν, ὁ δὲ Θεὸς καὶ ταύτην καὶ ταῦτα καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῆ πορνεία, ἀλλὰ τῷ Κυρίῳ, καὶ ὁ Κύριος τῷ σώματι, ὁ δὲ Θεὸς καὶ τὸν Κύριον ἡγείρει καὶ ἡμᾶς ἐξεγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. οὐκ οἴδατε ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστίν· ἄρας οὖν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ ποιήσω πόρνης μέλη· μὴ γένοιτο. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι ὁ κολλώμενος τῆ πόρνη ἐν σῶμά ἐστιν· Ἔσονται γάρ, φησίν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ὁ δὲ κολλώμενος τῷ Κυρίῳ ἐν πνευμᾷ ἐστι. φεύγετε τὴν πορνείαν. πᾶν ἁμάρτημα ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρωπος ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν, ὁ δὲ πορνεύων εἰς τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. ἢ οὐκ οἴδατε ὅτι τὸ σῶμα ὑμῶν ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν Ἁγίου Πνεύματος ἐστίν, οὗ ἔχετε ἀπὸ Θεοῦ· καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν, ἡγοράσθητε γὰρ τιμῆς, δοξάσατε δὴ τὸν Θεὸν ἐν τῷ σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ

v.9 ἡ^{xo} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ἀδικος^{anmpn} βασιλεία^{nafs} θεός^{ngms} οὐ^{xo} κληρονομέω^{vifa3p} μὴ^{xo} πλανᾶνω^{vdpp2p} οὔτε^c πόρνος^{nnmp} οὔτε^c εἰδωλόατρης^{nnmp} οὔτε^c μοιχός^{nnmp} οὔτε^c μαλακός^{anmpn} οὔτε^c ἄρσενokoῖτης^{nnmp}. **v.10** οὔτε^c κλέπτης^{nnmp} οὔτε^c πλεονεκτής^{nnmp} οὔτε^c μέθυσοος^{nnmp} οὐ^{xo} λοῖδορος^{anmpn} οὐ^{xo} ἄρπαξ^{zanmpn} βασιλεία^{nafs} θεός^{ngms} οὐ^{xo} κληρονομέω^{vifa3p}. **v.11** καί^c οὔτος^{rdnnp} τι-σρινμι εἰμι^{vlix2p} ἀλλά^c ἀπολούω^{viam2p} ἀλλά^c ἀγιάζω^{viap2p} ἀλλά^c δικαιοῶ^{viam2p} ἐν^p ὀνόματι^{ndns} ὀνόματι^{ndns} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c ἐν^p ὀνόματι^{ndns} πνεύματι^{ndns} ὀνόματι^{ndns} θεός^{ngms} ἐγὼ^{tpg-p}. **v.12** πᾶς^{anmpn} ἐγὼ^{tpd-s} ἕξεστι^{vipq3s} ἀλλά^c οὐ^{xo} πᾶς^{anmpn} συμφέρω^{vipa3s} πᾶς^{anmpn} ἐγὼ^{tpd-s} ἕξεστι^{vipq3s} ἀλλά^c οὐ^{xo} ἐγὼ^{tpn-s} ἐξουσιάζω^{vifp1s} ὑπὸ^p τι-σρινμης. **v.13** ὁ^{dnnp} βρωμα^{nnnp} ὁ^{ddfs} κοιλία^{ndfs} καί^c ὁ^{dnfs} κοιλία^{nnfs} ὁ^{ddnp} βρωμα^{ndnp} ὁ^{dnms} δέ^c θεός^{ngms} καί^c οὔτος^{rdafs} καί^c οὔτος^{rdanp} καταργέω^{vifa3s} ὁ^{dnms} δέ^c σῶμα^{nnms} οὐ^{xo} ὁ^{ddfs} πορνεία^{ndfs} ἀλλά^c ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} καί^c ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns}. **v.14** ὁ^{dnms} δέ^c θεός^{nnms} καί^c ὁ^{dams} κύριος^{namms} ἐγεῖρω^{viaa3s} καί^c ἐγὼ^{tpa-p} ἐξεγειρω^{vifa3s} διὰ^p ὁ^{dgrfs} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{trgms}. **v.15** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὁ^{dnnp} σῶμα^{nnnp} σύ^{trp-p} μέλος^{nnnp} Χριστός^{ngms} εἰμι^{vixp3s} αἶρω^{vpaanms} οὖν^c ὁ^{dnp} μέλος^{nanp} ὁ^{ddms} Χριστός^{ngms} ποιέω^{vsaal1s} πόρνη^{ngfs} μέλος^{nanp} μὴ^{xo} γίνομαι^{voad3s}. **v.16** ἡ^{xo} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὁ^{dnms} κολλάω^{vppnms} ὁ^{ddfs} πόρνη^{ndfs} εἰς^{nnms} σῶμα^{nnms} εἰμι^{vixp3s} εἰμι^{vix3p} γὰρ^c φημι^{vixp3s} ὁ^{dnmp} δύο^{tn} εἰς^p σὰρξ^{nafs} εἰς^{nafs}. **v.17** ὁ^{dnms} δέ^c κολλάω^{vppnms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} εἰς^{nnms} πνεύμα^{nnms} εἰμι^{vixp3s}. **v.18** φεύγω^{vdpa2p} ὁ^{dafs} πορνεία^{nafs} πᾶς^{anmsn} ἁμάρτημα^{nnms} ὅς^{trans} ἐάν^{qo} ποιέω^{vsaal3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκτὸς^{bo} ὁ^{dgnms} σῶμα^{ngms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} δέ^c πορνεύω^{vppanms} εἰς^p ὁ^{dans} ἴδιος^{aansn} σῶμα^{nans} ἁμαρτάνω^{vipa3s}. **v.19** ἡ^{xo} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὁ^{dnms} σῶμα^{nnms} σύ^{trp-p} ναός^{nnms} ὁ^{dgnms} ἐν^p σὺ^{trp-p} ἅγιος^{agnsn} πνεύμα^{ngns} εἰμι^{vixp3s} ὅς^{trngns} ἔχω^{vipa2p} ἀπὸ^p θεός^{ngms} καί^c οὐ^{xo} εἰμι^{vixp2p} ἑαυτοῦ^{txgmp}.

πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστι τοῦ Θεοῦ.

- 7 Περὶ δὲ ὧν ἐγράφατέ μοι, καλὸν ἀνθρώπῳ γυναικὸς μὴ ἄπτε-
 2 σθαι. διὰ δὲ τὰς πορνείας ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα ἐχέτω,
 3 καὶ ἐκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω. τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφει-
 4 λομένην εὐνοίαν ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρὶ. ἡ
 5 γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ὁ ἀνὴρ, ὁμοίως δὲ
 6 καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ἡ γυνή. μὴ
 7 ἀποστερεῖτε ἀλλήλους, εἰ μὴ τι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρὸν,
 8 ἵνα σχολάζητε τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ, καὶ πάλιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ
 9 συνέρχησθε, ἵνα μὴ πειράζη ὑμᾶς ὁ Σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν
 10 ὑμῶν. τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιταγὴν. θέλω
 11 γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι ὡς καὶ ἑμαυτόν, ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον
 12 χάρισμα ἔχει ἐκ Θεοῦ, ὁ μὲν οὕτως, ὁ δὲ οὕτως. Λέγω δὲ τοῖς
 13 ἀγάμοις καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἐστὶν ἐὰν μείνωσιν ὡς κἀ-
 9 γώ. εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεῦνται γαμησάτωσαν, κρεῖσσον γὰρ ἐστὶ
 10 γαμηῆσαι ἢ πυροῦσθαι. τοῖς δὲ γεγαμηκόσι παραγγέλλω, οὐκ
 11 ἐγὼ ἀλλ' ὁ Κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ χωρισθῆναι. ἐὰν
 12 δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω ἄγαμος, ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω, καὶ
 13 ἄνδρα γυναῖκα μὴ ἀφίεναι. τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέγω, οὐχ ὁ Κύ-
 13 ριος, εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει ἄπιστον, καὶ αὕτη συνευδοκεῖ
 13 οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ, μὴ ἀφίετω αὐτήν. καὶ γυνὴ ἣτις ἔχει ἄνδρα

v.20 ἀγοράζω^{viap2p} γάρ^c τιμῆ^{ngfs} δοξάζω^{vdaa2p} δὴ^{xo} ὁ^{dams} θεός^{nam} ἐν^p ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} σύ^{rpg-p} καί^c ἐν^p ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} σύ^{rpg-p} ὅ^{tdns}τις^{rtnnp} εἰμι^{viplx3s} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **7. v.1** περι^p δέ^c ὅ^{sgnp} γραφῶ^{viaa2p} ἐγὼ^{rpd-s} καλός^{annsn} ἀνθρώπος^{ndms} γυνή^{ngfs} μὴ^{xo} ἄπτε^{vtrmp}. **v.2** διὰ^p δέ^c ὁ^{dafp} πορνεία^{nafp} ἕκαστος^{anmsn} ἑαυτοῦ^{rxgms} γυνή^{nafs} ἔχω^{vdpas3s} καί^c ἕκαστος^{anfsn} ἰδίου^{aamsn} ἀνὴρ^{nam} ἔχω^{vdpas3s}. **v.3** ὁ^{ddfs} γυνή^{ndfs} ὁ^{dnms} ἀνὴρ^{nmms} ὁ^{dafs} ὀφείλω^{vpppafs} εὐνοία^{nafs} ἀποδιδῶμι^{vdpa3s} ὁμοίως^{bo} δέ^c καί^c ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ὁ^{ddms} ἀνὴρ^{ndms}. **v.4** ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs} ὁ^{dpns} ἴδιος^{agnsn} σῶμα^{ngns} οὐ^{xo} ἐξουσιάζω^{vipa3s} ἀλλά^c ὁ^{dnms} ἀνὴρ^{nmms} ὁμοίως^{bo} δέ^c καί^c ὁ^{dnms} ἀνὴρ^{nmms} ὁ^{dpns} ἴδιος^{agnsn} σῶμα^{ngns} οὐ^{xo} ἐξουσιάζω^{vipa3s} ἀλλά^c ὁ^{dnfs} γυνή^{nnfs}. **v.5** μὴ^{xo} ἀποστερέω^{vdpa2p} ἀλλήλων^{reamp} εἰ^{qo} μὴ^{xo} τὶς^{rigns} ἄνω^{ekp} σύμφωνος^{agnsn} πρὸς^p καιρός^{nam} ἵνα^c σχολάζω^{vspa2p} ὁ^{ddfs} νηστεία^{ndfs} καί^c ὁ^{ddfs} προσευχή^{ndfs} καί^c πάλιν^{bo} ἐπι^p ὁ^{dans} αὐτός^{rpan} συνέρχομαι^{vspn2p} ἵνα^c μὴ^{xo} πειράζω^{vspa3s} σύ^{rpa-p} ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nmms} διὰ^p ὁ^{dafs} ἀκρασία^{nafs} σύ^{rpg-p}. **v.6** οὕτως^{rdans} δέ^c λέγω^{vpa1s} κατὰ^p συγγνώμη^{nafs} οὐ^{xo} κατὰ^p ἐπιταγή^{nafs}. **v.7** θέλω^{vpa1s} γάρ^c πᾶς^{aampn} ἀνθρώπος^{nam} εἰμι^{viplx3s} ὡς^{bo} καί^c ἑμαυτοῦ^{rxams} ἀλλά^c ἕκαστος^{anmsn} ἴδιος^{aamsn} χάρισμα^{nans} ἔχω^{vpa3s} ἐκ^p θεός^{ngms} ὅ^{rtnms} μὲν^{xo} οὕτω^{bo} ὅ^{rtnms} δέ^c οὕτω^{bo}. **v.8** λέγω^{vpa1s} δέ^c ὁ^{ddmp} ἄγαμος^{ndmp} καί^c ὁ^{ddfp} χήρα^{ndfp} καλός^{annsn} αὐτός^{rpmp} εἰμι^{viplx3s} ἐάν^{qo} μὲν^v ὡς^{bo} κἀγώ^{rpn-s}. **v.9** εἰ^{qo} δέ^c οὐ^{xo} ἐγκρατεῦμαι^{vipn3p} γαμέω^{vdaa3p} κρεῖττων^{annsn} γάρ^c εἰμι^{viplx3s} γαμέω^{vnaa} ἢ^{xo} πυροῦ^{vnp}. **v.10** ὁ^{ddmp} δέ^c γαμέω^{vpxadm} παραγγέλλω^{vpa1s} οὐ^{xo} ἐγώ^{rpn-s} ἀλλά^c ὁ^{dnms} κύριος^{nmms} γυνή^{nafs} ἀπὸ^p ἀνὴρ^{ngms} μὴ^{xo} χωρίζω^{vnap}. **v.11** ἐάν^{qo} δέ^c καί^c χωρίζω^{vnap3s} μὲν^{vdpa3s} ἄγαμος^{nnfs} ἢ^{xo} ὁ^{ddms} ἀνὴρ^{ndms} καταλλάσσω^{vdap3s} καί^c ἀνὴρ^{nam} γυνή^{nafs} μὴ^{xo} ἀφίημι^{vnpa}. **v.12** ὁ^{ddmp} δέ^c λοιπός^{admpn} ἐγώ^{rpn-s} λέγω^{vpa1s} οὐ^{xo} ὁ^{dnms} κύριος^{nmms} εἰ^{qo} τι-
 -οριμς ἀδελφός^{nmms} γυνή^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ἄπιστος^{aafns} καί^c οὕτως^{rpnfs} συνευδοκέω^{vipa3s} οἰκέω^{vnpa}
 μετὰ^p αὐτός^{rpgms} μὴ^{xo} ἀφίημι^{vdpa3s} αὐτός^{rpafs}.

ἄπιστον, καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς, μὴ ἀφιέτω αὐ-
τόν. ἡγάσται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπιστος ἐν τῇ γυναικί, καὶ ἡγάσται 14
ἡ γυνὴ ἡ ἄπιστος ἐν τῷ ἀνδρί, ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν ἀκάθαρτά
ἐστι, νῦν δὲ ἅγια ἐστίν. εἰ δὲ ὁ ἄπιστος χωρίζεται, χωρίζεσθω, οὐ 15
δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις, ἐν δὲ εἰρήνῃ
κέκληκεν ἡμᾶς ὁ Θεός. τί γὰρ οἶδας, γύναι, εἰ τὸν ἄνδρα σώσεις· 16
ἢ τί οἶδας, ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα σώσεις· Εἰ μὴ ἐκάστω ὡς ἐμέ-
ρισεν ὁ Θεός, ἕκαστον ὡς κέκληκεν ὁ Κύριος, οὕτω περιπατεῖτω. 18
καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις διατάσσομαι. περιτετημη- 18
μένος τις ἐκλήθη· μὴ ἐπισπάσθω. ἐν ἀκροβυστία τις ἐκλήθη· μὴ
περιτεμενέσθω. ἡ περιτομὴ οὐδὲν ἐστίν, καὶ ἡ ἀκροβυστία οὐ- 19
δὲν ἐστίν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν Θεοῦ. ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει 20
ἢ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ μενέτω. δοῦλος ἐκλήθη· μὴ σοι μελέτω, 21
ἀλλ' εἰ καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆσαι. ὁ γὰρ 22
ἐν Κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος ἀπελεύθερος Κυρίου ἐστίν, ὁμοίως καὶ
ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς, δοῦλός ἐστι Χριστοῦ. τιμῆς ἠγοράσθητε, 23
μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, 24
ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ τῷ Θεῷ. Περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν 25
Κυρίου οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι ὡς ἡλεημένος ὑπὸ Κυρίου πι-
στός εἶναι. νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεσιῶσαν 26

v.13 καί^c γυνή^{nfns} ὅστις^{rnfs} ἔχω^{vpa3s} ἀνὴρ^{nam} ἄπιστος^{aamsn} καί^c αὐτὸς^{rnms} συνευδοκέω^{vpa3s}
οἰκέω^{vnpa} μετὰ^p αὐτὸς^{rgfs} μὴ^{xo} ἀφιημι^{vdpa3s} αὐτὸς^{rpams}. **v.14** ἀγιάζω^{vixp3s} γάρ^c ὁ^{dnms}
ἀνὴρ^{nmms} ὁ^{dnms} ἄπιστος^{amnsn} ἐν^p ὁ^{ddfs} γυνή^{nfds} καί^c ἀγιάζω^{vixp3s} ὁ^{dnfs} γυνή^{nfns} ὁ^{dnfs}
ἄπιστος^{anfsn} ἐν^p ὁ^{ddms} ἀνὴρ^{ndms} ἐπει^c ἄρα^{xo} ὁ^{ddnp} τέκνον^{vnnp} σύ^{rgp-p} ἀκάθαρτος^{annpn}
εἰμι^{vixp3s} νῦν^{bo} δέ^c ἅγιος^{annpn} εἰμι^{vixp3s}. **v.15** εἰ^{qo} δέ^c ὁ^{dnms} ἄπιστος^{amnsn} χωρίζω^{vixp3s}
χωρίζω^{vdp3s} οὐ^{xo} δοῦλός^{vixp3s} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nmms} ἢ^{xo} ὁ^{dnfs} ἀδελφὴ^{nfds} ἐν^p ὁ^{ddnp} τοιούτος^{rddnp}
ἐν^p δέ^c εἰρήνη^{ndfs} καλέω^{vixa3s} ἐγώ^{rga-p} ὁ^{dnms} θεός^{nmms}. **v.16** τίς^{rqans} γάρ^c οἶδα^{vixa2s}
γυνή^{nfds} εἰ^{qo} ὁ^{dams} ἀνὴρ^{nam} σφάζω^{vifa2s} ἢ^{xo} τίς^{rqans} οἶδα^{vixa2s} ἀνὴρ^{nmms} εἰ^{qo} ὁ^{dafs} γυνή^{nfds}
σφάζω^{vifa2s}. **v.17** εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἕκαστος^{admns} ὡς^{bo} μερίζω^{viaa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nmms} ἕκαστος^{aamsn}
ὡς^{bo} καλέω^{vixa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nmms} οὕτω^{bo} περιπατέω^{vdpa3s} καί^c οὕτω^{bo} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp}
πᾶς^{adfpn} διατάσσω^{vipm1s}. **v.18** περιτέμνω^{vpxpms} τι-οριμς καλέω^{vipap3s} μὴ^{xo} ἐπισπάσομαι^{vdpa3s}
ἐν^p ἀκροβυστία^{ndfs} τι-οριμς καλέω^{vipap3s} μὴ^{xo} περιτέμνω^{vdp3s}. **v.19** ὁ^{dnfs} περιτομή^{nfds}
οὐδεις^{amnsn} εἰμι^{vixp3s} καί^c ὁ^{dnfs} ἀκροβυστία^{nfds} οὐδεις^{amnsn} εἰμι^{vixp3s} ἀλλά^c τήρησις^{nfds}
ἐντολή^{ngfp} θεός^{ngms}. **v.20** ἕκαστος^{amnsn} ἐν^p ὁ^{ddfs} κλησις^{ndfs} ὅς^{rdfs} καλέω^{vipap3s} ἐν^p
οὔτος^{rdfs} μένω^{vdpa3s}. **v.21** δοῦλος^{nmms} καλέω^{vipap2s} μὴ^{xo} σύ^{rp-d-s} μέλει^{vdpa3s} ἀλλά^c εἰ^{qo}
καί^c δύναμαι^{vipn2s} ἐλεύθερος^{amnsn} γίνομαι^{vnad} μᾶλλον^{bo} χρᾶομαι^{vdad2s}. **v.22** ὁ^{dnms} γάρ^c
ἐν^p κύριος^{ndms} καλέω^{vrapnms} δοῦλος^{nmms} ἀπελεύθερος^{nmms} κύριος^{ngms} εἰμι^{vixp3s} ὁμοίως^{bo}
καί^c ὁ^{dnms} ἐλεύθερος^{amnsn} καλέω^{vrapnms} δοῦλος^{nmms} εἰμι^{vixp3s} Χριστός^{ngms}. **v.23** τιμῆ^{ngfs}
ἀγοράζω^{vipap2p} μὴ^{xo} γίνομαι^{vdnp2p} δοῦλος^{nmnp} ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.24** ἕκαστος^{amnsn} ἐν^p ὁ^{rnms}
καλέω^{vipap3s} ἀδελφός^{nmvp} ἐν^p οὔτος^{rddns} μένω^{vdpa3s} παρὰ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.25** περι^p δέ^c ὁ^{dqfp}
παρθένος^{ngfp} ἐπιταγή^{nafs} κύριος^{ngms} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1s} γνώμη^{nafs} δέ^c δίδωμι^{vipa1s} ὡς^{bo} ἐλέεω^{vpxnms}
ὑπὸ^p κύριος^{ngms} πιστός^{amnsn} εἰμι^{vixp3s}.

27 ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ τὸ οὕτως εἶναι. δέδεσαι γυναικί·
 28 μὴ ζῆτει λύσιν. λέλυσαι ἀπὸ γυναικός· μὴ ζῆτει γυναῖκα. ἐὰν δὲ
 καὶ γήμηξ, οὐχ ἤμαρτες, καὶ ἐὰν γήμη ἢ παρθένος, οὐχ ἤμαρτε.
 29 Θλίψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἔξουσιν οἱ τοιοῦτοι, ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι.
 30 τοῦτο δὲ φημι, ἀδελφοί, ὅτι ὁ καιρὸς συνεσταλμένος, τὸ λοιπὸν
 31 ἐστὶ ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας ὡς μὴ ἔχοντες ᾧσι, καὶ οἱ κλαί-
 οντες, ὡς μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες, καὶ
 32 οἱ ἀγοράζοντες, ὡς μὴ κατέχοντες, καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ
 τούτῳ, ὡς μὴ καταχρώμενοι, παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου
 33 τούτου. θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ
 34 τὰ τοῦ Κυρίου, πῶς ἀρέσει τῷ Κυρίῳ, ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ
 τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῇ γυναικί. μεμέρισται ἡ γυνὴ καὶ
 ἡ παρθένος. ἡ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ Κυρίου, ἵνα ἦ ἁγία καὶ
 σώματι καὶ πνεύματι, ἡ δὲ γαμήσασα μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου,
 35 πῶς ἀρέσει τῷ ἀνδρί. τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑμῶν αὐτῶν συμφέρον
 λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑμῶν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὐσχημον καὶ
 36 εὐπρόσεδρον τῷ Κυρίῳ ἀπερισπάστως. Εἰ δὲ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ
 τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ἦ ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ὀφεί-
 37 λει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιεῖτω, οὐχ ἁμαρτάνει, γαμεῖωσαν. ὅς
 δὲ ἔστηκεν ἐδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ, μὴ ἔχων ἀνάγκην, ἔξουσίαν δὲ
 ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ

v.26 νομιζῶ ^{vipa1s} οὐν^c οὐτος^{rdans} καλός^{aansn} ὑπάρχω^{vnpa} διὰ^p ὁ^{dafs} ἐνίστημι^{vpxaafs} ἀνάγκη^{nafs}
 ὅτι^c καλός^{ansn} ἀνθρώπος^{ndms} οὕτω^{bo} εἶμι^{vnpv}. **v.27** θέλω^{vixp2s} γυνή^{ndfs} μὴ^{xo} ζητέω^{vdpa2s}
 λύσις^{nafs} λύω^{vixp2s} ἀπὸ^p γυνῆ^{ngfs} μὴ^{xo} ζητέω^{vdpa2s} γυνή^{nafs}. **v.28** ἐάν^{qo} δέ^c καί^c γαμέω^{vsaa2s}
 οὐ^{xo} ἁμαρτάνω^{vaa2s} καί^c ἐάν^{qo} γαμέω^{vsaa3s} παρθένος^{ndms} οὐ^{xo} ἁμαρτάνω^{vaa3s} θλίψις^{nafs} δέ^c
 ὁ^{ddfs} σὰρξ^{ndfs} ἔχω^{vifa3p} ὁ^{dnmp} τοιοῦτος^{rdnmp} ἐγὼ^{trn-s} δέ^c σύ^{trp-g} φείδομαι^{vipn1s}. **v.29** οὗτος^{rdans}
 δέ^c φημι^{vixp1s} ἀδελφός^{nvmp} ὅτι^c ὁ^{dnms} καιρός^{nnms} συστέλλω^{vpxrnmis} ὁ^{dnms} λοιπός^{ansn} εἶμι^{vixp3s}
 ἵνα^c καί^c ὁ^{dnmp} ἔχω^{vppanmp} γυνή^{nafp} ὡς^{bo} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanmp} εἶμι^{vspx3p}. **v.30** καί^c ὁ^{dnmp}
 κλαίω^{vppanmp} ὡς^{bo} μὴ^{xo} κλαίω^{vppanmp} καί^c ὁ^{dnmp} χαίρω^{vppanmp} ὡς^{bo} μὴ^{xo} χαίρω^{vppanmp} καί^c
 ὁ^{dnmp} ἀγοράζω^{vppanmp} ὡς^{bo} μὴ^{xo} κατέχω^{vppanmp}. **v.31** καί^c ὁ^{dnmp} χρώμενος^{vppnmp} ὁ^{ddms}
 κόσμος^{ndms} οὗτος^{rdms} ὡς^{bo} μὴ^{xo} καταχρώμενος^{vppnmp} παράγω^{vipa3s} γὰρ^c ὁ^{dnms} σχῆμα^{nnms} ὁ^{dgms}
 κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms}. **v.32** θέλω^{vipa1s} δέ^c σύ^{trp-a} ἀμερίμνος^{aampn} εἶμι^{vnpv} ὁ^{dnms} ἄγαμος^{nnms}
 μεριμνάω^{vipa3s} ὁ^{damp} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} πῶς^{bo} ἀρέσκει^{vifa3s} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}. **v.33** ὁ^{dnms}
 δέ^c γαμέω^{vpaanms} μεριμνάω^{vipa3s} ὁ^{damp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} πῶς^{bo} ἀρέσκει^{vifa3s} ὁ^{ddfs} γυνή^{ndfs}.
v.34 μερίζω^{vixp3s} ὁ^{dnfs} γυνή^{ndfs} καί^c ὁ^{dnfs} παρθένος^{ndms} ὁ^{dnfs} ἄγαμος^{ndms} μεριμνάω^{vipa3s} ὁ^{damp}
 ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἵνα^c εἶμι^{vspx3s} ἅγιος^{ndms} καί^c σῶμα^{ndms} καί^c πνεῦμα^{ndms} δέ^c γαμέω^{vpaanfs}
 μεριμνάω^{vipa3s} ὁ^{damp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} πῶς^{bo} ἀρέσκει^{vifa3s} ὁ^{ddms} ἀνήρ^{ndms}. **v.35** οὗτος^{rdans}
 δέ^c πρὸς^p ὁ^{dans} σύ^{trp-g} αὐτός^{trpmp} συμφέρω^{vppaans} λέγω^{vipa1s} οὐ^{xo} ἵνα^c βρόχος^{namis} σύ^{trp-d}
 ἐπιβάλλω^{vsaa1s} ἀλλά^c πρὸς^p ὁ^{dans} εὐσχημῶν^{aansn} καί^c εὐπάρεδρος^{aansn} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}
 ἀπερισπάστως^{bo}. **v.36** εἴ^{qo} δέ^c τι^{-orinms} ἀσχημονέω^{vnpa} ἐπι^p ὁ^{dafs} παρθένος^{nafs} αὐτός^{trgms}
 νομίζω^{vipa3s} ἐάν^{qo} εἶμι^{vspx3s} ὑπέρακμος^{ansn} καί^c οὕτω^{bo} ὀφείλω^{vipa3s} γίνομαι^{vnpn} ὅς^{trans}
 θέλω^{vipa3s} ποιέω^{vdpa3s} οὐ^{xo} ἁμαρτάνω^{vipa3s} γαμέω^{vdpa3p}.

αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ, ὥστε καὶ ὁ 38
 ἐγκαμίζων καλῶς ποιεῖ, ὁ δὲ μὴ ἐγκαμίζων κρεῖσσον ποιεῖ. Γυνή 39
 δέδεται νόμῳ ἐφ' ὅσον χρόνον ζῆ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐὰν δὲ κοιμηθῆ ὁ
 ἀνὴρ αὐτῆς, ἔλευθέρα ἐστὶν ᾧ θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν Κυρίῳ.
 μακαριωτέρα δὲ ἐστὶν ἐὰν οὕτως μείνη, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην, 40
 δοκῶ δὲ κάγῳ Πνεῦμα Θεοῦ ἔχειν.

Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι πάντες γνῶσιν ἔχομεν. 8
 ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ. εἴ δὲ τις δοκεῖ εἰδέναι 2
 τι, οὐδέπω οὐδὲν ἔγνωκε καθὼς δεῖ γνῶναι, εἰ δὲ τις ἀγαπᾷ τὸν 3
 Θεόν, οὕτως ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. περὶ τῆς βρώσεως οὖν τῶν εἰ- 4
 δωλοθύτων, οἶδαμεν ὅτι οὐδὲν εἶδωλον ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς
 Θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἴς, καὶ γὰρ εἶπερ εἰσὶ λεγόμενοι θεοὶ, εἴτε 5
 ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς, ὥσπερ εἰσὶ θεοὶ πολλοὶ, καὶ κύριοι
 πολλοὶ, ἀλλ' ἡμῖν εἴς Θεὸς ὁ πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς 6
 αὐτόν, καὶ εἴς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς
 δι' αὐτοῦ. ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις, τινὲς δὲ τῆ συνειδήσει 7
 τοῦ εἰδώλου ἕως ἄρτι ὡς εἰδωλόθυτον ἐσθίουσι, καὶ ἡ συνείδησις
 αὐτῶν ἀσθενῆς οὕσα μολύνεται. βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησιν 8
 τῷ Θεῷ, οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν, περισσεύομεν, οὔτε ἐὰν μὴ φά-
 γωμεν, ὑστερούμεθα. βλέπετε δὲ μήπως ἡ ἕξουσία ὑμῶν αὕτη 9

v.37 ὅς^{rnms} δέ^c ἴσημι^{vīa3s} ἐδραῖος^{anmsn} ἐν^p ὀδῶς^{ddfs} καρδία^{ndfs} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanms} ἀνάγκη^{nafs}
 ἕξουσία^{nafs} δέ^c ἔχω^{vpa3s} περὶ^p ὀδῶς^{agnsn} ἴδιος^{ngns} θέλημα^{ngns} καί^c οὕτως^{rdans} κρῖνω^{vīa3s}
 ἐν^p ὀδῶς^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rgms} ὀδῶς^{agnsn} τηρέω^{vnpa} ὀδῶς^{dafs} ἑαυτοῦ^{rgms} παρθένος^{nafs} καλῶς^{bo}
 ποιέω^{vpa3s}. **v.38** ὥστε^c καί^c ὀδῶς^{agnsn} γαμίζω^{vppanms} καλῶς^{bo} ποιέω^{vpa3s} ὀδῶς^{agnsn} δέ^c μὴ^{xo}
 γαμίζω^{vppanms} κρεῖττων^{nansn} ποιέω^{vpa3s}. **v.39** γυνή^{nafs} δέω^{vixp3s} νόμος^{ndms} ἐπί^p ὅσος^{rcams}
 χρόνος^{nams} ζάω^{vpa3s} ὀδῶς^{agnsn} ἀνὴρ^{nms} αὐτός^{rgfs} ἐάν^{qo} δέ^c κοιμάομαι^{vsap3s} ὀδῶς^{agnsn} ἀνὴρ^{nms}
 αὐτός^{rgfs} ἔλευθερος^{anfsn} εἶμι^{vixp3s} ὄς^{rrdms} θέλω^{vpa3s} γαμέω^{vnap} μόνος^{bo} ἐν^p κύριος^{ndms}.
v.40 μακαρισμός^{anfsnc} δέ^c εἶμι^{vixp3s} ἐάν^{qo} οὕτω^{bo} μένω^{vsaa3s} κατὰ^p ὀδῶς^{dafs} ἐμός^{rsafs} γνώμη^{nafs}
 δοκέω^{vpa1s} δέ^c κάγῳ^{rpn-s} πνεῦμα^{nans} θεός^{ngms} ἔχω^{vnpa}. **8. v.1** περὶ^p δέ^c ὀδῶς^{agnsn}
 εἰδωλόθυτος^{agnp} οἶδα^{vīa1p} ὅτι^c πᾶς^{anmpn} γνῶσις^{nafs} ἔχω^{vpa1p} ὀδῶς^{dafs} γνῶσις^{nafs} φυσιώω^{vpa3s}
 ὀδῶς^{dafs} δέ^c ἀγάπη^{nafs} οἰκοδομέω^{vpa3s}. **v.2** εἰ^{qo} δέ^c τι-σινις^{agnsn} δοκέω^{vpa3s} οἶδα^{vīa1p} τι-σινις^{agnsn}
 οὐδέπω^{bo} οὐδεὶς^{aanmsn} γινώσκω^{vīa3s} καθὼς^{bo} δεῖ^{vīpq3s} γινώσκω^{vīa1p}. **v.3** εἰ^{qo} δέ^c τι-σινις^{agnsn}
 ἀγαπάω^{vpa3s} ὀδῶς^{dafs} θεός^{nams} οὕτως^{rdms} γινώσκω^{vixp3s} ὑπό^p αὐτός^{rgms}. **v.4** περὶ^p ὀδῶς^{agnsn}
 βρῶσις^{ngfs} οὖν^c ὀδῶς^{agnsn} εἰδωλόθυτος^{agnp} οἶδα^{vīa1p} ὅτι^c οὐδεὶς^{aanmsn} εἰδωλον^{nms} ἐν^p κόσμος^{ndms}
 καί^c ὅτι^c οὐδεὶς^{anfsn} θεός^{nms} ἕτερος^{aanmsn} εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἴς^{nms}. **v.5** καί^c γὰρ^c εἶπερ^{qo} εἶμι^{vixp3p} θεός^{ngms}
 λέγω^{vppnmp} θεός^{nmp} εἴτε^c ἐν^p οὐρανός^{ndms} εἴτε^c ἐπί^p ὀδῶς^{dafs} γῆ^{ngfs} ὥσπερ^{bo} εἶμι^{vixp3p} θεός^{ngms}
 πολὺς^{anmpn} καί^c κύριος^{nmp} πολὺς^{anmpn}. **v.6** ἀλλά^c ἐγώ^{rpdp} εἴς^{nms} θεός^{nms} ὀδῶς^{dafs}
 πατήρ^{nms} ἐκ^p ὅς^{rgms} ὀδῶς^{agnsn} πατὴρ^{anmpn} καί^c ἐγώ^{rpdp} εἰς^p αὐτός^{rgms} καί^c εἴς^{nms} κύριος^{nms}
 Ἰησοῦς^{nms} Χριστός^{nms} διὰ^p ὅς^{rgms} ὀδῶς^{agnsn} πατὴρ^{anmpn} καί^c ἐγώ^{rpdp} διὰ^p αὐτός^{rgms}. **v.7** ἀλλά^c
 οὐ^{xo} ἐν^p πᾶς^{admpn} ὀδῶς^{dafs} γνῶσις^{nafs} τι-σινις^{agnsn} δεῖ^c ὀδῶς^{agnsn} συνειδησις^{ndfs} ὀδῶς^{dafs} εἰδωλον^{ngns} ἕως^c ἄρτι^{bo}
 ὡς^{bo} εἰδωλόθυτος^{aanmsn} ἐσθίω^{vpa3p} καί^c ὀδῶς^{dafs} συνειδησις^{nafs} αὐτός^{rgmp} ἀσθενής^{anfsn} εἶμι^{vixp3s}
 μολύνω^{vixp3s}. **v.8** βρῶμα^{nms} δέ^c ἐγώ^{rpdp} οὐ^{xo} παρίστημι^{vpa3s} ὀδῶς^{dafs} θεός^{ndms} οὔτε^c γὰρ^c
 ἐάν^{qo} ἐσθίω^{vsaa1p} περισσεύω^{vpa1p} οὔτε^c ἐάν^{qo} μὴ^{xo} ἐσθίω^{vsaa1p} ὑστερέω^{vixp1p}.

- 10 πρόσκομμα γένηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. ἐάν γάρ τις ἴδῃ σέ τὸν ἔ-
 χοντα γνῶσιν ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον, οὐχὶ ἢ συνειδησις αὐτοῦ
 ἀσθενοῦς ὄντος οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν·
 11 καὶ ἀπολείται ὁ ἀσθενῶν ἀδελφὸς ἐπὶ τῇ σῆ γνώσει, δι' ὃν Χρι-
 12 στὸς ἀπέθανεν· οὕτως δὲ ἁμαρτάνοντες εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ
 τύπνοντες αὐτῶν τὴν συνειδησιν ἀσθενοῦσαν, εἰς Χριστὸν ἁμαρ-
 13 τάνετε. διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ
 φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.
- 9 Οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος· οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος· οὐχὶ Ἰησοῦν Χρι-
 στὸν τὸν Κύριον ἡμῶν ἐώρακα· οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν
 2 Κυρίῳ· εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστολος, ἀλλὰ γε ὑμῖν εἰμι, ἢ γὰρ
 3 σφραγίς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ. ἡ ἐμὴ ἀπο-
 4 λογία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσί αὕτη ἐστι. μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν
 5 φαγεῖν καὶ πιεῖν. μὴ οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα πε-
 ριάγειν, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου,
 6 καὶ Κηφᾶς· ἢ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ
 7 μὴ ἐργάζεσθαι· τίς στρατεύεται ἰδίῳ ὀφωνίῳ ποτέ· τίς φυτεύει
 ἀμπελῶνα, καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει· ἢ τίς ποιμαίνει
 8 ποιμνὴν, καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος τῆς ποιμνῆς οὐκ ἐσθίει· μὴ κατὰ
 9 ἄνθρωπον ταῦτα λαλῶ· ἢ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει· ἐν γὰρ
 τῷ Μωσέως νόμῳ γέγραπται, Οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλωῶντα. μὴ τῶν

v.9 βλέπω^{vdpα2p} δέ^c μὴ&πῶς^c ὁ^{dnfs} ἐξουσία^{nnfs} σύ^{rgp-p} οὗτος^{rdnfs} πρόσκομμα^{nnns} γίνομαι^{vsad3s}
 ὁ^{ddmp} ἀσθενέω^{vppadmp}. **v.10** ἐάν^{qo} γάρ^c τι-σρινμς ὁράω^{vsaas3s} συ^{rpa-s} ὁ^{dams} ἔχω^{vppaams}
 γνώσις^{naifs} ἐν^p εἰδωλείῳ^{ndns} κατακείμεναι^{vppnams} οὐχί^{xo} ὁ^{dnfs} συνειδησις^{nnfs} αὐτός^{rgms}
 ἀσθενήσ^{agmsn} εἰμὶ^{vppxgms} οἰκοδομῶ^{vfp3s} εἰς^p ὁ^{dams} ὁ^{dnp} εἰδωλόθυτος^{anpnp} ἐσθίω^{vnpa}.
v.11 καί^c ἀπόλλυμι^{vfm3s} ὁ^{dnms} ἀσθενέω^{vppanms} ἀδελφός^{nnms} ἐπι^p ὁ^{ddfs} σός^{rsdfs} γνῶσις^{ndfs}
 διὰ^p ὅς^{trams} Χριστός^{nnms} ἀποθνήσκω^{viaa3s}. **v.12** οὕτω^{bo} δέ^c ἁμαρτάνω^{vppanmp} εἰς^p ὁ^{damp}
 ἀδελφός^{namp} καί^c τύπω^{vppanmp} αὐτός^{rgmp} ὁ^{dafs} συνειδησις^{naifs} ἀσθενέω^{vppaafs} εἰς^p Χριστός^{nams}
 ἁμαρτάνω^{vpa2p}. **v.13** διόπερ^c εἰ^{qo} βρῶμα^{nnms} σκανδαλίξω^{vpa3s} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} ἐγὼ^{rgp-s}
 οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἐσθίω^{vsaals} κρέας^{namp} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nams} ἵνα^c μὴ^{xo} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} ἐγὼ^{rgp-s}
 σκανδαλίξω^{vsaals}. **9. v.1** οὐ^{xo} εἰμὶ^{vpx1s} ἀπόστολος^{nnms} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vpx1s} ἐλεύθερος^{anmsn} οὐχί^{xo}
 Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐγὼ^{rgp-p} ὁράω^{vixals} οὐ^{xo} ὁ^{dnms} ἔργον^{nnms} ἐγὼ^{rgp-s}
 σύ^{rpn-p} εἰμὶ^{vpx2p} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.2** εἰ^{qo} ἄλλος^{admpn} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vpx1s} ἀπόστολος^{nnms} ἀλλά^c
 γε^{xo} σύ^{rpd-p} εἰμὶ^{vpx1s} ὁ^{dnfs} γάρ^c σφραγίς^{nnfs} ὁ^{dgrfs} ἐμός^{rsgrfs} ἀποστολή^{ngfs} σύ^{rpn-p} εἰμὶ^{vpx2p} ἐν^p
 κύριος^{ndms}. **v.3** ὁ^{dnfs} ἐμός^{rsnfs} ἀπολογία^{nnfs} ὁ^{ddmp} ἐγὼ^{rpa-s} ἀνακρίνω^{vppadmp} οὗτος^{rdnfs}
 εἰμὶ^{vpx3s}. **v.4** μὴ^{xo} οὐ^{xo} ἔχω^{vpa1p} ἐξουσία^{naifs} ἐσθίω^{vnaa} καί^c πίνω^{vnaa}. **v.5** μὴ^{xo}
 οὐ^{xo} ἔχω^{vpa1p} ἐξουσία^{naifs} ἀδελφῆ^{naifs} γυνῆ^{naifs} περιάγω^{vnpa} ὡς^{bo} καί^c ὁ^{dnmp} λοιπός^{anmpn}
 ἀπόστολος^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} ὁ^{dgrms} κύριος^{ngms} καί^c Κηφᾶς^{nnms}. **v.6** ἢ^{xo}
 μόνος^{anmsn} ἐγὼ^{rpn-s} καί^c Βαρναβᾶς^{nnms} οὐ^{xo} ἔχω^{vpa1p} ἐξουσία^{naifs} ὁ^{dgrms} μὴ^{xo} ἐργάζομαι^{vnpn}.
v.7 τίς^{rgnms} στρατεύω^{vpm3s} ἴδιος^{admpn} ὀφωνιον^{vndp} ποτε^{xo} τίς^{rgnms} φυτεύω^{vpa3s} ἀμπελών^{nams}
 καί^c ἐκ^p ὁ^{dgrms} καρπός^{ngms} αὐτός^{rgms} οὐ^{xo} ἐσθίω^{vpa3s} ἢ^{xo} τίς^{rgnms} ποιμαίνει^{vpa3s} ποιμνῆ^{naifs}
 καί^c ἐκ^p ὁ^{dgrms} γάλα^{ngms} ὁ^{dgrfs} ἐμός^{ngfs} οὐ^{xo} ἐσθίω^{vpa3s}. **v.8** μὴ^{xo} κατὰ^p ἄνθρωπος^{nams}
 οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vpa1s} ἢ^{xo} οὐχί^{xo} καί^c ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} οὗτος^{rdanp} λέγω^{vpa3s}.

βοῶν μέλει τῷ Θεῷ· ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει· δι' ἡμᾶς γάρ ἐ- 10
 γράφη, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι ὀφείλει ὁ ἀροτριῶν ἀροτριαῶν, καὶ ὁ ἄλοῶν 11
 τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετέχειν ἐπ' ἐλπίδι. εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευ- 11
 ματικά ἐσπείραμεν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικά θερίσομεν· 12
 εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς· ἄλλ' 12
 οὐκ ἐχρησάμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγομεν, ἵνα μὴ 13
 ἐγκοπήν τινα δῶμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. οὐκ οἶδατε ὅτι 13
 οἱ τὰ ἱερά ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστη- 14
 ρίῳ προσεδρεύοντες τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται· οὕτω καὶ ὁ 14
 Κύριος διέταξε τοῖς τῷ εὐαγγελίῳ καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγ- 15
 γελίου ζῆν. ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην τούτων, οὐκ ἔγραψα δὲ 15
 ταῦτα ἵνα οὕτω γένηται ἐν ἐμοί, καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθα- 16
 νεῖν, ἢ τὸ καύχημά μου ἵνα τις κενώσῃ. ἐάν γάρ εὐαγγελίζωμαι, 16
 οὐκ ἔστι μοι καύχημα, ἀνάγκη γάρ μοι ἐπίκειται, οὐαὶ δέ μοί 17
 ἐστιν, ἐάν μὴ εὐαγγελίζωμαι. εἰ γάρ ἐκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν 17
 ἔχω, εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. τίς οὖν μοί ἐστιν ὁ 18
 μισθός· ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ 18
 Χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρήσασθαι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγ- 19
 γελίῳ. ἐλεύθερος γάρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἑμαυτὸν ἐδούλωσα, 19
 ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω. καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰ- 20
 ουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω, τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον,

v.9 ἐν^p γάρ^c ὀδδms Μωϋση^sngms νόμος^sndms γράφω^{vixp3s} οὐ^{xo} φημί^ovifa2s βοῶ^{ns} ἀλοάω^{vppaams} μὴ^{xo} ὀδgm^p βοῶ^{ns}ngm^p μέλει^{vixp3s} ὀδδms θεός^sndms. **v.10** ἢ^{xo} διὰ^p ἐγὼ^{vpa-p} πάντως^{bo} λέγω^{vipa3s} διὰ^p ἐγὼ^{vpa-p} γάρ^c γράφω^{vixp3s} ὅτι^c ἐπί^p ἐλπίς^{ndfs} ὀφείλω^{vipa3s} ὀδδms ἀροτριαῶ^{vppanms} ἀροτριαῶ^{vnpa} καί^c ὀδδms ἀλοάω^{vppanms} ὀδgfs ἐλπίς^{ngfs} αὐτός^{vrgms} μετέχω^{vnpa} ἐπί^p ἐλπίς^{ndfs}. **v.11** εἰ^{qo} ἐγὼ^{vnp-p} σύ^{vrd-p} ὀdanp πνευματικός^{aanpn} σπειρώ^{vialp} μέγας^{annsn} εἰ^{qo} ἐγὼ^{vnp-p} σύ^{vrg-p} ὀdanp σαρκικός^{aanpn} θερίζω^{vifa1p}. **v.12** εἰ^{qo} ἄλλος^{anmpn} ὀdgs ἐξουσία^{ngfs} σύ^{vrg-p} μετέχω^{vipa3p} οὐ^{xo} μᾶλλον^{bo} ἐγὼ^{vnp-p} ἀλλά^c οὐ^{xo} χράσομαι^{vialp} ὀddfis ἐξουσία^{ndfs} οὕτως^{rddfs} ἀλλά^c πᾶς^{aanpn} στέγο^{vnpa} ἵνα^c μὴ^{xo} ἐγκοπή^{nafs} τι-οριαφς διδῶμι^{vsaalp} ὀδδms εὐαγγέλιον^{ndns} ὀdems Χριστός^{ngms}. **v.13** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὀdmp ὀdanp ἱερὸν^{aanpn} ἐργάζομαι^{vppnmp} ἐκ^p ὀdems ἱερὸν^{ngns} ἐσθίω^{vipa3p} ὀdmp ὀdms θυσιαστήριον^{ndns} προσεδρεύω^{vppanmp} ὀdms θυσιαστήριον^{ndns} συμμερίζω^{vipn3p}. **v.14** οὕτω^{bo} καί^c ὀδδms κύριος^{nnms} διατάσσω^{viaa3s} ὀdmp ὀdms εὐαγγέλιον^{nans} καταγγέλλω^{vppadmp} ἐκ^p ὀdems εὐαγγέλιον^{ngns} ζῶω^{vnpa}. **v.15** ἐγὼ^{vnp-s} δε^c οὐδέις^{adnsn} χράσομαι^{vial1s} οὕτως^{rdsn} οὐ^{xo} γράφω^{vixp3s} δε^c οὕτως^{vpa} ἵνα^c οὕτω^{bo} γίνομαι^{vsa3s} ἐν^p ἐγὼ^{vrd-s} καλός^{annsn} γάρ^c ἐγὼ^{vrd-s} μᾶλλον^{bo} ἀποθνήσκω^{vnaa} ἢ^{xo} ὀdms καύχημα^{nans} ἐγὼ^{vrg-s} ἵνα^c τίς^{rinms} κενός^{vsaas3s}. **v.16** ἐάν^{qo} γάρ^c εὐαγγελίζω^{vspmls} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐγὼ^{vrd-s} καύχημα^{nans} ἀνάγκη^{nnfs} γάρ^c ἐγὼ^{vrd-s} ἐπίκειμαι^{vipn3s} οὐαὶⁱ δε^c ἐγὼ^{vrd-s} εἰμι^{vixp3s} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} εὐαγγελίζω^{vspmls}. **v.17** εἰ^{qo} γάρ^c ἐκὼν^{anmsn} οὕτως^{rdsns} πράσσω^{vipals} μισθός^{nams} ἔχω^{vipals} εἰ^{qo} δε^c ἄκων^{anmsn} οἰκονομία^{nafs} πιστεύω^{vixp1s}. **v.18** τίς^{vrgms} οὖν^c ἐγὼ^{vrd-s} εἰμι^{vixp3s} ὀδδms μισθός^{nams} ἵνα^c εὐαγγελίζω^{vppnms} ἀδάπανον^{aanpn} τίθημι^{vsaals} ὀdms εὐαγγέλιον^{nans} ὀdems Χριστός^{ngms} εἰς^p ὀdms μὴ^{xo} καταχράσομαι^{vnaa} ὀddfis ἐξουσία^{ndfs} ἐγὼ^{vrg-s} ἐν^p ὀdms εὐαγγέλιον^{ndns}. **v.19** ἐλεύθερος^{anmsn} γάρ^c εἰμι^{vppxms} ἐκ^p πᾶς^{agmpn} πᾶς^{admpn} ἑμαυτοῦ^{vrxams} δουλόω^{vial1s} ἵνα^c ὀdamp πολὺς^{aampc} κερδαίνω^{vsaals}.

- 21 ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω, τοῖς ἀνόμοις ὡς ἄνομος, μὴ ὦν
 22 ἄνομος θεῶ ἀλλ' ἔννομος Χριστῶ, ἵνα κερδήσω ἀνόμους. ἐγενό-
 μην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω τοῖς
 23 πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώσω. τοῦτο δὲ ποιῶ
 24 διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι. οὐκ οἶδατε
 25 ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες πάντες μὲν τρέχουσιν, εἷς δὲ λαμβάνει
 τὸ βραβεῖον· οὕτω τρέχετε, ἵνα καταλάβητε. πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμε-
 26 λᾶθωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρτον. ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω ὡς οὐκ ἄ-
 27 δήλως, οὕτω πυκτεύω ὡς οὐκ ἄερα δέρων, ἀλλ' ὑπωπιάζω μου τὸ
 σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μήπως, ἄλλοις κηρύξας αὐτὸς ἀδόκιμος
 γένωμαι.
- 10 Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάν-
 τες ὑπὸ τὴν νεφέλην ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον,
 2 καὶ πάντες εἰς τὸν Μωσῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ
 3, 4 θαλάσῃ, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν ἔφαγον, καὶ
 πάντες τὸ αὐτὸ πόμα πνευματικὸν ἔπιον, ἔπιον γὰρ ἐκ πνευμα-
 5 τικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἣ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός. ἀλλ' οὐκ
 ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδόκησεν ὁ Θεός, κατεστρώθησαν γὰρ
 6 ἐν τῇ ἐρήμῳ. ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι

v.20 καί^c γίνομαι^{v1ad1s} ὀδδmp Ἰουδαῖος^{admnp} ὡς^{bo} Ἰουδαῖος^{anmsn} ἵνα^c Ἰουδαῖος^{aampn} κερδαίνω^{vsaa1s} ὀδδmp ὑπό^p νόμος^{nams} ὡς^{bo} ὑπό^p νόμος^{nams} ἵνα^c ὀδamp ὑπό^p νόμος^{nams} κερδαίνω^{vsaa1s}. **v.21** ὀδδmp ἄνομος^{admnp} ὡς^{bo} ἄνομος^{anmsn} μὴ^{xo} εἰμι^{vppxms} ἄνομος^{anmsn} θεός^{ndms} ἀλλά^c ἔννομος^{anmsn} Χριστός^{ndms} ἵνα^c κερδαίνω^{vsaa1s} ἄνομος^{aampn}. **v.22** γίνομαι^{v1ad1s} ὀδδmp ἀσθενής^{admnp} ὡς^{bo} ἀσθενής^{anmsn} ἵνα^c ὀdamp ἀσθενής^{aampn} κερδαίνω^{vsaa1s} ὀδδmp πᾶς^{admnp} γίνομαι^{vixa1s} ὀδnnp πᾶς^{aampn} ἵνα^c πάντως^{bo} τι-οριαμπ σῶζω^{vsaa1s}. **v.23** οὕτως^{rdans} δε^c ποιέω^{vipa1s} διὰ^p ὀdans εὐαγγέλιον^{nans} ἵνα^c συγκοινωνός^{anmsn} αὐτός^{rgns} γίνομαι^{vsad1s}. **v.24** οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὀdnp ἐν^p στάδιον^{ndms} τρέχω^{vppanp} πᾶς^{aampn} μὲν^{xo} τρέχω^{vipa3p} εἷς^{nms} δε^c λαμβάνω^{vipa3s} ὀdans βραβεῖον^{nans} οὕτω^{bo} τρέχω^{vdpa2p} ἵνα^c καταλαμβάνω^{vsaa2p}. **v.25** πᾶς^{anmsn} δε^c ὀdnms ἀγωνίζομαι^{vppnms} πᾶς^{aampn} ἐγκρατεύομαι^{vipn3s} ἐκεῖνος^{rdnnp} μὲν^{xo} οὐⁿ ἵνα^c φθαρτός^{aamsn} στέφανος^{nams} λαμβάνω^{vsaa3p} ἐγὼ^{trp-p} δε^c ἄφθαρτος^{aamsn}. **v.26** ἐγὼ^{trp-s} τοίνυν^{xo} οὕτω^{bo} τρέχω^{vipa1s} ὡς^{bo} οὐ^{xo} ἀδήλως^{bo} οὕτω^{bo} πυκτεύω^{vipa1s} ὡς^{bo} οὐ^{xo} ἀήρ^{nams} δέρω^{vppanms}. **v.27** ἀλλά^c ὑπωπιάζω^{vipa1s} ἐγὼ^{trp-g-s} ὀdans σῶμα^{nans} καί^c δουλαγωγέω^{vipa1s} μὴ^επίως^c ἄλλος^{admnp} κηρύσσω^{vpaanms} αὐτός^{trpms} ἀδόκιμος^{anmsn} γίνομαι^{vsad1s}. **10. v.1** οὐ^{xo} θέλω^{vipa1s} δε^c συ^{trp-p} ἀγνοέω^{vnpa} ἀδελφός^{nvmp} ὅτι^c ὀdnp πατήρ^{nmpp} ἐγὼ^{trp-g} πᾶς^{aampn} ὑπό^p ὀdafs νεφέλῃ^{nafs} εἰμι^{vix3p} καί^c πᾶς^{aampn} διὰ^p ὀdafs θάλασσα^{ngfs} διέρχομαι^{viaa3s}. **v.2** καί^c πᾶς^{aampn} εἰς^p ὀdams Μωυσῆς^{nams} βαπτίζω^{viam3p} ἐν^p ὀddfis νεφέλῃ^{ndfs} καί^c ἐν^p ὀddfis θάλασσα^{ndfs}. **v.3** καί^c πᾶς^{aampn} ὀdans αὐτός^{rgans} βρῶμα^{nans} πνευματικὸς^{aansn} ἐσθίω^{viaa3p}. **v.4** καί^c πᾶς^{aampn} ὀdans αὐτός^{rgans} πόμα^{nans} πνευματικὸς^{aansn} πίνω^{viaa3p} πίνω^{viaa3p} γάρ^c ἐκ^p πνευματικὸς^{agfsn} ἀκολουθέω^{vppagfs} πέτρα^{ngfs} ὀdnfs δε^c πέτρα^{nmfs} εἰμι^{vix3s} ὀdnms Χριστός^{nnms}. **v.5** ἀλλά^c οὐ^{xo} ἐν^p ὀddmp πολὺς^{admpc} αὐτός^{trgmp} εὐδοκέω^{viaa3s} ὀdnms θεός^{nnms} καταστρώννυμι^{vipap3p} γάρ^c ἐν^p ὀddfis ἔρημος^{adfsn}.

ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κάκεῖνοι ἐπεθύμησαν. μηδὲ εἰ- 7
 δωλολάτραι γίνεσθε, καθὼς τινες αὐτῶν, ὡς γέγραπται, Ἐκάθισεν 8
 ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν. μηδὲ πορνεύ- 8
 ωμεν, καθὼς τινες αὐτῶν ἐπόρνευσαν, καὶ ἔπεσον ἓν μιᾷ ἡμέρᾳ
 εἴκοσιτρεῖς χιλιάδες. μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν Χριστόν, καθὼς 9
 καὶ τινες αὐτῶν ἐπείρασαν, καὶ ὑπὸ τῶν ὄφρων ἀπώλοντο. μηδὲ 10
 γογγύζετε, καθὼς καὶ τινὲς αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώλοντο ὑ- 11
 πὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. ταῦτα δὲ πάντα τύποι συνέβαινον ἐκείνοις, 11
 ἐγράφη δὲ πρὸς νοουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰῶνων κα- 12
 τήνητησεν. ὥστε ὁ δοκῶν ἐστάναι, βλεπέτω μὴ πέση. πειρασμὸς 12, 13
 ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν εἰ μὴ ἀνθρώπινος, πιστὸς δὲ ὁ Θεός, ὃς οὐκ
 ἑάσει ὑμᾶς πειρασθῆναι ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιήσει σὺν τῷ
 πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν, τοῦ δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν. Διό- 14
 περ, ἀγαπητοὶ μου, φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας. ὡς φρο- 15
 νίμοις λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὁ φημι. τὸ ποτήριον τῆς εὐλογίας 16
 ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ ἐστὶ· τὸν
 ἄρτον ὃν κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐστίν· 17
 ὅτι εἷς ἄρτος, ἓν σῶμα, οἱ πολλοὶ ἐσμεν, οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ 17
 ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν. βλέπετε τὸν Ἰσραὴλ κατὰ σάρκα, οὐχὶ 18
 οἱ ἐσθιοντες τὰς θυσίας κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου εἰσὶ· τί οὖν 19
 φημι· ὅτι εἰδωλὸν τί ἐστίν· ἢ ὅτι εἰδωλοθυτὸν τί ἐστίν· ἀλλ' ὅτι ἂ 20

v.6 οὗτος^{rdnnp} δέ^c τύπος^{nnmp} ἐγὼ^{tpg-p} γίνομαι^{viao3p} εἰς^p ὃ^{dans} μὴ^{xo} εἰμι^{vnpix} ἐγὼ^{tpa-p}
 ἐπιθυμητῆς^{namp} κακός^{agnpn} καθὼς^{bo} κάκεῖνος^{rdnmp} ἐπιθυμέω^{viao3p}. **v.7** μηδέ^c
 εἰδωλολάτρης^{nnmp} γίνομαι^{vdpn2p} καθὼς^{bo} τι-σρινμη^{tpgm} αὐτός^{vixp3s} γράφω^{vixp3s} καθίζω^{viao3s}
 ὁ^{dams} λαός^{nnms} ἐσθίω^{vnaa} καί^c πίνω^{vnaa} καί^c ἀνίστημι^{viao3p} παίζω^{vnpa}. **v.8** μηδέ^c
 πορνεύω^{vspa1p} καθὼς^{bo} τι-σρινμη^{tpgm} αὐτός^{tpgm} πορνεύω^{viao3p} καί^c πίπτω^{viao3p} ἐν^p εἷς^{ndfs}
 ἡμέρα^{ndfs} τρεῖς^{tn} χιλιάς^{nnfp}. **v.9** μηδέ^c ἐκπειράζω^{vspa1p} ὁ^{dams} Χριστός^{nam} καθὼς^{bo} καί^c
 τι-σρινμη^{tpgm} αὐτός^{tpgm} πειράζω^{viao3p} καί^c ὑπὸ^p ὁ^{dgm} ὄφρις^{ngmp} ἀπόλλυμι^{viam3p}. **v.10** μηδέ^c
 γογγύζω^{vdpa2p} καθὼς^{bo} καί^c τι-σρινμη^{tpgm} αὐτός^{tpgm} γογγύζω^{viao3p} καί^c ἀπόλλυμι^{viam3p} ὑπὸ^p
 ὁ^{dams} ὀλοθρευτῆς^{ngms}. **v.11** οὗτος^{rdnnp} δέ^c πᾶς^{annpn} τύπος^{nnmp} συμβαίνο^{viao3p} ἐκείνους^{rddmp}
 γράφω^{viao3s} δέ^c πρὸς^p νοουθεσίαν^{nafs} ἐγὼ^{tpg-p} εἰς^p ὃς^{trmp} ὁ^{dnpn} τέλος^{nnnp} ὁ^{dgm} αἰὼν^{ngmp}
 κατατάω^{viao3s}. **v.12** ὥστε^c ὁ^{dams} δοκέω^{vppanms} ἴστημι^{vixa} βλέπω^{vdpa3s} μὴ^{xo} πίπτω^{vsaa3s}.
v.13 πειρασμὸς^{nnms} σύ^{tpa-p} οὐ^{xo} λαμβάνω^{vixa3s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἀνθρώπινος^{annsn} πιστός^{annsn}
 δέ^c ὁ^{dams} θεός^{nnms} ὁ^{dams} οὐ^{xo} ἑάω^{vifa3s} σύ^{tpa-p} πειράζω^{vnpa} ὑπὲρ^p ὁ^{dams} δύναμαι^{vipn2p}
 ἀλλά^c ποιέω^{vifa3s} σὺν^p ὁ^{dams} πειρασμὸς^{ndms} καί^c ὁ^{dams} ἐκβάσις^{nafs} ὁ^{dams} δύναμαι^{vnpn} σύ^{tpa-p}
 ὑποφέρω^{vnaa}. **v.14** διόπερ^c ἀγαπητός^{avmpn} ἐγὼ^{tpg-s} φεύγω^{vdpa2p} ἀπὸ^p ὁ^{dams} εἰδωλολατρίας^{ngfs}.
v.15 ὡς^{bo} φρόνιμος^{admpn} λέγω^{vipals} κρίνω^{vdaa2p} σύ^{tpn-p} ὁ^{dams} φημι^{vixp1s}. **v.16** ὁ^{dams}
 ποτήριον^{nnms} ὁ^{dams} εὐλογία^{ngfs} ὁ^{dams} εὐλογέω^{vipa1p} οὐ^{xo} κοινωνία^{nnfs} ὁ^{dams} αἷμα^{ngms} ὁ^{dams}
 Χριστός^{ngms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dams} ἄρτος^{nam} ὁ^{dams} κλάω^{vipa1p} οὐ^{xo} κοινωνία^{nnfs} ὁ^{dams} σῶμα^{ngms}
 ὁ^{dams} Χριστός^{ngms} εἰμι^{vixp3s}. **v.17** ὅτι^c εἰς^{nnms} ἄρτος^{nnms} εἰς^{nnms} σῶμα^{nnms} ὁ^{dams} πολλὸς^{annpn}
 εἰμι^{vixp1p} ὁ^{dams} γάρ^c πᾶς^{annpn} ἐκ^p ὁ^{dams} μετέχω^{vipa1p}. **v.18** βλέπω^{vdpa2p}
 ὁ^{dams} Ἰσραὴλ^{tp} κατὰ^p σὰρξ^{nafs} οὐ^{xo} ὁ^{dams} ἐσθίω^{vppanmp} ὁ^{dams} θυσιό^{nafs} κοινωνός^{annpn} ὁ^{dams}
 θυσιαστηρίου^{ngms} εἰμι^{vixp3p}. **v.19** τίς^{rqans} οὖν^c φημι^{vixp1s} ὅτι^c εἰδωλον^{nnms} τίς^{rnnms} εἰμι^{vixp3s}
 ἢ^{xo} ὅτι^c εἰδωλόθυτος^{annsn} τίς^{rnnms} εἰμι^{vixp3s}.

μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ. Ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς, 11, 2
ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε καὶ καθὼς παρέδωκα ὑμῖν τὰς
παραδόσεις κατέχετε. θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι παντὸς ἀνδρὸς 3
ἡ κεφαλὴ ὁ Χριστὸς ἐστὶ, κεφαλὴ δὲ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, κεφαλὴ
δὲ Χριστοῦ ὁ Θεός. πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος ἢ προφητεύων, 4
κατὰ κεφαλῆς ἔχων καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. πᾶσα δὲ 5
γυνὴ προσευχομένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακάλυπτω τῇ κεφα-
λῇ, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς, ἐν γὰρ ἐστὶ καὶ τὸ αὐτὸ τῇ
ἐξυρημένη. εἰ γὰρ οὐ κατακάλυπται γυνή, καὶ κειράσθω, εἰ 6
δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶσθαι, κατακαλυπτέσθω.
ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακάλυπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν 7
καὶ δόξα Θεοῦ ὑπάρχων, γυνὴ δὲ δόξα ἀνδρὸς ἐστίν. οὐ γὰρ 8
ἐστὶν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρὸς, καὶ γὰρ οὐκ ἐκτί- 9
σθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἄνδρα, διὰ τοῦτο 10
ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς διὰ τοὺς ἀγγέ-
λους. πλὴν οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς, οὔτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς, 11
ἐν Κυρίῳ. ὥσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτω καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ 12
τῆς γυναικὸς, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ. ἐν ὑμῖν αὐτοῖς κρίνατε, 13
πρέπον ἐστὶ γυναῖκα ἀκατακάλυπτον τῷ Θεῷ προσεύχεσθαι· ἢ 14
οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἕαν κομᾶ, ἀτι-
μία αὐτῷ ἐστὶ· γυνὴ δὲ ἕαν κομᾶ, δόξα αὐτῇ ἐστίν. ὅτι ἡ κόμη 15

11. v.1 μιμητής^{nmmp} ἐγώ^{rg-s} γίνομαι^{vdpn2p} καθὼς^{bo} κἀγὼ^{rn-s} Χριστός^{ngms}.
v.2 ἐπαινέω^{vipals} δέ^c σὺ^{tpa-p} ἀδελφός^{nmmp} ὅτι^c πᾶς^{aanpn} ἐγώ^{rg-s} μιμητήσομαι^{vixp2p} καί^c
καθὼς^{bo} παραδίδωμι^{vialals} σὺ^{tpd-p} ὁ δαφ^p παράδοσις^{nafp} κατέχω^{vipa2p}. **v.3** θέλω^{vipals} δέ^c σὺ^{tpa-p}
οἶδα^{vixa} ὅτι^c πᾶς^{agmsn} ἀνὴρ^{ngms} ὀδ^{nfis} κεφαλῆ^{nnfs} ὀδ^{nmms} Χριστός^{nmms} εἰμί^{vixp3s} κεφαλῆ^{nnfs} δέ^c
γυνῆ^{ngfs} ὀδ^{nmms} ἀνὴρ^{nmms} κεφαλῆ^{nnfs} δέ^c Χριστός^{ngms} ὀδ^{nmms} θεός^{nmms}. **v.4** πᾶς^{anmsn} ἀνὴρ^{nmms}
προσεύχομαι^{vppnmms} ἢ^o προφητεύω^{vppanms} κατὰ^p κεφαλῆ^{ngfs} ἔχω^{vppanms} καταισχύνω^{vipa3s} ὀδ^{dafs}
κεφαλῆ^{nnfs} αὐτός^{rgms}. **v.5** πᾶς^{anfsn} δέ^c γυνὴ^{nnfs} προσεύχομαι^{vppnnfs} ἢ^o προφητεύω^{vppanfs}
ἀκατακάλυπτος^{adfsn} ὀδ^{dfis} κεφαλῆ^{ndfs} καταισχύνω^{vipa3s} ὀδ^{dafs} κεφαλῆ^{nnfs} ἑαυτοῦ^{rxgfs} εἰς^{nmms} γάρ^c
εἰμί^{vixp3s} καί^c ὀδ^{nmms} αὐτός^{rgms} ὀδ^{dfis} ξυράομαι^{vrxpdfis}. **v.6** εἰ^{qo} γάρ^c οὐ^{xo} κατακάλυπτο^{vixp3s}
γυνὴ^{nnfs} καί^c κείρω^{vdam3s} εἰ^{qo} δέ^c αἰσχρός^{anmsn} γυνῆ^{ndfs} ὀδ^{nmms} κείρω^{vnam} ἢ^o ξυράομαι^{vppp}
κατακάλυπτο^{vdpp3s}. **v.7** ἀνὴρ^{nmms} μὲν^{xo} γάρ^c οὐ^{xo} ὀφείλω^{vipa3s} κατακάλυπτο^{vppp} ὀδ^{dafs}
κεφαλῆ^{nnfs} εἰκὼν^{nnfs} καί^c δόξα^{nnfs} θεός^{ngms} ὑπάρχω^{vppanms} γυνῆ^{nnfs} δέ^c δόξα^{nnfs} ἀνὴρ^{ngms}
εἰμί^{vixp3s}. **v.8** οὐ^{xo} γάρ^c εἰμί^{vixp3s} ἀνὴρ^{nmms} ἐκ^p γυνῆ^{ngfs} ἀλλά^c γυνῆ^{nnfs} ἐκ^p ἀνὴρ^{ngms}.
v.9 καί^c γάρ^c οὐ^{xo} κτιζώ^{vipap3s} ἀνὴρ^{nmms} διὰ^p ὀδ^{dafs} γυνῆ^{nafs} ἀλλά^c γυνῆ^{nnfs} διὰ^p ὀδ^{dams} ἀνὴρ^{namms}.
v.10 διὰ^p οὗτος^{rdans} ὀφείλω^{vipa3s} ὀδ^{nfis} γυνῆ^{nnfs} ἐξουσία^{nafs} ἔχω^{vnpa} ἐπι^p ὀδ^{dafs} κεφαλῆ^{ngfs} διὰ^p
ὀδ^{damp} ἄγγελος^{namp}. **v.11** πλὴν^{bo} οὐτε^c ἀνὴρ^{nmms} χωρὶς^{bo} γυνῆ^{ngfs} ἐκ^p ὀδ^{dams} ἀνὴρ^{ngms} οὕτω^{bo} καί^c
ὀδ^{nmms} ἀνὴρ^{nmms} διὰ^p ὀδ^{dafs} γυνῆ^{ngfs} ὀδ^{dnpn} δέ^c πᾶς^{anpn} ἐκ^p ὀδ^{dams} θεός^{ngms}. **v.13** ἐν^p σὺ^{tpd-p}
αὐτός^{rgpdp} κρίνω^{vdaa2p} πρέπω^{vppqms} εἰμί^{vixp3s} γυνῆ^{nafs} ἀκατακάλυπτος^{aafsn} ὀδ^{ddms} θεός^{ndms}
προσεύχομαι^{vppn}. **v.14** ὁ^{xo} οὐδέ^{bo} αὐτός^{rgnfs} ὀδ^{nfis} φύσις^{nnfs} διδάσکو^{vipa3s} σὺ^{tpa-p} ὅτι^c
ἀνὴρ^{nmms} μὲν^{xo} ἕαν^{qo} κομᾶ^{vspa3s} ἀτιμία^{nnfs} αὐτός^{rgpms} εἰμί^{vixp3s}.

16 ἀντὶ περιβολαίου δέδοται αὐτῇ. εἰ δέ τις δοκεῖ φιλόνηκος εἶ-
 17 ναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι
 18 τοῦ Θεοῦ. Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ
 19 κρεῖττον ἀλλ' εἰς τὸ ἥττον συνέρχεσθε. πρῶτον μὲν γὰρ συνερχο-
 20 μένων ὑμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν,
 21 καὶ μέρος τι πιστεύω. δεῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα
 22 οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν. συνερχομένων οὖν ὑμῶν
 23 ἐπὶ τὸ αὐτὸ, οὐκ ἔστι Κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. ἕκαστος γὰρ
 24 τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὅς μὲν πεινᾷ, ὅς
 25 δὲ μεθύει. μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν·
 26 ἢ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύnete τοὺς
 μὴ ἔχοντας· τί ὑμῖν εἶπω· ἐπαινέσω ὑμᾶς ἐν τούτῳ· οὐκ ἐπαινῶ.
 ἐγὼ γὰρ παρέλαβον ἀπὸ τοῦ Κυρίου, ὃ καὶ παρέδωκα ὑμῖν, ὅτι
 ὁ Κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ἧ παρεδίδοτο ἔλαβεν ἄρτον, καὶ
 εὐχαριστήσας ἔκλασε, καὶ εἶπε, Λάβετε, φαγετε, τοῦτό μού ἐστι
 τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλῶμενον, τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀ-
 νάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δειπνήσαι, λέγων,
 Τοῦτο τὸ ποτήριον ἢ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι, τοῦτο
 ποιεῖτε, ὡσάκις ἂν πίνητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὡσάκις γὰρ
 ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν

v.15 γυνή^{nfds} δέ^c ἐάν^{qo} κομάω^{vspa3s} δόξα^{nfds} αὐτός^{rpdfs} εἰμι^{vipx3s} ὅτι^c ὁ^{dnfs} κόμη^{nfds} ἀντὶ^p
 περιβόλαιον^{ngns} διδομι^{vixp3s} αὐτός^{rpdfs}. **v.16** εἰ^{qo} δέ^c τι-σρινμς δοκέω^{vipa3s} φιλόνηκος^{anmsn}
 εἰμι^{vmpx} ἐγὼ^{rpn-p} τοιοῦτος^{rdafs} συνήθεια^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1p} οὐδὲ^{bo} ὁ^{dnfp} ἐκκλησία^{nnfp} ὁ^{dgms}
 θεός^{ngms}. **v.17** οὗτος^{rdans} δέ^c παραγγέλλω^{vppanms} οὐ^{xo} ἐπαινέω^{vipa1s} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰς^p ὁ^{dans}
 κρεῖττων^{aansn} ἀλλά^c εἰς^p ὁ^{dans} ἡττώμαι^{aansn} συνέρχομαι^{vipn2p}. **v.18** πρῶτος^{bo} μὲν^{xo} γάρ^c
 συνέρχομαι^{vppngmp} σύ^{tpg-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} ἀκούω^{vipa1s} σχίσμα^{nanp} ἐν^p σύ^{tpd-p} ὑπάρχω^{vnpa}
 καί^c μέρος^{nans} τι-σριανς πιστεύω^{vipa1s}. **v.19** δεῖ^{vipq3s} γάρ^c καί^c αἴρεσις^{nnfp} ἐν^p σύ^{tpd-p} εἰμι^{vmpx}
 ἵνα^c ὁ^{dnmp} δόκιμος^{anmpn} φανερός^{anmpn} γίνομαι^{vsad3p} ἐν^p σύ^{tpd-p}. **v.20** συνέρχομαι^{vppngmp}
 οὖν^c σύ^{tpg-p} ἐπὶ^p ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} κυριακός^{aansn} δεῖπνον^{nans} ἐσθίω^{vnaa}.
v.21 ἕκαστος^{anmsn} γάρ^c ὁ^{dans} ἴδιος^{aansn} δεῖπνον^{nans} προλαμβάνω^{vipa3s} ἐν^p ὁ^{ddms} ἐσθίω^{vnaa} καί^c
 ὅς^{trms} μὲν^{xo} πεινάω^{vipa3s} ὅς^{trms} δέ^c μεθύω^{vipa3s}. **v.22** μὴ^{xo} γάρ^c οἰκία^{nafp} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa2p}
 εἰς^p ὁ^{dans} ἐσθίω^{vnpa} καί^c πίνω^{vnpa} ἢ^{xo} ὁ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καταφρονέω^{vipa2p} καί^c
 καταισχύνω^{vipa2p} ὁ^{damp} μὴ^{xo} ἔχω^{vppaamp} τίς^{rqans} σύ^{tpd-p} λέγω^{vsaals} ἐπαινέω^{vsaals} σύ^{tpa-p} ἐν^p
 οὗτος^{rdns} οὐ^{xo} ἐπαινέω^{vipa1s}. **v.23** ἐγὼ^{rpn-s} γάρ^c παραλαμβάνω^{viaals} ἀπὸ^p ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}
 ὅς^{rtrans} καί^c παραδίδωμι^{viaals} σύ^{tpd-p} ὅτι^c ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} νύς^{ndfs} ὅς^{rdfs}
 παραδίδωμι^{vip3s} λαμβάνω^{viaa3s} ἄρτος^{nams}. **v.24** καί^c εὐχαριστέω^{vpaans} κλάω^{viaa3s} καί^c
 λέγω^{viaa3s} λαμβάνω^{vdaa2p} ἐσθίω^{vdaa2p} οὗτος^{rdans} ἐγὼ^{trp-g-s} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dnms} σῶμα^{nnns} ὁ^{dnms} ὑπέρ^p
 σύ^{tpg-p} κλάω^{vpprnms} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vda2p} εἰς^p ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} ἀνάμνησις^{nafs}. **v.25** ὡσαύτως^{bo}
 καί^c ὁ^{dnms} ποτήριον^{nnms} μετὰ^p ὁ^{dans} δειπνέω^{vnaa} λέγω^{vppanms} οὗτος^{rdans} ὁ^{dnms} ποτήριον^{nnms} ὁ^{dnfs}
 καινός^{anfsn} διαθήκη^{nfs} εἰμι^{vipx3s} ἐν^p ὁ^{dnms} ἐμός^{rsdns} αἷμα^{ndns} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vda2p} ὡσάκις^{bo}
 ἂν^{xo} πίνω^{vspa2p} εἰς^p ὁ^{dafs} ἐμός^{rsafs} ἀνάμνησις^{nafs}.

θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ. ὥστε ὃς ἂν 27
 ἐσθίῃ τὸν ἄρτον τοῦτον ἢ πίνη τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως,
 ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Κυρίου. δοκιμαζέτω 28
 δὲ ἄνθρωπος ἑαυτὸν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ
 ποτηρίου πινέτω, ὃ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως, κρίμα ἑαυτῷ 29
 ἐσθίει καὶ πίνει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου. διὰ τοῦτο 30
 ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ κοιμῶνται ἱκανοί. εἰ 31
 γὰρ ἑαυτοὺς διεκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα, κρινόμενοι δὲ, 32
 ὑπὸ Κυρίου παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.
 ὥστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκ- 33
 δέχεσθε. εἴ δέ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα 34
 συνέρχησθε. τὰ δὲ λοιπὰ, ὡς ἂν ἔλθω, διατάξομαι.

Περὶ δὲ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. **12**
 οἴδατε ὅτι ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἰδῶλα τὰ ἄφωνα, ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπα- 2
 γόμενοι. διὸ γνωρίζω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν 3
 λέγει, ἀνάθεμα Ἰησοῦν, καὶ οὐδεὶς δύναται εἰπεῖν, Κύριον Ἰη-
 σοῦν, εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἀγίῳ. Διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶ, 4
 τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα. καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσὶ, καὶ ὁ αὐ- 5
 τὸς Κύριος. καὶ διαιρέσεις ἐνεργημάτων εἰσὶν, ὃ δὲ αὐτὸς ἐστί 6
 Θεός, ὃ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. ἐκάστω δὲ δίδεται ἡ φα- 7

v.26 ὁσάκις^{bo} γάρ^c ἄν^{xo} ἐσθίω^{vspa2p} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} οὗτος^{rdams} καί^c ὁ^{dans} ποτήριον^{nans}
 οὗτος^{rdans} πίνω^{vspa2p} ὁ^{dams} θάνατος^{nams} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} καταγγέλλω^{vipa2p} ἄχρι^p ὅς^{bo} ἄν^{xo}
 ἔρχομαι^{vsaas3s}. **v.27** ὥστε^c ὃς^{rtnms} ἄν^{xo} ἐσθίω^{vspa3s} ὁ^{dams} ἄρτος^{nams} οὗτος^{rdams} ἢ^{xo} πίνω^{vspa3s}
 ὁ^{dans} ποτήριον^{nans} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ἀναξίως^{bo} ἔνοχος^{anmsn} εἰμι^{vifx3s} ὁ^{dams} σῶμα^{ngms} καί^c
 αἷμα^{ngms} ὁ^{dams} κύριος^{ngms}. **v.28** δοκιμάζω^{vdpas3s} δέ^c ἄνθρωπος^{nms} ἑαυτοῦ^{rxams} καί^c οὕτω^{bo}
 ἐκ^p ὁ^{dams} ἄρτος^{ngms} ἐσθίω^{vdpas3s} καί^c ἐκ^p ὁ^{dams} ποτήριον^{ngms} πίνω^{vdpas3s}. **v.29** ὁ^{dams} γάρ^c
 ἐσθίω^{vppanms} καί^c πίνω^{vppanms} ἀναξίως^{bo} κρίμα^{nans} ἑαυτοῦ^{rxams} ἐσθίω^{vipa3s} καί^c πίνω^{vipa3s}
 μὴ^{xo} διακρίνω^{vppanms} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dams} κύριος^{ngms}. **v.30** διὰ^p οὗτος^{rdans} ἐν^p σὺ^{rpd-p}
 πολὺς^{anmpn} ἀσθενής^{anmpn} καί^c ἄρρωστος^{anmpn} καί^c κοιμάομαι^{vipp3p} ἱκανός^{anmpn}. **v.31** εἰ^{qo}
 γάρ^c ἑαυτοῦ^{rxamp} διακρίνω^{vialp} οὐ^{xo} ἄν^{xo} κρίνω^{viiplp}. **v.32** κρίνω^{vppnmp} δέ^c ὑπό^p
 κύριος^{ngms} παιδεύω^{viiplp} ἵνα^c μὴ^{xo} σὺν^p ὁ^{dams} κόσμος^{ndms} κατακρίνω^{vsaplp}. **v.33** ὥστε^c
 ἀδελφός^{vnmpp} ἐγώ^{rpg-s} συνέρχομαι^{vppnmp} εἰς^p ὁ^{dans} ἐσθίω^{vnaa} ἀλλήλων^{reamp} ἐκδέχομαι^{vdpn2p}.
v.34 εἰ^{qo} δέ^c τι-ορισμὸς^{vpa3s} ἐν^p οἶκος^{ndms} ἐσθίω^{vdpas3s} ἵνα^c μὴ^{xo} εἰς^p κρίμα^{nans}
 συνέρχομαι^{vspn2p} ὁ^{dans} δέ^c λοιπός^{aanpp} ὡς^{bo} ἄν^{xo} ἔρχομαι^{vsaals} διατάσσω^{vifdl1s}. **12. v.1** περι^p
 δέ^c ὁ^{dams} πνευματικός^{agnpp} ἀδελφός^{vnmpp} οὐ^{xo} θέλω^{vipals} σὺ^{rpa-p} ἀγνοεῖω^{vnpa}. **v.2** οἶδα^{vixa2p}
 ὅτι^c ἔθνος^{nmpn} εἰμι^{vix2p} πρὸς^p ὁ^{dans} εἰδῶλον^{anpp} ὁ^{dans} ἄφρονος^{aanpp} ὡς^{bo} ἄν^{xo} ἄγω^{viiplp}
 ἀπάγω^{vppnmp}. **v.3** διό^c γνωρίζω^{vipals} σὺ^{rpd-p} ὅτι^c οὐδεὶς^{anfsn} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} θεός^{ngms}
 λαλέω^{vppanms} λέγω^{vipa3s} ἀνάθεμα^{nms} Ἰησοῦς^{nams} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} δύναται^{vipn3s} λέγω^{vnaa}
 κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐν^p πνεύμα^{ndns} ἄγιος^{adnsn}. **v.4** διαίρεσις^{nnfp} δέ^c χάρισμα^{ngnp}
 εἰμι^{vix3p} ὁ^{dams} δέ^c αὐτός^{rtnms} πνεῦμα^{nms}. **v.5** καί^c διαίρεσις^{nnfp} διακονία^{ngfp} εἰμι^{vix3p}
 καί^c ὁ^{dams} αὐτός^{rtnms} κύριος^{nms}. **v.6** καί^c διαίρεσις^{nnfp} ἐνεργημα^{ngnp} εἰμι^{vix3p} ὁ^{dams} δέ^c
 αὐτός^{rtnms} εἰμι^{vix3s} θεός^{nms} ὁ^{dams} ἐνεργέω^{vppanms} ὁ^{dans} πᾶς^{aanpp} ἐν^p πᾶς^{adnpp}.

8 νέρωσις τοῦ Πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον. ᾧ μὲν γὰρ διὰ τοῦ
 Πνεύματος δίδοται λόγος σοφίας, ἄλλω δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ
 9 τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, ἐτέρω δὲ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι, ἄλλω δὲ
 10 χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι, ἄλλω δὲ ἐνεργήματα
 δυνάμεων, ἄλλω δὲ προφητεία, ἄλλω δὲ διακρίσεις πνευμάτων,
 11 ἐτέρω δὲ γένη γλωσσῶν, ἄλλω δὲ ἐρμηνεία γλωσσῶν, πάντα δὲ
 ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἔν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἐκάστῳ
 12 καθὼς βούλεται. Καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἓν ἔστι, καὶ μέλη ἔχει
 πολλά, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνός, πολλά ὄντα, ἓν
 13 ἔστι σῶμα, οὕτω καὶ ὁ Χριστός, καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ Πνεύματι ἡμεῖς
 πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἑλληνες,
 εἴτε δοῦλοι εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες εἰς ἓν Πνεῦμα ἐποτίσθη-
 14, 15 μεν. καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἓν μέλος ἀλλὰ πολλά. ἐὰν
 εἴπη ὁ πούς, Ὅτι οὐκ εἰμὶ χεῖρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ
 16 παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος, καὶ ἐὰν εἴπη τὸ οὖς, Ὅτι
 οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ
 17 ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος· εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, ποῦ ἢ ἀκοή·
 18 εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἢ ὀσφρησις· νυνὶ δὲ ὁ Θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἐν
 19 ἕκαστον αὐτῶν, ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν. εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα
 20, 21 ἐν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα· νῦν δὲ πολλά μὲν μέλη, ἐν δὲ σῶμα. οὐ
 δύναται δὲ ὀφθαλμός εἰπεῖν τῇ χειρὶ, Χρεῖαν σου οὐκ ἔχω, ἢ πάλιν

v.7 ἕκαστος^{admsn} δέ^c δίδωμι^{vipp3s} ὁ^{dntf} φανέρωσις^{nnfs} ὁ^{dgn} πνεῦμα^{ngns} πρὸς^p ὁ^{dans} συμφέρω^{vppaans}. **v.8** ὅς^{rdrms} μὲν^{xo} γάρ^c διὰ^p ὁ^{dgn} πνεῦμα^{ngns} δίδωμι^{vipp3s} λόγος^{nnms} σοφία^{ngfs} ἄλλος^{admsn} δέ^c λόγος^{nnms} γνώσις^{ngfs} κατὰ^p ὁ^{dans} αὐτός^{rpan} πνεῦμα^{ngns}. **v.9** ἕτερος^{admsn} δέ^c πίστις^{nnfs} ἐν^p ὁ^{dans} αὐτός^{rpdns} πνεῦμα^{ndns} ἄλλος^{admsn} δέ^c χάρισμα^{nnnp} ἴαμα^{ngnp} ἐν^p ὁ^{dans} αὐτός^{rpdns} πνεῦμα^{ndns}. **v.10** ἄλλος^{admsn} δέ^c ἐνεργήματα^{nnnp} δυνάμεις^{ngfp} ἄλλος^{admsn} δέ^c προφητεία^{nnfs} ἄλλος^{admsn} δέ^c διακρίσεις^{nnfp} πνεῦμα^{ngnp} ἕτερος^{admsn} δέ^c γένος^{nnnp} γλῶσσα^{ngfp} ἄλλος^{admsn} δέ^c ἐρμηνεία^{nnfs} γλῶσσα^{ngfp}. **v.11** πᾶς^{aanpn} δέ^c οὗτος^{rdanp} ἐνεργέω^{vipa3s} ὁ^{dans} εἰς^{nnns} καί^c ὁ^{dans} αὐτός^{rpnns} πνεῦμα^{nnns} διαιρέω^{vppans} ἴδιος^{adfsn} ἕκαστος^{admsn} καθὼς^{bo} βούλομαι^{vipn3s}. **v.12** καθάπερ^{bo} γάρ^c ὁ^{dans} σῶμα^{ngns} εἰς^{nnns} εἰμὶ^{vipx3s} καί^c μέλος^{nanp} ἔχω^{vipa3s} πολὺς^{aanpn} πᾶς^{aanpn} δέ^c ὁ^{dannp} μέλος^{nnnp} ὁ^{dgn} σῶμα^{ngns} ὁ^{dgn} εἰς^{ngns} πολὺς^{aanpn} εἰμὶ^{vipxknp} εἰς^{nnns} εἰμὶ^{vipx3s} σῶμα^{nnns} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dans} Χριστός^{nnms}. **v.13** καί^c γάρ^c ἐν^p εἰς^{ndns} πνεῦμα^{ndns} ἐγώ^{rpn-p} πᾶς^{aanpn} εἰς^p εἰς^{nans} σῶμα^{nans} βαπτίζω^{vip1p} εἴτε^c Ἰουδαῖος^{aanpn} εἴτε^c Ἕλληνας^{nnnp} εἴτε^c δοῦλος^{nnnp} εἴτε^c ἐλεύθερος^{aanpn} καί^c πᾶς^{aanpn} εἰς^p εἰς^{nans} πνεῦμα^{nans} ποτίζω^{vip1p}. **v.14** καί^c γάρ^c ὁ^{dans} σῶμα^{nnns} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vipx3s} εἰς^{nnns} μέλος^{nnns} ἀλλὰ^c πολὺς^{aanpn}. **v.15** ἐάν^{qo} λέγω^{vsaas3s} ὁ^{dans} πούς^{nnms} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμὶ^{vipx1s} χεῖρ^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vipx1s} ἐκ^p ὁ^{dgn} σῶμα^{ngns} οὐ^{xo} παρὰ^p οὗτος^{rdans} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vipx3s} ἐκ^p ὁ^{dgn} σῶμα^{ngns}. **v.16** καί^c ἐάν^{qo} λέγω^{vsaas3s} ὁ^{dans} οὖς^{nnms} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμὶ^{vipx1s} ὀφθαλμός^{nnms} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vipx1s} ἐκ^p ὁ^{dgn} σῶμα^{ngns} οὐ^{xo} παρὰ^p οὗτος^{rdans} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vipx3s} ἐκ^p ὁ^{dgn} σῶμα^{ngns}. **v.17** εἰ^{qo} ὅλος^{aanns} ὁ^{dans} σῶμα^{nnms} ὀφθαλμός^{nnms} ποῦ^{xo} ὁ^{dntf} ἀκοή^{nnfs} εἰ^{qo} ὅλος^{aanns} ἀκοή^{nnfs} ποῦ^{xo} ὁ^{dntf} ὀσφρησις^{nnfs}. **v.18** νυνὶ^{bo} δέ^c ὁ^{dans} θεός^{nnms} τίθημι^{viam3s} ὁ^{dannp} μέλος^{nanp} εἰς^{nnns} ἕκαστος^{aanns} αὐτός^{rpanp} ἐν^p ὁ^{dans} σῶμα^{ndns} καθὼς^{bo} θέλω^{viaa3s}. **v.19** εἰ^{qo} δέ^c εἰμὶ^{vix3s} ὁ^{dannp} πᾶς^{aanpn} εἰς^{nnns} μέλος^{nnms} ποῦ^{xo} ὁ^{dans} σῶμα^{nnns}. **v.20** νῦν^{bo} δέ^c πολὺς^{aanpn} μὲν^{xo} μέλος^{nnnp} εἰς^{nnns} δέ^c σῶμα^{nnns}.

ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσὶ, Χρεῖαν ὑμῶν οὐκ ἔχω, ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον 22
 τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά 23
 ἔστι, καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τούτοις τιμὴν 23
 περισσοτέραν περιτίθεμεν, καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην 24
 περισσοτέραν ἔχει, τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν οὐ χρεῖαν ἔχει, ἀλλ' ὁ 24
 Θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι περισσοτέραν δούς τι- 25
 μὴν, ἵνα μὴ ᾗ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων 25
 μεριμνῶσι τὰ μέλη. καὶ εἴτε πάσχει ἐν μέλος, συμπάσχει πάντα 26
 τὰ μέλη, εἴτε δοξάζεται ἐν μέλος, συγχαίρει πάντα τὰ μέλη. ὑμεῖς 27
 δὲ ἔστε σῶμα Χριστοῦ, καὶ μέλη ἐκ μέρους. καὶ οὓς μὲν ἔθετο 28
 ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ πρῶτον ἀποστόλους, δεύτερον προφήτας,
 τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα δυνάμεις, εἴτα χαρίσματα ἰαμάτων,
 ἀντιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. μὴ πάντες ἀπόστολοι· 29
 μὴ πάντες προφῆται· μὴ πάντες διδάσκαλοι· μὴ πάντες δυνάμεις·
 μὴ πάντες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων· μὴ πάντες γλώσσαις λα- 30
 λοῦσι· μὴ πάντες διερμηνεύουσι· ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ 31
 κρείττονα. καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῶν δείκνυμι.

Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγά- 13
 πην δὲ μὴ ἔχω, γέγονα χαλκὸς ἠχῶν ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. καὶ 2
 ἐὰν ἔχω προφητείαν, καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν
 γνῶσιν, καὶ ἐὰν ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγά-

v.21 οὐ^{xo} δύναιμι^{v1pn3s} δέ^c ὀφθαλμὸς^{nnms} λέγω^{vnaa} ὁ^{ddfs} χεῖρ^{ndfs} χρεῖα^{nafs} σύ^{rpg-s} οὐ^{xo}
 ἔχω^{v1pals} ἤ^{xo} πάλιν^{bo} ὁ^{dnfs} κεφαλὴ^{nnfs} ὁ^{ddmp} πούς^{ndmp} χρεῖα^{nafs} σύ^{rpg-p} οὐ^{xo} ἔχω^{v1pals}.
v.22 ἀλλά^c πολὺς^{adnsm} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dnnp} δοκέω^{vppanp} μέλος^{nnp} ὁ^{dgnm} σῶμα^{ngns} ἀσθενής^{anppc}
 ὑπάρχω^{vnpa} ἀναγκαῖος^{anppn} εἰμι^{v1px3s}. **v.23** καί^c ὅς^{rpanp} δοκέω^{v1p1p} ἀτιμος^{aanpc} εἰμι^{v1npx} ὁ^{dgnm}
 σῶμα^{ngns} οὗτος^{rddnp} τιμὴ^{nafs} περισσός^{aafsc} περιτίθημι^{v1p1p} καί^c ὁ^{dnnp} ἀσχήμων^{anppn} ἐγὼ^{rpg-p}
 εὐσχημοσύνη^{nafs} περισσός^{aafsc} ἔχω^{v1p3s}. **v.24** ὁ^{dnnp} δέ^c εὐσχήμων^{anppn} ἐγὼ^{rpg-p} οὐ^{xo} χρεῖα^{nafs}
 ἔχω^{v1p3s} ἀλλά^c ὁ^{dnnm} θεός^{nnms} συγκεράννυμι^{v1aa3s} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{ddms} ὑστερέω^{vppdms}
 περισσός^{aafsc} δίδωμι^{vpaanms} τιμὴ^{nafs}. **v.25** ἵνα^c μὴ^{xo} εἰμι^{v1spx3s} σχίσμα^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns}
 ἀλλά^c ὁ^{dans} αὐτός^{rpanp} ὑπὲρ^p ἀλλήλων^{rregp} μεριμνάω^{vspa3p} ὁ^{dnnp} μέλος^{nnppn}. **v.26** καί^c εἴτε^c
 πάσχω^{v1p3s} εἴς^{nnms} μέλος^{nnms} συμπάσχω^{v1p3s} πᾶς^{anppn} ὁ^{dnnp} μέλος^{nnppn} εἴτε^c δοξάζω^{v1p3s} εἴς^{nnms}
 μέλος^{nnms} συγχαίρω^{v1p2s} πᾶς^{anppn} ὁ^{dnnp} μέλος^{nnppn}. **v.27** σύ^{rpn-p} δέ^c εἰμι^{v1px2p} σῶμα^{nnms}
 Χριστός^{ngms} καί^c μέλος^{nnppn} ἐκ^p μέρους^{ngns}. **v.28** καί^c ὅς^{rpanp} μὲν^{xo} τίθημι^{v1am3s} ὁ^{dnnm}
 θεός^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐκκλησίᾳ^{ndfs} πρῶτος^{bo} ἀπόστολος^{namp} δεύτερος^{bo} προφήτης^{namp} τρίτος^{bo}
 διδάσκαλος^{namp} ἔπειτα^{bo} δυνάμις^{nafp} εἴτα^{bo} χάρισμα^{namp} ἰαμάτων^{nafp} ἀντιλήψις^{nafp} κυβερνήσις^{nafp}
 γένος^{namp} γλώσσα^{ngfp}. **v.29** μὴ^{xo} πᾶς^{anppn} ἀπόστολος^{nnmp} μὴ^{xo} πᾶς^{anppn} προφήτης^{nnmp} μὴ^{xo}
 πᾶς^{anppn} διδάσκαλος^{nnmp} μὴ^{xo} πᾶς^{anppn} δυνάμις^{nnfp}. **v.30** μὴ^{xo} πᾶς^{anppn} χάρισμα^{nnpp}
 ἔχω^{v1p3p} ἰαμάτων^{nafp} μὴ^{xo} πᾶς^{anppn} γλώσσα^{ndfp} λαλέω^{v1p3p} μὴ^{xo} πᾶς^{anppn} διερμηνεύω^{v1p3p}.
v.31 ζηλώω^{vpa2p} δέ^c ὁ^{dann} χάρισμα^{namp} ὁ^{dann} κρείττων^{aanppn} καί^c ἐπι^{bo} κατά^p ὑπερβολῆς^{nafs}
 ὁδός^{nafs} σύ^{rpd-p} δείκνυμι^{v1pals}. **13. v.1** ἐάν^{qo} ὁ^{ddfp} γλώσσα^{ndfp} ὁ^{dgnp} ἀνθρώπος^{ngmp}
 λαλέω^{vpa1s} καί^c ὁ^{dgnp} ἄγγελος^{ngmp} ἀγάπη^{nafs} δέ^c μὴ^{xo} ἔχω^{vspals} γίνομαι^{vixals} χαλκός^{nnms}
 ἠχέω^{vppanms} ἢ^{xo} κύμβαλον^{ngms} ἀλαλάζω^{vppanms}.

3 πην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν εἶμι. καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά
μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου ἵνα καυθήσωμαι, ἀγάπην δὲ
4 μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύε-
ται, ἡ ἀγάπη, οὐ ζηλοῖ, ἡ ἀγάπη οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται,
5 οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογιζε-
6 ται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ,
7, 8 πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. ἡ
ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει. εἴτε δὲ προφητεῖαι, καταργηθήσον-
9 ται, εἴτε γλῶσσαι, παύσσονται, εἴτε γνῶσις, καταργηθήσεται. ἐκ
10 μέρους γὰρ γινώσκομεν, καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν, ὅταν δὲ
11 ἔλθῃ τὸ τέλειον, τότε τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. ὅτε ἤμην
νήπιος, ὡς νήπιος ἐλάλουν, ὡς νήπιος ἐφρόνουν, ὡς νήπιος ἐλο-
12 γιζόμεν, ὅτε δὲ γέγονα ἀνὴρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. βλέπο-
μεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς
πρόσωπον, ἄρτι γινώσκω ἐκ μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι καθὼς
13 καὶ ἐπεγνώσθην. νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη, τὰ τρία
ταῦτα, μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγάπη.

14 Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ πνευματικά, μᾶλλον δὲ ἵνα
2 προφητεύητε. ὁ γὰρ λαλῶν γλῶσση οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλ-
3 λὰ τῷ Θεῷ, οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λαλεῖ μυστήρια. ὁ
δὲ προφητεύων ἀνθρώποις λαλεῖ οἰκοδομὴν καὶ παράκλησιν καὶ

v.2 καί^c ἐάν^{qo} ἔχω^{vspals} προφητεία^{nafs} καί^c οἶδα^{vsxals} ὁδαν^p μυστήριον^{nanp} πᾶς^{aanpn} καί^c πᾶς^{aafsn} ὁδafs γνῶσις^{nafs} καί^c ἐάν^{qo} ἔχω^{vspals} πᾶς^{aafsn} ὁδafs πίστις^{nafs} ὥστε^c ὅρος^{nanp} μεθίστημι^{vnpa} ἀγάπην^{nafs} δέ^c μὴ^{xo} ἔχω^{vspals} οὐδεὶς^{anmsn} εἶμι^{vix1s}. **v.3** καί^c ἐάν^{qo} ψωμιζῶ^{vsaa1s} πᾶς^{aanpn} ὁδanp ὑπάρχω^{vppaan} ἐγώ^{trp-g-s} καί^c ἐάν^{qo} παραδίδωμι^{vsaa1s} ὁδans σῶμα^{nans} ἐγώ^{trp-g-s} ἵνα^c καίω^{vsfp1s} ἀγάπην^{nafs} δέ^c μὴ^{xo} ἔχω^{vspals} οὐδεὶς^{aanpn} ὠφελέω^{vipp1s}. **v.4** ὁδnfs ἀγάπη^{nfnfs} μακροθυμέω^{vipa3s} χρηστεύομαι^{vipn3s} ὁδnfs ἀγάπη^{nfnfs} οὐ^{xo} ζηλόω^{vipa3s} ὁδnfs ἀγάπη^{nfnfs} οὐ^{xo} περπερεύομαι^{vipn3s} οὐ^{xo} φυσιώω^{vipp3s}. **v.5** οὐ^{xo} ἀσχημονέω^{vipa3s} οὐ^{xo} ζητέω^{vipa3s} ὁδanp ἑαυτοῦ^{ixgfs} οὐ^{xo} παροξύνω^{vipp3s} οὐ^{xo} λογιζομαι^{vipn3s} ὁδans κακός^{aansn}. **v.6** οὐ^{xo} χαίρω^{vipa3s} ἐπι^p ὁδdfs ἀδικία^{ndfs} συγχαίρω^{vipa2s} δέ^c ὁδdfs ἀληθεία^{ndfs}. **v.7** πᾶς^{aanpn} στέγω^{vipa3s} πᾶς^{aanpn} πιστεύω^{vipa3s} πᾶς^{aanpn} ἐλπίζω^{vipa3s} πᾶς^{aanpn} ὑπομένω^{vipa3s}. **v.8** ὁδnfs ἀγάπη^{nfnfs} οὐδέποτε^{bo} ἐκπίπτω^{vipa3s} εἴτε^c δέ^c προφητεία^{nnfp} καταργέω^{vifp3p} εἴτε^c γλῶσσα^{nnfp} παύω^{vifd3p} εἴτε^c γνῶσις^{nfnfs} καταργέω^{vifp3s}. **v.9** ἐκ^p μέρος^{ngns} γάρ^c γινώσκω^{vipa1p} καί^c ἐκ^p μέρος^{ngns} προφητεύω^{vipa1p}. **v.10** ὅταν^c δέ^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁδans τέλειος^{aansn} τότε^{bo} ὁδnns ἐκ^p μέρος^{ngns} καταργέω^{vifp3s}. **v.11** ὅτε^{bo} εἶμι^{vix1s} νήπιος^{anmsn} ὡς^{bo} νήπιος^{anmsn} λαλέω^{vial1s} ὡς^{bo} νήπιος^{anmsn} φρονέω^{vial1s} ὡς^{bo} νήπιος^{anmsn} λογιζομαι^{vin1s} ὅτε^{bo} δέ^c γίνομαι^{vixal1s} ἀνὴρ^{nnms} καταργέω^{vixal1s} ὁδanp ὁδgms νήπιος^{agnsn}. **v.12** βλέπω^{vipa1p} γάρ^c ἄρτι^{bo} διὰ^p ἔσοπτρον^{ngns} ἐν^p αἰνίγμα^{ndns} τότε^{bo} δέ^c πρόσωπον^{nans} πρὸς^p πρόσωπον^{nans} ἄρτι^{bo} γινώσκω^{vipal1s} ἐκ^p μέρος^{ngns} τότε^{bo} δέ^c ἐπιγινώσκω^{vifd1s} καθὼς^{bo} καί^c ἐπιγινώσκω^{vipa1s}. **v.13** νυνὶ^{bo} δέ^c μένω^{vipa3s} πίστις^{nfnfs} ἐλπίς^{nfnfs} ἀγάπη^{nfnfs} ὁδnnp τρεῖς^{nnnp} οὗτος^{rdnnp} μέγας^{anfsc} δέ^c οὗτος^{rdgfp} ὁδnfs ἀγάπη^{nfnfs}. **14. v.1** διώκω^{vdpa2p} ὁδafs ἀγάπην^{nafs} ζηλώω^{vdpa2p} δέ^c ὁδanp πνευματικός^{aanpn} μᾶλλον^{bo} δέ^c ἵνα^c προφητεύω^{vspa2p}. **v.2** ὁδnms γάρ^c λαλέω^{vppanms} γλῶσσα^{ndfs} οὐ^{xo} ἀνθρώπος^{ndmp} λαλέω^{vipa3s} ἀλλά^c ὁδdms θεός^{ndms} οὐδεὶς^{anfns} γάρ^c ἀκούω^{vipa3s} πνεῦμα^{ndns} δέ^c λαλέω^{vipa3s} μυστήριον^{nanp}.

παραμυθίαν. ὁ λαλῶν γλώσση ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ, ὁ δὲ προφη- 4
 τεύων ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. θέλω δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσ- 5
 σαις, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε, μείζων γὰρ ὁ προφητεύων ἢ ὁ
 λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκο- 6
 δομὴν λάβῃ. νυνὶ δέ, ἀδελφοί, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις 6
 λαλῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω ἢ ἐν ἀποκαλύ-
 ψει, ἢ ἐν γνώσει, ἢ ἐν προφητείᾳ ἢ ἐν διδαχῇ· ὅμως τὰ ἄψυχα 7
 φωνὴν διδόντα, εἴτε αὐλὸς, εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν τοῖς φθόγ-
 γοις μὴ δῶ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐλούμενον ἢ τὸ κιθαριζόμενον· 7
 καὶ γὰρ ἐὰν ἄδηλον φωνὴν σάλπιγξ δῶ, τίς παρασκευάσεται εἰς 8
 πόλεμον· οὕτω καὶ ὑμεῖς διὰ τῆς γλώσσης ἐὰν μὴ εὔσημον λό- 9
 γον δῶτε, πῶς γνωσθήσεται τὸ λαλούμενον· ἔσσεθε γὰρ εἰς ἄερα
 λαλοῦντες. τοσαῦτα, εἰ τύχοι γένη φωνῶν ἔστιν ἐν κόσμῳ καὶ 10
 οὐδὲν ἄφωνον, ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι 11
 τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. οὕτω 12
 καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταὶ ἔστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν
 τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε ἵνα περισσεύητε. διόπερ ὁ λαλῶν γλώσση 13
 προσευχέσθω ἵνα διερμηνεύῃ. ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσση, 14
 τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστι. τί 15
 οὖν ἔστι· προσεύζομαι τῷ πνεύματι, προσεύζομαι δὲ καὶ τῷ νοῖ,
 ψαλῷ τῷ πνεύματι, ψαλῷ δὲ καὶ τῷ νοῖ. ἐπεὶ ἐὰν εὐλογήσῃ 16

v.3 ὁ^{dnms} δέ^c προφητεύ^{vppanms} ἄνθρωπος^{ndmp} λαλέ^{vpa3s} οἰκοδομῆ^{nafs} καί^c παράκλησις^{nafs}
 καί^c παραμυθία^{nafs}. **v.4** ὁ^{dnms} λαλέ^{vppanms} γλῶσσα^{ndfs} ἑαυτοῦ^{rxams} οἰκοδομῆ^{vpa3s}
 ὁ^{dnms} δέ^c προφητεύ^{vppanms} ἐκκλησία^{nafs} οἰκοδομῆ^{vpa3s}. **v.5** θέλω^{vpa1s} δέ^c πᾶς^{aampr}
 σύ^{tpa-p} λαλέ^{vpa} γλῶσσα^{ndfp} μᾶλλον^{bo} δέ^c ἵνα^c προφητεύ^{vpa2p} μέγας^{anmsc} γάρ^c ὁ^{dnms}
 προφητεύ^{vppanms} ἢ^{xo} ὁ^{dnms} λαλέ^{vppanms} γλῶσσα^{ndfp} ἐκτός^{bo} εἰ^{qo} μὴ^{xo} διερμηνεύ^{vspa3s}
 ἵνα^c ὁ^{dnfs} ἐκκλησία^{nnfs} οἰκοδομῆ^{nafs} λαμβάν^{vsaa3s}. **v.6** νυνὶ^{bo} δέ^c ἀδελφός^{nvmp} ἐάν^{qo}
 ἔρχομαι^{vsaa1s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} γλῶσσα^{ndfp} λαλέ^{vppanms} τίς^{rqans} σύ^{tpa-p} ὠφελέ^{vfa1s} ἐάν^{qo} μὴ^{xo}
 σύ^{tpd-p} λαλέ^{vsaa1s} ἢ^{xo} ἐν^p ἀποκάλυψις^{ndfs} ἢ^{xo} ἐν^p γνώσις^{ndfs} ἢ^{xo} ἐν^p προφητεία^{ndfs} ἢ^{xo} ἐν^p
 διδαχῇ^{ndfs}. **v.7** ὅμως^c ὁ^{dnmp} ἄψυχος^{anprp} φωνῆ^{nafs} δίδωμι^{vppanp} εἴτε^c αὐλὸς^{nms} εἴτε^c
 κιθάρα^{nafs} ἐάν^{qo} διαστολῆ^{nafs} ὁ^{dnmp} φθόγγος^{ndmp} μὴ^{xo} δίδωμι^{vsaa3s} πῶς^{bo} γινώσκω^{vfp3s} ὁ^{dnms}
 αὐλέ^{vpprns} ἢ^{xo} ὁ^{dnms} κιθαριζ^{vpprns}. **v.8** καί^c γάρ^c ἐάν^{qo} ἀηλός^{aafns} φωνῆ^{nafs} σάλπιγξ^{knfs}
 δίδωμι^{vsaa3s} τίς^{rqnms} παρασκευάζ^{vfd3s} εἰς^p πόλεμος^{nams}. **v.9** οὕτω^{bo} καί^c σύ^{tpn-p} διά^p
 ὀδγῆς^{ngfs} γλῶσσα^{ngfs} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} εὔσημος^{aamsn} λόγος^{nams} δίδωμι^{vsaa2p} πῶς^{bo} γινώσκω^{vfp3s} ὁ^{dnms}
 λαλέ^{vpprns} εἰμι^{vifx2p} γάρ^c εἰς^p ἀήρ^{nams} λαλέ^{vppanmp}. **v.10** τοσοῦτος^{rdnmp} εἰ^{qo} τυγχάνω^{vsaa3s}
 γένος^{nnmp} φωνῆ^{ngmp} εἰμι^{vix3s} ἐν^p κόσμος^{ndms} καί^c οὐδεὶς^{annsn} ἄφωτος^{annsn}. **v.11** ἐάν^{qo} οὖν^c
 μὴ^{xo} οἶδα^{vsxa1s} ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} ὀδγῆ^{ngfs} φωνῆ^{ngfs} εἰμι^{vifx1s} ὁ^{dnms} λαλέ^{vppadms} βάρβαρος^{annsn}
 καί^c ὁ^{dnms} λαλέ^{vppanms} ἐν^p ἐγώ^{tpd-s} βάρβαρος^{annsn}. **v.12** οὕτω^{bo} καί^c σύ^{tpn-p} ἐπει^c
 ζηλωτής^{nnmp} εἰμι^{vix2p} πνεῦμα^{ngmp} πρὸς^p ὁ^{dafs} οἰκοδομῆ^{nafs} ὀδγῆς^{ngfs} ἐκκλησία^{ngfs} ζητέ^{vdp2p}
 ἵνα^c περισσεύ^{vspa2p}. **v.13** διόπερ^c ὁ^{dnms} λαλέ^{vppanms} γλῶσσα^{ndfs} προσεύχομαι^{vdpn3s}
 ἵνα^c διερμηνεύ^{vspa3s}. **v.14** ἐάν^{qo} γάρ^c προσεύχομαι^{vspn1s} γλῶσσα^{ndfs} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnns}
 ἐγώ^{tpg-s} προσεύχομαι^{vipn3s} ὁ^{dnms} δέ^c νοῦς^{nnms} ἐγώ^{tpg-s} ἄκαρπος^{annsn} εἰμι^{vixp3s}. **v.15** τίς^{rqnms}
 οὖν^c εἰμι^{vix3s} προσεύχομαι^{vfd1s} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{ndns} προσεύχομαι^{vfd1s} δέ^c καί^c ὁ^{dnms} νοῦς^{ndms}
 ψάλλω^{vifa1s} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{ndns} ψάλλω^{vifa1s} δέ^c καί^c ὁ^{dnms} νοῦς^{ndms}.

τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ιδιώτου πῶς ἐρεῖ τὸ
 17 Ἀμήν ἐπὶ τῇ σῆ εὐχαριστία, ἐπειδὴ τί λέγεις οὐκ οἶδε· σὺ μὲν
 18 γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. εὐχα-
 19 ριστῷ τῷ Θεῷ μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν, ἀλλ'
 ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους διὰ τοῦ νοός μου λαλῆσαι, ἵνα
 20 καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσση. Ἀδελφοί,
 μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσίν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ
 21 φρεσὶ τέλειοι γίνεσθε. ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται ὅτι Ἐν ἑτερογλώσ-
 σοις καὶ ἐν χεῖλεισιν ἑτέροις λαλήσω τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ' οὕτως
 22 εἰσακούσονται μου, λέγει Κύριος. ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖον
 εἰσιν, οὗ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις, ἡ δὲ προφητεία,
 23 οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. ἐὰν οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκ-
 κλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ πάντες γλώσσαις λαλῶσιν, εἰσέλθωσι
 24 δὲ ἰδιῶτα ἢ ἄπιστοι. οὐκ ἐροῦσιν ὅτι μαίνεσθε· ἐὰν δὲ πάν-
 τες προφητεύουσιν, εἰσέλθῃ δὲ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώτης, ἐλέγχεται
 25 ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται ὑπὸ πάντων, καὶ οὕτω τὰ κρυπτὰ τῆς
 καρδίας αὐτοῦ φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτω πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον
 προσκυνήσει τῷ Θεῷ, ἀπαγγέλλων ὅτι ὁ Θεὸς ὄντως ἐν ὑμῖν ἐστι.
 26 Τί οὖν ἐστίν, ἀδελφοί· ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν
 ἔχει, διδαχὴν ἔχει, γλῶσσαν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, ἐρμηνείαν
 27 ἔχει. πάντα πρὸς οἰκοδομὴν γενέσθω. εἴτε γλώσση τις λαλεῖ,

v.16 ἐπει^c ἐάν⁹⁰ εὐλογέω^{vsaa2s} ὀδδms πνεῦμα^{ndms} ὀδδms ἀναπληρῶν^{vppanms} ὀδams τόπος^{namms}
 ὀδgms ιδιώτης^{ngms} πῶς^{bo} λέγω^{vifa3s} ὀδams ἀμήνth ἐπι^p ὀδδfms σός^{srdffs} εὐχαριστία^{ndfms} ἐπειδ^h τις^{rqnms}
 λέγω^{vifa2s} οὐ^{xo} οἶδα^{vika3s}. **v.17** σὺ^{trpn-s} μὲν^{xo} γάρ^c καλῶς^{bo} εὐχαριστέω^{vifa2s} ἀλλὰ^c ὀδdms
 ἕτερος^{anmsn} οὐ^{xo} οἰκοδομέω^{vipp3s}. **v.18** εὐχαριστέω^{vifa1s} ὀδdms θεός^{ndms} ἐγώ^{trpg-s} πᾶς^{agmpn}
 σὺ^{trpg-p} μᾶλλον^{bo} γλῶσσα^{ndfp} λαλέω^{vppanms}. **v.19** ἀλλά^c ἐν^p ἐκκλησία^{ndfms} θέλω^{vifa1s} πέντε^{tn}
 λόγους^{nampp} διὰ^p ὀδgms νοῦς^{ngms} ἐγώ^{trpg-s} λαλέω^{vnaa} ἵνα^c καί^c ἄλλους^{aaampn} κατηχέω^{vsaal1s} ἢ^{xo}
 μυρίους^{aaampn} λόγους^{nampp} ἐν^p γλῶσσα^{ndfms}. **v.20** ἀδελφός^{nvmp} μὴ^{xo} παιδίον^{nnpp} γίνομαι^{vdpn2p}
 ὀδdfp φρήν^{ndfp} ἀλλά^c ὀδδfms κακία^{ndfms} νηπιάζω^{vdpa2p} ὀδdfp δέ^c φρήν^{ndfp} τέλειος^{anmpn} γίνομαι^{vdpn2p}.
v.21 ἐν^p ὀδdms νόμος^{ndms} γράφω^{vixp3s} ὅτι^c ἐν^p ἑτερογλώσσοις^{admpn} καί^c ἐν^p χεῖλοις^{ndnp}
 ἕτερος^{adnpn} λαλέω^{vifa1s} ὀδdms λαός^{ndms} οὐτός^{rddms} καί^c οὐδέ^{bo} οὕτω^{bo} εἰσακούω^{vifd3p} ἐγώ^{trpg-s}
 λέγω^{vifa3s} κύριος^{nnms}. **v.22** ὥστε^c ὀδdfp γλῶσσα^{nnfp} εἰς^p σημεῖον^{hans} εἰμί^{vixp3p} οὐ^{xo} ὀδdmp
 πιστεύω^{vppadmp} ἀλλά^c ὀδdmp ἄπιστος^{admpn} ὀδnfs δέ^c προφητεία^{nnfms} οὐ^{xo} ὀδdmp ἄπιστος^{admpn}
 ἀλλά^c ὀδdmp πιστεύω^{vppadmp}. **v.23** ἐάν⁹⁰ οὖν^c συνέρχομαι^{vsaa3s} ὀδnfs ἐκκλησία^{nnfms}
 ὀδlos ανfsn ἐπι^p ὀdans αὐτός^{rpans} καί^c πᾶς^{anmpn} γλῶσσα^{ndfp} λαλέω^{vspa3p} εἰσέρχομαι^{vifa3p} δέ^c
 ιδιώτης^{nnmp} ἢ^{xo} ἄπιστος^{anmpn} οὐ^{xo} λέγω^{vifa3p} ὅτι^c μαίνομαι^{vipn2p}. **v.24** ἐάν⁹⁰ δέ^c πᾶς^{anmpn}
 προφητεύω^{vspa3p} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} δέ^c τι-σρινms ἄπιστος^{anmsn} ἢ^{xo} ιδιώτης^{nnma} ἐλέγχω^{vipp3s}
 ὑπὸ^p πᾶς^{agmpn} ἀνακρίνω^{vipp3s} ὑπὸ^p πᾶς^{agmpn}. **v.25** καί^c οὕτω^{bo} ὀδdnp κρυπτός^{anppn} ὀδgfs
 καρδία^{ngfs} αὐτός^{trgms} φανερός^{anppn} γίνομαι^{vipn3s} καί^c οὕτω^{bo} τίπιω^{vpaanms} ἐπι^p πρόσωπον^{hans}
 προσκυνέω^{vifa3s} ὀδdms θεός^{ndms} ἀπαγγέλλω^{vppanms} ὅτι^c ὀδdms θεός^{nnms} ὄντως^{bo} ἐν^p σὺ^{trpd-p}
 εἰμί^{vixp3s}. **v.26** τις^{rqnms} οὖν^c εἰμί^{vixp3s} ἀδελφός^{nvmp} ὅταν^c συνέρχομαι^{vspn2p} ἕκαστος^{anmsn}
 σὺ^{trpg-p} ψαλμός^{namms} ἔχω^{vifa3s} διδαχὴ^{nafs} ἔχω^{vifa3s} γλῶσσα^{nafs} ἔχω^{vifa3s} ἀποκάλυψις^{nafs} ἔχω^{vifa3s}
 ἐρμηνεία^{nafs} ἔχω^{vifa3s} πᾶς^{anppn} πρὸς^p οἰκοδομὴ^{nafs} γίνομαι^{vdad3s}.

κατὰ δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνά μέρος, καὶ εἰς διερμη-
 νευέτω, ἐάν δὲ μὴ ἦ διερμηνευτῆς, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ 28
 δὲ λαλείτω καὶ τῷ Θεῷ. προφηῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς λαλείωσαν, 29
 καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν. ἐάν δὲ ἄλλω ἀποκαλυφθῆ καθημέ- 30
 νῳ, ὁ πρῶτος σιγάτω. δύνασθε γὰρ καθ' ἓνα πάντες προφητεύειν, 31
 ἵνα πάντες μανθάνωσι, καὶ πάντες παρακαλῶνται, καὶ πνεύματα 32
 προφητῶν προφήταις ὑποτάσσεται. οὐ γὰρ ἔστιν ἀκαταστασίας 33
 ὁ Θεὸς, ἀλλ' εἰρήνης, ὡς ἐν πάσαις ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων. Αἱ 34
 γυναῖκες ὑμῶν ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν, οὐ γὰρ ἐπιτέτρα-
 πται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτάσσεσθαι, καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει.
 εἰ δὲ τι μαθεῖν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπερωτάτω- 35
 σαν, αἰσχρὸν γὰρ ἔστι γυναιξὶν ἐν ἐκκλησίᾳ λαλεῖν. ἢ ἀφ' ὑμῶν 36
 ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἐξηλήθεν· ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν· Εἴ 37
 τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ἐπιγινωσκέτω ἃ γράφω
 ὑμῖν, ὅτι τοῦ Κυρίου εἰσὶν ἐντολαί, εἰ δὲ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοεῖτω. 38
 Ὡστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις 39
 μὴ κωλύετε, πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω. 40

Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισάμην ὑ- 15
 μῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε, δι' οὗ καὶ σώζεσθε, 2
 τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, εἰ κατέχετε, ἔκτος εἰ μὴ εἰκῆ ἐ-
 πιστεύσατε. παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον, 3
 ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς γρα-

v.27 εἴτε^c γλῶσσα^{ndfs} τι-σρινμς λαλέω^{vpa3s} κατὰ^p δύο^{tn} ἢ^{xo} ὁ^{dans} πολὺς^{aansn} τρεῖς^{nnmp}
 καί^c ἀνά^p μέρος^{nans} καί^c εἰς^{nnms} διερμηνεύω^{vdpa3s}. **v.28** ἐάν^{qo} δε^c μὴ^o εἰμι^{vspk3s}
 διερμηνευτῆς^{ndms} σιγάω^{vdpa3s} ἐν^p ἐκκλησίᾳ^{ndfs} ἑαυτοῦ^{rxdmς} δε^c λαλέω^{vdpa3s} καί^c ὁ^{dans} θεός^{ndms}.
v.29 προφήτης^{nnmp} δε^c δύο^{tn} ἢ^{xo} τρεῖς^{nnmp} λαλέω^{vdpa3p} καί^c ὁ^{dans} ἄλλος^{anmpn} διακρινέω^{vdpa3p}.
v.30 ἐάν^{qo} δε^c ἄλλος^{admsn} ἀποκαλύπτω^{vsap3s} κάθημαι^{vppndms} ὁ^{dans} πρῶτος^{anmsn} σιγάω^{vdpa3s}.
v.31 δύναμαι^{vprn2p} γάρ^c κατὰ^p εἰς^{namς} πᾶς^{anmpn} προφητεῦω^{vnpa} ἵνα^c πᾶς^{anmpn} μανθάνω^{vsapa3p}
 καί^c πᾶς^{anmpn} παρακαλέω^{vspp3p}. **v.32** καί^c πνεῦμα^{nnnp} προφήτης^{ngmp} προφήτης^{ndmp}
 ὑποτάσσω^{vpp3s}. **v.33** οὐ^{xo} γάρ^c εἰμι^{vixp3s} ἀκαταστασία^{ngfs} ὁ^{dans} θεός^{ndms} ἀλλά^c εἰρήνη^{ngfs}
 ὡς^{bo} ἐν^p πᾶς^{adfrn} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{dans} ἅγιος^{agmpn}. **v.34** ὁ^{dans} γυνῆ^{ndfp} σύ^{trp-p} ἐν^p ὁ^{dans}
 ἐκκλησία^{ndfp} σιγάω^{vdpa3p} οὐ^{xo} γάρ^c ἐπιτρέπω^{vixp3s} αὐτός^{trdpf} λαλέω^{vnpa} ἀλλά^c ὑποτάσσω^{vnpn}
 καθὼς^{bo} καί^c ὁ^{dans} νόμος^{nnms} λέγω^{vira3s}. **v.35** εἰ^{qo} δε^c τι-σρινμς μανθάνω^{vnaa} θέλω^{vira3p}
 ἐν^p οἴκος^{ndms} ὁ^{dans} ἴδιος^{anmpn} ἀνήρ^{namp} ἐπερωτάω^{vdpa3p} αἰσχρός^{anmsn} γάρ^c εἰμι^{vixp3s} γυνῆ^{ndfp}
 ἐν^p ἐκκλησία^{ndfs} λαλέω^{vnpa}. **v.36** ἢ^{xo} ἀπό^p σύ^{trp-p} ὁ^{dans} λόγος^{nnms} ὁ^{dans} θεός^{ngms}
 ἐξέρχεται^{viaa3s} ἢ^{xo} εἰς^p σύ^{trp-p} μόνος^{aampn} καταντάω^{viaa3s}. **v.37** εἰ^{qo} τι-σρινμς δοκέω^{vira3s}
 προφήτης^{nnms} εἰμι^{vnpk} ἢ^{xo} πνευματικός^{anmsn} ἐπιγινώσκω^{vdpa3s} ὅς^{rranp} γράφω^{vira1s} σύ^{trp-p} ὅτι^c
 ὁ^{dans} κύριος^{ngms} εἰμι^{vixp3p} ἐντολή^{nnfp}. **v.38** εἰ^{qo} δε^c τι-σρινμς ἀγνοέω^{vira3s} ἀγνοέω^{vdpa3s}.
v.39 ὡς^c ἀδελφός^{nnmp} ζηλόω^{vdpa2p} ὁ^{dans} προφητεύω^{vnpa} καί^c ὁ^{dans} λαλέω^{vnpa} γλῶσσα^{ndfp}
 μὴ^{xo} κωλύω^{vdpa2p}. **v.40** πᾶς^{anmpn} εὐσχημόνως^{bo} καί^c κατὰ^p τάξις^{nafs} γίνονται^{vdpn3s}.
15. v.1 γνωρίζω^{vira1s} δε^c σύ^{trp-p} ἀδελφός^{nnmp} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὅς^{rrans} εὐαγγελίζω^{viam1s}
 σύ^{trp-p} ὅς^{rrans} καί^c παραλαμβάνω^{viaa2p} ἐν^p ὅς^{rrdms} καί^c ἴσθημι^{vixa2p}. **v.2** διὰ^p ὅς^{rrgns} καί^c
 ὁ^{dans} λόγος^{ndms} εὐαγγελίζω^{viam1s} σύ^{trp-p} εἰ^{qo} κατέχω^{vira2p} ἔκτος^{bo} εἰ^{qo} μὴ^{xo} εἰκῆ^{bo}
 πιστεύω^{viaa2p}.

4 φάς, καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς
 5, 6 γραφάς, καὶ ὅτι ὤφθη Κηφᾶ, εἶτα τοῖς δώδεκα, ἔπειτα ὤφθη
 ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείους μένουσιν
 7 ἕως ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν, ἔπειτα ὤφθη Ἰακώβῳ, εἶτα
 8 τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν, ἔσχατον δὲ πάντων ὡσπερὶ τῷ ἐκτρώματι
 9 ὤφθη κάμοί. ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ
 10 Θεοῦ. χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὁ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἢ εἰς ἐμὲ
 οὐ κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν πάντων ἐκοπίασα,
 11 οὐκ ἐγὼ δὲ ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἢ σὺν ἐμοί. εἶτε οὖν ἐγὼ, εἶτε
 12 ἐκεῖνοι, οὕτω κηρύσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε. Εἰ δὲ Χριστὸς
 κηρύσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λέγουσι τινες ἐν ὑμῖν
 13 ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν· εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔ-
 14 στιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται, εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν
 15 ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν, εὐρισκόμεθα
 δὲ καὶ ψευδομάρτυρες τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ
 Θεοῦ ὅτι ἤγειρε τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἤγειρεν, εἶπερ ἄρα νεκροὶ
 16 οὐκ ἐγείρονται. εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγή-
 17 γερται, εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν, ἔτι
 18 ἔσπε ἐν ταῖς ἀμαρτίαις ὑμῶν. ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ
 19 ἀπώλοντο. εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἠλπικότες ἔσμεν ἐν Χριστῷ μόνον,

v.3 παραδιδῶμι^{v1aa1s} γάρ^c σύ^{ῑpd-p} ἐν^p πρῶτος^{admpn} ὅς^{ῑrans} καί^c παραλαμβάνω^{v1aa1s} ὅτι^c Χριστὸς^{nnms} ἀποθνήσκω^{v1aa3s} ὑπέ^r ὁ^d ἄμαρτία^{ngfp} ἐγὼ^{ῑpg-p} κατὰ^p ὁ^d γραφή^{nafp}. **v.4** καί^c ὅτι^c θάπτω^{v1ap3s} καί^c ὅτι^c ἐγείρω^{v1xp3s} ὁ^d τρίτος^{adfn} ἡμέρα^{ndfs} κατὰ^p ὁ^d γραφή^{nafp}.
v.5 καί^c ὅτι^c ὁρά^{v1ap3s} Κηφᾶ^{ndms} εἶτα^{bo} ὁ^d ἐκ^p ὅς^{ῑrgmp} ὁ^d πολλός^{anmp} μένω^{v1ap3p} ἕως^c ἄρτι^{bo} τι-σρινμη^{ndmp} δέ^c καί^c κοιμάομαι^{v1ap3p}. **v.7** ἔπειτα^{bo} ὁρά^{v1ap3s} Ἰακώβους^{ndms} εἶτα^{bo} ὁ^d ἀπόστολος^{ndmp} πᾶς^{admpn}. **v.8** ἔσχατος^{aamsn} δέ^c πᾶς^{agmpn} ὡσπερὶ^{bo} ὁ^d ἐκτρωμα^{ndns} ὁρά^{v1ap3s} κάγῳ^{ῑpd-s}. **v.9** ἐγὼ^{ῑpn-s} γάρ^c εἰμι^{v1px1s} ὁ^d ἐλάχιστος^{aamsn} ὁ^d ἀπόστολος^{ngmp} ὅς^{ῑrtnms} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px1s} ἱκανός^{aamsn} καλέω^{v1pp} ἀπόστολος^{nnms} διότι^c διώκω^{v1aa1s} ὁ^d ἐκκλησία^{nafs} αὐτός^{ῑpgms} θεός^{ngms}. **v.10** χάρις^{ndfs} δέ^c θεός^{ngms} εἰμι^{v1px1s} ὅς^{ῑrtns} εἰμι^{v1px1s} καί^c ὁ^d χάρις^{nafs} οὐτός^{ῑpgms} ὁ^d νῆς^{ndfs} εἰς^p ἐγὼ^{ῑpa-s} οὐ^{xo} κενός^{anfn} γίνομαι^{v1ao3s} ἀλλά^c περισσός^{aams} αὐτός^{ῑpgmp} πᾶς^{agmpn} κοιτιάω^{v1aa1s} οὐ^{xo} ἐγὼ^{ῑpn-s} δέ^c ἀλλά^c ὁ^d χάρις^{ndfs} ὁ^d θεός^{ngms} ὁ^d σὺν^p ἐγὼ^{ῑpd-s}.
v.11 εἶτε^c οὖν^c ἐγὼ^{ῑpn-s} εἶτε^c ἐκεῖνος^{rdnmp} οὕτω^{bo} κηρύσσω^{v1ap1p} καί^c οὕτω^{bo} πιστεύω^{v1aa2p}.
v.12 εἰ^{ῑqo} δέ^c Χριστὸς^{nnms} κηρύσσω^{v1pp3s} ὅτι^c ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἐγείρω^{v1xp3s} πῶς^{bo} λέγω^{v1ap3p} τι-σρινμη^{ndmp} ἐν^p σύ^{ῑpd-p} ὅτι^c ἀνάστασις^{nnfs} νεκρός^{agmpn} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s}. **v.13** εἰ^{ῑqo} δέ^c ἀνάστασις^{nnfs} νεκρός^{agmpn} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} οὐδέ^{bo} Χριστὸς^{nnms} ἐγείρω^{v1xp3s}. **v.14** εἰ^{ῑqo} δέ^c Χριστὸς^{nnms} οὐ^{xo} ἐγείρω^{v1xp3s} κενός^{aamsn} ἄρα^{xo} ὁ^d κήρυγμα^{nnms} ἐγὼ^{ῑpg-p} κενός^{anfn} δέ^c καί^c ὁ^d πίστις^{nnfs} σύ^{ῑpg-p}. **v.15** εὐρίσχω^{v1pp1p} δέ^c καί^c ψευδομάρτυς^{anmp} ὁ^d θεός^{ngms} ὅτι^c μαρτυρέω^{v1aa1p} κατὰ^p ὁ^d θεός^{ngms} ὅτι^c ἐγείρω^{v1aa3s} ὁ^d Χριστὸς^{nam} ὅς^{ῑrams} οὐ^{xo} ἐγείρω^{v1aa3s} εἶπερ^{ῑqo} ἄρα^{xo} νεκρός^{anmpn} οὐ^{xo} ἐγείρω^{v1pp3p}. **v.16** εἰ^{ῑqo} γάρ^c νεκρός^{anmpn} οὐ^{xo} ἐγείρω^{v1pp3p} οὐδέ^{bo} Χριστὸς^{nnms} ἐγείρω^{v1xp3s}. **v.17** εἰ^{ῑqo} δέ^c Χριστὸς^{nnms} οὐ^{xo} ἐγείρω^{v1xp3s} μάταιος^{anfn} ὁ^d πίστις^{nnfs} σύ^{ῑpg-p} ἔτι^{bo} εἰμι^{v1px2p} ἐν^p ὁ^d ἄμαρτία^{ndfp} σύ^{ῑpg-p}. **v.18** ἄρα^{xo} καί^c ὁ^d κοιμάομαι^{v1apnmp} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} ἀπόλλυμι^{v1am3p}.

ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. Νυνὶ δὲ Χριστὸς ἐγήγερται 20
ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο. ἔπειδὴ γὰρ 21
δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. 22
ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτω καὶ ἐν τῷ 22
Χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. ἕκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι, 23
ἀπαρχὴ Χριστὸς, ἔπειτα οἱ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. εἴτα 24
τὸ τέλος, ὅταν παραδῶ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ καὶ πατρί, ὅταν κα- 25
ταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. δεῖ γὰρ 25
αὐτὸν βασιλεύειν, ἄχρις οὗ ἂν θῆ ἅπας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς 26, 27
πόδας αὐτοῦ. ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. Πάντα 26, 27
γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ὅταν δὲ εἶπῃ ὅτι Πάντα ὑπο- 28
τέτακται, δῆλον ὅτι ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. 28
ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται 29
τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ἦ ὁ Θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. 29
Ἐπεὶ τί ποιήσουσιν οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν· εἰ ὅλως 29
νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, τί καὶ βαπτίζονται ὑπὲρ τῶν νεκρῶν· τί 30
καὶ ἡμεῖς κινδυνεύομεν πᾶσαν ὥραν· καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, 31
νῆ τὴν ὑμετέραν καύχησιν, ἣν ἔχω ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ 32
ἡμῶν. εἰ κατὰ ἄνθρωπον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ 32
ὄφελος, εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, φάγωμεν καὶ πίωμεν, αὔριον 33
γὰρ ἀποθνήσκομεν. μὴ πλανᾶσθε, Φθειροῦσιν ἦθη χρησθ ὁ- 33

v.19 εἰ^{qo} ἐν^p ὁ^{ddfs} ζωῆ^{ndfs} οὗτος^{rddfs} ἐλπίζω^{vpxanmp} εἰμι^{vix1p} ἐν^p Χριστὸς^{ndms} μόνος^{bo}
ἐλεεινός^{anmpc} πᾶς^{agmpn} ἄνθρωπος^{ngmp} εἰμι^{vix1p}. **v.20** νυνὶ^{bo} δε^c Χριστὸς^{nnms} ἐγείρω^{vixp3s}
ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἀπαρχή^{ndfs} ὁ^{gdmp} κοιμάομαι^{vpxpgmp} γίνομαι^{viad3s}. **v.21** ἐπειδὴ^c γάρ^c
διὰ^p ἄνθρωπος^{ngms} ὁ^{ndms} θάνατος^{nnms} καὶ^c διὰ^p ἄνθρωπος^{ngms} ἀνάστασις^{ndfs} νεκρός^{agmpn}.
v.22 ὥσπερ^{bo} γάρ^c ἐν^p ὁ^{ddms} Ἀδάμ^{1p} πᾶς^{anmpn} ἀποθνήσκει^{vipa3p} οὕτω^{bo} καὶ^c ἐν^p ὁ^{ddms}
Χριστὸς^{ndms} πᾶς^{anmpn} ζωοποιεῖ^{vifp3p}. **v.23** ἕκαστος^{anmsn} δε^c ἐν^p ὁ^{ddms} ἴδιος^{admsn} τάγμα^{ndns}
ἀπαρχή^{ndfs} Χριστὸς^{nnms} ἔπειτα^{bo} ὁ^{dmp} Χριστὸς^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} αὐτός^{rgms}.
v.24 εἴτα^{bo} ὁ^{dnns} τέλος^{nnns} ὅταν^c παραδίδωμι^{vsaas} ὁ^{dafs} βασιλείαν^{nafs} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καὶ^c
πατήρ^{ndms} ὅταν^c καταργέω^{vsaas} πᾶς^{aafsn} ἀρχή^{nafs} καὶ^c πᾶς^{aafsn} ἐξουσία^{nafs} καὶ^c δύναμις^{nafs}.
v.25 δεῖ^{vix3s} γάρ^c αὐτός^{rgms} βασιλεύω^{vnpa} ἄχρι^p ὅς^{bo} ἂν^{xo} τίημι^{vsaas} πᾶς^{aamnp} ὁ^{damp}
ἐχθρός^{aamnp} ὑπὸ^p ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rgms}. **v.26** ἔσχατος^{anmsn} ἐχθρός^{anmsn} καταργέω^{vipp3s}
ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms}. **v.27** πᾶς^{aamnp} γάρ^c ὑποτάσσω^{vias} ὑπὸ^p ὁ^{damp} πούς^{namp} αὐτός^{rgms}
ὅταν^c δε^c λέγω^{vsaas} ὅτι^c πᾶς^{aamnp} ὑποτάσσω^{vixp3s} δῆλος^{anmsn} ὅτι^c ἐκτός^{bo} ὁ^{dms} ὑποτάσσω^{vraags}
αὐτός^{rgms} ὁ^{damp} πᾶς^{aamnp}. **v.28** ὅταν^c δε^c ὑποταγῇ^{vsap3s} αὐτός^{rgms} ὁ^{damp} πᾶς^{aamnp}
τότε^{bo} καὶ^c αὐτός^{rgms} ὁ^{dnms} υἱὸς^{nnms} ὑποτάσσω^{vifp3s} ὁ^{ddms} ὑποτάσσω^{vpaadms} αὐτός^{rgms}
ὁ^{damp} πᾶς^{aamnp} ἵνα^c εἰμι^{vsp3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dmp} πᾶς^{aamnp} ἐν^p πᾶς^{admp}. **v.29** ἐπει^c
τίς^{rgans} ποιέω^{vifa3p} ὁ^{dmp} βαπτίζω^{vpprmp} ὑπὲρ^p ὁ^{dmp} νεκρός^{agmpn} εἰ^{qo} ὅλως^{bo} νεκρός^{anmpn}
οὐ^{xo} ἐγείρω^{vipp3p} τίς^{rgans} καὶ^c βαπτίζω^{vipp3p} ὑπὲρ^p ὁ^{dmp} νεκρός^{agmpn}. **v.30** τίς^{rgans} καὶ^c
ἐγώ^{rp-p} κινδυνεύω^{vipa1p} πᾶς^{aafsn} ὥρα^{nafs}. **v.31** κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} ἀποθνήσκω^{vipa1s} νῆ^{xo}
ὁ^{dafs} ὑμέτερος^{rsafs} καύχησις^{nafs} ὅς^{rfafs} ἔχω^{vipa1s} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}
ἐγώ^{rg-p}. **v.32** εἰ^{qo} κατὰ^p ἄνθρωπος^{namns} θηριομάχῳ^{vias} ἐν^p Ἐφέσῳ^{ndfs} τίς^{rgans} ἐγώ^{rp-ds}
ὁ^{dnms} ὄφελος^{nnns} εἰ^{qo} νεκρός^{anmpn} οὐ^{xo} ἐγείρω^{vipp3p} ἐσθίω^{vsaal1p} καὶ^c πίνω^{vsaal1p} αὔριον^{bo} γάρ^c
ἀποθνήσκω^{vipa1p}.

34 μιλαίι κακαί. ἐκνήψατε δικαίως και μη ἁμαρτάνετε, ἀγνωσίαν
 35 γάρ Θεοῦ τινες ἔχουσι, πρὸς ἐντροπήν ὑμῖν λέγω. ἀλλ' ἐρεῖ τις,
 36 Πῶς ἐγείρονται οἱ νεκροί· ποίω δὲ σώματι ἔρχονται· Ἄφρον, οὐ
 37 ὁ σπείρεις, οὐ ζωοποιεῖται ἐὰν μη ἀποθάνῃ, και ὁ σπείρεις, οὐ
 38 τὸ σῶμα τὸ γενησόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον εἰ τύχοι,
 39 ἠθέλησε, και ἐκάστω τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. οὐ πᾶσα
 40 σάρξ ἢ αὐτὴ σάρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν σάρξ ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σάρξ
 41 κτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων, ἄλλη δὲ πτηνῶν. και σώματα ἐπουρά-
 42 νια, και σώματα ἐπίγεια, ἀλλ' ἑτέρα μὲν ἢ τῶν ἐπουρανίων δόξα,
 43 ἑτέρα δὲ ἢ τῶν ἐπιγείων. ἄλλη δόξα ἡλίου, και ἄλλη δόξα σε-
 44 λήνης, και ἄλλη δόξα ἀστέρων, ἀστὴρ γάρ ἀστέρως διαφέρει ἐν
 45 δόξῃ. οὕτω και ἡ ἀνάστασις τῶν νεκρῶν. σπείρεται ἐν φθορᾷ,
 46 ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ, σπείρεται ἐν ἀτιμία, ἐγείρεται ἐν δόξῃ,
 47 σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει, σπείρεται σῶμα
 ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν. ἔστι σῶμα ψυχικόν, και
 45 ἔστι σῶμα πνευματικόν. οὕτω και γέγραπται, Ἐγένετο ὁ πρῶτος
 46 ἄνθρωπος Ἀδάμ εἰς ψυχὴν ζῶσαν. ὁ ἔσχατος Ἀδάμ εἰς πνεῦμα
 47 ζῶσαν. ἀλλ' οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ τὸ ψυχικόν,
 47 ἔπειτα τὸ πνευματικόν. ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός ὁ δευ-

v.33 μή^{xo} πλανάω^{vdpp2p} φθεῖρω^{vipa3p} ἡθος^{nanp} χρηστός^{aanpn} ὁμιλία^{nnfp} κακός^{anfpn}.
v.34 ἐκνήψω^{vdaa2p} δικαίως^{bo} και^c μή^{xo} ἁμαρτάνω^{vipa2p} ἀγνωσία^{nafs} γάρ^c θεός^{ngms} τι-σριμπ
 ἔχω^{vipa3p} πρὸς^p ἐντροπή^{nafs} σύ^{tpd-p} λέγω^{vipa1s}. **v.35** ἀλλά^c λέγω^{vifa3s} τι-οριμψ πῶς^{bo}
 ἐγείρω^{vipp3p} ὁ^{dnmpp} νεκρός^{anmpn} ποίως^{rdns} δέ^c σῶμα^{ndns} ἐρχομαι^{vipn3p}. **v.36** ἄφρων^{avmsn}
 σύ^{trn-s} ὅς^{trms} σπείρω^{vipa2s} οὐ^{xo} ζωοποιέω^{vipp3s} ἐὰν^{qo} μή^{xo} ἀποθνήσκω^{vsaa3s}. **v.37** και^c
 ὁ^{trms} σπείρω^{vipa2s} οὐ^{xo} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὁ^{dans} γίνομαι^{vfpdms} σπείρω^{vipa2s} ἀλλά^c γυμνός^{aamsn}
 κόκκος^{nams} εἰ^{qo} τυγχάνω^{vooa3s} σίτος^{ngms} ἡ^{xo} τι-σριμψ ὁ^{dgmpp} λοιπός^{agmpn}. **v.38** ὁ^{dms}
 δέ^c θεός^{nnms} αὐτός^{trdms} διδωμι^{vipa3s} σῶμα^{nans} καθὼς^{bo} θέλω^{viaa3s} και^c ἕκαστος^{adnsn} ὁ^{dgmpp}
 σπέρμα^{ngnp} ὁ^{dans} ἴδιος^{aansn} σῶμα^{nans}. **v.39** οὐ^{xo} πᾶς^{anfn} σάρξ^{nnfs} ὁ^{dms} αὐτός^{trnfs} σάρξ^{nnfs}
 ἀλλά^c ἄλλος^{anfn} μὲν^{xo} σάρξ^{nnfs} ἀνθρώπος^{ngmp} ἄλλος^{anfn} δέ^c σάρξ^{nnfs} κτηνός^{ngnp} ἄλλος^{anfn}
 δέ^c ἰχθύς^{ngmp} ἄλλος^{anfn} δέ^c πτηνός^{agmpn}. **v.40** και^c σῶμα^{nnpp} ἐπουράνιος^{anppn} και^c
 σῶμα^{nnpp} ἐπίγειος^{anppn} ἀλλά^c ἕτερος^{anfn} μὲν^{xo} ὁ^{dms} ἐπὶ^{ngnp} ἐπουράνιος^{agmpn} δόξα^{nnfs} ἕτερος^{anfn}
 δέ^c ὁ^{dms} ἐπὶ^{ngnp} ἐπίγειος^{agmpn}. **v.41** ἄλλος^{anfn} δόξα^{nnfs} ἡλίου^{ngms} και^c ἄλλος^{anfn} δόξα^{nnfs}
 σελήνης^{ngfs} και^c ἄλλος^{anfn} δόξα^{nnfs} ἀστὴρ^{ngmp} ἀστὴρ^{nnms} γάρ^c ἀστὴρ^{ngms} διαφέρει^{vipa3s} ἐν^p
 δόξᾳ^{ndfs}. **v.42** οὕτω^{bo} και^c ὁ^{dms} ἀνάστασις^{nnfs} ὁ^{dgmpp} νεκρός^{agmpn} σπείρω^{vipp3s} ἐν^p φθορᾷ^{ndfs}
 ἐγείρω^{vipp3s} ἐν^p ἀφθαρσίᾳ^{ndfs}. **v.43** σπείρω^{vipp3s} ἐν^p ἀτιμία^{ndfs} ἐγείρω^{vipp3s} ἐν^p δόξᾳ^{ndfs}
 σπείρω^{vipp3s} ἐν^p ἀσθενείᾳ^{ndfs} ἐγείρω^{vipp3s} ἐν^p δυνάμει^{ndfs}. **v.44** σπείρω^{vipp3s} σῶμα^{nnms}
 ψυχικός^{anmsn} ἐγείρω^{vipp3s} σῶμα^{nnms} πνευματικός^{anmsn} εἰμι^{vipx3s} σῶμα^{nnms} ψυχικός^{anmsn} και^c
 εἰμι^{vipx3s} σῶμα^{nnms} πνευματικός^{anmsn}. **v.45** οὕτω^{bo} και^c γράφω^{vixp3s} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{dms}
 πρῶτος^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} Ἀδάμ^{tp} εἰς^p ψυχὴ^{nafs} ζῶν^{vppaafs} ὁ^{dms} ἔσχατος^{anmsn} Ἀδάμ^{tp} εἰς^p
 πνεῦμα^{nans} ζῶν^{vppaafs}. **v.46** ἀλλά^c οὐ^{xo} πρῶτος^{bo} ὁ^{dms} πνευματικός^{anmsn} ἀλλά^c ὁ^{dms}
 ψυχικός^{anmsn} ἔπειτα^{bo} ὁ^{dms} πνευματικός^{anmsn}.

τερος ἄνθρωπος ὁ Κύριος ἐξ οὐρανοῦ. οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι 48
 καὶ οἱ χοϊκοί, καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι,
 καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν 49
 εἰκόνα τοῦ ἐπουρανοῦ. Τοῦτο δέ φημι, ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ 50
 αἷμα βασιλείαν Θεοῦ κληρονομήσαι οὐ δύνανται, οὐδὲ ἡ φθορὰ
 τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. ἰδοὺ, μυστήριον ὑμῖν λέγω, Πάντες 51
 μὲν οὐ κοιμηθησόμεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, ἐν ἀτόμῳ, ἐν 52
 ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι, σαλπύσει γάρ, καὶ οἱ νε-
 κροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρτοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. δεῖ γὰρ 53
 τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο
 ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. ὅταν δὲ τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσῃται 54
 ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν τοῦτο ἐνδύσῃται ἀθανασίαν, τότε γε-
 νήσεται ὁ λόγος ὁ γεγραμμένος, Κατεπόθη ὁ θάνατος εἰς νίκος.
 Ποῦ σου, θάνατε, τὸ κέντρον· ποῦ σου, ἄδη, τὸ νίκος· τὸ δὲ κέν- 55, 56
 τρον τοῦ θανάτου ἡ ἁμαρτία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας ὁ νόμος,
 τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νίκος διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν 57
 Ἰησοῦ Χριστοῦ. ὥστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἐδραῖοι γίνεσθε, 58
 ἀμετακίνητοι, περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, εἰ-
 δότες ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστι κενὸς ἐν Κυρίῳ.

Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ διέταξα ταῖς 16
 ἐκκλησίαις τῆς Γαλατίας, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. κατὰ μίαν 2

v.47 ὁ^{dnms} πρῶτος^{anmsn} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^p γῆ^{ngfs} χοϊκός^{anmsn} ὁ^{dnms} δεύτερος^{anmsn}
 ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐκ^p οὐρανό^{ngms}. **v.48** οἷος^{rcnms} ὁ^{dnms} χοϊκός^{anmsn}
 τοιοῦτος^{rdnmp} καί^c ὁ^{dnmp} χοϊκός^{anmpn} καί^c οἷος^{rcnms} ὁ^{dnms} ἐπουράνιος^{anmsn} τοιοῦτος^{rdnmp}
 καί^c ὁ^{dnmp} ἐπουράνιος^{anmpn}. **v.49** καί^c καθὼς^{bo} φορέω^{vialp} ὁ^{dafs} εἰκόν^{nafs} ὁ^{dgms}
 χοϊκός^{agmsn} φορέω^{vialp} καί^c ὁ^{dafs} εἰκόν^{nafs} ὁ^{dgms} ἐπουράνιος^{agmsn}. **v.50** οὗτος^{rdans} δε^c
 φημί^{vix1s} ἀδελφός^{nvmp} ὅτι^c σὰρξ^{gnfs} καί^c αἷμα^{nnns} βασιλεία^{nafs} θεός^{ngms} κληρονομέω^{vnaa} οὐ^{xo}
 δύναμαι^{vipn3p} οὐδέ^{bo} ὁ^{dnfs} φθορὰ^{nnfs} ὁ^{dafs} ἀφθαρσία^{nafs} κληρονομέω^{vipa3s}. **v.51** ἰδοὺ^{vdaa2s}
 μυστήριον^{nans} σύ^{rpdp} λέγω^{vialp} πᾶς^{anmpn} μὲν^{xo} οὐ^{xo} κοιμάομαι^{vifp1p} πᾶς^{anmpn} δε^c
 ἀλλάσσω^{vifp1p}. **v.52** ἐν^p άτομος^{adans} ἐν^p ῥιπῇ^{ndfs} ὀφθαλμοῦ^{ngms} ἐν^p ὀδδῖς^{adfsn} ἐσχάτος^{adfsn}
 σάλπιγγ^{ndfs} σαλπύξει^{vifa3s} γάρ^c καί^c ὁ^{dnmp} νεκρός^{anmpn} ἐγείρω^{vifp3p} ἀφθαρτός^{anmpn} καί^c ἐγὼ^{trp-p}
 ἀλλάσσω^{vifp1p}. **v.53** δεῖ^{vifp3s} γάρ^c ὁ^{dnms} φθαρτός^{anmsn} οὗτος^{rdans} ἐνδύω^{vnam} ἀφθαρσία^{nafs}
 καί^c ὁ^{dnms} θνητός^{anmsn} οὗτος^{rdans} ἐνδύω^{vnam} ἀθανασία^{nafs}. **v.54** ὅταν^c δε^c ὁ^{dnms} φθαρτός^{anmsn}
 οὗτος^{rdans} ἐνδύω^{vsam3s} ἀφθαρσία^{nafs} καί^c ὁ^{dnms} θνητός^{anmsn} οὗτος^{rdans} ἐνδύω^{vsam3s} ἀθανασία^{nafs}
 τότε^{bo} γίνονται^{vifa3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dnms} γράφω^{vpxnms} καταπινω^{vipar3s} ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms}
 εἰς^p νίκος^{nans}. **v.55** ποῦ^{xo} σύ^{trpg-s} θάνατος^{nnms} ὁ^{dnms} κέντρον^{nnms} ποῦ^{xo} σύ^{trpg-s} ἄδης^{nvms}
 ὁ^{dnms} νίκος^{nnms}. **v.56** ὁ^{dnms} δε^c κέντρον^{nnms} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} ὁ^{dnfs} ἁμαρτία^{nafs} ὁ^{dnfs} δε^c
 δύναμις^{nafs} ὁ^{dgfs} ἁμαρτία^{ngfs} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms}. **v.57** ὁ^{ddms} δε^c θεός^{ndms} χάρις^{nfs} ὁ^{ddms}
 διδῶμι^{vppadms} ἐγὼ^{trpd-p} ὁ^{dans} νίκος^{nans} διὰ^p ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{trpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}.
v.58 ὥστε^c ἀδελφός^{nvmp} ἐγὼ^{trpg-s} ἀγαπητός^{avmpn} ἐδραῖος^{anmpn} γίνονται^{vtrp2p} ἀμετακίνητος^{anmpn}
 περισσεύω^{vppanmp} ἐν^p ὁ^{ddms} ἔργον^{ndns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} πάντοτε^{bo} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c ὁ^{dnms}
 κόπος^{nnms} σύ^{trpg-p} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vix3s} κενός^{anmsn} ἐν^p κύριος^{ndms}. **16. v.1** περὶ^p δε^c ὁ^{dgfs} λογεία^{ngfs}
 ὁ^{dgfs} εἰς^p ὁ^{damp} ἁγίους^{aanmp} ὥσπερ^{bo} διατάσσω^{vial1s} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{dgfs} Γαλατία^{ngfs} οὕτω^{bo}
 καί^c σύ^{trp-p} ποιέω^{vdaa2p}.

σαββάτων ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω θησαυρίζων ὃ τι ἂν
 3 εὐδοῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω, τότε λογίαί γίνωνται. ὅταν δὲ πα-
 ραγένωμαι, οὓς ἐὰν δοκιμάσητε, δι' ἐπιστολῶν, τούτους πέμψω
 4 ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς Ἱερουσαλήμ, ἐὰν δὲ ἦ ἄξιον τοῦ
 5 καὶ πορεύεσθαι, σὺν ἐμοὶ πορεύονται. ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑ-
 6 μᾶς, ὅταν Μακεδονίαν διέλθω, Μακεδονίαν γὰρ διέρχομαι, πρὸς
 7 ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ, ἢ καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προ-
 8 9 ἐπιτρέπη. ἐπιμενῶ δὲ ἐν Ἐφέσῳ ἕως τῆς Πεντηκοστῆς, θύρα
 γὰρ μοι ἀνέωγε μεγάλη καὶ ἐνεργής, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί.
 10 Ἐὰν δὲ ἔλθῃ Τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόδως γένηται πρὸς ὑμᾶς,
 11 τὸ γὰρ ἔργον Κυρίου ἐργάζεται ὡς καὶ ἐγώ. μὴ τις οὖν αὐτὸν
 12 ἐξουθενήσῃ, προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρὸς με,
 13 ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. περὶ δὲ Ἀπολλῶ τοῦ
 ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν
 ἀδελφῶν, καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα ἵνα νῦν ἔλθῃ, ἐλεύσεται δὲ
 14 15 ὅταν εὐκαιρήσῃ. Γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε,
 16 Ἰακωβίται, πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. Παρακαλῶ δὲ
 ὑμᾶς, ἀδελφοί, οἴδατε τὴν οἰκίαν Στεφανῶ, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς
 Ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς. ἵνα καὶ

v.2 κατὰ^p εἰς^{nafs} σάββατον^{ngnp} ἕκαστος^{anmsn} σύ^{rgp-p} παρὰ^p ἑαυτοῦ^{rxdms} τίθημι^{vdpa3s}
 θησαυρίζω^{vppanms} ὅς^{rtrans} τι-οριανς ἂν^{xo} εὐδοῶ^{vsp3s} ἵνα^c μή^{xo} ὅταν^c ἔρχομαι^{vsaals} τότε^{bo}
 λογιαί^{nnfp} γίνομαι^{vspn3p}. **v.3** ὅταν^c δέ^c παραγίνομαι^{vsadls} ὅς^{rtrans} ἐάν^{qo} δοκιμάζω^{vsaap2} διὰ^p
 ἐπιστολή^{ngfp} οὗτος^{rdamp} πέμψω^{vifals} ἀποφέρω^{vnaa} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} οὐ^{rgp-p} εἰς^p Ἱερουσαλήμ^{fp}.
v.4 ἐάν^{qo} δέ^c εἰμι^{vsp3s} ἄξιος^{anmsn} ὁ^{dgms} κάγω^{rpa-s} πορεύομαι^{vnpn} σὺν^p ἐγῶ^{pd-s} πορεύομαι^{vifd3p}.
v.5 ἔρχομαι^{vifdls} δέ^c πρὸς^p σύ^{rpa-p} ὅταν^c Μακεδονία^{nafs} διέρχομαι^{vsaals} Μακεδονία^{nafs}
 γάρ^c διέρχομαι^{vipnls}. **v.6** πρὸς^p σύ^{rpa-p} δέ^c τυχάνω^{vpaans} παραμένω^{vifals} ἢ^{xo} καί^c
 παραχειμάζω^{vifals} ἵνα^c σύ^{rpn-p} ἐγῶ^{rpa-s} προπέμψω^{vsaap2} ὅς^{bo} ἐάν^{qo} πορεύομαι^{vspnls}. **v.7** οὐ^{xo}
 θέλω^{vipals} γάρ^c σύ^{rpa-p} ἄρτι^{bo} ἐν^p πάροδος^{ndfs} ὁράω^{vnaa} ἐλπίζω^{vipals} δέ^c χρόνος^{nams} τι-σ-
 ριαμς ἐπιμένω^{vnaa} πρὸς^p σύ^{rpa-p} ἐάν^{qo} ὁ^{dms} κύριος^{nnms} ἐπιτρέπω^{vspa3s}. **v.8** ἐπιμενῶ^p
 δέ^c ἐν^p Ἐφεσος^{ndfs} ἕως^c ὁ^{dgfs} πεντηκοστή^{ngfs}. **v.9** θύρα^{nnfs} γάρ^c ἐγῶ^{pd-s} ἀνοίγω^{vixa3s}
 μέγας^{anfsn} καί^c ἐνεργής^{anfsn} καί^c ἀντικείμει^{vppnmp} πολὺς^{anmpn}. **v.10** ἐάν^{qo} δέ^c ἔρχομαι^{vsaas}
 Τιμόθεος^{nnms} βλέπω^{vdpa2p} ἵνα^c ἀφόδως^{bo} γίνομαι^{vsad3s} πρὸς^p σύ^{rpa-p} ὁ^{dans} γάρ^c ἔργον^{nans}
 κύριος^{ngms} ἐργάζεται^{vipn3s} ὡς^{bo} καί^c ἐγῶ^{rpn-s}. **v.11** μή^{xo} τι-σ-ρινμς σὺν^c αὐτός^{rpaams}
 ἐξουθενέω^{vsaas} προπέμψω^{vdpa2p} δέ^c αὐτός^{rpaams} ἐν^p εἰρήνῃ^{ndfs} ἵνα^c ἔρχομαι^{vsaas} πρὸς^p ἐγῶ^{rpa-s}
 ἐκδέχομαι^{vipnls} γάρ^c αὐτός^{rpaams} μετὰ^p ὁ^{dgmpp} ἀδελφός^{ngmp}. **v.12** περὶ^p δέ^c Ἀπολλῶς^{ngms}
 ὁ^{dgms} ἀδελφός^{ngms} πολὺς^{aanpn} παρακαλέω^{vlaals} αὐτός^{rpaams} ἵνα^c ἔρχομαι^{vsaas} πρὸς^p σύ^{rpa-p}
 μετὰ^p ὁ^{dgmpp} ἀδελφός^{ngmp} καί^c πάντως^{bo} οὐ^{xo} εἰμι^{vix3s} θέλημα^{nnms} ἵνα^c νῦν^{bo} ἔρχομαι^{vsaas}
 ἔρχομαι^{vifd3s} δέ^c ὅταν^c εὐκαιρέω^{vsaas}. **v.13** γρηγορέω^{vdpa2p} στήκο^{vdpa2p} ἐν^p ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs}
 ἀνδρίζομαι^{vdpn2p} κραταίω^{vdpp2p}. **v.14** πᾶς^{anmpn} σύ^{rgp-p} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs} γίνομαι^{vdpn3s}.
v.15 παρακαλέω^{vipals} δέ^c σύ^{rpa-p} ἀδελφός^{nvmp} οἶδα^{vixa2p} ὁ^{dafs} οἰκία^{nafs} Στεφανῶς^{ngms} ὅτι^c
 εἰμι^{vix3s} ἀπαρχή^{nnfs} ὁ^{dgfs} Ἀχαΐας^{ngfs} καί^c εἰς^p διακονία^{nafs} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} τάσσω^{viaa3p}
 ἑαυτοῦ^{rxamp}.

ὕμεις ὑποτάσθητε τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ
 κοπιῶντι. χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ Στεφανᾶ καὶ φουρτουνάτου 17
 καὶ Ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα οὗτοι ἀνεπλήρωσαν. ἀνε- 18
 παυσαν γὰρ τὸ ἔμὸν πνεῦμα καὶ τὸ ὑμῶν. ἐπιγινώσκετε οὖν τοὺς
 τοιούτους. Ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τῆς Ἀσίας, ἀσπάζον- 19
 ται ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ πολλὰ Ἀκύλας καὶ Πρίσκιλλα, σὺν τῇ κατ’
 οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀδελφοὶ πάντες. 20
 ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ. Ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ 21
 χειρὶ Παύλου. εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ἦτω 22
 ἀνάθεμα. Μαράν ἄθα. ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ’ 23
 ὑμῶν. ἡ ἀγάπη μου μετὰ πάντων ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀμήν. 24
 πρὸς Κορινθίους πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Φιλίππων διὰ Στεφανᾶ καὶ
 φουρτουνάτου καὶ Ἀχαϊκοῦ καὶ Τιμοθέου.

v.16 ἴνα^c καί^c σύ^{rp-p} ὑποτάσσω^{vspp2p} ὁ^{ddmp} τοιούτος^{rddmp} καί^c πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms}
 συνεργῶ^{vppadms} καί^c κοπιῶ^{vppadms}. **v.17** χαίρω^{vpa1s} δέ^c ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs}
 Στεφανᾶς^{ngms} καί^c Φουρτουνάτου^{ngms} καί^c Ἀχαϊκός^{ngms} ὅτι^c ὁ^{dans} σύ^{rp-g-p} ὑστέρημα^{nans}
 οὗτος^{rdnmp} ἀναπληρῶ^{v1aa3p}. **v.18** ἀναπαύω^{v1aa3p} γάρ^c ὁ^{dans} ἐμὸς^{rsans} πνεῦμα^{nans} καί^c
 ὁ^{dans} σύ^{rp-g-p} ἐπιγινώσκω^{vdpa2p} οὖν^c ὁ^{damp} τοιούτος^{rdamp}. **v.19** ἀσπάζομαι^{v1pn3p} σύ^{rp-a-p} ὁ^{dnp}
 ἐκκλησία^{nnfp} ὁ^{ddfs} Ἀσία^{ngfs} ἀσπάζομαι^{v1pn3p} σύ^{rp-a-p} ἐν^p κύριος^{ndms} πολὺς^{aanpn} Ἀκύλας^{nnms}
 καί^c Πρίσκα^{nnfs} σὺν^p ὁ^{ddfs} κατὰ^p οἶκος^{nams} αὐτός^{trgmp} ἐκκλησία^{ndfs}. **v.20** ἀσπάζομαι^{v1pn3p}
 σύ^{rp-a-p} ὁ^{dnp} ἀδελφός^{nnmp} πᾶς^{aanmpn} ἀσπάζομαι^{vdad2p} ἀλλήλων^{reamp} ἐν^p φίλημα^{ndns} ἅγιος^{adnsn}.
v.21 ὁ^{dms} ἀσπασμὸς^{nnms} ὁ^{ddfs} ἐμὸς^{rsdfs} χεῖρ^{ndfs} Παῦλος^{ngms}. **v.22** εἰ^{qo} τι-σθιμς
 οὐ^{xo} φιλέω^{v1pa3s} ὁ^{dams} κύριος^{nams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} εἰμί^{vdpx3s} ἀνάθεμα^{nnms} μαράνα^{ta}
 μαράνα^{ta}. **v.23** ὁ^{dms} χάρις^{nnfs} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετὰ^p σύ^{rp-g-p}.
v.24 ὁ^{dms} ἀγάπη^{nnfs} ἐγώ^{trg-s} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{rp-g-p} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἀμήνth
 πρὸς^p Κορίνθιος^{aanpn} πρῶτος^{anfsn} γράφω^{v1ap3s} ἀπὸ^p Φίλιπποι^{ngms} διὰ^p Στεφανᾶς^{ngms} καί^c
 Φουρτουνάτου^{ngms} καί^c Ἀχαϊκός^{ngms} καί^c Τιμοθέος^{ngms}.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

1 Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ
Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ Θεοῦ τῇ οὔσῃ ἐν Κορίν-
2 θῶ, σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶσι τοῖς οὔσιν ἐν ὅλῃ τῇ Ἀχαΐᾳ, χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
3 Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
4 ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν καὶ Θεὸς πάσης παρακλήσεως, ὁ πα-
ρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν, εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς
5 παρακαλεῖν τοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, διὰ τῆς παρακλήσεως ἧς πα-
ρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, ὅτι καθὼς περισσεύει τὰ πα-
θήματα τοῦ Χριστοῦ εἰς ἡμᾶς, οὕτω διὰ Χριστοῦ περισσεύει καὶ
6 ἡ παράκλησις ἡμῶν. εἴτε δὲ θλιβόμεθα, ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρα-
κλήσεως καὶ σωτηρίας, τῆς ἐνεργουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν
παθημάτων ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν, εἴτε παρακαλούμεθα, ὑπὲρ
7 τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτηρίας, καὶ ἡ ἔλπις ἡμῶν βεβαία
8 ὑπὲρ ὑμῶν. εἰδότες ὅτι ὡσπερ κοινωνοὶ ἐστε τῶν παθημάτων
οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀ-
δελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν τῆς γενομένης ἡμῖν ἐν τῇ Ἀσίᾳ,

1. v.1 Παῦλος^{ngms} ἀπόστολος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διὰ^p θέλημα^{ngns} θεός^{ngms} καὶ^c Τιμόθεος^{ngms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{ngms} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} ὁ^{dngms} θεός^{ngms} ὁ^{ddfs} εἰμι^{vppxdfs} ἐν^p Κόρινθος^{ndfs} σὺν^p ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} εἰμι^{vppxdmp} ἐν^p ὅλος^{adfsn} ὁ^{ddfs} Ἀχαΐα^{ndfs}. **v.2** χάρις^{ngfs} σὺ^{tpd-p} καὶ^c εἰρήνη^{ngfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατὴρ^{ngms} ἐγὼ^{tpg-p} καὶ^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.3** εὐλογητός^{ngms} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} καὶ^c πατὴρ^{ngms} ὁ^{dngms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dnms} πατὴρ^{ngms} ὁ^{dngmp} οἰκτιριστός^{ngmp} καὶ^c θεός^{ngms} πᾶς^{agfsn} παράκλησις^{ngfs}. **v.4** ὁ^{dnms} παρακαλέω^{vppanms} ἐγὼ^{tpa-p} ἐπι^p πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} θλίψις^{ndfs} ἐγὼ^{tpg-p} εἰς^p ὁ^{dans} δύναμι^{vnpn} ἐγὼ^{tpa-p} παρακαλέω^{vnpa} ὁ^{damp} ἐν^p πᾶς^{adfsn} θλίψις^{ndfs} διὰ^p ὁ^{dngfs} παράκλησις^{ngfs} ὁ^{srgfs} παρακαλέω^{vpp1p} αὐτός^{rgnmp} ὑπὸ^p ὁ^{dngms} θεός^{ngms}. **v.5** ὅτι^c καθὼς^{bo} περισσεύω^{vipa3s} ὁ^{dnpn} πάθημα^{nnpn} ὁ^{dngms} Χριστός^{ngms} εἰς^p ἐγὼ^{tpa-p} οὕτω^{bo} διὰ^p Χριστός^{ngms} περισσεύω^{vipa3s} καὶ^c ὁ^{dnfs} παράκλησις^{ngfs} ἐγὼ^{tpg-p}. **v.6** εἴτε^c δέ^c θλιβόμεθα^{vpp1p} ὑπὲρ^p ὁ^{dngfs} σωτηρία^{ngfs} καὶ^c ὁ^{dngfs} ἐνεργέω^{vppmgfs} ἐν^p ὑπομονῇ^{ndfs} ὁ^{dngnp} αὐτός^{rgnmp} πάθημα^{ngnp} ὁ^{srgnp} καὶ^c ἐγὼ^{tpn-p} πάσχω^{vipa1p} εἴτε^c παρακαλέω^{vpp1p} ὑπὲρ^p ὁ^{dngfs} σὺ^{tpg-p} παράκλησις^{ngfs} καὶ^c σωτηρία^{ngfs} καὶ^c ὁ^{dnfs} ἐλπίς^{ngfs} ἐγὼ^{tpg-p} βέβαιος^{anfsn} ὑπὲρ^p σὺ^{tpg-p}. **v.7** οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c ὡσπερ^{bo} κοινωνός^{anmpn} εἰμι^{vpx2p} ὁ^{dngnp} πάθημα^{ngnp} οὕτω^{bo} καὶ^c ὁ^{dngfs} παράκλησις^{ngfs}.

ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐβαρήθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξαπορηθῆ-
 ναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν. ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς τὸ ἀπόκριμα τοῦ 9
 θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς ἀλλ' ἐπὶ
 τῷ Θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς, ὃς ἐκ τηλικούτου θανάτου 10
 ἐρρύσατο ἡμᾶς καὶ ῥύεται, εἰς ὃν ἠλπίκαμεν ὅτι καὶ ἔτι ῥύσε-
 ται, συνυπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ 11
 πολλῶν προσώπων τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ
 ὑπὲρ ἡμῶν. Ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστί, τὸ μαρτύριον τῆς 12
 συνειδησεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἀπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ Θεοῦ, οὐκ ἐν
 σοφίᾳ σαρκικῇ ἀλλ' ἐν χάριτι Θεοῦ, ἀνεσιράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ,
 περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ' 13
 ἢ ἃ ἀναγινώσκετε ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε, ἐλπίζω δὲ ὅτι καὶ ἕως τέ-
 λους ἐπιγνώσεσθε, καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι 14
 καύχημα ὑμῶν ἐσμεν καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ
 Κυρίου Ἰησοῦ. Καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην πρὸς ὑμᾶς 15
 ἐλθεῖν πρότερον, ἵνα δευτέραν χάριν ἔχῃτε, καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν 16
 εἰς Μακεδονίαν, καὶ πάλιν ἀπὸ Μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς,
 καὶ ὑφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν Ἰουδαίαν. τοῦτο οὖν βου- 17
 λεύομαι, μὴ τι ἄρα τῇ ἐλαφρίᾳ ἐχρησάμην· ἢ ἃ βουλεύομαι,
 κατὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα ἢ παρ' ἐμοὶ τὸ Ναὶ ναὶ καὶ τὸ Οὐ οὐ·
 πιστὸς δὲ ὁ Θεὸς, ὅτι ὁ λόγος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο ναὶ 18

v.8 οὐ^{xo} γάρ^c θέλω^{v1pa1p} σύ^{tpa-p} ἀγνοεῶ^{vnpa} ἀδελφός^{nvmp} ὑπέρ^p ὁ^{dgrs} θλίψις^{ngfs} ἐγώ^{tpg-p} ὁ^{dgrs} γίνομαι^{vpadgrs} ἐγώ^{tpd-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} Ἀσία^{ndfs} ὅτι^c κατὰ^p ὑπερβολή^{nafs} ἀλλά^c ὑπέρ^p δύναμις^{ndfs} ὥστε^c ἐξαπορέομαι^{vnap} ἐγώ^{tpa-p} καί^c ὁ^{dgrs} ζῶ^{vnpa}. **v.9** ἀλλά^c αὐτός^{trmp} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxndmp} ὁ^{dans} ἀπόκριμα^{nans} ὁ^{dgrs} θάνατος^{ngms} ἔχω^{vixa1p} ἵνα^c μὴ^{xo} πειθῶ^{vpxanmp} εἰμι^{vspxl1p} ἐπι^p ἑαυτοῦ^{rxndmp} ἀλλά^c ἐπι^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{ddms} ἐγείρω^{vppadms} ὁ^{damp} νεκρός^{aampn}. **v.10** ὃς^{trnms} ἐκ^p τηλικούτος^{rdgms} θάνατος^{ngms} ῥύομαι^{vian3s} ἐγώ^{tpa-p} καί^c ῥύομαι^{v1pn3s} εἰς^p ὃς^{trams} ἐλπίζω^{vixa1p} ὅτι^c καί^c ἔτι^{bo} ῥύομαι^{vifd3s}. **v.11** συνυπουργέω^{vppagmp} καί^c σύ^{tpg-p} ὑπέρ^p ἐγώ^{tpg-p} ὁ^{dgrs} δέησις^{ndfs} ἵνα^c ἐκ^p πολὺς^{agnp} πρόσωπον^{ngnp} ὁ^{dnnms} εἰς^p ἐγώ^{tpa-p} χάρισμα^{nms} διὰ^p πολὺς^{agnp} εὐχαριστέω^{vsap3s} ὑπέρ^p ἐγώ^{tpg-p}. **v.12** ὁ^{dnds} γάρ^c καύχησις^{nnds} ἐγώ^{tpg-p} οὗτος^{rdnds} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnnms} μαρτύριον^{nms} ὁ^{dgrs} συνειδησις^{ngfs} ἐγώ^{tpg-p} ὅτι^c ἐν^p ἀπλότης^{ndfs} καί^c εἰλικρινεία^{ndfs} θεός^{ngms} οὐ^{xo} ἐν^p σοφία^{ndfs} σαρκικός^{adfsn} ἀλλά^c ἐν^p χάρις^{ndfs} θεός^{ngms} ἀναστρέφω^{v1a1p} ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} περισσοτέρως^{bo} δε^c πρὸς^p σύ^{tpa-p}. **v.13** οὐ^{xo} γάρ^c ἄλλος^{aampn} γράφω^{v1a1p} σύ^{tpd-p} ἀλλά^c ἢ^{xo} ὃς^{trmp} ἀναγινώσκω^{v1a2p} ἢ^{xo} καί^c ἐπιγινώσκω^{v1a2p} ἐλπίζω^{v1a1s} δε^c ὅτι^c καί^c ἕως^c τέλους^{ngms} ἐπιγινώσκω^{vifd2p}. **v.14** καθὼς^{bo} καί^c ἐπιγινώσκω^{v1a2p} ἐγώ^{tpa-p} ἐν^p μέρους^{ngms} ὅτι^c καύχημα^{nms} σύ^{tpg-p} εἰμι^{v1px1p} καθάπερ^{bo} καί^c σύ^{trp-n} ἐγώ^{tpg-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgrs} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.15** καί^c οὗτος^{rddfs} ὁ^{ddfs} πεποιθήσις^{ndfs} βούλομαι^{v1n1s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἔρχομαι^{vnaa} πρότερος^{bo} ἵνα^c δεύτερος^{aafsn} χάρις^{nafs} ἔχω^{vspa2p}. **v.16** καί^c διὰ^p σύ^{tpg-p} διέρχομαι^{vnaa} εἰς^p Μακεδονία^{nafs} καί^c πάλιν^{bo} ἀπὸ^p Μακεδονία^{ngfs} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p σύ^{tpa-p} καί^c ὑπὸ^p σύ^{tpg-p} προπέμω^{vnap} εἰς^p ὁ^{dafs} Ἰουδαία^{nafs}. **v.17** οὗτος^{rdans} οὖν^c βουλεύομαι^{vppnms} μὴ^{xo} τίς^{trans} ἄρα^{xo} ὁ^{ddfs} ἐλαφρία^{ndfs} χράομαι^{v1ad1s} ἢ^{xo} ὃς^{trmp} βουλεύομαι^{v1pn1s} κατὰ^p σάρξ^{nafs} βουλεύομαι^{v1pn1s} ἵνα^c εἰμι^{v1spk3s} παρὰ^p ἐγώ^{tpd-s} ὁ^{dnnms} ναὶ^{xo} ναί^{xo} καί^c ὁ^{dnnms} οὐ^{xo} οὐ^{xo}.

19 και οὕ. ὁ γὰρ τοῦ Θεοῦ υἱὸς Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ ἐν ὑμῖν δι' ἡμῶν
 κηρυχθεὶς, δι' ἐμοῦ καὶ Σιλουανοῦ καὶ Τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο ναὶ
 20 καιὶ οὕ, ἀλλὰ ναὶ ἐν αὐτῷ γέγονεν. ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι Θεοῦ, ἐν
 21 αὐτῷ τὸ ναί, καὶ ἐ αὐτῷ τὸ ἀμήν, τῷ Θεῷ πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. ὁ
 22 δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς σὺν ὑμῖν εἰς Χριστὸν, καὶ χρίσας ἡμᾶς, Θεός, ὁ
 καιὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς, καὶ δοὺς τὸν ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος
 23 ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν. Ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν Θεὸν ἐπικαλοῦμαι
 ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν, ὅτι φειδόμενος ὑμῶν οὐκέτι ἤλθον εἰς Κό-
 24 ρινθον. οὐχ ὅτι κυριεύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοὶ
 ἐσμεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν, τῇ γὰρ πίστει ἐστήκατε.

2 ἔκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν ἐλθεῖν ἐν λύπῃ πρὸς ὑ-
 2 μᾶς. εἰ γὰρ ἐγὼ λυπῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ἐστὶν ὁ εὐφραίνων με, εἰ
 3 μὴ ὁ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ· καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο αὐτὸ ἵνα μὴ
 ἐλθὼν λύπην ἔχω ἀφ' ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθῶς ἐπὶ πάντας
 4 ὑμᾶς, ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστίν. ἐκ γὰρ πολλῆς θλί-
 ψεως καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγραψα ὑμῖν διὰ πολλῶν δακρῶν,
 οὐχ ἵνα λυπηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε ἦν ἔχω περισο-
 5 τέρως εἰς ὑμᾶς. Εἰ δέ τις λελύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλ'
 6 ἀπὸ μέρους, ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ πάντας ὑμᾶς. ἵκανὸν τῷ τοιοῦτῳ
 7 ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων, ὥστε τοῦναντίον μᾶλλον
 ὑμᾶς χαρίσασθαι καὶ παρακαλέσαι, μήπως τῇ περισσοτέρῳ λύπῃ

v.18 πιστός^{anmsn} δεῖ^c ὀδνms θεός^{nms} ὅτι^c ὀδnms λόγος^{nms} ἐγῶ^{rgp-p} ὀδnms πρὸς^p σύ^{rga-p}
 οὐ^{xo} γίνομαι^{viad3s} ναί^{xo} και^c οὐ^{xo}. **v.19** ὀδnms γάρ^c ὀδgms θεός^{ngms} υἱός^{nms} Ἰησοῦς^{nms}
 Χριστός^{nms} ὀδnms ἐν^p σύ^{rgd-p} διὰ^p ἐγῶ^{rgp-p} κηρύσσω^{vrapnms} διὰ^p ἐγῶ^{rgp-s} και^c Σιλουανός^{ngms}
 και^c Τιμόθεος^{ngms} οὐ^{xo} γίνομαι^{viad3s} ναί^{xo} και^c οὐ^{xo} ἀλλά^c ναί^{xo} ἐν^p αὐτός^{rgpms} γίνομαι^{vixa3s}.

v.20 ὀδnms ὅσος^{renfp} γάρ^c ἐπαγγελία^{nnfp} θεός^{ngms} ἐν^p αὐτός^{rgpms} ὀδnms ναί^{xo} και^c ἐν^p αὐτός^{rgpms}
 ὀδnms ἀμήν^h ὀδdms θεός^{ndms} πρὸς^p δόξα^{nafs} διὰ^p ἐγῶ^{rgp-p}. **v.21** ὀδnms δεῖ^c βεβαιόω^{vppanms}
 ἐγῶ^{rga-p} σὺν^p σύ^{rgd-p} εἰς^p Χριστός^{nms} και^c χρίω^{vpaanms} ἐγῶ^{rga-p} θεός^{nms}. **v.22** ὀδnms
 και^c σφραγίζω^{vpaanms} ἐγῶ^{rga-p} και^c διδωμι^{vpaanms} ὀδdams ἀρραβῶν^{nms} ὀδgms πνεῦμα^{ngms} ἐν^p
 ὀδdfp καρδία^{ndfp} ἐγῶ^{rgp-p}. **v.23** ἐγῶ^{rgn-s} δεῖ^c μάρτυς^{nams} ὀδdams θεός^{nams} ἐπικαλέω^{vipmls} ἐπὶ^p
 ὀδdafs ἐμός^{rsafs} ψυχῇ^{nafs} ὅτι^c φειδομαι^{vppnms} σύ^{rgp-p} οὐκέτι^{bo} ἔρχομαι^{viala} εἰς^p Κόρινθος^{nafs}.

v.24 οὐ^{xo} ὅτι^c κυριεύω^{vipa1p} σύ^{rgp-p} ὀδgfs πίστις^{ngfs} ἀλλά^c συνεργός^{aanp} εἰμι^{vixp1p} ὀδgfs χαρὰ^{ngfs}
 σύ^{rgp-p} ὀδdafs γάρ^c πίστις^{ndfs} ἴσθημι^{vixa2p}. **2. v.1** κρίνω^{viala} δεῖ^c ἐμαυτοῦ^{rxnms} οὗτος^{rdans} ὀδans
 μὴ^{xo} πάλιν^{bo} ἔρχομαι^{vnaa} ἐν^p λύπη^{ndfs} πρὸς^p σύ^{rga-p}. **v.2** εἰ^{qo} γάρ^c ἐγῶ^{rgn-s} λυπέω^{vipa1s} σύ^{rga-p}
 και^c τίς^{rgnms} εἰμι^{vixp3s} ὀδnms εὐφραίνω^{vppanms} ἐγῶ^{rga-s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὀδnms λυπέω^{vppnms} ἐκ^p ἐγῶ^{rgp-s}.

v.3 και^c γράφω^{viala} σύ^{rgd-p} οὗτος^{rdans} αὐτός^{rgans} ἵνα^c μὴ^{xo} ἔρχομαι^{vpaanms} λύπη^{nafs} ἐγῶ^{vspals}
 ἀπὸ^p ὅς^{trgmp} δεῖ^{viiq3s} ἐγῶ^{rga-s} χαιρῶ^{vnpa} πείθω^{vpxanms} ἐπὶ^p πᾶς^{aanp} σύ^{rga-p} ὅτι^c ὀδnfs ἐμός^{rsnfs}
 χαρὰ^{nfnfs} πᾶς^{agmpn} σύ^{rgp-p} εἰμι^{vixp3s}. **v.4** ἐκ^p γάρ^c πολὺς^{agfsn} θλίψις^{ngfs} και^c συνοχῆ^{ngfs}
 καρδία^{ngfs} γράφω^{viala} σύ^{rgd-p} διὰ^p πολὺς^{agmpn} δάκρυον^{ngn} οὐ^{xo} ἵνα^c λυπέω^{vsap2p} ἀλλά^c ὀδdafs
 ἀγάπη^{nafs} ἵνα^c γινώσκω^{vsaa2p} ὅς^{trafs} ἐγῶ^{vipa1s} περισσοτέρως^{bo} εἰς^p σύ^{rga-p}. **v.5** εἰ^{qo} δεῖ^c τι-
 ὀριμῶς^{vixa3s} οὐ^{xo} ἐγῶ^{rga-s} λυπέω^{vixa3s} ἀλλά^c ἀπὸ^p μέρους^{ngns} ἵνα^c μὴ^{xo} ἐπιβαρῶ^{vspals}
 πᾶς^{aanp} σύ^{rga-p}. **v.6** ἵκανός^{anmsn} ὀδdms τοιοῦτος^{rddms} ὀδnfs ἐπιτιμία^{nfnfs} οὗτος^{rdnfs} ὀδnfs ὑπό^p
 ὀδgmp πολὺς^{agmpc}.

καταποθῆ ὁ τοιοῦτος. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς κυρῶσαι εἰς αὐτὸν 8
 ἀγάπην. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ ἔγραψα, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν, 9
 εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. ᾧ δὲ τι χαρίζεσθε, καὶ ἐγώ, καὶ γὰρ 10
 ἐγώ εἶ τι κεχάρισμαι, ᾧ κεχάρισμαι, δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ Χρι- 11
 στοῦ, ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, οὐ γὰρ αὐτοῦ 12
 τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. Ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν Τρωάδα εἰς τὸ εὐαγ- 12
 γέλιον τοῦ Χριστοῦ, καὶ θύρας μοι ἀνεφγμένης ἐν Κυρίῳ, οὐκ 13
 ἔσχηκα ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου, τῷ μὴ εὐρεῖν με Τίτον τὸν ἀδελ- 13
 φόν μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς ἐξῆλθον εἰς Μακεδονίαν. 14
 τῷ δὲ Θεῷ χάρις τῷ πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ Χριστῷ, 14
 καὶ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι δι' ἡμῶν ἐν παν- 15
 τὶ τόπῳ. ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσμὲν τῷ Θεῷ ἐν τοῖς σωζομένοις 15
 καὶ ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, οἷς μὲν ὁσμὴ θανάτου εἰς θάνατον, 16
 οἷς δὲ ὁσμὴ ζωῆς εἰς ζωὴν. καὶ πρὸς ταῦτα τίς ἰκανός· οὐ γὰρ 17
 ἐσμὲν ὡς οἱ πολλοί, καπηλεύοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ. ἀλλ' ὡς 17
 ἐξ εἰλικρινείας, ἀλλ' ὡς ἐκ Θεοῦ κατενώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐν Χριστῷ 17
 λαλοῦμεν.

Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν· ἢ μὴ χρήζομεν, ὡς τι- 3
 νες, συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν· ἢ 2
 ἐπιστολὴ ἡμῶν ὑμεῖς ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν,
 γινωσκομένη καὶ ἀναγινωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, φα- 3

v.7 ὅτε^c ἐναντίον^{bo} μᾶλλον^{bo} σύ^{tpa-p} χαρίζομαι^{vnaa} καί^c παρακαλέω^{vnaa} μή[&]πίδες^c ὁ^{ddfs} περισσοῦς^{adfc} λύπη^{ndfs} καταπίνω^{vsap3s} ὁ^{dnms} τοιοῦτος^{rdnms}. **v.8** διό^c παρακαλέω^{vnaa} σύ^{tpa-p} κυρῶω^{vnaa} εἰς^p αὐτός^{rdms} ἀγάπη^{nafs}. **v.9** εἰς^p οὗτος^{rdms} γάρ^c καί^c γράφω^{vnaa} ἵνα^c γινώσκω^{vsaa1s} ὁ^{dafs} δοκιμῆ^{nafs} σύ^{tpg-p} εἰ^{qo} εἰς^p πᾶς^{aanpn} ὑπήκοος^{anmpn} εἰμι^{vixp2p}. **v.10** ὅς^{rdms} δέ^c τι-οριανς χαρίζομαι^{vixn1s} εἰς^p τὸν^{rdms} τίτον^{rdms} καὶ^c ἐγώ^{tpn-s} καί^c γάρ^c ἐγώ^{tpn-s} εἰ^{qo} τι-οριανς χαρίζομαι^{vixn1s} ὅς^{rdms} χαρίζομαι^{vixn1s} διὰ^p σύ^{tpa-p} ἐν^p πρόσωπον^{ndms} Χριστός^{ngms}. **v.11** ἵνα^c μή^{xo} πλεονεκτέω^{vsap1p} ὑπὸ^p ὁ^{dgms} Σατανᾶς^{ngms} οὐ^{xo} γάρ^c αὐτός^{rgms} ὁ^{damp} νόημα^{nanp} ἀγνοέω^{vpa1p}. **v.12** ἔρχομαι^{vpaans} δέ^c εἰς^p ὁ^{dafs} Τρωάς^{nafs} εἰς^p ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} καί^c θύρα^{ngfs} ἐγώ^{tpd-s} ἀνοιγώ^{vpxgfs} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.13** οὐ^{xo} ἔχω^{vixals} ἀνεσις^{nafs} ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndms} ἐγώ^{tpg-s} ὁ^{dams} μὴ^{xo} εὐρίσκω^{vnaa} ἐγώ^{tpa-s} Τίτος^{nams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} ἐγώ^{tpg-s} ἀλλά^c ἀποτάσσω^{vppamms} αὐτός^{rdmp} ἐξῆρχομαι^{vnaals} εἰς^p Μακεδονία^{nafs}. **v.14** ὁ^{ddms} δέ^c θεός^{ndms} χάρις^{ndfs} ὁ^{ddms} πάντοτε^{bo} θριαμβεύω^{vppadms} ἐγώ^{tpa-p} ἐν^p ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} καί^c ὁ^{dafs} ὁσμὴ^{nafs} ὁ^{dgfs} γνώσις^{ngfs} αὐτός^{rgms} φανερόω^{vppadms} διὰ^p ἐγώ^{tpg-p} ἐν^p πᾶς^{admsn} τόπος^{ndms}. **v.15** ὅτι^c Χριστός^{ngms} εὐωδία^{nnfs} εἰμι^{vixp1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐν^p ὁ^{ddmp} ὡς^{vppdpmp} καί^c ἐν^p ὁ^{ddmp} ἀπόλλυμι^{vppedmp}. **v.16** ὅς^{rdmp} μέν^{xo} ὁσμὴ^{nnfs} θανάτου^{ngms} εἰς^p θάνατος^{ngms} ὅς^{rdmp} δέ^c ὁσμὴ^{nafs} ζωῆς^{ngfs} εἰς^p ζωὴ^{nafs} καί^c πρὸς^p οὗτος^{rdanp} τίς^{rgnms} ἰκανός^{anmsn}. **v.17** οὐ^{xo} γάρ^c εἰμι^{vixp1p} ὡς^{bo} ὁ^{damp} πολυς^{anmpn} καπηλεύω^{vppanmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἀλλά^c ὡς^{bo} ἐκ^p εἰλικρίνεια^{ngfs} ἀλλά^c ὡς^{bo} ἐκ^p θεός^{ngms} κατενώπιον^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^p Χριστός^{ndms} λαλέω^{vpa1p}. **3. v.1** ἄρχω^{vixp1p} πάλιν^{bo} ἑαυτοῦ^{xamp} συνιστημι^{vnaa} ἥ^{xo} μὴ^{xo} χρήζω^{vpa1p} ὡς^{bo} τι-οριαντι συστατικός^{agmpn} ἐπιστολῆ^{ngfp} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἥ^{xo} ἐκ^p σύ^{tpg-p} συστατικός^{agmpn}. **v.2** ὁ^{dnfs} ἐπιστολῆ^{nnfs} ἐγώ^{tpg-p} σύ^{tpn-p} εἰμι^{vixp2p} ἐγγράφω^{vpxnfs} ἐν^p ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} ἐγώ^{tpg-p} γινώσκω^{vppnfs} καί^c ἀναγινώσκω^{vppnfs} ὑπὸ^p πᾶς^{agmpn} ἀνθρώπος^{ngmpn}.

νερούμενοι ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ διακονηθεῖσα ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη οὐ μέλανι, ἀλλὰ Πνεύματι Θεοῦ ζωντος, οὐκ ἐν 4 πλαξὶ λιθίνοις, ἀλλ' ἐν πλαξίν καρδίας σαρκίνοις. πεποιθήσιν 5 δὲ τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν Θεόν, οὐχ ὅτι ἱκανοί ἐσμεν ἀφ' ἑαυτῶν λογίσασθαί τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης 6 ἡμῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ, ὃς καὶ ἰκάνωσεν ἡμᾶς διακόνους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος ἀλλὰ πνεύματος, τὸ γὰρ γράμμα ἀπο- 7 κτείνει, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ. εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου ἐν γράμμασιν, ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις, ἐγενήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ 8 δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον Μωσέως διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ, τὴν καταργουμένην, πῶς 9 οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῶ μᾶλλον περισσεύει ἡ 10 διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξῃ. καὶ γὰρ οὐδὲ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει, ἕνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης 11 δόξης. εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον, διὰ δόξης, πολλῶ μᾶλλον τὸ μένον, ἐν δόξῃ. Ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλῇ παρρη- 12 σία χρώμεθα, καὶ οὐ καθάπερ Μωσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς 13 τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου, ἀλλ' ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν, ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ὅ τι ἐν Χριστῷ

v.3 φανερόω^{vpprrnmp} ὅτι^c εἰμί^{vix2p} ἐπιστολὴ^{nnfs} Χριστός^{ngms} διακονέω^{vrapnfs} ὑπό^p ἐγώ^{rgp-p} ἐγγράφω^{vrxpnfs} οὐ^{xo} μέλας^{adnns} ἀλλά^c πνεῦμα^{ndns} θεός^{ngms} ζῶω^{vppagms} οὐ^{xo} ἐν^p πλαξὶ^{ndfip} λιθίνος^{adfnp} ἀλλά^c ἐν^p πλαξὶ^{ndfip} καρδία^{ngfs} σάρκινος^{adfnp}. **v.4** πεποιθήσιν^{nafs} δέ^c τοιούτος^{rdafs} ἔχω^{vpa1p} διὰ^p ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.5** οὐ^{xo} ὅτι^c ἰκανός^{anmpn} εἰμί^{vix1p} ἀπό^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} λογίζομαι^{vnad} τι-στανς ὡς^{bo} ἐκ^p ἑαυτοῦ^{rxgmp} ἀλλά^c ὁ^{dntfs} ἰκανότης^{nnfs} ἐγώ^{rgp-p} ἐκ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.6** ὅς^{rtmms} καί^c ἰκανός^{viao3s} ἐγώ^{rga-p} διάκονος^{namp} καινός^{agfsn} διαθήκη^{ngfs} οὐ^{xo} γράμμα^{1ngns} ἀλλά^c πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dntfs} γάρ^c γράμμα^{nnns} ἀποκτείνω^{vipa3s} ὁ^{dntfs} δέ^c πνεῦμα^{nnns} ζωοποιεῶ^{vipa3s}. **v.7** εἰ^{qo} δέ^c ὁ^{dntfs} διακονία^{nnfs} ὁ^{dgms} θάνατος^{ngms} ἐν^p γράμμα^{ndnp} ἐντυπός^{vrxpnfs} ἐν^p λίθος^{ndmp} γίνομαι^{viao3s} ἐν^p δόξα^{ndfs} ὥστε^c μή^{xo} δύναμαι^{vnrpn} ἀτενίζω^{vnaa} ὁ^{damp} υἱός^{namp} Ἰσραὴλ^{tp} εἰς^p ὁ^{dans} πρόσωπον^{vans} Μωϋσῆς^{ngms} διὰ^p ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dgms} πρόσωπον^{ngns} αὐτός^{rgms} ὁ^{dafs} καταργέω^{vpppafs}. **v.8** πῶς^{bo} οὐ^{xo} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dntfs} διακονία^{nnfs} ὁ^{dgms} πνεῦμα^{ngns} εἰμί^{vifx3s} ἐν^p δόξα^{ndfs}. **v.9** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{dntfs} διακονία^{nnfs} ὁ^{dgfs} κατάκρινος^{ngfs} δόξα^{nnfs} πολὺς^{adnns} μᾶλλον^{bo} περισσεύω^{vipa3s} ὁ^{dntfs} διακονία^{nnfs} ὁ^{dgfs} δικαιοσύνη^{ngfs} ἐν^p δόξα^{ndfs}. **v.10** καί^c γάρ^c οὐ^{de} δόξα^{vixp3s} ὁ^{dntfs} δόξα^{vrxpns} ἐν^p οὗτος^{rdnns} ὁ^{dans} μέρος^{ndns} ἕνεκα^{bo} ὁ^{dgfs} ὑπερβάλλω^{vppagfs} δόξα^{ngfs}. **v.11** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{dntfs} καταργέω^{vpppns} διὰ^p δόξα^{ngfs} πολὺς^{adnns} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dntfs} μένω^{vppans} ἐν^p δόξα^{ndfs}. **v.12** ἔχω^{vppanmp} οὖν^c τοιούτος^{rdafs} ἐλπίς^{nafs} πολὺς^{adfn} παρρησία^{ndfs} χράομαι^{vipn1p}. **v.13** καί^c οὐ^{xo} καθάπερ^{bo} Μωϋσῆς^{nnms} τίθημι^{via3s} κάλυμμα^{nans} ἐπὶ^p ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} ἑαυτοῦ^{rxgms} πρὸς^p ὁ^{dans} μή^{xo} ἀτενίζω^{vnaa} ὁ^{damp} υἱός^{namp} Ἰσραὴλ^{tp} εἰς^p ὁ^{dans} τέλος^{nans} ὁ^{dgms} καταργέω^{vpppgns}.

καταργείται. ἀλλ' ἕως σήμερον, ἡνίκα ἀναγινώσκεται Μωσῆς, 15
 κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κείται. ἡνίκα ὁ ἄν ἐπιστρέψῃ 16
 πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. ὁ δὲ Κύριος τὸ Πνεῦ- 17
 μά ἐστιν, οὗ δὲ τὸ Πνεῦμα Κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. ἡμεῖς δὲ, 18
 πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν Κυρίου κατοπιρι-
 ζόμενοι, τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν,
 καθάπερ ἀπὸ Κυρίου Πνεύματος.

Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν ταύτην, καθὼς ἠλεήθημεν, 4
 οὐκ ἐκκακοῦμεν, ἀλλ' ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ 2
 περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ μηδὲ δολοῦντες τὸν λόγον τοῦ Θε-
 οῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀληθείας συνιστώντες ἑαυτοὺς πρὸς
 πᾶσαν συνείδησιν ἀνθρώπων ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. εἰ δὲ καὶ ἔστι 3
 κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν, ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶ
 κεκαλυμμένον, ἐν οἷς ὁ Θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσε τὰ 4
 νοήματα τῶν ἀπίστων, εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι αὐτοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ
 εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ Χριστοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ. οὐ 5
 γὰρ ἑαυτοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ Χριστὸν Ἰησοῦν Κύριον, ἑαυτοὺς
 δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. ὅτι ὁ Θεὸς ὁ εἰπὼν, ἐκ σκότους 6
 φῶς λάμπαι, ὅς ἔλαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν πρὸς φωτισμὸν
 τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν προσώπῳ Ἰησοῦ Χριστοῦ.
 Ἐχομεν δὲ τὸν θησαυρὸν τοῦτον ἐν ὀσφρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ 7

v.14 ἀλλά^c παρὼν^{v1ap3s} ὁ δὲ^{nhp} νόημα^{nhnp} αὐτός^{rgmp} ἄχρη^p γάρ^c ὁ δὲ^{gfs} σήμερον^{bo} ὁ δὲ^{nhp} αὐτός^{rhns} κάλυμμα^{nhns} ἐπὶ^p ὁ δὲ^{gfs} ἀνάγνωσις^{ndfs} ὁ δὲ^{gfs} παλαιός^{agfsn} διαθήκη^{ngfs} μένω^{v1a3s} μὴ^{xo} ἀνακαλύπτω^{vpprhns} ὅς^{rhns} τὶς^{rhns} ἐν^p Χριστός^{ngms} καταργέω^{v1pp3s}. **v.15** ἀλλά^c ἕως^c σήμερον^{bo} ἡνίκα^{bo} ἀναγινώσκω^{v1pp3s} Μωϋσῆς^{nhns} κάλυμμα^{nhns} ἐπὶ^p ὁ δὲ^{gfs} καρδιά^{nafs} αὐτός^{rgmp} κείται^{v1pn3s}. **v.16** ἡνίκα^{bo} δὲ^c ἄν^{xo} ἐπιστρέφω^{vsaa3s} πρὸς^p κύριος^{nhms} περιαιρέω^{v1pp3s} ὁ δὲ^{nhp} κάλυμμα^{nhns}. **v.17** ὁ δὲ^{nhp} δὲ^c κύριος^{nhms} ὁ δὲ^{nhp} πνεῦμα^{nhns} εἰμι^{v1px3s} ὅς^{bo} δὲ^c ὁ δὲ^{nhp} πνεῦμα^{nhns} κύριος^{ngms} ἐκεῖ^{bo} ἐλευθερία^{nhfs}. **v.18** ἐγὼ^{rh-p} δὲ^c πᾶς^{anhnp} ἀνακαλύπτω^{vpxrhns} πρόσωπον^{ndns} ὁ δὲ^{gfs} δόξα^{nafs} κύριος^{ngms} κατοπιρίζω^{vpprhnmpp} ὁ δὲ^{gfs} αὐτός^{rhfs} εἰκὼν^{nafs} μεταμορφώω^{v1pp1p} ἀπὸ^p δόξα^{nafs} εἰς^p δόξα^{nafs} καθάπερ^{bo} ἀπὸ^p κύριος^{ngms} πνεῦμα^{nhns}. **4. v.1** διὰ^p οὗτος^{rhns} ἔχω^{vppanmp} ὁ δὲ^{gfs} διακονία^{nafs} οὗτος^{rdafs} καθὼς^{bo} ἐλεέω^{v1ap1p} οὐ^{xo} ἐγκακέω^{v1a1p}. **v.2** ἀλλά^c ἀπογορευῶ^{viam1p} ὁ δὲ^{anhp} κρυπτὸς^{aaanhp} ὁ δὲ^{gfs} αἰσχύνη^{ngfs} μὴ^{xo} περιπατέω^{vppanmp} ἐν^p πανουργία^{ndfs} μηδὲ^c δολοῦ^{vppanmp} ὁ δὲ^{dams} λόγος^{nhms} ὁ δὲ^{gms} θεός^{ngms} ἀλλά^c ὁ δὲ^{gfs} φανερώσις^{ndfs} ὁ δὲ^{gfs} ἀλήθεια^{ngfs} συνίστημι^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} πρὸς^p πᾶς^{aa3sn} συνείδησις^{nafs} ἀνθρώπος^{ngmp} ἐνώπιον^{bo} ὁ δὲ^{gms} θεός^{ngms}. **v.3** εἰ^{qo} δὲ^c καὶ^c εἰμι^{v1px3s} καλύπτω^{vpxrhns} ὁ δὲ^{nhp} εὐαγγέλιον^{nhns} ἐγὼ^{rh-p} ἐν^p ὁ δὲ^{dhmp} ἀπόλλυμι^{vppedmp} εἰμι^{v1px3s} καλύπτω^{vpxrhns}. **v.4** ἐν^p ὅς^{rhdmpp} ὁ δὲ^{nhp} ὁ δὲ^{nhp} αἰῶν^{ngms} οὗτος^{rdgms} τυφλὸς^{v1aa3s} ὁ δὲ^{anhp} νόημα^{nhmp} ὁ δὲ^{gmp} ἀπιστος^{agmpnh} εἰς^p ὁ δὲ^{dans} μὴ^{xo} αὐγάζω^{vnaa} αὐτός^{rhdmpp} ὁ δὲ^{dams} φωτισμός^{nhms} ὁ δὲ^{gms} εὐαγγέλιον^{ngms} ὁ δὲ^{gfs} δόξα^{ngfs} ὁ δὲ^{gms} Χριστός^{ngms} ὅς^{rhms} εἰμι^{v1px3s} εἰκὼν^{nhfs} ὁ δὲ^{gms} θεός^{ngms}. **v.5** οὐ^{xo} γάρ^c ἑαυτοῦ^{rxamp} κηρύσσω^{v1a1p} ἀλλά^c Χριστός^{nhms} Ἰησοῦς^{nhms} κύριος^{nhms} ἑαυτοῦ^{rxamp} δὲ^c δοῦλος^{nhmp} σύ^{rh-p} διὰ^p Ἰησοῦς^{nhms}. **v.6** ὅτι^c ὁ δὲ^{nhp} θεός^{nhms} ὁ δὲ^{nhp} λέγω^{vphanms} ἐκ^p σκότος^{ngms} φῶς^{nhns} λάμπω^{vnaa} ὅς^{rhms} λάμπω^{v1aa3s} ἐν^p ὁ δὲ^{dhfp} καρδιά^{ndfp} ἐγὼ^{rh-p} πρὸς^p φωτισμός^{nhms} ὁ δὲ^{gfs} γνώσις^{ngfs} ὁ δὲ^{gfs} δόξα^{ngfs} ὁ δὲ^{gms} θεός^{ngms} ἐν^p πρόσωπον^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}.

- 8 ὑπερβολὴ τῆς δυνάμεως ἤ τοῦ Θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν, ἐν παν-
 9 τι θλιβόμενοι, ἀλλ' οὐ στενοχωρούμενοι, ἀπορούμενοι ἀλλ' οὐκ
 10 ἐξαπορούμενοι, διωκόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, κατα-
 11 βαλλόμενοι ἀλλ' οὐκ ἀπολλύμενοι, πάντοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ
 Κυρίου Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περιφέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰ-
 12 ησοῦ ἐν τῷ σώματι ἡμῶν φανερωθῇ. ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶντες
 εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ
 12 φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ σαρκὶ ἡμῶν. ὥστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν
 13 ἐνεργεῖται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα τῆς πί-
 14 στεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον, Ἐπίστευσα, διὸ ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς
 14 πιστεύομεν, διὸ καὶ λαλοῦμεν, εἰδότες ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν Κύριον
 Ἰησοῦν καὶ ἡμᾶς διὰ Ἰησοῦ ἐγερεῖ, καὶ παραστήσει σὺν ὑμῖν.
 15 τὰ γὰρ πάντα δι' ὑμᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα διὰ τῶν πλειόνων
 16 τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. Διὸ οὐκ
 ἐκκακοῦμεν, ἀλλ' εἰ καὶ ὁ ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ'
 17 ὁ ἔσωθεν ἀνακαινοῦται ἡμέρα καὶ ἡμέρα. τὸ γὰρ παραυτίκα ἐ-
 18 λαφρόν τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον
 βάρους δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, μὴ σκοποῦντων ἡμῶν τὰ βλε-
 πόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλεπόμενα, τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα,
 τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα αἰώνια.
- 5 Οἶδαμεν γὰρ ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους κατα-
 λυθῇ, οἰκοδομῆν, ἐκ Θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν ἀχειροποιήτον, αἰώνιον

v.7 ἔχω^{v1p1p} δέ^c ὁ^{dams} θησαυρός^{nam} οὔτος^{rdams} ἐν^p ὀστράκινος^{adnpr} σκεῦος^{ndnp} ἵνα^c ὁ^{dnfs} ὑπερβολῆ^{nnfs} ὁ^{dgfs} δυνάμεις^{ngfs} εἰμι^{vsp3s} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c μὴ^{xo} ἐκ^p ἐγώ^{rgp-p}.
v.8 ἐν^p πᾶς^{admsn} ἄλιθον^{θλίβω} ἀλλά^c οὐ^{xo} στενοχωρῶ^{vpprnp} ἀπορῶ^{vpprnp} ἀλλά^c οὐ^{xo} ἐξαπορῶ^{vpprnp}.
v.9 διώκω^{vpprnp} ἀλλά^c οὐ^{xo} ἐγκαταλείπω^{vpprnp} καταβάλλω^{vpprnp} ἀλλά^c οὐ^{xo} ἀπολλύμι^{vppenmp}.
v.10 πάντοτε^{bo} ὁ^{dafs} νέκρωσις^{nafs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} περιφέρω^{vppanmp} ἵνα^c καί^c ὁ^{dnfs} ζωὴ^{nnfs} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} ἐγώ^{rgp-p} φανερόω^{vsap3s}.
v.11 ἀεὶ^{bo} γάρ^c ἐγώ^{rgn-p} ὁ^{dnp} ζῶω^{vppanmp} εἰς^p θάνατος^{nam} παραδιδῶμι^{vipp1p} διὰ^p Ἰησοῦς^{nam} ἵνα^c καί^c ὁ^{dnfs} ζωὴ^{nnfs} ὁ^{dgms} Ἰησοῦς^{ngms} φανερόω^{vsap3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} θνητός^{adfsn} σάρξ^{zndfs} ἐγώ^{rgp-p}.
v.12 ὥστε^c ὁ^{dams} μέν^{xo} θάνατος^{nnms} ἐν^p ἐγώ^{rgd-p} ἐνεργεῶ^{vipm3s} ὁ^{dnfs} δέ^c ζωὴ^{ngfs} ἐν^p σύ^{tpd-p}.
v.13 ἔχω^{vppanmp} δέ^c ὁ^{dans} αὐτός^{trpans} πνεῦμα^{ans} ὁ^{dgfs} πιστις^{ngfs} κατὰ^p ὁ^{dans} γράφω^{vpxpans} πιστεῦω^{v1aa1s} διὸ^c λαλέω^{v1aa1s} καί^c ἐγώ^{rgn-p} πιστεῦω^{v1p1p} διὸ^c καί^c λαλέω^{v1p1p}.
v.14 οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c ὁ^{dams} ἐγείρω^{vraanms} ὁ^{dams} κύριος^{nam} Ἰησοῦς^{nam} καί^c ἐγώ^{trp-p} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} ἐγείρω^{v1fa3s} καί^c παρίστημι^{v1fa3s} σὺν^p σύ^{tpd-p}.
v.15 ὁ^{dnp} γάρ^c πᾶς^{anpnp} διὰ^p σύ^{trp-p} ἵνα^c ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} πλεονάζω^{vraanfs} διὰ^p ὁ^{dgnp} πολὺς^{agnpc} ὁ^{dafs} εὐχαριστία^{nafs} περισσεύω^{vsaa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} δόξα^{nafs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}.
v.16 διὸ^c οὐ^{xo} ἐγκακέω^{v1p1p} ἀλλά^c εἰ^{qo} καί^c ὁ^{dams} ἔξω^{bo} ἐγώ^{rgp-p} ἄνθρωπος^{ndfs} διαφθείρω^{v1p3s} ἀλλά^c ὁ^{dams} ἔσωθεν^{bo} ἀνακαινῶ^{v1p3s} ἡμέρα^{ndfs} καί^c ἡμέρα^{ndfs}.
v.17 ὁ^{dams} γάρ^c παραυτίκα^{bo} ἐλαφρός^{annsn} ὁ^{dgfs} θλίψις^{ngfs} ἐγώ^{rgp-p} κατὰ^p ὑπερβολῆ^{nafs} εἰς^p ὑπερβολῆ^{nafs} αἰώνιος^{aansn} βάρους^{ans} δόξα^{ngfs} κατεργάζομαι^{v1p3s} ἐγώ^{rgd-p}.
v.18 μὴ^{xo} σκοπέω^{vppagnp} ἐγώ^{rgp-p} ὁ^{dnp} βλέπω^{vppanp} ἀλλά^c ὁ^{dnp} μὴ^{xo} βλέπω^{vppanp} ὁ^{dnp} γάρ^c βλέπω^{vpprnp} πρόσκαιρος^{anpnp} ὁ^{dnp} δέ^c μὴ^{xo} βλέπω^{vpprnp} αἰώνιος^{anpnp}.

ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον 2
 ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, εἶγε καὶ ἐν- 3
 δυσάμενοι οὐ γυμνοὶ εὐρεθισόμεθα. καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ 4
 σκῆνῃ στενάζομεν βαρούμενοι, ἐφ' ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι,
 ἀλλ' ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῆ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζῶης. ὁ δὲ 5
 κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο Θεός, ὁ καὶ δούσ ἡμῖν τὸν
 ἀρραβῶνα τοῦ Πνεύματος. θαρροῦντες οὖν πάντοτε, καὶ εἰδό- 6
 τες ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ Κυρίου,
 διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἰδους. θαρροῦμεν δὲ, 7, 8
 καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημηῆσαι ἐκ τοῦ σώματος, καὶ ἐνδημη-
 σαι πρὸς τὸν Κύριον. διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες, 9
 εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. τοὺς γὰρ πάντας ἡ- 10
 μᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα
 κομιῶται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγα-
 θὸν εἴτε κακόν. Εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ Κυρίου ἀνθρώπους 11
 πειθομεν, Θεῷ δὲ πεφανερῶμεθα, ἐλπίζω δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδή-
 σεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. οὐ γὰρ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν 12
 ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα
 ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχώμενους καὶ οὐ καρδίᾳ. εἴτε 13
 γὰρ ἐξέστημεν, Θεῷ, εἴτε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ 14
 Χριστοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἰ εἶς ὑπὲρ πάντων

5. v.1 οἶδα^{vixa1p} γάρ^c ὅτι^c ἐάν^{qo} ὀμνῆς^{odnfs} ἐπίγειος^{anfsn} ἐγώ^{trp-g-p} οἰκία^{nnfs} ὀδῶν^{odgns} σκῆνος^{ngns}
 καταλύω^{vsap3s} οἰκοδομη^{nafs} ἐκ^p θεός^{ngms} ἔχω^v οἰκία^{nafs} ἀχειροποίητος^{aafsn} αἰώνιος^{aafsn} ἐν^p
 ὀδῶν^{odgns} οὐρανόσ^{ndmp}. **v.2** καί^c γάρ^c ἐν^p οὗτος^{rdnns} στενάζω^{vipa1p} ὀδῶν^{odans} οἰκητήριον^{nans} ἐγώ^{trp-g-p}
 ὀδῶν^{odans} ἐκ^p οὐρανόσ^{ngms} ἐπενδύω^{vnam} ἐπιποθέω^{vppanmp}. **v.3** εἰ^g εἶγε^{qo} καί^c ἐνδύω^{vpanmmp} οὐ^{xo}
 γυμνός^{anmpn} εὐρίσκω^{vifp1p}. **v.4** καί^c γάρ^c ὀδῶν^{odnmp} εἰμι^{vppxmp} ἐν^p ὀδῶν^{odnns} σκῆνος^{ndns} στενάζω^{vipa1p}
 βαρέω^{vpprnmp} ἐπι^p ὅσ^{rrdnns} οὐ^{xo} θέλω^{vipa1p} ἐκδύω^{vnam} ἀλλά^c ἐπενδύω^{vnam} ἵνα^c κατατίνω^{vsap3s}
 ὀδῶν^{odnns} θνητός^{annsn} ὑπό^p ὀδῶν^{odgfs} ζῶη^{ngfs}. **v.5** ὀδῶν^{odnms} δε^c κατεργάζομαι^{vpadms} ἐγώ^{trp-a} εἰς^p
 αὐτός^{trpans} οὗτος^{rdans} θεός^{ngms} ὀδῶν^{odnms} καί^c διδωμι^{vpraanms} ἐγώ^{trp-d-p} ὀδῶν^{odams} ἀρραβῶν^{vnam} ὀδῶν^{odgns}
 πνεῦμα^{ngns}. **v.6** θαρρέω^{vppanmp} οὕ^v πάντοτε^{bo} καί^c οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c ἐνδημέω^{vppanmp}
 ἐν^p ὀδῶν^{odnns} σῶμα^{ndns} ἐκδημέω^{vipa1p} ἀπό^p ὀδῶν^{odgms} κύριος^{ngms}. **v.7** διὰ^p πίστις^{ngfs} γάρ^c
 περιπατέω^{vipa1p} οὐ^{xo} διὰ^p εἶδος^{ngns}. **v.8** θαρρέω^{vipa1p} δε^c καί^c εὐδοκέω^{vipa1p} μᾶλλον^{bo}
 ἐκδημέω^{vnaa} ἐκ^p ὀδῶν^{odgns} σῶμα^{ngns} καί^c ἐνδημέω^{vnaa} πρὸς^p ὀδῶν^{odams} κύριος^{nams}. **v.9** διὸ^c
 καί^c φιλοτιμοῦμαι^{vipn1p} εἴτε^c ἐνδημέω^{vppanmp} εἴτε^c ἐκδημέω^{vppanmp} εὐάρεστος^{anmpn} αὐτός^{trpams}
 εἰμι^{vnp}. **v.10** ὀδῶν^{odamp} γάρ^c πᾶς^{aaamp} ἐγώ^{trp-a-p} φανερόω^{vnap} δεῖ^{vtrq3s} ἔμπροσθεν^p ὀδῶν^{odgns} βῆμα^{ngns}
 ὀδῶν^{odgms} Χριστός^{ngms} ἵνα^c κοιμῶ^{vsam3s} ἕκαστος^{anmsn} ὀδῶν^{odanp} διὰ^p ὀδῶν^{odgns} σῶμα^{ngns} πρὸς^p ὅσ^{rranp}
 πράσσω^{vnaa3s} εἴτε^c ἀγαθός^{aansn} εἴτε^c κακός^{aansn}. **v.11** οἶδα^{vpxanmp} οὕ^v ὀδῶν^{odams} φόδος^{nams}
 ὀδῶν^{odgms} κύριος^{ngms} ἀνθρωπος^{namp} πειθῶ^{vipa1p} θεός^{ndms} δε^c φανερόω^{vixp1p} ἐλπίζω^{vipa1s} δε^c καί^c ἐν^p
 ὀδῶν^{oddfp} συνειδησίς^{ndfp} σύ^{trp-g-p} φανερόω^{vnxp}. **v.12** οὐ^{xo} γάρ^c πάλιν^{bo} ἑαυτοῦ^{trp-am} συνίστημι^{vipa1p}
 σύ^{trp-d-p} ἀλλὰ^c ἀφορμὴ^{nafs} διδωμι^{vppanmp} σύ^{trp-d-p} καυχήμα^{ngns} ὑπὲρ^p ἐγώ^{trp-g-p} ἵνα^c ἔχω^{vsap2p}
 πρὸς^p ὀδῶν^{odamp} ἐν^p πρόσσωπον^{ndns} καυχάομαι^{vppnamp} καί^c ὅσ^{xo} καρδία^{ndfs}. **v.13** εἴτε^c γάρ^c
 ἐξίστημι^{vnaa1p} θεός^{ndms} εἴτε^c σωφρονέω^{vipa1p} σύ^{trp-d-p}.

15 ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀπέθανον, καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν
 ἵνα οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθα-
 16 νόντι καὶ ἔγερθέντι. ὥστε ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἶδαμεν
 κατὰ σάρκα, εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα Χριστόν, ἀλλὰ νῦν
 17 οὐκέτι γινώσκομεν. ὥστε εἴ τις ἐν Χριστῷ, καινὴ κτίσις, τὰ ἀρ-
 18 χαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα. τὰ δὲ πάντα ἐκ
 τοῦ Θεοῦ, τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ,
 19 καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακονίαν τῆς καταλλαγῆς, ὡς ὅτι Θεὸς ἦν
 ἐν Χριστῷ κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζόμενος αὐτοῖς τὰ
 παραπτώματα αὐτῶν, καὶ θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλ-
 20 λαγῆς. ὑπὲρ Χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν, ὡς τοῦ Θεοῦ παρακα-
 λουῦντος δι' ἡμῶν, δεόμεθα ὑπὲρ Χριστοῦ, καταλλάγητε τῷ Θεῷ.
 21 τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἁμαρτίαν ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα
 ἡμεῖς γινώμεθα δικαιοσύνη Θεοῦ ἐν αὐτῷ.

6 συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν μὴ εἰς κενὸν τὴν χάριν
 2 τοῦ Θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς. λέγει γάρ, Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά
 σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι, ἰδοὺ, νῦν καιρὸς εὐ-
 3 πρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας. μηδεμίαν ἐν μηδενὶ
 4 διδόντες προσκοπήν, ἵνα μὴ μωμηθῇ ἡ διακονία, ἀλλ' ἐν παντὶ
 συνιστώντες ἑαυτοὺς ὡς Θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ, ἐν
 5 θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαῖς, ἐν πληγαῖς, ἐν φυλα-

v. 14 ὁ^{dnfs} γάρ^c ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} συνέχω^{vpa3s} ἐγώ^{tpa-p} κρίνω^{vpaamp} οὗτος^{rdans}
 ὅτι^c εἰ^{qo} εἰς^{nmms} ὑπέρ^p πᾶς^{agnpn} ἀποθνήσκω^{viaa3s} ἄρα^{xo} ὁ^{dnnp} πᾶς^{annpn} ἀποθνήσκω^{viaa3p}.

v. 15 καί^c ὑπέρ^p πᾶς^{agnpn} ἀποθνήσκω^{viaa3s} ἵνα^c ὁ^{dnnp} ζῶν^{vppanmp} μηκέτι^{bo} ἑαυτοῦ^{rxdmpr}
 ζῶ^{vspa3p} ἀλλὰ^c ὁ^{ddms} ὑπέρ^p αὐτός^{rgmp} ἀποθνήσκω^{vpaadms} καί^c ἐγείρω^{vpaadms}. **v. 16** ὥστε^c

ἐγώ^{tpn-p} ἀπὸ^p ὁ^{dgms} νῦν^{bo} οὐδεὶς^{aamsn} οἶδα^{vixa1p} κατὰ^p σάρξ^{znafs} εἰ^{qo} δέ^c καί^c γινώσκω^{vixa1p}
 κατὰ^p σάρξ^{znafs} Χριστός^{namms} ἀλλὰ^c νῦν^{bo} οὐκέτι^{bo} γινώσκω^{vipa1p}.

v. 17 ὥστε^c εἰ^{qo} τι-σ-
 ριμῆς ἐν^p Χριστός^{ndms} καινός^{anfns} κτίσις^{nnfs} ὁ^{dnnp} ἀρχαῖος^{annpn} παρέρχομαι^{viaa3s} ἰδοὺ^{vdaa2s}
 γίνομαι^{vixa3s} καινός^{annpn} ὁ^{dnnp} πᾶς^{annpn}.

v. 18 ὁ^{dnnp} δέ^c πᾶς^{annpn} ἐκ^p ὁ^{dgms}
 θεός^{ngms} ὁ^{dgms} καταλλάσσων^{vpaagms} ἐγώ^{tpa-p} ἑαυτοῦ^{rxdms} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^c

δίδωμι^{vpaagms} ἐγώ^{tpd-p} ὁ^{dafs} διακονία^{nafs} ὁ^{dglfs} καταλαγῆ^{ngfs}. **v. 19** ὥς^{bo} ὅτι^c θεός^{nmms}
 εἰμι^{vix3s} ἐν^p Χριστός^{ndms} κόσμος^{namms} καταλλάσσων^{vppanms} ἑαυτοῦ^{rxdms} μὴ^{xo} λογιζομαι^{vppnnms}

αὐτός^{rdmp} ὁ^{dannp} παράπτωμα^{nannp} αὐτός^{rgmp} καί^c τίθημι^{vppanms} ἐν^p ἐγώ^{tpd-p} ὁ^{dams}
 λόγος^{namms} ὁ^{dglfs} καταλαγῆ^{ngfs}.

v. 20 ὑπέρ^p Χριστός^{ngms} οὖν^c πρεσβεύω^{vipa1p} ὥς^{bo} ὁ^{dams}
 θεός^{ngms} παρακαλέω^{vppagms} διὰ^p ἐγώ^{tpg-p} δέομαι^{vipn1p} ὑπέρ^p Χριστός^{ngms} καταλλάσσων^{vdap2p}
 ὁ^{ddms} θεός^{ndms}.

v. 21 ὁ^{dams} γάρ^c μὴ^{xo} γινώσκω^{vpaams} ἁμαρτία^{nafs} ὑπέρ^p ἐγώ^{tpg-p}
 ἁμαρτία^{nafs} ποιῶ^{viaa3s} ἵνα^c ἐγώ^{tpn-p} γίνομαι^{vspn1p} δικαιοσύνη^{nnfs} θεός^{ngms} ἐν^p αὐτός^{rdms}.

6. v. 1 συνεργῶ^{vppanmp} δέ^c καί^c παρακαλέω^{vipa1p} μὴ^{xo} εἰς^p κενός^{aansn} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dgms}
 θεός^{ngms} δέχομαι^{vnaad} σύ^{tpa-p}.

v. 2 λέγω^{vpa3s} γάρ^c καιρός^{ndms} δεκτός^{admsn} ἐπακούω^{viaa1s}
 σύ^{tpg-s} καί^c ἐν^p ἡμέρα^{ndfs} σωτηρία^{ngfs} βοήθεω^{viaa1s} σύ^{tpd-s} ἰδοὺ^{vdaa2s} νῦν^{bo} καιρός^{nmms}
 ἐπρόσδεκτος^{amnsn} ἰδοὺ^{vdaa2s} νῦν^{bo} ἡμέρα^{ndfs} σωτηρία^{ngfs}.

v. 3 μηδεὶς^{anfns} ἐν^p μηδεὶς^{admsn}
 δίδωμι^{vppanmp} προσκοπή^{nafs} ἵνα^c μὴ^{xo} μωμάομαι^{vsa3s} ὁ^{dnfs} διακονίης^{nafs}. **v. 4** ἀλλὰ^c ἐν^p

πᾶς^{admsn} συνιστήμι^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} ὥς^{bo} θεός^{ngms} διάκονος^{nmmp} ἐν^p ὑπομονῇ^{ndfs} πολυς^{adfsn}
 ἐν^p θλίψις^{ndfp} ἐν^p ἀνάγκη^{ndfp} ἐν^p στενοχωρία^{ndfp}.

καῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, ἐν ἀγνότητι, ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκριτῶ, ἐν λόγῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει Θεοῦ, διὰ τῶν ὀπλῶν τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας καὶ εὐφημίας, ὡς πλάνοι καὶ ἀληθεῖς, ὡς ἀγνοούμενοι, καὶ ἐπιγινωσκόμενοι, ὡς ἀποθνήσκοντες, καὶ ἰδοῦ, ζῶμεν, ὡς παιδευόμενοι, καὶ μὴ θανατούμενοι, ὡς λυπούμενοι, αἰεὶ δὲ χαίροντες, ὡς πτωχοὶ, πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες, ὡς μὴδὲν ἔχοντες, καὶ πάντα κατέχοντες. Τὸ στόμα ἡμῶν ἀνέφεγε πρὸς ὑμᾶς, Κορίνθιοι, ἡ καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχχοις ὑμῶν. τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισηθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλατύνθητε καὶ ὑμεῖς. Μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες ἀπίστοις, τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνη καὶ ἀνομία· τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος· τίς δὲ συμφώνησις Χριστῷ πρὸς Βελιάλ· ἢ τίς μερίς πιστῷ μετὰ ἀπίστου· τίς δὲ συγκατάθεσις ναῶ Θεοῦ μετὰ εἰδώλων· ὑμεῖς γὰρ ναὸς Θεοῦ ἔστε ζῶντος, καθὼς εἶπεν ὁ Θεὸς ὅτι Ἐνοικήσω ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐμπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν Θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι λαός. διὸ Ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀφορίσθητε, λέγει Κύριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἄπτεσθε, κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς, καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας,

v.5 ἐν^p πληγή^{ndfp} ἐν^p φυλακή^{ndfp} ἐν^p ἀκαταστασία^{ndfp} ἐν^p κόπος^{ndmp} ἐν^p ἀγρυπνία^{ndfp} ἐν^p νηστεία^{ndfp}. **v.6** ἐν^p ἀγνότης^{ndfs} ἐν^p γνώσις^{ndfs} ἐν^p μακροθυμία^{ndfs} ἐν^p χρηστότης^{ndfs} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ἁγίος^{adnsn} ἐν^p ἀγάπη^{ndfs} ἀνυποκριτος^{adfsn}. **v.7** ἐν^p λόγος^{ndms} ἀλήθεια^{ngfs} ἐν^p δύναμις^{ndfs} θεός^{ngms} διὰ^p ὁ^{agnp} ἄπλον^{ngnp} ὁ^{agfs} δικαιοσύνη^{ngfs} ὁ^{dgmp} δεξιός^{agmpn} καί^c ἀριστερός^{agmpn}. **v.8** διὰ^p δόξα^{ngfs} καί^c ἀτιμία^{ngfs} διὰ^p δυσφημία^{ngfs} καί^c εὐφημία^{ngfs} ὡς^{bo} πλάνος^{anmpn} καί^c ἀληθής^{anmpn}. **v.9** ὡς^{bo} ἀγνοέω^{vppnmp} καί^c ἐπιγινώσκω^{vppnmp} ὡς^{bo} ἀποθνήσκω^{vppanmp} καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} ζῶ^{vpa1p} ὡς^{bo} παιδεύω^{vppnmp} καί^c μὴ^{xo} θανατόω^{vppnmp}. **v.10** ὡς^{bo} λυπέω^{vppnmp} αἰεὶ^{bo} δέ^c χαίρω^{vppanmp} ὡς^{bo} πτωχός^{anmpn} πολὺς^{aanpn} δέ^c πλουτίζω^{vppanmp} ὡς^{bo} μηδεις^{aansn} ἔχω^{vppanmp} καί^c πᾶς^{aanpn} κατέχω^{vppanmp}. **v.11** ὁ^{dans} στόμα^{nns} ἐγώ^{rgp-p} ἀνοίγω^{vxa3s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} Κορίνθιος^{avmpn} ὁ^{dans} καρδία^{nns} ἐγώ^{rgp-p} πλατύω^{vixp3s}. **v.12** οὐ^{xo} στενοχωρέω^{vipp2p} ἐν^p ἐγώ^{tpd-p} στενοχωρέω^{vipp2p} δέ^c ἐν^p ὁ^{ddnp} σπλάγχχον^{ndnp} σύ^{rgp-p}. **v.13** ὁ^{dafs} δέ^c αὐτός^{rpafs} ἀντιμισηθία^{nafs} ὡς^{bo} τέκνον^{ndnp} λέγω^{vpa1s} πλατύω^{vdap2p} καί^c σύ^{tpn-p}. **v.14** μὴ^{xo} γίνομαι^{vdnp2p} ἑτεροζυγέω^{vppanmp} ἀπίστος^{admpn} τίς^{rqnfs} γάρ^c μετοχὴ^{nns} δικαιοσύνη^{ndfs} καί^c ἀνομία^{ndfs} τίς^{rqnfs} δέ^c κοινωνία^{nns} φῶς^{ndns} πρὸς^p σκότος^{nans}. **v.15** τίς^{rqnfs} δέ^c συμφώνησις^{nns} Χριστός^{ndms} πρὸς^p Βελιάρ^p ἢ^{xo} τίς^{rqnfs} μερίς^{nns} πιστός^{admsn} μετὰ^p ἀπίστος^{agmsn}. **v.16** τίς^{rqnfs} δέ^c συγκατάθεσις^{nns} ναὸς^{ndms} θεός^{ngms} μετὰ^p εἰδώλον^{ngnp} σύ^{tpn-p} γάρ^c ναὸς^{nms} θεός^{ngms} εἰμὶ^{vixp2p} ζῶ^{vppagms} καθὼς^{bo} λέγω^{viaa3s} ὁ^{dans} θεός^{nms} ὅτι^c ἐνοικέω^{vifa1s} ἐν^p αὐτός^{rpdm} καί^c ἐμπεριπατέω^{vifa1s} καί^c εἰμὶ^{vifx1s} αὐτός^{rgmp} θεός^{nms} καί^c αὐτός^{tpnmp} εἰμὶ^{vifx3p} ἐγώ^{tpd-s} λαός^{nms}. **v.17** διό^c ἐξέρχομαι^{vdaa2p} ἐκ^p μέσος^{agnsn} αὐτός^{rgmp} καί^c ἀφορίζω^{vdap2p} λέγω^{vpa3s} κύριος^{nms} καί^c ἀκάθαρτος^{agnsn} μὴ^{xo} ἄπω^{vdmp2p} κἀγώ^{tpn-s} εἰσδέχομαι^{vifd1s} σύ^{tpa-p}.

λέγει Κύριος παντοκράτωρ.

- 7 ταύτας οὖν ἔχοντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀγαπητοί, καθαρῶς
 2 ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἐπιτε-
 3 λήσωμεν, οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσωμεν. οὐ
 4 πρὸς κατάκρισιν λέγω, προεῖρηκα γὰρ, ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν
 5 ἔστε εἰς τὸ συναποθανεῖν καὶ συζῆν. πολλή μοι παρρησία πρὸς
 6 ὑμᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν, πεπλήρωμαι τῆ παρακλή-
 7 σει, ὑπερπερισσεύομαι τῆ χαρᾶ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. Καὶ
 8 γὰρ ἐλθόντων ἡμῶν εἰς Μακεδονίαν οὐδεμίαν ἔσχηκεν ἄνεσιν ἡ
 9 σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι.
 10 ἀλλ' ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινοὺς παρεκάλεσεν ἡμᾶς, ὁ Θεὸς, ἐν
 7 τῇ παρουσίᾳ Τίτου, οὐ μόνον δὲ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ
 8 καὶ ἐν τῇ παρακλήσει ἧ παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν
 9 τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, τὸν ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ
 10 ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆσαι. ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ
 ἐπιστολῇ, οὐ μεταμέλομαι, εἰ καὶ μετεμελόμην, βλέπω γὰρ ὅτι ἡ
 9 ἐπιστολὴ ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὦραν, ἐλύπησεν ὑμᾶς. νῦν χαίρω,
 οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε, ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν, ἐλυπήθητε
 10 γὰρ κατὰ Θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ ἡμῶν. ἡ γὰρ κατὰ
 Θεὸν λύπη μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἀμεταμέλητον κατέργάζεται,

v.18 καί^c εἰμι^{vifx1s} σύ^{tpd-p} εἰς^p πατῆρ^{nams} καί^c σύ^{tpn-p} εἰμι^{vifx2p} ἐγώ^{tpd-s} εἰς^p υἱός^{namp} καί^c θυγάτηρ^{nafp} λέγω^{vipa3s} κύριος^{nnms} παντοκράτωρ^{nnms}. **7. v.1** οὗτος^{rdafp} οὐκ^c ἔχω^{vppanmp} ὁ^{dafp} ἐπαγγελία^{nafp} ἀγαπητός^{avmpn} καθαρίζω^{vsaa1p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἀπὸ^p πᾶς^{agmsn} μολυσμός^{ngms} σὰρξ^{ngfs} καί^c πνεῦμα^{ngns} ἐπιτελέω^{vppanmp} ἀγίωσύνῃ^{nafs} ἐν^p φόβος^{ndms} θεός^{ngms}. **v.2** χωρέω^{vdia2p} ἐγώ^{tpa-p} οὐδείς^{aamsn} ἀδικέω^{vialp} οὐδείς^{aamsn} φθεῖρω^{vialp} οὐδείς^{aamsn} πλεονεκτέω^{vialp}. **v.3** οὐ^{xo} πρὸς^p κατάκρισις^{nafs} λέγω^{vipa1s} προεῖπον^{vixals} γὰρ^c ὅτι^c ἐν^p ὁ^{ddfp} καρδία^{ndfp} ἐγώ^{trp-g-p} εἰμι^{vipx2p} εἰς^p ὁ^{dans} συναποθνήσκω^{vnaa} καί^c συζῶ^{vnpa}. **v.4** πολὺς^{anfns} ἐγώ^{trp-d-s} παρρησία^{nnfs} ὑπὲρ^p σύ^{trpa-p} πολὺς^{anfns} ἐγώ^{trp-d-s} καύχησις^{nnfs} ὑπὲρ^p σύ^{trp-g-p} πληρόω^{vixp1s} ὁ^{ddfs} παρακλήσις^{ndfs} ὑπερπερισσεύω^{vipm1s} ὁ^{ddfs} χάρις^{ndfs} ἐπι^p πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} θλίψις^{ndfs} ἐγώ^{trp-p}. **v.5** καί^c γὰρ^c ἔρχομαι^{vpraagmp} ἐγώ^{trp-g-p} εἰς^p Μακεδονία^{nafs} οὐδείς^{aafsn} ἔχω^{vixa3s} ἄνεσις^{nafs} ὁ^{dnfs} σὰρξ^{znfs} ἐγώ^{trp-g-p} ἀλλά^c ἐν^p πᾶς^{adnsn} θλιβώ^{vppnmp} ἔξωθεν^{bo} μάχη^{nnfp} ἔσωθεν^{bo} φόβος^{nnmp}. **v.6** ἀλλά^c ὁ^{dnms} παρακαλέω^{vppanms} ὁ^{damp} ταπεινός^{aampn} παρακαλέω^{viaa3s} ἐγώ^{trpa-p} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} Τίτος^{ngms}. **v.7** οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^c ἐν^p ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} αὐτός^{trgms} ἀλλά^c καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} παράκλησις^{ndfs} ὅς^{rrdfs} παρακαλέω^{vipa3s} ἐπι^p σύ^{trp-d-p} ἀναγγέλλω^{vppanms} ἐγώ^{trp-d-p} ὁ^{dafs} σύ^{trp-g-p} ἐπιπόθησις^{nafs} ὁ^{dams} σύ^{trp-g-p} ὀδυρμός^{nams} ὁ^{dams} σύ^{trp-g-p} ζῆλος^{nams} ὑπὲρ^p ἐγώ^{trp-g-s} ὥστε^c ἐγώ^{trpa-s} μᾶλλον^{bo} χαίρω^{vnao}. **v.8** ὅτι^c εἰ^{qo} καί^c λυπέω^{vial1s} σύ^{trpa-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἐπιστολή^{ndfs} οὐ^{xo} μεταμέλομαι^{vipn1s} εἰ^{qo} καί^c μεταμέλομαι^{vin1s} βλέπω^{vipa1s} γὰρ^c ὅτι^c ὁ^{dnfs} ἐπιστολή^{nnfs} ἐκεῖνος^{rdnfs} εἰ^{qo} καί^c πρὸς^p ὦρα^{nafs} λυπέω^{viaa3s} σύ^{trpa-p}. **v.9** νῦν^{bo} χαίρω^{vipa1s} οὐ^{xo} ὅτι^c λυπέω^{vipa2p} ἀλλά^c ὅτι^c λυπέω^{vipa2p} εἰς^p μετάνοια^{nafs} λυπέω^{vipa2p} γὰρ^c κατὰ^p θεός^{nams} ἵνα^c ἐν^p μηδεις^{adnsn} ζημιώσω^{vsap2p} ἐκ^p ἐγώ^{trp-p}.

ἡ δὲ τοῦ κόσμου λύπη θάνατον κατεργάζεται. ἰδοὺ γάρ, αὐτὸ 11
 τοῦτο, τὸ κατὰ Θεὸν λυπηθῆναι ὑμᾶς, πόσῃν κατειργάσατο ὑμῖν
 σπουδὴν, ἀλλὰ, ἀπολογία, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φόβον, ἀλ-
 λά ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλ' ἐκδίκησιν. ἐν παντὶ συνεσιήσατε
 ἑαυτοὺς ἀγνοῦς εἶναι ἐν τῷ πράγματι. ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν, 12
 οὐχ εἵνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ εἵνεκεν τοῦ ἀδικηθέντος, ἀλλ'
 εἵνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν σπουδὴν ἡμῶν τὴν ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς
 ὑμᾶς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα. ἐπὶ τῇ πα- 13
 ρακλήσει ὑμῶν περισσοτέρως δὲ μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ
 Τίτου, ὅτι ἀναπέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑμῶν, ὅτι 14
 εἶ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχημαι οὐ κατησχύνθη, ἀλλ' ὡς πάντα
 ἐν ἀληθείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτως καὶ ἡ καύχησις ἡμῶν ἢ ἐπὶ
 Τίτου ἀλήθεια ἐγενήθη. καὶ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως 15
 εἰς ὑμᾶς ἐστίν, ἀναμνησκομένου τὴν πάντων ὑμῶν ὑπακοήν,
 ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν. χαίρω οὖν ὅτι ἐν 16
 παντὶ θαρρῶ ἐν ὑμῖν.

Γνωρίζομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δεδο- 8
 μένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Μακεδονίας, ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ 2
 θλίψεως ἢ περισσεῖα τῆς χαρᾶς αὐτῶν καὶ ἡ κατὰ βάθους πτω-
 χεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸ πλοῦτον τῆς ἀπλότητος αὐτῶν.
 ὅτι κατὰ δύναμιν, μαρτυρῶ, καὶ ὑπὲρ δύναμιν, αὐθαίρετοι, μετὰ 3, 4
 πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν, τὴν χάριν καὶ τὴν κοινω-

v.10 ὁδνfs γάρc κατὰP θεόςnams λύπηnfnfs μετάνοιαnafs εἰςP σωτηρίαnafs ἀμεταμέλητοςaafsn
 κατεργάζομαιv1pn3s ὁδnfs δεc ὁδgms κόσμοςngms λύπηnfnfs θάνατοςnams κατεργάζομαιv1pn3s.
v.11 ἰδοὺvdaa2s γάρc αὐτόςrdnns οὕτωςrdnns οὕτωςrdnns ὁδnns κατὰP θεόςnams λυπέωvnap σύτpa-p
 πόσοςroafis κατεργάζομαιv1ad3s σύτpd-p σπουδὴnafs ἀλλάc ἀπολογίαnafs ἀλλάc ἀγανάκτησιςnafs
 ἀλλάc φόβοςnams ἀλλάc ἐπιπόθησιςnafs ἀλλάc ζῆλοςnams ἀλλάc ἐκδίκησιςnafs ἐνp πᾶςadnfn
 συνίστημιv1aa2p ἑαυτοῦxampn ἀγνόςaampn εἰμίv1npx ἐνp ὁδdns πρᾶγμαhdns. **v.12** ἄραxo εἰqo
 καίc γράφωv1aa1s σύτpd-p οὐχο ἔνεκαbo ὁδgms ἀδικέωvpaagms οὐδέbo ἔνεκαbo ὁδgms ἀδικέωv1npx3s
 ἀλλάc ἔνεκαbo ὁδgms φανερόωvnap ὁδafs σπουδὴnafs ἐγώτpg-p ὁδafs ὑπὲρp σύτpg-p πρὸςp σύτpa-p
 ἐνώπιονbo ὁδgms θεόςngms. **v.13** διὰP οὗτοςrdans παρακαλέωv1xp1p ἐπίP ὁδdfs παράκλησιςndfs
 σύτpg-p περισσοτέρωςbo δεc μᾶλλονbo χαίρωv1ao1p ἐπίP ὁδdfs χαράndfs Τίτοςngms ὅτιc ἀναπαύωv1xp3s
 ὁδnns πνεῦμαnns αὐτόςτpgms ἀπόP πᾶςagmpn σύτpg-p. **v.14** ὅτιc εἰqo τι-σρινος αὐτόςτpdms
 ὑπὲρp σύτpg-p καυχάομαιv1x1s οὐχο καταισχύνωv1ap1s ἀλλάc ὡςbo πᾶςaampn ἐνp ἀλήθειαndfs
 λαλέωv1aa1p σύτpd-p οὕτωbo καίc ὁδnfs καύχησιςnfnfs ἐγώτpg-p ὁδnfs ἐπίP Τίτοςngms ἀλήθειαnfnfs
 γίνομαιv1ao3s. **v.15** καίc ὁδnnp σπλάγχνονnnp αὐτόςτpgms περισσοτέρωςbo εἰςP σύτpa-p εἰμίv1xp3s
 ἀναμνησκώv1ppn3s ὁδafs πᾶςagmpn σύτpg-p ὑπακοήnafs ὡςbo μετὰP φόβοςngms καίc τρόμοςngms
 δέχομαιv1ad2p αὐτόςτpgms. **v.16** χαίρωv1pa1s οὖνc ὅτιc ἐνp πᾶςadnfn θαρρῶωv1pa1s ἐνp σύτpd-p.
8. v.1 γνωρίζωv1pa1p δεc σύτpd-p ἀδελφόςnmp ὁδafs χάριςnafs ὁδgms θεόςngms ὁδafs δίδωμιv1npxafis
 ἐνp ὁδdfp ἐκκλησίαn1dfp ὁδgfs Μακεδονίαn1gfs. **v.2** ὅτιc ἐνp πολὺςadfnf δοκιμὴn1dfs θλίψιςn1gfs
 ὁδnfs περισσεῖαn1dfs ὁδgfs χαράn1gfs αὐτόςτpgmp καίc ὁδnfs κατὰP βάθοςngms πτωχείανfnfs αὐτόςτpgmp
 περισσεύωv1aa3s εἰςP ὁδams πλοῦτοςnams ὁδgfs ἀπλότηςn1gfs αὐτόςτpgmp. **v.3** ὅτιc κατὰP
 δύναμιςnafs μαρτυρῶωv1pa1s καίc ὑπὲρp δύναμιςnafs αὐθαίρετοςanmpn.

5 νίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους δέξασθαι ἡμᾶς, καὶ οὐ
καθὼς ἠλπίασμεν, ἀλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ Κυρίῳ, καὶ
6 ἡμῖν διὰ θελήματος Θεοῦ. εἰς τὸ παρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, ἵνα
καθὼς προενήρξατο, οὕτως καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν χάριν
7 ταύτην. ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ περισσεύετε, πίστει καὶ λόγῳ, καὶ
γνώσει, καὶ πάσῃ σπουδῇ, καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ
8 ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. οὐ κατ' ἐπιταγὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ
τῆς ἐτέρων σπουδῆς καὶ τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμά-
9 ζων. γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπώχευσε, πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πω-
10 χεῖα πλουτήσητε. καὶ γνώμην ἐν τούτῳ δίδωμι, τοῦτο γὰρ ὑμῖν
συμφέρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι ἀλλὰ καὶ τὸ θέλειν προε-
11 νήρξασθε ἀπὸ πέρυσι, νυνὶ δὲ καὶ τὸ ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως,
καθάπερ ἡ προθυμία τοῦ θέλειν, οὕτω καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ τοῦ
12 ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθὸ ἐὰν ἔχη, τις εὐπρόσ-
13 δεκτος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει. οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν δὲ
θλίψις, ἀλλ' ἐξ ἰσότητος, ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευμα εἰς
14 τὸ ἐκείνων ὑστέρημά. ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων περίσσευμα γένηται
15 εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα ὅπως γένηται ἰσότης. καθὼς γέγραπται,
'Ὁ τὸ πολὺ, οὐκ ἐπλεόνασε, καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, οὐκ ἠλαττόνησε.
16 Χάρις δὲ τῷ Θεῷ τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ

v.4 μετά^p πολλὸς^{agfsn} παράκλησις^{ngfs} δεόμεναι^{vppnmp} ἐγὼ^{rpg-p} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} καὶ^c ὁ^{dafs} κοινωνία^{nafs} ὁ^{dafs} διακονία^{ngfs} ὁ^{dafs} εἰς^p ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn} δεχομαι^{vnad} ἐγὼ^{rpa-p}. **v.5** καί^c οὐ^{xo} καθὼς^{bo} ἐλπίζω^{viaa1p} ἀλλά^c ἐαυτοῦ^{rxcamp} δίδωμι^{viaa3p} πρῶτος^{bo} ὁ^{dams} κύριος^{ndms} καί^c ἐγὼ^{rpd-p} διὰ^p θελήμα^{ngms} Θεοῦ^{ngms}. **v.6** εἰς^p ὁ^{dans} παρακαλέω^{vnaa} ἐγὼ^{rpa-p} Τίτος^{nams} ἵνα^c καθὼς^{bo} προενάρχομαι^{viad3s} οὕτω^{bo} καί^c ἐπιτελέω^{vsaa3s} εἰς^p ὑμῶν^{rpa-p} καί^c ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.7** ἀλλά^c ὥσπερ^{bo} ἐν^p πᾶς^{adnsn} περισσεύω^{vipa2p} πίστις^{ndfs} καί^c λόγος^{ndms} καί^c γνῶσις^{ndfs} καί^c πᾶς^{adfsn} σπουδὴ^{ndfs} καί^c ὁ^{dafs} ἐκ^p σὺ^{rpg-p} ἐν^p ἐγὼ^{rpd-p} ἀγάπη^{ndfs} ἵνα^c καί^c ἐν^p οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} χάρις^{ndfs} περισσεύω^{vspa2p}. **v.8** οὐ^{xo} κατὰ^p ἐπιταγὴ^{nafs} λέγω^{vipa1s} ἀλλά^c διὰ^p ὁ^{dafs} ἕτερος^{agmpn} σπουδὴ^{ngfs} καί^c ὁ^{dans} ὁ^{dafs} ὑμέτερος^{rsgfs} ἀγάπη^{ngfs} γνήσιος^{aansn} δοκιμάζω^{vppanms}. **v.9** γινώσκω^{vipa2p} γάρ^c ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὅτι^c διὰ^p σὺ^{rpa-p} πτωχεύω^{viaa3s} πλούσιος^{amnsn} εἰμι^{vppxhms} ἵνα^c σὺ^{rpn-p} ὁ^{dafs} ἐκεῖνος^{rdgms} πτωχεύω^{ndfs} πλουτέω^{vsaa2p}. **v.10** καί^c γνώμη^{nafs} ἐν^p οὗτος^{rdans} δίδωμι^{vipa1s} οὗτος^{rdans} γάρ^c σὺ^{rpd-p} συμφέρω^{vipa3s} ὅστις^{rmpn} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁ^{dans} ποιέω^{vnaa} ἀλλά^c καί^c ὁ^{dans} θέλω^{vnpa} προενάρχομαι^{viad2p} ἀπὸ^p πέρυσι^{bo}. **v.11** νυνὶ^{bo} δέ^c καί^c ὁ^{dans} ποιέω^{vnaa} ἐπιτελέω^{vdaa2p} ὅπως^{bo} καθάπερ^{bo} ὁ^{dafs} προθυμία^{nnfs} ὁ^{dams} θέλω^{vnpa} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dans} ἐπιτελέω^{vnaa} ἐκ^p ὁ^{dams} ἔχω^{vnpa}. **v.12** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{dafs} προθυμία^{nnfs} πρόκειται^{vipn3s} καθὸ^{bo} ἐὰν^{qo} ἔχω^{vspa3s} τις^{rtnms} εὐπρόδεκτος^{amnsn} οὐ^{xo} καθὸ^{bo} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s}. **v.13** οὐ^{xo} γάρ^c ἵνα^c ἄλλος^{admpn} ἄνεσις^{nnfs} σὺ^{rpd-p} δέ^c θλίψις^{nnfs} ἀλλά^c ἐκ^p ἰσότης^{ngfs} ἐν^p ὁ^{dams} νῦν^{bo} καιρός^{ndms} ὁ^{dans} σὺ^{rpg-p} περίσσευμα^{nnns} εἰς^p ὁ^{dans} ἐκεῖνος^{rdgmp} ὑστέρημα^{nans}. **v.14** ἵνα^c καί^c ὁ^{dans} ἐκεῖνος^{rdgmp} περίσσευμα^{nnns} γίνονται^{vsad3s} εἰς^p ὁ^{dans} σὺ^{rpg-p} ὑστέρημα^{nans} ὅπως^{bo} γίνονται^{vsad3s} ἰσότης^{nnfs}. **v.15** καθὼς^{bo} γράφω^{vixp3s} ὁ^{dams} ὁ^{dans} πολὺς^{aansn} οὐ^{xo} πλεονάζω^{viaa3s} καί^c ὁ^{dams} ὁ^{dans} ὀλίγος^{aansn} οὐ^{xo} ἐλαττόνέω^{viaa3s}.

καρδία Τίτου, ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν ἐδέξατο, σπουδαιότερος 17
 δὲ ὑπάρχων, αὐθαίρετος ἐξήλθε πρὸς ὑμᾶς. συνεπέμψαμεν δὲ 18
 μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν, οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ διὰ πασῶν 19
 τῶν ἐκκλησιῶν, οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν 19
 ἐκκλησιῶν συνέκδημος ἡμῶν σὺν τῇ χάριτι ταύτῃ τῇ διακονου-
 μένῃ ὑφ' ἡμῶν πρὸς τὴν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου δόξαν καὶ προθυμίαν 20
 ὑμῶν, στελλόμενοι τοῦτο, μή τις ἡμᾶς μωμήσῃται ἐν τῇ ἀδρότητι 20
 ταύτῃ τῇ διακονουμένῃ ὑφ' ἡμῶν, προνοοῦμενοι καλὰ οὐ μόνον 21
 ἐνώπιον Κυρίου ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀνθρώπων. συνεπέμψαμεν δὲ 22
 αὐτοῖς τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλάκις
 σπουδαῖον, ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιότερον πεποιθήσει πολλῇ 23
 τῇ εἰς ὑμᾶς. εἴτε ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς καὶ εἰς ὑμᾶς συ- 23
 νεργός, εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν, ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν, δόξα Χριστοῦ.
 τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν καὶ ἡμῶν καυχίσεως ὑπὲρ 24
 ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς ἐνδείξαθε καὶ εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.

Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους περισσόν μοί 9
 ἐστι τὸ γράφειν ὑμῖν, οἶδα γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ 2
 ὑμῶν καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύασται ἀπὸ πέ-
 ρυσι, καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος ἠρέθισε τοὺς πλείονας. ἔπεμψα δὲ 3
 τοὺς ἀδελφούς, ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κενωθῇ
 ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα, καθὼς ἔλεγον, παρεσκευασμένοι ἦτε, μὴ 4

v.16 χάρις^{nfis} δέ^c ὁδ^{dms} θεός^{ndms} ὁδ^{dms} δίδωμι^{vppadms} ὁδ^{dms} αὐτός^{rfafs} σπουδῆ^{nfis}
 ὑπέρ^p σύ^{rfp} ἐν^p ὁδ^{dfs} καρδία^{ndfis} Τίτος^{ngms}. **v.17** ὅτι^c ὁδ^{dms} μέν^{xo} παράκλησις^{nfis}
 δέχομαι^{viad3s} σπουδαῖος^{anmsc} δέ^c ὑπάρχων^{vppanms} αὐθαίρετος^{anmsn} ἐξέρχομαι^{viad3s} πρὸς^p
 σύ^{rfp} **v.18** συμπέμψω^{viaa1p} δέ^c μετὰ^p αὐτός^{rfpms} ὁδ^{dms} ἀδελφός^{nams} ὅς^{rfpms} ὁδ^{dms}
 ἔπαινος^{nnms} ἐν^p ὁδ^{dms} εὐαγγέλιον^{ndms} διὰ^p πᾶς^{agfpr} ὁδ^{gfr} ἐκκλησία^{ngfpr}. **v.19** οὐ^{xo} μόνος^{bo}
 δέ^c ἀλλά^c καί^c χειροτονέω^{vrapnms} ὑπό^p ὁδ^{gfr} ἐκκλησία^{ngfpr} συνέκδημος^{nnms} ἐγώ^{rfp} σὺν^p
 ὁδ^{dfs} χάρις^{ndfis} οὗτος^{rddfs} ὁδ^{dfs} διακονέω^{vpppdfs} ὑπό^p ἐγώ^{rfp} πρὸς^p ὁδ^{dms} αὐτός^{rfpms} ὁδ^{dms}
 κύριος^{ngms} δόξα^{nfis} καί^c προθυμία^{nfis} σύ^{rfp}. **v.20** στέλλω^{vppmndp} οὗτος^{rddfs} ὁδ^{dms} ὑπὲρ^p
 ὁδ^{gfr} ἐγώ^{rfp} μωμάομαι^{vsad3s} ἐν^p ὁδ^{dfs} ἀδρότης^{ndfis} οὗτος^{rddfs} ὁδ^{dms} διακονέω^{vpppdfs} ὑπό^p
 ἐγώ^{rfp}. **v.21** προνοεῖω^{vppmndp} καλός^{aanpn} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ἐνώπιον^{bo} κύριος^{ngms} ἀλλά^c
 καί^c ἐνώπιον^{bo} ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.22** συμπέμψω^{viaa1p} δέ^c αὐτός^{rfpmdp} ὁδ^{dms} ἀδελφός^{nams}
 ἐγώ^{rfp} ὅς^{rfpms} δοκιμάζω^{viaa1p} ἐν^p πολὺς^{adnpr} πολλάκις^{bo} σπουδαῖος^{aamsn} εἰμί^{vppxams} νυνὶ^{bo}
 δέ^c πολὺς^{aansn} σπουδαῖος^{aamsc} πεποιθίτης^{ndfis} πολὺς^{adfsn} ὁδ^{dfs} εἰς^p σύ^{rfp}. **v.23** εἴτε^c ὑπὲρ^p
 Τίτος^{ngms} κοινωνός^{nnms} ἐμὸς^{rsnms} καί^c εἰς^p σύ^{rfp} συνεργός^{anmsn} εἴτε^c ἀδελφός^{nnmp} ἐγώ^{rfp}
 ἀπόστολος^{nnmp} ἐκκλησία^{ngfpr} δόξα^{nfis} Χριστός^{ngms}. **v.24** ὁδ^{dms} οὖν^c ἐνδείξις^{nfis} ὁδ^{gfr} ἀγάπη^{ngfs}
 σύ^{rfp} καί^c ἐγώ^{rfp} καύχησις^{ngfs} ὑπὲρ^p σύ^{rfp} εἰς^p αὐτός^{rfpmp} ἐνδεικνυμι^{vdam2p} καί^c εἰς^p
 πρόσωπον^{nans} ὁδ^{gfr} ἐκκλησία^{ngfpr}. **9. v.1** περι^p μέν^{xo} γάρ^c ὁδ^{gfr} διακονία^{ngfs} ὁδ^{gfr} εἰς^p
 ὁδ^{dms} ἅγιος^{aampn} περισσός^{anmsn} ἐγώ^{rfp} εἰμί^{vixp3s} ὁδ^{dms} γράφω^{vnpa} σύ^{rfp}. **v.2** οἶδα^{vixals}
 γάρ^c ὁδ^{dms} προθυμία^{nfis} σύ^{rfp} ὅς^{rfafs} ὑπὲρ^p σύ^{rfp} καυχῶμαι^{vixp1s} Μακεδόν^{ndmp} ὅτι^c
 Ἀχαΐα^{nfis} παρασκευάζω^{vixp3s} ἀπὸ^p πέρυσσι^{bo} καί^c ὁδ^{dms} ἐκ^p σύ^{rfp} ζῆλος^{nnms} ἐρεθίζω^{viad3s}
 ὁδ^{dms} πολὺς^{aampc}. **v.3** πέμψω^{viaa1s} δέ^c ὁδ^{dms} ἀδελφός^{namp} ἵνα^c μὴ^{xo} ὁδ^{dms} καύχημα^{nnms}
 ἐγώ^{rfp} ὑπὲρ^p σύ^{rfp} κενός^{vsap3s} ἐν^p ὁδ^{dms} μέρος^{ndms} οὗτος^{rddms} ἵνα^c καθὼς^{bo} λέγω^{viad1s}
 παρασκευάζω^{vixpndmp} εἰμί^{vixp2p}.

πως, ἐάν ἔλθωσι σὺν ἔμοι Μακεδόνες καὶ εὐρωσιν ὑμᾶς ἀπαρα-
 σκευάστους, καταισχυθῶμεν ἡμεῖς ἵνα μὴ λέγωμεν ὑμεῖς ἐν τῇ
 5 ὑποστάσει ταύτῃ τῆς καυχήσεως. ἀναγκαῖον οὖν ἠγησάμην πα-
 ρακαλέσαι τοὺς ἀδελφούς, ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑμᾶς, καὶ προκα-
 ταρτίσωσι τὴν προκατηγγελημένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἐτοιμὴν
 6 εἶναι, οὕτως ὡς εὐλογίαν καὶ μὴ ὡσερ πλεονεξίαν. Τοῦτο δέ, ὁ
 σπείρων φειδομένως, φειδομένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ’
 7 εὐλογίαις, ἐπ’ εὐλογίαις καὶ θερίσει. ἕκαστος καθὼς προαιρεῖται
 τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύπης ἢ ἐξ ἀνάγκης, ἰλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ
 8 ὁ Θεός. δυνατὸς δὲ ὁ Θεός πᾶσαν χάριν περισσεύσαι εἰς ὑμᾶς,
 ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν αὐτάρκειαν ἔχοντες περισσεύητε εἰς
 9 πᾶν ἔργον ἀγαθόν, καθὼς γέγραπται, Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς
 10 πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ὁ δὲ ἐπιχο-
 ρηγῶν σπέρμα τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν χορηγεῖσαι,
 καὶ πληθυναῖ τὸν σπόρον ὑμῶν, καὶ αὐξήσαι τὰ γεννήματα τῆς
 11 δικαιοσύνης ὑμῶν, ἐν παντὶ πλουτιζόμενοι εἰς πᾶσαν ἀπλότητα,
 12 ἥτις κατεργάζεται δι’ ἡμῶν εὐχαριστίαν τῷ Θεῷ. ὅτι ἡ διακονία
 τῆς λειτουργίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶ προσαναπληροῦσα τὰ ὑπε-
 ρήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαρι-
 13 σιῶν τῷ Θεῷ, διὰ τῆς δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης δοξάζοντες
 τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον
 τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀπλότητι τῆς κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάν-

v.4 μὴ^{xo} πῶς^c ἐάν^{qo} ἔρχομαι^{vsaa3p} σὺν^p ἐγῶ^{tpd-s} Μακεδόν^{nnmp} καί^c εὐρίσκω^{v1aa3p} σύ^{tpa-p}
 ἀπαρασκευάστους^{aampn} καταισχύνομ^{vsap1p} ἐγῶ^{tpn-p} ἵνα^c μὴ^{xo} λέγω^{vspa1p} σύ^{tpn-p} ἐν^p ὁ^{ddfs}
 ὑπόστασις^{ndfs} οὕτως^{rddfs} ὁ^{dgfs} καύχησης^{ngfs}. **v.5** ἀναγκαῖος^{aansn} οὖν^c ἠέγομαι^{viad1s}
 παρακαλέω^{vnaa} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} ἵνα^c προέρχομαι^{vsaa3p} εἰς^p σύ^{tpa-p} καί^c προκαταρτίζω^{vsaa3p}
 ὁ^{dafis} προκαταγγέλλω^{vrxpafis} εὐλογία^{nafis} σύ^{tpg-p} οὕτως^{rdafis} ἐτοιμος^{aafns} εἰμι^{v1npx} οὕτω^{bo} ὡς^{bo}
 εὐλογία^{nafis} καί^c μὴ^{xo} ὡσερ^{bo} πλεονεξία^{nafis}. **v.6** οὕτως^{rdnms} δέ^c ὁ^{dams} σπείρω^{vppanms}
 φειδομένως^{bo} φειδομένως^{bo} καί^c θερίζω^{vifa3s} καί^c ὁ^{dams} σπείρω^{vppanms} ἐπι^p εὐλογία^{ndfp} ἐπι^p
 εὐλογία^{ndfp} καί^c θερίζω^{vifa3s}. **v.7** ἕκαστος^{aansn} καθὼς^{bo} προαιρέω^{v1npx} ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs}
 μὴ^{xo} ἐκ^p λύπης^{ngfs} ἢ^{xo} ἐκ^p ἀνάγκης^{ngfs} ἰλαρός^{aamsn} γάρ^c δότης^{nam} ἀγαπάω^{v1pa3s} ὁ^{dams}
 θεός^{nnms}. **v.8** δυνατός^{aansn} δέ^c ὁ^{dams} θεός^{nnms} πᾶς^{aafns} χάρις^{nafis} περισσεύω^{vnaa} εἰς^p
 σύ^{tpa-p} ἵνα^c ἐν^p πᾶς^{adnms} πάντοτε^{bo} πᾶς^{aafns} αὐτάρκεια^{nafis} ἔχω^{vppanmp} περισσεύω^{vspa2p} εἰς^p
 πᾶς^{aansn} ἔργον^{nam} ἀγαθός^{aansn}. **v.9** καθὼς^{bo} γράφω^{v1px3s} σκορπίζω^{v1aa3s} διδωμι^{v1aa3s} ὁ^{damp}
 πένης^{ndmp} ὁ^{dafis} δικαιοσύνη^{nnfs} αὐτός^{tpgms} μένω^{v1pa3s} εἰς^p ὁ^{dams} αἰὼν^{nam}. **v.10** ὁ^{dams}
 δέ^c ἐπιχορηγέω^{vppanms} σπέρμα^{nans} ὁ^{dams} σπείρω^{vppadms} καί^c ἄρτος^{nam} εἰς^p βρῶσις^{nafis}
 χορηγέω^{vooa3s} καί^c πληθύνω^{vooa3s} ὁ^{dams} σπόρος^{nam} σύ^{tpg-p} καί^c αὐξάνω^{vooa3s} ὁ^{damp} γέννημα^{nanp}
 ὁ^{dgfs} δικαιοσύνης^{ngfs} σύ^{tpg-p}. **v.11** ἐν^p πᾶς^{adnms} πλουτιζώ^{vppnmp} εἰς^p πᾶς^{aafns} ἀπλότης^{nafis}
 ὅστις^{rmfs} κατεργάζεται^{v1npx3s} διὰ^p ἐγῶ^{tpg-p} εὐχαριστία^{nafis} ὁ^{dams} θεός^{ndms}. **v.12** ὅτι^c ὁ^{dafis}
 διακονία^{nnfs} ὁ^{dgfs} λειτουργία^{ngfs} οὕτως^{rdgfs} οὐ^{xo} μόνος^{bo} εἰμι^{v1npx3s} προσαναπληρῶ^{vppanfs} ὁ^{damp}
 ὑπέρημα^{nanp} ὁ^{damp} ἅγιος^{agmpn} ἀλλά^c καί^c περισσεύω^{vppanfs} διὰ^p πολὺς^{agfpn} εὐχαριστία^{ngfp} ὁ^{dams}
 θεός^{ndms}.

τας, καὶ αὐτῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν ἐπιποθούντων ὑμᾶς διὰ τὴν 14
ὑπερβάλλουσιν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐφ' ὑμῖν. χάρις δὲ τῷ Θεῷ ἐπὶ 15
τῇ ἀνεκδιηγήτῳ αὐτοῦ δωρεᾷ.

Αὐτὸς δὲ ἐγὼ Παῦλος παρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πραότητος καὶ 10
ἐπιεικείας τοῦ Χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν ταπεινὸς ἐν ὑ-
μῖν, ἀπὼν δὲ θαρρῶ εἰς ὑμᾶς, δέομαι δὲ τὸ μὴ παρὼν θαρρῆσαι 2
τῇ πεποιθήσει ἧ λογίζομαι τολμῆσαι ἐπὶ τινὰς τοὺς λογιζομένους
ἡμᾶς ὡς κατὰ σάρκα περιπατοῦντας. ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦν- 3
τες οὐ κατὰ σάρκα στρατευόμεθα. τὰ γὰρ ὄπλα τῆς στρατείας 4
ἡμῶν οὐ σαρκικά, ἀλλὰ δυνατὰ τῷ Θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυ-
ρωμάτων, λογισμούς καθαιροῦντες καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμε- 5
νον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ καὶ αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα
εἰς τὴν ὑπακοὴν τοῦ Χριστοῦ. καὶ ἐν ἐτοιμῷ ἔχοντες ἐκδικη- 6
σαι πᾶσαν παρακοήν, ὅταν πληρωθῇ ὑμῶν ἡ ὑπακοή. τὰ κατὰ 7
πρόσωπον βλέπετε· εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο
λογιζέσθω πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς Χριστοῦ, οὕτω καὶ
ἡμεῖς Χριστοῦ. ἐάν τε γὰρ καὶ περισσώτερόν τι καυχῶμαι περὶ 8
τῆς ἐξουσίας ἡμῶν, ἧς ἔδωκεν ὁ Κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδομὴν, καὶ
οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσχυνθήσομαι, ἵνα μὴ δόξω ὡς 9
ἂν ἐκφοβεῖν ὑμᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν. ὅτι Αἰ μὲν ἐπιστολαί, φησί, 10
βαρεῖται καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ σώματος ἀσθενής, καὶ ὁ

v.13 διὰ^p ὀδγfs δοκιμῆ^{ngfs} ὀδγfs διακονία^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} δοξάζω^{vppanmp} ὀdams θεός^{nams} ἐπι^p
ὀddfs ὑποταγῆ^{ndfs} ὀdγfs ὁμολογία^{ngfs} σύ^{rgp-p} εἰς^p ὀdans εὐαγγέλιον^{nans} ὀdγms Χριστός^{ngms} καί^c
ἀπίλ^{ndfs} ὀdγfs κοινωνία^{ngfs} εἰς^p αὐτός^{rgpam} καί^c εἰς^p πᾶς^{aampn}. **v.14** καί^c αὐτός^{rggmp}
δέησις^{ndfs} ὑπέρ^p σύ^{rgp-p} ἐπιποθέω^{vppagmp} σύ^{rga-p} διὰ^p ὀdafs ὑπερβάλλω^{vppaafs} χάρις^{nafs} ὀdγms
θεός^{ngms} ἐπι^p σύ^{rgd-p}. **v.15** χάρις^{nnfs} δέ^c ὀddms θεός^{ndms} ἐπι^p ὀddfs ἀνεκδιήγητος^{adfsn}
αὐτός^{rggms} δωρεά^{ndfs}. **10. v.1** αὐτός^{rgnms} δέ^c ἐγὼ^{rgn-s} Παῦλος^{nnms} παρακαλέω^{vipals} σύ^{rga-p}
διὰ^p ὀdγfs πραυτῆς^{ngfs} καί^c ἐπιεικεία^{ngfs} ὀdγms Χριστός^{ngms} ὃς^{rgnms} κατὰ^p πρόσωπον^{nans} μὲν^{xo}
ταπεινός^{anmsn} ἐν^p σύ^{rgd-p} ἄπειμι^{vppxms} δέ^c θαρρέω^{vipals} εἰς^p σύ^{rga-p}. **v.2** δέομαι^{vipnls} δέ^c
ὀdans μῆ^{xo} πάρεμι^{vppxms} θαρρέω^{vnaa} ὀddfs πεποιθήσις^{ndfs} ὃς^{rdgfs} λογιζομαι^{vipnls} τολμάω^{vnaa}
ἐπί^p τι-οριαμπ ὀdamp λογιζομαι^{vppnamp} ἐγὼ^{rga-p} ὡς^{bo} κατὰ^p σάρξ^{nafs} περιπατέω^{vppaamp}. **v.3** ἐν^p
σάρξ^{ndfs} γάρ^c περιπατέω^{vppanmp} οὐ^{xo} κατὰ^p σάρξ^{nafs} στρατεύω^{vipm1p}. **v.4** ὀdnnp γάρ^c ὄπλον^{nnnp}
ὀdγfs στρατεία^{ngfs} ἐγὼ^{rgp-p} οὐ^{xo} σαρκικός^{annpn} ἀλλά^c δυνατός^{annpn} ὀddms θεός^{ndms} πρὸς^p
καθαίρεσις^{nafs} ὀχύρωμα^{ngnp}. **v.5** λογισμός^{namp} καθαιρέω^{vppanmp} καί^c πᾶς^{aansn} ὕψωμα^{nans}
ἐπαιρόω^{vppmans} κατὰ^p ὀdγfs γνώσις^{ngfs} ὀdγms θεός^{ngms} καί^c αἰχμαλωτίζω^{vppanmp} πᾶς^{aansn} νόημα^{nans}
εἰς^p ὀdafs ὑπακοή^{nafs} ὀdγms Χριστός^{ngms}. **v.6** καί^c ἐν^p ἐτοιμος^{adnsn} ἔχω^{vppanmp} ἐκδικέω^{vnaa}
πᾶς^{aafsn} παρακοή^{nafs} ὅταν^c πληρῶω^{vsap3s} σύ^{rgp-p} ὀdnfs ὑπακοή^{nnfs}. **v.7** ὀdanp κατὰ^p
πρόσωπον^{nans} βλέπω^{vipa2p} εἰ^{qo} τι-οριμς πειθώ^{vixa3s} ἑαυτοῦ^{rxdms} Χριστός^{ngms} εἰμι^{vnpix} οὗτος^{rdans}
λογίζομαι^{vdpn3s} πάλιν^{bo} ἀπό^p ἑαυτοῦ^{rxgms} ὅτι^c καθὼς^{bo} αὐτός^{rgnms} Χριστός^{ngms} οὕτω^{bo} καί^c
ἐγὼ^{rgn-p} Χριστός^{ngms}. **v.8** ἐάν^{qo} τέ^{xo} γάρ^c καί^c περισσός^{asanc} τι-οριανς καυχάομαι^{vsad1s} περι^p
ὀdγfs ἐξουσία^{ngfs} ἐγὼ^{rgp-p} ὃς^{rggfs} διδῶμι^{viaa3s} ὀdnms κύριος^{nnms} ἐγὼ^{rgd-p} εἰς^p οἰκοδομῆ^{nafs} καί^c
οὐ^{xo} εἰς^p καθαίρεσις^{nafs} σύ^{rgp-p} οὐ^{xo} αἰσχύνω^{vifp1s}. **v.9** ἵνα^c μῆ^{xo} δοκέω^{vsaa2s} ὡς^{bo} ἂν^{xo}
ἐκφοβέω^{vnpa} σύ^{rga-p} διὰ^p ὀdγfp ἐπιστολή^{ngfp}.

- 11 λόγος ἐξουθενημένος. τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἷοί ἐσμεν
 τῷ λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ παρόντες τῷ ἔργῳ.
 12 οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρίναι ἢ συγκρίναι ἑαυτοὺς τισι τῶν ἑαυτοὺς
 συνιστανόντων, ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς μετροῦντες, καὶ
 13 συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς, οὐ συνιοῦσιν. ἡμεῖς δὲ οὐχι εἰς
 τὰ ἄμετρα καυχησόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος οὗ
 14 ἐμέρισεν ἡμῖν ὁ Θεός, μέτρου, ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ ὑμῶν. οὐ
 γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτεινόμεν ἑαυτοὺς, ἄχρι
 15 γὰρ καὶ ὑμῶν ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, οὐκ εἰς
 τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτριῶς κόποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες
 αὐξανομένης τῆς πίστεως ὑμῶν, ἐν ὑμῖν μεγαλυθῆναι κατὰ τὸν
 16 κανόνα ἡμῶν εἰς περισσεῖαν, εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελί-
 17 σασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτριῷ κανόνι εἰς τὰ ἔτοιμα καυχῆσασθαι. ὁ
 18 δὲ καυχώμενος, ἐν Κυρίῳ καυχάσθω. οὐ γὰρ ὁ ἑαυτὸν συνίστων,
 ἐκεῖνός ἐστι δόκιμος, ἀλλ' ὃν ὁ Κύριος συνίστησιν.
- 11 Ὅφελον ἀνείχεσθέ μου μικρὸν τῇ ἀφροσύνης, ἀλλὰ καὶ ἀνε-
 2 χεσθέ μου. ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς Θεοῦ ζηλῶ, ἡρμοσάμην γὰρ ὑμᾶς
 3 ἐνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἀγνήν παρασιῆσαι τῷ Χριστῷ. φοβοῦμαι δὲ
 μήπως ὡς ὁ ὄφις Εὐάν ἐξηπάτησεν ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτοῦ, οὕτω
 φθαρή τὰ νοήματα ὑμῶν ἀπὸ τῆς ἀπλότητος τῆς εἰς τὸν Χριστόν.
 4 εἰ μὲν γὰρ ὁ ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει ὃν οὐκ ἐκηρύ-

v. 10 ὅτι^c ὁ^{dnfp} μέν^{xo} ἐπιστολή^{nnfp} φημί^{vipx3s} βαρὺς^{anfpn} καί^c ἰσχυρὸς^{anfpn} ὁ^{dnfs} δέ^c παρουσία^{nmfs} ὁ^{dgn} σῶμα^{ngns} ἀσθενής^{anfsn} καί^c ὁ^{dnms} λόγος^{ndms} ἐξουθενέω^{vpxnms}. **v. 11** οὗτος^{rdans} λογιζομαι^{vdpn3s} ὁ^{dnms} τοιοῦτος^{rdnms} ὅτι^c οἷος^{renmp} εἰμι^{vipx1p} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} διὰ^p ἐπιστολή^{ngfp} ἀπειμι^{vpxnmp} τοιοῦτος^{rdnmp} καί^c πάρεμι^{vpxnmp} ἔργον^{ndns}. **v. 12** οὐ^{xo} γάρ^c τολμάω^{vpa1p} ἐγκρίνω^{vnaa} ἢ^{xo} συγκρίνω^{vnaa} ἑαυτοῦ^{rxamp} τι-οριδιμι^{odgmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} συνίστημι^{vppagmp} ἀλλά^c αὐτός^{rnmp} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxamp} ἑαυτοῦ^{rxamp} μετρέω^{vppanmp} καί^c συγκρίνω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἑαυτοῦ^{rxamp} οὐ^{xo} συνίημι^{vpa3p}. **v. 13** ἐγώ^{rn-p} δέ^c οὐ^{xo} εἰς^p ὁ^{damp} ἄμετρος^{aanpn} καυχάομαι^{vfd1p} ἀλλά^c κατὰ^p ὁ^{dans} μέτρον^{nans} ὁ^{dgnms} κανὼν^{ngms} ὅς^{trgms} μερίζω^{vaa3s} ἐγώ^{rp-d-p} ὁ^{dnms} θεός^{ndms} μέτρον^{ngns} ἐφικνέομαι^{vnaad} ἄχρι^p καί^c εἰς^{trg-p}. **v. 14** οὐ^{xo} γάρ^c ὡς^{bo} μὴ^{xo} ἐφικνέομαι^{vppnmp} εἰς^p σύ^{trpa-p} ὑπερεκτείνω^{vpa1p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἄχρι^p γάρ^c καί^c σύ^{trg-p} φθάνω^{vaa1p} ἐν^p ὁ^{ddns} εὐαγγελίον^{ndns} ὁ^{dgnms} Χριστός^{ngms}. **v. 15** οὐ^{xo} εἰς^p ὁ^{damp} ἄμετρος^{aanpn} καυχάομαι^{vppnmp} ἐν^p ἀλλοτρίως^{admpn} κόποις^{ndmp} ἐλπίς^{nafs} δέ^c ἔχω^{vppanmp} αὐξάνω^{vppgfs} ὁ^{dgnfs} πίστις^{ngfs} σύ^{trg-p} ἐν^p σύ^{trp-d-p} μεγαλύνω^{vmap} κατὰ^p ὁ^{dams} κανὼν^{nams} ἐγώ^{trg-p} εἰς^p περισσεῖα^{nafs}. **v. 16** εἰς^p ὁ^{damp} ὑπερέκεινα^{bo} σύ^{trg-p} εὐαγγελίζω^{vnam} οὐ^{xo} ἐν^p ἀλλοτρίως^{admsn} κανὼν^{ndms} εἰς^p ὁ^{damp} ἔτοιμος^{aanpn} καυχάομαι^{vnaad}. **v. 17** ὁ^{dnms} δέ^c καυχάομαι^{vppnms} ἐν^p κύριος^{ndms} καυχάομαι^{vdpn3s}. **v. 18** οὐ^{xo} γάρ^c ὁ^{dnms} ἑαυτοῦ^{rxams} συνίστημι^{vppanms} ἐκεῖνος^{rdnms} εἰμι^{vipx3s} δόκιμος^{anmsn} ἀλλά^c ὅς^{trams} ὁ^{dnms} κύριος^{ndms} συνίστημι^{vpa3s}. **11. v. 1** ὄφελονⁱ ἀνέχω^{vim2p} ἐγώ^{trg-s} μικρός^{aansn} ὁ^{ddfs} ἀφροσύνη^{ndfs} ἀλλά^c καί^c ἀνέχω^{vipn2p} ἐγώ^{trg-s}. **v. 2** ζηλώω^{vpa1s} γάρ^c σύ^{trpa-p} θεός^{ngms} ζηλος^{ndms} ἀρμόζω^{viam1s} γάρ^c σύ^{trpa-p} εἰς^{ndms} ἀνὴρ^{ndms} παρθένος^{nafs} ἀγνός^{aafsn} παρῖστημι^{vnaa} ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms}. **v. 3** φοβέομαι^{vip1s} δέ^c μή^{xo} ἰσχύω^{bo} ὁ^{dnms} ὄφις^{ndms} Εὐάν^{nafs} ἐξαπατάω^{vaa3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} πανουργία^{ndfs} αὐτός^{rgms} οὕτω^{bo} φθεῖρω^{vsap3s} ὁ^{dnmp} νόημα^{nnmp} σύ^{trg-p} ἀπὸ^p ὁ^{dgnfs} ἀπλότης^{ngfs} ὁ^{dgnfs} εἰς^p ὁ^{dams} Χριστός^{nams}.

ζαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε ὃ οὐκ ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον
 ἕτερον ὃ οὐκ ἐδέξασθε, καλῶς ἠνείχεσθε. λογίζομαι γὰρ μηδὲν 5
 ὑπερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων. εἰ δὲ καὶ ιδιώτης τῷ λό- 6
 γῳ, ἀλλ' οὐ τῆ γνώσει, ἀλλ' ἐν παντί φανερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑ-
 μαῖς. ἢ ἁμαρτίαν ἐποίησα ἑμαυτὸν ταπεινῶν ἵνα ὑμεῖς ὑψωθῆτε, 7
 ὅτι δωρεάν τὸ τοῦ Θεοῦ εὐαγγέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν· ἄλλας 8
 ἐκκλησίας ἐσύλησα, λαβὼν ὀψώνιον πρὸς τὴν ὑμῶν διακονίαν,
 καὶ παρὼν πρὸς ὑμαῖς καὶ ὑπερηθεις οὐ κατενάρκησα οὐδενός, 9
 τὸ γὰρ ὑστέρημά μου προσαναπλήρωσαν οἱ ἀδελφοί, ἐλθόντες ἀ-
 πό Μακεδονίας, καὶ ἐν παντί ἄβαρῆ ὑμῖν ἑμαυτὸν ἐτήρησα καὶ
 τηρήσω. ἔστιν ἀλήθεια Χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις αὕτη οὐ 10
 φραγῆσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασι τῆς Ἀχαΐας. διατί· ὅτι οὐκ 11
 ἀγαπῶ ὑμαῖς· ὁ Θεὸς οἶδεν. ὃ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκόψω 12
 τὴν ἀφορμὴν τῶν θελούντων ἀφορμὴν, ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται, εὐρε-
 θῶσι καθὼς καὶ ἡμεῖς. οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται 13
 δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους Χριστοῦ. καὶ οὐ 14
 θαυμαστόν, αὐτὸς γὰρ ὁ Σατανᾶς μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον
 φωτός. οὐ μέγα οὖν εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται 15
 ὡς διάκονοι δικαιοσύνης, ὧν τὸ τέλος ἔσται κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.
 Πάλιν λέγω, μή τίς με δόξῃ ἄφρονα εἶναι, εἰ δὲ μήγε κἂν ὡς ἄ- 16

v.4 εἰ^{qo} μὲν^{xo} γάρ^c ὁδ^{nms} ἔρχομαι^{vppnms} ἄλλος^{aamsn} Ἰησοῦς^{nams} κηρύσσω^{vipa3s} ὅς^{rans}
 οὐ^{xo} κηρύσσω^{vialp} ἤ^{xo} πνεῦμα^{nans} ἕτερος^{aansn} λαμβάνω^{vipa2p} ὅς^{rans} οὐ^{xo} λαμβάνω^{viala2p} ἤ^{xo}
 εὐαγγέλιον^{nans} ἕτερος^{aansn} ὅς^{rans} οὐ^{xo} δέχομαι^{viad2p} καλῶς^{bo} ἀνεχῶ^{vinn2p}. **v.5** λογίζομαι^{vipn1s}
 γάρ^c μηδεὶς^{aansn} ὑπερέω^{vnxα} ὁδ^{gmp} ὑτέρ^p λίαν^{bo} ἀπόστολος^{ngmp}. **v.6** εἰ^{qo} δέ^c καί^c
 ιδιώτης^{nnma} ὁδ^{dds} λόγος^{ndms} ἀλλά^c οὐ^{xo} ὁδ^{dfs} γνώσις^{ndfs} ἀλλά^c ἐν^p πᾶς^{adnsn} φανερόω^{vrapnmp}
 ἐν^p πᾶς^{adnprn} εἰς^p σύ^{tpa-p}. **v.7** ἢ^{xo} ἁμαρτία^{nafs} ποιῶ^{viala1s} ἑμαυτοῦ^{xams} ταπεινώω^{vpanms}
 ἵνα^c σύ^{trp-p} ὑψώω^{vsap2p} ὅτι^c δωρεάν^{bo} ὁδ^{dans} ὁδ^{gms} θεός^{ngms} εὐαγγέλιον^{nans} εὐαγγελίζω^{viam1s}
 σύ^{trp-p}. **v.8** ἄλλος^{aafpn} ἐκκλησία^{nafp} συλλάω^{viala1s} λαμβάνω^{vraans} ὀψώνιον^{nans} πρὸς^p
 ὁδ^{dafs} σύ^{trp-p} διακονία^{nafs}. **v.9** καί^c πάρεμι^{vppxms} πρὸς^p σύ^{tpa-p} καί^c ὑστερέω^{vrapms}
 οὐ^{xo} καταναρκάω^{viala1s} οὐδεὶς^{agmsn} ὁδ^{dans} γάρ^c ὑστέρημα^{nans} ἐγώ^{vtrg-s} προσαναπληρώω^{viala3p}
 ὁδ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} ἔρχομαι^{vraanmp} ἀπό^p Μακεδονία^{ngfs} καί^c ἐν^p πᾶς^{adnsn} ἀβαρῆς^{aamsn}
 σύ^{trp-p} ἑμαυτοῦ^{xams} τηρέω^{viala1s} καί^c τηρέω^{viala1s}. **v.10** εἰμι^{vipx3s} ἀλήθεια^{nafs} Χριστός^{ngms}
 ἐν^p ἐγώ^{vtrp-d-s} ὅτι^c ὁδ^{nfs} καύχησις^{nafs} οὗτος^{rdnfs} οὐ^{xo} φράσσω^{vifp3s} εἰς^p ἐγώ^{vtrp-a-s} ἐν^p ὁδ^{dnmp}
 κλίμα^{ndnp} ὁδ^{gfs} Ἀχαΐα^{ngfs}. **v.11** διά^{trfs} ὅτι^c οὐ^{xo} ἀγαπάω^{vipals} σύ^{trp-a-p} ὁδ^{nms} θεός^{ngms}
 οἶδα^{vixa3s}. **v.12** ὅς^{rans} δέ^c ποιεῶ^{vipals} καί^c ποιῶ^{viala1s} ἵνα^c ἐκκόπτοω^{vsaa1s} ὁδ^{dafs} ἀφορμή^{nafs}
 ὁδ^{gmp} θέλω^{vrapgmp} ἀφορμῆ^{nafs} ἵνα^c ἐν^p ὅς^{rdns} καυχάομαι^{vipn3p} εὐρίσκοω^{vsap3p} καθὼς^{bo} καί^c
 ἐγώ^{vtrp-p}. **v.13** ὁδ^{dnmp} γάρ^c τοιοῦτος^{rdnmp} ψευδαπόστολος^{nnmp} ἐργάτης^{nnmp} δόλιος^{annmp}
 μετασχηματίζω^{vppnmp} εἰς^p ἀπόστολος^{namp} Χριστός^{ngms}. **v.14** καί^c οὐ^{xo} θαυμαστός^{aansn}
 αὐτός^{trms} γάρ^c ὁδ^{nms} Σατανᾶς^{nnms} μετασχηματίζω^{vipm3s} εἰς^p ἄγγελος^{nams} φῶς^{ngms}. **v.15** οὐ^{xo}
 μέγας^{aansn} οὖν^c εἰ^{qo} καί^c ὁδ^{dnmp} διάκονος^{nnmp} αὐτός^{trgms} μετασχηματίζω^{vipp3p} ὡς^{bo} διάκονος^{nnmp}
 δικαιοσύνης^{ngfs} ὅς^{trgmp} ὁδ^{nms} τέλος^{nnms} εἰμι^{vifx3s} κατὰ^p ὁδ^{damp} ἔργον^{namp} αὐτός^{trgmp}.

17 φρονα δέξασθέ με, ἵνα μικρόν τι κάγῳ καυχῆσωμαι. ὁ λαλῶ, οὐ
 18 λαλῶ κατὰ Κύριον, ἀλλ' ὡς ἐν ἀφροσύνη, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει
 19 τῆς καυχήσεως. ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ τὴν σάρκα, κάγῳ
 20 καυχῆσομαι. ἡδέως γὰρ ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες.
 21 ἀνέχεσθε γὰρ, εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ τις
 22 λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέρει. κατὰ
 23 ἀτιμίαν λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἡσθενήσαμεν, ἐν ᾧ δ' ἂν τις τολμᾷ ἐν
 24 ἀφροσύνη λέγω, τολμῶ κάγῳ. Ἑβραῖοὶ εἰσὶ· κάγῳ, Ἰσραηλιταὶ
 25 εἰσὶ· κάγῳ, σπέρμα Ἀβραάμ εἰσὶ· κάγῳ, διάκονοι Χριστοῦ εἰσὶ·
 26 παραφρονῶν λαλῶ ὑπὲρ ἐγῶ, ἐν κόποις περισσοτέρως, ἐν πληγαῖς
 27 ὑπερβαλλόντως, ἐν φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν θανάτοις πολλὰ-
 28 κίς, ὑπὸ Ἰουδαίων πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον.
 29 τρεῖς ἔρραβδίσθην, ἅπαξ ἐλιθάσθην, τρεῖς ἐναυάγησα, νυχθήμερον
 30 ἐν τῷ βυθῷ πεποιήκα, ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποτα-
 μῶν, κινδύνοις λησιτῶν, κινδύνοις ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἔθνῶν,
 κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θαλάσῃ,
 κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις, ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις
 πολλάκις, ἐν λιμῷ καὶ δίψει, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει
 καὶ γυμνότητι. χωρὶς τῶν παρεκτός ἢ ἐπισύστασις μου ἢ καθ'
 ἡμέραν, ἢ μέριμνα πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ
 ἀσθενῶ· τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦμαι· εἰ καυχᾶ-

v. 16 πάλιν^{bo} λέγω^{vpa1s} μὴ^{xo} τίς^{r1nms} ἐγὼ^{rpa-s} δοκέω^{vsaa3s} ἀφρων^{aamsn} εἰμί^{vnpk} εἰ^{qo} δέ^c μὴ^{xo} κἄν^{qo} ὡς^{bo} ἀφρων^{aamsn} δέχομαι^{vda2p} ἐγὼ^{rpa-s} ἵνα^c μικρός^{aamsn} τι-σριανς κάγῳ^{rpn-s} καυχάομαι^{vsad1s}. **v. 17** ὅς^{rans} λαλέω^{vpa1s} οὐ^{xo} λαλέω^{vpa1s} κατὰ^p κύριος^{nams} ἀλλά^c ὡς^{bo} ἐν^p ἀφροσύνη^{ndfs} ἐν^p οὗτος^{rdfs} ὑπόστασις^{ndfs} ὁ^{dfigs} κάυχῃς^{ngfs}. **v. 18** ἐπεὶ^c πολὺς^{aamprn} καυχάομαι^{vprn3p} κατὰ^p ὁ^{dafs} σάρξ^{rnafs} κάγῳ^{rpn-s} καυχάομαι^{vfd1s}. **v. 19** ἡδέως^{bo} γάρ^c ἀνέχῳ^{vprn2p} ὁ^{dgmpr} ἀφρων^{agmprn} φρόνιμος^{anmprn} εἰμί^{vprkxmp}. **v. 20** ἀνέχῳ^{vprn2p} γάρ^c εἰ^{qo} τι-σριμς σύ^{rpa-p} καταδουλόω^{vpa3s} εἰ^{qo} τι-σριμς κατεσθίω^{vpa3s} εἰ^{qo} τι-σριμς λαμβάνω^{vpa3s} εἰ^{qo} τι-σριμς ἐπαίρω^{vprn3s} εἰ^{qo} τι-σριμς σύ^{rpa-p} εἰς^p πρόσωπον^{nans} δέρω^{vpa3s}. **v. 21** κατὰ^p ἀτιμίαν^{nafs} λέγω^{vpa1s} ὡς^{bo} ὅτι^c ἐγὼ^{rpn-p} ἀσθενέω^{vpa1p} ἐν^p ὅς^{rtdns} ἄν^{xo} τι-σριμς τολμᾷ^{vsra3s} ἐν^p ἀφροσύνη^{ndfs} λέγω^{vpa1s} τολμᾷω^{vpa1s} κάγῳ^{rpn-s}. **v. 22** Ἑβραῖοις^{aamprn} εἰμί^{vprk3p} κάγῳ^{rpn-s} Ἰσραηλιτῆς^{nnmpr} εἰμί^{vprk3p} κάγῳ^{rpn-s} σπέρμα^{nnns} Ἀβραάμ^{tp} εἰμί^{vprk3p} κάγῳ^{rpn-s}. **v. 23** διάκονος^{anmpr} Χριστός^{ngms} εἰμί^{vprk3p} παραφρονέω^{vpranms} λαλέω^{vpa1s} ὑπὲρ^p ἐγῶ^{rpn-s} ἐν^p κόποις^{ndmp} περισσοτέρως^{bo} ἐν^p πληγῇ^{ndfp} ὑπερβαλλόντως^{bo} ἐν^p φυλακῇ^{ndfp} περισσοτέρως^{bo} ἐν^p θανάτοις^{ndmp} πολλάκις^{bo}. **v. 24** ὑπὸ^p Ἰουδαίος^{agmprn} πεντάκις^{bo} τεσσαράκοντα^{tn} παρὰ^p εἰς^{nafs} λαμβάνω^{vpa1s}. **v. 25** τρεῖς^{bo} ῥαβδίω^{vpa1s} ἅπαξ^{zbo} λιθάω^{vpa1s} τρεῖς^{bo} ναυαγέω^{vpa1s} νυχθήμερον^{nans} ἐν^p βυθῷ^{ndms} ποιέω^{vixals}. **v. 26** ὁδοιπορία^{ndfp} πολλάκις^{bo} κίνδυνος^{ndmp} ποταμῶς^{ngmpr} κίνδυνος^{ndmp} λησιτῆς^{ngmp} κίνδυνος^{ndmp} ἐκ^p γένους^{ngns} κίνδυνος^{ndmp} ἐκ^p ἔθνους^{ngnp} κίνδυνος^{ndmp} ἐν^p πόλιν^{ndfs} κίνδυνος^{ndmp} ἐν^p ἐρημίᾳ^{ndfs} κίνδυνος^{ndmp} ἐν^p θάλασσᾳ^{ndfs} κίνδυνος^{ndmp} ἐν^p ψευδαδέλφος^{ndmp}. **v. 27** ἐν^p κόποις^{ndms} καί^c μόχθους^{ndms} ἐν^p ἀγρυπνία^{ndfp} πολλάκις^{bo} ἐν^p λιμῷ^{ndms} καί^c δίψῳ^{ndns} ἐν^p νηστεία^{ndfp} πολλάκις^{bo} ἐν^p ψύχῳ^{ndns} καί^c γυμνότητι^{ndfs}. **v. 28** χωρὶς^{bo} ὁ^{dgmpr} παρεκτός^{bo} ὁ^{dfnfs} ἐπισύστασις^{nafs} ἐγῶ^{rpg-s} ὁ^{dfnfs} κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} ὁ^{dfnfs} μέριμνα^{nnfs} πᾶς^{agfpr} ἐκκλησία^{ngfp}. **v. 29** τίς^{rqnms} ἀσθενέω^{vpa3s} καί^c οὐ^{xo} ἀσθενέω^{vpa1s} τίς^{rqnms} σκανδαλίζω^{vpp3s} καί^c οὐ^{xo} ἐγὼ^{rpn-s} πυρῶω^{vpp1s}.

σθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου καυχῆσομαι. ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ 31
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς
αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἐν Δαμασκῶ ὁ ἐθνάρχης Ἀρέτα τοῦ βα- 32
σιλέως ἐφρούρει τὴν Δαμασκηνῶν πόλιν, πιάσαι με θέλων, καὶ 33
διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχαλάσθην διὰ τοῦ τείχους καὶ ἐξέφυγον
τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

Καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι, ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὄπτασίας 12
καὶ ἀποκαλύψεις Κυρίου. οἶδα ἄνθρωπον ἐν Χριστῷ πρὸ ἐτῶν 2
δεκατεσσάρων εἴτε ἐν σώματι οὐκ οἶδα, εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος
οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν, ἀρπαγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐ-
ρανοῦ. καὶ οἶδα τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον εἴτε ἐν σώματι, εἴτε 3
ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν. ὅτι ἠρπάγη εἰς τὸν 4
παράδεισον, καὶ ἤκουσεν ἄρρητα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ
λαλῆσαι. ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχῆσομαι, ὑπὲρ δὲ ἑμαυτοῦ οὐ 5
καυχῆσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου. ἐὰν γὰρ θελήσω 6
καυχῆσασθαι, οὐκ ἔσομαι ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ, φείδομαι
δέ, μὴ τις εἰς ἐμὲ λογιστῆται ὑπὲρ ὃ βλέπει με, ἢ ἀκούει τι ἐξ 7
ἐμοῦ. καὶ τῇ υπερβολῇ τῶν ἀποκαλύψεων ἵνα μὴ υπεραίρωμαι, 7
ἐδόθη μοι σκόλοψ τῇ σαρκί, ἄγγελος Σαταν, ἵνα με κολαφίζῃ,
ἵνα μὴ υπεραίρωμαι. ὑπὲρ τούτου τρίς τὸν Κύριον παρεκάλεσα 8
ἵνα ἀποστῇ ἀπ' ἐμοῦ. καὶ εἴρηκέ μοι, Ἄρκεῖ σοι ἡ χάρις μου, 9
ἢ γὰρ δύναμις μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται. ἥδιστα οὖν μᾶλλον

v.30 εἰ^{qo} καυχάομαι^{vnpn} δεῖ^{vipr3s} ὀδαν^p ὀδγfs ἀσθενεία^{ngfs} ἐγώ^{rpg-s} καυχάομαι^{vifd1s}.
v.31 ὀδnms θεός^{ndms} καί^c πατήρ^{nnms} ὀδgms κύριος^{ngms} ἐγώ^{rpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}
οἶδα^{vixa3s} ὀδnms εἰμⁱ^{vprxnm} εὐλογητός^{amns} εἰς^p ὀδamp αἰὼν^{nam} ὅτι^c οὐ^{xo} ψεύδομαι^{vipn1s}.
v.32 ἐν^p Δαμασκός^{ndfs} ὀδnms ἐθνάρχης^{ndms} Ἀρέτας^{ngms} ὀδgms βασιλεύς^{ngms} φρουρῶν^{vixa3s} ὀδafs
Δαμασκηνός^{agmpn} πόλις^{nafs} πιάζω^{vnaa} ἐγώ^{rpa-s} θέλω^{vppanms}. **v.33** καί^c διά^p θυρίδος^{ngfs} ἐν^p
σαργάνῃ^{ndfs} χαλάω^{viapl} διά^p ὀδgms τείχος^{ngms} καί^c ἐκφεύγω^{viala1s} ὀδafp χεῖρ^{nafp} αὐτός^{rpgms}.
12. v.1 καυχάομαι^{vnpn} δὴ^{xo} οὐ^{xo} συμφέρω^{vipa3s} ἐγώ^{rpd-s} ἔρχομαι^{vifd1s} γάρ^c εἰς^p ὄπτασία^{nafp}
καί^c ἀποκαλύψεις^{nafp} κύριος^{ngms}. **v.2** οἶδα^{vixal} ἄνθρωπος^{nams} ἐν^p Χριστός^{ndms} πρὸ^p
ἔτος^{ngp} δεκατέσσαρες^{ngp} εἴτε^c ἐν^p σῶμα^{ndns} οὐ^{xo} οἶδα^{vixal} εἴτε^c ἐκτός^{bo} ὀδgms σῶμα^{ngns}
οὐ^{xo} οἶδα^{vixal} ὀδnms θεός^{ndms} οἶδα^{vixa3s} ἀρπάζω^{vrapams} ὀδams τοιοῦτος^{rdams} ἕως^c τρίτος^{agmsn}
οὐρανοῦ^{ngms}. **v.3** καί^c οἶδα^{vixal} ὀδams τοιοῦτος^{rdams} ἄνθρωπος^{nams} εἴτε^c ἐν^p σῶμα^{ndns} εἴτε^c
ἐκτός^{bo} ὀδgms σῶμα^{ngns} οὐ^{xo} οἶδα^{vixal} ὀδnms θεός^{ndms} οἶδα^{vixa3s}. **v.4** ὅτι^c ἀρπάζω^{viap3s}
εἰς^p ὀδams παράδεισος^{nams} καί^c ἀκούω^{viaa3s} ἄρρητος^{aanpn} ῥῆμα^{nafp} ὅς^{rnap} οὐ^{xo} ἔξῃστι^{vppqms}
ἄνθρωπος^{ndms} λαλέω^{vnaa}. **v.5** ὑπὲρ^p ὀδgms τοιοῦτος^{rdams} καυχάομαι^{vifd1s} ὑπὲρ^p δέ^c
ἑμαυτοῦ^{rpgms} οὐ^{xo} καυχάομαι^{vifd1s} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐν^p ὀδdfp ἀσθενεία^{ndfp} ἐγώ^{rpg-s}. **v.6** ἐάν^{qo} γάρ^c
θέλω^{vsaals} καυχάομαι^{vnad} οὐ^{xo} εἰμⁱ^{vifx1s} ἄφρων^{amns} ἀλήθεια^{nafs} γάρ^c λέγω^{vifal} φείδομαι^{vipn1s}
δέ^c μὴ^{xo} τι-οριμς εἰς^p ἐγώ^{rpa-s} λογιζομαι^{vsad3s} ὑπὲρ^p ὅς^{rtrans} βλέπω^{vipa3s} ἐγώ^{rpa-s} ἢ^{xo} ἀκούω^{vipa3s}
τι-οριανς ἐκ^p ἐγώ^{rpg-s}. **v.7** καί^c ὀδdfs ὑπερβολῇ^{ndfs} ὀδgfp ἀποκαλύψεις^{ngfp} ἵνα^c μὴ^{xo}
υπεραίρω^{vsppl} δίδωμ^{viap3s} ἐγώ^{rpd-s} σκόλοψ^{nnms} ὀδdfs σάρξ^{ndfs} ἄγγελος^{ndms} Σατανᾶς^{fp} ἵνα^c
ἐγώ^{rpa-s} κολαφίζω^{vspa3s} ἵνα^c μὴ^{xo} υπεραίρω^{vsppl}. **v.8** ὑπὲρ^p οὐτός^{rdms} τρίς^{bo} ὀδams
κύριος^{nams} παρακαλέω^{vial} ἵνα^c ἀφίστημι^{vsaas} ἀπό^p ἐγώ^{rpg-s}.

καυχῆσομαι ἐν ταῖς ἀσθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ
 10 δύναμις τοῦ Χριστοῦ. διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενείαις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν
 11 ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς, ἐν στενοχωρίαις, ὑπὲρ Χριστοῦ, ὅταν γὰρ
 12 ἀσθενῶ, τότε δυνατός εἰμι. Γέγονα ἄφρων, καυχώμενος, ὑμεῖς
 13 με ἠναγκάσατε, ἐγὼ γὰρ ὄφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι, οὐδὲν
 14 γὰρ ὑστέρησα τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποστόλων, εἰ καὶ οὐδὲν εἰμι. τὰ
 15 μὲν σημεῖα τοῦ ἀποστόλου κατειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομο-
 16 νῇ, ἐν σημείοις καὶ τέρασι καὶ δυνάμεσι. τί γὰρ ἔστιν ὃ ἠτήθητε
 17 ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας, εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα
 18 ὑμῶν· χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην. Ἰδοῦ, τρίτον ἐτοιμῶς
 19 ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ οὐ καταναρκήσω, ὑμῶν, οὐ γὰρ ζητῶ
 τὰ ὑμῶν, ἀλλ' ὑμᾶς, οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα τοῖς γονεῦσι θησαυ-
 15 ρίζειν, ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς τέκνοις. ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ
 16 ἐκδαπανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, εἰ καὶ περισσοτέρως
 17 ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἤπτον ἀγαπῶμαι. ἔστω δέ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα
 18 ὑμᾶς, ἀλλ' ὑπάρχων πανοῦργος, δόλω ὑμᾶς ἔλαβον. μὴ τινα ᾧν
 19 ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι' αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς· παρεκά-
 λεσα Τίτον, καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν, μὴ τι ἐπλεονέκτησεν
 ὑμᾶς Τίτος· οὐ τῷ αὐτῷ Πνεύματι περιεπατήσαμεν· οὐ τοῖς αὐ-
 τοῖς ἴχνεσι· Πάλιν δοκεῖτε ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα· κατένωπιον
 τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ λαλοῦμεν, τὰ δὲ πάντα, ἀγαπητοί, ὑπὲρ τῆς

v.9 καί^c λέγω^{vixa3s} ἐγὼ^{rpd-s} ἀρκέω^{vipa3s} συ^{rpd-s} ὀδνfs χάρις^{nnfs} ἐγὼ^{rpg-s} ὀδνfs γάρ^c δύναμις^{nnfs} ἐγὼ^{rpg-s} ἐν^p ἀσθένεια^{ndfs} τελειώ^{vipp3s} ἡδέως^{bo} οὐ^{nc} μᾶλλον^{bo} καυχάομαι^{vifd1s} ἐν^p ὀδ^{dfp} ἀσθένεια^{ndfp} ἐγὼ^{rpg-s} ἵνα^c ἐπισκηνώ^{vsaa3s} ἐπι^p ἐγὼ^{rpa-s} ὀδνfs δύναμις^{nnfs} ὀδ^{gms} Χριστός^{ngms}.
v.10 διὸ^c εὐδοκέω^{vipals} ἐν^p ἀσθένεια^{ndfp} ἐν^p ὕβρις^{ndfp} ἐν^p ἀνάγκη^{ndfp} ἐν^p διωγμός^{ndmp} ἐν^p στενοχωρία^{ndfp} ὑπὲρ^p Χριστός^{ngms} ὅταν^c γάρ^c ἀσθενέω^{vspals} τότε^{bo} δυνατός^{anmsn} εἰμι^{vixp1s}.
v.11 γίνομαι^{vixals} ἄφρων^{anmsn} καυχάομαι^{vppnms} συ^{rpn-p} ἐγὼ^{rpa-s} ἀναγκάζω^{viaa2p} ἐγὼ^{rpn-s} γάρ^c ὀφείλω^{vifals} ὑπό^p συ^{rpg-p} συνίστημι^{vnp} οὐδεις^{aansn} γάρ^c ὑστερέω^{viala1s} ὀδ^{gmp} ὑπὲρ^p λίαν^{bo} ἀπόστολος^{ngmp} εἰ^{qo} καί^c οὐδεις^{aansn} εἰμι^{vixp1s}. **v.12** ὀδ^{nnp} μὲν^{xo} σημεῖον^{anms} ὀδ^{gms} ἀπόστολος^{ngms} κατεργάζομαι^{vipap3s} ἐν^p συ^{rpd-p} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ὑπομονή^{ndfs} ἐν^p σημεῖον^{ndnp} καί^c τέρας^{ndnp} καί^c δύναμις^{ndfp}. **v.13** τίς^{ranns} γάρ^c εἰμι^{vixp3s} ὅς^{trans} ἠτάομαι^{via2p} ὑπὲρ^p ὀδ^{dfp} λοιπός^{aafpn} ἐκκλησία^{nafp} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὅτι^c αὐτός^{rpnms} ἐγὼ^{rpn-s} συ^{xo} καταναρκάω^{viala1s} συ^{rpg-p} χαρίζομαι^{vdaa2p} ἐγὼ^{rpd-s} ὀδ^{afp} ἀδικία^{nafs} οὗτος^{rdafs}. **v.14** ἰδοῦ^{vdaa2s} τρίτος^{aansn} ἐτοιμῶς^{bo} ἔχω^{vipals} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p συ^{rpa-p} καί^c οὐ^{xo} καταναρκάω^{vifals} συ^{rpg-p} οὐ^{xo} γάρ^c ζητέω^{vipals} ὀδ^{anp} συ^{rpg-p} ἀλλά^c συ^{rpa-p} οὐ^{xo} γάρ^c ὀφείλω^{vipap3s} ὀδ^{nnp} τέκνον^{nnnp} ὀδ^{ddmp} γονεύς^{ndmp} θησαυρίζω^{vnpa} ἀλλά^c ὀδ^{nnp} γονεύς^{nnmp} ὀδ^{ddnp} τέκνον^{ndnp}. **v.15** ἐγὼ^{rpn-s} δέ^c ἡδέως^{bo} δαπανάω^{vifals} καί^c ἐκδαπανάω^{vifp1s} ὑπὲρ^p ὀδ^{dfp} ψυχῇ^{ngfp} συ^{rpg-p} εἰ^{qo} καί^c περισσοτέρως^{bo} συ^{rpa-p} ἀγαπάω^{vppanms} ἠτάομαι^{aansn} ἀγαπάω^{vipp1s}. **v.16** εἰμι^{vdp3s} δέ^c ἐγὼ^{rpn-s} συ^{xo} καταβαρέω^{viala1s} συ^{rpa-p} ἀλλά^c ὑπάρχω^{vppanms} πανοῦργος^{nnms} δόλος^{ndms} συ^{rpa-p} λαμβάνω^{viala1s}. **v.17** μὴ^{xo} υⁱ-στριας ὅς^{rtrmp} ἀποτέλλω^{vixals} πρὸς^p συ^{rpa-p} διὰ^p αὐτός^{rpgms} πλεονεκτέω^{viala1s} συ^{rpa-p}. **v.18** παρακαλέω^{viala1s} Τίτος^{nam} καί^c συναποτέλλω^{viala1s} ὀδ^{ams} ἀδελφός^{vnaa} μὴ^{xo} τίς^{rians} πλεονεκτέω^{viala3s} συ^{rpa-p} Τίτος^{nnms} οὐ^{xo} ὀδ^{dns} αὐτός^{rpdns} πνεῦμα^{ndns} περιπατέω^{viala1p} οὐ^{xo} ὀδ^{ddnp} αὐτός^{rpdnp} ἴχνος^{ndnp}.

ὕμῶν οἰκοδομῆς. φοβοῦμαι γὰρ μήπως ἐλθὼν οὐχ οἴους θέλω 20
εὖρω ὑμᾶς, κἀγὼ εὐρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλετε, μήπως ἔρεις ζῆλοι,
θυμοί, ἐριθείαι, καταλαλιάι, ψιθυρισμοί, φυσιώσεις, ἀκαταστα- 21
σίαι, μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσῃ ὁ Θεὸς μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ
πενθήσω πολλοὺς τῶν προσημαρτηκῶτων, καὶ μὴ μετανοησάντων
ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ καὶ ἀσελγείᾳ ἧ ἔπραξαν.

Τρίτον τοῦτο ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς. ἐπὶ στόματος δύο μαρτύρων 13
καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. προεῖρηκα καὶ προλέγω, ὡς 2
παρὼν τὸ δεύτερον καὶ ἀπὼν νῦν γράφω τοῖς προσημαρτηκόσι καὶ
τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν, οὐ φείσομαι, ἐπεὶ 3
δοκιμὴν ζητεῖτε τοῦ ἐν ἐμοὶ λαλοῦντος Χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ
ἀσθενεῖ ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν, καὶ γὰρ εἰς ἐσταυρώθη ἐξ ἀσθε- 4
νείας, ἀλλὰ ζῆ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ. καὶ γὰρ καὶ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν
ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζήσομεθα σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως Θεοῦ εἰς ὑμᾶς.
ἑαυτοὺς πειράζετε εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει, ἑαυτοὺς δοκιμάζετε. ἡ 5
οὐκ ἐπιγινώσκειτε ἑαυτοὺς ὅτι Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστὶν εἰ
μὴ τι ἀδόκιμοί ἐστε. ἐλπίζω δὲ ὅτι γινώσεσθε ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἐσμέν 6
ἀδόκιμοι. εὐχόμεαι δὲ πρὸς τὸν Θεὸν, μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν 7
μηδέν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν
ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὤμεν. οὐ γὰρ δυνάμεθά τι κατὰ 8

v.19 πάλιν^{bo} δοκέω^{v1pa2p} ὅτι^c σύ^{rdp-p} ἀπολογέομαι^{v1pn1p} κατενώπιον^p ὁ^dgms θεός^{ngms} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} λαλέω^{v1pa1p} ὁ^dnmr δέ^c πᾶς^{annpn} ἀγαπητός^{avmnp} ὑπέρ^p ὁ^dgfs σύ^{rgp-p} οἰκοδομῆ^{ngfs}. **v.20** φοβέομαι^{v1pn1s} γάρ^c μή[&]πώ^c ἔρχομαι^{v1paaans} οὐ^{xo} οἴος^{rcamp} θέλω^{v1pals} εὐρίσχω^{vsaals} σύ^{trp-a} κἀγὼ^{trn-s} εὐρίσχω^{vsap1s} σύ^{trp-d-p} οἴος^{rcams} οὐ^{xo} θέλω^{v1pa2p} μή[&]πώ^c ἔρ^{is}ς^{nnfp} ζηλώ^{nnmp} θυμὸς^{nnmp} ἐριθεία^{nnfp} καταλαλιά^{nnfp} ψιθυρισμός^{nnmp} φυσιώσις^{nnfp} ἀκαταστασία^{nnfp}. **v.21** μή^{xo} πάλιν^{bo} ἔρχομαι^{v1paaans} ἐγὼ^{trp-a-s} ταπεινώ^{vsaas3s} ὁ^dnmns θεός^{nnms} ἐγὼ^{trp-g-s} πρὸς^p σύ^{trp-a-p} καί^c πενθέω^{vifals} πολὺς^{aampn} ὁ^dgmp προαμαρτάνω^{vpxagmp} καί^c μή^{xo} μετανώσω^{v1paaamp} ἐπὶ^p ὁ^ddfis ἀκαθαρσία^{ndfs} καί^c πορνεία^{ndfs} καί^c ἀσελγεία^{ndfs} ὅς^{rrdfs} πρᾶσσω^{v1aa3p}. **13. v.1** τρίτος^{aansn} οὗτος^{rdans} ἔρχομαι^{v1pn1s} πρὸς^p σύ^{trp-a-p} ἐπὶ^p στόμα^{ngns} δύο^{on} μάρτυς^{ngmp} καί^c τρεῖς^{ngmp} ἴσημι^{vifp3s} πᾶς^{annsn} ῥῆμα^{nnns}. **v.2** προεῖπον^{vixals} καί^c προλέγω^{v1pals} ὡς^{bo} πάρεμι^{v1paxnms} ὁ^dnmns δευτέρος^{aansn} καί^c ἀπειμι^{v1paxnms} νῦν^{bo} γράφω^{v1pals} ὁ^dddmp προαμαρτάνω^{v1paxamp} καί^c ὁ^dddmp λοιπός^{admpn} πᾶς^{admpn} ὅτι^c ἐάν^{qo} ἔρχομαι^{vsaals} εἰς^p ὁ^dans πάλιν^{bo} οὐ^{xo} φείδομαι^{vifd1s}. **v.3** ἐπεὶ^c δοκιμῆ^{nafs} ζητέω^{v1pa2p} ὁ^dgms ἐν^p ἐγὼ^{trp-d-s} λαλέω^{v1paaans} Χριστὸς^{ngms} ὅς^{rrnms} εἰς^p σύ^{trp-p} οὐ^{xo} ἀσθενέω^{v1pa3s} ἀλλά^c δύνάμις^{v1pa3s} ἐν^p σύ^{trp-d-p}. **v.4** καί^c γάρ^c εἰ^{qo} σταυρώω^{v1ap3s} ἐκ^p ἀσθενείας^{ngfs} ἀλλά^c ζῶω^{v1pa3s} ἐκ^p δυνάμις^{ngfs} θεός^{ngms} καί^c γάρ^c καί^c ἐγὼ^{trp-p} ἀσθενέω^{v1pa1p} ἐν^p αὐτός^{trp-dms} ἀλλά^c ζῶω^{vifd1p} σὺν^p αὐτός^{trp-dms} ἐκ^p δυνάμις^{ngfs} θεός^{ngms} εἰς^p σύ^{trp-a-p}. **v.5** ἑαυτοῦ^{trxamp} πειράζω^{vdpa2p} εἰ^{qo} εἰμι^{v1pax2p} ἐν^p ὁ^ddfis πίστις^{ndfs} ἑαυτοῦ^{trxamp} δοκιμάζω^{vdpa2p} ἡ^{xo} οὐ^{xo} ἐπιγινώσκω^{v1pa2p} ἑαυτοῦ^{trxamp} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} Χριστὸς^{nnms} ἐν^p σύ^{trp-d-p} εἰμι^{v1pax3s} εἰ^{qo} μή^{xo} τίς^{rinns} ἀδόκιμος^{aampn} εἰμι^{v1pax2p}. **v.6** ἐλπίζω^{v1pals} δέ^c ὅτι^c γινώσκω^{vifd2p} ὅτι^c ἐγὼ^{trp-p} οὐ^{xo} εἰμι^{v1pax1p} ἀδόκιμος^{aampn}. **v.7** εὐχόμεαι^{v1pn1s} δέ^c πρὸς^p ὁ^dams θεός^{namms} μὴ^{xo} ποιέω^{vnaa} σύ^{trp-a-p} κακός^{aansn} μηδεῖς^{aansn} οὐ^{xo} ἵνα^c ἐγὼ^{trp-p} δόκιμος^{aampn} φαίνω^{vsap1p} ἀλλά^c ἵνα^c σύ^{trp-p} ὁ^dans καλός^{aansn} ποιέω^{vsapa2p} ἐγὼ^{trp-p} δέ^c ὡς^{bo} ἀδόκιμος^{aampn} εἰμι^{v1pax1p}.

- 9 τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀληθείας. χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς
 10 ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ᾔτε, τοῦτο δὲ καὶ εὐχόμεθα, τὴν
 11 ὑμῶν κατάρτισιν. διὰ τοῦτο ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρῶν μὴ
 12 ἀποτόμως χρήσωμαι, κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκέ μοι ὁ Κύριος,
 13 εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν. Λοιπὸν, ἀδελφοί, χαί-
 14 ρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖτε, εἰρηνεύετε,
 καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. ἀπάσασθε
 ἀλλήλους ἐν ἀγίῳ φιλήματι. Ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅγιοι πάντες.
 Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, καὶ
 ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν. πρὸς
 Κορινθίους δευτέρᾳ ἐγράφη ἀπὸ Φιλίππων τῆς Μακεδονίας διὰ
 Τίτου καὶ Λουκᾶ.

v.8 οὐ^{xo} γάρ^c δύναμαι^{vipn1p} τι-σθίαν^s κατὰ^p ὁ^d ἀλήθεια^{ngfs} ἀλλά^c ὑπὲρ^p ὁ^d ἀλήθεια^{ngfs}.
v.9 χαίρω^{vipa1p} γάρ^c ὅταν^c ἐγὼ^{tpn-p} ἀσθενέω^{vspa1p} σύ^{tpn-p} δέ^c δυνατός^{anmpn} εἰμι^{vspk2p} οὗτος^{rdans}
 δέ^c καί^c εὐχομαι^{vipn1p} ὁ^d σὺ^{tpg-p} κατάρτισις^{nafs}. **v.10** διὰ^p οὗτος^{rdans} οὗτος^{rdanp}
 ἄπειμι^{vppxms} γράφω^{vipa1s} ἵνα^c πάρειμι^{vppxms} μὴ^{xo} ἀποτόμως^{bo} χρήσομαι^{vsad1s} κατὰ^p ὁ^d
 ἐξουσία^{nafs} ὅς^{trafs} δίδωμι^{v1aa3s} ἐγὼ^{tpd-s} ὁ^d κύριος^{nnms} εἰς^p οἰκοδομὴ^{nafs} καί^c οὐ^{xo} εἰς^p
 καθαίρεσις^{nafs}. **v.11** λοιπός^{aansn} ἀδελφός^{nvmp} χαίρω^{vdpa2p} καταρτίζω^{vdpp2p} παρακαλέω^{vdpp2p}
 ὁ^d αὐτός^{tpans} φρονέω^{vdpa2p} εἰρηνεύω^{vdpa2p} καί^c ὁ^d θεός^{nnms} ὁ^d ἀγάπη^{ngfs} καί^c εἰρήνη^{ngfs}
 εἰμι^{vifx3s} μετὰ^p σὺ^{tpg-p}. **v.12** ἀσπάζομαι^{vdad2p} ἀλλήλων^{reamp} ἐν^p ἁγίος^{adnsn} φίλημα^{hdns}.
v.13 ἀπάσσομαι^{vipn3p} σὺ^{tpa-p} ὁ^d ἅγιος^{anmpn} πᾶς^{anmpn}. **v.14** ὁ^d χάρις^{nnfs} ὁ^d κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^c ὁ^d ἀγάπη^{nnfs} ὁ^d θεός^{ngms} καί^c ὁ^d κοινωνία^{nnfs}
 ὁ^d ἅγιος^{agnsn} πνεῦμα^{ngms} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σὺ^{tpg-p} ἀμήνth πρὸς^p Κορινθίους^{aampn} δευτερός^{anfns}
 γράφω^{viap3s} ἀπὸ^p Φίλιπποι^{ngms} ὁ^d Μακεδονία^{ngfs} διὰ^p Τίτος^{ngms} καί^c Λουκᾶς^{ngms}.

Η ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

Παῦλος ἀπόστολος οὐκ ἀπ' ἀνθρώπων, οὐδὲ δι' ἀνθρώπου, ἀλ- 1
λά διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ Θεοῦ πατρὸς τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ 2
νεκρῶν, καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ πάντες ἀδελφοί, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς 3
Γαλατίας, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ Κυρίου 4
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ δόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡ- 5
μῶν, ὅπως ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος πονηροῦ, κατὰ 6
τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας 7
τῶν αἰῶνων ἀμήν. Θαυμάζω ὅτι οὕτω ταχέως μετατίθεσθε ἀπὸ 8
τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι Χριστοῦ εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, 9
ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ μὴ τινὲς εἰσιν οἱ ταρασσοντες ὑμᾶς καὶ θέ- 10
λοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ. ἀλλὰ καὶ ἐάν 11
ἡμεῖς ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται ὑμῖν παρ' ὃ εὐηγγελι-
σάμεθα ὑμῖν, ἀνάθεμα ἔστω. ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι πάλιν
λέγω, εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται παρ' ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔ-
στω. ἄρτι γὰρ ἀνθρώπους πείθω ἢ τὸν Θεόν· ἢ ζητῶ ἀνθρώποις
ἀρέσκειν· εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον, Χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν
ἦμην. Γνωρίζω δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν

1. v.1 Παῦλος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} οὐ^{xo} ἀπό^p ἀνθρώπος^{ngmp} οὐδὲ^{bo} διὰ^p ἀνθρώπος^{ngms} ἀλλά^c
διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καὶ^c θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ὁ^{dgms} ἐγείρω^{vpaagms} αὐτός^{rpams} ἐκ^p
νεκρός^{agmpn}. **v.2** καί^c ὁ^{dnpmp} σὺν^p ἐγώ^{rp-d-s} πᾶς^{anmpn} ἀδελφός^{nnmp} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{dgfs}
Γαλατία^{ngfs}. **v.3** χάρις^{nnfs} σὺν^{rp-d-p} καί^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} καί^c κύριος^{ngms}
ἐγώ^{rp-g-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.4** ὁ^{dgms} διδωμι^{vpaagms} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑπὲρ^p ὁ^{dgfp} ἁμαρτία^{ngfp}
ἐγώ^{rp-g-p} ὅπως^{bo} ἐξαιρέω^{vsam3s} ἐγώ^{rp-a-p} ἐκ^p ὁ^{dgms} ἐνίστημι^{vpxagms} αἰῶν^{ngms} πονηρός^{agmsn} κατὰ^p
ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rp-g-p}. **v.5** ὅς^{trdms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^p ὁ^{damp}
αἰών^{namp} ὁ^{dgmp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.6** θαυμάζω^{vipals} ὅτι^c οὕτω^{bo} ταχέως^{bo} μετατίθημι^{vipe2p}
ἀπὸ^p ὁ^{dgms} καλέω^{vpaagms} σὺν^{rp-a-p} ἐν^p χάρις^{ndfs} Χριστός^{ngms} εἰς^p ἕτερος^{aansn} εὐαγγέλιον^{nans}.
v.7 ὅς^{trnns} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} ἄλλος^{annsn} εἰ^{iqo} μή^{xo} τι-σρινμπ εἰμι^{vipx3p} ὁ^{dnpmp} ταρασσο^{vppanmp}
σὺν^{rp-a-p} καί^c θέλω^{vppanmp} μεταστρέφω^{vnaa} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}. **v.8** ἀλλά^c
καί^c ἐάν^{qo} ἐγώ^{rp-n-p} ἢ^{xo} ἄγγελος^{nnms} ἐκ^p οὐρανό^s εὐαγγελίζω^{vspmp3s} σὺν^{rp-d-p} παρὰ^p ὅς^{trans}
εὐαγγελίζω^{viam1p} σὺν^{rp-d-p} ἀνάθεμα^{nans} εἰμι^{vdpx3s}. **v.9** ὡς^{bo} προλέγω^{vixa1p} καί^c ἄρτι^{bo} πάλιν^{bo}
λέγω^{vipals} εἰ^{iqo} τι-σρινμς σὺν^{rp-a-p} εὐαγγελίζω^{vipm3s} παρὰ^p ὅς^{trans} παραλαμβάνω^{viaa2p} ἀνάθεμα^{nans}
εἰμι^{vdpx3s}. **v.10** ἄρτι^{bo} γάρ^c ἀνθρώπος^{namp} πείθω^{vipals} ἢ^{xo} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἢ^{xo} ζητέω^{vipals}
ἀνθρώπος^{ndmp} ἀρέσκο^{vnpa} εἰ^{iqo} γάρ^c ἔτι^{bo} ἀνθρώπος^{ndmp} ἀρέσκο^{vialis} Χριστός^{ngms} δοῦλος^{nnms}
οὐ^{xo} ἂν^{xo} εἰμι^{vixi1s}.

12 ὑπὲρ ἐμοῦ, ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ἄνθρωπον. οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀν-
 13 θρώπου παρέλαβον αὐτό, οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως
 14 Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἤκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφὴν ποτε ἐν τῷ
 15 Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θε-
 16 οῦ, καὶ ἐπόρθουν αὐτήν, καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ
 17 πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτῆς
 18 ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ
 19 Θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς
 20 χάριτος αὐτοῦ, ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοὶ ἵνα εὐαγγε-
 21 λίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ
 22 καὶ αἵματι, οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ
 23 ἀποστόλους, ἀλλ' ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς
 24 Δαμασκόν. Ἔπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἰ-
 25 σοτορῆσαι Πέτρον, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε.
 26 ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν
 27 τοῦ Κυρίου. ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅτι οὐ
 28 ψεύδομαι. ἔπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλίματα τῆς Συρίας καὶ τῆς Κι-
 29 λικίας. ἤμην δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησίαις τῆς
 30 Ἰουδαίας ταῖς ἐν Χριστῷ, μόνον δὲ ἀκούοντες ᾗσαν ὅτι Ὁ διώ-
 31 κων ἡμᾶς ποτε, νῦν εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν ἣν ποτε ἐπόρθει,
 32 καὶ ἐδοξάζον ἐν ἐμοὶ τὸν Θεόν.

v.11 γνωρίζω^{vipals} δέ^c σύ^{rpd-p} ἀδελφός^{mvmp} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὁ^{dans} εὐαγγελίζω^{vrapans}
 ὑπὲρ^p ἐγώ^{rpg-s} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμι^{vix3s} κατὰ^p ἄνθρωπος^{nams}. **v.12** οὐδέ^{bo} γάρ^c ἐγώ^{rpg-s} παρὰ^p
 ἄνθρωπος^{ngms} παραλαμβάνω^{viala1s} αὐτός^{rpan} οὔτε^c διδάσκω^{viala1s} ἀλλά^c διὰ^p ἀποκαλύψεως^{ngfs}
 Ἰησοῦς^{ngms} Χριστοῦ^{ngms}. **v.13** ἀκούω^{viala2p} γάρ^c ἐμός^{rsafs} ἀναστροφή^{nafs} ποτέ^{xo}
 ἐν^p ὁ^{ddms} Ἰουδαϊσμός^{ndms} ὅτι^c κατὰ^p ὑπερβολή^{nafs} διώκω^{viala1s} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} ὁ^{dgms}
 θεός^{ngms} καί^c πορθέω^{viala1s} αὐτός^{rpa1s}. **v.14** καί^c προκόπτω^{viala1s} ἐν^p ὁ^{ddms} Ἰουδαϊσμός^{ndms}
 ὑπὲρ^p πολλὺς^{aampn} συνηλικιωτῆς^{namp} ἐν^p ὁ^{ddms} γένος^{ndms} ἐγώ^{rpg-s} περισσοτέρως^{bo} ζηλωτῆς^{nnms}
 ὑπάρχων^{vrapans} ὁ^{dgmp} πατρικὸς^{agmpn} ἐγώ^{rpg-s} παραδόσεις^{ngfp}. **v.15** ὅτε^{bo} δέ^c εὐδοκέω^{viala3s}
 ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} ἀφορίζω^{vraans} ἐγώ^{rpa-s} ἐκ^p κοιλίας^{ngfs} μήτηρ^{ngfs} ἐγώ^{rpg-s} καί^c
 καλέω^{vraans} διὰ^p ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.16** ἀποκαλύπτω^{vnaa} ὁ^{dams} ἐνώπιον^{nams}
 αὐτός^{rpgms} ἐν^p ἐγώ^{rpd-s} ἵνα^c εὐαγγελίζω^{vspmls} αὐτός^{rpaans} ἐν^p ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} εὐθέως^{bo} οὐ^{xo}
 προσανατιθῆμι^{viam1s} σάρκα^{ndfs} καί^c αἷμα^{ndms}. **v.17** οὐδέ^{bo} ἀνέρχομαι^{viala1s} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs}
 πρὸς^p ὁ^{damp} πρὸ^p ἐγώ^{rpg-s} ἀπόστολος^{namp} ἀλλά^c ἀπέρχομαι^{viala1s} εἰς^p Ἀραβία^{nafs} καί^c πάλιν^{bo}
 ὑποστρέφω^{viala1s} εἰς^p Δαμασκὸς^{nafs}. **v.18** ἔπειτα^{bo} μετὰ^p ἔτος^{namp} τρεῖς^{namp} ἀνέρχομαι^{viala1s}
 εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{nafs} ἰστορέω^{vnaa} Πέτρος^{nams} καί^c ἐπιμένω^{viala1s} πρὸς^p αὐτός^{rpaans} ἡμέρα^{nafp}
 δεκαπέντε^{tn}. **v.19** ἕτερος^{aamsn} δέ^c ὁ^{dgmp} ἀπόστολος^{ngmp} οὐ^{xo} ὅρα^{viala1s} εἶ^{qo} μὴ^{xo} Ἰάκωβος^{nams}
 ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}. **v.20** ὅς^{rnanp} δέ^c γράφω^{viala1s} σύ^{rpd-p} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐνώπιον^{bo}
 ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅτι^c οὐ^{xo} ψεύδομαι^{vipnl1s}. **v.21** ἔπειτα^{bo} ἔρχομαι^{viala1s} εἰς^p ὁ^{damp} κλίμα^{namp}
 ὁ^{dgfs} Συρία^{ngfs} καί^c ὁ^{dgfs} Κιλικία^{ngfs}. **v.22** εἰμι^{vix1s} δέ^c ἀγνοέω^{vppnms} ὁ^{ddms} πρόσωπον^{ndms}
 ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{dgfs} Ἰουδαία^{ngfs} ὁ^{ddfp} ἐν^p Χριστός^{ndms}. **v.23** μόνος^{bo} δέ^c ἀκούω^{vrapanmp}
 εἰμι^{vix3p} ὅτι^c ὁ^{dnms} διώκων^{vrapans} ἐγώ^{rpa-p} ποτέ^{xo} νῦν^{bo} εὐαγγελίζω^{vipm3s} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὅς^{rfa1s}
 ποτέ^{xo} πορθέω^{viala3s}. **v.24** καί^c δοξάζω^{viala3p} ἐν^p ἐγώ^{rpd-s} ὁ^{dams} θεός^{nams}.

Ἔπειτα διὰ δεκατεσσάρων ἔτων πάλιν ἀνέβην εἰς Ἱεροσόλυμα 2
μετὰ Βαρναβᾶ, συμπαραλαβῶν καὶ Τίτον, ἀνέβην δὲ κατὰ ἀπο- 2
κάλυψιν, καὶ ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον ὃ κηρύσσω ἐν τοῖς 2
ἔθνεσι, κατ' ἴδιαν δὲ τοῖς δοκοῦσι, μήπως εἰς κενὸν τρέχω ἢ ἔ- 3
δραμον. ἀλλ' οὐδὲ Τίτος ὁ σὺν ἐμοί, Ἑλλην ὢν, ἠναγκάσθη 3
περιτιμηθῆναι, διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλφους, οἵτι- 4
νες παρεισῆλθον κατασκοπεῖσαι τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν ἣν ἔχομεν 4
ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσωνται, οἷς οὐδὲ πρὸς ὧ- 5
ραν εἴζαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλήθεια τοῦ εὐαγγελίου διαμεῖνῃ 5
πρὸς ὑμᾶς. ἀπὸ δὲ τῶν δοκούντων εἶναι τι ὁποῖοι ποτε ἦσαν 6
οὐδὲν μοι διαφέρει, πρόσωπον Θεὸς ἀνθρώπου οὐ λαμβάνει ἐμοὶ 6
γὰρ οἱ δοκοῦντες οὐδὲν προσανέθεντο, ἀλλὰ τὸ ὑναντίον, ἰδόντες 7
ὅτι πεπίστευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας, καθὼς Πέτρος 8
τῆς περιτομῆς, ὁ γὰρ ἐνεργήσας Πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς πε- 8
ριτομῆς, ἐνήργησε καὶ ἐμοὶ εἰς τὰ ἔθνη. καὶ γνόντες τὴν χάριν 9
τὴν δοθεῖσάν μοι, Ἰάκωβος καὶ Κηφᾶς καὶ Ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες 9
στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδωκαν ἐμοὶ καὶ Βαρναβᾶ κοινωνίας, ἵνα ἡ- 10
μεῖς εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομὴν, μόνον τῶν πτωχῶν 10
ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσπούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. Ὅτε 11
δὲ ἦλθε Πέτρος εἰς Ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ ἀντέστην, 11
ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. πρὸ τοῦ γὰρ ἔλθειν τινος ἀπὸ Ἰακώβου, 12
μετὰ τῶν ἐθνῶν συνήσθιεν, ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλε καὶ ἀφώριζεν

2. v.1 ἔπειτα^{bo} διὰ^p δεκατέσσαρες^{ngnp} ἔτος^{ngnp} πάλιν^{bo} ἀναβαίνω^{viala1s} εἰς^p Ἱεροσόλυμα^{naf1s} μετὰ^p Βαρναβᾶς^{ngms} συμπαραλαβῶν^{vpaanms} καὶ^c Τίτος^{nams}. **v.2** ἀναβαίνω^{viala1s} δέ^c κατὰ^p ἀποκάλυψιν^{naf1s} καὶ^c ἀνατίθην^{viam1s} αὐτοῖς^{rdmp} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans} ὅς^{trans} κηρύσσω^{vipa1s} ἐν^p ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} κατὰ^p ἴδιος^{aafsn} δέ^c ὁ^{ddmp} δοκέω^{vppadm} μὴ^d διπλῶς^c εἰς^p κενός^{aamsn} τρέχω^{vspal1s} ἢ^{xo} τρέχω^{viala1s}. **v.3** ἀλλά^c οὐδέ^{bo} Τίτος^{nnms} ὁ^{dans} σὺν^p ἐγῶ^{rdp-s} Ἑλλην^{nnms} εἰμι^{vprxms} ἀναγκάζω^{vrap3s} περιτέμνω^{vnap}. **v.4** διὰ^p δέ^c ὁ^{damp} παρεισάκτος^{aampn} ψευδαδέλφους^{namp} ὅστις^{rrmp} παρειέρχομαι^{viala3p} κατασκοπέω^{vnaa} ὁ^{dafs} ἐλευθερίαν^{naf1s} ἐγῶ^{rdp-p} ὅς^{trafs} ἔχω^{vipa1p} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἵνα^c ἐγῶ^{rdp-p} καταδουλώω^{vsam3p}. **v.5** ὅς^{rrdm} οὐδέ^{bo} πρὸς^p ὦρα^{naf1s} εἶκω^{viala1p} ὁ^{ddfs} ὑποταγῇ^{ndfs} ἵνα^c ὁ^{dans} ἀλήθεια^{naf1s} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{ngms} διαμένω^{vsaas3s} πρὸς^p σὺ^{trpa-p}. **v.6** ἀπὸ^p δέ^c ὁ^{dgm} δοκέω^{vppagmp} εἰμι^{vnrp} τι-ορινας^{ἵνα} ὁποῖος^{aampn} ποτέ^{xo} εἰμι^{vix3p} οὐ^d εἰς^{annsn} ἐγῶ^{rdp-s} διαφέρω^{vira3s} πρόσωπον^{nans} θεός^{nnms} ἀνθρώπος^{ngms} οὐ^{xo} λαμβάνω^{vira3s} ἐγῶ^{rdp-s} γάρ^c ὁ^{dmp} δοκέω^{vrapmp} οὐ^d εἰς^{aansn} προσανατίθημι^{viam3p}. **v.7** ἀλλά^c ἐναντίον^{bo} ὁ^{dafs} ὁ^{dafs} περιτομῆ^{ngfs}. **v.8** ὁ^{dans} γάρ^c ἐνεργέω^{vpaanms} Πέτρος^{ndms} εἰς^p ἀποστολῆ^{naf1s} ὁ^{dafs} περιτομῆ^{ngfs} ἐνεργέω^{viala3s} καὶ^c ἐγῶ^{rdp-s} εἰς^p ὁ^{dand} ἔθνος^{namp}. **v.9** καὶ^c γινώσκω^{vpaanmp} ὁ^{dafs} χάρις^{naf1s} ὁ^{dafs} διδωμι^{vrapafs} ἐγῶ^{rdp-s} Ἰάκωβος^{nnms} καὶ^c Κηφᾶς^{nnms} καὶ^c Ἰωάννης^{nnms} ὁ^{dmp} δοκέω^{vrapmp} στῦλος^{nnmp} εἰμι^{vnrp} δεξιός^{aafpn} διδωμι^{viala3p} ἐγῶ^{rdp-s} καὶ^c Βαρναβᾶς^{ndms} κοινωνία^{ngfs} ἵνα^c ἐγῶ^{rdp-p} εἰς^p ὁ^{dand} ἔθνος^{namp} αὐτός^{rrmp} δέ^c εἰς^p ὁ^{dafs} περιτομῆ^{naf1s}. **v.10** μόνος^{bo} ὁ^{dgm} πτωχός^{agmpn} ἵνα^c μνημονεύω^{vspa1p} ὅς^{trans} καὶ^c σπουδάζω^{viala1s} αὐτός^{rans} οὕτως^{rdans} ποιέω^{vnaa}. **v.11** ὅτε^{bo} δέ^c ἔρχομαι^{viala3s} Πέτρος^{nnms} εἰς^p Ἀντιόχεια^{naf1s} κατὰ^p πρόσωπον^{nans} αὐτός^{rdms} ἀντίστημι^{viala1s} ὅτι^c καταγινώσκω^{vprxms} εἰμι^{vix3s}.

- 13 ἑαυτὸν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς. καὶ συνυπεκρίθησαν
 αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ Ἰουδαῖοι, ὥστε καὶ Βαρναβᾶς συναπήχθη αὐ-
 14 τῶν τῇ ὑποκρίσει. ἀλλ' ὅτε εἶδον ὅτι οὐκ ὀρθοποδοῦσι πρὸς τὴν
 ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου, εἶπον, τῷ Πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων, Εἰ
 σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων, ἐθνικῶς ζῆς καὶ οὐκ Ἰουδαϊκῶς, τί τὰ ἔθνη
 15 ἀναγκάζεις Ἰουδαῖζειν· ἡμεῖς φύσει Ἰουδαῖοι καὶ οὐκ ἐξ ἔθνῶν
 16 ἁμαρτωλοί, εἰδότες ὅτι οὐ δικαιоῦται ἄνθρωπος ἐξ ἔργων νόμου,
 ἐὰν μὴ διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμεῖς εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν
 ἐπιστεύσαμεν, ἵνα δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως Χριστοῦ, καὶ οὐκ ἐξ
 ἔργων νόμου, διότι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων νόμου πᾶσα σὰρξ.
 17 εἰ δέ, ζητοῦντες δικαιωθῆναι ἐν Χριστῷ, εὐρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁ-
 18 μαρτωλοί, ἄρα Χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος· μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἂ
 κατέλυσα, ταῦτα πάλιν οἰκοδομῶ, παραβάτην ἑμαυτὸν συνίστημι.
 19, 20 ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα Θεῷ ζήσω. Χριστῷ συνε-
 σταύρωμαι ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγὼ ζῆ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστὸς ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν
 σαρκὶ ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ, τοῦ θεοῦ τοῦ ἀγαπήσαντός με καὶ
 21 παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐμοῦ. οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ,
 εἰ γὰρ διὰ νόμου δικαιοσύνη, ἄρα Χριστὸς δωρεὰν ἀπέθανεν.
 3 Ὡ ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πεί-
 θεσθαι, οἷς κατ' ὀφθαλμούς Ἰησοῦς Χριστὸς προεγράφη ἐν ὑμῖν
 2 ἐσταυρωμένος· τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ' ὑμῶν, ἐξ ἔργων

v.12 πρὸ^p ὀδ^{gms} γάρ^c ἐρχομαι^{vnaa} τι-σριαμπ ἀπό^p Ἰάκωβος^{ngms} μετὰ^p ὀδ^{gnp} ἔθνος^{ngnp} συνεσθίω^{vna3s} ὅτε^{bo} δε^c ἐρχομαι^{vnaa3p} ὑποστέλλω^{vna3s} καί^c ἀφορίζω^{vna3s} ἑαυτοῦ^{rxams} φοβέομαι^{vppnms} ὀdamp ἐκ^p περιτομῆ^{ngfs}. **v.13** καί^c συνυποκρίνομαι^{vna3p} αὐτός^{rpdm} καί^c ὀdmp λοιπός^{anmpn} Ἰουδαῖος^{anmpn} ὥστε^c καί^c Βαρναβᾶς^{nnms} συναπάγω^{vna3p} αὐτός^{rpdm} ὀddfs ὑπόκρισις^{ndfs}. **v.14** ἀλλά^c ὅτε^{bo} ὀράω^{vna1s} ὅτι^c οὐ^{xo} ὀρθοποδέω^{vna3p} πρὸς^p ὀdafc ἀλήθεια^{nafs} ὀd^{gms} εὐαγγέλιον^{ngns} λέγω^{vna1s} ὀddms Πέτρος^{ndms} ἔμπροσθεν^p πᾶς^{agnmpn} εἰ^{qo} σὺ^{rn-s} Ἰουδαῖος^{anmsn} ὑπάρχω^{vppanms} ἐθνικῶς^{bo} ζῶ^{vna2s} καί^c οὐ^{xo} Ἰουδαϊκῶς^{bo} τίς^{rqms} ὀdanp ἔθνος^{nanp} ἀναγκάζω^{vna2s} Ἰουδαῖω^{vnpa}. **v.15** ἐγὼ^{rpn-p} φύσις^{ndfs} Ἰουδαῖος^{anmpn} καί^c οὐ^{xo} ἐκ^p ἔθνος^{ngnp} ἁμαρτωλός^{anmpn}. **v.16** οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c οὐ^{xo} δικαιοῦ^{vnp3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} διὰ^p πίστις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^c ἐγὼ^{rpn-p} εἰς^p Χριστός^{nam} Ἰησοῦς^{nam} πιστεύω^{vna1p} ἵνα^c δικαιοῦ^{vsap1p} ἐκ^p πίστις^{ngfs} Χριστός^{ngms} καί^c οὐ^{xo} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} διότι^c οὐ^{xo} δικαιοῦ^{vnp3s} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} πᾶς^{anfsn} σὰρξ^{znfs}. **v.17** εἰ^{qo} δε^c ζήτεω^{vppanmp} δικαιοῦ^{vna1p} ἐν^p Χριστός^{ndms} εὐρίσκω^{vna1p} καί^c αὐτός^{rpmp} ἁμαρτωλός^{anmpn} ἄρα^{xo} Χριστός^{nnms} ἁμαρτί^{ngfs} δίακονος^{nnms} μὴ^{xo} γίνομαι^{voad3s}. **v.18** εἰ^{qo} γάρ^c ὅς^{rtanp} καταλύω^{vna1s} οὗτος^{rdanp} πάλιν^{bo} οἰκοδομέω^{vna1s} παραβάτης^{nam} ἑμαυτοῦ^{rxams} συνίστημι^{vna1s}. **v.19** ἐγὼ^{rpn-s} γάρ^c διὰ^p νόμος^{ngms} νόμος^{ndms} ἀποθνήσκω^{vna1s} ἵνα^c θεός^{ndms} ζῶ^{vsaa1s}. **v.20** Χριστός^{ndms} συσταυρόω^{vxp1s} ζῶω^{vna1s} δε^c οὐκέτι^{bo} ἐγὼ^{rpn-s} ζῶω^{vna3s} δε^c ἐν^p ἐγὼ^{rp-d} Χριστός^{nnms} ὅς^{rtans} δε^c νῦν^{bo} ζῶω^{vna1s} ἐν^p σὰρξ^{ndfs} ἐν^p πίστις^{ndfs} ζῶω^{vna1s} ὀddfs ὀd^{gms} υἱός^{ngms} ὀd^{gms} θεός^{ngms} ὀd^{gms} ἀγαπάω^{vnaags} ἐγὼ^{rp-a-s} καί^c παραδίδωμι^{vnaags} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑπὲρ^p ἐγὼ^{rp-g-s}. **v.21** οὐ^{xo} οἶδέ^{vna1s} ὀdafc χάρις^{nafs} ὀd^{gms} θεός^{ngms} εἰ^{qo} γάρ^c διὰ^p νόμος^{ngms} δικαιοσύνη^{nnfs} ἄρα^{xo} Χριστός^{nnms} δωρεάν^{bo} ἀποθνήσκω^{vnaa3s}. **3. v.1** ᾧ¹ ἀνόητος^{avmpn} Γαλάτης^{nvmp} τίς^{rqms} σὺ^{ppa-p} βασκαίνω^{vnaa3s} ὀddfs ἀλήθεια^{ndfs} μὴ^{xo} πειθῶ^{vmp} ὅς^{rdmp} κατὰ^p ὀφθαλμός^{nam} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} προγράφω^{vna3p} ἐν^p σὺ^{rp-d} σταυρόω^{vpxrns}.

νόμου τὸ Πνεῦμα ἐλάβετε, ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως· οὕτως ἀνόητοί 3
 ἐστε· ἐναρξάμενοι Πνεύματι νῦν σαρκὶ ἐπιτελείσθε· τοσαῦτα ἐ- 4
 πάθετε εἰκῆ· εἶγε καὶ εἰκῆ. ὁ οὖν ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ Πνεῦμα 5
 καὶ ἐνεργῶν δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου, ἢ ἐξ ἀκοῆς πί- 6
 στεως· καθὼς Ἀβραὰμ ἐπίστευσε τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς 6
 δικαιοσύνην. γινώσκετε ἄρα ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι εἰσιν υἱοὶ 7
 Ἀβραάμ. προΐδουσα δὲ ἡ γραφὴ ὅτι ἐκ πίστεως δικαιοῖ τὰ ἔ- 8
 θνη ὁ Θεὸς προευηγγελίσατο τῷ Ἀβραάμ ὅτι Ἐυλογηθήσονται ἐν 9
 σοὶ πάντα τὰ ἔθνη. ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν τῷ πι- 9
 στῷ Ἀβραάμ. ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου εἰσιν, ὑπὸ κατάραν εἰσὶ, 10
 γέγραπται γὰρ Ἐπικατάρατος πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς 11
 γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τοῦ ποιῆσαι αὐτά. ὅτι δὲ 11
 ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται παρὰ τῷ Θεῷ, δῆλον, ὅτι Ὁ δίκαιος ἐκ 12
 πίστεως ζήσεται, ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ' Ὁ ποιή- 12
 σας αὐτὰ ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτοῖς. Χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν 13
 ἐκ τῆς κατάρης τοῦ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατὰρα, γέγρα- 14
 πται γὰρ, Ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κρεμᾶμενος ἐπὶ ξύλου, ἵνα εἰς 14
 τὰ ἔθνη ἡ εὐλογία τοῦ Ἀβραάμ γένηται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα τὴν 15
 ἐπαγγελίαν τοῦ Πνεύματος, λάβωμεν διὰ τῆς πίστεως. Ἀδελφοί, 15
 κατὰ ἄνθρωπον λέγω, ὅμως ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην 16
 οὐδεὶς ἀθετεῖ ἢ ἐπιδιατάσσεται. τῷ δὲ Ἀβραάμ ἐρρήθησαν αἱ ἐ-

v.2 οὕτως^{rdans} μόνος^{bo} θέλω^{vi1a1s} μανθάνω^{vnaa} ἀπό^p σύ^{trp}g-^p ἐκ^p ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} ὁδανς
 πνεῦμα^{nans} λαμβάνω^{v1aa2p} ἤ^{xo} ἐκ^p ἀκοή^{ngfs} πίστις^{ngfs}. **v.3** οὕτω^{bo} ἀνόητος^{anmpn} εἰμι^{v1px2p}
 ἐνάρχομαι^{vpadnmp} πνεῦμα^{ndns} νῦν^{bo} σάρξ^{endfs} ἐπιτελέω^{vipe2p}. **v.4** τοσοῦτος^{rdanp} πάσχω^{v1aa2p}
 εἰκῆ^{bo} εἶδγε^{qo} καί^c εἰκῆ^{bo}. **v.5** ὁδνms οὐν^c ἐπιχορηγέω^{vppanms} σύ^{trp}d-^p ὁδανς πνεῦμα^{nans} καί^c
 ἐνεργέω^{vppanms} δύνამεις^{nafr} ἐν^p σύ^{trp}d-^p ἐκ^p ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} ἤ^{xo} ἐκ^p ἀκοή^{ngfs} πίστις^{ngfs}.
v.6 καθὼς^{bo} Ἀβραάμ^{tp} πιστεῦω^{v1aa3s} ὁδδms θεός^{ndms} καί^c λογιζομαι^{v1ap3s} αὐτός^{trpdmς} εἰς^p
 δικαιοσύνη^{nafs}. **v.7** γινώσκω^{v1pa2p} ἄρα^{xo} ὅτι^c ὁδnmp ἐκ^p πίστις^{ngfs} οὗτος^{rdnmp} εἰμι^{v1px3p}
 υἱός^{nnmp} Ἀβραάμ^{tp}. **v.8** προοράω^{vpaanfs} δέ^c ὁδnfs γραφή^{nnfs} ὅτι^c ἐκ^p πίσις^{ngfs} δικαιοῦ^{v1pa3s}
 ὁδανp ἔθνος^{namp} ὁδnms θεός^{nnms} προευαγγελίζομαι^{v1ad3s} ὁδδms Ἀβραάμ^{tp} ὅτι^c εὐλογέω^{v1fp3p}
 ἐν^p σύ^{trp}d-^s πᾶς^{anmpn} ὁδnmp ἔθνος^{nmp}. **v.9** ὥστε^c ὁδnmp ἐκ^p πίσις^{ngfs} εὐλογέω^{v1pp3p} σὺν^p
 ὁδδms πιστός^{admsn} Ἀβραάμ^{tp}. **v.10** ὅσος^{rcnmp} γάρ^c ἐκ^p ἔργον^{ngnp} νόμος^{ngms} εἰμι^{v1px3p} ὑπό^p
 κατὰρα^{nafs} εἰμι^{v1px3p} γράφω^{v1px3s} γάρ^c ἐπικατάρατος^{anmsn} πᾶς^{anmsn} ὁ^{trnms} οὐ^{xo} ἐμμένω^{v1pa3s}
 ἐν^p πᾶς^{adnnp} ὁδnmp γράφω^{v1px3p} ἐν^p ὁδδms βιβλίον^{ndns} ὁδgms νόμος^{ngms} ὁδgms ποιέω^{vnaa}
 αὐτός^{trpanp}. **v.11** ὅτι^c δέ^c ἐν^p νόμος^{ndms} οὐδεὶς^{anfsn} δικαιοῦ^{v1pp3s} παρὰ^p ὁδδms θεός^{ndms}
 δῆλος^{anmsn} ὅτι^c ὁδnms δίκαιος^{anmsn} ἐκ^p πίσις^{ngfs} ζῶ^{v1fd3s}. **v.12** ὁδnms δέ^c νόμος^{nnms}
 οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3s} ἐκ^p πίσις^{ngfs} ἀλλά^c ὁδnms ποιέω^{vpaanms} αὐτός^{trpanp} ἄνθρωπος^{nnms} ζῶ^{v1fd3s} ἐν^p
 αὐτός^{trdnp}. **v.13** Χριστός^{nnms} ἐγώ^{trpa-^p} ἐξαγοράζω^{v1aa3s} ἐκ^p ὁδgfs κατὰρα^{ngfs} ὁδgms νόμος^{ngms}
 γίνομαι^{vpadnms} ὑπέρ^p ἐγώ^{trp}g-^p κατὰρα^{nnfs} γράφω^{v1px3s} γάρ^c ἐπικατάρατος^{anmsn} πᾶς^{anmsn} ὁδnms
 κρεμάννυμι^{vppmms} ἐπὶ^p ξύλον^{ngns}. **v.14** ἵνα^c εἰς^p ὁδanp ἔθνος^{namp} ὁδnfs εὐλογία^{nnfs} ὁδgms
 Ἀβραάμ^{tp} γίνομαι^{vsad3s} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἵνα^c ὁδafs ἐπαγγελία^{nafs} ὁδgms πνεῦμα^{ngns}
 λαμβάνω^{vsaa1p} διὰ^p ὁδgfs πίσις^{ngfs}. **v.15** ἀδελφός^{nnmp} κατὰ^p ἄνθρωπος^{nams} λέγω^{v1pa1s} ὅμως^c
 ἄνθρωπος^{ngms} κυρόω^{v1pxafs} διαθήκη^{nafs} οὐδεὶς^{anfsn} ἀθετεῶ^{v1pa3s} ἤ^{xo} ἐπιδιατάσσομαι^{v1pn3s}.

παγγελίαι καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ. οὐ λέγει, Καὶ τοῖς σπέρμασιν, ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός, Καὶ τῷ σπέρματι σου, ὅς ἐστι
 17 Χριστός. τοῦτο δὲ λέγω, διαθήκην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ
 Θεοῦ εἰς Χριστὸν ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια καὶ τριάκοντα γεγονώς
 18 νόμος οὐκ ἄκυροί, εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. εἰ γὰρ
 ἔκ νόμου ἢ κληρονομία, οὐκέτι ἐξ ἐπαγγελίας, τῷ δὲ Ἀβραάμ δι'
 19 ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ Θεός. τί οὖν ὁ νόμος· τῶν παραβά-
 σεων χάριν προσετέθη, ἄχρῃς οὗ ἔλθη τὸ σπέρμα ᾧ ἐπήγγελται,
 20 διαταγείς δι' ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου. ὁ δὲ μεσίτης ἑνός οὐκ
 21 ἔστιν, ὁ δὲ Θεός εἷς ἐστιν. ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ
 Θεοῦ· μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι,
 22 ὄντως ἂν ἐκ νόμου ἦν ἡ δικαιοσύνη. ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γρα-
 φὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως Ἰησοῦ
 23 Χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστευούσιν. Πρὸ τοῦ δὲ ἔλθειν τὴν πίστιν,
 ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν μέλλουσαν
 24 πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγο-
 25 νεν εἰς Χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιοθῶμεν, ἐλθούσης δὲ τῆς
 26 πίστεως, οὐκέτι ὑπὸ παιδαγωγὸν ἔσμεν. πάντες γὰρ υἱοὶ Θεοῦ
 27 ἔστε διὰ τῆς πίστεως ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ὅσοι γὰρ εἰς Χριστὸν ἐβα-
 28 πτίσθητε, Χριστὸν ἐνεδύσασθε, οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην,
 οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ, πάντες

v. 16 ὁδδms δεc Ἀβραάμ^{tp} ῥέω^{viap3p} ὁδμφr ἐπαγγελία^{nnfp} καίc ὁδδms σπέρμα^{ndns} αὐτός^{tpgms} οὐ^{xo} λέγω^{viap3s} καίc ὁδδnp σπέρμα^{ndnp} ὡς^{bo} ἐπι^p πολὺς^{agnpn} ἀλλάc ὡς^{bo} ἐπι^p εἷς^{ngms} καίc ὁδδms σπέρμα^{ndns} οὐ^{tpg-s} ὅς^{trnms} εἰμι^{vipx3s} Χριστός^{nnms}. **v. 17** οὗτος^{rdans} δεc λέγω^{viap1s} διαθήκη^{nafs} προκυρόω^{vpxpafs} ὑπὸ^p ὁδgms θεός^{ngms} εἰς^p Χριστός^{namms} ὁδdms μετὰ^p ἔτος^{nanp} τετρακόσιοι^{nanp} καίc τριάκοντα^{tn} γίνομαι^{vpxanms} νόμος^{nnms} οὐ^{xo} ἄκυρόω^{viap3s} εἰς^p ὁδans καταργέω^{vnaa} ὁδafs ἐπαγγελία^{nafs}. **v. 18** εἰ^{qo} γάρc ἐκ^p νόμος^{ngms} ὁδnfs κληρονομία^{nnfs} οὐκέτι^{bo} ἐκ^p ἐπαγγελία^{ngfs} ὁδdms δεc Ἀβραάμ^{tp} διὰ^p ἐπαγγελία^{ngfs} χαρίζομαι^{vixn3s} ὁδnms θεός^{nnms}. **v. 19** τις^{rqnms} οὐ^c ὁδnms νόμος^{nnms} ὁδgfp παράβασις^{ngfp} χάριν^{bo} προστιθημί^{viap3s} ἄχρι^p ὅς^{bo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁδdms σπέρμα^{nnms} ὅς^{trdms} ἐπαγγέλομαι^{vixn3s} διατάσσω^{vrapnms} διὰ^p ἄγγελος^{ngmp} ἐν^p χεῖρ^{ndfs} μεσίτης^{ngms}. **v. 20** ὁδdms δεc μεσίτης^{nnms} εἷς^{ngms} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3s} ὁδnms δεc θεός^{nnms} εἷς^{nnms} εἰμι^{vipx3s}. **v. 21** ὁδdms οὐ^c νόμος^{nnms} κατὰ^p ὁδgfp ἐπαγγελία^{ngfp} ὁδgms θεός^{ngms} μή^{xo} γίνομαι^{voad3s} εἰ^{qo} γάρc διδῶμι^{viap3s} νόμος^{nnms} ὁδnms δύναμαι^{vbrnms} ζωοποιέω^{vnaa} ὄντως^{bo} ἂν^{xo} ἐκ^p νόμος^{ngms} εἰμι^{viix3s} ὁδnfs δικαιοσύνη^{nnfs}. **v. 22** ἀλλάc συγκαλείω^{viaa3s} ὁδnfs γραφή^{nnfs} ὁδanp πᾶς^{aanpn} ὑπὸ^p ἁμαρτία^{nafs} ἵνα^c ὁδnfs ἐπαγγελία^{nnfs} ἐκ^p πίσις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διδῶμι^{vsap3s} ὁδdmp πιστεύω^{vppadmp}. **v. 23** πρό^p ὁδgms δεc ἔρχομαι^{vnaa} ὁδafs πίστις^{nafs} ὑπὸ^p νόμος^{namms} φρουρέω^{viip1p} συγκαλείω^{vpxnmp} εἰς^p ὁδafs μέλλω^{vppaafs} πίστις^{nafs} ἀποκαλύπτω^{vnap}. **v. 24** ὥστε^c ὁδdms νόμος^{nnms} παιδαγωγός^{nnms} ἐγώ^{tpg-p} γίνομαι^{vixa3s} εἰς^p Χριστός^{namms} ἵνα^c ἐκ^p πίσις^{ngfs} δικαιοῶ^{vsap1p}. **v. 25** ἔρχομαι^{vpaagfs} δεc ὁδgfs πίσις^{ngfs} οὐκέτι^{bo} ὑπὸ^p παιδαγωγός^{namms} εἰμι^{viix1p}. **v. 26** πᾶς^{annmp} γάρc υἱός^{nnmp} θεός^{ngms} εἰμι^{viix2p} διὰ^p ὁδgfs πίσις^{ngfs} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v. 27** ὅσοι^c γάρc εἰς^p Χριστός^{namms} βαπτίζω^{viap2p} Χριστός^{namms} ἐνδύω^{viam2p}.

γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. εἰ δὲ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα 29
τοῦ Ἀβραάμ σπέρμα ἐστέ, καὶ κατ' ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιος ἐστίν, οὐδὲν 4
διαφέρει δούλου κύριος πάντων ὧν, ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶ 2
καὶ οἰκονόμους, ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρὸς. οὕτω καὶ 3
ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἦμεν δε-
δουλωμένοι, ὅτε δὲ ἤλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν 4
ὁ Θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ
νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἰοθεσίαν ἀπο- 5
λάβωμεν. ὅτι δὲ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα τοῦ 6
υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν, κρᾶζον, Ἀββα ὁ πατήρ. ὥστε 7
οὐκέτι εἶ δοῦλος, ἀλλ' υἱός, εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος Θεοῦ διὰ
Χριστοῦ. Ἀλλὰ τότε μὲν, οὐκ εἰδότες Θεόν, ἐδουλεύσατε τοῖς μὴ 8
φύσει οὔσι θεοῖς, νῦν δὲ γνόντες Θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες 9
ὑπὸ Θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοι-
χεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεῦειν θέλετε· ἡμέρας παρατηρεῖσθε, 10
καὶ μῆνας καὶ καιροὺς, καὶ ἐνιαυτούς. φοβοῦμαι ὑμᾶς, μήπως 11
εἰκῆ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. Γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι κἀγὼ ὡς ὑμεῖς, 12
ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. οὐδὲν με ἡδίκησατε, οἴδατε δὲ ὅτι δι'
ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον, καὶ τὸν 14
πειρασμὸν μου τὸν ἐν τῇ σαρκί μου οὐκ ἐξουθενήσατε οὐδὲ ἐξε-

v.28 οὐ^{xo} ἐν^{v1px3s} Ἰουδαίος^{anmsn} οὐδέ^{bo} Ἕλληνας^{nnms} οὐ^{xo} ἐν^{v1px3s} δούλος^{nnms} οὐδέ^{bo} ἐλεύθερος^{anmsn} οὐ^{xo} ἐν^{v1px3s} ἄρσην^{nnms} καὶ^c θῆλυς^{anmsn} πᾶς^{anmpn} γὰρ^c σύ^{rn-p} εἰς^{nnms} εἰμι^{v1px2p} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.29** εἰ^{qo} δέ^c σύ^{rn-p} Χριστὸς^{ngms} ἄρα^{xo} ὁ^{dgms} Ἀβραάμ^{tp} σπέρμα^{nnms} εἰμι^{v1px2p} καὶ^c κατὰ^p ἐπαγγελία^{nafs} κληρονόμος^{nnmp}. **4. v.1** λέγω^{v1pa1s} δέ^c ἐπι^p ὅσος^{rcams} χρόνος^{nam} ὁ^{dnms} κληρονόμος^{nnms} νήπιος^{anmsn} εἰμι^{v1px3s} οὐδείς^{aansn} διαφέρω^{v1pa3s} δούλος^{ngms} κύριος^{nnms} πᾶς^{agmpn} εἰμι^{v1px3s}. **v.2** ἀλλά^c ὑπὸ^p ἐπιτροπος^{namp} εἰμι^{v1px3s} καὶ^c οἰκονόμος^{namp} ἄχρι^p ὁ^{dgfs} προθεσμία^{ngfs} ὁ^{dgms} πατήρ^{ngms}. **v.3** οὕτω^{bo} καὶ^c ἐγώ^{rn-p} ὅτε^{bo} εἰμι^{v1x1p} νήπιος^{anmpn} ὑπὸ^p ὁ^{damp} στοιχεῖον^{namp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} εἰμι^{v1x1p} δούλος^{v1px1mp}. **v.4** ὅτε^{bo} δέ^c ἔρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dnms} πλήρωμα^{nnms} ὁ^{dgms} χρόνος^{ngms} ἐξαποστέλλω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dams} υἱός^{nam} αὐτός^{rgms} γίνομαι^{vpadams} ἐκ^p γυνῆ^{vngfs} γίνομαι^{vpadams} ὑπὸ^p νόμος^{nam}. **v.5** ἵνα^c ὁ^{damp} ὑπὸ^p νόμος^{nam} ἐξαγοράζω^{vsaa3s} ἵνα^c ὁ^{dafs} υἰοθεσία^{nafs} ἀπολαμβάνω^{vsaa1p}. **v.6** ὅτι^c δέ^c εἰμι^{v1px2p} υἱός^{nnmp} ἐξαποστέλλω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dgms} υἱός^{ngms} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} σύ^{rg-p} κρᾶζω^{v1paans} ἄββᾶ^{tp} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms}. **v.7** ὥστε^c οὐκέτι^{bo} εἰμι^{v1px2s} δούλος^{nnms} ἀλλά^c υἱός^{nnms} εἰ^{qo} δέ^c υἱός^{nnms} καὶ^c κληρονόμος^{nnms} θεός^{ngms} διὰ^p Χριστὸς^{ngms}. **v.8** ἀλλά^c τότε^{bo} μὲν^{xo} οὐ^{xo} οἶδα^{v1paanmp} θεός^{nnms} δουλεύω^{v1aa2p} ὁ^{ddmp} μὴ^{xo} φύσις^{ndfs} εἰμι^{v1px1mp} θεός^{ndmp}. **v.9** νῦν^{bo} δέ^c γινώσκω^{v1paanmp} θεός^{nam} μᾶλλον^{bo} δέ^c γινώσκω^{v1paanmp} ὑπὸ^p θεός^{ngms} πῶς^{bo} ἐπιστρέφω^{v1pa2p} πάλιν^{bo} ἐπι^p ὁ^{damp} ἀσθενής^{aanpn} καὶ^c πτωχός^{aanpn} στοιχεῖον^{namp} ὅς^{rdnp} πάλιν^{bo} ἄνωθεν^{bo} δουλεύω^{v1pa} ἐλάω^{v1pa2p}. **v.10** ἡμέρα^{nafp} παρατηρέω^{v1pm2p} καὶ^c μὴν^{namp} καὶ^c καιρός^{namp} καὶ^c ἐνιαυτός^{namp}. **v.11** φοβέομαι^{v1p1s} σύ^{rp-a} καὶ^c ἡμέρας^{bo} εἰκῆ^{bo} κοπιᾶω^{v1xal1s} εἰς^p σύ^{rp-a}. **v.12** γίνομαι^{v1p1p2p} ὡς^{bo} ἐγώ^{rn-s} ὅτι^c κἀγώ^{rn-s} ὡς^{bo} σύ^{rn-p} ἀδελφός^{nnmp} δέομαι^{v1p1s} σύ^{rp-p} οὐδείς^{aansn} ἐγώ^{rp-a} ἀδικέω^{v1aa2p}. **v.13** οἶδα^{v1xa2p} ὅτι^c διὰ^p ἀσθένεια^{nafs} ὁ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} εὐαγγελίζω^{v1am1s} σύ^{rp-d} ὁ^{dans} πρότερος^{aansn}.

πτύσατε, ἀλλ' ὡς ἄγγελον Θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς Χριστὸν Ἰησοῦν.
 15 τίς οὖν ἦν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν· μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν ὅτι, εἰ δυνα-
 16 τὸν τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορῶζαντες ἂν ἐδώκατέ μοι. ὥστε
 17 ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα ἀληθεύων ὑμῖν· ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς,
 18 ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. καλὸν δὲ
 τὸ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναι με
 19 πρὸς ὑμᾶς. τεκνία μου, οὓς πάλιν ὠδίνω ἄχρις οὗ μορφωθῆ
 20 Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἤθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι, καὶ ἀλλά-
 21 ξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν. Λέγετέ μοι, οἱ ὑπὸ
 22 νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν νόμον οὐκ ἀκούετε· γέγραπται γάρ,
 ὅτι Ἀβραάμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἓνα ἐκ τῆς παιδίσκης, καὶ ἓνα ἐκ
 23 τῆς ἐλευθέρας. ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης κατὰ σάρκα γεγέν-
 24 νηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας διὰ τῆς ἐπαγγελίας. ἀτὶνά ἐστιν
 ἀλληγορούμενα, αὗται γὰρ εἰσιν αἱ δύο διαθηκαί, μία μὲν ἀπὸ
 25 ὄρους Σινᾶ, εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἣτις ἐστὶν Ἀγάρ. τὸ γὰρ Ἀγάρ
 Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ,
 26 δουλεῦει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλήμ ἐ-
 27 λευθέρα ἐστίν, ἣτις ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν, γέγραπται γάρ,
 Εὐφράνθητι, στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ βόησον, ἡ οὐκ ὠ-
 δίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐρήμου μᾶλλον ἢ τῆς ἐχούσης
 28 τὸν ἄνδρα. ἡμεῖς δέ, ἀδελφοί, κατὰ Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα

v.14 καί^c ὁ^{dams} πειρασμὸς^{nam} ἐγῶ^{trp-g-s} ὁ^{dams} ἐν^p ὁ^{ddfs} σὰρξ^{ndfs} ἐγῶ^{trp-g-s} οὐ^{xo} ἐξουθενέω^{v1aa2p}
 οὐδέ^{bo} ἐκπύω^{v1aa2p} ἀλλά^c ὡς^{bo} ἄγγελος^{nam} θεός^{ngms} δεχομαι^{viad2p} ἐγῶ^{trp-a-s} ὡς^{bo} Χριστός^{nam}
 Ἰησοῦς^{nam}. **v.15** τίς^{rnm} οὖν^c εἰμὶ^{vix3s} ὁ^{dams} μακαρισμὸς^{nam} μαρτυρῶ^{v1a1s}
 ἡμῖν^c ὅτι^c εἰ^{qo} δυνατός^{anmsn} ὁ^{damp} ὀφθαλμῶν^{nam} ἐξορῶ^{trp-g-p} ὑμᾶς^{vraanp} ἄνω^{xo}
 διδωμι^{v1aa2p} ἐγῶ^{trp-d-s}. **v.16** ὥστε^c ἐχθρὸς^{anmsn} ἐγὼ^{trp-g-p} γίνομαι^{vix1s} ἀληθεύω^{vrrpanms} ὑμῖν^c.
v.17 ζηλώω^{v1a3p} ὑμᾶς^c οὐ^{xo} καλῶς^{bo} ἀλλά^c ἐκκλεῖω^{vnaa} ὑμᾶς^c θέλω^{v1a3p} ἵνα^c αὐτὸς^{vrramp}
 ζηλώω^{vsra2p}. **v.18** καλός^{anmsn} δέ^c ὁ^{dams} ζηλώω^{vrrp} ἐν^p καλός^{adnsm} πάντοτε^{bo} καί^c μή^{xo}
 μόνος^{bo} ἐν^p ὁ^{ddms} πάρεμι^{vrrnp} ἐγῶ^{trp-a-s} πρὸς^p ὑμᾶς^c. **v.19** τεκνίον^{vrrnp} ἐγῶ^{trp-g-s} ὅς^{vrramp}
 πάλιν^{bo} ὠδίνω^{v1a1s} ἄχρι^p ὅς^{bo} μορφώσω^{vsap3s} Χριστὸς^{nam} ἐν^p ὑμῖν^c. **v.20** θέλω^{v1a1s} δέ^c
 πάρεμι^{vrrnp} πρὸς^p ὑμᾶς^c ἄρτι^{bo} καί^c ἀλλάσσω^{vnaa} φωνή^{nafs} ἐγῶ^{trp-g-s} ὅτι^c ἀπορῶ^{v1a1s}
 ἐν^p ὑμῖν^c. **v.21** λέγω^{vdpa2p} ἐγῶ^{trp-d-s} ὁ^{damp} ὑπὸ^p νόμος^{nam} θέλω^{vrrpanmp} εἰμι^{vrrnp} ὁ^{dams}
 νόμος^{nam} οὐ^{xo} ἀκούω^{v1a2p}. **v.22** γράφω^{vixp3s} γάρ^c ὅτι^c Ἀβραάμ^{tp} δύο^{tn} υἱός^{nam} ἔχω^{v1aa3s}
 εἷς^{nam} ἐκ^p ὁ^{dams} παιδίσκη^{ngfs} καί^c εἷς^{nam} ἐκ^p ὁ^{dams} ἐλευθερός^{agfsn}. **v.23** ἀλλά^c ὁ^{dams} μὲν^{xo}
 ἐκ^p ὁ^{dams} παιδίσκη^{ngfs} κατὰ^p σὰρξ^{nafs} γεννάω^{vixp3s} ὁ^{dams} δέ^c ἐκ^p ὁ^{dams} ἐλευθερός^{agfsn} διὰ^p ὁ^{dams}
 ἐπαγγελία^{ngfs}. **v.24** ὅστις^{nam} εἰμι^{vixp3s} ἀλληγορῶ^{vrrpnp} οὗτος^{vrrnfp} γάρ^c εἰμι^{vixp3p} ὁ^{damp}
 δύο^{tn} διαθηκῆ^{nnfp} εἷς^{nam} μὲν^{xo} ἀπὸ^p ὄρος^{ngns} Σινᾶ^{tp} εἷς^p δουλεία^{nafs} γεννάω^{vrrpanfs} ὅστις^{rnmfs}
 εἰμι^{vixp3s} Ἀγάρ^{tp}. **v.25** ὁ^{dams} γάρ^c Ἀγάρ^{tp} Σινᾶ^{tp} ὄρος^{nnns} εἰμι^{vixp3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} Ἀραβία^{ndfs}
 συστοιχεῖ^{v1a3s} δέ^c ὁ^{ddfs} νῦν^{bo} Ἱερουσαλήμ^{tp} δουλεῦω^{v1a3s} δέ^c μετὰ^p ὁ^{dgnp} τέκνον^{vrrnp} αὐτὸς^{vrrpfs}.
v.26 ὁ^{dams} δέ^c ἄνω^{bo} Ἱερουσαλήμ^{tp} ἐλευθερός^{anfsn} εἰμι^{vixp3s} ὅστις^{rnmfs} εἰμι^{vixp3s} μήτηρ^{nmfs}
 πᾶς^{agmpn} ἐγῶ^{trp-g-p}. **v.27** γράφω^{vixp3s} γάρ^c εὐφραίνω^{vdap2s} στεῖρα^{vnmfs} ὁ^{dams} οὐ^{xo} τίκτω^{vrrpanfs}
 ῥήγγυμι^{vdaa2s} καί^c βοάω^{vdaa2s} ὁ^{dams} οὐ^{xo} ὠδίνω^{vrrpanfs} ὅτι^c πολὺς^{anpnp} ὁ^{damp} τέκνον^{nnp} ὁ^{dams}
 ἔρημος^{agfsn} μᾶλλον^{bo} ἢ^{xo} ὁ^{dams} ἔχω^{vrrpags} ὁ^{dams} ἀνήρ^{nam}.

ἐσμέν. ἀλλ' ὡσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεννηθεὶς ἐδίωκε τὸν κα- 29
τὰ Πνεῦμα, οὕτω καὶ νῦν. ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή· Ἔκβαλε τὴν 30
παιδίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς, οὐ γὰρ μὴ κληρονομήσῃ ὁ υἱὸς
τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρου. ἄρα, ἀδελφοί, οὐκ 31
ἐσμέν παιδίσκης τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρου.

τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν ἧ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε, στήκετε, καὶ 5
μὴ πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε. Ἴδε, ἐγὼ Παῦλος λέγω ὑμῖν 2
ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε, Χριστὸς ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. μαρτύρο- 3
μαι δὲ πάλιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ, ὅτι ὀφειλέτης ἐστὶν
ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. κατηγορήθητε ἀπὸ τοῦ Χριστοῦ, οἵτινες 4
ἐν νόμῳ δικαιοῦσθε, τῆς χάριτος ἐξέπεσατε. ἡμεῖς γὰρ Πνεύματι 5
ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμεθα. ἐν γὰρ Χριστῷ 6
Ἰησοῦ οὔτε περιτομὴ τι ἰσχύει, οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι'
ἀγάπης ἐνεργουμένη. ἐτρέχετε καλῶς, τίς ὑμᾶς ἀνέκοψεν τῇ 7
ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι· ἡ πεισιμονὴ οὐκ ἐκ τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. 8
μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ. ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν Κυ- 9, 10
ρίῳ, ὅτι οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε, ὁ δὲ ταράσσω ὑμᾶς βαστάσει τὸ
κρίμα, ὅστις ἂν ᾔ. ἐγὼ δέ, ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, 11
τί ἔτι διώκομαι· ἄρα κατηγορηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. ὄ- 12
φελον καὶ ἀποκόπονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς. Ὑμεῖς γὰρ ἐπ' 13
ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί, μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορ-

v.28 ἐγὼ^{rpnp} δε^c ἀδελφός^{nvmp} κατὰ^p Ἰσαάκ^{tp} ἐπαγγελία^{ngfs} τέκνον^{nnnp} εἰμι^{vixp1p}. **v.29** ἀλλά^c
ὡσπερ^{bo} τότε^{bo} ὁ δ^{ndms} κατὰ^p σὰρξ^{znafs} γεννάω^{vrapnms} διώκω^{viaa3s} ὁ δ^{dams} κατὰ^p πνεῦμα^{nans}
οὕτω^{bo} καὶ^c νῦν^{bo}. **v.30** ἀλλά^c τίς^{rqans} λέγω^{vipa3s} ὁ δ^{ndms} γραφῆ^{nnfs} ἐκβάλλω^{vdaa2s} ὁ δ^{dafs}
παιδίσκη^{nafs} καί^c ὁ δ^{dams} υἱός^{nams} αὐτός^{rpgfs} οὐ^{xo} γάρ^c μὴ^{xo} κληρονομέω^{vsaa3s} ὁ δ^{ndms} υἱός^{nnms}
ὁ δ^{dgfs} παιδίσκη^{ngfs} μετὰ^p ὁ δ^{dams} υἱός^{ngms} ὁ δ^{dgfs} ἐλευθέρου^{agfsn}. **v.31** ἄρα^{xo} ἀδελφός^{nvmp} οὐ^{xo}
εἰμι^{vixp1p} παιδίσκη^{ngfs} τέκνον^{nnnp} ἀλλά^c ὁ δ^{dgfs} ἐλευθέρου^{agfsn}. **5. v.1** ὁ δ^{ddfs} ἐλευθερία^{ndfs}
οὖν^c ὁ δ^{rdfs} Χριστὸς^{nnms} ἐγὼ^{rpa-p} ἐλευθερόω^{viaa3s} στήκω^{vrap2p} καί^c μὴ^{xo} πάλιν^{bo} ζυγός^{ndms}
δουλεία^{ngfs} ἐνέχω^{vdpp2p}. **v.2** ἴδεⁱ ἐγὼ^{rpnp-s} Παῦλος^{ndms} λέγω^{vipa1s} σύ^{rpd-p} ὅτι^c ἐάν^{qo}
περιτέμνω^{vspp2p} Χριστὸς^{nnms} σύ^{rpa-p} οὐδέεις^{aansn} ὠφελέω^{vifa3s}. **v.3** μαρτύρομαι^{vipn1s} δε^c
πάλιν^{bo} πᾶς^{admsn} ἀνθρώπος^{ndms} περιτέμνω^{vppdms} ὅτι^c ὀφειλέτης^{nnms} εἰμι^{vixp3s} ὅλος^{aamsn}
ὁ δ^{dams} νόμος^{nams} ποιέω^{vnaa}. **v.4** καταργέω^{vrap2p} ἀπὸ^p ὁ δ^{dams} Χριστός^{ngms} ὅστις^{rtmnp} ἐν^p
νόμος^{ndms} δικαίω^{vipp2p} ὁ δ^{dgfs} χάρις^{ngfs} ἐκπίπτω^{viaa2p}. **v.5** ἐγὼ^{rpnp-p} γάρ^c πνεῦμα^{ndms} ἐκ^p
πίστις^{ngfs} ἐλπίς^{nafs} δικαιοσύνη^{ngfs} ἀπεκδέχομαι^{vipn1p}. **v.6** ἐν^p γάρ^c Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}
οὔτε^c περιτομὴ^{nnfs} τι-σταν ἰσχύω^{vipa3s} οὔτε^c ἀκροβυστία^{nnfs} ἀλλά^c πίστις^{nnfs} διὰ^p ἀγάπην^{ngfs}
ἐνεργέω^{vppnms}. **v.7** τρέχω^{via2p} καλῶς^{bo} τίς^{rqans} σύ^{rpa-p} ἐγκόπτω^{viaa3s} ὁ δ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs} μὴ^{xo}
πειθώ^{vnpp}. **v.8** ὁ δ^{ndfs} πεισιμονὴ^{nnfs} οὐ^{xo} ἐκ^p ὁ δ^{dgms} καλέω^{vppagms} σύ^{rpa-p}. **v.9** μικρός^{anfns}
ζύμη^{nnfs} ὅλος^{aansn} ὁ δ^{dans} σφύραμα^{nans} ζυμώω^{vipa3s}. **v.10** ἐγὼ^{rpnp-s} πείθω^{vixa1s} εἰς^p σύ^{rpa-p}
ἐν^p κύριος^{ndms} ὅτι^c οὐδέεις^{aansn} ἄλλος^{aansn} φρονέω^{vifa2p} ὁ δ^{ndms} δε^c ταράσσω^{vppanms} σύ^{rpa-p}
βαστάζω^{vifa3s} ὁ δ^{dans} κρίμα^{nans} ὅστις^{rtmms} ἄ^{xo} εἰμι^{vspx3s}. **v.11** ἐγὼ^{rpnp-s} δε^c ἀδελφός^{nvmp}
εἰ^{qo} περιτομὴ^{nafs} ἔτι^{bo} κηρύσσω^{vipa1s} τίς^{rqans} ἔτι^{bo} διώκω^{vipp1s} ἄρα^{xo} καταργέω^{vixp3s} ὁ δ^{ndms}
σκάνδαλον^{nnms} ὁ δ^{dams} σταυρός^{ngms}. **v.12** ὀφελονⁱ καί^c ἀποκόπτω^{vifm3p} ὁ δ^{nnmp} ἀναστατόω^{vppanmp}
σύ^{rpa-p}.

- 14 μὴν τῆ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. ὁ γὰρ
 15 πᾶς νόμος ἐν ἐνὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν τῷ, Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον
 16 σου ὡς εαυτόν. εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε
 17 μὴ ὑπὸ ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. Λέγω δέ, Πνεύματι περιπατεῖτε,
 18 καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ
 19 κατὰ τοῦ Πνεύματος, τὸ δὲ Πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκὸς, ταῦτα δὲ
 20 ἀντίκειται ἀλλήλοις, ἵνα μὴ ἂ ἂν θέλητε, ταῦτα ποιῆτε. εἰ δὲ
 21 Πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. φανερά δὲ ἐστὶ τὰ ἔργα
 22 τῆς σαρκὸς, ἅτινά ἐστὶ μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια,
 23 εἰδωλολατρεία φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθείαι,
 24 διχοστασίαι, αἰρέσεις, φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅ-
 25 μοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν, καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ
 26 τοιαῦτα πράσσοντες βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. ὁ δὲ
 καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐστὶν ἀγάπη, χαρὰ, εἰρήνη, μακροθυμία,
 χρησιμότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πραΰτης, ἐγκράτεια, κατὰ τῶν
 τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος. οἱ δὲ τοῦ Χριστοῦ τὴν σάρκα ἐσταύρω-
 σαν σὺν τοῖς παθήμασι καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. Εἰ ζῶμεν Πνεύματι,
 Πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους
 προκαλοῦμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες.
- 6** Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προληφθῆ ἄνθρωπος ἐν τινι παραπτώματι,
 ὑμεῖς οἱ πνευματικοὶ καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύματι πραΰ-

v.13 σύ^{TPN-P} γάρ^c ἐπι^P ἔλευθερί^{ndfs} καλέω^{viap2p} ἀδελφός^{nmnp} μόνος^{bo} μί^{xo} ὁ^{dafs} ἔλευθερία^{nafs} εἰς^P ἀφορμή^{nafs} ὁ^{ddfs} σὰρξ^{zndfs} ἀλλά^c διὰ^P ὁ^{dafs} ἀγάπη^{ngfs} δουλεύω^{vdpa2p} ἀλλήλων^{rdmp}.
v.14 ὁ^{dams} γάρ^c πᾶς^{anmsn} νόμος^{nmms} ἐν^P εἰς^{ndms} λόγος^{ndms} πληρόω^{vipp3s} ἐν^P ὁ^{ddms} ἀγαπάω^{vifa2s} ὁ^{dams} πλησίον^{bo} σύ^{TPG-S} ὡς^{bo} ἐαυτοῦ^{rxams}. **v.15** εἰ^{qo} δε^c ἀλλήλων^{reamp} δάκνω^{viap2p} καί^c κατεσθίω^{viap2p} βλέπω^{vdpa2p} μί^{xo} ὑπὸ^P ἀλλήλων^{regmp} ἀναλίσκο^{vsap2p}. **v.16** λέγω^{vipa1s} δε^c πνεῦμα^{ndns} περιπατέω^{vdpa2p} καί^c ἐπιθυμία^{nafs} σὰρξ^{ngfs} οὐ^{xo} μί^{xo} τελέω^{vsaa2p}. **v.17** ὁ^{dms} γάρ^c σὰρξ^{ngfs} ἐπιθυμέω^{viap3s} κατὰ^P ὁ^{dgn} πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dms} δε^c πνεῦμα^{nmns} κατὰ^P ὁ^{dafs} σὰρξ^{ngfs} οὗτος^{rdmp} δε^c ἀντίκειμαι^{viip3s} ἀλλήλων^{rdmp} ἵνα^c μί^{xo} ὅς^{rnanp} ἂν^{xo} θέλω^{vsap2p} οὗτος^{rdamp} ποιέω^{vsap2p}. **v.18** εἰ^{qo} δε^c πνεῦμα^{ndns} ἄγω^{vipp2p} οὐ^{xo} εἰμὶ^{viix2p} ὑπὸ^P νόμος^{namns}. **v.19** φανερός^{annpn} δε^c εἰμὶ^{viix3s} ὁ^{dmp} ἔργον^{nmnp} ὁ^{dafs} σὰρξ^{ngfs} ὅστις^{rtnnp} εἰμὶ^{viix3s} μοιχεία^{nmfs} πορνεία^{nmfs} ἀκαθαρσία^{nmfs} ἀσέλγεια^{nmfs}. **v.20** εἰδωλολατρία^{nmfs} φαρμακεία^{nmfs} ἔχθρα^{nmfp} ἔρις^{nmfp} ζηλόω^{nmnp} θυμός^{nmnp} ἐριθεία^{nmfp} διχοστασία^{nmfp} αἵρεσις^{nmfp}. **v.21** φθόνος^{nmnp} φόνος^{nmnp} μέθη^{nmfp} κῶμος^{nmnp} καί^c ὁ^{dmp} ὁμοιος^{annpn} οὗτος^{rdmp} ὅς^{rnanp} προλέγω^{vipa1s} σὺ^{TPd-P} καθὼς^{bo} καί^c προλέγω^{vial1s} ὅτι^c ὁ^{dmp} ὁ^{dmp} τοιοῦτος^{rdamp} πράσσω^{vppanmp} βασιλεία^{nafs} θεός^{ngms} οὐ^{xo} κληρονομέω^{vifa3p}. **v.22** ὁ^{dms} δε^c καρπός^{nmms} ὁ^{dgn} πνεῦμα^{ngns} εἰμὶ^{viix3s} ἀγάπη^{nmfs} χαρά^{nmfs} εἰρήνη^{nmfs} μακροθυμία^{nmfs} χρησιμότης^{nmfs} ἀγαθωσύνη^{nmfs} πίστις^{nmfs}. **v.23** πραΰτης^{nmfs} ἐγκράτεια^{nmfs} κατὰ^P ὁ^{dgnp} τοιοῦτος^{rdgnp} οὐ^{xo} εἰμὶ^{viix3s} νόμος^{nmms}. **v.24** ὁ^{dmp} δε^c ὁ^{dms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dafs} σὰρξ^{znafs} σταυρόω^{viaa3p} σὺν^P ὁ^{dmp} πάθημα^{ndmp} καί^c ἐπιθυμία^{ndfp}. **v.25** εἰ^{qo} ζῶ^{viap1p} πνεῦμα^{ndns} πνεῦμα^{ndns} καί^c στοιχέω^{vsap1p}. **v.26** μί^{xo} γίνομαι^{vspn1p} κενόδοξος^{annpn} ἀλλήλων^{reamp} προκαλέω^{vppnmnp} ἀλλήλων^{rdmp} φθονέω^{vppanmp}.

τητος, σκοπῶν σεαυτόν, μὴ καὶ σὺ πειρασθῆς. Ἀλλήλων τὰ βάρη 2
 βασιάζετε, καὶ οὕτως ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ Χριστοῦ. εἰ 3
 γὰρ δοκεῖ τις εἶναι τι, μηδὲν ὦν, ἑαυτὸν φρεναπατᾶ, τὸ δὲ ἔργον 4
 ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος, καὶ τότε εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύ-
 χημα ἔξει, καὶ οὐκ εἰς τὸν ἕτερον. ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον 5
 βασιάσει. Κοινωνεῖτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον τῷ κατη- 6
 χοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. Μὴ πλανᾶσθε, Θεὸς οὐ μυκτηρίζεται, 7
 ὁ γὰρ ἐὰν σπειρῇ ἄνθρωπος τοῦτο καὶ θερίσει. ὅτι ὁ σπειρῶν εἰς 8
 τὴν σάρκα ἑαυτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν, ὁ δὲ σπειρῶν
 εἰς τὸ Πνεῦμα ἐκ τοῦ Πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώνιον. τὸ δὲ 9
 καλὸν ποιοῦντες μὴ ἐκκακῶμεν, καιρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν, μὴ
 ἐκλυόμενοι. ἄρα οὖν ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν 10
 πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκειοὺς τῆς πίστεως. Ἴδετε 11
 πηλίκους ὑμῖν γράμμασιν ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ. ὅσοι θέλουσιν 12
 εὐπροσωπῆσαι ἐν σαρκί, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνε-
 σθαι, μόνον ἵνα μὴ τῷ σταυρῷ τοῦ Χριστοῦ διώκωνται. οὐδὲ γὰρ 13
 οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον φυλάσσουν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑ-
 μᾶς περιτέμνεσθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχῆσωνται. ἐμοὶ 14
 δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι εἰ μὴ ἐν τῷ σταυρῷ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσμος ἑσταύρωται, κἀγὼ τῷ κόσμῳ.

6. v.1 ἀδελφός^{nvmp} ἐάν^{qo} καί^c προλαμβάνω^{vsap3s} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^p τι-σριδνς παράπτωμα^{ndns}
 σὺ^{rpn-p} ὁ^{dnmP} πνευματικός^{anmPn} καταρτίζω^{vdpa2p} ὁ^{dams} τοιοῦτος^{rdams} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} πραύτης^{ngfs}
 σκοπέω^{vppanms} σεαυτοῦ^{rxams} μὴ^{xo} καί^c σὺ^{rpn-s} πειράζω^{vsap2s}. **v.2** ἀλλήλων^{regmp} ὁ^{danp}
 βάρος^{nanp} βασιάζω^{vdpa2p} καί^c οὕτω^{bo} ἀναπληρῶ^{vdaa2p} ὁ^{dams} νόμος^{nam} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms}.
v.3 εἰ^{qo} γάρ^c δοκεῖ^{vira3s} τι-σρινγς εἰμὶ^{vnpX} τι-σρινγς μηδεῖς^{annsn} εἰμὶ^{vppxms} ἑαυτοῦ^{rxams}
 φρεναπατάω^{vira3s}. **v.4** ὁ^{dans} δέ^c ἔργον^{nans} ἑαυτοῦ^{rxgms} δοκιμάζω^{vdpa3s} ἕκαστος^{anmsn} καί^c
 τότε^{bo} εἰς^p ἑαυτοῦ^{rxams} μόνος^{aamsn} ὁ^{dans} καύχημα^{nans} ἔχω^{vifa3s} καί^c οὐ^{xo} εἰς^p ὁ^{dams} ἕτερος^{aamsn}.
v.5 ἕκαστος^{anmsn} γάρ^c ὁ^{dans} ἴδιος^{aamsn} φορτίον^{nans} βασιάζω^{vifa3s}. **v.6** κοινωνέω^{vdpa3s}
 δέ^c ὁ^{dms} κατηχέω^{vppnms} ὁ^{dams} λόγος^{nam} ὁ^{ddms} κατηχέω^{vppadms} ἐν^p πᾶς^{adhpn} ἀγαθός^{adhpn}.
v.7 μὴ^{xo} πλανᾶω^{vdpp2p} θεός^{nnms} οὐ^{xo} μυκτηρίζω^{vipp3s} ὅς^{rtrans} γάρ^c ἐάν^{qo} σπειρῶ^{vsapa3s}
 ἄνθρωπος^{nnms} οὗτος^{rdans} καί^c θερίζω^{vifa3s}. **v.8** ὅτι^c ὁ^{dms} σπειρῶ^{vppanms} εἰς^p ὁ^{dams} σὰρξ^{znafs}
 ἑαυτοῦ^{rxgms} ἐκ^p ὁ^{dgfs} σὰρξ^{ngfs} ἐριζῶ^{vifa3s} φθορά^{nafs} ὁ^{dms} δέ^c σπειρῶ^{vppanms} εἰς^p ὁ^{dans}
 πνεῦμα^{nans} ἐκ^p ὁ^{dngs} πνεῦμα^{nans} ἐριζῶ^{vifa3s} ζῶη^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.9** ὁ^{dms} δέ^c καλός^{aamsn}
 ποιέω^{vppanp} μὴ^{xo} ἐγκακέω^{vsapa1p} καιρός^{dms} γάρ^c ἴδιος^{admsn} ἐριζῶ^{vifa1p} μὴ^{xo} ἐκλύω^{vpprpmp}.
v.10 ἄρα^{xo} οὖν^c ὡς^{bo} καιρός^{nam} ἔχω^{vipa1p} ἐργάζομαι^{vsnp1p} ὁ^{dams} ἀγαθός^{aamsn} πρὸς^p πᾶς^{aampn}
 μάλιστα^{bo} δέ^c πρὸς^p ὁ^{damp} οἰκειός^{aampn} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs}. **v.11** ὁράω^{vdaa2p} πηλίκος^{adhpn} σὺ^{rpd-p}
 γράμμα^{ndnp} γράφω^{viala1s} ὁ^{ddfs} ἐμός^{rsdfs} χεῖρ^{ndfs}. **v.12** ὅσος^{rcmpn} θέλω^{vira3p} εὐπροσωπέω^{vnaa}
 ἐν^p σὰρξ^{ndfs} οὗτος^{rdnmp} ἀναγκάζω^{vira3p} σὺ^{rpa-p} περιτέμνω^{vnpP} μόνος^{bo} ἵνα^c μὴ^{xo} ὁ^{ddms}
 σταυρός^{ndms} ὁ^{dams} Χριστός^{ngms} διώκω^{vspp3p}. **v.13** οὐδέ^{bo} γάρ^c ὁ^{dnmP} περιτέμνω^{vpprpmp}
 αὐτός^{rmpn} νόμος^{nam} φυλάσσω^{vira3p} ἀλλά^c θέλω^{vira3p} σὺ^{rpa-p} περιτέμνω^{vnpP} ἵνα^c ἐν^p ὁ^{ddfs}
 ὑμέτερος^{rsdfs} σὰρξ^{ndfs} καυχάομαι^{vsad3p}. **v.14** ἐγὼ^{rpd-s} δέ^c μὴ^{xo} γίνομαι^{voad3s} καυχάομαι^{vnpn}
 εἰ^{qo} μὴ^{xo} ἐν^p ὁ^{ddms} σταυρός^{ndms} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διὰ^p ὅς^{rrgms}
 ἐγὼ^{rpd-s} κόσμος^{nnms} σταυρῶ^{vixp3s} κἀγὼ^{rpn-s} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}.

15 ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ οὔτε περιτομή τί ἰσχύει, οὔτε ἀκροβυστία,
 16 ἀλλὰ καινὴ κτίσις. καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ στοιχήσουσιν, εἰ-
 17 ρήνη ἐπ’ αὐτούς, καὶ ἔλεος, καὶ ἐπὶ τὸν Ἰσραὴλ τοῦ Θεοῦ. Τοῦ
 18 λοιποῦ, κόπους μοι μηδεὶς παρεχέτω, ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ
 Κυριοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι μου βαστάζω. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν, ἀδελφοί. ἀμήν.
 πρὸς Γαλάτας ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης.

v.15 ἐν^p γὰρ^c Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} οὔτε^c περιτομή^{nnfs} τίς^{rians} ἰσχύω^{vipa3s} οὔτε^c ἀκροβυστία^{nnfs} ἀλλά^c καινός^{anfsn} κτίσις^{nnfs}. **v.16** καί^c ὅσος^{renmp} κανών^{ndms} οὔτος^{rddms} στοιχέω^{vifa3p} εἰρήνη^{nnfs} ἐπί^p αὐτός^{rpamp} καί^c ἔλεος^{nnms} καί^c ἐπί^p ὁ^{dams} Ἰσραήλ^{tp} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.17** ὁ^{dams} λοιπός^{agnsn} κόπος^{namp} ἐγὼ^{rp-d-s} μηδεὶς^{anmsn} παρέχω^{vdpa3s} ἐγὼ^{rp-n-s} γὰρ^c ὁ^{damp} στίγμα^{nanp} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} ἐγὼ^{rp-g-s} βαστάζω^{vipa1s}. **v.18** ὁ^{dams} χάρις^{nnfs} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rp-g-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετὰ^p ὁ^{dams} πνεῦμα^{ngns} σύ^{rp-g-p} ἀδελφός^{nvmp} ἀμήνth πρὸς^p Γαλάτης^{namns} γράφω^{viap3s} ἀπὸ^p Ῥώμης^{ngfs}.

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

Παῦλος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, τοῖς 1
ἀγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέσῳ καὶ πιστοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, χά- 2
ρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ
Χριστοῦ. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 3
Χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ ἐν τοῖς
ἐπουρανόις ἐν Χριστῷ, καθὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ κατα- 4
βολῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους, καὶ ἁμόμους κατενώπιον αὐ-
τοῦ ἐν ἀγάπῃ, προορίσας ἡμᾶς εἰς υἰοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ 5
εἰς αὐτόν, κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς ἔπαινον 6
δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἐχαρίτωσεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἡγαπημέ-
νῳ, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν 7
ἄφεσιν τῶν παραπτωμάτων, κατὰ τὸ πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ,
ᾗς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ φρονήσει, γνωρί- 8, 9
σας ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν
αὐτοῦ, ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ. εἰς οἰκονομίαν τοῦ πληρώματος 10
τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι τὰ πάντα ἐν τῷ Χριστῷ, τὰ τε ἐν
τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν αὐτῷ ἐν ᾧ καὶ ἐκκληρώθημεν 11
προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος κατὰ τὴν

1. v.1 Παῦλος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διὰ^p θέλημα^{ngns} θεός^{ngms} ὁ^{ddmp}
ἄγιος^{admpn} ὁ^{ddmp} εἰμι^{vppxdmp} ἐν^p Ἐφεσός^{ndfs} καὶ^c πιστός^{admpn} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}.

v.2 χάρις^{nnfs} σύ^{rdp-p} καὶ^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατὴρ^{ngms} ἐγὼ^{rgp-p} καὶ^c κύριος^{ngms}
Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.3** εὐλογητός^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} καὶ^c πατὴρ^{nnms} ὁ^{dgms}

κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dnms} εὐλογέω^{vpaanms} ἐγὼ^{rga-p} ἐν^p πᾶς^{adfsn}
εὐλογία^{ndfs} πνευματικός^{adfsn} ἐν^p ὁ^{ddnp} ἐπουράνιος^{admpn} ἐν^p Χριστός^{ndms}. **v.4** καθὼς^{bo}
ἐκλέγω^{viam3s} ἐγὼ^{rga-p} ἐν^p αὐτός^{rdms} πρὸ^p καταβολῆ^{ngfs} κόσμος^{ngms} εἰμι^{vnpk} ἐγὼ^{rga-p} ἄγιος^{aampn}

καὶ^c ἄμωμος^{aampn} κατενώπιον^p αὐτός^{rgms} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs}. **v.5** προορίζω^{vpaanms} ἐγὼ^{rga-p}
εἰς^p υἰοθεσία^{nafs} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^p αὐτός^{rgams} κατὰ^p ὁ^{dafs} εὐδοκία^{nafs} ὁ^{dgms}

θέλημα^{ngns} αὐτός^{rgms}. **v.6** εἰς^p ἔπαινος^{nams} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} αὐτός^{rgms} ἐν^p
ὅς^{rrdfs} χαριτὸς^{viaa3s} ἐγὼ^{rga-p} ἐν^p ὁ^{ddms} ἀγαπάω^{vpxpdms}. **v.7** ἐν^p ὅς^{rrdms} ἔχω^{vipa1p} ὁ^{dafs}

ἀπολύτρωσις^{nafs} διὰ^p ὁ^{dgms} αἴμα^{ngns} αὐτός^{rgms} ὁ^{dafs} ἄφεσις^{nafs} ὁ^{dgnp} παράπτωμα^{ngnp} κατὰ^p
ὁ^{dams} πλοῦτος^{nams} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} αὐτός^{rgms}. **v.8** ὅς^{rrgfs} περισεύω^{viaa3s} εἰς^p ἐγὼ^{rga-p} ἐν^p

πᾶς^{adfsn} σοφία^{ndfs} καὶ^c φρόνησις^{ndfs}. **v.9** γνωρίζω^{vpaanms} ἐγὼ^{rdp-p} ὁ^{dams} μυστήριον^{nans} ὁ^{dgms}
θέλημα^{ngns} αὐτός^{rgms} κατὰ^p ὁ^{dafs} εὐδοκία^{nafs} αὐτός^{rgms} ὅς^{rrafs} προτίθημι^{viam3s} ἐν^p αὐτός^{rdms}.

v.10 εἰς^p οἰκονομία^{nafs} ὁ^{dgms} πλήρωμα^{ngns} ὁ^{dgmp} καιρός^{ngmp} ἀνακεφαλαιώω^{vnad} ὁ^{damp} πᾶς^{aampn}
ἐν^p ὁ^{ddms} Χριστός^{ndms} ὁ^{damp} τέ^{xo} ἐν^p ὁ^{ddmp} οὐράνιος^{ndmp} καὶ^c ὁ^{damp} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}.

12 βουλήν τοῦ θελήματος αὐτοῦ. εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον τῆς
 13 δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ Χριστῷ, ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς,
 ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας
 14 ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐ-
 15 παγγελίας τῷ Ἁγίῳ, ὃς ἐστὶν ἀρράβων τῆς κληρονομίας ἡμῶν,
 εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ.
 16 Διὰ τοῦτο καὶ γὰρ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ Κυρίῳ Ἰησοῦ
 17 καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι εὐχα-
 ριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μνεῖαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν
 18 μου, ἵνα ὁ Θεὸς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς
 19 δόξης, δώῃ ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, ἐν ἐπιγνώ-
 20 σει αὐτοῦ, πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας ὑμῶν,
 εἰς τὸ εἶδέναι, ὑμᾶς τίς ἐστὶν ἡ ἐλπίς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ
 21 τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις,
 22 καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς τοὺς
 πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ.
 ἦν ἐνήργησεν ἐν τῷ Χριστῷ, ἐγείρας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ ἐκάθι-
 21 σεν ἐν δεξιᾷ αὐτοῦ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις, ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς
 καὶ ἐξουσίας καὶ δυνάμεως καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς ὀνόμα-
 τος ὀνομαζομένου οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ
 22 μέλλοντι, καὶ πάντα ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐ-

v.11 ἐν^p αὐτός^{rdms} ἐν^p ὅς^{rdms} καί^c κληρόω^{viap1p} προορίζω^{vrapnmp} κατὰ^p πρόθεσις^{nafs} ὀδgms
 ὀdamp πᾶς^{aanpn} ἐνεργέω^{vppagns} κατὰ^p ὀdafs βουλή^{nafs} ὀdgns θέλημα^{ngns} αὐτός^{rgms}. **v.12** εἰς^p
 ὀdans εἰμι^{vnp} ἐγώ^{tpa-p} εἰς^p ἔπαινος^{nams} ὀdgrs δόξα^{ngfs} αὐτός^{rgms} ὀdamp προελπίζω^{vpxamp} ἐν^p
 ὀddms Χριστός^{ndms}. **v.13** ἐν^p ὅς^{rdms} καί^c σύ^{trp-p} ἀκούω^{vpaanmp} ὀdams λόγος^{nams} ὀdgrfs
 ἀλήθεια^{ngfs} ὀdans εὐαγγέλιον^{nans} ὀdgrfs σωτηρία^{ngfs} σύ^{trp-p} ἐν^p ὅς^{rdms} καί^c πιστεύω^{vpaanmp}
 σφραγίζω^{viap2p} ὀddms πνεῦμα^{ndns} ὀdgrfs ἐπαγγελία^{ngfs} ὀddms ἅγιος^{admsn}. **v.14** ὅς^{rdms} εἰμι^{vnp}
 ἀρραβών^{nams} ὀdgrfs κληρονομία^{ngfs} ἐγώ^{tpa-p} εἰς^p ἀπολύτρωσις^{nafs} ὀdgrfs περιποιήσις^{ngfs} εἰς^p
 ἔπαινος^{nams} ὀdgrfs δόξα^{ngfs} αὐτός^{rgms}. **v.15** διὰ^p οὗτος^{rdans} καὶ γὰρ^{trp-s} ἀκούω^{vpaanms} ὀdafs
 κατὰ^p σύ^{trp-a-p} πίστις^{nafs} ἐν^p ὀddms κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^c ὀdafs ἀγάπη^{nafs} ὀdafs εἰς^p πᾶς^{aanpn}
 ὀdamp ἅγιος^{aanpn}. **v.16** οὐ^{xo} παύω^{vtpm1s} εὐχαριστέω^{vppanms} ὑπὲρ^p σύ^{trp-p} μνεῖα^{nafs} σύ^{trp-p}
 ποιέω^{vppmms} ἐπὶ^p ὀdgrp προσευχή^{ngfp} ἐγώ^{trp-s}. **v.17** ἵνα^c ὀdams θεός^{ndms} ὀdgrms κύριος^{ngms}
 ἐγώ^{trp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὀdams πατήρ^{nnms} ὀdgrfs δόξα^{ngfs} ἰδιώμι^{vsaa3s} σύ^{trp-d} πνεῦμα^{nans}
 σοφία^{ngfs} καί^c ἀποκάλυψις^{ngfs} ἐν^p ἐπίγνωσις^{ndfs} αὐτός^{rgms}. **v.18** φωτίζω^{vpxpamp} ὀdamp
 ὀφθαλμούς^{nampp} ὀdgrfs διάνοια^{ngfs} σύ^{trp-p} εἰς^p ὀdans οἶδω^{vpxa} σύ^{trp-a-p} τίς^{rqns} εἰμι^{vnp} ὀdams ἐλπίς^{nmfs}
 ὀdgrfs κλήσις^{ngfs} αὐτός^{rgms} καί^c τίς^{rqms} ὀdams πλοῦτος^{nnms} ὀdgrfs δόξα^{ngfs} ὀdgrfs κληρονομία^{ngfs}
 αὐτός^{rgms} ἐν^p ὀddmp ἅγιος^{admpn}. **v.19** καί^c τίς^{rqms} ὀdams ὑπερβάλλω^{vppanms} μέγεθος^{ngns}
 ὀdgrfs δύναμις^{ngfs} αὐτός^{rgms} εἰς^p ἐγώ^{trp-a-p} ὀdamp πιστεύω^{vppamp} κατὰ^p ὀdafs ἐνέργεια^{nafs} ὀdgrms
 κράτος^{ngns} ὀdgrfs ἰσχύς^{ngfs} αὐτός^{rgms}. **v.20** ὅς^{trafs} ἐνεργέω^{viaa3s} ἐν^p ὀddms Χριστός^{ndms}
 ἐγείρω^{vpaanms} αὐτός^{rgams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} καί^c καθίζω^{viaa3s} ἐν^p δεξιός^{adfsn} αὐτός^{rgms} ἐν^p ὀddnp
 ἐπουράνιος^{admpn}. **v.21** ὑπεράνω^{bo} πᾶς^{agfsn} ἀρχή^{ngfs} καί^c ἐξουσία^{ngfs} καί^c δύναμις^{ngfs} καί^c
 κυριότης^{ngfs} καί^c πᾶς^{agnsn} ὀνομα^{ngns} ὀνομάζω^{vpppms} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ἐν^p ὀddms αἰών^{ndms} οὗτος^{rdms}
 ἀλλά^c καί^c ἐν^p ὀddms μέλλω^{vppadms}.

τὸν ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῆ ἐκκλησίᾳ, ἣτις ἐστὶ τὸ σῶμα 23
αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου.

Καὶ ὑμᾶς ὄντας νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι, καὶ ταῖς ἁμαρ- 2
ταῖς, ἐν αἷς ποτε περιεπατήσατε κατὰ τὸν αἰῶνα τοῦ κόσμου 2
τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος
τοῦ νῦν ἐνεργοῦντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας, ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς 3
πάντες ἀνεστράφημέν ποτε ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς σαρκὸς ἡμῶν,
ποιῶντες τὰ θελήματα τῆς σαρκὸς καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἦμεν 4
τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, ὁ δὲ Θεὸς, πλούσιος ὢν 4
ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην αὐτοῦ ἦν ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ 5
ὄντας ἡμᾶς νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι συνεζωοποίησε τῷ Χριστῷ
χάριτί ἐστε σεσωσμένοι, καὶ συνήγειρε, καὶ συνεκάθισεν ἐν τοῖς 6
ἐπουρανοῖς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς 7
ἐπερχομένοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐτοῦ ἐν
χρησιότητι ἐφ' ἡμᾶς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, τῆ γὰρ χάριτί ἐστε σεσω- 8
σμένοι διὰ τῆς πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, Θεοῦ τὸ δῶρον,
οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μὴ τις καυχῆσθαι. αὐτοῦ γὰρ ἔσμεν ποιήμα, 9, 10
κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοιμά-
σεν ὁ Θεὸς, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν. Διὸ μνημονεύετε ὅτι 11
ὑμεῖς ποτὲ τὰ ἔθνη ἐν σαρκί, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία ὑπὸ τῆς
λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ 12
ἐκείνῳ χωρὶς Χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ Ἰσρα-

v.22 καί^c πᾶς^{aanpn} ὑποτάσσω^{v1aa3s} ὑπό^p πούς^{namp} αὐτός^{rpgms} καί^c αὐτός^{rpsms}
διδῶμι^{v1aa3s} κεφαλῆ^{nafs} ὑπὲρ^p πᾶς^{aanpn} ὁ^{ddfs} ἐκκλησίᾳ^{ndfs}. **v.23** οὖσις^{rtnfs} εἰμι^{v1px3s}
ὁ^{dnnn} σῶμα^{nns} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dnnn} πλήρωμα^{nns} ὁ^{dgnn} πᾶς^{aanpn} ἐν^p πᾶς^{aanpn} πληρῶμα^{v1pms}
2. v.1 καί^c σύ^{rpa-p} εἰμι^{v1pxamp} νεκρός^{aanpn} ὁ^{ddnp} παράπτωμα^{ndnp} καί^c ὁ^{ddfp} ἁμαρτία^{ndfp}.
v.2 ἐν^p ὅς^{rtdfp} ποτε^{xo} περιπατέω^{v1aa2p} κατὰ^p αἰῶν^{namn} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} κατὰ^p
ἄρχων^{namn} ἐξουσία^{ngfs} ἀή^{ngms} πνεῦμα^{ngns} νῦν^{bo} ἐνεργέω^{v1pagns}
ἐν^p υἱός^{ndmp} ἀπειθεία^{ngfs}. **v.3** ἐν^p ὅς^{rtdmp} καί^c ἐγώ^{rpn-p} πᾶς^{aanpn} ἀναστρέφω^{v1ap1p}
ποτε^{xo} ἐν^p ἐπιθυμία^{ndfp} σὰρξ^{ngfs} ἐγώ^{rps-p} ποιεῶ^{v1pamp} θελήματα^{namn} σὰρξ^{ngfs}
καί^c διάνοια^{ngfp} καί^c εἰμι^{v1ix1p} τέκνον^{nnnp} φύσις^{ndfs} ὀργῆ^{ngfs} ὡς^{bo} καί^c λοιπός^{ngms}
v.4 ὁ^{dnnn} θεός^{nms} πλούσιος^{amnsn} εἰμι^{v1pxnms} ἐν^p ἔλεος^{ndns} διὰ^p πολλός^{aafsn} ἀγάπῃ^{nafs}
αὐτός^{rpgms} ἀγαπάω^{v1aa3s} ἐγώ^{rpa-p}. **v.5** καί^c εἰμι^{v1pxamp} ἐγώ^{rpa-p} νεκρός^{aanpn} ὁ^{ddnp}
παράπτωμα^{ndnp} συζωοποιέω^{v1aa3s} Χριστός^{ndms} χάρις^{ndfs} εἰμι^{v1px2p} σῶζω^{v1pxnmp}. **v.6** καί^c
συνεγείρω^{v1aa3s} καί^c συγκαθίζω^{v1aa3s} ἐν^p ἐπουρανοῖς^{adnnp} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}
v.7 ἵνα^c ἐνδείκνυμι^{v1sam3s} ἐν^p αἰῶν^{ndmp} ἐπερχομαι^{v1pndmp} ὑπερβάλλω^{v1paa3s}
πλοῦτος^{namn} χάρις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} ἐν^p χρησιότης^{ndfs} ἐπι^p ἐγώ^{rpa-p} ἐν^p Χριστός^{ndms}
Ἰησοῦς^{ndms}. **v.8** ὁ^{ddis} γὰρ^c χάρις^{ndfs} εἰμι^{v1px2p} σῶζω^{v1pxnmp} διὰ^p πίστις^{ngfs} καί^c οὗτος^{rdnns}
οὐ^{xo} ἐκ^p σύ^{rps-p} θεός^{ngms} ὁ^{dnnn} δῶρον^{nmsn}. **v.9** οὐ^{xo} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} ἵνα^c μή^{xo} τι-ορινης
καυχάομαι^{v1sad3s}. **v.10** αὐτός^{rpgms} γὰρ^c εἰμι^{v1px1p} ποιήμα^{nnsn} κτιζῶ^{v1pamp} ἐν^p Χριστός^{ndms}
Ἰησοῦς^{ndms} ἐπι^p ἔργον^{ndnp} ἀγαθός^{adnnp} ὅς^{rtdnp} προετοιμάζω^{v1aa3s} ὁ^{dnnn} θεός^{nmsn} ἵνα^c ἐν^p
αὐτός^{rpdnp} περιπατέω^{v1aa1p}. **v.11** δι^c μνημονεύω^{v1pamp} ἀκροβυστία^{nnsf} ὑπό^p λέγω^{v1ppp} περιτομῆ^{ngfs} ἐν^p σὰρξ^{ndfs}
χειροποιήτος^{agfsn}.

13 ἤλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν, τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες,
 14 καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. νυνὶ δὲ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς οἱ ποτε
 15 ὄντες μακρὰν, ἐγγύς ἐγενήθητε ἐν τῷ αἵματι τοῦ Χριστοῦ. αὐ-
 16 τὸς γὰρ ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὃ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρωθεν, καὶ
 17 τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐ-
 18 τοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασιν καταργήσας ἵνα τοὺς δύο
 19 κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην. καὶ
 20 ἀποκατάλαξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ
 21 σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ, καὶ ἐλθὼν εὐηγγε-
 22 λίσασθε εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν, καὶ τοῖς ἐγγύς, ὅτι δι' αὐτοῦ
 23 ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφοτέροι ἐν ἐνὶ Πνεύματι πρὸς τὸν
 24 πατέρα. ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπο-
 25 λῖται τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ
 26 θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνίου αὐ-
 27 τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν ᾧ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη
 28 αὐξεῖ εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ, ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομηθεῖσθε
 29 εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι.

3 Τούτου χάριν ἐγὼ Παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ ὑπὲρ
 2 ὑμῶν τῶν ἐθνῶν, εἶγε ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ
 3 Θεοῦ τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς. ὅτι κατὰ ἀποκάλυψιν ἐγνωρισέ
 4 μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέγραψα ἐν ὀλίγῳ, πρὸς ὃ δύνα-

v. 12 ὅτι^c εἰμι^{vix2p} ἐν^p ὁ^{ddms} καιρὸς^{ndms} ἐκεῖνος^{rddms} χωρὶς^{bo} Χριστὸς^{ngms} ἀπαλλοτριώ^{vpxrnp} ὁ^{dgfs} πολιτεία^{ngfs} ὁ^{dgms} Ἰσραήλ^p καὶ^c ξένος^{anmpn} ὁ^{dgfp} διαθήκη^{ngfp} ὁ^{dgfs} ἐπαγγελία^{ngfs} ἐλπίς^{ngfs} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanmp} καὶ^c ἄθεος^{anmpn} ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}. **v. 13** νυνὶ^{bo} δε^c ἐν^p Χριστῷ^{ngms} Ἰησοῦς^{ndms} σύ^{rpn-p} ὁ^{dnmp} ποτέ^{xo} εἰμι^{vppxnp} μακρὰν^{bo} ἐγγύς^{bo} γίνομαι^{viao2p} ἐν^p ὁ^{ddms} αἷμα^{ndms} ὁ^{dgms} Χριστὸς^{ngms}. **v. 14** αὐτὸς^{rpnms} γὰρ^c εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnfs} εἰρήνη^{nnfs} ἐγὼ^{rpg-p} ὁ^{dnms} ποιῶ^{vpaanms} ὁ^{damp} ἀμφοτέροι^{aanpn} εἰς^{nans} καὶ^c ὁ^{dams} μεσότοιχον^{nans} ὁ^{dgms} φραγμὸς^{ngms} λύω^{vpaanms}. **v. 15** ὁ^{dafs} ἔχθρα^{nafs} ἐν^p ὁ^{ddfs} σὰρξ^{ndfs} αὐτὸς^{rpgms} ὁ^{dams} νόμος^{nams} ὁ^{dgfp} ἐντολή^{ngfp} ἐν^p ὁ^{dnms} δόγμα^{ndnp} καταργέω^{vpaanms} ἵνα^c ὁ^{damp} δύο^{tn} κτίσις^{vsaa3s} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdms} εἰς^p εἰς^{nams} καινὸς^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} ποιῶ^{vppanms} εἰρήνη^{nafs}. **v. 16** καὶ^c ἀποκατάλασσω^{vsaa3s} ὁ^{damp} ἀμφοτέροι^{aanpn} ἐν^p εἰς^{ndms} σῶμα^{ndms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} διὰ^p ὁ^{dgms} σταυρὸς^{ngms} ἀποκτείνω^{vpaanms} ὁ^{dafs} ἔχθρα^{nafs} ἐν^p αὐτὸς^{rpdms}. **v. 17** καὶ^c ἐρχομαι^{vpaanms} εὐαγγελίζω^{viam3s} εἰρήνη^{nafs} σύ^{rpd-p} ὁ^{ddmp} μακρὰν^{bo} καὶ^c ὁ^{ddmp} ἐγγύς^{bo}. **v. 18** ὅτι^c διὰ^p αὐτὸς^{rpgms} ἔχω^{vpa1p} ὁ^{dafs} προσαγωγή^{nafs} ὁ^{dnmp} ἀμφοτέροι^{aanpn} ἐν^p εἰς^{ndms} πνεῦμα^{ndms} πρὸς^p ὁ^{dams} πατὴρ^{nams}. **v. 19** ἄρα^{xo} οὖν^c οὐκέτι^{bo} εἰμι^{vix2p} ξένος^{anmpn} καὶ^c πάροικος^{anmpn} ἀλλὰ^c συμπολίτης^{nnmp} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{agmni} καὶ^c οἰκεῖος^{anmpn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v. 20** ἐποικοδομέω^{vrapnmp} ἐπὶ^p ὁ^{ddms} θεμελίον^{ndms} ὁ^{dgmp} ἀπόστολος^{ngmp} καὶ^c προφήτης^{ngmp} εἰμι^{vppxgms} ἀκρογωνία^{agsn} αὐτὸς^{rpgms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστὸς^{ngms}. **v. 21** ἐν^p ὅς^{rddms} πᾶς^{anfsn} ὁ^{dnfs} οἰκοδομῆ^{nnfs} συναρμολογέω^{vppnfs} αὐξάνω^{vpa3s} εἰς^p ναὸς^{nams} ἅγιος^{aamsn} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v. 22** ἐν^p ὅς^{rddms} καὶ^c σύ^{rpn-p} συνοικοδομέω^{vpp2p} εἰς^p κατοικητήριον^{nnns} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐν^p πνεῦμα^{ndms}. **3. v. 1** οὕτως^{ragns} χάριν^{bo} ἐγὼ^{rpn-p} Παῦλος^{nnms} ὁ^{dnms} δέσμιος^{nnms} ὁ^{dgms} Χριστὸς^{ngms} ὑπὲρ^p σύ^{rpg-p} ὁ^{dgmp} ἅγιος^{ngnp}. **v. 2** εἰ[&] ἄκου^{viao2p} ὁ^{dafs} οἰκονομία^{nafs} ὁ^{dgfs} χάρις^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgfs} διδωμι^{vrapgfs} ἐγὼ^{rpd-s} εἰς^p σύ^{rpa-p}. **v. 3** ὅτι^c κατὰ^p ἀποκάλυψις^{nafs} γνωρίζω^{viao3s} ἐγὼ^{rpd-s} ὁ^{dams} μυστήριον^{nans} καθὼς^{bo} προγράφω^{viao1s} ἐν^p ὀλίγος^{admsn}.

σθε ἀναγινώσκοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ τοῦ
 Χριστοῦ, ὃ ἐν ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρίσθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀν- 5
 θρώπων, ὡς νῦν ἀπεκαλύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ
 προφήταις ἐν Πνεύματι, εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσ- 6
 σωμα καὶ συμμετοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ Χριστῷ, διὰ τοῦ
 εὐαγγελίου, οὗ ἐγενόμην διάκονος κατὰ τὴν δωρεὰν τῆς χάρι- 7
 τος τοῦ Θεοῦ τὴν δοθεῖσαν μοι κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως
 αὐτοῦ. ἐμοὶ τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων τῶν ἁγίων ἐδόθη ἡ χάρις 8
 αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελισασθαι τὸ ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον
 τοῦ Χριστοῦ, καὶ φωτίσαι πάντας τίς ἡ κοινωνία τοῦ μυστηρίου 9
 τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ Θεῷ τῷ τὰ πάντα κτί-
 σαντι διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς 10
 ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας ἡ πολυποίκιλος
 σοφία τοῦ Θεοῦ. κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων ἦν ἐποίησεν ἐν Χρι- 11
 στῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παρρησίαν καὶ τὴν 12
 προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει, διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. διὸ αἰτοῦ- 13
 μαὶ μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσί μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶ δόξα
 ὑμῶν. Τούτου χάριν κάμπω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα 14
 τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρα- 15
 νοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, ἵνα δῶῃ ὑμῖν, κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς 16
 δόξης αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ εἰς

v.4 πρὸς^p ὅς^{rrans} δύναιμι^{vipn2p} ἀναγινώσκω^{vppanmp} νοέω^{vnaa} ὁδafs σύνεσις^{nafs} ἐγῶ^{rpg-s}
 ἐν^p ὁddms μυστήριον^{ndms} ὁdgrms Χριστός^{ngms}. **v.5** ὅς^{rrans} ἐν^p ἕτερος^{adfpn} γενεά^{ndfp} οὐ^{xo}
 γνωρίζω^{viap3s} ὁddmp υἱός^{ndmp} ὁdgmpp ἀνθρώπος^{ngmp} ὡς^{bo} νῦν^{bo} ἀποκαλύπτω^{viap3s} ὁddmp
 ἅγιος^{admpn} ἀπόστολος^{ndmp} αὐτός^{rpgms} καί^c προφήτης^{ndmp} ἐν^p πνεῦμα^{ndms}. **v.6** εἰμι^{vnpk} ὁdanp
 ἔθνος^{nanp} συγκληρονόμος^{aanpn} καί^c σύσσωμος^{aanpn} καί^c συμμετοχος^{aanpn} ὁdgrfs ἐπαγγελία^{ngfs}
 αὐτός^{rpgms} ἐν^p ὁddms Χριστός^{ndms} διὰ^p ὁdgrms εὐαγγέλιον^{vngms}. **v.7** ὅς^{rrans} γίνομαι^{viad1s}
 διάκονος^{nmms} κατὰ^p ὁdafs δωρεά^{nafs} ὁdgrfs χάρις^{ngfs} ὁdgrms θεός^{ngms} ὁdafs διδωμι^{vrapafs} ἐγῶ^{rpd-s}
 κατὰ^p ὁdafs ἐνέργεια^{nafs} ὁdgrfs δύναιμι^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.8** ἐγῶ^{rpd-s} ὁddms ἐλάχιστος^{admsc}
 πᾶς^{agnpn} ὁdgmpp ἅγιος^{agnpn} διδωμι^{viap3s} ὁdnfs χάρις^{nmfs} οὗτος^{rdnfs} ἐν^p ὁddmp ἔθνος^{ndnp}
 εὐαγγελίζω^{vnam} ὁdamms ἀνεξιχνίαστον^{atamsn} πλοῦτος^{namms} ὁdgrms Χριστός^{ngms}. **v.9** καί^c φωτίζω^{vnaa}
 πᾶς^{aampn} τις^{rnmms} ὁdnfs κοινωνία^{nmfs} ὁdgrms μυστήριον^{vngms} ὁdgrms ἀποκρύπτω^{vnpkgrms} ἀπὸ^p ὁdgmpp
 αἰών^{vngmp} ἐν^p ὁddms θεός^{ndms} ὁddms ὁdanp πᾶς^{aampn} κτιζῶ^{vpaadms} διὰ^p Ἰησοῦς^{vngms} Χριστός^{ngms}.
v.10 ἵνα^c γνωρίζω^{vsap3s} νῦν^{bo} ὁddfp ἀρχή^{ndfp} καί^c ὁddfp ἐξουσία^{ndfp} ἐν^p ὁddmp ἐπουράνιος^{adnnp}
 διὰ^p ὁdgrfs ἐκκλησία^{ngfs} ὁdnfs πολυποίκιλος^{ammsn} σοφία^{nmfs} ὁdgrms θεός^{ngms}. **v.11** κατὰ^p
 πρόθεσις^{nafs} ὁdgmpp αἰών^{ngmp} ὅς^{rfafs} ποιεῶ^{viaa3s} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} κύριος^{ndms}
 ἐγῶ^{rpg-p}. **v.12** ἐν^p ὅς^{rrdms} ἔχω^{vipa1p} ὁdafs παρρησία^{nafs} καί^c ὁdafs προσαγωγή^{nafs} ἐν^p
 πεποιθήσις^{ndfs} διὰ^p ὁdgrfs πίστις^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.13** διό^c αἰτέω^{vipm1s} μὴ^{xo} ἐγκακέω^{vnpa} ἐν^p
 ὁddfp θλίψις^{ndfp} ἐγῶ^{rpg-s} ὑπὲρ^p σύ^{rpg-p} ὅστις^{rmfs} εἰμι^{vnpk3s} δόξα^{nmfs} σύ^{rpg-p}. **v.14** οὗτος^{rdnms}
 χάριν^{bo} κάμπω^{vipa1s} ὁdanp γόνυ^{nanp} ἐγῶ^{rpg-s} πρὸς^p ὁdamms πατήρ^{namms} ὁdgrms κύριος^{ngms} ἐγῶ^{rpg-p}
 Ἰησοῦς^{vngms} Χριστός^{ngms}. **v.15** ἐκ^p ὅς^{rrgms} πᾶς^{anfns} πατριὰ^{nmfs} ἐν^p οὐρανός^{ndmp} καί^c ἐπὶ^p
 γῆ^{ngfs} ὀνομάζω^{vipp3s}.

17 τὸν ἕσω ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν Χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν
 ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ ἐρρίζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι.
 18 ἵνα ἐξιχύσητε καταλαθέσθαι σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις, τί τὸ πλάτος
 19 καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος, γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν
 τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλη-
 20 ρωμα τοῦ Θεοῦ. Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκ
 περισσοῦ ὧν αἰτούμεθα ἢ νοοῦμεν, κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνερ-
 21 γουμένην ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἢ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ,
 εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν αἰῶνων. ἀμήν.
 4 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγώ, ὁ δέσμιος ἐν Κυρίῳ, ἀξίως περιπατῆ-
 2 σαι τῆς κλήσεως ἧς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης καὶ
 3 πραότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχόμενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ,
 3 σπουδάζοντες τηρεῖν τὴν ἐνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ
 4 τῆς εἰρήνης. ἐν σῶμα καὶ ἐν Πνεῦμα, καθὼς καὶ ἐκλήθητε ἐν μιᾷ
 5 ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν, εἷς Κύριος, μία πίστις, ἐν βάπτισμα,
 6 εἷς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ πάντων, καὶ ἐν
 7 πᾶσιν ὑμῖν. ἐνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡμῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον
 8 τῆς δωρεᾶς τοῦ Χριστοῦ. διὸ λέγει, Ἀναβάς εἰς ὕψος ἠχμαλώ-
 9 τευσεν αἰχμαλωσίαν, καὶ ἔδωκε, δόματα τοῖς ἀνθρώποις. τὸ δὲ,
 Ἀνέβη, τί ἐστὶν εἰ μὴ ὅτι καὶ κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη
 10 τῆς γῆς· ὁ καταβάς, αὐτὸς ἐστὶ καὶ ὁ ἀναβάς ὑπεράνω πάντων

v.16 ἵνα^c διδωμι^{vsaa3s} σύ^{tpd-p} κατά^p ὁ^{dams} πλουτος^{names} ὁ^{dgrs} δόξα^{ngfs} αὐτός^{prgms}
 δύναμις^{ndfs} κραταιῶν^{vnap} διά^p ὁ^{dgrs} πνεῦμα^{ngns} αὐτός^{prgms} εἰς^p ὁ^{dams} ἕσω^{bo} ἄνθρωπος^{names}.
v.17 κατοικέω^{vnaa} ὁ^{dams} Χριστός^{names} διά^p ὁ^{dgrs} πίστις^{ngfs} ἐν^p ὁ^{dgrs} καρδία^{ndfp} σὺ^{prg-p} ἐν^p
 ἀγάπῃ^{ndfs} ριζόω^{vpxpnm} καὶ^c θεμελιόω^{vpxpnm}. **v.18** ἵνα^c ἐξιχύω^{vsaa2p} καταλαμβάνω^{vnam}
 σὺν^p πᾶς^{admnp} ὁ^{damp} ἅγιος^{admnp} τις^{rqnns} ὁ^{dams} πλάτος^{nnns} καὶ^c μῆκος^{nnns} καὶ^c βάθος^{nnns} καὶ^c
 ὕψος^{nnns}. **v.19** γινώσκω^{vnaa} τέ^{xo} ὁ^{dafs} ὑπερβάλλω^{vppaafs} ὁ^{dgrs} γνῶσις^{ngfs} ἀγάπῃ^{hafs} ὁ^{dgrs}
 Χριστός^{ngms} ἵνα^c πληρῶω^{vsap2p} εἰς^p πᾶς^{aansn} ὁ^{dans} πληρωμα^{nans} ὁ^{dgrs} θεός^{ngms}. **v.20** ὁ^{ddms}
 δέ^c δύναμι^{vppndms} ὑπέρ^p πᾶς^{aanpn} ποιέω^{vnaa} ὑπέρ^p ἐκ^p περισσός^{agnsn} ὅς^{rgrnp} αἰτέω^{vipmlp}
 ἡ^{xo} νοέω^{vpa1p} κατά^p ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} ὁ^{dafs} ἐνεργέω^{vppmafs} ἐν^p ἐγώ^{tpd-p}. **v.21** αὐτός^{prdms}
 ὁ^{dms} δόξα^{mfns} ἐν^p ὁ^{dgrs} ἐκκλησία^{ndfs} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} εἰς^p πᾶς^{aafnp} ὁ^{dafp} γενεά^{nafp}
 ὁ^{dgrs} αἰών^{ngms} ὁ^{dgrmp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **4. v.1** παρακαλέω^{vpa1s} οὖν^c σὺ^{tpa-p} ἐγώ^{trp-s}
 ὁ^{dams} δέσμιος^{nnms} ἐν^p κύριος^{ndms} ἀξίως^{bo} περιπατέω^{vnaa} ὁ^{dgrs} κλησις^{ngfs} ὅς^{rgrfs} καλέω^{vpa2p}.
v.2 μετὰ^p πᾶς^{agfns} ταπεινοφροσύνη^{ngfs} καὶ^c πραύτης^{ngfs} μετὰ^p μακροθυμία^{ngfs} ἀνέχω^{vppnmp}
 ἀλλήλων^{regmp} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs}. **v.3** σπουδάζω^{vppanmp} τηρέω^{vnpa} ὁ^{dafs} ἐνότης^{nafs} ὁ^{dgrs} πνεῦμα^{ngns}
 ἐν^p ὁ^{dams} σὺνδεσμός^{ndms} ὁ^{dgrfs} εἰρήνη^{ngfs}. **v.4** εἷς^{nnms} ὁ^{dams} καὶ^c εἷς^{nnms} πνεῦμα^{nnns}
 καθὼς^{bo} καὶ^c καλέω^{vpa2p} ἐν^p εἷς^{ndfs} ἐλπίς^{ndfs} ὁ^{dgrfs} κλησις^{ngfs} σὺ^{prg-p}. **v.5** εἷς^{nnms} κύριος^{nnms}
 εἷς^{nnfs} πίστις^{nnfs} εἷς^{nnms} βάπτισμα^{nms}. **v.6** εἷς^{nnms} θεός^{nnms} καὶ^c πατήρ^{nnms} πᾶς^{agmpn} ὁ^{dams}
 ἐπί^p πᾶς^{agmpn} καὶ^c διά^p πᾶς^{agmpn} καὶ^c ἐν^p πᾶς^{admnp} σὺ^{tpd-p}. **v.7** εἷς^{ndms} δέ^c ἕκατος^{admsn}
 ἐγώ^{prg-p} διδωμι^{vpa3s} ὁ^{dms} χάρις^{nnfs} κατά^p ὁ^{dans} μέτρον^{nans} ὁ^{dgrfs} δωρεᾶ^{ngfs} ὁ^{dgrs} Χριστός^{ngms}.
v.8 διό^c λέγω^{vpa3s} ἀναβαίνω^{vpaans} εἰς^p ὕψος^{nans} αἰχμαλωτεύω^{vaa3s} αἰχμαλωσία^{nafs} καὶ^c
 διδωμι^{vaa3s} δόμα^{nanp} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.9** ὁ^{dams} δέ^c ἀναβαίνω^{vaa3s} τις^{rqnns} εἰμι^{vpx3s}
 εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὅτι^c καὶ^c καταβαίνω^{vaa3s} πρῶτος^{bo} εἰς^p ὁ^{damp} κατώτερος^{aanpc} μέρος^{nanp} ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs}.

τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώσῃ τὰ πάντα. καὶ αὐτὸς ἔδωκε τοὺς μὲν, 11
 ἀποστόλους, τοὺς δὲ, προφήτας, τοὺς δὲ, εὐαγγελιστάς, τοὺς δὲ,
 ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρὸς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων, εἰς 12
 ἔργον διακονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, μέχρι 13
 καταστήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπι-
 γνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας
 τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ, ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι, κλυδω- 14
 νιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, ἐν τῇ
 κυβεῖα τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδεῖαν τῆς πλά- 15
 νης, ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς 16
 ἐστὶν ἡ κεφαλὴ, ὁ Χριστός, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογού- 16
 μενον καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἀφῆς τῆς ἐπιχορηγίας, κατ’
 ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἐνὸς ἐκάστου μέρους, τὴν αὕξησιν τοῦ σώμα-
 τος ποιεῖται εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ. Τοῦτο οὖν λέγω 17
 καὶ μαρτύρομαι ἐν Κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ
 λοιπὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοῦς αὐτῶν, ἐσκοτισμέ- 18
 νοι τῇ διανοίᾳ, ὄντες ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ Θεοῦ διὰ τὴν
 ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐ-
 τῶν, οἵτινες ἀπηληγκότες ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελείᾳ, εἰς 19
 ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως 20
 ἐμάθετε τὸν Χριστόν, εἶγε αὐτὸν ἠκούσατε καὶ ἐν αὐτῷ ἐδίδα- 21

v.10 ὁδnms καταβαίνω^{vpaanms} αὐτός^{rpnms} εἰμι^{v1p3s} καί^c ὁδnms ἀναβαίνω^{vpaanms} ὑπεράνω^{bo}
 πᾶς^{agmpn} ὀδgmπ οὐρανός^{ngmp} ἵνα^c πληρώω^{vsaa3s} ὁdanp πᾶς^{aanpn}. **v.11** καί^c αὐτός^{rpnms}
 δίδωμι^{v1aa3s} ὀdamp μὲν^{xo} ἀπὸστολος^{namp} ὀdamp δέ^c προφήτης^{namp} ὀdamp δέ^c εὐαγγελιστής^{namp}
 ὀdamp δέ^c ποιμὴν^{namp} καί^c διδασκαλος^{namp}. **v.12** πρὸς^p ὀdams καταρτισμός^{nams} ὀdgmπ
 ἄγιος^{agmpn} εἰς^p ἔργον^{nans} διακονία^{ngfs} εἰς^p οἰκοδομὴ^{nafs} ὀdgns σῶμα^{ngns} ὀdgnms Χριστός^{ngms}.
v.13 μέχρι^{bo} καταστάω^{vsaa1p} ὀdnmp πᾶς^{anmpn} εἰς^p ὀdafs ἐνότης^{nafs} ὀdgnfs πίστις^{ngfs} καί^c ὀdgnfs
 ἐπίγνωσις^{ngfs} ὀdgnms υἱός^{ngms} ὀdgnms θεός^{ngms} εἰς^p ἀνὴρ^{nams} τέλειος^{aamsn} εἰς^p μέτρον^{nans}
 ἡλικία^{ngfs} ὀdgns πληρώμα^{ngns} ὀdgnms Χριστός^{ngms}. **v.14** ἵνα^c μηκέτι^{bo} εἰμι^{v1p3s} νήπιος^{anmpn}
 κλυδωνιζομαι^{vppnmp} καί^c περιφέρω^{vppnmp} πᾶς^{admsn} ἄνεμος^{ndms} ὀdgnfs διδασκαλία^{ngfs} ἐν^p ὀdgnfs
 κυβεῖα^{ndfs} ὀdgmπ ἄνθρωπος^{ngmp} ἐν^p πανουργία^{ndfs} πρὸς^p ὀdafs μεθοδεῖα^{nafs} ὀdgnfs πλάνη^{ngfs}.
v.15 ἀληθεύω^{vppanmp} δέ^c ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs} αὐξάνω^{vsaa1p} εἰς^p αὐτός^{rpnms} ὀdanp πᾶς^{aanpn} ὅς^{rpnms}
 εἰμι^{v1p3s} ὀdnfs κεφαλὴ^{ndfs} ὀdnms Χριστός^{nnms}. **v.16** ἐκ^p ὅς^{rpnms} πᾶς^{annsn} ὀdnms σῶμα^{nnns}
 συναρμολογέω^{vppnns} καί^c συμβιβάζω^{vppnns} διὰ^p πᾶς^{agfsn} ἀφῆ^{ngfs} ὀdgnfs ἐπιχορηγία^{ngfs} κατά^p
 ἐνέργεια^{nafs} ἐν^p μέτρον^{ndns} εἰς^{ngms} ἕκαστος^{agmsn} μέρος^{ngns} ὀdafs αὕξησις^{nafs} ὀdgnms σῶμα^{ngns}
 ποιεῖ^{v1p3s} εἰς^p οἰκοδομὴ^{nafs} ἑαυτοῦ^{rngms} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs}. **v.17** οὕτως^{rdans} οὖν^c λέγω^{v1pals} καί^c
 μαρτύρομαι^{v1p1s} ἐν^p κύριος^{ndms} μηκέτι^{bo} σύ^{rpa-p} περιπατέω^{vnpa} καθὼς^{bo} καί^c ὀdnmp λοιπός^{anmpn}
 ἔθνος^{nmpn} περιπατέω^{v1pa3s} ἐν^p ματαιότης^{ndfs} ὀdgnms νοῦς^{ngms} αὐτός^{rpnmp}. **v.18** σκοτιζώ^{vpxnmp}
 ὀdgnfs διάνοια^{ndfs} εἰμι^{v1p3xmp} ἀπαλλοτριώω^{vpxnmp} ὀdgnfs ζωὴ^{ngfs} ὀdgnms θεός^{ngms} διὰ^p ὀdafs
 ἄγνοια^{nafs} ὀdafs εἰμι^{v1p3xfs} ἐν^p αὐτός^{rpdmp} διὰ^p ὀdafs πώρωσις^{nafs} ὀdgnfs καρδία^{ngfs} αὐτός^{rpnmp}.
v.19 ὅστις^{rmpn} ἀπαλγέω^{vpxanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} παραδίδωμι^{v1aa3p} ὀdgnfs ἀσελγεία^{ndfs} εἰς^p ἐργασία^{nafs}
 ἀκαθαρσία^{ngfs} πᾶς^{agfsn} ἐν^p πλεονεξία^{ndfs}. **v.20** σύ^{rpn-p} δέ^c οὐ^{xo} οὕτω^{bo} μανθάνω^{v1aa3p} ὀdams
 Χριστός^{nams}.

22 χθητε, καθώς ἔστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, ἀποθέσθαι ὑμᾶς, κατὰ
 23 τὴν προτέραν ἀναστροφήν, τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν φθειρό-
 24 μενον κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, ἀνανεοῦσθαι δὲ τῷ πνεύ-
 25 ματι τοῦ νοῦς ὑμῶν, καὶ ἐνδύσασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν
 26 κατὰ Θεὸν κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ὁσιότητι τῆς ἀληθείας.
 27 Διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ
 28 πλησίον αὐτοῦ, ὅτι ἔσμεν ἀλλήλων μέλη. ὀργίζεσθε καὶ μὴ ἁ-
 29 μαρτάνετε, ὃ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ παροργισμῷ ὑμῶν, μήτε
 30 δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ. ὁ κλέπτων μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον δὲ
 31 κοπιᾶτω, ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερσίν, ἵνα ἔχη μεταδίδό-
 32 ναι τῷ χρεῖαν ἔχοντι. πᾶς λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν
 μὴ ἐκπορευέσθω, ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδομὴν τῆς χρείας,
 30 ἵνα δῶ χάριν τοῖς ἀκούουσι. καὶ μὴ λυπεῖτε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον
 31 τοῦ Θεοῦ, ἐν ᾧ ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. πᾶσα
 πικρία καὶ θυμὸς καὶ ὀργὴ καὶ κραυγὴ καὶ βλασφημία ἀρθήτω
 32 ἀφ' ὑμῶν, σὺν πάσῃ κακίᾳ, γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοί,
 εὖσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ ὁ Θεὸς ἐν Χριστῷ
 ἔχαρίσατο ὑμῖν.

5, 2 Γίνεσθε οὖν μιμηταὶ τοῦ Θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητά, καὶ πε-
 ριπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς καὶ
 παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ Θεῷ εἰς

v.21 εἰ&γε⁹⁰ αὐτός^{rpams} ἀκούω^{v1aa2p} καί^c ἐν^p αὐτός^{rpams} διδάσκω^{v1ap2p} καθὼς^{bo} εἰμι^{v1px3s}
 ἀλήθεια^{nnfs} ἐν^p ὁ^{ddms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.22** ἀποτίθημι^{vnam} συ^{tpa-p} κατὰ^p ὁ^{dafs} πρότερος^{aafsn}
 ἀναστροφή^{nafs} ὁ^{dams} παλαιός^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} ὁ^{dams} φθειρῶ^{vpppams} κατὰ^p ὁ^{dafs} ἐπιθυμία^{nafp}
 ὁ^{dafs} ἀπάτη^{ngfs}. **v.23** ἀνανεόω^{vnp} δέ^c ὁ^{ddms} πνεῦμα^{ndms} ὁ^{dams} νοῦς^{ngms} σύ^{tpg-p}.
v.24 καί^c ἐνδύω^{vnam} ὁ^{dams} καινός^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} ὁ^{dams} κατὰ^p θεός^{nams} κτίζω^{vrapams}
 ἐν^p δικαιοσύνῃ^{ndfs} καί^c ὁσιότης^{ndfs} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{ngfs}. **v.25** διὸ^c ἀποτίθημι^{vnam} ὁ^{dams}
 ψεῦδος^{nams} λαλέω^{vdpa2p} ἀλήθεια^{nafs} ἕκαστος^{anmsn} μετὰ^p ὁ^{dams} πλησίον^{bo} αὐτός^{rgms} ὅτι^c
 εἰμι^{v1px1p} ἀλλήλων^{regmp} μέλος^{nnp}. **v.26** ὀργίζω^{vdpp2p} καί^c μὴ^{co} ἁμαρτάνω^{vdpa2p} ὁ^{dnms}
 ἥλιος^{nnms} μὴ^{co} ἐπιδύω^{vdpa3s} ἐπὶ^p ὁ^{ddms} παροργισμός^{ndms} σύ^{tpg-p}. **v.27** μὴ^{co} τε^c δίδωμι^{vdpa2p}
 τόπος^{nams} ὁ^{ddms} διάβολος^{admsn}. **v.28** ὁ^{dnms} κλέπτω^{vppams} μηκέτι^{bo} κλέπτω^{vdpa3s} μᾶλλον^{bo}
 δέ^c κοπιᾶω^{vdpa3s} ἐργάζομαι^{vppnms} ὁ^{dams} ἀγαθός^{aansn} ὁ^{ddfp} χεῖρ^{ndfp} ἵνα^c ἔχω^{vspa3s} μεταδιδωμι^{vnpa}
 ὁ^{ddms} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vppadms}. **v.29** πᾶς^{anmsn} λόγος^{nnms} σαπρὸς^{anmsn} ἐκ^p ὁ^{dams} στόμα^{ngms} σύ^{tpg-p}
 μὴ^{co} ἐκπορευομαι^{vdpn3s} ἀλλά^c εἰ⁹⁰ τι-σρινμς ἀγαθός^{anmsn} πρὸς^p οἰκοδομῆ^{nafs} ὁ^{dafs} χρεῖα^{ngfs} ἵνα^c
 δίδωμι^{vsaas3s} χάρις^{nafs} ὁ^{ddmp} ἀκούω^{vppadmp}. **v.30** καί^c μὴ^{co} λυπέω^{vdpa2p} ὁ^{dams} πνεῦμα^{nans}
 ὁ^{dams} ἅγιος^{aansn} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἐν^p ὅς^{rdms} σφραγίζω^{v1ap2p} εἰς^p ἡμέρα^{nafs} ἀπολυτρώσις^{ngfs}.
v.31 πᾶς^{anfsn} πικρία^{nnfs} καί^c θυμὸς^{nnms} καί^c ὀργή^{nnfs} καί^c κραυγὴ^{nnfs} καί^c βλασφημία^{nnfs}
 αἴρω^{vdap3s} ἀπό^p σύ^{tpg-p} σὺν^p πᾶς^{adfsn} κακία^{ndfs}. **v.32** γίνομαι^{vdnp2p} δέ^c εἰς^p ἀλλήλων^{reamp}
 χρηστός^{anmpn} εὖσπλαγχνός^{anmpn} χαρίζομαι^{vppnmp} ἑαυτοῦ^{xdmp} καθὼς^{bo} καί^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^p
 Χριστῷ^{ndms} χαρίζομαι^{viad3s} σὺν^p τῷ^{d-p}. **5. v.1** γίνομαι^{vdnp2p} οὖν^c μιμητής^{nnmp} ὁ^{dams} θεός^{ngms}
 ὡς^{bo} τέκνον^{nnpp} ἀγαπητός^{anmpn}.

ὁσμὴν εὐωδίας. πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρσία ἢ πλεονεξία 3
 μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν, καθὼς πρέπει ἁγίοις, καὶ αἰσχροτήης, 4
 καὶ μωρολογία, ἢ εὐτραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα, ἀλλὰ μᾶλλον 5
 εὐχαριστία. τοῦτο γὰρ ἔστε γινώσκοντες, ὅτι πᾶς πόρνος, ἢ ἀ- 5
 κάθατος, ἢ πλεονέκτης, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κλη- 6
 ρονομίαν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ. μηδεὶς ὑμᾶς 6
 ἀπατάτω κενοῖς λόγοις, διὰ ταῦτα γὰρ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ 7
 ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας. μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐ- 7
 τῶν, ἦτε γὰρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν Κυρίῳ, ὡς τέκνα φωτός 8
 περιπατεῖτε. ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ Πνεύματος ἐν πάσῃ ἀγαθῶσυνῃ 9
 καὶ δικαιοσύνῃ καὶ ἀληθείᾳ, δοκιμάζοντες τί ἐστιν εὐάρεστον 10
 τῷ Κυρίῳ, καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκάροισι τοῦ 11
 σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγγετε, τὰ γὰρ κρυφῆ γινόμενα ὑπ’ 12
 αὐτῶν αἰσχρὸν ἐστί καὶ λέγειν. τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ 13
 τοῦ φωτός φανεροῦνται, πᾶν γὰρ τὸ φανερούμενον φῶς ἐστί. διὸ 14
 λέγει, Ἔγειραι ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπι- 15
 φαύσει σοὶ ὁ Χριστός. Βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε, 15
 μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλ’ ὡς σοφοί, ἐξαγοραζόμενοι τὸν καιρὸν, ὅτι 16
 αἱ ἡμέραι πονηραὶ εἰσι. διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ 17
 συνιέντες τί τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου. καὶ μὴ μεθύσκεσθε οἴνω, 18

v.2 καί^c περιπατέω^{vdpa2p} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs} καθὼς^{bo} καί^c ὁ^dnmns Χριστός^{nmns} ἀγαπάω^{viaa3s} ἐγώ^{rpa-p} καί^c παραδίδωμι^{viala3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑπὲρ^p ἐγώ^{rpg-p} προσφορά^{nafs} καί^c θυσιὰ^{nafs} ὁ^ddmns θεός^{ndms} εἰς^p ὁμί^{nafs} εὐωδία^{ngfs}. **v.3** πορνεία^{nmfs} δέ^c καί^c πᾶς^{anfsn} ἀκαθαρσία^{nmfs} ἢ^{ko} πλεονεξία^{nmfs} μηδέ^c ὀνομαζέω^{vdpp3s} ἐν^p σύ^{rpd-p} καθὼς^{bo} πρέπει^{vipq3s} ἁγίως^{admnp}. **v.4** καί^c αἰσχροτήης^{nmfs} καί^c μωρολογία^{nmfs} ἢ^{ko} εὐτραπελία^{nmfs} ὁ^ddmnp οὐ^{xo} ἀνήκω^{vppanmp} ἀλλά^c μᾶλλον^{bo} εὐχαριστία^{nmfs}. **v.5** οὗτος^{rdnms} γάρ^c εἰμι^{vipx2p} γινώσκω^{vppanmp} ὅτι^c πᾶς^{anmsn} πόρνος^{nmns} ἢ^{ko} ἀκάθατος^{anmsn} ἢ^{ko} πλεονέκτης^{nmns} ὅς^{rmmns} εἰμι^{vipx3s} εἰδωλολάτρης^{nmns} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} κληρονομία^{nafs} ἐν^p ὁ^ddmns βασιλείᾳ^{ndfs} ὁ^ddmns Χριστός^{ngms} καί^c θεός^{ngms}. **v.6** μηδεὶς^{anmsn} σύ^{rpa-p} ἀπατάτω^{vdpa2p} κενοῖς^{admnp} λόγοις^{ndmp} διὰ^p οὗτος^{rdanp} γάρ^c ἔρχομαι^{vipn3s} ὁ^ddmns ὀργῆ^{nmfs} ὁ^ddmns θεός^{ngms} ἐπι^r ὁ^ddmnp υἱός^{namp} ὁ^ddgfs ἀπειθεία^{ngfs}. **v.7** μὴ^{xo} οὖν^c γίνομαι^{vdnp2p} συμμέτοχος^{anmpn} αὐτός^{rpgmp}. **v.8** εἰμι^{vix2p} γάρ^c ποτέ^{xo} σκότος^{nmns} νῦν^{bo} δέ^c φῶς^{nmns} ἐν^p κύριος^{ndms} ὡς^{bo} τέκνον^{nmnp} φῶς^{ngms} περιπατέω^{vdpa2p}. **v.9** ὁ^ddmns γάρ^c καρπός^{nmns} ὁ^ddgns πνεῦμα^{ngns} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ἀγαθῶσυνῃ^{ndfs} καί^c δικαιοσύνῃ^{ndfs} καί^c ἀληθείᾳ^{ndfs}. **v.10** δοκιμάζω^{vppanmp} τίς^{rqnms} εἰμι^{vipx3s} εὐάρεστος^{anmsn} ὁ^ddmns κύριος^{ndms}. **v.11** καί^c μὴ^{xo} συγκοινωνέω^{vdpa2p} ὁ^ddmnp ἔργον^{ndnp} ἄκαρπος^{admnp} ὁ^ddgns σκότος^{ngms} μᾶλλον^{bo} δέ^c καί^c ἐλέγγω^{vdpa2p}. **v.12** ὁ^ddmnp γάρ^c κρυφῆ^{bo} γίνομαι^{vppanmp} ὑπὸ^p αὐτός^{rpgmp} αἰσχροτός^{anmsn} εἰμι^{vipx3s} καί^c λέγω^{vnpa}. **v.13** ὁ^ddanp δέ^c πᾶς^{aanmp} ἐλέγγω^{vppnmp} ὑπὸ^p ὁ^ddgns φῶς^{ngms} φανερόω^{vipr3s} πᾶς^{anmsn} γάρ^c ὁ^ddmns φανερόω^{vppnms} φῶς^{nmns} εἰμι^{vipx3s}. **v.14** διὸ^c λέγω^{vipa3s} ἐγείρω^{vdam2s} ὁ^ddmns καθεύδων^{vppanms} καί^c ἀνίστημι^{vdaa2s} ἐκ^p ὁ^dgmp νεκρός^{agmpn} καί^c ἐπιφαύσκω^{vifa3s} σύ^{rpd-s} ὁ^ddmns Χριστός^{nmns}. **v.15** βλέπω^{vdpa2p} οὖν^c πῶς^{bo} ἀκριβῶς^{bo} περιπατέω^{vipa2p} μὴ^{xo} ὡς^{bo} ἄσοφος^{anmpn} ἀλλά^c ὡς^{bo} σοφός^{anmpn}. **v.16** ἐξαγοράζω^{vppnmp} ὁ^ddams καιρός^{nams} ὅτι^c ὁ^ddmnp ἡμέρα^{nmfp} πονηρός^{anfpn} εἰμι^{vipx3p}. **v.17** διὰ^p οὗτος^{rdans} μὴ^{xo} γίνομαι^{vdnp2p} ἄφρων^{anmpn} ἀλλά^c συνιέμι^{vppanmp} τίς^{rqnms} ὁ^ddmns θέλημα^{nmns} ὁ^ddgms κύριος^{ngms}.

19 ἐν ᾧ ἔστιν ἄσωτία, ἀλλὰ πληροῦσθε ἐν Πνεύματι, λαλοῦντες ἐ-
 20 αυτοῖς ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ᾄδοντες καὶ
 21 καὶ πατρί, ὑποτασσόμενοι ἀλλήλοις ἐν φόβῳ Θεοῦ. Αἱ γυναῖ-
 22 κες, τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ὑποτάσσεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ, ὅτι ὁ ἀνὴρ
 23 ἔστι κεφαλὴ τῆς γυναικός, ὡς καὶ ὁ Χριστὸς κεφαλὴ τῆς ἐκκλη-
 24 σίας, καὶ αὐτὸς ἔστι σωτὴρ τοῦ σώματος. ἀλλ' ὡσπερ ἡ ἐκκλησία
 25 ὑποτάσσεται τῷ Χριστῷ, οὕτω καὶ αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις ἀνδρά-
 26 σιν ἐν παντί. οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας ἑαυτῶν, καθὼς
 27 καὶ ὁ Χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν παρέδωκεν ὑ-
 28 πὲρ αὐτῆς, ἵνα αὐτὴν ἀγιάσῃ, καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος
 29 ἐν ῥήματι, ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἕνδοξον τὴν ἐκκλησίαν,
 30 μὴ ἔχουσαν σπίλον, ἢ ῥυτίδα, ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ᾖ ἁγία
 31 καὶ ἄμωμος. οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυτῶν
 γυναῖκας ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. ὁ ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα,
 ἑαυτὸν ἀγαπᾷ, οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμίσησεν,
 ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, καθὼς καὶ ὁ Κύριος τὴν ἐκκλη-
 σίαν, ὅτι μέλη ἐσμὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκός αὐτοῦ
 καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. ἀντὶ τούτου καταλείπει ἄνθρωπος τὸν
 πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν

v. 18 καί^c μή^{xo} μεθύσω^{vnp} οἶνος^{ndms} ἐν^p ὅς^{rdms} εἰμι^{vixp3s} ἄσωτία^{nnfs} ἀλλά^c πληρῶ^{vdpp2p}
 ἐν^p πνεύμα^{ndns}. **v. 19** λαλέω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxndmp} ψαλμοῖς^{ndmp} καί^c ὕμνος^{ndmp} καί^c ᾠδή^{ndfp}
 πνευματικός^{adfnp} ᾄδω^{vppanmp} καί^c ψάλλω^{vppanmp} ἐν^p ὅ^{ddfs} καρδία^{ndfs} σύ^{prg-p} ὀ^{ddms} κύριος^{ndms}.
v. 20 εὐχαριστέω^{vppanmp} πάντοτε^{bo} ὑπὲρ^p πᾶς^{agnpn} ἐν^p ὄνομα^{ndms} ὀ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{prg-p}
 Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὀ^{ddms} θεός^{ndms} καί^c πατήρ^{ndms}. **v. 21** ὑποτάσσω^{vppnmp} ἀλλήλων^{redmp}
 ἐν^p φόβος^{ndms} θεός^{ngms}. **v. 22** ὀ^{dnfp} γυνή^{nnfp} ὀ^{ddmp} ἵδιος^{admpn} ἀνὴρ^{ndmp} ὑποτάσσω^{vdpm2p}
 ὡς^{bo} ὀ^{ddms} κύριος^{ndms}. **v. 23** ὅτι^c ὀ^{dnms} ἀνὴρ^{nnms} εἰμι^{vixp3s} κεφαλὴ^{nnfs} ὀ^{dgfs} γυνή^{ngfs} ὡς^{bo}
 καί^c ὀ^{dnms} Χριστός^{nnms} κεφαλὴ^{nnfs} ὀ^{dgfs} ἐκκλησία^{ngfs} καί^c αὐτός^{rgnms} εἰμι^{vixp3s} σωτήρ^{nnms}
 ὀ^{dgns} σῶμα^{ngns}. **v. 24** ἀλλά^c ὡσπερ^{bo} ὀ^{dnfs} ἐκκλησία^{nnfs} ὑποτάσσω^{vipp3s} ὀ^{ddms} Χριστός^{ndms}
 οὕτω^{bo} καί^c ὀ^{dnfp} γυνή^{nnfp} ὀ^{ddmp} ἵδιος^{admpn} ἀνὴρ^{ndmp} ἐν^p πᾶς^{adnsn}. **v. 25** ὀ^{dnmp} ἀνὴρ^{nnmp}
 ἀγαπάω^{vdpa2p} ὀ^{dafp} γυνή^{nafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} καθὼς^{bo} καί^c ὀ^{dnms} Χριστός^{nnms} ἀγαπάω^{viaa3s} ὀ^{dafp}
 ἐκκλησία^{nafs} καί^c ἑαυτοῦ^{rxams} παραδίδωμι^{viaa3s} ὑπὲρ^p αὐτός^{prgfs}. **v. 26** ἵνα^c αὐτός^{rgpafs}
 ἀγιάζω^{vsaa3s} καθαρίζω^{vpaanms} ὀ^{ddns} λουτρόν^{ndns} ὀ^{dgns} ὕδωρ^{ngns} ἐν^p ῥήμα^{ndns}. **v. 27** ἵνα^c
 παριστημι^{vsaa3s} αὐτός^{rgpafs} ἑαυτοῦ^{rxndms} ἕνδοξος^{aafsn} ὀ^{dafp} ἐκκλησία^{nafs} μὴ^{xo} ἔχω^{vppaafs} σπίλος^{nams}
 ἢ^{xo} ῥυτίς^{nafs} ἢ^{xo} τι-σριανός^{dgnp} τοιοῦτος^{rdgnp} ἀλλά^c ἵνα^c εἰμι^{vspk3s} ἅγιος^{anfsn} καί^c ἄμωμος^{anfsn}.
v. 28 οὕτω^{bo} ὀ^{dafp} ὀ^{dnmp} ἀνὴρ^{nnmp} ἀγαπάω^{vnpa} ὀ^{dafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} γυνή^{nafs} ἑαυτοῦ^{rxams}
 ὀ^{damp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} σῶμα^{nanp} ὀ^{dnms} ἀγαπάω^{vppanms} ὀ^{dafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} γυνή^{nafs} ἑαυτοῦ^{rxams}
 ἀγαπάω^{vipa3s}. **v. 29** οὐδεὶς^{anfsn} γάρ^c ποτέ^{xo} ὀ^{dafp} ἑαυτοῦ^{rxgms} σάρξ^{rnafs} μισέω^{viaa3s} ἀλλά^c
 ἐκτρέφω^{vipa3s} καί^c θάλπω^{vipa3s} αὐτός^{rgpafs} καθὼς^{bo} καί^c ὀ^{dnms} κύριος^{nnms} ὀ^{dafp} ἐκκλησία^{nafs}.
v. 30 ὅτι^c μέλος^{nnmp} εἰμι^{vixp1p} ὀ^{dgns} σῶμα^{ngns} αὐτός^{rgpms} ἐκ^p ὀ^{dgfs} σάρξ^{ngfs} αὐτός^{rgpms} καί^c ἐκ^p
 ὀ^{dgnp} ὀστέον^{ngnp} αὐτός^{rgpms}.

γυναῖκα αὐτοῦ καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. τὸ μυστήριον 32
 τοῦτο μέγα ἐστίν, ἐγὼ δὲ λέγω εἰς Χριστὸν καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.
 Πλὴν καὶ ὑμεῖς οἱ καθ' ἓνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕτως 33
 ἀγαπάτω ὡς ἑαυτόν, ἣ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆται τὸν ἄνδρα.

Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσιν ὑμῶν ἐν Κυρίῳ, τοῦτο γάρ 6
 ἐστὶ δίκαιον. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα ἣτις ἐστὶν 2
 ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἔση μακρο- 3
 χρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ οἱ πατέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα 4
 ὑμῶν, ἀλλ' ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ Κυρίου. Οἱ 5
 δοῦλοι, ὑπακούετε τοῖς κυρίοις κατὰ σάρκα, μετὰ φόβου καὶ τρό- 6
 μου, ἐν ἀπλότῃ τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ Χριστῷ, μὴ κατ' ὀ- 6
 φθαλμοδουλείαν ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς δοῦλοι τοῦ Χριστοῦ,
 ποιῶντες τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας δουλεύον- 7
 τες ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις, εἰδότες ὅτι ὁ ἐάν τι ἕκαστος 8
 ποιήσῃ ἀγαθόν, τοῦτο κομιεῖται παρὰ τοῦ Κυρίου, εἴτε δοῦλος,
 εἴτε ἐλεύθερος. καὶ οἱ κύριοι τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτούς, ἀ- 9
 νιέντες τὴν ἀπειλήν, εἰδότες ὅτι καὶ ὑμῶν αὐτῶν ὁ Κύριός ἐστιν ἐν
 οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστι παρ' αὐτῷ. Τὸ λοιπὸν, ἀ- 10
 δελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος
 αὐτοῦ. ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸ δύνασθαι 11

v.31 ἀντί^p οὗτος^{rdgns} καταλείπω^{vifa3s} ἀνθρώπος^{nnms} ὁ^{dams} πατήρ^{nam} αὐτός^{rpgms} καί^c ὁ^{dafs}
 μήτηρ^{nafs} καί^c προσκολλάω^{vifp3s} πρὸς^p ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} αὐτός^{rpgms} καί^c εἰμι^{vifx3p} ὁ^{dmp} δύο^{ti}
 εἰς^p σάρξ^{nafs} εἰς^{nafs}. **v.32** ὁ^{dms} μυστήριον^{nnms} οὗτος^{rdgns} μέγας^{ansn} εἰμι^{vifx3s} ἐγὼ^{rpn-s}
 δέ^c λέγω^{vifa1s} εἰς^p Χριστός^{nam} καί^c εἰς^p ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs}. **v.33** πλὴν^{bo} καί^c σύ^{rpn-p}
 ὁ^{dmp} κατὰ^p εἰς^{nam} ἕκαστος^{ansn} ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{rxgms} γυνή^{nafs} οὕτω^{bo} ἀγαπάω^{vdpa3s} ὡς^{bo}
 ἑαυτοῦ^{rxams} ὁ^{dms} δέ^c γυνή^{nnfs} ἵνα^c φοβέομαι^{vspn3s} ὁ^{dams} ἀνὴρ^{nam}. **6. v.1** ὁ^{dmp}
 τέκνον^{nnmp} ὑπακούω^{vdpa2p} ὁ^{dmp} γονεύς^{ndmp} σύ^{rpg-p} ἐν^p κύριος^{ndms} οὗτος^{rdgms} γάρ^c εἰμι^{vifx3s}
 δίκαιος^{ansn}. **v.2** τίμᾶω^{vdpa2s} ὁ^{dams} πατήρ^{nam} σύ^{rpg-s} καί^c ὁ^{dafs} μήτηρ^{nafs} ὅστις^{tnfs} εἰμι^{vifx3s}
 ἐντολή^{nnfs} πρῶτος^{anfsn} ἐν^p ἐπαγγελία^{ndfs}. **v.3** ἵνα^c εὖ^{bo} σύ^{rpd-s} γίνομαι^{vsad3s} καί^c εἰμι^{vifx2s}
 μακροχρόνιος^{ansn} ἐπι^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.4** καί^c ὁ^{dmp} πατήρ^{nnmp} μὴ^{xo} παροργίζω^{vdpa2p}
 ὁ^{damp} τέκνον^{nanp} σύ^{rpg-p} ἀλλά^c ἐκτρέφω^{vdpa2p} αὐτός^{rpanp} ἐν^p παιδεία^{ndfs} καί^c νοουθεσία^{ndfs}
 κύριος^{ngms}. **v.5** ὁ^{dmp} δοῦλος^{nnmp} ὑπακούω^{vdpa2p} ὁ^{dmp} κύριος^{ndmp} κατὰ^p σάρξ^{nafs} μετὰ^p
 φόβος^{ngms} καί^c τρόμος^{ngms} ἐν^p ἀπλότης^{ndfs} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} σύ^{rpg-p} ὡς^{bo} ὁ^{dms} Χριστός^{ndms}.
v.6 μὴ^{xo} κατὰ^p ὀφθαλμοδουλεία^{nafs} ὡς^{bo} ἀνθρωπάρεσκος^{anmpn} ἀλλά^c ὡς^{bo} δοῦλος^{nnmp} ὁ^{dgms}
 Χριστός^{ngms} ποιέω^{vpanmp} ὁ^{dans} θέλημα^{ans} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐκ^p ψυχῆ^{ngfs}. **v.7** μετὰ^p εὐνοία^{ngfs}
 δουλεύω^{vpanmp} ὡς^{bo} ὁ^{dms} κύριος^{ndms} καί^c οὐ^{xo} ἀνθρωπος^{ndmp}. **v.8** οἶδα^{vrxanmp} ὅτι^c
 ὁ^s ἐάν^{qo} τι-οριανς^{ansn} ἕκαστος^{ansn} ποιέω^{vsaa3s} ἀγαθός^{aansn} οὗτος^{rdans} κομιζώ^{vifd3s} παρὰ^p
 ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} εἴτε^c δοῦλος^{nnms} εἴτε^c ἐλεύθερος^{ansn}. **v.9** καί^c ὁ^{dmp} κύριος^{nnmp} ὁ^{damp}
 αὐτός^{rpanp} ποιέω^{vdpa2p} πρὸς^p αὐτός^{rpanp} ἀνίημι^{vpanmp} ὁ^{dafs} ἀπειλή^{nafs} οἶδα^{vrxanmp} ὅτι^c καί^c
 σύ^{rpg-p} αὐτός^{rpgmp} ὁ^{dms} κύριος^{nnms} εἰμι^{vifx3s} ἐν^p οὐρανός^{ndmp} καί^c προσωποληψία^{nnfs} οὐ^{xo}
 εἰμι^{vifx3s} παρὰ^p αὐτός^{rpdms}. **v.10** ὁ^{dms} λοιπός^{ansn} ἀδελφός^{nvmp} ἐγὼ^{rpg-s} ἐνδυναμώ^{vdpp2p}
 ἐν^p κύριος^{ndms} καί^c ἐν^p ὁ^{dms} κράτος^{ndms} ὁ^{dgfs} ἰσχύς^{ngfs} αὐτός^{rpgms}.

12 ὑμᾶς στήναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ-
 μῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχάς, πρὸς τὰς
 13 ἔξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τού-
 του, πρὸς τὰ πνευματικά τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. διὰ
 τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ Θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστη-
 14 ναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πονηρᾶ, καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στήναι.
 15 στήτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφύν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυ-
 16 σάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς
 πόδας ἐν ἐτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, ἐπὶ πᾶσιν ἀνα-
 λαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνησθε πάντα τὰ βέλη
 17 τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σθέσαι. καὶ τὴν περικεφαλαίαν
 τοῦ σωτηρίου δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ Πνεύματος, ὃ ἔστι
 18 ῥῆμα Θεοῦ, διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως προσευχόμενοι
 ἐν παντὶ καιρῷ ἐν Πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀγρυπνοῦντες ἐν
 19 πάσῃ προσκαρτερήσει καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων, καὶ
 ὑπὲρ ἑμοῦ, ἵνα μοι δοθῆι λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου
 20 ἐν παρῶρησίᾳ γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὗ
 πρεσβεύω ἐν ἀλύσει, ἵνα ἐν αὐτῷ παρῶρησιάσωμαι, ὡς δεῖ με λα-
 21 λῆσαι. Ἴνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμέ, τί πράσσω, πάντα
 ὑμῖν γνωρίσει Τυχικός ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς καὶ πιστὸς διάκονος
 22 ἐν Κυρίῳ, ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ

v. 11 ἐνδύω^{vdam2p} ὁδᾶς^ο πανοπλία^{nafs} ὁδῆς^{ngms} θεός^{ngms} πρὸς^p ὁδᾶς^ο δύναμι^{vnpn} σύ^{tpa-p} ἴστημι^{vnaa}
 πρὸς^p ὁδᾶς^ο μεθοδεία^{nafp} ὁδῆς^{ngms} διάβολος^{agmsn}. **v. 12** ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐγώ^{tpd-p} ὁδῆς^ο πάλη^{nms}
 πρὸς^p αἷμα^{nans} καί^c σάρξ^{znafs} ἀλλά^c πρὸς^p ὁδᾶς^ο ἀρχή^{nafp} πρὸς^p ὁδᾶς^ο ἐξουσία^{nafp} πρὸς^p ὁδᾶς^ο
 κοσμοκράτωρ^{namp} ὁδῆς^{ngms} σκότος^{ngms} ὁδῆς^{ngms} αἰών^{ngms} οὗτος^{rdgms} πρὸς^p ὁδᾶς^ο πνευματικὸς^{aanpn}
 ὁδῆς^ο πονηρία^{ngfs} ἐν^p ὁδᾶς^ο ἐπουρανίος^{adnnp}. **v. 13** διὰ^p οὗτος^{rdans} ἀναλαβάνω^{vdaa2p}
 ὁδᾶς^ο πανοπλία^{nafs} ὁδῆς^{ngms} θεός^{ngms} ἵνα^c δύναμι^{vsad2p} ἀντίστημι^{vnaa} ἐν^p ὁδᾶς^ο ἡμέρα^{ndfs} ὁδᾶς^ο
 πονηρός^{adfsn} καί^c ἅπας^{aanpn} κατεργάζομαι^{vpadnmp} ἴστημι^{vnaa}. **v. 14** ἴστημι^{vdaa2p} οὖν^c
 περιζώννυμι^{vpanmnp} ὁδᾶς^ο ὀσφύς^{nafs} σύ^{trp-g-p} ἐν^p ἀλήθεια^{ndfs} καί^c ἐνδύω^{vpanmnp} ὁδᾶς^ο θώραξ^{znams}
 ὁδῆς^ο δικαιοσύνης^{ngfs}. **v. 15** καί^c ὑποδέω^{vpanmnp} ὁδᾶς^ο ποὺς^{namp} ἐν^p ἐτοιμασία^{ndfs} ὁδῆς^ο
 εὐαγγέλιον^{ngms} ὁδῆς^ο εἰρήνη^{ngfs}. **v. 16** ἐπι^p πᾶς^{adnnp} ἀναλαβάνω^{vpanmnp} ὁδᾶς^ο θυρεὸς^{namns}
 ὁδῆς^ο πιστὸς^{ngfs} ἐν^p ὁδᾶς^ο δύναμι^{vifd2p} πᾶς^{aanpn} ὁδᾶς^ο βέλος^{nanp} ὁδῆς^{ngms} πονηρός^{agmsn}
 ὁδᾶς^ο πυρὸς^{vpxanp} σθένυμι^{vnaa}. **v. 17** καί^c ὁδᾶς^ο περικεφαλαία^{nafs} ὁδῆς^{ngms} σωτήριον^{agmsn}
 δέχομαι^{vdaa2p} καί^c ὁδᾶς^ο μάχαιρα^{nafs} ὁδῆς^{ngms} πνεῦμα^{ngms} ὁδᾶς^ο εἰμι^{vixp3s} ῥῆμα^{nms} θεός^{ngms}.
v. 18 διὰ^p πᾶς^{agfsn} προσευχῆ^{ngfs} καί^c δεήσις^{ngfs} προσεύχομαι^{vppnmp} ἐν^p πᾶς^{admsn} καιρὸς^{ndms}
 ἐν^p πνεῦμα^{ndns} καί^c εἰς^p αὐτός^{rpans} οὗτος^{rdans} ἀγρυπνέω^{vpanmnp} ἐν^p πᾶς^{adfsn} προσκαρτερήσις^{ndfs}
 καί^c δεήσις^{ndfs} περὶ^p πᾶς^{agmpn} ἁγίος^{agmpn}. **v. 19** καί^c ὑπὲρ^p ἐγώ^{trp-g-s} ἵνα^c ἐγώ^{trpd-s}
 διδῶμι^{voa3s} λόγος^{nms} ἐν^p ἀνοίξις^{ndfs} ὁδῆς^{ngms} στόμα^{ngms} ἐγώ^{trp-g-s} ἐν^p παρρησία^{ndfs} γνωρίζω^{vnaa}
 ὁδᾶς^ο μυστήριον^{nans} ὁδῆς^{ngms} εὐαγγέλιον^{ngms}. **v. 20** ὑπὲρ^p ὁδᾶς^ο πρεσβεύω^{vipa1s} ἐν^p ἄλλοις^{ndfs}
 ἵνα^c ἐν^p αὐτός^{trpds} παρρησιάζομαι^{vsad1s} ὡς^{bo} δεῖ^{vtrp3s} ἐγώ^{trp-a-s} λαλέω^{vnaa}. **v. 21** ἵνα^c δεῖ^c
 οἶδα^{vsxa2p} καί^c σύ^{trp-p} ὁδᾶς^ο κατὰ^p ἐγώ^{trp-a-s} τίς^{rqans} πράσσω^{vipa1s} πᾶς^{aanpn} σύ^{trpd-p} γνωρίζω^{vifa3s}
 Τυχικός^{nms} ὁδᾶς^ο ἀγαπητὸς^{anmsn} ἀδελφός^{nms} καί^c πιστὸς^{anmsn} δίακονος^{nms} ἐν^p κύριος^{ndms}.

περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν. Εἰρήνη τοῖς 23
 ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς καὶ Κυρίου
 Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπῶντων τὸν Κύριον 24
 ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. πρὸς Εφέσιους ἐγράφη ἀπὸ
 Ῥώμης διὰ τυχικοῦ.

v.22 ὅς^{grams} πέμπω^{viaals} πρὸς^p σύ^{Γρα-ρ} εἰς^p αὐτός^{Γrans} οὗτος^{rdans} ἵνα^c γινώσκω^{vsaa2p} ὁ^{danp} περι^p ἐγώ^{Γpg-p} καί^c παρακαλέω^{vsaa3s} ὁ^{daip} καρδία^{nafr} σύ^{Γpg-p}. **v.23** εἰρήνη^{nnfs} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} καί^c ἀγάπη^{nnfs} μετὰ^p πίστις^{ngfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.24** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmpr} ἀγαπάω^{vppagmp} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐγώ^{Γpg-p} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} ἐν^p ἀφθαρσία^{ndfs} πρὸς^p Εφέσιος^{aampn} γράφω^{viap3s} ἀπὸ^p Ῥώμη^{ngfs} διὰ^p Τυχικός^{ngms}.

Η ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΙΠΠΗΣΙΟΥΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

1 Παῦλος καὶ Τιμόθεος, δοῦλοι Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶσι τοῖς ἀγί-
οις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις, σὺν ἐπισκόποις καὶ
2 διακόνοις, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ
3 Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου ἐπὶ πάσῃ τῇ
4 μνεῖα ὑμῶν, πάντοτε ἐν πάσῃ δεήσει μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν
5 μετὰ χαρᾶς τὴν δέησιν ποιούμενος, ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ
6 εὐαγγέλιον, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν, πεποιθῶς αὐτὸ
τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑμῖν ἔργον ἀγαθὸν ἐπιτελέσει ἄχρις
7 ἡμέρας Ἰησοῦ, Χριστοῦ, καθὼς ἐστὶ δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρονεῖν
ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς
8 δεσμοῖς μου, καὶ τῇ ἀπολογία καὶ βεβαίωσει τοῦ εὐαγγελίου,
9 συγκοινωνοῦς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς ὄντας. μάρτυς γάρ
μου ἐστὶν ὁ Θεός, ὡς ἐπιποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις Ἰησοῦ
10 Χριστοῦ. καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑμῶν ἔτι μᾶλ-
11 λον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, εἰς
τὸ δοκιμάζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ᾗτε εἰλικρινεῖς καὶ ἀπρό-
σκοποι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, πεπληρωμένοι καρπῶν δικαιοσύνης

1. v.1 Παῦλος^{nmms} καί^c Τιμόθεος^{nmms} δοῦλος^{nmmp} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} οὖσιν^{ddmp} εἰμι^{vprpxdmp} ἐν^p Φιλίπποι^{ndmp} σὺν^p ἐπίσκοπος^{ndmp} καί^c διάκονος^{ndmp}. **v.2** χάρις^{nmfs} σύ^{tpd-p} καί^c εἰρήνη^{nmfs} ἀπὸ^p Θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.3** εὐχαριστέω^{vpa1s} ὁ^{ddms} Θεός^{ndms} ἐγώ^{tpg-s} ἐπὶ^p πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} μνεῖα^{ndfs} σύ^{tpg-p}. **v.4** πάντοτε^{bo} ἐν^p πᾶς^{adfsn} δέησις^{ndfs} ἐγώ^{tpg-s} ὑπὲρ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{tpg-p} μετὰ^p χαρά^{ngfs} ὁ^{dafs} δέησις^{nafs} ποιέω^{vppnmns}. **v.5** ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} κοινωνία^{ndfs} σύ^{tpg-p} εἰς^p ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{naans} ἀπὸ^p πρώτος^{agfsn} ἡμέρα^{ngfs} ἄχρι^p ὁ^{dams} νῦν^{bo}. **v.6** πειθῶ^{vpxanms} αὐτός^{rpan} οὕτως^{rdans} ὅτι^c ὁ^{dams} ἐνάρχομαι^{vpadnms} ἐν^p σύ^{tpd-p} ἔργον^{naans} ἀγαθός^{aansn} ἐπιτελέω^{vfa3s} ἄχρι^p ἡμέρα^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.7** καθὼς^{bo} εἰμι^{vprx3s} δίκαιος^{anans} ἐγώ^{tpd-s} οὕτως^{rdans} φρονέω^{vnpa} ὑπὲρ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{tpg-p} διὰ^p ὁ^{dans} ἔχω^{vnpa} ἐγώ^{tpa-s} ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} σύ^{tpa-p} ἐν^p τῷ^{xo} ὁ^{ddmp} δεσμός^{ndmp} ἐγώ^{tpg-s} καί^c ὁ^{ddfs} ἀπολογία^{ndfs} καί^c βεβαίωσις^{ndfs} ὁ^{dams} εὐαγγέλιον^{ngms} συγκοινωνός^{aampn} ἐγώ^{tpg-s} ὁ^{dafs} χάρις^{ngfs} πᾶς^{aampn} σύ^{tpa-p} εἰμι^{vprxamp}. **v.8** μάρτυς^{nmms} γάρ^c ἐγώ^{tpg-s} εἰμι^{vprx3s} ὁ^{dams} Θεός^{ngms} ὡς^{bo} ἐπιποθέω^{vpa1s} πᾶς^{aampn} σύ^{tpa-p} ἐν^p σπλάγχχον^{ndmp} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.9** καί^c οὕτως^{rdans} προσεύχομαι^{vpr1s} ἵνα^c ὁ^{dams} ἀγάπη^{nmfs} σύ^{tpg-p} ἔτι^{bo} μᾶλλον^{bo} καί^c μᾶλλον^{bo} περισσεύω^{vspa3s} ἐν^p ἐπιγνώσις^{ndfs} καί^c πᾶς^{adfsn} αἰσθησις^{ndfs}. **v.10** εἰς^p ὁ^{dans} δοκιμάζω^{vnpa} σύ^{tpa-p} ὁ^{damp} διαφέρω^{vppaan} ἵνα^c εἰμι^{vspax2p} εἰλικρινής^{anmpn} καί^c ἀπρόσκοπος^{aampn} εἰς^p ἡμέρα^{nafs} Χριστός^{ngms}.

τῶν διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον Θεοῦ. Γινώσκειν 12
 δὲ ὑμᾶς βούλομαι, ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἔμᾳ μᾶλλον εἰς προκοπὴν 13
 τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν 13
 Χριστῷ γενέσθαι ἐν ὄλῳ τῷ πραιτωρίῳ καὶ τοῖς λοιποῖς πάσι, καὶ 14
 τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν Κυρίῳ, πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς 15
 μου, περισσοτέρως τολμᾶν ἀφόβως τὸν λόγον λαλεῖν. τινὲς μὲν 15
 καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν τὸν Χριστὸν 16
 κηρύσσουν, οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας τὸν Χριστὸν καταγγέλλουσιν, 16
 οὐχ ἄγνως, οἰόμενοι θλίψιν ἐπιφέρειν τοῖς δεσμοῖς μου, οἱ δὲ 17
 ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαὶν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι. τί 18
 γάρ· πλὴν παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει, εἴτε ἀληθείᾳ, Χριστὸς κα- 19
 ταγγέλλεται, καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι. οἶδα γὰρ 19
 ὅτι τοῦτό μοι ἀποθήσεται εἰς σωτηρίαν διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως, καὶ 20
 ἐπιχορηγίας τοῦ Πνεύματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ τὴν ἀποκα- 20
 ραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν 21
 πάσῃ παρρησίᾳ, ὡς πάντοτε, καὶ νῦν μεγαλυνηθήσεται Χριστὸς ἐν 21
 τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς, εἴτε διὰ θανάτου. ἔμοι γὰρ τὸ ζῆν, 21
 Χριστὸς, καὶ τὸ ἀποθανεῖν, κέρδος. εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκί, τοῦτό 22
 μοι καρπὸς ἔργου, καὶ τί αἰρήσομαι οὐ γνωρίζω. συνέχομαι γὰρ 23
 ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ ἀναλῦσαι καὶ σὺν Χριστῷ 23
 εἶναι, πολλῶ μᾶλλον κρεῖττον, τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκί, ἀ- 24

v.11 πληρῶν^{vpxrnmpr} κάρπος^{ngmp} δικαιοσύνη^{ngfs} ὀδῆ^{gdmp} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} εἰς^p δόξα^{nafs} καί^c ἔπαινος^{nams} θεός^{ngms}. **v.12** γινώσκω^{vnpa} δε^c σύ^{tpa-p} βούλομαι^{vipnl1s} ἀδελφός^{nvmp} ὅτι^c ὀδῆ^{np} κατὰ^p ἐγώ^{tpa-s} μᾶλλον^{bo} εἰς^p προκοπή^{nafs} ὀδῆ^{ngms} εὐαγγέλιον^{ngms} ἔρχομαι^{vixa3s}. **v.13** ὥστε^c ὀδῆ^{np} δεσμός^{nampr} ἐγώ^{tpg-s} φανερός^{aampn} ἐν^p Χριστός^{ndms} γίνομαι^{vnad} ἐν^p ὄλος^{adnsn} ὀδῆ^{ngms} πραιτωρίον^{ndns} καί^c ὀδῆ^{np} λοιπός^{admpn} πᾶς^{admpn}. **v.14** καί^c ὀδῆ^{np} πολὺς^{aampc} ὀδῆ^{np} ἀδελφός^{ngmp} ἐν^p κύριος^{ndms} πείθω^{vpxaamp} ὀδῆ^{np} δεσμός^{ndmp} ἐγώ^{tpg-s} περισσοτέρως^{bo} τολμάω^{vnpa} ἀφόβως^{bo} ὀδῆ^{ngms} λόγος^{nams} λαλέω^{vnpa}. **v.15** τι-σρινμπ μὲν^{xo} καί^c διὰ^p φθόνος^{nams} καί^c ἔρις^{nafs} τι-σρινμπ δε^c καί^c διὰ^p εὐδοκία^{nafs} ὀδῆ^{ngms} Χριστός^{nams} κηρύσσω^{vipa3p}. **v.16** ὀδῆ^{np} μὲν^{xo} ἐκ^p ἐριθεία^{ngfs} ὀδῆ^{ngms} Χριστός^{nams} καταγγέλλω^{vipa3p} οὐ^{xo} ἄγνως^{bo} οἶομαι^{vppnmpr} ὀλίψιν^{nafs} ἐπιφέρω^{vnpa} ὀδῆ^{np} δεσμός^{ndmp} ἐγώ^{tpg-s}. **v.17** ὀδῆ^{np} δε^c ἐκ^p ἀγάπη^{ngfs} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c εἰς^p ἀπολογία^{nafs} ὀδῆ^{ngms} εὐαγγέλιον^{ngms} κεῖμαι^{vipnl1s}. **v.18** τίς^{rgms} γάρ^c πλὴν^{bo} πᾶς^{admsn} τρόπος^{ndms} εἴτε^c πρόφασις^{ndfs} εἴτε^c ἀλήθεια^{ndfs} Χριστός^{nnms} καταγγέλλω^{vipp3s} καί^c ἐν^p οὗτος^{rdns} χαίρω^{vipa1s} ἀλλά^c καί^c χαίρω^{vifo1s}. **v.19** οἶδα^{vixa1s} γάρ^c ὅτι^c οὗτος^{rdns} ἐγώ^{tpd-s} ἀποθαίνω^{vifd3s} εἰς^p σωτηρία^{nafs} διὰ^p ὀδῆ^{ngms} σύ^{tpg-p} δέησις^{ngfs} καί^c ἐπιχορηγία^{ngfs} ὀδῆ^{ngms} πνεῦμα^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.20** κατὰ^p ὀδῆ^{ngms} ἀποκαρδοκία^{nafs} καί^c ἐλπίς^{nafs} ἐγώ^{tpg-s} ὅτι^c ἐν^p οὐδεὶς^{adnsn} αἰσχύνω^{vifp1s} ἀλλά^c ἐν^p πᾶς^{adfsn} παρρησία^{ndfs} ὡς^{bo} πάντοτε^{bo} καί^c νῦν^{bo} μεγαλύνω^{vifp3s} Χριστός^{nnms} ἐν^p ὀδῆ^{ngms} ὁδῆ^{ngms} ἐγώ^{tpg-s} εἴτε^c διὰ^p ζωή^{ngfs} εἴτε^c διὰ^p θάνατος^{ngms}. **v.21** ἐγώ^{tpd-s} γάρ^c ὀδῆ^{ngms} ζάω^{vmpa} Χριστός^{nnms} καί^c ὀδῆ^{ngms} ἀποθνήσκω^{vnaa} κέρδος^{nnms}. **v.22** εἰ^{qo} δε^c ὀδῆ^{ngms} ζάω^{vnpa} ἐν^p σάρξ^{ndfs} οὗτος^{rdns} ἐγώ^{tpd-s} καρπός^{nnms} ἔργον^{ngms} καί^c τίς^{rgams} αἰρέω^{vifm1s} οὐ^{xo} γνωρίζω^{vipa1s}. **v.23** συνέχομαι^{vipp1s} γάρ^c ἐκ^p ὀδῆ^{ngms} δύο^{tn} ὀδῆ^{ngms} ἐπιθυμία^{nafs} ἔχω^{vppanms} εἰς^p ὀδῆ^{ngms} ἀναλύω^{vnaa} καί^c σὺν^p Χριστός^{ndms} εἰμι^{vnpk} πολὺς^{adnsn} μᾶλλον^{bo} κρεῖττων^{annsn}.

25 ναγκαιότερον δι' ὑμᾶς. καὶ τοῦτο πεποιθῶς οἶδα ὅτι μενῶ, καὶ
 26 συμπαραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς
 27 ἐμοί, διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. μόνον ἀξίως
 τοῦ εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ πολιτεύεσθε, ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν
 ὑμᾶς, εἴτε ἀπὼν, ἀκούσω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἐνὶ πνεύ-
 28 ματι, μιᾷ ψυχῇ συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγελίου, καὶ μὴ
 πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν ἀντικειμένων, ἥτις αὐτοῖς μὲν ἐστὶν
 29 ἔνδειξις ἀπωλείας, ὑμῖν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ Θεοῦ, ὅτι
 ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ Χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ εἰς αὐτὸν πιστεύειν,
 30 ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ πάσχειν, τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες οἷον
 εἶδετε ἐν ἐμοί, καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί.

2 Εἴ τις οὖν παράκλησις ἐν Χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης, εἴ
 2 τις κοινωνία Πνεύματος, εἴ τινα σπλάγχνα καὶ οἰκτιρμοί, πλη-
 ρώσατέ μου τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην
 3 ἔχοντες, σύμψυχοι, τὸ ἐν φρονοῦντες, μηδὲν κατὰ ἐριθείαν ἢ
 κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ ἀλλήλους ἠγούμενοι ὑπε-
 4 ρέχοντας ἑαυτῶν, μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοπεῖτε, ἀλλὰ καὶ τὰ
 5 ἐτέρων ἕκαστος. τοῦτο γὰρ φρονεῖσθε ἐν ὑμῖν ὃ καὶ ἐν Χριστῷ
 6 Ἰησοῦ, ὃς ἐν μορφῇ Θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἄρπαγμὸν ἠγήσατο
 7 τὸ εἶναι ἴσα Θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν δούλου λαβών,

v.24 ὁδνns δέc ἐπιμένωvnpa ἐνp ὁδdfs σάρcndfs ἀναγκαῖοςannsc διὰp σύtpa-p. **v.25** καίc οὔτοςrdans πειθῶvpxanms οἶδαvixals ὅτιc μένωvifals καίc συμπαραμένωvifals πᾶςadmpn σύtpd-p εἰsp ὁdafs σύtpg-p προκοπήnafis καίc χαράnafis ὁdgrfs πίστιςngfs. **v.26** ἵναc ὁδnms καύχημαnms σύtpg-p περισεύωvspa3s ἐνp Χριστὸςndms Ἰησοῦςndms ἐνp ἐγῶvtpd-s διὰp ὁdgrfs ἐμόςrsgfs παρουσίανgfs πάλινbo πρὸsp σύtpa-p. **v.27** μόνοςbo ἀξίωςbo ὁdgrms εὐαγγέλιονngns ὁdgrms Χριστὸςngms πολιτεύομαιvdprn2p ἵναc εἴτεc ἔρχομαιvpaanms καίc ὁράωvpaanms σύtpa-p εἴτεc ἄπειμιvpxnms ἀκούωvsaals ὁdanp περὶp σύtpg-p ὅτιc στήκωvtpa2p ἐνp εἶςcndms πνεῦμαndns εἶςcndfs ψυχῆndfs συναθλέωvppanmp ὁddfs πίστιςndfs ὁdgrms εὐαγγέλιονngns. **v.28** καίc μῆxο πτύρωvpprnp ἐνp μηδεῖςadnsm ὑπὸp ὁdgrmp ἀντίκειμαιvrrngmp ὅστιςrnfis αὐτὸςrtdmp μὲnxο εἰμιvix3s ἔνδειξιςnmsf ἀπόλειαngfs σύtpd-p δέc σοτηρίαngfs καίc οὔτοςrdans ἀπόp θεόςngms. **v.29** ὅτιc σύtpd-p χαρίζομαιviap3s ὁdans ὑπέρp Χριστὸςngms οὐxο μόνοςbo ὁdans εἰsp αὐτὸςrtpams πιστεύωvnpa ἀλλάc καίc ὁdans ὑπέρp αὐτὸςrtpams πάσχωvnpa. **v.30** ὁdams αὐτὸςrtpams ἀγώνnams ἔχωvppanmp οἷοςreams ὁράωvtaa2p ἐνp ἐγῶvtpd-s καίc νῦnbo ἀκούωvtpa2p ἐνp ἐγῶvtpd-s. **2. v.1** εἰqο τι-ορινφς οὔc παράκλησιςnmsf ἐνp Χριστὸςndms εἰqο τι-ορινφς παραμύθιονnms ἀγάπηngfs εἰqο τι-ορινφς κοινωνίαnmsf πνεῦμαngns εἰqο τῖςrinnp σπλάγχνονv καίc οἰκτιρμόςnmp. **v.2** πληρῶvvdaa2p ἐγῶvtpg-s ὁdafs χαράnafis ἵναc ὁdans αὐτὸςrtpams φρονέωvspa2p ὁdafs αὐτὸςrtpafs ἀγάπηnafis ἔχωvppanmp σύμψυχοςanmpn ὁdans εἶςcans φρονέωvppanmp. **v.3** μηδεῖςaanm κατάp ἐριθείανnafis ἡxο κενοδοξίανafis ἀλλάc ὁddfs ταπεινοφροσύνῃndfs ἀλλήλωνreamp ἠγέομαιvpprnp ὑπερέχωvppaanmp ἑαυτοῦrxgmp. **v.4** μῆxο ὁdanp ἑαυτοῦrxgmp ἕκαστοςanmsn σκοπεῖvtpa2p ἀλλάc καίc ὁdanp ἕτεροςagmpn ἕκαστοςanmsn. **v.5** οὔτοςrdans γάρc φρονέωvdp3s ἐνp σύtpd-p ὅςrtnms καίc ἐνp Χριστὸςndms Ἰησοῦςndms. **v.6** ὅςrtnms ἐνp μορφῆndfs θεόςngms ὑπάρχωvppanms οὐxο ἀρπαγμὸςnmsf ἠγέομαιviad3s ὁdans εἰμιvnpvx ἴσοςanmpn θεόςndms.

ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καί σχήματι εὐρεθείς ὡς 8
 ἄνθρωπος, ἐταπεινώσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανά- 9
 του, θανάτου δὲ σταυροῦ. διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε, καὶ 9
 ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰη- 10
 σοῦ πᾶν γόνυ κάμψη ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, 11
 καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσεται ὅτι Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, 11
 εἰς δόξαν Θεοῦ πατρὸς. Ὡστε, ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε 12
 ὑπηκούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῶ 13
 μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν 14
 σωτηρίαν κατεργάζεσθε, ὁ Θεὸς γὰρ ἐστὶν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν 15
 καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. πάντα ποιεῖτε 16
 χωρὶς γογγυσμῶν καὶ διαλογισμῶν, ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ 15
 ἀκέραιοι, τέκνα Θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς σκολιᾶς καὶ διε- 16
 στραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς 17
 ἐπέχοντες, εἰς καύχημα ἔμοι εἰς ἡμέραν Χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς κε- 18
 νὸν ἔδραμον, οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα. ἀλλ' εἰ καὶ σπένδομαι 17
 ἐπὶ τῇ θυσίᾳ καὶ λειτουργίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγ- 18
 χαίρω πᾶσιν ὑμῖν, τὸ ἴδιον καὶ ὑμεῖς χαίρετε καὶ συγχαίρετέ 18
 μοι. Ἐλπίζω δὲ ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, Τιμόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, 19
 ἵνα καγὼ εὐψυχῶ γνοῦς τὰ περὶ ὑμῶν. οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσό- 20
 ψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνήσει, οἱ πάντες γὰρ 21

v.7 ἀλλά^c ἑαυτοῦ^{xams} κενός^{v1aa3s} μορφῆ^{nafs} δούλος^{ngms} λαμβάνω^{vpaanms} ἐν^p ὁμοίωμα^{ndns}
 ἄνθρωπος^{ngmp} γίνομαι^{vpadnms}. **v.8** καί^c σχῆμα^{ndns} εὐρίσκα^{vpaanms} ὡς^{bo} ἄνθρωπος^{nnms}
 ταπεινός^{v1aa3s} ἑαυτοῦ^{xams} γίνομαι^{vpadnms} ὑπήκοος^{anms} μέχρι^{bo} θανάτος^{ngms} θανάτος^{ngms}
 δέ^c σταυρός^{ngms}. **v.9** διό^c καί^c ὁ^{dmns} θεός^{nnms} αὐτός^{rpams} ὑπερύψω^{v1aa3s} καί^c
 χαρίζομαι^{viad3s} αὐτός^{rpams} ὄνομα^{nans} ὁ^{dans} ὑπέρ^p πᾶς^{aansn} ὄνομα^{nans}. **v.10** ἵνα^c ἐν^p ὁ^{ddns}
 ὄνομα^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms} πᾶς^{anmsn} γόνυ^{nnns} κάμπτω^{vsaas} ἐπουράνιος^{agmpn} καί^c ἐπίγειος^{agmpn}
 καί^c καταχθόνιος^{agmpn}. **v.11** καί^c πᾶς^{anfsn} γλῶσσα^{nnfs} ἐξομολογέω^{vsam3s} ὅτι^c κύριος^{nnms}
 Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} εἰς^p δόξα^{nafs} θεός^{ngms} πατήρ^{ngms}. **v.12** ὥστε^c ἀγαπητός^{avmpn} ἐγώ^{rp-g-s}
 καθὼς^{bo} πάντοτε^{bo} ὑπακούω^{v1aa2p} μή^{xo} ὡς^{bo} ἐν^p ὁ^{ddis} παρουσία^{ndfs} ἐγώ^{rp-g-s} μόνος^{bo} ἀλλά^c
 νῦν^{bo} πολὺς^{adnsn} μᾶλλον^{bo} ἐν^p ὁ^{ddis} ἀπουσία^{ndfs} ἐγώ^{rp-g-s} μετὰ^p φόβος^{ngms} καί^c τρόμος^{ngms}
 ὁ^{dafs} ἑαυτοῦ^{xgmpn} σωτηρία^{nafs} κατεργάζομαι^{vdrn2p}. **v.13** ὁ^{dmns} θεός^{nnms} γάρ^c εἰμι^{v1rx3s}
 ὁ^{dmns} ἐνεργέω^{vpaanms} ἐν^p σύ^{rp-d-p} καί^c ὁ^{dans} θέλω^{vnpa} καί^c ὁ^{dans} ἐνεργέω^{vnpa} ὑπέρ^p ὁ^{dafs}
 εὐδοκία^{ngfs}. **v.14** πᾶς^{aanpn} ποιέω^{vdrpa2p} χωρὶς^{bo} γογγυσμός^{ngmp} καί^c διαλογισμός^{ngmp}.
v.15 ἵνα^c γίνομαι^{vsad2p} ἄμεμπτος^{anmpn} καί^c ἀκέραιος^{anmpn} τέκνον^{nnnp} θεός^{nnms} ἀμώμητος^{anmpn}
 ἐν^p μέσῳ^{adnsn} γενεᾶ^{ngfs} σκολιῶς^{agfsn} καί^c διαστρέφω^{vpxgfs} ἐν^p ὁ^c φαίνω^{v1pp2p} ὡς^{bo}
 φωστῆρ^{nnmp} ἐν^p κόσμος^{ndms}. **v.16** λόγος^{nams} ζωῆ^{ngfs} ἐπέχω^{vppanmp} εἰς^p καύχημα^{nans}
 ἐγώ^{rp-d-s} εἰς^p ἡμέρα^{nafs} Χριστός^{ngms} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰς^p κενός^{aansn} τρέχω^{v1aals} οὐδέ^{bo} εἰς^p κενός^{aansn}
 κοπιᾶω^{v1aals}. **v.17** ἀλλά^c εἰ^{qo} καί^c σπένδω^{v1pp1s} ἐπὶ^p ὁ^{ddis} θυσία^{ndfs} καί^c λειτουργία^{ndfs}
 ὁ^{dafs} πίστις^{ngfs} σύ^{rp-g-p} χαίρω^{v1pals} καί^c συγχαίρω^{v1pals} πᾶς^{admpn} σύ^{rp-d-p}. **v.18** ὁ^{dans} δέ^c
 αὐτός^{rpans} καί^c σύ^{rp-n-p} χαίρω^{vdrpa2p} καί^c συγχαίρω^{vdrpa2p} ἐγώ^{rp-d-s}. **v.19** ἐλπίζω^{v1pals} δέ^c ἐν^p
 κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} Τιμόθεος^{nams} ταχέως^{bo} πέμπω^{vnaa} σύ^{rp-d-p} ἵνα^c καγὼ^{rp-n-s} εὐψυχέω^{vs1pals}
 γινώσκω^{vpaanms} ὁ^{danp} περὶ^p σύ^{rp-g-p}. **v.20** οὐδεὶς^{aansn} γάρ^c ἔχω^{v1pals} ἰσόψυχος^{aansn} ὅστις^{rmms}
 γνησίως^{bo} ὁ^{danp} περὶ^p σύ^{rp-g-p} μεριμνάω^{vifa3s}.

22 τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ. τὴν δὲ δοκιμὴν
 αὐτοῦ γινώσκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον, σὺν ἐμοὶ ἐδούλευσεν εἰς
 23 τὸ εὐαγγέλιον. τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω πέμψαι, ὡς ἂν ἀπίδω τὰ
 24 περὶ ἐμέ, ἐξαυτῆς, πέποιθα δὲ ἐν Κυρίῳ, ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως
 25 ἐλεύσομαι. ἀναγκαῖον δὲ ἠγγράμην Ἐπαφρόδιτον τὸν ἀδελφὸν
 καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον, καὶ λει-
 26 τουργὸν τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, ἐπειδὴ ἐπιποθῶν
 ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδελμονῶν, διότι ἠκούσατε ὅτι ἠσθένησε,
 27 καὶ γὰρ ἠσθένησε παραπλήσιον θανάτῳ, ἀλλ' ὁ Θεὸς αὐτὸν ἡ-
 λήσεν, οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμέ, ἵνα μὴ λύπη ἐπι-
 28 λύπη σῶθῃ. σπουδαιοτέρως οὖν ἔπεμψα αὐτὸν, ἵνα, ἰδόντες αὐ-
 29 τὸν, πάλιν χαρῆτε, κἀγὼ ἀλυπότερος ᾤ. προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν
 ἐν Κυρίῳ μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιοῦτους ἐντίμους ἔχετε,
 30 ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ Χριστοῦ μέχρι θανάτου ἠγγίσε, παραβουλεύ-
 σάμενος τῇ ψυχῇ, ἵνα ἀναπληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρὸς
 με λειτουργίας.

3 Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί μου, χαίrete ἐν Κυρίῳ. τὰ αὐτὰ γρά-
 2 φειν ὑμῖν, ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρόν, ὑμῖν δὲ ἀσφαλές. βλέπετε
 τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατο-
 3 μὴν, ἡμεῖς γὰρ ἔσμεν ἡ περιτομή, οἱ πνεύματι Θεῷ λατρεύοντες,
 καὶ καυχώμενοι ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες,
 4 καίπερ ἐγὼ ἔχων πεποιθήσιν καὶ ἐν σαρκί, εἴ τις δοκεῖ ἄλλος

v.21 ὁδνmp πᾶςanmpn γάρc ὁdanp ἑαυτοῦrxgmp ζητέωvpa3p οὐxο ὁdanp ὁdgmς Χριστόςngmς Ἰησοῦςngmς. **v.22** ὁdafs δέc δοκιμήnafς αὐτόςrpgmς γινώσκωvpa2p ὅτιc ὡςbo πατήρndmς τέκνονnnns σὺνp ἐγῶrpd-s δουλεύωvviaa3s εἰςp ὁdans εὐαγγέλιονnans. **v.23** οὗτοςrdams μὲνxο οὖνc ἐλπίζωvpa1s πέμπωvnaa ὡςbo ἄνxο ἀφοράωvsaals ὁdanp περιp ἐγῶrpa-s ἐξαυτῆςbo. **v.24** πείθωvixa1s δέc ἐνp κύριοςndms ὅτιc καίc αὐτόςrpnms ταχέωςbo ἔρχομαιvifa1s. **v.25** ἀναγκαῖοςaansn δέc ἠγγέομαιviad1s Ἐπαφρόδιτοςnams ὁdams ἀδελφόςnams καίc συνεργόςaansn καίc συστρατιώτηςnams ἐγῶrpg-s σὺrpg-p δέc ἀπόστολοςnams καίc λειτουργόςnams ὁdafs χρείαngfs ἐγῶrpg-s πέμπωvnaa πρὸςp σὺrpa-p. **v.26** ἐπειδὴc ἐπιποθέωvppanms εἰμίvix3s πᾶςaampn σὺrpa-p καίc ἀδελμονέωvppanms διότιc ἀκούωvviaa2p ὅτιc ἀσθενέωvviaa3s. **v.27** καίc γάρc ἀσθενέωvviaa3s παραπλήσιοςbo θάνατοςndms ἀλλάc ὁdams θεόςngmς αὐτόςrpnms ἔλεέωvviaa3s οὐxο αὐτόςrpnms δέc μόνοςbo ἀλλάc καίc ἐγῶrpa-s ἵναc μήxο λύπηnafς ἐπιp λύπηndfs ἔχωvsaals. **v.28** σπουδαίωςbo οὖνc πέμπωvviaals αὐτόςrpnms ἵναc ὀράωvpaanmp αὐτόςrpnms πάλινbo χαίρωvsaolp κἀγῶrpn-s ἄλυποςanmcs εἰμίvspx1s. **v.29** προσδέχομαιvdpn2p οὖνc αὐτόςrpnms ἐνp κύριοςndms μετὰp πᾶςagfsn χαράngfs καίc ὁdamp τοιοῦτοςrdamp ἐντίμοςaampn ἔχωvdpn2p. **v.30** ὅτιc διὰp ὁdans ἔργονnans ὁdgmς Χριστόςngmς μέχριbo θάνατοςngmς ἐγγίζωvviaa3s παραβουλεύομαιvpadmς ὁdafs ψυχῇndfs ἵναc ἀναπληρώωvsaal3s ὁdans σὺrpg-p ὑστέρημαnans ὁdafs πρὸςp ἐγῶrpa-s λειτουργίαngfs. **3. v.1** ὁdms λοιπόςanmsn ἀδελφόςnmp ἐγῶrpg-s χαίρωvdpn2p ἐνp κύριοςndms ὁdamp αὐτόςrpnmp γράφωvnpa σὺrpd-p ἐγῶrpd-s μὲνxο οὐxο ὀκνηρόςanmsn σὺrpd-p δέc ἀσφαλῆςanmsn. **v.2** βλέπωvdpn2p ὁdamp κύωνnamp βλέπωvdpn2p ὁdamp κακόςaampn ἐργάτηςnamp βλέπωvdpn2p ὁdafs κατατομήnafς. **v.3** ἐγῶrpn-p γάρc εἰμίvixp1p ὁdnfs περιτομήnfs ὁdmpn πνεῦμαndms θεόςndms λατρεύωvppanmp καίc καυχῶμαιvppnmp ἐνp Χριστόςndms Ἰησοῦςndms καίc οὐxο ἐνp σάςndfs πείθωvppanmp.

πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον, περιτομῆ ὀκταήμερος, ἐκ γέ- 5
 νους Ἰσραήλ, φυλῆς Βενιαμίν, Ἑβραῖος ἐξ Ἑβραίων, κατὰ νόμον 6
 Φαρισαῖος, κατὰ ζῆλον διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύ- 6
 νην τὴν ἐν νόμῳ γενόμενος ἄμεμπτος. ἀλλ' ἄτινα ἦν μοι κέρδη, 7
 ταῦτα ἤγημαι διὰ τὸν Χριστὸν ζημίαν. ἀλλὰ μενοῦνγε καὶ ἡ- 8
 γοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως Χριστοῦ
 Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι 9
 σκύβαλα εἶναι, ἵνα Χριστὸν κερδήσω, καὶ εὐρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ 9
 ἔχων ἐμὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πίστεως Χρι-
 στοῦ, τὴν ἐκ Θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ πίστει, τοῦ γνῶναι αὐτὸν 10
 καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν 11
 παθημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενος τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, εἴ πως 11
 καταστήσω εἰς τὴν ἐξανάστασιν τῶν νεκρῶν. οὐχ ὅτι ἤδη ἔλα- 12
 βον, ἢ ἤδη τετελείωμαι, διώκω δὲ, εἰ καὶ καταλάβω ἐφ' ᾧ καὶ 12
 κατελήφθην ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ. ἀδελφοί, ἐγὼ ἑμαυτὸν οὐ 13
 λογίζομαι κατειληφέναι, ἐν δέ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθανόμενος, 14
 τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος, κατὰ σκοπὸν διώκω ἐπὶ τὸ 14
 βραβεῖον τῆς ἄνω κλήσεως τοῦ Θεοῦ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ὅσοι οὖν 15
 τέλειοι, τοῦτο φρονῶμεν, καὶ εἴ τι ἐτέρως φρονεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ 16
 Θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει, πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τῷ αὐτῷ στοιχεῖν 16
 κανόνι, τὸ αὐτο φρονεῖν. Συμμιμηταὶ μου γίνεσθε, ἀδελφοί, 17

v.4 καίπερ^c ἐγὼ^{rpn-s} ἔχω^{vppanms} πεποιθήσις^{nafs} καί^c ἐν^p σάρξ^{ndfs} εἰ^{qo} τι-σρινμς δοκέω^{vpa3s}
 ἄλλος^{anmsn} πειθῶ^{vnxā} ἐν^p σάρξ^{ndfs} ἐγὼ^{rpn-s} μᾶλλον^{bo}. **v.5** περιτομῆ^{nnfs} ὀκταήμερος^{anmsn}
 ἐκ^p γένος^{ngms} Ἰσραήλ^{tp} φυλῆ^{ngfs} Βενιαμίν^{tp} Ἑβραῖος^{anmsn} ἐκ^p Ἑβραῖος^{agmpn} κατὰ^p νόμος^{nams}
 Φαρισαῖος^{nms}. **v.6** κατὰ^p ζῆλος^{nams} διώκω^{vppanms} ὁ^{dafs} ἐκκλησία^{nafs} κατὰ^p δικαιοσύνη^{nafs}
 ὁ^{dafs} ἐν^p νόμος^{ndms} γίνομαι^{vpadnms} ἄμεμπτος^{anmsn}. **v.7** ἀλλά^c ὅστις^{trmpn} εἰμι^{vix3s} ἐγὼ^{rp-d-s}
 κέρδος^{nnnp} οὗτος^{rdanp} ἠγγέομαι^{vixn1s} διὰ^p ὁ^{dams} Χριστός^{nams} ζημία^{nafs}. **v.8** ἀλλά^c μενοῦνγε^{xo}
 καί^c ἠγγέομαι^{vipn1s} πᾶς^{aanpn} ζημία^{nafs} εἰμι^{vnpvx} διὰ^p ὁ^{dans} ὑπερέχω^{vppaans} ὁ^{dafs} γνώσις^{ngfs}
 Χριστός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dams} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rp-g-s} διὰ^p ὅς^{trams} ὁ^{dans} πᾶς^{aanpn} ζημιώω^{viap1s}
 καί^c ἠγγέομαι^{vipn1s} σκύβαλον^{nanp} εἰμι^{vnpvx} ἵνα^c Χριστός^{nams} κερδαίνω^{vsaals}. **v.9** καί^c
 εὐρίσκω^{vspap1s} ἐν^p αὐτός^{rp-dms} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanms} ἐμός^{ngms} δικαιοσύνη^{nafs} ὁ^{dafs} ἐκ^p νόμος^{ngms}
 ἀλλά^c ὁ^{dafs} διὰ^p πίστις^{ngfs} Χριστός^{ngms} ὁ^{dafs} ἐκ^p θεός^{ngms} δικαιοσύνη^{nafs} ἐπι^p ὁ^{dafs} πίστις^{ndfs}.
v.10 ὁ^{dams} γινώσκω^{vmaa} αὐτός^{rpams} καί^c ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} ὁ^{dafs} ἀνάστασις^{ngfs} αὐτός^{rp-gms} καί^c ὁ^{dafs}
 κοινωνία^{nafs} ὁ^{dgnp} πάθημα^{ngnp} αὐτός^{rp-gms} συμμορφίζω^{vppnms} ὁ^{dams} θάνατος^{ndms} αὐτός^{rp-gms}.
v.11 εἰ^{qo} πῶς^{xo} καταντῶ^{vsaals} εἰς^p ὁ^{dafs} ἐξανάστασις^{nafs} ὁ^{dgnp} νεκρός^{agmpn}. **v.12** οὐ^{xo}
 ὅτι^c ἤδη^{bo} λαμβάνω^{vial1s} ἤ^{xo} ἤδη^{bo} τελειώω^{vixp1s} διώκω^{vipals} δε^c εἰ^{qo} καί^c καταλαμβάνω^{vsaals}
 ἐπι^p ὅς^{rrdns} καί^c καταλαμβάνω^{vial1s} ὑπό^p ὁ^{dams} Χριστός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.13** ἀδελφός^{nmvp}
 ἐγὼ^{rpn-s} ἑμαυτοῦ^{rxams} οὐ^{xo} λογίζομαι^{vipn1s} καταλαμβάνω^{vnxā} εἰς^{nms} δε^c ὁ^{dans} μὲν^{xo} ὀπίσω^{bo}
 ἐπιλανθάνομαι^{vppnms} ὁ^{dans} δε^c ἔμπροσθεν^{bo} ἐπεκτείνομαι^{vppnms}. **v.14** κατὰ^p σκοπός^{nams}
 διώκω^{vipals} ἐπι^p ὁ^{dans} βραβεῖον^{nans} ὁ^{dafs} ἄνω^{bo} κλησις^{ngfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἐν^p Χριστός^{ndms}
 Ἰησοῦς^{ndms}. **v.15** ὅσος^{renmp} οὖν^c τέλειος^{anmpn} οὗτος^{rdans} φρονέω^{vspalp} καί^c εἰ^{qo} τι-σριανς
 ἐτέρως^{bo} φρονέω^{vpa2p} καί^c οὗτος^{rdans} ὁ^{dams} θεός^{nms} σύ^{rp-d-p} ἀποκαλύπτω^{vifa3s}. **v.16** πλὴν^{bo}
 εἰς^p ὅς^{trans} φθάνω^{vial1p} ὁ^{dams} αὐτός^{rp-dms} στοιχέω^{vnpa} κανών^{ndms} ὁ^{dans} αὐτός^{rpans} φρονέω^{vnpa}.

καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτω περιπατοῦντας, καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς.
 18 πολλοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, οὓς πολλὰκις ἔλεγον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ
 19 κλαίων λέγω, τοὺς ἐχθροὺς τοῦ σταυροῦ τοῦ Χριστοῦ, ὧν τὸ τέ-
 λος ἀπώλεια, ὧν ὁ θεὸς ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ αὐτῶν,
 20 οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς
 ὑπάρχει, ἐξ οὗ καὶ Σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα, Κύριον Ἰησοῦν Χρι-
 21 στόν, ὃς μετασχηματίζει τὸ σῶμα τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, εἰς τὸ
 γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν
 ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτάξαι ἐαυτῷ τὰ πάντα.
 4 Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέ-
 2 φανός μου, οὕτω στήκετε ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητοί. Εὐδοκίαν παρα-
 3 καλῶ, καὶ Συντύχην παρακαλῶ, τὸ αὐτὸ φρονεῖν ἐν Κυρίῳ. καὶ
 ἔρωτῶ καὶ σέ, σύζυγε γνήσιε, συλλαμβάνου αὐταῖς, αἴτινες ἐν τῷ
 εὐαγγελίῳ συνήθησάν μοι, μετὰ καὶ Κλήμεντος, καὶ τῶν λοιπῶν
 4 συνεργῶν μου, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. Χαίρετε ἐν Κυρίῳ
 5 πάντοτε, πάλιν ἔρω, χαίρετε. τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν
 6 ἀνθρώποις. ὁ Κύριος ἐγγύς. μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ
 τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν
 7 γνωρίζεσθω πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἡ ὑπερέ-
 χουσα πάντα νοῦν, φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα
 8 ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ,

v.17 συμμημητής^{hnmpr} ἐγώ^{rgp-s} γίνομαι^{vdprn2p} ἀδελφός^{nvmp} καί^c σκοπέω^{vdpa2p} ὁ^{damp} οὕτω^{bo} περιπατέω^{vppaamp} καθὼς^{bo} ἔχω^{vipa2p} τύπος^{nam} ἐγώ^{rga-p}. **v.18** πολὺς^{anmpn} γάρ^c περιπατέω^{vipa3p} ὅς^{rramp} πολλὰκις^{bo} λέγω^{vial1s} συ^{rrpd-p} νῦν^{bo} δε^c καὶ^c κλαίω^{vppanms} λέγω^{vipa1s} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aanpr} σταυρός^{dgms} σταυρός^{ngms} ἁγίος^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.19** ὅς^{rramp} ὁ^{dams} τέλος^{nnms} ἀπώλεια^{nnfs} ὅς^{rramp} ὁ^{dams} θεὸς^{nnms} ὁ^{dams} κοιλία^{nnfs} καί^c ὁ^{dams} δόξα^{nnfs} ἐν^p ὁ^{dams} αἰσχύνῃ^{ndfs} αὐτός^{rgmp} ὁ^{damp} ἐπίγειος^{aanpr} φρονέω^{vppanmp}. **v.20** ἐγώ^{rgp-p} γάρ^c ὁ^{dams} πολίτευμα^{nnms} ἐν^p οὐρανοῖς^{ndmp} ὑπάρχω^{vipa3s} ἐκ^p ὅς^{rrgms} καί^c σωτήρ^{nam} ἀπεκδέχομαι^{vipn1p} κύριος^{nam} Ἰησοῦς^{nam} Χριστός^{nam}. **v.21** ὅς^{rrams} μετασχηματίζω^{vifa3s} ὁ^{dams} σῶμα^{nans} ταπεινώσεως^{ngfs} ἐγώ^{rgp-p} εἰς^p ὁ^{dams} γίνομαι^{vnaad} αὐτός^{rgans} σύμμορφος^{aansn} ὁ^{dams} σῶμα^{ndns} ὁ^{dams} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rgms} κατὰ^p ὁ^{dams} ἐνέργεια^{nafs} ὁ^{dams} δύναμαι^{vnrp} αὐτός^{rgams} καί^c ὑποτάσσω^{vnaa} ἑαυτοῦ^{rxams} ὁ^{damp} πᾶς^{aanpr}. **4. v.1** ὥστε^c ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{rgp-s} ἀγαπητός^{anmpn} καί^c ἐπιπόθητος^{anmpn} χαρὰ^{nnfs} καί^c στέφανος^{nnms} ἐγώ^{rgp-s} οὕτω^{bo} στήκο^{vdpa2p} ἐν^p κύριος^{ndms} ἀγαπητός^{avmpn}. **v.2** Εὐδοκίαν^{nafs} παρακαλέω^{vipa1s} καί^c Συντύχην^{nafs} παρακαλέω^{vipa1s} ὁ^{dams} αὐτός^{rgans} φρονέω^{vpa} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.3** καί^c ἔρωτῶ^{vipa1s} καί^c συ^{rrpa-s} σύζυγος^{avmsn} γνήσιος^{avmsn} συλλαμβάνω^{vdprn2s} αὐτός^{rgdfr} ὅστις^{rrmp} ἐν^p ὁ^{dams} εὐαγγέλιον^{ndns} συναθλέω^{viaa3p} ἐγώ^{rgd-s} μετὰ^p καί^c Κλήμης^{ngms} καί^c ὁ^{damp} λοιπός^{agmpn} συνεργός^{agmpn} ἐγώ^{rgp-s} ὅς^{rramp} ὁ^{damp} ὄνομα^{nnmp} ἐν^p βίβλος^{ndfs} ζωῆς^{ngfs}. **v.4** χαίρω^{vdpa2p} ἐν^p κύριος^{ndms} πάντοτε^{bo} πάλιν^{bo} λέγω^{vifa1s} χαίρω^{vdpa2p}. **v.5** ὁ^{dams} ἐπιεικής^{aanms} συ^{rrp-g} γνώσκω^{vdap3s} πᾶς^{admpn} ἀνθρώπος^{ndmp} ὁ^{dams} κύριος^{nnms} ἐγγύς^{bo}. **v.6** μηδεὶς^{aansn} μεριμνάω^{vdpa2p} ἀλλά^c ἐν^p πᾶς^{admsn} ὁ^{dams} προσευχῆ^{ndfs} καί^c ὁ^{dams} δέσις^{ndfs} μετὰ^p εὐχαριστία^{ngfs} ὁ^{damp} αἴτημα^{nanp} συ^{rrp-g} γνωρίζω^{vdpp3s} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nam}. **v.7** καί^c ὁ^{dams} εἰρήνη^{nfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὁ^{dams} ὑπερέχω^{vppans} πᾶς^{aansn} νοῦς^{nam} φρουρέω^{vifa3s} ὁ^{damp} καρδία^{nanp} συ^{rrp-g} καί^c ὁ^{damp} νόημα^{nanp} συ^{rrp-g} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} Ἰησοῦ^{ndms}.

ὄσα σεμνά, ὄσα δίκαια, ὄσα ἀγνά, ὄσα προσφιλή, ὄσα εὐφημα,
 εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθε, ἃ καὶ ἐμάθετε 9
 καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε,
 καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. Ἐχάρην δὲ ἐν Κυρίῳ 10
 μεγάλως, ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν, ἐφ' ᾧ καὶ
 ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε δέ. οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω, ἐγὼ γὰρ 11
 ἔμαθον, ἐν οἷς εἰμι, αὐτάρκης εἶναι. οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα 12
 καὶ περισσεύειν, ἐν παντί καὶ ἐν πᾶσι μεμύημαι καὶ χορτάζεσθαι
 καὶ πεινᾶν, καὶ περισσεύειν καὶ ὑστερεῖσθαι. πάντα ἰσχύω ἐν 13
 τῷ ἐνδυναμοῦντί με Χριστῷ. πλὴν καλῶς ἐποιήσατε συγκοινω- 14
 νήσαντές μου τῇ θλίψει. οἶδατε δὲ καὶ ὑμεῖς, Φιλιππήσιοι, ὅτι 15
 ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ Μακεδονίας, οὐδεμία
 μοι ἐκκλησία ἐκοινωνήσεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως, εἰ μὴ 16
 ὑμεῖς μόνοι, ὅτι καὶ ἐν Θεσσαλονίκη καὶ ἄπαξ καὶ δις εἰς τὴν 17
 χρεῖαν μοι ἐπέμψατε. οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλ' ἐπιζητῶ τὸν 18
 καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. ἀπέχω δὲ πάντα καὶ 18
 περισσεύω, πεπλήρωμαι, δεξάμενος παρὰ Ἐπαφροδίτου τὰ παρ'
 ὑμῶν, ὁσμὴν εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν, εὐάρεστον τῷ Θεῷ. Ὁ δὲ 19
 Θεὸς μου πληρῶσει πᾶσαν χρεῖαν ὑμῶν κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ
 ἐν δόξῃ, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. τῷ δὲ Θεῷ καὶ πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς 20
 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. Ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν Χρι- 21

v.8 ὁδνms λουπός^{annsn} ἀδελφός^{nvmp} ὄσος^{rcnnp} εἰμί^{vipx3s} ἀληθής^{annpn} ὄσος^{rcnnp} σεμνός^{annpn}
 ὄσος^{rcnnp} δίκαιος^{annpn} ὄσος^{rcnnp} ἀγνός^{annpn} ὄσος^{rcnnp} προσφιλής^{annpn} ὄσος^{rcnnp} εὐφημός^{annpn}
 εἰ^{qo} τι-σρινφs ἀρετῆ^{nnfs} καί^c εἰ^{qo} τι-σρινφs ἔπαινος^{nnms} οὗτος^{rdanp} λογίζομαι^{vdpn2p}. **v.9** ὄs^{rtanp}
 καί^c μανθάνω^{v1aa2p} καί^c παραλαμβάνω^{v1aa2p} καί^c ἀκούω^{v1aa2p} καί^c ὁράω^{v1aa2p} ἐν^p ἐγώ^{rgd-s}
 οὗτος^{rdanp} πράσσω^{v1pa2p} καί^c ὁδnms θεός^{nnms} ὁd^{gfs} εἰρήνη^{ngfs} εἰμί^{vifx3s} μετὰ^p σύ^{rgp-p}.
v.10 χαίρω^{v1aolS} δέ^c ἐν^p κύριος^{ndms} μεγάλως^{bo} ὅτι^c ἤδη^{bo} ποτὲ^{xo} ἀναθάλλω^{v1aa2p} ὁd^{ans} ὑπέρ^p
 ἐγώ^{rgp-s} φρονέω^{vnpa} ἐπι^p ὄs^{rrdms} καί^c φρονέω^{v1aa2p} ἀκαιρεομαι^{v1in2p} δέ^c. **v.11** οὐ^{xo} ὅτι^c
 κατὰ^p ὑστέρησις^{nafs} λέγω^{v1pals} ἐγώ^{rgn-s} γάρ^c μανθάνω^{v1aa1s} ἐν^p ὄs^{rrdmp} εἰμί^{v1px1s} αὐτάρκης^{annsn}
 εἰμί^{v1npx}. **v.12** οἶδα^{v1xals} καί^c ταπεινώ^{v1npp} οἶδα^{v1xals} καί^c περισσεύω^{vnpa} ἐν^p πᾶs^{admsn} καί^c
 ἐν^p πᾶs^{admpn} μυέω^{v1xpls} καί^c χορτάζω^{v1npp} καί^c πεινάω^{vnpa} καί^c περισσεύω^{vnpa} καί^c ὑστερέω^{v1npp}.
v.13 πᾶs^{aanpn} ἰσχύω^{v1pals} ἐν^p ὁd^{ams} ἐνδυναμόω^{vppadms} ἐγώ^{rga-s} Χριστός^{ndms}. **v.14** πλὴν^{bo}
 καλῶs^{bo} ποιέω^{v1aa2p} συγκοινωνέω^{vnpaanmp} ἐγώ^{rgp-s} ὁd^{dfs} θλίψις^{ndfs}. **v.15** οἶδα^{v1xa2p} δέ^c καί^c
 σύ^{rgn-p} Φιλιππησίος^{nvmp} ὅτι^c ἐν^p ἀρχῇ^{ndfs} ὁd^{gns} εὐαγγέλιον^{ngns} ὅτε^{bo} ἐξέρχομαι^{v1aa1s} ἀπὸ^p
 Μακεδονία^{ngfs} οὐδεις^{anfsn} ἐγώ^{rgd-s} ἐκκλησία^{nnfs} κοινωνέω^{v1aa3s} εἰs^p λόγος^{namS} δόσις^{ngfs} καί^c
 λῆμψις^{ngfs} εἰ^{qo} μὴ^{xo} σύ^{rgn-p} μόνος^{annpn}. **v.16** ὅτι^c καί^c ἐν^p Θεσσαλονίκη^{ndfs} καί^c ἄπαξ^{bo}
 καί^c δις^{bo} εἰs^p ὁd^{afs} χρεῖα^{nafs} ἐγώ^{rgd-s} πέμπω^{v1aa2p}. **v.17** οὐ^{xo} ὅτι^c ἐπιζητέω^{v1pals} ὁd^{ans}
 δόμα^{namS} ἀλλά^c ἐπιζητέω^{v1pals} ὁd^{ams} καρπός^{namS} ὁd^{ams} πλεονάζω^{vppaams} εἰs^p λόγος^{namS} σύ^{rgp-p}.
v.18 ἀπέχω^{v1pals} δέ^c πᾶs^{aanpn} καί^c περισσεύω^{v1pals} πληρῶω^{v1px1s} δέχομαι^{vpadms} παρὰ^p
 Ἐπαφροδίτου^{ngms} ὁd^{anp} παρὰ^p σύ^{rgp-p} ὁσμῆ^{nafs} εὐωδία^{ngfs} θυσία^{nafs} δεκτός^{aafsn} εὐάρετος^{aafsn}
 ὁd^{ams} θεός^{ndms}. **v.19** ὁd^{ams} δέ^c θεός^{ndms} ἐγώ^{rgp-s} πληρῶω^{v1a3s} πᾶs^{aafsn} χρεῖα^{nafs} σύ^{rgp-p}
 κατὰ^p ὁd^{ams} πλοῦτος^{namS} αὐτός^{rgms} ἐν^p δόξα^{ndfs} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦs^{ndms}. **v.20** ὁd^{ams}
 δέ^c θεός^{ndms} καὶ πατήρ^{ndms} ἐγώ^{rgp-p} ὁd^{ans} δόξα^{nnfs} εἰs^p ὁd^{anp} αἰών^{namp} ὁd^{gmp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth.

- 22 στῶ Ἰησοῦ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. ἀσπάζονται
 23 ὑμᾶς πάντες οἱ ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς Καίσαρος οἰκίας. Ἡ
 χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων υμῶν. ἀμην.
 πρὸς Φιλιππησίους ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης δι' Ἐπαφροδίτου.

v.21 ἀσπάζομαι^{vdad2p} πᾶς^{aamsn} ἅγιος^{aamsn} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ^{tpa-p} ὁ^{dnmp} σύν^p ἐγώ^{rpd-s} ἀδελφός^{nnmp}. **v.22** ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ^{tpa-p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} ἅγιος^{anmpn} μάλιστα^{bo} δέ^c ὁ^{dnmp} ἐκ^p ὁ^{dgrs} Καίσαρ^{ngms} οἰκία^{ngfs}. **v.23** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgrs} κύριος^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{tpg-p} ἀμὴνth πρὸς^p Φιλιππησίους^{namp} γράφω^{viap3s} ἀπὸ^p Ῥώμη^{ngfs} διὰ^p Ἐπαφροδίτους^{ngms}.

Η ΠΡΟΣ ΚΟΛΑΣΣΑΕΙΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, καὶ 1
Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, τοῖς ἐν Κολοσσαῖς ἀγίοις καὶ πιστοῖς ἀδελ- 2
φοῖς ἐν Χριστῷ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν 3
καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστοῦμεν τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ 3
τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, πάντοτε περὶ ὑμῶν προσευχο- 4
μενοι, ἀκούσαντες τὴν πίστιν ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ τὴν 4
ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, διὰ τὴν ἐλπίδα τὴν ἀπο- 5
κειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς 5
ἀληθείας τοῦ εὐαγγελίου, τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν 6
παντὶ τῷ κόσμῳ, καὶ ἐστὶ καρποφορούμενον, καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, 6
ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσατε καὶ ἐπέγνωντε τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἐν 7
ἀληθείᾳ, καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ Ἐπαφρᾶ τοῦ ἀγαπητοῦ συν- 7
δούλου ἡμῶν, ὃς ἐστὶ πιστὸς ὑπὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ Χριστοῦ, 8
ὁ καὶ δηλώσας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν Πνεύματι. Διὰ τοῦτο 8, 9
καὶ ἡμεῖς, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσαμεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν 9
προσευχόμενοι, καὶ αἰτούμενοι ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐπίγνωσιν τοῦ 10
θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ καὶ συνέσει πνευματικῇ, πε- 10
ριπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ Κυρίου εἰς πᾶσαν ἀρεσκείαν, ἐν παντὶ

1. v.1 Παῦλος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διὰ^p θέλημα^{ngms} θεός^{ngms} καί^c Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms}. **v.2** ὁ^{ddmp} ἐν^p Κολοσσαῖς^{ndfp} ἅγιος^{admpn} καί^c πιστός^{admpn} ἀδελφός^{ndmp} ἐν^p Χριστός^{ndms} χάρις^{nnfs} σύ^{tpd-p} καί^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.3** εὐχαριστέω^{vra1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^c πατήρ^{ndms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} πάντοτε^{bo} περὶ^p σύ^{tpg-p} προσεύχομαι^{vppnmp}. **v.4** ἀκούω^{vraanmp} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} σύ^{tpg-p} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dafs} εἰς^p πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn}. **v.5** διὰ^p ὁ^{dafs} ἐλπίς^{nafs} ὁ^{dafs} ἀπόκειμαι^{vppnafs} σύ^{tpd-p} ἐν^p ὁ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp} ὁ^{rrafs} προακούω^{viaa2p} ἐν^p ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{ngfs} ὁ^{dgn} εὐαγγέλιον^{ngms}. **v.6** ὁ^{dgn} πάρεμι^{vppxgn} εἰς^p σύ^{tpa-p} καθὼς^{bo} καί^c ἐν^p πᾶς^{admsn} ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} καί^c εἰμι^{vix3s} καρποφορέω^{vppmns} καθὼς^{bo} καί^c ἐν^p σύ^{tpd-p} ἀπὸ^p ὅς^{rrgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἀκούω^{viaa2p} καί^c ἐπίγνωσκω^{viaa2p} ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dgn} θεός^{ngms} ἐν^p ἀλήθεια^{ndfs}. **v.7** καθὼς^{bo} καί^c μανθάνω^{viaa2p} ἀπὸ^p Ἐπαφρᾶς^{ngms} ὁ^{dgn} ἀγαπητός^{agmsn} σύνδουλος^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} ὁ^{rrmns} εἰμι^{vix3s} πιστός^{anmsn} ὑπὲρ^p σύ^{tpg-p} διάκονος^{nnms} ὁ^{dgn} Χριστός^{ngms}. **v.8** ὁ^{dnms} καί^c δηλόω^{vraanms} ἐγώ^{tpd-p} ὁ^{dafs} σύ^{tpg-p} ἀγάπη^{nafs} ἐν^p πνεῦμα^{ndms}. **v.9** διὰ^p οὗτος^{rdans} καί^c ἐγώ^{tpd-p} ἀπὸ^p ὅς^{rrgfs} ἡμέρα^{ngfs} ἀκούω^{viaa1p} οὐ^{xo} παύω^{vipmlp} ὑπὲρ^p σύ^{tpg-p} προσεύχομαι^{vppnmp} καί^c αἰτέω^{vppnmp} ἵνα^c πληρῶ^{vsap2p} ὁ^{dafs} ἐπίγνωσις^{nafs} ὁ^{dgn} θέλημα^{ngms} αὐτός^{tpgms} ἐν^p πᾶς^{adfsn} σοφία^{ndfs} καί^c συνέσει^{ndfs} πνευματικός^{adfsn}.

11 ἔργω ἀγαθῷ καρποφοροῦντες καὶ αὐξανόμενοι εἰς τὴν ἐπιγνώ-
 12 σιν τοῦ Θεοῦ, ἐν πάσῃ δυνάμει δυναμούμενοι κατὰ τὸ κράτος
 13 τῆς δόξης αὐτοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν, μετὰ
 14 χαρᾶς, εὐχαριστοῦντες τῷ πατρὶ τῷ ἱκανώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν με-
 15 ρίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁγίων ἐν τῷ φωτί, ὃς ἔρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς
 16 ἐξουσίας τοῦ σκοτούς, καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ υἱοῦ
 17 τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵμα-
 18 τος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, ὃς ἐστὶν εἰκὼν τοῦ Θεοῦ
 19 τοῦ ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, ὅτι ἐν αὐτῷ ἐκτίσθη
 20 τὰ πάντα, τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὀρατὰ καὶ
 21 τὰ ἀόρατα, εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἄρχαι, εἴτε ἐξουσίαι,
 22 τὰ πάντα δι' αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὸν ἔκτισται, καὶ αὐτὸς ἐστὶν πρὸ
 πάντων, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ συνέστηκε. καὶ αὐτὸς ἐστὶν ἡ
 κεφαλὴ τοῦ σώματος, τῆς ἐκκλησίας, ὃς ἐστὶν ἀρχή, πρωτότο-
 κος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς πρωτεύων, ὅτι ἐν
 αὐτῷ εὐδόκησε πᾶν τὸ πλήρωμα κατοικῆσαι, καὶ δι' αὐτοῦ ἀπο-
 καταλλάξαι τὰ πάντα εἰς αὐτόν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος
 τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς
 οὐρανοῖς. καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους καὶ ἐχθροὺς
 τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς, νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν.
 ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου παραστήσαι ὑ-

v. 10 περιπατέω^{vnaa} σύ^{ῖpa-p} ἀξίως^{bo} ὁ^dgms κύριος^{ngms} εἰς^p πᾶς^{aafsn} ἀρεσκεία^{nafs} ἐν^p πᾶς^{adnsn} ἔργον^{ndns} ἀγαθός^{adnsn} καρποφορέω^{vppanmp} καί^c αὐξάνω^{vppnmp} εἰς^p ὁ^dafis ἐπίγνωσις^{nafs} ὁ^dgms θεός^{ngms}. **v. 11** ἐν^p πᾶς^{adfn} δύναμις^{ndfs} δυναμώω^{vppnmp} κατὰ^p ὁ^dans κράτος^{nans} ὁ^dgfs δόξα^{ngfs} αὐτός^{rpgms} εἰς^p πᾶς^{aafsn} ὑπομονή^{nafs} καί^c μακροθυμία^{nafs} μετὰ^p χαρᾶς^{ngfs}. **v. 12** εὐχαριστέω^{vppanmp} ὁ^ddmns πατήρ^{ndms} ὁ^ddmns ἱκανόω^{vpaadms} ἐγώ^{ῖpa-p} εἰς^p ὁ^dafis μερίς^{nafs} ὁ^dgms κλήρος^{ngms} ὁ^dgmp ἅγιος^{agmpn} ἐν^p ὁ^ddmns φῶς^{ndns}. **v. 13** ὅς^{rrmms} ῥύσονται^{vian3s} ἐγώ^{ῖpa-p} ἐκ^p ὁ^dgfs ἐξουσία^{ngfs} ὁ^dgms σκοτός^{ngms} καί^c μεθίστημι^{viaa3s} εἰς^p ὁ^dafis βασιλεία^{nafs} ὁ^dgms υἱός^{ngms} ὁ^dgfs ἀγάπη^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v. 14** ἐν^p ὃς^{rrdms} ἔχω^{vipa1p} ὁ^dafis ἀπολύτρωσις^{nafs} διὰ^p ὁ^dgms αἷμα^{ngms} αὐτός^{rpgms} ὁ^dafis ἄφεσις^{nafs} ὁ^dgfp ἁμαρτία^{ngfp}. **v. 15** ὅς^{rrmms} εἰμι^{vixp3s} εἰκὼν^{nnfs} ὁ^dgms θεός^{ngms} ὁ^dgms ἀόρατος^{agmsn} πρωτότοκος^{anmsn} πᾶς^{agfsn} κτίσις^{ngfs}. **v. 16** ὅτι^c ἐν^p αὐτός^{rpdms} κτιζώ^{vipa3s} ὁ^ddmnp πᾶς^{annpn} ὁ^ddmnp ἐν^p ὁ^ddmnp οὐρανός^{ndmp} καί^c ὁ^ddmnp ἐπὶ^p ὁ^dgfs γῆ^{ngfs} ὁ^ddmnp ὀρατός^{annpn} καί^c ὁ^ddmnp ἀόρατος^{annpn} εἴτε^c θρόνος^{nnmp} εἴτε^c κυριότης^{nnfp} εἴτε^c ἀρχή^{nnfp} εἴτε^c ἐξουσία^{nnfp} ὁ^ddmnp πᾶς^{annpn} διὰ^p αὐτός^{rpgms} καί^c εἰς^p αὐτός^{rpaas} κτιζώ^{vixp3s}. **v. 17** καί^c αὐτός^{rpnms} εἰμι^{vixp3s} πρό^p πᾶς^{agmpn} καί^c ὁ^ddmnp πᾶς^{annpn} ἐν^p αὐτός^{rpdms} συνίστημι^{vixa3s}. **v. 18** καί^c αὐτός^{rpnms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^dnfis κεφαλὴ^{nnfs} ὁ^dgms σῶμα^{ngms} ὁ^dgfs ἐκκλησία^{ngfs} ὃς^{rrmms} εἰμι^{vixp3s} ἀρχή^{nnfs} πρωτότοκος^{anmsn} ἐκ^p ὁ^dgmp νεκρός^{agmpn} ἵνα^c γίνομαι^{vsad3s} ἐν^p πᾶς^{adnpn} αὐτός^{rpnms} πρωτεύω^{vppanms}. **v. 19** ὅτι^c ἐν^p αὐτός^{rpdms} εὐδοκέω^{viaa3s} πᾶς^{anmsn} ὁ^ddmns πλήρωμα^{nmns} κατοικέω^{vnaa}. **v. 20** καί^c διὰ^p αὐτός^{rpgms} ἀποκαταλλάσσω^{vnaa} ὁ^ddanp πᾶς^{annpn} εἰς^p αὐτός^{rpaas} εἰρηνοποιέω^{vpaanms} διὰ^p ὁ^dgms αἷμα^{ngms} ὁ^dgms σταυρός^{ngms} αὐτός^{rpgms} διὰ^p αὐτός^{rpgms} εἴτε^c ὁ^ddanp ἐπὶ^p ὁ^dgfs γῆ^{ngfs} εἴτε^c ὁ^ddanp ἐν^p ὁ^ddmnp οὐρανός^{ndmp}. **v. 21** καί^c σύ^{ῖpa-p} ποτε^{xo} εἰμι^{vixpamp} ἀπαλλοτριώω^{vpxamp} καί^c ἐχθρός^{aanpn} ὁ^ddfis διάνοια^{ndfs} ἐν^p ὁ^ddmnp ἔργον^{ndmp} ὁ^ddmnp πονηρός^{adnpn} νυνὶ^{bo} δέ^c ἀποκαλλάσσω^{viaa3s}.

μᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους καὶ ἀνεγκλήτους κατενώπιον αὐτοῦ.
 εἶγε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἐδραῖοι, καὶ μὴ με- 23
 τακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου οὗ ἠκούσατε, τοῦ
 κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, οὗ ἐγενό-
 μην ἐγὼ Παῦλος διάκονος. Ὅς νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασι 24
 μου ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων
 τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὃ ἐστὶν ἡ
 ἐκκλησία, ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος, κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ 25
 Θεοῦ τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ,
 τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων καὶ ἀπὸ τῶν 26
 γενεῶν, νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, οἷς ἠθέλησεν ὁ 27
 Θεὸς γνωρίσαι τί ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν
 τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστὶ Χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπίς τῆς δόξης, ὃν ἡμεῖς 28
 καταγγέλλομεν, νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκοντες
 πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα παραστήσωμεν πάντα ἄν-
 θρωπον τέλειον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, εἰς ὃ καὶ κοπιῶ, ἀγωνιζόμενος 29
 κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ, τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν δυνάμει.

Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλικὸν ἀγῶνα ἔχω περὶ ὑμῶν καὶ τῶν 2
 ἐν Λαοδικείᾳ, καὶ ὅσοι οὐχ ἑώρακασι τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί,
 ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδία αὐτῶν, συμβιβασθέντων ἐν ἀγάπῃ, 2
 καὶ εἰς πάντα πλοῦτον τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπί-

v.22 ἐν^p ὁ^{ddns} σῶμα^{ndms} ὁ^{dgrs} σὰρξ^{ngfs} αὐτός^{rrgms} διὰ^p ὁ^{dgrms} θάνατος^{ngms} παρίστημι^{vmaa} σύ^{rrpa-p}
 ἁγίους^{aampn} καί^c ἄμωμος^{aampn} καί^c ἀνεγκλήτος^{aampn} κατενώπιον^p αὐτός^{rrgms}. **v.23** εἰ^g ἐ^g
 ἐπιμένω^{vipa2p} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} θεμελιώ^{vpxnmp} καί^c ἐδραῖος^{anmpn} καί^c μή^{xo} μετακινέω^{vppnmp}
 ἀπὸ^p ὁ^{dgrs} ἐλπίς^{ngfs} ὁ^{dgrms} εὐαγγελιον^{ngms} ὅς^{rrgms} ἀκούω^{viaa2p} ὁ^{dgrms} κηρύσσω^{vppagms} ἐν^p πᾶς^{adfsn}
 ὁ^{ddfs} κτίσις^{ndfs} ὁ^{ddfs} ὑπὸ^p ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} ὅς^{rrgms} γίνομαι^{viadls} ἐγὼ^{rrn-s} Παῦλος^{nnms}
 διάκονος^{nnms}. **v.24** ὅς^{rrnms} νῦν^{bo} χαίρω^{vipa1s} ἐν^p ὁ^{ddnp} πάθημα^{ndnp} ἐγὼ^{rrg-s} ὑπὲρ^p σύ^{rrg-p}
 καί^c ἀνταναπληρῶ^{vipa1s} ὁ^{damp} ὑστερήμα^{nanp} ὁ^{dgrp} θλίψις^{ngfp} ὁ^{dgrms} Χριστός^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddfs} σὰρξ^{ndfs}
 ἐγὼ^{rrg-s} ὑπὲρ^p ὁ^{dgrms} σῶμα^{ngms} αὐτός^{rrgms} ὅς^{rrnms} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dntfs} ἐκκλησία^{nnfs}. **v.25** ὅς^{rrgfs}
 γίνομαι^{viadls} ἐγὼ^{rrn-s} διάκονος^{nnms} κατὰ^p ὁ^{dafs} οἰκονομία^{nafs} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ὁ^{dafs} διδωμι^{vrapafs}
 ἐγὼ^{rrp-d-s} εἰς^p σύ^{rrpa-p} πληρῶ^{vmaa} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms}. **v.26** ὁ^{dans} μυστήριον^{nans}
 ὁ^{dans} ἀποκρύπτω^{vixpans} ἀπὸ^p ὁ^{dgrmp} αἰών^{ngmp} καί^c ἀπὸ^p ὁ^{dgrp} γενεά^{ngfp} νυνὶ^{bo} δέ^c φανερόω^{viap3s}
 ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} αὐτός^{rrgms}. **v.27** ὅς^{rrdmp} θέλω^{viaa3s} ὁ^{dnnms} θεός^{nnms} γνωρίζω^{vmaa} τίς^{rqnms}
 ὅς^{dnnms} πλοῦτος^{nnms} ὁ^{dgrs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgrms} μυστήριον^{ngms} οὗτος^{rdgms} ἐν^p ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} ὅς^{rrnms}
 εἰμι^{vix3s} Χριστός^{nnms} ἐν^p σύ^{rrp-d-p} ὁ^{dntfs} ἐλπίς^{ngfs} ὁ^{dgrs} δόξα^{ngfs}. **v.28** ὅς^{rrams} ἐγὼ^{rrn-p}
 καταγγέλλω^{vipa1p} νουθετέω^{vppanmp} πᾶς^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} καί^c διδάσκω^{vppanmp} πᾶς^{aamsn}
 ἄνθρωπος^{nams} ἐν^p πᾶς^{adfsn} σοφία^{ndfs} ἵνα^c παρίστημι^{vsaalp} πᾶς^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} τέλειος^{aamsn}
 ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.29** εἰς^p ὅς^{rrans} καί^c κοπιῶ^{vipa1s} ἀγωνίζομαι^{vppnms} κατὰ^p ὁ^{dafs}
 ἐνέργειαν^{nafs} αὐτός^{rrgms} ὁ^{dafs} ἐνεργέω^{rrpmafs} ἐν^p ἐγὼ^{rrp-d-s} ἐν^p δυνάμει^{ndfs}. **2. v.1** θέλω^{vipa1s}
 γάρ^c σύ^{rrpa-p} ἰδῶ^{vixa} ἡλικίος^{aamsn} ἀγών^{nams} ἔχω^{vipa1s} περι^p σύ^{rrg-p} καί^c ὁ^{dgrmp} ἐν^p Λαοδικείαν^{ndfs}
 καί^c ὅσος^{rcnmp} οὐ^{xo} ὁράω^{vixa3p} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} ἐγὼ^{rrg-s} ἐν^p σὰρξ^{ndfs}.

3 γνωσιν τοῦ μυστηρίου τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς καὶ τοῦ Χριστοῦ, ἐν
 4 ᾧ εἰσὶ πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς γνώσεως ἀπόκρυ-
 5 λογία. τοῦτο δὲ λέγω, ἵνα μὴ τις ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν πιθανο-
 6 λογία. εἰ γὰρ καὶ τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑμῖν
 7 εἶμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν, καὶ τὸ σερρέωμα τῆς εἰς
 8 Χριστὸν πίστεως ὑμῶν. Ὡς οὖν παρελάβετε τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν
 9 τὸν Κύριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, ἐρριζωμένοι καὶ ἐποικοδομού-
 10 μενοι ἐν αὐτῷ, καὶ βεβαιούμενοι ἐν τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε,
 11 περισσεύοντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ. βλέπετε μὴ τις ὑμᾶς ἔ-
 12 σται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης, κατὰ
 13 τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ
 14 οὐ κατὰ Χριστόν, ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θε-
 15 οτήτος σωματικῶς, καὶ ἔστε ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ
 16 κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περι-
 17 τομῇ ἀχειροποιήτῳ, ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν
 18 τῆς σαρκός, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ Χριστοῦ, συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ
 19 βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας
 20 τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ τῶν νεκρῶν. καὶ ὑμᾶς νε-
 21 κροὺς ὄντας ἐν τοῖς παραπτώμασι καὶ τῇ ἀκροθυσίᾳ τῆς σαρκός
 22 ὑμῶν, συνεζωοποίησε σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ὑμῖν πάντα τὰ πα-
 23 ραπτώματα, ἐξάλειψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τοῖς δόγμασιν,

v.2 ἵνα^c παρακαλέω^{vsap3p} ὀδνfp καρδία^{nnfp} αὐτός^{rpmp} συμβιβάζω^{vrapgmp} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs} καί^c εἰς^p πᾶς^{aansn} πλοῦτος^{nams} ὀδgfs πληροφορία^{ngfs} ὀδgfs σύνεσις^{ngfs} εἰς^p ἐπίγνωσις^{nafs} ὀdgns μυστήριον^{ngns} ὀdgnms θεός^{ngms} καί^c πατήρ^{ngms} καί^c ὀdgnms Χριστός^{ngms}. **v.3** ἐν^p ὅς^{rrdms} εἶμι^{vix3p} πᾶς^{anmpn} ὀdnmnp θησαυρός^{nnmp} ὀdgnfs σοφία^{ngfs} καί^c ὀdgnfs γνῶσις^{ngfs} ἀπόκρυφος^{anmpn}. **v.4** οὗτος^{rdans} δε^c λέγω^{vipa1s} ἵνα^c μὴ^{xo} τίς^{rtnms} σύ^{rpa-p} παραλογίζομαι^{vspn3s} ἐν^p πιθανολογία^{ndfs}. **v.5** εἰ^{qo} γάρ^c καί^c ὀddfs σὰρξ^{endfs} ἄπειμι^{vixp1s} ἀλλά^c ὀddns πνεῦμα^{ndns} σὺν^p σύ^{rpdp} εἶμι^{vixp1s} χαίρω^{vppanms} καί^c βλέπω^{vppanms} σύ^{rpg-p} ὀdafs τάξις^{nafs} καί^c ὀdans σερρέωμα^{nans} ὀdgnfs εἰς^p Χριστός^{nams} πίσις^{ngfs} σύ^{rpg-p}. **v.6** ὡς^{bo} οὖν^c παραλαμβάνω^{viaa2p} ὀdams Χριστός^{nams} Ἰησοῦς^{nams} κύριος^{damns} ἐν^p αὐτός^{rpdmns} περιπατεῖ^{vdpaa2p}. **v.7** ῥιζώ^{vpxrnpmp} καί^c ἐποικοδομέω^{vppnmp} ἐν^p αὐτός^{rpdmns} καί^c βεβαιῶ^{vppnmp} ἐν^p ὀddfs πίστις^{ndfs} καθὼς^{bo} διδάσκω^{vrap2p} περισσεύω^{vppanmp} ἐν^p αὐτός^{rpdfs} ἐν^p εὐχαριστία^{ndfs}. **v.8** βλέπω^{vdpaa2p} μὴ^{xo} τι-σ-ρινμς σύ^{rpa-p} εἶμι^{vifx3s} ὀdnms συλαγωγέω^{vppanms} διὰ^p ὀdgnfs φιλοσοφία^{ngfs} καί^c κενός^{agfsn} ἀπάτη^{ngfs} κατὰ^p ὀdafs παράδοσις^{nafs} ὀdgnmp ἄνθρωπος^{ngmp} κατὰ^p ὀdanp στοιχείον^{nanp} ὀdgnms κόσμος^{ngms} καί^c οὐ^{xo} κατὰ^p Χριστός^{nams}. **v.9** ὅτι^c ἐν^p αὐτός^{rpdmns} κατοικεῖ^{vipa3s} πᾶς^{ansn} ὀdnms πλήρωμα^{nans} ὀdgnfs θεότης^{ngfs} σωματικῶς^{bo}. **v.10** καί^c εἶμι^{vixp2p} ἐν^p αὐτός^{rpdmns} πλήρῳ^{vpxrnpmp} ὅς^{rrnms} εἶμι^{vixp3s} ὀdnfs κεφαλὴ^{nnfs} πᾶς^{agfsn} ἀρχῆς^{ngfs} καί^c ἐξουσία^{ngfs}. **v.11** ἐν^p ὅς^{rrdms} καί^c περιτέμνω^{vrap2p} περιτομῇ^{ndfs} ἀχειροποίητος^{adfsn} ἐν^p ὀddfs ἀπέκδυσις^{ndfs} ὀdgnms ὁδμα^{ngns} ὀdgnp ἁμαρτία^{ngfp} ὀdgnfs σὰρξ^{ngfs} ἐν^p ὀddfs περιτομῇ^{ndfs} ὀdgnms Χριστός^{ngms}. **v.12** συνθάπτω^{vppanmp} αὐτός^{rpdmns} ἐν^p ὀddns βάπτισμα^{ndns} ἐν^p ὅς^{rrdms} καί^c συνεγείρω^{vrap2p} διὰ^p ὀdgnfs πίστις^{ngfs} ὀdgnfs ἐνεργεία^{ngfs} ὀdgnms θεός^{ngms} ὀdgnms ἐγγείρω^{vpaagms} αὐτός^{rpams} ἐκ^p ὀdgnmp νεκρός^{agmpn}. **v.13** καί^c σύ^{rpa-p} νεκρός^{aampn} εἶμι^{vppxamp} ἐν^p ὀddnp παράπτωμα^{ndnp} καί^c ὀddfs ἀκροθυσία^{ndfs} ὀdgnfs σὰρξ^{ngfs} σύ^{rpg-p} συζωοποιέω^{viaa3s} σὺν^p αὐτός^{rpdmns} χαρίζομαι^{vpadnms} σύ^{rpdp} πᾶς^{aampn} ὀdanp παράπτωμα^{nanp}.

ὁ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας
 αὐτὸ τῷ σαυροῦ, ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, ἐ- 15
 δειγματίσεν ἐν παρρησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. Μὴ οὖν 16
 τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει ἢ ἐν πόσει, ἢ ἐν μέρει ἐορτῆς ἢ νου-
 μηνίας ἢ σαββάτων, ἃ ἔστι σκιά τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ 17
 Χριστοῦ. μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ 18
 καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ἃ μὴ ἔώρακεν ἐμβατεύων, εἰκῆ φυ-
 σιούμενος ὑπὸ τοῦ νοῦς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ οὐ κρατῶν τὴν 19
 κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα, διὰ τῶν ἀφῶν καὶ συνδέσμων ἐπι-
 χορηγούμενον καὶ συμβιβαζόμενον, αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ Θεοῦ.
 Εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν τῷ Χριστῷ, ἀπὸ τῶν στοιχείων τοῦ κόσμου, 20
 τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογματίζεσθε, Μὴ ἄψη, μηδὲ γεύση, μηδὲ 21
 θίγης. ἃ ἔστι πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει, κατὰ τὰ ἐντάλ- 22
 ματα καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων· ἅτινά ἐστι λόγον μὲν ἔ- 23
 χοντα σοφίας ἐν ἔθειλοθρησκείᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ καὶ ἀφειδίᾳ
 σώματος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ Χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖτε, οὗ ὁ Χριστός **3**
 ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ καθήμενος. τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐ- 2
 πί τῆς γῆς. ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ **3**
 Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ. ὅταν ὁ Χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ἡμῶν, τότε **4**
 καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δόξῃ. Νεκρώσατε οὖν τὰ **5**

v.14 ἐξαλείφω^{vpaanms} ὁδάνσ κατά^p ἐγῶ^{rpq-p} χειρόγραφον^{nans} ὁδδnp δόγμα^{ndnp} ὅς^{rrnns} εἰμι^{vix3s}
 ὑπεναντίος^{amnsn} ἐγῶ^{rpq-p} καί^c αὐτός^{rpans} αἴρω^{vixa3s} ἐκ^p ὀδῆς^{ns} μέσος^{agnsn} προσηλόω^{vpaanms}
 αὐτός^{rpans} ὁδδms σαυρός^{ndms}. **v.15** ἀπεκδύομαι^{vpadnms} ὁδαρ ἀρχῆ^{nafr} καί^c ὁδαρ^c ἐξουσία^{nafr}
 δειγματίζω^{vxaa3s} ἐν^p παρρησία^{ndfs} θριαμβεύω^{vpaanms} αὐτός^{rpamp} ἐν^p αὐτός^{rpdns}. **v.16** μή^{xo}
 οὖν^c τι-οριμς σύ^{tpa-p} κρίνω^{vdpa3s} ἐν^p βρωσίς^{ndfs} ἢ^{xo} ἐν^p πόσις^{ndfs} ἢ^{xo} ἐν^p μέρος^{ndms} ἐορτῆ^{ngfs}
 ἢ^{xo} νεομηνία^{ngfs} ἢ^{xo} σάββατον^{ngnp}. **v.17** ὅς^{rrnnp} εἰμι^{vix3s} σκιά^{nnfs} ὁδgnp μέλλω^{vppagnp}
 ὁδdms δέ^c σῶμα^{nnns} ὁδgms Χριστός^{ngms}. **v.18** μηδεὶς^{amnsn} σύ^{tpa-p} καταβραβεύω^{vdpa3s}
 θέλω^{vppanms} ἐν^p ταπεινοφροσύνῃ^{ndfs} καί^c θρησκείᾳ^{ndfs} ὁδgmp ἄγγελος^{ngmp} ὅς^{rranp} μή^{xo}
 ὁράω^{vixa3s} ἐμβατεύω^{vppanms} εἰκῆ^{bo} φουσιῶ^{vppnnms} ὑπό^p ὀδῆς^{ns} νοῦς^{ndms} ὁδgfs σάρς^{ngfs} αὐτός^{rrgms}.
v.19 καί^c οὐ^{xo} κρατέω^{vppanms} ὁδαfs κεφαλῇ^{nafs} ἐκ^p ὅς^{rrgms} πῶς^{ansn} ὁδms σῶμα^{nnns} διά^p
 ὁδgfp ἀφή^{ngfp} καί^c σύνδεσμος^{ngmp} ἐπιχορηγέω^{vppnnms} καί^c συμβιβάζω^{vppnnms} αὐζάνω^{vipa3s} ὁδαfs
 αὔξησις^{nafs} ὁδgms θεός^{ngms}. **v.20** εἰ^{qo} οὖν^c ἀποθνήσκω^{vxaa2p} σὺν^p ὁδdms Χριστός^{ndms} ἀπό^p
 ὁδgnp στοιχείων^{ngnp} ὁδgms κόσμος^{ngms} τίς^{qans} ὡς^{bo} ζάω^{vppanmp} ἐν^p κόσμος^{ndms} δογματίζω^{vipp2p}.
v.21 μή^{xo} ἄπτω^{vsam2s} μηδέ^c γεύομαι^{vsad2s} μηδέ^c θιγγάνω^{vsaa2s}. **v.22** ὅς^{rrnnp} εἰμι^{vix3s}
 πᾶς^{annp} εἰς^p φθορά^{nafs} ὁδdfs ἀποχρήσις^{ndfs} κατά^p ὁdanp ἔνταλμα^{nafr} καί^c διδασκαλία^{nafr}
 ὁδgmp ἀνθρώπων^{ngmp}. **v.23** ὅτις^{rrnnp} εἰμι^{vix3s} λόγος^{ns} μὲν^{xo} ἔχω^{vppanp} σοφία^{ngfs}
 ἐν^p ἔθειλοχρησκία^{ndfs} καί^c ταπεινοφροσύνῃ^{ndfs} καί^c ἀφειδίᾳ^{ndfs} σῶμα^{ngms} οὐ^{xo} ἐν^p τιμῇ^{ndfs}
 τι-οριδφς πρὸς^p πλησμονῇ^{nafs} ὁδgfs σάρς^{ngfs}. **3. v.1** εἰ^{qo} οὖν^c συνεγείρω^{vrap2p} ὁδdms
 Χριστός^{ndms} ὁdanp ἄνω^{bo} ζητέω^{vdpa2p} ὅς^{bo} ὁδnms Χριστός^{nnms} εἰμι^{vix3s} ἐν^p δεξιός^{adfsn} ὁδgms
 θεός^{ngms} κάθημαι^{vppnnms}. **v.2** ὁdanp ἄνω^{bo} φρονεῶ^{vdpa2p} μή^{xo} ὁdanp ἐπί^p ὁδgfs γῆ^{ngfs}.
v.3 ἀποθνήσκω^{vxaa2p} γάρ^c καί^c ὁdnfs ζωῆ^{nnfs} σύ^{rpq-p} κρύπτω^{vixp3s} σὺν^p ὁδdms Χριστός^{ndms} ἐν^p
 ὁδdms θεός^{ndms}. **v.4** ὅταν^c ὁδnms Χριστός^{nnms} φανερώω^{vsap3s} ὁdnfs ζωῆ^{nnfs} ἐγῶ^{rpq-p} τότε^{bo} καί^c
 σὺ^{rrn-p} σὺν^p αὐτός^{rpdns} φανερώω^{vifp2p} ἐν^p δόξᾳ^{ndfs}.

μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυ-
 6 μίαν κακὴν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἣτις ἐστὶν εἰδωλολατρεία, δι' ἃ
 7 ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπειθείας· ἐν οἷς
 8 καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ ποτε, ὅτε ἐζήτε ἐν αὐτοῖς. νυνὶ δὲ ἀπό-
 θεοθε καὶ ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργὴν, θυμὸν, κακίαν, βλασφημίαν,
 9 αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν, μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους,
 ἀπεκδυσάμενοι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ,
 10 καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον, τὸν ἀνακαινούμενον εἰς ἐπίγνωσιν κατ'
 11 εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν, ὅπου οὐκ ἔστι Ἑλλην καὶ Ἰουδαῖος,
 περιτομὴ καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, Σκύθης, δοῦλος, ἐλεύθε-
 12 ρος, ἀλλὰ τὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι Χριστός. Ἐνδύσασθε οὖν, ὡς
 ἐκλεκτοὶ τοῦ Θεοῦ, ἅγιοι καὶ ἡγαπημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρῶν,
 13 χρησιότητα, ταπεινοφροσύνην, πραότητα, μακροθυμίαν, ἀνε-
 χόμενοι ἀλλήλων, καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς ἕαν τις πρὸς τινα ἔχη
 μομφήν, καθὼς καὶ ὁ Χριστὸς ἔχαρίσατο ὑμῖν, οὕτω καὶ ὑμεῖς,
 14 ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις τὴν ἀγάπην, ἣτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς τελειό-
 15 τητος. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ βραβευέτω ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν,
 16 εἷς ἦν καὶ ἐκλήθητε ἐν ἐνὶ σώματι, καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. ὁ
 λόγος τοῦ Χριστοῦ ἐνοικεῖτω ἐν ὑμῖν πλοουσίως ἐν πάσῃ σοφίᾳ,
 διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυτοὺς, ψαλμοῖς, καὶ ὕμνοις, καὶ
 ᾠδαῖς πνευματικαῖς, ἐν χάριτι ᾄδοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν τῷ Κυ-
 17 ρίῳ. καὶ πᾶν ὃ τι ἂν ποιῆτε, ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔργῳ, πάντα ἐν ὀνόματι

v.5 νεκρόω^{vdaa2p} οὖν^c ὁ^{danp} μέλος^{nanp} σύ^{rpg-p} ὁ^{danp} ἐπι^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} πορνεία^{nafs} ἀκαθαρσία^{nafs} πάθος^{nafs} ἐπιθυμία^{nafs} κακός^{aafsn} καί^c ὁ^{dafs} πλεονεξία^{nafs} ὅστις^{rnfis} εἰμί^{vix3s} εἰδωλολατρία^{nnfis}.
v.6 διὰ^p ὅς^{rtrap} ἔρχομαι^{vix3s} ὁ^{dafs} ὀργή^{nnfis} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐπι^p ὁ^{damp} υἱός^{namp} ὁ^{dgfs} ἀπειθεία^{ngfs}.
v.7 ἐν^p ὅς^{rtdmp} καί^c σύ^{rpn-p} περιπατέω^{viaa2p} ποτέ^{xo} ὅτε^{bo} ζῶ^{via2p} ἐν^p αὐτός^{rtdmp}.
v.8 νυνὶ^{bo} δε^c ἀποτιθημί^{vdam2p} καί^c σύ^{rpn-p} ὁ^{damp} πᾶς^{aanp} ὀργή^{nafs} θυμός^{nam} κακία^{nafs} βλασφημία^{nafs} αἰσχρολογία^{nafs} ἐκ^p ὁ^{dgms} στόμα^{ngms} σύ^{rpg-p}.
v.9 μι^{xo} ψεύδομαι^{vdpm2p} εἰς^p ἀλλήλων^{reamp} ἀπεκδύομαι^{vpadnmp} ὁ^{dams} παλαιός^{aamsn} ἄνθρωπος^{nam} σὺν^p ὁ^{ddfp} πράξις^{ndfp} αὐτός^{rpgms}.
v.10 καί^c ἐνδύω^{vpanmp} ὁ^{dams} νέος^{aamsn} ὁ^{dams} ἀνακαινός^{vpppams} εἰς^p ἐπίγνωσις^{nafs} κατὰ^p εἰκὼν^{nafs} ὁ^{dgms} κτίζω^{vpaags} αὐτός^{rpgms}.
v.11 ὅπου^{bo} οὐ^{xo} ἔστι^{vix3s} Ἑλλην^{nnms} καί^c Ἰουδαῖος^{amnsn} περιτομή^{nnfis} καί^c ἀκροβυστία^{nnfis} βάρβαρος^{amnsn} Σκύθης^{nnms} δοῦλος^{nnms} ἐλεύθερος^{amnsn} ἀλλὰ^c ὁ^{dnnp} πᾶς^{anp} καί^c ἐν^p πᾶς^{adnpr} Χριστός^{nnms}.
v.12 ἐνδύω^{vdam2p} οὖν^c ὡς^{bo} ἐκλεκτός^{anmpn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἄγιος^{anmpn} καί^c ἀγαπῶ^{vpxnmp} σπλάγχνον^{nanp} οἰκτιρμός^{ngmp} χρησιότης^{nafs} ταπεινοφροσύνη^{nafs} πραΰτης^{nafs} μακροθυμία^{nafs}.
v.13 ἀνέχω^{vppnmp} ἀλλήλων^{reamp} καί^c χαρίζομαι^{vppnmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἕαν^{qo} τι-σιν^{ms} πρὸς^p τι-σ-ριαμὸς^{vspa3s} μομφή^{nafs} καθὼς^{bo} καί^c ὁ^{dnnms} Χριστὸς^{nnms} χαρίζομαι^{viad3s} σύ^{rpd-p} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dgnp} ἑαυτοῦ^{rdnpr} ὁ^{dafs} ἄγαπῆ^{nafs} ὅστις^{rnfis} εἰμί^{vix3s} σύνδεσμος^{nnms} ὁ^{dgfs} τελειότης^{ngfs}.
v.15 καί^c ὁ^{dnfis} εἰρήνη^{nnfis} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} βραβεύω^{vdpa3s} ἐν^p ὁ^{ddfp} καρδιά^{ndfp} σύ^{rpg-p} εἰς^p ὅς^{rtafs} καί^c καλέω^{viap2p} ἐν^p εἷς^{ndns} σῶμα^{ndns} καί^c εὐχάριστος^{anmpn} γίνομαι^{vdpn2p}.
v.16 ὁ^{dnnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} Χριστὸς^{ngms} ἐνοικεῖ^{vdpa3s} ἐν^p σύ^{rpd-p} πλοουσίως^{bo} ἐν^p πᾶς^{adfn} σοφία^{ndfs} διδάσκω^{vppanmp} καί^c νουθετέω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} ψαλμός^{ndmp} καί^c ὕμνος^{ndmp} καί^c ᾠδή^{ndfp} πνευματικός^{adfn} ἐν^p χάρις^{ndfs} ᾄδω^{vppanmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδιά^{ndfs} σύ^{rpg-p} ὁ^{dams} κύριος^{ndms}.

Κυρίου Ἰησοῦ, εὐχαριστοῦντες τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ δι' αὐτοῦ. Αἱ 18
 γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆκεν ἐν Κυρίῳ. 19
 οἱ ἄνδρες, ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖκας, καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐ- 20
 τὰς. τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα, τοῦτο γὰρ 20
 ἔστιν εὐάρεστόν τῷ Κυρίῳ. οἱ πατέρες, μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα 21
 ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶσιν. Οἱ δοῦλοι, ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς 22
 κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλείαις ὡς ἀνθρωπάρε- 23
 σκοι, ἀλλ' ἐν ἀπλότῃ καρδίᾳ, φοβούμενοι τὸν Θεόν, καὶ πᾶν 23
 ὃ τι ἐὰν ποιῆτε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ Κυρίῳ καὶ οὐκ ἀν- 24
 θρώποις, εἰδότες ὅτι ἀπὸ Κυρίου ἀπολήψεσθε τὴν ἀνταπόδοσιν 24
 τῆς κληρονομίας, τῷ γὰρ Κυρίῳ Χριστῷ δουλεύετε. ὁ δὲ ἀδικῶν 25
 κομιεῖται ὃ ἠδίκησε, καὶ οὐκ ἔστι προσωποληψία.

οἱ κύριοι, τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς δούλοις παρέχεσθε, **4**
 εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχετε Κύριον ἐν οὐρανοῖς. Τῇ προσευχῇ **2**
 προσκαρτερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ, προσευ- **3**
 χόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ Θεὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ **3**
 λόγου, λαλήσῃα τὸ μυστήριον τοῦ Χριστοῦ, δι' ὃ καὶ δέδεμαι, **4, 5**
 ἵνα φανερώσω αὐτό, ὡς δεῖ με λαλήσαι. ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε **4, 5**
 πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζόμενοι. ὁ λόγος ὑμῶν πάν- **6**
 τоте ἐν χάριτι, ἅλατι ἡρτυμένους, εἰδέναί πῶς δεῖ ὑμᾶς ἐνὶ ἐκάστῳ **6**
 ἀποκρίνεσθαι. Τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνωρίσει ὑμῖν Τυχικός, ὁ ἀ- **7**

v.17 καί^c πᾶς^{aan}ns ὅς^{trans} τι-οριανς ἀν^{xo} ποιέω^{vspa2p} ἐν^p λόγος^{ndms} ἡ^{xo} ἐν^p ἔργον^{ndns} πᾶς^{aanpn} ἐν^p ὄνομα^{ndns} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ὑπαριστέω^{vppanmp} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^c πατήρ^{ndms} διά^p αὐτός^{rgms}. **v.18** ὁ^{dnr} γυνή^{nnpr} ἐποτάσσω^{vdpm2p} ὁ^{ddmp} ἴδιος^{admpn} ἀνὴρ^{ndmp} ὡς^{bo} ἀνήκω^{vias3s} ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.19** ὁ^{dnmp} ἀνὴρ^{nnmp} ἀγαπάω^{vdpa2p} ὁ^{dafp} γυνή^{nafp} καί^c μὴ^{xo} πικραίνω^{vdpp2p} πρὸς^p αὐτός^{rgafp}. **v.20** ὁ^{dnmp} τέκνον^{nnpn} ὑπακούω^{vdpa2p} ὁ^{ddmp} γονεύς^{ndmp} κατὰ^p πᾶς^{aanpn} οὗτος^{rgndns} γάρ^c εἰμί^{vix3s} εὐάρεστος^{annsn} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms}. **v.21** ὁ^{dnmp} πατήρ^{nnmp} μὴ^{xo} ἐρεθίζω^{vdpa2p} ὁ^{dandp} τέκνον^{nanp} σύ^{rgp-p} ἵνα^c μὴ^{xo} ἀθυμέω^{vspa3p}. **v.22** ὁ^{dnmp} δοῦλος^{nnmp} ὑπακούω^{vdpa2p} κατὰ^p πᾶς^{aanpn} ὁ^{ddmp} κατὰ^p σᾶρξ^{znafp} κύριος^{ndmp} μὴ^{xo} ἐν^p ὀφθαλμοδουλία^{ndfp} ὡς^{bo} ἀνθρωπάρεσκος^{annpn} ἀλλά^c ἐν^p ἀπλότῃ^{ndfs} καρδίᾳ^{ngfs} φοβέομαι^{vppnmp} ὁ^{dams} θεός^{ndms}. **v.23** καί^c πᾶς^{aan}ns ὅς^{trans} τίς^{rians} ἐάν^{qo} ποιέω^{vspa2p} ἐκ^p ψυχῆ^{ngfs} ἐργάζομαι^{vdpn2p} ὡς^{bo} ὁ^{ddms} κύριος^{ndms} καί^c οὐ^{xo} ἀνθρώπος^{ndmp}. **v.24** οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c ἀπὸ^p κύριος^{ngms} ἀπολαμβάνω^{vifd2p} ὁ^{dafp} ἀνταπόδοσις^{nafp} ὁ^{dghp} κληρονομία^{ngfs} ὁ^{ddms} γάρ^c κύριος^{ndms} Χριστός^{ndms} δουλεύω^{vpa2p}. **v.25** ὁ^{dnms} δέ^c ἀδικέω^{vppanms} κομίζω^{vifd3s} ὅς^{trans} ἀδικέω^{vias3s} καί^c οὐ^{xo} εἰμί^{vix3s} προσωποληψία^{nnfs}. **4. v.1** ὁ^{dnmp} κύριος^{nnmp} ὁ^{dans} δίκαιος^{aan}ns καί^c ὁ^{dafp} ἰσότης^{nafp} ὁ^{ddmp} δοῦλος^{ndmp} παρέχω^{vdpm2p} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c καί^c σύ^{rgn-p} ἔχω^{vpa2p} κύριος^{nams} ἐν^p οὐρανός^{ndmp}. **v.2** ὁ^{ddfs} προσευχῇ^{ndfs} προσκαρτερέω^{vdpa2p} γρηγορέω^{vppanmp} ἐν^p αὐτός^{rgdfs} ἐν^p εὐχαριστία^{ndfs}. **v.3** προσεύχομαι^{vppnmp} ἅμα^{bo} καί^c περὶ^p ἐγώ^{rgp-p} ἵνα^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀνοίγῃ^{vsaa3s} ἐγώ^{rgp-p} θύρα^{nafp} ὁ^{dghp} λόγος^{ngms} λαλέω^{vnaa} ὁ^{dans} μυστήριον^{nans} ὁ^{dghp} Χριστός^{ngms} διά^p ὅς^{trans} καί^c δέω^{vixp1s}. **v.4** ἵνα^c φανερόω^{vsaa1s} αὐτός^{rgans} ὡς^{bo} δεῖ^{vixq3s} ἐγώ^{rga-s} λαλέω^{vnaa}. **v.5** ἐν^p σοφία^{ndfs} περιπατέω^{vdpa2p} πρὸς^p ὁ^{damp} ἔξω^{bo} ὁ^{dams} καιρός^{nams} ἐξαγοράζω^{vppnmp}. **v.6** ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} σύ^{rgp-p} πάντοτε^{bo} ἐν^p χάρις^{ndfs} ἅλας^{ndns} ἀρτύω^{vpxnms} οἶδα^{vnaa} πᾶς^{bo} δεῖ^{vixq3s} σύ^{rga-p} εἶς^{ndms} ἕκαστος^{admsn} ἀποκρίνομαι^{vnrn}.

γαπητός ἀδελφός και πιστός διάκονος και σύνδουλος ἐν Κυρίῳ,
 8 ὄν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶ τὰ περὶ ὑμῶν και
 9 παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν, σὺν Ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ και ἀ-
 γαπητῷ ἀδελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν. πάντα ὑμῖν γνωριοῦσιν τὰ ὄδε.
 10 Ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἀρίσταρχος ὁ συναιχμάλωτός μου, και Μᾶρκος
 ὁ ἀνεψιὸς Βαρναβᾶ περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολὰς, ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑ-
 11 μᾶς, δέξασθε αὐτόν, και Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Ἰουῖτος, οἱ ὄντες
 ἐκ περιτομῆς, οὔτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ,
 12 οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγορία. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἐπαφρᾶς
 ὁ ἐξ ὑμῶν, δοῦλος Χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν ἐν
 ταῖς προσευχαῖς, ἵνα σπῆτε τέλειοι και πεπληρωμένοι ἐν παντὶ θε-
 13 λήματι τοῦ Θεοῦ. μαρτυρῶ γὰρ αὐτῷ ὅτι ἔχει ζῆλον πολὺν ὑπὲρ
 14 ὑμῶν και τῶν ἐν Λαοδικείᾳ και τῶν ἐν Ἰεραπόλει. ἀσπάζεται
 15 ὑμᾶς Λουκᾶς ὁ ἱατρός ὁ ἀγαπητός, και Δημᾶς. ἀσπάσασθε τοὺς
 ἐν Λαοδικείᾳ ἀδελφοὺς, και Νύμφαν, και τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ
 16 ἐκκλησίαν. και ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπιστολή, ποιή-
 σατε ἵνα και ἐν τῇ Λαοδικεῶν ἐκκλησίᾳ ἀναγνωσθῇ, και τὴν ἐκ
 17 Λαοδικείας ἵνα και ὑμεῖς ἀναγνῶτε. και εἶπατε Ἀρχίππῳ, Βλέπε
 18 τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν Κυρίῳ, ἵνα αὐτὴν πληροῖς. Ὁ
 ἀσπασμός τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου. μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν.
 ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. ἀμήν. πρὸς Κολασσαεῖς ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης

v.7 ὄdanp κατάP ἐγῶrpa-s πᾶςaanpn γνωρίζωvifa3s σύrpd-p Τυχικόςnms ὁdnms ἀγαπητόςanmsn ἀδελφόςnms καιc πιστόςanmsn διακόνοςnms καιc σύνδουλοςnms ἐνp κύριοςndms. **v.8** ὅs rframs πέμπωviaals πρὸςP σύrpa-p εἰςP αὐτόςrpan οὗτοςrdans ἵναc γινώσκωvsaa1s ὄdanp περὶP σύrpg-p καιc παρακαλέωvsaa3s ὁdafp καρδίαnafp σύrpg-p. **v.9** σὺνp Ὀνήσιμοςndms ὁddms πιστόςadmsn καιc ἀγαπητόςadmsn ἀδελφόςndms ὅsrrnms εἰμὶvix3s ἐκP σύrpg-p πᾶςaanpn σύrpd-p γνωρίζωvifa3p ὄdanp ὄδεbo. **v.10** ἀσπάζομαιv1pn3s σύrpa-p Ἀρίσταρχοςnms ὁdnms συναιχμάλωτοςanmsn ἐγῶrpg-s καιc Μᾶρκοςnms ὁdnms ἀνεψιὸςnms Βαρναβᾶsngms περὶP ὅsrrams λαμβάνωviaa2p ἐντολήnafp ἐάνvqo ἐρχομαιvsaa3s πρὸςP σύrpa-p δέχομαιvdad2p αὐτόςrrams. **v.11** καιc Ἰησοῦςnms ὁdnms λέγωvppnms Ἰουῖτοςnms ὁdnmp εἰμὶvppxnp ἐκP περιτομῆngfs οὗτοςrdnmp μόνοςanmpn συνεργόςanmpn εἰςP ὁdafs βασιλείανafas ὁdngms θεόςngms ὅστιςrrnmp γίνομαιviao3p ἐγῶrpd-s παρηγορίαanf. **v.12** ἀσπάζομαιv1pn3s σύrpa-p Ἐπαφρᾶςnms ὁdnms ἐκP σύrpg-p δοῦλοςnms Χριστόςngms πάντοτεbo ἀγωνίζομαιvppnms ὑπὲρP σύrpg-p ἐνP ὁddf προσευχῆnafp ἵναc ἴσχημιvsaa2p τέλειοςv1pa1s πρὸςP καιc πληρόωvpxrnp ἐνP πᾶςadmsn θέλημαndms ὁdngms θεόςngms. **v.13** μαρτυρῶv1pa1s γάρc αὐτόςrdms ὅτιc ἔχωv1pa3s ζῆλοςnams πολὺςaamsn ὑπὲρP σύrpg-p καιc ὁdngmp ἐνP Λαοδικείανdfis καιc ὁdngmp ἐνP Ἰεραπόλιςndfis. **v.14** ἀσπάζομαιv1pn3s σύrpa-p Λουκᾶςnms ὁdnms ἱατρόςnms ὁdnms ἀγαπητόςanms καιc Δημᾶςnms. **v.15** ἀσπάζομαιvdad2p ὁdamp ἐνP Λαοδικείανdfis ἀδελφόςnamp καιc Νύμφανams καιc ὁdafs κατάP οἶκοςnams αὐτόςrpgms ἐκκλησίαnaf. **v.16** καιc ὅτανc ἀναγινώσκωvsap3s παρᾶP σύrpd-p ὁdnfis ἐπιστολήnafis ποιῶvdaa2p ἵναc καιc ἐνP ὁddf Λαοδικεύςngmp ἐκκλησίαndfis ἀναγινώσκωvsap3s καιc ὁdafs ἐκP Λαοδικείανngfs ἵναc καιc σύrpn-p ἀναγινώσκωvsaa2p. **v.17** καιc λέγωvdaa2p Ἀρχίπποςndms βλέπωvdpaa2s ὁdafs διακονίανafas ὅsrrafs παραλαμβάνωviaa2s ἐνP κύριοςndms ἵναc αὐτόςrpa1s πληρόωvsapa2s.

διά τυχικοῦ καί Ὀνησίμου.

---

v. 18 ὁ δὲ ἀσπασμὸς ἐμὸς χεῖρ Παῦλος μνημονεῶν ἐγώ, ὁ δεσμὸς χάρις μετὰ σύμῳ ἀμὴν πρὸς Κολοσσαί, γράφω ἀπὸ Ῥώμης διὰ Τυχικός καί Ὀνήσιμος.

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΠΡΩΤΗ

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος, τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλο-
νικῶν ἐν Θεῷ πατρὶ, καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, χάρις ὑμῖν καὶ
2 εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐ-
χαριστοῦμεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνεῖαν ὑμῶν
3 ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν, ἀδιαλείπτως μνημονεύ-
οντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς πίστεως, καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης
καὶ τῆς ὑπομονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ,
4 ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, εἰδότες, ἀδελφοὶ ἡγα-
5 πημένοι ὑπὸ Θεοῦ, τὴν ἐκλογὴν ὑμῶν, ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν
οὐκ ἐγενήθη εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνάμει, καὶ
ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ, καὶ ἐν πληροφορίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε οἷοι
6 ἐγενήθημεν ἐν ὑμῖν δι' ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐγενή-
θητε καὶ τοῦ Κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ
7 χαρᾶς Πνεύματος Ἁγίου, ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπους πᾶσι τοῖς
8 πιστεύουσιν ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ τῇ Ἀχαΐᾳ. ἀφ' ὑμῶν γὰρ ἐξή-
χεται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου οὐ μόνον ἐν τῇ Μακεδονίᾳ καὶ Ἀχαΐᾳ,
ἀλλὰ καὶ ἐν παντὶ τόπῳ ἢ πίστις ὑμῶν ἢ πρὸς τὸν Θεὸν ἐξεληλυ-

1. v.1 Παῦλος^{nnms} καί^c Σιλουανός^{nnms} καί^c Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} Θεσσαλονικεῦς^{ngmp} ἐν^p θεός^{ndms} πατήρ^{ndms} καί^c κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} Χριστός^{ndms} χάρις^{nnfs} σύ^{rpdp} καί^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ndms} πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rpdp} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.2** εὐχαριστέω^{vipa1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πάντοτε^{bo} περὶ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{rpdp} μνεῖα^{nafs} σύ^{rpdp} ποιέω^{vppmmp} ἐπὶ^p ὁ^{dgrp} προσευχή^{ngfp} ἐγὼ^{rpdp}. **v.3** ἀδιαλείπτως^{bo} μνημονεύω^{vppanmp} σύ^{rpdp} ὁ^{dgrs} ἔργον^{ngns} ὁ^{dgrs} πίστις^{ngfs} καί^c ὁ^{dgrs} κόπος^{ngms} ὁ^{dgrs} ἀγάπη^{ngfs} καί^c ὁ^{dgrs} ὑπομονή^{ngfs} ὁ^{dgrs} ἐλπίς^{ngfs} ὁ^{dgrs} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rpdp} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgrs} θεός^{ngms} καί^c πατήρ^{ngms} ἐγὼ^{rpdp}. **v.4** οἶδα^{vpxanmp} ἀδελφός^{nvmp} ἀγαπάω^{vpxanmp} ὑπὸ^p θεός^{ngms} ὁ^{dafs} ἐκλογὴ^{nafs} σύ^{rpdp}. **v.5** ὅτι^c ὁ^{dms} εὐαγγέλιον^{nnms} ἐγὼ^{rpdp} οὐ^{xo} γίνομαι^{viao3s} εἰς^p σύ^{rpdp} ἐν^p λόγος^{ndms} μόνος^{bo} ἀλλά^c καί^c ἐν^p δύναμις^{ndfs} καί^c ἐν^p πνεῦμα^{ndms} ἅγιος^{adnsn} καί^c ἐν^p πληροφορία^{ndfs} πολὺς^{adfsn} καθὼς^{bo} οἶδα^{vixa2p} οἷος^{renmp} γίνομαι^{viao1p} ἐν^p σύ^{rpdp} διὰ^p σύ^{rpdp}. **v.6** καί^c σύ^{rpdp} μιμητής^{nnmp} ἐγὼ^{rpdp} γίνομαι^{viao2p} καί^c ὁ^{dgrs} κύριος^{ngms} δέχομαι^{vpadnmp} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἐν^p θλίψις^{ndfs} πολὺς^{adfsn} μετὰ^p χαρὰ^{ngfs} πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn}. **v.7** ὥστε^c γίνομαι^{vnad} σύ^{rpdp} τύπος^{namp} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} Μακεδονία^{ndfs} καί^c ὁ^{ddfs} Ἀχαΐα^{ndfs}.

θεν, ὥστε μὴ χρειάν ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν τι. αὐτοὶ γὰρ περὶ ἡμῶν 9
ἀπαγγέλλουσιν ὅποιαν εἴσοδον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπε-
στρέψατε πρὸς τὸν Θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων, δουλεύειν Θεῷ ζῶντι
καὶ ἀληθινῷ, καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν 10
ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, Ἰησοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὀργῆς
τῆς ἐρχομένης.

Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ἀδελφοί, τὴν εἴσοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς, 2
ὅτι οὐ κενὴ γέγονεν, ἀλλὰ καὶ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέντες, 2
καθὼς οἴδατε, ἐν Φιλίπποις, ἐπαρρησιασάμεθα ἐν τῷ Θεῷ ἡμῶν
λαλήσαι πρὸς ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ ἐν πολλῷ ἄγωνι. ἡ 3
γὰρ παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης οὐδὲ ἐξ ἀκαθαρσίας, οὔτε
ἐν δόλῳ, ἀλλὰ καθὼς δεδοκιμάσαμεθα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ πιστευθῆναι 4
τὸ εὐαγγέλιον, οὕτω λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀρέσκοντες,
ἀλλὰ τῷ Θεῷ τῷ δοκιμάζοντι τὰς καρδίας ἡμῶν. οὔτε γὰρ ποτε 5
ἐν λόγῳ κολακείας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε ἐν προφάσει
πλεονεξίας, Θεὸς μάρτυς, οὔτε ζητοῦντες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, 6
οὔτε ἀφ' ὑμῶν οὔτε ἀπ' ἄλλων, δυναμένοι ἐν βάρει εἶναι ὡς Χρι-
στοῦ ἀπόστολοι. ἀλλ' ἐγενήθημεν ἥπιοι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ἂν 7
τροφὸς θάλπη τὰ ἑαυτῆς τέκνα. οὕτως ἡμειρόμενοι ὑμῶν, εὐδο- 8
κοῦμεν μεταδοῦναι ὑμῖν οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ 9
καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχὰς, διότι ἀγαπητοὶ ἡμῖν γεγέννησθε. μνη-

v.8 ἀπό^p σύ^{rg-p} γάρ^c ἐξηχέω^{vixp3s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgnms} κύριος^{ngms} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ἐν^p ὁ^{ddfs} Μακεδονία^{ndfs} καί^c Ἀχαΐα^{ndfs} ἀλλά^c καί^c ἐν^p πᾶς^{admsn} τόπος^{ndms} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ^{rg-p} ὁ^{dnfs} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{ndms} ἐξέρχομαι^{vixa3s} ὥστε^c μὴ^{xo} χρειά^{nafs} ἐγ^{rga-p} ἔχω^{vnpa} λαλέω^{vnpa} τι-οριανς. **v.9** αὐτός^{rgnmp} γάρ^c περι^p ἐγ^{rg-p} ἀπαγγέλλω^{vira3p} ὁ^{poios} ὁ^{aafsn} εἴσοδος^{nafs} ἐχ^o ἐγ^{viao1p} πρὸς^p σύ^{rga-p} καί^c πῶς^{bo} ἐπιστρέφω^{viao2p} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{ndms} ἀπό^p ὁ^{dgnp} εἰδώλων^{ngnp} δουλεύω^{vnpa} θεός^{ndms} ζῶν^{vppadms} καί^c ἀληθινός^{admsn}. **v.10** καί^c ἀναμένω^{vnpa} ὁ^{dams} υἱός^{ndms} αὐτός^{rgnms} ἐκ^p ὁ^{dgnp} οὐρανόσ^{ngmp} ὅς^{rrams} ἐγείρω^{viao3s} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} Ἰησοῦς^{ndms} ὁ^{dams} ῥύομαι^{vppnms} ἐγ^{rga-p} ἀπό^p ὁ^{dgnp} ὀργῆ^{ngfs} ὁ^{dgnp} ἐρχομαι^{vppngfs}. **2. v.1** αὐτός^{rgnmp} γάρ^c οἶδα^{vixa2p} ἀδελφός^{vnpmp} ὁ^{dafs} εἴσοδος^{nafs} ἐγ^{rg-p} πρὸς^p σύ^{rga-p} ὅτι^c οὐ^{xo} κενός^{anfsn} γίνομαι^{vixa3s}. **v.2** ἀλλά^c καί^c προπάσχω^{vpaanmp} καί^c ὑβρίζω^{vparnmp} καθὼς^{bo} οἶδα^{vixa2p} ἐν^p Φίλιπποι^{ndmp} παρρησιάζομαι^{viao1p} ἐν^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγ^{rg-p} λαλέω^{vnaa} πρὸς^p σύ^{rga-p} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{ndms} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} ἐν^p πολὺς^{admsn} ἄγων^{ndms}. **v.3** ὁ^{dnfs} γάρ^c παράκλησις^{nnfs} ἐγ^{rg-p} οὐ^{xo} ἐκ^p πλάνη^{ngfs} οὐδέ^{bo} ἐκ^p ἀκαθαρσία^{ngfs} οὔτε^c ἐν^p δόλος^{ndms}. **v.4** ἀλλά^c καθὼς^{bo} δοκιμάζω^{vixp1p} ὑπό^p ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} πιστεύω^{vnap} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{ndms} οὕτω^{bo} λαλέω^{viao1p} οὐ^{xo} ὡς^{bo} ἀνθρώπος^{ndmp} ἀρέσκω^{vppanmp} ἀλλά^c ὁ^{ddms} θεός^{ndms} δοκιμάζω^{vppadms} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} ἐγ^{rg-p}. **v.5** οὔτε^c γάρ^c ποτέ^{xo} ἐν^p λόγος^{ndms} κολακεία^{ngfs} γίνομαι^{viao1p} καθὼς^{bo} οἶδα^{vixa2p} οὔτε^c ἐν^p πρόφασις^{ndfs} πλεονεξία^{ngfs} θεός^{nnms} μάρτυς^{nnms}. **v.6** οὔτε^c ζητέω^{vppanmp} ἐκ^p ἀνθρώπος^{ngmp} δόξα^{nafs} οὔτε^c ἀπό^p σύ^{rg-p} οὔτε^c ἀπό^p ἄλλος^{agmpn} δύναμαι^{vppnmp} ἐν^p βάρους^{ndns} εἶμι^{vnpix} ὡς^{bo} Χριστός^{ngms} ἀπόστολος^{nnmp}. **v.7** ἀλλά^c γίνομαι^{viao1p} ἥπιος^{anmpn} ἐν^p μέσος^{admsn} σύ^{rg-p} ὡς^{bo} ἄν^{xo} τροφός^{ngms} θάλπω^{vspa3s} ὁ^{danp} ἑαυτοῦ^{rxgfs} τέκνον^{nanp}. **v.8** οὕτω^{bo} ἡμειρόμαι^{vppnmp} σύ^{rg-p} εὐδοκέω^{viao1p} μεταδίδωμι^{vnaa} σύ^{rg-p} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁ^{dans} εὐαγγέλιον^{ndms} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} ἀλλά^c καί^c ὁ^{dafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ψυχὴ^{nafp} διότι^c ἀγαπητός^{anmpn} ἐγ^{rg-p} γίνομαι^{vixp2p}.

θεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν Παῦλος καὶ ἄπαξ καὶ δῖς, καὶ ἐνέκοψεν
 ἡμᾶς ὁ Σατανᾶς, τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς, ἢ χαρὰ ἢ στέφανος καυ- 19
 χήσεως· ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς, ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 Χριστοῦ ἐν τῇ αὐτοῦ παρουσίᾳ· ὑμεῖς γὰρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ 20
 ἡ χαρὰ.

Διὸ μηκέτι στέγοντες, εὐδοκήσαμεν καταλειφθῆναι ἐν Ἀθήναις 3
 μόνοι, καὶ ἐπέμψαμεν Τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν καὶ διάκονον 2
 τοῦ Θεοῦ καὶ συνεργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, εἰς
 τὸ στηριξάει ὑμᾶς καὶ παρακαλέσαι ὑμᾶς περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν,
 τῷ μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσι ταύταις, αὐτοὶ γὰρ οἴδατε 3
 ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα. καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγο- 4
 μεν ὑμῖν ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς καὶ ἐγένετο, καὶ οἴδατε.
 διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι στέγων, ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν 5
 ὑμῶν, μήπως ἐπειράσεν ὑμᾶς ὁ πειράζων, καὶ εἰς κενὸν γένη-
 ται ὁ κόπος ἡμῶν. ἄρτι δὲ ἐλθόντος Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ’ 6
 ὑμῶν, καὶ εὐαγγελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὑ-
 μῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνεῖαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάντοτε, ἐπιποθοῦντες
 ἡμᾶς ἰδεῖν, καθάπερ καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς, διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν, 7
 ἀδελφοί, ἐφ’ ὑμῖν, ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει καὶ ἀνάγκῃ ἡμῶν διὰ τῆς
 ὑμῶν πίστεως, ὅτι νῦν ζῶμεν, ἐὰν ὑμεῖς στήκητε ἐν Κυρίῳ. τίνα 8, 9
 γὰρ εὐχαριστίαν δυνάμεθα τῷ Θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν, ἐπὶ
 πάσῃ τῇ χαρᾷ ἣ χαιρομεν δι’ ὑμᾶς ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν,

v.18 διό^c θέλω^{v1aa1p} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἐγὼ^{tpn-s} μὲν^{xo} Παῦλος^{nnms} καί^c ἄπαξ^{bo} καί^c
 δῖς^{bo} καί^c ἐγκόπτω^{v1aa3s} ἐγὼ^{tpa-p} ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms}. **v.19** τίς^{trqfns} γάρ^c ἐγὼ^{tpg-p} ἐλπὶς^{nnfms} ἢ^{xo}
 χαρὰ^{nnfms} ἢ^{xo} στέφανος^{nnms} καύχησις^{ngfs} ἢ^{xo} οὐχί^{xo} καί^c σύ^{trn-p} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dnms} κύριος^{ngms}
 ἐγὼ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddfs} αὐτός^{trpgms} παρουσία^{ndfs}. **v.20** σύ^{trn-p} γάρ^c
 εἰμί^{v1px2p} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfms} ἐγὼ^{tpg-p} καί^c ὁ^{dnfs} χαρὰ^{nnfms}. **3. v.1** διό^c μηκέτι^{bo} στέγω^{vppanmp}
 εὐδοκέω^{v1aa1p} καταλείπω^{vnap} ἐν^p Ἀθήναις^{ndfp} μόνος^{anmpn}. **v.2** καί^c πέμψω^{v1aa1p} Τιμόθεος^{nams}
 ὁ^{damns} ἀδελφός^{nams} ἐγὼ^{tpg-p} καί^c διάκονος^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c συνεργός^{aamsn} ἐγὼ^{tpg-p} ἐν^p
 ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} εἰς^p ὁ^{dans} στηριζῶ^{vnaa} σύ^{tpa-p} καί^c παρακαλέω^{vnaa} σύ^{trn-p}
 περὶ^p ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} σύ^{trg-p}. **v.3** ὁ^{ddms} μηδεὶς^{aamsn} σαίνω^{vnp} ἐν^p ὁ^{ddfp} θλίψις^{ndfp} οὕτως^{rddfp}
 αὐτός^{trmp} γάρ^c οἶδα^{v1xa2p} ὅτι^c εἰς^p οὕτως^{rdans} κείμαι^{v1pn1p}. **v.4** καί^c γάρ^c ὅτε^{bo} πρὸς^p
 σύ^{trn-p} εἰμί^{v1x1p} προλέγω^{v1aa1p} σύ^{trp-d} ὅτι^c μέλλω^{v1pa1p} θλίβω^{vnp} καθὼς^{bo} καί^c γίνομαι^{v1ad3s}
 καί^c οἶδα^{v1xa2p}. **v.5** διὰ^p οὗτος^{rdans} κἀγὼ^{trn-s} μηκέτι^{bo} στέγω^{vppanms} πέμψω^{v1aa1s} εἰς^p ὁ^{dans}
 γινώσκω^{vnaa} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} σύ^{trg-p} μὴ^{dpwsc} πειράζω^{v1aa3s} σύ^{trn-p} ὁ^{dnms} πειράζω^{vppanms} καί^c
 εἰς^p κενός^{aamsn} γίνομαι^{vsad3s} ὁ^{dnms} κόπος^{nnms} ἐγὼ^{tpg-p}. **v.6** ἄρτι^{bo} δέ^c ἔρχομαι^{vraagms}
 Τιμόθεος^{ngms} πρὸς^p ἐγὼ^{tpa-p} ἀπό^p σύ^{trg-p} καί^c εὐαγγελίζω^{vragms} ἐγὼ^{trp-d} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs}
 καί^c ὁ^{dafs} ἀγάπην^{nafs} σύ^{trg-p} καί^c ὅτι^c ἔχω^{v1pa2p} μνεῖαν^{nafs} ἐγὼ^{tpg-p} ἀγαθός^{aafsn} πάντοτε^{bo}
 ἐπιποθέω^{vppanmp} ἐγὼ^{tpa-p} ὁράω^{vnaa} καθάπερ^{bo} καί^c ἐγὼ^{trn-p} σύ^{trn-p}. **v.7** διὰ^p οὗτος^{rdans}
 παρακαλέω^{v1ap1p} ἀδελφός^{nvmp} ἐπὶ^p σύ^{trp-d} ἐπὶ^p πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} θλίψις^{ndfs} καί^c ἀνάγκη^{ndfs} ἐγὼ^{trg-p}
 διὰ^p ὁ^{dgfs} σύ^{trg-p} πίστις^{ngfs}. **v.8** ὅτι^c νῦν^{bo} ζῶ^{v1pa1p} ἐάν^{qo} σύ^{trn-p} στήκω^{vs1pa2p} ἐν^p κύριος^{ndms}.
v.9 τίς^{trqfns} γάρ^c εὐχαριστίαν^{nafs} δυνάμει^{v1pn1p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἀνταποδιδῶμι^{vnaa} περὶ^p σύ^{trg-p}
 ἐπὶ^p πᾶς^{adfsn} ὁ^{ddfs} χαρὰ^{ndfs} ὅς^{trdfs} χαιρῶ^{v1pa1p} διὰ^p σύ^{trn-p} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγὼ^{trg-p}.

- 10 νυκτός και ἡμέρας ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν
 τὸ πρόσωπον, και καταρτίσαι τὰ ὑπερήματα τῆς πίστεως ὑμῶν·
 11 Αὐτός δὲ ὁ Θεὸς και πατὴρ ἡμῶν, και ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς
 12 Χριστός κατευθῦναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς, ὑμᾶς δὲ ὁ Κύ-
 ριος πλεονάσαι και περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς ἀλλήλους και εἰς
 13 πάντας, καθάπερ και ἡμεῖς εἰς ὑμᾶς, εἰς τὸ στηριζαῖ ὑμῶν τὰς
 καρδίας ἀμέμπτους ἐν ἀγίωσύνῃ, ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ και πα-
 τρός ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ
 πάντων τῶν ἀγίων αὐτοῦ.
- 4 Τὸ λοιπὸν οὖν, ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς και παρακαλοῦμεν
 ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ, καθὼς παρελάβετε παρ' ἡμῶν τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς
 2 περιπατεῖν και ἀρέσκειν Θεῷ, ἵνα περισσεύητε μᾶλλον. οἴδατε
 γὰρ τίνας παραγγελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.
 3 τοῦτο γὰρ ἐστὶ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὁ ἀγιασμός ὑμῶν, ἀπέχεσθαι
 4 ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, εἰδέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκευὸς
 5 κτᾶσθαι ἐν ἀγιασμῷ και τιμῇ, μὴ ἐν πάθει ἐπιθυμίας, καθά-
 6 περ και τὰ ἔθνη τὰ μὴ εἰδότα τὸν Θεόν, τὸ μὴ ὑπερβαίνειν και
 πλεονεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, διότι ἕκδικος ὁ
 Κύριος περὶ πάντων τούτων, καθὼς και προείπαμεν ὑμῖν και διε-
 7 μαρτυράμεθα. οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ Θεὸς ἐπὶ ἀκαθαρσίᾳ,
 8 ἀλλ' ἐν ἀγιασμῷ. τοιγαροῦν ὁ ἀθετῶν, οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ,
 ἀλλὰ τὸν Θεὸν τὸν και δόντα τὸ Πνεῦμα αὐτοῦ τὸ Ἅγιον εἰς ἡ-

v.10 νύξ^{ngfs} και^c ἡμέρα^{ngfs} ὑπέρ^p περισσοῦς^{bo} δέομαι^{vppnmp} εἰς^p ὁ^{dans} ὁράω^{vnaa} σύ^{trp-g} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans} και^c καταρτίζω^{vnaa} ὁ^{damp} ὑπερήμα^{nanp} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} σύ^{trp-g}. **v.11** αὐτός^{rpnms} δε^c ὁ^{dms} θεός^{nms} και^c πατήρ^{nms} ἡμῶν^{ngms} ἐγώ^{trp-g} και^c ὁ^{dms} κύριος^{nms} ἡμῶν^{ngms} ἐγώ^{trp-g} Ἰησοῦς^{nms} Χριστός^{nms} κατευθύνω^{voaa3s} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ἐγώ^{trp-g} πρὸς^p σύ^{trp-p}. **v.12** σύ^{trp-p} δε^c ὁ^{dms} κύριος^{nms} πλεονάζω^{voaa3s} και^c περισσεύω^{voaa3s} ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} εἰς^p ἀλλήλων^{reamp} και^c εἰς^p πᾶς^{aampn} καθάπερ^{bo} και^c ἐγώ^{trp-n} εἰς^p σύ^{trp-p}. **v.13** εἰς^p ὁ^{dans} στηρίζω^{vnaa} σύ^{trp-g} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} ἀμέμπτος^{aafpn} ἐν^p ἀγίωσύνῃ^{ndfs} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} και^c πατήρ^{ngms} ἐγώ^{trp-g} ὁ^d ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{trp-g} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmpr} ἄγιος^{agmpn} αὐτός^{rpnms}. **4. v.1** ὁ^{dms} λοιπός^{annsn} οὖν^c ἀδελφός^{nvmp} ἐρωτάω^{vpa1p} σύ^{trp-p} και^c παρακαλέω^{vpa1p} ἐν^p κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} καθὼς^{bo} παραλαμβάνω^{vnaa2p} παρὰ^p ἐγώ^{trp-g} ὁ^{dans} πῶς^{bo} δεῖ^{vtrq3s} σύ^{trp-p} περιπατεῖν^{vmpa} και^c ἀρέσκειν^{vmpa} θεός^{ndms} ἵνα^c περισσεύω^{vspa2p} μᾶλλον^{bo}. **v.2** οἶδα^{vixa2p} γάρ^c τίς^{trqafp} παραγγελία^{nafp} δίδωμι^{vnaa1p} σύ^{trp-d} διὰ^p ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.3** οὗτος^{rdnms} γάρ^c εἰμι^{vtrpx3s} θέλημα^{nms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dms} ἀγιασμός^{nms} σύ^{trp-g} ἀπέχω^{vmpm} σύ^{trp-p} ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} πορνεία^{ngfs}. **v.4** οἶδα^{vixa} ἕκαστος^{aamsn} ὁ^{dans} ἑαυτοῦ^{rxgms} σκευὸς^{vmpn} κτᾶσθαι^{vmpn} ἐν^p ἀγιασμός^{ndms} και^c τιμῇ^{ndfs}. **v.5** μὴ^{xo} ἐν^p πάθος^{ndms} ἐπιθυμία^{ngfs} καθάπερ^{bo} και^c ὁ^{dnp} ἔθνος^{nmp} ὁ^{dnp} μὴ^{xo} οἶδα^{vpxanp} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.6** ὁ^{dans} μὴ^{xo} ὑπερβαίνω^{vmpa} και^c πλεονεκτέω^{vmpa} ἐν^p ὁ^{ddms} πρᾶγμα^{ndms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpnms} διότι^c ἕκδικος^{annsn} ὁ^{dms} κύριος^{nms} περὶ^p πᾶς^{agmpn} οὗτος^{rdgmpr} καθὼς^{bo} και^c προλέγω^{vnaa1p} σύ^{trp-d} και^c διαμαρτύρομαι^{vnaa1p}. **v.7** οὐ^{xo} γάρ^c καλέω^{vnaa3s} ἐγώ^{trp-p} ὁ^{dms} θεός^{nms} ἐπὶ^p ἀκαθαρσία^{ndfs} ἀλλά^c ἐν^p ἀγιασμός^{ndms}.

μᾶς. Περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας οὐ χρεῖαν ἔχετε γράφειν ὑμῖν, 9
αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδιδάκτοι ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους, καὶ 10
γὰρ ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς τοὺς ἐν ὅλῃ τῇ Μα-
κεδονίᾳ. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον,
καὶ φιλοτιμεῖσθαι ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια, καὶ ἐργάζεσθαι 11
ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν, καθὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν, ἵνα περι- 12
πατῆτε εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἕξω, καὶ μηδενὸς χρεῖαν ἔχητε.
Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα 13
μὴ λυπῆσθε, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. εἰ γὰρ 14
πιστεύομεν ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανε καὶ ἀνέστη, οὕτω καὶ ὁ Θεὸς τοὺς
κοιμηθέντας διὰ τοῦ Ἰησοῦ ἄξει σὺν αὐτῷ. τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγο- 15
μεν ἐν λόγῳ Κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι εἰς τὴν
παρουσίαν τοῦ Κυρίου, οὐ μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας. ὅτι 16
αὐτὸς ὁ Κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου, καὶ ἐν σάλ-
πιγγι Θεοῦ, καταβήσεται ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν Χριστῷ,
ἀναστήσονται πρῶτον, ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ περιλειπόμενοι, 17
ἅμα σὺν αὐτοῖς ἀρπαγησόμεθα ἐν νεφέλαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ
Κυρίου εἰς ἀέρα, καὶ οὕτω πάντοτε σὺν Κυρίῳ ἐσόμεθα. ὥστε 18
παρακαλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν, ἀδελφοί, οὐ χρεῖαν ἔχετε 5
ὑμῖν γράφεσθαι. αὐτοὶ γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε ὅτι ἡ ἡμέρα Κυρίου 2

v.8 τοιγαροῦν^{xo} ὁ^dνms ἀθετέω^vppanms οὐ^{xo} ἄνθρωποςⁿams ἀθετέω^vipa3s ἀλλά^c ὁ^ddams θεόςⁿams ὁ^ddams καί^c διδωμι^vraaams ὁ^ddans πνεῦμαⁿans αὐτός^rgms ὁ^ddans ἅγιος^aans εἰς^p ἐγώ^rpa-p.
v.9 περι^p δέ^c ὁ^ddgfs φιλαδελφίαⁿgfs οὐ^{xo} χρεῖαⁿafs ἔχω^vipa2p γράφω^vnpa σύ^rpd-p αὐτός^rgnmp γάρ^c σύ^rpn-p θεοδιδάκτος^ampn εἰμι^vipx2p εἰς^p ὁ^ddans ἀγαπάω^vnpa ἀλλήλων^vreamp. **v.10** καί^c γάρ^c ποιέω^vipa2p αὐτός^rans εἰς^p πᾶς^ampn ὁ^ddamp ἀδελφόςⁿamp ὁ^ddamp ἐν^v ὅλος^adfs ὁ^ddfs Μακεδονίαⁿdfs παρακαλέω^vipa1p δέ^c σύ^rpa-p ἀδελφόςⁿmp περισσεύω^vnpa μᾶλλον^{bo}. **v.11** καί^c φιλοτιμέομαι^vnpn ἡσυχάζω^vnpa καί^c πράσσω^vnpa ὁ^ddamp ἴδιος^ampn καί^c ἐργάζομαι^vnpn ὁ^ddfs ἴδιος^adfs χεῖρⁿdfs σύ^rps-p καθὼς^{bo} σύ^rpd-p παραγγέλλω^vipa1p. **v.12** ἵνα^c περιπατέω^vspa2p εὐσχημόνως^{bo} πρὸς^p ὁ^ddamp ἕξω^{bo} καί^c μηδεὶς^agnsn χρεῖαⁿafs ἔχω^vspa2p. **v.13** οὐ^{xo} θέλω^vipa1s δέ^c σύ^rpa-p ἀγνοεῖν^vnpa ἀδελφόςⁿmpν περὶ^p ὁ^ddmp κοιμάομαι^vpxgmp ἵνα^c μὴ^{xo} λυπέω^vsp2p καθὼς^{bo} καί^c ὁ^ddmp λοιτός^ampn ὁ^ddmp μὴ^{xo} ἔχω^vppanmp ἐλπίςⁿafs. **v.14** εἰ^{qo} γάρ^c πιστεύω^vipa1p ὅτι^c Ἰησοῦςⁿms ἀποθνήσκω^viaa3s καί^c ἀνίστημι^viaa3s οὕτω^{bo} καί^c ὁ^ddms θεόςⁿms ὁ^ddamp κοιμάομαι^vrapamp διά^p ὁ^ddms Ἰησοῦςⁿgms ἄγω^vifa3s σὺν^v αὐτός^rdms. **v.15** οὗτος^rdans γάρ^c σύ^rpd-p λέγω^vipa1p ἐν^v λόγοςⁿdms κύριοςⁿgms ὅτι^c ἐγώ^rpn-p ὁ^ddmp ζάω^vppanmp ὁ^ddmp περιλείπομαι^vpponmp εἰς^p ὁ^ddfs παρουσίαⁿafs ὁ^ddms κύριοςⁿgms οὐ^{xo} μὴ^{xo} φθάνω^vsaalp ὁ^ddamp κοιμάομαι^vrapamp. **v.16** ὅτι^c αὐτός^rgnms ὁ^ddms κύριοςⁿms ἐν^v κέλευσμαⁿdms ἐν^v φωνῇⁿdfs ἀρχάγγελοςⁿgms καί^c ἐν^v σάλπιγξⁿdfs θεόςⁿgms καταβαίνω^vifa3s ἀπὸ^p οὐρανόⁿgms καί^c ὁ^ddmp νεκρός^ampn ἐν^v Χριστόςⁿdms ἀνίστημι^vifa3p πρῶτος^{bo}. **v.17** ἔπειτα^{bo} ἐγώ^rpn-p ὁ^ddmp ζάω^vppanmp ὁ^ddmp περιλείπομαι^vpponmp ἅμα^{bo} σὺν^v αὐτός^rdmp ἀρπάζω^vifa1p ἐν^v νεφέλῃⁿdfs εἰς^p ἀπάντησιςⁿafs ὁ^ddms κύριοςⁿgms εἰς^p ἀήρⁿams καί^c οὕτω^{bo} πάντοτε^{bo} σὺν^v κύριοςⁿgms εἰμι^vifa1p. **v.18** ὥστε^c παρακαλέω^vipa2p ἀλλήλων^vreamp ἐν^v ὁ^ddmp λόγοςⁿdmp οὗτος^rdmp. **v.1** περι^p δέ^c ὁ^ddmp χρόνοςⁿgmp καί^c ὁ^ddmp καιρόςⁿgmp ἀδελφόςⁿmp οὐ^{xo} χρεῖαⁿafs ἔχω^vipa2p σύ^rpd-p γράφω^vnpn.

3 ὡς κλέπτῃς ἐν νυκτὶ οὕτως ἔρχεται, ὅταν γὰρ λέγωσιν, Εἰρήνη
καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος αὐτοῖς ἐφίσταται ὄλεθρος, ὡσπερ ἡ
4 ὠδὴν τῆ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν. ὑμεῖς δέ, ἀδελ-
φοί, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτῃς καταλάβῃ,
5 πάντες ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε καὶ υἱοὶ ἡμέρας, οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς
6 οὐδὲ σκότους, ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, ἀλλὰ
7 γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. οἱ γὰρ καθεύδοντες νυκτὸς καθεύ-
8 δουσι, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι, νυκτὸς μεθύουσιν. ἡμεῖς δὲ ἡμέρας
ὄντες, νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ
9 περικεφαλαίαν, ἐλπίδα σωτηρίας, ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ Θεὸς
εἰς ὀργὴν, ἀλλ' εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν
10 Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶ-
11 μεν εἴτε καθεύδωμεν, ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. διὸ παρακαλεῖτε
12 ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε εἰς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε. Ἐ-
ρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν, καὶ
13 προϊσταμένους ὑμῶν ἐν Κυρίῳ, καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, καὶ ἡ-
γεῖσθαι αὐτοὺς ὑπερ ἐκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν
14 εἰρηνεύετε ἐν ἑαυτοῖς. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, νουθε-
τεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε
15 τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς πάντας. ὁρᾶτε μὴ τις κακὸν
ἀντὶ κακοῦ τινὶ ἀποδῶ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε καὶ εἰς

v.2 αὐτός^{ῖνmp} γάρ^c ἀκριβός^{bo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὁ^{dnfs} ἡμέρα^{nnfs} κύριος^{ngms} ὡς^{bo} κλέπτῃς^{nnms}
ἐν^p νύξ^{ndfs} οὕτω^{bo} ἔρχομαι^{vipn3s}. **v.3** ὅταν^c γάρ^c λέγω^{vspa3p} εἰρήνη^{nnfs} καί^c ἀσφάλεια^{nnfs}
τότε^{bo} αἰφνίδιος^{anmsn} αὐτός^{ῖνmp} ἐφίστημι^{vipm3s} ὄλεθρος^{nnms} ὡσπερ^{bo} ὁ^{dnfs} ὠδὴν^{nnfs} ὁ^{ddfs} ἐν^p
γαστῆρ^{ndfs} ἔχω^{vppadfs} καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἐκφεύγω^{vsaa3p}. **v.4** σύ^{ῖpn-p} δέ^c ἀδελφός^{nvmp} σύ^{xo}
εἰμι^{vipx2p} ἐν^p σκότος^{ndns} ἵνα^c ὁ^{dnfs} ἡμέρα^{nnfs} σύ^{ῖpa-p} ὡς^{bo} κλέπτῃς^{nnms} καταλαβάνω^{vsaa3s}.
v.5 πᾶς^{anmpn} σύ^{ῖpn-p} υἱός^{nnmp} φῶς^{ngns} εἰμι^{vipx2p} καί^c υἱός^{nnmp} ἡμέρα^{ngfs} οὐ^{xo} εἰμι^{vipx1p} νύξ^{ngfs}
οὐδέ^{bo} σκότος^{ngns}. **v.6** ἄρα^{xo} οὖν^c μὴ^{xo} καθεύδω^{vspa1p} ὡς^{bo} καί^c ὁ^{dnmp} λοιπός^{anmpn} ἀλλὰ^c
γρηγορέω^{vspa1p} καί^c νήφω^{vspa1p}. **v.7** ὁ^{dnmp} γάρ^c καθεύδω^{vppanmp} νύξ^{ngfs} καθεύδω^{vipa3p} καί^c
ὁ^{dnmp} μεθύσκει^{vppnmp} νύξ^{ngfs} μεθύω^{vipa3p}. **v.8** ἐγώ^{ῖpn-p} δέ^c ἡμέρα^{ngfs} εἰμι^{vipxmpn} νήφω^{vspa1p}
ἐν^p θώρα^{gnams} πίστεως^{ngfs} καί^c ἀγάπῃ^{ngfs} καί^c περικεφαλαία^{nafs} ἐλπίς^{nafs} σωτηρία^{ngfs}.
v.9 ὅτι^c οὐ^{xo} τίθημι^{viam3s} ἐγώ^{ῖpa-p} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} εἰς^p ὀργή^{nafs} ἀλλὰ^c εἰς^p περιποίησις^{nafs}
σωτηρία^{ngfs} διὰ^p ὁ^{dgnms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{ῖpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.10** ὁ^{dgnms}
ἀποθνήσκω^{vpaagms} ὑπέρ^p ἐγώ^{ῖpg-p} ἵνα^c εἴτε^c γρηγορέω^{vspa1p} εἴτε^c καθεύδω^{vspa1p} ἅμα^{bo} σὺν^p
αὐτός^{ῖpdms} ζῶ^{vsaa1p}. **v.11** διὸ^c παρακαλέω^{vdpa2p} ἀλλήλων^{reamp} καί^c οἰκοδομέω^{vdpa2p}
εἰς^{nnms} ὁ^{dams} εἰς^{nams} καθὼς^{bo} καί^c ποιεῶ^{vipa2p}. **v.12** ἐρωτῶ^{vipa1p} δέ^c σύ^{ῖpa-p} ἀδελφός^{nvmp}
οἶδα^{vixa} ὁ^{damp} κοπιᾷ^{vppaamp} ἐν^p σύ^{ῖpd-p} καί^c προϊστημι^{vppmamp} σύ^{ῖpg-p} ἐν^p κύριος^{ndms} καί^c
νουθετέω^{vppaamp} σύ^{ῖpa-p}. **v.13** καί^c ἡγέομαι^{vipn} αὐτός^{ῖtramp} ὑπέρ^p περισσῶς^{bo} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs}
διὰ^p ὁ^{dans} ἔργον^{nans} αὐτός^{ῖrgmp} εἰρηνεύω^{vdpa2p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{ῖxdmp}. **v.14** παρακαλέω^{vipa1p}
δέ^c σύ^{ῖpa-p} ἀδελφός^{nvmp} νουθετέω^{vdpa2p} ὁ^{damp} ἀτακτος^{aampn} παραμυθεομαι^{vdpn2p} ὁ^{damp}
ὀλιγοψυχος^{aampn} ἀντέχω^{vdpn2p} ὁ^{dgmpp} ἀσθενής^{agmpn} μακροθυμέω^{vdpa2p} πρὸς^p πᾶς^{aampn}.

ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. πάντοτε χαίρετε, ἀδιαλείπτως προ- 16, 17
σεύχεσθε, ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε, τοῦτο γὰρ θέλημα Θεοῦ ἐν Χρι- 18
στῷ Ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννυτε, προφητείας μὴ 19, 20
ἐξουθενεῖτε, πάντα δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε, ἀπὸ παντός 21, 22
εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. Αὐτὸς δὲ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἀγιάσαι 23
ὑμᾶς ὀλοτελεῖς, καὶ ὀλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχὴ καὶ
τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ τηρηθεῖ. πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει. Ἀδελφοί, 24, 25
προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. Ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν
φιλήματι ἀγίῳ. ὀρκίζω ὑμᾶς τὸν Κύριον, ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐ- 27
πιστολὴν πᾶσι τοῖς ἀγίοις ἀδελφοῖς. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν 28
Ἰησοῦ Χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. ἀμήν. πρὸς Θεσσαλονικεῖς πρώτη
ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.

v.15 ὁράω^{vdpa2p} μί^{xo} τι-οριμς κακός^{aansn} ἀντί^p κακός^{agnsn} τι-οριμς ἀποδίδωμι^{vsaa3s}
ἀλλά^c πάντοτε^{bo} ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn} διώκω^{vdpa2p} καί^c εἰς^p ἀλλήλων^{reamp} καί^c εἰς^p πᾶς^{aampn}.
v.16 πάντοτε^{bo} χαίρω^{vdpa2p}. **v.17** ἀδιαλείπτως^{bo} προσεύχομαι^{vdpn2p}. **v.18** ἐν^p πᾶς^{adnsn}
εὐχαριστέω^{vdpa2p} οὗτος^{rdnns} γάρ^c θέλημα^{hnns} θεός^{ngms} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} εἰς^p σύ^{tpa-p}.
v.19 ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} μί^{xo} σβέννυμι^{vdpa2p}. **v.20** προφητεία^{nafp} μί^{xo} ἐξουθενέω^{vdpa2p}.
v.21 πᾶς^{aanpn} δοκιμάζω^{vdpa2p} ὁ^{dans} καλός^{aansn} κατέχω^{vdpa2p}. **v.22** ἀπό^p πᾶς^{agnsn} εἶδος^{ngms}
πονηρός^{agnsn} ἀπέχω^{vdpm2p}. **v.23** αὐτός^{rpnm} ὁ^{ec} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dgfs} εἰρήνη^{ngfs} ἀγιάζω^{voaa3s}
σύ^{tpa-p} ὀλοτελής^{aampn} καί^c ὀλόκληρος^{anmsn} σύ^{tpg-p} ὁ^{dnns} πνεῦμα^{nnms} καί^c ὁ^{dnfs} ψυχὴ^{hnfs} καί^c
ὁ^{dnns} σῶμα^{nnms} ἀμέμπτως^{bo} ἐν^p ὁ^{ddfs} παρουσία^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms}
Χριστός^{ngms} τηρέω^{voap3s}. **v.24** πιστός^{anmsn} ὁ^{dnms} καλέω^{vppanms} σύ^{tpa-p} ὅς^{rrnms} καί^c
ποιέω^{vifa3s}. **v.25** ἀδελφός^{nvmp} προσεύχομαι^{vdpn2p} περὶ^p ἐγώ^{tpg-p}. **v.26** ἀσπάζομαι^{vdad2p}
ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} πᾶς^{aampn} ἐν^p φιλήμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn}. **v.27** ὀρκίζω^{vipa1s} σύ^{tpa-p} ὁ^{dams}
κύριος^{nam} ἀναγίνωσκω^{vnap} ὁ^{dafs} ἐπιστολή^{nafs} πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} ἀδελφός^{ndmp}.
v.28 ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετὰ^p σύ^{tpg-p} ἀμήνth
πρὸς^p Θεσσαλονικεὺς^{namp} πρῶτος^{anfns} γράφω^{vrap3s} ἀπό^p Ἀθηνῶν^{ngfp}.

Η ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ ΔΕΥΤΕΡΑ

1 Παῦλος καὶ Σιλουανὸς καὶ Τιμόθεος τῇ ἐκκλησίᾳ Θεσσαλονι-
2 κέων ἐν Θεῷ πατρὶ ἡμῶν καὶ Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ, χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ.
3 Εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοί, κα-
θὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν, καὶ πλεονάζει
4 ἡ ἀγάπη ἐνὸς ἐκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλήλους, ὥστε ἡμᾶς
αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ ὑπὲρ τῆς
5 ὑπομονῆς ὑμῶν καὶ πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς ὑμῶν καὶ ταῖς
6 θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε, ἔνδειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ Θεοῦ,
εἰς τὸ καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ἧς καὶ
7 πάσχετε, εἴπερ δίκαιον παρὰ Θεῷ ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβου-
8 σιν ὑμᾶς θλίψιν, καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν μεθ' ἡμῶν,
ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ ἀπ' οὐρανοῦ μετ' ἀγγέλων
9 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οἵτινες δίκην τίσουσιν, ὄλεθρον αἰώνιον
ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ,

1. v.1 Παῦλος^{nnms} καί^c Σιλουανός^{nnms} καί^c Τιμόθεος^{nnms} ὁ^{ddfs} ἐκκλησία^{ndfs} Θεσσαλονικεύς^{ngmp} ἐν^p θεός^{ndms} πατήρ^{ndms} ἐγώ^{rgp-p} καί^c κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} Χριστός^{ndms}.
v.2 χάρις^{nnfs} σύ^{rp-d-p} καί^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rgp-p} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}.
v.3 εὐχαριστεῖ^{vnpa} ὀφείλω^{vnpa} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πάντοτε^{bo} περι^p σύ^{rgp-p} ἀδελφός^{nvmp} καθὼς^{bo} ἄξιός^{annsn} εἰμί^{vipx3s} ὅτι^c ὑπεραυξάνω^{vipa3s} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} σύ^{rgp-p} καί^c πλεονάζω^{vipa3s} αὐτός^{ndms} ἀγάπη^{nnfs} εἰς^{ngms} ἕκαστος^{agmsn} πᾶς^{agmpn} σύ^{rgp-p} εἰς^p ἀλλήλων^{reamp}.
v.4 ὅστε^c ἐγώ^{rga-p} ὁ^{dnfs} ἐν^p σύ^{rp-d-p} καυχάομαι^{vnpn} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὑπὲρ^p ὁ^{dgfs} ὑπομονή^{ngfs} σύ^{rgp-p} καί^c πίστις^{ngfs} ἐν^p πᾶς^{admpn} ὁ^{ddmp} διωγμός^{ndmp} σύ^{rgp-p} καί^c ὁ^{ddfp} θλίψις^{ndfp} ὅς^{rdfp} ἀνέχω^{vipn2p}.
v.5 ἔνδειγμα^{nnms} ὁ^{dgfs} δίκαιος^{agfsn} κρίσις^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰς^p ὁ^{dans} καταξιώ^{vnap} σύ^{rga-p} ὁ^{dgfs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὑπὲρ^p ὅς^{rrgfs} καί^c πάσχω^{vipa2p}.
v.6 εἴπερ^{qo} δίκαιος^{annsn} παρὰ^p θεός^{ndms} ἀνταποδίδωμι^{vnaa} ὁ^{ddmp} θλίβω^{vppadmp} σύ^{rga-p} θλίψις^{nafs}.
v.7 καί^c σύ^{rp-d-p} ὁ^{ddmp} θλίβω^{vppadmp} ἄνεσις^{nafs} μετὰ^p ἐγώ^{rgp-p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀποκάλυψις^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ἀπό^p οὐρανό^{ngms} μετὰ^p ἀγγελος^{ngmp} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{rgms}.
v.8 ἐν^p πῦρ^{ndms} φλόξ^{ngfs} δίδωμι^{vppagms} ἐκδίκησις^{nafs} ὁ^{ddmp} μὴ^{xo} οἶδα^{vpxadmp} θεός^{nams} καί^c ὁ^{ddmp} μὴ^{xo} ὑπακούω^{vppadmp} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}.
v.9 ὅστις^{rrnmp} δίκη^{nafs} τίνω^{vifa3p} ὄλεθρος^{nams} αἰώνιος^{aamsn} ἀπὸ^p πρόσωπον^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^c ἀπὸ^p ὁ^{dgfs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἰσχύς^{ngfs} αὐτός^{rgms}.

ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, καὶ θαυμασθῆναι 10
ἐν πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ὅτι ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ’
ὑμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. εἰς δὲ καὶ προσευχόμεθα πάντοτε περὶ 11
ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ πληρώ-
σῃ πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργων πίστεως ἐν δυνάμει, 12
ὅπως ἐνδοξασθῆ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑ-
μῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου
Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς παρουσίας τοῦ Κυρίου 2
ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡμῶν ἐπισυναγωγῆς ἐπ’ αὐτόν, εἰς τὸ 2
μὴ ταχέως σαλευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοῦς, μητὲ θροεῖσθαι, μήτε
διὰ πνεύματος, μήτε διὰ λόγου, μήτε δι’ ἐπιστολῆς ὡς δι’ ἡμῶν,
ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡμέρα τοῦ Χριστοῦ, μὴ τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ 3
κατὰ μηδένα τρόπον, ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστασία πρῶτον, καὶ
ἀποκαλυφθῆ ὁ ἄνθρωπος τῆς ἀμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ὁ 4
ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πᾶν τὸ λεγόμενον Θεὸν ἢ
σέβασμα, ὥστε αὐτόν εἰς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ὡς Θεὸν καθίσει,
ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν ὅτι ἔστι Θεός. οὐ μνημονεύετε ὅτι ἔτι ὦν 5
πρὸς ὑμᾶς, ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν· καὶ νῦν τὸ κατέχον οἴδατε, εἰς 6
τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ ἑαυτοῦ καιρῷ. τὸ γὰρ μυστή- 7
ριον ἤδη ἐνεργεῖται τῆς ἀνομίας, μόνον ὁ κατέχων ἄρτι, ἕως ἐκ
μέσου γένηται, καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνομος, ὃν ὁ Κύ- 8

v.10 ὅταν^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ἐνδοξάζομαι^{vnap} ἐν^p ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} αὐτός^{rpgms} καί^c θαυμάζω^{vnap}
ἐν^p πᾶσι^{admpn} ὁ^{ddmp} πιστεύω^{vppadmp} ὅτι^c πιστεύω^{viap3s} ὁ^{dnms} μαρτύριον^{nnms} ἐγώ^{rpg-p} ἐπι^p σύ^{rpa-p}
ἐν^p ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ἐκείνος^{rddfs}. **v.11** εἰς^p ὅς^{rtrans} καί^c προσευχομαι^{viplp} πάντοτε^{bo} περι^p
σύ^{rpg-p} ἵνα^c σύ^{rpa-p} ἀξιώω^{vsaa3s} ὁ^{dgrs} κλήσις^{ngfs} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐγώ^{rpg-p} καί^c πληρῶω^{vsaa3s}
πᾶς^{aafsn} εὐδοκία^{nafs} ἀγαθωσύνη^{ngfs} καί^c ἔργον^{nans} πίστις^{ngfs} ἐν^p δυνάμει^{ndfs}. **v.12** ὅπως^{bo}
ἐνδοξάζομαι^{vsap3s} ὁ^{dnms} ὄνομα^{nnms} ὁ^{dgrms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐν^p
σύ^{rpd-p} καί^c σύ^{rpn-p} ἐν^p αὐτός^{rpdms} κατὰ^p ὁ^{dafs} χάρις^{nafs} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ἐγώ^{rpg-p} καί^c
κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **2. v.1** ἐρωτῶ^{vipalp} δέ^c σύ^{rpa-p} ἀδελφός^{nvmp} ὑπὲρ^p ὁ^{dgrs}
παρουσία^{ngfs} ὁ^{dgrms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^c ἐγώ^{rpg-p} ἐπισυναγωγῆ^{ngfs}
ἐπι^p αὐτός^{rpsms}. **v.2** εἰς^p ὁ^{dans} μὴ^{xo} ταχέως^{bo} σαλεύω^{vnap} σύ^{rpa-p} ἀπό^p ὁ^{dgrms} νοῦς^{ngms}
μήτε^c θροεῶ^{vmp} μήτε^c διὰ^p πνεῦμα^{ngms} μήτε^c διὰ^p λόγος^{ngms} μήτε^c διὰ^p ἐπιστολή^{ngfs} ὡς^{bo}
διὰ^p ἐγώ^{rpg-p} ὡς^{bo} ὅτι^c ἐνίστημι^{vixa3s} ὁ^{dnfs} ἡμέρα^{nnfs} ὁ^{dgrms} Χριστός^{ngms}. **v.3** μὴ^{xo} τι-σ-
ρινμς σύ^{rpa-p} ἐξαπατῶ^{vsaa3s} κατὰ^p μηδεὶς^{aamsn} τρόπος^{nams} ὅτι^c ἐάν^{qo} μὴ^{xo} ἔρχομαι^{vsaa3s} ὁ^{dnfs}
ἀποστασία^{nnfs} πρῶτος^{bo} καί^c ἀποκαλύπτω^{vsap3s} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} ὁ^{dgrs} ἀμαρτία^{ngfs} ὁ^{dnms}
υἱός^{nnms} ὁ^{dgrs} ἀπώλεια^{ngfs}. **v.4** ὁ^{dans} ἀντικείμει^{vppnms} καί^c ὑπεραίρω^{vppnms} ἐπι^p πᾶς^{aamsn}
ὁ^{dans} λέγω^{vppans} θεός^{nams} ἕξο^{xo} σέβασμα^{nans} ὥστε^c αὐτός^{rpsms} ἐπι^p ὁ^{dans} νὰς^{nams} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms}
ὡς^{bo} θεός^{nams} καθίζω^{vnaa} ἀποδεικνυμι^{vppaams} ἑαυτοῦ^{rpsms} ὅτι^c εἰμι^{vixp3s} θεός^{nnms}. **v.5** οὐ^{xo}
μνημονεύω^{vipa2p} ὅτι^c ἔτι^{bo} εἰμι^{vppnms} πρόσ^p σύ^{rpa-p} οὗτος^{rpan} λέγω^{viala} σύ^{rpd-p}. **v.6** καί^c
νῦν^{bo} ὁ^{dans} κατέχω^{vppaans} οἶδα^{vixa2p} εἰς^p ὁ^{dans} ἀποκαλύπτω^{vnap} αὐτός^{rpsms} ἐν^p ὁ^{ddms} ἑαυτοῦ^{rpsms}
καιρός^{ndms}. **v.7** ὁ^{dnms} γάρ^c μυστήριον^{nnms} ἤδη^{bo} ἐνεργεῖται^{vipm3s} ὁ^{dgrs} ἀνομία^{ngfs} μόνος^{bo} ὁ^{dnms}
κατέχω^{vppanms} ἄρτι^{bo} ἕως^c ἐκ^p μέσος^{agnsn} γίνομαι^{vsad3s}.

ριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ καταργήσει
 9 τῇ ἐπιφανεῖα τῆς παρουσίας αὐτοῦ, οὗ ἔστιν ἡ παρουσία κατ'
 ἐνέργειαν τοῦ Σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ σημείοις καὶ τέρασι
 10 ψεύδους, καὶ ἐν πάσῃ ἀπάτῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις,
 ἀνθ' ὧν τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο εἰς τὸ σωθῆναι
 11 αὐτούς. καὶ διὰ τοῦτο πέμψει αὐτοῖς ὁ Θεὸς ἐνέργειαν πλάνης,
 12 εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτούς τῷ ψεύδει, ἵνα κριθῶσι πάντες οἱ μὴ πι-
 13 στεύσαντες τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλ' εὐδοκήσαντες ἐν τῇ ἀδικίᾳ. Ἡμεῖς
 δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ Θεῷ πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἀδελφοὶ
 ἠγαπημένοι ὑπὸ Κυρίου, ὅτι εἴλετο ὑμᾶς ὁ Θεὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς
 14 σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος, καὶ πίστει ἀληθείας, εἰς ὃ ἐκά-
 λεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ
 15 Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἄρα οὖν, ἀδελφοί, στήκετε, καὶ
 κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθητε, εἴτε διὰ λόγου, εἴτε δι'
 16 ἐπιστολῆς ἡμῶν. Αὐτὸς δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, καὶ
 ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς, καὶ δούς παράκλησιν
 17 αἰώνιαν καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν χάριτι, παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς
 καρδίας, καὶ στηρίζαι ὑμᾶς ἐν παντὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἀγαθῷ.
3 Τὸ λοιπὸν προσεύχεσθε, ἀδελφοί, περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ
 2 Κυρίου τρέχῃ καὶ δοξάζεται, καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἵνα ῥυ-
 σθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων, οὐ γὰρ πάντων

v. 8 καί^c τότε^{bo} ἀποκαλύπτω^{vifp3s} ὀνόμα^{ndns} ἄνομος^{anmsn} ὅς^{rams} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἀναλίσκο^{vifa3s}
 ὁ^{ddns} πνεῦμα^{ndns} ὁ^{dgn} στόμα^{ngns} αὐτός^{rgms} καί^c καταργέ^{vifa3s} ὁ^{ddfs} ἐπιφάνεια^{ndfs} ὁ^{dgn}
 παρουσία^{ngfs} αὐτός^{rgms}. **v. 9** ὅς^{rams} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dnfs} παρουσία^{nnfs} κατὰ^p ἐνέργεια^{nafs}
 ὁ^{dgn} Σατανᾶς^{ngns} ἐν^p πᾶς^{adfsn} δύναμις^{ndfs} καί^c σημείον^{ndnp} καί^c τέρας^{ndnp} ψεύδος^{ngns}.
v. 10 καί^c ἐν^p πᾶς^{adfsn} ἀπάτη^{ndfs} ὁ^{dgn} ἀδικία^{ngfs} ἐν^p ὁ^{ddmp} ἀπόλλυμι^{vppedmp} ἀντί^p ὅς^{rgmp} ὁ^{dafs}
 ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dgn} ἀλήθεια^{ngfs} οὐ^{xo} δέχομαι^{viad3p} εἰς^p ὁ^{dans} σῶζω^{vnap} αὐτός^{rpamp}. **v. 11** καί^c
 διὰ^p οὗτος^{rdans} πέμψω^{vifa3s} αὐτός^{rgmp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐνέργεια^{nafs} πλάνη^{ngfs} εἰς^p ὁ^{dans}
 πιστεῦω^{vnaa} αὐτός^{rgmp} ὁ^{ddns} ψεύδος^{ndns}. **v. 12** ἵνα^c κρίνω^{vsap3p} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnmp} μὴ^{xo}
 πιστεῦω^{vpaanmp} ὁ^{ddfs} ἀλήθεια^{ndfs} ἀλλὰ^c εὐδοκέω^{vpaanmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀδικία^{ndfs}. **v. 13** ἐγὼ^{rgp} ὁ^{dgc}
 ὀφείλω^{vipa1p} εὐχαριστεῖω^{vnaa} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} πάντοτε^{bo} περὶ^p σύ^{rgp} ἀδελφός^{vnpmp} ἀγαπάω^{vrxpnmpp}
 ὑπό^p κύριος^{ngms} ὅτι^c αἰρέω^{viam3s} σύ^{rga-p} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀπό^p ἀρχή^{ngfs} εἰς^p σωτηρία^{nafs} ἐν^p
 ἁγιασμός^{ndms} πνεῦμα^{ngns} καί^c πίστις^{ndfs} ἀλήθεια^{ngfs}. **v. 14** εἰς^p ὅς^{trans} καλέω^{viaa3s} σύ^{rga-p}
 διὰ^p ὁ^{dgn} εὐαγγέλιον^{ngns} ἐγὼ^{rgp} εἰς^p περιποίησις^{nafs} δόξα^{ngfs} ὁ^{dgn} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rgp}
 Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v. 15** ἄρα^{xo} οὖν^c ἀδελφός^{vnpmp} στήκω^{vdpa2p} καί^c κρατέω^{vdpa2p}
 ὁ^{dafp} παραδόσεις^{nafp} ὅς^{rraaf} διδάσκω^{viap2p} εἴτε^c διὰ^p λόγος^{ngms} εἴτε^c διὰ^p ἐπιστολή^{ngfs} ἐγὼ^{rgp}.
v. 16 αὐτός^{rgms} ὁ^{dgn} κύριος^{nnms} ἐγὼ^{rgp} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms}
 καί^c πατὴρ^{nnms} ἐγὼ^{rgp} ὁ^{dnms} ἀγαπάω^{vpaanms} ἐγὼ^{rga-p} καί^c διδωμι^{vpaanms} παράκλησις^{nafs}
 αἰώνιος^{aafsn} καί^c ἐλπίς^{nafs} ἀγαθός^{aafsn} ἐν^p χάρις^{ndfs}. **v. 17** παρακαλέω^{voaa3s} σύ^{rgp} ὁ^{dafp}
 καρδία^{nafp} καί^c στηρίζω^{voaa3s} σύ^{rga-p} ἐν^p πᾶς^{admsn} λόγος^{ndms} καί^c ἔργον^{ndns} ἀγαθός^{adnns}.
3. v. 1 ὁ^{dnms} λοιπός^{anmp} προσεύχομαι^{vdpn2p} ἀδελφός^{vnpmp} περὶ^p ἐγὼ^{rgp} ἵνα^c ὁ^{dnms} λόγος^{nnms}
 ὁ^{dgn} κύριος^{ngms} τρέχῃ^{vspa3s} καί^c δοξάζω^{vsp3s} καθὼς^{bo} καί^c πρὸς^p σύ^{rga-p}.

ἢ πίστις. πιστός δέ ἐστι ὁ Κύριος, ὃς στηρίζει ὑμᾶς καὶ φυλά- 3
 ζει ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. πεποιθαμεν δέ ἐν Κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι 4
 ἃ παραγγέλλομεν ὑμῖν, καὶ ποιεῖτε καὶ ποιήσετε. ὁ δὲ Κύριος 5
 κατευθῆναι ὑμῶν τὰς καρδίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, καὶ εἰς 6
 τὴν ὑπομονὴν τοῦ Χριστοῦ. Παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν, ἀδελφοί, 6
 ἐν ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς 7
 ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτάκτως περιπατοῦντος, καὶ μὴ κατὰ τὴν 7
 παράδοσιν ἣν παρέλαβε παρ' ἡμῶν, αὐτοὶ γὰρ οἴδατε πῶς δεῖ μι- 8
 μεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακτήσαμεν ἐν ὑμῖν, οὐδὲ δωρεάν ἄρτον 8
 ἐφάγομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, νύκτα καὶ ἡμέ- 9
 ραν ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρῆσαι τινὰ ὑμῶν, οὐχ ὅτι οὐκ 9
 ἔχομεν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν εἰς τὸ μιμεῖ- 10
 σθαι ἡμᾶς. καὶ γὰρ ὅτε ἤμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν 10
 ὑμῖν ὅτι Εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. ἀκούομεν 11
 γὰρ τινὰς περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους, 12
 ἀλλὰ περιεργαζομένους. τοῖς δὲ τοιοῦτοις παραγγέλλομεν καὶ 12
 παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα μετὰ 13
 ἡσυχίας ἐργαζόμενοι τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὑμεῖς δέ, ἀ- 13
 δελφοί, μὴ ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες. εἰ δὲ τις οὐχ ὑπακούει 14
 τῷ λόγῳ ἡμῶν διὰ τῆς ἐπιστολῆς, τοῦτον σημειοῦσθε, καὶ μὴ συ- 15
 ναναμίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῆ, καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἠγεῖσθε, 15

v.2 καί^c ἵνα^c ῥύομαι^{vsap1p} ἀπό^p ὀδῆ^{gmnp} ἀτοπος^{agmpn} καί^c πονηρός^{agmpn} ἄνθρωπος^{ngmp} οὐ^{xo} γάρ^c πᾶς^{agmpn} ὀφίς^{nnfs} πίστις^{nnfs}. **v.3** πιστός^{anmsn} δε^c εἰμι^{vixp3s} ὀφίς^{dnms} κύριος^{nnms} ὅς^{rrnms} στηρίζει^{vifa3s} σύ^{tpa-p} καί^c φυλάσσω^{vifa3s} ἀπό^p ὀδῆ^{gmns} πονηρός^{agmsn}. **v.4** πείθω^{vixa1p} δε^c ἐν^p κύριος^{ndms} ἐπί^p σύ^{tpa-p} ὅς^{rranp} παραγγέλλω^{vipa1p} σύ^{tpd-p} καί^c ποιέω^{vipa2p} καί^c ποιεῶ^{vifa2p}. **v.5** ὀφίς^{dnms} δε^c κύριος^{nnms} κατευθῆναι^{voaa3s} σύ^{tpg-p} ὀφίς^{dnfs} καρδία^{naif} εἰς^p ὀφίς^{dnfs} ἀγάπη^{nafs} ὀφίς^{dnms} θεός^{ngms} καί^c εἰς^p ὀφίς^{dnfs} ὑπομονή^{nafs} ὀφίς^{dnms} Χριστός^{ngms}. **v.6** παραγγέλλω^{vipa1p} δε^c σύ^{tpd-p} ἀδελφός^{nvmp} ἐν^p ὀνομα^{ndns} ὀφίς^{dnms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} στέλλω^{vnmp} σύ^{tpa-p} ἀπό^p πᾶς^{agmsn} ἀδελφός^{ngms} ἀτάκτως^{bo} περιπατέω^{vppagms} καί^c μὴ^{xo} κατὰ^p ὀφίς^{dnfs} παράδοσις^{nafs} ὅς^{rraif} παραλαβάνω^{viaa3s} παρὰ^p ἐγώ^{tpg-p}. **v.7** αὐτός^{trnmp} γάρ^c οἶδα^{vixa2p} πῶς^{bo} δεῖ^{virq3s} μιμεῖσθαι^{vnpr} ἐγώ^{tpa-p} ὅτι^c οὐ^{xo} ἀτακτέω^{vial1p} ἐν^p σύ^{tpd-p}. **v.8** οὐδὲ^{bo} δωρεάν^{bo} ἄρτον^{nam} ἐσθίω^{vial1p} παρὰ^p τι-σιν^{ngms} ἀλλά^c ἐν^p κόπος^{ndms} καί^c μόχθος^{ndms} νύξ^{nafs} καί^c ἡμέρα^{nafs} ἐργάζομαι^{vrpnmmp} πρὸς^p ὀφίς^{dnms} μὴ^{xo} ἐπιβαρέω^{vnaa} τι-σιν^{ngms} σύ^{tpg-p}. **v.9** οὐ^{xo} ὅτι^c οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1p} ἐξουσία^{nafs} ἀλλά^c ἵνα^c ἑαυτοῦ^{rxamp} τύπος^{nam} διδωμι^{vsaa1p} σύ^{tpd-p} εἰς^p ὀφίς^{dnms} μιμεῖσθαι^{vnpr} ἐγώ^{tpa-p}. **v.10** καί^c γάρ^c ὅτε^{bo} εἰμι^{vix1p} πρὸς^p σύ^{tpa-p} οὗτος^{rdans} παραγγέλλω^{vial1p} σύ^{tpd-p} ὅτι^c εἰ^{qo} τι-σιν^{ngms} οὐ^{xo} θέλω^{vipa3s} ἐργάζομαι^{vnpr} μηδε^c ἐσθίω^{vdpa3s}. **v.11** ἀκούω^{vipa1p} γάρ^c τι-σιν^{ngms} περιπατέω^{vppaamp} ἐν^p σύ^{tpd-p} ἀτάκτως^{bo} μηδεῖς^{aan} ἐργάζομαι^{vrpnam} ἀλλά^c περιεργάζομαι^{vrpnam}. **v.12** ὀφίς^{dnms} δε^c τοιοῦτος^{rddmp} παραγγέλλω^{vipa1p} καί^c παρακαλέω^{vipa1p} διὰ^p ὀφίς^{dnms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{tpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἵνα^c μετὰ^p ἡσυχία^{ngfs} ἐργάζομαι^{vrpnmmp} ὀφίς^{dnms} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἄρτος^{nam} ἐσθίω^{vspa3p}. **v.13** σύ^{trp1-p} δε^c ἀδελφός^{nvmp} μὴ^{xo} ἐγκακέω^{vsaa2p} καλοποιέω^{vrpnam}. **v.14** εἰ^{qo} δε^c τι-σιν^{ngms} οὐ^{xo} ὑπακούω^{vipa3s} ὀφίς^{dnms} λόγος^{ndms} ἐγώ^{tpg-p} διὰ^p ὀφίς^{dnfs} ἐπιστολή^{ngfs} οὗτος^{rdans} σημειώ^{vdpm2p} καί^c μὴ^{xo} συναμιγνυμι^{vdpm2p} αὐτός^{trdms} ἵνα^c ἐντρέπω^{vsap3s}.

- 16 ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. Αὐτός δὲ ὁ Κύριος τῆς εἰρήνης
 δώη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντός ἐν παντί τρόπῳ. ὁ Κύριος μετὰ
 17 πάντων ὑμῶν. Ὁ ἀσπασμός τῆ ἔμῃ χειρὶ Παύλου, ὃ ἐστὶ ση-
 18 μεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ, οὕτω γράφω. ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν. πρὸς Θεσσαλονικεῖς
 δευτέρα ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.

v.15 καί^c μή^{xo} ὡς^{bo} ἐχθρός^{aamsn} ἡγέομαι^{vdpn2p} ἀλλά^c νουθετέω^{vdpa2p} ὡς^{bo} ἀδελφός^{nam}.
v.16 αὐτός^{trnms} δέ^c ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dgfs} εἰρήνη^{ngfs} δίδωμι^{voaa3s} σύ^{trpd-p} ὁ^{dafs} εἰρήνη^{nafs} διὰ^p
 πᾶς^{agmsn} ἐν^p πᾶς^{admsn} τρόπος^{ndms} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{trpg-p}. **v.17** ὁ^{dnms}
 ἀσπασμός^{nnms} ὁ^{ddfs} ἐμός^{rsdfs} χεῖρ^{ndfs} Παῦλος^{ngms} ὅς^{trnms} εἰμι^{vipx3s} σημεῖον^{nnms} ἐν^p πᾶς^{adfsn}
 ἐπιστολῇ^{ndfs} οὕτω^{bo} γράφω^{vipa1s}. **v.18** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{trpg-p} Ἰησοῦς^{ngms}
 Χριστός^{ngms} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{trpg-p} ἀμήνth πρὸς^p Θεσσαλονικεύς^{namp} δευτερός^{anfsn} γράφω^{vipar3s}
 ἀπὸ^p Ἀθῆναι^{ngfp}.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ κατ' ἐπιταγὴν Θεοῦ σωτῆ- 1
ρος ἡμῶν, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, Τιμο- 2
θέω γνησίῳ τέκνῳ ἐν πίστει, χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πα- 3
τρὸς ἡμῶν καὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν. Καθὼς παρεκά- 3
λεσά σε προσμεῖναι ἐν Ἐφέσῳ, πορευόμενος εἰς Μακεδονίαν, ἵνα 4
παραγγείλης τισὶ μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν, μηδὲ προσέχειν μύθοις 4
καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες ζητήσεις παρέχουσι μᾶλλον 5
ἢ οἰκοδομίαν Θεοῦ τὴν ἐν πίστει. τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγε- 5
λίας ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας καὶ συνειδήσεως ἀγαθῆς 6
καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου, ὧν τινες ἀστοχήσαντες ἐξετράπησαν 6
εἰς ματαιολογίαν, θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νοοῦντες 7
μητε ἂ λέγουσι, μητε περὶ τίνων διαβεβαιουῦνται. οἶδαμεν δὲ ὅτι 8
καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις αὐτῷ νομίμως χρῆται, εἰδὼς τοῦτο, ὅτι 9
δικαίῳ νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις, ἀσεβέσι 10
καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβήλοις, πατραλώαις καὶ μητρα-
λώαις, ἀνδροφόνοις, πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς,

1. v.1 Παῦλος^{nmms} ἀπόστολος^{nmms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} κατὰ^p ἐπιταγή^{nafs} θεός^{ngms} σωτῆρ^{ngms} ἐγώ^{rgp-p} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgs} ἐλπίς^{ngfs} ἐγώ^{rgp-p}.
v.2 Τιμόθεος^{ndms} γνήσιος^{adnsn} τέκνον^{ndns} ἐν^p πίστις^{ndfs} χάρις^{nnfs} ἔλεος^{nmms} εἰρήνη^{nnfs} ἀπό^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} ἐγώ^{rgp-p} καί^c Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgs} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rgp-p}.
v.3 καθὼς^{bo} παρακαλέω^{viala1s} σύ^{trpa-s} προσμένω^{vnaa} ἐν^p Ἐφέσῳ^{ndfs} πορεύομαι^{vppnms} εἰς^p Μακεδονία^{nafs} ἵνα^c παραγγέλλω^{vsa2s} τι-σιν^{tdm} μὴ^{xo} ἑτεροδιδασκαλέω^{vnpa}. **v.4** μηδέ^c προσέχω^{vnpa} μῦθος^{ndmp} καί^c γενεαλογία^{ndfp} ἀπεράντος^{adfpn} ὅστις^{trfp} ζητήσις^{nafp} παρέχω^{vipa3p} μᾶλλον^{bo} ἢ^{xo} οἰκοδομί^{nafs} θεός^{ngms} ὁ^{dgs} ἐν^p πίστις^{ndfs}. **v.5** ὁ^{dms} δέ^c τέλος^{nmms} ὁ^{dgs} παραγγελία^{ngfs} εἰμι^{vnp3s} ἀγάπη^{nnfs} ἐκ^p καθαρός^{agfsn} καρδία^{ngfs} καί^c συνειδήσις^{ngfs} ἀγαθός^{agfsn} καί^c πίστις^{ngfs} ἀνυπόκριτος^{agfsn}. **v.6** ὅς^{trgfp} τι-σιν^{tdm} ἀστοχέω^{vpaanmp} ἐκτρέπω^{vip3p} εἰς^p ματαιολογία^{nafs}. **v.7** θέλω^{vppanmp} εἰμι^{vnp3s} νομοδιδάσκαλος^{ndmp} μὴ^{xo} νοέω^{vppanmp} μήτε^c ὅς^{trpanp} λέγω^{vipa3p} μήτε^c περὶ^p τῶν^{rgnpp} διαβεβαιούμαι^{vipn3p}. **v.8** οἶδα^{vixa1p} ὅ^d ὅτι^c καλός^{admsn} ὁ^{dms} νόμος^{nmms} ἐάν^{qo} τι-σιν^{tdm} αὐτός^{rdms} νομίμως^{bo} χρᾶσθαι^{vspn3s}. **v.9** οἶδα^{vpxanms} οὕτως^{ndans} ὅτι^c δίκαιος^{admsn} νόμος^{nmms} οὐ^{xo} κείμαι^{vipn3s} ἀνομος^{admpn} δέ^c καί^c ἀνυπότακτος^{admpn} ἀσεβής^{admpn} καί^c ἁμαρτωλός^{admpn} ἀνόσιος^{admpn} καί^c βεβήλος^{admpn} πατρολώας^{ndmp} καί^c μητρολώας^{ndmp} ἀνδροφόνος^{ndmp}. **v.10** πόρνος^{ndmp} ἀρσενοκοίτης^{ndmp} ἀνδραποδιστής^{ndmp} ψεύστης^{ndmp} ἐπιόρκος^{admpn} καί^c εἰ^{qo} τι-σιν^{tdm} ἕτερος^{anmsn} ὁ^{ddfs} ὑγιαίνω^{vppadfs} διδασκαλία^{ndfs} ἀντίκειμαι^{vipn3s}.

11 ἀντίκειται, κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου Θεοῦ,
 12 ὃ ἐπιτεύθη ἐγώ. Καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με Χριστῷ
 Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἠγήσατο, θέμενος εἰς διακο-
 13 νίαν, τὸν πρότερον ὄντα βλάσφημον καὶ διώκτην καὶ ὑβριστήν,
 14 ἀλλ' ἠλεήθη, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ, ὑπερεπλεόνασε δὲ
 ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν Χριστῷ
 15 Ἰησοῦ. πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι Χριστὸς
 Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτος εἰμι
 16 ἐγώ, ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθη, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται Ἰ-
 ησοῦς Χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν, πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν
 17 μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. τῷ δὲ βασιλεῖ
 τῶν αἰώνων, ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ σοφῷ Θεῷ, τιμὴ καὶ δόξα
 18 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. Ταύτην τὴν παραγγελίαν
 παρατίθεμαι σοι, τέκνον Τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγοῦσας ἐπὶ σὲ
 19 προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, ἔ-
 χων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνειδήσιν, ἣν τινες ἀπώσαμενοι, περὶ
 20 τὴν πίστιν ἐναυάγησαν, ὧν ἔστιν Ὑμέναιος καὶ Ἀλέξανδρος, οὓς
 παρέδωκα τῷ Σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν.

2 Παρακαλῶ οὖν πρῶτον πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς,
 2 ἐντευξεις, εὐχαριστίας, ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, ὑπὲρ βασιλέων,
 καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ ὄντων, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον

v.11 κατὰ^p ὁδὸν εὐαγγέλιον^{nans} ὁδῶν^{ngfs} δόξα^{ngfs} ὁδῶν^{ngms} μακάριος^{agmsn} θεός^{ngms} ὅς^{rtrans}
 πιστεύω^{viapl1s} ἐγώ^{rpn-s}. **v.12** καί^c χάρις^{nafs} ἔχω^{vipl1s} ὁδῶν^{ngms} ἐνδυναμώ^{vpaadms} ἐγώ^{rpa-s}
 Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} κύριος^{ndms} ἐγώ^{rpg-p} ὅτι^c πιστός^{aamsn} ἐγώ^{rpa-s} ἠγήρομαι^{viad3s}
 τίθημι^{vpanms} εἰς^p διακονία^{nafs}. **v.13** ὁδῶν^{dams} πρότερος^{bo} εἰμι^{vppxams} βλάσφημος^{aamsn} καί^c
 διώκτης^{nams} καί^c ὑβριστής^{nams} ἀλλά^c ἐλέεω^{viapl1s} ὅτι^c ἀγνοέω^{vpanms} ποιεῶ^{vial1s} ἐν^p ἀπιστία^{ndfs}.
v.14 ὑπερπλεονάζω^{vial3s} δέ^c ὁδῶν^{ngfs} χάρις^{nafs} ὁδῶν^{ngms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rpg-p} μετὰ^p πίστις^{ngfs} καί^c
 ἀγάπη^{ngfs} ὁδῶν^{ngfs} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.15** πιστός^{aamsn} ὁδῶν^{ngms} λόγος^{nms} καί^c πᾶς^{agfsn}
 ἀποδοχῆ^{ngfs} ἄξιος^{aamsn} ὅτι^c Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἔρχομαι^{vial3s} εἰς^p ὁδῶν^{dams} κόσμος^{nams}
 ἀμαρτωλός^{aampr} σῶζω^{vnaa} ὅς^{rpgmp} πρῶτος^{aamsn} εἰμι^{vixp1s} ἐγώ^{rpn-s}. **v.16** ἀλλά^c διὰ^p οὗτος^{rdans}
 ἐλέεω^{viapl1s} ἵνα^c ἐν^p ἐγώ^{rpd-s} πρῶτος^{admsn} ἐνδείκνυμι^{vsam3s} Ἰησοῦς^{nms} Χριστός^{nms} ὁδῶν^{dafs}
 πᾶς^{aafsn} μακροθυμία^{nafs} πρὸς^p ὑποτύπωσις^{nafs} ὁδῶν^{dgmpr} μέλλω^{vppagmp} πιστεύω^{vnpa} ἐπι^p αὐτός^{rpdms}
 εἰς^p ζωὴ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.17** ὁδῶν^{dams} δέ^c βασιλεύς^{ndms} ὁδῶν^{dgmpr} αἰών^{ngmp} ἀφθαρτος^{admsn}
 ἀόρατος^{admsn} μόνος^{admsn} σοφός^{admsn} θεός^{ndms} τιμὴ^{nafs} καί^c δόξα^{nafs} εἰς^p ὁδῶν^{damp} αἰών^{namp} ὁδῶν^{dgmpr}
 αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.18** οὗτος^{rdans} ὁδῶν^{dafs} παραγγελία^{nafs} παρατίθημι^{vipm1s} σὺ^{rpd-s} τέκνον^{nvs}
 Τιμόθεος^{nms} κατὰ^p ὁδῶν^{dafp} προάγω^{vppaafp} ἐπι^p σὺ^{rpa-s} προφητεία^{nafp} ἵνα^c στρατεύω^{vipm2s} ἐν^p
 αὐτός^{rpdp} ὁδῶν^{dafs} καλός^{aafsn} στρατεία^{nafs}. **v.19** ἔχω^{vppanms} πίστις^{nafs} καί^c ἀγαθός^{aafsn}
 συνειδήσις^{nafs} ὅς^{rtafs} τι-σρινμη ἀπωθέομαι^{vpadnmp} περι^p ὁδῶν^{dafs} πίστις^{nafs} ναυαγέω^{vial3p}.
v.20 ὅς^{rpgmp} εἰμι^{vixp3s} Ὑμέναιος^{nms} καί^c Ἀλέξανδρος^{nms} ὅς^{rtrap} παραδίδωμι^{vial1s} ὁδῶν^{dams}
 Σατανᾶς^{ndms} ἵνα^c παιδεύσω^{vsap3p} μὴ^{xo} βλασφημέω^{vmpa}. **2. v.1** παρακαλῶ^{vipl1s} οὖν^c
 πρῶτος^{bo} πᾶς^{agmpn} ποιεῶ^{vnp} δέησις^{nafp} προσευχή^{nafp} ἐντευξίς^{nafp} εὐχαριστία^{nafp} ὑπὲρ^p πᾶς^{agmpn}
 ἀνθρώπος^{ngmp}.

διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι, τοῦτο γὰρ καλὸν καὶ 3
 ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ, ὃς πάντας ἀνθρώ- 4
 πους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἔλθειν. εἷς γὰρ 5
 Θεός, εἷς καὶ μεσίτης Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων ἀνθρώπος Χριστὸς Ἰ- 6
 ησοῦς, ὁ δούς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον 6
 καιροῦς ἰδίους, εἰς ὃ ἐτέθη ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος ἀλήθειαν 7
 λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, διδάσκαλος ἐθνῶν ἐν πίστει καὶ 8
 ἀληθείᾳ. Βούλομαι οὖν προσεύχεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντί 8
 τόπῳ, ἐπαίροντας ὁσίους χεῖρας, χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισμοῦ.
 ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς 9
 καὶ σωφροσύνης, κοσμεῖν ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν, ἢ χρύσῳ,
 ἢ μαργαρίταις, ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, ἀλλ' ὃ πρέπει γυναίξιν 10
 ἐπαγγελλομέναις θεοσεβείαν δι' ἔργων ἀγαθῶν. γυνὴ ἐν ἡσυ- 11
 χίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ. γυναικὶ δὲ διδάσκειν οὐκ 12
 ἐπιτρέπω, οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρὸς, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. Ἄδὰμ 13
 γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα Εὕα, καὶ Ἄδὰμ οὐκ ἠπατήθη, ἡ δὲ 14
 γυνὴ ἀπατηθεῖσα ἐν παραβάσει γέγονε, σωθήσεται δὲ διὰ τῆς 15
 τεκνογονίας, ἐὰν μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἀγιασμῷ μετὰ
 σωφροσύνης.

Πιστὸς ὁ λόγος, Εἷ τις ἐπίσκοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπι- 3
 θυμεῖ, δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι, μιᾶς γυναικὸς 2

v.2 ὑπέρ^p βασιλεύς^{ngmp} καί^c πᾶς^{agmpn} ὀδγ^{mp} ἐν^p ὑπεροχῇ^{ndfs} εἰμι^{vppxgmp} ἴνα^c ἥρεμος^{aamsn}
 καί^c ἡσύχιος^{aamsn} βίος^{nams} διάγω^{vspalp} ἐν^p πᾶς^{adfsn} εὐσεβείᾳ^{ndfs} καί^c σεμνότης^{ndfs}.
v.3 οὗτος^{rdnns} γάρ^c καλός^{anmsn} καί^c ἀπόδεκτος^{anmsn} ἐνώπιον^{bo} ὀδγ^{ms} σωτῆρ^{ngms} ἐγὼ^{rpg-p}
 θεός^{ngms}. **v.4** ὅς^{rrnms} πᾶς^{aampn} ἀνθρώπος^{namp} θέλω^{vipa3s} σὸζω^{vnap} καί^c εἷς^p ἐπίγνωσις^{nafs}
 ἀλήθεια^{ngfs} ἔρχομαι^{vnaa}. **v.5** εἷς^{nnms} γάρ^c θεός^{nnms} εἷς^{nnms} καί^c μεσίτης^{nnms} θεός^{ngms} καί^c
 ἀνθρώπος^{ngmp} ἀνθρώπος^{nnms} Χριστὸς^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.6** ὁ^{dnms} δίδωμι^{vpaanms} ἑαυτοῦ^{rxams}
 ἀντίλυτρον^{nans} ὑπέρ^p πᾶς^{agmpn} ὀδ^{ans} μαρτύριον^{nans} καιρός^{ndmp} ἴδιος^{admpn}. **v.7** εἷς^p ὅς^{rrans}
 τίθημι^{viapl1s} ἐγὼ^{rpn-s} κῆρυξ^{nnms} καί^c ἀπόστολος^{nnms} ἀλήθεια^{nafs} λέγω^{vipa1s} ἐν^p Χριστῷ^{ndms} οὐ^{xo}
 ψεύδομαι^{vipn1s} διδάσκαλος^{nnms} ἔθνος^{ngmp} ἐν^p πίστις^{ndfs} καί^c ἀλήθεια^{ndfs}. **v.8** βούλομαι^{vipn1s}
 οὖν^c προσεύχομαι^{vnpn} ὀδ^{amp} ἀνῆρ^{namp} ἐν^p πᾶς^{admsn} τόπος^{ndms} ἐπαίρω^{vppaamp} ὅσιος^{aampn}
 χεῖρ^{nafp} χωρὶς^{bo} ὀργῆς^{ngfs} καί^c διαλογισμός^{ngms}. **v.9** ὡσαύτως^{bo} καί^c ὀδ^{dafp} γυνὴ^{nafp} ἐν^p
 καταστολῇ^{ndfs} κόσμιος^{adfsn} μετὰ^p αἰδώς^{ngfs} καί^c σωφροσύνη^{ngfs} κοσμέω^{vnpa} ἑαυτοῦ^{rxafp} μὴ^{xo}
 ἐν^p πλέγμα^{ndmp} ἢ^{xo} χρυσοῦς^{ndms} ἢ^{xo} μαργαρίτης^{ndmp} ἢ^{xo} ἱματισμός^{ndms} πολυτελής^{admsn}.
v.10 ἀλλὰ^c ὅς^{rrnms} πρέπει^{vipq3s} γυνὴ^{ndfp} ἐπαγγέλλομαι^{vppndfp} θεοσεβείᾳ^{nafs} διὰ^p ἔργον^{ngnp}
 ἀγαθός^{agnpn}. **v.11** γυνὴ^{ndfs} ἐν^p ἡσυχίᾳ^{ndfs} μανθάνω^{vpa1s} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ὑποταγῇ^{ndfs}.
v.12 γυνὴ^{ndfs} δέ^c διδάσκαλῶ^{vnpa} οὐ^{xo} ἐπιτρέπω^{vpa1s} οὐδὲ^{bo} αὐθεντέω^{vnpa} ἀνῆρ^{ngms} ἀλλὰ^c εἰμι^{vnpnx}
 ἐν^p ἡσυχίᾳ^{ndfs}. **v.13** Ἀδάμ^{tp} γάρ^c πρῶτος^{anmsn} πλάσσω^{viap3s} εἶτα^{bo} Εὕα^{nms}. **v.14** καί^c
 Ἀδάμ^{tp} οὐ^{xo} ἀπατάω^{viap3s} ὀδ^{ndfs} δέ^c γυνὴ^{ndfs} ἀπατάω^{vrapnfs} ἐν^p παράβασις^{ndfs} γίνομαι^{vka3s}.
v.15 σὸζω^{vip3s} δέ^c διὰ^p ὀδ^{gfs} τεκνογονία^{ngfs} ἐάν^{qo} μένω^{vsaap3} ἐν^p πίστις^{ndfs} καί^c ἀγάπῃ^{ndfs}
 καί^c ἀγιασμός^{ndms} μετὰ^p σωφροσύνη^{ngfs}. **3. v.1** πιστός^{anmsn} ὀδ^{dnms} λόγος^{nnms} εἰ^{qo} τι-οινιμς
 ἐπισκοπῆ^{ngfs} ὀρέγω^{vipm3s} καλός^{agnsn} ἔργον^{ngns} ἐπιθυμέω^{vipa3s}.

3 ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν, μὴ
 4 πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, ἀλλ' ἐπιεικῆ, ἄμαχον,
 5 ἀφιλάργυρον, τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον, τέκνα ἔ-
 6 χοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης σεμνότητος. εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου
 7 οἴκου προσῆται οὐκ οἶδε, πῶς ἐκκλησίας Θεοῦ ἐπιμελήσεται,
 8 μὴ νεόφυτον, ἵνα μὴ τυφωθείς εἰς κρίμα ἐμπέσῃ τοῦ διαβόλου.
 9 δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν ἔχειν ἀπὸ τῶν ἕξωθεν, ἵνα μὴ
 10 εἰς ὄνειδισμὸν ἐμπέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. διακόνους ὡ-
 11 σαύτως σεμνοῦς, μὴ διλόγους, μὴ οἶνω πολλῶ προσέχοντας, μὴ
 12 αἰσχροκερδεῖς, ἔχοντας τὸ μυστήριον τῆς πίστεως ἐν καθαρῶ
 13 συνειδήσει. καὶ οὗτοι δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἴτα διακο-
 14 νείωσαν ἀνέγκλητοι ὄντες. γυναῖκας ὡσαύτως σεμνάς, μὴ δια-
 15 βόλους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν πᾶσι. διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυ-
 16 ναικὸς ἄνδρες, τέκνων καλῶς προϊστάμενοι καὶ τῶν ἰδίων οἴκων.
 οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες βαθμὸν ἑαυτοῖς καλὸν περιποιουῦ-
 νται, καὶ πολλὴν παρρησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν Χριστῶ Ἰησοῦ. Ταῦτά
 σοι γράφω, ἐλπίζων ἐλθεῖν πρὸς σὲ τάχιον, ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα
 εἰδῆς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ Θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία
 Θεοῦ ζῶντος, στυλος καὶ ἑδραῖωμα τῆς ἀληθείας. καὶ ὁμολογου-
 μένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον, Θεὸς ἐφανερῶθη ἐν
 σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔ-

v.2 δεῖ^{vipq3s} οὐκ^c ὁ^{dams} ἐπίσκοπος^{nam} ἀνεπιλημπτος^{aamsn} εἰμι^{vnp} εἰς^{ngfs} γυνή^{ngfs} ἀνήρ^{nam}
 νηφάλιος^{nam} σώφρων^{aamsn} κόσμιος^{aamsn} φιλόξενος^{aamsn} διδακτικὸς^{aamsn}. **v.3** μὴ^{xo}
 πάροινος^{aamsn} μὴ^{xo} πλήκτης^{nam} μὴ^{xo} αἰσχροκερδῆς^{aamsn} ἀλλά^c ἐπιεικῆς^{aamsn} ἄμαχος^{aamsn}
 ἀφιλάργυρος^{aamsn}. **v.4** ὁ^{dams} ἴδιος^{agmsn} οἴκος^{ngms} καλῶς^{bo} προϊστημι^{vppmams} τέκνον^{nanp}
 ἔχω^{vppaams} ἐν^p ὑποταγῇ^{ndfs} μετὰ^p πᾶς^{agfsn} σεμνότης^{ngfs}. **v.5** εἰ^{qo} δέ^c τι-σρινις^o ὁ^{dams} ἴδιος^{agmsn}
 οἴκος^{ngms} προϊστημι^{vnaa} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3s} πῶς^{bo} ἐκκλησία^{ngfs} θεός^{ngms} ἐπιμελέομαι^{vifd3s}.
v.6 μὴ^{xo} νεόφυτος^{aamsn} ἵνα^c μὴ^{xo} τυφώω^{vrapnms} εἰς^p κρίμα^{nans} ἐμπίπτω^{vsaa3s} ὁ^{dams}
 διάβολος^{agmsn}. **v.7** δεῖ^{vipq3s} δέ^c αὐτός^{rpams} καί^c μαρτυρία^{nafs} καλὸς^{aafsn} ἔχω^{vnpa} ἀπὸ^p
 ὁ^{dams} ἕξωθεν^{bo} ἵνα^c μὴ^{xo} εἰς^p ὄνειδισμός^{nam} ἐμπίπτω^{vsaa3s} καί^c παγίς^{nafs} ὁ^{dams} διάβολος^{agmsn}.
v.8 διάκονος^{nam} ὡσαύτως^{bo} σεμνός^{aampn} μὴ^{xo} διλόγος^{aampn} μὴ^{xo} οἶνος^{ndms} πολὺς^{admsn}
 προσέχω^{vppaamp} μὴ^{xo} αἰσχροκερδῆς^{aampn}. **v.9** ἔχω^{vppaamp} ὁ^{dams} μυστήριον^{nans} ὁ^{dams} πίστις^{ngfs}
 ἐν^p καθαρὸς^{adfsn} συνειδήσις^{ndfs}. **v.10** καί^c οὗτος^{rdnmp} δέ^c δοκιμάζω^{vdp3p} πρῶτος^{bo} εἴτα^{bo}
 διακονέω^{vdp3p} ἀνέγκλητος^{aampn} εἰμι^{vppxmp}. **v.11** γυνή^{nafp} ὡσαύτως^{bo} σεμνός^{aafpn} μὴ^{xo}
 διάβολος^{aafpn} νηφάλιος^{aampn} πιστός^{aafpn} ἐν^p πᾶς^{adnnp}. **v.12** διάκονος^{nnmp} εἰμι^{vdp3p} εἰς^{ngfs}
 γυνή^{ngfs} ἀνήρ^{nnmp} τέκνον^{ngnp} καλῶς^{bo} προϊστημι^{vppmnp} καί^c ὁ^{dams} ἴδιος^{agmpn} οἴκος^{ngmp}.
v.13 ὁ^{dams} γάρ^c καλῶς^{bo} διακονέω^{vpaanmp} βαθμός^{nam} ἐαυτοῦ^{ixdmp} καλός^{aamsn} περιποιέω^{vipm3p}
 καί^c πολὺς^{aafsn} παρρησία^{nafs} ἐν^p πίστις^{ndfs} ὁ^{dams} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.14** οὗτος^{rdanp}
 σύ^{tpd-s} γράφω^{vipals} ἐλπίζω^{vppanms} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p σύ^{tpa-s} τάχις^{bo}. **v.15** ἐάν^{qo} δέ^c
 βραδύνω^{vspals} ἵνα^c οἶδα^{vsxa2s} πῶς^{bo} δεῖ^{vipq3s} ἐν^p οἴκος^{ndms} θεός^{ngms} ἀναστρέφω^{vnp} ὅστις^{rmfs}
 εἰμι^{vipx3s} ἐκκλησία^{nafs} θεός^{ngms} ζῶω^{vppagms} στυλος^{nnms} καί^c ἑδραῖωμα^{nnms} ὁ^{dams} ἀλήθεια^{ngfs}.

θνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.

Τὸ δὲ Πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑτέροις καιροῖς ἀποστήσονται τινες τῆς πίστεως, προσέχοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις δαιμονίων, ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κεκαυτηριασμένων τὴν ἰδίαν συνειδησιν, κωλύοντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων ἃ ὁ Θεὸς ἔκτισεν εἰς μετάληψιν μετὰ εὐχαριστίας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν, ὅτι πᾶν κτίσμα Θεοῦ καλόν, καὶ οὐδὲν ἀπόβλητον, μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον, ἀγιάζεται γὰρ διὰ λόγου Θεοῦ καὶ ἐντεύξεως. Ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔση διάκονος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐντρέφόμενος τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς καλῆς διδασκαλίας ἧ παρακολούθηκας. τοὺς δὲ βεβήλους καὶ γραῶδεις μύθους παραιτοῦ. γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν, ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος, ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμος ἐστίν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν καὶ τῆς μελλούσης. πιστὸς ὁ λόγος καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι ὃς ἐστὶν σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων μάλιστα πιστῶν. παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. μηδεὶς σου τῆς νεότητος καταφρονεῖτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἀγνεΐᾳ. ἕως ἔρχομαι, πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλή-

v.16 καί^c ὁμολογουμένως^{bo} μέγας^{annsn} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnnn} ὁ^{dgrfs} εὐσέβεια^{ngfs} μυστήριον^{nnns} θεός^{nnms} φανερόω^{viap3s} ἐν^p σάρξ^{ndfss} δικαιοῶ^{viap3s} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} ὁράω^{viap3s} ἄγγελος^{ndmp} κηρύσσω^{viap3s} ἐν^p ἔθνος^{ndnp} πιστεύω^{viap3s} ἐν^p κόσμος^{ndms} ἀναλαμβάνω^{viap3s} ἐν^p δόξα^{ndfss}.
4. v.1 ὁ^{dnnn} δέ^c πνεῦμα^{nnns} ῥητῶς^{bo} λέγω^{viap3s} ὅτι^c ἐν^p ὑστερος^{admpn} καιρός^{ndmp} ἀφίτημι^{v1fd3p} τι-ορινημι^o ὁ^{dgrfs} πίστις^{ngfs} προσέχω^{vppanmp} πνεῦμα^{ndnp} πλάνος^{adnpn} καί^c διδασκαλία^{ndfp} δαιμόνιον^{ngnp}. **v.2** ἐν^p ὑπόκρισις^{ndfss} ψευδολόγος^{agmpn} καυστηριάζω^{vpxgmp} ὁ^{dafs} ἴδιος^{aafsn} συνειδησις^{nafs}. **v.3** κωλύω^{vppagmp} γαμέω^{vnpa} ἀπέχω^{vnpn} βρωμα^{ngnp} ὃς^{tranp} ὁ^{dnnn} θεός^{nnms} κτιζω^{v1aa3s} εἰς^p μετάληψις^{nafs} μετὰ^p εὐχαριστία^{ngfs} ὁ^{ddmp} πιστός^{admpn} καί^c ἐπιγνώσκω^{vpxadmp} ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs}. **v.4** ὅτι^c πᾶς^{annsn} κτίσμα^{nnns} θεός^{ngms} καλός^{annsn} καί^c οὐδεὶς^{annsn} ἀπόβλητος^{annsn} μετὰ^p εὐχαριστία^{ngfs} λαμβάνω^{vppnns}. **v.5** ἀγιάζω^{v1pp3s} γάρ^c διὰ^p λόγος^{ngms} θεός^{ngms} καί^c ἐντεύξεως^{ngfs}. **v.6** οὗτος^{rdanp} ὑποτιήμι^{vppnms} ὁ^{ddmp} ἀδελφός^{ndmp} καλός^{annsn} εἰμι^{v1fx2s} διάκονος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐντρέφω^{vppnms} ὁ^{ddmp} λόγος^{ndmp} ὁ^{dgrfs} πίστις^{ngfs} καί^c ὁ^{dgrfs} καλός^{agfsn} διδασκαλία^{ngfs} ὃς^{rrdfs} παρακολουθέω^{v1xa2s}. **v.7** ὁ^{damp} δέ^c βεβήλος^{aampn} καί^c γραῶδης^{aampn} μῦθος^{namp} παραιτοῦμαι^{vdpn2s} γυμνάζω^{vdpa2s} δέ^c σεαυτοῦ^{v1xams} πρὸς^p εὐσέβεια^{nafs}. **v.8** ὁ^{dnfs} γάρ^c σωματικός^{anfns} γυμνασία^{nnfs} πρὸς^p ὀλίγος^{aamsn} εἰμι^{v1px3s} ἐπαγγελία^{nafs} ὠφέλιμος^{annsn} ὁ^{dnfs} δέ^c εὐσέβεια^{nnfs} πρὸς^p πᾶς^{aampn} ὠφέλιμος^{annsn} εἰμι^{v1px3s} ἐπαγγελία^{nafs} ἔχω^{vppanis} ζωῆ^{ngfs} ὁ^{dgrfs} νῦν^{bo} καί^c ὁ^{dgrfs} μέλλω^{vppagfs}. **v.9** πιστός^{annsn} ὁ^{dnnn} λόγος^{nnms} καί^c πᾶς^{agfsn} ἀποδοχῆ^{ngfs} ἄξιος^{annsn}. **v.10** εἰς^p οὗτος^{rdans} γάρ^c καί^c κοπιῶ^{viap1p} καί^c ὀνειδιζώ^{v1pp1p} ὅτι^c ἐλπίζω^{v1xa1p} ἐπὶ^p θεός^{ndms} ζῶω^{vppadms} ὃς^{rrnms} εἰμι^{v1px3s} σωτὴρ^{nnms} πᾶς^{agmpn} ἀνθρώπος^{ngmp} μάλιστα^{bo} πιστός^{agmpn}. **v.11** παραγγέλλω^{vdpa2s} οὗτος^{rdanp} καί^c διδάσκω^{vdpa2s}. **v.12** μηδεὶς^{annsn} σὺ^{v1rg-s} ὁ^{dgrfs} νεότης^{ngfs} καταφρονέω^{vdpa3s} ἀλλὰ^c τύπος^{nnms} γίνομαι^{vdpn2s} ὁ^{dgmpp} πιστός^{agmpn} ἐν^p λόγος^{ndms} ἐν^p ἀναστροφῇ^{ndfs} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs} ἐν^p πνεύματι^{ndns} ἐν^p πίστι^{ndfss} ἐν^p ἀγνεΐᾳ^{ndfss}.

- 14 σει, τῆ διδασκαλίᾳ. μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοὶ διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου.
- 15 ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ ἐν
- 16 πᾶσιν. ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῆ διδασκαλίᾳ. ἐπίμενε αὐτοῖς, τοῦτο γὰρ ποιῶν καὶ σεαυτὸν σώσεις καὶ τοὺς ἀκούοντάς σου.
- 5** Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπιπλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα, νεω-
- 2 τέρους, ὡς ἀδελφούς, πρεσβυτέρας, ὡς μητέρας, νεωτέρας, ὡς
- 3, 4 ἀδελφάς, ἐν πάσῃ ἀγνεΐᾳ. χήρας τίμα τὰς ὄντως χήρας. εἰ δέ τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν, καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις, τοῦτο
- 5 γὰρ ἐστὶ καλὸν καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη ἤλπικεν ἐπὶ τὸν Θεὸν, καὶ προσμένει ταῖς
- 6 δεήσεσι καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας. ἡ δὲ σπατα-
- 7 λῶσα, ζῶσα τέθηκε. καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα ἀνεπίληπτοι
- 8 ᾦσιν. εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ
- 9 τὴν πίστιν ἤρνηται, καὶ ἔστιν ἀπίστου χειρῶν. χήρα καταλεγέ-
- 10 θω μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἐξήκοντα, γεγυνοῦσα, ἐνὸς ἀνδρὸς γυνή, ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ ἔτεκνοτρόφησεν, εἰ ἔξενοδόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήκεσεν, εἰ παντὶ
- 11 ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησε. νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ, ὅταν
- 12 γὰρ καταστρηνιάσωσι τοῦ Χριστοῦ, γαμεῖν θέλουσιν, ἔχουσαι

v.13 ἕως^c ἔρχομαι^{vipn1s} προσέχω^{vdpa2s} ὁδ^{dfs} ἀνάγνωσις^{ndfs} ὁδ^{dfs} παράκλησις^{ndfs} ὁδ^{dfs} διδασκαλία^{ndfs}. **v.14** μὴ^{xo} ἀμελέω^{vdpa2s} ὁδ^{gns} ἐν^p σύ^{rp-d-s} χάρισμα^{ngns} ὅς^{rtms} δίδωμι^{viap3s} σύ^{rp-d-s} διά^p προφητεία^{ngfs} μετὰ^p ἐπιθέσις^{ngfs} ὁδ^{gfp} χεῖρ^{ngfp} ὁδ^{gns} πρεσβυτέριον^{ngns}. **v.15** οὗτος^{rdanp} μελετάω^{vdpa2s} ἐν^p οὗτος^{rddnp} εἰμι^{vdpx2s} ἵνα^c σύ^{rp-g-s} ὁδ^{dfs} προκοπή^{nmfs} φανερός^{anfsn} εἰμι^{vspx3s} ἐν^p πᾶς^{admpn}. **v.16** ἐπέχω^{vdpa2s} σεαυτοῦ^{rxams} καὶ^c ὁδ^{dfs} διδασκαλία^{ndfs} ἐπιμένω^{vdpa2s} αὐτός^{rdmp} οὗτος^{rdans} γάρ^c ποιέω^{vppanms} καὶ^c σεαυτοῦ^{rxams} σῶζω^{vifa2s} καὶ^c ὁδ^{dmp} ἀκούω^{vppaamp} σύ^{rp-g-s}. **5. v.1** πρεσβύτερος^{admsn} μὴ^{xo} ἐπιπλήσσω^{vsaa2s} ἀλλά^c παρακαλέω^{vdpa2s} ὡς^{bo} πατὴρ^{nams} νέος^{aampc} ὡς^{bo} ἀδελφός^{namp}. **v.2** πρεσβύτερος^{aafpn} ὡς^{bo} μήτηρ^{nafp} νέος^{aafpc} ὡς^{bo} ἀδελφῆ^{nafp} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ἀγνεΐα^{ndfs}. **v.3** χήρα^{nafp} τίμα^{vdpa2s} ὁδ^{afp} ὄντως^{bo} χήρα^{nafp}. **v.4** εἰ^{qo} δε^c τι-σρινμς χήρα^{nmfs} τέκνον^{nanp} ἡ^{xo} ἔκγονος^{aanpn} ἔχω^{viap3s} μανθάνω^{vdpa3p} πρῶτος^{bo} ὁδ^{dams} ἱδιος^{aamsn} οἶκος^{nams} εὐσεβέω^{vnpa} καὶ^c ἀμοιβή^{nafp} ἀποδιδωμι^{vnpa} ὁδ^{ddmp} πρόγονος^{ndmp} οὗτος^{rdms} γάρ^c εἰμι^{vixp3s} καλός^{annsn} καὶ^c ἀπόδεκτος^{annsn} ἐνώπιον^{bo} ὁδ^{gms} θεός^{ngms}. **v.5** ὁδ^{dfs} δε^c ὄντως^{bo} χήρα^{nmfs} καὶ^c μονόω^{vrxpns} ἐλπίζω^{vixa3s} ἐπί^p ὁδ^{dams} θεός^{nams} καὶ^c προσμένο^{viap3s} ὁδ^{ddfp} δεήσις^{ndfp} καὶ^c ὁδ^{ddfp} προσευχή^{ndfp} νύξ^{ngfs} καὶ^c ἡμέρα^{nghfs}. **v.6** ὁδ^{dfs} δε^c σπαταλάω^{vppanfs} ζῶω^{vppanfs} θνήσκω^{vixa3s}. **v.7** καὶ^c οὗτος^{rdanp} παραγγέλλω^{vdpa2s} ἵνα^c ἀνεπίλημπος^{agmpn} εἰμι^{vspxp3p}. **v.8** εἰ^{qo} δε^c τι-σρινμς ὁδ^{gmp} ἱδιος^{agmpn} καὶ^c μάλιστα^{bo} ὁδ^{gmp} οἰκείος^{agmpn} οὐ^{xo} προνοέω^{viap3s} ὁδ^{dafs} πίστις^{nafs} ἀρνέομαι^{vixd3s} καὶ^c εἰμι^{vixp3s} ἄπιστος^{agmsn} χεῖρῶν^{anmsc}. **v.9** χήρα^{nmfs} καταλέγω^{vdpp3s} μὴ^{xo} ἐλάσσω^{annsn} ἔτος^{ngnp} ἐξήκοντα^{tn} γίνομαι^{vpxanfs} εἰς^{ngms} ἀνήρ^{ngms} γυνή^{nmfs}. **v.10** ἐν^p ἔργον^{ndnp} καλός^{adnpn} μαρτυροῦμαι^{vppnfs} εἰ^{qo} τεκνοτρόφω^{viaa3s} εἰ^{qo} ξενοδοχέω^{viaa3s} εἰ^{qo} ἅγιος^{agmpn} πούς^{namp} νίπτω^{viaa3s} εἰ^{qo} θλίβω^{vpprdmp} ἐπαρκέω^{viaa3s} εἰ^{qo} πᾶς^{adnsn} ἔργον^{ndns} ἀγαθός^{admsn} ἐπακολουθεῶ^{viaa3s}. **v.11** νέος^{aafpc} δε^c χήρα^{nafp} παραιτέομαι^{vdpn2s} ὅταν^c γάρ^c καταστρηνιάω^{vsaa3p} ὁδ^{gms} Χριστός^{ngms} γαμέω^{vnpa} ἔλω^{viap3p}.

κρίμα, ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν. ἅμα δὲ καὶ ἄργαι μαν- 13
 θάνουσι περιερχόμεναί τας οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἄργαι, ἀλλὰ καὶ 14
 φλύαροι καὶ περιέργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. βούλομαι οὖν 14
 νεωτέρας γαμῆν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν 15
 διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ λοιδορίας χάριν. ἤδη γάρ τινες ἐξετρά- 15
 πησαν ὀπίσω τοῦ Σατανᾶ. εἴ τις πιστὸς ἢ πιστὴ ἔχει χήρας, 16
 ἐπαρκείτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρεῖσθω ἢ ἐκκλησία, ἵνα ταῖς ὄντως 17
 χήραις ἐπαρκέσῃ. Οἱ καλῶς προεσιτῶτες πρεσβύτεροι διπλῆς 17
 τιμῆς ἀξιούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ διδασκα- 18
 λία, λέγει γὰρ ἡ γραφή, Βοῦν ἀλοῶντα οὐ φιμώσεις, καί, Ἄξιος 18
 ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ. κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορίαν μὴ 19
 παραδέχου, ἐκτός εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ τριῶν μαρτύρων. τοὺς ἁμαρ- 20
 τάνοντας ἐνώπιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φόβον ἔχωσι.
 διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ 21
 τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρίματος,
 μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. χεῖρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, 22
 μηδὲ κοινῶναι ἁμαρτίας ἀλλοτρίαις, σεαυτὸν ἀγνὸν τήρει. μη- 23
 κέτι ὑδροπότει, ἀλλ' οἴνω ὀλίγῳ χρῶ, διὰ τὸν στόμαχον σου καὶ
 τας πυκνάς σου ἀσθενείας. τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι πρό- 24
 δηλοὶ εἰσι, προάγουσαι εἰς κρίσιν, τισὶ δὲ καὶ ἐπακολουθοῦσιν.
 ὡσαύτως καὶ τὰ καλὰ ἔργα πρόδηλα ἐστί, καὶ τὰ ἄλλως ἔχοντα, 25

v.12 ἔχω^{vppanfp} κρίμα^{nans} ὅτι^c ὁ^{dafs} πρῶτος^{aafsn} πίστις^{nafs} ἀθετῶ^{v1aa3p}. **v.13** ἅμα^{bo}
 δέ^c καί^c ἀργός^{anfnp} μανθάνω^{v1pa3p} περιέρχομαι^{vppnfp} οἰκία^{nafp} οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^c
 ἀργός^{anfnp} ἀλλά^c καί^c φλύαρος^{anfnp} καί^c περιέργος^{anfnp} λαλέω^{vppanfp} ὁ^{damp} μή^{xo} δεῖ^{vppanfp}.
v.14 βούλομαι^{v1pn1s} οὐ^{xo} νέος^{aafpc} γαμῶ^{vnpa} τεκνογονέω^{vnpa} οἰκοδεσποτέω^{vnpa} μηδεῖς^{aafsn}
 ἀφορμὴ^{nafs} δίδωμι^{vnpa} ὁ^{ddms} ἀντικείμενῳ^{vppndms} λοιδορία^{ngfs} χάριν^{bo}. **v.15** ἤδη^{bo} γάρ^c
 τι-σρινμι ἐκτρέπω^{v1ap3p} ὀπίσω^{bo} ὁ^{dqms} Σατανᾶς^{ngms}. **v.16** εἰ^{qo} τι-σρινμις πιστὸς^{anmsn}
 ὁ^{xo} πιστὸς^{anfsn} ἔχω^{v1pa3s} χήρα^{nafp} ἐπαρκέω^{vdpa3s} αὐτός^{trpdfp} καί^c μή^{xo} βαρέω^{vdpp3s} ὁ^{dntfs}
 ἐκκλησία^{hnfs} ἵνα^c ὁ^{ddfp} ὄντως^{bo} χήρα^{ndfp} ἐπαρκέω^{vsaa3s}. **v.17** ὁ^{dnmf} καλῶς^{bo} προϊστημι^{vpxanmp}
 πρεσβύτερος^{anfnp} διπλοῦς^{afgsn} τιμῆς^{ngfs} ἀξιόω^{vdpp3p} μάλιστα^{bo} ὁ^{dnmf} κοπιῶ^{vppanmp} ἐν^p
 λόγῳ^{ndms} καί^c διδασκαλία^{ndfs}. **v.18** λέγω^{v1pa3s} γάρ^c ὁ^{dntfs} γραφή^{nnfs} βούς^{nam} ἀλοῶ^{vppaams}
 οὐ^{xo} φιμῶ^{v1fa2s} καί^c ἄξιος^{anmsn} ὁ^{dntms} ἐργάτης^{nnms} ἀλοῶ^{ngms} αὐτός^{trpms}. **v.19** κατὰ^p
 πρεσβύτερος^{agmsn} κατηγορία^{nafs} μὴ^{xo} παραδέχομαι^{vdpn2s} ἐκτός^{bo} εἰ^{qo} μή^{xo} ἐπὶ^p δύο^{tn} ἢ^{xo}
 τρεῖς^{ngmp} μάρτυς^{ngmp}. **v.20** ὁ^{damp} ἁμαρτάνω^{vppaamp} ἐνώπιον^{bo} πᾶς^{agmpn} ἐλέγχω^{vdpa2s} ἵνα^c
 καί^c ὁ^{dnmf} λοιπός^{anfnp} φόβος^{nam} ἔχω^{vspa3p}. **v.21** διαμαρτύρομαι^{v1pn1s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dqms}
 θεός^{ngms} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^c ὁ^{dqmp} ἐκλεκτός^{agmpn} ἄγγελος^{ngmp} ἵνα^c
 οὗτος^{rdanp} φυλάσσω^{vsaa2s} χωρὶς^{bo} πρόκριμα^{ngns} μηδεῖς^{aanfn} ποιέω^{vppanms} κατὰ^p πρόσκλις^{nafs}.
v.22 χεῖρ^{nafp} ταχέως^{bo} μηδεῖς^{admsn} ἐπιτίθημι^{vdpa2s} μηδέ^c κοινῶνέω^{vdpa2s} ἁμαρτία^{ndfp}
 ἀλλοτρίως^{afnp} σεαυτοῦ^{xams} ἀγνός^{aamsn} τηρέω^{vdpa2s}. **v.23** μηκέτι^{bo} ὑδροποτέω^{vdpa2s} ἀλλά^c
 οἶνος^{ndms} ὀλίγος^{admsn} χράομαι^{vdpn2s} διὰ^p ὁ^{dams} στόμαχος^{nam} σύ^{trp-s} καί^c ὁ^{dafp} πυκνός^{aafnp}
 σύ^{trp-s} ἀσθένεια^{nafp}. **v.24** τι-σρινμι ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^{dntfp} ἁμαρτία^{nfnp} πρόδηλος^{anfnp} εἰμι^{v1px3p}
 προάγω^{vppanfp} εἰς^p κρίσις^{nafs} τι-σριδιμ δέ^c καί^c ἐπακολουθεῶ^{v1pa3p}.

κρυβῆναι οὐ δύναται.

- 6** Ὅσοι εἰσὶν ὑπὸ ζυγὸν δουλοῖ, τοὺς ἰδίους δεσπότας πάσης τιμῆς ἀξίους ἠγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημηται, οἱ δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας μὴ καταφρονεῖτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δουλευέτωσαν, ὅτι πιστοὶ εἰσὶ καὶ ἀγαπητοὶ οἱ τῆς εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι. ταῦτα δίδασκε καὶ παρακάλει. Εἴ τις ἑτεροδιδασκαλεῖ, καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις, τοῖς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τῇ κατ' εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, τετύφωται, μηδὲν ἐπιστάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λογομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις, βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραί, παραδιτριβῆαι διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν νοῦν, καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νομιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν. ἀφίστασο ἀπὸ τῶν τοιούτων. ἔστι δὲ πορισμὸς μέγας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας, οὐδὲν γὰρ εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, δῆλον ὅτι οὐδὲ ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα, ἔχοντες δὲ διατροφὰς καὶ σκεπάσματα τούτοις ἀρκεσθησόμεθα. οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν ἐμπίπτουσιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα, καὶ ἐπιθυμίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβερὰς, αἵτινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον καὶ ἀπώλειαν, ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστὶν ἡ φιλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι ἀπεπλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ ἑαυτοὺς περιέπειραν ὀδύναϊς πολλαῖς. Σὺ δὲ ᾧ ἄνθρωπε τοῦ Θεοῦ, ταῦτα

v.25 ὡσαύτως^{bo} καί^c ὁ^dνnp καλός^{anpnp} ἔργον^{nnpp} πρόδηλος^{anpnp} εἰμί^{v1px3s} καί^c ὁ^dνnp ἄλλως^{bo} ἔχω^{vppanp} κρύπτω^{vnap} οὐ^{xo} δύναμαι^{v1pn3s}. **6. v.1** ὅσος^{renmp} εἰμί^{v1px3p} ὑπὸ^p ζυγός^{nams} δουλος^{nnmp} ὁ^ddamp ἴδιος^{aampn} δεσπότης^{namp} πᾶς^{agfns} τιμῆς^{ngfs} ἀξίος^{aampn} ἠέγομαι^{vdpn3p} ἵνα^c μὴ^{xo} ὁ^dnnns ὄνομα^{nns} ὁ^dgms θεός^{ngms} καί^c ὁ^ddnfs διδασκαλία^{nfs} βλασφημέω^{vspp3s}. **v.2** ὁ^dνnp δέ^c πιστός^{aampn} ἔχω^{vppanp} δεσπότης^{namp} μὴ^{xo} καταφρονέω^{vdpa3p} ὅτι^c ἀδελφός^{nnmp} εἰμί^{v1px3p} ἀλλά^c μᾶλλον^{bo} δουλεύω^{vdpa3p} ὅτι^c πιστός^{anpnp} εἰμί^{v1px3p} καί^c ἀγαπητός^{anpnp} ὁ^dνnp ὁ^dgfs εὐεργεσία^{ngfs} ἀντιλαμβανόμενος^{vppnmp} οὗτος^{rdamp} διδάσκα^{vdpa2s} καί^c παρακαλέω^{vdpa2s}. **v.3** εἰ^{qo} τι-ορινμς ἑτεροδιδασκαλέω^{v1pa3s} καί^c μὴ^{xo} προσέρχομαι^{v1pn3s} ὑγιαίνω^{vppadmp} λόγος^{ndmp} ὁ^ddmp ὁ^dgms κύριος^{ngms} ἔγω^{rgp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^c ὁ^dddfs κατὰ^p εὐσέβεια^{nafs} διδασκαλία^{ndfs}. **v.4** τυφῶν^{v1px3s} μηδείξ^{aansn} ἐπίσταμαι^{vppnms} ἀλλά^c νοσέω^{vppanms} περὶ^p ζητήσεις^{nafp} καί^c λογομαχία^{nafp} ἐκ^p ὅς^{rgfp} γίνονται^{v1pn3s} φθόνος^{nnms} ἔρις^{nfs} βλασφημία^{nnfp} ὑπόνοιαι^{nnfp} πονηρός^{anpnp}. **v.5** διαπατριθῆν^{nnfp} διαφθείρω^{vpxrgmp} ἄνθρωπος^{ngmp} ὁ^ddams νοῦς^{nams} καί^c ἀποστερέω^{vpxrgmp} ὁ^dgfs ἀλήθεια^{ngfs} νομίζω^{vppagmp} πορισμός^{nams} εἰμί^{v1pxp} ὁ^ddafs εὐσέβεια^{nafs} ἀφίστημι^{vdpn2s} ἀπὸ^p ὁ^dgmp τοιοῦτος^{rdgmp}. **v.6** εἰμί^{v1px3s} δέ^c πορισμός^{nnms} μέγας^{aansn} ὁ^ddnfs εὐσέβεια^{nfs} μετὰ^p αὐτάρκεια^{ngfs}. **v.7** οὐδείς^{aansn} γάρ^c εἰσφέρω^{vnaa} εἰς^p ὁ^ddams κόσμος^{nams} δῆλος^{aansn} ὅτι^c οὐδὲ^{bo} ἐκφέρω^{vnaa} τι-οριανς δύναμαι^{v1pn1p}. **v.8** ἔχω^{vppanmp} δέ^c διατροφή^{nafp} καί^c σκέπασμα^{namp} οὗτος^{rdnp} ἀρκέω^{v1fp}. **v.9** ὁ^dνnp δέ^c βούλομαι^{vppnmp} πλουτέω^{vnap} ἐμπίπτω^{v1pa3p} εἰς^p πειρασμός^{nams} καί^c παγίς^{nafs} καί^c ἐπιθυμία^{nafp} πολὺς^{aafpn} ἀνόητος^{aafpn} καί^c βλαβερός^{aafpn} ὅστις^{rnfp} βυθίζω^{v1pa3p} ὁ^ddamp ἄνθρωπος^{namp} εἰς^p ὄλεθρος^{nams} καί^c ἀπώλεια^{nafs}. **v.10** ῥίζα^{nfs} γάρ^c πᾶς^{agnp} ὁ^dgnp κακός^{agnp} εἰμί^{v1px3s} ὁ^ddnfs φιλαργυρία^{nfs} ὅς^{rgfs} τι-ορινμτ ὀρέγω^{vppnmp} ἀποπλανᾶω^{v1pa3p} ἀπὸ^p ὁ^dgfs πίστις^{ngfs} καί^c ἑαυτοῦ^{xamp} περιτείρω^{v1aa3p} ὀδύνη^{ndfp} πολὺς^{adfpn}.

φευγε, δίδωκε δὲ δικαιοσύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομο-
 νήν, πραότητα. ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς πίστεως, ἐπιλα- 12
 βοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθης καὶ ὠμολόγησας τὴν
 καλὴν ὁμολογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. παραγγέλλω σοι 13
 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ τοῦ ζωοποιούντος τὰ πάντα, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ
 τοῦ μαρτυρήσαντος ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν,
 τηρῆσαι σε τὴν ἐντολήν ἄσπιλον, ἀνεπίληπτον, μέχρι τῆς ἐπιφα- 14
 νείας τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἦν καιροῖς ἰδίους δείξει 15
 ὁ μακάριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων,
 καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, ὁ μόνος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰ- 16
 κῶν ἀπρόσιτον, ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται, ᾧ
 τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον. ἀμήν. Τοῖς πλουσίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι 17
 παραγγέλλε μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἠλπικένοι ἐπὶ πλούτου ἀδη-
 λότητι, ἀλλ' ἐν τῷ θεῷ, τῷ ζῶντι τῷ παρέχοντι ἡμῖν πλουσίως πάντα
 εἰς ἀπόλαυσιν. ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐμετα- 18
 δότους εἶναι, κοινωνικούς, ἀποθησαυρίζοντας ἑαυτοῖς θεμέλιον 19
 καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς αἰωνίου ζωῆς. Ὡς Τιμό- 20
 θεε, τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους
 κενοφωνίας καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἦν τινες 21
 ἐπαγγελλόμενοι περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν. Ἡ χάρις μετὰ σοῦ.
 ἀμήν. πρὸς Τιμόθεον πρώτη ἐγράφη ἀπὸ Λαοδικείας ἧτις ἐστίν

v.11 σύ^{rpn-s} δε^c ᾧⁱ ἄνθρωπος^{nvms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} οὗτος^{rdanp} φεύγω^{vdpa2s} δίδωκω^{vdpa2s}
 δε^c δικαιοσύνη^{nafs} εὐσέβεια^{nafs} πίστις^{nafs} ἀγάπη^{nafs} ὑπομονή^{nafs} πραύτης^{nafs}.
v.12 ἀγωνίζομαι^{vdpn2s} ὁ^{dams} καλός^{aamsn} ἀγών^{nam} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} ἐπιλαμβάνομαι^{vdad2s}
 ὁ^{dgfs} αἰώνιος^{agfsn} ζωῆς^{ngfs} εἰς^p ὅς^{rrafs} καὶ^c καλέω^{viap2s} καὶ^c ὁμολογέω^{viala2s} ὁ^{dafs} καλός^{aafsn}
 ὁμολογία^{nafs} ἐνώπιον^{bo} πολὺς^{agmpn} μάρτυς^{ngmp}. **v.13** παραγγέλλω^{vipa1s} σύ^{rpd-s} ἐνώπιον^{bo}
 ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὁ^{dgms} ζωοποιέω^{vppagms} ὁ^{damp} πᾶς^{aanpn} καὶ^c Χριστός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgms}
 μαρτυρέω^{vpaagms} ἐπὶ^p Πόντιος^{ngms} Πιλάτος^{ngms} ὁ^{dafs} καλός^{aafsn} ὁμολογία^{nafs}. **v.14** τηρέω^{vnaa}
 σύ^{tpa-s} ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} ἄσπιλος^{aafsn} ἀνεπίληπτος^{aafsn} μέχρι^{bo} ὁ^{dgfs} ἐπιφάνεια^{ngfs} ὁ^{dgms}
 κύριος^{ngms} ἐγώ^{rpq-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.15** ὅς^{trafs} καιρός^{ndmp} ἴδιος^{admpn}
 δείκνυμι^{vifa3s} ὁ^{dams} μακάριος^{anmsn} καὶ^c μόνος^{anmsn} δυνάστης^{nnms} ὁ^{dams} βασιλεὺς^{nnms}
 ὁ^{dgmp} βασιλεύω^{vppagmp} καὶ^c κύριος^{nnms} ὁ^{dgmp} κυριεύω^{vppagmp}. **v.16** ὁ^{dams} μόνος^{anmsn}
 ἔχω^{vppanms} ἀθανασία^{nafs} φῶς^{nans} οἰκέω^{vppanms} ἀπρόσιτος^{aansn} ὅς^{trams} ὁράω^{viala3s} οὐδεὶς^{anfsn}
 ἄνθρωπος^{ngmp} οὐδέ^{bo} ὁράω^{vnaa} δύναμαι^{vipn3s} ὅς^{rrdms} τιμῆ^{nnfs} καὶ^c κράτος^{nnms} αἰώνιος^{anmsn}
 ἀμήνth. **v.17** ὁ^{damp} πλούσιος^{admpn} ἐν^p ὁ^{dams} νῦν^{bo} αἰών^{ndms} παραγγέλλω^{vdpa2s} μη^{xo}
 ὑψηλοφρονέω^{vnpa} μηδέ^c ἐπιζέω^{vnx} ἐπὶ^p πλούσιος^{ngms} ἀδηλότις^{ndfs} ἀλλά^c ἐν^p ὁ^{dams} θεός^{ndms}
 ὁ^{dams} ζάω^{vppadms} ὁ^{dams} παρέχω^{vppadms} ἐγώ^{rpq-p} πλουσίως^{bo} πᾶς^{aanpn} εἰς^p ἀπόλαυσις^{nafs}.
v.18 ἀγαθοεργέω^{vnpa} πλουτέω^{vnpa} ἐν^p ἔργον^{ndmp} καλός^{admpn} εὐμετάδοτος^{aampn} εἰμι^{vnpq}
 κοινωνικός^{aampn}. **v.19** ἀποθησαυρίζω^{vppaamp} ἑαυτοῦ^{xdpmp} θεμέλιος^{nams} καλός^{aamsn} εἰς^p
 ὁ^{dans} μέλλω^{vppaans} ἵνα^c ἐπιλάβομαι^{vsad3p} ὁ^{dgfs} αἰώνιος^{agfsn} ζωῆ^{ngfs}. **v.20** ᾧⁱ Τιμόθεος^{nvms}
 ὁ^{dafs} παρακαταθήκη^{nafs} φυλάσσω^{vdaa2s} ἐκτρέπω^{vppmms} ὁ^{dafp} βέβηλος^{aafpn} κενοφωνία^{nafp} καὶ^c
 ἀντίθεσις^{nafp} ὁ^{dgfs} ψευδωνύμος^{agfsn} γνώσις^{ngfs}.

μητρόπολις φυγίας τῆς Πακατιανῆς.

---

v.21 ὅς^{rfa} τι-σρινμιπ ἐπαγγέλλομαι^{vppnmp} περι^p ὁ^{dafa} πίστις^{nafa} ἀστοχέω^{viasp} ὁ^{dnfa} χάρις^{nnfa}
μετά^p σύ^{pg-s} ἀμῆνth πρὸς^p Τιμόθεος^{nams} πρῶτος^{anfsn} γράφω^{viap3s} ἀπό^p Λαοδίκεια^{ngfa} ὅστις^{rmmfa}
εἰμι^{vipx3s} μητρόπολις^{nnfa} Φρυγία^{ngfa} ὁ^{dafa} Πακατιανός^{agfsn}.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΜΟΘΕΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Παῦλος ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ θελήματος Θεοῦ, κατ' 1
ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, Τιμοθέε ἀγαπητῷ τέκνω, 2
χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ
Κυρίου ἡμῶν. Χάριν ἔχω τῷ Θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀπὸ προγόνων 3
ἐν καθαρῇ συνειδήσει, ὡς ἀδιάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μείαν 4
ἐν ταῖς δεήσεσί μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ἐπιποθῶν σε ἰδεῖν, με- 5
μνημένος σου τῶν δακρῶν, ἵνα χαρᾶς πληρωθῶ, ὑπόμνησιν 6
λαμβάνων τῆς ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἣτις ἐνώκησε πρῶτον 7
ἐν τῇ μάμμῃ σου Λωΐδι καὶ τῇ μητρὶ σου Εὐνίκη, πέπεισμαι δὲ 8
ὅτι καὶ ἐν σοί. Δί' ἦν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε ἀναζωπυρεῖν τὸ χά- 9
ρισμα τοῦ Θεοῦ, ὃ ἔστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν μου.
οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως καὶ
ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. μὴ οὖν ἐπαισχυνθῆς τὸ μαρτύριον 8
τοῦ Κυρίου ἡμῶν, μηδὲ ἐμέ τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακο-
πάθησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν Θεοῦ, τοῦ σώσαντος ἡμᾶς, 9
καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγία, οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατ'
ἰδίαν πρόθεσιν καὶ χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ πρὸ

1. v.1 Παῦλος^{nnms} ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} διὰ^p θέλημα^{ngms} Θεός^{ngms} κατὰ^p
ἐπαγγελία^{nafs} ζωή^{ngfs} ὁ^{dgfs} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.2** Τιμοθέος^{ndms} ἀγαπητός^{admsn}
τέκνον^{ndns} χάρις^{hnfs} ἔλεος^{nnms} εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} καί^c Χριστός^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms}
ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rgp-p}. **v.3** χάρις^{nafs} ἔχω^{vipals} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὅς^{rdms} λατρεύω^{vipals}
ἀπὸ^p πρόγονος^{ngmp} ἐν^p καθαρὸς^{adfsn} συνειδησις^{ndfs} ὡς^{bo} ἀδιάλειπτος^{aafsn} ἔχω^{vipals} ὁ^{dafs} περι^p
σύ^{rgp-s} μείαν^{nafs} ἐν^p ὁ^{ddfp} δεήσις^{ndfp} ἐγὼ^{rgp-s} νύ^{zngfs} καί^c ἡμέρα^{ngfs}. **v.4** ἐπιποθῶ^{vppanms}
σύ^{rga-s} ὁράω^{vnaa} μνησκόμαι^{vrxpnm} σύ^{rgp-s} ὁ^{dgmp} δάκρυον^{ngmp} ἵνα^c χαρᾶς^{ngfs} πληρῶ^{vsapls}.
v.5 ὑπόμνησις^{nafs} λαμβάνω^{vppanms} ὁ^{dgfs} ἐν^p σύ^{rgp-s} ἀνυποκρίτος^{agfsn} πίσις^{ngfs} ὅστις^{rtmfs}
ἐνοικέω^{vnaa3s} πρῶτος^{bo} ἐν^p ὁ^{ddfs} μάμμῃ^{ndfs} σύ^{rgp-s} Λωΐς^{ndms} καί^c ὁ^{ddfs} μήτηρ^{ndfs} σύ^{rgp-s}
Εὐνίκη^{ndfs} πείθω^{vixp1s} δέ^c ὅτι^c καί^c ἐν^p σύ^{rgp-s}. **v.6** διὰ^p ὅς^{rrafs} αἰτία^{nafs} ἀναμιμνήσκω^{vipals}
σύ^{rga-s} ἀναζωπυρέω^{vnpa} ὁ^{dans} χάρισμα^{nans} θεός^{ngms} ὅς^{rtms} εἰμι^{vixp3s} ἐν^p σύ^{rgp-s} διὰ^p
ὁ^{dgfs} ἐπίθεσις^{ngfs} ὁ^{dgfp} χεῖρ^{ngfp} ἐγὼ^{rgp-s}. **v.7** οὐ^{xo} γάρ^c δίδωμι^{vnaa3s} ἐγὼ^{rgp-p} ὁ^{dams} Θεός^{nnms}
πνεῦμα^{nans} δειλία^{ngfs} ἀλλὰ^c δύναμις^{ngfs} καί^c ἀγάπη^{ngfs} καί^c σωφρονισμός^{ngms}. **v.8** μὴ^{xo}
οὐ^c ἐπαισχυνομαι^{vsao2s} ὁ^{dans} μαρτύριον^{nans} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rgp-p} μηδέ^c ἐγὼ^{rga-s} ὁ^{dams}
δέσμιος^{nams} αὐτός^{rgpms} ἀλλὰ^c συγκακοπαθῶ^{vdaa2s} ὁ^{ddns} εὐαγγέλιον^{ndns} κατὰ^p δύναμις^{nafs}
Θεός^{ngms}.

- 10 χρόνων αἰώνων, φανερωθεῖσαν δὲ νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ
 σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον,
 11 φωτίσαντος δὲ ζωὴν καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγελίου, εἰς ὃ
 12 ἐτέθη ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος καὶ διδάσκαλος ἐθνῶν. δι' ἣν
 αἰτίαν καὶ ταῦτα πάσχω, ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι, οἶδα γὰρ ᾧ πε-
 πίστευκα, καὶ πέπεισμαι ὅτι δυνατός ἐστι τὴν παραθήκην μου
 13 φυλάξαι εἰς ἐκείνην τὴν ἡμέραν. ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαινόντων
 λόγων ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας, ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ τῇ ἐν Χριστῷ
 14 Ἰησοῦ. τὴν καλὴν παρακαταθήκην φύλαξον διὰ Πνεύματος ἁ-
 15 γίου τοῦ ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. Οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστράφησάν
 16 με πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ὧν ἐστι Φύγελλος καὶ Ἑρμογένης. δῶη
 ἔλεος ὁ Κύριος τῷ Ὀνησιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξε,
 17 καὶ τὴν ἄλυσίν μου οὐκ ἐπῆσχύνθη, ἀλλὰ γενόμενος ἐν Ῥώμῃ,
 18 σπουδαιότερον ἐζήτησέ με καὶ εὔρε. δῶη αὐτῷ ὁ Κύριος εὐ-
 ρεῖν ἔλεος παρὰ Κυρίου ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ὅσα ἐν Ἐφέσῳ
 διηκόνησε, βέλτιον σὺ γινώσκεις.
- 2 Σὺ οὖν, τέκνον μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι τῇ ἐν Χριστῷ Ἰ-
 2 ησοῦ. καὶ ἃ ἤκουσας παρ' ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα
 παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους
 3 διδάξαι. σὺ οὖν κακοπάθησον, ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χρι-

v.9 ὁδgms σὴζωvpaagms ἐγὼrpa-p καίc καλέωvpaagms κλησιςndfs ἅγιοςadfsn οὐxο κατάp ὁdanp ἔργονnamp ἐγὼrpg-p ἀλλάc κατάp ἴδιοςaafsn πρόθεσιςnafs καίc χάριςnafs ὁdafs δίδωμιvrapafs ἐγὼrpd-p ἐνp Χριστόςndms Ἰησοῦςndms πρόp χρόνοςngmp αἰώνιοςagmpn. **v.10** φανερόωvrapafs δέc νῦνbo διάp ὁdgs ἐπιφάνειαngfs ὁdgs σωτήρngms ἐγὼrpg-p Ἰησοῦςngms Χριστόςngms καταργέωvpaagms μὲνxο ὁdams θάνατοςnams φωτίζωvpaagms δέc ζωήnafs καίc ἀφθαρσίαnafs διάp ὁdgs εὐαγγελιονngms. **v.11** εἰςp ὅςrtrans τίθημιviap1s ἐγὼrpn-s κῆρυξznmms καίc ἀπόστολοςnms καίc διδάσκαλοςnms ἔθνοςngmp. **v.12** διάp ὅςrrafis αἰτίαnafs καίc οὗτοςrdanp πάσχωvipa1s ἀλλάc οὐxο ἐπαισχύνομαιvipn1s οἶδαvixa1s γάρc ὅςrrdms πιστεῦωvixa1s καίc πειθῶvip1s ὅτιc δυνατόςanmsn εἰμιvipx3s ὁdafs παραθήκηnafs ἐγὼrpg-s φυλάσσωvnaa εἰςp ἐκεῖνοςrdafs ὁdafs ἡμέραnafs. **v.13** ὑποτύπωσιςnafs ἔχωvdpa2s ὑγιαίνωvppagmp λόγοςngmp ὅςrrgmp παράp ἐγὼrpg-s ἀκούωvnaa2s ἐνp πίστιςndfs καίc ἀγάπηndfs ὁddfs ἐνp Χριστόςndms Ἰησοῦςndms. **v.14** ὁdafs καλόςaafsn παρακαταθήκηnafs φυλάσσωvdaa2s διάp πνεῦμαngms ἅγιοςagmsn ὁdgs ἐνοικέωvppagns ἐνp ἐγὼrpd-p. **v.15** οἶδαvixa2s οὗτοςrdans ὅτιc ἀποστρέφωviap3p ἐγὼrpa-s πᾶςanmp ὁdanp ἐνp ὁddfs Ἀσίαndfs ὅςrrgmp εἰμιvipx3s Φύγελοςnms καίc Ἑρμογένηςnms. **v.16** δίδωμιvnaa3s ἔλεοςnans ὁdms κύριοςnms ὁddms Ὀνησιφοροςngms οἶκοςndms ὅτιc πολλάκιςbo ἐγὼrpa-s ἀναψύχωvnaa3s καίc ὁdafs ἄλυσιςnafs ἐγὼrpg-s οὐxο ἐπαισχύνομαιviap3s. **v.17** ἀλλάc γίνομαιvpadnms ἐνp Ῥώμῃndfs σπουδαῖοςaamsc ζητέωvnaa3s ἐγὼrpa-s καίc εὐρίσκωvnaa3s. **v.18** δίδωμιvnaa3s αὐτόςrpdms ὁdms κύριοςnms εὐρίσκωvnaa ἔλεοςnans παράp κύριοςngms ἐνp ἐκεῖνοςrdafs ὁddfs ἡμέραndfs καίc ὅσοςrcanp ἐνp Ἐφεσοςndfs διακονέωvnaa3s βελτίωνnans σύrpn-s γινώσκωvpa2s. **2. v.1** σύrpn-s οὖνc τέκνονnms ἐγὼrpg-s ἐνδυναμοῦvdp2s ἐνp ὁddfs χάριςndfs ὁddfs ἐνp Χριστόςndms Ἰησοῦςndms. **v.2** καίc ὅςrtranp ἀκούωvnaa2s παράp ἐγὼrpg-s διάp πολὺςagmpn μάρτυςngmp οὗτοςrdanp παρατίθημιviam2s πιστόςadmpn ἄνθρωποςndmp ὅστιςrtpnp ἱκανόςanmpn εἰμιvipx3p καίc ἕτεροςanmpn διδάσκωvnaa.

στοῦ. οὐδείς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγμα- 4
 τείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέση. ἐάν δὲ καὶ ἀθλή τις, οὐ 5
 στεφανοῦται ἐάν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. τὸν κοπιῶντα γεωργὸν 6
 δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. νόει α λέγω, δῶν γάρ 7
 σοι ὁ Κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσι. μνημόνευε Ἰησοῦν Χριστὸν ἐ- 8
 γηγευμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος Δαβὶδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν 9
 μου, ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν, ὡς κακοῦργος, ἀλλ' ὁ λόγος 9
 τοῦ Θεοῦ οὐ δέδεται. διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλε- 10
 κτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ 11
 δόξης αἰωνίου. πιστὸς ὁ λόγος, εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συ- 12
 ζήσομεν, εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν, εἰ ἀρνούμεθα, 12
 κάκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς, εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει, 13
 ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται. Ταῦτα ὑπομίμησκε, διαμαρτυ- 14
 ρόμενος ἐνώπιον τοῦ Κυρίου μὴ λογομαχεῖν εἰς οὐδὲν χρήσιμον, 15
 ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον 15
 παραστῆσαι τῷ Θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν 16
 λόγον τῆς ἀληθείας. τὰς δὲ βεβήλους κενοφονίας περιῖτατος, 16
 ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας, καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς 17
 γάγγραινα νομὴν ἔξει, ὧν ἔστιν Ὑμέναιος καὶ Φίλητος, οἵτινες 18
 περὶ τὴν ἀλήθειαν ἠστοχήσαν, λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἤδη γε- 18
 γονέναι, καὶ ἀνατρέπουσι τὴν τινῶν πίστιν. ὁ μέντοι στερεὸς 19

v.3 σύ^{rn-s} οὐ^{nc} κακοπαθέω^{vdaa2s} ὡς^{bo} καλός^{anmsn} στρατιότης^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}.
v.4 οὐδείς^{anfsn} στρατεύω^{vppmms} ἐμπλέκω^{vipp3s} ὀδδ^{df} ὀδ^{gms} βίος^{ngms} πραγματεία^{ndfp} ἵνα^c ὀδ^{dds}
 στρατολογέω^{vpraadms} ἀρέσκω^{vsaa3s}. **v.5** ἐάν^{qo} δέ^c καί^c ἀθλέω^{vspa3s} τι-οριμν^o οὐ^{xo} στεφανόω^{vipp3s}
 ἐάν^{qo} μὴ^{xo} νομίμως^{bo} ἀθλέω^{vsaa3s}. **v.6** ὀδ^{dams} κοπιᾶω^{vppaams} κενοφονίας^{ngms} δεῖ^{vprq3s} πρῶτος^{bo}
 ὀδ^{gmp} κάρπος^{ngmp} μεταλαμβάνω^{vnpa}. **v.7** νοέω^{vdp2s} ὅς^{rranp} λέγω^{vpa1s} διδωμι^{vooa3s} γάρ^c
 σύ^{rpd-s} ὅς^{dnms} κύριος^{nnms} σύνεσις^{nafs} ἐν^p πᾶσι^{adnpr}. **v.8** μνημονεύω^{vdp2s} Ἰησοῦς^{nams}
 Χριστός^{nams} ἐγειρώ^{vpxpams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} ἐκ^p σπέρμα^{ngns} Δαυίδ^{fp} κατὰ^p ὀδ^{dans} εὐαγγέλιον^{nans}
 ἐγώ^{rgg-s}. **v.9** ἐν^p ὅς^{rrdms} κακοπαθέω^{vpa1s} μέχρι^{bo} δεσμός^{ngmp} ὡς^{bo} κακοῦργος^{anmsn}
 ἀλλά^c ὀδ^{dnms} λόγος^{nnms} ὀδ^{gms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} δέω^{vixp3s}. **v.10** διὰ^p οὗτος^{rdans} πᾶς^{aanpr}
 ὑπομένο^{vpa1s} διὰ^p ὀδ^{damp} ἐκλεκτός^{aanpr} ἵνα^c καί^c αὐτός^{rrnmp} σωτηρία^{ngfs} τυγχάνω^{vsaa3p}
 ὀδ^{gfs} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} μετὰ^p δόξα^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn}. **v.11** πιστός^{anmsn} ὀδ^{dnms}
 λόγος^{nnms} εἰ^{qo} γάρ^c συναποθηήσκω^{vaa1p} καί^c συζῶ^{vfa1p}. **v.12** εἰ^{qo} ὑπομένο^{vpa1p} καί^c
 συμβασιλεύω^{vfa1p} εἰ^{qo} ἀρνεομαι^{vip1p} κάκεῖνος^{rdnms} ἀρνεομαι^{vifd3s} ἐγώ^{rga-p}. **v.13** εἰ^{qo}
 ἀπιστέω^{vpa1p} ἐκεῖνος^{rdnms} πιστός^{anmsn} μένω^{vpa3s} ἀρνεομαι^{vnad} ἑαυτοῦ^{rxams} οὐ^{xo} δύναμαι^{vipr3s}.
v.14 οὗτος^{rdanp} ὑπομιμήσκω^{vdp2s} διαμαρτύρομαι^{vppnms} ἐνώπιον^{bo} ὀδ^{gms} κύριος^{ngms} μὴ^{xo}
 λογομαχέω^{vnpa} εἰς^p οὐδείς^{aanms} χρήσιμος^{anms} ἐπί^p καταστροφῇ^{ndfs} ὀδ^{gmp} ἀκούω^{vppagmp}.
v.15 σπουδάζω^{vdaa2s} σεαυτοῦ^{rxams} δόκιμος^{aamsn} παρίστημι^{vnaa} ὀδ^{dnms} θεός^{ndms} ἐργάτης^{nams}
 ἀνεπαίσχυντος^{aamsn} ὀρθοτομέω^{vppaams} ὀδ^{dams} λόγος^{nams} ὀδ^{gfs} ἀλήθεια^{ngfs}. **v.16** ὀδ^{dafp} δέ^c
 βέβηλος^{afpr} κενοφονία^{nafp} περιῖτατη^{vdp2s} ἐπί^p πολὺς^{aansc} γάρ^c προκόπω^{vfa3p} ἀσεβεία^{ngfs}.
v.17 καί^c ὀδ^{dnms} λόγος^{nnms} αὐτός^{rgmp} ὡς^{bo} γάγγραινα^{nafs} νομί^{nafs} ἔχω^{vfa3s} ὅς^{rrgmp} εἰμι^{vixp3s}
 Ὑμέναιος^{nnms} καί^c Φίλητος^{nnms}. **v.18** ὅστις^{rrnmp} περὶ^p ὀδ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs} ἀστοχέω^{vaa3p}
 λέγω^{vppanmp} ὀδ^{dafs} ἀνάστασις^{nafs} ἤδη^{bo} γίνομαι^{vnaa} καί^c ἀνατρέπω^{vpa3p} ὀδ^{dafs} τι-οριμν^o πίστις^{nafs}.

Θεμέλιος τοῦ Θεοῦ ἔστηκεν, ἔχων τὴν σφραγίδα ταύτην, Ἔγνω
 Κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ, καί, Ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀ-
 20 νομάζων τὸ ὄνομα Χριστοῦ. ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστι μόνον
 σκευὴ χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα καὶ ὀστράκινα, καὶ ἃ
 21 μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ
 τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμὴν, ἡγιασμένον, καὶ εὐχρηστον τῷ δε-
 22 σπότη, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. τὰς δὲ νεωτερικὰς
 ἐπιθυμίας φεῦγε, δίδωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην
 23 μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν Κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. τὰς
 δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς ὅτι γεννωσι
 24 μάχας. δοῦλον δὲ Κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλ' ἥπιον εἶναι
 25 πρὸς πάντας, διδακτικόν, ἀνεξίκακον, ἐν πρᾶότητι παιδεύοντα
 τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε δῶ αὐτοῖς ὁ Θεὸς μετάνοιαν εἰς
 26 ἐπίγνωσιν ἀληθείας, καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου παγί-
 δος, ἐζωγρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκείνου θέλημα.

3 Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχάταις ἡμέραις ἐνοστήσονται καιροὶ
 2 χαλεποί. ἔσονται γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀ-
 λαζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀχάριστοι,
 3 ἀνόσιοι, ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διάβολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀ-
 4 φιλάγαθοι, προδοταί, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι μᾶλ-
 5 λον ἢ φιλόθεοι, ἔχοντες μὀρφωσιν εὐσεβείας, τὴν δὲ δύναμιν

v.19 ὁ^{dnms} μέντοι^c στερεός^{anmsn} θεμέλιος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἴστημι^{vixa3s} ἔχω^{vppanms}
 ὁ^{dafs} σφραγίς^{nafs} οὗτος^{rdafs} γινώσκω^{viaa3s} κύριος^{nnms} ὁ^{damp} εἶμι^{vppxamp} αὐτός^{rpms} καί^c
 ἀφίστημι^{vdaa3s} ἀπὸ^p ἀδικία^{ngfs} πᾶς^{anmsn} ὀνομάζω^{vppanms} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} Χριστός^{ngms}.

v.20 ἐν^p μέγας^{adfsn} δέ^c οἰκία^{ndfs} οὐ^{xo} εἶμι^{vixp3s} μόνος^{bo} σκεῦος^{nnpp} χρυσοῦς^{annpp} καί^c
 ἀργυροῦς^{annpp} ἀλλά^c καί^c ξύλινος^{annpp} καί^c ὀστράκινος^{annpp} καί^c ὄς^{rtmnp} μὲν^{xo} εἰς^p τιμὴ^{nafs}
 ὄς^{rtmnp} δέ^c εἰς^p ἀτιμία^{nafs}. **v.21** ἐάν^{qo} οὖν^c τι-σρινμς ἐκκαθαίρω^{vsaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams}
 ἀπὸ^p οὗτος^{rdgnp} εἶμι^{vifx3s} σκεῦος^{nnns} εἰς^p τιμὴ^{nafs} ἀγιάζω^{vpxrnnns} καί^c εὐχρηστος^{anmsn}
 ὁ^{ddms} δεσπότης^{ndms} εἰς^p πᾶς^{aansn} ἔργον^{nans} ἀγαθός^{aansn} ἐτοιμάζω^{vpxrnnns}. **v.22** ὁ^{dafp}
 δέ^c νεωτερικὸς^{aafpn} ἐπιθυμία^{nafp} φεύγω^{vdpa2s} διώκω^{vdpa2s} δέ^c δικαιοσύνη^{nafs} πίστις^{nafs}
 ἀγάπη^{nafs} εἰρήνη^{nafs} μετὰ^p ὁ^{dgmnp} ἐπικαλέω^{vppmgmp} ὁ^{dams} κύριος^{nams} ἐκ^p καθαρὸς^{agfsn}
 καρδία^{ngfs}. **v.23** ὁ^{dafp} δέ^c μωρός^{aafpn} καί^c ἀπαιδευτος^{aafpn} ζητήσις^{nafp} παραιτέομαι^{vdpn2s}
 οἶδα^{vpxanms} ὅτι^c γεννάω^{vipa3p} μάχη^{nafp}. **v.24** δοῦλος^{nams} δέ^c κύριος^{ngms} οὐ^{xo} δεῖ^{vixp3s}
 μάχομαι^{vmpn} ἀλλά^c ἥπιος^{aamsn} εἶμι^{vmpx} πρὸς^p πᾶς^{aampn} διδακτικός^{aamsn} ἀνεξίκακος^{aamsn}.
v.25 ἐν^p πρᾶυτης^{ndfs} παιδεύω^{vppaans} ὁ^{damp} ἀντιδιατιθῆμι^{vppmamp} μήποτε^{bo} δίδωμι^{vsaa3s}
 αὐτός^{rdmp} ὁ^{dnms} θεός^{nams} μετάνοια^{nafs} εἰς^p ἐπίγνωσις^{nafs} ἀλήθεια^{ngfs}. **v.26** καί^c
 ἀνανήψω^{vsaa3p} ἐκ^p ὁ^{dghs} ὁ^{dams} διάβολος^{agmsn} παγίς^{ngfs} ζῶγρῶω^{vpxrmp} ὑπό^p αὐτός^{rpms}
 εἰς^p ὁ^{dans} ἐκείνος^{rdgms} θέλημα^{nans}. **3. v.1** οὗτος^{rdans} δέ^c γινώσκω^{vdpa2s} ὅτι^c ἐν^p
 ἔσχατος^{adfpn} ἡμέρα^{ndfp} ἐνίστημι^{vifd3p} καιρός^{nnmp} χαλεπός^{annpp}. **v.2** εἶμι^{vifx3p} γὰρ^c ὁ^{dmp}
 ἄνθρωπος^{nnmp} φιλαυτος^{annpp} φιλάργυρος^{annpp} ἀλαζών^{nnmp} ὑπερήφανος^{annpp} βλάσφημος^{annpp}
 γονεύς^{ndmp} ἀπειθής^{annpp} ἀχάριστος^{annpp} ἀνόσιος^{annpp}. **v.3** ἄστοργος^{annpp} ἄσπονδος^{annpp}
 διάβολος^{annpp} ἀκρατής^{annpp} ἀνήμερος^{annpp} ἀφιλάγαθος^{annpp}. **v.4** προδοτής^{annpp}
 προπετής^{annpp} τυφὼς^{vpxrmp} φιλήδονος^{annpp} μᾶλλον^{bo} ἢ^{xo} φιλόθεος^{annpp}.

αὐτῆς ἠρνημένοι, καὶ τούτους ἀποτρέπου. ἐκ τούτων γάρ εἰσιν 6
οἱ ἐνδύοντες εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἰχμαλωτεύοντες τὰ γυναικάρια 7
σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγόμενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, πάντοτε 7
μανθάνοντα, καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν δυνά-
μενα. ὄν τρόπον δὲ Ἰάννης καὶ Ἰαμβρῆς ἀντέστησαν Μωϋσεῖ, 8
οὕτω καὶ οὕτω ἀνθίστανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρμέ-
νοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν. ἀλλ' οὐ προκόψουσιν ἐπὶ 9
πλεῖον, ἢ γὰρ ἄνοια αὐτῶν ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὥς καὶ ἡ ἐκείνων
ἐγένετο. σὺ δὲ παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ ἀγωγῇ, 10
τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυμίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ,
τοῖς διωγμοῖς, τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν 11
Ἰκονίῳ, ἐν Λύστροις, οἷους διωγμούς ὑπήνεγκα, καὶ ἐκ πάντων
με ἐρρύσατο ὁ Κύριος. καὶ πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν 12
Χριστῷ Ἰησοῦ, διωχθήσονται. πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι καὶ γόητες 13
προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χειρὸν, πλανῶντες καὶ πλανώμενοι. σὺ δὲ 14
μένε ἐν οἷς ἔμαθες καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες, καὶ 15
ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας, τὰ δυνάμενά σε δοῦσαι
εἰς σωτηρίαν διὰ πίστεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. πᾶσα γραφὴ θε- 16
όπνευστος καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς ἔλεγχον, πρὸς
ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν ἐν δικαιοσύνῃ, ἵνα ἄρτιος ᾦ ὁ 17
τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.

v.5 ἔχω^{vppanmp} μὀρφοις^{nafs} εὐσεβεια^{ngfs} ὀδαῖς^δ δέ^c δύναις^{nafs} αὐτοῖς^{rgfs} ἀρνεομαι^{vpxnmp}
καί^c οὕτος^{rdamp} ἀποτρέπω^{vdpm2s}. **v.6** ἐκ^p οὕτος^{rdgmp} γάρ^c εἰμι^{vipx3p} ὀδύνα^δ ἐνδύνα^{vppanmp}
εἰς^p ὀδαῖρ^ο οἰκία^{nafp} καί^c αἰχμαλωτεύω^{vppanmp} ὀdanp γυναικάριον^{namp} σωρευω^{vpxpanp} ἁμαρτία^{ndfp}
ἀγω^{vpppanp} ἐπιθυμία^{ndfp} ποικίλος^{adfpn}. **v.7** πάντοτε^{bo} μανθάνω^{vppaanp} καί^c μηδέποτε^{bo} εἰς^p
ἐπίγνωσις^{nafs} ἀλήθεια^{ngfs} ἔρχομαι^{vnaa} δύναιμαι^{vppnanp}. **v.8** ὅς^{trams} τρόπος^{nams} δέ^c Ἰάννης^{nnms}
καί^c Ἰαμβρῆς^{nnms} ἀνθιστημι^{viaa3p} Μωϋσῆς^{ndms} οὕτω^{bo} καί^c οὕτος^{rdnmp} ἀνθιστημι^{vipm3p} ὀδδῖς^δ
ἀλήθεια^{ndfs} ἄνθρωπος^{nnmp} καταφθείρω^{vpxnmp} ὀdams νοῦς^{nams} ἀδόκιμος^{annmpn} περὶ^p ὀδαῖς^δ
πίστις^{nafs}. **v.9** ἀλλά^c οὐ^{xo} προκόπτω^{vifa3p} ἐπὶ^p πολὺς^{aansc} ὀdnfs γάρ^c ἄνοια^{nnfs} αὐτοῖς^{rgmp}
ἔκδηλος^{amnsn} εἰμι^{vifx3s} πᾶς^{admpn} ὥς^{bo} καί^c ὀdnfs ἐκεῖνος^{rdgmp} γίνομαι^{viaa3s}. **v.10** σύ^{trn-s}
δέ^c παρακολουθεῖω^{vixa2s} ἐγὼ^{rgp-s} ὀδδῖς^δ διδασκαλία^{ndfs} ὀδδῖς^δ ἀγωγή^{ndfs} ὀδδῖς^δ πρόθεσις^{ndfs} ὀδδῖς^δ
πίστις^{ndfs} ὀδδῖς^δ μακροθυμία^{ndfs} ὀδδῖς^δ ἀγάπη^{ndfs} ὀδδῖς^δ ὑπομονή^{ndfs}. **v.11** ὀddmp διωγμός^{ndmp}
ὀddnp πάθημα^{ndnp} οἷος^{rtmp} ἐγὼ^{rp-d-s} γίνομαι^{viaa3s} ἐν^p Ἀντιόχεια^{ndfs} ἐν^p Ἰκόνιον^{ndms} ἐν^p
Λύστρα^{ndnp} οἷος^{reanp} διωγμός^{namp} ὑποφέρω^{viaa1s} καί^c ἐκ^p πᾶς^{agmpn} ἐγὼ^{rga-s} ῥύομαι^{vian3s} ὀdnms
κύριος^{nnms}. **v.12** καί^c πᾶς^{annmpn} δέ^c ὀdnmp θέλω^{vppanmp} εὐσεβῶς^{bo} ζῶ^{vnpa} ἐν^p Χριστός^{ndms}
Ἰησοῦς^{ndms} διώκω^{vifp3p}. **v.13** πονηρός^{annmpn} δέ^c ἄνθρωπος^{nnmp} καί^c γόης^{nnmp} προκόπτω^{vifa3p}
ἐπὶ^p ὀdans χεῖρων^{aansn} πλανᾶω^{vppanmp} καί^c πλανᾶω^{vpppanp}. **v.14** σύ^{trn-s} δέ^c μένω^{vdpa2s} ἐν^p
ὀs^{rtndp} μανθάνω^{viaa2s} καί^c πιστόω^{viap2s} οἶδα^{vpxanms} παρὰ^p τίς^{rgams} μανθάνω^{viaa2s}. **v.15** καί^c
ὅτι^c ἀπό^p βρέφος^{ngns} ὀdanp ἱερός^{aanpn} γράμμα^{namp} οἶδα^{vixa2s} ὀdanp δύναιμαι^{vppnanp} σύ^{rga-s}
σοφίζω^{vnaa} εἰς^p σωτηρία^{nafs} διὰ^p πίστις^{ngfs} ὀd^{gfs} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.16** πᾶς^{anfsn}
γραφῆ^{nafs} θεόπνευστος^{anfsn} καί^c ὠφέλιμος^{anfsn} πρὸς^p διδασκαλία^{nafs} πρὸς^p ἔλεγχος^{nafs} πρὸς^p
ἐπανόρθωσις^{nafs} πρὸς^p παιδεία^{nafs} ὀd^{afis} ἐν^p δικαιοσύνῃ^{ndfs}. **v.17** ἵνα^c ἄρτιος^{amnsn} εἰμι^{visp3s}
ὀdnms ὀd^{gms} θεός^{ngms} ἄνθρωπος^{nnms} πρὸς^p πᾶς^{aansn} ἔργον^{nans} ἀγαθός^{aansn} ἐξαρτίζω^{vpxnms}.

4 Διαμαρτύρομαι οὖν ἐγὼ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ κυρίου Ἰη-
 5 σοῦ Χριστοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶντας καὶ νεκρούς, κατὰ τὴν
 6 ἐπιφάνειαν αὐτοῦ καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, κήρυξον τὸν λόγον,
 7 ἐπίστηθι εὐκαίρως, ἀκαίρως, ἔλεγξον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον,
 8 ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καὶ διδαχῇ. ἔσται γὰρ καιρὸς ὅτε τῆς
 9 ὑγιαίνουσας διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ τὰς ἐπιθυ-
 10 μίας τὰς ἰδίας ἑαυτοῖς ἐπισωρεύσουσι διδασκάλους, κνηθόμενοι
 11 τὴν ἀκοήν, καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοήν ἀποστρέψου-
 12 σιν, ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. σὺ δὲ νῆφε ἐν πᾶσι,
 13 κακοπάθησον, ἔργον ποιήσον εὐαγγελιστοῦ, τὴν διακονίαν σου
 πληροφόρησον. ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐ-
 μῆς ἀναλύσεώς ἐφέστηκε. τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγωνίσαι, τὸν
 δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα, λοιπὸν, ἀπόκειται μοι ὁ
 τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ
 τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτῆς, οὐ μόνον δὲ ἐμοί, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς
 ἡγαπητοῖσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. Σπουδάσον ἐλθεῖν πρὸς με
 ταχέως, Δημᾶς γὰρ με ἐγκατέλιπεν, ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα,
 καὶ ἐπορεύθη εἰς Θεσσαλονίκην, Κρήσκης εἰς Γαλατίαν, Τίτος
 εἰς Δαλματίαν. Λουκᾶς ἔστι μόνος μετ' ἐμοῦ. Μᾶρκον ἀναλαβὼν
 ἄγε μετὰ σεαυτοῦ, ἔστι γὰρ μοι εὐχρηστος εἰς διακονίαν. Τυ-
 χικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς Ἔφεσον. τὸν φελόνην ὃν ἀπέλιπον ἐν
 Τρωάδι παρὰ Κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα

4. v.1 διαμαρτύρομαι^{v1pn1s} οὖν^c ἐγὼ^{rn-s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστοῦ^{ngms} ὁ^{dgms} μέλλων^{ppagms} κρίνω^{vnpa} ζῶν^{vppaamp} καί^c νεκρός^{aampn} κατὰ^p ὁ^{dafs} ἐπιφάνειαν^{nafs} αὐτοῦ^s ἀτὸς^{rgms} καί^c ὁ^{dafs} βασιλείαν^{nafs} αὐτοῦ^s ἔργον^{rgms}. **v.2** κηρύσσω^{vdaa2s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἐπίστηθι^{vdaa2s} εὐκαίρως^{bo} ἀκαίρως^{bo} ἐλέγχω^{vdaa2s} ἐπιτίμησον^{vdaa2s} παρακάλε^{vdaa2s} ἐν^p πᾶς^{adfsn} μακροθυμία^{ndfs} καί^c διδαχῇ^{ndfs}. **v.3** εἰμι^{vifx3s} γὰρ^c καιρός^{nnms} ὅτε^{bo} ὁ^{dgfs} ὑγιαίνων^{vppagfs} διδασκαλία^{ngfs} οὐ^{xo} ἀνέχω^{vfd3p} ἀλλὰ^c κατὰ^p ὁ^{dafp} ἐπιθυμία^{nafp} ὁ^{dafp} ἴδιος^{aafpn} ἑαυτοῦ^{rxndmp} ἐπισωρεύ^{vifa3p} διδασκαλος^{namp} κνηθ^{vpprrnpn} ὁ^{dafs} ἀκοή^{nafs}. **v.4** καί^c ἀπὸ^p μὲν^{xo} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} ὁ^{dafs} ἀκοή^{nafs} ἀποστρέφω^{vifa3p} ἐπὶ^p δέ^c ὁ^{damp} μύθος^{namp} ἐκτρέπω^{vifp3p}. **v.5** σὺ^{rn-s} δέ^c νήφω^{vdp2s} ἐν^p πᾶς^{admpn} κακοπαθῶ^{vdaa2s} ἔργον^{nans} ποιῶ^{vdaa2s} εὐαγγελιστής^{ngms} ὁ^{dafs} διακονία^{nafs} σὺ^{rn-s} πληροφόρῶ^{vdaa2s}. **v.6** ἐγὼ^{rn-s} γὰρ^c ἤδη^{bo} σπένδομαι^{vpp1s} καί^c ὁ^{dnmns} καιρός^{nnms} ὁ^{dgfs} ἐμός^{sgfs} ἀνάλυσις^{ngfs} ἐφίστημι^{vixa3s}. **v.7** ὁ^{dams} ἀγὼν^{nams} ὁ^{dams} καλός^{aamsn} ἀγωνίζομαι^{vixn1s} ὁ^{dams} δρόμος^{nams} τελῶ^{vixa1s} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} τηρέω^{vixa1s}. **v.8** λοιπός^{aansn} ἀπόκειται^{v1pn3s} ἐγὼ^{rp-d-s} ὁ^{dnmns} ὁ^{dgfs} δικαιοσύνη^{ngfs} στέφανος^{nnms} ὅς^{trams} ἀποδοίωμι^{vifa3s} ἐγὼ^{rp-d-s} ὁ^{dnmns} κύριος^{nnms} ἐν^p ἐκείνος^{rddfs} ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dnmns} δίκαιος^{anmsn} κριτῆς^{ngms} οὐ^{xo} μόνος^{bo} δέ^c ἐγὼ^{rp-d-s} ἀλλὰ^c καί^c πᾶς^{admpn} ὁ^{damp} ἀγαπᾶ^{vpxndmp} ὁ^{dafs} ἐπιφάνειαν^{nafs} αὐτοῦ^s ἔργον^{rgms}. **v.9** σπουδάζω^{vdaa2s} ἐρχομαι^{vnaa} πρὸς^p ἐγὼ^{rp-a-s} ταχέως^{bo}. **v.10** Δημᾶς^{nnms} γὰρ^c ἐγὼ^{rp-a-s} ἐγκαταλείπω^{viaa3s} ἀγαπάω^{vpaanms} ὁ^{dams} νῦν^{bo} αἰὼν^{nams} καί^c πορεύομαι^{viao3s} εἰς^p Θεσσαλονίκη^{nafs} Κρήσκης^{nnms} εἰς^p Γαλατία^{nafs} Τίτος^{nnms} εἰς^p Δαλματία^{nafs}. **v.11** Λουκᾶς^{nnms} εἰμι^{v1px3s} μόνος^{anmsn} μετὰ^p ἐγὼ^{rg-s} Μᾶρκος^{nams} ἀναλαμβάνω^{vpaanms} ἄγω^{vdp2s} μετὰ^p σεαυτοῦ^{rxgms} εἰμι^{v1px3s} γὰρ^c ἐγὼ^{rp-d-s} εὐχρηστος^{anmsn} εἰς^p διακονία^{nafs}. **v.12** Τυχικός^{nams} δέ^c ἀποστέλλω^{viaa1s} εἰς^p Ἐφεσός^{nafs}.

τὰς μεμβράνας. Ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐνεδεί- 14
 ζατο, ἀποδῶν αὐτῷ ὁ Κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὃν καὶ σὺ 15
 φυλάσσου, λίαν γὰρ ἀνθέστηκε τοῖς ἡμετέροις λόγοις. ἐν τῇ 16
 πρώτη μου ἀπολογία οὐδεὶς μοι συμπαραγέμετο, ἀλλὰ πάντες με
 ἐγκατέλιπον, μὴ αὐτοῖς λογισθεῖν. ὁ δὲ Κύριός μοι παρέστη, 17
 καὶ ἐνεδυνάμωσέ με, ἵνα δι' ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ, καὶ
 ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐρρῦσθην ἐκ στόματος λέοντος, καὶ 18
 ῥύσεται με ὁ Κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ σώσει εἰς
 τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας 19
 τῶν αἰῶνων. ἀμήν. Ἄσπασαι Πρίσκαν καὶ Ἀκύλαν, καὶ τὸν Ὀ-
 νησιφόρου οἶκον. Ἔραστος ἔμεινεν ἐν Κορίνθῳ, Τρόφιμον δὲ 20
 ἀπέλιπον ἐν Μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλ- 21
 θεῖν. ἀσπάζεται σε Εὐβουλος, καὶ Πούδης, καὶ Λίνος, καὶ Κλαυ-
 δία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες. Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς μετὰ τοῦ 22
 πνεύματός σου. ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. ἀμήν. πρὸς Τιμόθεον δευ-
 τέρῃ τῆς Ἐφεσίων ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα
 ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης ὅτε ἐκ δευτέρου παρέστη Παῦλος τῷ Καίσαρι
 Νέρωνι.

v.13 ὁ^{dams} φαιλόνης^{nafs} ὄς^{rrams} ἀπολείπω^{vial1s} ἐν^p Τρώας^{ndfs} παρά^p Καρπός^{ndms}
 ἔρχομαι^{vrrpnms} φέρω^{vdp2s} καί^c ὁ^{damp} βιβλίον^{nanp} μάλιστα^{bo} ὁ^{daif} μεμβράνα^{nafp}.
v.14 Ἀλέξανδρος^{nnms} ὁ^{dms} χαλκεὺς^{nnms} πολὺς^{aanpn} ἐγὼ^{rp-d-s} κακός^{aanpn} ἐνδείκνυμι^{viam3s}
 ἀποδίδωμι^{voaa3s} αὐτός^{rp-dms} ὁ^{dms} κύριος^{nnms} κατὰ^p ὁ^{damp} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rgms}. **v.15** ὄς^{rrams}
 καί^c σὺ^{rp-n-s} φυλάσσω^{vdp2s} λίαν^{bo} γάρ^c ἀνθίστημι^{vixa3s} ὁ^{damp} ἡμέτερος^{rsdmp} λόγος^{ndmp}.
v.16 ἐν^p ὁ^{ddfs} πρῶτος^{adfsn} ἐγὼ^{rp-g-s} ἀπολογία^{ndfs} οὐδεὶς^{anfsn} ἐγὼ^{rp-d-s} συμπαραγίνομαι^{viad3s}
 ἀλλὰ^c πᾶς^{anmpn} ἐγὼ^{rp-a-s} ἐγκαταλείπω^{viaa3p} μὴ^{xo} αὐτός^{rp-dmp} λογιζομαι^{voao3s}. **v.17** ὁ^{dms}
 δέ^c κύριος^{nnms} ἐγὼ^{rp-d-s} παρίστημι^{viaa3s} καί^c ἐνδυναμῶ^{viaa3s} ἐγὼ^{rp-a-s} ἵνα^c διὰ^p ἐγὼ^{rp-g-s} ὁ^{dms}
 κήρυγμα^{nnms} πληροφορῶ^{vsap3s} καί^c ἀκούω^{vsaa3s} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dmp} ἔθνος^{nnmp} καί^c ῥύομαι^{agnsn}
 ἐκ^p στόμα^{ngns} λέων^{ngms}. **v.18** καί^c ῥύομαι^{vifd3s} ἐγὼ^{rp-a-s} ὁ^{dms} κύριος^{nnms} ἀπὸ^p πᾶς^{agnsn}
 ἔργον^{ngns} πονηρός^{agnsn} καί^c σῶζω^{vifa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} βασιλεία^{nafs} αὐτός^{rgms} ὁ^{dafs} ἐπουράνιος^{aafsn}
 ὄς^{rdms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dmp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.19** ἀσπάζομαι^{vdad2s}
 Πρίσκα^{nafs} καί^c Ἀκύλας^{nams} καί^c ὁ^{dams} Ὀνησιφορος^{ngms} οἶκος^{nams}. **v.20** Ἔραστος^{nnms}
 μένω^{viaa3s} ἐν^p Κορίνθος^{ndfs} Τρόφιμος^{nams} δέ^c ἀπολείπω^{vial1s} ἐν^p Μίλητος^{ndfs} ἀσθενέω^{vpraams}.
v.21 σπούδάζω^{vdad2s} πρὸ^p χειμῶν^{ngms} ἔρχομαι^{vnaa} ἀσπάζομαι^{vipn3s} σὺ^{rp-a-s} Εὐβουλος^{nnms} καί^c
 Πούδης^{nnms} καί^c Λίνος^{nnms} καί^c Κλαυδία^{nnfs} καί^c ὁ^{dmp} ἀδελφός^{nnmp} πᾶς^{anmpn}. **v.22** ὁ^{dms}
 κύριος^{nnms} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} μετὰ^p ὁ^{dgn} πνεῦμα^{ngns} σὺ^{rp-g-s} ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} μετὰ^p
 σὺ^{rp-g-p} ἀμήνth πρὸς^p Τιμόθεος^{nams} δευτέρως^{anfsn} ὁ^{dgn} Ἐφέσιος^{agnpn} ἐκκλησία^{ngfs} πρῶτος^{aamsn}
 ἐπίσκοπος^{nams} χειροτονέω^{vrapams} γράφω^{vlap3s} ἀπὸ^p Ῥώμη^{ngfs} ὅτε^{bo} ἐκ^p δευτέρως^{agnsn}
 παρίστημι^{viaa3s} Παῦλος^{nnms} ὁ^{ddms} Καίσαρ^{ndms} Νέρων^{ndms}.

Η ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Παῦλος, δοῦλος Θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ, κατὰ πί-
στιν ἐκλεκτῶν Θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας τῆς κατ' εὐσέβειαν,
2 ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς Θεὸς πρὸ
3 χρόνων αἰωνίων, ἐφάνερωσε δὲ καιροῖς ἰδίους τὸν λόγον αὐτοῦ
4 ἐν κηρύγματι ὃ ἐπιστεύθη ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν
5 Θεοῦ, Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν, χάρις, ἔλεος, εἰ-
ρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς, καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος
6 ἡμῶν. Τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν Κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα
ἐπιδιορθώσῃ, καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγὼ
7 σοι διεταξάμην, εἴ τις ἐστὶν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ,
8 τέκνα ἔχων πιστά, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας, ἢ ἀνυπότακτα. δεῖ
9 γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι, ὡς Θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐ-
θάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ,
10 ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὄσιον, ἐγκρατῆ,
11 ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδασχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ
καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαίνουσῃ, καὶ τοὺς ἀντιλέ-
γοντας ἐλέγχειν. Εἰσὶ γὰρ πολλοὶ καὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι

1. v.1 Παῦλος^{nnms} δοῦλος^{nnms} θεός^{ngms} ἀπόστολος^{nnms} δέ^c Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} κατὰ^p πίστις^{nafs} ἐκλεκτός^{agmpn} θεός^{ngms} καί^c ἐπίγνωσις^{nafs} ἀλήθεια^{ngfs} ὁ^{dgfs} κατὰ^p εὐσέβεια^{nafs}.
v.2 ἐπὶ^p ἐλπίς^{ndfs} ζωῆ^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn} ὅς^{rtafs} ἐπαγγέλλομαι^{viad3s} ὁ^{ndms} ἀψευδής^{anmsn} θεός^{nnms} πρὸ^p χρόνος^{ngmp} αἰώνιος^{agmpn}. **v.3** φανερό^{viaa3s} δέ^c καιρός^{ndmp} ἴδιος^{admpn} ὁ^{dams} λόγος^{nams} αὐτός^{rpgms} ἐν^p κήρυγμα^{ndns} ὅς^{rtrans} πιστεύω^{viapl1s} ἐγὼ^{rpn-s} κατὰ^p ἐπιταγὴ^{nafs} ὁ^{dgms} σωτῆρ^{ngms} ἐγὼ^{rpg-p} θεός^{ngms}. **v.4** Τίτος^{ndms} γνησίος^{adnsn} τέκνον^{ndns} κατὰ^p κοινός^{aafsn} πίστις^{nafs} χάρις^{ngfs} ἔλεος^{nnms} εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p θεός^{ngms} πατῆρ^{ngms} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgms} σωτῆρ^{ngms} ἐγὼ^{rpg-p}. **v.5** οὗτος^{rdgns} χάριν^{bo} καταλείπω^{viala1s} σύ^{rpa-s} ἐν^p Κρήτῃ^{ndfs} ἵνα^c ὁ^{damp} λείπω^{vrrpaapn} ἐπιδιορθώ^{vsam2s} καί^c καθίστημι^{vsaa2s} κατὰ^p πόλις^{nafs} πρεσβύτερος^{aampn} ὡς^{bo} ἐγὼ^{rpn-s} σύ^{rpd-s} διατάσσω^{viam1s}. **v.6** εἰ^{qo} τις^{rtnms} εἰμι^{vrrpx3s} ἀνέγκλητος^{aamsn} εἰς^{ngfs} γυνή^{ngfs} ἀνὴρ^{nnms} τέκνον^{nanp} ἔχω^{vrrpans} πιστός^{aampn} μὴ^{xo} ἐν^p κατηγορία^{ndfs} ἀσωτία^{ngfs} ἢ^{xo} ἀνυπότακτος^{aampn}. **v.7** δεῖ^{vrrq3s} γάρ^c ὁ^{dams} ἐπίσκοπος^{nams} ἀνέγκλητος^{aamsn} εἰμι^{vrrpx} ὡς^{bo} θεός^{ngms} οἰκονόμος^{nams} μὴ^{xo} αὐθάδης^{aamsn} μὴ^{xo} ὀργίλος^{aamsn} μὴ^{xo} πάροινος^{aamsn} μὴ^{xo} πλήκτης^{nams} μὴ^{xo} αἰσχροκερδής^{aamsn}. **v.8** ἀλλά^c φιλόξενος^{aamsn} φιλάγαθος^{aamsn} σώφρων^{aamsn} δίκαιος^{aamsn} ὄσιος^{aamsn} ἐγκρατής^{aamsn}. **v.9** ἀντέχω^{vrrpans} ὁ^{dgms} κατὰ^p ὁ^{dafs} διδασχὴ^{nafs} πιστός^{agmsn} λόγος^{ngms} ἵνα^c δυνατὸς^{anmsn} εἰμι^{vrrpx3s} καί^c παρακαλέω^{vrrpa} ἐν^p ὁ^{dafs} διδασκαλία^{ndfs} ὁ^{dafs} ὑγιαίνω^{vrrpadfs} καί^c ὁ^{damp} ἀντιλέγω^{vrrpaamp} ἐλέγχω^{vrrpa}.

καὶ φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ περιτομῆς, οὓς δεῖ ἐπιστομί- 11
 ζειν, οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέπουσι, διδάσκοντες ἂ μὴ δεῖ, αἰ- 12
 σχροῦ κέρδους χάριν. εἶπέ τις ἐξ αὐτῶν, ἴδιος αὐτῶν προφήτης, 12
 Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γαστέρες ἀργαί. ἡ μαρτυρία 13
 αὕτη ἐστὶν ἀληθής. δι' ἣν αἰτίαν ἔλεγγε αὐτοὺς ἀποτόμως, ἵνα 14
 ὑγιαίνουσιν ἐν τῇ πίστει, μὴ προσέχοντες Ἰουδαϊκοῖς μύθοις, καὶ 14
 ἐντολαῖς ἀνθρώπων ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν. πάντα μὲν 15
 καθαρὰ τοῖς καθαροῖς, τοῖς δὲ μεμιασμένοις καὶ ἀπίστοις οὐδὲν 15
 καθαρὸν, ἀλλὰ μεμιάνται αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις.
 Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται, βδελυκτοὶ 16
 ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι.

Σὺ δὲ λάλει ἂ πρέπει τῇ ὑγιαίνουσῃ διδασκαλίᾳ, πρεσβύ- 2, 2
 τας νηφαλίους εἶναι, σεμνοὺς, σώφρονας, ὑγιαίνοντας τῇ πίστει,
 τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, Πρεσβυτίδας ὡσαύτως ἐν καταστήματι 3
 ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἴνω πολλῷ δεδουλωμένας, καλο-
 διδασκάλους, ἵνα σωφρονίζωσι τὰς νέας, φιλάνδρους εἶναι, φι- 4
 λοτέκνους, σώφρονας, ἀγνάς, οἰκουροὺς ἀγαθὰς, ὑποτασσομέ- 5
 νας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ βλασφημῆται,
 τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν, περὶ πάντα σε- 6, 7
 αὐτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων, ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἀδι-
 ἀφθορίαν, σεμνότητα, ἀφθαρσίαν, λόγον ὑγιῆ, ἀκατάγνωστον, 8

v.10 εἰμι^{vipx3p} γάρ^c πολὺς^{anmpn} καί^c ἀνυπότακτος^{anmpn} ματαιολόγος^{anmpn} καί^c
 φρεναπάτης^{nnmp} μάλιστα^{bo} ὁ^{dmp} ἐκ^p περιτομῆ^{ngfs}. **v.11** ὅς^{tramp} δεῖ^{vipq3s} ἐπιστομίζω^{vnpa}
 ὅστις^{trmp} ὅλος^{aampn} οἴκος^{nam} ἀνατρέπω^{vpa3p} διδάσکو^{vnpa} ὅς^{tramp} μὴ^{xo} δεῖ^{vipq3s}
 αἰσχρός^{agnsn} κέρδος^{ngns} χάριν^{bo}. **v.12** λέγω^{vaa3s} τι-ορινμς ἐκ^p αὐτός^{trgmp} ἴδιος^{anmsn}
 αὐτός^{trgmp} προφήτης^{nnms} Κρῆς^{nnmp} ἀεὶ^{bo} ψεύστης^{nnmp} κακός^{anmpn} θηρίον^{nnmp} γαστήρ^{nnfp}
 ἀργός^{anfpn}. **v.13** ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nnfs} οὗτος^{rdnfs} εἰμι^{vipx3s} ἀληθής^{anfsn} διὰ^p ὅς^{trafs} αἰτία^{nafs}
 ἐλέγχω^{vdpa2s} αὐτός^{tramp} ἀποτόμως^{bo} ἵνα^c ὑγιαίνω^{vspa3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs}. **v.14** μὴ^{xo}
 προσέχω^{vppanmp} Ἰουδαϊκῶς^{admpn} μύθος^{ndmp} καί^c ἐντολῆ^{ndfp} ἀνθρωπος^{ngmp} ἀποστρέφω^{vppmgmp}
 ὁ^{dafs} ἀλήθεια^{nafs}. **v.15** πᾶς^{anmpn} μὲν^{xo} καθαρὸς^{anmpn} ὁ^{ddmp} καθαρὸς^{admpn} ὁ^{ddmp} δὲ^c
 μαίαινω^{vpxpdm} καί^c ἀπίστος^{admpn} οὐδεὶς^{anmsn} καθαρὸς^{anmsn} ἀλλά^c μαινω^{vixp3s} αὐτός^{trgmp}
 καί^c ὁ^{dnms} νοῦς^{nnms} καί^c ὁ^{dnfs} συνείδησις^{nnfs}. **v.16** θεός^{nam} ὁμολογέω^{vpa3p} οἶδα^{vixa}
 ὁ^{ddmp} δὲ^c ἔργον^{ndmp} ἀρνεομαι^{vipn3p} βδελυκτός^{anmpn} εἰμι^{vpxnmp} καί^c ἀπειθής^{anmpn} καί^c πρὸς^p
 πᾶς^{aansn} ἔργον^{nans} ἀγαθός^{aansn} ἀδόκιμος^{anmpn}. **2. v.1** σύ^{trp-s} δὲ^c λαλέω^{vdpa2s} ὅς^{tramp}
 πρέπω^{vipq3s} ὁ^{ddfs} ὑγιαίνω^{vpa3p} διδασκαλία^{ndfs}. **v.2** πρεσβυτής^{nam} νηφαλίους^{anmpn} εἰμι^{vnp}
 σεμνός^{aampn} σώφρων^{aampn} ὑγιαίνω^{vpa3p} ὁ^{ddfs} πίστις^{ndfs} ἀγάπη^{ndfs} ὁ^{ddfs} ὑπομονή^{ndfs}.
v.3 πρεσβυτής^{nafp} ὡσαύτως^{bo} ἐν^p κατάστημα^{ndns} ἱεροπρεπεῖς^{aafpn} μὴ^{xo} διάβολος^{aafpn} μὴ^{xo}
 οἴνος^{ndms} πολὺς^{admsn} δουλόω^{vpxpafp} καλοδιδάσκαλος^{aafpn}. **v.4** ἵνα^c σωφρονίζω^{vspa3p} ὁ^{dafp}
 νέος^{aafpn} φιλάνδρος^{nafp} εἰμι^{vnp} φιλότεκνος^{aafpn}. **v.5** σώφρων^{aafpn} ἀγνός^{aafpn} οἰκουρός^{aafpn}
 ἀγαθός^{aafpn} ὑποτάσσω^{vppa3p} ὁ^{ddmp} ἴδιος^{admpn} ἀνήρ^{ndmp} ἵνα^c μὴ^{xo} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgnms}
 θεός^{ngms} βλασφημέω^{vsp3s}. **v.6** ὁ^{damp} νέος^{aampe} ὡσαύτως^{bo} παρακαλέω^{vdpa2s} σωφρονέω^{vnpa}.
v.7 περι^p πᾶς^{aampn} σεαυτοῦ^{rxams} παρέχω^{vppnms} τύπος^{nam} καλός^{agnp} ἔργον^{ngnp} ἐν^p ὁ^{ddfs}
 διδασκαλία^{ndfs} ἀδιαφθορία^{nafs} σεμνότης^{nafs} ἀφθαρσία^{nafs}.

ἵνα ὁ ἐξ ἑναντίας ἐντραπή, μηδὲν ἔχων περὶ ὑμῶν λέγειν φαῦλον.
 9 δούλους ἰδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι, ἐν πᾶσιν, εὐάρεστους
 10 εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πίστιν πᾶσαν
 ἐνδεικνυμένους ἀγαθὴν, ἵνα τὴν διδασκαλίαν τοῦ σωτήρος ἡμῶν
 11 Θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ
 12 σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα ἡμᾶς ἵνα, ἀρνησάμενοι
 τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας σωφρόνως καὶ δικαίως
 13 καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, προσδεχόμενοι τὴν μα-
 καρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ
 14 σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα
 λυτῶσθαι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ καθαρῶς ἑαυτῷ λαὸν
 15 περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. Ταῦτα λάλει, καὶ παρακάλει,
 καὶ ἔλεγχε μετὰ πάσης ἐπιταγῆς. μηδεὶς σου περιφρονεῖτω.
3 Ὑπομίμησκε αὐτοὺς ἀρχαῖς καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, πει-
 2 θαρχεῖν, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐτοίμους εἶναι, μηδένα βλα-
 σφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶσαν ἐνδεικνυμένους πρᾶ-
 3 ὄτητα πρὸς πάντας ἀνθρώπους. ἦμεν γὰρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόη-
 τοι, ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς
 ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ φθόνῳ διάγοντες, συγρητοί, μισοῦντες
 4 ἀλλήλους. ὅτε δὲ ἡ χρησιότης καὶ ἡ φιλανθρωπία ἐπεφάνη τοῦ
 5 σωτήρος ἡμῶν Θεοῦ, οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ ὧν ἐποιή-
 σαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ λου-

v.8 λόγος^{names} ὑγιής^{aamsn} ἀκατάγνωτος^{aamsn} ἵνα^c ὀδνms ἐκ^p ἑναντίος^{agsn} ἐντρέπω^{vsap3s}
 μηδεὶς^{aansn} ἔχω^{vppanms} περὶ^p σύ^{trg-p} λέγω^{vnpa} φαῦλος^{aansn}. **v.9** δούλος^{namp} ἴδιος^{admpn}
 δεσποτής^{ndmp} ὑποτάσσω^{vnpm} ἐν^p πᾶς^{adpnp} εὐάρετος^{aampn} εἰμι^{vnpv} μή^{xo} ἀντιλέγω^{vppaamp}.
v.10 μή^{xo} νοσφιζῶ^{vppmamp} ἀλλὰ^c πίστις^{nafs} πᾶς^{aafsn} ἐνδείκνυμι^{vppmamp} ἀγαθός^{aafsn} ἵνα^c
 ὀδαfs διδασκαλία^{nafs} ὀdgms σωτήρ^{ngms} ἐγώ^{trg-p} θεός^{ngms} κοσμέω^{vsap3p} ἐν^p πᾶς^{adpnp}.
v.11 ἐπιφαίνω^{viap3s} γάρ^c ὀdnfs χάρις^{nnfs} ὀdgms θεός^{ngms} ὀdnfs σωτήριος^{anmsn} πᾶς^{admpn}
 ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.12** παιδεύω^{vppanfs} ἐγώ^{trp-p} ἵνα^c ἀρνεομαι^{vpadnmp} ὀδαfs ἀσέβεια^{nafs} καί^c
 ὀδαfo κομμικός^{aafnp} ἐπιθυμία^{nafp} σωφρόνως^{bo} καί^c δικαίως^{bo} καί^c εὐσεβῶς^{bo} ζῶω^{vsaa1p} ἐν^p ὀddms
 νῦν^{bo} αἰών^{ndms}. **v.13** προσδεχομαι^{vppnmp} ὀδαfs μακάριος^{aafsn} ἐλπὶς^{nafs} καί^c ἐπιφάνεια^{nafs}
 ὀdgfs δόξα^{ngfs} ὀdgms μέγας^{agsn} θεός^{ngms} καί^c σωτήρ^{ngms} ἐγώ^{trg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}.
v.14 ὀs^{trms} διδομι^{viaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ὑπέρ^p ἐγώ^{trg-p} ἵνα^c λυτῶω^{vsam3s} ἐγώ^{trp-p} ἀπὸ^p πᾶς^{agfsn}
 ἀνομία^{ngfs} καί^c καθαρῶς^{vsaa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} λαός^{names} περιούσιος^{aamsn} ζηλωτής^{names} καλός^{agnp}
 ἔργον^{vgnp}. **v.15** οὗτος^{rdanp} λαλέω^{vdpa2s} καί^c παρακαλέω^{vdpa2s} καί^c ἐλέγχω^{vdpa2s} μετὰ^p πᾶς^{agfsn}
 ἐπιταγῆ^{ngfs} μηδεὶς^{anmsn} σύ^{trg-s} περιφρονέω^{vdpa3s}. **3. v.1** ὑπομιμνήσκω^{vdpa2s} αὐτός^{tramp}
 ἀρχή^{ndfp} καί^c ἐξουσία^{ndfp} ὑποτάσσω^{vnpm} πειθαρχέω^{vnpa} πρὸς^p πᾶς^{aansn} ἔργον^{nans} ἀγαθός^{aansn}
 ἔτοιμος^{aampn} εἰμι^{vnpv}. **v.2** μηδεὶς^{aansn} βλασφημέω^{vnpa} ἄμαχος^{aampn} εἰμι^{vnpv} ἐπιεικής^{aampn}
 πᾶς^{aafsn} ἐνδεικνυμι^{vppmamp} πρᾶυτής^{nafs} πρὸς^p πᾶς^{aampn} ἀνθρώπος^{namp}. **v.3** εἰμι^{vix1p} γάρ^c
 ποτέ^{xo} καί^c ἐγώ^{trp-p} ἀνόητος^{anmpn} ἀπειθής^{anmpn} πλανάω^{vppnmp} δουλεύω^{vppanmp} ἐπιθυμία^{ndfp}
 καί^c ἡδονή^{ndfp} ποικίλος^{adfpn} ἐν^p κακία^{ndfs} καί^c φθόνος^{ndms} διάγω^{vppanmp} συγρητός^{anmpn}
 μισέω^{vppanmp} ἀλλήλων^{reamp}. **v.4** ὅτε^{bo} δέ^c ὀdnfs χρησιότης^{nnfs} καί^c ὀdnfs φιλανθρωπία^{nnfs}
 ἐπιφαίνω^{viap3s} ὀdgms σωτήρ^{ngms} ἐγώ^{trg-p} θεός^{ngms}.

τροῦ παλιγγενεσίας καὶ ἀνακαινώσεως Πνεύματος Ἁγίου, οὗ ἐ- 6
 ξέχεεν ἐφ’ ἡμᾶς πλουσίως, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, 7
 ἵνα δικαιωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι, κληρονόμοι γενώμεθα κατ’ 7
 ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. πιστὸς ὁ λόγος, καὶ περὶ τούτων βούλο- 8
 μαί σε διαβεβαιουῖσθαι, ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προῖστασθαι 8
 οἱ πεπιστευκότες τῷ Θεῷ. ταῦτά ἐστι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς 9
 ἀνθρώποις, μωρὰς δὲ ζητήσεις καὶ γενεαλογίας καὶ ἔρεις καὶ 9
 μάχας νομικὰς περιῖστασο, εἰσὶ γὰρ ἀνωφελεῖς καὶ μάταιοι. αἰ- 10
 ρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, 11
 εἰδὼς ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος, καὶ ἁμαρτάνει, ὧν αὐτοκατά- 11
 κριτος. Ὅταν πέμπω Ἀρτεμᾶν πρὸς σέ ἢ Τυχικόν, σπούδασον 12
 ἐλθεῖν πρὸς με εἰς Νικόπολιν, ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. 12
 Ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ Ἀπολλῶν σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μη- 13
 δὲν αὐτοῖς λείπη. μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι καλῶν ἔργων 14
 προῖστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ᾧσιν ἄκαρποι. Ἀ- 15
 σπάζονται σε οἱ μετ’ ἐμοῦ πάντες. ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς
 ἐν πίστει. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν. πρὸς Τίτον τῆς
 Κρητῶν ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειροτονηθέντα ἐγράφη ἀ-
 πό Νικοπόλεως τῆς Μακεδονίας.

v.5 οὗ^{xo} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} ὀδgnp ἐν^p δικαιοσύνη^{ndfs} ὅς^{rrgnp} ποιέω^{v1aa1p} ἐγώ^{rnp-p} ἀλλά^c κατὰ^p ὀ^{dams}
 αὐτός^{rngms} ἔλεος^{nams} σῶζω^{v1aa3s} ἐγώ^{rpa-p} διὰ^p λουτρὸν^{ngns} παλιγγενεσία^{ngfs} καί^c ἀνακαινώσις^{ngfs}
 πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agmsn}. **v.6** ὅς^{rngns} ἐκχέω^{v1aa3s} ἐπί^p ἐγώ^{rpa-p} πλουσίως^{bo} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms}
 Χριστός^{ngms} ὀδgms σωτήρ^{ngms} ἐγώ^{rpg-p}. **v.7** ἵνα^c δικαιοῶ^{vrapnmp} ὀddfs ἐκεῖνος^{rdgms} χάρις^{ndfs}
 κληρονόμος^{nmp} γίνομαι^{vsad1p} κατὰ^p ἐλπίς^{nafs} ζωῆ^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn}. **v.8** πιστὸς^{anmsn} ὀdams
 λόγος^{nnms} καί^c περὶ^p οὗτος^{rdgnp} βούλομαι^{v1pn1s} σύ^{rpa-s} διαβεβαίδομαι^{vnpn} ἵνα^c φροντίζω^{vspa3p}
 καλὸς^{agnp} ἔργον^{ngnp} προῖσθημι^{v1pnp} ὀdnmp πιστεύω^{vpxanmp} ὀddms θεός^{ndms} οὗτος^{rdnnp} εἰμι^{v1px3s}
 ὀdnnp καλὸς^{annp} καί^c ὠφέλιμος^{annp} ὀddmp ἄνθρωπος^{ndmp}. **v.9** μωρὸς^{aafnp} δε^c ζητήσις^{nafp}
 καί^c γενεαλογία^{nafp} καί^c ἔρις^{nafp} καί^c μάχη^{nafp} νομικός^{aafnp} περιῖσθημι^{vdrp2s} εἰμι^{v1px3p} γάρ^c
 ἀνωφελής^{anfnp} καί^c μάταιος^{anmpn}. **v.10** αἰρετικός^{aamsn} ἄνθρωπος^{nams} μετὰ^p εἰς^{nafs} καί^c
 δεύτερος^{aafsn} νουθεσία^{nafs} παραιτέομαι^{vdrp2s}. **v.11** οἶδα^{vpxanms} ὅτι^c ἐκστρέφω^{vixp3s} ὀdnms
 τοιοῦτος^{rdnms} καί^c ἁμαρτάνω^{v1pa3s} εἰμι^{v1p1xms} αὐτοκατάκριτος^{anmsn}. **v.12** ὀταν^c πέμπω^{v1fa1s}
 Ἀρτεμᾶς^{nams} πρὸς^p σύ^{rpa-s} ἢ^{xo} Τυχικός^{nams} σπουδάζω^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p ἐγώ^{rpa-s} εἰς^p
 Νικόπολις^{nafs} ἐκεῖ^{bo} γάρ^c κρίνω^{v1xa1s} παραχειμάζω^{vnaa}. **v.13** Ζηνᾶς^{nams} ὀdams νομικός^{aamsn}
 καί^c Ἀπολλῶς^{nams} σπουδαίως^{bo} προπέμπω^{vdaa2s} ἵνα^c μηδεὶς^{aansn} αὐτός^{rpdmp} λείψω^{vspa3s}.
v.14 μανθάνω^{vda3p} δε^c καί^c ὀdnmp ἡμέτερος^{rsnmp} καλὸς^{agnp} ἔργον^{ngnp} προῖσθημι^{v1pnp} εἰς^p
 ὀdafp ἀναγκαίως^{aafnp} χρεία^{nafp} ἵνα^c μή^{xo} εἰμι^{v1sp3p} ἄκαρπος^{anmpn}. **v.15** ἀσπάζομαι^{v1pnp3p}
 σύ^{rpa-s} ὀdnmp μετὰ^p ἐγώ^{rpg-s} πᾶς^{aansn} ἀσπάζομαι^{vdaa2s} ὀdamp φιλέω^{v1p1p} ἐγώ^{rpa-p} ἐν^p
 πίστις^{ndfs} ὀdnfs χάρις^{nfs} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{rpg-p} ἀμήνth πρὸς^p Τίτος^{nams} ὀdgs Κρής^{ngmp}
 ἐκκλησία^{ngfs} πρῶτος^{aamsn} ἐπίσκοπος^{nams} χειροτονέω^{vrapams} γράφω^{v1ap3s} ἀπό^p Νικόπολις^{ngfs} ὀdgs
 Μακεδονία^{ngfs}.

Η ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Παῦλος δέσμιος Χριστοῦ Ἰησοῦ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφός, Φι-
2 λήμονι τῷ ἀγαπητῷ καὶ συνεργῷ ἡμῶν, καὶ Ἀπφία τῇ ἀγαπητῇ,
3 καὶ Ἀρχίπιπῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν, καὶ τῇ κατ' οἶκόν σου ἐκκλη-
4 σία, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ Κυρίου
5 Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εὐχαριστῶ τῷ Θεῷ μου, πάντοτε μνεῖαν σου
6 ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ἀκούων σου τὴν ἀγάπην
7 καὶ τὴν πίστιν ἣν ἔχεις πρὸς τὸν Κύριον Ἰησοῦν καὶ εἰς πάντας
8 τοὺς ἁγίους, ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου ἐνεργῆς γένη-
9 ται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγαθοῦ τοῦ ἐν ὑμῖν εἰς Χριστὸν Ἰησοῦν.
10 χαρὰν γὰρ ἔχομεν πολλὴν καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀγάπῃ σου, ὅτι
11 τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀναπέπαιται διὰ σοῦ, ἀδελφέ. Διό πολ-
12 λὴν ἐν Χριστῷ παρρησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆκον, διὰ
13 τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακαλῶ, τοιοῦτος ὢν ὡς Παῦλος πρεσβύ-
14 τος, νυνὶ δὲ καὶ δέσμιος Ἰησοῦ Χριστοῦ. παρακαλῶ σε περὶ τοῦ
15 ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς μου, Ὀνήσιμον, τὸν
16 ποτέ σοι ἄχρηστον, νυνὶ δὲ σοὶ καὶ ἐμοὶ εὐχρηστον, ὃν ἀνέπεμ-
17 ψά, συ δὲ αὐτόν, τοῦτ' ἔστιν τὰ ἐμὰ σπλάγχνα, πρόσλαβοῦ, ὃν

1. v.1 Παῦλος^{ndms} δέσμιος^{ngms} Χριστοῦ^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c Τιμόθεος^{ndms} ὁ^{dnms} ἀδελφός^{ndms} Φιλήμων^{ndms} ὁ^{ddms} ἀγαπητός^{admsn} καί^c συνεργός^{admsn} ἐγώ^{rgp-p}. **v.2** καί^c Ἀπφία^{ndfs} ὁ^{ddfs} ἀγαπητός^{adfsn} καί^c Ἀρχίπιπος^{ndms} ὁ^{ddms} συστρατιώτης^{ndms} ἐγώ^{rgp-p} καί^c ὁ^{ddfs} κατὰ^p οἶκος^{ndms} σύ^{rgp-s} ἐκκλησία^{ndfs}. **v.3** χάρις^{ndfs} σύ^{rgp-p} καί^c εἰρήνη^{ndfs} ἀπὸ^p Θεοῦ^{ngms} πατῆρ^{ngms} ἐγώ^{rgp-p} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.4** εὐχαριστέω^{vipals} ὁ^{ddms} Θεός^{ndms} ἐγώ^{rgp-s} πάντοτε^{bo} μνεῖα^{nafs} σύ^{rgp-s} ποιέω^{vppnms} ἐπὶ^p ὁ^{dgfp} προσευχῇ^{ngfp} ἐγώ^{rgp-s}. **v.5** ἀκούω^{vppnms} σύ^{rgp-s} ὁ^{dafs} ἀγάπῃ^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὅς^{rtafs} ἔχω^{vipa2s} πρὸς^p ὁ^{dams} κύριος^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^c εἰς^p πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἄγιος^{aampn}. **v.6** ὅπως^{bo} ὁ^{dnis} κοινωνία^{ndfs} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} σύ^{rgp-s} ἐνεργῆς^{anfns} γίνονται^{vsad3s} ἐν^p ἐπιγνώσις^{ndfs} πᾶς^{agnsn} ἀγαθός^{agnsn} ὁ^{dgns} ἐν^p σύ^{rgp-p} εἰς^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}. **v.7** χαρὰ^{nafs} γάρ^c ἔχω^{vipalp} πολὺς^{aafsn} καί^c παράκλησις^{nafs} ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} ἀγάπῃ^{ndfs} σύ^{rgp-s} ὅτι^c ὁ^{dnnp} σπλάγχνον^{hnp} ὁ^{dgmp} ἄγιος^{agnp} ἀναπαύω^{vixp3s} διὰ^p σύ^{rgp-s} ἀδελφός^{ndms}. **v.8** διό^c πολὺς^{aafsn} ἐν^p Χριστός^{ndms} παρρησία^{nafs} ἔχω^{vppnms} ἐπιτάσσω^{vnpa} σύ^{rgp-s} ὁ^{dams} ἀνῆκω^{vppaans}. **v.9** διὰ^p ὁ^{dafs} ἀγάπῃ^{nafs} μᾶλλον^{bo} παρακαλέω^{vipals} τοιοῦτος^{rdms} εἰμὶ^{vppxms} ὡς^{bo} Παῦλος^{ndms} πρεσβύτης^{ndms} νυνὶ^{bo} δέ^c καί^c δέσμιος^{ndms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.10** παρακαλέω^{vipals} σύ^{rgp-s} περὶ^p ὁ^{dgms} ἐμός^{rgp-s} τέκνον^{ngns} ὅς^{grams} γεννάω^{vials} ἐν^p ὁ^{ddmp} δεσμός^{ndmp} ἐγώ^{rgp-s} Ὀνήσιμος^{ndms}. **v.11** ὁ^{dams} ποτέ^{xo} σύ^{rgp-s} ἄχρηστος^{aamsn} νυνὶ^{bo} δέ^c σύ^{rgp-s} καί^c ἐγώ^{rgp-s} εὐχρηστος^{aamsn}. **v.12** ὅς^{grams} ἀναπέμψω^{vialas} σύ^{rgp-s} δέ^c αὐτός^{grams} εἰμὶ^{rdms} ὁ^{dnnp} ἐμός^{rgp-s} σπλάγχνον^{hnp} πρόσλαβάνω^{vdam2s}.

ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἑμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σοῦ διακονῆ
 μοι ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης 14
 οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατὰ ἀνάγκην τὸ ἀγαθὸν σου
 ᾖ, ἀλλὰ κατὰ ἐκούσιον. Τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς 15
 ὦραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς, οὐκέτι ὡς δοῦλον, ἀλλ' ὑπὲρ 16
 δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητόν, μάλιστα ἐμοί, πόσω δὲ μᾶλλον σοὶ
 καὶ ἐν σαρκὶ καὶ ἐν Κυρίῳ. εἰ οὖν ἐμέ ἔχεις κοινωνόν, προσλα- 17
 βοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. εἰ δέ τι ἠδίκησέ σε ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ 18
 ἐλλόγει, ἐγὼ Παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρὶ, ἐγὼ ἀποτίσω, ἵνα μὴ 19
 λέγω σοὶ ὅτι καὶ σεαυτὸν μοι προσοφείλεις. ναί, ἀδελφέ, ἐγὼ 20
 σου ὀναίμην ἐν Κυρίῳ, ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν Κυρίῳ.
 πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς ὅτι καὶ ὑπὲρ ὃ λέγω 21
 ποιήσεις. ἅμα δὲ καὶ ἐτοιμάζέ μοι ξενίαν, ἐλπίζω γὰρ ὅτι διὰ τῶν 22
 προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. Ἀσπάζονται σε Ἐπαφρᾶς 23
 ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, Μάρκος, Ἀρίσταρχος, 24
 Δημᾶς, Λουκᾶς, οἱ συνεργοί μου. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰ- 25
 ησοῦ Χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύματος ὑμῶν. ἀμήν. πρὸς Φιλῆμονα
 ἐγράφη ἀπὸ Ῥώμης διὰ Ὀνησίμου οἰκέτου.

v.13 ὅς^{grams} ἐγὼ^{grn-s} βούλομαι^{vin1s} πρὸς^p ἑμαυτοῦ^{rxams} κατέχω^{vnpa} ἵνα^c ὑπὲρ^p σύ^{rg-s}
 διακονέω^{vspa3s} ἐγὼ^{rp-d-s} ἐν^p ὁ^{ddmp} δεσμός^{ndmp} ὁ^{dgn} εὐαγγέλιον^{ngns}. **v.14** χωρὶς^{bo} δέ^c ὁ^{dgn}
 σός^{rsgfs} γνώμη^{ngfs} οὐδεὶς^{aansn} θέλω^{vial1s} ποιέω^{vnaa} ἵνα^c μὴ^{xo} ὡς^{bo} κατὰ^p ἀνάγκη^{nafs} ὁ^{dnn}
 ἀγαθός^{aansn} σύ^{rg-s} εἰμι^{vspk3s} ἀλλά^c κατὰ^p ἐκούσιος^{aansn}. **v.15** τάχα^{bo} γάρ^c διὰ^p οὗτος^{rdans}
 χωρίζω^{viap3s} πρὸς^p ὦρα^{nafs} ἵνα^c αἰώνιος^{aansn} αὐτός^{rpams} ἀπέχω^{vipa2s}. **v.16** οὐκέτι^{bo} ὡς^{bo}
 δοῦλος^{nam} ἀλλά^c ὑπὲρ^p δοῦλος^{nam} ἀδελφός^{nam} ἀγαπητός^{aansn} μάλιστα^{bo} ἐγὼ^{rp-d-s} πόσος^{rodns}
 δέ^c μᾶλλον^{bo} σύ^{rp-d-s} καί^c ἐν^p σὰρξ^{ndfs} καί^c ἐν^p κύριος^{ndms}. **v.17** εἰ^{qo} οὖν^c ἐγὼ^{rp-a-s}
 ἔχω^{vipa2s} κοινωνός^{aansn} προσλαβάνω^{vdam2s} αὐτός^{rpams} ὡς^{bo} ἐγὼ^{rp-a-s}. **v.18** εἰ^{qo} δέ^c τι-
 ριανς ἀδικέω^{viala3s} σύ^{rp-a-s} ἢ^{xo} ὀφείλω^{vipa3s} οὗτος^{rdans} ἐγὼ^{rp-d-s} ἐλλογέω^{vdpa2s}. **v.19** ἐγὼ^{rpn-s}
 Παῦλος^{nnms} γράφω^{viala1s} ὁ^{ddfs} ἐμός^{rdsfs} χειρὶ^{ndfs} ἐγὼ^{grn-s} ἀποτινω^{vifal1s} ἵνα^c μὴ^{xo} λέγω^{vspa1s} σύ^{rp-d-s}
 ὅτι^c καί^c σεαυτοῦ^{rxams} ἐγὼ^{rp-d-s} προσοφείλω^{vipa2s}. **v.20** ναί^{xo} ἀδελφός^{nvms} ἐγὼ^{grn-s} σύ^{rg-s}
 ὀνίναμαι^{voad1s} ἐν^p κύριος^{ndms} ἀναπαύω^{vdaa2s} ἐγὼ^{rp-g-s} ὁ^{dann} σπλάγχνον^{vianp} ἐν^p κύριος^{ndms}.
v.21 πείθω^{vrxanms} ὁ^{ddfs} ὑπακοῇ^{ndfs} σύ^{rg-s} γράφω^{viala1s} σύ^{rp-d-s} οἶδα^{vrxanms} ὅτι^c καί^c ὑπὲρ^p
 ὅς^{trans} λέγω^{vipa1s} ποιέω^{vifa2s}. **v.22** ἅμα^{bo} δέ^c καί^c ἐτοιμάζω^{vdpa2s} ἐγὼ^{rp-d-s} ξενία^{nafs} ἐλπίζω^{vipa1s}
 γάρ^c ὅτι^c διὰ^p ὁ^{dgnp} προσευχῆ^{ngp} σύ^{rp-g-p} χαρίζομαι^{vfp1s} σύ^{rp-d-p}. **v.23** ἀσπάζομαι^{vipn3p}
 σύ^{rp-a-s} Ἐπαφρᾶς^{nnms} ὁ^{dnn} συναιχμάλωτος^{aansn} ἐγὼ^{rp-g-s} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms}.
v.24 Μάρκος^{nnms} Ἀρίσταρχος^{nnms} Δημᾶς^{nnms} Λουκᾶς^{nnms} ὁ^{dnnmp} συνεργός^{anmpn} ἐγὼ^{rp-g-s}.
v.25 ὁ^{dnnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgn} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rp-g-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετὰ^p ὁ^{dgn} πνεῦμα^{ngns}
 σύ^{rp-g-p} ἀμήνth πρὸς^p Φιλῆμων^{nam} γράφω^{viap3s} ἀπὸ^p Ῥώμης^{ngfs} διὰ^p Ὀνήσιμος^{ngms} οἰκέτης^{ngms}.

Η ΠΡΟΣ ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ

1 Πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως πάλαι ὁ Θεὸς λαλήσας τοῖς πα-
2 τράσιν ἐν τοῖς προφήταις, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν τούτων ἐλά-
λησεν ἡμῖν ἐν υἰῷ, ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ τοὺς
3 αἰῶνας ἐποίησεν, ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς δόξης, καὶ χαρακτὴρ
τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνά-
4 μεως αὐτοῦ, δι' εαυτοῦ καθαρισμόν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν
5 ἡμῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης ἐν ὑψηλοῖς, τοσοῦτω
κρείττων γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώτερον παρ' αὐτοὺς
6 κεκληρονόμηκεν ὄνομα. τίτιν γὰρ εἶπέ ποτε τῶν ἀγγέλων, Υἱὸς
μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε· Καὶ πάλιν, Ἐγὼ ἔσομαι
7 αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι εἰς υἱόν· ὅταν δὲ πάλιν
εἰσαγάγῃ τὸν πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει, Καὶ προ-
8 σκυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι Θεοῦ. καὶ πρὸς μὲν τοὺς
ἀγγέλους λέγει, Ὁ ποιῶν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ
9 τοὺς λειτουργοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα, πρὸς δὲ τὸν υἱόν, Ὁ θρό-
νος σου, ὁ Θεός, εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος, ῥάβδος εὐθύτητος
ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας σου. ἡγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμί-
σησας ἀνομίαν, διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεὸς ὁ Θεός σου, ἔλαιον

1. **v.1** πολυμερῶς^{bo} καί^c πολυτρόπως^{bo} πάλαι^{bo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} λαλέω^{vpaanms} ὁ^{ddmp} πατήρ^{ndmp} ἐν^p ὁ^{ddmp} προφήταις^{ndmp}. **v.2** ἐπι^p ἐσχάτος^{agfnp} ὁ^{dgrf} ἡμέρα^{ngfp} οὗτος^{rdgfp} λαλέω^{viaa3s} ἐγώ^{rpd-p} ἐν^p υἱός^{ndms} ὅς^{rtrams} τίθημι^{viaa3s} κληρονόμος^{nams} πᾶς^{agnpn} διὰ^p ὅς^{trgms} καί^c ὁ^{damp} αἰών^{namp} ποιέω^{viaa3s}. **v.3** ὅς^{rtrams} εἰμι^{vppxms} ἀπαύγασμα^{nnms} ὁ^{dgrf} δόξα^{ngfs} καί^c χαρακτὴρ^{nnms} ὁ^{dgrf} ὑπόστασις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} φέρω^{vppanms} τέ^{xo} ὁ^{damp} πᾶς^{aanpn} ὁ^{ddms} ῥήμα^{ndns} ὁ^{dgrf} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{rpgms} διὰ^p εαυτοῦ^{rxgms} καθαρισμός^{nams} ποιέω^{vpanms} ὁ^{dgrf} ἁμαρτία^{ngfp} ἐγώ^{rpg-p} καθίζω^{viaa3s} ἐν^p δεξιός^{adfsn} ὁ^{dgrf} μεγαλωσύνη^{ngfs} ἐν^p ὑψηλός^{adnprn}. **v.4** τοσοῦτος^{rddms} κρείττων^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms} ὁ^{dgrmp} ἄγγελος^{ngmp} ὅσος^{redns} διάφορος^{aansc} παρὰ^p αὐτός^{rmpmp} κληρονομέ^{vixa3s} ὄνομα^{nans}. **v.5** τίς^{rtdms} γάρ^c λέγω^{viaa3s} ποτέ^{xo} ὁ^{dgrmp} ἄγγελος^{ngmp} υἱός^{nnms} ἐγώ^{rpg-s} εἰμι^{vtrpx2s} σύ^{rpn-s} ἐγώ^{rpn-s} σήμερον^{bo} γεννάω^{vixa1s} σύ^{rpa-s} καί^c πάλιν^{bo} ἐγώ^{rpn-s} εἰμι^{vifx1s} αὐτός^{rpdms} εἰς^p πατήρ^{nams} καί^c αὐτός^{rpnms} εἰμι^{vifx3s} ἐγώ^{rpd-s} εἰς^p υἱός^{nams}. **v.6** ὅταν^c δέ^c πάλιν^{bo} εἰσαγάγῃ^{vsaas} ὁ^{dams} πρωτότοκος^{aansn} εἰς^p ὁ^{dafs} οἰκουμένη^{nafs} λέγω^{vipa3s} καί^c προσκυνέω^{vdaa3p} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{anmnp} ἄγγελος^{nnmp} θεός^{ngms}. **v.7** καί^c πρὸς^p μὲν^{xo} ὁ^{damp} ἄγγελος^{namp} λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms} ποιέω^{vppanms} ὁ^{damp} ἄγγελος^{namp} αὐτός^{rpgms} πνεῦμα^{namp} καί^c ὁ^{damp} λειτουργός^{namp} αὐτός^{rpgms} πῦρ^{ngns} φλόξ^{znafs}. **v.8** πρὸς^p δέ^c ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dnms} ὁ^{dnfs} ῥάβδος^{nnfs} ὁ^{dgrf} βασιλεία^{ngfs} σύ^{rpg-s}.

ἀγαλλιάσεως παρά τοὺς μετόχους σου. καί, Σὺ κατ' ἀρχάς, Κύριε, 10
 τὴν γῆν ἐθεμελίωσας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρα-
 νοί, αὐτοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις, καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον 11
 παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιβόλαιον ἐλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλ- 12
 λαγήσονται, σὺ δὲ ὁ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψουσι.
 πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέ ποτε, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως 13
 ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου· οὐχὶ πάντες 14
 εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα εἰς διακονίαν ἀποστελλόμενα διὰ τοὺς
 μέλλοντας κληρονομεῖν σωτηρίαν·

Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι, **2**
 μῆποτε παραρρῶμεν. εἰ γὰρ ὁ δὶ ἀγγέλων λαληθεὶς λόγος ἐγένε- 2
 νητο βέβαιος, καὶ πᾶσα παράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον
 μισθαποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς ἐκφευζόμεθα τηλικαύτης ἀμελήσαν- 3
 τες σωτηρίας· ἦτις, ἀρχὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ Κυρίου,
 ὑπὸ τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, συνεπιμαρτυροῦντος 4
 τοῦ Θεοῦ σημείοις τε καὶ τέρασι, καὶ ποικίλαις δυνάμεσι, καὶ
 Πνεύματος Ἁγίου μερισμοῖς, κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν. Οὐ γὰρ 5
 ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκουμένην τὴν μέλλουσαν, περὶ ἧς λα-
 λοῦμεν. διεμαρτύρατο δὲ πού τις λέγων, Τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι 6
 μιμνήσκη αὐτοῦ· ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπη αὐτόν· ἤλατ- 7
 τωσας αὐτόν βραχὺ τι παρ' ἀγγέλους, δόξη καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας

v.9 ἀγατάω^{v1aa2s} δικαιοσύνη^{nafs} καί^c μισέω^{v1aa2s} ἀνομί^{nafs} διά^p οὗτος^{rdans} χριώ^{v1aa3s} σύ^{rga-s}
 ὁ^{dnms} θεός^{nms} ὁ^{dnms} θεός^{nms} σὺ^{rg-s} ἔλαιον^{nans} ἀγαλλιάσις^{ngfs} παρά^p ὁ^{damp} μέτοχος^{aampn}
 σύ^{rg-s}. **v.10** καί^c σύ^{rn-s} κατά^p ἀρχή^{nafp} κύριος^{nms} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} θεμελιώ^{v1aa2s} καί^c
 ἔργον^{nnp} ὁ^{dgrp} χεῖρ^{ngfp} σύ^{rg-s} εἰμι^{v1px3p} ὁ^{dnmp} οὐρανός^{nmp}. **v.11** αὐτός^{rnmp} ἀπόλλυμι^{v1fm3p}
 σύ^{rn-s} δέ^c διαμένω^{v1pa2s} καί^c πᾶς^{anmpn} ὡς^{bo} ἱμάτιον^{nms} παλαιώ^{v1fp3p}. **v.12** καί^c ὡσεὶ^{bo}
 περιβόλαιον^{nms} ἐλίσω^{v1fa2s} αὐτός^{rpamp} καί^c ἀλλάσω^{v1fp3p} σύ^{rn-s} δέ^c ὁ^{dnms} αὐτός^{rnms} εἰμι^{v1px2s}
 καί^c ὁ^{dnmp} ἔτος^{nmp} σύ^{rg-s} οὐ^{xo} ἐκλείπω^{v1fa3p}. **v.13** πρὸς^p τίς^{rqams} δέ^c ὁ^{dgmpp} ἄγγελος^{ngmp}
 λέγω^{v1xa3s} ποτέ^{xo} κάθημαι^{vdpn2s} ἐκ^p δεξιός^{agmpn} ἐγώ^{rg-s} ἕως^c ἂν^{xo} τίθημι^{vsaa1s} ὁ^{damp}
 ἐχθρός^{aampn} σύ^{rg-s} ὑποπόδιον^{nans} ὁ^{dgmpp} πούς^{ngmp} σύ^{rg-s}. **v.14** οὐχί^{xo} πᾶς^{anmpn} εἰμι^{v1px3p}
 λειτουργικός^{anmpn} πνεῦμα^{nmp} εἰς^p διακονία^{nafs} ἀποστελλώ^{vppnmp} διά^p ὁ^{damp} μέλλω^{vppaamp}
 κληρονομέω^{vnpa} σωτηρία^{nafs}. **2. v.1** διά^p οὗτος^{rdans} δεῖ^{v1pq3s} περισσοτέρως^{bo} ἐγώ^{rga-p}
 προσέχω^{vnpa} ὁ^{dnmp} ἀκούω^{vrapdnp} μῆποτε^{bo} παραρρέω^{vsaa1p}. **v.2** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{dnms} διά^p
 ἄγγελος^{ngmp} λαλέω^{vrapnms} λόγος^{nms} γίνομαι^{viad3s} βέβαιος^{anmsn} καί^c πᾶς^{anfsn} παράβασις^{nfs}
 καί^c παρακοή^{nfs} λαμβάνω^{v1aa3s} ἔνδικος^{aafsn} μισθαποδοσία^{nafs}. **v.3** πῶς^{bo} ἐγώ^{rn-p}
 ἐκφεύγω^{v1fd1p} τηλικούτος^{rdgfs} ἀμελέω^{vpaanmp} σωτηρία^{ngfs} ὅστις^{rnfs} ἀρχή^{nafs} λαμβάνω^{vpaanfs}
 λαλέω^{vnp} διά^p ὁ^{dgm} κύριος^{ngms} ὑπὸ^p ὁ^{dgmpp} ἀκούω^{vpaagmp} εἰς^p ἐγώ^{rga-p} βεβαιώω^{v1ap3s}.
v.4 συνεπιμαρτυρέω^{vppagms} ὁ^{dgm} θεός^{ngms} σημεῖον^{ndnp} τέ^{xo} καί^c τέρας^{ndnp} καί^c ποικίλος^{adfpn}
 δύναμις^{ndfp} καί^c πνεῦμα^{ngns} ἅγιος^{agnsn} μερισμός^{ndmp} κατά^p ὁ^{dafs} αὐτός^{rgms} θέλησις^{nafs}.
v.5 οὐ^{xo} γάρ^c ἄγγελος^{ndmp} ὑποτάσσω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} οἰκουμένη^{nafs} ὁ^{dafs} μέλλω^{vppaafs} περι^p
 ὅς^{trgfs} λαλέω^{v1pa1p}. **v.6** διαμαρτύρομαι^{viad3s} δέ^c πού^{xo} τι-σρινις^{ngms} λέγω^{vppanms} τίς^{rqnms}
 εἰμι^{v1px3s} ἄνθρωπος^{nms} ὅτι^c μιμνήσκομαι^{v1pn2s} αὐτός^{rgms} ἡ^{xo} υἱός^{nms} ἄνθρωπος^{ngms} ὅτι^c
 ἐπισκέπτομαι^{v1pn2s} αὐτός^{rgms}.

8 αὐτόν, καὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου, πάντα
 ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ. ἐν γὰρ τῷ ὑποτάξει αὐτῷ
 τὰ πάντα, οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. νῦν δὲ οὐπω ὀρῶμεν
 9 αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα. τὸν δὲ βραχὺ τι παρ' ἀγγέλους ἠ-
 λαττωμένον βλέπομεν Ἰησοῦν, διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανάτου δόξῃ
 καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως χάριτι Θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύση-
 10 ται θανάτου. ἔπρεπε γὰρ αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα, καὶ δι' οὗ τὰ
 πάντα, πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχηγὸν τῆς σω-
 11 τηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι. ὃ τε γὰρ ἀγιάζων καὶ
 οἱ ἀγιαζόμενοι, ἐξ ἑνὸς πάντες, δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται
 12 ἀδελφοὺς αὐτοὺς καλεῖν, λέγων, Ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά σου τοῖς
 13 ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε. καὶ πάλιν, Ἐγὼ
 ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ' αὐτῷ. καὶ πάλιν, Ἴδου ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά
 14 ἃ μοι ἔδωκεν ὁ Θεός. ἐπεὶ οὖν τὰ παιδιά κεκοινωνήκε σαρκὸς
 καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ
 τοῦ θανάτου καταργήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τοῦ-
 15 ἔστιν τὸν διάβολον, καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους, ὅσοι φόβῳ θανάτου
 16 διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας. οὐ γὰρ δήπου ἀγ-
 γέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ σπέρματος Ἀβραάμ ἐπιλαμβάνεται,
 17 ὅθεν ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆναι, ἵνα ἐλεήμων,
 γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς τὰ πρὸς τὸν Θεόν, εἰς τὸ ἰλάσκεσθαι

v.7 ἐλαττώ^{v1aa2s} αὐτός^{r1pams} βραχύ^s αἰσάν^s τι-οριαν^s παρὰ^p ἀγγελος^{namp} δόξα^{ndfs} καί^c τιμῆ^{ndfs} στεφανώ^{v1aa2s} αὐτός^{r1pams} καί^c καθίστημι^{v1aa2s} αὐτός^{r1pams} ἐπί^p ὀδαν^p ἔργον^{namp} ὀδγ^p χεῖρ^{ngfp} οὐ^{r1pg-s}. **v.8** πᾶς^{aanpn} ὑποτάσσω^{v1aa2s} ὑποκάτω^{bo} ὀδγ^{mnp} πούς^{ngmp} αὐτός^{r1pgms} ἐν^p γάρ^c ὀδ^{ndms} ὑποτάσσω^{vnaa} αὐτός^{r1pdms} ὀδαν^p πᾶς^{aanpn} οὐδεις^{aansn} ἀφίημι^{v1aa3s} αὐτός^{r1pdms} ἀνυπότακτος^{aansn} νῦν^{bo} δέ^c οὐπω^{bo} ὀράω^{v1pa1p} αὐτός^{r1pdms} ὀδαν^p πᾶς^{aanpn} ὑποτάσσω^{v1pxanp}. **v.9** ὀδ^{ams} δέ^c βραχύς^{aansn} τι-οριαν^s παρὰ^p ἀγγελος^{namp} ἐλαττώ^{v1pxams} βλέπω^{v1pa1p} Ἰησοῦς^{nams} διά^p ὀδ^{ans} πάθημα^{nans} ὀδ^{gms} θάνατος^{ngms} δόξα^{ndfs} καί^c τιμῆ^{ndfs} στεφανώ^{v1pxams} ὀπως^{bo} χάρις^{ndfs} θεός^{ngms} ὑπέρ^p πᾶς^{agmsn} γεύομαι^{vsad3s} θάνατος^{ngms}. **v.10** πρέπω^{v1aa3s} γάρ^c αὐτός^{r1pdms} διά^p ὀς^{r1pams} ὀδ^{nnp} πᾶς^{annpn} καί^c διά^p ὀς^{r1rgms} ὀδ^{nnp} πᾶς^{annpn} πολὺς^{aampn} υἱός^{namp} εἰς^p δόξα^{nafs} ἄγω^{v1paaams} ὀδ^{ams} ἀρχηγός^{nams} ὀδ^{gfs} σωτηρία^{ngfs} αὐτός^{r1pgmp} διά^p πάθημα^{ngnp} τελειώ^{vnaa}. **v.11** ὀδ^{ndms} τῷ^{xo} γάρ^c ἀγιάζω^{v1pnanms} καί^c ὀδ^{nnp} ἀγιάζω^{v1prrnnp} ἐκ^p εἰς^{ngms} πᾶς^{annpn} διά^p ὀς^{r1rafs} αἰτία^{nafs} οὐ^{xo} ἐπαισχύνομαι^{v1pn3s} ἀδελφός^{namp} αὐτός^{r1pmp} καλέω^{v1pa}. **v.12** λέγω^{v1pnanms} ἀπαγγέλλω^{v1fa1s} ὀδ^{ans} ὄνομα^{nans} οὐ^{r1pg-s} ὀδ^{nnp} ἀδελφός^{ndmp} ἐγώ^{r1pg-s} ἐν^p μέσος^{adnsn} ἐκκλησία^{ngfs} ὑμνῶ^{v1fa1s} σύ^{rpa-s}. **v.13** καί^c πάλιν^{bo} ἐγώ^{r1pn-s} εἰμι^{v1fx1s} πειθώ^{v1pxanms} ἐπί^p αὐτός^{r1pdms} καί^c πάλιν^{bo} ἰδου^{v1daa2s} ἐγώ^{r1pn-s} καί^c ὀδ^{nnp} παιδίον^{v1nnp} ὀς^{r1ranp} ἐγώ^{r1pd-s} διδωμι^{v1aa3s} ὀδ^{ndms} θεός^{ndms}. **v.14** ἐπει^c οὖν^c ὀδ^{nnp} παιδίον^{nnnp} κοινωνέω^{v1xa3s} σάρξ^{ngfs} καί^c αἷμα^{ngns} καί^c αὐτός^{r1pms} παραπλησίως^{bo} μετέχω^{v1aa3s} ὀδ^{gnp} αὐτός^{r1pgnp} ἵνα^c διά^p ὀδ^{gms} θάνατος^{ngms} καταργέω^{vsaa3s} ὀδ^{ams} ὀδ^{ans} κράτος^{nams} ἔχω^{v1paaams} ὀδ^{gms} θάνατος^{ngms} εἰμι^{r1dnms} ὀδ^{ams} διάβολος^{aansn}. **v.15** καί^c ἀπαλλάσσω^{vsaa3s} οὗτος^{r1damp} ὀδ^{ndms} φόβος^{ndms} θάνατος^{ngms} διά^p πᾶς^{agmsn} ὀδ^{gms} ζῶω^{v1pa} ἔνοχος^{aampn} εἰμι^{v1ix3p} δουλεία^{ngfs}. **v.16** οὐ^{xo} γάρ^c δήπου^{bo} ἀγγελος^{ngmp} ἐπιλαμβάνομαι^{v1pn3s} ἀλλά^c σπέρμα^{ngns} Ἀβραάμ^{tp} ἐπιλαμβάνομαι^{v1pn3s}.

τάς ἁμαρτίας τοῦ λαοῦ. ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς πειρασθεῖς, 18
δύναται τοῖς πειραζομένοις βοηθῆσαι.

“Οθεν, ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐπουρανίου μέτοχοι, κατανο- 3
ήσατε τὸν ἀπόστολον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν Χριστὸν
Ἰησοῦν, πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτὸν, ὡς καὶ Μωσῆς ἐν ὄλῳ 2
τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. πλείονος γὰρ δόξης οὗτος παρά Μωσῆν ἤξι- 3
ωται, καθ’ ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου ὁ κατασκευάσας
αὐτόν. πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑπὸ τινος, ὁ δὲ τὰ πάντα 4
κατασκευάσας Θεός. καὶ Μωσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὄλῳ τῷ οἴκῳ αὐ- 5
τοῦ ὡς θεράπων, εἰς μαρτύριον τῶν λαληθησομένων, Χριστὸς δὲ 6
ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ, οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ἐάνπερ τὴν
παρρησίαν καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος μέχρι τέλους βεβαίαν
κατάσχωμεν. διὸ καθὼς λέγει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, Σήμερον ἐάν 7
τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, 8
ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ
ἐρήμῳ, οὗ ἐπίειρασαν με οἱ πατέρες ὑμῶν, ἐδοκίμασάν με, καὶ 9
εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσαράκοντα ἔτη, διὸ προσώχθισα τῇ γενεᾷ 10
ἐκείνῃ, καὶ εἶπον, Ἄει πλανῶνται τῇ καρδίᾳ, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνω-
σαν τὰς ὁδοὺς μου, ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται 11
εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. βλέπετε, ἀδελφοί, μήποτε ἔσται ἐν τινι 12
ὑμῶν καρδία πονηρὰ ἀπιστίας, ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ Θεοῦ ζῶν-

v.17 ὅθεν^{bo} ὀφείλω^{via3s} κατὰ^p πᾶς^{aanpn} ὀδμ^p ἀδελφός^{ndmp} ὁμοίω^{vnap} ἵνα^c ἐλεήμων^{anmsn}
γίνομαι^{vsad3s} καί^c πιστός^{anmsn} ἀρχιερέυς^{nnms} ὀδαν^p πρὸς^p ὁδams θεός^{nams} εἰς^p ὁdams
ἰλάσκομαι^{vnpnp} ὁdafp ἁμαρτία^{nafp} ὁdgmς λῶός^{ngms}. **v.18** ἐν^p ὅς^{trdms} γάρ^c πάσχω^{vixa3s} αὐτός^{trnms}
πειράζω^{vrapnms} δύναμαι^{vipn3s} ὀδμ^p πειράζω^{vppdpmp} βοηθέω^{vnaa}. **3. v.1** ὅθεν^{bo} ἀδελφός^{nvmpp}
ἅγιος^{avnmpn} κλήσις^{ngfs} ἐπουρανίος^{agfsn} μέτοχος^{anmpn} κατανοεῶ^{vdaa2p} ὁdams ἀπόστολος^{nams}
καί^c ἀρχιερέυς^{nams} ὁdgrfs ὁμολογία^{ngfs} ἐγώ^{trpg-p} Χριστός^{nams} Ἰησοῦς^{nams}. **v.2** πιστός^{aamsn}
εἰμι^{vnpkams} ὁddms ποιέω^{vraadms} αὐτός^{trpams} ὡς^{bo} καί^c Μωϋσῆς^{nnms} ἐν^p ὄλος^{admsn} ὁddms οἶκος^{ndms}
αὐτός^{trpms}. **v.3** πολὺς^{agfsc} γάρ^c δόξα^{ngfs} οὗτος^{rdms} παρά^p Μωϋσῆς^{nams} ἀξιώ^{vixp3s}
κατὰ^p ὅσος^{rcans} πολὺς^{aafsc} τιμὴ^{ngfs} ἔχω^{vipa3s} ὁdgmς οἶκος^{ngms} ὁdms κατασκευάζω^{vrapnms}
αὐτός^{trpams}. **v.4** πᾶς^{anmsn} γάρ^c οἶκος^{nnms} κατασκευάζω^{vipp3s} ὑπὸ^p τι-οργίης^{odms} δέ^c
ὁdamp πᾶς^{aanpn} κατασκευάζω^{vraanms} θεός^{nnms}. **v.5** καί^c Μωϋσῆς^{nnms} μὲν^{xo} πιστός^{anmsn} ἐν^p
ὄλος^{admsn} ὁddms οἶκος^{ndms} αὐτός^{trpms} ὡς^{bo} θεράπων^{nnms} εἰς^p μαρτύριον^{nans} ὁdgnp λαλέω^{vrfgnp}.
v.6 Χριστός^{nnms} δέ^c ὡς^{bo} υἱός^{nnms} ἐπι^p ὁdams οἶκος^{nams} αὐτός^{trpms} ὅς^{trgms} οἶκος^{nnms}
εἰμι^{vnpk1p} ἐγώ^{trp-p} ἐάνπερ^{qo} ὁdafs παρρησία^{nafs} καί^c ὁdams καύχημα^{nans} ὁdgrfs ἐλπίς^{ngfs} μέχρι^{bo}
τέλος^{ngns} βεβαίως^{aafsn} κατέχω^{vsaal1p}. **v.7** διὸ^c καθὼς^{bo} λέγω^{vipa3s} ὁdms πνεῦμα^{nnms}
ἅγιος^{anmsn} σήμερον^{bo} ἐάν^{qo} ὁdgrfs φωνή^{ngfs} αὐτός^{trpms} ἀκούω^{vsaa2p}. **v.8** μί^{xo} σκληρύνω^{vspa2p}
ὁdafp καρδία^{nafp} σύ^{trpg-p} ὡς^{bo} ἐν^p ὁddms παραπικραμός^{ndms} κατὰ^p ὁdafs ἡμέρα^{nafs} ὁdgmς
πειρασμός^{ngms} ἐν^p ὁddfs ἔρημος^{adfsn}. **v.9** ὅς^{bo} πειράζω^{viaa3p} ἐγώ^{trpa-s} ὁdmp πατήρ^{nnmp}
σύ^{trpg-p} δοκιμάζω^{viaa3p} ἐγώ^{trpa-s} καί^c ὁράω^{viaa3p} ὁdamp ἔργον^{nafp} ἐγώ^{trpg-s} τεσεράκοντα^{tn} ἔτος^{nanp}.
v.10 διὸ^c προσοχθίζω^{vial1s} ὁddfs γενεὰ^{ndfs} ἐκεῖνος^{rdfs} καί^c λέγω^{vial1s} αἰί^{bo} πλανῶ^{vipp3p} ὁddfs
καρδία^{ndfs} αὐτός^{trnmp} δέ^c οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3p} ὁdafp ὁδός^{nafp} ἐγώ^{trpg-s}. **v.11** ὡς^{bo} ὁμνύω^{vial1s}
ἐν^p ὁddfs ὀργῇ^{ndfs} ἐγώ^{trpg-s} εἰ^{qo} εἰσέρχομαι^{vifd3p} εἰς^p ὁdafs κατάπαυσις^{nafs} ἐγώ^{trpg-s}.

- 13 τος, ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἄχρις οὗ
 14 τὸ Σήμερον καλεῖται, ἵνα μὴ σκληρυνθῆ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτη τῆς ἀ-
 15 μαρτίας, μέτοχοι γὰρ γεγόναμεν τοῦ Χριστοῦ, ἐάνπερ τὴν ἀρχὴν
 16 τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους βεβαίαν κατάσχωμεν, ἐν τῷ λέγε-
 17 σθαι, Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε
 18 τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ. τίνες γὰρ ἀκού-
 19 σαντες παρεπίκραναν, ἀλλ' οὐ πάντες οἱ ἐξεληθόντες ἐξ Αἰγύπτου
 20 διὰ Μωσέως. Τίσι δὲ προσώχθισε τεσσαράκοντα ἔτη· οὐχὶ τοῖς
 21 ἀμαρτήσασιν, ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ· τίσι δὲ ὤμοσε μὴ
 22 εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασιν·
 23 καὶ βλέπομεν ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.
 4 Φοβηθῶμεν οὖν μήποτε καταλειπομένης ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν
 2 εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, δοκῆ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκεῖναι, καὶ
 γὰρ ἔσμεν εὐηγγελισμένοι, καθάπερ κἀκεῖνοι, ἀλλ' οὐκ ὠφέλη-
 3 σεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους, μὴ συγκεκριμένος τῇ πίστει τοῖς
 4 ἀκούσασιν, εἰσερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσιν οἱ πιστεύσαν-
 5 τες, καθὼς εἶρηκεν, Ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου, Εἰ εἰσελεύσονται
 εἰς τὴν κατάπαυσίν μου, καίτοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς κό-
 6 σμου γενηθέντων. εἶρηκε γὰρ που περὶ τῆς ἐβδόμης οὕτω, Καὶ
 7 κατέπαυσεν ὁ Θεὸς ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων
 8 αὐτοῦ, καὶ ἐν τούτῳ πάλιν, Εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν κατάπαυ-

v. 12 βλέπω^{vdp2p} ἀδελφός^{nvmp} μήποτε^{bo} εἰμι^{vifx3s} ἐν^p τι-οριδμς^{sy} σύ^{rgp-p} καρδία^{nnfs} πονηρός^{anfsn} ἀπιστία^{ngfs} ἐν^p ὁδῶν ἀφίσημι^{vnaa} ἀπὸ^p θεός^{ngms} ζῶ^{vppagms}. **v. 13** ἀλλά^c παρακαλέω^{vdp2p} ἑαυτοῦ^{xamp} κατὰ^p ἕκαστος^{aafsn} ἡμέρα^{naf} ἄχρι^p ὅς^{bo} ὁ^{dnm} δ^{dnm} σήμερον^{bo} καλέω^{vpp3s} ἵνα^c μὴ^{co} σκληρύνω^{vsap3s} τι-οριδμς^{sy} ἐκ^p σύ^{rgp-p} ἀπάτη^{ndfs} ὁ^{dnm} δ^{dnm} ἀμαρτία^{ngfs}. **v. 14** μέτοχος^{anmpn} γάρ^c γίνομαι^{vixa1p} ὁ^{dnm} δ^{dnm} Χριστός^{ngms} ἐάνπερ^{qo} ὁ^{dnm} δ^{dnm} ἀρχή^{naf} ὁ^{dnm} δ^{dnm} ὑπόστασις^{ngfs} μέχρι^{bo} τέλος^{ngms} βέβαιος^{aafsn} κατέχω^{vsaalp}. **v. 15** ἐν^p ὁ^{dnm} δ^{dnm} λέγω^{vnp} σήμερον^{bo} ἐάν^{qo} ὁ^{dnm} δ^{dnm} φωνή^{ngfs} αὐτός^{rgms} ἀκούω^{vsa2p} μὴ^{co} σκληρύνω^{vspa2p} ὁ^{dnm} δ^{dnm} καρδία^{nafp} σύ^{rgp-p} ὡς^{bo} ἐν^p ὁ^{dnm} δ^{dnm} παραπικρασμός^{ndms}. **v. 16** τίς^{rdnmp} γάρ^c ἀκούω^{vpaanmp} παραπικραῖνω^{viao3p} ἀλλά^c οὐ^{co} πῶς^{anmpn} ὁ^{dnm} δ^{dnm} ἐξέρχομαι^{vpaanmp} ἐκ^p Αἰγύπτου^{ngfs} διὰ^p Μωσῆς^{ngms}. **v. 17** τίς^{rdnmp} δέ^c προσχίζω^{viao3s} τεσσαράκοντα^{ln} ἔτος^{nanp} οὐχί^{co} ὁ^{dnm} δ^{dnm} ἀμαρτάνω^{vpaadmp} ὅς^{rgmp} ὁ^{dnm} δ^{dnm} κῶλον^{anmpn} πίπτω^{viao3s} ἐν^p ὁ^{dnm} δ^{dnm} ἔρημος^{adfsn}. **v. 18** τίς^{rdnmp} δέ^c ὁ^{dnm} δ^{dnm} ἡμῶν^{viao3s} μὴ^{co} εἰσερχομαι^{vndf} εἰς^p ὁ^{dnm} δ^{dnm} κατάπαυσις^{naf} αὐτός^{rgms} εἰ^{qo} μὴ^{co} ὁ^{dnm} δ^{dnm} ἀπειθέω^{vpaadmp}. **v. 19** καί^c βλέπω^{vpa1p} ὅτι^c οὐ^{co} δύναμαι^{viao3p} εἰσερχομαι^{vnaa} διὰ^p ἀπιστία^{naf}. **4. v. 1** φοβέομαι^{vsaolp} οὖν^c μήποτε^{bo} καταλείπω^{vpp3s} ἐπαγγελία^{ngfs} εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὁ^{dnm} δ^{dnm} κατάπαυσις^{naf} αὐτός^{rgms} δοκέω^{vspa3s} τι-οριδμς^{sy} ἐκ^p σύ^{rgp-p} ὑστερέω^{vnaa}. **v. 2** καί^c γάρ^c εἰμι^{vix1p} εὐαγγελίζω^{vpxnmp} καθάπερ^{bo} κἀκεῖνος^{rdnmp} ἀλλά^c οὐ^{co} ὠφέλω^{viao3s} ὁ^{dnm} δ^{dnm} λόγος^{ngms} ὁ^{dnm} δ^{dnm} ἀκοή^{ngfs} ἐκείνους^{rdamp} μὴ^{co} συγκεκριάνω^{vpxnms} ὁ^{dnm} δ^{dnm} πίστις^{ndfs} ὁ^{dnm} δ^{dnm} ἀκούω^{vpaadmp}. **v. 3** εἰσερχομαι^{vixn1p} γάρ^c εἰς^p ὁ^{dnm} δ^{dnm} κατάπαυσις^{naf} ὁ^{dnm} δ^{dnm} πιστεύω^{vpaanmp} καθὼς^{bo} λέγω^{vixa3s} ὡς^{bo} ὁ^{dnm} δ^{dnm} ἡμῶν^{viao3s} ἐν^p ὁ^{dnm} δ^{dnm} ὀργή^{ndfs} ἐγώ^{rgp-s} εἰ^{qo} εἰσερχομαι^{vifd3p} εἰς^p ὁ^{dnm} δ^{dnm} κατάπαυσις^{naf} ἐγώ^{rgp-s} καίτοι^c ὁ^{dnm} δ^{dnm} ἔργον^{ngmp} ἀπὸ^p καταβολῆ^{ngfs} κόσμος^{ngms} γίνομαι^{vpaognp}. **v. 4** λέγω^{vixa3s} γάρ^c πού^{co} περὶ^p ὁ^{dnm} δ^{dnm} ἔβδομος^{agfsn} οὕτω^{bo} καί^c καταπαύω^{viao3s} ὁ^{dnm} δ^{dnm} θεός^{ngms} ἐν^p ὁ^{dnm} δ^{dnm} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dnm} δ^{dnm} ἔβδομος^{adfsn} ἀπὸ^p πᾶς^{agmpn} ὁ^{dnm} δ^{dnm} ἔργον^{ngmp} αὐτός^{rgms}.

σίν μου. ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεται τινὰς εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ 6
οἱ πρότερον εὐαγγελισθέντες οὐκ εἰσῆλθον δι' ἀπειθειαν, πά- 7
λιν τινὰ ὀρίζει ἡμέραν, Σήμερον, ἐν Δαβιδ λέγων, μετὰ τοσοῦτον
χρόνον, καθὼς εἴρηται, Σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε,
μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν. εἰ γὰρ αὐτοὺς Ἰησοῦς κα- 8
τέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. ἄρα 9
ἀπολείπεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ Θεοῦ. ὁ γὰρ εἰσελθὼν εἰς 10
τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ καὶ αὐτὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐ-
τοῦ, ὥσπερ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ Θεός. σπουδάσωμεν οὖν εἰσελθεῖν 11
εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδειγματι
πέση τῆς ἀπειθείας. ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐνεργῆς, καὶ 12
τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν δίστομον, καὶ διϊκνούμενος ἄ-
κρι μερισμοῦ ψυχῆς τὲ καὶ πνεύματος, ἄρμων τε καὶ μυελῶν, καὶ
κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ ἐννοιῶν καρδίας. καὶ οὐκ ἔστι κτίσις 13
ἀφανῆς ἐνώπιον αὐτοῦ, πάντα δὲ γυμνά καὶ τετραχηλισμένα τοῖς
ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πρὸς ὃν ἡμῖν ὁ λόγος. Ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα 14
μέγαν, διεληλυθότα τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ,
κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμε- 15
νον συμπαθεῖσαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κατὰ
πάντα καθ' ὁμοιότητα, χωρὶς ἁμαρτίας. προσερχώμεθα οὖν μετὰ 16
παρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον, καὶ χάριν

v.5 καί^c ἐν^p οὗτος^{rdms} πάλιν^{bo} εἰ^{qo} εἰσερχομαι^{vifd3p} εἰς^p ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs} ἐγὼ^{rgs}.
v.6 ἐπει^c οὖν^c ἀπολείπω^{vipp3s} τι-σριαπι εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p αὐτὸς^{tpafs} καί^c ὁ^{dnm} πρότερος^{bo}
εὐαγγελίζω^{vrapnmp} οὐ^{xo} εἰσερχομαι^{vlaa3p} διὰ^p ἀπειθία^{nafs}. **v.7** πάλιν^{bo} τι-σριαφς ὀρίζω^{vipa3s}
ἡμέρα^{nafs} σήμερον^{bo} ἐν^p Δαυιδ^p λέγω^{vppanms} μετὰ^p τοσοῦτος^{rdms} χρόνος^{nams} καθὼς^{bo} λέγω^{vixp3s}
σήμερον^{bo} ἐάν^{qo} ὁ^{dgfs} φωνῆ^{ngfs} αὐτός^{rgms} ἀκούω^{vsaa2p} μί^{xo} σκληρύνω^{vspa2p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp}
σύ^{rgp}. **v.8** εἰ^{qo} γάρ^c αὐτός^{rpamp} Ἰησοῦς^{nnms} καταπαύω^{vlaa3s} οὐ^{xo} ἂν^{xo} περὶ^p ἄλλος^{agfsn}
λαλέω^{vvia3s} μετὰ^p οὗτος^{rdamp} ἡμέρα^{ngfs}. **v.9** ἄρα^{xo} ἀπολείπω^{vipp3s} σαββατισμὸς^{nnms} ὁ^{ddms}
λαός^{ndms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.10** ὁ^{dnm} γάρ^c εἰσερχομαι^{vpaanms} εἰς^p ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs}
αὐτός^{rgms} καί^c αὐτός^{rpms} καταπαύω^{vlaa3s} ἀπό^p ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} αὐτός^{rgms} ὥσπερ^{bo} ἀπό^p
ὁ^{dgnp} ἰδιος^{agnpn} ὁ^{dnm} θεός^{nnms}. **v.11** σπουδάζω^{vsaa1p} οὖν^c εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ἐκείνος^{rdafs}
ὁ^{dafs} κατάπαυσις^{nafs} ἵνα^c μί^{xo} ἐν^p ὁ^{ddms} αὐτός^{rpdns} τι-σρινμς ὑπόδειγμα^{ndms} πίπτω^{vsaas} ὁ^{dgfs}
ἀπειθία^{ngfs}. **v.12** ζάω^{vppanms} γάρ^c ὁ^{dnm} λόγος^{nnms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καί^c ἐνεργῆς^{anmsn}
καί^c τομὸς^{amsc} ὑπὲρ^p πᾶς^{aafsn} μάχαιρα^{nafs} δίστομος^{aafsn} καί^c διϊκνέομαι^{vppnms} ἄκρι^p
μερισμὸς^{ngms} ψυχῆ^{ngfs} τε^{xo} καί^c πνεῦμα^{ngns} ἄρμὸς^{ngmp} τε^{xo} καί^c μυελός^{ngmp} καί^c κριτικός^{anmsn}
ἐνθυμήσις^{ngfp} καί^c ἐνοια^{ngfp} καρδία^{ngfs}. **v.13** καί^c οὐ^{xo} εἰμὶ^{vixp3s} κτίσις^{nafs} ἀφανῆς^{anfsn}
ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rgms} πᾶς^{anpnp} δέ^c γυμνός^{anpnp} καί^c τραχηλίζω^{vrxpnp} ὁ^{ddmp} ὀφθαλμὸς^{ndmp}
αὐτός^{rgms} πρὸς^p ὅς^{rrams} ἐγὼ^{rpdp} ὁ^{dnm} λόγος^{nnms}. **v.14** ἔχω^{vppanmp} οὖν^c ἀρχιερέυς^{nams}
μέγας^{aamsn} διέρχομαι^{vrxams} ὁ^{damp} οὐρανός^{namp} Ἰησοῦς^{nams} ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}
κρατέω^{vspa1p} ὁ^{dgfs} ὁμολογία^{ngfs}. **v.15** οὐ^{xo} γάρ^c ἔχω^{vipa1p} ἀρχιερέυς^{nams} μί^{xo} δυναμια^{vppnams}
συμπαθέω^{vnaa} ὁ^{ddfp} ἀσθενία^{ndfp} ἐγὼ^{rgp} πειράζω^{vrxpams} δέ^c κατὰ^p πᾶς^{anpnp} κατὰ^p ὁμοιότης^{nafs}
χωρὶς^{bo} ἁμαρτία^{ngfs}.

εὐρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν.

- 5** Πᾶς γὰρ ἄρχιερέυς, ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν Θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ
2 θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσι
3 καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περικείται ἀσθένειαν, καὶ διὰ ταυτὴν ὀφείλει καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν,
4 ἀλλὰ ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καθάπερ καὶ ὁ Ἀαρών, οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε γεννηθῆναι ἄρχιερέα, ἀλλ' ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν, Υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά
6 σε. καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει, Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ
7 τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. ὅς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, δεήσεις τε καὶ ἰκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σῶζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας, καὶ
8 εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, καίπερ ὢν υἱὸς, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθε τὴν ὑπακοήν, καὶ τελειωθείς ἐγένετο τοῖς ὑπακούουσιν
10 αὐτῷ πᾶσιν αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου, προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἄρχιερέυς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. Περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος καὶ δυσερμηνευτος λέγειν, ἐπεὶ νωθοὶ γεγόνατε ταῖς
12 ἀκοαῖς. καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι, διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρεῖαν ἔχετε τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς, τινὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς τῶν λογίων τοῦ Θεοῦ, καὶ γεγόνατε χρεῖαν ἔχοντες γάλακτος,

v. 16 προσέρχομαι^{vspn1p} οὐν^c μετὰ^p παρησία^{ngfs} ὀδδms θρόνος^{ndms} ὀδgfs χάρις^{ngfs} ἵνα^c λαμβάνω^{vsaalp} ἔλεος^{nam} καί^c χάρις^{nafs} εὐρίσκω^{vsaalp} εἰς^p εὐκαιρος^{aafsn} βοήθεια^{nafs}.
5. v. 1 πᾶς^{anmsn} γὰρ^c ἀρχιερέυς^{nmms} ἐκ^p ἀνθρώπος^{ngmp} λαμβάνω^{vppnms} ὑπὲρ^p ἀνθρώπος^{ngmp} καθίστημι^{vipp3s} ὀδdnp πρὸς^p ὀδdms θεός^{nam} ἵνα^c προσφέρω^{vspa3s} δῶρον^{nanp} τέ^{xo} καί^c θυσία^{nafp} ὑπὲρ^p ἁμαρτία^{ngfp}. **v. 2** μετριοπαθέω^{vnpa} δύναμαι^{vppnms} ὀδdmp ἀγνοέω^{vppadmp} καί^c πλανάω^{vpppdp} ἐπεί^c καί^c αὐτός^{rpnms} περικείται^{vipn3s} ἀσθένεια^{nafs}. **v. 3** καί^c διὰ^p οὗτος^{rdafs} ὀφείλω^{vipa3s} καθὼς^{bo} περὶ^p ὀδgms λαός^{ngms} οὕτω^{bo} καί^c περὶ^p ἑαυτοῦ^{rxdms} προσφέρω^{vnpa} ὑπὲρ^p ἁμαρτία^{ngfp}. **v. 4** καί^c οὐ^{xo} ἑαυτοῦ^{rxdms} τι-σρινms λαμβάνω^{vipa3s} ὀδdafs τιμὴ^{nafs} ἀλλά^c ὀδdms καλέω^{vppnms} ὑπὸ^p ὀδgms θεός^{ngms} καθάπερ^{bo} καί^c ὀδdms Ἀαρών^{tp}. **v. 5** οὕτω^{bo} καί^c ὀδdms Χριστός^{nmms} οὐ^{xo} ἑαυτοῦ^{rxdms} δοξάζω^{vaa3s} γίνομαι^{vnao} ἀρχιερέυς^{nam} ἀλλά^c ὀδdms λαλέω^{vpaanms} πρὸς^p αὐτός^{rpnms} υἱός^{nmms} ἐγὼ^{rpg-s} εἰμι^{vipx2s} σύ^{rpn-s} ἐγὼ^{rpn-s} σήμερον^{bo} γεννάω^{vixa1s} σύ^{tpa-s}. **v. 6** καθὼς^{bo} καί^c ἐν^p ἔτερος^{admsn} λέγω^{vipa3s} σύ^{rpn-s} ἱερεὺς^{nmms} εἰς^p ὀδdms αἰών^{nam} κατὰ^p ὀδdafs τάξιν^{nafs} Μελχισέδεκ^{tp}. **v. 7** ὅς^{rnmms} ἐν^p ὀδdfp ἡμέρα^{ndfp} ὀδgfs ἀράξ^{ngfs} αὐτός^{rpnms} δεήσεις^{nafp} τέ^{xo} καί^c ἰκετηρία^{nafp} πρὸς^p ὀδdms δύναμαι^{vppnms} σῶζω^{vnpa} αὐτός^{rpnms} ἐκ^p θάνατος^{ngms} μετὰ^p κραυγῆ^{ngfs} ἰσχυρῆς^{agfsn} καί^c δάκρυον^{ngnp} προσφέρω^{vpaanms} καί^c εἰσακούω^{vrapnms} ἀπὸ^p ὀδgfs εὐλάβεια^{ngfs}. **v. 8** καίπερ^c εἰμι^{vppxnmms} υἱός^{nmms} μανθάνω^{vaa3s} ἀπὸ^p ὅς^{rpn} πάσχω^{vaa3s} ὀδdafs ὑπακοή^{nafs}. **v. 9** καί^c τελειόω^{vrapnms} γίνομαι^{viad3s} ὀδdmp ὑπακούω^{vppadmp} αὐτός^{rpdms} πᾶς^{admpn} αἴτιος^{anmsn} σωτηρία^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn}. **v. 10** προσαγορεύω^{vrapnms} ὑπὸ^p ὀδgms θεός^{ngms} ἀρχιερέυς^{nmms} κατὰ^p ὀδdafs τάξιν^{nafs} Μελχισέδεκ^{tp}. **v. 11** περὶ^p ὅς^{rpnms} πολὺς^{anmsn} ἐγὼ^{rdp} ὀδdms λόγος^{nmms} καί^c δυσερμηνευτος^{anmsn} λέγω^{vnpa} ἐπεί^c νωθρός^{anmpn} γίνομαι^{vixa2p} ὀδdfp ἀκοή^{ndfp}.

καὶ οὐ στερεᾶς τροφῆς. πᾶς γὰρ ὁ μετέχων γάλακτος ἄπειρος 13
 λόγου δικαιοσύνης, νήπιος γὰρ ἐστί. τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ 14
 τροφή, τῶν διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα ἐχόντων
 πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

Διό, ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ Χριστοῦ λόγον, ἐπὶ τὴν τελειό- 6
 τητα φερώμεθα, μὴ πάλιν θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας
 ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ Θεόν, βαπτισμῶν διδαχῆς, 2
 ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νεκρῶν, καὶ κρίματος αἰω-
 νίου. καὶ τοῦτο ποιήσομεν, ἐάνπερ ἐπιτρέπη ὁ Θεός. ἀδύνα- 3, 4
 τον γὰρ τοὺς ἅπαξ φωτισθέντας, γευσαμένους τε τῆς δωρεᾶς τῆς
 ἐπουρανίου, καὶ μετόχους γενηθέντας Πνεύματος Ἁγίου, καὶ 5
 καλὸν γευσαμένους Θεοῦ ῥῆμα, δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶνος,
 καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζουσιν εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυ- 6
 ροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ παραδειγματίζοντας, γῆ 7
 γὰρ ἡ πιοῦσα τὸν ἐπ’ αὐτῆς πολλακίς ἐρχόμενον ὑετόν, καὶ τί-
 κτουσα βοτάνην εὐθετον ἐκείνοις δι’ οὓς καὶ γεωργεῖται, μετα-
 λαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ 8
 τριβόλους, ἀδόκιμος καὶ κατάρας ἐγγύς, ἧς τὸ τέλος εἰς καῦσιν.
 Πεπεισμεθα δὲ περὶ ὑμῶν, ἀγαπητοί, τὰ κρεῖττονα καὶ ἐχόμενα 9
 σωτηρίας, εἰ καὶ οὕτω λαλοῦμεν, οὐ γὰρ ἄδικος ὁ Θεός ἐπιλαθέ- 10
 σθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν, καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης ἧς ἐνδειξασθε

v.12 καί^c γάρ^c ὀφείλω^{vppanmp} εἰμι^{vixp} διδάσκαλος^{nmmp} διά^p ὄ^{dams} χρόνος^{nams} πάλιν^{bo}
 χρεία^{nafs} ἔχω^{vipa2p} ὄ^{dams} διδάσκα^{vmpa} συ^{vra-p} τι-σρχνπι ὄ^{dmp} στοιχείων^{nmmp} ὄ^{dafs} ἀρχῆ^{ngfs} ὄ^{dgnp}
 λόγιον^{ngnp} ὄ^{dams} θεός^{ngms} καί^c γίνομαι^{vixa2p} χρεία^{nafs} ἔχω^{vppanmp} γάλα^{ngms} καί^c οὐ^{xo} στερεός^{agfsn}
 τροφή^{ngfs}. **v.13** πᾶς^{anmsn} γάρ^c ὄ^{dams} μετέχω^{vppanms} γάλα^{ngms} ἄπειρος^{anmsn} λόγος^{ngms}
 δικαιοσύνη^{ngfs} νήπιος^{anmsn} γάρ^c εἰμι^{vixp3s}. **v.14** τελείος^{agmpn} δέ^c εἰμι^{vixp3s} ὄ^{dafs} στερεός^{anfsn}
 τροφή^{nnfs} ὄ^{dgnp} διά^p ὄ^{dafs} ἕξις^{nafs} ὄ^{damp} αἰσθητήριον^{nanp} γυμνάζω^{vpxpanp} ἔχω^{vppagmp} πρὸς^p
 διάκρισις^{nafs} καλός^{agfsn} τέ^{xo} καί^c κακός^{agfsn}. **6. v.1** διό^c ἀφήμι^{vpaanmp} ὄ^{dams} ὄ^{dafs} ἀρχῆ^{ngfs}
 ὄ^{dams} Χριστός^{ngms} λόγος^{nams} ἐπι^p ὄ^{dafs} τελειότης^{nafs} φέρω^{vsp1p} μῆ^{xo} πάλιν^{bo} θεμέλιος^{nams}
 καταβάλλω^{vppnmp} μετάνοια^{ngfs} ἀπὸ^p νεκρός^{agmpn} ἔργον^{ngnp} καί^c πιστός^{ngfs} ἐπι^p θεός^{nams}.
v.2 βαπτισμός^{ngmp} διδαχῆ^{ngfs} ἐπιθέσις^{ngfs} τέ^{xo} χεῖρ^{ngfp} ἀνάστασις^{ngfs} τέ^{xo} νεκρός^{agmpn} καί^c
 κρίμα^{ngms} αἰώνιος^{agfsn}. **v.3** καί^c οὗτος^{rdams} ποιέω^{vifa1p} ἐάνπερ^{go} ἐπιτρέπω^{vspa3s} ὄ^{dams}
 θεός^{ngms}. **v.4** ἀδύνατος^{anmsn} γάρ^c ὄ^{damp} ἅπαξ^{bo} φωτίζω^{vrapamp} γεύομαι^{vpadamp} τέ^{xo} ὄ^{dafs}
 δωρεά^{ngfs} ὄ^{dafs} ἐπουρανίος^{agfsn} καί^c μέτοχος^{aampn} γίνομαι^{vraoamp} πνεῦμα^{ngms} ἅγιος^{agfsn}.
v.5 καί^c καλός^{aansn} γεύομαι^{vpadamp} θεός^{ngms} ῥῆμα^{nans} δύναμις^{nafp} τέ^{xo} μέλλω^{vppagms} αἰών^{ngms}.
v.6 καί^c παραπίπτω^{vpaamp} πάλιν^{bo} ἀνακαινίζω^{vmpa} εἰς^p μετάνοια^{nafs} ἀνασταυρόω^{vppaamp}
 ἑαυτοῦ^{vxdmp} ὄ^{dams} υἱός^{nams} ὄ^{dams} θεός^{ngms} καί^c παραδειγματίζω^{vppaamp}. **v.7** γῆ^{nnfs} γάρ^c
 ὄ^{dafs} πίνω^{vpaanfs} ὄ^{dams} ἐπι^p αὐτός^{vrgfs} πολλακίς^{bo} ἐρχομαι^{vppnams} ὑετός^{nams} καί^c τικτω^{vppanfs}
 βοτάνη^{nafs} εὐθετος^{aafsn} ἐκεῖνος^{rddmp} διά^p ὅς^{vtramp} καί^c γεωργέω^{vipp3s} μεταλαμβάνω^{vipa3s}
 εὐλογία^{ngfs} ἀπὸ^p ὄ^{dams} θεός^{ngms}. **v.8** ἐκφέρω^{vppanfs} δέ^c ἀκάνθα^{nafp} καί^c τριβόλος^{namp}
 ἀδόκιμος^{anmsn} καί^c κατάρα^{ngfs} ἐγγύς^{bo} ὄς^{vrgfs} ὄ^{dams} τέλος^{nnms} εἰς^p καῦσις^{nafs}. **v.9** πειθώ^{vixp1p}
 δέ^c περι^p συ^{vpg-p} ἀγαπητός^{vampn} ὄ^{damp} κρεῖττων^{aampn} καί^c ἔχω^{vppanp} σωτηρία^{ngfs} εἰ^{go} καί^c οὕτω^{bo}
 λαλέω^{vipa1p}.

- εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις καὶ διακονοῦντες.
 11 ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐνδείκνυσθαι σπουδὴν
 12 πρὸς τὴν πληροφορίαν τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους, ἵνα μὴ νωθροὶ
 γένησθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακροθυμίας κληρο-
 13 νομούντων τὰς ἐπαγγελίας. Τῷ γὰρ Ἀβραάμ ἐπαγγειλάμενος ὁ
 Θεός, ἐπεὶ κατ' οὐδενὸς εἶχε μείζονος ὁμόσαι, ὥμοσε καθ' ἑαυτοῦ,
 14 λέγων, ᾧ Ἡ μὴν εὐλογῶν εὐλογήσω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε.
 15, 16 καὶ οὕτω μακροθυμήσας ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας. ἄνθρωποι μὲν
 γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὁμνύουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας
 17 πέρασ εἰς βεβαίωσιν ὁ ὄρκος. ἐν ᾧ περισσότερον βουλόμενος ὁ
 Θεὸς ἐπιδειξταὶ τοῖς κληρονόμοις τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον
 18 τῆς βουλῆς αὐτοῦ, ἐμεσίτευσεν ὄρκῳ, ἵνα διὰ δύο πραγμάτων ἀ-
 μεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι Θεόν, ἰσχυρὰν παράκλη-
 19 ἦν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν, καὶ
 20 εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος, ὅπου πρό-
 δρομος ὑπὲρ ἡμῶν εἰσηλθεν Ἰησοῦς, κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ
 ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶνα.
 7 Οὗτος γὰρ ὁ Μελχισέδεκ, βασιλεὺς Σαλήμ, ἱερεὺς τοῦ Θεοῦ
 τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας Ἀβραάμ ὑποστρέφοντι ἀπὸ τῆς κοιτῆς
 2 τῶν βασιλέων, καὶ εὐλόγησας αὐτόν, ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάντων

v.10 οὐ^{xo} γάρ^c ἄδικος^{anmsn} ὀδῆ^{ms} θεός^{nnms} ἐπιλανθάνομαι^{vna} ὀδῆ^{ms} ἔργον^{ngns} σύ^{rg}-p καί^c ὀδῆ^{ms} κόπος^{ngms} ὀδῆ^{ms} ἀγάπη^{ngfs} ὅς^{rgfs} ἐνδείκνυμι^{vdam2p} εἰς^p ὀδῆ^{ms} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rgms} διακονέω^{vpaanmp} ὀδῆ^{ms} ἅγιος^{admp} καί^c διακονέω^{vpaanmp}. **v.11** ἐπιθυμέω^{vpa1p} δε^c ἕκαστος^{aamsn} σύ^{rg}-p ὀδῆ^{ms} αὐτός^{rgafs} ἐνδείκνυμι^{vnrpi} σπουδῆ^{nafs} πρὸς^p ὀδῆ^{ms} πληροφορία^{nafs} ὀδῆ^{ms} ἐλπίς^{ngfs} ἄχρι^p τέλος^{ngns}. **v.12** ἵνα^c μή^{xo} νωθρός^{anmpn} γίνομαι^{vsad2p} μιμητής^{nnmp} δε^c ὀδῆ^{ms} διὰ^p πίστις^{ngfs} καί^c μακροθυμία^{ngfs} κληρονομέω^{vppagmp} ὀδῆ^{ms} ἐπαγγελία^{nafp}. **v.13** ὀδῆ^{ms} Ἀβραάμ^{1p} ἐπαγγέλλομαι^{vpadnms} ὀδῆ^{ms} θεός^{nnms} ἐπεὶ^c κατὰ^p οὐδεὶς^{agmsn} ἔχω^{vvia3s} μέγας^{agmsc} ὁμνύω^{vnaa} ὁμνύω^{viaa3s} κατὰ^p ἑαυτοῦ^{rxgms}. **v.14** λέγω^{vppanms} ἦ^{xo} μὴ^{xo} εὐλογέω^{vppanms} εὐλογέω^{vifa1s} σύ^{rg}-s καί^c πληθύνω^{vppanms} πληθύνω^{vifa1s} σύ^{rg}-s. **v.15** καί^c οὕτω^{bo} μακροθυμέω^{vpaanms} ἐπιτυγχάνω^{viaa3s} ὀδῆ^{ms} ἐπαγγελία^{ngfs}. **v.16** ἄνθρωπος^{nnmp} μέν^{xo} γάρ^c κατὰ^p ὀδῆ^{ms} μέγας^{agmsc} ὁμνύω^{vpa3p} καί^c πᾶς^{agfsn} αὐτός^{rgdmp} ἀντιλογία^{ngfs} πέρασ^{nnms} εἰς^p βεβαίωσις^{nafs} ὀδῆ^{ms} ὄρκος^{nnms}. **v.17** ἐν^p ὅς^{rrdms} περισσός^{annc} βούλομαι^{vppnms} ὀδῆ^{ms} θεός^{nnms} ἐπιδείκνυμι^{vnaa} ὀδῆ^{ms} κληρονόμος^{ndmp} ὀδῆ^{ms} ἐπαγγελία^{ngfs} ὀδῆ^{ms} ἀμετάθετος^{aansn} ὀδῆ^{ms} βουλή^{ngfs} αὐτός^{rgms} μεσιτεύω^{viaa3s} ὄρκος^{ndms}. **v.18** ἵνα^c διὰ^p δύο^{tn} πράγμα^{ngnp} ἀμετάθετος^{agnpn} ἐν^p ὅς^{rrdmp} ἀδύνατος^{aansn} ψευδομαι^{vna} θεός^{nams} ἰσχυρός^{aafsn} παράκλησις^{nafs} ἔχω^{vspa1p} ὀδῆ^{ms} καταφεύγω^{vpaanmp} κρατέω^{vnaa} ὀδῆ^{ms} πρόκειμαι^{vppngfs} ἐλπὶς^{ngfs}. **v.19** ὅς^{rrafs} ὡς^{bo} ἄγκυρα^{nafs} ἔχω^{vpa1p} ὀδῆ^{ms} ψυχῆ^{ngfs} ἀσφαλῆς^{aafsn} τέ^{xo} καί^c βέβαιος^{aafsn} καί^c εἰσερχομαι^{vppnafs} εἰς^p ὀδῆ^{ms} ἐσώτερος^{aansn} ὀδῆ^{ms} καταπέτασμα^{ngns}. **v.20** ὅπου^{bo} πρόδρομος^{aansn} ὑπὲρ^p ἐγώ^{rg}-p εἰσερχομαι^{viaa3s} Ἰησοῦς^{nnms} κατὰ^p ὀδῆ^{ms} τάξις^{nafs} Μελχισέδεκ^{1p} ἀρχιερεὺς^{nnms} γίνομαι^{vpadnms} εἰς^p ὀδῆ^{ms} αἰών^{namns}. **7. v.1** οὗτος^{rdnms} γάρ^c ὀδῆ^{ms} Μελχισέδεκ^{1p} βασιλεὺς^{nnms} Σαλήμ^{1p} ἱερεὺς^{nnms} ὀδῆ^{ms} θεός^{ngms} ὀδῆ^{ms} ὑψίστος^{agmsn} ὀδῆ^{ms} συναντῶ^{vpaanms} Ἀβραάμ^{1p} ὑποστρέφω^{vpadms} ἀπὸ^p ὀδῆ^{ms} κοιτῆ^{ngfs} ὀδῆ^{ms} βασιλεὺς^{ngmp} καί^c εὐλογέω^{vpaanms} αὐτός^{rgams}.

ἐμέρισεν Ἀβραάμ πρῶτον μὲν ἐρμηνευόμενος βασιλεὺς δικαιο-
 σύνης, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλήμ, ὃ ἐστι βασιλεὺς εἰρήνης,
 ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν μήτε ζωῆς 3
 τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ Θεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς
 τὸ διηνεκές. Θεωρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος, ᾧ καὶ δεκάτην Ἀβρα- 4
 ἄμ ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. καὶ οἱ μὲν ἐκ τῶν 5
 υἱῶν Λευῖ τὴν ἱερατεῖαν λαμβάνοντες ἐντολήν ἔχουσιν ἀποδεκα-
 τοῦν τὸν λαὸν κατὰ τὸν νόμον, τοῦτ'ἔστιν τοὺς ἀδελφούς αὐτῶν
 καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος Ἀβραάμ. ὁ δὲ μὴ γενεαλο- 6
 γούμενος ἐξ αὐτῶν, δεδεκάτωκε τὸν Ἀβραάμ, καὶ τὸν ἔχοντα τὰς
 ἐπαγγελίας εὐλόγηκε. χωρὶς δὲ πάσης ἀντιλογίας, τὸ ἔλαττον 7
 ὑπὸ τοῦ κρείττονος εὐλογεῖται. καὶ ᾧδε μὲν δεκάτας ἀποθνή- 8
 σκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν, ἐκεῖ δὲ, μαρτυρούμενος ὅτι ζῆ.
 καὶ, ὡς ἔπος εἶπεῖν, διὰ Ἀβραάμ καὶ Λευῖ ὁ δεκάτας λαμβάνων 9
 δεδεκάτῳται, ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφυῖ τοῦ πατρὸς ἦν, ὅτε συνήντη- 10
 σεν αὐτῷ ὁ Μελχισέδεκ. Εἰ μὲν οὖν τελείωσις διὰ τῆς Λευιτικῆς 11
 ἱερωσύνης ἦν ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ νενομοθέτητο, τίς ἔτι χρεια,
 κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ ἕτερον ἀνίστασθαι ἱερέα, καὶ οὐ κατὰ
 τὴν τάξιν Ἀαρὼν λέγεσθαι· μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης, ἐξ 12
 ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. ἐφ' ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, 13
 φυλῆς ἐτέρας μετέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς προσέσχηκε τῷ θυσια-
 στηρίῳ. πρόδηλον γὰρ ὅτι ἐξ Ἰουδα ἀνατέταλκεν ὁ Κύριος ἡμῶν, 14

v.2 ὅς^{rdms} καί^c δέκατος^{aafsn} ἀπό^p πᾶς^{agnp} μερίζω^{viaa3s} Ἀβραάμ^{tp} πρῶτος^{bo} μὲν^{xo}
 ἐρμηνευόμενος^{vppnms} βασιλεὺς^{nmms} δικαιοσύνης^{ngfs} ἔπειτα^{bo} δέ^c καί^c βασιλεὺς^{nmms} Σαλήμ^{tp} ὅς^{trms}
 εἰμι^{vix3s} βασιλεὺς^{nmms} εἰρήνης^{ngfs}. **v.3** ἀπάτωρ^{anmsn} ἀμήτωρ^{anmsn} ἀγενεαλόγητος^{anmsn} μήτε^c
 ἀρχή^{nafs} ἡμέρα^{ngfp} μήτε^c ζωῆς^{ngfs} τέλος^{nans} ἔχων^{vppanms} ἀφομοιωμένος^{vpxrms} δέ^c ὁ^{ddms} υἱός^{ndms}
 θεός^{ngms} μὲν^{vpa3s} ἱερεὺς^{nmms} εἰς^p τὸ^{dans} διηνεκές^{aansn}. **v.4** θεωρῶ^{vpa2p} δέ^c πηλίκος^{anmsn}
 οὗτος^{rdms} ὅς^{rdms} καί^c δέκατος^{aafsn} Ἀβραάμ^{tp} διδωμι^{viaa3s} ἐκ^p ὁ^{dgnp} ἀκροθινίου^{ngnp} ὁ^{dnms}
 πατριάρχης^{nmms}. **v.5** καί^c ὁ^{dnmp} μὲν^{xo} ἐκ^p ὁ^{dgnp} υἱός^{ngmp} Λευῖ^{tp} ὁ^{dafs} ἱερατεία^{nafs}
 λαμβάνων^{vppanmp} ἐντολή^{nafs} ἔχων^{vpa3p} ἀποδεκατό^{vnpa} ὁ^{dams} λαός^{nams} κατὰ^p ὁ^{dams} νόμος^{nams}
 εἰμι^{rdms} ὁ^{damp} ἀδελφός^{namp} αὐτός^{trgmp} καίπερ^c ἐξέρχομαι^{vpxaamp} ἐκ^p ὁ^{dafs} ὀσφύς^{ngfs} Ἀβραάμ^{tp}.
v.6 ὁ^{dnms} δέ^c μή^{xo} γενεαλογέω^{vppnms} ἐκ^p αὐτός^{trgmp} δεκατό^{vixa3s} ὁ^{dams} Ἀβραάμ^{tp} καί^c ὁ^{dams}
 ἔχων^{vppaams} ὁ^{dafp} ἐπαγγελία^{nafp} εὐλογέω^{vixa3s}. **v.7** χωρὶς^{bo} δέ^c πᾶς^{agfsn} ἀντιλογία^{ngfs} ὁ^{dnms}
 ἐλάσσων^{anmsn} ὑπό^p ὁ^{dams} κρείττων^{agmsn} εὐλογέω^{vipp3s}. **v.8** καί^c ᾧ^{bo} μὲν^{xo} δέκατος^{aafpn}
 ἀποθνήσκω^{vppanmp} ἄνθρωπος^{nmnp} λαμβάνων^{vpa3p} ἐκεῖ^{bo} δέ^c μαρτυρέω^{vppnms} ὅτι^c ζῶ^{vpa3s}.
v.9 καί^c ὅς^{bo} ἔπος^{nans} λέγω^{vnaa} διὰ^p Ἀβραάμ^{tp} καί^c Λευῖ^{tp} ὁ^{dnms} δέκατος^{aafpn} λαμβάνων^{vppanms}
 δεκατό^{vixp3s}. **v.10** ἔτι^{bo} γάρ^c ἐν^p ὁ^{ddfs} ὀσφύς^{ndfs} ὁ^{dams} πατήρ^{ngms} εἰμι^{vix3s} ὅτε^{bo}
 συναντιῶ^{viaa3s} αὐτός^{trdms} ὁ^{dnms} Μελχισέδεκ^{tp}. **v.11** εἰ^{fo} μὲν^{xo} οὖν^c τελείωσις^{nmfs} διὰ^p
 ὁ^{dafs} Λευιτικός^{agfsn} ἱερωσύνη^{ngfs} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnms} λαός^{nmms} γάρ^c ἐπι^p αὐτός^{trdms} νομοθετέω^{vlyp3s}
 τίς^{rgnfs} ἔτι^{bo} χρεια^{nmfs} κατὰ^p ὁ^{dafs} τάξις^{nafs} Μελχισέδεκ^{tp} ἕτερος^{aamsn} ἀνίστημι^{vnpm} ἱερεὺς^{nams}
 καί^c οὐ^{xo} κατὰ^p ὁ^{dafs} τάξις^{nafs} Ἀαρὼν^{tp} λέγω^{vnp}. **v.12** μετατιθημι^{vppgfs} γάρ^c ὁ^{dafs}
 ἱερωσύνη^{ngfs} ἐκ^p ἀνάγκη^{ngfs} καί^c νόμος^{ngms} μετάθεσις^{nmfs} γίνονται^{vipn3s}. **v.13** ἐπι^p ὅς^{trams}
 γάρ^c λέγω^{vipp3s} οὗτος^{rdmp} φυλῆ^{ngfs} ἕτερος^{agfsn} μετέχω^{vixa3s} ἀπό^p ὅς^{trgfs} οὐδεὶς^{anfsn} προσέχω^{vixa3s}
 ὁ^{ddns} θυσιαστήριον^{ndns}.

15 εἰς ἣν φυλὴν οὐδὲν περὶ ἱερωσυνῆς Μωσῆς ἐλάλησε. καὶ περισ-
 16 σότερον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισέδεκ
 17 ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, ὃς οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκίκης γέ-
 18 γονεν, ἀλλὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου, μαρτυρεῖ γὰρ, ὅτι
 18 Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισέδεκ. ἀθέτησις
 19 μὲν γὰρ γίνεται προαγούσης ἐντολῆς, διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθενὲς καὶ
 19 ἀνωφελές, οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νόμος, ἐπεισαγωγή δὲ κρείτ-
 20 τος ἐλπίδος, δι' ἧς ἐγγίζομεν τῷ Θεῷ. καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς
 21 ὀρκωμοσίας, οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὀρκωμοσίας εἰσὶν ἱερεῖς γεγονό-
 21 τες, ὁ δὲ μετὰ ὀρκωμοσίας διὰ τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν, Ὁμοσε
 22 Κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται, Σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ
 22 τὴν τάξιν Μελχισεδέκ, κατὰ τοσοῦτον κρείττονος διαθήκης γέ-
 23 γονεν ἔγγυος Ἰησοῦς. καὶ οἱ μὲν πλείονες εἰσι γεγονότες ἱερεῖς,
 24 διὰ τὸ θανάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν, ὁ δὲ διὰ τὸ μένειν αὐτὸν
 25 εἰς τὸν αἰῶνα, ἀπαράβατον ἔχει τὴν ἱερωσύνην. ὅθεν καὶ σώζειν
 25 εἰς τὸ παντελὲς δύναται τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ τῷ Θεῷ,
 26 πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν. Τοιοῦτος γὰρ ἡ-
 26 μῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς, ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος
 27 ἀπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος,
 27 ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότε-
 ρον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ

v.14 πρόδηλος^{anmsn} γάρ^c ὅτι^c ἐκ^p Ἰουδας^{ngms} ἀνατέλλω^{vixa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms}
 ἐγώ^{rpG-p} εἰς^p ὅς^{rfafis} φυλῆ^{nafis} οὐδέεις^{aansn} περὶ^p ἱερωσύνῆ^{ngfs} Μωσῆς^{nnms} λαλέω^{viaa3s}.
v.15 καί^c περισσός^{anmsc} ἔτι^{bo} κατάδηλος^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} εἰ^{qo} κατὰ^p ὁ^{dafis} ὁμοιότης^{nafis}
 Μελχισέδεκ^{tp} ἀνίστημι^{vipn3s} ἱερεὺς^{nnms} ἕτερος^{anmsn}. **v.16** ὅς^{rrmms} οὐ^{xo} κατὰ^p νόμος^{nam}
 ἐντολή^{ngfs} σαρκικός^{agfsn} γίνομαι^{vixa3s} ἀλλά^c κατὰ^p δύναμις^{nafis} ζωῆ^{ngfs} ἀκατάλυτος^{agfsn}.
v.17 μαρτυρέω^{vipa3s} γάρ^c ὅτι^c σύ^{rpn-s} ἱερεὺς^{nnms} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nam} κατὰ^p ὁ^{dafis} τάξις^{nafis}
 Μελχισέδεκ^{tp}. **v.18** ἀθέτησις^{nnfis} μὲν^{xo} γάρ^c γίνομαι^{vipn3s} προαγώ^{vppagfis} ἐντολή^{ngfs} διὰ^p
 ὁ^{dams} αὐτός^{rpGfs} ἀσθενής^{aansn} καί^c ἀνωφελής^{aansn}. **v.19** οὐδέεις^{aansn} γάρ^c τελειόω^{viaa3s}
 ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} ἐπεισαγωγή^{nnfis} δέ^c κρείττων^{vagfsn} ἐλπίς^{ngfs} διὰ^p ὅς^{rrgfs} ἐγγίζω^{vipa1p} ὁ^{ddms}
 θεός^{ndms}. **v.20** καί^c κατὰ^p ὅσος^{rcans} οὐ^{xo} χωρὶς^{bo} ὀρκωμοσία^{ngfs}. **v.21** ὁ^{dnmp} μὲν^{xo} γάρ^c
 χωρὶς^{bo} ὀρκωμοσία^{ngfs} εἰμι^{vixp3p} ἱερεὺς^{nnmp} γίνομαι^{vpxanmp} ὁ^{dnms} δέ^c μετὰ^p ὀρκωμοσία^{ngfs}
 διὰ^p ὁ^{dGms} λέγω^{vppagms} πρὸς^p αὐτός^{rpams} ὁ^{viaa3s} κύριος^{nnms} καί^c οὐ^{xo} μεταμέλομαι^{vifo3s}
 σύ^{rpn-s} ἱερεὺς^{nnms} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nam} κατὰ^p ὁ^{dafis} τάξις^{nafis} Μελχισέδεκ^{tp}. **v.22** κατὰ^p
 τοσοῦτος^{rdans} κρείττων^{vagfsn} διαθήκη^{ngfs} γίνομαι^{vixa3s} ἔγγυος^{anmsn} Ἰησοῦς^{nnms}. **v.23** καί^c
 ὁ^{dnmp} μὲν^{xo} πολὺς^{anmpc} εἰμι^{vixp3p} γίνομαι^{vpxanmp} ἱερεὺς^{nnmp} διὰ^p ὁ^{dans} θάνατος^{ndms} κωλύω^{vnp}
 παραμένω^{vnpa}. **v.24** ὁ^{dnms} δέ^c διὰ^p ὁ^{dans} μένω^{vnpa} αὐτός^{rpams} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nam}
 ἀπαράβατος^{aafsn} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dafis} ἱερωσύνη^{nafis}. **v.25** ὅθεν^{bo} καί^c σώζω^{vnpa} εἰς^p ὁ^{dans}
 παντελής^{aansn} δύναμαι^{vipn3s} ὁ^{damp} προσερχομαι^{vppnamp} διὰ^p αὐτός^{rpGms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}
 πάντοτε^{bo} ζάω^{vppanms} εἰς^p ὁ^{dans} ἐντυγχάνω^{vnpa} ὑπέρ^p αὐτός^{rpGmp}. **v.26** τοιοῦτος^{rdnms} γάρ^c
 ἐγώ^{rpD-p} πρέπω^{via3s} ἀρχιερεὺς^{nnms} ὅσιος^{anmsn} ἄκακος^{anmsn} ἀμίαντος^{anmsn} χωρίζω^{vpxpnm} ἀπὸ^p
 ὁ^{dGmp} ἁμαρτωλός^{agmpn} καί^c ὑψηλός^{anmsc} ὁ^{dGmp} οὐρανός^{ngmp} γίνομαι^{vpadnms}.

λαοῦ, τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ ἑαυτὸν ἀνενέγκας. ὁ νόμος 28
γὰρ ἀνθρώπους καθίστησιν ἀρχιερεῖς, ἔχοντας ἀσθένειαν, ὁ λό-
γος δὲ τῆς ὀρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον, υἱὸν εἰς τὸν αἰῶνα
τετελειωμένον.

Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, 8
ὃς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης ἐν τοῖς οὐρα-
νοῖς, τῶν ἁγίων λειτουργὸς, καὶ τῆς σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν 2
ἔπηξεν ὁ Κύριος, καὶ οὐκ ἄνθρωπος, πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ 3
προσφέρειν δῶρά τε καὶ θυσίας καθίσταται, ὅθεν ἀναγκαῖον ἔ-
χειν τι καὶ τοῦτον ὃ προσενέγκῃ. εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν 4
ἦν ἱερεὺς, ὄντων τῶν ἱερέων τῶν προσφερόντων κατὰ τὸν νόμον
τὰ δῶρα, οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ λατρεύουσι τῶν ἐπουρα- 5
νίων, καθὼς κεχηρημάτισται Μωσῆς μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν,
“Ὅρα, γὰρ φησί, ποιήσης πάντα κατὰ τὸν τύπον τὸν δειχθέντα σοι
ἐν τῷ ὄρει. νυνὶ δὲ διαφορωτέρας τέτευχεν λειτουργίας, ὅσῳ καὶ 6
κρείττονός ἐστι διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττοσιν ἐπαγγελί-
αις νενομοθέτηται. εἰ γὰρ ἡ πρώτη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ 7
ἂν δευτέρας ἐζητεῖτο τόπος. μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς λέγει, Ἰ- 8
δοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει Κύριος, καὶ συντελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον
Ἰσραὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰουδα διαθήκην καινὴν, οὐ κατὰ τὴν 9
διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομέ-
νου μου τῆς χειρὸς αὐτῶν ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὅτι

v.27 ὅς^{rnms} οὐχ^o ἔχω^{vpa3s} κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} ἀνάγκη^{nafs} ὡπερ^{bo} ὀδ^{nmp} ἀρχιερεὺς^{nmp}
πρότερος^{bo} ὑπέρ^p ὀδ^{gfp} ἰδ^{ios} ἀμαρτία^{ngfp} θυσία^{nafp} ἀναφέρω^{vnpa} ἐπειτα^{bo} ὀδ^{gfp} ὀδ^{gms}
λαός^{ngms} οὗτος^{rdans} γάρ^c ποιέω^{vaa3s} ἐφάπαξ^{bo} ἑαυτοῦ^{rxams} ἀναφέρω^{vpaams}. **v.28** ὀδ^{nms}
νόμος^{nms} γάρ^c ἀνθρώπος^{nmp} καθίστημι^{vpa3s} ἀρχιερεὺς^{nmp} ἔχω^{vppaamp} ἀσθένεια^{nafs} ὀδ^{nms}
λόγος^{nms} δέ^c ὀδ^{gfs} ὀρκωμοσία^{ngfs} ὀδ^{gfs} μετὰ^p ὀδ^{dams} νόμος^{nams} υἱός^{nams} εἰς^p ὀδ^{dams} αἰών^{nams}
τελειώ^{vpxams}. **8. v.1** κεφάλαιον^{nms} δέ^c ἐπί^p ὀδ^{ddnp} λέγω^{vppdpn} τοιοῦτος^{rdans} ἔχω^{vpa1p}
ἀρχιερεὺς^{nams} ὅς^{rnms} καθίζω^{vaa3s} ἐν^p δεξιός^{adfn} ὀδ^{gms} θρόνος^{ngms} ὀδ^{gfs} μεγαλωσύνη^{ngfs}
ἐν^p ὀδ^{ddmp} οὐρανός^{ndmp}. **v.2** ὀδ^{gnp} ἄγιος^{agnpn} λειτουργός^{nms} καί^c ὀδ^{gfs} σκηνή^{ngfs} ὀδ^{gfs}
ἀληθινός^{agfsn} ὅς^{rfafs} πῆνυμι^{vaa3s} ὀδ^{nms} κύριος^{nms} καί^c οὐ^o ἀνθρώπος^{ngms}. **v.3** πᾶς^{anmsn}
γάρ^c ἀρχιερεὺς^{nms} εἰς^p ὀδ^{dans} προσφέρω^{vnpa} δῶρον^{nnpn} τέ^{xo} καί^c θυσία^{nafp} καθίστημι^{vpp3s}
ὅθεν^{bo} ἀναγκαῖος^{anmsn} ἔχω^{vnpa} τι-σριανς καί^c οὗτος^{rdans} ὅς^{rnans} προσφέρω^{vsaas}. **v.4** εἰ^{qo}
μὲν^{xo} γάρ^c εἰμι^{vix3s} ἐπί^p γῆ^{ngfs} οὐδέ^{bo} ἄν^{xo} εἰμι^{vix3s} ἱερεὺς^{nms} εἰμι^{vppxgmp} ὀδ^{gmp} ἱερεὺς^{ngmp}
ὀδ^{gmp} προσφέρω^{vppagmp} κατὰ^p ὀδ^{dams} νόμος^{nams} ὀδ^{damp} δῶρον^{nnpn}. **v.5** ὅστις^{rnmp} ὑπόδειγμα^{ndns}
καί^c σκιᾶ^{ndfs} λατρεύω^{vpa3p} ὀδ^{gnp} ἐπουράνιος^{agnpn} καθὼς^{bo} χρηματίζω^{vixp3s} Μωϋσῆς^{nms}
μέλλω^{vpaams} ἐπιτελέω^{vpa2s} σκηνή^{nafs} ὀράω^{vpa2s} γάρ^c φημι^{vixp3s} ποιέω^{vsaas} πᾶς^{aanpn}
κατὰ^p ὀδ^{dams} τύπος^{nams} ὀδ^{dams} δεικνυμι^{vpa2ams} σύ^{rd-s} ἐν^p ὀδ^{ddns} ὅρος^{ndns}. **v.6** νυνὶ^{bo} δέ^c
διάφορος^{agfsc} τυγχάνω^{vixas} λειτουργία^{ngfs} ὅσος^{rcdms} καί^c κρείττων^{agfsn} εἰμι^{vixp3s} διαθήκη^{ngfs}
μεσίτης^{nms} ὅστις^{rnfs} ἐπί^p κρείττων^{adfn} ἐπαγγελία^{ndfp} νομοθετέω^{vixp3s}. **v.7** εἰ^{qo} γάρ^c ὀδ^{ndfs}
πρῶτος^{anfsn} ἐκεῖνος^{rdnfs} εἰμι^{vix3s} ἄμεμπτος^{anfsn} οὐ^{xo} ἄν^{xo} δευτέρος^{agfsn} ζητέω^{vixp3s} τόπος^{nms}.
v.8 μεμφομαι^{vppnms} γάρ^c αὐτός^{rdmp} λέγω^{vpa3s} ἰδοὺ^{vdas} ἡμέρα^{nnpf} ἔρχομαι^{vixp3p} λέγω^{vpa3s}
κύριος^{nms} καί^c συντελέω^{vfa1s} ἐπί^p ὀδ^{dams} οἶκος^{nams} Ἰσραὴλ^{tp} καί^c ἐπί^p ὀδ^{dams} οἶκος^{nams}
Ἰουδας^{ngms} διαθήκη^{nafs} καινός^{aafsn}.

αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ μου, καὶ γὰρ ἡμέλησα αὐτῶν,
 10 λέγει Κύριος. ὅτι αὕτη ἡ διαθήκη ἦν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ Ἰσ-
 ραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει Κύριος, διδούς νόμους μου
 εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς,
 11 καὶ ἔσομαι αὐτοῖς εἰς Θεὸν, καὶ αὐτοὶ ἔσονται μοι εἰς λαόν. καὶ
 οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἀ-
 δελφὸν αὐτοῦ, λέγων, Γνωθὶ τὸν Κύριον, ὅτι πάντες εἰδήσουσί με,
 12 ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν. ὅτι ἴλεως ἔσομαι ταῖς
 ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν
 13 οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. ἐν τῷ λέγειν, Καινὴν πεπαλαίωκε τὴν πρώτην.
 τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ γηράσκον, ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.
 9 Εἶχε μὲν οὖν καὶ ἡ πρώτη δικαιώματα λατρείας, τό τε ἅγιον
 2 κοσμικόν. σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώτη, ἐν ᾗ ἦ τε λυχνία
 3 καὶ ἡ τράπεζα καὶ ἡ πρόθεσις τῶν ἄρτων, ἦτις λέγεται ἅγια. με-
 4 τὰ δὲ τὸ δεύτερον καταπέτασμα σκηνῆς ἡ λεγομένη ἅγια ἁγίων,
 5 χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον, καὶ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης πε-
 ρικεκαλυμμένην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμνος χρυσοῦ ἔχουσα
 τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἡ βλαστήσασα, καὶ αἱ πλάκες τῆς
 6 διαθήκης, ὑπεράνω δὲ αὐτῆς χερουβὶμ δόξης κατασκιάζοντα τὸ
 ἴλαστήριον, περὶ ὧν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος. τούτων δὲ
 οὕτω κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν πρώτην σκηνὴν διαπαντός

v.9 οὐ^{xo} κατὰ^p ὁ^{dafs} διαθήκη^{nafs} ὅς^{rfafs} ποιεῶ^{viaals} ὁ^{ddmp} πατὴρ^{ndmp} αὐτός^{rpgmp} ἐν^p
 ἡμέρα^{ndfs} ἐπιλαμβάνομαι^{vpadgms} ἐγώ^{rpg-s} ὁ^{dgfs} χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{rpgmp} ἐξάγω^{vnaa} αὐτός^{rpgmp} ἐκ^p
 γῆ^{ngfs} Αἴγυπτος^{ngfs} ὅτι^c αὐτός^{rpnmp} οὐ^{xo} ἐμμένω^{viaa3p} ἐν^p ὁ^{ddfs} διαθήκη^{ndfs} ἐγώ^{rpg-s} καγώ^{rpn-s}
 ἀμελέω^{viaals} αὐτός^{rpgmp} λέγω^{vipa3s} κύριος^{nnms}. **v.10** ὅτι^c οὗτος^{rdnfs} ὁ^{dnfs} διαθήκη^{nnfs}
 ὅς^{rfafs} διατιθημί^{vifd1s} ὁ^{ddms} οἶκος^{ndms} Ἰσραὴλ^{tp} μετὰ^p ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ἐκεῖνος^{rdafp} λέγω^{vipa3s}
 κύριος^{nnms} διδωμί^{vppanms} νόμος^{namp} ἐγώ^{rpg-s} εἰς^p ὁ^{dafs} διάνοια^{nafs} αὐτός^{rpgmp} καί^c ἐπὶ^p
 καρδία^{nafp} αὐτός^{rpgmp} ἐπιγράψω^{vifals} αὐτός^{rpgmp} καί^c εἰμί^{vifk1s} αὐτός^{rpdmp} εἰς^p θεός^{nam}
 καί^c αὐτός^{rpnmp} εἰμί^{vifk3p} ἐγώ^{rpd-s} εἰς^p λαός^{nam}. **v.11** καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} διδάσκω^{vsaa3p}
 ἕκαστος^{anmsn} ὁ^{dams} πλησίον^{bo} αὐτός^{rpgms} καί^c ἕκαστος^{anmsn} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nam} αὐτός^{rpgms}
 λέγω^{vppanms} γινώσκω^{vdaa2s} ὁ^{dams} κύριος^{nam} ὅτι^c πᾶς^{anmpn} οἶδα^{vifa3p} ἐγώ^{rpa-s} ἀπὸ^p μικρός^{agmsn}
 αὐτός^{rpgmp} ἕως^c μέγας^{agmsn} αὐτός^{rpgmp}. **v.12** ὅτι^c ἴλεως^{anmsa} εἰμί^{vifk1s} ὁ^{ddfp} ἀδικία^{ndfp}
 αὐτός^{rpgmp} καί^c ὁ^{dgfp} ἁμαρτία^{ngfp} αὐτός^{rpgmp} καί^c ὁ^{dgfp} ἀνομία^{ngfp} αὐτός^{rpgmp} οὐ^{xo} μὴ^{xo}
 μνησκόμαι^{vsap1s} ἔτι^{bo}. **v.13** ἐν^p ὁ^{ddms} λέγω^{vnpa} καινός^{aafsn} παλαιός^{vixa3s} ὁ^{dafs} πῶτος^{aafsn}
 ὁ^{dnms} δὲ^c παλαιός^{vppanms} καί^c γηράσκω^{vppanms} ἐγγὺς^{bo} ἀφανισμός^{ngms}. **9. v.1** ἔχω^{via3s}
 μὲν^{xo} οὖν^c καί^c ὁ^{dnfs} πῶτος^{anfsn} δικαίωμα^{nanp} λατρεία^{ngfs} ὁ^{dnms} τέ^{xo} ἅγιος^{anmsn} κοσμικός^{aansn}.
v.2 σκηνὴ^{nnfs} γάρ^c κατεσκευάσω^{vriap3s} ὁ^{dnfs} πῶτος^{anfsn} ἐν^p ὅς^{rdfds} ὁ^{dnfs} τέ^{xo} λυχνία^{nnfs} καί^c
 ὁ^{dnfs} τράπεζα^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} πρόθεσις^{nnfs} ὁ^{dgmp} ἄρτος^{ngmp} ὅστις^{rnfms} λέγω^{vipp3s} ἅγιος^{anfsn}.
v.3 μετὰ^p δὲ^c ὁ^{dans} δεύτερος^{aansn} καταπέτασμα^{nans} σκηνῆς^{nnfs} ὁ^{dnfs} λέγω^{vppnfs} ἅγιος^{anfsn}
 ἅγιος^{agmpn}. **v.4** χρυσοῦς^{aansn} ἔχω^{vppanfs} θυμιατήριον^{nans} καί^c ὁ^{dafs} κιβωτός^{nafs} ὁ^{dgfs}
 διαθήκη^{ngfs} περικαλύπτω^{vpxpafs} πάντοθεν^{bo} χρυσίον^{ndns} ἐν^p ὅς^{rdfds} ὁ^{dnfs} στάμνος^{anmsn} χρυσοῦς^{anfsn}
 ἔχω^{vppanfs} ὁ^{dans} μάνναth καί^c ὁ^{dnfs} ῥάβδος^{nnfs} Ἀαρὼν^{tp} ὁ^{dnfs} βλάστανω^{vpaanfs} καί^c ὁ^{dnfp} πλάξ^{nnfp}
 ὁ^{dgfs} διαθήκη^{ngfs}. **v.5** ὑπεράνω^{bo} δὲ^c αὐτός^{rpgfs} Χερουβὶμ^{tp} δόξα^{ngfs} κατασκιάζω^{vppanmp} ὁ^{dans}
 ἴλαστήριος^{nans} περὶ^p ὅς^{rpgmp} οὐ^{xo} εἰμί^{vixp3s} νῦν^{bo} λέγω^{vnpa} κατὰ^p μέρος^{nans}.

εἰσίσασιν οἱ ἱερεῖς τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, εἰς δὲ τὴν δευτέ- 7
 ραν ἅπαξ τοῦ ἑνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεὺς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ 8
 προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, τοῦτο 8
 δηλοῦντος τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν 9
 τῶν ἁγίων ὁδόν, ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἐχούσης στάσιν, ἣτις 9
 παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ὃν δῶρά τε καὶ 10
 θυσίαι προσφέρονται μὴ δυνάμεναι κατὰ συνειδησιν τελειῶσαι 10
 τὸν λατρεύοντα, μόνον ἐπὶ βρώμασι, καὶ πόμασι, καὶ διαφόροις 10
 βαπτισμοῖς καὶ δικαιώμασι σαρκὸς, μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐ- 11
 πικεῖμενα. Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων 11
 ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειότερας σκηνῆς, οὐ χειροποιή- 12
 του, τοῦ ἔστιν, οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, οὐδὲ δι' αἵματος τράγων 12
 καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσηλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἁ- 13
 για, αἰωνίαν λύτρωσιν εὐράμενος. εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων καὶ 13
 τράγων, καὶ σποδὸς δαμάλεως ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους, 14
 ἀγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, πόσω μᾶλλον τὸ αἷμα 14
 τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄ- 15
 μωμον τῷ Θεῷ, καθαρῶς τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων,
 εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι· καὶ διὰ τοῦτο διαθήκης καινῆς με-
 σίτης ἐστίν, ὅπως θανάτου γενομένου εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ
 πρώτῃ διαθήκῃ παραβάσεων, τὴν ἐπαγγελίαν λάβωσιν οἱ κεκλη-

v.6 οὗτος^{rdgmp} δε^c οὕτω^{bo} κατασκευάζω^{vpxpgrmp} εἰς^p μέν^{xo} ὁ^{dafs} πρώτος^{aafsn} σκηνῆ^{nafs}
 διὰ^{&pas}^{bo} εἴσειμι^{vixp3p} ὁ^{dnm} ἱερεὺς^{nnmp} ὁ^{dafp} λατρεία^{nafp} ἐπιτελέω^{vppanmp}. **v.7** εἰς^p
 δε^c ὁ^{dafs} δεύτερος^{aafsn} ἅπαξ^{bo} ὁ^{dgms} ἑνιαυτός^{ngms} μόνος^{anmsn} ὁ^{dnm} ἀρχιερεὺς^{nnms} οὐ^{xo}
 χωρὶς^{bo} αἷμα^{ngms} ὅς^{rrans} προσφέρει^{vipa3s} ὑπέρ^p ἑαυτοῦ^{rxgms} καί^c ὁ^{dgnp} ὁ^{dgms} λαός^{ngms}
 ἀγνόημα^{ngnp}. **v.8** οὗτος^{rdans} δηλός^{vppagns} ὁ^{dgns} πνεῦμα^{ngns} ὁ^{dgns} ἅγιος^{agnsn} μήπω^{bo}
 φανερόν^{vixp} ὁ^{dafs} ὁ^{dgnp} ἅγιος^{agnp} ὁ^{dgs} ἔτι^{bo} ὁ^{dgfs} πρώτος^{agfsn} σκηνῆ^{ngfs} ἔχω^{vppagfs}
 στάσις^{nafs}. **v.9** ὅστις^{rmfs} παραβολῆ^{nnfs} εἰς^p ὁ^{dams} καιρός^{nam} ὁ^{dams} ἐνίστημι^{vpxaams} κατὰ^p
 ὅς^{rrams} δῶρον^{nnnp} τέ^{xo} καί^c θυσία^{nnfp} προσφέρει^{vipp3p} μὴ^{xo} δύναμαι^{vppnfp} κατὰ^p συνείδησις^{nafs}
 τελειού^{vnaa} ὁ^{dams} λατρεύω^{vppaams}. **v.10** μόνος^{bo} ἐπὶ^p βρώμα^{ndnp} καί^c πόμα^{ndnp} καί^c
 διάφορος^{admp} βαπτισμός^{ndmp} καί^c δικαίωμα^{ndnp} σάρς^{ngfs} μέχρι^{bo} καιρός^{ngms} διορθώσις^{ngfs}
 ἐπίκειμαι^{vppnmp}. **v.11** Χριστός^{nnms} δε^c παραγίνομαι^{vpadms} ἀρχιερεὺς^{nnms} ὁ^{dgnp} μέλλω^{vppagnp}
 ἀγαθός^{agnp} διὰ^p ὁ^{dgfs} μέγας^{agfsc} καί^c τέλος^{agfsc} σκηνῆ^{ngfs} οὐ^{xo} χειροποιήτος^{agfsn} εἰμι^{rdnns}
 οὐ^{xo} οὗτος^{rdgfs} ὁ^{dgfs} κτίσις^{ngfs}. **v.12** οὐδέ^{bo} διὰ^p αἷμα^{ngms} τράγος^{ngmp} καί^c μόσχος^{ngmp}
 διὰ^p δε^c ὁ^{dgns} ἴδιος^{agmsn} αἷμα^{ngms} ἐισέρχομαι^{viaa3s} ἐφάπαξ^{bo} εἰς^p ὁ^{damp} ἅγιος^{aamp} αἰώνιος^{aafsn}
 λύτρωσις^{nafs} ἐν^{vrisakv} ἰσχυροῦ^{vppamms}. **v.13** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{dms} αἷμα^{nnms} ταύρος^{ngpm} καί^c τράγος^{ngmp} καί^c
 σποδός^{nnfs} δάμαλις^{ngfs} ῥαντίζω^{vppanfs} ὁ^{damp} κοινός^{vpxpamp} ἀγιάζω^{vipa3s} πρὸς^p ὁ^{dafs} ὁ^{dgfs} σάρς^{ngfs}
 καθαρότης^{nafs}. **v.14** πόσος^{rodms} μᾶλλον^{bo} ὁ^{dms} αἷμα^{nnms} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} ὅς^{rrams} διὰ^p
 πνεῦμα^{ngms} αἰώνιος^{agnsn} ἑαυτοῦ^{rxams} προσφέρει^{viaa3s} ἄμωμος^{aamsn} ὁ^{dams} θεός^{ndms} καθαρῶς^{vifa3s}
 ὁ^{dafs} συνείδησις^{nafs} σύ^{rrg-p} ἀπό^p νεκρός^{agnp} ἔργον^{ngnp} εἰς^p ὁ^{dans} λατρεύω^{vnpa} θεός^{ndms}
 ζῶ^{vppadms}.

16 μένοι τῆς αἰωνίου κληρονομίας. ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον
 17 ἀνάγκη φέρεσθαι τοῦ διαθεμένου. διαθήκη γὰρ ἐπὶ νεκροῖς βε-
 18 βαία, ἐπεὶ μήποτε ἰσχύει ὅτε ζῆ ὁ διαθέμενος. ὅθεν οὐδ' ἡ πρώτη
 19 χωρὶς αἵματος ἐγκεκαίνισται. λαληθείσης γὰρ πάσης ἐντολῆς
 20 κατὰ νόμον ὑπὸ Μωϋσέως παντὶ τῷ λαῷ, λαθὼν τὸ αἷμα τῶν μό-
 21 σχων καὶ τράγων, μετὰ ὕδατος καὶ ἔριου κοκκίνου καὶ ὑσώπου,
 22 αὐτὸ τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν ἔρράντισε, λέγων, Τοῦτο
 23 τὸ αἷμα τῆς διαθήκης ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ Θεός. καὶ τὴν
 24 σκηνὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας τῷ αἵματι ὁμοίως
 25 ἔρράντισε. καὶ σχεδὸν ἐν αἵματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νό-
 26 μον, καὶ χωρὶς αἰματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφεις. Ἀνάγκη οὖν
 27 τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τούτοις καθαρίζεσθαι,
 αὐτὰ δὲ τὰ ἐπουράνια κρείττοσι θυσίαις παρὰ ταύτας. οὐ γὰρ
 εἰς χειροποίητα ἅγια εἰσηλθεν ὁ Χριστός, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν,
 ἀλλ' εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανόν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ προσώπῳ τοῦ
 Θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν, οὐδ' ἵνα πολλάκις προσφέρῃ ἑαυτὸν, ὡσπερ
 ὁ ἀρχιερεὺς εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν αἵματι ἄλλο-
 τρίῳ, ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου,
 νῦν δὲ ἅπαξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰῶνων εἰς ἀθέτησιν ἁμαρτίας διὰ
 τῆς θυσίας αὐτοῦ πεφανέρωται. καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς

v. 15 καί^c διά^p οὗτος^{rdans} διαθήκη^{ngfs} καινός^{agfsn} μεσίτης^{nnms} εἰμι^{vixp3s} ὅπως^{bo} θάνατος^{ngms} γίνομαι^{vpadgms} εἰς^p ἀπολύτρωσις^{nafs} ὁ^d ἐπὶ^p ὁ^{ddfs} πρώτος^{adfsn} διαθήκη^{ndfs} παραβάσις^{ngfp} ὁ^d εἰς^p ἐπαγγελία^{nais} λαμβάνω^{vsaa3p} ὁ^d καλέω^{vpxpnmpp} ὁ^d αἰώνιος^{agfsn} κληρονομία^{ngfs}.
v. 16 ὅπου^{bo} γάρ^c διαθήκη^{nnfs} θάνατος^{nams} ἀνάγκη^{nnfs} φέρω^{vmp} ὁ^d διατιθημί^{vpmgms}.
v. 17 διαθήκη^{nnfs} γάρ^c ἐπὶ^p νεκρός^{admpn} βέβαιος^{anfsn} ἐπεὶ^c μήποτε^{bo} ἰσχύω^{vira3s} ὅτε^{bo} ζῶω^{vira3s} ὁ^d διατιθημί^{vpmnms}. **v. 18** ὅθεν^{bo} οὐδέ^{bo} ὁ^d πρώτος^{anfsn} χωρὶς^{bo} αἷμα^{ngms} ἐγκαινίζω^{vixp3s}.
v. 19 λαλέω^{vrapgfs} γάρ^c πᾶς^{agfsn} ἐντολή^{ngfs} κατὰ^p νόμος^{nams} ὑπὸ^p Μωϋσῆς^{ngms} πᾶς^{admsn} ὁ^d λαός^{ndms} λαμβάνω^{vraanms} ὁ^d αἷμα^{nans} ὁ^d μόσχος^{ngmp} καί^c τράγος^{ngmp} μετὰ^p ὕδωρ^{ngms} καί^c ἔριον^{ngms} κόκκινος^{agnsn} καί^c ὕσσωπος^{ngms} αὐτός^{rpans} τὸ^ε βιβλίον^{nans} καί^c πᾶς^{aamsn} ὁ^d λαός^{nams} ῥαντίζω^{vira3s}. **v. 20** λέγω^{vrranms} οὗτος^{rdmsn} ὁ^d αἷμα^{nnms} ὁ^d διαθήκη^{ngfs} ὅς^{trgfs} ἐντέλλομαι^{viad3s} πρὸς^p σὺ^{rpa-p} ὁ^d θεός^{nnms}. **v. 21** καί^c ὁ^d σκηνή^{nafs} δε^c καί^c πᾶς^{aanpn} ὁ^d σκεῦος^{nanp} ὁ^d λειτουργία^{ngfs} ὁ^d αἷμα^{ndms} ὁμοίως^{bo} ῥαντίζω^{vira3s}. **v. 22** καί^c σχεδόν^{bo} ἐν^p αἵμα^{ndms} πᾶς^{aanpn} καθαρίζω^{vipp3s} κατὰ^p ὁ^d νόμος^{nams} καί^c χωρὶς^{bo} αἰματεκχυσία^{ngfs} οὐ^{xo} γίνομαι^{vipn3s} ἄφεις^{nnfs}. **v. 23** ἀνάγκη^{nnfs} οὖν^c ὁ^d μὲν^{xo} ὑπόδειγμα^{nanp} ὁ^d ἐν^p οὐρανοῖς^{ndmp} οὗτος^{rdanp} καθαρῶ^{vpp} αὐτός^{rpapn} δε^c ὁ^d ἐπουράνιος^{aanpn} κρείττων^{adfnp} θυσία^{ndfp} παρά^p οὗτος^{rdafp}. **v. 24** οὐ^{xo} γάρ^c εἰς^p χειροποίητος^{aanpn} ἅγιος^{aanpn} εἰσέρχομαι^{vira3s} ὁ^d Χριστός^{nnms} ἀντίτυπος^{aanpn} ὁ^d ἀληθινός^{agnpn} ἀλλά^c εἰς^p αὐτός^{rpa3s} ὁ^d οὐρανός^{nams} νῦν^{bo} ἐμφανίζω^{vnap} ὁ^d πρόσωπον^{ndms} ὁ^d θεός^{ngms} ὑπὲρ^p ἐγώ^{rpg-p}. **v. 25** οὐδέ^{bo} ἵνα^c πολλάκις^{bo} προσφέρω^{vspa3s} ἑαυτοῦ^{rxams} ὡσπερ^{bo} ὁ^d ἀρχιερεὺς^{nnms} εἰσέρχομαι^{vipn3s} εἰς^p ὁ^d ἅγιος^{aanpn} κατὰ^p ἐνιαυτός^{ndns} ἐν^p αἷμα^{ndms} ἄλλότριος^{adnsn}. **v. 26** ἐπεὶ^c δεῖ^{viiq3s} αὐτός^{rpa3s} πολλάκις^{bo} πάσχω^{vnaa} ἀπὸ^p καταβολῆς^{ngfs} κόσμος^{ngms} νῦν^{bo} δε^c ἅπαξ^{bo} ἐπὶ^p συντέλειᾳ^{ndfs} ὁ^d αἰών^{ngmp} εἰς^p ἀθέτησις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfs} διὰ^p ὁ^d θυσία^{ngfs} αὐτός^{rpams} φανερό^{vixp3s}.

ἀνθρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρίσις, οὕτως ὁ Χριστός ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ δευτέρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθῆσεται τοῖς αὐτὸν ἀπεκδεχομένοις, εἰς σωτηρίαν.

Σκιὰν γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνιαυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἃς προσφέρουσιν εἰς τὸ διηνεκές, οὐδέποτε δύναται τοὺς προσερχομένους τελειῶσαι. ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύσαντο προσφερόμενοι, διὰ τὸ μηδεμίαν ἔχειν ἔτι συνείδησιν ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύοντες, ἅπαξ κεκαθαρμένους. ἀλλ' ἐν αὐταῖς ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτὸν, ἀδύνατον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν ἁμαρτίας, διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον λέγει, Θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας, σῶμα δὲ κατηρίσω μοι, ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας, τότε εἶπον, Ἴδου, ἦκω ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου. ἀνώτερον λέγων, ὅτι θυσίαν καὶ προσφορὰν καὶ ὀλοκαυτώματα καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ ἠθέλησας οὐδὲ εὐδόκησας αἵτινες κατὰ τὸν νόμον προσφέρονται, τότε εἶρηκεν, Ἴδου, ἦκω τοῦ ποιῆσαι, ὁ Θεός, τὸ θέλημά σου. ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ. ἐν ᾧ θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμέν, διὰ τῆς προσφορᾶς τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐφάπαξ. καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἔστηκε καθ' ἡμέραν λειτουργῶν, καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περιελθεῖν

v.27 καί^c κατά^p ὅσος^{rcans} ἀπόκειμαι^{vipn3s} ὁ^{ddmp} ἄνθρωπος^{ndmp} ἅπαξ^{bo} ἀποθνήσκω^{vnaa} μετὰ^p δέ^c οὗτος^{rdans} κρίσις^{nnfs}. **v.28** οὕτω^{bo} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ἅπαξ^{bo} προσφέρω^{vrapnms} εἰς^p ὁ^{dans} πολὺς^{agmpn} ἀναφέρω^{vnaa} ἁμαρτία^{nafp} ἐκ^p δευτέρως^{agnsn} χωρὶς^{bo} ἁμαρτία^{ngfs} ὁράω^{vifp3s} ὁ^{ddmp} αὐτός^{rpams} ἀπεκδέχομαι^{vppndmp} εἰς^p σωτηρία^{nafs}. **10. v.1** σκιά^{nafs} γάρ^c ἔχω^{vppanms} ὁ^{dnms} νόμος^{nnms} ὁ^{dgnp} μέλλω^{vrapgnp} ἀγαθός^{agmpn} οὐ^{xo} αὐτός^{rpafs} ὁ^{dafis} εἰκὼν^{nafs} ὁ^{dgnp} πρᾶγμα^{ngnp} κατὰ^p ἐνιαυτὸν^{nams} ὁ^{ddfp} αὐτός^{rdfp} θυσία^{ndfp} ὅς^{rrafp} προσφέρω^{vipa3p} εἰς^p ὁ^{dans} διηνεκής^{aansn} οὐδέποτε^{bo} δύναμαι^{vipn3s} ὁ^{damp} προσέρχομαι^{vppnamp} τελειῶω^{vnaa}. **v.2** ἐπει^c οὐ^{xo} ἂν^{xo} παύω^{viam3p} προσφέρω^{vppnfp} διὰ^p ὁ^{dans} μηδεὶς^{aafsn} ἔχω^{vnpa} ἔτι^{bo} συνείδησις^{nafs} ἁμαρτία^{ngfp} ὁ^{damp} λατρεύω^{vppaamp} ἅπαξ^{bo} καθάω^{vpxpamp}. **v.3** ἀλλά^c ἐν^p αὐτός^{rdfp} ἀνάμνησις^{nnfs} ἁμαρτία^{ngfp} κατὰ^p ἐνιαυτὸν^{nams}. **v.4** ἀδύνατος^{aansn} γάρ^c αἷμα^{nnms} ταύρων^{ngpm} καί^c τράγος^{ngmp} ἀφαιρέω^{vnpa} ἁμαρτία^{nafp}. **v.5** διὸ^c εἰσερχομαι^{vppnms} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nnms} λέγω^{vipa3s} θυσία^{nafs} καί^c προσφορὰ^{nafs} οὐ^{xo} θέλω^{viaa2s} σῶμα^{nams} δέ^c καταρτίσω^{viam2s} ἐγώ^{rdp-s}. **v.6** ὀλοκαύτωμα^{nanp} καί^c περὶ^p ἁμαρτία^{ngfs} οὐ^{xo} εὐδοκέω^{viaa2s}. **v.7** τότε^{bo} λέγω^{vial1s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἦκω^{vipal1s} ἐν^p κεφαλῆς^{ndfs} βιβλίου^{ngns} γράφω^{vixp3s} περὶ^p ἐγώ^{vrg-s} ὁ^{dgnms} ποιέω^{vnaa} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} σύ^{vrg-s}. **v.8** ἀνώτερος^{aansn} λέγω^{vrapnms} ὅτι^c θυσία^{nafs} καί^c προσφορὰ^{nafs} καί^c ὀλοκαύτωμα^{nanp} καί^c περὶ^p ἁμαρτία^{ngfs} οὐ^{xo} θέλω^{viaa2s} οὐδέ^{bo} εὐδοκέω^{viaa2s} ὅστις^{rtfp} κατὰ^p ὁ^{dams} νόμος^{nams} προσφέρω^{vipp3p}. **v.9** τότε^{bo} λέγω^{vixa3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἦκω^{vipal1s} ὁ^{dgnms} ποιέω^{vnaa} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} σύ^{vrg-s} ἀναιρέω^{vipa3s} ὁ^{dans} πρῶτος^{aansn} ἵνα^c ὁ^{dans} δευτέρος^{aansn} ἴσθιμι^{vsa3s}. **v.10** ἐν^p ὅς^{rdns} θέλημα^{ndns} ἀγιάζω^{vpxpmp} εἰμι^{vix1p} διὰ^p ὁ^{dgnfs} προσφορὰ^{ngfs} ὁ^{dgnms} σῶμα^{ngns} ὁ^{dgnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐφάπαξ^{bo}.

12 ἁμαρτίας, αὐτός δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν προσενέγκας θυσίαν
 13 εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος
 14 μὴ γὰρ προσφορᾷ τετελείωκεν εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἀγιαζομένους.
 15 μαρτυρεῖ δὲ ἡμῖν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, μετὰ γὰρ
 16 τὸ προειρηκέναι, Αὕτη ἡ διαθήκη ἦν διαθήσομαι πρὸς αὐτοὺς
 17 μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, λέγει Κύριος, διδοὺς νόμους μου ἐπὶ
 18 καρδίας αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς,
 19 καὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ
 20 ἔτι. ὅπου δὲ ἄφεις τούτων, οὐκέτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας.
 21 Ἔχοντες οὖν, ἀδελφοί, παρρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν
 22 τῷ αἵματι Ἰησοῦ, ἦν ἐνεκαίνισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον, καὶ ζῶσαν,
 23 διὰ τοῦ καταπετάσματος, τοῦ ἔστιν τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ ἱερέα
 24 μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς
 25 καρδίας ἐν πληροφορίᾳ πίστεως, ἔρραντισμένοι τὰς καρδίας ἀπὸ
 26 συνειδήσεως πονηρᾶς, καὶ λελουμένοι τὸ σῶμα ὕδατι καθα-
 27 ρῶ, κατέχωμεν τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος ἀκλινῆ, πιστὸς γὰρ
 28 ὁ ἐπαγγεϊλάμενος, καὶ κατανοῶμεν ἀλλήλους εἰς παροξυσμὸν
 29 ἀγάπης καὶ καλῶν ἔργων, μὴ ἐγκαταλείποντες τὴν ἐπισυναγωγὴν
 30 ἑαυτῶν, καθὼς ἔθος τισίν, ἀλλὰ παρακαλοῦντες, καὶ τοσοῦτα

v.11 καί^c πᾶς^{anmsn} μὲν^{xo} ἱερεὺς^{nnms} ἴσημι^{vias3s} κατὰ^p ἡμέρα^{nafs} λειτουργεῶ^{vppanms} καί^c ὁ^{dafp} αὐτός^{rpafr} πολλάκις^{bo} προσφέρει^{vppanms} θυσία^{nafp} ὅστις^{rnfpr} οὐδέποτε^{bo} δύναμαι^{vipn3p} περιαιρέω^{vnaa} ἁμαρτία^{nafp}. **v.12** αὐτός^{rpnms} δε^c εἰς^{nafs} ὑπὲρ^p ἁμαρτία^{ngfp} προσφέρει^{vppanms} θυσία^{nafs} εἰς^p ὁ^{dans} διηνεκίης^{aansn} καθίζω^{vias3s} ἐν^p δεξιός^{adfsn} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}. **v.13** ὁ^{dans} λοιπός^{aansn} ἐκδέχομαι^{vppnms} ἕως^c τιῆμι^{vsap3p} ὁ^{dnnp} ἐχθρός^{anmpn} αὐτός^{rpgms} ὑποπόδιον^{nans} ὁ^{dgmpr} πούς^{ngmp} αὐτός^{rpgms}. **v.14** εἰς^{ndfs} γάρ^c προσφορὰ^{ndfs} τελειώω^{vias3s} εἰς^p ὁ^{dans} διηνεκίης^{aansn} ὁ^{damp} ἀγιάζω^{vpppamp}. **v.15** μαρτυρέω^{vias3s} δε^c ἐγώ^{rpd-p} καί^c ὁ^{dnnms} πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dnnms} ἅγιος^{annsn} μετὰ^p γάρ^c ὁ^{dans} προεῖπον^{vnxax}. **v.16** οὗτος^{rdfs} ὁ^{dntfs} διαθήκη^{nnfs} ὅς^{rrafs} διατιθημι^{vifdl1s} πρὸς^p αὐτός^{rppamp} μετὰ^p ὁ^{dafp} ἡμέρα^{nafp} ἐκεῖνος^{rdafr} λέγω^{vias3s} κύριος^{nnms} δίδωμι^{vppanms} νόμος^{namp} ἐγώ^{rpg-s} ἐπι^p καρδία^{nafp} αὐτός^{rpgmp} καί^c ἐπι^p ὁ^{dgmpr} διάνοια^{ngfp} αὐτός^{rpgmp} ἐπιγράψω^{vifal1s} αὐτός^{rppamp}. **v.17** καί^c ὁ^{dgmpr} ἁμαρτία^{ngfp} αὐτός^{rpgmp} καί^c ὁ^{dgmpr} ἀνομία^{ngfp} αὐτός^{rpgmp} οὐ^{xo} μὴ^{xo} μιμησκόμαι^{vsap1s} ἔτι^{bo}. **v.18** ὅπου^{bo} δε^c ἄφεις^{nnfs} οὗτος^{rdfs} οὐκέτι^{bo} προσφορὰ^{ngfs} περὶ^p ἁμαρτία^{nnfs}. **v.19** ἔχω^{vppanmp} οὖν^c ἀδελφός^{nvmp} παρρησία^{nafs} εἰς^p ὁ^{dafs} εἴσοδος^{nafs} ὁ^{dgnp} ἅγιος^{agnpn} ἐν^p ὁ^{dnnms} αἵμα^{ndns} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.20** ὅς^{rrafs} ἐγκαίνιζω^{vias3s} ἐγώ^{rpd-p} ὁ^{dός} πρόσφατος^{aafsn} καί^c ζῶω^{vppaafs} διὰ^p ὁ^{dgms} καταπέτασμα^{ngns} εἰμι^{rddms} ὁ^{dgmpr} σάρξ^{ngfs} αὐτός^{rpgms}. **v.21** καί^c ἱερεὺς^{nams} μέγας^{aamsn} ἐπι^p ὁ^{dams} οἶκος^{nams} ὁ^{dgmpr} θεός^{ngms}. **v.22** προσέρχομαι^{vspn1p} μετὰ^p ἀληθινός^{agfsn} καρδία^{ngfs} ἐν^p πληροφορία^{ndfs} πίστεως^{ngfs} ἠναντιζώ^{vxpnrmp} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} ἀπὸ^p συνειδήσις^{ngfs} πονηρός^{agfsn} καί^c λούω^{vxpnrmp} ὁ^{dans} σῶμα^{nans} ὕδω^{ndns} καθαρός^{adnsn}. **v.23** κατέχω^{vspa1p} ὁ^{dafs} ὁμολογία^{nafs} ὁ^{dgmpr} ἐλπίς^{ngfs} ἀκλινής^{aafsn} πιστός^{anmsn} γάρ^c ὁ^{dnnms} ἐπαγγέλλομαι^{vpadnms}. **v.24** καί^c κατανοέω^{vspa1p} ἀλλήλων^{reamp} εἰς^p παροξυσμός^{nams} ἀγάπη^{ngfs} καί^c καλός^{agnpn} ἔργον^{ngnp}.

μᾶλλον, ὅσῳ βλέπετε ἐγγίζουσιν τὴν ἡμέραν. Ἐκουσίως γὰρ 26
 ἁμαρτανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας,
 οὐκέτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀπολείπεται θυσία, φοβερὰ δὲ τις ἐκδο- 27
 χὴ κρίσεως, καὶ πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς ὑπεναντί-
 ουσ. ἀθετήσας τις νόμον Μωσέως, χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ 28
 τρισὶ μάρτυσιν ἀποθνήσκει, πόσῳ, δοκεῖτε, χεῖρονος ἀξιώθησε 29
 τιμωρίας ὁ τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ καταπατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς
 διαθήκης κοινὸν ἠγησάμενος ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ Πνεῦμα τῆς 30
 χάριτος ἐνυβρίσας· οἶδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα, Ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐ-
 γὼ ἀνταποδώσω, λέγει Κύριος, καὶ πάλιν, Κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν 31, 32
 αὐτοῦ. φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος. Ἄναμι-
 μνήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν αἷς φωτισθέντες πολλὴν 33
 ἄθλησιν ὑπεμείνατε παθημάτων, τοῦτο μὲν, ὀνειδισμοῖς τε καὶ 33
 θλίψεσι θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ, κοινωνοὶ τῶν οὕτως ἀναστρεφο-
 μένων γενηθέντες. καὶ γὰρ τοῖς δεσμοῖς μου συνεπαθήσατε, καὶ 34
 τὴν ἀρπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσεδέξασθε,
 γινώσκοντες ἔχειν ἐν ἑαυτοῖς κρεῖττονα ὑπαρξιν ἐν οὐρανοῖς καὶ 35
 μένουσαν. μὴ ἀποβάλητε οὖν τὴν παρρησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει 35
 μισθαποδοσίαν μεγάλην. ὑπομονῆς γὰρ ἔχετε χρεῖαν, ἵνα τὸ 36
 θέλημα τοῦ Θεοῦ ποιήσαντες, κομίσθητε τὴν ἐπαγγελίαν. ἔτι 37
 γὰρ μικρὸν ὅσον ὅσον, Ὁ ἐρχόμενος ἤξει, καὶ οὐ χρονιεῖ. ὁ δὲ 38

v.25 μὴ^{xo} ἐγκαταλείπω^{vppanmp} ὁ^{dafs} ἐπισυναγωγὴ^{nafs} αὐτοῦ^{rxgmp} καθὼς^{bo} ἔθος^{nnns} τι-
 σριδιμη^c ἀλλὰ^c παρακαλέω^{vppanmp} καί^c τοσοῦτος^{rddns} μᾶλλον^{bo} ὅσος^{rcdns} βλέπω^{vipa2p}
 ἐγγίζω^{vppaafs} ὁ^{dafs} ἡμέρα^{nafs}. **v.26** ἐκουσίως^{bo} γάρ^c ἁμαρτῶν^{vppagmp} ἐγὼ^{trp-p} μετὰ^p ὁ^{dans}
 λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dafs} ἐπίγνωσις^{nafs} ὁ^{dgrfs} ἀληθεία^{ngfs} οὐκέτι^{bo} περὶ^p ἁμαρτία^{ngfp} ἀπολείπω^{vpp3s}
 θυσία^{nafs}. **v.27** φοβερὸς^{anfsn} δε^c τι-σρινφς^c ἐκδοχη^{nafs} κρίσις^{ngfs} καί^c πυρ^{ngns} ζῆλος^{nnns}
 ἐσθίω^{vnpa} μέλλω^{vppagns} ὁ^{damp} ὑπεναντίος^{aampn}. **v.28** ἀθετέω^{vpaanms} τι-σρινμς^c νόμος^{namns}
 Μωσῆς^{ngms} χωρὶς^{bo} οἰκτιρμός^{ngmp} ἐπι^p δύο^{ndmp} ἡ^{xo} τρεῖς^{ndmp} μάρτυς^{ndmp} ἀποθνήσκω^{vipa3s}.
v.29 πόσος^{rodns} δοκέω^{vipa2p} χεῖρων^{agfsn} ἀξιώω^{vifp3s} τιμωρία^{ngfs} ὁ^{dnnms} ὁ^{dams} υἱός^{namns} ὁ^{dgrms}
 θεός^{ngms} καταπατέω^{vpaanms} καί^c ὁ^{dans} αἷμα^{nans} ὁ^{dgrfs} διαθήκη^{ngfs} κοινός^{aansn} ἠγήσομαι^{vpadnms}
 ἐν^p ὅς^{rrdns} ἀγιάζω^{vip3s} καί^c ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dgrfs} χάρις^{ngfs} ἐνυβρίζω^{vpaanms}. **v.30** οἶδα^{vixa1p}
 γάρ^c ὁ^{dams} λέγω^{vpaanms} ἐγὼ^{trp-d} ἐκδίκησις^{nafs} ἐγὼ^{trp-s} ἀνταποδιδωμι^{vifa1s} λέγω^{vipa3s} κύριος^{nnms}
 καί^c πάλιν^{bo} κύριος^{nnms} κρίνω^{vifa3s} ὁ^{dams} λαός^{namns} αὐτός^{trgms}. **v.31** φοβερὸς^{annsn}
 ὁ^{dtns} ἐπιπίπτω^{vnaa} εἰς^p χεῖρ^{nafp} θεός^{ngms} ζῶω^{vppagms}. **v.32** ἀναμνήσκω^{vdrp2p} δε^c
 ὁ^{dafp} πρότερος^{aansn} ἡμέρα^{nafp} ἐν^p ὅς^{trfp} φωτίζω^{vppanmp} πολὺς^{aafsn} ἄθλησις^{nafs} ὑπομένω^{viaa2p}
 πάθημα^{ngnp}. **v.33** οὕτως^{rddns} μέν^{xo} ὀνειδισμός^{ndmp} τέ^{xo} καί^c θλίψις^{ndp} θεατριζώ^{vpprnp}
 οὕτως^{rdns} δε^c κοινωνός^{anmpn} ὁ^{dgrmp} οὕτω^{bo} ἀναστρέφω^{vpppmp} γίνομαι^{vpaonmp}. **v.34** καί^c
 γάρ^c ὁ^{damp} δεσμός^{ndmp} ἐγὼ^{trp-g} συμπαθέω^{viaa2p} καί^c ὁ^{dafs} ἀρπαγὴ^{nafs} ὁ^{dgrp} ὑπάρχω^{vppagnp}
 σύ^{trp-g} μετὰ^p χαρὰ^{ngfs} προσδέχομαι^{viad2p} γινώσκω^{vppanmp} ἔχω^{vnpa} ἐν^p αὐτοῦ^{rxmp} κρεῖττω^{aafsn}
 ὑπαρξίς^{nafs} ἐν^p οὐρανόσ^{ndmp} καί^c μένω^{vppaafs}. **v.35** μὴ^{xo} ἀποβάλλω^{vsaa2p} οὖν^c ὁ^{dafs}
 παρρησία^{nafs} σύ^{trp-p} ὅστις^{rrnfs} ἔχω^{vipa3s} μισθαποδοσία^{nafs} μέγας^{aafsn}. **v.36** ὑπομονή^{ngfs}
 γάρ^c ἔχω^{vipa2p} χρεῖα^{nafs} ἵνα^c ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ποιέω^{vpaanmp} κομίζω^{vsam2p} ὁ^{dafs}
 ἐπαγγελία^{nafs}. **v.37** ἐτι^{bo} γάρ^c μικρός^{aansn} ὅσος^{rcans} ὅσος^{rcans} ὁ^{dnnms} ἐρχομαι^{vppnms} ἤκω^{vifa3s}
 καί^c οὐ^{xo} χρονίζω^{vifa3s}.

δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστείληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ
 39 ψυχὴ μου ἐν αὐτῷ. ἡμεῖς δὲ οὐκ ἐσμέν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν,
 ἀλλὰ πίστεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς.
 11 Ἔστι δὲ πίστις ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος
 2 οὐ βλεπομένων. ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθησαν οἱ πρεσβύτεροι.
 3 πίστει νοοῦμεν κατηγορεῖσθαι τοὺς αἰῶνας ῥήματι Θεοῦ, εἰς τὸ μὴ
 4 ἐκ φαινομένων τὰ βλεπόμενα γεγονέναι. πίστει πλείονα θυσίαν
 Ἄβελ παρά Κάϊν προσήνεγκε τῷ Θεῷ, δι' ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι
 5 δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ δι'
 αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖ. πίστει Ἐνῶχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν
 6 θάνατον, καὶ οὐχ εὐρίσκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ Θεός, πρὸ
 γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέναι τῷ Θε-
 6 ῷ, χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι, πιστεῦσαι γὰρ δεῖ
 τὸν προσερχόμενον τῷ Θεῷ, ὅτι ἔστι, καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν
 7 μισθαποδότης γίνεται. πίστει χρηματισθεὶς Νῶε περὶ τῶν μη-
 δέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς, κατεσκεύασε κιβωτὸν εἰς σωτη-
 8 ρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι' ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ
 8 πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος. πίστει καλούμενος Ἄ-
 βραάμ ὑπήκουσεν ἐξελεθεῖν εἰς τὸν τόπον ὃν ἤμελλε λαμβάνειν εἰς
 9 κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε, μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. πίστει
 παρῶκησεν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ὡς ἄλλοτρίαν, ἐν σκη-
 ναῖς κατοικήσας μετὰ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τῶν συγκληρονόμων τῆς

v.38 ὁdnms δέc δίκαιοςanmsn ἐκp πίστιςngfs ζάωvifd3s καίc ἐάν9ο ὑποστέλλωvсам3s οὐxo
 εὐδοκέωvipa3s ὁdnfs ψυχῆnfs ἐγώrpg-s ἐνp αὐτόcnpdms. **v.39** ἐγώrpn-p δέc οὐxo εἰμivipx1p
 ὑποστολήngfs εἰcP ἀπώλειαnafis ἀλλάc πίστιςngfs εἰcP περιποίησιςnafis ψυχῆngfs. **11.v.1** εἰμivipx3s
 δέc πίστιςnfs ἐλπίζωvpppgmp ὑπόστασιςnfs πράγμαngnp ἔλεγχοςnms οὐxo βλέπωvpppgnp.
v.2 ἐνp οὗτοςrdifs γάρc μαρτυρέωviap3p ὁdnmp πρεσβύτεροςanmpri. **v.3** πίστιςndfs νοεῶvipa1p
 καταρτίζωvnxp ὁdamp αἰώνnamp ῥῆμαndns θεόςngms εἰcP ὁdans μῆxo ἐκp φαίνωvppgpn ὁdnnp
 βλέπωvppppnp γίνομαιvna. **v.4** πίστιςndfs πολὺcnaafsc θυσίαnafis Ἄβελtp παράp Κάϊνtp
 προσφέρειvvia3s ὁddms θεόςndms διὰp ὅcrrgfs μαρτυρέωvvia3s εἰμivipx3s δίκαιοςanmsn μαρτυρέωvppagms
 ἐπιp ὁddnp δῶρονndnp αὐτόcrrgms ὁdgmς θεόςngms καίc διὰp αὐτόcrrgfs ἀποθηήσκωvpraanms ἔτιbo
 λαλέωvipa3s. **v.5** πίστιςndfs Ἐνῶχtp μετατίθημιviaa3s αὐτόcrrpams ὁdnms θεόςnms πρὸp γάρc ὁdgrfs μετέθετοcngfs
 εὐρίσκειvviip3s διότιc μετατίθημιviaa3s αὐτόcrrpams ὁdnms θεόςnms πρὸp γάρc ὁdgrfs μετέθετοcngfs
 αὐτόcrrgms μαρτυρέωvixp3s εὐαρεστέωvna ὁddms θεόςndms. **v.6** χωρὶςbo δέc πίστιςngfs
 ἀδύνατοςanmsn εὐαρεστεῶvnaa πιστεῦωvnaa γάρc δεῖvipq3s ὁdams προσέρχομαιvppnams ὁddms
 θεόςndms ὅτιc εἰμivipx3s καίc ὁdamp ἐκζητέωvppadmp αὐτόcrrpams μισθαποδότηςnms γίνομαιvipn3s.
v.7 πίστιςndfs χρηματίζωvrapnms Νῶεtp περιp ὁdgnp μηδέπωbo βλέπωvpppgnp εὐλαθεομαιvrapnms
 κατασκευάζωvvia3s κιβωτόcnafs εἰcP σωτηρίαnafis ὁdgmς οἶκοςnms αὐτόcrrgms διὰp ὅcrrgfs
 κατακρίνωvvia3s ὁdams κόσμοςnams καίc ὁdgrfs κατὰp πίστιςnafis δικαιοσύνηngfs γίνομαιviad3s
 κληρονόμοςnms. **v.8** πίστιςndfs καλέωvppnms Ἀβραάμtp ὑπακούωvvia3s ἐξέρχομαιvnaa εἰcP
 ὁdams τόποςnams ὅcrrams μέλλωvvia3s λαμβάνωvnpa εἰcP κληρονομίαnafis καίc ἐξέρχομαιvvia3s μῆxo
 ἐπίσταμαιvppnms ποῦxo ἔρχομαιvipn3s.

ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς, ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός. πίστει καὶ αὐτὴ Σάρρα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβε, καὶ παρὰ καιρὸν ἡλικίας ἔτεκεν, ἐπεὶ πιστὸν ἠγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. διὸ καὶ ἀφ' ἐνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρον τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, καὶ ὡσεὶ ἄμμος ἢ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἢ ἀναρίθμητος. Κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόρρωθεν αὐτὰς ἰδόντες, καὶ πεισθέντες, καὶ ἀσπασάμενοι, καὶ ὁμολογήσαντες ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοὶ εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες ἐμφανίζουσιν ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσι. καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευον ἀφ' ἧς ἐξῆλθον, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι, νυνὶ δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τοῦτ' ἔστιν ἐπουρανοῦ, διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ Θεός, Θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν, ἠτοίμασε γὰρ αὐτοῖς πόλιν. Πίστει προσενήνοχεν Ἀβραάμ τὸν Ἰσαάκ πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερον ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, πρὸς ὃν ἐλαλήθη, ὅτι Ἐν Ἰσαάκ κληθήσεται σοι σπέρμα, λογισάμενος ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ Θεός, ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἔκομίσαστο. πίστει περὶ μελλόντων εὐλόγησεν Ἰσαάκ τὸν Ἰακώβ καὶ τὸν Ἡσαῦ. πίστει Ἰακώβ ἀποθνήσκων ἕκαστον τῶν υἱῶν Ἰωσήφ εὐλόγησε, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου

v.9 πίστις^{ndfs} παροικέω^{v1aa3s} εἰς^p οὐρανὸν^{ndfs} γῆ^{nafs} ὁδὸς^{ndfs} ἐπαγγελία^{ngfs} ὡς^{bo} ἀλλότριος^{aafsn} ἐν^p σκηνῇ^{ndfp} κατοικέω^{vpaanms} μετὰ^p Ἰσαάκ^{tp} καὶ^c Ἰακώβ^{tp} ὁδὸς^{ndfs} συγκληρονομία^{agmri} ὁδὸς^{ndfs} ἐπαγγελία^{ngfs} αὐτός^{trpfs}. **v.10** ἐκδόχομαι^{v1in3s} γὰρ^c ὁδὸς^{ndfs} ὁδὸς^{ndfs} θεμελίος^{namp} ἔχω^{vppaafs} πόλις^{nafs} ὅς^{trpfs} τεχνίτης^{nnms} καὶ^c δημιουργός^{nnms} ὁδὸς^{ndfs} θεός^{nnms}. **v.11** πίστις^{ndfs} καὶ^c αὐτός^{trpns} Σάρρα^{nnfs} δύναμις^{nafs} εἰς^p καταβολή^{nafs} σπέρμα^{ngns} λαμβάνω^{v1aa3s} καὶ^c παρὰ^p καιρός^{nam} ἡλικία^{ngfs} τίκτω^{v1aa3s} ἐπεὶ^c πιστός^{aamsn} ἠγόμαι^{v1ad3s} ὁδὸς^{ndfs} ἐπαγγέλλομαι^{vpadams}. **v.12** διό^c καὶ^c ἀπό^p εἰς^{ngms} γεννάω^{v1ap3p} καὶ^c οὗτος^{rdnnp} νεκρός^{vrxpgrms} καθὼς^{bo} ὁδὸς^{ndfs} ἄστρον^{nnnp} ὁδὸς^{ndfs} οὐρανόσ^{ngms} ὁδὸς^{ndfs} πληθός^{ndns} καὶ^c ὡσεὶ^{bo} ἄμμος^{ndfs} ὁδὸς^{ndfs} παρὰ^p ὁδὸς^{ndfs} χεῖλος^{nans} ὁδὸς^{ndfs} θαλάσσης^{ngfs} ὁδὸς^{ndfs} ἀναρίθμητος^{anfns}. **v.13** κατὰ^p πίστις^{nafs} ἀποθνήσκω^{v1aa3p} οὗτος^{rdnnp} πᾶς^{annp} μὴ^{xo} λαμβάνω^{vpaanmp} ὁδὸς^{ndfs} ἐπαγγελία^{nafp} ἀλλά^c πόρρωθεν^{bo} αὐτός^{trpafp} ὁράω^{vpaanmp} καὶ^c πείθω^{vparnmp} καὶ^c ἀσπάζομαι^{vpadnmp} καὶ^c ὁμολογέω^{vpaanmp} ὅτι^c ξένος^{annp} καὶ^c παρεπίδημος^{annp} εἰμι^{v1xp3p} ἐπὶ^p ὁδὸς^{ndfs} γῆ^{ngfs}. **v.14** ὁδὸς^{ndfs} γὰρ^c τοιοῦτος^{rdanp} λέγω^{vppanmp} ἐμφανίζω^{v1pa3p} ὅτι^c πατρίς^{nafs} ἐπιζητέω^{v1pa3p}. **v.15** καὶ^c εἰ^{qo} μὲν^{xo} ἐκεῖνος^{rdgfs} μνημονεύω^{v1aa3p} ἀπό^p ὅς^{trpfs} ἐξέρχομαι^{v1aa3p} ἔχω^{v1aa3p} ἄνω^{xo} καιρός^{nam} ἀνακάμπτω^{vnaa}. **v.16** νυνὶ^{bo} δέ^c κρείττων^{agfns} ὀρέγω^{v1pm3p} εἰμι^{rdnns} ἐπουρανόσ^{agfns} διό^c οὐ^{xo} ἐπαισχύνομαι^{v1pn3s} αὐτός^{tramp} ὁδὸς^{ndfs} θεός^{nnms} θεός^{nnms} ἐπικαλέω^{vnp} αὐτός^{trpmp} ἔτοιμάζω^{v1aa3s} γὰρ^c αὐτός^{trpmp} πόλις^{nafs}. **v.17** πίστις^{ndfs} προσφέρω^{v1aa3s} Ἀβραάμ^{tp} ὁδὸς^{ndfs} Ἰσαάκ^{tp} πειράζω^{vpprnm} καὶ^c ὁδὸς^{ndfs} μονογενής^{aamsn} προσφέρω^{v1aa3s} ὁδὸς^{ndfs} ἐπαγγελία^{nafp} ἀναδέχομαι^{vpadnms}. **v.18** πρὸς^p ὅς^{trams} λαλέω^{v1ap3s} ὅτι^c ἐν^p Ἰσαάκ^{tp} καλέω^{v1p3s} σὺ^{trp-d} σπέρμα^{nnms}. **v.19** λογίζομαι^{vpadnms} ὅτι^c καὶ^c ἐκ^p νεκρός^{agmri} ἐγείρω^{vnpa} δυνατός^{aamsn} ὁδὸς^{ndfs} θεός^{nnms} ὅθεν^{bo} αὐτός^{trams} καὶ^c ἐν^p παραβολῇ^{ndfs} κομίζω^{v1am3s}. **v.20** πίστις^{ndfs} περὶ^p μέλλω^{vppagnp} εὐλόγέω^{v1aa3s} Ἰσαάκ^{tp} ὁδὸς^{ndfs} Ἰακώβ^{tp} καὶ^c ὁδὸς^{ndfs} Ἡσαῦ^{tp}.

22 αὐτοῦ. πίστει Ἰωσήφ τελευτῶν περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσρα-
 23 ἦλ ἐμνημόνευσε, καὶ περὶ τῶν ὁστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο. πίστει
 Μωσῆς γεννηθεὶς ἐκρύβη τρίμηνον ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι
 εἶδον ἀστεῖον τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγμα τοῦ
 24 βασιλέως. πίστει Μωσῆς μέγας γενόμενος ἠρνήσατο λέγεσθαι
 25 υἱὸς θυγατρὸς Φαραῶ, μᾶλλον ἐλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ
 26 λαῷ τοῦ Θεοῦ ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας ἀπόλαυσιν, μείζονα
 πλοῦτον ἠγησάμενος τῶν ἐν Αἰγύπτῳ θησαυρῶν τὸν ὄνειδισμόν
 27 τοῦ Χριστοῦ, ἀπέβλεπε γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν. πίστει κα-
 τέλιπεν Αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν θυμὸν τοῦ βασιλέως, τὸν γὰρ
 28 ἀόρατον ὡς ὄρων ἐκαρτέρησε. πίστει πεποιήκε τὸ πάσχα καὶ
 τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλοθρευὼν τὰ πρωτότοκα
 29 θίγη αὐτῶν. πίστει διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰν θάλασσαν ὡς διὰ
 30 ξηρᾶς, ἧς πείραν λαβόντες οἱ Αἰγύπτιοι κατεπόθησαν. πίστει τὰ
 31 τεῖχη Ἰεριχῶ ἔπεσε, κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. πίστει Ῥαάβ ἡ
 πόρνη οὐ συναπόλετο τοῖς ἀπειθήσασιν, δεξαμένη τοὺς κατασκό-
 32 πους μετ' εἰρήνης. καὶ τί ἔτι λέγω· ἐπιλείπει γὰρ με διηγούμενον
 ὁ χρόνος περὶ Γεδεών, Βαράκ τε καὶ Σαμψὼν καὶ Ἰεφθάε, Δαβὶδ τε
 33 καὶ Σαμουὴλ, καὶ τῶν προφητῶν, οἳ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο
 βασιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον ἐπαγγελιῶν, ἔφρα-
 34 ζαν στόματα λεόντων, ἔσβεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα

v.21 πίστις^{ndfs} Ἰακώβ^{tp} ἀποθνήσκω^{vppanms} ἕκαστος^{aamsn} ὀδγμπ υἱός^{ngmp} Ἰωσήφ^{tp} εὐλόγεω^{viaa3s}
 καί^c προσκυνέω^{viaa3s} ἐπι^p ὀdans ἄκρον^{nans} ὀdgrfs ῥάβδος^{ngfs} αὐτός^{rpgrms}. **v.22** πίστις^{ndfs}
 Ἰωσήφ^{tp} τελευτάω^{vppanms} περι^p ὀdgrfs ἐξοδος^{ngfs} ὀdgmnp υἱός^{ngmp} Ἰσραήλ^{tp} μνημονεύω^{viaa3s}
 καί^c περι^p ὀdgrnp ὁστέον^{ngnp} αὐτός^{rpgrms} ἐντέλλομαι^{viad3s}. **v.23** πίστις^{ndfs} Μωϋσῆς^{nnms}
 γεννάω^{vppanms} κρύπτω^{viap3s} τρίμηνος^{aamsn} ὑπό^p ὀdgmnp πατήρ^{ngmp} αὐτός^{rpgrms} διότι^c ὀράω^{viaa3p}
 ἀστεῖος^{aamsn} ὀdans παιδίον^{nans} καί^c οὐ^{xo} φοβέομαι^{viao3p} ὀdans διάταγμα^{nans} ὀdgrms βασιλεύς^{ngms}.
v.24 πίστις^{ndfs} Μωϋσῆς^{nnms} μέγας^{anmsn} γίνομαι^{vpadnms} ἀρνεομαι^{viad3s} λέγω^{vnprr} υἱός^{nnms}
 θυγάτηρ^{ngfs} Φαραῶ^{tp}. **v.25** μᾶλλον^{bo} αἰρέω^{vppanms} συγκακουχεομαι^{vmpn} ὀddms λαός^{ndms}
 ὀdgrms θεός^{ngms} ἦ^{xo} πρόσκαιρος^{aafsn} ἔχω^{vnpa} ἁμαρτία^{ngfs} ἀπόλαυσις^{nafs}. **v.26** μέγας^{aamsn}
 πλοῦτος^{nams} ἠγγέομαι^{vpadnms} ὀdgmnp ἐν^p Αἴγυπτος^{ndfs} ἠσαυρός^{ngmp} ὀdams ὄνειδισμός^{nams}
 ὀdgrms Χριστός^{ngms} ἀποβλέπω^{vifa3s} γάρ^c εἰς^p ὀdafs μισθαποδοσία^{nafs}. **v.27** πίστις^{ndfs}
 καταλείπω^{viaa3s} Αἴγυπτος^{nafs} μή^{xo} φοβέομαι^{vpaonms} ὀdams θυμός^{nams} ὀdgrms βασιλεύς^{ngms} ὀdams
 γάρ^c ἀόρατος^{aamsn} ὡς^{bo} ὀράω^{vppanms} καρτερέω^{viaa3s}. **v.28** πίσις^{ndfs} ποιέω^{vixa3s} ὀdans
 πάσχα^{ta} καί^c ὀdafs πρόσχυσις^{nafs} ὀdgrms αἵμα^{ngms} ἵνα^c μή^{xo} ὀdnms ὀλοθρευῶ^{vppanms} ὀdanp
 πρωτότοκος^{aanpn} ἰθγγάνω^{vsaas3s} αὐτός^{rpgrmp}. **v.29** πίστις^{ndfs} διαβαίνω^{viaa3p} ὀdafs ἐρυθρός^{aafsn}
 θάλασσα^{nafs} ὡς^{bo} διὰ^p ξηρός^{ngfs} ὀsrgrfs πείρα^{nafs} λαμβάνω^{vppanmp} ὀdnmp Αἰγύπτιος^{anmpn}
 καταπίνω^{viap3p}. **v.30** πίστις^{ndfs} ὀdnmp τεῖχος^{nnmp} Ἰεριχῶ^{tp} πίπτω^{viaa3s} κυκλώω^{vppanmp}
 ἐπι^p ἑπτὰ^{tn} ἡμέρα^{nafp}. **v.31** πίστις^{ndfs} Ῥαάβ^{tp} ὀdnfs πόρνη^{nfs} οὐ^{xo} συναπόλλυμι^{viam3s}
 ὀddmp ἀπειθέω^{vpaadmp} δέχομαι^{vpadnfs} ὀdamp κατάσκοπος^{namp} μετὰ^p εἰρήνη^{ngfs}. **v.32** καί^c
 τίς^{rqans} ἔτι^{bo} λέγω^{vspa1s} ἐπιλείπω^{vifa3s} γάρ^c ἐγώ^{tpa-s} διηγέομαι^{vppnams} ὀdnms χρόνος^{nnms} περι^p
 Γεδεών^{tp} Βαράκ^{tp} τέ^{xo} καί^c Σαμψών^{tp} καί^c Ἰεφθάε^{tp} Δαυίδ^{tp} τέ^{xo} καί^c Σαμουὴλ^{tp} καί^c ὀdgmnp
 προφήτης^{ngmp}. **v.33** ὅς^{rrnmp} διὰ^p πίστις^{ngfs} καταγωνίζομαι^{viaa3p} βασιλεία^{nafp} ἐργάζομαι^{viad3p}
 δικαιοσύνη^{nafs} ἐπιτυγχάνω^{viaa2p} ἐπαγγελία^{ngfp} φράσσω^{viaa3p} στόμα^{namp} λέων^{ngmp}.

μαχαίρας, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας, ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς ἔκλιναν ἀλλοτρίων. ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀναστάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν, ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρωσιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν, ἕτεροι δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πείραν ἔλαβον, ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς, ἐλιθάσθησαν, ἐπρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον, περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑπερούμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι, ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐν ἐρημίαις πλανώμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. καὶ οὗτοι πάντες, μαρτυρηθέντες διὰ τῆς πίστεως οὐκ ἐκομίσαντο τὴν ἐπαγγελίαν, τοῦ Θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσι.

Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς τοσοῦτον ἔχοντες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων, ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα καὶ τὴν εὐπερίστατον ἁμαρτίαν, δι' ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν προκείμενον ἡμῖν ἄγωνα, ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς, ὑπέμεινε σταυρὸν, αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ ἐκάθισεν. ἀναλογίσασθε γὰρ τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κάμητε, ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. οὕτω μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε πρὸς τὴν ἁμαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, καὶ ἐκλέλησθε τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς

v.34 σθένυμι^{v1aa3p} δύναιμι^{nafs} πῦρ^{ngns} φεύγω^{v1aa3p} στόμα^{nanp} μάχαιρα^{ngfs} ἐνδυναμώω^{v1ap3p} ἀπὸ^p ἀσθενείας^{ngfs} γίνομαι^{v1ao3p} ἰσχυρός^{anmpn} ἐν^p πόλεμος^{ndms} παρεμβολή^{nafp} κλίνω^{v1aa3p} ἀλλότριος^{agmpn}. **v.35** λαμβάνω^{v1aa3p} γυνή^{nnfp} ἐκ^p ἀνάστασις^{ngfs} ὄδω^{damp} νεκρός^{aampn} αὐτός^{rgfp} ἄλλος^{anmpn} δέ^c τυμπανίζω^{v1ap3p} οὐ^{xo} προσδέχομαι^{vpadnmp} ὄδα^{dfas} ἀπολύτρωσις^{nafs} ἵνα^c κρείττων^{agfsn} ἀνάστασις^{ngfs} τυγχάνω^{vsaa3p}. **v.36** ἕτερος^{anmpn} δέ^c ἐμπαιγμός^{ngmp} καί^c μάστιξ^{ngfp} πείρα^{nafs} λαμβάνω^{v1aa3p} ἔτι^{bo} δέ^c δεσμός^{ngmp} καί^c φυλακή^{ngfs}. **v.37** λιθάζω^{v1ap3p} πρίζω^{v1ap3p} πειράζω^{v1ap3p} ἐν^p φόνος^{ndms} μάχαιρα^{ngfs} ἀποθνήσκω^{v1aa3p} περιέρχομαι^{v1aa3p} ἐν^p μηλωτή^{ndfp} ἐν^p αἰγείοις^{adnmp} δέρμα^{ndnp} ὑπερέω^{vppnmp} θλιβώ^{vppnmp} κακουχέω^{vppnmp}. **v.38** ὄ^{rgmp} οὐ^{xo} εἰμι^{v1ix3s} ἄξιος^{anmsn} ὀδῆ^{ndms} κόσμος^{nmms} ἐν^p ἐρημία^{ndfp} πλανάω^{vppnmp} καί^c ὄρος^{ndnp} καί^c σπήλαιον^{ndnp} καί^c ὄ^{ddfp} ὄπη^{ndfp} ὄ^{dgfs} γῆ^{ngfs}. **v.39** καί^c οὗτος^{rdnmp} πᾶς^{anmpn} μαρτυρέω^{vrapnmp} διὰ^p ὄ^{dgfs} πίστις^{ngfs} οὐ^{xo} κομίζω^{v1am3p} ὄ^{dfas} ἐπαγγελία^{nafs}. **v.40** ὄ^{dgms} θεός^{ngms} περι^p ἐγώ^{rgp-p} κρείττων^{aansn} τι-οριανς^{vppnmp} προβλέπω^{vpramgms} ἵνα^c μὴ^{xo} χωρὶς^{bo} ἐγώ^{rgp-p} τελειώ^{vsap3p}. **12. v.1** τοιγαροῦν^{xo} καί^c ἐγώ^{rgp-p} τοσοῦτος^{rdans} ἔχω^{vppanmp} περικείμεναι^{vppnans} ἐγώ^{rgp-p} νέφος^{nans} μάρτυς^{ngmp} ὄγκος^{namms} ἀποτίθημι^{vppanmp} πᾶς^{aansn} καί^c ὄ^{dfas} εὐπερίστατος^{aafsn} ἁμαρτία^{nafs} διὰ^p ὑπομονή^{ngfs} τρέχω^{vsalp} ὄ^{damms} πρόκειμαι^{vppnams} ἐγώ^{rgp-p} ἁγών^{nams}. **v.2** ἀφορᾶω^{vppanmp} εἰς^p ὄ^{damms} ὄ^{dgfs} πίστις^{ngfs} ἀρχηγός^{namms} καί^c τελειωτής^{namms} Ἰησοῦς^{namms} ὄ^{rgms} ἀντὶ^p ὄ^{dgfs} πρόκειμαι^{vppnngfs} αὐτός^{rdpms} χαρά^{ngfs} ὑπομένω^{v1aa3s} σταυρός^{namms} αἰσχύνῃ^{ngfs} καταφρονέω^{vpraanms} ἐν^p δεξιός^{adfsn} ἐ^{xo} ὄ^{dgms} θρόνος^{ngms} ὄ^{dgms} θεός^{ngms} καθίζω^{v1aa3s}. **v.3** ἀναλογίζομαι^{v1ad2p} γάρ^c ὄ^{damms} τοιοῦτος^{rdafms} ὑπομένω^{vpxaams} ὑπὸ^p ὄ^{dgmp} ἁμαρτωλός^{agmpn} εἰς^p αὐτός^{rpams} ἀντιλογία^{nafs} ἵνα^c μὴ^{xo} κάμνω^{vsaa2p} ὄ^{ddfp} ψυχῇ^{ndfp} σύ^{rgp-p} ἐκλύω^{vppnmp}. **v.4** οὕτω^{bo} μέχρι^{bo} αἵμα^{ngms} ἀντικαθίστημι^{v1aa2p} πρὸς^p ὄ^{dfas} ἁμαρτία^{nafs} ἀνταγωνίζομαι^{vppnmp}.

6 υίοις διαλέγεται, Υἱέ μου, μὴ ὀλιγώρει παιδείας Κυρίου, μηδὲ ἐ-
 7 κλύου, ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος, ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει,
 8 μασιγοῖ δὲ πάντα υἱὸν ὃν παραδέχεται. εἰς παιδείαν ὑπομέ-
 9 νετε, ὡς υἱοῖς ὑμῶν προσφέρεται ὁ Θεός, τίς γὰρ ἔστιν υἱὸς ὃν
 10 οὐ παιδεύει πατήρ· εἰ δὲ χωρὶς ἔστε παιδείας, ἧς μέτοχοι γε-
 11 γόνασι πάντες, ἄρα νόθοι ἔστε καὶ οὐχ υἱοί. εἶτα τοὺς μὲν τῆς
 12 σαρκὸς ἡμῶν πατέρας εἶχομεν παιδευτάς καὶ ἐνετρεπόμεθα, οὐ
 13 πολλῶ μᾶλλον ὑποταγησόμεθα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων, καὶ ζή-
 14 σομεν· οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας, κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς
 15 ἐπαίδευον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότη-
 16 τος αὐτοῦ. πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δοκεῖ χαρᾶς
 17 εἶναι, ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρπὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι' αὐτῆς
 ὀρθῶς ποιήσατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χολὸν ἐκτραπῆ, ἰαθῆ
 δὲ μᾶλλον. Εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἀγιασμόν,
 οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν Κύριον, ἐπισκοποῦντες μὴ τις ὑπε-
 ρῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, μὴ τις ρίζα πικρίας ἄνω φύουσα
 ἐνοχλῆ, καὶ διὰ ταυτῆς μιανθῶσι πολλοί, μὴ τις πόρνος ἢ βέ-
 βηλος, ὡς Ἡσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδοτο τὰ πρωτοτόκια
 αὐτοῦ. ἴστε γὰρ ὅτι καὶ μετέπειτα, θέλων κληρονομησαὶ τὴν εὐ-
 λογίαν, ἀπεδοκιμάσθη, μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὔρε, καίπερ

v.5 καί^c ἐκλανθάνομαι^{vixp2p} ὀδ^{gfs} παράκλησις^{ngfs} ὅστις^{rnmfs} σύ^{tpd-p} ὡς^{bo} υἱός^{ndmp}
 διαλέγομαι^{vipn3s} υἱός^{nvms} ἐγώ^{trgs-s} μὴ^{xo} ὀλιγώρω^{vdpa2s} παιδεία^{ngfs} κύριος^{ngms} μηδέ^c ἐκλύω^{vdpp2s}
 ὑποπ^c αὐτός^{trgms} ἐλέγχω^{vpprnms}. **v.6** ὅς^{rtrams} γάρ^c ἀγαπάω^{vipa3s} κύριος^{nnms} παιδεύω^{vipa3s}
 μασιγοῦμαι^{vipa3s} δέ^c πᾶς^{aamsn} υἱός^{namms} ὅς^{rtrams} παραδέχομαι^{vipn3s}. **v.7** εἰ^{qo} παιδεία^{nafs}
 ὑπομένω^{vipa2p} ὡς^{bo} υἱός^{ndmp} σύ^{tpd-p} προσφέρω^{vipp3s} ὀδ^{nmms} θεός^{nnms} τίς^{rqnms} γάρ^c εἰμι^{vixp3s}
 υἱός^{nnms} ὅς^{rtrams} οὐ^{xo} παιδεύω^{vipa3s} πατήρ^{nnms}. **v.8** εἰ^{qo} δέ^c χωρὶς^{bo} εἰμι^{vixp2p} παιδεία^{ngfs}
 ὅς^{rtrgs} μέτοχος^{anmpn} γίνομαι^{vixa3p} πᾶς^{anmpn} ἄρα^{xo} νόθος^{anmpn} εἰμι^{vixp2p} καί^c οὐ^{xo} υἱός^{nnmp}.
v.9 εἶτα^{bo} ὀδ^{damp} μὲν^{xo} ὀδ^{gfs} σάρξ^{ngfs} ἐγώ^{trgs-p} πατήρ^{nampp} ἔχω^{vialp} παιδευτή^{nampp} καί^c
 ἐντρέπω^{viamlp} οὐ^{xo} πολὺς^{adnms} μᾶλλον^{bo} ὑποτάσσω^{viflp} ὀδ^{dmms} πατήρ^{ndms} ὀδ^{gnp} πνεῦμα^{ngnpp} καί^c
 ζῶ^{vialp}. **v.10** ὀδ^{dmp} μὲν^{xo} γάρ^c πρὸς^p ὀλίγος^{aafpn} ἡμέρα^{nafp} κατὰ^p ὀδ^{ans} δοκέω^{vipaans}
 αὐτός^{trdmp} παιδεύω^{via3p} ὀδ^{nmms} δέ^c ἐπὶ^p ὀδ^{ans} συμφέρω^{vppaans} εἰς^p ὀδ^{ans} μεταλαμβάνω^{vnaa} ὀδ^{gfs}
 ἀγιότης^{ngfs} αὐτός^{trgms}. **v.11** πᾶς^{anfsn} δέ^c παιδεία^{nnfs} πρὸς^p μὲν^{xo} ὀδ^{ans} πάρεμι^{vppxans} οὐ^{xo}
 δοκέω^{vipa3s} χαρὰ^{ngfs} εἰμι^{vnp3} ἀλλὰ^c λύπη^{ngfs} ὕστερος^{bo} δέ^c καρπός^{namms} εἰρηνικός^{aafsn} ὀδ^{dmp}
 διὰ^p αὐτός^{trgfs} γυμνάζω^{vpxpdp} ἀποδίδωμι^{vipa3s} δικαιοσύνη^{ngfs}. **v.12** διό^c ὀδ^{afp} παρὶ^{mp} χεῖρ^{nafp}
 χεῖρ^{nafp} καί^c ὀδ^{damp} παραλύω^{vpxpnp} γόνυ^{nanp} ἄνορθόω^{vdaa2p}. **v.13** καί^c τροχία^{nafp} ὀρθός^{aafpn}
 ποιέω^{vdaa2p} ὀδ^{dmp} ποὺς^{ndmp} σύ^{trg-p} ἵνα^c μὴ^{xo} ὀδ^{nmms} χολώσῃ^{anms} ἐκτρέπω^{vsap3s} ἴσάμοι^{vsap3s} δέ^c
 μᾶλλον^{bo}. **v.14** εἰρήνη^{nafs} διώκω^{vdpa2p} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} καί^c ὀδ^{ans} ἀγιασμός^{namms} ὅς^{trgms}
 χωρὶς^{bo} οὐδεὶς^{anfsn} ὀράω^{vifd3s} ὀδ^{ans} κύριος^{namms}. **v.15** ἐπισκοπέω^{vppanmp} μὴ^{xo} τι-οριμς
 ὕστερέω^{vppanms} ἀπό^p ὀδ^{gfs} χάρις^{ngfs} ὀδ^{gms} θεός^{ngms} μὴ^{xo} τι-οριμς ρίζα^{nnfs} πικρία^{ngfs} ἄνω^{bo}
 φύω^{vppanfs} ἐνοχλέω^{vsapa3s} καί^c διὰ^p οὗτος^{rdgfs} μαιίνω^{vsap3p} πολὺς^{anmpn}. **v.16** μὴ^{xo} τι-οριμς
 πόρνος^{nnms} ἢ^{xo} βέβηλος^{anmsn} ὡς^{bo} Ἡσαῦ^{tp} ὅς^{rtrms} ἀντὶ^p βρώσις^{ngfs} εἰς^{ngfs} ἀποδίδωμι^{viam3s} ὀδ^{damp}
 πρωτοτόκια^{nanp} αὐτός^{trgms}.

μετά δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν. Οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλα- 18
 φωμένῳ ὄρει, καὶ κεκαυμένῳ πυρὶ, καὶ γνώφῳ, καὶ σκότῳ, καὶ
 θυέλλῃ, καὶ σάλπιγγος ἤχῳ, καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκού- 19
 σαντες παρητήσαντο μὴ προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον, οὐκ ἔφερον 20
 γὰρ τὸ διασελλόμενον, Κἂν θηρίον θίγη τοῦ ὄρους, λιθοβολη-
 θήσεται, ἢ βολίδι κατατοξευθήσεται, καί, οὕτω φοβερόν ἦν τὸ 21
 φανταζόμενον, Μωσῆς εἶπεν, Ἔκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος. ἀλλὰ 22
 προσεληλύθατε Σιών ὄρει, καὶ πόλει Θεοῦ ζῶντος, Ἰερουσαλήμ
 ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων. πανηγύρει καὶ ἐκκλησίᾳ 23
 πρωτοτόκων ἐν οὐρανοὶ ἀπογεγραμμένων, καὶ κριτῇ Θεῷ πάν-
 των, καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, καὶ διαθήκης νέας 24
 μεσίτη Ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντισμοῦ κρείττονα λαλοῦντι παρὰ τὸ
 Ἄβελ. βλέπετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα. εἰ γὰρ ἐκεῖ- 25
 νοι οὐκ ἔφυγον, τὸν ἐπὶ τῆς γῆς παραιτησάμενοι χρηματίζοντα,
 πολλῶ μᾶλλον ἡμεῖς οἱ τὸν ἀπ' οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι, οὗ ἢ 26
 φωνὴ τὴν γῆν ἐσάλευσε τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται, λέγων, Ἔτι ἅπαξ
 ἐγὼ σεῖω οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν οὐρανόν. τὸ δέ, Ἔτι ἅ- 27
 παξ, δηλοῖ τῶν σαλευομένων τὴν μετάθεσιν, ὡς πεποιημένων, ἵνα
 μείνη τὰ μὴ σαλευόμενα. διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον παραλαμβά- 28
 νοντες, ἔχωμεν χάριν δι' ἧς λατρεύωμεν εὐαρέστως τῷ Θεῷ μετὰ
 αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας, καὶ γὰρ ὁ Θεὸς ἡμῶν πῦρ καταναλίσκον. 29

v.17 οἶδα^{vdxa2p} γάρ^c ὅτι^c καί^c μετέπειτα^{bo} θέλω^{vppanms} κληρονομέω^{vnaa} ὁ^{dafs} εὐλογία^{nafs}
 ἀποδοκιμάζω^{viap3s} μετάνοια^{ngfs} γάρ^c τόπος^{nams} οὐ^{xo} εὐρίσκω^{viaa3s} καίπερ^c μετὰ^p δάκρυον^{ngnp}
 ἐκζητέω^{vpraanms} αὐτός^{rpafs}. **v.18** οὐ^{xo} γάρ^c προσέρχομαι^{vixa2p} ψηλαφάω^{vpppnds} ὄρος^{ndns}
 καί^c καίω^{vpxpnds} αὐτό^{rpdns} καί^c γνώφος^{ndms} καί^c σκότος^{ndms} καί^c θύελλα^{ndfs}. **v.19** καί^c
 σάλπιγξ^{ngfs} ἤχος^{ndms} καί^c φωνή^{ndfs} ῥῆμα^{ngnp} ὅς^{rgrfs} ὁ^{dnmpr} ἀκούω^{vpraanmp} παραιτομαι^{viad3p}
 μή^{xo} προστίθῃμι^{vnap} αὐτός^{rpdmp} λόγος^{nams}. **v.20** οὐ^{xo} φέρω^{via3p} γάρ^c ὁ^{dans} διασελλώ^{vpppans}
 κἂν^{vo} θηρίον^{nans} θιγγάνω^{vsaas} ὁ^{dgnms} ὄρος^{ngns} λιθοβολέω^{vif3s} ἢ^{xo} βολίς^{ndfs} κατατοξεύω^{vif3s}.
v.21 καί^c οὕτω^{bo} φοβερός^{anmsn} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dans} φαντάζω^{vpppnds} Μωσῆς^{nams} λέγω^{viaa3s}
 ἔκφοβός^{ndns} εἰμι^{vix3s} καί^c ἔντρομος^{anmsn}. **v.22** ἀλλά^c προσέρχομαι^{vixa2p} Σιών^{ndmp}
 ὄρος^{ndns} καί^c πόλις^{ndfs} Θεός^{ngms} ζῶν^{vppagms} Ἰερουσαλήμ^{tp} ἐπουράνιος^{adfsn} καί^c μυριάς^{ndmp}
 ἀγγελος^{ngmp}. **v.23** πανηγυρίς^{ndfs} καί^c ἐκκλησία^{ndfs} πρωτοτοκος^{agmpn} ἐν^p οὐρανός^{ndmp}
 ἀπογράφω^{vpxpmp} καί^c κριτής^{ndms} Θεός^{ndms} πᾶς^{agmpn} καί^c πνεῦμα^{ndmp} δίκαιος^{agmpn}
 τελείω^{vpxpmp}. **v.24** καί^c διαθήκη^{ngfs} νέος^{agfsn} μεσίτης^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} καί^c αἶμα^{ndns}
 ῥαντισμός^{ngms} κρείττων^{aanpn} λαλέω^{vppadms} παρὰ^p ὁ^{dans} Ἄβελ^{tp}. **v.25** βλέπω^{vdpa2p} μή^{xo}
 παραιτομαι^{vsad2p} ὁ^{dams} λαλέω^{vppaams} εἰ^{vo} γάρ^c ἐκεῖνος^{rdnmp} οὐ^{xo} φεύγω^{viaa3p} ὁ^{dams} ἐπι^p ὁ^{dafs}
 γῆ^{ngfs} παραιτομαι^{vpadnmp} χρηματίζω^{vppaams} πολὺς^{adnsn} μᾶλλον^{bo} ἐγὼ^{rpn-p} ὁ^{dnmpr} ὁ^{dams} ἀπὸ^p
 οὐρανός^{ngmp} ἀποστρέφω^{vppnmp}. **v.26** ὅς^{rgrms} ὁ^{dnds} φωνή^{ndfs} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} σαλεύω^{viaa3s}
 τότε^{bo} νῦν^{bo} δέ^c ἐπαγγέλλομαι^{vixn3s} λέγω^{vppanms} ἔτι^{bo} ἅπαξ^{xb} ἐγὼ^{rpn-s} σεῖω^{vipals} οὐ^{xo} μόνος^{bo}
 ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἀλλά^c καί^c ὁ^{dams} οὐρανός^{nams}. **v.27** ὁ^{dans} δέ^c ἐτι^{bo} ἅπαξ^{bo} δηλώω^{vipa3s} ὁ^{dgnp}
 σαλεύω^{vpppnp} ὁ^{dafs} μετάθεσις^{nafs} ὡς^{bo} ποιεῶ^{vpxpmp} ἵνα^c μένω^{vsaas} ὁ^{dnmpr} μή^{xo} σαλεύω^{vppnmp}.
v.28 διό^c βασιλεία^{nafs} ἀσάλευτος^{aafsn} παραλαμβάνω^{vppanmp} ἔχω^{vspa1p} χάρις^{nafs} διὰ^p ὅς^{rgrfs}
 λατρεύω^{vspa1p} εὐαρέστως^{bo} ὁ^{dams} Θεός^{ndms} μετὰ^p αἰδώς^{ngfs} καί^c εὐλάβεια^{ngfs}. **v.29** καί^c γάρ^c
 ὁ^{dans} Θεός^{nams} ἐγὼ^{rpg-p} πῦρ^{nans} καταναλίσκω^{vppanms}.

13, 2 Ἡ φιλαδελφία μενέτω. τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, διὰ
 3 ταύτης γὰρ ἔλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. μιμνήσκεσθε τῶν
 4 δεσμίων, ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχουμένων, ὡς καὶ αὐτοὶ ὄν-
 5 τες ἐν σώματι. τίμιος ὁ γάμος ἐν πᾶσι, καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος,
 6 πόρνους δὲ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ Θεός. ἀφιλάργυρος ὁ τρόπος,
 7 ἀρκοῦμενοι τοῖς παροῦσιν, αὐτὸς γὰρ εἶρηκεν, Οὐ μὴ σε ἀνῶ,
 8 οὐδ' οὐ μὴ σε ἐγκαταλίπω. ὥστε θαρροῦντας ἡμᾶς λέγειν, Κύ-
 9 ριος ἐμοὶ βοηθός, καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος.
 10 Μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν
 11 λόγον τοῦ Θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς,
 12 μιμεῖσθε τὴν πίστιν. Ἰησοῦς Χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον ὁ αὐτός,
 13 καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ περιφέρε-
 14 σθε, καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν
 15 οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατήσαντες. ἔχομεν θυσιαστήριον,
 16 ἔξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. ὧν
 17 γὰρ εἰσφέρεται ζῶων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ
 18 ἀρχιερέως, τοῦτων τὰ σώματα κατακαίεται ἕξω τῆς παρεμβολῆς.
 19 διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαόν, ἕξω
 20 τῆς πύλης ἔπαθε. τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἕξω τῆς πα-
 21 ρεμβολῆς, τὸν ὀνειδισμόν αὐτοῦ φέροντες. οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε
 22 μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. δι' αὐτοῦ
 23 οὖν ἀναφέρωμεν θυσίαν αἰνέσεως διαπαντός τῷ Θεῷ, τοῦτέστιν

13. v.1 ὁ^{dnfs} φιλαδελφία^{nmfs} μένω^{vdpa3s}. **v.2** ὁ^{dgrs} φιλοξενία^{ngfs} μὴ^{xo} ἐπιλανθάνομαι^{vdpn2p} διὰ^p οὗτος^{dgrs} γάρ^c λανθάνω^{v1aa3p} τι-σρινμι^p ξενίζω^{vpaanmp} ἄγγελος^{namp}. **v.3** μιμνήσκομαι^{vdpn2p} ὁ^{dgmpr} δέσιμος^{ngmp} ὡς^{bo} συνδέω^{vpxnmp} ὁ^{dgmpr} κακουχέω^{vpprgmp} ὡς^{bo} καί^c αὐτός^{grnmp} εἶμι^{vppxnmp} ἐν^p σῶμα^{nds}. **v.4** τίμιος^{anmns} ὁ^{dnms} γάμος^{nmns} ἐν^p πᾶς^{adnpr} καί^c ὁ^{dnfs} κοίτη^{nmfs} ἀμίαντος^{anfsn} πόρνους^{nampr} δεξ^c καί^c μοιχός^{nampr} δεξ^c καί^c κρινῶ^{v1af3s} ὁ^{dnms} θεός^{nmns}. **v.5** ἀφιλάργυρος^{anmns} ὁ^{dnms} τρόπος^{nmns} ἀρκέω^{vpprnmp} ὁ^{ddnp} πάρεμι^{vppxndp} αὐτός^{grnms} γάρ^c λέγω^{v1xa3s} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀνίημι^{vsaal1s} οὐδέ^{bo} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἐγκαταλείπω^{vsaal1s}. **v.6** ὥστε^c θαρρέω^{vppaamp} ἐγὼ^{trp-a} λέγω^{vnpa} κύριος^{nmns} ἐγὼ^{trp-d-s} βοηθός^{nmns} καί^c οὐ^{xo} φοβέομαι^{v1o1s} τίς^{rqans} ποιέω^{v1af3s} ἐγὼ^{trp-d-s} ἄνθρωπος^{nmns}. **v.7** μνημονεύετε^{v1af3s} ἡγέομαι^{vppngmp} οὐ^{trpg-p} ὅστις^{trmp} λαλέω^{v1aa3p} σὺ^{trpd-p} ὁ^{dams} λόγος^{nam1s} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ὅς^{trgmp} ἀναθεωρέω^{vppanmp} ὁ^{dafs} ἔκβασις^{nafs} ὁ^{dgrs} ἀναστροφή^{ngfs} μιμεῖομαι^{vdpn2p} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs}. **v.8** Ἰησοῦς^{nmns} Χριστός^{nmns} ἐχθὲς^{bo} καί^c σήμερον^{bo} ὁ^{dnms} αὐτός^{grnms} καί^c εἰς^p ὁ^{damp} αἰὼν^{nampr}. **v.9** διδαχῇ^{ndfp} ποικίλος^{adfpn} καί^c ξένος^{adfpn} μὴ^{xo} περιφέρω^{vdpp2p} καλός^{anmns} γάρ^c χάρις^{nafs} βεβαιόω^{vmp} ὁ^{dafs} καρδία^{nafs} οὐ^{xo} βρωῖα^{ndnp} ἐν^p ὅς^{trpdnp} οὐ^{xo} ὠφελέω^{v1ap3p} ὁ^{dnp} περιπατέω^{vpaanmp}. **v.10** ἔχω^{v1pa1p} θυσιαστήριον^{nans} ἐκ^p ὅς^{trgns} ἐσθίω^{vnaa} οὐ^{xo} ἔχω^{v1pa3p} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dnp} ὁ^{dafs} σκηνῇ^{ndfs} λατρεύω^{vppanmp}. **v.11** ὅς^{trgmp} γάρ^c εἰσφέρω^{v1pp3s} ζῶων^{ngnp} ὁ^{dnms} αἷμα^{nmns} περὶ^p ἁμαρτία^{ngfs} εἰς^p ὁ^{dnp} ἅγιος^{aanpn} διὰ^p ὁ^{dgrms} ἀρχιερέως^{ngms} οὗτος^{rdgnp} ὁ^{dnp} σῶμα^{nmpr} κατακαίω^{v1pp3s} ἕξω^{bo} ὁ^{dgrs} παρεμβολῆ^{ngfs}. **v.12** διό^c καί^c Ἰησοῦς^{nmns} ἵνα^c ἁγιάζω^{vsaal3s} διὰ^p ὁ^{dgrms} ἴδιος^{agmsn} αἷμα^{ngns} ὁ^{dams} λαός^{nam1s} ἕξω^{bo} ὁ^{dgrs} πύλη^{ngfs} πάσχω^{v1aa3s}. **v.13** τοίνυν^{xo} ἐξέρχομαι^{vspn1p} πρὸς^p αὐτός^{trpms} ἕξω^{bo} ὁ^{dgrs} παρεμβολῆ^{ngfs} ὁ^{dams} ὀνειδισμός^{nam1s} αὐτός^{trpms} φέρω^{vppanmp}. **v.14** οὐ^{xo} γάρ^c ἔχω^{v1pa1p} ὧδε^{bo} μένω^{vppaafs} πόλις^{nafs} ἀλλά^c ὁ^{dafs} μέλλω^{vppaafs} ἐπιζητέω^{v1pa1p}.

καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. τῆς δὲ εὐ- 16
 ποιΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε, τοιαύταις γὰρ θυσίαις
 εὐαρεστεῖται ὁ Θεός. πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν, καὶ ὑπεί- 17
 κετε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν, ὑμῶν, ὡς λόγον
 ἀποδώσοντες, ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι, καὶ μὴ στενάζοντες,
 ἄλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο. Προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν, πεποίθα- 18
 μεν γὰρ ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἐν πᾶσι καλῶς θέλοντες
 ἀναστρέφεσθαι, περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα 19
 τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης ὁ ἀναγαγὼν 20
 ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι δια-
 θήκης αἰωνίου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν, καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν 21
 παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ὑμῖν
 τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς
 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, 22
 ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως, καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐ-
 πέστειλα ὑμῖν. γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν Τιμόθεον ἀπολελυμένον, 23
 μεθ' οὗ, ἐὰν τάχιον ἔρχηται, ὄψομαι ὑμᾶς. Ἀσπάσασθε πάντας 24
 τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν, καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. ἀσπάζονται ὑ-
 μᾶς οἱ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας. Ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν. 25
 πρὸς Ἑβραίους ἐγράφη ἀπὸ τῆς Ἰταλίας διὰ Τιμοθέου.

v.15 διὰ^p αὐτὸς^{rgms} οὗν^c ἀναφέρω^{vspalp} θυσία^{nafs} αἴνεσις^{ngfs} διά&πᾶς^{bo} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}
 εἰμι^{rdms} καρπός^{nam} χειλὸς^{ngmp} ὁμολογέω^{vppagmp} ὁ^{ddms} ὄνομα^{ndms} αὐτὸς^{rgms}. **v.16** ὁ^{dgrs}
 δέ^c εὐποιῖα^{ngfs} καί^c κοινωνία^{ngfs} μὴ^{xo} ἐπιλανθάνομαι^{vdprn2p} τοιούτος^{rddfp} γάρ^c θυσία^{ndfp}
 εὐαρεστεῖ^{vpp3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}. **v.17** πείθω^{vdpm2p} ὁ^{damp} ἡγέομαι^{vppndmp} σύ^{rgp-p} καί^c
 ὑπέκω^{vpa2p} αὐτὸς^{rgmp} γάρ^c ἀγρυπνέω^{vpa3p} ὑπέρ^p ὁ^{dgrs} ψυχὴ^{ngfp} σύ^{rgp-p} ὡς^{bo} λόγος^{nam}
 ἀποδιδῶμι^{vrfanmp} ἵνα^c μετὰ^p χαρᾶ^{ngfs} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vspa3p} καί^c μὴ^{xo} στενάζω^{vppanmp}
 ἄλυσιτελής^{annsn} γάρ^c σύ^{rgp-p} οὗτος^{rdms}. **v.18** προσεύχομαι^{vdprn2p} περὶ^p ἐγώ^{rgp-p} πείθω^{vixa1p}
 γάρ^c ὅτι^c καλός^{aafsn} συνείδησις^{nafs} ἔχω^{vipa1p} ἐν^p πᾶς^{adnpr} καλῶς^{bo} θέλω^{vppanmp} ἀναστρέφω^{vnprr}.
v.19 περισσοτέρως^{bo} δέ^c παρακαλέω^{vipals} οὗτος^{rdans} ποιέω^{vnaa} ἵνα^c ταχύς^{bo} ἀποκαθιστάνω^{vsa2s}
 σύ^{rgp-p}. **v.20** ὁ^{dnms} δέ^c θεός^{ngfs} εἰρήνη^{ngfs} ὁ^{dnms} ἀνάγω^{vpaanms} ἐκ^p νεκρός^{agmprr}
 ὁ^{dams} ποιμὴν^{nam} ὁ^{dgnp} πρόβατον^{ngnp} ὁ^{dams} μέγας^{aamsn} ἐν^p αἴμα^{ndns} διαθήκη^{ngfs} αἰώνιος^{agfsn}
 ὁ^{dams} κύριος^{nam} ἐγώ^{rgp-p} Ἰησοῦς^{nam}. **v.21** καταρτίζω^{vooa3s} σύ^{rgp-p} ἐν^p πᾶς^{adnsp} ἔργον^{ndns}
 ἀγαθός^{adnsp} εἰς^p ὁ^{dans} ποιέω^{vnaa} ὁ^{dans} θέλημα^{nans} αὐτὸς^{rgms} ποιέω^{vppanms} ἐν^p σύ^{rgp-p} ὁ^{dans}
 εὐάρετος^{aansn} ἐνώπιον^{bo} αὐτὸς^{rgms} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁς^{rdms} ὁ^{dnfs} δόξα^{nnfs} εἰς^p
 ὁ^{damp} αἰών^{nam} ὁ^{dgnp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.22** παρακαλέω^{vipals} δέ^c σύ^{rgp-p} ἀδελφός^{vnprr}
 ἀνέχω^{vdprn2p} ὁ^{dams} λόγος^{ngms} ὁ^{dgrs} παράκλησις^{ngfs} καί^c γάρ^c διὰ^p βραχύς^{ngms} ἐπιστέλλω^{vials}
 σύ^{rgp-p}. **v.23** γινώσκω^{vipa2p} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nam} Τιμόθεος^{nam} ἀπολύω^{vpxpams} μετὰ^p ὅς^{rrgms}
 ἐάν^{vo} ταχύς^{bo} ἔρχομαι^{vspn3s} ὁράω^{vifd1s} σύ^{rgp-p}. **v.24** ἀσπάζομαι^{vdad2p} πᾶς^{aampn} ὁ^{damp}
 ἡγέομαι^{vppanmp} σύ^{rgp-p} καί^c πᾶς^{aampn} ὁ^{damp} ἅγιος^{aampn} ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ^{rgp-p} ὁ^{dmp} ἀπὸ^p
 ὁ^{dgrs} Ἰταλία^{ngfs}. **v.25** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} μετὰ^p πᾶς^{agmpn} σύ^{rgp-p} ἀμήνth πρὸς^p Ἑβραῖος^{aampn}
 γράφω^{vrap3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgrs} Ἰταλία^{ngfs} διὰ^p Τιμόθεος^{ngms}.

ΙΑΚΩΒΟΥ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

1 Ἰάκωβος, Θεοῦ καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώ-
2 δεκα φυλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ, χαίρειν. Πᾶσαν χαρὰν ἡ-
γήσασθε, ἀδελφοί μου, ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις,
3 γινώσκοντες ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κατεργάζεται ὑ-
4 πομονήν, ἣ δὲ ὑπομονὴ ἔργον τέλειον ἔχέτω, ἵνα ἦτε τέλειοι
5 καὶ ὀλόκληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. Εἰ δέ τις ὑμῶν λείπεται
6 σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ διδόντος Θεοῦ πᾶσιν ἀπλῶς, καὶ μὴ
7 ὀνειδίζοντας, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. αἰτείτω δὲ ἐν πίστει, μηδὲν
8 διακρινόμενος, ὁ γὰρ διακρινόμενος ἔοικε κλύδωνι θαλάσσης ἀ-
9 νευμιζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. μὴ γὰρ οἰέσθω ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος
10 ὅτι λήψεται τι παρὰ τοῦ Κυρίου. ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν
11 πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. Καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ ταπεινὸς
12 ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ, ὁ δὲ πλοῦσις ἐν τῇ ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς
ἀνθος χόρτου παρελεύσεται. ἀνέτειλε γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύ-
σωνι, καὶ ἐξήρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε, καὶ ἡ
εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο, οὕτω καὶ ὁ πλοῦσις
ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθήσεται. Μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπο-

1. v.1 Ἰάκωβος^{nnms} θεός^{ngms} καί^c κύριος^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} δοῦλος^{nnms} ὁ^{ddfp} δώδεκα^{ln} φυλαί^{ndfp} ὁ^{ddfp} ἐν^p ὁ^{ddfs} διασπορά^{ndfs} χαίρω^{vnpa}. **v.2** πᾶς^{aafsn} χαρά^{nafs} ἡ^{viad2p} γέομαι ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{rpg-s} ὅταν^c πειρασμός^{ndmp} περιπίπτω^{vsaa2p} ποικίλος^{admpn}. **v.3** γινώσκω^{vppanmp} ὅτι^c ὁ^{dnms} δοκίμιον^{nnms} σύ^{rpg-p} ὁ^{dgfs} πίστις^{ngfs} κατεργάζεται^{viipn3s} ὑπομονή^{nafs}. **v.4** ὁ^{dnfs} δέ^c ὑπομονή^{nnfs} ἔργον^{nans} τέλειος^{aansn} ἔχω^{vdpa3s} ἵνα^c εἰμι^{vspx2p} τέλειος^{anmpn} καί^c ὀλόκληρος^{anmpn} ἐν^p μηδεὶς^{adnns} λείπω^{vppnmp}. **v.5** εἴ^{qo} δέ^c τι-σρινμς^{vipr3s} σύ^{rpg-p} λείπω^{vipr3s} σοφία^{ngfs} αἰτέω^{vdpa3s} παρὰ^p ὁ^{dgms} δίδωμι^{vppagms} θεός^{ngms} πᾶς^{admpn} ἀπλῶς^{bo} καί^c μὴ^{xo} ὀνειδίζω^{vppagms} καί^c δίδωμι^{vifp3s} αὐτός^{rpdms}. **v.6** αἰτέω^{vdpa3s} δέ^c ἐν^p πίστις^{ndfs} μηδεὶς^{aansn} διακρίνω^{vppmms} ὁ^{dnms} γάρ^c διακρίνω^{vppmms} ἔοικα^{vixa3s} κλύδων^{ndms} θάλασσα^{ngfs} ἀνεμιζώ^{vppp3s} καί^c ῥιπιζώ^{vppp3s}. **v.7** μὴ^{xo} γάρ^c οἰομαι^{vdpn3s} ὁ^{dnms} ἄνθρωπος^{nnms} ἐκεῖνος^{rdnms} ὅτι^c λαμβάνω^{vifd3s} τι-σριανς^{parap} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}. **v.8** ἀνὴρ^{nnms} δίψυχος^{anmsn} ἀκατάστατος^{anmsn} ἐν^p πᾶς^{adfpn} ὁ^{ddfp} ὁδός^{ndfp} αὐτός^{rpgms}. **v.9** καυχάομαι^{vdpn3s} δέ^c ὁ^{dnms} ἀδελφός^{nnms} ὁ^{dnms} ταπεινός^{anmsn} ἐν^p ὁ^{ddns} ὕψος^{ndns} αὐτός^{rpgms}. **v.10** ὁ^{dnms} δέ^c πλοῦσις^{anmsn} ἐν^p ὁ^{ddfs} ταπεινώσις^{ndfs} αὐτός^{rpgms} ὅτι^c ὡς^{bo} ἄνθος^{nnms} χόρτος^{ngms} παρέρχομαι^{vifd3s}. **v.11** ἀνατέλλω^{viaa3s} γάρ^c ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} σὺν^p ὁ^{ddms} καύσων^{ndms} καί^c ξηραίνω^{viaa3s} ὁ^{dams} χόρτος^{nams} καί^c ὁ^{dnms} ἄνθος^{nnms} αὐτός^{rpgms} ἐκπίπτω^{viaa3s} καί^c ὁ^{dnfs} εὐπρέπεια^{nnfs} ὁ^{dgns} πρόσωπον^{vngms} αὐτός^{rpgms} ἀπόλλυμι^{viam3s} οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dnms} πλοῦσις^{anmsn} ἐν^p ὁ^{ddfp} πορεία^{ndfp} αὐτός^{rpgms} μαραίνω^{vifp3s}.

μένει πειρασμόν, ὅτι δόκιμος γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον
 τῆς ζωῆς, ὃν ἐπηγγείλατο ὁ Κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. μηδεὶς 13
 πειραζόμενος λεγέτω ὅτι Ἀπὸ τοῦ Θεοῦ πειράζομαι, ὁ γὰρ Θεὸς
 ἀπειραστός ἐστὶ κακῶν, πειράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. ἕκαστος δὲ 14
 πειράζεται, ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δελεαζόμε-
 νος. εἴτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα τίκει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία 15
 ἀποτελεσθεῖσα ἀποκύει θάνατον. μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου 16
 ἀγαπητοί. πᾶσα δόσις ἀγαθῆ, καὶ πᾶν δῶρημα τέλειον ἄνω-
 θέν ἐστὶ, καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἐνὶ
 παραλλαγῇ, ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡ- 18
 μαῶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχὴν τινα τῶν αὐτοῦ
 κτισμάτων. Ὡστε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος 19
 ταχύς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδύς εἰς τὸ λαλῆσαι, βραδύς εἰς ὀρ-
 γήν, ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς δικαιοσύνην Θεοῦ οὐ κατεργάζεται. διὸ 20, 21
 ἀποθέμενοι πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσεῖαν κακίας, ἐν πραῦ-
 τητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον, τὸν δυνάμενον σῶσαι τὰς ψυχὰς
 ὑμῶν. γίνεσθε δὲ ποιηταὶ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταὶ, πα- 22
 ραλογιζόμενοι ἑαυτοῦς. ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶ καὶ οὐ
 ποιητὴς, οὗτος ἕοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέ-
 σεως αὐτοῦ ἐν ἐσώπτρῳ, κατενόησε γὰρ ἑαυτόν, καὶ ἀπελήλυθε, 24
 καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον 25

v.12 μακάριος^{anmsn} ἀνὴρ^{nnms} ὃς^{rnnms} ὑπομένω^{vipa3s} πειρασμὸς^{nam} ὅτι^c δόκιμος^{anmsn}
 γίνομαι^{vpadnms} λαμβάνω^{vifd3s} δάμας^{sdams} στέφανος^{ndms} ζωῆ^{ngfs} ὃς^{trams} ἐπαγγέλλομαι^{viad3s}
 ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{ddmp} ἀγαπᾷ^{vppadmp} αὐτὸς^{trams}. **v.13** μηδεὶς^{anmsn} πειράζω^{vppnms}
 λέγω^{vdpas3s} ὅτι^c ἀπὸ^p ὁ^{dngms} θεός^{ngms} πειράζω^{vipp1s} ὁ^{dnms} γὰρ^c θεός^{nnms} ἀπειραστός^{anmsn}
 εἰμὶ^{vipx3s} κακός^{agnpn} πειράζω^{vipa3s} δέ^c αὐτὸς^{trnms} οὐδεὶς^{aamsn}. **v.14** ἕκαστος^{anmsn}
 δέ^c πειράζω^{vipp3s} ὑπὸ^p ὁ^{dngfs} ἴδιος^{agfsn} ἐπιθυμία^{ngfs} ἐξέλκω^{vppnms} καὶ^c δελεάζω^{vppnms}.
v.15 εἴτα^{bo} ὁ^{dnfs} ἐπιθυμία^{nnfs} συλλαμβάνω^{vpaanfs} τίκει^{vipa3s} ἁμαρτία^{nafs} ὁ^{dnfs} δέ^c ἁμαρτία^{nnfs}
 ἀποτελεῶ^{vrapnfs} ἀποκύει^{vipa3s} θάνατος^{nam}. **v.16** μὴ^{xo} πλανᾷ^{vpp2p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{trg-s}
 ἀγαπητός^{avmpn}. **v.17** πᾶς^{anfsn} δόσις^{nnfs} ἀγαθός^{anfsn} καὶ^c πᾶς^{anmsn} δῶρημα^{nnms} τέλειος^{anmsn}
 ἄνωθεν^{bo} εἰμὶ^{vipx3s} καταβαίνω^{vppanms} ἀπὸ^p ὁ^{dngms} πατὴρ^{ngms} ὁ^{dngnr} φῶς^{ngnr} παρὰ^p ὃς^{trdms} οὐ^{xo}
 ἐνὶ^{vipx3s} παραλλαγῇ^{nnfs} ἢ^{xo} τροπῆ^{ngfs} ἀποσκίασμα^{nnms}. **v.18** βούλομαι^{vpaonms} ἀποκυεῶ^{viaa3s}
 ἐγώ^{trp-p} λόγος^{ndms} ἀλήθεια^{ngfs} εἰς^p ὁ^{dans} εἰμὶ^{vmpx} ἐγώ^{trp-p} ἀπαρχὴ^{nafs} τι-σριαφς^{odgnr}
 αὐτὸς^{trgms} κτίσμα^{ngnr}. **v.19** ὥστε^c ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{trg-s} ἀγαπητός^{avmpn} εἰμὶ^{vdp3s} πᾶς^{anmsn}
 ἄνθρωπος^{nnms} ταχύς^{anmsn} εἰς^p ὁ^{dans} ἀκούω^{vnaa} βραδύς^{anmsn} εἰς^p ὁ^{dans} λαλέω^{vnaa} βραδύς^{anmsn}
 εἰς^p ὀργή^{nafs}. **v.20** ὀργὴ^{nnfs} γὰρ^c ἀνὴρ^{ngms} δικαιοσύνη^{nafs} θεός^{ngms} ὃς^{xo} κατεργάζομαι^{vipn3s}.
v.21 διό^c ἀποτιθῆμὶ^{vramnmp} πᾶς^{aafsn} ῥυπαρία^{nafs} καὶ^c περισσεῖα^{nafs} κακία^{ngfs} ἐν^p πραῦτη^{ndfs}
 δέχομαι^{vdad2p} ὁ^{dams} ἔμφυτος^{aamsn} λόγος^{nam} ὁ^{dams} δύναμαι^{vppnams} σφῶ^{vnaa} ὁ^{dafp} ψυχῇ^{nafp}
 οὐ^{trg-p}. **v.22** γίνομαι^{vdpn2p} δέ^c ποιητὴς^{nnmp} λόγος^{ngms} καὶ^c μὴ^{xo} μόνος^{bo} ἀκροατὴς^{nnmp}
 παραλογίζομαι^{vppnmp} ἑαυτοῦ^{trkamp}. **v.23** ὅτι^c εἰ^{qo} τι-σρινμς^{nnms} ἀκροατὴς^{nnms} λόγος^{ngms} εἰμὶ^{vipx3s}
 καὶ^c οὐ^{xo} ποιητὴς^{nnms} οὗτος^{rdnms} ἕοικα^{vixa3s} ἀνὴρ^{ndms} κατανοεῶ^{viaa3s} ὁ^{dans} πρόσωπον^{nans}
 ὁ^{dngfs} γένεσις^{ngfs} αὐτός^{trgms} ἐν^p ἐσώπτρον^{ndns}. **v.24** κατανοεῶ^{viaa3s} γὰρ^c ἑαυτοῦ^{trxams} καὶ^c
 ἀπερχομαι^{vixa3s} καὶ^c εὐθέως^{bo} ἐπιλανθάνομαι^{viad3s} ὁποῖος^{anmsn} εἰμὶ^{vix3s}.

τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ παραμείνας, οὗτος οὐκ ἄκροατῆς ἐπιλησμονῆς γενόμενος ἀλλὰ ποιητῆς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν 26 τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. εἴ τις δοκεῖ θρησκὸς εἶναι ἐν ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλ' ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἢ θρησκεία. 27 θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ Θεῷ καὶ πατρὶ αὕτη ἐστίν, ἐπισκέπτεσθαι ὄρφανούς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

2 Ἀδελφοί μου, μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς δόξης. ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι, καὶ ἐπιβλέψῃτε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν καὶ εἵπητε αὐτῷ, Σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἵπητε, Σὺ στήθι ἐκεῖ, ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ 4 τὸ ὑποπόδιόν μου, καὶ οὐ διεκριθῆτε ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐγένεσθε 5 κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν· ἀκούσατε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. οὐχ ὁ Θεὸς ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου τούτου, πλουσίους ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας ἧς ἐπηγγείλατο 6 τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν· ὑμεῖς δὲ ἡτιμάσατε τὸν πτωχόν. οὐχ οἱ πλοῦσοι καταδυναστεύουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἔλκουσιν ὑμᾶς εἰς 7 κριτήρια· οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσι τὸ καλὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν 8 ἐφ' ὑμᾶς· εἰ μὲντοι νόμον τελεῖτε βασιλικόν, κατὰ τὴν γραφὴν,

v.25 ὁ^{dnms} δέ^c παρακίττω^{vpaanms} εἰς^p νόμος^{nam} τέλειος^{aamsn} ὁ^{dams} ὁ^{dgrs} ἐλευθερία^{ngfs} καί^c παραμείνω^{vpaanms} οὗτος^{rdnms} οὐ^{xo} ἄκροατῆς^{nnms} ἐπιλησμονῆς^{ngfs} γίνομαι^{vpadnms} ἀλλά^c ποιητῆς^{nnms} ἔργον^{ngns} οὗτος^{rdnms} μακάριος^{amnsn} ἐν^p ὁ^{ddfs} ποιήσις^{ndfs} αὐτός^{rpgms} εἰμι^{vifx3s}. **v.26** εἰ^{qo} τι-ορισις^{vira3s} δοκεῖ^{vira3s} θρησκός^{amnsn} εἰμι^{vnrpx} ἐν^p σύ^{rpd-p} μὴ^{xo} χαλιναγωγέω^{vppanms} γλῶσσα^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἀλλά^c ἀπατάω^{vppanms} καρδία^{nafs} αὐτός^{rpgms} οὗτος^{rdgms} μάταιος^{amnsn} ὁ^{dnfs} θρησκεία^{nnfs}. **v.27** θρησκεία^{nnfs} καθαρὸς^{anfsn} καί^c ἀμίαντος^{anfsn} παρὰ^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} καί^c πατήρ^{ndms} οὗτος^{rdnfs} εἰμι^{vnrpx3s} ἐπισκέπτομαι^{vnrpn} ὄρφανός^{aampn} καί^c χήρα^{nafp} ἐν^p ὁ^{ddfs} θλίψις^{ndfs} αὐτός^{rpgmp} ἄσπιλος^{aamsn} ἑαυτοῦ^{rpxams} τηρέω^{vnpa} ἀπὸ^p ὁ^{dgrms} κόσμος^{ngms}.

2. v.1 ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{rpg-s} μὴ^{xo} ἐν^p προσωποληψία^{ndfp} ἔχω^{vdpa2p} ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} ὁ^{dgrms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgrs} δόξα^{ngfs}. **v.2** ἐάν^{qo} γάρ^c εἰσέρχομαι^{vsaa3s} εἰς^p ὁ^{dafs} συναγωγὴ^{nafs} σύ^{rpg-p} ἀνὴρ^{nnms} χρυσοδακτύλιος^{amnsn} ἐν^p ἐσθῆς^{ndfs} λαμπρός^{adfsn} εἰσέρχομαι^{vsaa3s} δέ^c καί^c πτωχός^{amnsn} ἐν^p ῥυπαρός^{adfsn} ἐσθῆς^{ndfs}. **v.3** καί^c ἐπιβλέπω^{vsaa2p} ἐπὶ^p ὁ^{dams} φορέω^{vppaams} ὁ^{dafs} ἐσθῆς^{nafs} ὁ^{dafs} λαμπρός^{aafsn} καί^c λέγω^{vsaa2p} αὐτός^{rpdms} σύ^{rpn-s} κάθημαι^{vdprn2s} ὧδε^{bo} καλῶς^{bo} καί^c ὁ^{ddms} πτωχός^{bo} λέγω^{vsaa2p} σύ^{rpn-s} ἵστημι^{vdaa2s} ἐκεῖ^{bo} ἢ^{xo} κάθημαι^{vdprn2s} ὧδε^{bo} ὑπὸ^p ὁ^{dans} ὑποπόδιον^{nans} ἐγώ^{rpg-s}. **v.4** καί^c οὐ^{xo} διακρίνω^{vrap2p} ἐν^p ἑαυτοῦ^{rxdmp} καί^c γίνομαι^{viad2p} κριτῆς^{nnmp} διαλογισμός^{ngmp} πονηρός^{agmpn}. **v.5** ἀκούω^{vdaa2p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{rpg-s} ἀγαπητός^{avmpn} οὐ^{xo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐκλέγω^{viam3s} ὁ^{damp} πτωχός^{aampn} ὁ^{dgrms} κόσμος^{ngms} οὗτος^{rdgms} πλούσιος^{aampn} ἐν^p πίστις^{ndfs} καί^c κληρονόμος^{namp} ὁ^{dgrs} βασιλεία^{ngfs} ὁ^{rgrfs} ἐπαγγέλλομαι^{viad3s} ὁ^{damp} ἀγαπάω^{vppadmp} αὐτός^{rgrams}. **v.6** σύ^{rpn-p} δέ^c ἀτιμάζω^{viaa2p} ὁ^{dams} πτωχός^{aamsn} οὐ^{xo} ὁ^{dnmp} πλούσιος^{aampn} καταδυναστεύω^{vipa3p} σύ^{rpg-p} καί^c αὐτός^{rpnmp} ἔλκω^{vira3p} σύ^{rpa-p} εἰς^p κριτήριον^{namp}. **v.7** οὐ^{xo} αὐτός^{rpnmp} βλασφημέω^{vira3p} ὁ^{dans} καλός^{aansn} ὄνομα^{nans} ὁ^{dans} ἐπικαλέω^{vrapans} ἐπὶ^p σύ^{rpa-p}.

Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν, καλῶς ποιεῖτε, εἰ δὲ 9
 προσωποληπεῖτε, ἁμαρτίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νό-
 μου ὡς παραβάται. ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρήσει, πταίσει 10
 δὲ ἐν ἐνί, γέγονε πάντων ἔνοχος. ὁ γὰρ εἰπὼν, Μὴ μοιχεύσης, 11
 εἶπε καί, Μὴ φονεύσης, εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις, φονεύσεις δέ, γέγο-
 νας παραβάτης νόμου. οὕτως λαλεῖτε καὶ οὕτω ποιεῖτε, ὡς διὰ 12
 νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρίνεσθαι. ἡ γὰρ κρίσις ἀνίλεως τῷ 13
 μὴ ποιήσαντι ἔλεος, καὶ κατακαυχᾶται ἔλεος κρίσεως. Τί τὸ ὄ-
 φελος, ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγη τις ἔχειν, ἔργα δὲ μὴ ἔχη· μὴ 14
 δύναται ἡ πίστις σῶσαι αὐτόν· ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ 15
 ὑπάρχωσι καὶ λειπόμενοι ᾧσι τῆς ἐφημέρου τροφῆς, εἶπη δέ τις 16
 αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, Ὑπάγετε ἐν εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε,
 μὴ δῶτε δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ ὄφελος· οὕτω 17
 καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχη, νεκρά ἐστι καθ' ἑαυτήν. ἀλλ' ἔρεῖ 18
 τις, Σὺ πίστιν ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω, δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου χω-
 ρὶς τῶν ἔργων σου, κἀγὼ δεῖξω σοὶ ἐκ τῶν ἔργων μου τὴν πίστιν 19
 μου. σὺ πιστεύεις ὅτι ὁ Θεὸς εἶς ἐστι· καλῶς ποιεῖς, καὶ τὰ δαι- 20
 μόνια πιστεύουσι, καὶ φρίσσουσι. Θέλεις δὲ γνῶναι, ᾧ ἄνθρωπε 20
 κενέ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νεκρά ἐστίν· Ἀβραάμ ὁ πατὴρ 21
 ἡμῶν οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας Ἰσαὰκ τὸν υἱὸν αὐτοῦ

v.8 εἰ⁹⁰ μέντοι^c νόμος^{nams} τελέω^{v1pa2p} βασιλικός^{aamsn} κατά^p ὁ^{dafs} γραφή^{nafs} ἀγαπάω^{vifa2s} ὁ^{dams}
 πλησίον^{bo} σύ^{rg-s} ὡς^{bo} σεαυτοῦ^{rxams} καλῶς^{bo} ποιέω^{v1pa2p}. **v.9** εἰ⁹⁰ δέ^c προσωπολημπέω^{v1pa2p}
 ἁμαρτία^{nafs} ἐργάζομαι^{v1pn2p} ἐλέγχω^{vppnmp} ὑπό^p ὁ^{dams} νόμος^{ngms} ὡς^{bo} παραβάτης^{nnmp}.
v.10 ὅστις^{rnms} γάρ^c ὅλος^{aamsn} ὁ^{dams} νόμος^{nams} τηρέω^{vifa3s} πταίω^{vifa3s} δέ^c ἐν^p εἰς^{ndms}
 γίνομαι^{vixa3s} πᾶς^{agmpn} ἔνοχος^{aamsn}. **v.11** ὁ^{dams} γάρ^c λέγω^{vpaams} μὴ^{xo} μοιχεύω^{vsaa2s}
 λέγω^{v1aa3s} καί^c μὴ^{xo} φονεύω^{vsaa2s} εἰ⁹⁰ δέ^c οὐ^{xo} μοιχεύω^{vifa2s} φονεύω^{vifa2s} δέ^c γίνομαι^{vixa2s}
 παραβάτης^{nnms} νόμος^{ngms}. **v.12** οὕτω^{bo} λαλέω^{vdpa2p} καί^c οὕτω^{bo} ποιέω^{vdpa2p} ὡς^{bo} διὰ^p
 νόμος^{ngms} ἐλευθερία^{ngfs} μέλλω^{vppanmp} κρίνω^{vnp}. **v.13** ὁ^{dams} γάρ^c κρίσις^{nnfs} ἀνέλεος^{anfsn} ὁ^{dams}
 μὴ^{xo} ποιέω^{vpaadms} ἔλεος^{nans} καί^c κατακαυχάομαι^{v1pn3s} ἔλεος^{nnms} κρίσις^{ngfs}. **v.14** τίς^{rnms}
 ὁ^{dams} ὄφελος^{nnms} ἀδελφός^{nnmp} ἐγὼ^{rg-s} ἐάν⁹⁰ πίστις^{nafs} λέγω^{vspa3s} τι-σρινμς ἔχω^{vnpa} ἔργον^{nanp}
 δέ^c μὴ^{xo} ἔχω^{vspa3s} μὴ^{xo} δύναμαι^{v1pn3s} ὁ^{dams} πίστις^{nnfs} σῶζω^{vnaa} αὐτός^{rpams}. **v.15** ἐάν⁹⁰
 δέ^c ἀδελφός^{nnms} ἢ^{xo} ἀδελφὴ^{nnfs} γυμνός^{anmpn} ὑπάρχω^{vspa3p} καί^c λειπώ^{vppnmp} εἰμι^{vspk3p} ὁ^{dams}
 ἐφήμερος^{agfsn} τροφῆ^{ngfs}. **v.16** λέγω^{vsaa3s} δέ^c τι-σρινμς αὐτός^{rpdpn} ἐκ^p σύ^{rg-p} ὑπάγω^{vdpa2p}
 ἐν^p εἰρήνῃ^{ndfs} θερμαίνομαι^{vdpe2p} καί^c χορτάζω^{vdpp2p} μὴ^{xo} διδοίμι^{vsaa2p} δέ^c αὐτός^{rpdpn} ὁ^{dams}
 ἐπιτήδειος^{aanpn} ὁ^{dams} σῶμα^{ngns} τίς^{rnms} ὁ^{dams} ὄφελος^{nnms}. **v.17** οὕτω^{bo} καί^c ὁ^{dams} πίστις^{nnfs}
 ἐάν⁹⁰ μὴ^{xo} ἔργον^{nanp} ἔχω^{vspa3s} νεκρός^{anfsn} εἰμι^{v1px3s} κατά^p ἑαυτοῦ^{rxafs}. **v.18** ἀλλά^c λέγω^{vifa3s}
 τι-σρινμς σύ^{rn-p} πίστις^{nafs} ἔχω^{v1pa2s} κἀγὼ^{rgn-s} ἔργον^{nanp} ἔχω^{v1pa1s} δεικνυμί^{vdaa2s} ἐγὼ^{rgd-s} ὁ^{dams}
 πίστις^{nafs} σύ^{rg-s} χωρὶς^{bo} ὁ^{dams} ἔργον^{ngnp} σύ^{rg-s} κἀγὼ^{rgn-s} δεικνυμί^{vifa1s} σύ^{rgd-s} ἐκ^p ὁ^{dams}
 ἔργον^{ngnp} ἐγὼ^{rg-s} ὁ^{dams} πίστις^{nafs} ἐγὼ^{rg-s}. **v.19** σύ^{rn-p} πιστεύω^{v1pa2s} ὅτι^c ὁ^{dams} θεός^{nnms}
 εἶς^{nnms} εἰμι^{v1px3s} καλῶς^{bo} ποιέω^{v1pa2s} καί^c ὁ^{dams} δαιμόνιον^{nnnp} πιστεύω^{v1pa3p} καί^c φρίσσω^{v1pa3p}.
v.20 θέλω^{v1pa2s} δέ^c γινώσκω^{vnaa} ᾧ ἄνθρωπος^{nvms} κενός^{avmsn} ὅτι^c ὁ^{dams} πίστις^{nnfs} χωρὶς^{bo} ὁ^{dams}
 ἔργον^{ngnp} νεκρός^{anfsn} εἰμι^{v1px3s}.

22 ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον· βλέπεις ὅτι ἡ πίστις συνήργει τοῖς ἔργοις
 23 αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων ἡ πίστις ἐτελειώθη· καὶ ἐπληρώθη ἡ
 γραφή ἡ λέγουσα, Ἐπίστευσε δὲ Ἀβραάμ τῷ Θεῷ, καὶ ἐλογίσθη
 24 αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος Θεοῦ ἐκλήθη. ὁρᾶτε τοῖνυν
 ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄνθρωπος, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον.
 25 ὁμοίως δὲ καὶ Ῥαάβ ἡ πόρνη οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδεξα-
 26 μένη τοὺς ἀγγέλους, καὶ ἑτέρα ὁδῶ ἐκβαλοῦσα· ὥσπερ γὰρ τὸ
 σῶμα χωρὶς πνεύματος νεκρὸν ἐστίν, οὕτω καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν
 ἔργων νεκρά ἐστί.

3 Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε, ἀδελφοί μου, εἰδότες ὅτι μεῖ-
 2 ζον κρίμα ληψόμεθα. πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες. εἴ τις ἐν
 λόγῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνὴρ, δυνατὸς χαλιναγωγῆσαι καὶ
 3 ὄλον τὸ σῶμα. ἰδοὺ, τῶν ἵππων τοὺς χαλινούς εἰς τὰ στόματα
 βάλλομεν πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὄλον τὸ σῶμα αὐ-
 4 τῶν μεταγομεν. ἰδοὺ, καὶ τὰ πλοῖα, τηλικαῦτα ὄντα καὶ ὑπὸ
 σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδα-
 5 λίου, ὅπου ἂν ἡ ὄρμη τοῦ εὐθύνοντος βούληται. οὕτω καὶ ἡ
 γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστί, καὶ μεγάλαυχεῖ. ἰδοὺ, ὀλίγον πῦρ
 6 ἡλικὴν ὕλην ἀνάπτει. καὶ ἡ γλῶσσα πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας,
 οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα
 ὄλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως, καὶ φλο-

v.21 Ἀβραάμ^{tp} ὀdnms πατήρ^{nmms} ἐγώ^{tpg-p} οὐ^{xo} ἐκ^p ἔργον^{ngnp} δικαιοῦ^{viap3s} ἀναφέρω^{vpaans}
 Ἰσαάκ^{tp} ὀdams υἱός^{nams} αὐτός^{rgms} ἐπί^p ὀdans θυσιαστήριον^{nans}. **v.22** βλέπω^{viap2s} ὅτι^o ὀdnfs
 πίστις^{nnfs} συνεργέω^{viaa3s} ὀddnp ἔργον^{ndnp} αὐτός^{rgms} καί^c ἐκ^p ὀdgnp ἔργον^{ngnp} ὀdnfs πίστις^{nnfs}
 τελειόω^{viap3s}. **v.23** καί^c πληρόω^{viap3s} ὀdnfs γραφή^{nnfs} ὀdnfs λέγω^{vpanfs} πιστεύω^{viaa3s} δε^c
 Ἀβραάμ^{tp} ὀddms θεός^{ndms} καί^c λογιζομαι^{viap3s} αὐτός^{rgdms} εἰς^p δικαιοσύνη^{nafis} καί^c φίλος^{anmsn}
 θεός^{ngms} καλέω^{viap3s}. **v.24** ὀράω^{viap2p} τοῖνυν^{xo} ὅτι^o ἐκ^p ἔργον^{ngnp} δικαιοῦ^{viapp3s} ἄνθρωπος^{ndms}
 καί^c οὐ^{xo} ἐκ^p πίστις^{ngfs} μόνος^{aansn}. **v.25** ὀμοίως^{bo} δε^c καί^c Ῥαάβ^{tp} ὀdnfs πόρνη^{nnfs} οὐ^{xo}
 ἐκ^p ἔργον^{ngnp} δικαιοῦ^{viap3s} ὑποδέχομαι^{vpadnfs} ὀdamp ἄγγελος^{namp} καί^c ἔτερος^{adfnis} ὀδός^{ndfs}
 ἐκβάλλω^{vpaans}. **v.26** ὥσπερ^{bo} γάρ^c ὀdnms σῶμα^{nnms} χωρὶς^{bo} πνεῦμα^{ngns} νεκρός^{anmsn} εἰμι^{viap3s}
 οὕτω^{bo} καί^c ὀdnfs πίστις^{nnfs} χωρὶς^{bo} ὀdgnp ἔργον^{ngnp} νεκρός^{anfsn} εἰμι^{viap3s}. **3. v.1** μὴ^{xo}
 πολὺς^{anmnp} διδάσκαλος^{nnmp} γίνομαι^{vdnp2p} ἀδελφός^{nnmp} ἐγώ^{tpg-s} ὀδα^{vpxanmp} ὅτι^o μέγας^{aansc}
 κρίμα^{nans} λαμβάνω^{wfd1p}. **v.2** πολὺς^{aanpn} γάρ^c πταίω^{viap1p} ἅπας^{anmnp} εἰ^{qo} τι-σρινμς ἐν^p
 λόγος^{ndms} οὐ^{xo} πταίω^{viap3s} οὗτος^{rdnms} τέλειος^{anmsn} ἀνὴρ^{nnms} δυνατός^{anmsn} χαλιναγωγέω^{vnaa}
 καί^c ὀλος^{aansn} ὀdans σῶμα^{nans}. **v.3** ἰδοὺ^{vdaa2s} ὀdgnp ἵππος^{ngmp} ὀdamp χαλινός^{namp} εἰς^p
 ὀdanp στόμα^{nanp} βάλλω^{viap1p} πρὸς^p ὀdans πειθῶ^{vnpnp} αὐτός^{rgamp} ἐγώ^{tpd-p} καί^c ὀλος^{aansn} ὀdans
 σῶμα^{nans} αὐτός^{rgmp} μετάγω^{viap1p}. **v.4** ἰδοὺ^{vdaa2s} καί^c ὀdnmp πλοῖον^{nnnp} τηλικούτος^{rdnnp}
 εἰμι^{vppxnp} καί^c ὑπὸ^p σκληρός^{agmnp} ἀνεμος^{ngmp} ἐλαύνω^{vpprnp} μετάγω^{viapp3s} ὑπὸ^p ἐλάχιστος^{agnsn}
 πηδάλιον^{ngns} ὅπου^{bo} ἄν^{xo} ὀdnfs ὄρμη^{nnfs} ὀdgnms εὐθύνω^{vppagns} βούλομαι^{vsnp3s}. **v.5** οὕτω^{bo} καί^c
 ὀdnfs γλῶσσα^{nnfs} μικρός^{anmsn} μέλος^{nnms} εἰμι^{viap3s} καί^c μεγαλαυχέω^{viap3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ὀλίγος^{anmsn}
 πῦρ^{nnms} ἡλικός^{aafns} ὕλη^{nafis} ἀνάπτω^{viap3s}.

γιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετει- 7
 νῶν, ἐρπετῶν τε καὶ ἐναλίων, δαμάζεται καὶ δεδάμασαι τῇ φύσει 8
 τῇ ἀνθρωπίνῃ, τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δα- 8
 μάσαι, ἀκατάσχετον κακόν, μεστή ἰοῦ θανατηφόρου. ἐν αὐτῇ 9
 εὐλογοῦμεν τὸν Θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς 10
 ἀνθρώπους τοὺς καθ' ὁμοίωσιν Θεοῦ γεγονότας, ἐκ τοῦ αὐτοῦ 10
 στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. οὐ χρῆ, ἀδελφοί μου, 11
 ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. μήτι ἢ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρῦει 11
 τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρὸν· μὴ δύναται, ἀδελφοί μου, συκῆ ἐλαίας 12
 ποιῆσαι, ἢ ἄμπελος σῦκα· οὕτως οὐδεμία πηγὴ ἀλυκὸν καὶ γλυ- 12
 κὺ ποιῆσαι ὕδωρ. Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν· δεῖξάτω ἐκ 13
 τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν πραῦτητι σοφίας. εἰ 14
 δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε καὶ ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατα- 15
 καυχᾶσθε καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. οὐκ ἔστιν αὕτη ἢ 15
 σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλ' ἐπίγειος, ψυχικὴ, δαιμονιώδης.
 ὅπου γὰρ ζῆλος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία καὶ πᾶν φαῦλον 16
 πράγμα. ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία πρῶτον μὲν ἀγνή ἐστιν, ἔπειτα εἰ- 17
 ρηνικὴ, ἐπιεικὴς, εὐπειθής, μεστή ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν,
 ἀδιάκριτος καὶ ἀνυπόκριτος. καρπὸς δὲ τῆς δικαιοσύνης ἐν εἰ- 18
 ρήνῃ σπεύρεται τοῖς ποιοῦσιν εἰρήνην.

v.6 καί^c ὁδ^{nfs} γλῶσσα^{nnfs} πῦρ^{nnms} ὁδ^{nms} κόσμος^{nnms} ὁδ^{gfs} ἀδικία^{ngfs} οὕτω^{bo} ὁδ^{nfs} γλῶσσα^{nnfs}
 καθίστημι^{vpp3s} ἐν^p ὁδ^{dnr} μέλος^{ndnr} ἐγώ^{rg-p} ὁδ^{nfs} σπιλόω^{vppanfs} ὄλος^{aansn} ὁδ^{ans} σῶμα^{nans} καί^c
 φλογίζω^{vppanfs} ὁδ^{ans} τροχός^{nams} ὁδ^{gfs} γένεσις^{ngfs} καί^c φλογίζω^{vppnfs} ὑπό^p ὁδ^{gfs} γένηνα^{ngfs}.
v.7 πᾶς^{anfsn} γάρ^c φύσις^{nnfs} θηρίων^{ngnr} τέ^{xo} καί^c πετεινός^{ngnr} ἐρπετόν^{ngnr} τέ^{xo} καί^c ἐνάλιος^{agnrn}
 δαμάζω^{vpp3s} καί^c δαμάζω^{vixp3s} ὁδ^{dfs} φύσις^{ndfs} ὁδ^{dfs} ἀνθρώπινος^{adfsn}. **v.8** ὁδ^{dfs} δέ^c γλῶσσα^{nafs}
 οὐδεὶς^{anfsn} δύναται^{vipn3s} ἀνθρώπος^{ngmp} δαμάζω^{vnaa} ἀκατάσχετος^{aansn} κακός^{aansn} μεστός^{anfsn}
 ἰός^{ngms} θανατηφόρος^{agnsn}. **v.9** ἐν^p αὐτός^{rpdfs} εὐλογέω^{vipa1p} ὁδ^{ams} θεός^{nams} καί^c πατήρ^{nams}
 καί^c ἐν^p αὐτός^{rpdfs} καταράμαι^{vipn1p} ὁδ^{amp} ἀνθρώπος^{namp} ὁδ^{amp} κατὰ^p ὁμοίωσις^{nafs} θεός^{ngms}
 γίνονται^{vpxaamp}. **v.10** ἐκ^p ὁδ^{gns} αὐτός^{rgns} στόμα^{ngns} ἐξέρχεται^{vipn3s} εὐλογία^{nnfs} καί^c
 κατάρα^{nnfs} οὐ^{xo} χρῆ^{vipq3s} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{rg-s} οὗτος^{rdnr} οὕτω^{bo} γίνονται^{vnpn}. **v.11** μήτι^{xo}
 ὁδ^{nfs} πηγῆ^{nnfs} ἐκ^p ὁδ^{gfs} αὐτός^{rgfs} ὀπή^{ngfs} βρύω^{vipa3s} ὁδ^{ans} γλυκύς^{aansn} καί^c ὁδ^{ans} πικρός^{aansn}.
v.12 μή^{xo} δύναται^{vipn3s} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{rg-s} συκῆ^{nnfs} ἐλαία^{naif} ποιέω^{vnaa} ἤ^{xo} ἄμπελος^{nnfs}
 σῦκον^{namp} οὕτω^{bo} οὐδεὶς^{anfsn} πηγῆ^{nnfs} ἀλυκός^{aansn} καί^c γλυκύς^{aansn} ποιέω^{vnaa} ὕδωρ^{nans}.
v.13 τίς^{rqnms} σοφός^{anmsn} καί^c ἐπιστήμων^{anmsn} ἐν^p σῦ^{rp-d-p} δεῖκνυμι^{vdaa3s} ἐκ^p ὁδ^{gfs} καλός^{agfsn}
 ἀναστροφή^{ngfs} ὁδ^{amp} ἔργον^{namp} αὐτός^{rgms} ἐν^p πραῦτης^{ndfs} σοφία^{ngfs}. **v.14** εἰ^{qo} δέ^c ζῆλος^{nams}
 πικρός^{aansn} ἔχω^{vipa2p} καί^c ἐριθεία^{nafs} ἐν^p ὁδ^{dfs} καρδία^{ndfs} σῦ^{rg-p} μή^{xo} κατακαυάομαι^{vdpn2p}
 καί^c ψεύδομαι^{vdpm2p} κατὰ^p ὁδ^{gfs} ἀλήθεια^{ngfs}. **v.15** οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} οὗτος^{rdnfs} ὁδ^{nfs} σοφία^{nnfs}
 ἄνωθεν^{bo} κατέρχεται^{vppnfs} ἀλλά^c ἐπίγειος^{anfsn} ψυχικός^{anfsn} δαιμονιώδης^{anfsn}. **v.16** ὅπου^{bo}
 γάρ^c ζῆλος^{nnms} καί^c ἐριθεία^{nnfs} ἐκεῖ^{bo} ἀκαταστασία^{nnfs} καί^c πᾶς^{aansn} φαῦλος^{aansn} πρᾶγμα^{nnms}.
v.17 ὁδ^{nfs} δέ^c ἄνωθεν^{bo} σοφία^{nnfs} πρῶτος^{bo} μὲν^{xo} ἀγνός^{anfsn} εἰμι^{vixp3s} ἔπειτα^{bo} εἰρηνικός^{anfsn}
 ἐπιεικὴς^{anfsn} εὐπειθής^{aansn} μεστός^{anfsn} ἐλεος^{ngns} καί^c κάρπος^{ngmp} ἀγαθός^{agnrn} ἀδιάκριτος^{anfsn}
 καί^c ἀνυπόκριτος^{anfsn}. **v.18** καρπός^{nnms} δέ^c ὁδ^{gfs} δικαιοσύνη^{ngfs} ἐν^p εἰρήνῃ^{ndfs} σπεύρει^{vpp3s}
 ὁδ^{amp} ποιέω^{vppadmp} εἰρήνη^{nafs}.

4 Πόθεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑμῖν· οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδο-
 2 νῶν ὑμῶν τῶν στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν· ἐπιθυμεῖτε,
 καὶ οὐκ ἔχετε, φονεύετε καὶ ζηλοῦτε, καὶ οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν,
 μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε, οὐκ ἔχετε δέ, διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς,
 3 αἰτεῖτε καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα ἐν ταῖς ἡδο-
 4 ναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. μοιχοὶ καὶ μοιχαλίδες, οὐκ οἴδατε ὅτι
 ἡ φιλία τοῦ κόσμου ἔχθρα τοῦ Θεοῦ ἐστίν· ὅς ἂν οὖν βουληθῆ
 5 φίλος εἶναι τοῦ κόσμου, ἔχθρὸς τοῦ Θεοῦ καθίσταται. ἢ δοκεῖτε
 ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέγει, Πρὸς φθόνον ἐπιποθεῖ τὸ πνεῦμα ὃ κα-
 6 τώκησεν ἐν ἡμῖν· μείζονα δὲ δίδωσι χάριν, διὸ λέγει, Ὁ Θεὸς
 7 ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν. ὑποτά-
 γητε οὖν τῷ θεῷ, ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ, καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν.
 8 ἐγγίσατε τῷ θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ ὑμῖν, καθαρίσατε χεῖρας, ἁμαρτωλοὶ,
 9 καὶ ἀγνίστατε καρδίας, δίψυχοι. ταλαιπωρήσατε καὶ πενήθησατε
 καὶ κλαύσατε, ὃ γέλως ὑμῶν εἰς πένθος μεταστραφήτω, καὶ ἡ
 10 χαρὰ εἰς κατήφειαν. ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ Κυρίου, καὶ ὑ-
 11 πώσει ὑμᾶς. Μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων, ἀδελφοί. ὁ καταλαλῶν
 ἀδελφοῦ, καὶ κρίνων τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καταλαλεῖ νόμου, καὶ
 κρίνει νόμον, εἰ δὲ νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητῆς νόμου, ἀλλὰ
 12 κριτῆς. εἷς ἐστὶν ὁ νομοθέτης, ὁ δυναμενος σῶσαι καὶ ἀπολέσαι,
 13 σὺ τίς εἶ ὃς κρίνεις τὸν ἕτερον· Ἄγε νῦν οἱ λέγοντες, Σήμερον
 ἢ αὔριον πορευσόμεθα εἰς τήνδε τήν πόλιν καὶ ποιήσομεν ἐκεῖ

4. v.1 πόθεν^{bo} πόλεμος^{nnmp} καί^c μάχη^{nnfp} ἐν^p σύ^{tpd-p} οὐ^{xo} ἐντεῦθεν^{bo} ἐκ^p ὁ^d ἡδονῆ^{ngfp}
 σύ^{tpg-p} ὁ^d στρατεύω^{vppmgfp} ἐν^p ὁ^d μέλος^{ndnp} σύ^{tpg-p}. **v.2** ἐπιθυμέω^{vpa2p} καί^c οὐ^{xo}
 ἔχω^{vpa2p} φονεύω^{vpa2p} καί^c ζηλόω^{vpa2p} καί^c οὐ^{xo} δύναμαι^{vipn2p} ἐπιτυγχάνω^{vnaa} μάχομαι^{vipn2p}
 καί^c πολεμέω^{vpa2p} οὐ^{xo} ἔχω^{vpa2p} δέ^c διὰ^p ὁ^d μί^{xo} αἰτέω^{vnpm} σύ^{tpa-p}. **v.3** αἰτέω^{vpa2p} καί^c
 οὐ^{xo} λαμβάνω^{vpa2p} διότι^c κακῶς^{bo} αἰτέω^{vipm2p} ἵνα^c ἐν^p ὁ^d ἡδονῆ^{ndfp} σύ^{tpg-p} δαπανάω^{vsa2p}.
v.4 μοιχός^{nvmp} καί^c μοιχαλῖς^{nvfp} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὁ^d φιλία^{nnfs} ὁ^d κόσμος^{ngms} ἔχθρα^{nnfs}
 ὁ^d θεός^{ngms} εἰμὶ^{vixp3s} ὅς^{trms} ἂν^{xo} οὖν^c βούλομαι^{vsao3s} φίλος^{anmsn} εἰμὶ^{vnpix} ὁ^d κόσμος^{ngms}
 ἔχθρὸς^{anmsn} ὁ^d θεός^{ngms} καθίστημι^{vipp3s}. **v.5** ἡ^{xo} δοκέω^{vpa2p} ὅτι^c κενῶς^{bo} ὁ^d γραφῆ^{nnfs}
 λέγω^{vpa3s} πρὸς^p φθόνος^{nams} ἐπιποθέω^{vpa3s} ὁ^d πνεῦμα^{nnns} ὅς^{trms} κατοικέω^{vlaa3s} ἐν^p ἐγώ^{tpd-p}.
v.6 μέγας^{aafsc} δέ^c δίδωμι^{vpa3s} χάρις^{nafs} διὸ^c λέγω^{vpa3s} ὁ^d θεός^{ngms} ὑπερήφανος^{admpn}
 ἀντιτάσσω^{vipm3s} ταπεινός^{admpn} δέ^c δίδωμι^{vpa3s} χάρις^{nafs}. **v.7** ὑποτάσσω^{vda2p} οὖν^c ὁ^d
 θεός^{ndms} ἀντίστημι^{vdaa2p} ὁ^d διάβολος^{admsn} καί^c φεύγω^{vifd3s} ἀπὸ^p σύ^{tpg-p}. **v.8** ἐγγίζω^{vdaa2p}
 ὁ^d θεός^{ndms} καί^c ἐγγίζω^{vifa3s} σύ^{tpd-p} καθαρῶς^{vdaa2p} χεῖρ^{nafp} ἁμαρτωλός^{avmpn} καί^c
 ἀγνίζω^{vdaa2p} καρδία^{nafp} δίψυχος^{avmpn}. **v.9** ταλαιπωρέω^{vdaa2p} καί^c πενήθεω^{vdaa2p} καί^c
 κλαίω^{vdaa2p} ὁ^d γέλως^{nnms} σύ^{tpg-p} εἰς^p πένθος^{nnms} μεταστρέφω^{vda2p} καί^c ὁ^d χαρὰ^{nnfs}
 εἰς^p κατήφεια^{nafs}. **v.10** ταπεινός^{vda2p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^d κύριος^{ngms} καί^c ὑπὸ^w
 σύ^{tpa-p}. **v.11** μί^{xo} καταλαλέω^{vpa2p} ἀλλήλων^{regnp} ἀδελφός^{nvmp} ὁ^d καταλαλέω^{vppanms}
 ἀδελφός^{ngms} καί^c κρίνω^{vppanms} ὁ^d ἀδελφός^{nams} αὐτός^{trgms} καταλαλέω^{vpa3s} νόμος^{ngms} καί^c
 κρίνω^{vpa3s} νόμος^{nams} εἴ^{qo} δέ^c νόμος^{nams} κρίνω^{vpa2s} οὐ^{xo} εἰμὶ^{vixp2s} ποιητῆς^{nnms} νόμος^{ngms} ἀλλά^c
 κριτῆς^{nnms}. **v.12** εἰς^{trms} εἰμὶ^{vixp3s} ὁ^d νομοθέτης^{nnms} ὁ^d δύναμαι^{vppnms} σῶζω^{vnaa} καί^c
 ἀπόλλυμι^{vnaa} οὐ^{xo} τίς^{trqms} εἰμὶ^{vixp2s} ὁ^d κρίνω^{vpa2s} ὁ^d ἕτερός^{aamsn}.

9 καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία τοῦ Κυρίου ἤγγικε. μὴ στενά-
 ζετε κατ' ἀλλήλων, ἀδελφοί, ἵνα μὴ κατακριθῆτε, ἰδού, ὁ κριτὴς
 10 πρὸ τῶν θυρῶν ἔστηκεν. ὑπόδειγμα λάβετε τῆς κακοπαθείας,
 ἀδελφοί μου, καὶ τῆς μακροθυμίας, τοὺς προφήτας, οἱ ἐλάλη-
 11 σαν τῷ ὀνόματι Κυρίου. ἰδού, μακαρίζομεν τοὺς ὑπομένοντας,
 τὴν ὑπομονὴν Ἰώβ ἠκούσατε, καὶ τὸ τέλος Κυρίου εἶδετε, ὅτι πο-
 12 λύσπλαγχνός ἐστιν ὁ Κύριος καὶ οἰκτίρμων. Πρὸ πάντων δέ,
 ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν, μήτε τὴν γῆν, μήτε
 13 ἄλλον τινὰ ὄρκον, ἦτω δὲ ὑμῶν τὸ ναὶ, ναὶ, καὶ τὸ οὐ, οὐ, ἵνα
 14 μὴ ὑπὸ κρίσιν πέσητε. Κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν· προσευχέσθω.
 14 εὐθυμεῖ τις· ψαλλέτω. ἄσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν· προσκαλεσάσθω τοὺς
 πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν, ἀ-
 15 λείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου, καὶ ἡ εὐχὴ
 τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ Κύριος, κἂν
 16 ἁμαρτίας ἦ πεποιηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. ἔξομολογεῖσθε ἀλλή-
 λους τὰς παραπτώματα, καὶ εὐχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε.
 17 πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. Ἥλιος ἄνθρωπος ἦν
 ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῆ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ
 18 οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ, καὶ πά-
 λιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκε, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε
 19 τὸν καρπὸν αὐτῆς. Ἀδελφοί, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῆ ἀπὸ τῆς

v.8 μακροθυμέω^{vd}aa2p καί^c σύ^{rp}n-p στηρίζω^{vd}aa2p ὁ^dafp καρδία^{na}fp σύ^{rp}g-p ὅτι^c ὁ^dnfs παρουσίαⁿⁿfs ὁ^dgms κύριος^{ng}ms ἐγγίζω^{vix}a3s. **v.9** μὴ^{xo} στενάζω^{vd}pa2p κατὰ^p ἀλλήλων^{reg}mp ἀδελφός^{nv}mp ἵνα^c μὴ^{xo} κατακρίνω^{vs}ap2p ἰδού^{vd}aa2s ὁ^dnms κριτὴς^{nm}ms πρὸ^p ὁ^dgfp θύρα^{ng}fp ἴσταμι^{vix}a3s. **v.10** ὑπόδειγμα^{na}ns λαμβάνω^{vd}aa2p ὁ^dgfs κακοπάθεια^{ng}fs ἀδελφός^{nv}mp ἐγὼ^{rp}g-s καί^c ὁ^dgfs μακροθυμία^{ng}fs ὁ^damp προφήτης^{nam}p ὁ^srpnm λαλέω^{vix}aa3p ὁ^ddns ὄνομαndns κύριος^{ng}ms. **v.11** ἰδού^{vd}aa2s μακαρίζω^{vix}aa1p ὁ^damp ὑπομένω^{vpp}aaamp ὁ^dafs ὑπομονή^{na}fs Ἰώβ^{tp} ἀκούω^{vix}aa2p καί^c ὁ^dans τέλος^{na}ns κύριος^{ng}ms ὁ^raa2p ὅτι^c πολὺσπλαγχνός^{an}msn εἰμι^{vix}px3s ὁ^dnms κύριος^{nm}ms καί^c οἰκτίρμων^{an}msn. **v.12** πρὸ^p πᾶς^{ag}mpn δε^c ἀδελφός^{nv}mp ἐγὼ^{rp}g-s μὴ^{xo} ὀμνύω^{vd}pa2p μήτε^c ὁ^dams οὐρανός^{na}ms μήτε^c ὁ^dafs γῆ^{na}fs μήτε^c ἄλλος^{vix}aa2p τι-σριας ὄρκος^{na}ms εἰμι^{vix}px3s δε^c σύ^{rp}g-p ὁ^dnms ναί^{xo} ναί^{xo} καί^c ὁ^dnms οὐ^{xo} οὐ^{xo} ἵνα^c μὴ^{xo} ὑπὸ^p κρίσιν^{na}fs πίπτω^{vs}aa2p. **v.13** κακοπαθέω^{vix}aa3s τι-σρινμς ἐν^p σύ^{rp}d-p προσεύχομαι^{vd}pn3s εὐθυμέω^{vix}aa3s τι-σρινμς ψάλλω^{vd}pa3s. **v.14** ἄσθενέω^{vix}aa3s τι-σρινμς ἐν^p σύ^{rp}d-p προσκαλέομαι^{vd}ad3s ὁ^damp πρεσβύτερος^{aa}mpn ὁ^dgfs ἐκκλησία^{ng}fs καί^c προσεύχομαι^{vd}ad3p ἐπὶ^p αὐτός^{rp}ams ἀλείψω^{vix}aa2p αὐτός^{rp}ams ἐλαίονndns ἐν^p ὁ^dams ὄνομαndns ὁ^dgms κύριος^{ng}ms. **v.15** καί^c ὁ^dnfs εὐχῆ^{na}fs ὁ^dgfs πίστις^{ng}fs σφῶ^{vix}aa3s ὁ^dams κάμνω^{vpp}aa2p καί^c ἐγείρω^{vix}aa3s αὐτός^{rp}ams ὁ^dnms κύριος^{ng}ms κἀν^{to} ἁμαρτία^{na}fp εἰμι^{vix}px3s ποιέω^{vix}anms ἀφήμι^{vix}px3s αὐτός^{rp}ams. **v.16** ἔξομολογέω^{vd}pm2p ἀλλήλων^{red}mp ὁ^damp παράπτωμα^{nan}p καί^c εὐχομαι^{vd}pn2p ὑπὲρ^p ἀλλήλων^{reg}mp ὅπως^{bo} ἰάομαι^{vs}ap2p πολὺς^{aan}sn ἰσχύω^{vix}aa3s δέησιςⁿⁿfs δίκαιος^{ag}msn ἐνεργέω^{vix}pnfs. **v.17** Ἥλιος^{nm}ms ἄνθρωπος^{nm}ms εἰμι^{vix}px3s ὁμοιοπαθὴς^{an}msn ἐγὼ^{rp}d-p καί^c προσευχῆ^{na}fs προσεύχομαι^{vd}ad3s ὁ^dgms μὴ^{xo} βρέχω^{vna}a καί^c οὐ^{xo} βρέχω^{vix}aa3s ἐπι^p ὁ^dgfs γῆ^{ng}fs ἐνιαυτός^{nam}p τρεῖς^{nam}p καί^c μῆν^{nam}p ἕξ^{tn}. **v.18** καί^c πάλιν^{bo} προσεύχομαι^{vd}ad3s καί^c ὁ^dnms οὐρανός^{nm}ms ὑετός^{na}ms δίδωμι^{vix}aa3s καί^c ὁ^dnfs γῆⁿⁿfs βλάστην^{vix}aa3s ὁ^dams καρπός^{na}ms αὐτός^{rp}gfs.

ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτόν, γινωσκέτω ὅτι ὁ ἐπιστρέψας 20
 ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ σώσει ψυχὴν ἐκ θανάτου, καὶ
 καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

v.19 ἀδελφός^{nvmp} ἐάν^{qo} τι-σρινμς ἐν^p σύ^{rpd-p} πλανάω^{vsap3s} ἀπό^p ὁ^{dgrs} ἀλήθεια^{ngfs} καί^c
 ἐπιστρέφω^{vsaa3s} τι-σρινμς αὐτός^{rpsms}. **v.20** γινώσκω^{vdpa3s} ὅτι^c ὁ^{dnms} ἐπιστρέφω^{vpaanms}
 ἁμαρτωλός^{aamsn} ἐκ^p πλάνη^{ngfs} ὁδός^{ngfs} αὐτός^{rpgms} σώζω^{vifa3s} ψυχὴ^{nafs} ἐκ^p θάνατος^{ngms} καί^c
 καλύπτω^{vifa3s} πλῆθος^{nans} ἁμαρτία^{ngfp}.

ΠΕΤΡΟΥ

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΡΩΤΗ

1 Πέτρος, ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐκλεκτοῖς παρεπιδήμοις
2 διασπορᾶς Πόντου, Γαλατίας, Καππαδοκίας, Ἀσίας, καὶ Βιθυ-
3 νίας, κατὰ πρόγνωσιν Θεοῦ πατρὸς, ἐν ἁγιασμῷ Πνεύματος, εἰς
4 ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ Χριστοῦ, χάρις ὑμῖν καὶ
5 εἰρήνη πληθυνθεῖη. Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ Κυρίου
6 ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀναγενήσας
7 ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ νεκρῶν,
8 εἰς κληρονομίαν ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον καὶ ἀμάραντον, τετηρη-
9 μένην ἐν οὐρανοῖς εἰς ὑμᾶς. τοὺς ἐν δυνάμει Θεοῦ φρουρουμέ-
10 νους διὰ πίστεως εἰς σωτηρίαν ἐτοιμὴν ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ
ἐσχάτῳ. ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε ὀλίγον ἄρτι, εἰ δέον ἐστὶ, λυπηθέντες ἐν
ποικίλοις πειρασμοῖς, ἵνα τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως πολυ-
τιμώτερον χρυσοῦ τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ πυρὸς δὲ δοκιμαζο-
μένου, εὐρεθῆ εἰς ἔπαινον καὶ τιμὴν καὶ δόξαν, ἐν ἀποκαλύψει
Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὃν οὐκ ἰδόντες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὀρῶντες
πιστεύοντες δὲ, ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκκλήτῳ καὶ δεδοξασμένῳ,
κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν. περὶ
ἧς σωτηρίας ἐξέζητησαν καὶ ἐξηρεύνησαν προφηταὶ οἱ περὶ τῆς

1. **v.1** Πέτρος^{nmms} ἀπόστολος^{nmms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐκλεκτός^{admpn} παρεπιδήμιος^{admpn} διασπορά^{ngfs} Πόντος^{ngms} Γαλατία^{ngfs} Καππαδοκία^{ngfs} Ἀσία^{ngfs} καί^c Βιθυνία^{ngfs}. **v.2** κατὰ^p πρόγνωσις^{nafs} θεός^{ngms} πατὴρ^{ngms} ἐν^p ἁγιασμός^{ndms} πνεῦμα^{ngms} εἰς^p ὑπακοή^{nafs} καί^c ῥαντισμός^{namms} αἷμα^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} χάρις^{nmfs} σύ^{tpd-p} καί^c εἰρήνη^{nmfs} πληθύνω^{voap3s}. **v.3** εὐλογητός^{anmsn} ὁ^{dnms} θεός^{nmms} καί^c πατὴρ^{nmms} ὁ^{dngms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{trp-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dnms} κατὰ^p ὁ^{dans} πολὺς^{aansn} αὐτός^{trpms} ἔλεος^{nans} ἀναγεννάω^{vraanms} ἐγώ^{trp-p} εἰς^p ἐλπίς^{nafs} ζῶω^{vppaafs} διὰ^p ἀνάστασις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐκ^p νεκρός^{agmpn}. **v.4** εἰς^p κληρονομία^{nafs} ἄφθαρτος^{aafsn} καί^c ἀμίαντος^{aafsn} καί^c ἀμάραντος^{aafsn} τηρέω^{vrxpafs} ἐν^p οὐρανός^{ndmp} εἰς^p σύ^{trp-p}. **v.5** ὁ^{damp} ἐν^p δύνاميς^{ndfs} θεός^{ngms} φρουρέω^{vpppamp} διὰ^p πίστις^{ngfs} εἰς^p σωτηρία^{nafs} ἐτοιμος^{aafsn} ἀποκαλύπτω^{vnap} ἐν^p καιρός^{ndms} ἐσχάτος^{admsn}. **v.6** ἐν^p ὅς^{trdms} ἀγαλλιᾶω^{vipn2p} ὀλίγος^{aamsn} ἄρτι^{bo} εἰ^{qo} δεῖ^{vppqms} εἰμι^{vix3s} λυπέω^{vrapmp} ἐν^p ποικίλος^{anmsn} πειρασμός^{ndmp}. **v.7** ἵνα^c ὁ^{dnms} δοκίμιον^{nmms} σύ^{trp-p} ὁ^{dngfs} πίστις^{ngfs} πολὺς^{anmsn} τιμιος^{anmsc} χρυσιον^{ngms} ὁ^{dngms} ἀπόλλυμι^{vppmngms} διὰ^p πῦρ^{ngms} δέ^c δοκιμάζω^{vpppgms} εὐρίσχω^{vsap3s} εἰς^p ἔπαινος^{namms} καί^c τιμή^{nafs} καί^c δόξα^{nafs} ἐν^p ἀποκάλυψις^{ndfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.8** ὅς^{trams} οὐ^{xo} ὀράω^{vraanmp} ἀγαπάω^{vipa2p} εἰς^p ὅς^{trams} ἄρτι^{bo} μή^{xo} ὀράω^{vrapanmp} πιστεύω^{vrapanmp} δέ^c ἀγαλλιᾶω^{vipn2p} χαρᾷ^{ndfs} ἀνεκκλήτος^{adfsn} καί^c δοξάζω^{vrxpafds}. **v.9** κομιζώ^{vppmmp} ὁ^{dans} τέλος^{nans} ὁ^{dngfs} πίστις^{ngfs} σύ^{trp-p} σωτηρία^{nafs} ψυχῆ^{ngfp}.

εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, ἐρευνῶντες εἰς τίνα ἢ ποῖον 11
καῖρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς Πνεῦμα Χριστοῦ, προμαρτυρόμενον 12
τὰ εἰς Χριστὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας, οἷς ἀπεκα- 12
λύθη ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς, ἡμῖν δὲ διηκόνουν αὐτά, ἃ νῦν ἀνηγγέλη 13
ὑμῖν διὰ τῶν εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἀποστα- 13
λέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι. Διὸ 13
ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσφύας τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως 14
ἐλπύσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ 14
Χριστοῦ, ὡς τέκνα ὑπακοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότε- 14
ρον ἐν τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ κατὰ τὸν καλέσαντα 15
ὑμᾶς ἅγιον καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, διότι 16
γέγραπται Ἅγιοι γένεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιος εἶμι. καὶ εἰ πατέρα ἐπι- 17
καλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήπτως κρίνοντα κατὰ τὸ ἐκάστου ἔργον, 17
ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροικίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε, εἰδότες 18
ὅτι οὐ φθαρτοῖς ἀργυρίῳ ἢ χρυσίῳ, ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς ματαίας ὑ- 18
μῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδότου, ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἄμνοῦ 19
ἀμώμου καὶ ἀσπίλου Χριστοῦ, προεγνωσμένου μὲν πρό καταβο- 20
λῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσχάτων τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς, 20
τοὺς δι' αὐτοῦ πιστεύοντας εἰς Θεόν, τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νε- 21
κρῶν, καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν καὶ ἐλπίδα 21
εἶναι εἰς Θεόν. τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς 22
ἀληθείας διὰ Πνεύματος εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ κα-

v.10 περί^p ὅς^{rrgfs} σωτηρία^{ngfs} ἐκζητέω^{v1aa3p} καί^c ἐξεραυνάω^{v1aa3p} προφητῆς^{nnmp} ὀδῆ^{nmpr}
περί^p ὀδῆ^{gfs} εἰς^p σύ^{tpa-p} χάρις^{ngfs} προφητεύω^{vpaanmp}. **v.11** ἐραυνάω^{vppanmp} εἰς^p τίς^{rgams}
ἢ^{xo} ποῖος^{rgams} καιρός^{nams} δηλῶ^{v1aa3s} ὀδῆ^{ns} ἐν^p αὐτός^{rdmmp} πνεῦμα^{nns} Χριστός^{ngms}
προμαρτυρομαι^{vppnns} ὀδῆ^{nmpr} εἰς^p Χριστός^{nams} πάθημα^{nanp} καί^c ὀδῆ^{nmpr} μετὰ^p οὗτος^{rdamp} δόξα^{nafr}.
v.12 ὅς^{rrdmp} ἀποκαλύπτω^{v1ap3s} ὅτι^c οὐ^{xo} ἑαυτοῦ^{rxdmpr} ἐγὼ^{tpd-p} δέ^c διακονέω^{v1aa3p} αὐτός^{rganp}
ὅς^{rganp} νῦν^{bo} ἀναγγέλλω^{v1ap3s} σύ^{tpd-p} διὰ^p ὀδῆ^{gmpr} εὐαγγελίζω^{vpaamgmp} σύ^{tpa-p} ἐν^p πνεῦμα^{ndns}
ἅγιος^{adnsn} ἀποστέλλω^{vrapdms} ἀπὸ^p οὐρανό^{ngms} εἰς^p ὅς^{rganp} ἐπιθυμέω^{v1aa3p} ἅγιος^{nnmp}
παρακλύπτω^{v1aa}. **v.13** διό^c ἀναζωσνυμι^{vpanmmp} ὀδῆ^{nmpr} ὀσφύς^{nafr} ὀδῆ^{gfs} διάνοια^{ngfs} σύ^{trg-p}
νήφω^{vppanmp} τελείως^{bo} ἐλπίζω^{vdaa2p} ἐπὶ^p ὀδῆ^{gfs} φέρω^{vpppafs} σύ^{trd-p} χάρις^{nafs} ἐν^p ἀποκάλυψις^{ndfs}
Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.14** ὡς^{bo} τέκνον^{nnmp} ὑπακοῆ^{ngfs} μὴ^{xo} συσχηματίζω^{vppenmp}
ὀδῆ^{nmpr} πρότερος^{aansn} ἐν^p ὀδῆ^{gfs} ἀγνοία^{ndfs} σύ^{trg-p} ἐπιθυμία^{ndfr}. **v.15** ἀλλά^c κατὰ^p ὀδῆ^{ams}
καλέω^{vraaams} σύ^{tpa-p} ἅγιος^{aamsn} καί^c αὐτός^{rganp} ἅγιος^{anmpn} ἐν^p πᾶς^{adfsn} ἀναστροφή^{ndfs}
γίνομαι^{vdao2p}. **v.16** διό^c γράφω^{vixp3s} ἅγιος^{anmpn} γίνομαι^{vdaa2p} ὅτι^c ἐγὼ^{trp-n} ἅγιος^{admsn}
εἶμι^{v1px1s}. **v.17** καί^c εἰ^{qo} πατήρ^{nams} ἐπικαλέω^{v1pm2p} ὀδῆ^{ams} ἀπροσωπολήπτως^{bo} κρίνω^{vppaams}
κατὰ^p ὀδῆ^{ams} ἕκαστος^{agmsn} ἔργον^{nans} ἐν^p φόβος^{ndms} ὀδῆ^{ams} παροικία^{ngfs} σύ^{trg-p}
χρόνος^{nams} ἀναστρέφω^{vda2p}. **v.18** οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c οὐ^{xo} φθαρτός^{adnpr} ἀργύριον^{ndns} ἢ^{xo}
χρυσίον^{ndns} λυτρώω^{v1ap2p} ἐκ^p ὀδῆ^{gfs} μάταιος^{agfsn} σύ^{trg-p} ἀναστροφή^{ngfs} πατροπαραδότος^{agfsn}.
v.19 ἀλλά^c τίμος^{adnsn} αἴμα^{ndns} ὡς^{bo} ἄμνος^{ngms} ἄμωμος^{agmsn} καί^c ἀσπίλος^{agmsn} Χριστός^{ngms}.
v.20 προγινώσκω^{vpxp3ms} μὲν^{xo} πρό^p καταβολῆ^{ngfs} κόσμος^{ngms} φανερόω^{vrap3ms} δέ^c ἐπὶ^p
ἕσχατος^{agmpn} ὀδῆ^{gmpr} χρόνος^{ngmp} διὰ^p σύ^{tpa-p}. **v.21** ὀδῆ^{nmpr} διὰ^p αὐτός^{trgms} πιστεύω^{vppaamp} εἰς^p
θεός^{nams} ὀδῆ^{ams} ἐγείρω^{vraaams} αὐτός^{rgams} ἐκ^p νεκρός^{agmpn} καί^c δόξα^{nafs} αὐτός^{rdms} δίδωμι^{vraaams}
ὥστε^c ὀδῆ^{gfs} πίστις^{nafs} σύ^{trg-p} καί^c ἐλπίς^{nafs} εἶμι^{v1px} εἰς^p θεός^{nams}.

- 23 θαρᾶς καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκτενωῶς, ἀναγεγεννημένοι
οὐκ ἐκ σποραῶς φθαρτῆς, ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος Θε-
24 οῦ καὶ μένοντος εἰς τὸν αἰῶνα. διότι πᾶσα σὰρξ ὡς χόρτος, καὶ
πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου. ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ
25 τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε, τὸ δὲ ῥῆμα Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα.
τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς.
- 2** Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν καὶ πάντα δόλον καὶ ὑποκρί-
2 σεις καὶ φθόνους καὶ πάσας καταλαλιάς, ὡς ἄρτιγέννητα βρέφη,
3 τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐξηθῆτε, εἴ-
4 περ ἐגעύσασθε ὅτι χρηστός ὁ Κύριος, πρὸς ὃν προσερχόμενοι,
λίθον ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδοκιμασμένον, παρὰ δὲ
5 Θεῷ ἐκλεκτὸν, ἔντιμον, καὶ αὐτοὶ ὡς λίθοι ζῶντες οἰκοδομεῖσθε
οἴκος πνευματικὸς, ἱεράτευμα ἅγιον, ἀνενέγκαι πνευματικὰς θυ-
6 σίας εὐπροσδέκτους τῷ Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. διὸ καὶ περιέχει
ἐν τῇ γραφῇ, Ἰδοὺ τίθημι ἐν Σιών λίθον ἀκρογωνιαῖον, ἐκλεκτὸν
7 ἔντιμον, καὶ ὁ πιστεύων ἐπ αὐτῷ οὐ μὴ καταισχυθῆ. ὑμῖν οὖν
ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύουσιν, ἀπειθοῦσι δὲ, λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν
8 οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας, καὶ, Λί-
θος προσκόμματος, καὶ πέτρα σκανδάλου, οἱ προσκόπτουσι τῷ
9 λόγῳ, ἀπειθοῦντες, εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν, ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλεκτὸν,
βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς περιποίησιν, ὅπως
τὰς ἀρετὰς ἐξαγγελίητε τοῦ ἐκ σκοτόους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ

v.22 ὁ^{dafr} ψυχῆ^{nafr} σύ^{prg-p} ἀγνίζω^{vpxanmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὑπακοή^{ndfs} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} διὰ^p πνεῦμα^{ngns} εἰς^p φιλαδελφία^{nafs} ἀνυπόκριτος^{aafsn} ἐκ^p καθαρὸς^{agfsn} καρδία^{ngfs} ἀλλήλων^{reamp} ἀγαπάω^{vdaa2p} ἐκτενωῶς^{bo}. **v.23** ἀναγεννάω^{vppnmp} οὐ^{xo} ἐκ^p σπορά^{ngfs} φθαρτός^{agfsn} ἀλλά^c ἄφθαρτός^{agfsn} διὰ^p λόγος^{ngms} ζῶν^{vppagms} θεός^{ngms} καὶ^c μένω^{vppagms} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{namns}. **v.24** διότι^c πᾶς^{anfsn} σὰρξ^{znfs} ὡς^{bo} χόρτος^{nnms} καὶ^c πᾶς^{anfsn} δόξα^{nnfs} ἀνθρώπος^{ngms} ὡς^{bo} ἄνθος^{nnms} χόρτος^{ngms} ξηραίνω^{viap3s} ὁ^{dnnms} χόρτος^{nnms} καὶ^c ὁ^{dnnms} ἄνθος^{nnms} αὐτός^{trgms} ἐκτίπτω^{viao3s}. **v.25** ὁ^{dnnms} δὲ^c ῥῆμα^{nnms} κύριος^{ngms} μένω^{viap3s} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{namns} οὗτος^{rdnms} δὲ^c εἰμὶ^{vtrp3s} ὁ^{dnnms} ῥῆμα^{nnms} ὁ^{dnnms} εὐαγγελίζω^{vppnms} εἰς^p σύ^{trp-p}. **2. v.1** ἀποτίθημι^{vpanmp} οὐ^c πᾶς^{aafsn} κακία^{nafs} καὶ^c πᾶς^{aafsn} δόλος^{namns} καὶ^c ὑπόκρισις^{nafr} καὶ^c φθόνος^{namp} καὶ^c πᾶς^{aafsn} καταλαλία^{nafr}. **v.2** ὡς^{bo} ἀρτιγέννητος^{anpnr} βρέφος^{nnmp} ὁ^{dans} λογικός^{aansn} ἄδολος^{aansn} γάλα^{nans} ἐπιποθέω^{vdaa2p} ἵνα^c ἐν^p αὐτός^{trpns} αὐξάνω^{vsap2p}. **v.3** εἴπερ^{qo} γεύομαι^{viad2p} ὅτι^c χρηστός^{anmsn} ὁ^{dnnms} κύριος^{nnms}. **v.4** πρὸς^p ὁς^{trams} προσέρχομαι^{vppnmp} λίθος^{namns} ζῶν^{vppaams} ὑπὸ^p ἀνθρώπος^{ngmp} μὲν^{xo} ἀποδοκιμάζω^{vpxpams} παρὰ^p δὲ^c θεός^{ndms} ἐκλεκτός^{aamsn} ἔντιμος^{aamsn}. **v.5** καὶ^c αὐτός^{trpmp} ὡς^{bo} λίθος^{namns} ζῶν^{vppanmp} οἰκοδομῶ^{vpp2p} οἶκος^{nnms} πνευματικὸς^{anmsn} ἱεράτευμα^{nnms} ἅγιος^{anmsn} ἀναφέρω^{maa} πνευματικὸς^{aafnr} θυσία^{nafr} εὐπροσδέκτος^{aafnr} ὁ^{dnnms} θεός^{ndms} διὰ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.6** διὸ^c καὶ^c περιέχω^{viap3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} γραφή^{ndfs} ἰδοὺ^{vdaa2s} τίθημι^{viap1s} ἐν^p Σιών^{trp} λίθος^{namns} ἀκρογωνιαῖος^{aamsn} ἐκλεκτός^{aamsn} ἔντιμος^{aamsn} καὶ^c ὁ^{dnnms} πιστεύω^{vppanms} ἐπι^p αὐτός^{trpms} οὐ^{xo} μί^{xo} καταισχυνῶ^{vsap3s}. **v.7** σύ^{trp-d} οὐ^c τιμὴ^{nnfs} ὁ^{dmp} πιστεύω^{vppadmp} ἀπειθέω^{vppadmp} δὲ^c λίθος^{namns} ὁς^{trams} ἀποδοκιμάζω^{viao3p} ὁ^{dmp} οἰκοδομῶ^{vppanmp} οὗτος^{rdnms} γίνομαι^{viao3s} εἰς^p κεφαλὴ^{nafs} γωνία^{ngfs}. **v.8** καὶ^c λίθος^{namns} προσκόμμα^{ngms} καὶ^c πέτρα^{nnfs} σκάνδαλον^{ngms} ὁς^{trnmp} προσκόπτω^{viap3p} ὁ^{dams} λόγος^{ndms} ἀπειθέω^{vppanmp} εἰς^p ὁς^{trams} καὶ^c τίθημι^{viap3p}.

θαυμαστόν αὐτοῦ φῶς, οἱ ποτε οὐ λαός, νῦν δὲ λαός Θεοῦ, οἱ 10
οὐκ ἤλεθμένοι, νῦν δὲ ἐλεθθέντες. Ἀγαπητοί, παρακαλῶ ὡς πα- 11
ροϊκούς καὶ παρεπιδήμους ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυμιῶν,
αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς, τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἐν 12
τοῖς ἔθνεσιν ἔχοντες καλήν, ἵνα, ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κα-
κοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύσαντες δοξάσωσι τὸν Θεὸν
ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. Ὑποτάγητε οὖν πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει 13
διὰ τὸν Κύριον, εἴτε βασιλεῖ, ὡς ὑπερέχοντι, εἴτε ἡγεμόσιν, ὡς 14
δι' αὐτοῦ πεμπομένοις εἰς ἐκδίκησιν μὲν κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ
ἀγαθοποιῶν. ὅτι οὕτως ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀγαθοποιούν- 15
τας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν, ὡς ἐλεύθεροι, 16
καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ'
ὡς δοῦλοι Θεοῦ. πάντας τιμήσατε. τὴν ἀδελφότητα ἀγαπάτε. 17
τὸν Θεὸν φοβεῖσθε. τὸν βασιλέα τιμᾶτε. Οἱ οἰκέται ὑποτασσό- 18
μενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ
ἐπιεικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. τοῦτο γὰρ χάρις, εἰ διὰ συ- 19
νειδήσιν Θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας, πάσῃ ἀδίκως. ποῖον γὰρ 20
κλέος, εἰ ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε· ἀλλ' εἰ
ἀγαθοποιούντες καὶ πάσχοντες, ὑπομενεῖτε, τοῦτο χάρις παρὰ 21
Θεῷ. εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ Χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡ-
μῶν, ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς

v.9 σύ^{rp-p} δέ^c γένος^{nnns} ἐκλεκτός^{annsn} βασιλεῖος^{annsn} ἱεράτευμα^{nnns} ἔθνος^{nnns} ἅγιος^{annsn}
λαός^{nnms} εἰς^p περιποίησις^{nafs} ὄπως^{bo} ὁ^{dafr} ἀρετῆ^{nafr} ἐξαγγέλλω^{vsaa2p} ὁ^{dams} ἐκ^p σκότος^{ngns}
σύ^{rp-p} καλέω^{vpaags} εἰς^p ὁ^{dams} θαυμαστός^{aansn} αὐτός^{rgms} φῶς^{nans}. **v.10** ὅς^{dmp} ποτέ^{xo}
οὐ^{xo} λαός^{nnms} νῦν^{bo} δέ^c λαός^{nnms} θεός^{ngms} ὁ^{dmp} οὐ^{xo} ἐλεέω^{vpxrnp} νῦν^{bo} δέ^c ἐλεέω^{vrapmp}.
v.11 ἀγαπητός^{avmpn} παρακαλέω^{vpa1s} ὡς^{bo} πάροικος^{aampn} καί^c παρεπίδημος^{aampn} ἀπέχω^{vmpn}
ὁ^{dgr} σαρκικός^{agfr} ἐπιθυμία^{ngfr} ὅστις^{rmp} στρατεύω^{vipm3p} κατὰ^p ὁ^{dams} ψυχῆ^{ngfs}. **v.12** ὁ^{dafs}
ἀναστροφή^{nafs} σύ^{rg-p} ἐν^p ὁ^{dmp} ἔθνος^{ndmp} ἔχω^{vrapmp} καλός^{aafsn} ἵνα^c ἐν^p ὅς^{rdns} καταλαλέω^{vpa3p}
σύ^{rg-p} ὡς^{bo} κακοποιός^{agmpn} ἐκ^p ὁ^{dmp} καλός^{agmpn} ἔργον^{ngp} ἐποπτεύω^{vraanmp} δοξάζω^{vsaa3p} ὁ^{dams}
θεός^{nams} ἐν^p ἡμέρα^{ndfs} ἐπισκοπῆ^{ngfs}. **v.13** ὑποτάσσω^{vdap2p} οὖν^c πᾶς^{adfsn} ἀνθρώπινος^{adfsn}
κτίσις^{ndfs} διὰ^p ὁ^{dams} κύριος^{nams} εἴτε^c βασιλεὺς^{ndms} ὡς^{bo} ὑπερέχω^{vrapdms}. **v.14** εἴτε^c
ἡγεμών^{ndmp} ὡς^{bo} διὰ^p αὐτός^{rgms} πέμπω^{vpppmp} εἰς^p ἐκδίκησις^{nafs} μὲν^{xo} κακοποιός^{agmpn}
ἔπαινος^{nams} δέ^c ἀγαθοποιός^{agmpn}. **v.15** ὅτι^c οὕτω^{bo} εἰμί^{vix3s} ὁ^{dms} θέλημα^{nnns} ὁ^{dams}
θεός^{ngms} ἀγαθοποιέω^{vrapamp} φιμῶ^{vnpa} ὁ^{dafs} ὁ^{dmp} ἄφρων^{agmpn} ἀνθρώπος^{ngmp} ἀγνωσία^{nafs}.
v.16 ὡς^{bo} ἐλεύθερος^{anmpn} καί^c μή^{xo} ὡς^{bo} ἐπικάλυμμα^{nans} ἔχω^{vrapmp} ὁ^{dams} κακία^{ngfs} ὁ^{dafs}
ἐλευθερία^{nafs} ἀλλὰ^c ὡς^{bo} δοῦλος^{nnmp} θεός^{ngms}. **v.17** πᾶς^{aampn} τιμᾶω^{vdaa2p} ὁ^{dams} ἀδελφότης^{nafs}
ἀγαπάω^{vpa2p} ὁ^{dams} θεός^{ngms} φοβέομαι^{vdpn2p} ὁ^{dams} βασιλεὺς^{nams} τιμᾶω^{vdpa2p}. **v.18** ὁ^{dmp}
οἰκέτης^{nnmp} ὑποτάσσω^{vpppmp} ἐν^p πᾶς^{admsn} φόβος^{ndms} ὁ^{dmp} δεσπότης^{ndmp} οὐ^{xo} μόνος^{bo} ὁ^{dmp}
ἀγαθός^{admpn} καί^c ἐπιεικής^{admpn} ἀλλὰ^c καί^c ὁ^{dmp} σκολιός^{admpn}. **v.19** οὕτως^{rdms} γάρ^c
χάρις^{nifs} εἰ^{qo} διὰ^p συνειδήσις^{nafs} θεός^{ngms} ὑποφέρω^{vpa3s} τι-οριμῆς^{nafr} λύπη^{nafr} πάσῃ^{vrapnms}
ἀδίκως^{bo}. **v.20** ποῖος^{rgms} γάρ^c κλέος^{nnms} εἰ^{qo} ἁμαρτάνω^{vrapmp} καί^c κολαφιζώ^{vpppmp}
ὑπομένο^{vifa2p} ἀλλὰ^c εἰ^{qo} ἀγαθοποιέω^{vrapmp} καί^c πάσῃ^{vrapmp} ὑπομένο^{vifa2p} οὕτως^{rdms}
χάρις^{nifs} παρὰ^p θεός^{ndms}.

22 ἴχνεσιν αὐτοῦ, ὅς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὐρέθη δόλος ἐν
 23 τῷ στόματι αὐτοῦ, ὅς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχω
 24 οὐκ ἠπείλει, παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως, ὅς τὰς ἁμαρτίας
 ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα, ταῖς
 ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι, τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν, οὗ τῷ μῶλωπι
 25 αὐτοῦ ἰάθητε. ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα, ἀλλ' ἐπεστρά-
 φητε νῦν ἐπὶ τὸν ποιμένα καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν ὑμῶν.
 3 Ὅμοίως, αἱ γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα
 καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦσι τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστρο-
 2 φῆς ἄνευ λόγου κερδηθήσονται. ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν φόβῳ
 3 ἀγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν. ὧν ἔστω οὐχ ὁ ἕξωθεν ἐμπλοκῆς τρι-
 4 χῶν, καὶ περιθέσεως χρυσίων, ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος, ἀλλ'
 ὁ κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος, ἐν τῷ ἀφθάρτῳ τοῦ πράεος καὶ
 5 ἡσυχίου πνεύματος, ὃ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ πολυτελής. οὕτω
 γὰρ ποτε καὶ αἱ ἅγιοι γυναῖκες αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν Θεὸν ἐκό-
 6 σμουν ἑαυτάς, ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ὡς Σάρρα ὑ-
 πῆκουσε τῷ Ἀβραάμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα, ἧς ἐγενήθητε τέκνα,
 7 ἀγαθοποιοῦσαι καὶ μὴ φοβούμεναι μηδεμίαν πτόησιν. Οἱ ἄν-
 δρες ὁμοίως, συνοικοῦντες κατὰ γνῶσιν, ὡς ἀσθενεστέρω σκευεὶ
 τῷ γυναικεῖῳ ἀπονέμοντες τιμὴν, ὡς καὶ συγκληρονόμοι χάριτος
 8 ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐκκόπτεσθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν. Τὸ δὲ τέλος,

v.21 εἰς^p οὐτος^{dans} γάρ^c καλέω^{viap2p} ὅτι^c καί^c Χριστός^{nnms} πάσχω^{vias3s} ὑπέρ^p ἐγώ^{τῖγ-p} ἐγώ^{τῖρ-p} ὑπολιμπάνω^{vppanms} ὑπογραμμός^{nams} ἵνα^c ἐπακολουθῶ^{vsaa2p} ὁ^{ddnp} ἵχνος^{ndnp} αὐτός^{τῖγms}.
v.22 ὅς^{trnms} ἁμαρτία^{nafs} οὐ^{xo} ποιῶ^{vias3s} οὐδέ^{bo} εὐρίσκο^{vias3s} δόλος^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddns} στόμα^{ndns} αὐτός^{τῖγms}.
v.23 ὅς^{trnms} λοιδορέω^{vppnms} οὐ^{xo} ἀντελοιδορέω^{vias3s} πάσχω^{vppanms} οὐ^{xo} ἀπειλέω^{vias3s} παρεδίδωμι^{vias3s} δε^c ὁ^{ddms} κρίνω^{vppadms} δικαίως^{bo}.
v.24 ὅς^{trnms} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} ἐγώ^{τῖγ-p} αὐτός^{trnms} ἀναφέρω^{vias3s} ἐν^p ὁ^{ddns} σῶμα^{ndns} αὐτός^{τῖγms} ἐπὶ^p ὁ^{dans} ξύλον^{nans} ἵνα^c ὁ^{ddfp} ἁμαρτία^{ndfp} ἀπογίνομαι^{vpadnmp} ὁ^{ddfs} δικαιοσύνη^{ndfs} ζῶ^{vsaa1p} ὅς^{trgms} ὁ^{ddms} μῶλωπι^{ndms} αὐτός^{τῖγms} ἰάομαι^{viap2p}.
v.25 εἰμι^{viix2p} γάρ^c ὡς^{bo} πρόβατον^{nnnp} πλανῶ^{vpprnp} ἀλλά^c ἐπιστρέφω^{viap2p} νῦν^{bo} ἐπὶ^p ὁ^{dams} ποιμὴν^{nams} καί^c ἐπίσκοπος^{nams} ὁ^{dgfp} ψυχῆ^{ngfp} σῦ^{τῖγ-p}.
3. v.1 ὁμοίως^{bo} ὁ^{dnfp} γυνή^{nnfp} ὑποτάσσω^{vpprnp} ὁ^{ddmp} ἴδιος^{admpn} ἀνὴρ^{ndmp} ἵνα^c καί^c εἰ^{qo} τι-ορινη^{vira3p} ὁ^{ddms} λόγος^{ndms} διὰ^p ὁ^{dgfs} ὁ^{dgfp} γυνή^{ngfp} ἀναστροφή^{ngfs} ἄνευ^p λόγος^{ngms} κερδαίνω^{vsap3p}.
v.2 ἐποπτεύω^{vpaanmp} ὁ^{dafs} ἐν^p φόβος^{ndms} ἀγνός^{aafsn} ἀναστροφή^{nafs} σῦ^{τῖγ-p}.
v.3 ὅς^{trgfp} εἰμι^{vdpx3s} οὐ^{xo} ὁ^{ddms} ἕξωθεν^{bo} ἐμπλοκή^{ngfs} θρῖς^{ngfp} καί^c περίθεσις^{ngfs} χρυσίων^{ngnp} ἢ^{xo} ἔνδυσις^{ngfs} ἱματίων^{ngnp} κόσμος^{nnms}.
v.4 ἀλλά^c ὁ^{ddms} κρυπτός^{anmsn} ὁ^{dgfs} καρδία^{ngfs} ἄνθρωπος^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddns} ἀφάρτος^{admsn} ὁ^{dgnms} πρᾶυς^{agnsn} καί^c ἡσυχίος^{agnsn} πνεύμα^{ngns} ὅς^{trnms} εἰμι^{vdpx3s} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} πολυτελής^{annsn}.
v.5 οὕτω^{bo} γάρ^c ποτε^{xo} καί^c ὁ^{dnfp} ἅγιος^{anfnp} γυνή^{nnfp} ὁ^{dnfp} ἐλπίζω^{vppanfp} ἐπὶ^p ὁ^{dams} θεός^{nams} κοσμέω^{vias3p} ἑαυτοῦ^{txafp} ὑποτάσσω^{vpprnp} ὁ^{ddmp} ἴδιος^{admpn} ἀνὴρ^{ndmp}.
v.6 ὡς^{bo} Σάρρα^{nnfs} ὑπακούω^{vias3s} ὁ^{ddms} Ἀβραάμ^{tp} κύριος^{nams} αὐτός^{τῖγms} καλέω^{vppanfs} ὅς^{trgfs} γίνομαι^{viao2p} τέκνον^{nanp} ἀγαθοποιῶ^{vppanfp} καί^c μὴ^{xo} φοβέομαι^{vppnfp} μηδεὶς^{aafsn} πτόησις^{nafs}.
v.7 ὁ^{dnmp} ἀνὴρ^{nnmp} ὁμοίως^{bo} συνοικέω^{vppanmp} κατὰ^p γνῶσις^{nafs} ὡς^{bo} ἀσθενής^{adnsc} σκευός^{ndns} ὁ^{ddns} γυναικεῖος^{adnns} ἀπονέμω^{vppanmp} τιμὴ^{nafs} ὡς^{bo} καί^c συγκληρονόμος^{anmpn} χάρις^{ngfs} ζωῆς^{ngfs} εἰς^p ὁ^{dans} μὴ^{xo} ἐκκόπτω^{vnp} ὁ^{dafp} προσευχή^{nafp} σῦ^{τῖγ-p}.

πάντες ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὐσπλαγχνοὶ, φιλό-
 φρονες, μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ κακοῦ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ 9
 λοιδορίας, τὸναντίον δέ. εὐλογοῦντες, εἰδότες ὅτι εἰς τοῦτο ἐ-
 κλήθητε, ἵνα εὐλογίαν κληρονομήσητε. Ὁ γὰρ θέλων ζῶν ἀγα- 10
 πᾶν, καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς, παυσάτω τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ
 κακοῦ, καὶ χεῖλη αὐτοῦ τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον, ἐκκλινάτω ἀ- 11
 πὸ κακοῦ, καὶ ποιησάτω ἀγαθόν, ζητησάτω εἰρήνην, καὶ διωξάτω
 αὐτήν. ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ Κυρίου ἐπὶ δικαίους, καὶ ὧτα αὐτοῦ εἰς 12
 δέησιν αὐτῶν, πρόσωπον δέ Κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά. Καὶ 13
 τίς ὁ κακῶσων ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ μιμηταὶ γένησθε. ἀλλ' εἰ 14
 καὶ πάσχετε διὰ δικαιοσύνην, μακάριοι, Τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ
 φοβηθῆτε μηδὲ ταραχθῆτε, Κύριον δὲ τὸν Θεὸν ἀγίασατε ἐν ταῖς 15
 καρδίαις ὑμῶν, ἔτοιμοι δὲ ἀεὶ πρὸς ἀπολογίαὶν παντὶ τῷ αἰτοῦντι
 ὑμᾶς λόγον περὶ τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος, μετὰ πραΰτητος καὶ φό-
 βου. συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθὴν ἵνα ἐν ᾧ καταλαλῶσιν ὑμῶν ᾧ 16
 κακοποιῶν καταισχυθῶσιν οἱ ἐπιηρέαζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν
 Χριστῷ ἀναστροφῆν. κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέλει τὸ 17
 θέλημα τοῦ Θεοῦ, πάσχειν, ἢ κακοποιοῦντας. ὅτι καὶ Χριστὸς 18
 ἅπαξ περὶ ἁμαρτιῶν ἔπαθε, δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς προ-
 σαγάγῃ τῷ Θεῷ, θανατωθεῖς μὲν σαρκί, ζωοποιηθεῖς δὲ τῷ πνεύ-
 ματι, ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ πνεύμασι πορευθεῖς ἐκήρυξεν, 19
 ἀπειθήσασι ποιε, ὅτε ἅπαξ ἔξεδέχετο ἡ τοῦ Θεοῦ μακροθυμία, ἐν 20

v.8 ὁδnns δέ^c τέλος^{nns} πᾶς^{anmpn} ὁμόφρων^{anmpn} συμπαθής^{anmpn} φιλάδελφος^{anmpn}
 εὐσπλαγχνός^{anmpn} φιλόφρων^{anmpn}. **v.9** μί^{xo} ἀποδίδωμι^{vppanmp} κακός^{aansn} ἀντί^p κακός^{agnsn}
 ἡ^{xo} λοιδορία^{nafs} ἀντί^p λοιδορία^{ngfs} ὁ^{bo} δέ^c εὐλογέω^{vppanmp} οἶδα^{vpxanmp} ὅτι^c εἰς^p οὗτος^{rdans}
 καλέω^{vrap2p} ἵνα^c εὐλογία^{nafs} κληρονομέω^{vsaa2p}. **v.10** ὁδnms γάρ^c θέλω^{vppanms} ζῶ^{nafs}
 ἀγαπάω^{vnpa} καί^c ὀράω^{vnaa} ἡμέρα^{nafp} ἀγαθός^{aafrn} παύω^{vdaa3s} γλῶσσα^{dafs} αὐτός^{rpgms} ἀπό^p
 κακός^{agnsn} καί^c χεῖλος^{namp} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dgms} μί^{xo} λαλέω^{vnaa} δόλος^{nams}. **v.11** ἐκκλίνω^{vdaa3s}
 ἀπό^p κακός^{agnsn} καί^c ποιέω^{vdaa3s} ἀγαθός^{aansn} ζητέω^{vdaa3s} εἰρήνη^{nafs} καί^c διώκω^{vdaa3s} αὐτός^{rpafs}.
v.12 ὅτι^c ὁδnmp ὀφθαλμός^{nmpm} κύριος^{ngms} ἐπί^p δικαίος^{aampn} καί^c οὗς^{nmp} αὐτός^{rpgms} εἰς^p
 δέησις^{nafs} αὐτός^{rpgmp} πρόσωπον^{nms} δέ^c κύριος^{ngms} ἐπί^p ποιέω^{vppaamp} κακός^{aanpn}. **v.13** καί^c
 τίς^{rpnms} ὁδnms κακῶ^{vrfanms} συ^{tpa-p} ἐάν^{qo} ὁ^{dgms} ἀγαθός^{agnsn} μιμητής^{nmp} γίνομαι^{vsad2p}.
v.14 ἀλλά^c εἰ^{qo} καί^c πάσχω^{vopa2p} διὰ^p δικαιοσύνη^{nafs} μακάριος^{anmpn} ὁδams δέ^c φόβος^{nams}
 αὐτός^{rpgmp} μί^{xo} φοβέομαι^{vdao2p} μηδέ^c ταρασσώ^{vsap2p}. **v.15** κύριος^{nams} δέ^c ὁδams θεός^{nams}
 ἀγιάζω^{vdaa2p} ἐν^p ὁδdfp καρδία^{ndfp} συ^{tpg-p} ἔτοιμος^{anmpn} δέ^c ἀεὶ^{bo} πρὸς^p ἀπολογία^{nafs} πᾶς^{admsn}
 ὁδdms αἰτέω^{vppadms} συ^{tpa-p} λόγος^{nams} περὶ^p ὁ^{dqfs} ἐν^p συ^{tpd-p} ἐλπίς^{ngfs} μετὰ^p πραΰτης^{ngfs} καί^c
 φόβος^{ngms}. **v.16** συνείδησις^{nafs} ἔχω^{vppanmp} ἀγαθός^{aafsn} ἵνα^c ἐν^p ὁ^{rtdns} καταλαλέω^{vsap3p}
 συ^{tpg-p} ὡς^{bo} κακοποιός^{agmpn} καταισχύω^{vsap3p} ὁδnmp ἐπιηρέαζω^{vppanmp} συ^{tpg-p} ὁδafs ἀγαθός^{aafsn}
 ἐν^p Χριστός^{ndms} ἀναστροφή^{nafs}. **v.17** κρεῖττων^{anmsn} γάρ^c ἀγαθοποιέω^{vppaamp} εἰ^{qo} θέλω^{vpa3s}
 ὁδnms θέλημα^{nms} ὁ^{dqms} θεός^{ngms} πάσχω^{vmpa} ἡ^{xo} κακοποιέω^{vppaamp}. **v.18** ὅτι^c καί^c
 Χριστός^{nms} ἅπαξ^{bo} περὶ^p ἁμαρτία^{ngfp} πάσχω^{vta3s} δίκαιος^{anmsn} ὑπὲρ^p ἀδίκος^{agmpn} ἵνα^c
 ἐγώ^{tpa-p} προσάγω^{vsaa3s} ὁδdms θεός^{ndms} θανατόω^{vpxnms} μέν^{xo} σὰρξ^{ndfs} ζωοποιέω^{vppanms} δέ^c ὁδdms
 πνεῦμα^{ndns}. **v.19** ἐν^p ὁ^{rtdns} καί^c ὁδdmp ἐν^p φυλακῇ^{ndfs} πνεῦμα^{ndnp} πορεύομαι^{vpaonms}
 κηρύσσω^{vta3s}.

1 ἡμέραις Ἡὼε κατασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν ὀλίγοι, τοῦτ'ε-
 2 σιν ὀκτώ ψυχαί, διεσώθησαν δι' ὕδατος. ᾧ καὶ ἡμᾶς ἀντίτυπον
 νῦν σώζει βάπτισμα, οὐ σαρκὸς ἀπόθεσις ρύπου, ἀλλὰ συνειδή-
 3 σεως ἀγαθῆς ἐπερώτημα εἰς Θεόν, δι' ἀναστάσεως Ἰησοῦ Χριστοῦ,
 4 ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ Θεοῦ, πορευθεὶς εἰς οὐρανόν, ὑποταγέντων
 αὐτῷ ἀγγέλων καὶ ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων.
 5 **4** Χριστοῦ οὖν παθόντος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκί, καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν
 ἔννοιαν ὀπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν ἐν σαρκί, πέπαυται ἁμαρτίας,
 6 εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελήματι Θεοῦ τὸν ἐ-
 7 πίλοιπον ἐν σαρκί βιώσαι χρόνον. ἀρκετὸς γὰρ ἡμῖν ὁ παρε-
 8 ληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου τὸ θέλημα τῶν ἐθνῶν κατεργάσασθαι,
 9 πεπορευμένους ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις, κώμοις,
 10 πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρείαις, ἐν ᾧ ξενίζονται, μὴ συν-
 11 τρεχόντων ὑμῶν εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφη-
 12 μοῦντες, οἱ ἀποδώσουσι λόγον τῷ ἑτοιμῶς ἔχοντι κρῖναι ζῶντας
 13 καὶ νεκρούς. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κρι-
 14 θῶσι μὲν κατὰ ἀνθρώπου σαρκί, ζῶσι δὲ κατὰ Θεὸν πνεύματι,
 15 Πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικε, σωφρονήσατε οὖν καὶ νήψατε εἰς τὰς
 16 προσευχάς, πρὸ πάντων δὲ τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενή ἔ-
 17 χοντες, ὅτι ἡ ἀγάπη καλύπτει πληθος ἁμαρτιῶν, φιλόξενοι εἰς
 18 ἀλλήλους, ἄνευ γογγυσμῶν, ἕκαστος καθὼς ἔλαβε χάρισμα, εἰς
 19 ἑαυτοὺς αὐτὸ διακονοῦντες, ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χάρι-

v.20 ἀπειθέω^{vpaadmp} ποτέ^{xo} ὅτε^{bo} ἀπαξ^{bo} ἐκδέχομαι^{viin3s} ὀδνfs ὀδgms θεός^{ngms} μακροθυμία^{nmfs}
 ἐν^p ἡμέρα^{ndfp} Ἡὼε^{tp} κατασκευάζω^{vpppgrfs} κιβωτός^{ngfs} εἰς^p ὅς^{rtafs} ὀλίγος^{anfprn} εἰμι^{rtdns} ὀκτώ^{tn}
 ψυχή^{nmfp} διασώζω^{viap3p} διὰ^p ὕδωρ^{ngns}. **v.21** ὅς^{rtdns} καί^c ἐγὼ^{rpa-p} ἀντίτυπος^{annsn} νῦν^{bo}
 σώζω^{vira3s} βάπτισμα^{nnns} οὐ^{xo} σάρξ^{ngfs} ἀπόθεσις^{nmfs} ῥύπος^{ngms} ἀλλά^c συνειδήσις^{ngfs} ἀγαθός^{agfsn}
 ἐπερώτημα^{nnns} εἰς^p θεός^{nams} διὰ^p ἀνάστασις^{ngfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.22** ὅς^{rtdns}
 εἰμι^{vixp3s} ἐν^p δεξιῶν^{adfsn} ὀδgms θεός^{ngms} πορευομαι^{vraonms} εἰς^p οὐρανός^{nams} ὑποτάσσω^{vrapgmp}
 αὐτός^{rtdms} ἄγγελος^{ngmp} καί^c ἐξουσία^{ngfp} καί^c δύναμις^{ngfp}. **4. v.1** Χριστός^{ngms} οὖν^c
 πάσχω^{vraagms} ὑπὲρ^p ἐγὼ^{rtp-p} σάρξ^{ndfs} καί^c σύ^{rpn-p} ὀδαfs αὐτός^{rtafs} ἔννοια^{nafs} ὀπλίξω^{vdam2p}
 ὅτι^c ὀδnms πάσχω^{vraanms} ἐν^p σάρξ^{ndfs} παύω^{vixp3s} ἁμαρτία^{ngfs}. **v.2** εἰς^p ὀδans μηκέτι^{bo}
 ἄνθρωπος^{ngmp} ἐπιθυμία^{ndfp} ἀλλά^c θέλημα^{ndns} θεός^{ngms} ὀδams ἐπίλοιπος^{aamsn} ἐν^p σάρξ^{ndfs}
 βίωω^{vnaa} χρόνος^{nams}. **v.3** ἀρκετός^{anmsn} γάρ^c ἐγὼ^{rtp-p} ὀδnms παρέρχομαι^{vrxanms} χρόνος^{nnms}
 ὀδgms βίος^{ngms} ὀdans θέλημα^{nans} ὀdgnp ἔθνος^{ngnp} κατεργάζομαι^{vnaad} πορευομαι^{vrxnamp}
 ἐν^p ἀσελγεία^{ndfp} ἐπιθυμία^{ndfp} οἰνοφλυγία^{ndfp} κώμος^{ndmp} πότος^{ndmp} καί^c ἀθεμίτος^{adfpn}
 εἰδωλολατρία^{ndfp}. **v.4** ἐν^p ὅς^{rtdns} ξενίζω^{vixp3p} μή^{xo} συντρέχω^{vppagmp} σύ^{rtp-p} εἰς^p ὀδαfs αὐτός^{rtafs}
 ὀδgfs ἄσωτία^{ngfs} ἀνάχυσιν^{vnaa} βλασφημέω^{vppanmp}. **v.5** ὅς^{rtdms} ἀποδίδωμι^{vifa3p} λόγος^{nams} ὀddms
 ἑτοιμῶς^{bo} ἔχω^{vppadms} κρίνω^{vnaa} ζῶω^{vppaamp} καί^c νεκρός^{ampnp}. **v.6** εἰς^p οὗτος^{rtdans} γάρ^c καί^c
 νεκρός^{admpn} εὐαγγελίζω^{viap3s} ἵνα^c κρίνω^{vsap3p} μὲν^{xo} κατὰ^p ἄνθρωπος^{namp} σάρξ^{ndfs} ζῶω^{vsap3p} δε^c
 κατὰ^p θεός^{nams} πνεῦμα^{ndns}. **v.7** πᾶς^{agnpn} δε^c ὀdnms τέλος^{nnms} ἐγγίζω^{vixa3s} σωφρονέω^{vdaa2p}
 οὖν^c καί^c νήφω^{vdaa2p} εἰς^p ὀδαfp προσευχή^{nafp}. **v.8** πρὸ^p πᾶς^{agnpn} δε^c ὀδαfs εἰς^p ἑαυτοῦ^{rxamp}
 ἀγάπη^{nafs} ἐκτενή^{aafsn} ἔχω^{vppanmp} ὅτι^c ὀdnms ἀγάπη^{nmfs} καλύπτω^{vifa3s} πληθος^{nans} ἁμαρτία^{ngfp}.
v.9 φιλόξενος^{anmpn} εἰς^p ἀλλήλων^{reamp} ἄνευ^p γογγυσμός^{ngmp}.

τος Θεοῦ, εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια Θεοῦ, εἴ τις διακονεῖ, ὡς ἐξ 11
 ἰσχύος ἧς χορηγεῖ ὁ Θεός, ἵνα ἐν πᾶσι δοξάζεται ὁ Θεός διὰ Ἰη-
 σοῦ Χριστοῦ, ᾧ ἔστιν ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν 12
 αἰώνων, ἀμήν. Ἀγαπητοί, μὴ ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει πρὸς 12
 πειρασμὸν ὑμῖν γινομένη, ὡς ξένου ὑμῖν συμβαίνοντος, ἀλλὰ 13
 καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ Χριστοῦ παθήμασι, χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν 13
 τῇ ἀποκαλύψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. εἰ ὄνει- 14
 δίξεσθε ἐν ὀνόματι Χριστοῦ, μακάριοι, ὅτι τὸ τῆς δόξης καὶ τὸ τοῦ 14
 Θεοῦ Πνεῦμα ἐφ' ὑμᾶς ἀναπαύεται, κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασφη-
 μεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. μὴ γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς 15
 φονεὺς, ἢ κλέπτης, ἢ κακοποιός, ἢ ὡς ἀλλοτριεπίσκοπος, εἰ δὲ 16
 ὡς Χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξαζέτω δὲ τὸν Θεὸν ἐν τῷ μέρει 16
 τούτῳ. ὅτι ὁ καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ 17
 Θεοῦ, εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέλος τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ 17
 Θεοῦ εὐαγγελίῳ· καὶ Εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβῆς καὶ 18
 ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται· ὥστε καὶ οἱ πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα 19
 τοῦ Θεοῦ, ὡς πιστῶ κτίστη παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς ἑαυτῶν ἐν
 ἀγαθοποιῶ.

Πρεσβυτέρους τοὺς ἐν ὑμῖν παρακαλῶ ὁ συμπρεσβύτερος καὶ 5
 μάρτυς τῶν τοῦ Χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ τῆς μελλούσης ἀ-
 ποκαλύπτεσθαι δόξης κοινωνός, ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποίμνιον 2

v.10 ἕκαστος^{anmsn} καθὼς^{bo} λαμβάνω^{v1aa3s} χάρισμα^{nans} εἰς^p ἑαυτοῦ^{xamp} αὐτός^{rpano}
 διακονῶ^{vppanmp} ὡς^{bo} καλός^{anipn} οἰκονόμος^{nnmp} ποικίλος^{agfsn} χάρις^{ngfs} θεός^{ngms}. **v.11** εἰ^{qo}
 τι-οριμς λαλέω^{v1pa3s} ὡς^{bo} λόγιον^{namp} θεός^{ngms} εἰ^{qo} τι-οριμς διακονῶ^{v1pa3s} ὡς^{bo} ἐκ^p ἰσχύς^{ngfs}
 ὅς^{rgrfs} χορηγῶ^{v1pa3s} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} ἵνα^c ἐν^p πᾶς^{adnpr} δοξάζω^{vspp3s} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} διὰ^p
 Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὅς^{rddms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnfs} δόξα^{nfs} καὶ^c ὁ^{dnms} κράτος^{nnms} εἰς^p ὁ^{damp}
 αἰών^{namp} ὁ^{damp} αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.12** ἀγαπητός^{avmnp} μὴ^{xo} ξενίζω^{vdpp2p} ὁ^{ddfs} ἐν^p σύ^{rpd-p}
 πύρωσις^{ndfs} πρὸς^p πειρασμός^{nams} σύ^{rpd-p} γίνομαι^{vppndfs} ὡς^{bo} ξένος^{agnsn} σύ^{rpd-p} συμβαίνο^{vppagns}.
v.13 ἀλλὰ^c καθὼς^{bo} κοινωνῶ^{v1pa2p} ὁ^{ddnp} ὁ^{dams} Χριστός^{ngms} πάθημα^{ndnp} χαίρω^{vdpa2p} ἵνα^c καὶ^c
 ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀποκαλύψις^{ndfs} ὁ^{dgrfs} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rpgms} χαίρω^{vsao2p} ἀγαλλιάω^{vppnmp}. **v.14** εἰ^{qo}
 ὄνειδίξω^{v1pp2p} ἐν^p ὄνομα^{ndns} Χριστός^{ngms} μακάριος^{anmpn} ὅτι^c ὁ^{dnms} ὁ^{dgrfs} δόξα^{ngfs} καὶ^c ὁ^{dnms}
 ὁ^{dams} θεός^{ngms} πνεῦμα^{nnms} ἐπι^p σύ^{rpa-p} ἀναπαύω^{v1pm3s} κατὰ^p μὲν^{xo} αὐτός^{rmpap} βλασφημῶ^{v1pp3s}
 κατὰ^p δὲ^c σύ^{rpa-p} δοξάζω^{v1pp3s}. **v.15** μὴ^{xo} γάρ^c τι-οριμς σύ^{rpg-p} πάσχω^{vdpa3s} ὡς^{bo} φονεὺς^{nnms}
 ἢ^{xo} κλέπτης^{nnms} ἢ^{xo} κακοποιός^{anmsn} ἢ^{xo} ὡς^{bo} ἀλλοτριεπίσκοπος^{nnms}. **v.16** εἰ^{qo} δὲ^c ὡς^{bo}
 Χριστιανός^{nnms} μὴ^{xo} αἰσχύνω^{vdpp3s} δοξάζω^{vdpa3s} δὲ^c ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἐν^p ὁ^{ddns} μέρος^{ndns}
 οὗτος^{rddns}. **v.17** ὅτι^c ὁ^{dnms} καιρός^{ngms} ὁ^{dams} ἀρχὴ^{vnam} ὁ^{dans} κρίμα^{nans} ἀπὸ^p ὁ^{dams}
 οἴκος^{ngms} ὁ^{dams} θεός^{ngms} εἰ^{qo} δὲ^c πρῶτος^{bo} ἀπὸ^p ἐγώ^{rpg-p} τίς^{rqnms} ὁ^{dnms} τέλος^{ngms} ὁ^{damp}
 ἀπειθῶ^{vppagmp} ὁ^{ddns} ὁ^{dams} θεός^{ngms} εὐαγγελίον^{ndns}. **v.18** καὶ^c εἰ^{qo} ὁ^{dnms} δίκαιος^{anmsn}
 μόλις^{bo} σώζω^{v1pp3s} ὁ^{dnms} ἀσεβῆς^{anmsn} καὶ^c ἁμαρτωλός^{anmsn} ποῦ^{xo} φαίνο^{v1fd3s}. **v.19** ὥστε^c
 καὶ^c ὁ^{damp} πάσχω^{vppanmp} κατὰ^p ὁ^{dans} θέλημα^{nans} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὡς^{bo} πιστός^{admsn} κτίστης^{ndms}
 παρατιθῆμι^{vdpp3p} ὁ^{dafp} ψυχῇ^{nafp} ἑαυτοῦ^{rpxgmp} ἐν^p ἀγαθοποιῶ^{ndfs}. **5. v.1** πρεσβύτερος^{adampn}
 ὁ^{damp} ἐν^p σύ^{rpd-p} παρακαλῶ^{v1pa1s} ὁ^{dnms} συμπρεσβύτερος^{ngms} καὶ^c μάρτυς^{nnms} ὁ^{damp} ὁ^{dams}
 Χριστός^{ngms} πάθημα^{ngnp} ὁ^{dnms} καὶ^c ὁ^{dgrfs} μέλλω^{vppagfs} ἀποκαλύπτω^{vnpn} δόξα^{ngfs} κοινωνός^{nnms}.

τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλ' ἐκουσίως, μηδὲ
 3 αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύμως, μηδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν
 4 κλήρων, ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου. καὶ φανερωθέντος
 τοῦ ἀρχιποίμενος κομειῖσθε τὸν ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον.
 5 ὁμοίως, νεώτεροι, ὑποτάγητε πρεσβυτέρους, πάντες δὲ ἀλλήλοις
 ὑποτασσόμενοι, τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ὁ Θεὸς
 6 ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν. ταπεινώ-
 7 θητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν
 8 αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. νήψατε, γρηγορήσατε, ὅτι ὁ ἀντίδικος ὑ-
 μῶν διάβολος, ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ ζητῶν τινα καταπίη,
 9 ᾧ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδότες τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων
 10 τῆ ἐν κόσμῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. ὁ δὲ Θεὸς πάσης
 χάριτος, ὁ καλέσας ἡμᾶς εἰς τὴν αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν Χριστῷ
 Ἰησοῦ, ὀλίγον παθόντας αὐτὸς καταρτίσαι ὑμᾶς, στηρίζαι, σθε-
 11 νώσαι, θεμελιώσαι. αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας
 12 τῶν αἰώνων. ἀμήν. Διὰ Σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ,
 ὡς λογίζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ ἐπιμαρτυρῶν
 13 ταύτην εἶναι ἀληθῆ χάριν τοῦ Θεοῦ εἰς ἣν ἐστήκατε. ἀσπάζεται
 14 ὑμᾶς ἡ ἐν Βαβυλῶνι συνεκλεκτῇ, καὶ Μάρκος ὁ υἱός μου. ἀ-
 σπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγάπης. Εἰρήνη ὑμῖν πᾶσι τοῖς

v.2 ποιμαίνω^{vdaa2p} ὁdans ἐν^p σύ^ῖρ^ῖpd^{-p} ποιμνιον^{nans} ὁdgnms θεός^{-ngms} ἐπισκοπεῶ^{vppanmp} μι^{xo}
 ἀναγκαστῶς^{bo} ἀλλά^c ἐκουσίως^{bo} μηδέ^c αἰσχροκερδῶς^{bo} ἀλλά^c προθύμως^{bo}. **v.3** μηδέ^c ὡς^{bo}
 κατακυριεύω^{vppanmp} ὁdgnmp κλήρος^{ngmp} ἀλλά^c τύπος^{nmp} γίνομαι^{vppnmp} ὁdgnms ποιμνιον^{ngms}.
v.4 καί^c φανερόω^{vrapgms} ὁdgnms ἀρχιποίμην^{ngms} κομίζω^{vifd2p} ὁdams ἀμαράντινος^{aamsn} ὁdgnfs
 δόξα^{ngfs} στέφανος^{nams}. **v.5** ὁμοίως^{bo} νέος^{anmpc} ὑποτάσσω^{vdaa2p} πρεσβύτερος^{admpn}
 πᾶς^{anmpn} δε^c ἀλλήλων^{redmp} ὑποτάσσω^{vppnmp} ὁdafs ταπεινοφροσύνη^{nafs} ἐγκομβόομαι^{vdaa2p} ὅτι^c
 ὁdms θεός^{nms} ὑπερήφανος^{admpn} ἀντιτάσσω^{vipm3s} ταπεινός^{admpn} δε^c δίδωμι^{vipa3s} χάρις^{nafs}.
v.6 ταπεινός^{vdaa2p} οὖν^c ὑπό^p ὁdafs κραταιός^{aafsn} χεῖρα^{nafs} ὁdgnms θεός^{-ngms} ἵνα^c σύ^ῖρ^ῖa^{-p}
 ὑψώσω^{vsaa3s} ἐν^p καιρός^{ndms}. **v.7** πᾶς^{aafsn} ὁdafs μέριμνα^{nafs} σύ^ῖρ^ῖa^{-p} ἐπιρίπτω^{vpaanmp} ἐπι^p
 αὐτός^{ῖr^ῖams} ὅτι^c αὐτός^{ῖr^ῖms} μέλει^{vipq3s} περὶ^p σύ^ῖρ^ῖa^{-p}. **v.8** νήψω^{vdaa2p} γρηγορόω^{vdaa2p} ὅτι^c
 ὁdms ἀντίδικος^{nms} σύ^ῖρ^ῖa^{-p} διάβολος^{anmsn} ὡς^{bo} λέων^{nms} ὠρύομαι^{vppnms} περιπατέω^{vipa3s}
 ζητέω^{vppanms} πι-σρχαῖς καταπίνω^{vsaa3s}. **v.9** ὅς^{ῖr^ῖms} ἀνθίστημι^{vdaa2p} στερεός^{anfn} ὁdafs
 πίστις^{ndfs} οἶδα^{vpxanmp} ὁdnpn αὐτός^{ῖr^ῖnmp} ὁdgnp πάθημα^{ngnp} ὁdafs ἐν^p κόσμος^{ndms} σύ^ῖρ^ῖa^{-p}
 ἀδελφότης^{ndfs} ἐπιτελέω^{vmp}. **v.10** ὁdms δε^c θεός^{-nms} πᾶς^{agfsn} χάρις^{ngfs} ὁdms καλέω^{vpaanms}
 ἐγώ^{ῖr^ῖa^{-p}} εἰς^p ὁdafs αἰώνιος^{aafsn} αὐτός^{ῖr^ῖgms} δόξα^{nafs} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ὀλίγος^{aamsn}
 πάσχω^{vraaamp} αὐτός^{ῖr^ῖnms} καταρτίζω^{voaa3s} σύ^ῖρ^ῖa^{-p} στηρίζω^{voaa3s} σθενόω^{voaa3s} θεμελιόω^{voaa3s}.
v.11 αὐτός^{ῖr^ῖdms} ὁdms δόξα^{nnfs} καί^c ὁdms κράτος^{nms} εἰς^p ὁdamp αἰών^{namp} ὁdgnp αἰών^{ngmp}
 ἀμήνth. **v.12** διὰ^p Σιλουανός^{ngms} σύ^ῖρ^ῖpd^{-p} ὁdgnms πιστός^{agmsn} ἀδελφός^{ngms} ὡς^{bo} λογιζομαι^{vipn1s}
 διὰ^p ὀλίγος^{agnp} γράφω^{viala} παρακαλέω^{vppanms} καί^c ἐπιμαρτυρέω^{vppanms} οὗτος^{rdafs} εἰμι^{vnp}
 ἀληθής^{aafsn} χάρις^{nafs} ὁdgnms θεός^{ngms} εἰς^p ὅς^{ῖr^ῖa} ἴστημι^{vixa2p}. **v.13** ἀσπάζομαι^{vipn3s} σύ^ῖρ^ῖa^{-p}
 ὁdms ἐν^p Βαβυλῶν^{ndfs} συνεκλεκτός^{anfsn} καί^c Μάρκος^{nms} ὁdms υἱός^{nms} ἐγώ^{ῖr^ῖa^{-p}}.

ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. ἀμήν.

---

v.14 ἀσπάζομαι^{vdad2p} ἀλλήλων^{reamp} ἐν^p φίλημα^{ndns} ἀγάπη^{ngfs} εἰρήνη^{nnfs} σύ^{rp-d-p} πᾶς^{admpn}
ὁ^{ddmp} ἐν^p Χριστός^{ndms} Ἰησοῦς^{ndms} ἀμήνth.

ΠΕΤΡΟΥ

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

1 Σίμων Πέτρος, δοῦλος καὶ ἀπόστολος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῖς ἰσό-
2 τιμον ἡμῖν λαχοῦσι πίστιν ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ σω-
3 τῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθεῖη
4 ἐν ἐπιγνώσει τοῦ Θεοῦ καὶ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, ὡς πάντα
5 ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδω-
6 ρημένης, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς διὰ δόξης καὶ
7 ἀρετῆς, δι' ὧν τὰ μέγιστα ἡμῖν καὶ τίμια ἐπαγγέλματα δεδώρη-
8 ται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες
9 τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς. καὶ αὐτὸ τοῦτο δὲ σπουδὴν
10 πᾶσαν παρεισενέγκαντες, ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν
11 ἀρετὴν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, ἐν δὲ τῇ γνῶσει τὴν ἐγκρά-
12 τειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατεῖᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν
13 εὐσέβειαν, ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελ-
14 φίᾳ τὴν ἀγάπην. ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα, καὶ πλεονάζοντα,
15 οὐκ ἀργούς οὐδὲ ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν
16 Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπίγνωσιν, ᾧ γὰρ μὴ πάρεσι ταῦτα, τυφλὸς ἐ-
17 σσι μωπάζων, λήθην λαβὼν τοῦ καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ

1. **v.1** Σίμων^{nnms} Πέτρος^{nnms} δοῦλος^{nnms} καὶ^c ἀπόστολος^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}
ὁ^{ddmp} ἰσότιμος^{aafsn} ἐγὼ^{tpd-p} λαχάνων^{vpaadmp} πίστις^{nafs} ἐν^p δικαιοσύνῃ^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms}
ἐγὼ^{trg-p} καὶ^c σωτήρ^{ngms} ἐγὼ^{trg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.2** χάρις^{nnfs} σύ^{tpd-p} καὶ^c
εἰρήνη^{nnfs} πληθύνω^{vpaap3s} ἐν^p ἐπίγνωσις^{ndfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} καὶ^c Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms}
ἐγὼ^{trg-p}. **v.3** ὡς^{bo} πᾶς^{aanpn} ἐγὼ^{tpd-p} ὁ^{dgfs} θεὸς^{agfsn} δύναμις^{ngfs} αὐτός^{trgms} ὁ^{dannp} πρὸς^p
ζωή^{nafs} καὶ^c εὐσέβεια^{nafs} δωρέομαι^{vpxp3s} διὰ^p ὁ^{dgfs} ἐπίγνωσις^{ngfs} ὁ^{dgms} καλέω^{vpaagms} ἐγὼ^{trp-p}
διὰ^p δόξα^{ngfs} καὶ^c ἀρετῆ^{ngfs}. **v.4** διὰ^p ὅς^{trgfp} ὁ^{dnnp} μέγας^{annps} ἐγὼ^{tpd-p} καὶ^c τίμιος^{aanpn}
ἐπάγγελμα^{nnpp} δωρέομαι^{vixp3s} ἵνα^c διὰ^p οὗτος^{rdgnp} γίνωμαι^{vsad2p} θεὸς^{agfsn} κοινωνός^{aanpn}
φύσις^{ngfs} ἀποφεύγω^{vpaanmp} ὁ^{dgfs} ἐν^p κόσμος^{ndms} ἐν^p ἐπιθυμία^{ndfs} φθορά^{ngfs}. **v.5** καὶ^c
αὐτός^{trpns} οὗτος^{rdnns} δέ^c σπουδῆ^{nafs} πᾶς^{aafsn} παρεισφέρω^{vpaanmp} ἐπιχορηγέω^{vdaa2p} ἐν^p ὁ^{ddfs}
πίστις^{ndfs} σύ^{trg-p} ὁ^{dafs} ἀρετῆ^{nafs} ἐν^p δέ^c ὁ^{ddfs} ἀρετῆ^{ndfs} ὁ^{dafs} γνῶσις^{nafs}. **v.6** ἐν^p δέ^c
ὁ^{ddfs} γνῶσις^{ndfs} ὁ^{dafs} ἐγκράτεια^{nafs} ἐν^p δέ^c ὁ^{ddfs} ἐγκράτεια^{ndfs} ὁ^{dafs} ὑπομονή^{nafs} ἐν^p δέ^c
ὁ^{ddfs} ὑπομονή^{ndfs} ὁ^{dafs} εὐσέβεια^{nafs}. **v.7** ἐν^p δέ^c ὁ^{ddfs} εὐσέβεια^{ndfs} ὁ^{dafs} φιλαδελφία^{nafs}
ἐν^p δέ^c ὁ^{ddfs} φιλαδελφία^{ndfs} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs}. **v.8** οὗτος^{rdnnp} γάρ^c σύ^{trp-d-p} ὑπάρχω^{vppanpp}
καὶ^c πλεονάζω^{vppanpp} οὐ^{xo} ἀργός^{aanpn} οὐδέ^{bo} ἄκαρπος^{aanpn} καθίστημι^{vira3s} εἰς^p ὁ^{dafs} ὁ^{dgms}
κύριος^{ngms} ἐγὼ^{trg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ἐπίγνωσις^{nafs}.

ἁμαρτιῶν. διὸ μᾶλλον, ἀδελφοί, σπουδάσατε βεβαίαν ὑμῶν τὴν
 κλησιν καὶ ἐκλογὴν ποιῆσθαι, ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ ππαί-
 σιτέ ποτε, οὕτω γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται ὑμῖν ἡ εἴσοδος
 εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ
 Χριστοῦ. Διὸ οὐκ ἀμελήσω ὑμᾶς ἀεὶ ὑπομιμνήσκω περὶ τού-
 των, καίπερ εἰδότας, καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ παρούσῃ ἀληθείᾳ.
 δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι, ἐφ' ὅσον εἰμι ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγεί-
 ρειν ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει, εἰδὼς ὅτι ταχινή ἐστὶν ἡ ἀπόθεσις τοῦ
 σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἐδή-
 λωσέ μοι. Σπουδάσω δὲ καὶ ἐκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν ἐμὴν
 ἔξοδον τὴν τούτων μνήμην ποιῆσθαι. οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύ-
 θοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν
 Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπόπται γεννηθέν-
 τες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος. λαβὼν γὰρ παρὰ Θεοῦ πατρός
 τιμὴν καὶ δόξαν, φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιαῦδε ὑπὸ τῆς μεγα-
 λοπρεποῦς δόξης, Οὗτος ἐστὶν ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητὸς εἰς ὃν ἐγὼ
 εὐδόκησα, καὶ ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐξ οὐρανοῦ
 ἐνεχθεῖσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄρει τῷ ἁγίῳ. καὶ ἔχομεν βε-
 βαιότερον τὸν προφητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προσέχοντες
 ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τόπῳ, ἕως οὗ ἡμέρα διαυγάσῃ,
 καὶ φωσφόρος ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, τοῦτο πρῶτον

v.9 ὅς^{rdms} γάρ^c μή^{xo} πάρεμι^{v1px3s} οὕτος^{rdanp} τυφλός^{anmsn} εἰμι^{v1px3s} μυωπάζω^{vppanms} λήθη^{nafs}
 λαμβάνω^{vpaanms} ὀδγms καθαρισμός^{ngms} ὁ δγfp πάλαι^{bo} αὐτός^{rpgms} ἁμαρτία^{ngfp}. **v.10** διό^c
 μᾶλλον^{bo} ἀδελφός^{nvmp} σπουδάσω^{vdaa2p} βέβαιος^{aafsn} σύ^{rpg-p} ὁ δafis κλησίς^{nafs} καί^c ἐκλογή^{nafs}
 ποιέω^{vnpm} οὕτος^{rdanp} γάρ^c ποιέω^{vppanmp} οὐ^{xo} μή^{xo} παιάω^{vsaap2p} κτε^{xo}. **v.11** οὕτω^{bo} γάρ^c
 πλουσίως^{bo} ἐπιχορηγέω^{v1fp3s} σύ^{rpd-p} ὁ dnfis εἴσοδος^{nnfs} εἰς^p ὁ dafis αἰώνιος^{aafsn} βασιλεία^{nafs} ὀδgms
 κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rpg-p} καί^c σωτήρ^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.12** διό^c οὐ^{xo} ἀμελέω^{vifals}
 σύ^{rpa-p} ἀεὶ^{bo} ὑπομιμνήσκω^{vmpa} περὶ^p οὗτος^{rdgnp} καίπερ^c οἶδα^{vpxaamp} καί^c στηρίζω^{vpxramp} ἐν^p
 ὁ ddfis πάρεμι^{vppxdfs} ἀλήθεια^{ndfis}. **v.13** δίκαιος^{aansn} δε^c ἡγήσομαι^{v1pn1s} ἐπι^p ὅος^{rcaams} εἰμι^{v1px1s}
 ἐν^p οὗτος^{rdans} ὁ ddnms σκῆνωμα^{ndms} διεγείρω^{vmpa} σύ^{rpa-p} ἐν^p ὑπόμνησις^{ndfis}. **v.14** οἶδα^{vpxanms}
 ὅτι^c ταχινός^{anfns} εἰμι^{v1px3s} ὁ dnfis ἀπόθεσις^{nnfs} ὀδgms σκῆνωμα^{ngms} ἐγὼ^{rpg-s} καθὼς^{bo} καί^c ὁ ddnms
 κύριος^{ndms} ἐγὼ^{rpg-p} Ἰησοῦς^{nnms} Χριστός^{nnms} δηλώω^{v1aa3s} ἐγὼ^{rpd-s}. **v.15** σπουδάσω^{vifals} δε^c
 καί^c ἐκάστοτε^{bo} ἔχω^{vmpa} σύ^{rpa-p} μετὰ^p ὁ dafis ἐμός^{rsafs} ἔξοδος^{nafs} ὁ dafis οὗτος^{rdgnp} μνήμη^{nafs}
 ποιέω^{vnpm}. **v.16** οὐ^{xo} γάρ^c σοφίζω^{vpxpdm} μῦθος^{ndmp} ἐξακολουθεῶ^{vpaanmp} γνωρίζω^{v1aa1p}
 σύ^{rpd-p} ὁ dafis ὀδgms κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} δύναμις^{nafs} καί^c παρουσία^{nafs}
 ἀλλὰ^c ἐπόπτης^{nnmp} γίνομαι^{vpaonmp} ὁ ddfis ἐκείνος^{rdgms} μεγαλειότης^{ngfs}. **v.17** λαμβάνω^{vpaanms}
 γάρ^c παρὰ^p θεός^{ngms} πατήρ^{ngms} τιμὴ^{nafs} καί^c δόξα^{nafs} φωνή^{ngfs} φέρω^{vrapgfs} αὐτός^{rdgms}
 τοῖοςδε^{rdgfs} ὑπό^p ὀδgfs μεγαλοπρεπέως^{ngfsn} δόξα^{ngfs} οὗτος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s} ὁ ddnms υἱός^{ndms} ἐγὼ^{rpg-s}
 ὁ ddnms ἀγαπητός^{anmsn} εἰς^p ὅς^{trams} ἐγὼ^{rpn-s} εὐδοκέω^{v1aa1s}. **v.18** καί^c οὗτος^{rdafs} ὁ dafis φωνή^{nafs}
 ἐγὼ^{rpn-p} ἀκούω^{v1aa1p} ἐκ^p οὐρανό^{ngms} φέρω^{vrapafs} σὺν^p αὐτός^{rdgms} εἰμι^{v1pxnmp} ἐν^p ὀδdnms ὅρος^{ndns}
 ὀδdnms ἅγιος^{adnns}. **v.19** καί^c ἔχω^{v1aa1p} βέβαιος^{aamsc} ὁ dafms προφητικός^{aamns} λόγος^{namns}
 ὅς^{rdnms} καθὼς^{bo} ποιέω^{v1aa2p} προσέχω^{vppanmp} ὡς^{bo} λύχνος^{ndms} φαίνα^{vppedms} ἐν^p αὐχμηρός^{adnms}
 τόπος^{ndms} ἕως^c ὅς^{bo} ἡμέρα^{nnfs} διαυγάσω^{vsaas3s} καί^c φωσφόρος^{anmsn} ἀνατέλλω^{vsaas3s} ἐν^p ὁ ddfp
 καρδίᾳ^{ndfp} σύ^{rpg-p}.

- γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία, γραφῆς ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. οὐ γὰρ θελήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτέ προφητεία, ἀλλ' ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερόμενοι ἐλάλησαν ἅγιοι Θεοῦ ἄνθρωποι.
- 2 Ἐγένοντο δὲ καὶ ψευδοπροφηταὶ ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑμῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρεισάξουσιν αἰρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγοράσαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ ἑξακολουθήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀπωλείαις, δι' οὓς ἡ ὁδὸς τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται, καὶ ἐν πλεονεξίᾳ πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται, οἷς τὸ κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἄργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια αὐτῶν οὐ νυστάζει. εἰ γὰρ ὁ Θεὸς ἀγγέλων ἁμαρτηράντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τετηρημένους, καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ' ὄγδοον Νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύλαξε, κατακλυσιμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας, καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρας τεφρώσας καταστροφῇ κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελλόντων ἀσεβεῖν θεικῶς, καὶ δίκαιον Λῶτ, καταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελγείᾳ ἀναστροφῆς, ἐρρύσατο. βλέμματι γὰρ καὶ ἀκοῇ ὁ δίκαιος, ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἡμέραν ἕξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβασάνιζεν, οἷδε Κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμῶν ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολαζομένους τηρεῖν, μάλιστα δὲ τοὺς

v.20 οὗτος^{rdans} πρῶτος^{bo} γινώσκω^{vppanmp} ὅτι^c πᾶς^{anfsn} προφητεία^{nnfs} γραφῆ^{ngfs} ἰδίας^{agfsn} ἐπιλύσις^{ngfs} οὐ^{xo} γίνονται^{vipn3s}. **v.21** οὐ^{xo} γάρ^c θέλημα^{ndns} ἀνθρώπος^{ngms} φέρω^{vriap3s} ποτέ^{xo} προφητεία^{nnfs} ἀλλά^c ὑπό^p πνεῦμα^{ngms} ἁγίος^{agnsn} φέρω^{vppnmp} λαλέω^{viaa3p} ἅγιος^{anmpn} θεός^{ngms} ἄνθρωπος^{nnmp}. **2. v.1** γίνονται^{viald3p} δέ^c καί^c ψευδοπροφήτης^{nnmp} ἐν^p ὁ^{ddms} δαός^{ndms} ὡς^{bo} καί^c ἐν^p σύ^{tpd-p} εἰμι^{vifx3p} ψευδοδιδάσκαλος^{nnmp} ὅστις^{rtmpn} παρεισάγω^{vifa3p} αἰρέσις^{nafp} ἀπώλεια^{ngfs} καί^c ὁ^{dams} ἀγοράζω^{vpaams} αὐτός^{rmpmp} δεσπότης^{namn} ἀρνεομαι^{vppnmp} ἐπάγω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{ixdmp} ταχινός^{aafsn} ἀπώλεια^{nafs}. **v.2** καί^c πολὺς^{anmpn} ἑξακολουθεῖ^{vifa3p} αὐτός^{rmpmp} ὁ^{ddfp} ἀπώλεια^{ndfp} διὰ^p ὅς^{rramp} ὁ^{dms} ὁδός^{nnfs} ὁ^{dgrfs} ἀληθεια^{ngfs} βλασφημέω^{vifp3s}. **v.3** καί^c ἐν^p πλεονεξίᾳ^{ndfs} πλαστός^{admpn} λόγος^{ndmp} σύ^{tpa-p} ἐμπορεύομαι^{vifd3p} ὅς^{tdmp} ὁ^{dms} κρίμα^{nnfs} ἔκπαλαι^{bo} οὐ^{xo} ἄργεῖ^{vipa3s} καί^c ὁ^{dms} ἀπώλεια^{nnfs} αὐτός^{rmpmp} οὐ^{xo} νυστάζω^{vipa3s}. **v.4** εἰ^{qo} γάρ^c ὁ^{dms} θεός^{ngms} ἀγγελος^{ngmp} ἁμαρτάνω^{vpaagmp} οὐ^{xo} φειδομαι^{viald3s} ἀλλά^c σειρά^{ndfp} ζόφος^{ngms} ταρταρώ^{vpaanms} παραδιδωμι^{viaa3s} εἰς^p κρίσις^{nafs} τηρέω^{vpxamp}. **v.5** καί^c ἀρχαῖος^{agnsn} κόσμος^{ngms} οὐ^{xo} φειδομαι^{viald3s} ἀλλά^c ὄγδοος^{aamsn} Νῶε^p δικαιοσύνη^{ngfs} κήρυξ^{namn} φυλάσσω^{viaa3s} κατακλυσιμὸς^{namn} κόσμος^{ndms} ἀσεθής^{agmpn} ἐπάγω^{vpaanms}. **v.6** καί^c πόλις^{nnfp} Σόδομα^{ngnp} καί^c Γομόρρα^{ngfs} τεφρώ^{vpaanms} καταστροφῇ^{ndfs} κατακρίνω^{viaa3s} ὑπόδειγμα^{namn} μέλλω^{vppagmp} ἀσεβέω^{vnpa} τίθημι^{vpxanms}. **v.7** καί^c δίκαιος^{anmsn} Λῶτ^p καταπονέω^{vpppams} ὑπό^p ὁ^{dgrfs} ὁ^{dgrmp} ἀθεσιμος^{agmpn} ἐν^p ἀσελγείᾳ^{ndfs} ἀναστροφῇ^{ngfs} ῥύομαι^{vian3s}. **v.8** βλέμμα^{ndns} γάρ^c καί^c ἀκοή^{ndfs} ὁ^{dms} δίκαιος^{anmsn} ἐγκατοικέω^{vppanms} ἐν^p αὐτός^{rdmp} ἡμέρα^{nafs} ἐκ^p ἡμέρα^{ngfs} ψυχῇ^{nafs} δίκαιος^{aafsn} ἄνομος^{admpn} ἔργον^{ndmp} βασανίζω^{via3s}. **v.9** οἶδα^{vixa3s} κύριος^{nnms} εὐσεβής^{aampn} ἐκ^p πειρασμός^{ngmp} ῥύομαι^{vnpn} ἄδικος^{aampn} δέ^c εἰς^p ἡμέρα^{nafs} κρίσις^{ngfs} κολάζω^{vpppamp} τηρέω^{vnpa}.

ὀπίσω σαρκὸς ἐν ἐπιθυμίᾳ μiasμοῦ πορευομένους, καὶ κυριό-
 τητος καταφρονούντας, τολμηταί, αὐθάδεις, δόξας οὐ τρέμουσι
 βλασφημοῦντες, ὅπου ἄγγελοι, ἰσχυῖ καὶ δυνάμει μείζονες ὄν- 11
 τες, οὐ φέρουσι κατ' αὐτῶν παρὰ Κυρίῳ βλάσφημον κρίσιν. οὔ- 12
 τοι δέ, ὡς ἄλογα ζῶα φυσικὰ γεγεννημένα εἰς ἄλωσιν καὶ φθοράν,
 ἐν οἷς ἀγνοοῦσι βλασφημοῦντες, ἐν τῇ φθορᾷ αὐτῶν καταφθα-
 ρήσονται, κομιούμενοι μισθὸν ἀδικίας, ἡδονὴν ἠγούμενοι τὴν 13
 ἐν ἡμέρᾳ τρυφῆν, σπίλοι καὶ μῶμοι ἐντρυφῶντες ἐν ταῖς ἀπά- 14
 ταις αὐτῶν συνευωχούμενοι ὑμῖν, ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς
 μοιχαλίδος, καὶ ἀκαταπαύστους ἀμαρτίας, δελεάζοντες ψυχὰς
 ἀστηρίκτους, καρδίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίαις ἔχοντες, κα- 15
 τάρας τέκνα, καταλίποντες τὴν εὐθεϊαν ὁδὸν ἐπλανήθησαν, ἔξα- 16
 κολουθήσαντες τῇ ὁδῷ τοῦ Βαλαάμ τοῦ Βοσόρ, ὃς μισθὸν ἀδι-
 κίας ἠγάπησεν, ἔλεγξιν δὲ ἔσχεν ἰδίας παρανομίας, ὑποζύγιον 16
 ἄφωνον, ἐν ἀνθρώπου φωνῇ φθεγξάμενον ἐκώλυσε τὴν τοῦ προ-
 φήτου παραφρονίαν. οὔτοι εἰσι πηγαὶ ἄνυδροι, νεφέλαι ὑπὸ 17
 λαίλαπος ἐλαυνόμεναι, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκοτόους εἰς αἰῶνα τετή-
 ρηται. ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγγόμενοι, δελεάζουσιν ἐν 18
 ἐπιθυμίαις σαρκὸς ἐν ἀσελγείαις, τοὺς ὄντως ἀποφύγοντας τοὺς
 ἐν πλάνῃ ἀναστρεφομένους, ἐλευθερίαν αὐτοῖς ἐπαγγελλόμενοι, 19
 αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες τῆς φθορᾶς, ᾧ γὰρ τις ἤττηται, τούτῳ
 καὶ δεδούλωται. εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα τοῦ κόσμου ἐν 20

v.10 μάλιστα^{bo} δε^c ὀπίσω^{bo} σάρξ^{ngfs} ἐν^p ἐπιθυμία^{ndfs} μiasμός^{ngms} πορευόμε^{vppnam}
 και^c κυριότης^{ngfs} καταφρονέω^{vppaamp} τολμητής^{nnmp} αὐθάδης^{annmp} δόξα^{nafp} οὐ^{xo} τρέμω^{vira3p}
 βλασφημέω^{vppanmp}. **v.11** ὅπου^{bo} ἄγγελος^{nnmp} ἰσχύς^{ndfs} και^c δύνამις^{ndfs} μέγας^{annmp}
 εἰμⁱ^{vppxnm} οὐ^{xo} φέρω^{vira3p} κατά^p αὐτός^{rgmp} παρά^p κύριος^{ndms} βλάσφημος^{aafsn} κρίσις^{nafs}.
v.12 οὔτος^{rdnmp} δε^c ὡς^{bo} ἄλογος^{annpn} ζῶον^{nnpn} φυσικός^{annpn} γεννάω^{vpxrnp} εἰς^p ἄλωσις^{nafs}
 και^c φθορά^{nafs} ἐν^p ὅς^{rdmp} ἀγνοέω^{vira3p} βλασφημέω^{vppanmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} φθορά^{ndfs} αὐτός^{rgmp}
 καταφθεῖρω^{vifp3p}. **v.13** κομιζέω^{vfdnmp} μισθός^{nams} ἀδικία^{ngfs} ἡδονή^{nafs} ἠγέομαι^{vppnnmp}
 ὁ^{dafs} ἐν^p ἡμέρα^{ndfs} τρυφή^{nafs} σπίλος^{nnmp} και^c μῶμος^{nnmp} ἐντρυφάω^{vppanmp} ἐν^p ὁ^{ddfp}
 ἀπάτη^{ndfp} αὐτός^{rgmp} συνευωχέομαι^{vppnnmp} σύ^{rd-p}. **v.14** ὀφθαλμός^{namp} ἔχω^{vppanmp}
 μεστός^{aampn} μοιχαλὶς^{ngfs} και^c ἀκατάπαυστος^{aampn} ἀμαρτία^{ngfs} δελεάζω^{vppanmp} ψυχῇ^{nafp}
 ἀστηρίκτος^{aafpn} καρδία^{nafs} γυμνάζω^{vpxpafs} πλεονεξία^{ndfp} ἔχω^{vppanmp} κατάρα^{ngfs} τέκνον^{nnmp}.
v.15 καταλείπω^{vpaanmp} ὁ^{dafs} εὐθύς^{aafsn} ὁδός^{nafs} πλανάω^{vira3p} ἔξακολουθεῶ^{vpaanmp} ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs}
 ὁ^{dgms} Βαλαάμ^{tp} ὁ^{dgms} Βοσόρ^{tp} ὅς^{rtms} μισθός^{nams} ἀδικία^{ngfs} ἀγαπάω^{viaa3s}. **v.16** ἔλεγξις^{nafs}
 δε^c ἔχω^{viaa3s} ἴδιος^{agfsn} παρανομία^{ngfs} ὑποζύγιον^{nnns} ἄφωνος^{annsn} ἐν^p ἀνθρώπος^{ngms} φωνῇ^{ndfs}
 φθέγγομαι^{vppanns} κωλύω^{viaa3s} ὁ^{dafs} ὁ^{dgms} προφήτης^{ngms} παραφρονία^{nafs}. **v.17** οὔτος^{rdnmp}
 εἰμⁱ^{vix3p} πηγῇ^{nnfp} ἄνυδρος^{anfpn} νεφέλῃ^{nnfp} ὑπὸ^p λαίλαψ^{ngfs} ἐλαύνω^{vppnfp} ὅς^{rdmp} ὁ^{dnms}
 ζόφος^{nnms} ὁ^{dgms} σκοτός^{ngms} εἰς^p αἰών^{nams} τηρέω^{vixp3s}. **v.18** ὑπέρογκος^{aampn} γάρ^c ματαιότης^{ngfs}
 φθέγγομαι^{vppdnmp} δελεάζω^{vira3p} ἐν^p ἐπιθυμία^{ndfp} σάρξ^{ngfs} ἐν^p ἀσελγεία^{ndfp} ὁ^{damp} ὄντως^{bo}
 ἀποφεύγω^{vpaanmp} ὁ^{damp} ἐν^p πλάνῃ^{ndfs} ἀναστρέφω^{vpppamp}. **v.19** ἐλευθερία^{nafs} αὐτός^{rdmp}
 ἐπαγγέλλομαι^{vppnnmp} αὐτός^{rdnmp} δούλος^{nnmp} ὑπάρχω^{vppanmp} ὁ^{dgfs} φθορά^{ngfs} ὅς^{rdms} γάρ^c τι-
 -σινις ἠτάομαι^{vixn3s} οὗτος^{rdms} και^c δουλός^{vixp3s}.

ἐπιγνώσει τοῦ Κυρίου καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμπλακέντες ἠπῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα χείρονα τῶν
 21 πρώτων. κρείττον γὰρ ἦν αὐτοῖς μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἢ ἐπιγνοῦσιν ἐπιστρέψαι ἐκ τῆς παραδοθείσης αὐτοῖς
 22 ἀγίας ἐντολῆς. συμβέβηκε δὲ αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας, Κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα, καί, ὅς λουσαμένη εἰς κύλισμα βόρβουρου.
 3 Ταύτην ἤδη, ἀγαπητοί, δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστολὴν, ἐν
 2 αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν εἰλικρινῆ διάνοιαν, μνησθῆναι τῶν προειρημένων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἀγίων προφητῶν, καὶ τῆς τῶν ἀποστόλων ἡμῶν ἐντολῆς, τοῦ Κυρίου καὶ σωτῆρος,
 3 τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι ἐλεύσονται ἐπ’ ἑσχατοῦ τῶν ἡμερῶν ἐμπαικταί, κατὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας πορευόμενοι,
 4 καὶ λέγοντες, Ποῦ ἔστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς παρουσίας αὐτοῦ· ἀφ’ ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοιμήθησαν, πάντα οὕτω διαμένει ἀπ’ ἀρχῆς
 5 κτίσεως. λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας, ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἔκπαλαι, καὶ γῆ, ἐξ ὕδατος καὶ δι’ ὕδατος συνεστώσα τῷ τοῦ Θεοῦ
 6, 7 λόγῳ, δι’ ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεῖς ἀπώλετο, οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτῷ λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶ, πυρὶ τηρούμενοι εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν ἀνθρώπων.
 8 Ἐν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς, ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα

v.20 εἰ^{qo} γάρ^c ἀποφεύγω^{vpaanmp} ὁ^{danp} μίσημα^{nanp} ὁ^{dgms} κόσμος^{ngms} ἐν^p ἐπιγνώσις^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^c σωτήρ^{ngms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} οὗτος^{rdnnp} δε^c πάλιν^{bo} ἐμπλέκω^{vparnmp} ἡπίσσομαι^{vipn3p} γίνομαι^{vixa3s} αὐτός^{rdnmp} ὁ^{dnp} ἔσχατος^{anpnp} χείρων^{anpnp} ὁ^{dgnp} πρῶτος^{agnpnp}.

v.21 κρείττων^{annsn} γάρ^c εἰμι^{vix3s} αὐτός^{rdnmp} μὴ^{xo} ἐπιγινώσκω^{vnxax} ὁ^{dafs} ὁδός^{nafs} ὁ^{dgfs} δικαιοσύνη^{ngfs} ἢ^{xo} ἐπιγινώσκω^{vpaadmp} ἐπιστρέφω^{vnaa} ἐκ^p ὁ^{dgfs} παραδιδωμι^{vrapgfs} αὐτός^{rdnmp} ἅγιος^{agfsn} ἐντολή^{ngfs}. **v.22** συμβαίνομαι^{vixa3s} δε^c αὐτός^{rdnmp} ὁ^{dms} ὁ^{dgfs} ἀληθής^{agfsn} παροιμία^{ngfs} κύων^{nnms} ἐπιστρέφω^{vpaanms} ἐπὶ^p ὁ^{dans} ἴδιος^{aamsn} ἐξέραμα^{nans} καί^c ὅς^{nfnfs} λούω^{vpannfs} εἰς^p κύλισμα^{nans} βόρβουρου^{ngms}.

3. v.1 οὗτος^{rdafs} ἡ^{bo} ἀγαπητός^{avmpnp} δευτέρος^{aafsn} σύ^{rdp-p} γράφω^{vipa1s} ἐπιστολή^{nafs} ἐν^p ὅς^{trdp} διεγείρω^{vipa1s} σύ^{rdp-p} ἐν^p ὑπόμνησις^{ndfs} ὁ^{dafs} εἰλικρινής^{aafsn} διάνοια^{nafs}. **v.2** μιμησσομαι^{vnap} ὁ^{dgnp} προλέγω^{vpxpmp} ῥῆμα^{ngnp} ὑπό^p ὁ^{dgnp} ἅγιος^{agmpnp} προφήτης^{ngmp} καί^c ὁ^{dgfs} ὁ^{dgnp} ἀπόστολος^{ngmp} ἐγώ^{rdp-p} ἐντολή^{ngfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} καί^c σωτήρ^{ngms}. **v.3** οὗτος^{rdans} πρῶτος^{bo} γινώσκω^{vppanmp} ὅτι^c ἔρχομαι^{vifd3p} ἐπὶ^p ἑσχατος^{agnsn} ὁ^{dgnp} ἡμέρα^{ngfp} ἐμπαίκτης^{nnmp} κατὰ^p ὁ^{dafp} ἴδιος^{aafnp} αὐτός^{rdgnp} ἐπιθυμία^{nafp} πορεύομαι^{vppnmp}.

v.4 καί^c λέγω^{vppanmp} ποῦ^{xo} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dfnfs} ἐπαγγελία^{nfnfs} ὁ^{dgfs} παρουσία^{ngfs} αὐτός^{rdgms} ἀπὸ^p ὅς^{rdgfs} γάρ^c ὁ^{dnp} πατήρ^{nnmp} κοιμάομαι^{vipap3p} πᾶς^{anpnp} οὕτω^{bo} διαμένω^{vipa3s} ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} κτίσις^{ngfs}.

v.5 λανθάνω^{vipa3s} γάρ^c αὐτός^{rdnmp} οὗτος^{rdnms} θέλω^{vppaamp} ὅτι^c οὐρανόσ^{nnmp} εἰμι^{vix3p} ἔκπαλαι^{bo} καί^c γῆ^{nfnfs} ἐκ^p ὕδωρ^{ngns} καί^c διὰ^p ὕδωρ^{ngms} συνίστημι^{vrxanfs} ὁ^{ddms} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} λόγος^{ndms}.

v.6 διὰ^p ὅς^{rdgnp} ὁ^{dms} τότε^{bo} κόσμος^{nnms} ὕδωρ^{ndns} κατακλύζω^{vrapnms} ἀπόλλυμι^{viam3s}.

v.7 ὁ^{dnp} δε^c νῦν^{bo} οὐρανός^{nnmp} καί^c ὁ^{dfnfs} γῆ^{nfnfs} ὁ^{ddms} αὐτός^{rdms} λόγος^{ndms} θησαυρίζω^{vpxpmp} εἰμι^{vix3p} πῦρ^{ndns} τηρέω^{vppnmp} εἰς^p ἡμέρα^{nafs} κρίσις^{ngfs} καί^c ἀπόλεια^{ngfs} ὁ^{dgnp} ἀσεβής^{agmpnp} ἀνθρώπος^{ngmp}.

παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη καὶ χίλια ἔτη, ὡς ἡμέρα μία. οὐ βρα- 9
 δύνει ὁ Κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὡς τινες βραδύτητα ἡγοῦνται, ἀλ-
 λά μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς, μὴ βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι ἀλλὰ
 πάντας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. ἤξει δὲ ἡ ἡμέρα Κυρίου ὡς κλέ- 10
 πτης ἐν νυκτὶ, ἐν ἧ ὁ οὐρανοὶ ῥοιζηδὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα
 δὲ καυσούμενα λυθήσονται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα κατακα-
 ῆσεται. τούτων οὖν πάντων λυομένων, ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν 11
 ὑμᾶς ἐν ἀγίαις ἀναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, προσδοκῶντας καὶ 12
 σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ Θεοῦ ἡμέρας, δι' ἣν οὐρα-
 νοὶ πυρούμενοι λυθήσονται, καὶ στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται·
 καινοὺς δὲ οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελμα αὐτοῦ 13
 προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη κατοικεῖ. Διό, ἀγαπητοί, ταῦτα 14
 προσδοκῶντες, σπουδάσατε ἄσπιλοι καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ εὐρεθῆ-
 ναι ἐν εἰρήνῃ. καὶ τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν μακροθυμίαν σωτηρίαν 15
 ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς Παῦλος κατὰ τὴν
 αὐτῷ δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, ὡς καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐ- 16
 πιστολαῖς, λαλῶν ἐν αὐταῖς περὶ τούτων, ἐν οἷς ἐστὶ δυσονητά
 τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦσιν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς
 γραφὰς, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν. ὑμεῖς οὖν, ἀγαπη- 17
 τοί, προγινώσκοντες φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ τῇ τῶν ἀθέσμων πλάνῃ
 συναπαχθέντες, ἐκπέσητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ. αὐξάνετε δὲ ἐν 18

v.8 εἷς^{nns} δε^c οὔτος^{rdnns} μῆ^{xo} λανθάνω^{vdpa3s} σύ^{tpa-p} ἀγαπητός^{avmpn} ὅτι^c εἷς^{nns} ἡμέρα^{nns}
 παρὰ^p κύριος^{ndms} ὡς^{bo} χίλιοι^{nns} ἔτος^{nnnp} καὶ^c χίλιοι^{nnp} ἔτος^{nnnp} ὡς^{bo} ἡμέρα^{nns}
 εἷς^{nns}. **v.9** οὐ^{xo} βραδύνω^{vpa3s} ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ὁ^{dgnms} ἐπαγγελία^{ngfs} ὡς^{bo} τι-οριμιπ
 βραδύτης^{nafs} ἡγέομαι^{vipn3p} ἀλλά^c μακροθυμέω^{vpa3s} εἰς^p ἐγώ^{tpa-p} μῆ^{xo} βούλομαι^{vppnms} τι-
 οριμιπ ἀπόλλυμι^{vnam} ἀλλά^c πᾶς^{aampn} εἰς^p μετάνοια^{nafs} χωρέω^{vnaa}. **v.10** ἦκα^{vifa3s} δε^c
 ὅς^{dnfs} ἡμέρα^{nns} κύριος^{ngms} ὡς^{bo} κλέπτῃς^{nnms} ἐν^p νύξιν^{ndfs} ἐν^p ὅς^{rdifs} ὁ^{dnmp} οὐρανός^{nnmp}
 ῥοιζηδόν^{bo} παρέρχομαι^{vifd3p} στοιχειών^{nnnp} δε^c καυσόω^{vpprnpn} λύω^{vifp3p} καὶ^c γῆ^{nfs} καὶ^c
 ὁ^{dnnp} ἐν^p αὐτός^{rdfs} ἔργον^{nnnp} κατακαίω^{vifp3s}. **v.11** οὔτος^{rdgnp} οὖν^c πᾶς^{agnp} λύω^{vpprnpn}
 ποταποὺς^{aampn} δεῖ^{vipr3s} ὑπάρχω^{vnpa} σύ^{tpa-p} ἐν^p ἄγιος^{adfpn} ἀναστροφή^{ndfp} καὶ^c εὐσέβεια^{ndfp}.
v.12 προσδοκάω^{vpraamp} καὶ^c σπεύδω^{vpraamp} ὁ^{dafs} παρουσία^{nafs} ὁ^{dgnms} ὁ^{dgnms} ἡμέρα^{ngfs}
 διὰ^p ὅς^{trafs} οὐρανός^{nnmp} πυρόω^{vpprnpn} λύω^{vifp3p} καὶ^c στοιχειών^{nnnp} καυσόω^{vpprnpn} τήκα^{vipp3s}.
v.13 καινός^{aampn} δε^c οὐρανός^{namp} καὶ^c γῆ^{nafs} καινός^{aafsn} κατὰ^p ὁ^{dans} ἐπάγγελμα^{nans} αὐτός^{trgms}
 προσδοκᾷ^{vipa1p} ἐν^p ὅς^{rdmp} δικαιοσύνη^{nfs} κατοικέω^{vipa3s}. **v.14** διό^c ἀγαπητός^{avmpn}
 οὔτος^{rdanp} προσδοκάω^{vpraamp} σπουδάζω^{vdaa2p} ἄσπιλος^{anmpn} καὶ^c ἀμώμητος^{anmpn} αὐτός^{rdms}
 εὐρίσκω^{vnap} ἐν^p εἰρήνῃ^{ndfs}. **v.15** καὶ^c ὁ^{dafs} ὁ^{dgnms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{trp-p} μακροθυμία^{nafs}
 σωτηρία^{nafs} ἡγέομαι^{vdnp2p} καθὼς^{bo} καὶ^c ὁ^{dnms} ἀγαπητός^{amnsn} ἐγώ^{trp-p} ἀδελφός^{nnms} Παῦλος^{nnms}
 κατὰ^p ὁ^{dafs} αὐτός^{rdms} διδῶμι^{vrapafs} σοφία^{nafs} γράφω^{viaa3s} σύ^{trp-d}. **v.16** ὡς^{bo} καὶ^c ἐν^p
 πᾶς^{adfpn} ὁ^{ddfp} ἐπιστολῇ^{ndfp} λαλέω^{vrapnms} ἐν^p αὐτός^{rdfp} περὶ^p οὔτος^{rdgnp} ἐν^p ὅς^{rdmp} εἰμι^{vipx3s}
 δυσνόητος^{anmpn} τι-οριμιπ ὅς^{trnpn} ὁ^{dnmp} ἀμαθής^{anmpn} καὶ^c ἀστήρικτος^{anmpn} στρεβλόω^{vipa3p} ὡς^{bo}
 καὶ^c ὁ^{dafp} λοιπός^{aafpn} γραφῆ^{nafp} πρὸς^p ὁ^{dafs} ἴδιος^{aafsn} αὐτός^{trgmp} ἀπώλεια^{nafs}. **v.17** σύ^{trp-n}
 οὖν^c ἀγαπητός^{avmpn} προγινώσκω^{vrapanmp} φυλάσσω^{vdpm2p} ἵνα^c μῆ^{xo} ὁ^{ddfs} ἀθέσμος^{agnp}
 πλάνῃ^{ndfs} συναπάγω^{vrapnmp} ἐκπίπτω^{vsaa2p} ὁ^{dgnms} ἴδιος^{agnsn} στηριγμός^{ngms}.

χάριτι καὶ γνώσει τοῦ Κυρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ Χριστοῦ.
αὐτῷ ἢ δόξα καὶ νῦν καὶ εἰς ἡμέραν αἰῶνος. ἀμήν.

v. 18 αὐξάνω^{vdpa2p} δε^c ἐν^p χάρις^{ndfs} καί^c γνώσις^{ndfs} ὁ^{dgms} κύριος^{ngms} ἐγώ^{rgg-p} καί^c σωτήρ^{ngms}
Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} αὐτός^{rpdm} ὁ^{dnfs} δόξα^{hnfs} καί^c νῦν^{bo} καί^c εἰς^p ἡμέρα^{hafs} αἰών^{ngms}
ἀμήνth.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΠΡΩΤΗ

Ὁ ἦν ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόαμεν, ὃ ἐώρακαμεν τοῖς ὀφθαλμοῖς 1
ἡμῶν, ὃ ἔθεασάμεθα, καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν ἐψηλάφησαν, περὶ τοῦ 2
λόγου τῆς ζωῆς. καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἐώρακαμεν, καὶ 2
μαρτυροῦμεν, καὶ ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἣ- 3
τις ἦν πρὸς τὸν πατέρα, καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν, ὃ ἐώρακαμεν καὶ 3
ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὑμῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε 4
μεθ' ἡμῶν, καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς καὶ 4
μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ταῦτα γράφομεν ὑ- 4
μῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾗ πεπληρωμένη. Καὶ αὕτη ἔστιν ἡ ἀγγε- 5
λία ἣν ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ καὶ ἀναγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι ὁ Θεὸς 5
φῶς ἐστι, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν οὐδεμία. ἐὰν εἴπωμεν 6
ὅτι κοινωνίαν ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σκότει περιπατῶμεν, 6
ψευδόμεθα, καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀλήθειαν, ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ 7
περιπατῶμεν, ὡς αὐτὸς ἐστὶν ἐν τῷ φωτὶ, κοινωνίαν ἔχομεν μετ' 7
ἀλλήλων, καὶ τὸ αἴμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει 8
ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρτίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχο- 8
μεν, ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν. ἐὰν 9
ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, πιστὸς ἐστὶ καὶ δίκαιος ἵνα ἀφῆ

1. v.1 ὁς^{trans} εἰμι^{vix3s} ἀπὸ^p ἀρχῆς^{ngfs} ὁς^{trans} ἀκούω^{vixa1p} ὁς^{trans} ὀράω^{vixa1p} ὁ^{ddmp} ὀφθαλμὸς^{ndmp} ἐγὼ^{rgp-p} ὁς^{trans} θεάσομαι^{viad1p} καί^c ὁ^{dnfp} χεῖρ^{nnfp} ἐγὼ^{rgp-p} ψηλάφω^{viaa3p} περὶ^p ὁ^{dgmns} λόγος^{ngms} ὁ^{dglfs} ζωῆ^{ngfs}. **v.2** καί^c ὁ^{dnfs} ζωῆ^{nnfs} φανερόω^{viap3s} καί^c ὀράω^{vixa1p} καί^c μαρτυρέω^{vipa1p} καί^c ἀπαγγέλλω^{vipa1p} σύ^{tpd-p} ὁ^{dafis} ζωῆ^{nafis} ὁ^{dafis} αἰώνιος^{aaafsn} ὅστις^{rtnfs} εἰμι^{vix3s} πρὸς^p ὁ^{dams} πατὴρ^{namns} καί^c φανερόω^{viap3s} ἐγὼ^{tpd-p}. **v.3** ὁς^{trans} ὀράω^{vixa1p} καί^c ἀκούω^{vixa1p} ἀπαγγέλλω^{vipa1p} σύ^{tpd-p} ἵνα^c καί^c σύ^{tpi-p} κοινωνία^{nafis} ἔχω^{vspa2p} μετὰ^p ἐγὼ^{rgp-p} καί^c ὁ^{dnfs} κοινωνία^{nafis} δέ^c ὁ^{dnfs} ἡμέτερος^{rsnfs} μετὰ^p ὁ^{dgmns} πατὴρ^{ngms} καί^c μετὰ^p ὁ^{dgmns} υἱός^{ngms} αὐτός^{rgmns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.4** καί^c οὗτος^{rdanp} γράφω^{vipa1p} σύ^{tpd-p} ἵνα^c ὁ^{dnfs} χαρὰ^{nfnfs} σύ^{rgp-p} εἰμι^{vix3s} πληρῶ^{vrxpnfs}. **v.5** καί^c οὗτος^{rdnfs} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dnfs} ἀγγελία^{nfnfs} ὁς^{rtafs} ἀκούω^{vixa1p} ἀπὸ^p αὐτός^{rgmns} καί^c ἀναγγέλλω^{vipa1p} σύ^{tpd-p} ὅτι^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} φῶς^{nnms} εἰμι^{vix3s} καί^c σκοτία^{nfnfs} ἐν^p αὐτός^{rgmns} οὐ^{xo} εἰμι^{vix3s} οὐδεις^{anfsn}. **v.6** ἐάν^{qo} λέγω^{vsaalp} ὅτι^c κοινωνία^{nafis} ἔχω^{vipa1p} μετὰ^p αὐτός^{rgmns} καί^c ὁ^{dnfs} σκότος^{ndns} περιπατέω^{vspa1p} ψευδομαι^{vipe1p} καί^c οὐ^{xo} ποιεῶ^{vipa1p} ὁ^{dafis} ἀλήθεια^{nafis}. **v.7** ἐάν^{qo} δέ^c ἐν^p ὁ^{ddns} φῶς^{ndns} περιπατέω^{vspa1p} ὡς^{bo} αὐτός^{rgmns} εἰμι^{vix3s} ἐν^p ὁ^{ddns} φῶς^{ndns} κοινωνία^{nafis} ἔχω^{vipa1p} μετὰ^p ἀλλήλων^{regmp} καί^c ὁ^{dnns} αἴμα^{nnns} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁ^{dgmns} υἱός^{ngms} αὐτός^{rgmns} καθαρίζω^{vipa3s} ἐγὼ^{rpa-p} ἀπὸ^p πᾶς^{agfsn} ἁμαρτία^{ngfs}. **v.8** ἐάν^{qo} λέγω^{vsaalp} ὅτι^c ἁμαρτία^{nafis} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa1p} ἑαυτοῦ^{rxamp} πλανᾶω^{vipa1p} καί^c ὁ^{dnfs} ἀλήθεια^{nfnfs} οὐ^{xo} εἰμι^{vix3s} ἐν^p ἐγὼ^{tpd-p}.

- 10 ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας, καὶ καθάρισή ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀδικίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν, ψεύστην ποιούμεν αὐτόν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ἐν ἡμῖν.
- 2 Τεκνία μου, ταῦτα γράφω ὑμῖν, ἵνα μὴ ἁμάρτητε. καὶ ἐάν τις ἁμάρτη, παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, Ἰησοῦν Χριστὸν 2 δίκαιον, καὶ αὐτὸς ἰλασμός ἐστι περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου.
- 3 Καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν, ἐὰν τὰς ἐντολὰς 4 αὐτοῦ τηρῶμεν. ὁ λέγων Ὑγνωκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ 5 μὴ τηρῶν, ψεύστης ἐστί, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν, ὅς δ' ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ 6 τετελείωται. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ ἔσμεν, ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτω 7 περιπατεῖν. Ἀδελφοί, οὐκ ἐντολήν καινὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλ' ἐντολήν παλαιάν, ἣν εἶχετε ἀπ' ἀρχῆς, ἡ ἐντολή ἡ παλαιά ἐστιν ὁ 8 λόγος ὃν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς. πάλιν ἐντολήν καινὴν γράφω ὑμῖν, ὃ ἐστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ, καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται, 9 καὶ τὸ φῶς τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ εἶναι, 10 καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶν ἕως ἄρτι. ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν 11 αὐτῷ οὐκ ἔστιν. ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ σκοτίᾳ

v.9 ἐάν⁹⁰ ὁμολογέω^{vspa1p} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} ἐγώ^{trp-g-p} πιστός^{anmsn} εἰμί^{v1px3s} καί^c δίκαιος^{anmsn} ἵνα^c ἀφίημι^{vsaa3s} ἐγώ^{trp-d-p} ὁ^{dafp} ἁμαρτία^{nafp} καί^c καθαρῶ^{vsaa3s} ἐγώ^{trp-a-p} ἀπὸ^p πᾶς^{agfsn} ἀδικίας^{ngfs}. **v.10** ἐάν⁹⁰ λέγω^{vsaa1p} ὅτι^c οὐ^{xo} ἁμαρτάνω^{v1xa1p} ψεύστης^{nams} ποιέω^{v1pa1p} αὐτός^{rdams} καί^c ὁ^{dams} λόγος^{nnms} αὐτός^{trpgms} οὐ^{xo} εἰμί^{v1px3s} ἐν^p ἐγώ^{trp-d-p}. **2. v.1** τεκνίον^{nvnp} ἐγώ^{trp-g-s} οὗτος^{rdanp} γράφω^{v1pa1s} σύ^{trp-d-p} ἵνα^c μή^{xo} ἁμαρτάνω^{vsaa2p} καί^c ἐάν⁹⁰ τι-σρινμς ἁμαρτάνω^{vsaa3s} παράκλητος^{nams} ἔχω^{v1pa1p} πρὸς^p ὁ^{dams} πατήρ^{nams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} δίκαιος^{aamsn}. **v.2** καί^c αὐτός^{trpams} ἰλασμός^{nnms} εἰμί^{v1px3s} περι^p ὁ^{dgrf} ἁμαρτία^{ngfp} ἐγώ^{trp-g-p} οὐ^{xo} περι^p ὁ^{dgrf} ἡμέτερος^{rsgfp} δέ^c ὁ^{dams} μόνος^{bo} ἀλλά^c καί^c περι^p ὁ^{dams} ἄλλος^{agmsn} κόσμος^{ngms}. **v.3** καί^c ἐν^p οὗτος^{rdams} γινώσκω^{v1pa1p} ὅτι^c γινώσκω^{v1xa1p} αὐτός^{trpams} ἐάν⁹⁰ ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} αὐτός^{trpgms} τηρέω^{vspa1p}. **v.4** ὁ^{dams} λέγω^{vrrpams} γινώσκω^{v1xa1s} αὐτός^{trpams} καί^c ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} αὐτός^{trpgms} μή^{xo} τηρέω^{vrrpams} ψεύστης^{nnms} εἰμί^{v1px3s} καί^c ἐν^p οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} ἀλήθεια^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμί^{v1px3s}. **v.5** ὅς^{trrms} δέ^c ἂν^{xo} τηρέω^{vspa3s} αὐτός^{trpgms} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ἀληθῶς^{bo} ἐν^p οὗτος^{rdams} ὁ^{dams} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} τελειώω^{v1px3s} ἐν^p οὗτος^{rdams} γινώσκω^{v1pa1p} ὅτι^c ἐν^p αὐτός^{rdams} εἰμί^{v1px1p}. **v.6** ὁ^{dams} λέγω^{vrrpams} ἐν^p αὐτός^{trpams} μένω^{vmpa} ὀφείλω^{v1pa3s} καθὼς^{bo} ἐκεῖνος^{rdams} περιπατέω^{v1aa3s} καί^c αὐτός^{trpams} οὕτω^{bo} περιπατέω^{vnpa}. **v.7** ἀδελφός^{nvnp} οὐ^{xo} ἐντολή^{nafs} καινός^{aafsn} γράφω^{v1pa1s} σύ^{trp-d-p} ἀλλά^c ἐντολή^{nafs} παλαιός^{aafsn} ὅς^{trafs} ἔχω^{v1a2p} ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} ὁ^{dams} ἐντολή^{nnfs} παλαιός^{anfns} εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dams} λόγος^{nnms} ὅς^{trams} ἀκούω^{v1a2p} ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs}. **v.8** πάλιν^{bo} ἐντολή^{nafs} καινός^{aafsn} γράφω^{v1pa1s} σύ^{trp-d-p} ὅς^{trams} εἰμί^{v1px3s} ἀληθής^{aamsn} ἐν^p αὐτός^{rdams} καί^c ἐν^p σύ^{trp-d-p} ὅτι^c ὁ^{dams} σκοτία^{nnfs} παράγω^{v1pms} καί^c ὁ^{dams} φῶς^{nnms} ὁ^{dams} ἀληθινός^{anmsn} ἤδη^{bo} φαίνω^{v1pa3s}. **v.9** ὁ^{dams} λέγω^{vrrpams} ἐν^p ὁ^{dams} φῶς^{ndns} εἰμί^{v1px} καί^c ὁ^{dams} ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{trpams} μισέω^{vrrpams} ἐν^p ὁ^{dams} σκοτία^{ndfs} εἰμί^{v1px3s} ἕως^c ἄρτι^{bo}. **v.10** ὁ^{dams} ἀγαπῶν^{vrrpams} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{trpgms} ἐν^p ὁ^{dams} φῶς^{ndns} μένω^{v1pa3s} καί^c σκάνδαλον^{nnms} ἐν^p αὐτός^{rdams} οὐ^{xo} εἰμί^{v1px3s}.

ἐστὶ, καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει, ὅτι ἡ
 σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ. Γράφω ὑμῖν, τεκνία, 12
 ὅτι ἀφένονται ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. γράφω ὑμῖν, 13
 πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. γράφω ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι
 νενικήκατε τὸν πονηρόν. γράφω ὑμῖν παιδιά ὅτι ἐγνώκατε τὸν
 πατέρα. ἔγραψα ὑμῖν, πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς ἔ- 14
 γραψα ὑμῖν, νεανίσκοι, ὅτι ἰσχυροὶ ἐστε καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν
 ὑμῖν μένει καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. μὴ ἀγαπᾶτε τὸν κόσμον 15
 μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἐάν τις ἀγαπᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀ-
 γάπη τοῦ πατρὸς, ἐν αὐτῷ, ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία 16
 τῆς σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ ἀλαζονεία τοῦ
 βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς ἀλλ' ἐκ τοῦ κόσμου ἐστὶ. καὶ ὁ κό- 17
 σμος παράγεται, καὶ ἡ ἐπιθυμία αὐτοῦ, ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ
 Θεοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα. Παίδια, ἐσχάτη ὥρα ἐστὶ, καὶ καθὼς 18
 ἠκούσατε ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ
 γεγόνασιν, ὅθεν γινώσκομεν ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. ἐξ ἡμῶν ἐξῆλ- 19
 θον, ἀλλ' οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν, μεμενῆκεισαν
 ἂν μεθ' ἡμῶν, ἀλλ' ἵνα φανερωθῶσιν ὅτι οὐκ εἰσὶ πάντες ἐξ ἡμῶν.
 καὶ ὑμεῖς χρῖσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου, καὶ οἴδατε πάντα. οὐκ 20, 21
 ἔγραψα ὑμῖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ὅτι οἴδατε αὐτήν,
 καὶ ὅτι πᾶν ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστι. τίς ἐστὶν ὁ ψεύ- 22

v.11 ὁδνms δέ^c μισέω^{vppanms} ὁδάms ἀδελφός^{nam} αὐτός^{rpgms} ἐν^p ὁδdfs σκοτία^{ndfs} εἰμι^{vixp3s} καί^c
 ἐν^p ὁδdfs σκοτία^{ndfs} περιπατέω^{vpa3s} καί^c οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3s} ποῦ^{xo} ὑπάγω^{vpa3s} ὅτι^c ὁδnfs σκοτία^{ndfs}
 τυφλός^{viaa3s} ὁδάmp ὀφθαλμός^{namp} αὐτός^{rpgms}. **v.12** γράφω^{vpa1s} σύ^{rpd-p} τεκνιον^{nvnp} ὅτι^c
 ἀφίημι^{vixp3p} σύ^{rpd-p} ὁδnfr ἁμαρτία^{nnfr} διὰ^p ὁδάms ὄνομα^{nans} αὐτός^{rpgms}. **v.13** γράφω^{vpa1s}
 σύ^{rpd-p} πατήρ^{nvmp} ὅτι^c γινώσκω^{vixa2p} ὁδάms ἀπό^p ἀρχῆ^{ngfs} γράφω^{vpa1s} σύ^{rpd-p} νεανίσκος^{nvmp}
 ὅτι^c νικάω^{vixa2p} ὁδάms πονηρός^{aamsn} γράφω^{vpa1s} σύ^{rpd-p} παιδίον^{nvnp} ὅτι^c γινώσκω^{vixa2p} ὁδάms
 πατήρ^{nam}. **v.14** γράφω^{viaa1s} σύ^{rpd-p} πατήρ^{nvmp} ὅτι^c γινώσκω^{vixa2p} ὁδάms ἀπό^p ἀρχῆ^{ngfs}
 γράφω^{viaa1s} σύ^{rpd-p} νεανίσκος^{nvmp} ὅτι^c ἰσχυρός^{anmpn} εἰμι^{vixp2p} καί^c ὁδnms λόγος^{ngms} ὁδάms
 θεός^{ngms} ἐν^p σύ^{rpd-p} μὲν^{vpa3s} καί^c νικάω^{vixa2p} ὁδάms πονηρός^{aamsn}. **v.15** μί^{xo} ἀγαπάω^{vpa2p}
 ὁδάms κόσμος^{nam} μηδέ^c ὁδάmp ἐν^p ὁδdms κόσμος^{ndms} ἐάν^{vo} τι-σρινιω ἀγαπάω^{vspa3s} ὁδάms
 κόσμος^{nam} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ὁδnfs ἀγάπη^{nnfs} ὁδgms πατήρ^{ngms} ἐν^p αὐτός^{rpdms}. **v.16** ὅτι^c
 πᾶς^{anmsn} ὁδnms ἐν^p ὁδdms κόσμος^{ndms} ὁδnfs ἐπιθυμία^{nnfs} ὁδgfs σάρξ^{ngfs} καί^c ὁδnfs ἐπιθυμία^{nnfs}
 ὁδgmp ὀφθαλμός^{ngmp} καί^c ὁδnfs ἀλαζονεία^{nnfs} ὁδgms βίος^{ngms} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐκ^p ὁδgms πατήρ^{ngms}
 ἀλλά^c ἐκ^p ὁδgms κόσμος^{ngms} εἰμι^{vixp3s}. **v.17** καί^c ὁδnms κόσμος^{nam} παράγω^{vixp3s} καί^c ὁδnfs
 ἐπιθυμία^{nnfs} αὐτός^{rpgms} ὁδnms δέ^c ποιέω^{vppanms} ὁδάms θέλημα^{nans} ὁδgms θεός^{ngms} μὲν^{vpa3s} εἰς^p
 ὁδάms αἰών^{nam}. **v.18** παιδίον^{nvnp} ἐσχάτος^{anfsn} ὥρα^{nnfs} εἰμι^{vixp3s} καί^c καθὼς^{bo} ἀκούω^{viaa2p} ὅτι^c
 ὁδnms ἀντίχριστος^{nnms} ἔρχομαι^{vixp3s} καί^c νῦν^{bo} ἀντίχριστος^{nnmp} πολὺς^{anmpn} γίνονται^{vixa3p} ὅθεν^{bo}
 γινώσκω^{vpa1p} ὅτι^c ἐσχάτος^{anfsn} ὥρα^{nnfs} εἰμι^{vixp3s}. **v.19** ἐκ^p ἐγώ^{rpg-p} ἐξέρχομαι^{viaa3p} ἀλλά^c
 οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3p} ἐκ^p ἐγώ^{rpg-p} εἰ^{qo} γάρ^c εἰμι^{vixp3p} ἐκ^p ἐγώ^{rpg-p} μὲν^{vixa3p} ἄνω^{vo} μετὰ^p ἐγώ^{rpg-p} ἀλλά^c
 ἵνα^c φανερώω^{vsp3p} ὅτι^c οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3p} πᾶς^{anmpn} ἐκ^p ἐγώ^{rpg-p}. **v.20** καί^c σύ^{rpn-p} χρῖσμα^{nans}
 ἔχω^{vpa2p} ἀπό^p ὁδgms ἁγίος^{agmsn} καί^c οἶδα^{vixa2p} πᾶς^{aanpn}. **v.21** οὐ^{xo} γράφω^{viaa1s} σύ^{rpd-p} ὅτι^c
 οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2p} ὁδάfs ἀλήθεια^{nafs} ἀλλά^c ὅτι^c οἶδα^{vixa2p} αὐτός^{rpa1s} καί^c ὅτι^c πᾶς^{anmsn} ψεῦδος^{nnms}
 ἐκ^p ὁδgfs ἀλήθεια^{ngfs} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s}.

στης, εἰ μὴ ὁ ἄρνούμενος ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ Χριστός· οὗτός
 23 ἔστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἄρνούμενος τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱόν. πᾶς
 ὁ ἄρνούμενος τὸν υἱόν οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει, ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱόν
 24 καὶ τὸν πατέρα ἔχει. ὑμεῖς οὖν ὁ ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς ἐν ὑμῖν
 μενέτω. ἐὰν ἐν ὑμῖν μείνη ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ
 25 υἱῷ καὶ ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. καὶ αὕτη ἔστιν ἡ ἐπαγγελία ἣν αὐ-
 26 τὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον. ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν
 27 περὶ τῶν πλανώντων ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὃ ἐλάβετε ἀπ'
 αὐτοῦ ἐν ὑμῖν μένει, καὶ οὐ χρεῖαν ἔχετε ἵνα τις διδάσκη ὑμᾶς,
 ἀλλ' ὡς τὸ αὐτὸ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων, καὶ ἀληθές
 ἔστι, καὶ οὐκ ἔστι ψευδός, καὶ καθὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μενεῖτε ἐν
 28 αὐτῷ. καὶ νῦν, τεκνία, μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ὅταν φανερωθῇ ἔχῳ-
 μεν παρρησίαν, καὶ μὴ αἰσχυθῶμεν ἀπ' αὐτοῦ, ἐν τῇ παρουσίᾳ
 29 αὐτοῦ. ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δίκαιός ἐστι, γινώσκετε ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν
 τὴν δικαιοσύνην, ἔξ αὐτοῦ γεγέννηται.

3 Ἴδετε ποταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατὴρ ἵνα τέκνα Θεοῦ
 κληθῶμεν. διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ γινώσκει ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω
 2 αὐτόν. ἀγαπητοί, νῦν τέκνα Θεοῦ ἔσμεν, καὶ οὕτω ἐφανερώθη
 τί ἐσόμεθα. οἶδαμεν δὲ ὅτι ἐὰν φανερωθῇ, ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα,
 3 ὅτι ὁψόμεθα αὐτὸν καθὼς ἔστι. καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύ-
 4 τὴν ἐπ' αὐτῷ, ἀγνίζει ἑαυτόν, καθὼς ἐκεῖνος ἀγνός ἐστι. πᾶς ὁ

v.22 τίς^{gnms} εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dnms} ψεύστης^{nnms} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dnms} ἀρνεομαι^{vppnms} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms}
 οὐ^{xo} εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} οὗτος^{rdnms} εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dnms} ἀντίχριστος^{nnms} ὁ^{dnms}
 ἀρνεομαι^{vppnms} ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^c ὁ^{dams} υἱός^{nams}. **v.23** πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἀρνεομαι^{vppnms}
 καί^c ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἔχῳ^{v1pa3s} ὁ^{dnms} ὁμολογῶν^{vppnms} ὁ^{dams} υἱός^{nams}
 καί^c ὁ^{dams} πατήρ^{nams} ἔχῳ^{v1pa3s}. **v.24** σύ^{rn-p} οὐⁿ ὄς^{rtrans} ἀκούω^{v1aa2p} ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs}
 ἐν^p σύ^{rp-d} μένω^{vdpa3s} ἐάν^{qo} ἐν^p σύ^{rp-d} μένω^{vsaa3s} ὄς^{rtrans} ἀπὸ^p ἀρχῆ^{ngfs} ἀκούω^{v1aa2p} καί^c
 σύ^{rn-p} ἐν^p ὁ^{dams} υἱός^{ndms} καί^c ἐν^p ὁ^{dams} πατήρ^{ndms} μένω^{v1fa2p}. **v.25** καί^c οὗτος^{rdnfs}
 εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dnfs} ἐπαγγελία^{nnfs} ὄς^{rtrans} αὐτός^{rpnm} ἐπαγγέλλομαι^{viad3s} ἐγῶ^{rp-d} ὁ^{dafs} ζῶν^{nafs} ὁ^{dafs}
 αἰώνιος^{aafsn}. **v.26** οὗτος^{rdnfs} γράφω^{v1aa1s} σύ^{rp-d} περὶ^p ὁ^{dgnp} πλανᾶν^{vppagmp} μένω^{v1pa3s}.
v.27 καί^c σύ^{rn-p} ὁ^{dnms} χριστῶ^{nnms} ὄς^{rtrans} λαμβάνω^{v1aa2p} ἀπὸ^p αὐτός^{rgms} ἐν^p σύ^{rp-d} μένω^{v1pa3s}
 καί^c οὐ^{xo} χρεῖα^{nafs} ἔχῳ^{v1pa2p} ἵνα^c τι-σρινμς διδάσκω^{vsap3s} σύ^{rp-a} ἀλλά^c ὡς^{bo} ὁ^{dnms} αὐτός^{rpnm}
 χριστῶ^{nnms} διδάσκω^{v1pa3s} σύ^{rp-a} περὶ^p πᾶς^{agnpn} καί^c ἀληθῆς^{anmsn} εἰμί^{v1px3s} καί^c οὐ^{xo} εἰμί^{v1px3s}
 ψευδός^{nnms} καί^c καθὼς^{bo} διδάσκω^{v1aa3s} σύ^{rp-a} μένω^{v1fa2p} ἐν^p αὐτός^{rpdm}. **v.28** καί^c νῦν^{bo}
 τεκνίον^{nnvp} μένω^{vdpa2p} ἐν^p αὐτός^{rpdm} ἵνα^c ὅταν^c φανερόω^{vsap3s} ἔχῳ^{vsap1p} παρρησία^{nafs} καί^c
 μὴ^{xo} αἰσχυθῶ^{vsap1p} ἀπὸ^p αὐτός^{rgms} ἐν^p ὁ^{dafs} παρουσία^{ndfs} αὐτός^{rgms}. **v.29** ἐάν^{qo} οἶδα^{vsaa2p}
 ὅτι^c δίκαιος^{anmsn} εἰμί^{v1px3s} γινώσκω^{v1pa2p} ὅτι^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ποιῶν^{vppnms} ὁ^{dafs} δικαιοσύνη^{nafs}
 ἐκ^p αὐτός^{rgms} γεννά^{v1xp3s}. **3. v.1** ὁράω^{vdaa2p} ποταπός^{aafsn} ἀγάπη^{nafs} δίδωμι^{v1xa3s} ἐγῶ^{rp-d}
 ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ἵνα^c τέκνον^{nnvp} θεός^{ngms} καλέσω^{vsap1p} διὰ^p οὗτος^{rdans} ὁ^{dnms} κόσμος^{nnms} οὐ^{xo}
 γινώσκω^{v1pa3s} ἐγῶ^{rp-a} ὅτι^c οὐ^{xo} γινώσκω^{v1aa3s} αὐτός^{rpams}. **v.2** ἀγαπητός^{avmpn} νῦν^{bo} τέκνον^{nnvp}
 θεός^{ngms} εἰμί^{v1px1p} καί^c οὕτω^{bo} φανερόω^{v1ap3s} τίς^{rgms} εἰμί^{v1fx1p} οἶδα^{v1xa1p} ὅς^c ὅτι^c ἐν^{qo}
 φανερόω^{vsap3s} ὅμοιος^{anmpn} αὐτός^{rpdm} εἰμί^{v1fx1p} ὅτι^c ὁράω^{v1fp1p} αὐτός^{rpams} καθὼς^{bo} εἰμί^{v1px3s}.
v.3 καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἔχῳ^{vppnms} ὁ^{dafs} ἐλπίς^{nafs} οὗτος^{rdafs} ἐπι^p αὐτός^{rpdm} ἀγνίζω^{v1pa3s}
 ἑαυτοῦ^{rxams} καθὼς^{bo} ἐκεῖνος^{rdnms} ἀγνός^{anmsn} εἰμί^{v1px3s}.

ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, καὶ τὴν ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν
 ἢ ἀνομία. καὶ οἴδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη, ἵνα τὰς ἁμαρτίας 5
 ἡμῶν ἄρῃ, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστι. πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μέ- 6
 νων οὐχ ἁμαρτάνει, πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἐώρακεν αὐτόν, οὐδὲ
 ἔγνωκεν αὐτόν. τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑμᾶς, ὁ ποιῶν τὴν δι- 7
 καιοσύνην δίκαιός ἐστι, καθὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν, ὁ ποιῶν 8
 τὴν ἁμαρτίαν ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστίν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβολος
 ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ 9
 ἔργα τοῦ διαβόλου. πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἁμαρτίαν
 οὐ ποιεῖ, ὅτι σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει, καὶ οὐ δύναται ἁμαρ-
 τάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται. ἐν τούτῳ φανερά ἐστι τὰ 10
 τέκνα τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ τέκνα τοῦ διαβόλου, πᾶς ὁ μὴ ποιῶν δι-
 καιοσύνην, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν
 αὐτοῦ. ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία ἣν ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα 11
 ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, οὐ καθὼς Κάιν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν, καὶ 12
 ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν· ὅτι τὰ
 ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ δίκαια. Μὴ 13
 θαυμάζετε ἀδελφοί μου, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. ἡμεῖς οἴδαμεν 14
 ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν, ὅτι ἀγαπῶμεν
 τοὺς ἀδελφούς. ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν μένει ἐν τῷ θανάτῳ.
 πᾶς ὁ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀνθρωποκτόνος ἐστί, καὶ οἴδατε 15

v.4 πᾶς^{anmsn} ὁδνms ποιέω^{vppanms} ὁdafs ἁμαρτία^{nafs} καί^c ὁdafs ἀνομία^{nafs} ποιέω^{vipa3s} καί^c
 ὁdnfs ἁμαρτία^{nnfs} εἰμι^{vixp3s} ὁdnfs ἀνομία^{nnfs}. **v.5** καί^c οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ἐκεῖνος^{rdnms}
 φανερόω^{viap3s} ἵνα^c ὁdafp ἁμαρτία^{nafp} ἐγώ^{vsaa3s} αἴρω^{vsaa3s} καί^c ἁμαρτία^{nnfs} ἐν^p αὐτός^{rdms} οὐ^{xo}
 εἰμι^{vixp3s}. **v.6** πᾶς^{anmsn} ὁdnms ἐν^p αὐτός^{rdms} μένω^{vppanms} οὐ^{xo} ἁμαρτάνω^{viap3s} πᾶς^{anmsn} ὁdnms
 ἁμαρτάνω^{vppanms} οὐ^{xo} ὁράω^{vixa3s} αὐτός^{rdms} οὐδέ^{bo} γινώσκω^{vixa3s} αὐτός^{rdms}. **v.7** τεκνίον^{nvnp}
 μηδεὶς^{anmsn} πλανάω^{vdpa3s} σύ^{trpa-p} ὁdnms ποιέω^{vppanms} ὁdafs δικαιοσύνη^{nafs} δίκαιος^{anmsn} εἰμι^{vixp3s}
 καθὼς^{bo} ἐκεῖνος^{rdnms} δίκαιος^{anmsn} εἰμι^{vixp3s}. **v.8** ὁdnms ποιέω^{vppanms} ὁdafs ἁμαρτία^{nafs}
 ἐκ^p ὁdms διάβολος^{agmsn} εἰμι^{vixp3s} ὅτι^c ἀπό^p ἀρχῆ^{ngfs} ὁdnms διάβολος^{anmsn} ἁμαρτάνω^{viap3s}
 εἰς^p οὗτος^{rdans} φανερόω^{viap3s} ὁdnms υἱός^{nnms} ὁdms θεός^{ngms} ἵνα^c λύω^{vsaa3s} ὁdanp ἔργον^{nanp}
 ὁdms διάβολος^{agmsn}. **v.9** πᾶς^{anmsn} ὁdnms γεννάω^{vpxpms} ἐκ^p ὁdms ἑσθλαός^{ngms} ἁμαρτία^{nafs}
 οὐ^{xo} ποιέω^{viap3s} ὅτι^c σπέρμα^{nnms} αὐτός^{rdms} ἐν^p αὐτός^{rdms} μένω^{viap3s} καί^c οὐ^{xo} δύναμαι^{viipn3s}
 ἁμαρτάνω^{viap3s} ὅτι^c ἐκ^p ὁdms θεός^{ngms} γεννάω^{vixp3s}. **v.10** ἐν^p οὗτος^{rdnms} φανερός^{anmnp}
 εἰμι^{vixp3s} ὁdnnp τέκνον^{nnnp} ὁdms θεός^{ngms} καί^c ὁdnnp τέκνον^{nnnp} ὁdms διάβολος^{agmsn} πᾶς^{anmsn}
 ὁdnms μὴ^{xo} ποιέω^{vppanms} δικαιοσύνη^{nafs} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐκ^p ὁdms θεός^{ngms} καί^c ὁdnms μὴ^{xo}
 ἀγαπάω^{vppanms} ὁdams ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rdms}. **v.11** ὅτι^c οὗτος^{rdnfs} εἰμι^{vixp3s} ὁdnfs ἀγγελία^{nafs}
 ὅς^{trafs} ἀκούω^{viaa2p} ἀπό^p ἀρχῆ^{ngfs} ἵνα^c ἀγαπάω^{vspa1p} ἀλλήλων^{reamp}. **v.12** οὐ^{xo} καθὼς^{bo} Κάιν^{rp}
 ἐκ^p ὁdms πονηρός^{agmsn} εἰμι^{vix3s} καί^c σφάζω^{viaa3s} ὁdams ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rdms} καί^c χάριν^{bo}
 τίς^{rgms} σφάζω^{viaa3s} αὐτός^{rdms} ὅτι^c ὁdnnp ἔργον^{nnnp} αὐτός^{rdms} πονηρός^{anmnp} εἰμι^{vix3s} ὁdnnp δέ^c
 ὁdms ἀδελφός^{ngms} αὐτός^{rdms} δίκαιος^{anmnp}. **v.13** μὴ^{xo} θαυμάζω^{vdpa2p} ἀδελφός^{nvmp} ἐγώ^{rdgs}
 εἰ^{qo} μισέω^{viap3s} σύ^{trpa-p} ὁdnms κόσμος^{nnms}. **v.14** ἐγώ^{rdp} οἶδα^{vixa1p} ὅτι^c μεταβαίνω^{vixa1p}
 ἐκ^p ὁdms θάνατος^{ngms} εἰς^p ὁdafs ζωή^{nafs} ὅτι^c ἀγαπάω^{vspa1p} ὁdanp ἀδελφός^{namp} ὁdnms μὴ^{xo}
 ἀγαπάω^{vppanms} ὁdams ἀδελφός^{nams} ἐν^p ὁdms θάνατος^{ndms}.

- ὅτι πᾶς ἄνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν αἰώνιον ἐν αὐτῷ μένουσαν.
 16 ἐν τούτῳ ἐγνώκαμεν τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν
 τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν
 17 τὰς ψυχὰς τιθεῖναι. ὅς δ' ἂν ἔχη τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ
 τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα, καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ
 18 ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ· τεκνία μου,
 19 μὴ ἀγαπῶμεν λόγῳ μηδὲ γλώσσει, ἀλλ' ἔργῳ καὶ ἀληθείᾳ. καὶ
 ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐκ τῆς ἀληθείας ἐσμέν, καὶ ἔμπροσθεν
 20 αὐτοῦ πείσομεν τὰς καρδίας ἡμῶν, ὅτι ἐὰν καταγινώσκη ἡμῶν
 ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ Θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν καὶ γινώσκει
 21 πάντα. ἀγαπητοί, ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκη ἡμῶν,
 22 παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ὁ ἐὰν αἰτῶμεν, λαμβάνο-
 μεν παρ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν, καὶ τὰ ἄρεστὰ
 23 ἐνώπιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ, ἵνα
 πιστεῦσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἀ-
 24 γαπῶμεν ἀλλήλους, καθὼς ἔδωκεν ἐντολὴν ἡμῖν. καὶ ὁ τηρῶν
 τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ. καὶ ἐν
 τούτῳ γινώσκομεν ὅτι μένει ἐν ἡμῖν, ἐκ τοῦ Πνεύματος οὗ ἡμῖν
 ἔδωκεν.
- 4 Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ
 πνεύματα, εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστὶν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφητῆται ἔξε-

v.15 πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} μισέω^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nam} αὐτός^{rgms} ἄνθρωποκτόνος^{anmsn}
 εἰμι^{vix3s} καί^c οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c πᾶς^{anmsn} ἄνθρωποκτόνος^{anmsn} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s} ζωὴ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}
 ἐν^p αὐτός^{rgdms} μένω^{vppaafs}. **v.16** ἐν^p οὗτος^{rdms} γινώσκω^{vixa1p} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms}
 ὅτι^c ἐκεῖνος^{rdms} ὑπὲρ^p ἐγώ^{rgp-p} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{rgms} τίθημι^{viaa3s} καί^c ἐγώ^{rgp-p} ὀφείλω^{vipa1p}
 ὑπὲρ^p ὁ^{dgmpp} ἀδελφός^{ngmp} ὁ^{dafp} ψυχὴ^{nafp} τίθημι^{vnpa}. **v.17** ὅς^{rrms} δέ^c ἂν^{xo} ἔχω^{vspa3s} ὁ^{dams}
 βίος^{nam} ὁ^{dams} κόσμος^{ngms} καί^c θεωρέω^{vspa3s} ὁ^{dams} ἀδελφός^{nam} αὐτός^{rgms} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vppaams}
 καί^c κλείω^{vsaa3s} ὁ^{damp} σπλάγχνον^{nanp} αὐτός^{rgms} ἀπὸ^p αὐτός^{rgms} πῶς^{bo} ὁ^{dams} ἀγάπη^{nafs} ὁ^{dams}
 θεός^{ngms} μένω^{vipa3s} ἐν^p αὐτός^{rgdms}. **v.18** τεκνίον^{vnpv} ἐγώ^{rgp-s} μὴ^{xo} ἀγαπάω^{vspa1p} λόγος^{ndms}
 μηδέ^c γλῶσσα^{ndfs} ἀλλά^c ἔργον^{ndms} καί^c ἀλήθεια^{ndfs}. **v.19** καί^c ἐν^p οὗτος^{rdms} γινώσκω^{vipa1p}
 ὅτι^c ἐκ^p ὁ^{dams} ἀλήθεια^{ngfs} εἰμι^{vix1p} καί^c ἔμπροσθεν^p αὐτός^{rgms} πειθώ^{vifa1p} ὁ^{dafp} καρδία^{nafp}
 ἐγώ^{rgp-p}. **v.20** ὅτι^c ἐάν^{qo} καταγινώσκω^{vspa3s} ἐγώ^{rgp-p} ὁ^{dams} καρδία^{nafs} ὅτι^c μέγας^{anmsc} εἰμι^{vix3s}
 ὁ^{dams} θεός^{nam} ὁ^{dams} καρδία^{ngfs} ἐγώ^{rgp-p} καί^c γινώσκω^{vipa3s} πᾶς^{aanpn}. **v.21** ἀγαπητός^{avnnp}
 ἐάν^{qo} ὁ^{dams} καρδία^{nafs} ἐγώ^{rgp-p} μὴ^{xo} καταγινώσκω^{vspa3s} ἐγώ^{rgp-p} παρρησία^{nafs} ἔχω^{vipa1p} πρὸς^p
 ὁ^{dams} θεός^{nam}. **v.22** καί^c ὅς^{rrans} ἐάν^{qo} αἰτέω^{vspa1p} λαμβάνω^{vipa1p} παρὰ^p αὐτός^{rgms} ὅτι^c
 ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} αὐτός^{rgms} τηρέω^{vipa1p} καί^c ὁ^{damp} ἄρεστός^{aanpn} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rgms} ποιεῶ^{vipa1p}.
v.23 καί^c οὗτος^{rdms} εἰμι^{vix3s} ὁ^{dams} ἐντολή^{nafs} αὐτός^{rgms} ἵνα^c πιστεύω^{vsaa1p} ὁ^{dams} ὄνομα^{ndms}
 ὁ^{dams} υἱός^{ngms} αὐτός^{rgms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} καί^c ἀγαπάω^{vspa1p} ἀλλήλων^{reamp} καθὼς^{bo}
 δίδωμι^{viaa3s} ἐντολή^{nafs} ἐγώ^{rgp-d-p}. **v.24** καί^c ὁ^{dams} τηρέω^{vppanms} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} αὐτός^{rgms}
 ἐν^p αὐτός^{rgdms} μένω^{vipa3s} καί^c αὐτός^{rgms} ἐν^p αὐτός^{rgdms} καί^c ἐν^p οὗτος^{rdms} γινώσκω^{vipa1p} ὅτι^c
 μένω^{vipa3s} ἐν^p ἐγώ^{rgp-d-p} ἐκ^p ὁ^{dams} πνεῦμα^{ngms} ὅς^{rrgns} ἐγώ^{rgp-d-p} δίδωμι^{viaa3s}.

ληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον. ἐν τούτῳ γινώσκειτε τὸ Πνεῦμα τοῦ 2
 Θεοῦ, πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυ-
 θότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστι, καὶ πᾶν πνεῦμα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν 3
 Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν σαρκὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔστι, καὶ
 τοῦτό ἐστι τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν
 ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. ὑμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστε, τεκνία, καὶ 4
 νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν ὑμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ.
 αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσὶ, διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι καὶ ὁ 5
 κόσμος αὐτῶν ἀκούει. ἡμεῖς ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐσμεν, ὁ γινώσκων τὸν 6
 Θεὸν, ἀκούει ἡμῶν, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ, οὐκ ἀκούει ἡμῶν.
 ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας καὶ τὸ πνεῦμα
 τῆς πλάνης. Ἀγαπητοί, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ 7
 τοῦ Θεοῦ ἐστι, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν, ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται, καὶ
 γινώσκει τὸν Θεόν. ὁ μὴ ἀγαπῶν, οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν, ὅτι ὁ 8
 Θεὸς ἀγάπη ἐστίν. ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐν 9
 ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν
 κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ 10
 ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν Θεόν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς,
 καὶ ἀπέστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἵλασμόν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν.
 ἀγαπητοί, εἰ οὕτως ὁ Θεὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν 11

4. v.1 ἀγαπητός^{avmpn} μῆ^{xo} πᾶς^{adnns} πνεῦμα^{ndns} πιστεῶν^{vdpa2p} ἀλλά^c δοκιμάζω^{vdpa2p}
 ὁ^{dansp} πνεῦμα^{namp} εἰ^{qo} ἐκ^p ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} εἰμι^{vixp3s} ὅτι^c πολὺς^{anmpn} ψευδοπροφήτης^{nnmp}
 ἐξέρχεται^{vixa3p} εἰς^p ὁ^{dams} κόσμος^{nams}. **v.2** ἐν^p οὗτος^{rddns} γινώσκω^{vipa2p} ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans}
 ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} πᾶς^{annsn} πνεῦμα^{nns} ὅς^{rtnns} ὁμολογέω^{vipa3s} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} ἐν^p σάρξ^{knfjs}
 ἔρχεται^{vpxaams} ἐκ^p ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} εἰμι^{vixp3s}. **v.3** καί^c πᾶς^{annsn} πνεῦμα^{nns} ὅς^{rtnns} μῆ^{xo}
 ὁμολογέω^{vipa3s} ὁ^{dams} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} ἐν^p σάρξ^{knfjs} ἔρχεται^{vpxaams} ἐκ^p ὁ^{dgnms} θεός^{ngms}
 οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} καί^c οὗτος^{rddns} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnnns} ἀντίχριστος^{ngms} ὅς^{rtnns} ἀκούω^{vixa2p} ὅτι^c
 ἔρχεται^{vixn3s} καί^c νῦν^{bo} ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} εἰμι^{vixp3s} ἤδη^{bo}. **v.4** σύ^{rpn-p} ἐκ^p ὁ^{dgnms} θεός^{ngms}
 εἰμι^{vixp2p} τεκνίον^{vnpn} καί^c νικάω^{vixa2p} αὐτός^{rpnmp} ὅτι^c μέγας^{annmc} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnnms} ἐν^p σύ^{rpd-p} ἡ^{xo}
 ὁ^{dnnms} ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms}. **v.5** αὐτός^{rpnmp} ἐκ^p ὁ^{dgnms} κόσμος^{ngms} εἰμι^{vixp3p} διὰ^p οὗτος^{rdans}
 ἐκ^p ὁ^{dgnms} κόσμος^{ngms} λαλέω^{vipa3p} καί^c ὁ^{dnnms} κόσμος^{nms} αὐτός^{rpnmp} ἀκούω^{vipa3s}. **v.6** ἐγώ^{rpn-p}
 ἐκ^p ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} εἰμι^{vixp1p} ὁ^{dnnms} γινώσκω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀκούω^{vipa3s} ἐγώ^{rpg-p} ὅς^{rtnms}
 οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} ἐκ^p ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} οὐ^{xo} ἀκούω^{vipa3s} ἐγώ^{rpg-p} ἐκ^p οὗτος^{rddns} γινώσκω^{vipa1p} ὁ^{dans}
 πνεῦμα^{nans} ὁ^{dgnfs} ἀλήθειαν^{ngfs} καί^c ὁ^{dans} πνεῦμα^{nans} ὁ^{dgnfs} πλάνην^{ngfs}. **v.7** ἀγαπητός^{avmpn}
 ἀγαπάω^{vspa1p} ἀλλήλων^{reamp} ὅτι^c ὁ^{dnnfs} ἀγάπη^{nnfs} ἐκ^p ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} εἰμι^{vixp3s} καί^c πᾶς^{annsn}
 ὁ^{dnnms} ἀγαπάω^{vppanms} ἐκ^p ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} γεννάω^{vixp3s} καί^c γινώσκω^{vipa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams}.
v.8 ὁ^{dnnms} μῆ^{xo} ἀγαπάω^{vppanms} οὐ^{xo} γινώσκω^{viaa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams} ὅτι^c ὁ^{dnnms} θεός^{nms} ἀγάπη^{nnfs}
 εἰμι^{vixp3s}. **v.9** ἐν^p οὗτος^{rddns} φανερόω^{vixp3s} ὁ^{dnnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} ἐν^p ἐγώ^{rpd-p} ὅτι^c
 ὁ^{dams} υἱός^{nams} αὐτός^{rpgms} ὁ^{dams} μονογενής^{aamsn} ἀποστέλλω^{vixa3s} ὁ^{dnnms} θεός^{nms} εἰς^p ὁ^{dams}
 κόσμος^{nams} ἵνα^c ζῶ^{vsaalp} διὰ^p αὐτός^{rpgms}. **v.10** ἐν^p οὗτος^{rddns} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnnfs} ἀγάπη^{nnfs}
 οὐ^{xo} ὅτι^c ἐγώ^{rpn-p} ἀγαπάω^{vialp} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀλλά^c ὅτι^c αὐτός^{rpnms} ἀγαπάω^{viala3s} ἐγώ^{rpa-p} καί^c
 ἀποστέλλω^{viala3s} ὁ^{dams} υἱός^{nams} αὐτός^{rpgms} ἵλασμόν^{nams} περὶ^p ὁ^{dgnp} ἁμαρτία^{ngfp} ἐγώ^{rpg-p}.

12 ἀλλήλους ἀγαπᾶν. Θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται, ἐὰν ἀγαπῶμεν
 13 ἀλλήλους, ὁ Θεὸς ἐν ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ, τετελειω-
 14 μένη ἔστιν ἐν ἡμῖν. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν,
 15 καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ Πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν.
 16 καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλκε
 17 τὸν υἱὸν σωτήρα τοῦ κόσμου. ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν
 18 ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ Θεῷ. καὶ
 19 ἡμεῖς ἐγνώκαμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην ἣν ἔχει ὁ Θεὸς
 20 ἐν ἡμῖν. Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἔστι, καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ
 21 μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ. ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη, μεθ’
 22 ἡμῶν, ἵνα παρρησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, ὅτι καθὼς
 23 ἐκεῖνός ἐστι, καὶ ἡμεῖς ἐσμεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. φόβος οὐκ
 24 ἔστιν ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἀλλ’ ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φόβον, ὅτι
 25 ὁ φόβος κόλασιν ἔχει, ὁ δὲ φοβούμενος οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγά-
 26 πῃ. ἡμεῖς ἀγαπῶμεν αὐτὸν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς.
 27 ἐάν τις εἴπῃ, ὅτι Ἀγαπῶ τὸν Θεόν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῇ,
 28 ψεύστης ἔστιν, ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακε,
 29 τὸν Θεὸν ὃν οὐχ ἑώρακε πῶς δύναται ἀγαπᾶν· καὶ ταύτην τὴν
 30 ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ’ αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν Θεόν, ἀγαπᾷ καὶ τὸν
 31 ἀδελφὸν αὐτοῦ.

5 Πᾶς ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν ὁ Χριστὸς ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέν-

v.11 ἀγαπητός^{avmpti} εἰ^{qo} οὗτο^{bo} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἀγαπάω^{v1aa3s} ἐγώ^{tpa-p} καί^c ἐγώ^{tpn-p}
 ὀφείλω^{v1pa1p} ἀλλήλων^{reamp} ἀγαπάω^{vmpa}. **v.12** θεός^{nnms} οὐδεὶς^{anfsn} πώποτε^{bo} θεάομαι^{v1xn3s}
 ἐάν^{qo} ἀγαπάω^{vspa1p} ἀλλήλων^{reamp} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^p ἐγώ^{tpd-p} μένω^{vpa3s} καί^c ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs}
 αὐτός^{rgms} τελειόω^{vpxpnfs} εἰμὶ^{v1px3s} ἐν^p ἐγώ^{tpd-p}. **v.13** ἐν^p οὗτος^{rddms} γινώσκω^{v1pa1p} ὅτι^c
 ἐν^p αὐτός^{rpdmms} μένω^{v1pa1p} καί^c αὐτός^{rpnmms} ἐν^p ἐγώ^{tpd-p} ὅτι^c ἐκ^p ὁ^{dgnms} πνεῦμα^{ngms} αὐτός^{rgms}
 δίδωμι^{v1xa3s} ἐγώ^{tpd-p}. **v.14** καί^c ἐγώ^{tpn-p} θεάομαι^{v1xn1p} καί^c μαρτυρέω^{v1pa1p} ὅτι^c ὁ^{dnms}
 πατήρ^{nnms} ἀποστέλλω^{v1xa3s} ὁ^{dams} υἱός^{namms} σωτήρ^{namms} ὁ^{dgnms} κόσμος^{ngms}. **v.15** ὃς^{trnmms} ἄ^{xo}
 ὁμολογέω^{vsa3s} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} εἰμὶ^{v1px3s} ὁ^{dnms} υἱός^{namms} ὁ^{dgnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^p
 αὐτός^{rpdmms} μένω^{v1pa3s} καί^c αὐτός^{rgnmms} ἐν^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms}. **v.16** καί^c ἐγώ^{tpn-p} γινώσκω^{v1xa1p}
 καί^c πιστεύω^{v1xa1p} ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} ὃς^{trafs} ἔχω^{v1pa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^p ἐγώ^{tpd-p} ὁ^{dnms} θεός^{nnms}
 ἀγάπη^{nnfs} εἰμὶ^{v1px3s} καί^c ὁ^{dnms} μένω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} ἐν^p ὁ^{ddms} θεός^{ndms} μένω^{v1pa3s}
 καί^c ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐν^p αὐτός^{rpdmms}. **v.17** ἐν^p οὗτος^{rddms} τελειόω^{v1xp3s} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} μετὰ^p
 ἐγώ^{tpg-p} ἵνα^c παρρησία^{nafs} ἔχω^{vspa1p} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἡμέρα^{ndfs} ὁ^{dgnfs} κρίσις^{ngfs} ὅτι^c καθὼς^{bo} ἐκεῖνος^{rddms}
 εἰμὶ^{v1px3s} καί^c ἐγώ^{trp-p} εἰμὶ^{v1px1p} ἐν^p ὁ^{ddms} κόσμος^{ndms} οὗτος^{rddms}. **v.18** φόβος^{nnms}
 οὐ^{xo} εἰμὶ^{v1px3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs} ἀλλὰ^c ὁ^{dnfs} τελείως^{anfsn} ἀγάπη^{nnfs} ἔξω^{bo} βάλλω^{v1pa3s}
 ὁ^{dams} φόβος^{namms} ὅτι^c ὁ^{dnms} φόβος^{nnms} κόλασις^{nafs} ἔχω^{v1pa3s} ὁ^{dnms} δε^c φοβέομαι^{vppnms} οὐ^{xo}
 τελειόω^{v1xp3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} ἀγάπη^{ndfs}. **v.19** ἐγώ^{trp-p} ἀγαπάω^{v1pa1p} αὐτός^{rpams} ὅτι^c αὐτός^{rpnmms}
 πρῶτος^{anmsn} ἀγαπάω^{v1aa3s} ἐγώ^{tpa-p}. **v.20** ἐάν^{qo} τι-οριμς λέγω^{vsa3s} ὅτι^c ἀγαπάω^{v1pa1s} ὁ^{dams}
 θεός^{nnms} καί^c ὁ^{dams} ἀδελφός^{namms} αὐτός^{rpdmms} μισέω^{vspa3s} ψεύστης^{nnms} εἰμὶ^{v1px3s} ὁ^{dnms} γάρ^{xo} μὴ^{xo}
 ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} ἀδελφός^{namms} αὐτός^{rpdmms} ὃς^{trams} ὁράω^{v1xa3s} ὁ^{dams} θεός^{namms} ὃς^{trams} γάρ^{xo}
 ὁράω^{v1xa3s} πῶς^{bo} δύναμαι^{v1pn3s} ἀγαπάω^{vmpa}. **v.21** καί^c οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} ἐντολή^{nafs} ἔχω^{v1pa1p}
 ἀπὸ^p αὐτός^{rgms} ἵνα^c ὁ^{dnms} ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} θεός^{namms} ἀγαπάω^{vspa3s} καί^c ὁ^{dams} ἀδελφός^{namms}
 αὐτός^{rgms}.

νηται, καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα ἀγαπᾷ καὶ τὸν γεγεν-
νημένον ἐξ αὐτοῦ. ἐν τούτῳ γινώσκομεν ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα 2
τοῦ Θεοῦ, ὅταν τὸν Θεὸν ἀγαπῶμεν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶ-
μεν, αὕτη γάρ ἐστίν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ 3
τηρῶμεν, καὶ αἱ ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσίν. ὅτι πᾶν τὸ γε- 4
γεννημένον ἐκ τοῦ Θεοῦ νικᾷ τὸν κόσμον, καὶ αὕτη ἐστίν ἡ νίκη
ἢ νικήσασα τὸν κόσμον, ἢ πίστις ἡμῶν. τίς ἐστίν ὁ νικῶν τὸν κό- 5
σμον, εἰ μὴ ὁ πιστεύων ὅτι Ἰησοῦς ἐστίν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ· οὗτός 6
ἐστίν ὁ ἐλθὼν δι' ὕδατος καὶ αἵματος, Ἰησοῦς ὁ Χριστός, οὐκ ἐν
τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ' ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ αἵματι καὶ τὸ Πνεῦμα ἐστι 7
τὸ μαρτυροῦν, ὅτι τὸ Πνεῦμα ἐστίν ἡ ἀλήθεια. ὅτι τρεῖς εἰσιν 7
οἱ μαρτυροῦντες ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ πατήρ, ὁ λόγος, καὶ τὸ Ἅγιον
Πνεῦμα, καὶ οὗτοι οἱ τρεῖς ἓν εἰσι. καὶ τρεῖς εἰσίν οἱ μαρτυροῦν- 8
τες ἐν τῇ γῆ, τὸ Πνεῦμα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς
εἰς τὸ ἓν εἰσιν. εἰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ 9
μαρτυρία τοῦ Θεοῦ μεῖζον ἐστίν, ὅτι αὕτη ἐστίν ἡ μαρτυρία τοῦ
Θεοῦ, ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν 10
υἱὸν τοῦ Θεοῦ ἔχει τὴν μαρτυρίαν ἐν ἑαυτῷ, ὁ μὴ πιστεύων τῷ
Θεῷ, ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευκεν εἰς τὴν μαρ-
τυρίαν, ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ Θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ αὕτη 11

5. v.1 πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} ἐκ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} γεννάω^{vixp3s} καί^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} ἀγαπάω^{vppanms} ὁ^{dams} γεννάω^{vpaams} ἀγαπάω^{vpa3s} καί^c ὁ^{dams} γεννάω^{vpxpams} ἐκ^p αὐτός^{rpgms}. **v.2** ἐν^p οὗτος^{rdnms} γινώσκω^{vipa1p} ὅτι^c ἀγαπάω^{vipa1p} ὁ^{damp} τέκνον^{nanp} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ὅταν^c ὁ^{dams} θεός^{nams} ἀγαπάω^{vipa1p} καί^c ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} αὐτός^{rpgms} τηρέω^{vspa1p}. **v.3** οὗτος^{rdnfs} γάρ^c εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnfs} ἀγάπη^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἵνα^c ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} αὐτός^{rpgms} τηρέω^{vspa1p} καί^c ὁ^{dnfp} ἐντολή^{nnfp} αὐτός^{rpgms} βαρῦς^{anfnp} οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3p}. **v.4** ὅτι^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} γεννάω^{vpxpms} ἐκ^p ὁ^{dams} θεός^{ngms} νικάω^{vipa3s} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} καί^c οὗτος^{rdnfs} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnfs} νίκη^{nnfs} ὁ^{dnfs} νικάω^{vpaanfs} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} ὁ^{dnfs} πίστις^{nnfs} ἐγώ^{rpg-p}. **v.5** τίς^{rqnms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} νικάω^{vppanms} ὁ^{dams} κόσμος^{nams} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} ὅτι^c Ἰησοῦς^{nnms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} υἱός^{nnms} ὁ^{dams} θεός^{ngms}. **v.6** οὗτος^{rdnms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} ἔρχομαι^{vpaanms} διὰ^p ὕδωρ^{ngms} καί^c αἷμα^{ngms} Ἰησοῦς^{nnms} ὁ^{dnms} Χριστός^{nnms} οὐ^{xo} ἐν^p ὁ^{ddms} ὕδωρ^{ndms} μόνος^{bo} ἀλλὰ^c ἐν^p ὁ^{ddms} ὕδωρ^{ndms} καί^c ὁ^{ddms} αἷμα^{ndms} καί^c ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} μαρτυρέω^{vppanms} ὅτι^c ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nms} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnms} ἀλήθεια^{nnfs}. **v.7** ὅτι^c τρεῖς^{nnmp} εἰμι^{vixp3p} ὁ^{dnmp} μαρτυρέω^{vppanmp} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} ὁ^{dnms} πατήρ^{nnms} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} ἅγιος^{anmsn} πνεῦμα^{nms} καί^c οὗτος^{rdnmp} ὁ^{dnmp} τρεῖς^{nnmp} εἰς^{ns} εἰμι^{vixp3p}. **v.8** καί^c τρεῖς^{nnmp} εἰμι^{vixp3p} ὁ^{dnmp} μαρτυρέω^{vppanmp} εἰς^p ὁ^{ddfs} γῆ^{ndfs} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nms} καί^c ὁ^{dnms} ὕδωρ^{nms} καί^c ὁ^{dnms} αἷμα^{nms} καί^c ὁ^{dnmp} τρεῖς^{nnmp} εἰς^p ὁ^{dans} εἰς^p εἰμι^{vixp3p}. **v.9** εἰ^{qo} ὁ^{dafp} μαρτυρία^{nafs} ὁ^{dgnp} ἀνθρώπος^{ngmp} λαμβάνω^{vipa1p} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} μέγας^{anfsc} ὁ^{dnfs} οὗτος^{rdnfs} ὅτι^c οὗτος^{rdnfs} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nfs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ὅς^{trafs} μαρτυρέω^{vixa3s} περὶ^p ὁ^{dams} υἱός^{ngms} αὐτός^{rpgms}. **v.10** ὁ^{dnms} πιστεύω^{vppanms} εἰς^p ὁ^{dams} υἱός^{nams} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dafp} μαρτυρία^{nafs} ἐν^p ἑαυτοῦ^{ixdms} ὁ^{dnms} μὴ^{xo} πιστεύω^{vppanms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ψεύστης^{nams} ποιέω^{vixa3s} αὐτός^{rpsms} ὅτι^c οὐ^{xo} πιστεύω^{vixa3s} εἰς^p ὁ^{dafp} μαρτυρία^{nafs} ὅς^{trafs} μαρτυρέω^{vixa3s} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} περὶ^p ὁ^{dams} υἱός^{ngms} αὐτός^{rpgms}.

12 ἔστιν ἡ μαρτυρία, ὅτι ζῶν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεός, καὶ αὕτη
 13 ἡ ζῶη ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἔστιν. ὁ ἔχων τὸν υἱόν, ἔχει τὴν ζῶην, ὁ
 14 μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὴν ζῶην οὐκ ἔχει. Ταῦτα ἔγραψα
 15 ὑμῖν, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, ἵνα εἰδῆτε
 16 ὅτι ζῶν ἔχετε αἰώνιον, καὶ ἵνα πιστεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ
 17 τοῦ Θεοῦ. καὶ αὕτη ἔστιν ἡ παρρησία ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι
 18 ἐάν τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν, καὶ ἐάν
 19 οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν, ὃ ἂν αἰτώμεθα, οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ
 20 αἰτήματα ἃ ἠήτηκαμεν παρ' αὐτοῦ. ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐ-
 21 τοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσῃ, καὶ δώσει
 αὐτῷ ζῶην, τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ πρὸς θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία
 πρὸς θάνατον, οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. πᾶσα ἀδικία
 ἁμαρτία ἐστὶ, καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. Οἴδαμεν ὅτι
 πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει, ἀλλ' ὁ γεννη-
 θείς ἐκ τοῦ Θεοῦ τηρεῖ ἑαυτὸν, καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἄπτεται αὐτοῦ.
 οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ ἔσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ
 κεῖται. οἴδαμεν δὲ ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν
 διάνοιαν ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινόν, καὶ ἔσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ,
 ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς Θεός,
 καὶ ἡ ζῶη αἰώνιος. Τεκνία, φυλάξτε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων.
 ἀμῆν.

v.11 καί^c οὔτος^{rdnfs} εἰμι^{v1px3s} ὀδ^{dnfs} μαρτυρία^{nnfs} ὅτι^c ζῶη^{nafs} αἰώνιος^{aafsn} διδωμι^{v1aa3s}
 ἐγῶ^{rdp-p} ὀδ^{dnms} θεός^{ndms} καί^c οὔτος^{rdnfs} ὀδ^{dnfs} ζῶη^{nnfs} ἐν^p ὀδ^{ddms} υἱός^{ndms} αὐτός^{rpms} εἰμι^{v1px3s}.
v.12 ὀδ^{dnms} ἔχω^{vppanms} ὀδ^{dnms} υἱός^{ndms} ἔχω^{vipa3s} ὀδ^{dnfs} ζῶη^{nafs} ὀδ^{dnms} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanms} ὀδ^{dnms}
 υἱός^{ndms} ὀδ^{gnms} θεός^{ngms} ὀδ^{dnfs} ζῶη^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3s}. **v.13** οὔτος^{rdanp} γράφω^{v1aa1s} οὐ^{rdp-p}
 ὀδ^{ddmp} πιστεύω^{vppadmp} εἰς^p ὀδ^{dnms} ὄνομα^{nans} ὀδ^{gnms} υἱός^{ngms} ὀδ^{gnms} θεός^{ngms} ἵνα^c οἴδα^{vsxa2p} ὅτι^c
 ζῶη^{nafs} ἔχω^{vipa2p} αἰώνιος^{aafsn} καί^c ἵνα^c πιστεύω^{vspa2p} εἰς^p ὀδ^{dnms} ὄνομα^{nans} ὀδ^{gnms} υἱός^{ngms}
 ὀδ^{gnms} θεός^{ngms}. **v.14** καί^c οὔτος^{rdnfs} εἰμι^{v1px3s} ὀδ^{dnfs} παρρησία^{nnfs} ὀδ^{trafs} ἔχω^{vipa1p} πρὸς^p
 αὐτός^{rpams} ὅτι^c ἐάν^{qo} τι-σριανς αἰτέω^{vspmlp} κατὰ^p ὀδ^{dnms} θέλημα^{nans} αὐτός^{rpms} ἀκούω^{vipa3s}
 ἐγῶ^{rpG-p}. **v.15** καί^c ἐάν^{qo} οἴδα^{vixa1p} ὅτι^c ἀκούω^{vipa3s} ἐγῶ^{rpG-p} ὀδ^{trans} ἂν^{xo} αἰτέω^{vspmlp}
 οἴδα^{vixa1p} ὅτι^c ἔχω^{vipa1p} ὀδ^{nanp} αἴτημα^{nanp} ὀδ^{tranp} αἰτέω^{vixa1p} παρὰ^p αὐτός^{rpms}. **v.16** ἐάν^{qo}
 τι-σρινς ὀράω^{vsaa3s} ὀδ^{dnms} ἀδελφός^{nams} αὐτός^{rpms} ἁμαρτάνω^{vppaams} ἁμαρτία^{nafs} μὴ^{xo} πρὸς^p
 θάνατος^{nams} αἰτέω^{vifa3s} καί^c διδωμι^{vifa3s} αὐτός^{rpms} ζῶη^{nafs} ὀδ^{ddmp} ἁμαρτάνω^{vppadmp} μὴ^{xo} πρὸς^p
 θάνατος^{nams} εἰμι^{v1px3s} ἁμαρτία^{nnfs} πρὸς^p θάνατος^{nams} οὐ^{xo} περὶ^p ἐκείνος^{rdgfs} λέγω^{vifa1s} ἵνα^c
 ἐρωτάω^{vsaa3s}. **v.17** πᾶς^{anfsn} ἀδικία^{nnfs} ἁμαρτία^{nnfs} εἰμι^{v1px3s} καί^c εἰμι^{v1px3s} ἁμαρτία^{nnfs} οὐ^{xo}
 πρὸς^p θάνατος^{nams}. **v.18** οἴδα^{vixa1p} ὅτι^c πᾶς^{anmsn} ὀδ^{dnms} γεννάω^{vpxnms} ἐκ^p ὀδ^{gnms} θεός^{ngms}
 οὐ^{xo} ἁμαρτάνω^{vipa3s} ἀλλά^c ὀδ^{dnms} γεννάω^{vpaanms} ἐκ^p ὀδ^{gnms} θεός^{ngms} τηρέω^{vipa3s} ἑαυτοῦ^{rxams}
 καί^c ὀδ^{dnms} πονηρός^{anmsn} οὐ^{xo} ἄπτεω^{v1px3s} αὐτός^{rpms}. **v.19** οἴδα^{vixa1p} ὅτι^c ἐκ^p ὀδ^{gnms}
 θεός^{ngms} εἰμι^{v1px1p} καί^c ὀδ^{dnms} κόσμος^{nnms} ὅλος^{anmsn} ἐν^p ὀδ^{ddms} πονηρός^{admsn} κείμαι^{v1pn3s}.
v.20 οἴδα^{vixa1p} ὅε^c ὅτι^c ὀδ^{dnms} υἱός^{ndms} ὀδ^{gnms} θεός^{ngms} ἦκω^{vipa3s} καί^c διδωμι^{vixa3s} ἐγῶ^{rdp-p}
 διάνοια^{nafs} ἵνα^c γινώσκω^{vspa1p} ὀδ^{dnms} ἀληθινός^{aaamsn} καί^c εἰμι^{v1px1p} ἐν^p ὀδ^{ddms} ἀληθινός^{admsn} ἐν^p
 ὀδ^{ddms} υἱός^{ndms} αὐτός^{rpms} Ἰησοῦς^{ndms} Χριστός^{ndms} οὔτος^{rdnms} εἰμι^{v1px3s} ὀδ^{dnms} ἀληθινός^{anmsn}
 θεός^{ndms} καί^c ὀδ^{dnfs} ζῶη^{nnfs} αἰώνιος^{anfsn}. **v.21** τεκνίον^{vnvp} φυλάσσω^{vdaa2p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἀπὸ^p
 ὀδ^{gnp} εἰδώλων^{ngnp} ἀμῆνth.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ

Ὁ πρεσβύτερος ἐκλεκτῆ κυρία, καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς 1
ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ 2
ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡ- 2
μῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα, ἔσται μεθ' ὑμῶν χάρις, 3
ἔλεος, εἰρήνη παρὰ Θεοῦ πατρός, καὶ παρὰ Κυρίου Ἰησοῦ Χρι- 3
στοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρός, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. Ἐχάρην λίαν 4
ὅτι εὑρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς 5
ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πατρός, καὶ νῦν ἐρωτῶ σε, κυρία, 5
οὐχ ὡς ἐντολὴν γράφων σοι καινὴν, ἀλλὰ ἣν εἶχομεν ἀπ' ἀρχῆς,
ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περι- 6
πατῶμεν κατὰ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολή, καθὼς
ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατήτε. ὅτι πολλοὶ πλά- 7
νοι εἰσῆλθόν εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν Χριστὸν
ἐρχόμενον ἐν σαρκί. οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος.
βλέπετε ἑαυτοὺς, ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἃ εἰργασάμεθα, ἀλλὰ μι- 8
σθὸν πλήρη ἀπολάβωμεν. πᾶς ὁ παραβαίνω καὶ μὴ μένων ἐν 9
τῇ διδαχῇ τοῦ Χριστοῦ, Θεὸν οὐκ ἔχει, ὁ μένων ἐν τῇ διδαχῇ τοῦ

1. v.1 ὁδnmns πρεσβύτεροςanmsn ἐκλεκτόςadfsn κυρίαndfs καίε ὁδdnp τέκνονndnp αὐτόςrpgfs ὅςrtrap ἐγὼrpn-s ἀγαπάωvpa1s ἐνp ἀλήθειαndfs καίε οὐxο ἐγὼrpn-s μόνοςanmsn ἀλλάε καίε πᾶςanmpn ὁδdnp γινώσκωvpxanmp ὁdafs ἀλήθειαnafas. **v.2** διόP ὁdafs ἀλήθειαnafas ὁdafs μένωvppaafs ἐνp ἐγὼrpd-p καίε μετᾶP ἐγὼrpg-p εἰμίvix3s εἰςP ὁdams αἰῶνnams. **v.3** εἰμίvix3s μετᾶP σύrpg-p χάριςnfs ἔλεοςnms εἰρήνηnfs παρᾶP θεόςngms πατήρngms καίε παρᾶP κύριοςngms Ἰησοῦςngms Χριστόςngms ὁdams υἱόςngms ὁdams πατήρngms ἐνp ἀλήθειαndfs καίε ἀγάπηndfs. **v.4** χαίρωviao1s λιανbo ὅτιε εὑρίσκωvia1s ἐκP ὁdgnp τέκνονngnp σύrpg-s περιπατέωvppaamp ἐνp ἀλήθειαndfs καθὼςbo ἐντολήnafas λαμβάνωviaa1p παρᾶP ὁdams πατήρngms. **v.5** καίε νῦνbo ἐρωτῶωvia1s σύrpa-s κυρίαnfs οὐxο ὡςbo ἐντολήnafas γράφωvppanms σύrpd-s καινόςaafsn ἀλλάε ὅςrtrafs ἔχωvia1p ἀπὸP ἀρχήngfs ἵναε ἀγαπάωvspa1p ἀλλήλωνreamp. **v.6** καίε οὗτοςrdnfs εἰμίvix3s ὁdms ἀγάπηnfs ἵναε περιπατέωvspa1p κατᾶP ὁdafp ἐντολήnafp αὐτόςrpgms οὗτοςrdnfs εἰμίvix3s ὁdms ἐντολήnfs καθὼςbo ἀκούωviaa2p ἀπὸP ἀρχήngfs ἵναε ἐνp αὐτόςrpdfs περιπατέωvspa2p. **v.7** ὅτιε πολλόςanmpn πλάνοςanmpn εἰσέρχομαιviaa3p εἰςP ὁdams κόσμοςnams ὁdnpm μῆxο ὁμολογέωvppanmp Ἰησοῦςnams Χριστόςnams ἔρχομαιvppnams ἐνp σάρξndfs οὗτοςrdnms εἰμίvix3s ὁdms πλάνοςanmsn καίε ὁdms ἀντίχριστοςnms. **v.8** βλέπωvdpap ἐαυτοῦramp ἵναε μῆxο ἀπόλλυμιvsaa1p ὅςrtrap ἐργάζομαιviad1p ἀλλάε μισθόςnams πλήρηςaamsn ἀπολαμβάνωvsaa1p.

- 10 Χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν ἔχει. εἴ τις ἔρχεται
 πρὸς ὑμᾶς, καὶ ταύτην τὴν διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐ-
 11 τὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε, ὁ γὰρ λέγων αὐτῷ
 12 χαίρειν, κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. Πολλὰ ἔχων
 ὑμῖν γράφειν, οὐκ ἠβουλήθην διὰ χάρτου καὶ μέλανος, ἀλλὰ ἐλ-
 πίζω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ
 13 χαρὰ ἡμῶν ᾖ πεπληρωμένη. ἀσπάζεται σε τὰ τέκνα τῆς ἀδελφῆς
 σου τῆς Ἐκλεκτῆς. ἀμήν.

v.9 πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} παραβαίνω^{vppanms} καί^c μή^{xo} μένω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfs} διδαχῇ^{ndfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} θεός^{nams} οὗ^{xo} ἔχω^{vipa3s} ὁ^{dnms} μένω^{vppanms} ἐν^p ὁ^{ddfs} διδαχῇ^{ndfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} οὗτος^{rdnms} καί^c ὁ^{dams} πατήρ^{nams} καί^c ὁ^{dams} υἱός^{nams} ἔχω^{vipa3s}. **v.10** εἰ^{qo} τι-οριμῆς ἔρχομαι^{vipn3s} πρὸς^p σύ^{tpa-p} καί^c οὗτος^{rdafs} ὁ^{dafs} διδαχῇ^{nafs} οὗ^{xo} φέρω^{vipa3s} μὴ^{xo} λαμβάνω^{vdpa2p} αὐτός^{rpams} εἰς^p οἰκία^{nafs} καί^c χαίρω^{vnpa} αὐτός^{rpams} μὴ^{xo} λέγω^{vdpa2p}. **v.11** ὁ^{dnms} γάρ^c λέγω^{vppanms} αὐτός^{rpams} χαίρω^{vnpa} κοινωνέω^{vipa3s} ὁ^{ddnp} ἔργον^{ndnp} αὐτός^{rpams} ὁ^{ddnp} πονηρός^{adnpn}. **v.12** πολὺς^{aanpn} ἔχω^{vppanms} σύ^{tpd-p} γράφω^{vnpa} οὗ^{xo} βούλομαι^{viao1s} διὰ^p χάριτος^{ngms} καί^c μέλας^{agnsn} ἀλλά^c ἐλπίζω^{vipa1s} ἔρχομαι^{vnaa} πρὸς^p σύ^{tpa-p} καί^c στόμα^{nans} πρὸς^p στόμα^{nans} λαλέω^{vnaa} ἵνα^c ὁ^{dnfs} χαρά^{nnfs} ἐγώ^{rpq-p} εἰμι^{vspk3s} πληρὸς^{vrxpnfs}. **v.13** ἀσπάζομαι^{vipn3s} σύ^{tpa-s} ὁ^{ddnp} τέκνον^{nnnp} ὁ^{dqfs} ἀδελφῆ^{ngfs} σύ^{trq-s} ὁ^{dqfs} ἐκλεκτός^{agnsn} ἀμήνth.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

ΤΡΙΤΗ

Ὁ πρεσβύτερος Γαῖω τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. 1
Ἀγαπητέ, περὶ πάντων εὐχομαί σε εὐδοῦσθαι καὶ ὑγιαίνειν, κα- 2
θὼς εὐδοῦταί σου ἡ ψυχὴ. ἐχάρην γὰρ λίαν, ἐρχομένων ἀδελ- 3
φῶν, καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ
περιπατεῖς. μειζότεραν τούτων οὐκ ἔχω χαρὰν, ἵνα ἀκούω τὰ 4
ἐμὰ τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. Ἀγαπητέ, πιστὸν ποιεῖς 5
ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ εἰς τοὺς ξένους, οἱ ἐμαρ- 6
τύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποιήσεις
προπέμψας ἀξίως τοῦ Θεοῦ. ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐ- 7
ξήλθον μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνῶν. ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν 8
ἀπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῇ ἀληθείᾳ.
Ἐγραψά τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρέφης οὐκ 9
ἐπιδέχεται ἡμᾶς. διὰ τοῦτο, ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα 10
ἃ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ
τούτοις, οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφούς, καὶ τοὺς βουλο-
μένους κωλύει, καὶ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐκβάλλει. ἀγαπητέ, μὴ 11
μιμοῦ τὸ κακὸν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ Θεοῦ

1. v.1 ὁδms πρεσβύτεροςanms Γαῖοςndms ὁddms ἀγαπητόςadmsn ὁςrrams ἐγῶrpn-s ἀγαπάωvipals ἐνp ἀλήθειαndfs. **v.2** ἀγαπητόςavmsn περιp πᾶςagnp εὐχομαίvipnls σὺrpa-s εὐδοῶvnp καιc ὑγιαίνωvnpa καθὼςbo εὐδοῶvipr3s σὺrpg-s ὁdnfs ψυχηνnfs. **v.3** χαίρωviao1s γάρc λίανbo ἐρχομαίvrrngmp ἀδελφόςngmp καιc μαρτυρέωvrragmp σὺrpg-s ὁddfs ἀλήθειαndfs καθὼςbo σὺrpn-s ἐνp ἀλήθειαndfs περιπατεῶvipa2s. **v.4** μέγαςaafsn οὗτοςrdgnp οὐxο ἔχωvipals χαράnafis ἵναc ἀκούωvipals ὁdamp ἐμόςrsanp τέκνονnanp ἐνp ἀλήθειαndfs περιπατεῶvrraams. **v.5** ἀγαπητόςavmsn πιστόςaansn ποιέωvipa2s ὁςrrams ἐάνqo ἐργάζομαιvsad2s εἰςp ὁdamp ἀδελφόςnamp καιc εἰςp ὁdamp ξένοςanmp. **v.6** ὁςrtnmp μαρτυρέωviaa3p σὺrpg-s ὁddfs ἀγάπηndfs ἐνώπιονbo ἐκκλησίαngfs ὁςrtrap καλῶςbo ποιέωvifa2s προπέμψωvraanms ἀξίωςbo ὁdgnms θεόςngms. **v.7** ὑπὲρp γάρc ὁdgnms ὄνομαngns αὐτόςrpgms ἐξέρχομαιviaa3p μηδεὶςaansn λαμβάνωvrranmp ἀπόp ὁdgnp ἔθνοςngmp. **v.8** ἐγῶrpn-p οὖνc ὀφείλωvipa1p ἀπολαμβάνωvnpa ὁdamp τοιούτοςrdamp ἵναc συνεργόςanmpn γίνομαιvsn1p ὁddfs ἀλήθειαndfs. **v.9** γράφωviaa1s ὁddfs ἐκκλησίαndfs ἀλλὰc ὁdnms φιλοπρωτεύωvrraams αὐτόςrpg1p Διοτρέφηςnms οὐxο ἐπιδέχομαιvipn3s ἐγῶrpa-p. **v.10** διὰp οὗτοςrdans ἐάνqo ἐρχομαιvsaals ὑπομνήσκωvifa1s αὐτόςrpgms ὁdamp ἔργονnanp ὁςrtrap ποιέωvipa3s λόγοςndmp πονηρόςadmpn φλυαρέωvrranms ἐγῶrpa-p καιc μήxο ἀρκέωvrrpnms ἐπίp οὗτοςrdamp οὔτεc αὐτόςrpnms ἐπιδέχομαιvipn3s ὁdamp ἀδελφόςnamp καιc ὁdamp βούλομαιvrrnamp κωλύωvipa3s καιc ἐκp ὁdgnfs ἐκκλησίαngfs ἐκβάλλωvipa3s.

- 12 ἔστιν, ὃ δὲ κακοποιῶν οὐχ ἑώρακε τὸν Θεόν. Δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάντων, καὶ ὑπὸ αὐτῆς τῆς ἀληθείας, καὶ ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἴδατε ὅτι ἡ μαρτυρία ἡμῶν ἀληθὴς ἐστὶ.
- 13 Πολλὰ εἶχον γράφειν, ἀλλ' οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ καλάμου σοὶ γράψαι, ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν σε, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν. εἰρήνη σοὶ ἀσπάζονται σε οἱ φίλοι ἀσπάζου τοὺς φίλους κατ' ὄνομα.

v.11 ἀγαπητός^{avmsn} μῆ^{xo} μιμέομαι^{vdpn2s} ὁ^{dans} κακός^{aansn} ἀλλά^c ὁ^{dans} ἀγαθός^{aansn} ὁ^{dnms} ἀγαθοποιέω^{vppanms} ἐκ^p ὁ^{dgms} θεός^{ngms} εἰμι^{vipx3s} ὁ^{dnms} δέ^c κακοποιέω^{vppanms} οὐ^{xo} ὅραω^{vixa3s} ὁ^{dams} θεός^{nams}. **v.12** Δημήτριος^{ndms} μαρτυρέω^{vixp3s} ὑπό^p πᾶς^{agmpn} καί^c ὑπό^p αὐτός^{trgfs} ὁ^{dgfs} ἀλήθεια^{ngfs} καί^c ἐγώ^{trp-p} δέ^c μαρτυρέω^{vipa1p} καί^c οἶδα^{vixa2p} ὅτι^c ὁ^{dnfs} μαρτυρία^{nnfs} ἐγώ^{trg-p} ἀληθής^{anfsn} εἰμι^{vipx3s}. **v.13** πολὺς^{aanpn} ἔχω^{vial1s} γράφω^{vmpa} ἀλλά^c οὐ^{xo} θέλω^{vipa1s} διὰ^p μέλας^{agnsn} καί^c καλάμος^{ngms} σύ^{trpd-s} γράφω^{vnaa}. **v.14** ἐλπίζω^{vipa1s} δέ^c εὐθέως^{bo} ὅραω^{vnaa} σύ^{trpa-s} καί^c στόμα^{nans} πρὸς^p στόμα^{nans} λαλέω^{vifa1p} εἰρήνη^{nnfs} σύ^{trpd-s} ἀσπάζομαι^{vipn3p} σύ^{trpa-s} ὁ^{dnmp} φίλος^{anmpn} ἀσπάζομαι^{vdpn2s} ὁ^{damp} φίλος^{aampn} κατά^p ὄνομα^{nans}.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΙΟΥΔΑ ΚΑΘΟΛΙΚΗ

Ἰούδας Ἰησοῦ Χριστοῦ δοῦλος, ἀδελφὸς δὲ Ἰακώβου, τοῖς ἐν 1
Θεῷ πατρὶ ἡγιασμένοις, καὶ Ἰησοῦ Χριστῷ τετηρημένοις, κλη-
τοῖς, ἔλεος ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθεῖη. Ἀγαπητοί, 2, 3
πᾶσαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ τῆς κοινῆς σωτη-
ρίας, ἀνάγκην ἔσχον γράψαι ὑμῖν παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ
ἅπαξ παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. παρεισέδυσαν γὰρ τινες 4
ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμμένοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσε-
βεῖς, τὴν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν χάριν μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν, καὶ
τὸν μόνον δεσπότην Θεόν, καὶ Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἀρ-
νούμενοι. Ὑπομνήσαι δὲ ὑμᾶς βούλομαι, εἰδότας ὑμᾶς ἅπαξ 5
τοῦτο, ὅτι ὁ Κύριος, λαὸν ἐκ γῆς Αἰγύπτου σώσας, τὸ δεύτερον
τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν. ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαν- 6
τας τὴν ἑαυτῶν ἀρχὴν, ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητήριον, εἰς
κρίσιν μεγάλης ἡμέρας, δεσμοῖς ἀϊδίοις ὑπὸ ζῶφον τετήρηκεν.
ὡς Σόδομα καὶ Γόμορρα, καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὅμοιον 7
τούτοις τρόπον ἐκπορνεύσασαι, καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς
ἐτέρας, πρόκεινται δείγμα, πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι. ὁ 8
μοίως μέντοι καὶ οὔτοι ἐνυπνιαζόμενοι σάρκα μὲν μαΐνουσι, κυ-

1. v.1 Ἰούδας^{nnms} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} δοῦλος^{nnms} ἀδελφός^{nnms} δέ^c Ἰακώβος^{ngms}
ὁ^{ddmp} ἐν^p θεός^{ndms} πατήρ^{ndms} ἁγιάζω^{vpxrdmp} καί^c Ἰησοῦς^{ndms} Χριστός^{ndms} τηρέω^{vpxrdmp}
κλητός^{admpn}. **v.2** ἔλεος^{nnms} σύ^{rdp-p} καί^c εἰρήνη^{nnfs} καί^c ἀγάπη^{nnfs} πληθύνω^{vpa3s}.
v.3 ἀγαπητός^{avmpn} πᾶς^{aafsn} σπουδῆ^{nafs} ποιέω^{vprnmns} γράφω^{vnpa} σύ^{rdp-p} περὶ^p ὁ^{dafs} κοινός^{agfsn}
σωτηρία^{ngfs} ἀνάγκη^{nafs} ἔχω^{viala} γράφω^{vnaa} σύ^{rdp-p} παρακαλέω^{vpraanms} ἐπαγωνίζομαι^{vnpn} ὁ^{ddfs}
ἅπαξ^{bo} παραδίδωμι^{vrapdfs} ὁ^{ddmp} ἅγιος^{admpn} πίστις^{ndfs}. **v.4** παρεισέδω^{vnaa3p} γάρ^c τι-σρινμη^p
ἄνθρωπος^{nnmp} ὁ^{ddmp} πάλαι^{bo} προγράφω^{vpxrnp} εἰς^p οὗτος^{rdans} ὁ^{dans} κρίμα^{nans} ἀσεβής^{anmpn}
ὁ^{dafs} ὁ^{dams} θεός^{ngms} ἐγὼ^{grg-p} χάρις^{nafs} μετατιθημι^{vpranmp} εἰς^p ἀσέλγεια^{nafs} καί^c ὁ^{dams} μόνος^{damns}
δεσπότης^{nams} θεός^{nams} καί^c κύριος^{nams} ἐγὼ^{grg-p} Ἰησοῦς^{nams} Χριστός^{nams} ἀρνεομαι^{vprnmp}.
v.5 ὑπομνησκα^{vnaa} δέ^c σύ^{rpa-p} βούλομαι^{vipn1s} οἶδα^{vpxaamp} σύ^{rpa-p} ἅπαξ^{bo} οὗτος^{rdans} ὅτι^c
ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} λαός^{nams} ἐκ^p γῆ^{ngfs} Αἰγυπτos^{ngfs} σῶζω^{vpraanms} ὁ^{dnms} δεύτερος^{annsn} ὁ^{damp}
μὴ^{xo} πιστεύω^{vraaamp} ἀπόλλυμι^{vlaa3s}. **v.6** ἀγγελος^{namp} τέ^{xo} ὁ^{damp} μὴ^{xo} τηρέω^{vraaamp} ὁ^{dafs}
ἑαυτοῦ^{ixgmp} ἀρχή^{nafs} ἀλλά^c ἀπολείπω^{vraaamp} ὁ^{dans} ἴδιος^{aansn} οἰκητήριον^{nans} εἰς^p κρίσις^{nafs}
μέγας^{agfsn} ἡμέρα^{ngfs} δεσμός^{ndmp} ἀϊδιος^{admpn} ὑπό^p ζῶφος^{nams} τηρέω^{vixa3s}. **v.7** ὡς^{bo}
Σόδομα^{nnmp} καί^c Γόμορρα^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfp} περὶ^p αὐτός^{grafp} πόλις^{nnfp} ὁ^{dams} ὅμοιος^{aamsn} οὗτος^{rddmp}
τρόπος^{nams} ἐκπορνεύω^{vraanf} καί^c ἀπερχομαι^{vraanf} ὀπίσω^{bo} σάρξ^{ngfs} ἕτερος^{agfsn} πρόκειμαι^{vipn3p}
δείγμα^{nans} πῦρ^{ngns} αἰώνιος^{agnsn} δίκη^{nafs} ὑπέχω^{vpranf}.

9 ριότητα δὲ ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ
 ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ
 10 Μωσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησε κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας,
 ἀλλ' εἶπεν, Ἐπιτιμήσαι σοι Κύριος. οὔτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἶδασι
 βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς, ὡς τὰ ἄλογα ζῶα ἐπίστανται, ἐν
 11 τούτοις φθείρονται. οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὀδῷ τοῦ Καὶν ἐπορευ-
 θησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ Βαλαάμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ
 12 ἀντιλογία τοῦ Κόρε ἀπώλοντο. οὔτοι εἰσιν ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν
 σπιλάδες, συνευωχούμενοι ὑμῖν, ἀφόβως ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες,
 νεφέλαι ἄνυδροι, ὑπὸ ἀνέμων περιφερόμεναι, δένδρα φθινοπω-
 13 ρινὰ, ἄκαρπα, δις ἀποθανόντα, ἐκριζωθέντα, κύματα ἄγρια θα-
 λάσσης, ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρεις πλανῆται, οἷς
 14 ὁ ζόφος τοῦ σκοτούς εἰς τὸν αἰῶνα τετήρηται. προεφήτευσε δὲ
 καὶ τούτοις ἔβδομος ἀπὸ Ἀδάμ Ἐνώχ λέγων, Ἰδοὺ, ἦλθε Κύριος ἐν
 15 μυριάσιν ἀγίαις αὐτοῦ, ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ ἐξελέγ-
 ζαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας
 αὐτῶν ὧν ἠσέβησαν, καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν ὧν ἐλάλησαν
 16 κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς. οὔτοι εἰσι γογγυσταί, μεμψίμοι-
 ροι, κατὰ τὰς ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στόμα αὐτῶν
 17 λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζοντες πρόσωπα, ὠφελείας χάριν. Ὑμεῖς
 δὲ ἀγαπητοί, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προειρημένων ὑπὸ τῶν

v.8 ὁμοίως^{bo} μένοι^c καί^c οὗτος^{rdnmp} ἐνυπνιάζομαι^{vppnmp} σάρας^{nafs} μὲν^{xo} μαινα^{vipa3p}
 κυριοτήης^{nafs} δε^c ἀθετέω^{vipa3p} δε^c δόξα^{nafp} δε^c βλασφημέω^{vipa3p}. **v.9** ὁ^{dnms} δε^c Μιχαήλ^{tp}
 ὁ^{dnms} ἀρχάγγελος^{nnms} ὅτε^{bo} ὁ^{ddms} διάβολος^{admsn} διακρινοῦμαι^{vppnms} διαλεγόμεαι^{vini3s} περὶ^p ὁ^{dgms}
 Μωσέως^{ngms} σώμα^{ngns} οὐ^{xo} τολμάω^{viaa3s} κρίσις^{nafs} ἐπιφέρω^{vnaa} βλασφημία^{ngfs} ἀλλά^c λέγω^{viaa3s}
 ἐπιτιμάω^{voaa3s} σύ^{tpd-s} κύριος^{nnms}. **v.10** οὗτος^{rdnmp} δε^c ὅσος^{rcanp} μὲν^{xo} οὐ^{xo} οἶδα^{vixa3p}
 βλασφημέω^{vipa3p} ὅσος^{rcanp} δε^c φυσικῶς^{bo} ὡς^{bo} ὁ^{dnmp} ἄλογος^{anpnp} ζῶον^{nnnp} ἐπίσταμαι^{vipn3p}
 ἐν^p οὗτος^{rdnmp} φθείρω^{vipp3p}. **v.11** οὐαὶ^t αὐτός^{rdmp} ὅτι^c ὁ^{ddfs} ὁδός^{ndfs} ὁ^{dgms} Καὶν^{tp}
 πορευόμεαι^{viao3p} καί^c ὁ^{ddfs} πλάνη^{ndfs} ὁ^{dgms} Βαλαάμ^{tp} μισθός^{ngms} ἐκχέω^{vip3p} καί^c ὁ^{ddfs}
 ἀντιλογία^{ndfs} ὁ^{dgms} Κόρε^{tp} ἀπόλλυμαι^{viam3p}. **v.12** οὗτος^{rdnmp} εἰμι^{vix3p} ἐν^p ὁ^{ddfp} ἀγάπη^{ndfp}
 σύ^{tpg-p} σπιλάς^{nnfp} συνευωχέομαι^{vppnmp} σύ^{tpd-p} ἀφόβως^{bo} ἑαυτοῦ^{rxamp} ποιμαίνα^{vppanmp}
 νεφέλη^{nnfp} ἄνυδρος^{anfpn} ὑπὸ^p ἀνεμος^{ngms} περιφέρω^{vppnfp} δένδρον^{nnnp} φθινοπωρινός^{anpnp}
 ἄκαρπος^{anpnp} δις^{bo} ἀποθνήσκω^{vpaanp} ἐκριζόω^{vpaanp}. **v.13** κύμα^{nnnp} ἄγριος^{anpnp}
 θάλασσα^{ngfs} ἐπαφρίζω^{vppanmp} ὁ^{dafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} αἰσχύνη^{nafp} ἀστήρ^{nnmp} πλανήτης^{nnmp} ὅς^{tpdm}
 ὁ^{dnms} ζόφος^{nnms} ὁ^{dgms} σκοτός^{nnms} εἰς^p ὁ^{dams} αἰών^{nnms} τηρέω^{vixp3s}. **v.14** προφητεύω^{viaa3s}
 δε^c καί^c οὗτος^{rdmp} ἔβδομος^{anmsn} ἀπὸ^p Ἀδάμ^{tp} Ἐνώχ^{tp} λέγω^{vppanms} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἔρχομαι^{viaa3s}
 κύριος^{nnms} ἐν^p μυριάς^{ndmp} ἅγιος^{adfpn} αὐτός^{rrpms}. **v.15** ποιέω^{vnaa} κρίσις^{nafs} κατὰ^p πᾶς^{agmpn}
 καί^c ἐλέγχω^{vnaa} πᾶς^{aanmp} ὁ^{damp} ἀσεβής^{anmpn} αὐτός^{rrpmp} περὶ^p πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp}
 ἀσέβεια^{ngfs} αὐτός^{rrpmp} ὅς^{rrgmp} ἀσεβέω^{viaa3p} καί^c περὶ^p πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgnp} σκληρός^{agmpn} ὅς^{rrgmp}
 λαλέω^{viaa3p} κατὰ^p αὐτός^{rrpms} ἁμαρτωλός^{anmpn} ἀσεβής^{anmpn}. **v.16** οὗτος^{rdnmp} εἰμι^{vixp3p}
 γογγυστής^{nnmp} μεμψίμοιρος^{anmpn} κατὰ^p ὁ^{dafp} ἐπιθυμία^{nafp} αὐτός^{rrpmp} πορευόμεαι^{vppnmp}
 καί^c ὁ^{dnms} στόμα^{nnms} αὐτός^{rrpmp} λαλέω^{vipa3s} ὑπέρογκα^{aanp} θαυμάζω^{vppanmp} πρόσωπον^{nanp}
 ὠφέλεια^{ngfs} χάριν^{bo}.

ἀποστόλων τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅτι ἔλεγον ὑμῖν, 18
 ὅτι ἐν ἑσχάτῳ χρόνῳ ἔσονται ἐμπαῖκται, κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπιθυ-
 μίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. οὗτοί εἰσιν οἱ ἀποδιορίζοντες 19
 ἑαυτούς, ψυχικοί, Πνεῦμα μὴ ἔχοντες. ὑμεῖς δέ, ἀγαπητοί, 20
 τῇ ἀγιωτάτῃ ὑμῶν πίστει ἐποικοδομοῦντες ἑαυτούς, ἐν Πνεύματι
 Ἁγίῳ προσευχόμενοι, ἑαυτούς ἐν ἀγάπῃ Θεοῦ τηρήσατε, προσ- 21
 δεχόμενοι τὸ ἔλεος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ζωὴν αἰώ-
 νιον. καὶ οὓς μὲν ἔλεεῖτε διακρινόμενοι, οὓς δέ ἐν φόβῳ σώζετε 22, 23
 ἐκ τοῦ πυρὸς ἀρπάζοντες, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς ἐ-
 σπιλωμένον χιτῶνα. Τῷ δὲ δυναμένῳ φυλάξαι ὑμᾶς ἀπταιστούς, 24
 καὶ στήσαι κατενώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλλιάσει,
 μόνῳ σοφῷ Θεῷ σωτήρι ἡμῶν, δόξα καὶ μεγαλωσύνη, κράτος καὶ 25
 ἐξουσία, καὶ νῦν καὶ εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

v.17 σύ^{ῖpn-p} δέ^c ἀγαπητός^{avmpn} μιμνήσκομαι^{vdap2p} ὁ^{dgnp} ῥῆμα^{ngnp} ὁ^{dgnp} προεῖπον^{vpxpgnp} ὑπό^p
 ὁ^{dgnp} ἀπόστολος^{ngmp} ὁ^{dgnp} κύριος^{ngms} ἐγώ^{ῖrg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms}. **v.18** ὅτι^c λέγω^{vvia3p}
 σύ^{ῖrd-p} ὅτι^c ἐν^p ἑσχατός^{admsn} χρόνος^{ndms} εἰμί^{vifx3p} ἐμπαίκτης^{nnmp} κατὰ^p ὁ^{dafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp}
 ἐπιθυμία^{nafp} πορευόμενοι^{vppnmp} ὁ^{dgnp} ἀσεβεία^{ngfp}. **v.19** οὗτος^{rdnmp} εἰμί^{vixp3p} ὁ^{dgnp}
 ἀποδιορίζω^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} ψυχικός^{anmpn} πνεῦμα^{hans} μὴ^{xo} ἔχω^{vppanmp}. **v.20** σύ^{ῖpn-p}
 δέ^c ἀγαπητός^{avmpn} ὁ^{ddfs} ἅγιος^{adfs} σύ^{ῖrg-p} πίστις^{ndfs} ἐποικοδομῶ^{vppanmp} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἐν^p
 πνεῦμα^{ndns} ἅγιος^{adnsn} προσευχομαι^{vppnmp}. **v.21** ἑαυτοῦ^{rxamp} ἐν^p ἀγάπῃ^{ndfs} θεός^{ngms}
 τηρέω^{vdaa2p} προσδέχομαι^{vppnmp} ὁ^{dans} ἔλεος^{hans} ὁ^{dgnp} κύριος^{ngms} ἐγώ^{ῖrg-p} Ἰησοῦς^{ngms}
 Χριστός^{ngms} εἰς^p ζωὴ^{nafs} αἰώνιος^{aafsn}. **v.22** καί^c ὅς^{ῖramp} μὲν^{xo} ἔλεε^{vdp2p} διακρίνω^{vppnmp}.
v.23 ὅς^{ῖramp} δέ^c ἐν^p φόβος^{ndms} σώζω^{vdpa2p} ἐκ^p ὁ^{dgnp} πῦρ^{ngns} ἀρπάζω^{vppanmp} μισέω^{vppanmp}
 καί^c ὁ^{dams} ἀπό^p ὁ^{dgnp} σάρξ^{ngfs} σπιλόω^{vpxpams} χιτῶν^{hams}. **v.24** ὁ^{ddms} δέ^c δύναμαι^{vppndms}
 φυλάσσω^{vnaa} σύ^{ῖra-p} ἀπταιστος^{aampn} καί^c ἴστημι^{vnaa} κατενώπιον^p ὁ^{dgnp} δόξα^{ngfs} αὐτός^{ῖrgms}
 ἀμώμος^{aampn} ἐν^p ἀγαλλίασις^{ndfs}. **v.25** μόνος^{admsn} σοφός^{admsn} θεός^{ndms} σωτήρ^{ndms} ἐγώ^{ῖrg-p}
 δόξα^{nnfs} καί^c μεγαλωσύνη^{nnfs} κράτος^{nnns} καί^c ἐξουσία^{nnfs} καί^c νῦν^{bo} καί^c εἰς^p πᾶς^{aampn} ὁ^{damp}
 αἰών^{namp} ἀμήνth.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ

1 Ἀποκάλυψις Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεός, δεῖξαι
2 τοῖς δούλοις αὐτοῦ, ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ ἐσήμανεν ἀ-
3 ποστείλας διὰ τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ τῷ δούλῳ αὐτοῦ Ἰωάννῃ, ὃς
4 ἐμαρτύρησε τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χρι-
5 στοῦ, ὅσα τε εἶδε. μακάριος ὁ ἀναγινώσκων, καὶ οἱ ἀκούοντες
6 τοὺς λόγους τῆς προφητείας. καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐτῇ γεγραμ-
7 μένα, ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. Ἰωάννης ταῖς ἐπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς
8 ἐν τῇ Ἀσίᾳ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὄντος καὶ ὁ ἦν καὶ
ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἐπτὰ πνευμάτων, ἃ ἔστιν ἐνώπιον τοῦ
9 θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστός, ὁ
10 πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασιλέων τῆς γῆς. τῷ
11 ἀγαπήσαντι ἡμᾶς, καὶ λούσαντι ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν ἐν
12 τῷ αἵματι αὐτοῦ, καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς τῷ Θεῷ
13 καὶ πατρὶ αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
14 αἰῶνων. ἀμήν. ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται αὐτὸν
15 πᾶς ὀφθαλμὸς, καὶ οἵτινες αὐτὸν ἔξεκέντησαν, καὶ κόπονται ἐπὶ
16 αὐτὸν πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ναί, ἀμήν. Ἐγὼ εἶμι τὸ Α καὶ

1. v.1 ἀποκάλυψις^{nnfs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὅς^{trafs} διδωμι^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm} ὁδνms θεός^{nnms} δεῖκνυμι^{vnaa} ὁδdmp δούλος^{ndmp} αὐτός^{rgms} ὅς^{raap} δεῖ^{v1q3s} γίνομαι^{v1ad} ἐν^p τάχος^{ndns} καί^c σημαίνω^{v1aa3s} ἀποστέλλω^{vpaanms} διὰ^p ὁδgms ἀγγελος^{ngms} αὐτός^{rgms} ὁδdms δούλος^{ndms} αὐτός^{rgms} Ἰωάννης^{ndms}. **v.2** ὅς^{rrms} μαρτυρέω^{v1aa3s} ὁδams λόγος^{nam} ὁδgms θεός^{ngms} καί^c ὁδafs μαρτυρία^{nafs} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὅσος^{rcanp} τε^{xo} ὁράω^{v1aa3s}. **v.3** μακάριος^{anmsn} ὁδnms ἀναγινώσκω^{vppanms} καί^c ὁδnmp ἀκούω^{vppanmp} ὁδamp λόγος^{namp} ὁδgfs προφητεία^{ngfs} καί^c τηρέω^{vppanmp} ὁdanp ἐν^p αὐτός^{rpdfs} γράφω^{vpxanp} ὁδnms γὰρ^c καιρός^{nnms} ἐγγύς^{bo}. **v.4** Ἰωάννης^{nnms} ὁδdfr ἐπτὰ^{tn} ἐκκλησία^{ndfr} ἐν^p ὁδdfs Ἀσία^{ndfs} χάρις^{nnfs} σύ^{trp-d} καί^c εἰρήνη^{nnfs} ἀπὸ^p ὁδgms εἰμι^{vppxms} καί^c ὁδnms εἶμι^{v1ix3s} καί^c ὁδnms ἐρχομαι^{vppnms} καί^c ἀπὸ^p ὁδgmp ἐπτὰ^{tn} πνεῦμα^{ngmp} ὅς^{rrmp} εἰμι^{v1px3s} ἐνώπιον^{bo} ὁδgms θρόνος^{ngms} αὐτός^{rgms}. **v.5** καί^c ἀπὸ^p Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} ὁδnms μάρτυς^{nnms} ὁδnms πιστός^{anmsn} ὁδnms πρωτότοκος^{anmsn} ἐκ^p ὁδgmp νεκρός^{agmpn} καί^c ὁδnms ἄρχων^{nnms} ὁδgmp βασιλεύς^{ngmp} ὁδgfs γῆ^{ngfs} ὁδdms ἀγαπάω^{vpaadms} ἐν^p ὁδgpa-p καί^c λούω^{vpaadms} ἐγὼ^{trp-a} ἀπὸ^p ὁδgfp ἁμαρτία^{ngfp} ἐγὼ^{trg-p} ἐν^p ὁδdms αἵμα^{ndns} αὐτός^{rgms}. **v.6** καί^c ποιέω^{v1aa3s} ἐγὼ^{trp-a} βασιλεύς^{namp} καί^c ἱερέυς^{namp} ὁδdms θεός^{ndms} καί^c πατήρ^{ndms} αὐτός^{rgms} αὐτός^{rpdm} ὁδnfs δόξα^{nnfs} καί^c ὁδnms κράτος^{nnms} εἰς^p ὁδamp αἰών^{namp} ὁδgmp αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.7** ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐρχομαι^{v1pn3s} μετὰ^p ὁδgfp νεφέλη^{ngfp} καί^c ὁράω^{v1fd3s} αὐτός^{rpams} πᾶς^{anmsn} ὀφθαλμὸς^{nnms} καί^c ὅστις^{rrnmp} αὐτός^{rpams} ἐκκεντέω^{v1aa3p} καί^c κόπτω^{v1fd3p} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams} πᾶς^{anfnp} ὁδdnfp φυλή^{nnfp} ὁδgfs γῆ^{ngfs} ναί^{xo} ἀμήνth.

τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, λέγει ὁ Κύριος, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρ-
 χόμενος, ὁ παντοκράτωρ. Ἐγὼ Ἰωάννης, ὁ καὶ ἀδελφὸς ὑμῶν, 9
 καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ
 Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ Πάτμῳ, διὰ
 τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἐγε-
 νόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου
 φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος, λεγούσης, Ἐγὼ εἰμι τὸ Α καὶ τὸ 11
 Ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, καὶ Ὁ βλέπεις γράψον, εἰς βιβλίον,
 καὶ πέμψον ταῖς ἐπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν Ἀσίᾳ, εἰς Ἔφεσον, καὶ
 εἰς Σμύρναν, καὶ εἰς Πέργαμον, καὶ εἰς Θυάτειρα, καὶ εἰς Σάρ-
 δεις, καὶ εἰς Φιλαδέλφειαν, καὶ εἰς Λαοδικεῖαν. καὶ ἐπέστρεψα 12
 βλέπειν τὴν φωνὴν ἣτις ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ. καὶ ἐπιστρέψας εἶδον
 ἐπτὰ λυχνίας χρυσαῖς, καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἐπτὰ λυχνιῶν ὅμοιον ὑ-
 ἰῶ ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς
 μαστοῖς ζώνην χρυσοῦν, ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ καὶ αἱ τρίχες λευ-
 καὶ ὡσεὶ ἔριον λευκόν, ὡς χιών, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ
 πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιθίνῳ ὡς ἐν καμίνῳ 15
 πεπυρωμένοι, καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων πολλῶν, καὶ
 ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ ἀστέρας ἐπτὰ, καὶ ἐκ τοῦ στόματος
 αὐτοῦ ῥομφαία δίτομος ὀξεῖα ἐκπορευομένη, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ,
 ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ. καὶ ὅτε εἶδον αὐτόν, 17

v.8 ἐγὼ^{ῤῥᵠ-s} εἰμὶ^{ῥῖᵠx1s} ὁ^{δᵠnns} ὄς^{ῥᵠl} καὶ^ῥ ὁ^{δᵠnns} ῤῤ^l ἀρχῆ^{ᵠnfs} καὶ^ῥ τέλος^{ᵠnns} λέγω^{ῥῖᵠ3s}
 ὁ^{δᵠnns} κύριος^{ᵠnms} ὁ^{δᵠnns} εἰμὶ^{ῥῥᵠxms} καὶ^ῥ ὁ^{δᵠnns} εἰμὶ^{ῥῖᵠx3s} καὶ^ῥ ὁ^{δᵠnns} ἐρχομαι^{ῥῥᵠnms} ὁ^{δᵠnns}
 παντοκράτωρ^{ᵠnms}. **v.9** ἐγὼ^{ῥῥᵠ-s} Ἰωάννης^{ᵠnms} ὁ^{δᵠnns} καὶ^ῥ ἀδελφός^{ᵠnms} σὺ^{ῥῥῖᵠ-p} καὶ^ῥ
 συγκοινωνός^{ᵠnms} ἐν^ῥ ὁ^{δᵠdfs} θλίψις^{ᵠdfs} καὶ^ῥ ἐν^ῥ ὁ^{δᵠdfs} βασιλείᾳ^{ᵠdfs} καὶ^ῥ ὑπομονῇ^{ᵠdfs} Ἰησοῦς^{ᵠgms}
 Χριστός^{ᵠgms} γίνομαι^{ῥῖᵠd1s} ἐν^ῥ ὁ^{δᵠdfs} νῆσος^{ᵠdfs} ὁ^{δᵠdfs} καλέω^{ῥῥᵠpdfs} Πάτμος^{ᵠdfs} διὰ^ῥ ὁ^{ᵠams} λόγος^{ᵠams}
 ὁ^{ᵠgms} θεός^{ᵠgms} καὶ^ῥ διὰ^ῥ ὁ^{ᵠafs} μαρτυρία^{ᵠafs} Ἰησοῦς^{ᵠgms} Χριστός^{ᵠgms}. **v.10** γίνομαι^{ῥῖᵠd1s}
 ἐν^ῥ πνεύμα^{ᵠdns} ἐν^ῥ ὁ^{δᵠdfs} κυριακός^{ᵠdfs} ἡμέρα^{ᵠdfs} καὶ^ῥ ἀκούω^{ῥῖᵠa1s} ὀπίσω^{ᵠo} ἐγὼ^{ῥῥῖᵠ-s} φωνῆ^{ᵠdfs}
 μέγας^{ᵠafs} ὡς^{ᵠo} σάλπιγγος^{ᵠgfs}. **v.11** λέγω^{ῥῥᵠpafs} ἐγὼ^{ῥῥᵠ-s} εἰμὶ^{ῥῖᵠx1s} ὁ^{δᵠnns} ὄς^{ῥᵠl} καὶ^ῥ ὁ^{δᵠnns}
 ὦ^{ῥl} ὁ^{δᵠnms} πρῶτος^{ᵠnms} καὶ^ῥ ὁ^{δᵠnms} ἔσχατος^{ᵠnms} καὶ^ῥ ὁ^{ῥᵠans} βλέπω^{ῥῖᵠa2s} γράφω^{ῥᵠa2s} εἰς^ῥ
 βιβλίον^{ᵠams} καὶ^ῥ ἐπέμψω^{ῥᵠa2s} ὁ^{ᵠdfp} ἐπτὰ^{ᵠn} ἐκκλησία^{ᵠndfῥ} ὁ^{ᵠdfp} ἐν^ῥ Ἀσία^{ᵠdfs} εἰς^ῥ Ἔφεσσος^{ᵠafs}
 καὶ^ῥ εἰς^ῥ Σμύρνα^{ᵠafs} καὶ^ῥ εἰς^ῥ Πέργαμος^{ᵠafs} καὶ^ῥ εἰς^ῥ Θυάτειρα^{ᵠanp} καὶ^ῥ εἰς^ῥ Σάρδεις^{ᵠafp} καὶ^ῥ
 εἰς^ῥ Φιλαδέλφεια^{ᵠafs} καὶ^ῥ εἰς^ῥ Λαοδικεῖα^{ᵠafs}. **v.12** καὶ^ῥ ἐπιστρέφω^{ῥῖᵠa1s} βλέπω^{ᵠnῥᵠ} ὁ^{ᵠafs}
 φωνῆ^{ᵠafs} ὅστις^{ᵠnfs} λαλέω^{ῥῖᵠa3s} μετὰ^ῥ ἐγὼ^{ῥῥῖᵠ-s} καὶ^ῥ ἐπιστρέφω^{ῥῥᵠans} ὁράω^{ῥῖᵠa1s} ἐπτὰ^{ᵠn} λυχνία^{ᵠafp}
 χρυσοῦς^{ᵠafpn}. **v.13** καὶ^ῥ ἐν^ῥ μέσος^{ᵠdns} ὁ^{ᵠgdfp} ἐπτὰ^{ᵠn} λυχνία^{ᵠgdfp} ὅμοιος^{ᵠnfs} υἱός^{ᵠnms}
 ἀνθρώπος^{ᵠgms} ἐνδύω^{ῥᵠxms} ποδήρη^{ᵠams} καὶ^ῥ περιζώννυμι^{ῥᵠxams} πρὸς^ῥ ὁ^{ᵠdmp} μαστός^{ᵠndmp}
 ζώνη^{ᵠafs} χρυσοῦς^{ᵠafsn}. **v.14** ὁ^{ᵠdfs} δέ^ῥ κεφαλῆ^{ᵠnfs} αὐτός^{ῥᵠgms} καὶ^ῥ ὁ^{ᵠnῥᵠ} θρῖς^{ᵠnῥᵠ} λευκός^{ᵠnῥᵠ}
 ὡσεὶ^{ᵠo} ἔριον^{ᵠnms} λευκός^{ᵠnms} ὡς^{ᵠo} χιών^{ᵠnfs} καὶ^ῥ ὁ^{ᵠnmp} ὀφθαλμός^{ᵠnmp} αὐτός^{ῥᵠgms} ὡς^{ᵠo} φλόξ^{ᵠnfs}
 πυρός^{ᵠnms}. **v.15** καὶ^ῥ ὁ^{ᵠnmp} πούς^{ᵠnmp} αὐτός^{ῥᵠgms} ὅμοιος^{ᵠnmp} χαλκολιθάνων^{ᵠnms} ὡς^{ᵠo} ἐν^ῥ
 κάμιнос^{ᵠdfs} πυρόω^{ῥᵠxnpmp} καὶ^ῥ ὁ^{ᵠdfs} φωνῆ^{ᵠnfs} αὐτός^{ῥᵠgms} ὡς^{ᵠo} φωνῆ^{ᵠnfs} ὑδωρ^{ᵠgnῥ} πολὺς^{ᵠagnῥ}.
v.16 καὶ^ῥ ἔχω^{ῥῥᵠans} ἐν^ῥ ὁ^{ᵠdfs} δεξιός^{ᵠdfs} αὐτός^{ῥᵠgms} χεῖρ^{ᵠdfs} ἀσῆρ^{ᵠnmp} ἐπτὰ^{ᵠn} καὶ^ῥ ἐκ^ῥ ὁ^{ᵠgms}
 στόμα^{ᵠgms} αὐτός^{ῥᵠgms} ῥομφαία^{ᵠnfs} δίτομος^{ᵠams} ὀξεῖς^{ᵠnfs} ἐκπορεύομαι^{ῥῥᵠnfs} καὶ^ῥ ὁ^{ᵠdfs} ὄψις^{ᵠnfs}
 αὐτός^{ῥᵠgms} ὡς^{ᵠo} ὁ^{ᵠnms} ἥλιος^{ᵠnms} φαίνω^{ῥῖᵠa3s} ἐν^ῥ ὁ^{ᵠdfs} δύναμις^{ᵠdfs} αὐτός^{ῥᵠgms}.

ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ ὡς νεκρὸς, καὶ ἐπέθηκε τὴν δεξιάν
αὐτοῦ χεῖρα ἐπ’ ἐμέ λέγων μοι, Μὴ φοβοῦ, ἐγὼ εἰμι ὁ πρῶτος καὶ
18 ὁ ἔσχατος, καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμην νεκρὸς καὶ ἰδοὺ, ζῶν εἰμι εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν, καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ ἄδου καὶ
19 τοῦ θανάτου. γράψον ἃ εἶδες, καὶ ἃ εἰσὶ, καὶ ἃ μέλλει γινέσθαι
20 μετὰ ταῦτα, τὸ μυστήριον τῶν ἐπτὰ, ἀστέρων ὧν εἶδες ἐπὶ τῆς
δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἐπτὰ λυχνίας τὰς χρυσαῖς. οἱ ἐπτὰ ἀστέρες
ἄγγελοι τῶν ἐπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσι, καὶ αἱ ἐπτὰ λυχνίαι ἅς εἶδες
ἐπτὰ ἐκκλησίαι εἰσὶ.

2 Τῷ ἀγγέλῳ τῆς Ἐφεσίνης ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει ὁ
κρατῶν τοὺς ἐπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐν μέ-
2 σῶ τῶν ἐπτὰ λυχνιῶν τῶν χρυσῶν, Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ τὸν
κόπον σου, καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ ὅτι οὐ δύνη βασιτάσαι
κακοῦς, καὶ ἐπειράσω τοὺς φάσκοντας εἶναι ἀποστόλους καὶ οὐκ
3 εἰσὶ, καὶ εὖρες αὐτοὺς ψευδεῖς, καὶ ἐβάστασας καὶ ὑπομονὴν
4 ἔχεις, καὶ διὰ τὸ ὄνομά μου κεκοπίακας καὶ οὐ κέκμηκας. ἀλλ’
5 ἔχω κατὰ σοῦ, ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκας. μνημό-
νευε οὖν πόθεν ἐκπέπτωκας, καὶ μετανόησον καὶ τὰ πρῶτα ἔργα
ποίησον, εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχύ, καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου
6 ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσης, ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι
7 μισεῖς τὰ ἔργα τῶν Νικολαϊτῶν, ἃ κἀγὼ μισῶ. ὁ ἔχων οὖς ἀκου-

v.17 καί^c ὅτε^{bo} ὁράω^{v1aa1s} αὐτός^{rpams} πίπτω^{v1aa1s} πρὸς^p ὁδᾶμ^p πούς^{namp} αὐτός^{rpams} ὡς^{bo}
νεκρός^{anmsn} καί^c ἐπιτίθημι^{v1aa3s} ὁδᾶς^{afsn} δεξιός^{aafsn} αὐτός^{rpams} χεῖρ^{nafs} ἐπὶ^p ἐγὼ^{tpa-s} λέγω^{vppanms}
ἐγὼ^{tpd-s} μὴ^{xo} φοβέομαι^{vdpms2s} ἐγὼ^{trpn-s} εἰμι^{v1px1s} ὁδᾶς^{anmsn} πρῶτος^{anmsn} καί^c ὁδᾶς^{anmsn} ἔσχατος^{anmsn}.
v.18 καί^c ὁδᾶς^{anmsn} ζῶω^{vppanms} καί^c γίνομαι^{v1ad1s} νεκρός^{anmsn} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ζῶω^{vppanms} εἰμι^{v1px1s}
εἰς^p ὁδᾶμ^{anmsn} αἰών^{namp} ὁδᾶμ^{anmsn} αἰών^{ngmp} ἀμήνth καί^c ἔχω^{v1pa1s} ὁδᾶμ^{anmsn} κλεῖς^{nafp} ὁδᾶς^{anmsn} ἄδης^{ngms} καί^c
ὁδᾶς^{anmsn} θάνατος^{ngms}. **v.19** γράφω^{vdaa2s} ὅς^{trpanp} ὁράω^{v1aa2s} καί^c ὅς^{trpanp} εἰμι^{v1px3p} καί^c ὅς^{trpanp}
μέλλω^{v1pa3s} γίνομαι^{v1pnp} μετὰ^p οὗτος^{rdanp}. **v.20** ὁδᾶς^{anmsn} μυστήριον^{nmns} ὁδᾶμ^{anmsn} ἐπτὰ^{tn} ἀστήρ^{ngmp}
ὁδᾶμ^{anmsn} ὁράω^{v1aa2s} ἐπὶ^p ὁδᾶς^{afsn} δεξιός^{agfsn} ἐγὼ^{trpg-s} καί^c ὁδᾶμ^{anmsn} ἐπτὰ^{tn} λυχνία^{nafp} ὁδᾶμ^{anmsn} χρυσοῦς^{aafpn}
ὁδᾶμ^{anmsn} ἐπτὰ^{tn} ἀστήρ^{nmnp} ἄγγελος^{nmnp} ὁδᾶμ^{anmsn} ἐπτὰ^{tn} ἐκκλησία^{ngfp} εἰμι^{v1px3p} καί^c ὁδᾶμ^{anmsn} ἐπτὰ^{tn}
λυχνία^{nnfp} ὁδᾶμ^{anmsn} ὁράω^{v1aa2s} ἐπτὰ^{tn} ἐκκλησία^{nnfp} εἰμι^{v1px3p}. **2. v.1** ὁδᾶς^{anmsn} ἄγγελος^{ndms} ὁδᾶς^{afsn}
Ἐφεσος^{ngfs} ἐκκλησία^{ngfs} γράφω^{vdaa2s} ὁδᾶμ^{anmsn} λέγω^{v1pa3s} ὁδᾶς^{anmsn} κρατέω^{vppanms} ὁδᾶμ^{anmsn} ἐπτὰ^{tn}
ἀστήρ^{namp} ἐν^p ὁδᾶς^{afsn} δεξιός^{adfsn} αὐτός^{rpams} ὁδᾶς^{anmsn} περιπατέω^{vppanms} ἐν^p μέσος^{adnms} ὁδᾶμ^{anmsn} ἐπτὰ^{tn}
λυχνία^{ngfp} ὁδᾶμ^{anmsn} χρυσοῦς^{agfpn}. **v.2** οἶδα^{v1xa1s} ὁδᾶμ^{anmsn} ἔργον^{namp} σύ^{trpg-s} καί^c ὁδᾶς^{anmsn} κόπος^{nam}
σύ^{trpg-s} καί^c ὁδᾶς^{anmsn} ὑπομονή^{nafs} σύ^{trpg-s} καί^c ὅτι^c οὐ^{xo} δύναμαι^{vnaa} βαστάζω^{vnaa} κακός^{aampn} καί^c
πειράζω^{v1am2s} ὁδᾶμ^{anmsn} φάσκω^{vppaamp} εἰμι^{v1pnp} ἀπόστολος^{namp} καί^c οὐ^{xo} εἰμι^{v1px3p} καί^c εὐρίσκω^{v1aa2s}
αὐτός^{rpamp} ψευδής^{aampn}. **v.3** καί^c βαστάζω^{v1aa2s} καί^c ὑπομονή^{nafs} ἔχω^{v1pa2s} καί^c δια^p ὁδᾶς^{anmsn}
ὄνομα^{nam} ἐγὼ^{trpg-s} κοπίαω^{v1xa2s} καί^c οὐ^{xo} κάμνω^{v1xa2s}. **v.4** ἀλλά^c ἔχω^{v1pa1s} κατὰ^p σύ^{trpg-s}
ὅτι^c ὁδᾶς^{afsn} ἀγάπη^{nafs} σύ^{trpg-s} ὁδᾶς^{afsn} πρῶτος^{aafsn} ἀφίμη^{v1aa2s}. **v.5** μνημονεύω^{v1pa2s} οὖν^c πόθεν^{bo}
ἐκπίπτω^{v1xa2s} καί^c μετανοέω^{vdaa2s} καί^c ὁδᾶμ^{anmsn} πρῶτος^{aampn} ἔργον^{namp} ποιέω^{vdaa2s} εἰ^{qo} δέ^c μή^{xo}
ἔρχομαι^{v1pn1s} οὐ^{trpd-s} ταχύ^{bo} καί^c κινέω^{v1fa1s} ὁδᾶς^{afsn} λυχνία^{nafs} σύ^{trpg-s} ἐκ^p ὁδᾶς^{anmsn} τόπος^{ngms}
αὐτός^{rpafs} ἐάν^{qo} μὴ^{xo} μετανοέω^{vsa2s}. **v.6** ἀλλά^c οὗτος^{rdans} ἔχω^{v1pa2s} ὅτι^c μισέω^{v1pa2s} ὁδᾶμ^{anmsn}
ἔργον^{namp} ὁδᾶμ^{anmsn} Νικολαίτης^{ngmp} ὅς^{trpanp} κἀγὼ^{trpn-s} μισέω^{v1pa1s}.

σάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ
 φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὃ ἐστὶν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου
 τοῦ Θεοῦ. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας Σμυρναίων γράψον, 8
 Τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς καὶ ἔζησεν,
 Οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν, πλούσιος δὲ 9
 εἶ, καὶ τὴν βλασφημίαν τῶν λεγόντων Ἰουδαίους εἶναι ἑαυτούς,
 καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ Σατανᾶ. μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλ- 10
 λεισ πάσχειν, ἰδοὺ μέλλει βάλειν ἐξ ὑμῶν ὁ διάβολος εἰς φυλακὴν,
 ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἔξτε θλίψιν ἡμερῶν δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι
 θανάτου, καὶ δώσω σοὶ τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. ὁ ἔχων οὖς ἀκου- 11
 σάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῆ
 ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Περγάμῳ 12
 ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστο-
 μον τὴν ὀξεῖαν, Οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ ποῦ κατοικεῖς, ὅπου ὁ 13
 θρόνος τοῦ Σατανᾶ, καὶ κρατεῖς τὸ ὄνομά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω
 τὴν πίστιν μου, καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐν αἷς Ἀντιπᾶς ὁ μάρτυς
 μου, ὁ πιστὸς, ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου κατοικεῖ ὁ Σατανᾶ,
 ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔχεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν 14
 Βαλαάμ, ὃς ἐδίδασκε τὸν Βαλάκ βαλεῖν σκάνδαλον ἐνώπιον τῶν
 υἱῶν Ἰσραήλ, φαγεῖν εἰδωλόθυτα καὶ πορνεῦσαι. οὕτως ἔχεις 15

v.7 ὁδnms ἔχωvppanms οὖςnans ἀκούωvdaa3s τίςrqnas ὁdnnns πνεῦμαnms λέγωvipa3s ὁdđfř
 ἐκκλησίαndfř ὁdđms νικάωvppadms δίδωμιvifa1s αὐτόςrpdms ἐσθίωvnaa ἐκp ὁdgnns ξύλονngns ὁdđfř
 ζωῆngfs ὃςrtrnns εἰμιvixp3s ἐνp μέσοςadnsm ὁdđgms παράδεισοςngms ὁdđgms θεόςngms. **v.8** καίc ὁdđms
 ἄγγελοςndms ὁdđfř ἐκκλησίαngfs Σμύρναngmp γράφωvdaa2s ὁδεrdanp λέγωvipa3s ὁdđms πρῶτοςanmsn
 καίc ὁdnnns ἔσχατοςanmsn ὃςrtrnns γίνομαιviad3s νεκρόςanmsn καίc ζάωviaa3s. **v.9** οἶδαvixa1s σύrřg-s
 ὁdanp ἔργονnanp καίc ὁdafis θλίψιςnafis καίc ὁdafis πτωχείαnafis πλούσιοςanmsn δέc εἰμιvixp2s καίc
 ὁdafis βλασφημίαnafis ὁdđgmp λέγωvppagmp Ἰουδαίοςaampn εἰμιvixp ἑαυτοῦrřamp καίc οὐxο εἰμιvixp3p
 ἀλλὰc συναγωγῆnnfs ὁdđgms Σατανᾶsngms. **v.10** μηδεῖςaansn φοβέομαιvdpm2s ὃςrtranp μέλλωvipa2s
 πάσχωvnpa ἰδοὺvdaa2s μέλλωvipa3s βάλωvnaa ἐκp σύrřg-p ὁdnnms διάβολοςanmsn εἰςp φυλακῆnafis
 ἵναc πειράζωvsap2p καίc ἔχωvifa2p θλίψιςnafis ἡμέραngfř δέκαtn γίνομαιvdpn2s πιστὸςanmsn ἄχριp
 θάνατοςngms καίc δίδωμιvifa1s σύrřp-s ὁdams στέφανοςnams ὁdđfř ζωῆngfs. **v.11** ὁdnnms
 ἔχωvppanms οὖςnans ἀκούωvdaa3s τίςrqnas ὁdnnns πνεῦμαnms λέγωvipa3s ὁdđfř ἐκκλησίαndfř ὁdnnms
 νικάωvppanms οὐxο μῆxο ἀδικέωvsap3s ἐκp ὁdđgms θάνατοςngms ὁdđgms δευτερόςagmsn. **v.12** καίc
 ὁdđms ἄγγελοςndms ὁdđfř ἐνp Πέργαμοςndfs ἐκκλησίαngfs γράφωvdaa2s ὁδεrdanp λέγωvipa3s ὁdnnms
 ἔχωvppanms ὁdafis ῥομφαίαnafis ὁdafis δίστομοςaafsn ὁdafis ὄξυςaafsn. **v.13** οἶδαvixa1s ὁdanp
 ἔργονnanp σύrřg-s καίc ποῦxο κατοικέωvipa2s ὅπουbo ὁdnnms θρόνοςnms ὁdđgms Σατανᾶsngms καίc
 κρατέωvipa2s ὁdans ὄνομαnans ἐγώrřg-s καίc οὐxο ἀρνέομαιviad2s ὁdafis πίστιςnafis ἐγώrřg-s καίc ἐνp
 ὁdđfř ἡμέραndfř ἐνp ὃςrřp Ἀντιπᾶςnms ὁdnnms μάρτυςnms ἐγώrřg-s ὁdnnms πιστὸςanmsn ὃςrtrnms
 ἀποκτεῖνωvrap3s παράp σύrřp-d ὅπουbo κατοικέωvipa3s ὁdnnms Σατανᾶsngms. **v.14** ἀλλάc ἔχωvifa1s
 κατὰp σύrřg-s ὀλίγοςaampn ὅτιc ἔχωvipa2s ἐκεῖbo κρατέωvppaamp ὁdafis διδαχῆnafis Βαλαάμtp ὃςrtrnms
 διδάσκαlviaa3s ὁdams Βαλάκtp βάλωvnaa σκάνδαλονnans ἐνώπιονbo ὁdđmp υἱόςngmp Ἰσραήλp
 ἐσθίωvnaa εἰδωλόθυτοςaampn καίc πορνεύωvnaa.

16 καὶ σὺ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν τῶν Νικολαῖτων, ὃ μισῶ. μετα-
 νόησον, εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχύ, καὶ πολεμήσω μετ' αὐτῶν
 17 ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόματός μου. ὁ ἔχων οὕς ἀκουσάτω τί τὸ
 Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἀπὸ
 τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώσω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν, καὶ
 18 ἐπὶ τὴν ψῆφον ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς ἔγνω εἰ μὴ
 ὁ λαμβάνων. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν Θυατείροις ἐκκλησίας γρά-
 φον, Τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ
 19 ὡς φλόγα πυρός, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολίβανῳ, Οἷδά
 σου τὰ ἔργα, καὶ τὴν ἀγάπην καὶ τὴν διακονίαν καὶ τὴν πίστιν
 καὶ τὴν ὑπομονὴν σου, καὶ τὰ ἔργα σου, καὶ τὰ ἔσχατα πλείονα
 20 τῶν πρώτων. ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα ὅτι ἔῤῥς τὴν γυναῖκα Ἰε-
 ζάβηλ, τὴν λέγουσαν ἑαυτὴν προφητιν, διδάσκειν καὶ πλανᾶσθαι
 21 ἔμους δούλους, πορνεῦσαι καὶ εἰδωλόθута φαγεῖν. καὶ ἔδωκα
 αὐτῇ χρόνον ἵνα μετανοήσῃ, ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς, καὶ οὐ μετε-
 22 νόησεν. ἰδοὺ ἐγὼ βάλλω αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ τοὺς μοιχεύοντας
 μετ' αὐτῆς εἰς θλίψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ μετανοήσωσιν ἐκ τῶν ἔργων
 23 αὐτῶν. καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτενῶ ἐν θανάτῳ, καὶ γνώσονται
 πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι ὅτι ἐγὼ εἰμι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας,
 24 καὶ δώσω ὑμῖν ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν. ὑμῖν δὲ λέγω καὶ λοι-
 ποῖς τοῖς ἐν Θυατείροις, ὅσοι οὐκ ἔχουσι τὴν διδαχὴν ταύτην, καὶ
 οἵτινες οὐκ ἔγνωσαν τὰ βάθη τοῦ Σατανᾶ, ὡς λέγουσιν, Οὐ βάλω

v.15 οὐτῶ^{bo} ἔχω^{v1pa2s} καί^c σύ^{rn-s} κρατέω^{vppaamp} ὁ^{dafs} διδαχὴ^{nafs} ὁ^{dgm} Νικολαίτης^{ngmp} ὅς^{trans} μισῶ^{v1pals}. **v.16** μετανοεῶ^{vdaa2s} εἰ^{qo} δε^c μή^{xo} ἔρχομαί^{v1pn1s} σύ^{trp-d-s} ταχύ^{bo} καί^c πολεμῶ^{v1fals} μετὰ^p αὐτὸς^{rgmp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ῥομφαία^{ndfs} ὁ^{dgn} στόμα^{ngns} ἐγῶ^{trp-g-s}. **v.17** ὁ^{dnnms} ἔχω^{vppanms} οὕς^{nans} ἀκούω^{vdaa3s} τίς^{trqans} ὁ^{dnn} πνεῦμα^{nns} λέγω^{v1pa3s} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} ὁ^{ddms} νικῶ^{vppadms} διδωμι^{v1fals} αὐτὸς^{rdms} ἐσθίω^{vnaa} ἀπό^p ὁ^{dgn} μάνναth ὁ^{dgn} κρύπτω^{vpxrgms} καί^c διδωμι^{v1fals} αὐτὸς^{rdms} ψῆφος^{nafs} λευκός^{aafsn} καί^c ἐπί^p ὁ^{dafs} ψῆφος^{nafs} ὄνομα^{nns} καινός^{annsn} γράφω^{vpxpans} ὅς^{trans} οὐδεὶς^{anfsn} γινώσκω^{v1aa3s} εἰ^{qo} μή^{xo} ὁ^{dnnms} λαμβάνων^{vppanms}. **v.18** καί^c ὁ^{ddms} ἀγγελος^{ndms} ὁ^{dgn} ἐν^p Θυατείροις^{ndnp} ἐκκλησία^{ngfs} γράφω^{vdaa2s} ὁ^{dgn} λέγω^{v1pa3s} ὁ^{dnnms} υἱός^{nms} ὁ^{dgn} θεός^{dnnms} ἔχω^{vppanms} ὁ^{damp} ὀφθαλμός^{namp} αὐτὸς^{rdms} ὡς^{bo} φλόγ^{znfs} πῦρ^{nms} καί^c ὁ^{dnnp} ποῦς^{nmp} αὐτὸς^{rgms} ὅμοιος^{anmpn} χαλκολίβανον^{vndns}. **v.19** οἶδα^{v1a1s} σύ^{trp-g-s} ὁ^{dannp} ἔργον^{nnp} καί^c ὁ^{dafs} ἀγάπη^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} διακονία^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} πίστις^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} ὑπομονή^{nafs} σύ^{trp-g-s} καί^c ὁ^{dannp} ἔργον^{nnp} σύ^{trp-g-s} καί^c ὁ^{dannp} ἔσχατος^{aanpn} πολὺς^{aampc} ὁ^{dgnp} πρώτος^{agnpn}. **v.20** ἀλλά^c ἔχω^{v1pals} κατὰ^p σύ^{trp-g-s} ὀλίγος^{aanpn} ὅτι^c ἔα^{v1pa2s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} Ἰεζάβελ^{trp} ὁ^{dafs} λέγω^{vppaafs} ἑαυτοῦ^{rxafs} προφητιν^{nafs} διδάσκω^{vnpa} καί^c πλανᾶ^{vnp} ἐμὸς^{rsamp} δούλος^{namp} πορνεύω^{vnaa} καί^c εἰδωλόθυτος^{aanpn} ἐσθίω^{vnaa}. **v.21** καί^c διδωμι^{v1a1s} αὐτὸς^{rdms} χρόνος^{rdms} ἵνα^c μετανοεῶ^{vnaa3s} ἐκ^p ὁ^{dgnfs} πορνείας^{ngfs} αὐτὸς^{rgfs} καί^c οὐ^{xo} μετανοεῶ^{vnaa3s}. **v.22** ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐγῶ^{trp-n-s} βάλλω^{v1pals} αὐτὸς^{rgafs} εἰς^p κλίνην^{nafs} καί^c ὁ^{damp} μοιχεύω^{vppaamp} μετὰ^p αὐτὸς^{rgfs} εἰς^p θλίψιν^{nafs} μέγας^{aafsn} ἐάν^{qo} μή^{xo} μετανοεῶ^{vsaa3p} ἐκ^p ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngnp} αὐτὸς^{rgmp}. **v.23** καί^c ὁ^{dannp} τέκνον^{nannp} αὐτὸς^{rgfs} ἀποκτείνω^{v1fals} ἐν^p θάνατος^{ndms} καί^c γινώσκω^{v1fd3p} πᾶς^{anfpn} ὁ^{dnp} ἐκκλησία^{anfp} ὅτι^c ἐγῶ^{trp-n-s} εἰμι^{v1px1s} ὁ^{dnnms} ἔραυνάω^{vppanms} νεφρός^{namp} καί^c καρδία^{nafp} καί^c διδωμι^{v1fals} σύ^{trp-p} ἑκαστός^{admsn} κατὰ^p ὁ^{dannp} ἔργον^{nannp} σύ^{trp-p}.

λαδελφεία ἐκκλησίας γράψον, Τάδε λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων τὴν κλεῖδα τοῦ Δαβὶδ, ὁ ἀνοίγων καὶ οὐδεις κλείει, καὶ
 8 κλείει καὶ οὐδεις ἀνοίγει, Οἶδά σου τὰ ἔργα ἰδοῦ, δέδωκα ἐνώπιόν σου θύραν ἀνεωγμένην, καὶ οὐδεις δύναται κλεῖσαι αὐτήν, ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν, καὶ ἐτήρησάς μου τὸν λόγον, καὶ οὐκ
 9 ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου. ἰδοῦ διδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ Σατανᾶ, τῶν λεγόντων ἑαυτοὺς Ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ φεῦδονται, ἰδοῦ ποιήσω αὐτούς, ἵνα ἤξωσι καὶ προσκυνήσωσιν
 10 ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά σε. ὅτι ἐτήρησας τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κἀγὼ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης
 11 ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. ἰδοῦ, ἔρχομαι ταχύ, κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στυλὸν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ’ αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ Θεοῦ μου. τῆς καινῆς Ἰερουσαλήμ, ἡ καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ Θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου τὸ καινόν. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς
 14 ἐκκλησίαις. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας Λαοδικέων γράψον, Τάδε λέγει ὁ Ἀμήν, ὁ μάρτυρ ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς
 15 κτίσεως τοῦ Θεοῦ, Οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε

v.7 καί^c ὁ^{ddms} ἄγγελος^{ndms} ὁ^{dgrs} ἐν^p Φιλαδέλφεια^{ndfs} ἐκκλησία^{ngfs} γράφω^{vdaa2s} ὁ^{dgrs} λέγω^{vpa3s} ὁ^{dnms} ἅγιος^{anmsn} ὁ^{dnms} ἀληθινός^{anmsn} ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} ὁ^{dafs} κλείς^{nafs} ὁ^{dgrms} Δαυὶδ^{dp} ὁ^{dnms} ἀνοίγων^{vppanms} καί^c οὐδεις^{anfsn} κλείω^{vpa3s} καί^c οὐδεις^{anfsn} ἀνοίγει^{vpa3s}. **v.8** οἶδα^{vixals} σύ^{trpg-s} ὁ^{damp} ἔργον^{narp} ἰδοῦ^{vdaa2s} διδωμι^{vixals} ἐνώπιον^{bo} σύ^{trpg-s} θύρα^{nafs} ἀνοίγω^{vpxpafs} καί^c οὐδεις^{anfsn} δύναμαι^{vipn3s} κλείω^{vnaa} αὐτός^{trpafs} ὅτι^c μικρός^{aafsn} ἔχω^{vpa2s} δύναμις^{nafs} καί^c τηρέω^{viaa2s} ἐγὼ^{trpg-s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} καί^c οὐ^{xo} ἀρνέομαι^{vda2s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγὼ^{trpg-s}. **v.9** ἰδοῦ^{vdaa2s} διδωμι^{vpa1s} ἐκ^p ὁ^{dgrfs} συναγωγῆ^{ngfs} ὁ^{dgrms} Σατανᾶς^{ngms} ὁ^{dgrmp} λέγω^{vppagmp} ἑαυτοῦ^{trxamp} Ἰουδαίος^{anmpn} εἰμι^{vnpk} καί^c οὐ^{xo} εἰμι^{vipx3p} ἀλλά^c φεῦδομαι^{vipe3p} ἰδοῦ^{vdaa2s} ποιέω^{vifals} αὐτός^{trpamp} ἵνα^c ἤκω^{vsaa3p} καί^c προσκυνέω^{vsaa3p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgrmp} ποὺς^{ngmp} σύ^{trpg-s} καί^c γινώσκω^{vsaa3p} ὅτι^c ἐγὼ^{trpn-s} ἀγαπάω^{viaa1s} σύ^{trpa-s}. **v.10** ὅτι^c τηρέω^{viaa2s} ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgrfs} ὑπομονῆ^{ngfs} ἐγὼ^{trpg-s} κἀγὼ^{trpn-s} σύ^{trpa-s} τηρέω^{vifals} ἐκ^p ὁ^{dgrfs} ὥρα^{ngfs} ὁ^{dgrms} πειρασμός^{ngms} ὁ^{dgrfs} μέλλω^{vppagfs} ἔρχομαι^{vnpn} ἐπὶ^p ὁ^{dgrfs} οἰκουμένη^{ngfs} ὅλος^{agfsn} πειράζω^{vnaa} ὁ^{damp} κατοικέω^{vppaamp} ἐπὶ^p ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs}. **v.11** ἰδοῦ^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vipn1s} ταχύ^{bo} κρατέω^{vdpazs} οὖς^{trans} ἔχω^{vpa2s} ἵνα^c μηδεὶς^{anmsn} λαμβάνω^{vsaa3s} ὁ^{dams} στέφανος^{nams} σύ^{trpg-s}. **v.12** ὁ^{dnms} νικῶν^{vppanms} ποιέω^{vifals} αὐτός^{trpams} στυλός^{nams} ἐν^p ὁ^{ddms} ναός^{ndms} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ἐγὼ^{trpg-s} καί^c ἔξω^{bo} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἐξέρχομαι^{vsaa3s} ἔτι^{bo} καί^c γράφω^{vifals} ἐπὶ^p αὐτός^{trpams} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ἐγὼ^{trpg-s} καί^c ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ὁ^{dgrfs} πόλις^{ngfs} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ἐγὼ^{trpg-s} ὁ^{dgrfs} καινός^{agfsn} Ἰερουσαλήμ^{tp} ὁ^{dnfs} καταβαίνει^{vpa3s} ἐκ^p ὁ^{dgrms} οὐρανός^{ngms} ἀπὸ^p ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ἐγὼ^{trpg-s} καί^c ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} ἐγὼ^{trpg-s} ὁ^{dans} καινός^{agfsn}. **v.13** ὁ^{dnms} ἔχω^{vppanms} οὖς^{nans} ἀκούω^{vdaa3s} τίς^{trqans} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nms} λέγω^{vpa3s} ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp}. **v.14** καί^c ὁ^{ddms} ἄγγελος^{ndms} ὁ^{dgrfs} ἐκκλησία^{ngfs} Λαοδικεύς^{ngmp} γράφω^{vdaa2s} ὁ^{dgrs} λέγω^{vpa3s} ὁ^{dnms} ἀμήνth ὁ^{dnms} μάρτυρ^{nnms} ὁ^{dnms} πιστός^{anmsn} καί^c ἀληθινός^{anmsn} ὁ^{dnfs} ἀρχὴ^{nnfs} ὁ^{dgrfs} κτίσις^{ngfs} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms}.

ζεστός. ὄφελον ψυχρὸς εἶης ἢ ζεστός. οὕτως, ὅτι χλιαρὸς εἶ, 16
καὶ οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζεστός, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός
μου. ὅτι λέγεις, ὅτι Πλούσιός εἰμι, καὶ πεπλούτηκα καὶ οὐδενὸς 17
χρεῖαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ἐλεεινὸς
καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός, συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι 18
παρ' ἐμοῦ χρυσοῖον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς, ἵνα πλουτήσης, καὶ
ἱμάτια λευκά, ἵνα περιβάλη, καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχὺνη τῆς γυ-
μνότητός σου, καὶ κολλούριον ἐγχρῖσον τοὺς ὀφθαλμούς σου, ἵνα 19
βλέπῃς. ἐγὼ ὄσους ἐάν φιλῶ, ἐλέγχω καὶ παιδεύω. ζήλωσον οὖν 20
καὶ μετανόησον. ἰδοὺ, ἔστηκα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω, ἐάν 21
τις ἀκούσῃ τῆς φωνῆς μου, καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰσελεύσομαι
πρὸς αὐτόν, καὶ δειπνήσω μετ' αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. 21
ὁ νικῶν, δώσω αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου, ὡς κἀγὼ
ἐνίκησα, καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρός μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ.
ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω τί τὸ Πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. 22

Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ, θύρα ἠνεωγμένη ἐν τῷ οὐρανῷ, 4
καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη ἦν ἤκουσα ὡς σάλπιγγος λαλούσης μετ'
ἐμοῦ, λέγουσα, Ἀνάβα ὧδε, καὶ δεῖξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ 2
ταῦτα. καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι, καὶ ἰδοὺ, θρόνος ἔ-
κειτο ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου καθήμενος, καὶ ὁ κα- 3
θήμενος ἦν ὅμοιος ὀράσει λίθῳ ἰάσπιδι καὶ σαρδίνῳ, καὶ ἴρις

v.15 οἶδα^{vixals} σύτῤῥῃ-s ὄδανρ ἔργον^{nanp} ὅτι^c οὔτε^c ψυχρὸς^{anmsn} εἰμι^{vixp2s} οὔτε^c ζεστός^{anmsn}
ὄφελονⁱ ψυχρὸς^{anmsn} εἰμι^{vixp2s} ἤ^{xo} ζεστός^{anmsn}. **v.16** οὕτω^{bo} ὅτι^c χλιαρὸς^{anmsn} εἰμι^{vixp2s}
καὶ^c οὔτε^c ψυχρὸς^{anmsn} οὔτε^c ζεστός^{anmsn} μέλλω^{vipals} σύτῤῥῃ-s ἐμέω^{vnaa} ἐκ^p ὀδῆς^{ngns} στόμα^{ngns}
ἐγὼ^{τῤῥῃ-s}. **v.17** ὅτι^c λέγω^{vipa2s} ὅτι^c πλούσιος^{anmsn} εἰμι^{vixp1s} καὶ^c πλουτέω^{vixals} καὶ^c οὐδεις^{agnsn}
χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vipals} καὶ^c οὐ^{xo} οἶδα^{vixa2s} ὅτι^c σύ^{τῤῥῃ-s} εἰμι^{vixp2s} ὀδῆς^{ngns} ταλαίπωρος^{anmsn} καὶ^c
ἐλεεινός^{anmsn} καὶ^c πτωχός^{anmsn} καὶ^c τυφλός^{anmsn} καὶ^c γυμνός^{anmsn}. **v.18** συμβουλεύω^{vipals}
σύ^{τῤῥῃ-s} ἀγοράζω^{vnaa} παρὰ^p ἐγὼ^{τῤῥῃ-s} χρυσοῖον^{nans} πυρὼν^{vixpans} ἐκ^p πῦρ^{ngns} ἵνα^c πλουτέω^{vnaa}
καὶ^c ἱμάτιον^{nanp} λευκός^{aanpn} ἵνα^c περιβάλλω^{vsam2s} καὶ^c μίχ^{xo} φανερόω^{vsap3s} ὀδῆς^{ngns} αἰσχύνη^{nafs}
ὀδῆς^{ngns} γυμνότης^{ngfs} σύ^{τῤῥῃ-s} καὶ^c κολλούριον^{nans} ἐγχρῖω^{vdaa2s} ὄδανρ ὀφθαλμούς^{nanp} σύ^{τῤῥῃ-s} ἵνα^c
βλέπω^{vspa2s}. **v.19** ἐγὼ^{τῤῥῃ-s} ὄσους^{rcamp} ἐάν^{vqo} φιλέω^{vspals} ἐλέγχω^{vipals} καὶ^c παιδεύω^{vipals}
ζήλω^{vdaa2s} οὖν^c καὶ^c μετανόω^{vdaa2s}. **v.20** ἰδοὺ^{vdaa2s} ἴσθημι^{vixals} ἐπὶ^p ὀδῆς^{ngns} θύρα^{nafs} καὶ^c
κρούω^{vipals} ἐάν^{vqo} τι-σρινῆς ἀκούω^{vsaas} ὀδῆς^{ngns} φωνῆς^{ngfs} ἐγὼ^{τῤῥῃ-s} καὶ^c ἀνοίγω^{vsaas} ὀδῆς^{ngns} θύρα^{nafs}
εἰσερχομαι^{vifd1s} πρὸς^p αὐτός^{rpmns} καὶ^c δειπνέω^{vifals} μετὰ^p αὐτός^{rpmns} καὶ^c αὐτός^{rpmns} μετὰ^p
ἐγὼ^{τῤῥῃ-s}. **v.21** ὀδῆς^{ngns} νικάω^{vppanms} διδωμι^{vifals} αὐτός^{rpmns} καθίζω^{vnaa} μετὰ^p ἐγὼ^{τῤῥῃ-s} ἐν^p
ὀδῆς^{ngns} θρόνος^{ndms} ἐγὼ^{τῤῥῃ-s} ὡς^{bo} κἀγὼ^{τῤῥῃ-s} νικάω^{viaals} καὶ^c καθίζω^{viaals} μετὰ^p ὀδῆς^{ngns} πατήρ^{ngms}
ἐγὼ^{τῤῥῃ-s} ἐν^p ὀδῆς^{ngns} θρόνος^{ndms} αὐτός^{rpmns}. **v.22** ὀδῆς^{ngns} ἔχω^{vppanms} οὖς^{nans} ἀκούω^{vdaa3s} τίς^{rqans}
ὀδῆς^{ngns} πνεῦμα^{nmns} λέγω^{vipa3s} ὀδῆς^{ngns} ἐκκλησία^{ndfp}. **4. v.1** μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ὀράω^{vialls} καὶ^c
ἰδοὺ^{vdaa2s} θύρα^{nafs} ἀνοίγω^{vixpafis} ἐν^p ὀδῆς^{ngns} οὐρανός^{ndms} καὶ^c ὀδῆς^{ngns} φωνῆς^{nafs} ὀδῆς^{ngns} πρῶτος^{anfns}
ὀς^{trafs} ἀκούω^{vialls} ὡς^{bo} σάλπιγξ^{ngfs} λαλέω^{vppagfs} μετὰ^p ἐγὼ^{τῤῥῃ-s} λέγω^{vppanfs} ἀναβαίνω^{vdaa2s} ὧδε^{bo}
καὶ^c δεῖκνυμι^{vifals} σύ^{τῤῥῃ-s} ὅς^{rranp} δεῖ^{vixq3s} γίνομαι^{vnad} μετὰ^p οὗτος^{rdanp}. **v.2** καὶ^c εὐθέως^{bo}
γίνομαι^{vialls} ἐν^p πνεῦμα^{ndms} καὶ^c ἰδοὺ^{vdaa2s} θρόνος^{nmns} κείμει^{vinn3s} ἐν^p ὀδῆς^{ngns} οὐρανός^{ndms} καὶ^c
ἐπὶ^p ὀδῆς^{ngns} θρόνος^{ngms} κάθημαι^{vppnms}.

4 κυκλόθεν τοῦ θρόνου ὁμοία ὄρασει σμαραγδίνῳ. καὶ κυκλόθεν
τοῦ θρόνου θρόνοι εἴκοσι καὶ τέσσαρες, καὶ ἐπὶ τοὺς θρόνους εἴ-
δον τοὺς εἴκοσι καὶ τέσσαρας πρεσβυτέρους καθημένους, περιβε-
βλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ ἔσχον ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν
5 στεφάνους χρυσοῦς. καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστρα-
παὶ καὶ βρονταὶ καὶ φωναὶ. καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυρὸς καιόμεναι
6 ἐνώπιον τοῦ θρόνου, αἷ εἰσι τὰ ἑπτὰ πνεύματα τοῦ Θεοῦ, καὶ
ἐνώπιον τοῦ θρόνου θάλασσα ὑαλίνη, ὁμοία κρυστάλλῳ. καὶ ἐν
μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσαρα ζῶα γέμοντα ὀ-
φθαλμῶν ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν. καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὁμοιον
λέοντι, καὶ τὸ δεύτερον ζῶον ὁμοιον μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον ζῶον ἔ-
χον τὸ πρόσωπον ὡς ἄνθρωπος, καὶ τὸ τέταρτον ζῶον ὁμοιον ἀετῶ
8 πετωμένῳ, καὶ τέσσαρα ζῶα, ἐν καθ' ἑαυτὸ εἶχον ἀνά πτέρυγας
ἕξ κυκλόθεν, καὶ ἔσθθεν γέμοντα ὀφθαλμῶν, καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ
ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς, λέγοντα, Ἄγιος, ἅγιος, ἅγιος, Κύριος
9 ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἐρχόμενος. καὶ ὅταν
δώσουσι τὰ ζῶα δόξαν καὶ τιμὴν καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ
10 ἐπὶ τοῦ θρόνου, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, πεσοῦνται
οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ καθημένου ἐπὶ
τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνοῦσι τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰ-
ώνων, καὶ βαλλοῦσι τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου,

v.3 καί^c ὀδ^{nmns} κάθημαι^{vppnms} εἰμί^{vix3s} ὁμοιος^{anmsn} ὄρασις^{ndfs} λίθος^{ndms} ἰάσις^{ndfs} καί^c σάρδιον^{ndms} καί^c ἱρίς^{nnfs} κυκλόθεν^{bo} ὀδ^{gms} θρόνος^{ngms} ὁμοιος^{anfsn} ὄρασις^{ndfs} σμαράγδινος^{admsn}.
v.4 καί^c κυκλόθεν^{bo} ὀδ^{gms} θρόνος^{ngms} θρόνος^{nnmp} εἴκοσι^{nnmp} καί^c τέσσαρες^{nnmp} καί^c ἐπί^p ὀδ^{damp} θρόνος^{namp} ὄρα^{viala} ὀδ^{damp} εἴκοσι^{nnmp} καί^c τέσσαρες^{namp} πρεσβύτερος^{aampn} κάθημαι^{vppnam} περιβάλλω^{vpxpamp} ἐν^p ἱματίον^{ndnp} λευκός^{adnpr} καί^c ἔχω^{viala3p} ἐπί^p ὀδ^{dafp} κεφαλῆ^{nafp} αὐτός^{rpgmp} στέφανος^{namp} χρυσοῦς^{aampn}. **v.5** καί^c ἐκ^p ὀδ^{gms} θρόνος^{ngms} ἐκπορεύομαι^{vipn3p} ἀστραπή^{nnfp} καί^c βροντή^{nnfp} καί^c φωνή^{nnfp} καί^c ἑπτά^{tn} λαμπάς^{nnfp} πυρ^{ngms} καιώ^{vppnfp} ἐνώπιον^{bo} ὀδ^{gms} θρόνος^{ngms} ὅς^{rmpf} εἰμί^{vipx3p} ὀδ^{np} ἑπτά^{tn} πνεῦμα^{nnmp} ὀδ^{gms} θεός^{ngms}. **v.6** καί^c ἐνώπιον^{bo} ὀδ^{gms} θρόνος^{ngms} θάλασσα^{nnfs} ὑάλινος^{anfsn} ὁμοιος^{anfsn} κρυστάλλος^{ndms} καί^c ἐν^p μέσος^{admsn} ὀδ^{gms} θρόνος^{ngms} καί^c κύκλῳ^{ndms} ὀδ^{gms} θρόνος^{ngms} τέσσαρες^{nnmp} ζῶον^{nnmp} γέμω^{vppannp} ὀφθαλμός^{ngmp} ἔμπροσθεν^{bo} καί^c ὀπισθεν^{bo}. **v.7** καί^c ὀδ^{nnms} ζῶον^{nnms} ὀδ^{nnms} πρῶτος^{anmsn} ὁμοιος^{anmsn} λέων^{ndms} καί^c ὀδ^{nnms} δευτερός^{anmsn} ζῶον^{nnms} ὁμοιος^{anmsn} μόσχος^{ndms} καί^c ὀδ^{nnms} τρίτος^{anmsn} ζῶον^{nnms} ἔχω^{vppams} ὀδ^{nnms} πρόσωπον^{nnans} ὡς^{bo} ἄνθρωπος^{nnms} καί^c ὀδ^{nnms} τέταρτος^{anmsn} ζῶον^{nnms} ὁμοιος^{anmsn} ἀετός^{ndms} πέτομαι^{vppndms}. **v.8** καί^c τέσσαρες^{nnmp} ζῶον^{nnmp} εἰς^{nnms} κατά^p ἑαυτοῦ^{vixans} ἔχω^{viala3p} ἀνὰ^p πτέρυ^{znafp} ἕξ^{tn} κυκλόθεν^{bo} καί^c ἔσθθεν^{bo} γέμω^{vppannp} ὀφθαλμός^{ngmp} καί^c ἀνάπαυσις^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} ἡμέρα^{ngfs} καί^c νύξ^{ngfs} λέγω^{vppaams} ἅγιος^{anmsn} ἅγιος^{anmsn} ἅγιος^{anmsn} κύριος^{nnms} ὀδ^{nnms} θεός^{nnms} ὀδ^{nnms} παντοκράτωρ^{nnms} ὀδ^{nnms} εἰμί^{vix3s} καί^c ὀδ^{nnms} εἰμί^{vppxms} καί^c ὀδ^{nnms} ἔρχομαι^{vppnms}. **v.9** καί^c ὅταν^c διδῶμι^{vifa3p} ὀδ^{np} ζῶον^{nnmp} δόξα^{nafs} καί^c τιμὴ^{nafs} καί^c εὐχαριστία^{nafs} ὀδ^{nnms} κάθημαι^{vppndms} ἐπί^p ὀδ^{gms} θρόνος^{ngms} ὀδ^{nnms} ζάω^{vppadms} εἰς^p ὀδ^{damp} αἰών^{namp} ὀδ^{gmp} αἰών^{ngmp}.

λέγοντες, Ἄξιός εἰ, Κύριε, λαβεῖν τὴν δόξαν, καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου εἶσι καὶ ἐκτίσθησαν.

Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιάν τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου βιβλίον γεγραμμένον ἕσωθεν καὶ ὀπισθεν, κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτὰ. καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρῦσσοντα φωνῇ μεγάλῃ, Τίς ἐστὶν ἄξιός ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, καὶ λῦσαι τὰς σφραγίδας αὐτοῦ· καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ἐπὶ τῆς γῆς, οὐδὲ ὑποκάτω τῆς γῆς, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, οὐδὲ βλέπειν αὐτό. καὶ ἐγὼ ἔκλαιον πολλά, ὅτι οὐδεὶς ἄξιός εὐρέθη ἀνοῖξαι καὶ ἀναγνῶναι τὸ βιβλίον, οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι, Μὴ κλαῖε, ἰδοὺ, ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ὢν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, ἡ ρίζα Δαβὶδ, ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς ἑπτὰ σφραγίδας αὐτοῦ. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ, ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν τεσσάρων ζώων καὶ ἐν μέσῳ τῶν πρεσβυτέρων, ἄρνιον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον, ἔχον κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτὰ, οἱ εἶσι τὰ ἑπτὰ τοῦ Θεοῦ πνεύματα τὰ ἀπεσταλμένα εἰς πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ ἦλθε, καὶ εἴληφε τὸ βιβλίον ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου. καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα καὶ οἱ εἴκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ ἁρνίου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάρας, καὶ ψαλμοὺς χρυσοῦς γεμούσας θυμιαμάτων, αἱ

v.10 πίπτω^{vifn3p} ὀδνmp εἴκοσι^{nnmp} καί^c τέσσαρες^{nnmp} πρεσβύτερος^{amnp} ἐνώπιον^{bo} ὀδgms
 κάθημαι^{vppngms} ἐπί^p ὀδgms θρόνος^{ngms} καί^c προσκυνέω^{vipa3p} ὀδdms ζάω^{vppadms} εἰς^p ὀdamp
 αἰών^{namp} ὀdgmπ αἰών^{ngmp} καί^c βάλλω^{vipa3p} ὀdamp στέφανος^{namp} αὐτό^s ἔργmπ ἐνώπιον^{bo} ὀδgms
 θρόνος^{ngms} λέγω^{vppanmp}. **v.11** ἄξιός^{anmsn} εἰμι^{vipx2s} κύριος^{nvms} λαμβάνω^{vnaa} ὀdafs δόξα^{nafs}
 καί^c ὀdafs τιμῆ^{nafs} καί^c ὀdafs δύναμις^{nafs} ὅτι^c σύ^{rpn-s} κτίζω^{viaa2s} ὀdanp πᾶς^{aanpn} καί^c διὰ^p ὀdans
 θέλημα^{nans} σύ^{rpg-s} εἰμι^{vipx3p} καί^c κτίζω^{vip3p}. **5. v.1** καί^c ὀράω^{viaa1s} ἐπί^p ὀdafs δεξιός^{aafsn}
 ὀdgms κάθημαι^{vppngms} ἐπί^p ὀdgms θρόνος^{ngms} βιβλίον^{nans} γράφω^{vpxpans} ἕσωθεν^{bo} καί^c ὀπισθεν^{bo}
 κατασφραγίζω^{vpxpans} σφραγῖς^{ndfp} ἐπτά^{tn}. **v.2** καί^c ὀράω^{viaa1s} ἄγγελος^{nams} ἰσχυρός^{aamsn}
 κηρῦσσον^{vppaams} φωνῆ^{ndfs} μέγας^{adfsn} τίς^{rqnms} εἰμι^{vipx3s} ἄξιός^{anmsn} ἀνοίγω^{vnaa} ὀdans βιβλίον^{nans}
 καί^c λύω^{vnaa} ὀdafp σφραγῖς^{nafp} αὐτό^s ἔργms. **v.3** καί^c οὐδεὶς^{anfsn} δύναμαι^{vinn3s} ἐν^p ὀddms
 οὐρανός^{ndms} οὐδέ^{bo} ἐπί^p ὀdafs γῆ^{ngfs} οὐδέ^{bo} ὑποκάτω^{bo} ὀdafs γῆ^{ngfs} ἀνοίγω^{vnaa} ὀdans βιβλίον^{nans}
 οὐδέ^{bo} βλέπω^{vnpa} αὐτό^s ἔργms. **v.4** καί^c ἐγὼ^{rpn-s} κλαίω^{via1s} πολὺς^{aanpn} ὅτι^c οὐδεὶς^{anfsn}
 ἄξιός^{anmsn} εὐρίσκει^{vip3s} ἀνοίγω^{vnaa} καί^c ἀναγινώσκω^{vnaa} ὀdans βιβλίον^{nans} οὔτε^c βλέπω^{vnpa}
 αὐτό^s ἔργms. **v.5** καί^c εἷς^{nnms} ἐκ^p ὀdgmπ πρεσβύτερος^{agmpn} λέγω^{vipa3s} ἐγὼ^{rpd-s} μὴ^{xo} κλαίω^{vdp2s}
 ἰδοὺ^{vdaa2s} νικάω^{viaa3s} ὀdnms λέων^{nnms} ὀdnms εἰμι^{vppxms} ἐκ^p ὀdafs φυλῆ^{ngfs} Ἰουδᾶς^{ngms} ὀdnfs
 ρίζα^{nnfs} Δαυιδ^{fp} ἀνοίγω^{vnaa} ὀdans βιβλίον^{nans} καί^c λύω^{vnaa} ὀdafp ἑπτὰ^{tn} σφραγῖς^{nafp} αὐτό^s ἔργms.
v.6 καί^c ὀράω^{viaa1s} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἐν^p μέσος^{adnsn} ὀdgmπ θρόνος^{ngms} καί^c ὀdgmπ τέσσαρες^{ngnp}
 ζῶον^{ngnp} καί^c ἐν^p μέσος^{adnsn} ὀdgmπ πρεσβύτερος^{agmpn} ἄρνιον^{nnms} ἰσχυρῶν^{vpxpans} ὡς^{bo} σφάγος^{vpxpms}
 ἔχων^{vppanms} κέρατα^{nnp} ἑπτὰ^{tn} καί^c ὀφθαλμὸς^{namp} ἑπτὰ^{tn} ὅς^{rtnmp} εἰμι^{vipx3p} ὀdnp ἐπτά^{tn} ὀdgmπ
 θεός^{ngms} πνεῦμα^{nnnp} ἀποστέλλω^{vpxpnp} εἰς^p πᾶς^{aafsn} ὀdafs γῆ^{nafs}. **v.7** καί^c ἔρχομαι^{viaa3s}
 καί^c λαμβάνω^{vixa3s} ὀdans βιβλίον^{nans} ἐκ^p ὀdafs δεξιός^{agfsn} ὀdgmπ κάθημαι^{vppngms} ἐπί^p ὀdgmπ
 θρόνος^{ngms}.

9 εἶσιν αἱ προσευχαὶ τῶν ἁγίων. καὶ ἔδουσιν ῥῶδην καινὴν, λέγοντες, Ἄξιός ἐστι λαβεῖν τὸ βιβλίον, καὶ ἀνοίξει τὰς σφραγίδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης, καὶ ἠγόρασας τῷ Θεῷ ἡμᾶς ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ
 10 πάσης φυλῆς καὶ γλώσσης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, καὶ ἐποίησας ἡμᾶς τῷ Θεῷ ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσομεν ἐπὶ τῆς
 11 γῆς. καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολλῶν κύκλοθεν τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ ἦν ὁ ἀριθ-
 12 μὸς αὐτῶν μυριάδες μυριάδων, καὶ χιλιάδες χιλιάδων, λέγοντες φωνῇ μεγάλῃ, Ἄξιόν ἐστι τὸ ἄρνιον τὸ ἐσφαγμένον λαβεῖν τὴν δύ-
 13 ναμιν καὶ πλοῦτον καὶ σοφίαν καὶ ἰσχύν καὶ τιμὴν καὶ δόξαν καὶ εὐλογίαν. καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐστὶν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν τῇ γῆ,
 καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἃ ἐστὶ, καὶ τὰ ἐν αὐ-
 14 τοῖς πάντα, ἤκουσα λέγοντας, Τῷ καθήμενῷ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ τῷ ἄρνιῳ ἡ εὐλογία καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς
 αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον, Ἀμήν. καὶ οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσαν, καὶ προσεκύνησαν ζῶντι εἰς
 τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

6 Καὶ εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὸ ἄρνιον μίαν ἐκ τῶν σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσσάρων ζώων λέγοντος, ὡς φωνῆς βρον-
 2 τῆς, Ἔρχου καὶ βλέπε. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ, ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ’ αὐτῷ ἔχων τόξον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος,

v.8 καί^c ὅτε^{bo} λαμβάνω^{v1aa3s} ὁ^{dans} βιβλίον^{nans} ὁ^{dnnp} τέσσαρες^{nnp} ζῶον^{nnp} καί^c ὁ^{dnnp} εἰκοσι^{tn} πρεσβύτερος^{anmp} πίπτω^{v1aa3p} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgn} ἄρνιον^{ngns} ἔχω^{vppanmp} ἕκαστος^{anmsn} κιθάρᾳ^{nafp} καί^c φιάλῃ^{nafp} χρυσοῦ^{aaafnp} γέμιω^{vppaafp} θυμίαμα^{ngnp} ὅς^{rmp} εἰμί^{v1px3p} ὁ^{dnnp} προσευχῇ^{nnp} ὁ^{dgnp} ἅγιος^{agmpn}. **v.9** καί^c ἔδω^{v1pa3p} ῥῶδη^{nafs} καινός^{aafsn} λέγω^{vppanmp} ἄξιός^{anmsn} εἰμί^{v1px2s} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dans} βιβλίον^{nans} καί^c ἀνοίγω^{vnaa} ὁ^{dafp} σφραγίς^{nafp} αὐτός^{rgns} ὅτι^c σφάζω^{v1ap2s} καί^c ἀγοράζω^{v1aa2s} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγὼ^{vpa-p} ἐν^p ὁ^{ddns} αἵμα^{ndns} σύ^{vrg-s} ἐκ^p πᾶς^{agfsn} φυλῆ^{ngfs} καί^c γλῶσσα^{ngfs} καί^c λαός^{ngns} καί^c ἔθνος^{ngns}. **v.10** καί^c ποιέω^{v1aa2s} ἐγὼ^{vpa-p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγὼ^{vrg-p} βασιλεύς^{namp} καί^c ἱερεύς^{namp} καί^c βασιλεύω^{v1afalp} ἐπὶ^p ὁ^{dgn} γῆ^{ngfs}. **v.11** καί^c ὀράω^{v1aa1s} καί^c ἀκούω^{v1aa1s} φωνή^{nafs} ἀγγελος^{ngmp} πολὺς^{agmpn} κυκλόθεν^{bo} ὁ^{dgn} θρόνος^{ngms} καί^c ὁ^{dgnp} ζῶον^{ngnp} καί^c ὁ^{dgnp} πρεσβύτερος^{agmpn} καί^c εἰμί^{v1ix3s} ὁ^{dnnms} ἀριθμός^{nms} αὐτός^{vrgmp} μυριάς^{nmp} μυριάς^{ngmp} καί^c χιλιάς^{nmp} χιλιάς^{nmp}. **v.12** λέγω^{vppanmp} φωνῇ^{nafs} μέγας^{adfsn} ἄξιός^{anmsn} εἰμί^{v1px3s} ὁ^{dnnms} ἄρνιον^{nms} ὁ^{dnnms} σφάζω^{vpxnms} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dafs} δύναμις^{nafs} καί^c πλοῦτος^{nams} καί^c σοφία^{nafs} καί^c ἰσχύς^{nafs} καί^c τιμὴ^{nafs} καί^c δόξα^{nafs} καί^c εὐλογία^{nafs}. **v.13** καί^c πᾶς^{aansn} κτίσμα^{nans} ὅς^{rtrns} εἰμί^{v1px3s} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfs} γῆ^{nafs} καί^c ὑποκάτω^{bo} ὁ^{dgn} γῆ^{ngfs} καί^c ἐπὶ^p ὁ^{dgn} θάλασσα^{ngfs} ὅς^{rtrap} εἰμί^{v1px3s} καί^c ὁ^{damp} ἐν^p αὐτός^{rdnp} πᾶς^{aanpn} ἀκούω^{v1aa1s} λέγω^{vppaamp} ὁ^{ddms} κάθημαι^{vppndms} ἐπὶ^p ὁ^{dgn} θρόνος^{ngms} καί^c ὁ^{ddns} ἄρνιον^{ndns} ὁ^{dntfs} εὐλογία^{nms} καί^c ὁ^{dntfs} τιμὴ^{nms} καί^c ὁ^{dntfs} δόξα^{nms} καί^c ὁ^{dnnms} κράτος^{nms} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgnp} αἰών^{ngmp}. **v.14** καί^c ὁ^{dnnp} τέσσαρες^{nnp} ζῶον^{nnp} λέγω^{v1aa3p} ἀμήνth καί^c ὁ^{dnnp} εἰκοσι^{tn} πρεσβύτερος^{anmp} πίπτω^{v1aa3p} καί^c προσκυνέω^{v1aa3p} ζῶω^{vppadms} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgnp} αἰών^{ngmp}. **6. v.1** καί^c ὀράω^{v1aa1s} ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} ἄρνιον^{nms} εἰς^{nafs} ἐκ^p ὁ^{dgn} σφραγίς^{ngfp} καί^c ἀκούω^{v1aa1s} εἰς^{ngns} ἐκ^p ὁ^{dgnp} τέσσαρες^{ngnp} ζῶον^{ngnp} λέγω^{vppagns} ὡς^{bo} φωνῇ^{ngfs} βροντῇ^{ngfs} ἐρχομαι^{v1pn2s} καί^c βλέπω^{vdpa2s}.

καὶ ἐξῆλθε νικῶν, καὶ ἵνα νικήσῃ. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν δευτέ- 3
 ραν σφραγίδα, ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου λέγοντος, Ἔρχου καὶ
 βλέπε. καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵππος πυρρός, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ’ 4
 αὐτῷ ἐδόθη αὐτῷ λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἵνα ἀλλή-
 λους σφάζωσι, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. Καὶ ὅτε ἤνοιξε 5
 τὴν τρίτην σφραγίδα, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου λέγοντος, Ἔρχου
 καὶ βλέπε. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοῦ, ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθημένος ἐπ’
 αὐτῷ ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐν μέσῳ 6
 τῶν τεσσάρων ζώων λέγουσαν, Χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς
 χοίνικες κριθῆς δηναρίου, καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδική-
 σης. Καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν 7
 τοῦ τετάρτου ζώου λέγουσαν, Ἔρχου καὶ βλέπε. καὶ εἶδον, καὶ 8
 ἰδοῦ ἵππος χλωρός, καὶ ὁ καθημένος ἐπάνω αὐτοῦ, ὄνομα αὐτῷ
 ὁ Θάνατος, καὶ ὁ ἄδης ἀκολουθεῖ μετ’ αὐτοῦ. καὶ ἐδόθη αὐτοῖς
 ἐξουσία ἀποκτεῖναι ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς, ἐν ῥομφαίᾳ καὶ ἐν
 λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ, καὶ ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς. Καὶ ὅτε ἤ- 9
 νοιξε τὴν πέμπτην σφραγίδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου
 τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τὴν
 μαρτυρίαν ἣν εἶχον. καὶ ἔκραζον φωνῇ μεγάλῃ λέγοντες, Ἔως 10
 ποτε, ὁ δεσπότης, ὁ ἅγιος καὶ ὁ ἀληθινός, οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς

v.2 καί^c ὁράω^{v1aa1s} καί^c ἰδοῦ^{vd4a2s} ἵππος^{nnms} λευκός^{anmsn} καί^c ὁ^{dnms} κάθημαι^{vppnms} ἐπι^p
 αὐτός^{rpdms} ἔχω^{vppanms} τόξον^{nans} καί^c δίδωμι^{v1ap3s} αὐτός^{rpdms} στέφανος^{nnms} καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3s}
 νικῶν^{vppanms} καί^c ἵνα^c νικῶν^{vsaa3s}. **v.3** καί^c ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{v1aa3s} ὁ^{dafis} δευτερος^{aafsn}
 σφραγί^{nafis} ἀκούω^{v1aa1s} ὁ^{dgnms} δευτερος^{agnsn} ζῶον^{ngns} λέγω^{vppagns} ἔρχομαι^{v1pn2s} καί^c βλέπω^{vdpa2s}.
v.4 καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3s} ἄλλος^{anmsn} ἵππος^{nnms} πυρρός^{anmsn} καί^c ὁ^{dnms} κάθημαι^{vppnms} ἐπι^p
 αὐτός^{rpdms} δίδωμι^{v1ap3s} αὐτός^{rpdms} λαμβάνω^{vnaa} ὁ^{dafis} εἰρήνην^{nafis} ἀπὸ^p ὁ^{dgnms} γῆ^{ngfs} καί^c ἵνα^c
 ἀλλήλων^{reamp} σφάζω^{vsaa3p} καί^c δίδωμι^{v1ap3s} αὐτός^{rpdms} μάχαιρα^{nnfs} μέγας^{anfsn}. **v.5** καί^c
 ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{v1aa3s} ὁ^{dafis} τρίτος^{aafsn} σφραγί^{nafis} ἀκούω^{v1aa1s} ὁ^{dgnms} τρίτος^{agnsn} ζῶον^{ngns} λέγω^{vppagns}
 ἔρχομαι^{v1pn2s} καί^c βλέπω^{vdpa2s} καί^c ὁράω^{v1aa1s} καί^c ἰδοῦ^{vd4a2s} ἵππος^{nnms} μέλας^{anmsn} καί^c ὁ^{dnms}
 κάθημαι^{vppnms} ἐπι^p αὐτός^{rpdms} ἔχω^{vppanms} ζυγός^{nams} ἐν^p ὁ^{ddfs} χεῖρ^{ndfs} αὐτός^{rpdms}. **v.6** καί^c
 ἀκούω^{v1aa1s} φωνῆ^{nafis} ἐν^p μέσος^{adnms} ὁ^{dgnp} τέσσαρες^{ngnp} ζῶον^{ngnp} λέγω^{vppaafis} χοίνικες^{nnms} σίτος^{ngms}
 δηνάριον^{ngns} καί^c τρεῖς^{nnmp} χοῖνιξ^{ngms} κριθῆ^{ngfs} δηνάριον^{ngns} καί^c ὁ^{dans} ἔλαιον^{nans} καί^c ὁ^{dams}
 οἶνος^{nams} μὴ^{xo} ἀδικέω^{vsaa2s}. **v.7** καί^c ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{v1aa3s} ὁ^{dafis} σφραγί^{nafis} ὁ^{dafis} τέτατος^{aafsn}
 ἀκούω^{v1aa1s} φωνῆ^{nafis} ὁ^{dgnms} τέτατος^{agnsn} ζῶον^{ngns} λέγω^{vppaafis} ἔρχομαι^{v1pn2s} καί^c βλέπω^{vdpa2s}.
v.8 καί^c ὁράω^{v1aa1s} καί^c ἰδοῦ^{vd4a2s} ἵππος^{nnms} χλωρός^{anmsn} καί^c ὁ^{dnms} κάθημαι^{vppnms} ἐπάνω^{bo}
 αὐτός^{rpdms} ὄνομα^{nnms} αὐτός^{rpdms} ὁ^{dnms} θάνατος^{nnms} καί^c ὁ^{dnms} ἄδης^{nnms} ἀκολουθεῖ^{v1pa3s} μετὰ^p
 αὐτός^{rpdms} καί^c δίδωμι^{v1ap3s} αὐτός^{rpdmp} ἐξουσία^{nnfs} ἀποκτεῖναι^{vnaa} ἐπι^p ὁ^{dans} τέτατος^{aansn} ὁ^{dgnms}
 γῆ^{ngfs} ἐν^p ῥομφαίᾳ^{ndfs} καί^c ἐν^p λιμός^{ndms} καί^c ἐν^p θάνατος^{ndms} καί^c ὑπὸ^p ὁ^{dgnp} θηρίων^{ngnp} ὁ^{dgnms}
 γῆ^{ngfs}. **v.9** καί^c ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{v1aa3s} ὁ^{dafis} πέμπτος^{aafsn} σφραγί^{nafis} ὁράω^{v1aa1s} ὑποκάτω^{bo} ὁ^{dgnms}
 θυσιαστήριον^{ngns} ὁ^{dafp} ψυχῆ^{nafp} ὁ^{dgnmp} σφάζω^{v1pxgnp} διὰ^p ὁ^{dams} λόγος^{nams} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} καί^c
 διὰ^p ὁ^{dafis} μαρτυρία^{nafis} ὅς^{trafis} ἔχω^{v1aa3p}.

- 11 τὸ αἷμα ἡμῶν, ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς· καὶ ἐδόθησαν
 ἐκάστοις στολαὶ λευκαὶ, καὶ ἔρρέθη αὐτοῖς ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι
 12 χρόνον μικρόν, ἕως οὗ πληρωσονται καὶ οἱ σύνδουλοι αὐτῶν καὶ
 οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μέλλοντες ἀποκτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. Καὶ
 εἶδον ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ ἰδοῦ, σεισμός μέ-
 13 γας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκκος τρίχινος, καὶ
 ἡ σελήνη ἐγένετο ὡς αἷμα, καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσαν
 14 εἰς τὴν γῆν, ὡς συκὴ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς, ὑπὸ μεγάλου
 ἀνέμου σειομένη. καὶ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς βιβλίον εἰλισσό-
 15 μενον, καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν,
 καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ μεγιστᾶνες καὶ οἱ πλοῦσιοι, καὶ
 οἱ χιλιάρχοι, καὶ οἱ δυνατοί, καὶ πᾶς δοῦλος καὶ πᾶς ἐλεύθερος,
 16 ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων,
 καὶ λέγουσι τοῖς ὄρεσι καὶ ταῖς πέτραις, Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ
 17 καὶ ἀπὸ τῆς ὀργῆς τοῦ ἀρνίου, ὅτι ἤλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς
 ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ τίς δύναται σταθῆναι·
- 7 Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶτας ἐπὶ τὰς τέσ-
 18 σαραις γωνίας τῆς γῆς κρατοῦντας τοὺς τέσσαρας ἀνέμους τῆς
 γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης,
 2 μήτε ἐπὶ πᾶν δένδρον. καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίνοντα ἀπὸ

v.10 καί^c κράζω^{v1a3p} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} λέγω^{vppanmp} ἕως^c πότε^{xo} ὁ^{dnms} δεσπότης^{nnms} ὁ^{dnms} ἅγιος^{anmsn} καί^c ὁ^{dnms} ἀληθινός^{anmsn} οὐ^{xo} κρίνω^{v1a2s} καί^c ἐκδικέω^{v1a2s} ὁ^{dans} αἷμα^{nans} ἐγώ^{trg-p} ἀπὸ^p ὁ^{dgmpr} κατοικέω^{vppagmp} ἐπι^p ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs}. **v.11** καί^c διδωμι^{v1a3p} ἕκαστος^{admp} στολή^{nmp} λευκός^{anfprn} καί^c λέγω^{v1a3s} αὐτός^{trpdmpr} ἵνα^c ἀναπαύω^{v1a3p} ἕτι^{bo} χρόνος^{nams} μικρός^{aamsn} ἕως^c οὐ^{bo} πληρῶω^{v1fd3p} καί^c ὁ^{dnmp} σύνδουλος^{nnmp} αὐτός^{trgmp} καί^c ὁ^{dnmp} ἀδελφός^{nnmp} αὐτός^{trgmp} ὁ^{dnmp} μέλλω^{vppanmp} ἀποκτείνω^{v1npp} ὡς^{bo} καί^c αὐτός^{trpmp}. **v.12** καί^c ὁράω^{v1a1s} ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{v1a3s} ὁ^{dafs} σφραγίς^{nafs} ὁ^{dafs} ἕκτος^{aafsn} καί^c ἰδοῦ^{v1daa2s} σεισμός^{nnms} μέγας^{anmsn} γίνομαι^{v1ad3s} καί^c ὁ^{dnms} ἥλιος^{nnms} γίνομαι^{v1ad3s} μέλας^{anmsn} ὡς^{bo} σάκκος^{nnms} τρίχινος^{anmsn} καί^c ὁ^{dnfs} σελήνη^{nnfs} γίνομαι^{v1ad3s} ὡς^{bo} αἷμα^{nans}. **v.13** καί^c ὁ^{dnmp} ἀστὴρ^{nnmp} ὁ^{dams} οὐρανόσ^{ngms} πίπτω^{v1a3p} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ὡς^{bo} συκὴ^{nnfs} βάλλω^{v1a3s} ὁ^{damp} ὀλύνθος^{namp} αὐτός^{trgfs} ὑπὸ^p μέγας^{agmsn} ἄνεμος^{ngms} σειώ^{vppnfs}. **v.14** καί^c οὐρανόσ^{nnms} ἀποχωρίζω^{v1a3s} ὡς^{bo} βιβλίον^{nnms} εἰλισσώ^{vppnms} καί^c πᾶς^{anmsn} ὄρος^{nnms} καί^c νῆσος^{nnfs} ἐκ^p ὁ^{dgmpr} τόπος^{ngmp} αὐτός^{trgmp} κινέω^{v1a3p}. **v.15** καί^c ὁ^{dnmp} βασιλεύς^{nnmp} ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} καί^c ὁ^{dnmp} μεγιστάν^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} πλοῦσιος^{anmpn} καί^c ὁ^{dnmp} χιλιάρχος^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} δυνατός^{anmpn} καί^c πᾶς^{anmsn} δοῦλος^{nnms} καί^c πᾶς^{anmsn} ἐλεύθερος^{anmsn} κρύπτω^{v1a3p} ἑαυτοῦ^{rxamp} εἰς^p ὁ^{dandp} σπήλαιον^{nanp} καί^c εἰς^p ὁ^{nafp} πέτρα^{nafp} ὁ^{dgnp} ὄρος^{ngnp}. **v.16** καί^c λέγω^{v1a3p} ὁ^{dandp} ὄρος^{ndnp} καί^c ὁ^{dafp} πέτρα^{ndfp} πίπτω^{v1daa2p} ἐπι^p ἐγώ^{trp-p} καί^c κρύπτω^{v1daa2p} ἐγώ^{trp-p} ἀπὸ^p πρόσωπον^{ngns} ὁ^{dgrms} κάθημαι^{vppngms} ἐπι^p ὁ^{dgrms} θρόνος^{ngms} καί^c ἀπὸ^p ὁ^{dgrfs} ὀργῆ^{ngfs} ὁ^{dgrns} ἀρνιον^{ngns}. **v.17** ὅτι^c ἔρχομαι^{v1a3s} ὁ^{dnfs} ἡμέρα^{nnfs} ὁ^{dnfs} μέγας^{anfsn} ὁ^{dgrfs} ὀργῆ^{ngfs} αὐτός^{trgms} καί^c τίς^{trqms} δύναμαι^{v1pn3s} ἴστημι^{vnap}. **7. v.1** καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ὁράω^{v1a1s} τέσσαρες^{namp} ἄγγελους^{namp} ἴστημι^{vpxaamp} ἐπι^p ὁ^{dafp} τέσσαρες^{nafp} γωνία^{nafp} ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} κρατέω^{vppaamp} ὁ^{damp} τέσσαρες^{namp} ἄνεμος^{namp} ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} ἵνα^c μὴ^{xo} πνέω^{vspa3s} ἄνεμος^{nnms} ἐπι^p ὁ^{dgrfs} γῆ^{ngfs} μήτε^c ἐπι^p ὁ^{dgrfs} θάλασσα^{ngfs} μήτε^c ἐπι^p πᾶς^{aansn} δένδρον^{nans}.

ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγίδα Θεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξε φωνῇ
 μεγάλη τῷς τέσσαρσιν ἀγγέλοις, οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν
 γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, λέγων, Μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν, μήτε τὴν 3
 θάλασσαν, μήτε τὰ δένδρα ἄχρις οὗ σφραγίσωμεν τοὺς δούλους
 τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθ- 4
 μὸν τῶν ἐσφραγισμένων, ῥηὶδ χιλιάδες, ἐσφραγισμένοι ἐκ πάσης
 φυλῆς υἰῶν Ἰσραήλ. Ἐκ φυλῆς Ἰούδα, ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμέ- 5
 νοι, Ἐκ φυλῆς Ῥουθὴν, ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς
 Γάδ, ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς Ἀσὴρ, ἰβ χιλιάδες 6
 ἐσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς Νεφθαλείμ, ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμέ-
 νοι, Ἐκ φυλῆς Μανασσῆ, ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς 7
 Συμεῶν, ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς Λευῖ, ἰβ χιλιάδες,
 ἐσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς Ἰσαχάρ, ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι,
 Ἐκ φυλῆς Ζαβουλών, ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς Ἰω- 8
 σήφ, ἰβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, Ἐκ φυλῆς Βενιαμίν, ἰβ χιλιάδες
 ἐσφραγισμένοι. Μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοῦ, ὄχλος πολὺς, ὃν 9
 ἀριθμησαὶ αὐτὸν οὐδεὶς ἠδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ φυλῶν
 καὶ λαῶν καὶ γλωσσῶν, ἐστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου καὶ ἐνώπιον
 τοῦ ἄρνιου, περιβεβλημένοι στολὰς λευκάς, καὶ φοίνικες ἐν ταῖς
 χερσὶν αὐτῶν, καὶ κρίζοντες φωνῇ μεγάλη, λέγοντες, Ἡ σωτηρία 10
 τῷ Θεῷ ἡμῶν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ τῷ ἄρνιῳ. καὶ 11
 πάντες οἱ ἄγγελοι ἐστήκεσαν κύκλῳ τοῦ θρόνου καὶ τῶν πρεσβυ-

v.2 καί^c ὀράω^{v1aa1s} ἄλλος^{aamsn} ἄγγελος^{nam} ἀναβαῖνω^{vppaams} ἀπό^p ἀνατολή^{ngfs} ἡλιος^{ngms}
 ἔχω^{vppaams} σφραγίς^{nafs} θεός^{ngms} ζάω^{vppagms} καί^c κράζω^{v1aa3s} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} ὀδδmp
 τέσσαρες^{ndmp} ἄγγελοι^{ndmp} ὅς^{rdmp} διδωμι^{viap3s} αὐτός^{rdmp} ἀδικέω^{vnaa} οὐδ^{af} γῆ^{ndfs} καί^c οὐδ^{af}
 θάλασσα^{nafs}. **v.3** λέγω^{vppanms} μή^{xo} ἀδικέω^{vsaa2p} οὐδ^{af} γῆ^{nafs} μήτε^c οὐδ^{af} θάλασσα^{nafs}
 μήτε^c οὐδ^{anp} δένδρον^{nanp} ἄχρη^p οὐ^{bo} σφραγίζω^{vsaa1p} οὐδ^{anp} δούλος^{nam} οὐδ^{gms} θεός^{ngms}
 ἐγώ^{rgp} ἐπὶ^p οὐδ^{gnp} μέτωπον^{ngnp} αὐτός^{rgmp}. **v.4** καί^c ἀκούω^{v1aa1s} οὐδ^{ams} ἀριθμός^{nam}
 οὐδ^{gmp} σφραγίζω^{vpxgmp} ἑκατόν^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnmp} ἐκ^p πᾶς^{agfsn} φυλή^{ngfs} υἰός^{ngmp}
 Ἰσραήλ^p. **v.5** ἐκ^p φυλή^{ngfs} Ἰουδαίς^{ngms} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnmp} ἐκ^p φυλή^{ngfs}
 Ῥουθὴν^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnmp} ἐκ^p φυλή^{ngfs} Γάδ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp}
 σφραγίζω^{vpxnmp}. **v.6** ἐκ^p φυλή^{ngfs} Ἀσὴρ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnmp} ἐκ^p φυλή^{ngfs}
 Νεφθαλίμ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnmp} ἐκ^p φυλή^{ngfs} Μανασσῆ^{ngms} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp}
 σφραγίζω^{vpxnmp}. **v.7** ἐκ^p φυλή^{ngfs} Συμεῶν^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnmp} ἐκ^p
 φυλή^{ngfs} Λευῖ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnmp} ἐκ^p φυλή^{ngfs} Ἰσαχάρ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp}
 σφραγίζω^{vpxnmp}. **v.8** ἐκ^p φυλή^{ngfs} Ζαβουλών^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnmp} ἐκ^p
 φυλή^{ngfs} Ἰωσήφ^{tp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnmp} ἐκ^p φυλή^{ngfs} Βενιαμίν^{tp} δώδεκα^{tn}
 χιλιάς^{nnfp} σφραγίζω^{vpxnmp}. **v.9** μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ὀράω^{v1aa1s} καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} ὄχλος^{nam}
 πολὺς^{namsn} ὅς^{gram} ἀριθμέω^{vnaa} αὐτός^{gram} οὐδεὶς^{anfsn} δύναμαι^{viin3s} ἐκ^p πᾶς^{agnsn} ἔθνος^{ngms}
 καί^c φυλή^{ngfp} καί^c λαός^{ngmp} καί^c γλῶσσα^{ngfp} ἴσημι^{vpxanmp} ἐνώπιον^{bo} οὐδ^{gms} θρόνος^{ngms}
 καί^c ἐνώπιον^{bo} οὐδ^{gms} ἄρνιον^{ngms} περιβάλλω^{vpxnmp} στολή^{nafp} λευκός^{aafpn} καί^c φοῖνιξ^{tnmp} ἐν^p
 ὀδδfp χεῖρ^{ndfp} αὐτός^{rgmp}. **v.10** καί^c κράζω^{vppanmp} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} λέγω^{vppanmp} οὐδ^{af}
 σωτηρία^{nnfs} οὐδ^{af} θεός^{ndms} ἐγώ^{rgp} οὐδ^{af} κάθημαι^{vppndms} ἐπὶ^p οὐδ^{gms} θρόνος^{ngms} καί^c οὐδ^{af}
 ἄρνιον^{ndms}.

τέρων και τῶν τεσσάρων ζῶων, και ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ
 12 πρόσωπον αὐτῶν, και προσεκύνησαν τῷ Θεῷ, λέγοντες, Ἀμήν. ἡ
 εὐλογία και ἡ δόξα και ἡ σοφία και ἡ εὐχαριστία και ἡ τιμὴ και
 ἡ δύναμις και ἡ ἰσχύς τῷ Θεῷ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
 13 ἀμήν. και ἀπεκρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων, λέγων μοι, Οὗτοι
 οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκάς, τίνες εἰσὶ, και πόθεν
 14 ἦλθον· και εἶρηκα αὐτῷ, Κύριέ, σὺ οἶδας. και εἶπέ μοι, Οὗτοί
 εἰσιν οἱ ἐρχόμενοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, και ἔπλυναν τὰς
 15 στολὰς αὐτῶν και ἐλεύκαναν αὐτὰς ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου. διὰ
 τοῦτο εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, και λατρεύουσιν αὐτῷ
 16 ἡμέρας και νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, και ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ
 17 θρόνου σκηνώσει ἐπ’ αὐτούς. οὐ πεινάσουσιν ἔτι, οὐδὲ διψή-
 σουσιν ἔτι, οὐδὲ μὴ πέση ἐπ’ αὐτούς ὁ ἥλιος, οὐδὲ πᾶν καῦμα,
 18 ὅτι τὸ ἀρνίον τὸ ἀναμέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐτούς, και ὀδη-
 γήσει αὐτούς ἐπὶ ζώσας πηγὰς ὑδάτων, και ἐξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν
 δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν.

8 Και ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγίδα τὴν ἐβδόμην, ἐγένετο σιγὴ ἐν τῷ
 2 οὐρανῷ ὡς ἡμῶριον. και εἶδον τοὺς ἑπτὰ ἀγγέλους, οἱ ἐνώπιον
 3 τοῦ Θεοῦ ἐστήκασιν, και ἐδόθησαν αὐτοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες. Και
 ἄλλος ἄγγελος ἦλθε, και ἐστάθη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἔχων λιβα-
 νωτὸν χρυσοῦν, και ἐδόθη αὐτῷ θυμιάματα πολλὰ, ἵνα δώσῃ ταῖς
 προσευχαῖς τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν

v.11 και^c πας^{anmpn} ὁδνmp ἀγγελος^{nmmp} ἴσημη^{v1a3p} κύκλω^{ndms} ὀδgms θρόνος^{ngms} και^c ὀδgmp πρεσβύτερος^{agmpn} και^c ὀδgmp τέσσαρες^{ngmp} ζῶων^{ngmp} και^c πίπτω^{v1a3p} ἐνώπιον^{bo} ὀδgms θρόνος^{ngms} ἐπι^p πρόσωπον^{nans} αὐτὸς^{rgmp} και^c προσκυνέω^{v1a3p} ὀddms θεός^{ndms}. **v.12** λέγω^{vppanmp} ἀμήνth ὀdnfs εὐλογία^{nnfs} και^c ὀdnfs δόξα^{nnfs} και^c ὀdnfs σοφία^{nnfs} και^c ὀdnfs εὐχαριστία^{nnfs} και^c ὀdnfs τιμὴ^{nnfs} και^c ὀdnfs δύναμις^{nnfs} και^c ὀdnfs ἰσχύς^{nnfs} ὀddms θεός^{ndms} ἐγώ^{rgp} εἰς^p ὀdamp αἰών^{namp} ὀdgmπ αἰών^{ngmp} ἀμήνth. **v.13** και^c ἀποκρίνομαι^{v1ad3s} εἷς^{nnms} ἐκ^p ὀdgmπ πρεσβύτερος^{agmpn} λέγω^{vppanms} ἐγώ^{rgp-d-s} οὗτος^{rdnmp} ὀdnmπ περιβάλλω^{vrxnmp} ὀdafp στολή^{nafp} ὀdafp λευκός^{aafpn} τῖς^{rgmp} εἰμι^{v1rx3p} και^c πόθεν^{bo} ἔρχομαι^{v1a3p}. **v.14** και^c λέγω^{v1x1s} αὐτὸς^{rdms} κύριος^{nmms} σὺ^{trp-s} οἶδα^{v1xa2s} και^c λέγω^{v1a3s} ἐγώ^{rgp-d-s} οὗτος^{rdnmp} εἰμι^{v1rx3p} ὀdnmπ ἔρχομαι^{vppnmp} ἐκ^p ὀdglf ἁλίων^{ngfs} ὀdglf μέγας^{agfsn} και^c πλύνω^{v1a3p} ὀdafp στολή^{nafp} αὐτὸς^{rgmp} και^c λευκαίνω^{v1a3p} αὐτὸς^{rgafp} ἐν^p ὀddms αἵμα^{ndns} ὀdgnns ἀρνίου^{ngns}. **v.15** διὰ^p οὗτος^{rdans} εἰμι^{v1rx3p} ἐνώπιον^{bo} ὀdgnms θρόνος^{ngms} ὀdgnms θεός^{ngms} και^c λατρεύω^{v1a3p} αὐτὸς^{rdms} ἡμέρα^{ngfs} και^c νύξ^{ngfs} ἐν^p ὀddms ναός^{ndms} αὐτὸς^{rgms} και^c ὀdnnms κάθημαι^{vppnms} ἐπι^p ὀdgnms θρόνος^{ngms} σκηνόω^{v1a3s} ἐπι^p αὐτὸς^{rgamp}. **v.16** οὐ^{xo} πεινάω^{v1a3p} ἔτι^{bo} οὐδέ^{bo} διψάω^{v1a3p} ἔτι^{bo} οὐδέ^{bo} μὴ^{xo} πίπτω^{vsaa3s} ἐπι^p αὐτὸς^{rgamp} ὀdnnms ἥλιος^{nnms} οὐδέ^{bo} πᾶς^{annns} καῦμα^{nnns}. **v.17** ὅτι^c ὀdnnms ἀρνίον^{nnns} ὀdnnns ἀνά^p ὀdgnms θρόνος^{ngms} ποιμαίνω^{v1a3s} αὐτὸς^{rgamp} και^c ὀδηγέω^{v1a3s} αὐτὸς^{rgamp} ἐπι^p ζῶν^{vppaafp} πηγὴ^{nafp} ὑδω^{ngmp} και^c ἐξαλείφω^{v1a3s} ὀdnnms θεός^{nnms} πᾶς^{aansn} δάκρυον^{nans} ἀπό^p ὀdgmπ ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτὸς^{rgmp}. **8. v.1** και^c ὅτε^{bo} ἀνοίγω^{v1a3s} ὀdafs σφραγίς^{nafs} ὀdafs ἔβδομος^{aafsn} γίνομαι^{v1ad3s} σιγὴ^{nnfs} ἐν^p ὀddms οὐρανός^{ndms} ὡς^{bo} ἡμῶριον^{nans}. **v.2** και^c ὀράω^{v1a1s} ὀdamp ἑπτὰ^{tn} ἄγγελος^{namp} ὅς^{rmmp} ἐνώπιον^{bo} ὀdgnms θεός^{ngms} ἴσημη^{v1a3p} και^c διδωμι^{v1ap3p} αὐτὸς^{rgdmp} ἑπτὰ^{tn} σάλπιγγ^{nnfp}.

τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς τῶν θυμιαμάτων 4
ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁγίων, ἐκ χειρὸς τοῦ ἁγγέλου ἐνώπιον τοῦ
Θεοῦ. καὶ εἶληφεν ὁ ἄγγελος τὸν λίβανωτόν, καὶ ἐγένισεν αὐτὸ 5
ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐγέν-
οντο φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ σεισμός. Καὶ οἱ ἑπτὰ 6
ἄγγελοι οἱ ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας ἠτοίμασαν εαυτοὺς ἵνα
σαλπίσωσι. Καὶ ὁ πρῶτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐγένετο χάλαζα 7
καὶ πῦρ μεμιγμένα αἵματι, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ τὸ τρίτον
τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς χόρτος χλωρὸς κατεκάη. Καὶ ὁ 8
δεύτερος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ὡς ὄρος μέγα πυρὶ καιόμενον
ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης,
αἷμα, καὶ ἀπέθανε τὸ τρίτον τῶν κτισμάτων τῶν ἐν τῇ θαλάσῃ, 9
τὰ ἔχοντα ψυχάς, καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη. Καὶ ὁ τρί- 10
τος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας
καιόμενος ὡς λαμπάς, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, καὶ
ἐπὶ τὰς πηγὰς ὑδάτων. καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος λέγεται Ἄ- 11
ψινθος, καὶ γίνεται τὸ τρίτον τῶν ὑδάτων εἰς ἄψινθον, καὶ πολλοὶ
ἀνθρώπων ἀπέθανον ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν. Καὶ ὁ 12
τέταρτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐπλήγη τὸ τρίτον τοῦ ἡλίου καὶ
τὸ τρίτον τῆς σελήνης καὶ τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ
τὸ τρίτον αὐτῶν, καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίνῃ τὸ τρίτον αὐτῆς, καὶ ἡ

v.3 καί^c ἄλλος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἔρχομαι^{v1aa3s} καί^c ἴσημι^{v1ap3s} ἐπί^p ὁ^{dans} θυσιαστήριον^{nans} ἔχω^{vppanms} λίβανος^{aamsn} χρυσοῦς^{aamsn} καί^c διδωμι^{v1ap3s} αὐτός^{rpdms} θυμίαμα^{nnnp} πολὺς^{aannpn} ἵνα^c διδωμι^{vsaas3s} ὁ^{ddfp} προσευχῆ^{ndfp} ὁ^{dgnp} ἅγιος^{agmpn} πᾶς^{agmpn} ἐπί^p ὁ^{dans} θυσιαστήριον^{nans} ὁ^{dans} χρυσοῦς^{aansn} ὁ^{dans} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dngms} θρόνος^{ngms}. **v.4** καί^c ἀναβαίνω^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} καπνός^{nnms} ὁ^{dgnp} θυμίαμα^{ngnp} ὁ^{ddfp} προσευχῆ^{ndfp} ὁ^{dgnp} ἅγιος^{agmpn} ἐκ^p χεῖρ^{ngfs} ὁ^{dngms} ἄγγελος^{ngms} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dngms} θεός^{ngms}. **v.5** καί^c λαμβάνω^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} ἄγγελος^{nnms} ὁ^{dans} λίβανος^{aamsn} καί^c γεμίζω^{v1aa3s} αὐτός^{rpdms} ἐκ^p ὁ^{dngms} πῦρ^{ngns} ὁ^{dngms} θυσιαστήριον^{ngns} καί^c βάλλω^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dafis} γῆ^{nafis} καί^c γίνομαι^{v1ad3p} φωνή^{nnfp} καί^c βροντή^{nnfp} καί^c ἀστραπή^{nnfp} καί^c σεισμός^{nnms}. **v.6** καί^c ὁ^{dnnp} ἐπτά^{tn} ἄγγελος^{nnmp} ὁ^{dnnp} ἔχω^{vppanmp} ὁ^{dafp} ἐπτά^{tn} σάλπιγξ^{znafp} ἐτοιμάζω^{v1aa3p} ἑαυτοῦ^{rxamp} ἵνα^c σαλπίζω^{vsaa3p}. **v.7** καί^c ὁ^{dnnms} πρῶτος^{aamsn} ἄγγελος^{nnms} σαλπίζω^{v1aa3s} καί^c γίνομαι^{v1ad3s} χάλαζα^{nnfs} καί^c πῦρ^{nnms} μίγνυμι^{vpxrnp} αἶμα^{ndns} καί^c βάλλω^{v1ap3s} εἰς^p ὁ^{dafis} γῆ^{nafis} καί^c ὁ^{dnnms} τρίτος^{aamsn} ὁ^{dgnp} δένδρον^{ngnp} κατακαίω^{v1ap3s} καί^c πᾶς^{aamsn} ὁ^{dnnms} χόρτος^{anmsn} χλωρὸς^{anmsn} κατακαίω^{v1ap3s}. **v.8** καί^c ὁ^{dnnms} δεύτερος^{aamsn} ἄγγελος^{nnms} σαλπίζω^{v1aa3s} καί^c ὡς^{bo} ὄρος^{nnms} μέγας^{aamsn} πῦρ^{ndns} καιόμενος^{anmsn} βάλλω^{v1ap3s} εἰς^p ὁ^{dafis} θάλασσα^{nafis} καί^c γίνομαι^{v1ad3s} ὁ^{dnnms} τρίτος^{aamsn} ὁ^{dngfs} θάλασσα^{ngfs} αἶμα^{nnms}. **v.9** καί^c ἀποθνήσκω^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} τρίτος^{aamsn} ὁ^{dgnp} κτίσμα^{ngnp} ὁ^{dgnp} ἐν^p ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs} ὁ^{dnnp} ἔχω^{vppanmp} ψυχὴ^{nafp} καί^c ὁ^{dnnms} τρίτος^{aamsn} ὁ^{dgnp} πλοῖον^{ngnp} διαφθείρω^{v1ap3s}. **v.10** καί^c ὁ^{dnnms} τρίτος^{aamsn} ἄγγελος^{nnms} σαλπίζω^{v1aa3s} καί^c πίπτω^{v1aa3s} ἐκ^p ὁ^{dngms} οὐρανός^{ngms} ἀστὴρ^{nnms} μέγας^{aamsn} καιὸς^{vppnms} ὡς^{bo} λαμπάς^{nnfs} καί^c πίπτω^{v1aa3s} ἐπί^p ὁ^{dans} τρίτος^{aansn} ὁ^{dgnp} ποταμός^{ngmp} καί^c ἐπί^p ὁ^{dafp} πηγῆ^{nafp} ὑδάτων^{ngnp}. **v.11** καί^c ὁ^{dnnms} ὄνομα^{nnms} ὁ^{dngms} ἀστὴρ^{ngms} λέγεται^{vpp3s} Ἄψινθος^{nnfs} καί^c γίνομαι^{v1pn3s} ὁ^{dnnms} τρίτος^{aamsn} ὁ^{dgnp} ὕδωρ^{ngnp} εἰς^p ἄψινθος^{nafis} καί^c πολὺς^{aannpn} ἀνθρώπος^{ngmp} ἀποθνήσκω^{v1aa3p} ἐκ^p ὁ^{dgnp} ὕδωρ^{ngnp} ὅτι^c πικραίνω^{v1ap3p}.

- 13 νύξ ὁμοίως. Καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἀγγέλου πετωμένου ἐν μεσουρανήματι, λέγοντος φωνῇ μεγάλῃ, Οὐαὶ, οὐαὶ, οὐαὶ τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελλόντων σαλπίζειν.
- 9 Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεπνωκῶτα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ κλεῖς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου. καὶ ἤνοιξε τὸ φρέαρ τῆς ἀβύσσου, καὶ ἀνέβη καπνὸς ἐκ τοῦ φρέατος ὡς καπνὸς καμίνου μεγάλης, καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος καὶ ὁ ἄηρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἐξουσία, ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς. καὶ ἐρρέθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀδικήσωσι τὸν χόρτον τῆς γῆς, οὐδὲ πᾶν χλωρὸν, οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους μόνους οἵτινες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγίδα τοῦ θεοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα βασανισθῶσι μῆνας πέντε, καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν ὡς βασανισμὸς σκορπίου, ὅταν παῖση ἄνθρωπον. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον, καὶ οὐχ εὐρήσουσιν αὐτόν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν, καὶ φεύξεται ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκριδῶν ὅμοια ἵπποις ἠτοιμασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι χρυσοῦ, καὶ τὰ πρό-

v.12 καί^c ὁ^dδ^{nms} τέταρτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} σαλπίζω^{viaa3s} καί^c πλήσσω^{viap3s} ὁ^dδ^{nms} τρίτος^{anmsn} ὁ^dδ^{nms} ἥλιος^{ngms} καί^c ὁ^dδ^{nms} τρίτος^{anmsn} ὁ^dδ^{nms} σελήνη^{ngfs} καί^c ὁ^dδ^{nms} τρίτος^{anmsn} ὁ^dδ^{nms} ἀσπὴρ^{ngmp} ἵνα^c σκοτίζω^{vsap3s} ὁ^dδ^{nms} τρίτος^{anmsn} αὐτός^{rgmp} καί^c ὁ^dδ^{nms} ἡμέρα^{nnfs} μὴ^{xo} φαίνω^{vsap3s} ὁ^dδ^{nms} τρίτος^{anmsn} αὐτός^{rgfs} καί^c ὁ^dδ^{nms} νύξ^{nnfs} ὁμοίως^{bo}. **v.13** καί^c ὁ^dδ^{nms} ὁράω^{vial1s} καί^c ἀκούω^{vial1s} εἶς^{ngms} ἄγγελος^{ngms} πέτομαι^{vppngms} ἐν^p μεσουρανήμα^{ndns} λέγω^{vppagms} φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} οὐαὶⁱ οὐαὶⁱ οὐαὶⁱ ὁ^dδ^{nms} κατοικέω^{vppadmp} ἐπὶ^p ὁ^dδ^{nms} γῆ^{ngfs} ἐκ^p ὁ^dδ^{nms} λοιπός^{agmpn} φωνῇ^{ngmp} ὁ^dδ^{nms} σάλπιγξ^{ngfs} ὁ^dδ^{nms} τρεῖς^{ngmp} ἄγγελος^{ngmp} ὁ^dδ^{nms} μέλλω^{vppagmp} σαλπίζω^{vmpa}. **9. v.1** καί^c ὁ^dδ^{nms} πέμπτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} σαλπίζω^{viaa3s} καί^c ὁ^dδ^{nms} ὁράω^{vial1s} ἀσπὴρ^{namfs} ἐκ^p ὁ^dδ^{nms} ἀυρανός^{ngms} πίπτω^{vpxaams} εἰς^p ὁ^dδ^{nms} γῆ^{nafs} καί^c διδωμι^{viap3s} αὐτός^{rdms} ὁ^dδ^{nms} κλεῖς^{nnfs} ὁ^dδ^{nms} φρέαρ^{ngms} ὁ^dδ^{nms} ἄβυσσος^{ngfs}. **v.2** καί^c ἀνοίγω^{viaa3s} ὁ^dδ^{nms} φρέαρ^{nans} ὁ^dδ^{nms} ἄβυσσος^{ngfs} καί^c ἀναβαίνω^{viaa3s} καπνὸς^{nnms} ἐκ^p ὁ^dδ^{nms} φρέαρ^{ngms} ὡς^{bo} καπνὸς^{nnms} κάμιнос^{ngfs} μέγας^{agfsn} καί^c σκοτίζω^{viap3s} ὁ^dδ^{nms} ἥλιος^{nnms} καί^c ὁ^dδ^{nms} ἄηρ^{nnms} ἐκ^p ὁ^dδ^{nms} καπνός^{ngms} ὁ^dδ^{nms} φρέαρ^{ngms}. **v.3** καί^c ἐκ^p ὁ^dδ^{nms} καπνός^{ngms} ἐξέρχεται^{viaa3p} ἀκρίσ^{nnfp} εἰς^p ὁ^dδ^{nms} γῆ^{nafs} καί^c διδωμι^{viap3s} αὐτός^{rdfp} ἐξουσία^{nnfs} ὡς^{bo} ἔχω^{viap3p} ἐξουσία^{nafs} ὁ^dδ^{nms} σκορπίος^{nnmp} ὁ^dδ^{nms} γῆ^{ngfs}. **v.4** καί^c λέγω^{viap3s} αὐτός^{rdfp} ἵνα^c μὴ^{xo} ἀδικέω^{vsaa3p} ὁ^dδ^{nms} χόρτος^{nams} ὁ^dδ^{nms} γῆ^{ngfs} οὐδὲ^{bo} πᾶς^{aansn} χλωρός^{aansn} οὐδὲ^{bo} πᾶς^{aansn} δένδρον^{nans} εἰ^{fo} μὴ^{xo} ὁ^dδ^{nms} ἄνθρωπος^{namp} μόνος^{aampn} ὅστις^{rtmp} οὐ^{xo} ἔχω^{viap3p} ὁ^dδ^{nms} σφραγῖς^{nafs} ὁ^dδ^{nms} θεός^{ngms} ἐπὶ^p ὁ^dδ^{nms} μέτωπον^{ngnp} αὐτός^{rgmp}. **v.5** καί^c διδωμι^{viap3s} αὐτός^{rdfp} ἵνα^c μὴ^{xo} ἀποκτείνω^{vspa3p} αὐτός^{rpamp} ἀλλά^c ἵνα^c βασανίζω^{vsap3p} μῆνα^{namp} πέντε^{tn} καί^c ὁ^dδ^{nms} βασανισμὸς^{nnms} αὐτός^{rgfp} ὡς^{bo} βασανισμὸς^{ngms} σκορπίος^{ngms} ὅταν^c παῖω^{vsaa3s} ἄνθρωπος^{nams}. **v.6** καί^c ἐν^p ὁ^dδ^{nms} ἡμέρα^{ndfp} ἐκεῖνος^{rdfp} ζητέω^{vifa3p} ὁ^dδ^{nms} ἀνθρώπος^{nnmp} ὁ^dδ^{nms} θάνατος^{nams} καί^c οὐ^{xo} εὐρίσκω^{vifa3p} αὐτός^{rpams} καί^c ἐπιθυμέω^{vifa3p} ἀποθνήσکو^{vnaa} καί^c φεύγω^{vifd3s} ὁ^dδ^{nms} θάνατος^{nnms} ἀπὸ^p αὐτός^{rgmp}.

σωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων. καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας 8
 γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν ὡς λεόντων ἦσαν. καὶ εἶχον θῶ- 9
 ρακας ὡς θώρακας σιδηροῦς, καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερυγῶν αὐτῶν
 ὡς φωνὴ ἀρμάτων ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. καὶ 10
 ἔχουσιν οὐράς ὁμοίας σκορπίοις, καὶ κέντρα ἦν ἐν ταῖς οὐραῖς
 αὐτῶν, καὶ ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας
 πέντε, καὶ ἔχουσιν ἐπ’ αὐτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου, 11
 ὄνομα αὐτῷ Ἑβραϊστὶ Ἀβαδδὼν, καὶ ἐν τῇ Ἑλληνικῇ ὄνομα ἔ-
 χει Ἀπολλύων. Ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν, ἰδοὺ ἔρχονται ἔτι δύο 12
 οὐαὶ μετὰ ταῦτα. Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἤκουσα 13
 φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυ-
 σοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, λέγουσαν τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ ὅς εἶχε 14
 τὴν σάλπιγγα, Λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδεμένους
 ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ Εὐφράτῃ. καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες 15
 ἄγγελοι οἱ ἠτοιμασμένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ
 ἐνιαυτόν, ἵνα ἀποκτείνωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων. καὶ ὁ ἀ- 16
 ριθμὸς στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ, δύο μυριάδες μυριάδων, καὶ
 ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ 17
 ὁράσει, καὶ τοὺς καθήμενους ἐπ’ αὐτῶν, ἔχοντας θώρακας πυρί-
 νους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις, καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς
 κεφαλαὶ λεόντων, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ

v.7 καί^c ὁ^dnnp ὁμοίωμα^{nnpp} ὁ^dgfp ἀκρίς^{ngfp} ὁμοιος^{annppn} ἵππος^{ndmp} ἐτοιμάζω^{vpxpdm} εἰς^p
 πόλεμος^{nams} καί^c ἐπὶ^p ὁ^ddafp κεφαλῇ^{nafp} αὐτός^{rgfp} ὡς^{bo} στέφανος^{nnmp} ὁμοιος^{annppn} χρυσός^{ndms}
 καί^c ὁ^dnnp πρόσωπον^{nnpp} αὐτός^{rgfp} ὡς^{bo} πρόσωπον^{nnpp} ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.8** καί^c ἔχω^{via3p}
 θρίς^{nafp} ὡς^{bo} θρίς^{nafp} γυνή^{ngfp} καί^c ὁ^dnnp ὀδοῦς^{nnmp} αὐτός^{rgfp} ὡς^{bo} λέων^{ngmp} εἰμι^{vix3p}.
v.9 καί^c ἔχω^{via3p} θώραξ^{nam} ὡς^{bo} θώραξ^{nam} σιδηροῦς^{aamp} καί^c ὁ^dnfs φωνή^{nfs} ὁ^dgfp πτέρυξ^{ngfp}
 αὐτός^{rgfp} ὡς^{bo} φωνή^{nfs} ἀρμα^{ngmp} ἵππος^{ngmp} πολὺς^{agmpn} τρέχω^{vppagmp} εἰς^p πόλεμος^{nams}.
v.10 καί^c ἔχω^{via3p} οὐρά^{nafp} ὁμοιος^{aafp} σκορπίος^{ndmp} καί^c κέντρον^{nanp} εἰμι^{vix3s} ἐν^p ὁ^ddfp
 οὐρά^{ndfp} αὐτός^{rgfp} καί^c ὁ^dnfs ἐξουσία^{nfs} αὐτός^{rgfp} ἀδικέω^{vnaa} ὁ^ddamp ἀνθρώπος^{nam} μῆν^{nam}
 πέντε^{tn}. **v.11** καί^c ἔχω^{via3p} ἐπὶ^p αὐτός^{rgfp} βασιλεύς^{nams} ὁ^ddams ἄγγελος^{nams} ὁ^dgfs ἄβυσσος^{ngfs}
 ὄνομα^{nnns} αὐτός^{rgdms} Ἑβραϊστὶ^{bo} Ἀβαδδὼν^{tp} καί^c ἐν^p ὁ^dddfς Ἑλληνικός^{adfs} ὄνομα^{nnns} ἔχω^{via3s}
 Ἀπολλύων^{nnms}. **v.12** ὁ^dnfs οὐαὶ^{to} ὁ^dnfs εἰς^{nfs} ἀπέρχομαι^{via3s} ἰδοὺ^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vipn3p} ἔτι^{bo}
 δύο^{tn} οὐαὶ^{to} μετὰ^p οὗτος^{rdanp}. **v.13** καί^c ὁ^dndms ἕκτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} σαλπίζω^{viaa3s} καί^c
 ἀκούω^{viala1s} φωνή^{nafs} εἰς^{nafs} ἐκ^p ὁ^dgmp τέσσαρες^{ngmp} κέρας^{ngnp} ὁ^dgms θυσιαστηρίου^{ngns} ὁ^dgms
 χρυσοῦς^{agnsn} ὁ^dgms ἐνώπιον^{bo} ὁ^dgms θεός^{ngms}. **v.14** λέγω^{vppaafs} ὁ^dddms ἕκτος^{admsn} ἄγγελος^{ndms}
 ὅς^{rrms} ἔχω^{via3s} ὁ^ddafs σάλπιγξ^{nafs} λυῶ^{vdaa2s} ὁ^ddamp τέσσαρες^{nam} ἄγγελους^{nam} ὁ^ddamp δέω^{vpxpamp}
 ἐπὶ^p ὁ^dddms ποταμὸς^{ndms} ὁ^dddms μέγας^{admsn} Εὐφράτης^{ndms}. **v.15** καί^c λυῶ^{via3p} ὁ^dnnp
 τέσσαρες^{nnmp} ἄγγελους^{nnmp} ὁ^dnnp ἐτοιμάζω^{vpxpnnmp} εἰς^p ὁ^ddafs ὥρα^{nafs} καί^c ἡμέρα^{nafs} καί^c μῆν^{nams}
 καί^c ἐνιαυτός^{nams} ἵνα^c ἀποκτείνω^{vspa3p} ὁ^ddans τρίτος^{aansn} ὁ^dgmp ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.16** καί^c ὁ^dndms
 ἀριθμὸς^{nnms} στρατεύμα^{ngnp} ὁ^ddgnσ ἱππικός^{agnsn} δύο^{tn} μυριάς^{nnmp} μυριάς^{ngmp} καί^c ἀκούω^{viala1s}
 ὁ^ddams ἀριθμὸς^{nams} αὐτός^{rggmp}.

- 18 καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. ὑπὸ τῶν τριῶν τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ
 τρίτον τῶν ἀνθρώπων, ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ καὶ ἐκ
 19 τοῦ θείου τοῦ ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. ἡ γὰρ
 ἔξουσία αὐτῶν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν ἐστι, καὶ ἐν ταῖς οὐραῖς αὐ-
 τῶν αἱ γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν ἔχουσαι κεφαλὰς καὶ ἐν
 20 αὐταῖς ἀδικοῦσιν. καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, οἳ οὐκ ἀπεκτάν-
 θησαν ἐν ταῖς πληγαῖς ταύταις, οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων τῶν
 χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσωσι τὰ δαιμόνια, καὶ εἶδωλα τὰ
 χρυσᾶ καὶ τὰ ἀργυρᾶ καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα καὶ τὰ ξύλινα,
 21 ἃ οὔτε βλέπειν δύναται, οὔτε ἀκούειν, οὔτε περιπατεῖν, καὶ οὐ
 μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν φαρμακεῶν αὐτῶν,
 οὔτε ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων αὐτῶν.
- 10** Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρα-
 νοῦ, περιβεβλημένον νεφέλην, καὶ ἵρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ τὸ
 2 πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς στυλοὶ πυρὸς,
 2 καὶ εἶχεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βιβλαρίδιον ἀνεωγμένον, καὶ ἔθηκε
 τὸν πόδα αὐτοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὸν δὲ εὐώνυμον ἐπὶ
 3 τὴν γῆν, καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ ὥσπερ λέων μυκᾶται, καὶ ὅτε
 4 ἔκραξεν, ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς, καὶ ὅτε
 ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταὶ τὰς φωνάς ἑαυτῶν, ἔμελλον γράφειν,
 καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν μοι, Σφράγισον ἃ

v.17 καί^c οὐτῶ^{bo} ὁράω^{viala1s} ὁ^{damp} ἵππος^{namp} ἐν^p ὁ^{ddfs} ὅρασις^{ndfs} καί^c ὁ^{damp} κάθημαι^{vppnamp} ἐπι^p αὐτός^{rgmp} ἔχω^{vppaamp} θώραξ^{zamp} πύρινος^{aampn} καί^c ὑακίνθινος^{aampn} καί^c θειώδης^{aampn} καί^c ὁ^{dnfr} κεφαλῆ^{ndfr} ὁ^{damp} ἵππος^{ngmp} ὡς^{bo} κεφαλῆ^{ndfr} λέων^{ngmp} καί^c ἐκ^p ὁ^{damp} στόμα^{ngmp} αὐτός^{rgmp} ἐκπορευομαι^{vipn3s} πῦρ^{nnns} καί^c καπνός^{nnms} καί^c θεῖον^{nnns}. **v.18** ὑπό^p ὁ^{damp} τρεῖς^{ngmp} οὗτος^{rdamp} ἀποκτεῖνω^{vrap3p} ὁ^{dnns} τρίτος^{annsn} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{ngmp} ἐκ^p ὁ^{dgnn} πῦρ^{ngns} καί^c ἐκ^p ὁ^{dgnn} καπνός^{ngms} καί^c ἐκ^p ὁ^{dgnn} θεῖον^{ngns} ὁ^{dgnn} ἐκπορευομαι^{vppngns} ἐκ^p ὁ^{dgnp} στόμα^{ngmp} αὐτός^{rgmp}. **v.19** ὁ^{dnfs} γάρ^c ἔξουσία^{nnfs} αὐτός^{rgmp} ἐν^p ὁ^{damp} στόμα^{ndns} αὐτός^{rgmp} εἰμι^{vipx3s} καί^c ἐν^p ὁ^{ddfr} οὐρά^{ndfr} αὐτός^{rgmp} ὁ^{dnfr} γάρ^c οὐρά^{ndfr} αὐτός^{rgmp} ὅμοιος^{anfnp} ὄφις^{ndmp} ἔχω^{vppanf} κεφαλῆ^{nafp} καί^c ἐν^p αὐτός^{rdfr} ἀδικέω^{vrap3p}. **v.20** καί^c ὁ^{dnmp} λοιπός^{aampn} ὁ^{damp} ἄνθρωπος^{ngmp} ὡς^{rtamp} οὐ^{xo} ἀποκτεῖνω^{vrap3p} ἐν^p ὁ^{ddfr} πληγῆ^{ndfr} οὗτος^{rdfr} ὡς^{xo} μετανοέω^{vrap3p} ἐκ^p ὁ^{dgnp} ἔργον^{ngmp} ὁ^{dgnp} χεῖρ^{ngp} αὐτός^{rgmp} ἵνα^c μή^{xo} προσκυνέω^{vrap3p} ὁ^{damp} δαιμόνιον^{namp} καί^c εἶδωλον^{namp} ὁ^{damp} χρυσοῦς^{aampn} καί^c ὁ^{damp} ἀργυροῦς^{aampn} καί^c ὁ^{damp} χαλκοῦς^{aampn} καί^c ὁ^{damp} λίθινος^{aampn} καί^c ὁ^{damp} ξύλινος^{aampn} ὡς^{rtamp} οὔτε^c βλέπω^{vnpa} δύναμαι^{vipn3s} οὔτε^c ἀκούω^{vnpa} οὔτε^c περιπατέω^{vnpa}. **v.21** καί^c οὐ^{xo} μετανοέω^{vrap3p} ἐκ^p ὁ^{damp} φόνος^{ngmp} αὐτός^{rgmp} οὔτε^c ἐκ^p ὁ^{dgnp} φαρμακεία^{ngfp} αὐτός^{rgmp} οὔτε^c ἐκ^p ὁ^{dgnp} πορνεία^{ngfs} αὐτός^{rgmp} οὔτε^c ἐκ^p ὁ^{dgnp} κλέμμα^{ngmp} αὐτός^{rgmp}. **10. v.1** καί^c ὁ^{damp} ἄλλος^{aamsn} ἄγγελος^{namn} ἰσχυρός^{aamsn} καταβαίνω^{vppaams} ἐκ^p ὁ^{dgnn} οὐρανός^{ngms} περιβάλλω^{vpxpams} νεφέλη^{nafs} καί^c ἵρις^{nnfs} ἐπι^p ὁ^{dgnp} κεφαλῆ^{ngfs} καί^c ὁ^{dnns} πρόσωπον^{nnns} αὐτός^{rgms} ὡς^{bo} ὁ^{dnns} ἥλιος^{ngms} καί^c ὁ^{dnmp} πούς^{nnmp} αὐτός^{rgms} ὡς^{bo} στυλος^{nnmp} πῦρ^{ngns}. **v.2** καί^c ἔχω^{vrap3s} ἐν^p ὁ^{ddfs} χεῖρ^{ndfs} αὐτός^{rgms} βιβλαρίδιον^{ndns} ἀνοίγω^{vpxpams} καί^c τίθημι^{vrap3s} ὁ^{dams} πούς^{namn} αὐτός^{rgms} ὁ^{dams} δεξιός^{aamsn} ἐπι^p ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ὁ^{dams} εὐώνυμος^{aamsn} ἐπι^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs}. **v.3** καί^c κράζω^{vrap3s} φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} ὥσπερ^{bo} λέων^{nnms} μυκάομαι^{vipn3s} καί^c ὅτε^{bo} κράζω^{vrap3s} λαλέω^{vrap3p} ὁ^{dnfr} ἑπτὰ^{tn} βροντῆ^{ndfr} ὁ^{dafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} φωνῆ^{nafp}.

ἐλάλησαν αἱ ἑπτὰ βρονταί, καὶ μὴ ταῦτά γραψῆς. καὶ ὁ ἄγγελος 5
ὄν εἶδον ἐστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ἦρε τὴν χεῖρα
αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας 6
τῶν αἰώνων, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν γῆν
καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρόνος οὐκ 7
ἔσται ἐτι, ἀλλὰ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φωνῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου,
ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν, καὶ τελεσθῆ τὸ μυστήριον τοῦ Θεοῦ, ὡς 8
εὐηγγέλισε τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις τοῖς προφήταις. καὶ ἡ φωνὴ ἦν 8
ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, πάλιν λαλοῦσα μετ' ἐμοῦ, καὶ λέγουσα,
"Υπαγε λάβε τὸ βιβλαρίδιον τὸ ἠνεωγμένον ἐν τῇ χειρὶ ἀγγέλου 9
τοῦ ἐστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἀπῆλθον 9
πρὸς τὸν ἄγγελον, λέγων αὐτῷ, Δός μοι τὸ βιβλαρίδιον. καὶ λέγει 10
μοι, Λάβε καὶ κατάφαγε αὐτό, καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν, ἀλλ'
ἐν τῷ στόματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι. καὶ ἔλαβον τὸ βιβλαρί- 10
διον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέλου, καὶ κατέφαγον αὐτό, καὶ ἦν ἐν 11
τῷ στόματί μου ὡς μέλι, γλυκὺ, καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτό, ἐπικράνθη 11
ἡ κοιλία μου. καὶ λέγει μοι, Δεῖ σε πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς 11
καὶ ἔθνεσι καὶ γλώσσαις καὶ βασιλεῦσι πολλοῖς.

Καὶ ἐδόθη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ καὶ ὁ ἄγγελος εἰστή- 11
κει λέγων, "Ἐγειραι, καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ, καὶ τὸ

v.4 καί^c ὅτε^{bo} λαλέω^{v1aa3p} ὀδνῆ^p ἑπτὰ^{tn} βροντή^{nnfp} ὀδαῖ^p φωνή^{nafp} ἑαυτοῦ^{rxgmp} μέλλω^{v1a1s}
γράφω^{vnpa} καί^c ἀκούω^{v1aa1s} φωνή^{nafs} ἐκ^p ὀδῆ^{gms} οὐρανό^{ngms} λέγω^{vppaaf} ἐγώ^{rp-d-s} σφραγίζω^{vdaa2s}
ὅς^{tranp} λαλέω^{v1aa3p} ὀδνῆ^p ἑπτὰ^{tn} βροντή^{nnfp} καί^c μή^{xo} οὗτος^{rdanp} γράφω^{vsaa2s}. **v.5** καί^c
ὀδ^{nmns} ἄγγελος^{nnms} ὅς^{trams} ὀράω^{v1aa1s} ἴσθημι^{vpxaams} ἐπι^p ὀδῆ^{gfs} θάλασσα^{ngfs} καί^c ἐπι^p ὀδῆ^{gfs} γῆ^{ngfs}
αἶρω^{v1aa3s} ὀδαῖ^s χεῖρ^{nafs} αὐτό^s ὀδ^{gms} εἰς^p ὀδα^{ms} οὐρανό^s **v.6** καί^c ὀμνύω^{v1aa3s} ἐν^p ὀδ^{dmms}
ζάω^{vppadms} εἰς^p ὀδα^{mp} αἰών^{namp} ὀδ^{gmp} αἰών^{ngmp} ὅς^{trnms} κτιζώ^{v1aa3s} ὀδα^{ms} οὐρανό^s καί^c
ὀδ^{danp} ἐν^p αὐτό^s ὀδ^{pdms} καί^c ὀδαῖ^s γῆ^{nafs} καί^c ὀδ^{danp} ἐν^p αὐτό^s ὀδ^{pdms} καί^c ὀδαῖ^s θάλασσα^{nafs} καί^c
ὀδ^{danp} ἐν^p αὐτό^s ὀδ^{pdms} ὅτι^c χρόνος^{nnms} οὐ^{xo} εἰμι^{vifx3s} ἔτι^{bo}. **v.7** ἀλλά^c ἐν^p ὀδ^{ddfp} ἡμέρα^{ndfp}
ὀδῆ^{gfs} φωνή^{ngfs} ὀδῆ^{gms} ἔβδομος^{agmsn} ἄγγελος^{ngms} ὅταν^c μέλλω^{vspa3s} σαλπίζω^{vnpa} καί^c τελέω^{vsap3s}
ὀδ^{dnns} μυστήριον^{nnms} ὀδῆ^{gms} θεός^{ngms} ὡς^{bo} εὐαγγελίζω^{v1aa3s} ὀδ^{ddmp} ἑαυτοῦ^{rxgms} δούλος^{ndmp} ὀδ^{ddmp}
προφήτης^{ndmp}. **v.8** καί^c ὀδ^{nfis} φωνή^{nfis} ὅς^{trafs} ἀκούω^{v1aa1s} ἐκ^p ὀδῆ^{gms} οὐρανό^s πάλιν^{bo}
λαλέω^{vppanfs} μετὰ^p ἐγώ^{trp-g-s} καί^c λέγω^{vppanfs} ὑπάγω^{vdpaa2s} λαμβάνω^{vdaa2s} ὀδ^{ans} βιβλαρίδιον^{naans}
ὀδ^{dans} ἀνοίγω^{vpxpans} ἐν^p ὀδ^{ddfs} χεῖρ^{ndfs} ἄγγελος^{ngms} ὀδῆ^{gms} ἴσθημι^{vpxagms} ἐπι^p ὀδῆ^{gfs} θάλασσα^{ngfs}
καί^c ἐπι^p ὀδῆ^{gfs} γῆ^{ngfs}. **v.9** καί^c ἀπέρχομαι^{v1aa1s} πρὸς^p ὀδα^{ms} ἄγγελος^{naans} λέγω^{vppanms}
αὐτό^s ὀδ^{pdms} διδωμι^{vdaa2s} ἐγώ^{trp-d-s} ὀδ^{ans} βιβλαρίδιον^{naans} καί^c λέγω^{v1pa3s} ἐγώ^{trp-d-s} λαμβάνω^{vdaa2s}
καί^c κατεσθίω^{vdaa2s} αὐτό^s ὀδ^{trpans} καί^c πικραίνω^{vifa3s} σύ^{trp-g-s} ὀδαῖ^s κοιλία^{nafs} ἀλλά^c ἐν^p ὀδ^{ddms}
στόμα^{ndns} σύ^{trp-g-s} εἰμι^{vifx3s} γλυκός^{annns} ὡς^{bo} μέλι^{nnns}. **v.10** καί^c λαμβάνω^{v1aa1s} ὀδ^{dans}
βιβλαρίδιον^{naans} ἐκ^p ὀδῆ^{gfs} χεῖρ^{ngfs} ὀδῆ^{gms} ἄγγελος^{ngms} καί^c κατεσθίω^{v1aa1s} αὐτό^s ὀδ^{trpans} καί^c εἰμι^{vifx3s}
ἐν^p ὀδ^{ddms} στόμα^{ndns} ἐγώ^{trp-g-s} ὡς^{bo} μέλι^{nnns} γλυκός^{annns} καί^c ὅτε^{bo} ἐσθίω^{v1aa1s} αὐτό^s ὀδ^{trpans}
πικραίνω^{v1ap3s} ὀδ^{nfis} κοιλία^{nnfs} ἐγώ^{trp-g-s}. **v.11** καί^c λέγω^{v1pa3s} ἐγώ^{trp-d-s} δεῖ^{vtrp-q3s} σύ^{trp-a-s} πάλιν^{bo}
προφητεύω^{vnaa} ἐπι^p λαός^{ndmp} καί^c ἔθνος^{ndnp} καί^c γλῶσσα^{ndfp} καί^c βασιλεύς^{ndmp} πολὺς^{admpn}.

2 θυσιαστήριον, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ. καὶ τὴν αὐ-
 λὴν τὴν ἕξωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἕξω, καὶ μὴ αὐτὴν μετρήσης,
 3 ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσι, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν πατήσουσι μῆνας
 4 τεσσαράκοντα δύο. καὶ δώσω τοῖς δυοῖς μάρτυσί μου, καὶ προ-
 φητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἐξήκοντα, περιβεβλημένοι
 5 σάκκους. οὗτοί εἰσιν αἱ δύο εἰλαῖαι, καὶ αἱ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώ-
 6 πιον τοῦ Θεοῦ τῆς γῆς ἐστῶσαι. καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ ἀδικῆσαι,
 πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ κατεσθίει τοὺς ἐ-
 7 χθρούς αὐτῶν, καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ ἀδικῆσαι, οὕτω δεῖ αὐτὸν
 8 ἀποκτανθῆναι. οὗτοι ἔχουσιν ἕξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανόν, ἵνα
 μὴ βρέχῃ ὑετὸς ἐν ἡμέραις αὐτῶν τῆς προφητείας, καὶ ἕξουσίαν
 9 ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων, στρέφειν αὐτὰ εἰς αἶμα, καὶ πατάξαι τὴν
 7 γῆν πάσῃ πληγῇ, ὡσάκις ἐὰν θελήσῃσι. καὶ ὅταν τελέσωσι τὴν
 μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηριον τὸ ἀναβαῖνον ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει
 πόλεμον μετ' αὐτῶν, καὶ νικήσει αὐτούς, καὶ ἀποκτενεῖ αὐτούς.
 8 καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας πόλεως τῆς μεγάλης, ἧτις
 καλεῖται πνευματικῶς Σόδομα καὶ Αἴγυπτος, ὅπου καὶ ὁ Κύριος
 9 ἡμῶν ἐσταυρώθη. καὶ βλέψουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ
 γλωσσῶν καὶ ἐθνῶν τὰ πτώματα αὐτῶν ἡμέρας τρεῖς καὶ ἡμισυ,
 10 καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν οὐκ ἀφήσουσι τεθῆναι εἰς μνηματα. καὶ
 οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χάρουσιν ἐπ' αὐτοῖς καὶ εὐφρανθή-

11. v.1 καί^c δίδωμι^{viap3s} ἐγώ^{rgp-d-s} κάλαμος^{nnms} ὁμοίος^{anmsn} ῥάβδος^{ndfs} καί^c ὁ^{dnms} ἄγγελος^{nnms} ἴστανι^{viya3s} λέγω^{vppanns} ἐγείρω^{vdam2s} καί^c μετρέω^{vdaa2s} ὁ^{dams} ναός^{nams} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} καί^c ὁ^{dans} θυσιαστήριον^{nans} καί^c ὁ^{damp} προσκυνέων^{vppaamp} ἐν^p αὐτός^{rgp-dms}. **v.2** καί^c ὁ^{dafs} ἀυλή^{nafs} ὁ^{dafs} ἕξωθεν^{bo} ὁ^{dgnms} ναός^{ngms} ἐκβάλλω^{vdaa2s} ἕξω^{bo} καί^c μὴ^{xo} αὐτός^{rgpafs} μετρέω^{vsaa2s} ὅτι^c δίδωμι^{viap3s} ὁ^{ddnp} ἔθνος^{ndnp} καί^c ὁ^{dafs} πόλις^{nafs} ὁ^{dafs} ἅγιος^{aafsn} πατέω^{vifa3p} μὴν^{namp} τεσσαράκοντα^{tn} δύο^{tn}. **v.3** καί^c δίδωμι^{vifa1s} ὁ^{ddmp} δύο^{ndmp} μάρτυς^{ndmp} ἐγώ^{rg-s} καί^c προφητεύω^{vifa3p} ἡμέρα^{nafp} χίλιοι^{nafp} διακόσιοι^{nafp} ἐξήκοντα^{tn} περιβάλλω^{vpxrnpmp} σάκκος^{namp}. **v.4** οὗτος^{rdnmp} εἰμι^{viipx3p} ὁ^{dnfp} δύο^{tn} εἰλαία^{nnfp} καί^c ὁ^{dnfp} δύο^{tn} λυχνία^{nnfp} ὁ^{dnfp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms} ὁ^{dgnfs} γῆ^{ngfs} ἴστανι^{vpxanfip}. **v.5** καί^c εἰ^{qo} τι-σρινμς αὐτός^{rgamp} θέλω^{vspa3s} ἀδικέω^{vnaa} πῦρ^{nnms} ἐκπορεύομαι^{viipn3s} ἐκ^p ὁ^{dgnms} στόμα^{ngms} αὐτός^{rgpmp} καί^c κατεσθίω^{viipa3s} ὁ^{damp} ἐχθρός^{aampmp} αὐτός^{rgpmp} καί^c εἰ^{qo} τι-σρινμς αὐτός^{rgamp} θέλω^{vspa3s} ἀδικέω^{vnaa} οὕτω^{bo} δεῖ^{viipq3s} αὐτός^{rgpms} ἀποκτεῖνω^{vnap}. **v.6** οὗτος^{rdnmp} ἔχω^{viipa3p} ἕξουσία^{nafs} κλεῖω^{vnaa} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} ἵνα^c μὴ^{xo} βρέχω^{vspa3s} ὑετὸς^{nnms} ἐν^p ἡμέρα^{ndfp} αὐτός^{rgpmp} ὁ^{dgnfs} προφητεία^{ngfs} καί^c ἕξουσία^{nafs} πᾶς^{vipa3p} ἐπι^p ὁ^{dgnp} ὕδωρ^{ngnp} στρέφω^{vnpa} αὐτός^{rgpanp} εἰς^p αἶμα^{nans} καί^c πατάσσω^{vnaa} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} πᾶς^{adfsn} πληγῆ^{ngfs} ὡσάκις^{bo} ἐάν^{qo} θέλω^{vsaa3p}. **v.7** καί^c ὅταν^c τελέω^{vsaa3p} ὁ^{dafs} μαρτυρία^{nafs} αὐτός^{rgpmp} ὁ^{dnms} θηριον^{nnms} ὁ^{dnms} ἀναβαῖνον^{vppanns} ἐκ^p ὁ^{dgnfs} ἄβυσσος^{ngfs} ποιέω^{vifa3s} πόλεμος^{nams} μετὰ^p αὐτός^{rgpmp} καί^c νικάω^{vifa3s} αὐτός^{rgamp} καί^c ἀποκτεῖνω^{vifa3s} αὐτός^{rgamp}. **v.8** καί^c ὁ^{dnnp} πτώμα^{nnnp} αὐτός^{rgpmp} ἐπι^p ὁ^{dgnfs} πλατύς^{ngfs} πόλις^{ngfs} ὁ^{dgnfs} μέγας^{agfsn} ὅστις^{rmfs} καλέω^{viip3s} πνευματικῶς^{bo} Σόδομα^{nnnp} καί^c Αἴγυπτος^{nnfs} ὅπου^{bo} καί^c ὁ^{dnms} κύριος^{nnms} ἐγώ^{rgp-p} σταυρῶ^{viap3s}. **v.9** καί^c βλέπω^{vifa3p} ἐκ^p ὁ^{dgnmp} λαός^{ngmp} καί^c φυλῆ^{ngfp} καί^c γλώσσα^{ngfp} καί^c ἔθνος^{ngmp} ὁ^{damp} πτώμα^{nanp} αὐτός^{rgpmp} ἡμέρα^{nafp} τρεῖς^{nafp} καί^c ἡμισυ^{aansn} καί^c ὁ^{damp} πτώμα^{nanp} αὐτός^{rgpmp} οὐ^{xo} ἀφήμι^{vifa3p} τι^{thmi} εἰς^p μνημα^{nanp}.

σονται, καὶ δῶρα πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι οὗτοι οἱ δύο προφήται
 ἐβασάνισαν τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ μετὰ τὰς τρεῖς ἡ- 11
 μέρας καὶ ἡμισυ, πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ Θεοῦ εἰσῆλθεν ἐπ' αὐτούς,
 καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ φόβος μέγας ἔπεσεν ἐπὶ
 τοὺς θεωροῦντας αὐτούς. καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ 12
 οὐρανοῦ, λέγουσαν αὐτοῖς, Ἀνάβητε ὧδε. καὶ ἀνέβησαν εἰς τὸν
 οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ. καὶ ἐθεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν.
 καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ δέκατον τῆς 13
 πόλεως ἔπεσε, καὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώ-
 πων, χιλιάδες ἑπτὰ, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο, καὶ ἔδωκαν
 δόξαν τῷ Θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. Ἡ οὐαὶ ἡ δευτέρα ἀπήλθεν, καὶ 14
 ἰδοὺ, ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται ταχύ. Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐ- 15
 σάλπισε, καὶ ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, λέγουσαι,
 Ἐγένοντο αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου, τοῦ Κυρίου ἡμῶν, καὶ τοῦ
 Χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ 16
 οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες πρεσβύτεροι οἱ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καθήμε-
 νοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν ἐπὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, καὶ
 προσεκύνησαν τῷ Θεῷ, λέγοντες, Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ 17
 Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὅτι εἴληφας
 τὴν δύναμίν σου τὴν μεγάλην, καὶ ἐβασίλευσας. καὶ τὰ ἔθνη 18
 ὠργίσθησαν, καὶ ἤλθεν ἡ ὀργή σου, καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν
 κριθῆναι, καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις σου τοῖς προφήταις

v.10 καί^c ὀδ^{nm} κατοικέω^{vppanmp} ἐπί^p ὀδ^{gfs} γῆ^{ngfs} χαίρω^{vifa3p} ἐπί^p αὐτό^s καί^c
 εὐφραίνω^{vifp3p} καί^c δῶρον^{nnp} πέμπω^{vifa3p} ἀλλήλων^{redmp} ὅτι^c οὗτος^{rdnmp} ὀδ^{nm} δύο^{tn}
 προφήτης^{nmmp} βασανίζω^{viaa3p} ὀδ^{damp} κατοικέω^{vppaamp} ἐπί^p ὀδ^{gfs} γῆ^{ngfs}. **v.11** καί^c μετὰ^p
 τρεῖς^{nafp} ἡμέρα^{nafp} καί^c ἡμισυ^{aansn} πνεῦμα^{nmns} ζωῆ^{ngfs} ἐκ^p ὀδ^{gms} θεός^{ngms} εἰσερχομαι^{viaa3s}
 ἐπί^p αὐτό^s καί^c ἴστημι^{viaa3p} ἐπί^p ὀδ^{damp} πόυ^s αὐτό^s καί^c φόβος^{nmms} μέγας^{anmsn}
 πίπτω^{viaa3s} ἐπί^p ὀδ^{damp} θεωρέω^{vppaamp} αὐτό^s. **v.12** καί^c ἀκούω^{viaa3p} φωνή^{nafis} μέγας^{aafsn}
 ἐκ^p ὀδ^{gms} οὐρανό^s λέγω^{vppaafis} αὐτό^s ἀναβαίνω^{vdaa2p} ὧδε^{bo} καί^c ἀναβαίνω^{viaa3p} εἰς^p
 ὀδ^{dams} οὐρανό^s ἐν^p ὀδ^{dfis} νεφέλῃ^{ndfis} καί^c θεωρέω^{viaa3p} αὐτό^s ἐν^p ὀδ^{damp} ἐχθρό^s
 αὐτό^s ἐν^p ὀδ^{gmp}. **v.13** καί^c ἐν^p ἐκείν^s ὀδ^{dfis} ὧρα^{ndfis} γίνομαι^{viaa3s} σεισμὸ^s μέγας^{anmsn}
 καί^c ὀδ^{nmns} δέκατος^{anmsn} ὀδ^{gfs} πόλις^{ngfs} πίπτω^{viaa3s} καί^c ἀποκτείνω^{via3p} ἐν^p ὀδ^{dams} σεισμὸ^s
 ὄνομα^{nanp} ἀνθρώπο^s χιλιά^s ἑπτὰ^{tn} καί^c ὀδ^{nmmp} λοιπό^s ἔμφοβο^s γίνομαι^{viaa3p}
 καί^c δίδωμι^{viaa3p} δόξα^{nafis} ὀδ^{dams} θεός^{ndms} ὀδ^{gms} οὐρανό^s. **v.14** ὀδ^{nfis} οὐαί^{to} ὀδ^{nfis}
 δευτερο^{anfsn} ἀπέρχομαι^{viaa3s} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ὀδ^{nfis} οὐαί^{to} ὀδ^{nfis} τρίτο^s ἐρχομαι^{vipn3s} ταχύ^{bo}.
v.15 καί^c ὀδ^{nmms} ἕβδομος^{anmsn} ἄγγελος^{nmms} σαλπίζω^{viaa3s} καί^c γίνομαι^{viaa3p} φωνή^{nafp} μέγας^{anfpn}
 ἐν^p ὀδ^{dams} οὐρανό^s λέγω^{vppanfp} γίνομαι^{viaa3p} βασιλεία^{nfp} ὀδ^{gms} κόσμος^{ngms} ὀδ^{gms}
 κύριο^s ἐγώ^{prg-p} καί^c ὀδ^{gms} Χριστό^s αὐτό^s καί^c βασιλεύω^{vifa3s} εἰς^p ὀδ^{damp} αἰών^{nam}
 ὀδ^{gmp} αἰών^{ngmp}. **v.16** καί^c ὀδ^{nmmp} εἴκοσι^{nmmp} καί^c τέσσαρες^{nmmp} πρεσβύτερο^s ἐν^p
 ἐνώπιον^{bo} ὀδ^{gms} θεός^{ngms} καθήμε^{vppnmp} ἐπί^p ὀδ^{damp} θρόνο^s αὐτό^s πίπτω^{viaa3p} ἐπί^p
 ὀδ^{damp} πρόσωπον^{nam} αὐτό^s προσκυνέω^{viaa3p} ὀδ^{dams} θεός^{ndms}. **v.17** λέγω^{vppanmp}
 εὐχαριστέω^{vialp} κύριο^s ὀδ^{nmms} ὀδ^{nmms} ὀδ^{nmms} παντοκράτω^r ὀδ^{nmms} εἰμι^{vppxnmms}
 καί^c ὀδ^{nmms} εἰμι^{vix3s} καί^c ὀδ^{nmms} ἔρχομαι^{vppnms} ὅτι^c λαμβάνω^{vixa2s} δύναμι^s ἐν^p ὀδ^{dams}
 μέγας^{aafsn} καί^c βασιλεύω^{viaa2s}.

καὶ τοῖς ἁγίοις καὶ τοῖς φοβουμένοις τὸ ὄνομά σου, τοῖς μικροῖς
καὶ τοῖς μεγάλοις, καὶ διαφθεῖραι τοὺς διαφθείροντας τὴν γῆν.

19 Καὶ ἠνοίγη ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς
τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ
φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ σεισμός καὶ χάλαζα μεγάλη.

12 Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρανῷ, γυνὴ περιβεβλημένη
τὸν ἥλιον, καὶ ἡ σελήνη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ
2 τῆς κεφαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα, καὶ ἐν γαστρὶ
3 ἔχουσα, κράζει ὠδίνουσα, καὶ βασανιζομένη τεκεῖν. καὶ ὤφθη
ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἰδοὺ δράκων μέγας πυρρός, ἔ-
4 χων κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτοῦ
4 διαδήματα ἑπτὰ. καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέ-
ρων τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ ὁ δράκων
ἔσθηκεν ἐνώπιον τῆς γυναίκος τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα, ὅταν
5 τέκη τὸ τέκνον αὐτῆς. καταφάγη. καὶ ἔτεκεν υἱόν, ἄρρυνα, ὃς
μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθνη ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, καὶ ἠρπάσθη
6 τὸ τέκνον αὐτῆς πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ. καὶ ἡ
γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει τόπον ἡτοιμασμένον ἀ-
πὸ τοῦ Θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέφωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας
7 ἑξήκοντα. Καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ Μιχαὴλ καὶ οἱ
ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπολέμησαν κατὰ τοῦ δράκοντος, καὶ ὁ δράκων

v.18 καί^c ὀδνnp ἔθνος^{nnnp} ὀργίζω^{viap3p} καί^c ἐρχομαι^{v1aa3s} ὀδnfs ὀργῆ^{nnfs} σύ^{prg-s} καί^c ὀδnms καιρός^{nnms} ὀδgnp νεκρός^{agnpn} κρῖνω^{vnap} καί^c διδωμι^{vnaa} ὀdams μισθός^{nams} ὀddmp δοῦλος^{ndmp} σύ^{prg-s} ὀddmp προφήτης^{ndmp} καί^c ὀddmp ἅγιος^{admpn} καί^c ὀddmp φοβέρομαι^{vppndmp} ὀdans ὄνομα^{nans} σύ^{prg-s} ὀddmp μικρός^{admpn} καί^c ὀddmp μέγας^{admpn} καί^c διαφθείρω^{vnaa} ὀdamp διαφθείρω^{vppaamp} ὀdafs γῆ^{nafs}. **v.19** καί^c ἀνοίγω^{viap3s} ὀdnnms ναός^{nnms} ὀdgnms θεός^{ngms} ἐν^p ὀddms οὐρανός^{ndms} καί^c ὀράω^{viap3s} ὀdñfs κιβωτός^{nnfs} ὀdgnfs διαθήκη^{ngfs} αὐτός^{trpms} ἐν^p ὀddms ναός^{ndms} αὐτός^{trpms} καί^c γίνομαι^{viad3p} ἀστραπή^{nnfp} καί^c φωνή^{nnfp} καί^c βροντή^{nnfp} καί^c σεισμός^{nnms} καί^c χάλαζα^{nnfs} μέγας^{anfns}. **12. v.1** καί^c σημεῖον^{nnms} καί^c ὀράω^{viap3s} ἐν^p ὀddms οὐρανός^{ndms} γυνὴ^{nnfs} περιβάλλω^{vrxpñfs} ὀdams ἥλιος^{nams} καί^c ὀdñfs σελήνη^{nnfs} ὑποκάτω^{bo} ὀdgnp πούς^{ngmp} αὐτός^{trpfs} καί^c ἐπὶ^p ὀdgnfs κεφαλῆ^{ngfs} αὐτός^{trpfs} στέφανος^{nnms} ἀστήρ^{ngmp} δώδεκα^{tn}. **v.2** καί^c ἐν^p γαστήρ^{ndfs} ἔχω^{vppanf} κράζω^{vipa3s} ὀδίνω^{vppanf} καί^c βασανίζω^{vppanf} τίκτω^{vnaa}. **v.3** καί^c ὀράω^{viap3s} ἄλλος^{anmsn} σημεῖον^{nnms} ἐν^p ὀddms οὐρανός^{ndms} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} δράκων^{nnms} μέγας^{anmsn} πυρρός^{anmsn} ἔχω^{vppanms} κεφαλῆ^{nafp} ἑπτὰ^{tn} καί^c κέρατα^{nafp} δέκα^{tn} καί^c ἐπὶ^p ὀdafp κεφαλῆ^{nafp} αὐτός^{trpms} διάδημα^{nnnp} ἑπτὰ^{tn}. **v.4** καί^c ὀdñfs οὐρά^{nnfs} αὐτός^{trpms} σύρω^{vipa3s} ὀdans τρίτος^{aansn} ὀdgnp ἀστήρ^{ngmp} ὀdgnms οὐρανός^{ngms} καί^c βάλλω^{v1aa3s} αὐτός^{trpamp} εἰς^p ὀdafs γῆ^{nafs} καί^c ὀdnnms δράκων^{nnms} ἴσθημι^{v1aa3s} ἐνώπιον^{bo} ὀdgnfs γυνὴ^{ngfs} ὀdgnfs μέλλω^{vppagfs} τίκτω^{vnaa} ἵνα^c ὅταν^c τίκτω^{vsaa3s} ὀdans τέκνον^{nans} αὐτός^{trpfs} κατεσθίω^{vsaa3s}. **v.5** καί^c τίκτω^{v1aa3s} υἱός^{nams} ἄρρη^{nams} ὀs^{rrnms} μέλλω^{vipa3s} ποιμαίνω^{v1na} πᾶς^{aanpn} ὀdanp ἔθνος^{nafp} ἐν^p ῥάβδος^{ndfs} σιδηροῦς^{adfsn} καί^c ἄρπάζω^{viap3s} ὀdnnms τέκνον^{nnms} αὐτός^{trpfs} πρὸς^p ὀdams θεός^{nams} καί^c ὀdams θρόνος^{nams} αὐτός^{trpms}. **v.6** καί^c ὀdñfs γυνὴ^{nnfs} φεύγω^{v1aa3s} εἰς^p ὀdafs ἔρημος^{aaafns} ὅπου^{bo} ἔχω^{vipa3s} τόπος^{nams} ἐτοιμάζω^{vrxpams} ἀπὸ^p ὀdgnms θεός^{ngms} ἵνα^c ἐκεῖ^{bo} τρέφω^{vsap3p} αὐτός^{trpfs} ἡμέρα^{nafp} χίλιοι^{nafp} διακόσιοι^{nafp} ἑξήκοντα^{tn}.

ἐπολέμησε καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἴσχυσαν, οὐτέ τόπος 8
 εὐρέθη αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων ὁ μέ- 9
 γας, ὁ ὄφιν ὁ ἀρχαῖος, ὁ καλούμενος διάβολος καὶ ὁ Σατανᾶς, ὁ
 πλανῶν τὴν οἰκουμένην ὄλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι
 αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐβλήθησαν. καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγάλην λέ- 10
 γουσαν, ἐν τῷ οὐρανῷ, Ἄρτι ἐγένετο ἡ σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ
 ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ Χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι
 κατέβλήθη ὁ κατήγορος τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν, ὁ κατηγορῶν αὐτῶν
 ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡμέρας καὶ νυκτός. καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν 11
 αὐτὸν διὰ τὸ αἷμα τοῦ ἁρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρτυρίας
 αὐτῶν, καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν αὐτῶν ἄχρι θανάτου. διὰ 12
 τοῦτο εὐφραίνεσθε, οἱ οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες. οὐαὶ
 τοῖς κατοικοῦσι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κατέβη ὁ διάβολος
 πρὸς ὑμᾶς ἔχων θυμὸν μέγαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει. Καὶ 13
 ὅτε εἶδεν ὁ δράκων ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξε τὴν γυναῖκα
 ἥτις ἔτεκε τὸν ἄρρην. καὶ ἐδόθησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες 14
 τοῦ ἀετοῦ τοῦ μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν τόπον
 αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν, καὶ καιροὺς καὶ ἥμισυ και-
 ροῦ, ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄφεως. καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφιν ὀπίσω τῆς 15
 γυναικὸς ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὕδωρ ὡς ποταμὸν, ἵνα ταύτην

v.7 καί^c γίνομαι^{viad3s} πόλεμος^{nnms} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανό^s ὁ^{dnms} Μιχαήλ^{tp} καί^c ὁ^{dnmp} ἄγγελος^{nnmp} αὐτός^{rgms} πολεμέω^{v1aa3p} κατά^p ὁ^{dgms} δράκων^{ngms} καί^c ὁ^{dnms} δράκων^{nnms} πολεμέω^{v1aa3s} καί^c ὁ^{dnmp} ἄγγελος^{nnmp} αὐτός^{rgms}. **v.8** καί^c οὐ^{xo} ἰσχύω^{v1aa3p} οὐτε^c τόπος^{nnms} εὐρίσκο^{viap3s} αὐτός^{rgmp} ἔτι^{bo} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανό^s ὁ^{dnms}. **v.9** καί^c βάλω^{viap3s} ὁ^{dnms} δράκων^{nnms} ὁ^{dnms} μέγας^{anmsn} ὁ^{dnms} ὄφιν^{nnms} ὁ^{dnms} ἀρχαῖος^{anmsn} ὁ^{dnms} καλέω^{vppnms} διάβολος^{anmsn} καί^c ὁ^{dnms} Σατανᾶς^{nnms} ὁ^{dnms} πλανῶν^{vppanms} ὁ^{dafs} οἰκουμένην^{nafs} ὁ^{dafs} βλος^{aafsn} βάλω^{viap3s} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^c ὁ^{dnmp} ἄγγελος^{nnmp} αὐτός^{rgms} μετά^p αὐτός^{rgms} βάλω^{viap3p}. **v.10** καί^c ἀκούω^{v1aa1s} φωνή^{nafs} μέγας^{aafsn} λέγω^{vppaafs} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανό^s ἄρτι^{bo} γίνομαι^{viad3s} ὁ^{dnfs} σωτηρία^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} δύναμις^{nnfs} καί^c ὁ^{dnfs} βασιλεία^{nnfs} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ^{rgp-p} καί^c ὁ^{dnfs} ἐξουσία^{nnfs} ὁ^{dgms} Χριστός^{ngms} αὐτός^{rgms} ὅτι^c καταβάλλω^{viap3s} ὁ^{dnms} κατήγορος^{nnms} ὁ^{dgmp} ἀδελφός^{ngmp} ἐγώ^{rgp-p} ὁ^{dnms} κατηγορέω^{vppanms} αὐτός^{rgmp} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgms} θεός^{ngms} ἐγώ^{rgp-p} ἡμέρα^{ngfs} καί^c νύξ^{ngfs}. **v.11** καί^c αὐτός^{rgnmp} νικάω^{v1aa3p} αὐτός^{rgnmp} διὰ^p ὁ^{dams} αἶμα^{nans} ὁ^{dgnms} ἄρνιον^{ngms} καί^c διὰ^p ὁ^{dams} λόγος^{namns} ὁ^{dgnfs} μαρτυρία^{ngfs} αὐτός^{rgmp} καί^c οὐ^{xo} ἀγαπάω^{v1aa3p} ὁ^{dafs} ψυχὴ^{nafs} αὐτός^{rgmp} ἄχρι^p θάνατος^{ngms}. **v.12** διὰ^p οὗτος^{rdans} εὐφραίνω^{v1pp2p} ὁ^{dnmp} οὐρανό^s καί^c ὁ^{dnmp} ἐν^p αὐτός^{rgdmp} σκηνόω^{vppanmp} οὐαίⁱ ὁ^{ddmp} κατοικέω^{vppadmp} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^c ὁ^{dafs} θάλασσα^{nafs} ὅτι^c καταβαίνω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} διάβολος^{anmsn} πρὸς^p σύ^{tpa-p} ἔχω^{v1pa3s} θυμὸς^{namns} μέγας^{aamsn} ἴδω^{v1pxanms} ὅτι^c ὀλίγος^{aamsn} καιρός^{namns} ἔχω^{v1pa3s}. **v.13** καί^c ὅτε^{bo} ὁ^{v1aa3s} ὁ^{dnms} δράκων^{nnms} ὅτι^c βάλω^{viap3s} εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} διώκω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} γυνή^{nafs} ὅστις^{rnfs} τίκτω^{v1aa3s} ὁ^{dams} ἄρσιν^{namns}. **v.14** καί^c δίδωμι^{viap3p} ὁ^{ddfs} γυνή^{ndfs} δύο^{tn} πτέρυξ^{nnfp} ὁ^{dgms} ἀετός^{ngms} ὁ^{dgms} μέγας^{agmsn} ἵνα^c πέτομαι^{vspn3s} εἰς^p ὁ^{dafs} ἔρημος^{aafsn} εἰς^p ὁ^{dams} τόπος^{namns} αὐτός^{rgfs} ὅπου^{bo} τρέφω^{v1pp3s} ἐκεῖ^{bo} καιρός^{namns} καί^c καιρός^{namp} καί^c ἡμισυ^{aamsn} καιρός^{ngms} ἀπὸ^p πρόσωπον^{ngms} ὁ^{dgms} ὄφιν^{ngms}.

τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας. καὶ ἐ- 7
 δόθη αὐτῷ πόλεμον ποιῆσαι μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ νικῆσαι αὐτούς,
 καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔ- 8
 θνος. καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς 8
 γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὰ ὄνοματα ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἁρνίου
 ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. εἴ τις ἔχει οὖς, ἀκουσάτω. 9
 εἴ τις αἰχμαλωσίαν συνάγει, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει, εἴ τις ἐν μα- 10
 χαίρα ἀποκτενεῖ, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρα ἀποκτανθῆναι. ὧδέ ἐστιν
 ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων. Καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀνα- 11
 βαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅμοια ἁρνίῳ, καὶ ἐλάλει
 ὡς δράκων. καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ 12
 ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ
 ἵνα προσκυνήσωσι τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ
 τοῦ θανάτου αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ 13
 καταβαίνειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γην. ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων.
 καὶ πλανᾷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα ἃ ἐδόθη 14
 αὐτῷ ποιῆσαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς
 γῆς, ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ ὃ ἔχει τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας,
 καὶ ἔζησε. καὶ ἐδόθη αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θηρίου, 15
 ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ ποιήσῃ, ὅσοι ἂν μὴ προ-

v.6 καί^c ἀνοίγω^{v1aa3s} ὁ^{dans} στόμα^{nans} αὐτός^{rgnns} εἰς^p βλασφημία^{nafs} πρὸς^p ὁ^{dams} θεός^{nams} βλασφημῶ^{vnaa} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} αὐτός^{rgnns} καί^c ὁ^{dafs} σκηνή^{nafs} αὐτός^{rgnns} καί^c ὁ^{damp} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανό^s σκηνό^{vppaamp}. **v.7** καί^c δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rgpds} πόλεμος^{nams} ποιέω^{vnaa} μετὰ^p ὁ^{dgmpp} ἅγιος^{agmpn} καί^c νικάω^{vnaa} αὐτός^{rpamp} καί^c δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rgpds} ἐξουσία^{nnfs} ἐπὶ^p πᾶς^{aafsn} φυλή^{nafs} καί^c γλῶσσα^{nafs} καί^c ἔθνος^{nans}. **v.8** καί^c προσκυνέω^{vifa3p} αὐτός^{rgpds} πᾶς^{anmpn} ὁ^{dnnpp} κατοικέω^{vppanmp} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ὅς^{rrgmpp} ὅς^{xo} γράφω^{vixp3s} ὁ^{dnnpp} ὄνομα^{nannpp} ἐν^p ὁ^{ddfs} βίβλος^{ndfs} ὁ^{dgfs} ζῶη^{ngfs} ὁ^{dgnns} ἁρνίου^{ngns} σφάξω^{vpxp3ns} ἀπό^p καταβολή^{ngfs} κόσμος^{ngms}. **v.9** εἰ^{qo} τι-ορινμς ἔχω^{vipa3s} οὖς^{nans} ἀκούω^{vdaa3s}. **v.10** εἰ^{qo} τι-ορινμς αἰχμαλωσία^{nafs} συνάγω^{vipa3s} εἰς^p αἰχμαλωσία^{nafs} ὑπάγω^{vipa3s} εἰ^{qo} τι-ορινμς ἐν^p μάχαιρα^{ndfs} ἀποκτείνω^{vipa3s} δεῖ^{vipq3s} αὐτός^{rpams} ἐν^p μάχαιρα^{ndfs} ἀποκτείνω^{vnap} ὧδε^{bo} εἰμι^{vixp3s} ὁ^{dnnfs} ὑπομονή^{nnfs} καί^c ὁ^{dnnfs} πίστις^{nnfs} ὁ^{dgmpp} ἅγιος^{agmpn}. **v.11** καί^c ὁράω^{v1aa1s} ἄλλος^{aansn} θηρίον^{nans} ἀναβαίνω^{vppaans} ἐκ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^c ἔχω^{v1aa3s} κέρας^{nannp} δύο^{tn} ὅμοιος^{aannpp} ἁρνίου^{ndns} καί^c λαλέω^{v1aa3s} ὡ^{bo} δράκων^{nams}. **v.12** καί^c ὁ^{dafs} ἐξουσία^{nafs} ὁ^{dgnns} πρῶτος^{agnsn} θηρίον^{ngns} πᾶς^{anmpn} ποιέω^{vipa3s} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{rgnns} καί^c οἰάω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^c ὁ^{damp} κατοικέω^{vppaamp} ἐν^p αὐτός^{rgpds} ἵνα^c προσκυνέω^{vsaa3p} ὁ^{dans} θηρίον^{nans} ὁ^{dans} πρῶτος^{aansn} ὅς^{rgnns} θεραπεύω^{viap3s} ὁ^{dnnfs} πληγὴ^{nnfs} ὁ^{dgnns} θάνατος^{ngms} αὐτός^{rgnns}. **v.13** καί^c ποιέω^{v1aa3s} σημεῖον^{nannp} μέγας^{aannpp} ἵνα^c καί^c πῦρ^{nans} ποιέω^{vspa3s} καταβαίνω^{vnpa} ἐκ^p ὁ^{dgnns} οὐρανό^s εἰς^p ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgmpp} ἄνθρωπος^{ngmp}. **v.14** καί^c πλανᾷ^{v1aa3s} ὁ^{damp} κατοικέω^{vppaamp} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} διὰ^p ὁ^{dannp} σημεῖον^{nannp} ὅς^{rrnpp} δίδωμι^{viap3s} αὐτός^{rgpds} ποιέω^{vnaa} ἐνώπιον^{bo} ὁ^{dgnns} θηρίον^{ngns} λέγω^{vppanms} ὁ^{damp} κατοικέω^{vppadmp} ἐπὶ^p ὁ^{dgfs} γῆ^{ngfs} ποιέω^{vnaa} εἰκὼν^{nafs} ὁ^{ddns} θηρίον^{ndns} ὅς^{rrnms} ἔχω^{v1aa3s} ὁ^{dafs} πληγὴ^{nafs} ὁ^{dgfs} μάχαιρα^{ngfs} καί^c ζῶω^{v1aa3s}.

16 σκυνήσωσι τὴν εἰκόνα τοῦ θηρίου, ἵνα ἀποκτανθῶσι. καὶ ποιεῖ πάντας, τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους καὶ τοὺς δούλους, ἵνα δώσῃ αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς, ἢ ἐπὶ τῶν
17 μέτωπων αὐτῶν, καὶ ἵνα μὴ τις δύνηται ἀγοράσαι ἢ πωλῆσαι, εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα, ἢ τὸ ὄνομα τοῦ θηρίου ἢ τὸν ἀριθμὸν
18 τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. ᾧδε ἡ σοφία ἐστίν. ὁ ἔχων τὸν νοῦν ψηφισάτω τὸν ἀριθμὸν τοῦ θηρίου, ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐστίν, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ χξξ.

14 Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ, ἄρνιον ἐστηκὸς ἐπὶ τὸ ὄρος Σιών, καὶ μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, ἔχουσαι τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν.
2 καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης, καὶ φωνὴ ἤκουσα κιθαρωδῶν
3 κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν, καὶ ᾄδουσιν ὡς ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν, εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς
4 γῆς. οὗτοί εἰσιν οἱ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν, παρθένοι γάρ εἰσιν. οὗτοι εἰσιν οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἄρνιῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ. οὗτοι ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρχὴ τῷ Θεῷ καὶ

v.15 καί^c διδωμι^{v1ap3s} αὐτός^{rpdmns} διδωμι^{vnaa} πνεῦμα^{nans} ὁδδῖς εἰκῶν^{ndfs} ὁδgns θηρίον^{ngns} ἵνα^c καί^c λαλέω^{vsaa3s} ὁdnfs εἰκῶν^{nnfs} ὁdgns θηρίον^{ngns} καί^c ποιέω^{vsaa3s} ὅσοσ^{rcnmp} ἄν^{xo} μὴ^{xo} προσκυνέω^{vsaa3p} ὁdafs εἰκῶν^{nafs} ὁdgns θηρίον^{ngns} ἵνα^c ἀποκτείνω^{vsap3p}. **v.16** καί^c ποιέω^{v1pa3s} πᾶς^{aampn} ὁdamp μικρός^{aampn} καί^c ὁdamp μέγας^{aampn} καί^c ὁdamp πλούσιος^{aampn} καί^c ὁdamp πτωχός^{aampn} καί^c ὁdamp ἐλευθέρως^{aampn} καί^c ὁdamp δούλος^{namp} ἵνα^c διδωμι^{vsaa3s} αὐτός^{rpdmnp} χάραγμα^{nans} ἐπι^p ὁdgnfs χεῖρ^{ngfs} αὐτός^{rpdmnp} ὁdgnfs δεξιός^{agfsn} ἤ^{xo} ἐπι^p ὁdgnp μέτωπον^{ngnp} αὐτός^{rpdmnp}. **v.17** καί^c ἵνα^c μὴ^{xo} τι-σρινις δύναμαι^{vspn3s} ἀγοράζω^{vnaa} ἤ^{xo} πωλέω^{vnaa} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁdnms ἔχω^{vppanms} ὁdams χάραγμα^{nans} ἤ^{xo} ὁdams ὄνομα^{nans} ὁdgns θηρίον^{ngns} ἤ^{xo} ὁdams ἀριθμὸς^{nans} ὁdgns ὄνομα^{ngns} αὐτός^{rpdmns}. **v.18** ᾧδε^{bo} ὁdnfs σοφία^{nnfs} εἰμι^{v1px3s} ὁdnms ἔχω^{vppanms} ὁdams νοῦς^{nans} ψηφίζω^{vdaa3s} ὁdams ἀριθμὸς^{nans} ὁdgns θηρίον^{ngns} ἀριθμὸς^{nnms} γάρ^c ἀνθρώπος^{ngns} εἰμι^{v1px3s} καί^c ὁdnms ἀριθμὸς^{nnms} αὐτός^{rpdmns} χξξ^{ztn}. **14. v.1** καί^c ὁράω^{v1aa1s} καί^c ἰδοὺ^{bo} ἄρνιον^{nnns} ἵστημι^{vpxxns} ἐπι^p ὁdams ὄρος^{nans} Σιών^{tp} καί^c μετὰ^p αὐτός^{rpdmns} ἑκατὸν^{tn} τεσεεράκοντα^{tn} τέσσαρες^{nnfp} χιλιάς^{nnfp} ἔχω^{vppanfp} ὁdams ὄνομα^{nans} ὁdgnms πατήρ^{ngms} αὐτός^{rpdmns} γράφω^{vpxpans} ἐπι^p ὁdgnp μέτωπον^{ngnp} αὐτός^{rpdmnp}. **v.2** καί^c ἀκούω^{v1aa1s} φωνή^{nafs} ἐκ^p ὁdgnms οὐρανός^{ngms} ὡς^{bo} φωνή^{nafs} ὕδωρ^{ngnp} πολὺς^{agnpn} καί^c ὡς^{bo} φωνή^{nafs} βροντῆ^{ngfs} μέγας^{agfsn} καί^c φωνή^{nafs} ἀκούω^{v1aa1s} κιθαρωδός^{ngmp} κιθαρίζω^{vppagmp} ἐν^p ὁddfp κιθάρᾳ^{ndfp} αὐτός^{rpdmnp}. **v.3** καί^c ᾄδω^{v1pa3p} ὡς^{bo} ᾠδῆ^{nafs} καινός^{aafsn} ἐνώπιον^{bo} ὁdgnms θρόνος^{ngms} καί^c ἐνώπιον^{bo} ὁdgnp τέσσαρες^{ngnp} ζῶων^{ngmp} καί^c ὁdgnp πρεσβύτερος^{agnpn} καί^c οὐδεὶς^{anfsn} ἀνίστημι^{v1in3s} μανθάνω^{vnaa} ὁdafs ᾠδῆ^{nafs} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὁdnfp ἑκατόν^{tn} τεσεεράκοντα^{tn} τέσσαρες^{nnfp} χιλιάς^{nnfp} ὁdnnmp ἀγοράζω^{vpxpnmnp} ἀπὸ^p ὁdgnfs γῆ^{ngfs}.

τῷ ἄρνίῳ. καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ εὐρέθη δόλος, ἄμωμοί 5
 γάρ εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγ- 6
 γελον πειώμενον ἐν μεσουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον,
 εὐαγγελίσει τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶν ἔθνος καὶ
 φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ λαόν, λέγοντα ἐν φωνῇ μεγάλη, Φοβή- 7
 θητε τὸν Θεὸν, καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως
 αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν
 καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πηγὰς ὑδάτων. Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἤκο- 8
 λούθησε λέγων, Ἔπεσεν ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ πόλις, ἡ μεγάλη ὅτι
 ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πεπότικεν πάντα ἔ-
 θνη. Καὶ τρίτος ἄγγελος ἠκολούθησεν αὐτοῖς, λέγων ἐν φωνῇ 9
 μεγάλη, Εἴ τις τὸ θηρίον προσκυνεῖ καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ
 λαμβάνει χάραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ, ἢ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐ-
 τοῦ, καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ, τοῦ 10
 κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτηρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ βα-
 σανισθήσεται ἐν πυρὶ καὶ θείῳ ἐνώπιον τῶν ἁγίων ἀγγέλων, καὶ
 ἐνώπιον τοῦ ἄρνιου, καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισμοῦ αὐτῶν ἀνα- 11
 βαίνει εἰς αἰῶνας αἰώνων, καὶ οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ
 νυκτὸς οἱ προσκυνοῦντες τὸ θηρίον καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ εἴ
 τις λαμβάνει τὸ χάραγμα τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ὡδε ὑπομονὴ τῶν 12

v.4 οὗτος^{rdnmp} εἰμι^{v1px3p} ὄς^{rtnmp} μετὰ^p γυνή^{ngfp} οὐ^{xo} μολύνω^{viap3p} παρθένος^{nmfp} γάρ^c εἰμι^{v1px3p}
 οὗτος^{rdnmp} εἰμι^{v1px3p} ὄς^{rdnmp} ἀκολουθεῖ^{vppanmp} ἄρνιον^{ndns} ὄπου^{bo} ἄν^{xo} υπάγω^{vspa3s}
 οὗτος^{rdnmp} ἀγοράζω^{viap3p} ἀπὸ^p ὄδ^{gmp} ἀνθρώπος^{ngmp} ἀπαρχή^{nmfs} ὄδ^{dmns} θεός^{ndms} καί^c ὄδ^{dmns}
 ἄρνιον^{ndns}. **v.5** καί^c ἐν^p ὄδ^{dmns} στόμα^{ndns} αὐτός^{rgmp} οὐ^{xo} εὐρίσκα^{viap3s} δόλος^{nmms}
 ἄμωμος^{anmpn} γάρ^c εἰμι^{v1px3p} ἐνώπιον^{bo} ὄδ^{gms} θρόνος^{ngms} ὄδ^{gms} θεός^{ngms}. **v.6** καί^c ὄρα^{vial1s}
 ἄλλος^{aamsn} ἄγγελος^{nams} πέτομαι^{vppnams} ἐν^p μεσουράνημα^{ndns} ἔχω^{vppaams} εὐαγγέλιον^{nans}
 αἰώνιος^{aansn} εὐαγγελίζω^{vnaa} ὄδ^{amp} κατοικέω^{vppaamp} ἐπὶ^p ὄδ^{gfs} γῆ^{ngfs} καί^c πᾶς^{aansn} ἔθνος^{nans}
 καί^c φυλή^{nafs} καί^c γλῶσσα^{nafs} καί^c λαός^{nams}. **v.7** λέγω^{vppaams} ἐν^p φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn}
 φοβέομαι^{vdao2p} ὄδ^{ams} θεός^{nams} καί^c διδωμί^{vdaa2p} αὐτός^{rpams} δόξα^{nafs} ὅτι^c ἔρχομαι^{viaa3s} ὄδ^{nfis}
 ὥρα^{nmfs} ὄδ^{gfs} κρίσις^{ngfs} αὐτός^{rgms} καί^c προσκυνέω^{vdaa2p} ὄδ^{dmns} ποιέω^{vppaams} ὄδ^{ams} οὐρανός^{nams}
 καί^c ὄδ^{dafs} γῆ^{nafs} καί^c ὄδ^{dafs} θάλασσα^{nafs} καί^c πηγῆ^{nafp} ὕδω^{ngmp}. **v.8** καί^c ἄλλος^{anmsn}
 ἄγγελος^{nmms} ἀκολουθεῖ^{viaa3s} λέγω^{vppanms} πίπτω^{viaa3s} πίπτω^{viaa3s} Βαβυλὼν^{nmfs} ὄδ^{nfis} πόλις^{nmfs}
 ὄς^{dnfs} μέγας^{anfsn} ὅτι^c ἐκ^p ὄδ^{gms} οἶνος^{ngms} ὄδ^{gms} θυμός^{ngms} ὄδ^{gms} πορνεία^{ngfs} αὐτός^{rgfs}
 ποτιζώ^{vixa3s} πᾶς^{aanpn} ἔθνος^{anmp}. **v.9** καί^c τρίτος^{anmsn} ἄγγελος^{nmms} ἀκολουθεῖ^{viaa3s} αὐτός^{rpamp}
 λέγω^{vppanms} ἐν^p φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} εἰ^{qo} τι-σρινμς ὄ^{dans} θηρίον^{nans} προσκυνέω^{vipa3s} καί^c
 ὄδ^{dafs} εἰκὼν^{nafs} αὐτός^{rgms} καί^c λαμβάνω^{vipa3s} χάραγμα^{nans} ἐπὶ^p ὄδ^{gms} μέτωπον^{ngms} αὐτός^{rgms}
 ἤ^{xo} ἐπὶ^p ὄδ^{dafs} χεῖρ^{nafs} αὐτός^{rgms}. **v.10** καί^c αὐτός^{rpms} πίνω^{vifd3s} ἐκ^p ὄδ^{gms} οἶνος^{ngms}
 ὄδ^{gms} θυμός^{ngms} ὄδ^{gms} θεός^{ngms} ὄδ^{gms} κεράννημι^{vpxpgms} ἀκράτος^{agmsn} ἐν^p ὄδ^{dmns} ποτήριον^{ndns}
 ὄδ^{gfs} ὀργῆ^{ngfs} αὐτός^{rgms} καί^c βασανίζω^{vifp3s} ἐν^p πῦρ^{ndns} καί^c θεῖον^{ndns} ἐνώπιον^{bo} ὄδ^{gmp}
 ἁγίος^{agmpn} ἄγγελος^{ngmp} καί^c ἐνώπιον^{bo} ὄδ^{gms} ἄρνιον^{ngms}. **v.11** καί^c ὄδ^{dmns} καπνός^{nmms}
 ὄδ^{gms} βασανισμός^{ngms} αὐτός^{rgmp} ἀναβαίνω^{vipa3s} εἰς^p αἰών^{namp} αἰών^{ngmp} καί^c οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p}
 ἀνάπαυσις^{nafs} ἡμέρα^{ngfs} καί^c νύξ^{ngfs} ὄδ^{nmmp} προσκυνέω^{vppanmp} ὄδ^{dans} θηρίον^{nans} καί^c ὄδ^{dafs}
 εἰκὼν^{nafs} αὐτός^{rgms} καί^c εἰ^{qo} τι-σρινμς λαμβάνω^{vipa3s} ὄδ^{dans} χάραγμα^{nans} ὄδ^{gms} ὄνομα^{ngms}
 αὐτός^{rgms}.

13 ἁγίων ἐστίν, ὧδε οἱ τηροῦντες τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν πίστιν
 14 Ἰησοῦ. Καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λεγούσης μοι, Γρά-
 15 ψον, Μακάριοι οἱ νεκροὶ οἱ ἐν Κυρίῳ ἀποθνήσκοντες ἀπαρτί ναί,
 16 λέγει τὸ Πνεῦμα, ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ δὲ
 17 ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ' αὐτῶν. Καὶ εἶδον, καὶ ἰδοῦ, νεφέλη
 18 λευκὴ, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην καθήμενος ὅμοιος υἱῷ ἀνθρώπου,
 19 ἔχων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐν τῇ χειρὶ
 20 αὐτοῦ δρέπανον ὄξυ. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ,
 21 κράζων ἐν μεγάλῃ φωνῇ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης, Πέμψον
 22 τὸ δρέπανόν σου καὶ θέρισον, ὅτι ἤλθε σοι ἡ ὥρα τοῦ θερίσαι,
 23 ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς γῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ
 24 τὴν νεφέλην τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθερίσθη ἡ γῆ.
 25 Καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ, ἔχων
 26 καὶ αὐτὸς δρέπανον ὄξυ. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ
 27 θυσιαστηρίου, ἔχων ἔξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἐφώνησε κραυ-
 28 γῇ μεγάλη τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον τὸ ὄξυ, λέγων, Πέμψον σου τὸ
 29 δρέπανον τὸ ὄξυ, καὶ τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς ἀμπέλου τῆς
 30 γῆς, ὅτι ἤκμασαν αἱ σταφυλαὶ αὐτῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ
 31 δρέπανον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησε τὴν ἀμπελον τῆς γῆς,
 32 καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τὴν μέγαλην. καὶ
 33 ἐπατήθη ἡ ληνὸς ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς ληνοῦ

v.12 ὧδε^{bo} ὑπομονή^{nfnf} ὄδgmρ ἅγιος^{agmpn} εἰμι^{vipx3s} ὧδε^{bo} ὄδnmρ τηρέω^{vppanmp} ὄδαfr ἐντολή^{nafr}
 ὄdgmς θεός^{ngms} καί^c ὄdafς πίστις^{naf} Ἰησοῦς^{ngms}. **v.13** καί^c ἀκούω^{vial1s} φωνή^{ngf} ἐκ^p ὄdgmς
 οὐρανό^{ngms} λέγω^{vppagfs} ἐγὼ^{trpd-s} γράφω^{vdaa2s} μακάριος^{anmp} ὄdnmp νεκρός^{anmpn} ὄdnmp ἐν^p
 κύριος^{ndms} ἀποθνήσκω^{vppanmp} ἀπαρτί^{bo} ναί^{xo} λέγω^{vipa3s} ὄdnms πνεῦμα^{nfnns} ἵνα^c ἀναπαύω^{vsam3p}
 ἐκ^p ὄdgmρ κόπος^{ngmp} αὐτός^{trgmp} ὄdnmp δέ^c ἔργον^{nmp} αὐτός^{trgmp} ἀκολουθεῖ^{vipa3s} μετὰ^p
 αὐτός^{trgmp}. **v.14** καί^c ὄράω^{vial1s} καί^c ἰδοῦ^{vdaa2s} νεφέλη^{nfnf} λευκός^{anfsn} καί^c ἐπί^p ὄdafς
 νεφέλη^{naf} κάθημαι^{vppnms} ὅμοιος^{anmsn} υἱός^{ndms} ἀνθρώπος^{ngms} ἔχω^{vppanms} ἐπί^p ὄdgmς κεφαλή^{ngf}
 αὐτός^{trgms} στέφανος^{nams} χρυσοῦς^{aamsn} καί^c ἐν^p ὄdfis χεῖρ^{ndfs} αὐτός^{trgms} δρέπανον^{nans} ὄξυς^{aansn}.
v.15 καί^c ἄλλος^{anmsn} ἄγγελος^{nms} ἐξέρχομαι^{viala3s} ἐκ^p ὄdgmς ναός^{ngms} κράζω^{vppanms} ἐν^p
 μέγας^{adfsn} φωνή^{ndfs} ὄddms κάθημαι^{vppndms} ἐπί^p ὄdgmς νεφέλη^{ngf} πέμπω^{vdaa2s} ὄdans δρέπανον^{nans}
 σύ^{trg-s} καί^c θερίζω^{vdaa2s} ὅτι^c ἔρχομαι^{viala3s} σύ^{trpd-s} ὄdnfs ὠρα^{nfnf} ὄdgmς θερίζω^{vnaa} ὅτι^c
 ξηραίνω^{vialp3s} ὄdnms θερισμός^{nms} ὄdgmς γῆ^{ngfs}. **v.16** καί^c βάλλω^{viala3s} ὄdnms κάθημαι^{vppnms}
 ἐπί^p ὄdafς νεφέλη^{naf} ὄdans δρέπανον^{nans} αὐτός^{trgms} ἐπί^p ὄdafς γῆ^{naf} καί^c θερίζω^{vialp3s} ὄdnfs
 γῆ^{nfnf}. **v.17** καί^c ἄλλος^{anmsn} ἄγγελος^{nms} ἐξέρχομαι^{viala3s} ἐκ^p ὄdgmς ναός^{ngms} ὄdgmς ἐν^p
 ὄddms οὐρανό^{ndms} ἔχω^{vppanms} καί^c αὐτός^{trnms} δρέπανον^{nans} ὄξυς^{aansn}. **v.18** καί^c ἄλλος^{anmsn}
 ἄγγελος^{nms} ἐξέρχομαι^{viala3s} ἐκ^p ὄdgmς θυσιαστήριον^{ngms} ἔχω^{vppanms} ἔξουσία^{naf} ἐπί^p ὄdgmς
 πῦρ^{ngms} καί^c φωνέω^{viala3s} κραυγῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} ὄddms ἔχω^{vppadms} ὄdans δρέπανον^{nans} ὄdans
 ὄξυς^{aansn} λέγω^{vppanms} πέμπω^{vdaa2s} σύ^{trg-s} ὄdans δρέπανον^{nans} ὄdans ὄξυς^{aansn} καί^c τρυγάω^{vdaa2s}
 ὄdamp βότρυς^{namp} ὄdgmς ἀμπελος^{ngf} ὄdgmς γῆ^{ngfs} ὅτι^c ἀκμάζω^{viala3p} ὄdnfr σταφυλή^{nfr} αὐτός^{trgfs}.
v.19 καί^c βάλλω^{viala3s} ὄdnms ἄγγελος^{nms} ὄdans δρέπανον^{nans} αὐτός^{trgms} εἰς^p ὄdafς γῆ^{naf} καί^c
 τρυγάω^{viala3s} ὄdafς ἀμπελος^{naf} ὄdgmς γῆ^{ngfs} καί^c βάλλω^{viala3s} εἰς^p ὄdafς ληνός^{naf} ὄdgmς θυμός^{ngms}
 ὄdgmς θεός^{ngms} ὄdafς μέγας^{aafsn}.

ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ σταδίων χιλίων ἑξακοσίων.

Καὶ εἶδον ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν, **15**
 ἀγγέλους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχάτας, ὅτι ἐν αὐταῖς
 ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην **2**
 μεμιγμένην πυρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς
 εἰκόνας αὐτοῦ καὶ ἐκ τοῦ χαράγματος αὐτοῦ, ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ
 ὀνόματος αὐτοῦ, ἐστῶτας ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας
 κithάρας τοῦ Θεοῦ, καὶ ᾄδουσι τὴν ᾠδὴν Μωσέως τοῦ δούλου τοῦ **3**
 Θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου λέγοντες Μεγάλα καὶ θαυμαστά τὰ
 ἔργα σου κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ δίκαιαι καὶ ἀληθιναι αἱ
 ὁδοὶ σου ὁ βασιλεὺς τῶν ἁγίων. τίς οὐ μὴ φοβηθῆ ἰσε, Κύριε, **4**
 καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά σου· ὅτι μόνος ὁσος, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη
 ἤξουσιν καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δικαιώματά σου
 ἐφανερώθησαν. Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ, ἡνοίγη ὁ ναὸς **5**
 τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ **6**
 ἄγγελοι ἔχοντας τὰς ἑπτὰ πληγὰς ἐκ τοῦ ναοῦ, ἐνδεδυμένοι λίνον
 καθαρὸν καὶ λαμπρὸν, καὶ περιεζωσμένοι περὶ τὰ στήθη ζώνας
 χρυσαῖς, καὶ ἐν ἑκ τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκε τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις **7**
 ἑπτὰ φιάλας χρυσαῖς, γεμούσας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος
 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς **8**
 δόξης τοῦ Θεοῦ, καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο
 εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναὸν, ἄχρι τελεσθῶσιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ

v.20 καί^c πατέω^{viap3s} ὁ^{dnfs} ληνός^{ngfs} ἔξω^{bo} ὁ^{dgrs} πόλις^{ngfs} καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3s} αἴμα^{nnns} ἐκ^p ὁ^{dgrs} ληνός^{ngfs} ἄχρι^p ὁ^{dgrmp} χαλινός^{ngmp} ὁ^{dgrmp} ἵππος^{ngmp} ἀπὸ^p στάδιος^{ngmp} χίλιοι^{ngmp} ἑξακόσιοι^{ngmp}.
15. v.1 καί^c ὁράω^{v1aa1s} ἄλλος^{aansn} σημεῖον^{nans} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{aansn} μέγας^{aansn} καί^c θαυμαστός^{aansn} ἄγγελος^{namp} ἑπτὰ^{tn} ἔχω^{vppaamp} πληγὴ^{nafp} ἑπτὰ^{tn} ὁ^{dafp} ἔσχατος^{aafpn} ὅτι^c ἐν^p αὐτός^{trpdp} τελέω^{viap3s} ὁ^{dnms} θυμὸς^{nnms} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms}. **v.2** καί^c ὁράω^{v1aa1s} ὡς^{bo} θάλασσα^{nafp} ὑάλινος^{aafsn} μίγνυμι^{vpxpafp} πῦρ^{ndns} καί^c ὁ^{damp} νικάω^{vppaamp} ἐκ^p ὁ^{dgrns} θηρίον^{ngns} καί^c ἐκ^p ὁ^{dgrfs} εἰκόν^{ngfs} αὐτός^{trpgns} καί^c ἐκ^p ὁ^{dgrns} χάραγμα^{ngns} αὐτός^{trpgns} ἐκ^p ὁ^{dgrms} ἀριθμός^{ngms} ὁ^{dgrns} ὄνομα^{ngns} αὐτός^{trpgns} ἴσημι^{vpxaamp} ἐπὶ^p ὁ^{dafp} θάλασσα^{nafp} ὁ^{dafp} ὑάλινος^{aafsn} ἔχω^{vppaamp} κithάρα^{nafp} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms}. **v.3** καί^c ᾄδω^{v1pa3p} ὁ^{dafp} ᾠδὴ^{nafp} Μωϋσῆς^{ngms} ὁ^{dgrms} δούλος^{ngms} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} καί^c ὁ^{dafp} ᾠδὴ^{nafp} ὁ^{dgrns} ἀρνίου^{ngns} λέγω^{vppanmp} μέγας^{aannpn} καί^c θαυμαστός^{aannpn} ὁ^{dannp} ἔργον^{nannp} σύ^{trpg-s} κύριος^{nvms} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnms} παντοκράτωρ^{nnms} δίκαιος^{aafpn} καί^c ἀληθινός^{aafpn} ὁ^{dnpf} ὁδός^{nnpf} σύ^{trpg-s} ὁ^{dnms} βασιλεὺς^{nnms} ὁ^{dgrmp} ἅγιος^{agmpn}. **v.4** τίς^{trqms} οὐ^{xo} μή^{xo} φοβέομαι^{vsaao3s} σύ^{tpa-s} κύριος^{nvms} καί^c δοξάζω^{vsaa3s} ὁ^{dans} ὄνομα^{nans} σύ^{trpg-s} ὅτι^c μόνος^{aansn} ὅσιος^{aansn} ὅτι^c πᾶς^{aannpn} ὁ^{dannp} ἔθνος^{nannp} ἦκω^{vifa3p} καί^c προσκυνέω^{vifa3p} ἐνώπιον^{bo} σύ^{trpg-s} ὅτι^c ὁ^{dannp} δικαίωμα^{nannp} σύ^{trpg-s} φανερόω^{viap3p}. **v.5** καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ὁράω^{v1aa1s} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἀνοίγω^{viap3s} ὁ^{dnms} ναὸς^{nnms} ὁ^{dgrfs} σκηνῆ^{ngfs} ὁ^{dgrns} μαρτύριον^{ngns} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms}. **v.6** καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3p} ὁ^{dannp} ἑπτὰ^{tn} ἄγγελος^{nannp} ἔχω^{vppanmp} ὁ^{dafp} ἑπτὰ^{tn} πληγὴ^{nafp} ἐκ^p ὁ^{dgrms} ναός^{ngms} ἐνδύω^{vpxnannp} λίνον^{nans} καθαρός^{aansn} καί^c λαμπρός^{aansn} καί^c περιζώννυμι^{vpxnmp} περὶ^p ὁ^{dannp} στήθος^{ngns} ζώνη^{nafp} χρυσοῦς^{ngmp}. **v.7** καί^c εἶς^{nnns} ἐκ^p τῶν τέσσαρες^{ngnp} ζῶν^{ngnp} δίδωμι^{v1aa3s} ὁ^{dannp} ἑπτὰ^{tn} ἄγγελος^{ndmp} ἑπτὰ^{tn} φιάλη^{nafp} χρυσοῦς^{aafpn} γέμω^{vppaafp} ὁ^{dgrms} θυμὸς^{ngms} ὁ^{dgrms} θεός^{ngms} ὁ^{dgrms} ζάω^{vppagms} εἰς^p ὁ^{dannp} αἰών^{namp} ὁ^{dgrmp} αἰών^{ngmp}.

ἀγγέλων.

- 16** Καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ ναοῦ, λεγούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις, Ὑπάγετε, καὶ ἐκχέετε τὰς φιάλας τοῦ θυμοῦ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γῆν. Καὶ ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος, καὶ ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ἔλκος κακὸν καὶ πονηρὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς τῆ εἰκόνι αὐτοῦ προσκυνοῦντας. Καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυχὴ ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσῃ. Καὶ ὁ τρίτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων, καὶ ἐγένετο αἷμα. καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέλου τῶν ὑδάτων λέγοντος, Δίκαιος, Κύριε, εἶ, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν, καὶ ὁ ἐσόμενος ὅτι ταῦτα ἔκρινας, ὅτι αἷμα ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεαν, καὶ αἷμα αὐτοῖς ἐδώκας πιεῖν, ἄξιοι γάρ εἰσι. καὶ ἤκουσα ἄλλου ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου λέγοντος, Ναί, Κύριε ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἱ κρίσεις σου. Καὶ ὁ τέταρτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον, καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώπους ἐν πυρὶ. καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρωποι καῦμα μέγα, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πληγὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν

v.8 καί^c γεμίζω^{viap3s} ὀδνms ναός^{nnms} καπνός^{ngms} ἐκ^p ὀδgfs δόξα^{ngfs} ὀδgms θεός^{ngms} καί^c ἐκ^p ὀδgfs δύναμις^{ngfs} αὐτός^{rgms} καί^c οὐδείς^{anfsn} δύναμαι^{viin3s} εἰσερχομαι^{vnaa} εἰς^p ὀdams ναός^{nams} ἄχρι^p τελέω^{vsap3p} ὀdnfp ἑπτὰ^{tn} πληγῆ^{nnfp} ὀdgmp ἑπτὰ^{tn} ἄγγελος^{ngmp}. **16. v.1** καί^c ἀκούω^{vial1s} φωνῆ^{ngfs} μέγας^{agfsn} ἐκ^p ὀdgms ναός^{ngms} λέγω^{vppagfs} ὀddmp ἑπτὰ^{tn} ἄγγελος^{ndmp} ὑπάγω^{vdpa2p} καί^c ἐκχέω^{vdaa2p} ὀdafp φιάλη^{nafp} ὀdgmς θυμός^{ngms} ὀdgmς θεός^{ngms} εἰς^p ὀdafs γῆ^{nafs}. **v.2** καί^c ἀπέρχομαι^{vial3s} ὀdnms πρῶτος^{anmsn} καί^c ἐκχέω^{vial3s} ὀdafs φιάλη^{nafs} αὐτός^{rgms} ἐπι^p ὀdafs γῆ^{nafs} καί^c γίνομαι^{viad3s} ἔλκος^{nnms} κακός^{anmsn} καί^c πονηρός^{anmsn} εἰς^p ὀdamp ἄνθρωπος^{namp} ὀdamp ἔχω^{vppaamp} ὀdans χάραγμα^{nans} ὀdgnς θηρίον^{ngms} καί^c ὀdamp ὀddfs εἰκὼν^{ndfs} αὐτός^{rgms} προσκυνέω^{vppaamp}. **v.3** καί^c ὀdnms δεύτερος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐκχέω^{vial3s} ὀdafs φιάλη^{nafs} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὀdafs θάλασσα^{nafs} καί^c γίνομαι^{viad3s} αἷμα^{nnms} ὡς^{bo} νεκρός^{agmsn} καί^c πᾶς^{anfsn} ψυχῆ^{nnfs} ζάω^{vppanfs} ἀποθνήσκω^{vial3s} ἐν^p ὀddfs θάλασσα^{ndfs}. **v.4** καί^c ὀdnms τρίτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐκχέω^{vial3s} ὀdafs φιάλη^{nafs} αὐτός^{rgms} εἰς^p ὀdamp ποταμός^{namp} καί^c εἰς^p ὀdafp πηγῆ^{nafp} ὀdgnp ὕδωρ^{ngnp} καί^c γίνομαι^{viad3s} αἷμα^{nnms}. **v.5** καί^c ἀκούω^{vial1s} ὀdgmς ἄγγελος^{ngms} ὀdgnp ὕδωρ^{ngnp} λέγω^{vppagms} δικαίος^{anmsn} κύριος^{nvms} εἰμι^{viix2s} ὀdnms εἰμι^{vppxnms} καί^c ὀdnms εἰμι^{viix3s} καί^c ὀdnms ὀsoιος^{vppfnms} ὅτι^c οὗτος^{rdamp} κρίνω^{vial2s}. **v.6** ὅτι^c αἷμα^{nans} ἅγιος^{agmpn} καί^c προφήτης^{ngmp} ἐκχέω^{vial3p} καί^c αἷμα^{nans} αὐτός^{rdamp} διδωμι^{vial2s} πίνω^{vnaa} ἄξιος^{anmpn} γάρ^c εἰμι^{viix3p}. **v.7** καί^c ἀκούω^{vial1s} ἄλλος^{agmsn} ἐκ^p ὀdgnς θυσιαστήριον^{ngms} λέγω^{vppagms} ναί^{xo} κύριος^{nvms} ὀdnms θεός^{nnms} ὀdnms παντοκράτωρ^{nnms} ἀληθινός^{anfpn} καί^c δίκαιος^{anfpn} ὀdnfp κρίσις^{nnfp} σύ^{rg-s}. **v.8** καί^c ὀdnms τέταρτος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐκχέω^{vial3s} ὀdafs φιάλη^{nafs} αὐτός^{rgms} ἐπι^p ὀdams ἥλιος^{nams} καί^c διδωμι^{viap3s} αὐτός^{rdms} καυματίζω^{vnaa} ὀdamp ἄνθρωπος^{namp} ἐν^p πυρ^{ndms}.

δοῦναι αὐτῷ δόξαν. Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην 10
αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου, καὶ ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ
ἐσκοτωμένη, καὶ ἔμασσῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πόνου,
καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν Θεὸν τοῦ οὐρανοῦ ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν 11
καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐτῶν, καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν.
Καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν 12
μέγαν τὸν Εὐφράτην, καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ αὐτοῦ, ἵνα ἐτοιμα-
σθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου. καὶ εἶδον ἐκ 13
τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου καὶ
ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου, πνεύματα τρία ἀκάθαρτα 14
ὁμοία βάτραχοι, εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαιμόνων ποιοῦντα σημεῖα,
ἃ ἐκπορεύεται ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ τῆς οἰκουμένης ὅ-
λης, συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὸν πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς 15
μεγάλης τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. Ἴδου, ἔρχομαι ὡς κλέ-
πτῆς. μακάριος ὁ γρηγορῶν, καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ 16
γυμνὸς περιπατῇ, καὶ βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ. καὶ 16
συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον Ἑβραϊστὶ Ἄρμα-
γεδδῶν. Καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὸν 17
ἄερα, καὶ ἐξῆλθε φωνὴ μεγάλη ἀπὸ τοῦ ναοῦ τοῦ οὐρανοῦ, ἀπὸ
τοῦ θρόνου λέγουσα, Γέγονε. καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ βρονταὶ 18
καὶ ἀστραπαὶ, καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ’

v.9 καί^c καυματίζω^{v1ap3p} ὀδνmp ἄνθρωπος^{nnmp} καῦμα^{nans} μέγας^{aansn} καί^c βλασφημέω^{v1aa3p}
ὀdans ὄνομα^{nans} ὀdgmς θεός^{ngms} ὀdgmς ἔχω^{vppagms} ἐξουσία^{nafs} ἐπι^p ὀdafp πληγῆ^{v1nafp} οὗτος^{rdafp}
καί^c οὐ^{xo} μετανόεω^{v1aa3p} διδῶμι^{vnaa} αὐτός^{rpdms} δόξα^{nafs}. **v.10** καί^c ὀdnms πέμπτος^{anmsn}
ἄγγελος^{nnms} ἐκχέω^{v1aa3s} ὀdafς φιάλη^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐπι^p ὀdams θρόνος^{nams} ὀdgnς θηρίον^{ngns}
καί^c γίνομαι^{v1ad3s} ὀdnfs βασιλεία^{nnfs} αὐτός^{rpgms} σκοτόω^{vrxpns} καί^c μασάομαι^{v1iin3p} ὀdafp
γλώσσα^{nafp} αὐτός^{rpgmp} ἐκ^p ὀdgmς πόνος^{ngms}. **v.11** καί^c βλασφημέω^{v1aa3p} ὀdams θεός^{nams}
ὀdgmς οὐρανός^{ngms} ἐκ^p ὀdgmς πόνος^{ngmp} αὐτός^{rpgmp} καί^c ἐκ^p ὀdgnp ἔλκος^{ngmp} αὐτός^{rpgmp}
καί^c οὐ^{xo} μετανόεω^{v1aa3p} ἐκ^p ὀdgnp ἔργον^{ngmp} αὐτός^{rpgmp}. **v.12** καί^c ὀdnms ἕκτος^{anmsn}
ἄγγελος^{nnms} ἐκχέω^{v1aa3s} ὀdafς φιάλη^{nafs} αὐτός^{rpgms} ἐπι^p ὀdams ποταμός^{nams} ὀdams μέγας^{amnsn}
ὀdams Εὐφράτης^{nams} καί^c ξηραίνω^{v1ap3s} ὀdnms ὕδωρ^{nnns} αὐτός^{rpgms} ἵνα^c ἐτοιμάζω^{vspap3s} ὀdnfs
ὀdῶς^{nnfs} ὀdgmς βασιλεὺς^{ngmp} ὀdgmς ἀπὸ^p ἀνατολή^{vngfp} ἡλίου^{ngms}. **v.13** καί^c ὀράω^{v1aa1s}
ἐκ^p ὀdgnς στόμα^{ngns} ὀdgmς δράκων^{ngms} καί^c ἐκ^p ὀdgnς στόμα^{ngns} ὀdgnς θηρίον^{ngns} καί^c ἐκ^p
ὀdgnς στόμα^{ngns} ὀdgmς ψευδοπροφήτης^{ngms} πνεῦμα^{namp} τρεῖς^{namp} ἀκάθαρτος^{aanp} ὁμοίος^{aanp}
βάτραχος^{ndmp}. **v.14** εἰμι^{v1px3p} γὰρ^c πνεῦμα^{nnmp} δαίμων^{ngmp} ποιεῶ^{vppanp} σημεῖον^{namp} ὅς^{rtnp}
ἐκπορεύομαι^{v1pn3s} ἐπι^p ὀdamp βασιλεὺς^{namp} ὀdgmς γῆ^{ngfs} καί^c ὀdgmς οἰκουμένη^{ngfs} ὅλος^{agfsn}
συνάγω^{vnaa} αὐτός^{ramp} εἰς^p ὀdams πόλεμος^{nams} ὀdgmς ἡμέρα^{ngfs} ἐκεῖνος^{cdgfs} ὀdgmς μέγας^{agfsn}
ὀdgmς θεός^{ngms} ὀdgmς παντοκράτωρ^{ngms}. **v.15** ἰδού^{vdaa2s} ἔρχομαι^{v1pn1s} ὡς^{bo} κλέπτῆς^{nnms}
μακάριος^{anmsn} ὀdnms ἡμεῖς^{vppanms} καί^c τηρέω^{vppanms} ὀdamp ἱμάτιον^{namp} αὐτός^{rpgms} ἵνα^c μὴ^{xo}
γυμνός^{anmsn} περιπατέω^{vspa3s} καί^c βλέπω^{vspa3p} ὀdafς ἀσχημοσύνη^{nafs} αὐτός^{rpgms}. **v.16** καί^c
συνάγω^{v1aa3s} αὐτός^{ramp} εἰς^p ὀdams τόπος^{nams} ὀdams καλέω^{vpppams} Ἑβραϊστὶ^{bo} Ἄρμαγεδῶν^{nnns}.
v.17 καί^c ὀdnms ἕβδομος^{anmsn} ἄγγελος^{nnms} ἐκχέω^{v1aa3s} ὀdafς φιάλη^{nafs} αὐτός^{rpgms} εἰς^p ὀdams
ἀήρ^{nams} καί^c ἐξέρχομαι^{v1aa3s} φωνῆ^{nnfs} μέγας^{anfsn} ἀπὸ^p ὀdgmς ναός^{ngms} ὀdgmς οὐρανός^{ngms} ἀπὸ^p
ὀdgmς θρόνος^{ngms} λέγω^{vppanfs} γίνομαι^{v1xa3s}.

οὗ οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικούτος σεισμός οὕτω
 19 μέγας. καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πό-
 λεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον, καὶ Βαβυλῶν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον
 20 τοῦ Θεοῦ, δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ τῆς
 21 καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαία, καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ
 τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι τὸν Θεὸν ἐκ τῆς
 πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγάλη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὐτῆς σφόδρα.
 17 Καὶ ἦλθεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιά-
 λας, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ, λέγων μοι, Δεῦρο, δεῖξω σοι τὸ κρῖμα
 τῆς πόρνης τῆς μεγάλης, τῆς καθημένης ἐπὶ τῶν ὑδάτων τῶν πολ-
 2 λῶν. μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν
 3 ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν. καὶ
 ἀπήνεγκέ με εἰς ἔρημον ἐν Πνεύματι, καὶ εἶδον γυναῖκα καθη-
 μένην ἐπὶ θηρίον κόκκινον, γέμον ὀνομάτων βλασφημίας, ἔχον
 4 κεφαλὰς ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα. καὶ ἡ γυνὴ ἦν περιβεβλημένη
 πορφύρα καὶ κόκκινω, καὶ κεχρυσωμένη χρυσοῦ καὶ λίθω τιμῶ
 καὶ μαργαρίταις, ἔχουσα χρυσοῦν ποτήριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς,
 5 γέμον βδελυγμάτων καὶ ἀκάθαρτος πορνείας αὐτῆς, καὶ ἐπὶ
 τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνομα γεγραμμένον, Μυστήριον, Βαβυλῶν ἡ
 6 μεγάλη, ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμάτων τῆς γῆς. καὶ

v.18 καί^c γίνονται^{viad3p} φωνή^{nnfp} καί^c βροντή^{nnfp} καί^c ἀστραπή^{nnfp} καί^c σεισμός^{nnms}
 γίνονται^{viad3s} μέγας^{anmsn} οἶος^{rcnms} οὐ^{xo} γίνονται^{viad3s} ἀπό^p ὄς^{trgms} ὁ^{dnmp} ἀνθροπος^{nnmp}
 γίνονται^{viad3p} ἐπι^p ὀ^{dgfs} γῆ^{ngfs} τηλικούτος^{rdnms} σεισμός^{nnms} οὕτω^{bo} μέγας^{anmsn}. **v.19** καί^c
 γίνονται^{viad3s} ὀ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὀ^{dnfs} μέγας^{anfsn} εἰς^p τρεῖς^{nanp} μέρους^{nanp} καί^c ὀ^{dnfp} πόλις^{ngfs} ὀ^{dgnp}
 ἔθνος^{ngnp} πίπτω^{vial3p} καί^c Βαβυλῶν^{nnfs} ὀ^{dnfs} μέγας^{anfsn} μιμηήσκομαι^{viap3s} ἐνώπιον^{bo} ὀ^{dgms}
 θεός^{ngms} δίδωμι^{vnaa} αὐτός^{rpdfs} ὀ^{dans} ποτήριον^{nans} ὀ^{dgms} οἴνος^{ngms} ὀ^{dgms} θυμός^{ngms} ὀ^{dgfs} ὀργή^{ngfs}
 αὐτός^{trgms}. **v.20** καί^c πᾶς^{anfsn} νῆσος^{nnfs} φεύγω^{vial3s} καί^c ὄρος^{nnnp} οὐ^{xo} εὐρίσκω^{viap3p}.

v.21 καί^c χάλαζα^{nnfs} μέγας^{anfsn} ὡς^{bo} ταλαντιαῖος^{anfsn} καταβαίνει^{vial3s} ἐκ^p ὀ^{dgms} οὐρανόος^{ngms}
 ἐπι^p ὀ^{damp} ἀνθροπος^{namp} καί^c βλασφημέ^{vial3p} ὀ^{dnmp} ἀνθροπος^{nnmp} ὀ^{dams} θεός^{nam} ἐκ^p
 ὀ^{dgfs} πληγῆ^{ngfs} ὀ^{dgfs} χάλαζα^{ngfs} ὅτι^c μέγας^{anfsn} εἰμι^{vixp3s} ὀ^{dnfs} πληγῆ^{nnfs} αὐτός^{trgfs} σφόδρα^{bo}.

17. v.1 καί^c ἔρχομαι^{vial3s} εἷς^{nnms} ἐκ^p ὀ^{dgmp} ἑπτὰ^{tn} ἀγγελος^{ngmp} ὀ^{dgmp} ἔχω^{vppagnp} ὀ^{dafp}
 ἐπι^p τὰ^{tn} φιάλη^{nafp} καί^c λαλέω^{vial3s} μετὰ^p ἐγώ^{trg-s} λέγω^{vppanms} ἐγώ^{rp-d-s} δεῦρο^{vdivx2s} δείκνυμι^{vifa1s}
 ὀ^{srpd-s} ὀ^{dans} κρῖμα^{nans} ὀ^{dgfs} πόρνη^{ngfs} ὀ^{dgfs} μέγας^{agfsn} ὀ^{dgfs} κάθημαι^{vppngfs} ἐπι^p ὀ^{dgnp} ὑδω^{ngnp}
 ὀ^{dgnp} πολὺς^{agnpn}. **v.2** μετὰ^p ὄς^{trgfs} πορνεία^{vial3p} ὀ^{dnmp} βασιλεύς^{nnmp} ὀ^{dgfs} γῆ^{ngfs} καί^c
 μεθύσκω^{viap3p} ἐκ^p ὀ^{dgms} οἶνος^{ngms} ὀ^{dgfs} πορνεία^{ngfs} αὐτός^{trgfs} ὀ^{dnmp} κατοικέω^{vppanmp} ὀ^{dafs}
 γῆ^{nafs}.

v.3 καί^c ἀποφέρω^{vial3s} ἐγώ^{trpa-s} εἰς^p ἔρημος^{aamsn} ἐν^p πνεῦμα^{ndns} καί^c ὀράω^{vial1s}
 γυνή^{nafs} κάθημαι^{vppnafs} ἐπι^p θηρίον^{nans} κόκκινος^{aansn} γέμω^{vppaans} ὀνομα^{ngnp} βλασφημία^{ngfs}
 ἔχω^{vppaans} κεφαλῆ^{nafp} ἐπι^p τὰ^{tn} καί^c κέρας^{nanp} δέκα^{tn}. **v.4** καί^c ὀ^{dnfs} γυνή^{nnfs} εἰμι^{vix3s}
 περιβάλλω^{vrxpnfs} πορφύρα^{ndfs} καί^c κόκκινος^{adnsn} καί^c χρυσοῦ^{vrxpnfs} χρυσοός^{ndms} καί^c λίθος^{ndms}
 τιμός^{admsn} καί^c μαργαρίτης^{ndmp} ἔχω^{vppanfs} χρυσοῦς^{aansn} ποτήριον^{nans} ἐν^p ὀ^{ddfs} χεῖρ^{ndfs}
 αὐτός^{trgfs} γέμω^{vppaans} βδελυγμα^{ngnp} καί^c ἀκαθάρτης^{ngfs} πορνεία^{ngfs} αὐτός^{trgfs}. **v.5** καί^c
 ἐπι^p ὀ^{dans} μέτωπον^{nans} αὐτός^{trgfs} ὀνομα^{nnms} γράφω^{vrxpnns} μυστήριον^{nnms} Βαβυλῶν^{nnfs} ὀ^{dnfs}
 μέγας^{anfsn} ὀ^{dnfs} μήτηρ^{nnfs} ὀ^{dgfp} πόρνη^{ngfp} καί^c ὀ^{dgnp} βδελυγμα^{ngnp} ὀ^{dgfs} γῆ^{ngfs}.

εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύουσαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων, καὶ ἐκ τοῦ αἵματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ. καὶ ἐθαύμασα ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα. καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγγελος, Διὰ τί ἐθαύμασας· ἐγὼ σοι 7 ἐρῶ τὸ μυστήριον τῆς γυναικὸς, καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βασιτάζοντος αὐτήν, τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κεφαλὰς καὶ τὰ δέκα κέρατα. τὸ 8 θηρίον, ὃ εἶδες, ἦν, καὶ οὐκ ἔστι, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀβύσσου, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγειν, καὶ θαυμάσσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς, ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλεπόντες τὸ θηρίον ὃ, τι ἦν, καὶ οὐκ ἔστι, καίπερ ἔστιν. ὧδε ὁ νοῦς ὁ ἔχων σοφίαν. αἱ ἑπτὰ 9 κεφαλὰι ὄρη εἰσὶν ἑπτὰ ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν. καὶ 10 βασιλεῖς ἑπτὰ εἰσιν οἱ πέντε ἔπρασσαν καὶ ὁ εἷς ἔστιν ὁ ἄλλος οὕτω ἦλθεν καὶ ὅταν ἔλθῃ ὀλίγον αὐτὸν δεῖ μείναι. καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν, 11 καὶ οὐκ ἔστι, καὶ αὐτὸς ὄγδοός ἐστι, καὶ ἐκ τῶν ἑπτὰ ἐστι, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. καὶ τὰ δέκα κέρατα, ἃ εἶδες, δέκα βασιλεῖς 12 εἰσιν, οἵτινες βασιλείαν οὕτω ἔλαβον, ἀλλ' ἐξουσίαν ὡς βασιλεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσι μετὰ τοῦ θηρίου. οὗτοι μίαν γνώμην 13 ἔχουσι, καὶ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐξουσίαν ἑαυτῶν τῷ θηρίῳ διαδιδώσουσιν. οὗτοι μετὰ τοῦ ἄρνιου πολεμήσουσι, καὶ τὸ ἄρνιον 14 νικήσει αὐτούς, ὅτι Κύριος κυρίων ἐστὶ καὶ βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοὶ καὶ ἐκλεκτοὶ καὶ πιστοί. καὶ λέγει μοι, 15

v.6 καί^c ὁράω^{viaa1s} ὁδafs γυνή^{nafs} μεθύω^{vppaafs} ἐκ^p ὁδgns αἴμα^{ngns} ὁδgmp ἅγιος^{agmpn} καί^c ἐκ^p ὁδgns αἴμα^{ngns} ὁδgmp μάρτυς^{ngmp} Ἰησοῦς^{ngms} καί^c θαυμάζω^{viaa1s} ὁράω^{vpaans} αὐτός^{rpaifs} θαῦμα^{nans} μέγας^{aansn}. **v.7** καί^c λέγω^{viaa3s} ἐγώ^{rdp-d-s} ὁδdms ἄγγελος^{nms} διά[&]τις^{xo} θαυμάζω^{viaa2s} ἐγώ^{rpn-s} σύ^{rdp-d-s} λέγω^{vifa1s} ὁδans μυστήριον^{nans} ὁδgfs γυνή^{ngfs} καί^c ἐκ^p ἀναθαίνω^{vnpa} ἐκ^p ὁδgfs ἀβύσσος^{ngfs} καί^c εἰς^p ἀπώλεια^{nafs} ὑπάγω^{vmpa} καί^c θαυμάζω^{vifa3p} ὁδnmp κατοικέω^{vppanmp} ἐπὶ^p ὁδgfs γῆ^{ngfs} ὅς^{rngmp} οὐ^{xo} γράφω^{vixp3s} ὁδnmp ὄνομα^{nmp} ἐπὶ^p ὁδans βιβλίον^{nans} ὁδgfs ζωῆ^{ngfs} ἀπὸ^p καταβολῆ^{ngfs} κόσμος^{ngms} βλέπω^{vppanmp} ὁδans θηρίον^{nans} ὅς^{rtnns} τις^{rinnns} εἰμι^{vix3s} καί^c οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} καίπερ^c εἰμι^{vixp3s}. **v.9** ὧδε^{bo} ὁδdms νοῦς^{nms} ὁδdms ἔχω^{vppanms} σοφία^{nafs} ὁδnfp ἑπτὰ^{tn} κεφαλῆ^{nfp} ὁρος^{nmp} εἰμι^{vixp3p} ἑπτὰ^{tn} ὅπου^{bo} ὁδnfs γυνή^{nafs} κάθηται^{vixp3s} ἐπὶ^p αὐτός^{rpgnp}. **v.10** καί^c βασιλεὺς^{nmp} ἑπτὰ^{tn} εἰμι^{vixp3p} ὁδnmp πέντε^{tn} πίπυω^{viaa3p} καί^c ὁδnms εἷς^{nms} εἰμι^{vixp3s} ὁδnms ἄλλος^{anmsn} οὕτω^{bo} ἔρχομαι^{viaa3s} καί^c ὅταν^c ἔρχομαι^{vsaa3s} ὀλίγος^{bo} αὐτός^{rpaifs} δεῖ^{viraq3s} μένω^{vnaa}. **v.11** καί^c ὁδdms θηρίον^{nms} ὅς^{rtnns} εἰμι^{vix3s} καί^c οὐ^{xo} εἰμι^{vixp3s} καί^c αὐτός^{rtnms} ὄγδοος^{anmsn} εἰμι^{vixp3s} καί^c ἐκ^p ὁδgmp ἑπτὰ^{tn} εἰμι^{vixp3s} καί^c εἰς^p ἀπώλεια^{nafs} ὑπάγω^{vipa3s}. **v.12** καί^c ὁδnmp δέκα^{tn} κέρας^{nmp} ὅς^{rpanp} ὁράω^{viaa2s} δέκα^{tn} βασιλεὺς^{nmp} εἰμι^{vixp3p} ὅστις^{rtnmp} βασιλεία^{nafs} οὕτω^{bo} λαμβάνω^{viaa3p} ἀλλά^c ἐξουσία^{nafs} ὡς^{bo} βασιλεὺς^{nmp} εἰς^{nafs} ὥρα^{nafs} λαμβάνω^{vipa3p} μετὰ^p ὁδgns θηρίον^{ngns}. **v.13** οὗτος^{rdnmp} εἰς^{nafs} γνώμη^{nafs} ἔχω^{vipa3s} καί^c ὁδafs δύναμις^{nafs} καί^c ὁδafs ἐξουσία^{nafs} ἑαυτοῦ^{rxgmp} ὁδdms θηρίον^{ndns} διαδιδώμην^{vipa3p}. **v.14** οὗτος^{rdnmp} μετὰ^p ὁδgns ἄρνιον^{ngns} πολεμῶ^{vifa3p} καί^c ὁδdms ἄρνιον^{nms} νικάω^{vifa3s} αὐτός^{rpanp} ὅτι^c κύριος^{nms} κύριος^{ngmp} εἰμι^{vixp3s} καί^c βασιλεὺς^{nms} βασιλεὺς^{ngmp} καί^c ὁδnmp μετὰ^p αὐτός^{rpaifs} κλητός^{anmpn} καί^c ἐκλεκτός^{anmpn} καί^c πιστός^{anfpn}.

- Τὰ ὕδατα ἃ εἶδες, οὗ ἡ πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσὶ, καὶ
 16 ἔθνη καὶ γλῶσσαι. καὶ τὰ δέκα κέρατα, ἃ εἶδες ἐπὶ τὸ θηρίον,
 οὔτοι μισήσουσι τὴν πόρνην, καὶ ἠρημωμένην ποιήσουσιν αὐτὴν
 καὶ γυμνήν, καὶ τὰς σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτὴν κατα-
 17 καύσουσιν ἐν πυρὶ. ὁ γὰρ Θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν
 ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι μίαν γνώμην, καὶ δοῦναι
 τὴν βασιλείαν αὐτῶν τῷ θηρίῳ, ἄχρι τελεσθῆ τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ.
 18 καὶ ἡ γυνή, ἣν εἶδες, ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ ἔχουσα βασιλείαν
 ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.
- 18 Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐ-
 ρανοῦ, ἔχοντα ἑξουσίαν μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης
 2 αὐτοῦ. καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχύϊ, φωνῇ μεγάλῃ λέγων, Ἔπεσεν ἔ-
 πεσε Βαβυλῶν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κατοικητήριον δαιμόνων,
 καὶ φυλακὴ παντός πνεύματος ἀκαθάρτου, καὶ φυλακὴ παντός
 3 ὀρνέου ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου. ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυ-
 μοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πέπωκε πάντα τὰ ἔθνη, καὶ οἱ βασιλεῖς
 τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευσαν, καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς ἐκ τῆς
 4 δυνάμεως τοῦ σιτηνίου αὐτῆς ἐπλούτησαν. Καὶ ἤκουσα ἄλλην
 φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λέγουσαν, Ἐξέλθετε ἐξ αὐτῆς, ὁ λαὸς μου,
 ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, καὶ ἵνα μὴ λάβητε
 5 ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς, ὅτι ἐκολλήθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἃ-

v.15 καί^c λέγω^{v1a3s} ἐγώ^{tpd-s} ὁ^{dnnp} ὕδωρ^{nnpp} ὅς^{tranp} ὁράω^{v1aa2s} ὅς^{bo} ὁ^{dntf} πόρνη^{nnfs} κάθηται^{v1pn3s} λαός^{nnmp} καί^c ὄχλος^{nnmp} εἰμι^{v1px3p} καί^c ἔθνος^{nnpp} καί^c γλῶσσαι^{nnfp}. **v.16** καί^c ὁ^{dnnp} δέκα^{tn} κέρας^{nnpp} ὅς^{tranp} ὁράω^{v1aa2s} ἐπι^p ὁ^{dans} θηρίον^{nans} οὗτος^{rdnmp} μισέω^{v1af3p} ὁ^{daf} πόρνη^{nafs} καί^c ἐρημόω^{v1pxafs} ποιέω^{v1af3p} αὐτός^{rpafs} καί^c γυμνός^{aafsn} καί^c ὁ^{dafp} σάρξ^{nafp} αὐτός^{rpfgs} ἐσθίω^{v1fd3p} καί^c αὐτός^{rpafs} κατακαίω^{v1af3p} ἐν^p πυρὶ^{ndns}. **v.17** ὁ^{dnnms} γάρ^c θεός^{nnms} δίδωμι^{v1aa3s} εἰς^p ὁ^{dafp} καρδία^{nafp} αὐτός^{rpmp} ποιέω^{vnaa} ὁ^{daf} γνώμη^{nafs} αὐτός^{rpmps} καί^c ποιέω^{vnaa} εἰς^{nafs} γνώμη^{nafs} καί^c δίδωμι^{vnaa} ὁ^{daf} βασιλεία^{nafs} αὐτός^{rpmp} ὁ^{dans} θηρίον^{hdns} ἄχρι^p τελέω^{vsap3s} ὁ^{dnnp} ῥῆμα^{nnpp} ὁ^{dngms} θεός^{ngms}. **v.18** καί^c ὁ^{dntf} γυνή^{nafs} ὅς^{trafs} ὁράω^{v1aa2s} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dntf} πόλις^{nnfs} ὁ^{dntf} μέγας^{anfns} ὁ^{dntf} ἔχω^{vppanfs} βασιλεία^{nafs} ἐπι^p ὁ^{dngmp} βασιλεύς^{ngmp} ὁ^{dngfs} γῆ^{ngfs}. **18.v.1** καί^c μετὰ^{rdamp} οὗτος^{rdamp} ὁράω^{v1aa1s} ἄλλος^{aamsn} ἄγγελος^{nams} καταβαίνω^{vppaams} ἐκ^p ὁ^{dngms} οὐρανός^{ngms} ἔχω^{vppaams} ἑξουσία^{nafs} μέγας^{aafsn} καί^c ὁ^{dntf} γῆ^{nafs} φωτίζω^{v1ap3s} ἐκ^p ὁ^{dngfs} δόξα^{ngfs} αὐτός^{rpmps}. **v.2** καί^c κράζω^{v1aa3s} ἐν^p ἰσχύς^{ndfs} φωνῇ^{ndfs} μέγας^{adfsn} λέγω^{vppanms} πίπτω^{v1aa3s} πίπτω^{v1aa3s} Βαβυλῶν^{nnfs} ὁ^{dntf} μέγας^{anfns} καί^c γίνομαι^{v1ad3s} κατοικητήριον^{nnms} δαιμόνων^{ngmp} καί^c φυλακὴ^{nnfs} πᾶς^{agnsn} πνεύμα^{ngns} ἀκάθαρτος^{agnsn} καί^c φυλακὴ^{nnfs} πᾶς^{agnsn} ὀρνέων^{ngns} ἀκάθαρτος^{agnsn} καί^c μιῶς^{v1pxp3ns}. **v.3** ὅτι^c ἐκ^p ὁ^{dngms} οἶνος^{ngms} ὁ^{dngms} θυμὸς^{ngms} ὁ^{dngfs} πορνεία^{ngfs} αὐτός^{rpfgs} πίνω^{v1xa3s} πᾶς^{annpp} ὁ^{dnnp} ἔθνος^{nnpp} καί^c ὁ^{dnnp} βασιλεύς^{nnmp} ὁ^{dngfs} γῆ^{ngfs} μετὰ^p αὐτός^{rpfgs} πορνεύω^{v1aa3p} καί^c ὁ^{dnnpp} ἔμπορος^{nnmp} ὁ^{dngfs} γῆ^{ngfs} ἐκ^p ὁ^{dngfs} δύναμις^{ngfs} ὁ^{dngms} σιτηνίου^{ngns} αὐτός^{rpfgs} πλουτέω^{v1aa3p}. **v.4** καί^c ἀκούω^{v1aa1s} ἄλλος^{nafsn} φωνῇ^{nafs} ἐκ^p ὁ^{dngms} οὐρανός^{ngms} λέγω^{vppaafs} ἐξέρχομαι^{v1daa2p} ἐκ^p αὐτός^{rpfgs} ὁ^{dnnms} λαός^{nnms} ἐγώ^{tpg-s} ἵνα^c μὴ^{xo} συγκοινωνέω^{vsaa2p} ὁ^{ddfp} ἁμαρτία^{ndfp} αὐτός^{rpfgs} καί^c ἵνα^c μὴ^{xo} λαμβάνω^{vsaa2p} ἐκ^p ὁ^{dngfp} πληγῆ^{ngfp} αὐτός^{rpfgs}.

χρι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ Θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. ἀπόδοτε αὐτῇ ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν ὑμῖν, καὶ διπλώσατε αὐτῇ 6
 διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς, ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασε, κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν. ὅσα ἐδόξασεν ἑαυτὴν, καὶ ἐστηρνιασε, τοσοῦτον 7
 δότε αὐτῇ βασανισμόν καὶ πένθος, ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει, Κάθημαι βασίλισσα, καὶ χήρα οὐκ εἰμί, καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω. διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἤξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος 8
 καὶ πένθος καὶ λιμός, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται, ὅτι ἰσχυρὸς Κύριος ὁ Θεὸς ὁ κρίνων αὐτήν. καὶ κλαύσονται αὐτήν, καὶ κό- 9
 ψονται ἐπ’ αὐτῇ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς οἱ μετ’ αὐτῆς πορνεύσαντες καὶ στηρνιασαντες, ὅταν βλέπωσι τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐ- 10
 τῆς, ἀπὸ μακρόθεν ἐστηκότες διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες, Οὐαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, Βαβυλὼν, ἡ πό- 11
 λις ἡ ἰσχυρά, ὅτι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἤλθεν ἡ κρίσις σου. καὶ οἱ ἔμποροι 12
 τῆς γῆς κλαίουσι καὶ πενθοῦσιν ἐπ’ αὐτῇ, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκέτι, γόμον χρυσοῦ, καὶ ἀργύρου, καὶ λί- 12
 θου τιμίου, καὶ μαργαρίτου, καὶ βύσσου, καὶ πορφύρας, καὶ σηρικουῦ, καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον, καὶ πᾶν σκεῦος 13
 ἐλεφάντινον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου, καὶ χαλκοῦ, καὶ σιδήρου, καὶ μαρμάρου, καὶ κινάμωμον, καὶ θυμιάματα, 13
 καὶ μύρον, καὶ λίβανον, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, καὶ σεμίδαλιν, καὶ σῖτον, καὶ κτήνη, καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων, καὶ ῥεδῶν, καὶ σω-

v.5 ὅτι^c κολλάω^{v1ap3p} αὐτός^{rpgfs} ὁ^{dnfp} ἁμαρτία^{nnfp} ἄχρι^p ὁ^{dqms} οὐρανό^{ngms} καί^c μνημονεύω^{v1aa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ὁ^{dnap} ἀδικημα^{nanp} αὐτός^{rpgfs}. **v.6** ἀποδίδωμι^{vdaa2p} αὐτός^{rpdfs} ὡς^{bo} καί^c αὐτός^{rpdfs} ἀποδίδωμι^{v1aa3s} σύ^{rpd-p} καί^c διπλόω^{vdaa2p} αὐτός^{rpdfs} διπλοῦς^{aanpn} κατὰ^p ὁ^{dnap} ἔργον^{nanp} αὐτός^{rpgfs} ἐν^p ὁ^{ddns} ποτήριον^{ndns} ὅς^{rtdns} κεράννυμι^{v1aa3s} κεράννυμι^{vdaa2p} αὐτός^{rpdfs} διπλοῦς^{aansn}. **v.7** ὅσος^{rcanp} δοξάζω^{v1aa3s} ἑαυτοῦ^{xafs} καί^c στηρνιαῶ^{v1aa3s} τοσοῦτος^{rdans} διδωμι^{vdaa2p} αὐτός^{rpdfs} βασανισμός^{nams} καί^c πένθος^{nnsn} ὅτι^c ἐν^p ὁ^{ddfs} καρδία^{ndfs} αὐτός^{rpgfs} λέγω^{v1pa3s} κάθημαι^{v1pn1s} βασίλισσα^{nnfs} καί^c χήρα^{nnfs} οὐ^{xo} εἰμι^{v1px1s} καί^c πένθος^{nnsn} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ὄρω^{vsaa1s}. **v.8** διὰ^p οὗτος^{rdans} ἐν^p εἷς^{ndfs} ἡμέρα^{ndfs} ἦκα^{v1fa3p} ὁ^{dnfp} πληγῆ^{nnfp} αὐτός^{rpgfs} θάνατος^{nms} καί^c πένθος^{nnsn} καί^c λιμός^{nms} καί^c ἐν^p πῦρ^{ndns} κατακαίω^{v1fp3s} ὅτι^c ἰσχυρός^{anmsn} κύριος^{nms} ὁ^{dnms} θεός^{nms} κρίνω^{vppans} αὐτός^{rpaifs}. **v.9** καί^c κλαίω^{v1fd3p} αὐτός^{rpaifs} καί^c κόπτω^{v1fd3p} ἐπι^p αὐτός^{rpdfs} ὁ^{dnmp} βασιλεύς^{nnmp} ὁ^{dqfs} γῆ^{ngfs} ὁ^{dnmp} μετὰ^p αὐτός^{rpgfs} πορνεύω^{vpaanmp} καί^c στηρνιαῶ^{vpaanmp} ὅταν^c βλέπω^{vspa3p} ὁ^{dams} καπνός^{nams} ὁ^{dqfs} πυρώσις^{ngfs} αὐτός^{rpgfs}. **v.10** ἀπὸ^p μακρόθεν^{bo} ἴσθημι^{vpxanmp} διὰ^p ὁ^{dams} φόβος^{nams} ὁ^{dqms} βασανισμός^{ngms} αὐτός^{rpgfs} λέγω^{vppanmp} οὐαὶⁱ οὐαὶⁱ ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὁ^{dnfs} μέγας^{anfsn} Βαβυλῶν^{nnfs} ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὁ^{dnfs} ἰσχυρός^{anfsn} ὅτι^c ἐν^p εἷς^{ndfs} ὥρα^{ndfs} ἔρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dnfs} κρίσις^{nms} σύ^{rpg-s}. **v.11** καί^c ὁ^{dnmp} ἔμπορος^{nnmp} ὁ^{dqfs} γῆ^{ngfs} κλαίω^{v1pa3p} καί^c πενθεῶ^{v1pa3p} ἐπι^p αὐτός^{rpdfs} ὅτι^c ὁ^{dams} γόμος^{nams} αὐτός^{rpgmp} οὐδεὶς^{anfsn} ἀγοράζω^{v1pa3s} οὐκέτι^{bo}. **v.12** γόμος^{nams} χρυσοῦ^{ngms} καί^c ἀργυροῦ^{ngms} καί^c λίθος^{ngms} τίμιος^{agfsn} καί^c μαργαρίτης^{ngms} καί^c βύσσο^{ngfs} καί^c πορφύρα^{ngfs} καί^c σιρκός^{agnsn} καί^c κόκκινος^{agnsn} καί^c πᾶς^{aansn} ξύλον^{nans} θύϊνος^{aansn} καί^c πᾶς^{aansn} σκεῦος^{nans} ἐλεφάντινος^{aansn} καί^c πᾶς^{aansn} σκεῦος^{nans} ἐκ^p ξύλον^{ngms} τίμιος^{agnsn} καί^c χαλκός^{ngms} καί^c σιδηρός^{ngms} καί^c μάρμαρος^{ngms}.

14 μάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. καὶ ἡ ὄπώρα τῆς ἐπιθυμίας τῆς
 15 ψυχῆς σου ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ καὶ τὰ λαμπρὰ
 16 ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκέτι οὐ μὴ εὐρήσης αὐτὰ. οἱ ἔμποροι
 17 τούτων, οἱ πλουτήσαντες ἀπ’ αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν στήσονται διὰ
 18 τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, καὶ
 λέγοντες, Οὐαὶ, οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἡ περιβεβλημένη βύσσι-
 19 νον καὶ πορφυροῦν καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυσῷ καὶ
 20 λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις, ὅτι μιᾶ ὥρα ἤρημώθη ὁ τοσοῦτος
 πλοῦτος. καὶ πᾶς κυβερνήτης, καὶ πᾶς ἐπὶ τῶν πλοίων ὁ ὄμιλος,
 καὶ ναῦται, καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται ἀπὸ μακρόθεν ἔ-
 21 στησαν, καὶ ἔκραζον ὀρῶντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς,
 19 λέγοντες, Τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ· καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς
 κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες,
 Οὐαὶ οὐαὶ, ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ἐν ἧ ἐπλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες
 20 πλοῖα ἐν τῇ θαλάσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς, ὅτι μιᾶ ὥρα ἤρη-
 21 μώθη. εὐφραίνου ἐπ’ αὐτῇ, οὐρανέ, καὶ οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι καὶ
 21 οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρινεν ὁ Θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. Καὶ
 ἦρεν εἷς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέγαν, καὶ ἔβαλεν εἰς
 τὴν θάλασσαν, λέγων, Οὕτως ὀρμήματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ
 22 μεγάλη πόλις, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῆ ἔτι. καὶ φωνὴ κιθαρωδῶν καὶ
 μουσικῶν καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν οὐ μὴ ἀκουσθῆ ἐν σοὶ ἔτι,

v.13 καί^c κιννάμων^{nans} καί^c θυμίαμα^{nanp} καί^c μύρον^{nans} καί^c λίθων^{nans} καί^c οἶνος^{nans}
 καί^c ἔλαιον^{nans} καί^c σεμιδάλις^{nafs} καί^c σῖτος^{nans} καί^c κτήνος^{nanp} καί^c πρόβατον^{nanp} καί^c
 ἵππος^{ngmp} καί^c ῥέδιον^{ngfp} καί^c σῶμα^{ngmp} καί^c ψυχὴ^{nafp} ἀνθρώπος^{ngmp}. **v.14** καί^c ὁ^{dnfs}
 ὄπώρα^{nmfs} ὁ^{dgrfs} ἐπιθυμία^{ngfs} ὁ^{dgrfs} ψυχῆ^{ngfs} σύ^{trpg-s} ἀπέρχομαι^{v1aa3s} ἀπὸ^p σύ^{trpg-s} καί^c πᾶς^{annpn}
 ὁ^{dnnp} λιπαρός^{annpn} καί^c ὁ^{dnnp} λαμπρός^{annpn} ἀπέρχομαι^{v1aa3s} ἀπὸ^p σύ^{trpg-s} καί^c οὐκέτι^{bo} οὐ^{xo}
 μὴ^{xo} εὐρίσκα^{vsaa2s} αὐτό^s **v.15** ὁ^{dnnmp} ἔμπορος^{nnmp} οὗτος^{rdgnp} ὁ^{dnnmp} πλουτέω^{vpaanmp}
 ἀπὸ^p αὐτός^{trpgfs} ἀπὸ^p μακρόθεν^{bo} ἴσθημι^{vifd3p} διὰ^p ὁ^{dams} φόβος^{nans} ὁ^{dgrms} βασανισμός^{ngms}
 αὐτός^{trpgfs} κλαίω^{vppanmp} καί^c πενθέω^{vppanmp}. **v.16** καί^c λέγω^{vppanmp} οὐαὶⁱ οὐαὶⁱ ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs}
 ὁ^{dnfs} μέγας^{anfsn} ὁ^{dnfs} περιβάλλω^{vrxpns} βύσσινος^{aansn} καί^c πορφυροῦς^{aansn} καί^c κόκκινος^{aansn}
 καί^c χρυσοῦς^{vrxpns} ἐν^p χρυσοῦς^{ndms} καί^c λίθος^{ndms} τίμιος^{admsn} καί^c μαργαρίτης^{ndmp}. **v.17** ὅτι^c
 εἷς^{ndfs} ὥρα^{ndfs} ἐρημόω^{v1ap3s} ὁ^{dnnms} τοσοῦτος^{rdnms} πλοῦτος^{nnms} καί^c πᾶς^{anmsn} κυβερνήτης^{nnms}
 καί^c πᾶς^{anmsn} ἐπὶ^p ὁ^{dgnp} πλοῖον^{ngnp} ὁ^{dnnms} ὄμιλος^{nnms} καί^c ναῦτης^{nnmp} καί^c ὅσος^{renmp} ὁ^{dafs}
 θάλασσα^{nafs} ἐργάζομαι^{v1pn3p} ἀπὸ^p μακρόθεν^{bo} ἴσθημι^{v1aa3p}. **v.18** καί^c κράζω^{v1aa3p} ὁ^{dams} ὁ^{dams}
 ὄμιλος^{nans} καπνός^{ngfs} ὁ^{dgrfs} πύρωσις^{ngfs} αὐτός^{trpgfs} λέγω^{vppanmp} τίς^{rgnfs} ὁμοίος^{anfsn} ὁ^{ddfs} πόλις^{ndfs}
 ὁ^{ddfs} μέγας^{adfsn}. **v.19** καί^c βάλλω^{v1aa3p} χοῦς^{nans} ἐπὶ^p ὁ^{dafp} κεφαλῇ^{nafp} αὐτός^{trpgp} καί^c
 κράζω^{v1aa3p} κλαίω^{vppanmp} καί^c πενθέω^{vppanmp} λέγω^{vppanmp} οὐαὶⁱ οὐαὶⁱ ὁ^{dnfs} πόλις^{nnfs} ὁ^{dnfs}
 μέγας^{anfsn} ἐν^p ὅς^{trdfs} πλουτέω^{v1aa3p} πᾶς^{annpn} ὁ^{dnnmp} ἔχω^{vppanmp} πλοῖον^{nanp} ἐν^p ὁ^{ddfs} θάλασσα^{ndfs}
 ἐκ^p ὁ^{dgrfs} τιμιότης^{ngfs} αὐτός^{trpgfs} ὅτι^c εἷς^{ndfs} ὥρα^{ndfs} ἐρημόω^{v1ap3s}. **v.20** εὐφραίνω^{vdpp2s} ἐπὶ^p
 αὐτός^{trpafs} οὐρανός^{nvms} καί^c ὁ^{dnnmp} ἅγιος^{annpn} ἀπόστολος^{nnmp} καί^c ὁ^{dnnmp} προφήτης^{nnmp} ὅτι^c
 κρίνω^{v1aa3s} ὁ^{dnnms} θεός^{nnms} ὁ^{dans} κρίμα^{nans} σύ^{trpg-p} ἐκ^p αὐτός^{trpgfs}. **v.21** καί^c αἶρω^{v1aa3s} εἷς^{nnms}
 ἄγγελος^{nnms} ἰσχυρός^{anmsn} λίθος^{nans} ὡς^{bo} μύλος^{nans} μέγας^{aamsn} καί^c βάλλω^{v1aa3s} εἷς^p ὁ^{dafs}
 θάλασσα^{nafs} λέγω^{vppanms} οὕτω^{bo} ὀρμήμα^{ndns} βάλλω^{v1fp3s} Βαβυλῶν^{nnfs} ὁ^{dnfs} μέγας^{anfsn} πόλις^{nnfs}
 καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} εὐρίσκα^{vsap3s} ἔτι^{bo}.

καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης τέχνης οὐ μὴ εὐρεθῆ ἔν σοι ἔτι, καὶ φωνὴ
 μύλου οὐ μὴ ἀκουσθῆ ἔν σοι ἔτι, καὶ φῶς λύχνου οὐ μὴ φά- 23
 νη ἔν σοι ἔτι, καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῆ ἔν
 σοι ἔτι, ὅτι οἱ ἔμποροί σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ
 φαρμακείᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐν αὐτῇ αἷμα 24
 προφητῶν καὶ ἁγίων εὐρέθη, καὶ πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς
 γῆς.

καὶ μετὰ ταῦτα ἤκουσα φωνὴν ὄχλου πολλοῦ μεγάλην ἐν τῷ 19
 οὐρανῷ, λεγόντος, Ἀλληλουϊά, ἡ σωτηρία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ
 καὶ ἡ δύναμις Κυριῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, ὅτι ἀληθινὰ καὶ δίκαια αἰ 2
 κρίσεις αὐτοῦ, ὅτι ἔκρινε τὴν πόρνην τὴν μεγάλην, ἣτις ἔφθειρε
 τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ ἐξεδίκησε τὸ αἷμα τῶν δούλων
 αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῆς. καὶ δευτέρον εἶρηκαν, Ἀλληλουϊά, 3
 καὶ ὁ καπνὸς αὐτῆς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. καὶ 4
 ἔπεσαν οἱ πρεσβύτεροι οἱ εἴκοσι καὶ τέσσαρες καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα
 καὶ προσεκύνησαν τῷ Θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου λέγοντες
 Ἀμήν Ἀλληλουϊά. καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ θρόνου ἐξῆλθε, λέγουσα, Αἰ- 5
 νεῖτε τὸν Θεὸν ἡμῶν, πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, καὶ οἱ φοβούμενοι
 αὐτόν καὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι. καὶ ἤκουσα ὡς φωνὴν ὄχλου 6
 πολλοῦ, καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰ-
 σχυρῶν, λεγόντας, Ἀλληλουϊά, ὅτι ἐβασίλευσε Κύριος ὁ Θεὸς ὁ

v.22 καί^c φωνή^{nmfs} καθαρωδός^{ngmp} καί^c μουσικός^{agmpn} καί^c αὐλητής^{ngmp} καί^c σαλπιδιστής^{ngmp}
 οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀκούω^{vsap3s} ἐν^p σύ^{tpd-s} ἔτι^{bo} καί^c πᾶς^{anmsn} τεχνίτης^{nnms} πᾶς^{agfsn} τέχνη^{ngfs} οὐ^{xo} μὴ^{xo}
 εὐρίσκω^{vsap3s} ἐν^p σύ^{tpd-s} ἔτι^{bo} καί^c φωνή^{nmfs} μύλος^{ngms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀκούω^{vsap3s} ἐν^p σύ^{tpd-s} ἔτι^{bo}.

v.23 καί^c φῶς^{nnms} λύχνος^{ngms} οὐ^{xo} μὴ^{xo} φαίνω^{vsap3s} ἐν^p σύ^{tpd-s} ἔτι^{bo} καί^c φωνή^{nmfs} νυμφίος^{ngms}
 καί^c νύμφη^{ngfs} οὐ^{xo} μὴ^{xo} ἀκούω^{vsap3s} ἐν^p σύ^{tpd-s} ἔτι^{bo} ὅτι^c ὁ^{dnmp} ἔμπορος^{nnmp} σύ^{trpg-s} εἰμί^{vix3p}
 ὁ^{dnmp} μεγιστάν^{nnmp} ὁ^{dafs} γῆ^{ngfs} ὅτι^c ἐν^p ὁ^{dafs} φαρμακεία^{ndfs} σύ^{trpg-s} πλανάω^{viap3p} πᾶς^{annmp} ὁ^{dnmp}
 ἔθνος^{nnmp}.

v.24 καί^c ἐν^p αὐτός^{rdfs} αἷμα^{nans} προφήτης^{ngmp} καί^c ἅγιος^{agmpn} εὐρίσκω^{viap3s} καί^c
 πᾶς^{agmpn} ὁ^{dgmpr} σφάζω^{vpxp3mp} ἐπὶ^p ὁ^{dafs} γῆ^{ngfs}.

19. v.1 καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdanp} ἀκούω^{vial1s}
 φωνή^{nafs} ὄχλος^{ngms} πολὺς^{agmsn} μέγας^{aafsn} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} λέγω^{vppagms} ἀλληλουϊάth
 ὁ^{dnfs} σωτηρία^{nmfs} καί^c ὁ^{dnfs} δόξα^{nmfs} καί^c ὁ^{dnfs} τιμὴ^{nmfs} καί^c ὁ^{dnfs} δύναμις^{nmfs} κύριος^{ndms}
 ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ἐγώ^{trp-g-p}.

v.2 ὅτι^c ἀληθινός^{anf3p} καί^c δίκαιος^{anf3p} ὁ^{dnmp} κρίσις^{nnmp} αὐτός^{trpgms}
 ὅτι^c κρίνω^{vial3s} ὁ^{dafs} πόρνη^{nafs} ὁ^{dafs} μέγας^{aafsn} ὅστις^{trnfs} φθεῖρω^{vial3s} ὁ^{dafs} γῆ^{nafs} ἐν^p ὁ^{dafs}
 πορνεία^{ndfs} αὐτός^{trpgfs} καί^c ἐκδικέω^{vial3s} ὁ^{dans} αἷμα^{nans} ὁ^{dgmpr} δοῦλος^{ngmp} αὐτός^{trpgms} ἐκ^p ὁ^{dafs}
 χειρ^{ngfs} αὐτός^{trpgfs}.

v.3 καί^c δευτέρος^{bo} λέγω^{vix3p} ἀλληλουϊάth καί^c ὁ^{dnms} καπνός^{nnms}
 αὐτός^{trpgfs} ἀναβαίνω^{vipa3s} εἰς^p ὁ^{damp} αἰών^{namp} ὁ^{dgmpr} αἰών^{vrgmp}.

v.4 καί^c πίπτω^{vial3p} ὁ^{dnmp}
 πρεσβύτερος^{annmp} ὁ^{dnmp} εἴκοσι^{nnmp} καί^c τέσσαρες^{nnmp} καί^c ὁ^{dnmp} τέσσαρες^{nnmp} ζῶον^{nnmp} καί^c
 προσκυνέω^{vial3p} ὁ^{ddms} θεός^{ndms} ὁ^{ddms} κάθημαι^{vppndms} ἐπὶ^p ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} λέγω^{vppanmp}
 ἀμήνth ἀλληλουϊάth.

v.5 καί^c φωνή^{nmfs} ἐκ^p ὁ^{dgms} θρόνος^{ngms} ἐξέρχεται^{vial3s} λέγω^{vppanfs}
 αἰνέω^{vdpa2p} ὁ^{dams} θεός^{nams} ἐγώ^{trp-g-p} πᾶς^{annmp} ὁ^{dnmp} δοῦλος^{ngmp} αὐτός^{trpgms} καί^c ὁ^{dnmp}
 φοβέομαι^{vppnnmp} αὐτός^{trpams} καί^c ὁ^{dnmp} μικρός^{annmp} καί^c ὁ^{dnmp} μέγας^{annmp}.

7 παντοκράτωρ. χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιῶμεθα, καὶ δῶμεν τὴν δόξαν
 αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἄρνιου, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἠτοιμάσεν
 8 ἑαυτήν. καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον καθαρὸν καὶ
 9 λαμπρὸν, τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματα ἐστὶ τῶν ἁγίων. καὶ λέ-
 γει μοι, Γράψον, Μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ γάμου τοῦ ἄρνιου
 κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι, Οὔτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ εἰσὶ τοῦ Θεοῦ.
 10 καὶ ἔπεσον ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ προσκυνῆσαι αὐτῷ, καὶ
 λέγει μοι, Ὅρα μὴ, σύνδουλός σου εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν
 11 ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἰησοῦ τῷ Θεῷ προσκύνησον, ἡ γὰρ
 μαρτυρία τοῦ Ἰησοῦ ἐστὶ τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας. Καὶ εἶδον
 τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον, καὶ ἰδοὺ ἵππος λευκός, καὶ ὁ καθήμε-
 νος ἐπ’ αὐτὸν καλούμενος πιστός καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ
 12 κρίνει καὶ πολεμεῖ. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλόξ πυρός, καὶ
 ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά, ἔχων ὄνομα γεγραμ-
 13 μένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός, καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον
 βεβαμμένον αἵματι, καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Ὁ λόγος τοῦ
 14 Θεοῦ. καὶ τὰ στρατεύματα τὰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθει αὐτῷ ἔφ’
 15 ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν καὶ καθαρὸν. καὶ
 ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἔκπορεύεται ῥομφαία ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ
 πατάσῃ τὰ ἔθνη, καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾶ,
 καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ὀργῆς

v.6 καί^c ἀκούω^{v1aa1s} ὡς^{bo} φωνή^{naf1s} ὄχλος^{ngms} πολὺς^{agmsn} καί^c ὡς^{bo} φωνή^{naf1s} ὕδωρ^{ngnp}
 πολὺς^{agnp} καί^c ὡς^{bo} φωνή^{naf1s} βροντή^{ngfp} ἰσχυρός^{agfnp} λέγω^{vnpaamp} ἀλληλουσίth ὅτι^c
 βασιλεύω^{v1aa3s} κύριος^{nnms} ὁ^{dnms} θεός^{ngms} πάντοκράτωρ^{nnms}. **v.7** χαίρω^{vspa1p} καί^c
 ἀγαλλιάω^{vspn1p} καί^c δίδωμι^{vsaal1p} ὁ^{daf1s} δόξα^{naf1s} αὐτός^{rpdm1s} ὅτι^c ἔρχομαι^{v1aa3s} ὁ^{dnms} γάμος^{nnms}
 ὁ^{dgn1s} ἄρνιου^{ngns} καί^c ὁ^{dnf1s} γυνή^{n1f1s} αὐτός^{rpdm1s} ἐτοιμάζω^{v1aa3s} ἑαυτοῦ^{rfaf1s}. **v.8** καί^c δίδωμι^{v1aa3s}
 αὐτός^{rpdm1s} ἵνα^c περιβάλλω^{vsaam3s} βύσσινος^{aansn} καθαρός^{aansn} καί^c λαμπρός^{aansn} ὁ^{dnms} γάρ^c
 βύσσινος^{aansn} ὁ^{d1nnp} δικαίωμα^{nnnp} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dgnp} ἅγιος^{agmpn}. **v.9** καί^c λέγω^{v1pa3s} ἐγώ^{rpds}
 γράφω^{vdaa2s} μακάριος^{anmpn} ὁ^{d1nnp} εἰς^p ὁ^{dans} δεῖπνον^{nans} ὁ^{dgnms} γάμος^{ngms} ὁ^{dgn1s} ἄρνιου^{ngns}
 καλέω^{vpxrnp} καί^c λέγω^{v1pa3s} ἐγώ^{rpds} οὗτος^{rdnmp} ὁ^{d1nnp} λόγος^{nnmp} ἀληθινός^{anmpn} εἰμι^{v1px3p}
 ὁ^{dgnms} θεός^{ngms}. **v.10** καί^c πίπτω^{v1aa1s} ἔμπροσθεν^p ὁ^{dgnp} πούς^{ngmp} αὐτός^{rpdm1s} προσκυνέω^{vnaa}
 αὐτός^{rpdm1s} καί^c λέγω^{v1pa3s} ἐγώ^{rpds} ὁ^{rdpa2s} μί^{xo} σύνδουλος^{nnms} σύ^{rp1s} εἰμι^{v1px1s} καί^c ὁ^{dgnp}
 ἀδελφός^{ngmp} σύ^{rp1s} ὁ^{dgnp} ἔχω^{vppagmp} ὁ^{daf1s} μαρτυρία^{naf1s} ὁ^{dgnms} Ἰησοῦς^{ngms} ὁ^{ddms} θεός^{ndms}
 προσκυνέω^{vdaa2s} ὁ^{dnf1s} γάρ^c μαρτυρία^{n1f1s} ὁ^{dgnms} Ἰησοῦς^{ngms} εἰμι^{v1px3s} ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnms} ὁ^{dgn1s}
 προφητεία^{ngf1s}. **v.11** καί^c ὁ^{rdpa2s} ὄρα^{v1aa1s} ὁ^{dams} οὐρανός^{nams} ἀνοίγω^{vpxpams} καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s}
 ἵππος^{nnms} λευκός^{anmsn} καί^c ὁ^{dnms} κάθημαι^{vppnms} ἐπὶ^p αὐτός^{rpams} καλέω^{vppnms} πιστός^{anmsn}
 καί^c ἀληθινός^{anmsn} καί^c ἐν^p δικαιοσύνῃ^{ndf1s} κρίνω^{v1pa3s} καί^c πολεμέω^{v1pa3s}. **v.12** ὁ^{d1nnp}
 δέ^c ὀφθαλμός^{nnmp} αὐτός^{rpdm1s} ὡς^{bo} φλόξ^{nnf1s} πῦρ^{ngns} καί^c ἐπὶ^p ὁ^{daf1s} κεφαλὴ^{naf1s} αὐτός^{rpdm1s}
 διάδημα^{nanp} πολὺς^{anmpn} ἔχω^{vppanms} ὄνομα^{nans} γράφω^{vpxpams} ὅς^{rrans} οὐδεὶς^{anfns} οἶδα^{v1ka3s} εἰ^{qo}
 μὴ^{xo} αὐτός^{rpdm1s}. **v.13** καί^c περιβάλλω^{vpxrnpms} ἱμάτιον^{nans} βάπτω^{vpxpans} αἶμα^{ndns} καί^c
 καλέω^{v1pp3s} ὁ^{dnms} ὄνομα^{nnms} αὐτός^{rpdm1s} ὁ^{dnms} λόγος^{nnms} ὁ^{dgnms} θεός^{ngms}. **v.14** καί^c
 ὁ^{d1nnp} στρατεύματα^{nnnp} ὁ^{d1nnp} ἐν^p ὁ^{ddms} οὐρανός^{ndms} ἀκολουθεῖ^{v1aa3s} αὐτός^{rpdm1s} ἐπὶ^p ἵππος^{ndmp}
 λευκός^{admpn} ἐνδύω^{vpxnmpn} βύσσινος^{aansn} λευκός^{aansn} καί^c καθαρός^{aansn}.

τοῦ Θεοῦ τοῦ παντοκράτορος, καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ἐπὶ 16
τὸν μηρὸν αὐτοῦ ὄνομα γεγραμμένον, Βασιλεὺς βασιλέων καὶ
Κύριος κυρίων. Καὶ εἶδον ἓνα ἄγγελον ἐστῶτα ἐν τῷ ἡλίῳ, καὶ 17
ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ, λέγων πᾶσι τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετωμένοις ἐν
μεσουρανήματι, Δεῦτε καὶ συναγέσθε εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ μεγάλου
Θεοῦ, ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων, καὶ σάρκας χιλιάρχων, καὶ 18
σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ σάρκας ἵππων καὶ τῶν καθημένων ἐπ’ αὐ-
τῶν, καὶ σάρκας πάντων, ἐλευθέρων τε καὶ δούλων, καὶ μικρῶν
καὶ μεγάλων. Καὶ εἶδον τὸ θηρίον, καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ 19
τὰ στρατεύματα αὐτῶν συνηγμένα ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τοῦ κα-
θημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ μετὰ τοῦ στρατεύματος αὐτοῦ. καὶ 20
ἐπιάσθη τὸ θηρίον, καὶ μετὰ τούτου ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιή-
σας τὰ σημεῖα ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησε τοὺς λαβόντας τὸ
χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ,
ζῶντες ἐβλήθησαν οἱ δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην
ἐν τῷ θείῳ, καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ καθη- 21
μένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τῇ ἐκπορευομένη ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ,
καὶ πάντα τὰ ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα τὴν 20
κλεῖδα τῆς ἀβύσσου, καὶ ἄλυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

v.15 καί^c ἐκ^p ὀδ^{gns} στόμα^{ngns} αὐτός^{rgms} ἐκπορευομα^{vipn3s} ῥομφαία^{nnfs} ὄξυς^{anfsn} ἵνα^c
ἐν^p αὐτός^{rpdfs} πατάσσω^{vsaa3s} ὀδ^{anp} ἔθνος^{nanp} καί^c αὐτός^{trnms} ποιμαίνω^{vifa3s} αὐτός^{rpamp} ἐν^p
ῥάβδος^{ndfs} σιδηροῦς^{adfsn} καί^c αὐτός^{trnms} πατέω^{vipa3s} ὀδ^{dafs} ληνός^{nafs} ὀδ^{gms} οἶνος^{ngms} ὀδ^{gms}
θυμὸς^{ngms} καί^c ὀδ^{gfs} ὀργή^{ngfs} ὀδ^{gms} θεός^{ngms} ὀδ^{gms} παντοκράτωρ^{ngms}. **v.16** καί^c ἔχω^{vipa3s} ἐπι^p
ὀδ^{dans} ἱμάτιον^{nans} καί^c ἐπι^p ὀδ^{dams} μηρός^{nams} αὐτός^{trgms} ὄνομα^{nans} γράφω^{vpxpans} βασιλεὺς^{nnms}
βασιλεὺς^{ngmp} καί^c κύριος^{nnms} κύριος^{ngmp}. **v.17** καί^c ὀράω^{viala1s} εἶς^{nams} ἄγγελος^{nams}
ἴσημι^{vpxaams} ἐν^p ὀδ^{dmns} ἡλιος^{ndms} καί^c κρᾶζω^{viaa3s} φωνή^{ndfs} μέγας^{adfsn} λέγω^{vppanms} πᾶς^{adnprn}
ὀδ^{ddnp} ὄρνειον^{ndnpr} ὀδ^{ddnp} πέτομαι^{vppndnp} ἐν^p μεσουράνημα^{ndns} δεῦτε^{vdx2p} καί^c συνάγω^{vdpp2p}
εἰς^p ὀδ^{dans} δεῖπνον^{nans} ὀδ^{gms} μέγας^{agmsn} θεός^{ngms}. **v.18** ἵνα^c ἐσθίω^{vsaa2p} σὰρξ^{znafp}
βασιλεὺς^{ngmp} καί^c σὰρξ^{znafp} χιλιάρχος^{ngmp} καί^c σὰρξ^{znafp} ἰσχυρός^{agmpn} καί^c σὰρξ^{znafp} ἵππος^{ngmp}
καί^c ὀδ^{gmp} κάθημαι^{vppngmp} ἐπι^p αὐτός^{trgmp} καί^c σὰρξ^{znafp} πᾶς^{agmpn} ἐλευθερος^{agmpn} τέ^{xo} καί^c
δοῦλος^{ngmp} καί^c μικρός^{agmpn} καί^c μέγας^{agmpn}. **v.19** καί^c ὀράω^{viala1s} ὀδ^{dans} θηρίον^{nans}
καί^c ὀδ^{damp} βασιλεὺς^{namp} ὀδ^{gfs} ἡγήσῃ^{ngfs} καί^c ὀδ^{damp} στρατεύμα^{namp} αὐτός^{trgmp} συνάγω^{vpxanp}
ποιέω^{vnaa} πόλεμος^{nams} μετὰ^p ὀδ^{gms} κάθημαι^{vppngms} ἐπι^p ὀδ^{gms} ἵππος^{ngms} καί^c μετὰ^p ὀδ^{gms}
στράτευμα^{ngns} αὐτός^{trgms}. **v.20** καί^c πιάζω^{viap3s} ὀδ^{dnms} θηρίον^{nnms} καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdgms}
ὀδ^{dnms} ψευδοπροφήτης^{nnms} ὀδ^{dnms} ποιέω^{vpaanms} ὀδ^{damp} σημεῖον^{namp} ἐνώπιον^{bo} αὐτός^{trgms} ἐν^p
ὀς^{trtdnp} πλανᾶω^{viaa3s} ὀδ^{damp} λαμβάνω^{vppaamp} ὀδ^{dans} χάραγμα^{nans} ὀδ^{gms} θηρίον^{ngms} καί^c ὀδ^{damp}
προσκυνέω^{vppaamp} ὀδ^{dfis} εἰκὼν^{ndfs} αὐτός^{trgms} ζᾶω^{vppanmp} βάλλω^{viap3p} ὀδ^{dmn} δύο^{tn} εἰς^p ὀδ^{dafs}
λίμνη^{nafs} ὀδ^{gms} πῦρ^{ngms} ὀδ^{dafs} καί^c ὀδ^{dnms} ἐν^p ὀδ^{dans} θεῖον^{ndms}. **v.21** καί^c ὀδ^{damp} λοιπὸς^{anmpn}
ἀποκτείνω^{viap3p} ἐν^p ὀδ^{dfis} ῥομφαία^{ndfs} ὀδ^{gms} κάθημαι^{vppngms} ἐπι^p ὀδ^{gms} ἵππος^{ngms} ὀδ^{dfis}
ἐκπορευομαι^{vppndfs} ἐκ^p ὀδ^{gms} στόμα^{ngns} αὐτός^{trgms} καί^c πᾶς^{anmpn} ὀδ^{dnnp} ὄρνειον^{nnnp} χορτάζω^{viap3p}
ἐκ^p ὀδ^{gfp} σὰρξ^{ngfp} αὐτός^{trgmp}. **20. v.1** καί^c ὀράω^{viala1s} ἄγγελος^{nams} καταβαίνο^{vppaams} ἐκ^p
ὀδ^{gms} οὐρανόος^{ngms} ἔχω^{vppaams} ὀδ^{dafs} κλεῖς^{nafs} ὀδ^{gfs} ἀβυσσος^{ngfs} καί^c ἄλυσιν^{nafs} μέγας^{aafsn} ἐπι^p
ὀδ^{dafs} χεῖρ^{nafs} αὐτός^{trgms}.

2 και ἐκράτησε τὸν δράκοντα, τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον, ὃς ἐστὶ διάβο-
 3 λος καὶ Σατανᾶς, καὶ ἔδησεν αὐτὸν χίλια ἔτη, καὶ ἔβαλεν αὐτὸν
 εἰς τὴν ἄβυσσον, καὶ ἔκλεισεν αὐτόν, καὶ ἐσφράγισεν ἐπάνω αὐ-
 4 τοῦ, ἵνα μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη ἔτι, ἄχρι τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη, καὶ
 5 μετὰ ταῦτα δεῖ αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. Καὶ εἶδον θρό-
 νους, καὶ ἐκάθισαν ἐπ’ αὐτούς, καὶ κρίμα ἐδόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς
 ψυχὰς τῶν πεπελεκισμένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ καὶ διὰ τὸν
 λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τῷ θηριῷ, οὔτε τὴν
 εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐ-
 6 τῶν, καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν, καὶ ἔζησαν καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ
 7 Χριστοῦ χίλια ἔτη. οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέζησαν ἕως
 8 τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη. αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. μακάριος καὶ
 ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ, ἐπὶ τούτων ὁ θά-
 νατος ὁ δεύτερος οὐκ ἔχει ἕξουσίαν, ἀλλ’ ἔσονται ἱερεῖς τοῦ Θεοῦ,
 7 καὶ τοῦ Χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσι μετ’ αὐτοῦ χίλια ἔτη. Καὶ
 ὅταν τελεσθῆ τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ Σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς
 8 αὐτοῦ, καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν ταῖς τέσσαρσι
 γωνίαις τῆς γῆς, τὸν Γὼγ καὶ τὸν Μαγῶγ, συναγαγεῖν αὐτούς εἰς
 9 πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. καὶ ἀνέβη-
 σαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλωσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν
 ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡγαπημένην, καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ

v.2 καί^c κρατέα^{v1aa3s} ὄδams δράκων^{nams} ὄδams ὄφης^{nams} ὄδams ἀρχαῖος^{aamsn} ὄs^{rmmms} εἰμι^{v1px3s}
 διάβολος^{anmsn} καί^c Σατανᾶς^{nms} καί^c δέω^{v1aa3s} αὐτός^{rpsms} χίλιοι^{namp} ἔτος^{namp}. **v.3** καί^c
 βάλλω^{v1aa3s} αὐτός^{rpsms} εἰς^p ὄδα^{fs} ἄβυσσος^{nafs} καί^c κλείω^{v1aa3s} αὐτός^{rpsms} καί^c σφραγίζω^{v1aa3s}
 ἐπάνω^{bo} αὐτός^{rpsms} ἵνα^c μὴ^{xo} πλανᾶω^{vsaa3s} ὄdanp ἔθνος^{namp} ἔτι^{bo} ἄχρι^p τελέω^{vsap3s} ὄdnnp
 χίλιοι^{nnp} ἔτος^{nnp} καί^c μετὰ^p οὗτος^{rdanp} δεῖ^{v1vq3s} αὐτός^{rpsms} λύω^{vnap} μικρός^{aamsn} χρόνος^{nams}.
v.4 καί^c ὄράω^{v1aa1s} θρόνος^{namp} καί^c καθίζω^{v1aa3p} ἐπι^p αὐτός^{rpsmp} καί^c κρίμα^{nms} διδῶμι^{v1ap3s}
 αὐτός^{rpdmp} καί^c ὄdafp ψυχὴ^{nafp} ὄdgmnp πελεκίζω^{vpxpmp} διὰ^p ὄδα^{fs} μαρτυρία^{nafs} Ἰησοῦς^{nms} καί^c
 διὰ^p ὄdams λόγος^{nams} ὄdgmms θεός^{ngms} καί^c ὄστις^{rtmp} οὐ^{xo} προσκυνέω^{v1aa3p} ὄddms θηρίον^{ndms}
 οὔτε^c ὄdafs εἰκὼν^{nafs} αὐτός^{rpsms} καί^c οὐ^{xo} λαμβάνω^{v1aa3p} ὄdans χάραγμα^{nans} ἐπι^p ὄdans
 μέτωπον^{nans} αὐτός^{rpsmp} καί^c ἐπι^p ὄdafs χεῖρ^{nafs} αὐτός^{rpsmp} καί^c ζάω^{v1aa3p} καί^c βασιλεύω^{v1aa3p}
 μετὰ^p Χριστός^{ngms} χίλιοι^{namp} ἔτος^{namp}. **v.5** ὄdnnp δέ^c λοιπός^{anmp} ὄdgmnp νεκρός^{agmp} οὐ^{xo}
 ἀναζάω^{v1aa3p} ἕω^c τελέω^{vsap3s} ὄdnnp χίλιοι^{nnp} ἔτος^{nnp} οὗτος^{rdnfs} ὄdnfs ἀνάστασις^{nms} ὄdnfs
 πρώτος^{anfsn}. **v.6** μακάριος^{anmsn} καί^c ἅγιος^{anmsn} ὄdnms ἔχω^{vppanms} μέρος^{nans} ἐν^p ὄddfs
 ἀνάστασις^{ndfs} ὄddfs πρῶτος^{ndfs} ἐπι^p οὗτος^{rdgmnp} ὄdnms θάνατος^{nms} ὄdnms δεύτερος^{anmsn} οὐ^{xo}
 ἔχω^{v1pa3s} ἕξουσία^{nafs} ἀλλά^c εἰμι^{v1fx3p} ἱερεύς^{nmp} ὄdgmms θεός^{ngms} καί^c ὄdgmms Χριστός^{ngms} καί^c
 βασιλεύω^{v1fa3p} μετὰ^p αὐτός^{rpsms} χίλιοι^{namp} ἔτος^{namp}. **v.7** καί^c ὄταν^c τελέω^{vsap3s} ὄdnnp χίλιοι^{nnp}
 ἔτος^{nnp} λύω^{v1p3s} ὄdnms Σατανᾶς^{nms} ἐκ^p ὄdgmms φυλακῆ^{ngfs} αὐτός^{rpsms}. **v.8** καί^c ἐξέρχομαι^{v1fd3s}
 πλανᾶω^{vnaa} ὄdanp ἔθνος^{namp} ὄdanp ἐν^p ὄddfp τέσσαρες^{ndfp} γωνία^{ndfp} ὄdgmms γῆ^{ngfs} ὄdams Γὼγ^{tp} καί^c
 ὄdams Μαγῶγ^{tp} συνάγω^{vnaa} αὐτός^{rpsmp} εἰς^p πόλεμος^{nams} ὄs^{rmp} ὄdnms ἀριθμός^{nms} ὄs^{bo} ὄdnfs
 ἄμμος^{nms} ὄdgmms θάλασσα^{ngfs}.

Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ ὁ διάβολος 10
ὁ πλανῶν αὐτούς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός καὶ θείου,
ὅπου τὸ θηρίον καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθήσονται ἡ-
μέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Καὶ εἶδον θρόνον 11
λευκὸν μέγαν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ’ αὐτοῦ, οὗ ἀπὸ προσώπου
ἔφυγεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὐρέθη αὐτοῖς. καὶ 12
εἶδον τοὺς νεκροὺς μικροὺς καὶ μεγάλους, ἐστῶτας ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ, καὶ βιβλία ἠνεωχθησαν, καὶ βιβλίον ἄλλο ἠνεωχθη, ὃ ἐστι
τῆς ζωῆς, καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμμένων ἐν τοῖς
βιβλίοις, κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν 13
αὐτῇ νεκροὺς, καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἔδωκαν τοὺς ἐν αὐτοῖς
νεκροὺς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ὁ 14
θάνατος καὶ ὁ ἄδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός, οὗτος
ἐστὶν ὁ δευτέρως θάνατος. καὶ εἴ τις οὐχ εὐρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς 15
ζωῆς γεγραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός,

Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινὴν, ὁ γὰρ πρῶτος οὐ- 21
ρανός καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλθε, καὶ ἡ θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι.
καὶ ἐγὼ Ἰωάννης εἶδον τὴν πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλήμ καινὴν, 2
καταβαίνουσαν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἡτοιμασμένην ὡς
νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ ἤκουσα φωνῆς με- 3
γάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λεγούσης, Ἰδοὺ, ἡ σκηνὴ τοῦ Θεοῦ μετὰ

v.9 καί^c ἀναβαίνω^{v1aa3p} ἐπι^p ὄdans πλάτος^{nans} ὀdgrs γῆ^{ngfs} καί^c κυκλόω^{v1aa3p} ὀdafs παρεμβολή^{nafs}
ὀdgmP ἅγιος^{agmpn} καί^c ὀdafs πόλις^{nafs} ὀdafs ἀγαπάω^{vpxpafs} καί^c καταβαίνω^{v1aa3s} πῦρ^{nnns} ἀπό^p
ὀdgrms θεός^{ngms} ἐκ^p ὀdgrms οὐρανός^{ngms} καί^c κατεσθίω^{v1aa3s} αὐτός^{rpamp}. **v.10** καί^c ὀdnms
διάβολος^{anmsn} ὀdnms πλανᾶω^{vppanms} αὐτός^{rpamp} βάλλω^{v1ap3s} εἰς^p ὀdafs λίμνη^{nafs} ὀdgrms πῦρ^{ngns}
καί^c θεῖον^{ngns} ὅπου^{bo} ὀdnms θηρίον^{nnns} καί^c ὀdnms ψευδοπροφήτης^{nnms} καί^c βασανίζω^{v1fp3p}
ἡμέρα^{ngfs} καί^c νύξ^{ngfs} εἰς^p ὀdamp αἰών^{namp} ὀdgmP αἰών^{ngmp}. **v.11** καί^c ὀράω^{v1aa1s} θρόνος^{nams}
λευκός^{aamsn} μέγας^{aamsn} καί^c ὀdams κάθημαι^{vppnams} ἐπι^p αὐτός^{rpgrms} ὅς^{trgms} ἀπό^p πρόσωπον^{ngns}
φευγῶ^{v1aa3s} ὀdnfs γῆ^{nnfs} καί^c ὀdnms οὐρανός^{nnms} καί^c τόπος^{nnms} οὗ^{xo} εὐρίσκω^{v1ap3s} αὐτός^{rpdmP}.
v.12 καί^c ὀράω^{v1aa1s} ὀdamp νεκρός^{aampn} μικρός^{aampn} καί^c μέγας^{aampn} ἴσημι^{vpxaamp} ἐνώπιον^{bo}
ὀdgrms θεός^{ngms} καί^c βιβλίον^{nnnp} ἀνοίγω^{v1ap3p} καί^c βιβλίον^{nnns} ἄλλος^{anmsn} ἀνοίγω^{v1ap3s} ὅς^{trnms}
εἶμι^{v1px3s} ὀdgrs ζωῆ^{ngfs} καί^c κρίνω^{v1ap3p} ὀdnmp νεκρός^{aampn} ἐκ^p ὀdgnP γράφω^{vpxpnp} ἐν^p ὀddnp
βιβλίον^{ndnp} κατὰ^p ὀdanp ἔργον^{nanp} αὐτός^{rpmp}. **v.13** καί^c δίδωμι^{v1aa3s} ὀdnfs θάλασσα^{nnfs} ὀdamp
ἐν^p αὐτός^{rpdfs} νεκρός^{aampn} καί^c ὀdnms θάνατος^{nnms} καί^c ὀdnms ἄδης^{nnms} δίδωμι^{v1aa3p} ὀdamp
ἐν^p αὐτός^{rpdmP} νεκρός^{aampn} καί^c κρίνω^{v1ap3p} ἕκαστος^{anmsn} κατὰ^p ὀdanp ἔργον^{nanp} αὐτός^{rpmp}.
v.14 καί^c ὀdnms θάνατος^{nnms} καί^c ὀdnms ἄδης^{nnms} βάλλω^{v1ap3p} εἰς^p ὀdafs λίμνη^{nafs} ὀdgrms
πῦρ^{ngns} οὗτος^{rdnms} εἶμι^{v1px3s} ὀdnms δευτερός^{anmsn} θάνατος^{nnms}. **v.15** καί^c εἰ^{qo} τι-οριμς οὗ^{xo}
εὐρίσκω^{v1ap3s} ἐν^p ὀddfs βίβλος^{ndfs} ὀdgrs ζωῆ^{ngfs} γράφω^{vpxpms} βάλλω^{v1ap3s} εἰς^p ὀdafs λίμνη^{nafs}
ὀdgrms πῦρ^{ngns}. **21. v.1** καί^c ὀράω^{v1aa1s} οὐρανός^{nams} καινός^{aamsn} καί^c γῆ^{nafs} καινός^{aafsn}
ὀdnms γάρ^c πρῶτος^{anmsn} οὐρανός^{nnms} καί^c ὀdnfs πρῶτος^{anfns} γῆ^{nnfs} παράρχομαι^{v1aa3s} καί^c ὀdnfs
θάλασσα^{nnfs} οὗ^{xo} εἶμι^{v1px3s} ἔτι^{bo}. **v.2** καί^c ἐγὼ^{rp1n-s} Ἰωάννης^{nnms} ὀράω^{v1aa1s} ὀdafs πόλις^{nafs}
ὀdafs ἅγιος^{aafsn} Ἱερουσαλήμ^{tp} καινός^{aafsn} καταβαίνω^{vppaafs} ἀπό^p ὀdgrms θεός^{ngms} ἐκ^p ὀdgrms
οὐρανός^{ngms} ἐτοιμάζω^{vpxpafs} ὡς^{bo} νύμφη^{nafs} κοσμεῶ^{vpxpafs} ὀddms ἀνήρ^{ndms} αὐτός^{rpgrfs}.

τῶν ἀνθρώπων, καὶ σκηνώσει μετ' αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ
 4 ἔσονται, καὶ αὐτὸς ὁ Θεὸς ἔσται μετ' αὐτῶν, Θεὸς αὐτῶν, καὶ
 ἔξαλείψει ὁ Θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ ὁ
 θάνατος οὐκ ἔσται ἔτι, οὔτε πένθος, οὔτε κραυγὴ, οὔτε πόνος,
 5 οὐκ ἔσται ἔτι, ὅτι τὰ πρῶτα ἀπῆλθον. καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ
 τοῦ θρόνου, Ἰδοῦ, καινὰ πάντα ποιῶ. καὶ λέγει μοι, Γράψον, ὅτι
 6 οὔτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ καὶ πιστοὶ εἰσι. καὶ εἶπέ μοι, Γέγονε.
 ἐγὼ εἶμι τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι
 7 δώσω ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. ὁ νικῶν κλη-
 ρονομήσει πάντα, καὶ ἔσομαι αὐτῷ Θεός, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι ὁ
 8 υἱός. δειλοῖς δὲ καὶ ἀπίστοις καὶ ἔβδελυγμένοις καὶ φονεῦσι καὶ
 πόρνοις καὶ φαρμάκευσι καὶ εἰδωλολάτραις καὶ πᾶσι τοῖς ψευ-
 δέσι τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὃ
 9 ἔστι δεύτερος θάνατος. Καὶ ἦλθε πρὸς με εἷς τῶν ἑπτὰ ἀγγέ-
 λων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας τὰς γεμούσας τῶν ἑπτὰ πληγῶν
 τῶν ἐσχάτων, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ, λέγων, Δεῦρο, δεῖξω σοὶ τὴν
 10 νύμφην τοῦ ἀρνίου τὴν γυναῖκα. καὶ ἀπήνεγκέ με ἐν Πνεύματι
 ἐπ' ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, καὶ ἔδειξέ μοι τὴν πόλιν τὴν μεγά-
 λην, τὴν ἁγίαν Ἰερουσαλὴμ, καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ
 11 τοῦ Θεοῦ, ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ὁ φωστὴρ αὐτῆς

v.3 καί^c ἀκούω^{v1aa1s} φωνή^{ngfs} μέγας^{agfsn} ἐκ^p ὀδγms οὐρανός^{ngms} λέγω^{vppagfs} ἰδοῦ^{vdaa2s} ὀδnfs
 σκηνή^{nnfs} ὀδgms θεός^{ngms} μετὰ^p ὀδgmp ἀνθρώπος^{ngmp} καί^c σκηνόω^{vifa3s} μετὰ^p αὐτός^{rgmp}
 καί^c αὐτός^{rrnmp} λαός^{nnmp} αὐτός^{rrgms} εἶμι^{vifx3p} καί^c αὐτός^{rrnms} ὀδnms θεός^{nnms} εἶμι^{vifx3s}
 μετὰ^p αὐτός^{rrgmp} θεός^{nnms} αὐτός^{rrgmp}. **v.4** καί^c ἔξαλείφω^{vifa3s} ὀδnms θεός^{nnms} πᾶς^{aansn}
 δάκρυον^{nans} ἀπό^p ὀδgmp ὀφθαλμός^{ngmp} αὐτός^{rrgmp} καί^c ὀδnms θάνατος^{nnms} οὐ^{xo} εἶμι^{vifx3s}
 ἔτι^{bo} οὔτε^c πένθος^{nnms} οὔτε^c κραυγή^{nnfs} οὔτε^c πόνος^{nnms} οὐ^{xo} εἶμι^{vifx3s} ἔτι^{bo} ὅτι^c ὀδnmp
 πρῶτος^{annpn} ἀπέρχομαι^{v1aa3p}. **v.5** καί^c λέγω^{v1aa3s} ὀδnms κάθημαι^{vppnms} ἐπι^p ὀδgms θρόνος^{ngms}
 ἰδοῦ^{vdaa2s} καινός^{aanpn} πᾶς^{aanpn} ποιέω^{v1pa1s} καί^c λέγω^{v1pa3s} ἐγὼ^{rrp-d-s} γράφω^{vdaa2s} ὅτι^c οὗτος^{rdnmp}
 ὀδnmp λόγος^{nnmp} ἀληθινός^{annpn} καί^c πιστός^{anfpn} εἶμι^{v1px3p}. **v.6** καί^c λέγω^{v1aa3s} ἐγὼ^{rrp-d-s}
 γίνομαι^{v1xa3s} ἐγὼ^{rrp-n-s} εἶμι^{v1px1s} ὀδnms ὅς^{tl} καί^c ὀδnms Ὡ^{tl} ὀδnfs ἀρχή^{nnfs} καί^c ὀδnms τέλος^{nnms}
 ἐγὼ^{rrp-n-s} ὀδdms διψῶ^{vppadms} διδῶμι^{vifa1s} ἐκ^p ὀδgfs πηγῆ^{ngfs} ὀδgns ὕδωρ^{ngns} ὀδgfs ζωή^{ngfs}
 δωρεάν^{bo}. **v.7** ὀδnms νικῶ^{vppanms} κληρονομέω^{vifa3s} πᾶς^{aanpn} καί^c εἶμι^{vifx1s} αὐτός^{rrp-dms}
 θεός^{nnms} καί^c αὐτός^{rrnms} εἶμι^{vifx3s} ἐγὼ^{rrp-d-s} ὀδnms υἱός^{nnms}. **v.8** δειλός^{admnp} δέ^c καί^c
 ἀπιστος^{admnp} καί^c βδελύσσομαι^{v1pxpdmnp} καί^c φονεύς^{ndmp} καί^c πόρνος^{ndmp} καί^c φάρμακος^{ndmp}
 καί^c εἰδωλολάτρης^{ndmp} καί^c πᾶς^{admnp} ὀδdmp ψευδής^{admnp} ὀδnms μέρος^{nnms} αὐτός^{rrgmp} ἐν^p ὀδdfs
 λίμνῃ^{ndfs} ὀδdfs καί^c ὀδvppdfis πῦρ^{ndns} καί^c θείον^{ndns} ὅς^{rrnms} εἶμι^{v1px3s} δεύτερος^{annsn} θάνατος^{nnms}.
v.9 καί^c ἔρχομαι^{v1aa3s} πρὸς^p ἐγὼ^{rrp-a-s} εἰς^{nnms} ὀδgmp ἐπὶ^{tn} ἀγγελός^{ngmp} ὀδgmp ἔχω^{vppagmp} ὀδafp
 ἐπὶ^{tn} φιάλῃ^{nafp} γέμω^{vppaafp} ὀδgfp ἐπὶ^{tn} πληγῇ^{ngfp} ὀδgfp ἔσχατος^{agfpn} καί^c λαλέω^{v1aa3s}
 μετὰ^p ἐγὼ^{rrg-s} λέγω^{vppanms} δεῦρο^{vdx2s} δείκνυμι^{vifa1s} σὺ^{rrp-d-s} ὀδafis νύμφη^{nafis} ὀδgns ἄρνιον^{ngns}
 ὀδafis γυνή^{nafis}. **v.10** καί^c ἀποφέρω^{v1aa3s} ἐγὼ^{rrp-a-s} ἐν^p πνεύμα^{ndns} ἐπι^p ὄρος^{nans} μέγας^{aansn}
 καί^c ὑψηλός^{aansn} καί^c δείκνυμι^{v1aa3s} ἐγὼ^{rrp-d-s} ὀδafis πόλις^{nafis} ὀδafis μέγας^{aafns} ὀδafis ἅγιος^{aafns}
 Ἰερουσαλὴμ^{tp} καταβαίω^{vppaafis} ἐκ^p ὀδgms οὐρανός^{ngms} ἀπό^p ὀδgms θεός^{ngms}.

ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ ὡς λίθῳ ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι, ἔχουσαν 12
 τε τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλόν, ἔχουσαν πυλῶνας δώδεκα, καὶ ἐπὶ
 τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα, ἃ 13
 ἐστὶ τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν υἰῶν Ἰσραὴλ. ἀπ' ἀνατολῆς πυλῶνες 13
 τρεῖς, ἀπὸ βορρᾶ, πυλῶνες τρεῖς, ἀπὸ νότου, πυλῶνες τρεῖς, καὶ 14
 ἀπὸ δυσμῶν, πυλῶνες τρεῖς. καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως ἔχον θε- 14
 μελίους δώδεκα, καὶ ἐν αὐτοῖς ὀνόματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων
 τοῦ ἁρνίου. καὶ ὁ λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχε κάλαμον χρυσοῦν, ἵνα 15
 μετρήσῃ τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς, καὶ τὸ τεῖχος αὐτῆς.
 καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς τοσοῦτόν ἐ- 16
 στιν ὅσον καὶ τὸ πλάτος. καὶ ἐμέτρησε τὴν πόλιν τῷ καλάμῳ ἐπὶ
 σταδίων δώδεκα χιλιάδων, τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ ὕψος
 αὐτῆς ἴσα ἐστί. καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσαρά- 17
 κοντα τεσσάρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου, ὃ ἐστὶν ἀγγέλου. καὶ 18
 ἦν ἡ ἐνδόμησις τοῦ τεύχους αὐτῆς, ἴασις, καὶ ἡ πόλις χρυσίον
 καθαρὸν, ὅμοια ὑάλῳ καθαρῷ. καὶ οἱ θεμέλιοι τοῦ τεύχους τῆς 19
 πόλεως παντὶ λίθῳ τιμῷ κεκοσμημένοι. ὁ θεμέλιος ὁ πρῶτος,
 ἴασις, ὁ δεῦτερος, σάπφειρος, ὁ τρίτος, χαλκηδών, ὁ τέταρτος,
 σμάρραδος, ὁ πέμπτος, σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος, σάρδιος, ὁ ἕβδομος, 20
 χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος, βήρυλλος, ὁ ἕννατος, τοπάζιον, ὁ δέκατος,

v.11 ἔχω^{vppaafis} ὀδαῖς^{odais} ὄσα^{odsa} ἰάσις^{iasis} θεός^{theos} καὶ^{ca} ὀδνms φωστήρ^{phostēr} αὐτός^{autos} ὅμοιος^{omios} λίθος^{lithos} τιμίος^{timios} ὡς^{os} λίθος^{lithos} ἰάσις^{iasis} κρυσταλλίζω^{krustallizō}. **v.12** ἔχω^{vppaafis} τε^{te}χο τεῖχος^{nans} μέγας^{aansn} καὶ^{ca} ὑψηλός^{aansn} ἔχω^{vppaafis} πυλῶν^{namp} δώδεκα^{tn} καὶ^{ca} ἐπὶ^p ὀδδmp πυλῶν^{ndmp} ἀγγελος^{namp} δώδεκα^{tn} καὶ^{ca} ὄνομα^{namp} ἐπιγράφω^{vpxpan} ὅς^{rs} εἰμί^{vixp3s} ὀδgfp δώδεκα^{tn} φυλῆ^{ngfp} ὀδgmp υἰός^{ngmp} Ἰσραὴλ^{tp}. **v.13** ἀπὸ^p ἀνατολῆς^{ngfis} πυλῶν^{nmp} τρεῖς^{nmp} ἀπὸ^p βορρᾶς^{ngms} πυλῶν^{nmp} τρεῖς^{nmp} ἀπὸ^p νότος^{ngms} πυλῶν^{nmp} τρεῖς^{nmp} καὶ^{ca} ἀπὸ^p δυσμῆ^{ngfp} πυλῶν^{nmp} τρεῖς^{nmp}. **v.14** καὶ^{ca} ὀδnms τεῖχος^{nms} ὀδgfs πόλις^{ngfis} ἔχω^{vppans} θεμέλιος^{namp} δώδεκα^{tn} καὶ^{ca} ἐν^p αὐτός^{rdmp} ὄνομα^{namp} ὀδgmp δώδεκα^{tn} ἀπόστολος^{ngmp} ὀδgns ἁρνίου^{ngns}. **v.15** καὶ^{ca} ὀδnms λαλέω^{vppans} μετὰ^p ἐγώ^{rgp-s} ἔχω^{viaa3s} κάλαμος^{nams} χρυσοῦς^{aamsn} ἵνα^c μετρέω^{vsaa3s} ὀδαῖς^{odais} πόλις^{nafs} καὶ^{ca} ὀδamp πυλῶν^{namp} αὐτός^{rgfis} καὶ^{ca} ὀδans τεῖχος^{nans} αὐτός^{rgfis}. **v.16** καὶ^{ca} ὀδnfs πόλις^{nfnfs} τετράγωνος^{anfns} κεῖται^{vixp3s} καὶ^{ca} ὀδnms μῆκος^{nms} αὐτός^{rgfis} τοσοῦτος^{rdnms} εἰμί^{vixp3s} ὅσος^{rcnns} καὶ^{ca} ὀδnms πλάτος^{nms} καὶ^{ca} μετρέω^{viaa3s} ὀδαῖς^{odais} πόλις^{nafs} ὀδdms κάλαμος^{ndms} ἐπὶ^p στάδιος^{ngmp} δώδεκα^{tn} χιλιάς^{nifp} ὀδnms μῆκος^{nms} καὶ^{ca} ὀδnms πλάτος^{nms} καὶ^{ca} ὀδnms ὕψος^{nms} αὐτός^{rgfis} ἴσος^{annpn} εἰμί^{vixp3s}. **v.17** καὶ^{ca} μετρέω^{viaa3s} ὀδans τεῖχος^{nans} αὐτός^{rgfis} ἑκατὸν^{tn} τεσσαράκοντα^{tn} τέσσαρες^{ngmp} πῆχους^{ngmp} μέτρον^{nans} ἀνθρώπος^{ngms} ὅς^{rnms} εἰμί^{vixp3s} ἀγγελος^{ngms}. **v.18** καὶ^{ca} εἰμί^{vix3s} ὀδnfs ἐνδόμησις^{nfnfs} ὀδgns τεῖχος^{ngns} αὐτός^{rgfis} ἰάσις^{nfnfs} καὶ^{ca} ὀδnfs πόλις^{nfnfs} χρυσίον^{nms} καθαρὸς^{anfns} ὅμοιος^{anfns} ὕαλος^{nms} καθαρὸς^{admsn}. **v.19** καὶ^{ca} ὀδnmp θεμέλιος^{nmp} ὀδgns τεῖχος^{ngns} ὀδgfs πόλις^{ngfs} πᾶς^{admsn} λίθος^{ndms} τιμίος^{admsn} κοσμέω^{vpxrmp} ὀδnms θεμέλιος^{nms} ὀδnms πρῶτος^{anfns} ἰάσις^{nfnfs} ὀδnms δεῦτερος^{anfns} σάπφειρος^{nfnfs} ὀδnms τρίτος^{anfns} χαλκηδών^{nms} ὀδnms τέταρτος^{anfns} σμάρραδος^{nms}.

- χρυσόπρασος, ὁ ἑνδέκατος, ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος, ἀμέθυστος.
 21 καὶ οἱ δώδεκα πυλῶνες, δώδεκα μαργαρίται, ἀνά εἷς ἕκαστος τῶν
 22 πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου, καὶ ἡ πλατεῖα τῆς πόλεως χρυ-
 23 σίον καθαρὸν, ὡς ὕαλος διαφανῆς. καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ,
 24 ὁ γὰρ Κύριος ὁ Θεὸς ὁ παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἐστι, καὶ τὸ ἄρ-
 25 νίον. καὶ ἡ πόλις οὐ χρεῖαν ἔχει τοῦ ἡλίου, οὐδὲ τῆς σελήνης,
 26 ἵνα φαίνωσιν ἐν αὐτῇ, ἡ γὰρ δόξα τοῦ Θεοῦ ἐφώτισεν αὐτήν, καὶ
 27 ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἄρνιον, καὶ τὰ ἔθνη τῶν σωζομένων ἐν τῷ φωτὶ
 αὐτῆς περιπατήσουσι, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν δό-
 28 ξαν καὶ τὴν τιμὴν αὐτῶν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πυλῶνες αὐτῆς οὐ
 29 μὴ κλεισθῶσιν ἡμέρας νύξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ, καὶ οἴσουσι τὴν
 30 δόξαν καὶ τὴν τιμὴν τῶν ἔθνῶν εἰς αὐτήν, καὶ οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς
 αὐτήν πᾶν κοινοῦν, καὶ ποιοῦν βδέλυγμα καὶ ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ
 γεγραμμένοι ἐν τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἁρνίου.
- 22** καὶ ἔδειξέ μοι καθαρὸν ποταμὸν ὕδατος ζωῆς, λαμπρὸν ὡς
 κρυσταλλόν, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ Θεοῦ, καὶ τοῦ
 2 ἁρνίου. ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐτῆς, καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν
 καὶ ἐντεῦθεν, ξύλον ζωῆς, ποιοῦν καρποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα
 ἓνα ἕκαστον ἀποδιδούν τὸν καρπὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ φύλλα τοῦ
 3 ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἔθνῶν. καὶ πᾶν κατανάθεμα οὐκ ἔσται
 ἔτι, καὶ ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ ἁρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται, καὶ

v.20 ὄdnms πέμπτος^{anmsn} σαρόδονυξ^{nnfs} ὄdnms ἕκτος^{anmsn} σάρδιον^{nnms} ὄdnms ἕβδομος^{anmsn} χρυσόλιθος^{nnms} ὄdnms ὄγδοος^{anmsn} βήρυλλος^{nnms} ἑνάτος^{anmsn} τοπάσιον^{nnms} ὄdnms ἑκάτος^{anmsn} χρυσόπρασος^{nnms} ὄdnms ἑνδέκατος^{anmsn} ὑάκινθος^{nnms} ὄdnms δωδέκατος^{anmsn} ἀμέθυστος^{nnfs}. **v.21** καί^c ὄdnmp δώδεκα^{tn} πυλών^{nnmp} δώδεκα^{tn} μαργαρίτης^{nnmp} ἀνά^p εἷς^{nnms} ἕκαστος^{anmsn} ὄdgmπ πυλών^{ngmp} εἰμⁱ viix3s ἐκ^p εἷς^{ngms} μαργαρίτης^{ngms} καί^c ὄdnfs πλατύς^{nnfs} ὄdgrs πόλις^{ngfs} χρυσίον^{nnms} καθαρὸς^{anmsn} ὡς^{bo} ὕαλος^{nnms} διαφανῆς^{anmsn}. **v.22** καί^c ναὸς^{nam} οὐ^{xo} ὁράω^{viaa1s} ἐν^p αὐτός^{rpdfs} ὄdnms γάρ^c κύριος^{nnms} ὄdnms θεός^{nnms} παντοκράτωρ^{nnms} αὐτός^{nnms} αὐτός^{rpdfs} εἰμⁱ vix3s καί^c ὄdnms ἄρνιον^{nnms}. **v.23** καί^c ὄdnfs πόλις^{nnfs} οὐ^{xo} χρεῖα^{nafs} ἔχω^{vipa3s} ὄdgrs ἡλίος^{ngms} οὐδέ^{bo} ὄdgrs σελήνη^{ngfs} ἵνα^c φαίνω^{vspa3p} ἐν^p αὐτός^{rpdfs} ὄdnfs γάρ^c δόξα^{nnfs} ὄdgrs θεός^{ngms} φωτίζω^{viaa3s} αὐτός^{rpafs} καί^c ὄdnms λύχνος^{nnms} αὐτός^{rpdfs} ὄdnms ἄρνιον^{nnms}. **v.24** καί^c ὄdnmp ἔθνος^{nnmp} ὄdgmπ σῶζω^{vppgmπ} ἐν^p ὄdnms φῶς^{ndns} αὐτός^{rpdfs} περιπατέω^{vifa3p} καί^c ὄdnmp βασιλεὺς^{nnmp} ὄdgrs γῆ^{ngfs} φέρω^{vipa3p} ὄdafs δόξα^{nafs} καί^c ὄdafs τιμὴ^{nafs} αὐτός^{rpgmπ} εἰς^p αὐτός^{rpafs}. **v.25** καί^c ὄdnmp πυλών^{nnmp} αὐτός^{rpdfs} οὐ^{xo} μὴ^{xo} κλείω^{vspap3p} ἡμέρα^{ngfs} νύξ^{nnfs} γάρ^c οὐ^{xo} εἰμⁱ vifx3s ἐκεῖ^{bo}. **v.26** καί^c φέρω^{vifa3p} ὄdafs δόξα^{nafs} καί^c ὄdafs τιμὴ^{nafs} ὄdgmπ ἔθνος^{ngmp} εἰς^p αὐτός^{rpafs}. **v.27** καί^c οὐ^{xo} μὴ^{xo} εἰσέρχομαι^{vsaas} εἰς^p αὐτός^{rpafs} πᾶς^{anmsn} κοινὸς^{vppans} καί^c ποιέω^{vppans} βδέλυγμα^{nans} καί^c ψευδός^{nans} εἰ^{qo} μὴ^{xo} ὄdnmp γράφω^{vpxnmp} ἐν^p ὄdnms βιβλίον^{ndns} ὄdgrs ζωῆ^{ngfs} ὄdgrs ἄρνιον^{ngns}. **22. v.1** καί^c δείκνυμι^{viaa3s} ἐγὼ^{rd-s} καθαρὸς^{aamsn} ποταμὸς^{nam} ὕδωρ^{ngns} ζωῆ^{ngfs} λαμπρὸς^{aamsn} ὡς^{bo} κρυσταλλός^{nam} ἐκπορευόμεν^{vppnans} ἐκ^p ὄdgrms θρόνος^{ngms} ὄdgrms θεός^{ngms} καί^c ὄdgrms ἄρνιον^{ngns}. **v.2** ἐν^p μέσος^{adns} ὄdgrfs πλατύς^{ngfs} αὐτός^{rpdfs} καί^c ὄdgrms ποταμὸς^{ngms} ἐντεῦθεν^{bo} καί^c ἐντεῦθεν^{bo} ξύλον^{nnms} ζωῆ^{ngfs} ποιέω^{vppans} καρπὸς^{nam} δώδεκα^{tn} κατὰ^p μῆν^{nam} εἷς^{nam} ἕκαστος^{aamsn} ἀποδίδωμι^{vppaans} ὄdams καρπὸς^{nam} αὐτός^{rpgrs} καί^c ὄdnmp φύλλον^{nnmp} ὄdgrms ξύλον^{ngns} εἰς^p θεραπεία^{nafs} ὄdgmπ ἔθνος^{ngmp}.

οἱ δοῦλοι αὐτοῦ λατρεύουσιν αὐτῷ, καὶ ὄψονται τὸ πρόσωπον 4
αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ νύξ οὐκ 5
ἔσται ἐκεῖ, καὶ χρεῖαν οὐκ ἔχουσι λύχνου καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι
Κύριος ὁ Θεὸς φωτίζει αὐτούς, καὶ βασιλεύουσιν εἰς τοὺς αἰῶνας
τῶν αἰώνων. Καὶ εἶπέ μοι, Οὔτοι οἱ λόγοι πιστοὶ καὶ ἀληθινοί, 6
καὶ Κύριος ὁ Θεὸς τῶν ἁγίων προφητῶν, ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον
αὐτοῦ δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει. ἰδοὺ, 7
ἔρχομαι ταχύ. μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ
βιβλίου τούτου. Καὶ ἐγὼ Ἰωάννης ὁ βλέπων ταῦτα καὶ ἀκούων. 8
καὶ ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνησάμενος ἐμπροσθεν τῶν
ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύοντός μοι ταῦτα. καὶ λέγει μοι, 9
“Ὅρα μὴ, σύνδουλός σου γὰρ εἰμι, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου τῶν
προφητῶν, καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βιβλίου τούτου,
τῷ Θεῷ προσκύνησον. Καὶ λέγει μοι, Μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους 10
τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, ὅτι ὁ καιρὸς ἐγγύς ἐστιν. ὁ
ἀδικῶν ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ ῥυπῶν ῥυπωσάτω ἔτι, καὶ ὁ δίκαιος
δικαιωθήτω ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος ἁγιασθήτω ἔτι. καὶ ἰδοὺ, ἔρχομαι 12
ταχύ, καὶ ὁ μισθός μου μετ’ ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἐκάστῳ ὡς τὸ ἔργον
αὐτοῦ ἔσται. ἐγὼ εἰμὶ τὸ Α καὶ τὸ Ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, ὁ πρῶτος καὶ 13
ὁ ἔσχατος. μακάριοι οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἵνα ἔσται ἡ 14
ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς πυλῶσιν εἰσέλθωσιν

v.3 καί^c πᾶς^{ansn} κατάθεμα^{nns} οὐ^{xo} εἰμⁱ ^{vifx3s} ἐτι^{bo} καί^c ὁ^dνms θρόνος^{nms} ὁ^dgms θεός^{ngms} καί^c ὁ^dgns ἄρνιον^{ngns} ἐν^p αὐτός^{rdms} εἰμⁱ ^{vifx3s} καί^c ὁ^dnmρ δοῦλος^{nmp} αὐτός^{rgms} λατρεύ^{vifa3p} αὐτός^{rdms}. **v.4** καί^c ὁ^dράω^{vifd3p} ὁ^dans πρόσωπον^{nans} αὐτός^{rgms} καί^c ὁ^dnms ὄνομα^{nms} αὐτός^{rgms} ἐπι^p ὁ^dgnp μέτωπον^{ngmp} αὐτός^{rdgmp}. **v.5** καί^c νύξ^{nmfs} οὐ^{xo} εἰμⁱ ^{vifx3s} ἐκεῖ^{bo} καί^c χρεῖα^{nafs} οὐ^{xo} ἔχω^{vipa3p} λύχνος^{ngms} καί^c φῶς^{ngms} ἡλίου^{ngms} ὅτι^c κύριος^{nms} ὁ^dnms θεός^{nms} φωτίζ^{vifa3s} αὐτός^{rdamp} καί^c βασιλεύ^{vifa3p} εἰς^p ὁ^damp αἰών^{namp} ὁ^dgmp αἰών^{ngmp}. **v.6** καί^c λέγω^{viaa3s} ἐγὼ^{rdp-s} οὗτος^{rdnmp} ὁ^dnmρ λόγος^{nmp} πιστός^{anfnp} καί^c ἀληθινός^{anmpn} καί^c κύριος^{nms} ὁ^dnms θεός^{nms} ὁ^dgmp ἅγιος^{agmpn} προφήτης^{ngmp} ἀποστέλλ^v ὁ^dams ἄγγελος^{nams} αὐτός^{rgms} δεικνυμ^{vnaa} ὁ^ddmp δοῦλος^{ndmp} αὐτός^{rgms} ὅς^{rmpn} δεῖ^{virq3s} γίνομαι^{vnaa} ἐν^p τῶν^{ndns}. **v.7** ἰδοὺ^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vipn1s} ταχύ^{bo} μακάριος^{ansn} ὁ^dnms τηρέ^{vppanms} ὁ^damp λόγος^{namp} ὁ^dgfs προφητεία^{ngfs} ὁ^dgns βιβλίον^{ngns} οὗτος^{rdgns}. **v.8** καί^c ἐγὼ^{rdp-s} Ἰωάννης^{nms} ὁ^dnms βλέπω^{vppanms} οὗτος^{rdamp} καί^c ἀκούω^{vppanms} καί^c ὅτε^{bo} ἀκούω^{viaa1s} καί^c βλέπω^{viaa1s} πίπτω^{viaa1s} προσκυνέ^{vnaa} ἐμπροσθεν^v ὁ^dgmp πούς^{ngmp} ὁ^dgms ἄγγελος^{ngms} ὁ^dgms δεικνυμ^{vppagms} ἐγὼ^{rdp-s} οὗτος^{rdamp}. **v.9** καί^c λέγω^{vipa3s} ἐγὼ^{rdp-s} ὁ^dράω^{vdp2s} μὴ^{xo} σύνδουλος^{nms} σύ^{rgp-s} γάρ^c εἰμⁱ ^{vix1s} καί^c ὁ^dgmp ἀδελφός^{ngmp} σὺ^{rgp-s} ὁ^dgmp προφήτης^{ngmp} καί^c ὁ^dgmp τηρέ^{vppagmp} ὁ^damp λόγος^{namp} ὁ^dgns βιβλίον^{ngns} οὗτος^{rdgns} ὁ^dams θεός^{ndms} προσκυνέ^{vdaa2s}. **v.10** καί^c λέγω^{vipa3s} ἐγὼ^{rdp-s} μὴ^{xo} σφραγίσ^{vsaa2s} ὁ^damp λόγος^{namp} ὁ^dgfs προφητεία^{ngfs} ὁ^dgns βιβλίον^{ngns} οὗτος^{rdgns} ὅτι^c ὁ^dnms καιρὸς^{nms} ἐγγύς^{bo} εἰμⁱ ^{vix3s}. **v.11** ὁ^dnms ἀδικέ^{vppanms} ἀδικέ^{vdaa3s} ἐτι^{bo} καί^c ὁ^dnms ῥυπαρεύ^{vppanms} ῥυπαρεύ^{vdaa3s} ἐτι^{bo} καί^c ὁ^dnms δίκαιος^{ansn} δικαιοῦ^{vdp3s} ἐτι^{bo} καί^c ὁ^dnms ἅγιος^{ansn} ἀγιάζ^{vdp3s} ἐτι^{bo}. **v.12** καί^c ἰδοὺ^{vdaa2s} ἔρχομαι^{vipn1s} ταχύ^{bo} καί^c ὁ^dnms μισθός^{nms} ἐγὼ^{rgp-s} μετὰ^p ἐγὼ^{rgp-s} ἀποδιδῶμ^{vnaa} ἕκαστος^{admsn} ὡς^{bo} ὁ^dnms ἔργον^{nms} αὐτός^{rgms} εἰμⁱ ^{vifx3s}. **v.13** ἐγὼ^{rdp-s} εἰμⁱ ^{vix1s} ὁ^dnms ὅς^{tl} καί^c ὁ^dnms ᾠ^{tl} ἀρχή^{nmfs} καί^c τέλος^{nms} ὁ^dnms πρῶτος^{ansn} καί^c ὁ^dnms ἔσχατος^{ansn}.

15 εἰς τὴν πόλιν, ἔξω δὲ οἱ κύνες καὶ οἱ φάρμακοι καὶ οἱ πόρνοι καὶ οἱ φονεῖς καὶ οἱ εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς ὁ φιλῶν καὶ ποιῶν ψεῦδος.
 16 Ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ἐπὶ ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγὼ εἰμι ἡ ῥίζα καὶ τὸ γένος τοῦ Δαβὶδ, ὁ ἀστὴρ
 17 ὁ λαμπρὸς καὶ ὀρθρινός. καὶ τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσιν, Ἐλθε. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω, Ἐλθε. καὶ ὁ διψῶν ἐλθέτω, καὶ ὁ
 18 θέλων λαμβανέτω τὸ ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. Συμμαρτυροῦμαι γὰρ παντὶ ἀκούοντι τοὺς λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου, ἐάν τις ἐπιτιθῆ πρὸς ταῦτά, ἐπιθήσει ὁ Θεὸς ἐπ’ αὐτὸν τὰς πληγὰς
 19 τὰς γεγραμμένας ἐν βιβλίῳ τούτῳ, καὶ ἐάν τις ἀφαιρῇ ἀπὸ τῶν λόγων βιβλίου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφαιρήσει ὁ Θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ βιβλίου τῆς ζωῆς, καὶ ἐκ τῆς πόλεως τῆς ἁγίας, καὶ
 20 τῶν γεγραμμένων ἐν βιβλίῳ τούτῳ. λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα, ναί, ἔρχομαι ταχύ. ἀμήν. Ναί ἔρχου, Κύριε Ἰησοῦ. Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν.

v.14 μακάριος^{anmpn} ὁ^{dnmp} ποιῶν^{vppanmp} ὁ^{dafp} ἐντολή^{nafp} αὐτός^{rpgms} ἵνα^c εἰμι^{vifx3s} ὁ^{dnfs} ἐξουσία^{nnfs} αὐτός^{rpgmp} ἐπι^p ὁ^{dans} ξύλον^{nans} ὁ^{dgrs} ζωή^{ngfs} καὶ^c ὁ^{ddmp} πυλῶν^{ndmp} εἰσερχομαι^{vsaa3p}
 εἰς^p ὁ^{dafs} πόλις^{hafs}. **v.15** ἔξω^{bo} δέ^c ὁ^{dnmp} κύων^{nnmp} καὶ^c ὁ^{dnmp} φάρμακος^{nnmp} καὶ^c ὁ^{dnmp} πόρνος^{nnmp} καὶ^c ὁ^{dnmp} φονεὺς^{nnmp} καὶ^c ὁ^{dnmp} εἰδωλολάτρης^{nnmp} καὶ^c πᾶς^{anmsn} ὁ^{dnms} φιλέω^{vppanms} καὶ^c ποιῶν^{vppanms} ψεῦδος^{nans}. **v.16** ἐγὼ^{rpn-s} Ἰησοῦς^{nnms} πέμψω^{vial1s} ὁ^{dams} ἄγγελος^{nams} ἐγὼ^{rpg-s} μαρτυρέω^{vnaa} σύ^{rpd-p} οὗτος^{rdanp} ἐπι^p ὁ^{ddfp} ἐκκλησία^{ndfp} ἐγὼ^{rpn-s} εἰμι^{vipx1s}
 ὁ^{dnfs} ῥίζα^{nnfs} καὶ^c ὁ^{dnms} γένος^{nnns} ὁ^{dgrms} Δαυιδ^{tp} ὁ^{dnms} ἀστὴρ^{nnms} ὁ^{dnms} λαμπρὸς^{anmsn} καὶ^c ὁ^{dnms} ὀρθρινός^{anmsn}. **v.17** καὶ^c ὁ^{dnms} πνεῦμα^{nnns} καὶ^c ὁ^{dnfs} νύμφη^{nnfs} λέγω^{vipa3p} ἔρχομαι^{vdaa2s}
 καὶ^c ὁ^{dnms} ἀκούω^{vppanms} λέγω^{vdaa3s} ἔρχομαι^{vdaa2s} καὶ^c ὁ^{dnms} διψῶν^{vppanms} ἔρχομαι^{vdaa3s} καὶ^c ὁ^{dnms} θέλω^{vppanms} λαμβάνω^{vdpas} ὁ^{dans} ὕδωρ^{nans} ζωή^{ngfs} δωρεάν^{bo}. **v.18** συμμαρτυρέω^{vipn1s}
 γάρ^c πᾶς^{admsn} ἀκούω^{vppadms} ὁ^{damp} λόγος^{namp} ὁ^{dgrs} προφητεία^{ngfs} ὁ^{dgnms} βιβλίον^{ngns} οὗτος^{rdgns}
 ἐάν^{qo} τι-σρινμς ἐπιτιθημι^{vspa3s} πρὸς^p οὗτος^{rdanp} ἐπιτιθημι^{vifa3s} ὁ^{dnms} θεός^{nnms} ἐπι^p αὐτός^{rpaams}
 ὁ^{dafp} πληγή^{nafp} ὁ^{dafp} γράφω^{vpxpafp} ἐν^p βιβλίον^{ndns} οὗτος^{rddns}. **v.19** καὶ^c ἐάν^{qo} τι-σρινμς
 ἀφαιρέω^{vspa3s} ἀπὸ^p ὁ^{dgnp} λόγος^{ngms} βιβλος^{ngfs} ὁ^{dgrs} προφητεία^{ngfs} οὗτος^{rdgfs} ἀφαιρέω^{vifa3s} ὁ^{dnms}
 θεός^{nnms} ὁ^{dans} μέρος^{nans} αὐτός^{rpgms} ἀπὸ^p βιβλος^{ngfs} ὁ^{dgrs} ζωή^{ngfs} καὶ^c ἐκ^p ὁ^{dgrs} πόλις^{ngfs}
 ὁ^{dgrs} ἅγιος^{agfsn} καὶ^c ὁ^{dgnp} γράφω^{vpxpnp} ἐν^p βιβλίον^{ndns} οὗτος^{rddns}. **v.20** λέγω^{vipa3s} ὁ^{dnms}
 μαρτυρέω^{vppanms} οὗτος^{rdanp} ναί^{xo} ἔρχομαι^{vipn1s} ταχύ^{bo} ἀμήνth ναί^{xo} ἔρχομαι^{vipn2s} κύριος^{nvms}
 Ἰησοῦς^{nvms}. **v.21** ὁ^{dnfs} χάρις^{nnfs} ὁ^{dgrms} κύριος^{ngms} ἐγὼ^{rpg-p} Ἰησοῦς^{ngms} Χριστός^{ngms} μετὰ^p
 πᾶς^{agmpn} σύ^{rpg-p} ἀμήνth.